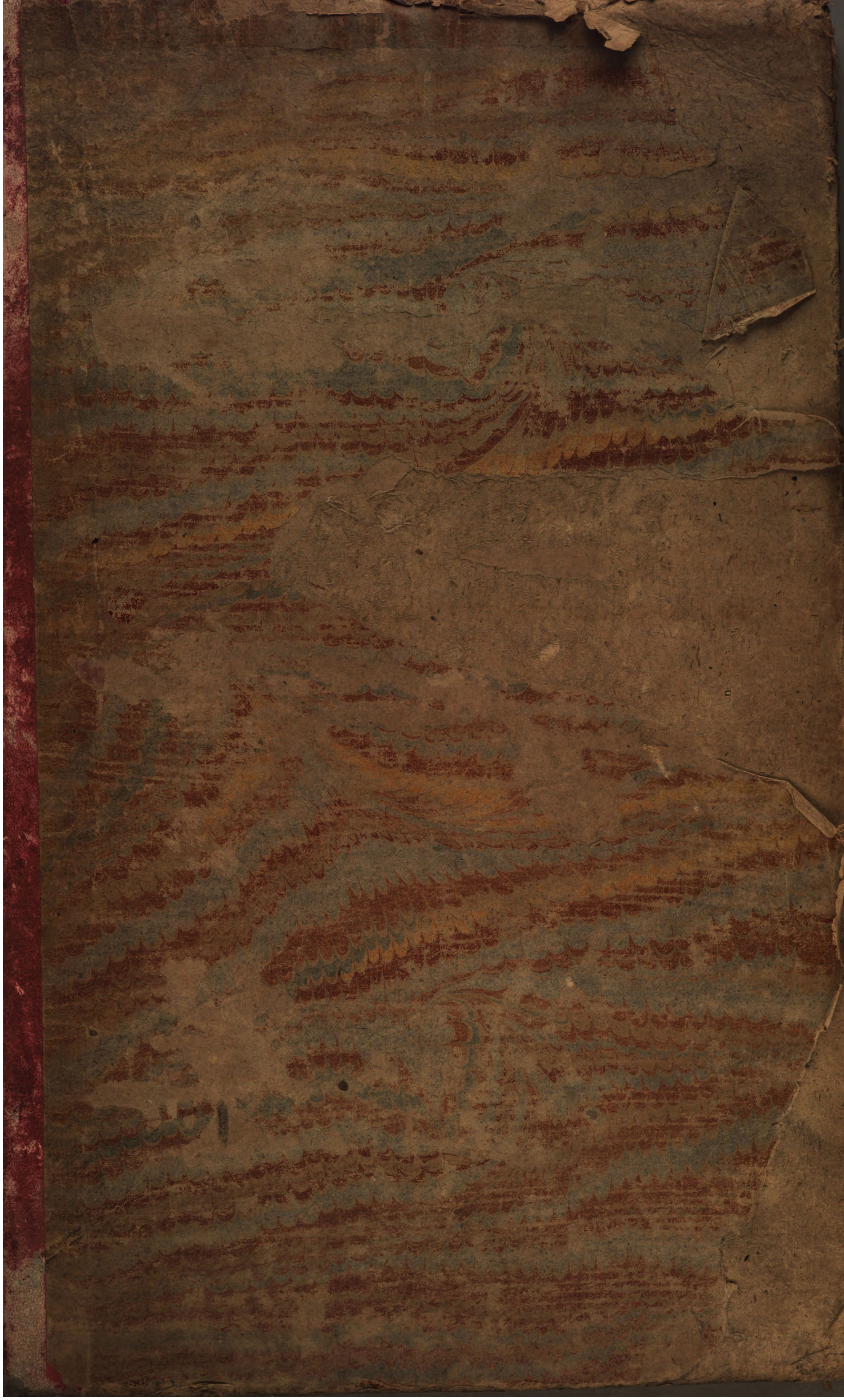

En
O

A-

Bibl. Ind. 319

fol. 1255^e

II, 8

320

<36631027820017

<36631027820017

Bayer. Staatsbibliothek

ΑΡΕΤΑΙΟΥ
ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΠΕΡΙ
ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝ

ΟΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ,

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΣΣΑΡΑ.

ΠΕΡΙ
ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΟΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ,

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΣΣΑΡΑ.

ΑΡΕΤΑΕΙ
CAPPADOCIS

DE
CAUSIS ET SIGNIS

ACUTORUM, ET DIUTURNORUM

MORBORUM

LIBRI QUATUOR.

DE
CURATIONE

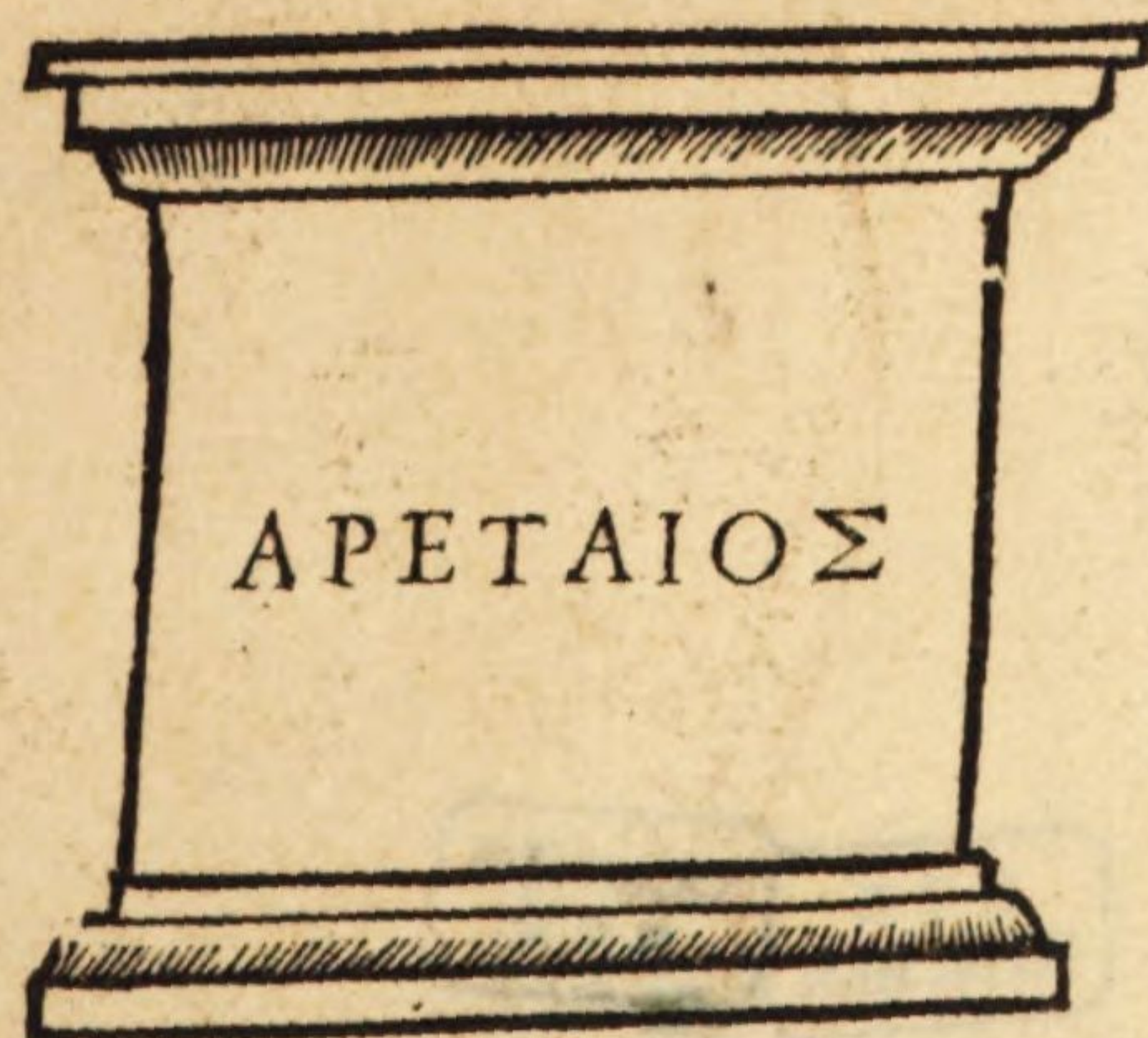
ACUTORUM, ET DIUTURNORUM

MORBORUM

LIBRI QUATUOR.

Cum Commentariis integris **PETRI PETITI** Medici Parisiensis, atque Clarissimi **JOANNIS WIGGANI** doctis & laboriosis Notis & Celeberrimi **MATTAIRII** Opusculis in eundem, tandemque Eruditissimi atque Celebratissimi **DANIELIS WILHELMI TRILLERI** Observationibus & Emendatis.

EDITIONEM CURAVIT
HERMANNUS BOERHAAVE.

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud **JANSSONIOS VANDER A2**, MD CC XXXV.

Cum Privilegio Ill. ac Praepot. Ordinum Hollandiae & West-Frisiae.

APRIL 10 1881

ATTENTION

GEORGE KAI ZIONIAN HARRY

SIRALIA TERRA

HEB

GEORGE KAI ZIONIAN HARRY

SIRALIA TERRA

HEB

APRIL 10 1881

GEORGE KAI ZIONIAN HARRY

SIRALIA TERRA

ATTENTION

GEORGE KAI ZIONIAN HARRY

SIRALIA TERRA

APRIL 10 1881

GEORGE KAI ZIONIAN HARRY

SIRALIA TERRA

APRIL 10 1881

GEORGE KAI ZIONIAN HARRY

SIRALIA TERRA

ATTENTION

GEORGE KAI ZIONIAN HARRY

SIRALIA TERRA

APRIL 10 1881

GEORGE KAI ZIONIAN HARRY

SIRALIA TERRA

PRIVILEGIE.

DE STATEN VAN HOLLAND EN WEST-VRIESLAND doen te weeten: Alzoo Ons te kennen is gegeven, by de Janfloons vander Aa, Burge- ren & Inwoonders der Stad Leyden, dat sy, onlangs, voor een groote somme gelds, gekogt hadden in de Assortiment verkooping van wylen bunnen Oom Pieter vander Aa, alle de Exemplaren, met het Regt van Copye, van zeker Boek, genaamt Aretæi Cappadocis de Causis & Signis acutorum & diuturnorum Morborum Libri quatuor, De Curatione acutorum & diuturnorum Morborum Libri quatuor, cum Commentariis integris Petri Petiti, Medici Parisiensis, atque Clarissimi Joannis Wiggani doctis & laboriosis Notis, & Celeberrimi Mattairii Opusculis in eundem, tandemque Eruditissimi atque Celeberrimi Danielis Wilhelmi Trilleri Observationibus & Emendatis, Editionem curavit Hermannus Boerhaave, Gr: & Lat. in Folio. Als mede, dat sy Supplianten reets gedrukt hadden, & ten deele, nog bezig waren met het drukken van deze navolgende Boeken: te weeten, van Johannes de Gorter, A. L. M., Doctor & Professor Medicinæ te Harderwyk, de Perspiratione insensibili Sanctoriana Batava Tractatus, tweede Druk, considerabel vermeerderd & verbeterd, in quarto; De Secretione Humorum e Sanguine, ex solidorum fabrica præcipue & Humorum Indole demonstrata, in quarto; Medicinæ Compendium in Usum Exercitationis domesticæ digestum, in quarto, twee Deelen; En, de Gezuyverde Heelkonst, ter Onderwyzinge van den leerenden & konstoefnenden Heelmeeſter, in Octavo; Als ook, De Wegwyzer der Eenvuldigen, door Jaspar de Hartogh, derde Druk, vermeerderd & verbeterd, in Octavo; Dog alzoo sy Supplianten bedugt waren, dat eenige nydige of baatzugtige menschen, 't zy binnen of buyten's Landts, ben de voorn: werken zouden mogen komen na te drukken, waar door sy van alle bunne groote kosten zouden verſteeken wesen: ZOO keerden sy Supplianten zig, met de diepſte nederigheyd, tot Ons, ootmoediglyk verzoekende Ons Oñroy, om de voornoemde Werken, voor den tyd van vyftien eerſt agter een volgende Jaaren, met ſecluſie van alle andere, alleen hier te Lande te mogen drukken, uyt te geven & te verkoopen in zoodaanige Taalen & Formaten, als de Supplianten voor hun Intereſt beſt oorbaar zouden vinden, met expreſs verbod, waar by aan allen & eenen jegelyken buyten den Supplianten, of die hun Actie of Regt mogten verkrygen, door Ons verboden worde, de voorſz. werken, in eenigerhande taale te drukken, na te drukken, te doen naa drukken, uyt te geven, te verkoopen of te verbandelen, in 't groot nog klein, in 't geheel nog ten deele, nog onder pretext van vermeerdering, verbetering, verandering van naam, valſche tekens, ofte boedaanig het ook genaamt zoude moge worden, of in eenigerhande taal of taalen buyten dezen Lande gedrukt werdende, dezelve niet te mogen inbrengen, te verbandelen of te verkoopen, 't elkens, op verbeurte van alle de nagedrukte, uytgegeeven, ingebragte, verbandelde ofte verkogte Exemplaren, midtsgaders daar & boven een boete van drie duyzend guldens, by Ons tegen de contraventeurs te ſtellen, zoo dikwils & menigmaal ſy dit doen: ZOO IS 'T, dat Wy de zake & 't voorſz. verſoek overgemerkt hebbende, ende geneegen wefende ter bede van de Supplianten, uyt Onſe regte Wetenſchap, ſouveraine Magt & Autoriteyt, dezelve Supplianten geconſenteert, geacordeert, & geoñroyeert hebben, conſentoren, accorderen & oñroyeren haer by dezen, dat ſy, geduyrende den tyd van vyftien eerſt agtereen volgende Jaaren, de voorſz. Boeken, genaamt Aretæi Cappadocis de Causis & Signis acutorum & diuturnorum Morborum, Libri Quatuor; De Curatione acutorum & diuturnorum Morborum, Libri Quatuor, cum Commentariis integris Petri Petiti, Medici Parisiensis, atque Clarissimi Joannis Wiggani doctis & laboriosis Notis, & Celeberrimi Mattairii Opusculis in eundem, tandemque Eruditissimi atque Celebratissimi Danielis Wilhelmi Trilleri Observationibus & Emendatis. Editionem curavit Hermannus Boerhaave, Gr: & Latine, in Folio. Als mede, Johannes de Gor-

ter, A: L: M: Doctor & Profefſor Medicinæ te Harderwyk, de Perspiratione insensibili Sanctoriana Batava Tractatus, tweede Druk, considerabel vermeerderd & verbeterd, in Quarto. De Secretione Humorum e Sanguine ex solidorum fabrica præcipue & Humorum Indole demonstrata, in Quarto. Medicinæ Compendium in Usum Exercitationis domesticæ digestum, in Quarto, 2 deelen. En, de Gezuyverde Heelkonst, ter Onderwyzinge van den leerenden & konstoefnenden Heelmeeſter, in Octavo. Als ook, De Wegwyzer der Eenvuldigen, door Jaspar de Hartogh, derde Druk vermeerderd & verbeterd, in Octavo, in diervoe-gen, als zulx by de Supplianten is verzogt, & hier vooren uytgedrukt ſtaet, binnen den voorſz. Onſen Lande, alleen zullen mogen drukken, doen drukken, uytgeeven ende verkoopen: verbieden de daar omme allen ende eenen jegelyken, dezelve Boeken, in 't geheel, ofte, ten deel, te drukken, naa te drukken, te doen naa drukken, te verbandelen of te verkoopen, ofte, elders naagedrukt, binnen den zelven Onſen Lande te brengen, uyt te geven, ofte te verbandelen & verkoopen, op verbeurte van alle de nagedruk-te, ingebragte, verbandelde ofte verkogte Exemplaren, ende eert Boete van drie duyzend guldens, daar & boven, te verbeuren, te appliceren Een Derde-part voor den Officier, die de Calange doen zal, Een Derde-part voor den Armen der Plaats, daar het Casus voorvallen zal, ende het reſterende Derde-part voor de Supplianten, en dit 't elkens zoo menigmaal als dezelve zullen werden agterbaalt: alles in dien verſtande, dat Wy de Supplianten met dezen Onſen Oñroye alleen willende gratificeren, tot verboedinge van haare ſchaade, door het naadrukken van de voorſz. Boeken, daar door, in genigen deele, verſlaan, den innehouden van dien te authoriſeren, ofte, te advooueren, ende, veel min, dezelve onder Onſe proteſtie & beſcherminge, eenig meerder Credit, aanzien ofte reputatie te geven, nemaar de Supplianten, in cas daar inne yts onbehoorlykx zoude inſluëren, alle het zelve, tot baren laſte, zullen gebonden wesen te verantwoorden; tot dien eynde wel expreſſelyk begerende, dat, by aldien ſy dezen Onſen Oñroye voor dezelve Boeken zullen willen ſtellen, daar van gene geabbrevieerde ofte gecontrabeerde mentie zullen mogen maaken, nemaar gebonden wesen, het zelve Oñroy in 't geheel, & , zonder eenige Omiffie, daar voor te drukken, ofte te doen drukken; ende dat ſy gebonden ſullen zyn, een Exemplaar van yder der voorſz. Boeken, op groot Papier, gebonden & wel geconditioneert, te brengen in de Bibliothecq van Onſe Univerſiteyt tot Leyden, binnen den tyd van ſes weken, na dat ſy Supplianten dezelve Boeken zullen hebben begonnen uyt te geven, op een Boete van ſes hondert Guldens, na expiratie der voorſz. ſes weken, by de Supplianten te verbeuren ten behoeve van de Nederduyſche Armen van de Plaats, alwaar de Supplianten wonen, & voorts, op pene, van, met 'er daad, verſeken te zyn van het effect van dezen Oñroye; Dat ook de Supplianten, ſchoon, by het ingaan van dit Oñroy, een Exemplaar gelevert hebbende aan de voorſz. Onſe Bibliothecq, by zoo verre ſy, geduyrende den tyd van dit Oñroy, dezelve Boeken zouden willen bedrukken met eenige Obſervatien, Noten, Vermeerderingen, Veranderingen, Correſtiën, of anders, hoe genaamt, of ook in een ander formaat; gehouden zullen zyn wederom een ander Exemplaar van dezelve Boeken, geconditioneert, als vooren, te brengen in de voorſz. Bibliothecq, binnen dezelve tyd, & , op de boete & penalityt, als voorſz, & daar van behoorlyk te doen blyken; alles op pene van het effect van dezen te verliſen; Ende ten eynde de Supplianten dezen Onſen Conſente & Oñroye mogen genieten als naar behooren, laſten Wy allen ende eenen jegelyken, dien het aangaan mag, dat ſy de Supplianten van den innehouden van dezen, doen, laaten ende gedooogen, ruſtelyk, vredelyk & volkomentlyk genieten ende gebruyken, ceſſerende alle beletd ter contrarie. Gedaan in den Hage, onder Onſen grooten Segele, hier aan doen hangen op den ſeventienden September, in 't Jaar onſes Heeren ende Saligmakers Duyzend ſevenbondert vyf & dertig.

J. G. V. BOETZELAER. ^{ve}

Ter Ordonnantie van de Staten

WILLEM BUYS.

Aan de Supplianten zyn, nevens dit Oñroy ter handen geſtelt, by Extra& Authenticq, Haar Ed: Gr: Mo: Reſolutien van den 28 Juny 1715, & 30 April 1718, ten eynde, om zig daar na te reguleren.

DEPARTMENT OF
PRIVILEGES

ATTORNEY GENERAL

OFFICE OF THE

ATTORNEY GENERAL

CAUSE NO. 12

CURATIVE

HERMANUS BOERHAAVE

AND JANSONIUS VANDER AAR

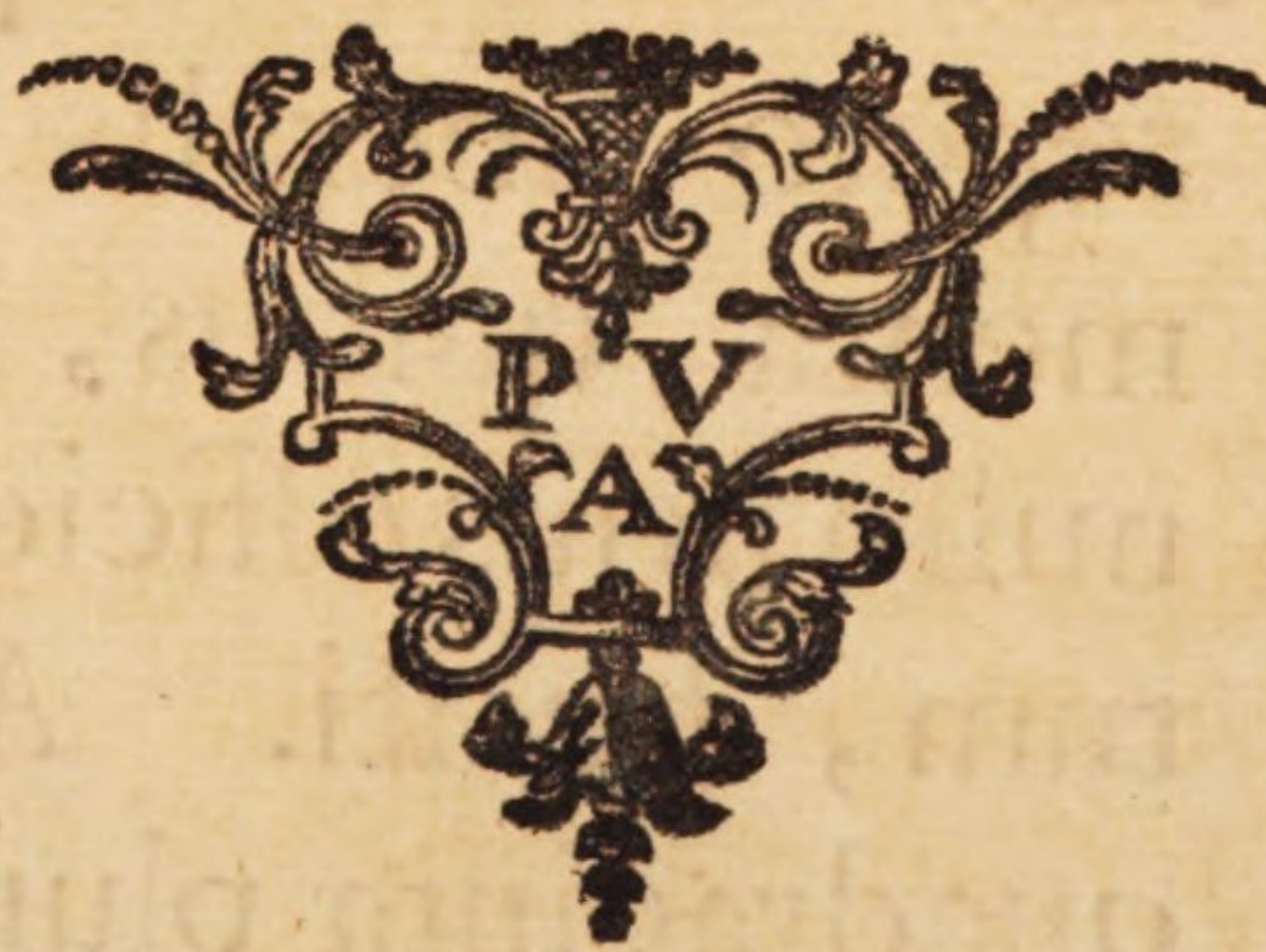
AMPLISSIMO, NOBILISSIMOQUE,
 VIRO,
 D. JOANNI^{VANDEN}BERGIO,
 J. C. MUNERE CONSULARI IN REP. LUGDUNO-
 BATAVA, SUMMA CUM LAUDE UNDECIES
 JAM FUNCTO,
 AGGERUM, ET VIARUM
 PUBLICARUM, IN RHENOLANDIA
 PRAEFECTO,
 ET IBIDEM PRAETORI SUMMO,
 OLIM REGENDIS
 BRABANTIAE ET FLANDRIAE
 REBUS NOMINE INVICTISSIMI
 IMPERATORIS
 CAROLI SEXTI
 SUMMA CUM POTESTATE LEGATO,
 VIRO DE REPUBLICA ET ACADEMIA
 PRAECLARE MERITO,
 HERMANNUS BOERHAAVE.

Rata memoria quotidie mecum
 repeto liberalis amicitiae docu-
 menta, quibus, sponte Tua, me,
 nullo prius officio erga Te cogni-
 tum, beasti. Annos enimvero
 quadraginta plures peregi, post-
 quam audendi Autor, deinde semper autoritate
 Tua me, & beneficentia, firmasti. Eo fane tem-
 poris

D E D I C A T I O.

poris decursu, prioribus addendo alia, amore, consilio, re, id præstitisti, ut fortunarum Te mearum fabrum eximium colam, atque agnoscam publice. Prius enim cum Gravissimo, Nobilissimoque, Viro, DANIELE ALPHENO Simonis, quem dignitatis & virtutis paritas Collegam Tibi dederat, & amicum conciliaverit sincerum, constantemque, certavisti, uter utrum benefico in me studio superaret. Illo autem humanis exemplo, cujus Sanctissimæ memoriæ obstricta mea pietas grates assiduo persolvit, solus perrexisti amborum beneficentiam erga me perpetuam facere, & augere. Igitur gaudeo de oportunitate nata, qua datur diu quærenti devinctissimum profiteri animum, gratissimumque testari, palam. Inscriptio hujus Autoris Tuo nomini pignus esto acceptum Tibi, quamvis exiguum, venerationis, qua virtutes Tuas prosequor, gratique animi, quem meritis erga me Tuis debeo. Faxit DEUS, diu lætus populo Batavo intersis, patriam capeffas, Literatos foveas! Leydæ 17¹⁵/₆30.

PRÆ-

P R Æ F A T I O.

Rtem medendi, ex Autoribus prius edoctus, qui contulit cum observatis Clinicis, experietur, semper in duas potissimum, easque vehementer differentes inter se, sententias secessisse Medicos. Horum quippe plurimi putant, vim intelligentiæ humanæ adeo penetrabilem, ut intenta idearum, sponte animo obversantium, contemplatione discere queat, non modo vitæ rationem omnem atque sanitatis, imo vero & morbos, causas horum, eventa, quin & remedia quoque, certumque tandem curandi modum. Verum hi, postquam medicinæ exercendæ operam dabant, deploravere cito paupertatem ingenii, sollicitique cogeabantur circumspicere ad experimenta rerum; ut usu saperent. Alii ergo vias ingressi, quæ duxerant ad primam disciplinæ hujus, antea ignotæ, inventionem, totos se dederunt fideliter observandæ naturæ hominis per unicum sensuum usum; vitæ, sanitatis, morborum, sanationis, mortis, imo & mortuorum, apparitiones sedulo annotabant; dumque felices notaverant eventus, minusque lætos, tandem vi memoriæ, & rationis disputatione, ex multitudine singularium lento gradu, nisuque prudenti, incipiebant generale quid condere, quod promere dein possent. Itaque caute, & circumspecte, talia sanandis applicantes ægris, addendo quid novi semper, aut demendo, corrigendo priora crebro, fera tandem experientia, longa die, inceperunt assequi facultates sano corpori proprias, aliarumque rerum in machinam humanam potestatem. Tumque demum constitit, vitæ, Sanitatis, morbi, mortis, Sanationis, certum haberi modum, & stabiles leges, quæ penitus perspectæ docent, quid fieri oporteat, quibusque usus sit, ut morbus caveatur, aut sanetur. Quo pressius quis naturæ solius vestigia hic lequitur, eo felicius mederi visus est. Ideoque prisca medicina, hæc vero Græca nobis, eo sincerior, quo minus opinionum commentis, & sectarum litibus, obnoxia, quam recentior, cui temporum inquinamenta perpetuo accesserant. Effecerat hæc veritas, ut docendo admotus *Hippocratem* laudarem discipulis, & post hunc præclarum *Aretæum*. Quia vero hujus vix dabatur copia, cogitare incepti primo de evulgandis Medicis, qui præter *Hippocratem* & *Galenum*, Græco sermone scripserant: quum uniti simul duo illi Principes, Charteriana industria facile comparandi, postulare viderentur & cæteros quoque grajos suis jungendos volumi-

P R Æ F A T I O.

nibus: ut ita Bibliotheca Græcorum medentium haberetur completa. Ipse quidem tum temporis animosus rem aggredi instituebam. Sed brevi post hæc otio carebam, & secessu, adeo ad hæc necessariis, obrutus quotidie crescentibus magis, neque evitandis, negotiis. Quare egregium Virum, ut aliis in artibus, ita in sapientia præcipue medica, versatissimum, *Joannem van Groeneveld*, Juris Utr. Doctorem & Medicinæ, nunc Senatorem, & Judicem Urbanum, excitavi, ut vellet mecum una sustinere negotium, quod, collatis consiliis, una dein destinaremus publico. Ille id alacer est aggressus, feliciter quoque absolvit, ut totus quidem textus Græcus, & Latina versio, ut hic jam offertur, impressus fuerit anno hujus seculi decimo nono, una cum subnexis notulis.

Tum incepti digerere, quæ acceperam Clarissimi *Petiti*, Ceberrimo *Menagio* memorata, & a Claro *Daniele Clerico* adeo desiderata, commentaria integra in hunc Autorem. Quum interea Vir in Arte Medica inclytus, omnique scientia, & virtute excellens, *Richardus Meadius* me donavit *Aretæo*, quem ediderat Vir Celeberrimus *Joannes Wigan*, simul addidit, trecenta modo exemplaria impressa non obstitura editioni, quam affectabam. Id Junii trigesimo anni vigesimi quarti hoc seculo contigit. Gavissus dolui! lætabar, nobili Scriptori Medico, per industriam, & Sapientiam Eximii *Wiggani* accessisse omne id pulchri, quod a peritia in Lingua Græca, eruditione medica, diligentia, & acumine ingenii solertissimi afferri poterat; publico hinc gratulans mihi que. Dolui, me jam prius curavisse imprimendum hunc Autorem; scripsique, in Angliam datis literis, me, si id scivilsem ante absolutionem jam factam nostræ impressionis, nunquam hanc moliturum fuisse, sed libenter voluisse omnia *Petitiana* Eximio *Wiggano* donare. Idem id egregio Viro, coram dixi, cum dulcissimo me alloquio honoraret. Singulari Ille humanitate obtulit, deditque, mihi exemplum descripti codicis Vaticani, quod Romæ conscribendum sibi curaverat, atque petenti veniam ultra ex editione sua in meam transferendi, quod vellem. En ortum hujus nostræ editionis, in qua procuranda nulla mihi laus, nulla debetur gratia. Conatus sum evulgare Autorem necessarium Auditoribus meis, neque tamen eo sane tempore usquam venalem. Addere institui, quæ illustrando illi corradere aliunde potui. Eo contentus unice nihil prorsus de meo addere ausus sum: novi, me neque instructum dotibus ad hanc rem requisitis, & carere tempore necessario. Igitur textus Græcus hic impressus juxta nitidam

P R Æ F A T I O.

Goupyli editionem. Versio Latina addita, quam *Henricus Stephani* edidit in Principibus Medicorum; quæ est illa ipsa completa, quæ prius prodierat ab Anonymo, quem *Goupylum* Eruditi alii suspicantur; sed *Celsum Crassum*, *Junii Crassi* filium, ex *Goupyli* editione vertentem, *Petitus* asserit. In notulis subjunctis habentur, quæ, Princeps Literatorum, *Josephus Scaliger* adscripserat margini sui libri ex editione *Henischii*, quem librum postea magnus *Joannes Gerardus Vossius*, deinde *Isacus Vossius*, habuit, unde jam Bibliotheca Academica Reip. nostræ possidet. Sunt hæc emendationes fere quinquaginta per totum librum. Præterea ibidem correctiones *Petiti* ex manuscriptis, ingeniove, apponuntur, ut & conjecturæ; quin & quam brevissimo compendio ea, quæ ex *Petito* textui intelligendo sufficerent. Tum & *Goupyli*, & *Henischii*, varia ad Scripturam Græcam. Id curabam: ut Lector subsistens forte ad obscuriora, uno intuitu hæc adminicula coram cerneret. In altera notularum parte unico notantur verbulo varietates in versione, *Junii Pauli Crassi*, *Henischii*, *Petiti*, *Scaligeri*. Post textum Autoris ita absolutum curavi subnectendos Clarissimi *Petri Petiti* integros commentarios, tamdiu promissos, expectatosque, quibus conscribendis tot annos, tot labores impendit, de quibus præfatio Autoris ipsa omnino videnda. Atque ita tandem satisfactum proposito Clarissimi Scriptoris, votisque Medicorum & Literatorum. Anni quidem sunt elapsi triginta & duo fere quum hoc Scriptum aere suo redemerat Celeberrimus *Joannes Jensus* a quodam Typotheta qui victum artis hujus opera quæritabat in Typographia *Pauli Schelti* Hagæ Comitum. Ille vero referebat, se id manuscriptum volumen reperisse in cistella, Lutetiis Parisiorum Hagam delata, cum vili supellectile ab anicula matertera in Galliis defuncta, cujus paupercula ad eam hæreditas pervenerat.

Addidi dein illa omnia, quæ Eximius *Wigganus* summa diligentia, successu felicissimo, Illustrando *Aretæo* protulerat pulcherrima ad literarum studia, artemque medicam; sola excepta versione, quam elaboravit optimam: quia jam dudum fuerat absoluta impressio textus nostræ Editionis priusquam prodiret *Wigganiana*. In his reperire est quidquid desiderari potest ad Historiam editionum hujus Auctoris, ætatem ejus, sectam, scientiam Anatomicorum, curandi rationem. Videmus hic Catalogum variarum lectionum (a pag. 466. ad 485.) summa cum cura & fide concinnatum, atque observationes acerrima quidem conscriptas solertia in easdem (a pag. 485. ad 509.) In gratiam Li-

P R Æ F A T I O.

teratorum additur & Viri Celeberrimi, *Michaëlis Mattairii* Commentarius de Dialecto *Aretæi*; ordine Alphabetico; Index Græcus Ejusdem, in quo voces, loquendique formæ, *Aretæo* propriæ, nec adeo notatæ Lexicographis; Appendix ad hunc Indicem; Dissertatio de *Aretæi* Syntaxi & Stylo; conjecturæ de quibusdam *Aretæi* locis, quorum suspecta lectio; Variantium Lectionum Appendix.

Denique Doctissimi, & Clarissimi *Danielis Wilhelmi Trilleri* conjecturas & emendationes in *Aretæum* subnexui, quas Ille in actis publicaverat Lipsiensibus, aliasque præterea, quibus ad me datis me honoravit, hancque splendide ornavit editionem.

Indicem tandem rerum medicarum copiosissimum in *Aretæum* elaboratum a Medico peritissimo & diligentissimo, *Pellerino*, offero: in quo Medicinæ studiosi uno intuitu cernunt, quidquid de quacunque cujusque morbi proprietate Auctor scripsit.

His igitur, commilitones, præclarorum Virorum laboribus uti, frui, potestis, leviaque hinc inde Typorum vitia æquibonique ferre, quæ in minutiis Græcis vix vigil quis vitaverit.

CLARISSIMI VIRI,
D. WIGGAN
PRÆFATIO.

Varias *Aretæi* Editiones, & quid in Ejus
editione præstitum sit, recensens.

ARETÆI Scripta hæc, priusquam Græce lucem vidissent, Crassi
Latine prodierunt, Junio Paulo Crasso, Professore Patavi-
no, Interprete; Venetiis impressa, A. D. 1552. in 4to.
In Præfatione Interpretationi suæ annexa habet Crassus;
Forte Liber quidam Græce manu scriptus, veterrimus &
cariosus, in manus meas incidit. In fronte Libri nomen Autoris in-
scriptum erat, *Aretæi* videlicet *Cappadocis*. De Morbis agebat, qui
singulatim humani corporis membra corripunt. Ipsum avide, ut mihi
moris est, & ter & quater perlegi. Perlectus Liber, cum gaudio,
tum mœrore, animum perfudit meum; quippe gavisus sum tam egre-
gii Autoris Librum, qui vetustatis injuria hominumque socordia in te-
nebris tot sæcula jacuisset, in lucem Dei beneficio fuisse vindicatum:
indolui vero non mediocriter, ipsum non sanum, non integrum, sed
multis mendis inquinatum, multis magnisque vulneribus concisum &
laceratum, ad manus nostras delatum esse. Cæterum hæc fragmenta
colligere, utque pluribus usui forent, Latina facere ac publicare satius
esse judicavi, quam ea in totum carie, tineis, situque deleri permit-
tere. Post *Aretæi* laudem hæc deinde adjicit: Quam multos in eo
transferendo labores tulerim, quantum temporis atque olei absumerim,
vix queam dicere; quum plurimis undique vulneribus confossus esset.
Ex tribus tamen collatis Exemplaribus multa, quæ deficiebant restitui:
quæ erant depravata, castigavi: quæ confusa erant, in ordinem rede-
gi: per conjecturas etiam certissimas ab Artis Medicæ peritia desumptas
non paucos locos Librariorum incuria vitiatos antiquæ & sanæ lectioni
restitui. De quibus autem ambigebam, neque sinceram veritatem e-
ruere mihi que penitus satisfacere poteram, eos Asterisco notavi, alio-
rumque judiciis pensitandos castigandosque reliqui; utque in summa
dicam, quantum huic Libro opis attulerim, qui candida mente & li-
vore purgata ipsum curiose lectitabunt, & cum Græcis Exemplaribus
conferent, facile deprehendent. In Margine Libri variantes paucula
Lectiones inveniuntur, non Græce, sed Latine tantum conscriptæ. Cæ-
terum in hac Crassi Editione, Libri de Diuturnorum Morborum Cura-
tione

tione Secundi *Capita* quinque, secundum scilicet, tertium, quintum, sextum, atque septimum desiderantur; quæ postea in aliis Editionibus, tam Græce, quam Latine, loco suo restituta sunt.

Quænam hu-
jus ope-
ris par-
tes in
omni-
bus de-
sint E-
ditioni-
bus.

Utinam & aliæ hujus operis, quæ desunt, partes e tenebris erui, & cum his quæ supersunt in corpus unum atque perfectum resarciri possent; cum manca hæc & miseris modis lacera membra perito cuique arbitro tam exquisita arte elaborata, tam vel in hac mutilatione pulchra videantur, ut ea nulli etiam integro Antiquitatis Monumento posthabeant. Nam in Libris omnibus Manuscriptis, quos vel ego vidi, vel Editores ceteri, non occurrunt de Causis & Signis Acutorum Morborum Libri Primi *Capita* prima quatuor, neque principium quinti; in Libro de Diuturnorum Curatione Primo, desunt prorsus *Caput* sextum, atque septimum, principium etiam & finis octavi, debinc autem nonum, decimum, undecimum, ac duodecimum, item decimi tertii principium & finis, decimi quarti finis, penitus denique decimum quintum, & decimum sextum; in Libro Secundo de Diuturnorum Curatione, deficit *Caput* primum, quartum, septimi finis, octavum, nonum, decimum, undecimum, cum principio duodecimi. In variis autem totius Operis partibus videntur deficere non modo verba quedam, sed & plurimæ quandoque Lineæ. Porro in Libro de Acutorum Curatione Primo, *Caput* septimum (de Angina scilicet medenda) in fine mancum esse, in aliqua vero parte saucium *Caput* secundum Libri Secundi de Diuturnorum Curatione (ubi de Diabete agitur) quod ab aliis Editoribus haud annotatum est, probavi^a ex Aëtio, qui Aretæum, nonnisi in duorum istorum Affectuum tractatione, nominat; & ex eodem quedam se depromere testatur, quæ in his jam reperiri nequeunt. *Caput* etiam sextum Libri de Curatione Diuturnorum Secundi, uti conjicio, minime integrum est, sed potius maxima ex parte mutilum.

a) Vid.
Notas
ad cal-
cem
Versio-
nis ho-
rum Ca-
pitum.

Græca
Goupy-
li Edi-
tio.

Aretæum Græce primum edidit Jacobus Goupylus, adjectis iis Libri postremi Capitibus quinque, quæ in Crassi Versione desiderabantur. Græca e MS. in Galliarum Regis Bibliotheca se expressisse testatur, duorum aliorum Codicum ope, quorum unum suis sumptibus comparaverat, alterum e Capelli Museo depromserat. Exemplar hoc Parisiis nitidissime excusum est, A. D. 1554, in 8vo, apud Adrianum Turnebum, Typographum Regium. Quin & maximam in hac Editione curam impendit Goupylus, utpote cum perpauca hic Typographorum Errata occurrant, & trium istorum Codicum Collatione sententiæ plurimæ depravatæ castigantur, & in fine Libri Variantes adjiciantur Manuscriptorum Lectiones, cum conjecturis aliquot non contemnendis.

Latina
Goupy-
li Edi-
tio.

Eodem anno, scilicet 1554, post Græca tamen publici juris facta, Crassi Interpretatio Parisiis edita est, apud Guilielmum Morelium, & Jacobum Puteanum, in 8vo. Huic Annotationes locorum subjiciuntur, qui in Aretæi Codice Græco ab Interpretatione Crassi discrepant; Autore, G. M. T. quæ Notis nostris ad Varias Lectiones intermixtæ reperiuntur. Hic item *Capita* illa quinque, quæ Crassus non verterat, jam primum Latine traducta sunt. Anonymum hunc fuisse Goupylum vix dubitari potest.

Latina
Henrici
Stephani
Edi-
tio.

Juxta proxime memoratam Editionem, Latinam Aretæi Versionem, inter Medicæ Artis Principes impressit Henricus Stephanus, Anno 1567, in fol. omissis tamen Notulis, quæ sub fine Anonymus iste Editor adjecerat.

Secun-
da Crassi
Versio
Latina.

Crassi Versio ab ipso recognita, traductis etiam ab eodem Capitibus quin-

quinque, quæ in priore ejus Editione deerant, Basileæ, apud Petrum Pernam, Anno 1581. in 4to, primum impressa est: licet a Crasso, ut ex Epistola ejus ad Lectores data patet; Anno 1555. absoluta fuerit. Verum hæc in publicum non prodixisse ante Annum 1581. mortuo jam Paulo Crasso, constat ex Typographi ad Lectorem Epistola; ubi hæc leguntur; Ediderat jam ante Junius Paulus Crassus Aretæum a se e Græco in Latinum versum, Venetiis: nunc vero, ab ipso ante obitum recognitum, & multis Capitibus ex Græco Exemplari auctum, (ut in Præfatione scribit) filius ejus Celsus ad nos misit.

Omniū postrema est Editio, quæ Græco-Latine prodit, Augustæ ^{Græco-Latina} Vindelicorum, Anno 1603. in fol. In prima Libri pagina hæc Aretæi ^{Henis-} scripta prædicantur esse Græce & Latine conjunctim edita, tribus MSS. ^{schii} Codicibus, Veneto, Bavarico, Augustano, collatis; cum Commenta- ^{Editio.} rio, quo obscura doctrina de nominibus & parte affecta morborum singulorum cum suis signis perspicua Methodo illustratur, Autore Georgio Henischio B. Medico Augustano. In Præfatione sua dicit hæc Henischi-
Tria inspexi Manuscripta, Venetum, Bavaricum, & Augustanum. Idem est initium in Augustano, quod in Lutetiano Exemplari: deficiunt autem in illo sex^a Capita, quæ desiderata in prima Editione. Venetum, ^{a) Error hic He- nischii est; nam quinque tantum Capita in Secun- da Editione adjecta sunt.} & Bavaricum contractius est, utrumque a sexto Capite ~~et tertia de-~~ mum incipiens, & sex illis Capitibus similiter carens. Hæc vero Capita, quæ non alibi, quam in Regio Codice, reperiuntur, genuina esse non sine causa ambigo; Aëtius enim sermone II. cap. I. de Diabete agens, Optima, inquit; (ut ait Aretæus) est in dolio facta evaporatione ad exsudandum, eo modo ut caput extra dolium promineat, frigidumque aerem attrahat, reliquum vero corpus omne calefiat. Id autem in Capite de Diabete, quo Aretæus auctior redditur, non continetur: contineri deberet, si legitimum esset. Idem de reliquis judicium. Quinam autem hic est argumentandi modus? Annon in Aretæo partes Capitum passim, perinde ac Capita integra, desunt? Annon etiam in curanda Angina, prout supra monuimus, verba Aretæi ab Aëtio proferuntur, quæ in hoc Libro nusquam legimus? Eodem itaque jure Caput illud de Angina, tanquam spurium, repudiare potuit. Verum in istis Capitibus scriptionis similitudo, & medendi norma eadem, quæ in cæteris usurpatur hujus Libri partibus, minimum dubitandi locum relinquunt, quin eidem quoque Autori adscribi debeant. Quid quod ea, ut in Regio, ita & in Harleyano Codice (de quo infra loquemur) inveniamus. De Editione sua hæc amplius Henischi-
Addidi autem Conversionem Junii Pauli Crassi, Medici & Professoris Patavini. Pauca quædam inserta Textui Latino, & diverso caractere impressa sunt, ex Notis Anonymi Galli. In Margine Variæ sunt Lectiones, partim annotatæ a Jacobo Goupylo, partim ex Codice Augustano. Item ne imperfectus esset (inquit) Aretæus, & ad usum minus accommodatus, colores illius oblitos purpuris Galei, & Alexandri Tralliani, imprimis vero Pauli Aeginetæ, reconcinnare, & mancum suis partibus absolvere volui, nec temere; multa enim sunt apud Aeginetam locis aliis, quæ ex Aretæo desumpta esse constat. Hoc negotii sane & inani-
ter suscepit, neque feliciter exsecutus est: cum Autores ab eo memorati in manibus doctorum vulgo haberentur, neque Aretæo ullo modo essent, vel in medendi, vel in scribendi genere, similes; Paulum vero, licet Aretæi mentionem faciat, vix quicquam ex eo hausisse deprehendo; plurima certe, & ea magni momenti, tum in describendis tum in curan-

dis morbis, Dialecto tantum immutata, in Libros suos transcripsit Aëtius; quæ loca ad imum Latine nostræ Versionis passim annotavimus. Ceterum Henischi Opus hoc Typis quidem satis nitidis (etenim Græci his, quibus in hac Editione utimur, haud dissimiles sunt) excusum publico dari curavit: verum in obeundo suo munere ita se gessit, ut summæ possit, vel incuriæ, vel inscitæ, vel utriusque, merito accusari. Nam præterquam quod elegantissimo huic Autori Commentarios nonnisi jejunos admodum atque futes attexuerit, Textum ipsum, tribus licet MSS. instructus, vix uno, ni fallor, emendavit loco. Tria hæc MSS. in fronte Libri ab eo collata dicuntur; sed Editorem ea tantum, ut in Præfatione inquit, inspexisse crediderim. Quod ad Venetum & Bavaricum attinet, nullæ annotatæ sunt ex iis Variæ Lectiones, cum se eas, quæ in Margine sunt, excerpisse dicat, partim ex Goupyli Editione, partim ex Codice Augustano. In hoc quidem conferendo, non modo ingenti illum accuratione, sed & fide & velut religione quadam usum esse facile crederes, cum quæ Librariorum manifestissima sunt errata, & vel Accentuum differentias, pro variis Lectionibus apponat. Verum hæc omnes non ita magno in numero sunt, ut mihi, qui duos Codices MSS. cum Libris Editis contulerim, & animadverterim quot quantæque in his occurrant discrepantiæ, magnam is in hac re videatur adhibuisse diligentiam. Porro, nescio qua animi perversitate, verba quædam e Textu expulit, quæ & Autoris sensui optime congruunt, & intellectu sunt facillima; in eorum vero locum quasdam inanes literas substituit (nam voces quidem Græcæ, nedum legitimæ Lectiones, neutiquam vocandæ sunt;), & quamquam in Augustano Codice Lectiones aliquot reperiantur haudquaquam rejiciendæ, quarum pars in Textum admitti possit, pars etiam debeat, tamen harum nullam, quasi malo quodam fato, illuc inseruit. Immo Textum adeo non illustravit, ut leviuscula omnia, sive in Literis, sive in Accentibus, errata ex Goupyli Editione in suam fideliter transferri, & alia insuper incredibili numero, per solitam Typographorum negligentiam, irrepere sit passus. Latinam quidem Versionem sine minima emendatione reliquit.

Petri Petiti, Medici Parisiensis, in Aretæum Observationes brevi prodituras, sibi que inscriptas testatus est Menagius ad Laërtium, 1692. editum, p. 253. sed necdum prodisse illas intellexisse se dicit Fabricius^a. De Petiti hujus hæredibus curavi ut quæreretur Parisiis, eo consilio ut ali-
^{a) Biblioth. Græc. L. 4. Pag. 102.} quid de his Observationibus amplius cognoscerem; sed quinam fuerint illi, certior fieri non potui. Nusquam vero, cum Fabricio, puto exstare Editionem Parisiensem Aretæi Græco-Latinam, in 4to. quam auctam Petri Petiti Annotationibus memorat Merklini Lindenius renovatus, A. 1686. editus.

Quid in hac Editione præstitum sit. Quod ad hanc Editionem attinet, id equidem oneris suscepi impulsu solo Viri Clarissimi Johannis Freind, qui Autorem hunc, licet in doctorum manibus rariorem, inter Græcos tamen & ingenio & arte præstantissimum, in Re Medica ipse scriptis exornanda non minus eloquens & accuratus, quam in ea exercenda experiens atque felix, publicandum mihi emaculandumque commendavit. Id profecto tres circiter abhinc annos aggressus sum, & quid in hac re præstiturus essem Literatis exposui; multo autem maturius e Typographeo exiisset Aretæus, nisi proposito meo obstitisset valetudo perquam infirma. Nam in hujusmodi negotiis labor haudquaquam tenuis est, utut tenuis sit gloria. Græcum Aretæi Exemplar cum apud Bibliopolas ne quidem unum reperiri posset, & pauca ea, quæ

quæ in privatis Bibliothecis erant, a Viris doctis pariter & curiosis maximo in pretio haberentur, Græca hæc omnia manu mea exscripta prælo commisi. Ea ut pristino suo nitori, si ita fieri posset, quadantenus restituerentur, studium curamque haud mediocrem impendi. Etenim haud modo Libros duos editos inter se, sed eos etiam cum Codicibus MSS. duobus contuli. Horum alterum mihi suppeditavit e ditissima sua Bibliotheca Dominus Dominus Harley, Comitum Oxoniensis Filius unicus, qui, Literarum cultor fautorque eximius, ut Libros quosque optimos varioresque undique summo studio colligit, ita eos in Literatorum usum pervolvendos summa cum facilitate impertit. Alter ut, juxta Exemplar MS. in Vaticana Romæ Bibliotheca asservatum, exscriberetur procuravi: quod non sine magna, ut videtur, accuratione præstitit Dominicus Regolletti, Græcus, ut ipse ait, in eadem Bibliotheca Scriptor.

Ceterum, in Harleyano Codice, deest pars illa Capitis de Causis & Signis Epilepsiæ, unde ordiuntur Libri Editi; alia tamen quæ in his leguntur, in eo itidem continentur omnia. Verum Capita illa postremi Libri quinque, quæ in prima Crassi Versione deerant, non in suo hic loco, sed in primis MS. paginis reperiuntur, aliquo inter ista, & illud ubi de Causis Tetani agitur, vacuo relicto spatio. Capita etiam mutila in omnibus tria, de Curatione nempe Phthiæ, Jecoris, & Lienis, extra ordinem in hoc MS. posita sunt: utpote cum hoc de Liene illud de Phthiæ præcedat; quæ autem de Jecore scribuntur in fine totius Codicis adjecta sint, post Curationem Elephantiasis. Hoc ideo accidisse existimo, quod non ex uno Exemplari aut eodem tempore omnia exscripserit Librarius; sed, transpositis istis Capitibus post reliqui totius Libri exarationem in lucem unde unde protractis, ea illic descripserit: cum in suis quidem locis aliquid intervalli relictum foret, sed quod minus ad ista recipienda esset amplum. Codex enim integer una & eadem manu scriptus est. Hic autem, licet trecentis annis parum antiquior esse videatur, plurimisque passim mendis laborans, eas tamen ex boni potius Exemplaris, quam Librarii, defectu contraxit. Nam alioqui scriptura, pro istis temporibus, satis nitida & accurata est; & gravissima in hoc Errata aliis etiam MSS. communia sunt: & in eo monstra ista turpia verborum, quæ ubique occurrunt, punctulis, tanquam stigmate quodam, inuruntur. Porro ex eo plus adjumenti, in emendando Aretæo, habui, quam sperare ausus sum: cum omnes huius Authoris MSS. de quibus ad me notitia pervenit, & parum veteres sint, & maculis etiam foedissimis inquinati; siquidem huius ope non modo verbis Ionicæ suæ terminationes passim redditæ sunt, sed & proba ac sana sententiarum quarundam lectione nitido tersoque huic Authori sensus proprius atque elegans restitutus. Quare Codicem Aretæi, Harleyano emendatiorem, haud ullibi existare crediderim.

Codex Vaticanus, ut ex Amico intelligo, qui hunc rogatu meo inspexit exscribendumque curavit, valde recens est. Ex eo vix quicquam suppetiarum hausi, nisi quod Dialectum quandoque, huius authoritate, ubi cæteri MSS. in hac re deficerent, emendaverim. Hic, ut cæteri, perquam vitiosus est. Aliis item, ut credo, magis mutilus; nam licet ista in principio, de Causis & Signis Epilepsiæ, contineat, omnia in eo defunt, quæ post Stellulas in hac Editione Capiti de Curatione Melancholiæ interpositas habentur.

Haud inutiles etiam, licet numero paucae, Variæ fuerunt Lectiones, quas in suo utriusque Aretæo Margini ascriptas mecum communicarunt, Viri in Libris Græcis Latinisque versatissimi, deque Re Literaria optime

meriti, Joannes Albertus Fabricius Hamburgensis, & Michael Maittaire. *Lectiones has non fuisse docti cujuspiam conjecturas, verum ex aliquo MS decerptas, ex hoc liquet, quod inter eas reperiantur aliquæ sensus plane expertes, quæque in iis quibus nos utimur MSS similiter legantur.*

Nova
Versio
Latina.

Latinam versionem de novo dare libuit, quia Crassi Translatio, licet haud prorsus aspernanda, tamen sæpiissime, quoniam paucis vitiosisque MSS instructus id operis suscepit, obscura, ut fatetur ipse, ac dubia sit; mihi quidem insuper duriuscula ac parum elegans videtur, ita ut neque Græca legentibus multa planius explicet, & ipsa, sine Græcorum auxilio, haud raro vix intelligi queat. Num in hac plus, quam in ista, operæ adhibitum sit, nescio; nostra non dubito quin Lectoribus futura sit commodior: cum rerum, quibus ille destitutus est, supra dictarum ope, & Aretæi cum aliis Medicis antiquis, cum Aëtio præsertim, qui multa ex eo, nulla ejus facta mentione, evidentissime hausit, Aretæi denique cum Aretæo ipso comparatione, sententias haud paucas, minime antea comprehensu faciles, clare saltem hic expressas invenient. Ubicunque Græca ita corrupta sunt, ut iis mederi prorsus desperaverim, ea non sine sensu aliquo, uti arbitror, probabili, Authorisque de iis rebus tractationi haud incongruo, adumbrare tentavi. Hoc quicquid est, in Versione licitum esse existimavi: quoniam, re sic instituta, Authori nulla fieri potest injuria; nam in Textu Græco nihil vel in melius, conjecturis tantum ac divinationibus meis, sed omnia aliqua auctoritate fretus, immutavi. Quoniam vero Crassum, verbo verbum nimis fide reddentem, sententias ipsas aliquando nec Latine satis nec dilucide efferre percepi, id potius mihi curæ fuit, ut integra orationis membra, quam ut voces quasvis, plene & aperte, cum ea simul qua licuit brevitate, exponerem; Celsique, qui, Tiberii temporibus, non modo de Medicina, sed & de Rhetoricâ^a, optime purissimeque scriptitavit, Phrasibus & loquendi formulis, quam sæpiissime potui, sum usus. Imis Latinæ Versionis paginis Notulas quasdam subjeci; ubi Hippocratis effata indicantur, quæ sine ulla sæpe mutatione scriptis suis immiscuit Aretæus, ea ut plurimum ex germanissimis ejus Libris hauriens, uti ex Aphorismis, Prognosticis, & Libro de Victu Acutorum. Ibidem locos etiam subnotavi, unde plurima clam in Commentarios suos intrusisse deprendi Aëtium: eos item, qui aliis omnino similes sunt, quos Aëtius ex Archigene sese petere testatur; quod quidem, si quem unquam Aretæi ulterius emendandi cupido ceperit, studiis suis haud incommodum reperiet. Quodque Morborum sæpe, quorum Signa Causasque explicaverat Aretæus, Curationes temporis injuria perierint, non absurdum fore judicavi, si Lectores ad medendi rationem in iisdem affectibus a Medicis ejusdem Sectæ usurpatam remitterem: præsertim cum ex his Archigenes & Aretæus vix quicquam de aliqua re scripserint, quod non & in instituenda Medicina plane conveniat, & iisdem fere verbis præcipiatur. Alia quoque, diversæ Materiæ, Notis interposui, quorum præcipua sunt quædam ad Historiam Medicam spectantia.

Varia
Lectio-
nes, & in
has No-
tæ.

Variantium Lectionum congeriem, e Libris Editis & MSS ante memoratis collectam, ad Editionis hujus Paginas Lineasque accommodavi. Haud multa ex iis, ut opinor, quispiam eruet, quod faciliorem reddet Aretæi lectionem; nam quicquid ad eam rem facere videbatur, Textui ipsi haud dubitanter inserui; inter Varias Lectiones iis, quæ ejecta sunt, detrusis vocabulis: notato simul, quenam in unoquoque Libro voces sint receptæ. Dialecticas vero vocularum formationes, quæ in Editis aliter se haberent, sive has in Harleyano sive in Vaticano Codice repererim, in

Tex-

Textum iidem admisi; quibus in locis id factum sit, aut utrius Codicis auctoritate, declarare supervacaneum existimans. Nimis multa, nimis gravia quoque & aperta Librariorum Errata metuo ne inter hos Lectiones posuerim; sed velex his alia emendandi occasionem aliquando arripui: & ex iis Lector intelliget, quam turpiter depravata ad nos pervenerint Aretæi scripta, quanta ideo in conjectando licentia indulgeri debeat, quamque nulla spes omnia corrigendi affulgeat. In Notis has Lectiones sequentibus, cur quasdam receperim, quasdam rejecerim, rationem reddidi; aliæ ita manifeste se tuentur, aliæque sese ipsas coarguunt, ut de iis nihil ultra dici possit. Quas feci in emendando, Conjecturæ, ut plurimum similibus, vel Hippocratis, vel Aëtii, vel Aretæi ipsius loquendi modis stabiliuntur.

Tractatum de Aretæi Dialecto componere decreveram; quæ res ideo prorsus negligi non debuit, quoniam adeo parvo in numero ad nos pervenerunt Scriptores Ionici. Hoc quod longe accuratius doctiusque quam ego id exsequi potuissem, immo quod consummatissime præstitum sit, humanitati debetur Viri eruditissimi Michaelis Maittaire, qui cum Librum suum insignem de Dialectis Græcis edidit, nondum in Aretæi scripta inciderat: verum ubi postea Authorem hunc evolvisset, & quædam de ejus Dialecto collegisset, ea rogatu Viri Cl. Johannis Freind diligentissime recensuit, & una cum Aretæi Libris imprimi benevole permisit.

De Aretæi Dialecto Tractatus.

Aretæus, ubi mende non subsunt, Scriptor utcunque perspicuus, tamen quia verbis Antiquis, & Poeticis, & Ionicis, Hippocratis scilicet & Homeri stylum imitatus, frequentissime utatur, iis qui in Authorum istorum lectione non sint plurimum versati, haud raro intellectu difficilis videbitur. Habet etiam ipse verba quædam sibi propria ac peculiaria; in vocibus quoque novo more componendis, Poetarum ritu, uber, facilis, peritus. Quare Lexicon huic Operi attexere necessarium duxi, quod quidem minus doctis difficiliora explanaret Aretæi verba, Criticis autem novarum vocularum messem, veteresque novo sensu usurpatas, uno quasi intuitu ostenderet. Igitur quasdam, & per se satis cognitæ, & licet cum aliis vocibus haud communi more connexas, tamen ex orationis serie haud difficulter comprehendendas; eas item quæ dubiæ essent, variisque sensibus in hoc Authore adhibitæ, Alphabetico Ordine digessi: ita ut etiam Indicis loco, quoad verba notatu digniora, (nam Rerum memorabilium in Libri totius fine subjicietur Index) hoc esse possit Lexicon. Medicamenta frequenter adhiberi præcipit Aretæus, quorum Compositio in his ejus Libris haud explicata est; (horum præparationem eum descripsisse verisimile est in iis quæ de Re Pharmaceutica se confecisse perhibet commentariis) quapropter in Lexico locos in Antiquorum scriptis subnotare, unde Medicamentorum istorum formulæ peti possent, non inutile futurum putavi.

De Lexico.

Præfationem hanc subsequenter Dissertationes aliquot de Aretæi Ætate, Secta, Opinionibus, Scientia Anatomica, & Praxi Medica; ubi quæ de his rebus memoratu digna reperire potui in unum redacta ordine exponuntur.

Dissertationes in Aretæi.

Cæterum ut hæc omnia, accurate emendata, nitideque impressa, in publicum prodirent, nec operæ nec sumptibus parcere volui. Textus præsertim Græcus unius tantum & alterius literulæ menda laborat, Typis Oxoniensibus maximis atque optimis excusus. Utinam & alii aliquando, qui in eadem lingua de his Rebus digne tractarunt, e magnifico nostro Typographico edantur. Nam cum, intra quinquaginta annos proxi-

me elapsos, in celeberrima hac Academia plures, iique optimæ notæ, & omnis fere generis, Authores Græci, magis emaculate, magis sumtuose, quam in ulla alia Europæ Urbe, impressi sint, jure aliquo mireremur, quod nihil quicquam Medici cujuscvis Græci, ne Galeni, ne Hippocratis quidem Opusculum ullum Prælo fuerit unquam Oxoniensi subjectum. Primum itaque inde prodeuntem, inter Antiquos mole, non pretio exiguum, Lectores eruditi, benigne accipite Aretæum; & quicquid in hoc Opere peccatum sit, studiis his jam languescentibus faventes ignoscite.

D E

A R E T Æ I Æ T A T E.

Quonam tempore floruerit *Aretæus*, haud ita facilè suspicari licet, eò quòd nullius omnino Scriptoris, qui quidem ad nos pervenit, nisi *Homeri* & *Hippocratis* meminerit: neque vicissim ipse, nisi a tribus Scriptoribus antiquis, Authore scilicet librorum quorundam qui sub *Dioscoridis*^a nomine feruntur, *Aëtio*^b, & *Paulo*^c denique, idque strictim & quasi fortuito, memoretur. Ex his *Aëtius* quinto saltem sæculo non vetustior est, siquidem ex *Oribasio*, *Juliani* Imperatoris Medico, qui sub finem quarti inclaruit, multa passim se haurire testetur^d. Immo si *Aëtium* ipsum consulamus, invenietur adhuc recentior; nam & *Cyrillum*^e, Archiepiscopum *Alexandrinum*, qui A. C. 444. mortuus est; & *Petrum Archiatrum*^f, *Theodorici*^g scilicet *Gothi*, qui circa 500. imperavit, disertè nominat. *Aëtio* ætate inferior est *Paulus*; (si *Arabibus*^h fides, sæculo ineunte *Septimo* claretur:) quippe qui quædam ex *Alexandro Tralliano* desumitⁱ: *Alexander* autem, qui *Romæ* (teste *Agathia*) circa *Justiniani* tempora floruit, nonnulla mutuatur ex *Aëtio*^k. *Dioscorides* verò *Anazarbæus* sine dubio Libros de *Materia Medica* composuit intra *Neronis* & *Titique* imperia; is enim ἡ κραιτὶς *Licinii* (vel *Lecanii*) *Bassi*^l, quasi tum viventis, mentionem facit: *Lecanius* autem *Bassus* Consulatum gessit anno *Neronis* XI^m; eodemque anno, quo *Plinius* Naturalem suam Historiam *Tito Vespasiano* (sic enim cum *Cigalino*ⁿ arbitror) dicavit, e vitâ decessit. Ab hac itaque parte nihil contra *Vossium*^o dici potest, qui *Aretæum* diu ante *Cæsares* vixisse scribit, hoc innixus argumento, quòd linguæ usus fuerit *Ionica*: quam quidem *Vossius* aliquot ante hæc tempora sæculis a nemine usurpatam fuisse affirmat. Illud tamen a *Vossio* perperam asseri probat *Menagius*^p, qui, ut alia omittam, *Arriani Indica*, *Adriano* Imperatori dicata, *Ionice* scripta esse monet. Cæterùm, quod post initia *Cæsarum* exstiterit *Aretæus*, ex hoc ipsius opere luculenter evinci potest:

a) Dioscorid. Euporist. pag. 112. Edit.

b) Tet. 2. Sermon. 4.

c) Cap. 47. & Tet. 3.

d) Sermon. 3. Cap. 1.

e) L. 4. Cap. 1.

f) Tet. 1. Sermon. 2.

g) Cap. 47.

h) Tet. 1. Sermon. 2.

i) Cap. 47.

j) Tet. 1. Sermon. 2.

k) Cap. 47.

l) Tet. 1. Sermon. 2.

m) Cap. 47.

n) Du Fresne Gloss. in Voce Αἰτία.

o) Abulpharagii Histor. i) L. 3. Cap. 28.

p) L. 12. Cap. 8.

q) Præf. ad Mat. Medic.

r) Pigh. Annal. Rom. L. 18.

s) Præf. ad Plin. Nat. Hist.

t) De Philosophia C. 13.

u) Amœnitat. Juris.

potest: Etenim non modò *Antidoti* a Rege *Mithridate* confectæ, sed etiam (uti animadvertit Vir Doctissimus, *Clericus*^{a)}) illius, quæ quoniam ei immiscebantur carnes *Viperinæ*, ab *Aretæo* ἡ δὲ ἐξιδρῶν^{b)}, ἡ δὲ ἐξ ἐλίων^{c)}, a cæteris verò *Græcis* ὀφθαλμῶν^{d)} vocata est, mentionem facit. Hujus autem Author fuit, *Neronis* Archiater, *Andromachus*: ejusque componendi rationem Versibus Elegiacis, qui apud *Galenum*^{d)} etiamnum exstant, conscriptam ad eundem Imperatorem misit. Quin & Medicamentum Ἀλφ' Βησσαρίων^{e)}, quod item, *Ætioteste*^{e)}, ab *Andromacho* excogitatum est, adhiberi præcipit *Aretæus*^{f)}. Ita minimè dubium est, quin post initum a *Nerone* regnum Medica hæc ille Monumenta literis mandaverit.

Neque minùs certò affirmari potest, eundem *Dioscoridi* fuisse ætate æqualem, si Libros de *Euphoristis*, ubi occurrit *Aretæi* nomen, rectè illi ascriptos judicemus. Hoc quidem negant nonnulli: audiamus autem, quid de hac re sentiat, *Dioscoridis* Editor, *Sarracenus*. Duos hosce libros, qui quidem omnium prope Morborum per *Euphoris* remedia, eaque *Simplicia*, aut certe ex paucioribus composita, complectuntur, plerique *Dioscoridi* *Anazarbæo* ascriptos falsò fuisse suspicantur: nec immeritò. Enimvero vix quisquam reperietur, cui vel primà inspectione non videantur partim ex illius libris de materiâ medicâ, partim ex aliorum quorundam Autorum scriptis, non quidem ipsius *Dioscoridis*, sed alius potius cujuspiam operâ, collecti & quasi confarcinati: quippe cum hîc simplicibus nonnullis prorsus aliæ tribuantur appellationes, quàm quæ apud illum exstant, ac solœcismi etiam complurculi, in quos vix alibi Autor ille impigisse deprehenditur, passim occurrant. Attamen cum aliqui dicendi genus unum idemque constet esse, aut certè non ita ei dissimile, quo *Dioscorides* noster ἐν τοῖς ἑλίων^{e)} usus est, prætereaque sæpenumero ab *Ætione* ad hunc eundem Autorem remedia varia referantur, quæ non aliunde quàm ex his ipsis *Paraboliis* ad *Andromachum* libris deprompta nemo non judicet: unà cum piæ memoriæ doctissimis viris *Moibano* & *Gesnero* eò facile adducor, ut credam & hosce libros, æquè ac priores illos, *Dioscoridi* *Anazarbæo* attribui oportere. Neque verò cum sint, fuerintque semper, unius ejusdemque stirpis diversa Synonyma, quorum essent aliis alia significantiora, cuiquam alienum videri debet, unum & eundem Scriptorem, prout succurrit, modò hoc, modò illud nomen, ad arbitrium usurpasse. Quin & pro diversorum temporum ratione, quibus hæc ipsa scribi potuerunt, apud vulgum, Quem penes arbitrium est & jus & norma loquendi, diversa quoque nomina invaluisse mihi fit verisimile. Quòd ad solœcismos attinet, minimè dubium est, quin plerique librariorum seu incuriâ seu etiam inscitiâ obrepserint. Sed & nonnullos interdum ipsi *Dioscoridi* per imprudentiam excidisse haudquaquam negaverim, quum & ad res magis quam ad ipsa verba attenderet, & esset illi sermo *Græcus* insolitus, ac inusitatus, uti vel ipse *Galenus*, lib. xi. *Simplicium* abundè testatus est. Nihilominus ut quæcunque *Dioscoridis* nomine circumferebatur opera uno volumine comprehenderentur, hos etiam libros prioribus adjiciendos existimavimus.

De eadem hac re quoque dubitatum est, ideo quòd nihil de hoc *Dioscoridis* Opere dixerit *Galenus*. Atqui, præterquam quòd silentium nullâ in re testimonii loco haberi debeat, hi *Euphoristôn* Libri, in quibus Remedia tantùm paratu facilia nudè ac simpliciter exponuntur, neque ita diligenter elaborati, neque adeò Medicinæ usibus accommodati videntur, ut ab iis in medendi arte magnopere juvari potuerit, Vir in

omnium Medicorum scriptis, & in Morborum curatione versatissimus, *Galenus*. Etiam *Oribasius*, qui omnia sua Volumina ex aliorum scriptis contexuit, *Dioscoridem*, licet ex his ejus Libris plurima depromat, tamen haud quatenus satis sit, de hac re tractasse pronuntiat ^{a)}. Quid? an non videmus *Galenum*, & *Plinii*, & *Erotiani*, semel ^{b)} tantum, idque leviter, fecisse mentionem? licet *Historiæ Naturalis* ab illo collectæ haud mediocris pars e Rebus *Medicis* constet; hic autem ^{c)} *Vocum Hippocraticarum* Interpretationem ita diligenter conscripserit, ut *Galenus*, idem ipse agens, permulta sit ex eo mutuatus. Adeo liquet minimè hos eum latuisse Authores, & tamen parum abfuisse, quin utrumque silentio prætermiserit. Porro *Galen*i scripta, in quibus solis idoneam is invenisset de hoc *Dioscoridis* Opere loquendi occasionem, ad manus nostras minimè pervenerunt. Nam Libri de *Euporistis*, quos inter *Galen*i scripta reperimus, pro *Subditiis* vulgò habentur. Id profectò non injuriâ; cum, quæ de hac re composuit *Galenus*, ea suo tempore non superfuisse tradat *Oribasius* ^{c)}, qui *Collectiones Juliano* dicatas de omni Re Medicâ ex optimorum Authorum scriptis in unum redegit, ita ut nihil omiserit eorum quæ *Galenus* dixerit ^{d)}. Certè *Oribasius*, qui *Dioscoridis Euporista* disertè nominat, his ipsis, de quibus agimus, Libris usus est: cum ex iis, uti cuivis utrumque Authorem conferenti statim patebit, magnam partem *tertiū quartique* ad *Eunapium* Libri planè exscripserit. Neque alios ab his vidit, *Oribasii* ætate non ita multo inferior, *Aëtius*: quoniam ex *Dioscoridis Euporistis* aliqua se haurire e profitetur, quæ & in his quoque expressa ^{f)} invenimus. Itaque sicui minùs placuerit hos *Dioscoridi* Libros attribuire, (qui cur ei tribui non debeant, haudquaquam percipio,) quisquis tamen eorum fuerit Author, hunc, adeoque *Aretæum*, *Oribasio* vetustiore esse omnino statuendum est. Caterùm, ut ante *Oribasii* ætatem Libri isti, nisi ad *Dioscoridem* revera pertinuissent, ascripto ejus nomine venditarentur (præterquam quòd id ita evenisse nulla a Vetere quoquam injecta sit suspicio) videtur factu fuisse difficillimum. Etenim haud unquam Medicæ magis viguere Literæ, quàm in sæculis *Dioscoridi Oribasioque* interjectis: uti constat ex magnâ illa insignium Medicorum copiâ, quos hæc tempora profudere, quorumque nomina, & etiam scripta quædam adhuc in *Galeno*, *Oribasio*. & *Aëtio* reperiuntur.

Fuerunt quidem, præter *Dioscoridem Anazarbæum*, alii duo, qui de Rebus ad Medicinam pertinentibus scripserunt, eodem nomine appellati. Horum alter, cognomento *Phacas*, *Antonii* & *Cleopatræ* familiaritate clarus ^{g)}: alterum, quem & *Alexandrinum* & *Juniorem* vocat, paulò ante sua tempora vixisse tradit *Galenus* ^{h)}. Is autem qui *Euporista* composuit, hæc *Andromacho* inscribit: cujus nominis duo itidem extiterunt, *Neronis* Archiater, & Archiatri Filius. Horum ne *Senioris* quidem ad ætatem *Phacas* iste pervenire potuit; *Andromachi*, saltem *Junioris*, temporibus (neque enim certi quid de alterutrius *Andromachorum* morte novimus) florere poterat *Junior* ille *Dioscorides*. Sed cum *Aëtius Paulusque*, sive quid ex Libris de *Materia Medica*, sive ex *Euporistis* desumant, nihil adjiciant, nisi se id ex *Dioscoride* hausisse: neque simul indicent, utro ex Opere, aut quo ex *Dioscoride*, idem depromant, (quia in Medicamentorum explicatione *Anazarbæum* operam navasse erat omnibus notissimum) ambos hos eundem *Dioscoridem* pro utriusque Operis Authore habuisse censendum est. Quòd si

Eupo-

a) Præf. ad Euporist.
b) Fabric. Biblioth. Tom. 4. in Indice Scriptorum a Galeno allegatorum.
c) Præf. ad Euporist.
d) Præf. ad Med. Collect.
e) Tet. 2. Serm. 4. Cap. 2.
f) Dioscor. Eup. Pag. 13. lin. 14.
g) Suidas in Lexic.
h) Præf. in Exegesi. Vid. Induv. in Exegesi.

Euporista Anazarbæo demum adjudicemus, hæc ab illo, *Archiatro* potius, quam ejus Filio, inscripta fuisse probabile est. Nam *Erotianus* in Vocum *Hippocraticarum* Collectione, quam *Andromacho* dicat *Archiatro*, quædam ex *Dioscoridis* Libris de *Materia Medica* profert: qui, cum ab omnibus magnopere celebrentur, & *Euporistis* longè sint accuratius perfectiusque compositi, aliquo etiam post ea tempore conscripti fuisse videntur. Itaque si hæc vera esse credamus, quæ certè sunt maximè verisimilia, *Aretæum*, non modò post susceptum a *Nerone* Principatum, (de quo dubitandi non est locus) sed & ante exactum *Tui* imperium, vixisse statuendum est. Sin quis adhuc fieri posse affirmet, ut hæc de *Euporistis* Filio *Andromachi* fuerint dicata, vel etiam a *Dioscoride* illo *Juniore* composita, ne tum quidem quicquam, nisi hoc, evinceret; scilicet id tantum ex hoc Scriptore certò colligi posse, quòd saltem vel *Trajani* vel *Adriani* temporibus haud inferior fuerit *Aretæus*.

Sed & ad opinionem nostram confirmandam id etiam facit, quòd, non nisi intra determinatum illud, a *Neronis* ad *Adriani* usque imperium, annorum intervallum, *Aretæi* satis commodè collocari possit ætas. Neque enim diutiùs Secta viguit *Pneumatica*, quorum opinionibus hunc sese addixisse mox docebimus. Nam ex his, Medicorum suæ ætatis Princeps, *Trajano* & etiam *Adriano* rerum potente (uti ex *Juvenale* ^a constat) inclaruit *Archigenes*; cujus præceptor fuit *Agathinus*, *Agathini* verò, Sectæ istius Author, *Athenæus*. Quare omnino ^{a) Sat. 6, l. 235;} necesse est, ut non procul a *Neronis* imperio Secta hæc initium acceperit. Præter eos, de quibus sumus jam locuti, non nisi alii tres a ^{b) Galen. c) Ac. Morb. L. 2, Cap. 10. d) Ac. Morb. L. 2, Cap. 1. e) Ibid. f) Suidas.} *Galeno* memorantur *Pneumatici*, *Herodotus*, *Magnus*, & *Leonides*; quorum *Herodotus*, *Agathino* etiam Magistro usus, *Romæ* magnâ cum laude artem suam exercuit ^b. Ante hunc, uti e *Coelio Aureliano* discimus, scriptis suis innotuit *Magnus* ^c: *Leonides* autem *Archigeni* saltem æqualis fuit, quippe cujus mentionem faciat idem *Coelius* ^d, qui *Sorani* scripta se in *Latinum* Sermonem convertisse agnoscit ^e: *Soranus* autem iste, *Trajano Adrianoque* imperantibus ^f, Medicinam excoluit. Contra Sectam hanc, tanquam jam demortuam & in Virorum illorum Libris duntaxat superstitem disputat, *Antonini* Imperatoris Medicus, *Galenus*. Itaque non alio tempore *Aretæum* existisse credibile est, quàm eo, intra quod aliqui saltem ejusdem Sectæ viguere Medici.

At hîc scrupulus quidam injici potest, *Galenum* scilicet, qui innumera Medicorum nomina & opiniones scriptis suis ubique immiscuit, si *Aretæum* subsequutus esset, non fuisse commissurum quin aliquam ejus alicubi fecisset mentionem. Profectò fatendum est, hujusmodi argumento multò faciliùs quemvis eò adduci posse, ut *Aretæum* *Galeno* fuisse juniorem, quàm ut *Euporista* illa ad *Dioscoridem* non pertinere, existimet. Neque enim omnino verisimile est, ut *Galenus Hippocraticæ*, si quis alius, Artis Eloquentiæque admirator, si in *Aretæi* scripta unquam incidisset, hunc, Medicinæ Parenti ita similem ac pene æmulum, memoratu dignum non judicasset. Neque verò, cum idem hic multa de morborum tam causis, quam remediis, doceat minimè vulgaria, ejus scripta sine aliquâ vel honoris, vel reprehensionis notâ, prætermisisset *Galenus*; præsertim cum *Pneumaticorum* cæteros frequenter collaudet, frequenter etiam coarguat. Causam verò, cur a *Galeno* Author noster parum esse cognitus posset, invenio perquam probabilem. *Archigenis* (circa cujus ætatem vixisse *Aretæum*, & quocum Sectam habuisse communem docuimus) fragmenta, sparsim apud *Aëtium*

restantia, *Aretæi* scriptis ita omnino similia sunt, ut non modò curandi rationem, quæ & ipsa sæpe singularis & duobus hisce Authoribus quasi propria est, sed & easdem Descriptiones, Observationesque, iisdem sententiis, iisdem ferè verbis expressas, apud utrumque frequentissimè legamus. Quare minimè mirum videri debet, si *Archigenes*, qui, eadem, quæ in *Aretæi* scriptis leguntur, libris suis comprehendit, quique in Urbe *Roma*, terrarum orbis Imperatrice, Medicinam exercuit, hujus famam nominis sui celebritate præstinxerit. Quid quòd verbis *Hippocraticis* quidem, sed obsoletis, sapissime utatur *Aretæus*; &, cùm his temporibus fuscum illud & *Asiaticum* dicendi genus invalesceret, in desuetudinem jam abierant, quæ *Hippocratem* secutus eleganter hic usurpat, tum *Dialectus Jonica*, tum subtilis quædam ac venusta orationis brevitās. Contrà, *Archigenes*, licèt in eo eadem sit alioqui forma & quasi color sermonis, minimè tamen (quod ex illius scriptis apud *Galenum* restantibus patet) aut verbis, quæ *Ionibus* propria sunt, utitur, aut communes, eorundem more, vuculas unquam immutat: sed *Atticam*, id est, vulgarem, sequitur loquendi normam. Atqui *Aretæi* quidem Libros, si ad ipsius manus unquam pervenissent, magni æstimasset *Galenus*, qui, in *Hippocratis* scriptis ipse versatissimus, ea jam tum vel a *Græcis* minùs intellecta amplis doctisque illustravit Commentariis; iidem verò *Aretæi* Libri a cæteris Medicis, utpote qui eadem, magis populari sermone, docentem in manibus haberent *Archigenem*, negligi prorsus poterant, ideoque ne *Galeno* quidem ipsi innotescere.

Cæterùm, quod ad hos duos *Pneumaticos* attinet, nullo modo dubitari potest, quin alter alterius vestigiis nimis pressè institerit. Faciliùs tamen adducor, ut credam *Archigenem* ex *Aretæo*, quàm hunc sua ex illo sumpsisse. Quippe *Aretæum Archigene*, uti jam monuimus, magis verisimile est ætate aliquanto priorem, quàm eo vel posteriore, vel etiam ei æqualem fuisse. Porrò *Archigenes*, *Syria* licèt oriundus, *Romæ*, in luce atque conspectu omnium, Artem suam profitebatur; & ejusdem libri in manibus atque ore hominum versabantur, non modò *Galeni*, sed & eorum, qui *Aretæi* meminerunt, *Aëtii* scilicet *Paulique* temporibus.

Cappadox noster ubinam locorum vitam egerit, incertum; proculdubio tamen in aliquâ regione hæc literis consignavit, cui liberum cum *Roma* intercedebat commercium: quippe qui vina ægrotantibus

a) Pag. 101. lin. 50. *Italica* dari præcipiat, *Fundanum*, *Falernum*, *Signinum* a; quod cùm ita fuerit, quânam spe, quonam consilio notissimi illius Authoris lubricationes pro suis venditare potuit *Aretæus*? præsertim cùm nihil ferè in rebus, nihil in rerum explicatione immutârît, nisi quòd sententias omnino similes nitidâ quidem & eleganti, sed antiquâ & insuetâ, orationis formâ vestierit. Certè de rebus tantùm, ab ipso visis atque cognitis sese loqui profertur: opinionem suam de rebus dubiis ubique profert b: de reliquis duabus Medicinæ partibus, *Chirurgia* c scilicet & *Pharmacia* d, sese scripsisse testatur: & Medicamentum a se inventum f) prædicat e: propriaque Experientia f præcepta sua confirmat singularis idem medendi artifex & Magister. An non longè faciliùs hominis obscuri scripta, qui tamen cum eo Sectam haberet communem, & cujus neque patria ab illius gente, neque ætas ab illius ævo multùm erat remota, *Romæ* nondum inclaruisset comperiens, sibi ascribere potuit *Archigenes*?

Huic rei profectò simile quiddam admisit *Aëtius*, qui *Aretæi* quidem in

in duorum affectuum tractatione mentionem fecit, multò tamen plura ex eodem, suppresso ejus nomine, passim traduxit: cum iste cætero-qui, tam in descriptionibus, quàm in curationibus morborum, vix quicquam, nisi alicujus autoritate, præcipiat. Præter *Aëtium* non nisi pauci admodum sunt *Græci* Medici, *Galeno* juniores, quorum scripta ad hæc tempora pervenerunt, *Oribasius*, *Alexander*, *Paulus*, *Actuarius*, *Theophilus*, &c. Hos *Aretæo* recentiores esse satis manifestum est. Ex his *Paulus* duntaxat *Aretæum* nominat: atqui nec ipse *Paulus*, nec reliquorum aliquis quicquam ex eo, quantum ex horum lectione comperio, hauserunt. Hoc quidem eò magis mirum est, quòd, cum Libros suos ex aliorum scriptis maximam partem confecerint, vix Medicamentum quodvis præcipiant, cujus usum ii non Inventoris nomine insigniant, nec ullam curandi rationem imperent, quam non alicujus autoritate commendent. Ita vel inter *Græcos Aretæi* nomen parum inclaruisse percipimus. Immo neque, postquam in *Occidentibus* his plagis *Græcæ* excoli cœperunt Literæ, ita multos ejus scripta lectitasse animadvertimus; ex quibus etiam doctissimos, uti *Henricum Stephanum*, *Mercurialem*, & *Foësum*, Criticæ hæc magis, quàm Medicæ Scientiæ gratiâ, evoluisse manifestum est. Quare utcunque Author hic post initia quidem *Neronis*, nondum cœpto tamen (uti videtur) *Domitiani* imperio, Medicinam scriptis jam illustrasset, hunc tamen a *Galeno* haud memorari res neutiquam mira est; cum ab omnibus retro sæculis usque ad hunc diem ea semper fuerit illius fortuna, ut non nisi paucis admodum innotesceret.

D E

A R E T Æ I
S E C T A.

DE *Aretæi* Sectâ altum est apud Authores silentium: primus & unus, quod sciam, ex ipsius *Aretæi* scriptis probat, Vir multæ reconditæque eruditionis, Cl. Clericus^a, eam fuisse, quam vocant^a *Pneumaticam*. Hujus autem disciplinæ princeps fuit *Athenæus*, patriâ^a *Cilix*, *Attaliæ* natus (unde *Coelio* dictus *Tharsensis*^b) cum *Plinio* ferè ætate conjunctus. De cujus quidem in rebus medicis Philosophandi ratione hæc ex *Galeno* accipimus^c. Secundum *Athenæi Sententiam*, Elementa non sunt quatuor illa prima corpora, sc. Ignis, Aer, Aqua, Terra, sed eorum qualitates, Calidum, Frigidum, Humidum, & Siccum; ex quibus duo causarum efficientium munere fungi, puta Calidum & Frigidum; duo materialium, Siccum & Humidum supponit. Quintum verò ex Stoicorum opinione introducit, Spiritum cuncta penetrantem, a quo omnia contineantur & gubernentur. — Et paulo post — *Athenæus* verò & *Archigenes* Spiritu solo ea penetrante, tum naturalia

*** **

consti-

^a) Histoire de la Médecine
Part. 2.
Liv. 4.
Sec. 2.
Ch. 3.
^b) Acut. Morb. L. 2.
^c) De Sectis.

consistere, tum morbos universos hoc prius offenso creari dixerunt. Unde & Pneumatici, veluti qui omnia Spiritibus attribuant, nuncupantur.

Sed quanquam nemo eorum, qui paulò antè floruerant, Medicorum, Galeno teste ^a, ita accuratè ut *Athenæus* universam rei Medicæ rationem literis mandaverit, ejus tamen opera, quæ fuerant plurima, penitus interciderunt, præter reliquias quasdam, easque perpauca, quas sparsim hodie apud *Oribasium* invenimus. Sed neque in his litera ulla occurrit, quæ vel illius opinionem uberius exponat, vel doceat quidnam per *Spiritum* istum designare voluerit, quonam modo *pati* aut *offendi* istum putaverit, aut quâ ratione denique *Spiritus* istius vis ad morbos vel creandos vel tollendos pertinere censenda sit. Nam quod de pulsu scribit *Athenæus*, quòd scilicet sit *motus* ^b per distentionem naturalem & involuntariam *Spiritus*, qui in arteriis est & in corde, quæ ex seipso & in seipsum movetur, unàque cor moveat & Arterias, id perperam Cl. Clericus vel intelligere vel interpretari videtur. Nam in hoc ipso Galeni loco, non *Spiritus* legitur, sed *Calidi*. Atqui *Spiritum* a *Calido* quid esse distinctum volunt *Pneumatici*.

Idem dicendum est de *Agathino*, *Magno*, *Herodoto*, atque *Archigene*, qui *Athenæo*, & *Sectâ*, & ætate, successerunt: quorum etsi satis multa *Galeni*, etiam & *Oribasii* temporibus exstiterint, perpauca tamen, eaque momenti sanè exigui, ad manus nostras pervenerunt. Ita ut si quid de hâc medicorum *Sectâ* scire volumus, id nuspiam nisi ab *Aretæo*, ex hâc itidem disciplinâ profecto, petendum sit.

Spiritum igitur *Aretæus* a Corde per pulmones trahi dicit ^c, eumque tertium quoddam, & ab ^d *Humoribus* & a *Solidis* partibus diversum ponit, quorum omnium convenienti ordine & modo vitam hominis administrat *Natura*: in hoc *Hippocratem* haud dubiè secutus, qui corpus dividit ^e in *Solidas* partes, *Humores*, & ea quæ impetum faciunt. *Spiritus* adeò hic, cum vim obtineat maximam, quasi principium motûs est habitus; idemque in humanâ fabricâ præstat, quod in mundi membris *Virgilianus* iste,

— intus alit; totosque infusa per artus

Mens agitat molem, & magno se corpore miscet. ^f

Quæ quidem *Philosophia* e *Stoicorum* Scholis manavit; qui animam mundi ubique diffusam esse docuerunt, ita ut omnia, *Cicerone* interprete ^g, uno divino & continuato *Spiritu* continerentur. Unde & *Galenus Chrysippum*, *Stoicorum* principem, *Pneumaticæ* etiam *Sectæ* patrem appellat.

Itaque *Spiritus* hic, si rectam agendi normam sine ullo impedimento sequatur, universam machinam animat, alit, conservat: eodem penitus compresso ^h, homo non diu permanet, sed repente moritur. Sin aliquo vitio laboret *Spiritus*, aut vi aliquâ labefactetur, quod idem est ac cum eum *pati* & *offendi* dicunt *Pneumatici*, varia morborum genera oriuntur, pro causarum varietate diversa.

Spiritum quippe multifariam affici posse docet *Aretæus*. Si enim in casu *Epileptico* ⁱ, intra pectus ferveat & inclusus omnia commoveat, facit ut ad respirationis exitus, os scilicet atque nares, humorum inundatio prorumpat. Si intus nascitur, frigidus ac iners, qui nec per superiora nec inferiora facillè transmitti potest ^k, sed per intestinorum sinus convolutus inhæret, *Ileon* parit. Refrigeratum & humiditate oppressum, consequitur *Asthma* ^l; cui igitur mulieres magis patent, quàm Viri, quia humidæ frigidæque sunt: eodem in morbo, ex inflatione

Spiri-

a) Element.
15.

b) Galen. de
puls.
differ.
4. 14.

c) Pag.
15.
d) 16.

e) Epidem.
L. 6.
Sect. 8.

f) Æn.
L. 6. v.
726.

g) Natur.
Deor.
2. 7.

h) 10.

i) 3.

k) 18.

l) 40.

Spiritus, collum intumescit. Spissus, humidus, nebulosus *Spiritus*, *Lienis Scirrhum*^a; subtilis & resolutus, tenuis & siccus *Phrenitis*^b; a) 4. congelatus *Apoplexiam*^c creat. Idem in *Tympania* licet locum non mutet, sed maneat undique æqualis^d, tamen si in nebulam quandam & aquam immutetur, tum etiam locum mutat, & *Asciten* adesse haud obscure prænuntiat. Quod si in imbecillo corpore parum firmus sit, cum orbe quovis facile convolvitur; quare si quidvis in circulo rotatum, aut circumvolutum turbinem inspiciat *Vertigini*^e obnoxius, me- e) 122. tus est ne *Spiritu* etiam circumvolutum in morbum recadat. Est, ubi torpentem *Spiritum*^f excitari; est, ubi, cucurbitularum ope, ex op- f) 77. pressis pulmonibus & foras protrahi jubet *Aretæus*. Sed suam de *Spiri-* g) 94. tu sententiam nullibi ita clarè aperit, ac cum *Anginæ Synanches* dictæ naturam explicat. *Mibi autem*, inquit^h, videtur ipsius tantum *Spiri-* h) 5. tus id esse vitium, qui pravâ quâdam mutatione in calidissimum siccissimumque convertitur, sine ullâ membri cujuscvis inflammatione. Neque sanè id ita fieri valde mirum videri debet; siquidem, in *Charoneis* specubus, homines non affectu quopiam corporis acutissimè strangulantur, sed vel unico *Spiritus* haustu interimuntur, priusquam corpus ullo modo sit affectum; quinetiam, sine morsu quovis, sed a linguâ canis recepto tantum *Spiritu*, in rabiem homo agitur. Eadem itaque *Spiritus* mutatio intra hominem fieri potest: quoniam in homine aliæ res innumerae cum exterioribus causis similitudinem habent. *Succi* sunt, qui extra atque intra corpus mortem inferunt; morbi venenis similes sunt, & ab epoto medicamento eadem, quæ in febribus, evomuntur. Quam ob causam factum esse verisimile est, ut in *Pestilentia*, quæ *Athenas* afflixit, nonnulli *Peloponnesios* venena in puteos, qui in *Piræo* erant, conjecisse censerent; etenim pestilenti morbo magnam esse cum venenis affinitatem homines non intelligebant.

Hæc ferè de *Spiritu*, quinto *Sectæ Pneumaticæ* principio habet *Aretæus*: an rectè, an secus, senserit, judicent alii: quod verò ad reliqua quatuor, calidum scilicet atque frigidum, siccum ac humidum spectat, ea in singulis ferè paginis ad explicandas, tum morborum causas, tum curandi rationes, adhibet.

Hunc in quampluribus cum *Methodicis* convenire, mihi utique non liquet; eumque qui illius scripta paulo diligentius expenderit, ad hanc opinor sententiam accessurum. Sanè a *Methodicorum* charactere nihil ferè eo remotius, qui quidem nec locum affectum, nec causam, nec ætatem, nec tempestatem, nec regionem, nec ægri vim aut naturam aut habitum curant, a solo affectu indicationem sumere satis habentes, deque eo non speciatim sed communiter & universè statuunt, i. e. *Καὶνότητος* quasdam, quæ particularia comprehendant, sequuntur: hasque dicunt esse duas, præter aliam mixtam, quibus nomina *ἑγγυωσις* & *ῥυσις*; omnemque morbum vel *ἑγγυόν*, vel *ῥωδὲς*, viz. astrictum, vel fluentem, vel ex utroque compositum. Indicia verò curationis esse, in astrictis relaxationem, in fluentibus astrictionem; in mixto, ei quod urget resistendum.ⁱ

Ad hunc modum perspicuè & luculenter *Sectæ Methodicæ* de Re Medicâ opinionem aperit *Galenus*. Quid autem huic simile effert *Aretæus*? qui de hoc astrictionis florisque commento ne verbum quidem prodidit: qui cum de morbis tractaret, id sibi tanquam perpetuam scribendi regulam præscripsit, ut eorum Causas præcipuè Sedesque erueret, signorum varietatem & implicationes omni quâ posset subtilitate explicaret: quique cætera ita minutè & exquisitè persecutus est, ut quod ad Aeris

i) Gal.
de Se-
ctis 291.

constitutionem, ad Cœli oras, ad Naturæ vires, ad Corporis temperiem, ad Ætatum denique rationes spectaret, ne minimum quidem prætermiserit: Exemplum liceat proferre. In *Phthisi*^a describendâ, quo judicio, quâ accuratione, formam morbi & lineamenta adumbrat? ita ad naturam exprimitur facies ista *Hippocratica*, ut etiam in conspectu nostro quasi spectrum aliquod versari videatur. Multa ibi de mali ipsius vario genere, multa de Symptomatum gradibus, nonnulla de prælagii notis differit; quæ demum ætas, qui habitus, quæ regio huic labi fuscipiendæ maximè idonea sit, haud vulgari acumine recenset. Horum ferè singula apud *Methodicos*, ut unum pro omnibus adducam *Coelium Aurelianum*^b, frustra quæsieris. Ita parum cum *Methodicis* congruere videmus *Aretæum*. Quod si in curandi ratione cum iis sæpe conveniat, idem de cæteris quibuscunque *Sectis* statuendum: nam quod ad *Remediorum* delectum attinet, etiam *Dogmatici* atque *Empirici*, quorum, de morborum rationibus opiniones dissitissimæ sunt, ne dicam contrariæ, haud valde inter se dissentiunt.

b) Morb.
Chro-
nic. Lib.
2. Cap.
14.

Sed de *Secta Aretæi* satis; ad alia properandum est. Hoc unicum subicere liceat, nihil esse hoc Scriptore ad naturæ veritatem efformatius, nihil distinctius, nihil enucleatius, nihil pictius: cujus sanè ingenium, ut *Phidiæ* signum, nequit simul non & aspici & probari. Iis quippe coloribus, tanquam exquisitus artifex, morborum imagines effingit, ut eos inter legendum oculis usurpare videamur.

c) Pag.
31. E. &
seq.

Varia *Maniacorum*^c specimina, eaque ferè ab aliis intacta, tanquam in Tabulâ, depicta, contemplari libeat: ut, quibuscunque cum hilaritate Insania est, noctes diesque rideant, ludant, saltent, ut in libidinem palam ferantur: & tanquam ex certamine aliquo victoriam adepti, cum coronis incedant: species hæc astantibus innoxia est. Alii verò, qui cum iracundiâ furunt, etiam vestes suas aliquando discindunt, & ministros obtruncant, & sibimet ipsis mortem consciscunt; & hæc quidem species non sine periculo est etiam eorum, qui intersunt. Species autem sunt innumeræ. Qui ingeniosi, & eruditi sunt, Astronomiam sine præceptore, Philosophiam per se ipsos callent, Poeticas tanquam ex afflatu Musarum periti sunt; ita vel in morbis aliquid emolumenti habet liberalis institutio. Rudes autem & indocti homines, vel pondera circumferunt, aut lutum in fictilia efformant, aut fabrilem artem exercent, aut lapides dolant. Vanis etiam opinionibus addicti sunt; etenim homo fuit, qui ne ampullæ quædam deciderent metuebat, quoniam ex iis unam se esse arbitraretur; & alius quidem laterem esse se existimans, bibere prorsus noluit, ne humore diffunderet.

Hæc etiam Historia famâ divulgata est: Faber erat quidam, qui, cum esset domi, prudens omnino fuit artifex, ligna perniè metiebatur, scindebat, complanabat, clavis connectebat, aptabatque, domum solerter exstruebat: cum iis, qui opera locabant, colloqui, pacisci, justamque poterat laboris mercedem exigere. Is adeò, intra locum, ubi artem exercebat suam, mente planè constabat: at si vel ad forum, vel ad balneum, vel aliò, quâvis de causâ, esset egressurus, instrumenta deponens primò ingemiscebat, deinde in ipso exitu constringebat humeros; postquam autem e domesticorum conspectu, & ab opere suo, ejusque limitibus processisset, homo prorsus insaniebat: & si reverteretur illico, redibat etiam ad se; ita mens ejus & artis locus iisdem erant circumscripta terminis.

d) Pag.
2, 3.
e) Pag. *tano*^e laborantem, quasi fidiculis distractum discerptumque, quis est qui,

qui, cū semel perlegerit, non statim se præsensem adesse & coram intueri quodammodo sentiat: ita ut a *malo victus* (cum *Aretæo* loquor) *nullam ultra medicinam adhibere conatus una cum iis dolere tantum* condiscat. Quæ sanè illius atque omnium, uti arbitror, iudicio, *magna est Medici infelicitas.*

DE

ARETÆI

IN

REBUS ANATOMICIS
SCIENTIA.

ARETÆUS Rei *Anatomicæ* scientiam, tum ad morborum causas, tum ad medendi rationes investigandas, ita necessariam esse iudicavit, ut in ipso singulorum ferè Capitum initio quædam de fabricâ partis affectæ perstrinxerit. In quo quidem *Erasistrati* atque *Herophili* vestigiis instituisse videtur, qui *Sectæ Dogmaticæ* Principes habitî, neminem, nisi in hac arte versatum, Medici Munere, uti decebat, fungi posse voluerunt. Itaque, Scriptor utcunque brevis atque concisus, hunc locum fusiùs atque distinctiùs, quàm ii, qui inter Veteres de Morbis tractârunt, explicuit *Aretæus*. Quàm verò ille *Reum Anatomicarum* notitiam habuerit, ipsius *Aretæi* interpretis fidus, paucis persequar.

Cor igitur ex illius sententiâ, vitæ atque roboris principium^a est; in a) Pag. eo anima, & natura^b ejus locatur. Quod & *Hippocrates*, & *Chrysis*^{16.lin.9.}
Stoicus docuit. Quare *Syncope*^c, cum *Cordis* vitæque morbus sit,^{b) P.16.}
humanæ constitutioni planè adversaria est, & vinculorum quædam dis-^{lin.29.}
solutio est, quibus facultas continetur vitalis. *Cor*^d verò, viscus cali-^{c) P.15.}
dum, in medio *Pulmonum* jacet, quod respirationis vitæque princi-^{lin.61.}
pium est: illud etiam frigidi aëris attrahendi desiderium *Pulmoni* inji-^{62.}
cit, siquidem eum incendit: *Cor* autem est id quod attrahit.^{d) P.10.}

Pulmo^e autem naturaliter doloris est expers, quoniam illius substan-^{e) P.10.}
tiæ raritas quædam inest, *lanæ* assimilis; *Arteriæ* verò per eum dissemi-^{lin.37.}
nantur, asperæ, cartilaginosa, eaque etiam doloris immunes: muscu-
los nusquam, nervos tantum exiguos habet & tenues, qui motui ipsius
inserviunt. Et hæc vera causa est, cur in *Peripneumonia*, quæ *Pul-*
monis inflammatio est, dolorem *Pulmo* non percipiat, sed adsit pecto-
ris quædam gravitas, quæ tamen dolore vacet. *Membrana*^f verò omnes,^{f) P.10.}
per quas *Pulmo Pectori* annectitur, sensu acutissimo præditæ sunt: quæ^{lin.44.}
si cū eo inflammentur, accedit etiam dolor: veluti cum *Pleuritis* co-
mitem habeat *Peripneumoniam*.

Eadem etiam ratio est in *Sanguinis Rejectione*, quod in eo tantum
casu^g, ubi sanguis ex *Pulmone* fertur, qui affectus omnium est gravif-^{g) P.15.}
simus, ægri, etiam cū ad ultima ventum est, de se non desperent, quia

*** **

scili-

scilicet *Pulmo* dolorem non sentiat. Nam, vel in exiguo dolore, laborantes mortem horrescunt, & plerique magis exterrentur quam læduntur: contrà, cum in maximis affectibus dolor abest, nullus etiam mortis subest timor; & id mali magis perniciosum est, quam terrificum.

Arteriarum pulsus sanguinem propellunt, quare si vulnerentur eæ, ob frequentem earum motum oræ vulneris non facillè committuntur. ^{a) Pag. 13. lin. 59, 60.} *Arteria Crassa*^{b)}, quæ secundum dorfi spinam juxta *Venam Cavam* protenditur, *Aorta* scilicet (ab *Aretæo* post *Praxagoram*^{c)} ἀρτηρία παχύν dicta) unà cum *Vena Cava* *Inflammationem* patitur: quæ quidem *Inflammatio* a Veteribus *Causi* species vocata est. In eâ enim notæ similes iis, qui in *Causo*, oriuntur; Febris etiam, sicut in *Causis*, ad *Syncopen* tendit: etenim *Venæ* radix est *Jecur*, *Arteriæ* verò principium *Cor*. Haud abs re igitur existimes superiores horum viscerum partes præcipuè laborare; ^{c) Ruf. 5. lin. 108.} *Cor* enim *Arteriæ* calorem impertit, *Venæ* autem *Jecur* sanguinem: & cum utraque magna sit, magnæ item sunt quæ his innascuntur *Inflammationes*. Eadem verò ^{d) Pag. 21. lin. 21.} *Arteria* in *Venæ Cavae Inflammationibus*, juxta spinam, palpitat; quod a pulsu in alterâ præcordiorum parte significatur. Nam *Arteria*, juxta *Venam* ad sinistrum latus posita, cum illâ consentit, utpote quæ in omne corpus diducatur. De hoc *Arteriæ Venæque* hujus affectu vix ulla apud Antiquos, quorum scripta in manibus nostris versantur, reperiri potest mentio. Quicumque autem de eo tractaverint, *Praxagoræ* opinionem in hac re secuti sunt; qui uti e *Ruffo Ephesio* discimus, in eâ *Vena*, quæ a *Jecore* in *Renes* mittit propagines, initium esse *Februm* affirmavit: solamque eam, κόιλην, ipse nominavit: quanquam alii illam itidem, quæ sursum in *Cor* per septum transversum evadit, ita^{e)} appellaverint. Ita quoque eandem vocat, ambasque has ejusdem *Venæ* continuationem esse docet *Aretæus*. ^{e) Lib. 1. Cap. 33.}

Venæ a *Jecore*, tanquam radice, oriuntur, ab eoque sanguinem accipiunt. A *Portis Jecoris*^{f)}, inter ejus extrema, *Vena* lata procedit, quæ in tenues ac plures usque divisa, in totum denique *Jecur* per venas adeò minutas distribuitur, ut eæ visum effugiant. Harum summis osculis aliarum venarum extremitates committuntur, quæ ex tenuibus pluribusque majores paucioresque fiunt, & in medio tandem *Jecore* in *Venam* unicam atque grandem coalescunt. Inde per divisionem duæ factæ ultra *Jecur* pertinent. Harum altera, primam *Jecoris* fibram sursum penetrans, in gibbâ ejus parte iterum emergit: & postea, *Septo transverso* perforato, intra pectus protensa, nulli rei adhærescens, sed ibidem suspensa, *Cordi* inseritur; *Vena Cava* hæc vocatur. Altera, quintâ & inferiore *Jecoris* fibrâ usque ad gibbam ejus partem trajectâ, juxta spinam exit, eique usque ad coxas prætenditur; hæc etiam *Vena Cava* est: idem enim nomen obtinet, quoniam una atque eadem *Vena* est, initium sumens a *Jecore*. Nam si quis velit, lamellam possit, a superiore *Vena Cava*, quæ ad *Cor* pertingit, in eam, quæ juxta *Spinam* serpit, rursusque a *Spina* per *Jecur* intra *Cor*, transmittere; eadem enim via est.

In *Vena* hac, præter *Inflammationem* supra memoratam, oriuntur Affectus, quæ vocantur κέδματα &: in quo casu *Sanguinis*, ex istius ruptione, profusio citissimè interimit. ^{g) P. 20. lin. 63.}

In *Cavam* autem^{h)} in *Cubito Venam* ex omnibus præcipuis visceribus est *Sanguinis* via: hæc autem quæque hac superior *Vena* est, unius *Venæ* in brachio sunt propagines, quo fit ut nihilo magis juvet, superiorem, quàm hanc, incidere: nam propaginum ignari sunt, quot-quot

quot superiorem *Stomacho* & *Jecinori* annectunt. At si a *Liene* fiat sanguinis profusio, *Sinistræ* manus *Venam* illam, quæ inter minimum digitum atque annularem jacet, Medicorum nonnulli incidere jubent, quoniam ad *Lienem* usque pertinere arbitrantur: sed ipsa etiam inferioris *Venæ Cubiti* propago est: cur itaque hanc prope digitos potius, & non in *Cubito* quis incidat? Etenim in *Cubito* major est, & sanguinem facilius effluere permittit.

Opus procreandi ^a *Sanguinis* ad *Jecur*, quod est *Venarum radicatio*, ^{a) Pag. 19.} pertinet; unde & illius maxima pars *sanguinis* quædam *concretio* est. Et enim, ut alimento in *Jecur* ^b semper patet introitus, nec alia via est, ^{b) P. 106. lin. 50.} per quam cibus in omne corpus a *Ventriculo* & *Intestinis* diducatur; ita & ex hoc viscere in universum corpus sanguinis emanatio est. Quæ & *Erasistrati* fuit sententia. *Portæ Jecoris* ex membranis, nervisque tenuibus quidem illis, maximi tamen ad vitam momenti, atque ex *Venis* grandibus contextuntur. Itaque exiguæ inflammationes sæpissime ibidem oriuntur. Præterea, ut *Philosophi* quidam prodiderunt, huic loco *Animæ appetitus* insidet. *Bilis* ^c autem in *Jecore* creatur, quæ per *Vesicam* ^{c) P. 44. D.} in hoc viscere sitam secernitur, & per vias quasdam in intestina deferitur. Quæ viæ si vel *Inflammatione* vel *Scirrho* obstruantur, & ista exundet *Vesica*, *bilis* retro fluit; itaque sanguini commiscetur, qui per omne corpus dimanans, *bilem* quoque in omnia membra secum trahit; inde in *Ictero* corporis species *bile* tingitur. Stercus autem album est, argillæque simile, neque *bilis* colore tinctum, quoniam humoris istius affluxu caret: unde alvus etiam sicca est, quia *bile* neque madescit neque stimulat.

^d *Lienis* Alimentum nigrum est, isque sanguinem atrum quasi deterget & elaborat. *Lien* est viscus rarus, ^e & naturæ dissolubilis: ^f itaque ^{d) Pag. 44. E. e) P. 43. lin. 52.} vitiis, *Vomica* puta aut *Abscessui*, faciliè obnoxius.

^g *Stomachus* Voluptatis ac molestiæ dux est; & eò quod *Cordi* facultatum omnium principio, sit vicinus (siquidem *Cordis Pulmonumque* medio ^h annectitur, & unâ cum illis spinæ adhærescit,) ad robur animique sive firmitatem, sive demissionem, per consensum cum *Animâ* ^{h) P. 57. lin. 31.} multum valet. Hæc *Stomachi* præcipua est facultas. Ex Voluptate nascitur, bona concoctio, carnosus corporis habitus, colorque vividus; ex molestiâ, his contraria, & interdum animi dejectio, *Stomacho* alimenti indigente. *Stomachi* verò affectus proprii sunt ⁱ *Nausea*, *Vomit*, ^{i) P. 16. lin. 16.} *Cibi fastidium*, *Singultus*, *Eructatio*, & ea nonnunquam acida. Licet verò *Stomachi* constitutio ^k in *Stomachicis* plerumque siti vacet, in eo ta- ^{k) P. 132. lin. 23. l) P. 128. lin. 37.} men *Sitis* origo & fons est.

Colon etiam, pariter ac *Ventriculus*, ^m *Concoctioni* inservit, ⁿ ab eoque ^{m) P. 58. lin. 14. n) P. 45. lin. 7.} ad *Jecur* deducitur alimentum. Neque verò alimentum omne per canales tantum sensibus expositos, sed vel multo majorem ejus partem univ- ^{o) P. 19. lin. 18.}erso corpori Natura per *Vapores* subministrat, qui ab omni in omnem partem facile transeunt, a Naturâ, etiam per solida atque densa, ducti. *Colon* autem intestinum est ^o prægrande, & undequaque fusum ^{p) P. 19. lin. 4.} atque sinuatum: tenuibus intestinis & carnosius, & crassius, & noxæ tolerantius; itaque cum hîc insederit dolor *Colicus*, levius est periculum. Affectis quippe *tenuibus intestinis*, ^p tenuis & acutus subest dolor; ubi verò *Colon* laborat, plurima est humoris abundantia, & gravitas ei in- ^{p) P. 19. lin. 4.} hæret. Porro propter illius situm atque connexionem, dolor modò ad costas pertingit, ac *Pleuritidis* opinionem facit, siquidem in his etiam oritur febris; modò hîc aut illic sub iis costis, quæ *Nothæ* vocantur, percipitur; ita ut *Jecur*, aut *Lienis* dolere videatur, rursusque ad illa de-

- scendit. Quibusdam etiam ob eandem causam *Ossi Sacro* infigitur, & femoribus, Musculisque testiculorum qui *Cremasteres* appellantur; cuius quidem rei rationem ipse non ignorans Medicorum quorundam inscientiam perstringit, qui in hoc casu *Cremasteras* exciderant, quasi propriam mali causam in se continuissent.^a Quid *Recentiores Anatomici* afferunt ad veritatem propius adductum?
- ^{a) Pag. 59. lin. 34.} *Intestinorum*^b, uti *Ventriculi*, sunt *Tunicae duae*, quarum altera alteri obliquè superincumbit: quando igitur harum connexio dissolvitur, uti nonnunquam fit in *Dysenteria*, *interior Tunica secundum* longitudinem absistens foras exit, multisque veritatem ignorantibus excreti ipsius intestini metum injicit, & *exterior* tantum intus remanet, carnemque contrahit, & ad cicatricem perducitur, homoque sanescit; id *inferius Intestinum* tantummodo patitur, quippe cuius *Tunicae* carnosae sint.
- ^{c) P. 52. lin. 42.} *Renes* naturâ glandulosi sunt,^c sed colore rubicundiores, *Jocinori* potius similes quam *mammis testiculisque*; hi enim glandes sunt, sed albidiores. *Renes* autem testiculorum figuram referunt, magis lati tamen & incurvi. His sinus insunt exigui, collo angustiori, percolandæ urinæ inservientes: ex quibus nervosi duo exeunt, fistularum instar, canaliculi, sive *Ureteres*, qui *Vesicæ* humeris utrinque inseruntur; & ab utroque *Rene* æqualis est ad *Vesicam* Urinæ via. Natura sinus *Renum* oblongos, & *Ureteribus*, qui angustiores sunt, æquales fabricavit.^d
- ^{d) P. 53. lin. 7, 8.} *Vesica*^e crassitudinis est admodum exiguæ, *Nervusque* naturâ existit; ^{e) P. 55. lin. 29, 30.} quapropter neque carnem contrahit, neque ad cicatricem facile perducitur. In repletionem distenditur, & cum inanis est, confidit; itaque idem in *Ulcere*, quod *Articulus*, in extensione & contractione, patitur: atqui in *Articulo* omnia difficulter sanescunt *Ulcera*. Ad hæc *urina biliosa* & acris *Ulcus*, si *Vesicam* occupaverit, erodit.
- ^{f) P. 55. lin. 10.} Prope se invicem jacent *Anus* & *Vesica*^f; quamobrem in *Recti* inflammatione, *Vesica* urinæ difficultate afficitur; & in *Vesicæ Affectibus*, *Sedes* nihil dejicit, quamquam haud sit alvus sicca.
- ^{g) P. 64. lin. 52.} *Membranæ* sunt^g *Ilibus* affixæ, quæ *Uteri* ligamenta sunt nervosa: harum illæ, quæ *Uteri* fundo inseruntur juxta lumbos, tenues sunt: alteræ juxta cervicem ejus hinc atque hinc *Ilibus* adhærescentes, valde nervosæ existunt, latæque tanquam navigii vela. Itaque si omnes hæ *Membranæ* relaxentur, sede suâ foras exit *Uterus*. Apparet aliquando ex *duabus Uterum* succingentibus *Membranis interior*, & ab alterius continuitate divellitur: etenim *duæ* tantum *Membranæ* istius divisuræ sunt: quarum hæc ob humoris fluxionem abscedit, sicut etiam ex *abortu* & *partu* violento: tum verò *Chorio* adhærescit; nam si illud vi extrahitur, simul prodit *Uteri Tunica*: at si foemina mortem evaserit, in sedem suam regressa, ei ad amussim connectitur, vel paululum extra propendet. *Uteri* aliquando *osculum*, usque ad *cervicem* duntaxat, prolabitur; sed ultro se recipit, si suffimenta adhibeantur, vel obstetricis manu sensim placideque reponatur.
- ^{h) P. 73. lin. 50, 51.} *Caput sensuum Nervorumque* originis locus est,^h sanguinemque a corde potius attrahit quam aliis membris impertit. Itaque cum morbi causa *Nervis* insit, sensus noxâ haud vacant. Nervi licetⁱ illinc undique oriantur, tamen *Sinciput*^k locus omnium sensuum communis: ab eoque omnia adjumenta, omnesque noxæ derivantur. Quare in *fomentis* adhibendis, usque ad *verticem* tantum, neque ulterius procedere oportet. Neque solum *Sensus* initium esse a *Nervis*^l, sed membrorum actionem & motum omnem ab iis ortum habere, *Erasistrati* sequax,
- ^{i) P. 79. lin. 59.}
^{k) P. 85. lin. 53.}
^{l) P. 34. lin. 13. & seqq.}

voluit *Aretæus*. Proinde si infra *Caput principium* aliquod afficiatur, uti *Medullæ Spinalis Membrana*, partes, quæ eodem nomine vocantur, & etiam continuæ sunt, resolvuntur; dextræ, si *Nervi dextri* læsi fuerint: si *sinistri*, lævæ. At si mali principium sit in *Capite*, *Nervis affectis dextris*, *sinistræ* resolvuntur partes: lævis iidem patientibus, dextræ. Hujus rei causa est, quod *Nervorum situs juxta originem* invertitur; etenim *dextri non in directum ad dextras partes*, usque ad finem, pertingunt: sed utrique origini suæ inserti, continuo se invicem transeunt in figuram literæ Græcæ X, ad oppositam partem tendentes. Utque in summâ dicam, sive totum simul corpus, sive aliqua membra, vel ab alterutrâ, vel ab utrâque parte resolvuntur; *Nervi interdum, qui a Capite oriuntur, laborant, qui, ut paucis dicam, sensu facillè privantur, sed per seipsos, motum haud ita facillè amittunt: iidem, si per consensum, ab his qui motui inserviunt, aliquid vitii contraxerint, motus quoque paululum deperdunt: aliquid enim motus, quanquam haud ita multum, naturaliter habent per se. Interdum verò læduntur Nervi, qui ex aliis musculis exeuntes in aliis terminantur: & hi sunt, qui præcipuam motus partem continent, eumque Capitis Nervis impertiant; ab istis enim plurimum motus hi derivant, licet per se habeant paululum; isti igitur motus defectionem præcipuè patiuntur: rarò autem, aut, ut ego arbitror, nunquam, per se sensum amittunt. Et si fortè fasciculus quispiam Nervorum, qui ex osse quovis proficiscentes in alio finiuntur fiunt, vel exsolutus fuerit, vel disruptus, impotentes & trahuntur partes, sensu tamen non privantur.*

Nervis autem Morbus proprius est, juxta Aretæum, Tetanus^a: iisque præcipuam inesse Melancholiæ^b causam docet: eos in Phrenitide^c laborare, ac sæpe contrahi: omnium autem Nervorum affectum esse Arthritidem^a.

Hæc ferè ad rem *Anatomicam* spectantia exposuit *Aretæus*; non ut humani corporis fabricam quasi dissector doceret, sed ut, quod Medici est, illius notitiam ad morborum rationes explicandas accommodaret: *Dogmaticorum* morem secutus, qui, cum interioribus partibus & doloribus morborum varia genera nascantur, neminem putant his adhibere posse remedia, quas ipse ignorat^e. Itaque in nullius magistri verba juratus, licet modo ad *Hippocratis*, modo ad *Erasistrati*, modò ad *Herophili* sententiam accedat, suam tamen interea opinionem liberè interponit.

D E

Curandi ratione, quam tenuit *Aretæus*.

UTI ex proprio, non ex alieno penu hæc de Medendi Arte Monumenta depròmpsit *Aretæus*, ita in eadem *Naturæ ductum^f*, & *Magistram*, quam ipse vocat *optimam^g*, secutus est *Experientiam*; nec quidem ille magis in stylo efformando, quàm in remediis adhibendis, peritus artifex & concinnus. Eo ordine, eo judicio, ita distinctè plenèque traduntur curandi rationes, ut vix quicquam in hoc genere ex summi scriptoris manibus exierit absolutius. Quæ ab Antiquioribus dicta, eorum alia, utpote optima, selegit, alia limavit & expolivit: quædam ipse primus haud infeliciter tentavit. Sed hæc alias: nunc quod

quod hujus loci est, varia medendi genera, quibus ille est usus, per breviter recolamus.

DE VOMITIONE. Vomitus cieri, tam in acutis, quam diuturnis morbis, *Hippocratis* vestigiis insistent, præcipit *Aretæus*. Quippe si *Bilis* aut *pituita* exundet, si cibi corrupti^a, aut humorum, sive *cruditas*^b sublit, sive *copia*^c, si accedat *nausea*^d, si porro stimulo quodam aut corporis *contentione*^e uti oporteat, si denique *altas radices* egerit morbus^f, ita ut cætera incassum fuerint remedia, hæc curandi via optimo consilio adhibetur. Vomitus autem interdum *Aqua tepida*^g aut *oleo*^h, interdum *Mulsa*ⁱ aut *radiculis*^k, idque modò *jejuno*^l stomacho, modò à *cæna*^m & a *radicularum* esu commodè effici potest, siquidem leniter agendum sit: sin efficacius quid requiratur, *Helleborum* utrumque commendat, sed maximè *album*; ultimum valentissimumque omnium evacuantium auxiliumⁿ. Hoc autem dari jubet cum *Alica* aut *Lente* incisum ad 3ij; vel imbecillioribus cum melle decoctum ad cochlearia duo vel tria^o. Quod itidem factitavit, ejusdem disciplinæ sequax, *Herodotus*^p. Sed alias easque haud mediocres virtutes habet *Helleborus albus*; Neque enim Vomitus modò provocat^q, sed est *medicamentorum* etiam omnium ad humores purgandos efficacissimum: non excretorum varietate & copiâ, id enim *Cholera* morbus potentiùs facit; neque verò intentionibus & violentiâ inter Vomendum, id enim *Nausea* in mari validius præstat. Cæterum neque vim neque qualitatem malam habet; quo fit ut laborantibus salutem reddat, & per exiguam purgationem, & cum intentione parvâ. Porro veterum omnium morborum, qui radices jam altas egerint, cum reliqua auxilia nihil quicquam opis præstiterint, id unicum remedium est: siquidem igni facultate par est *Helleborus albus*, & quicquid ignis ustione facit, illo plus *Helleborus albus* per interiora discurrens operatur: *Spirationem* nempe facilem ex difficili, ex malo colore bonum, & ex macie habitum corporis pinguem efficit. Et hanc fortasse medicinam libentius adhibuit *Aretæus*, claro ductus *Herophili præconio*^r, qui *Helleborum* fortissimo duci similitudine æquabat; concitatis enim intus omnibus, ipsum in primis exire.

Id obiter notandum, ab *Aretæo* præcipi *Vomentia*, non modò ut *primæ viæ* expurgentur, aut quicquid crudi Ventriculo inhæserit, sursum ejiciatur, quod quidem unicè Veteres attendisse videntur, sed ut motu illo vehementi & contentione quâ inter vomendum Ventriculus cæteraque viscera cientur^s, tum solidæ partes succuti ac stimulari, tum humores aut resolvi aut revelli possint. Itaque omnibus ferè in Capitis morbis Vomitus excitari jubet. Et recentior experientia nos abunde docuit, quam vim in morbis *Chronicis*, ubi altas radices egerint, exerceat hæc medendi via, præsertim in *Ischiade*, in *Tumoribus Oedematosis*, in *Ictero*.

DE PURGATIONE. Purgantia, in morbis plerisque *Chronicis*, vel ad educendos humores, vel ad revellendos, vel ubi quid stimulo cieri oporteat, passim adhibet *Aretæus*. Horum alia ex mediâ *Materia*, uti *Thymus Atticus*, *Coccus Cnidius*, *Aloë*, *Hiera*, quam quidem ad 5ij. dari præcipit: alia ex valentiore constant, ut *Cneorum* puta, *Elaterium*, *es combustum*, & *Helleborus niger*. Efficacissimum verò omnium vel sursum vel deorsum purgantium, *Helleborus albus*. Et his quidem vel per se vel cum *Prisanâ* & *Mulsâ* uti convenit.

DE
Pag. 134. lin. 54, 55. & Melancholia, Pag. 125. lin. 33. m) In Elephantiasi, Pag. 134. lin. 55. & Scotomate, Pag. 118. lin. 60. n) Pag. 118. lin. 22. o) In Scotomate, Pag. 119. lin. 5. p) Orbis Med. Col. Lib. 8. Cap. 1, 2, 3, 7. q) Pag. 136. lin. 12, 13. r) Plin. Histor. Natur. 25. 5. s) Pag. 82. lin. 23.

DE CLYSTERIBUS. Alvus itidem ducitur ope *Enematis*, idque commodè, siquid in intestinis emolliendum aut excernendum sit, vel siquid a Visceribus aut a Capite revellendum. Itaque in omnibus ferè morbis, quos comitatur *Inflammatio*, perpetui sunt usus. *Enematum* materia pro varietate morbi multiplex est: *Sal*, *Nitrum*, *Hyssopus*, *Ruta*, *Centaureum*, *Terebinthina*, *Castoreum*, ex Oleo vel Aqua decocta. Quòd si stimulo opus fuerit, injicienda sunt acriora, quæ *pituitam* & *bilem* educant, veluti *Euphorbium* ac *Colocynthis*.^{a)}

a) Apoplex
Pag. 81.
lin. 55.

DE SANGUINIS MISSIONE. Sanguinem in morbis quibuscunque, siue Diuturnis siue acutis, utut in his frequentius, mitti jubet *Aretæus*. Etenim cum acuti sint, persæpe ita in præcipiti stat vita, ut nisi hæc medendi via malum abegerit, illico moriendum sit: igitur ille, cunctatione omni abjectâ, hoc auxilii genus præ cæteris esse tentandum judicat. Quare cum sanguis incensus fuerit, uti in peracutis morbis plerumque accidit, venam maturè atque fidenter aperit. In Renum inflammatione v. gr. expeditè & copiosè. In Anginâ Sanguinem educit, latiori incisione, ut cum impetu & confertim exeat, quoniam ita fluens erit & ad calorem quam citissimè mitigandum, & ad strangulationem solvendam, & ad reliqua omnia mala imminuenda efficax: in Pleuritide primo die & iterum eodem die extrahit: in Peripneumoniâ & Jecoris & Venæ Cavæ Inflammatione, *duarum* simul venarum sectionem præcipit: in omni denique Hæmorrhagiâ, actutum, eo judice, secunda est Vena, & assiduè, postquam paululum sanguinis detractum sit, iterum detrahendum est, & eodem die, & postridie, & die perendino. Ita in Venæ Cavæ inflammatione idem opus sæpius repetit. Sed sanguinem mittere uti frequenter est res admodum delicata & nonnunquam periculi satis plena, ita acerrimo judicio utendum esse monet: quò sit, ut in Anginâ, Pleuritide, Peripneumoniâ, qui morbi sunt maximè præcipites, utcunque quoad anima deficere incipiat, continuari debeat Sanguinis detractio, non tamen quoad omnino defecerit, cum fluere sinendum sit. Etiam in Apoplexiâ præstat, inquit, debito minus mittendo delinquere: nam si largiori detractioe opus esse videatur, & bonæ aliquæ appareant notæ, vena potest iterum incidi. Ad eundem modum in Jecoris & Venæ Cavæ inflammatione, in Cephalæâ, in Melancholiâ, multus sed non confertim, bis nempe ac ter, idque alio die, mittendus est Sanguis, ut vires interim confirmentur. Idem in omnibus diuturnis morbis præstare convenit.

b) Pag.
115. lin.

Venas autem in diversis corporis partibus, præcipue quidem in *Cubito*, & in *Talo*, quandoque autem sub *Lingua*, in *Fronte*, in *Naribus*, in *Pube*,^{c)} incidere jubet. Primus autem ex Scriptoribus, quorum Opera his diebus supersunt, *venæ Sectionis* in *Manu*, mentionem facit *Aretæus*: in eo loco, ubi contra Medicos quosdam disputat, qui *Sinistræ Manus* Venam illam, quæ inter minimum digitum atque annularem jacet, in Rejectione Sanguinis, incidi voluerunt: primus itidem mensuram Sanguinis, quæ aliquando emitti debeat, ad *Hemina*^{d)} scilicet, aut ad *Hemina dimidium*,^{e)} præscripsit: quod quidem accuratissimi Scriptoris, Cl. *Danielis Clerici*, diligentiam fugit, cum *Aretæum* de hac re nihil prodidisse affirmet.^{f)}

c) Quando sece-
tur quæ-
piam ex
his Ve-
na, v. In-
dicem
in voce
Phlebo-
tonia.
d) Pag.
96. l. 27.
e) 112.
f) Pag.
116. lin.
37.

Hæc de Venarum Sectione. Secuit etiam, nullo quod sciam Authore inductus, in Cephalæâ, Vertigine atque Epilepsiâ, *Arterias* easque ad verticem, ad oculi angulos, juxta nasum, eas tum ante, tum pone aurem sitas, earumque *Majores* quidem ramusculos aperiri commodè posse scribit: quanquam harum utique quæ *anterius* ad au-

g) Hi-
storiæ de
la Me-
decine,
Part. 3.
Liv. 3.
ch. 4.
h) Pag.
115.

rem jacent, nullam apud Scriptores mentionem fieri perperam affirmet
 i) Chi- *Severinus.*ⁱ
 rurg.
 Effic.
 40.

DE CUCURBITULIS. Cucurbitularum usus apud *Aretæum* uti & apud *Hippocratem* frequentissimus, in omnibus ferè morbis, ubi sanguinem mitti oporteat: Idque tam in lentis quàm in subitis casibus; in *Lethargo*, *Cephalæa*, *Melancholia*, *Epilepsia*, *Coeliaca* atque *Iliaca Passione*, ac etiam *Hysterica*, perinde ut in *Apoplexia*, *Tetano*, *Phrenitide*, *Syncope*, *Peripneumonia*, *Cholera*, *Jecoris*, aliarumque partium, *Inflammationibus*. Et hoc quidem ille factitavit, pro morbi naturâ, diversimodè, & in variis locis. In *Melancholicis*, Cucurbitas Jocinori & Ventriculo, aut hujus ori admovet; dorso item aut inter scapulas, quâ parte adhærescit illi Stomachus. In *Phreniticis*, atque *Lethargicis*, vertici potius; in *Apoplecticis*, & *Tetano* correptis, occipiti imprimendas esse censet. Et in hoc ultimo quidem affectu eæ ab utroque spinæ latere applicandæ: sed parum admodum flammæ adhibendum: nam arcta Cucurbitulæ labiorum impressio dolores convulsionisque excitat: oportet ergo diu trahere, ac leniter potius, quàm brevi tempore festinanter id efficere. Contrâ in *Pleuritide*, Cucurbitula debet esse magna, undequaque lata, & ad dolentem locum ambiendum capax: multaque sub eâ flamma succendenda est; non modo ut carnem attrahat, verùm etiam ut ante ignis extinctionem calefaciat. Extincto igne, si scarificando tantum sanguinis detraxeris, quantum vires permiserint, evidentissimum est in *Pleuriticis* auxilium.

Cucurbitulas etiam *Siccas*, sine ferro, quas *κὺρσος* vocant, adhibet, aut Coxis easque a dorso aut inter b scapulas, aut abdomini infra umbilicum c affigi præcipit.

DE SANGUISUGIS. Restat & alia sanguinis mittendi via, ab *Hippocrate* & veteris ævi medicis haud quaquam memorata: eam primus, Hirudinum ope, instituisse vel saltem scriptis mandasse, videtur *Themison*, d *Asclepiadis* auditor, qui ætate paulò *Aretæum* præcurrit. Sed utcunque hoc fuerit *Themisonis* inventum, nulla ejus apud *Celsum* nec etiam apud *Galenum* occurrit mentio. *Aretæus* autem Hirudines tribus in locis admoveri jubet: in Satyriasi nempe ad sanguinem ex intimis locis educendum; in Coeliaco affectu, eas post cucurbitulas apponit: in Jecoris denique inflammatione, nonnullis Hirudines magis quam scarificationem prodesse scribit: siquidem bestiolæ morsus interiùs descendit, & majores erosiones facit: unde sanguinis profluvium, ab his concitatum, ægriùs suppressitur. Postquam autem animal saturatum exciderit, Cucurbitulam affigit, quæ ex intimis partibus sanguinem jam attrahat.

DE MEDICAMENTIS: Ut in signis Morborum explicandis, ea præcipuè quæ ad *Prognosin* pertinent *Aretæus Hippocratis* autoritate stabilivit; (quem, *Celso* e teste, recentiores quoque Medici, quamvis quædam in *Curationibus* mutârint, tamen hæc optimè præfagisse fassi sunt) ita in Acutorum Curatione ejusdem vestigia pressè secutus est, præsertim quoad *Victûs* institutionem, ac missionem Sanguinis. Medicamenta, in peracutis affectibus, præter Vomitoria & Purgantia, per g) Os sumenda, aliquando præcipit: sed ea neque varia admodum, neque multiplicia. Horum quippe Ægrotantium optimam medelam, eodem g) duce, f ab *Alimento* peti judicavit; neque rarò ea, quæ ægrotantibus offert, Medicamenta eorum cibo, quasi furtim, g immiscet. Cibus verò cunctis Febricitantibus humidum esse aptissimum post Medicinæ h) parentem docet: h *Ptisane* præsertim varias præparationes exhibens, ejus-

a) Phrenit. 76.
 Apo-plex. 83.
 b) Ileos. 105.
 Cholera. 104.
 c) Ibid.
 d) Cæl. Aurelian. in Cephalæa.

e) Præf. ad Lib. 2.

f) Hippocr. Lib. de Aliment.

g) Pag. 90. lin. 32, 33.

Pag. 98. lin. 53.

h) Pag. 74.

ejusque virtutes Magistri sui verbis prædicans: ita ut ad Febrilem æstum temperandum Sorbitionibus potissimum confidat. Itaque sive Urinam ^a cieri, sive humores attenuari, & incidi, ^b sive sputa educi, ^c sive al- ^{a) Le-} ^{tharg.} ^{Phrenit.} ^{b) Pleur.} ^{c) Ibid.} ^{d) Ib.} ^{e) Phre-} ^{nit. 77.} ^{f) Syn-} ^{cop. 100.} ^{g) Cho-} ^{ler.} ^{h) Syn-} ^{cop. 101.} ^{& 102.} ^{i) 95. 10.} ^{k) Pleu-} ^{rit. 93. 2.} ^{l) Peri-} ^{pneum.} ^{95. 24.} ^{m) 106.} ^{n) 105.} ^{o) 79. 59.} ^{p) 122.} ^{q) 121.} ^{r) 109.} ^{s) 109.} ^{t) 109.} ^{u) 109.} ^{v) 109.} ^{w) 109.} ^{x) 109.} ^{y) 109.} ^{z) 109.} ^{aa) 109.} ^{ab) 109.} ^{ac) 109.} ^{ad) 109.} ^{ae) 109.} ^{af) 109.} ^{ag) 109.} ^{ah) 109.} ^{ai) 109.} ^{aj) 109.} ^{ak) 109.} ^{al) 109.} ^{am) 109.} ^{an) 109.} ^{ao) 109.} ^{ap) 109.} ^{aq) 109.} ^{ar) 109.} ^{as) 109.} ^{at) 109.} ^{au) 109.} ^{av) 109.} ^{aw) 109.} ^{ax) 109.} ^{ay) 109.} ^{az) 109.} ^{ba) 109.} ^{bb) 109.} ^{bc) 109.} ^{bd) 109.} ^{be) 109.} ^{bf) 109.} ^{bg) 109.} ^{bh) 109.} ^{bi) 109.} ^{bj) 109.} ^{bk) 109.} ^{bl) 109.} ^{bm) 109.} ^{bn) 109.} ^{bo) 109.} ^{bp) 109.} ^{bq) 109.} ^{br) 109.} ^{bs) 109.} ^{bt) 109.} ^{bu) 109.} ^{bv) 109.} ^{bw) 109.} ^{bx) 109.} ^{by) 109.} ^{bz) 109.} ^{ca) 109.} ^{cb) 109.} ^{cc) 109.} ^{cd) 109.} ^{ce) 109.} ^{cf) 109.} ^{cg) 109.} ^{ch) 109.} ^{ci) 109.} ^{cj) 109.} ^{ck) 109.} ^{cl) 109.} ^{cm) 109.} ^{cn) 109.} ^{co) 109.} ^{cp) 109.} ^{cq) 109.} ^{cr) 109.} ^{cs) 109.} ^{ct) 109.} ^{cu) 109.} ^{cv) 109.} ^{cw) 109.} ^{cx) 109.} ^{cy) 109.} ^{cz) 109.} ^{da) 109.} ^{db) 109.} ^{dc) 109.} ^{dd) 109.} ^{de) 109.} ^{df) 109.} ^{dg) 109.} ^{dh) 109.} ^{di) 109.} ^{dj) 109.} ^{dk) 109.} ^{dl) 109.} ^{dm) 109.} ^{dn) 109.} ^{do) 109.} ^{dp) 109.} ^{dq) 109.} ^{dr) 109.} ^{ds) 109.} ^{dt) 109.} ^{du) 109.} ^{dv) 109.} ^{dw) 109.} ^{dx) 109.} ^{dy) 109.} ^{dz) 109.} ^{ea) 109.} ^{eb) 109.} ^{ec) 109.} ^{ed) 109.} ^{ee) 109.} ^{ef) 109.} ^{eg) 109.} ^{eh) 109.} ^{ei) 109.} ^{ej) 109.} ^{ek) 109.} ^{el) 109.} ^{em) 109.} ^{en) 109.} ^{eo) 109.} ^{ep) 109.} ^{eq) 109.} ^{er) 109.} ^{es) 109.} ^{et) 109.} ^{eu) 109.} ^{ev) 109.} ^{ew) 109.} ^{ex) 109.} ^{ey) 109.} ^{ez) 109.} ^{fa) 109.} ^{fb) 109.} ^{fc) 109.} ^{fd) 109.} ^{fe) 109.} ^{ff) 109.} ^{fg) 109.} ^{fh) 109.} ^{fi) 109.} ^{fj) 109.} ^{fk) 109.} ^{fl) 109.} ^{fm) 109.} ^{fn) 109.} ^{fo) 109.} ^{fp) 109.} ^{fq) 109.} ^{fr) 109.} ^{fs) 109.} ^{ft) 109.} ^{fu) 109.} ^{fv) 109.} ^{fw) 109.} ^{fx) 109.} ^{fy) 109.} ^{fz) 109.} ^{ga) 109.} ^{gb) 109.} ^{gc) 109.} ^{gd) 109.} ^{ge) 109.} ^{gf) 109.} ^{gg) 109.} ^{gh) 109.} ^{gi) 109.} ^{gj) 109.} ^{gk) 109.} ^{gl) 109.} ^{gm) 109.} ^{gn) 109.} ^{go) 109.} ^{gp) 109.} ^{gq) 109.} ^{gr) 109.} ^{gs) 109.} ^{gt) 109.} ^{gu) 109.} ^{gv) 109.} ^{gw) 109.} ^{gx) 109.} ^{gy) 109.} ^{gz) 109.} ^{ha) 109.} ^{hb) 109.} ^{hc) 109.} ^{hd) 109.} ^{he) 109.} ^{hf) 109.} ^{hg) 109.} ^{hh) 109.} ^{hi) 109.} ^{hj) 109.} ^{hk) 109.} ^{hl) 109.} ^{hm) 109.} ^{hn) 109.} ^{ho) 109.} ^{hp) 109.} ^{hq) 109.} ^{hr) 109.} ^{hs) 109.} ^{ht) 109.} ^{hu) 109.} ^{hv) 109.} ^{hw) 109.} ^{hx) 109.} ^{hy) 109.} ^{hz) 109.} ^{ia) 109.} ^{ib) 109.} ^{ic) 109.} ^{id) 109.} ^{ie) 109.} ^{if) 109.} ^{ig) 109.} ^{ih) 109.} ^{ii) 109.} ^{ij) 109.} ^{ik) 109.} ^{il) 109.} ^{im) 109.} ^{in) 109.} ^{io) 109.} ^{ip) 109.} ^{iq) 109.} ^{ir) 109.} ^{is) 109.} ^{it) 109.} ^{iu) 109.} ^{iv) 109.} ^{iw) 109.} ^{ix) 109.} ^{iy) 109.} ^{iz) 109.} ^{ja) 109.} ^{jb) 109.} ^{jc) 109.} ^{jd) 109.} ^{je) 109.} ^{jf) 109.} ^{jj) 109.} ^{jh) 109.} ^{ji) 109.} ^{jj) 109.} ^{jk) 109.} ^{jl) 109.} ^{jm) 109.} ^{jn) 109.} ^{jo) 109.} ^{jp) 109.} ^{jq) 109.} ^{jr) 109.} ^{js) 109.} ^{jt) 109.} ^{ju) 109.} ^{jv) 109.} ^{jw) 109.} ^{jx) 109.} ^{ky) 109.} ^{kz) 109.} ^{la) 109.} ^{lb) 109.} ^{lc) 109.} ^{ld) 109.} ^{le) 109.} ^{lf) 109.} ^{lg) 109.} ^{lh) 109.} ^{li) 109.} ^{lj) 109.} ^{lk) 109.} ^{ll) 109.} ^{lm) 109.} ^{ln) 109.} ^{lo) 109.} ^{lp) 109.} ^{lq) 109.} ^{lr) 109.} ^{ls) 109.} ^{lt) 109.} ^{lu) 109.} ^{lv) 109.} ^{lw) 109.} ^{lx) 109.} ^{ly) 109.} ^{lz) 109.} ^{ma) 109.} ^{mb) 109.} ^{mc) 109.} ^{md) 109.} ^{me) 109.} ^{mf) 109.} ^{mg) 109.} ^{mh) 109.} ^{mi) 109.} ^{mj) 109.} ^{mk) 109.} ^{ml) 109.} ^{mm) 109.} ^{mn) 109.} ^{mo) 109.} ^{mp) 109.} ^{mq) 109.} ^{mr) 109.} ^{ms) 109.} ^{mt) 109.} ^{mu) 109.} ^{mv) 109.} ^{mw) 109.} ^{mx) 109.} ^{my) 109.} ^{mz) 109.} ^{na) 109.} ^{nb) 109.} ^{nc) 109.} ^{nd) 109.} ^{ne) 109.} ^{nf) 109.} ^{ng) 109.} ^{nh) 109.} ^{ni) 109.} ^{nj) 109.} ^{nk) 109.} ^{nl) 109.} ^{nm) 109.} ^{nn) 109.} ^{no) 109.} ^{np) 109.} ^{nq) 109.} ^{nr) 109.} ^{ns) 109.} ^{nt) 109.} ^{nu) 109.} ^{nv) 109.} ^{nw) 109.} ^{nx) 109.} ^{ny) 109.} ^{nz) 109.} ^{oa) 109.} ^{ob) 109.} ^{oc) 109.} ^{od) 109.} ^{oe) 109.} ^{of) 109.} ^{og) 109.} ^{oh) 109.} ^{oi) 109.} ^{oj) 109.} ^{ok) 109.} ^{ol) 109.} ^{om) 109.} ^{on) 109.} ^{oo) 109.} ^{op) 109.} ^{oq) 109.} ^{or) 109.} ^{os) 109.} ^{ot) 109.} ^{ou) 109.} ^{ov) 109.} ^{ow) 109.} ^{ox) 109.} ^{oy) 109.} ^{oz) 109.} ^{pa) 109.} ^{pb) 109.} ^{pc) 109.} ^{pd) 109.} ^{pe) 109.} ^{pf) 109.} ^{pg) 109.} ^{ph) 109.} ^{pi) 109.} ^{pj) 109.} ^{pk) 109.} ^{pl) 109.} ^{pm) 109.} ^{pn) 109.} ^{po) 109.} ^{pp) 109.} ^{pr) 109.} ^{ps) 109.} ^{pt) 109.} ^{pu) 109.} ^{pv) 109.} ^{pw) 109.} ^{px) 109.} ^{py) 109.} ^{pz) 109.} ^{qa) 109.} ^{qb) 109.} ^{qc) 109.} ^{qd) 109.} ^{qe) 109.} ^{qf) 109.} ^{qg) 109.} ^{qh) 109.} ^{qi) 109.} ^{qj) 109.} ^{qk) 109.} ^{ql) 109.} ^{qm) 109.} ^{qn) 109.} ^{qo) 109.} ^{qp) 109.} ^{qq) 109.} ^{qr) 109.} ^{qs) 109.} ^{qt) 109.} ^{qu) 109.} ^{qv) 109.} ^{qw) 109.} ^{qx) 109.} ^{qy) 109.} ^{qz) 109.} ^{ra) 109.} ^{rb) 109.} ^{rc) 109.} ^{rd) 109.} ^{re) 109.} ^{rf) 109.} ^{rg) 109.} ^{rh) 109.} ^{ri) 109.} ^{rj) 109.} ^{rk) 109.} ^{rl) 109.} ^{rm) 109.} ^{rn) 109.} ^{ro) 109.} ^{rp) 109.} ^{rq) 109.} ^{rr) 109.} ^{rs) 109.} ^{rt) 109.} ^{ru) 109.} ^{rv) 109.} ^{rw) 109.} ^{rx) 109.} ^{ry) 109.} ^{rz) 109.} ^{sa) 109.} ^{sb) 109.} ^{sc) 109.} ^{sd) 109.} ^{se) 109.} ^{sf) 109.} ^{sg) 109.} ^{sh) 109.} ^{si) 109.} ^{sj) 109.} ^{sk) 109.} ^{sl) 109.} ^{sm) 109.} ^{sn) 109.} ^{so) 109.} ^{sp) 109.} ^{sq) 109.} ^{sr) 109.} ^{ss) 109.} ^{st) 109.} ^{su) 109.} ^{sv) 109.} ^{sw) 109.} ^{sx) 109.} ^{sy) 109.} ^{sz) 109.} ^{ta) 109.} ^{tb) 109.} ^{tc) 109.} ^{td) 109.} ^{te) 109.} ^{tf) 109.} ^{tg) 109.} ^{th) 109.} ^{ti) 109.} ^{tj) 109.} ^{tk) 109.} ^{tl) 109.} ^{tm) 109.} ^{tn) 109.} ^{to) 109.} ^{tp) 109.} ^{tr) 109.} ^{ts) 109.} ^{tt) 109.} ^{tu) 109.} ^{tv) 109.} ^{tw) 109.} ^{tx) 109.} ^{ty) 109.} ^{tz) 109.} ^{ua) 109.} ^{ub) 109.} ^{uc) 109.} ^{ud) 109.} ^{ue) 109.} ^{uf) 109.} ^{ug) 109.} ^{uh) 109.} ^{ui) 109.} ^{uj) 109.} ^{uk) 109.} ^{ul) 109.} ^{um) 109.} ^{un) 109.} ^{uo) 109.} ^{up) 109.} ^{uq) 109.} ^{ur) 109.} ^{us) 109.} ^{ut) 109.} ^{uu) 109.} ^{uv) 109.} ^{uw) 109.} ^{ux) 109.} ^{uy) 109.} ^{uz) 109.} ^{va) 109.} ^{vb) 109.} ^{vc) 109.} ^{vd) 109.} ^{ve) 109.} ^{vf) 109.} ^{vg) 109.} ^{vh) 109.} ^{vi) 109.} ^{vj) 109.} ^{vk) 109.} ^{vl) 109.} ^{vm) 109.} ^{vn) 109.} ^{vo) 109.} ^{vp) 109.} ^{vq) 109.} ^{vr) 109.} ^{vs) 109.} ^{vt) 109.} ^{vu) 109.} ^{vv) 109.} ^{vw) 109.} ^{vx) 109.} ^{vy) 109.} ^{vz) 109.} ^{wa) 109.} ^{wb) 109.} ^{wc) 109.} ^{wd) 109.} ^{we) 109.} ^{wf) 109.} ^{wg) 109.} ^{wh) 109.} ^{wi) 109.} ^{wj) 109.} ^{wk) 109.} ^{wl) 109.} ^{wm) 109.} ^{wn) 109.} ^{wo) 109.} ^{wp) 109.} ^{wq) 109.} ^{wr) 109.} ^{ws) 109.} ^{wt) 109.} ^{wu) 109.} ^{wv) 109.} ^{ww) 109.} ^{wx) 109.} ^{wy) 109.} ^{wz) 109.} ^{xa) 109.} ^{xb) 109.} ^{xc) 109.} ^{xd) 109.} ^{xe) 109.} ^{xf) 109.} ^{xg) 109.} ^{xh) 109.} ^{xi) 109.} ^{xj) 109.} ^{xk) 109.} ^{xl) 109.} ^{xm) 109.} ^{xn) 109.} ^{xo) 109.} ^{xp) 109.} ^{xq) 109.} ^{xr) 109.} ^{xs) 109.} ^{xt) 109.} ^{xu) 109.} ^{xv) 109.} ^{xw) 109.} ^{xx) 109.} ^{xy) 109.} ^{xz) 109.} ^{ya) 109.} ^{yb) 109.} ^{yc) 109.} ^{yd) 109.} ^{ye) 109.} ^{yf) 109.} ^{yg) 109.} ^{yh) 109.} ^{yi) 109.} ^{yj) 109.} ^{yk) 109.} ^{yl) 109.} ^{ym) 109.} ^{yn) 109.} ^{yo) 109.} ^{yp) 109.} ^{yq) 109.} ^{yr) 109.} ^{ys) 109.} ^{yt) 109.} ^{yu) 109.} ^{yv) 109.} ^{yw) 109.} ^{yx) 109.} ^{yy) 109.} ^{yz) 109.} ^{za) 109.} ^{zb) 109.} ^{zc) 109.} ^{zd) 109.} ^{ze) 109.} ^{zf) 109.} ^{zg) 109.} ^{zh) 109.} ^{zi) 109.} ^{zj) 109.} ^{zk) 109.} ^{zl) 109.} ^{zm) 109.} ^{zn) 109.} ^{zo) 109.} ^{zp) 109.} ^{zq) 109.} ^{zr) 109.} ^{zs) 109.} ^{zt) 109.} ^{zu) 109.} ^{zv) 109.} ^{zw) 109.} ^{zx) 109.} ^{zy) 109.} ^{zz) 109.}

vult, sed etiam post Acutorum decessum, ubi ii in longos transve-
 rint^{a)}. In ordinandâ victûs ratione valde accuratus est: præsertim omnia
 quæ ad *Lactis*, *Afinini*, *Caprini*, *equini*, *ovilli*, etiam muliebris u-
 sum pertinent, multis in locis fusiùs exponit.

a) Syn-
 cop.
 Mara-
 sin.

Quod ad *externa Remedia* spectat, ea tam in acutis quam diuturnis
 morbis frequentissimè usurpat. In hoc quidem cum *Methodicis* maxi-
 mè congruens, uti etiam in evidentium signorum descriptione; cum
 alioqui tam in causis subtilioribus enarrandis ex *Anatomia* scilicet peti-
 tis, quàm in magnorum remediorum indicationibus, ab iis ut pluri-
 mum dissentiat. Itaque *Persusiones*, *Epithemata*, *Fomenta*, *Illitiones*,
Cataplasmata, *Suffimigia*, *Embregmata*, *Balnea*, &c. omnis ferè
 pagina describit, ad refrigerandum & calefaciendum, ad humectan-
 dum & siccandum, ad relaxandum & alstringendum, ad emolliendas
 partes & roborandas, ut humores per habitum digerantur, ut corpora
 fluxa & ad perspirationem apta reddantur. Horum materia modusque
 quo adhiberi debeant ubique occurrit. De *Sinapismis* itidem & *Phœ-
 nigmis* frequens est mentio: in quo auxilii genere sæpius cum *Archigene*
 convenit, qui, docente *Ætio*, de his multa scriptitavit.

Quædam denique ex *Chirurgiâ* petit; in *Epilepsiâ terebram* cranio
 adhibet; in capitis dolore, *ustionem*; *ferramentum igne Candens* in ab-
 scessu Jecoris suadet; de *Asperâ arteriâ secandâ* loquitur, quamvis sectio-
 nem ipsam improbat. In *Calculosis Vesicæ* incidi jubet, locumque in-
 cisionis designat: ad *Urinam* eliciendam *Cathetere*, nisi inflammatio
 adsit, utitur. Hæc ferè habet *Chirurgica*: & sane dolendum est periis-
 se ea, non modò quæ de hoc^{b)} ipso argumento scripsit, sed quæ de
 omni^{c)} genere *februm*, quæ de morbis^{d)} *mulierum*, quæ de *Pharmacîâ*
 seorsim exposuit. Ingens sanè hoc rei *Medicæ* dispendium, quòd vel
 minima *Scriptoris elegantissimi Monumenta* interciderint.

b) 102.
 126.
 c) 80.
 d) 81.

F I N I S.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝ

ΟΞΕΩΝ ΠΑΘΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ Α.

Ἡ ἀρχὴ λείπει.

ΚΕΦΑΛΗ Ε.

πρὸ παραξυσμῶν Ἰπληπτικῶν.

ARETAEI CAPPADOCIS

DE CAUSIS ET SIGNIS

ACUTORUM MORBORUM

LIBER PRIMUS.

Principium deficit.

CAPUT QUINTUM.

¹De Comitialis morbi accessione.

* ἀμβλύπτες, ἱλιγγοί, τενόντων ^a βάρεα, ^b φλεβῶν ἐν τῷ τραχήλῳ πληρώσεις καὶ διατάσεις, ναυτία πᾶ πολλὰ μὲν ἐπὶ σιτίοις, ἐχ' ἡκιστα δὲ καὶ ἐπ' αἰσιπήσει, καὶ ^d βληχρῇ, καὶ ^e φλέγμα ἐμπίπτει συχνόν. ὅσοι σιτὴ καὶ αἰσιπήσει ἐπὶ μικροῖσι ἐδέσματοι. Φυσώδεις, ἐπληρμένοι ὑποχόνδρια. πῖδε μὲν οὖν διηνεκέα. ἦν δὲ πλησίον ^f εἶδος ἢ τῶ παραξυσμῶ, κύκλω μαρμαρυγῇ πρὸ τῆς ^g ὀφθαλμοῦ πορφύρεων ἢ μελάνων, ἢ πάντων ὁμοῦ συμμεμιγμένων, ὡς δοκέειν ^h τὸ ἐν ἔρανῳ πεπνυμένῳ ἵριν. ἦχοι ὠτῶν, βαρυοδμῆ, ὀργίλοι, πικρόχολοι παραλόγως. κατέπεσον γὰρ πνέες ὑπὸ προφάσει ⁱ ἐξ ἀθυμίας. μετ' ἑτέρους δὲ ρεύματα ποταμῶν ἀτενέες ἐνιδόντες, ἢ τροχῶ δινευμένῳ, ἢ ^j βέμβικι ἐλισσομένη. ἄλλοτε δὲ ὁσφρησις βαρέων ὁσμῶν ^k κατέβαλε, ὥσπερ ^l γαγάτε λίθ'· τοῖςδε μὲν ἐν ἐν τῇ κεφαλῇ τὸ κακόν

A * hebetudines, vertigines, tendonum gravitates, venarum colli repletiones & distensiones: nausea frequentius quidem a cibis, non minimè tamen & ab inedia, pusilla quædam nausea sequitur, & uberius pituitæ fit vomitus: paucis assumptis cibis fastidiunt, & crudi sunt, flatibus replentur, præcordia elata habent. hæc sanè perpetuò comitantur. quum vero accessio appropinquat, ² splendores quidam purpurei, aut nigri, aut omnes unà permixti ob oculos in orbem versantur, ac discurrunt, ut in cælo iris prætenta esse videatur: aures sonant, foedum odorem sentiunt, iracundi fiunt, bilis præter rationem accenditur. ³ quibusdam igitur concidendi causa, angor animi fuit: aliqui intentè fluminis decursum, aut rotam quæ circumvolvitur, aut turbinem, qui in orbem agitur, conspiciunt: alios autem rerum graveolentia, ut gagatis ⁴ lapis odoratus, prostravit: his

A utique

^a Βαρία Henisch. ^b Φλεβῶν τῶν ἐν τῷ. Petit. rep. in MS. ^c Ἀπ. Henisch. ^d Βληχρῶ. Goupyl. rep. in MS. ^e Βλέγμα Henisch. ^f Ἰδίῳ f. δέῳ. ἄλλως δὲ ἰδίῳ. Henisch. rep. in MS. ἵσως πλησίον δέῳ, ἄλλως δὲ ἰδίῳ. Goupyl. rep. in MS. πλησίον δέῳ ἢ, si prope sit metus accessionis; h. e. si accessio instat, imminet. Petit rep. in MS. ^g ὀφθαλμοῦ. Henisch. ^h ἐν τῷ οὐρανῷ Henisch. ⁱ Βέμβικι. Henisch. rep. in MS.

^k Κατέβαλε. Henisch. rep. in MS. ^l τῷ γαγάτῳ. Henisch.

¹ De Accessione Comititium juxta Plinium Petit emend. ² Circuli ignei, ut Cælius Aurel. habet Lib. I. tard. pass. Cap. 4, Petit. ³ Quidam igitur levi de causâ, utpote ob animi angorem, ceciderunt. Henisch. ⁴ Lapidis. Henisch.

κακὸν ἐσηρίχθη τὸ, καὶ ἐντεῦθεν πημανθέν ἀρχε-
ται μετεξέτεροις δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πρῶτον τῆς
κεφαλῆς νεύρων, οὐκ οὐκ συμπαθεῖα τῇ ἀρχῇ, γί-
νεται. δάκτυλοι γοῦν μεγάλοι χειρῶν ἢ ποδῶν ξυν-
έλκονται, καὶ πόνος, καὶ νάρκη, καὶ τρόμος ἐπε-
ται. καὶ ἐς κεφαλὴν^a τετέων ἢ ὁρμῇ ἤκεν, ἢ ἐρ-
πον τὸ κακὸν εἰς τὴν κεφαλὴν, ἵκηται, πᾶτα γος
τευτέοις γίνεταί, ὡς ἀπὸ πλεγῆς ἢ ξύλας, ἢ λί-
θου. καὶ ἐξαναπέντες^b ἐνδιηγεῖται, ὡς^c ἐπὶ
τεῦ ἐξ ἐπιβουλῆς πειταχθέντες. ἥδε μὲν τοῖς ἀπᾶτι
γίνεταί, οὐκ οὐκ οὐκ τὸ κακὸν ξυνέπεσε.
οἷς δὲ ξύνητες τὸ πάθος, ἢ ἐπὶ μὲν ἢ νῆος, ἐς
δάκτυλον δὲ ἥδη ἀφίκεται, ἢ ἀπὸ τευ ἀρξεται,
ξυνηθέας ἀρωγούς καλέουσι τοὺς παρόντας, προ-
γνώσι τὰ μέλλοντος ὑπὲρ ἐμπειρίας. Διαισφίγγει
τε καὶ ἀνακλάει καὶ συντείνειν θέοντα τὰ κατάρ-
χοντα μέρεα^d καὶ αὐτοὶ δὲ ἐωυτέοισιν ἐλκουσι τὰ μέ-
ρεα, ὡς ὡς τὴν νοῦσον ἐξαίρετοι καὶ σφέν ἢ
ποῖδε ἐπικουρίῃ^e κοτὲ, καὶ ἐς τὴν ἡμετέραν ση-
μασίην διώστω. πολλοῖς δὲ φόβος ἐστὶ ὡς ἐπὶ πόντος
θηρίου, ἢ σκίης φαντασίῃ, καὶ ἔτω κατέπεσον.
ἐν δὲ τῇ σημασίῃ ἀναισθήτως μὲν κέεταί, ἀνθρώπος,
χεῖρες δὲ οἱ ἀσπασμῶ^f συνέρχονται, σκέλεα δὲ διαι-
σπλεγμένα μῦνον, ἀλλὰ τῇδε καὶ κίσε βαλλό-
μενα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν τενόντων. ἐσφαγμένοι ταύ-
ροις ἥδε ἐκέλη ἢ συμφορῇ. αὐχὴν ἀγκύλος, κε-
φαλὴν πικίλως διαιστροφος. ἄλλοτε μὲν γὰρ ἐς τὸ
πρηνὲς πρῶτον, ἢ εὐτε ἐς τὸ σέρνον ἢ γένος ἐρεί-
δει, ἄλλοτε ἢ ἐς τὸ μετὰ φρενον ἀνακλάται, ὡς
τοῖς ἀπὸ τῆς κόμης ἐλκομένοις βίῃ, εὐτε ἐνθα ἢ ἐν-
θα ἐπὶ τοὺς ὤμους ἰζάνει. χάσκουσι μέγα, στόμα
ξηρὸν, γλῶσσα προμήκης, αἷς καὶ κίνδυνον τρώ-
ματ^g μεράλ^h γίνεταί, ἢ ἀποτομῆς. ὁ κοτὲ
σπασμῶⁱ ξυνερείουσιν οἱ ὀδόντες. ὀφθαλμοὶ ἐνδε-
δινημένοι, βλέφαρα τὰ πολλὰ διέχοντα ξύν πιλ-
μῶ^j ἢ ἢ ὀπμύσται κοτὲ ἐθέλοιεν, δὲ ξυμβάλλουσι
τὰ βλέφαρα, ὡς καὶ τὰ λῶκα ὀρῆσθαι ἐξ ὑπο-
φάσι^k. ὀφρύες, ἄλλοτε μὲν ἐς τὸ μεσὸ φρυον ἀν-
εμένα, ὡς τοῖς χαλεπαίνουσι. ἄλλοτε ἢ ἐς τὰς
κροτάφους ἀπὸ μὲναι, πολλόντι μάλλον, ὡς τὸ δερ-
μα ὡς τὸ μέτωπον σφόδρα περιτεταῖται, καὶ τὰς
ἐ μεσφρύα ρυτίδας^l ἐξαληλίφθαι. μῆλα ἐρυ-
θρά, πιδρόμενα χεῖλεα, ἢ κοτὲ μὲν ἀμφῶ ἐς
ὄξυ μεμυκότα, ἄλλοτε ἢ ἐς τὰ πλάγια ἀπὸ μὲναι.
ὡς τοῖς ὀδῶσι περιτεταῖται^m τοῖς μειδῶσι ὁμοίως.
ἐρύθημα μῆλων ἐν αὐξῇ ἢ ἢ κακῶ, ἢ πελιδνό-
της ἢ προσώπας προσγίγειⁿ ἀγγείων ἢ ἐν τῷ αὐ-
χένι διαισφίσις, ὡς ἐν πινγί ἀφωνίῃ, ἀναισθησίῃ,
καὶ εἰ μέγα ἐμφοῆς^o. νυγμὸς ἢ καὶ σενάγμος ἢ
φωνή, καὶ ἢ ἀναπνοή, καὶ ἢ πνίξ ὡς ἀπὸ σφομέ-
νῳ σφυγμοὶ σφοδροὶ, καὶ τυχέες, καὶ μικροὶ
ἐν τῇσι ἀρχῇσι^p μεγάλοι ἢ, καὶ βραδέες, καὶ
νωθροὶ ὅτι τῷ τέλει, ἀπᾶτοι ἢ^q ἐς τὸ ξύνολον.
αἰδοίων ξύντασις. τὰδε μὲν ἐν^r ἐς τέλ^s ἢ σημασίης
πάχουσι^t ἢ ἢ ἐς ἀφῆσιν^u ἀφικνέων^v ἢ κακῶ,
ἔρα αὐτόματα, κοιλίης περίπλυσις^w μετεξέτεροις
δε

^a ἵκηται τῷ τῶν. Henisch. rep. in MS. ^b ἐκδευγνέται. He-
nisch. ^c ἀπὸ τῆς Henisch. ^d ἐπὶ. Henisch. ^e ἀπὸ τῆς. He-
nisch. & Goupyl. repp. in MS. ^f ἀνακλάειν Henisch. ἀνακλάειν
ἢ ἀνακλάειν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g ποτὲ. He-
nisch. ^h ἢ τῷ ἡμέρῃ. Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
ἢ ἐς τῷ ἡμέρῃ ἐπισημασίην διώστω. accessionem eo die de-
pult. Petit. rep. in MS. ⁱ ἐπισημασία est prima morbi invasio.
Petit. ^j ἐκ τῆς Avicenna Lib. 3. fen. 1. tract. 5. Cap. 9.
Pavorem tenebrosam dixit. aut Umbram seu Larvam,
sive simulacrum defuncti, aut Dæmonis spectrum in-
terpretatur Petit. ^k συνέρχονται Petit. rep. in MS. ^l καὶ
ἢ Henisch. rep. in MS. ^m ἢ ἢ Henisch. rep. in MS.

A utique in capite vitium inhæsit, atque inde noxan.
inferens ortum habet. nonnullos verò & corripit à
nervis procul à capite positis incipiens, quicumque
principium in consensum affectus inducunt. itaque
magni manuum aut pedum digiti convelluntur:
unde & dolor & stupor & tremor sequuntur. atque
hæc in caput impetum faciunt, si & malum surre-
pens caput invasit. his porro fragor quidam reddi-
tur perinde ac si ab ligno aut lapide verberentur:
quumque ab humo surrexerunt, quædam, tanquam
si ex insidiis vapulassent, commemorant. hoc sane
pacto illi, quibus primò id malum incidit, decipiun-
tur. quibus vero familiare & consuetum est, simul
B atque morbus in digitum impetum dedit, aut ali-
cunde exortum est, ¹ usitatos, qui adsunt, adjuutores
inclamant, futuramque ab experimento calamita-
tem prospiciunt: obsecrant quoque, ut membra un-
de oritur, constringant, reflectant, dirigant. quin
etiam ipsimet sibi ipsis affecta membra, tanquam
inde morbum eximentes, trahunt velluntque: at-
que ita sibi met auxiliantes, ² nonnunquam & nos
ad ægritudinis notitiam impulerunt. nonnullos uti-
que ceu invadente ferà pavor corripuit, aut adum-
brationis opinio incessit, atque ita prociderunt. at
in ipso morbi insultu sensibus captus homo ja-
cet: manus ipsi nervorum distentione convellun-
C tur: crura verò non solum distracta sunt, sed
etiam huc atque illuc à tendonibus projiciuntur.
id genus calamitas jugulatis tauris haud absimilis
est: cervix incurvatur, caput variè distorquetur.
liquidem nonnunquam pronum ceu arcus inflecti-
tur, quando pectori maxilla adhærescit: non-
nunquam verò in scapulas refringitur, veluti iis
qui per vim crinibus trahuntur, usu venit: quan-
do modò in hanc, modò in illam partem ad hu-
meros admovetur. sic laborantes magno hiatu
os aperiant, id ficcum habent, linguam prælon-
gam, ut periculum sit, ne aut magno vulnere fau-
ciatur, aut penitus abscindatur. interdum convul-
D sione dentes inter se colliduntur: oculi inversi sunt:
palpebræ cum palpitatione frequenter dehiscunt.
quod si quando connivere velint, palpebræ non
committuntur, sed alba oculorum cernuntur, ac
subapparent. supercilia nonnunquam (ut iis qui ad
iram concitantur) in glabellam attrahuntur: non-
nunquam ad tempora vehementer admodum revel-
luntur, ut cutis circa frontem valde prætenta sit,
atque in superciliorum medio rugæ evanuerint.
malæ rubentes palpitant: labia interdum quidem
in acutum clauduntur, interdum verò ad obliqua
dilatantur, quando in ridentis speciem dentibus
circumtenduntur. malæ rubent quidem, sed quum
E morbus increvit, & faciei livor accedit: cervicis
vasa distenduntur: vox, ut in strangulatu, aufertur:
etiam si vehementer inclames, non sentiunt. eorum
vox nihil nisi gemitus & suspirium est: respiratio
vero suffocatio quædam est, veluti in iis, qui laqueo
strangulantur. inter initia arteriarum motus vehe-
mentes sunt, & celeres, & parvi: in fine vero ma-
gni, tardi, & languentes, in universum autem, or-
dine carentes. ³ penis quoque arrectio sequitur. hæc
utique circa accessionis finem patiuntur. at ubi ad
mali remissionem perveniunt, tunc sponte urinam
reddunt, alvus fluit: ⁴ nonnullis etiam, adstrictis
com-

F

ⁿ Γίγασθ. Henisch. ^o ποτὲ. Henisch. ^p συνέρειουσιν Petit.
emend. ^q ἐξαληλίφθαι. Henisch. ^r ποτὲ Henisch. rep.
in MS. ^s καὶ μέγα ἐμφοῆς. Petit. rep. in MS. ^t μυγμὸς.
Petit. emend. ^v Μεγάλοι δὲ &c: nempe eorum compa-
ratione, qui fiunt initio accessionis. Petit. ^x εἰς. He-
nisch. ^y εἰς Henisch. ^z ἀφικνέονται. Henisch.

¹ Familiares. Petit emend. ² Impulit nos, ut cogno-
sceremus, unde malum proficiscitur. Petit. rep. in
MS. ³ Veretri tentigo apud Caelium Aurel. Petit.
⁴ Quibusdam semen erumpit ob compressionem vaso-
rum spermaticorum. Petit.

ἢ καὶ γονῆς ἀπόκλεισις τῇ^α θλίψι καὶ πίεσι τ' ἀγ-
γείων, ἢ^β γαργαλισμῷ ἔ' πόνε, καὶ ὑγρασίης
προβλήσι. γίγνον^γ γὰρ ἐν νύκτι πόνε καὶ πῖσιδε.
σῶμα διύρξον, φλέγμα πολλόν, παχύ καὶ ψυ-
χρόν, καὶ εἰ ἐλκοὺς αὐτὸ, ὅτι μᾶλλον αὖν πλῆθος
αὐτὰς μηρύσκει. ἢ^δ γὰρ ὑγρόν μακρῶ καὶ πόνε
πολλῶ βροχῇ μὲν τὰ ἐνδόν ἔ' δ' αὖρηκ^ε, πνέ-
μα ἢ ἐκκατερχθὲν τὰ πάντα σείσει. σπασμὸς ἢ^ς
πέραχ^ς τ' αἰτίων ἐστὶ κλύδων ἢ ὑγρῶν ἀναπνέη
ἐς τὰς ἀναπνοάς, σῶμα καὶ ῥίνα, σὺν ὑγρῶ π
πνεύμα, ἢ ἀνεσις δὴ τ' ἀπὸ τοῦ πνέειν αἰπύτων
εἴκει. ἀφρόν ἢ ἀποπύσι ὥσπερ ὅτι τοῖσι μεγά-
λοισι πνεύμασι, ἢ θάλασσα πλὴν ἀχνην^ς εὐτε καὶ
ἐξάνιστανται δὴθεν ὡς περὶ τῶν^ς ἔ' κακῶ. ὅτι
ἢ τῇ ἀποπύσει, νωθροὶ πὲρ μέλεα πὲρ πρῶτα,
καρδιακοὶ, ἀφελυμένοι, παρετοί, ὡχροί,
δύσθυμοι, κατηφέες, καμάτω καὶ αἰσχύνῃ τῇ
δεινῇ.

ΚΕΦΑΛΗ 5.

Περὶ Τετάνου.

Σ Πασμοὶ οἱ τέττοι, κάρτα μὲν ὅτι πόνε,
ὁξύτατοι ἢ κλίται, ἀπὸρ ἔδ' ῥήϊδοι λυ-
θῆναι. μυῶν τ' ἐν γνάθοισι καὶ πνόντων
τάδε πύττα. ζωοδόοι τε τὸ κακὸν εἰς τὸ πῶν. ἀ-
παντα γὰρ ζυμώματα τῇσι ἀρχῇσι γίγνεσθαι. ἰδέαι
ἢ τ' ζωολκῆς ἔασι τρεῖς. ἢ^κ ἐς εὐνὴν, ἐς τὸ κατό-
πιν, ἐς τὴν πρῶτην. ἐς εὐνὴν μὲν, ὁ τέτανος,
εὐτε ἀσφαλῆς ἀνθρώπου καὶ ἀκαμψῆς ἐντέταται. αἱ
ἢ εἰς τὴν πρῶτην, ἢ εἰς τὴν πρῶτην ζωολκῆς, ζύν
τῇ πύσει καὶ τῷ χορῷ ἰσχυροὶ πλὴν ὀπίκλῃσιν. πλὴν
μὲν γὰρ κατόπιν ἔ' νοσήσιν ἀνάκλῃσιν, ὁποσθό-
τονον καλέομεν, τ' τῇδε πεπνυγῶν νεύρων. ἐμψο-
σθότονον ἢ ἢ ἐς τὴν πρῶτην καμπύληται ἀνθρω-
π^ς ἐπὶ τοῖσι πρῶτον νεύροισι. τόν^ς γὰρ νεύρων
καὶ ἐντέτατος ἔνομα. προφάσις ἢ τῶνδε μυρίαι.
καὶ γὰρ ἐπὶ τρώματι φιλέει γίγνεσθαι, ὑμέν^ς,
ἢ μυῶν, ἢ νεύρων νυγνῶν. εὐτε τὰ πολλὰ θνή-
σκουσι. ἐπὶ τρώματι γὰρ σπασμὸς θανάσιμον. σπῶ^ς
ἢ καὶ ἐπὶ^ς ἀμβλώματι ἢ γυνῇ. ἀπὸρ καὶ ἡδε ἔ'
μάλα περιγίγνε^ς καὶ τὸ πατάξαντ^ς μετὰ τὸ
τ' αὐχένα μετεξέτεροι πῶνται. καὶ^ς ψύξις κάρτα
ἰσχυρὴ γίγνεσθαι αἰτή. διὰ τὸδε χάμα μὲν μάλιστα
πάντων τίκει τὰδε πὲρ πύττα. δόπρον ἢ ἡρ, σὺν
τῷ μετῶρῳ. ἡρ^ς ἢ, ἡκίσα, εἰ μὴ κατάρχη
τρώμα, ἢ νύκτων ἀλλοδαπῶν ὀπίκλῃσιν. γυναικες
ἢ ἀνδρῶν πῶνται μὲν μᾶλλον, ὅτι ψυχραὶ. ἀπὸρ
αἰδε περὶ γίγνεσθαι μᾶλλον, ὅτι ὑγραί. ἡλικίαι ἢ,
παῖδες μὲν ζυμώματα, αἱδ^ς μᾶλλον θνήσκουσι,
ὅτι ζυμώματα καὶ οἰκῆον πῶνται. νέοι ἢ τρεῖς ἡσόν
πῶνται, μᾶλλον ἢ θνήσκουσι. ἀκμάζοντες ἡκίσα.
γέροντες ἢ πάντων μᾶλλον καὶ πῶνται καὶ θνή-
σκουσι. αἰτή γὰρ ψύξις καὶ ξηρότης γίγνεσθαι, καὶ
θανάτος ἢ φύσις. ἢ ἢ ἢ ψύξις ἐστὶ σὺν ὑγρῶ, ἀσι-
νέτεροι τε καὶ ἀσφαλέτεροι εἰς κίνδυνον οἱ πῶνται.
ζώεσι

A compressisque vasculis genitura excernitur. id vero
& dolore irritante & humiditate erumpente ac-
cidere potest. siquidem & istis nervorum dolores
fiunt. ad hæc os vehementer humidum habent, pi-
tuitam multam crassam & frigidam: eam si trahas in
longum veluti filum, multitudinem ipsius deduces.
porro temporis longitudine & laboris vehementia,
quæ intra pectus sunt, fervent: spiritus verò intus
coërcitus omnia² concutit: eorundem quoque &
convulsio & perturbatio sequitur. inter respiran-
dum præterea humores & os & nares inundant,
spiritus cum humore effertur. quum præcedens ve-
ro strangulatio remittit, omnia item remittere vi-
dentur. quinetiam, ut magnis procellis³ concita-
tum mare, spumam ore profundunt: quando &
tanquam jam dudum expulso morbo resipiscunt &
resurgunt. cæterum quum à morbo quiescunt, ab
initio membræ segnes sunt, capitis gravitate pre-
muntur: dissoluti sunt, languidi, pallentes, conster-
nati animo: ob lassitudinem morbi que verecun-
diam contristantur.

CAPUT SEXTUM.

De Tetano seu Rigore.

C **T** Etani, musculorum qui in maxillis sunt, &
tendonum distentiones sunt, dolorem qui-
dem magnum inferentes, celerrimè verò
necantes, haud facile quoque sanabiles. at noxæ ab
hoc malo cum omni corpore communicantur.
omnia enim cum principiorum vitiis consentiunt.
species verò convulsionis tres sunt: quum rectum
corpus riget, aut retrorsum flectitur, aut prorsum
versus incurvatur. recto quidem corpore, τῆτανος di-
citur, quum neutram in partem detortus homo at-
que inflexilis contentus est. at convulsiones, quæ
retrorsum aut in priorem partem fiunt, à tentione
& loco nomenclaturam accipiunt. nam in averfam
partem ægrotantis reclamationem⁶, ὀπισθόττονον voca-
mus, nervis, qui eo loci sunt, malè affectis: ἢ⁷ ἐμψο-
σθότονον autem, si in priorem partem homo deflectitur,
nervis antè positis laborantibus. τόνος enim ner-
vorum tentionisque vocabulum est. causæ autem
istorum infinitæ sunt. nam ob vulnera fieri solent,
membranâ, aut musculis, aut nervis punctis, ex quo
plerumque moriuntur. a vulnere enim convulsio,
lethalis est. convellitur autem & ex abortu mulier,
verum & hæc rarò admodum evadit: & ab aliquo
vehementi cervicis ictu nonnulli convelluntur: &
frigus asperissimum horum vitiorum causa esse po-
test. quapropter hyems omnium maximè horum
vitiiorum ferax est: secundo loco ver & Autumnus.
æstas autem minime, nisi vulnus præcesserit aut pe-
regrini morbi grassentur in vulgus. mulieres sane
magis quam viri nervorum distentione tentantur:
frigida enim sunt, verum ipsæ frequentius liberan-
tur, quoniam humida sunt. quantum ad ætates at-
tinet, pueri assidue hoc morbo vexantur: sed non
admodum pereunt, quòd illis usitatum & familiare
id vitium sit. juvenes autem rarius quam pueri id
patiuntur, sed crebrius intereunt. viri minimè. at
senes inter omnes magis & eo vitio corripiuntur, &
eo necantur. in causa est frigiditas & ariditas se-
nectæ, quæ etiam est & mortis natura. Cæterum si
frigiditas cum humido conjungatur, minus noxiæ
sunt convulsiones, minusque ab ipsis discrimen im-
pendet.

Henisch. rep. in MS. Attici dicunt ἀμβλώσκον. Petit.
n ψύξις δὲ. Henisch. o' ἐπιπνύειν Henisch.

¹ Doloris titillatione. Petit. ² Concutiet. Henisch.
³ Concitat. Henisch. ⁴ Convulsiones distentæ, vel
distenforiæ. Petit. emend. ⁵ Inflexibilis. Petit. ⁶ ὀ-
πισθόττονον Cælius Aurel. vocat raptum posterganeum.
Petit. ⁷ ἐμψοσθόττονον Cælius Aurel. vocat raptum pro-
num. Petit.

^a θλίψι Henisch. ^b γαργαλισμῷ Henisch. ^c ἐνδὲ He-
nisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d ἀπὸρ Henisch.
^e αὐτίαν Petit. emend. ^f ἀσπασμῷ Henisch. rep. in MS.
^g ἀσπασμῷ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h σπασμοὶ ἢ
τίταινοι, juxta Hippocrat. aph. 57. Sect. 4. Petit. emend.
ⁱ ῥήϊδος. Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^k ἐπ' εὐνῇ.
Henisch. rep. in MS. ^l καμπύληται. Henisch. ^m ἀμβλώσκει,

ζυώεσι μὲν αὐτέοισι, αἰθρόον μὲν ἀπασι^a εἰρήσασθαι, πόν^Θ καὶ ἐντασις τενόντων καὶ ῥάχε^Θ, καὶ μυῶν τ^τ ἐν γνάθοισι καὶ θώρηκι. εἰδέσθαι γὰρ πῶς κατὰ γένυν πρὸς πῶς ἄνω, ὡς μὴδὲ μοχλοῖσιν ἢ σφενί^b διὰ ῥηιδίως ῥήσασθαι διώσασθαι. ἢν ὃ καὶ βίη διαγών τὰς ὀδόντας ἐν σάξῃ πῆς ὑγρόν, ἔκαστα πίνεσσι, ἀλλ' ἐκχέουσι, ἢ ἐν τῷ σώματι ἴχουσι, ἢ ἐς πᾶς ῥίνας ἀνακόπτεται. ὅ, τε γὰρ ἰσχυρὸς σπινθέρει, καὶ τὰ παρὰ ῥάχια σκληρὰ καὶ ἐντεταμένα ὄντα, ἔξυμπίπτει εἰς πῶς ἐνθλίβειν τὰ κατὰ πνομένην. πρὸς σῶμα^c ἐρυθρὰ, πεπικιλμένα, ὀφθαλμοὶ μικρὰ δειν αἰτενεές, μόλις πεδινόμενοι. πνίξ ἰσχυρὴ, ἀναπνοὴ κακὴ, χειρῶν καὶ σκελέων τάσις, μύες παλλόμενοι, πρὸς σῶμα ποικίλως διάστροφα, μήλα καὶ χεῖλεα τρομώδεα, γένυς παλλομένη, ὀδόντων^d ἀσπασ^Θ ἐπ' ἀλλὰ δὲ ἄν πνι, καὶ τὰ ὠτα ἐγὼ ὃ ἐθελόμεν, καὶ ἐθελόμενον. ἔρα ὀπρῶμενα μέχει δυσχερὴς καρτερῆς, ἢ αὐτομάτως ἐκχεόμενα θλιβομένης τ^e κύσε^Θ. τὰδε μὲν ἐν ζυῶ πάσῃ ἰδέη^e σπασμῶν ἰδέη ὃ ἐκάσθης, τετάνη μὲν ἢ ἐς εὐ- γὰρ ἀποτασις^f ὅλα ἀσπασθῆς πᾶντι καὶ ἀκλινῆς. ὀφθαλμοὶ καὶ σκέλεα, καὶ χεῖρες. ὀπρῶμενον ὃ κατόπιν ἀσπασθῆς τ^τ ἀνθρώπων, ὡς πῶς κεφαλὴν ἀνακεκλασμένῳ μεσσηγὺ τ^τ ὠμοπλατέων κέεσθαι^h βροχ^Θ ἐξέχει, γένυς τ^τ πᾶσι δὲ ἴσως. σπᾶνιον ὃ, ὅτε ζυνερείδει τῇ ἄνω. ῥωχμὸς ἢ ἀναπνοή. πρὸς πᾶσι κοιλῶν καὶ θώρηκα. ἔρον τετέοισι μᾶλλον ἀκράτες. ὀπρῶμενον ὃ πᾶσι τεταμένον, καὶ εἰ ὀπρῶμενον ἐνηχῶν. χεῖρες ἐν ἐκτάσει κατόπιν κεκλασμέναι. σκέλεα^k ἐξυκεκαμμένα ἐναντίως. γὰρ ἰγνύ^l κακὸν τι κάμπτει. ἢν δὲ ἐς τὸ ἐμπροσθεν ἔλκων, κυρτοὶ μὲν τ^τ ὠτα, ἐπ' ἴσον τοῖσι μετὰ φρένοισι τ^τ ἰσχυρὸν ἐξωθούμενον. ῥάχης^m ἔλκει ἐς αἰθῶ. κορυφῇ, κεφαλῇ πηνῆς, ἐς θώρηκα συνενδύκῃⁿ. γένυς ὃ πᾶσι σπᾶνιον^o πεπηγῆα, χεῖρες^p σπᾶνιον^o μεσσηγὺ, σκέλεα ἐκτεταμένα. πῶνοι ἀπάντων καρτεροί, φωνὴ ἀπάντων κλαυθμώδης. σπᾶνιον ὃ μύζοντες βύθιον. ἢν μὲν ἐν τ^τ θώρηκα^Θ καὶ τ^τ ἀναπνοῆς λάβῃ τὸ κακὸν, ῥηιδίως τ^τ ζυῶ ἀπῆλγε. ἀσπασθῆς μὲν τῷ νοσέοντι ἐς πόνων, καὶ διαστροφῆς, καὶ αἰσχύνης ἀπαλλαγῆς. αἰλυπότερον ὃ καὶ τοῖσι παρεῖσι, καὶ ἢν ὅς, ἢ πατὴρ^q ἢ ἢν ὃ ἐς τὸ ζυῶ ἐπὶ διαρκείᾳ τ^τ ἀναπνοῆς, εἰ καὶ κακῆς, συντελεσμένης δὲ ἢν, ἐς τὸ πρὸς τὸν ἐξῆς τὸν μόρον, ἀλλὰ καὶ σφαιρῶνται, ὡς πῶς κεφαλῇ^r ὃ πᾶσι τοῖσι γούνασι ἔχειν, καὶ τὰ σκέλεα καὶ τὰ ὠτα ἐς τὸ πρὸς τὸν κεκλάσθαι, ὡς δοκέειν ἐς ἰγνύ^s καὶ γόνυ τὸ ἀσπασθῆς ἐξωθῶν. ἐξ ἀνθρώπων^t ἢ συμφορῇ, καὶ ἀτερπῆς^u μὲν ἢ ὄψις, ὀδυνηρῇ ὃ καὶ τῷ ὀρεῶντι γῆ^v ἀνῆκεσθαι δὲ τὸ δεινόν. ἀγνωσία δὲ ὡς διαστροφῆς καὶ τοῖς φιλάτοις αἰσθῶσι^w ὀχῇ ὃ τοῖσι παρεῖσι ἢ πρὸς τὸν ἐξῆς ὅση, νυνὶ ἀσπασθῆς γίνεσθαι, ἀπελθόμενα τ^τ βίη τ^τ κάμνοντα, ἐς ἀπαλλαγῆς ζυῶ τῷ ζῆν, καὶ τ^τ πόνων καὶ τ^τ ἀτερπῆων κακῶν. ἀπᾶρ^x ἔδε ἰητῶς παρεῶν ὀρεῶν ἔτε ἐς ζωλῶν, ἔτε ἐς ἀσπασθῆς, ἀπᾶρ^y ἔτε ἐς μορφῶν ἔτε ἐπαρκέει, εἰ γὰρ καὶ ἐπευθύναι ἐθέλοι τὰ μέλη, ζῶντα

^a Ἡεῖδ^x. Goupyl. & Henisch. repp. in MS. ^b Διασπασθῆς ἐπιδίως. Petit. rep. in MS. Mentel. ἢ σφῆν ἢ ἀλφ^h ῥηιδίως ῥήσασθαι. ita ut neque vectibus neque cuneis insertis per Jovem maxilla facile diduci possint. Hanc lectionem in MS. repert. in eptam judicat Petit. ^c Ερεσθῆς Henisch. & Petit. repp. in MS. Mentel. al. ἐρεσθῆς fortasse leg. πρὸς σῶμα ἐρεσθῆς facies rubescit. nam & Hippocrat. lib. 3. de morbis καὶ τὸ πρὸς σῶμα ἐρεσθῆς. Petit. ^d Αρεσθῆς Henisch. ^e Σπᾶνιον Henisch. rep. in MS. ^f Ερεσθῆς Henisch. rep. in MS. ^g Ηλες Henisch. rep. in MS. ^h Βροχ^Θ Petit. emend. ⁱ Επῆλγε Henisch. ^k Σκέλεα ἐξυκεκαμμένα. ἐναντίως γὰρ Henisch. ^l Αἰγῶν Petit. e-

A pendet. affectum hunc ista comitantur: omnes subito atque affatim corripit labor, & intentio tendonum adest, & dorsi & musculorum, qui in maxillis & pectore sunt. inferiorem enim maxillam superiori annectunt, adeo ut neque vectibus aut cuneis facile diduci possint. quod si quis vi dentes diducens, humorem instillaverit, non demittunt, sed effundunt, aut ore continent, in narefve retrudunt. isthmus enim simul inhærescit, ac tonsillæ duræ atque intentæ ejus, quod devoratur, impressioni non cedunt. facies est rubida, variegata, oculi fermè rigentes, qui vix circumvolvuntur: strangulatio vehemens, spiratio vitiosa, manuum crurumque distentio, muscoli palpitantes, facies variis modis distorta: buccæ & labia tremunt, maxillæ quatuntur, dentes strident. in alio verò quodam & aures movebantur. ego sanè vidi & miratus fui, lotium suppressi usque ad insignem mejendi difficultatem, aut sponte effundi, quum vesica premeretur. hæc utique omnibus convulsionis generibus communia. propria verò cujusque hæc sunt: tetani quidem, in rectum totius distentio, nullam prorsus in partem detorta, neque declinans: recta quoque sunt crura & manus. C Oπρῶμενον^o verò retrorsum incurvat hominem, ut reflexum caput inter scapulas locetur. guttur extat: maxilla inferior plerumque dehiscit, & rarò cum superiore committitur. in respirando stertunt, venter & pectus prominent. lotium his minus contineri potest: abdomen intentum est, & si percutias resonans. manus retrorsum extensione detorquentur: crura³ inflectuntur: è contrariò poplites vitiosè curvantur. at si in priorem partem contrahuntur, convexa quidem his terga sunt æqualiter cum parte pectori opposita, quam μετὰ φρένον Græci appellant, coxendicibus extra pulsas: dorsum totum rectum est: vertex caputque in pectus vergunt: mentum ossibus pectoris affigitur, manus confertæ sunt & cohærentes: crura extenta. dolores omnium atroces, vox omnium flebilis. suspirant autem mussantes profundius. si pectus & spiritum morbus occupaverit, facile migrant è vitâ: bonum quidem ægrotanti quòd laboribus, distortionem, turpitudineque liberatur: præsentibus quoque hominibus minus triste, seu filius, seu pater sit. verum si in vitâ adhuc perdurent, spiritu licet vitiatò, nihilominus permanente, prorsum versus non arcus modò instar, verum & orbis incurvantur, ut caput genibus annexum habeant, cruraque ac terga in priorem partem refracta sint: adeo ut genu articulus in poplitem depulsus esse videatur. inhumana calamitas, injucundus aspectus, triste intuenti spectaculum, & malum insanibile: ob inversionem autem vel ab amicissimis hominibus non agnoscuntur. votum quoque illis qui adsunt, prius impium, nunc honestum efficitur, ægrum vita defungi, quo unâ cum vita doloribus & acerbis malis liberetur. quin etiam neque Medicus præsens atque aspiciens, ad vitam, aut ad doloris levamen, aut ad figuræ emendationem quicquam opis adferre potest. nam si membra dirigere velit, viventem sane hominem

مندat. ^m Oλη Henisch. & Petit. repp. in MS. Mentel. in hoc tunc sensu deesse aliquid, & posse ita legi ῥάχης πρὸς ἐς αἰθῶ, ὅλη κορυφῇ, Spina quæ prius recta erat, tota verticis instar prominet, suspicatur Petit. ⁿ Γένυς. Henisch. ^o Περὶ πηνῆς Henisch. rep. in MS. ^p Σπᾶνιον Henisch. potius σπᾶνιον contractæ. ^q Επ^h Henisch. rep. in MS. ^r Επ^h Henisch. ^s Επ^h τῶν γούνασι ἔχειν Henisch. rep. in MS. ^t Μεντ^h Henisch.

¹ Ut in summa de omnibus dicam: labor &c. Henisch. ² Abducens. Henisch. ³ Crura è contrariò inflectuntur: poplites verò &c. juxta emend. Goupyl.

ζώντα αὐτὴν ἀφαιρῆσαι καὶ ἂν κατὰ τὴν αὐτὴν ἀνθρώπων.
τοῖσι ἂν κεκρατημένοισι σὺν ἐπὶ ἐγχειρέων ζυγάχθε-
ται μὲνον. ἥδε ἐστὶ τῆς ἰσχυρῆς μεγάλης συμφορῆς.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ζ.

Περὶ Συναγχῆς.

Η Συναγχὴ κατόξυ μὲν τὸ πάθος ἀναπνοῆς
γὰρ ἡ πίσις· δύο δὲ τὰ εἶδη. ἡ γὰρ τῶν ὀργάνων
τῶν τῆς ἀναπνοῆς ἐστὶ Φλεγμονή, ἡ μὲν
τῶν πνεύματων ὁ πάθος, ἐφ' ὧν τῶν πλῶν αἰ-
πλῶν ἴχοντο. ὀργάνων δὲ, περιτρίμων, ἐπι-
γλωσσίδος, Φαρυγγέως, κίοντος, ἀκρῆς ἀρτη-
ρίας· καὶ δὲ ἐπὶ πνεύματι ἡ Φλεγμονή, καὶ γλῶτ-
της, καὶ γνάθων τῶν εἰσῶν. ὥστε ἡ περιτρίμων τῶν
ὀδόντων πλῶν γλῶττιαν ὑπερβολῇ μεγέθει. πύ-
πλωσι γὰρ πλῶν χάρων τῶν σμάτων, καὶ τὸ περ-
τὸν πευτῆς ὑπερ τῶν ὀδόντων ἐκχέεται. ὁ συναγ-
χῆ καὶ κυνάγχῃ πῶς καλεῖται, ἥτοι τῶν ζυγεῖ
παθῶν τῶνδε τῶν ζώων, ἡ τῶν ζωνήθων τῶν περιτρίμων
τῶν γλώσσης, καὶ ἐν ὑγείᾳ. τῶν ἐτέρων δὲ εἶδη τὰ
ἐναντία ζυγεῖ· ζυμπίσις τῶν ὀργάνων, καὶ ἰσχυρῆς
ἐπὶ μᾶλλον τῶν ἐκαστῶν φύσει. καὶ πῶς ἡ καρτε-
ρη, ὡς δοκεῖν σφίσι αὐτέοις ἐς θάνατον ἐς τὸ
ἀφένες ἐγκεκρύφθαι πλῶν Φλεγμονῇ ἀμφὶ καρ-
δίῳ καὶ πνεύμονα· συναγχῆν πλῶν δὲ καλεῖται,
οἷον σπασμὸν ἐνδον καὶ ἀσπασμὸν ἐμὸν δὲ δοκεῖ
αὐτῶν τῶν πνεύματων μὲν τὸ κακὸν ἐμμεναι,
πρὸς τὸν πονηρὸν ἐς τὸ θερμώτατον καὶ ξηρότατον
πρὸς τὸν ἀνδρῶν τῶν σώματος πινόντων Φλεγμο-
νῆς. ἐστὶ δὲ ἡ μέγα τὸ θάνατον. καὶ γὰρ ἐν τῇ χαρυνίσι-
σιν αἱ πνίξεις ἐσώματων παθῶν ὁ δὲ ὑπὸ τῶν γί-
γνονται, ἀλλὰ καὶ μὴ εἰσπνοῇ θνήσκουσιν ἄνθρωποι,
πρὶν τὸ σῶμα κακὸν ἢ παθεῖν. ἀπὸ καὶ τῶν
ὁ γλώσσης κυνὸς εἰσπνεύσαντος μὲνον ἐς πλῶν
ἀναπνοῇ, ἢ πλῶν ἐνδονκόντος, λυσάσθαι αὐ-
τὸν. τοῖσι δὲ οὐκ ἔστι ἀναπνοῆς πλῶν πρὸς τὸν σὸν
ἀδύνατον γίνεσθαι ἐνδοθεν· ἐπεὶ καὶ ἄλλα μυρία
τῶν ἐν ἀνθρώπῳ πλῶν αὐτῶν ἰδέω τοῖς ἐξωθεν αἰτίοις
ἴσχει. ἡ κυνὸς Φθίροντες ἐσώθεν καὶ ἐξωθεν ἀπὸ
καὶ νῦν Φαρμάκοις δηλητηρίοις ἴκελαι, καὶ δὲ
Φαρμάκων ἐμῶν οὐκ οἶα πυρετῶν εἶνεκα. ὅθεν
ἐστὶ ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ λοιμῶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι, μετε-
ξέτερος δοκεῖν ἐς τὰ φρέατα ἐν τῷ Περαιῇ, ὑπὸ
Πελοποννησίων ἐμμελῶν φάρμακα. καὶ γὰρ ζυ-
κίσαν ἀνθρώποι τὸ ζυγὸν τῶν κακῶν τῶν λοιμῶν πρὸς
τὰ δηλητήρια. ζυγεῖ δὲ πῶς μὲν κυναγχῆσι
Φλεγμονῇ περιτρίμων, Φαρυγγέως, παντὸς τῶν
σμάτων γλῶσσα περιτρίμων ὑπερ τῶν ὀδόντων
καὶ τὰ χείλεα· σιελόχοι, φλέγμα παχύτατον,
δοκρῶν καὶ ψυχρῶν· ἐρυθροὶ τὰ πρὸς τὸν πῦρ, καὶ
ἐπιρμένον, ὀφθαλμοὶ ἐξίχοντες, ἀναπετῆς, ἐξέ-
ρυθροὶ· τὸ πᾶν ἐς τὰς ῥίνας ἀνακρίνεται· πῶς
καρτεροὶ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν πνιγῶν σπασμῶν
αἰμαρῶνται. θάνατος καὶ καρδίᾳ φλέγεται· πῶς
ψυχρῶν

A minem distraxerit discerpseritque. igitur victis
à morbo nihil ultra subueniens contritatur dun-
taxat. hæc verò est Medici magna infelicitas.

CAPUT SEPTIMUM.

De Angina.

A Ngina peracutus affectus est. spiritus enim
compressio est. duæ vero ejus species sunt.
aut enim instrumentorum spirandi phlegmo-
ne est, aut solius spiritus in seipso causam habentis
affectus. instrumentorum quidem, tonsillarum,
epiglottidis, faucium, columellæ, summæ arteriæ.
quod si depascitur Phlegmone, etiam linguæ &
maxillarum interius: quum ob Phlegmones excel-
lentem magnitudinem, linguam extra dentes pro-
ferunt. oris enim cavernam implet, & ipsius quod
abundat, extra dentes exeritur. hoc malum συνάγχη
angina Latine, & κυνάγχη, id est, canina angina, no-
minatur. aut quoniam hujusmodi animalia assidue
hoc malo vexantur, aut quod etiam sana linguam
exerere consueverunt. alteri autem generi contra-
ria eveniunt, instrumentorum collapsio, gracilitas
major pro cuiusque natura, & strangulatio vehe-
mens: ut ipsi in pectore latentioribusque par-
tibus circum cor atque pulmones abdita esse in-
flammatiō videatur. Anginam hanc appellamus,
quasi interius ² vergentem, & angentem. ego
vero existimo ipsius solius spiritus id vitium esse,
prava conuersione ad calidissimum ficcissi-
mumque conversi, nulla corporis parte inflam-
matione laborante. id autem mirandum non est:
nam in Charonæis strangulatus citra ullum cor-
poris affectum acutissimi contingunt. immò vel
unicâ inspiratione, priusquàm corpus aliquod
maleficium contrahat, homines moriuntur.
quin etiam & a rabido cane, qui in faciem,
dum spiritus adducitur, tantummodo inspira-
verit, & nullo pacto momorderit, in rabiem ho-
mo agitur. talem igitur respirationis mutatio-
nem interius fieri haud est ex iis, quæ fieri ne-
queant: quandoquidem & alia infinita eorum,
quæ in homine sunt, eandem speciem cum ex-
terioribus causis obtinent. succi perdentes in-
tra corpus sunt & exterius morbi quoque me-
dicamentis perniciosi affimiles: & à medicamen-
tis talia vomunt, qualia ob febres vomere solent.
quocirca neque à ratione alienum est, in pesti-
lencia, quæ Athenas afflixit, nonnullos existi-
masse in puteos ³ Piræi à Peloponnensibus ve-
nena fuisse conjecta. homines enim pestilentis
morbi cum lethalibus medicamentis similitudi-
nem ignorabant. adest sane laborantibus canis
angina, tonsillarum, faucium, totius oris in-
flammatiō: lingua extra dentes & labia
prominens: saliva effunditur: pituita crassissi-
ma ac frigida defluit, facies rubicunda ac
inflata est: oculi exerti, patentes, valde ru-
bent: potus in nares refunditur: dolores acerbi
sunt, sed strangulatione vexati, eos obscurius
sentiunt: pectus & cor ardent: frigidi aeris desi-
derium

^a Καπλάζα Goupyl. & Henisch. repp. in MS. ^b ἡ πύ-
πλωσι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^c αἰτίαι. Henisch.
rep. in MS. ^d αἰπλῶν Henisch. rep. in MS. ^e ἐπιγλωτ-
τίδος. Henisch. rep. in MS. ^f προσβάλλει. Henisch. rep.
in MS. ^g ὑπὸ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h συ-
νάγχη καὶ expungi debent. Sed fortasse Aretæus scripse-
rat ὑπὸ καὶ κυνάγχη: nam & fues perinde ut canes Angi-
næ obnoxii, ut Plinius lib. 8. Cap. 51. testatur. Pe-
ritz. ⁱ Καρτεροὶ Henisch. ast Scaliger emend. καρτερή.
^k ἡμμελῶν Henisch. rep. in MS. ^l Πονηρὸν Henisch. rep.
in MS. ^m χαρυνίσιον Henisch. τὰ χαρυνίσιον Græci appel-

lant specus omnes è quibus mortiferi halitus erum-
punt. Galen. lib. 7. de usu partium. Petit. ⁿ ὀξύτατα
Henisch. rep. in MS. ^o λύσης Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ^p ἐνδοκόντος Henisch. ast Scaliger emend.
ἐνδοκόντος. ^q Χειλοὶ Henisch. ast Scaliger emend. χυλοὶ.
^r ἰκέλαι Henisch. rep. in MS. ^s Πελοποννησίων Scaliger
emend. ^t Συλοχοὶ Henisch. ^v Ἐρυθροὶ Henisch. ^x Ρίνας
Henisch.

¹ Ipsimet Henisch. ² Urgentem Henisch. ³ Pyreæi.
Henisch.

ψυχρῶς ἢ ἐρυθρῶς· εἰσπνέουσι δὲ μικρὸν πάντες, ἐς τε καὶ ἀπεπνίχθησαν, ἐμφραγίσις τ' ἐς τ' θώρηκα διόδω. ἐνίοισι ὅς ἐς πνέουσα ἢ ξυώδους ρηϊδίως· οἱ ὅς μετὰ τὴν θνήσκουσι πυρετοὶ νωθροὶ, μαλακοί, ἔθεν ὠφελέοντες, εἰ δὲ τῶ ἐς ἀγασθὸν τρέποιοιτο, δόποσάστις ἂν γίνονται ἐνθα καὶ ἐνθα παρ' ἑς, ἔξω ἢ ἐνδον, ἐς τὰ περιόδμια· κῆν μὲν ξυὺ νάρκη, μὴ κάρτα βραδέως, περὶ γίνονται μὲν, ξυὺ πόνω ὅς καὶ κινδυνώ· λυὺ ὅς τρεπομένων ἐς δόποσάστις ὄγκος μέζων ὑπογίγνηται, ἐς καρυφλὺν τ' δόποσάστις αἰστανμένης, ἀθρόον πνίγονται· τὰ δὲ μὲν τὰ κυνάγχης εἶδεα. ξυνάγχης ὅς σύμπλοσις, ἰχνοῦς, ὠχρότης σύνεσι· ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, εἴσω δευκότες, φάρυγξ καὶ ῥαργαρέων ἀνεσπασμένοι, περιόδμια ὅτι μᾶλλον προσίζοντα, ἀφωνίη πνίξ ἢ τὰδε ὅς εἶδε· τ' παρόθεν, πολλόν τι κραταιότερη, ἐν θώρηκι ἐόντ' ὅς κακῶς, ἐνθα ἢ ἀρχὴ τ' αἰσπνοῆς· οἱ ὅς ὀξύτατοι θνήσκουσι αὐτῆμαρ· εἰδ' ὅτι καὶ πρὶν καλέσασθαι τ' ἰητρον, οἱ ὅς καὶ ἐσκαλεσμένοι ἔθεν ὠνάντο. ἀπέθανον γὰρ πρὶν ἢ τ' ἰητρον ὅτι τέχνη χρήσασθαι. ὁκόσον ὅς ἐς ἀγασθὸν τρέπεται, ὅτι φλεγμονῇ πάντῃ, ἀπερ' ἐς τὸ ἔξω ἢ φλεγμονῇ ἔξω κείλει, ὡς σπυγίλῃ δόπο κυνάγχης γίνεσθαι· ἀγασθὸν ὅς καὶ ἐν θώρηκι οἰδήμα καρτερὸν, ἢ ἐρυσιπέλας ἐμφανεύς. καὶ ἰητροὺς ὅς ἀγασθὸς, ἢ σικυὴ εἰς τ' θώρηκα τὸ κακὸν αἰήταρε, ἢ σίνηπι ἐς τὰ ἑρῖνα καὶ ἐς τὰ πρὸ γνάθου μέρεα ὅτι θείας, ὅς ἐλκυσσε ἔξω καὶ διέπνυσε· μετεξέτεροισι ὅς, ἐς μὲν βραχὺ τὸ κακὸν ὑπὸ τριτέων ἀπετάθη ἔξω· δόπο λυγρὸν ὅς, αἰθρόως ἐπαλινδρόμησε, καὶ ἐπανήξε. παρὰ δόποσις ὅς μυρία, ψύξιες μᾶλλον, ἥσων ὀκκαύσιες, πλεοναί, ὅσων ἰχθύων διαπύρισις ἐς τὰ περιόδμια, ψυχροποσίαι, μέγα, πλεοναί, καὶ τὰ δόπο τ' αἰσπνοῆς κακά.

ΚΕΦΑΛΗ η.

Περὶ τῶν καὶ τῶν κιονίδα κακῶν.

Τὸ δόπο τ' ὑπερώης ὀκκρεμλὺ σῶμα ἐρρόν, μεσηγὺ τ' παρὰ δόμῳ, ἰκίων καὶ ραργαρέων καλέεται. σαφυλὴ γὰρ πάθος ἐστὶν ἔνομα. νωθρόν δὲ ἐστὶ ἢ κιονίς τῶν φύσιν, ἀλλ' ὑγρόν. ἐν γὰρ ὑγρῷ κέεται χωρίῳ. ὅδε ἔν ὁ ραργαρέων ὅς πλεοναί πάθει πάθεα. καὶ γὰρ ὅτι φλεγμονῇ παχύνεται, ἴσως δόπο τ' βάσι· ἄρτι ὅς πέρατος ἄκρος, ὅτι μήκης γινόμεν' ὅς, καὶ ἐρύθημα ἴχα. κίων δὲ τὰδε ὅς πάθει ἢ ὅτι κλησις. εἰ καὶ πέρατος μῆνον ερογγύλεται, καὶ μεγέθει πελιδνὸς γίνεσθαι, καὶ ὑπομελανίζει, σαφυλὴ ἐπ' ὠνυμον πόδε τὸ πάθος. πάντα γὰρ ἵκελα αὐτῇ, καὶ ἄρτι, καὶ ῥοιή, καὶ μέγας. τρίτον πάθος ἐστὶ ὑμένων, ἐνθα καὶ ἐνθα, οἷόν τι ἴλεπα πλατεῖα, ἢ νυκτερίδων πύρις ὀκκαίνονται· ἱμάτιον πόδε καλέεται. ἱμάσι γὰρ ἵκελα αἱ τῶν ὑμένων εἰς πλατ' ὅς ἐξαπλώσιες. εἰ δὲ ἐς λεπτὸν καὶ δὴ μήκη ὑμένα πελιδνὰ κιονίς, οἷόν τι ἔραχον καὶ πέρατος ἴχασα, κέσπεδον τῶν ἐπ' ὠνυμίων ἴχα.

γίνε-

^a Γίνονται ἔνθα παρ' ἑς. Henisch. ^b Γαργαρέων Henisch. rep. in MS. ^c Ὀκκαύσις Henisch. rep. in MS. ^d Traiectio hic verborum haud ex mente Aretæi est, quare ex sententia ejus, ita disponenda verba sunt: ὡς κυνάγχην δόπο σπυγίλης γίνεσθαι. Petit. συνάγχην Henisch. ^e Εἰλκυσσε Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^f Ἐπανήξε Henisch. rep. in MS. ^g Παθῶν Petit. rep. in MS. ^h Ἐκκρεμλὺς Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁱ Κιονίς Petit. emend. κίων seu Gargareon est caruncula oblonga palato extremo affixa & pendula, quam plectri vice vocis efformandæ conferre existimant. ^k Πλεοναί Henisch. ^l Λαίφα Petit. rep. in MS. λαίφος dicitur vestis, & propriè tenuis vel etiam attrita

derium adest, & admodum exiguum inspirant, eousque donec demum intercluso ad pectus aëris transitu strangulentur. nempe quibusdam cum pulmone vitium facile communicatur: hi verò permutatione moriuntur. febres ignavæ oriuntur, molles, nihil proficientes. ut si alicui in bonum res vertitur, abscessus secundum aurem hinc atque inde exterius aut interius in tonsillis fiunt. quod si cum torpore non admodum tardè fiant, evadunt quidem, sed cum dolore atque discrimine: sin autem morbo in abscessum mutato tumor major subest, in acutum abscessu insurgente, repentinè strangulantur. hæ sunt planè anginae caninae species. angina autem collapsio, gracilitas, pallor comitantur, oculi cavi, interius demersi, fauces & gurgulio retracti, tonsillæ multò magis subsidentes, vocisque privatio. hujusce speciei strangulatus longè quàm prioris violentior: quippe, quum in pectore malum sit, ubi spirandi initium ponitur, eodem die moriuntur, qui celerrimè, nonnunquam & antequàm medicum accersiverint: nonnulli & accersito medico nihil profecerunt. mortuus est enim æger antequàm medicus arte uteretur. quod autem in melius vertitur, inflammat omnia, quæcunque extrorsum Phlegmone impulit: quare ex συνάγχῃ, id est, angina, fit κυνάγχη, id est, canina angina. bonum quoque est, si in pectore magnum œdema oriatur, aut insigne erysipelas. egregius vero medicus, aut cucurbitula in pectus malum detrahit, aut ² sinapi ossibus pectoris, aut partibus juxta maxillas imponens, extrinsecus ³ ulcerat, diffilationemque molitur. quibusdam sanè brevi tempore vitium his auxiliis exterius tractum fuit: absolutum verò, subito recurrit, & ⁴ ad interiora reversum est. causæ utique infinitæ sunt, refrigerationes magis, exustiones minus, plagæ, penetrationes in tonsillas ab ossibus piscium, frigida potus, ebrietates, saturitates, & mala à respiratione prodeuntia.

CAPUT OCTAVUM.

De affectibus Columellæ.

Corpus ⁵ solidum ex palato pendens, inter tonsillas positum, Columna & Gurgulio nominatur. Uva enim affectionis nomen est. columella naturâ nervus est, sed humidus: nam in humido loco situs est. iste itaque Gurgulio pluribus incommodis afficitur. etenim phlegmone crassescit, æqualisque a basi usque ad extremum terminum efficitur in longum protentus ac rubore suffusus, Columna hujusce vitii appellatio est. si in extremâ tantum parte rotundatur, & ⁶ increfcit, livet, atque subnigricat: uva hujusmodi affectus cognominatur: omnia enim uvæ similia sunt, & figura, & color, & magnitudo. tertius affectus est membranarum, ab utraque parte jacentium, quæ veluti squammæ latæ, aut vesperilionum alæ conspiciuntur. id genus morbi Lorum vocatur: loris enim similes sunt membranarum in latum explicationes. at si in tenuem & oblongam membranam columella definat, veluti urinaculum in ⁷ extremo habens, ⁸ καὶ πεδον hunc affectum nominant, quod montis radicem vel pedem significat. Latino caremus vocabulo.

pro-
& lacera. ^m Οὐείαχον Petit. emendari suspicatur: significat enim ferrum acutum, quod imæ hastilis parti impactum est.

¹ Quorum acutissimum malum Henisch. ² Sinapim Henisch. ³ Attrahit Henisch. ⁴ Et suffocavit Henisch. ⁵ Calidum Henisch. ⁶ In crescendo vel & in illa amplitudine livet. Henisch. ⁷ In extremis Henisch. ⁸ καὶ πεδον hoc loco pedem montis minus aptè Crassus interpretatus est, etsi enim ea vox pro inferiore montis parte accipi interdum solet: tamen & fimbriam sæpius significare constat, nempe filum in ora vestimenti. Petit.

^a γίνεταί δὲ πῶς καὶ αὐτομάτως μὲν ἐκ ρεύματος, ὅπως περ καὶ ἔπειτα· ἀτὰρ καὶ διὰ τοῦ ποτῆς διακρίσεως, ἐγκαταλιπόντων· ^b ἢ ἰσχυρῶς ὑμένα καὶ μίαν πλάκην· ὡς δὲ ^c διὰ τὴν ὑμῶν διαστολὴν ἐκκρεμέσι ἐντα καὶ ἐντα γίνεταί, ἔνομα μὲν οὐκ ἔχει τὸδε πᾶσι· ἐκδηλον. ἀπαντα δὲ ῥηίδιον θεοπέμψον γινώσκουσιν. πῶς δὲ ἐπὶ αὐτοῖσι πᾶσι, καὶ ἡκίστα ῥηίδως καταπίνεται. βῆξ δὲ πᾶσι μὲν, μάλιστα δὲ ἐπὶ τοῖσι ἱμαντίοις, καὶ ἐπὶ τοῖς κρεαπέδοις. γαστραλισμός γὰρ τὸ ἀρτηρίας διὰ τὴν ὑμένων γίνεταί· ἐστὶ δὲ ὅπου καὶ ἐκτείνεται τὸ ὑγρὸν λάθρη ἐς τὴν ἀρτηρίαν, ὅθεν ἀναέχουσιν· ἐπὶ δὲ τῇ σφυρῇ καὶ τῷ κίονι δύσπνοια ἐπὶ μᾶλλον, καὶ κάρτα πονερὴ κατὰ πόσιν. καὶ γὰρ ἐς τὰς ῥίνας ἐπὶ τῶνδε τὸ ὑγρὸν αἰσθάνεται, συμπαθεῖ τὴν περιδομίαν. γαστροῖσι δὲ κίον συνήθης, σφυρῇ δὲ νέοις καὶ ἀκμαῖς· πολλοὶ γὰρ καὶ ἐπὶ φλεγμαίνῃ μᾶλλον. ἡβασκοὶ δὲ καὶ παῖδες, καὶ ὑμῶνδεα. πέμνει δὲ πᾶσι, ἀσινέα· ἐπὶ δὲ τῇ σφυρῇ ἐν ἐρυθρῶσι, αἱμορραγίῃ, καὶ πόνοι, καὶ φλεγμονῇς ἐπιδόσις.

ΚΕΦΑΛΗ Θ.

Περὶ τῆς καὶ περιδομίας ἐλκῶν.

Ελκεα ἐν τοῖσι περιδομίοις γίνεταί, καὶ μὲν ζυγῆα, δὴτῆα, καὶ ἀσινέα· καὶ ἡ ζυγῆα, λοιμώδεα καὶ κλεινοῦτα. δὴτῆα μὲν, ἐκείνα καθαρὰ ἐστὶ, καὶ σμικρὰ καὶ ἀβάρη, εἰς ἐπὶ φλεγμαίνει, καὶ αἰώδυνά· ^c λοιμώδεα δὲ, ὁκρούα πλάττα, καίλα, λιπαρὰ, ἐπιπύγῳ λεικῶ, ἢ πελιδνῶ, ἢ μέλανι συνεχόμενα· ἀφῆται τῶνομα τοῖσι ἐλκεσι· ἢν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ πύγῳ ἔχῃ βάθρον, ἢ ἐκάρη τὸ πάθος καὶ ἐστὶ καὶ καλέεται· ἐν κύκλῳ δὲ τὸ ἐκάρης ἐρύθημα γίνεταί καρπύρον, καὶ φλεγμονή, καὶ πύον· φλεβῶν ὡς ἐπὶ ἀνδράσιν, καὶ μικρὰ διεξαιμάττα, ἀραιὰ γινόμενα· ἐπὶ τῷ περὶ πύον· σπυγῆ τε αὖ, καὶ πλάττα ἐλκῶ ἐγένετο. καὶ μὲν ἐξω ἐς τὸ σῶμα ἢ νέμεται, ἐπὶ τῷ κιονίδα ἦκε τὸ μέν, καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ μύ, καὶ ἐς τὸν γλῶσσαν ἐσπεδαίοντο, καὶ ἐς ὅλα, καὶ ἐς ἡπαρ καὶ ὁδόντες ἐκινήθησαν καὶ ἐμελαίνθησαν καὶ ἐς τὸ τραχήλον ἢ φλεγμονὴ ἐξώκειλε. καὶ οἶδε μὲν ὁ πολυήμερος θνήσκουσι φλεγμονῇ, καὶ πυρετοῖσι, ^k κακῶδῃ καὶ ἀποσιπῇ. ἢν δὲ ἐς τὸ θώρηκα νέμεται· ἀπὸ τῆς ἀρτηρίας, καὶ αὐτῆμαρ ἀπὸ πύονος. πύονος γὰρ καὶ καρδία, ὅτε ὁδῶν τοῦδε, ὅτε ἐλκῶν, ὅτε ἰχώρων ^l αἰέχοντα, ἀλλὰ βῆχες καὶ δύσπνοια γίνοντα· αἰτία μὲν ἢν ^m ἔργα τῆς περιδομίας, κατὰ πόσιν ψυχρῶν, ⁿ θερμῶν, θερμῶν, ὀξέων, σφοδρῶν· πᾶσι γὰρ τὰ μέρη, καὶ θώρηκα ἐς φωνὴν καὶ ἀναπνοήν, καὶ καίλην ἐς τροφὴν διασπῆν, καὶ σμάχῳ ἐς κατὰ πόσιν· ἀσινέεται. εἰ δὲ καὶ τοῖσι ἐνδον τὸ συμβαίνει πᾶσι, καίλην, καὶ σμάχῳ, καὶ θώρηκα, ἐς τὸ ἰσθμὸν, καὶ τὰ περιδομια, καὶ τὰ τῆδε χωρία· ^o καὶ ἡ αἰσθησις καὶ ἀπερδύξιν. ἀπὸ πῶς παῖδια μάλιστα πάσχει ἀχρεῖς ἢ ἔης· μάλιστα γὰρ παῖδια καὶ ^p μερῶν καὶ ψυχρὸν ἀναπνέει. πᾶσι

509

A ¹ provenit autem & id ex fluore, quemadmodum & alia vitia: fit vero & per abscissionem oblique factam, ab uno tantum latere membranam relincente medico. sin autem bicornis columella reddatur, geminis membranis hinc atque inde pendentibus, nomen quidem nullum obtinuit, verum affectus ipse perspicuus est. omnia verò hæc facile fuerit introsipientem dignoscere. omnibus ipsis strangulatus accidit, & ægrè cibum potumque devorant. tussis quoque omnibus adest, sed præcipue Loro vexatis & Craspedo. quædam enim arteriæ titillatio à membranis oritur: nonnunquam vero & aliquid humoris in arteriam clanculum instillatur, unde ad tussim provocantur: uvam autem & columnam major spiritus difficultas sequitur, & magis impedita devoratio. in his enim humor in nares repellitur, quoniam tonsillæ unâ malè habent. senibus Columna accidere consuevit, juvenibus autem ac viris Uva: siquidem hi sanguine referti sunt, & inflammationi magis obnoxii. pubescentes & pueros membranarum vitia sæpius infestant. secari autem omnia citra noxam queunt. sed in uva adhuc rubentibus locis, sanguinis effluvium, & dolores, & phlegmones incrementum superveniunt.

CAPUT NONUM.

De Tonsillarum Ulceribus.

Ulcera in tonsillis fiunt, aliqua familiaria, mitia, non lædencia: aliqua aliena, pestifera, necantia. mitia quidem sunt munda, exigua, non altè descendencia, non inflammata, dolorem non excitantia. pestifera sunt lata, cava, pingua, quodam concreto humore albo, aut livido, aut nigro sordentia. id genus ulcera ^a φθῆναι nuncupantur. quòd si concreta illa fordes altius descenderit, affectus ille ^b ἐκάρης & est & vocatur: Latine crusta. crustam vero circumveniunt rubor excellens, & inflammatio, & venarum dolor, quemadmodum in carbunculo, & exiguae raræque pustulæ, quas Græci ἐξανθήματα vocant, orientes: hisque aliæ supervenientes, in unum coalescunt, atque inde latum ulcus efficitur. id si ^c interius in os depascendo serpit, ad columellam usque pervenit, ipsamque exedit, & linguam etiam occupat, & gingivas, & fræna, id est dentium alveolos: dentesque inde labefactantur & denigrescunt: in collum etiam Phlegmone crumpit: atque isti, haud ita multis diebus post phlegmone, febribus, foetore, inediaque consumpti intereunt. at si in pectus per arteriam id malum invadat, illo eodem die strangulat. pulmo enim & cor neque talem odoris foeditatem, neque ulcera, neque saniosos humores sustinent, sed tussis spirandique difficultas enascitur. causa maleficii tonsillarum est frigidorum, asperorum, calidorum, acidorum, adstringentiumque devoratio: quandoquidem hæ partes pectori ad vocem spiritumque edendum inserviunt, & ventri & alimenti transmissionem, & gulæ, ad ejusdem devorationem obsequio sunt. internis vero partibus si quod contingat incommodum, ventri videlicet, gulæ, & pectori, ad isthmum, & tonsillas, & loca ibi posita mali consensus & eructationes perveniunt. quapropter pueri usque ad pubertatem maximè hoc morbo tentantur: præcipue namque pueri multum frigidumque aërem inspirant; quoniam

^a Γίνεταί καὶ πῶς καὶ Henisch. ^b ἰσχυρῶς Henisch. ^c Διὰ τὴν διακρίσιν Henisch. rep. in MS. Sed nihil mutand. ^d Παιδίοις Henisch. rep. in MS. ^e Λοιμώδεα δὲ ἐστὶν Henisch. ^f Ἐπίπύγῳ Hippocr. συγγ. fungum lib. 2. de morb. vocat. Petit. ^g Ἐσπεδαίοντα nuncupatur crusta ab ulceribus, dum exsiccantur, crassior excidens. Petit. ^h Νέμεται Henisch. rep. in MS. ⁱ Χαλινὸς supple γλῶσσης Petit. ^k Κακῶδῃ Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^l Αἰέχων Henisch. ^m Τῶν ἐλκῶν

Petit. emend. ⁿ Τροχίαν Henisch. rep. in MS. ^o Διασπῆται Henisch. rep. in MS. ^p Μέρη Henisch. rep. in MS. Petit. emend.

¹ Nasceitur autem istud sponte quidem ex fluore. Henisch. ² Tonsillis ex consensu dolentibus Henisch. ³ Et magis fit inflammator, uva scilicet Henisch. ⁴ Exteriorius Henisch. ⁵ Excedit Henisch.

ἐν γὰρ τὸ θερμὸν ἐν τέλει. ἀκρατία δὲ καὶ ἐδωδής,
 ὁ ποικίλων ὀπιθυμία, καὶ ψυχροποσίη καὶ βοήσῃ
 μέγας καὶ ἐν ὀργῇ καὶ ἐν παιδίῃ καὶ κέρῃ δὲ, μέ-
 χρι κατὰ τοὺς ὀπιθυμίας τὰς ἐξήγηται. χάρις δὲ
 πικρὰ αἰγυπία μάλιστα. καὶ γὰρ ἐς ἀναπνοὴν ἐξ ἡ-
 ρῆ, καὶ ἐς ἐδωδὴν ποικίλη. ῥίζα γὰρ καὶ βοτάναι,
 καὶ λάχανα πολλὰ, καὶ σπέρματα δριμύνα, καὶ πτόν
 παχύ, ὕδωρ μὲν, ὁ νεῖλος δριμύς δὲ τὸ δὲ τὸ
 κρεῖν, καὶ τὸ βρυτάν ποταμός. πικρὰ δὲ καὶ ἡ
 Συρία, μάλιστα καίλη. ὅθεν αἰγυπία καὶ συριακὰ
 ἔλκεα τὰς κικλήσκουσι. τρώει δὲ τὰ θανάτω, οἷσι-
 σι πόντος μὲν δριμύς καὶ θερμός, ὡς ἐπὶ αὐθρα-
 κί, ἀναπνοὴ κακή. ἀναπνεύουσι γὰρ ὁδωδὸς σηπε-
 δόνα καρτερήν. τὸ αὐτὸ δὲ πάλιν συντόνως τὸ θώρηκα
 ἐμπνέουσι. ἄσφοι, ὡς μηδὲ ἐωυτέων τὸ δριμύ ἀν-
 ἐχεσθαι. ὡς οἱ πελιδνοὶ τὰ πρὸς ὤματα, πυρετοὶ ὁ-
 ξέες, δίψα, ὡς ἐκ πυρός. τὸ δὲ πτόν δὲ προσέει-
 πται, δέει τὸ ἐμπνέων. ἀσπνέται γὰρ, ἢν πῶς παρὰ
 μίσις ἐνθλίβωσι, ἢ ἐς πῶς ῥίνας ἀνατρέχῃ. καὶ ἢν
 μὲν κατὰ κέωνται ἀνακαθίστασι, ἀνακεκλίσθαι οὐκ
 ἀνεχόμενοι. ἢν δὲ ἀνακαθίστασι, ὑπὸ ἀπείρης
 αὐθις ἀνακλίνονται. τὰ πολλὰ δὲ ὀρθοτάτω πε-
 ρίασι. ἀκρασία γὰρ ἡσυχίας, τὴν ἡρεμίαν φάσκει-
 σι, πόντος πόντος λύσει θελοντες. ἀναπνοὴ εἰς μετὰ
 λη. ψυχρὸν γὰρ ἡέρα ποθέουσι ἐς ἐμψυξίν. ἐξω δὲ
 σμικρὴ. πυρεταὶ γὰρ ἐόντες τὰ ἔλκεα, πρὸς ἐμψυ-
 πνέουσι ὑπὸ θερμῆς ἀναπνοῆς. βράγχ, ἀ-
 φωνία, καὶ τὰς ὀπί τὸ κάκιον ἐπεῖτα, ὅτε ἀθρόον
 κατὰ πτόντες εἰς τὴν γλῶσσαν, ἐξέλκωνται.

ΚΕΦΑΛΗ Ι.

Περὶ πλευρίτιδος.

Υπὸ τῇσι πλευρίτιδι καὶ τῇ ῥάχιδι, καὶ τῷ ἔνδον
 θώρηκι, ἀρεὶ κλειδῶν, ὑμῶν λεπτὸς κρα-
 ταιὸς ὑπέρωται, πῶς ὁσέοις πρὸς σπυρκαῖς,
 ὑπὲρ ὧν τὸν νομῶ. ὡς ἐπὶ φλεγμονὴ γένῃ,
 πῦρ ζὺν βηχί, καὶ πύαλοις ποικίλοις, πλευρί-
 τος τὸ πάθος καλεῖται. χρὴ δὲ ταῦτα ἀλλήλοισι
 ξυνάδῃ καὶ ζύμνωσι ἐμμεναι, ὅπως μίση αἰτίας
 ζύμνωσι. ὁσέοις γὰρ τέλει σπυρκαῖς ἀλλὰ ὑπὸ ἄλ-
 λης αἰτίας γίνεσθαι, καὶ τὰ πάντα ἅμα ὀπιθυμῇ-
 σι, καὶ καλεῖται πλευρίτις. ζύμνωσι δὲ πόντος ὁξὺς
 κλειδῶν, πῦρ δριμύ, κατὰ κλισίαν, ὀπί μὲν τὴν
 φλεγμονήν σπυρκαῖς, εὐφορ. ἐν ἐδωδὴ γὰρ
 ἡ τῇ ἐωυτέα ὁ ὕμνος εἰς τὸ ἐπέκεινα δὲ, ἐπὶ
 δυν. ὑπὸ γὰρ τῷ ἀχθῇ καὶ τῷ φλεγμονῇ, καὶ
 τῷ ἐξαρτήσιν, ὁσέοις τὰ ὀδύνη ἀρεὶ τῷ ἀπεί-
 ρης ζύμνωσις ὑμῶν, ἐς ὧν καὶ κλειδῶν.
 μετεξέτεροι δὲ καὶ ἐς νῶτα, καὶ ἐς ὠμοπλάτην
 τὴν νωτιαίαν, τὴν πλευρίτιν ἐκαλεον οἱ πρὸς θεν.
 παρέπεται δὲ δύσπνοια, ἀσπνέται, ἀποσιτή, μή-
 λων ἐρύθημα φαιδρὸν, βήξ ξηρὴ, πύελα μόλις
 ἀναγόμενα, φλέγμα ἢ χολῶδες, ἢ δαίμον κα-
 τακρεῖας, ἢ ὑπὸ ξανθὸν καὶ τὰς τὰς ὀσφον-
 τας, ἀλλοτε δὲ ἀλλὰ ὀπιθυμῇσιν, καὶ ὁσέοις γέ-
 νῃ. κάκιον δὲ ἀπάντων, ἢν τὸ δαίμον ἐκλείπη.

γίγ-

^a Κηθίων Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Κοιλία
 συρία μάλιστα Henisch. rep. in MS. ^c Ἀσπνέται Petit. emend.
 ab ἀσπνέται molestia, fastidium. ^d Ἀπείρης Henisch. rep.
 in MS. ἀπείρης Petit. rep. in MS. sed nihil mutandum
 judicat. ^e Ἀνδρὶς Henisch. ^f φλεγμονή Henisch. ^g Ταῦ-
 τα πάντα Henisch. & Petit. repp. in MS. ^h δύσπνοια He-
 nisch. rep. in MS. ⁱ Κατὰ κλισίαν Henisch. ^k ὕμνος Henisch.
 Ὀυμνὸν Goupyl. rep. in MS. ^l ζύμνωσις Ionibus, idem
 quod συνεκτός, continuum Petit. ^m Verborum con-
 textum pravā interpunctione paululum vitiatum ita μεταξ-

A niam in iis plurimum caloris inest; & ad cibos in-
 temperantes sunt, & varia concupiscunt, & fri-
 gidam potant: & excandescunt ac ludentes al-
 tius vociferantur. Puellis quoque usque ad menstruæ
 purgationis tempora hæc vitia usitata sunt. Regio
 Ægypti horum affectuum planè fecunda est: aer
 enim spirando fucus adducitur; varios præterea ci-
 bos suggerit. Radices enim, herbæ, atque olera ibi
 largè proveniunt, & acria femina, & potio crassa,
 utpote Nili aqua: sibi vero Ægyptii ex hordeo, & ex
 flocibus seu vinaceis potiones acres conficiunt. Syria
 quoque, maxime illa quæ καίλη, id est cava, nominatur.
 huiusmodi morbos procreat. unde Ægyptia & Syriaca
 ulcera id genus appellant. modus vero mortis quàm
 miserrimus accidit. dolor quidem acer & calidus,
 qualis in carbunculo, spiritus vitiat. exhalant enim
 maximæ putredinis odorem; eundemque vehe-
 menter in pectus spirando adducunt. immundi adeo
 sunt ut neque suum ipsorum odorem ferre queant.
 pallida his seu livida facies, febres acutæ: sitis, ut
 igne accensi videantur: potum, veriti dolores, non
 admittunt. tristantur enim quum tonsillæ compri-
 muntur, aut potus in nares resilit. quumque decum-
 bunt, surgunt ut sedeant, decubitus non ferentes.
 quòd si sedent, quiete carentes, iterum decum-
 bere coguntur: plerumque autem recti stantes ob-
 ambulat. ³ nam quiescere nequeunt, solitudinem
 fugiunt, dolorem tollere dolore tentantes. inspira-
 tio magna est, frigidum enim aërem ad refrigera-
 tionem desiderant: expiratio verò parva. nam vel-
 uti igne exusta ulcera quum sint, a calido præter-
 ea spiritu incenduntur. raucitas adest, vox nihil
 significat, atque hæc in pejus ruunt, quum subito
 in terram collapsis anima deficit.

CAPUT DECIMUM.

De Pleuritide id est morbo lateris.

D Sub costis, dorso, & internis pectoris ad jugu-
 la usque, tenuis membrana robustaque offi-
 bus inhærens, substrata est, cui nomen succin-
 gens inditum est. in hac quum phlegmone sub-
 orta fuerit, ignis adest cum tussi, & sputis variis,
 πλευρίτις morbus iste appellatur. opus est autem
 omnia hæc inter se consonare atque conspirare,
 ab unâ causâ pendentia. quotquot enim ex his spar-
 sim alia ab aliâ causâ proveniunt, etsi omnia si-
 mul ingruunt, πλευρίτις non vocatur. hunc affe-
 ctum comitatur dolor acutus ad jugula adscen-
 dens, ignis acer: decubitus in latus inflam-
 matum, facilis est. in sua enim ipsius ⁴ se-
 de collocatur: in oppositam vero partem de-
 cubitus dolorem concitat. a pondere enim &
 phlegmone, & suspensione in omnes membra-
 næ continuas partes ad humeros usque & jugu-
 la, quibusdam vero & in terga & in dorsi sca-
 pulas dolor protenditur, Pleuritida veteres Græ-
 ci appellarunt, Latini morbum lateris, vel costarum.
 eam verò sequitur difficilis spiritus, vigi-
 lia, ciborum fastidium, malarum rubor hila-
 ris, tussis arida, sputa ægrè exeuntia, pitui-
 tosa aut biliosa, aut abundè cruenta, aut sub-
 flava: & hæc ordinem non fervantia, sed a-
 liàs alia advenientia, ac recedentia. ex omni-
 bus vero pejus est, si cruentum sputum defit.
 deli-

τέροις δὲ καὶ ἐς νῶτα, καὶ ἐς ὠμοπλάτην. τὴν νωτιαίαν πλευ-
 ρίτιν ἐκαλεον οἱ πρὸς θεν. nonnullis dolor ad dorsum & sca-
 pulas extenditur, quam pleuritidem dorsalem vel
 dosuariam prisci appellabant. Petit. emend. ⁿ Ἀπεί-
 ρων Henisch. rep. in MS.

¹ Quo quidem protinus pectus vicissim afflant: ut-
 que adeo sibi displicent ut non suum ipsorum &c. He-
 nisch. ² Sui tolerantes Henisch. ³ Nam quietis impo-
 tentia quietem refugiant Henisch. ⁴ Ipsius membrana
 Henisch.

γίνονται ἢ ὡδάληροι· ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ κοματώδεις, καὶ ἐν τῇ κατάφορῇ ὡδάληροι. ἢν μὲν ἐν ἐς κακὸν τρέπηται ἢ νῆσθαι, πάντων δὲ τὸ κακὸν ὁπιδόντων, ἐντὸς ἐβδομῆς οἶδε θνήσκουσι ἐς συγκοπὴν ἐμπεσόντες. ἢν δὲ ἀπὸ τῆ δολιχέρας ἐβδομάδος ἢ δόχῃ τῆ ἀναγωγῆς τῆ πνεύλων γίγνηται, καὶ τῆ ξυμπιόντων κακῶν, ἐς τὴν πεσάρεσκαδεκάτην θνήσκουσι. ^a ἐὰν ὅπῃ ἢ μεσηγὺ τῆ βίβας ἔξῃ, ἐς πνέμονα πάντων ξύνδοσις γίγνεται. ἔλκε δὲ πνέμων ἐς ἐωυτὸν, καὶ μανὸς, καὶ θερμὸς ἐὼν, καὶ ἐς ὀκλίω τῶν πέλας κινδύνει, εὐτε ἀθρόον ἀπεπνίγη ἄνθρωπος, μεταστῆσι ἔπαθε. ἢν δὲ ταύτῃ ὑπερέλθῃ ὁ νοσῶν, καὶ ἐντὸς εἰκοτῆς μὴ ἀποθνήσκῃ, ^b ἐμπύου γίγνεται. τὰ δὲ ἢ μὲν ἐν, ἢν ἐς κακὸν ἐπιδόω, ἢν δὲ ὁπιδὸν τρέπηται, αἱμορρῶν γινέσθαι ρινῶν ^c λάβρως, εὐτε ἀθρόον λύεται ἢ νῆσθαι. ἐπειδὴ καὶ ὑπὸ καὶ ἀναγωγῇ φλεγμάτων, ἐπειδὴ ἢ χολωδέων λεπτῶν, ὅπῃ ἢ μάλλον λεπτοτέρων, αὐτῆς ἢ διαίμων, παχέων, σαρκωδέων. καὶ ὅπῃ τῆ διαίμων παλινδρομέη μὲν ἢ χολῇ, ἐπὶ αὐτῇ ἢ φλέγμα, ἀσφαλῆς ἢ ἀποκατῆσαισι καὶ τὰδε, ἢν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀρχήται, καὶ ῥιθίως αἰσθῆσθαι, λεῖα, ὁμαλὰ, ὑγρὰ, σρογύλα. ἐς ἐβδομὴν γὰρ καθίστανται, εὐτε καὶ κοιλίης ἐκταραχθείσης χολωδέων, ἀναπνοῆς κατῆσαισι, γνώμη διστάσῃ, πυρετοὶ ἐνδιδόντες, ὥσπερ ἢν δὲ ἀπὸ τῆ δευτέρας ἐβδομάδος τὰδε ἀρξήται, ἐς τὴν πεσάρεσκαδεκάτην καθίστανται ἢν δὲ μὴ, ἐς ἐμπύμα τρέπηται, εὐτε ῥίγεια ἐνδείκνυται, πόνοι νυγμάτωδες, ἀνακαθίνουσαι θέλαιαι, ἀναπνοὴ κακίαν δέουσα τότε μάλλον μὴ πνέμων ἀθρόον τὸ ^d πύου ἐλκύσας, ἀποπνίξῃ τὸ ἄνθρωπον, τὰ πρῶτα καὶ τὰ μεῖζον ἀναφυγόντα κακά. ἢν δὲ ἐς τὸ μεσηγὺ τῶν πνέμων ῥέψῃ, καὶ διαστήσῃ τῆς δε, καὶ κερυφλῶ ἐς τὸ ἔξω ^e περσάληται, ἢ ἐς ἐντερὸν ἐνραγῇ, τὰ πολλὰ περὶ γίγνεται ἄνθρωπος. Φέρει δὲ τὴν νῆσον ὥρῃ μὲν, χειμῶν μάλιστα πάντων, δόπερον φθινόπωρον, ἢν δὲ ἥσον, ἢν μήποτε ψυχρὸν γίνοιτο. ^f τέρει δὲ ἢν ἡκίσα. ἡλικίῃ, πρῶτον τῶν ἄλλων πάχουσι γέροντες, αἱ καὶ μάλλον ἐτέρων τὸ πάθος ἀποδιδράσκουσι. ἔτε γὰρ μεγάλη αὐτῶν γίνοιτο φλεγμονὴ ἐν ξηρῷ τῷ ^g σκηνεῖ, ἔτε ἐς πνέμονα ἢ μεταστῆσαισι. ψυχρότερον γὰρ, ἢ ὅπῃ ἄλλης ἡλικίης, καὶ ἀναπνοῇ σμικρῇ, καὶ ἢ ὀκλή ἀπαλίων ὀλίγη. νέοι δὲ καὶ οἱ ὅπῃ ἀκμῆς, ἢ μάλα μὲν πάχουσι, ἀτὰρ ἔδὲ μάλα περὶ γίγνεται. ^h γὰρ αὐτῶν παθοῖεν ὅπῃ ⁱ σμικρῇ φλεγμονῇ. ὅπῃ δὲ τοῖσι μετέλοισι μεῖζον ὁ κίνδυνος. παῖδες ἢν ἡκίσα νοσῶσι πνέμων. ἀτὰρ καὶ ἥσον θνήσκουσι. τὰτε γὰρ σώματα μανὰ, καὶ τὰ ὑγρὰ ἄροα, καὶ πολλὰ ἢ ἀναπνοὴ καὶ ἀποφορῇ. ὅθεν ἔδὲ ^j μεγάλη ξυνίσταται φλεγμονὴ ἢδε τῆ ἡλικίης ὁτυχίῃ ἐν τῷδε τῷ πάθει.

APE-

A delirant autem, & nonnunquam comate occupantur, atque in soporem gravem inclinantes, mentis alienationem patiuntur. itaque si in malum vertatur morbus, omnibus in pejus vergentibus, intra septimam isti in syncopam lapsi, consumuntur: at si in secunda hebdomade educi sputa incipiant, & mala augescant, decimo quarto die pereunt. nonnunquam sanè intra hujus temporis spatium, omnium in pulmonem transitus est. trahit enim in se ipsum pulmo rarus, & calidus, & ad proxima trahenda se se commovens, tuncque morbi ² transpositione repente homo strangulatur. cæterum si diem hunc ægrotus transierit, atque intra vicesimum non moriatur, ³ *hoc est pectore suppuratus* evadit. hæc profecto si morbus ad perniciem tendat, eveniunt: at si in melius vergat, sanguinis e naribus larga profusio cum impetu succedit, tuncque repente morbus discutitur: quandoquidem & somnus oritur, & pituitæ rejectio advenit, postea biliosorum tenuium, deinde multo tenuiorum, rursum verò cruentorum, crassorum, carnis formam referentium. quod si post cruenta iterum exeat bilis, post ipsam pituita: secuta est hæc in pristinum restitutio. hæc si tertio die incipiunt, & facile extussunt lævia, æqualia, humida, rotunda: septimo die liberantur: quando & venter biliofa exturbat, spiratio conquiescit, mens ad se redit, febres decrescunt, ciborum appetentes sunt. si secunda verò hebdomade hæc inchoantur, decimo quarto die sanantur: sin minus, in *ἐμπύμα*, *hoc est pectoris suppurationem* morbus vertitur. id vero rigores indicant, doloresque punctorii: sedere cupiunt, spiritus deterius ducitur: tunc metus major est, ne pulmo pus multum subito attrahens, hominem suffocet, qui prima & majora mala evaserat. verum enimvero si inter costas morbus irreperit, easque disjunxerit, & phlegmones fastigium extrorsum deprompserit, aut versus intestina eruperit, plerumque homo ad sanitatem redit. inter anni tempora hyems maximè hujus morbi ferax est; secundo autumnus: ver minus, nisi interdum frigidum sit: æstas verò minimè. quantum ad ætates attinet, ³ imprimis senes pleuritidi sunt obnoxii: qui etiam sæpius quam alii liberantur. neque enim magna phlegmone in arido corpore excitari potest, neque in pulmonem transitus facilis est: quippe quæ est in senecta quam in alia ætate frigidior, quando & spiratio parva est, & omnium attractio imbecilla. juvenes autem & viri haud ita frequenter in hunc morbum incidunt: verum neque admodum frequenter evadunt. nam neque ab exigua causa, neque ob exiguum phlegmonem ægrotant, in magnis autem majus inest periculum. & pueri minime pleuritide corripiuntur, minusque ab ea periclitantur: quandoquidem puerilia corpora rara, humida, fluxaque sunt, ac multa est in eis difflatio atque ³ digestio. quocirca neque magna contrahitur phlegmone. ea est hujus ætatis in hoc morbo felicitas.

B ARE-

¹ Et in illo sopore jactantur. *Henisch.* ² Transitu seu migratione *Henisch.* ³ Contra aph. 14. lib. 1 Hipp. ubi senes minus à febribus acutis corripi, & cum ab iis correpti sunt, plerumque commori, testatur. item contra Hollerium in dictum aph. *Scaliger.* ⁴ Exhalatio *Henisch.*

^a *Εἰς* *Henisch.* ^b *Εμπύμα* *Henisch.* ^c *Λαβρὰς* *Henisch.* ^d *Πύον*, *ἄλλως*. τὸ πύον *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ^e *Περσάληται*. ἄλλως *περσάληται* *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ^f *Σκηνεῖ* *Henisch.* ^g *Ἐπὶ σμικρῇ αἰπῇ* ἔδὲ *σμικρῇ* φλεγμονῇ. *Henisch.* *σμικρῇ αἰπῇ*, ἔδὲ *σμικρῇ* *Goupyl.* rep. in MS. ^h *Ἐπὶ σμικρῇ αἰπῇ* ἔδὲ *σμικρῇ* φλεγμονῇ *Petit.* rep. in MS. ⁱ *Μεγάλα* *Henisch.* rep. in MS.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝ

ΟΞΕΩΝ ΠΑΘΩΝ

BIBLION ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦΑΛΗ Α.

ᾧ ἐπὶ πνευμονίης.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE CAUSIS ET SIGNIS

ACUTORUM MORBORUM

LIBER SECUNDUS.

CAPUT PRIMUM.

De ¹ Pulmonaria.

Δυσίσι πῶσι πρώτοις, ^a τροφῇ καὶ πνεύματι, τὰ ζῶα ζῇ, τῶν ὅλων ὅσων ὅσων, ^b ἡ αἰσθησις. ἢ γὰρ ἐπὶ τῇ πνεύματι, ὅσων εἰς μακρὰν διαρκέσει, αἰτῶν αὐτὰ θνήσκουσι ὡς θρωπῶν. ὅσων δὲ μυρία, δὲ καὶ μὲν ῥῖνες, ὅσων δὲ πηλὴ, ὅσων δὲ πνεύμων, ὅσων δὲ, πνεύμων ἔρμα καὶ δοχὴ. ἀλλὰ ^c τὰλλα μὲν ὅσων ὅσων, να μὲν διακονέει τῷ ζῷ πνεύμων δὲ καὶ πνεύματι αἰσθησις ὅσων. ἐπὶ γὰρ αὐτὴ μέσον ^d σπλάγγων θνήσκου ἢ καρδία, ζῶν καὶ αἰσθησις δὲ καὶ. ^e ἢ δὲ καὶ τῷ πνεύμονι ὅσων ὅσων ψυχῇ ἢ ἔρμα πνεύματι ἐνδίδου. ἐκφλέγει γὰρ αὐτὴν, ἔλκει ὅσων καρδία πνεύματι πνεύματι ὅσων ἢ καρδία πάθη, ὅσων εἰς ^f μακρὰν τῇ θνήσκου ἢ ἀμφοτέρω. ὅσων δὲ πνεύμων, ὅσων μὲν σμικρῇ τῇ αἰσθησι, δύσπνοια, ζῶν κακῶς, θνήσκου μὲν καὶ, ὅσων μὲν πνεύματι αἰσθησι, ὅσων δὲ μεγάλῃ πάθει, ὅσων ἢ φλεγμονή, πνεύματι, ἀφωνή, ἀπνοια, ὅσων αὐτὴν ἢ δὲ εἰς, ὅσων καλέομεν πνευμονίαν, φλεγμονή ^g πνεύμων, ὅσων ὅσων πυρετῷ, ὅσων ὅσων αὐτόισι βάρῃ ^h ὅσων ὅσων, ἀπνοία, ὅσων μὲν φλεγμονή πνεύμων. ἀπνοία γὰρ ἢ φύσις αὐτῶν μανὸς μὲν γὰρ πνεύματι εἰσῶν, εἰσῶν ἢ κελεῖ. δὲ πνεύματι δὲ διελήλαι, τρηχέαι, χονδρώδεις, καὶ αἰσθησις ἀπνοιαί, μύες δὲ, ὅσων μὲν, σμικρὰ δὲ νῦν, λεπτὰ, εἰς κίνησιν ἐπὶ καί. ^k ἢ δὲ ^l ἀπνοίας αὐτῇ ἢ αἰσθησι, ὅσων δὲ καὶ πνεύματι τῶν αὐτῶν ὅσων ὅσων φλεγμονή, ὅσων πνεύματι ὅσων ἀπνοία κακή, θνήσκου, ὅσων πνεύματι, αἰσθησι κακή, θνήσκου, αἰσθησι θνήσκου ἐπὶ καὶ ὅσων ὅσων

A Ob duo potissimum vivunt animalia, escam videlicet & spiritum. ex his multò magis vitæ conducit spiratio: hanc enim si quispiam supprimit, non diu fuerit incolumis, sed protinus interibit. hujus instrumenta multa parata sunt. initium sunt nares: via est arteria: locus continens, pulmo: pectus autem, pulmonis est vallum & conceptaculum. verum cætera ut instrumenta solum animali subserviunt: pulmo verò attrahendi causam in se continet. namque in ipso medio calidum viscus sedet, cor vitæ spirandique principium. id pulmoni quoque attrahendi frigidi aëris cupiditatem injicit. siquidem ipsum incendit, verum cor est quod attrahit. in primis igitur si cor affectum est, non diuturna est mortis dilatio: si pulmo male habet, pusillam quidem ob causam difficulter spirat, ² malè vitam agit, mors tardissimè advenit, si quis medelam adhibet. si vitium insigne fuerit, qualis est phlegmone, strangulatus sequitur, vocis spiritusque sublatio: subitanea perniciès imminet. hæc est ægritudo ea quam ³ πνευμονίαν vocamus, Latini pulmoniam dicunt, ³ vomica scilicet pulmonis quam acuta febris comitatur: quibus accidit thoracis gravitas, doloris carentia, si solus Pulmo inflammatur. quippe qui naturaliter doloris immunis sit, ob corporis raritatem, lanis affimilis. asperæ arteriæ in ipso insertæ sunt, cartilaginosa, & ipsæ dolorem non sentientes. musculorum pulmo experse est, nervos habet exiguos, graciles, ad motum ciendum opportunos. his de causis pulmo dolorem non percipit. at si quæpiam ex membranis cum ambientibus & ad pectus deligantibus inflammatur, adest tunc & dolor, spiritus est depravatus, calidus: federe ⁴ volunt laborantes: ad spiritum ducendum cor-

^a ὅσων πνεύματι αἰσθησι καὶ σημεῖα Henisch. rep. in MS. ^b Idem quod πνευμονίης Petit. ^c τροφή cibum & potum significat. Petit. ^d ἢ πνεύμων Henisch. rep. in MS. ^e τὰλλα Henisch. ^f σπλάγγων Henisch. ^g ἢ δὲ Henisch. ^h μακρὰν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁱ ἀμφοτέρω

Henisch. rep. in MS. ^k ἢ δὲ τις ἀπνοίας Henisch. ^l ὅσων Henisch. ^m ὅσων πνεύματι una voce dicitur. Peitt. ¹ De inflammatione Pulmonis Petit. emend. ² Miserè vivit Henisch. ³ Inflammatio Henisch. ⁴ Sedere cupiunt in rectum habitum ad respirationem Henisch.

ἐς ἀναπνοὴν. πόδε γὰρ ῥήϊζον τῶν αἱματῶν. ἐρυ-
θροὶ τὰ πρὸς ὤματι. ὅτι ἢ μᾶλλον τὰ μῆλα· τὰ
λαύκα τὸ ὀφθαλμῶν λαμυρώμενα καὶ ἂ πόνος.
ῥίς ἂ ἀκρὴ σιμῇ, φλέβες ἐν κροτάφοισιν, ἢ καὶ
τραχήλῳ διημιλῆαι, ἀποσιλῇ, σφυγμοὶ τὰ πρῶ-
τα μεγάλοι, κενοὶ, πυκνότεροι, ὁκτοῖντι συνελη-
λάμφοι. θερμασίη ἢ μὲν ἐς τὸ ἔξω, ἢ ἀμυδρὴ,
ὑγροτέρη· ἢ δὲ ἐς τὸ ἐνδον, ξηρὴ, θερμωτάτη· ἐφ'
ἢ ἀναπνοῇ θερμῇ, διψῶ, γλώσσης ξηρότης,
ὀπιθυμίη ψυχρῇ ἢ ἐνθῶ, γνώμης ἀπορίη, βῆξ
ξηρὰ τὰ πολλὰ. ὡς δὲ τὴν ἀνάγκη, φλέγμα ἀ-
φρώδες, ἢ ὑπόχολον κατὰ κρῆς, ἢ δαίμον ἀν-
θρῶπον σφόδρα. πόδε ἐστὶ τὸ δαίμον τῶν ἄλλων
κάκιον· ὡς ἢ ὅτι τὸ θανάτωδες ὀπιθιδόι, ἀγρυ-
πνίη, ὑπνοὶ σμικροὶ, νωθροὶ, κωματώδεις,
φαντασίαι ἀζύνετοι. ὁδὸ ἀλλήροι τὴν γνώμην, ἐκ-
στατικοὶ ἢ μάλα, ἀγνοσίη τῶν παρεόντων κακῶν.
ὡς γὰρ ἐπανέστη πρὸς τὴν νύκτα, ἔδεν ὁμολογέσαι
δεινόν· ἢ ἀκρὰ ψυχρὰ, ὄνυχες πελιδνοὶ ἀγρυ-
πνοὶ ἢ σφυγμοὶ μικροὶ, ἢ πυκνότεροι, ἐκλείπν-
τες, ὥστε ἀγχῆ πυτῆς ὀλεθρῶς. ἐξδομαῖοι γὰρ τὸ
πλεον θνήσκουσιν· ὡς ἢ κατὰ ἐπαναφῆρην ἢ νοῦ-
σιν, καὶ πὶ ἐς ἀγανθὸν ἢ τρέπηται, αἱμορραγίη
λαύρως ἐκ ρινῶν, ἢ κοιλίῃ ἐκτῆραξις πολλῶν
χολιδέων, ἐπάφρων, οἷα δοκέειν ἀπὸ πνέμο-
ν· εἰς τὴν ναιαίρην γαστέρα ἐξωσθῆαι, ὡς ἀγ-
γὴ πολλὸν ὑγρότερον ῥηιδίως. ἐστὶ ἢ ὅτε καὶ ἐς ἔρα
ἐτραπέτο. ὁκτοῖσι ἢ πέντα ὁμῶς ἑυμπίπτει, οἷδε
ὁξυτάτοι ῥηίζουσι. μετεξέτεροι ἢ πύθον πολλὸν
γίγνεται ἐν πνέμονι, ἢ μετέπειτα ἀπὸ τῆς πλῆ-
ρης, ὡς μέζον τὸ ἀγανθὸν ὑπογίγνεται. κῆν μὲν
ἐς ἐντερον, ἢ κύστιν τὸ ἀπὸ τῆς πλευρῆς παρωχεύ-
θῃ πύθον, ἐς μὲν τὸ παρυπὶ ἀερίαν ἀπὸ τῆς πε-
ριπνευμονίης. ἔλκε· ἢ μακροχρόνιον ἔχουσιν ἐν
ἢ πλῆρῃ· ἀλλὰ περὶ γίγνεται. ὡς ἢ ἐς τὸν πνέ-
μονα ὁρμήσῃ τὸ πύθον, εἰσὶν οἱ ἀπεπνίγησαν,
καὶ ἀθροῖ ἐκχυτοὶ, καὶ ἀναγωγῆς ἀπορίη· ὁκτοῖσι
ἢ διαδιδράσκουσι τὴν ἐκ τῆς ἀπορρήξεως πνί-
γα, ἔλκε· οἷδε πολλὸν ἔχουσιν ἐν πνέμονι,
καὶ ἐς φθόλῳ μετίστανται· καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀπο-
στάσεως καὶ τῆς φθόνης γέροντες ἢ πάνυτοι πε-
ρίγνονται· ἀπὸ ἢ τῆς περὶ πνευμονίης, νέοι καὶ ἀ-
κμάζοντες.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

Περὶ Ἀιματὸς Ἀναγωγῆς.

Ἀἷματὸς Φορῆς τὸ ἀπὸ σώματος, ιδέαι δύο·
ἢ μὲν ἀπὸ σώματος, καὶ κεφαλῆς, καὶ
τῶν τῆδε ἀγγίων· ὁδὸς ἢ, ἢ ὑπερώη, Φαρύγ-
γεθρον, ἐνθα καὶ δέχεται σμάχας καὶ δέπτηρας.
ἢ αἰαχρεμῖσι ἢ καὶ βηχὶ σμικρῇ καὶ περὶ χειρο-
τέρῃ ἐς τὸ σῶμα ἀπερδύγονται τὸ αἷμα, ὡς τῆγε
ἀπὸ σώματος, ἢ ἔδεν ἢ ἀνάχρεμῖσι παρομαρ-
τέϊ, ἢ ἐμπυσις ἢ καλέεται· ἢ ὅτι ἢ μᾶλλον ὡς
ἢ βρα-

^a Non proprie quod pinguior fiat ea pars, sed quia
majorem accipiat nitorem, & qualem pinguius habent.
Petit. ^b Ἀκρὰ Henisch. ^c Ἀμυδρὴ Henisch. ^d ἐφ' ἢ ἢ ἀ-
ναπνοῇ Henisch. ^e Subintelligitur ἀνθρῶπον. Petit. ^f Δεινόν
Henisch. ^g Ἀκρὰ Henisch. rep. in MS. quod magis Ioni-
cum est. ^h Σφυγμοὶ Henisch. ⁱ Πυκνότεροι Henisch.
^k Ποτε Henisch. rep. in MS. ^l Τρέπηται Henisch. rep. in
MS. ^m Κοιλίῃ Henisch. & Petit. repp. in MS. ⁿ Τὴν
πλευρῇ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^o πνέον Henisch.
rep. in MS. ^p ἢ μετέπειτα. Petit. emend. tunc sensus e-
rit: quibusdam multum puris in pulmone colligitur,
cum ex lateris inflammationem sequitur abscessus,
transitque materia in pulmonem. ^q ἐν τῇ πλευρῇ He-

A corpus rectum statuitur: (ad id enim hic est situs
aptissimus.) rubescit facies, sed malæ præcipue:
oculorum album nitidissimum ac pingue est: sum-
mæ nares simæ sunt: venæ temporum, vel etiam
colli, elatæ apparent: cibos averfantur, arteriarum
pulsatus initio magnos habent, inanes, creberri-
mos, perinde ac si festinare coacti sint. calor in
exterioribus membris modicus humectusque est:
in interioribus ingens, aridus. inde fit spiritus ca-
lidus, sitis, linguæ siccitas, frigidi aëris aviditas:
mentis ambiguitas supervenit: tussis adest plerum-
que sicca. sin aliquod sputum movet, id vel spu-
mans pituita est, aut ¹ aliquid exquisitè biliosum,
aut cruentum, floreo colore valde perfusum: id ve-
rò cruentum aliis perniciosius est. quod si morti-
fera magis agritudo redditur, vigiliæ augescunt,
somnia paucis, torpidus, haud absimilis sopori
qui à græcis κῶμα nominatur: cogitationes vanæ in-
furgunt: mens alienatur, non admodum ecstasi
corripiuntur: præsentia mala ignorant. nam eos si
de morbo interrogas, nihil periculi instare respon-
dent. eorum algent extrema, livescunt unguis, ²
curvanturque: motus arteriarum parvi, frequen-
tissimique sunt, & deficientes, quando ipsis proxi-
ma mors est: nam septimo die plerumque moriun-
tur. porro si nonnunquam morbus subsistit, & ali-
quantulum in melius vergit, vehemens de naribus
sanguinis eruptio conspicitur, aut per alvum cum
perturbatione multorum biliosorum & spuman-
tium succorum dejectio: qui ex pulmone in imum
ventrem depulsi fuisse videri possunt, si multi li-
quidiore & facile dejiciuntur. nonnunquam vero &
per urinarias semitas evocantur. cæterum quibus-
cunque hæc simul eveniunt, hi quàm primum æ-
gritudine sublevantur. quidam utique sunt, quibus
magna vis puris in pulmone procreatur: aut ex pleu-
ritide fit permutatio, si majus bonum suboritur.
quòd si ad intestina, aut vesicam ex lateris morbo
sanies derivata sit, tunc quidem continuè pulmonis
vomica liberantur: sed diuturnum ulcus, quod de-
mum sanescet, in latere patiuntur. quibus verò in
pulmonem pus irrupit, nonnulli ob subitanæ &
copiosæ effusionem, & rejiciendi infirmitatem suf-
focantur: at quicumque suffocationis periculum ex
tumoris eruptione subterfugiant, hi longo tempore
pulmonis ulcere cruciantur, & in phthisin prola-
buntur. Verùm ex abscessu & phthisi pauci admo-
dum senes liberantur, sicut neque à pulmonia ju-
venes & florentem ætatem agentes.

CAPUT SECUNDUM.

De Sanguinis 3 Rejectione.

Sanguis ab ore duobus modis emittitur: pri-
mò, ex ⁴ ipso ore, capite, & valculis quæ
ibi sunt. via est palatum & fauces, ubi est
⁵ gulæ & arteriæ principium. screantes verò
& cum parvâ tussî, vel etiam citatiore, in os
sanguinem eructant, nam quum ab ore fertur,
neque screatu opus est, tum ἐμπυσις, id est ex-
spuitio dicitur: ⁶ quum vero paucissimus &

B 2 gut-

F nisch. ¹ ὑπερώος palatum Ionicè dicitur. ab ὠν per con-
tractionem ab ὠν id est superior pars domus in linguâ
Lacedæmoniorum. Petit. ² ἀνάχρεμῖσι Henisch. rep.
in MS. ³ Supple φορὴ τῶ ἀιματὸς Petit. ⁴ ἀνάχρεμῖσι He-
nisch. rep. in MS. ⁵ ἐμπυσις Henisch. rep. in MS.
⁶ ἐπὶ δὴ Henisch. rep. in MS. ἢ καὶ ἢ Henisch. & Gou-
pyl. repp. in MS. ἢ καὶ δὴ Petit. rep. in MS.

¹ Aliud Henisch. ² Vigilante Henisch. ³ Reje-
ctione ab ore. Henisch. ⁴ Ex ipsorum Henisch. ⁵ Oe-
sophagi Petit. ⁶ Quod si amplius ejecetur sanguis
guttatimque. Henisch.

Tom. I.

^a βραχύνει τὴν αἷματ^α, καὶ ^b ἐγγύθι ^c καὶ ἀθρόον δὲ κεφαλῆς, ἢ δὲ τῆς στήθους ^d ἢ, ἢ κατὰ ἀναγωγὴν καλεῖται, ἀλλ' ἢ τὸ αὐτὸ, ἢ πύσις, ἢ αἱμορραγία. ὡς ἢ νέρθεν αἰτὴ δὲ θώρηκ^α καὶ τῶν τῆδε σπλάγχνων, πνέμο-
ν^α, ^e τριχίτης δερτῆρης, τῶν ὡς τὴν ῥάχιν, ἢ δὲ τῶν φερῶν, ἢ πύσις, ἀλλ' ἀναγωγὴ καλεῖται, τῆς ἀνω ἱξί^α ^f ὅδε τῆνομα ἔχουσα. σημεῖα ^g δ' αἱμορρ^α, πὰ μὲν ξυνά, σμικρὰ ^h καὶ ⁱ παύρα, ὁκόσα καὶ τὸ χωρὶον, ἔνθα καὶ ἀναγωγῆς καὶ πύσις ^j ἢ ξυναγωγῆς. πὰ ἢ ἐκάστης ἰ-
δια μεγάλα καὶ πολλὰ, καὶ ἴπικαιρα, οἷσιν ἐκατέρωθεν ῥηίδιον διαγνώσκει. ὡς ἔν δὲ κεφαλῆς ^k ἢ, ὅτι μὲν πολλὰ τῶ αἵματι, μέζω ^l καὶ πλέω ^m πὰ ⁿ παρεόντα σμικρὰ ^o ἢ, ἐν ὀλίγῃ καὶ σμικρῇ τῇ πύσι ^p ^q βάρ^α αὐτίοις, πόν^α, ὡτων ^r ἢ-
χοι, ἐρύθημα περσώω, φλεβῶν ^s ^t διασπασίς, ^u σκοτόδιν^α. καὶ περὶ τῶν ^v ἢ, ἢ αἰτὴ δόσημος, πλῆρη, ψύξεις, ἐγκαύσεις, οἰνοφλυγία ἢδε ^w ὅδε ἀθρόον πῖμα πλῆρη τῶ κεφαλῆ, ἀθρόον ^x καὶ ^y ἐκχέει ἐκτραγάντ^α αἰγεία. ὅτι ^z σμικρῇ μέθῃ, πύσις ^{aa} ^{ab} ἐξ ἀραιώσι^α. ^{ac} ἰσχυρὰ ποτε δια-
νῶν αἱμορραγία ξυνήτης. εἰς ὑπερώων ^{ad} ἢ τρεπο-
μένη, ἀναγωγῆς φαντασίαν παρέχει. ὡς ἔν δὲ κεφαλῆς ^{ae} ἢ, γαργαλισμὸς ὑπερώων, ἀνά-
χρεμψις πυκνὴ, καὶ ὅτι τῆδε ἢ πύσις βύζειται ^{af} θυμὸς ἐγγίγνεται, καὶ ^{ag} μάλα ^{ah} βήσασι. ὡς ^{ai} ^{aj} ἢ ἐς τὴν δερτῆρην δὲ ὑπερώων ἐκρυῖ, τότε ^{ak} ^{al} βήσοντες ἀνάγουσι. καὶ ἢδε ἐστὶ ἢ ἀπάτη τοῖσι ἡ-
γεμυμένοις δὲ σπλάγχνων τῶν κάτωθεν ἀνάγε-
δαι. ἐσρέει ^{am} ἢ καὶ ἐς τὸν στήθον δὲ κεφαλῆς, ^{an} εὐτε ἔν αὐτῇ ἐμέσαι. ^{ao} ἢ καὶ ἢδε ἀπάτη, ^{ap} ὡς ^{aq} δὲ σμικρὰ φέρεται δοκεῖν. ὡς ^{ar} ἢ τὸ ἀπὸ ^{as} ^{at} πύ-
σι^α αἷμα, παχὺ μὲν ^{au} καὶ κάρτα, χροῖ ^{av} ἢ μέ-
λαν, λεῖον, ὁμαλὸν, ἀμιγρὸς ἐτέρης χύσης. χρεμ-
πόμενοις ^{aw} δὲ εὐθὺς ὅτι τῶ γλῶσσαν ἐρχεται ερογ-
γύλον, ῥηίδιος δὲ πολυόμυλον. ὡς ^{ax} καὶ τῶ ὑπε-
ρώων καθορέης, δασυτέρων, καὶ ἐλκώδεα ὄψαι, ^{ay} καὶ ^{az} πολλὰ ὑφαιμον. ἰητήρη ^{ba} ἢ δερκέσθαι ἀπὸ ^{bb} ^{bc} σμικρῇ, ^{bd} ^{be} σύμματα μὲν ἐς τὴν ὑπερώων, καὶ ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{jy} ^{jz} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{fg} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

^a Βραχύνει Henisch. rep. in MS. ^b Στάγδην. virgula no-
tetur, ut cum voce βραχύνει jungatur. φερῶν suppleatur
ita ut sit στάγδην φερῶν. Petit. emend. ^c ἢ καὶ ἀθρόον vel
etiam copiosius Petit. emend. ^d ἢ καὶ ἀθρόον Henisch. rep.
in MS. ^e Τριχίτης Henisch. Petit. emend. ^f Δι' Heni-
sch. rep. in MS. ^g Ταύρα Henisch. ^h ἢ Henisch. rep.
in MS. ⁱ Παρέοντα Henisch. ^k Aut deest aut subau-
dienda vox κεφαλῆς Petit. ^l ἢ Henisch. rep. in MS.
^m Διαπύσις Petit. emend. ⁿ Σκοτόδιν Henisch. rep. in
MS. ^o Δι' Henisch. rep. in MS. ^p Supple αἷματ^α
Petit. ^q ἢ Henisch. rep. in MS. ^r ἢ Henisch. rep. in
MS. ^s ἢ Henisch. rep. in MS. ^t ἢ Henisch. rep. in MS.
^u Πτάσι Henisch. rep. in MS. ^x Στάγδην Henisch.

A guttatum sanguis exit, aut etiam si copiosus de ca-
pitate, vel ab ore eruperit, nondum appellanda est
ἀναγωγή id est rejectio: sed idem vel πύσις, id est, spui-
tio, vel αἱμορραγία, id est, sanguinis eruptio, dicitur:
si ab inferioribus ascendat à pectore visceribus-
que ibi latentibus, pulmone, asperâ arteriâ, lo-
cisque spinæ finitimis, hujusmodi non πύσις sed ἀ-
ναγωγή vocatur, ascensionis ac viæ per quam fer-
tur, nomen habens. signa verò utriusque commu-
nia, exigua & pauca sunt, quantum & locus per-
mittit, in quem rejectio & sputum conveniunt:
singulorum autem propria, magna & multa, &
B periculosa sunt, quibus utramque effusionis sangui-
nis speciem internoscere leve est. Igitur si a capite
sanguis decurrit, ubi multus est, plura majora-
que aderunt: pauca minoraque, ubi raro paucus-
que expuitur. caput grave est, dolet: sonant au-
res, facies rubet, venæ distentæ sunt, vertigo in-
festat. & ante hæc causa evidens fuit, percussus,
frigora, calores ingentes, vinum largius epotum.
quippe id subito ac valde caput implet, repente-
que multum sanguinis effracta vena profundit:
modica ebrietas rarefacta vena ² sanguineum spu-
tum movet. interdum ³ per nares sanguinis con-
suetum profluvium sistitur: ad palatum verò con-
C versum, rejectionis imaginem præbet. igitur si
de capite profluit, titillatio in palato gignitur:
creber screatus fit, post quem sputum erumpit:
inde ⁴ irascuntur, tussique magnopere agitan-
tur. si ex palato in arteriam defluit, tum per tuf-
sim sanguinem extrudunt: idque multos falsos ha-
buit, ex profundis visceribus rejectionem fieri
suspicientes. nonnunquam & ex capite decurrit in
gulam, sicque cum nausæa evomitur: falsòque
multis ita persuasit, ut ex gula ferri sanguinem
crederent. ⁵ qui expuitur sanguis, haud ita cras-
sus est, colore ater, lævis, æquabilis, alienæ
D materiæ non permixtus, (screantibus enim con-
festim in linguam cadit) rotundus, avulsionique
obediens. tu verò si palatum etiam introspicias,
id sordidum, ⁶ ulcerosum, & sæpius cruentum
videbis. huic simplex curatio brevique suffece-
rit, adstringentia videlicet medicamenta palato
adhibita, & ea frigida. siquidem calefacientia,
& quæ rara faciunt corpora, & quæ dilatant,
fluxum majorem citant: eaque sit a capite caden-
tis sanguinis conjectura. at caput quoque vel per
venæ sectionem, vel per nares, vel per aliam
diffusionem evacuandum est. & hæc maturè
E facienda sunt. nam si diutius sanguis feratur,
quædam erit ejus ⁷ cursui exercitatio, ejusque
loci membra suscipiendo sanguini assuescent. ul-
ceratur autem & arteria: ⁸ unde tussis, non
screatus exoritur, atque inde fit eruptionis ini-
tium. si vero a pectore inferioribusque visceri-
bus sanguis effluxerit, ἀναγωγή, rejectio Latine,
nuncupatur. utique valde mortifera est, si ab a-
liquo principe membro effracto sanguis manave-
rit, aut a concava cordis vena, sanguinem ab je-
core

^y Ὑπόδιν Henisch. ^z Βῆξ & χρέμψις eo differunt, quod
illa est e pectore cum motu thoracis: hæc verò e fau-
cibus duntaxat. Petit. ^a Φθορῆς Petit. & Goupyl. repp.
in MS. ^b Φθορῆς Petit. emend. ^c Αἷματ^α Henisch. rep. in
MS. ^d ἢ Henisch. rep. in MS.

¹ Præcipua, & magni momenti Petit. emend.
² Sc: capitis Petit. ³ Sistitur consuetus narium flu-
xus Petit. emend. ⁴ Cupidi tussendi fiunt Petit. e-
mend. ⁵ Quod si ex sputo sanguis sit, haud sane cras-
sus est, verum colore ater, levis. Henisch. ⁶ Asperius,
ulceratum Henisch. ⁷ Cursus Henisch. ⁸ Tussiantque
pro fcreatione Henisch.

^a Διακονομένης τὸ αἷμα, ἢ τῇ ῥάξει ἀδραστευ-
μένης ^b παχείας ἀρτηρίας. αἰμορραγίῃ γὰρ ὅπως περ
ἐν σφαγῇ καὶ δυσωπῇ, ὥκιστος ὁλεθρῶσι οἷσι δὲ
ἀπὸ πνεύμονος ἢ πλωδύτης, ἢ δερτηρίας τῇ τε-
χεύει, ^c ἥσων μὲν ὁξέως θνήσκουσι, εἰς ἣν δὲ
ἐμπυοὶ καὶ φθίσεις γίνονται. τετέων δὲ ἀδενεσ-
ρη, ἢ ἀπὸ τῇ τερχείας δερτηρίας. ὡς δὲ ἀπὸ συ-
μάχας, ἢ κοιλίας ἐμέγεται, ἔτε κάρτε ὁλεθρῶς
ἴσους, κῆν πάνυ πολλὴ αἰμορραγίῃ ἐν, ἔτε ἢ ἀλ-
θεῖς μακρὴ καὶ ^d πικίλη. ὡς γὰρ ἀπὸ ἡπατοῦ καὶ
σπληνός, εἰς ῥηίδην μὲν, εἰς δὲ ξυνεχῆς ἐς γὰρ πῶ
κοιλίῃ καὶ ἐντερά τετέων ἢ ἀπὸ κελύφης ἐπιμοτέρη.
εἰ μὴν εἰς ἢ ἀνωθεν Διὰ πνεύμονος καὶ δερτηρίας,
ἐδύνατος ἢ ἀπύσος. καὶ γὰρ ἐν πυρεπῆς, ἀπὸ σπλη-
νός καὶ ἡπατος Διὰ ῥινῶν αἰμορραγέας, κατ' ^e ἱ-
ξιν εἰς σπλάγχνα τῇ μυκτῆρος ῥέοντες. τόποι μὲν
ἐν ἀφ' ὧν περ ἢ ἀγωγή, οἶδε καὶ ἢ ἐς κίνδυνον ^f ἢ
ὁλεθρον Διὰ φορῇ οἷ γὰρ τῇ τῇ τῇ εἰσὶ ἢ γὰρ ἀ-
πὸ ῥηίδης ἀγείας, ἢ ^g Διὰ βρώσεως, ἢ ἀραιώ-
σιος ἀνάγεται. ^h ῥήγνυται μὲν ἐν ⁱ ἐξαπινάως, ἢ
πληγῇ, ἢ ἐν πύσιν ἀχθεῖ, ἢ ἀναθῆσι, ἢ ἀπὸ ὕψους
ἀλματι, ἢ καὶ βοῇ, καὶ ὀργῇ μεγάλῃ, ἢ περ ἀλλῇ
ὁμοίῃ αἰτίῃ, ὅτε αὐτίκα ὅππῃ τῇ ἀρτηρίᾳ λάβρας
τὸ αἷμα ^k ἐκχέεται. ὡς γὰρ ^l ἀπὸ βρώσεως, ^m ῥῆ-
μα ἐπανερωτῶν, εἰ κοτὲ περὶ δὲν ἐξῆξε ὠνθρωπος,
ἢ δύσπνευς γέγονε, ἢ ναυτίῃ, ἢ ἐμετος ἢ χε πα-
ρεος. ἐν γὰρ τοῖσδε ⁿ πολυχρονίων ^o διεσπείνεται τῇ
ἀγείᾳ ῥεύματι ξυνεχῆς, καὶ πολλῶ καὶ ὀρμῇ. ἐπ-
ὴν ἐν πολλὸν ξυνέκκενται, καὶ λεωτνυθέντα ἐς πῶ-
λος ^p ἀπαναλωθῇ τῇ ἀμπεχόντα ὑμένια, τὸ αἷ-
μα ἐκχέει ἢ γὰρ ἐξ ἀραιώσεως, ἀρραγῆς μὲν, Διὰ
τὸδε ἔτε πολλῇ, ἔτε ἀθρόῃ, ^q ἔτε παχέῃ αἷμα-
τος ἀραιώσι γὰρ τῇ ἀγείῃ, τὸ λεπτόν ^r ἀποπνέ-
εται. ὡς γὰρ πολλὸν ^s αὐλιόθεν ἐν κοιλίᾳ χῶρῃ αὐ-
τίς ἀνάγεται, παχύτερον μὲν ἐωυτῇ γίνεταί, εἰ
μὲν παχὺ κάρτε, εἰς δὲ μέλαν, ὁκοῖον αἱμαλωψ-
πλεῖον γὰρ τῇ πλῆθει, ὡς ἀπὸ ἀθρόοισι. οἷσι δὲ
εὐθὺς ἀναφέρειτο τὸδε τὸ εἶδος τῇ ἀγωγῇ, γυ-
ναίξιν ὡς ἐπίπαν, εἰ κατὰ τοῖς ῥηίσι, τὰδε ἐπιμή-
νια γίνεταί, καὶ ἐν τῇσι αὐτῇσι περὶ ὁδοῖσι τῇ κα-
θάρσιος ὅππῃ φαίνεται, καὶ ἐπὶ τῇσι περὶ τοῖς ῥηίσι
ἀποπνέσιος ἴσεται. κῆν μὲν ἰηθῇ ἢ γυνή, ἐς πολ-
λὰς περὶ ὁδοῖς ^t ἀντιπερὶ οἷσι ἢ ἀναγωγῇ μετεξέτε-
ρησι γὰρ καὶ ἀπερὶ ῥῆσι τῇ ἀγείᾳ τῇ πλῆθει γὰρ ἢ
Διὰ φορῇ τῇ ἀναγωγῇ, καὶ εἰ ἐξ δερτηρίας, ἢ
φλεβός ἀνάγεται. μέλαν μὲν γὰρ καὶ παχὺ, καὶ
ῥηίδως πηγνύμενον, ὡς ἀπὸ φλεβός, εἰς ἥσων ἐς
κίνδυνον ῥέπει, καὶ ἐπὶ χεταί γῶσον. ὡς δὲ ἀπὸ
δερτηρίας, ξανθὸν καὶ λεωτόν, καὶ εἰ μάλα πῆ-
γνυ, εἰς ὁ κίνδυνος ὠκύτερος, εἰς ἢ ἐπὶ χεσις εἰ μά-
λα ῥηίδῃ. αἰ γὰρ Διὰ σφύζεις τῇ ἀρτηρίας, αἱ-
μορραγῆς περὶ κλησιν ποῖονται, καὶ τὸ τῇμα οὐ
^x συμφέρει τῇ πολυκινήσει. ἀλθεῖς δὲ, ὡς μὲν ἀ-
πὸ Διὰ βρώσεως ^y κακόν, καὶ εἰ ῥηίδῃ, καὶ σφα-
λερῇ. ὡς γὰρ ἐλλείψεως ἐς σφύσιν τὸ ἔλκος οὐκ
^z ἀφικνέεται. ἔλκος γὰρ, εἰ τῇμα γίνεταί. ἐπὶ δὲ
τῇσι

A core illi suggerente, aut à magnâ arteriâ secun-
dum dorſi spinam discurrente. nam erumpente
ſanguine, perinde ac ſi juguletur homo, ac ſtran-
guletur, mors inſtat celerrima. quibus autem ex
pulmone, aut coſta, aut aſpera arteria profundi-
tur, non æque citò intereunt: verumtamen in
ſuppurationem pectoris, quæ ἐμπύημα dicitur, &
in phthiſin incidunt: minus periculi ab aſpera ar-
teria ¹ portenditur. ſi autem gula aut ventriculus
ſanguinem vomunt, neque admodum lethalis eſt
affectus, & ſi valde copioſi ſanguinis vomitus eſt,
neque longa curatio eſt, neque ² varia. ſi a jecore
aut liene prodeat, non facile id fit, neque conti-
nenter. namque in ventriculum & inteſtina expe-
ditius hæc viſcera ſanguinem propellunt: haud ita
tamen, quin credendum ſit, hæc eadem ad ſupe-
riora, videlicet, pulmonem & arteriam poſſe re-
trudere. ſiquidem in febribus a liene & jecinore ³
per narem illam ſanguis erumpit, quæ e regione pa-
tientis viſceri opponitur. locos unde fit exitus jam
recenſuimus, eorumque periculi vel mortis diſcri-
mina. effuſionis autem ſanguinis tres ſunt modi,
vel rupta vena aliqua, vel exefa, vel rarefacta. rum-
pitur quidem repente vel ictu, vel ⁴ ferendo onere,
aut tollendo, vel ab edito loco deſiliendo, vel cla-
more, vel magnâ ex candefcentiâ, aliâve id genus
cauſâ, quum ſubito in arteriam copioſus ſanguis ef-
funditur. ſi ab eroſa parte, hominem interrogare
opus eſt, num prius tuſſierit, difficulter ſpiraverit,
nauſea vomituſve antea inſeſtaverit? in his enim
diuturnis affectibus copioſa & acri fluxione perfe-
verante vaſcula exeduntur. ubi igitur detrita, &
attenuata & ad extremum conſumpta fuerint am-
bientes ⁵ membranulae, hac atque illac ſanguine
perfluunt. at rarefactio citra rupturam eſt: proin-
de ⁶ non ſubitanea, neque cum multi aut craſſi ſan-
guinis exitu. nam quum rareſcunt venarum corpo-
ra, tenuis pars excernitur. quod ſi multus in ali-
quo ⁷ inani ſpatio ſanguis collectus rurfus emitti-
tur, craſſior ſe ipſo redditur: non tamen multò
craſſior, neque ater, quale concrementum aut
grumus eſt: ſed copioſior, utpote qui unum in
locum prius confluerit. id genus autem repentini
exitus plerumque foeminis, quibus menſtrua non
reſpondent, evenire ſolet: idque ſingulis menſibus
evenit, iſdemque menſtrua purgationis circuiti-
bus apparet, nec non iſdem ſtatis ceſſationis die-
bus ſupprimitur. ac niſi mulieri laboranti ſuccur-
ratur, per multos circuitus ſanguinis emiſſio rever-
tetur. nempe quibusdam vaſa rupta ſunt, ſed mul-
titudine reſectio evariat. & ab arteria, an à vena
feratur, intereſt. quoniam ater eſt ſanguis, craſſus,
& facile ſpiſſeſcens, ⁸ qui a venâ mittitur: præ-
terea minus periculi adfert, celeriusque compeſci-
tur. ⁹ ab arteriâ flavus tenuiſque prolabitur, haud
ita cogitur, citius hominem perimit, & majori
negotio ſupprimitur. nam arteriæ agitatio, ſan-
guinis fluorem movet, vulnusque frequenti con-
cuſſione dehifcit. ¹⁰ eroſionis autem curatio
magnam diligentiam poſtulat, quum ſit longa,
difficilis & periculofa. etenim parte membri
deficiente, ad ſolidationem ulcus non ducitur.
ulcus enim, non vulnus efficitur. rupturæ verò

B ³ faci-
Petit. repp. in MS. ^y Μακρὴ καὶ ^z Heniſch. & Goupyl. &
Petit. repp. in MS. ^z Αφικνέει Heniſch. rep. in MS.

¹ Protenditur. Heniſch. ² Compoſita. Petit. ³ Per
nares ſanguinem emittunt, ex fluente nare quæ recta
viſceri reſpondet. Heniſch. ⁴ Vel contentione oneris
gerendi, vel ejus impoſitione Heniſch. ⁵ Sc. vaſorum
Petit. ⁶ Neque ſubita Petit. ⁷ In cava capacitate
Heniſch. extra vaſa addit Petit. ⁸ Si e venâ manet,
minusque periculi adfert. Heniſch. ⁹ Sin arteriâ He-
niſch. ¹⁰ Curatio, ſi ex eroſione naſcitur, longa eſt,
difficilis & periculofa: ideoque propter defectionem
ad cicatricem ulcus non perducitur. Heniſch.

^a Διακονομένης Heniſch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Græ-
ci unâ voce ἀρτήν vocant. Petit. ^c ἥσων Heniſch. ^d Id
eſt ἐν τῇ composita. Petit. ^e ἥσων vox Jonica eſt, quæ
directionem & tractum ſignificat ἀπὸ τὸ ἱεσθ. Petit.
^f ἢ Heniſch. ^g Διὰ βρώσεως Heniſch. ^h ῥήγνυται Heniſch.
ⁱ Ἐξ ἀπινάως Heniſch. ^k Ἐκχέει Heniſch. rep. in MS.
^l Διὰ βρώσεως Heniſch. rep. in MS. ^m Ἐπανερωτῶν Heni-
ſch. ⁿ Πολυχρονίων Heniſch. ^o Διεσπείνεται Heniſch. ^p Ἐπα-
ναλωθῇ Heniſch. ^q Ἐξ ἀραιώσεως Heniſch. rep. in MS.
^r Supple φορῇ aut ἀναγωγῇ Petit. ^s Ἀπὸ τῇ Heniſch.
rep. in MS. ^t Αλλοθὶν id eſt collectum Petit. emend.
^u Ἀντιπερὶ οἷσι Heniſch. rep. in MS. ^x Συμφέρει Heniſch. &

τῇσι ῥῆξισι ἢ σύμφυσις ἐπιμότηρ. ψάει γὰρ ἀλ-
λῆλων τὰ πρῶματος τὰ χεῖρα· ἐστὶ δὲ ὧν ἡ
διαφορὴ δευτέρη ἐς κίνδυνον. ἀσινεστέτη δὲ, ἡ ἐπὶ
τῇσι ἀραιώσισι ἰσχυρὴ γὰρ αὐτομάτως, καὶ ἰητρίας
σύψις, καὶ ἑκφυζὺς ἰκάνη. σημάτων δὲ καὶ οἱ
πόποι, ἀφ' ὧν περ ἀνάγεται. ζυνὰ γὰρ πολλὰ σημεῖα,
καὶ ἡ ἀπάτη ῥηϊδίη, καὶ ἰητρὴν ἐτέρη. ἀπὸ σωμα-
χῆ μὲν ἔν τε λίαν ἐξ ἀραιώσιος ἀνάγεται. ἡ γὰρ τῶν
βρωμάτων τε καὶ τῶν πομάτων ψύξις τε καὶ σύψις
ἐς πύκνωσιν ἀγείρει μέρεα. ἀπὸ δὲ διαβρώσιος
ζυνοχέες εἰσὶ, καὶ μᾶλλον τῆς περτέρας· τὰ γὰρ
ἀναδάκνοισι τῶν ρευμάτων, καὶ περισσέχεται πολ-
λὸν χρόνον· ἀλλ' ἡ ἀπεπτύωσις, ἡ διηλαθὴ κατὰ
συνηγεστέτη δὲ σωμαχῶ ἐστὶν ἡ ῥῆξις. εἰ ἔν ἀπορρά-
γῃ κοτὲ, αἰμορραγία καὶ κατὰ μεγάλα, ὁκοῖα
ἀπὸ θώρηκος. ἰσχυρὰ γὰρ τῇδε τὰ φλεβία· σμικραὶ
δὲ καὶ αρτηρίαι· ἰδέη δὲ τὸ αἷμα καὶ κατὰ μέλαν,
ὑποξανθόν, καὶ κατακορέως λεῖον, ἡ σιόλοισι
μεμιγμένον, ζυν ναυτῇ καὶ ἐμέτῳ ἀναφερόμενον.
βῆξ μικρὴ, ἄλλοτε μὲν ζυν τῷ, ἄλλοτε δὲ μόυ-
νι ἀνευθεῖν ἀναγωγῆς. ζυνταλαιπώρεσι γὰρ ἡ δὲ
τηρὴν τῷ σωμαχῷ, ὡς ἀπὸ ταμνῆ καὶ ζυνημυλῆ
δῆξις, ἡ σύψις τὰ ἔλκεος ἐπὶ τοῖσι κατὰ πινυλῆ-
σι· πολλὸν δὲ μᾶλλον, λυὶ ψυχρὰ κατὰ ἡ θερ-
μὰ, ἡ σφυρὰ ἔν· ἐγγίγνεται δὲ καὶ πόνος τῷ σ-
μαχῇ μεπεξέτεροι· οἱ δὲ μέσφι· μετὰ φρένα
ἐμετοι, φλεγματώδεις· ἐπαναφέρουσι δὲ κοτὲ,
ἐπὶν ἐς μῆκος ἡ νῆσος ἐπιπαθῇ, καὶ μέζων ἔν
τῇδε αἰσθητῇ, πλῆθος πολὺ πυρετοῖ καὶ
μάλα ζυνοχέες, ἀλλὰ ῥεμωδείς· ἀπὸ δὲ κοιλίης
ἀνάγεται μέλαν καὶ πηνυλῆ, καὶ ἀπὸ δὲ τη-
ρῆς ἡ ἔν δὲ ἀπὸ φλεβῶς, πολλόν τι μελάντερον,
πολλὸν δὲ καὶ παγετώτερον· ναυτῇ πολλὴ καὶ ἐμε-
τος φλεγμάτων καὶ χολωδῶν, τοῖσι σιόλοισι συμμι-
γνυλῆ τὸ αἷμα, καὶ περθεβρώκη ὡν θρωπος· ἐν
γὰρ τῇ αὐτῇ χώρῃ ἀμφοῖν αἷμα ἀλίσεται καὶ ἡ τρο-
φή καὶ τὸ αἷμα. ἐξερύξις πολλὰ, βρομώδεις·
καὶ μὲν πολλὴ ζυλλεγῇ, ἀπορῆ, σκοτόδιος· λυὶ ἡ
ἐμεθῇ τῇδε, ῥῆξις, ἐκλυτοι, καυσώδεις τὸ σύμ-
παν, πόνος ζυνοχῆς τῆς κοιλίης· ἀπὸ δὲ τῆς τη-
ρῆς δὲ τηρῆς, μικρὸν καὶ σφόδρα ξανθὸν τὸ αἷ-
μα καὶ ζυν βηχὶ ἀνάγουσι· καὶ μὴ ἀνάγουσι δὲ,
διηνεκῶς βήουσι· αἰσθησις δὲ καὶ πόνος, ἔνθα ὁ
βρόγχος, μικρὸν τι νέρθεν ἢ ὑπερθεν· φωνὴ βραγ-
χώδεις, ἀσπερές· λυὶ δὲ ἀπὸ πνεύμονος ἡ, ἀ-
θρόως ἡ ἀναγωγῇ, ἐπὶ δὲ μᾶλλον, εἰ ἐκ δια-
βρώσιος. ζυν βηχὶ πολλὴ ξανθὸν κατὰ κορέως
ἀφρώδεις, σρογύλον, ὡς ἄλλω ἄλλης ἀναγω-
γῇ διακεκρίσθαι. ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν ζυνῷ ἀγείῳ φθο-
ρῇ τῶν τῶν θώρηκος ἀναγομένων, ἡ ἄλλη. διαση-
σις αὐτὰ ζυμμεμιγμένα ὡς ἐκ ὡς ἀφῆσις, ὡς
ὄντα μέρεα θώρηκος· τῷ δὲ ἰδέλῳ σαρκοειδέα δε-
κοῖς ἀν' κ' πλέυμονος ἔμμεναι μέρεα· θώρη-
κα βαρύνει, ἀπονή, ἐρύθημα περσώπῃ πολ-
λὸν τι μᾶλλον τῇδε· λυὶ ἡ ἀπὸ θώρηκα
κατεπίνῃ, ἡ ἐς τὸ περσώπῃ τὸ σέρνον πόνος δια-

σημαίνει

^a ὧν Henisch. ^b Ἐμφυζὺς Henisch. rep. in MS. ^c Sup-
ple ἐμέτῳ Petit. ζυν τ, Henisch. ^d Ὁ δὲ Petit. emend.
refertur enim ad πόνος. ^e Μετὰ φρένα Rufus Ephesius
vocat id quod inter tergum lumbosque, ubi renes
adhærescunt, locatum est. Lib. I. Cap. II. dicitur etiam
spatium quod scapulas interjacet, hinc dicitur inter-
scapulum Petit. ^f Ἀποστήσις Henisch. rep. in MS. ^g τῆς
Henisch. ^h τραχέως Henisch. rep. in MS. ⁱ Ἀπὸ δια-
φορῆς id est, aliud descremen. Petit. emend. ^k πηνυλῆ
Henisch. ^l Subaudiatur πηνυλῆ Petit.

A facilius solidatio, quia vulneris oræ se contingunt:
& hæc secundo periculi ordine consistit. mini-
mus in rarefactione metus subest: sponte enim san-
guis conquiescit, & adstrictio refrigeratioque in
medendo satis est. cæterum & sedes, unde san-
guis proficiscitur, observandæ sunt. siquidem
multa sunt communia indicia, & erroris occa-
sio in promptu est, curatioque diversa. à gulâ
igitur haud ita sæpe per rarefactionem solet san-
guis effluere, quum ob cibos potionisque re-
frigeratio & adstrictio ejus partes condenset.
quin etiam erosiones haud frequenter fiunt,
ac minus quam rarefactio gulam infestant. quip-
pe fluxiones erodentes non multum temporis in
ea subsistunt, sed aut expuuntur, aut ad in-
feriora pelluntur. frequentius gulæ incidit ru-
ptio. itaque si interdum rupta est, non tam ma-
gnæ, sicuti a pectore, sanguinis profusiones
fiunt: ¹ in causa est venularum quæ ibi sunt,
arteriarumque tenuitas. sanguis vero exiens
non magnopere nigricat, subflavus est, non
exactè lævorem habet: aut salivæ permixtus est.
cum nausea & vomitu rejicitur. levis tussicula ci-
tatur, modò humidum quippiam movens, mo-
dò arida. id evenit, quoniam gulæ affectum arte-
ria quoque participat, secundum illam extenta
& adhærescens. morsus vel adstrictio ulceris in-
ter devorandum percipitur: idque præsertim,
si bene frigida, aut calida, aut acerba sint, quæ
deglutias. nonnullos autem & gulæ ipsius ² dol-
or invadit, ad interscapulum usque interdum
pertinens. vomunt pituitosa. nonnunquam, si
morbus producitur & invalescit, cibum reji-
ciunt, cibos summopere fastidiunt. ³ febres haud
ita multum continuæ, sed erraticæ sunt. e ven-
triculo niger concretusque sanguis evomitur,
etiam si ab arteria fluxerit. si a vena, multo nigrior
compactiorque est. nausea multa adest, pituito-
sus biliosusque vomitus: si prius homo come-
dit, cum cibis mixtus sanguis ejicitur. in eo-
dem enim loco cibis sanguisque colligitur. ru-
ctus crebri fiunt, & virus olentes. quod si mul-
ta materia collecta est, angor animi vertigo-
que sequitur: ⁴ quum materiam vomuerunt,
sublevantur: resolvuntur tamen, penitus exæ-
stuant, assidueque dolet ventriculus. ab aspera
autem arteria paucus sanguis vehementer flavus,
per tussimque expellitur: qui nisi expellitur,
continens tussis inhæret. sensus verò & dolor in
guttore est, paullum supra aut infra: vox rau-
ca & obscura fit. si a pulmone, repente ube-
riorque sanguis emanat, idque magis si erosio
in causa sit: ⁵ tussis permolesta est: sanguis
vero exacte flavus, spumans, rotundus, ⁶ sic ut
pars ejecta a parte distincta sit. cæterum & in
communi vase corruptio eorum, quæ de pecto-
re exeunt, alia est: comparatione autem, per-
mixta discernas: ⁷ alioqui pectoris partes specie
carnosas, pulmonis esse partes censueris: verum
pectoris gravitas, indolentia, ruborque in fa-
cie multo magis in pulmonis vitio reperitur.
⁸ si in pectore noxa sit, in parte priori secun-
dum os pectorale, quod vocant, dolor lacera-
tam

¹ Illic enim graciles venulæ sunt, & minutæ arteriæ
Henisch. ² Ingeneratur & nonnullis dolor Stomachi
vomitibus dorfotenus pituitosi Henisch. ³ Regerunt au-
tem aliquando plurimum, ubi morbus in longum abit,
estque major inedia. Henisch. ⁴ Si vero hæc evomue-
rint. Henisch. ⁵ Cum magnâ tussi sanguis affatim ru-
tilus. Henisch. ⁶ Sic, ut ea, quæ rejiciuntur faciliè in-
ter se distingui possint. Petit. emend. ⁷ Prout se ha-
bent thoracis partes, pulmonis vero partes specie car-
nosas esse censueris Petit. emend. ⁸ Sin a thorace hau-
riat Henisch. si a pectore abforbeat Petit. rep. in MS.
Pulmo addatur. Petit. ut clarior sensus fiat.

σημαίνει τὴν ἐρώγητον μέρεσιν. βῆξ συνταῖς καὶ
μόλις ἀνάγχα. πὸ δὲ αἷμα ξανθὸν ἔχει καὶ
μέσως παχὺ, ἀναφρον. ἡ δὲ καὶ πινύμων ἐκ τῆς
παρόδου ξυμπάθησιν, προσδοῖ τὴν ἀφρώδεσιν.
ὁδὸς γὰρ θωρηκὸς ἐς ἀντηρίαν παλιν. ἡ δὲ
ἀπὸ παλιν, ξὺν βηξὶ μὲν, μέλαν δὲ καὶ λεῖον,
κακάδιον, βρομῶδες, ὁκοῖον τῆς σπινθῆρος, πόν-
τος τῆς παλιν ὁδὸς. πολλοὶ γὰρ θνήσκουσιν παλιν-
ελπὸν τῶν ξὺν πυρετῶ. ὡρὴ δὲ φέρει, ὑγρὴ
καὶ θερμὴ. πῶν δὲ τὸ ὑγρὸν καὶ θερμὸν ἔαρ. δεύτερον
τὸ θέρει, μετὰ πῶν ἡσόν, χερμὸν ἢ ἡκίστα. θνή-
σκουσιν δὲ, θέρει μὲν μάστιγα αἰμορραγίῃ. Φλε-
γμοναὶ γὰρ ἐκάρτα μεγάλα γίνονται τότε ἔαρ
δύτερον, ^a Φλεγμονὴ καὶ πυρετοῖσι καυσώδεσι.
Φθινοπῶρῳ ἢ, ὡς ὅτι πᾶν ῥηίδας ^b φθῶν γί-
νονται. ἀθρόον ἢ ἐρῶδες, ὅτι πᾶσι αἵματι ἀ-
ναγωγῇ, κῆν μικρὴ ἐν, κῆν ἡδὴ μεμύκη τὰ ῥα-
γύντα, ἔπειτα δυαδυμῇ, δυσελπίσῃ, δυογνώστῃ
βίου. πῆς γὰρ ἔως εὐσταθῆς, ὡς ὁρῶ μὲν ἐν ὧν
σφαγῇ ἱκελὸν πεπνυγῆ, μὴ ὁρῶ δὲ ἢ ἀμφὶ θά-
νατον. καὶ γὰρ καὶ τὰ μέζον τῶν ζώων, καὶ τὰ ἀλ-
κιμώτερα, ὁκοῖον οἱ ταῦροι, αἰμορραγίῃ θνήσκου-
σι ὥκιστα. ἀλλὰ πῶς μὲν ἔμεγα τὸ θῶμα. ^c θῶμα
ἢ μέγα πῶς. ὅτι γὰρ τῇ ἀπὸ πινύμων φερῇ μὲν
χαλεπωτάτῃ ἐσθῇ, ὅτι δυογνώσκουσιν ἐν ὧν
οἱ ἀνθρώποι, κῆν ἐν τῷ ἐχάτω ἔωσι. δοκέει ἢ ἐ-
γῶς τῶν τῆς πνεύμων ἀπορίῃ αἰτίῃ ἐμμε-
ναι. πῶν γὰρ κῆν σμικρὸς ἐν, θάνατον ὁρῶ-
δὲ καὶ ἐν ἐν πῶσι πᾶσι τοῖσι φοβερώτερον ἢ κα-
κίων. ἀπορίῃ δὲ καὶ ἐν πῶσι μετὰ τοῖσι κακοῖ-
σι, ἀφοδῇ θάνατον, καὶ ἐν κακίων ἢ φοβε-
ρώτερον.

ΚΕΦΑΛΗ γ.

Περὶ συγκοπῆς.

Εὐγὼ ^d ὅλως ὁ ἰητρὸς, ἡδὲ ὁ δημότης, εὐγὼ
ὅτι κλησὶν τῶν τῆς πάθης. ^e ὡς κύφον,
^f ἔχει κακὸν ἐν ὀνόματι. τί μὲν γὰρ μέζον, ἢ ὡκύτε-
ρον συγκοπῆς δυνάμις. πῶς ἢ ὄνομα ἔπερον εἰς ὅτι
κλησὶν τῶν τῆς πάθης. ^g πῶς γὰρ μαλὸν εὐσημον. τί ἢ
καρδίας ἄλλο κατελῶτερον ἐς ζῶν, ἢ ἐς θάνα-
τον. εἰ δὲ τῶν συγκοπῆς ἀπὸν τῆς καρδίας νῆσον ἐμ-
μεναι, ἢ αὐτῶν σὺν τῇ ἐν αὐτῇ τῆς ζῶν δυνά-
μις. πῶς τὸ πάθος τῆς ὀλέθρου, ποιῶν καὶ ἰδέη.
ἐστὶ γὰρ τὸ πάθος, λύσις τῆς δεσμῶν τῆς ἐς ζῶν
δυνάμις, αἰτίαν τῇ συστάσει τῆς αἰσθάνου ἐόν.
τῆς γὰρ αἰτίαν λαβὸν, ἐμεθίσιν, ἀλλ' ἐς ἀξί-
λυσιν τρέπει. καὶ ἔμεγα τὸ θῶμα. καὶ γὰρ καὶ
ἐπεὶ πάθος ἴδια καὶ ὅτι καὶ πῶν ⁱ μερέων ἐστὶ,
οἷσι περ ^k ἐμφύει, καὶ τῶν ἐξ ἀποπτεται βλαβῶ-
νες μὲν οἱ λοιμώδεις ἦσαν, καὶ σφόδρα κα-
κοήθεις, ἐξ ἄλλων ἢ γίνονται ἐξ ἀποπτεται. νόσων ἢ πέ-
ταν, ὅτι πᾶσι ἢ κεφαλῆς. ^l τῶν δὲ ἐν καὶ ἢ
συγκοπῇ καρδίας ἐστὶ καὶ ^m ζῶν νοῦς. ὁκοῖον ἢ
σομάχῃ ἢ γένοντα τὸ πάθος ἐμμεναι, ἐνεκα σπῆ-
σι τε καὶ οἶνον, μετεξέτεροι ἢ καὶ ψυχῆς, ἢ ⁿ δύ-
ναμις ^o ἐπῆν, καὶ τὸ κακὸν ἐξελάτῃ, οἱ δὲ μοι
δοκέει καὶ τῶν φρενῶν τῶν καὶ κεφαλῆς, καὶ ^p

^a Χερμὸν δὲ Petit. emend. ^b Φθῶν Henisch. ^c Θῶμα Henisch. ^d ὅλως Henisch. ^e ἢ γὰρ συγκοπῇ, αἰ κύφον κακὸν ἐν ὀνόματι, &c. Petit. emend. ^f οὐ Henisch. ^g Πῶς γὰρ Henisch. rep. in MS. ^h θῶμα Henisch. rep. in MS. ⁱ μερέων Henisch. rep. in MS. ^k Παρεμφύει Henisch. rep. in MS. ^l οἷσι παρεμφύει Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^m ζῶν Henisch. & Petit. repp. in MS. qui & emend. ⁿ id est τῆς ζωτικῆς Petit. ^o Δυνάμις Henisch. ^p ἐπῆν Henisch. rep. in MS.

¹ Sed si à latere cum tussi Henisch. ² Dolor lateris.

A tam partem ostendit. ingens tussis adest vix aliquid extrudens: sanguis non multum flavus est, modicè crassus, spuma carens. quod si & pulmone in transitu noxam impertiat, aliquid etiam spumæ consequitur. quandoquidem ex pectore in arteriam per pulmonem iter datur. ¹ si a membrana costas vestiente, per tussim quidem sanguis funditur: sed niger, lævis, tetri odoris, virosique, qualis ex putridis rebus exhalat: dolor succingentis membranæ acutus vexat. multi ex his cum febre, ut pleuritici solent, intereunt. tempus anni humidum calidumque sanguinis emissionem maximè procreat. tale est humidum & calidum ver: secundo loco æstas, autumnus minus, hyems minime. æstate maximè moriuntur ob sanguinis effluuium, quo tempore haud ita magnæ phlegmonæ oriuntur: vere secundo, ² phlegmonis & urentibus febribus consumuntur: autumno plurimum tabes, ³ quas Græci φθῶν dicunt, eveniunt. ut semel autem dictum sit, omnem sanguinis rejectionem, quantumvis modicam, quamvis jam rupta vasa coiverint, comitatur mœror, diffidentia, vitæ desperatio. quis enim est adeo firmo & constanti animo qui se jugulationi simile quiddam passum esse conspiciens non futuram mortem vereatur & perhorrescat? nam & grandiora animalia & robustiora, quales tauri sunt, sanguinis profusione celerimè perduntur. verum hoc haud magnopere mirandum est: illud summâ admiratione dignum, quod in solâ ex pulmone rejectione quæ omnium sævissima est, homines animum non despondent, quum tamen in extremo discrimine versentur. pulmonis indolentiam hujusce rei causam ego statuo. quilibet enim dolor, quamvis exiguus, interitus metum injicit, & plerumque terribior est quàm ⁴ periculior: contra indolentia in plurimis vel magnis morbis a morte securitatem præstat, damnosiorque est, quàm terribior.

CAPUT TERTIUM.

De Syncopa.

D Rectè planè medicus & vulgus, rectè, inquam, huic affectui ⁶ nomen indiderunt. ⁷ O Cyphon: cujus mali est nomen? ecquid enim majus? ecquid celerius Syncopæ ⁸ facultate? ecquodnam aliud nomen ad hanc rem appellandam significantius? quid vero corde ad mortem vitamve ⁹ potentius? neque Syncopam, cordis ægritudinem esse, aut vitalis in eo potestatis detrimentum, non credendum est. tanta est mortis celeritas, & talis morbi species. quippe is affectus vinculorum potestatis vitam fovētis dissolutio est, hominis constitutioni adversarius. hanc enim tenaciter corripit non dimittit, sed dissolvit ac dissipat. neque id magnum est miraculum: nam & alii affectus quorundam membrorum quibus inhærescunt, indeque accenduntur, proprii sunt & periculosi. ¹⁰ βλαβῶν id est inguinum tumores, pestiferi & permaligni, jecoris foboles sunt, nullaque alia ex parte prodeunt: tetanus autem, nervorum labes est, comitialis morbus caput obsidet. pari igitur ratione & Syncopa, cordis & vitæ ægritudo est. quicunque vero stomachi affectum Syncopam esse opinantur, quoniam cibus vinoque in nonnullis & frigida vires refectæ sunt, & ægritudo sublata, iidem mihi videntur capillorum capitis & cutis affectum esse Phrenitin ^{opina-}

Henisch. ³ Hyeme vero phlegmonis &c. Petit. emend. ⁴ Infestior Henisch. ⁵ De incisione vitalium ut pereleganter interpretatur Gregorius Magnus Dialogor. lib. 3. cap. 33. συγκοπῇ enim τῶν τῶν συγκοπῇ à concidendo, utpote quæ nexus animæ & corporis subito abscindat. Petit. ⁶ Vocabulum, quo appellaretur, invenit: sane syncope celeriter opprimentis mali nomen est. quid igitur majus, an promptius Syncope ad perdendum? Petit. emend. ⁷ Dii vestram fidem, Henisch. ⁸ Vi & potentiâ? Henisch. ⁹ Capitalius Henisch.

Ἐ δὲ δερματὶ νῆσον ἡγεῖσθαι, ἔνεκεν κερῇ καὶ πίξι αὐ-
 τῶν ῥηίζουσι οἱ φρενιτικοί. ἀλλὰ γὰρ ἡ καρδίας ² γει-
 τόνημα ³ καίριον ἐστὶ τὸ σμάχ⁴, ἐξ ὧν ἐλκει
 ἡ καρδίη οἰκτεῖν ἢ ἀξύνφορον. καὶ γὰρ καὶ Διὰ
 πνέοντα ἐλκει πνέοντα εἰς ἀναπνοὴν ἢ καρδίην,
 ἀλλ' ἐχὶ πνεύμων ἐξ ἰσῆς δέχῃς ἀναπνεῖν. ὅ γὰρ
 ἐν τοῖσι ὀργάνοις αἱ δυνάμεις, ἀλλ' ἐνθα ⁵ δέχῃ
 ζωῆς ἢ καὶ ἰσχύος. ⁶ σμάχ⁷ δ' ἔτε δέχῃ,
 ὅτε ⁸ χωρίον ζωῆς βλαβήσεται, δὲ τις Διὰ ἀπο-
 νίλῃ. καὶ γὰρ καὶ τὰ ⁹ καρδιοβόλα βρώματα, ὅ
 τὸν σμάχον σίνετα, ἀλλὰ δι' αὐτοῦ τὴν καρδίαν
 ἐπεὶ καὶ οἱ ὅτι τοῖςδε θνήσκοντες, σημεῖα ἰσχύος
 καρδίας πάθος, σφυγμὸς μικρὸς, ἀδρανείας,
 πᾶσα γὰρ τῆς καρδίας, ὅτι πηδῇσι καρτερῇ σκοπό-
 δινος, λειποθυμία, νάρκη, καὶ παρέσεις μελέων,
 ἰσχυρὸς ἀσχετος ¹⁰ πύλῃς, ψύξις, ὅλα ἀνασθη-
 σίη, ἀφωνή. πᾶ δὲ τὸν σμάχον πύλῃς τὰδε
 αἴτια ἢ αὐτὴς ἰσχύος; ναυτίη, ἔμετος, ἀποσιτίη,
 λυγξ, ἐρύξις, ὀξυρεγμία. ὅτι δὲ τοῖσι καρ-
 διώσασιν, καὶ αἰσθῇσι ὀξύτεροι, ὡς ¹¹ ἰδεῖν καὶ ἀκού-
 σαι μᾶλλον ἢ προἰέναι καὶ γνώμῃ εὐσετέστεροι, καὶ
 ψυχῇ καθαρώτεροι, καὶ τὰδε σὺν εἰς τὰ παρεόντα
 μένον, καὶ εἰς τὰ μέλλοντα μάντιες ἀτρεκέες. μὴ
 οὖν καὶ αἰδέ σμάχ¹² αἱ δυνάμεις, ἀλλὰ καρδίας
 ἐνθα καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ ἡ φύσις αὐτῆς ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴

των ἐς τὸ ἐξαπὼν ὀπτασίες, εἰς τὴν ἐναντίαν^a με-
ταβάλλειν ἰδέω. ^b ἐπὶ τὴν λυθὴν τῆς φύσεως τὰ
δεσμά. πῶς ἐστὶ ἡ συγκρατή. τότε ἰδρῶς^c ἀχρεὺς
πάντη τῶ σώματος, ἀναπνοή ψυχρὴ, ^d αἱμὸς
ἀναρίνας πολὺς, ἀδύσφοι. ἐξήρα^e γὰρ τ' ἄλλα.
αἱτὴρ καὶ τὰ ἄλλα διψαλέα ὄργανα, σῶμα, σῶμα-
χος^f ἔρα λεπτὰ, ὑδατώδεια καὶ λίγη τὰ πολλὰ μὲν
ξηρὴ, ἐστὶ καὶ οἱ ὑποφύε^g βραχέα χολώδεια,
παλὺς παλῶ^h. ⁱ Διαρρέει καὶ τὰ ὅσα λυόμε-
να καὶ ἀπὸ πάντων ὡς ἐν ποταμῷ ἐς τὸ ἔξω ἢ φορῇ
ψυχρῆς κατὰσεισις, αἰσθησις σύμπασι κατὰρῃ,
ἀλγόνια λεπτὰ, γνώμη μαντική. περιγνώσκουσι μὲν
ἐν πρώτῃ μὲν ὠπτεῖσι^j βίου τὴν μεταλλαγὴν
ἐπειτα τοῖσι παρεῖσι περιλέγουσι τὰ αὐτῆς ἐσόμενα^k οἱ
καὶ αὐτῆς μὲν ἔσθ' ὅτε, καὶ ἄλλο^l φασὶ δο-
κέουσι τῇ δοκῶσι^m καὶ τῇ εἰρημένῃⁿ θωμάζουσι
ὠνθρώποι. μετεξέτεροι^o καὶ περιλαλέουσι τῶν κα-
ποιομένων τοῖσι, τὰ καὶ μὲν παρὸν^p ὁρεῖντες αὐ-
τοὶ μένοι, ὑπὸ λεπτῆς καὶ κατὰρῆς αἰσθησι^q.
τὰ καὶ οἱ^r αὐτῆς τῇ ψυχῆς περιγνώσκουσι, καὶ διη-
γευμένης τῆς αἰσθησις οἱσὶ ξυνέπονται. παρὸν μὲν
καὶ ἐν ἰλὺι τοῖσιν ὑγροῖσιν ἔλιν καὶ ζῶφω^s ἐπεὶ καὶ
πᾶσι^t ἐξήντησε ἡ νόσος, καὶ ἀπὸ τῶ ὀφθαλμῶν
τὴν^u ἀχλὺν ἔλε, ἐρέουσι τὰτε ἐν τῷ ἔρει, καὶ
γυμνῇ τῇ ψυχῇ γίνονται^v μάντιες ἀτρεκέες^w οἱ καὶ
ἐς ποσὶν^x λεπτότη^y ὑγρῶν καὶ τῇ γνώμῃς ἀφι-
γυμνοὶ^z μάλα τοῖσι περιγίνονται, ^{aa} ἐξήρα^{ab} μὲν ἡ-
δὴ τῇ ζωικῆς δυνάμει^{ac}.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ε.

Περὶ Χολέρας.

Η Χολέρα, παλινόροσος ἐστὶ φορῇ^a τῇ ὕλης τῇ ἐν
τῷ παντὶ ἐς τὸ σῶμα^b, καὶ τὴν κοιλίαν,
καὶ τὰ ἔντερα, ὁξυῖται^c κακόν^d διεκτέλει^e καὶ ὑπερθε-
ν μὲν ἐς ἔμετον τὰ ἐν τῷ σῶμα^f ἀλιζόμενα. ἀπὸ
καὶ τῇ κατὰ διεξόδα τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ τοῖς ἐντέροις
ὑγρῶν. ἰδέω καὶ τὰ πρῶτα μὲν ὑδατώδεια τὰ δὲ ἐμέ-
του^g τὰ καὶ δὲ ἔδρης, κόπρῃνα ὑγρῶν, δυσώδεια.
^h ἀπέψιες καὶ ξυνεχέεςⁱ αἱ τῆςδε περιφάσεις^j καὶ
πᾶσι^k δοκῶσι^l φλεγματώδεια, ἐπειτα χολώ-
δεια. τὰ πρῶτα^m μέρη, ⁿ ῥηϊδίως ἀπον^o. ἐπειτα
καὶ ἐν ἔντεσι μὲν ὁ σῶμα^p, κατὰρ^q καὶ τῇ ἐπὶ σρό-
φον^r καὶ ἐς τὸ κακίον ὀπτιδιδῶ^s, καὶ σρόφοι^t μέ-
ζονες, λειποθυμία, ἐκλυσις^u μελέων, ἀπορῆ,
ἀποσιτή^v καὶ καὶ πὶ περιγινώσκονται, πολλὰ^w ροί-
ζω^x ἐν ναυτίᾳ ἐς ἔμετον^y διεκτέλει^z ξανθὴ χολὴ κα-
τακορέως καὶ τὰ διαχωρήματα ὅμοια^{aa} πασμοῖ,
ξυνολεῖ μὲν τῶν ἐν τῇ κνήμῃ, καὶ βραχίονων
δάκτυλοι καμπύλοι, σκοτόδινοι, λυγροί, ὄνυχες
πελιδνοί, κατὰψυξις ἀκρεῖα ψυχρῶν, καὶ τὸ ὅλον
ρίγναι^{ab} καὶ ἐς τελευτῇ^{ac} ἡ καὶ τὸ κακόν, αἱτὴρ
ἰδρῶν ὠνθρώπων^{ad} χολὴ μέλαινα ἀνω καὶ κατὰ. ἔρα
^{ae} ἀφῆται^{af} κύστις ὑπὸ πασμοῦ^{ag} ἀλλ' ἔδὲ ἔρον ἀλίζε-
ται ὑπὸ τῇ ἐς τὸ ἔντερον τῶν ὑγρῶν μετοχετεύσεως^{ah}.
ἀφωνή, σφυγμοὶ σμικρότατοι καὶ πυκνότατοι,
^{ai} ὁκοῖσι^{aj} τῇ ζυγχοῦ^{ak} ἐντέσις ἐμέτῃ^{al} ξυνεχέες
κενε-

^a Μεταβαίνει Henisch. ^b Ἐπὶ τῷ Henisch. rep. in MS. ^c Τὸ σῶμα^d πάντη ἀχρεὺς Henisch. rep. in MS. ^d Αἱ-
μὸς ἀναρίνας πολὺς, vapor per cutem multus Petit. emend. ^e Διαρρέει Henisch. ^f Ἀπὸ τοῖς Henisch. ^g Ἀλλοφάσεν. id.
delirare Petit. emend. ^h Ὁμαζέου Henisch. rep. in MS. ⁱ Ὁρεῖντες Henisch. ^k Ἀπὸ τῶν Petit. emend. ^l Fortasse
ἐν ἰλὺι τοῖσιν ὑγροῖσι. Petit. ^m Ἐξήντησε Henisch. ⁿ Ἀχλὺν
ἔλεν ἔρισι Henisch. Ὁρεῖντες vident. Petit. emend. ^o Μαν-
τικής Henisch. ^p Ἐξυμωμένης Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^q Ἀπὸ ψυχῆς Henisch. rep. in MS. ^r καὶ τῆςδε Henisch. ^s Τὰ
πρῶτα μὲν. Petit. emend. ^t ῥηϊδίως Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ^u Μείζονες Henisch. rep. in MS. ^x Μυῖων He-

A molem incrementa in contrarium statum pro-
labuntur. ubi ergo naturæ nexus soluti fuerint,
ea Syncopa est. tunc sudor ingens toto corpore
funditur, & nullo pacto compescitur. spiratio fri-
gida est, ¹ vapor è naribus multus exhalat. siti
non vexantur: cætera enim exaruerunt. quin
etiam alia instrumenta sitiunt, os & gula: uri-
na tenuis & aquea redditur. alvus plurimum ad-
stricta est: nonnunquam tamen pauca quædam
biliosa descendunt. copiosa & ² aliena humidi-
tas redundat, ossa quoque tabescentia diffuunt:
& undique, ut in flumine, ad exteriora omnia
dilabuntur. animus stabilis & constans est: sensus
B omnis purus & integer, subtile ingenium, mens
vaticinando idonea. primum quidem se ipsos de
vitâ migraturos præsentunt, deinde præsentibus
futura denuntiant. nonnulli vero interdum
eorum dictis fidem non habendam putant, sed di-
ctorum eventus homines in eorum admirationem
concitant. aliqui præterea ex his cum quibusdam vi-
tâ defunctis sermonem habent, fortasse quidem ipsi
foli præsens acumine & puritate eos adesse cer-
nentes, aut forte ipsorum animo viros cum qui-
bus versaturi sunt, prænoscente atque enarran-
te. quippe antea in lutulentis humoribus & caligi-
ne demersus erat: quos ubi morbus exhaustit, & ab
C oculis tenebras deterfit, quæ in aëre fiunt prædicant,
exutoque fordibus animo, veracissimi va-
tes efficiuntur. sed quorum succi & ingenium adeo
extenuati sunt, ii non diu admodum solent esse su-
perstites, quum eorum vitalis potentia jam ³ in aë-
rem cesserit atque abierit.

CAPUT QUINTUM.

De Cholera.

Cholera est materiæ a toto corpore in gulam,
ventriculum & intestina retro fluens motio:
vitium acutissimum. supra enim per vomitum e-
rumpunt, quæ in ore ventriculi & gula congesta
D fuerant: infra dejiciuntur humores in ventriculo
intestinisque natantes. in primis quæ evomuntur,
aquæ similia sunt: quæ anus effundit, sterco-
rea, liquida, tetrique odoris sentiuntur. siqui-
dem longa cruditas id malum excitavit quod si per
Clysterem elewantur, primò pituitosa, mox bi-
liosa feruntur. initio quidem facilis morbus est,
dolore vacans: postea verò tensiones in ore ven-
triculi & gula, tormina in ventre nascuntur. si
magis sæviat morbus, & tormina augescant, a-
nima deficit, membra resolvuntur, cibos exhor-
rent, ⁴ mens consternatur. si quid acceperint,
E cum magno tumultu nausea & vomitus invadit,
tum sincerè flava bilis expellitur; dejectiones quo-
que similes sunt: nervi tenduntur, tibiarum bra-
chiorumque muscoli convelluntur; digiti incur-
vantur: vertigo oboritur, singultiant: Ungues
livent, algent extrema, totum corpus rigore
concutitur. si malum ad ultimum venit, tum verò
ægotus sudore perfunditur: bilis atra supra infraque
prorumpit. convulsione impedita vesica, lotium co-
hibetur, quod tamen, quum in intestina humores de-
riventur, abundare non potest: voce privantur,
arteriarum pulsatus minimi sunt ac frequentissimi:
cujusmodi in Syncopa proposuimus. conatus ad vo-
Cmen-

nisch. ¹ Αποσιτή, ἀπορῆ Henisch. rep. in MS. ² Διη-
γεῖται Henisch. ³ Σχεδὸν κύστις Henisch. rep. in MS. ⁴ Χρη-
τα Petit. rep. in MS. ⁵ ἔρα σχεδὸν κύστις ὑπὸ σπασμῷ vel
ἔρα ἔκ ἀφῆται σχεδὸν κύστις ὑπὸ σπασμῷ Urina suppressa
ob convulsionem vesicæ Petit. emend. ^a Ὁκοῖσι vel
ὄκως Petit. ^b Ξυνολεῖς κυανὰ Henisch. & Goupyl. repp.
in MS.

¹ Magnum nares volvunt anhelitum, id est, siti &c. He-
nisch. ² Mador ingens Henisch. ³ Quasi consecrata &c. non
jam humana sed divina abierit. ⁴ Animus Henisch.

κενεαί, περιθυμία τεινισμάδες, ξηραί, ἀχυ-
λοι· θάνατος^a ἐπὶ ὁδῶν καὶ οἰκίῃς, ^b
παραμῶ καὶ πνιγί, καὶ ἐμέτω κενῶ. Φέρει μὲν
τὸ πάθος, ^c ὥρῃ μὲν θέρει, ^d δύνειρον δὲ φθι-
νόπαρον, ἢ ἥσον, χειμῶν ἤκιστα· ἡλικία δὲ,
αἱ τῶν νέων καὶ ^e ἀκμαζόντων, γῆρας ἤκιστα,
παιδία δὲ, τρεῖς μᾶλλον, ἀλλ' ὁ θάνατος
δεῖα.

Κ Ε Φ Α Λ Η 5.

Περὶ Εἰλεῖς.

Εντέροις γίνεταί μὲν φλεγμονή, ὁδύνῃ ὀλε-
θρῶν ἐμποῖσα. θνήσκουσιν γὰρ μυεῖς σφόδ-
ρα καρπεροῖσι· ἐγγίγνεταί δὲ καὶ πνεῦμα ψυχρὸν,
δυσχρὸν, ὅτε καὶ τῶν περὶ τὸν ῥιθιδίον, ὅτε ἀνω ^a αἰελέμε-
ται· μένει δὲ ὁ πνεύματι ἐλαιομένον, ἐν ὀλίγῃσι τῶν
αἰῶν ἐλίσσει· τῆνκε καὶ τὸ πάθος ὁπλίσκῃσιν ἔχεν
εἰλεόν. κῆν παρὰ τοῖς σφόδροις δὲ καὶ ^b πίεσις, καὶ
μάλθαξις τῶν ἐντέρων ἐν, καὶ πολὺ τὸ ὑπερ-
σπριον ὑπερίσχυ, ^c χορδαίος ^d τὸ τοῖσιν ἐν· ὅ-
νομα δὲ ἐν ψήσις μὲν γὰρ ἡ μάλθαξις· χορδή δὲ ἐν-
τέρων ἐπαύνημον. καὶ γὰρ καὶ ὁπλίσκῃσιν τὸ μεσεν-
τερὸν ἐκλίσκῃσιν οἱ παρὰ τὸν, τὰ μεσῆν νεῦρα
καὶ τὰ ἀγγεῖα, καὶ τὰς ὑμῶν τὰς αἰσθησῶν τῶν
ἐντέρων. αἰτία δὲ ^e εἰλεῖς, συνεχὴς μὲν διαφθορῇ
σιτίων πολλῶν καὶ ποικίλων, καὶ ^f ξυνηθέων,
καὶ ἄλλῃ ἐπὶ ἄλλῃ ἀπεψίῃ, μάλιστα δὲ ὁπλ-
τοῖσι ^g εἰλεῖσιν, ^h ὁκοῖον τι μέλανι ⁱ σπίνῃς.
ὅτε ἀδόκητος ^j ὁ πνιγί, ἢ ψύξις, ἢ ψυχρο-
πόσις ἐφ' ἰδρῶτι, ^k ἀδῶν ἢ χανδόν· καὶ οἷσι δὲ
ἐντέρον ἐς τὸν ὄραον ξὺν κέπρῳ κατέβη, καὶ ὅτε
αἰσθησῶν ἐς τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἀνελήθη βίη, τρεῖς-
σι δὲ ὁπλίσκῃσιν τὰ κατὰ ἐντέρα· ξυνη-
θες δὲ τὸ πάθος παιδοῖσι, ^l οἷσιν περὶ αὐτὸν ἀπε-
ψίῃ ἢ, καὶ τὸ βλάσθ· διαδιδράσκουσιν μᾶλλον δὲ,
ἀλλ' ὅτε τὸ ἔθος καὶ τὴν ὑγρότητα τῶν ἐντέρων· ὀλι-
ωθεῖ γὰρ γέροντες δὲ, ^m καὶ μάλᾳ μὲν πάσχει, πε-
ρὶ γίγνεταί δὲ ἡκιστα· ὥρῃ θέρει· πικρὰ μᾶλλον
ἢ ⁿ φθινόπαρον δὲ χειμῶνι, ἀμφοῖν δὲ ἐ-
πιμᾶλλον θέρει. ^o πολλοῖσι μὲν ἐν ὁπλ· τρεῖς-
σιν σφόδροις θνήσκουσιν αὐτίκα· μετεξέτεροι δὲ καὶ
πύ· ἐγγίγνεταί, καὶ αὐτοῖς μελανθῆναι τότε τὸ
ἐντέρον καὶ διασπαρῆν ἐξέπεσε, καὶ ἔτις ἐξέλιπον.
ζύνεσι δὲ αὐτοῖσι, εἰ μὲν ὁπλίσκῃς ^p εἰλεῖς εἴη,
πύ· ἐλαιομένον, σμάχῃσιν παρὰ τὸν, ἐκλυ-
σις, μαλακίη, ἐρεῦξις κενῶ καὶ ὅτε ὠφελῶ-
σαι, κοιλίῃ ὑπερσπρίσκει φύσιν, ὁδοιπορίῃ
μεσφί· ὅρῃς, διεξοδοὶ δὲ αἰτελείς· ὡς δὲ ^q ὁπλ-
πᾶσιν ἰσχυρὸς εἰλεῖς, πάντων ἀνω ἢ φορῇ, πνευ-
μάτων, ^r φλέγματι, ^s χολῇ. ^t ἐμῶσι γοῦν
παρὰ ἐξωχρῶσι, ψυχρῶσι τὸ πᾶν σκῆνος· πύ·
παλὺς, ἀναπνοή κακῇ, ^u διψαλέοι· ὡς δὲ καὶ
θνήσκουσιν μέλλωσι, ^v ἰδρῶς ψυχρῶς, δυσουρίῃ, ἐ-
δρῇ ἀπολελημμένη, ὡς μὲν ἰσχυρὸν ἔλασμα διε-
λάσκει· κέπρῳ ἐμῶσι, ὡς θρωπὶ ἀφῶνοι, σφυγ-
μοῖ

^a Ἐπὶ ὁδῶν Henisch. ^b Σπασμός Henisch. rep. in MS.
^c Ἐν τῇ μὲν θέρει Henisch. rep. in MS. ^d Ἀκμαζόντων Henisch. rep.
in MS. ^e Ἀνελθόμενος Henisch. ^f Ἐψήσις Petit. emend. ^g χορ-
δαίος alii καὶ τῆς ἐψήσις, id est, elixatione & χορδῆς inte-
stino. verum potius ex ἀπτεῖς, id est, contingere at-
que coalescere & χορδῇ. Petit. ^h Διὰ τὸ Henisch. rep. in
MS. ⁱ Εἰλεῖς Henisch. ^k ξυνηθέων Henisch. rep. in MS.
^l Εἰλεῖσιν Henisch. ἐλαιομένον Scaliger emend. ἐλαιομένον sup-
ple σπίνῃς. Petit. ^m Ὅμοῖον ἐστὶ μέλαν σπίνῃς Petit. emend. ⁿ Σπ-
πίνῃ Henisch. rep. in MS. ^o οὐδὲ Henisch. rep. in MS.
^p Ἀδῶν Henisch. rep. in MS. ^q οἷσιν περὶ Henisch. rep. in

A mendum perpetui ac inanes fiunt. inclinatio ad de-
jiciendum prompta, quam πνιγμὸν Græci vocant,
ficca tamen, nihilque succi egerens. mors demum
sequitur doloribus plena & miseranda per convul-
sionem, strangulatum & inanem vomitum. id ge-
nus maximè Æstate grassari consuevit: secundo per
Autumum, minus Vere, Hyberno tempore mini-
mè. inter ætates autem juvenia, & ea quæ robu-
stior est, hoc ferè corripiuntur: senectæ rarissimè:
puerī magis, quam Senes. sed non mortiferè.

CAPUT SEXTUM.

De Hileo Græcè vocato, Latine Volvulo.

B Phlegmone in intestinis gignitur, perniciosum
dolorem movens. quippe innumeri torminibus
acerbissimis necantur. in hisce & frigidus flatus &
lentus colligitur, nec infra, nec supra facile pe-
netrans. commoratur autem diu, perque supe-
riorum intestinum angustos anfractus revolvitur.
unde & affectus, εἰλεῖς, Latine volvuli, nomen
accepit. quod si ad tormina compressio, & remol-
litio intestinum accesserit, multumque inum
ventrem superaverit, id vero jam χορδαίος est. quod
nomen ultimâ parte elixationem remollitionemve
significat: χορδῇ autem intestinum vocabulum est.
C Græci enim veteres μεσεντέριοι id est lactes nominarunt
ἐπιχορδῖδα, nervos scilicet interjacentes, & vascula,
& membranas, quæ intestinum stabilimenta &
fulcimina sunt. volvuli causa est perpetua ciborum
multorum, diversorum inusitatorumque corru-
ptio, & alia super aliam cruditas: præcipuè ab
usu ciborum, qui volvulum excitare consueve-
runt: quale est sepiæ atramentum in ferculis sum-
ptum. idem existimandum de plaga est, de fri-
gore, de frigida potione, si, dum quis sudat,
eam largè abundeque ingurgitaverit. ad hæc iis
volvulus accidit, quibus intestinum cum sterco-
re in scrotum procidit, neque in ventrem repul-
sum, sed per vim retentum fuit, his inferiora
intestina Phlegmone vexari solita sunt. pueros hic
affectus crebro malè habet, utpote quos sæpe
cruditas infestat. hi tamen sæpius etiam sane-
scunt, cum ob consuetudinem, tum ob humi-
ditatem intestinum. lubrica enim sunt. senes
rarò afficiuntur, sed multo perniciosius æstas magis
quàm ver hujus mali referta est, autumnus quàm
Hyems: æstas utrumque superat. multi quidem vi
torminum repente intereunt: aliis intestinum sup-
purat, deinde nigricans, tunc & putrefactum
excidit, atque ita deficiunt. Mediocre volvu-
lum hæc symptomata comitantur, ¹ dolor ober-
rans, in Stomacho humiditas superans, exolutio,
mollitia, ructus inanes, nihil proficientes: alvus
flatibus perstrepens, qui ad podicem usque prope-
rant, sed ibi exitus intercluditur. sin autem ex
toto volvulus occupet, omnia fursum petunt,
flatus, pituita, bilis: hæcque vomitu prodeunt.
fiunt perpallidi, frigent toto corpore, acer-
bo dolore cruciantur, malè spirant, sitiunt.
quibus verò jamjam mors instat, gelidus sudor
emanat, urina difficulter exit: anus tam arctè
clausus est, ut neque vel tenuem acum possis adi-
gere: stercus per os redditur: vox aboletur, arteriæ
rarò

MS. ¹ Διὰ τῆς σπίνῃς, Scaliger emend. ² Πολύς Scaliger
emend. ³ Τοῖσι τοῖσιν, Henisch. rep. in MS. ⁴ Πύ·
Henisch. rep. in MS. ⁵ Εἰλεῖς Henisch. ⁶ Μίχρη Heni-
sch. rep. in MS. ⁷ Ἐπὶ τῶν Petit. emend. tuncque sen-
sus est si vehementior fuerit volvulus. ⁸ φλέγματι Heni-
sch. rep. in MS. ⁹ Ἐμοῖσι Henisch. ¹⁰ Διψαλέοι Henisch.
ast διψαλέοι Scaliger emend. ¹¹ ἰδρῶς Henisch. ast ἰδρῶς
Scaliger emend.

¹ Dolor oberrans in Stomacho, mador, exolutio
&c. Henisch.

μοὶ πρὸς τὸν μὲν δῆλον, σμικροὶ πρὸς θανάτῳ δὲ
σμικρότατοι, καὶ πυκνότεροι, καὶ ἐκλείποντες. τὰ
δὲ μὲν ἐν τοῖσι λεπτοῖσι ἐντέροισι ^a ζυμεμπίη. αἰ-
τὴρ καὶ κώλῳ τὰ αὐτὰ πάθη γίνεσθαι, καὶ τὰ
ζυμώσιν ὁμοία, καὶ ἡ αὐτὴ συμμορφὴ τῶν ἐν
μετεξέτεροι Διαιτῶν καὶ ἐν τῷ ^b πύθῳ ^c ἐγ-
γίνεσθαι τῷ κώλῳ. αἰτὴ ^d τὸ βάθος τὸ σαρκοειδές
τῶ ἐντέροι. πόνος δὲ ἰσχνός μὲν, ἡ δὲ ὀξὺς ἐπὶ τοῖ-
σι λεπτοῖσι ἐντέροισι. πάλαι δὲ καὶ βάρυνος ἰσχνόν
ἐπὶ τῷ κώλῳ. Διαιτῶν δὲ ὁ πόνος, ἄλλοτε μὲν ἐ-
πὶ τῇσι πάλαισι, ὅτε φαντασίᾳ ἐγγίνεσθαι πάλαι-
σι δὲ καὶ γὰρ πυρεταίνεσθαι οἶδε. ἄλλοτε δὲ ἐπὶ
τῇσι ^e νωθῇσι ἐνθάδε καὶ ἐνθάδε, ὡς δοκέειν τὴν ὀδυ-
νῶν ἥπατος ἢ σπληνὸς ἐμμεναί, ^f αὐτὴς κοτε ἐν τοῖ-
σι κενεῶσι. πολλὸν γὰρ τὸ κώλον καὶ παντὶ ^g ἱλικίας
πιδύμῳ. μετεξέτεροι δὲ, ^h καὶ ἐς τὸ ἱερὸν ὀ-
ξέον ἐρείδῃ, καὶ ἐς μὲν καὶ διδυμῶν ⁱ κρεμασῆρας.
ἐπὶ δὲ τοῖσι κωλικοῖσι, ^j ἔμετοι πλεῖν κενὸι, τὰ
ἢ ἐμδύμῳ, ^k λεπτὰ, χολώδεα, ἐλαιοειδέα.
ἐπὶ ^l ὁ ἐντεῖς κίνδυνος ποσὶν αἰσινέσθαι, ὁκ-
σον καὶ τὸ κώλον τὸ λεπτὸν ἐντέρων σαρκοειδέσθαι,
καὶ παχύτερον, καὶ ἀνεξικακώτερον.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Περὶ τῶν καὶ τὸ ἥπαρ ὀξέων παθῶν.

Τῶν ἀπὸ καρδίας οἱ ἀπὸ ἥπατος, ὅτι ἀκύτε-
ρον μὲν, ὅτι πικρὸν καὶ θνήσκουσι. ἐστὶ γὰρ
^a αἷματ' ἡ πικρὸς τὸ πλεῖστον ἥπαρ. καὶ ἢ ἐν τῇσι
πύλῃσι αὐτὰς ζυμώσιν πρὸς θανάτῳ αἰτὴ, ^b καὶ μείον
ὀξέως ἢ οἱ ἀπὸ ^c καρδίας θνήσκουσι. ὅμοιοι γὰρ καὶ τὸνοι-
σι ὅτι καὶ τοῖσι καὶ λεπτοῖσι, καὶ φλεψὶ μεγάλῃσι ἐξυ-
φανταί. τὰ δὲ τὰ μέρεα. ^d ὡς ἢ καὶ τῶν σοφῶν
ἀφαιρόντων πνεύ, καὶ ψυχῆς ὅτι θυμῷ ^e τῇδε
ἐγκαθίσταται. αἱμορραγίᾳ μὲν γὰρ ὑπερβαίνει πάντα
πολλὸν. ῥίζωσις γὰρ φλεβῶν, ἥπαρ γίνεσθαι. ὡν
ἐν αὐτῷ μεγάλη μὲν φλεγμονή, ^f καὶ κάρτεα ζυμε-
χέως, ^g ὅτε ἐν ποσὶ ἐς τὰ ὅτι καὶ καὶ χαλεπὰ. φθάν-
ει γὰρ ἐξελθὼν ^h ζῆν ὡς θρωπῶν. σμικροτέρῃ ἢ
θαμνιά. τὸν ἐκεῖν Διαιτῶν καὶ μὲν τὸν ὀλεθρον,
μακρότερον ἢ νοσέει. ἔργα γὰρ αὐτὰς ⁱ κατὰ τὴν
ἐξαίματῳ, ὅτι ἐστὶν ἀνάπαυλα, ^j καὶ ἢ ἀμ-
βολή. ἐπὶ ^k τὸ καρδίῳ, καὶ τὰ νέρθεν τῶ Διαι-
τῶν καὶ ἐντεῖς γὰρ ^l αἷματ' ἀφαιρέσει.
καὶ ἐπὶ ^m μείζονι αἰτῇ πικρῇ ἢ Διαιτῶν καὶ ζυ-
μεχέσι πολλῶν καὶ κακῶν σιτίων, καὶ οἰνοφλυγίᾳ,
ἢ ψύξι καρτερῇ, καὶ ἐν τῇσι ⁿ πύλῃσι γίνεσθαι
φλεγμονή, ὡς οἱ ὀλεθρον. πῶρ μὲν γὰρ ὑπερ-
βύχον, ἀλαμπές, θριμύ, σφυγμοὶ νωθοί.
πόνος ἰδέη πικρὴ καὶ παντοῖα, ἄλλοτε μὲν ἢ ὀ-
δύνῃ ἐπὶ τὰ δεξιά διεληλαμμένη, ὡς δοκέειν ὀξὺ
βέλος ἐγκέεσθαι. ἄλλοτε ἢ, ἐρόφω ἰκέλη. αὐ-
τὴς δὲ καὶ, πόνος βαρὺς, βαρύνεται. μεση-
γὺ ^o ἢ ὀδύνῃ, ἀτονίᾳ, καὶ ἀφωνίᾳ. Διαιτῶν
καὶ ^p ὑπερβαίνει ἐλκοντα. ἀπὸ τῶν δὲ γὰρ ἄ-
χθος τὸ ἥπαρ ἥρτητο. Διαιτῶν δὲ ἐς τὴν κατ' ἱζιν
κληρίδα ὀδύνῃ καρτερῇ. ^q βῆξ ^r ἢ ἀτελής. πρὸς τὴν
μύη

A raro inter initia & parum micant: instante autem
morte, minimè, creberrimè, tandem micare de-
finunt. hæc sunt quæ tenuibus intestinis affectis in-
cidunt. verum & in pleniore intestino, quod Græ-
ci κώλον vocant, iidem affectus oriuntur, eademque
symptomata eandem formam retinentia. sed non-
nulli quibus κώλον suppurat, hujusce morbi disci-
men effugiunt. causa est hujusmodi affectus carno-
sa intestini crassitudo. dolor autem in gracilibus qui-
dem intestinis tenuis est & acutus, in pleniore verò
intestino est redundans humiditas, & incumbens
gravitas. dolorque modò ad costas usque superiores
ascendit, quando & speciem lateralis morbi præ se
fert: (siquidem & isti febricitant) modo sub spu-
rias costas in dextram aut in lævam partem ¹ descen-
dit, sic ut jecur aut lien dolere videantur: item &
ilia nonnunquam dolore torquentur. colon namque
prægrande est, & quoquo versum se circumvolvens.
quidam sunt etiam quibus & in sacro osse dolor in-
hærescit, & in femoribus, & illis in locis quibus
testes appenduntur. Græci κρεμασῆρας appellant. qui
hoc genere tentantur, vomitione plerumque inani
laborant. quod si quid rejecerint, id est subtile,
biliosum, olei simile. in hoc malo periculum tantò
levius est, quanto κώλον, id est, laxum intestinum tenui-
bus corpulentius, pinguius, & noxæ tolerantius est.

CAPUT SEPTIMUM.

De acutis Jecoris affectibus.

Quibus jecur malè habet, ii non celerius quam
qui corde ægrotant, sed majore cruciatu per-
imuntur. maxima enim Jecoris pars sanguinis con-
crementum est. si in hujus autem visceris portis
aliqua incidat causa mortifera, æque ac si ² ex cor-
de laborarent, celeriter consumuntur. ratio in
promptu est, quia videlicet hæ partes membranis,
tonis gracilibus & magni ad vitam momenti, gran-
dioribusque venis contextuntur. præterea (ut sa-
pientum quidam prodiderunt) hoc loco appeti-
tricis animæ domicilium est. sanguinis utique pro-
fluvia e Jecore omnium maxima fiunt. neque abs-
re. venarum enim radicatio jecur est. itaque in ipso
magna vomica haud ita frequenter, neque in par-
ticulis magis præcipuis oritur: (homo enim vita
excedens prævenit) at exiguae frequentius eve-
niunt. inde fit, ut mortem quidem evadant, sed
longinquo morbo impliciti crucientur. ipsius enim
functionis, qua sanguinem condit, cessatio non con-
ceditur, neque dilatio: atque hinc ad cor, & ad vi-
scera intra septum sanguis diffunditur. at si qua ma-
gna injuria, ut puta verbera, longa ciborum mul-
torum vitioforumque corruptione, ebrietate, vehe-
menti refrigeratione, phlegmone in portis jecoris
excitatur, tunc ægrotus celerrimè jugulatur. ignis
enim in profundo corpore depascitur, obscurus, a-
cer. venarum motus torpent: doloris species variæ
& diversæ sunt. nonnunquam enim dextrâ in parte
defigitur, adeo ut acutum telum adactum esse vi-
deatur: interdum torminibus similis est: rursus ve-
rò interdum dolor cum summâ gravitate conjungi-
tur: atque inter dolendum virium debilitas vocisque
casus incidit: transversum septum, & interna co-
starum tunica inferius detrahuntur. quoniam in-
de jecur suspensum onere suo degravat. proinde
ad jugulum e regione oppositum vehemens do-
lor pervenit. tussicula quædam imperfecta, seu
C 2 potius

^a ζυμπεμπία Henisch. rep. in MS. ^b πύθον Henisch. rep. in MS. ^c ἐγγίνεσθαι Henisch. alt. ἐγγίνεσθαι Scaliger emend. ^d Νόθησι Scaliger emend. ^e ἐμμεναί αὐτῆς Scaliger emend. ^f ἱλικίας Scaliger emend. ^g Διαιτῶν Scaliger emend. ^h κρεμασῆρας Henisch. alt. κρεμασῆρας Scaliger emend. ⁱ Κωλικοῖσι ἔμετοι Scaliger emend. ^k ἐμδύμῳ λεπτῷ Scaliger emend. ^l αἷματ' Henisch. rep. in MS. ^m οἱ καρδίας θνήσκουσι Henisch. ⁿ Platonem in Timæo Aræteus intelli-

git. Petit. ^o τῇδε Henisch. rep. in MS. ^p μείζον Henisch. rep. in MS. ^q πύλῃσι Henisch. ^r ὑπερβαίνει ἐλκοντα Petit. emend. ^s βῆξ ἢ ἀτελής. πρὸς τὴν μύη u. no verbo hujus dicitur juxta Hippocr. teste Foëf. in Oecon. Hipp. pag. 275. Petit. De his signis inflammatis jecoris vid. Gal. 5. de locis affectis in historia sculi Medici.

¹ Ascendit. Henisch. ² Ac si corde laborant. Henisch.

μήν ἢ μὲνον· κὴν ἐς τέλῃ κατὰ ἀφίκτηται, ξη-
ρή ἀναπνοή κακή. & γὰρ ξυμπωρέει τῷ πνέμο-
νι τὸ Διάφραγμα, ξυνομαρτέον ἐς ξυναγωγὴν
καὶ Διάσπασιν. πνεῦμα σμικρὸν ἔλκεσι, ἐκπνεύ-
σι μέζον· χροιλὴ μελάγχλωροι, μολιδοειδέες,
ἀπόσιτοι. καὶ δὲ π. προσενέγκωνται φυσιώδεις τῷ
ὑποχονδρίῳ·^a ἐρδύζεις χολώδεις ὀξίζουσαι, βρομώ-
δεις· ναυτίη,^b Διάσπασις κενεή, γαστήρ ἀπολελυ-
μένη καὶ πολλὰ χολώδεα, γλίχρα βραχέα· αἰ-
εὶ ἢ ἐπυξία γίγνεται τὰ πάρεα· γνώμη & κάρτεα πα-
ράφορῃ, νωθρή, μείωρῃ, τετυφωμένη, ^c ὁ-
κνῇ παλὺς, ψύξις ἀκρέων, τρόμοι, ρίγη, λυγρὴ
κενή, παασμώδης, ἱκτερῇ, χολή ἀκρητῇ, χο-
λόσαφοι τὸ πᾶν. καὶ ἢ καὶ παρὰ ἐσδόμης φανῇ^d,
καὶ ἄλλως ἐκτενε συχρῆς· ὁκόσι ἢ ἡ αἰμορραγία, ἡ
κοιλίης παράχῃ πολλοῖσι χολώδεσι, ἡ ἔρσισι ἀ-
κρήτοισι συχνοῖσι, τὸ ὀλεθρον διήλκωντο, τετέοισι ^e δὲ
μὲν τρεῖς ἐσδομάδας ἐς ἀπόσπασιν πύα τὸ ἥπαρ τρέ-
πεται· καὶ δὲ ἐν πολλὸν ὑπερβάλλη χρόνον ἀνευ ἀπο-
σπασίῃ, ἐς ὑδρωπὰ ἀφυκτον τελευτᾷ· διψαλέοι,
βραχυπύται, ξηροὶ τὸ σπῆν, ἀλιπείες. ὀξέων
Ἰπτιθυμῇ, ἀποιοῖ ἡ γεῦσις. τίκτε δὲ τὸδε τὸ πά-
θος φθινόπωρον· σὺν πλῆθος ὠρίων, καὶ ποικί-
λων ἀπειψίῃ· ἡλικίῃ δὲ, πασέων μάλιστα ἀκμή.

Κ Ε Φ Α Λ Η. η.

Περὶ τῆς κτ' πλὴν κοίλῃς φλέβας ὀξείας νύσας.

Απὸ τῆς πυλέων ἢ ἥπατος Ὀρεῖα φλεψὶ Διάσ-
σει μέση τῇ τε δὲ περάτων. αἰεὶ γὰρ ἐς λεπτιὰ
καὶ πλεῦνα χιζομένη, ὅππῃ τέλῃ ἐς ἀφανέα τῇσι
ὀψισι πάντῃ ἢ ἥπατος σκιδναται· τοῖσι δὲ τετέων
περάσι ^f ἄλλων φλεβῶν περατώσεις ^g καὶ τὸ σῶμα
ξυγκέονται, αἵπερ ἐκ λεπτιῶν καὶ παλύνων, μέζο-
νες, καὶ ἐλασσονες γίγνονται· ὅππτελέως ^h ἐν μέ-
σῳ τῷ ἥπατι, ἐς μίαν φλέβα μετὰ ἄλλῃ συναγεί-
ρον. ἐντεῦθεν δὲ δοῖται ἐξ ἀποχίσις γιγνώσκειν,
πέρην ἢ ἥπατος ἀφικνεῖν. ἡ μὲν γὰρ ἀνω τῇ πρῶ-
τῳ λοβῷ Διάσπασται, ἐς τὴν κυρτὴν αὐτῆς ⁱ ἐξε-
φανῇ· ἔπειτα περήναται τὸ Διάφραγμα ^k ἐμφύ-
νεται τῇ καρδίῃ· κοίλῃ φλεψὶ ἢ δὲ καλεῖται. ἡ δὲ ἐτέρη,
τὴν κάτω λοβῷ τῇ πέμπτῃ Διάσπασται μέχρι τῆς κυρ-
τῆς, ὅππῃ πλὴν ῥάχιν ^l ἔξεισι, καὶ τῇδε ^m περατέτα-
ται, μέχρι τῆς ῥάχιν. ἀτὰρ καὶ ἡδε κοίλῃ. ἔνομα ⁿ τὸ
αὐτῷ, ἔνεκεν μίᾳ καὶ αὐτῇ ἐστὶν ἡ φλεψὶ πλὴν ῥάχιν
ἀπὸ ἢ ἥπατος ἴσχυσαι. εἰ γὰρ πᾶς ἐθέλει, διελάσσει αὐ-
τὴν εἰς δύο· τὴν ἀνωθεν τῇ ὅππῃ τῇ καρδίῃ κοίλῃς
φλεβὸς ἐς τὴν ὀξείαν τὴν ῥάχιν, καὶ ἀπὸ τῆς ῥάχιν Διά-
σπασται ὅππῃ πλὴν καρδίῃ. αἰσθῇ γὰρ ἡ αὐτή. ἡ
δὲ ἔνῃ φλεψὶ, ὡς ἐγὼ δοκέω, ἡ ξύμπτουσι νοσέει
ὀξείῃσι πάθεσι, καρτεροῖσι· μία γὰρ ἐστὶ πᾶσαι· με-
τεξέτεροι δὲ ἰητροῖσι μὲν δοκέει ὅτι πλὴν ῥάχιν νο-
σέειν, ἔνεκεν τῆς ἐς πλὴν καρδίῃ τὰ σημεῖα & παρ-
φανέα. ἐν τῷ γὰρ τῷ θώρηκι Διάσπασται παρὰ ἔδεν
περὶ σισχομένη, ἀλλ' ἐναιωρῶμένη τῷ θώρηκι,
ἐστὶ ἀπὸ τῆς Διάσπασματῇ ἐμφύῃ τῇ καρδίῃ·
καὶ ἔνῃ μεγάλων κακῶν ἴσχυη πλὴν τῷ φλέβῃ,
ξυπέκρυψε ἀμπεχῶν ὁ θώρηξ. γίγνεται δὲ ἔνῃ ἀμφὶ
πλὴν τῷ φλέβῃ καὶ ^o κέσματ'· ὅτε ῥηγνυμένη
^a αἰ-

^a ῥόξιν Henisch. ^b Διάσπασις conatus inanis vomendi
Petit. emend. ^c ἡ ὁκνῇ Henisch. alt ἡ Goupyl. rep. in
MS. ^d Supple ἱκτερῇ Petit. ^e (δὲ) Henisch. ^f Ἄλλῃ He-
nisch. rep. in MS. ^g Unā voce ἀνασπασμῶν Græci vo-
cant. Petit. ^h Ἐπτελέως δὲ Henisch. ⁱ Ἐξερῶδη Henisch.
^k Ἐμφύη, ἄλλως ἐμφύη Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
^l Ἐξείσι Henisch. rep. in MS. ^m Περατέτα Henisch.
ⁿ Ὀνομα γὰρ Henisch. ^o Galen. in exegesi, exponit πᾶς
ἐκ ῥάχιν καὶ χροῖου διαστήσεως. id est: veteres ex fluxu af-

A potius tantum ad tussim inclinatio est. si quando ve-
rò tussunt, nihil reddunt, vitiosè spirant. neque
enim pulmoni transversum septum opitulatur, ei ad
constringendum ac dilatandum morem gerens. pau-
lum aëris adducunt, plus expirant. colore ex atro
viridique permixto infecti sunt, plumbea scilicet
specie: cibos oderunt: quod si quid sumpserint, eis
inflantur præcordia: ructus biliosi, acidi, graveo-
lentes exeunt, nauseant, vomere frustra conantur.
venter solutus multa biliosa excernit, viscida pauca:
sed perpetuo augescunt mala. mens haud ita multum
delirat: torpida, suspensa, & attonita est. magna est
in corpore segnitie: extrema frigent, tremor ad-
B est, horrores, singultus inanis, convulsioni similis,
morbus regius, pura bilis, totumque corpus bilioso
colore suffunditur. quin morbus regius ante septi-
mum diem si apparuerit, plurimos sustulit. quibus
autem vel sanguinis profusio, vel per alvum multo-
rum bilioforum exturbatio, vel urina sincera pluri-
ma effluens mortem depulit, post tres septimanas
jecur his suppurat. quod si multum temporis citra
abscessum prætereat, in hydropem inevitabilem
terminatur. hi siticulosi sunt, parum tamen bi-
bunt. eorum corpus squalet, pinguedine carens. ap-
petunt acida, sed gustatus sapor non percipit. au-
tumnus hoc malum, fert multorum ² variorumque
C fructuum esum sequente cruditate. inter ætates flo-
rens ei ³ magis obnoxia est.

CAPUT OCTAVUM.

De Venæ concavæ acuto morbo.

Ab Jecoris portis inter ejus extrema magna ve-
na ingreditur: quæ semper in tenues plures-
que dum scinditur, denique in tenuissimas visum-
que latentes toto jecore dispergitur. istarum sum-
mis osculis alia venarum extremitates committun-
tur: quæ ⁴ & gracilibus & pluribus majores am-
plitudine, sed numero pauciores constituuntur. de-
D mum in medio jecore in venam unicam grandem
coalescunt. inde hæc in duas partitur, quæ jecoris
extrema petunt. harum altera superius primam fi-
bram penetrans, in ejus convexa egreditur: mox
transversum septum perforans, in cor inseritur.
hæc vena concava nominatur. altera vero quintam
fibram, quæ inferius jacet, trajiciens, usque in
jecoris ⁵ gibba, ad spinam pervenit, & eo loco
ad coxendices usque porrigitur. ea quoque eodem
nomine concava nuncupatur: quoniam una & eadem
vena est ab initio de jecore exoriens. ⁶ si quis enim
aliquid de superiore venâ cava cordi infixâ in eam
quæ juxta spinam protenditur, aut a spina per jecur
ad cor velit impellere, eundem descensum ascen-
E sumque inveniet. hæc igitur vena (ut arbitror)
universa ægrotudines & acutas & validas patitur.
nam tota una est atque continua. a nonnullis autem
medicis ea pars duntaxat quæ secundum dorsum
discurrit, ægrotare creditur. quoniam ejus quæ
cor intrat, notæ obscuræ sunt. intra pectus enim
rei nulli adhærens, sed in pectore sublevata pro-
tenditur, donec transversum septum egressa,
cordi inseritur. igitur si quod ingens malum
hanc venam corripiat, pectore ambiente delite-
F scit. in hac itaque venâ κέσματ' oriuntur. sunt au-
tem κέσματ' diuturni affectus ex defluxu materiæ pro-
venientes, quando sanguis ⁷ copiosus erumpens,
citissi-

fectus. vel in universis articulis, vel propriè circa co-
xendicem. Petit.

¹ Inaniter distenduntur. Henisch. ² Horeorum va-
riorumque Henisch. ³ Maxime Henisch. ⁴ Ex Henisch.
⁵ Concava Henisch. ⁶ Si quis enim velit, lamellam
trajiciat a superiore venâ cava ad cor. pertinente, in
eam, quæ per spinam perrepat, & a spinâ per jecur ad
cor. idem enim ascensus est. ⁷ Copiosius. Henisch.

^a αἰμορραγίῃ ὥκιστα κλείνῃ· ὑπερθεν μὲν, ἀλλὰ πάλιν
μονῶς καὶ δριμύτητος ^b ἐκχεομένης, ὡς ἐν τῷ θώ-
ρηκι ῥαγῇ· ὡς δὲ πάλιν δριμύτης, ἐς τὴν κα-
τὰ κοιλίαν πῶσι ἐντέροις ^c περιέχεται, ὡς ἐμ-
πλείειν τὰ ἔντερα, ^d ὅτε πρῶτον καθ' ἐν ἐκφα-
νῆναι τὸ αἷμα, θνήσκουσι οἷδε· ὡς δὲ ἡ κοιλία πλη-
ρὴ μὲν αἵματι· γίνεται δὲ καὶ φλεγμονὴ ἀμφὶ
τὴν φλέβα, αἰτάρ καὶ ἡδε ὁξέως κλείνῃ, ὡς με-
γάλη ἐστὶν πῶρ μὲν γὰρ δριμύτης, δακνώδης, ἐν τῇσι
κοιλίῃσι ἀμφοῖν ἐγκαθεργμύλον, βραχὺ δὲ μέ-
νον ὑπερρίσχον, ὡς δοκέειν ἀπορροῦν λεπτὴν
ἐμμεναι θέρμην· ὁ δὲ ὠνθρωπος καίεσθαι δοκέει
σφυγμοὶ σμικροὶ, πυκνότεροι, ὁκτοῖν ἢ πεπτε-
μένοι, καὶ δεδιωγμένοι. ψύξις ἀκρέων, δριμύτης
καρτερὸν, ^e σῶμα δὲ ξηρότης, προσώπων ^f ἐ-
ρύθημα ζὺν ἀχρόϊα· ὑπερύθηται δὲ τὸ ζύμπαν
σῶμα· ὑποχόνδρια σκληρὰ, αἰσπαρμύρα,
ὀδύνη δὲ δεξιά μάλλον, καὶ παλμὸς τῆςδε ὥρα-
μῆκης, μέγας τῆς λαγόνος· μετεξέτεροις δὲ καὶ
τῆς δριμύτης τῆς ὥρας τὴν ῥαγῇ, ὡς ὁ σφυγμὸς
ἐς τὸ ^g ἕτερον ὑποχόνδριον διασπασμένη. ζύμπαν-
της γὰρ καὶ ἡδε γίνεται παρ' αὐτέλῳ ἐπ' ἀριστε-
ρὰ κοιλίῃ, ὡς τὸ δὲ τῷ παντὶ εἶδεν ὀπικου-
φίσεως, ἀλλ' εἶδεν τὸ δέρμα μαλαγέσεως· ξηρόν
δὲ τὸδε, καὶ ῥυτιδόν, καὶ τρυχὺ καὶ δριμύτης καὶ μάλλον
ἐν πῶσι ἐξίχουσι ὁσώδεσι· οἷον ὀλεκράνῳ, γούνα-
σι, ἢ κοινύλοισι· ὑποὶ ^h παραχῶδες, κοιλίῃ πῶσι
μὲν εἶδεν ἐκιδῶν, πῶσι δὲ σμικρὸν, δριμύτης, χο-
λῶδες· ἔρα ξανθὰ, δακνώδης· τὴν γνώμην εἰ
ὥραφοροι μὲν, νωθροὶ δὲ καὶ μαλασμάδες, ὅ-
τε ὁκτοῖν τῇδε τὴν κατὰ σπῆναι· εἶδεν, καύσον ἐ-
κάλεον. καὶ γὰρ καὶ ⁱ γένος τῶ καύσον τὰ παρῶν-
τα, καὶ ἐν φθινοπωρῇ γίνεται· ἐπεὶ τὸ ^k θηλειώ-
δες, καὶ ἀκμάζει καὶ νέοισι, οἷσι ἰσχυρὴ ὑπὸ
διαίτης πονηρῆς καὶ παλαιπωρίας ἢ ἔξως· πτωχεύου-
δεκαπῶσι οἷδε· παλαιὰ θνήσκουσι· οἷσι δὲ αὖ ἐς
μῆκος ἢ νῆστος ἀφίκτηται, ἐν διπλοσίοισι ^l ὀλυνται
ὁκτοῖν δὲ, ἢ σμικρὴν δριμύτην ἰσχυρὰ τὴν φλεγ-
μονήν, ἢ τῆς μεγάλης κατὰ βραχὺ διαλυομένης,
διαδιδράσκουσι μὲν πῶν ὀλεθρον, εἶδεν δὲ ^m ἀ-
φίκτηται τῶ κακῷ· οἱ δὲ μακρὸν μὲν τὸ χρόνον τὸν
καύσον νοσέουσι· ἀποπαύεται δὲ τὰ κινδυνώδεα, αἰ-
ὀδύνη καὶ ζυγῆσι τῶν ὑποχονδρίων, καὶ ἡ κακῶ-
σφυγία, καὶ τῆς γνώμης τὸ νωθὲς· ἐπὶ ⁿ δὲ ἐμψυ-
χάσαι ἀσώδεις, αἰλύνοντες ζὺν ἀπορροῦν· ζύνεσι δὲ ὁ,
τε καύσος, καὶ τὸ δριμύτης, καὶ τῆς γλώσσης καὶ
τῶ σῶματι· ἢ ξηρότης· ἀναπνεύουσι πολλόν, μα-
κρὸν ἔλκοντες καὶ αἰσθῶν, ὅλον τὸν ἥερα, ἐς ἐμψυ-
χίαν ^o ὀπικουφίμοι· ἀπὸ εἴτε πίνουσι ψυχρὸν χαλδόν
πολύ πλείον, καὶ ἐς μὲν βραχὺ ἀνεκκαφίθη-
σαν, εἴτ' αὐτῶν ἐξάπτεται τὸ δριμύτης, αὐτῶν· ἀδ-
δὴν πίνουσι· καὶ ἡδε ἢ διαδοχὴ τῶ κακῷ καὶ ἰη-
τρὸς δὲ ἀγαθὸς, ψυχρὸν αὐτῶν δὴν πολλὸν ἀσυνείως,
ὁκτοῖν ἐν τῇσι ἀλλήσι καύσεσι· ἀσφαλέστερον δὲ
πῶσι ἀπὸ τῆς κοιλίας φλεβὸς νοσέουσι τὸν καύσον·
καὶ

A citissime vitam delet: per superiora quidem, per
pulmones & arteriam effluens, si in pectore fiat
effractio: si juxta principium, in imum ven-
trem descendens, in intestinis continetur, atque
adeo intestina replentur. quum priusquam de-
jectus sanguis in conspectum detur, homines in-
tereunt, ¹ & ventriculus sanguine redundat. na-
scitur & circa venam phlegmone, quæ & ipsa,
si magna sit, celeriter hominem tollit. ignis enim
acer mordaxque in ambabus cavitatibus inclusus
accenditur, paucusque duntaxat foris apparet,
ut tangenti ² flamma tenuis esse videatur: æger
verò sese comburi existimat. pulsatus arteriarum
exigui sunt, creberrimi, ac veluti oppressi atque
repulsi. frigus adest extremorum, sitis aspera, o-
ris ficitas: ³ facies decolor, rubet. omne cor-
pus subrubidum est: præcordia dura sunt, atque
revulsa. dolor in dextrâ parte major, ⁴ & cum eo
palpitatio in longitudinem ad ilia usque perve-
niens. quibusdam & arteria secundum dorsum in-
flammat. quod pulsatio in alteris præcordiis
manifestat. nam & ipsa venæ cavæ morborum
particeps efficitur, juxta illam in sinistro latere
posita, utpote ea quæ in omne corpus diducitur,
nihil levaminis adferente, neque cutim emollien-
te. cutis autem sic affectorum, squalida, rugosa,
atque aspera est: sed in partibus prominentibus
atque ossibus, ut in cubitis, genibus, digitorum-
que articulis magnis, talis conspicitur. somni tu-
multuosi fiunt. alvus quibusdam nihil reddit, qui-
busdam exiguum, acre, biliosum. lotium ⁵ a-
cre, mordaxque est. mens utique his constat:
sed quâdam segnitie torpet, & corpus tabe con-
sumitur. tum quotquot hunc habitum viderunt,
eum καύσον, id est ardoris speciem, appellarunt.
quandoquidem quæ adsunt, sub ardoris genere
collocantur. per Autumnum hæc labes exoritur,
⁶ quum ferum quiddam & immane sapit. viros ac
juvenes occupat, quibus mala vivendi ratio labo-
resque tenuem corporis habitum compararunt.
decimo quarto die hi plerumque moriuntur: qui-
bus morbus diutius trahitur, duplo longiori tem-
pore pereunt. quotcunque autem aut ab initio pu-
sillam phlegmonem habent, aut magnam, pau-
latim remittentem, mortem quidem evadunt, sed
nondum morbo liberantur. hi longo sanè tempo-
re causo laborant: verum omnia periculosa jam
definunt, dolores, præcordiorum distentiones,
& pulsuum malitia, & mentis ignavia. adhuc ta-
men fastidiosi sunt, languentes, consilii inopes:
simulque & ardor, & sitis, & linguæ orisque fic-
citas ægrum discruciant, multum diuque trahen-
tes spirant, & subito totum aërem unâ spira-
tione refrigerandi causâ adducunt. verum si fri-
gidam quàm plurimam affatim bibunt, brevi in-
tervallo molestiâ levantur. postmodum ipsis sitis
accenditur, rursusque uberrimè aquam ingur-
gitant. & hæc est mali ⁷ successio & reciproca-
tio. at egregius medicus frigidam liberaliter ci-
tra noxam propinare potest, ut in aliis ardo-
ribus adsolet: sed longè tutius ardore a ve-
nâ cavâ oriente laborantibus eam concesserit.

C 3 quod

^a Malè αἰμορραγίῃ pro verbo αἰμορρίῃ. tunc sensus: si
rupta vena sanguinem effuderit. Petit. ^b Deest vox
αἵματι. Petit. ^c Περιχέει. si sanguis intestinis circum-
fusus fuerit. Petit. emend. ^d Εἶδη περιθεῖν ἢ ἐκφανῆναι τὸ
αἷμα. Petit. emend. ^e Στόμαχος Henisch. rep. in MS.
^f Αχρόϊα quarundam vultus partium tantum: aliarum
rubor intelligitur. rubedinem hic remissam & dilutam si-
gnificari ex sequentibus verbis putat Petit. ^g Ἐντέρον
Henisch. ^h Απαρχῶδες Henisch. rep. in MS. ⁱ Ἰδὲ καύσον
Henisch. rep. in MS. ^k Per τὸ θηλειώδες Arctæus
intelligit maciem extremam, quâ vultus efferatur. Pe-
tit. ^l Τὰ ποτὰ Henisch. ^m Οἷσι δὲ Henisch. rep. in MS.
ⁿ Ὀλυν Henisch. rep. in MS. ^o Αφίκνυ Henisch. p. 28

F ¹ Henisch. ² Επισπάμενοι Henisch. rep. in MS. ³ Α-
δὴν Henisch. rep. in MS.

¹ Quod si venter sanguine plenus sit, inflammatio-
que nascatur, circa venam, si magna sit, ipsa celeriter
hominem tollit. Henisch. ² Calor. Henisch. ³ Versio
hæc absurda videtur. quæ enim rubet facies, quomo-
do decolor dici possit? Petit. ⁴ Et palpitatio ipsius
venæ in porrectum ad ilia usque perveniens. nonnullis
etiam arteriæ secundum spinam: quod &c. Henisch.
⁵ Flavum Henisch. ⁶ Quoniam & quod ferum & im-
mane est adolescentes & florentes occupat, quibus &c.
Henisch. ⁷ Intervallum Petit.

κὴν μὲν ἢ γαστήρ, ἢ ἡ κύστις τὸ ποτὸν ὑποφέρει, ἔδὲ ἐμέτε δέ· εἰ δὲ μὴ, ὅππῃ πολλὰ τὸ πολλὸν τῷ ψυχρῷ ἐμέσται χεῖρ. ἐκράγῃ γὰρ αὐτὸν ὠνθροπὸν εἰ ποσὸνδε πίνων, μηδὲν ἀφαιρώσιν, ἢ ἰδρώσι, ἢ ἔρροις, ἢ καίλῃ.

ΚΕΦΑΛΗ Θ.

Περὶ τῆς τῶν νεφρῶν ὀξέων παθῶν.

Νεφροὶ, τὴν μὲν τῶ σώματι ἰδέω, ἔκαστος δὲ πῶς αἰσθάνεται κίνδυνον, ὡς καὶ πῶς θάσσει ὀξέως. ἀδενώδεις γὰρ τὴν φύσιν, ἐς δὲ ὅλεθρον ἀήθεις· ὅππῃ αὐτῶν τὸ ἔργον, ἢ ἢτε ἀφαιρώσιν τῶν ἔργων ἀπὸ τῆς αἵματός, καὶ ἢ ἀποκρίσις· ἐπέχῃ δὲ τὴνδε, ἢ λίθος, ἢ ἐγγιγνομμένη φλεγμονή, ἢ αἰμάλωψ, ἢ πῶς ποσὸνδε ὅτε συμπαθῇς μὲν τῆς ἀφαιρώσιν ἰδέω τῶ σώματι κακὸν γίγνεται ἔδεν· ἢ δὲ ὅππῃ αἵματός τῶν ἔργων, πάντα τὰ δεινὰ περὶ αὐτοῦ. πῦρ μὲν γὰρ δριμύ, ἀσπιδέες, ὀδύνη κατ' ὅσφυν ὅππῃ ῥάχιν βαρεῖα, ἀφαιρώσιν τῶν μερῶν, μάλιστα δὲ τῶν ἀμφὶ τὸ ὑποχόνδριον· ἔργον δὲ ὅππῃ αἵματός, ὅτε ἐς τὸ πᾶν παύσιν, ἀλλὰ ἐγγιγνόμεν μὲν ἔργῳ, ὅππῃ αἵματός δὲ πολλὸν ἐκχέει. πλημμύρης γὰρ αἰσθάνεται. ὡς δὲ καὶ τὸ ἔργον δριμύ καὶ δακνῶδες ἐγγιγνεται, ψύξεις, τρέμοι, σπασμοὶ, διατάσεις καὶ πληρώσεις τῶν ὑποχονδρίων· ἰκέλη ἢ ἢ συμφορῇ ἢδε καὶ ξυναισθάνεται γίγνεται, πῶσι δὲ πᾶσι τῶν σιτίων καὶ ἀφαιρώσιν ἐμφυσηθεῖσι τὴν κοιλίαν σφυγμοὶ τὰ περὶ αὐτῶν μὲν ἀραιοί, νωθροί· ὡς δὲ ἐπιμάλλον τὸ κακὸν πέζει, σμικροί, πυκνοί, παραχῶδεις, ἀτακτοί, ὑπὸι λεπτοί, ὀδυνώδεις, ἢ διηνεκές, ἢ ἐξαπίνης ἢ ἐκτορνύμηναι ὡς ὑπὸ νύξιν, εἴτα ὑποφέρονται ἐς κῶμα, ὡς ὑπὸ καμάτῃ τὴν γνώμην ἢ κάρτα ἀφαιρώσιν, ληρώδεις, πελιδνοὶ τὰ περὶ αὐτῶν· ὡς δὲ ἢ καὶ αὐτῶν κοτὴ τῆς ἐρήσις ἢ περὶ αὐτῶν, ὅππῃ σπασμοῖσι καὶ μετὰ αὐτοῖς ὀδυνησὶ βραχὺ αὐτὸν ἐγγιγνεται ἐξέκρινε, ὅτε σμικρὸν ἐπανήκε τὸ πᾶν· εἴτα ἐς τὰ αὐτὰ παλινδρομέει· ὀξυτάτα δὲ θνήσκουσι τῶνδε οἷσιν ἔδεν ἐκκρίνῃ, ὁκόσοι δὲ θνήσκουσι οἱ πλεῖντες γὰρ περὶ γίγνεται, ἢ ἢ λίθος ἐς τὴν κύστιν ἀφαιρώσιν τῶν ἔργων ἐκπεσόντες, ἢ ἢ τῆς φλεγμονῆς ἐς πῶν τρεπομένης, ἢ κατὰ βραχὺ ἀφαιρωμένης. ὡς γὰρ καὶ ὅππῃ σμικρὸν ἐνδεῶς διέξιναι ῥηϊδίως τὸ ἔργον, ἀφαιδωρήσκουσι τὸν ὅλεθρον· χρόνῳ δὲ μακρῷ φθίνουσι τὴν ἔξιν. ὁρθῶς τὰδε οἱ νοσέοντες πάσχουσι, καὶ κατὰ γίγνεται ἐς σύντηξιν ὑποφερόμενοι. ὡς δὲ καὶ χῶραι, καὶ ἡλικία φέρουσι, αἵπερ καὶ τὰ κατὰ πᾶς κοίλας φλέβας. ἐξερράγη κοτὴ αἷμα ἀπὸ τῶν νεφρῶν πολλὸν ἀθρόον, καὶ πολλῇσι ἡμέρησι ξυνεχῆς ἔρρε· ἀλλ' ἢ πῶς αἰμορράγη θνήσκουσι, ἀλλ' ἢ φλεγμονῇ τῇ ξύν αἰμορράγη γιγνομμένη, ὡς ὅππῃ αἵματός τὰ πολλὰ δὲ ἐξ ἐπισχέσι, ὅππῃ μετὰ φλεγμονῇ θνήσκουσι.

ΚΕΦΑ-

^a τὸ Henisch. rep. in MS. ^b Ἐπὶ Henisch. rep. in MS. ^c Αἰμάλωψ Archigeni sugillatio in oculis, sanguine ex plaga in partem contusam effuso. quasi αἷμα ἐν ὀπῇ. hic pro grumo sanguinis accipitur. idemque est quod θρομβός, apud Galen. in libel. adversus Lucum in descript. νήματος. sic & ab Hippocr. lib. de natura pueri. Petit. ^d τὰ ὑποχόνδρια Henisch. rep. in MS. ^e Ἐπισχέσι Henisch. rep. in MS. ^f Συμφορῇ Petit. rep. in MS. Mentel. ^g ὁρῶν falio, ἐκκρίνῃ, & ἐκκρίνῃμα ex filio. sic apud Lucianum & Suetonium in Cajo. Petit. ^h πλεῖντες Henisch. & Petit. repp. in MS. ⁱ Henisch. rep. in MS. ^k Διέξιν καὶ Petit. emend. ^l Idem

A quod si ventriculus aut vesica potam aquam expellant, neque vomitione opus est: sin id facere nequeant, a multà frigidà epotà multum vomendum est. homo enim disrumperetur, si tanto bibito humore nihil aut per sudores, aut per urinam, aut per ventrem effunderet.

CAPUT NONUM.

De Renum acutis affectibus.

Renes, quantum ad corporis speciem attinet, haud ita multum periculis patent, tametsi in aliquod acutum vitium incidant. glandulosa enim ipsorum natura est. ad mortem verò inferendam bene habiles sunt: ipsorum enim actio peropportuna est, urinæ videlicet a sanguine secretio, ejusdemque expulsio. sed eam cohibet aut calculus, aut ingenta phlegmone, aut sanguineum concrementum, aut id genus. quandoquidem ex consensu affectionis ob formam corporis provenientis nulla creatur offensio. urinæ autem interclusio omnia sæva & acerba facit, ignem acrem & fastidium inferentem, dolorem gravem secundum lumbos in dorso, partium distentionem, sed magis circa præcordia. suppressio autem lotii non ex toto fit, sed stillatim quidem mejunt, multum verò effundere cupiunt: redundantiā enim sentiunt. quod si & acre mordaxque lotium inest, frigent, tremunt, convelluntur, distenduntur præcordia & replentur. hæc morbi forma perceptioque doloris, alvi inflationi a ciborum multitudinem corruptioneque proveniente similis est. pulsus initio rari sunt, ac segnes: si malum plus urgeat, parvi fiunt, crebri, turbulenti, inordinati. somni tenues, dolore vexati, non continui: sed repente a somno perinde ac si quis pupugerit, profiliunt: postea in soporem tanquam lassitudine oppressi delabuntur. mentis alienatio haud ita magna est: nugantur, facies livet. at si quando rursum mejendi aviditas redeat, cum distentionibus magnisque doloribus modicum quiddam, idque stillatim ejiciunt. tum paulum cruciatibus levantur, postmodum in eadem relabuntur. inter hos illi celerrimè pereunt, qui nihil prorsus emittunt. quicunque verò non moriuntur (plures enim liberantur) hi aut calculo in vesicam per urinæ semitas delapso, aut phlegmone suppurante, paulatimve per diffilationem exhalante, discrimen evadunt. quamquam enim paulatim & avarè effundatur urina, mortem tamen facilè effugiunt: at longo temporis curriculo eorum habitus contabescit. atque jure ista ægrotantes patiuntur, in pejusque labentes ad colliquationem devolvuntur. anni verò tempora, loca, ætates hunc morbum ferunt, quæ & in venâ cavâ laborante ferebant. nonnunquam è renibus sanguis multus subitaneus erupit, multisque diebus continenter effluxit: verum nemo ex hujusmodi profluvio moritur: sed phlegmone ratione quæ simul cum profluvio nascitur, & sanguinem coercet. plerumque autem ex retentione quam ingens phlegmone facit, moriuntur.

CAPUT

quod ὁρῶν αὐτὸν apud Hipp. lib. i. epid. sect. i. text. 10. Petit. ^m Οἷπε Henisch. rep. in MS. ⁿ τὰς κοίλας φλέβας hic in plurali, quia vena cava dividitur in adscendentem & descendentem. Petit. ^o τῇ ξύν τῇ αἰμορράγῃ Petit. rep. in MS.

¹ Convulsionibus Henisch. ² Celerrimè qui moriuntur pereunt, qui nihil prorsus emittunt. plures enim &c. Henisch. ³ Discrimen evadunt. non habet Henisch. ⁴ In rectum stando Petit. emend. ⁵ Sed ex phlegmone, quæ cum profluvio sanguinis conjuncta sit, si retentus sit sanguis. Henisch.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ι.

Περὶ τῆς κύστις ὀξείων παθῶν.

Κύστις χαλεπὴ μὲν ἐν νέστοις^a ὀξείαισι πονη-
σαι κῆν ἀλλοιοῖσι συμπεπνύθη· χαλεπωτέρη
ἢ καὶ θανατωδέστερη, ὡς ἀφ' ἐωυτῆς ἀρξήται. καὶ
γὰρ καὶ θανατωδὲς πάντῃ συμπαθεῖα ποιῶσα, καὶ
νεύρα, καὶ γνάμιν.^b νεῦρον γὰρ ἡ κύστις ψυχρὸν καὶ
λακύν, ἀτὰρ καὶ πορρωτάτω τῶ οἰκείῳ θάλλει·
ἐγγυτάτω ἢ τῆς ἐξω ψύξεως. ἐν γὰρ τῇ^c νεύρῳ
γαστρὶ κατατάττω^d ἴζει^e παρσώπῳ δὲ θώρη-
κός· ἀλλὰ καὶ ἔργον αὐτῆς ὀπίκαιρον, ἡ τῶν ἔ-
ρων ἐξοδός· κῆν ἔν μόνον ἡδε ὀπίσθεθι λίθοις, ἡ
θρόμβοις, ἡ τευ ἄλλη ἰδίῃ, ἡ ἀλλοτρίῃ^f ἔμφωρῳ,
θανατωδὲς. ἡ ὀπί γυναικῶν μὲν γὰρ αὐτῶν καὶ ὑπε-
ρων φλεγμοναὶ αἰσπείζονται ἀνδρῶν ἢ, τὸ ἐχάτον
τὸ δὴν, τὸ πρὸς ἀμνησες ἔντερον· ἐν πολλοῖσι ἢ ἐκ καρ-
πεύης ἀεκυσίς^g ἴσται^h αἰδῶς ἐν ξυλλόγοις, ἡ ξυν-
δείπνοις παρηγεμνῆς, ἀσπείζονται, ἀδρανὴς τε πε-
ρὶ αὐτῆς, ἔκτετι μεθίστησι. ἐπὶ γὰρ ὀπίσθεθι οὐρα,
παρηγεμνῆς καὶ τὸ ὑπερῆν μερέων, νεφρῶν, ἐρητή-
ρων ἀσπείζονται, λαγόνων ὀδύνῃ βαρεῖν, σπασμὸς,
θρόμβος, ῥίγας, γνάμιν πρὸς ἀφοροῖ. ὡς ἢ παρὸς
ποῖσι καὶ ἔλκετοςⁱ πεπνύθη ἡ φλεγμονὴ, πολλὰ
μὲν τὰ κακὰ, ἡ ὀλεθρὸς ἢ πολλὸν τι ἐλκεῶν ὥκι-
σος. ἀλλ' αἰμὴ μὲν ἔλκετος καὶ ἀποσπασίτης, καὶ
πυώδης, καὶ τὸ ὀξύσι^k μὴ ὀξύνεται ἢ, ἐν ποῖσι
χρόνιοις^l λελέξεσθαι ὀξύνεται ἢ κατ' ὅσον, καὶ^m ἐν
ἰδίῃ ἡμέρησιν, ἡ ὀλίγῳ θάσσον, ἡ βραδύον κτείν-
ει, ὀξύνει φλεγμονή, ἡ θρόμβοι, ἡ λίθος ἐς τὸ
πρὸς ἀχλὸν ἐμπεσών, πρὸς τῶνδε νῦνⁿ ἔρεω. ὡς ἢ
πρὸς τῶνδε ξυμῶν, ἔρων ὀπίσθεθι, ὀγκός^o ἐν
τῷ ὀπίσθεθι, ὀδύνῃ ὀξείῃ, πάντῃ τῆς κοιλίας·
πρὸς ἀμνησες τῆς κύστις, ὁ ὀξύνει ἰδρῶς τῇ δεκά-
τῃ, ἔμεπει φλεγμοναὶ δέες, ἐπειτα χολώδεις, ψύ-
ξις^p ὅλα, ποδῶν ἢ μάλλον· ὡς ἢ ὀπί^q μέσον
τὸ κακὸν ἔργον, πυρεπὶ λυγρώδεις, σφυγμοί,
ἀσπείζονται πυκνοί, καὶ μικροί, ἐρύθημα δὲ παρσώπῳ,
διψώδεις, ἀπορῆν, γνάμιν πρὸς ἀφοροῖ παρσώπῳ.
ὀπί^r φαρμάκοις δηλητηρίοις καὶ καθαρῶσι,
ἡ βραδύσσει καὶ πνέμασι, ἐμπιπῶσθαι ἡ κύ-
στις, καὶ ἡ ξυμπαθεῖ κοιλίῃ^s βριαυτέρῃ καὶ πάντῃ
κακίῳν, καὶ ὅσα εἰς μακρὸν ἢ δὲ θανάτου ἀμβολή-
αιμορραγίῃ κατὰ κύστις· ξανθὸν τε καὶ λεπὸν τῇδε τὸ
αἷμα· ἀλλ' ἔδεν τι ἀπὸ τῶνδε θνήσκουσι, καὶ μὴ^t
ῥηιδίῃ ἢ ὀπίσθεθι· ἀλλ' ἐπὶ ποῖσι θρόμβοις καὶ
τῇ φλεγμονῇ ὁ κίνδυνος. ψύξις γὰρ καὶ νέκρωσις,
καὶ παρηγεμνῆς, καὶ τὰ ὀπί^u τῇδε κακὰ ῥηι-
δίως κτείνει. φέρει ἢ πᾶς νόστος, χεῖμα, καὶ με-
τώωρον. ἡλικίῃ ἢ, ἀκμή, ἐπὶ ἢ μάλλον γῆ-
ρας· αἰ^v ἢ ἄλλα ὥρα, καὶ αἰ^w ἡλικίῃ, ἔτε
ξυνεχέως, καὶ ἡκιστα κτείνουσι. ἀσπείζονται ἢ πᾶν-
των, τὰ παιδία.

Κ Ε Φ Α - F

^a ὀξείσι Henisch. rep. in MS. ^b Νεύρας nervosa Pe-
tit. ^c ἴζει Henisch. rep. in MS. ^d ἴζει Henisch. rep. in
MS. ^e Πρὸς ὅσα Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
^f ἔμφωρῳ Henisch. rep. in MS. ^g Locus hic mendi
videtur suspectus Petit. sed abstinere. ^h Αἰδῶς Heni-
sch. ⁱ ὀλεθρὸς Henisch. ^k Δι' ὅσον καὶ ἐν Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. ^l Λελέξεσθαι Henisch. ^m Ἐνδύ-
ατι δὲ ἡμέρησιν Henisch. rep. in MS. ⁿ Ἐρεῶ Henisch. ^o ὀ-
γκόν Henisch. rep. in MS. ^p Πυρεπὶ Henisch. rep. in
MS. ^q ὀλεπῶν Henisch. ^r μάλλον Henisch. rep. in MS.
^s Plinius lib. 30. cap. 3. Buprestis animal rarum in Ita-

CAPUT DECIMUM.

De acutis in Vesica aegritudinibus.

Vesica difficiles in acutis morbis dolores pa-
titur, & quum ab aliis vitium participat,
sed difficiliore magisque mortiferos si per se labo-
rare inceperit: quandoquidem omni corpori &
nervis & menti labem communicare valentissime
potest. quippe vesica nervus frigidus albusque est,
& ab innato calido quam longissime, quam
proxime verò externo frigori posita. nam in imo
ventre ad aures thoracis sita est: nobili quoque
munere fungitur, urinæ videlicet emissionem. hæc
porro si tantum calculis, aut sanguinis grumis,
aut quâ aliâ propriâ peregrinâve calamitate inter-
clusa fuerit, perniciosum est. in mulieribus enim
ipsis & uteri phlegmonas comprimit, in viris au-
tem extremum rectum, prælongumque intesti-
num. in plerisque verò ob involuntariam præve-
recundia retentionem in cœtibus hominum, aut
in conviviis repleta distenditur: constringereque
non valens, nihil amplius excernit. igitur ubi uri-
na supprimitur, superiores quoque partes, renes
videlicet, replentur: *ἐν τῇδε*. (id est *urinæ ductus*)
distenduntur, ilia dolor ponderosus infestat: ner-
vi convelluntur, tremunt, horrent, desipiunt.
verum si ad hæc & ulcus accedat¹ inflammatio,
multa sanè damna eveniunt, sed mors ab ulceri-
bus sanè quam celerrima invadit. cæterum de ul-
ceribus, abscessu, suppuratione, & id genus aliis,
quæcunque non acutissima sunt, in libro de diu-
turnis morbis tractabitur. quæcunque verò peracu-
ta sunt, & intra quatuordecim dies, aut paulo ci-
tius feriusve hominem perimunt, qualis phlegmo-
ne est, aut grumi sanguinei, aut calculus in cer-
vicem delapsus, de istis in præsentia sermonem fa-
ciam. quapropter si quid horum inciderit, urina
retinetur, abdomen intumescit, dolor acutus to-
tum ventrem occupat: vesica turget: decimo die
luteus sudor exit, pituita vomitur primò, deinde
bilis: universum corpus friget, sed pedes vehe-
mentius. si malum vires majores acquirat, tum fe-
bres cum singultu hominem corripiunt: micant
arteriæ inordinatis, frequentibus ac pusillis moti-
bus: rubida facies est, sitiunt, animo ancipites sunt,
mens non constat, nervi contrahuntur. medica-
mentis præterea venenosis, & cantharidibus, aut
bupreste & pneumatibus vesica deurit: & tota
alvus majorem vim patitur, ac prorsus in pejorem
statum delabatur, neque longa mortis mora interpo-
nitur. nonnunquam & sanguinem vesica effundit:
flavus autem ac tenuis vesicæ sanguis est. sed per-
rarò hac de causâ homines pereunt, quamvis haud
facile sanguis supprimitur. grumi verò & phle-
gmonæ minantur interitum. refrigeratio enim &
νέκρωσις, id est *extinctio caloris ingenti*, sequitur gan-
græna quoque, & quæ eam comitantur mala. id ge-
nus facile hominem tollit. hæc vitia hyeme & Autu-
mno grassantur. in ætate virili, magis etiam in sene-
cta vigent. reliqua anni tempora & ætates neque af-
fide hos morbos ferunt, minimèque mortiferi sunt.
pueri omnium maximè his calamitatibus vacant.

CAPUT

lia, simillimum scarabæo longipedi. fallit inter herbas
bovem maximè; unde & nomen invenit; devoratum-
que tacto felle ita inflammat, ut rumpat. *Herba* etiam
est ejus nominis de qua Theophrast. lib. 7. Hist. plant.
cap. 8. idem Plinius lib. 22. Cap. 22. Petit. ¹ Πιτυοκάμ-
ησι Petit. suo periculo emend. Πιτυοκάμνη genus est e-
ruca in piceis (credo pinis) nascens. vid. Dioscor. lib.
6. cap. 2. Petit. ^v Βριαυτέρη Henisch. ^x ὀδύνῃ Henisch.

¹ Ab innati caloris fomento Henisch. ² Est He-
nisch. ³ Aut Henisch.

ΚΕΦΑΛΗ ΙΑ.

Περὶ ὑστερικῆς πνιγῆς.

Εν τῇσι λαρόσι τῶν γυναικῶν μέσησι ἐγκέετα ἡ μήτηρ, σπλάγχνον γυναικῆιον ἀγχιετα ζώδεις. κινέεται γὰρ ἐξ ἐαυτῆς ἐντα καὶ ἐντα ὅτι τὰς λαρόνας ἀπὸ καὶ ἐς τὰ ἄνω, κατ' ἔξιν μὲν, ὑπὸ τὸν ἁ χόνδρον τῆ θώρηκος ἐς τὰ πλάγια ἢ, ὅτι δεξιά, ἢ ἐς ἀριστερά, ἢ ἐς ἥπαρ, ἢ σπλάγχνα, γίγνεται ἢ καὶ περὶ τεσσέρεσσι ἐς τὰ κάτω, καὶ ἐν λήβδιν εἰπωμῶν, πάντῃ ἐπὶ πλανώδης καὶ δώδεσι ὁσμήσεσι τέρεται, καὶ ἐπ' αὐτὰ ἔεται ἀχρεται ἢ πῶσι κακὸδομοισι, καὶ αὐτὰ φεύγει καὶ πὺ ξύμπαν ἐν τῇ ἁ ἀνώ ἐπὶ ἡ ὑτέρῃ, ὁκοῖον π ζῶον ἐν ζῶῳ. ἡ δὲ ἐν τῷ ἐξαπίνης ἀνώϊστος γέννηται, καὶ ὅτι πολὺ ἄνω μείνη, καὶ ἐκβιάσθηται τὰ σπλάγχνα, ἀπεπνίχθη κοτὲ ἡ ἀνθρώπου, τρέπον τὸν ὅτι ληπικόν, αὐτὸν σπασμῶν. ὅτι ἐπὶ τῷ ὁ κέως στενοχωρεῖ ἡπαρ, Διάφραγμα, πνέμων, καρδίη. τῶν ἐκεν ἀπνοίη ξυνεῖναι δοκέει καὶ ἀπνοίη. ἀτὰρ καὶ αἱ καρωτίδες ξυμπαθῆ τῆς καρδίας πνέζονται. Διὰ τὸδε καρδιαραία τε καὶ αἰαδιθσία ξύνεσι καὶ νῶ κάρω. γίγνεται ἢ καὶ ἄλλο πάθος αὐτέσσι ἵκελον τῇδε ξυμμορφῇ, ξύν πνιγῇ καὶ ἀφωνίῃ. ἀλλ' ὅτι ἀπὸ ὑτέρης. καὶ γὰρ τὸδε καὶ αἰσθῶσι γίγνεται ὁ κατωχώδεα τρέπον. ἀλλὰ τῇσι μὲν ἀπὸ ὑτέρης κακώδεες ἐπαρῆγουςι ὁδμαί, καὶ δώδεων πρὸς τὰ γυναικῆια ὑποθέσεις τῇσι ἢ ἐτέρῃσι τὰδε εἶδεν ἐπαρῆγῃ, καὶ τὰ μέλεα κινέονται ἀπὸ ὑτέρης. ἀπὸ δὲ τῆς ἐτέρης πάθεσσι, ἡκιστα. ἐπὶ δὲ τρέμοι αὐτόματα, καὶ ὅτι αὐτόματα. ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεσσι ἀμβλωθραῖς. ψύξεις καρτερὰ τῆς ὑτέρης, αἰμορραγίης ἀθρόης ἐπίχεσις, καὶ ὁκοῖται αἶδε. τῷ ἐν ἀρῆται πάθει κινεωμῆς ἄνω τῆς ὑτέρης, ὁκοῖται ἔργων πρῆξι, ἐκλυσίς, ἀπνοίη, γυνάτων ἀνερασίη, σκοτόδιος, καὶ τὰ ἁ γυνῆ λύνεται, κεφαλῆς πνέσσι, καρδιαραία. τὰς φλέβας τὰς ἐκατέρωθεν τῆς ρινὸς ἀλγείη γυνή. τῷ δὲ κατωπέσσει, καρδιώσσει, ἐν τοῖσι ὑποχονδρίοις λαγόνες κεναί, ἐντα ἡ ἑδρὴ τῆς ὑτέρης, σφυγμοὶ Διὰ λείποντες, ἀτακτοί, ἐκλείποντες, πνίξ καρτερῇ, ἀφωνίῃ, ἀναιδιθσία, ἡ ἀναπνοὴ ἀσπμῶ, ἀσπμῆς, ὥκιστος καὶ ἀπσῶ ὁ θάνατος. εἶδεν γὰρ ἵχουσι νεκρῶδες ἐς χροίω, ἡ ζώδεις. ἐρυθρότεραι μᾶλλον μέχρη πολλὰ τῆ θανάτου ὁφθαλμοὶ μικρὸν ἢ ἐξίχοντες, λαμπεροί, καὶ κάρτα μὲν ἀτενέες, ἀτὰρ εἶδε κάρτα κακαμυμῶ. τῷ δὲ μετακινείται κοτὲ ἐς ἑδρὴν ἡ ὑτέρῃ, πρὶν ἐς τέλῃ ἵεναι τὸ πάθος, Διὰ διδράσκουσι τῷ πνιγῇ. ὅτε καὶ λίγῃ ὑποβορβορύξει, ὑγρότης τῶν γυναικῆϊων τῶων, ἀναπνοὴ δασυτέρη καὶ σφαιρετήρη. ὁ κίση ἐκ τῆς πάθεσσι ἡ ἐρεσις, ὁκοῖται καὶ ὁ θάνατος ὥκιστος. καὶ γὰρ ρηϊδίως πῶσι ἄνω πρὸς χωρεῖ. ἀτὰρ ἡ δὲ ρηϊδίως ἀφίσταται ἀκρόπαλός τε γὰρ ἡ ὑτέρῃ ὑγροὶ δὲ καὶ οἱ ὑμῆρες οἱ ὁχῆς αὐτῆς ὑγρὸν δὲ καὶ τὸ χωρεῖον, ἐντα κέεται ἡ ὑτέρῃ πρὸς δὲ φυγῇ καὶ ὁρμῇ χρεεται ἡ δέων

^a Cartilaginem sc. ξιφοειδῆ i. e. ensiformem intelligit. Petit. ^b Ἀνθρώπου Henisch. rep. in MS. ^c ἡ Henisch. ^d Ἀκίως Henisch. rep. in MS. ^e Ἀνθρώπου Henisch. rep. in MS. ^f Ὑγρότης Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g Γυνῆ Henisch. ^h Λύνεται Henisch. rep. in MS. ⁱ Ζώδεις Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^k Κακαμυμῶ Henisch. rep. in MS. ^l ἡκιστα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^m Ἀνώκιστος αὐτῆς Henisch. rep. in MS. ἀνώκιστος seu sustentacula Petit. rep. in MS.

A

CAPUT UNDECIMUM.

De Vulvæ Strangulatu.

In mediis ilibus mulierum vulva posita est, muliebri viscus, animalis ferme naturam adeptum. siquidem per se huc atque illuc versus ilia movetur: quin etiam ad superiora e regione pectoris cartilaginem subit: in latera quoque, in dextram videlicet aut lævam partem aut ad jecur aliave intestina movetur: & ad inferiora natura proclivior est. utque paucis absolvam, penitus errabunda est, & jucundis odoribus delectatur, ad ipsosque se recipit: contra foedè olentibus contristatur, & ab ipsis longius se proripit. ac prorsus est in homine vulva perinde ac in animali quoddam animal. hæc itaque si repente superiora petierit, ac diutius ibi commoretur, visceribusque violenter incumbat, interdum homo veluti comitiali morbo correpta, citra nervorum distentiones strangulatur. angustis namque jecur, transversum septum, pulmones, cor, celeriter opprimuntur. quâ de causâ spiritus privatio imbecillitasque adesse videntur. præterea & καρωτίδες, id est venæ somniferæ, cordis vitium participant, affliguntur, unde capitis gravitates & sensuum abolitio cum novo quodam sopore adveniunt: incidit etiam ipsis aliud vitium proximè dicto non abfimile, in quo spiritus & vox auferuntur: sed a vulvâ non provenit. quippe & viros infestat instar morbi, quem κατωχὸν nominant. at mulieribus a vulvâ malè habentibus tetra odoramenta naribus subjecta, jucunda verò naturalibus¹ opposita opitulantur. altero autem affectu laborantibus hæc frustra adhibentur, nihilque opis adferunt. præterea membra in vulvæ morbo agitantur, in altero affectu quiescunt. amplius tremores spontini & non spontini, sed ex amblothriæ subjectione excitantur. vulvæ refrigerationes vehementes, copiosæ sanguinis profusionis retentio, & id genus alia in causa sunt. itaque si in superiora subeunte vulvâ vexari mulier inceperit, ad obeunda negotia pigrior redditur, exolvitur, infirmatur, genua labant, vertigo infestat,³ extrema debilitantur, caput dolet, gravescitque. in venis ab utroque nasi latere jacentibus dolorem mulier percipit: quod si ceciderit, stomacho mordetur. juxta præcordia, ilia, ubi vulvæ domicilium est, inania sunt, motus arteriarum intermittunt, ordine carent, deficiunt: spiritus magnopere angitur, vox intercipitur, sentiendi facultas impeditur. spiratio ignota obscuraque est: celerrima nec opinatò mors advenit. nihil enim adest, quod mortem instare significet, color namque vividus est, ac multo post mortem tempore magis rubent. oculi parum admodum extantes fulgent, haud ita multum intenti, neque tamen valde remissi & conniventes. cæterum si priusquam malum ad extremum venerit, aliquando vulva in sedem propriam migret, a strangulatione liberantur: quando alvus submurmurat, humiditas adest locorum muliebrium, spiritus asperior manifestiorque redditur. nequaquam tamen ab affectu excitantur, aut sublevantur, immo quàm celerimè interitus advenit. nam facilè superiora vulva petit, facilè quoque inde recedit. quippe vulva suapte naturâ superfluitat: membranæ verò eam sustinentes humidæ sunt: humidus est & locus ubi reconditur. amplius fuga & appetentia tristium ju-

¹ Apposita Henisch. ² Ex abortivi (fetus) causa. vulvæ &c. Henisch. sed oscitanter. ὑποθῆσις enim hic medicamentum significat, quod locis mulieris inditur: ἀμβλωθραῖς vero dicitur, quod abortum faciat. Hippocr. ἐν ὁρμῇ. πρὸς τὸν θῆλον vocat. Juvenal. simpliciter abortivum. Petit. ³ Manus & pedes sc. ⁴ Conviventes Henisch. ⁵ Tam celerrimè ex hac valetudine reficiuntur, quàm celerrimè moriuntur. nam facilè &c. Henisch.

δῶν τε καὶ ἀνδρῶν. ῥηϊδίως ἔν νεύει ὅπως ² πρέμ-
ν³ εἶναι καὶ εἶναι, ⁴ αἶνα τε καὶ κάτω πλάτ. Διὰ
ποδὲ νεήνισι τὸ πάθος γίνεται· γεραίτεροι δὲ
ἤκιστα. ἥσι γὰρ ἡλικία τε καὶ βιοτή καὶ γνώ-
μη παλαιωδέστερη, τῇτι καὶ ὑστερη ἐστὶ ῥεμεώ-
δης· πηλικωτέροις δὲ ὡσεύεα καὶ ἡλικία καὶ
βί⁵, καὶ γνώμη, καὶ ὑσέρη. ἥδε μὲν ἔν ἡ
δὲ ὑστερης πνίξ, μένῃσι γυναῖξιν παρομαρ-
τέ⁶ γίνεται δὲ καὶ ξυνὰ πρὸς ἀνδρας πάθηα
τῇ ὑστερη φλεγμονή, αἰμορραγία· ξυνὰ δὲ καὶ
τὰ παρῶντα σημεῖα, πυρετοί, ἀσφυξία,
ψύξις, ἀφωνία· ὅπ⁷ τῇ αἰμορραγίᾳ,
καὶ ὁξύτεροι οἱ θάνατοι, ὁκοῖον π ἐν ζώῳ
σφαγή.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

Περὶ Σατυρίας.

Οἱ αἰσχροὶ τῶ Διονύσου ἱεροὶ, ἐν τῇσι γα-
φῇσι, καὶ τοῖσι ἀγάλμασι, ὅρδια ἰσχυροί
τὰ αἰδοῖα, ξυμβολον τῶ θεῶ πηγμάτων. ἐστὶ
δὲ καὶ πάθη⁸ ἰδέη, αἰχνοῦ⁹ ὅρδια τῶ πᾶ-
σχοντ¹⁰ τὰ αἰδοῖα, ἐπικλησις ¹¹ σατυρίας ἐς
ὁμοιότη¹² τῶ θεῶ σχήματ¹³. ὁρμή δὲ ἐστὶ ἀσχετος
ἐς ὁμιλίαν· ἀτὰρ ἐστὶ ¹⁴ ἐν τῇσι παρῶνσι ἐδὲν ὠφε-
λέον¹⁵. ἔδ¹⁶ ὅπ¹⁷ πολλοῖσι καὶ συνεχέσι ὁμιλίᾳσι περὶ ὅν¹⁸
τὸ ὅρδιον. πασμοὶ δὲ ἀπαύτων τῶν νύκτων, καὶ ἐντα-
σις πονόντων, καὶ βεβάνων, καὶ πληχάδ¹⁹, φλε-
γμονή τῶν αἰδοίων καὶ πόν²⁰, ἐρύθημα παρῶ-
πα, καὶ ἰκμάς νοπί²¹ ἰκέλη. περὶ πλάγιοι, ἡου-
χῇ ἐπίλυτοι, κατηφέες, ὥσπερ ἀχθῆμνοι τῇ
ξυμμορφῇ· ὡς δὲ ὑπερίσχη καὶ τῶν αἰδῶ τῶ ἀν-
δρώπα²² τὸ πάθ²³, ἀκρατεὲς μὲν γλώσσης ἐς
τὸ ἀκροσμον· ἀκρατεὲς δὲ ἐς τὸ ²⁴ ἀμφαδον καὶ τῆς
τῶ ἐργα πηγῆς, ὡς ἀφοροὶ τῶν γνώμων ἐς τὸ
ἀσχημον. κατέχεν γὰρ ²⁵ ἐ δύνανται· διψώδεις,
φλέγμα πολλὸν ἐμέεσι· ἐπειδὴ τοῖσι χεῖλεσι ἀ-
φρὸς ἐφίξαν²⁶, ὅκωσπερ τοῖσι ²⁷ ὀργῶσι τῶν τερά-
γων· ἀτὰρ ²⁸ ἥδε ὁσμή ὁμοίη. ἔρον ἐξ ἐπισχέ-
σιος πολλῆς, ἀλλ' ἐς λάκκον, παχύ, γονοειδές.
χειλὴ δὲ πολελυμένη, γαργαλισμοὶ αὐτόματοι
πλωρέων καὶ μασχαλῶν, πασμοῦδεις, ἀπόσι-
τοι, εἰ δὲ παρῶντο, ἀρπαγδῶν, παρῶ-
δεις· ὡς δὲ ἐς ὅλεθρον ἦκη τὸ κακόν, φουσώ-
δεις· χειλὶ²⁹ ἐπὶ ῥημῶσι, πονόντων καὶ μυῶν ³⁰ τῶ πᾶν-
των ξύντασις, δυσκίνησις, ξυνολκαὶ μελέων, σφυ-
γμοὶ μικροὶ, αἰδένεις, ἀπαῖοι. ἔλυσέ κοτε ταῖδε
πάντα κοιλίᾳ ἐκταραχθεῖσα πολλοῖσι φλεγματώδε-
σι, χολώδεσι, ἐμετ³¹ ὁμοίως. οὐκ ἀνδρῶν κιν-
δύνα ἴησις, ὕπνος βαρὺς καὶ μήκιστος. ψύξις γὰρ καὶ
πίρεσις καὶ νάρκη νύκτων, ὕπν³² παλὺς· νάρ-
κη δὲ καὶ ψύξις, σατυρίας ἴηται. γίνεται δὲ
τὸ πάθος, ἥρος μάλιστα καὶ θέρους. ἡλικίᾳσι
δὲ

¹ Πρὸς ἡνίσχ. πρέμνον in neutro. Petit. emend. for-
tasse Aretæus ὅπως πρέμνη, sicut puppis, scripserat, maxi-
mè cum eo spectare videantur sequentia verba, αἶνα τὴν
κάτω πλάτ sursum ὡς deorsum natat. sed receptam lectio-
nem non sollicitat Petit. ² Ἄνωτε Henisch. ³ Gale-
nus alio flexu σατυρίας lib. 2. Method. appellat. Pe-
tit. morbus σατυρίας Aristotelis lib. 4. de gen. animal. cap.
3. dictus cum humore nimio facies tumet ut Satyris. ⁴ Ἄν-
τῇσι Henisch. ⁵ Ἰκέλη Henisch. ⁶ Ἀμφαδον, ἐσφαλμῶς
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁷ ὀργῶν propriè dj-
cuntur animalia, cum ad aliquem affectum iræ,
vel timoris, vel audaciæ, certâ corporis mutatione
mutantur: non enim ad rem veneream tantum perti-

A cundorumque movetur: quocirca labascit facilè,
ac veluti arboris ramus huc & illuc fusque deque
impellitur. propterea & juvenes fœminæ id vitii pa-
tiuntur, seniores immunes sunt. quibus enim ætas
& vita & mens vaga magis & erratica est, his vulva
quoque errabunda instabilisque sit necesse est: qui-
bus verò firma ac stabilis ætas & vita & mens fuerit,
his & vulva similiter afficitur. hæc utique a vulvâ
proveniens ægritudo, strangulatus videlicet, mu-
lieribus duntaxat infesta esse potest. ¹ veruntamen
communes quoque viris ægritudines in vulvâ oriri
consueverunt, phlegmone videlicet, & sanguinis
profusio. communes etiam sunt quæ comitantur
notæ: utpote febres, pulsus abolitio, refrigera-
tio, vocis amissio. in sanguinis autem profusione
& maturius mors ingruit, quemadmodum quum
quis animal jugulat.

CAPUT DUODECIMUM.

De Satyriasi.

Satyri Baccho sacri, qui picturâ quique statuis
S exprimuntur, arrecto pene figurantur. quod di-
vinæ ² rei signum est. est verò & affectus species,
qui laborantis penem excitat erigitque: atque ob
C Dei figuræ similitudinem σατυρίας nuncupatur.
est autem inexplibilis coëundi appetitus. verum ne-
que si ad Veneris opus accedant quicquam juvan-
tur: neque multo affiduoque concubitu sedatur
arrectio. convulsiones autem omnium nervorum
fiunt, & tendonum distentio, & inguinum, par-
tisquæ ejus quæ inter inguina & fœmen est, (πληγῶν
Græci nominant) genitalium præterea inflamma-
tio & dolor. in facie rubor inest, & vapor quidam,
rosidæ humiditati similis. porro ipsi ægri sese in-
curvant & comprimunt: quiescunt tristes, de-
missi, utpote calamitatem suam gravatim ferentes.
quod si hominis verecundiam id malum superet,
turpiter admodum linguâ intemperantes efficiun-
D tur ³ intemperantes quoque in alvo exonerandâ, in
Venerem lascivientes, menteque indecenter titu-
bantes. nam se continere nequeunt. siti laborant,
pituitam largiùs evomunt: quoniam labris spuma
(quemadmodum hircis in libidinem ruentibus) in-
fidet. quin etiam haud absimilis odor est. lotium
post longam retentionem effunditur album, cras-
sum, genituræ simile. alvus resolvitur, costæ & a-
xillæ spontè pruriunt ac titillantur. convelluntur, a
cibis abhorrent: sed quum eos assumunt, rapaciter
assumunt: conturbantur. sin ad interitum ægritu-
do spectat, inflantur, venterque in tumorem effer-
E tur. tendones & lacerti omnes contenduntur, ægrè
admodum corpus movetur, membra contrahuntur,
arteriæ parvo motu, debili, inordinatoque agitantur.
hæc omnia quandoque discutiuntur, si alvus pertur-
bata multas pituitosas biliosasque humiditates eje-
cerit: easdem quoque vomitus non absque discrimi-
ne effuderit. nempe medela non vacat discrimine: ea
per somnum profundum longissimumque præsta-
tur. siquidem refrigeratio & resolutio stuporque
nervorum multus somnus est: stupor verò ac refri-
geratio satyriasi medicatur. id morbi genus vere
potissimum atque æstate sævire consuevit. inter
D æta-

F net id verbum, ut plerique existimant. deducitur ab
ὀργῶν appeto per syncopen factum est ὀργῶν, inde & ὀργῶν
Petit. ¹ ἡνίσχ. ² Ἐπὶ ῥημῶν Henisch. & Goupyl.
repp. in MS.

¹ Veruntamen communes vulvæ viris quoque æ-
gritudines oriuntur: Henisch. ² Generationis sc. quæ
opus divinum est, nempe participatio æternitatis
in rebus interitui obnoxiiis, generant enim animalia
& plantæ. Petit. ³ Neque verò sibi moderari que-
unt, quin propalam rem habeant, menteque &c. He-
nisch.

ἢ μειρακίοισι καὶ νέοισι· μάλιστα ἢ ὁκόσοισι ἢ
Φύσις ἐς ξυνσχίσιν ἐπίμνη, ὅζυτον ἡδὲ ἀπερπές, ἡδὲ
ἀκροσμον κακόν. πὰ πολλὰ γὰρ ἐν ἐξδόμῃ θνήσκου-
σι. ^a λόγος ἢ ὅτι καὶ γυναῖκες πάσχει τὸ
τὸ πάθος, καὶ ἦτε ἐς πὰ ἀφροδίσια ὁρμὴ ὁμοίη, καὶ
πὰ λοιπὰ ξύμπαντα πὰ αὐτὰ· ἐγὼ ἢ μαχλο-
σύνην μὲν γυναῖξιν ὑπερῷσι πείθομαι γίνεσθαι,
ἐς ἐκχυσιν τῶ πλήθους τῶτων· σιτυρίῃσιν δὲ
ἦκιστα. ἔτε γὰρ ἡ φύσις αὐτέων ^b ἐπίμνη· ψυ-
χεῖν γὰρ ἀλλ' ἔδδ' ἰόρμα ἐς ὁρμῇσιν, ὅκως-
περ σάτυρος, ἰσχυρὴ γυνή, ὥσπερ τὸ πάθος
ἐπαώνυμον. ἔδδ' γὰρ ἔδδ' πνίγαι τὴν ἀπὸ ὑπερ-
ρης νοσέουσι ἀνδρες, ἔνεκεν ὅτι ἰσχυρὴ ὑπερέρω
αὐτῶν.

A ætates autem adolescentia juventusque ei maximè
patet: præcipueque illi omnes, quorum natura in
Venerem propensior est. acutissimum id malum, tri-
ste fœdumque est. nam plerumque in septimâ die
hominem consumit. memoriæ proditum est mulie-
res etiam in hanc labem incidere, & eundem in li-
bidinem impetum ac cætera omnia similia perpeti.
verum ego impudicum quendam libidinis ardorem
mulieres invadere mihi persuadeo, mulieres, inquam,
humiditate affluentes, ut ipsius redundantia profun-
datur: sed satyriafin id esse minimè concesserim.
neque enim ipsarum natura atque temperies, quum
frigida sit, huic vitio habilis atque exposita est. præ-
B terea neque partes ad arrectionem idoneas, quem-
admodum Satyrus, (unde affectui nomen est in-
ditum) mulier obtinet: quandoquidem neque vi-
ri strangulatione ab utero vexantur, quoniam vi-
ro uterus datus non est.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝ

ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΚΕΦΑΛΗ Α.

Περὶ Χρονίων Παθῶν.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE CAUSIS ET SIGNIS

DIUTURNORUM MORBORUM

LIBER PRIMUS.

CAPUT PRIMUM.

De Diuturnis Morbis

PROOEMIUM.

Χρονίων νόσων, πόνος μὲν πολὺς, χρόνος
ἢ μακρὸς συντήξει, καὶ ἀέθαιος ἢ ἀλ-
γηξίς. ἢ γὰρ ἐπὶ ἐξηλάθησαν ἐς τὸ ^d πάμπαν, ἢ
ἐπὶ σμικρῇ ἀμαρτωλῇ παλινδρομέουσι αἱ νόσοι.
ἔτε γὰρ ἀτρεμέειν οἱ νοσέοντες πολμέουσι ἐς τέλος.
ἀτὰρ ἡδὲ ἀμαρτάνουσι ἐν τῇσι μακρῇσι διαίτησι,
κὴν ἀτρεμέωσι· ὡς ἢ καὶ πόνος ἔη, ὅτι πόνος ἰή-
σι, δόξης, λιμῆς, φαρμάκων πικρῶν καὶ
^e ὀδυνηδένων, ἢ τομῆς, ἢ καύσι, ὥσπερ ἐστὶ
ἐν τῇσι δολιχῇσι νόσοισι χρέος, ὥς ὑποδιδρῆσκου-
σι οἱ κάμνοντες, θανάτου δὴθεν αὐτὰς ὁρεζόμηναι.
ἐντα

C Diuturnarum ægritudinum dolor multus est,
tempus colliquationis longum, & medica-
tio instabilis. vel enim haud ex toto morbi
deleti sunt, vel deleti, ex qualibet levi offensâ re-
vertuntur. nam laborantes æquo animo ferre usque
in finem non audent: quin etiam si æquo animo fe-
runt, in victus ratione nimis longâ delinquant.
si verò & dolor adest, laboriosâ curatione perfi-
tim, famem, amara medicamina, & dolorem ex-
citantia, aut per sectionem, aut uisionem, (quibus in
diuturnis morbis egemus) miseri ægroti cruciantur,
ut mortem, quam jampridem appetebant, effugiant.
ubi

^a Licet Aretæus neget, fœminas satyriafin laborare, quod non habeant *μολα* ἐς ὁρμῇσιν ut Satyri: non obstat tamen, quominus affectus idem, qui viris ὁρμῇσιν faci-
cit, iis verè accidat: nam & mulieres tentiginem pati suo modo testantur Galenus lib. 14. de usu part. Paul. Ægineta lib. 3. cap. 56. de Satyriafin. Juvenalis de Mef-

salina. Petit. ^b Ἐτοίμη Henisch. ^c Σημειωτικόν. ἄλλως σημειωτικόν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Εὐμεπὴς Henisch. rep. in MS. ^e Ὀδυνηδένων Henisch. rep. in MS. ^f ὑποδιδρῆσκουσι οἱ κάμνοντες ὡς θανάτου δὴθεν ὁρεζόμηναι: i. e. sic curationum molestias subterfugiant, ac si mortem planè expeterent. Petit. emend.

ἐνθα δὴ δρετὴ ἀφαιδέται ἀνδρὸς ἡτρεῖς, καὶ μα-
κροθυμίας, καὶ ποικιλίας, καὶ χάριτος ἀ-
βλαβῆς τῶν ἡδέων, καὶ ὡς ἀφαιδέται ἀπὸρ καὶ
τὸν νοσέοντα καὶ ἀλκιμον ἐμμεναι, καὶ ἐξυμνῶνται
τῷ ἡτρεῖ κατὰ τὴν νοσήματι. ὃ γὰρ τὸ σῶμα-
τὸ μόνον ἀπὸ τῆς λαβόμενον, ὃ παχὺ αἰασμύ-
χῃ τε καὶ δάπῃ, ἀλλὰ ἐς πολλὰ καὶ τὴν αἰσθη-
σίην ἐκτρέπει· ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ἐκμαίνει.
ἀκροσὴ τῆς σῶματὸς πικρὸν δὲ τὴν μανίαν καὶ
τὴν μελαγχολίαν ἰσχυρὰ, καὶ ὧν αὐτὸς ἐρέω· πα-
νὴν δὲ ἀμφὶ κεφαλῆς φράσω.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

Περὶ κεφαλῆς.

Ἡ ἀλγὴ κεφαλῆς σχεδὸν ὅτι περὶ αἰ-
πὴν, καὶ ὅτι πλεονάζει, κεφαλαλγίη
καλεῖται. ὡς δὲ διεκρίθη χρόνῳ μακρῷ τὸ ἀλγί-
μα, καὶ περὶ οἷσι μακρῷ καὶ πολλῷ, καὶ περὶ
ἐπιγίνῃται ὡς μέζω τε καὶ πλεονάζει δυσπαλῇ,
κεφαλαίῳ κικλήσκοντο. ἰδέαι δὲ μυρία. πρὶν
μὲν γὰρ αἰδοῖτο ὁ πόνος καὶ μικρὸς, ἀλλ' ὃς ἀφαι-
λέσων· πρὶν δὲ, ἐς περὶ οἷον περὶ πλεονάζει, ὅπως πρὶν
πυρετίνῃσι ὡς ἀμφιμερὶν πρὶν ἡμέρῃ· ἄλλοις
δὲ ἀπὸ ὧν διῃσι ἐς μεσημέριον, καὶ τῇδε τέ-
λεον ἀποπαύεται· ἢ ἀπὸ μεσημέριος ἐς ἑσπé-
ριον· ἢ περὶ οἷον ἐς νύκτα· ἢ περὶ οἷον ἐς
καρπὸν δὴν καὶ πρὶν μὲν ἢ κεφαλῆς ἀλγὴ πρὶν
σῶμα καὶ ἢδε ἀλλοτε μὲν ὅτι δεξιὰ· ἄλλοτε δὲ ἐπὶ
ἡμίστερῃ ἢ μέτωπον, ἢ βρεγμῶν, καὶ ταῦτα
ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ ῥεμῶδες τρέπον· πρὶν δὲ, καὶ
τὰ δεξιὰ μὲν, ἢ τὰ λαίᾳ μὲν. ἐς ὅσον
ὅρων κρόταφον, ἢ ὡς, ἢ καὶ ὀφρὺς μία, ἢ
ὀφθαλμὸς ἐς μέσφι μέσφι, ἢ ῥίς ἐς ἰσὶν τέμνει μὲν
νον, ἐπὶ κεφαλήν ὅτι ἀλγίμα ἐπὶ πρὶν· ἐν ἡμίστερῃ μί-
μνη τῷ τῆς κεφαλῆς χωρίῳ. ἐπεροκρανίη τὸδε μὲν
νον καλεῖται· ὅτι εὐήθες κακὸν, καὶ ἀφαιδέται,
καὶ σμικρὸν ἐμμεναι δοκέει· ὡς γὰρ ἐμπέση κατὰ ὀ-
ξείως, αἰσθῆς καὶ δεινὰ περὶ οἷον· σπασμὸς καὶ ἀφαι-
στροφὴ τῆς περὶ οἷον γίνεται· ὀφθαλμοὶ ἢ αἰτενέες
ἢ κέραι· ἢ κεκοι περὶ οἷον, ἢ τῇδε κακῶς σπασ-
μῶδες ἐνδον· εἰλῶνται σκοπίνως· ὀφθαλμῶν ὑ-
περῆχον πόνος ἀφαι μὲν γινώσκων. ἢ ἰσθῶς ἀφαι-
τὸ περὶ οἷον ἐξαπίνης ἀλογον, ὡς περὶ πνέον
παρῆσαντ· ἐξυλὸν ναυτίη, ἐμετὸν χολωδέων,
κατὰ πῶσις τῆς ἀφαι οἷον· ἢ δὲ ὅτι πρὶν κατὰ τὸ
πῶσις, ὡς οἷον ἐπελῶνται· ὡς δὲ σμικρότερον ἢ,
καὶ ἐς ὀλεθρον αἰσιν, χρόνῳ, ὅτι πρὶν πάλυς,
καρτερική, ἀπορῆ, ζῶν δύσφορος. καὶ γὰρ πῶς
φύλαξι τὴν αὐτὴν σκότος δὲ περὶ οἷον τρεῖσι
τὴν νύκτον· ὃ δὲ ἐσιδεῖν πρὶν αἰσθῆς περὶ οἷον, ὡς
φοροὶ· κακῶς τὴν πῶς οἷον, καὶ ὅτι πρὶν δὲ
δὲ αὐτὴς τρέπῃ· ἐκτρέπονται δὲ καὶ τὰ κακῶ-
δεα· ἀφαι οἷον τῷ βίῳ, θανάτῳ οἷον ἀφαι οἷον· αἰ-
πὴ δὲ τρεῖς ξὺν ξηρότητι ψύξις· ὡς δὲ δεινὴ
καὶ ἐς μέζον ἐρῶν ὅτι πρὶν πῶσις τὸ πῶσις,
σκότωμα γίνε).

ΚΕΦΑ-

a Ionicè pro ἀφαιδέται à ἀφαιδέμαι. significat ad-
monitionem, consilium, consolationem, deceptionem Petit. b τὰ καὶ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. c Subaudi ἡμέρας Petit. d Μέζω & δυσπαλῇ ad vocem ἀλγί-
μα referri debent. Scribendum esset μέζον, δυσπαλῆς. Sed
sunt hæc neutra pluralis numeri post substantivum sin-
gulare, κατ' ἀφαι οἷον Ionibus & Atticis familiarem.
Petit. e πλεονάζει Petit. emend. f ἀφαιμερὶν, ἢ περὶ ἡμέ-
ρων ut iis qui quotidianā febre aut tertiana laborant. Petit.
emend. Græci ἀφαιμερὶν vocant, cujus accessiones quo-

A ubi mehercule in magna animi constantia diu præ-
stantia, auxiliis variandis, jucundis citra noxam
ægro concedendis, ipsoque decipiendo, Medi-
ci virtus atque excellentia dignoscitur. cæterum
& æger fortis sit, & cum Medico adversus mor-
bum conspiret, necesse est: qui non solum cor-
pus tenaciter arripiens ipsum celeriter tabefacit
& exedit, verum etiam sensum magnopere sub-
vertit, animamque insanam reddit. namque ab
intemperie corporis id genus furorem atque ὡς
λαγχολίαν proficisci novimus: de quibus in sequen-
tibus dicam: in præsentia de κεφαλαίᾳ, id est de ve-
tere capitis dolore, sermonem instituam.

B

CAPUT SECUNDUM.

De Cephalæa.

S i caput repente obvia quâque de causâ per plures
etiam dies dolorem patitur, hic affectus κεφα-
λαλγία nominatur: si multo tempore dolor infesta-
re affuevit, & per longos frequentesque circuitus,
ac in dies major violentiorque insultat, difficulter
sanationem admittens, id genus κεφαλαίαν appella-
mus. ejus formæ infinitæ sunt. quibusdam enim
perpetuus dolor inhæret, exiguus quidem, sed non
intermittens: nonnullis per circuitus revertitur, ut
C iis qui quotidianâ intermittente febricitant: non-
nullis ab occasu solis usque in meridiem: & tunc ex
toto remittitur: vel a meridie in vespem, aut
etiam ulterius usque in noctem permanet. sed non
multum hæc durat circuitio. præterea dolor modò
est in toto capite, modò in dextra magis, modò in
sinistra, modò circa frontem aut sinciput: hæc-
que eodem die incertè atque erraticè fieri solent.
quidam dextrâ tantum parte dolent, quidam læ-
vâ, quâ tempus, vel auris, vel supercilium unum,
vel oculus ad medium usque terminatur, vel quâ
nâsus in æquas partes dividit: ultra quem terminum
D dolor non progreditur, dimidium tantum capitis
occupans. id vitium solum ἐπεροκρανία dicitur: haud
leve malum: quamvis intermittit, quamvis exi-
guum esse primâ specie videtur: nam si acutè in-
terdum impetum faciat, foeda atque atrocità de-
trimenta adfert: nervi distenduntur, facies obtor-
quetur: oculi vel contenti instar cornu rigidi sunt,
vel huc atque illuc interius convelluntur, ac ver-
tiginosè agitantur: in ipsisque dolor profundus us-
que ad intimas tunicas descendit. sudor ex tendo-
nibus immodicus effluit repente, neque cohiberi
E potest: neque ulla causa præcessit, perinde ac si
quis ligno plagam inflixerit. nausea & vomitus bi-
liosus comitantur: homo consistere nequit, sed in
terram delabitur. quod si vitium quandoque incre-
scit, de hominis vitâ actum est: at si debilius est,
& citra vitæ periculum, diutius permanet: pigritia
multa adest, & capitis gravitas: animi pendent: vi-
tam ægrè ferunt. fugiunt enim quodammodo lu-
cem: tenebræque his ægritudinem solantur. neque
quicquam jucundi aut intueri, aut audire sustinent.
olfactorius in iis sensus infectus est, neque quicquam
eos bene olens oblectat, pariter quoque graveolen-
tia detestantur. vita ipsis invisâ est, mortemque dis-
cupiunt. harum calamitatum fons & origo est,
cum ariditate frigiditas. si diu teneat, magisque in-
valefcat ægritudo, post id genus dolores vertigo
subsequitur.

D 2

CAPUT

tidieprehendunt: παρ' ἡμέρῃ, quæ alternis diebus re-
dit. g πρὶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. h μεσο-
μερὶς Henisch. i ἀφαι Henisch. k λαίᾳ Henisch. l ὀφρὺν
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. m ὡς Petit. emend. n ΑΙ-
κράσι Petit. o εἰλῶνται Henisch. p ἰσθῶς ἀφαι οἷον π-
νέον πόνος ἐξαπίνης ἀλογον. i. e. sudor immodicus: tendo-
num dolor subitus sine causâ, quæ quidem appareat.
Petit. emend. ἰσθῶς Henisch.

1 Insaniam Henisch. vertit.

Tom. I.

ΚΕΦΑΛΗ γ.

Περὶ Σκοτωματικῶν.

Ην ζόφον πρὸς ὄψιας ὥρῃ, καὶ δὴν ἀμφὶ τῷ κεφαλῷ ἐλίσσεται, καὶ ὥτε ^a βομβή ὅπως ρέοντων καναχηδὸν ποταμῶν, ἢ οἷον ἀνεμῶν ἰσίοισι ^b ἐγκυβερνέη, ἢ αὐλῶν, ἢ καὶ συρλῶν ἐνοπῇ, ἢ τρισμῶν αἰμάξης ἰαχῇ, ὀνομάζομεν σκοτόμα τὸ πάθος, κακὸν μὲν, καὶν σύμπτωμα κεφαλῆς κακὸν δὲ, καὶν ἐκδιαδέξιον κεφαλαίης, ἢ ἐξ ἐωυτέης χρονίᾳ νόσῳ φύη. καὶ γὰρ παθε μὲν μὴ ἀπογίγνηται, μίμνη δὲ ἡ σκοτοδίνη, ἢ χρόνῳ μακρῷ τελευτῇ τοῖσι ἰδίῳσι συμπτώμασι δὲ πινὸς ἀκρομυῖα, παύσει τὸ σκοτόμα γίγνηται ἔω αἰτίῃ ὑπερῇ καὶ ψυχρῇ ἀλλὰ καὶ δριχρῇ παθῶν ἄλλων, καὶ ἐς ἀνῆκεσον τραπῇ, μανίης, μελαγχολίης, ἐπιληψίης προσεπιγνομένων ἐκαστῇ τῶν ἰδίων συμπτωμάτων σκοτωματος δὲ ἡ ἰδέα, βάρει τῆς κεφαλῆς, ὀφθαλμῶν μαρμαρυγῇ ὅππῃ πολλῶν τῶν σκοτωδῶν ἀγνωσίῃ ἐωυτέων τε καὶ τῶν πέλας ^d καὶ καὶ ἔω αὐξήσῃ ἢ νόσῳ γίγνηται, τότε ^e γῆα λυόν), καὶ ἐρπονται χαμαὶ ναυτίῃ καὶ ἐμετῶν φλέγματῶν, ἢ χολωδέων, ξανθῶν, ἢ μελανῶν. ὅτε ὅππῃ μὲν ξανθῇ χολῇ, μανίᾳ γίγνεται ὅππῃ δὲ τοῖσι μέλασι, μελαγχολίᾳ ὅππῃ δὲ τῶν φλέγματι, ἢ ἐπιληψίᾳ. πασῶν γὰρ ἡδε νόσων τροπῇ.

ΚΕΦΑΛΗ δ.

Περὶ ἐπιληψίης.

Ποικίλον, ἢ δὲ ἀλλόκοτον κακὸν, ἢ ἐπιληψίᾳ, θηριώδες μὲν ἐν παροξυσμοῖσι καὶ κάτῳ, καὶ ὀλέθριον. ἐκτενε γὰρ κοτε παροξυσμὸς εἰς. καὶ δὲ μελέτησι φέρη ἀνθρώπων, ζῆ μὲν, αἰσθεα, καὶ ὀνείδεα, καὶ ἄλλα φέρων ῥηϊδίως δὲ οὐκ ἀπεισι ἢ νόσῳ, ἀλλὰ ἐν ἡλικίῃσι τε πῶσι κρείττοις ἐσοικέει, καὶ ὥρῃ τῇ ὥραίῃ. ζυνδιαπῆται τε παῖσι καὶ μερακίοισι ἐξηλάθῃ δὲ κοτε ὑπὸ δυνάμει, δὲ ἄλλης ἡλικίης μέζοντες, ὅτε τῶν κάλλει συνέξεισι τῆς ὥρης ἀλλὰ καὶ τότε μεμπέτερως ^f αἰσθεὶς ἀποδείξασαι, ἀπόλλυσι τὰς παῖδας φθόνῳ τῶν κάλλει, ἢ χειρὸς ἀκρασίῃ, ἢ προσώπων διαστροφῇ, ἢ ^g πειρώσει πινῶν αἰσθήσεως. καὶ δὲ φωλόσῃ τὸ κακὸν ἐς ^h ῥίξαν, ἔτε ἡγεῖται, ἔτε ἡλικίης μετὰ βολαῖς ⁱ ἐξοδὸν πείθεται ἀλλὰ ζυμβιοῖ μέσφι θανάτου. ποτὶ, καὶ ὅππῃ πινῶν ἢ νόσῳ, πασμοῖσι καὶ διαστροφῇσι μελέων τε καὶ ὄψι. ἐτρεψε δὲ κοτε καὶ γνώμῃ ἐς μανίαν. ἀπερπῆς μὲν ἢ τῶν παροξυσμῶν θῆναι αἰσθεὶς δὲ καὶ ἢ ἀπόλειψις αὐτῆς, ὅππῃ ἀφόδῳ καὶ ἔροισι, καὶ αὐτομάτῳ κελίῃ ἀλλὰ καὶ ἀδοξῶν ἢ ζυμβορφή δοκέει γὰρ τοῖσι ἐς τῶν σελήνῳ ἀλιτρεῖσι ἀφικνεῖσθαι ἢ νόσῳ. ^k τῶν κεν ἱερῶν κικλήσκουσι τῶν παθῶν ἀπαρ καὶ δὲ ἄλλας προσφάσις, ἢ μέγας τῶν κακῶν ἱερὸν γὰρ τὸ μέγα ἢ ἰήσιον οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλὰ θεῖης, ἢ δαίμονος δόξης ἐς τὸν ἀνθρώπων εἰσόδῳ, ἢ ζυμπάντων ὁμοῦ, τῶνδε ἐκίκλησκον ἱερῶν.

^a Βομή Henisch. rep. in MS. ^b Ἐν κυβερνῇ αὐλῶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^c Ἐωυτέων τε καὶ (τῶν) πῶσι Henisch. ^d καὶ Henisch. rep. in MS. ^e Γῆα Henisch. ^f Αἰσθεὶς Henisch. ^g Πειρώσει Henisch. ^h ῥίξαν Henisch. ⁱ ἐξοδὸν Petit. emend. ^k Τῶν κεν Henisch. ^l Ἀλλὰ Henisch.

A

CAPUT TERTIUM.

De Vertigine.

Si tenebrae oculis prætenduntur, & caput in turbinis modum circumduci videtur, & auribus murmur veluti delabentis cum strepitu fluminis insonat, aut tanquam ventus flatu vela percutiens, aut tibiæ fistularumque cantus, aut veluti stridor plaustrum currentis obstreperat, σκοτόμα *i. vertigo*, huic vitio vocabulum est: malum quidem, si capitis symptoma est: malum quoque, si cephalææ successit, aut ex eâ vetustâ ægitudine ortum est. nam si priora vitia non recesserunt, sed remanet σκοτοδίνη, *id est tenebrae oculorum & apparens motus in orbem*, aut longiori tempore cum propriis symptomatibus nullâ abhîbitâ curatione ad summum pervenit, vitium appellatum a Græcis σκοτόμα, a Latinis vertigo procreatur. causam habet frigidam & humidam: aliorumque sæpe morborum, quum insanabilis evasit, initium est, ut furoris, melancholiæ, morbi comitialis, cuique suis symptomatibus accedentibus. vertiginis autem forma ita se habet: gravitas adest capitis, splendida quædam oculis inter multas tenebras sese offerunt, suimet æger propinquorumque ignarus est: quumque morbus augefcit, tunc tibiæ solvuntur, atque humi repunt. nausea fit atque vomitus pituitæ, bilisve tam atræ quàm flavæ: quando flava per vomitum rejecta, furor enascitur: atra verò, melancholia: ac pituitâ exeunte, morbus comitialis efficitur. omnium quippe morborum talis conversio est.

B

C

CAPUT QUARTUM.

De Epilepsia, id est morbo comitiali.

Varium ac portentosum morbi genus est ἐπιληψία, quæ dicitur Latinè comitialis morbus, ¹ terribilis utique in accessionibus, & peracutus, & perniciosus: quandoquidem nonnunquam accessio una hominem rapuit. at si diligenti cura vim morbi sustinet laborans, ægrè tamen vitam ducit inter foeditates, ignominias, atque dolores. morbus autem non facile recedit, sed ætatibus melioribus & pulchriori tempore viget. ² vexat etiam pueros & adolescentes. interdum secundâ fortunâ evenit, ut per succedentem provectiorem ætatem abigatur, quando simul cum ³ ætatis flore evanescit: sed & tum quosdam abiens deformes efficit: pueros quoque pulchritudinis invidia perdit: aut manum inutilem reddens, aut faciem torquens, aut sensum aliquem prorsus auferens. quod si malum hoc penitus infederit, atque radices altius egerit, neque ipsum Medicus neque ætatis mutatio submovent, sed cum ægrotante vivit atque commoritur. ⁴ interdum morbus iste membra oculosque convellens ac distorquens, dolores ciet: interdum & mentem in furorem adegit. triste medium fidius est ipsius invasionis spectaculum: turpis & ejus definentia, cum stercore & lotio & spontina ventris solutione. ⁵ ipsius quoque morbi origo mirabilis, & præter hominum opinionem est. quippe nonnulli flagitiosis hominibus a lunâ immitti existimant: cujus rei causâ & sacrum hunc morbum nominant. verum & aliis rationibus id nomen fuit ei impositum: aut ob magnitudinem; (omne enim magnum sacrum dici consuevit) aut quod non humanâ ope tolli queat sed divîna: aut quoniam dæmone correptus esse homo videatur, aut ob hæc simul omnia sacer morbus appellatus est.

quæ-

¹ Efferatus Henisch. ² Et pueris etiam, adolescentibusque contubernalis est. Henisch. ³ Formæ dignitate Henisch. ⁴ Insuper Henisch. ⁵ Sed & ignominiosa quoque species est. quippe nonnulli &c. Henisch.

ὁκῶσαι μὲν ἐν ὧς ὅτι ὁξείη γίνεται τῇ νύ-
σῳ, παρῶθεν μοι^a λέλεκται· ὡς δὲ ἐν χρο-
νῳ μέμνη, εἰδὲ ὅτι τοῖσι διαλείμμασι ἀσινέες,
νώθροι, ἄθυμοι, κατηφέες,^b ἐξάνθρωποι, ἄ-
μικτοι, εἰδὲ ἡλικίῃσι μελίχιοι, ἀρτυροί,
δυσσύνεροι πολλοῖσι ἀλλοκότοις, ἀπόσιτοι, πέ-
ψαι κακοί, ἀγροοί, μολιβδάδες, δυσμαθές^c
νωθείη γνώμης τε καὶ αἰσθήσεως, βαρυήκοοι,
ἡχοι, βόμβοι ἀνὰ τὴν κεφαλὴν γλῶσσα ἀ-
σπυγῆς καὶ πρῶτος^d ἡ ὑπὸ τῆς διαφύσεως
τῆς νούσου, ἡ ὑπὸ^e τρωμάτων ἐν τῇσι κατὰ-
λήψεσι, πασμάδες. γλῶσσα μὲν σφοδρᾶ-
ται ἐν τῷ σμάσι πικίλως· ὑπομένεται δὲ κο-
τε καὶ τὴν διάνοιαν ἡ νοῦπος, ὡς πᾶν πᾶν^f μω-
ραίναν· ἀπὸ καὶ τοῖς δὲ αἰτίῃ ἐν ὑγρότητι
ψύξις.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ε.

Περὶ Μελαγχολίας.

Μέλαινα χολή, ἐν μὲν ὁξείᾳ αἰῶθεν φα-
νεῖται, κάρτεα ὁλέθριον· κάτω δὲ ἐξοῦσα
ἐκάρτεα αἰώλεθρον· ἐν δὲ τοῖσι χρονίοις, ὡς
μὲν^g ὑπὲρ κάτω, ἐς δυσεντερίαν καὶ ἡπατι-
τὸν τελευτᾷ· γυναιξὶ δὲ κάρτεος ἀντὶ τῶν
ἐπιμηνίων, ὡς πᾶν ἀνάλεθρον· ὡς δὲ
δὲ ἄνω ῥέπει ἐς σμάχον, ἡ ἐς φρένας, με-
λαγχολίᾳ τῷ σμάχῳ. φύσιν τε γὰρ ἐμποιᾷ, καὶ ἐ-
ρυγῶς κακώδους, ἰχθυώδους· διαπέμψαι δὲ καὶ
κάτω φύσιν ψοφώδους, συντρέψαι δὲ καὶ τὴν
γνώμην. Διὰ τοῦτο καὶ μελαγχολικὴ καὶ
φυσώδους τῆςδε ἐκίκλησκον οἱ παρῶθεν μετε-
ξέτεροι δὲ εἰδὲ φύσιν, εἴτε μέλαινα χολή ἐγ-
γίνεται ὁρμή δὲ ἀκρητὴ καὶ λύπη, καὶ κα-
τηφείη δεινή. καὶ τοῦτο ἐν μελαγχολικοῖς κα-
λέομεν,^h χολῆς μὲν τῆς ὁρμῆς συμφορᾶς μὲν
μελαίνης δὲ, πολλῆς καὶ θηελώδους· τέκμαρ δὲ
ὁμηρῶⁱ ἐνταυθα φησὶ,

Τοῖσι δὲ ἀνέστη

Ἡρώς ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων

Ἀχνύμῃμος μῆκος δὲ μέγα φρένες ἀμφὶ^k μέλαινα^l Πιμπλῶντ^m, ὅσπερ δὲ οἱ περὶ λαμπρότωντι
εἰκτῶν.

ποιοῖδε γίνονται οἱ μελαγχολώδεις, εὐτ' αὖ
ὑπὸ τῆς κακῆς κλεινέωνται. ἐστὶ δὲ ἀθυμία ὅτι
μὴ φαντασίῃ, ἀνευ τε πυρετῆⁿ δοκέει τε δὲ μοι
μαίνης τε ἔμεναι δέχῃ καὶ μέρ^o ἡ μελαγχολ-
ία. τοῖσι μὲν γὰρ^p μαινόμενοι, ἄλλοτε μὲν ἐς
ὁρμήν, ἄλλοτε δὲ ἐς θυμὸν ἡ γνώμη τρέ-
πεται· τοῖσι δὲ μελαγχολῶσι, ἐς λύπην καὶ
θυμὸν μένον. ἀπὸ καὶ μαίνονται μὲν ἐς
τὰ πλεῖστα τῆς βίου, ἀφροέοντες καὶ δεινὰ καὶ
αἰσχυρὰ περὶσπόντες· μελαγχολῶσι δὲ ὅταν ὅτι
ἐνὶ^q εἰδέει ἕκαστος, ἀλλ' ἡ πρὸς φαρμακίαν
ὑποπίῃ, ἡ ἐς^r ἐρημίαν φεύγῃ μισανθρωπίῃ,
ἢ

^a Λέλεκται Henisch. ^b Ἐξάνθρωποι dicuntur, qui semoti
ab hominum societate vivunt. Petit. ^c Νωθείης Henisch.
& Goupyl. repp. in MS. ^d Τρωμάτων Henisch. rep. in
MS. ^e Μαράναι Henisch. rep. in MS. ^f Ἐπὶ Henisch.
rep. in MS. ^g Ἐπιμήνιων Henisch. rep. in MS. ^h Hoc
genus Melancholiae a cruditatibus Ventriculi na-
scitur hoc laborantes φυσώδεις dicuntur. Petit. ⁱ Χο-
λῆς Henisch. ^k Μέλαινα Henisch. rep. in MS. ^l Πί-
μπλῶν Henisch. rep. in MS. ^m ὅσπερ Henisch. ⁿ Μα-
ρανομήνισι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^o Pro θυ-
μῶν Petit. legit. ἐξορμήν excandescantiam vel ἀθυμίαν

A quaecunque sanè huic tanquam acuto morbo sym-
ptomata eveniunt, superius memoravimus. at si diu
permanet, neque per intermissiones citra noxam de-
gunt torpentes, abjecti animo, mœsti, hominum
aspectum consuetudinemque vitantes. neque æ-
tate procedente mitiores fiunt: vigilant, per quie-
tem multis formidolosus imaginibus terrentur: ci-
bum sumere fastidiunt, sumptum malè conficiunt:
decolores, facieque plumbea sunt ob ingenii sen-
susque tarditatem ægrè discunt: auditus hebet. au-
res tinnunt, capiti bombi veluti quidam insonant.
lingua in sermone perplexa est ac titubat, aut ex vi
morbi, aut ob vulnera, quæ tempore exacerba-
tionis accepit. tunc enim ob convulsionis nervo-
rum motum lingua in ore variis modis torquetur.
rationem quoque usque eò morbus conturbat ac
dejicit, ut prorsus denique infatuentur. atque ho-
rum omnium causa est cum humiditate frigiditas.

CAPUT QUINTUM.

De Melancholia.

Atra bilis in acutis ægritudinibus, si in superio-
ribus apparet, oppidò quàm mortifera est. si
ad inferiora descendens exiit, non valde vacat dis-
crimine. in tardis autem longisque morbis, si ad al-
vum bilis atra decurrit, in tormina jecorisque do-
lorem finit: mulieribus verò purgatio vice men-
sium advenit, si in cæteris abest mortis periculum.
at si superius, utputa stomachum, septumve trans-
versum petit, insaniam parit, quàm μελαγχολίαν νο-
minant: flatum namque gignit, & ructus foetidos,
piscium odorem exhalantes. infra verò & flatus cum
crepitu transmittit: nec non & mentem simul alie-
nat. proinde melancholicos juxta & flatuosos Medi-
ci veteres sic affectos appellarunt. porro quidam re-
periuntur in quibus neque flatus, neque bilis atra
colligitur, sed ira immoderata & mœror, & ingens
animi consternatio: hos quoque nihilominus μελαγ-
χολικὸς nuncupamus. quippe quum ὁρμή, id est ira
significetur per χολήν. per μέλαιναν autem, id est a-
tram πολλή καὶ θηελώδης, id est, multa & efferata testis
autem Homerus est, ubi inquit.

Inter hos autem surrexit Heros Atrides

Latè imperans Agamemnon, tristis:

Furore autem valde præcordia atra circum

Oppleta erant: ejusque oculi igni fulgenti similes
erant.

tales evadunt melancholici, quum ab hoc malo
interimuntur. est autem animi angor in unâ co-
gitatione defixus atque inhærens absque febre. mi-
hi profectò melancholia μανίας, quæ Latine furor
dicitur, initium atque pars esse videtur. siquidem
furentibus animus modo ad excandescantiam, mo-
do ad voluptatem convertitur: at melancholici in
tristitiâ & animi angore duntaxat versantur. ad-
de quod furentes, plurimum vitæ sic transeunt
desipientes, & fœda atrocique committentes. me-
lancholici verò non in unâ tantum insanie specie la-
borant, sed aut venenum, ne sibi detur, suspicantur,
aut hominum consuetudinem perosi in solitudinem
aufu-
D 3

ut Junius legit aut vulgatam lectionem non sollicitat.
Petit. quia apud Paulum Æginetam inter signa melan-
cholicorum, risum quoque positum videt. lib. 3. cap.
14. ^p ἐν Henisch. ^q εἰδὲ Henisch. de variis Melan-
cholicorum imaginibus vid. Galen. lib. 3. de locis af-
fectis cap. 6. Petit. ^r ἐρημίαν Henisch. & Goupyl. repp.
in MS.

¹ Aut ex accessionum vulneribus: tunc enim &c.
Henisch. ² Per multa Henisch. ³ Sc. cum affectus ad
extremum pervenit. Petit. ⁴ Furentes (etiam) pluri-
mum Henisch.

ἢ ἐς δεισιδαιμονίῳ τρέπονται, ἢ μῖσος ἐπὶ τῷ ζῶντι τέθεισι. ὡς δὲ ἐξ αὐθυμίας ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε θιάχυσιν γένηται, ἡδονὴ προσγίγνεται ὅππῃ τοῖσι πλεῖστοι· οἱ δὲ μαίνονται. ὅπως δὲ καὶ ἀπὸ καίων χωρίων πὰ πολλὰ γίνονται, φεράσω. ὡς μὲν ἐν πῶσι ὑποχονδρίοις μίμνη, ἡ αἰτίη ἀμφὶ τὰς φρένας ἡ εἰσέεται, καὶ διεξίει χολὴ αὔωθεν, ἡ κάτωθεν μελαγχολῇσιν. ὡς δὲ καὶ κεφαλῇ ἐς θυμπαθείῳ ἀγῆ, καὶ ἀμείβεται τὸ πᾶν ἄλλογον τῆς ὀδυμίας ἐς γέλωτα καὶ ἡδονῇ ἐς πὰ πολλὰ τῷ βίῳ· οἱ δὲ μαίνονται αὖτις τῆς νέσου μᾶλλον, ἢ ἀλλοί παρθεῶν ἀμφοῖν δὲ ξηρότης αἰτίη. ἄνδρες μὲν ἔν μαίνονται καὶ μελαγχολῶσι, ἡ καὶ ἀνδρῶν ἐλάσσης· κακίον δὲ ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες ἐκμαίνονται· ἡλικίη, πρὸς αἰμῶν, καὶ οἱ ἀκμαῖζοντες ὥρῃ, ἡ θέρους μὲν καὶ φθινοπώρῃ πικρὰ· ἔαρ δὲ κρινὰ. τεκμηρίων μὲν ἔν σὺν ἄσσημα. ἡ ἢ γὰρ ἡσυχίαι, ἡ συγνοί, κατηφῆες, νωθροὶ ἔασι ἀλόγως, ἡ πνὶ ἐπὶ αἰτίῃ, μελαγχολίῃς δὲρξῃ. ἐπὶ δὲ καὶ ὀργίλοι προσγίγνονται, δύνετμοι, ἀργυπνοί, ἐκ τῶν ὑπνῶν ἐκπερυδέρμιοι· ἔχθρ δὲ αὐτέας καὶ τάρβῃ ἐκποπν, ὡς ἐς αὖτις τὸ νόσημα φοιτῇ, εὐτε καὶ ὄνειροι ἀληθεῖς, δειματώδεις, ἐναργώδεις. ὅπως γὰρ ὑπερεκτρέπονται ἔσω οἱ κακῶ, τὸ δὲ ἐνύπνιον ὀρέεσι ὥρμησε· πρὸς τὸ ρήϊδιον μετὰ γνῶναι ἔυκαλοι, αἰσχροί, σμικρολόγοι, ἡ δῶροι, καὶ μετ' ἡ πολὺ ἀπλοῖ, ἄσσωπι, πολὺ δῶροι, σὺν δρετῇ ψυχῆς, ἀλλὰ πικελίῃ νοσηματῶ· ἡν δὲ ὅππῃ μᾶλλον τὸ κακὸν πίεζῃ, μίσος, ἡ φυγανθρωπή, ὀλόφυρσοι ἐς κενεὰ, ζῶης κακῆζοροι· ἔρανται δὲ θανάτω. πολλοῖσι δὲ ἐς αἰαιδησίην καὶ μώρῳσιν ἡ γνώμη ῥέσσει, ὅπως ἀγνώτες ἀπάντων, ἡ ὀπλήσμονες· ἐσωτέων, βίον ζῶωσι ζῶωδεα· ξυντρέπεται δὲ καὶ ἡ σκῆνη ἐς πονηρὸν ἡ ἔξις· χροίῃ ἡ μελάγχλωρ, ἡν μὴ διεξίη κάτω ἡ χολή, ἀλλὰ αἰαχέται ζῶ τῷ αἵματι ἐς τὸ πᾶν· βοροὶ μὲν ἰσχνοὶ δὲ· ὑπνος γὰρ αὐτέοις, ἔτε ποσει, ἔτε βρωτῶ συγκρατέει τὰ μέλεα· ἀργυπνίη δὲ σκιδνησι ἐς τὸ ἔξω φορῇ· πιγαρῶν κελίῃ ξηρὴ ἔδεν διέπει. ἡν δέκατε ἐκιδιδῶ, ξηρὰ, ἡ σρογύλα, ζῶν περὶ ῥῶν μέλανι, ἡ χολώδεα, ἡ ἔρα σμικρὰ, δριμέα, χολόβαφα φυσώδεις καθ' ὑποχόνδριον, ἐρυγαὶ κακώδεις, ἡ βρομώδεις, ὡς ἐξ αἰλὸς ὀρεγμῇ αἰσπῶν κατὲ καὶ ὑπρὸν δριμὺ ζῶν χολῇ. σφυγμοὶ ὡς ὀπίπην σμικροί, νωθροί, ἀδρανῆες, πυκνοί, ἡ κελοὶ τῷ ψυχῇ. λόγῳ ὅππῃ ποιῶνδὲ τις αἰηκέσως ἔχων, κέρης ἡρα τὲ καὶ ἡ ἡτρῶν ἔδεν ὠφελέντων, ὅ ἔρως μιν ἡσάτω· δοκέω δὲ ἔγωγε ἔρα μὲν αὐτὸν δέχῃσιν κατηφέα ἡ καὶ δύσφημον, ἡ ἔσω ἀτυχίῃ τῆς κέρης ἐμμεναί. καὶ μελαγχολικὸν δοκέειν τοῖσι δημότησιν· ἡ ἔτ' ἔτε μὴν ἡν ἔρωτα ἐγγινώσκων· ἐπεὶ δὲ τὸ ἔρωτα ξυνῆψε τῇ κέρῃ,

A aufugiunt: aut ad superstitiosam religionem con-
vertuntur, aut lucem hanc vitamque odio profe-
quuntur. verum si quid interdum ex animi angore
laxamenti habeant, exhilaratio voluptasque pluri-
mis advenit. hi verò in furorem præcipitant: sed
quomodo quibusque sedibus affectis¹ id vitium ple-
rumque² contrahatur, subjiciam. porro si in præ-
cordiis residet, causa circa septum transversum im-
moratur, bilisque supra infrave melancholicis pro-
rumpit. si caput etiam per consensum afficitur, &
excandescentiæ delirium in risum hilaritatemque
per longum vitæ spatium commutatur. hi verò
morbi potius magnitudine quàm affectûs dolore in
B furorem prolabuntur. in utrisque nimirum ariditas
³ accusanda. viri sanè & furore & melancholia cor-
ripiuntur: ⁴ rarius autem quàm viri, sed deter-
rius mulieres furiis agitantur. ætas quæ prope sta-
tum est, & ipse status huic malo subjiciuntur; æsta-
tis tempus & Autumni hunc morbum procreant,
ver autem judicat. inter notas evidentiores hæ sunt,
quòd videlicet quieti aut tristes, abjecti, torpentef-
que sunt absque ratione, nullâque de causâ melan-
cholia initium fumit: præterea in iram facilè in-
cidunt, malè sunt animati, vigilant, ex somnistu-
multuòse excitantur: ingenti quoque pavore tre-
pidant, quum morbus clementum suscipit: quan-
do & insomnia vera sunt, terribilia atque evidentia.
C ⁵ quotquot enim a naturali statu valde aliena sunt,
ea non protinus huic malo insunt, sed per quietem
sefe offerunt: quum in aliquid impetu rapti sunt,
postea facilè eos pœnitet: mutabiles sunt, turpes,
de minimis quibusque solliciti, avari, sed non ita
multo post simplices, prodigi, multa largientes:
non virtute animi, sed morbi varietate. quod si ma-
lum exasperatur, homines oderunt, ab eisque fu-
giunt, de inanibus conqueruntur: vitæ maledicen-
tes mortem expetunt. atque istorum multis sensus
ac mens usque eo stupore fatuitateque capiuntur, ut
omnium ignari, sui quemet immemores, in morem
D bestiarum vitam degant. corporis quoque habitus in
pejus labitur: colore fædo & ex atro viridique com-
mixto tinguntur. nisi inferius bilis descendat atque
exeat, sed quoquo verum per corpus cum sangui-
ne diffundatur. multi cibi capaces, nihilominus ta-
men extenuati sunt, quoniam somnus in eis neque
potu, neque cibo membra confirmat, sed vigilia
ad exterius movet, ac dissipat: proinde & alvus a-
rida est, nihil dejiciens. nonnunquam verò dejicit
sicca, rotunda, atro quodam biliosoque circum-
fusa. urina pauca redditur, acris, biliosa. multum
flatuosi spiritûs in præcordiis est: ructus putidi fe-
runtur, graveolentes, perinde ac si ex maris lacunâ
exhalarent. nonnunquam & humidum quoddam a-
cre cum bile rejiciunt. arteriarum motus ferè parvi
sunt, pigri, invalidi, crebri, frigori similes. Fama
est ex his quempiam insanabiliter se habentem,
quum puellam deperiret, medicis nihil proficienti-
bus, ab amore fuisse sanatum. ego verò suspicor, eum
ab initio in puellam exarxisse, inde tristem & lan-
guenti animo, quòd eâ non potiretur, evasisse, suis-
que popularibus melancholicum visum esse. hic ve-
rò nec amorem in se noverat: at ⁶ ubi puellæ amatae
se

α Ἀπ' ὁσίων (non aspirato π) Ἰονικῶς *Petit.* emend.
 β Ἐλιεῖται *Henisch.* γ Μαλῶν *Henisch.* δ Ἀθυμίας tri-
 flitiæ *Petit.* rep. in MS. & emend. ε Κακίον *Henisch.*
 ς Καὶ *Henisch.* rep. in MS. ζ Θέρϑω δὴ καὶ φθναπαρον
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. φθναπόρος *Henisch.*
 η Ἐι *Henisch. & Goupyl.* repp. in MS. i Corruptam
 hanc Lectionem esse putat, & ita, ἔπω ὄντω κακῆ,
 quæ longius a statu naturali discedunt, hæc, non-
 dum præfente malo, imaginatione in somnis præci-
 piunt atque occupant. *Petit.* emend. i οἱ *He-
 nisch.* k Ὅρισι *Henisch.* l Τὰ *Henisch.* m Φιλανθρω-
 πία *Goupyl.* rep. in MS. n Ὀλόφουρσις *Henisch.* rep. in
 MS. Ὀλοφύρσις ἐς *Henisch. & Goupyl.* repp. in MS.
 ο Ἐωυτίων *Henisch.* ρ Μαλαγγλάρης *Henisch.* rep. in

MS. q Θερή *Henisch.* rep. in MS. r Ἰππον *Henisch.*
 rep. in MS. f Σκιδνσι *Henisch.* ε Στερόγυλα *Henisch.*
 v Μελάρι *Henisch.* x Χολώδες *Henisch.* rep. in MS. γ Ὀ-
 κόσα βρομάδες. ως ἐξ ἄλλος δουγμῆ *Goupyl.* rep. in MS. δ-
 δουγμῆ *Henisch.* rep. in MS. z Ἐλ *Henisch.* rep. in MS.
 a (Τῆπ) ἤτ@ ἔτε *Henisch.* b ὦ *Henisch.*

¹ In *Henisch*. ² Contrahitur *Henisch*. ³ Causanda *Henisch*. ⁴ Aut etiam viris juniores: sed deterius mulieres quam viri furiis agitantur. *Henisch*. nimirum ob judicii infirmitatem. *Petit*. ⁵ Quæ enim cunque refugiunt & averſantur, nondum in malo, provident infomnii occuſu: ad mutandam ſententiam faciles ſunt, turpes, parci, non munifici: ſed non ita multò poſt. &c. *Henisch*. ⁶ (Iſte) ubi *Henisch*.

κέρη, παύεται τῆς κατηφείας, καὶ διασπίνθησι ὀργὴν τε καὶ λύπην· χάρις ὅτι ἐξένηψε τῆς δυσθυμίας· καθίσταται γὰρ τὴν γνώμην ἑρωτι ἡγεῖται.

Κ Ε Φ Α Λ Η 5.

Περὶ Μανίας.

Μανίας τρεῖς, εἶδός μὲν μυρίοι· γένεσις δὲ μὲν ἑστὶ ἐκ τῶν γὰρ ἑστὶ τὸ σύμπτωμα χροῖον, ἀνέθεν πυρετῶ. εἰ γὰρ κατε καὶ πυρετός ὁπλάσῃ, οὐκ ἀπὸ μανίας ἀν' ἑαυτὴν γίνονται, ἀλλ' ἐκ συντυχίας ἄλλης· ἐκφλέγει γὰρ καὶ οἶνον ἐς ἀσπασίαν ἐν μέθῃ· ἐκμαίνοι δὲ καὶ τῶν ἐδεσῶν μετεξέτερος, ἢ μανδραγόρη, ἢ ὑοσκύαμου, ἀλλ' ἔτι μανίαν ταύτην κικλήσκουσι. ὅτι γὰρ χροῖον γινώσκοντα, καθίσταται θάψον· τὸ δὲ ἐμπεδόν ἢ μανίαν ἰσχυρὰ τῇδε τῇ μανίᾳ, ἔδεν πικρὸν ἢ λήρησις, γήρα· ἢ συμφορὰ. αἰσθησὶς γὰρ ἐστὶ νάρκη, καὶ γνώμης νάρκωσις ἥδε τῶν ἐν ὑποψυχῇ μανίαν ὅτι θερμόν πικρὸν καὶ ξηρόν τῇ αἰτίᾳ, καὶ παραχῶδες τῇσι πενήσει· ἢ μὲν γὰρ λήρησις δεχόμενα ἀπὸ γήρατος, ἢ ἀπὸ διαλείψεως, καὶ ξυναισθησὶς μανίαν ὅτι καὶ διαλείψεως καὶ μελεδῶν ἐς τέλος ἀποπαύεται· διαλείψεως δὲ ἀπὸ λῆρης, καὶ τῶν τῆς μανίας λόγων γίνονται, οὐκ εἰκότως ἀκροαμένους τῶν κακῶν ἡγεῖται, ἢ τῆς ὥρης ὀκνησίν· μετεξέτερος γὰρ δοκούντας ἀσπνέας ἐμμεναι, ἢ ὥρη τὸ ἑαυτοῦ, ἢ ἀμαρτωλὴ διαίτης, ἢ ὀργὴ ἐκ συντυχίας ἐς ἀνάκλησιν ἢ ἡγεῖται· καὶ γὰρ δὴ νοσέουσι οἱ φύσις ὀργίλοι, ὀξύθυμοι, ῥέπται, ὀμαρῆες, ἰλαροὶ, παιδιώδεις· ἀπὸ καὶ οἷσι ἐς ἐναντίον ἰδέσθαι ἢ φύσις ῥέπται, ὀκνοῖσι νοσῶντες, ὀπλίμπαι, βραδείας μὲν ἐκμαθεῖν ὀπτιμονοὶ δὲ προσκαμῖν, ποτὶ καὶ μαθόντες, ἀμνημονες, οἷδε καὶ μελαγχολῶντες ἐπιμότεροι· οἱ δὲ καὶ παρὰ τὸν ἐκμαίνοντα, ἀπὸ καὶ ἡλικίας οἷσι τὸ θερμόν καὶ αἷμα παλὺ, οἷδε μαίνονται, ποτὶ αἰμφοῖ ἢ ἐλὼν καὶ νεοῖσι καὶ οἷσι πάντων ἢ αἰμφοῖ ὀκνοῖσι δὲ τὸ θερμόν ἐκ μελαίνης χολῆς ἐξάπτεται, τὸ τε εἶδος ἐς ξηρόν τρέπεται, ταῖσι μελαγχολῶντες ῥήσιον διαίτα δὲ ἀγρὰ, παχυφαγία, πλεονησμονή ἀμετρεῖται, μέθη, λαχνεία, ἑρωτες ἀφροδισίων ἐμάνησιν κατε καὶ γυναῖκες ὑπὸ ἀκαθαρσίας τῶν σκηνῶν· εὐτε αὐτέσθαι ἀπηνδρώησαν αἰμφοῖται· ἀλλὰ δὲ ἢ μάλιστα δὲ ῥήσιος ἐκμαίνοντα· μάλα δὲ χαλεπῶς ἐκμαίνονται· αἷδε αἰσθησὶς καὶ γὰρ ἀνδρα ἐξάπτεται, καὶ ξυνήθη αἵματ' ἐκκρίσιν, ἢ χολῆς, ἢ ἰδρωτός ἐπίσχη πὲρ αἰτίᾳ καὶ οἷσι μὲν ἡδονὴ ἢ ἢ μανίαν, γλῶσσι, παύσιν, ὀρχῶν νυκτός καὶ ἡμέρας, καὶ ἐς ὀργὴν ἀμφοδόν, καὶ ἐσεμμένον κατε ὅπως ἐξ ἀγωνικῆς νικηφόροι ἑσιν· ἀλυπτος ποτὶ πέλας ἢ ἰδέσθαι μετεξέτεροι δὲ ὑπὸ ὀργῆς ἐκμαίνοντα· εἰδ' ὅτε ἐσθῆτας τε ἐρρήξαντο, καὶ ἢ θερμότητα ἀπέκτειναν, καὶ ἢ ἐαυτοῖσι χεῖρας ἐπὶνεγκαν· ἢ δὲ καὶ ποῖς πέλας οὐκ ἀκίνδυνον ἢ συμφορὰ· ἰδέσθαι δὲ μυρία, ποῖσι μὲν γὰρ ἀφύεσι τε καὶ ὀμαρῆσι, ἀσπνομή ἀδιδάκτος, φιλοσοφίᾳ αὐτομάτῃ, ποιησὶς δὲ τὸν ἀπὸ μεσέων· ἰσχυρὰ γὰρ πικρὸν καὶ

A se conjunxit, mœstitia recessit, ira & animi languor discussus est, gaudium tristitiam delevit, & mens ab amore medico prorsum sanata est.

CAPUT SEXTUM.

De Mania id est Furore.

Furoris modi specie permulti sunt, genere tantum unus. est enim ex toto mentis alienatio diuturna, vacans febri. etenim si febris quandoque conjungitur, id non ratione furoris propriè, sed alio quovis casu incidit. quippe & vinum mentem inflamat, & per ebrietatem delirare cogit: præterea quædam esculenta amentiam pariunt, ut mandragora & altercus. sed neutiquam hi inter furentes numerandi sunt. nam repente hæc adveniunt, & celeriter conquiescunt: furor autem stabilis ac permanens est. furori autem nihil simile delirium habet, quod senectæ calamitas est. est enim sensus, mentis, rationisque marcor & ignavia ex refrigeratione proveniens: at furor ex calidâ siccaque causâ exoritur, functionesque tumultuosas præstat. deliramentum autem a senectute incipiens, nunquam per intervalla desinit, sed simul commoritur: furor verò & intermittit, & diligenti curatione radicitus evellitur. sed intermissio non sincera est, quando per se furor desinit, quum non congruenter aut medelâ, aut temporis anni clementiâ curatur. nonnullos namque qui penitus soluti morbo videbantur, aut veris tempus, aut error in victu, aut ira casu aliquo proritata denuo ad furorem revocavit. porro illi huic vitio facile patent qui naturâ sunt iracundi, acriter excandescentes, negotiosi, faciles, hilares, qui jocosis puerilibusque delectantur. illi etiam qui contrario his sunt ingenio, quicunque videlicet stupidi sunt, tristes, tardi in discendo, in laboribus perseverantes, & qui quum demum quid didicerunt, facile oblivioni tradunt. hi & melancholia promptius capiuntur; qui & antea in furorem procidunt. verum & in ætatibus quibus calor & sanguis multus est, hi furore exagitantur, ut puberes, juvenes, & viri. in quibus autem calor ex atrâ bile accenditur corporisque habitus ad ariditatem vergit, his in melancholiam cadere facillimum est. item victus ratio, multi cibi assumptio, saturitas immodica, ebrietas, luxuria, Veneris appetentia, hanc ægritudinem concitant. nonnunquam & mulieres nisi mundetur corpus, furor infestat: quum ipsarum uteri ad virilem congressum apti evaserunt. aliæ verò haud ita facile, sed admodum acerbè in furorem aguntur. causæ tales sunt: vir nimium furiosus fit, si consuetus sanguinis exitus aut bilis aut sudoris, aliquâ de causa repressus est. & quibus furor voluptati est, rident, ludunt, saltant diu noctuque, irascuntur palam, nonnunquam coronati incedunt, ac si ex aliquo certamine victores redeant. quibus obviam fiunt non sunt infesti. ita se habet hujusmodi furoris species. alii verò ab irâ furentes, nonnunquam sibi vestes prosciderunt, & servos interfecerunt, & sibi ipsis manus attulerunt, & obvios quosque malè habuerunt. species utique infinitæ sunt. nam qui ingeniosi sunt ac dociles, astronomiam discunt sine doctore, philosophiamque possident a nemine traditam. poetica quoque veluti a Musis infusam norunt. aliquid enim & in

a Γὰρ ἐς τὸ Henisch. b Μελεδῶν Henisch. c γίνονται Henisch. d Ἐμμεναι Henisch. e Ἀνάκλησιν. καὶ γὰρ &c. Henisch. f Λαχνεία Petit, emend. g ἡνδρώησαν juxta Hipp. lib. 6. Epid. Petit, emend. h Ἀγωνικῆς Henisch. i Ut Hercules, de quo Seneca in Tragedia ἐπαινέται. Petit. k Ut Ajax Telamonius. Petit. l Absurdum hanc sententiam, nisi rudimentum quoddam Astronomiæ in-

telligatur in eo, qui ad eam cognitionem nunquam animum adverterit: judicat Petit.

1 Nam & vinum in ebrietate ad mentis perturbationem accendit. Henisch. 2 Temerè enim orta facilius consistunt, furor autem &c. Henisch. 3 Quibus omnium vigor est. Henisch. 4 Nimirum Henisch. 5 Non tristis est præsentibus species. Henisch.

ἐν νόσοις ὄχρησεν ἡ ὑπαιδευσις τοῖσι ᾧ ἀπα-
 δεύοισι, ἀχθοφορίῃ, πηλοεργίῃ, τέκτονες, ἡ
 λιθοξοοὶ γίνονται ᾧ καὶ ἀλλότριαι ^a φαντασί-
 αι. ἐδεδίφ γὰρ τις ληκύθων ἐκπίωσιν, καὶ ἀλλο-
 τὸν ἐπινε, δοκέων ^b ἐαυτὸν πλύνθον ἔμεναι, ὡς
 μὴ τῷ ὕδατι λυθεῖν. μυθολογέεται ᾧ καὶ πόδε, τέ-
 κτων ἡδὴ ὅτι οἶκον μὲν, σάοφρον ^c ἐργάτης δὲ,
 μετεξέσται ξύλον, κόψαι, ξύσαι, ξυγγομῶσαι, ἀρμό-
 σαι, ξυντελέσαι δόμον ^d νηφαλέως, τοῖσι ^e ἐργο-
 δότοισι ὁμιλῆσαι, ξυμβῆναι, ἀμείψαι τὰ ἔργα μι-
 αῖ δὲ δικαίαι· ὁ ᾧ ὅτι μὲν τὰ χωρεῖς τὰ ἔργα, ὡ-
 δε εἶχε γνώμης· δὲ ᾧ ἐξίη κατὰ ἐς ἀγορὴν, ὅτι λα-
 τρὸν, ἡ πὺν ἐτέρην αἰάγκην, πιδεῖς τὰ ὅπλα,
 πρῶτον ἔσενεν· εἴτα ἐπῆγεν ὡμῶ ἐξιών· ἐπὶν ᾧ ἀπ-
 ἤλθε τῆς πε τῶν οἰκετῶν θύης, καὶ τῆς τὰ ἔργου
 περὶ ξύλου, καὶ τὰ χωρεῖς, πάμπαν ἐξεμαίνειτο·
 κὴν ^f παλινδρομήσῃ ταχὺ, αὐτὸς ἐσωφρόνεια. καὶ
 ἡδε τὰ χωρεῖς καὶ τῆς γνώμης ἡ ^g ἀμβολή· ἰσχυ-
 ροὶ ᾧ τὴν αἰτίαν τὰ νοσήματ^ο, κεφαλὴ καὶ ὑ-
 ποχόνδρια, ἀλλοτε μὲν ἅμα ἀμφω δρεξάμεναι· ἀλ-
 λοτε ᾧ ἀλλήλοισι ξυντιμωρῶνται· τὸ δὲ κύριον ^h,
 ἐν τοῖσι σπλάγχνοις ἐστὶ ὅτι μανίη καὶ μελαγχολ-
 λή, ὅπως περ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖσι αἰσθήσεσι
 τὰ πολλὰ τοῖσι φρενητικοῖσι· οἶδε μὲν γὰρ ὡς οὐκ ἐπι-
 νοῦνται, καὶ τὰ μὴ παρεόντα ὀρέσκει δῆθεν ὡς πα-
 ρεόντα, καὶ τὰ μὴ φαινόμενα ἀλλῶ, κατ' ὅψιν
 ἰνδράλλεται· οἱ ᾧ μαινόμενοι ὀρέσκει μόνως ὡς χερὶ
 ὀρῶν· ἡ γινώσκουσιν ᾧ κατὰ αὐτῶν, ὡς χερὶ γινώ-
 σκειν. δὲ ἐν μέρσι ἡ τὸ κακὸν, ⁱ δὲ κέρνηται, ὅξεις
 τὴν αἰσθησιν, ὑποπτοί, ὀργίλοι, οὐκ ἐπ' αἰτίῃ
 πνί· δύσθυμοι μὲν ἀλόγως, οἷσι ἐς σκυθρωπὸν ἡ
 μανίη τρέπεται· οἷσι ᾧ ἐς θυμὸν δύνανται, ὅθεν αἱ
 ᾧ ὡς ἀλόγως ἀγρυπνοῖ, ἀμφω ^j ἀλλοιωθεὶς τὰς
 ὁψίας, κεφαλαλγίαι, ἡ πάντως γὰρ βάρος τῆς
 κεφαλῆς ξύνεστι· ὁμοῖοι ᾧ, ἀλλὰ βραδίσι τὴν
 γνώμην. ἐπ' ἐνίοισι γὰρ εἰσι ἰδίη, ἡχοὶ ὠτων, καὶ
 βόμβοι, μέγας δὲ σαλπείγων τὴν καὶ αὐτῶν· δὲ
 ἐς αὐξήσιν ἡ νόσος γίνηται, Φυσώδεις, ἀσώ-
 δεες, βοροὶ καὶ λάβροι ἐν τῇ ἐδωδῇ. ἀγρυπνέει
 γὰρ ἀγρυπνίῃ ᾧ βορὸν· ἀπὸρ δὲ ἰσχυρὸς ὡς νοσέον-
 τος· ^k μελαγχολῶντων μάλλον ὡς σαρκίη· καὶ ὡς ὕ-
 παχοι. δὲ πε τῶν σπλάγχνων ἐν φλεγμασίῃ
 ἡ γερνός, τὴν ὀρεξιν ἡ τὴν θρέψιν ἀμβλύνει· ὁ-
 φθαλμοὶ καὶ οἱ, ἡ σκαρδαμύπιοι· περὶ τὸ ὁφθαλ-
 μῶν ἰνδράματα κυάνεα, ἡ ^m μέλανα, οἷσιν ἐς
 μελαγχολίαν ἡ τροπὴ· ἐρυθρότερα δὲ ἐς μανίαν,
 καὶ φοινίκια φαντάσματα, πολλοῖσι μὲν ὡς ἀπα-
 κράλλοντος πυρὸς, καὶ ⁿ τὰς αὐτῆς ὡς ἀπὸ
 σκηπτοῦ λαμβάνει· μετεξέτεροι δὲ καὶ ἐν ἐρυθροῖσι καὶ
 ὡς ὕψαιμοι ὁφθαλμοί. ὅτι κερυφῆς δὲ τὰ κακὰ
 ὀνειρώτῃσι· ἀφροδισίων δὲ ἀρετῇ ὁπτιθυμῇ,
 αἰτὰρ δὲ ἐς τὸ ἀμφαδόν ^p αὐδῶς ἡ ὁκνῶ
 ὁμιλίας· νυκτεσὶν ᾧ καὶ ὁπτιπλήξῃ ἐς ὀργὴν ἐ-
 κρηπιδέντες, ἐς τὸ πᾶν ἐκμαίνονται. ^q τὸν
 τεύθεν ἀλλ' ἄλλη μαίνεται· οἱ μὲν θύεσι
 ἀρε-

^a De mirandis infanientium imaginibus vid. Ga-
 len. lib. 3. de loc. affect. Cap. 6. & Andr. Lau-
 rentii lib. de cur. Melancholic. Petit. ^b Ἐαυτῶν
 Henisch. rep. in MS. ^c Ἀεγῶν Henisch. ^d Νηφε-
 λίας Henisch. ^e Ἐργοδοτίοισιν Henisch. rep. in MS.
^f Παλινδρομήσῃ Henisch. ^g Ἀμβολή Henisch. ἐμβολή con-
 junctio Petit. emend. ^h Ἐυκίνητοι facile mobiles. pro-
 ni ad motum Petit. emend. ⁱ Fortè Aretæus scripse-
 rat Ἰκώδεις ut passim apud Hipp. Petit. ^k Μελαγχολ-
 λῶν Henisch. ^l Ὑπαχοί Henisch. ^m Μέλανα Henisch.
ⁿ Τάρεθ^ο Henisch. rep. in MS. ^o Ὑψοίμοι Henisch. ^p Αἰ-
 δῶν Henisch. Goupyl. & Petit. repp. in MS. αὐδῶς (ἡ)

A in morbis emolumenti præbet docilitas. rudes au-
 tem atque indocti homines hoc malo circumven-
 ti, gravia pondera ferunt: figulinam exercent aut
 fabrillem, aut lapides cœlant. præterea & ¹ mon-
 strosa quædam cogitant. timebat enim quispiam ne
 vasa olearia prociderent: alius non bibebat, se la-
 terem esse existimans, ne humore dissolveretur
 pertimescens. id etiam fama divulgat: carpentarius
 quidam olim fuit, qui ² domi prudens operator e-
 rat, ligna bene metiebatur, scindebat, compla-
 nabat, clavis jungebat aptabatque: in domo ex-
 truenda sobrius, cum exactoribus operum versa-
 batur, paciscebatur, pro laboribus justam mercē-
 dem poscebat. porro iste in loco ubi arte suâ funge-
 batur, mente constabat: at si in forum quandoque
 discederet, ad balneum, aut ad aliud quippiam ne-
 cessarium, instrumenta deponens, primo suspira-
 bat, deinde egrediens humeros constringebat: post-
 ea quum e fervorum, fabricæ, locique illius con-
 spectu abiisset, tum penitus insaniebat, & furore
 rapiiebatur. quod si ad eundem locum celeriter re-
 currisset, iterum ad se redibat. ³ hæc erat inter
 locum illum & viri mentem cognatio. causa mor-
 bi hujus in capite præcordiisque continetur: modò
 utroque membro pariter laborare incipiente, mo-
 dò altero alterum invicem lædente. verum præci-
 C pua furoris & melancholiæ sedes viscera sunt:
 quemadmodum caput & sensus in phreniticis ⁴ ple-
 rumque laborant, in quibus vis sensoria oblata est,
 & quæ non adsunt, tanquam jam præsentia conspi-
 ciunt: & aliis non conspicua, ipsorum sese oculis
 repræsentant. at furentes, tantummodo vident quæ
 videre oportet: sed de illis non sentiunt, ut sentien-
 dum est. itaque si magnum est malum, promptiore
 ingenio sunt. sensibus acutiores fiunt, suspiciosi fiunt,
 iracundi nullâ de causa, moerentes præter ratio-
 nem, quum in severum & tetricum furor vertitur:
 quum verò ad animi hilaritatem inclinât, læti & ala-
 cres fiunt: prius dicti sine lædente causâ vigilant:
 D utrisque visio depravata est: capitis dolor aut saltem
 gravitas comitatur: auditu prompti sunt, mente
 tardissimi. in quibusdam sanè peculiariter sonant
 aures, & bombis adeo perstrepunt, ut tubarum
 fistularumque voces audire sese existiment: idque
 fit, quum morbus incrementum accepit. multo
 vento inflantur, ⁵ anxii sunt, in sumendo cibo vora-
 ces atque avidi. vigilant enim, & vigilia famem sus-
 citat. verum neque, ut ægri solent, emaciantur: sed
 magis peculiaris melancholicis corpulentia est: item
 pallor quodam suffunduntur. si quod autem visce-
 rum phlegmone invaserit, tunc appetentia nutri-
 catiove hebetatur. oculi cavi fiunt, non conniven-
 E tes: ob quos cæruleæ atræque imagines sese obji-
 ciunt, si ad melancholiam affectus vergit: sed rubi-
 cundiora & punicea visa sunt: si ad furorem inclinât.
 plerisque etiam tanquam fulgurans ignis apparet,
 pavorque eos veluti instantis fulminis occupat: non-
 nullis verò & rubent oculi & sanguine suffusi sunt.
 in summo ægritudinis impetu variis secundum
 quietem visis perturbantur, immoderatèque vene-
 rem concupiscunt: ⁶ neque eos etiam in publico
 ventrem exonerare pudet. ad mutua & familiaria
 colloquia pigri sunt: communefacti & increpiti ad
 iram excitantur, atque furore penitus insaniant.
 exinde alius alio modo furit. ⁷ quidam immensum
 spa-

Henisch. Sed Lectionem nostri Codicis rectam
 censet Petit. q τὸν τὸν Henisch.

¹ Visa quædam aliena ipsis gignuntur. Henisch. ² Qui
 cum domi esset. Henisch. ³ Et tantum mentis habebat.
 quantum locus protendebatur. Henisch. Inepta est hæc
 versio. Petit. ⁴ Magna ex parte. Henisch. ⁵ Fasti-
 diosi Henisch. ⁶ Effrenatus est ad libidinem impetus,
 ut ne in propatulo quidem verecundia sit aut cuncta-
 tio complexus. ad mutua &c. Henisch. Nec eos pudor,
 aut metus retinet quo minus propalam coëant. Petit,
 emend. ⁷ Quidam effrenatè cursu rapiuntur, ignari-
 que eodem revertuntur. Henisch.

ἀχέτως, ἔπε ὅπως εἰδότες ἐς ταυτὰ ^a παλιν-
δρομέουσι· οἱ δ' ἐς δὴρὸν τοῖσι πέλας ἀφικνεόνται·
ἄλλοι δ' αὖ βοῶσι ὀλοφυρόμενοι ἀρπαγὴν, ἢ
βίβω. οἱ δὲ φυγανθρωπώδεσσι ἐς ἐρημίαν, σφί-
σι αὐτέοισι ὁμιλέοντες· ὡς δ' ἐπ' αἰεσιν ἤκοιεν
ἔκαστος, νόθοι, ἥσυχαι, ἐπίλυτοι. ἐς δ' ἴπ-
πας ἢ τῆς νέσου ἀφικνεόμενοι, ἀχθόντες τῇ
ξυμφορῇ.

ΜΑΝΊΗΣ ΕΊΔΟΣ ἑΤΕΡΟΝ.

Τέμνονταί πινες τὰ μέλας, θεοῖς ἰδίοις ὡς
ἀπειτᾶσι χαρίζομενοι. Ὀσεεῖα Φαντασίη· καὶ
ἐστὶ τῆς ὑπολήψεως ἡ μανίη μᾶλλον, τὰ δ' ἄλ-
λα σωφρονέουσι. ἐγείρονται δὲ αὐτῶ καὶ θυ-
μηδίη, ἢ μέθη, τῶν παρεόντων προτέρω. ἐν-
θεῶ ἡ δὲ ἡ μανίη· καὶ δαπομένωσι, ὄψυμοι,
ἀκηδέες, ὡς τελεσθέντες τῷ θεῷ, ἀχθοὶ δὲ
καὶ ἰσχυροὶ, καὶ ἐς μακρὸν ἀσθενέες πόνους τῶν
τρωμάτων.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Περὶ Παραλύσεως.

Αποπληξίη, πᾶσα πληξίη, πάρεσις, πᾶσα
λυσις, ἀπᾶντα τῷ γένει ταυτέ. ἢ γὰρ κινή-
σις, ἢ ἀφῆς, ἢ ἀμφοῖν ἐστὶ ἐκλειψίς, κοτὲ
καὶ γνώμης, κοτὲ καὶ τῆς ἄλλης αἰσθήσεως. ἀλλ' ἀ-
ποπληξίη μὲν ὅλα τὰ ^c σκήνεα, καὶ τῆς αἰ-
σθησιᾶς τε καὶ γνώμης καὶ κινήσεως ἐστὶ πᾶσα λυσις.
παραρῆν ^d ἀποπληξίῳ λῦσαι, ἰσχυρῶ μὲν,
ἀδύνατον. ἀδυνάτῃ δὲ, ἢ ῥήϊδιον· πᾶσα πληξίη δὲ,
πάρεσις μὲν ἀφῆς καὶ κινήσεως, ἀλλὰ μέρεα,
ἢ χειρὸς, ἢ σκέλεος· πᾶσα λυσις δὲ, ὡς ἐπὶ πᾶν,
κινήσεως μᾶλλον, ἐνεργείας τὲ πάρεσις· ὡς δὲ
^e ἀφῆ ἐκλείπει μῆνη κοτὲ πᾶν ὅν ^f τὸ ποῖον
δε. αἰαισθησὶν μᾶλλον, ἢ πάρεσις κικλήσκειται
ὡς δ' ἀποπληξίῳ ὁ ἵπποκράτης εἴπει σκέλει ^g τὸ
κατ' ἴξιν, ὡς νεκρῶδες, τὸ ἀχρεῖον καὶ τὸ ^h ἀν-
αλγες θάλα φράσαι· ὁ γὰρ ἐπὶ τῷ ξυμπαντί ἀπο-
πληξίῳ ἐστὶ ἰσχυρὴ, πᾶσι ἐν τῷ σκέλει πᾶσα πλη-
ξίῳ φράζει· κύσις ⁱ ἢ ἔρων χέσις ^j ἢ ἀκρα-
σίης, πάρεσις τὸ κύριον· βλεφάρων ^k ἢ καὶ μύ-
λων καὶ μυῶν ^l ἐν γνώμῃ καὶ γένει ^m ἐπὶ θά-
πρασ πᾶσα γωνίη, ⁿ ὡς δ' ἐπὶ ^o πασμοῦ ἀφῆ-
φῆται, κυνικὸς πασμός ἢ κλησις· ἐκλυσιν δὲ
γενάτων καὶ αἰσθήσεως ^p πᾶσα καὶρον νάρκην καὶ
^q ἀψυξίαν καὶ κατὰ πᾶσιν, λυπητοῦ καλεόμενον.
παρεῖται ὡς, ἄλλοτε μὲν μέρεα κατ' ἐν, ὀφρὺς
μῆνη, ἢ δάκτυλόν, ἢ ἐπὶ μέζω, χεῖρ, σκέ-
λόν· ἄλλοτε ^r ὅμῃ πλεονα· καὶ ποτε δεξιὰ
μῆνον, ἢ δεξιέρα, ἢ ἰδίη, καὶ ἰδίη ξυμπαντί,
ἔσθ' ^s ἀκρεῖες ἢ ἥσαν, ἢ τὰ διεσώτα μῆνον καὶ
ὁμώνυμα, καὶ ὁμόζυγα, ὀφθαλμοὶ, χεῖρες, σκέ-
λόν· ἀλλὰ καὶ τὰ ξυμφυέα, ῥίς, ^t ἔσθ' ἴσον,
καὶ γλῶσσα μέσφι ^u ὀρίων ^v μέσθ' καὶ παρεῖ-
μιον ἐν, καὶ ἰσθμός, καὶ κατὰ πᾶσιν ἐς ἡμισυ.
δοκέω ^w ἐγὼ κοτὲ, καὶ σόμαχον, καὶ τὰ ἐντερα,
καὶ κύστιν, καὶ τὸ πᾶσα μῆκος ἐντερον ἀχρεῖ τῆς δέ-
χῃς ταυτὸ πεποιημένον· ἀλλὰ τὰ μὲν ^x μέλας τὰ
ἐν-

A spatium decurrunt, & quo perventuri sint nescien-
tes, eodem unde discesserant, cursu feruntur :
alii per longum iter eos quibus fortè occurrerint
comitantur. item nonnulli vociferantur, latroci-
nium, aut vim illatam querentes : alii ab hominum
conspectu in solitudines fugiunt, secumque tan-
tummodo versantur. quum verò jam inclinatus est
morbus, stupidi, quieti, mœstique sunt. in notitiam
enim morbi venientes, suâ calamitate miseriaque
tristantur.

Alia Furoris species

B reperitur, quâ laborantes propria membra dilace-
rant, piâ cogitatione Diis suis tanquam id postulan-
tibus gratificantes. id furoris genus a persuasione
quadam duntaxat proficiscitur. in cæteris hi tempe-
rantes modestique sunt. excitantur autem tibiæ can-
tu, aliove animi oblectamento, aut temulentia,
aut præsentium hortatu. Deorum afflatu hic furor
provenit, qui quum remittitur, hilares sunt & cu-
ris vacui, tanquam Diis initiati. præterea decolo-
res & macie affecti sunt, diuque ex vulnerum do-
loribus infirmum eorum corpus est.

CAPUT SEPTIMUM.

De Nervorum resolutione.

C Apoplexia, paraplegia, paresis, paralyfis,
omnia genere eadem sunt. aut enim motio-
nis, aut tactus, aut utriusque defectus est : inter-
dum & mentis, interdum & reliquorum sensuum.
sed apoplexia, totius quidem corporis & sensus
& mentis & motionis resolutio est. proinde apo-
plexiam fortem solvere nulla facultas potest : de-
bilem verò tollere non facile est. paraplegia est
tactus motusque remissio, sed in membro uno,
ut puta manu crurève : paralyfis autem, motus
tantum ferè est actionisque defectio. quòd si non-
nunquam solus tactus deficiat (rarò autem id eve-
nit) potius ^d ἀναισθησία id est sensus abolitio quàm
^e πᾶσις id est defectio nominatur. at si Hippocra-
tes apoplexion, id est attonitum, crus secundum
rectum dicat, illud tanquam mortuo simile, in-
utile & insanabile vult significare. quod enim in
toto corpore est vehemens apoplexia, illud in
crure paraplegiam vocat. urinæ autem in ve-
fica aut suppressio, aut retinendi impotentia, pare-
sis propriè est. palpebrarum verò & malarum mu-
sculorumque in maxillis, & genæ in alterutram
partem diductio, si per convulsionem torquean-
tur, canina convulsio nominatur. genuum resolu-
tionem sensusque per aliquantum temporis stupo-
rem, & exanimationem, & casum, Lipothymiam
id est animæ deliquium vocitamus. verum nonnun-
quam membra singulatim resolvuntur : superci-
lium, exempli gratia, solum, aut digitus : aut
majora etiam, ut manus, crurève : nonnunquam si-
mul plura : & aliàs dextra tantum, aliàs sinistra,
aut unum post aliud omnia resolvuntur exquisitè
aut debiliter. neque tantum quæ distantia sunt, &
quæ eodem censentur nomine, conjugataque sunt,
ut oculi, manus, crura : verum etiam conjuncta,
cognatæque, ut nares usque ad medium & lingua
usque ad fines, qui in ipsa media positi sunt : una
tonsilla & isthmus, ipsaque gula dimidia resolvitur.
ego sane stomachum etiam, & intestina & vesicam,
oblongumque intestinum usque ad principium, id
est anum, idem vitium pati existimo. sed interiora
E mem-

^a Παλινδρομέουσι Henisch. ^b Αφῆς Henisch. ^c Σώμα-
τῳ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Verba sunt
Hipp. Lib. 2. Aph. 42. Petit. ^e Αφῆ Henisch. ^f Δι (τῇ)
τοῦδε Henisch. ^g Ἀνάλγες Henisch. ^h ἢ Henisch. ⁱ Σπα-
σμοῦ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^k Προσκαίρει Hen-
isch. & Goupyl. repp. in MS. ^l Αψυξίαν Petit. emend.

^m ὁμῇ Henisch. rep. in MS. ⁿ Ἀχρεῖες Henisch. rep. in
MS. ^o Ἐς τὸ ἴσον Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^p Μί-
ρεα Henisch.

^s Alii longo intervallo se ad suos recipiunt. He-
nisch.

ἐν τοῖς ἐλκείοις, νεύς κρυπτή καὶ ἀφανέα· ἡμιτε-
λέες δὲ καὶ αἱ ἐνέργειαι· τῇδε μοι δοκεῖ καὶ ἡμιπα-
θεῖα ἔμμεναι τὰ μέρη διχῇ ὑπὸ τῆς νύκτος τετμημέ-
να. πότε μὲντοι τὸ πρῆγμα, διδάγμα διαφο-
ρῆς δυνάμιός τε καὶ κρείσθους πρὸς δρισερὰ δεξιοῖς.
ἴση μὲν γὰρ καὶ ἡ πρὸς ἴσους αἰτία· ζυγαὶ δὲ ἀμ-
φοῖν τὰ πάθη αἱ παροξύνσεις, ἥντε ψύξις, ἥντε
ἀπεψία, ἀλλὰ ἀμφοῖν παθεῖν οὐκ ἴσται αἱ. ἰσορρο-
πος δὲ ἡ φύσις, ὡς ἐν ἰσορροπῳ· τῶν τὸν δὲ ἐν αἰ-
σίοις, ἀδύνατον. ὡς μὲν δὲ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν πᾶ-
σιν πρὸς δρισερὰ, οὐκ οἶόν τι τὰ νωτιαία μνηστὴρ ἢ μνήνηξ,
τὰ ὁμαίνοντα, καὶ ζυγαφεία^α ὁμαλύνεται, δε-
ξιά δὲ πρὸς δεξιοῖσι, καὶ ἐπὶ δρισερῶσι λαία. ὡς δὲ
κατέρχηται κεφαλὴ, πρὸς μὲν τοῖσι δεξιοῖσι, τὰ
λαία ὁμαλύνεται, δεξιά δὲ ἐπὶ δρισερῶσι. αἰτία
δὲ τῶν δρισερῶν τῶν νεύρων ἢ ἐπαλλαγή. καὶ γὰρ κατ'
^β ἴξιν τὰ δεξιά πρὸς δεξιά οἰοπορέει, μέσφι^γ πε-
ρατῶνται, ἀλλ' ἐμφύεται τῇ δρισερῇ, ἐκασταὶ εὐθὺς ἐπὶ
ἐκείνα φοιτῇ, ἀλλήλοισι ἐπαλλαξάμενα εἰς^δ ἡμα-
σμόν^ε σχήματ^ς· ἀθρόον δὲ εἰρηδοται, εἴτε ζύμ-
παντα ὅμῃ, εἴτε μέρη παρείεται, ἢ ζυγαμφο-
τέρων· νεύρα δὲ ἄλλοτε μὲν τὰ ἀπὸ κεφαλῆς πιάχθαι.
πᾶσι μὲντοι εἰς αἰαιδοσίῳ τρέπονται, ὡς ἐπὶ
εἰπεῖν, καὶ κάρτα ρηϊδίως εἰς αἰκινήσιον ἐξ^ε ὠ-
πέων ῥέπει τὰδε. καὶ μὲν τοῖσι κινδύμοις ζυμπα-
θήσῃ, πιάχθαι καὶ πᾶσι μικρὸν αἰκινήσιον. ἴσθαι γὰρ
καὶ τὴν κίνησιν ἐξ ὠπέων, εἰ καὶ πρὸς ἡσόν φύ-
σιν· ἄλλοτε δὲ τὰ ἀπὸ μυῶν εἰς μύας^β περαινεύμενα,
τὸδε τὸ^ι κύρ^ς τῆς κινήσεως ἴσθαι, καὶ τοῖσι ἀπὸ
τῆς κεφαλῆς παροξύνει. καὶ γὰρ αὐτὰ^κ αὐτὰ ἐκεί-
νων τὸ πλεῖστον τῆς κινήσεως ἴσθαι· ἴσθαι δὲ καὶ ἐξ
ἐωυτέων καὶ ἐλαττων· τὰδε μὲντοι αἰκινήσιον πιάχθαι
μᾶλλον· σπάνιον δὲ εἰ κατὰ ἐξ ἐωυτέων εἰς αἰαιδο-
σίῳ τρέπονται, δοκεῖ καὶ μὴ εἰς τὸ πᾶν παύ-
σθαι· ζύνδεσμός τις νύκτων λυθῇ τῶν ἐξ ὁσέων
πεφυκέντων πινός, καὶ^ι κραινόντων εἰς ὁσέα,
ἢ^{ιι} ραζέντ^ς, ἀκρατέα τὰ μέρη καὶ ὀπισθο-
ρῶμα, οὐκ αἰαίσιθ^ς γίνετα. εἶδεα δὲ ὁμα-
πληκτικά τὰδε, ἄλλοτε μὲν εἰς ἐκτασιν λένυ-
ται τὰ μέλη, εἰς δὲ παλινδρομέει καμψίν, εὐ-
τε^{ιι} μήκιστα κῶλα φαίνεται· ἄλλοτε δὲ κῶλα
γίνετα, εἰς δὲ εἰς μήκ^ς ἀπτείνεται· εἰ δὲ ἐκ-
ταίνεται βιάται, ὅπως^ο ζύλα ἱκανὰ κατα-
ξέων τὰ^ρ μέλη, βαρύτερα ἐωυτέων γί-
νετα. τὰδε πιάχθαι ἀμφοῖν τὰ εἶδεα, καὶ ἢ
ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖσι^ι παρτέν^ς. καὶ γὰρ ἐκχέεται
πολλὸν εἰς μέγεθος, εὐτε πλατυκροῖον ὀνομάζομεν.
ἀπὸ^ρ ἢ δὲ ζυγάται εἰς μικρόν ἢ κούρη, εὐτε
φθίσιν ὡς ἢ δὲ μωδρίσιν ἐγὼ κικλήσκω. ἀλλὰ
καὶ κύστις παρείεται, πρὸς τοῖσι ἰδιοῖσι ἐργοῖσι.
ἢ γὰρ εἰς ἐκτασιν λύνεται, ἢ ἀκρατὴ τὰ δρισερὰ ἐκ-
χέει, ἢ ζυγελέεται εἰς ἐωυτέον, εὐτε ὅταν πλη-
θῇ ἔρως καὶ διήσιν αἰτία δὲ παρτέσι^ς μὲν ἐξ
ἀρχόντων δὲ τρώματι, πληγῇ, ψύξι, ἀπεψίᾳ,
λαγνείᾳ, οἰνοφλυγίᾳ· ἀπὸ^ρ καὶ^ι ψυχῆς ἀκρατέα
πά-

A membra resoluta latent, obscuraque sunt: imper-
fectæ verò sunt ac dimidiatæ eorum functiones. pro-
inde mihi & membra dimidia pati videntur, in duas
partes a morbo diducta. hæc res nimirum documen-
to est, quo dextræ partis facultas & natura a fini-
stræ partis natura & facultate differat. quippe¹ ac-
cidens causa æqualis est, & utrique communes
morbi occasiones, sive frigiditas sit, sive cruditas:
sed utraque haud æque pati idonea est. natura verò
æque valens est, ubi subjecta sunt æque valentia:
idem autem inæqualibus inesse nullo modo potest.
igitur si infra caput aliquod principium affectum sit,
qualis medullæ dorsi membranâ est, quæ nominis
B ejusdem sunt & contigua, dextra in dextris, & in
sinistris læva resolvuntur. verum si caput primò in
dextra patitur, sinistra: si in læva, dextra nervo-
rum resolutione laborant. hoc ideo evenit quod ner-
vorum initia permutata sunt. neque enim dextri
nervi in dextras partes secundum rectum usque ad
extremum progrediuntur: sed ab initio enati, pro-
tinus ad oppositos transeunt, se invicem permutan-
tes in figuram dictam^{χασμὸν} id est quæ representat
hanc literam X utque semel dicam, sive omne si-
mul corpus resolutionem nervorum patitur, sive
aliqua membra, sive ab alterutra, sive ab utraque
parte, nervi de capite fluentes alia ratione patiun-
C tur. nam sensu quidem (ut paucis dicam) hi privan-
tur, non admodum autem facili ex se motum amit-
tunt. quod si per communionem cum iis qui mo-
ventur aliquid vitii contraxerint, paulum & ipsi
motus perdiderint. nam & per se ipsi motum, ta-
met si minorem, naturaliter possident. nervi enim a
musculis ad musculos transeunt motionis princi-
patum obtinent, & iis, qui a capite manant, im-
pertunt. nervi enim capitis ab illis plurimum mo-
tus participant: tamen ex se quoque (licet mino-
rem) vim movendi habent. atque hi nimirum in mo-
tu noxam magis patiuntur. raro autem usu venit, ut
per se jacturam sensus faciant: neque tunc ex toto
eam facere videntur. at si qua copula nervorum ab
D offe quopiam enatorum, & ad ossa pertinentium, so-
luta aut rupta sit, tum membra proprio situ non
continentur. luxantur, locoque dimoventur: non
tamen sensu privantur. hæc sunt autem paraplegiæ
species. quandoque enim membra resoluta in lon-
gum porriguntur: neque, quando extrema longis-
sima apparent, iterum possunt recurvari: nonnun-
quam in orbem flectuntur, neque in longum exten-
duntur: si quis autem ea, ceu ligna, ² adaptans &
poliens, violenter protrahere nititur beviora ea se
ipsis inveniet. utrumque id vitium & in oculis pu-
pilla sustinet. aut enim in amplitudinem magnam
E diffunditur. (idque πλατυκροῖον, id est pupillæ ampli-
ficationem, appellamus) aut hæc eadem in angustum
contrahitur: idque phthisis, aut etiam μυδρίασις a no-
bis dicitur. vesica etiam in suis obeundis muneribus
depravatur, & πάρεσιν^{quam vocant}, patitur. aut enim
per extensionem resolvitur, quum retinendi impo-
tens lotium effundit; aut in se ipsam convolvitur,
quum urinæ plena reddere nihil potest. morbi hujus,
parefis videlicet, causæ prægredientes sex nume-
rantur, vulnus, percussio, refrigeratio, cruditas,
venus, vinolentia. cæterum & animi immodicæ
per-

F go apparet, ceu pupæ, hoc est parvulæ virginis. non-
nulli tamen πάρεσιν^{ῖν} sive κορῶν^{ῖν} pupillam dici putant
ab immaculatâ ejus partis oculi puritate. Petit. ¹ ἢ δὲ
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ² ψυχῇ Henisch. rep.
in MS.

^α Καλεῖται Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^β Κατ'
ἴξιν Henisch. ^γ Περαιτῶν Henisch. ὁμαλύνεται Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. ^δ Εἰς χασμὸν Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ^ε Σχήματ^ς Henisch. rep. in MS. ^ς ἢ Hen-
isch. rep. in MS. ^ζ ὠπέων Henisch. ^η Παροξύνει Hen-
isch. rep. in MS. ^ι Μύας Henisch. rep. in MS. ^κ Εἰς
Henisch. rep. in MS. ^λ Κραινόντων Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ^μ Τραυδίντ^ς ἢ ραζέντ^ς Petit. emend.
^ν Μήκιστα Henisch. ^ξ Εἰς ἱκανὰ vel quod minus remotum
est, ἱκανόματ^ς, id est, tracta; Petit. emend. ^ο Μέρη
Henisch. ^ι Παρτέσιν, quod virginem significat Aretæus
usus est, pro κόρη, quod Græci pupillam & puellam
appellant: quod in eâ parte oculi contra intuentium ima-

¹ Affidens Henisch. ² Inconsulte hæc vertit Junius,
putavit καλεῖσθαι compositum ex præpositione, & ξέω,
quod radere & polire significat: cum sit compositum
ex ἄγω. pro ἄγω dicunt Ἄεω & καλεῖσθαι pro καλε-
ῖσθαι. καλεῖσθαι idem valet hoc loco, quod deducens mem-
bra in longitudinem, & de lana propriè dicitur.

πάρεα, ἐκπλήξεις, φόβοι, δυσθυμίας· ἀπὸρ καὶ
 παιδίοισι δέμας. παρέλυσέ ποτε καὶ χάσμα ἀδόκη-
 τον καὶ μέγα, καὶ γέλως ἀσβεστός^a μέχρι θανάτου. ἀλ-
 λά πῶς μὲν, ^b δόχη πρώτη, ^c ὑσάτη δὲ καὶ και-
 εῖη ψύξις ἐμφύτης θερμῆς· ὅππῃ ὑγρότητι, ἢ ξη-
 ρότητι πάσχει ἡδε, καὶ δυσπαλῆς τῆς ἐτέρας πά-
 σχει μᾶλλον· ἀπὸρ καὶ ὅππῃ τρώματι, καὶ δια-
 κοπῇ νόσῳ, ^d ἀναλῆς. ἡλικίῃ, γέροντες,
 καὶ οἷδε δυσπαλῆες· παιδίοισι δὲ διανάκλη-
 ποι ὥρη χειμῶν, ἔαρ δεινότερον, ἔπειτα με-
 τώπωρον, θερμὸν ἤκιστα· ἐξῆς, οἱ παχέες καὶ φύσιν,
 ὑγροὶ, ὀρεοὶ, ζωάδες. τελεοθέντα μὲν ἐν τῇ
 πάρεα, ἐκδηλα ἀκίνησιν, καὶ ἀναίσθησιν θερμῶν
 τε καὶ ψυχρῶν, ἀπὸρ καὶ πλμῶν καὶ κνησμῶν,
 καὶ ψαυσίων. σπάνιον εὖτε τοῖσι τὰ πέρατα ἀλ-
 γεί, ἀλλὰ ἐς ἀνάκλησιν καὶ κακίων ἢ ὀπο-
 νίῃ. γίνεσθαι μὲν ἐν ἐξαπίνῃ· ὡς δὲ ποτε
 καὶ δόχας ἰσχυρὰ σπληνέας, βάρῃ, δυσ-
 κίνησιν, νάρκη, ψύξις αἰσθησις, ἀλλο-
 τε θερμότης ὑπερβολή, ὑποὶ σμικροῖς, φαν-
 τασίαι μέζονες, ὅτε ἀδρόον παρελύθησαν· ἐ-
 πὶ δὲ κυνικῶν σπασμῶν, ἀπᾶντα μὲν τὰ τῶν
 προσώπων μέρεα σπᾶσθαι καὶ κάρτα ξύνητες, ὅππῃ
 δεξιά δὲ ^e πᾶρσερα, καὶ ἐς δόξσερα τὰ δεξιά
 φοιτῇ, εὖτε καὶ τῆς γένους ἐνθα ἢ ἐνθα ὅππῃ
 πολλὸν ἢ ὀλίγον, ὅπως ἐξ ἐδρῆς κινουμένης
 τῆς γνάθου. καὶ γὰρ καὶ τοῖσι ποτε ἐξέβη τὸ ἀρ-
 θρον, εὖτε μέγα ^f χαλόντων ὅππῃ τὸ ^g ἑτε-
 ρον ἢ γένος παρήχθη· ^h ἰλωσις τῶν ὀφθαλμῶν τῶν
 σιναρῶν ⁱ μήλα, ξυῶ τῇ ^k ὑποκοιλίᾳ παλμός·
^l πάλκεται δὲ καὶ τὸ αἶμα βλέφαρον, ἀλλοτε
 μὲν ξυῶ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλοτε δὲ ^m μένον· ⁿ ξυ-
 τίνεται δὲ καὶ τὰ χεῖλα ἰδίῃ ἐκάτερον· ἀλ-
 λοτε δὲ ἀμφω συμπεσόντα παφλάζει. ἐστὶ δὲ οἷς
 μέμυκε κάρτα, ^o ἀδρόον δὲ ἴσεται, καὶ τὸν
 ξυνήθεα πῦσμον ψοφεῖ. σπᾶται καὶ γλώσσα. καὶ
 γὰρ ἡδε μῦς ἐπὶ ^p καὶ νόσῳ· ὅτε πρὸς τὸν ἑ-
 ρανὸν ἐς πλάτῃ ὅλη ἢ ὑμφοσις ἀδρόον ^q ἀ-
 φήλατο, καὶ κλόνει πάταγον ἐποίησε· σπᾶται
 δὲ καὶ ^r κίων, καὶ εἰ μὲν τὸ σῶμα συναγῇ ^s ταῦδο-
 θεν, ἀδόκητῃ ^t ὁ πάταγος· ^u ὡς δὲ διασπῆ-
 σθαι τὸ σῶμα, ^v ὅψεται τὴν κιονίδα, ἀλλοτε μὲν
 προσφυομένη ἐς πλάτος τῶν ἑρανῶν, ἀλλοτε
 δὲ ὀποπαλλομένη βίῃ ὡκείως σπᾶσθαι ὁμοίως,
 εὖτε καὶ ^x ἡδε παταγεῖ. ἀπᾶντα δὲ τοῖς ξυῶσι
 τοῖσι κυνικοῖσι σπασμοῖσι. δοκεῖ γὰρ τοῖσι θερμώ-
 νοις τὰ ^y ἀπᾶντα, τὴν νόσον ἰσχεῖν. τῇ γὰρ ^z
 περὶ τῶν καὶ τῇ χειρῶν, καὶ τῶν τῶν ὀφθαλμῶν μέ-
 ζονι, ὑγέα τὰ σιναρα φαίνεται. ἐλέγχεται ἢ καὶ
 ἐν γέλωτι καὶ ^a λαλίῃ, καὶ ^b κατὰ μύσιν. τὰ
 μύσιν σιναρα, σπᾶται παῖτα πατάγω, καὶ αἰ-
 αμεδῆς, ἀκίνητον ὡς λαλῇ, βλέφαρον οὐκ ἐ-
 πίτροχον, ὀφθαλμὸς ἀπνῆς, ἀναίσθητῃ ^c ἢ
^d ἀφ᾽ ἧς τὰ ἢ ὑγέα λαλεῖ, κατὰ μύσιν, αἰσθάν-
 νεται, γελᾷ.

ΚΕΦ Α-

F

^a Hujusmodi mortis exempla vid. apud Valer. Ma-
 ximum lib. 9. cap. 12. Plinium lib. 7. cap. 53. & alios.
 Petit. ^b Græci σπασματικῶν appellant. causa evidens
 Celso & Plinio nuncupatur. Celio Aurel. antecedens
 vocatur. Petit. ^c Τὸ συνεκτικὸν αἶμα, conjunctam, con-
 tinentem causam Galen. vocat. Petit. ^d Ἀναλῆς He-
 nisch. ^e Τὰ ἀερεῖα Henisch. ^f Χαλόντων Henisch. ^g Ἐν-
 περον Henisch. rep. in MS. ^h Ἰλωσις Petit. emend. ⁱ Μό-
 λη Henisch. rep. in MS. ^k Ὑποκοιλίᾳ Henisch. hic Petit.
 emend. ^l Παλάντια Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
^m Μόνον Henisch. ⁿ Συντείνεται ἢ καὶ χεῖλα Henisch. ^o Ἀδρόον

A perturbatione, ut repente incussi pavores, timo-
 res, animi consternatio & moeror. præterea & in
 pueris terrores: interdum inopinatum atque ingens
 gaudium, item risus usque ad mortem implacabi-
 lis, nervos resolvere consueverunt. hæc utique mor-
 bi prima initia sunt: sed ultima atque potissima cau-
 sa est ingenitæ caliditatis refrigeratio, quando ab
 humiditate aut siccitate injuriam patitur. ab hac
 verò magis quàm ab illâ sanatu difficilis læsio est:
 nec non & a vulnere nervique intercissione malum
 insanabile provenit. quantum ad ætates attinet, se-
 nes & ipsi curationem vix recipiunt: pueri facili
 ad sanitatem redeunt. inter anni tempora hyems
 hanc ægritudinem gignit præcipuè, secundò ver,
 tertio autumnus, æstas omnium minimè. habitus
 corporis, pingues natura, humidi, desides, bellui-
 ni hoc vitio facili corripuntur. affectus hi jam per-
 fecti talibus signis deprehenduntur, immobilitate,
 sensu sopito, qui neque calidum neque frigidum,
 neque vellicantes, aut scalpentes, aut aliter contin-
 gentes, percipiat. raro evenit ut istis extremitates
 doleant: verum sanitati recuperandæ indolentia non
 leviter prodest. porro morbus hic repente invade-
 re solet. nonnunquam tamen etiam prælonga habet
 initia, gravitatem, motum difficilem, torporem,
 frigoris sensum, aliàs caloris excessum, somnos bre-
 ves, cogitationes five apparitiones vehementiores:
 atque tunc subito resoluti sunt. nempe in canino
 σπασμῷ id est nervorum convulsione omnes faciei par-
 tes σπᾶσθαι id est convelli, non magnopere usitatum est:
 sed ad dexterâs partes lævæ ad lævas dextrâs ferun-
 tur: quando buccæ atque os huc aut illuc, tan-
 quam ex sede propriâ discedente maxilla, longius
 detorquentur. etenim quibusdam nonnunquam ar-
 ticulus luxatus est, quum valde hiantibus maxilla
 ad inferiora delapsa fuit. in læsa mala, oculi inversio
 & strabismus, ut ita dicam fit: in palpebra inferiore
 palpitatio. palpitât & superior, aliàs quidem cum o-
 culo, aliàs verò sola. contenduntur & labia, seorsum
 alterutrum, nonnunquam verò & ambo collapsa
 balbutiunt: quibusdam & exactè occluduntur, post-
 ea repente ac latè dehiscunt, & solitum sputum cum
 strepitu ejiciunt. convellitur & lingua, siquidem &
 ipsa musculus est & nervi: quando ad palatum secun-
 dum latitudinem tota cohærens, subito sese remo-
 vit, & concussionis sonum reddidit. convellitur &
 columella. ac si os quæ interius sunt in unum cogat,
 inopinatus sonus redditur: si verò dehiscat, colu-
 mellam intueberis nonnunquam palato secundum
 latitudinem adhærentem, nonnunquam violentia
 quadam in longum productam, ac descendantem,
 fistulæ perfimilem: quandoquidem & ipsa sonum
 edit. porro caninæ convulsiones decipiunt, quippe
 integræ ac sanæ partes agrotare spectantibus vi-
 dentur. nam in omnem partem tentione, colore,
 oculi amplitudine, sanæ partes læsionem pati existi-
 mantur. deprehenduntur verò & ridendo & loquen-
 do, & connivendo. siquidem læsæ partes omnes
 cum violentia & strepitu quodam trahuntur: labium
 risu caret: inter loquendum non movetur: palpebra
 non volubilis, oculus intentus ac rigens est: sensus
 tangendi nihil percipit. at sana membra loquun-
 tur, connivent, sentiunt, rident.

E 2

CAPUT

^z δι᾽ ἧς subito aperiuntur (supple) labia Petit. emend.
^p Deleatur καὶ νόσῳ. nam cum lingua musculus dici-
 tur, hanc nervis constare nemo non intelligit. Petit.
^q Ἀφ᾽ ἡλάτος Henisch. ^r Κιονίς Petit. emend. ^s Τὰνδοθεν
 Henisch. ^t Εἰ Henisch. rep. in MS. ^v Ὅψαι ἐς τὴν
 Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^x Ἰδί Henisch. rep.
 in MS. ^y Τὰ πᾶντα Henisch. rep. in MS. ^z Περιπᾶσι
 Henisch. ^a Λαλίη Henisch. ^b Κατὰ μύσιν Henisch. ^c Ἀ-
 φ᾽ Henisch.

Tom. I.

ΚΕΦΑΛΗ η.

Περὶ Φθίσεως.

Η ἐν τῷ ἐξ ἀποσάσεως ἐν τῷ πύμονι γέ-
νηται, ἢ ἐκ βηχὸς χρονίης, ἢ ἀναγω-
γῆς αἵματός, καὶ ἀναδύσεως^β πύον, πύη, καὶ
^γ Φθίσις κικλήσκειται. ὡς δὲ θώρηξ, ἢ πλῶ-
ρον ἐμπύση, ἐπαναγίνεται ἢ διὰ τῶν πύμονων,
^δ ἐμπύη ἢ δὲ τῆνομα. ὡς δὲ πύσι καὶ ὁ πύ-
μων ἔλκεται ἰσχυρῶς, ἀναβρωθεὶς ὑπὸ τῆς διενε-
χθέντος^ε πύος, τῆνομα ἐκείνῃ ἐμπύη, ἀλλὰ
Φθόλῳ μεταλαμβάνει. ζύνεσι δὲ καὶ πῦρ ζυνε-
χες, ὡς μὴ δοκέειν, λήγον μὲν ἔκοτε, λή-
γον δὲ δι' ἡμέρας ἰδρῶτι καὶ ψύξει τῆς σκηνῆς.
καὶ γὰρ καὶ τὰ^ε ἴδια Φθίσις ἐστὶ, ὡς ἡ θέρμη
ζωπυρῆ, καὶ ἐς νύκτα^β ἐκλάμπῃ, ἡμέρῳ δὲ
αὖτις ἐν τοῖσι σπλάγχνοις Φωλῶν^γ δῆλη δὲ
ἡ δυσφορία, καὶ ἡ ἀδυναμία, καὶ αἱ ξυπη-
ξεις. ὡς γὰρ ἀπεδίδρησκε τῆς σκηνῆς^δ δι' ἡμέρας τὸ
πῦρ, πῶς οὐκ αὖ^ε ἐσσεύετο καὶ ἡ δύναμις, καὶ
ὁ φόρος εἶχεν ἀνθρώπου. ὥστε γὰρ αἰάγξ, ἐ-
πὶ μᾶλλον τὰ δεινὰ^ε αὐξέεται σφυγμοὶ μι-
κροὶ καὶ ἀμυδροὶ, ἀρτυρῆ, ἀρτοία, καὶ τὰ λ-
λα πάντα ὁκοῦσι οἱ πυρεταίνοντες. ἰδέαι δὲ ὑ-
γρῶν μυρρίων, πελιδνῶν, ^κ μελάνων κατὰ κο-
ρέων, ἢ ὡχρολόφων, ἢ λευκοχλωρέων πλα-
τέων, στρογγύλων, σκληρῶν, δυσλύτων, ἢ
μανῶν, λυομύων, ἢ αἰόσμων, ἢ^ι κακοδένων.
ἀπαντὰ δὲ τὰδε πύος εἰσι ἰδέαι. ὁκοῦσι γὰρ ἡ
πύη ἢ ὑδαὶ τὰ ὑγρὰ τεκμαίρονται, καὶ κάρτα
μοι δοκέει Φθόλῳ οἶδε γινώσκειν. πιστοτέρη
γὰρ, ἢ ὅτις ἀπάσης ἀλλῆς αἰσθῆσις, καὶ τῶν
αἰσθητῶν μῆνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδέας τῆς νο-
σεύοντος. ὡς γὰρ καὶ δημότης ἰδὼν τὸν ἀνθρώπον
ὡχρὸν, ἀδρανῆ, ἀναβρωσόντα, ξυπηκῶτα,
ἀπεκεία μαντεύεται Φθόλῳ. ἀτὰρ ἡδὲ ὁκοῦσι
μὲν ἔλκεται μὲν ἔκ ἐστὶ ἐν πύμονι, ξυπητή-
κασι δὲ^μ πυρετοῖσι χρονίοις, πυκνὰ δὲ καὶ
σκληρὰ καὶ ἀτελέα βήσασσι, καὶ ἀνάγκῃ
ἐδὲν, καὶ τῆςδε Φθισικῆς κικλήσκειται, καὶ
πάνυ ἀσήμεως. ζύνεσι δὲ τῆς θώρηκος^ν βάρους.
πλῶμων γὰρ ἀπὸ^ν αἴσῃ, δυσφορία, ἀποσι-
τή, ἐσπέρη περὶ ψύξης, καὶ θέρμη ἐς πλὴν ἑω-
ιδρῶς ἄρχει θώρηκος^ν τῆς θέρμης δυσφορώτε-
ρος^ν βηχὸς ἀναγωγῇ ποικίλῃ, ὁκοῦσις ἐλεξά-
Φωνῇ βραγχώδῃ. αὐχλὺ ὑποσκόλιον, ραδι-
νός, ἐκ ἀποσάσεως^ν ὁκοῦσι πὶ ξυπητῶν.
δάκτυλοι ἰσχυροὶ τὰ^ν ἄρθρα, ^π παχέα. ὁσέων μῆ-
νων^ο ἢ ἰδέη^ν σμύχον^ν γὰρ καὶ σάρκες ὄνυχες χερσὶ
δακτύλων, αἱ κοιλίαι ῥυσταὶ, καὶ πλατέες ὑπὸ ἀσαρ-
κίας γὰρ, ὥστε πλὴν περὶ αἰνίλων, ὥστε τὸ στρογγύλον
ἰσχυρῶς. διὰ τὸ καὶ ὄνυχες χερσὶ^ν ἢ δὲ γὰρ ἡ ἀνακωχή,
^ρ καὶ ἡ ὑπόστασις αὐτῶν, ἢ τις ἐν τῇσι κερυφῇσι^ν πε-
πλησμένη^ν εἵνεκεν αὐτῶν. ἐστὶ καὶ ὁ πόνος, ὡς περὶ
τὰ^ν σπέρη, ῥίς ὁξείη, ἰσχυρὴ, μῆλα ὑπερῖχοντα
καὶ ἐρυθρα, ὁφθαλμοὶ κοῖλοι, τιλποὶ, γανόωντες,
αἰδα-

^α Ἐκ τῆς Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^β Ἐλκετος ulcis Petit. emend. ^γ καὶ πύον Henisch. rep. in MS. ^δ Φθίσις & Φθίσις differunt, quod hæc fiat cum pulmones ex abscessu in ipsis facto exulcerantur. illa verò thoracis & lateris abscessus sequatur, cum ab iis pus prodiens pul-
mones transitu exulcerat. Petit. ^ε Ἐμπύη οἶδε Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^ζ Ἐμπύη Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^η Διὰ Φθίσεως Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^θ Λάμπη Henisch. rep. in MS. ^ι Ἐσσεύετο Henisch. ^κ Ἐσσεύετο Henisch. rep. in MS. ^λ Μελάνων Henisch. rep. in MS. ^μ Κακοδένων Henisch. ^ν Præ-

CAPUT OCTAVUM.

De Phthisi.

Si ab externâ¹ causâ abscessu in pulmonibus fa-
cto, aut a longinquâ tussi, aut a sanguinis reje-
ctione & puris extusant, πύη & Φθίσις nominatur.
si pectus autem costave suppuraverit, materiaque
per pulmones traducatur, id genus² homines ἔμ-
πυοι vocantur, purulenti a Latinis dici possent. quod
si & ab his pulmo exulceretur a præterlapso pure
corrosus, hoc vitium non ulterius ἐμπύημα, id est, pu-
rulentiam, sed Φθόλῳ, id est corruptionem, appellato. si-
mul autem adest & ignis assiduus, qui nunquam inter-
mittere videatur, interdum latens sudore atque cor-
poris frigore. hæc enim propria phthoen sequun-
tur, quod videlicet caliditas excitatur, & in noctem
emicat, interdum rursus in visceribus delitescit. pa-
tet autem istorum³ angor, & imbecillitas, &
colliquatio. nam si per diem corpus ignem evaderet,
cur non fieret tunc homo carnosior, & robustior,
& morbi tolerantior? ut enim recessit, gravia ma-
gis intenduntur: arteriarum motiones parvæ &
imbecillæ fiunt: vigilant, color languet: & alia
omnia patiuntur quotquot febricitantes comita-
ri solent. at species humorum propè infinitæ sunt,
lividorum, atrorum, purorum ac sincerorum,
aut pallido alboque, aut albo & viridi mixtorum,
latorum, rotundorum, durorum, glutinosorum,
aut rarorum diffuentium, aut odore caren-
tium, aut foedè olentium. omnes autem hæc pu-
ris formæ ac species sunt. quicunque verò aut i-
gne aut aqua humiditates explorant ac notant,
hi haud ita multum phthoen mihi dignoscere vi-
dentur. namque visio quolibet alio sensu certior
est, non modo iis quæ rejiciuntur, intuendis,
sed etiam ægrotantis specie consideranda. si quis
enim vel plebejus hominem viderit pallentem,
imbecillum, tussientem, macie confectum, hunc
verâ phthoe laborare pronunciat. quin etiam qui-
buscunque quidem ulceratus pulmo non fuerit,
nihilominus tamen diuturnis febribus consumpti
sunt, sæpiusque duriter & absque⁴ effectu ullo
tussientes nihil rejiciunt: hos quoque phthificos
haud ita multum improprie nominarunt. simul ve-
rò & his adest pectoris gravitas: pulmo enim infir-
mus est, angor, intolerantia, cibi fastidium, ve-
spertina extremorum frigiditas, & matutina cali-
ditas. sudor usque ad pectus caliditate molestior:
per tussim varia, qualia memoravimus, extrudun-
tur. vox raucescit, cervix nonnihil tortuosa est,
gracilis, non versatilis, sed veluti rigens atque in-
tenta: digiti tenues, sed articuli crassi sunt: ossium
duntaxat species remansit. siquidem & carnes ex-
tabescunt. ungues adunci fiunt: digitorum
ventres rugosi, & lati. nam præ macie neque fa-
sciam ambientem, neque rotunditatem obtinent.
quamobrem & ungues adunci sunt. ea est enim
iporum requies & fulcimen, quæ iporum ex-
tremities replet. quoniam & ipsi laborem su-
stinent, utpote qui solida membra sunt. item na-
res iisdem accuminatæ, graciles: malæ extan-
tes & rubidæ: oculi cavi, lucidi, micantes: tum-

sertim καυσώδεις, ut & aliis, uti quartanâ Petit. ^α Πα-
χέας Petit. rep. in MS. Mentel. ^β Μῆνον ἰδέη Henisch.
^γ Ἀνακωχή supple σάρξ. i. caro. Petit. ^δ Fortè πεπλησμένη.
i. coacta in modum lanæ coactilis (de carne enim A-
retæus loquitur) Petit. ^ε Εἵνεκεν Henisch. ^ζ Σπέρη
Henisch. rep. in MS.

¹ Si ab externa (interna) causa. Henisch. ² Id ge-
nus morbi empye, id est, purulentia vocatur. Heni-
sch. ³ Fastidium Henisch. ⁴ Affectu Henisch.

οἰδαλέοι, καὶ ὠχροὶ, ἢ πελιδνοὶ τὰ πρόσωπα. γνάθων τὰ λεπτὰ πλεῖστος ὁδῶσι προσζάνειν· μειδιῶσι ἰκελοί, τὰ πάντα νεκρώδεις. ὧδε καὶ τὰ πάντα ἰσχυροὶ, ἢ ἄσφατοι, βραχιόνων μῦες ἀδελφοί, μαζῶν ὧδε ἰχνη, ἐκφανέες ἢ μὲναι θηλαί. πλάγας δὲ κατὰλέξαι μὲνον δισσημον, ἀλλὰ καὶ ὅπη κραίνουσι, ἐσιδῶν ῥηίδιον· ὧδε γὰρ αἱ πρὸς τὰς σπονδυλάς ὁ συναθροῖσιν δὲ ζυγκρυπτοὶ δῆλαι ἢ καὶ αἱ εἰς τὸ σέρνον ὀπισθολαί· τὰ μέσα τῶν πλάγρων, καὶ λα, ῥομβοειδέα. ὧς ἐς τὴν τῶν ὀστέων περιαγωγὴν, ὑποχόνδρια λαγνῶν, ἀνεσπασμένα, ὀπισθίον τῇ ῥάχιδι προσφύες καὶ λαγνῶν. ἀρθερα ἐναρτή, ἢ ἐξαρθρα, ἀσπικώδεα, καὶ ἡ κνήμη ἰσχυρὸν τὴν καὶ βραχίον. ὑπερῖσχι γὰρ ἡ ἀκρωτὶ τῶν σπονδυλῶν ἢ πρὸς τὴν κοίλῃ, τῶν ἐκατέρων ἐκτετακτῶν μυῶν ὡμοπλάται ἐκφανέες ὅλαι, ὅπως πέρυγες ὀρνίθων. τέττοις δὲ κοιλίῃ ἐκτετακτῇ, ἀνέλπιστο· ὡς ἢ ἐς ὑγίαν τρέπηται, τὰ ἐναντία πῶς ὀλεθροῖσι ὀπισθοί. γηραιὸι μὲν ἔν τινι ξυνεχέες πάσχουσιν· ἀσθενέστεροι δὲ ἢ ἡμῶν· νέοι ἢ μέγιστοι ἀκμῆς ἀπὸ αἱμάτων ἀναγωγῆς φθινώδεις γίνονται, καὶ ὑγιάζονται μὲν, ἢ ῥηίδως δὲ παῖδια ξυνεχῶς τῇ βηλὶ μέγιστοι· φθόνος κοτὴ ῥηίδως ὑγιάζονται· ἔξιστοι, ῥαδινοὶ, σπινθώδεις, πτερυγώδεις, ἢ ἐξεχέροχοι, λαοκοί, δραστώτεροι τὸν θώρηκα χῶρα, ἢ ψυχρὰ καὶ ὑγρὰ, ὅσῳ τῷ εἶδει τῷ πύρε· ἢ ἀδελφαί.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Περὶ Ἐμπυικῶν.

Οἷσι ἐν τῇσι κοιλίῃσι τῶν ἀνθρώπων κατ' ἴξιν τῶν θώρηκα, ἢ τὰ κάτω ὑπὸ τὸ ἀσφραγμα πύξ ἀποσάσεις γίνονται, ἢν μὲν ἀνάγωσι, ἔμπυοι οἶδε καλέον· ὡς ἢ τὸ πύον διεξίη κάτω, ἀποσηματῶν κικλήσκον· καὶ ἐν μὲν θώρηκι, ἐν πῶσι ἔλκεσι, ἢ πῶσι ἐν ἢ πλάγμωνι, ὡς ἐκδέχεται φθόνος, ἢ ὑπερῶν ἐν πλάγῳ, ἢ σέρνον, ἢ κάτω πῶ πρὸς τῇ ζυμύσει τῶν πύμων καὶ ῥάχιν, ἢ πῶ τῶ θώρηκος ἀλλή, ξυμπάντων ἢ ἐς ἀναγωγὴν ὁδὸς τῶ πύω πύμων. ὑπὸ ἢ τὸ ἀσφραγμα ἐν πῶσι ἢ σπλάγχνοις, ἢ πῶσι, σπληνί, νεφροῖς, καὶ κύστι· ὅπῃ γυναικῶν ἢ καὶ ὑσέρη· ἔταμον ἢ καὶ ἐγὼ ἐν κώλῳ πνὶ κοτὴ ἀποσάσιν τὰ πῶσι δεξιὰ πρὸς ἢ πῶσι καὶ πολλὸν ἐσὺν ἔξω πύον· πολλὸν ἢ καὶ ἀσφραγῶν, καὶ κύστι· ἐς ἡμέρας πλάγνας ἐρρύη καὶ περὶ γένετο ὡς θρωπῶ. αἰτίαι ἢ ξυναί μὲν αἰπάντων, πληγῇ, ἀπεψίῃ, ψύξις, ἢ ἡδὲ ὁ κοῖα πιάδε. πῶσι ἢ ἐν θώρηκι, βηλὶ χροῖν, καὶ πλάγῳ, καὶ περὶ πύμων, καὶ ῥεῦμα χροῖν· ἀπὸ ἡδὲ ὁξείας νύσας ἐς ἐν πῶσι τέτων ἀποσάσεις. τὸ ἢ ὑγρὸν, ἀλλοτε μὲν ἀεργόν, ἀδρανές, ἢ ἐγκέεται τῷ ἄλλῳ· ἀλλοτε μὲν δριμύ δαπνῶς, καὶ σπινθώνας ἐμπυέων μέσφι θανάτω. καὶ γὰρ καὶ ἰδέαι μυρία, ὅσας αὐτὸς φράσω· θάυμα ἢ ὅπως ἐξ ὑμῶν λεπίστε καὶ ἰσχυρῶ, βαλὸς σὺν ἰσχυρῶς τῷ

A tumida, excarnis, pallida, seu livida facies est. 2 buccarum tenuia dentibus inhaerent: ridentibus 3 affimulantur: in omnibus denique cadaveris speciem referunt. hunc in modum & caetera sese habent. tennes enim & carnibus privati sunt. brachiorum musculi non apparent: mammarum neque vestigia extant, solae autem papillae cernuntur. costas non solum dinumerare perspicue licet, verum etiam ubi desinant, intueri facile est. neque enim cum vetebis factae articulationes occultantur. patent etiam in os pectorale costarum insertiones: quarum interstitia inania & cava sunt, rhombi figuram secundum ossium circumductum ostendentia. praecordia vacua ad superiora convulsa sunt, abdomen & ilia spinae dorfi cohaerescunt: artus conspici, prominentes & macri sunt: perinde se habent & tibia, & coxendix, & brachium: 4 at spina vertebis superextat a priori parte cava, utrisque musculis per tabem dissipatis. scoptula aperta tota sese conspectui offerunt, atque avium alas imitantur. huiusmodi aegrotis si alvus perturbetur, actum est: si ad sanitatem vergant, perniciosius contraria signis adveniunt. porro senes in hoc malum frequenter 5 non incidunt, sed minime evadunt. juvenes autem usque ad florentem consistentemque aetatem post sanguinis rejectionem in phthisin prolabantur: inde sanescunt quidem, sed non facile. pueri assidue tussi usque ad phthisin nunquam divexati facile ad sanitatem redeunt. habitus vero, in id vitium proni sunt graciles delicatique, scetilibus tabulis similes, alarum instar habentes, prominenti gutture, albidus, rariore pectore. regiones autem frigidae atque humidae huiusce affectus germanae sunt.

CAPUT NONUM.

De Purulentis.

Quibus hominibus in cavis locis e regione pectoris, aut inferius sub transverso septo puris abscessus fiunt, si per os id ejiciunt, ἔμπυοι, hoc est purulenti vocantur, si per alvum pus dejicitur, ἀποσηματῶν dicuntur. ac si in pectore quidem, quum est ulceratum, in pulmone vero, quum phthoe laborat, aut in 6 subcingente costas membrana circa latus, aut σέρνον, id est os pectoris: aut inferius, ubi pulmo cum spina dorfi committitur, cohaerescitque, aut si quo alio pectoris loco vitium sit, omnibus ad pus excernendum via per pulmonem munita est. sub intersepto vero in visceribus, jecore, liene, renibus per vesicam: in mulieribus etiam per uterum transitus datur. nempe cuidam ego aliquando abscessum laxioris intestini dextra in parte prope jecur dissecuri: multumque inde puris effusum est: multum quoque per renes & vesicam ad plures dies emanavit: unde & sanitatem homo adeptus est. causae vero communes omnium haec sunt, plaga, cruditas, frigus, & id genus alia. porro & quibusdam in pectore diuturna tussis incumbens, & lateris inflammatio, & vomica pulmonis, & fluxio longinqua, nec non & acuti morbi in aliquod istorum decubitus purulentiae originem praebent. at humor alias iners, imbecillusque alii inhaeret, alias acris & mordax & ad mortem usque putrefaciens. nam & species infinitae sunt, quas suo loco postea memorabimus. sed magnum profecto miraculum est quomodo id fiat, ut ab exili tenuique membranâ nihil crassitudinis habente, E 3 mem-

2 Ασφατοι Henisch. 3 Συναθροῖσιν Petit. emend. 4 Ἐξαρθρα Henisch. rep. in MS. 5 Βίωση Henisch. & Goupyl. repp. in MS. 6 Θῶν Henisch. rep. in MS. 7 Ἐξεχέροχοι. αλλῶς. Ἐξεχέροχοι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. 8 Ἀδελφοί Henisch. 9 Πύμων Henisch. 10 Σπλάγχνοι Henisch. 11 Κύστι Henisch. rep. in MS. 12 ἡδὲ Henisch. 13 Ἀποσάσεις Henisch. rep. in MS. 14 Ἐκείνη Henisch. & Goupyl.

pyl. rep. in MS. 15 Βαδῶ Henisch.

1 Excarnis. non habet Henisch. 2 Buccae graciles faciunt ut dentibus propius admoveantur: Henisch. 3 Affimulantur. Henisch. 4 Spina enim Henisch. 5 Frequenter incidunt, & minime Henisch. 6 Sublinente. Henisch.

τῇ ὑπεζωκίῳ, πόνδε ρέει πύον· πολλὸν γὰρ πολλοῖσι ξυνελέγῃ. αἰτίη δὲ φλεγμασίνη διὰ πει-
ουσίης αἱματῶ, ἐφ' ἣ παχύνεται. οὐ μὲν
αἰτάρ ἡδὲ ἐκ πολλῆς αἱματῶ, πολλὸν γί-
γνεται ἐν μέσῳ πύον· κὴν μὲν εἰσω ρέπει, αἱ
πλωθεαὶ τὰ ὅσα κατὰ χώραν τῶν σφῶν αἰ-
τείων^a, φθίσιν ἐλέξα πρὸθεν ἐτέραν ἐμμεναί
συμβεβῶσαν κατὰ φύσιν· λὺν δὲ ἐξω ρέπει, διί-
σταται τὰ ὅσα. ἐς γὰρ ἐν τῇ μέσῳ πλωθεῶν τῆς
δοποσίῳ^b ἢ κερυφῇ ἐγείρεται, εὐτε ἐνθα καὶ ἐν-
θα πλωθεῖ παρωθεύεται· σημήια δὲ τὰ μὲν αἰ-
πάντων, ξυνὰ τῇ ἐκάστῳ, ἴδια^c βάρος ἢ πό-
νος γὰρ, ξυνόν· πνύμων γὰρ ἀπνος· πυρετοὶ ἀμυ-
δροὶ, ρίγεια πρὸς ἐσπέρην, ἰδρωῖτες ἐπ' ἀνέσι,
ἀρεμπνίη, οἰδήματα ἐν ἀκροῖσι ποσὶ καὶ χειρῶν
δακτύλοις, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε καθεσάμενα, καὶ
ἐπαυρόμενα· δυσφορίη, δοποσίη, ἰσχνότης ὅλου·
λὺν δὲ καὶ^d μῆκ^e ἰσχνὴ ἢ μεταβολή, ἐξίς φθι-
νώδης. εἰ γὰρ ἐπὶ φύσις ἐργα ἔχειται. εἰ γὰρ πέψις
οικείη πρὸθεν, οὐκ ὀσαρκίη, χροίη^d ζώ-
δης· αἰσπνοὴ πᾶσι μὲν κακὴ, κακίων δὲ, οἷσι ἐς
τῶν ἄνω κοιλίῳ, ἄπαιρ καὶ βήξ τὰ πρῶτα,
μέσφι αὖ ἢ φλεγμασίνη, ἢ πείζ^e, εὐτε καὶ
πόντοι μέζοντες καὶ ρίγεια, καὶ θερμὴ, καὶ ἀρεμ-
πνίη, καὶ δύσπνοια ἐπὶ μᾶλλον σφυγμοὶ μικροί,
νωθροὶ, ἀδρανέες, τῶν γνώμων πρὸς ἀληροὶ,
ἀξίπαισις τῇ θώρηκ^e. λὺν δὲ ἡδὲ εἰς γέννησιν ἢ-
κη πύς, πάντα μέγιστον αἰαγωγὴν δὲ σμικρὴν δὲ
βηχὴ μέζονι, καὶ ἐξ^e δοποσίῳ βιαιῆς· τὰ
πρῶτα φλέγμα τῶν χολοβάφων δὲ τὸ μελάν-
περον, ὅπως ἐξ αἰτάλης· ἐπὶ δὲ ἀξίμων καὶ πα-
χεῶν· λὺν δὲ καὶ ῥαγήσεται μέλλη, καὶ σαρκαι-
δέων^e βαθέων· καὶ λὺν ῥαγῇ, κίνδυνος μὲν πνί-
ξι^e, λὺν πολλὸν καὶ ἀθρόον ἐκχυθῇ πύον· λὺν
δὲ ἐν ἐκρέῃ χέδῳ, ἀτρεκέφ' πύον λὺν κάτω πε-
ρῶται θέλη, τὰ μὲν ἄνω μέρεα ἐνθα ἢ δοποσί-
σις, ὅξυς πόν^e, κοιλίη ὕψη, τὰ πρῶτα ὕδα-
τώδεα ξυνὸν φλεγματώδεσι· ἐπειτα περὶ ῥοια αἱμα-
τώδεων, καὶ αὐτὴς σαρκαιδέων, λὺν ἡδὲ ῥαγῇ.
ἐπειτα δὲ τέτοιον πύον, ἢ ἀξὶ κοιλίης, ἢ ἔρων·
ἀγαθαὶ δὲ πάντων μᾶλλον, αἱ ἐς νεφρὸς καὶ
κύστιος μεταλήψιες· φέρεται δὲ, λὺν ἄνω, λὺ-
τε κάτω, χροῖ^e πύς ποικίλον, ὠρεῶν, ἢ λυ-
κόν, ἢ πεφρίζον, ἢ πελιδνόν, ἢ μέλαν, ἢ κακῶδες·
ἢ ἀνοσμον, ἢ παχύτατον ἢ μέσως ἰσχνόν, ἢ λεῖον
ὀμαλὸν ἢ τεχνύ, ἢ ἀνώμαλον, καὶ σαρκαιδέα
τὰ^b ἐμπλωθέντα, σρογγύλα, ἢ πωλατῆα, ρήι-
δίως ἀποπλυνόμενα, ἢ ἰξώδεα· ἀθρόον δὲ πύς
εἰρηδαι, ὁκῶσι μὲν λυκά, πίπνα, ἀνοσμα,
λεῖα, σρογγύλα, καὶ ἀναβήσεται θάσσον, ἢ
ὑποφέρειται, περὶ ἐκρέα· ὁκῶσι δὲ ἐξωχεα,
χολώδεα, ἀνώμαλα, μοχθηρά· πολλὸν δὲ
τέτων κακίω, τὰ πελιδνά καὶ μελανά· σηπε-
δόνα γὰρ, καὶ ἀνεσθιόμενα σημαίνεσι τὰ ἐ-
λκεα· πρὸς ξυνιέναι δὲ τέτοιον καὶ τῶν ἐξιν,
καὶ τὰⁱ ξυνομαρτέοντα τῇ νύκτι· λὺν γὰρ δὲ
τῇ ἐκκρίσει ὀφείτως φέρη, ἄπυρ^e γίγνε-
ται· εὐτε πέσῃ, ὀρεα, ὀσιτ^e· λὺν ἀναβήσῃ
ἀμαρῶς, ὀσφυκτ^e, ὀπν^e γίγνεται,
ἀνω-

^a Mutilus hic locus. adde ἔχουσι, vel ἰχουσι aut quid simile. Petit. ^b Forte scripsisset Aretæus βάρ^e μᾶλλον ἢ πόν^e &c. ἢ hic non esse particulam disjunctivam sed negationem, putat Petit. ^c Μᾶκ^e Henisch. ^d Χροίη & ζώδης Petit. emend. ^e Μέσφι αὖ ἢ φλεγμασίνη, ἢ πείζ^e· donec inflammatio adest, aut urget. Petit. rep. in MS. ^f Εξ ἀπαισί^e βιαιῆς, violentia extentione Petit. rep.

A membrana, inquam, costas interitus obtegente, tan-
ta copia puris effundatur: multum enim colligi in
multis deprehensum est. hujus rei causa est inflam-
matio ex sanguinis multitudine oriens, ob quam
membrana crassescit: verum ex multo sanguine
multum in medio pus contrahitur. id si ad interiora
subeat, costarum ossa suam propriam sedem obti-
nent, sed phthisis altera species, superius a nobis
memorata, secundum naturam eveniet: sin ad
exteriora procurrat, ossa disjunguntur. in ali-
quod enim inter costas medium spatium ipsius ab-
scessus acies exeritur: quando in hanc atque in il-
lam partem costarum ossa pelluntur. notarum au-
tem quædam omnium communes, quædam singu-
lorum affectuum propriæ sunt: gravitas¹ potius
quàm dolor, commune signum est. pulmo enim
dolorem non percipit. febres obscuræ, horrores
vespertini, sudores in remissione, vigilia, tumores
in extremis pedibus, manuumque digitis subinde
consistentes atque insurgentes: iniquies, cibi ab-
ominatio, totius corporis macies. quod si & in lon-
gum mutatio producit, habitus phthisicus red-
ditur. neque enim ultra in officio natura perseve-
rat: ² quoniam concoctio non fit qualis antea. inde
caro consumitur: color qualis belluæ, efficitur.
spirario cunctis quidem mala, sed illis peior, qui-
bus ad superiorem ventrem morbus ascendit: quin
etiam tussis ab initio tantisper vexat, donec inflam-
matio, quæ urget, perseverat. quando & dolores &
horrores augentur, & caliditas, & vigilia, & spi-
ritus difficultas, adhuc magis crescunt. venarum
motus, parvi, torpentes, imbecilli fiunt: mens
delirat, pectus distenditur. verum enimverò si
ad suppurationem inflammatio veniat, omnia ma-
xima fiunt: sed rejectio parva est cum majore tus-
si, & ex violento abscessu. in primis pituita fertur
bile infecta, ad nigritiem vergens, tanquam ad-
mixta fuligine: adhuc tamen cruenta ac pinguis
pituita est. quod si proximè rumpenda inflammatio
est, quæ rejiciuntur, speciem carnis habent, cras-
sioraque sunt. at si jam rupta sit, strangulatus discri-
men impendit, si multum subitaneumque pus ema-
navit: si pededentim verò emittatur, exacte sanitas
advenit. porro si ad inferiora pus transire velit, par-
tes quidem superiores, ubi erat abscessus, acutus do-
lor occupat: alvus verò humida est, primum aquo-
sa cum pituitosis deijciens, diende cruenta quædam
circumfluentia: rursumque carnosa, quum jam effra-
ctus abscessus est. hæc pus sequitur aut per alvum,
aut per urinæ vias elabens. sed materiæ ad renes &
vesicam transmutationes meliores omnibus sunt. at
si pus infra supravē feratur, ejus color varius est, pal-
lidus, aut albus, aut cinereus, aut lividus, aut ater.
pus item aut olidum est, aut odore vacans: crassissi-
mum, aut mediocris corpulentia: aut læve æquale,
aut asperum inæquale. & frustra caruncularum fimi-
lia in eo fluitantia, rotunda, aut lata sunt, quæ fa-
cile abluantur, aut tenacia: utque in summa de pu-
re dictum sit, quæcunque alba feruntur concocta,
inodora, ³ lævia, rotunda, & celerius extussuntur,
aut per alvum deturbantur, hæc tuta & salutaria
sunt: quæcunque autem perpallida, biliosa & inæ-
qualia sunt, ea prava esse scito: sed multò his pejora,
livida & atra. putredinem enim & exedentia ulcera
significant. adhæc & habitum simul animadvertere
convenit, & quæ morbum comitantur. nam si ex-
cretionem bene tolerat, febre vacat, recte conco-
quit, bene coloratus est, bene ad cibos se habet, si
facile extussit, si arteriarum motus bonus est, si vires
fir-

in MS. ^g Παχέων Petit. emend. ^h Ἐμπλωθέντα Henisch. rep. in MS. ⁱ Ξυνομαρτέοντα Henisch. rep. in MS. ^k γί-
γνεται, ὅτε πέσῃ, ὀρεα, ὀσιτ^e. conjunctim hæc
legantur Petit. vult. ^l γίγνεται Petit. emend.

¹ Aut certe dolor. Henisch. ² Concoctio enim an-
tea familiaris abest, & bona corporis habitudo: color.
&c. Henisch. ³ Lævia Henisch.

A firmæ, ægrotus perniciem evadit. at si febris superveniat, omniaque in deterius convertantur, de salute desperatum est. præterea & loci abscessibus occupati simul noscendi sunt. quibuscunque enim in ^{στήθος} *id est osse pectoris*, ^{ἐμπύημα} *id est purulentia*, fit, tardè abscedit. nudæ enim & excarnes & cartilagines partes illæ sunt : ejusmodi verò non facile phlegmones redundantiam suscipiunt, & absque suppuratione multum temporis permanent. siquidem res frigida cartilaginee sunt : sed earum phlegmonæ minimè nocent. ipsius verò habitus colliquationes pravæ sunt, brevi enim tempore suppurant. lienis, jecur, & pulmo, & diaphragma, *id est interseptum*, celerius quidem pus ducunt, sed periculosa & mortifera sunt.

CAPUT DECIMUM.

De Pulmonis Abscessibus.

Quicumque pulmonia laborant, si pituita sit, nisi diffundatur, superstites erunt. hi vero morbi primum impetum evadentes, purulenti fiunt. futuri quidem aut jam perfecti abscessus indicia in capite de purulentis exposuimus: at quum perfectus jam abscessus est, non vi ac laboribus ad eum rumpendum rejiciendumque (quemadmodum in aliis corporibus usu venit) opus est: sed facile per superiora excernitur: quum magis in raritatibus quam in corporis habitu, distentio fiat. rarus enim ac foraminulentus pulmo est, spongiæ similis, humorem haud molestè ferens; qui aliam post aliam inanitatem eousque, donec ad asperam arteriam deveniat, permutare solet. circuitus autem humori faciles sunt, quandoquidem flexile, atque lubricum pus est. respiratio etiam sursum spiritum efflat. sæpius autem mortem effugiunt, nisi aliquando quispiam subitanea ac multi humidi attractione stranguletur: quòd arteria puris multitudine obstructa aërem non recipiat. horum nonnulli progressu temporis moriuntur, quemadmodum phthifici aut purulenti extingui solent. sputa verò candida sunt, spumantia, cum salivâ permixta, aliàs cineracea, aut subnigrantia. & *βρόγχος* id est asperæ arteriæ circuli, nonnunquam expuuntur ob ulceris varietatem, si altè abscessus penetrat, quando & fragmenta visceris expelluntur. raucescunt, brevè spirant, gravem vocem edunt: ipsorum pectora latefcunt, & latioribus humiditatis causa indigent: oculorum nigræ partes fulgent, albæ verò albiissimæ fiunt, ac pingues: malæ rubent, venæ in facie elatæ ac tumidæ sunt. mirum est autem in his quòd tenor, quàm pro corpulentia, major est, animi vero alacritas & constantia tenore potentior.

CAPUT UNDECIMUM.

De Asthmate id est Anhelitu.

Si a cursu, exercitationibus, & quolibet negotio spiritus ægrè redditur, ἀσθμα anhelitus Latine vocatur. morbus quoque ille qui ὀρθόπνοια dicitur, & ipse
F asthma nominatur. in accessionibus enim & ipsi anhelant. ὀρθόπνοιαν verò appellabant, quoniam
dun-

& spongiosis corporibus sunt. ⁱ Ἀρροσίαν Henisch. rep. in MS. ^k Ἀμείβονται nempe ὕψος Petit. emend. ^l Σι-
λω Henisch. rep. in MS. ^m Βεργχίζον Henisch. rep. in
MS. Βοργχίζον Petit. emend. ⁿ Ἐναφίζοντα Henisch.
rep. in MS. ^o Τόνος tenor, tensio. sæpe apud Medi-
cos pro vigore & quodam renixu partium a spiritu vi-
tali. unde ἄτονα languida effoeta. Petit. ^p Δυσπνοία Henisch.
rep. in MS.

εἴκεν ὀρθίῳ ἀήματι μένον ἀναπνεύσει εὐφώρας. πνίξ γὰρ ἐν ^a κατακλίσει. ^b εἴκεν δὲ πόνος, τῷ ὅπῃ τῷ πνεύματι, ὀρθοποία τέννομα. ὀρθίῳ γὰρ ἀνατέτα) ἐς ἀναπνοῶν, κῆν ὑπὲρ κατακλινῆς ὠνθρώπος, κίνδυνος πνιγῆναι. πάσχι δὲ πλεύμων. συμπαθεῖ δὲ καὶ τὰ ζωπελῆντα ἐς ἀναπνοῆν, ἀσφραγμα, θώρηξ. λὺ δὲ ^c καρδίη πάθη, ἔκοτε ἐς πολλὸν ^d ἀσφραγίσσει. τῇδε γὰρ ἡ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς ζωῆς δόχη. αἰτίη δὲ ψύξης καὶ ὑγρότης τῷ ^e πνεύματι. ὕλη δὲ, ὑγρα, παχεα, ^f κολλώδεα. εὐπαθεῖς δὲ γυναικες αἰδρῶν μάλλον, ὅπῃ περ ὑγραί τε, καὶ ψυχραί. οἱ δὲ παῖδες, τῶν περὶ γένον) ῥήπερον. ἡ γὰρ φύσις ἐν ^g αὐξήσει θερμῆναι δυνατωτάτη. αἰδρες δὲ εἰ καὶ μὴ ῥήιδιοι παθεῖν, ἀλλὰ θνήσκουσι θάσσον. ἀμβολή δὲ θανάτος, ^h ὅσοις ἐν ἔργῳ ⁱ περὶ, ἡ ἐν εἰρήσιν πλεύμων θάλλει) καὶ ^k διαίτῃ, ὁκοῖον πῶσι τῆς πέντης ἐργατησι, ἡ χαλκεῦσι, ἡ σιδηρεῦσι, ^l ἡ καὶ λατρῶν πυρσευτήρι. μελλισμῶ ^m ἡ σημήια, βάρος τῷ θώρηκι, ὅκνῳ ἐς τὸ ζώητες ἔργον, ἀπὲρ ἡδὲ ἐς ἀπασαν περὶ, δύσπνοια ἐν δρόμῳ, ἡ πρὸς ὁδὸν ⁿ ὀρθήν. ^o βαρυγῶδες, καὶ βηγῶδες, φύσις ἐν πῶσι ὑποχονδρίοις, καὶ ἐρυγαὶ πάλαι, ἀγρυπνίη, θερμασίη νύκτωρ σμικρῇ, ἀσπής. ^p ρίς ὀξείη, ἐς ἀναπνοῶν ἐπίμη. λὺ ^q ὅπῃ μετίζον τὸ κακὸν ἔρπη, μῆλα ἐρυθρά. ὀφθαλμοὶ περπετές, ὡς ἐπ' ἀγρόνη, ^r ῥωγμός ἐν ἐγρηγόρσι. πολλὸν ^s ἡ μέζων ^t τὸ κακὸν ἐν ὑπνῷ ὑγρῇ καὶ ἀήχῳ ἡ φωνῇ. πολλὰ καὶ ψυχρὰ ἡ ἐρῳ. ^u ὅπῃ θυμῇ ἐς τὸ ὑπαίθρον ἵενται. πᾶς γὰρ αὐτέοις οἰκῳ ἐς ἀναπνοῶν ^v ἀσφραγίς. ἀναπνεύσει ὀρθοί, ὅκως ἀπασα ^w σπῆται τὸν ἐλκόμενον ἡέρα πεθόντες, ὑπὸ ^x βαρέως ^y τῷ ἡέρῳ καὶ διοίγασιν τὸ σῶμα, ὡς τῷδε μέζονι χρεόμενοι. ^z ὡχρὸι τὰ πρὸς ὥπα, ὡλλὼ τῶν μῆλων. τῷδε γὰρ ἐρῳ. ^a ἰδρῶς πρὸς μέτωπον καὶ κληΐδας. βῆξ συνεχῆς, βιαίη. αἰαγωγή σμικρῇ, λεπτή, ψυχρῇ, ἰκέλη ὁκοῖον πῶ καὶ ἀφρῶ ἐπ' αἰθισμα. τράχηλ ^b οἰδέξ πνέματι περὶ. ὑποχονδρία ἀνεπασμῶ. σφυγμοὶ μικροὶ, πυκνοὶ, ^c πεζόμενοι, ἰχνα σκέλεα. κῆν ὑπερταθῇ τῷδε, ^d ἀπέπνιξε κατε ὅπῃ πνικῶ τρώπῳ. λὺ ^e ἐς ἀγρόν τρέπηται, βῆξ μακροτέρη, καὶ δρασσιότερη. αἰαγωγή πλόνων τὴ πύων ὑγροτέρων. κοιλίης τέρραχ ^f, πολλῶν ὑδατωδέων. ἔρων ἐκκερσις πολλή, κῆν ἐς ὑπὸς σιν μηδέκω ἡκη, φωνῇ γεγωνοτέρη, ὑπνοὶ αὐτάρκες, ὑποχονδρίων ἀνέσις. ^g ἡκέ ^h ποτε πόνῳ ἐς μετὰ φρενον ἐπ' ⁱ αἰέσι. αἰθμα ἀραιὸν, λεῖον, κερχνῶδες. ὡδε μὲν ἐν ἀλαδρήσκουσι τὸν ὅλεθρον, ἐπ' ^j τῇσι ἐπ' ἀνέσεις, κῆν περὶ ὀρθοπῶδω, τῷ πᾶθε. φέρουσι ζύμωλα.

ΚΕΦΑ-

F

^a πνίξ γὰρ κατακλίσει. Henisch. ἐν κατακλίσει. Henisch. rep. in MS. ἐν κατακλίσει, Scaliger emend. ^b εἴκεν Henisch. ^c Κραδίη Henisch. rep. in MS. ^d Διαρίσκει Henisch. ἀσφραγίσσει Henisch. rep. in MS. ^e τῷ πνέματι Petit. emend. ^f Κολλώδεα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g αὐξήσει Henisch. ^h ὅσοις Henisch. rep. in MS. ⁱ περὶ Henisch. ^k Διαίτῃ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^l ἡ λωστῶν Henisch. rep. in MS. ^m ὀρθίῳ Scaliger emend. ⁿ βαρυγῶδες Henisch. rep. in MS. ^o His forte ρίς ὀξείη, quibus sc. nasi πνέματα subinde comprimuntur, ut in difficili respiratione; praesertim cum facultas imbecilla est. Petit. ^p ῥίς, ὡς ῥωγμός, ἰγρήγος, Henisch. & Goupyl. repp. in

A duntaxat ὀρθίῳ ἀήματι id est recto corpore facile spiritum ducunt. decumbentes enim strangulantur. propter extensionem igitur, quæ in spirando adhibetur, affectui nomen orthopnoea id est recta spiratio inditum est. erectus enim homo ad respirandum extenditur: at si supinus decubuerit, strangulationis instat periculum. afficitur autem pulmo, simul etiam quæ spirationi conducunt, afficiuntur interseptum & pectus. at si cor vitiatum sit, nunquam diutius vita produci poterit. hoc enim loco spirandi vivendique initium situm est. causa est frigiditas spiritus, atque humiditas: materia vero, ¹ craffi interiusque abditi humores. huic vitio mulieres opportunæ sunt magis quam viri: quandoquidem & humidæ & frigidæ sunt. pueri facilius quam hæ liberantur. nam ipsorum natura in incremento est, quæ valentissime calefacere potest. viri tamen si non facile hoc morbo capiuntur, citius tamen capti pereunt. differtur autem interitus quibuscunque opere conficiendo, aut lanis elaborandis pulmo incalescit, & accenditur: quemadmodum calceis opificibus, aut ærariis aut ferrariis fabris, aut ignis in balneis excitatoribus. morbi vero ² incipientis notæ huiusmodi sunt: gravitas pectoris, tarditas ad opus solitum, & ad aliud quodlibet gerendum: in cursu, aut in acclivi itinere difficilis & ægra spiratio: raucescent, ac tussunt flatus in præcordiis, atque eructationes præter rationem excitantur. vigilant, noctu parum & obscure incalescunt: nares acutas, & ad spirationem paratas habent. si malum in pejus ruat, malæ rubent. oculi prominent, veluti in iis qui strangulantur: stertunt dum vigilant, multo magis quam dormiunt: humida, obscura, sonoque carens vox est. ³ multum & frigidum aerem cupiunt: sub divo ambulant. quælibet enim domus ipsis ad trahendum spiritum parva & angusta est. erecti spirant, tanquam omni aëre attracto potiri cupientes. præ aëris autem cupiditate & os aperiunt, patefaciuntque, tanquam eo ampliore indigentes. ipsorum facies (præter malas, quæ rubent) pallida est: sudor circa frontem & jugula emanat. assidua & aspera tussis infestat: rejiciuntur pauca, tenuia, frigida, veluti quædam spumæ efflorescentia. inflante spiritu collum intumescit, præcordia revulsa sunt: arteriarum pulsus parvi, crebri atque depressi: crura exilia: quod si hæc ulterius clementum acceperint, instar comitialis morbi nonnunquam hominem strangulant. at si vertantur in melius, tussis longior & rarior fiet. plura excernentur saniosa sputa, & humidiora: multa per ventrem aquea exturbabuntur: urina copiosa scaturiet, licet nondum quicquam in ea subsidat: vox sonantior, clariorque reddetur: somni longiores quantum satisfuerit, efficientur: præcordia remittentur. dolor interdum ad scapulas in remissione transivit: anhelitus rarus, lenis, sed cum vocis asperitate fit. ita sane mortem effugiunt: sed in morbi cessationibus, licet ipsi non decumbentes obambulent, secum tamen morbi signa circumferunt.

CAPUT.

MS. ^q ἐν ὑπνῷ τὸ κακὸν Henisch. rep. in MS. ^r ἐπιθυμία ἐς τὸ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^s Σπῆται Petit. emend. ^t Forte ὑπὸ ἀπορίας propter indigentiam. βαρέη pro βαρύτης non dicitur Græcè, licet in compositis dicatur. Petit. ^v ἄχροι Henisch. rep. in MS. ^x ἰδρῶς Henisch. ast ἰδρῶς Scaliger emend. ^y πνέματι Henisch. ast πνέματι Scaliger emend. ^z ἀπεπνίξε Henisch. ^a Κοτῇ Henisch. rep. in MS. ^b Ἀντῇ Henisch.

¹ Humidi, craffi, glutinosi humores. Henisch. ² Imminentis Henisch. ³ Multi & frigidi aëris cupiditate commoti, in locum sub dio proficiscuntur Henisch.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

Περὶ Πνευμῶδων.

Ασθματὸς ἰδὲν τὸ ^a πνευμῶδες, καὶ ἀπὸ τῆς πνέμοντος τοῦ πάθος ὅπως ἐπὶ ἀσθματι. ξυνὰ γὰρ καὶ τὸ ^b παρὲντα σμικρὸν ἢ καὶ τὸ διάφορον. δύσπνοια μὲν γὰρ καὶ βῆξ καὶ ἀγρυπνία καὶ θερμὴ ξυνὰ καὶ ἀποσιτίη καὶ ἰσχυρότης ὅλα. καὶ γὰρ αἰχρὸν ὃν τὸ κακὸν ἀποτρίβεται, πλὴν ἔχει περιττωρὸν ἐνὸς ἐπεὶ. ἦντε γὰρ τὸ μετὰ πωρον ἀρξῇ, εἰς τὸ ἔαρ ἢ τὸ θερὸν ἀπογίγνονται ἦντε χειμῶν, εἰς τὸ μετὰ πωρον τελευτῶσι τὸν βίον. κατὰ καὶ γέροντες ἀλῶναι ῥηίδιοι καὶ ἀπόφρικτοι, ἀλόντες ὅσον βραχέως ῥοπῆς, εἰς ^c ὀνύκην θανάτου χρεῖται ἀγχιτα ^d ἀπαντες ἀπανοί, σφυγμοὶ σμικροί, πυκνοί, ἀμυδροί. ἀλλὰ τὰδε μὲν ξυνὰ πρὸς τὸ ἀσθμα ἰδίᾳ ἢ ἀναβήσασσι ὡς ἀνάγοντες. ματαίωπονέσσι δὲ ἔδεν γὰρ ἀνάγασσι. ^e εἰ δὲ πὶ τῇ πνέμοντος ἀπορραγείᾳ βίη, σμικρὸν, λεπτὸν, σπογγύλον, χαλαρῶδες. θώρηξ δρύτερος μὲν, ἀδιάστροφος, ἡδὲ ἀνέλκωτος. ^f ὡς ἢ ἀνεκπύηται ὁ πνεύμων ἢ, ὑγρῶν ἢ ὁκοίων πὶ πεπιγνόντων ^g ἐμπλεως, ἀσπληνίς τῶν παροξυσμῶν τὰδε μέζονες. οἱ μὲν ἔν ἀπεπνίγησιν θάσσαν, πρὶν πὶ κάκιον εἰς τὸ πᾶν ἀποσκηψαί. μετεξέτεροις ἢ εἰς ὑδερὸν περὶ λαρόνα ἢ ^h ἀνασπέρκα τὸ πᾶν τελευτᾷ.

ΚΕΦΑΛΗ Γ.

Περὶ Ἡπατος.

Ηπαρ σπληνὶ ἐς γένεσιν μὲν ἰσόρροπον. δεξιά γὰρ ἡ δὲ ἐπὶ δεξιᾷ πρὸς ἀπλάγχνα ἰσόμετρα τῇ φύσει ⁱ ἀνίστα ἢ ἐς δύναμιν καὶ ἐν ὑγείᾳ καὶ ἐν ^k νόσοις. ἐν ὑγείᾳ μὲν, ὅππερ τὸ κράτος τῆς τροφῆς τὸ ἥπαρ ἰσχύει. ῥίζωσις γὰρ φλεβῶν ἥπαρ. αἵταιρ καὶ ἐν νόσοις καὶ ^l ἐς ὑγείᾳ πολλὸν πὶ ἰσχυροτέρῳ ἔχει τῇ θανάτου τὴν αἰτίαν. ὁκόσον ἔν ἥπαρ ἐς ὑγείᾳ κρέσσον, ποσὸνδε κάκιον ἐν νόσοις. καὶ γὰρ ὅππῃ φλεγμαίνει θάσσαν τε καὶ βιαιότερον, καὶ ἀφίσταται ξυνεχέστερον τε καὶ ὀλεθριώτερον. ὅππῃ σπέρῳ ἢ ὠκύτερον σπληνὸς καὶ περὶ γέστρον κλείνεται. τὰ μὲν ἔν τῇ φλεγμασίᾳ ἐν πῶσι ὀξείσι ἐλεξαί. ὡς ἢ ἐς πύον τρέπεται, ὀδύνῃ ὀξείᾳ ἰσχύει μέσφι. κλειδὸς ἢ ἀκρὸς ὤμα. ὡς γὰρ τῇ ἀχρεῖ ἐλκεὶ τὸ διάφραγμα, ἐξ ^m τὸ ἥπαρ ἥρῃ. τὸ δὲ διάφραγμα ⁿ τὸν ὡς τῇσι πλωρῇσι ὑμῶν βαλεῖται. ξυνέπεται γὰρ αὐτῶν ὁ δὲ ὅππῃ πλὴν κληῖδα ^o ἡδὲ ἀκρῶ τῶν ὤμων ἀποτέταται, καὶ τὰδε ξυνεφέλκεται κάτω. πρὶν δριμύ ξυνὸν ῥίγαςι ὅππῃ τῇ ἀποσπέρῃ, βῆξ ξηρὴ, ἔχει μάλᾳ πυκνὴ, χροὶ ^p χλοήβαφοι. ἦν ἢ ^q κατὰ κορέως ἔωσιν ἰκτερώδεις, τῇ λευκοχρόει εἶδει. ὕπνοι καθαρὸι φαντασίη ^r μάλᾳ. νηφαλέοι μὲν ἐς πάντα. εἰς ἐν δὲ πὶ τῶν παροξυσμῶν καί-

CAPUT DUODECIMUM.

De Pulmonariis.

Asthmatis, id est anhelitus, species est τὸ πνευμῶδες quasi dicas pulmonarium, & a pulmone hoc vitium, quemadmodum & anhelitus, oritur. quæ insunt enim, utrique communia sunt, & exigua differentia est. nam spirandi angustia, & tussis, & vigilia, & caliditas utrumque vitium comitantur. item in cibos odium, & totius corporis extenuatio. id enim malum quum fœdum sit, producitur. neque tamen anni spatium excedit. nam si autumnus tempore ægrotare quis inceperit, vere aut æstate futura vitam finiet. sin hyeme, sequenti autumnus moriturus est. ¹ interdum & senes in hanc labem facile incidunt, & exterriti. ea correptis, levi momento ad perniciem opus est. omnes simillimè spiratione privantur: arteriarum motus parvi, crebri, infirmi sunt. sed hæc & in anhelitu reperiuntur. privatim verò hi tussunt, tanquam aliquid expulsi, quum tamen irritus eorum labor sit (nihilenim rejiciunt) verum si quid ex pulmone vi extruditur, illud exiguum, album, rotundum, grandinosumque est. pectus in his latius utique est, non obtortum, non ulceratum. tamen si autem pulmo non suppuret, humorum tamen veluti concretorum plenus est. temporis intercapedines inter hujusce morbi accessiones longiores sunt. nonnulli ex his celerius suffocati sunt, quàm aliquid deterius omne corpus invaserit: nonnullis vero in hydropem circa ilia, aut in eum qui ἀνασπέρκα dicitur, morbus iste mutatur ac definit.

CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De Jecore.

Jecur lienī in generationem æquilibre est: dextram enim lævamque partem hæc viscera occupant, naturaliter paria numero, sed facultate tam in sanitate quam in morbis imparia. in sanitate quidem, quoniam principatum alimenti jecur obtinet: siquidem venarum radicatio jecur est. quin etiam in morbis ad sanitatem consequendam multò quàm mors valentiorē causam habet. igitur quanto ad sanitatem jecur melius est, tanto & deterius a morbis afficitur. etenim celerius & violentius inflammatur, & frequentius perniciosiusque abscessum patitur: at scirrhus, id est duro tumore, affectum, velocius atque dolentius quam lien interficit. cæterum quæ ad inflammationem attinent, in libro de acutis morbis proposui. quod si in pus convertitur, dolor acutus ad jugulum usque aut ² ad summum humerum pertinet. ³ nam præ onere trahit diaphragma, id est interseptum, unde jecur suspensum est: diaphragma verò membranam costis ⁴ substractam degravat (ipsum enim illa consequitur) quæ plane ad jugulum usque & ad summum humerum extensa est. atque hæc omnia simul ad inferiora detrahuntur. ignis acer cum horroribus in suppuratione exoritur. tussis arida, non admodum crebra, divehat: colore herbaceo ægri tinguntur: si largius colorentur, in auriginem incidunt, in albidum vergentes: somni haud ita visis imaginibusque vacant. prudentes verò quum sint in omnibus, in aliquo tamen

^a Galenus πνέμων appellat & φθόν, seu τὸ πνευμῶδες πᾶθος, quod idem. Petit. ^b παρὲντα Henisch. ^c ὀνύκην θανάτου pro sepulchro interdum accipitur. hic pro inferis, ubi mortui somnum ferreum dormire crediti, sumit Aretæus. Petit. ^d Δι Henisch. ἀπαντας Henisch. rep. in MS. ^e ὡς Henisch. rep. in MS. ^f Εἰ Henisch. rep. in MS. ^g ἐμπλεως Henisch. rep. in MS. ^h ἀνασπέρκα Henisch. ⁱ ἀνίστα Henisch. ^k Νέσσει Henisch. ^l ἐς Henisch. ^m τῇ Henisch. ⁿ ὡς Henisch. rep. in MS. ^o Ionicum est. alii unâ voce ἀπρόμον Petit. ^p χλοήβαφοι Henisch. rep. in MS. ^q κατὰ κορέως ἔωσιν, ἰκτερώδεις τῇ λευκοχρόει εἶδει. Petit. emend.

^r Eximia hæc observatio est, Jecoris inflammatione laborantes a vino abhorreere νηφαλέοι, enim prudentes, sobrii, abstinentes a vino dicuntur. Petit.

¹ Si quando senes, quos facile hic morbus capit, & horrore perculsi, eo vel leviter tententur, lecto in quo mortem obeant, componantur, mortem non evadent, si semel hoc morbo vexati decumbant, omnes simillimè &c. Henisch. ² Aut (&) ac Henisch. ³ Nam præ onere interseptum unde jecur suspensum est, detrahit. Henisch. ⁴ Substractam Henisch.

καίρων ἐξαπίνης ὥρακοπαί, καὶ κατεσπῆ-
σαν ὀφείας ὅγκῳ^a ὑπὸ πίτῃσι ἢ παλιδυρή-
σι, ἀπάτη δὲ πολλοῖσι ὁκῶς πειτοναίς γίγνῃ.
ἀλλ' ἢν μὲν^b ἢ ὑπὸ τὰς νόθας ὅγκῳ^c ὀδύνη
πεζευμύοις, τὸ ἥπαρ οἰδέει^d ἐμπλεων γὰρ
ὑγρασίας^e· ὡς ἢ μὴ ὑπὸ τὸ ὀστέον^f μίμνω-
σι οἰδέει, τῷ ὑμῶν^g τὸ σημεῖον· καὶ τῷ μὲν^h
ὑπεργραφῇ καὶ τῷ ὄρμα δῆλα· μετὰ γὰρ πλὴν
περιγωγῇ τῶν λοβῶν ἐς λαγαρόν τὸ ὑπεργραφίον
πέζουσι χεῖρ ἰζάνειⁱ· πειτοναίς ἢ ἀόρμα^j ἢ
σκληρίη, καὶ τῷ πέρατ^k ἢ ἀπόφουσις ἀφανής.
ὡς μὲν εἶσω ἢ ἀπόφουσις ῥέπη, πολλὸν τι κρέσ-
σον ἢ φύσις ἰητρεῖ. ἢ γὰρ ἐς ἐντερα, ἢ ὅππῃ κύ-
σιν τρέψῃ τὸ^l πύον· ἀσινεσέρη ἢ πολλὸν ἢ ἐς κύ-
σιν ὀδός. ὡς ἢ ἐξω ῥέπη, κακὸν μὲν μὴ τά-
μνειν.^m ὡς γὰρ ἔως ἐν, ἀνεοδέεται ὑπὸ τῷ πύ-
τῳ ἥπαρ, καὶ ὅκ ἐς ἀμφοτέρωθεν ὁ θάνατοςⁿ. ὡς
ἢ^o θέλης τάμνειν, αἱμορραγῆται κίνδυνος, καὶ
αὐτίκα τὸν ἀνθρώπον ἐκθάνειν.^p ἀρετῇ γὰρ αἱ-
μορραγῇ ἐφ' ἡπατι. ὡς ἢ ἐς ἀνάγκην τμήσεως κα-
τῆς κοίτης, καυτῆρα ἐμπυρον διαφανέα πυρῶ-
σαι, καὶ διώσαι μέσφι τῷ πύ-τῳ. τὰυτὸ γὰρ σοι
τέμνειν τε καὶ καίει.^q καὶ ὡς περὶ γίγνηται, πύον
ἐκρῶσθαι λακόν, πέπον, λεῖον,^r κακῶδες, ὅππῃ
παχύ· πῖςδε καὶ πυρετοὶ καὶ τὰ δεινὰ ξυωδιδό-
ντη δὲ τὸ ἀνέλξετα πάντα. ὡς ἢ ἐς ἐντερον τὸ πύον
εἰσέρχεται, ἢ γαστὴρ πρῶτα μὲν ὑδατώδεια
ἢ^s διαρρέει· ἐπειτα κρεῶν πλύμασι ἵκελα. αὐτίς
αὐτὸ δυσεντερικόδεια ὁκῶς ἐφ' ἑλκεσι. αὐτίς καὶ^t αἱ-
μώλωψ κατὰ τὴν θρόμβον ἡνέχθη. φέρεται καὶ χο-
λὴ ξανθὴ, κατὰ κροῖς, ἢ πρῶτα οἰδῆς, καὶ ὑδατῇ
ἐς ὅλεθρον μέλαινα. ὡς ἢ ἀνεκπύητον τὸ ἑλκος γί-
γνηται, καὶ κακῶδες ἢ γαστὴρ ὁκῶς πῖςδε σι-
πηδῶναι ὑπὸ ἀνάγκῃ, τρῶφι ἀπεπλῆ^u διεκτέλει ὑπὸ ἀκρα-
σίας κοιλίης τε καὶ ἐντέρων. ἢ^v πέτῃ γὰρ αὐτίς
ὅς ἔχον τὸ ἥπαρ· πῦρ τε ὅππῃ πῖςδε δριμύ, καὶ
πάντως ἐς κακὸν ἢ τρῶφι. σαρκῶν ξυνηχῆεις,
σφυγμοὶ μικροὶ, δύσπνοιοι, εὐτε ὅκ ἐς μακρὸν
ἐπελῶσθαι τὸ βίον. μετεξέτεροις ἢ^w ἢ δυσεντερική
μὲν καὶ τὸ ἑλκος ἰήθη· ἐς ὑδρωπά ἢ κατέσπεψε
ἢ νόσος. ὡς ἢ ἀπὸ παντὸς ξυωδιδῶ, πύον λακόν, λεῖον,
ὁμαλόν· αἰσμον γὰρ ἐκρέει ἢ γαστὴρ· πέτῃ ἢ τὰ
σιτία, εὐελπὶς ἀνθρώπων. ἀρετῇ ἢ δι' ἔρων
κεκρίσθαι ἀσφαλεσέρη ἢ καὶ ἀσινεσέρη ἢ τῇδε ἔ-
πύς ὀδός. ὡς ἢ ἀπὸ τῆς φλεγμονῆς ἀνεκπύητον
ἢ τὸ ἥπαρ, ἢ ἀπορον μὲν ἢ γίγνεται, πὺν ὅ-
γκον τε τὸν σκληρόν ἔχον^x· εἰς σκίρρον ἰδρύεται. εὐ-
τε πόντος μὲν ἢ ξυνεχῆς· νόθης δὲ καὶ παρῇ· ἀ-
ραιή ἢ καὶ^y θερμή· ἀποσιτίη, πικρῶν^z γευμα-
των ἡδονή, γλυκέων ἀηδὴ, ῥιγῶδες, ὑπό-
λευκοι, χλωροὶ, οἰδαλέοι ὁσφύν καὶ πόδας. πρῶ-
τα ῥυσσά, γαστὴρ ξηρὴ, διαχωρήσεις πυκι-
ναί. κορυφῇ γὰρ τὸ κακὸν ὑδρωπῇ ὅππῃ τῷ ὑδρω-
πι,

^a An corrupta hæc, pro ὑπὸ νόθῃσι πλευρῇσι? nam sub nothis
costis, non sub mamma tumor est. etsi tumor sub nothis
costis sub mamma quoque est. verum obscura hæc lo-
quendi ratio, quam sufficiat notasse. *Petit.* ^b ἢ He-
nisch. ^c Ἐμπλεων Henisch. ^d Ὑπεργραφίον Henisch. rep. in
MS. ^e Mutilus hic locus est, & asterisco notatus *Peti-
tit.* neque ipsi neque nobis in MSS. libris, quos vide-
re licuit, quicquam, quod juvet, repertum est. ^f *Πε-
ριγωγῇ* in recto casu *Petit.* emend. ^g Nomine *πειτο-
ναίς* non tantum membrana intelligenda est tenuissima,
quæ omnes abdominis partes involtit & continet, sed
& musculos ejusdem abdominis, qui illas quoque par-
tes extrinsecus tegunt. *Petit.* ^h πύον Henisch. ⁱ ἢ δὲ
Henisch. rep. in MS. ^k ὄρμα Henisch. ^l Ἀρετῇ He-
nisch. ^m κλῶ Henisch. ⁿ Μὴ κακῶδες haud graveolens
Petit. emend. ^o Διαρρέει Henisch. ^p Αἱμώλωψ Henisch.

A men ad tempus oblato repente delirant, ad seque
protinus revertuntur. tumor sub mammis, aut sub
costis oritur: multi autem membranæ peritonæi
tumorem esse falso crediderunt. verum si tumor
sub spuris costis fiat, quum premitur, dolor exci-
tatur: jecur intumescit: humiditate namque re-
fertur. at si non sub ossibus remaneant, inflatur,
membranæ signum. & ipsius quidem circumscri-
ptio & fines patent: post enim fibrarum circumdu-
ctum in vacuum abdomen comprimens manus de-
scendit ac subsidet. peritonæi verò interminata du-
ritia est: & extremitatis processus nequaquam cer-
nitur. porro si ad interiora subit abscessus, longè
B Medico natura præstat. aut enim ad intestina, aut
ad vesicam pus convertet. verum multò innocen-
tior est in vesicam via. at si extra feratur abscessus,
ipsum non secare utique malum est. nam si præ-
termittatur incisio, a pure jecur eroditur, nulla-
que mortis dilatio est. si secare autem malis, pro-
fluvii sanguinis periculum instat, statimque homi-
nem perdi contingit. nam sanguinis e jecore profu-
sio coerceri nullo modo potest. igitur si aliquando
necessariò ad sectionem venire cogeris, ustorium
ferramentum candens perspicuumque ab igne ac-
cipito, & usque ad puris locum intrudito. idem
enim tibi & fecat & comburit. quòd si homo pe-
C riculum evadit, tum pus album effluet, conco-
ctum, læve, olidum, quoniam crassum est. istis fe-
bres & acerbæ remittunt, omniaque facillè mulce-
buntur. verum si in intestinum pus effunditur, ex
alvo primum aquea feruntur, postea humori, in
quo sint lotæ carnes, similia: item qualia in tor-
minibus, ubi ulcerata intestina sunt, exire solent.
interdum cruentum virus, interdum concretus
sanguis effunditur. fertur & bilis flava, sincera, aut
porracea, & postrema interitum afferens, nigra
bilis. si non suppurat ulcus, & mali odoris quædam
veluti putredinem venter expellit, crudum ali-
mentum præterfluit ob ventriculi intestinorumque
D intemperiem. neque enim bene se habens jecur ite-
rum ea concoquit. postea ignis acer fuboritur, om-
niaque in malum prolabantur. carnes colliquatio-
ne tabescunt, motus arteriarum parvi sunt, & æ-
gra spiratio: ubi haud ita multo post vitæ finis im-
ponitur. cæterum quibusdam difficultas quidem in-
testinorum ulcusque sanata sunt, morbus tamen in
aquam inter cutem defuit. quod si omnia remittan-
tur, pus album sit, læve, æquale, inodorum, ven-
ter deiciat, & cibaria concoquat, homo in bonâ spe
est. optimum verò est per lotium crisim fieri. hac
enim securior est minusque maleficus puris transi-
tus. verum si a phlegmone jecur non suppurat, ne-
mini dubium fuerit, tumorem durum subsidentem
E in scirrhum mutari ac stabiliri: quando conti-
nuus dolor non infestat: quumque adest, obtusus in-
terisque sentitur: rara verò & caliditas: a cibis alie-
natio, ab amaris delectatio, a dulcibus contri-
statio: horrore afficiuntur, subalbicant, virent,
lumbi ac pedes tument: facies corrugatur: venter
squallet. dejectiones crebræ fiunt. malorum au-
tem colophon aqua inter cutem. post aquam inter
cutem,

rep. in MS. *Gourpyl.* emend. ^q Πίτῃ Henisch. rep. in
MS. ^r In MS. *Claramont.* abest αὐτίς. in MS. *Mentel.*
αὐτὸ pro αὐτίς quod idem est legitur. ^s πέτῃ γὰρ αὐτίς, ἢ
ὅς ἔχον τὸ ἥπαρ. hoc sensu: si cruda Iecinoris inflamma-
tione laborantibus vitiosa per alvum prodeant: alimentum
præ ventriculi & intestinorum intemperie imperfectum per
inferiora descendit, neque enim jecur vel si bene habeat,
quæ cruda è ventriculo exeunt, rursus concoquit. *Petit.*
emend. ^t Πόντος Henisch. rep. in MS. ^u ἢ Henisch.
^v Ἀπορον μὲν ἢ γίγνεται, τὸν ὅγκον τε τὸν σκληρόν χρονοῦσα εἰς
σκίρρον ἰδρύεται. id est: non est absurdum, tumorem du-
rum temporis progressu in scirrhum mutari *Petit.* c-
mend. ^x Ἐς Henisch. rep. in MS. ^y Θέρμη caliditas.
Petit. emend. ^z ῥιγῶδες Henisch.

^x Alvus sicca est. *Henisch.*

π, ὡς μὲν ἔρα πολλὰ, παχέα, ὀπίδουσι
ἔχοντα πολλὰ, ἰλυώδεα κατὰ ῥαγῇ, ἐλπίς
ἐκρεῦσαι τὸν ὕδρον· ὡς ἡ λεωτέρα καὶ αὐτοπ-
στα καὶ ὀλίγα, τῷ ὕδρωπι πτωρεῖ· ὡς ἡ
μεταβάλλη εἰς τὸ δρεχάιον ἢ φύσις, καὶ κα-
τὰ ῥαγῇ κοτὲ εἰς κοιλίαν, ὅτι πολλοῖσι πά-
χεσι, ὑδατώδεσι καὶ τὸν ὕδρωπι ἴσασιν· ὁ σφα-
λερὴ ἡ πιαυτή ὀπικουρή. ὅτι γὰρ τῇσι ἀ-
θρόσι κενώσονται, ἡδὲ τῇσι ἐχάτησι ζυμώσε-
σι, ἐξέθανόν κοτὲ ὡς ἀδυναμίας οἱ κάμνον-
τες, ὅπως ἐξ αἰμορραγίας. ἀσινέστερον ἡ λυφ-
ιδρώς, ὡς πολὺς ἐκρυῖ. καὶ πᾶν γὰρ ἰκμαλαῖοι
οἱ ὑδρωπιώδεες. ἡδὲ τῶν ἐν ἡπατι παχέων ἡ
τελευτή γίνεται· ὡς δὲ ἐμπύη τὸ ἡπαρ, *
ῥ μείρακες, καὶ οἱ μέσφι ἀκμῆς, ἥσων γυ-
ναῖκες. περὶ αἰσῆς δὲ ἀκρῆσι καὶ νῆσος μα-
κρῇ, μάλιστα ὅτι δυσεντερὴ ζωτήξεισι.
καὶ γὰρ δὴ καὶ τῆςδε ἐκίκλησκον ζωτή-
κτικῆς, τῆς ὅτι ἔλκεσι ἡπατος ἰχθυὺς ἀποθνή-
σκοντες.

Κ Ε Φ Α Λ Η ΙΔ.

Περὶ Σωληνός.

Σωληνὶ ζύνητες χρόνιον νόσημα, σκίρρον· ἐμ-
πύη δὲ καὶ ῥηϊδίως γίνεται· ὅτι ἐν, εὐτε πό-
νῳ μὲν καὶ τρηχὺς, ὅγκος δὲ πολὺς τῆς ὀπι-
πνοῆς μέζων· ὅτι δεξιά γὰρ ὥσθι μέσφι τῆ ἡ-
πατος ὅλη τῇ κωνανίῃ ἐποιδεῶν· τῆνεκεν πολ-
λοῖσι ἀπάτη γίνεται, ὡς πᾶσι δὲ ἐόντος σπλη-
νός, ἀλλὰ τῆ ὑλμῶς πάθος. τὸ γὰρ περὶ τῆναιον
φλεγμαῖνον σφίσι δοκέει. ἀπηνῆς δὲ καὶ ἀτέρα-
μῳ ὅπως λίθος. πῶς δὲ τὰ πολλὰ ὅτι σκίρρῳ
γίνεται σωλῶ, εὐτε καὶ ὁ ἀπορὴ ζύνει παν-
τελής. ὡς δὲ καὶ ἐμπύση διαφῆς μὲν, ὁ ἐκὼν
ἐπὶ τῇ ἡγῇ καὶ κορυφῶν, ἐνθα ἡ τῆ πύ-
ξ γέννα· ὅπῃ δὲ ἀνεκπύηται, ὅς ἐκεί. ἄλλοτε
δὲ τῇ κοιλίῃ ὅπως ἐπαιώρηται τῇδε κακῆσε
περὶ τὰς ἀπώσιας φερόμεν, ἐς τὸ ἀν σμι-
κρότερον ἐὼν, χωρὶς ἐς τὸ ἐμπαλῶν ἰχθυ. ναυ-
τή, ἀπορὴ μάλιστα περὶ τῇσι ῥήξεσι· ἐπὶ δὲ
πᾶσι σημεῖα, πυρετοὶ, πῶνοι καὶ ῥίγας. τὰ
πολλὰ γὰρ εἰσι· ἀρῆγοι δὲ ἐπὶ βραχίῃ θέρμη,
καὶ ἀνώδυνοι. τῇδε καὶ λέληθε κοτὲ ἐς σωληνῶ
καὶ ἀπόστασις. μανὸν γὰρ καὶ ἐπαναίωτητον καὶ ἐν
ὕγῃ τὸ σωλάγχρον· οἰδαλέοι, ὑδρωῖδες, με-
λάγχλωροι ζῶν δυσφορῇ, ἡ δύσπνοια ὡς ἀπὸ
βαρέος ἢ τῆ θωρήκῃ. ἐπὶ δὲ γὰρ τὸ κακὸν
ἀλγος τῶν ἀνὰ γαστῆς πύματα ὡς πύματος
παχέος, ὁμιχλώδεος, ὕγῃ, ὡς ὁ δοκέειν, ὅς
ἐπὶ ἐόντῳ ὕγῃ βῆξ, πολλὸν θυμὸς ἐγγίγνε),
καὶ βραχέα ξηρὰ βήσασιν, κοιλίῃ ἢ π κατω
φέρῃ ὑδατώδεα, τὸ πρῶτον σμικρὸν ὀπικεφίξ-
σαι· εἰ δὲ ἐπὶ μᾶλλον ἐκιδῶ, ζωτήκη μὲν πῶν
καὶ ἄνον· ὡφελεί δὲ ἐδὲν ἡπτον· ἢ δὲ καὶ ἐκρε-
γῇ, πῶν μὲν κατὰ τὸν πέπον, οὐ κοτὲ ἐσῶγη,
ὡς

A cutem, si multa urina & crassa feratur, multum in
ea limosi subsideat, & cum impetu erumpat, humo-
rem illum intercutaneum effluere posse sperandum
est: si tenuis autem, subsidencia carens, paucaque
urina exeat, aquam intercutem auget fovetque.
quod si pristinas vires natura recipiat, & quandoque
per ventrem cum impetu materiam deturbet, post
multorum, crassorum, aquosorumque depulsionem
& ipsum hydropicum morbum tollere consuevit.
verum id genus auxilii cum periculo est. post enim
subitas & copiosas inanitiones, extremosque casus,
prostratis interdum viribus, (quemadmodum in
sanguinis profluvio accidere solet) aegri interierunt.
B cum minori autem noxa morbum sudor, si liberali-
us effluat, dissolvit. hydropici namque haud ita mul-
tum in summa cute humectari solent. atque morbo-
rum jecoris hic finis est. quando in jecore pus nasci-
tur, *adolescentes, & qui usque ad consistentem æ-
tatem pervenerunt, his vexantur morbis: mulieres
minus his patiendis expositæ sunt. hujusmodi vitio-
rum causæ numerantur victus intemperantia, &
longa valetudo. præsertim post difficultatem in-
testinorum, συντήξεις, id est colliquationes, quando-
quidem & eos συντηκτικῆς, id est colliquatos, nomi-
narunt, qui post ulcera jecoris tabefacti moriuntur.

C CAPUT DECIMUM QUARTUM.

De Liene.

Lieni familiaris longus morbus est, quem σκίρρον
nominant. purulentia verò haud ita facile,
quandoque tamen efficitur, quum dolor non asper,
tumor autem ingenspiratione major exoritur. si-
quidem in dextram partem ad jecur usque tota com-
munionē crescere visus est. unde ut multi falleren-
tur in causa fuit, tanquam non lienis sed mem-
brana affecta esset. nam peritonæum inflammatio-
ne occupari isti existimant. contumax autem at-
que indomitus instar lapidis tumor est. talis plerum-
que a scirrho lienis efficitur. quando & ambiguitas
difficultasque maxima simul adest. verum si forte
suppuret, tractabilis est utique, & in parte sum-
ma, ubi puris quoque creatio est, tactui cedit:
quando verò pus non ducit, tactui omnino resistit.
porro nonnunquam scirrhus totus super ventrem
suspensus est, in hanc atque in illam partem, prout
impellitur, delabens: donec, pusillus quum sit,
locum ad fluitandum habet. adest nausea, & an-
xietas, maximè quum instat eruptio. incrementi
autem notæ sunt febres, dolores, & horrores.
multoties enim horrent: nonnunquam verò non hor-
rent, quum brevi caliditate & dolore vacant. hac de
causa interdum & in splene abscessus oriens latuit. ra-
rum enim & sensu carens in sanitate quoque viscus
est. turgent isti, atque humoris, tanquam hydropici,
pleni sunt, atro colore viridi admixto suffusi, ægræ
omnia patientes, pectore veluti pondere oppresso
graviter spirantes. evidens enim malum est. usque ad
superiora spiritu venter impletur crasso, caliginoso,
humido quidem ad speciem, quum tamen non sit hu-
midus. tussis adest, multumque irritantur, sed pauca
ficca extruduntur. venter si quæ infra depellit
aquosa, primò paulum subleuat, deinde si lar-
gius dejicit, hominem quidem tabefacit, sed ni-
hilominus juvat. at si & abscessus ruptus fuerit, pus
utique purum & concoctum nunquam excernitur,
F 2 sed

a Σφαλαρή Henisch. b Hunc locum asterisco notatum invenimus, cujus tamen neque Petitus mentionem fecit, quod miramur. c Ἐπιπνοῖς dolore Petit. emend. d Ἀπνοῖα Petit. emend. de scirrho enim loquitur, qui indolens. e Εἰκὼν Henisch. f Γόνος Henisch. g Ἀπόστημα Henisch. rep. in MS. h Supple περὶ τῆς αὐτῆς aut quid simile Petit. i ὡς μὴ δοκέειν Henisch. habet. Gouryl. rep. in MS. k Ἀνθρῶπον Henisch.

* Obscura hæc versio. licet autem vox Latina non habeatur, quæ ζύμωσιν exprimat, eo sensu, quo apud Hippocr. in Aph. 3. sect. 1. accipienda tamen est. significat ibi vasorum in corpore mutuum in se ex nimia humoris contenti vacuatione collapsionem, (ut ita dicam) concidentiam. Petit. a Intumescere Henisch.

ὑπολευκόν ἢ καὶ τεφροειδές, ἄλλοτε ἢ τευγα-
 δές ἢ πελιδνόν· ἢν δὲ καὶ βαθύτερη ἢ ἀπόστα-
 σις γένῃ, καὶ μέλαν τὸ ὑγρόν· εὐτε καὶ τῆς
 χυμῶς πὶ τῆς σπληνός ἐξοίσι, συντακέντ^Θ. με-
 τεξέτεροις ἢ καὶ ὅλα μέλας τοῦ σπληνός ἦν-
 ἐχθῇ. εὐλυτ^Θ γὰρ καὶ φύσι σπλην^ν· ἢν ἢ καὶ
 μὴ καθίσταται τῷ ἑλκεῖ, μίμνη ἢ ἐς πολ-
 λὸν χρόνον, ἀπόστοι, καχέκται, οἰδαλέοι,
 ἰδὲν ἀπεπτες, πολυελκείες πάντῃ· μάλιστα ἢ ἐς
 κνήμας. σρογύλα, πελιδνά, κθίλα, ρυπα-
 ρά, δυσαιθέα τὰ ἑλκεα· τῇδ' ὀπιζυντακέντες
 ὠλοντο· ἐπὶ ἢ σμικρῷ ὄγκῳ μετὰ σκληρίας,
 ἀνπτύπης, ἀπονή· ἀλλὰ πῶς πολλὸν χρόνον ζῶ-
 σι οἷδε· εἰ ἢ τῆς πάθε^Θ ἤτοιτο, χρεὼν ὑδρωψί,
 ἢ φθίσις καὶ τῆς σκλήρεος τηκεδὼν ὀπιγίνεται·
 ἀτὰρ ἡδὲ ^a ἔτος ὁ τρόπος τοῦ ὀλέθρου σφέας
 τῆς ζῆν ἐξάρα· παιδία μὲν οὖν καὶ νέοι πα-
 θεῖν τε ρηότεροι καὶ ἀπαλλαγῆναι ρηότεροι· γέ-
 ροντες ἢ σὺν εὐπαθείας μὲν, ἀφαιρῆναι ἢ ἀδύ-
 νατοι· ἀτὰρ καὶ πρεσβύται ἔλατον πινες ὑπὸ
 σπληνός ἀφαιρέντες. καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ σμι-
 κρῷ ὄγκῳ τῆς ὀλέθρου σφίσιν ἢ ῥοπή· φέρει ἢ
 καὶ νέος μακρῇ, φθινώδης, καὶ νέοις δὲ γῆ
 μάλιστα, ὀκείσισι ἀπὸ ἀγωνίης ἢ γυμνασίων
 πολλῶν, ἀπονόν τὸ σῶμα. χωρεῖ ^b ἑλκώδεα,
 ὑδατα παλατέα, ἀλμυρά, βρομώδεα· ὠρῶν τὸ
 θηριώδες μετώπων.

Κ Ε Φ Α Λ Η ΙΕ.

Περὶ ἱκτέρου.

ἮΝ χολῆς ξανθῆς λεκιθώδους ἢ κροκοειδούς ἢ
 τῆς μελαγχλωρός, ἐς τὸ παντελές ἀνάχυ-
 σις ἀπὸ τῆς σπληνός γένῃ, τὸ πάθος ἱκτερος κί-
 κλήσκειται, χαλεπὸν μὲν ἐν ὀξείῃ· εἰ γὰρ μόνον
 παρ' ἐβδόμης κτείνῃ φανέν, ἀλλὰ καὶ μετὰ
 ἐβδόμῳ ἔκτεινε μνείας· σπανίως ἢ εὐτε ἔκρινε
 πυρετὸν ἐς τέλος τὸ πάθος, ἀλλ' αὐτὸς εἰ ρηί-
 θως λύεται· ξυνίσταται ἢ σὺν ἑπ' αἰτῇ μὲνον
 ἥπατος, ὅπως πρὸς τῶν ἡτρεῶν δοκέει, ἀλλὰ κοι-
 λή, καὶ σπληνί, καὶ νεφροῖσι, καὶ κώλῃ· καὶ
 ἐφ' ἥπατι μὲν ^c ὁδε· ἢν φλεγμῶν ἡμῖν ἢ σκίρ-
 ρον ἰσχυρὸν τὸ ἥπαρ, ἀτρεπὸν ἢ τὸ ἐς ἐργασίην ἔη,
 τίκτη μὲν ἐν τῷ ἥπατι χολήν· καὶ ἀφαιρῆναι τῷ
 δε ἢ ἐν ἥπατι ἔσσι κύστις· ἀλλ' ἢν αἰ φέρου-
 σι ἐς τὸ ἔντερον τῷ χολῇ ὁδοὶ ὑπὸ τῆς φλε-
 γμασίης, ἢ τῆς σκίρρῃς φραχθῶσι πλημμυρῇ δὲ
 ἢ κύστις, ^d παλίσυτος ἢ χολή· τῷ αἵματι ἐν
 μίσγεται. τὸ δ' αἷμα, ἐς πᾶν τὸ σκῆνος φοι-
 τεόν, ἀλλὰ τῷ χολῇ παντὶ τῷ σώματι· γί-
 γνῆ^e δ' ἢ ἢ ἰδὲν χολῆς· λευκά· ἢ καὶ δερμιτῶ-
 δεα τὰ σκύβαλα. εἰ γὰρ γίγνῃ χολήβαφα,
 ὅλῃ περ σὺν ἰσχυρῇ τῆς χυμῶς τῷ ὀπιρρόν· τῇ-
 δε καὶ γαστῆς ἐπιζήρος· εἰτε γὰρ ὑγρῶν, εἰτε
 ἢ δάκνῃ χολῇ· χροίῃ ἢ, τῆς λευκοχρόος εἶδος·
 ἐπὶ σπληνί ἢ ἢν ἱκτερος φανῇ, μελαγχλωρός·
 μέλαινα γὰρ αὐτὴς ἢ τρεφῇ, ὅππῃς ἐκμα-
 γαῖόν ἐστιν αἵματος μέλανος, ^e εἰ τῷ ἀκαθαρσί-
 λῳ ἔσσαν εἰ δέχεται, εἰδὲ ἐκπονέει νοσέων ὁ σπλην^ν
^b ἢ ἢ ζῶ τῷ αἵματι πάντῃ φοιτῇ. ἀλλὰ τὸ
 δε μελαγχλωροὶ ἀπὸ σπληνός ἱκτέρου· ἀτὰρ καὶ
 ἐπὶ τοῖσι σκυβάλοις τοῖσι ξυνήθεσι, ἐπὶ καὶ ⁱ με-
 λαν-

^a Τῆπι Henisch. ^b ἑλκώδεα Henisch. rep. in MS. Pe-
 rit. emend. ^c ὁδε Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
^d Παλίσυτος Henisch. ^e ἰδὲν Henisch. rep. in MS.

A sed subalbidum & cinereum, quandoque faeculen-
 tum, aut lividum. quod si & profundior abscessus
 fuerit, nigra etiam fertur humiditas: quando &
 aliqua succi lienis, qui simul tabescit, particula ex-
 primitur. quibusdam præterea & integræ lienis par-
 tes exierunt: siquidem & natura dissolubilis lienis
 est. cæterum si morbus ulcere non substitit, sed in
 longum tempus extrahitur, cibos averfantur, ma-
 lo sunt habitu, tumidi, aspectu fœdi. multis ulce-
 ribus toto corpore, sed maximè in cruribus sca-
 tent: rotunda, livida, concava, sordida, ægrè
 sanabilia ulcera sunt: sicque demum tabefacti in-
 teriêre. at in exiguo tumore cum duritia & reni-
 xu, indolentia est: unde fit ut isti longiorem vi-
 tam ducant. verum si ab affectu superentur, aqua
 inter cutem aut phthisis necessariò sequitur: & cor-
 poris eliquatio supervenit: atque iste sanè per-
 niciæ modus ipsos e vita migrare compellit. pue-
 ri ac juvenes faciliè calamitatem hanc patiuntur,
 facileque inde liberantur. senes verò non faciliè
 utique læduntur, sed affecti evadere interitum
 nequeunt. quin etiam seniores quidam nescientes,
 ipsi vitio lienis absumpti sunt: nam & pusillus
 tumor ipsis causa interitus fuit. longa quoque æ-
 gritudo tabidos facit: & juvenibus otium maxi-
 mè nocet, quicunque a certaminibus exercitatio-
 nibusque corpus quieti desidiazque tradunt: loca
 palustria, aquæ exuberantes, falsæ, virosæ. in-
 ter anni tempora ferinus autumnus.

CAPUT DECIMUM QUINTUM.

De Morbo Regio.

Sibile flava, vitellina, aut crocina, aut nigra
 Scum viridi mixta omne corpus a viscere suffu-
 sum sit, affectus hic a Græcis ἱκτερος, a Latinis re-
 gius morbus, sive arquatus, sive aurigo dicitur.
 D difficile utique in acutis malum est: quia non so-
 lum ante septimum apparens, sed etiam post septi-
 mum infinitos necavit. rarò autem ad extremum
 febrem bene judicavit: ipse verò haud faciliè dis-
 cutitur. neque vitio jecoris tantummodo prove-
 nit, ut nonnulli medicorum existimant: sed &
 ventriculus, & lienis, & renes & laxum intesti-
 num in causa sunt. & ab jecinore quidem nasci-
 tur, si phlegmone aut scirrho viscus illud opprimi-
 tur, a solito tamen munere non impeditur. crea-
 tur enim in jecinore bilis, eamque in jecinore po-
 sita vesica secernit. verum si meatus ad intestinum
 bilem deferentes phlegmone aut scirrho interclu-
 si fuerint, vesica autem exundaverit, bilis retrò
 labitur. cum sanguine igitur miscetur, qui per to-
 tum corpus discurrens, secumque bilem vehens,
 E in omnia membra diffundit, atque ita corporis
 species bile tingitur. stercorea verò albida sunt, &
 argillam referentia. neque enim bile colorantur,
 quoniam humoris ejus affluxu carent. idcirco &
 venter valde ficcus est. siquidem bile nec ma-
 det, neque stimulatur. color autem ad ⁱ albe-
 dinem vergit. si morbus regius ab liene ortum
 habeat, color est ater cum viridi mixtus. ipsius
 F enim atra bilis alimentum est, quum sanguinis
 atrii effigies quædam ac simulacrum sit: cujus
 purgamenta non suscipit neque elaborat lienis æ-
 grotans. inde fit ut per omne corpus cum san-
 guine dilabantur. propterea qui lienis arquato la-
 borant, cum viriditate quadam nigricant. ipso-
 rum quoque consueta stercorea nigriore colore imbu-

^f Δύνατε Henisch. rep. in MS. ^g ὁδὲ Henisch. ^h ἰδὲν He-
 nisch. ⁱ Μελάντεροι χροίῃ Henisch. & Goupyl. rep. in MS.
ⁱ Ad album cum viridi mixtum vergit. Henisch.

λαυτέρη χροίη. τῆς γὰρ σωληνὸς τροφῆς τὸ πε-
ριτὸν, ἐς ἔξοδον περὶ τῶμα γίγνεται, καὶ ἐπὶ κώ-
λῳ καὶ γαστρὶ ἰκτερός, ἥνπερ αἵς πέψιν ἡ γασ-
τὴρ καὶ τῷ κώλῳ κακωθῆ. καὶ γὰρ καὶ ἐν
κώλῳ πέψις, καὶ ἀπὸ τῆςδε ἢ ἐς τὸ ἥπαρ ἀ-
ναγωγὴ τροφῆς. ἢ ἐν ὁμοτέρῳ τὸ ἥπαρ τῷ
ἀλλήν τροφὴν λαβὼν, τῷ μὲν ἰδίῃν ἐργασίην
πονεῖ. τῷ δὲ ὁθνεῖν ἔα. τὸ γὰρ ἐν τῇ ἀνα-
δόσι αἷμα, τῷ ἀεργίῃ τῷ τῆς κώλῳ ἐπέχον,
διασπείρει παντὶ χρομῶν. ἢ ἀπεψίη ἢ ἐν κώ-
λῳ, χολῆς ἐστὶ ἐργασία. ὥδε καὶ ἐπὶ παντὶ γίγνε-
ται σπλάγχνω διωκτὸν ἰκτερον, ἢ μόνον τῶν ἐς
τὸ ἥπαρ πεμπόντων τροφῆν. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἡ-
πατος λαμβάνη. ἢ γὰρ ὁχετοῖσι αἰδοῦτοισι μὲ-
νον ἢ φύσις παντὶ διασπείρει τῷ τροφῆν, ἀλ-
λὰ πολλῶν πλεον αἰμοῖσι, οἵπερ ἀπὸ παντός
ἐς πᾶν ἐνεχθῆναι ῥηίδιοι, τῆς φύσις αὐτῆς
καὶ διασπείρει καὶ πυκνῶν ἀγέλης γίγνεται. ἢ
οἱ αἱμοὶ χολόδοφοι, καὶ χροῖας, ἢ ἀνὶ ἔξωσι
τῆς σώματος. ἢ μὲν ἐπὶ κώλῳ ἢ τῆς κοι-
λῆς ἐκκρίσις λευκή. αἰνὲς γὰρ τὸ ἥπαρ ἐς
γένεσιν, καὶ ἐκροὴν ἔσχει ἐπὶ ἐντερῶν χολῆς.
διωκτὸν τῷ καὶ ἐπὶ τῷ παντὶ ἔστι, ἰκτε-
ρον τεκνῶν. ἔσχει γὰρ καὶ ἐν ὅλῳ τῷ αἵτιν. ἔ-
στι δὲ τοιούδε παντὶ μὲν τὸ θερμὸν ἐς πέψιν,
παντὶ δὲ ὑγρῶν γέννα καὶ διακρίσις, ἀλλὰ μὲν
ἀλλή, ἐκαστῶ δὲ οἰκίῃ ἐν σαρκὶ μὲν ἰδρῶς,
ἐν ὀφθαλμοῖσι δὲ δάκρυον. ἐν ἀρθροῖσι δὲ καὶ ῥι-
νὶ μύξῃ, ἐν ὥσιν κυψελίς. ἢ ἐν ἐκαστῶν ἐρ-
γον τὸ θερμὸν ἐγκάμῃ, αὐτὸ μὲν ἐς θρῆν, καὶ
πυρῶδες ἐκράπη. τὰ δὲ ὑγρὰ πάντα γίγνεται
χολή. πυρὸς γὰρ ἔργα πυρρὰ καὶ χολόδοφα. ἢ
καὶ ἐν αἵματι ἀπεψίη ὁ θυμῶν, γίγνεται
τὸ αἷμα χολοειδές, σκιδνά. ἢ παντὶ πρέφον.
Διὰ τὸδε παντὶ φαίνεται χολή. δεινὸν μὲν γὰρ
τὸ πάθος, φοβερὴ δὲ ἡ χροῖα εἶδει, καὶ χρο-
σειδές ἔασι τῷ χροίῳ. ἢ γὰρ ἀνθρώπῳ ευ-
πρεπές, ὅγε ἐν λίθῳ καλὸν ἔχῃ. περὶ τὸν δὲ
μοι φράζειν καὶ πῶς τὸν νομα, πλὴν ὁκόσον τῶν
χεροαίων ἢ ἰκτιδῶν τῶν τετραπόδων θηρίων.
τοιούτοις ἢ ἔασι οἱ ὥπες οἶδε. εἶδεα τῆς πα-
θῆς δοῖα. ἢ γὰρ ἐς τὸ ξανθὸν, καὶ τὸ κρο-
κῶδες ἐκράπη τῆς λευκοχλωρῆς εἶδεα, ἢ ἐς τὸ
πελιδνὸν καὶ μέλαν. τῶνδε μάλιστα ἢ αἰτίη
εἶδη καὶ χολῶν ἐστὶ αἰτίη. καὶ γὰρ τῆςδε ἢ
μὲν ξανθῇ, λεπτῇ, διεσῆς, λεπτοτέρῃ εἶδεα,
ἢ ἐς τὸ πελιδνὸν καὶ μέλαν. ἢ δὲ κατω-
ρῆς, ὡς κρόκον, ἢ λεκίον φάναυ τῆς αὐτῆς
εἶδεα. δευτέρῃ δὲ μελαντέρῃ χροίῃς περὶ
ζουσι, ἰσατάωδης, μέλαινα. μυελῶν δὲ ἐν μέ-
σω τῶν χροίῳ. ὡς θαλαγαί. ὡς δὲ τὸ θερ-
μὸν τετρεῶν καὶ τὰ ὑγρὰ, ἢ τροπῇ. ἀλλὰ καὶ τὰ
σπλάγ-

A imbuta sunt: nam quod alimenti in splene abundat,
ad vias exitus tanquam recrementum propellitur. a
laxo etiam intestino & ventriculo arquatus prove-
nit, ubi concoquendi facultas in ventriculo & co-
lo laesa fuerit. nam & in colo concoctio efficitur,
& ab ipso alimentum in jecur digeritur. igitur si
aliud alimentum crudius jecur susceperit, proprium
quidem elaborat & conficit, alienum verò dimit-
tit. sanguis enim qui distribuitur coli cessatio-
nem atque inertiam retinens, in omnem partem la-
bens eam disseminat. in colo autem cruditas, ipsius
bilis effectrix est. hunc sanè in modum ab omnibus
visceribus arquatus oriri poterit, non modò ab iis
quæ jecori escam suggerunt, sed etiam ab iis quæ a
jecore suscipiunt. neque enim per canales duntaxat
sensiles, sed multo copiosius per halitus natura in
omne corpus alimenta distribuit, qui a toto in to-
tum natura ipsos per solidas ac densas partes dirige-
te, discurrere faciliè queunt. gignuntur itaque ha-
litus bile infecti, & corpus, ubi infederint, colo-
rant. nempe per alvum laborante colo non fit albi-
da excretio: jecur enim creandis succis nullam no-
xam patitur, exitumque bilis ad intestina patentem
habet. habitus quoque totius corporis ad morbum
regium citandum summopere efficax est. habet enim
& in toto causam, quæ hujusmodi est: in omnibus
corporis partibus calor ad concoquendum insitus
est: in omnibus item humorum est creatio ac sepa-
ratio: sed aliorum alia, singulis autem propria. ut
puta in carne sudor, in oculis lacryma, in articulis
& naribus mucus, in auribus cerumen. *Latini aurium*
marmorata, seu *cerumina* vocant. itaque si ad sin-
gula obeunda munera calidum, fatigatum lassatum-
que fuerit, ipsum quidem in acre atque igneum ver-
titur. humiditates autem omnes in bilem abeunt.
ignis enim opera amara & bile infecta sunt. quòd si
& in sanguine cruditas incidat, sanguis biliosus effi-
citur, & quoquo versus nutriens dispergitur. pro-
pterea & ubique bilis conspicitur. plane acerbum id
malum est, color verò specie horribilis: etenim co-
lore aurum repræsentant: sed non hominem decet,
quod in lapide pulchrum fuerit. at supervacuum mi-
hi videtur, unde id nomen *Icterus* tractum fuerit, ex-
plicare, præterquam a terrestribus feris quadrupe-
dibus, quas Græci *ικτιδας* *Latini viverras*, aliqui *mar-*
tes vocant, & *sylvestris Mustellæ species est*: his
enim bestiis oculi hujuscemodi colore tincti sunt.
duæ sunt hujusce labis species. aut enim in flavum
croceumque vergit, simulque albicat & virefcit.
aut in lividum nigrumque declinat. atque adeo
istorum causa & ipsius bilis causa est. aliqua enim
bilis flava est, subtilis, perspicua, tenuioris gene-
ris, aut ad lividum atrumque vergens: aliqua
magis colore saturata, ut crocum. aut vitellum
eiusdem speciei quis affirmet. secunda bilis species
nigrioris coloris est, porri aut isatidis herbæ co-
lorem referens, atra. inter hæc extrema infini-
tæ sunt colorum varietates. penes autem calorem
atque humiditates istarum mutatio fit. quin etiam
F 3 visce-

^a *ἰκτερος Henisch. rep. in MS.* ^b *ἡ γαστήρ καὶ τὸ κώλον*
Petit. emend. ^c *καὶ γὰρ (καὶ) ἐν τῷ κώλῳ Henisch.* ^d *ἡ*
παρ Henisch. ^e *ὁμοτέρῳ Petit. emend. refertur ad τρο-*
φὴν. ^f *ἰδίῃν ἐργασίην Henisch. & Goupyl. repp. in MS.*
^g *ἀναδόσιν Henisch.* ^h *ἀπεψία apud plerosque æquivoca*
est. vel significat σπέρσιν ἐνεργίαν vel mutationem ali-
menti in aliam qualitatem, & a natura alienam. Hæc
Aretæi, illa cummunior, & Galeno iudice rectior ac-
ceptio est. Petit. ⁱ *ἔς Henisch. rep. in MS.* ^k *ἐπὶ κώ-*
λῳ vel ἐπὶ κώλῳ Petit. emend. ^l *ἐν Henisch. rep. in*
MS. ^m *Μέλαν Henisch. rep. in MS.* ⁿ *ἀπεψία hic A-*
retæus usurpat pro mutatione sanguinis in qualitatem a
natura alienam: non autem pro ipsa privatione co-
ctionis a frigore: ut supra notatum. Petit. ^o *θυμῶν*
Henisch. ^p *Lapidis nomine aurum etiam designavit,*
quia ex terra conflatum sicut lapis. λέγειτο ergo hic pro
metallo. verior tamen lectio esset: ὅγε ἐν μεταλλῷ κα-

λὸν ἔχῃ. Petit. ^q *ἰκτερος ab ικτις, quo nomine Mustelam*
Sylvestrem Græci vocant. Plinius lib. 29. cap. 4. Mu-
stelarum duo genera sunt: unum domesticum, alterum syl-
vestre: distans magnitudine. Sylvestres Græci vocant ικτιδας.
Idem lib. 30. cap. 11. hunc morbum dictum putat ab
ave ejusdem nominis, coloris argumento. Petit. ^r *ἢ μὲν γὰρ*
Petit. emend. ^s *Μέλαν. τῶνδε μάλιστα διοσὴ ἢ αἰτίη. εἶδη &c.*
Petit. emend. ^t *Deesse hic aliquid videtur, sed nihil*
juvant MSS. Fortasse ἥπαρ ἢ σπλήν Petit. ^v *καὶ γὰρ τῶνδε*
(supple) χολῶν Petit. emend. ^x *Hæc verba ut spuria*
& aliena refecanda Petit. judicat. ^y *ἢ δὲ Henisch.* ^z *πα-*
ραθαλάσσης Henisch. rep. in MS.

¹ *Ut pote Henisch.* ² *Atque istorum quidem causa*
est, ea verò & generabilis sunt Henisch. ³ *Quam ut ad*
fuscum aut nigrum delinet Petit. emend.

σπλάγχνα τῆδε ἐστὶ αἵπα· ἢ ἡ ξανθὴ, ὡς
τὸ ἥπαρ· ἢ πελιδνὸν, ὡς ὁ σπλήν· ἢ μὲν
ἔπι σπλάγχνω πνὶ ἱκτερῷ γένῃ, ἔπι ἡ-
πατι μὲν, τὰ ἥπατ' ὡς φανέα· ἔπι ἡ-
σπληνί, τὰ σπληνός· ἕκαστα δὲ τὰ τῶν ἄλλων
ἐκάστω· ἢ ἡ μηδενὸς φαίνῃ, τῆς ὅλης ἢ ἑ-
ξίος ἐστὶ ἡ πάθη. Διὰ φανῇ δὲ τὰ ἐν τοῖσι λευ-
κωτάτοις ὀφθαλμοῖσι· μετώπῳ δὲ, πρὸς κρο-
τάφοισι· μᾶλλον τοῖσι λευκωτοῖσι^b φύσι, καὶ ἐπὶ
σμικρῷ ἱκτερῷ ἢ χροίῃ μέζων^c ἔσται. ὁκ-
σοῖσι μὲν ἐν μέλῳ ὁ ἱκτερῷ, χροίῃ μελάγχλω-
ροι, ῥιγῶδες, ἀδρανέες, ὀκνῶ εἰκόντες, ἀθυμοί,
βρομῶδες δὲ πλὴν ὁσμῆν, πικροὶ δὲ πλὴν γούσιν,
πλὴν ἀναπνοῆν ὅτε εὐχολοί. γὰρ δὲ δακνῶδες, Δι-
αχωρήματα πρᾶσαιδέα, ὑπομέλανα, ξηρά, μό-
λις Διαχωρήματα, ἕρα κατακρέα ἐπὶ τὸ μελάντε-
ρον. ἀπείροι, ἀπόστοι, ἀχρηστοί, ἀθυμοί, μελαγχ-
λώδες. ἐπὶ δὲ τὸ λευκότερον, χροίῃ μὲν^d λευκώ-
χλωροι, γνώμη δὲ φαιδρότεροι· σιπῶν ἀρξάσται
μὲν ὀκνηροί, ἐμφανῆ δὲ ὅτε ἀγνεῖς, πέψαι
ῥηίδοι τῶν πρὸς τὴν μᾶλλον Διαχωρήσει λευκά,
ξηρά, δακνῶδες, ἐρέσει ξανθὰ, ὡχρὰ, κρο-
κωδέα. ἀμφοῖν δὲ τὸ ξύμπαν σῶμα κνησμάδες,
θερμὴ ἀνὰ ῥίνας, σμικρὴ μὲν, δακνῶδες δὲ. ἀ-
μύσων τὸ χολῶδες· γούσις μὲν πικρῶν, ἢ πι-
κρὴ τὸ θούμα, ἢ μὴν^e γλυκέων· γλυκέων δὲ
πικρῇ.^f ἢ γὰρ ἐν τῷ σώματι χολὴ ἐνίσχεται τῇ
γλώσσῃ, ἐπίπρῳθεν τῶν ἐδεσῶν ἐντυγχάνουσα,
τὴν αἰσθῆσιν σφίξῃ τήνδε. ἢ γὰρ γλῶσσα ἀ-
ναπνέουσα τῆς χολῆς τῆςδε, ἐκ ἐκείνων ἢ αἰσθά-
νεται· καὶ τὸν μὲν πρὸς τὴν τῆς ἀποσιτίης χρό-
νον,^h ἀτρεμέδ ἢ χολή. ἀτρεῖς δὲ ἢ γλῶσσα
τῷ ἡγεῖ ἀχρεῖ· ἢ ἡ ἀναζέσηⁱ γούμασι ἐπίπρῳ-
θεν τῶν ἐδεσῶν^k τὴν γλῶσσαν εἶδε κενεῖν. ἢ-
τε ἐν πικρῶν ἐν σιπῶν, πικρῶν^l αἰσθῆσις. ἢ-
τε γλυκὺ, χολῶδες. Φανερὸν γὰρ ἡ αἰσθῆσις τῆς
χολῆς· ἀπάτη δὲ ξύνεσι τοῖσι ἡγεμῶσι τὰ πι-
κρὰ γλυκέα φαίνεσθαι. ἢ γὰρ ἔτως ἔχῃ. ἀλλ' ὅ-
τι μὴ ἐπὶ τῷ ἱκτερῷ πικρῷ πικρῶς^j μόνον Διὰ
τὸ ξύνεσι τῆς νύκτος, φαντασίᾳ γλυκάζοντος
γίνεσθαι. ἢ αὐτῇ δὲ κατάστασις καὶ ἐν γλυκέσι,
καὶ πικροῖσι γούμασι· ἀπατηλῶν ἄρα γούμάτων^m
προκαλύμματα ἢ χολή. ἢ μὲν ἐν μὴ ξύν· π-
νὸς σπλάγχνω θερμάσθαι φανῇ,ⁿ ἀσινές μὲν ὡς
ἐπίπρῳ· μακρότερον δὲ· ἢ καὶ ἐγχρονίση, καὶ
ἐπιφλεγμαίνῃ σπλάγχνον, ἐς^p ὑδρωπά τὰ
πλῆθ' καὶ καχεξίᾳ τελευτᾷ. πολλοὶ δὲ καὶ διὰ
ὑδρωπὸς ἐκτακέντες ὄλοντο. ξύνεσι δὲ μακρῶσι-
σι νεοῖσι, καὶ τοῖσι δὲ ἀσινέστερον· παιδοῖσι δὲ, ὅτε
ἀήτες πάγχυ· ἢ πάντῃ δὲ ἀσφαλές.

ΚΕΦΑΛΗ 15.

Περὶ καχεξίης.

Ἐν παντὶ ὁμοῦ παθῶν καχεξίᾳ τροπή. ἀ-
πασμὶ γὰρ αἱ νοῦσι, τῆςδε^q ἀπότοκοι.
ἀτρεῖς καὶ ἡδὲ μόνῃ ἀνεύθεν τῶν ἄλλων· φαρ-
μάκων ἐπίδοσιν ἔχουσα πολλὴν ἰλυώδεα, κατὰ
πρώτι-

^a Ἐξίος ἐστὶν, ἢ πάθη Διὰ φανῇ δὲ Henisch. ^b Φύσι Henisch.
^c Ἐπαιψί Henisch. rep. in MS. ^d Λευκώχλωροι Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. ^e Γλυκέων Henisch. rep. in MS.
γλυκέα (ut referatur ad γούσις) Petit. emend. ^f ἢ γὰρ
ἐν τῷ σώματι χολὴ ἐνίσχεται τῇ γλώσσῃ ἐπίπρῳθεν, (Virgula sc.)
deinde τῶν ἐδεσῶν ἐντυγχάνουσα Petit. emend. ^g Ἄδιδ' Hen-
isch. rep. in MS. ^h Ἀδρεμεί Henisch. ⁱ γούμασι He-
nisch. & Goupyl. repp. in MS. ^k Corruptissimum hunc
locum ita πλὴν γλῶσσαν ἡδὲ κινεῖς supple χολή Petit. emend.
^l Αἰσθῆσιν Henisch. rep. in MS. ^m Προκαλύμματα Henisch.
rep. in MS. ⁿ Ἀσινές Henisch. rep. in MS. ^o Ἀπφλα-

A viscera hujusce varietatis causæ sunt: utputa si fla-
vum viscus sit, quale jecur est, aut lividum, qualis
lienis. quocirca si ab aliquo viscere arquatus oritur,
a jecore quidem, jecoris notæ sunt: a liene, lienis: sin-
gulorumque unde oritur membrorum indicia appa-
rent. si nullius membri signa videantur, universi ha-
bitus ægritudo est. perspicua verò sunt & ea quæ in
albissimis oculis cernuntur. frontis autem secundum
tempora, in corporibus naturaliter albis præcipuè,
& in parvo arquato color exquisitior efflorescit.
porro quicumque nigro arquato laborant, in his
ater color viridi commixtus apparet. iidem frigent,
imbecilli, desides, tristes atque demissi animo sunt.
B tetrum odorem exhalant, gustatum amarum ha-
bent: spiritus non facile ducunt: in ventriculo
morsum percipiunt, alvi excrementa porracea,
subnigra, arida sunt, ægreque descendunt. uri-
na bene colorata est, ad nigrius vergens. adhæc
cruditate laborant, cibum detestantur, vigilant,
mœrent, melancholia agitantur. at in albiore ar-
quato color est ex albo & viridi temperatus: men-
te sunt hilariiores: cibos accipere primò eos piget.
sed ubi cœperunt, gnaviter comedunt, facilius
quam priores concoquunt: alvi purgamenta albâ
sunt, arida, cretacea: lotium reddunt flavum,
pallidum, crocinum. in utrisque corpus omne
pruriginosum est: calor in naribus exiguus quidem,
C sed mordax percipitur: nam biliosum distrahit la-
niatque: gustatus amarorum quidem, non ama-
rus (quod mirum est) non tamen dulcis: dulcium
verò amarus. in ore namque bilis in lingua residens,
& prius cibis occurrens sensum hunc ludificatur
ac decipit: lingua enim bile suffusa cibos non sen-
tit, atque antea quidem jejunii tempore bilis quie-
scit. neque idcirco lingua propter consuetudinem
ægrè fert: verum si cibis excitata bilis efferbuerit,
ipsa cibis objecta prius linguam movet ac stimu-
lat. itaque sive amara sit esca, amari sensus est:
siive dulcis, biliosi perceptio, bilis enim¹ sensus
prævertit. falluntur autem qui amara videri dul-
cia existimant. res enim haud ita se habet: sed quo-
niam membrum amaro aliquo delibutum duntaxat,
propter morbi consuetudinem amaritiam non per-
cipit, ideo speciem dulcescentis repræsentat: ve-
rum in dulcibus & amaris cibariis idem status repe-
ritur. fallacium igitur ciborum velamentum bilis
est. utique si nullius visceris calefactio evidens fue-
rit, plerumque sine noxa arquatus est, sed diu-
turnior: si perseveraverit, atque insuper viscus
inflammatione vexatum fuerit, in aquam inter-
cutem & malum corporis habitum ut plurimum
definit. plerique & sine aqua intercute colliquati
interiêre. id malum adolescentulis juvenibusque
familiaris est: quibus & minus officit: pueris au-
tem non admodum inusitatum, non omnino ta-
men innoxium est.

CAPUT DECIMUM SEXTUM.

De Cachexia id est malo Corporis Habitu.

Kαχεξία id est malus habitus, omnium simul vitio-
rum conversio est: siquidem ab omnibus mor-
bis propagatur & emanat. verum & ipse solus citra a-
lios morbos materiam multum lutulentam nactus, a
prin-

γμαίνῃ Henisch. rep. in MS. ^p Ἐνὶ δρωπά Henisch. & Gou-
pyl. repp. in MS. ^q Ἀπότοκοι Petit. emend. quod si-
gnificat, Parentes, progenitores, & huic loco congruit.
Aft ἀπότοκοι partum sive sobolem significat: quod non ad
propositum. ^r Ἀφορμῶν Petit. emend. παθημάτων Ju-
nius legisse videtur: quod nimis remotum. Ἀφορμῶν au-
tem vocant principium unde morbus cœpit grassari
Hipp. lib. 6. Epid.

¹ Sensio Henisch. ² Si quidem morbus in multum
empus extrahitur. Henisch.

πρώτῃ γίνεται πάθος· καὶ ἕξις μὲν κακὴ
σχέδιος ξυνὴ πάντων, καὶ συμπτώματα πολλὰ,
καὶ ἔννομα πῶς ἐξυμῶλον· ἰσχνότης ὅ, ἢ ὥχρος,
ἢ οἶδος, καὶ εἰς ἕτερον πρὸς καιρὸν ἀνὰ τὸ σῶ-
μα· καχεξία ὅ ἐνὸς μεγάλης πάθους ἰδέη, καὶ τῆ-
δε τῆνομα· ἢ γὰρ τῆ ἀνθρώπου ἐς τὰ πάντα
εὐεξία, καὶ ἢ ἐς πέψιν, ἢ ἐς ἀνάδοσιν αἵμα-
τος γεννα· ἢ δὲ πᾶν ἔργον φύσις, ἐφ' οἷσι εὐ-
πνοια, δύσπνοια, δύσχοις, τὰ πρὸς θέν ὑγείη. ἢν
ὅ, ἐς ἀσθενίῳ κακοχυμίας ἢ φύσις τραπῇ,
πῶς ἐστὶν ἢ καχεξία· ἢ νόσος ἢ δὲ δυσπαθής, ἢ
δὲ μήκιστον κακόν. καὶ γὰρ πικτεται χρόνῳ μακρῶ,
καὶ οὐδὲ ἐπὶ μὴ τῆ σώματος κακίῃ, καὶ ἔδδ
ἐπὶ σπλάγχνῳ ἐνὶ ἀλλὰ γὰρ τὰ πάντων τροπῇ ἐς
πονηρόν. τοιγαρὲν τὰ ἀπότοκα τῆδε νοσήματα, ἀ-
φυκτα γίνεται, ὑδρωπες, ἢ φθίσιες, ἢ ξυ-
τήσιες. καὶ γὰρ πὶ καὶ τῆς καχεξίας πρὸς φάσιες
ἀδελφαί τῆς ξυτήσιος ἑασι. ἢ δὲ νόσος μι-
κρὴ δυσεντερία ξυνεχής· νόσων ὑποστροφῇ ἐ-
νῆσι. ὁσιπῇ μὲν γὰρ, καὶ τοὶ καὶ πρὸς φέρον-
ται πολλά. ὁμῶν ὅ καὶ ἀτρέπῃων ἢ ἀνάδοσις.
ἐργασίη γὰρ τροφῆς ἢ ἐς πέψιν ἀπορος, αἰτίη ὅ
καὶ αἰμορροΐδων ῥοὰ ἐπίσχεσις, ἢ ἐμέτων ξυ-
θῶν ἀπαλλαγή· γυμνασίων δὲ γῆ, αἰασμός
ιδρώτων, καὶ μεγάλων πόνων ραθυμία· εὐτε
τῶν παρῶντων ἕκαστον, ὡς τὸ μηδὲν σὺν ἐ-
πιδρέφειν. βάρῳ τῆ σκηνῆς, ὥχρος ἀλ-
λοτε καὶ ἄλλοτε, γαστῆς φουσάδης, ὀφθαλ-
μοὶ κοῖλοι, ὕπνοι βαρεές, νωθροί. ἀλλὰ τὰ-
δε ῥεμβώδεα μὲν γινώσκοντα, νόσος ἀπίστῳ
ἰσχνῇ· ὡς δὲ ῥιζώσαντα μίμνη, μηδὲ ἀπέ-
ναι ἐθέλη, μεγάλης κακῆς ἐστὶ σύμβολα. ἐσαό-
τες μὲν, οἰδαλέοι, πῶδας τε καὶ κνήμας· κατα-
κλινόμενοι ὅ, τὰ κεκλιμένα ἢ μῆρια· κῆν
ἐναλλάξ τῶν κατὰ κλινῶν, ὅ τὸ εἶδος ἐπὶ
ἐκῆνα φοιτῇ· ὕψος τε ἢ ψυχρὰ ἐς τὸ βά-
ρος παίδος. ἢν γὰρ ἢ θέρμη τὸ ὕψος ἐξατρί-
ζῃ, ὅ τῆδε σὺν ἀναχωρήσει, εἴπε κατερ-
ρέει. εὐστοὶ μὲν πολλῶν σιτίων. ὅ ἀδνηφά-
ροι καὶ γὰρ. ἀνάδοσις ταχυτέρη πέψις, ὁμο-
τέρων μᾶλλον ἢ ἀπέπῃων. ἐξανέρχονται ὅ ἢ
θρέψις. ἀλλὰ τὸδε ἐκ ἐν τῷ ὅλῳ πείσε-
ται ὑπὸ τῆς φύσις. ἢ γὰρ ἐν τῇ κοιλίῃ
τῆ θέρμης ἀτονία καὶ ἐν τῷ σκηνῇ ὁμοίη.
τοιγαρὲν, ὅδε γρησὸν, ὅδε εὐχρεν αἷμα γί-
νεται, καὶ ἐπὶ ὁμῶν ὅλον τὸ σῶμα παλη-
δῇ, καὶ ἢ ἐς τὰ σιτία ὀρεξίς οἴχεται τῆς
καχεξίας ὅδε μέσοι σμάχης νεμομένης, καὶ
τῆ πάθους κορυφῇ ἰσχνότης ἢ δὲ, οἰδαλέοι
μὲν, ἀδρανέες ὅ, καὶ ἐς πᾶσαν πῆξιν ἀδυ-
μοι. κοιλίῃ ὅ ξηροτέρη. ἀχολα τὰ πολλὰ, καὶ
λευκά, τερχέα, καὶ ὁμῶς ἀσχαλῶνται. τὸ
σκηνῇ αὐτοὶ, ἀνίδρωτες, κνησμάδες, ὕπνος
ἐδραῖος μὲν ὅδαμῇ, κεκλιμένῳ ὅ νυσταγμός.
βραδύπνοιοι, σφυγμοὶ ἀμαυροί, ἀδενέες, πυ-
κνοί· πυκνότετοι δὲ ὅπῃ πᾶσι καὶ σμικρῇ καὶ πῆ-
ξι. ὅδαμα ὅ ὅπῃ τοῖςδε ἢ αἰσπνοῇ· φλέβες ἐ-
πὶ

A principio nova ægritudo gignitur. & habitus qui-
dem malus, simplex, communis est, & symptoma-
ta multa comitantur: nomenque ipsum significan-
ter inditum est. gracilitas vero, aut pallor, aut tu-
mor, & siquid aliud insit, ad tempus durans in cor-
pore exoritur: καχεξία autem id est malus habitus u-
nius ingentis affectus species est, eique nomen tale
fuit impositum. nam hominis ad omnia est εὐεξία. id
est bonus habitus, & ad concoctionem aut ad distri-
butionem: sanguinis creatio, atque omnis naturæ
functio inde provenit. hæc consequitur facilis spi-
ratio, validæ vires, floridus color, sed prima o-
mnium sanitas. quod si ad imbecillitatem κακοχυμίας
id est vitiosorum corporis humorum, natura conversa
fuerit, id jam est cachexia. valetudo hæc vix sana-
bilis est, malumque longissimum. longo enim tem-
pore acquiritur: neque ab uno corporis vitio, ne-
que ab uno viscere prodiens, sed omnium est in de-
terius conversio. quocirca ab hac enascentes mor-
bi, inevitabiles sunt, ut puta aqua inter cutem, aut
phthisis, aut ἐντρίβις id est colliquatio: siquidem &
mali habitus causæ colliquationis germanæ sunt.
morbus autem in multum tempus extrahitur: inter-
stinorum difficultas adest continua. quibusdam mor-
borum reversiones eveniunt. bene utique cibos ap-
petunt, tametsi multos ingerant, ac repleantur:
C crudi verò & non confecti digeruntur: quoniam ali-
menti elaboratio ad coctionem pertinens, debilis
admodum atque invalida est. labis hujus causæ sunt
& ab hæmorrhoidibus quas vocant venis effluviū sup-
pressio, & usitatorum vomituum retentio, & ab
exercitationibus quies, & sudorum exiccatio, & ab
ingentibus laboribus otium. 2 quando enim horum
singula, quæ aderant, non amplius revertuntur,
tunc sequitur corporis gravitas, pallor subinde re-
petens, venter flatibus refertus, oculi concavi, so-
mni graves torporem afferentes. verum enim vero
hæc si erraticè & non statis temporibus fiant morbi
inconstantiam infirmitatemque significant: sin al-
tius exactis radicibus mancant, neque desistere ve-
lint, ingentis mali nuncia sunt. stantibus pedesti-
biæque intumescunt, 3 decumbentibus autem par-
tes declives atque jacentes. quod si decubitus mu-
taverint, tumor in 4 illas decumbentes partes de-
volvitur: humidique aut frigidi in gravitatem fit
circuitus. nam si calor humidum evaporet, id vero
non effundatur, postea delabetur. multos utique
cibos appetunt, edaces admodum sunt: celerior
concoctione distributio fit crudiorum magis quam
incoctorum: nutritio non perficitur. sed hoc
inde provenit quoniam in toto alimentum a naturâ
non concoquitur. in ventre enim atque in omni cor-
pore caloris imbecillitas eadem est. quapropter ne-
que optimus, neque boni coloris sanguis procreatur:
E quumque crudorum succorum omne corpus refer-
tum fuerit, & ciborum appetentia evanescat, sic ma-
lo habitu usque ad ventriculum grassante, & affectu
jam summam potentiam obtinente: tum sane tumi-
di fiunt, imbecilli, & ad omne opus abjecto pro-
stratoque animo. alius sicciior est: plerumque recre-
menta bile privata, alba, aspera, crudaque dejiciunt,
corpore squallent, sudore carentes, & pruriginosi.
somnia nequaquam firmus est, sed decumbentes
connivent. tardè spiritum ducunt: arteriarum mo-
tus languidi sunt, debiles, frequentes: post quamlibet
autem vel exiguam actionem frequentissimi fiunt.
F 6 post hæc respiratio cum anhelitu fit: venæ in tem-
pori-

^a ὥχρος Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b ἢ δὲ νό-
σος κακὴ, (cum Virgula) δυσεντερία ξυνεχής Crassus le-
git. Petit. probat. ^c ῥιζώσαντα in passivo jactis radicibus.
Petit. emend. ^d μόρια Crassus legit. Petit. emend.
^e τὸ οἶδον tumor Petit. emend. ^f Mutilus hic locus,
quæ autem defuncti supplere vix quisquam possit absque
ope Manuscripti alicujus melioris iis, quæ vidi, si qua
ejusmodi extant. Petit. ^g ἀδνηφάροι Henisch. ^h τρέψις
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁱ ὁμῶν Henisch. &

Goupyl. repp. in MS. Crassus. legit Petit. emend.
^k πρὸς Henisch.

¹ Morbus iste parva quædam dysenteria est continua.
Henisch. ² Quo tempore eorum singula, quæ aderant,
nulla redeunt, gravitas corporis adest. Henisch. ³ In-
clinata femora decumbentibus Henisch. ⁴ In illa de-
cumbentes devolvitur. Henisch. ⁵ Respirant difficul-
ter, & modo suspiriosorum. Petit.

πὶ τοῖσι κροτάφοις^a ἐπληρύνει αἰσθητικὴ τῶν πέ-
 ρεζ· αἵταιρ καὶ ἐπὶ τοῖσι καρποῖσι πολὺ μέ-
 ζοντες διοιδέσται, μελάγχρωρον τὸ αἷμα. ἐπὶ
 τοῖσδε φθίσις, ἢ σύντηξις.^b ἀναπνοή, ἀνα-
 σάρκα ὑδρωπα, ἢ^c πνὶ ἀσπίτιν ἤραγε. καὶ
 τῶνδε ἀφυκτος ἢ γέννα. Φέρει^d ἢ ἡλικία,
 γῆρας, καὶ ἐκ ἀποδιδρῆσκουσι. παῖδες ταχὺ πα-
 θεῖν πεύκοι, καὶ ἀπαλλαγήναι ῥητέροι· ἀκμά-
 ζοντες δὲ πάλχυ μὲν παθεῖν ἐπιμοι· δὲ πάλμπαν ἢ
 ἀπαλλαγήναι εύκοι. ὥρη ἢ δὲ μίη φέρει^e πδε, δ-
 δε ἐς μέλιν πλώτα· ἀλλὰ φθινόπωρον μὲν κύβ,
 χειμῶν πηνῶ, ἔαρ ἢ ἐς κορυφῶν πλεσφορεῖ,
 θερ^o ἢ κτείνε.

A poribus elatae apparent. partes enim quæ circum-
 jacent, emarcuerunt. verum & in brachialibus
 longè grandiores inflatione venæ redditæ sunt. san-
 guis atro colore viridi admixto infectus est. ab his
 phthisis aut colliquatio, hydropem ἀνὰ σάρκα voca-
 tam, aut ἀσπίτιν adducit. istorumque procreatio
 inevitabilis est. ætates hujus morbi feraces sunt,
 in primis senectus, neque mortem evadunt: pueri
 & celeriter pati idonei sunt, & liberantur facilius:
 florentes ætate haud ita valde huic malo patent,
 non tamen penitus faciliè sanantur. tempus anni
 non unum hanc fert ægritudinem, neque uno
 tempore finitur: verum autumnus concipit, hyems
 alit, ver ad ultimam vehementiam perducit, æ-
 stas verò interficit.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ

ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΟΝ

BIBΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦΑΛΗ Α.

Περὶ Ὑδρωπος.

ARETÆI CAPPADOCIS DE CAUSIS ET SIGNIS

DIUTURNORUM MORBORUM LIBER SECUNDUS.

CAPUT PRIMUM.

De Hydropē hoc est Aqua inter Cutem.

Ὑδρωψ ἀτερπὲς μὲν εἶδέναι πάθος, χα-
 λεπὸν δὲ καὶ παθεῖν. ἀποδιδρῆσκουσι γὰρ τὸ
 δὲ πάλχυ παῦροι ἐπὶ ὀτυχίης, καὶ θεῶν
 μαῖλλον ἢ τεχνίης· ταὶ γὰρ μέζονα πάντα^a ἰῶν-
 ὶ μᾶνοι θεοί. ἢ γὰρ ἐν σπλάγχνω κατελὼ νόση-
 μα φωλεῦσαν ἐτρεψε εἰς καχεξίαν τὸ πᾶν, ἢ
 τὸ ξύμπαν σκῆν^o λοιμῶ κατάρξαντος, ἐς
 κακοχυμίαν ἤμεψε ταὶ σπλάγχνα· εὖτε ἄλλοι-
 σι ἀμφῶ ἐς τὸ κακὸν ζωπιμαρέφ· αἰσνὲς ἢ οὐ-
 δέν, ἐξ^c ἢ ἔπερ καὶ σμικρὴ τῇ φύσι γίνοιτο αὐ-
 ὀπικρελῆ^e ἐστὶ ἢ ἐς ἐπομερίαν^f ῥεῦμα ψυχρὸν, πα-
 χύ, ὁκοῖον ἢ ὁμίχλη τῷ παντί· ἢ τροπὴ ὑγρῆς
 καὶ ψυχρῆς αἰτίας, ἐς τοιήνδε^g ἔξιν ἐτεροισίης τ^h
 ἀνθρώπων. δὲ γὰρ τὸ ἐν τῇ κολίτῃ κατῶ^h ἀλλόμενον
 ὑγρὸν ὑδρωπα καλέομεν· ἐπεὶ δὲ τὸ πάθοςⁱ τῇδε ἐστὶ,
 ἀλλ' ὅτε ξυμπρομαρτέφ τῇ νέσῳ ὁ ὄγκος, τὸ οἶ-
 δος

B Hydrops, id est aqua inter cutem, injucundum
 Aspectu vitium est, & toleratu difficile. ab
 ipso enim perpauci liberantur: idque felicitate qua-
 dam, ac Deorum potius quam artis auxilio. (ma-
 jora enim omnia vitia soli Dii medicantur) nam
 aut in viscere primario morbus delitescens totum in
 malum habitum convertit, aut omne corpus in-
 gruente pestilentia in malum succum viscera per-
 mutavit, quando sibi utraque vicissim ad perni-
 ciem suffragantur: nullaque est pars noxa carens,
 quæ vel modicam naturæ opem afferre possit. est
 autem ad humectationem fluxio frigida, cras-
 sa, qualis est nebula universo: aut conversio
 C ab humida & frigida causa, in talem habitum
 hominem permutante. neque enim in inferiori
 ventre fluctuans humidum, Hydropa nun-
 cupamus: quandoquidem neque ibi vitium est,
 sed quum morbum consequitur tumor, infla-
 tio,

^a Ἐπληρύνει Henisch. rep. in MS. ^b Ἀναπνοή Crassus non le-
 git. Petit. expungit. ^c ἦναι Henisch. ^d Ἰνταν Henisch. &
 Goupyl. repp. in MS. ^e ἔπερ καὶ σμικρὴ Henisch. ast ἔπερ καὶ
 σμικρὴ Scaliger emend. ^f Πισώμα legendum ex sequenti-

bus ὁκοῖον ἢ ὁμίχλη τῷ παντί & ex Galeno lib. de tremore
 Petit. conjicit. ^g ἔξιν Henisch. ^h Ἀλλόμενον Henisch.
 ast Ἀλλόμενον Scaliger emend. ⁱ τῇδε Henisch. ast τῇδε
 Scaliger emend.

δες^a ἡ χροὶς, ἥδε ἐς τὸ ὕδωρ ζωτήκασα ἔξῃς, ὕδρωψ τε ἐστὶ καὶ καλέε^b. κῆν γὰρ ἐκτραγῆ κο-
τε τὸ ὕδωρ αὐτομάτως ἔξω, ἢ παμὼν τις τὸ
ὑποχόνδριον ἐκχέη, ἐφ' ἑδρης ἑασι οἱ ὕδρωπώ-
δες. ἢ μὲν ἐν πρῶτῃ αἰτίῃ καχεξίῃ ἰδέαι ὅ
πλεῦναι, ἢ ἡς ἀπὸ ὀνόμα ἕτερον ἢ ἕτερον. ὡ
μὲν γὰρ ἡ παρέγχυσις ἐνυρῶς ἐν τῇσι λαρόνεσι
^d ἐμπαλῶν, ἢ ὁπὸ τῆς πηήσιος ἐν πῶσι παπα-
ροισι δοκέη πως τυμπάνω, τυμπανίης κικλήσκει^e.
ὡ γὰρ ὕδωρ ἄλῃς ἐς τὸ περὶ τὸν ἐμπεριέχοντα,
ἐμπαλῶν ὅ τῳ ὕρῳ τὰ ἐνπερα, καλέομεν ὀπί-
κλησιν^f ἀσκήτων. ὡ γὰρ αἱ λαρόνες μὲν μηδὲν τε-
τέων ἰσχωσι, τὸ πᾶν ὅ παροιδάινη σκῆν^g, ἢ ὡ
μὲν ὀπί λευκῷ φλέγματι καὶ παχέι καὶ ψυχρῷ,
φλεγματοῦ καλέεσται. ὡ γὰρ ἐς χυμὸν αἱμαλωπε,
ὕδατωδεα, λεπτὸν συντεκῶσι αἱ σάρκες, ἀνὰ σάρ-
κα γίγνεται ὕδρωψ. κακὴ μὲν ἡ ἐκάστου ξύστασις.
^h ἢ κακίαν δὲ πολλὴν πῇ τῶνδε ἐπιμύξῃ. ἢ τῶν-
δε γὰρ ἀμφὶ πᾶς λαρόνας^k εἰς ἐνὶ τῶν ἀνὰ τὸ
πᾶν ξυμῆν γὰρ κατεπώτατος ὅ, ὡ ὁ τυμ-
πανίης τῷ ἀνὰ σάρκα μυχθῇ. καὶ γὰρ ἰδὴ τὸ μὲν
ἀμφὶ πᾶς λαρόνας, ἀσκήτως τυμπανίης χρεῖων
τῶν ὅ ὅλας τὰς σκῆνας ὁ λευκοφλεγματοῦ τὰ ἀ-
νασάρκα μείων, ὀπτεῖται μὲν ὧν, ἐν^l ἀπελ-
πίσει, ὡ ὁμοίως ξυμῇ τῷ μείονι κακίαν ὅ
^m εἰς τῶν μείων ἐνὶ τῶν μεζόνων ἐς τωτὸ ξυμ-
ῆν ὡ γὰρ ἐς ἀκρας ἢ μέγαςⁿ αἱμ^o ἡκῆται δυοῖν
μεγάλων, μέζον κακὸν τὸ ἐγξονον. σημεῖα ὅ μέ-
γας καὶ ῥῆσαι ἰδεῖν καὶ θίγειν καὶ εἰσπύεσθαι. ἐπὶ
μὲν τῷ ἀσκήτῃ, ἰδεῖν ὄγκον ἐν τῇσι λαρόσι, οἰ-
δος ἀμφὶ τῷ πῶδε περὶ σῶπα ὅ καὶ βραχίονας καὶ
τὰ ἄλλα ἰσχνὰ, οἰδέσθαι ὀρχίς τε καὶ^p πῶδη, καὶ
ὁ ξύμπαας καυλὸς σκολιὸς ἐξ ἀνίσας τὰ οἰδούς. θί-
γειν ἥδε ἐρεῖσαντά πῃ τῶν χεῖρα κατὰ λόγον εἰσω-
θεῖν. τὸ γὰρ ὕρῳ, ἐπὶ τὰ ἄλλα μέρεα μετὰ ῥ-
ρέει. ἀπὸ καὶ ἐν τῇσι τὰ ἀνθρώπων τῇδε ἢ τῇδε
ὀπτεροφῇσι, ἐς πᾶς μετεκλίσεις τὸ ὕρῳ, ὄγκον
τὸ καὶ κλύδωνα^r ποιεῖ, ἐσπύεσθαι τε καὶ τὰ κλύ-
δωνος. ἀλλὰ κῆν πῇ τὸν δάκτυλον ἐρεῖσης, ὁ χῶρος
γίγνεται κοῖλος, ἢ ἐς χῶρον τε πάλιν μίμνῃ κοῖλος.
ταῦτα μὲν τὰ ἀσκήτως τυμπανίης ὅ πῶς τῇ τὰ
ὄγκου θῆν καὶ ἀκρῶσαι ἐπὶ δονέων. ὡ γὰρ πατάξῃς τῇ
χερὶ, τὸ ὀπτεροφῇσι δονέει ὅδε μετὰ χῶρὸς τὸ πνεῦ-
μα ἐν τῇσι ὀπτεροφῇσι. πνεῦμα γὰρ, κῆν μετε-
κλιθῇ τὸ ἀμπεχον ἀνω τε καὶ κάτω^s ἴσων πάντῃ
μένει. ὡ γὰρ ἐς^t ὁμίχλῳ καὶ ὕδωρ τρέπῃ τὸ πνεῦ-
μα. καὶ γὰρ ἀσκήτως ὁπὸ τυμπανίης ἀμείβε^u μὲν,
ἢν μὴ ἐς τέλος τραπῇ κατὰ, ἡμιτελής^v μετὰ ῥ-
ρέων. ὁ γὰρ ἀνασάρκα^w ἥδε τὰ^x λευκῷ φλέ-
γματος, τὰς μὲν^y λαρόνας ἰσχωσι^z κενεαί, οἰ-
δαλέοι ἑασι καὶ περὶ σῶπα καὶ βραχίονας. αἱ τὰς ἥδε
ὀκῶσαι τοῖσι ἄλλοις κενεαί, τοῖςδε γίγνεται πῶληρα.
φλέγμα μὲν γὰρ λευκὸν, ἐπὶ τῷ λευκῷ φλε-
γματοῦ συνίσταται, ψυχρὸν τε καὶ παχὺς τῷδε ἐμπί-
πταται τὸ πᾶν, οἰδαίνῃ ὅ τὸ περὶ σῶπον,
αὖ-

A tio, coloris foeditas, iste in aquam habitus col-
liquefcens, ὕδρωψ & est & appellatur. nam ta-
metfi nonnunquam foras sponte aqua prorumpit,
aut aliquis praecordia rescindens effundit, adhuc
in sede sua permanent Hydropici. princeps
itaque causa malus habitus est, species autem
plures. verum & ejus nomen aliud atque aliud.
nam si sit humida suffusio, quae in ilibus flui-
tet, & praeflatione, quum verberantur, tym-
panum quodammodo referant, τυμπανίης nomi-
natur. at si aqua copiosa in peritonæo contine-
tur, natantque in humore intestina, ἀσκήτων
cognominantur: sin autem ilia nihil istorum
habeant, sed omne corpus intumescat, si ex
alba pituita crassa & frigida, φλεγματοῦ ei no-
men est: si in humorem sanguineum, aquo-
sum, tenuem, carnes liquatae fuerint, ὕδρωψ
ἀνὰ σάρκα generatur: prava quidem est harum sin-
gularum constitutio, pejor autem multo ipsa-
rum permixtio. nam earum quae in ilibus fiunt,
una uni earum quae totum corpus inflant,
sociari nonnunquam, consuevit. difficillimus est
autem tympanias cum anasarca vocato copula-
tus. ex occupantibus enim ilia tympanias asci-
te improbius est: ex infestantibus verò totum
corpus, leucophlegmatias quam anasarca beni-
gnior. mitis quidem, ut in desperatis morbus
est, si minor species cum minori pariter con-
jungatur. pejor verò, si aliqua ex minoribus
cum altera ex majoribus admisceatur. quod si
duarum majorum mixtio exacte facta fuerit,
gravius inde malum exoritur. notae autem ma-
ximae sunt, & visu, & tactu, & auditu facilli-
mae. in ascite namque in ilibus tumorem, in pe-
dibus inflationem videre licet: facies, brachia,
& reliqua gracilia cernuntur, intumescunt tes-
tes, praeputium, & totus colis ob inaequalita-
tem tumoris tortuosus est. tangito verò, & ali-
quam in partem manum imprimens intro mo-
derate pellito. ad alias enim partes humiditas
transfluet. verum etiam in corporis ad alteru-
trum latus conversionibus humor in locum de-
clivem & tumorem & fluctuationem facit, flu-
ctuantisque liquoris sonitus exauditur: quin etiam
sicubi digitum impegeris, locus cavus efficitur,
& multum temporis cavus perseverat. haec
utique asciten signa declarant. tympanias au-
tem, ultra tumoris spectaculum, etiam auditu
sonorus est. nam ad palmae percussum abdo-
men sonum edit: neque ad corporis conversio-
nem spiritus locum mutat. et si enim locus am-
biens aliorum inclinatur, spiritus tamen ae-
qualis supra & infra ubique permanet. caeterum
si in nebulam & aquam spiritus vertatur,
(nam ascites ex tympania gignitur) si non
perfecte aliquando mutatus fuerit, ex dimidio
factus in ventre fluitat. caeterum anasarca & leu-
cophlegmatias ilia inania occupant: tumi-
dam faciem & brachia reddunt, & quaecunque
in aliis vacua sunt, in hujusmodi aegrotis op-
plentur. quandoquidem in leucophlegmatia,
alba pituita, frigida, & crassa redundat: hac
omne corpus impletur: tumescunt facies,
G col-

^a ἡ χροὶς facies decolor Petit. emend. ^b ἢν Henisch. rep. in MS. ^c εἰν Henisch. rep. in MS. ἢ Scaliger emend. ^d ἐμπαλῶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^e ἢ τὸ Henisch. rep. in MS. ^f ἀσκήτων Henisch. rep. in MS. ^g ἢν Henisch. ^h Deleatur & Petit. & Scaliger emend. ⁱ τῶν Henisch. aff. τῶν Scaliger emend. ^k εἰς Henisch. ἢ Scaliger emend. ^l ἀνὰ σάρκα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^m κακίαν ὅ Henisch. aff. ἢ vel εἰν εἰς Scaliger emend. ⁿ μέγας Henisch. ^o πῶδη Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^p πῶδη Henisch. rep. in MS. ^q ἐς χρόνον πῶδον Petit. & Scaliger emend. ^r κάτω, ἴσων Scaliger emend. ^s ὁμίχλῳ Henisch. ^t μετὰ ῥέει Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^u τῷδε ἀνασάρκα, ἥδε φλέγματι supple. τὰς Petit. emend.

F ^x Λευκὸν φλέγμα alii una voce appellant λευκοφλεγματοῦ Petit. ^y φλέγμα Henisch. rep. in MS. ^z λαρόνες quae si λαροὶ id est, laxi, vacui. Petit. ^a Alludit ad Etymon vocis κενέων. ita enim dicta haec pars, quia κενή. qua voce dextras & sinistras partes Hypogastricae regionis significari tradit Laurentius Hist. Anat. lib. 6. cap. 2. Petit.

¹ Manet, constat morbus Petit. ² Pars cava multo tempore manet. Petit.

αὐχὴν τε καὶ βραχίονες παχὺ ἢ τὸ σπιγάριον ἀπὸ τῆς οἰδέως μαζοὶ ἢ ἐς ὄγκον αἰφρονται, ὁκόσοι νέοι ἀκμήν ὄντες ἐν ὀτυρίῃ τῆς ἡλικίης ἐπὶ τῷ ἀνασάρκα, τηκεδὼν τῆς σαρκὸς ἐς χυμὸν ^a σαρκωδέα, ἰχωρ τε ^b αἱμαλώπος, ὁκοῖτο ^c ῥέει ἀπὸ ^d ἐντέρων ἑλκεσι τοιόδε καὶ ἐπὶ θλάσμασι ἀπὸ βάρε^ο ἐμπεσάντ^ο, ^e λυτὰς π ^f σπιπολὺ, ὁ χυμὸς ἐκρέει ἢ δὲ ^g τῶν ^h δυῖν σπιμιζίη, ἀμφοῖν ἰχει τὰ σημήνια. ζύμψαι ἢ ὁμοῦ ζύνεσι, ⁱ ὡρε^ο, δύσπνοια, βήξ, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε νωθές, ὄκν^ο πουλὺς, ἀπώτοι ἢ δὲ π προσάφρωνται καὶ βραχὺ καὶ ἀφυσον, Φυσώδες, ἀστασίες ὡς ἀπὸ ^k πλησμονῆς αἰκμοι. διὸ οὐδὲ ἐπὶ λουτροῖσι ἱκμαλέοι. λευκοί, ^l γυναικώδεις. οἱ δὲ ^m ἀνάσαρκα, μελάγχλωροι, μελανόφλεβες. ἀσκήτοι μὲν καὶ τυμπαίνουσι, σπιφάνες καὶ ⁿ ὁπερῶποι καὶ καρποῖσι καὶ σπιγασίῳ. ^o ἐπὶ ἢ τοῖσι ἀνὰ σάρκα καὶ τῷ φλεγματὶ ^p οἰδεῖ ἅπαντα κρύπεται, ὑπνοὶ βαρέες, νωθροὶ, σμικροί, ἀψυχία, σμικρολογία, φιλοζωία. καρτερία οὐκ ἀπὸ εὐθυμίας καὶ δελπισίης ὅπως τοῖσι ἐν εὐτυχίᾳ, ἀλλ' ἐξ αὐτέου τῆς παθε^ο, οὔτε ^q φάτον πλὴν αἰὲν θωμάσαι τὴν μέγα. ^r ἐπὶ μὲν γὰρ ἄλλοις ^s πᾶσιν ὀλεθροῖσι, οἱ νοσούντες ἀθυμοί, κατηφές, ἐσθίει τῆς θανάτου. ἐπὶ ἢ τοῖσι εὐέλπιδες καὶ φιλόζωοι γίνονται. ἀμφοῖν ἢ τὰ ἐναντία πικτοῦσι αἱ νοῦσοι. γίνονται ὑδρωψ καὶ ἐξαπίνης κατὰ ἐπὶ ἀθρόην ψυχροποίη, ^t λυτὰ δὲ ψι^ο χανδὸν πολὺ ψυχρὸν ἐγγεῖν ὑδάτος, εἴτα τὸ ὑγρὸν ἐς περιτόναιον ἐνεχθῆ. δι' αὐτὴν τῇσι κοιλίῃσι τὸ ἐμφυτὸν θερμὸν κατεψύχθη, ἔπειτα εἰς τοὺς κενεῶνας σαρόνες ἐκρέουσι, αἱ παρῶθεν εἰς ἀσπληνὴν ἐξηερῶμα διαφορῶντο. τότε οὖν εἰ γίνονται, ῥηίτερη ἢ τῶνδε ἱστίς, πρὶν π τῶν σπλάγχνων, ἢ ὅλον τὸν ἀνθρώπον παθεῖν. αἱταὶ ἡδὲ ἐδεσμα Φυσώδες καὶ ἀπεψία καὶ ^u βούπηστις ἔτεκον ὑδρωπας. ἐπὶ ἢ ζυγὸν πάντων τὸ κακὸν, αἰδρῶν, γυναικῶν ἡλικίης πάσης, ὁκόσον ἄλλοι ἐς ἄλλο εἰδ^ο ἔασι ὥραιοι, ^v ἀνάσαρκα παῖδες ἡδὲ τοῦ ^w λευκοῦ φλέγματ^ο. ^x νέοι ἢ μέγιστοι ἀκμῆς, οἱ κατὰ λαγόνας πλήσμονες γέροντες μὲν πάντα παθεῖν ^y ἔτοιμοι, ἀπόθεμοι. ψυχρὸν γὰρ τὸ γῆρας. ἀλλ' ἐς ὑγρὸν πλῆθ^ο ἔασι αἰαίποι. τοῖσδε ἐν τυμπαίνῃ ζωῆς. ἅπαντα μὲν ἐν ^z πονηρὰ τὰ εἶδεα. ^{aa} τουτέστι ὑδρωψ γὰρ πάντων τῶν νοσημάτων κακόν. ἀλλὰ τουτέων λευκοφλεγματοῦ μὲν εὐηθέστερ^ο. πολλὴ γὰρ καὶ ποικίλη ἐπὶ τοῦδε ἢ ὀτυρία. ^{ab} ἰδρωτ^ο ἢ ἔρυν ἢ κοιλίης κατὰ ἐπὶ ^{ac} αὐτέοις κατερράγη, λυομένης ἡδὲ τῆς τῆς ὕδρω-

A collum, & brachia, abdomenque ex ¹ inflatione crassescit. mammae quoque in tumorem excitantur, ² illis scilicet qui juvenes robusti in ætatis prospera fortuna consistunt. at in hydrope anasarca vocato, carnis liquamentum fit in succum speciem carnis referentem: saniesque cruenta, qualis ab intestinorum ulceribus emanat. talis verò & a membris aliquo gravi, quod superinciderit, contusis, si ³ paulum superficiem secueris, humor effunditur. ex duabus quidem speciebus permixtio, ambarum indicia obtinebit. omnibus verò simul inest pallor, spirationis difficultas, tussis: diversis temporibus segnes sunt: pigritia multa, a cibo alienatio: quod si aliquid assumant quamvis modicum, & flatu carens, nihilominus valde inflantur. distentiones patiuntur quales ex saturitate fiunt. citra madorem eorum corpus est: idcirco neque in balneis sudore madescunt: præterea albidii sunt & effœminati. qui autem hydrope anasarca laborant, colore ex atro viridique permixto infecti sunt, obscurasque & nigras venas habent. in ascite atque tympania conspicuæ atque admodum evidentes sunt in brachialibus atque in abdomine. in anasarca verò atque phlegmatia tumore omnia delitescunt: somni sunt graves, torpentes, breves, animæ deliquium, circa minima quæque sollicitudo, vivendi cupiditas. tolerantia non ex animi alacritate, ac bona spe, ut in iis est, qui prospera fortuna utuntur. sed ex ipsa morbi natura neque causa dici potest, sed mirari tantum id licet, quod meherculè magnum est. namque in aliis haud omnino perniciosus affectibus ægrotantes abjecto sunt animo, tristes, mortis amatores: in his verò & bene sperant, & vitæ cupidi sunt. ambo hæc contraria morbi efficiunt. aqua inter cutem nonnunquam ^a copioso frigida potu continuo provenit, quum præ nimia siti ad saturitatem quispiam multam aquam gelidam ingurgitaverit: postea humidum in peritonæum delatum fit atque inde in ventribus insitus calor refrigeratus fuerit: deinde in ilia guttæ effluunt, quæ prius in aërem versæ, per transpirationem digerebantur. id igitur si incidit, facilius est hujus morbi curatio, antequam viscus aliquod aut totus homo affectus sit. cæterum & ventosus cibus, & cruditas & buprestes aquam inter cutem pepererunt. est hæc omnibus communis calamitas, viris, mulieribus, cuicumque ætati: præterquam quod alii in aliam speciem sunt propensiores. in vocatam anasarcam & leucophlegmatiam pueri: juvenes autem ad consistentem usque ætatem inundationi ilium obnoxii sunt: at senes omnibus quidem generibus sunt expositi, quum inopes sint caloris, (frigida enim senectus est) verum ad humoris multitudinem contrahendam apti non sunt. ipsis igitur tympanias accidere consuevit. omnes quidem species pravæ. (hydrops enim morborum omnium vitium est) sed inter ipsas leucophlegmatias mitior habetur. nam multæ & variæ sunt ejus tollendæ prosperæ occasiones, sudoris aut lotii excretionis aut alvi nonnunquam in hujusmodi ægrotantibus copioso effluvio jam abeunte aquæ inter cutem

^a Σαρκὸς ἰδέα Henisch. rep. in MS. ^b Αἱματωπὸς sanguineus, colore sanguineo Petit. emend. αἱμαλώπος nūquam significat. Petit. ^c Ionicum est nōminum loco ὁκοῖτο φέεισιν ponere. ut hic ὁκοῖτο ἑλκεα pro δυσεντερίῃ Petit. ^d Ἐπιπολὺς Crassus legit Petit. emend. ^e Τοῖν Henisch. rep. in MS. ^f Δυῖν Henisch. ^g ὡρεος pallorem ὡρεος pallidum significat. Petit. ^h Σπληνὸς Henisch. rep. in MS. ⁱ Molles & candidos instar mulierum Hipp. appellat. Petit. ^k Ἀνασάρκα Henisch. ^l Ὁπερῶποι Petit. emend. Ὁπερῶποι enim pulchrum adspēctū aut pretiosum significat. ^m Supple φλίβες. Petit. ⁿ οἰδῶ Henisch. rep. in MS. ^o Quædam deesse videntur, quæ ex conjectura sic ἔπ φάτον ἀπὸ τῶν αἰτίων, θωμάσαι ἢ ἐπὶ μέγα Petit. emend. οὔτε (τὸν) φάτον Henisch. ^p (καὶ) ἐπὶ Henisch. ^q De hoc animali (quod cantharidis genus est) antea locuti sumus. ^r Ἐς ἀνάσαρκα Petit. emend.

^r Phrasis Eliptica subauditur ὑδρωψ. ἢ δὲ ὑδρωπας τῆς λευκῆ &c. Petit. ^s Difficilis hic locus fortasse ita legi debet: νέοι δὲ μέγιστοι ἀκμῆς εἰσι, κατὰ λαγόνας πλήσμονες. ^t Juvenes usque ad ætatis vigorem replentur circa Ilia. Ascitem intelligit Aretæus Petit. ^v Ἐτοιμοί Henisch. ^x Πονηρὰ τὰ εἶδεα ταῦτ' εἰσι. ὑδρωψ γὰρ &c. Petit. emend. ^y τὰ εἶδεα τέστι, Henisch. ^z Deesse hic aliquod verbum, a quo hæ voces ἰδρωτ^ο ἢ ἔρυν in gignendi casu regantur, syntaxis indicat. at nihil est: nisi quis dicat posse dici ὀτυρία ἰδρωτος κατερράγη. quæ locutio nimis esset insolens. fortasse Aretæum scripsisse ἰδρωτ^ο ἢ ἔρυν πλῆθ^ο, ἢ κοιλίη, κατὰ &c. vel ἰδρωτ^ο ἢ ἔρυν ἢ κοιλίης κατὰ αὐτέοις κατερράγη Petit. conjicit. ^{aa} Ἐπ' αὐτέων Henisch. & Goupyl. rep. in MS.

¹ Ex inflammatione Henisch. ² Illis (sc.) qui adhuc in ætatis &c. ἀκμῇ hic enim sumitur pro ἐπ, adhuc. Petit. ³ Si quam partem multum secueris Henisch.

δρωπος ἔξιος. χαλεπή ἢ τυμπανίης, καὶ τῆδε ὁ ἀνά σάρκα μάλλον· πὺν ἢ ἰητρὸν ἐν τῷδε πάθει ὅλον χρητὴν τὸν αὐθρῶπον ἀλλάξαι. τὸδε μάλιστα, ἐ-
 δε θεοῖσι ῥητέρον. ^a ὑδερῶν ἢ καὶ ἐν σμικρῶ
 κατὰ ἀνθρῶπον, ἢ κεφαλῇ ἢ πρὶ ὑδροκεφάλῳ, ἢ
 πνέμονα μῆνον, ἢ ^b ἥπαρ, ἢ σπλῆνα, καὶ ἐπὶ
 γυναικῶν ὑστέρα. καὶ τῶν ἄλλων ἡδὲ διαλυστέρα.
 ἢν γὰρ τὸ σῶμα ἀνὴρ ἐκ τῆς παρὰ τὸν μύσιν, ὑ-
 ρὸν μὲν εἰ ἔχοι, ἐκχέει ἔξω. ἢν ἢ πνεῦμα ἐξε-
 φουήσῃ τὸδε ἢν δὲ π. ἀνά σάρκα ἢ ὑστέρα πάθῃ,
 ὡς ἐπὶ πᾶν ὅλη ἢ ἀνθρῶπος ὑδερῶν ἰδὲν πῶς ἐ-
 τέρη ὑδρωπος ἡδὲ γινώσκῃ, κύστις σμικρὰ, συ-
 χναί, παλῆρες ὑρῆ, ἐγκέον) τῷ χειρὶ ἔνθα
 ὁ ἀσκήτης ξυνίστα)· αἰτὰρ ἢν ἐμπαλέωσι τῷ πολ-
 λῷ ὑρῶν· πέκμαρ δὲ ἢν γὰρ τετρήνας τὸ ὀπρῶ-
 ριον ἐκχέει ἐπὶ βραχεῖν Φορῇ τῆς ὑρῆ, ἐνδο-
 ρεν ἀν' ἐπέφραξεν ἢ κύστις, καὶ τὸ ὄργανον διώσῃ,
 αὐτὸς ἐκρέει· τὸδε μάλιστα τὸ εἶδ'· ὅς ἐστιν εὐήθης. πα-
 ρεν γὰρ ἀν' ἐκπέσωσι αἱ κύστις, ὁδὸς ἐκ εὐπο-
 ρῆ· λόγῳ ἢ μετεξέτεροι οἱ ἢν καὶ κατὰ δι-
 ἐντέρων τοιαῦτα κύστις· ἐγὼ δὲ ἐκ ὧσ' ὡπα, ἀφ' ἧς
 τὸδε νῦν εἶδ' ὑδερῶν. ^c εἶδ' ὅδε πρὸς αὐτῶν ὁ,
^d π. λέξω. εἶπε γὰρ ἐκ τῆς κώλῃ, ἢ τῆς γαστρὸς
 ἢ Φορῇ, πῶς ὁ τρόπος τῆς ἐξουσίας· ὁδὸς γὰρ ἐς
 ἐξοδὸν ἀπάντων δι' ἐδρῆς ἄρῃς· ἢ ἢ αὐτῆς τῆς ὑ-
 ρῆς τῆς ἐν λαγόνι ξυλλογῆς, ἀπὸς ἢ τῶν ἐντέ-
 ρων ῥαγῇ. ^e γὰρ ἀσινὲς εἶδ'· ἀνώλεθρον πρῶτον
 ἐντέρων.

Κ Ε Φ Α Λ Η 6.

Περὶ Διαβήτεω.

Θωμά π' ἀφ' ἀβήτεω πάθος, ^a καὶ ἄρ' αὖ ξύνθητες
 αὐθρῶποι· σαρκῶν καὶ μελέων ἐς ἔρον ἢ ἐξύν-
 ηξίς ὑρῆ καὶ ψυχρῆ, ὅπως ἐν ὑδρωπῇ αἰτῇ. ὁδὸς
 ἢ ἢ ξυνήθης, νεφροὶ τε καὶ κύστις. ^b γὰρ ἀφ' ἀβή-
 πται ἐρέοντες. ἀλλὰ ὅπως περὶ ἐξ ^c ἀφ' ἐξίος ὅχε-
 τῶν ἀπαυτος ἢ Φορῇ. χρονίη μὲν ἢ τῆς νύκτ' αὖ φησὶ
 μακρῷ κύσκειται χρόνῳ· βραχυδύς ἢ ἀνθρῶπος,
 ἢν ἢ κατὰ τὴν τελευτῇ· ὅθεν γὰρ ἢ τηκεδῶν, πε-
 χύς ἢ ὁ θάνατος ποτε, καὶ βίῳ· αἰσχροὺς καὶ ἐπί-
 πον, δῆλος ἀκρατὴς· πολυπόση ἀνισόμετ'·
 ἔροισι πολλοῖσι· παλῆρον γὰρ ἐκρεῖ τὸ ἔρον, καὶ ἐκ
 ἀν' ἐπίσχοι πῶς αὐτῆς, ἔτε πίνοντας, ἔτε ἐρέον-
 τας. ἢν ἢ ἐπ' ἀκαρῆς ἀνίσχῃσι, ἢν μὲν τῆς
 πῆν, ἀνικμοὶ μὲν τὸ σῶμα, ἀναλείπει τὸ σκῆνος·
 τὰ ἢ σπλάγχνα καίεται δοκέει, ἀσώδεις, ἀ-
 ποροὶ, ἐκ ἐς μακρὸν θνήσκουσι· πυρεφλεγέες δῆ-
 ψαι. ἀπουρέειν ἢ πῶς ἀν' ἐπίσχοι τρόπος. ἢ πῶς αἰ-
 σχροὺς πῶς ^d κρέας· ἀλλὰ καὶ ἐκ μὲν ἐν μικρὸν ἐγ-
 κρατῆς γένων, παροιδέει ὁσφύ, ὄργας καὶ ἰ-
 σχία· καὶ ἀνῶσι, ἐκχέει μὲν τὸ ἔρον ^e ἀλέα·
 τὰ δ' ἐποιδέοντα ^f ἐξήρεται. ξυνδίδεται γὰρ ἐς
 κύστιν ἢ πλημύρεα· καὶ μὲν τελευτῇ τὸ κα-
 κὸν, εὐσημον· ἐπὶν ἢ μέλλῃ, ἀνικμοὶ τὸ σῶ-
 μα, ^g σιᾶλ· ἀδύκος, ἀφράδης, ὅπως ἀπὸ
^h δῆψο, καὶ εἰδὲκ δῆψο. ὑποχονδρίων
 βά-

A tem habitu. difficilis autem tympanias est, adhuc
 tympania difficilior anasarca. oportet enim medi-
 cum hoc in morbo totum hominem permutare.
 quod per Jovem neque Diis ipsis facile fuerit. cæte-
 rum nonnunquam & exigua in parte homo aquam
 inter cutem patitur: ut secundum caput in eo mor-
 bo, qui hydrocephalus nuncupatur, aut in pulmone
 solo, aut jecinore, aut liene, aut in mulierum utero:
 & cæteris hæc species sanabilior. nam si ejus ostio-
 lum a priori conclusione hiare cœperit, humorem
 quidem si habeat, effundit. si spiritum, efflat. quod
 si uterus anasarca laboret, plurimum tota mulier
 aquam inter cutem patitur. alia quædam hydropici
 morbi species talis agnoscitur: in ea vesiculæ quæ-
 dam pusillæ, crebræ, humoris plenæ, in loco, ubi a-
 fcites fieri solet, excitantur. cæterum, quod humore
 multo refertæ sint, illud indicio est: si abdomen
 perforaveris, parum admodum humoris effundes. ab
 interiori namque parte vesica occlusit: at si in vesti-
 cam instrumentum impuleris, iterum succus emana-
 bit. hæc utique aquæ inter cutem species haud levis
 est. unde enim id genus vesiculæ eruperint, via haud
 facile reperitur. alii namque affirmant hujusmodi
 ampullas per intestina transiisse. ego vero id nun-
 quam vidi: idcirco neque nunc scribendo affirmo.
 B nam si ex intestino colo, si ex ventre ferantur,
 qualis sit ipsarum generationis modus, quid dicam
 nihil certi habeo. iter enim ad omnium excretio-
 nem per sedem lubricum ac patens est: at ipsius
 humoris in ilibus collecti per intestinorum ruptu-
 ram egressio credi non potest. neque enim inno-
 xium, neque citra perniciem intestini vulnus est.

CAPUT SECUNDUM.

De Diabete id est Urinæ Profluvio.

D iabetes qui vocatur affectus, miraculum quod-
 dam est, haud ita sæpe hominibus usitatus, car-
 nium ac membrorum in urinam colliquatio. frigida
 atque humida, ut in aqua inter cutem, causa est:
 transitus autem consuetus, renes & vesica. neque
 enim cum intermissione lotium reddunt: sed, perin-
 de atque canales laxati sint, indefinens est profusio.
 diuturna est hujus morbi creatio, & longo tempore
 parturit. brevis erit autem hominis vita, in quo affe-
 ctus iste perfectus fuerit. velox enim est colliquatio,
 & festina interdum mors advenit, & vita foeda est, ac
 vexata doloribus. sitis intoleranda est, potus copiosus,
 multitudini tamen lotii non respondens, copiosius
 enim lotium redditur: neque eos ^a quisquam neque a
 potu neque a mictu inhibere potest. quod si vel pun-
 ctum temporis inhibeantur, siquidem a potu, os sic-
 catur, corpus arefcit, viscera ipsi sua conflagrare
 opinantur, omnia fastidiunt, de omnibus dubitant,
 haud multo post mortem obeunt, ardentissima sitis
 adest. mictum verò quæ ratio suppresserit, aut quæ
 verecundia dolore potentior? sin autem vel parum
 temporis a menjendo abstinerint, intumescunt lum-
 bi, testes & ilia: quumque remiserint, lotium qui-
 dem calefactione profundunt, tumidæ verò partes
 detumescunt: in vesicam enim confluit exundatio.
 quum morbus iste jam perfectus est, facile omnes
 eum deprehendunt: sed quum futurus est, os
 humore privatur: saliva est albida, spumans, perin-
 de atque in siti: nondum tamen sitiunt. præcordia
 G 2 gra-

nescit Petit. emend. ^m Σιᾶλ· Henisch. rep. in MS.
ⁿ Διψος. Henisch.

¹ Nam si abdomine perforato, parum admodum
 humoris effundas, intus vesica occludetur: at si in-
 strumentum impuleris, iterum effluet. Henisch. ² Ne-
 que enim de his, quod dicam habeo. nam si ex co-
 lo. si ex ventre proficiantur, quis coagmentatio-
 nis modus sit? Henisch. ³ Quicquam Henisch.

Tom. I.

^a ὑδερῶν de Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Ἀπὸ Hen-
 nisch. rep. in MS. ^c Οὐδὲ γὰρ ἐπὶ Henisch. εἶδ' καὶ πρὸς
 Henisch. rep. in MS. ^d Ὅπ' λέξω Henisch. ^e ἐξουσίας
 Henisch. ^f ἐξουσίας Henisch. alt. ἐξουσίας Scaliger emend.
^g Ἰσως, ἀφ' αὐτοῦ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h Ὁ-
 χετῶν Henisch. ⁱ Κρέας; (posito sc. signo interroga-
 tionis.) Petit. emend. ^k Ἀλέα vel ἀλέη, Ionicè scri-
 ptum, calorem significat. ἀλέας id est ἀδύκους confertim:
 quod probabilius Petit. judicat. nisi quis malit ἀλὲν Pe-
 tit. ^l Ἐξήρεται Scaliger emend. ἐξήρεται in aerem va-

βάρ^α· αἰσθησις δὲ τῆς γαστρὸς ἐς κύστιν θέρ-
 μης, ἢ ψύξης, ὅπως παρὰ τὸν πορέοντος τῆς
 νοσήματ^α· αἰτῶν ἡδὲ ἐρέσει τῆς ξυνήθε^α μι-
 κρόν τι μάλλον διψ^α τε, ἀλλ' ἐδέκω μέγα.
 ἢν ὅτι ἐπὶ μάλλον αὐξήται, θερμανσις μικρὴ μὲν,
 δακνυδής ὅτι, ἐνίσχουσι τοῖσι σπλάγχχνοις· ὅτι γὰρ
 σπριον ῥυατοί, ἐπίφλεβοι, ἰσχυνοὶ ὅτι πλὴν ὅλλω ἐ-
 ξιν, εὐτε καὶ ἡ ἐρήσις, καὶ τὸ διψ^α· ἐπαυξία
 γίνε^{ται} ἡδὲ κατ' ἐκ τῆς αἰσθησις τῆς καυλόν ἢ συν-
 αἰσθησις φανῇ, ὅπως ἐρέσει. τῇ δέ μοι δοκέει κα-
 λέεσθαι διαβήτης ἐπίκλησιν, ὅτιον τι^α διαβη-
 τῶν, ἐνεκεν ἐν τῷ σκήνῳ τὸ ὑγρὸν ἐμμένει, ἀλ-
 λὰ ὅπως^α διαβάθρη τῷ ἀνθρώπῳ ἐς^α ὅσο-
 δον ᾔρῃ^α· διαρκέσει ὅτι ἐς χρόνον τινα, εἰ καὶ μὴ
 κάρτα πολλόν, ὅτι^α πονέοντες ἐρέσει, τηκεδὼν δὲ
 γίνε^{ται} δεινὴ· ἔτε γὰρ τι ἐκ τῆς πόσιος μέγα ἐς
 τὸ σκήν^α ἔρχε^{ται}, καὶ ξυμπερχε^{ται} τῶν σαρ-
 κῶν ἐς τὰ ἔρα μυεῖα· αἰτῆ δὲ ὀξέων νέσων πῆς
 ἀπέσκηψεν ἐς πῆδε, καὶ ἐν κρείσι κρύβδω τὸ κακὴ-
 θες ἐγκατέλιπον αἱ νέσοι. ὅτι ἀδόκητον καὶ δηλη-
 τηρίον κατὰ πλὴν αἰτίαν ἴσχειν^α τῶν ὀξέων
 ἐκ τῆς νεφροῖσι ἐνσκήψῃ^α· ἀπὸς εἰ^α ἔδρακη πῆς ὑ-
 πὸ τῆς διψ^α· τοιγὰρ τῆς ἐλκεος ἢ πάθῃ· δι-
 ψ^α ὅτι τὸ ἐρπετὸν θηρίον, ἢν δάκη τινα ἄχετον
 διψ^α· ἐξάπῃ^α· πίπῃσι τε ἄδδω ὅτι ἐς διψ^α·
^α ἀκε^α, ἀλλ' ἐς πλὴν τῆς κοιλίης πλημμύραν ἀ-
 κορεῖ^α· ποτῆ^α ἢν δὲ ἀλγὴ πῆς περὶ τῆς κοιλίης,
 καὶ ἀχθῇ, καὶ τὸ ὑγρὸν^α ἐπάχῃ ἐς
 μικρόν, αὐτῆς ἄδδω πίνῃσι διψ^α· καὶ ἡδὲ
 τῶν κακῶν ἢ ἀμοιβῇ σπληνῶρε^α γὰρ ἀλλήλοισι δι-
 ψ^α καὶ ποτῆ^α· ἄλλοι ὅτι ἐκ ἐρέσει. ἔδὲ πῆς ἄλ-
 λη τῆς πνομῆς διαπνοῇ· τοιγὰρ ἀκορεῖ μὲν τῆς
 ποτῆ^α, πλημμύρῃ δὲ ὑγρῇ, περὶ τῆς κοιλίης,
 ἐξέρρα^α γαστρὸς ἀθρόως.

Κ Ε Φ Α Λ Η γ.

Περὶ τῶν κατὰ τῆς Νεφρῆς Παθῶν.

Νεφροὶ πλὴν φυὴν μὲν ἀδενώδεις, ^α χροῖν δὲ
 ἐρυθρότεροι, ὁκοῖόν τι ἢ παρ' μάλλον, ἢ μα-
 ζοῖ, καὶ ὄρχεις. καὶ γὰρ καὶ οἱδὲ ἀδενῶς· ἀλλὰ λευ-
 κότεροι. σχῆμα δὲ διδύμοισι ἴκελοι, πλατεῖς
 μάλλον^α ἐξῆσι ἅμα καὶ καμπύλοι. κοιλίαι δὲ
 σμικραὶ^α ἰσμοειδῆς ἐς πλὴν τῶν ἔρων διήθησιν.
 ἐκπεφυκασι ὅτι ὀχετοὶ νεφρώδεις, ὁκοῖόν τι αὐλοὶ
 ἀφ' ἐκατέρω. ἐμπερύκασιν δὲ οἱδὲ πῆσι^α ὁμοιοῖ
 τῆς κύστι^α· ἐκάτερθεν. ἴση δὲ τῶν ἔρων δὲ νε-
 φρῶν ἢ ὁδὸς ἐς κύστιν ἀμφὶ ὅτι^α τῆςδε τῆς νεφρῆς
 καὶ τῆς πόρου τῆςδε, πολλὰ καὶ ποικίλα γίνε-
 ται πάθῃ, τὰ μὲν ὀξέα, ἐν αἱμορραγίῃ καὶ πυ-
 ρεπῶσι, καὶ φλεγμονῇσι κτείνοντα, ὁκοῖόν μοι λέ-
 λεκται· τὰ ὅτι χρόνια τηκεδὼν λύοντα τὸν ἀνθρώ-
 πον, ἀνώλεθρα μὲν, ἀναλθέα ὅτι καὶ ξυμπε-
 ρνήσκοντα· χρόνια^α· ἔν, ἀποσάσεις, ἐλκεα, λί-
 θων γέννα, αἱμορροΐδες. ἐλκεα μὲν ἐξ ἀποσά-
 σιος, μήκιστα δὲ δυσάλθεα πάντα τῆς ἀνθρώπου. τ^α
 λίθων ὅτι, χρονίη μὲν ἢ γέννα· ὀδυνώδεις σφηνώσις.
 καὶ γὰρ ρήσις ἢ διέξοδ^α· χαλεπή ὅτι οἱ παρὰ τοῖσι
 καὶ ἢ τῶν ἔρων ἐπίσχεσις. ἀλλ' εἰ εἰσι πολλοὶ
 σμι-

^α Τῆς διαβήτης ἔων Scaliger emend. διαβήσεων (hinc διαβή-
 τῆς morbi nomen) Petit. emend. ^β Διαβάθρη Henisch.
 rep. in MS. ^γ Ἐξοδον Henisch. ^δ Πονέοντες Henisch. rep.
 in MS. ^ε Πονάτες Goupyl. rep. in MS. ^ς Τῆς Henisch. ^ζ Κύ-
 σι Henisch. ^η Δακτύλων ὅτι Henisch. rep. in MS. ^θ Ἀκεί-
 μοι Scaliger emend. ^ι Πότου Henisch. ^κ Ἐπιστάτης Henisch.
 rep. in MS. ^λ Χροῖν δὲ Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
 Rufus χροῖα φακάδης. Petit. ^μ Ἐστῇ Ἐασί Crassus le-

A gravia sunt: calorem aut frigus a ventre in vesicam
 tendere sentiunt, prout adventantis morbi proces-
 sus est: quin etiam paulo plus lotii quam moris erat,
 effunditur: sitis adest, sed nondum vehemens.
 quumque amplius cumentum accipit, calefactio
 parva quidem, sed mordax visceribus inhærens ex-
 oritur. abdomen habent rugosum, venas extantes,
 totum corporis habitum gracilem, quando & urinæ
 profluvium, & sitis jam' aucta insigniter sunt: quum-
 que ad extremum colem vitii² consensus pervene-
 rit, protinus urinam reddunt: atque inde mihi huic
 morbo διαβήτης appellatio indita fuisse videtur, *perin-*
de acsi pertranseuntem dixeris, quod in corpore hu-
 mor non remanet, sed ubicunque in homine colle-
 ctus stagnaverit, ad exitum labitur. durant sanè ali-
 quod tempus, licet non admodum diu: nam cum
 dolore mejuunt, atque atrox fit liquefactio. neque
 enim ex potu aliqua insignis portio in corpus absum-
 mitur, & carniū magna copia in urinam eliquatur.
 hujusce languoris causa aliquis acutus morbus esse
 potest, qui hanc in partem impetum fecerit, & in
 crisi aliquod malignum virus latenter morbi reli-
 querunt. haud incredibile est etiam aliquod perni-
 ciosum venenum ex iis, quæ vesicam & renes infe-
 stant, huic affectui causam præbuisse. quin etiam si
 quis a dipsade morsus sit, talis morsum affectus se-
 quitur. Dipsas autem reptilis fera, si quem percuf-
 ferit, sitim non ferendam accendit, isque copiose
 bibit, neque siti medetur, sed ventrem obruit humo-
 re: adeo inexplibilis est bibendi cupiditas. at si quis
 ob ventris distentionem doleat, graveturque hu-
 moris copia, & ideo paulum temporis a potu absti-
 neat, iterum sitiens, largissime bibit. atque hæc est
 malorum vicissitudo: se namque mutuo sitis & po-
 tus adjuvant. alii præterea sunt qui lotium non red-
 dunt: neque ulla est alia ejus quod bibunt transpi-
 ratio. itaque potus infatiabili aviditate, humoris
 inundatione, ventris distentione repente ac peni-
 tus disrupti sunt.

CAPUT TERTIUM.

De Renum Affectibus.

Renes substantia adenas, glandulas quasdam, re-
 ferunt, colore autem rubidiores sunt, quale est
 jecur potius, quam mammae aut testes: nam & hi a-
 denes sunt, verum albiore. figura testibus similes,
 lati magis sunt juxta & retorti. sinus habent exiguos
 ad lotium excolandum cribrorum instar forami-
 nibus pervios. ex utroque nervosi canaliculi tan-
 quam fistulae expullulant, qui in vesicæ terga utrim-
 que sese inferunt. æqualis est autem lotii a renibus
 in vesicam via. hujusce viæ multi atque varii affe-
 ctus renes prædictosque meatus malè habent. ali-
 qui acuti, sanguinis profluvio, & febribus, & in-
 flammationibus jugulantes: hi verò sunt quotquot
 ego enumeravi: aliqui diuturni, hominem colli-
 quatione dissolventes, haud lethales quidem, sed in-
 sanabiles. & unà cum ægroto commorientes. diu-
 turni itaque sunt, abscessus, ulcera, calculorum
 exortus, hæmorrhoides vocatae. ulcera quidem ho-
 minis ex abscessu facta, omnia plane diuturnissima
 sunt, atque ægrè sanationem recipientia. calcu-
 lorum vero diuturna est creatio, cum dolore
 obstructions: haud enim facillimus est exitus. ad-
 hæc difficilis est & lotii suppressio. at si multi sint &
 exi-

git Petit. emend. ^α Ἡμοειδῆς. instar cribri, vel coli
 instar pervii Petit. emend. ^β Mira locutio ὁμοιοῖ de Ve-
 fica pro parte superiore Petit. ὁμοιοῖ propriè scapulas de-
 notant. ^γ Ἐκατέρθεν Henisch. ^δ Τῆςδε τῆς νεφρῆς Petit.
 emend. ^ε Μὲν Henisch. rep. in MS.

¹ Auctæ Henisch. ² Morbi conscientiam (cum quis
 scilicet ægrotans, sibi aliquam partem dolere sentit,
 ejusque doloris sibi ipsi conscius est) Petit. emend.

σμικροί, ἀλλήλας μίμνῃσι^a· ὡς εἰς μέγας ἐμφραχθῇ, καὶ ἐπ' αὐφοῖν τοῖν νεφροῖν συμῶν ταῖδε, ἐς ἔρων σχέσιν, καὶ ἀξίωσιν, ὀλιγόμε-
ροι θήσκουσιν. εὐτε μύτοι ἢ φύσις ὀπτιμήκεα καὶ
ισομεγέθεα τοῖσι ἐρητήρσι πλὴν κοιλίᾳ τῶν νε-
φρῶν τούξασιν, σμικροῖς ἄρα μέζονα. ὅπως αὖ
ὡς ἀνω συστή λήθης, ῥήσις ὁδὸν πλὴν ἐς κύστιν ἔ-
ξι. ἀλλὰ πῶς καὶ ὀπτιμήκεας οἱ λίθοι γίνονται;
πρὸς γὰρ τοῖσι ἐρητήρσι τὰ πολλὰ πηγνύνται· καὶ
ὁκόσοι τῇδε ἐς πᾶσιν ἀνίσιν, λεπτοὶ μὲν ἔσονται
τὰ πρῶτα, ἀλλὰ τὰς ἐρητήρας σπινθῆρας ἐόν-
τας· παχέες δ', ἀλλὰ τὰς νεφρὰς κατω ρεῖν.
ἐγγίνονται δ' τοῖσι νεφροῖσι μόνον. ἀλλὰ τοῖσι
ἀξυροῖσι. ἔδῃ ἔδρυν γὰρ ἐν τοῖσι ἐρητήρσι, ὅτε
ἔχουσιν οἱ λίθοι, ἀλλὰ τὰ ψαμμία σὺν τοῖσι ἐ-
ρητήρσι κατω ἀξυρῶν· τὰ περ καὶ σημήια καὶ
ύλη τῆς πάθης γίνονται. ὡς δ' ἐμφραχθῇ κα-
τὰ τῇ κοιλίᾳ μέζων τελευθεῖς, πῶς τῆς ὀσφύος
ἀμφὶ τὰς ψόας μέσφι τῶν μέσων πλῆθύνονται.
πολλοὶ γὰρ ἀπατῇ πόνε, ὡς ἀπὸ πλῆθους
βαρὺ ἰσχύς, καὶ ῥάχιν δυσκαμπέας, ^b ξυννεύουσι
χαλεπῶς· ἐπώδυνοι ἐρόφοι, βαρέες, ^c ἀνέ-
κλιστοι. τὸ γὰρ ἐλικοειδὲς ἐντὸς. ὡς καὶ παλμ-
μύρη τὸ ἔρον καὶ ἀξυρῶν, πρὸς τὴν ἀπορρηξίαν
ὅπως περ ὠδίνων. φυσώδεις, ἀδιέξοδοι δ' αἱ φύ-
σαι, πυρετοὶ δακνώδεις, ὀπτιζήροι. αἰσθητὴ μὲν
γλῶσσα, ξηρὴ δὲ ἡ κοιλία ἰσχυροί, ἀπόσιτοι· κῆν
πὶ πειστικῶν, ἔτε πέψαι, ἔτε ἀναλαβεῖν
^d ῥήδιοι. ὡς δ' ἐς τὸν ἐρητήρα ὁ λίθος ἐμπίσῃ,
βρασμὸς ὡς ἀπὸ ῥήθης, αἰσθητὴς τῆς λίθου ὁδοῦ
πρὸς τὸν ^e ξυνῶ ὁμοειδίῳ, κῆν ἐς πλὴν κύστιν
ἐμπίσῃ, ἔρων ^f αἰσὶν ὑδατῶδων ἐκχύσις, κοι-
λίας ἐξοδοί, φύσαι, ^g φυσώδεις, σπινθῆρας κα-
τάσσεις, ἐρόξινες, ἀνάπαυσιν τῶν πρὸς τὴν κα-
κῶν πρὸς τὴν κοτὴ καὶ πρὸς τῶν ἔρων αἶμα,
ἀναδορῇ τῆς ^h πρὸς ἀγωνίᾳ δὲ δούτερη τῆς λί-
θου, ἢ ἀλλὰ τῆς καυλοῦ διέξοδοι. ὡς γὰρ μέ-
ζων τῆς ⁱ ἐρητήρας ἔξ, ^k ἐνίσχῃ πολλὸν χρο-
νον, καὶ πλημμυρῇ ἡ κύστις, καὶ ἰσχυρὴ νύξ
ἐπαλγεστέρα· ξυν γὰρ τῇδε καὶ ἐρητήρες πίμ-
πσανται· χαλεπώταται δ' ἡ τῶν σκολιῶν ἐξόδος.
καὶ γὰρ ἀγκιστροειδὲς ὡς ὡπα, καὶ ὅτι τοῖς πό-
ροις ^l ἐπιπρωσάσας. ἐπιμήκεας δ' τὰ πολλὰ δια-
πλασόμενοι ὑπὸ τῆς τῶν πόρων ἰξί. ^m χροῖν
δὲ ἄλλοι μὲν λευκοί, δερμάτιδες, τὰ πολλὰ
παιδιοῖσι· ἄλλοι δ' ξανθοί, κροκοειδὲς, γέρουσι
δ' οἱ σπινθῆρας καὶ ἐν νεφροῖσι οἱ λίθοι ξυνήθεις. ἐν
κύστι γὰρ, παιδιοῖσι μᾶλλον. διττὰ δ' αἱ αἰτίαι
τῆς πῆξι. γέρουσι μὲν τὸ σῶμα ψυχρὸν, πα-
χὺ τὸ αἶμα· ψυχρὸν δ', τὰ ⁿ πάθια θάσσον
πηγνύσι. τέκμαρ δ', τῶν ὑδάτων τῶν θερμῶν
φύσις αἱ πηγαί· ἀποψυχθέντα γὰρ, ἐς πρὸς τὴν
λίθον ^o πηγνύσι. παιδιοῖσι δ' πολλὸν ὑπὸ τῆς αἰ-
ματος τὸ ἰλυώδες ἐψηθῇ, γενέσιος ὅπως πρὸ
πλὴν ἔδρυν ἰσχύ. λίθων μὲν ἐν ἀμφὶ γενέσι
τοῖς δὲ πάθια. ^p μετεξέτεροι ἐν πρὸς τὴν
ῥέσι αἶμα, ^q τοῖσι ἀπὸ αἰμορροῖδων ἰκέλη
ἦδε

A exigui calculi, sese mutuo impediētes, remorantur:
aut si unus sit magnus, locorum angustis intrusus
inhærescit. atque si utroque in rene hæc fieri usu
veniat, interclusa urina, distentisque locis, paucis
diebus superstites ægri moriuntur. rectè sanè natu-
ra renum ventrem oblongum, & urinæ canalibus
magnitudine æqualem fabricavit, exiguis quidem
calculis ampliorem, quò superius concretus calcu-
lus expeditissimum in vesicam iter inveniāt. atque
ideo lapilli oblongi generantur. plerumque enim
prope urinæ fistulas id genus lapilli concreſcunt, &
quotquot eo loco fiunt, inæqualis crassitudinis sunt.
priori in parte ob canalium angustiam gracileſcunt,
posteriori autem crassiores fiunt: quoniam renes
deorsum vergunt. in solis autem renibus oriuntur,
hisque igne calore ferventibus. neque enim sedem
infistulis urinæ calculi obtinent, sed arenulæ cum
lotio per eas fistulas inferius delabuntur, quæ & indi-
cia & materia huiusce affectus sunt. quod si aliquan-
do grandior effectus lapis concavo renis inhæserit,
tunc dolores lumborum circa musculos quos ^r *ψόας*
appellant, excitantur, & ad medias usque costas
perveniunt. multis sane dolor iste, perinde ac si
morbi lateralis esset, imposuit. præterea gravitas
adeſt coxendicis: dorsum ægre incurvatur: diffi-
culter anuunt: tormina dolores inferunt gravia,
perſeuerantia. intestinum enim sinuosum est, quum-
que exundat urina, & distentiones increſcunt, ad
mejendum ut in parturiginibus, proritantur: flatuo-
si sunt, sed flatus excerni nequeunt. febres adſunt
mordaces, præaridæ: squalida quidem lingua, sic-
ca verò est alvus, macreſcunt, a cibo abhorrent:
quod si quid assumant, neque concoquere, neque
distribuere facile possunt. sin autem in lotii canali-
culum lapis inciderit, concussio corporis fit, ut in
rigore: calculi progressus sentitur communi simul
violento. quod si in vesicam delapsus fuerit, lotium
aquosum uberius effunditur: alvus deſicit: flatus in-
de exhalant: extensus stomachus est: ructus edun-
tur: a prioribus malis quies datur: interdum quo-
que ulcerato canali præter lotium cruor emanat.
secunda porro calamitas est, quum per colem calcu-
lus transmittitur. nam si amplior sit quam urethra,
id est *urinæ iter* capere possit, in eo multum tempo-
ris hæſitat: atque vesica multitudine urinæ comple-
tur: tumque ejus majore cum dolore suppressio fit.
nam cum vesica & canales ureteres vocati veluti in-
cenduntur. ægerrimè autem tortuosi calculi ex-
eunt: quosdam enim & hamatos vidi, in meatibus-
que adnatas quasdam ^s *callosas duritias*. plerumque
autem oblongi propter canalium rectitudinem figu-
rantur. at colore nonnulli albicant, argillam refe-
rentes, talesque sæpius in pueris generantur: alii
flavi sunt, instar croci: hi vero in senibus reperiu-
ntur, quibus & in renibus creari solent. crebrius enim
pueris in vesica lapilli oboriuntur. concretionis au-
tem causæ geminæ sunt: in senibus frigidum corpus,
& crassus sanguis. frigidum verò crassas materias ce-
lerius cogit. indicio sunt aquarum naturæ calidarum
fontes. hæc namque refrigeratæ in tophaceum lapi-
dem condensantur. at in pueris multum ^t *sanguinis*
limum elixatum generandi calculi veluti sedem i-
gnis habet. igitur in calculi creatione talis est affe-
ctio. cæterum nonnulli sunt qui per quosdam circui-
tus sanguinem mejunt. huiusmodi affectus hæmor-
roi-

^a ἢ Henisch. rep. in MS. ^b ξυννεύου Henisch. Hæc
verba abundare videntur Petit. legit. in MS. ast an ξυ-
νεύου Petit. ^c ἀνέκλιστοι Petit. rep. in MS. ^d ἐμ
d' ῥήθιος Henisch. rep. in MS. ^e ἐν πρὸς βιάν, cum
violenta contentione Petit. emend. ^f αἰσὶν ὑδατο-
δίων Henisch. ^g φυσώδεις σπινθῆρας κατὰ τὴν κα-
τάσσεις, Crassus legit. Petit. emend. ^h τῆς (πρὸς ἀγωνίᾳ δὲ δούτερη τῆς λί-
θου, ἢ ἀλλὰ τῆς) καυλοῦ &c. Henisch. ⁱ οὐρετήρας Henisch.
rep. in MS. ^k ἐνίσχῃ Henisch. rep. in MS. ^l ἐπιπρω-
σάσας a voce πρὸς, quæ lapidis genus quoddam signi-

ficat, pario simile candore & duritia, minus tamen
ponderosum. sic Plinius lib. 36. cap. 17. significat &
callum in osse fracto succrescens, duritia in quasi de-
functi ossis locum suffecta, & succenturiata. Petit.
^m τὰ παχέα Petit. emend. ⁿ ἢ περ, καὶ, ἢ περ πηγνύσι Gon-
pyl. rep. in MS. ^o μετεξέτεροι Petit. emend. ^p τὰ ἀπὸ
αἰμορροῖδων ἰκέλη subaudi ῥόδια aut quid simile. Petit.

^r Si magnus unus locorum angustis inhærescat, &
in utroque rene hæc fiant, interclusa &c. Henisch.
^s Lapidosas Petit. emend. ^t A sanguine Henisch.

ἡδε ἢ ἡ ζυμφορή· ὁμοίη ἢ καὶ ἡ τῆ σκηνέος καταστάσις, ἔξωχοι, νωθροί, ἀπεηκτοί, δόσιτοι, ἀπεπτοί· κῆν μὲν ἐκκερδίῃ, ἔκλυτοι, πάρετοι τὰ μέλαι· κεφαλῶν ἢ κῆφοι καὶ ἐλαφρότεροι· ὡς ἢ ἐς τὴν πρὸς οὐρανὸν μηδὲν ἐκρυῖν, κεφαλαλγίες, ἀμαυροί τὰς ὀφθάλμους, σκοτώδεις, ἀμφιδιδόμενοι· ἐντεῦθεν ὁπλήτηται μυελὸς ἄλλοι, οἰδαλέοι, ἀπαχλυέμενοι, ὑδρωπώδεις· ἄλλοι ἢ μελαγχολώδεις, ἢ ἀσφάλυτοι. ὁπλήσεις γὰρ αἱμορροΐης ζυμφορῆς, ἀπότοκα ἢ τῇδε· ὡς μὲν ἐν ὁπλῶν νεφρῶν ἐκρήν τὸ αἷμα καθαρόν, ἀμιγῆς ἔροισι, τὰ πολλὰ ἐκρήν ἀπὸ κύστιος τῆ ἐν ὁπλῶν τὸ αἷμα. Φέρεται κατὰ, καὶ ἀπὸ ῥήξι· τῶν νεφρῶν πολὺ ἀφρόον· ἀτὰρ ἡδε πάρον ἰσχρὴ, καὶ γίγνεται θρόμβοι ὡς ἔξω χυτὴν· ἐπάγει κατὰ καὶ ἐν κύστει. εὐτε ἰσχυρὴ γίγνεται δεινὴ. ὁπλῆ ἢ τῇ ῥαγῇ ἔλκεα συμβαίνει χρόνια καὶ δυσάλγητα· τέκμαρ ἢ ἐφελκίς, ἢ ὑμένιον· εὐτε δὲ ἀχνίον ἐρυθρὸν ἐκκερδίῃ, ἢ πύον λευκὸν ἐρηθρὸν, ἄλλοτε μὲν καθαρόν, ἀμιγῆς, ἄλλοτε ἢ ἔροισι ζυμμεμιγμένον· τοῖσδε γὰρ καὶ δόσασιας διαγιγνώσκουσιν· ἢ ὡς προσγινώσκουσιν· πυρετοὶ ἐς ἐσπέρην καὶ ῥίγας· πόνοι ἀμφὶ τὴν ὁσφύν· κνησμοί· ἢν ἢ καὶ ἐκρεαγῇ, θρόμβοι ἢ πυώδεις, σαρκώδεις, ἀτὰρ ἡδε λευκὴ πύα ἀπόστασις· τὰ δὲ ἔλκεα, δακνῶδεια, ἄλλοτε μὲν καθαρεύουσα, ἄλλοτε ἢ ῥυπαρὰ ὄντα. δηλοῖ ἢ τὸ πύον. ἀτὰρ ἡδε ἔρα κάκωμα, ἢ ἡ ἀνοδμα· ἔαρ μὲν ἐν αἱμορροΐας πικρὴ καὶ δόσασιας· χειμῶν ἢ καὶ φθινόπωρον, λίθους· ὡς ἢ ὁπλῆ λίθοις ἔλκεα γίνονται, ἀναλγῆς μὲν αἱ νύκτες, ταχέως τηκεδῶν καὶ θάνατον.

Κ Ε Φ Α Λ Η Δ.

Περὶ τῶν ἐν κύστει.

Τῶν ἐν τῇ κύστει νόσων εἶδὲν εὐηθῆς· τὰ μὲν ὁξεία φλεγμασὴ καὶ τραύμασι, πᾶσι καὶ πυρετοῖσι ὁξέσι κτείνονται· ἔλκος ἢ καὶ δόσασιας, ἢ ἀσφάλυσις, ἢ λίθος μέγας μὲν, ἀναλγῆς δὲ· ἔτε γὰρ θρύπτει, ἢ ἡ πόσι, ἢ φαρμάκω, ἢ ἡ ἀμφιβρύπτοιτο, ἔτε ἀσινέως τέμνεται· καὶ γὰρ καὶ τὰ λεπτὰ τῆς κύστιος ζυμώμενα· τὸ ἢ αὐτῆμαρ ἔκτεινε, ἢ ὀλίγαις ἡμέραις πᾶσι καὶ πυρετοῖσι θνήσκουσιν· ὡς ἢ μὴ ταίμη, εἰς ἔραν σχέσιν, καὶ πόνοις, καὶ πυρετοῖσι ἢ τηκεδῶσι σμύχεται ὡν θρωπος· ἢν ἢ μὴ κάττα μέγας ὁ λίθος ἐν, σχέσις μὲν ἔραν ζυμώμεται. ἐς γὰρ πὺν ἀνέχεται ῥηϊδίως ἐμπύκτων δόσασιας ἔραν ἔξοδον. τέμνεται δὲ εἰ καὶ τῶν μεζόνων ἀσφαλέστεροι, ἀλλὰ τέμνεται κύστις, καὶ πρὸς τὸν τῆ θανάτου κίνδυνον ἐκφύγει, ῥοιὰδ· γίγνεται οἱ πύκτοι· καὶ ἢ κίνδυνον ἐν, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐλάττωσι· ἀένανον ἐκρέειν ἔρον, καὶ βαδίῃ, ὁ καὶ εὐδῇ, ἀτερπὲς ἢ ὡς βαδίῃ. οἱ ἢ κάττα σμικροὶ τὰ πολλὰ τέμνονται ἀσινέως· ὡς ἢ ζυμπεφυκῇ τῇ κύστει λίθω, ἀσινέως μὲν τῇσι μελεδῶνται, ἀτὰρ ἔδὲ ἀσινέως πόνοις καὶ βάρεϊ, καὶ ἢν ἢ δυσχερὴς ἔαρ· ὡς ἢ μὴ, καὶ δυσχερὴς ζύμ-

^a ζυμφορῇ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b τὰδε (morbi scilicet superius recensiti, dolores capitis, vertigines, Hydrops &c.) Petit. emend. ^c Has voces ἀπὸ νεφρῶν omnino delendas Petit. vult. ^d κύστει Henisch. ^e ἐφελκίς Henisch. ^f ἢν ἀσινέως πύκτοι &c. Henisch. ^g πυώδεις Henisch. rep. in MS. ^h δὲ Henisch. rep. in MS. ⁱ πόσι Henisch. ^k ἀμφιβρύπτοι Henisch. rep. in MS. φαρμάκω ἀμφιβρύπτοι Goupyl. rep. in MS. ἢ φαρμάκω ἀμφιβρύ-

A roidum profluvio similis est: similis quoque est corporis constitutio. nam valde pallefcunt, torpent, ignavi sunt, cibum fastidiunt, cruditate laborant: & quum excretus est sanguis, languidi fiunt, membra resolvuntur, caput verò levius & agilius redditur. at si per circuitum nihil sanguinis effluerit, capitis dolore vexantur. oculorum acies hebet, tenebræ eis obversantur, vertiginem patiuntur. inde alii infiniti in comitiale morbum incidunt, tumidi, veluti caligine perfusi, aquam intercutem patientibus similes: alii morbo atræ bilis, aut nervorum resolutione tentantur. nam ex consueti profluvii sanguinis retentione hujusmodi mala proveniunt. siquidem ¹ a renibus defluat sanguis mundus, lotio non permixtus, plerumque tamen cum ² vesicæ urina circumfusus emanat. nonnunquam & ex ³ renum disruptione sanguis fertur multus collectim, verum cogitur, & in grumos densatur: utque in sanguine extra corpus effuso fieri assolet, interdum utique & in vesica congelatur, quando atrociter urina supprimitur. ruptionem verò ulcera diuturna atque vix sanabilia sequuntur. indicia sunt, ramentum, aut membranula aranæ instar rubida egrediens, aut pus album mejendo profusum, modo purum & sincerum, modo cum urina permixtum. ab iisdem & abscessus dignoscendi sunt, si vesperi febres accesserint & rigores, dolores circa lumbos, & pruritus. at si ruptus fuerit, grumi purulenti, carnisque formam repræsentantes ejiciuntur: quin etiam & albida sanies excernitur. ulcera verò mordacia sunt, modo repurgata, modo fordentia: id pus manifestat: urina quoque aut olida, aut nihil olens. ver sanguinis profluvia & abscessus parit, hyems autem autumnusque calculos. quod si a calculis ulcera facta sint, insanabiles inde morbi nascuntur, cita colliquatio morsque adveniunt.

CAPUT QUARTUM.

De Vesicæ Affectibus.

D VESICÆ morborum nullus placidus est. quippe acuti inflammatione, vulneribus, convulsione, febribusque acutis interficiunt. ulcus vero & abscessus. aut resolutio, aut lapis magnus tolli nequit: neque enim potione aut medicamento frangitur, aut circumteritur: neque ⁴ citra noxam exciditur. opus est enim & tenues vesicæ partes simul cedere. id verò aut eodem die hominem perdit, aut paucis diebus convulsionibus febribusque consumit. nisi excidatur autem, præter urinæ conclusionem, doloribus febribusque aut liquationibus homo contabescit. sin haud ita magnus sit calculus, frequentius lotium cohibetur: nam facile in cervicem delapsus lotii transitum obstruit. securius autem quam grandiores exciditur, sed vesica quoque necessario sauciatur: quumque mortis periculum evaserint, in fistulam ῥοιὰδα dictam prolabantur: quod licet periculo vacet, ingenuis tamen hominibus non est tolerandum, perpetuum scilicet urinæ profluvium, siue quis ambulet, siue dormiat: ambulanti verò maxime injucundum. valde parvi autem plerumque citra noxam exciduntur. quod si vesicæ inhæserit calculus, ex colliquationibus patefiet: sed neque dolorum neque gravitatis expertes sunt, licet urinam expeditè reddant: sin minus, & urinæ difficultas acce-

πικρῶ Petit. emend. ¹ Τηκεδῶν Henisch. rep. in MS. ^m Μὲν ὁξείων Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁿ Ἀσφαλίστερ (de lapide loquitur) Petit. emend. ^o καὶ ὡς Henisch. rep. in MS. ^p Μελεδῶσι ἄλλως μελεδῶσι Henisch. rep. in MS. ^q Μελεδῶσι Goupyl. rep. in MS.

¹ Arenibus Petit. delet. ² Cum vesica Urinaria Petit. emend. ³ Ex ruptione venularum, quæ ad renes feruntur. Petit. ⁴ Præter noxam Henisch.

ξύμπαυτας ἢ τὰς λίθους διαγνοίης ἀν τῇσι τῷ
ψαμμίῳ ἐν τοῖσι ἔργοις ὑποτάσσῃ· ἀτὰρ ἡδὲ
ἂν περὶ τοὺς αἰδοῖα γίγνῃ. εὐτε γὰρ δύσπυρ-
σι, κῆν ὑπερὶ καὶ ὁ λίθος ὀδυρόν, καὶ ἀμ-
φρόωσι, καὶ ἐλκυσσὶ τὰ αἰδοῖα, ὅπως τὸν λίθον
ξύμ τῇ κύστει ἐξαρθροῦντο. ἢ ξύμπαυται ἢ καὶ ἑ-
δρη κνησμάδης γιγνομένη. ἢ περὶ τῆς καὶ ἄρχος
βίη καὶ ἐντάσει φαντασίῃ. ἢ ἐκκρίσει ἢ ὡς δῆ-
θεν τῷ λίθῳ. ἀμφὺ γὰρ συγκένται ἀλλήλοισι ἑ-
δρη τῇ καὶ κύστει. ὦν ἐκατέρω * ἀλλὰ τὸ καὶ
ὀπιφλεγμάση δέχῃ, ἰσχυρὴ κύστις, καὶ ὅτι τῇσι τῇ
κύστει ἀκίσις ἢ δῆσι ἑδρη, κῆν μὴ ἐπίζηρος ἢ
γαστῆρ ἢ τοῖα μὲν ἄλλα τὰ λίθων· αἰμορραγίῃ ἢ
κῆν μὴ κάρτα ὀξέως κτείνῃ, χροῖον ἢ ἑξέλυσε
μυελίς· οἱ ἢ ἀπὸ αὐτῆς θρόμβοι, ἰσχυρή, ὀ-
ξέες ὀλεθροὶ, ὁκώπτες οἱ λίθοι· καὶ γὰρ ἢ μὲν τὸ
αἷμα λεπτόν τε καὶ ξανθόν καὶ μὴ παχύ ἢ ὀπαρῆς,
ἀλλ' ἢ κύστις ἐς πολλὸν ἀλίσσῃ χροῖον, καὶ ἡδὲ θερ-
μαίνεσθαι καὶ ἐψῆσαι πηγνύει. καὶ ὡς γίγνεται θρόμ-
βος. ἰσχυρὴ μὲν ἐν δυνατωτάτῃ κτείνῃ.
περὶ πηγνύει δὲ τρεῖσι ἀλγῶν ὅξυ, πῦρ θρι-
μύ, γλῶσσα ξηρή, καὶ ἐπὶ τοῖςδε ὡδύφοροι θνή-
σκουσι. ἢ ὅτι τρώματι ἀλγῶν ἐκφανῇ, τρώ-
μα μὲν ἢ ὀλέθρον· τὸ δὲ ἑλκος κῆν μὴ δέχῃθεν
κτείνῃ, πυρετοῖς ἢ φλεγμονῇ ἀνηκεῖσθαι γίγνεται·
λεπτὴ μὲν τὸ πάχος κύστις· νεῦρον δὲ ὡς τῶν φυῶν
τάπηρ ἑδὲ σαρκοῦται ἔτε ῥηιδίως ἐπωταλῆται. πο-
τὶ καὶ τὸ ἔρον χολώδες, θριμύ, δακνώδες ἢ ἑλ-
κος, ἢ ξυμὴ δάειται ἡδὲ ἐν μὲν τῇσι παλαιώσε-
σι διαπέταται· μὲν ἢ κενωθῇ, ξυμίσσῃ. πάχῃ ἐν
ἀρθρῳ πάθει ἐν ἐκρίσει τῇ καὶ κάμψι· ἀρθρῳ δὲ
ὅσα διαλῆτες ἑλκος ἑδὲν καὶ ἢ ἐμπυρὸς δὲ ἐξ ὑποτά-
σει γίγνεται· κύστις σημήια, τὰς περ ἐπὶ ἀλ-
λοισι μὲν ἢ ὅτι φλέγμασι. εἰ γὰρ καὶ ὅτι πυρετοῖ-
σι καὶ ῥίγῃσι ἢ ὑποτάσει, κίνδυνοι ἢ οἱ αὐτοὶ πύον
ἢ ἀλλ' ἢ εἰς παχύ, λευκόν, καὶ κάκωδμον ἐκδιδόι,
ἢ εὐήθεια τὰ δὲ τῶνδε ἑλκεα· μὲν ἢ ὀπινέμεται,
τρυγώδεα, μυξοπιὰ, κάκωδμα ἔρεσι· τῶν πι-
ῶνδε καὶ βραδύνῃ θάνατος· δακνώδεα μὲν τὰ ἔ-
ρεα· ὀδυροῦται ἢ ἢ περὶ αὐτῶν, διαίτης ἢ ἢ ὀ-
δυρὴ μέσφι ἀκρων τῷ καυλῷ· βλάπτῃ ἢ αὐτέας
πάντα καὶ ταναυτία, καὶ πλησμονὴ καὶ κένωσις,
καὶ δόξη καὶ κίνησις, καὶ λατρεὰ καὶ ἀλυσίη, καὶ
τροφὴ καὶ ἀτροφία, καὶ γλυκέα καὶ ὀξέα. ἄλλων
ἄλλα μὲν ὠφελειῶν· ἄλλα ἢ βλαπτόντων εἰς
ἐν συμβῆναι μὴ διωαρμύων.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ε.

Περὶ Γονόρροιας.

Ἀνώλεθρον μὲν ἢ γονόρροια, ἀπερπὲς δὲ καὶ ἀν-
δρὲς μέσφι ἀκρῆς. μὲν γὰρ ἀκρῆσι καὶ πάρεσι
τὰ ὑγρὰ ἰσχυρὰ καὶ γόνιμα μέρεα, ὅπως ἀπὸ ψυ-
χρῶν ῥέει ἢ ὀρη, ἑδὲ ὀπισθεῖν ἐπὶ αὐτῶν ἑδὲ ἐν
ὑπνοῖσι. ἀλλὰ γὰρ ἦντε εὐδῇ, ἦντε ἐξηγορέη, ἀν-
επίσχετος ἢ φορὴ, ἀναίδητος ἢ ἢ ῥοὴ τῷ
ἢ γόνι γίγνεται· νοσέει ἢ καὶ γυναῖκες πλὴν τῇν
νῆσον

^a Πρόκοποι ^a περὶ πλὴν proficio, promoveor. nec ab-
furda esset lectio περὶ πλὴν (per ω) & forte Aretæus
scripserat hoc sensu: nempe quod dolore coacti
manum identidem pudendo admoveant. Petit. ^b Συμ-
παθοὶ Henisch. ^c Προπετής δὲ καὶ ἀκρῆς βίη καὶ ἐντάσει,
φαντασίῃ ἐκκρίσει δῆθεν τῷ λίθῳ. Petit. emend. ^d Ἐκκρίσει
Henisch. ^e Asteriscum notatum invenimus, cuius nul-
la apud Petit. mentio. sed Crassus videtur supplevisse.
^f Δίησι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g Ἐξέλυσε He-
nisch. ^h ἢ Henisch. rep. in MS. ⁱ Ὀλεθρον Henisch.
rep. in MS. ^k Ἐμπυρὸν Henisch. rep. in MS. ^l Ἐπι-

A accedet. omnes verò calculos ex fabulosis urinæ
subfidentiis deprehendes: & quod istis verilia sæ-
pius arriguntur. quando enim mejunt, subestque
calculus, dolent, tractant, attrahuntque pudenda,
tanquam calculum cum vesica exemturi. anus quo-
que vitii particeps redditur pruritu laborans. pro-
minet verò & rectum intestinum vi, contentioni-
bus, imaginatione, perinde ac si jam lapis excerna-
tur. ambo enim inter se copulantur anus & vesica:
quorum uno affecto, & alterum afficiatur necesse
est. propterea inflammato podice urinæ exitus clau-
ditur: & vesica exacerbata sedes non dejicit, licet
alvus admodum sicca non sit. tales utique sunt ex
calculis labores. at sanguinis effluvium tametsi non
admodum cito enecet, tempore tamen proceden-
te infinitos jugulavit. ab eo verò grumi creantur,
lotii suppressio, & matura mors, non secus atque
a calculis fieri compertum est. quamvis enim sanguis
tenuis flavusque est, neque valde crassus, neque
concretus, vesica tamen longo tempore congregat,
ac eadem calefaciens & elixans cogit conspissatque:
atque ita grumus efficitur, & *id est urinæ
interclusio* inferendæ morti potentissima. his ac-
cedit dolor acutus, ignis acer, lingua arida: & ab his
delirantes moriuntur. fin autem a vulnere dolor ex-
citetur, vulnus utique mortiferum est: ulcus verò
et si non protinus interficit, febribus tamen aut in-
flammatione insanabile redditur. tenuis quidem est
crassitudine vesica, nervus autem substantia. quo-
circa neque carnem contrahit, neque facile ad ci-
atricem ducitur. accedit & urina biliosa, acris,
mordax ulceris, communis victus. vesica enim
quum repletur, distenditur: quum inanis est, sub-
fidit. in extensione igitur & contractione eun-
dem quem & articulus affectum patitur. in arti-
culo verò nullum ulcus bene sanescit: suppuratio-
nem autem ex abscessu contrahit. vesicæ signa ea-
dem sunt quæ & in aliis membris inflammatis. nam
et si febribus rigoribusque succedat abscessus, ea-
dem pericula impendent. verum si pus crassum,
album, non tetri odoris ejiciat, ab his orta ul-
cera benigna sunt. at si depascantur, fœculen-
tam, mucidam, graveolentem urinam reddunt.
hujusmodi ægrotantibus non tarda mors advenit.
mordax quidem urina est, & cum dolore est ejus
emissio. ad summum usque colem dolor pervenit.
ipso utique omnia etiam contraria lædunt, &
saturitas & inanitio, & otium & exercitatio,
& lavatio & illuvies, & saturitas & jejunitas,
& dulcia & acida: quum alia alios lædant,
alios juvent, in unum autem convenire non
possint.

CAPUT QUINTUM.

De Gonorrhœa id est ² seminis profluvio.

Mortis quidem periculo vacat γονόρροια id est ge-
nituræ profluvium, injucunda tamen est, &
vel auditu insuavis. nam si intemperies & resolu-
tio humida occupat genitaliaque membra, ut a fri-
gidis contingere solet, profluit semen: neque ipsum
vel in somnis cohibere possumus: verum si quis dor-
miat, seu vigilet, continens profusio est, ³ neque id
quod fit sensu percipitur. ægrotant quoque & tali
mor-

φλεγμάτι Henisch. rep. in MS. ἐπιφλεγμάτι Petit. e-
mend. ^m Δὲ οἱ Henisch. ⁿ Εἰ id est, si Petit. emend. ^o Εὐ-
ήθεια Henisch. ^p Ροή. τὸ γόνι γίγνεται Henisch. & Goupyl.
rep. in MS. ^q Γόνι. Henisch.

¹ Uterus Petit. emend. ἄρθρον enim Articulum (&
tunc ut plurimum in plurali ἄρθρα) & Uterum signifi-
cat. ut hoc loco. Petit. ² Seminis lapsum Cæl. Au-
rel. vertit. Virorum propudia lib. 28. cap. 8. Plinius no-
minat. Petit. ³ Neque genituræ fluor sensu percipi-
tur. Henisch.

νῆσον, ἀλλ' ὅτι κνησμῶσι τῶν μορίων καὶ ἡδονῇ προχέεται τῇσι ἡ θορή. αἰτὰς καὶ πρὸς ἀνδρας ὁμιλίῃ ἀναγκαστῶν· ἀνδρες ὅμως ὅλως ἠδ' ἀδύνατον πρὸς ἡρέον ὑγρὸν λεπτόν, ψυχρόν, ἄρρεν, ἀγονον. πῶς γὰρ ζωογόνον ἐκπέμψαι σπέρμα ψυχρὴν ἔσται ἡ φύσις. καὶ ὅτι καὶ νέοι πάχυνσι, μεγαλέας καὶ γενέσθαι πάντας τῶν ἔξιν, νωθώδεας, ἐκλυτὰς, ἀψύχας, ὀκνέαντας, κωφὰς, ἀδυνάτους, ῥικινὰς, ἀπερήκτους, ἐπώχρας, λεικὰς, γυναικώδεας, ὀποσίτας, ψυχρὰς, μελέων βαρέα, καὶ ἡ νάρκας σκελέων, ἀκρετέας, καὶ ἐς πάντα παρέτους. ἡδε ἡ νῆσος ὁδὸς ἐς παρὰ λυσιν πολλοῖσι γίγνεται. πῶς γὰρ οὐκ ἂν τῶν νῆρων ἡδε ἡ δύναμις πάροις τῆς ἐς ζωῆς γένεσιν φύσις ἀπεψυγμένης. καὶ ἡμέας ἀνδρας ποιέει ζῶσαι ἡ θορή, θερμὰς, ἐνάρθρας, λαοίτας, διφώνους, ὀψύμους, κραταίους νοῆσαι τε καὶ ῥέξαι. δηλῶσι οἱ ἀνδρες. οἷσι ὅτι οὐκ ἔνεστι ζῶσαι ἡ θορή, ῥικινοὶ, ἀδυνάτοι, ὀξύφωνοι, ἀτρεχεῖς, ἀγένητοι, γυναικώδεις· δηλῶσι οἱ ἀνοῦχοι. καὶ δὲ πῶς ἀνὴρ καὶ ἐγκρατὴς ἐν τῇ θορῇ, κραταῖος, εὐτολμος, ἀλκήης ἢ μέσφι θηρίων τέκμαρ ὅτι ἀθλητῶν οἱ σιόφρονες. καὶ γὰρ καὶ οἱ φύσι πινῶν ἢ κρέσσονες ὥστε ἀκρασίας πολλὸν τῶν χειρόνων γίγνεται χειρόνους. πολλὸν ὅτι οἱ φύσι χερεῖας ὥστε ἢ ἐγκρατὴς γίγνεται κρεσσόνων κρέσσονες· αἰτὰς ἢ δὲ ζῶον ἐξ ἄλλου τευ γίγνεται κραταῖον, ἡ θορῆς μέγα ἐν καὶ ἐς ὑγίαν, καὶ ἐς ἀλκίαν, καὶ ἐς διψυχίαν, καὶ ἐς γένεσιν ζῶσαι, ἡ ἢ θορή. ὁπότε σιτηρήσεως ἐς ἡ γονορροίας ἀπόσκηψιν ἡ κατὰ τῆς.

ΚΕΦΑΛΗ 5.

Περὶ Σπμαχικῶν.

Σπμαχ^α ἡδονῆς καὶ ἀηδὸς ἡγεμῶν· καρδίας καίριον ^μ γειτόνδμα ἐς πόνον καὶ θυμὸν, ἡ ἀθυμίαν, τῆς ψυχῆς συμπαρεῖν· ἡδε σμάχας πρῶτα δύναμις. ταῦτα μὲν ἐν μοι ἄλλῃ λέλεκται. ὁπότε καὶ ἡδονῆς μὲν, διψή, δισπική, εὐχροίη τῶ σώματι, ἀηδὸς ὅτι τῶν τάναντια, ^π κατὰ καὶ ἀθυμίαν μὴ ἔχων τροφῶν· μελαγχολώδεις ὅτι ^ο καποσιτή. καὶ ἐν ὁδῇ νοσή, μίσος καὶ ὁποσροφῇ τῶν γεμάτων οὐκ ^ρ καὶ πρῶτα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀθνήτα ^ρ μὲν ἡ τὰ σπία ἀναπεμπάζονται ὅτι ^ν ναυτή, ἡ ὁπορῆ, ἡ παλάδα, ἡ καρδιαλγία καὶ ^ε σαλοχόος ὅτι, καὶ ἔμετοι ἐνίοις. καὶ ὁμῶς τὸ σῶμα ^ε τείρη, καὶ ῥαστὴρ μείνη κενὴ τῶνδε, τὸν πόνον ῥήτερον φέρει τῆς πρῶτασι. καὶ ὅτι καὶ ὥστε ἀνάγκης κατὰ ἐς τῶν ἐδωδῶν ἢ, πολλὸν κάκιον· ὅτι πίνω τῶ λιμῶ ἐν τῶ σμάτι ^ν λεῖναι ^α ἀλγ^α, κατὰ πέν μέζων ὁδῶν αἰτὰς καὶ ἢ πρὸς μὲν τὰ οἰκεία τοιαῦτα ἐς ὅτι τὰ ἄλλο-
κατα

^a ὁδῶν Henisch. rep. in MS. ^b Ἀχρεῖον inutilem Petit. emend. ^c Ἀποσιτῶν, ψυχροὶ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Νάρκας σκελέων ἀκρετέας. καὶ ἐς πάντα παρέτοι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. in textu deesse aliquid, fustinet aut non supplet. Petit. ^e Ἀλκήης Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ἀλκήης contractum ab ἀλκήης Petit. ^f Μέσφι θηρίων, usque ad feras. significat eum qui a rebus venereis temperet, semenque illud vitale conservet, tam validum fortemque evadere, ut ne ferocissima quidem animalia expavescat, sed ea intrepidè aggrediatur, & interficiat. Petit. ^g Κρέσσοντες Henisch. rep. in MS. ^h Ἀκρεπῆς Henisch. rep. in MS. Ἀκρεπῆς γίγνεται. κρέσσων μὲν ἐν Goupyl. repp. in MS. κρέσσων μὲν ἢ κρείσσων. ὅλως, κρέσσων ἀπὸ Henisch. rep. in MS. ⁱ Ἀψύχην Henisch. k θωρή Henisch. ^l Γονορροίαν Henisch. rep. in MS. ^m Γειτόνδμα pro

A morbo mulieres, sed partibus illis prurientibus, & cum voluptate nonnullis genitura profunditur: quin etiam virilem coitum impudenter appetunt. viri autem nequaquam pruriunt. nam quod effluit, humidum, tenue, frigidumque est, sine colore, infœcundum. quī enim genitale semen refrigerata natura emisit? quod si juvenes hoc vitio laborent, omnes senilem corporis habitum induant, necesse est: quippe qui segnes fiant, resoluti, exanimis, torpentes, hebetes, imbecilli, recurvi, ignavi, pallentes, albi, effœminati, a cibis abhorrentes, frigidi, membris graves & stupidi, cruribus impotentes, & ad omnia remissi & languidi. multis sane id genus ægrotatio ad nervorum resolutionem viam stravit. quomodo enim nervorum facultas non afficiatur, quum natura ad vitæ generationem faciens refrigerata sit? atqui & genitura vitalitatem impatiens, nos viros efficit, calidos, articulatos, hirsutos, vocales, animosos, ad intelligendum operandumque valentes: id viri testantur. contra verò quibus non inest vitalis genitura, rugosi sunt, debiles, acutæ vocis, glabri, imberbes, effœminati. cunuchi id manifestant. si quis autem vir & feminis profundendi abstinens fuerit, robustus est, audax neque vel feras expavescens: testimonio sunt ex athletis temperantes. nam & illi qui natura quibusdam præstant, ob intemperantiam deterioribus multo peiores fiunt: contra natura deteriores, ex temperantia præstantioribus longè meliores evadunt. neque fanè ab alio quopiam quam a genitura robustum animal generatur. vitalis itaque genitura ad sanitatem, ad robur, ad animi fortitudinem, & ad generandum mirificè confert. a fatyriasi in gonorrhœam id est seminis profluvium, corporis status devolvitur.

CAPUT SEXTUM.

De Stomachi affectibus.

D Stomachus delectationis tristitiæque princeps est, ¹ cordi periculosa vicinia ad tenorem, animique alacritatem sive abjectionem: ob animæ consensum ² præcipuè Stomachi facultas confert. hæc mihi alio loco dicta sunt. ³ delectationis quidem hi fructus sunt, bona concoctio, carnis conveniens incrementum, floridus corporis color: ⁴ tristitiæ verò, istorum contraria. nonnunquam & animi abjectionem, quum alimento caret, inducit: atra bile vexatur, cibum ⁵ refugit. quum itaque Stomachus ægrotat, escas odit & abominatur, non modo quum offeruntur, verum etiam si non in conspectum dentur, sed eas memoria repetant, aut anxietate, aut madore Stomachi, aut ejus ostioli dolore perciti. & salivam effundunt quidam, & vomitibus lancinantur, corpusque simul ab his vexatur. quod si ventriculus istorum vacuus est, dolorem quàm cibi sumptionem facilius tolerat. sin autem interdum ad alimentum capiendum accedere cogitur, id multo pejus est. labor quidem famis est ⁶ ore conterere, in devorando dolor, & major conflictatio. cæterum non erga usitata quidem ita se habet, erga aliena verò opti-

γείτων more Græcorum. Petit. ^π Κότον δὲ καὶ ἀθυμίαν Petit. emend. ^ο Ἀποσιτῶν Petit. emend. ^ρ Ἀν Henisch. rep. in MS. ^ρ Μένη maneat Henisch. Goupyl. & Petit. repp. in MS. Ἀθνήτα μὲν καὶ ἀναπεμπάζονται ὅτι ἐν αὐτῇ Goupyl. rep. in MS. ^ε Δ' ἐν αὐτῇ Henisch. rep. in MS. ἐν αὐτῇ Petit. rep. in MS. aut nihil movet. ^ε Σαλοχόος Henisch. ^ε Φυεῖν Henisch. rep. in MS. ^ν Λεῖναι Henisch. ^α Ἀργος Henisch.

¹ Cordis vicinia ad tenorem Henisch. ² plurimum valet. hæc prima est & præcipua Stomachi facultas Henisch. ³ Voluptatem hæc pariunt. Henisch. ⁴ Tristitia Henisch. ⁵ Aversatur Petit. ⁶ Famis est, in cibis ore conterendis angor: in devorandis dolor major adest. cæterum &c. Henisch.

καπε χρησῶς· ἀλλὰ τῶν κατὰ ^a φύσιν ἐς τὸ
ἐμπαιλιν· ἀχθιδὸν ἐς πάντα, καὶ φύγῃ, καὶ μί-
σῳ σιτίων· ὅτι τῷ τοῖσι μεσσηγῶ τῶν ἀμωπλα-
τέων χαλεποῖσιν, ἀλλὰ πολὺ ἢ καὶ μέζον,
ὡς περὶ φέρων) καὶ κατὰ πίνωσι· ἀσθ, ἀπορῆ,
ὄψεις ἀμαυραὶ, ὠτων ἤχοι, βάρεια κεφαλῆς,
ναρκη μελέων. καὶ τὰ γυῖα λυοῦν· παλμός, ἐν
τοῖσι ὑποχονδρίοις, φαντασίη τῆς ῥάχης ἐς τὸ
σκέλεος κινδύμνης. ἄλλοτε ἄλλη τῇδε καὶ κείσε φέ-
ρεται δοκέει, καὶ ἐσθῆκωσι, καὶ κατὰ κέων).
ὅπως ὑπὸ αὐτῆς ἀνέμων κάλαμοι, ἢ ^b δένδρεα·
φλέγμα ψυχρὸν, ὑδαεὶς ἀποβλύξαι. ἐπὶν ἢ
καὶ χολῇ ἢ πικροχόλοις, σκοτώδεες, ἀδιψοί·
καὶ ἐπὶ ἐδέσμασι διψῇ δοκέωσι, ἀγρυπνοί, νω-
θροί, ^c νυκτελείοι, ἐκ ὑπνῶ ^d ἀτρεκέι· κωμα-
τώδεες, ὁμοιοπαθεῖς, ἰχνοί, ἐξωχοί, ἀσθενεῖς,
ἐκλυτοί, λειποδρανεῖς, ἀψυχοί, δειλοί, ἡσύ-
χοι· ^e ἐξαπίνης δὲ ὀργίλοι· κατὰ μελαγχολώ-
δεες. καὶ γὰρ ἐξώκειλάν κατε ἐς μελαγχολίαν οἱ
τοιούτοις. τὰδε μὲν τοῖς ψυχῆς τῆς σωματικῆς ἐν-
διδόντος, εἶναι δὲ πλὴν πάθῃ· οἱ ἢ δὴ αἰθρωποί
ὅσοι εἰδότες τὰ συμπαθεῖα μέρεα, ἐφ' οἷσι τὰ δει-
νότατα γίνετ', πὺν σόμαχον αἶπον ^f ἡγνώ).
μέρεα ἢ ἐς πῖσιν ὧν λέγω, ἢ ξυνάφεια τῆς καρ-
δίας, ἐνθα πάντων ἡ δόχη· μέσον γὰρ ἐνὶ τῷ πνέ-
μονι ἡ καρδίη· ἢ τῶν μεσότης πὺν σόμαχον συν-
ἀπῇ· ἀμφὸς ἢ περὶ σφύκασι τῇ ^h ῥάχῃ· ἀφ' ἧς
τὰδε περὶ πλὴν καρδίαν γειτνήματα, καὶ καρδιαλ-
γῇ, καὶ ἐκλυσίς, καὶ τὰ μελαγχολώδεα. αἰ-
πῆαι ἢ τῆς νέσε, καὶ ἄλλα μὲν μυρία, καὶ ἐνὶ
ἢ, πύον συχρὸν, ἀπὸ κοιλῆς ἀφ' ὅσων χυθῇ.
ⁱ ξυνήγες ἢ καὶ τοῖς ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐκδεδι-
τημένοις λεπτῇ καὶ σκληροτέρῃ ἀφ' αἵτης· ἀπὸς καὶ τοῖσι
ἐς ^k παιδείαν πονεῦσι, καὶ ἐς τῇδε τλήμοσι,
οἱσι θεῖς μὲν μαθήσει· ποτὴ, ^l ὀλιγοσιτίῃ ἢ καὶ
ἀγρυπνίῃ, καὶ μελεδωνὴ λόγων τὴ καὶ πενημα-
των σφῶν· οἱσι ὑπεροπῇ μὲν ἀφ' αἵτης ἀδρῆς καὶ
ποικίλης, λιμὸς ἢ ἡ τροφή, καὶ ὑδὼς ποτὴν, καὶ
ἐν ὑπνῶ αὐπνίῃ· οἱσι μαλθακῇ μὲν ἐνὶ ἀσφα-
τος χαμαὶ· ἀμφίβλημα ἢ ὀτελεῖς, ^m ἀμπεχόνῃ
δρακῇ, τὸ ἢ τῆδε κράν· ὁ κοινὸς αἷς· πλῆ-
τος ἢ ἐννοίης θεῖς περὶ αἵτης τὴ χρῆσις. τὰδε γὰρ αἰ-
τέοις ἀγαθὰ γίνετ' ἔρωπι ⁿ παιδείης· καὶ εἰ
περὶ αἵτης, ὀτελεῖς μὲν σιτίον, εἰδὲ ἐς ^o κέρον
ἐδωδῆς, ἀλλ' ἐς ζῶν μῆνον· ὅσοι ἐπὶ οἶνω θώ-
ρηξις, εἰδυμνή· εἰ ῥέμει· καὶ περὶ οἶνοι, εἰ σω-
μάτων ἀσκησις, εἰδὲ σαρκῶν περὶ οἶνῃ. πνέ· γὰρ
ὅσοι αὐτὰ ἀπῶν ^p παιδείης ἔρωπι πατρίδῃ, το-
κήων, κασιγνήτων ^q ἐαυτῶν μέσφι θανάτῃ·
τοῖςδε ἐν ^r τηκεδῶν μὲν τῆ σκηνῇ, ἀχροί, καὶ
ἐν νεότητι θρησκείῃ καὶ ὑπὸ ἐννοίης καὶ φοι. ψυχῇ
ἢ ἀμειδῆς, ^s ἀμειλίχοι, ^t σμάχῃ ἢ κακοσι-
πῇ· ταχὺς ὁ κέρ· τῆς ξυνήγῃ, ὀτελεῖ· καὶ
ἐτοίμας τροφῆς, ^v αἰθῆρ ἢ ποικίλης· ἐδωδῆς·
ὅκνος

A optimè, sed quæ naturaliter habent, in contrarium
mutata sunt: & omnia gravatim ¹ ferunt: fuga-
que adest, & odium alimentorum. in interscapulis
præterea dolor inhæret: sed longe major si edant,
devorentque. fastidiunt, animi pendent, visus he-
betatur, aures sonant, caput gravatur, membra
torpent, crura, brachiaque resolvuntur, palpi-
tant præcordia: dorsum imaginantur versus crura
moveri, aliàs aliò huc atque illuc sese ferri existi-
mant, seu stent, seu jaceant, quemadmodum a
ventorum flatu ² arundines aut arbores agitantur:
pituitam frigidam, aqueam rejiciunt. quando verò
& in biliosis redundat bilis, istorum oculi tenebris
caligant: siticulosi non sunt, etsi a cibis sitire vi-
dentur, vigilant, tardi sunt, dormitant. non ve-
rò tamen somno: ii qui sopore gravi, quem ³ καὶ
Græci appellant, occupantur, similia patiuntur,
macie confecti, valde pallentes, debiles, resoluti,
animæ deliquium patientes, animo consternati,
meticulosi, quieti, repente tamen irascentes, val-
de melancholici. nonnunquam enim in melanco-
liam, id est *atram bilem*, id genus ægrotantes inci-
derunt. talem utique stomacho impartiente animæ
affectum esse oportet. verum homines compatibi-
lium membrorum ignari, in quibus hæc gravissima
vitia fiunt, stomachum esse causam opinantur. ma-
gnum autem ad ea quæ dico probanda testimonium
cordis contiguitas est, ubi omnium principatus col-
locatur. in medio enim pulmone cor sedet: ho-
rum autem medium stomachum conjungit: am-
bo verò dorso inserta sunt. propter hanc itaque
cordis viciniam & dolor cardialgia dictus ex-
citatur, & resolutio, & morbi melancholici.
nempe morbi causæ & aliæ sunt plurimæ: præ-
cipua verò, pus multum a ventre per stoma-
chum effusum. familiare est etiam id vitium illis qui
tenui victu & duriori coacti sunt uti: quin etiam
illis, qui, ut erudiantur, laborant, & ejus causa
multa perferunt, quibus inest divinæ scientiæ cupi-
ditas: qui cibi parsimonia & vigiliis macerantur,
qui doctos sermones & res graves meditantur, qui
victum pleniorē & varium contemnunt, sed fa-
mem pro alimentis habent, pro potu aquam, & ⁴
in somnis vigilant: ⁵ quibus molle cubile est nuda
humus, stragula vestis, ignobilis, tunica lacera:
iporum vero tectum est communis aer: ⁶ divitiæ
autem adeptio atque usus divinæ sapientiæ. hæc u-
tique ipsis eruditionis amore bona comparantur.
quumque cibum & illum quidem ignobilem acci-
piunt, id vitæ tantum, ⁷ non saturandæ famis,
neque potum vini causa assumunt. non eos abs-
trahit voluptas, non vagatio & peregrinatio,
non corporum exercitatio, nec carnum cir-
cumpositio. a quo enim disciplinæ amor non avo-
cet? a patria, a parentibus, a fratribus, a se
ipsis usque ad mortem. his igitur corporis macies
adeft, decolor facies: & in juvenia senescunt,
& ob contemplationem ⁸ stupidi habentur: a-
nimo autem severi, non ridentes, immites
sunt. ⁹ atqui ob Stomachum erga cibos malè
affectum, cito satiantur cibo usitato, vili & ad
manum. variis autem dapibus non sunt assueti,
H &

^a φύσις Henisch. rep. in MS. ^b δένδρεα Henisch. rep. in MS. ^c νυκτελείς Henisch. rep. in MS. ^d ἀτρεκέω Henisch. rep. in MS. ^e Græci una voce ὀλιγοσιτίαν vocant. ^f ὀλιγοσιτίαν Henisch. rep. in MS. ^g ἐκδεδιγμένοι Henisch. rep. in MS. ^h ῥάχῃ Henisch. ⁱ ξυνήγες Henisch. rep. in MS. ^k παιδείαν Henisch. ^l ὀλιγοσιτίαν Henisch. rep. in MS. ^m Qualem Socrates & Diogenes habuerunt. Græci unā voce τελεόωσιον vocant. ⁿ παιδείης Henisch. ^o Bifariam hæc vox κέρ· accipitur, vel enim pro πλησμονῇ τροφῆς, i. redundantia alimenti. vel etiam pro συμμετρίῃ, i. mediocri, congruo alimenti usu: ut hic. ^p παιδείης Henisch. ^q ἐαυτῶν Henisch. ^r τηκεδῶν Henisch. ^s ἀμειλίχοι Henisch. ^t ἀμειλίχοι. σμάχῃ δὲ κακοσιπῇ (in dativo) Petit. emend. ^v αἰθῆρ (in nominativo) Petit. emend.

¹ Ferè Henisch. ² Harundines Henisch. ³ In somno insomnia Petit. ⁴ Quibus molle est cubile humi sine stragulis, vile indumentum, tunica &c. Henisch. ⁵ Divitiæ autem, divinæ intelligentiæ, atque copiarum abundantia usus. hæc utique &c. Henisch. ⁶ Non ut cibis satientur, sed ut vitam sustineant duntaxat. non vino indulgent: non exhilarantur: non vagantur & obambulantes, non exercent corpora: non fiunt carnulentiores. a quo &c. Henisch. ⁷ Leves, temerarii Petit. ⁸ Stomachus quoque iis malè erga cibum affectus est: ac celeriter assuetoque satiantur: eoque vili & ad manum, quod variis dapibus non sunt assueti, & erga &c. Henisch.

ἐκνῶν ἢ πάντων γευμάτων. ὡς ἢ καὶ λάβωσι
πὶ τῇ ξένων, βλάβῃ. ἀποστροφὸι δ' οὗτος ἐς πάν-
τα. ^a εἰ δὲ ἐστὶ σμάχῃ χρόνι νῆστος, φλε-
γμοναί ^b ἢ καὶ ῥύματα, καὶ καρδιωγμός, ἢ πό-
ντος, σμαχικὸν καὶ κυκλήσκον πάθος. θέρ-
α γὰρ τήνδε νῆστος ἐνθα καὶ πέψις καὶ ὀρέξις,
καὶ πάντων αἰδιωματῶν. ἡλικίῃ ἢ γῆρας, οἷσι καὶ
διχα πάσθῃ. ἀλλὰ τὸ τῆς βίης τέλος καὶ ἡ ὀρε-
ξις ἐς τέλος ^c ἤκω.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Περὶ Κοιλίης Διαθέσεως.

Κοιλίῃ σπλάγχνον πεπρωμένον καμνὴ τῷ
πέψιν, ὅκατε ἀφ' ὧν πὸν ἀνθρώπων ἔχει.
καὶ ἐστὶν ὑγρῆς τροφῆς ἀπέωλις ἢ ἀφ' ὧν ^c ἀλλ'
ὡς μὴ ἐπὶ σχεδὸν τῆς αἰτίας γίγνεται τὸδε ἐς
μὲν ἢ δὲ πέρω ἡμέρῳ μέντω. πρὸς ἢ, καὶ ὅλος
ὁ ἀνθρώπος ἀδενέει, ἀτροφίῃ τῇ σκηνεῖ. χρο-
νίῃ νῆστος ἢ κοιλιακῇ γίγνεται, ἀπὸ τῆς πέσσης-
τος θερμῆς, καὶ ψύξης τῆς κοιλίης. εὐτε λύεται
μὲν ἐς θερμὸν ἢ τροφῇ ἀλλ' οὐκ ἐκπέσσει θερ-
μὸν, εὐτε ἐς χυμὸν οἰκίον τρέπῃ, ἡμιπέλας ἢ λεί-
πει ἀδρανείῃ τῇ τέλει. ἢ ἢ ἀφ' ἧς τῆς ἐρ-
ρασίας ἐς κακὸν ἀλλοιῶται καὶ χροίῃ, καὶ ὀδμῇ,
καὶ ^e συστάσι. λευκὴ μὲν γὰρ καὶ ἀχολία ἢ χροίῃ
κακὸν καὶ κακὸν καὶ βορβορώδεις. ^b ὑγρῇ ἢ καὶ ἀσύν-
τῃ ἀπεργαίῃ μένον ἢ δρετῶ ἔχουσι τῆς πέ-
ψις τῷ δρετῶ. ἀλλὰ τὸδε φουσάδες ἐς τὴν
ραστεράν ἐρυγαί ξυμειχέες, κακώδεις. ὡς ἢ κα-
τὰ ^h περὶ σωσι, τρυφῇ μὲν τὰ ἐντερά, φύσας ἢ
διεξίωσι δασύαι, ⁱ ὑγρῇ, δρετῶδεις. φαύλα-
σίαι ἢ ἐπ' αὐτοῖσι ὡς ^k διεκτέοντος ὑγρῆς πό-
ντος τῆς κοιλίης βαρὺς ὁκοῖον νύγμα, ἀλλοτε καὶ
ἀλλοτε ἔχουσι ἢ καὶ ἀτροφίῃ ἀνθρώπος, ὡ-
χρὸς, ἀδρανής. εὐτε πὶ περὶ τῶν συνήθων εὐ-
παν. ἀλλὰ καὶ ^l βαδίῃ, λύεται τὰ μέλας,
φλέβες κροτάφων ἐπηρεαζόμεναι. ἀτροφίῃ γὰρ, κοιλο-
κρόταφοι. ἐπὶ φλέβας δὲ καὶ παντὶ τῷ σώματι. καὶ
γὰρ ἐπεὶ μένον ἢ νῆστος, ἀλλὰ εὐτε τῷ δρετῶ ἐς
τὸν ὄγκον αἰαδιδοί. δοκέει γὰρ μοι καὶ τῆς πέψις
μένον, ἀλλὰ καὶ τῆς ^m αἰαφορῆς τὸ πάθος ἐμ-
μύται. ὡς ἢ καὶ ἐπ' ⁿ αὐξήσει ἢ νῆστος γίγνεται,
ἀλλὰ καὶ τὰ δὲ τῆς παντὸς εἰς τῷ κοιλίῃν πά-
λιν, εὐτε ἢδε ἢ τηκεδὼν ^o ἔξει. αὐαλέοι ἢ
τὸ σῶμα, αἰκμῇ ἢ τῷ ἐπιπολὴν, ἀνδρωτες,
κοιλίῃ ἀλλοτε περιφλεγῆς ὡς ^p αὐτὸ ἀνδρακός.
ἀλλοτε δὲ ὡς ἀπὸ κρυσεύου ^q ψυχροστεγδῆς. ὅ-
κατε ἢ καὶ αἷμα ποῖσι ἐχάτοις ἐν ^r σκυδαλοῖσι
ἐπὶ πρὸς ξανθὸν, ἀκρῶν, αἰμυγῆς, ὡς δοκέειν
φλέβας σῶμιον αἰεώχου. ἀνεοδίῃ γὰρ τὸ δριμύ-
τατος φλέβας. μήκισον καὶ δυσλγῆς κακὸν, καὶ γὰρ
ὡς δοκέει πεπαῦσθαι ἀνευ φανερῆς περὶ φασί-
ας, παλινδρομέει ἐπ' αὐτῆς, ὡς ἢ καὶ ἐπὶ σμικρῇ αἰ-
μαρτωλῇ, παλινροσθῇ ^s ἤκω. ἐς περίοδον γὰρ ἢ-
δε φοιτῇ. γέρουσι ξυμειχέες τὸ κακὸν, καὶ γυναιξὶ
μᾶλ-

^a ἢδε ἐν Crassus legit Petit. emend. ^b ἢ Henisch.
^c ἢ Henisch. ^d Antiqui σπλν pro πψι usurpabant.
Petit. ^e Ab his verbis usque ad voces εὐτε λύει una est
periodus. deleantur igitur puncta inscitia librorum
inserta. Petit. ^f Συμειχῇ Henisch. ^g Crassus videtur le-
gisse ὑγρῇ δὲ ἐστὶ καὶ ἀσύντῃ ἀπεργαίῃ. Petit. emend.
^h Περίσωσι Henisch. ⁱ Ἀργῇ, ἰλιώδεις Petit. emend. Nisi
quis malit σιγώδεις, ex quo factum ἀργώδεις uti Hipp.
lib. 1. Epid. const. 3. flatus autem σιγώδεις appellat ἰ-
σώδεις, qui nullum exeundo strepitum edunt. quales
Romani visum dixerunt; idemque in aliis linguis no-

A & erga omnes cibos pigri sunt. quod si aliquem in-
usitatum ¹ acceperint, læduntur, omnes alios pro-
tinus averfantes. iste est stomachi longus morbus.
inflammationes verò, destillationes, ^{καρδιωγμός}, id
est oris ventriculi morsus, aut dolor, Stomachalis
affectus non dicitur, hunc morbum æstas affert:
quando & concoctionis & appetitus, & omnium
est impotentia. inter ætates verò senectæ, quibus
& absque morbo ob vitæ finem & appetentia ad
extremum pervenit.

CAPUT SEPTIMUM.

De Affectu Ventriculi.

B Venter concoctioni destinatus viscus, in
concoquendo laborat, quum ^{καρδιωγμός} id est alvi
profluvium, hominem premit. & est liquidi alimen-
ti inconcocti profluvium: nisi a recenti & proxima
causa unum aut alterum tantum diem permanente
oriatur. præterea & totus homo debilis redditur,
quia corpus non alitur, unde longus morbus efficitur,
καταλιωτός dictus, Latine ventricularis dici potest
C ob concoquentis caloris imbecillitatem, frigulque
ventriculi: quum liquefcit quidem a calore alimen-
tum, sed non concoquit calor, neque in succum
proprium vertit, semicoctum imperfectumque re-
linquens, quum perfectionem assequi non possit:
id verò concoctione destitutum ad pravam com-
mutatur & colore, & odore, & consistentia. albus
est enim bile privatus color: olida excernuntur &
lutulenta: liquida & inconsistens ob profligatam a-
ctionem substantia est, virtutem modo atque prin-
cipium coctionis præ se ferens. hac de causa venter
flatuosus est, ructus affidui, tetri odoris. quod si
deorsum penetrent, strident intestina, flatus erum-
punt asperi, humidi, argillofi. videtur autem ipsis
tanquam humidum quoddam effluere. dolor ventri-
culi gravis est, aut subinde punctiones referens:
D gracilis verò & emaciatus homo redditur, pallidus,
iners, nihil ex negotiis usitatis valenter efficiens:
sed quum ambulat, membra labascunt, tempo-
rum venæ exertæ sunt. siquidem ob alimenti pe-
nuriâ tempora habent concava, atque in omni
corpore venæ insignes apparent. non modo enim
morbus iste non concoquit, verum statim neque
in molem corporis distribuit. nam haud solum
concoctionis, sed etiam digestionis vitium mihi
esse videtur. porro si in incremento morbus sit, ma-
terias ab omni corpore in ventriculum rursus ad-
ducit: tunc ea jam est corporis eliquatio, os est
E aridum, superficies squalida, nihil sudant: ven-
tricus nonnunquam ut ab ardenti carbone per-
uritur, aliàs tanquam a ² crystallo congelia-
tur. interdum verò sanguis in extremo vitæ disci-
mine constitutis in dejectionibus flavus defluxit,
purus, non permixtus: ut venæ ostiolum patefa-
ctum esse videatur. acredo namque venas exedit. lon-
gissimum & difficulter curabile vitium est. etenim
si absque manifesta causa desiisse videtur, iterum
invadit, ubi & ex levi errore jam denuo suboritur.
per circuitum igitur morbus iste revertitur. se-
nibus hoc malum familiare est, & mulieribus
magis

men obtinent. sed Græcis una voce βδισμα vel βδισμὸν
dicitur. Petit. ^k Διεκτέοντος Henisch. rep. in MS. ^l Βα-
δίῃ Henisch. ^m Αναφορῇ idem quod Ἀνάδοσις i. digestio:
πψις enim coctionem significat. Petit. ⁿ Αὐξήσει Heni-
sch. ^o Ἐξει Henisch. ^p Ἐπ' Henisch. & Goupyl. rep. in
MS. ^q Ψυχροστέγδης Henisch. Crassus videtur legisse Ψυ-
χροπαγῆς: quod magis convenit χροστέγδης, quo nomine
Græci Glaciem vocant. præterea ψυχροστέγδης non repe-
ritur, sed ψυχροπαγῆς. Petit. ^r Κυμαδαλοῖσι Henisch. & Gou-
pyl. repp. in MS.

¹ Inusitatum cibum Henisch. ² A glacie Petit. emend.

μᾶλλον, ἢ αἰσθῆσαι. παιδοῖσι δὲ ἀσθενέστατα μὲν ζυγνύει, ἐφ' ἡμέρῳ ἀκρασίῃ τροφῆς. ἀλλ' ὁ καὶ κίλινος κύτει ἢ νύκτι. πικρὰ δὲ τὸ γένος, τῶν ἄλλων ὠρέων μᾶλλον μετώπων δαΐτερον, χειμῶν δὲ ὁ ψυχρότατος, καὶ ἂν ἀγγεῖ σέβει τὸ θερμὸν ἢ κη. ὅππῃ χειρὶν ἢ νύκτι, καὶ ἡδὲ, καὶ δυσεντερία, καὶ λειεντερία πικρὰται. ἀλλὰ καὶ χανδὸν ψυχροποσίη κατὰ ζυγνύει πῶν νύκτι.

Κ Ε Φ Α Λ Η η.

Περὶ Κωλικῶν.

Κωλικὸν δὲ κτείνονται εἰλεῶ καὶ σφόδρῳ ὀξέως. πάντες μὲν ἐν αἵματι μυρία ἔχουσι τῆς ἀσθενείας σημεῖα, βάρῃ μὲν ἐπὶ ἀσπίδι, ἐνθάδε τὸ πάθος. μάλιστα δὲ κραινὴ, ὅκνη πηλὺς νωθές, ἀπόστοι, ἰσχνὸι, ἀγρυπνοὶ, οἰδαλέοι περὶ σπῆναι καὶ μὲν περὶ τῷ σπληνὶ νοσήντων, μελέγχλωροι, λευκώχλωροι δὲ, ὁκνοῦντες ἢ παπ, ζυμπαίειν τῶν ἀγγεῶν σπλάγχων. καὶ δὲ περὶ σπῆναι τροφῆν, καὶ ὅππῃ σμικρῇ καὶ ἀφύσῳ κατὰ φύσιν, καὶ περὶ μίαν μὲν ἐς ἀσπίναν, ἂν ἀδύεξοι δὲ φύσιν, ἐρυγὰ τε ἀνω βίβλιναι, ἀτὰρ καὶ αἰδὲ ἀτελέες. καὶ δὲ περὶ πύση βία, φύσιν βρομώδεις μὲν αἱ ἀνω, καὶ ὀξυρεγμώδεις περὶ καὶ κύστις ζυμπαίει πῶν, καὶ ἰσχνὴ, τρεῖσι δὲ ἀλλὰ αἱ ἀνω. θωμά δὲ τούτων μέζον, ἐς ὅρας καὶ κρεμασθῆρας ἀδόκητον ἀλγος ὅππῃ πολλὰς τῶν ἰσχνῶν ἡδὲ ἢ ζυμπαίειν λήθῃ. καὶ γὰρ καὶ ἐξέταμόν κατε, τὰς κρεμασθῆρας, ὡς ἰδίῳ ἔχοντας αἰτίαν. ἀλλὰ γὰρ καὶ τρεῖσι δὲ αἱ ἀνω ἀλλὰ γίνονται δὲ καὶ ἀπόστοι τοῦδε νοῦσι, ἀποσπῆσαι μὲν καὶ ἑλκεα σὺν δὴθεα. ὕδριοι δὲ καὶ φθίσεις, αἰσθῆσαι. ὅππῃ γὰρ ψύξι καὶ χυμοῖσι παχέσι καὶ φλέγμασι πολλὰ καλλώδεις ζυγνύει ἢ νοῦσι. ἀτὰρ καὶ ἡλικίῃ καὶ ὥρῃ. ψυχρῇ ὅππῃ καὶ ὥρῃ, καὶ καίματι καρτερῶ.

Κ Ε Φ Α Λ Η θ.

Περὶ Δυσεντερίας.

Εντέρων τὰ μὲν ἀνω λεπτὰ καὶ χολώδεα μέσφι τῇ τυφλοῦ, καὶ χολώδες ὅππῃ καὶ ἀπὸ τούτων τὰ κατὰ παχέα καὶ σαρκώδεα μέσφι τῆς δέχνης τῇ δὲ ἐντέρου. ἐγγίγνεται δὲ ἐν αἵματι ἑλκεα. δυσεντερία δὲ τῶνδε τῶν ἑλκεῶν, αἱ ἰδέαι. ἀλλὰ τὰ ποικίλα ἔασι αἱ νοῦσι. τὰ μὲν γὰρ ὅππῃ πολλὰς ξείας ἐνπερα, ἀναδορῶν μόνον πιδύματα, καὶ ἐστὶν αἰσινέα. ἀτὰρ δὲ αἰσινέστερα πολλὰ, καὶ τὰ κατὰ ἢ τὰ πάση. ἂν ἄλλῃ δὲ εἰ σμικρῶ μὲν ἐπὶ βαθύτερα τὰ ἑλκεα, σὺν δὴθεα δὲ καὶ τὰδε. ἀλλὰ βαθέα καὶ ἔχουσιν αἵματι, ἀλλ' ἐσθίονα, ἂν ἀδυνάδεα, ἢ ἐρποντα, καὶ ὅππῃ φακελίζοντα, θανατώδεα. ἀτὰρ καὶ φλεβία ὅππῃ

A magis quam viris. pueris autem ventris effluvium assiduum est, ob quotidianam cibi intemperantiam. sed non ventriculi debilitate morbus advenit. ex anni temporibus ætas hoc malum sæpius affert, secundo autumnus: deinde hyems frigidissima, si proximè ad extinctionem calor deveniat. diuturnum quoque morbum & affectus iste, & difficultas & lævitas intestinorum consequuntur. verum & largissimus frigida potus interdum hanc labem progenit.

CAPUT OCTAVUM.

De Colicis id est Intestini plenioris morbo laborantibus.

B Colici sane volvulo & stropho, id est torminibus celeriter necantur. longè plurimæ sunt hujusce morbi causæ. signa verò hæc sunt: gravitas in jejuniis, ubi affectus maximè urget: pigritia multa adest, tardi sunt, cibos refugiunt, graciles, vigiles, facie tumidi. quod si prope splenem ægrotet colon, id est laxius intestinum, colorem habent nigrum cum viridi mixtum: album verò cum viridi, si prope jecur. ab his enim proximis visceribus malum communicatur. si autem cibum acceperint quantumvis paucum, & flatu vacantem, mirum in modum tumulantur, & difflandi quidem cupiditas eos incescit, sed inferius exitus intercluditur: superius vero ructus violenter tentati, neque ipsi finem assequuntur. si qua verò parte flatu vi erumpunt, virosi planè odoris sunt, sursum petentes, & acidos ructus excitantes. renes & vesica in partem hujus doloris adducuntur: & urina cohibetur. istis alia pro aliis accedunt. miraculum autem his majus est, quod in testes & cremasteras, id est suspensores, inopinatus dolor invadit. non paucis medicorum hæc morbi communicatio in occulto est: siquidem nonnunquam & suspensores exsecuerunt, propriam morbi causam eos continere opinati. quocirca & his pro aliis alia fiunt. ab hoc quoque vitio alia prodeunt, abscessus & ulcera non mitia, aqua inter cutem & phthipsis, morbi insanabiles: nam a frigore & crassis humoribus, & longè glutinosa pituita propositi intestini dolor exoritur, quin etiam & ætate & tempore, & regione frigida, & aspera hyeme provenit.

CAPUT NONUM.

De Dysenteria id est Difficultate Intestinorum.

E Superiora intestina ad cæcum usque tenuia sunt, & χολώδεα, id est biliosa, atque inde Græcè χολώδες nominantur. post hæc inferiora, usque ad intestini recti initium crassa & carnosæ sunt. in omnibus ulcera fiunt. dysenteria verò est horum ulcerum species: idcirco & varii existunt morbi. aliqua enim superficie tenuis intestina radunt, excoriationem tantum facientia, & innoxia sunt: sed longe innocentiora, si in inferioribus intestinis consistant. alia paulò etiam profundiora ulcera; verum neque hæc immitia sunt. alia profunda, non uno loco manentia, sed exedentia, glandulosa, serpentia, & sphacelum inferentia, mortifera sunt. venulæ quoque

H 2

in

F Non ventriculi tergoribus Petitus legit in versione Crassi. verum nobis non constat. nam legimus in ventriculi debilitate. melior tamen hæc versio, sed non ipsius ventriculi corporis morbus est, Petito videtur. & tunc κατὰ id, quod Græcis ὕπερ, significat. (Quando quis se a cibis abstinet) Henisch. inserit. Morbus Henisch.

Tom. I.

^a Ἀγγε Henisch. ^b Αἰδύεξοι Henisch. rep. in MS. ^c Μαύρμα Henisch. rep. in MS. ^d Ἀλλὰ ἀνω ἀνω Henisch. rep. in MS. ^e Πολλὰς Petit. emend. ^f ὥρῃ Henisch. rep. in MS. ^g Χολώδες Henisch. rep. in MS. ^h Supple ἑλκεα Petit. ⁱ Ἀλλὰ cum i subscripto (est enim adverbium) Petit. emend. ^k ὀδυώδεια, dolentia Petit. emend. ^l Ἐρπον. π. &c. Henisch.

Ἰππὶ τῇσι νομήσι γίνονται^a παύσας, ἐν τε τοῖσι ἔλκεσι ἑστέρας αἰμορραγίας^b τὸ μέζον. ἄλλο εἶδος ἔλκεων, ὀχθώδεα, τρηχέα, ἀνώμαλα, τυλαίνια, ὡς ἐν ξύλῳ ὄζον εἰσπομπή. ^c δυσσυχέα τὰδε. ἔτε γὰρ ὠτειλῶν ῥηϊδίως ἰσχύ. ῥηϊτέρον τε γὰρ λύνονται. αἰπὰν δὲ δυσεντερίας μυρία, Ἰππικαίροι δὲ, ἀπεψία, ψύξεις συνεχείες, δριμέων πρόσαισις, ^d μυτιωτῶν, κρομμύς αἰπός, ^e σκορόδα, κρεῶν παλαιῶν, δριμέων ἐδωδή. ἐφ' οἷσι ἀπεψία, ὑγρὸν ἀήδες, ^f κυκῶν, ἢ ^g ῥυτέων πόμα, ἢ ^h οἷα κατὰ χῶρην ἐκείνην αἰπὴ οἷα γίνονται διψέου ἄλκεα. ἀτὰρ καὶ πληγὴ, καὶ ψύξις, καὶ ψυχροποσία, πικτεσι ἔλκεα. αἱ δὲ ἐκκρίσιες καὶ τὰ ξυεῶντα τοῖσι ἔλκεσι ἔπερα καὶ ἔπερα, ἐπ' ἄλλοισι καὶ ἄλλοισι. ἡ μὲν γὰρ Ἰπποκλῆς ἐπὶ, ἀνώθεν μὲν λεπτά, χολώδεα, ἀνοσμα, πλὴν ὀκόςον ἀπ' ἐντέρων. τὰ δὲ δὸτὸ τῆς νήσιου, κατὰκορέα μᾶλλον, κροκοειδέα, κακώδεα. τὰ δὲ, καὶ ξυὴ τῇ τροφῇ λελυμμένα μὲν, ἀλλὰ τρηχέα. ἄλλοτε κακώδον ἐστὶ, ^k τὰ δὲ ἔλκεα σηπεδῶν ἄλλοτε δὲ ἰσχύ, ὡς δὸτὸ σκυβάλων μένον ἢ ὀσμὴ δὸτὸ δὲ τῶν κάτω Ἰππὶ τοῖσι ἔλκεσι, ὑδατώδεα, λεπτά, ἀνοσμα. ἡ δὲ ἐπὶ μᾶλλον βαθέα, ἰχωροειδέα, ὑπερυθρα, οἰνώδεα. ἢ ὅπως κρεῶν πλύμα. ἄλλοτε μὲν ἰδίη τὰδε, ἄλλοτε δὲ ξυὴ τοῖσι κατέοισι καὶ τὰδε ὑγρὰ λελυμμένα τῶ περιρρόω, ἀχολα, ἀνοσμα. ἢ ξυεῶντα ξηρὰ ἐξίσαι, ὀλιόθηρὰ τῶ περιρρόω. ἡ δὲ μέζω καὶ λειότερα ἢ τὰ ἔλκεα, ἐπὶ μὲν τοῖσι ἀνω, χολώδεα, καὶ ^l ἀφ' ὧν καὶ δι' ὧν ^m ἔρχεται. καὶ γὰρ πλὴν ἐδρῶν δάκνυ. δριμέα γὰρ ἢ χολή, καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἡ ἀφ' ἔλκεου καὶ ἢ χολῇ δὲ πίων ὅπως λίπας. ἐπὶ δὲ τοῖσι βαθυτέροις τοῖσι κάτω, αἰμάλωψ παχὺς σὺν φλέγματι, ⁿ σαρκοειδέα, ἢ κατέα πόμα, ξυσματώδεα ὡς ἀπ' ἐντέρων ^o εἶναι. ἀτὰρ καὶ ὅλα συμμέμικτα μέλκεα. Φέρεται λευκά, παχέα, μυξώδεα, στεπ ξυγκοπέντι ἱμελα ξυὴ τῶ περιρρόω. τὰδε μὲντοι δὸτὸ τῆς ὀθῆς τῆς ὠδμήκεου ἐντέρων. ἄλλοτε δὲ μυξώδεα μένον, ὀδαξώδεα, σμικρά, ερογγύλα, δακνώδεα, ἐξαναείσας ^p πυκινὰς, καὶ περὶ μίλῳ ξυὴ ἡδονῇ ^q ποιόμην. ἐκκρίσιος δὲ κατέα σμικράς ^r τεινασμός τῆς δὲ ἢ ἐπικλησις. δὸτὸ δὲ τῆς ^s κωφῆς φέρονται καὶ σάρκες ἐξέρυθροι καὶ μεγάλα, παειγραφήν πολλὸν μέζονα ἔχουσι. βαθέα γίνονται τὰ ἔλκεα, καὶ αἷμα παχὺ, τρυγῶδες. τὰδε κατέα τῶν παύσας

A in hisce ulcerum passionibus circumrosæ apparent & in his ulceribus stillationes sanguinis largiores cernuntur. alia est species ulcerum, quæ oris tumentibus aspera sunt, inæqualia, callosa, ut in ligno ¹ gemmam dicimus. id genus ulcera vix medicabilia sunt. neque enim cicatricem facile contrahunt, & facilius aperiuntur. dysenteriae causæ plurimæ sunt: principes autem cruditates, refrigerationes assidue, acrium ciborum assumptio, obsonii quod *μυτιωτῶν* vocatur, *Latini moretum dicerent*, cepæ ipsius, allii, carniū vetustarum, acrium esus: a quibus postea cruditas supervenit. super hæc humidum aliquod inusitatum, ut mixtura illa, quæ *κυκῶν* dicitur. aut potio *ryteon* ² appellata. aut qualia in singulis regionibus loco vini fiunt contra sitim remedia. plaga præterea, & refrigeratio, & frigida potus intestina exulcerant. excrementa verò, & quæ cum ulceribus sunt, alia atque alia in aliis atque aliis reperiuntur. nam si in superficie sint, ex superioribus quidem tenuia, biliosa, inodora, præter eum, qui ab intestinis fit, odorem: jejuni autem intestini excrementa, puriora, crocea, mali odoris: aliqua verò & cum alimento liquato quidem, sed aspero exeunt. at modò gravis odor ab ulcerum putredine fit, modò ut a solo stercore provenit. ab inferiorum autem intestinorum ulceribus aquosa, tenuia, sine odore feruntur. si profundiora ulcera sint, faniosa effluunt, subrubida, vinosa, aut instar aquæ in qua caro lota sit: & hæc modò sola, modò cum stercore. hocque liquidum est circumfuso humore dissolutum, non infectum bile, inodorum: aut compactum, siccumque, sed ob humorem circumfluentem lubricum dejicitur. cæterum si majora lævioraque ulcera sint, & in superioribus intestinis, eorum ratione a quibus & per quæ transeunt, biliosa effunduntur. sedem enim vellicant: nam bilis acris est, eoque magis si ab ulceribus effluat. bilis verò & instar unguinis pinguis est. ex profundioribus autem ulceribus, sed inferioribus cruenta manant, crassa, pituitosa, carnosa, non valde pinguis, ramentosa: utpote quæ ab intestinis abstrahantur. quin etiam & integræ intestinorum partes commixtæ sunt. excernuntur quoque & albida, crassa, mucosa, adipis concisæ similia, humore circumfusa: hæc utique a recto oblongo intestino feruntur. nonnunquam sanè mucosa tantum, vellicantia, parva, teretia, mordaciaque egeruntur, crebrò surgere cogentia, & dejiciendi cupiditatem cum voluptate afferentia: sed quæ dejiciuntur valde pauca sunt. tenemus huic vitio nomen est. ³ a cæco autem carnes longè rubicundæ & grandes excernuntur, circumscriptiōnem multò majorem habentes: in ipso enim ⁴ majora fiunt ulcera, cruor etiam crassus, fæculentusque emanat: & hæc omnia multo quam ante

^a Περιρροω *Henisch*. rep. in MS. ^b Τὸ μέζον *Petit*. rep. in MS. *Mentel*. an τὰ μέζονα, supple, ἐστὶ, quæ ulcera majora sunt: (τὰ pro α; ut sape apud Iones) *Petit*. hæret. ^c Δυσσυχέα *Henisch*. rep. in MS. *δυσσυχέα*, difficulter curabilia *Petit*. emend. ^d *Μυτιωτῶν* *Henisch*. *μυτιωτῶν* intriti genus est ex allio confectum acerrimi saporis. rectè *Crassus* moretum vertit. *Plantus* *Alliatum* (quod & mortarium dicitur apud *Donatum*) *Dioscorides* propriè intritum vocat, & ex allio & nigra oliva confici solitum tradit lib. 2. cap. *περὶ σκορόδα*. *Petit*. ^e *Σκορόδα* *Henisch*. rep. in MS. ^f *Παρά τὸ κυκῶν* vel *κυκῶν* miscere. Latine *Cocetum* dicitur, *Galenus* mixturam cibi & potus esse dicit. vimque calefaciendi atque ex rebus calidis constitisse, ex ejus verbis patet. communis parandi modus est ex vino cum farina. plura vide apud *Foësiū* ad *Hipp.* lib. 6. epid. Sect. 6. Sent. 7. *Petit*. ^g *ῤυτέων* *Henisch*. rep. in MS. *ῤυτέων* *Goupyl.* & *Petit*. emend. *ῤυτέων* vel *ῤυτέων* vel *ῤυτέων* (sic enim nuncupatum legit *Petit*) sunt juxta *Snidam* vinacei, qui ex uvis pressis supersunt, quas flocces *prisci* Romani appellabant. varii sunt modi bryti parandi ut ex *Athenæo* patet. *Petit*. ^h *οἷα* *Henisch*. rep. in MS. ⁱ *Ἐντέρων* *Henisch*. rep. in MS. ^k *Locus mutilus*, ita supplendus:

τὰ δὲ ἔλκεα σηπεδῶν ἰσχύ. ἄλλοτε δὲ ἰσχύ. *Sententia autem hujusmodi est*: alias gravcolens est, (supple διαχόρημα feces) & tunc putredo ulcera occupat. alias non occupat. vel sic. τὰ δὲ ἔλκεα σηπεδῶν ἰσχύ. ἄλλοτε δὲ ἰσχύ, ὡς δὸτὸ σκυβάλων μένον ἢ ὀσμὴ. verbum ἰσχύ referendo ad ὀσμὴ odor habet. id est se habet. *Petit*. emend. ¹ Refer ad τοῖσι ἀνω. per ἀφ' ὧν duodenum intelligendum est, cui meatus biliaris insertus. per δι' ὧν reliqua tenuia intestina *Petit*. ^m *Ἐρξῆς* *Henisch*. ⁿ Quod signum est profundæ exulcerationis intestinorum, quodque Hippocrati lethale lib. 4. aph. 26. habetur. *Petit*. ^o *Εἰς* *Henisch*. ^p *Πυκνὰς* *Henisch*. ^q *Ποιόμην* *Henisch*. ^r *Τεινασμός* *Henisch*. & *Goupyl.* repp. in MS. ^s *Κωφῆς* *Henisch*. & *Petit*. repp. in MS. *ἀφ' ὧν* *Petit*. emend. nam nusquam *κωφῆς* pro *τυφλῶς* legitur.

¹ Nodum *Petit*. emend. ὄζον enim est nodus, item ramus a nodo prodiens. licet autem & gemma a nodo erumpit, non tamen ὄζον appellari solet, sed voce metaphoricā, ὀφθαλμός, oculus: unde inoculare arbores, gemmas inferere. *Petit*. ² Potius *Bryteon* ut in lib. 1. cap. 9. quæ potio ex vinaceis conficitur. *Henisch*. ³ A colo *Petit*. emend. ⁴ Profunda *Henisch*.

θεν μάλλον. ἐπὶ ἣ ἐρπη καὶ ἐοδίη τὰ ἔλκεα, καὶ ἰσχηται μὴδ' αὖ ἐπὶ ἄ μὴδεν, ἀνώθεν μὲν πρὸς τοῖσι χολώδεσι τοῖσι κατὰ κρέσι, κροκώδεα, καὶ ἑπαφρα, τρυγίζοντα, καὶ μέλανα, ἰσχυαίδεα, πρᾶσπειδεα, παχύτερα τῶν πρᾶσθεν, κακώδεα, ὅπως ἡ σιπεδῶν Διαχωρέει. τροφή νῦν ἀπεπότερη, ὡς ὑπὸ ὀδόντων λάβρων τετριμμένη μὲνον· ἢν ἣ τὰ κάτω ἀνεοδίηται, αἱμάλωπες μέλανες, πικρία, σαρκωδεα, ἐξέρυθρα, ὁμομώδεα, ἄλλοτε μὲν μέλανα, ὁ παντοίως ποικίλα, κακοδμα, ἢ φορητά, ἀφέςιες τῶν ὑγρῶν ἀβέλητοι. ἢ ἀπελύθη κατὰ καὶ εὐμηκες ἀκρετον κατὰ ὁ πλεῖνα, ὅπως ὑγρὸς τὸ ἔντερον, καὶ δὲ παρέρχεν ἢ ἀμφὶ ἔντερον τοῖσι ἀγνοῦσι τὴν πρήγματος. πῶς ἐστὶ τοιόνδε. τῶν ἐντέρων ὅπως τῆς κοιλίας, χιτῶνες ἑασι δοιοί. ἀπὸ καὶ ἀλλήλοισι ὁππᾶλμοισι οἶδε λοξοί. ἢν ἐν ἡ διπλῶν λυθῇ, ὁ μὲν ἐντὸς χιτῶν δόσας ἐς μέγας, ἐξω χωρέει. ὁ δὲ ἐκτὸς, μίμη μὲν, καὶ σαρκώπη, καὶ ἐπωτειλῆται, καὶ ἀλθαζόνται, καὶ ζώσι ἀσινέες. πᾶσι ἣ τὸ κάτω μὲνον, αἰτή ἣ τὴν χιτῶνων τὸ σαρκωδέες. ἢν ἣ αἷμα δόσας ἀγγεία φέρη) ξανθόν, ἢ μέλαν, καθαρὸν ῥέει, ἀμιγρὸς τροφῆς, ἢ σκυβάλων ἀτερ. ἢ εἰ ἣ ὁππᾶν ὁππᾶν τοῖσι πλάταισι δόσας ἢν ἐκ. ὁμομώδεα) ἢ ἢν ψυχθῇ. ἐδὲ γὰρ ἡ πῆσι αἱματὶ ἐκκρίσις τῶν ἢ ῥοίω πολλῶν ξυπνῶματι μέζον τῆς πρᾶσπειδεα) ἢ φαντασίη τῆς ἐκκρίσις. γίνεταί κατὰ καὶ ἐν κώλῳ πύξ δόσας, ἐδὲν πῆ ἄλλων τῶν ἐντὸς ἐλκεῶν ἢ ξυνοπρᾶσπειδεα. ἢ γὰρ τὰ σημεῖα καὶ τὸ πύον καὶ ἢ ἄλγεῖς τὸ ἐλκεῶν, ἢ ὡυτή. ἢ ἢ ἐκκρίσις σκληρὰ τῶν σαρκωδέων ἐὼσι τετριμμένα πρήξις σώμασι ἢν ἐλαγ, ἢ δόσας ἢ ὁ δὲ τῶν τρόπος. ῥέει κατὰ πολλὸν ἀπὸ τῆς κώλῃ ὕδατος, δυσεντερῶδεα τῶν. ὕδρωπος πῶς μὲν ἐρρύπατο. τὰ μὲν ἔλκεα, ὡς ἐπὶ εἰπεῖν, τὰ ἐν τοῖσι ἐντέροις, τοιαῦτα ἀπὸ ἢν καὶ ἢ τῶνδε ἰδέη, καὶ ἀπὸ τῶνδε ἐκκρίσις, ὁχρῶς ἔλεξα. φράζω ἢ καὶ τὰ ξυνοπρᾶ ἐκκρίσις τὸ νοσεύοντων, ἢντε δὴνδεα, ἢντε σινερα ἢ τὰ ἔλκεα. ἀθρόον μὲν ἐν εἰρήδῳ, ἢν ὁππᾶν ἀναδρῆ, ἢντε ἄνω, ἢντε κάτω ἐν, ἀπυροί, ἀπυροί, ὁρῶσας ὑγρᾶζομῆμοι, σμικρῆσι τῆσι διαίτησι ἑτεροίως. ἢν δὲ ἔλκεος ἐγγένη), ὁππᾶν μὲν τοῖσι ἄνω, ῥόφῳ δακνῶνδε, ὁρῶν, ὡς δὲ χολῆς θερμῆς σμικρῆς, ἐμπυοί ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε τὸ δὲ πλεόν, ἐμπυον. ἢ πῆσις ἢντελέες, ὁκ ἀποσιτοί. ἢν ἣ τοῖσι κάτω ἔλκεα γένη), πολλόν ἢ ἀσινέερα τῶν ἄνω καὶ γὰρ τὰ ἔντερα πολλόν πῆ μάλλον τῶν ἄλλων σαρκωδέα. ἢν ἣ κοίλα καὶ ἀνεοδίηται ἐς τὰ ἄνω γένη), πυρετοὶ ὀξέες, ἀλαμπές, ἐν τοῖσι πλάγχθοις ὑποδρῶμοι, πρᾶψυξίς, δόσιτις, ἀγρυπνίη ἐρυγαὶ κακώδεες, ναυτή, χαλῆ, ἐμετοί, σκοτοδίη ἢν ἣ πολλή μὲν ἢ φορή, χολωδεσέρων ἢ γίγηται, ὁππᾶν ῥόφοι, καὶ ἄλλοι πόνοι μάλλον ποτὶ, καὶ ἐκλύσις διωάμιος, ὑπολύσις γυνάτων, καυσώδεες, διβαλέσι, ἀσώδεες, ναυτή μελάνων, γλῶσσα ξηρή, σφυγμοὶ μικροί, ἀπυροί. ἢ τῶν ἀδελφῶν, ὁχρῶς ἐπὶ τοῖσι κακωδεσὶ ἔλκεσι ἔλεξα τὰ θανατώδεα. καρδιώσας μεσφὶ λειποθυμίας μετεξέ-

A ante dicta facilius olent. cæterum postquam serpunt & exedunt ulcera, & nullo remedio ullo in loco coërceri possunt, a superioribus quidem non solum exquisitè biliosa, sed & crocina, spumea, facem vini referentia, & nigra, isatidis & porri succum repræsentantia, antedictis crassiora, atque instar putredinis graveolentia dejiciuntur. alimentum nunc minus concoctum est, solum ut a dentibus voracius contritum. at si inferiora intestina ulceribus erodentur, guttæ cruoris atræ, crassa, carnosâ, rubida, grumosa, nonnunquam nigra, multis modis variantia, olida, non ferenda per sedem, expelluntur: humiditatumque exitus involuntarii fiunt. nonnunquam oblongum quiddam in pluribus non discretum, instar sani intestini dejicitur: & ignaris rei suspicionem præbuit intestini. at negotium ita se habet. intestinorum tunicæ perinde ac ventriculi geminæ sunt, & altera alteri oblique superinjecta est. igitur quum earum connexio dissolvitur, interior tunica secundum longitudinem abfistens foras egreditur: exterior sola intus remanet, & carnosâ efficitur, & cicatrice solidatur: sanescuntque homines, & noxâ soluti vivunt. id verò inferius intestinum solum patitur. in causa est tunicarum carnosâ substantia. quod si ex quopiam vasculo cruor emanet flavus, aut niger; purus, non cum cibo aut stercore mixtus effunditur: verum concretum quiddam latis araneolis simile extenditur. in grumum enim, quum refrigit, obduratur: neque sanguinem excretum esse credideris. ob forum autem multum cum spiritu major quam pro effectu est excretionis apparentia. interdum & in pleniori intestino purulentus abscessus efficitur, nulla novitate ab aliis internis ulceribus differens. etenim signa & pus & ulcerum medicatio, penitus eadem sunt. si res duræ, carnosæ, contritis asperisque corporibus similes excernantur, abscessus non benigni moris significatur. nonnunquam ex laxo intestino aqua multa dysenterici modo profluit, idque plurimos ab hydropico morbo liberavit. ulcera quidem intestinorum (ut paucis dixerim) hujusmodi sunt. cæterum & ipsorum formæ, & ab ipsis purgamenta tot sunt, quot supra comprehendimus. quæ singulis quoque ægrotantibus accidunt, explicabimus; seu placida, seu noxia ulcera sint. itaque collectim dictum esto, si exulceratio superficie tenuis fuerit five suprâ, five infrâ, febrem non habent, nec dolorem: ac sine decubitu tenui victus ratione diversis modis sanescunt, sin ulcus altius descenderit, in superioribus quidem mordacia tormina & acria sunt tanquam a pauca calida bile. aliis atque aliis temporibus suppurant intestina: plerumque verò suppurant, aut coctiones dimidiatæ sunt, cibos tamen non horrent. si inferiora ulcerata sint, longe superioribus sunt salubriora. hæc enim humiliora intestina multò carnosiora sunt aliis: sin cava & depascentia ulcera in superioribus grassentur, febres acutæ concitantur, non emicantes, in visceribus demersæ, extrema refrigerantur, cibis fastiditur, vigilia adest, ructus malè olent, nauseabundi sunt, bilis vomitus, vertigo. quumque multa expelluntur (ea verò biliosiora sunt) tormina, atque alii dolores magis perseverant. His accedit virium consumptio, genuumque resolutio: ardore æstuant, sitibundi sunt & anxii, atra per nauseam rejiciunt, lingua est arida, pulsus pusilli, debiles. atque his germana sunt quotquot de perniciosis ulceribus mortifera exposui. oris etiam ventriculi dolore usque ad animæ deliquium torquentur. quidam

H 3

dam

^a Μηδεν Henisch. rep. in MS. ^b ὁμομώδεα Henisch. rep. in MS. ^c παντοίως Henisch. rep. in MS. ^d Hæc observatio rara est & singularis. Petit. ^e πλάγχθια Henisch. rep. in MS. ^f Ἀμφὶ ἐντέροις τοῖσι ἀγνοῦσι τὸ πρήγμα Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ^g Εἰδὲ aliquando

fortasse scriptum fuit. Petit. ^h ὁμομώδεα) καὶ ἢ Henisch. Goupyl. & Petit. repp. in MS. ⁱ ξυνοπρᾶσπειδεα Henisch. ^k πύον Henisch. ^l καὶ ἄλγεῖς Henisch. ^m ἐκκρίσις Henisch. rep. in MS. ⁿ τῶν Henisch. rep. in MS.

πεξέτεροι ἢ, ἔδὲ ἐς ἀνάγκησιν ἐπιπληρόμεσθαι· ἀλλ' ὅτως ἐξέθανον· ταῖς δὲ ταῖς δεινὰς ζυνὰ καὶ τῇσι ἀπὸ τῶν κάτω ἐντέρων διαβρώσεσι· ἣν νέμεται μὲν τὰ ἔλκεα, ἀρχεῖτο ἢ ἡ φροῆ· πλὴν ὅσον οἱ σφόροι καὶ οἱ πόνοι ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν κάτω, ἐνθα τὰ ἔλκεα· ἰδέαι ἢ αἰδὲ τῶν ἐκκρίσεων, ὁκοίας ἐλεῖα. ἣν ἢ ἐπὶ τοῖσι πρῶτοις μικταῖς ἢ ἀνακωχῇ ἢ εἰς μακρὸν ἢ νομῆς, ἄλλα ἐπ' ἄλλοις ἔλκεα γίνετο, τῶν μὲν πενημοσνίων, ἄλλων ἢ χερυφελίων, ὅπως ἐν θαλάσῃ κύματ'· τοιούτῃ δὲ τῶν ἐλκῶν χῦμα· ἣν ἢ καὶ ποτὲ ἐπαρκέσει μὲν ἡ φύσις, συνασκήσῃ ἢ καὶ ὁ ἡγεῖς, πέπνυται μὲν ἡ νομῆ, καὶ ἡ θανάτον οὐκ ὀρῶδες. σκληρὰ ἢ καὶ ὀχθῶδες μίμνῃ πρὸς ἔντερα, καὶ ὁ τῶνδε ἐς μακρὸν ἢ ἀλγεῖς· αἰμορραγίῃ ἢ ἀπ' ἐντέρων, ἣν μὲν μεγάλῃς φλεβὸς ἢ δέξηται ἐν, ὡς οὐκ ὁ θάνατον. ἔδὲ γὰρ ἔδὲ πλὴν χῶρα, διωπνέει ἔσω ἢ ἐσμάσασθαι. καὶ τῇ ἀλγεῖ θίγειν, ἢ φάρμακον αὐτῷ τῷ ἐλκεῖ προσβάλλειν, καὶ τοὶ καὶ εἰ ἐπὶ τοῖσι ἢ αἰμορραγίῃ φαρμάκω, οὐκ ἀρεκῆς τῇ θανάτῃ ἢ φυγῇ. μετεξέτεροι οὖν μεγάλῃς ἐσχάρῃς ἐκπίπτει, τῇς φλεβὸς τὸ σόμιον ἐς μέσον εὐρύνῃ, εὐτε καὶ θρόμβοι ἐνδὸν ἐγγίγνυντο καὶ μίμνῃσι ἔσω, ἀφύκτο ἢ νῆστο. καὶ ἐν δέχοντο αἰμορραγίῃσι δέχοντο. δὴ δὲ ὡς ἐπίπαν γίνετο, μέλλουσι, εἰ καὶ μὴ πάμπαν εὐσημῶ· ἢ αἴσῃ ζώεσι, ἀπορίῃ, βάρῃ τῇ πόπῃ, ἐνθα ῥήσσει, ἐρύθημα τῇ προσώπῃ, ἣν μηδέκω ῥαγῇ· καὶ μὲν ἢ φλεβὶ νεοῖ· ῥαγῆς ἐν, ὡς ἐπίπαν ἢ μαλθακῇ πάμπαν. ἣν ἢ προσώπῃ ἢ χροῖα, χαλεπώτερον καὶ βεαδύτερον. τοιαῦτα μὲν πρὸς ἐντέροις ἔλκεα γίνετο ἢ θέρει ἢ ὥρῃ, ὁδύτερον φθινοπώρου, ἥσπον ἢ ῥοῖ, ἥκιστε χειμῶν. καὶ διαρροῖαι μὲν παιδίοις καὶ μερακίοις· δυσεντερίῃ ἢ ἀκμάζουσι καὶ νέοις· γῆρας ἢ δυσλγῆς καὶ ἐς ὠτειλὴν χροῖον· τὰ ἢ ἀνεοδιόρμητα γέρουσι, αἰθεῖα· ἀπὸ καὶ αἰμορραγίῃ ζύμφων ἢ γῆρας.

ΚΕΦΑΛΗ .

Περὶ Λειεντερίας.

Ἡ ἐπὶ δυσεντερίῃσι καὶ ἔλκεσι^α πλατέσι καὶ καὶ βαθέσι τῶν ἀνω ἐντέρων ὠτειλαὶ ἐγγίγνυνται πυκναὶ, παχῆαι, σπέρμενοι, πρὸς σιπὰ οὐκ τῶνδε ἐς τὰ κάτω^β διεκτέλ, ὕδα, ἀδιάκριτα τῇ τροφίμῃ· τὸ γὰρ τῶν ἐντέρων ἀραιὸν δι' ἑσπερ ἐς πλὴν ἀνω φροῆν ἢ τροφὴ ἀναίσθη, ἀπέκλεισεν ἢ ὠτειλή. ἀτροφίῃ ἐν τὸν ἀνθρώπον ἰσχύ καὶ ἀρεοίῃ καὶ ἀπότη, ἐπικλινε τὸ πάθος λειεντερίῃ ἰσχύ· τὸ δὲ τῇ ἑλῃ λέγω τῶν ἐντέρων τένονμα. καὶ νῦν μὲν ἐξ ἐλκῶν ἐστὶ ἢ πάθῃ· ἄλλοτε ἢ ἔντερα μὲν ὠτειλὴν οὐκ ἰσχύ· ἔσθῃ ἢ καὶ μελέτη^γ διαρροῖαι ἐκδιόσκει τὰ ἔντερα.

^α ὀμφαλόν Henisch. rep. in MS. ^β ἢ νομῇ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^γ πενημοσνίων Henisch. ^δ θάνατον Henisch. rep. in MS. ^ε αἰδὲ Henisch. rep. in MS. ^ς ἀρεκῆς Henisch. rep. in MS. ^ζ αἰμάσασθαι Henisch. rep. in MS. ^η ῥοῖ Henisch. rep. in MS. ^θ Petitus Crassi versionem, imo & sui ipsius, quæ est, si vena proxime rupta fuerit ut plurimum emollitur omnino, improbat. dicit enim, quorsum molliri venam ruptam dicat, quæ

A dam verò neque ex eo deliquio in pristinum restituti sunt, sed in tali affectu vitam finierunt. hujusmodi calamitates & inferiorum intestinorum corrosionibus communes sunt, si depascantur ulcera. neque eorum depastionem compescere valemus, præterquam quod tormina doloresque sub umbilico inferius, ubi ulcera sunt, percipiuntur. formæ autem excrementorum tales sunt, quales supra posuimus. verum si inter initia, parva ulcera sint, in longumque tempus depastio producatur, alia aliis ulcera superveniunt, aliquibus mitescentibus, aliquibus in summum excrecentibus, quales enim sunt in mari fluctus, talis est in ulceribus tempestas. cæterum si quando natura resistere potens fuerit, simulque & medicus supervenerit depascentia compescitur, mortisque timor removetur: intestina tamen dura, tumida, cicatricosaque remanent, & non nisi longo post tempore sanescunt. verum enimvero quum ab intestinis cruor erumpit, si ex magna vena aut arteria exeat, matura mors advenit. neque enim aut manum intromittere, doloremque attingere, aut medicamentum ipsi ulceri adhibere possumus. quin etiam si medicamento sanguinis profluvium coercetur, non propterea tuta est ac vera mortis evasio. quandoquidem nonnullis magna eschara, id est crusta, decidens, venæ ostium patentius efficit. ubi verò & grumi intus con crescunt, intusque remanent, inevitabilis morbus est. incipientibus igitur sanguinis eruptionibus succurrere oportet. plerumque autem quum futuræ sunt, licet non admodum claris signis, tamen sese indicant. anxietas enim adest, & animi ambiguitas, gravitas in ea parte est quæ rumpitur: & facies rubet, si nondum ruptura facta est. sin autem vena proximè rescissa est, plurimum venter mollior omnino: si satis temporis præterit, difficilior atque tardius solvitur. hujusce qualitatibus sunt intestinorum ulcera. præcipue autem nascuntur æstatis tempore, secundo autumni, minus vere, minime hyeme. pueris quidem & adolescentibus ventris profluvia contingunt: difficultas autem intestinorum, viris & juvenibus. senectæ verò ægrè medicabilis est, & ad ducendam cicatricem longum tempus requirit. at ulcera exedentia senibus inusitata, sanguinis verò profusio senectæ est conveniens.

CAPUT DECIMUM.

De Levitate Intestinorum.

E Si a torminibus & ab latis valdeque profundis superiorum intestinorum ulceribus cicatrices crebræ, crassæ, solidæque contrahantur, stercora ex his deorsum liquida, ab alibi indiscreta prolabantur. intestinorum enim raritas, per quam sursum versus alimonia discurrit, a cicatrice interclusa est. homo igitur nutritionis inopia laborat, & pallor adest & infirmitas. affectus iste qui a cicatrice fit, λειεντερίας cognomen accepit, ἀπὸ τῶν ἐντέρων id est ab intestinis. & nunc quidem a cicatricibus morbus exoritur, alias verò intestina cicatricis expertia sunt: sed consuetudo & exercitatio intestina profluvium pati edocent.

in

contra diligentissime solidari debet? aut quid alvi laxationi cum ruptione venæ? hinc mendum quoddam suspicatur, & ἀλγίστην curatur, sanatur, emend. ἀλγίστην pro ἀλγίστην Ionice unde ἀλγῆς. ^κ τὰ ἐντέροις Henisch. ^λ αἰδὲ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^μ πλατέσι Henisch. ^ν κάτω παχῆς διακτελ Henisch. ^ο ῥοῖ Henisch. rep. in MS. ^π ἰσχύς διαρροῖαι Henisch. & Goupyl. repp. in MS.

εἶδεα· ἀτὰρ καὶ ἀσινέστεροι^a ταύτησι οἱ ξυνή-
 θες· τὸ δ' ἀληθές γεραιτέρησι κακίονες οἱ ἐρυθροί·
 ἦκιστα δ' νεήνιοι οἱ λευκοί. ἀλλ' ὅς τις λευκός, ἢ
 ὀπιμνήνῃ^b καὶ παρσις λευκὴ δριμύεια, καὶ ὁδα-
 ξώδης ἐς ἡδονήν· ὅππῃ δ' τοῖσι καὶ ὑγρὰ λευκὰ,
 παχέῃ^c, γονοειδὲς περικλησις. ποδὲ τὸ εἶδ' ὅ-
 νόρροισιν γυναικείαν ἐλέξαμην. ἔστι δ' τῆς ὑσέρης
 φύξις, ἐνεκὲν ἀκρατῆς τῶν ὑγρῶν γίνεσθαι ἀ-
 τὰς καὶ τὸ αἷμα ἐς χροίον λευκὸν ἀμειβέ. τῆ
 γὰρ πυρὸς σὺν ἰσχύϊ τὸ φοινίσσον. τῷδε τῷ πύ-
 θην καὶ σόμαχ^d νοσέει καὶ ἐμέει φλέγμα ἀ-
 τὰς καὶ ἐντερεῶν ὁμοίῳ^e ἰσχύϊ, εὖτε τῷ λυαί-
 ροισιν νοσέει. γίνεσθαι ἑλκεα καὶ ἐν ὑσέρῃ, πὰ μὲν
 πλατέα, κνησιμώδεα, ἀπερ' ἄλεια, ὅπως ἀνα-
 δορὴ τις ὀπιπολῆς, ἢ πύον παχὺ, ἀνοσμον, ὀ-
 λίγον. εὐήθεα ταῦτε πὰ ἑλκεα· ἄλλα τετάρων βα-
 θύτερα καὶ κακίονα, οἷς πόνοι σμικροί, ἢ πύον ὀ-
 λίγον πλεονέχον μᾶλλον, κάκισμα, ἀλλ' ἐμψὺς δὴ-
 θεα καὶ ταῦτε. λὺ δὲ ὅππῃ μᾶλλον βαθέα γίνε-
 σθαι, καὶ τὰ χεῖλεα τῶν ἑλκεων ἀπηνέα, ἢ
 τετραχέα, ἰσχυρὰ τις κακώδης, καὶ πόν^f τῶν
 περὶ αὐτὸν μέζων· ἀνεοδίει δ' τῷ ὑσέρῳ τὸ ἑλκος·
 ἐξήκει δὲ κατεκτῆ^g ἀπολυθὲν σαρκίον μὴ εἰς ἀπει-
 λῶν ἰὸν μήκιστον· κτείνε^h ποδὲ. χρόνιον γίνεσθαι κάρ-
 πα· ποδὲ καὶ φαρμάκων κυκλήσκει. ὁλέθρια δὲ
 πὰ ἑλκεα, λὺ πρὸς τοῖσι ἀλγος ὀξύνη καὶ ἢ ἀν-
 θρωπος ἀπορῇ. σπινθῶν δ' ἀπὸ τῶν ἑλκεων ῥέει ἔ-
 τε αὐτῇσι φορητῇ, ἀρξαιάνⁱ ψάσσειτε καὶ φαρμά-
 κωσι, καὶ χαλεπαίνε^j πῶς καὶ ἰατρῇ. φλέβες
 δ' ἐν ὑσέρῃ ἐς ὄγκον αἵρονται ζὺν περὶ αὐτὰς τῶν πέ-
 λας· ἔστι δ' πεπνυμένωσι σὺν ἀσθμον τῇ^k ἀφῇ.
 εἰ γὰρ ἄλλως δῆλον· πῦρ δ' καὶ ἀσθ τῆς παντὸς καὶ
 σκληρῆς ζύνεστιν, ἢ ἢ περ τοῖσι θηριώδεσι θανάτω-
 δεα ὄντα ἑλκεα. ἀτὰς καὶ ὀπιπλησιν ἰσχύϊ καρ-
 κίνων· ἀλλ' ὅς τις καρκίνος, ἑλκος μὲν ἑδάμῃ, ὀ-
 γκος δ' σκληρὸς, ἀτέραςμος· ζωπιταίνε^l δ' τῷ
 ὑσέρῳ ὅλῳ, ἀτὰς καὶ ἀλγεια καὶ τὰ ἄλλα
 ὅσα ἐφείκει τὰ αὐτὰ δ' ἀμφὺ τὰ καρκινώδεα,
 καὶ χρόνια, καὶ ὁλέθρια· πολλὸν δ' τὸ ἑλκος τῆς ἀν-
 ελκώτης κακίον, καὶ ὀσμῇ, καὶ πόνοις, καὶ ζῶν,
 καὶ θανάτῳ· ἐξίσταται κατεκτῆς τῆς ἑσθῆς ἢ ὑσέρῃ ὅλῃ,
 καὶ ἐπὶ τοῖσι μηροῖσι τῆς γυναικὸς ἰζάν^m. ἀπὸς ἢ
 συμφορῇ, ἀλλ' ὅς τις ἀσθῆτος ἢ ὑσέρῃ, εἰδὲ ἀγέ-
 νητος ἢ αἰτίῃ. ζυνδίδασιν γὰρ οἱ ὑμενες, οἱ πρὸς
 τὰς λαρόνας, ὅχῃες τῆς ὑσέρης εόντες νευρώδεις·
 οἱ μὲν καὶ πυθμῆρα πρὸς τῷ ὀσφῶⁿ λεπτοί· οἱ
 δ' κατ' αὐχένα ἔνθα καὶ ἔνθα πρὸς τὰς λαρόνας· οἱ
 δ' μάλιστα νευρώδεις, πλατέες ὅπως νεῶς λαίρεα.
 πάντες ἐν ζυνδίδασιν οἶδε, λὺ ἔξω ἢ ὑσέρῃ^o αἰσ-
 ση. κτείνε^p μὲν ἐν τὰ πολλὰ ἐκπῶσις ἦδε. γί-
 νεσθαι γὰρ ἐπὶ ἀμβλυσμῷ καὶ σεισμοῖσι μεγάλωσι καὶ
 βιαιῶ^q πόκω· λὺ δ' μὴ κτείνε, ἐς μακρὸν αἰδὲ
 ζώσιν, ὁρέσθαι τὰ μὴ θητὰ, καὶ πθινέσθαι ἔξω, καὶ
^r καυκαλῶσθαι τῷ ὑσέρῳ· δοκέει δὲ κατεκτῆς τῆς
 διπλῆς τῆς ὑσέρης ὁ ἔνδον ὑπεζωκῶς χι-
 τῶν, εὖτε ἀποσπᾶται τῆς ζυωφεί^s. δοικὴ γὰρ^t αἰ-

A species. quin etiam & ipsis minus noxii sunt usita-
 ti: sed revera senioribus infestiores sunt rubri flu-
 xus: ¹ minimè autem puellis, quibus magis al-
 bi nocent. item altera est albi fluoris species,
 menstrua purgatio, exalbida, acris, & prurigi-
 nem cum voluptate afferens. in istis vero humor al-
 bus crassius, genituræ similis provocatur: hanc
 speciem γονοειδὲς γυναικείαν, id est fluxum seminarium
 muliebrem appellavimus. est autem vulvæ refrigera-
 tio: quamobrem humorum tenax esse non potest.
 quin etiam sanguinem in albidum colorem trans-
 mutat. vim enim ignis rubrificam non habet. id ge-
 nus vitii & stomachus patitur, ideo & pituitam e-
 vomit. simili affectu & intestina laborant, quum
 profluvio, quod diarrhœa vocatur, ægrotant. in
 utero præterea ulcera suboriuntur, aliqua lata,
 puriginosa, tanquam sale inspersa; hæc sunt quæ-
 dam superficiæ excoariatio. pus habent crassum, in-
 odorum, paucum. ulcera huiusmodi mitia sunt.
 his caviores sunt ulcera & deteriora, quibus dolo-
 res parvi accidunt, pus paulò plus. gravius olent:
 nihilominus tamen hæc quoque placida sunt.
² quod si altius penetrent, & labia dura aspera-
 que fuerint, & sanies quædam olida exeat, &
 major sit quam in superioribus dolor, exedit vul-
 vam ulcus, & nonnunquam caruncula quædam se-
 parata egreditur. neque ad cicatricem ulcus id du-
 citur, sed longissimo tempore hominem tollit:
 nam maximè diuturnum est. huiusmodi φαρμάκων
 nuncupatur. nempe mortifera ulcera sunt, si præ-
 ter ipsa dolor exacerbat, & mulier valde contri-
 statur: & res putrida ab ulcere neque ipsis ægro-
 tis tolerabilis emanat, efferaturque manuum at-
 trectatione & medicamentis & quolibet genere
 medelæ exasperatur: venæ autem in utero tur-
 gent, & proximæ simul partes distenduntur. id
 verò perspicacibus Medicis tactu deprehenditur. ne-
 que enim aliter liquet. cæterum ignis & anxietas
 totius & duritia simul, ut in feris ulceribus, in-
 sunt; quæ & ipsa mortifera sunt, nec non & can-
 cri appellationem obtinent. at cancer neutiquam
 ulcus est, sed tumor durus & indomitus, qui u-
 nà totum uterum distendit: dolores quoque, &
 reliqua omnia, quæ in ulcere insunt, cancerum
 comitantur. hæc eadem vero cancerosa utraque
 sunt, & diuturna, & perniciofa. ulceratus autem
 cancer non ulcerato longè improbius est, & odo-
 re, & doloribus, & vita, & morte. nonnunquam
 integra vulva de sede sua egreditur, & mulieris
 feminibus insidet: incredibilis calamitas. sed ne-
 que inaspectabilis est uterus, neque ingenerabi-
 lis causa. relaxantur enim membranæ ilibus ap-
 pensæ, quæ uteri sunt ligamenta nervosa: quæ
 in fundo sunt juxta lumbos gracilia, quæ in cer-
 vice hinc atque inde juxta ilia, maximè nervo-
 sa, lataque sunt: qualia ³ navigiorum vela cer-
 nuntur. omnes igitur hæ membranæ remittun-
 tur, quum vulva foras procidit. plerumque
 sane hujus exitus mortem affert. accidit enim
 ex abortu & magnis concussionibus, & violen-
 to partu. at si non interficit, diu hæ vitam pro-
 ducunt, non visibilia videntes, extrà alentes u-
 terum atque foventes. videtur autem nonnunquam
 dupliciter uteri interior succingens tunica,
 quando a contiguo divellitur. geminæ namque mem-
 E
 F

verbum hic ad uterum prolapsum, & extra prociduum
 venuste transfert Aretæus, quem misera mulieres
 diu sustinere ac fovere gremio, ut puerum, cogun-
 tur. Petit.

¹ Puellis verò minimè albi nocent. Henisch. ² Si
 vero altiora fiant & ulcerum ora immitia sint & aspe-
 ra, sanies quædam tetri odoris, & major quam an-
 tea dolor existit. exedit autem vulvam ulcus &c. He-
 nisch. ³ Linteum & pellem λαίφω³ propriè significat.
 Petit.

^a Ταυτήσι Henisch. ^b Πάσχει Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ^c πύον Henisch. rep. in MS. ^d πύον Henisch. rep. in MS. ^e ἑλκείων Henisch. ^f Απολυθὲν π Petit. dividit. ^g πῶς Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h εἰς Henisch. rep. in MS. ⁱ ἀσθ Henisch. ^k Corruptus hic locus, cujus restituendi spes in MS. melioribus, ac quos videre nobis contigit. Petit. ^l ὀσφῶν Henisch. ^m Αἰσση Henisch. rep. in MS. ⁿ Βαυκαλῶσαι propriè valet fove-
 vere molliter, atque in somnum cantu componere, quemadmodum nutrices pueros consueverunt. Hoc

^a * αἰσχίαις μέναι ἀπὸ ἀλλοτρίων χιτῶν. ὁ δὲ ἐν ἀφίσταται μὲν καὶ βρύμαλιν, ἅτε καὶ ἐν τρωσμοῦ καὶ βιαίῳ πόνῳ, εὐτε ἐπὶ τῷ χορίῳ προσπέφυκεν αὐτή. ὡς γὰρ πῶς ἐλκεῖ βίη, συνεκπεράσας ὁ τῆς ὑτέρης χιτῶν, ἀλλὰ ὡς μὴ ἐκείνη ἢ γυνή, παλιν ὁρῶς τὸ αὐτὸ συνήθη κατεστῆκεν, ἢ μικρὸν ἔξω φαίνεται σκέπη γὰρ τοῖσι μαρτοῖσι ἢ γυνή. προσπίπτει κατὰ τὸ σῆμα τῆς ὑτέρης μένον μέσφι τῷ αὐχένῳ, ἀλλ' αὖτις εἰσω δύε', ὡς ὁσφραίνεται ἢ ὑτέρη, θυμὸς κακώδεις. ἔλκεα δὲ αὐτέλῳ καὶ ἢ γυνή, ἢ ὁσφραίνεται θυμῶν εὐωδέων. ἀπὸ καὶ χερσὶ μαίης ἀτρέμα εἰσω γέει, ἡσυχῇ περὶ μὲν καὶ χρομῶν περὶ δὲ τοῖσι ὑτέρης μελίγματος.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

Περὶ Ἀρθρίτιδος, καὶ Ἰσχυάδος.

Εὐνὸς μὲν ἀπάντων τῶν ἄρθρων πόνος ἢ ἀρθρίτις· ἀλλὰ ποδῶν μὲν ποδάγρα καλεομένη, ἰσχυάδα ἢ ἰσχυῶν, χειρῶν δὲ χιράδα. ὡς γὰρ μὴν σχεδὸς ἢ ἐπὶ τῇ περὶ αἰτίων ὁ πόνος, ἢ κρύβδην ἢ μελέτησι πολλὸν χρόνον ἢ νῆσος, εὐτε ἐπὶ περὶ αἰτίων ὁ πόνος καὶ ἢ νῆσος ἐξήθη. ἐστὶ δὲ ἀπάντων ἢ ἐξυλλήβδην τῶν νῶν ἢ πάσῃ, ὡς αὖτις τὸ κακὸν ἀπασὶ ὅπλοι· δὲ καὶ ἢ, νεῦρα καὶ δεσμά τῶν ἄρθρων, καὶ ὅσα ἐξ ὁσίων πέφυκε, καὶ ἢ ἐν ὁσίοις ἢ ἐμφύει. θωῦμα δὲ τῶν μέσων. ἢ οὐ πονέει μὲν γὰρ θρίξ, ἐδ' αὖ καὶ τέρμη πῆς ἢ θλίβῃ. ὡς δὲ ἐξ ὠντέων πονῇ, ἐδὲ ἕτερον ἀλγέει τῷδε δυνατώτερον, ἢ σιδηρὰ σφίγγοντα, ἢ δεσμά, ἢ πτρώσκον ξίφος, ἢ καὶ ὅν πῦρ. καὶ γὰρ καὶ πῦρ ἐπαναίρειναι ὡς μεζόνων πόνων ἀνεα καὶ ἢν πάμῃ πῆς αὐτὰ, πονεῦν, ἀμαυρῇ ὁ τῆς τομῆς πόνος σμικρὸν ὑπὸ τῷ μέζονος ἢν ἢ ὅδε κρατῇ, ἢ δὲ σφάλα λάξυ) ὅπλιθισται τῶν πάρος· πάσχει δὲ τῷτο ὁδόντες καὶ ὅσα αἰτίῳ δὲ ἀτρεκέα μὲν ἴσους μῆνοι θεοί, ἢ εὐκῆαν δὲ ἢ ἀνθρώποι. ἐστὶ δὲ ὡς ἔπος εἰπῆν, τοῖονδε. τὸ μὲν κάρτα πυκνὸν ἀναισθητὸν ψαύσιος ἢ τρώσιος, τῷδε ἢ ἀπονὸν ψαύσι ἢ τρώσι. ἄλλος γὰρ τρηχέας ὁ ἐν αἰσθήσει. τὸ δὲ πυκνὸν ἀτρήχυντον. ἢ πῶς ἢ ἀπονὸν τὸ ἢ δραστὸν, εὐαίσθητον, ἢ τρηχύνεται τρώματι. ἀλλ' ἐπὶ ἢ πῶς πυκνὰ ἢ ἐμφύτω θέρμῃ, ἢ αἰσθῆται τῷδε τῇ θέρμῃ. εἰ μὲν ἐσιώδης ἢ δρῶσαι αἰτίῃ εἰσι, οἷον ἢ μάχαιρα ἢ λίθος, τὸ ἐσιώδες τῷ πάσχοντος ἐκ ἀλγέει πυκνὸν γὰρ πῶς φύει. ἢν ἢ τῆς ἐμφύτω θέρμῃς δυσκρασίῃ λάβηται, αἰσθῆται γίνε) τροπή. τούτων ἐξ εὐωτέως πονέει ἢ θέρμῃ, ἐκ τῇ αἰσθῆσιν ἔσθῃ ἐν εἰρεῖ) ἢ ὡς. φύσις ἢ τῆς ἐς μέζω ἢ περὶ σῆς, τὰ ἄλλα. ἢ ἐγκρίμπεται δὲ ἢ δὲ θέρμῃς ἄλλοτε ἐς ἄλλα ἄρθρα, τοῖς μὲν ἐς ἰσχυῶν, καὶ τὰ πολλὰ τῷδε ὅπλιθινι γίγνεται, ἢ ὡς.

^a Asteriscum hic notatum invenimus. verum MSS. nihil juvant. ^b Οἰκίαις Petit. emend. a nomine ὄσας. quod, licet nusquam apud Lexicographos, tamen apud Hipp. reperitur. lib. 7. epid. significat fidem quod ὄσας vel ὄσας i. uterus. Petit. ^c Deest verbum ἔξω φαίνεται) aut quid aliud ejusmodi Petit. ^d Παλιν ὁρῶς ἐς τὸ &c. Henisch. ^e ἢ Petit. emend. ^f ἰσχυῶν ἢ ἰσχυάδα χειρῶν δὲ χιράδα Henisch. rep. in MS. ^g Ἀπάντων μὲν Henisch. ^h Καὶ ὅσα οἷς Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁱ Εὐωτέ Henisch. rep. in MS. ^j Aretæus hic loquitur de nervis & ligamentis, minime de Ossibus, ut alii putant. Petit. ^k Τέρμη hic non simplicem sectionem significat,

A membranæ tantum sunt differentes a tunica. hæc verò abscedit & fluxione, & abortu, & violento partu, quando ipsa secundis inhærescit. nam quum ipsæ vi extrahuntur, simul & uteri tunica extrahitur: verum nisi pereat mulier, revertens eadem tunica utero adamussim connectitur, aut paulum extra prominet. contegit autem feminibus mulier. nonnunquam uteri osculum solum ad cervicem usque procidit, sed rursus intro se recipit, si uterus suffimenta mali odoris olfaciat. ipsumque quoque mulier attrahit, si grata odoramenta nariibus subjiat. quin etiam obstetricis manibus paulatim intro recurrit si placidè & sensim prematur, & prius remedia uteri mitigatoria, quæ Græci ὑτερικά vocant, id est uterina, ei adhibita fuerint.

CAPUT DUODECIMUM.

De Arthritide & Ischiade id est Articulorum & Coxendicis dolore.

Communis omnium articulorum dolor est arthritidis: sed pedum dolorem podagram vocamus: coxendicum ischiada: manuum verò chigram. nempe aut ex tempore dolor est, si aliqua parum durante causa confurgat: aut latenter meditationibus longo tempore contractus est morbus, quum ab exigua occasione dolor & morbus accenduntur. est autem omnium simul nervorum affectus, si auctum malum omnibus ingruat. initio verò nervi, articulorum vincula, & quæcunque ex ossibus exorta sunt & in ossa inferuntur, dolere incipiunt. at istorum magnum est miraculum: non dolent quidem vel minimum, etiam si quis fecet, aut collidat: at si quis ab ipsis doleat, nihil aliud est eis ad dolorem citandum potentius, non ferramenta adstringentia, non vincula, non vulnerans gladius, non exurens ignis. nam & hæc assumuntur tanquam majorum dolorum remedia. quod si quis ipsa dolentia ossa præciderit, sectionis dolor, ut exiguus a majore obscuratur. fin autem iste prævaleat, eos voluptas capit, priorum malorum oblivionem afferens. id sane patiuntur dentes & ossa. causam quidem veram soli Diï noverunt, probabilem vero & apparentem, etiam homines. est autem (ut simpliciter dicam) hujusmodi: quod prædensum est, contactum vulnerationemque non sentit, idcirco & ex tactu vulnerationeque non dolet. dolor enim est res asperasensui, densum autem non exasperabile, ideo quoque est indolens. at rarum bono sensu præditum est, & vulnere exasperatur. cæterum quoniam & densa ingenito calore vivunt, per hunc eundem calorem etiam sentire possunt. siquidem efficiens causa substantialis sit, ut gladius, aut lapis, substantialis patientis corporis pars non dolet: natura enim densa est: sed si caliditatis insitæ intemperatura corripitur, sensus fit permutatio. quumque ipsorum ex se ipsa dolet caliditas, ab interna sensus pulsione excitatur. natura autem in majus excedente, vel ex abundantia dolores proveniunt. at aliàs in alios articulos morbus articularis invadit: quibusdam in coxendices, (eaque parte plerumque claudus remanet)

I & verum eam, qua totus nervus prorsus abscinditur. Petit. ¹ Εὐκῆαν Henisch. ^m Ἀνθρώπους Henisch. rep. in MS. ⁿ Χάσις Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^o Ἀ Henisch. rep. in MS. ^p ὡς Henisch. ^q Ἐγκρίπτει Henisch. rep. in MS. ^r Ἀρθρίαις Henisch. ^s Γίγνεται supple ἀνθρώπων Petit.

¹ Ut grata odoramenta olfaciat. Henisch. ² Et ante mitigatoriis uterinis oblinatur. Henisch. ³ Contractum Henisch.

ἄσκα τέ μέλεα κατέ^a μικρόν, εὐτε οὐδὲ ἐ-
πὶ τὰ μικρὰ φοιτῇ, πόδας τε καὶ χεῖρας.
ἦν γὰρ μεζόνων λάβῃ^b μελέων χωρήσας τὴν νῆ-
σαν δυναμῶν, ἐχ' ὑπερβαίνειν τὰ ὄργανα· ἦν
δὲ ἀπὸ τῆς μικρᾶς ἀρξήται, ἐπὶ αἰθέρας καὶ
ἀδόκητος ἢ εἰςβολή. ^b ἰσχυρὸς μὲν ἀπὸ τοῦ μηροῦ
κατόπιν ἢ ἰσχυρός, ἢ κνήμης, ἢ δὲ χεῖρ. ἄλλοτε ὅ-
στις τῇ κοτύλῃ τὸ ἀλγῆμα φαίνεται, αὐτὸς ἐς γλα-
τὸν ἢ ὀσφυῖ^c ἰκίλη, καὶ πάντα μᾶλλον ἐστὶν ἢ δό-
κησις ἰσχυρὰ· αὐτὰρ καὶ τὰ ἄρθρα ^d ὥδ' ὅπως ἀρχε-
ται· τῆς ποδὸς τὸν μέγαν δάκτυλον ἀλγέει, αὐτὸς
τὴν ὀπισθεῖαν πτέρην, ἢ ποτὲ σηλαζόμεθα· ἔπει-
τα ἐς τὸ κοῖλον ^e ἤκει· τὸ δὲ σφυρὸν ἐξώθησε ὑπε-
τον. ὡσφρασιν ὅτι αἰσιῶνται αἰαίπιν, οἱ μὲν κρη-
πίδος· κενεῖς τρέβον· οἱ δὲ μακρῶν πελιδόν· ἄλ-
λος δὲ πλεῖστον ἢ πάτημα· εἰδὲς δὲ φερέει τὴν οἰ-
κῆν ἔσσαν. αὐτὰρ καὶ ἀκούουσι τοῖσι πόδεσσι τὸ
ἀτρεκέες ἔδοξε ἀπασιν· διὰ τὸδε ἐς ἀνήκεστον ἐτρέ-
πη, ὅτι περὶ τῆς δὲ χεῖρσι ὅκατε ἀσθενεστάτη ἐστὶ ἢ
νῆσος, ὁ ἰσχυρὸς οὐκ ^f ἐνίσταται· ὡς δὲ χεῖρας κρα-
τύνει, ἀνόνητος ἢ μελέτη. ποῖ μὲν ἔν ἐς πο-
δῶν ἄρθρα μίμνῃ μέσφι θανάτῃ· ἡσὶ δὲ νέμεει ἐς
τὴν τῆς παντὸς σκλήρους πελιδόν· τὰ πολλὰ δὲ ἀπὸ τῆς
ποδῶν ἐς χεῖρας ἦλθε. ^g ἔν γὰρ μεγάλα τὰ ὅρα τῇ
νῆσῳ χερῶν τε καὶ ποδῶν, ὅτι ἀμφὺ ὁμοφύεα,
ἰσχυρὰ καὶ ἀσθενεῖα, καὶ ἐγγυτάτω τῆς ἑξῶς ψύ-
χους· ἀπωτάτω δὲ τῆς ^h ἑσῶς θερμῆς. αὐτὸς
ἀγκῶν καὶ γόνα· ὅστις δὲ τοῖσι κοτύλαι, πελιδνο-
φος ἢ δὲ μεταβάσις ἐς νῶτα· ⁱ μῦας καὶ θώρηκας.
ἀπασιν εἰς ὅσον ἔρπει τὸ κακόν. ἀπόνδυλοι ἀλγέει-
σι ῥαχέος τε καὶ αὐχένου, καὶ ἐς ἄκρον ἐρείδει
τῆς ἰσχυρᾶς ὀστέας· ^k καὶ ζυμπάντων τὸ ὀστέον, ὅσος,
καὶ ἢ ἰδίῃ ἐκάστω ὀδύνῃ. αὐτὰρ ἡδὲ τένοντες, ^l ἢ
δένον μῦες ἔν τῇ ἀλγέει. γνάθων καὶ κρο-
τάφων μῦες, νεφρῶν καὶ κυστίος ἢ θλαδοχίης. ὡς τῆς
θώματος. ὅστις πᾶσι ^m πᾶσχα ῥίνας καὶ ὤτια καὶ
χείλα. πάντα γὰρ νεῦρα καὶ μῦες· τῆς κε-
φαλῆς ἦλθε τὰς ῥαφὰς, οὐκ εἰδὼς μὲν ὅτι
πὺνέει, ἐδείκνυε τῶν ῥαφῶν τὰ εἶδεα λοξήν,
ὀρθήν, ἐπικάρσιον, ὀπίσσω τε καὶ πρόσσω. ἰ-
σχύνῃ δὲ τὴν ὀδυνήν καὶ τοῖσι ὀστέοις ἐμπεπαρμέ-
νῳ. πᾶσιν γὰρ ὀστέων ζυμβολὴν νέμεται ἢ νῆ-
σος, ὅπως ποδὸς ἢ χεῖρὸς ἄρθρον. γίγνοντι δὲ
τῶν ἄρθρων καὶ ὀπισθωρώσεις· τὰ πρῶτα μὲν
ὀστέον ἀποσπείσας ἰσχυροῖσι· ὅστις δὲ μᾶλλον πυ-
κνῶν, καὶ πυκνῶν τῆς ὑγρᾶς ⁿ ἀπηνέες αἰ-
αίφες· τέλει δὲ πῶροι σπέρροι, λευκοὶ ξυμ-
σανται· ἐς δὲ πᾶν ὄγκον σμικροὶ ὀκκοῖον ἰόντες, καὶ
μέζονες· ὑγρὸν δὲ παχὺ, λευκόν, χαλαρῶδες· καὶ γὰρ
^o τῆς παντὸς ἢ νῆσος ^p ψυχρὴ ὅπως χαλαρὰ· δο-
κέει δὲ θερμῆς ἢ ψύχους ἰσχυρὴν θλασφορήν. ^q καὶ
γὰρ οἱσι τὸ εὖ βδελυκτέων ἡδονή· ἐμοὶ δὲ ^r αἰδάνει
μύλον

^a Μικρὸν (ἢ γόνα), εὐτε &c. Henisch. ^b οὐχιάδ' Hen-
isch. rep. in MS. ^c ἰσχυρὸς, ἰκίλη Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. Petit. emend. ^d ὡδ' ὅπως ἀρχεται supple
πελιδόν ἀνδρῶν. ita incipit homo dolorem in membris
sentire. Petit. ^e ἡσὶ Henisch. rep. in MS. ^f Κανέας
Crassus legit. Petit. rep. in MS. nisi quis malit σπείας
nam & angustiores calcei, pedibus molestiam exhibent.
Petit. ^g Ἀνίστα Henisch. rep. in MS. ^h ἑσῶ Henisch.
ⁱ μῦας Henisch. ^k Καὶ ζυμπάντων τὸ ὀστέον πόνου, καὶ ἢ ἰδίῃ
ἐκείνῃ ὀδύνῃ, id est, & omnium simul partium morbus
est (arthritis) & proprius cujusque partis dolor. Petit.
emend. ^l ἢ δὲ νῆσος Henisch. ἀδένες μῦες Henisch. rep. in
MS. ἢ δὲ μῦες Petit. emend. ^m Petitus miratur hic, fu-
gisse Aretæi diligentiam istam Aetii observationem:
eos, scilicet, quibus ad extremum perductus est morbus,
dolorem sentire in iride, seu corona pupillam oculi ambien-
te. quod tamen magis librariorum incuria, aut vetustatis

A & in alia quædam membra nonnunquam exiguis.
quandoque nec in parvas particulas transit; pedes
& manus. nam si majora membra occupaverit mor-
bum ipsum capere valentia, instrumenta illa non
supergreditur. sed si ab exiguo membro initium cœ-
perit, mitis est & inopinata ¹ evasio. ischiadis qui-
dem a femore posterius aut poplite, aut tibia ini-
tium est. alias verò in cotyla, id est coxæ cavo, quod
Latini acetabulum vocant, dolor apparet, rursus in
clunem aut lumbos impetum facit, & omnia po-
tius esse videtur quam coxendicis morbus. verum
etiam articuli ita fere dolere incipiunt: magnum
pedis digitum dolor occupat: rursus calcem in
priori parte, qua nitimur, deinde in concavam
subit: malleolus autem postremus intumescit. doloris
B causam non legitimam afferunt aliqui novæ crepi-
dæ attritum, aliqui longam obambulationem: al-
lius plagam, aut calcationem: nullus intestinam
domesticamque causam explicabit: quin etiam æ-
grotis verum audientibus incredibile esse videtur.
quamobrem in insanabilem affectum inciderunt:
quoniam principiis, quum debilissimus morbus est,
medicus non resistit: qui ut temporis spatio vires
acquisivit, nihil medici diligentia proficitur. qui-
busdam in pedum articulis usque ad mortem mor-
bus residet, quibusdam in omnis corporis ambitum
C vagatur: plerumque a pedibus in manus profilit.
neque enim multum interest in pedibusne, an fiat in
manibus: quum utrique ejusdem naturæ sint, gra-
ciles, excarnes, externo frigori proximi, a calore
interno remotissimi. item cubiti flexura & genu
conveniunt. post hæc κοτύλαι id est coxarum cavi-
tates, & vocatus peristrophus. transitus quoque
in dorso thoracisque musculos fit, incredibileque
est quam ² malum serpat. vertebræ dorso cervi-
cisque dolent, & in summo sacri ossis dolor inhæ-
rescit. simulque omnium bos, asinus & proprius
cujusque dolor. verum etiam tendones & musculi
cum distentione dolorem patiuntur, nec non ma-
D xillarum & temporum musculi. item communica-
tur renibus & vesicæ. o rem admirabilem! post
omnia nares, & aures, & labia afficiuntur. nam
quoquo versus nervi & musculi ³ in capite ferun-
tur, dolent capitis futuræ, & quid doleat ægro-
tus ignorans, indicat futurarum species, obliquam,
rectam, transversam, posterius ac prius. tenuem
autem dolorem & in ossibus defixum conqueritur.
universam enim ossium compagem morbus popu-
latur haud fecus atque pedis aut manus articulum.
in articulis quoque tophacea quædam coalescunt:
ab initio quidem veluti abscessus occupant: post-
quam verò magis spissantur, etiam concreto hu-
more difficiles fiunt inflexiones: demum topi soli-
di albi consistunt. in toto autem membro tubercu-
E cula exigua, quales sunt ἰσθμὶ id est vari & majora
exurgunt. humiditas vero crassa, albicans. gran-
dinosa est: nam & totius morbus frigidus instar
grandinis est. videtur autem caloris aut frigoris dif-
ferentiam præ se ferre: siquidem modò ex calore,
modò ex frigore voluptas percipitur. at mihi placet uni-

vitio intercidisse Petit. judicat. ⁿ Ἀπηνέες Henisch. rep. in
MS. ^o καὶ γὰρ (τὸ) τῆς &c. Henisch. ^p Absurda hæc sententia
est. Hæc autem, nempe, pituitam crassam non ab excessu
F frigoris verum a calore in articulis compingi, atque
in tophum postremo converti, Petitii opinio est. ^q Hanc
Lectorem corruptam esse constat. eamque licet haud
certam tamen probabilem ita καὶ γὰρ οἱσι τῶν θερμῶν, εὐτε δὲ
ψυχρῶν (pro βδελυκτέων) ἡδονή id est, quidam enim ca-
lidis gaudent, interdum & iis, quæ vim habent refri-
gerandi. Petit. emend. οἱ δὲ ὡς εὖ δελεῖται Henisch. & Gou-
pyl. repp. in MS. ^r Ἀνδάνη Henisch.

¹ Invasio Henisch. ² Quam late malum Henisch.
³ Et musculi feruntur Henisch.

μῖλον μὲν αἰτίαν τὴν ἔμφυτον ψύξιν ἐμμελῆσαι, μῖλον δὲ καὶ πάσῃν ἄλλῃ ἢ μὲν οὐθὲν ἔστι δὲ δὴν ἔστι θερμὴ φανή, ἐμψύξις ὅτι χρεός, ἔστι τοῖσι πέρι. ὀνομάζουσι δὲ θερμὴν τὴνδε ἢ ὅτι πῦρ ἐν τοῖσι νόθοις εἶσω μίμνη, συμπεπλάκη δὲ τὸ ἀφρον ἄφρονον, μηδὲ ἐποιδῆν, ψυχρὴν τὴνδε φαίνε ἐμμελῆσαι, ἐφ' ἧς θερμῶν φαρμάκων ἐς ἀνέκλησιν θερμὴς ἔστι. ἔστι δὲ τὰδε πολλὰ τῶν καὶ ἄλλων δριμέων. θερμότης γὰρ τὰτε συμπεπλάκητα μέρεα ἐς ὄγκον ἡγερε, καὶ τὴν ἔσω θερμὴν ἐς ἀνέκλησιν ἡγερε εὖτε τῶν ψυχρῶν ἔστι. πῖσι τοῖσι γὰρ αὐτέουσι ἔστι αὐτὰ συμπεπλάκη καὶ γὰρ ὅτι κατεξωγήνεκε, τὰτ' ἐβλάψεν ἄλλοτε. ὡς δὲ ἐβλάψεν ἄλλοτε ὡς ἔπος εἰπεῖν, θερμὴς ἐπὶ τῇ δερμὶ, ψύξις δὲ ἐπὶ τῷ τέλει χρεός. ξυμειχὴς μὲν ἐν ποδάργῃ ἔστι ῥηϊδίως γίγνεται, διαλείπει δὲ ὅτι χρόνον μακρόν. λεπτή γὰρ καὶ ὀλυμπίασι ἐνίκησε ποδαργὸς ἐπ' ἀνέσσει δρόμον. ἀλλ' αὐδρες μὲν παθεῖν ῥηϊτέροι, γυναῖκων δὲ ἐλαφρότερον. γυναῖκες δὲ δριμύτερον μὲν αἰσθάνων, χαλεπώτερον δὲ. τὸ γὰρ μὴ ἐν ἑστῇ, μηδὲ οἰκῶν, ὡς ἐπὶ ἀνάγκης κρέσσον γένῃ, βίαν μὲν πικρὰ τὴν ξυμφορὴν ἡλικίᾳ τὰ πολλὰ μὲν ἀπὸ ἐτέων πέντε καὶ τεττακόντα. ἡλικίαν δὲ καὶ βραδύον ἐκ τῆς ἐκάστης φύσεως, καὶ διαίτης. δεινοὶ μὲν ἐν οἱ πόνοι, καὶ τὰ ἐπελόντα πόνων μέρη. λεπτομήνη, ἐπὶ τῇσι ψαύσει ἀκίνησιν, ἀποσιπῇ, δίψῃ, ἀρεπνίᾳ ἢ ἐπὶ ἐπανελάθῃσι, τὸτο μὲν ὅπως ἐκ θανάτου πεφευγότες, αἰετοὶ τὸν βίον, ἀκρατεές, ἀπλοῖ, εὐθυμοὶ, δωροδόχοι, καὶ ἐς τὴν διαίταν ἀβροῖ. τὸτο δὲ ὡς ἐκ θανάτου αὐτῶν ἐσώμηναι ἄδδον χρέοντα τῇ παρῶν ζωῇ. ἀπέσκηψε ἔστι πολλοῖσι ἐς ὕδρωπα ἢ ποδάργῃ, ἄλλοτε δὲ ἐς ἀσθμα καὶ τῶνδε ἀφυκτος ἢ διαδοχή.

Κ Ε Φ Α Λ Η ιγ.

Περὶ ἡ ἐλεφαντιάσος.

Ἐλεφαντι τῷ πάθει καὶ τῷ θηρίῳ τῷ ἐλεφάντι ξυνά μέρη, καὶ ἰδέα, καὶ χροίη, καὶ μεγέθει, καὶ βιοτῇ. ἅταρ ἔστι ἄλλω τῷ ἱκελα, ἔτε τὸ πάθος πάθει, ἔτε τὸ ζῶν ζῶν ἐλεφας μὲν γὰρ τὸ θηρίον ἔστι κατὰ διαφέρειν. πρῶτον μὲν γὰρ μέγιστον ἔστι πάχος. μεγέθει μὲν, ὁκῶσιν αὐτῶν ζῶν ἐπ' ἄλλω ζῶν πυργηδὸν ἀναδείξας μέγα πάχος ἔστι, ἔστι παρ' αὐτῶν ζῶα πάχος, εἰ παρ' ἀλλήλα ξυνείης. ἅταρ ἔστι ἰδέαν κατὰ τῷ ἱκελον. ἡ χροίη μὲν μέλανος κατὰ κατὰ ἅπαντες ἔστι ὅτι ὅλα τὰ σκῆνε. ἵππος μὲν γὰρ ἄλλος μὲν λευκώτατος, ὅπως οἱ θρηϊκὸς ῥήσας. ἄλλοι δὲ ὅτι ποδάργοι, ὅπως μύμελεω ποδάργος. οἱ δὲ ξανθοί, ὅπως ἐκατόν ἔστι πενήκοντα. ἄλλοι δὲ ὅτι κυανέοι. ἵππος εἰσὶ μὲν ὅτι παρελέξατο ὅτι κυανοχαίτης. ὡς δὲ ἔστι βόες,

^a Verosimilius est Aretæum scripsisse τὴν ἔμφυτον θερμὴν aut θερμότην ψύξιν id est caloris insiti refrigerationem. verum nihil Petit. emend. ^b Ἐπιδόση Henisch. & Petit. repp. in MS. sed nihil Petit. mutat. ^c Χρηζα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Hæc verba frustra repetuntur, ergo delenda. Petit. ^e παρ' αὐτῶν Henisch. ^f Ἀδδον Henisch. ^g Ποικίλη Henisch. ast ποικίλη Scaliger emend. ^h Περὶ ἐλεφάντι Petit. emend. Vocatur & hic morbus a quibusdam λέων, λεοντίασις, σατυρίασις, a Paulo universi corporis cancer, a Bandino & Langio Vitiligo: ast malè. Petit. ⁱ Ἀλὰ Henisch. rep. in MS. ^k Ἀλὰ Henisch. ^l ὡς παρ' αὐτῶν Petit. emend. ^m ἱκελον Henisch. rep. in MS. ⁿ Χροίη μὲν μέλανος κατὰ κατὰ ἅπαντες &c. colore vehementer nigri. Petit. emend. μί-

A unicam esse morbi causam, insitam frigiditatem, unicumque esse affectum: verum si protinus increseat, & caliditas apparuerit, refrigeratione opus est, ac talibus delectatur: & huiusmodi affectum calidum vocant. quod si dolor in intimis nervis demoretur, & articulus non calens collapsus sit, neque extumeat, frigidum hunc esse dixerim, in quo ad caloris revocationem medicamenta calida requiruntur: multis autem valde acribus opus est. caliditas enim collapsas partes in tumorem excitat, & internum calorem ad superficiem evocat, quo tempore frigida medicamina proficiunt. huic rei fidem id facit, quod iisdem eadem non conducunt. nam quod modo profuit, id alias noxium fuit. atque (ut compendio dicam) calore in principio, frigiditate in fine opus est. haud facile quidem continua podagra gignitur: sed nonnunquam longo intervallo temporis intermittitur: tenuis enim est. & in ludis olympicis podagricus morbo sedato cursu victoriam adeptus est. ¹ viri facilius in hunc morbum incidunt, & ex mulieribus agiliores. mulieres autem, licet rarius quam viri, difficilius tamen hoc vitio laborant. quod enim neque usitatum, neque familiare est, id si aliqua urgente causa potentius evaserit, violentum quum sit, majorem calamitatem infert. ætas autem huic morbo subjecta est a quinque annis supra triginta. celerius quoque, aut tardius, prout cujusque natura aut victus ratio postulat. atroces sanè dolores sunt, sed dolores comitantia atrociora: defectus animæ, ad manuum contactum immobilitas, ciborum averfatio, sitis, vigilia. si discrimen evaserint, tanquam ab inferis elapsi, laxiorem vitam degunt, incontinentes, simplices, hilares, ² avari, & in victu molles ac delicati. idcirco verò tanquam ³ mortem rursus subituri licentiosè præsentī vita fruuntur, multis in hydropicum morbum podagra concessit, quibusdam in asthma, id est depravatam spirationem Latinis anbelitum. hæc vero successio immedicabilis atque inevitabilis est.

CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De Elephantiasi.

Elephanti morbo & feræ elephanti communia multa sunt, & specie, & colore, & magnitudine, & victu. verum neque ulli alii similia sunt. neque affectus affectui, neque animal animali. nam elephas fera longe ab aliis differt. primum quidem ingentissima crassissimaque est. magnitudo enim tanta est, ut magnum animal super aliud animal turris instar imponere queas. crassitudo quoque tanta, quantam plura crassissima animalia inter se conjuncta vix æquare valeant. cæterum neque specie cuiquam admodum similem invenias: siquidem omnes exquisitè nigro colore toto corpore obscurantur. nam equorum alius candidissimus est, quales Rhesi equi Thracii: alii sunt podargi. i. albis pedibus. qualis Menelai Podargus: alii flavi, quales centum & quinquaginta: alii ¹ κυανέοι. i. cærulei. unde illud Homeri, factus equo similis concubuit cæruleos habens crines. ita boves se

I 2

ha-

λυνας Henisch. rep. in MS. ὁ ποδάργος dicitur & de velocitate pedum. Petit. ^p Idem quod λευκοπαῖς significat i. gryseos, non autem cæruleos. κυανέος sæpissimè, præsertim apud Poëtas, pro nigro accipitur. Petit. ^q παρελέξατο Henisch. ast παρελέξατο Scaliger emend. ^r Hic Homeri versus est. in quo κυανοχαίτης, quod ad ἵππον referri debet, Petit. emend.

¹ Viri ut facilius in hunc morbum incidunt, ita mulieribus levius torquentur. mulieres autem &c. Henisch. ² Munifici Henisch. ³ Iterum mortem evasuri licentiosè &c. Henisch.

Tom. I.

βόες, ὧδε ἔ κύνες, ἡδὲ ὀκόσαι ἀνά τὴν γῆν ἔρπετα ἔ ζῶα φέρει. ^a ἐλέφαντες ἢ μένοι ^b μέλανες, ζοφοειδῆες τὴν χροίην· νυκτὶ ἢ ἔ θανάτω ἱκελοὶ ἰδεῖν ἢ, κάρηνα μὲν κατέχων ἔ πρὸς ὠπὶ ἀσημα, αἰδῆλα πλὴν μορφῇν, ἔ π' αὐχένι σμικρῶ, ὡς δοκέειν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῖσι ὤμοισι ἰζάνειν· ἢ ὧδε οὐκ ἐκδηλον. ὧπα γὰρ μεγάλα, παλατέα, πτερυγώδεα, ^c μέσφι κληίδων τε καὶ σέρνων· ^d ὃς ἐκρυψε ^e τὸν αὐχένα ^f τοῖσι ὥσι, ^g ὅπως νῆες λαίφεισι. κέρατα δὲ θωῦμα ἀλάλευκα ὁ ἐλέφας ἴππ' ^h μελαντάτω· μετεξέτεροι τὰδε ὀδόντας κικλήσκουσι· τὰδε μῆνα λευκώτα, ὅπως ἐδενὸς ἄλλα τε ἐδὲν ἐδὲ λευκῆ ζῶα· καὶ τὰδε ἐχὺ ὑπὲρ μέτωπα καὶ κροτάφους, ὅπως τοῖσι κεραιφόροις ἢ Φυῇ· ἀλλὰ κατὰ σῶμα καὶ τὴν ἀνω γνάθον, ὅρθια μὲν ἐς τὸ πρὸθεν ἐ κάρτα· ἀλλὰ ἀνω σμικρόν τι καμπύλα· ὅπως ⁱ ἐντύσσεσθαι ἐκ τῆς ὀρθῆς ἐνείη, καὶ ἀραδαῖ ἀχθῶς ἐν τοῖσι ὀδῶσι ^k σιμοῖς. μεγάλα ἢ τὰ κέρατα, μῆκος μὲν ὀκόσον ὀργυῖν οἱ ^l μέσοι. ἄλλοι ἢ πολλὸν τι τριτέων μέζους, μέσφι διπλῶν· ^m πρὸς βολὴν δ' ἰσχυρὴ ἢ ἀνω γνάθος δὲ τῆς χεῖλες μακρὴν, ἀνύσειον, σκολιῶν, ἔρπετώδεα. δοῖαι ἢ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς πρὸς βολῆς ἑασι ἐκτερήσιες· καὶ τὰςδε ἀμπερὲς μέσφι τοῦ πνεύμονος ἐτέτρηθεν ἢ φύσις, ὅπως αὐτὸν διφύεα· ⁿ χρέεσται ἢ τὸ ζῶον ἐς ἀναπνοὴν, ὅπως ῥινὶ τῇδε τῇ σφίγγι· ἀπὸρ καὶ χερσὶ τῇδε καὶ κωθωνίῳ τε γὰρ λαΐζοιτο ὀκότε θελὲ τῇ πρὸς βολῇ· ἀμφιλαμβάνει τε καὶ ἰσχυρὰ κραταῖως, καὶ οὐκ αὖ τις ἀφέλοιτο αὐτὴς βίη, ^o λὼ μὴ κρέσσων ἀλλ' ἐλέφας· ἀπὸρ καὶ ποίῳ ἐς νομῶν τῇδε μασεύει, ἐδὲ τῷ σῶματι καὶ τοῖσι σμικροῖσι ὀδῶσι ^p ἑδῶν ^q σάρκας ζῇ. πόδες γὰρ εὐμήκεες ὑπερτεν τῆς γῆς πολλὸν τὸ ζῶον ἀνέχοντες· ἀπὸρ καὶ σμικρὸς αὐχὴν ἕως ἐλεξα. ἔχουν δύναται τῷ σῶματι εἰς τὴν γῆν νέμεσθαι. ποτὲ καὶ ἢ τῶν κεραιῶν πρὸ τῆς σῶματ' ἐκφυσις ἐργῇ τῆς ποίης ἀπτεσθαι τὸ σῶμα. τοιγαρὲν ἀνιμάται τῇ πρὸς βολῇ φόρτον μέγαν· ἢ ἐπειτα ὀκόσαι· ^r μάλλον ἢ τηρεῖ τῇδε ξυωδῆσθαι τῷ σῶματι· ἐντήρησι πολλὸν τῇ χροίῃ· εὐτε οἱ πρῶτοι πρὸς βολὴν τῇδε καλέουσι. ἴππ' πρὸς βολὴν γὰρ ^s τῆς ζῶας τῇδε βόσκειται. ἀπὸρ ἐδὲ πᾶν δὲ λίμνης, ἢ ποταμῷ τῷ σῶματι θέμις· ἢ αὐτὴ γὰρ αἰτή. ἀλλὰ λὼ διψῇ, ἐντήρηται μὲν τῷ ὕδατι τῆς πρὸς βολῆς ἀκρῶν ^t ῥίνα· ἐπειτα ὅπως ἀναπνέων, αἰπὶ τῆς ἡέρος, τῆς ὕδατος ἐλκεῖ πολλόν· ἐπὴν δὲ πλῆσθαι ὅπως κώθωνα τλῶ ῥίνα, τὸ σῶματι ποταμῶν ἐκχεῖ· εἴτ' ^u αὐτὴς ἐλκεῖ, καὶ αὐτὴς ἐκχεῖ, ἐς τ' ἀνὴν πλῆσθαι ὅπως φορτίδ' νηὸς τὴν γαστέρα. ῥινὸν τρηχὴν καὶ παχύ, ^v ὀχθώδεας ῥωγμὰς ^w ἰσχυ-

^a Ἐλεφαντες Henisch. rep. in MS. ^b Error, qui veniam meretur, quia Aretæi ætate multa loca incognita. Petit. ^c Μίχρα Henisch. rep. in MS. ^d οἷς (supple ὥσι) ἢ κρυψὲς τὸν αὐχένα σὺν τοῖσι ὤμοισι, i. quibus auribus cervicem tegit una cum humeris Petit. emend. ^e τὴν Henisch. ^f Τοῖσι ὤμοισι Henisch. Goupyl. & Petit. repp. in MS. ^g ὅπως νῆες λαίφεισι Petit. emend. ^h Μελαντέρω Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ⁱ ἐντύσσειν seu ἐντύσειν fit ab ἐντύσσειν arma. Petit. ἐντύσειν Henisch. rep. in MS. ^k Quos dentes σιμοῖς narret, non videt Petit. nisi quæ prius cornua dixit nunc dentes appellet. ^l Quum enim hic invenitur μῖσοι μέσοις in masculino genere, & Aretæus loquitur de cornubus, ita scripsisse: μεγάλα τὰ κέρατα ἢ ὀδόντες, & addidisse: καὶ ἀραδαῖ ἀχθῶς ἐν τοῖσι ὀδῶσι σιμοῖς (nempe ut armorum istorum mediam inter cornua & dentes naturam indicaret) Petit. suspicatur. ^m Alii μυκασθῆναι vocant ut Aristoteles: alii μυκασθῆναι. alii πρὸς βολῇ. alii πρὸς βολῇ. Petit. ⁿ Χρῆς Henisch. rep. in MS. ^o εἰ Henisch. rep. in MS. ^p ἑδῶν Henisch. rep. in MS. ^q Σαρκάσαι Petit. emend. ^r Asteriscus hic deesse aliquid denotat; quid autem sit Petit. hæret. neque ulla Scaligeri mentio, qui

A habent, ita & canes, ita quælibet reptilia, & animalia quæ super terram depascuntur. elephantes autem soli nigri, tenebricoso colore, nocti & morti similes. specie verò tali sunt: capita quidem & facies ¹ foedas habent, figura non evidenti, super brevi cervice, ut caput in humeris confidere videatur: atque ideo non evidens est. aures enim grandes sunt, latæ, alarum similes, ad jugula usque & pectoris ossa. hæc cervicem armosque tegunt, sicut navigia velis conteguntur. cornua verò mirandum in modum candida nigriori colori internitentia possidet elephas. alii hæc dentes appellant. hæc sola autem candidissima sunt, quale nihil in ullo alio quamvis candido animali reperitur. & hæc ipsa non super frontem & tempora, (qualis cornigeris natura est) sed in ore superiorique maxilla sita sunt, prorsum versus spectantia, recta non admodum, sed paulum in superiora retorta, ² quo a recto detorqueri liceret, & infimis dentibus pondus extollere. grandia utique cornua sunt: longitudinem orguæ, id est extenti brachii, æquant mediocria: alia his multo longiora, duplo longiora sunt. prominentiam habet superior maxilla a labro enascentem, longam, exossem, tortuosam, serpentis similem. duo verò in summa prominentia foramina sunt: & hæc in pulmones usque pertinentia natura te-
B rebravit, duplicis tibiæ imaginem referentia. hac sane fistula tanquam nare ad respirationem, nec non & vice manuum, id animal utitur. poculum etenim, quum velit, hoc processu corripit, complectiturque & valide retinet: neque ab eo quispiam vi eripere possit, nisi alius sit potentior elephas. herbam etiam ad pabulum hoc quærit: neque ore minoribusque dentibus carnes edendo vitam ducit. prælongi enim pedes longè a terra distans animal sustinent. quin etiam breve (ut diximus) collum est. ore igitur humi pabulari non potest. nonnunquam & cornuum ab ore processu herbam os tangere prohibet. itaque hac prominentia magnum pondus ³ haurit: deinde quocunque ⁴ venatur, hac complexus, ventri futura alimentum in os detrudit. rite igitur primi illi πρὸς βολῇ hanc vocarunt. nam πρὸς, id est ante se, animal hac βόσκει, id est pabulatur. verum enimvero neque ex palude aut flumine ore bibere ei licet, eadem enim causa est. quod si fitiat, proboscidis extremam narem in aquam demergit: deinde tanquam respirans, vice aëris, multum aquæ attrahit: ubi vero implevit narem, ceu poculum in os instar fluminis effundit: deinde iterum attrahit, iterumque effundit, quoad ventrem tanquam onerariam navem compleverit. corium habet asperum, crassissimumque tumoribus inæquale, fissuras ha-
E bens,

eundem asteriscum annotavit. Ἐπειτα ὀκόσαι τηρεῖ, τῇδε (supple πρὸς βολῇ) ξυωδῆσθαι τὸ σῶμα ἐντήρησι &c: tunc sensus erit: hac verò postquam quodcunque est illud quod cepit, ori alligaverit, in ventrem deponit. hanc planam sectionem esse Petit. sustinet. ¹ τὸ ζῶον (quia animal ante se hac pascitur) Petit. emend. ² Ἀδῶν Henisch. rep. in MS. ³ Ὀχθώδεας ab ὀχθῶ. i. verruca: dicuntur fissuræ cum tumoribus verrucosis atque tuberosis, & apud medicos labra ulcerum tumida, callosa, & dura appellantur. Petit. ὀχθώδεας Henisch. rep. in MS.

¹ Facies ignobiles & obscuras habent. Henisch. ² Non satis expressa hæc Junii versio. vult enim Aretæus cornua Elefantorum non esse admodum recta, sed aliquantum curva, quantum scilicet ut ex recto instrui ad pugnam liceat, hoc est, tantum ex recto incurvantur cornua, quantum opus est, ut fiant arma, quibus animal utatur ad defensionem. Petit. ³ Educit Scaliger emend. ⁴ Inscite τηρεῖ venatur Crassus reddidit. nisi aliam scripturam habuit nostrā emendatorem. Petit.

^a ἰχθύντα, αὐλῶνας ὀπμήκας, ἐπύρας ἐντομάς
καίλας, ὀπκαροίους, ἀλλας ἢ λοξάς, βαθείας
κάρτα, ἱκελον τὸ ξύμπαν ^b τριποδονίω. ^c τρι-
χες δὲ ἄλλοισι μὲν ζώοισι φύσι τοιαύτῃ αἱ χαίται
^d ἐλέφαντι ἢ πρὸς ἐπὶ ὁ χνῆς μυρία ἢ καὶ ἄλλαι
ὡς ἀλλοδαγαὶ πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα καὶ γὰρ ὁπίσω κατὰ
κατὰ γόνυ κάμπτει, ὅπως ἀνθρώπου, καὶ μαζὸν
πρὸς τῇσι μαχαλάσι ἰσχύει, ὅπως γυναῖκες· ἀλλ'
ἐπὶ μοι χρεὸς τανῦν ἀμφὶ τῇ ζωῇ γράφειν, πλὴν
ὁκόσῃ ἐξ ἄλλων τε καὶ ἡ νῆστος ὁ ἐλέφας, καὶ
ὁκόσῃ ἱκελα ἡ ἰδέη τῇ νοσοῦντος ἰσχύει τῇ ζωῇ
φυῇ· ἐκίκλησκον ἢ καὶ λέοντα τὸ πάθος, τοῦ
ὀπσκυνίης τῆς ὁμοιότητος ^e εἵνεκεν, ἣν ὑπερον
φράσω. ^f ἢ ἢ ^g πατρύειον τῶν τε μῆλων τῇ
ἐρυθήματι, καὶ τῆς ἐκ συνεισίων ὁρμῆς ἀσχέτης
τε καὶ ^h ἀναισχύντης. ἀπὸρ καὶ ἡράκλειον ὅτι
τῇδε μέζον εἶδεν, εἶδεν ⁱ ἀλκιμώτερον. μέγα μὲν εἶναι
τὸ πάθος ἐς διώαμιν. κτεῖναι γὰρ πάντων μᾶλλον
διωατώτατον· ἀπὸρ καὶ ἰδέσθαι ἀσχρόν, καὶ δα-
ματωδὲς πᾶντα, ὡς ἐλέφας τὸ θηρίον· ἀλλ'
ἀφύκτος ἡ νῆστος· πικτεται γὰρ θανάτῃ ἐπὶ αἰτή.
ψύχῃς ἐπὶ τῇ ἐμφύτῃ θερμῇ εἰς μικρὰ τε, ἢ καὶ πᾶ-
ν, ὡς ^k ἐν πὶ μέγα χεῖμα. εὐτε τὸ ὕδωρ τρέπε-
ται ἐς χύονα, ἢ καὶ χαλάζαν, ἢ κρύσταλλον, ἢ ^l πᾶ-
νον. ἡδὲ ἐπὶ ἡ ξυμῇ θανάτῃ καὶ τῇ πάθει αἰ-
τή. ἀπὸρ εἶδεν ἰσχύει τέκμαρ εἶδεν ἡ δέχῃ τῆς νῆστος
μέγα· εἶδεν πὶ ^m ξυνοπερεπὲς κακὸν τὸν ἀνθρώπου
ὀπφοιτῇ· εἶδεν ὀπὶ τῇσι ὀπιπολῇσι τῇ σκηνῇ
φαντάζει, ὡς ἰδεῖν τε εὐθὺς καὶ δέχομην ἀρῇ-
ξαι. ἀλλὰ τοῖσι σπλάγχνοις ἐμφωλευσάν ὅπως
αἰδῇ, πῦρ ἡδὲ πυφῇ, καὶ τῶν εἶσω κρατῆσαι,
αὐτῆς κατὰ ὀπιπολαίως ἐξάπτεται, τὰ πολλὰ μὲν
ὅπως δὴ σκαπῆς τῇ πρὸς ὥπῃ ἀρχόμηνον τηλε-
φάνες πῦρ κακὸν. μετεξετέροις ἢ, δὴ τῇ ἀκρῇ
ἀγκῶν, γούνατι, κοινύλων, χειρῶν τε καὶ
ποδῶν. τῇδε καὶ ἀνέλπτοι οἱ ἀνθρώποι, ὅτι περὶ ὁ
ἡγερός ⁿ πρὸς τὰς δέχας τὰς ἀδενεσάτας ^o
πάθει, τῇ τέχνῃ χρεῖται ῥαθυμῇ καὶ ἀγνοίᾳ τῶν
καμνόντων ^p ξυμφορῆς. νοθεύει μὲν γὰρ, ὡς δὴ
θεοὶ πρὸς φάσι· ἱεραλεῖοι, ἡσύχοι, πλὴν κοι-
λίῃ ὀπιζήροι. ταῦτα καὶ τοῖσι ὑμῖν καὶ κάρτα οὐκ
ἀήττα· ὀπὶ ἢ τῇσι ^q αὐξήσεται τῇ πάθει, ἀ-
ναπνοή ^r βρομώδης, ἐκ ^s ἐνδον ἀναφορῆς τοῦ
πνέματος. τοιαύτῃ δὲ αἶρ, ^t ἢ τῶν ἐξωθεν αἰ-
πλῶ ἰσχύει δοκέει· ἔρα παχέα, λείκα, θολερὰ,
^u οἷον ὑποζυγία· ἀφροδίσιων ὁμῶν τε καὶ ἀπέ-
πλων ἢ ^v ἀνάδοσις, καὶ ἔτε τετέων ἐπὶ αἰσθησίς τε
καὶ μελέτη. εἶδεν γὰρ εἶδεν μὴ πέψωσι γινώσκου-
σι· ὁμοίᾳ ἀπεψή καὶ πέψῃ ἢ εἰς χρεῖσιν γὰρ
ἢ ^w οἰκῆον, ^x ξυμῆς αὐτέοις ἢ πέψις. ἀνά-
δοσις δὲ ^y ῥηίδη, ὅπως ἐς τὴν ἐαυτέων τρυφῇ,
ἀεπάγδην ἔλκοντ· τῇ πάθει. Διὰ τοῦτο ὀπιζή-
ροι πλὴν κατὰ καίλιαν· ὅχθῃ ἐπανιστάμενοι, ἄλλοι
πρὸς ^z ἄλλας ξυμχέες μὲν ^z εἶδεν, παχέες ἢ
καὶ τρυχέες, καὶ τὸ μεσηγὺ τῶν ὀχθῶν ^a ἐρρεῖτο,
ὅπως

A | bens, ceu semitas praelongas, alias divisuras con-
cavas transversas, alias vero obliquas valde profun-
das. totum tripodonio per simile est. pili autem aliis
quidem animalibus natura, aut setae sunt, elephan-
ti verò sordida lanugo est. infinitae sunt & aliae dif-
ferentiae inter elephantem & caetera animalia. et-
enim retroversus quandoque secundum genu fle-
ctitur, quemadmodum & homo, & mammas pro-
pe axillas habet, ut mulieres. caeterum non in praesentia mihi opus est de animalis hujus natura tra-
ctare, nisi quatenus ex eo & morbus elephas voca-
tus patefiat, quotque aegrotantis forma hujus ani-
malis naturae similia obtineat, agnoscat. mor-
B | bum quoque hunc leonem vocaverunt, ob epi-
scynii, id est extremarum frontis rugarum, simili-
tudinem: de qua posterius dicam: satyriasis etiam
appellatur ob malarum ruborem, atque inexple-
bilem impudentemque coeundi libidinem. nec non
& herculeus dicitur, quoniam eo nullus major est,
neque valentior. magnus est quidem potentia mor-
bus. ad mortem enim inferendam est omnium longè
efficacissimus. est etiam visu foedus, & in omni-
bus terribilis, quemadmodum & elephas bellua.
inevitabilem quoque affert interitum: quando-
quidem a mortis causa ducit originem. ea, inge-
niti caloris frigiditas est non exigua, vel potius
C | congelatio, ceu quaedam saeva hyems: quum a-
quam in nivem, aut etiam grandinem, aut crys-
tallum, aut glaciem convertit. haec est commu-
nis mortis ac morbi causa. verumtamen neque ul-
lam insignem conjecturam morbi principium obti-
net: neque ulla nova atque inusitata labes hominem
incepsit: neque in corporis summis partibus reprae-
sentatur, ut protinus videre quis possit, & inci-
pienti malo resistere. sed in visceribus (tanquam
domo Plutonis) delitescens ignis jam succendi-
tur, internorumque victor, rursus in superficie
aliquando exardescit. plerumque sane a facie haec
pestis incipiens, tanquam ignis de specula procul
D | conspicuus effulget: nonnullis verò ab extrema
cubiti curvatura, a genu a manuum pedumque ar-
ticulis. idcirco autem hujusmodi hominum salus
desperata est, quoniam medicus ad morbi debilis-
sima initia artem non adhibet, negligens, & aegrotantium calamitatis ignarus. tardi enim sunt,
ut ab aliqua levi & vulgari causa, somniculosi,
quieti, sicca alvo. haec etiam fanis haud valde in-
usitata sunt. in morbi autem crementis respiratio
grave olet ob interni spiritus exhalationem. hu-
jusce rei aer, aut quippiam aliud extrinsecum,
causam praebere videtur. lotium crassum est, al-
bum, turbidum, quale jumentum reddit. ve-
nerem appetunt, ¹ crudorum & incoctorum dif-
E | tributio fit: neque istorum est sensus & medi-
tatio, (neque enim concoxerint, nec ne per-
cipiunt) & cruditas haec concoctioni similis est.
nam ipsis haud frequens est in optimum aut fami-
liare concoctio. digestio verò facile fit, tan-
quam in suum ipsius alimentum raptim morbo
attrahente. propterea valde siccitate inferioris
ventris laborant. tumores alii juxta alios exur-
gunt, nondum quidem continui, sed crassi &
asper: & interstitium tumorum discissum est,

I 3

ut

^a ἰχθύν· Henisch. rep. in MS. ^b τῇ τριποδονίᾳ id est pal-
liolo obsoleto Petit. emendaverat ante. alii τριποδονίᾳ
melius putabant. verum deinceps, τριποδονίᾳ, i.
trito linteolo, verior lectio videbatur Petit. ^c Τρι-
χες ἢ ἄλλοισι μὲν ζώοισι, & αἱ χαίται, aliis animalibus in
cute nascuntur pili & setae. Petit. emend. ^d Ἐλεφαν-
τίῳ τὸ δὲ Henisch. rep. in MS. ^e εἵνεκεν Henisch.
^f οἱ δὲ Scaliger emend. ^g ἢ δὲ σατυρία Henisch.
rep. in MS. ^h ἀναισχύντης εἵνη Scaliger emend. ⁱ ἀλ-
κιμώτερον Henisch. aff. ἀλ-Scaliger emend. ^k Videtur
aliquid deesse, quod ita κατὰ ἐντὶ per magnam aliquam
Hyemem Petit. emend. ἢ Henisch. & Goupyl. rep. in
MS. ^l πᾶν. i. pruinam, rorem concretum. Petit.
emend. πᾶν enim & κρύσταλλον ambo glaciem denotant

F | Gracis. Petit. ^m ξυνοπερεπὲς Henisch. ⁿ πρὸς Henisch.
habet. Petit. emend. ^o αὐξήσεται Henisch. rep. in MS.
^p βρομώδης Petit. emend. ^q ἢ τῇσι Henisch. ^r οἱ τῇσι He-
nisch. οἱ Scaliger emend. ^s ἐνδον Petit. emend. ^t ἀνά-
δοσις seminis emissionem interpretari Petit. rep. in MS.
verum totus hic textus ita legi: ἔρα παχέα, λείκα, θο-
λερά, οἷον ὑποζυγία, ἀφροδίσιων σπινῶν ὁμῶν τε & c. Petit. vult.
^v οἰκῆον Henisch. aff. οἰκῆον Scaliger emend. ^x ῥηίδης He-
nisch. & Goupyl. repp. in MS. ^y παρ' ἄλλοις Henisch. ^z οὐ
δοκῶ Henisch. rep. in MS. ^a ἐρρεῖτο Junium legisse Sca-
liger notat. ἐρρεῖτο a ῥήγνυμι Petit. emend.

¹ Seminis crudi & incocti emissio fit. Henisch.

ὅπως τὸ ρινὸν ^a ἐλέφας. ^b ὁρεῖαι ἢ ^c φλέβες, ^d ἢ πηλμύρη ^e αἵματος, ἀλλὰ τῷ ^f δερματὶ παχύνει. ^g οὐκ ἐς πολλὸν ἢ ^h ἔδρα δὴλοὶ ⁱ πάντες εἰς ἴσον ὅχθον ἐγγειομύει. ^j τρεῖς ἐν μὲν τῷ παντὶ ^k προπρόνυκται, ^l χερσὶ, ^m μηροῖσι, ⁿ κνήμῃσι, ^o αὐχῇ, ^p γενείοισι ^q δὲ αἰαῖ, ^r ψεδναὶ ἢ ^s ὅτι τῇ κεφαλῇ καμαί. ^t τὸ δὲ μᾶλλον παύροις πολλοὶ, καὶ φάλακρως αἰθρόη. ^u οὐκ ἐς μακρὸν ἢ ἥκη καὶ γένειον ψιλὰ. ^v εἰ ἢ ^w ὅτι μινυνοῖεν ^x παύροις τρεῖς, ἀπεπέστεραι ^y ὅτι χοιμύων. ^z δερματὶ κεφαλῆς κατέρωτος εἰς ^{aa} βαθὺς ^{ab} ῥυτίτι ^{ac} συχναί, ^{ad} βαθεῖαι, ^{ae} τρηχεῖαι. ^{af} ὅχθον ἐς τὸ παρῶπον σκληροί, ὅξεις. ^{ag} ἄλλοτε μὲν ἐς κορυφῇ λυκοί. ^{ah} ^{ai} ποιωδέστεροι ἢ ^{aj} πῶ ^{ak} βάσιν. ^{al} σφυγμοὶ μικροί, ^{am} βαρέες, ^{an} γαστροί, ^{ao} ὅπως δὲ ἰλύθι ^{ap} μόλις κινδύμνοι. ^{aq} φλέβες κροτάφων ἐπηρμύει, ^{ar} καὶ ^{as} ὑπὸ ^{at} γλώσσης. ^{au} κελία ^{av} χολώδεις. ^{aw} γλώσσα χαλαρῶδες ἰόντοισι τρηχεῖα. ^{ax} οὐκ ἀδόκητον καὶ τὸ ^{ay} ὅτι μινυνοῖεν ^{az} ἐμπαλεων τοιῶνδε ἐμμύει. ^{ba} καὶ ^{bb} καὶ τοῖσι κακοχύμοισι. ^{bc} ἱερείοισι τὰ κορὰ ^{bd} χαλαρῆς ἐστὶ ἐμπαλεα. ^{be} ^{bf} ὑπὸ ^{bg} πολλὸν ^{bh} αἰρή ^{bi} πᾶσι ^{bj} τὸ ἐνδοθεν ἢ ^{bk} πᾶσι, ^{bl} καὶ ^{bm} ὅτι τοῖσι ἀκροῖσι φανήται. ^{bn} ^{bo} λειχῆνες ^{bp} ὅτι τοῖσι ἀκροῖσι δακτύλοισι, ^{bq} γένεσι ^{br} κνησμοί, ^{bs} καὶ ^{bt} τῶν κνησμῶν ἀπὸν ^{bu} μεθ' ^{bv} ἡδονῆς. ^{bw} ^{bx} ἀμπύχῃ ^{by} ὁ ^{bz} λειχῆν ^{ca} καὶ ^{cb} γένειον ^{cc} κοτὴ ^{cd} ἐν κύκλῳ. ^{ce} ^{cf} ἐρῶν ^{cg} καὶ ^{ch} μῆλα ^{ci} ξυῶ ^{cj} ὅγκῳ ^{ck} ἐς ^{cl} κατὰ ^{cm} μερῶν. ^{cn} ^{co} ὅτι ^{cp} αὐχλῶδεις, ^{cq} χαλκῶδεις. ^{cr} ὁφρῦες ^{cs} παρὰ ^{ct} ἡ- ^{cu} πες, ^{cv} παχῆαι, ^{cw} ψιλῆαι, ^{cx} βελήσσαι ^{cy} κάτω, ^{cz} μεσοφρύων ^{da} ξυηγμύων, ^{db} ὅχθῶδεις. ^{dc} ^{dd} χρωμα ^{de} πελιδνόν, ^{df} ἢ ^{dg} μέλας. ^{dh} ^{di} ὅτι σκύνιον ^{dj} ἐς ^{dk} μέγα ^{dl} ἑλκεῖ ^{dm} καλύπτειν ^{dn} ὅσας, ^{do} ὅπως τοῖς ^{dp} θυμυμύοις, ^{dq} ἢ ^{dr} λέσσι. ^{ds} ^{dt} τὸ ^{du} δε, ^{dv} καὶ ^{dw} λέοντιον ^{dx} κικλήσκειται. ^{dy} τοιγαρὶν, ^{dz} ἐς ^{ea} λέσσι, ^{eb} ἐδὲ ^{ec} ἐλέφαντι ^{ed} μῆνον, ^{ee} ἀλλὰ ^{ef} καὶ ^{eg} νυκτὶ ^{eh} ὅτ' ^{ei} ἀ- ^{ej} λάντω. ^{ek} ὑπὸ ^{el} ὅπασα, ^{em} ^{en} ῥίς, ^{eo} σὺν ^{ep} ὅγκοις ^{eq} μέλασι, ^{er} ὁκροειδείς, ^{es} χαλέων ^{et} παρὰ ^{eu} παχῆαι. ^{ev} τὸ ^{ew} κατὰ ^{ex} πελιδνόν. ^{ey} ^{ez} ἑκρῆνες, ^{fa} ὀδόντες ^{fb} ἐς ^{fc} λυκοὶ ^{fd} μὲν, ^{fe} δοκέοντες ^{ff} ἢ ^{fg} ὑπομέλανες, ^{fh} ὡς ^{fi} ἐρῶν ^{fi} μελανόντα, ^{fj} κεκλεισμένα, ^{fj} ἐλεφαντώδεα, ^{fk} ὡς ^{fl} δοκέειν ^{fm} μέγα ^{fn} ὅτι ^{fo} ἔχειν ^{fp} μέζον ^{fq} ὅτι ^{fr} ξυηγμύων. ^{fs} ἑλκεα ^{ft} ἐπὶ ^{fu} τῇσι ^{fv} βάσει ^{fw} τῶν ^{fx} ὡτων, ^{fy} ἰχῶρ ^{fz} ῥυτίτι, ^{ga} κνησμῶδεα. ^{gb} ^{gc} ῥυτίτι ^{gd} τῶν ^{ge} τρηχεῖαι. ^{gd} ἀταρ ^{gf} καὶ ^{gg} ἐντομαί ^{gh} βαθεῖαι, ^{gi} ἀκροῖον ^{gj} αὐλακες ^{gk} μέλανες ^{gl} τῶν ^{gm} ὡτων. ^{gn} ^{go} τὸ ^{gp} κατὰ ^{gq} τὸ ^{gr} δε ^{gs} καὶ ^{gt} ὁ ^{gu} ἐλέφας ^{gv} τῷ ^{gw} πᾶσι ^{gx} τένοντα. ^{gy} ἰχθένον ^{gz} καὶ ^{ha} πηρῶν ^{hb} μέσφι ^{hc} τῶν ^{hd} μέσων ^{he} τῶν ^{hf} δακτύλων ^{hg} ῥήξεις. ^{hi} ἢ ^{hj} ἐπὶ ^{hk} μᾶλλον ^{hl} αὐξή ^{hm} τὸ ^{hn} κατὰ ^{ho} ἐλκῶδεις ^{hp} τῶν ^{hq} ὅχθας, ^{hr} μῆλων, ^{hs} γένεας, ^{ht} δακτύλων, ^{hu} γονάτων, ^{hv} κάκομα ^{hw} ἀναλῆα ^{hx} τὰ ^{hy} ἑλκεα. ^{hz} ἀλλὰ ^{ia} γὰρ ^{ib} ἐπὶ ^{ic} ἄλλοις ^{id} ἐξάντα, ^{ie} καὶ ^{if} ἐπὶ ^{ig} ἄλλοις ^{ih} ἀλλὰ ⁱⁱ περὶ ^{ij} ἡδὴ ^{ik} κοτὴ ^{il} καὶ ^{im} τῶν ⁱⁿ μελέων ^{io} παρὰ ^{ip} προπρόνυκται. ^{iq} ^{ir} ἀνθρώπων ^{is} ἀρεῖ ^{it} ἐκπύσιος, ^{iu} ῥίς, ^{iv} δακτύλοι, ^{iw} πόδες, ^{ix} αἰδοῖα, ^{iz} ὅλα ^{ja} χεῖρες. ^{jb} ἐδὲ ^{jc} καὶ ^{jd} ἡ ^{je} θανατοῖ ^{jf} τὸ ^{jf} κατὰ ^{fg} εἰς ^{fg} ἀπαλαγὴν ^{fh} βίαι ^{fh} αἰσχύς, ^{fi} ἀλγῶν ^{fi} δεινῶν

^a ἐλέφαντ. Petit. emend. ^b ὅρεαι Henisch. rep. in MS. ^c Δὲ καὶ φλέβες Henisch. ^d ὅ Henisch. rep. in MS. ^e οὐκ ἐς πολλὸν δὲ καὶ ἀδύνατοι ^f πάντες &c. non multo post ægros deprehendi, id est, genus morbi palam fieri, tuberculis per universum corpus erumpentibus. Petit. emend. ^g Hoc verbum Scaliger alterisco, designavit, quid hoc velit, ignoramus. ^h ὑπὸ καὶ Ionicè idem quod ἀραιῶν Petit. ⁱ Πῶροι Scaliger emend. ^j βάθος Scaliger emend. ^k ῥυτίτι δὲ συχναί, βαθεῖαι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^l ῥυτίτις συχναί, βαθεῖαι &c. Petit. emend. ^m Ionicè pro ποιωδέστεροι Petit. ⁿ βάσιν Henisch. ^o ὑπὸ Henisch. ^p ὑπὸ Scaliger emend. ^q Hic sues privatim intelligi debent Petit. ^r De suum grandinibus scribit Aristoteles lib. 8. hist. cap. 21. Petit. ^s ἡδὴ καὶ Petit. emend. ^t λειχῶν. ψώρα & lepra, affectus cognati sunt. Petit. ^u Id vitium, quum a mento oritur latinè Mentagra appellatur. Petit. ^v ὁ λειχῶν Henisch. ^w ἀστὴν Scaliger emend. ^x γένειον Henisch. ^y ἀστὴν Scaliger emend. ^z ἐρῶν Henisch. ^{aa} ἰσως, ὅπως Henisch. & Goupyl. repp. in MS. Scaliger emend. ^{ab} ἐπιπύσιος Henisch. ^{ac} ὅ Henisch. ^{ad} Scaliger emend.

A ut elephantis corium. venæ latæ sunt, non sanguinis redundantia, sed cutis crassitudine. non multo post autem & sedes declarat, universo corpore in æqualem tumorem distento. pili in omni corpore præmoriuntur, in manibus, femoribus, tibiis. item in pube, in mento rari sunt: rara quoque in capite casaries. quod vero majus est, intempestivi cani & calvitium affatim subitoque ingruunt. non multo post autem pubes & mentum glabrescunt. quod si qui pauci pili remaneant, hi magis dedecent quam qui defluerunt. capiti cutis altius rescissa est: rimæ autem frequentes, profundæ, asperæ sunt. tumores in facie duri, acuti: nonnunquam fastigio albido, basi viridior: pulsus pusilli, graves, tardi; tanquam per cœnum vix se moventes. venæ temporum distentæ sunt. & sub lingua: ventres biliosi. lingua grandinosis varis exasperatur. neque inopinabile est & omne corpus talibus scatere tuberculis: quandoquidem & in victimis pravos humores habentibus carnes grandinis plenæ sunt. sin autem valde ab intimis partibus erumpet morbus, & in extremitatibus apparebit, impetigines summos digitos infestabunt, genua prurient, pruritufque cum voluptate scalpetur. ambit vero impetigo & mentum nonnunquam in orbem. ⁱ rubent malæ cum tumore haud ita magno: oculi caliginosi, ænei coloris sunt: supercilia prominentia, crassa, glabra, deorsum versus pondere vergentia: contractis glabellis eminens tumor insurgit. color lividus aut ater est. ² episcinium vehementer contrahitur, ut oculos contegat, quemadmodum irascentibus aut leonibus accidit: unde & leonina hæc ægritudo vocatur. igitur neque leoni, neque elephanto solum, verum etiam nocti tenebræ æquales sunt. ^{ὕπνισα} i. sub oculis insurgentia ossa, & nares cum atris tumoribus salebrosæ, exstantesque sunt. labiorum prominentia crassa est, pars autem inferior livescit, nasus tumet, dentes non albi sunt, sed nigricare videntur. aures rubent admixta nigrizia, obstructæ, elephantica, ut grandiores consuetudo esse videantur. ulcera in basi aurium sunt: sanies defluit, pruriunt. totum corpus rugis asperis exaratur: nec non & altè descendunt scissuræ, veluti nigri in corio sulci. propterea & elephas huic morbo nomen est. plantarum & calcaneorum usque ad medios digitos fissuræ sunt. quod si plus augeat malum, tumores malarum, menti, digitorum genuumque ulcerosi fiunt, ulcera foetida sunt, & insanabilia: alia enim super alia exurgunt, super alia alia ³ mitescunt. siquidem membra hominem diu morte præveniunt, quoad de corpore excidant nasus, digiti, pedes, genitalia, atque totæ manus. neque enim hæc labes prius perimit, a turpi vita, sævisque cruciatibus libe-

^b θυμυμύοις Henisch. ^{ast} θυμυμύοις Scaliger emend. ^c λέοντιον Henisch. ^{ast} λέοντιον Scaliger emend. ^d ἀπύλατον refertur ad præcedens τὸν. ^e ὑπὸ καὶ Petit. emend. ^f ῥίς Henisch. non habet. ^g ῥίς Junius legit & cum voce ὁκροειδείς junxit. quam lectionem Petit. probat. ^h ὁκροειδείς Henisch. rep. in MS. ⁱ Ita dicuntur qui magno & prominenti sunt naso. unde verbum ἐκρῖνω naso suspendo, subfanno apud Lucianum. Petit. ^j ὑπὸ μέλαν. ^k tuncque sensus erit: dentes non sunt quidem candidi, videntur tamen præ nigredine aliarum sc. oris partium. Petit. emend. ^l ῥυτίτι Scaliger emend. ^m καὶ ἐπὶ ἄλλοις Henisch. ⁿ Προπρόνυκται Henisch. rep. in MS. ^o τὸν αὐθροῦν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^p θανατοῖ Henisch. ^{ast} θανατοῖ Scaliger emend.

¹ Rubefacit malas (refertur enim id verbum ad impetiginem) Petit. emend. ² Extremæ frontis rugæ dicuntur Episcinium, quod adducimus oculis, cum apud nos aliquid profundius cogitamus, aut pudore affici-mur. Petit. ³ Nitescunt. Henisch.

κῶν περὶ αὐτὸν, ἢ ἐς μέλας διατμηθῆναι τὸν ἀνθρώ-
πον· ἀλλὰ μακρότερον ἐστὶ, ὅπως ἐλέφας τὸ ζῷον.
ὡς ἢ καὶ ἀλγὺν δρεπίως^a ἐπὶ τῷ μελέων, πολλὸν
π^b ὁπτικότητι βαρύτερον. ἄλλη καὶ ἄλλη^c πλά-
νευμένων σιπῶν ὀρεξίς οὐκ ἀγεννής, ἀποικοῦ ἢ γε-
σις, ἐδὲ περὶ τὸν ἢ ἐδωδὴ καὶ ἢ πῶσις· ἀπάντων ἢ
ὑπὸ ἀχθιδόν^d, μίση^e, ἀτροφίῃ, ὁπτι-
μῇ λυσσώδης· κῆποι αὐτῶν αὐτοὶ, μελέων ἐκάσ-
τῃ βαρεῖα, καὶ τὸ ἀνθρώπου^f ἀχθὶς καὶ τὰ συμ-
μετὰ μέλας· ἀπὸς καὶ τὸ σῶμα περὶ ἀπαντὰ ἀχθῆ^g,
ἐλκυστοῖσι τέρεσι, ἐκ ἀλυσίης· ἐκ τροφῆς, ἐκ ἀσιτίας,
ἐκ κινήσεως· ἐκ ἡρεμίας. πᾶσι γὰρ ἐφείκειν ἢ νῆσος.^h ὕπνος
λεπτός, ἀρευνήσις κακίαν ἐν φαντασίῃ, δύσπνοια
καρτερή· πῆγες ὡς ἀπὸ ἀγχοῦ. ὧδε γὰρ πῆγες
κατέρεψαν τὸ βίον, νήρετον ὕπνον ἐς θάνατον εὐ-
δαντες.ⁱ τοῖςδε γὰρ ἐόντας τίς οὐκ αὐφύγοι, ἢ τίς
οὐκ αὐ ἐκτραπείη, κῆν ἡδὲ, ἢ πατήρ ἢ κῆν
κασιγνήτης· τυχὴν δὲ καὶ ἀμφὶ μετὰδοσὶ τῆς
κακίας. πολλοὶ γὰρ ἐπὶ ἐρημίας καὶ ἐς ὄρεα τὰς φι-
λάτας ἐξέρχονται,^j οἱ μὲν ἐς χρόνον ἐπαρήγοντες
τῷ λιμῷ· οἱ δὲ, ὡς ἡκιστα σφέας ἐθέλοντες
ἐκθανεῖν. λόγος ἢ ὡς τὸ ἐπὶ ἐρημίας ἀφισπόμε-
ναι, ἐξερπύσσονται ἐκ τῆς γῆς ἔχιν ἰδῶν, ὑπὸ ἀνάγ-
χης τῆς λιμῆς, ἢ τῷ πατρὶ ἀχθόμενοι, ὡς αἰμέ-
ψασαι τὸ κακὸν κακῷ, ζῶντος ἐνέφαγε τὸ ἔχος,
καὶ ἐπερὶ αὐτὸν ἐπεδύτησε, περὶ ἢ πάντα αὐτῷ
διασπῆναι καὶ διασπῆναι τὰ μέλας.^k ἄλλον ἢ ἰ-
δεῖν ἔχιν εἰς πῆγον γλάσκεται ἐρπύσσεται, πόντος τε
τῆς γλάσκεται εἰς κέρον, διασπῆναι. πολλὸν ἢ καὶ
τῆς ἰσχυρῶς τῷ γλάσκεται· ἐπεὶ ἢ ἀπεπνίγη τὸ
θῆρὸν ἐν τῷ γλάσκεται, χαυδὸν καὶ πολλὸν δὲ γλά-
σκεται πῆν τὸ ἀνθρώπου, ἀπαλλαγὴν τῆς βίης, καὶ
τῆς πάσης διζήμενον· ὡς ἢ ἐς κέρον ἦκε καὶ μέ-
θῳ, ἔκατο μὲν χαμαὶ τὰς περὶ αὐτὸν, ὅπως δια-
σπῆναι· ἐπεὶ ἢ ἐκ τῆς κάρου καὶ τῆς μέθης^l ἐξ-
ήρετο, περὶ αὐτὸν μὲν τὰς περὶ αὐτὸν αἰ κόμας, ἐπὶ
ἢ δάκτυλοι τε καὶ ὄνυχες· ἐξῆς ἢ περὶ αὐτὸν
πάντα. ἐπεὶ ἢ ἐπὶ ἐν^m σπέρματι ἢ δυνάμει ὡς,
ⁿ ἐκρησπῶσθαι αὐτὸς ὅπως ἐκ γενετῆς τὸ ἀνθρώ-
που ἢ φύσις. ἐξέρχεται μὲν ἄλλας κόμας, καὶ ὄν-
υχας νέας, καὶ σάρκα καθαυτῇ, καὶ ἐξέρχεται μὲν τὸ
παλαιὸν ὁ ῥῆν^o, ὡς γῆρας ἐρπετῶ· ἐπαυκλή-
θη^p ἢ, ὡς ἐς φύμα ζωῆς, ὅπως ἄλλος ἀνθρώ-
πος. ὧδε μὲν γὰρ ὁ μῦθος, ἐκ κάρου μὲν ἀρε-
κῆς, ἐκ πάγῃ ἢ ἀπείρου. κακὸν γὰρ κακῷ βλα-
φθῆναι, πῶς. πῶς φύσιν ἢ ὁπτι τῷ ἐόντι ζωπύ-
ρω ἀνανεῶσαι τὸν ἀνθρώπου, οὐκ ἀπείρου ἐς τέρα-
τος ἰδέσθαι.

A P E-

^a Ἐκ Henisch. rep. in MS. ὡς τῶν Goupyl. rep. in MS.
^b Ἐπικρίσις Henisch. rep. in MS. ^c Πλαυδύμων.
(cum: puncto refertur enim ad ἀλγὺν) Petit. e-
mend. ^d Μόσος Scaliger emend. ^e Αἰχθῆς Henisch. rep.
in MS. ^f Ἡρεμία Henisch. rep. in MS. ^g Ὑπνός λεπτός
ἀρευνήσις κακίαν ἐν ὕπνῳ φαντασίῃ. somnus quidem tenuis,
sed & visa in somno ipsa insomnia pejora Petit. emend.
^h Τοῖςδε Henisch. alt. τοῖςδε Scaliger emend. ⁱ Οἱ δὲ ἡκί-
στα, ὡς σφέας ἐθέλοντες ἐκθανεῖν Petit. emend. ^k Similem
Historiam narrat Galenus lib. 11. simplic. cap. de carne
Viperæ. Petit. ^l Ἐξέρχεται Henisch. rep. in MS. ^m Sper-
matis nomine Aretæus hic intelligit partes ex semine

A liberans, quam membratim dilaceratus homo fit.
at longæva est, quemadmodum & elephas ani-
mal. sin autem membrorum recens dolor sit, lon-
ge acerbius affligit. aliter atque aliter paratorum
ciborum appetentia est, non obtusa, sed gusta-
tus qualitatis expers est: nullaque edendi ac po-
tandi delectatio. omnia vero ob doloris cruciatum
oderunt, alimento privatur corpus, rabiosa in-
est cupiditas: spontinæ sunt lassitudines, singu-
lorum membrorum species hominem gravitate in-
usitata premit, quantumlibet exigua membra
sint. quin etiam corpus omnia gravatim fert: non
balneis delectatur, non illuvie: non cibo, non
B jejunio: non motu, non quiete. ab omnibus e-
nim morbus alienus est. somnus tenuis, vigilia
pejor, mala sua cogitans: spirandi vehemens dif-
ficultas: suffocationes fiunt ac si laqueo strangu-
lentur. hoc igitur pacto nonnulli vitam perdid-
erunt, inexcitabilem somnum in mortem dormien-
tes. itaque tales quum sint, quis non aufugiat?
aut quis non aversetur, licet filius, aut pater, aut
etiam germanus frater sit? quum metus est ne
morbus comuniceretur. propterea ¹ multi in
solitudines & montes, sibi charissimos abdux-
erunt: aliqui eorum egestati, quoad viverent,
subvenientes, aliqui verò minimè, quum eos vi-
ta defungi mallent. fama est, eorum quendam,
C qui in solitudinem expositi erant, ex terræ late-
bris reptantem viperam intuitum, aut fame coa-
ctum, aut morbi tædio inductum, ut malo ma-
lum commutaret, viventem viperam edisse, ne-
que prius e vita migrasse, quam omnia ipsius mem-
bra computruerint atque exciderint. alterum præ-
terea ferunt, viperam in musto dolium irrepsisse
conspicatum, quum mustum ad satietatem in-
gurgitasset, vomuisse, multumque veneni simul
cum musto rejecisse, ² quoniam in musto fera
extincta fuerat: iterumque hominem mustum
D largissimè potasse, vitæ pariter ac morbi finem
quærentem. ut vero satius juxta inebriatusque
fuit, primum quidem humi prostratus instar mo-
rientis jacebat: posteaquam deinde gravi sopore
experrectus est, ebrietatemque discussit, inpri-
mis comæ defluerunt, præterea digiti & un-
gues, deinceps omnia in ambitu corporis mem-
bra contabuerunt. quoniam vero adhuc infemine
facultas erat, iterum tanquam ab ortu hominem
natura veluti ex cera creavit. alios enim crines e-
nutrivit, & ungues novos & nitidam carnem in-
stauravit, ac vetus corium, ceu serpentis fene-
ctam exuit, & tanquam alter homo ad vitæ
E ³ mûnia revocatus est. ita habet fabula non ad-
modum quidem vera, neque valde fidem exce-
dens. malum enim malo pullum esse, probabile
est: naturam vero ex residua vitæ scintilla homi-
nem redintegrasse, haud ita a ratione abhorret, ut
monstro simile esse videatur.

A R E-

concretas, quas Galenus περὶ αὐτὸν μέλας appellat. Petit.
ⁿ Ἐκρησπῶσθαι Henisch. rep. in MS. ^o ῥῆν Scaliger
emend. ^p Δὲ, (ὡς) ἐς φύμα ζωῆς Henisch. δὲ ἐς φύμα
ζωῆς Goupyl. rep. in MS. ζῶν Henisch. rep. in MS.

¹ Quidam vel carissimos in locis desertis & montibus
exposuerunt, ad tempus fami subvenientes, alii mi-
nime: utpote qui ipsos mori vellent. Petit. emend.
² Postquam autem fera in musto extincta est avide lar-
giterque hominem e musto bibisse. vitæ pariter &c. He-
nisch. ³ Germen Scaliger emend.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΟΞΕΩΝ ΝΟΥΣΩΝ

ᾠ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE

MORBORUM ACUTORUM

CURATIONE

LIBER PRIMUS.

PROOEMIUM.

Οξέων νόσων ἁκμαζωφεία τῇσι ἀμφὶ ση-
μῶν ἰδέσθαι, ὧν τοῖς συγγραμμάσι ἄσφα-
τοι πρόσθεν γεγραφαίη. ὅκτα μὲν ὧν ἐν πυρετῶν
θεραπείῃ γίγνεται, καὶ τε τῶν τέτων διαφορῶν, καὶ
καὶ τὴν τῶν νοσημάτων ἰδέσθαι, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ποικιλίαν,
τέτων τὰ πλεονάζοντα ἐν τοῖσι ἀμφὶ πυρετῶν λόγοισι
λελέξεσθαι. ὅκτα δὲ ξυπυρετοῖσι ὁξεία γίγνεται πά-
θηα, ὁκτεῖον ἢ φρενίτις, ἢ αἰσθητὴ πυρετῶν, ὁκτεῖον
ἀποπληξία, ἀμφὶ τῶνδε μένοντα ἁκμαζωφείω,
ὡς μὴ διαμαρτάνειν μηδὲ μακρηγορεῖν ἕτερα ἐν ἑ-
τέροις γεγραφόντα. ἀρχὴ δὲ ἢ ἡ αὐτὴ, ἢ καὶ ἀμφὶ τῶν
παθῶν, καὶ τελευτῇ ἢ αὐτῇ.

A Acutarum ægritudinum medicamina specie-
bus signorum contigua sunt, quæ superiori-
bus libris a me comprehensa fuere. quæcunque
sane in febrium curatione fiunt, secundum ipso-
rum differentiam, & secundum morborum spe-
ciem, & in ipsis diversitatem. eorum plura in
tractatione de febribus explicabuntur: quotquot
autem cum febribus acuti morbi fiunt, qualis
phrenitis est: aut sine febribus, qualis apople-
xia. eorum duntaxat medicamina commemora-
bo, ut ne aberrem, neque verbosior sim, alia in
aliis describens locis. idem vero principium, quod
& de morbis feci, eundem etiam finem faciam.

ΚΕΦΑΛΗ Α.

Θεραπεία φρενιτικῶν.

Κατακεκλίσθαι καὶ τὸν νοσέοντα ἐν οἴκῳ μέ-
τρω, ἀκρήτῳ, χειμῶν μὲν ἐν ἀλῇ,
θερεῖ δὲ ἐν ψυχρῇ νοτέρῳ ἑαυτὸν καὶ φθινο-
πώρῃ πρὸς τὰς ὥρας περικαίεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἡσυχίαν
ἀγαθὴν κελεύειν καὶ αὐτὸν νοσέοντα, καὶ τὰς οἰκίας
οἰκίης ἀπαντας. ὁξυήκοι γὰρ ἡδὲ ψόφῃ καταπί-
μφοι φρενιτικοί. ἀτὰρ ὑπὸ τῶνδε μαίνονται. τοῖ-
χοι λαοί, ὁμαλοί, μηδὲ ὑπερέχοντες, μηδὲ
ἀχναί, μηδὲ γεγραφῆσι εὐκταμοί. ἐρεθιστικὸν γὰρ τοι-
χογεραφίη. καὶ γὰρ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἁμφαι-
ρέσει πῖνα ψαλῖδα ἰνδάλματα, καὶ πᾶσι μὴ ἐξί-
χοντα ἀμφαφῶσι ὡς ὑπερέχοντα καὶ πᾶσι πρὸς
φασὶς ἀναιτίη, πρὸς κλησὶς χειρῶν φορῆς. κλίνης
μήκος

CAPUT PRIMUM.

Curatio Phreniticorum.

Ægrotum cubare convenit in conclavi mediocri-
amplitudinis, aëris temperati, hyeme tepidi, æstate frigidioris & humidioris. vere
autem & autumnno secundum temporum naturas
conjectura uti decet, deinde quiescere jubendum
est, & ægrotos ipsos, & omnes domesticos. acutè
namque audiunt phrenitici, & strepitibus irritan-
tur, nec non & ab iis in furorem aguntur. parietes
læves sint, æquales, neque supereminentes, neque
festucas, aut aliquid exertum habentes. neque pi-
cturis exornentur: pictura enim parietum mentem
turbat. nam præ oculis falsa quædam simulacra ob-
versantur, & quædam non eminentia tanquam emi-
nentia manibus contrectant: omnisque occasio ci-
tra causam manuum agitationem provocat. cubilis
lon-

^a Θεραπευτικῶν Henisch. rep. in MS. ^b Ab αἰσθητῇ venit
ἀκμαζωφεία Scaliger. ^c ἁκμαζωφεία Henisch. ἀκμα Henisch.
& Goupyl. repp. in MS. ^d Ut accentus est ultimæ di-
ctionis, videretur conjunctim legendum ὡς ψυχροτέρῳ i.
frigidior; a voce ψυχρῶς, quæ idem quod ψυχρῶς signi-
ficat. verum disjunctim legit & ὡς ψυχρῶ νοτέρῳ Petit. e-
mend. ^e Ἀφαιρέσει & ἀμφαιρέσει Henisch. rep. in MS.

ἀμφαιρέσει (supple τοῖχοι γεγραφῆσι εὐκταμοί) Petit. emend.
^f Supple νοσούντες. hoc προκινεῖν & ψυλαφῶν Medici ap-
pellant.

¹ Mediocriter spatioso, id est, neque nimis amplo
neque nimis angusto. Petit.

μήκ^α καὶ πλάτ^β σύμμετρον, ὡς μήτε^γ βλη-
 ζέσθαι ἐν τῇ πλατύνῃ, μήτε^δ ἀπὸ τῆς στενῆς ἐκ-
 πίπην κρίτης. ἐν φιλοῖσι τοῖσι σπώμασι, ὡς μὴ
 προκυδίσιν ὑπομνήσας εἶναι. αὐτὰρ ἡδὲ ἐν μαλθα-
 κῇσι. ἀσπεργῆς γὰρ τοῖσι νεύροις ἡ σκληρὴ κρίτη. ἐκ
 ἡκίστα ἢ τῶν ἄλλων τοῖσι φρενιτικῇσι τὰ νεύρα πο-
 νέει. μάλα γὰρ τοὶ πᾶντα φρενιτικοί. εἰσδοὶ τῷ
 Φιλάτων. μύθοι, καὶ λαλιὴ μὴ θυμοδακῆς. πάν-
 τα γὰρ ὁ θυμὸς ἐκείνην χεῖρ, μάλιστα τοῖσι ἐς ὀργὴν ἢ
 ὀδύνην κατὰκλις ἢ ἐν ζόφῳ, ἢ ἐν φωτὶ
 πρὸς τὸ νόημα τεκμαρτέη. ὡς γὰρ πρὸς τὴν αὐ-
 γὴν ἀγρυπνῶσι, καὶ^β ὀρέωσι τὰ μὴ ὄντα, καὶ πάλιν
 μὴ ὑπὸντα φαντάζονται, ἢ ἀντὶ^γ ἐτέρων ἑτέρων
 γινώσκουσι, ἢ ξένα ἰνδάλματα περιβάλλοντες, καὶ
 τὸ ξυμῶλον τὴν αὐγὴν^δ ἢ πάλιν αὐγὴν δεικνύοντες,
 ζόφον^ε ἀνέεσθαι χεῖρ. ὡς ἢ μὴ, τέναντιον. ἀγα-
 θὸν ἢ πρὸς αὐγὴν σωφρονέειν τε καὶ περὶ ἡρώτων τὴν
 ὀδύνην. ἀσπίτη μὴ μακρῇ. σπῖα ἢ ὑγρότερα
 καὶ βραχυτέρα καὶ^ε συνεχῇ. μελίγματα γὰρ θυ-
 μῷ σπῖα. ἀκαίρη^ζ ἢ ἐν τῇσι ἐπανεσσει ἀμφοῖν,
 καὶ πυρετῷ καὶ ὀδύνη. ὡς ἢ ὑπὸ ἀσπίτος ἐκ-
 μαίνωνται, καὶ ὡς μὴ παρήκη ὁ πυρετός, διδο-
 ναι μὴ μεγάλα σπῖα πυρετὸν βλάπτοντα. ἀγαθὸν ἢ
 συμφώνειν καὶ τῷ πυρετῷ, καὶ τὴν ὀδύνην,
^ε ἔστε τὰς παροξυσμῶν καὶ τὰς ἐπανεσσίας. ὡς ὅτι
 ἡκὶς ὁ καιρὸς ἐς θάνατον, πρῶτον σκεπτόμενος εἰ χεῖρ
 ἀφαιρέσειν αἷμα. ὡς μὴ ὅτι ἡ ὀδύνη ξυμ-
 πυρετῷ δέχεται εἰς βάθος τῆς πρώτης ἢ δευτέρας ἡ-
 μέρας, τὰ μὲν φλέβα τὴν ἐπὶ ἀγκῶνι μάλιστα
^ε τὴν μέσων. αὐτὰρ καὶ ὡς ἐς τρίτην ἢ τετάρτην
 ἡμέραν ἡ ὀδύνη ἡκὶς, μέσφι τῆς πρώτης τῷ κρι-
 σίμων^β πείσσει, τὰ μὲν εἰς τὴν πρῶτην τῷ
 δέοντι^γ χρόνῳ ἐκταίω εἶναι ἢ ἐξδομαίω εἶναι, πολ-
 λὸν πρὸ τῷ κρισίῳ ἐν τοῖσι ὀξέσι κενῶν χεῖρ, ἢ
 φαρμακείαν, ἢ τοῖσι ἄλλοις ἐρεθμοῖσι χεῖρ^δ.
 αὐτὰρ καὶ φλέβα τὰ μὲν, μὴ πολλὸν ἀφαιρέειν,
 καὶ ἐν δέχῃ τὰ μὲν. φρενίτις γὰρ εὐτρεπὶς ἐς συγ-
 κοπὴν κακὴν. ὡς ἢ πολυπληθὴς ὁ νοσέων ἐν, καὶ
 νεότης, καὶ ἐξ ἀδδηφαιγῆς καὶ οἰνοφλυγῆς, οἷδε εἰ
 τῆς φρενιτικῆς^ε εἶναι οἱ λογισμοί. ἀλλὰ καὶ
 ἀνευ ὀδύνης, πολλὸν τετάρτων ἀφαιρέειν αἷ-
 μα. πολλὸν ἢ μείον ἀφαιρέειν, ἢν οἷδε εἶναι οἱ φρε-
 νιτικοί. τὰ μὲν ἢ φλέβα τετάρτων ὀπολμόπτερον,
 ἢν ἐξ ὑποχονδρίων καὶ μὴ ἀπὸ κεφαλῆς ἢ νεύρων^ζ
^η ἢ. ἐνθαδὲ γὰρ τῆς ζωῆς ἐστὶ ἡ δέχῃ. κεφαλῇ ἢ,
 χῶρ^θ μὴ αἰσθησί^θ, καὶ νεύρων ἀφαιρέσει^θ. αἷ-
 μα ἢ ὀδύνη καρδίῃ ἐλκεῖ μάλλον, ἢ ἄλλοις δι-
 δοῖ. ἢν^ε ὡς περὶ τῆς ἡδῆς, καὶ χεῖρ τὴν ἐπὶ ἀγκῶ-
 νι τὰ μὲν φλέβα. πάλιν γὰρ πάρεα, κενεαγῆειν
 ἐφ' οἷσι ἡ βλάβη εἰς σμικρὴν. καὶ μὴ ἡ δύναμις ἀν-
 τέχει εἰς τὸ ἰκανὸν τῷ κενώσι^θ, ἀπᾶς ἀφαιρέειν,
 ἔκως μὴ ἐν τῇ ἀφαιρέσει τῷ ἐπαφαιρέσει^θ διόλκῃ
 τῷ τροφῆς ἢ ἐγκαιρίῃ. ξυμμετρεῖς γὰρ τοῖσι φρενι-
 τοῖσι οἱ πυρετοί, καὶ εἰς ἐπανεσσίας μακρὰς, ἀλλὰ
 βραχεῖας καὶ ἀσπῆρας καφισμῶν ποιούμενοι. ἢν ἢ
 πρὸ τῷ ξυμμετρεῖς ἀπαυδήσει ὁ νοσέων, ἐς δευτέρῳ
 ἐπανεσσει ὑπερβάλλεται, ἢν μὴ ἐς μακρὸν ἐκπί-
 πῃ^η εἰ ἢ μὴ, ἀνακαλεσάμενον ὀσμῆσει καὶ
 ψάυσει πρὸς ὅσων, καὶ πῖσι ποδῶν, αὐτίκα ἀ-
 φαιρέειν. γνώμα δὲ τῷ αὐταρκείας ἢ δύναμις τροφῆς
 ὑγρῇ πᾶσι μὲν τοῖς πυρεταῖσι. ἐκ ἡκίστα ἢ φρενι-
 τοῖσι

A longitudo & latitudo moderata sit: quo neque in
 ampliori volutari jactarique possit, neque a nimis
 angusto delabi. fragula vestes glabrae sint, ut ne
 floccos colligere in mentem veniat. in molli lecto
 decumbant: nam durum stratum nervis ingratum
 est. non minime autem inter caeteros aegrotantes
 phrenitici nervis laborant. facile enim convellun-
 tur. amicissimi eos invitant: fabulae & sermones
 animum ne vellicent. quum delectabilia omnia es-
 se oporteat. illis praecipue, quorum iracunda in-
 sania est: utrum in tenebris an in luce habendi sint,
 ex morbi natura conjicere debemus: nam si ad lu-
 men efferantur, & quae non sunt, cernunt, & quae
 B non adsunt, cogitant, aut pro aliis alia cognoscunt,
 aut quasdam novas & vanas imagines accipiunt, at-
 que in summa, lucem, aut quae in luce sunt, ex-
 timefcunt: obscuro loco eos continere praestat.
 fin secus se habeant, lucido. bonum est autem ad
 lucem resipiscere, placarique insaniam: ne diu
 a cibis abstineant. cibi vero humidiores sunt,
 paucioresque & continui: nam cibi animum de-
 mulcent. occasio autem exhibendi cibi esto in u-
 triusque remissionibus, febris videlicet atque de-
 lirium. quod si ab inedia furant, & non desinat fe-
 bris, cibos dare non valde febrem laedentes utile
 est. nempe bonum est febrem deliriumque in ac-
 C cessionibus remissionibusque concordare, quo ex-
 hibendi cibi oportunitatem tempus inveniatur. in pri-
 mis itaque considerandum est, sanguis nec ne mit-
 tendus sit. si mentis quidem alienatio una cum fe-
 bre a principio invaluerit, vena in cubiti curvatura
 primo aut secundo die, media potissimum secan-
 da est. quod si non nisi tertio aut quarto die deli-
 rium accedat, usque ad primum deceptoriorum
 dierum circuitum venae sectio differenda est: at si
 ultra conveniens tempus, ut puta sexto aut septi-
 mo die, ² superveniat, venae sectio dimittenda
 est. multo enim ante judicationes in acutis morbis
 evacuandum est, aut purgandum, aut aliis irri-
 D tationibus utendum. venae quoque incisor ne mul-
 tum sanguinis detrahat, licet a principio fecerit.
 phreniticis namque malum est in syncopam facile
 mutabile. fin autem aegrotus valde repletus sit, &
 juvenis plurimo cibo, & largissimo vini potu sa-
 ginatus, haec ad phrenitidem rationes non pertinent:
 verum istis & citra delirium, multum sanguinis
 hauriendum est: longe autem minus auferendum,
 si iidem phrenitici sunt. verumtamen audacius ve-
 na solvenda est, si a praecordiis non a capite mor-
 bus oriatur: ibi enim vitae principium est: caput
 vero sensus nervorumque originis locus est, san-
 E guinemque potius a corde trahit, quam aliis distri-
 buat. igitur si membrum hoc affectum sit, venam
 cubiti scindere non convenit. quippe in illis vitiis
 inanire vasa oportet, a quibus non modica noxa
 provenit. quod si vires patiantur, ut quantum san-
 guinis satis est, evacuetur, semel auferendum est:
 ne, dum repetendo tempus conteritur, exhiben-
 di cibi occasio elabatur: quandoquidem phreni-
 tici continuas febres sunt, neque remissiones lon-
 gas habent, sed breves & latentes sublevationes.
 caeterum si ante mediocritatem defecerit aeger,
 ad secundam remissionem differendum est, nisi
 longo tempore post ventura sit: quod si non sit,
 F vires instaurando odoramentis, faciei tractatione,
 & pedum compressionem, protinus sanguis detra-
 hendus est, quantum vero mittendum sit, facul-
 tas ostendet. esca humida omnibus quidem febricitantibus idonea est, sed phreniticis maxime:

K ari-

¹ Inedia enim excandescitiam parit: teste Arist. lib. physic. quest. ad marg. cod. nostr. Henisch. scriptum legimus. ² Accedat, multum ante judicationes in acutis morbis vacuandum aut pharmacis utendum; aut aliis irritationibus &c. Henisch.

Tom. I.

^a Βληζέσθαι Henisch. ^b Ορίωσι Henisch. ^c ἢ Henisch. ^d Αἰσθησί Henisch. ^e Συνεχῇ Henisch. ^f Εὐτε Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g Venam eam Aretæus intelligit, quam medianam Barbari vocant. Petit. ^h Περιόδοι Henisch. ⁱ ἢ Henisch. ^k ὅτι Henisch.

καῖσι. ^a ὅτι ξηρότεροι γὰρ πυρετῶν μένων. ^b οὐδὲ με-
λικρήτον, ὡς μὴ χολώδεις ἔωσι. ἔυπεπτον γὰρ τοῖ-
σι πικροχολοῖσι. ^c χόνδροι πολυτοὶ ζύν ὕδαλι ἢ ^d μελ-
λικρήτῳ. ἀγρὸν δὲ καὶ ἐκ τῶνδε ^e ροφήματα δι-
δόναι ἀπλά, ὅποια θυμῶν ἢ σελίνῃ, ἢ ἀνήθῃ
^f ἐνεψήμων. εὐπνοα γὰρ ταῖς καὶ διερητικά. συμ-
φορον δὲ φρενιτικῶσι ἔρησις. λαχάνων πάντων μὲν,
μάλιστα δὲ μαλάχης. ἀγρὸν γὰρ τὸ γλίχρασμα,
καὶ ἐς λεύκη γλώσσης καὶ δερτῆρος, καὶ ἐς τὴν τ
καπρίων διέξοδον. ἄριστον δὲ καὶ πεύτλον καὶ βλίτον,
καὶ κερανόπας, καὶ κολοκυθὶ καθ' ὅρῳ, καὶ ὁ, π
ἀν ἐφ' ἐκάστης ὥρης ἄριστον ἦ. ^g πιαάνης δὲ χυλός,
ὕδατος μὲν ἐν πρώτοις ὡς ^h ὁ περὶ ὡτέρῳ
ἔοι. ἔστι δὲ μᾶλλον παχύπερ, ὁκόσον αὐτὴ ἢ νῆστος
περὶ καὶ χερόν. ὑποστέλλεται δὲ ἐν τῇσι κρίσεσι, καὶ
μικρόν τι περὶ τῶν κρισίων. ὡς δὲ ἐς μῆκος ἢ νῆστος
ἦ, μὴ ἀφαιρέειν τὴν περὶ τῶν κρισίων. ἀλλὰ σιτάδεα δι-
δόναι, ὡς ἐξαρκίση ὁ νοσέων. εὐτε καὶ κρεῶν ἀκρέων,
καὶ πεπινῶν χερόν. τὰ πολλὰ τοῖσι χυλοῖσι. ἐκ-
τηκομῶν. κάρτα γὰρ καὶ ταῖς ἐν τῇ ἐψήσῃ λυεῖται.
^k ἰχθύων οἱ περὶ αἰοὶ τῶν ἄλλων εἰς κρέας ἔσων. ἐ-
πίπαι δὲ τὰς ἐν τῇ ^l χάρτα δέξιναι αἰρετέον. ἀλ-
λη γὰρ ἄλλας φέρειν ἰχθύων ἰδέας πεπίσει χάρτα.
^m ὁ πάρος οἰνώδες. ὑποστέλλεται. κεφαλῆς γὰρ καὶ
φρενῶν ἀπὸν ποιεῖ. ὡς δὲ ἀνάγκη ἔη τὸ διδάμει
ἢ τῇ σωματικῇ βιαζομένων, ⁿ ἐφθὰ ἐν μελικρήτῳ, ἢ
ὁπλὰ ἐν σελίνῃ, ὁκόσον μῆλα δοτέον. τῶν ἄλλων
θερμῶ ὕδατι ἐκαστον ἐκλύειν, ὡς ἐς μέλι τὴν τῇ
σώματι δόξαι δίδω. ὡς δὲ καὶ ἐς διδάμειν δέη,
μὴ κάρτα τὸ οἰνώδες ἐκλύειν. τροφή μὲν ὧν ὡς ἐ-
πος εἰπεῖν, τοιῆδε. τέλει δὲ τὴν κεφαλὴν ἐς ἐμ-
ψυξιν λίπαι ἐλαίης ὁμφακος τετεμμένης. ἀλεαί-
νεται γὰρ ἡ κεφαλὴ καὶ φιλέει φρενιτικῶσι. ὡς δὲ καὶ
ἀγρυπνίᾳ καὶ φαντασίᾳ ἔωσι, ῥοδίνῃ μίσγειν ἴσον ἴσω
τὰ περὶ τῇ ἐπὶ δὲ μᾶλλον τὸ ῥοδίνον ἔσω πλεόν. ἐς
σύβιν καὶ ἐμψυξιν τὴν κεφαλῆς. ὡς δὲ καὶ τὴν γνώμην
δρακινέωνται, καὶ τὴν φθέρειν ἐξαλλάσωνται,
ἐρπύλας κόμης ἐνεψήτειον ἐν τοῖσι ἐλαίοις, ἢ κισ-
σὸν χυλὸν ἢ πολυρόν περαχυτέον. ἢν δὲ ὅτι μᾶλ-
λον ἢ δόξα φερὲν ἐξ ἀπλῆ, καὶ πωκέδανον καὶ σπον-
δύλιον τοῖσι ἐλαίοις ἐνεψῆν, καὶ ὅξος δόξα χεῖν.
ἀτμῶν γὰρ ταῖς καὶ θερμῆς διαπνέουσι, καὶ πα-
χέων χυμῶν διαλυτικὰ, ^o αὐτὴ δὲ δόξα φερὲν ξυαίλια.
πεφυλαχθῇ δὲ καὶ ταῖς, ὡς μὴ ἐς τὴν αὐχένα
τὰς τένοντας ἢ τέλει ἦκη. πολεμὴ γὰρ τένοσι
καὶ νόσοις. ^p καιρὸς δὲ πάσης τέλει, πλὴν τῇ
ἐσβολῆς τῇ περὶ ξυσμῇ. δραστική δὲ ἐν τῇ ἀ-
ναβάσει πάντων δὲ μάλιστα ἐν ἀκμῇ ἢ δὲ ἀν ἐκ-
μαίνωνται, τῇδε μάλιστα τέλει ψυχρῶ, καὶ ψυ-
χομῶν ὅτι μᾶλλον θερμῶ ὥρη. χειμῶνος δὲ χλια-
ρῶ. εἰς δὲ τὸ περὶ τὴν δόξα φερὲν, ὅξος κρήτῳ,
ἢ ^q κονύζης ἐψήματι καὶ σπογγῇ τὰ περὶ σπογγῇ
περὶ τὴν, ἐπειτα χεῖν οἶνον θίνῳ ἢ κρεκίνῳ λίπαι,
καὶ

^a Ἐπιξηρότεροι Henisch. rep. in MS. ^b οὐδὲ μελικρήτον,
ὡς μὴ χολώδεις ἔωσι ὅτι τοῖσι πικροχολοῖσι. neque mulsa dan-
da est si sint biliosi: hæc enim in iis, qui multam ama-
ram bilem colligunt, suspecta est. ^c Potit. emend. ^d χόνδρος
granum significat: sed hic & passim in libris Medicor-
um pro genere tritici accipitur. fitque ex Zea tritico
eximio. vid. Plinium lib. 18. cap. 8. II. ^e Potit. ^f Με-
λικρήτῳ Henisch. ^g De modo parandi sorbitiones ex a-
lica lota. vid. Galen. lib. 1. de aliment. cap. 6. ^h Potit.
ⁱ Ἐνεψήμων Henisch. rep. in MS. ^j Hujus parandi mo-
dum Hipp. tradit in lib. de acutis ^k Potit. ^l Ἀπὸ ὡτέρῳ
Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ^m Ἐκτεκομῶν Henisch.
ⁿ Deesse hic aliquid ^o Potit. judicat. & sic emend. ἰχθύων
οἱ περὶ αἰοὶ κρέας: (aut simile quidpiam) piscium qui-
dem præstantissimi, qui saxatiles dicuntur. τῶν ἄλλων εἰς
κρέας ἔσων (pro ἔσων Atticè) ex aliis autem, ut quif-

A aridiores enim sunt, quam si sola adesset febris. ne-
que mulsa danda, nisi biliosi sint: nam facile a bi-
liosius naturis concoquitur. far lotum cum aqua aut
mulsa convenit. bonum quoque est ex his sorbi-
tiones simplices præbere, quales satureia, aut a-
pio, aut anetho incoctis fieri solent. hæc namque
bonam spirationem conciliant, & urinam cient:
conducit autem phreniticis loti excretio. omnia
olera profunt: sed malvæ potissimum lentor bonus
est, & ad linguæ arteriæque hævorem, & ad ster-
corum descensum. optima est beta, blitum, co-
ronopus, cucurbita, & quicquid suis temporibus
optimum fuerit. hordei vero mundati cremor,
B liquidissimus quidem in primis nutribilior est: sed
tanto etiam spissior crassiorque sit, quanto plus
temporis morbus progressus fuerit: verum in ju-
dicationibus & paulo ante judicationes cibus sub-
trahendus est. si morbus longiori tempore pro-
ducatur, cibos ne subtrahito, sed triticea exhibe-
to, quo sufficiat ægrotus: quando extremorum
& volatiliū carnibus in cremore liquefactis ple-
rumque opus est. oportet enim hæc in elixando
valde dissolvi. ex piscibus saxatiles aliis præstan-
tiores sunt: atque omnino regionis illius opti-
mos deligito. quippe aliam regionem alias piscium
C species procreare creditum est. vinosæ naturæ fru-
ctus subtrahito, quoniam caput & mentem per-
cutiunt. verum si necessitas urgeat, viribus aut
orē ventriculi labantibus, mala in mulsa elixa, aut
in adipe tosta exhibeto: aliorum singula calida
aqua dissolvito, si roborandi duntaxat oris ventri-
culi causa exhibeas: sin autem vires quoque in-
staurare opus sit, non usque adeo vinosa facultas
dissolvenda est. cibi quidem (ut semel dicam) hu-
jusmodi sunt. irrigandum vero caput est refrige-
randi causa, olivæ acerbæ contritæ unguine: nam
caput in phreniticis calefieri non amat. quod si vi-
gilæ & cogitationes ægrotum agitent, rosacei
D parem modum in principio misceto: adhuc verò
plus rosacei addendum, quo magis extra intra-
que caput roboretur ac refrigeretur. at si mens la-
befactetur, & locutio evariet, serpylli comam o-
leis incoquito: aut hederæ succum aut sanguinalis
affundito. si mentis verò alienatio vehementius
hominem turbet, peucedanum & spondylium o-
leis infervefacito, & aceti parum instillato. hæc
enim halitus & caliditatem diffiant, crassæque
humiditates, quæ & ipsæ deliramenti causæ sunt,
discutiunt. cavere autem convenit, ne in cervicem
ac tendones madefactio descendat. tendonibus e-
nim atque nervis inimica est. nempe irrigandi
semper occasio est: præterquam exacerbationis
E initio: rarius quidem in incremento, omnium
verò frequentissimè vigente morbo, quum ma-
ximè infaniunt, tum maximè irrigandum est hu-
more frigido: atque æstivo tempore, mul-
to magis refrigerato, hyeme verò, tepido. ut
mitescat autem delirium, posca, aut conyzæ
decocto cum spongia facies fovenda est: dein-
de cœnanthino aut crocino unguine ² linenda: quin
etiam

que melior erit, edant. ¹ χάρτα Henisch. rep. in MS.
^m Ὁ πάρος Henisch. rep. in MS. Nomine ὁ πάρος fructus
intelliguntur Autumnales, qui post ὁρῆας scilicet ad
F maturitatem perveniunt. ⁿ Potit. ^o Ἐφθὰ Henisch. ^p τὸν αὐχένα Henisch.
rep. in MS. ^q Fortasse legendum καιρὸς δὲ πᾶς τέλει.
aut πᾶς δὲ τέλει. ^r Potit. ^s Ἀναβάσει Henisch. ^t Κονύ-
ζης nomine, quæ herba intelligenda sit dubium certe
est. ^u Persicariam hanc vocem interpretatam ^v Potit. rep.
in MS. Verum κονύζαν hic positam esse pro eo frutice,
quem Græci ἀγρίον aut λυγρόν appellant ^w Potit. conjicit.

¹ Sed malvæ potissimum. Lentor enim bonus est &
ad linguæ &c., & ad stercoreum descensum optima est
beta, blitum &c. Henisch. ² Linenda Henisch.

καὶ τὰς ῥίνας καὶ τὰ ὠτὰ τοῖσι ᾧ Μαχρίειν. πόδε
 μύρτοι καὶ ὕπνῃ ἀγωγὰ. ἢ γὰρ πέννυχοι μὲν ἐχρήσ-
 σωσι, μηδὲ δι' ἡμέρας εὐδῶσι, ἀτενέες δὲ τὸ ξύμ-
 παν εἴωσι, ὁφθαλμοὶ δὲ ἐκείων πὶ κέρας ἐσηκῶσι,
 βλησπίζοντες δὲ καὶ ἐξαίσιων, ὕπνον αὐτέοισι καὶ
 ἡρεμίῳ μηχανέεσθαι, πρῶτον μὲν ῥα τὸ κε-
 φαλῆς τεγξίον, ῥοδίνῃ ἀκρήτῃ, ἢ ἀμαρακίνῃ,
 ξυῶ χυλῶ^a κισσῷ, ἢ ἐρπύλῃ, ἢ ἑμελιώτῃ ἐν-
 αφεψήματι. ὅτῃ μάλιστα δὲ ὑπνώσκον, μήκων ἀ-
 φειψήσει^b ἐν λάπασι, ἐς τὸ τὸ κεφαλῆς
 βρέγμα, ἢ ὕδατι ἐς τὸ πρὸς ὤπον ξυῶ σπογγίῃ.
 ὑποπνέειν δὲ καὶ αὐτὰς ὅλας, εἰ εἰεν νεοδρεπίς,
 χλωρὰς τοῖσι ὑποκεφαλαίοισι. παχύνει γὰρ καὶ ὕ-
 ρεαίνῃ τὸ πνεῦμα, ξηρὸν τὲ καὶ λεπτὸν εἶναι, καὶ
 ἐμύχλῳ τῇσι αἰσθήσεσι παρέχον. βαρὺ δὲ καὶ
 ὡθεῖς^d ὀμύχλῃ, ἢ περ ὕπνῃ δέχῃ. ἢ δὲ μεζόνων
 δέων, καὶ αὐτὸ τὸ μηχανέειν ἐς τὰ μέτωπα ξυῶ
 ὕδατι χρίειν. ἢ δὲ ὑποαλείφειν τὰς ῥίνας, καὶ ἐς τὰ
 ὠτὰ^e ἐγχέειν. ψηλαφίῃ ποδῶν διαφῆς ξυῶ λί-
 παί, ἢ ψαῦσις τὸ κεφαλῆς. ἢ ἀνυπκὸν δὲ καὶ
 κνήσεις μάλιστα κροτάφων τὲ καὶ ὠτῶν. καὶ γὰρ καὶ
 τὰ θηρία ἐς ἀνάπαυλιν ὀργῆς τὲ καὶ θυμῷ κνήσει
 ὠτῶν τὲ καὶ κροτάφων δάμνοντα. ὕπνῃ δὲ ἀγωγὰ
 ἐκάστῃ καὶ τὰ ξυνήθη. ναυτίλῳ μὲν ἢ ἐν ἀκάτῳ
 κατὰ κλισίῃς, καὶ ἐν θαλάσῃ περὶ φορῇ, καὶ αἰγια-
 λῶν ἢ καὶ κυμάτων κλύπος, ἀνέμων τὲ βόμ-
 βος, καὶ θαλάσσης καὶ νηὸς ὁδμή^f μουσικῶν δὲ
 ἐπισμὸς αὐλῶν ἐφ' ἡσυχίῃ, ἢ ψαλμὸς^g ἡ λύρης,
 ἢⁱ πυκνὸς, ἢ μελέτη παιδῶν σωὺ ὠδῇ. ^k δι-
 δασκάλων δὲ νηπιάων μύθων προσμιλίῃ. ἄλλοι-
 σι δὲ ἄλλα ὕπνῃ θελήματα. τοῖσι δὲ ὑποχονδρίοι-
 σι καὶ τῇ κοιλίῃ ἐμδρέματα, καὶ ὀπιπλάσματα,
 ἢ φλεγμονὴ καὶ σκληρὴ ἐπαίρη, καὶ φύσα,
 ἔλαιον^l δρυπέτῃς ἐλαίης^m μὴ ὡμῆς ἐμβάλλειν.
 παχὺ γὰρ καὶ γλίχρον καὶ ἀλεαῖνον. πόδε ὦν
 χρεῖⁿ ἐν φλεγμασί. ἐνεῖδῳ δὲ ἐν αὐτῇ ἀνητον,
 κόνυζα^o ἀραθὸν δὲ ὁμῶς τὰ πάντα. ἢ δὲ καὶ φύσα
 ἐνῇ, κυμίνῃ καὶ σελίνῃ τὸ καρπῶν^p, ἢ δὲ ὁκόσι
 ἔρων καὶ φύσεων ἀγωγὰ καὶ νίτρον ἐνσεῖσθαι
 ἐμπάσσειν. ἢ δὲ τὸ ἥπαρ πλῶ^q πείσιν καὶ πλῶ ὀδυ-
 νῶ^r ἰσχυρῇ, ἢ ἔλαιον μὲν ἔσω^s οἰσύνῳ πιναρῶ
 δότῃ^t ὅτιος^u ἔλαιον δὲ τὸ δότῃ ὁμφακος, ἢ ῥο-
 δινόν. μίσγειν δὲ καὶ^v σίρακιον ἐλληνικόν, ἢ κοῦτα,
 καὶ ἐνεψέειν^w μελίλωτον, μίξαντά^x τε ἐς ἕνα
 χυλὸν τὰ πάντα^y κατὰ τοῦτον τὸ ἥπαρ. σκληρὴν
 δὲ τὸ ἔλαιον σωὺ ὀξεῖ^z ἔσω, ἢ εἰ μεζόνῃ πρὶν δο-
 νέει, ὀξυκερτον, καὶ ἀντὶ ἐρίων σπογγίῃ ἀπαλή.
 μάλα γὰρ^a τοῖς δὲ ὁ σπλῆν χαίρει τὲ καὶ περὶ νε-
 πται. λῶ^b δὲ τὰ ὑποχόνδρια εἴσω ἢ, ἢ δὲ ἄνω^c εἰρύ-
 νηται, καὶ τὸ δέρμα περτεῖν^d, ἀεῖσον μὲν ἀντὶ
 τῆς λίπα^e, ἢ ξυῶ αὐτέῳ παχῶ^f ὀπιπλάσειον
 ἴσον. κόνυζα δὲ ἔσω καὶ λιθωνώπῃς τὰ ἐνεψήματα,
 καὶ ἀνητον σὺν ἀτερπέσι. λῶ^g δὲ ὀπιπλάσειον, εὐ-
 καιρῇ^h ἢ, τοῖσι μὲν ἐλαίοισι τοῖσι αὐτέοισι χρεῖ-
 εσθαι, ὅτῃ τοῖσι ὁμοίοισι. ὕλη δὲ λίνα σπέρμα, καὶ
 τῇ-

A etiam nares & aures iisdem imbuendæ. hæc enim
 somnum alliciunt. si quando isti pernoctant, neque
 interdiu sopiuntur, sed penitus intenti sunt oculi
 atque instar cornu rigentes, jactantur autem, &
 e lecto profiliunt, iis somnus & quies conciliandi
 sunt: primum quidem caput rosaceo mero irrigan-
 do, aut amaracino, cum succo hederæ, aut ser-
 pylli, aut etiam fertulæ decocto. magis autem so-
 poriferum est papaver in oleo elixum, capitis fin-
 cipiti superdatum, aut in aqua faciei per spongiam
 impositum. ipsæ quoque integræ herbæ (si pro-
 ximè lectæ fuerint) virides cervicalibus subji-
 cendæ sunt. crassant enim madefaciuntque spiritum
 aridum tenuemque, & caliginem quandam sensi-
 bus obducunt: grave autem & torpens est caligo:
 id vero est somni principium. at si valentioribus
 auxiliis egebunt, ipsa etiam papaveris lachryma
 ex aqua frons inungenda. quin etiam nares eâ lini-
 endæ, & in aures infundenda est. contrectatio pedum
 suavis ex oleo: capitisque attactus efficax est, sed
 potissimum si tempora auresque scalpantur. nam
 & ferarum iram furoremque aurium & temporum
 mollis attrectatio coercet. cuique vero usitata
 somnum accersunt: nautis in cymba decubitus,
 & maritima navigatio, & littorum sonus, & un-
 darum murmur, ventorumque bombus, & ma-
 ris navisque redolentia: musico² tibiæ exerci-
 tatio quietem affert, aut lyrae cantus, aut citha-
 ræ, aut meditatio puerorum canentium: ludî
 autem magistro puerilium fabellarum enarratio,
 atque ita aliis alia animum demulcentia somnum
 insinuant. cæterum præcordiis ac ventri made-
 factiones & cataplasmata adhibeto, si phlegmo-
 ne subit atque durities, flatusque distendat. o-
 leum quoque ex oliva benè matura, nequaquam
 acerba, injicito, id enim crassum est, & visci-
 dum, & calefaciens. hæc utique in inflammatio-
 ne faciendæ sunt. injiciatur vero in ipsa anethum,
 aut conyza. bonum quoque est si simul omnia.
 quod si adsit etiam inflatio, cumini & apii se-
 mina adjicito, & quæcunque lotium flatusque
 prolestant: nec non & nitrum cribratum insper-
 gito. verum si in jecore vitium dolorque fuerit,
 lanas ab ove sordidas accipito, oleum vero acer-
 bum, aut rosaceum, & sapam Græcam aut Cre-
 ticam admisceto. fertulamque incoquito, atque
 omnibus in unum succum permixtis jecur irri-
 gato. ad lienem vero oleum aceto bene facit,
 aut si magis quam prius turbet, posca, & pro-
 lanis spongia mollis adhibeatur. nam mirum in
 modum his gaudet mitescitque lienis. porro si
 præcordia interius sint, sursumque trahantur,
 & circumtenta cutis sit, optimum hoc reme-
 dium erit loco unguinis, aut una cum ipso cras-
 so tantundem opportunum est. cunila vero &
 rosmarinus incoquantur: anethum quoque non
 injucundum erit. quod si cataplasmatibus tempus
 erit idoneum, oleis quidem iisdem in iisdem affe-
 ctibus utendum est: materia sit autem, lini semen,
 K 2 fœnum

^a Κόνυς Henisch. ^b Λίπα Henisch. & Petit. repp. in MS. ^c Νωδῖς Henisch. rep. in MS. ^d Ὀμύχλη proprie nebula est. Petit. ^e Ἐγχῶν Henisch. rep. in MS. ^f Ψαῦσις Henisch. rep. in MS. ^g Ἀνυπκὸν Henisch. ^h Λύρης Henisch. rep. in MS. ⁱ Πυκνὸς (est autem πυκνὸς genus Citharæ) Petit. emend. ^k Διδασκάλων δὲ Petit. c. mend. ^l Nonnulli δρυπέτης scribunt. Græcis dicuntur olivæ quæ in arbore maturuerunt: Latini Drupras vocant. Petit. ^m Hæc sapiunt glossema. Petit. ⁿ Subaudiendum est ἢ. Petit. ^o Πῶν Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ^p Ἰσχυρῇ Henisch. ^q Ionico more ita laxè loquitur Aretæus. sufficiebat enim dicere ἔλαιον οἰσύνῳ πιναρῶ. Petit. ^r Ὀτίος Henisch. rep. in MS. ^s Ὀτίος

F Henisch. ^t Σίρακιον quid sit. vid. Plinium lib. 14. cap. 14. Petit. ^u Μελίλωτον Henisch. rep. in MS. ^x Σε Henisch. rep. in MS. ^y Κατανοκεῖν Henisch. rep. in MS. ^z Nempe Aceto & spongia. in Practicorum enim libris vix ullum reperies medicamentum ad lienem, quod non aceti aliquid admixtum habeat. Petit. ^a Εἰρύνη Henisch. ^b Πικέριον Petit. emend.

¹ Et ipsa papaveris &c. Henisch. ² Musico quoque &c. Henisch.

^a τῆλιν, καὶ ^b ἄλῃτον κελύξιν λεπτόν· ἀράδον ἢ καὶ κύαμος, ^c ὄροβον, ὡς ἐξοιδάινη ἢ γαστήρ· κέγχεος ἢ ^e Φωχθεῖσαι ἐν μαρούτοις, περιήμα καὶ φον καὶ μαλθακόν· ἀλλεσμήνη ἢ καὶ ὑδραῖδες ζῶν μέλι καὶ ἐλαίω καὶ λίνω σπέρματι, σπύπασμα ἀράδον· αἰθήρ ἢ καὶ βοτάναι καὶ σπέρματα ἄλλα μοι ἐν τοῖσι ἐμβρέγμασι λέλειπται, καὶ ἐν τοῖσι σπύπασμασι ἔστω τὰ ἐωυτά· μέλι ἢ καὶ σὺν αὐτοῖσι μὲν ἀράδον ἐς σῶσιν τῇ ξηρῶν, καὶ ἐς μίξιν τῇ αὐχμηρῶν, καὶ ὡς ἡ θερμὴ ἐς πολλὸν διαρκέει· ἀράδον ἢ καὶ αὐτὸ μῆνον, καὶ σπύπασμα ἡμίεφθον, καὶ ἐμβρέγμα ζῶν πνι τῇ ὑγρῶν λυθὲν, μαλθακά, ἀλεῖναι, Φυσέων καὶ ἕρων ἀγῶζον, ^d περὶναί· περὶναί· ταῦτα γὰρ καὶ μελίκρητον ποιεῖ ποθὲν, καὶ τρεῖς ^e πλέονα καὶ κρέασινα, εἰσω παρελθὼν δὲ τηρεῖν καὶ πνέμονι, καὶ θώρηκι καὶ κοιλίῃ. ζυωχεῖος ἢ πλὴν κοιλίῃ ἐρεθίζειν βαλάνοισι ἢ διαχρίσεισι. σπύπασμα ἡμίεφθον γὰρ πολλὰ, ἐς τὴν ὀκλίαν τῇ ἀπὸ τῆ κεφαλῆς. ἀπὸ τῆς ἡδὲ ἐς διαπνοῆς τῇ ἐν τῷ θώρηκι ἀτμῶν, καὶ ἐς κελύξιν τῶν ἐν τῇ κοιλίῃ. ὡς ἢ καὶ πολλὰν ἡμέραν ἢ γαστήρ σπύπασμα, κλύζειν χρὴ μελίκρητον, καὶ ἐλαίω, καὶ νίτρω· ὡς ἢ μὴ ἀξίως ὑποκατασῶσι αἱ τῇ φλεγμονῇ περὶδόντες, σικίλῃ θέντα, ἐντάμνειν, ἐντα αὐτῇ φλεγμονῇ κραίνῃ καὶ μέζων ἐπὶ μίλῳ ἢ ἡ δούτερον, ὅπως αὐτὰτε φλεγμαίνοντα σημαίνῃ, καὶ ἡ δύναμις κελύξιν, ἀπὸ τῆς πλῆθους τῇ αἵματος. τοῖσι ἢ τεκμαρτέον· ἀμετρίῃ γὰρ συγκροτῆς αἰτή· ἐς μὲν ὧν ἡμέρῃ μίλῳ ἢ δούτερον, τέγξις ἢ ἐωυτή, ἐς ἢ τὴν τρίτην κηρωτὴ σὺν πνι λίπαι τῶν ἐμβρέγματων· ἐπεὶ σπύπασμα, ἐν φλεγμασίν μὲν ὡς ἐπεῖται, ὕδατος, τῆλιν ἐφθῇ ἐν μελίκρητον, τερμίνθω τῇ φυτῇ ῥηπίνῃ, κηρός· πᾶσι ἢ ἐλαία σπύπασμα τοῖσι αὐτοῖσι τὰ ἐωυτά. ὡς ἢ μὴ τρεῖς τοῖσι ἐπαίῃ μὲν ἢ ὡσαυτοῖς, ^f κρη τῇ κεφαλῆς χρέος, ὡς μὲν μήκισται εἰς αἱ κόμαι, πᾶσι πρῶτα ἐς ἡμῖν· εἰ ἢ βραχυτέρας, ἐν χρεῶ· ἐπεὶ μεσηγὺ ἀναλαβόντα τὴν δύναμιν, σικίλῃ καὶ τῇ κορυφῇ περὶδόντα, ἡδὲ ἀφαιρέειν αἷμα· κορυφῇ δὲ περὶ τὴν ἐς τὰ μετὰ φρενα ^g κεκολληθῶ· ἐπεὶ ἢ καὶ θώρηκα ἐν πάσῃσι τῇσι ὁξέσι νέουσι ἀκείεσθαι χρὴ, πάντῃ τὸν κάμνοντα ζῶν καρδίῃ καὶ πνεύμονι, πρῶτα μὲν ὡς ἀνάγκης τῇ ἀναπνοῇ, ἄλλοτε μὲν θερμῇ, ἄλλοτε ἢ ψυχρῇ· ἐπὶ ἢ ὡς περὶ καυσώδεος καὶ βηχῆος, καὶ ὑγρῶν ποιητέας, καὶ ὑγρῶν κωνωνίης, ^h σμαχὰς συμφορῆς, ὡς ζωχέτος τῇ καὶ διαφραγματῇ κακίης· καρδίῃ γὰρ ὡς ⁱ πᾶσι μέζον πᾶσι δεινὸν ἔστω ἀκείεσθαι σπύπασμα τοῖσι φρενιτικοῖσι καὶ μάλα χρὴ ταῦτα μελίσσειν· παρεφορῇ μὲν γὰρ μετεξέτεροι· ἐκ τῶν τῶν ἐν τῷ θώρηκι· ἀναπνοῇ θερμῇ τῇ καὶ ξηρῇ, ὅπως ὀρμῇ, ἐκ εὐφορον πῦρ, ^k τῷ πάντῃ ἐς θώρηκα ἐξυρρέειν· καὶ κακίῃ μὲν, ἀπὸ τῆς οἰκείας θάλπει· τετραμμή· μέζων τῇ καὶ δυσφορῶτερῃ ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐς θώρηκα ζῶνδοσι· ἀπὸ γὰρ ψυχρῆς, κεφαλῇ, πόδες τῇ καὶ χεῖρας ὑπερθεῖν ἢ τῶνδε ὁ θώρηξ· καὶ δέεται ^l ὧν ^m δὲ γερῶν ὑγρῶν καὶ ψύξι· τέγξις μὲν ὧν ἐλαίον ζῶν χαμαιμηλὴ ἐψηθὲν, ἢ νάρδω θέρει· ἢ καὶ σίραιος ἐλκηνικός· ἢ ἢ καὶ σπύπασμα δὲν χρέεσθαι, φοίνικες ἐν οἶνῳ αὐστηρῶ δούτερον· ἐπεὶ λαῖοι ἐς μάζαν περὶμυθῶν, ζῶν νάρδω, ἀλφίτοις, οἰνάνθη, περὶσπινῆς θώρηκι ἐπι-

A foenum Græcum, hordei tenuis farina. bonum est autem & faba, & ervum, si venter intumescat: pariter & milium torrefactum in sacculo positum, leve molleque fomentum est: pinfitum verò & aqua inter cutem laborantibus, cum melle & oleo, & lini semine cataplasma bonum est. flores autem & herbæ & semina quæcunque a me in irrigationibus posita sunt, & in cataplasmatibus eadem sunt. mel vero & cum ipsis bonum est, ut arida cogantur, misceanturque squalentia, atque ut calor diutius permaneat: ipsum quoque solum bonum est pro cataplasmate semicoctum, & ad irrigandum, si cum aliquo humore liquetur: mollit enim, calefacit, flatus lotiumque evocat, & ardores obtundit. nam hæc quoque mulsa epota præstat: hisque plura & meliora, si interius arteriam, pulmones, pectus & ventrem subeat. assidue vero alvus irritanda est glandulis, aut illitionibus (sæpius enim siccescit) ut a capite materiæ detrahantur, & a pectore halitus diffentur, & alvi purgamenta excernantur. quod si multis diebus venter suppressus fuit, ipsum mulsa, oleo & nitro subluere opus est. verum si non satis phlegmones exhalationes defierunt, cucurbitulam affigens incidito qua parte phlegmone extumuit, & major apparet: unam autem aut duas affigito, prout phlegmone significaverit, & vires præceperint, & sanguinis detrahendi copiam ab his conjectare oportet. excessus enim syncopæ auctor est. primo quidem aut altero die madefactio eadem esto, tertio vero ceratum cum aliquo ex oleis ad irrigandum aptis imposito. deinde epithemata in inflammatione, si facultas sit, ex hyssopo, fœno Græco ex mulsa decocto, terebinthi arboris resina, & cera: olea vero in iisdem eadem. quod si nihil istis delirium remittat, tondere caput necesse est: si longissimi crines sint, primum ¹ dimidios, si breviores, ad cutim. postea, prius resectis viribus, cucurbitula vertici capitis affigenda est, sanguisque hauriendus: verum prius inanis cucurbitula interscapulo adhibeatur. cæterum quoniam thoracem in omnibus acutis morbis medicari oportet (nam prorsus ipse cum corde & pulmone laborat) primum quidem ob spiritus modo calidi, modo frigidi necessitatem, præterea ab ardenti febre, & tussi, & humorum pravitate, & nervorum communione, & oris ventriculi noxa, nec non succingentis membranæ, & septi transversi vitio (cor enim si majori aliquo malo oppressum sit, nunquam sanescit) in phreniticis utique & hæc inprimis mitiganda sunt. siquidem nonnullis mentis alienatio ab aliquo eorum quæ in pectore sunt, vitio exoritur. ea vero sunt, spiritus calidus & siccus, fitis acris, ignis intolerabilis, qui undique in thoracem confluit, & pravitas quidem a domestico calore commutato & major & molestior provenit. ab aliis etiam membris in thoracem contributio fit. extrema namque frigida sunt, caput, pedes, ac manus: super hæc autem thorax est. igitur humectandi refrigerandique auxilio eget. humectatio quidem fit ex oleo, in quo chamæmelum aut nardus incocta sit. æstate vero & sapa Græca bene faciet. at si epithematibus uti deceat, palmulæ vino austero macerata, deinde confusæ in placentam cum nardo, polenta, atque cenanthe, suave pectori cataplasma fue-

^a πῖλον Henisch. rep. in MS. ^b ἄλῃτον ἀπὸ τῆς ἀλφίτον Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^c ὄροβον Henisch. ^d περὶναί Henisch. ^e περὶσι Henisch. rep. in MS. ^f ἀλεῖναι Henisch. ^g καὶ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h καὶ Henisch. rep. in MS. ⁱ πᾶσι Henisch. ^k πῦρ, τῷ

Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ¹ ὧν Henisch. ^m ἀπὸ Henisch. rep. in MS.

¹ Dimidii Henisch.

ἐπιπλάσμα· ψυχικὸν δὲ καὶ μῆλα θλασθέντα ξυμ-
μασίχη καὶ μελιλώτω. πάντα δὲ κηρῶ καὶ νάρδω
ἀναλαμβάνειν· ἢ δὲ καὶ τὸ σμάχον ἔχει νάρκη, καὶ
δοσοσίπη, ἀψινθίς χυλὸν ἢ κέμιν τοῖσι δὲ ξυλλεαι-
νεῖν· καὶ τῷδε ἐψηθῆναι ξυλὸν λίποι· καὶ κατακλίνειν τὸ
ὑποχόνδριον. πεποσκειν δὲ καὶ τὸ ἀποβρέγμα, ἢ χυ-
λὸν αὐτὸς περὶ τὸ προσφῆς, ἢ ἐκόνον κυάθους δύο δὲ
δοσοβρέγματος, ἢ κυάθον πεπερσέν· καὶ χυλὸν ξυλὸν ὑ-
δατος· κυάθους δύο. ἢ δὲ καὶ καύσος ἔχει τὸ σμά-
χον, ὅτε δὲ τὸ κατὰ σπλάγχνα τὸ νῆσος, ἀλλ' αὐτὴ
μένει δὲ χυμῶν σφιμέων καὶ ἀλμυρῶν, ἢ ὑποχο-
λῆς δακνομήν, καὶ διψῶν· αὐαινομήν, ὑδρομυγῆς
καὶ γάλα δότεον ἐν προσφῇ, ὅταν ἡμεκτύλιον δὲ γά-
λακτος ἐν ὑδατος κυάθῳ ἐνί· ῥυμφάνειν δὲ αὐτὸς τὸ
παλῖον· βραχὺ δὲ τι καὶ σὺν ἄρτω ἀναλίσκειν.
ἢ δὲ καὶ καύσος ἔχει τὸ ἄνθρωπον, καὶ διψῶν καὶ
δοσοσίπη, καὶ μανίη, καὶ ἐπιθυμίη ψυχρῆ ὑδατος
διδόναι, μέιον μὲν ἢ ἐκόνον ἐν καύσῳ νῆσῳ ἀνευ
φρενιπιδίου. τῷδε γὰρ ἀμφὶ τὸ νάρκω ὁρῶσθαι καὶ
διδόναι ὡς ἐκόνον ἐς σμάχον ἀκῶ· ὁλίγον δὲ ἀπαρ-
κεί· βραχυπότω γὰρ οἱ φρενιπιδί. ἢ δὲ καὶ εἰς σπλη-
νὸν τρέψαν· ἢ γὰρ γὰρ καὶ τῷδε τὸ μὲν γὰρ διωά-
μι· λυομήν, ἰδρῶν δὲ χρομήν τῶν· ἀνίου, πάν-
των δὲ εἰς τὸ ἐκόνον τὴν φορὴν· παύσων τὸ ὑγρῶν,
καὶ τῶν πόνων λυομήν, καὶ τῶν πόνων, ἐς τε ἀ-
κρότη μὲν τὸ ἀσφοδῆς, δέ· δὲ εἰς αἰτμόν λυ-
θῆναι καὶ ὑγρῶν τὸ ἄνθρωπον· ἀλκαρ μὲν ἐστὶ οἶ-
νον, θρεψαί μὲν αἰκῶς κατ' ἐσθίην, καὶ πάντη
μέχρι περὶ αὐτὸν μολῆν· τὸν δὲ προσθεῖναι τόνον, καὶ
πνεῦμα νεαρὸν μὲν ἐγείρειν, ψύξιν ἀλεῖναι, ἐν-
ψαί παλάδον, φερομήν ἔξω καὶ ῥόντων κρατῆ-
σαι, ἢ δὲ μὲν ὁσφραίνεσθαι ἐς ἡδονήν. κρατῆς δὲ
σηλῆσαι διωάμιν ἐς ζώην· ἀρετῶν δὲ μελίσσαι θυ-
μόν ἐν ἀσφοδῇ· τῷδε μὲν τοῖς ποθεῖς ἅμα πάντα
περὶ αὐτῶν. θυμόν τε γὰρ περὶ αὐτῶν· καλῶς δὲ φρενῶν, καὶ
ἐξ ἐωυτέων ἐς δύναμιν τρέφοντα· αἰτὰρ ἡδὲ ἐωυ-
τέοισι ἐμπνέει ἐς ἡδονήν, πρὸς μὲν ἡδὲ πολλὸν
ἢ καὶ χρόνον. ὅταν δὲ ὁ πυρετὸς νωθὴς ἦ, αἰτὰρ ἡδὲ
ἢ ἀσφοδῇ ἐς μύρωσιν τρέψαντα· τὸ δὲ ὑποχόνδριον
μὴ πολλὸν τι προσελάττει, ἢ ὄγκω, φυσησί,
σκληρίη, κεφαλῇ δὲ τὸ πλεόν ἔχει τὸ αἰτίης, καὶ
τολμῶντα λείπει, ἡδὲ κατὰ τὸν πλεόντι τὴν κε-
φαλὴν. ἢ τε γὰρ ἐξ ἑσθίης ὑγρῶν, καὶ ἡ κεφαλὴ
διαπνέσθαι, καὶ τὸ ξύμπαν σπῆναι· διητμί-
σθαι. ὡς γὰρ τὸ μὲν ξηρὸν ἀμβλυώται, καὶ κατα-
ρεύεται τὸ ὁμίχλης ἢ αἰσθησί· ἢ δὲ γνώμη εὐσταθὴς
ἡδὲ ἐμπεδὸς μίμνῃ. τῷδε μὲν τοῖς τὸ λυσιος τὸ νῆσος
γνώματα.

ΚΕΦΑΛΗ 6.

Θεραπεία Ληθαργικῶν.

Ληθαργικοὶ κατακλίσιν ἐν φωτὶ καὶ πρὸς αὐ-
γὴν. ὥσπερ γὰρ ἡ νῆσος ἡδὲ ἐν αἰθήρῳ μάλ-
λον· ἢ ψύξιν γὰρ ἐμφυτός ἡ αἰτίη. κρίτη εὐαφής,
εὐαφῆς, τοιχογραφίη, ποικίλα πάντα, ὁκόσῃ
περὶ ἐρεθιστικὰ ὀψιῶν, λαλίη, ψηλαφίη ξυλὸν
πέσι

^a ἀναλαμβάνειν Henisch. ^b κατακλίνειν Henisch. ^c ἢ κυάθον
ἢ κεφαλῆς, ὡς δὲ Henisch. & Goupyl. repp. in
MS. ^d κυάθον Henisch. rep. in MS. ^e αὐαινομήν Heni-
sch. rep. in MS. ^f γαλατόσι Henisch. ^g ἔχει Henisch.
^h ἀνθρώπου Henisch. ⁱ ἀκρότης (ῥυ) Henisch. ^k ἐωυτέως
ἐμπνέει Crassus legit. Petit. emend. ^l κατὰ τὸν Heni-
sch. ^m ὑγρῶν τὸν humidabitur Petit. emend. ⁿ διη-
τμίσθαι. evaporabitur Petit. emend. ^o ἀκρίη Henisch.
^p Tolerabilius esset τὸ ξηρὸν ἐμψυχῶν, ut naturale tem-
peramentum intelligeretur. neque hoc rectum est. ve-

A fuerint. refrigerant quoque mala pinsita cum ma-
stiche & sertula. quæ omnia cera & nardo exci-
pantur. sin autem & os ventriculi torpeat, & a
cibis abhorreat, succum absinthii aut comam u-
nā cum his terito. ipso etiam in oleo incocto præ-
cordia irrigato: & aquam in qua maduit, aut
ipsius succum ante cibum propinato, duos scili-
cet aquæ illius cyathos, aut succi, ad amaræ
fabæ magnitudinem, ex aquæ cyathis duobus.
at si os ventriculi ardor male habet, non ratio-
ne morbi, sed ita ut ipsum duntaxat ab acri-
bus falsisque humiditatibus, sive a bili mordea-
tur, atque siti perarescat: lac aquæ admixtum
in cibis exhibendum, hemina videlicet dimi-
dium uno aquæ cyatho temperatum: atque ita
huiusce lactis plurimum forbeat, nonnihil etiam
cum pane assumat. verumtamen si ardor homi-
nem torqueat, & sitis, & anxietas, & furens in-
fania, & frigida cupiditas, propinanda quidem
frigida est, sed non tanta quanta in ardore mor-
bo absque phrenitide propinatur. in istis enim
timendum nervis est: itaque danda est, ut ori
ventriculi subveniat. pauca vero satis est: pa-
rum enim potant phrenitici. cæterum si in synco-
pam prolabantur (nam & hoc accidere solet,
viribus evanescentibus, in sudorem liquecente
homine, omnibus humoribus extrorsum impe-
tum facientibus, tenore ac spiritu fathiscentibus)
tunc cura delirii posthabetur: sed quum metus
sit, ne in vaporem humiditatemque homo dis-
solvatur, unicum subsidium vinum est. celeriter
enim substantiam alendo instaurat: & quoquo-
versus ad extremitates usque permeat, tenori te-
norem apponit, & spiritum torpentem experge-
facit, frigiditatem calore temperat, laxantem
madorem adstringit, extrorsum erumpentia at-
que diffluentia coercet, olfactu suave delectat:
vires demum fulcire ad vitam prorogandam po-
test: atque in infania ad animum demulcendum
optimum est. hæc omnia epotum vinum simul
præstat. iracundia namque mollescente animo con-
quiescit: atque ipsimet ad recreandas vires cibos
accipiunt: quin etiam se ipsos ad voluptatem re-
plent. nempe si jam plus temporis morbus extra-
hitur, & febris ignava est, & delirium in fatui-
tatem vertitur, & præcordia non usque adeo læ-
sa sunt aut tumore, aut inflatione, aut durtia,
sed in capite potissima morbi causa est: audacter
lavare oportet, aut sæpius caput perfundere.
habitus namque sanabitur, & caput difflabitur,
& omne corpus exhalabit. atque ita siccitas ob-
tunditur, & sensus caligo discutitur, & mens
stabilis atque inconcussa firmatur. hæc utique sunt
tollendi morbi præcepta.

CAPUT SECUNDUM.

Curatio Lethargicorum id est Veterinosorum.

Lethargici in luce & ad solis radios collocentur
(morbus enim nihil aliud est quam tenebræ) &
magis in loco calido habeantur: ipsius enim causa
est insita frigiditas. cubile agitabile sit: stragula ve-
stes, parietum pictura, omnia sint varia, quæcunque
visum proritare queunt. multus habeatur sermo:
K 3 pedes

rum deesse aliquid putat, & sic ψύξιν γὰρ ἐμφύτην ἡμεκτύλῃ
ἢ αἰτίη. refrigeratio enim innati caloris in causa est. Pe-
tit. emend.

¹ Aut amari succi cyathum cum aquæ cyathis duo-
bus Henisch. ² Sed ipsum &c. mordetur, atque siti per-
arescit Henisch. ³ Incidere Henisch.

πίεσι ποδῶν, ^a πλμοί, κνημοί. ἢν ^b βαθὺ κώ-
μα ἴσῃ, ἐμβόησις, νυκτεσὶν ὀργίῃ, δαίμα ἐφ'
οἱσι δειμαίνε. προσεγγεῖν τῶν ὀκῶσαι ἐπὶ πρὸς
ἐδοκεε. παύται ἐς ἐρηγοροσιν ἐναντίως τοῖσι φρενί-
κῶσι. ἀμφὶ ἢ καὶ κενώσι ^c ληθαργικῶν, ταῖδε
χρὴ γινώσκων. ἢν μὲν ἐξ ἐτέρας νύκτα, ὀκῶσιον τι
φρενίτιδ ^d διαδέξεται ἢ ^e λήθη, φλέβα μὲν μὴ
ταίμεναι, μηδὲ ἀθρόον ποτὲν κενεῖν αἷμα. ὑποκλύ-
ζειν ἢ τὴν κοιλίῃ, μὴ τῇ κατὰ πρῶτον εἵνεκε
μῆνόν, ἀλλ' ὅπως πὶ καὶ ἀνωθεν ἀντισπαδῇ, καὶ
ἀπὸ τῆ κεφαλῆς ὀχευεῖται. πλεονεχῶς ^f ἀλῶν τε
καὶ νύκτα ἀρῶν ἢ τῷ κλύσματι, εἰ κατὰ τὸν
ἐμπάστοις. ψυχρὸν γὰρ τὸ κατὰ ἔντερον ληθαργικῶ-
σι, καὶ πρὸς ἐκκρεσὶν νεκρῶδες. ἢν ἢ μὴ ἐκ δια-
δέξῃ ^g νύκτα, ἀλλ' ἐωυτέα ἀρχεται ὁ λήθαργος, καὶ
δοκῇ παρὰ λήθαργον νύκτα, ἢν μὲν αἷματ ^h φλέ-
βα τὴν ἐπὶ ἀγκῶν ταίμεναι ἢν ἢ φλέγματος ὑ-
δατῶδες ⁱ, εἴτε ἀλῶν χυμῶν, κατὰ τὴν χεῖρα κεν-
ώσῃ σὺν τῇ πησάνῃ, ἢ ἐλλεβόρῳ μέλανι ζὺν μελι-
κρήτῳ, πρὸς τῇσι δερμάσι, ἢν μετρίως βάλῃ ἢν
ἢ μέζοντες, τῇ φαρμάκῃ τῆς ἱερῆς καλδύμνης ^j νή-
σι δίδοναι ὀκῆς. ^k β. ζὺν μελικρήτῃ κατὰ τοῖς
πρῶτοι, καὶ περιμέναντα κατὰ τὴν χεῖρα. τότε δίδοναι σι-
τία, ἢν καιρὸς ἢ. ἢν ἢ μὴ, αἷς τὴν ὀπίσθιαν ἡμέραν
ἢ τροφή. εὐκαιρίῃ δὲ κοτε καὶ ἐν ἐσπέρῃ γίγνεται
τῆς ἱερῆς ὀκῆς ^l α. ὕδατι, ἢ μελικρήτῃ λυο-
μῆνι κατὰ τοῖς δύο. ἀτροφίῃ κακὸν, κακὸν ἢ καὶ
πολυτροφίῃ. χεῖρ ὡν ὀλιγοσιτή χρεῖσθαι ἐς ἐκάστην
ἡμέραν. ἀθρόον ἢ μὴ ἀσιτεῖν. ὑπομνήσιος τε γὰρ
ἢδ' ἀλέης τῷ σωματικῷ χρεὸς ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέ-
ραν. αἰτὰς καὶ ἢ τροφή ἔσω λεπύνουσα, καὶ δια-
χωρητικὴ ἐν ζωμοῖσι μάλλον ἢ ^m ὁπλοῖσι, α-
λεκτορίδι, ⁿ κερχερίδι. ^o λινοζώσῳ ἢ ξυωψεί-
δῳ, καὶ ὅξος ὡραχέειδῳ, καὶ τοῖσι ἢ χυλοῖσι
ἐμβάλλειν, εἰ ποὶ δέοι χυλῶ χρεῖσθαι ^p πησάνης,
εὐπνοον ἢδὲ ἔρων ἀγωγὸν, μάραθρον, ^q σέλιον,
^r τὰ λάχανα, ἢ τετέων τὰς καρπῶς. ἀρχὸν ἢ
καὶ πρῶτον τῇ δριμύτητι, καὶ κράμῃ ζὺν ἐλαίῳ
καὶ γάρῳ. ^s ἀρῶν ἢ καὶ κύμινον γλυκὺ ζὺν κράμ-
μῃ φυσεῶν ἢδὲ ἔρων ἐρεθιστικὸν ^t γὰρ ἢ κύστις, ἢδὲ
γαστήρ ἐν πάσῃ τῇ νύκτι. τέγγειες τῆς κεφαλῆς,
αἵπερ καὶ τοῖσι φρενιπκῶσι. ἀμφοῖν γὰρ αἱ ^u αἰ-
σθητικαὶ πλέαι γίνονται αἰτμῶν, ^v αὖ ἀπλάυνειν
χεῖρ ψύξει καὶ ^w σῦψι, ^x ῥοδίνῃ καὶ κισσῷ χυλῶ.
ἢ ἐξατμίζειν ἐς ἀεθρὸν τοῖσι λεπύνουσι, ^y οἷον
ἐρπύλῳ, ὅξει σὺν τῷ ῥοδίνῳ. ^z λῶν ἢ νύκτων πᾶν
ἢ, καὶ ψύξις ὅλα, ^{aa} πολλῶν ἢ μάλλον ἀκρέων,
τῷ καστορέῳ ζὺν ἀνηθίνῳ λιπαίνειν, ἢδὲ τέγγειν
τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν αὐχένα, καὶ τὴν ῥάχιν χεῖρ
τῷ αὐτῷ ζὺν λίπῳ ^{ab} σικυωνίῳ, ἢ γλυκύνῳ, ἢ
παλαιῷ. ζυγχελεῖν ἢ καὶ τῷ χεῖρε ἀπὸ τῶν ὤμων,
καὶ τῷ πόδε ἀπὸ τῶν βιβάνων. τοῖσι ἢ μῆλτο ^{ac} τὴν
κύστιν ^{ad} κατὰ τὸν εἶναι, καὶ ὡς νεῦρον πᾶσιν αἰ-
σθητικῶν ὁδὸν κάμνεσθαι. αἰτὰρ ^{ae} τῇ δριμύτητι τῶν
χυ-

A pedes premendo tractentur. vellantur pili; mem-
bra scalpantur. si altus sopor obtineat, vociferan-
dum est: iracunde increpandus est æger, iis quæ
timere consuevit, deterrendus: quæcunque prius
optabat expectabatque, annuntianda sunt: omnia
ad soporem discutiendum, contra atque in phre-
niticis, molienda. quod ad veteranosorum evacua-
tionem attinet, hæc novisse oportet: si alteri
morbo, utpote phrenitidi, succedat veternus,
venam ne solvito: neque alicunde multum sangui-
nem educito: sed ventrem subluo, non solum
stercoris educendi causa, sed etiam ut aliquid a su-
perioribus partibus revellatur, & a capite derive-
tur. igitur multum infit salis & nitri. optimum ve-
ro sit si sublutioni castorium inspergas. imum e-
nim intestinum veteranosorum frigidum est, & ad ex-
cretionem emortuum. quod si non per successio-
nem sed suoapte ingenio veternus incipiat, & æger
plenus esse videatur: si sanguinis *plenus*, vena
in cubiti curvatura secanda est: si pituitæ aquosæ,
aut aliorum succorum, purgare opus est cnico ex
hordei cremore, aut nigro veratro ex mulla in-
ter initia, si mediocriter purgare velis. sin autem
copiosius, medicamenti quod hieram, *id est sa-
crum*, vocant, pondo drachmas duas jejuno da-
to cum mullæ cyathis tribus: atque tantisper
expectans quoad purgatio confecta sit, tunc cibos,
si opportunum sit, exhibeto: sin minus, in po-
sterum diem alimentum differto. nonnunquam sa-
ne & vesperi hieræ drachma cum aquæ aut mullæ
cyathis duobus dissoluta, in tempore datur. nem-
pe inedia malum est, malum est & cibi multitudo.
igitur exiguo cibo uti singulis diebus oportet: ne-
que subito ac penitus jejunandum est. os enim ven-
triculi per totum diem refectioe caloreque indi-
get. quin etiam cibus esto attenuans, & alvum le-
niens, in jusculis magis quam leguminibus, galli-
na, ² cenchride. herba vero mercuriali assidue u-
titor: acetumque affundito, & succis injicito, si
forte succo ptisanæ utendum sit. bonum autem
spiritum reddit urinamque citat fæniculum, apium,
olera, aut horum semina. item porrum acrimo-
nia sua proficit, & brassica cum oleo & garo. o-
ptimè facit & cuminum dulce cum brassica ad
flatus ³ dirigendos & lotium evocandum. vesica
enim atque venter in quolibet morbo irritant at-
que infestant. irrigationes capitis tales fiant, qua-
les & in phreniticis. utrisque enim sensus pleni
halituum sunt: quos refrigerando, adstringendo-
que, rosæ atque hederæ succo propulsare neces-
se est, aut ⁴ dirigere per transpirationem exte-
nuantibus: Exempli causa, serpyllo, aut aceto
cum rosaceo. si nervi doleant, & totum corpus,
sed multo magis extrema frigescent, caput cer-
vicemque castorio cum anethino oleo inungito, at-
que irrigato. quin etiam spinam eodem sicyonio,
aut gleucino aut veteri oleo admixto perfundito.
nec non & manus ⁵ ad humeros usque, & pedes usque
ad inguina perungendi sunt. nonnullis quoque vesi-
ca est humectanda: quæ tanquam nervus patitur:
& tanquam urinæ iter laborat. insuper & acredine humo-

^a Τολμοί, κνημοί. Henisch. ^b Triplex enim comatis dif-
ferentia βαθὺ, ὑπνωδὲς, ἀγρυπνον. Petit. ^c Pro ληθαργῳ. quod
idem significat. Petit. ^d Διαδέξεται Henisch. ^e Νύκτι Henisch.
^f ὀκῆς β. Henisch. ὀκῆς γ β. Henisch. rep. in MS. ^g ὀκῆς.
^h α. Henisch. ὀκῆς γ α. Henisch. rep. in MS. ⁱ ὀκῆσι (ab
ὀκῆσιν, affo, torreo) Petit. emend. ^j Κινχέας avis illa
est, quam Latini tinniculum vocant. Petit. κερχερίδι He-
nisch. rep. in MS. ^k Λινοζώσι Petit. emend. ^l Πησάνη Heni-
sch. rep. in MS. ^m ἢδὲ σέλιον Henisch. ⁿ Nempe μά-
ραθρον & σέλιον. quam vocem sc. λάχανα Aretæus addit,
ut herbam ipsam denotet, puta caules, folia, radices:
& distinguat a feminibus. Petit. ^o Ἀρῶν δὲ κύμινον γλυ-
κὺ ζὺν κράμῃ, φύσεων (cum accentu in prima) ἢδὲ ἔρων
ἐρεθιστικόν. (pro ἀρῶν) ἐρεθιστὰ ἢ κύστις &c. irritanda est ve-
sica. ex conjectura hunc locum ita Petit. emend. ^p ἢ

^q δ κύστις Henisch. ^r Ἀλθουσις Henisch. rep. in MS. ἀλθουσις
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^s Ἀς ἀπλάυνειν χεῖρ ψύ-
ξει καὶ σῦψι, ὅξει σὺν ῥοδίνῳ ἢ ἐξατμίζειν ἐς ἀεθρὸν τοῖσι λε-
πύνουσι, οἷον ἐρπύλῳ, ῥοδῷ καὶ κισσῷ χυλῶ. Petit. emend.
^t Στύψι Henisch. ^u ῥοδίνῳ Henisch. rep. in MS. ^v οἷον
ἐρπύλῳ Henisch. ^x Πολλὸν Henisch. rep. in MS. ^y Ge-
nus est factitii olei, quod vim habet calefaciendi. vide
Dioscor. lib. 1. cap. 29. Petit. ^z Κατὰ τὸν εἶναι Henisch.

¹ Si sanguinis, vena &c. ² Conchride. cum herba
vero mercuriali concoquito Henisch. ³ Digerendos
Henisch. ⁴ Digerere Henisch. ⁵ Ab humeris usque:
pedes item ab inguinibus &c. Henisch.

χυμῶν ἀχθόμενον· χολάδεα γὰρ τὰ ἔσθ'. ἢν δὲ
 μέζων ὁ τρόμος ἦν, καὶ κίνδυνος πασμοῦ, καὶ
 σκυανίῳ εἰς τὴν κεφαλὴν ὑπὸ ἀνάγκης χρέε-
 δται· ὀλίγη ὅμως ἡ χρῆσις· ἢν δὲ καὶ φλεγμασίᾳ
 τῆς ὑποχονδρίου ἐσσι, καὶ πηκτοῦ καὶ φύσι, καὶ πε-
 ριτασίᾳ τῆς δέρματος, ἢ καὶ ἄλλοις γίνεσθαι εἴσω
 εἰρυονίᾳ τῆς ὑποχονδρίας, ἐμβρέγματα καὶ ἄπ-
 πλάσματα, ὁκτοῦ μοι ἐν φρενίκοις λέλεκται.
 συκίη ἤκειτο χρέεσθαι, ἢν δὲ φρενίτιδος ἐσσι. εὐ-
 τολμότερον δὲ, ἢν δὲ χεῖρ ἦν ἡ νῆστος εἰσβάλλῃ. ἢν
 δὲ γλῶσσα μελαίνεσθαι, καὶ ὄγκος ἐν τοῖσι ὑπο-
 χονδρίοις σημαίνει, ὑπὸ ἀνάγκης τῇ συκίᾳ χρέε-
 δται· ἐπὶν δὲ πρὸς τῷ μήκει τῆς χρόνης κενωθήσῃ
 τῆς αἰσθήσεως, τὰλλα δὲ εὐπετεστερον φέρῃ, τῇ
 κορυφῇ τῆς κεφαλῆς προσβάλλειν· ἄλυσιν γὰρ
 τῇ δυνάμει τὸ ἐντεῦθεν κενεῖν· ἀγνοεῖ τὴν φύ-
 σιν ἀνω καὶ κάτω. Φυσεῶν γὰρ σωμαγωγὸν
 λήθαργος, καὶ ἐν τῇσι κελεύσιν, καὶ ἐν τῷ ὅλῳ
 σκηνεῖ δὲ γῆ, καὶ νῶτις, καὶ ἀφύκη. Διαπύσι-
 κόν δὲ κινήσις, ἢν δὲ ἐρεθισμοῖς. Διακρίνει ἐν πῆ-
 ρονον χλωρὸν τρέποντα ξυμμελὴ καὶ νῆστος· ἀγνο-
 εῖ τὸ ἐστὶ μᾶλλον φυσεῶν ξυμμελὴς, καὶ περιμένει
 ῥητίνης μέρος ἐν καὶ πυρὶν περικλητικῇ φυσεῶν·
 ἢ πινυνοῖσι θερμοῖσι ἐρεοῖς, πηκτοῖσι παλαιοῖς ῥα-
 κτοῖς, ἢ σπογγίᾳ ξυμμελὴ ὑδατι, ἐν δὲ ὑδατι, ἢ
 ὀρίανον, ἢ γλῆχαν, ἢ ῥυτὴ ἐψηται· ἀγνοεῖ δὲ αὐ-
 φύσιν, ἢν δὲ ὁκτοῦ πρὸς τῶν σπῆων πίνεσθαι, τὰπερ
 καὶ φλεγμα καὶ χολὰ ἐν τοῖσι ἐντέροις καὶ σωμα-
 χῷ ἀγνοεῖ, ἢν δὲ ὑδατι ἐν μελικρήτῳ ἐψηθῇ, δι-
 κταμον τὸ κρητικόν, ἢν δὲ ὀρίανον· δριμέα μὲν, ἀ-
 γνοεῖ δὲ, ἀδαντον, ἀγνοεῖ· τὰδε μὲν καὶ φυ-
 σεῶν καὶ ἔρων κατὰ ῥητικὰ· ἢν δὲ τρόμος χερῶν
 καὶ κεφαλῆς ἦν, κατὰ τὸν πῆσιν δραχμῆς ὀλ-
 κῆς ἡμισυ, ξυμμελὴ κυάθους τρεῖς ἐς ἡμέρας
 πλεύναι· ἢν δὲ μὴ πῆσι τὸδε, ἢν δὲ ἐκτὸς ξυμφο-
 ρῆς ξυμμελὴ ἐλαίῳ, ἐν δὲ πῆσανον ἐνεζέσθαι κυάθους
 τρεῖς, τὸ διπλόν ἐς τὸ κάτω ἐντέρον ἐγχεῖν·
 καὶ τὸδε ἐς πλεύναις ἡμέρας· μετὰ δὲ τὸ ὅκ τρεῖς
 ξυμφορον· φύσιν γὰρ ἀγνοεῖ ἀνω καὶ κάτω μετεξ-
 ετέροις δὲ καὶ ἔσθ' καὶ κῆσιον· ἢν δὲ πῆσι εἰς τὸ
 πᾶν διαθῆσθαι ἡκῇ, ἄτρομα, ἢν δὲ κρατὰ τὰ νεῦ-
 ρα γίνεσθαι, ἢν δὲ πῆσι εἰς τὸ θερμὸν ἢν δὲ ξηρὸν αἰ-
 λοῖσι, ἢν δὲ τὰς κατὰ τῆς πῆσι νῆστων τρέπῃ. ἀγνοεῖ
 δὲ ἐς τὰς ῥῖνας ἐμφυσῇ, ἢν δὲ τῇδε πῆσι μᾶ-
 των κατὰ ῥητικὸν πῆσιμοις· ἢν δὲ ὁκτοῦ πῆσι
 ἀγνοεῖ ἔρων, ἢν δὲ ῥῖν μύξης· πῆσι δὲ θερμῇ
 πῆσι πῆσι τὰδε τῇδε, ἢν δὲ τῶν ἄλλων τῶν πῆσιμικῶν
 κῆσιον· πεπύρεσθαι, ἢν δὲ ἔσθ' καὶ, ἢν δὲ, εὐφο-
 ρία. τὰδε γὰρ ἐς τὴν πῆσι, ἢν δὲ πῆσι μᾶ-
 των ἀγνοεῖ, ἢν δὲ πῆσι κεφαλῆς τε ἢν δὲ αἰσθήσῃ,
 ὅκ πῆσι πῆσι δὲ τὸ κατὰ τὸν αἰσθήσῃ κεφαλῆς
 ἢν δὲ ἄλλως ξυμφορον, ὅππερ τὰ νεῦρα πᾶν-
 τη ἐντέρον πῆσι πῆσι· νῆστων δὲ νεῦρων κατὰ τὸν ἢν
 πῆσι. ἀλλὰ ξυμμελὴ τὸδε τῇ γεγραμμένῳ
 πῆσι, ἢν δὲ πῆσι, ὅκ ἀγνοεῖ. ἢν δὲ μῆσι, μὴ αὐ-
 τῇ μὲν κεφαλῇ ξυμμετρῶς πῆσι. ἐς μακρὸν
 δὲ τὴν θερμὴν ἐξάσθαι, ὑγρῇαι τὴν ῥῖνα πῆσι
 ὅσμαι δριμέαι μὲν ἐς αἰσθήσιν, ἐς δυνάμιν δὲ
 θεσ-

A homorum vexatur: biliosum enim lotium est. sin autem major tremor adfit, & convulsionem minetur, necessario & scyonium oleum capiti superfundendum: sed brevis ejus usus esto. quod si præcordia inflammata sint, cutis verò tumida, inflata, distentaque, aut introrsum vergentibus præcordiis concava efficiatur: madefactiones & cataplasmata ejusmodi sint ejusmodi in capite de phreniticis comprehendimus. cucurbitula minimè utitor, si a phrenitide in hanc labem incidit: audacius vero cucurbitula uti poteris, si ab initio morbus iste invaserit. sin autem atra lingua sit, & tumor in præcordiis appareat, cucurbitulam affigere necesse est. postquam verò intervallo temporis sensus purgati fuerint, & alia facilius feret, capitis vertici applicare: quandoquidem ea parte evacuare sine ulla virium molestia possumus: & flatus supra infraque eliciendi sunt. veterius enim flatus colligit: & in ventriculis, & in toto corpore ignavia, marcor, animæque defectus conspicitur. motus autem ac vigilia discutiendi facultatem habent. rutam igitur viridem cum melle & nitro contritam illinito. ¹ sic enim magis flatus digerit: cum his verò & therebinthinæ resinæ pars una misceatur. fots quoque flatus provocat, aut cum sordidis calentibusque lanis, aut cum asperis panniculis veteribus atque attritis: aut cum spongia ex aqua, ubi hyssopum, aut origanum, aut pulegium, aut ² rhyte incocta sit. evocant autem flatus, & quæcunque ante cibos propinantur: quæ utique pituitam bilemve ab intestinis & stomacho educunt. hyssopum in mulsâ elixum, dictamum creticeum, origanum, acria quidem sunt, sed eductoria. adiantum, gramenque flatus & lotia erumpere faciunt. si manus & caput contremiscant, castoreum dimidiâ drachmæ pondere ex mulsæ cyathis tribus ad plures dies bibendum est: si bibi vero non possit, ad demoliendam calamitatem, cum olei cyathis tribus, in quo ruta incocta sit, duplum in imum intestinum infundatur. idque per plures dies faciendum. ultra verò utilitatem, quæ ex hoc provenit, (nam supra infraque flatus expellit, & nonnullis urinam stercesque detru- dit) si forte in omne corpus dilabens penetrat, firmi atque robusti nervi efficiuntur, & habitus ad calidum siccumque permutat: morborumque constitutiones convertit. optime etiam proficit si in nares inspiretur: nam & ea ex parte spiritus sternutamentis educit: & quemadmodum per vesicam urinam expellit, ita & per nares mukum. hos autem effectus hoc loco suavi caliditate præstat, & melius quam alia sternutatoria, scilicet quam piper, veratrum, radícula, euphorbium. nam hæc ad primum atque ultimum ³ attractum immitia sunt, & caput sensumque perturbant. castoreum verò paulatim adhibitum calefacit, quum & alioqui capiti conducit: quandoquidem nervi undique ex capite oriuntur: morbis autem nervorum castoreum medetur. cæterum ipsum cum aliquo aut aliquibus ex supra comprehensis admiscere non ingratum fuerit. nam si admixtum sit. non protinus quidem caput mediocriter conturbaverit, duitius vero caliditatem accenderit. nares pro- ritatione humidæ reddantur, odoramenta applicentur, acria quidem ad sensum, sed fa- cul-

^a Σικελόνιον Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Ειγγο-
^ρν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^c Μέν Henisch.
 rep. in MS. ^d Δυναύ Henisch. ^e Αγά Henisch. rep. in
 MS. ^f Φούσας Henisch. rep. in MS. ^g Τούσων Henisch.
 & Goupyl. repp. in MS. ^h Ξψήσια Henisch. & Goupyl.
 repp. in MS. ⁱ Οείανων, δελν μὲν Henisch. & Goupyl.
 repp. in MS. ^k Αρωά Henisch. ^l Ες ἑφμερην Petit.
 rep. in MS. ^m Εἰς ἑφ καὶ δύο τριών Henisch. & Goupyl.
 repp. in MS. ⁿ Subaudiendum est τὸ καυοτε. Petit.

ο Παλινος Henisch. p Δια πρός Crassus legit. Petit.
emend. q Δια ρινός Crassus legit. Petit. emend. r ξυμ-
μίσιν Henisch. rep. in MS.

¹ Cum his vero magis quoque flatus digerit : si hæc adjungantur, & terebinthinæ resinæ pars una. fots &c. *Henisch.* ² Ruta *Henisch.* ³ Attacum *Henisch.*

θερμαῖ· ὁκῶιον αὐτὸ τὸ καστέριον, ἢ θύμβρα, ἢ γλήχων, ἢ θύμῳ, χλωρά· ἢ ξηρά· δευθέντα ὄξει. δριμέων φαρμάκων κρίσεις κατὰ τὸ ποδῶν, ἢ γνατῶν. ὕλη δὲ ἐστὶν ἀλεαίνουσα ἢ δάκνουσα ἐκ παροξυσμῶν. ἀμφοῖν γὰρ χρεῖσθαι ληθαργικῶσι ἐς θάλασσαν ἢ ἐγγήροισιν. τὰ πρῶτα μὲν ὦν ἢ κνίδη μαρίζεν τὰ σκέλεα. προσέχουσα γὰρ ἢ ἀχνη, οὐκ ἐς πολλὸν μὲν διαρκέει, ἀλυστοὶ δὲ ὁδοντισμὸν ἢ πόνον ἐνδοῖσι. μετρίως δὲ ἐρεθίζῃ τε ἢ παροξισμῶν ἢ θερμασίᾳ προκαλέει. ἢν δὲ ὅππῃ μᾶλλον ἐθελήσῃς ταῦτα τοὶ γίνεσθαι, ἢ λήμνισιδῳ, ἢ εὐφορβίᾳ ἢ ἑὺν λίπαι γλευκίνῳ χρίαν. ἀριστον ἢ σκίλλης ὡμῆς λεπτοῖσι ἐκτερίβειν. χρεῖν δὲ δομαῖζαντα τῶν μελέων τὸ ἐλαιῶδες· ἀδνηκτον γὰρ πᾶν δριμύ ξυλὶ λίπαι, ἢ μὴ φαρμακῶδες. ἢ κυπερίῳ, ἢ γλαυκίνῳ, ἢ σικυωνίῳ. μὴ δὲ ὅππῃ τετέοισιν ἐπὶ βαθὺ κῶμα ἴσῃ, σικυὸν χρεῖν ἢ ἀργεῖον ἑὺν ὄξει τριψαῖτα, σινήπι ἢ ἰσὴ μᾶζην ξυμμίξαι. ἢ πῖθεναι δριμύ τὸ ὀπίπασμα, καὶ ὡκέως ἐρυθρήματα ἐντεῦξον, ὡκέως δὲ οἰδαλετήρημα. ἢ εἰ κίνδυνος ἢ φλυκταινώσις καὶ τρωμάτων, ἢ ξυνεχέως ἢ ἐπαίρειν τὸ ὀπίπασμα, καθορέοντα μὴ τετῶν ξυμμίξαι. ταῦτα μὲν ὦν, ἐς τὸ νωθὲς καὶ νεκρῶδες αὐτὰ καὶ ἐς πάντα καιρὸν, πάλιν τῇσι ἐσβολῇσι τὸ παροξυσμῶν. μὴ δὲ ἀναφέρειν μὲν ἡδὴ τῶν αἰσθησιν, βάρος μὲν πᾶσι τὸ κεφαλῆς, καὶ ἡχος, ἢ βόμβος ἢ, καὶ ἀπὸ τῶν σωματῶν ἀγειν φλέγμα, μαρίζεν τὰ πρῶτα ἐς ἡμῶσιν διδόντα, ὡς ξυνεχὲς δόσησι· ἐπειτα δὲ αὐτῆς ἀσπερίδος ἀργεῖς, κόκκους τῶν κνίδης, πάντων δὲ μάλιστα σινήπιος, ὅππῃ τε ξύνητες, αὐτὰρ ἡδὲ ὅππῃ τῶν ἄλλων μᾶλλον πῶδε φλεγμάτων ἀγωγόν· καὶ μὲν κατὰ πῆλιν ἐκῶν, ἰκανὸν μὲν τὰ ἐν τῷ σωματῶν λῦσαι· διωκτὴν δὲ καὶ ὑπερῆναι γαστέρα, καὶ φύσας ἀραγεῖν καὶ γὰρ μοι κατὰ ἐκ ξυμμιχῆς ταῦτα ξυμμίξαι, κατὰ πόντος δὲ αἰσθησιν κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν· ἀραγεῖν δὲ διδάσκαλος ἢ πείρη· χρεῖν δὲ καὶ αὐτὸν πειρῶν· ὁλαβίη γὰρ ἀπειρίη· χρεῖν δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν μετὰ τὴν κερὴν τὴν ἐν χρῶ, ἢν μὴ μέγα ἡδὲ ἀνύη, ξυρεῖν ἐς ἀσπυρίον· αὐτὰρ ἡδὲ ἐς φαρμάκων δριμέων χρῆσιν, ἢ ἀπὸ τῆς λημνίδος, ἢ ὕδαρ, ἢ θαλίῳ, ἢ σινήπι ὑγρὸν ἐξ ὕδατος ξυλὶ ἄρτω διπλῶ ἐς σπύχον ἐγχεῖσθαι, ἐμπάσσειν τὴν κεφαλὴν· φυλάξαι δὲ ἐς ὥρην μίλιν, εὐκαιρίᾳ σπόγγοισι θερμοῖσι πυρεῖν. οὐκ ἀνωφελές δὲ καὶ λένειν ἡδὴ πάντων μὲν, ἢ τῶν γε πλείων καὶ καίρων τῶν ἐς τὴν νύκτα· λελεμμένων. καὶ δὲ νωθεῖς μύτης, εὐτε καὶ αἰώρης χρεῖσθαι, καὶ τριψίος, καὶ πάσης προσηνῆς κινήσιος.

A cultate calida: quale ipsum castoreum est, aut thymbrā, aut pulegium, aut thymum, viridia, aut arida, aceto perfusa. acibus pharmacis pedes genuaque illinantur. materia esto calefaciens, & ex adjectione mordens. nam utroque veteris opus est ad calorem excitandum atque vigiliam. primum igitur urtica crura verberato. tenuissimæ namque urticæ partes adhærentes non diu perseverant: sed pruritus¹ & dolorem non gravem inferunt: mediocriter vero stimulant & tumefaciunt, & calorem excitant. quod si hæc vehementiora fieri volueris, lemnistidis atque euphorbii pares portiones cum unguine gleucino illinito. optimum quoque est scillæ crudæ laminis perfricare, sed a membris omne oleosum detergere oportet: quodlibet enim acre minimè mordax est admixtum cum unguine,² nisi id medicamentosum sit. quale est cyprinum, aut gleucinum, aut sicyonium. si præter hæc altus adhuc sopor occupet, proderit sylvaticum cucumerem ex aceto tritum, & aquæ sinapis portioni admixtum imponere. acre vero est id cataplasma, celeriterque ruborem concitat: celeriter quoque calefacere potest. verum ne pustulas vulneraque efficiendo periculum inferat, frequenter detrahendum est cataplasma, atque nunquid horum acciderit inspiciendum. hæc utique ad ipsius torporem ac veluti demortui languorem discutiendum; quolibet morbi tempore, præter exacerbationum invasiones, molienda sunt. quod si jam sensum recuperet, pondus tamen aliquod in capite insit, & sonus, aut bombus obstrepit, etiam per os pituita elicienda est. mastichen imprimis mandendam exhibe, ut continenter exspuat: postea rursus³ uvam taminiam, granum gnidium: sed omnium maxime sinapi, & quoniam usitatum est, & quoniam inter alia magis pituitam educit: ac si quis sponte ipsum devoraverit, quæ in ventriculo sunt, disjicere potest: potest etiam alvum madefacere, & flatus excernere. etenim aliquando casu hæc mihi evenerunt, quum homo quidam me consentiente ipsum devorasset. bonus autem magister est experientia. opus est vero & ipsum periculum facere.⁴ imperitia namque timoris & cautionis causa est. caput quoque postquam ad cutim detonsum fuit, nisi magnopere proficiat, ut transpiret, radendum est: quin etiam ad usum acrium medicaminum, ut ejus qui ex lemnistide constat, aut⁵ hydar, aut thapsia, aut sinapi humidum, ex aqua cum dupla panis portione in linteolo veteri illitum capiti superdandum est: quumque horæ spatio ibi permixtum fuerit, spongiis calidis fovere oportunitatem fuerit. item ex usu erit & lavatio, omnibus jam, aut saltem plurimis & præcipuis ad morbi depulsionem adhibitis, adhuc tamen corpore torpente: ubi & gestatio proderit, & frictio, & quælibet lenis corporis agitatio.

Κ Ε Φ Α -

CAPUT

^a Γνατῶν Henisch. ^b Παρεῖ τὸ κνίδην a vellicando & uriendo. Petit. ^c Λημνίσιδῳ Henisch. rep. in MS. falsuginis genus est, quæ aliter ἀδάκης dicitur. Petit. ^d ἢ (μὴ) φαρμακῶδες ἢ κυπερίῳ, &c. Henisch. (ἢ καὶ φαρμακῶδες) etiam si istud oleum medicatum sit. Petit. emend. ^e ξυμμίξαι (translato puncto) Petit. emend. ^f ἐντεῦξον Henisch. ^g οἰδ' ἀλεγήματα Petit. rep. in MS. οἰδ' ἀλεγήματα i. calefacere. Petit. emend. ^h κίνδυνος Henisch. rep. in MS. ⁱ εὐκαίρῃ Henisch. ^k ἀσπυρίον (sine asperatâ. Ionicè) i. solvendum, detrahendum Petit. emend. ^l μάστιγι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^m Κνίδην Petit. emend. Nomen est infule, unius e Cycladibus, unde Cnydium dictum est granum fructus Thymelææ. vid. Theophrast. lib. 9. Cap. 22. Petit. ⁿ ἱφίμαρ Henisch.

F & Goupyl. repp. in MS. ὕδαρ Petit. rep. in MS. forte ἐν φέρον Aretæus scripserat. quod ex variis Aretæi locis, (uti ex lib. 2. de curat. acut. cap. 3. ex ejusdem lib. cap. 4. ex lib. 1. de curat. diuturn. ut & ex secundo) Petit. conjicit. ^o Τριψίον Petit. emend.

¹ Doloris expertem inferunt Henisch. ² Cum unguine, aut cyprino, aut gleucino, aut sicyonio, ne ista medicamentosa putes. Si præter &c. Henisch. ³ Staphidem agriam, (Latini herbam pedicularem appellant) ex Plinii lib. 23. cap. 1. Petit. emend. ⁴ Timor enim & cautio imperitiæ causa est. Henisch. ⁵ Euphorbium Petit. emend.

ΚΕΦΑΛΗ γ.

^a Μαρασμὸς Θεραπεία.

Τοῖσι ὃ μὲντοι κῆν μαρασμὸς ἐστίν, ἀρῆγειν ἴα-
σιν, ἰόντα δὲ πρὸς λυγρὰ καὶ κινήσιας. μαρα-
σμὸς μὲντοι καὶ γὰρ ^b ἰσχυρὸν, καὶ θρέψαι, &
ἀλεῖναι, καὶ ὑγρῆναι γαστέρα, καὶ κύστιν ^c περὶ-
ναί· αἵταιρ' ἡδὲ κατὰ τοὺς ταυτὰ τὰ ^d συμφορον-
τα. ὁμοίη γὰρ καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ταῦδε τῇ νόσῳ ἰδέη.
κατὰ τοὺς τῷ τῷ τῷ κατεργάσαντες τε καὶ εὐμυρ-
ρον πῶς τε καὶ χρεώσαντες, καὶ ἐς τὸ ἐντερον ἐνεῖναι.
τῇσι ὃ γυναιξί, ὅσοις τῷ τῷ τῷ ἵκελα παθεῖα δὲ
ὕστερς γίνεσθαι, ἐν τοῖσι γυναικείοις λελέξεσθαι.

ΚΕΦΑΛΗ δ.

Θεραπεία Ἀποπληξίης.

Ἀποπληξίη ^e ἰσχυρὴ μὲν ἐστίν. ἀπαντα γὰρ ἑα-
σι νεκράδες, ἢν ^f καὶ ὁ νόσῳ γενοῖς ἢ, τοῖ-
σι περὶ ^g ζώοντες τὸ πάθος. ὃ γὰρ περιγίγνεται τῷ
τε μετὰ τῷ κακῷ, καὶ τῇ τῇ ἡλικίᾳ συμφο-
ρῇ. ὅπως ὃ περὶ τὰ τὰ μετὰ, πρὸς τοὺς μοι
λέλεκται. ἢν ὃ νεκρῶν, ἀδελφῶν δὲ ἀποπληξίη πέ-
λῃ, ἰσχυρὰ μὲν ὃ ῥῆδιον, περιγίγνεται ὃ ὦν. ἰσχυ-
ρον μὲν ὦν ἰσχυρὸν, ὡς μετὰ τὰ παθεῖ μετὰ βοή-
θημα φλεβοτομία, ἢν μή τις ἐς ἀμαρτωλὴν εἴη &
πληγῆς δυσχεμερτον ὃ τὸ μέτρον. ἢν τε γὰρ
σμικρῶ πλεονάζει, πρὸς τοὺς πῶς τῷ ἀνθρώ-
πων, ἐς γὰρ τὸ ζῆν τῷ τῷ, καὶ τὸ σμικρὸν αἵ-
μα διωκτῶν, καὶ ^h ἡ ἀλὴ τῇς ζωῆς & σὴ-
νεσθαι καὶ τῇς τῷ τῷ εἶναι. ἢν τε μετὰ τῇς αἰτίας,
ὃ δὲν μετὰ ὡς τῷ τῷ μετὰ ἀέρος. ἐπὶ γὰρ ἡ αἰ-
τίη μὲν κρέσσον ὃ ἐς τὸ ἔλασεν ἀμαρτάνειν.
ὡς γὰρ καὶ δοκῇ μὲν ἐνδεῖν, χρῆται δὲ πῶς ἰσχυ-
ρῶς γίνονται, αὐτῶς ἐπὶ ἀνατάμναι τὴν φλέβα.
τάμναι ὃ τὴν ἐν τῷ καίῳ τῷ ἀγκῶνος, εὐροσθ
γὰρ ἡδὲ ἐν τῷ λαιῷ ζυμπεκμαίρεσθαι ὃ ἐν τῇ σμι-
κρῇ ἀποπληξίᾳ καὶ τὰ παρὰ μετὰ, ⁱ εἰ ἐπὶ
δριστεῖα, ἢ δεξιά ἢ πᾶσις. δὲ γὰρ τῶν ὑγ-
ρῶν ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὴν ἀφαιρέσιν χρῆ ^k ποιεῖν.
τῇδε γὰρ τὸ αἷμα ἔυροσθαι τῇδε καὶ ἡ παροχέτωσις
δὲ τῷ σινῶν. ἢν μὲν ὦν αἵμα φανερῶς πρὸς ἀ-
σιτῶν δὲ ἀποπληκτοὶ γίνονται, ὡς χρῆ συλλογί-
σθαι ἀμφὶ τῇς ἀφαιρέσεως. ἢν ὃ δὲ πλεονάζει, ἢ
κατὰ τοὺς, ἢ ^l πέσις ζυμῶν, χρῆ ἀναβάλλ-
λεσθαι. μετὰ τῷ τῷ τῷ τῷ μετὰ εἰς ἀέρος ἡδὲ ζῶ-
ν ἡρεσεν. ὡς γὰρ καὶ δοκῇ τῷ τῷ φλέβα, ψύ-
ξιθαι πολλῶς καὶ νάρκης, καὶ αἰσθησθῶν ἀμφοτέρων
τῷ ἀνθρώπων, ἰσχυρῶς ἐς κένωσιν & πλεονάζει
τῷ ἐν τοῖσι ἐντέροις. ^m τὰ πολλὰ γὰρ ἰσχυρὰ ἀδδῆφα-
γίης καὶ ⁿ οἰνοφλυγίης πρὸς ἀπληγῆς γίνονται.
^o καὶ εἰς τὴν αἰσθησθῶν τῷ τῷ κεφαλῇ ἀμφοτέρων
των χυμῶν. ἔστω ὃ τὸ κλύσμα δριμύ, καὶ φλε-
γματῶν καὶ χολῆς ἀγωγόν, ὡς μὴ νίτρον ἔχειν
μῆ-

CAPUT TERTIUM.

De Curatione Marasmi id est Tabis.

Istos sanè si & tabes male habet, ocyus succur-
rendum est, ad balneum deducendo, & cor-
pus dimovendo. tabis quoque lac medela est & nu-
tricio, & ¹ ventris calefactio, & vesicæ lenitio.
quin etiam eadem huic vitio quæ & catocho, expe-
diunt: similis enim atque eadem est horum mor-
borum species. castoreum utique istis opportunius
est atque lenius & potui datum, & illitum, & in
intestinum infusum. mulieribus autem qualia his si-
milis ab utero vitia oriantur, in libro de mulieri-
bus morbis a nobis disputabitur.

CAPUT QUARTUM.

De Curatione Apoplexiæ.

Apoplexia validus plane morbus est. ² nam in
omnibus exanimis sunt. quorum & corpus &
mens stupet. si ægrotus senex sit (quibus familiare
id vitium est) non liberatur. & morbi magnitudi-
ne, & ætatis ³ miseria oppressus. quibus autem no-
tis morbi magnitudo conjectanda sit, antea a no-
bis positum est. si juvenis æger sit, debilis est a-
poplexia, non tamen facile removetur. tentanda
igitur curatio est. æquale sane adjutorium, utpo-
te magno affectui magnum remedium, missio
sanguinis est: nisi quis plus quam conveniat mit-
tendo delinquat. modum autem conjectare diffi-
cile est: nam si paulo plus detraxeris, hominem
plane strangulasti: (ad vitam enim tuendam his
vel paucus sanguis efficacissimus est: quum sit vi-
tæ corporisque alimenti fomes) si minus detraxe-
ris, quam causa postulat, nihil magni per ma-
gnum auxilium contuleris: adhuc enim causa per-
manet. sed præstat minus detrahendo delinquere:
nam si minus detractum esse visum sit, aliqui ve-
ro optimi successus apparuerint, iterum venam
rescindere congruens fuerit: scindenda est autem
vena in concavo cubiti. hæc enim in sinistro fluida
est. simul quoque in pusilla apoplexia & resolutæ
partes considerandæ sunt, in sinistrone an in dex-
tro latere resolutio sit: a salubribus enim partibus
(ut dicere mos est) sanguinem haurire oportet.
hac enim sanguis facile delabatur: hac etiam a
læsis partibus materia derivatur. igitur si absque
evidenti causa attoniti reddantur, sic de secunda
vena ratiocinandum est. at si ab ictu, aut dela-
psu, aut ⁴ comprehensione in hanc labem inci-
derint, in aliud tempus res differenda est. non-
nullis vero ad medelam atque vitam id solum satis
fuit. cæterum si frigiditate multa, & torpore, &
sensuum abolitione hominem occupante, vena
minime scindenda videatur, subluenda alvus est,
ut multitudo ab intestinis extrahatur, (plerum-
que enim ex voracitate & crapula in morbum ta-
lem prolabantur) utque humores caput occupan-
tes revellantur. sublutio plane acris esto, pituitam,
bilemque subducens. igitur nitrum solum ne ha-
beto,

^a Περὶ κατὰ τὴν vel πρὸς κατὰ τὴν Petit. emend. non ex-
istimat enim Areteum hoc capite ex instituto de Ma-
rasmo egisse, sed de κατὰ τὴν seu κατὰ τὴν. quod colligit
ex sequent. αἵταιρ' ἡδὲ κατὰ τοὺς ταυτὰ τὰ συμφορον-
τα. non credit, inter morbos cerebri curationem tabis A-
reteum tam alieno loco interposuisse. quocirca putan-
dum est, quæ hic de tabe dicuntur, non ex instituto,
sed obiter, & quatenus ea κατὰ τοὺς accidit, dici, quod
ex initio (nempe τοῖσι ὃ μὲντοι κῆν μαρασμὸς ἐστίν) Petit. pro-
bat. ^b ἰσχυρὸν Henisch. rep. in MS. ^c περὶ τὴν Heni-
sch. ^d ταυτὰ (πρὸς) συμφορον-τα. Henisch. συμφορον-
τα Henisch. rep. in MS. ^e ἰσχυρὴ Henisch. ^f ἢν ὃ καὶ Henisch.
^g ζώοντες Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h καὶ
(ἢ) ἀλὴ Henisch. ⁱ ἢ Henisch. & Goupyl. repp. in

F MS. ^k ποιεῖν Henisch. ^l πέσις Henisch. ^m (τὰ
πολλὰ &c. γίνονται) parenthesi Petit. includi vult. ⁿ οἰ-
νοφλυγίης Henisch. ^o Hæc referuntur ad illa, quæ su-
pra ἀποπληκτοὶ ἐς κένωσιν &c. Petit.

¹ Et nutritio, & calefactio; ventrisque humecta-
tio, & vesicæ lenitio. Henisch. ² In totum enim mor-
tem præ se ferunt: si & ægrotus senex sit, quibus fami-
liaris morbus est: non enim liberantur: tum propter
mali magnitudinem, tum propter ætatis calamitatem.
quibus &c. Henisch. ³ Collatione, symbolo Petit.
emend. ⁴ Compressione Henisch.

μῆνον, ἀλλὰ καὶ Ἐφόρειον, ὅσον ὀλίγῃς τριώβου-
λον, ἐς τὸδε ζυμῆτες πλῆθος τῆς κλύσματος καὶ
καλοκυνθίδος τὸ ἐν τῷ ἡ κενταυρίῃς τὴν κρύ-
αίψηςματος εἰς ἔλαιον, ἢ ὕδωρ. ἀρῶν τὴν κλύ-
σμα καὶ τὸ τοιόνδε, ἔσ' ἡ μέλιτος τῷ ζυμῆτι πῆ-
ρανον ζυμῇ τῷ λίπαι ἐψηθῆν, καὶ θερμίνθας τοῦ
δένδρεος τὴν ῥητίνης, καὶ ἁλῶν αὐτῇ νίτρω, καὶ
ὕδατος ἐψήματος καὶ λῶν τῶνδε μικρὸν ἀνέ-
ρηται ὁ αἰθρῶπος, ἢ κινεόμυρ τῶσι πυρετοῖσι,
ἢ αἰσθανόμυρος ἀπὸ τῆς αἰαισθησίης, ἢ ὀσφυζή-
γάνοιτο, ἢ ὅπως τὸ πρὸς ὥπον ἔυσημον ἢ, ἔυελπιν
χερὶ ἐμυλμα, ἢ δ' ἀρῶν ἐντολμότερον. κρατύ-
ναυτα ὡν μεσηγὺ τῷ διώαμιν, τὴν ἱερῆς καὶ καθαρη-
ρίξ διδόναι νήσει, μάλιστα μὲν τὸ πᾶν τὸ πόσιος εἰ-
ς ἡ κάλυμα ἢ διώαμιν εἰς, ἐς τὸ ἡμῖσι σὺν μελι-
κρήτῳ, καὶ κινεάν ἢ αὐτὴν ἐν δίφρῳ ἐνθῆτα ἀνά-
κλιτον, ἢ ἀτρέμα μὲν αἰωρῶντων τὴν φερόντων,
διαναπαύοντα ἢ ἢ ξυμῆτες ἀπὸ τὸ ἀκοπον κλύ μὲν
ἢ γαστῆρ ὀρώως ὑποφέρει, δεχέσθαι εἰδὲ μὴ, ὕδωρ
ἢ μελικρήτον πιπίσκιν, ὅσον κυάθας δύο λῶν ἢ
καὶ ναυτῇ μὲν ἔλη ὅππῃ τῇσι καθάρσει, μὴ ἀποτρέ-
πειν. ἢ τε ἐν πᾶσι ἐς ἐγρήγορσιν ἔχει τὴν ζώπυρον, καὶ
ὁ τὸ φλεγμάτων ἐμετος τῷ αἰτίῳ τὴν νύκτα ἀγ-
αίσθησι καὶ καφαλῆς, καὶ νύκτων καθαρτήριον,
ἢ ἱερῇ τὸ φάρμακον. ἀμφὶ μὲν ὡν κενώσι πᾶν-
τοῖς τὴν ἐν δέχῃσι, ἀλλῆς ὅλον ἢ χερὶ τὴν αἰθρῶ-
πον ἐρῶσι εἰλίζαντα, ἢ καταιονεῖν λίπαι σικωνίῳ,
ἢ γλῶκινῳ παλαιῷ, ἢ εἰδὲ ἐκάσῳ, ἢ ζυμῇ πᾶν-
τοι συμμειγυλμοῖσι ἀρῶν ἢ κερὶ μικρὸν ἐντή-
κιν, ἐς παχὺ τὴν ἀλειφάτων. ἢ ποίειν ἢ χερὶ
διωατωτέρῳ τῷ τῷδε ἐμπάσιν ἢ καὶ νίτρω καὶ
πεπύρεσθαι. ἔσω ἢ λεπτὰ ἢ σισθέντα ὁ κρησέρι μέ-
γα ἢ ἐς διώαμιν τὴν παρέντων καὶ τὸ κασέριον καὶ
ἢ ἀλειμμα, ζυμῇ λίπαι τὴν εἰρημύων. πολλὸν ἢ
διωατώτερον, καὶ πιπίσκιν ζυμῇ μελικρήτῳ. τὸ ἢ
πλήθους, ὅσον ὅππῃ ληθαργικῶν ἰσχυρῇ ζυμῇ καί-
ρεσθαι δὲ καὶ τὴν ἡλικίῳ, καὶ τῷ γνώμῳ τῇ νοσέον-
τῷ, εἰ πᾶν ἐς πλεῦνας ἡμέρας ἢ ἔτοιμα. ἔστι
ἢ καὶ ἢ χερὶ ματὰ κρέσονα τὴν τέρξιν, ἢ εὐφο-
ρέσθαι τε καὶ διωατώτερον. ἔπειτα ὅδε πρὸς ἐνθῆτα ἐς τὸ
τῶν φρωμάτων αἰχρῶν ἀχρησιν ὅδε τοῖσι κάμναι
τὸ τοιόνδε, εἰ προσίεται τῷ σκηνεῖ, ἔστε τὰ ζυμ-
πικέντα ὑπὸ τῇ ἀλέης ἀνέπῃ. ἀλλὰ καὶ τὸ αἰ-
θρῶν αὐτῶν ὀνήσιν. πρὸς ἢ τέρξιν. ὕλη ἢ
ἀλειφάτων μὲν, ὅσον μοι λέλεκται ζυμῇ αὐτοῖσι
ἢ κασέριον, ῥητίνῃ θερμίνθας τῇ δένδρεος, ἢ Ἐ-
φορείς, ληνίστιδος, πυρέθρας ἴσαι, πεπύρεος, χαλ-
βάνης ἐς ἡμῖσι ζυμῇ νίτρω αἰγροπῇ τριπλάσιον, κη-
ρὸ ὅσον ἐς σῶσιν ὕδατος. πολλὸν ἢ τῶν φαρ-
μακῇ ποικιλοτέρῃ, καὶ πλεόν καὶ ἰδίῃ λέλεκται. ἐ-
πιπλάσματα τῇσι σκληρίσι, καὶ τῇσι ἐν τῷ σῶσι
τῇ μερέων, ὅππῃ τῶν ὕλη ἢ, λίνθας ἢ σπέρμα, τῇ-
λιν, ἀλφιδον κερῆθινον, μέλι, ἔλαιον, ἐνθα πῆ-
ρανον, ἢ αἰθρῶν ἐξέσθαι, ἢ ἀλφιδῶν ῥίζα καπνίσαι,
καὶ ἐν μελικρήτῳ ἐψηθεῖσαι, ἢ ὡς κηροειδῆς ἢ γα-
νέσθαι. ἔσω ἢ διαφεία καὶ πρὸς ὡνά τῇ ζυμῇ. λῶν
μὲν ὡν ἢ ἀπυροῖ ἐν τῇ ἐπὶ, ἢ σμικρὸν ὅππῃ πυρεταί-
νωσι,

^a Κολοκύνθη Henisch. ^b τῷ μέλιτι Henisch. rep. in MS. ^c Δένδρεω Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d ἁλῶν Henisch. ἁλῶν Henisch. rep. in MS. ^e Κάλυμα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^f Αὐτὴν Henisch. ^g Α-
τρέμας Henisch. rep. in MS. ^h Εὐελπιν Henisch. rep. in MS. ⁱ Καταιονεῖν Henisch. ^k Αλειφάτων Henisch. ^l Ποίειν Henisch. ^m Τῷδε subaudiendum χερὶν Petit. ⁿ Συδίνα Henisch. ^o Κρησέρι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^p Παρέντων Henisch. rep. in MS. ^q Αλειμμα Henisch. ^r Εὐφορείς Henisch. ^s Χερὶ ματὰ Henisch. rep. in MS.

A beto, sed etiam euphorbium trium obolorum pon-
dere, (qui eluendæ alvo modus usitatus est) & cu-
curbitæ agrestis interanea, aut centaurii comæ
decoctum ex oleo, aut aqua. optima quoque sub-
lutio fuerit. mellis consuetæ portioni ruta adjun-
cta, & cum unguine elixa, & terebinthi arboris
refina, & sal pro nitro, & hyssopi decoctum. quod
si per hæc subsidia paulum excitatus homo fuerit,
aut febre correptus, aut sensum ab illo marcore
fufcipiens, aut arteriæ bono pulsu restituto, aut
facie utcunque meliora significante, spes salutis
concipienda est, audaciusque subveniendum. in-
terim igitur roboratis viribus, purgatorii medi-
caminis, quod sacrum vocant, jejuno maxime qui-
dem integra potio danda est: sin vires prohibeant,
dimidium cum mulla. & æger in lectica supinus
collocatus agitandus est, iensum eum, qui fe-
runt, gestantibus: frequenter vero, quò lassitu-
do arceatur, interquiescat: ac, si alvus liquida sit,
libens admittito: sin secus, aquæ aut mullæ cya-
thos duos potui dato. sin autem & dum purgatur
nauseabundus sit, id ne prohibeto. nam & illa dif-
fentio vigorem quendam ad expergefaciendum
præstat, & pituitæ vomitus morbi causam evellit:
sensum vero, & caput & nervos repurgat sacrum
quod vocatur medicamen. de qualibet itaque ab
initio administranda purgatione satis disseruimus.
totum vero hominem lanis involutum oleo sicyo-
nio perfundere oportet, aut gleucino veteri: aut
singulis seorsum, aut simul mixtis. sed optimum
fuerit ad conspissanda olea ceræ parum colliquare:
atque ista nitri ac piperis mixtione valentior red-
denda est: sint vero tenuiter contrita & cribrata.
at miram habet vim ad resolutos castoreum, etiam
illitum cum aliquo ex antedictis oleis: sed longe
potentius est, si cum mulla potui detur: portio
vero tanta sit quantam in veteriosis novimus.
conjectare autem oportet & ætatem ægrotantis
& mentem, an pluribus diebus bibere sit para-
tus. nempe inunctiones irrigationibus præstant.
facilius feruntur, & magis proficiunt: neque
enim dilabentes lectum & stragula inquinant: æ-
grotis verò id inutile est: illæ autem inhærentes
corpori in colliquatas partes a calore forbentur,
quin etiam & ipfarum perpetuitas conducibilis
est. nam irrigatio diffluit. inunctionum autem
materia est quæcunque a me supra dicta sunt:
cum ipsis verò castoreum. accipitur itaque re-
fina terebinthi arboris, euphorbium, lemnestis,
hoc est adarce, pyrethrum æquis portionibus:
piperis, galbani dimidium, nitri Ægyptii tri-
plum: ceræ quantum ad liquida conspissanda
satis sit. cæterum medicamina multo magis
quam hæc, varia, & multo plura seorsum lo-
co suo tradita sunt. epiplasmata quoque duris
diffentisque partibus superdanda. horum sylva
est, lini semen, fœnum græcum, farina hor-
dei, mel: oleum, ubi ruta aut anethum² inco-
cta sint: althææ radix pinsita, & in mulla uf-
que ad ceræ mollitudinem decocta. sunt ve-
ro & tractabilia, & temperatura suavia. si-
quidem adhuc febre vacant, aut leviter febrici-
tant,

MS. ^t Εὐφορείς π. ^v ἰδίῃ Henisch. rep. in MS. ^x Εὐ-
φορείς Henisch. rep. in MS. ^y Σπέρματ. Henisch. rep. in MS. ^z Αλφιδῶν Henisch. rep. in MS. ^a Αἰθρῶν Henisch. rep. in MS. ^b Γανέσθαι Henisch. rep. in MS. ^c Απυροῖ Henisch. & Goupyl. repp. in MS.

¹ Id vero laborantibus inutile est, si corpori inha-
reat, inque partibus colliquatis, & a calore forbeat. quin etiam &c. Henisch. ² Decocta Henisch.

ἡ νόσος γίνεσθαι. αἱ τὰς καὶ τὸ δέρμα πᾶν καρφα-
λέον καὶ τριχὺ περὶ τὴν περὶ τὰς περὶ τὰς βλε-
φαράς μόνις τοῖσι ὀφθαλμοῖσι ὀπτιμύ. ὀφθαλμοῖ
ἡ ἀτενέες ἐνδεδινημένοι. αἱ τὰς καὶ τὰ ἀρδρα ξυ-
δέδεσθαι ἢ κινδύμνα τῇ τὰσι. ἔσω ἡ καὶ ὁ οἶκος
ἀλεεινός. κὴν ἡ ἡμέρη ἡ, μὴ μέγχι ἰδρώτων ἡ
ἐκλύσι. ἐς συγκοπήν γὰρ ἡ νόσος ῥέπει χεῖρ δὲ
μὴδὲ ἐς τὰ ἄλλα τὰ μεγάλα ἀνεα μέλλειν. ἢ γὰρ
καιρὸς ἀμβολῆς. εἴτε ὡν Δαΐ ψύξιν, ἀνδ Φανε-
ρῆς περὶ τὰς γένοντο τέταν, εἴτε ὅτι τρώ-
ματι, εἴτε ἐπὶ ἀμβλώσῃ γυναικὸς, φλέβα πλὴν
ἐπὶ ἀγκῶνι πᾶναιεν. περὶ τὴν γένοντο καὶ πλὴν πῆ-
σιν τὰ βραχίον, ἐν τῇ ὀπτιμύ, ὡς ἐς ἀνεσιν
ἐχοι, καὶ πλὴν τομῶν, ὡς εὐαφέως καὶ ῥηϊδίως
γένοντο. τὰδε γὰρ πασῶν προκλήσεις ἢ ἐσώπαι
ἀφαιρέειν ὁμέτρως, μὴ μέγχι λεπτομύτης ἢ πε-
ρὶ ψύξιν. ἢ μὴδὲ ἐπὶ ἀσιτίας ἢ. ψυχρὸν καὶ ξη-
ρὸν λιμός. διδόναι ὡν μελικρήτα παχέως ὁ ἀκρητε-
στερου, καὶ ἢ πῖσιαν χυλῶν ἐν μέλιτι. τὰδε γὰρ
ἢ περὶ τὰς ἐς ἢ ἐκθλίβειν δοναῶτα καὶ σ-
μάχῳ ἐς κατὰ πῶν λῆα καὶ ῥήϊσας καὶ ἐς μάλα θά-
ξιν καί τις μαλακώτα, καὶ ἐς δύναμιν δυνα-
τῶτα. τὸ ἢ ξύμπαν σκῆν, ἐρῶσι κατελίσχθω
δεδομῶσι ἐλαῶ γλῶκινῳ, ἢ κερκίνῳ, ἐν οἷς
ἢ λιθωνίς, ἢ κόνυζα, ἢ ἀρτεμισίη ἐνήψη. καὶ
τὰ πᾶν τερμα ἐς δύναμιν καὶ ἐς θῆξιν ἔσω χεῖρ
ἢ τῷ Δαΐ τὴν λημνίσιν, καὶ ὁ φορεῖς, καὶ νί-
τρα, καὶ περὶ τὰς ἀλέμματα. προσβάλλειν ἢ τοῖς
δὲ τὰς καστέρας συχνόν. εὐ δὲ ἢ τὰς τένοντας ξυλ-
λαμβάνειν τοῖσι ἐρῶσι, καὶ χεῖρ καὶ τὰ παρ' ἢ
καὶ ἀντρεῶνα. τὰδε γὰρ μάλιστα πᾶσι τὴν δεινὰ
καὶ πῖν. περὶ τὸ ἢ κέφοις τερμασμάσι τένον-
τας, καὶ κύστιν, μαρσίποις ἔχου κέγχρον πεφω-
γυμῶν, ἢ κύστιν βοῶν ἐλαῖς τερμα ἡμιπληρῶσι,
ὡς εἰς πᾶν τὸ ὀπτιμύ. τὸ περὶ τὰς χεῖρ
ἐβίησιν τὸ κατὰ ἀνάγκη περὶ τὸν κεφαλῶν, σὺν
ἀσφαλὲς μὴ αἰδήσει, νόστοι ἢ ἀρῶν. ἢ πᾶς-
δὲ μὴ γὰρ ὁμίχλης ἐπαναφορῇ ἀνῆσι ἀτμῶν. πῖμ-
ωλῶσι ἢ τὰ νεῦρα. χεῖρ ἢ τῷ τρώπῳ τὴν τῆς
περὶ τὸν ὡς ἀσφαλεστέω χεῖρ, καὶ ὕλη μὴ
σφόδρα βαρυόδμῳ ἢ μὴ ἀλλὰ ὕλη μὴ ἔσω ἐ-
λαιον τὸ ἐν κύστιν ἀκνίσον, ἐν διπλῷ ἢ ἐγγεῖ
ἐψηθῆν, ἢ ἄλλες λεπτοὶ ἐν τῷ μαρσίπῳ. κέγχρος
γὰρ καὶ λίνε σπέρμα εὐαφέα μὴ, ἀτμῶν καὶ ἢ
βαρυόδμῳ. τρώπῳ ἢ περὶ τὸν. ὑποτετάδω δὲ
τοῖς τένοσι ὑποπίσι τὰ περὶ τὰς, ἀχρὶ τῆς
κερυφῆς προσωτέρω ἢ ὅτι τὸ βρέγμα μὴ προσά-
νειν. ἢ τὸδε γὰρ τὸ χωρίον, ἀπάσης μὴ τῆς αἰ-
δήσιος ἐστὶ κρινόν, καὶ δὲ τὰδε πᾶσι αἰ ἀφῆσεις
ἀφελίς τὴν καὶ βλάψιν. ἢ δὲ ἢ ὀπτιμύσιν
δὲ τὰς τένοντας, ὅρῳ ἔσω τὸ ἰνίον. ἀνωτέρω γὰρ
εἰ θῆξιν, τὴν κεφαλὴν πλήσις ἀτμῶν τὰ λίνε
σπέρματ' καὶ τῆς τήλεως. ὅτι ἢ τοῖσι ὀπτιμύ-
μασι ἀρῶν ἢ σκῆν ἐς τὸ ἰνίον τῆς ῥάχιν. ἢ ἐ-
κατέρωθεν ἔσω ἢ φειδῶ πολλὴ τῆς φλογός.
ἢ ὁδηγῶν γὰρ καὶ πασῶν τῶν χεῖρ τῆς
σκήν ἢ ἀμφίθλασις. χεῖρ ὡς ἐς δὲ γόν

A morbus efficit : quin etiam cutis tota squalens a-
spera que corpori obtenta est : palpebræ natura
versatiles vix oculos connivendo protegent : oculi
intenti sunt, in profundo convoluti : nec non &
artus sunt deligati, ob distentionem immobiles.
ægroti domicilium calidum esto, si æstas sit, citra
sudorem, aut resolutionem, ad syncopam enim
morbus inclinat. neque vero ad alia magna reme-
dia cunctanter accedendum : haud enim differendi
datur occasio. quapropter si ob refrigerationem
absque manifesta causa rigor invaserit, si ex vul-
nere, si ex abortu mulieri inceserit, venam in
cubito rescindito : curans in deligando brachio la-
xiorē compressionem fieri, sectionemque leni-
ter & facile expediri. siquidem ista nervorum con-
vulsionem cient. semel etiam cruor, citra defectum
animæ frigusque extremorum mediocriter effun-
datur. neque inedia æger maceretur : res enim fri-
gida siccaque fames est. propinetur itaque multa
spissa, meracior, & ptisanæ cremor cum melle. ista
namque & tonsillis comprimendo minimum dolo-
rem inferunt, & gulæ deglutiendo lenia sunt &
facilia, & ad molliendam alvum mollissima, & ad
vires instaurandas valentissima. omne corpus lanis
involuto oleo gleucino aut crocino madentibus,
in quibus aut rosmarinus, aut conyza, aut artemi-
sia incocta sit : atque omnia & facultate & ad ta-
ctum calida sunt. oblinere autem corpus unguine
convenit, quod ex lemnestide, quam adarcem es-
se putamus, quod in stagnis nascitur, & euphorbio,
& nitro & pyrethro conflatum est : his vero &
multum castorei adjiciatur. bene quoque fuerit ten-
dones lanis contingere, & secundum aurem &
mentum loca perungere. nam partes hæ maxime
patiuntur, ac distenduntur. præterea levibus ca-
lefactoriis fovendi sunt tendones & vesica, per sac-
culos milium torrefactum includentes, aut bubu-
las vesicas olei calidi semiplenas : quo locis quæ fo-
ventur, secundum latitudinem applicari valeant.
interdum coëgit necessitas ut capiti fomenta ad-
hiberentur : quod neque sensibus usque adeo tu-
tum est, neque nervis salutare. sensibus enim quan-
dam caliginem offundit, multis halitibus ipsos pe-
tentibus : nervos autem replet. quocirca modo fo-
vendi quam tutissimo utendum est, atque materia
haud ita multum fœde olens deligenda. utique ma-
teria esto oleum in vesicis in duplici vase citra ni-
dorem fervefactum : aut sales tenues in sacculo. mi-
lium enim ac lini semen tactu quidem lenia sunt,
sed halituosa & graveolentia. ratio vero fovendi,
hujusmodi esto : tendonibus resupinato ægro, fo-
menta usque ad verticem subjienda sunt : ulterius
vero ad ³ sinciput ne procedito. iste namque lo-
cus omnibus sensibus communis est. ab ipsoque,
tanquam ex fonte, omnia adjumenta, omnes no-
xæ scaturiunt. quod si epiplasmata tendonibus su-
perdanda sunt, erectum occipitium esto : nam
si magis sursum versus imposueris, caput exha-
lationibus complebis. materia sit autem epipla-
smatum, lini & fænigræci semina. post epipla-
smata vero utilis fuerit cucurbitula occipitio ab
utroque spinæ latere adhibita. sed parce ad-
modum flamma accendatur : nam quæ ab labris
cucurbitulæ fit ⁴ circumpressio, doloris con-
vulsionisque auctor esse solet. igitur diutius trahere

L 3

præ-

^a Oie Petit. emend. ^b ἄλλω Henisch. ^c Γυναικὶ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d μάδ' Henisch. ^e Phrasis hic elliptica est, subaudiendum enim est π vel quodam ejusmodi nomen, a quo istud genitivum regatur. Petit. ^f πῖσιαν χυλῶν. Ptisanæ succus, aliud ab ipsa Ptisana. nam hæc ipsum est hordeum purgatum atque elixatum, ita ut forberi possit. Petit. ^g ἐκθλίβειν. ἢ ἔκθλιν. Henisch. rep. in MS. ἢ ἐκθλίβειν Goupyl. rep. in MS. ^h κέφος Henisch. ⁱ τὰδε, (adverbialiter) ad eos supple sensus. Petit. ^k Vox πῖν videtur παρὲν.

Petit. ¹ Ἀγρίω Henisch. Petit. emend. ^m Priorem capitis partem intelligit, & ad βρέγμα refert Aret. quod plerique omnes sinciput. sed inscite, appellant. Petit. ⁿ ἢ δὲ καὶ ἐπιπλάσσειν Henisch. ^o Ἐκατέρωθεν Henisch. ^p ὁδονηρὸν Henisch.

¹ Convulsiones Henisch. ² Contegere Henisch. ³ Ad anteriorem capitis partem Petit. emend. ⁴ Congu-
sio Petit.

^a ἔλκειν, καὶ μαλθακῶς μάλλον, ἢ ἀθρόον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. ὥδε γὰρ ἂν σοι κυρτωθεῖν τὸ χωρίον δυνάως, ὅπερ ὀπιτάμνειν χρή. τέκμαρ δέ σοι τῆς αἰμάξης τῆς συμμετρίας, ἡ δύναμις γινέσθω. ταῦδε μὲν ὦν τ' ἀνδρὶ ἐλκέων τεταίνων τὰ ἄλκεα. ἢν δὲ ὀπὶ τραύματι σπασμὸς γένηται, ὀλέθριον μὲν καὶ δυσέλπιδον δέησιν ἡ χρή. ^b μετεξέτεροί τε γὰρ καὶ ἐκ τοιῶνδε ἐσώθησαν. χρή ὦν πᾶσι τῇ ἀλλήλῃ ἡτρίης καὶ τὰ ἔλκεα ἡδῶν, τέγγει θερμαίνοντων ἄσφα μοι λέλεκ', καὶ πυρίη καὶ ὀπιπλάσμοι, φαρμάκοις τε ὁκόσαι ῥηϊδίως θερμαίνειτε καὶ πολλὸν τέγγει ^c πύον. ξηρὰ γὰρ ὀπὶ τεταίνω τὰ ἔλκεα. ^d ἐς ὧν λιθαινωτὲ τῆς μάννης, καὶ πολὺς τῆς κόμης, καὶ ^e ῥηίνης δὲ τερμίνθης, καὶ πίτυς τῶν δεινδρέων, καὶ ἀλθαῖης ^f ῥίζης, καὶ πηλῶν, καὶ κενύζης τῆς βοτάνης. ταῦδε χρή συμμίσγειν τοῖς ὀπιπλάσμοις, τὰ μὲν τήκοντα, τὰ ^g ἑμπάσοντα, τὰ ^h ζῦν ἐλαίῳ προσεαίνοντα. ἐν μελικρήτῳ ⁱ τῷ ἀλθαῖην κεκομμύλῳ προσέψιν' ὀπιπλάσσειν ^j τῷ ἔλκει καὶ τῇ καστορίᾳ. ^k μικρὴ δὲ ἢ ἐνθεν ἀλέη ὅλῳ τῷ σκήνει, ὅπῃ καὶ τὰ ῥίγια τὰ δὲ τῶν ἐλκέων κακοήθεια. ἐγχείαν ^l τῆς ῥίνας τῇ καστορίᾳ ζῦν κροκίνῳ λίπαι· ἀλλὰ καὶ πίπτειν τῇδε ξυμμεχέως ὁκόσον ὀλκῆς τριώβολον. ἢν δὲ πᾶσι τὸδε ἀπαυδήσῃ ὁ σμάχ^m, μεσηγὺ σιλφίης ῥίζης διδόναι τῆς ὀλκῆς τὸ ἴσον τῷ καστορίῳ, ἢ σμύρνης τῇ σιλφίᾳ ἡμισυ. ἅπαντα ⁿ ζῦν μελικρήτῳ πίπτειν. εἰ ^o εὐπόρῃ ὅπῃ τῇ σιλφίᾳ τῇ δὲ τῆς ^p κυρήνης γένοιτο, τὸνδε χρή μέλιτι ἐφθῶ ἐνείλιξαντα ὁκόσον ^q ὀρόβ^r μέγιστος καταπιῖν διδόναι. ἀέλσον γὰρ ^s ὥδε, ὡς τὴν ὑπερώλῳ λάθοι ὠδονλάξας. δριμύς γὰρ, καὶ τῷ ἐρυθρῷ ἀπηνῆς καὶ ἀκακοδμ^t ἐών. ἢν ^u μὴ δύνην ὥδε καταπιῖν, μελικρήτῳ λύσαντα διδόναι. ἅπαντων γὰρ τῶν καλῶν δυνατώτερον, ὁκόσαι πέφυκε ἀλεαίνειν τε καὶ ὑγραίνειν, καὶ ἀνίεναι τῆς ^v τὰσι^w, καὶ μαλθακῶς νεῦρα ^x λῶν ^y μηδὲν καταπίνωσι, ἐς τῷ ἔδρῳ ἐγχείαν ζῦν ἐλαίῳ τῇ καστορίᾳ. τῷδε καὶ χρίειν τῷ ἔδρῳ ζῦν ^z λίπαι ἢ μέλιτι τῷδε καὶ τῷ κύσειν τέγγει ^{aa} τε καὶ χρίειν ἐς παύχ^{ab} ζῦν κηρῷ τήξαντα. λῶν ^{ac} καὶ φύσας καὶ κόπρον ἀγειν καμρὸς ἢ, τῆς ἱερῆς τῇ καθαρτήρι^{ad} ὀλκῆς ^{ae}. ^{af} δύο ζῦν μελικρήτῳ καὶ ἐλαίῳ ἐνίεναι. ζῦν γὰρ τῷ ἀγειν ταῦδε, ^{ag} ἐλ^{ah} καὶ τὸ ἐντερον καὶ τὴν κάτω κοιλίαν ἐκφυεῖν. ποικίλον γὰρ καὶ θερμὸν φάρμακον, ἱερή.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Θεραπεία συνάγχης.

Δοιαι συνάγχης ἑασι ἰδέαι. ἡ μὲν σὺν θερμασίᾳ καὶ μεράλῃ ^a πῆσι τῶν παριοδμίων, καὶ ^b ἐξογκῶσι ἐξ ὧν ἀτὰρ καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ὁ γαρ- γυλεῶν, καὶ πάντα τὰ τῇδε μέρεα, ἐς ὄγκον αἰείρε^c. ἡ δὲ ἐπὶ τῇ, ζύμνωσις ἐστὶ τρυπών, ἡ δὲ ἐς τὸ ἐσω πρῶτον, ζῦν ἀγχοῖν μέζονι, ὡς δοκέειν τὴν φλεγμασίῳ εἶσω μέχρι τῆς κραδῆς ἐρηρεῖσθαι. τῇδε χρή μάλιστ' ὡκέως δέησιν. τῇδε γὰρ καὶ ὡκέως θνή-

^a Ἐλκ^h Henisch. rep. in MS. ^b Μετεξέτεροι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^c πύον Henisch. & Petit. repp. in MS. Deest hic verbum πῆσι aut aliud simile. nam πῆσι verbum non est, sed nomen in dandi casu. ideoque πῆσι (Ionice sine diphthongo) πύον vel πύον (quod idem) πῆσι Petit. emend. ^d Ἐσω Græcis idem quod Latinis accipe vel recipe. verum deest hic vox aliqua, a qua hi genitivi regantur. forte ἀνὰ, quæ nota est æqualis portionis. Petit. ^e ῥηίν^h Henisch. rep. in MS.

A præstat, ac molliter magis, quam plurimum brevi tempore. sic enim tibi in convexum locus sine dolore attolletur, qui concidendus est. scopus autem modi sanguinis extrahendi tibi vires ægrotantis proponantur. ¹ hæc utique rigoribus, qui sine ulceribus fiunt, remedia conveniunt. at si ex vulnere convulsio facta sit, perniciosum profecto id est, ægreque de salute sperari potest: nihilominus tamen opem ferre decet: quandoquidem nonnulli & adhibitis remediis mortem evitarunt. oportet sane ultra cæteram medelam & ulceribus consulere cum calefacientibus, quæcunque a me jam dicta sunt, irrigando, & fotibus, & cataplasmatibus & medicamentis quæcunque & facile calorem excitent, & humectando pus abunde moveant. ulcera enim in rigore sicca & squalida sunt. accipito ergo thuris mannam, polii comam, terebinthi pinique arborum refinam, althææ radicem, & rutam conysamque herbam: hæc in cataplasmatibus commiscere opus est, alialiquando, alia, quæ pulvereæ sunt, inspergendo, alia in oleo prius macerando: althæam vero in mulsa ante contusam decoquito. inspergendum est etiam ulceri castoreum: neque exiguus inde in totum corpus calor emanabit. horrores enim ab ulceribus prodeuntes malefici sunt. perungendæ quoque sunt nares castoreo cum crocino unguento permixto: quin etiam castoreum trium obolorum pondere assidue bibere expediet. verum si ab hac potione gula laboret, interjicienda est laserpitiiradicis exhibitio ponderis tanti, quanti & castoreum dandum esse diximus: aut myrrhæ dimidio minus quam laserpitium: sed omnia cum mulsa potanda præbeantur. quod si Cyrenaici laserpitii lacrymæ copia tibi fiat, hanc opus est melle cocto involutam ad erui magnitudinem devorandam dare. ita enim optimum factu est, quo palatum præteriens ægrotum lateat. acris est enim, ructumque insuavis ac tæde olens excitat. si neque hac ratione devorari possit, in mulsa eliquata propinetur. omnibus enim potionibus quæcunque calefacere, humectare, distentionem laxare, & nervos remollire aptæ sunt, hæc haud dubie valentior est. cæterum si nihil ægroti deglutiant, in anum castoreum cum oleo dandum est: hoc etiam anus cum unguine aut melle illinendus: hoc item vesica irriganda, & cum cera, ut crassius reddatur, perungenda. si autem flatum stercoque educendi tempus adfit, purgatorii, quod hieram, id est sacram, vocant, drachmas duas cum mulsa & oleo in sedem ² ejicito. nam præterquam quod illa evocat, intestinum etiam & inferiorem ventrem calefacit ac fovet. varium namque & calidum medicamentum hiera est.

CAPUT SEPTIMUM.

De Curatione Anginæ.

Duæ anginæ species reperiuntur, altera cum caliditate, & magna tonsillarum inflatione, & extrorsum versus tumefactione: (quin etiam lingua, gurgulio, & omnes adjacentes particule in tumorem efferuntur) altera istis locis collapsis & submissis efficitur: sed interius compressio majore strangulatu discruciat, ut interna inflammatio ad cor usque pertinere videatur. huic quam celerrime occurrendum est. nam & hac celerrime ægroti rapiun-

^f ῥίζης Henisch. ^g Ἐμπάσοντα Henisch. rep. in MS. ^h Κυ-
μῶν Henisch. ⁱ ὀρόβ^h Henisch. ^k ὥδε Henisch. ^l Στά-
σις Henisch. rep. in MS. ^m Λύπαν^h Henisch. ⁿ Τίγλειν δὲ
Henisch. ^o Ὀλκῆς δύο Henisch. ^p Πρῶτον Henisch. ^q Ἐξο-
γκῶσι Henisch.

¹ Hæc utique Henisch. ² Injicito Henisch.

θνήσκουσιν ἢν μὲν ὦν δὸν κραιπάλης, καὶ οἶνο-
 φλυγίης ἔωσι, ὑποκλύειν αὐτῆμαρ. ἀλλὰ καὶ
 διαστοῖς κλύσμασι, τῷ μὲν ξυνήθει ὡς ἀγειν κο-
 πρῶδεα. τῷ δὲ, ὡς ἀποσπᾶσθαι πὶ τῷ χυμῶν δὸν
 τῷ περισθμίων τε καὶ θώρηκε. ἔσται ὦν ὁ ἀλλὰ
 μὴ τε ἀκρητέστερη, * καὶ ὁ κενταυρίεα καὶ ὑσώπω
 εἰσημαῖα. ταῦτε γὰρ καὶ φλεγμάτων ἀγωγὰ. καὶ
 ἢ δὸν λεπτῆς διαστοῖς ἔωσι, τὰ μὲν φλέβα πλὴν
 ἐπὶ ἀγκῶνι. μέζονα ἢ πλὴν πρὸν χάσιν, ὅπως
 ροιζήδον ἢ δὲ ἀθρόον ῥέη τὸ αἷμα. ὅδε γὰρ ὁ ῥόθος, ἰ-
 κανὸς μὲν ὡς ἡκιστε θερμασίην περὶναι. ὁ δυνατὸς
 δὲ ἀγκῶνι λῦσαι, καὶ πάντα μειῶσαι. σὺ δὲ ἀ-
 γανῆς ἢ καὶ μέγρι λειποθυμίας ἀγειν, μὴ μὲν-
 τοι λειποθυμῆεν. μετεξέπεροι γὰρ ξὺν τῇ παληγῇ
 ἐξέθανον ὅππῃ τῇ λειποθυγῇ, ἢ δεσμοῖσι σφυ-
 ρῶν σφίγγοντες ὁ ὑπὲρ σφύρα καὶ γάνατα. ἀ-
 ρισον ἢ καὶ ὑπὲρ καρπῆς ἐς πῆχας, καὶ ὑ-
 πὲρ πῆχας ἐς βραχίονα. ἢ καὶ κατὰ πῆχας ῥή-
 σον ἢ, ὁ ἐλατῆρον διδόναι ξὺν μελικρήτῳ καὶ
 ὀρῶν γάλακτι, ὁκόσον αὐτὸν κατῆραι ἱκανὸν ὁ ἢ
 τὸν ἀνθρώπον. ὁ ἐλατῆρον ἢ τοῖςδε τῷ ἀλ-
 λων κατὰ πῆχας κρέασον. ξύμφορον ἢ καὶ
 κνέωρον καὶ νάπυ. ταῦτε γὰρ ἀμφὸς πᾶς κελίας
 κατὰ πῆχας. ὅππῃ ἢ τοῖςδε μὴ ἐνδίδωσι αἱ περὶ-
 σεις, πρὸς τῷ ἔστανον ἀνακλάσθαι πλὴν γλῶσ-
 σαν, τέμνειν τὰς ἐν αὐτῇ φλέβας. καὶ
 εὐρύως καὶ πολλὸν ῥυτὴ τὸ αἷμα, τῷ ἄλλων μάλ-
 λον αὐτὸν ὠνῆσι. περὶ τῷ τοῖς φλεγμαίνε-
 σι, τὰ πρῶτα μὲν σύφραται, ὅπως ἐς παλὶρ-
 ροίαν ἴωσιν αἱ ὑλαί. ἔπειτα τῷ πινεραῖ ξὺν
 ὑσώπῳ δάθεντα οἶνω καὶ ἀλείφατι τῷ δὸν
 τῆς ἐλαίης ὁ ὀμφακῷ. αἱτὲρ καὶ πᾶς ὀππῶν-
 σμαῖα ἱκελὰ τῇ τῶν, φοινίκας ἐν οἶνω δε-
 δδμῆται, λεῖοι ξὺν ὁ ῥόδοις τοῖς πετάλοι-
 σι. ὡς ἢ γλίσχρον τε καὶ μαλακὸν ἢ τὸ πῆ-
 πλασμα, καὶ ἀλφίτον ἔστω, ἢ λίνος σπέρμα,
 καὶ μέλι, καὶ ἔλαιον, ἐς πλὴν ἀπάντων μίξιν. ἢν δὲ
 ἐς πύσιν τρέπηται, τοῖς θερμοῖς χεῖρα δαί, οἷς περ
 καὶ ἐπὶ τῷ ἐτέρῳ συνάγχῃ. καὶ τῷ ὦν ἔστω τὸ ἀλ-
 φίτον, καὶ μάννα, καὶ ῥήτινη τὰ τεκτα, καὶ πολί-
 κῳ ἐμπροσθέν, καὶ ὁ πυρὶ θερμῇ ἀνέγειται
 δάφνης τε καρπῶ καὶ ὑσώπῳ ὁ εἰσημαῖα. ἐς δὲ
 ἐμπύσιν διωατάτατον, πελιδάων ἢ κυκλῶν κῶπρον
 περὶ πᾶσαν λεπτὴν δὸν κρησῆς. διακλύσμα-
 τα ἢ, μελικρήτον ξὺν φακῇ, ἢ ὑσώπῳ εἰσημαῖα,
 ἢ ῥόδων, ἢ φοινίκων, ἢ ὅμῃ πάντων. ἐγγεῖν δὲ
 τὸ σῆμα πᾶν μέχρι τῷ ἔστω φάρυγγι, ἀπολοῖσι
 μὲν χυλῶ μῶρον, ροιῶν ὑδατὶ λεανθέντων, ἢ
 φοινίκων εἰσημαῖα. φαρμάκεισι ἢ, τῇ διατῶν
 μῶρων, ἢ καὶ τῇ βησσαῖ, καὶ χυλῶ ῥόος, καὶ τῇ
 ὁ διατῶν χελιδονίαν, ἢ ἢ ἔλκεα ἐχάρων ἔωσι,
 διακλύσματα ταῦτε καὶ ἀνακαγχυλισμοί, ὑσ-
 σῶπῳ ἀφεισημαῖα ἐν μελικρήτῳ, ἢ σῶκων
 ὁ τῶν πόνων ἐν ὑδατι, καὶ ἐπὶ τοῖςδε ἀ-
 μυλῷ διηγεῖς ἐν μελικρήτῳ, ἢ πρὸς πύσιν χυ-
 λῶ, ἢ ὁ τῶν ἐπὶ τῷ μετεξυμπίω-
 σι. ὁ συνάγχῃ, ἔστω ξὺν ἀγειν πάντα,
 καὶ

A rapiuntur. igitur si crapula & ebrietas in causa sunt,
 eodem die inferius humorem injicito: isque duo-
 rum generum sit: alter usitatus, quo stercore edu-
 cantur: alter ejusmodi ut aliquas a tonsillis pecto-
 reque humiditates evellere possit. neque tamen in
 cæteris efficacior meraciorque esto. sed centaurii &
 hyssopi decocta infundenda sunt. hæc enim & pi-
 tuitam educere solent. si tenuis autem victus præ-
 cesserit, scindere cubiti venam expediet: & latior
 sectio, quo majore cum impetu, copiosiorque
 sanguis emanet, facienda est. hujusmodi namque
 profusio minime quidem ad caliditatem mitigan-
 dam satis est: sed strangulatum solvere, & reli-
 qua omnia diminuire valet. haud ignobile quo-
 que adjumentum præstat, si ad animæ usque defe-
 ctum ægrum perduxeris, usque eo tamen dum
 ne anima deficiat. quandoquidem nonnulli¹ secta
 vena ab animi deliquio vita excessere. item vinculis
 supra talos & genua constringentes opitulabimur.
 optima quoque sunt vincula supra brachialia ver-
 sus cubitos, & supra cubitos versus humeros. at si
 deglutiendi via expeditissima sit, elaterium & cum
 mulsa, & cum fero lactis, quantum ad purgandum
 hominem satis sit, præbeatur. aliis enim purgato-
 riis elaterium in his ægrotis præstantius est. confe-
 runt etiam cneorum seu thimelæa, & sinapi: siqui-
 dem hæc ambo² ventrem repurgant. in quibus
 vero inflationes devorationem impediunt, linguam
 ad palatum reflectens, ipsius venas rescindito:
 quod si prompte multusque sanguis defluat, inter
 alia remedia hoc magis proderit. irrigationes uti-
 que locis inflammationis primum quidem adstringen-
 tes, quò retrorsum materiæ labantur, conveniunt.
 quamobrem lanæ fordidae cum³ hyssopo vino
 madentes, aut oleo ex immaturis olivis expresso
 accipiantur. quin etiam cataplasmata irrigationi-
 bus similia sunt: exempli causa palmulæ vino
 madefactæ, tuniæque cum rosarum foliis. quò sit au-
 tem viscidum & molle cataplasma, etiam hordei fa-
 rina admisceatur: aut lini semen, & mel, & oleum:
 ut omnium mixtura fiat. quod si ad suppurationem
 veniat, calida admovenda sunt: quibus & in altera
 anginae specie utendum est. adesto igitur fæni græ-
 ci farina, & manna, & resina, quæ liquari possunt,
 & polii coma inspergatur: nec non & fomentum ca-
 lidum adhibeatur, spongiis in decocto lauri bacca-
 rum hyssopique madentibus. ad pus autem moven-
 dum efficacissimus est columbinus fimus, tenuiter
 per criseram, id est lineum sacculum, instar pulve-
 ris transmissus ac super inspersus. idem & caninus
 eodem modo præstat. ex mulsa vero, cum lentis,
 aut hyssopi, aut rosarum, aut palmularum, aut
 simul omnium decocto, collutiones fiant. illinen-
 dum præterea totum os est usque ad intimas fauces,
 simplicibus quidem, ut mororum, aut malorum
 puniceorum aqua maceratorum succo, aut palmu-
 larum decocto: compositis vero medicamentis, ut
 diamoro, quod vocant, aut eo quod ex besafa, id
 est ruta sylvestri, & succo rhoi componitur: aut
 diachelidonio, id est ex hirundinibus confecto medi-
 camento. sin ulcera crustosa sint, collutiones & gar-
 garismi fiant ex hyssopi in mulsa decocto, aut pin-
 guium ficorum in aqua: præter hæc amyllum per-
 colatum in mulsa, aut in ptisanæ tragive cremore.
 si angina cum coincidentia, quæ erat altera species,
 occupet, ab interioribus extrorsum omnia evocanda
 sunt,

^a Desiderari hic aliquid & ex nota asteristica & ex sen-
 su patet, quod tamen suppleri non possit, nisi ope cu-
 jusdam optimi MS. fortasse vox ἰσθὶ hic locum habet.
 ἔσται ὦν ἰσθὶ, ἀλλὰ &c. sed nihil mutat Petit. ^b Κενταυρίον
 Henisch. rep. in MS. ^c Δυνατὸς ἢ ἀγκῶνι λῦσαι, Henisch.
 d Ἀγανῆς Henisch. e Quædam hic deesse Petit. putat. sed
 non supplet. ^f Ἐλατῆρος Henisch. rep. in MS. ^g ἢ
 Henisch. rep. in MS. ^h Ἐλατῆρος Henisch. rep. in MS.
ⁱ Forte ῥόδων τοῖς πετάλοις. sed nihil mutat Petit. ^k Quia
 τῷ infra τὸ ἀλφίτον pro πῆχας ἀλφίτον Aretæus scripsit.

¹ Πυρίης Henisch. rep. in MS. πυρὶ θερμῇ Henisch. & Gon-
 pyl. repp. in MS. ^m εἰσημαῖα Henisch. n καὶ τῇ subau-
 δι συστά compositione Petit. ^o Σόκων τὸ πόνον Goupyl.
 rep. in MS. πᾶς πόνον Henisch. rep. in MS. ^p Τεφύγῳ
 fruticis genus fructum fert uvæ acinis similem, fa-
 cultatis adstringentis. Petit. ^q Quæ proprie κοινάγχη
 dicitur. Petit.

¹ Ipsa vacuatione Petit. ² Arterias & venas Petit.
 emend. ³ Oesypo vino Henisch.

καὶ ὑγρὰ, καὶ θερμὰ, καὶ σάρκα πᾶσαν, ὡς ἐξ-
ογκήν ἐξωτὸν πᾶν. ἐξώσαν ὡν θερμαὶ αἱ τε-
γξίαι, ἔξω πηράνω καὶ ἀνήθω ἐμπασσομένην νί-
τρα, καὶ ὀπιπλάσματα ἔξω τέτοιον τὰ παρὰ τὸν
ἀσθρὸν ἢ^a κηρωτῶν σὺν νίτρῳ καὶ^b σιλήπι πθέναι
ἐς θερμασίαν. θερμασίῃ ἢ ἐς τὰ ἔξω, τὰ τοιαύ-
τα ἰήται. αὐτὰς^c ἡδὲ ἐξογκήν ἐς τὸ αὐχένα^d ὄγκος
ἢ πεμπνευμονίης ῥύεταί ἐπαιωρομένη^e ἔξω. εἰσω
ἢ τοῖσι συναγκησὶν ὀλέθρον κακόν^f. ὁκόσοι δὲ
ἔστω εὐλαβίης τῆς ἐπὶ τῆς συνάγχης πνιγὸς^g πλὴν
δρετηρίων ἐπεμον ἐς ἀναπνοὴν, ἔμοι δοκέει περὶ-
ρη τὸ πρῆγμα πρῶτον^h ἢτε γὰρ θερμασίῃ τῆς
φλεγμασίης μέζων ἐκ τῶν τραυμάτων γίνεται,
καὶ παρσιμωρέει τῇ πνιγί, καὶ βήσσει. ὡς δὲ
καὶ ἄλλως ἐκφύγῃσι τὸνδε τὸ κίνδυνον, ἔξω ἀ-
γεταί τὰ τραυμάτων τὰ χεῖρα. ἀμφὼ γὰρ χον-
δρώδεα καὶ ἀξύμφορα.

Κ Ε Φ Α Λ Η η.

Θεραπεία τῶν κατὰ πλὴν κιονίδα Παθῶν.

Τῶν παθῶν ὁκόσοι ἀμφὶ πλὴν κιονίδα γίνεται,
τὰ μὲν ὑποτάμναι χρὴ, ἀλλ' ἔτι τῶν παρὸν-
των λόγῳ ἢ τῶνδε χειρουργίῃ τὰ ἢ ὡς ὀξεία ἰη-
σθαι. ῥηϊδίως γὰρ πνιγί, καὶ δυσπνοίῃ πινὰ τετῶν
κτείνει. τοιαύτα μὲν τοι εἰσι, ὡς καλέομεν σφυλλίαν
τὴν κιονίδα. ἀμφὼ γὰρ ἔξω φλεγμασίῃ καὶ^b πᾶ-
χει καὶ μήκει ξυνίστανται, ὡς ἐς πλὴν δρετηρίων ἐκ-
κρεμῆα γίνεται, ἴσῳ μὲν πάχει, ὁπότε τῆς βά-
σις^c μέσφιν ἀκρὸς τῶν ἔσθλων, ὁ κίων ἀνίσταται ἢ,
ἢ σφυλλίῃ. τῆςδε γὰρ ἰσότητι μὲν ἢ ὁπότε τῶν ἔσθλων βά-
σις^d ἐς τὸ ἄκρον σφυλλίῃ καὶ πάχει, ἔξω ἐρυ-
θμήματι ἢ^e πελιδνώσι. τῆςδε καὶ σφυλλίῃ ἐπικλησιν
ἐρχηκε τὸ παθῶν. τοῖσι ὡν χρὴ ὡκέως δρῆσαι. ὡ-
κίς^f γὰρ ὁ ὁπότε πνιγὸς ὀλέθρος. ὡς μὲν ὡν νε-
νίασι οἱ πεπονθότες ἔωσι, τὰμναι πλὴν ἔστω ἀγκῶνι
φλέβα, ἢ δὲ ἀθρόον κενῶν^g μέζονι τῇ τομῇ. ὡς
γὰρ ἀπ' ἀγκῶνις ἀπέλυσεν τῆς πνιγὸς ἢ τοιήδε ἀφαι-
ρεσις. ὡς ἢ ὑποκλύζειν κλυσμῶν περὶ, ἐπειτα ἢ
δριμέει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, ἔς τ' αὖ ἐλκυσθῇ πὶ ἀνω-
θεν ἐς μεταστάσιν. περικεῖσθαι ἢ καὶ δεσμοὶ σφίγ-
γοντες ἀκροῖσι τοῖσι σκέλεσι ὑπερ σφυρὰ καὶ γέ-
νατα, καὶ ὑπερθεν καρπῶν καὶ πήχεων ἐς βραχί-
ονας. εἰ δὲ πὶ ἢ πνιγὴ ὀπιπλάσσει, σκυλὴν ἐπὶ τὸ ἰνίον,
ἡδὲ ἐς τὸ θώρηκα παρὰ βάλανον, ἢ τετῶν ἐντά-
μναι πινὰ, περὶ σφίγναι τὰ ἀπᾶντα, ὁκόσοι μοι ἐν τῇ
συνάγχῃ λέλεκται. ὡς γὰρ ἀμφὸν ὀλέθρος τρέ-
πεται. ἀλλὰ ἢ τοῖσι ἐς τὸ σῶμα φαρμάκεισι τοῖσι
αὐτοῖσι χεῖρεσθαι, ἢ σφύσει, ἢ μαλθακτηρίοις,
ἢ πυρίνῃ τῇ ἔξωθεν, ἢ ὀπιπλάσμασι, ἢ ἐς τὸ
σῶμα^k ἐγχεῖσθαι. περὶ ἢ τὸ κίονα ἢ πλὴν σφυ-
λλίῃ ἔστω σῶμα, ῥόδος κυλὸς, μέλιτι ἢ ὕδατι λυ-
θεῖται ἀκακία, ὑποκυσίς, γῆ σαμίνῃ, ἢ λημνίῃ,
ἢ σινῶπις, ἡδὲ ὀμφάκιον. ὡς δὲ ἐλκώδης ἔη, κόμ-
μι ἢ ἀμυλον δάφνις ῥόδων ἢ φοινίκων ἀ-
φαιρήματα, ἢ πικρῆς ἢ τραγὰς κυλὸς ἐπὶ ἢ
τῶν κίων^l ἔστω πλέον πὶ τῶν ὀπλωνίων,
ἀλλὰ σμύρνης τε ἢ ἔσθλων, ἢ κυπέρων. ἀνέχε-
ται γὰρ τῶνδε τῶν δριμέων ὁ κίων. ὡς ἢ
ἐμ-

^a Κηρωτῶν Henisch. rep. in MS. ^b Σιλήπι Henisch. σι-
λήπι Henisch. rep. in MS. ^c ἢ δὲ (refertur ad θερμασίαν)
Petit. emend. ^d ὅσοι Henisch. rep. in MS. ^e Hæc O-
peratio λαρυγγιτιμία dicitur, Barbaris subcannatio.
Petit. ^f Κίονα (nam κίονος nomen est partis. hic affe-
ctum præter naturam Aret. intelligit, qui mox κίων ap-
pellatur) Petit. emend. ^g πάχει Henisch. rep. in MS.

A sunt, & humores, & caliditas, & omnis caro, ut
totum foras extumeat. proinde calidæ irrigationes
sunto cum ruta & anetho, nitro insperso: & cum
his superius memorata cataplasmata. proficit etiam
ceratum ex nitro & sinapi ad calorem excitandum
superdare: calor autem exterior hujusmodi vitium
tollit, ¹ sed in collo tumor extuberat. tumor au-
tem foras in sublime elatus a pulmonis inflammatio-
ne liberat, intus vero abditus anginam patientibus
perniciosum malum est, at quicumque strangula-
tionem ab angina verentes, quo laxius spiritus du-
ceretur, arteriam secuerunt, non sane experi-
mento rem comprobasse videntur. quippe cali-
ditas inflammationis major ex vulnere efficitur,
B strangulatum adauget, tussimque commovet.
quin etiam, si alioqui periculum id evaserint,
vulneris oræ in unum coalescere nequeunt: am-
bæ enim cartilagineæ atque inter se inglutinabi-
les sunt.

CAPUT OCTAVUM.

De Curatione² vitiorum Columellæ.

Vitiorum quotquot columellam infestant, ali-
qua per succissionem curare necesse est: (sed
C de eorum chirurgia disputare ad præsentem locum
non attinet) aliqua, utpote acuta, medicamen-
tis sananda sunt. nam facile strangulant, & diffi-
cultate spiritus aliqua istorum hominem perimunt.
talis est utique quam uvam, & quam columnam
dicimus: utraque enim cum inflammatione, cras-
sitie, longitudineque suboritur, ita ut in arteriam
pendulæ fiant. æquabili sane crassitudine a basi
ad summum usque palatum columna, inæquali
vero uva constat. hujus enim ad palatum basis
gracilis est, in extremo teres & crassa, rubens aut
livida. idcirco & uvæ appellationem id vitium for-
titum est. quapropter his mature opem ferre decet:
D celerrima namque a strangulatu perniciēs impen-
det. proinde si ægroti juvenes sunt, a vena cubiti
sanguis detrahendus est: utque largius evacuetur,
majore plaga vena aperiatur. siquidem hujusmodi
sanguinis detractio a strangulatu, tanquam a laqueo,
ægotantem liberat. subluenda quoque alvus est
mitiori lotionē primum, deinde alias atque alias a-
criore, usque eo dum aliquid a superioribus parti-
bus derivetur. circumdantur & vincula adstringen-
tia extremis cruribus supra malleolos & genua, nec
non & humeris supra brachialia atque cubitos. quod
E si strangulatio invalescat, cucurbitula occipitio at-
que pectori agglutinetur, & istarum aliqua³ inci-
dantur: omniaque administrentur quæcunque a
me in capite de angina præcepta sunt, quum ea-
dem in utroque vitio sit mortis ratio. iisdem præ-
terea intra os medicamentis & adstringentibus &
mollientibus, & exteriori fotu, & cataplasmatibus,
& oris inunctionibus utendum est. circum colu-
mnam vero aut circum uvam adstrictorium rhoi suc-
cum, acaciam melle aut aqua dissolutam, hypocy-
stida, terram Samiam, Lemniamve, aut sinopi-
cam rubricam, atque omphacium ponito. si ulce-
rosa sit uva gummi & amylium rosarum aut palmu-
larum decocto liquefacta, item ptisanæ aut tragi
cremor adhibeantur. at in columnæ curatione
F aliquanto plus valentiorum medicaminum adjici-
to, quæ ex myrrha, costis, atque cypero componan-
tur. nam id genus acria columna tolerat. verum si
non-

^h Πελιδνώσι Henisch. ⁱ Μίζων τῆς πυλῆς Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ^k Ἐγχεῖσθαι Henisch. rep. in MS.

¹ Sed & calor tumorem in collo efficit. Petit. emend.
² De curatione columellæ Henisch. ³ Incidatur He-
nisch.

ἔμπυθ' ὅδε ὁ χῶρ' ἡ γένη' μετεξέτεροι, ἡδὲ τὰ
τῆς ὑπερώης ὁσέα ἐφθάρη, ἔς μακρὸν φθίνοντες
πὺν βίον ἂ ἐπελότησαν. τῶνδε μύθοι τὰ ἄκεια ἐ-
τέρωθι λελέξεται.

Κ Ε Φ Α Λ Η Θ.

Θεραπεία τῶν κατὰ τὴν φάρυγγα
λοιμικῶν παθῶν.

Πῇ μὲν ξυμῇ καὶ τῶνδε πρὸς τὰλλα πάθη τὰ
ἐν τοῖσι παροδμίοις ἰητρείῃ, πῇ ὃ ἰδίῃ.
Ἵπ' φλεγμασίν καὶ ἀγχόνῃ, κλυσμοί, φλεβο-
τομία, τεγχειες, ὁπτιπλάσιες, πυρή, ἀφ-
δεσμοί, συκίη, πάντα τωυτά. ἡ γένη' ὅ φαρ-
μάκων δυνατωτέρων ὃ γὰρ ἀπρεμέδ' τὰ ἔλκεια, ὃ-
δὲ ἐχάραμ γίνονται ὁπτιπολὺς ἀλλὰ κῆν ἰχῶρ
ἀπὸ τρεῶν εἰσὼ γένη, ὡκίσε μὲν ἔλκε' τὰ μέ-
ρη, κῆν ἀσινέα ὃ ὡκίσε ὃ εἰς τὸ εἰσὼ νέμεται
καὶ κτείνε. πρὸ μὲν ὡν καίεν τὸ παρ' ἄρω-
γόν, ἀλλ' αἰζύμετον ἀφ' ὅν ἰσθμόν. ἡ φαρμά-
κισι ὃ πρὸ ἰκέλοισι χρεέδαι, ἔς τε τὴν ὁπτιχέσιν
ἡ νεμῆσι, ἀπὸρ ἡδὲ ἔς τὴν ἡ ἐχάρεων ἐκ-
πῶσιν. ἔσι ὃ ἐπὶ πρὸ ξυμῇ ξυμῇ μέλι, κηκίς, βα-
λαύσιον, ξηρὰ ξυμῇ μελικρήτῳ. τοῖσι ὃ αὐτοῖς καὶ
ἐμφυσὴν καλὰ μῶ, ἡ πῆλῳ, ἡ καυλῶ παχέι,
καὶ ὁπτιμήκει, ὡς τὸ ἔλκεων θιγρῶνεν τὰ φάρμα-
κα. ἀέρισον ὃ καὶ χαλκίτις ὁπτι, ξυμῇ καδμῖν
λέμ ξυμῇ ὅξει ἔσω ὃ μούρης διπλάσιον ὃ καδμῖν,
καὶ ῥίον ἡ ῥίζα ξυμῇ πνί ὕδα. φυλάσσεσθαι ὃ χεῖ
τῶνδε τὰς ὁπτιθλίψας. ὕδαίνε γὰρ τὰ ἔλκεια, ὃ
Ἵπ' μᾶλλον νέμεται. χεῖ ὡν πρὸ τὰ ξηρὰ κατὰ-
πάσσειν τὰ ὃ ὕδα, ὕδαίνε ποιεῖν, ἔς τὸ
καρραρεῶνα ἔγχεσιν. μὲν ὃ αἰ ἐχάραμ ἡδὲ τε αἰ-
πολύωνται, τὰ ὃ ἔλκεια ἐρυθρὰ γίνη, κίνδυ-
ν' ὃ πότε μάλισα πᾶσσι. ὁπτιξηραίνεται γὰρ ὡς ἐ-
πίσῳ τὰ ἔλκεια, καὶ τοῖσι ὃ τὰ νεῦρα ξυμῇ
τα. χεῖ ὡν γάλακτι ξυμῇ ἀμύλῳ, καὶ χυλῶ πῆ-
σίνης, ἡ τρεῖς, ἡ λίνε ὃ σπέρματι, ἡ πῆλῳ
μαλτῶσεν καὶ ὕδαίνεν. μετεξέτεροι ὃ καὶ ἡ
κίονις διεβρώη, μετρεῖς ὅσες τὰ ὃ ὑπερώης, καὶ
τὰ παροδμια ἀρεῖ βάσι καὶ ὁπτιγλωττίδος, καὶ
Ἵπ' τῇ ὡπτιλῇ κατὰπνεν, ἔπε σερὸν, ὃτε ὕδα
ἡδύναντο. ἀλλὰ καὶ τὸ ποτὸν αἰακῶν μύθον,
ἀπέπνιγε κατε τὸ ἀνδρῶν λινῶ.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ι.

Θεραπεία Πλευρίτιδος.

Ὅκ ἀμβολῆς καιρὸς ἐν πλοῦρπικῇ, ὃδ'
ὑπερβέσι, ἡ μεράλης ἰητρείας ὃ, τε γὰρ
πυρετὸς καποξυς εἶν, ἔς ὅλεθρον ὁρμα. ἡ τε ὁδύ-
νη ὃ ὑπεζώκεθ, ξυμῇ πρὸ τὸ καίον' αἰ-
τὰρ καὶ βήχες κλονέσται τὸ θώρηκα καὶ τὴν κε-
φαλῶν, ὑπολύσσι τὰς δυνάμεις. μάλισα μὲν
ὡν αὐτῆμαρ φλέβα ὃ τὰμνεν μὲν ὃ ἀπὸ πλοῦσιος
σίτων καὶ ποτῶν ἔη, ἐπ' αἰσπῆς μίλῳ ἡμέρῳ φυ-
λάσσειν, ἀφαιρέειν ὑπὸ ἀγκῶνος ὃ ἐν τῷ κεί-
λῳ

^a Ἐπελότησαν Henisch. ^b Ἰδίῃ Henisch. ^c Ἐπὶ πλοῖσι
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Χεῖρας Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. ^e ἡ Henisch. ^f Πᾶσι ἀνὸ γάρ.
ἀλλὰ ξυμῇ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g Ἰσθμόν He-
nisch. ^h Quod genus sunt, quæ καυκά dicuntur, a-
lument, cadmia, chalcitis, & complura alia ex mine-
ralibus Petit. ⁱ Ἐχάρεων Henisch. rep. in MS. ^k Στυ-
πῆλῳ Henisch. rep. in MS. ^l Καυλῳ Henisch. ^m Ἄ-
πῳ Henisch.

A nonnullis locus iste purulentus effectus est, atque
palati ossa computruerunt, hi longo temporis
intervallo vitam finiunt. sed horum auxilia nobis
alio loco præcipiuntur.

CAPUT NONUM.

De Curatione Pestilentium in
Faucibus morborum.

Horum vitiorum curatio cum aliis tonsillarum
affectibus quæ communis est, quæ propria
in inflammatione & strangulatu purgatio per cly-
steres, venæ sectio, irrigationes, cataplasmata,
fotus, deligationes, cucurbitulæ, omnia demum
eadem atque in his conveniunt. illitiones autem a-
criorum medicamentorum faciendæ sunt: neque
enim ulcera quiescunt, neque crustæ in superficie
fiunt. verum si ab his sanies ad interiora destillet.
¹ celeriter partes, etiam si integræ erant, ulceran-
tur: celerissimeque ulcera interiorum depascendo ser-
punt, atque hominem perimunt. porro igne vi-
tium adurere, ² quum in superiori parte sit, im-
prudens esse propter isthmum judico. sed medi-
camentis igni similibus, quo & depastio coërceat-
tur, & crustæ decidant, utendum præcipio. ea
vero sunt, alumen cum melle, galla, balaustrum,
arida cum mulla. hæc eadem calamo, aut pen-
na, aut crasso & oblongo caule, quo medica-
mina ad ulcera perveniant, inspiranda sunt. o-
ptima sane est & chalcitis usta cum trita cadmia
exaceto: esto autem cadmia portione dupla: & rhei
radix cum aliquo humore. præterea ne ulcerum
compressio fiat cavendum est: ab ea namque &
humescunt & magis exedunt. ³ hac de causa opus
est medicamenta arida inspergere penna, liquida
vero liquentissima reddentem in gurgulionem in-
fundere. at si crustæ jam resolvuntur, & ulce-
ra rubida fiunt: tunc convulsionis maxime pe-
riculum subest. resiccantur enim plerumque ul-
cera, & cum his nervi distenduntur. itaque la-
cte cum amylo, & succo ptisanæ, aut tragi, aut
lini seminis, aut foeni Græci, remollire madesce-
cereque convenit. quibusdam & columella usque
ad palati os exesa est: quin etiam tonsillæ ad ba-
sim usque & epiglottida. ac propter cicatricem
devorare neque solidum quicquam, neque liqui-
dum poterant. sed & ipsum quod bibebat, interdum
repercussum, hominem fame necavit.

CAPUT DECIMUM.

De Curatione Pleuritidis, id est,
morbi lateralis.

Nulla moræ atque dilationis in pleuriticis, quin
protinus valenti remedio succurramus, datur
occafio. febris enim peracuta ad perniciem pro-
perat: dolor quoque succingentis membranæ in
pejus urget, nec non & tussis pectus caputque
concutiens vires proterit. quocirca eodem potis-
simum die vena cædenda est. fin autem ex ingurgi-
tatione ciborum potusque agritudo provenerit,
inedia diem unum ægroto imperanda. post, sangui-
nem

γγίαν Henisch. ⁿ Σπέρματι Henisch. rep. in MS. ^o Τι-
μην Henisch. rep. in MS.

¹ Celerrimè Henisch. ² Adurere sublevar: at im-
prudenter id fit propter isthmum. sed medicamentis
&c. Henisch. ³ Opus est pinna medicamenta arida in-
spergere Henisch.

λω φλεβός, τῷ μὴ κατ' ἔξιν τῇσι ἐτέρῃσι παλευ-
 ρῆσι. κρέσσον γὰρ ἀπωτάτω ἀγειν. τὸ δ' ὅτι πᾶσι, ^α
 μὴ μέλει λειποθυμίας. πεπιπυμένῳ γὰρ ὁ παροι-
 τῆσαι κίνδυνος, ὡς τὸ σῶμα ὁππύχθην, πῶς
 ψυχῇ ἐκλείπῃ. εἴσω γὰρ τὰ ὑγρὰ ξυμψέει, τῆς
^β ἐκπὸς ἀφαιρέσεντα θερμὸς τε καὶ ^γ ταῖσιος. πνέ-
 μων δ' ὁ μανός τε καὶ θερμός, καὶ ἐς ὅλκῳ δυνατὰ
 τῷ. πλῶρων δ' ἡ γαίτημα, πνέμων, καὶ κινω-
 νός ἀλγύν. ἀτὰρ καὶ αἱ τῷδε διαδύξες, ἢ μά-
 λα περιγίγνον. ^δ πεπιπυμένα δ' ὁ πλῶρος ἀπὸ πε-
 ριπυμένους, ὁ δὲ θερμὸς. καὶ ὡς ἐπὶ ξυμψέ-
 τρω τῇ ῥοῇ τῷ αἵματι ^ε μεσηγὼ τὸν ἀνθρώπον
^δ ξυλλέξαντα, αὐτὸς ἀφαιρέειν. εἰ μὲν εὖ ἔχοι,
 αὐτῆμας τῆς ἐπαιέσει ^ε μακρῆς γιγνομένης. ὡς δ'
 μὴ, ^ε ὅτι ὕστερος. ὡς δ' ὁ μὲν ὁ πυρετός ἐνδιδῶ. τὰ
 πολλὰ γὰρ μίλιν ἡμέρῳ ὁ πυρετός ἔχει τὴν αὐξάν-
 τῇ τρίτῃ ἐν τῇ δότῃ ^ε ἐπαιέσει ἀφαιρέειν, τῇ-
 περ καὶ τὰ παλαιὰ δοτῶν, λιπαρῶς μὲν χρί-
 σιντα ὅλον τὸν ἀνθρώπον. ἐπὶ δ' τῇ πλῶρῃ καὶ ἑ-
 λαίον θέντα ^ε μαλθακὸν ξὺν ἀλείφαλι θερμῷ, πη-
 γάνῃ, ἢ ἀνθήθῃ ἀφειψήματι ^ε κατακινῶν δ' τὸ
 πλῶρον εὖ μάλα περσινέως. μετεξέτεροι δ' καὶ
 τὸ ἀλγύμα, ^ε καὶ ἡ ^ε φλεγματὴ ἐξώκειλε, ὡς
 δοκέειν πᾶν τῷδε τὸ πάθος εἶναι. τὸ δ' ἐστὶ τῶν
 ἐνδον αὐξήσεως. τροφῆς δ' οὐκ ὡς ἀμφὶ πάσης ἰητρείας
 ἔσω λόγος, ὡς μηδὲν ἐς ἀμαρτωλῶν εἶναι. ἐν τρο-
 φῇ γὰρ κείσεται τὰ φάρμακα. ἀτὰρ καὶ τὰ φάρ-
 μακα ἐν τροφῇ. γένει μὲν ὡς θερμῇ καὶ ὑγρῇ, καὶ
 λείῃ καὶ ὁμαλῇ, ^ε σμηγματώδης, διαλυτικῇ,
 λῦσαι, λεπτῶσαι φλέγμα δυναμένη. σπῆλαι μὲν
 ὡς ἀπάντων πρὸς τὴν περσινέω. ἐν δὲ χεῖρ μὲν εἰς
 χυλὸν διητημένη, ὡς τὸ σπῆλαι αὐτῆς διακεκρί-
 σται, ξὺν μέλιτι πεποιημένη μῆνον. πρὸς τῆς δ' τὰ
 ξυμψέει ἐς ἡδονὴν καὶ ποικιλίαν φάρμακα, ἀ-
 πέσω. οὐ γὰρ δεχέει ὁ χυλὸς μὲν ^ε ἰκανὴ μὲν
 ὑγρῆσαι καὶ θερμῆσαι. δυνατὴ δ' ὡς λῦσαι φλέ-
 γμα, ^ε σμῆσαι. ἀνω δ' ἀνάγειν μὲν ἀπὸ πᾶν, ὁ
 καὶ ἀνάγειν καὶ χεῖρ. ὑπάγειν δ' ἡ δίδως πῶς κεί-
 λιν. περσινέως δ' τὸ λείον αὐτῆς, καὶ ἐς κα-
 τάποσιν ἔκκελον. ἀτὰρ καὶ τὸ γλίχρασμα θερ-
 μασίας πρᾶν, ὑμένας κατὰ χεῖρ, πεπαιέει βή-
 χας, πάντα μαλθακῶσαι. αἱ δὲ κελύξες ἔασιν ὀρε-
 ταί. δευτέρῃ δ' καὶ ὡς ἔχει οἱ χόνδροι, ὀλί-
 γοις τοῖσι δ' πεπαιέει ἀλγύμα καὶ ἀλγύμα εἶναι.
 τὸ γλίχρασμα γὰρ, τὸ λείον, τὸ περσινέως ἐς
 κατάποσιν ξυμψέει. τὰ δ' ἄλλα πάντα μέγας πε-
 ποιήσθωσαν δ' ^ε οἱ δὲ ἀπλοὶ ξὺν μέλιτι μῆνον.
 ἀλγύμα δ' καὶ ^ε τράγοι. κακίαν δ' ἐπὶ αὐτῶν
 ὀρυζα ξηρῆσαι, τρηχῆσαι, ^ε ἐπῆσαι, κα-
 θαρσιν πλευρῶν μάλλον ἢ ἐπῆσαι ἀλγύμα δ' καὶ ἀλ-
 γύμα ξηρὸς κατὰ χεῖρ, κρησῆσαι σπῆλαι ^ε ἐκκελῶ,
 εὐπεπαιέει, ξὺν μελικρήτῳ διαρκῆς τρο-
 φή. ὡς δ' ἡδὴ μὲν περσινέως ἢ νύκτος, περσινέως
 τὰ σπῆλαι ἀπυρρῆσαι ὡς ἄνθρωπον, πεπαιέει
 μὲν ἐκ κελύξος διδοῦσα, λείῃ, κατὰ χεῖρ ^ε ἀν-
 θρωπον

^a Potius internam caliditatem, id est naturalem, dicere debuisse Aretæum, quoniam ipse nullum alium calorem hic intelligit. Petit. ^b Σπῆλαι id est attractione Crassus videtur legisse. τῶσι id est intensione Petit. retinet. ^c περσινέως Henisch. ^d ξυλλέξαντα Henisch. ^e ἐπαιέσει Henisch. ^f Non temere epithetum hoc Aretæus apposuit, aliud enim est oleum molle, aliud humidum: fortassis pro viscido & lento, aut pro μαλθακῶς a voce μάλα, quæ ceram emollitam significat, hic positum est. Petit. ^g κατακινῶ Henisch. ^h Deest verbum ἔσω. ⁱ ἐκ πᾶν καὶ ἡ Petit. emend. ⁱ σμηγματὴ Henisch.

A nema vena mittito, quæ in cavo cubiti est, non ejus qui secundum rectum incessum inflammatis costis opponitur: præstat enim maxime procul abducere. sanguinem vero ne usque ad animæ deliquium fundito. nam si refrigeratum corpus animo destituitur, pulmoniam invadere periculum est. humores enim exteriori caliditate attractio- neque privati, in penitiores partes relabuntur. item pulmo rarus, calidus, ad trahendumque valentissimus est: costis etiam proximus, earumque doloris est particeps. verum morbi pulmonis pleuritidi succedentes non usquequaque salubres sunt: pleuritis vero a pulmonis vomica exorients benignior est. quapropter quum mediocriter sanguis effluerit, interjecto ad recreandum hominem temporis spatium, iterum detrahare opus est: si bene quidem habeat, eodem die, quum longa remissio fit: sin minus, postridie. quod si neque febris remittat, (sæpe enim diem unum febris occupat & augetur) tertio die in secunda remissione, in qua & cibi dandi sunt, sanguinem mitte, totum hominem uberius perungens, costisque oleum molle infundens, cum calido unguine ex rutæ anethive decocto. ipsum vero latus admodum leniter irrigandum est: sed nonnullis & dolor & inflammatio erupit, ut eorum locorum affectus esse videretur: quum tamen id interiorum vitiorum incrementum sit. at in præsentia de alimonia, quemadmodum & de universa curatione, quo nihil in ea delinquatur sermonem habeamus. in alimentis enim medicamenta ponentur: quinimo in alimentis medicamenta sunt. itaque genere calidus humidusque cibus esto, lenis, æquabilis, migmatodes, id est bene permixtus, dissolutorius, pituitam solvendi extenuandique potestatem habens. proinde cibariis omnibus ptisana anteponatur: initio quidem, quo ipsius crassamentum solidumque rejiciatur, in cremorem percoletur, soloque cum melle condidatur. D ab ipsa vero usitata ad voluptatem varietatemque parandam medicamina removeantur. in hac enim ægritudine solus cremor satis est. quippe humectare, calefacere, pituitam solvere & detergere, per superiora sine molestia, quæcunque evocanda sunt, evocare, facile quoque ventrem ducere sola ptisana potest. ipsius vero lenitas blanda est, & ad devorandum habilis: ipsius etiam lentor caliditates mitigat, membranas mundat, tusses concoquit, omnia emollit: tales hordei virtutes sunt. halica vero secundum gradum occupat: quæ quum pauca quædam cum ptisana communia possideat, ob ea probatur, optimaque cenfetur. lentor enim, lenitas, suavitatisque in devorando utrique communes sunt: in cæteris omnibus halicam ptisana antecellit. sed ea quoque simplex cum melle solo conficiatur. tragi præterea boni sunt. deterior ipsis oryza est: quoniam siccatur, & exasperat, potiusque costarum purgationem suppressit quam facilem reddit. optimus quoque est panis aridus, contusus, per subcerniculum transmissus, bene temperatus, concoctu facilis: cum mulsa quantum satis est alimenti præbet. nempe si jam diu morbus producit, cum dictisque cibariis homo labare cœpit, ptisana ex hordeo præbeatur bene trita, bene cocta: F

& Goupyl. repp. in MS. ^k Μιγματώδης Crassus legit. Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^l Τροφή e frugum est genere, sicut βρώμος vid. Dioscor. lib. 2. Plinium lib. 18. cap. 10. Petit. ^m Ἐπιρρῆσαι (deleta virgula) κατὰ χεῖρ Petit. emend.

ⁿ Postremo aqua maceratus denuo exsiccat & compactus, bene temperatus &c. Petit. addit hocque Aretæum fortasse scripsisse, sed postea librariorum incuria prætermisum esse putat.

ἀνηθον ἢ ἔσω, ἔ' αἶλες πρὸς αἶμα, ἔ' ἐ-
λαιον λεπτόν, ἄποιον, ἀγλίχρον, ἀτρήχυν-
τον· κρέσσον ἢ ζὺν τῇ πρὸς αἶμα, ὡς μὴ πολλὸν
τῷ ἐλαίῳ ἐψέειν. καὶ γὰρ πῶν ἴσχει τὸ ῥόφημα,
ἔ' τὴν κακίαν τὸ ἐλαιον ὀλίγον. εἰδὲ γὰρ ἐμφα-
νὲς ἐπὶ γίνεσθαι τῇ πολλῇ ἢ ἐψέειν εἰς τὸν χυλὸν ἀ-
ναποφέν. ἔ' σω ἢ ἔ' πρὸς ζὺν τῇ κόμῃ, ἔ' ἀμύ-
γδαλα πικρὰ ζὺν τῷ χυλῷ ἐψέειν. ἔ' πρὸς τε
γὰρ ἔ' Φαρμακῶδες ὑπὸ τῶνδε γίνεσθαι, ἔ' τὰ
πρὸς βρωθῆναι ὑπὸ τῷ χυλῷ ὀνησιφόρα ἔ' ἡδιστε.
ἢ ἡδὴ ἢ ἔ' ὡς καὶ οὐκ ὀχύλων· ὡς ἢ ὑγρὴ ἔ'
πολλὴ ἀναγωγὴ ἔ' ἡ, θεῖα τῷ ἀπύρῳ ἐμπάσσειν
ἔ' νίτρον. ἀρῖστον ἢ τῶν δευτέρων ὡς ὀνησιφόρα ἔ'
πυρὸς ἀπύρων. ἀπὸ γὰρ τῆς μητρὸς ἢ θερμῇ, ὑ-
γροτέρῃ μὲν πυρὸς, οἰκιστοτέρῃ ἢ τῷ νοσέοντι, ὀ-
κως ἐκ ζῶα ζῶα. ὡς ἢ Φλέγμα καλλῶδες ἔ'
ἔ' γλίχρον, ἐς τὰ ὡς ἐλαιον ἐγχέειν, ἔ' ἢ ῥη-
τίνης ἢ ξηρῆς τῆς ἀπὸ πίτυος ἐμπάσσειν, ὅπως
ἔ' τὸ θεῖον κρέσσον ἔ' ἡ, ἔ' τῆς ἀπὸ περὶνθας ἢ τῆ-
ξαντος ἔ' πεπερὶ ὀνησιφόρον, ἔ' ἐν ὡς ἔ' ἐν πί-
ττειν, ἔ' ἀπὸ τοῖσι ἐδέσμασι, ἔ' ὁκόσῃ πέσσει
ζυωδὰ· κρεῶν ἀκρόποδες· ἐν χυλοῖσι τακεροί,
πέλαια, ἀλεκορίδες ἐφθὰ· συὼν ἐγκέφαλοι,
ἔ' ὁπλοὶ μὲν σὺν τῷ ὀπιπλάσῳ ἀνευ ἢ τατέας, ἀ-
κνιστοί. ὡς δὲ ἔ' ἀκέρχυντος ἔ' ἡ, δότεον καὶ θα-
λασσίων, ἢ πετρεαίων, ὅ, πᾶσι ἀρῖστον ἢ χώρη
Φέρη. ὡς ἢ μὴ ἀμαρτανῇ ὀπιπλάσῳ, μηδὲ σμή-
χηται ἐν τῇ λεπτῇ διαίτῃ ὁ νοσέων, χαλεπὸν
ὀπώρης ἢ μῆλων ἐφθὰ, ἐν ὕδατι ἢ μελικρήτῳ
ἢ σταπὶ ὀπῶν. ἀφαιρέειν ἢ χερὶ τῷ λέπτῳ, καὶ
τῶν ἐν τῷ τεχέειν ζῶν τοῖσι ἀνέσμασι ἐφ' ὡ-
ρης ἢ καὶ σῶκων. ἀτὰρ ἢ ἔ' ἀλλῆς δότεον, ὅς-
σιν αὖ ἢ ἀβλαβὲς ἢ ὀπώρης, ἀλλὰ καὶ ὀνησιφόρα.
ἀμφὶ μὲν ὡς τρεφῆς, ταῦτα δὲ ὀπῇ ἢ τῷ πλάσῳ κέε-
σαι χρὴ ἔ' εἰς θυμὸν ἢ εἰς αἶμα, λίπαι δὲ δὲ μέ-
να, ἔ' εἰς ἀνηθον ἐψέειν ἢ πῶν. ζυωχὲς ἢ τα-
τέοισι τὸ πλάσῳ ἢ καπνιστῶν, ἢ δὲ ἐπὶ πλάσῳ
πρὸ τῆς πρὸς αἶμα πρὸς τοῖσι ζυωχέσι πλά-
σμασι, μελίλωτον ἐψέειν ζῶν μελικρήτῳ, ζυμ-
μίσχοντα ἢ μῆκων τῆς σαρκὸς ἐν ψυγῇ, καὶ
ἢ μάννης ἀλῖτον ἐμπάσσειν. ὡς ἢ ὑγροτέρῃ ἢ αἰα-
γωγῇ καὶ πολλῇ, ἢ αἶρης ἀλῖτον, ἢ ἐρυσίμῳ ζυμ-
μίσχον, καὶ νίτρον ἐμπάσσειν. ὡς ἢ μῆκος ἢ ἡδὴ ἢ
νέος γίνεσθαι, καὶ ἢ ὀδύνης ἢ ἐγκεφαλίτης, καὶ
ὑγρῆς κατάρσιος γιννομένης, ἐμπῶν μὲν ἐλπίς τὸν
ἀνθρώπον ἔ' εἰς αἶμα σίνηπι δὲ ζυμμίσχον καὶ ὁ κα-
γχυρὸς τοῖσι ὀπιπλάσμασι. ὡς ἢ καὶ ψυχρῶν ἢ
ἢ τῶν ἐσθῶν τοῖσι κάμνῃσι αἰσθητοῖς γίνεσθαι,
ὅς ἢ ὀπῇ. καὶ ἢ ἐνεργὸν ποιέσθαι ἐς πολ-
λὸν τὴν θερμασίαν ἢ ὀπιπλάσματος διακρίειν.
κρέστων γὰρ ἢ ἡδὴ καὶ ἢ θερμῇ ἢ ὀπιπλάσματος
νεωχμῶσι. ἔ' σωσιν ὡς θαλάσσιος ἐν ἢ κρεβάσεισι
ἀφ'

A conditur verò anetho, sale, & oleo tenui, puro,
non viscido, non exasperante. at non multum
olei cum pitisana coquere præstat: nam & forbi-
tionem pinguem reddit, & pravitatem oleum
deponit: longa enim decoctione in cremore
hordei absorptum amplius non apparet. item
porrum cum sua coma, & amygdala amara cum
cremore incoquantur. ita namque ferculum ad
spirationem expediendam commodum medica-
mentosumque ab his efficitur. porri autem cum
cremore comesti utilitatem juxta delectationem-
que summam adferunt. jam vero & ovorum bo-
num succum creantium opportunitas adest. ac
si humida copiosaque per os materia feratur, sul-
fur ignem non expertum, nitrumque in ova
inspergito. sed mirifice profunt ova nuper a galli-
na edita, ex igne, igne carentia: quippe a ma-
tre caliditas inest igne quidem humidior, sed
ægotanti familiarior, utpote animali ab animali.
fin autem pituita glutinosa ac tenax sit, in ova
oleum infundito, ac resinam siccā pineam, quo
sulphur melius reddatur, inspergito: nec non &
terebinthi resinam eliquato. piper præterea in
ovis, in pitisana, in omnibus epulis, & quæcun-
que piperi similia sunt, bene proficiunt. inter
C carnes extremi pedes in cremoribus eliquati, co-
lumbæ, gallinæ elixæ: porcorum cerebrum cum
omento quidem tosta, sine illo verò nidore va-
cantia. si inter spirandum æger strepitum non
reddat, dandi sunt etiam marini pisces aut saxati-
les, quicquid optimum regio ferat. verum ut
neque cupiditate delinquant, neque victus tenuita-
te contabescant, ex fructibus malum concedito in
aqua, aut mulsa elixum, aut cum adipe assatum:
sed corium & interiora aspera cum seminibus ab-
jiciantur. tempore quoque illo quod horam Græci
nominant, fici, & alii id genus fructus concedan-
tur: quatenus scilicet innoxii sunt, quin potius ad-
jumentum præstant. hæc sane de alimentis abun-
de sint. lateri autem lanæ superduntur sulfure fu-
migatæ, unguine imbutæ, in quo anethum ru-
tave incocta sit. igitur his latus madefaciendum,
cataplasmatifque ante cibi assumptionem tegan-
dum est. præter usitata cataplasmata fertulam
in mulsa elixam accipito, cui papaveris car-
nem incoctam commisceto, mannæ quoque
pulvisculum inspergito. at si humidius spu-
tum copiosumque rejicitur, lolii farina, aut
irionis commiscenda est, & nitrum inspergen-
dum. cæterum si morbus productior sit, dolor
est pertinax, & humida sit expurgatio, tunc
purulentum hominem fore speratur: itaque si-
napi & cachrys cataplasmatif admiscenda sunt.
sed si penitiores locos ægroti frigidos esse per-
sentiant, acetum effundito: illud autem effi-
cere operæ pretium est, ut cataplasmatum ca-
lor diu efficax permaneat. melior est enim id
genus caliditas quam cataplasmatum innovatio.
proinde calefactiones in sacculis ex hujusmodi,
M 2 utpo-

^a ἔ' ἡδὴ Henisch. ^b ἡδὴ Henisch. ^c ἔ' πρὸς (divi-
sim sc.) Crassus legit. ἐκ πυρὸς οὐκ ὀφείλει, ut vitel-
lus intelligeretur. Petit. olim putabat. Vox ἀπύρων οὐ
recens exclusa, & a matre calientia sine alia coctione
significat. atque ita πρὸς in his vocibus πυρὸς & ἀπύρων æ-
quivocè accipiendum esset, scilicet & pro vitali calo-
re & pro elementari, quo in culinif utimur. Petit.
d Resinarum differentias vid. ap. Dioscor. lib. 2. &
Plin. 24. cap. 6. Petit. e Desiderari hic quædam Pe-
tit. conjicit, quæ ex MS. solum restitui possent. f Mu-
tilum hunc locum esse haud dubitat, & Aretæum ἰ-
στοὶ μὲν ζὺν τῷ ὀπιπλάσῳ κνιστοῦσιν. ἀνευ ἢ &c. scripsisse Petit.
fustinet. g Ἀκέρχυντος componitur a κέρχυντος: qua voce
Hippocrates faucium asperitatem & strepitum in pul-
mone significat. Petit. h μῆλων ἐφθὰ Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. i Καπνιστῶν Henisch. k Quam hic carnem
papaveris appellet Aretæus, non satis planum est, nisi

capita ejus herbæ intelligat, quas καδίας vocat Diosco-
rid. lib. 4. Petit. l Manna thuris hic intelligenda est,
quæ ab aliis Græcis μάννη λεῖαν dicitur. Petit. m Σίριος
ἀλῖτον Henisch. & Goupyl. repp. in MS. n Ἐγκεφαλίτης
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. o Κάγχρυ Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. scribitur & κάγχρυ vel κάγχρυς sine
γ Petit. p Per τῶν partes hic intelligendæ sunt, qui-
bus cataplasmata imposita sunt. Petit. q Κυρῶσις ge-
nus est pilei Persici, qui aliter Tiara dicitur, & Cida-
ris. Hic vero Aretæus pro sacco accipit, in quo femi-
na includuntur ad fomenti usum. fortasse ob similitu-
nem figuræ. nam pilei genus istud oblongum erat, &
complicari poterat. Petit.

^l Affundito. Henisch.

Διὰ εἰδῶν, κέγχρε, λίπα^α θερμῶ τῷ ἐν κύ-
 σεσι. κῆφον δὲ ἔσω πᾶν μηχανήμα πυλῆς, ὡς
 μὴ τὰ ἀχρεα πρὸς τῷ πόνῳ, πόνον ἐνδίδῃ. τοῖς
 δὲ μύητοι καὶ ὅπῃ τῇ τροφῇ χρέεσθαι, ὡς ξυνεπί-
 γη τὸ ἀλγῶν. ἥδη ὅπῃ τοῖςδε καὶ συκῆς καιρὸς
 γένοιτο. ἀρεῖς^β ὅ μετὰ ἐσθόμῳ. πρὸθεν δὲ,
 μὴ ξυνεπιχρεῖς. ἔ γὰρ ὁ ἡγεῖς αἱ νῆσοι, ὁκόσαι
 πρὸ ἐσθόμης ἀπαιτέσαι^γ συκίῳ. ἔσω ὅ μεγάλη,
 εὐρεῖα πάντη, ἀμφισχεῖν τὸ ἀλγέον χωρίον ἰκα-
 νή. ἔ γὰρ εἴσω ἐνδίδῃ τὸ ἀλγος, ἀλλ' εἰς εὐρ^δ
 κέχυ^ε. ἔσω ὅ καὶ ἡ ὑπὸ τῇ συκῇ φλόξ πολλή. ὡς
 μὴ μῆνον ἐλκύσαι, ἀλλὰ καὶ ἀλεῖναι πρὸ τῆς ἀ-
 ποσέσεος τῆς πυρὸς, καὶ μετὰ τῷ ἀποσέσειν ἀ-
 ποχάσαντα, ἀφαιρέειν αἷμα, ὁκόσον αὖ ἡ διώα-
 μιν παρείη. πολλὸν δὲ ἔσω πλέον^β ἢ εἰ ἀπ' ἀλ-
 λης περσάσαι^α ἀπὸ τῶν ὑποχονδρίων ἀφαιρέειν
 αἷμα. ἐπιδηλοπάτη γὰρ ὅπῃ τῶν πλάσματικῶν ἡ
 ἀπὸ συκῆς ὠφελείη ἄλλος ὅ ἡ νίτρον ἐπὶ τοῖσι χρά-
 σεσι, δηκτικὸν μὲν καὶ ἀλγινόν, ὅ ὑμεινόν δὲ. ἀλ-
 λα ξυντεμαίρεσθαι τὰς δυνάμεις, καὶ ὅ ἀνθρώ-
 πῳ τὸν τρόπον. ὡς γὰρ ἀλκήεις τῷ ψυχῇ καὶ καρ-
 τερὸς ἔη, ἐμπάσαι τ' αἰῶν, μὴ αὐτοῖσι τοῖσι ἐλ-
 κέσι ὡς αὐτῶν ψαῖεν, τῇ ὅ ὁρῇ ἐπιπάσαι δὲ
 δαμνῆ τῷ λίπαι, ἥδε ἐπιπεπᾶσαι τῷ^δ χωρίῳ.
 οἱ γὰρ ἐκ τῆς συντήξεως^ε ἰχώρες, τ' αἰῶν εἰς
 ἀδνηκότεροι. πολλὸν δὲ τῷ λίπαι^ε καταιονεῖν
 χρῆ, ὅπως τῷ^ε πρὸς τῇ τῷδε ἀμβλύνη τὸ ἀλ-
 γῶν^ε τ' δῆξι^ε. δατέρη ὅ ἡμέρη, ἀρεῖς τῷ συ-
 κίῳ περσάλλειν, ὡς ἐκ τ' ὅ τραμάτων ἐλκηταί
 πρὸς λεπὸς ἰχώρ. τῷδε, πολλὸν μὲν τῆς ὅπῃ πρὸ-
 θεν συκῆς ἀνυσμώτερον^ε πολλὸν ὅ τῆς δυνάμει^ε
 φυλακτικώτερον. ἔ γὰρ αἷμα, ἡ τροφή, ἀλλὰ
 ἰχώρ ἐκρέβ. καὶ τῷδε μύητοι περσάκρινήσας ἀμφὶ
 τῆς δυνάμει^ε πρήσσειν. τῇ τρίτῃ ὅ κηρωτῶ ξύν
 τῷ κυπρίνῳ καὶ πυρᾶν πρήσαι. ὡς ὅ ἐπὶ καθάρσιος
 ταῖ^ε πύλας δέη^ε, τοῖσι κηρώμασι ῥηπίνης ξυν-
 τήκειν, ἡ τῷ θείῳ τῷ ἀπύρῳ ξυμρίσσειν^ε καὶ αὐ-
 ρὸς πυρίῳ τὸ χωρίον ἔχειν^ε ὡς τρώπ^ε δὲ συκῆς,
 ἔχειν ὡν χρῆ κεραμεῖν κῆφον^ε ἀρμόζον τῇ πλευ-
 ρῇ, ὅ ὅρῳ, ἡ^ε τὸ χάλκεον, ὅ πρήνεις ἐπὶ τὰ
 χεῖλα ἀμφιθεῖναι τοῖσι ἀλγέσι. ὑποπρήναι δὲ
 φλόξ μετὰ ξύν λίπαι, ὅπως ζῶσαι ἐς πολ-
 λὸν διαρκέη χρόνον^ε μὴ περσάλλειν ὅ τὰ χεῖλα
 πρὸς τῇ σαρκί, ἀλλ' ἐς διαπνοὴν ἀσδοχή τις ἔ-
 σω, ὡς μὴ διασθεθεῖν τῇ^ε πύγῃ^ε ἐς πολλὸν
 ὅ ἐξάπτεσθαι ἐνι. ἡ γὰρ ἐνδον ἐκείνη θερμή, ἀρι-
 σον μὲν πυρίμα, ἀρετῇ ὅ περσάλλειν ἰδρώτων.
 χρῆ ὅ μὴδὲ τῷ^ε κατὰ ἡτρεῖν ὑπερορῇ, αὐ-
 ράσαι μὲν ἐς τὸ ἐντερον πηγάνινον ἔλαιον ἐγγέοντα
 γυναιξὶ ὅ, καὶ ἐς ὑστέριον^ε διωκεῖα ὅ τὰ πινόμενα
 καὶ κατὰ ποτὰ ἔσω, μελίκτητον ξύν τῷ πυρᾶν καὶ
 κυλῶ πινόμενης ἡν ξυνεχὲς βίωσῃ, ὡς ἐν τροφῇ
 φάρμακον^ε ὡς δὲ μὴ τροφῆς καιρὸς ἔη, ὅ ἔσω δῆ-
 τι καὶ τ' ποικίλων^ε πινέριον ξύν μέλιτι ἐψηθὲν ἐς
 σύσσειν. τὰς δὲ χρῆ σφαῖρας μέγεθος ὅσον κυάμα,
 στρογγύλας ὅσας δίδοναι ὑπὸ τῷ γλῶττι ἔχειν
 διαφέροντα τῇδε καὶ κείσε, ὡς μὴ κατὰ ποτον, ἀλλὰ

A utpote ex milio, fiant, aut ex calenti oleo in vesti-
 ca incluso. omnis vero fots machinatio, ne pon-
 dera dolori dolorem adjiciant, levis esto. his enim
 levibus, & assumpto cibo, quum dolor infestat, uti
 nihil prohibet. jam vero post hæc etiam admoven-
 dæ cucurbitulæ occasio adest: sed hoc post septi-
 mum diem facere optimum fuerit: ante ne festines.
 haud enim placidi morbi sunt quicunque ante septi-
 mum cucurbitam requirunt. esto autem magna,
 omni ex parte lata, dolentem locum ambire va-
 lens: quippe quum haud interius descendat dolor,
 sed in latitudinem diffusus sit. at flamma sub cucur-
 bita multa esto. quo non solum attrahat, verum
 B etiam ante ignis extinctionem calefaciat. extin-
 cto igne scarificandum est, tantumque sanguinis
 quantum vires permittunt, detrahendum: mul-
 to vero plus esto quam si alia de causa de præcor-
 diis sanguinem haurires: nam maxime perpicuum
 est quod in lateris morbo vexatis a cucurbita per-
 cipitur adjumentum. sal quidem, aut nitrum in
 scarificationibus mordacia sunt ac dolorifica, sed
 salutaria. quapropter considerandæ sunt hominis
 vires & ingenium; nam si forti animo ac tole-
 rans sit, sal inspergendus est, non ipsis vulneri-
 bus ita, ut ipsa contingat, sed super linteolum
 C oleo madidum inspergatur. id vero super locum
 scarificatum extendito. humiditates enim ex salis
 colliquatione manantes minus, quam sal, mordaces
 sunt. sed multo oleo perfundendum linteolum
 est, quo hujus lenitate morfonis dolor retunda-
 tur. secundo autem die cucurbitam affigere miri-
 fice juvat, ut¹ & ex vulneribus tenuis quædam
 sanies extrahatur: id vero priore cucurbita multo
 est efficacius, multoque magis vires conservat.
 neque enim sanguis, aut alimentum, sed sanies
 emanat. atque id quidem facito, quum prius vires
 exquisitè perpenderis. die tertio ceratum cum cy-
 prino oleo & rutaceo imposito. quod si ulterius
 D purgatione sputa indigeant, in ceratis resnam eli-
 quato, aut sulfur ignem non expertum admisceto,
 atque iterum fotum loco adhibeto. porro modus
 cucurbitæ talis esto: fictile vas habendum est, le-
 ve, lateri congruens, latum: aut æneum. id pro-
 num in labra dolentibus locis circumponito: flam-
 mam vero multam cum oleo subjicito, quo vivens
 flamma in longum tempus sufficiat. vasculi autem
 oras carni ne imprimito, sed ad difflationem transi-
 tus aliquis esto, quo minus suffocata flamma ex-
 stinguatur. diutius vero illam accendere expedit,
 nam intra vas illud inclusa caliditas optimum fo-
 mentum est, & bona sudoris provocatio. neque ve-
 E ro medelam inferioribus partibus adhibendam ne-
 gligere oportet: viris quidem in anum, rutaceum
 oleum, mulieribus autem & in uterum infunden-
 dum est. perpetuo sane quæ bibuntur ac devoran-
 tur, sunt, multa cum ruta & succo ptisanæ, si con-
 tinenter tuffit, ut in alimento medicamentum sit.
 verum si nondum alimenti præbendi tempus² ad-
 sit, aliquod compositum, picerium Græcis di-
 ctum, accipiat, ex variis constans, cum melle
 ad consistentiam decoctum. globulos autem fa-
 bæ magnitudinem æquantibus turbinatosque da-
 re oportet sub lingua continendos, huc atque
 F illuc jactandos: ut non devorabile sed eliqua-
 bile

^a Συκῆν, ὅ καὶ ἀληθέστερον δοκεῖ. Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^b ἢ ἀπ' ἀλλης Henisch. ^c ὕμεινον. δὲ ἀπὸ αὐτῆς Henisch. ^d ἰχώρ Henisch. repp. in MS. ^e Humiditates, quæ e salibus liquatis distillant ἰχώρ Henisch. Aretæus appellat: quod iis similes sunt, quæ e malignis ulceribus prodeunt. Petit. ^f Καταιονεῖν Henisch. ^g Προσπνέει Henisch. ^h Τρομάτων Henisch. ⁱ Πύλας Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^k Τὸν ἀρμόζον Henisch. ἀρμόζοντα Henisch. rep. in MS. ^l Εὐρὺν Henisch. rep. in MS. ^m Τὸν Henisch. rep. in MS. ⁿ Πρηπία Henisch. rep. in MS. ^o πινεῖ suffo-

catio. πινέριον vero operculum est quoddam, quo car-
 bones suffocantur. cui fortasse Aretæus allusit. Petit.
 p Ita elegantissime Aretæus appellat enema, & μητρί-
 χητα. Petit. ^q ἔσω Henisch. rep. in MS. ^r Πικέριον id
 est butyrum Crassus legit. Henisch. rep. in MS. Petit.
 emend. zherebintbinam in hocce eclegmate ab Aretæo
 positam fuisse, hancce vocem postea intercidiisse Petit.
 suspicatur.

¹ Ut ex vulneribus Henisch. ² Adsit Henisch. non habet.

τηκτὸν ἔν' ἀποσηνές ἔχ' τὸ ἀλ' τῆς μήκωνος
 ζὺν μέλι καὶ μελιλότῳ φάρμακον λεῖον καὶ
 ὑπνικόν. ταῦδε μύρτοι καὶ πρὸ τῆς ἄρσιος,
 καὶ ἐπ' αὐτῇ, καὶ ὅπ' τῷ ὑπῶ διδο-
 ναί. αἰσῶν ἔχ' τὸ φαρμακώδεα, κνίδος καὶ λί-
 νης τῶ σπέρματι, καὶ ἀμύλας, καὶ κώνια τῶ
 κακκάλε λεία ἐκάστῃ κύαθον, καὶ ἀμυγδαλῶν
 τῶ πικρῶν πέντε καὶ ἄρσιος τῶ ξυλῶν πρὸς ἔχ' καὶ
 πεπέραιος κακκί. φωχθέντα ἔχ' λεία μέλιτες
 ἀν' ἐκλειγμά φυρῶν τῶ δόσις μυσιλὴ μή. λῶν ἔχ'
 ὑγρὰ καὶ ἀπεπία ἀνάγη, σμύρνης ὀλκῆς ἄ δύο.
 κρόκου ἔχ' μίη, πεπέραιος ἔχ' κακκί δεκαπέντε, μέ-
 λιπι φυρῶν ἔχ' λίτρα μίη. ταῦδε μύρτοι ἔχ' τὸ
 φάρμακον, καὶ πρὸ τῆς ἄρσιος δόσις μυσιλῆς
 ἡμισυ. ἀναθὼν ταῦδε ὅπ' τοῖσι χροῖσι, εὐτε καὶ ὁ-
 ζύμελι διδοῖναι χρῆ, ἢν δύσπνοια ξυμπεῖγῃ. ψυ-
 χρὸν ἔχ' ὑδῶν ὀκτώσι τῶ ἡτρῶν τοῖσι πλωρετικῶσι
 ἔδοσαν, ἔτε ὀκτὼ λόγῳ ξυμβάλλειν ἔχω, ἔτε τῇ
 πείρῃ πρὸς αἰσῶν. εἰ γὰρ πινῶν καὶ ψυχρῶν διη-
 λάξαντο τὸ κίνδυνον, οἷδε μοι σὺν ἔδοσαν ἔχ' εἶναι
 πλωρετικῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖσι παλαιότεροις ἡτρῶσι
 ἰδέσθαι πρὸς ξυμδρομῆς πλωρετικῆς ἐκικλήσκειτο, χο-
 λῆς ἐκκρίσιος ἔχ' ἔχ' ζὺν πῶν πλωρετικῶν ὅπ' ὅ-
 σμικρῶ πυρετῶ, ἢ καὶ ἀνευ πυρετῶν. ταῦδε μύρ-
 τοι τὸ πᾶν, ἔχ' ἔχ' μύρτοι πλωρετικῶν, τὸ δὲ
 πρὸς γὰρ ἔχ' ἔχ' ἀλλὰ καὶ πνεῦμα κατε ἔχ' ζυ-
 ναν ἐν πλωρετικῶν, διψῶν ἐν διδοῖ, καὶ ὀδύνῃ πονηρῇ,
 μαλθακῇ τε θέρμῃ καὶ ταῦδε ἐκάλειον ἀνδρες
 αἰσῶν πλωρετικῶν. ἐπὶ ταῦδε ἔχ' ὑδῶν ψυχρῶν ἔ-
 χ' ἀν' ἡγνοῖτο εὐτυχῇ τῶ χροῖσι καὶ ἐσέσθη μύρ-
 τῶν τὸ διψῶν, ἢ ἔχ' χολῇ καὶ τὸ πνεῦμα ὑπερλα-
 θῇ, καὶ διέπνευσε τὸ ἀλγῶν καὶ ἡ θέρμη ἐπὶ δὲ
 φλεγμασῇ πλωρετικῶν, καὶ τῶ ὑπερζωῶν πρὸς
 σι, ἔχ' ἔχ' ὑδῶν ψυχρῶν, ἀλλὰ καὶ ἀναπνοῇ ψυ-
 χρῇ, κακκί. ἢν ἔχ' ἔχ' πρὸς αἰσῶν ἡτρῆς πρὸς γὰρ
 ταῖς πλωρετικῶν, ἐπὶ ἔχ' βραχέα βήσωνσι, καὶ
 θέρμῃ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἔχ' ἔχ' σπένδειν χρῆ ἀ-
 λυεῖν ταῦδε ἢ γὰρ ὑπερφορῶν ποιῶν τὰ ἐγκαταλι-
 πανόμενα, ἢ ἔχ' ἐμπύησιν τρέπει).

APE-

^a Προσέτιος, quæ vox usitatio. *Petit.* emend. licet simplex & compositum idem significant. ^b Κοκκάλε *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ^c Ἐκλειγμά *Henisch.* rep. in MS. ^d Ὀλκῆς δύο. *Henisch.* ὀλκῆς γα. *Henisch.* rep. in MS. ^e Κρόκου γβ. *Henisch.* rep. in MS. ^f Κοκκίω *Henisch.* rep. in MS. ^g Λίτρα μίη (in dativo) *Petit.* emend. ^h Εὐτε *Henisch.* ⁱ Δόσις τῆς *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. In editione *Henisch.* Asteriscum ante vocem *idē* notatum invenisse, hinc quædam desiderari,

A bile sit. suave quoque est id quod ex papavere cum melle ac fertula campana medicamen conficitur, lene atque somniferum. hæc utique & ¹ ante cibi assumptionem, & assumpto cibo, & post somnum ipsum præbenda sunt: sed jejuno medicamentosa ² adhibeantur: quale est quod hæc accipit, urticae, lini seminis, amyli, ³ nucis pineæ, cujusque contriti cyathum, amygdala amara numero viginti quinque, totidem & piperis grana. oportet autem hæc torrere, ac trita cum melle ad eclegmatis temperaturam permiscere: horum detur mystila una. sin liquida crudaque excreat, myrrhæ pondo drachmas duas, croci pondo drachmam unam, piperis grana quindecim, cum mellis pondo libra subigito. id sane medicamentum & ante cibi acceptionem, mystila dimidiata mensura dari debet. bene facit in longo lateris morbo, quando & oxymel dare convenit, si spirandi urgeat difficultas. frigidam vero aquam quicumque medici pleuriticis concesserunt, neque qua ratione id fecerint assequi valeo, neque experimento confirmare: quippe si qui a frigida periculum evitant, hi profecto mihi non laborare pleuritide visum sunt. verum apud vetustiores etiam medicos species quædam concursus pleuritidis seu lateralis morbus vocabatur. quum bilis esset excretio, cum dolore lateris, & exigua febre, vel etiam sine febre. huiusmodi sane affectus nomen quidem pleuritidis, rem vero non obtinet. quin etiam spiritus nonnunquam in latere conclusus sitim, dolorem pravum, mollemque caliditatem excitat: id quoque vitium ignari homines pleuritidis nuncuparunt. his nempe frigida aqua remedio esse poterit: quum prospera utentis fortuna extincta sitis erit, bilis ac spiritus per inferiora subducetur, & dolor & caliditas exhalabunt. verum in lateris inflammatione, & succingentis membranæ tumore, non solum frigida aqua sed etiam frigida respiratio noxia est. itaque si ex prius tradita medendi ratione incolumes redduntur pleuritici; paulum tamen adhuc tussunt, & caliditas subinde repetit, atque infestat, ad hæc penitus discutienda maturandum est. aut enim quæ relinquuntur, recidivas faciunt, aut ad suppurationem convertuntur.

M₃

ARE-

quæ ex MS. aliis expectanda, *Petit.* notat. ^k Et hic in nostro codice asteriscum invenimus, cujus nulla apud *Petit.* mentio. ^l πυρετῆ *Henisch.* ^m ζυνεῶν *Henisch.* ⁿ ἰχνη *Henisch.*

E ¹ Ante cibi, qui offertur, assumptionem *Petit.* emend. ² Exhibeantur *Henisch.* ³ Interiores pineæ nucleos (quia hi foli esculenti sunt) Aretæum hic voluisse *Petit.* putat.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΟΞΕΩΝ ΝΟΥΣΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦΑΛΗ Α.

Θεραπεία^a Πνευμονίης.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE

MORBORUM ACUTORUM

CURATIONE

LIBER SECUNDUS.

CAPUT PRIMUM.

De Curatione Pulmonariae.

Κάτοξυ καὶ ὀπίσκειρον κακὸν φλεγμασὶ καὶ
 πύσιν τῶ πνέμον^α, ἐφ' οἷσι πύξ ὀλιγο-
 χρονίη. καὶ ὧν ἀντίξοα, ἥδ' αἰεὶ ἐμμελῆ πα-
 ἀλεξήματα. τὰ μὲν αὐτὰ πᾶς ἐπ' ἀγκῶνι φλέ-
 βας^ε· ἐπ' ἀμφω ἅμα ἐπὶ δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ
 μᾶλλον, ἢ ἐκ μίης μέζον^α· ὡς ἀφ' ἐκατέρης τῆς
 χώρας τῶ πνέμον^α ἢ ἀντίσπασιν τῶ ὑγρῶν ἐν,
 μὴ μέσφι λεποθυμίας. πρὸς πτωρὲς γὰρ τῇ πνίγι
 ἢ λεποθυμίᾳ. ἀλλὰ καὶ σμικρὸν ἀναπνέωσι, ἐ-
 παχύνοντα καὶ πλὴν ῥολῶ αὐτῆς ἀφαιρέειν. καὶ γὰρ
 ἐξ αἱματ^α αἱ πρὸ φάσιες ἔωσι, αὐτῶν πλὴν αἰ-
 πλῶ ἢ φλεβοτομίᾳ ἀγὰρ· καὶ τε φλέγμα, ἢ ἀφρός,
 ἢ τι ἄλλο τῶν ὑγρῶν πύσιν, αἱ τῶν φλεβῶν κε-
 νώσεις εὐρυτέρῳ πλὴν τῶ πνέμον^α ποιεῖσι χώραν
 ἐς διόδον τῆς ἀναπνοῆς. καὶ ἡ καὶ κάτω ἀγείν ὑγρὰ
 καὶ φύσας, ἐπὶ μὲν φλεβοτομίας^α ἀλαχρίοντα
 πλὴν ἔδρῳ λίτρω, μέλιτι, πηλάνῳ, ῥητίνῃ τῇ
 δὲ τῆς τερμίνθης τῇ ὑγρῇ. ἀντὶ τῆς φλεβοτο-
 μίας, εἰ μέζον ἢ κώλυσις ἔοι, ὑποκαλύψειν χυ-
 λῶ δριμύει, αἰσὶ μὲν πρὸς τῷ λίτρω^ε· ἢ ῥητίνῃ
 τῆς τερμίνθης ζὺν τῷ μέλιτι· πηλάνῳ ἢ ἐν τῷ
 ελαίῳ, καὶ^ε ὑσώπον ἐν τῷ ὕδατι ἐψηθέντα, καὶ
 κολοκύνθης τῆς ἀγρίας αἱ σάρκες αἱ εἰσὶν ἐψηθει-
 σαι ζὺν ὕδατι, ἀριστεῖ· σκία καὶ φαί ἐς τὰ μετα-
 φρενα καὶ τὸ νῶτον, καὶ τὰ ὑποχόνδρια πάντῃ ζύμ-
 φοροι. ἢν δὲ πως ὁ θώρηξ εὐσπαρὴς ἦν ὁ ὅπως μὴ
 ἀμφὶ τοῖσι ὀστέοις τὸ δέρμα ἢ σκία ἀμφιδράσει
 ἐρείδουσα, καὶ τῷδε προσβάλλειν· ἢν γὰρ πάντῃ τῶ
 σώμα-

A Peracutum lethaleque malum est inflammatio
 B² repletioque pulmonis: quas strangulatus
 brevis consequitur. igitur æquis resistantia viri-
 bus, matureque ferenda subsidia sunt. protinus in
 cubito venæ aperiantur, sive utraque, in dextra
 videlicet ac læva manu, idque potius: sive una
 tantum, & ea major, quo ab utraque pulmonis
 regione humiditatum revulsio, non tamen usque
 ad animi deliquium fiat: strangulatum enim ani-
 mi deliquium auget. cæterum si vel paulum re-
 spiraverit, tunc suppressendus sanguis est, ac de-
 nuo postea mittendus. nam si a sanguine morbi
 causæ provenerint, eas venæ sectio tollit. atqui
 seu pituita, seu spuma, seu quævis alia humidi-
 tas tumefaciat, venarum inanitiones amplio-
 rem pulmonis locum ad respirationis transitum effi-
 ciunt. opus est autem humores & flatus post venæ
 sectionem deorsum versus trahere, nitro, melle,
 ruta, resina terebinthi liquida sedem oblinendo.
 sed missionis sanguinis loco si quod majus impedi-
 mentum sit, acrem succum per clysterem in sedem
 immittito: ut puta salem cum nitro, aut terebin-
 thi resinam cum melle. ruta quoque in oleo, &
 hyssopum in aqua decocta, item cucurbitæ syl-
 vaticæ carnes interiores in aqua excoctæ conve-
 niunt. præterea inanes cucurbitulæ egregiè fa-
 ciunt, si tergo, dorso, præcordiisque ubique
 adhibeantur. quod sicubi pectus carnulentum
 sit, quominus circum ossa cutim cucurbitula in-
 cumbens affligat, ibi eam affigito. nam si ad
 quam-

^a Quod Aretæus πνέμονίον, Medici communiter
 πνευμονίον vocant, Hippocrates πνέμονιδα, id est,
 pulmonis inflammationem, nominavit. Petit. ^b Κατο-
 ξυ Henisch. ^c Ἐπ' ἀμφω Supple φλέβας Petit. ^d Anba-
 lanum intelligat ano inferendum ad flatus ducendos?

Petit. inquit. ^e Ἡ ῥητίνη δὲ, aut resinæ (in dativo præ-
 cedente conjunctione disjunctiva ἢ) Petit. emend.
^f Ὑσώπον Henisch. rep. in MS.

¹ De acutis morbis curandis Henisch. ² Inflationeque
 Henisch.

σώματ' ὅτε ὑγρὰ ἐφέλκται, καὶ τὸ πνεῦμα
ἔξω πτάνηται, οἷσι περ ὁ πνεύμων πνίγῃ, ἀ-
νάπνοσις ἀν γίγνεται τῷ κακῷ. πάντα γὰρ πολιορ-
κείεν χρεὶ τῷ πεινόμενῳ. ἀτὰρ μηδὲ τῶν διὰ
σώματ' ὠφελόντων φαρμάκων ὑπερορῆν μη-
δέν. ἔλκε' γὰρ ὁ πνόμενος καὶ ἐν ὑγρῇ ὑγρὸν, καὶ ἦν
νοσῇ. φαρμάκων δίδοναι ὦν, ὁκόσα λεπύνει τὰ
ὑγρὰ ἐς διαπνοήν, ἥδ' ὀλισθηρὰ καὶ εὐροα ἐς ἀ-
ναγωγὴν τῷ ὅτι πίνειν μὴ ἐς τὰ χυλὰ τῆς ὠφε-
λείας, λίτρον ζῦν ὑσώπῳ ἐψημένῳ, ἢ ἄλμυ
ζῦν ὄζει, καὶ μέλιτι, ἢ σίγηπι ὑγρὸν ζῦν μελι-
κρήτῳ. ἐμπόσσειν ἢ ἐκάσῳ καὶ τῆς ἱερῆς τῆς
ρίζης, καὶ πεπέρει εὐπλῆμον ἀπὸ καὶ τὰδε
ξηρὰ σήσωτα, ζῦν μέλιτι δίδοναι. ἦν ἢ αὐπνοὶ ἔω-
σι δι' ἡμέρας, ἥδ' ἐξηγοῦσιν πίννυχτοι, δέος
μὴ ὁ ἀνθρώπος μανῇ, καὶ ποικίλων φαρμάκων
ὑπνωτικῶν χρεὶ, ἦν μὴ ἐνδιδῶ ἡ νῆσος,
ὅπως καὶ τῷ παλαιωμένῳ ὁ τῶν φαρμάκων
καιρὸς εὐνάσῃ. τὰ πολλὰ γὰρ γίγνεται καρώδεια.
ἦν ἢ ἐν ἀκμῇ τῆς πνίγος, καὶ ὑπὸ τῷ ὀλέθρῳ
φάρμακον δίδως, θανάτου ἀν ἑῆς ὥσθ' οἷσι δη-
μότησι αἰτί. χρεὶ ἢ καὶ τὰ σίπια ἵκελα ἐμ-
μεναι, δριμέα, λεπτά, διαλυτικὰ παχέος, σμη-
γματώδεια, λαχάνων πρέσον, ἢ κωρινόπους, ἢ
κνίδη, ἢ κράμβη ἐν ὄζει ἐψηθεῖσα. αὐτὸν ἢ
πλισίνης ὁ χυλὸς τῆς ὀρεγάνης, ἢ ὑσώπῳ πρεσ-
λαδῶν, ἥδ' ἐπεπέρει, καὶ λίτρον πλεῖον ἀντὶ
τῶν ἀλῶν χόνδροι ζῦν μελικρήτῳ καθεφθοί. ἀ-
φουσα ἢ πάντα ἐν τῇ ἐψήσει ἔσω. κακὸν γὰρ πε-
ριπνόμενοις φύσιν. οἶνος ποτὸν, ὡς ἀπυροὶ
ἔωσι, μὴ πολλὸν π τῆς σύψιος ἔχων. πυκνωπι-
κὸν γὰρ σωμάτων ἢ σύψις. χρεὶ ἢ τετέοισι ἀ-
ραιῶν μὴ τὰ μέρεα μάλλον. πολλὸν ἢ ἀγειν τὰ
πύελα, τὸ ξύμπαν ἢ, ὀλίγον ἔσω ποτὸν. πνέ-
μονι γὰρ τεγχεῖς κακόν, ἔνεκεν πνόμενων ἀπὸ σω-
μάχος ἔλκε' καὶ κοιλίης. θάρηξ ἢ ἐσκεπάδῳ
ἐρείοισι ζῦν λίπαι καὶ λίτρῳ, ἢ ἄλσι. ἀρίστον ἢ
χερίσμα, τὸ διὰ τῆς ἡμνίστιδος. σίγηπι ξηρὸν,
ζῦν κηρωτῇ ὑγρῇ, καὶ τὸ ξύμπαν ἔξω ἀγειν, καὶ
ὑγρὰ, καὶ θερμασίῳ, καὶ πνεύμα. δέηξ καὶ ὄσφρη-
σις δριμέων, χερίσις, ἀκρων δεσμός. τὰδε μὴ
τοὶ ποίοντι, ἦν μὴ ἔκη ἡ νῆσος, αἰέλπιτος ὁ
ἀνθρώπος.

Κ Ε Φ Α Λ Η Β.

Θεραπεία Ἀιματος Ἀναγωγῆς.

Πᾶσαι ἢ ἐξ ἀναγωγῆς αἷματ' ὅτε εὐή-
θεις, καὶ τῷ πνόμενῳ, ὡς ἐκ ῥήξιν ἢ
διαβρώσιν, ἀλλὰ καὶ δριμύσις φέρη. ἐστὶ
ὡς ἀπὸ θάρηξ, ἢ πνόμενον, ἢ σμάχος, ἢ
ἵπυατ, ἢ κινδυνώδων. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κεφαλῆς
ἢ ἀσινεσέην. αἷματος γὰρ ἡ φορῇ. αἷμα ἢ πάντων
τροφῇ. πάντων ἢ θέρμη, πάντων ἢ χροίη καὶ φο-
βερὸν μὴ ἰδεῖν διὰ σώματ' ὁκωσὺν ῥέον. κακὸν
ἢ, ἦντε ἀπὸ πλάγχθης καίρις. κακίον ἢ, ὡς ἐκ
ῥήξιν καὶ διαβρώσιν. χρεὶ ὦν τὸ ἵητρον ἐ πάσης
ἐκπεσείν μάλλον δέηξ. καὶ πρῶτον μὴ ψυ-
χρότερον αἰρέσθαι ἥρα ἐς ἀναπνοήν, ὅπως ἐπὶ πῶτον,
καί-

^a Δι' ἡμέρας Henisch. Petit. emend. ^b Ἐξηγοῦσι
πίννυχτοι Henisch. rep. in MS. ^c ὄζει Henisch. ^d Σιγη-
ρῶν Crassus legit. Petit. emend. σιγηρὰ Græcis dicuntur,
quæ nobis cerealia, aut frumentacea. Petit. ^e Κράμβη
Henisch. ^f Σιγηρῶν Petit. emend. ^g Ἄλσι Henisch.
ἢ λιμνίστις Henisch. rep. in MS. Goupyl. emend. λί-
μνις vel λιμνίς est quædam falsugo in paludibus pro-

- A quaecunque partem corporis humores distrahan-
tur, & spiritus ad extima evocetur, quibus pulmo
opprimitur, aliquod mali solamen invenias. omni
enim ex parte pulmonaria obsidenda impugnan-
daque est. verum neque ullum ex iis medicamen-
tis, quæ ore sumpta conducunt, despiciendum
est: quippe ea est natura pulmonis, ut, si ve-
recte valeat, sive ægrotet ad se humores alliciat.
quocirca ejusmodi medicamenta præbeantur,
quæ humores ad transpirandum attenuent, lubri-
cos fluxilesque ad extrudendum efficiant. pro-
pinetur quidem celeriter juvandi causa nitrum
cum hyssopi decocto, aut muria cum aceto &
melle, aut sinapi humidum cum mulsâ. singulis
autem iridis radicem & piper inspergere auso be-
ne cedit: item hæc arida cribrato, & cum melle
exhibeto. quod si interdum insomnes sint, & no-
ctem quoque totam pervigilent, ne hominem fu-
ror corripiat metus est: variisque somnificis me-
dicamentis, nisi ægritudo remittat, uti decet:
quo medicamenta in tempore data morbi acerbi-
tatem leniant, & obtundant. multa vero sopori-
fera sunt. at si in strangulationis impetu, jamque
adventante interitu, medicamen præbeas, apud
tuos contribules mortis ejus auctor appellaberis.
alimenta pariter ejusmodi esse debent, acria vi-
delicet, tenuia, crassitudinem dissipantia, exter-
gendique facultatem habentia. inter olera porrum,
aut cornicis pes, aut urtica, aut brassica in aceto
incocta: inter frumentacea vero, ptisanæ cre-
mor, parum origani aut hyssopi, nec non pipe-
ris, sed plus nitri, loco salis, accipiens. alica
præterea mulsæ incocta prodest: omniaque per
elixationem flatum abjiciant: flatum enim vomica
pulmonis laborantibus infesti sunt. vinum (si fe-
bre vacant) quod haud ita multum adstringat,
potui detur. quippe densat corpora adstrictio:
istis vero membra potius laxanda sunt, sputique
eductioni studendum. sed in totum potus modi-
cus esto, quum pulmoni madefactio inimica sit:
quoniam a gula atque ventriculo trahit. thorax
autem lanis oleo imbutis cum nitro aut sale con-
tegatur. optima inunctio est ea quæ ex adarce
fit. sinapi etiam aridum & cum cerato humido
prodest. atque in summa, & humores & calor &
spiritus foras educendi sunt. huic rei opitulatur
acrium olfactus atque illitio, & extremorum de-
ligatio. hæc facienti nisi morbus cedat, de ho-
minis valetudine actum est.

CAPUT SECUNDUM.

De Curatione Sanguinis Rejectionis.

- E Omnes sanguinis effusiones haud mite vitium
sunt, non modi solum ratione, ut si per fra-
cturam aut erosionem, verum etiam si per rare-
factionem effunditur: neque si ex pectore, aut
pulmonibus, aut stomacho, aut jecore fertur,
periculosum est. e capite vero si defluit, minorem
noxam adfert. sanguinis enim exitus est. sanguis
autem, omnium est alimentum, omnium calor,
omnium color: terroremque incutit, sanguinem
ab ore utcunque manantem intueri: malumque
est si a primario viscere, pejus vero, si ob fractu-
ram aut erosionem profunditur. hujus itaque vi-
tii medicus ad opem ferendam maturet neces-
se est. inprimis quidem aërem frigidiorum ad re-
spirationem deligito: conclave non titubans,
cubi-
F
veniens, unde nomen, ubi arundinibus & herbis ad-
hærens invenitur. Petit. ⁱ Αἷματ' deest vox φορῇ Pe-
tit. ^k ὅσθ' ἦν supple μέλον id est tantum. Petit. ^l Σιγηρῶν
proprie dicitur stabulum ovium & caprarum, tamen
& pro domo accipitur. ut hîc, Petit.

ⁱ Acria, videlicet tenuia, &c. Henisch.

κλίνῳ ἰσθραίῳ ὅπως μὴδὲν σείηται. ἐρεθιστικὸν γὰρ αἱ σείσεις. καίτη δὲ σπέρη, ^a μὴ κάρτα εἶχουσα, μὴδὲ βαθεῖα, ἀθερμῶς ὄρεθρον δὲ τὸ σπέρμα· ἡσυχίᾳ λαλιῆς ἡδὲ ἀκουσμάτων. ψυχῆς ἀπερᾶξιν, ὀδυμῆν. πᾶν γὰρ τοῖσι τέττοις συν-
ομαρτέει δυνελεπσίη. τίς γὰρ ἐμῶν αἷμα, θάνα-
τον οὐκ ὀρῶδες. ἢ ὡς πολυαίμοι καὶ ἐπὶ φλέβοι
ἔωσι, ἐπὶ πάσῃ ἰδέῃ ἀναγωγῆς πᾶν φλέβα
ἦντε γὰρ ἐκ ῥήξιν, ἢ ἀλαβρώσι, ^b εὐάερος
φλεβοτομῆς, ἦντε ἐπὶ δερμαῖσι, ^c δέος μὴ ἀπο-
ρήξιν τὸ πλῆθος πᾶν ^d πῶς ἐπὶ ἀγκῶν καί-
λῳ· εὐρόον τε γὰρ τὸ αἷμα τῆςδε· καὶ κατὰ χεῖ-
ρας ῥήξιν, καὶ ἐς πλεῦνας ἡμέρας ῥέειν ἀσπένεως
εὐσμος. ἐπὶ πᾶσι δὲ πάντων ὡς ἔπος εἰπῆν τὴν και-
ρίων ἀπὸ ἀγγων ὁδὸς ἡδε αἵματος. ἢ ^e ἀνω-
τέρῃ τῆςδε καὶ ἡδε, ἀποσχίδες ἔασι μῆς τῆς ἀπὸ
τῆς βραχίονος ἀμφω. ὥστε ^f ἐδένα μέζον ἢ ἀ-
νωτέρω τῆς ^g μέζης ἐς ὀνησιν ἴσχει. αἰσθητὲς γὰρ
τῶν ἀποσχισίων, ὅσοι σωμαχῶ καὶ ἥπατι συν-
ῆσαν ^h πῶς αἷμα. ἢ ⁱ ἀπὸ πινύμονος ῥέει,
πᾶν τὸ δερματὸς χεῖρος πῶς μέσον δακτύλων
μικρῶν τε καὶ ὀφθαλμῶν. τῆςδε γὰρ τῶν ἰσθρῶν
μετεξέτεροι δοκέουσι ἐπὶ σπλήνα κρανῆν· ἀπὸ
καὶ ἡδε τῶν ἐπὶ ἀγκῶν τὴν κάτω ἐστὶ ἡ ἀποσχί-
σις. ^k τῇ ὡς πλεονίως πρὸς τοῖσι δακτύλοις, καὶ
μὴ ἐπὶ ἀγκῶν πᾶν πῶς αὐτέλῳ. μέζων γὰρ
τῆςδε καὶ εὐρόου, τὸ ξύμπαν μὲν ὡς πρὸς
λεποθυμῆς ὀπταῖν· ἀπὸ μὴδὲ πολλὸν ἀφαι-
ρεῖν. ἰκανὴ γὰρ καὶ ἡ αἱμορραγία ^l γυνώσκῃ ^m τὴν
αἰσθητὴν. ξυμῆς δὲ καὶ ἀπὸ σμικρῆς ἀφαιρέσει
ἐπαφαιρέειν, καὶ αὐτῆμαρ, καὶ τὴν ὑπεραίης,
καὶ ὅτι τὴν αἵτης ὑπερῆς. ⁿ ὡς δὲ ὁ ἀσθενέων ἰσθρὸς
καὶ λείφαιμ· ἐπὶ, μὴ πᾶν φλέβα. πᾶ-
δε μὲν ὡς ἀμφὶ ἀφαιρέσει αἷματ· ἀρή-
γειν δὲ καὶ δεσμοῖς ἀκροῖς ποδῶν μὲν ὑπερὶ σφυ-
ρα, καὶ γνάτα· χεῖρῶν δὲ ὑπερὶ καρπὸν καὶ βρα-
χίονα· πινύνη πλάτη, ὅπως ^o ἢ ὁ ἀσφυγξίς
κραταῖη μὲν ἢ, αἰσθητὴ δὲ μὴ φέρῃ τοῖσι δὲ αἱ-
μορραγίᾳ χωρεῖσι ὀπταῖν ^p χεῖρ, ^q ἔρα μὲν
πινύνη οἰσύνῳ ἀπὸ τῆς οἰσύνῳ· τῆςδε γὰρ χυμῶ, οἶνω
αὐστηρῶ, καὶ ῥοδίνῳ, ἢ μυρσίνῳ λίπαι. ^r ὡς δὲ ^s συν-
επίγῃ ἢ αἱμορραγίᾳ, αὐτὴ μὲν τὴν ἔριον, πτόγ-
γοις χεῖρῶν· ὅξει δὲ αὐτὴ τῆς οἶνης. ὑπερὶ φέδω
δὲ μυρσίνῳ τὸ χωρεῖν· ὅτι πᾶσι δὲ τοῖσι πτόγγοις
τὴν ἀκακίης, ἢ ^t ὑποκυστίδος ξηρῶν τὴν χυλῶν,
ἢ καὶ αἰσθητῆς. ἀρεσκὸν δὲ καὶ τὸ ὀμφάκιον ὅξει
λυθεῖν. ^u ὡς δὲ ἢ τῆς γέλης ἀσπρον ἢ καὶ δύσφορον, ἐμ-
πλάστοις χεῖρῶν. καὶ γὰρ τὸ δερμα πεινέειν,
καὶ οἷον τῇ χεῖρὶ κρατέει. ἀπὸ καὶ αἱ ^v δυ-
νάμεις αὐτέων ^w ψύχει καὶ ξηρῆναι δυνατῶταται.
μυρσίνῳ δὲ καὶ ἄλλοις ἄλλαι πείρη ἔασι πτόγ· ἀρε-
σκῇ δὲ ὀκῶσαι ὅξει ἴσχει καὶ ἰσθρὸς φύλων χυ-
λῶν, ἡδὲ καὶ ἀσφαλτον, καὶ ἰόν, καὶ σπληνῶν,
καὶ

^a Hæc est Ionica loquendi forma, nam uno verbo μαλακῇ Aretæus dicere poterat. *Petit.* ^b Venam internam intelligit Aretæus, quam basilicam vulgo nominant. *Petit.* ^c Κοιλίῳ Henisch. rep. in MS. ^d Αἷματ· Henisch. rep. in MS. ^e Per venam superiorem, cephalica sive humeraria intelligenda est, aut quæ ex ramis internæ & humerariæ conjunctis efficitur. Nigram Arabes appellant. *Petit.* ^f Οὐδὲν μέζον *Petit.* emend. ^g Μέσης Henisch. rep. in MS. ^h Per πῶς αἷμα humerariam seu Cephalicam Aretæus intelligit: per πῶς κάτω basilicam, quam stomacho & jecori respondere liquet, non autem humerariam. quare πῶς κάτω pro πῶς αἷμα hîc *Petit.* emend. ⁱ Σπληνός *Crassus* legit, *Petit.* emend. ^k Τὴν πλεονί, εἰ πρὸς τοῖσι δακτύλοις. *Petit.* emend. ^l Γυνώσκῃ Henisch. ^m Τὸν αἰσθητὸν Henisch. ⁿ Ἡ Henisch. ^o Δι-
σφυγξίς deligatio *Petit.* emend. ^p Sufficiebat dixisse ἔ-
ρα πινύνη, quæ οἰσύνῳ, id est, lana succida, circum-
locutio est. quo fit, ut, illa οἰσύνῳ ἀπὸ τῆς οἰσύνῳ non ef-
se Aretæi sed glossema ad ora paginæ notatum ab ali-
quo studioso, & postea in textum traductum esse, *Pe-
tit.* suspicetur. πινύνη ὑσύνῳ Henisch. rep. in MS. ^q Συν-
επίγῃ Henisch. ^r Acacia spina est in Ægypto nascens,
quæ fructus inclusos siliquis lupinis fert similes. *Petit.*
^s Ὑποκυστίδ· *Petit.* emend. Hypocistidis eadem facultas
est, quæ acaciæ, nempe stipandi & adstringendi *Petit.*
^t Una voce ὀξυφάκιον pro ὀξυομφάκιον *Nonnus* appellat.
Petit. ^v Δυνάμεις Henisch. ^w Σπύγγῳ stipare & com-
primere Henisch. & *Goupyl.* repp. in MS. *Petit.* emend.

A cubile firmum, quo nullam in partem quatiatur, inhabitet: concussiones enim malum exasperant. stratum solidum, haud multum cedens, neque profundum, neque calidum esto. positus figurave corporis erecta sit. ne sermocinentur, neve sermones audiant. animi absit perturbatio, sed contra oblectamenti leniatur: siquidem id genus ægrotos magna animi consternatio corripit. quis enim vomens sanguinem mortem instantem non perhorrescat? igitur si sanguine referti sunt, & venas prominentes habent, in qualibet sanguinis profusione venam pertundito. nam sive ex fractura, sive ex erosione profluit, sectio venæ conducit.
B rarefactio in causa est, ne multitudo venam effringat metuendum: cædenda autem est cava in cubito vena, etenim ex hac facile sanguis effluit: & ipsa sectioni exposita est, utque per plures dies sanguis innoxie decurrat, commode aperta servatur. in omnibus autem, omnium (ut ita dicam) præcipuorum viscerum hæc est sanguinis via. vena utique hac superior, nec non & hæc, unius in brachio venæ ambæ propagines sunt. quare nihilo plus superior quam media emolumenti adfert. nam propaginum ignari sunt quotquot stomacho & jecori superiorem venam copularunt.
C fin a liene sanguis fertur, sinistra manus venam illam quæ inter minimum annularemque digitum sita est, rescindito: quandoquidem medicorum nonnulli eam ad lienem usque pertinere arbitrantur: verum & hæc ipsa inter cubiti venas inferioris propago est. cur itaque potius eam quis prope digitos quam in cubiti curvatura proscindat, quum hoc in loco amplior sit, & ad effluxum habilior? prorsus quidem ante animæ defectum sanguis cohibendus est, atque haud ita multus auferendus: nam & ipsa cruoris per os effusio satis hominem labefactare potest: assidue vero post paucum detractum sanguinem, iterum detrahito, & eodem die, & postridie, nec non & perendie. at si ægrotus tenuis & inops sanguinis sit, venam ne scindito. hæc de sanguinis missione abunde sint. succurrendum est etiam extremorum deligaturis, pedum quidem, supra malleolos & genua, manuum vero supra brachiale & cubitum. fascia ipsa lata sit, quo sit validior, neque dolorem moveat restrictio. nempe locis unde sanguis erumpit, lanas ovis succidas imposito, & humore perfundito, utpote austero vino, & rosaceo, aut myrtino oleo. si cruoris effluvium urget, lanarum vice spongiæ admovendæ sunt: & pro vino acetum infundito, locumque myrtino subungito: in omnibus autem spongiis, acaciæ, aut hypocistidis, aut etiam aloes succi aridi sint. optime facit & omphacium aceto liquatum. quod si irrigatio sordida sit, ægreque feratur, emplastris uti conveniet: cutim enim circumtendunt, ac veluti manu corripunt: quin etiam ipsorum facultates refrigera-
E re, exficcareque magnopere valent: infinitæ vero aliæ aliis experimento cognitæ vires insunt: sed optima emplastra ac tutiora sunt quæcunque acetum habent, & salicis foliorum succum, nec non & bitumen, & æruginem, & alumen, & thus

^F *Roseo Henisch.*

καὶ λιθωνίων, καὶ σμύρνην, καὶ χαλκὸν κεκαυμένον, καὶ λεπίδα, καὶ ὁκόση τοιαῦτα ὅτι τοῖσι ἐμπλάστροις, ἢ ἔρμα τὰ ^a πινόντα, ἢ οἱ ἀπόγγοι ἐν βραχεὶ δάθεντες ὅξει· ὡς ἢ πλὴν πένυσιν τὸ ἐμπλάστρων μὴ φέρωσι, ὅππῃθεμα ποίεον· Φοίνικες οἱ πόνες ἐν οἷνῳ μέλανι αὐστηρῶ δάθεντες, ἐς μάζαν τριβοντα· ἔπειτα ἀκακίη ἐμπάσεται λείη, καὶ σίδια· ἐγχεῖσθαι ἢ ἐς τρυχόν, κατὰ τὴν θάλασσαν πίπτει· ἀλφίτα οἶνω ἢ ὅξει δάθεντα, ἡδὲ φακὴς ἀλιτον λεπίον, κρησση σπασμυλόν, κρηωτὴν ῥοδίνῳ μύρω ἀναλαμβανόντα πένει· μίσγειν ἢ ^b συμφύττειν τὴν ῥίζην σπασμυλῆς. Ἄλλο. ^c βραβύλων ἀγρίων ῥίζας ἐψῆν ἐν ὅξει, καὶ τριβοντα ἐς μάζαν, ὡς ἀμίσγειν ῥοδὸς καὶ ^d κόμμιον, καὶ μυρσίνης βραχυ. τῶνδε μύρωι γε ἄλλα ἄλλοις συμμίσγειν, ὅπως αὐτὸν ἰσχυρὸν τὸ φαρμάκων καὶ ποσσηνείης καὶ ὁσμῆσι δέηται. ἤδη γὰρ καὶ τοῖσι κάμναι· χαλκιδάται. ταῦτα μύρω ^e ἐκ τῶν μετα ἀκῆ ἢ τῶνδε καὶ κρηωτῆρος ἡσῆς, ἐν τοῖσι ποτοῖσι καὶ κατὰ ποτοῖσι κέεται, ὡς ἀγρίων τὸ τετραμύλων εἶη τὰ φάρμακα. τριση ἢ τετάρτην ἢ ἰδίαν, ἢ τὰς ὁχέας ^f ἢ ῥοδὸν δῆσαι ξυαγωγῇ καὶ πείσι τὴν ἀγγείων, ἢ τὸ ῥέον περὶ τὴν περὶ πῆξαι ὡς μὴ ^g ἀγρίων, καὶ ὡς ἀμίσγειν οἱ ὁχέαι, ἢ ξηρῆναι τὰς ἐφύδας πρὸς ἐδρῶν πλὴν δὲ χαλκὸν τὸ αἷμα εἶσθαι, ὅπως μὴ τῇ ὁππῶρ κενεόμην οἱ χῶροι σπασμυλῶσι. πηλὸν μύρω ^h ἐν τῇ ξυαγωγῇ. ὅππῃ μύρω τὸ δάσαι· τὸ φλεβῶν, ἢ σύψις δὲ κέει. ⁱ ἀγρίων γὰρ ὡς ὑδρεῖον νέον ^k εἶναι τῇσι δάσαι· ἀπὸ ἡδὲ ὅππῃ τῇσι δάσαι, σύψις μύρω ἡτρεῖν ἐς πλὴν ξυαγωγῇ τὴν χαλκῶν· μέσσι ἢ καὶ διωατωτέροις τοῖσι φαρμάκοις χεῖραται. ὡς ἢ ὁ τῆς ἀγρίων ^l ἐν τῇ τῇσι, καὶ μὴ ξυαγωγῇ ἰσθῶ τῆς σύψις τὰ ἐλκεῖν τὰ χαλκῶν, σπασση ἢ τὸ τρώμα, ἀξύνετον ἐκ τῆς ἀγρίων εἶναι, πᾶν γὰρ τὴν αἷματος. ἀπὸ ἡδὲ τῆς θέρμης ^m ποίεον. ἀκινήσῃ γὰρ τῶνδε καὶ πῆξαι ἰσθῶ ὁ ῥοδὸν. ⁿ ὁξυκρητον μύρω ὡς τοῖσι δάσαι· ἰκανὸν ἐς σύψιν. εἶδὲ γὰρ εἶδὲ αἷμα ἀκρητὸν ἐπὶ τὸ ῥέον, ἀλλὰ τῶνδε ἰσθῶ ἀγρίων σμικρῶν τὸ σμικρῶν καὶ τῶνδε ^o πολλὰ, εἶδὲ πολλὰς χεῖρας μετεξέτεροις ἢ καὶ ἡ ἐξωθεν ἡτρεῖν· ἀπὸ καὶ Φοίνικων, ἢ ^p κρηωτῶν ἐδωδῶν ἐψῆμα ποσσην μύρον ἡρκεσε. ἔσω ἢ τὸ ὅξος, οἶνων μύρω τὸ σφόντων τῶ γενεῖ, εἰ μὴ φαρμακίῃ δὲ, ἀλλὰ τῶ χρόνῳ δριμύτι καὶ σφόν. ὅππῃ τῇσι δάσαι· τὸ τρώματων πρὸς τῶ ὁξυκρητῶ ἔσω φάρμακα ἀπὸ πλὴν πρῶτον, δρογλώσας χυλὸς ἢ πολυρόν, ἢ σελιδίον, ἐκάσας ^q μύρω πρὸς τῶ ὁξυκρητῶ· ὡς δὲ ἐπὶ μύρω ῥοδὸν, ἰσθῶ σπασμῶν ἢ ἀκακίης ^r ξηρῶν ἐμπάσων, ἐς γὰρ κυάθους τὰ ὁξυκρητῶ ὁλκῆς, τῇδε δραχμῶν μίαν. ἀεὶς ἢ καὶ χυλὸς ὁμφακός. ὡς ἢ ^s κρέας ἢ ξυμφορὴ τῶνδε γίγνηται, κακιδά λείων, καὶ βάττα ῥίζαν ξηρῶν, καὶ λίθον ^t πλὴν ἐξ αἰλός ^u κρηωτῶν λείων ξηρῶν

^a πινόντα Henisch. rep. in MS. ^b Vide de hac radice Scribonium Largum cap. 83. de compos. medic. Petiti. ^c Hoc nomine pruna a Rhodiis & Siculis vocari docet Athenæus. Crassus Damascena vertit. Verum non fructus, sed arborem ea voce Aretæus intellexit. Petiti. ^d βραβύλων Henisch. rep. in MS. ^e Hac voce, cum simpliciter ponitur, vulgata gummi genera intelligi debent, quorum vim ficcantem esse atque emplastricam Galen. docet lib. 7. de simpl. facult. Petiti. ^f χαλκιδάται Henisch. ^g Ita vulgo externa medicamenta appellamus. Petiti. ^h ῥοδὸν Henisch. rep. in MS. ⁱ Verbum διαρρίπειν de sanguine e venis fluente hic Aretæus usurpat, sicut & de quocunque alio humore accipi potest. Medici tamen de alvi fluxu istud usurpant. Petiti. ^j Διαιτὴ γὰρ Henisch. rep. in MS. Διαιτὴ γὰρ Goupyl. rep.

A thus & myrrham, & æs ustum, & æris squammam : atque in summa quæcunque hujusmodi emplastra sunt, emplastris sordidæ lanæ, aut spongiæ paulo aceto perfusæ superduntur. fin emplastrorum distentionem ferre nequeunt, id genus epithema facito : palmulæ pingues nigro vino austero maceratae ad mazæ, id est placenta, crassitudinem conteruntur : postea acacia trita, & malicoria insperguntur : hæc omnia panniculo trito ac veteri illita, pectori inducuntur. item polentam vino aut aceto perfusam, nec non lentis farinam tenuem per incerniculum transmissam cerato ex unguento rosaceo facto excipiens imposito : cum quo & symphyti radicem tusam & cribratam admisceto. Aliud epithema hæc recipit, brabilorum, id est prunorum Damascenorum, agrestium radices in aceto incoquito, ad speciem placenta contundito, ac rhoi, commis, myrti paulum misceto. ex his utique alia aliis, prout medicamentum efficacia, lenitate, odore opus est, miscenda sunt : siquidem & agrotantibus gratificari decet. hæc nimirum exterius applicanda remedia sunt. at his præsentior medela in potionibus devorandisque consistit, ut proxima vulneratis partibus medicamina sint. porro triplex istorum forma est, ut vel fluxionis ductus ligent, cogendo vascula & comprimendo : vel defluentem humorem crassum compactumque efficiant, quod licet transitus pateant, ne destillet : vel exsiccent incurfus in sede antiqua sanguinem retinentes, ut ne effluvio loci exhausti ita permaneant, exundatioque ibi sit quo facta est effusio. in venarum quidem rarefactione adstrictio satis est : ipsæ namque seu situla nova imbecilla in rarefactionibus perfluunt. divisionibus vero, ut labia committantur, adstrictio quoque medetur : sed majoribus valentioribusque medicamentis utendum. verum enimvero si sit erosione modus, neque per adstringentia ulceris oræ cogantur, sed vulnus dehiscat, neque ex compressione in unum redire valeat, sanguinem atque calorem congelare necesse est. nam istorum immobilitate concretio neque profluvium coercetur. posca igitur rarefactis ad adstringendum satis est : neque enim sanguis effluens purus est, sed ipsius sanies per ostiola parva dilabitur. atque hujusmodi posca neque adeo multa neque frequenter egemus. nonnullis & exterius admota remedia abunde fuerunt. quin etiam palmularum aut filiquarum esculentarum decoctum potui datum solum quosdam liberavit. esto autem acetum ex vini adstringentis genere, quod, si non medicatione, tempore saltem acre adstringensque evaserit. verum in vulnere dilatationibus, præter poscam medicamenta primum simplicia adhibeantur, ut plantaginis, aut sanguinalis herbæ, aut seridis succus, singulorum portio æqua cum posca : quod si adhuc plus effluat, hypocyttidis aut acaciæ siccorum cujusque pondo drachmam in tres poscæ cyathos inspergito. optimè vero facit & uvæ acerbæ succus. at si calamitas hæc semper in pejus irritetur, gallam tritam, & rubi radicem arefactam, & lapidem ex mari, corallium quod

in MS. ^k δάθεν, id est, irrigatum, madefactum. Petiti. emend. ^l ὁξυκρητον suppl. πᾶν Petiti. ^m ὁξυκρητον Posca Latinis dictum, aquæ & aceti mistura est. Petiti. ⁿ κρηωτῶν, id est, filiquarum Petiti. emend. κρηωτῶν ἰσθῶ μύρω filiquæ arboris cujusdam sunt, quibus inest facultas exsiccaus atque adstringens. Dioscorid. & Galenus. ^o Μοίρω Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^p Ξηρὰ πᾶσων Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^q Κρέας si malum prævaluerit. Petiti. emend. ^r τὸν Henisch. ^s Lapidem marinum vocat corallium Aretæus, verum lapis plane non est, sed quiddam medium inter lapides & plantas, unde a quibusdam λιθοειδὲς appellatur. Petiti.

^t Ipsi namque Henisch. ^u Tom. I. l. v. int.

ξηρὸν ἐμπάσσειν. δυνατωτέρη δὲ τῶνδε ἡ ῥίζα, ἐμφύξαι, ξηρῆναι, σύψαι, τὰ πάντα ποιῆσαι· αὐτὰρ καὶ ἡδε ξυῖ τῷ ὀξυκρήτῳ μένῳ· ἢ δὲ μεζόνων δέξηται χρέος, τοῖσι χυλοῖσι δὲ σελιδῶ ξυῖ δένογλώσσῳ δὲ ῥίζης ἐμπάσσειν, ὀλκῆς τριώβολον ἐς κυάθους τὴν ὑγρὰν τρεῖς ἢ τεσσαράς. ἐπὶ δὲ τῇσι διαβρώσσει τότε ὅλως ἐν ἐκείνῃ ὁ σύψιν ἐμποῖεν ἐς πάγον τῷ διαρρέοντι αἵματος, καὶ τοῖσι δεχομένοις ὁκῶς δὲ πολλὰ τῷ τρώματος μύωσιν αἱ φλέβες· ἀλλὰ καὶ τὰ πινόμυρα ἐς κερατὰ, δυνατὰ ποιῆσαι πάγον. χυλὸν ὡν ἡ κεράνα ξυῖ ὅξει, ἡδε λαγῶ ὁ θαμίσος, ἢ νεβρῶ, ἢ ἐρίφῳ, μὴ πολλὸν δὲ δίδοναι· ἐκτείνει γὰρ καὶ τετέων πὶ τῷ πλῆθει· ἀλλὰ τῷ μὲν χυλῷ τῷ κεράνῳ, μὴ μένῳ μὲν ἡ μικύαθον ἐς τρεῖς δὲ ὀξυκρήτα. τῆςδε θαμίσῳ, ὁβολοὶ μὲν τρεῖς, τὸ δὲ πλεῖστον ὁβολοὶ δέ. ἐς δὲ τὰ τοιαῦτα εἶδεα τῆς φορῆς, καὶ γὰρ δέξηται σαμία, καὶ ἐρετριας, καὶ ἀσῆς κάρτα λυκῆς, καὶ σινώπης, καὶ σφραγὶς ἡ λεμνίη. τετέων δὲ ὀλκῆς τετράς τὸ μένῳ, ἢ α. τρεῖς δὲ τὸ πλεῖστον, ξυῖ πνὶ τῶν ἐψημάτων φοινίκων, ἢ κερατῶν ἐδωδύμων, ἢ ῥιζῶν βάτων. ἢ δὲ τρηχύνηται ἡ δέξηται, καὶ ἐπὶ τῷδε βίῳσι, ὁ σιχαῖω τῷ κρηπὶ ἐμπάσσειν τὰδε· ἄριστος ἐς λείωσιν ἀρτηρίας καὶ ἀμυλος ξυῖ τοῖσι δόξαις. ξυῖ γὰρ τῷ λείῳ καὶ τὸ παραρὸν ἰσχυρὸν. ἢ μὲν ὡν ξυῖ πείρη ἢ φορῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρης πρὸ τῆς προπύρσιος δοτέον. ἢ δὲ μὴ, καὶ δις καὶ τρίτον ἐς πνὶ ἐσπέρην. ἐκ δὲ τῶν φαρμάκων καὶ κατὰ ποτὰ ποῖεν ξηρῶν ἐν μέλιτι ἐφθῶ ἐς σύστασιν, κηκὶς λείῳ. ἄριστον δὲ καὶ ῥοὸς ἐς τὰ ὄψα, γίγαρτα, καὶ ὁ ὀξυλαπάθης καρπός, καὶ ἰδίη ἐκάστῃ καὶ ξυῖ. τὰδε μὲν τοὶ καὶ ἰσχυρὸν τῇ γλώσσῃ ἔχον ἐς τὸ διηνεκὲς συντήξιος. αὐτὰρ καὶ ἡ κόμμι ξυῖ τῷ φυτῷ, καὶ πρᾶσον, τῆς ἀκάνθης τὸ δάκρυον· ποικίλων δὲ φαρμάκων, μυρὴν μὲν ἡ πείρη, ποικίλων δὲ καὶ χηρῶν· τριχῶν δὲ λαγῶ καὶ αἰγυπίας ἀκάνθης, καὶ ἐπὶ δὲ ἡλέκτρῳ, καὶ ἄλλῃ τῷ κερατῷ, ὡς ἡ σκιδάση ἰδίη λελεκτηῖ· ἀνευ μὲν ὡν πυρετῶν, ἀπαντὰ πολμέεν· ὅτι τοῖσι φαρμάκοις, καὶ πολλὰ καὶ πολλάκις δίδόνται· ἢ δὲ πνὶ πυρεταίνωσι· τὰ πολλὰ καὶ τῇσι φλεγμασίνῃ τῷ χρωτῶν γίνονται πυρετοὶ· μήτε ἀθρόον ἔχειν πνὶ φορῶν, μήτε ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι φάρμακα πιπίσκον. πολλοὶ γὰρ ἰσχυρὸν πυρετῶν θάσσον ὀδυνῶν, ἢ ἰσχυρὸν δὲ ἀματῶ φορῆς. τροφαὶ ποικίλων, καὶ πνὶ ἰδίῳ ὁκῶν τὰ φάρμακα· αὐτὰρ καὶ τὰ φάρμακα ἐν τροφοῖ. ὅτε γὰρ ἐπὶ μὴ μένῳ ἀπαντὰ ὄρεν τὰ τροφοῖς ἀγαθὰ εὐπορον· ὅτε μὲν μὲν δὲ μένῳ ἐς ἡ-
τρεῖς

^a ῥίζον Aretæus appellat, quod alii ῥα ῥήον & ῥίζον ποντικόν, & ῥίζον ποντικὸν id est, radicem ponticam, vocant. Petit. ^b Aut subaudiendum est ἀναγωγῇ, aut legendum ἐκείνης, supple διαβρώσει Petit. ^c Supple σὺν ἐμποῖεν Petit. ^d Κοράνη Henisch. ^e πτοία Henisch. rep. in MS. ^f Εἰς Henisch. ^g ἡ μία κυάθῳ Petit. rep. in MS. & emend. ^h α. Henisch. ⁱ κεράτων Henisch. rep. in MS. ^k Siræum Græcis dicitur multum decoctum, quod si ad tertiam usque mensuram partem fiat, Sapa, si ad dimidiam Defrutum Latinis dicitur. Petit. ^l ἄριστον Henisch. rep. in MS. ^m Totum hunc textum ita. ἢ μὲν ξυῖ πείρη ἢ φορῆ, καὶ δις καὶ τρίτον ἐς πνὶ ἐσπέρην. ἢ δὲ μὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρης πρὸ τῆς προπύρσιος δοτέον. Petit. emend. ⁿ ἰδίῳ Henisch. rep. in MS. ^o Ἐκαστον seorsim unum quodque ex mixtis, Petit. emend. ^p Hinc huiusmodi compositio ὀπογλώσσῃς dicitur. Petit. ^q κόμμις Henisch. rep. in MS. ^r ἐν τῷ ξυμφύτῳ (quæ herbæ appellatio est) Petit. emend. ^s Περὶ σόν Henisch. rep. in MS. ^t γίγαρτα δὲ ἀκάνθης, spinæ hirci lacryma (quod Ionicum est, alii una voce περγακάνθης appellant) Petit. emend. ^u Hi trochisci ex gummi, vel succo acaciæ arboris in Ægypto nascentis

A vocant, aridum tufumque conspergito. verum rhei radix ad refrigerandum, siccandum, adstringendum, omniaque facienda his efficacior est: sed hæc quoque cum posca sola præbetur. fin auxilia majora requiruntur, radicis hujus pondo tres obolos, seridis atque plantaginis succis, qui trium aut quatuor cyathorum mensuram compleant, injicito. in erosionibus autem profus adstringentia adhibere tenta: quo dilabentem sanguinem concretum compactumque reddas, & suscipientia membra constringas: ut procul a vulnere venæ concidant, & occludantur. quin etiam quæ bibuntur, tenacia sunt, concretionem efficere valentia. succum igitur coriandri ex aceto propinato, item & leporis, aut inuli, aut hædi coagulum. sed multum ne concedito: nam istorum aliquod nonnunquam plus, quam convenit, datum, hominem jugulavit. coriandri quidem succi ne minus semicyatho cum tribus poscæ cyathis præbeat: coaguli vero tres oboli, summum quatuor. adhæc hujusmodi fluoris sanguinei speciebus & terra Samia efficaciter subvenit, & cretrias, & alter qui vocatur, valde candidus, & rubrica sinopica, & sigillum Lemnium. istorum pondus minimum drachma, maximum drachmæ tres, cum decocto aliquo præbeat, ut palmarum aut filiquarum edulium, aut rubi radicem. fin arteria exasperatur, proptereaque tussunt, in creticâ sapa id genus terræ inspergantur. egregie ad arteriam leniendam & amyllum facit: nam cum lævore & glutinandi potestatem habet. si profusio sanguinis urget, semel in die ante cibi assumptionem dandum est. fin minus, & secundo & tertio sub vesperam. ex medicamentis quoque siccis catapotia fieri possunt ex melle ad consistentiam decocto, qualis est galla trita. optimus est etiam rhous, quo in obsoniis utimur, ³ vinacea, acuti rumicis semen, per se singula, & simul omnia. hæc utique & sub lingua ad perpetuam eliquationem habenda sunt. gummi etiam cum planta ⁴ porri & spinæ lachryma profunt, variorum sane medicamentorum infinita est experientia, varii etiam usus: ut pastilli ex Ægyptia spina, & pastilli ex electro, & ejus qui croceus appellatur: quorum apparatus proprio loco expositus est. porro quum febris abest, omnia in medicamentis audenda sunt, & multa & multoties ⁵ exhibendo. si febre ⁶ vexantur, (plerumque autem corporum inflammationibus febres superveniunt) neque affatim eruptio supprimenda est, neque in accessionibus medicamenta potui danda: quoniam multi celerius febre, quam sanguinis effusione consumuntur. alimenta varia sunt, specieque medicamentis similia. quin etiam in cibis medicamenta reperiuntur. neque enim in uno duntaxat cibo omnia alimenti bona invenire facile est. atqui si non unus cibus ad medicatio-

conficiuntur. Petit. ^v Electrum id est succinum: species est bituminis, quod aquis supernat. & ad ripas Eridani statis temporibus ejectatur. Petit. ^x Χρωμάτων Henisch. rep. in MS. ^y Απὸ Henisch. rep. in MS. ^z ὅτι μὴ μὲν ἰς ἰσχυρὸν ἀρκείη, μὴ μὲν χρέος &c. Neque si unus simplex cibus ad medicandum sufficiat, propterea uno simplici uti facile est. Petit. emend.

¹ Et alter quæ vocatur, valde candida &c. Henisch. ² Id genus humoribus profusum: nam &c. Henisch. addit. ³ Inconsulte Junius Vinacea vertit. nam vinacea propriè sunt, quæ Græcis σιμφύλα, quæ sc: ex uvæ restant, postquam in prælis omnis ipsarum succus expressus fuerit. Vox autem γίγαρτα, semen est uvæ, granum sc: illud solidum & lignosum, quod in medio est acini. Petit. ⁴ Cum planta, porrum, spinæ lachryma. variorum &c. Henisch. ⁵ Exhibenda. Henisch. ⁶ Si febre accedente vexantur Henisch.

πρεῖν δὲ κέη, μὴ μένην ὑπερβαίνειν τὸν χρόνον ῥη-
 διον. καὶ γὰρ κατὰ ποικίλα ^a εἴκειν ἡδὴ ὅτι δὲ
 χρόνιον γίνεται ἔσω ὧν σύφρασι καὶ ἐς διώταμιν
 ψύχρασι. ἀπὸς ἡδὲ ἐς θίξιν. θέρμη γὰρ αἵματι
 ποικίλῃσι. χόνδροι παλῶν, ὄρυζα ἐς ὀξύκρητον. ^b
 ὅτι τὸ ὄξύκρητον βήχας ἐμποιῇ, Φοινίκων ἐψήμα,
 ἀρτίον ὅπως κατὰ ξηρότητα καπεῖς, ἡδὲ καὶ ἐς ἀλι-
 τον ^b σεσημῶς. ἐς πάντων ὧν ^c ῥόφημα ζῶν
 λίπαι, ^d θυμβρῇ ^e αἰσὶ ἡδωθεῖται, ῥόδος ἐπιπασ-
 μα. ^f καὶ χαλκιδάει πικρὰ καὶ μόνον ἐθέλης,
 καλάνον ἔσω ἐς ἡδονὴν ὅτῳ φίλον, ἡ πικρὰ ἐρη-
 νικῶν ἡδὲ ὀπρῶν σπερμάτων. φακὸς ^g καὶ μὴ
 ἡ αἰμορραγία ἐπείγει, ζῶν δὲ νογλώσας χυλῶ.
^h καὶ μὴ, τῆς χυλῶ ἔσω φειδῶ. ⁱ καὶ γὰρ εὐπε-
 πτον, ^j καὶ παρῶν ἐς γεῦσιν. χρὴ ὅτι τέτοιον ἡ-
 κισα πάντων δύσπεπτον δίδοναι. ^k καὶ δὲ ἐξ αἰ-
 μορραγίας θάνατον ὀρῶδεν, καὶ ἀτερπὲς καὶ δύσ-
 πεπτον. ἡδὲ ^l ἀπηνέα ἔσω τὰ σῶζοντα κηκίς
 ὧν ξηρῇ, λείη ^m πορσεππασέτω φακῶ τῷ
 ξηρῷ καὶ ψυχρῷ, ὡς ⁿ ἐψήσι ^o παχέα, ζῶν
 ῥοίης σιδήσοι ἡ κηκίς. ^p καὶ δὲ ἐπὶ τῷ ἀνά-
 γκησι ἐν φαρμάκῳ ^q πορρῇ ποτὶν ὅτι τὸ ξύμ-
 πων ὀλίγον ἔσω. ξηρῇ γὰρ ἀλαίτη ὕδρον ἀξύν-
 πορον. τοιαύτη μὴ σύψαι καὶ ψύσαι εἰ ἐθέλης.
^r καὶ δὲ παχύναι καὶ αἷμα καὶ πνεῦμα, γάλα,
 καὶ ἀμυλῶ, καὶ χόνδροι, ἄλλοτε μὴ ζῶν ἀ-
 μύλω, ἄλλοτε ὅτι ζῶν χόνδρῳ γάλα. ἐς πῆξιν ὅτι
 ἡ σύψαι, ὡς μὴ ῥόφημα ὕδρον ἡ. ^s καὶ ὅτι
 μάλλον παχύναι καὶ σύψαι ἐθέλης, οἱ χόνδροι μὴ
 ζῶν φοίνιξι ^t ἐψήσωσαν. ἐς ὅτι τῷ σύψαι, ἀ-
 μύλω ἔσω, καὶ γάλα ἀλῶν, καὶ ^u φάρ τὸ τυρ-
 ρινικόν, παχὺ εὖν καὶ γλίχρον ^v καὶ καλῶδες ζῶν
 τῷ γάλακτι. ^w καὶ τῆς ἐρίφας ὕδροισι τοῖσι ἐ-
 ψήμασι πορσεγχεῖν ἐς πῆξιν, ὅπως ἐπὶ γάλακτι
 ἐς νέκ τῶν ζῶσαν ἰσχυρὰ παχύτερον ὅτι τέτων,
 κέγχρῳ ἐφθός ζῶν γάλακτι ὡς τὸ φάρ, καὶ τὸ
 ἐπίπασον, ἡ κηκίς καὶ τὰ σίδια. ^x καὶ δὲ
 τὰς ζυμμετείας τῆς ξηραίνοντων ἡ παχυνόντων. καὶ
 γὰρ βηχάδεα ταῦτα, ὑπερβολῇ τε ξηρότητος με-
 πεξετέροισι πορσερρῇ τὰς φλέβας. ^y καὶ ὅτι
 σιγῇ μὴ, ἰσχυρῇ ὅτι τὸ αἷμα, ἐς πάναντία ἐκ πορ-
 αγωγῆς ἡ μετεβολῇ, καὶ μὴδὲν ἄλλαν. ^z φιλόσο-
 φα γὰρ ταῦτα καὶ κακοήθεια. ^{aa} καὶ γὰρ σαρκῶν ἡ
 δὴ τῶ ἀνδρῶν, καὶ τὰς ὠτελάς ^{ab} ἐς τὸ πη-
 ρὸν ἀγειν αἰώρης, ἡ τρίψαι μαλθακῇσι, ^{ac} καὶ
 δοῖσι, θυμῶν, τροφῇ ποικίλῃ καὶ ζυμῇ.
^{ad} καὶ δὲ μὴ ὧν ^{ae} ἐκ τῆς φορῆς τῆς αἵματι τὸ
 τρώμα ζυμῇσι, καὶ ὁ χῶρῳ ὕμασθι διακείας.
^{af} καὶ ὅτι ἐγκαταλείπεται ἔλκος καὶ διάπυον γίνῃ,
 ἐπείσης μελέτης χρέος. καὶ γὰρ καὶ ^{ag} ἐπείσης
 χρεῖται ἡ φορῇ. ^{ah} καὶ τῆςδε μύθοι, ἐν τοῖσι χρό-
 νίοισι λελέξεται.

ΚΕΦΑ-

^a Hec a verbo hēko eo, vado. Crassus legit. Henisch. & Goupyl. repp. in MS. Deesse quædam, quæ sup-
 plenda ex MS. melioribus Petit. arbitratur. ^b Σε-
 σημῶς Henisch. rep. in MS. ^c ὄν (ἡ) ῥόφημα He-
 nisch. ^d Thymbra genus herbæ est, quam Latini
 satureiam vocant. Petit. ^e ἄλλοτε Henisch. & Goupyl. repp.
 in MS. ^f Ἀπηνία Henisch. rep. in MS. ^g Πορσεππασ-
 σίτω Henisch. rep. in MS. ^h Εψήσι Henisch. ⁱ Παχέα He-
 nisch. rep. in MS. ^k ἡ ὅτι ἐπὶ Henisch. ^l Τροφῇ (in recto
 Casu) Henisch. Petit. emend. ^m Ὑψήσωσαν Henisch.
 rep. in MS. ⁿ ζῶν Henisch. rep. in MS. Far genus

A nem sufficit, non uno propterea uti ob fatietatem
 facile est, sed per varia eundem: jam enim diu-
 turna valetudo facta est. itaque ¹ si adstringentia
 sint alimenta, & facultate refrigerantia, & ad
 tactum quoque frigida esse debent. calor enim
 sanguinem prolicit. alica lota, oryza in posca:
 sin acetum tussim exasperat, palmularum deco-
 ctum, panis assus, præaridus, contusus, atque
 in farinæ speciem reductus & cribratus: atque ex
 his omnibus cum oleo sorbitio fiat. item thym-
 bra sale condita, & rhous cibis aspergatur. quod
 si aliqua in re ægrotanti morem gerere placeat,
 coriandrum, si gratum sit, delectationis causa
 concedito: aut aliquot ex seminibus urinam mo-
 ventibus, facilemque spirationem reddentibus.
 lens utique, si profluvium sanguinis urgeat, cum
 plantaginis succo præbeatur: si non urgeat, a
 succo abstineto: quippe qui nec concoctu facilis,
 neque gustatui jucundus est. istis vero minime
 omnium ægre concoctilia danda sunt. at si ob
 sanguinis effusionem mortem instare verearis,
 tunc injucunda concoctu difficilia, quin etiam
 immania sint, licet ea quæ salutem adferunt.
 propterea galla arida trita lenti sicca & frigida
 adspargatur: ova coquendo crassiora effecta, cum
 mali punici corio, aut galla exhibeto. tale uti-
 que necessario in medicamine alimentum est. po-
 tus omnino parcissimus esto: nam sicco victui
 humor inutilis est. hæc nimirum adhibenda sunt,
 si adstringere ac refrigerare statueris: si vero san-
 guinem ac spiritum crassiores efficere, lac, amy-
 lum & alica profunt: modo cum amylo, modo
 cum alica lac misceto. horum temperatura, ut
 ne sit liquida sorbitio, ad concretionem perve-
 niat: cæterum si adhuc magis crassare adstringe-
 reque cupias, alicam cum palmulis decoquito:
 ad spissandum autem amyllum lacque optima fue-
 rint, & far Tyrrhenum cum lacte, crassum quum
 sit, viscidum & glutinosum. hædi vero coagulum
 in decocta liquida, causa concretionis affundito,
 sicut in lac quoque, ut ad recentis casei tempe-
 raturam deveniat. his crassius est milium, ut far,
 in lacte decoctum. inspergantur autem galla &
 mali corium. verum exsiccantium aut crassan-
 tium mediocritates conjectura assequi oportet:
 id genus namque tussim movent. siccitatis quo-
 que excellentia nonnullis & venas laceravit. si
 bene cedit curatio, sanguisque compescitur, in
 contraria paulatim adjiciendo fiat mutatio: at-
 que (ut dici solet) ne quid nimis: hujusmodi enim
 vitia facile reverti solent, ac maligno ingenio
 prædita sunt. jam vero hominem instaurare, car-
 neque replere & novas cicatrices solidare necesse
 est gestationibus, mollibus frictionibus, pere-
 grinationibus, animi oblectamentis, cibis variis
 atque usitatis. hæc utique facienda sunt, si a san-
 guinis exitu vulnus coaluit, & congruenter lo-
 cus sanatus est: sin ulcus relinquitur, purulen-
 tumque sit, altera deliberatione opus est. siquidem
 & iterum profusio sanguinis redit. verum de hoc af-
 fectu in sermone de diuturnis morbis disputabimus.

N 2

CAPUT.

est frumenti, atque etiam cibus ex eo paratus. ζῆα
 est genus illud frumenti, ex quo far conficiebatur.
 quod κατ' ἐξοχὴν semen dicebatur. Petit. ^o Πρήσσηται a
 πρήσσω Ionice πρήσσω facio, exequor. Petit. emend. ^p ἡ-
 σος Henisch. rep. in MS. ^q Ἐς τὸ πᾶρ ἄγειν ad callum
 ducere Petit. rep. in MS. & emend. πᾶρ Henisch. &
 Goupyl. repp. in MS. ^r Ἐπείσης, ἴσως, ὕπερον Henisch. &
 Goupyl. repp. in MS.

¹ Itaque adstringentia sint &c. Henisch.
 Tom. I.

ΚΕΦΑΛΗ γ.

Θεραπεία Καρδιακῶν.

Εν συγκοπῇ μάλα χρητὶς ἰητρὸν προνοεῖν ὅτι-
 τηθεῖν μέλλουσιν μὴ γὰρ ἡ ἀπορροήσκειν,
 ταῖ τε^a παρὲντα ἐπεστυμμένως συνερῶν^b ἐννοεῖ. ἀ-
 ταῖς ἡδὲ^c ἐξελάοις αὐτὴν πρὶν ἤκειν. παρεσ-
 τάν δὲ ἔρῃδως διδρῆσκουσιν οἱ νοσηῦντες. λύσιν γὰρ
 τῆ φύσις τῇ συγκοπῇ ἐλέξα^d ἔ παλίσυτ^e ὅ
 φύσις λυθεῖται. τῇδε ὡν μάλα μὴ μέλλουσιν κω-
 λύν^f ἢ μὴ, ἀλλὰ δὲ χρῶμα μὴν. προσηνῶσκειν ὅ
 χρῆ τοῖσι, ἐν τοῖσι ἀμφὶ τῶν ὁξέων νῆσων λελεγ-
 μένοι, εὐτε τῇ αἰτίῃ, αἰτάρ ἡδὲ καὶ τὰ σημεῖα^g
^d ἐφραζόμεθα. καὶ σὺς μὴ γὰρ ὁ πυρετὸς δρῶν. ἐ-
 πὶ ὅ τῷ καύσῳ, κακίαι^h σημεῖα, ξηρότης,
 ἀρεμπή, θερμότης τῶν σπλάγχνων, ὅπως ἀ-
 πό πυρὸς, ψυχρὰ ὅ τὰ ἐξωⁱ χεῖρες καὶ πόδες
 ἀκροὶ ψυχρότατοι, ἀναπνοὴ ἐς ὀλίγην μακρῇ.
 ποθέσιν γὰρ ψυχρὸν^j ἢ ἥρα, ἐνεκεν ἐκπέουσι
 πῦρ. σφυγμοὶ μικροὶ, πυκνότατοι, τρομαδές.
 ἐκ τῶνδε ὡν τεκμαιρόμεθα^k, ἡδὲ ὁκόσι μοι ἐν
 τοῖσι σημεῖοις λελεκτηί, αὐτὰ ἐξ δρῶν δρῶ-
 γαν. ἢ ὡν μὴ πάντα κωλύν, ἔξισ, ἡλικία, ὡ-
 ρη, ἀψυχή τῆ ἀνδρωπείας, ταῖς φλέβας
 καὶ πολλὰ κωλύν, εἰς δὲ πρὸς ἀριθμὸς ἐπικαι-
 ρῶν^l ἢ, ὁκοῖον γλῶσσαι τρηχεῖαι τε καὶ ξηραὶ, καὶ
 μέλαινα. ἢ εἶδε^m γὰρ τὰ εἶσα πάντα σημεῖα. ζω-
 τεκμαίρεται ὅ ἐπὶ πᾶσι τῇ διώκῃ, εἰ μὴ
ⁱ περαπνύθηκε ἐκ τῆ νύκτος, πόνων τε καὶ θάλα-
 τος. εἰ δὲ γὰρ εἰς ἐνδεῖαν μῆνον, αἰτὰ καὶ πνιγ-
 ἢν δὲ ὑπὸ πλῆθους γίγνηται συγκοπή, καὶ φλε-
 γμασίης πρὸς ὑποχόνδριον, ἢ ἥπατος μέγα θάλα-
 μῖν, εἰ δὲ ἀμβολίης χρέος. ταῖς δὲ τῇ ἐπὶ
 ἀγκῶν τῇ κοίλῃ. αἰτάρ ἡδὲ θάλασσαν σμικρῆς τομῆς
 τῆ σχάσιος ἀφαιρέειν, ὥς μὴ σφόδρα τῇ διω-
 μένῃ ἐπιδόλῃ. ἐλέγχῃ γὰρ τῇ φύσιν τῶν ἀθρόων
 καὶ πολλὸν πρὸς μῆνον, ἢ δὲ ἄλλας περὶ αἵμα-
 τος ἀφαιρέειν. ἢν γὰρ ἐπὶ συγκοπῇ καὶ σμικρὸν ἀμαρ-
 τῶν, ῥῆδως εἰς ἄδρα τρέπῃ. αὐτὰ ὡν διδόναι
 τροφήν ἐς νεόχμωσιν τῆ διωάμιος γάινυται γὰρ ἡ
 φύσις, καὶ τῇ τῶν παλαιῶν ἀπαλλαγῇ, καὶ τῇ
 τῶν ποταμίων περὶ ἡμῶν ἢ φλεβοτομῇ μὴ ἢ
 δύναμις διατρέπῃ, φλεγμασίαι δὲ ἔωσι, καὶ πυ-
 κίνῃ τῇδεⁿ περὶ αἵματος, πολὺ περὶ αἵματος τῆς κρί-
 σις τῆ νοσήματος. ἐν κρείμοις γὰρ ἡ συγκοπή.
 ἐπὶ τῇσι αὐτέσι^o περὶ αἵματος, αἰτε^p φύσις
 κρέναι, αἰτε^q νύκτι κτείναι. καὶ γὰρ ἐς ἀνά-
 γκην οἰνοποιήσῃ ἢ ὁ αἰθρῶς, ἢ καὶ αἵμα-
 λές ἐπὶ φλεγμονῇσι^r οἰνοποιεῖν. οἶνος γὰρ
 φλεγμαίνουσι μὴ, πόνων ἐπίδοσις^s ἀφλεγματοι-
 σι δὲ, φύσις αὐξήσις. ἐπίπεσθαι ὅ τῆς σικυῆς,
 περὶ μῆς ἢ δούτερης ὑπερλάσιος χρέος, ἐς τὴν ἀ-
 νεσιν τῶν μερέων, αἰτάρ ἡδὲ ἐς^t εὐροὴν τῆ αἵμα-
 τος μετεξέτεροι^u ὅ καὶ ἐπὶ^v τῇ σικυῇ, ἐς τῇ
 δούτερην ἐπίπασιν. ἔσω δὲ καὶ τῇδε φειδῶ-
 κίνδως γὰρ ὡς τῆ αἵματος τῆς ἀμετρίας καὶ ἐπὶ
 τῇ

^a Τά τε γὰρ παρὲντα Henisch. ^b Ἐννοεῖ Henisch. ἢ περὶ Pe-
 tit. rep. in MS. an legendum ἐννοεῖ (in futuro medio)
 infistes. Petit. ^c Ἐξελάοις Henisch. ἐξελάει Henisch. rep.
 in MS. ^d Ἐμφραζόμεθα Henisch. rep. in MS. ^e Σπ-
 μῖας Henisch. rep. in MS. ^f Hoc genus causi, in quo,
 extremis frigentibus, interna uruntur, Medici λυπυρίαν
 πυρετὸν appellant. Petit. ^g Ἐα Henisch. rep. in MS.
^h Suspectum hunc locum, neque ex MS. corrigē-
 dum, ita tamen ex conjectura: ἡδὲ γὰρ τὰ εἶσα πάντα σημαίν-
 hęc enim (lingua) omnia interna (id est humores,
 qui intus dominantur) significat: Petit. emend. ⁱ Προ-
 κ-

CAPUT TERTIUM.

De Curatione Cardiacorum aut Syncopæ.

In syncopa medicum providentiæ sedulo nava-
 re operam necesse est. futuram enim si prospe-
 xeris, & præsentia tibi festinanter opem ferent,
 & ipsam, antequam invadat, propulsabis, præ-
 sentem vero non facile evadunt ægrotantes. so-
 lutionem namque naturæ, syncopam esse dixi-
 mus. instaurabilis autem non est dissoluta natura.
 hanc igitur maximè quidem futuram arcere: fin-
 minus, saltem nuper incipienti resistere debemus.
 præscienda vero ea sunt, quæ de acutis morbis
 differuimus, quando & causas & signa explicavi-
 mus. nam febris ardens initium est: febrem ar-
 dentem signa pessima consequuntur, ariditas,
 vigilia, caliditas viscerum, qualis ab igne prove-
 nit. extimæ partes frigent: manus pedesque ex-
 tremi frigidissimi sunt: respiratio in attrahendo
 longa est. siquidem frigidi aëris, quoniam ignem
 expirant, avidi sunt: arteriæ motibus exiguis
 creberrimis tremulisque agitantur. ab his itaque
 sumpta conjectura, & ab aliis quotquot a me in-
 ter signa comprehensa sunt, ipsi ab initio synco-
 pæ occurrendum est. quapropter nisi hæc omnia
 impediunt, habitus, ætas, anni tempus, homi-
 nis timiditas, vena cædenda est. quod si multa
 prohibeant, quæ numerum insignem, & magni
 faciendum constituent, utpote lingua aspera &
 ficca & nigra (omnia enim interiora signa no-
 scuntur) in omnibus facultas perpendenda est, nisi
 prius morbo, doloribus, inedia labefactata sit.
 siquidem non defectu tantum, verum etiam stran-
 gulatu prosterntur. at ubi præ multitudine syn-
 copæ fiat, & inflammatio aliqua insignis in præ-
 cordiis, aut jecinore appareat, nequaquam pro-
 crastinare expedit. secunda est igitur vena cava in
 cubito: per minutas sectiones, id est scarifica-
 tionem, etiam sanguis detrahendus est, quo fa-
 cultas haud ita insignem jacturam faciat. copio-
 sum enim ac subitum naturam vitiat. quin etiam
 multo minus sanguinis quam in aliis occasionibus
 hauriendum est. nam in syncopa si vel minimum er-
 roris committitur, ad interitum ducit. protinus igitur
 ad vires instaurandas alimentum dare conve-
 nit. natura, enim, priorum repulsa, & novo-
 rum adjectione lætatur. utique si missionem san-
 guinis facultas non sustinet, inflammationesque
 infestant, cucurbitula tunc multo ante mor-
 bi judicationem ei admovenda est. in judicato-
 riis enim diebus syncopa incidere solet. in iisdem
 vero circuitibus & naturæ judicant, & morbi
 interimunt. si vini potandi necessitas homini in-
 cidit, diligenti consideratione opus est: neque
 enim usque adeo tuta est in inflammationibus vini
 potio. siquidem vini potio inflammatione labo-
 rantibus dolores auget: inflammatione vacanti-
 bus, naturæ incrementum adfert. sed antequam
 semel aut iterum cucurbitulam affixisti, & ad
 membra relaxanda, & ad sanguinis facilem exi-
 tum utilis est. nonnullis & post cucurbitulæ se-
 cundam affixionem bene fecit. hoc vero in casu
 & parcimonia utendum est. nam & in cucurbi-
 tulæ usu, nimiae sanguinis effusionis idem peri-
 culum

τινός Henisch. rep. in MS. ^k Ἡ φλεγμασίη πρὸς ὑποχο-
 νδρίαν, ἢ ἥπατος μέγα (μέγα adverbialiter hic poni-
 tur) θάλασσαν. Petit. emend. ^l Ἀφαιρέειν Henisch. rep.
 in MS. ^m Συκύν Henisch. rep. in MS. ⁿ Προσβάλλει
 Henisch. rep. in MS. ^o Περίδοσις Henisch. rep. in MS.
^p Οἰνοποιεῖν Henisch. ^q Εὐροὴν Henisch. ^r Τῇσι ἢ Hen-
 nisch. rep. in MS.

^s Pro secunda cucurbitulæ affixione Petit. emend.
^t Post cucurbitulæ administrationem Petit. emend.

τῇ σκίῃ κλυσμοῖσι δὲ ἐπὶ σκυβάλοισι παλαιό-
σι μῆνον χρέος τῆς διωάμι^α Φείδεο. ^α τέ-
γεις κεφαλῆς ψυχρά, ὁκῶσι μοι ὅππῃ φρε-
νιτικῶσι λελέχωνται, ὁκῶς ἐνμετρίως ὀλίγω μέ-
ζω. καθάρως ἢ ψυχρότερον ἐς ἀνάπυσιν.
ὄψι^β τερωλή, φυτῶν, γραφῆς, ὑδάτων,
ὡς ὀρεῖται τὰ πάντα ἡδέως. λαλιῇ τῶν παρῶν-
των φιλομειδῆς, ἡσυχίῃ, θυμηδῇ τῇ νοσούν-
τι^γ. ὁσμαι^δ εὐώδεις, ^ε αἰσάρεις ἐς κεφαλῆς αἰ-
σθησιν. αἰτάρ^ε καὶ τὸ τρεφόντων ἔσωπον ὁσμαι,
αἰσφίτων ζῶ ὑδάτι δευθέντων, ἢ ὅξει^ζ ἄρτων
θερμῶν νεοπέπλων οἶνω ἢ μὴ κάρτα κλύζειν σῶ-
μα, μὴδ' αἶμα εἰργεῖν ποτὸν ἴασον καὶ συνε-
χῆς ἢ τοῖσι ἄλλοισι τροφῇ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν
καύρη, εὐπεπλῶ^η, τὰ πολλὰ σιτώδης, ἡδὲ καὶ
^ι ἡδέια, καὶ μικρὸν χείρων ἔη. τοῖσι ἢ γὰρ τῶν
ἄλλων μάλλον χαλεπὸν. οὐχ ἡκίστα γὰρ τῷ σῶ-
μα^θ ἐς ἐκλυσιν ἢ νῆσος ^δ ἀμυδρῆ. ἀσπία^θ ἢ
ἢ λιμὸς, εἰδαμᾶ. ἱκανὴ γὰρ ἢ νῆσος τὰ πάντα
λαφύζαι. καὶ δὲ ἡμὴ μὲν ἡδὴ ἢ παρῶν ἐς κεί-
σιν, νοτῆς ἢ κληῖδα καὶ μέτωπον ἰζάνη, καὶ
ἀκρεᾶ ψυχρά, σφιγμὸς ἢ σμικρότατος, ἡδὲ
^ε πυκνότητι^θ, ὁκῶσι ἔρπων, ἀμυδρὸς τὸ πό-
νον, μικρὸν τι ἀεὶ λαβεῖν χρὴ σίτων, καὶ οἶνα
^ε ἐναργῶς ἀπιδεῖν. χρὴ ἢ κεφαλῇ πρησφα-
λίδων τέγγεσι, ἡδὲ πλῶ^ε κύστιν. λέλεκται δὲ
μοι πᾶσι ἀκρεᾶ ὅππῃ τοῖσι φρενιτικῶσι. διδόναι ἢ
οἶνα μὴ χανδόν, μὴδὲ ἀδδῶν μετεξέτεροι^ζ ἢ
^η πρησμονῆς ἀκαρεῖν, αἰορεξίῃ τε καὶ ἀδρα-
νείῃ^θ φαγεῖν τε καὶ πίνειν, ἀπώλοντο πολλοῖσι
ἢ καὶ εὐσίτοισι εὐοῖσι, λελυμμένης ἡδὴ τῆ^ι φύσι-
^θ, εἰδὲν τὸ πλῆθος ἐς τὸ μὴ θανεῖν^κ ἢ ἡρε-
σε, ἐς μὲν πλῶ^ε γαστέρα καπόντων τὸ σίτων,
ὅσα ἀπόντων ἢ ἐς πλῶ^ε διωάμιν ἀπὸ τῆ^ι κοιλίης.
ἔσω ὦν σίτια μὲν ποικίλα, τὰ πολλὰ σιτώδεια,
ὡς ῥυμφάνειν μάλλον ἢ μαρσᾶσαι καὶν σπρεᾶ
ἔη, ὀλιωθεῖ^λ ἔσεται γυνέσθω. ὡς μὴ κάρτα
ζωεσώται, μὴδ' ὅππῃ ὅλα, ^ε σπρεᾶ γυμνά-
ψωμοὶ ἀχέρεχοι οἶνω, τὰ πρῶτα θερμάδεις
δυοὶ ἢ τρεῖς ὅππῃ τοῖσι τὰ πάντα ψυχρά,
καὶ μὴ ὑποκυρῶσι φλεγμοναί^μ οἶνος εὐώ-
δης, μὴ κάρτα εὐφών. ^ν πλάτεις ἢ ὡς ἡκίστα.
ἐλληνικαὶ μὲν, καὶ^ν, ἢ λέσβι^ο, ὁκῶσι τε^π ἄλ-
λοι νοσιῶται λεωτοί^ρ ἰταλῶν ἢ, σφρεντῖν^σ, ἢ
φενδαῖος, ἢ φαλερῖν^τ, ἢ σιγνῖν^θ, εἰ μὴ
σφόδρα εὐφῇ^θ ὡρεῖται^θ τῶνδε, τὸ κάρτα πα-
λαιόν, ἢ νεώτερον. διδόναι ὦν τὰ πρῶτα θερμόν,
μὴ μείον κυάθων τεσσάρων πρὸ^θ κέρσιος, μὴ-
δὲ κοτύλης πλεόν, καὶν εὐποτος ἔη. ὅππῃ ἢ τῶνδε
σίτων διδόντα, εἰ τὰ τῆς φλεγμονῆς παρήκει,
αὐτῆς ψυχρὸν ὀρέγειν, ὁκῶς ἐς ἀκρεᾶ^ρ διψέος. πρὸς
ἀνάγκην ἢ, μὴ μόνον μὲν, εὖν σίτιω δὲ. ^σ πρην-
περηρεῖται^θ ἢ χρὴ, ὡς μὴ ἄψιν φρενῶν^τ ὁ οἶνος
ποιεῖ^θ. ^ε ὅππῃ^θ τοῖσι^θ σιτανέχων^θ καὶν ἐκ ἀκρεᾶ-
στος εὐδεν^θ ἢ ἡλῆ, ἢ σιγῇ^θ πρησμονῆς. καὶ ἢ παλὺς
μὲν ἰδρῶς^θ ἢ ἀκρεῖν, σφυγμοὶ ἢ πρὸς ἀκινησίαν,
ὅξεια

^α (Τίγεις) parenthesi Henisch. includit. ^β Αἰσάρεις
Petit. emend. ^γ ἡδὴ Henisch. ^δ Αμυδρῆ, ἴσως, ἡμ-
φῶν Henisch. Goupyl. & Petit. repp. in MS. ^ε Πυκνότητος
Henisch. ^ζ Εναργῶς Henisch. repp. in MS. ^η Fortasse
κρηλῶ legendum. Petit. ^θ Πρησμονῆς Henisch. repp. in MS.
^ι Φύσι^θ Henisch. ^κ Ηρεσων Henisch. repp. in MS. ^λ Ver-
bum ἴσως videtur παρελθεῖν. Petit. ^μ Πλάτεις Petit. emend.
^ν Αλλ^θ Henisch. repp. in MS. ^ο Nomen κέρσιος hic

A culum adimus: evacuationibus autem per clyste-
rem duntaxat ad inveterata stercore ejicienda
opus est: sed facultatis rationem habeto. capitis
irrigationes frigidae, quotquot mihi in sermone
de phrenitide relatae sunt, paulum mediocritatem
excedentes adhibeantur. aer mundus, ad inspi-
randumque frigidior deligendus. visus planta-
rum, picturae, aquarumque aspectu oblectan-
dus. & haec omnia jucunde suaviterque intuenda.
amicorum praesentium locutiones sunt jocularae
atque ridiculae. summa sit in aegrotantis corpore
quies, in animo hilaritas, odoramenta suavia,
quae capitis sensum non gravent, adhibenda: quin
etiam grati odoris alimenta naribus offerantur,
qualis polenta est aqua aut aceto respersa, aut
panis calidus recentissime coctus. nempe vino
haud copiose os colluatur, neque prorsus denegetur.
potum frequentiore quam aliis, & magis
assidue his concedito. esca per totum diem sit le-
vis, concoctilis, plerumque triticea, nec non
aegrotanti jucunda, licet paulo deterior: istis
enim magis quam aliis gratificandum est: quan-
doquidem haud minime ad stomachi resolutionem
id morbi genus aptum est. inedia vero aut fames
nequaquam prodest: satis enim morbus ipse omnia
consumere & exhaustire potest. porro quum jam
circuitus ad judicationem pervenit, humiditas
vero jugulum frontemque irrorat, extrema al-
gent, arteriarum pulsus minimus est, frequen-
tissimus, veluti repens, ac tenore debilis: tum
paulum quid alimenti triticei sumendum, vinum-
que evidenter degustandum est. sed caput irriga-
tionibus praemunire oportet pariter & vesicam.
haec vero auxilia in tractatu de phrenitide a no-
bis memorata sunt. vinum utique non pleno ore,
neque ad saturitatem usque ingurgitandum est.
aliqui sane importune repleti, postea inappetenti-
a, atque cibi potusque accipiendi impotentia,
vita excessere: multis autem satis large vescenti-
bus, natura jam resoluta ad mortem evitandam
alimentorum copia nihil profuit: in ventriculum
quidem cibis delabentibus, sed ad recreandas vi-
res a ventre non adscendentibus. alimenta sane
varia sint oportet, plerumque triticea, quo for-
beri potius quam mandi apta sint: si solida sunt,
lubrica saltem efficiantur. ova neque valde con-
creta, neque torrefacta sint, sed omnino solidi-
tatis expertia. panis buccellae vino madentes &
calefactae duae tresve initio praebentur. post au-
tem omnia frigida ministrentur, nisi forsitan inte-
rius phlegmonae delitescant. vinum odoratum,
haud ita multum adstringens, quam minime cras-
sum deligatur: ex Graecis Chium, aut Lesbium,
& quotquot alia insulana tenuis sunt temperatu-
ra: ex Italicis autem Surrentinum, aut Funda-
num, aut Falernum, aut Signinum, nisi vehemen-
ter adstringat: atque ex his omnibus illud vitan-
dum est, quod pervetustum, aut valde novum
sit: nempe detur primo calidum non minus cya-
this quatuor ante judicationem; neque plus co-
tyla, five hemina, quamvis bibax homo sit. dein-
ceps cibo exhibito, si inflammatio permiserit, ite-
rum frigidum vinum, quod siti medeatur, propi-
nandum. at si necessitas urgeat, vino non solo,
sed cum cibo utendum est: verum ne mentem vi-
num laedat, cibus ante sumendus est, & post haec
abstinendum. si post aliquod temporis intervallum
dormire velit, quies concedenda est. verum si
multus sudor emanet, arteriae jam micare desinant,

N 3

vox

non significat motum illum naturae subitum, quo mor-
bus finitur, ut fere accipitur, sed motum morbi, qui
aliter παροξυσμός, Latine accessio dicitur. Petit. ^ρ Δί-
ψος Henisch. repp. in MS. ^σ Προσιεῖς Henisch. προσιε-
ρεῖται^θ supple σίτων i. corpus cibo suffulciendum est. Pe-
tit. emend. ^τ ὁ οἶνος^θ ποιεῖται Henisch. ^θ Ἐπὶ^θ δὲ σί-
τιω^θ Henisch. πῶσι^θ σιτανέχων Henisch. repp. in MS.
^ι Οἶμα Henisch. ^κ Τροσασίην Henisch. ^λ Εκαεῖ Henisch.

ὀξεία ἢ Φωνή, ἄσθεμα ἢ καὶ τὰ πῆθεα, δίδοναι τῷ οἶνῳ ὁκόσον αὐτὸν δύνηται πίνειν. μῆνος γὰρ οἶνῳ ἐλπίς ἐς ζωὴν ψυχροῖς. ^a καὶ οἶνῳ εὐὼν ^b ξυνήθης ἐστίν, ἄλλοτε μὲν πίνειν, ἄλλοτε δὲ αὐτὸν οἶνον ξυνὸν οἶνῳ φαγεῖν. ἐκ διασπῆσι μὲν, ἐς ἀνάπαυλιν τῷ καμάτῳ, τῷ ἐκ τῆς νύκτος καὶ τῆς προφῆς. ἐν γὰρ σμικρῇ τῇ ἰατρικῇ μογέσει καὶ ἐπὶ τῇ ἐδωδῇ. καὶ αὐτὸν τε ἀλκήμεναι καὶ εὐθυμον ἐμμελῆσαι, καὶ τὴν ἰατρὸν ἐπεὶ μὲν ^d παραφάδα ἐς εὐελπίαν ἐμμελῆσαι, ὥς ἢ δέηται ^e ποικίλη τροφή τε καὶ οἶνῳ. καὶ ἢ καὶ τῇ ἄλλῃ ἰατρικῇ ^f ἐνεργῶ χρεέσθαι, ἐς τὸ πῶν τῶν ἰδρώτων καθεῖναι, καὶ τῆς δυνάμει ἀνάστασιν ἐς τὸ ζῶντα. ἔστω ὡν ^g ἐπιθήματα τῷ θώρηκι ἐς τὸ ἀριστερὸν μαστὸν, Φοίνικες ἐν οἶνῳ ^h λείοι, ⁱ ξυνὸν ἀλὸν, καὶ μασίχη. ^k κηρωτῇ ἢ ξυνὸν νάρδα πεποιημένη ἀνελήφθω ταῦτα καὶ ἢν τὸδε ἀσπρὸν γίνῃ, ἄλλο ὅστις πηγεῖν ἐπίθημα, μῆλων ἐξελόντα τὸ σπέρμα, καὶ ὅ, τι περ αὐτὸ σκληρὸν ἢ, θλάσαντα ξυμμίσγειν ἀλφίτοις ^l εὐώδεσι. ἐπειτα ^m ἀψιδίς κόμην καὶ μυρσίνης, ἢ δὲ ἀκακίης καὶ ⁿ μάνης σπυρίων ξυμμίσγειν. ὁμοῦ ἢ τὰ πάντα ^o θυράσαντα, κηρωτῇ ἀναλαμβάνειν οἶνῳ θίνῃ. ἢν δὲ ὑπὸ τῶνδε μὴ ἴσῃ ^p ὁ ἰδρῶς, ὁμοφάκτος χυλὸν εἰς Φύρσιν ^q ξυντεῖναι, ὁμοφάκτον ^r ἀκμαῖον, καὶ ἀκακίην καὶ κόμην δὲ, ^s ῥόδον τὸ ἐδωδῆμον, καὶ συπληρίην, καὶ Φοίνικες, καὶ ῥόδων χυλὸς εὐπνοῦ. ἅμα πάντα νάρδα τε καὶ ^t οἶνῳ θίνῃ, τῷ λίπῳ ἐς τὸ θώρηκα πηγεῖν καὶ γὰρ τὸδε ἐμψύχον τε καὶ σφύ. καπακέσθω δὲ ἐν ἡμέρᾳ ψυχρῷ, εἴτε καὶ πρὸς ἀρκῖον ὁ οἶκος. εἰ ἢ καὶ εἴη αὐτῇ βορέα ψυχρὴ ὅστις πνέουσα, ζωρησὶ κακῶς κεκαρῆσθαι θυμὸν. ἔστω ἢ καὶ εἰς ^v λειμῶνας καὶ πηγὰς, καὶ κελευθίζοντας ὁχετούς καὶ γὰρ καὶ τὸ εὐπνοῦν τῶνδε, καὶ ἡ θυμὸν, καὶ πῶν ψυχρῷ θάλπῃ, καὶ πῶν φύσιν ζωρεῖ. ἀπὲρ καὶ περικλήσις ^x φαγεῖν τε καὶ πίνειν. ὡν δὲ ὑπὸ ἀπορίης μὴ τὰδε τίς εὐτυχῇ, μιμέσθαι καὶ καὶ αὐτῷ ψυχρῷ, πύρρον εὐώδεων ἡδονῆς ῥίσις, καὶ ὥρην ἡσυχίᾳ φύλλοις, ἢ δὲ αὐτῇ τοῖσι παρῆσιν σπέρσονται πῶν γῆν. ἀπὲρ καὶ ἐπίβλημα ἔστω κῆφον, παλαιὸν, ὥς δέχῃ ^y μὲν τὸ ^z ἡέρα, διαπνέει δὲ τῷ θώρηκι πῶν θερμῷ. ἀρῖστον δὲ ὁδὸν παλαιή. ^{aa} πείσσειν δὲ αὐχέναν ^{ab} καὶ κληῖδας ἀλφίτοις, καὶ θώρηκα τρέφειν μὲν τῷ εὐόσμῳ τῷ δὲ αὐχμηρῷ ξυνέχειν. καὶ ^{ac} παιπαλὴ ἢ τῷ σώματι ^{ad} τὸ ^{ae} ἀραιὸν ἐμπαλάσειν. ἀπὲρ καὶ τὰ πρὸς ὅσα τῇ γῇ τῇ σαμῇ, τῇ κρησέρῃ σπυρίων ἐς ὅσον δέχεται ἐνδύσαντα κατὰ πείσσειν, ὥς διασπῆσι ^{af} ἐς τὰ μέτωπα καὶ τὰ μῆλα ἢ ἄχνη, καὶ ^{ag} πίτανον ἐσβεσμένον, καὶ γύψον ὅπῃ, σιδήντα ^{ah} ἐν κρησέρῃ μικρῇ, ἐμβάλλειν ἐπὶ τοῖσι ἰκμαλέοις. ἐσησε

^a Καὶ οἶνῳ ὡν & vinum igitur Petit. emend. ^b ξυνήθης Henisch. rep. in MS. ^c (αὐ) parenthesi Henisch. includit. ^d παραφάδα Verbum est πολύσημον. significat enim admonere, suadere, hortari. item decipere blando sermone nec non solari, uti hic. Petit. ^e Ποικίλον Henisch. rep. in MS. ^f ἐνεργῶ Henisch. ἐνεργῶ ἄλλως, ἐνεργῶ Henisch. rep. in MS. ^g ἐπὶ οἶνῳ Petit. emend. ^h ἐπίθηναι Henisch. rep. in MS. ⁱ λείον Henisch. rep. in MS. ^j ξυνὸν ἀλὸν καὶ μασίχη, (post ἀλὸν Punctum) Petit. rep. in MS. verum Goupyli lectionem probat. ^k Κηρωτῇ δὲ ξυνὸν νάρδα πεποιημένη Petit. rep. in MS. Goupyli lectionem probat. ^l Sic tosti hordei farinam Latini vocant, ad differentiam ejus, quæ non tosti hordei, quæ cruda farina dicitur. Petit. ^m ἀψιδίον Henisch. rep. in MS. ⁿ μάνης Henisch. rep. in MS. ^o θυράσαντα Henisch. rep. in MS. ^p ξυντεῖναι. (cum puncto subsequente) Petit. emend. ^q ἀκμαῖον Henisch. rep. in MS. ^r ῥὸς ῥὸς est arbuscula fructus ferens perquam adstringentis saporis. verum

A vox acutior reddatur, & pectus calore destituatur, vini quantum potare possit concedendum: in solo enim vino refrigeratis spes vitæ posita est. vinum itaque sit usitatum, & modo id ægrotus tantum bibat, modo cibum cum vino assumat. id autem per intervalla fiat, ad tollendam lassitudinem, quæ tum ex morbo, tum ex cibo provenit. nam qui exiguas vires habent, & post assumptum cibum valde laborant. igitur & ipsum decet forti esse bonoque animo, & medicum suavi oratione eum ad bonam spem cohortari, varioque alimento & vino opitulari: nec non & alia efficaci medela uti opus est, & ad sudores coercendos, & ad vires instaurandas, ut pene extinctæ reviviscant. quapropter pectoris sinistræ mammæ palmulæ in vino maceratæ cum aloë & mastiche superduntur: ceratum vero cum nardo factum ista excipiat. quod si istud durum siccumque fiat, aliud epithema imponendum: mala cotonea, extracto semine, & quidquid durum est, contusa polentæ odoratæ admisceto: postmodum absinthii & myrti comam, acaciam quoque & mannam cribratas permisceto: simulque omnia subacta cœnanthino cerato excipito. si per hæc sudor non supprimatur, uvæ acerbæ succus miscellæ addendus est. succus igitur iste quem Græci omphacium vocant, quum maxime ¹ acerbus est, & acacia, & gummi, & rhus esculentus, & alumen & palmulæ, & rosarum succus bene olens, simul omnia cum nardo & ² labruscæ pinguiori parte, pectori superponantur. hujusmodi namque epithema juxta refrigerat, & adstringit. decumbat vero æger in aëre frigido, aut & ad urfam domus vergat: at si & frigida boreæ aura afflabit, male spirantem animum excitabit. moretur autem & prope virentia prata, fontesque, & obstreperantes rivos: nam & ab his emanans bonus halitus, & mentis delectatio animam fovet, & naturam suscitatur, vitæque restituit: quin etiam cibi potionisque desiderium laceffit. cæterum si quis ob inopiam hæc assequi nequeat, imitari oportet & auram frigidam, ramorum bene olentium ⁴ voluptariis flabellis, & tempus vernum, foliis ac floribus præsentibus humum sternentes. operimentum quoque leve sit & obsoletum, ut aërem quidem accipiat, calorem autem pectoris exhalare permittat. optimum vero est vetus linteum. cervices quidem & jugula & pectus polenta conspergito, ut odoris suavitate nutriet, siccitate coërceat: item & polline quidem corporis raras partes contegito: nec non & faciem terra Samia lineo sacculo cribrata & raro linteolo inclusa inspergito, ut minutissimus pulvis in frontem & malas excutiat: calx præterea extincta & gypsum exustum per lineum parvum sacculum (quem Græci criseram vocant) transmissa sudore madentibus injiciantur. compref-

hanc ad hunc locum non spectare indicat ἐδωδῆμον. nihil enim ea planta habet esculentum. quare pro ῥὸς, ῥὸς vel Ionicè ῥόας legendum Petit. suspiratur. hac enim voce Græci malum punicum appellant. & sic ῥόας τὸ ἐδωδῆμον grana interiora punici mali, quæ sola edi possunt, Petit. intelligit. ¹ ἐδωδῆμον Henisch. rep. in MS. ² οὐάνθης Henisch. rep. in MS. ³ λειμῶνα Henisch. & Petit. repp. in MS. ⁴ λιμῶνα Petit. emend. ^x ἀκμαῖον Henisch. ^y Πάσιν Henisch. πᾶσιν Henisch. rep. in MS. ^z καὶ κληῖδα ἀλφίτα καὶ ζώρηκα. Henisch. ^a ἀπαλαίην Henisch. ^b ἀραῖον Henisch. ^c τῶν Henisch. rep. in MS. ^d ἐκ κρησέρῃ Henisch.

¹ Opportunus, tempestivus (ἀκμαῖον enim idem quod εὐκαιρὸν significat) Petit. emend. ² Et labrusca ex oleo pectori superponatur. Henisch. ³ Et fufurro discurrentes rivos. Petit. ⁴ Voluptuariis Henisch.

σησέ τε κατέ ιδρωτας, καὶ απογγίη ψυχρὰ ἐς τὰ
 παρῶντα^a παροβληθεῖσαι, πῆξι μὲν τ' ἀπαρρέοντων
 ὑγρῶν, πυκνότητι δὲ τῆς ἀραιώσεως^b. Διαχρίεν
 δὲ τὴν ἑδρῶν, ὅπως ἢ τ' ψυχρὰ φύσει, καὶ τῆς
 τροφῆς ἐκχέει, καὶ ἀνακαλέσασθαι τ' ἀκρῶν
 τὴν θερμότητα, γλαυκίαν, ἢ σικυωνίαν λίπαι ζῦν
 πεπερεί, καὶ τῷ καστορέω^c καὶ νίτρω, καὶ κά-
 χρυ κηρὶ σμικρὸν ἐντήκοντα, ὡς^d ποδὶ τὸ
 χρίσμα, καὶ ἀπὸ τῆς λιμνῆσιδος^e, ἢ εὐ-
 φορείας, καὶ δάφνης τ' καρπῶ^f αἰλεμμά, ἐπα-
 νακλήσιν θερμῆς ποιέσασθαι. αἰτάρ καὶ βολβοὶ αἰμοί,
 οἱ σμικροὶ καὶ ἐρυθροὶ, ζῦν πεπερεί καὶ ὄξυς
 τρυγίη λίαν, ἀρῆσον ὀπίπασμα τ' ποδῶν,
 καθ' ὥρην ζυωχέσασθαι αἰείοντα. κίνδυνος γὰρ ἐλ-
 κῶν, καὶ Φλυκταινώσεως^g. ὅππῃ τοῖσι ἐλπίς τ'
 ὧδε νοσέοντα διαδρῆναι τ' ὀλεθρον^h κὴν πάντα
 μὲν τὰ κατὰ λόγον ἰητροὺς ἔρρη, εὐ δὲ πάν-
 τα χωρεῖ, ζῦν τῇ ζυγκωπῇ καὶ εἰ φλεγμα-
 σίαι ὀπίσσει ἐκλύονταιⁱ καὶ ἰδρῶς μὲν^j ἔδα-
 μα, θερμῆς δὲ ἀνάκλησις πάντη. αἰτάρ καὶ ἐς
 ἀκρῶς πόδας, καὶ ἀνὰ ῥίνα. τὸ δὲ παρῶντων ἑ-
 χροσὸν σφυγμοὶ ἐς μέγεθος ἡμυλῶν, ἀτρμοὶ,
 σφοδρὸς φωνή^k ἢ ζωνήτης, ἑυφῶν^l, καὶ τὰ
 πάντα ζώδης. κάματ^m οὐκ ἀγεννῆς, ἀ-
 τάρ ἡδὲ εὐδῶν ὁράται, καὶ μὲν ἔλη μὴν ὑπὸνⁿ,
 ἐξέπεισε μὲν τὰ σπῆα, ἐξένηψε δὲ τὴν αἰσθη-
 σιν, αἰτάρ ἡδὲ ἐξεβλάσθησε τὴν φυλὴν. καὶ ἐξ
 ὑπνῶς ἐχρηται, εὐπνοος, εὐπελής, ἀτον^o, ἀνα-
 πεμπάσεται^p ὅπως περ ὅναρ τὴν νῆσον. μετε-
 ξεύροισι δὲ, πορετοὶ αἰμαυροὶ ἐγκαταλείπον^q,
 καὶ^r πῇ καὶ φλεγμασίαι σμικραὶ, καὶ γλῶσ-
 σα ξηρὴ, ἀνικμοὶ, ῥιγῶδες, νωθροὶ, δια-
 λελυμμένοι, οἱ ἐς μαρμαρὸν ἢ περὶ τρυφήν. εὐπε-
 ρὲς κατὰ βλακῶν καὶ ἡρεμῆ καὶ λεπτῇ διαίτῃ^s
 αἰτάρ ἐς κινήσεις ἀγνὴν αἰώρης καὶ τρέφους, καὶ
 λεπτῶν, ὅπως ἐκ τ' νεκρῶδε^t ἐνταθείη καὶ
 ἀνατρεφείη τὸ ζώπυρον διδόναι^u καὶ γάλα μά-
 λισα μὲν γυναικὸς νεοτόκου, καὶ κευροτρόφα,
 καὶ γὰρ οἷδε ἀνατρεφῆς ὅπως δεξιότοκοι παῖδες
 δέονται. μὲν δὲ μὴ, ὅνα μὴ παλαιότοκος^v. ἐξίτηλον γὰρ
 τὸ τοιοῦτον γάλα καὶ ὅππῃ τοῖσι ἐς ἀνάληψιν ἀγνὴν,
 καὶ τὰ συνήθεα.

ΚΕΦΑΛΗ Δ.

Θεραπεία^a Χολέρας.

Εν χολέρῃ ἢ τῶν φερομένων ὀπίσσει κακόν^b
 ἀπεπτα γὰρ καὶ ὧν ἡμᾶς, ῥηιδίως αὐτὸ
 ματὰ δεχέσασθαι, μὲν δὲ μὴ, ὀτρύνειν, διδόντας ὕ-
 δατ^c εὐκρήτα^d ῥυμφάνειν, ζυωχέες γὰρ μὲν^e ὀ-
 λίγον δὲ, ὅπως μὴ ἐντασίαι εἴωσι κεναὶ σωματικῶν
 πασμάτων^f. μὲν δὲ καὶ εὐφῶν^g εἴωσι, καὶ ποδῶν ψύ-
 χεις, τέρπειν μὲν τὴν κοιλίαν λίπαι θερμῶ ζῦν
 πηλῶν, καὶ κυμίνῳ ἐψηθέντι, ἐς τὰς τῶν φυ-
 σῶν διακρίσεις^h. ὀπίπασθαι εἰς τὸν, καὶ τῷ πά-
 δε λιπαίνοντα, ἡσυχῇ τρέφειν, ἀμφοτέρων μάλ-
 λον ἢ πέζοντα. αἰτάρ καὶ μέγιστον τῶν γυνάτωνⁱ

^a παροβληθεῖσαι Henisch. ^b Διαχρίεν Henisch. rep. in MS. ^c Καὶ νίτρω, καὶ κάχρυ, καὶ σμικρὸν ἐντήκοντα Crassus legit. Petit. emend. ^d Ionice pro παρῶντων τὸ χρίσμα. (notetur punctum) Petit. ^e Αἰλεμμά &c. ποιέει. vel Αἰλεμμά &c. ποιέει Petit. emend. ^f Οὐδναμας Henisch. rep. in MS. ^g Ζωνήτης Henisch. rep. in MS. ^h Α- γεννῆς Henisch. ⁱ Εὐφῶν Petit. emend. ^k Καὶ πῇ καὶ Henisch. ^l Οὐ Henisch. ^m Si vera est Crassi interpre- tatio, satis fuerit legere ἐξίτητον, id est, facile egrediens.

A pressit sudores nonnunquam & spongia ex frigida, faciei admota. dilabentes enim humores coguntur, & cutis raritas conspissatur. prodest etiam sedem inungere, ut frigidus flatus & ab alimento exor- tus effundatur. item revocandus excitandusque est extremorum calor illitu gleucini olei aut sicyonii, quod ex agresti cucumere efficitur, cum pipere, castoreo, nitro, & cachry: modicum ceræ in eis eliquando, ut inunctio membrisinhaereat. illitio quoque ex limnestide, id est adarce, euphorbio, & lauri bacca, calorem exfufcit: pariter & bulbi crudi, illi inquam qui exigui & rubri sunt, cum pipere & aceti faece laevigata, valentissimum pedi- bus cataplasma imponitur: sed intra horæ spatium illud frequentissime auferendum est. instat enim periculum ulceris & vesicarum. porro ab his spes affulget ita ægrotantem perniciem evasurum. quod si omnia secundum rationem medicus præstet, re- cteque omnia cedant, cum syncope, si inflamma- tiones quoque adsint, discutuntur: sudor nus- quam effluit: calor in quamlibet corporis partem ad extremos usque pedes & summas nares diffusus re- viviscit: facies vegeto colore decoratur: pulsatus in magnitudinem efferuntur, nihil tremuli, sed vehementes: vox autem consueta revertitur, & canora est. ipseque prorsus vividus efficitur: lassitudinem quidem haud exiguum percipit, verum dormire etiam conspicitur. atque si ipsum somnus occupaverit, cibaria plane concocta erunt, sensus mali obliterabitur, naturæque vis egerminabit, & revirescet: quumque a somno expergiscitur, be- nespirat, levis est, expeditus & robustus: revocat autem in memoriam morbum seu quoddam somnium. at nonnulli sunt quibus febres obscuræ, tan- quam morbi reliquæ, remanent: nonnunquam & inflammationes modicæ, & lingua arida, & sudo- ris privatio: præterea rigent, torpent, dissolvun- tur. hi sane in tabem prolabuntur. tunc vero tem- pus terendum non est quiete & victu tenui, sed ad motiones æger traducendus per gestationes, frictio- nes & lavacra, quod vitæ residuum a morte vindice- tur, augeatur ac recreetur. propinandum vero est etiam lac, maxime mulieris, quæ proxime pepe- rit, puerumque nutrit. hi namque alimento ut nu- per in lucem editi pueri, egent. si lactis humani copia non datur, asinæ quæ non pridem peperit lac accipito, tenue est enim ac fluxile huiusmodi lac. post hæc ad resumptionem & ad consueta æger ducendus est.

CAPUT QUARTUM.

De Curatione Cholerae.

In cholera, eorum quæ ejiciuntur suppressio ma- la est: cruda enim sunt. quare nos oportet & ea facile sponteque exeuntia libenter permittere: si non exeant, incitare, aquam tepidam sorbitioni dan- tes, assidue quidem, sed paucam, ne tentiones ina- nes in stomacho fiant convulsioni similes. si tor- quentur intestina, & pedes frigescent, irriganda est alvus calido unguine, in quo ruta cuminumque incocta sint, ut flatus digerantur dissipenturque. lana quoque imponenda est, & pedes inun- gendo molliter fricare oportet, contrectando magis quam premendo. sed genibus tenus hæc fiant,

ἐξίτηλον enim potius accipi solet pro evanescente, & inu- tili: veruntamen ἐξίτηλον id est, evanidum Petit. emend. & referri debet ad γάλα ὅνα παλαιότοκος quod ibi prohi- bet Aretæus. ^a Χολέρας Henisch. rep. in MS. ^b Αἰλεμ- μά Henisch. rep. in MS. ^c Εὐφῶν Henisch. ^d Ζωνήτης Henisch. rep. in MS.

^e Id est, aquam temperatam, una voce, ægelidam dietam. Petit.

γινέσθω ταῦτε, ἐς ἀνάκλησιν θέρμης. καὶ μέσφι μὴ κόπρεα κάτωθεν διαχωρέει, ἀνωθεν δὲ χωρέει χολώδεα, ταῦτε χρὴ ποιεῖν. ὡς δὲ ὑπερλήλυθι μὴ ὁ πᾶς παλαιὸς σίτος, χολαὶ δὲ διώσι, καὶ χολώδης ἔμετ'· καὶ διαφύσκει ἔη, ἥδε καὶ ἀσπὴ, καὶ ἀπορίη, καὶ ἀδιωαμία, ψυχρὰ ὕδατος κυάθους δύο, ἢ τρεῖς διδόναι, ἐς τὸ πλὴν τῆς κοιλίας εὐφραν, ὅπως ὁπίσθῃ πλὴν παλινδροῖαν, ἥδε τὸν σμάχον αἰθόμενον ἐμψύξει. ξυνεχέως δὲ ποτὲ, ἐπὶ τὸ ποτὲν ἐμέσει, πρήσσειν. ῥηϊδίως μὴ τὸ ψυχρὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ θαλερεῖται· ἀπὸ ἥδε ἐξ-εμεῖ ὁ σμάχ'· ἀχθόμενον τὰ θερμὰ καὶ ψυχρὰ ξυνεχέως δὲ ποτὲ ψυχρὸν ποτὲ. ὡς δὲ καὶ σφυγμοὶ μὴ ἐς τὸ μικρὸν συμπίσσωσι, ἥδε ἐς τὸ ξυνεχὲς καὶ πυκνὸν διώκωνται, ἰδρῶς δὲ πᾶσι μέτωπα καὶ κληΐδας, καὶ πάντα τὰ σώματος ἐάγδην ῥέει, καὶ γαστὴρ μὴ ἐπίσθῃται, καὶ ὁ σμάχ' ἐμὴν ἐπὶ ξυὺ ταῖσι καὶ λειποψύχῃ, καὶ οἷον βραχὺ ὁπίσθῃται τῷ ὕδατι τῷ ψυχρῷ, εὐώδεσθαι, εὐφρονέσθαι, ἐς τὸ πλὴν τῆς αἰσθητικῆς ἀνάκλησιν ὑπὸ τῆς ὁσμῆς, καὶ ἐς τὴν τὰς ῥῶσιν, ὑπὸ τῆς δυνάμειος, καὶ ἐς τὴν τὰς σώματος πρὸς θεοῖν ὑπὸ τῆς θρησκείας. οἶνος γὰρ ὡκύς μὴ ἐς τὴν ἀνω ἵξιν, ὡς τὴν παλινδροῖαν ἀέθειν λεπίδος, ὡς ῥηϊδίως χυθεῖς τῇ φύσει συνέξειν ἐρρωδῶν κρεατὶς δὲ, ὡς δυνάμειν εἴσθαι ῥέσαν. ἐπιπίσσειν δὲ καὶ ἀλφίτων κατὰ νέων, εὐπρόων. ὡς δὲ ξυνεπίσσει πάντα ἰδρῶς καὶ ἐντασις, καὶ τὰ σμάχ' ἐμὴν, ἀλλὰ καὶ νεύρων, ὡς λυγρὰ κενεὴ καὶ πόδες ξυληταίνων, καὶ κοιλίᾳ ὑποφέρει πολλὰ, καὶ ἀχλωδὴς ὁ ἀνθρώπος. σφυγμοὶ δὲ πρὸς αἰκισίῳ ἔωσι, τότε χρὴ φθάνειν τήνδε τὴν κατάστασιν· εἰ δὲ καὶ παρῇ, ψυχρὰ καὶ οἷον πολλὸν πὶ διδόναι μὴ ἀκρητεστέρα, ἀλλὰ τὴν μέθην καὶ τὰ νεύρα, ξυὺ σπύῳ, ψωμοῖσι διαβρόχοισι διδόναι καὶ τῆς ἄλλης τροφῆς, ὅσα ἐν συγκοπῇ μοι λέλεκται, ὁπώρῳ εὐφραν, εἰς μέσπια, μήλα κυδωνία, σαφυλήν. ὡς δὲ τὰ πάντα ἐμὴν, καὶ ὁ σμάχ' ἐμὴν ἴσθῃ, ἐς τὰ θερμὰ καὶ ποτὰ καὶ βρώματα παλινδρομεῖν μετεξέτεροις γὰρ ἐξήσεν ἡ μεταβολή· τὰ θερμὰ δὲ ἔσω θερμότερα. ὡς δὲ μὴ πὶ τῶν δέξηται, σκυλῶ ἐς τὸ μεσηγὺ τῶν ὁμοπλατέων προσβάλλειν, ἐκ κάτωθεν ὁμφαλῶς τρέπειν συνεχῶς καὶ τὰς σκυίας μεθίσταειν. ὁδυνηρὸν γὰρ τὸ ἐπίμονον, καὶ κίνδυνον φέρον φλυκταίνωσι. ὠνήσῃ κατὰ κίνησις ὡς εὐπνοῦ, ὡς ἐπὶ τὸ πνεῦμα ζωοποιῶν, καὶ τὴν τροφὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ ἀέθειν, καὶ εὐπνοῦν ἐπὶ εὐσφυκλῶν τὸν νοσήσαντα θεῖναι. ἢν δὲ ἐπὶ μέζῳ γίγνηται ταῦτα, ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τὰ θώρηκα πρήναι· καὶ ταῦτα ἔσω ὅσα ἐς συγκοπήν, φοίνικες ἐν οἶνῳ δεδωμένοι, ἀκακίη, ὑποκυτῆς· ταῦτα ξυὺ ῥοδίῳ κηρωτῇ ἀναλαβόντα, ἐγχρίσαντα δὲ ἐς ὀθονίαν, ἐπὶ τὴν κοιλίαν πρήναι, ἐς τὴν θώρηκα μασίχῳ, ἀλόλῳ, ἀψινθίῳ κόμῳ λείαν ξυὺ κηρωτῇ ἡ ναρδίῳ, ἢ οἰνάνθῃς ὁπιπλάσαι ὅλα τὰ θώρηκα· ἐς τὰς πόδας καὶ τὰς μύας ἡνιπταίνων, σκυάνιον, γλεῦκινον, ἢ παλαιὸν ἄλειφα, ξυὺ κηρωτῇ σμικρῷ χρίαν· ἐπιπίσσειν δὲ καὶ τὰ κάσπερος· ἢν δὲ καὶ

^a Ἐμετ' Henisch. rep. in MS. ^b Ἐπιπλάσαι Henisch. rep. in MS. ^c Ἀνάκλησις Henisch. rep. in MS. ^d ὡς τῇ χυρῇ τῇ φύσει ἔξιν ἰσθῇ. Hæc ex conjectura Petit. emend. ^e Φύσει Henisch. ^f Ἀδὲ Henisch. rep. in MS. ^g Ἀκισίῳ Henisch. ^h Ἐξήσεν Henisch. ⁱ Hoc verbum τρέπειν videtur περιλκεῖν Petit. ^k ὡς, ἴσως, αἰσθητικῆς Goupyl. rep. in MS. αἰσθητικῆς Henisch. rep. in MS. αἰσθητικῆς (αἰσθητικῆς)

A fiant, ut caliditas, quæ abierat, revocetur. hæc vero tantisper facienda sunt, donec stercora per inferiora dejiciantur, & superius biliosa efferantur. sin autem omnia antiqua stercora dejecta fuerint, & biliosi humores transierint, biliosusque vomitus & distentio adsit, fastidium, anxietas, virium labefactio, tunc frigida aquæ cyathi duo aut tres propinandi sunt ad ventris adstrictionem: ut retrogradus humorum cursus cohibeatur, utque stomachus ardens refrigeretur. assidue vero id, quum potam aquam vomuerit, facito. facile quidem frigida in ventre incalcescit: verum eam stomachus evomit, a calida pariter ac frigida dolore affectus. semper autem frigidum potum expetit. porro si arteriarum motus ad parvitatem lapsi fuerint, nec non assidue & frequenter micent arteriæ, sudor circa frontem & jugula & qualibet corporis parte stillatim effluat, alvi profluvium non sistatur, & ventriculus adhuc evomat cum distensione & animi deliquio, parum vini odorati & adstringentis aquæ frigida infundendum est. ut præ odore sensus excitetur, ob ejusque potentiam roboretur, & corpus ob nutritionem recreetur. vinum enim celeriter sursum petit, ut retrogradum humorum fluxum coercat: tenue vero est, ² ut facile diffusum naturæ ad sanitatem recuperandam opem ferat: validum quoque, ut vires dilabentes fulciat atque sustineat. inspergenda est etiam nonnunquam recens & bene olens polenta. verum enimvero si omnia urgeant, sudor & tentio non stomachi modo, sed etiam nervorum, singultus inanis, & pedes contenduntur, & alvus multa excernat, & homo caliget, & pulsatus arteriarum ad immobilitatem vergant, tunc ejusmodi ægroti statum prævertere opus est. quod si jam adsit, frigida ac vini multum præbendum est: & nequaquam meracius, ne fiat ebrius, ac ne lædantur nervi: sed cum cibo & panis buccellis madefactis. præbere quoque aliam escam convenit, qualis a me in capite de Syncopa tradita est, item ὁπώρῳ εὐφραν. i. *fructus mollioris corticis adstringentes*, sorba, mespila, mala cydonia, uvam. cæterum si omnia evomit, & stomachus nihil retinet, ad calidas potiones & cibaria recurrendum. nonnullis enim hæc mutatio vomitionem compescit: calida vero, calidissima sunt. sin horum axiliorum nullum proficit, cucurbitula in interscapulo affigenda est, atque infra umbilicum. verum assidue cucurbitula mutandæ sunt: nam si diutius permaneant, dolorem cient, periculumque est, ne vesiculas excitent. profuit interdum & auræ motus suavis, ut & spiritus reviviscat, & cibus in ventriculo remoretur: utque melius ægrotus spiret, meliusque arteriæ micent. at si hæc in pejus labantur, ventri, pectorique talia imponenda sunt, qualia & ad Syncopam supra memoravimus: palmulæ vino madefactæ, acacia, hypocystis, hæc ³ rosaceo cerato excepta, linteoloque illita, ventri imposito: pectori autem mastichen, aloem, absinthii comam tritam cum cerato nardino superdato: aut œnanthen toti pectori inspergito. pedes vero & musculos, si convellantur, sicynio, gleucino, aut veteri oleo cum exigua cera perungito: castoreo quoque respergito. porro si frigi-

est gestatio, seu lectus pensilis, quo ægroti blande agitantur. genus est exercitationis corporis) Petit. rep. in MS. & emend. ¹ Nardiv Henisch. rep. in MS.

¹ Labefactio Henisch. ² Ut facile diffusum per habitum confirmare valeat. (nam φύσις nonnunquam idem valet quod ἔξιν habitus) Petit. emend. ³ Rosæo Henisch.

καὶ ψυχροὶ ἔωσι οἱ πόδες, καὶ τῷ Διὰ τῆς
λημνισιδ^α, καὶ εὐφορέϊα χρίαν ἀλείμματι, καὶ
ἐρίοισι^α ἀμφελίσσεν, καὶ ψηλαφίη χειρῶν
ἀπιδύναν^α ἀλλὰ καὶ τὴν ῥάχιν καὶ τὰς τένον-
τας, καὶ τὰς μύας, τῶν τε σιγρόνων τοῖσι αὐ-
τέοισι χρίαν. καὶ ἢ ἐπὶ τοῖσι ἰσχυρῶν^α μὲν ὁ ἰδρῶς
καὶ ἡ ῥασηρ, ὁ τε σπασμαχ^α δέχνη^α τὰ σπία, ἔ-
μῃ ἐμῇ, σφυγμοὶ δὲ μεγάλοι τε ἔντονοι ἔωσι,
ἔν τῇ ζύντασι δόπολέπη, θερμὴ δὲ^β ἔν τῇ^γ ἀν-
αιρῇ ἔν τῇ ἀκρῇ^δ ἀδίκη, ὕπνος δὲ πάντα πέσση,
δευτέρῃ ἡμέρῃ ἢ τρίτῃ^ε λύσασθαι, ἢ τρέπινες τὰ
ζυνήτεια^ε ἢ ἢ πέντα μὲν ἀπεμῇ, ἰδρῶς δὲ ἀχρε-
οῖ, ψυχρὸς δὲ^ζ πελὶος γίγνη^α ὠνθρωπος, σφυ-
γμοὶ δὲ^ζ πρὸς ἀπόσσειν ἔωσι ἔν τῇ ἀπιδύνα, ἀρῶν
ἐν τοῖσι τέτοισι^β εὐπεπεία εὐρέδω φυρήν.

ΚΕΦΑΛΗ Ε.

Θεραπεία^β εἰλεῶ.

Εν εἰλεῶ^α πέντα^α ἐστὶ ὁ κλέων ἐπὶ φλεγμονῇ
ἐντέρων ἢ^ι ἐντασις, ἔν τῇ^α ὠκιστος, ἢ-
δὲ κακιστος ὁλεθρος. μετεξέτεροι μὲν γὰρ ἀνελπίσως
ιοσούντες, θάνατον προφανέα μὲν ὁρῶντες^κ οἱ
δὲ ἐν εἰλεῶ^α πόνοι, ὑπερβολὴ θανάτου ἔρανται.
χρὴ ὦν μήτε σμικρότερον τι γίνεσθαι^τ ἢ ἰσχυρὸν τῷ
πάθει^α, μήτε βραχύτερον^α ἀλλὰ ἢν μὲν φλε-
γμασίνην αἰτίαν εὐρήν, τοῖσιν φλέβα τὴν ἐπὶ ἀ-
γκῶν μεγάλη τῇ^μ σχάσει, ὅπως^α ἀδρόως διεκ-
χέη τὸ αἷμα τῆς φλεγμασίνης ἢ τροφῇ, καὶ ἢν μέ-
σφι λειποθυμῇ. πῶς γὰρ ἢ δόπολις δέχνη γίγνηται,
ἢ ἀόκης ἐς ἀναισθησίαν^α ἀνάπνευσις δὲ ἐν εἰλεῶ,
καὶ ἢν ἀγνοίης ἐς βαίον χρόνον ἢ τῷ πόνῳ ἀμ-
βολῇ^α ἐπεὶ ἔν τῇ θνήσκον τοῖς μὲν^ο ὅδε πνέσσι
εὐδαιμονίῃ τῷ^ρ δέχνητῶν^α ἢ θέμις πέσσειν. θέ-
μις δὲ κοτε προγινώσκοντα^α σαφῶς τὰ παρόν-
τα ὡς δὲ φύξιμα, καρεβαρὲν νοσή^α εὐνάσθαι. ἢν
δὲ ἀνὰ φλεγμασίνης ὅππῃ^α Διὰ φορῇ, ἢ φύξι-
κραταῖη γίγνη^α ὁ εἰλεὸς, φλεβοτομίαν μὲν ἢ-
χειν, τὰ δὲ λοιπὰ αἷμα πάντα πέσσειν, ἐμῇ
δὸς ὕδατος^α θάμνα, ἢ συχνὸν πίνειν ἔλαιον. εἰ-
τα αὐτὸς ἐξέμειν, φύσις αἷμα κατὰ ἐρεθίσμα-
σι. ἐρεθισκὸν μὲν κυκαμίνης χυλὸς, καὶ νίτρον,
ἢ ἄλλες. φυσεῖν δὲ ἀγῶν, κύμινον, ἢ δὲ πηγα-
νον. χρὴ ὦν πάντας ὁμοῦ ζῦν ῥητὴν^α τῇ^ε τε-
μίνδῃ Διὰ χρίαν ταῦτα δὲ ἀπόγῳσι πυρήν^α ἢ τοῖς-
δε ὑποκλύζαν ζῦν ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ ὕ-
σσωπον, καὶ κολοκύνθης ἀχρείας τῆς σαρκὸς ἐψή-
ματι^α καὶ ἐκκερδίῃ κόπῃ^α, αὐτὸς ἔλαιον θερ-
μὸν ζῦν πηράνῳ ἐνείναι^α πῶς γὰρ ἢ ἔσω μίμη,
πυρήν^α τοῖσι ἐντέροις εὐμύεις^α τέλει^α τὰ
ποτέοντα χωρεῖα ἔλαιον ζῦν πηράνῳ, καὶ ἀνιθῶ
ἀδδῶν ἐψήθεντι. ἔσω δὲ καὶ πυρήν^α φακῶν τῶν
κεραμῶν, ἢ χαλκῶν, ἢ κέγχρα, καὶ αἰλῶν
Φωχθέν-

^α Αφελίσσεν Henisch. rep. in MS. ^β Θέμις δὲ (καὶ) πάν-
τα Henisch. ^γ Αναρῇ Petit. emend. ^δ Τὰ ἀκρῇ δίκη
extrema pervaserit. Petit. emend. ^ε Δόπολις Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. Petit. emend. ^ζ Πόσις Henisch.
rep. in MS. ^η Quam hic fugam honestam intelligat
Aretæus, aliis considerandum Petit. relinquit. ^θ Εἰ-
λεὸς Henisch. ^ι Εντασις Henisch. rep. in MS. ^κ οἱ δὲ ἐν
εἰλεῶ, πόνοι ὑπερβολῇ, θάνατον ἔρανται qui autem volvulo
laborant, ob cruciatus acerbitem, mortem experunt.
Petit. emend. ^λ Medicum pro remedio accipi, &
neutro conjungi generi, rarum est, & mendi suspe-
ctum. fortasse ἰσχυρὸν aliquis legendum putet. sed nihil
mutandum. Petit. ^μ Σχάσει Henisch. ^ν Αδρόως Henisch.
rep. in MS. ^ξ An ὅδε πνέσσι? sed nihil mutandum.
Petit. ^ο Αρῶν non significat medicum Principis
(uti quidam absurde notant) sed nobilem medicum.

A frigidi etiam pedes sint, unguine ex adarce &
cuphorbio inungito, & lanis obvolvito, & ma-
nuum¹ palpatione foveto: quin etiam dorsi spi-
nam, tendones, & musculos, nec non & maxil-
las iisdem inungere expedit. quod si post hæc
sudor & venter suppressi fuerint, & stomachus
cibos admittat, neque evomat, pulsus magni &
validi sint, & convulsio desinat, sed calor ubi-
que increascit, & extrema infestet. somnus vero
omnia concoquat, secundo die aut tertio solven-
dus² est æger, & ad consueta mittendus. at
contra si omnia vomitu rejiciat, sudor perennis
effluat, frigeat laborans, & lividus fiat, pulsus
etiam prope extincti sint, & vires cadant: quum
ita, inquam, se habuerint, inde honestam fu-
gam capessere bonum est.

CAPUT QUINTUM.

De Curatione volvuli.

In volvulo dolor est perimens ob intestinorum
phlegmonen. distentio adest, & inflatio: celer-
rima ac fædissima perniciēs impendet. nonnulli
enim desperata salute ægrotantes mortem eviden-
tem tantummodo formidant: ³ aliqui vero in volvu-
lo ob cruciatus acerbitem mortem expetunt:
quocirca neque remedium ullum morbo inferius
neque debilius a medico adhiberi opus est. verum si
morbi causam inflammationem esse invenerit, ve-
nam in cubito magna sectione aperiat, quo multus
subito sanguis, inflammationis alimentum, vel us-
que ad animi deliquium effundatur. etenim hoc
vel sedandi doloris, vel stuporis ac sensus priva-
tionis initium est. in volvulo autem recreatio est ac
respiratio, vel ad breve tempus (licet præ igno-
rantia) tormenti dilatio: quandoquidem homini-
bus ita viventibus mori beatum est: ⁴ medicum au-
tem cuiquam mortem inferre nefas ducitur. sed fas
est interdum, quum præsentia mala evadi non possent
manifeste prævideat, gravitate capitis torpida æ-
grotum sopire. sin abique inflammatione ob cor-
ruptionem, aut ingens frigus, volvulus provene-
rit, venæ sectio dimittenda est: reliqua autem o-
mnia facienda. consulendum est igitur ut a potu
aquæ tepidæ frequenter evomat, oleum multum
bibat, deinde rursum evomat. flatus inferius irri-
tamentis educendi. irritatoria quidem sunt, cycla-
mini succus, & nitrum, aut sal: flatus autem evo-
cant cuminum & ruta. igitur his omnibus cum re-
sina terebinthi sedem oblinere oportet, & spongiis
fovere: aut hæc per clysteres infundere cum oleo,
melle & hyssopo. & cucurbitulæ sylvestris carnis
decocto. quod si sterces excretum sit, iterum o-
leum calidum cum ruta injiciendum: id enim si in-
tus moretur, fomentum intestinis propitium est:
præterea dolentes locos oleo, in quo ruta & ane-
thum abunde incocta sint, perfundere condu-
cit. adhibeantur & foci ex lentibus figulorum
aut fabrorum ferrariorum, aut ex milio & sale
O ustu-

Petit. ^α Σαφῶς Henisch. rep. in MS. ^β Ἐπὶ Διὰ
φορῇ Crassus legit. Petit. emend. ^γ Εντασις Henisch.
rep. in MS. ^δ Τὸς τῷ Henisch. rep. in MS. ^ε Πυρήν
Henisch. rep. in MS. ^ζ Φακῶν κεραμῶν & χαλκῶν ge-
nus est valis medici, quod repletum decoctis herba-
rum calidis aut oleo, corpori admovetur pro fomen-
to. Petit.

¹ Palpatione Henisch. ² Solvendus (lavandus) est
æger. Henisch. ³ Hæc propria textus versio est. dolores ve-
ro in ileo præ excellentia mortem amant. Quis enim sic
loquitur? Crassus legit aliqui vero in volvulo &c. quam
vocem aliqui frustra de suo apposuit. Petit. ⁴ Medico
autem cuiquam nobili mortem inferre &c. Henisch.

Φωχέντων. ὁππῶσμά τε πρὸς τοῖσι^a ζῦν οἷσι,
 ἐς αἵματος ἀλιτον, καὶ κύμινον, καὶ ὑσσώπων, ἢ
 ἐργάνη κόμη^b σικύα^c ἢ κάρφα μὲν, συχνά δέ,
 ἄλλα πρὸς ἄλλας πημελῆς ἐς τὸ ὀππῶσπιον, ἐς
 τὰς ἰξύας, μέσφι^d βεβῶνων^e ἢ δὲ κατὰ πιν ἐς
 ἰγία πρὸς νεφρὸς καὶ ῥάχιν. πάντα γὰρ ἂν τις
 πάντα^f πῖον ζυμῆροι. πρὸς πινεῖν ἢ κομίνε^g ἢ
 πηγάνας ἀφειψήματ^h, καὶ ἔⁱ σίνων^j, ἢ ζῦν
 τατέοισι^k τὰ φαρμάκων τὰ αἰωδύνων πινά^l μυρία
 ἢ ἄλλοισι^m ἄλλα πείρη γιγνώσκειⁿ πρὸς. ἀγαθὸν
 ἢ καὶ τὸ δι^o ἐχιδνῶν φάρμακον, μέζον^p ἔ^q μέγρεα
 πρὸς τὸ ζύνητες ποθέν^r. ὡς ἢ μήτε ὁ πῖν^s ἐνδιδῶ,
 μήτε φύσαι, μήτε κόπριον ἀναδοίη, ἔ^t καθαρτη-
 ρίς^u ἢ ἱερῆς ἔ^v ἀνάγκης διδόναι. ἢ γὰρ ἀπὸ πλάσθ
 ζῦν φλέγματι καὶ χολῇ τὸ φάρμακον, ἢ διήλθεν
 ἐξ ἄλλων φύσας^w σκύδαλα, φλέγμα, χολῶν, ἔ^x
 κακῶς τὰς ἐνστάσας, ἢ τροφὴ διεξάγασα. ζῶμοι
 ἀλεκτορίδων, κογχάριων, πησάνης ὁ χυλὸς^y κα-
 θεφτός. ζῦν πολλῶν λίπαι, δέχθη^z πρὸς πρὸς γχυ-
 ρίν^{aa} ἢ εἰψήσι^{ab}. ἔχαιν ὡς, κύμινον, λίτρον,
 πρὸς ζῦν τῇ κόμῃ ἢ ἰατρική ζῦν ζῶμῳ πινὶ ἀφ-
 χωρητικῶν, καὶ χολίαι ἀκρως ἐφθῶι, καὶ αὐτῶν ἢ
 χυμος, ἢ^{ac} πηλίνης^{ad} ὕδωρ ποτὶν, ὡς πυρεταίνῃ
 ζῦν αἰσάρι, ἢ νάρδα, ἢ καὶ χρυ εἰψήθεν. καὶ γὰρ φύ-
 σης ἀγώγι, καὶ ἐρηπικὰ καὶ εὐπνοα^{ae}. ὡς ἢ^{af} ἄ-
 πυ^{ag} ἢ, καὶ οἷν^{ah} ἐς τὸ πῖν^{ai} τὰ ἐνέρων θερμῶν,
 ἀπὸ ἢ δὲ ἐς ἀνάκλησιν^{aj} τὸ διωάμι^{ak} δέχθη, καὶ
 μαρμαίρεα^{al} ῥίχης^{am} εἰψήμα ποθέν, καὶ ἀδιάντον,
 καὶ κινάμων^{an} ἢν^{ao} ἐς δόσιν τρέπεται ἢ φλε-
 γμασί, τῇ δὲ ζυμβάλλειν ἀμεινον τοῖσι ἐς δόσιν
 φαρμάκων^{ap} ἢν^{aq} χροόμινον^{ar} γεγράφεται^{as} ἢ τὰ
 δε ἐν τοῖσι χροόμοισι. ἐντα^{at} κωλικῶν^{au} θεραπείῃ ἐ-
 γράφη.

Κ Ε Φ Α Λ Η Σ.

Θεραπεία τ^a κ^b τὸ ἥπαρ ὀξέων Παθῶν.

^a **Ε**ν ἥπατι ἔ^a αἷματ^b ἢ γέννα, καὶ ἐς τὸ πῖν
 ἐνθεν ἢ ἔ^c ἀφειψή. καὶ τὸ ζυμῶσαν ἥπαρ,
 οὐκ οἶον αἵματος πάρος. ὀξυτάται^d ὡς αἱ τῇδε φλε-
 γμοναί. ἐγκέε^e γὰρ τῶ χωρὶς τῶδε ἢ τροφῇ. ἢν μὲν
 ἐπὶ πῶσι πη φλεγμονὴ συστῇ, ἐ^f κάρφα γίνε^g ὀξείη.
 νέε^h γὰρ ἢ τῶ αἵματος ὀππῶσιⁱ. ὅπ^j τῶ ἥπατι, ἐ^k
 χρεῖ^l ἐπὶ πῶσι ἢν^m ἢν γὰρ τις ἐμφραξίς τὰς ἐξό-
 δους ὀππῶσι, πῖμπεⁿ τὸ ἥπαρ τ^o ἐκροῆς ἀμεινόν^p
 ὀξεί^q τ^r τροφῆς εἰσρεῖ, ἐ^s ἐς τὸ ἥπαρ ἐπὶ μίμν^t ἐπὶ
 ρη γὰρ ὁδὸς τῆς τροφῆς ἐς τὸ πῖν σκῆν^u ἀπὸ τῆς
 κοιλίης καὶ τῶν ἐντέρων. εὐπῶς ὡς χρεῖ τῶν κέ-
 νωσι^v ἐμποιεῖν, καὶ τὰ μιν^w φλέβας τὰς ἐπὶ ἀ-
 γκῶνι, συχνὸν μὲν ἀφαιρέοντα, μὴ ἀθρόον δέ.
 ἢ ἀποσιτῇ μὲν τὰ πρῶτα, ὀλιγοσιτῇ ἢ αὐθις,
 ὁκῶς

^a *Εὐπῶσι communibus Petit. emend.* ^b *βεβῶν Henisch.*
 rep. in MS. ^c *πάντα πῖον omnia faciens. Petit. emend.*
^d *ὀξυτάται Petit. emend. σίνων tamen (pro σίνων) Petit.*
 rep. in quodam MS. & probat. ^e *κάρφα Henisch.* rep. in
 MS. ^f *πῖμπε Henisch.* rep. in MS. ^g *Theriaceam An-*
dromachi Aretæus hic intelligit. Petit. ^h *τὰς ἐνστάσας,*
τροφὴ διεξάγασα, ζῶμοι &c. Petit. emend. ⁱ *κογχάρια pro*
κινάμωνι i. mutili, forte Aretæus posuit. Petit. ^k *κάρφα*
Henisch. rep. in MS. ^l *Contra Galenum, qui lima-*
ces perfecte excoctos ventrem non subducere, sed po-
tius sistere notat. ad quod dicendum, Aretæum ita co-
qui perfecte cochleas intelligere, ut in ipsa coctione
earum succus non abijciatur, (quod facit Galenus) sed
in eo carnes usque ad ultimum coquantur. Petit. ^m *In*
genere ostreorum πῖμπε ponuntur, quæ in Canopo,
cum Nilus augetur, multæ nascuntur. Petit. ⁿ *ἀπο-*
σιτῇ Henisch. rep. in MS. ^o *χροόμινον Henisch.* rep. in
 MS. ^p *κωλικῶν Henisch.* ^q *Hæc in opinione Galeni*
& aliorum Galeni doctrinam sectantium. aliter hisce
temporibus recentiores anatomici, qui sanguinis o-

^A uftulatis. cataplasmata vero præter vulgata sunt,
 lolii farina, & cuminum, & hyssopi aut origani
 coma. cucurbitulæ quoque leves quidem, sed fre-
 quentes, aliæ juxta alias, abdomini & ilibus ad
 inguina usque admoveantur: quin & a tergo co-
 xendicibus ad renes usque & dorsum. ubique enim
 quisque omnia dolorem levantia faciens juvat. præ-
 bibat autem cumini aut rutæ decoctum, & sino-
 nis, aut una cum his¹ aliquod ex anodynis appel-
 latis medicamentis. infinita autem alia ab aliis pro-
 bata experimento inventa sunt. bonum vero est &
 ex viperis medicamentum, plus consueta portione
 potui datum. cæterum si neque dolor remittitur,
^B neque flatus, neque stercus deijcitur, purgatorium
 pharmacum, quod hieram vocant, necessario dan-
 dum est. aut enim simul cum pituita & bile phar-
 macum vomitu expellitur: aut descendit, flatum,
 dura stercora, pituitam, bilem (ipsius mali fomenta)
 secum educens. alimenta exhibeantur alvum du-
 cendi vim habentia, juscula gallinarum, ostreo-
 rum² insigni pulchritudine præditorum, hordei
 cremor cum multo oleo decoctus, quod a princi-
 pio ante decoctionem infusum sit: habeat vero cu-
 minum, nitrum, porrum cum coma. aut medela
 adhibeatur cum aliquo jure ventrem subducere,
 cochleæ valde elixæ,³ & ipsarum succus aut telli-
 næ. aqua potui detur, si febricitet, cum asaro, aut
^C nardo, aut cachry excocta: nam hæc flatus eli-
 ciunt. urinam cient, & spirandi potestatem faci-
 lem reddunt. at si⁴ dolor absit, vinum etiam bene
 facit, ut intestina calefiant. utque vires labantes
 confirmentur. prodest etiam fœniculi radices de-
 coctum, si bibatur, & adianthum, & cinamomum:
 sin ad abscessum inflammatio convertatur, huic
 opem ferre satius fuerit medicamentis abscessui
 convenientibus utentem: ea vero in libris de lon-
 gis morbis descripta sunt, ubi colici affectus sa-
 natio traditur.

D CAPUT SEXTUM.

De Curatione acutorum Jecoris Vitiorum.

^A **I**n jecore sanguinis creatio est, & in totum san-
 guinis a jecore emanatio, ac omnino jecur est
 veluti sanguis gelatus: ideo phlegmonæ hoc loco
 acutissimæ fiunt. hac enim in parte alimentum re-
 sidet. sin uspiam alibi phlegmone constiterit, non
 usque adeo acuta est: advena est enim sanguinis
 accursus. in jecur autem non opus est aliunde¹ ef-
 fluere: nam si obstructio aliqua exitus occludat,
 jecur effusione privatum repletur, abundatque
^E sanguine: alimenti vero ad jecur transitus adhuc
 patet. aliud est enim iter alimenti a ventriculo &
 intestinis in omne corpus. quocirca evacuare faci-
 le oportet, venam cubiti secando, multum qui-
 dem sanguinis, sed non semel totum detrahendo.
 inedia primum jubenda est, postea cibi paucitas,
 ut

mnis generationem cordi tribuunt. *Petit.* ¹ *Hunc cor-*
ruptum & mutilum locum sic: καὶ ἐς τὸ πῖν ἐνθεν ἢ ἔ^a αἱ-
ματ^b ἔφεισε. Atque inde (e jecore) sanguinis in totum
corpus emissio. Crassus videtur legisse. Petit. emend.
ἀφει (relicto spatio) Petit. rep. in MS. Mentel. ² *ὀ-*
στρεῶν Henisch. ³ *τῆς τροφῆς εἰσρεῖ (virgula deleta) ἐς τὸ &c.*
Petit. emend. ⁴ *Hunc locum inspectioni anatomi-*
cæ adversari adeoque difficilem esse, Petit. notat.
⁵ *τὰ μιν Henisch.* rep. in MS. ⁶ *ἀποσιτῇ pro ἀσιτῇ*
Aretæus hic posuit. quod novum est. ἀποσιτῇ enim in-
appetentiam ciborum denotat. Petit.

¹ *Aliqua Henisch.* ² *Sufficiebat parvorum ostreo-*
rum: quod de pulchritudine eorum addit Crassus, su-
perfluum est & fortasse falsum Petit. ostreorum (par-
vorum) insigni &c. Henisch. ³ *Et ipsarum aut tellinæ*
succus. aqua potui detur &c. Henisch. ⁴ *At si pus ab-*
sit, & vinum bene facit. Henisch. ⁵ *Influere Henisch.*

ὅπως καὶ τοῖσι εἰσιῶσι τὸ ἥπαρ κενεὸν ἦ. καὶ ὅ-
 καὶ τοῖσι ὀπιθετοῖσι ^a Διασκιδάναι τὰ ἐν τῷ ἥπα-
 ρι ^b σήθια. τέγγει μὲν ὡν ζὺν ἀλόη, ἢ λίτρω εἰ-
 ρια ^c πινόεντα οἰσύπω. χρέος ὡν ἐμφύζει, ὡ-
 νεκα τῷ αἵματι ^d αἰσεται τὸ ἥπαρ. θερμὸν γὰρ
 τὸ αἷμα. τοιαῦτα καὶ τὰ ὀπιπλάσματα ἐμ-
 μεναι, ἀλίτων μὲν αἰρίων, ἢ ἐρυσίμων, ἢ κελύ-
 κων, ἢ λίνης σπέρματι ^e χυμῶν ^f οἷον ὅξος ^g μήλων ^h
 χυλῶν, ἐλίκων τῆς αἰμπέλης, οἰνάνθης τῆς ὠρεαίης,
 ἢ ⁱ τὸν τῆδε λίπαι ^j πυρήν, πούγγοισι καρπῶν
^k δαφνῆς ἐψήματι ^l, ὀκύν, γλήχων ^m, ἐρι-
 δῶ ⁿ ἐπὶ τῇ πενήνῃ, σκίλῳ προσβάλλειν
 μέζονα, ὡς ἀμφιλαβεῖν πάντα τὸ ὑποχόν-
 δριον, ἐνταῦθεν ^o βαδύπερα, ὡς πολλὸν ἐκλύ-
 σιας αἷμα μετὰ τῇ τοῖσι ^p αἰ βδέλλα ^q ἢ χάσαι
 κρέσσον. παρὰ τὴν ^r τῆς ζώης ἢ δῆλιν ^s αἶμαρ ἢ δὲ
 μέζονα Διαβρώσας ποιεῖται τῇδε καὶ δυσπεπτε-
 τος ἢ δὲ τῇ ζώων αἰμόρροια. καὶν ἀδύλῳ πόνῳ ἐκ-
 πέση τὸ ἥπαρ, σκίλῳ προσβάλλειν. νέρην γὰρ ἐλ-
 κει τὸ ^t ὡν. καὶν ἄλλῃ ἐκὼν κενώσι ^u, ἐς μὲν τὰ
 τραύματα ^v ἰχθυήματα ^w χρέεσθαι, ἀδύλοι, ἀρα-
 χνίων ὑφάσματα, ^x μάνη, ἀλόη, ὀπιπλάσσειν
 ἢ δὲ ἀρτω ἐφθῶ ζῶν πηρόν, ἢ μελιλώτῳ, ἀλ-
 θιῆς ^y ἰζήσιν ^z ἐς τὴν τρίτην ἡμέραν, κήρωμα
 ζὺν μυροβαλάνῳ, ἢ ἀψινθίᾳ κόμῃ, καὶ ἐριδι.
 ἀπὸ καὶ τὰ μαλάγματα τοιαῦτα καὶ ἐμμεναι ὁ-
 κοῖα λεπίῳ, ἢ ἐξαραιῶσθαι, ἢ ἐρησιν τρέψαι.
 ἀρσεν μὲν ὡν τὸ ^{aa} Δια ^{ab} τὸ σπέρματων, ὡν ἀπαισι
 ἰητροῖσι ἢ πείρῃ ὄγνως ^{ac}. ἀρσεν ^{ad} καὶ ἐνθα ^{ae} ἢ
^{af} σπέρματι ^{ag} ἢ τὸ ^{ah} μελίλωτον ἐγκέσθαι. τροφαί
^{ai} λεπταί, εὐδρομοί, ἐρήσι ^{aj} προσκλητικαί, δ-
 δίοδοι, χόνδροι ζὺν μελικρήτῳ, καὶ ῥόφημα ἐκ
 τῶνδε ζὺν ἀλοῖ, ἢ δὲ ἀνθή. πλοῦν ^{ak} καὶ χυλῶν
 καὶ σμηγματῶν. ἢν ^{al} καὶ δαύκας ^{am} τῆς καρπῶν
^{an} ἐγγεῖ π, κρέσσον ἐς ἐρησιν. ὑπερῶν γὰρ ^{ao} Δια
 τῶν ὀχετῶν, οἷον ^{ap} τὸ ἥπαρ ^{aq} ἐς νεφρῶν καὶ
 νισι ^{ar} καὶ τῇ τοῖς δὲ ἥπαρ ^{as} ἐκρεῖσι ἢ τῇδε
 ἐξοδῶ ^{at}, ^{au} ὀρύττει τε τῶν ἀγρίων, καὶ ἰδύτη-
 π ^{av} ὁδῶ. καὶ ὡν καὶ ^{aw} σκίλῳ τῇδε ἐλκεῖν ^{ax} ἐς
 τὴν χῶραν ^{ay} προσβάλλοντα ^{az} νεφρῶν κατ' ἰσθμῶν
 αἰτὰρ καὶ τέγγειν ταῦτα λίπαι ζὺν πηρόν ἢ ῥοί-
 νῳ, ἢ καλὰ μὲν τῷ ἀρωματικῷ. ὅππ ^{ba} τὸ τοῖσδε
 ἐλπίς ^{bb} τὸ νοσέοντα Διαβρῶσαι ^{bc} τὸ ὅλθρον ^{bd} ἢν ^{be} ἐς
 ἐμπύσιν τρέπεται, τοῖσι ^{bf} ποιοῖσι χρέεσθαι,
^{bg} οἷον μοι ^{bh} πῶν κωλοκοῖσι λελέξεσθαι. ἢν ^{bi} καὶ
^{bj} πόνον γένεται, ὅπως μὲν ^{bk} τὰ μιν, ὅπως ^{bl} ἢ
 ἰητροῖσι, ἄλλῃ πη γεγραφέσθαι. ταῦτα μοι καὶ ὅππ
 σωλὴν γεγραφέσθαι, ἢν κοτὲ συμφορῇ φλεγμα-
 σίης ὀξείης καὶ τόνδε καταλάβῃ.

ΚΕΦΑ-

Ο 2

CAPUT.

^a Διασκιδάναι Henisch. rep. in MS. ^b Quid sint hic hepatis σηθια Petittum latet. σηθια quidem in pede agnoscunt Anatomici, & saxa sub aquis latentia σηθια Græci dixerunt, quæ Latini aras. an σηθια à σῆθις, σῆθις vel σῆθις angustias. vel an σῆθις à σῆθις, quod est farina triticea aqua subacta; ita quidem ut metaphoricè hoc nomine pituitam crassam & lentam jecoris viis impactam atque infixam intelligamus. Petitt. ^c Πινόεντα οἰσύπω Henisch. rep. in MS. ^d Κιδοῖται Henisch. ^e Δάφνη, ὀκύν, δαφνῆς Henisch. rep. in MS. Goupyl. emend. ^f Βδέλλα (ἢ) χάσαι Henisch. ἢ τὸν virus Petitt. emend. ^h ἰσθμῶν, ἰχθυήματα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁱ Μάνης Henisch. rep. in MS. ^k ἢ (disjunctiva) Petitt. emend. ^l Observe σπέρματι in flexu masculino: cum in neutro alii usurpent. Petitt. ^m An Aretæus intelligit emplastrum de Meliloto? Petitt. ⁿ Ἐγγεῖ Henisch. rep. in MS. ^o Ni-

A ut & medicamentis ingredientibus jecur inane pateat. insuper medicamentis exterius appōitis, quæ in jecore acervata sunt discutere oportet. igitur illinatur aloë, aut nitro: lanæ œlypo sordentes admoveantur. refrigeratione quoque opus est: jecur enim sanguine accenditur: nam sanguis calidus est. hujusmodi ergo cataplasmata sunt: accipiat farina loliacea, aut irionis, aut hordei, & feminis lini. ex humoribus autem vinum acidum, cydoniorum succus, capreolorum vitis, labruscæ maturæ, aut oleum cum ea. item cum spongiis fomentum fiat ex decocto baccarum lauri, lentisci, pulegii, iridis. per ista mitigato morbo, cucurbitula major applicetur, ut ex omni parte hypochondrio circumdetur: atque altius ¹ circumcidenda cutis, ut multum sanguinis effundatur. nonnullis autem hirudines quam scarificationes magis placent. nam ejus bestiolæ morsus altius penetrat. verum erosiones quoque majores facit: unde & sanguinis effluviū ægre supprimitur: quumque sanguinis potu saturata hirudo ceciderit, cucurbitula est applicanda. ab intimis enim partibus tunc attrahit. quod si satis evacuatum sit, vulnera medicamentis sanguinem coërcentibus morfuque carentibus obtegenda sunt, ut araneorum telis: manna aloëque inspergenda: panis cum ruta aut fertula aut althææ radicibus elixus superdandus. tertio vero die ceratum cum myrobalano aut absynthii coma & iride convenit. quin etiam & malagmata vocata medicamenta talia esse debent, ut extenuare, aut rarefacere, aut urinam ciere valeant. optimum sane est medicamentum ex feminibus constans, quorum omnibus medicis experientia perspecta est: bonum est & illud in quo aut sampfuchus aut fertula ponitur. cibi tenues sunt, labiles, lotium moventes, penetrabiles: alica cum mulsā, & sorbitio ex ea, cum fale & anetho. hordei vero cremor & detergendi facultatem habet: at si & dauci seminum nonnihil addatur, ad urinam lacescendam præstantior est. subducit enim per alveolos qui a jecore in renes pertinent: opportunus vero est a jecore refluentibus illuc transitus, & vasorum laxitate & itineris rectitudine. idcirco & cucurbitulis ea nos trahere oportet eo loco, ubi renes sunt, secundum os coxendicis applicantes. cæterum & hi unguine cum ruta, aut odorato junco, aut calamo aromatico irrigandi sunt. per hæc utique ægrotum posse mortem effugere sperandum est. sin ad suppurationem convertatur, pus moventibus medicamentis utitor, quotquot a me in sermone de colicis literis prodentur. quum pus autem jam genitum fuerit, quomodo incidendum, quomodoque medendum sit, alio loco scriptis mandabimus. eadem nobis & de splene scripta sunt, si quando & inflammationis acutæ calamitas cum invaserit.

¹ Concidenda Henisch.

Tom. I.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Θεραπεία ^a Νωτιαίας Φλεβός, ἢ Ἀρτηρίας
^b Ὁξείας νύκτα.

Τὴν δὲ κοίλης Φλεβός Φλεγμασίην, καὶ πα-
χείης δὲ τηρείης, αἱ ὡς τὴν ῥάχιν τέταν-
ται, καὶ οὐκ ἰδέω ἐκάλειον οἱ ^d πρὸθεν. καὶ
γὰρ καὶ καύσοις ἱκελα πάρεα ὅππῃ τοῖσι γίνεται. πῦρ
ὄξυ καὶ δριμύ, ἄση, δὴ ^e δόρη, σφυγμός
παλμώδης ἐν ὑποχονδρίῳ, ἡ δὲ τοῖσι μεταφρένοι-
σι, ἀλλὰ μοι ὁκόσαι ἐπὶ τοῖσι σημείοις γεγραφα-
ται. ἀτὰρ καὶ ἐς ξυγκοπὴν ὁκέλλει τὸ πῦρ, ὅπως
ἐπὶ τῇσι καύσεσι. τὸ μὲν γὰρ Φλεβός ῥίζωσις ἦπαρ
τὸ δὲ Ἀρτηρίας ἀρχὴς κραδίη. δοκέοις ἂν ὦν μὲν τὰ
ἄνω μέρεα τῶνδε τὴν σπλάγχνων νοσέειν τὰ καίρια.
Ἰέρμην μὲν γὰρ ἡ κραδίη ἐνιδίδοι τῇ Ἀρτηρίῃ, τῇ
Φλέβῃ δὲ τὸ ἦπαρ αἷμα. ἀμφοῖν δὲ μεγάλων,
μεγάλα τὰ ἔγχοις αἱ Φλεγμοναί. πᾶνθεν ὦν αὐ-
τίκα τὰς ἐπὶ ἀγκῶνι Φλέβας. καὶ συχνὸν μὲν
ἀφαιρέειν αἷμα, μὴ ἀθρόον δὲ, ἀλλὰ καὶ δις,
καὶ τρίς, καὶ τὴν ἄλλαν ἡμέραν, ὡς μεσηγὺ ἢ δύ-
ναμις ^b ἀναλάβῃ. ἔπειτα ὀππῶσμάσιν χρεέσθαι,
καὶ σικυῖν ἐς τὸ ὑποχόνδριον, ἔνθα ἡ ^h διάφυσις
τῆς Ἀρτηρίας, ἀτὰρ ἡ δὲ μεσηγὺ τὴν ὁμοπλατέων.
καὶ γὰρ καὶ τῇδε σφύξεις ἔασιν. χαλῶν ⁱ τὴν ἀφαι-
δῶς, ἡ δὲ πολλὸν ἀφαιρέειν αἷμα. ἢ κάρτα γὰρ ἐκ τῆς
κενώσεως τῶνδε λειποθυμέσαι ὠνθρωποὶ ἰσχυμέ-
νη δὲ καὶ κατὰ πολλὴν τὴν ζωὴν ^e κλυσιμύσει ἐς
ὀλίγον χρεέσθαι μαλθακῶσι, δριμύσι δὲ ἡκιστα. ὀππυ-
ρεπίνεσι γὰρ οἷδε ἄλμη καὶ νίτρος τῇσι. λίνα ὦν καρ-
πὸς χυλὸς ἔστω, καὶ πηλὸς, καὶ μαλακῆς τῶν
ρίζων ἔψημα, καὶ ^k ἐς πρὸς κλησιν καὶ ^l ῥῆξιν
ἱκανὸν, μέλη ἀκρεα πόδες, καὶ χεῖρες ^m τετράλ-
φθωσαν, γλακίνω ἢ σικυωνίῳ λίπαι ⁿ τῷ
Διὶ τῆς λιμνῆς τῷ χεῖσματι. κάρτα γὰρ ψυχρὰ
αὐτῶν τὰδε γίνεται. πίπτειν ^o τὴν πρὸς τὴν σι-
τίων, ὁκόσαι ἔχον ἐξάγῃ, μίον, ἄσπερον, ἀψι-
διον. ἐμπαστέω δὲ καὶ λίτρος πάντων δὲ κρα-
πτον ^p σικυῖν, καὶ κινάμωμον, ὡς πρὸς ὀπορῇ.
γάλα τοῖςδε καὶ τροφῇ καὶ φάρμακον. ἐμψύξις
γὰρ δέονται, ἐνδον ὁκείοντι πρὸς ^q εἰλαρμύξ, καὶ
τροφῆς ^r γλυκεῖης. ἀτὰρ ἡ δὲ ἐν ὀλίγῳ ὄγκῳ
πολλή. τὰςδε μὲντοι ἐν τροφῇ τὰς ἀρεταὶς ἰσχυ-
τὸ γάλα. ὀπορεύω δὲ ^s νεοτόκῃ, καὶ ἐς δύο
κυάθους τῆς γάλακτος ^t ἐμβεβλήω εἰς ὕδα-
τος ^u ἀέρον δὲ καὶ τὸ τῆς βοῆς τρίτον δὲ, αἰγός.
τροφαὶ εὐπεπτοί, τὰ πολλὰ χυλοὶ μαρεῖθρα ῥί-
ζης, καὶ σελίνος καρπός, ἐμβεβλήω καὶ μέλι,
τὸ ὕδωρ δὲ τὸ πινόμηνον, ἐχέτω τὰδε. ἀτὰρ καὶ
ἰδρωπὸς καὶ κινέειν, καὶ ^x πάντα, Διαπνοὰς
ὕγρως καὶ ὁρόως ποιέειν. τέρχῃς κεφαλῆς ὁκείον
ἢ ἐν καύσοις, ἐπὶ ἥμα ἐς θώρηκα καὶ μαζὸν ἀε-
στέον ὁκείον ἐν συγκοπῇ. κώπη, κατακλις ^y ὀρ-
θισ, ὅπως ἱκελα πάντα τοῖσι ἐν καύσοις ^z ἢ
αἰώρη

^a Νωτιαίας Henisch. Νωτιαίαν φλέβα dorsi venam Hippo-
crates appellat, alii κοίλην i. cavam. Petit. ^b Ὁξείας (Io-
nice) Petit. emend. ^c Καύσοις Henisch. & Goupyl. repp.
in MS. ^d πρὸθεν Henisch. rep. in MS. ^e Φλέβα Henisch.
rep. in MS. ^f Uno verbo Ἐπαφαιρέσειν Græci appellant.
Petit. ^g Ἀναλάβῃ Henisch. rep. in MS. ^h Διάφυσις i. pul-
satio. Petit. emend. ⁱ Τὰς Henisch. rep. in MS. ^k Con-
junctio i. παρέλκει Petit. ^l Ῥῆξιν Henisch. rep. in MS.
^m Τετράλφθωσαν Henisch. rep. in MS. ⁿ ἢ τῷ Διὶ &c. Petit.
emend. ^o Τὸ πρὸς τὴν Henisch. rep. in MS. ^p Κινάμωμον.
Petit. emend. ^q Εἰλαρμύξ Henisch. rep. in MS. ad oram
duorum MS. hanc notam. Συστροφίμην Petit. invenit.
sed glossema arbitratur & nihil mutat. Fortasse ὁκείως
i. alimento, quod cito alat (supple dicitur) egent) Alimen-
tum enim dulce æstuosis visceribus suspectum est, quia

CAPUT SEPTIMUM.

De Curatione acuti morbi dorsalis
Venæ & Arteriæ.

Venæ concavæ, crassæque arteriæ, quæ se-
cundum dorsum extenduntur, inflamma-
tionem ardoris speciem majores nostri appella-
verunt: nam & ardoribus similes affectus in am-
babus oriuntur, ignis acutus & acer, fastidium,
fitis, anxietas, pulsus palpitans in præcordiis,
& in *aversa parte dicta* metaphreno, & quot-
cunque a me in volumine de signis relata sunt.
nempe & in syncopam tendit ignis, quemad-
modum & in ardoribus: siquidem venæ radica-
tio (ut ita dicam) jecur est: arteriæ vero prin-
cipium cor. haud abs re igitur existimes eorum vi-
scerum supreamas partes maxime ad vitam facientes
ægotare. etenim cor arteriæ calorem impertit,
venæ autem sanguinem jecur infundit. amborum
vero magnorum vis certum magna sunt ger-
mina, ipsæ videlicet phlegmonæ. venas ita
que in cubito protinus cædito, multumque san-
guinis, sed non semel totum mittito. imo & bis
& ter & alio die, quo interim vires instaurentur,
repetito. deinceps cataplasmatibus utitor, & cucur-
bitulam præcordiis, ubi est arteriæ transitio, nec
non & inter scapulas (nam ibi quoque pulsatio-
nes sunt) affigito, liberiusque scarificato, & mul-
tum sanguinis detrahito: haud enim ita facile ex
horum vasorum inanitione in animæ defectum
homines cadunt. verum & alvus præter consue-
tudinem valde suppressa, ad lubricitatem per cly-
sterum molliores infusiones est revocanda. acri-
bus autem minime utitor: nam hi facile in fe-
brim incidunt a muria & nitri liquatione. ideo li-
ni seminis & fœni Græci succus esto, & radicum
malvæ decoctum, quod ad provocandum & mor-
dendum satis est. extremas partes, pedes videli-
cet & manus, gleucino oleo, aut ficyonio, aut
ex adarce unguine excalesfacito. nam partes istæ
in ipsis valde frigescent. præterea ante cibos po-
tui dato quæ lotium evocant, meion, asarum,
absinthium: nitrum quoque inspergito. sed omni-
um valentissima est cucurbita, & cinamomum,
si quis ejus copiam habeat. lac istis & alimenti &
medicinæ vim præbet: (etenim refrigeratione in-
digent, quum in eorum visceribus veluti quidam
ignis exæstuet) & dulci alimento, nec non &
multo in parva mole. has nimirum virtutes ali-
menti lac obtinet. esto autem mulieris quæ pro-
xime peperit, & duobus lactis cyathis unus aquæ
admisceatur. lac etiam bubulum optimum est:
tertio loco caprinum ponitur. cibaria concoctu
facilia præbeantur, plerique succi, fœniculi ra-
dix, & apii semen: indatur & mel. aqua vero
quæ bibitur, ista habeto. oportet etiam sudores
elicere, & ubique diffusiones humidæ & fluxas
facere. caput sicut in ardentibus febribus irrigetur.
epithema pectori & sinistrae mammae, qua-
le in syncopa, superdetur. cubile, rectus decubi-
tus. ut omnia iis similia sint quæ in ardentibus
febribus fiunt. ² exercitatio modica ad sudores
evocan-

facile in bilem vertitur. Possumus tamen γλυκεῖης lege-
re, si per hanc vocem intelligamus non formalem (ut
loquuntur) dulcedinem, sed falsi, acris, amari, & alio-
rum ejusmodi saporum privationem, ut aquæ dulcis; vel
dulcedinem modicam, qualem lactis. Petit. ¹ Πολλῆς
Henisch. rep. in MS. Petit. emend. ² Γυναικὸς νεοτόκῃ Cras-
sus legit. Petit. probat. ³ Εἰμβεβλήω Henisch. rep. in MS.
⁴ πάντῃ adverbialiter (nisi πάντα sit adverbium hoc loco)
Petit. emend. ⁵ Ὁρθεῖσθαι Henisch. rep. in MS. Ὁρθεῖσθαι
est decubitus matutinus, seu antelucanus ob ὀρθῶς,
quod primum diluculi punctum significat. sed nihil
Petit. mutat. ⁶ ἢ Henisch.

¹ Et radicum malvæ decoctum ad provocandum &c.
Henisch. ² Gestatio parva ad &c. Henisch.

αἰώρη σμικρὴ ἐς ἰδρώτων περικλήσιν· ἡ δὲ λατρεὶν
 ἡ δὲ ἐπὶ τῇ περικλήσει· ἡ δὲ περικλήσει τὰδε τοῦ
 παύσαι λυεῖ, εἰ καὶ καὶ οὐκ ἔστιν ἰδέαι.

Κ Ε Φ Α Λ Η η.

Θεραπεία τῆς κατὰ τὰς νεφρὰς ὀξείας Νέσας.

Κάτοξυ μὲν ἐν νεφροῖσι φλεγμασίν. συμφλε-
 γμαίνονται γὰρ ἀπὸ ἥπατος ἐς νεφρὰς κεραινα-
 σαι φλέβες· τῆσι δὲ τὸ ἥπαρ· ἡ κάρτα ἐπιμήκειες
 εἶναι, κάρτα δὲ ὀξεία, ὡς δοκέειν τὰς νεφρὰς
 ἐξηγεῖσθαι ἀγχοῦ τῇ ἥπατος· ἀπὸ καὶ ἰσχυρὴ
 ἐπὶ φλεγμασίν γίνεται ξυμπωμασίν τῷ ὀξείῳ τῇ
 φλεγμασίν· πύμπλαται γὰρ ἡ τῶν νεφρῶν· κοι-
 λή ὑπὸ πλημμυρίης τῶν ὕδρων· ἐκ δὲ κεραινῶν
 ποδὲ μέντοι καὶ ἐπὶ λίθων γίνεται· ἡ φύς μὲν
 ἐν νεφροῖσι, μέζων τῆς ὀξείας τῶν ὀξείων,
 εἰς αἵμα· μὴ μὴ διεξίωσιν, ἀπὸ καὶ τὰ ὕδα ὀξεία
 πύχαι. ἀλλὰ ἀμφὶ μὲν τῆς γενέσεως τῶν λίθων,
 ἐν τοῖσι χρόνοις λελέξεται, ὅπως ἡ μὴ ἡ ξυμ-
 σωται ἡ θρύπλωνται γινόμενοι. ἀμφὶ δὲ θερμα-
 σίν, ἡ δὲ ἐμφραξίν, ὅπως ὀξείως κτείνει,
 τῇδε μοι γεγραπται. ἡ ἐνστάσις λίθων ἔσσι· ἐν-
 τε φλεγμασίν, τὰ μὲν φλέβα τῶν ἐπὶ ἀγκώ-
 νι, ἡ μὴ κωλύει πὺς ἡλικίη· ὀξεία δὲ καὶ πολ-
 λὸν ἔσσι τὸ αἷμα. ἡ γὰρ φλεγμοναὶ πρηγνόν
 μόνον κενώσι· ἀλλὰ καὶ σφηνώσις τῶν λίθων
 χαλῶν· τῇσι τῶν ἀγχοῦ κενώσι. ἀπὸ ἡ δὲ ἐν
 ἐξήσει· διεκτέσει οἱ λίθοι. ἐπειτα τέγξει γλαυκί-
 να λίπα, ἡ ἡ κυπρίνα, καὶ πυρήσι, καὶ ὀπι-
 πλάσμασι ἀνίσταται τὰ μέγιστα. ἀρτεμισίη δὲ ἔσσι
 ἡ βοτάνη, καὶ χοῖν, καὶ κάλαμος· ὁ δὲ ὀξείας
 ἐν τοῖσι καταπλάσμασι· ἐπειτα σκίλλη προσβάλλει
 ἐν νεφρὰς κατ' ἰσχίον, μάλιστα δὲ· ἡ δὲ ὀξείας
 τῇδε τῇ χωρίῳ κενώσις ὀξείας· λελαπάχθω δὲ
 κοιλίη κλυσμοῖσι ὀξείας, γλίχρῳσι μάλιστα
 ἡ δὲ μάλιστα, καλὰ καὶ, ἡ τῇ δὲ χυλῶσι· κατὰ
 δὲ φάρμακα πρὸ τῶν σιτίων ὀξείας, ὀξείας ἐπὶ
 ἥπατος· λέλεκται· ἀπὸ καὶ σιτία ἡ ἡλικία, ὀ-
 πεία. κατὰ γὰρ τῇδε ὀξείας· ἀρτεμισίη δὲ γά-
 λα, μάλιστα μὴ ὄξας, ἡ ὀξείας δὲ ὀξείας, ἡ ὀξείας
 δὲ καὶ αἰγός, ἡ χερσίον· ὅτι γάλα. ἡ μὴ ὀξείας
 ὀξείας ὀξείας, καὶ λείπει κενώσι. ἡ δὲ μὴ, ἐς
 ὀξείας τῇ βοτάνῳ ἐνίσταται, ἀρτεμισίη ὀξείας τὸ
 ὀξείας· ὀξείας τῇ δὲ ὀξείας· ὀξείας τῇ δὲ ὀξείας, ὀ-
 κείας καὶ ὀξείας καταπλάσμασι ἡ δὲ φάρμακοις χερ-
 σίη, ἐπὶ πολλοῖσι μὴ καὶ πρὸς τὴν ὀξείας
 ἡ δὲ ὀξείας· ὀξείας λίθος, πυρήσι μὴ καὶ ὀπιπλάσ-
 μασι τοῖσι αὐτέοις χερσίη· ὀξείας τῇ δὲ τῇ δὲ
 ὀξείας τοῖσι πνομῶσι φάρμακοις· ὀξείας μὴ
 ὀξείας, καὶ ὀξείας αἱ βοτάναι, ὀξείας ξυμὸν
 λαίω ἡ ὀξείας ὀξείας, καὶ τῇδε χυλὸς πρὸς

evocandos, nec non & balneum, si iste interior
 exardescit. neque enim judicationibus hujusmo-
 di vitia solvuntur, etsi ardoris species sunt.

CAPUT OCTAVUM.

De Curatione acuti Morbi in Renibus.

Peracuta sane in renibus inflammatio exoritur.
 simul enim inflammantur a jecore in renes
 discurrentes venæ: cum illis autem & jecur,
 quum haud ita prælongæ sint, sed valde latæ,
 adeo ut renes proximi jecori suspensi esse vi-
 deantur. verum & urinæ retentio inflammatio-
 ni supervenit, vehementiam inflammationis ad-
 augens: nam renum cava lotii non exeuntis
 alluvione replentur. porro idem & in calculis e-
 venit, si in renibus calculus urinæ canalium la-
 xitate major oriatur, qui non egrediens inhæ-
 rescit, atque sic & ipse urinam intercludit. cæ-
 terum de calculorum creatione in libris de lon-
 gis morbis sermonem habebimus, quomodo aut
 non coalescant, aut jam concreti exterantur
 comminuanturque: de calore autem atque ob-
 structione, quæcunque celeriter enecant, in
 præsentia differemus. si calculi jam conflati
 sunt, adestque inflammatio, venam cubiti, nisi
 ætas præpediat, secato: bene fluidus autem mul-
 tusque sanguis exeat: neque enim phlegmonæ
 tantum evacuatione mitigantur, sed etiam cal-
 culorum intrusiones vaforum inanitione laxan-
 tur: quin etiam per mictum calculi elabuntur.
 postmodum irrigationibus gleucini aut cypri-
 ni olei, & fomentis & cataplasmatibus particula
 remittuntur. artemisia vero herba & juncus &
 odoratus calamus in cataplasmatibus esto. deinde
 cucurbitulam renibus in regione coxendicis ad-
 hibeto: maxime namque ab ea parte evacua-
 tio profluit. alvus præterea ducatur per cly-
 steres cum lubricis & viscidis potius quam acri-
 bus, ex malvæ, aut fœni Græci cremoribus:
 nonnunquam vero medicamenta ante cibos uri-
 nam citantia dentur, qualia in vitiis jecoris nar-
 rata sunt: pariter & cibaria similia, concoctu fa-
 cilia: cruditas enim istis noxam adfert. opti-
 mum sane lac est, maxime quidem asinæ: se-
 cundo equinum: ovillum autem, & caprinum con-
 fert, quatenus lac est. Si pauperes ægroti sint,
 eos lavare satius est: sin minus, in decocto herba-
 rum desident, umbilico tenus folio repleto. verum
 si ad pus vergat, quibus cataplasmatibus ac medi-
 camentis utendum sit, multis in locis superius
 traditum est. at si calculus insisterit, fomentis
 utique & cataplasmatibus iisdem uti oportet. cal-
 culi vero medicamentis potabilibus conterendi
 sunt, simplicibus quidem, sive & prionite (a-
 splenium puto) herbis cum oleo aut aceto e-
 sculento decoctis: earum quoque succo potui da-

O 3 to:

^a Τῇσι Henisch. ὅπως Henisch. rep. in MS. sed nihil
 mutandum. Petit. ^b Hæc veterum sententia erat, a re-
 centioribus rejecta. Petit. ^c Δὲ Henisch. rep. in MS.
^d Εὐνίστη Henisch. ἀδελφῶν Henisch. rep. in MS. εὐνίστη ne
 colligantur, concrecant, supple lapides. Petit. emend.
^e Ἀμφὶ δὲ Henisch. ^f Εὐπὶ Henisch. rep. in MS. ^g Κωλύει
 τὴν Henisch. emend. ^h Δακτύλιος Henisch. rep. in MS. ⁱ Cy-
 prini olei, quod scilicet ex Ligustriarboris floribus con-
 ficitur. nam Ligustrum Græci κόπρον vocant. Petit.
^k ὁ δὲ Henisch. ^l ἡ καὶ Henisch. ^m Χερ-
 σίη Henisch. rep. in MS. ⁿ ὅπως ἐπὶ Henisch. & Gou-
 pyl. repp. in MS. ^o Ἀπὸ καὶ Henisch. & Goupyl.
 repp. in MS. ἀπὸ καὶ Crassus legit. Petit. emend. ^p Πλη-
 γμονα Henisch. rep. in MS. ^q ἡν δὲ Henisch. ^r Πύος
 Henisch. rep. in MS. ^s ἡν δὲ Henisch. ^t Ἀπὸ καὶ Henisch.

rep. in MS. Ἀπὸ καὶ (refertur enim ad φάρμακα) Petit. emend.
^v Πελοποννησίου (est enim fœminini generis) Petit. emend.
 sunt qui hanc herbam *Asplenium* interpretentur: id est,
 Ceterac officinarum. quod folia in modum ferræ in-
 cisa habeat. Petit. ^x Accetum esculentum ab Aretæo
 appellari, quod utimur in cibis condiendis, ut distin-
 guatur ab eo, quod medicatum est, ut scillitico, Pe-
 tit. opinatur.

¹ Aut ne coalescant Henisch. ² Infarcti sunt (Are-
 tæus enim hic εὐνίστη appellat, quas paulò infra σφην-
 ώσας) Petit. emend. ³ Profuit Henisch. ⁴ (Si non
 suppurent) eos lavare &c. Henisch.

πινόμηνον² ποικίλαιν³, ἡ βιστίμυς καλὸν μύμη, καὶ ἡ δὲ ἐχιδνῶν καὶ ἡ κοσκίνος τῶν θηρίων, ὁκόσται τε δοκέουσι ἐμυλῆσαι τῇ πείρῃ. ἡ κροτίστη αἰῶραι τοῖσδε, καὶ σείσεις ἐς κίνησιν καὶ παύσιν τῶν λίθων. κάρτα γὰρ ὁπίπτον⁴ τῶν λίθων ἢ ἐς τὴν κύστιν ὁδοιπορίῃ. καὶ ἡ ἐκπέσωσι ἐνθεν, ἀπονοί τε γίγνονται, ἡ δὲ ὄναρ δοκέειν ἔχει πόνος ἡ εἰθισμῶν. αἴθαρ ἢ ὡς ἐξ ἀφύκτων κακῶν τὴν ψυχὴν καὶ μέλεα λύνει.

Κ Ε Φ Α Λ Η Θ.

Θεραπεία τῆς κύστεως ὁξέων παθῶν.

Καὶ τῇ κύστει πάθητα ὁξέα ἵκελα πῶσι νεφροῖσι γίνεσθαι, φλεγμοναί καὶ ἕλκεα, καὶ λίθοι, καὶ θρόμβων ἐμφραξίαι, ἐφ' οἷσι ἰσχυρή, τραγγαρίη¹ ἀλλὰ ὁξύτερη² τῇδε ὁ πόνος, καὶ ὁλεθρῶν ὥκιστος³. ἡ νεύρων γὰρ πλάττει ἡ κύστις. νεφροὶ γὰρ ὁκοῖν⁴ αἱμάλωψ⁵ τῇ ἡπατι⁶ ἑασι ἰδέσθαι. ἀλλὰ καὶ αἰνῶνται καὶ οἰκνῶσι, ἐνθα μάλιστα γίγνεται ἄρης ἀλεγεινὸς οἰζυροῖσι βροχοῖσι. καὶ τὰ μὲν ὧν αὐτὰ κατὰ κενεῶνα, κατὰ κενεῶνα γὰρ τὴν κύστιν λίποι⁷ συχνοῦ, ζῶν πηλῶν καὶ αἰσθητῶν. καὶ ἡ θρόμβος ἑωσι τῶν πόνων καὶ τῆς ἰσχυρῆς αἰτίας, ὁξύμελι πιπύσκων, ἡ πᾶν μικρὸν ζῶν μελικρήτων ἐς τὴν θάλασσαν τῶν θρόμβων, ἡ δὲ ὁκόσται ἐξήστας⁸ περκαλέει, καὶ βοτάνας, καὶ σπέρματα. καὶ δὲ ἐξ αἱμορραγίας ὁ κίνδυνος, ἡ ἰσχυρὴ μὲν ὥν εἰς αἱμορραγίαν, τῶνδε μάλιστα. ἀπὸ καὶ ὁδὲ ἔχει ἡ κύστις ὁ κίνδυνος. δὲ γὰρ μὲν ὧν καὶ τοῖσι αἱμαὶ ἀπέχονται. δὲ γὰρ ἡ ψύξις τῆς κύστεως, ῥοδίνης καὶ οἴνου τέγγεις, καὶ εἰρίων κατείλησιν ἀπὸ οἰσπύης, ὁπίθημα, φοίνικες ἐν οἴνῳ⁹ ὁδοντες, ζῶν ῥοῖν, ἡ χυλῶν τῶν ῥοῶν. καὶ ἡ ἐκτρέπει¹⁰ καὶ τῶν θημάτων τὰ βαρέα, καὶ τὰς μεγάλας ψύξεις, ἐκτρέπει. καὶ γὰρ μὴ κάρτα ψύχειν ψυχρῶν τε φύσι καὶ λεπλῶν ἑσάν τὴν κύστιν καταχρεῖν γλῶκινῶν, ἡ ἀκακίη, ἡ ὑποκυτίδι, ζῶν οἴνω. ἀπὸ γοῖσι γὰρ, καὶ μὴ σφόδρα ἐπείγει ἡ αἱμορραγία, μὴ χρεῖσται. προφαί σιτωδεις, εὐπεπτοί, ὄχυμοι, ἐρηπικαί, ὁκοῖαί μοι ὅτι νεφροῖσι λελέχα¹¹. γάλα, οἶνος γλυκύς, ἡ θηλὸς, ἡ σκυβαλίτης. φάρμακα πινόμηνον, ἐρηπικαί, δώδεκα, ὄροα, καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα ἀρῶν¹² καὶ κύστι¹³ τέττιγες, ἐφ' ὧρας μὲν ὁπτοί, ἑδεσμά. ἑξωροὶ γὰρ ξηροί, λεῖοι ζῶν ὕδατι. ἑσῶ γὰρ καὶ τῶν ῥίξης τῶν νάρδων βραχὺ ζῶν τοῖσι τέττιξι¹⁴. ἀφελήσι. τοῖσι αὐτέοισι ἐνέζωται αὐτὴ λυτρεῖ ἐς αἵσιν τῆς κύστεως. καὶ γὰρ λίθων ἐμφραξίς ὁπίσθην τὴν ἐρησιν, τῶν ὀργάνων τῶν κατετηγῶν ὡθεῖν τὴν λίθον, ἡ δὲ ἄγειν τὸ ἔξω, καὶ

² Ποικίλα γὰρ (supple φάρμακα) ἡ βιστίμυς καλὸν μύμη (supple ἀντιδοτῶν) Petit. emend. Verum quæ sit ista compositio, quisve ille Bistimus fuerit? nemo hactenus quæsit. lib. 1. χροῖων in curat. melancholiae. & lib. 2. in curat. gonorrhœæ legitur βιστίμυς: huiusque compositionis, ut affinis cum Andromachi Theriaca, & Mithridatis antidoto mentio fit. κατὰ μύμη Petit. rep. in MS. βιστίμης (non βιστίμης ut excusum est apud Galen. lib. 10. de simp. fac. cap. περὶ χολῆς) emend. & Aretæum ita forte scripsisse sustinet. vel an potius βιστίμης pro βιστίμης legendum ex Galeni lib. 10. de medic. comp. κατὰ τόπον. eruditor. iudicio relinquitur. ³ Συκίμης Petit. rep. in MS. & emend. quid scincus sit. vid. Plinium & Dioscorid. ⁴ Τῇ πείρῃ κατὰ πύξιν. κατὰ πύξιν καὶ αἰῶραι &c. Petit. emend. ⁵ ὡς ἐξ ὄναρ &c. Petit. emend. ⁶ Αἰσθημένοι Petit. emend. ⁷ Locus hic mire depravatus, & nisi ab quopiam MS. auxilium accedat, depositus. Petit. ⁸ Vesica propriè nervus non est, sed ob similitudinem inter partes nervosas ponitur. Petit. ⁹ Αἱμάλωψ Henisch.

A to: compositis autem, ea antidoto quæ bistimus appellatur, & ea quæ ex viperis constat, & bestia, quæ coscinos, id est cribrum, dicitur, & quocumque experientia optima esse comprobavit. gestationes istis, & corporis concussiones, ad movendum propellendumque calculum, bene faciunt, nam calculorum in vesicam transitus ingentes dolores concitat: quod si inde exciderint, dolor tollitur, ut neque per somnium dolorem sentire sibi videri soleant: quin etiam tanquam ex inevitabilibus malis animus perterritus solvitur.

CAPUT NONUM.

De Curatione acutorum Vesicæ Affectuum.

Et Vesicæ acuta vitia renalibus similia proveniunt, phlegmone, & ulcera, & lapides, & grumorum obstructions. a quibus urinæ suppressio & stillicidium exoritur: sed in hoc membro acutior dolor est, interitusque celerrimus: vesica enim nervus latus est. at renes veluti concrementum sanguinis, jecoris speciem habent. in quibus & gravissimi & maxime miserabiles morbi incidunt: unde mars cum maximis cruciatibus miseris mortalibus ingruit. protinus igitur ventris ea pars laxa quam ceneona Græci vocant, secanda est, multoque oleo cum ruta & anetho vesica est irriganda. Si concretus sanguis doloris impeditæque urinæ auctor sit, oxymel bibere debet, aut calcis parum cum mulsâ, quo grumi dissolvantur: deinde quæ urinam movent, & herbarum, & semina exhibenda. si ex sanguinis effusione periculum instet, absque ulla cunctatione ei magis quam cæteris subveniendum: neque enim id leve discrimen est. neque medicamina sanguinem coercentia opem ferunt: opem fert autem vesicæ refrigeratio, ex rosaceo & vino irrigatio, & cum lanis succidis obvolutio. epithema bonum est, palmulæ ex vino cum malo punico, aut succo rhois. verum si averfatur epithemata gravia, & vehementes refrigerationes (cavendum est enim ne vesica, natura frigida tenuisque, ita multum refrigeretur) eam gleucino illinito, aut acacia, aut hypocistide ex vino. a spongiis vero, nisi valde urgeat sanguinis eruptio, abstineto. escæ triticeæ, coctu faciles, bonum succum gignent, lotiumque educentes præbeantur, quales a me in capite de renibus comprehensæ sunt: lac, vinum dulce, theræum, aut scybellite. medicamenta potabilia sunt urinaria, bene olentia, fluxilia, & id genus alia. utilissimum utique vesicæ remedium cicadæ sunt, suo quidem tempore, tostæ, pro cibo exhibitæ: extra tempus autem, aridæ, tritæ cum aqua. sed radicis nardi parum cum cicadis elixetur. in iisdem quoque loco balnei ad vesicæ laxamentum æger desideat. quod si lapillorum interpositio mictum impediat, oriculario specillo lapis amovendus est, urinaque educenda,

¹ Γίνεσθαι Henisch. ² Hæc enim ad renes pertinent. Petit. ³ Συκίμης Henisch. ⁴ Προκαλείται Henisch. rep. in MS. ⁵ ἑχεν Henisch. rep. in MS. ⁶ Οἰσπύης Henisch. rep. in MS. ⁷ Δονοντες Henisch. rep. in MS. ⁸ Βαρέα Henisch. rep. in MS. ⁹ Οὐρητικοί Henisch. rep. in MS. ¹⁰ Θηλὸς Henisch. rep. in MS. ¹¹ Κόσιν Henisch. ¹² Τόντες Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ¹³ Τόντες Henisch. rep. in MS. ¹⁴ Αφελήσι Petit. emend. ¹⁵ Λίθων Henisch. rep. in MS. ¹⁶ Ἡ δὲ τῶν ὀργάνων Henisch. ¹⁷ Ita dicitur instrumentum cavum & altera parte recurvum, quo in vesicæ cervicem immisso, suppressâ urinâ educitur calculus, etiam an in vesica existat, cognoscitur. Petit.

¹ Nulla datur bestia, quæ coscinos, id est, cribrum, dicitur. Petit. ² Phlegmonæ Henisch. ³ Mors Henisch. Ferrum (quod ad liberandos renes interdum corpori adhibetur) Petit. emend. ⁴ Tempore suo tostæ pro &c. Henisch. ⁵ Desideat. Henisch. ⁶ Oriculario specillo Crassus vertit, quod eodem instrumento, quæ in aurem præter naturam inciderunt, educantur. Petit.

ὡς μὴ ἔωσι φλεγμοναί. ὅτι γὰρ φλεγμονῇσι, ἔτε οὐκ ἔστι δέχεσθαι τὸ ὄργανον, πρὸς τὴν πρῶτον τῶν κατεστημένων. ὡς δὲ ἀπορροήσῃ ἢ τῶνδε ἡγερέῃ, θνήσκῃ δὲ ὁδύνῃσι ἀνθρώπων, τὰ μὲν τῶν τριχάδων, καὶ τὰ τῆς κυστίδος τριχάδων, ἐς τὰ πῦρ τῶν λίθων ἐκπίπτουσιν, καὶ τὴν τῶν ἔρων ἐκχυσιν, καὶ μάλιστα μὲν ἀκρόασις ἐς ὠτειλήν ἀγόντα τὸ τριχάδων. ὡς δὲ μὴ, ἢ ῥοιὰδα γινώσκῃ πύξ βέλπον, ἐς τὴν αὐτὴν δὲ ἀνθρώπων βίον, ἢ τῇ ὁδύνῃ οἰκτίσως θάψῃ.

ΚΕΦΑΛΗ

Θεραπεία τῆς τριχάδος Πιγῆς.

Ἡ ὑστέρα τῆσι γυναιξί, ὑμῶν δὲ ποταπίας ἐνθα καὶ ἐνθα καὶ λαγόνας ἔχει ἀπὸ ἥδε ζῶα παθῶν, ἐν ὅσῳ φέρῃ ἱετα γὰρ ὅτι τοῖσι δῶδεσι πρὸς ἡδονῇ, καὶ τὰ κάκισμα καὶ ἀτερπεία, ὑπὸ ἀχθιδόνας φέρῃ. ὡς μὲν ὦν τὸ ἄνω τὸ λυπηρὲς πρὸς ἰόντων γυναικῶν ἐξω. ὦν δὲ καὶ εἶμα τι ἀντὶ ἐπὶ, ὁπίσω χάζεσθαι, ἡδὲ ἀνωθεν ἢ δὲ ἀνποπε, καὶ ἐνθα καὶ ἐνθα, ποτὶ σωλῆνα καὶ ἡπαρ, ξυμῶν δὲ τὰ ὑμῶν ἐς ἀπόστασιν καὶ ξυναγωγῇ, ὅπως νηὸς λαίφεα. πάρεχ' ὅτι τὰδε καὶ ὑπὸ φλεγμοναίας, καὶ γὰρ περὶ τῆς τριχάδος καὶ τῶν ὄγκων αὐχένῳ γίνεσθαι. ἢ γὰρ καὶ πυθμῶν φλεγμοναίῃ, αἰὼν ῥέπει. ὡς μὲν ἐς πόδας, ἐξωθεν. ἢ ἀσπρὸν μὲν ὦν καὶ ἀλεγεινὸν καὶ ἀτερπές. δύσχεσθαι καὶ βαδίσαι καὶ ἐς πλάγαν κατὰ κέρας, καὶ ὑπὸ πῦρ, καὶ μὴ τῶν πόδε φλεγμονῇ ἢ γυνῇ. ὡς δὲ ἀνωθεν φοιτοῖ, ὡς ὁξυτάτα μὲν τὸ ἀνθρώπων ἀπέπνιξε, πῆξ' ὅτι ἀγρόνη τῆς ἀνάπνοης. ἔδδ' ὡς ἔδδ' φθάνει ποιεῖν τὰ καὶ βοᾶν τὰς παρόντας κικλήσκων ἀρωγὰς. τῆσι γὰρ ἀναπνοῇς ὁππότες θάπτον πολλοὶ τῆσι δὲ φωνῇς. εἰκὸς ὦν τοῖς ἐν τῇ τριχάδι καλέσθαι τὴν ἡγερέν, πρὶν τῶν ἀνθρώπων θάψῃ. ἀλλ' ὡς καὶ ἐκ σωτηρίας ἡκῆς, γινώσκῃ τῶν φλεγμονῶν χάσθαι φλέβα, μάλιστα μὲν τῶν ὅσῳ φέρῃ. ὡς δὲ μὴ ὑρῶν ἐπὶ, τῶν ἐπὶ ἀγκῶν. ἐπαφαιρείν ὅσῳ φέρῃ. πρὸς τὴν τριχάδα, ὅσῳ φέρῃ. ἀν καὶ αὐτὴ φλεγμοναίας δέχηται πύξ. δεσμοὶ χειρῶν καὶ ποδῶν σφίγγουσιν, ἀχρεὶ ναρκώσῃ, ὁσμη κακωδῶν, πύξ ὡς ὡς, τριχάδων εἰς κακαμένων. ἢ λυχνία φλογὸς ἐσβεσμένης, καστρεῖα πρὸς τῶν κακῶν, καὶ τὰ νεύρα ψυχθέντα θάλλειν. ἔρον παλαιὸν καὶ τῶν αἰσθησιν ἐξανίστησι. κατὰ τὴν νεκρωδῆσιν, καὶ τῶν ὑστέρω κατὰ διώκῃ. τοιγαρὶν καὶ τοῖσι περὶ τῶν δῶδεσι ἐς τῶν χῶρῶν ὁππότες τῆς ὑστέρας, μύρον ὁκρόν ἀντὶ πρὸς τῶν, ἡδὲ ἀδελφῶν τῶν ἀφῶν, γάρδον, ἢ βάνχαλ. τὸ αἰγύπτιον ἢ τὸ ἀγύ τῶν φύλ-

A educenda, nisi adsit phlegmone: in phlegmonis namque neque meatus instrumentum admittit præterea oriculario specillo vulnerantur. at si expedi-ri medicatio nequit, homoque doloribus consumitur, locum eum, qui sub glande est, cervicemque vesicæ incidit, ut lapis excidat, atque urina effundatur. ac deinde potissimum medendum est ad cicatricem vulnus ducendo: sin minus puris effluvium factum esse, pro futura hominis vita satius est, quam ut tormentis miserrime cruciatus intereat.

CAPUT DECIMUM.

De Curatione Vulvæ suffocationis.

Vulva in mulieribus membranis extentis hinc atque inde secundum ilia continetur, ac perinde atque animal vitia in olfactu patitur: nam ad bene olentia delectationis causa se recipit, foede olentia contristantiaque præ molestia refugit. igitur si aliquid superius triste offeratur, vulva ad naturalia descendit: si extra, ostio naturalium opponatur, retro sursumque recedit: nonnunquam vero in hoc aut illud latus ad lienem aut jecur movetur: ad recessum ejus autem contractionemque membranulæ, ut in navibus vela, cedunt atque consentiunt. hæc vero illi & propter inflammationem eveniunt: nam si ejus cervix afficitur atque intumescit, fit prominentior. si in fundo exoritur inflammatio, sursum repit: sin ad pedes foras vergat, turpis & immunda res est, dolores adferens & contristans. præterea difficulter ambulare potest, & in latus & supina decumbere, nisi pedes mulieris phlegmone laborent. at si ad superiora vulva recurrerit, quam ocissime hominem strangulat. urget autem spiritum comprimens: neque enim prius conqueri & clamare, & opem adstantibus petere valet, quod nonnullis iisque pluribus respiratio, nonnullis autem vox celerius intercipitur. par est itaque eos, qui his miseriis interfunt, priusquam mulier intereat, medicum accersere: verum si forte aliquando occurreris, cognita phlegmone venam scindito, præcipue quidem eam, quæ in malleolo: quæ si non bene fluida sit, eam, quæ in cubito est, petito. sed a vena malleoli sanguinis missionem repetito. alia vero omnia administrato, quæcunque strangulatui & citra inflammationem subveniunt: qualia sunt manuum ac pedum vincula ad torporem usque adstringentia: foede olentium olfactus, ut liquidæ picis, capillorum, lanæque, exustorum: flammæ in lucerna extinctæ nidoris, castorei, quod præter foeditatem odoris nervos etiam refrigeratos calefacit. lotium præterea vetus, vel demortui fere corporis, sensum magnopere suscitatur, & uterum ad inferiores partes abigit: porro medicamenta odorata naturalibus sunt imponenda: unguentum vero lene sit, & minime tactum vellicans, nardus, aut bacchar Ægyptium, aut unguentum ex mala-

a φλέγματι Henisch. rep. in MS. b τὰ μὲν τῶν τριχάδων, &c. Henisch. Quæ lectio redundat, quam glossæmatis vice, ad oram libri alicujus forte studiosi annotatam parum prudenter in textum transtulisse, Petit. sustinet. c πύξ ὡς ὡς Henisch. rep. in MS. Tam intolerabilis est utero is dolor, ut eo accepto, mulierem interdum abortiat: testibus Aristotele lib. 8. Cap. 24. & Plinio lib. 7. cap. 7. Petit. d Ad Castorium, quod proxime positum est, hæc refert Crassus sua interpretatione, & pronomen relativum ὅ vel τὸ Ionice videtur legisse. Petit. e κατὰ τὴν νεκρωδῆσιν Henisch. rep. in MS. f ἐπὶ τῶν χῶρῶν (supple ὑστέρω) τῶν γυναικῶν ἔξω. id est, accedit (uterus) ad pudendum extrorsum. Petit. emend. g ἔρον Henisch. h βάνχα Henisch. rep. in MS. Petit. nihil mutat. i Διόσκωρδης Henisch. rep. in MS. k καὶ μὴ etiam si nulla in pedibus ejus inflammatio existat. Petit. emend. l τὸν

ἀνθρώπων Petit. emend. m καὶ τὰς παρόντας Henisch. βοᾶν, (comma) καὶ τὰς παρόντας Petit. emend. n τὰς ἐν τῇ τριχάδι Petit. emend. o Σφύρα Henisch. p ἢ πύξ &c. Henisch. q λυχνία Henisch. rep. in MS. r Ab adstantibus Henisch. rep. in MS. s Fœminam Petit. emend. t Ab adstantibus Henisch.

καὶ ἐς τὰς τῆς θερμῆς καὶ αἰδοῖον πενήσιος. αἷμα γὰρ πολλόν, θερμασίης μὲν καὶ τολμῆς ἔξα-
ψις καρτερή· φλεγμασίης ὅ τ' τροφή, παρὰ καὶ ὅ
γνώμης καὶ ἀπεξίης ἄεκαυμα· καθαίρειν ὅ καὶ τὸ
ξύμπαν σκῆνος φαρμάκῳ τῇ ἰερίᾳ. ἔστι γὰρ καθάρσιος
δόνται μοιῶν, ἀλλὰ καὶ φαρμακίης προσέτι. ὁρῶν
μὲντοι τὰδε ἀμφὶ ἰερίᾳ διώτα· κατελίσ-
σιν ὅ τ' αἰδοῖα καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τὴν πληχά-
δα, καὶ τὰς ὀρχας ἐρείοισι τοῖσι δ' ὅς οἱ ρυπῶ-
σι· ῥοδίῳ ὅ καὶ οἶνῳ διάναι, καὶ τὰ ἔρια, καὶ
τέλειν τὰ μέρεα πολλόν τι μάλλον τὰδε· κα-
ταιοῖντα, ὅπως μὴτε θάλλῃς ἐκ τ' ἐρίων ἔσι, ἀ-
τὰρ ἡ ἐμφυτος θερμὴ ὑπὸ ψυχρῆς διώται· ὅ τ'
χυμῶν πενήνη. τοιαύτα καὶ τὰ ὀπιπλάσμα-
τα πέναι, ἄρτω ξυῖ· ἄρτογλῶσσος χυλῶ· τῇ
βοταῖν, καὶ ἐρύχῳ, καὶ σέριον, καὶ φύλλοισι μήκανος,
καὶ τοῖσι ἀλλοῖσι, ὅσα ἔναρκιν καὶ ψύξιας ἐμποιέει.
ἀτὰρ καθαίρειν τοῖσι ἰκτελοῖσι τὰ αἰδοῖα καὶ τὴν
πληχάδα, καὶ τὰ ἰξία, καὶ κωνία ξυῖ ὕδατι, ἡ οἶνῳ,
ἡ ὄξει, μανδραγορίῳ, αἰκακίῳ, καὶ σπόγγοις αὐτῇ
τ' εἰρίαν χρεῖσθαι. μεσηρὸν ὅ τ' ὑποκλύζειν μαλάχης
ἐψήματι, καὶ ἐλαίῳ καὶ μέλιτι. ὅ δ' ὀρμὴν ὅ τ' πᾶν.
αὐτερείσθωσαν σικυαὶ κατ' ἰξίαν, ἡ ἡτρεα. ἀρ-
ται ὅ καὶ βοδέλαι, νέρθεν ἐλκυσσάμεν αἷμα· καὶ ἐπὶ
τοῖσι τρώμασι ἐπιπλάσμα, αἱ ψυχρῆς ξυῖ ἀλθαίᾳ.
ἐπειτα ἐνίξιν ὕδατι δόττωσις, ἡ ἐλεισφάκας,
κονύχης ἐψήματι· καὶ εὐτ' ὡς περὶ πᾶσι μὲν μὴ-
καὶ χεῖρας, μὴ καὶ λόγῳ ὅ τ' ὁ πᾶν ἐνδιδῶ,
δύο ὅ τ' σπασμῶ· μάλα γὰρ τοῖσι ἐπὶ τὰδε σπᾶν-
ται· μετὰ δ' ἄλλαν καὶ τὴν θερμασίαν τοῖσι θερμαί-
νυσσι· χεῖρας μὲν γλῶκιν, ἡ σικυανίαν αὐτῇ ῥοδί-
νῃ· ἐρείοισι ὅ καθαροῖσι καὶ ὀπιπλάσμασι ἀλεα-
νυσσι. ἐμάλαξε γὰρ καὶ τὸ νύκτωρ τὰς πενήσιος
ἡ τοιαύτα θερμασίᾳ· ἀτὰρ καὶ πῖπσκειν τῇ κατ-
ρος ξυῖ μελικρήτῳ. ἡ τροφαὶ ἀτρεφοί, ψυχρῆς,
βεραχία μὲν τὰ σιτάδι, τὰ πλείστα λάχανα,
μαλάχῃ, βλίτον, θριδακίην, ἐψήπῃ κολοκύν-
τη, σικυῖ· ἔφθῳ, πεπύων ὠρεῖος, οἶνῳ ὅ καὶ
κρεῖων, μέσφι πολλῆς ἀναλυσί· φειδῶ. οἶνῳ
γὰρ, θάλλῃς μὲν ἐπὶ νύκτωρ, καὶ τὰς ὅ τ' ψυχρῆς,
ἐπανακλήσις ὅ τ' ἡδονῆς, γονῆς γῆρας, καὶ περ-
κλήσις ἀφροδισίων. τὰ δὲ μοι ἐς τὰ ὄξεια γεγρα-
φθῶ· ἀτὰρ καὶ τὸ αὐτὸν πᾶν ξυῖ ὕδατι πο-
ρεῖν, μὴ πᾶντα ἀλλοτρίῳ ξυγγραφεῖ προσέτι· ὅ τ'
νέον. ἔτω τὰ ὄξεια πᾶντα γίνεσθαι, ὡς ἐν τὰ-
ξι· τὸ τοῖσι γεγραμμένοις καὶ μένοις, ἡ ἀπασι
χρεῖσθαι.

APE-

^a ἡ πικανύμη, quod fomitem significat. Petit. emend. ὑπο-
καύμα Aristot. eod. sensu usurpat. ^b οἶος Henisch. ^c Κα-
ταιοῖντα Henisch. rep. in MS. ^d Ἀναγλῶσσος Henisch. ^e Re-
feribe τῆς βοτάνης (ut referatur ad ἀπογλῶσσος) vel (quod
verius) καὶ τῇ βοτάνῃ (addita copula) ut intelligamus
panem præcipi cum succo plantaginis, atque ipsa herba

A & ad caloris virilium mitigationem faciendam,
animæ deliquium adferre: quippe sanguis mul-
tus calorem & audaciam valde accendit, inflam-
mationem alit, mentis perturbationem confusio-
nemque, veluti esca ignem procreat. omne cor-
pus etiam medicamento, quod hieram, id est sa-
cram, vocant, purgato. neque enim purgatione
solum egent, sed etiam leni medicatione: utrum-
que autem præstare hiera potest. insuper genita-
lia & lumbos, & πληχάδα id est locos inter femina
& inguina, & locum inter anum & scrotum, &
testiculos lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus
obvolvito. sed lanas rosaceo ac vino perfundito:
B partesque istas multa irrigatione madefacito, ne
ab lanis caliditas oriatur: imò nativus calor a fri-
gida humorum potestate obtundatur. ejusmodi
quoque cataplasmata superdanda: panis cum plan-
taginis herbæ succo, & solano, & seride, & pa-
paveris foliis, idque genus aliis, quæcunque tor-
porem frigoraque injiciunt: nec non & similibus
virilia, & locos inter inguina, & femina, & coxas
illinito, cicutæ ex aqua, vel vino, vel aceto: item
mandragora, aut acacia: & spongiis vice lanarum
utitor. interea subluenda alvus est malvæ decocto,
& oleo, & melle: omnia vero acria vitentur. de-
figantur in coxa cucurbitulæ, aut in abdomine.
C optimæ sunt autem & hirudines ad sanguinem
deorsum attrahendum, & super vulnera catapla-
sma imponatur micæ panis cum althæa. postea in
aqua desidat, ubi artemisia, salvia, conyzaque
decoctæ sint. at si longiorit tempore vitium ex-
trahatur, neque multitudo secundum proportio-
nem minuta fuerit, & nervorum convulsionis me-
tus adfit (nam facile in his affectibus convellun-
tur) curandi rationem mutare opus est: quippe
calefacientia admovenda sunt, gleucinum scili-
cet oletum aut sicyonium pro rosaceo. lanis autem
mundis & cataplasmatibus tepescientibus partes il-
læ contegendæ: quandoquidem nervorum infla-
D tiones nonnunquam hujusmodi curatio mitiga-
vit: amplius & castoreum cum mulla bibitum.
cibaria, parum nutrientia, frigidaque sunt: pau-
ca triticea, plurima olera, malva, bliton, lactu-
ca, cucurbita elixa, cucumis maturus elixus,
pepo suo tempore collectus. a vino & carnibus
longo temporis intervallo abstinet: siquidem vi-
num est nervorum calefactio, animæ remolli-
tio, voluptatis revocatio, genituræ creatio, ve-
nerisque excitatio. hæc a me in acutos morbos
remedia scripta sint. oportet autem, & juvenem
Medicum, ipsum suo Marte aliqua sibi compara-
re, neque omnia ex alienis commentariis depromere.
hoc sane pacto acuta vitia fiunt, ut ordine
E singulis quæ scripta sunt, aut omnibus uti valeas.

P ARE-

ad cataplasma. Petit. ^f ὅσων νάρκω Henisch. νάρκων Henisch.
rep. in MS. ^g Decet aliquid, nempe ἀλαβῆσθαι, aut
quid simile. Petit. ^h ἐνελισφάκας Henisch. rep. in MS.
ⁱ His verbis inesse videtur contradictio, ut scilicet ali-
mentum non alat. sed figura est. vult enim Areteus ali-
mentum parum nutriens Petit.

Tom. I.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΧΡΟΝΙΩΝ ΝΟΥΣΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΚΕΦΑΛΗ Α.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE

MORBORUM DIUTURNORUM

CURATIONE

LIBER PRIMUS.

CAPUT PRIMUM.

PROOEMIUM.

Εν τῇσι χρόνιοις νόσοις ἡ ἀμβολὴ τῆς ἰη-
τρείας, κακόν. ὥς ἀμβλακίης γὰρ ὁ
κέλεῖ ἐς ἀνήκεστον πάθει. Φυσίως γὰρ
ὡδοὶ ἰατρῆς, ὥς μὴ ῥηϊδίως ἐκποιτῆσαι. ὡς ἐσθλὴ
ἀπαξ. ὡς ἡ ἐκδηρῶν, χρόνῳ καρτερεῖ ἔσται,
ἡ ξυμπαποθνήσκου γίγνεται. κατὰ τὰ μικρὰ
μείζονων ποιεῖται διαδέξις. καὶ τὸ πρόσθεν ἐς κίν-
δυνον ἀσινὲς ἢ, ὁ τότε τῶνδε γίγνεται ὁλέθριος.
χρὴ ὦν μήτε τ' νοσέοντα σιγῇ, ἢ αἰδοῖ τ' ἐλέγχῃ
τ' ἰσχυρῇ, μηδὲ ὑποδιδρῆσκου δέξαι τ' ἰητρείας, μήτε
τ' ἰητρὸν καταμβλακῆσαι. ἀμφὺ γὰρ ἐς τὸ ἀνῆκε-
στον ξυμῶδοι. μετέξτεροι δ' τ' καμνόντων, ὥς
ἀγνωσίης τε τ' παρῶντων, καὶ τ' αὐτοῖς ἐσθλῶν,
ἐς τέλος δ' ξυμδιατέοντα τῇ νόσῳ. Πρὶν γὰρ τοῖ-
σι πλείοσι, ἔτε ὁλιμύοντα, ἔτε ὀρθώδεις γί-
νασκον. Διὰ τὰδε ὦν ἰητρῶ σφείας αὐτὰς ἔσθ' ἐπι-
τρέψαι. πίστις δ' τ' αὐτῶν, κεφαλαίη, ἥς ἀμφι-
ποσῶν σφραγίσω.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

Θεραπεία κεφαλαίης.

Κεφαλὴ δ' ὁκόσον ἐς ζωὴν ἀναγκαῖον, τοσόνδε νό-
σῳ χαλεπωπέτη, ἡ τῶν ἀμφὶ τῶνδε νόσων,
ἡ μὲν ἐσθλὴ σφραγὶς ἐπὶ μικρῶ ἀλγεί, καὶ
ἡ τοῖσι ὧτων. καὶ βάρει. εἰ δ' αἰξήσιν ἡ πρὸς ἀ-
βί, καὶ τὰ τέλη ὁλέθρια. μὴ ὦν μηδὲ τὰ
σμι-

^a sic Henisch. ^b ποτὶ Henisch. rep. in MS. ^c Σιγῇ
αἰδοῖ &c. (non oportet, Aret. inquit, ægrotum filere
morbi verecundia) Petit. emend. ^d ξυμδιατέοντα Henisch.
rep. in MS. ^e Fortasse legendum τ' ἀμφὶ τῇδε supple

Εn longinquis morbis dilatio medelæ ma-
la est: nam ob cunctationem in vitia in-
sanabilia prolabantur. inflatio sane ita
habet, ut non facile secedat, si semel invaserit:
at si & diutius trahitur, temporis spatio vires ac-
quirit, & nonnunquam evenit ut commoriatur.
exiguos quoque morbos majores excipiunt: quum-
que priores discrimine vacarent, eorum soboles
pernitiosa exoritur. itaque nullo pacto ægrotum
filere convenit, ne morbus deprehendatur, erube-
scens, neque aufugere, vim curationis metuen-
tem, neque medicum pigrum esse ignavumque o-
portet. utrumque enim ad morbum insanabilem ef-
ficiendum consentit. nonnulli autem sunt ægroti
qui presentium, nec non & futurorum ignoratio-
ne, ad finem usque cum morbo degunt. nam ple-
rique neque pereunt, neque futuram mortem su-
spicantur: quocirca neque se medici fidei com-
mittunt. horum probatio ex cephalæa colligitur,
de qua prius sermonem instituiam.

CAPUT SECUNDUM.

De Curatione Cephalææ.

Ε Caput quanto ad vitam magis necessarium est,
tanto difficiliore ægritudine laborat. atque
morbis capitis invasio quidem tolerabilis est:
(nam parum dolent, aures sonant, gravitas ad-
est) ² at si intenduntur, finis est mortiferus. igitur exi-

κεφαλῇ. Petit. ^f πρὸς ἀβί Henisch. rep. in MS.

¹ Aretæi Cappadocis diuturnorum morborum cura-
tivus liber primus. Henisch. ² Recedat. Henisch.

σμικρὰ ὑπερβολὴν ἀλγέα. σμικροῖσι γὰρ καὶ τοῖσι
ἀκροῖς^a μετεξέτεροις^b ἰσθμῷ^c ἢ πρόσω μὲν ἡκί-
χρονος^d μέζω^e γὰρ προσεπιγίνεται ἀχθεα^f τὰ μὲν
τὴν ἐπ' ἀγκῶνι φλέβα^g πρόσθεν ἢ δυοῖν^h ἡμέ-
ραιν, οἷονⁱ πρίσκειν. ξυτεκμαιρόμενον ἢ τὴν δύ-
ναμιν, τὸ πλῆθος ἀφαιρέειν. ἀρῶν^j ἢ μὴ ἐσά-
παξ. ἢ ἡ δύναμις τε ἀνέχεται τὴν πλῆθον τῆς
ἀφαιρέσεως, ξυνεχὲς τε τοῖσι αὐτέοις μοχλῶν-
ται ἢ νῆσος. ὥδε μάλιστα πάσῃ τῇ χρονίῃ νῆσο-
σι ξυνοδόν^k μεσηγὺ ἢ τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν,
ἀδροτέρως διατείν, ἐπειτα τὴν ἱερῶν τὸ καθαρή-
ριον ξυὺ μελικρήτω πρίσκειν. ἀπάγει γὰρ μάλιστα
ἡδε δὲ τὸ κεφαλῆς^l τὸ νῆσος τὴν τροφὴν. πλῆ-
θος ἢ τῆς φαρμάκων, ὅσον τέσσαρες, ἢ πέντε ὀλ-
κῆς δραχμαί^m καὶ ἐν καθάρσει, λένει τε καὶ οἶ-
νον δίδοναι, καὶ τὴν δύναμιν αὐξάνει. ἐπειτα αὐτῆς
τὰ μὲν φλέβα τὴν ὅππῃ τῷ μετώπῳ τὴν ὀρθήν.
κυριωτάτη γὰρ ἡδε ἡ ἀφαιρέσιςⁿ τὸ ἢ πλῆθος ὅσον
ἡ κοτύλη, ἢ σμικρὸν πλῆθος. λένει τε μὴ^o περι-
τέρω. κενεαγχεῖν γὰρ ἐ^p χειρὶ^q ἐπειτα τοῖς κομα-
ξυρῶ ἀφαιρέοντα, σικύλῳ τῇ κορυφῇ προσβάλλ-
ειν προστέρειν^r τὴν ἢ ἐτέρῳ τὴν μεσηγὺ τῶν
ὠμοπλατέων ἐρεθεῖν^s ἀνάμακτον, χάλασεν τε τὴν
ὅππῃ τῇ κορυφῇ^t ἀφαιδῶς ἐς τὸ^u πλῆθος ὀκλήν,
καὶ ἐς τὴν τῆς βάθης^v ἐντομὴν^w κεφαλαίην γὰρ τὰ
μέχρ' ὅσον ὀνίησι ἰήματα. ἢ ἐς ὀπιλῶν ἡκί-
χ' τὰ τρώματα, τὰς ἀρτηρίας ἐκτάνειν. ἢ διπλα-
σθῇ, αἱ μὲν κατόπιν εἰς ὧτων σμικρόν^x π^y προσω-
τέρω, δηλαδὴ ἢ τῆς διασφύξεσι. αἱ ἢ τῆς ὠτὸς ἐς
τὸ μπροσθεν, αὐτῶν πλῆθον. ὥδε γὰρ τῷ
ἂν πρὸς ὧ^z ἀπὸρ καὶ αἰδὲ δηλαδὴ διασφύξεσι.
τὰ μὲν ἢ πρὸς τοῖς ὀστέοις τὰς μέζονας. αἰδὲ γὰρ
ὀνίησιν. ὅππῃ καὶ ἑτέρα^{aa} ἐκάστησι κάρτα
ἢ λεπταί^{ab}, αἱ εἰς ὅφελ^{ac} ἐκτάνειν. ὥδε τρώπ^{ad}
ἐν τῇ χειρὶ γίνεσθαι λέλεκται. ἢ μὲν ἢ τὸ ἀκρο-
κεφαλαίησι, καὶ ὅππῃ τῇ σικυάμασι,
καὶ ἔξυμδλῶν^{ae} ἀπάσῃσι τῆς τῆς κεφαλῆς νῆσο-
σι, ὅππῃ πᾶσι ἢ φλέγμα ἀγαν^{af} χειρὶ προσκενῶ-
σαι τὴν γαστέρα, ἢ καταποτῶ ὑψηλάτω, ἢ
κλυσμῶ^{ag} αἰδοτε μὲν ἐκ ῥινῶν παρμικῶσι, ἀλ-
λοτε ἢ διασφύμα^{ah} τοῖσι ἀγαν φλέγμα. εἰδῇ
ἢ, παρμικῶν μὲν, πέπερι, ἢ τρώπ^{ai} ἢ ῥίζα,
ἢ κάστω^{aj} τῆς ὀρχ^{ak} τὰδε καὶ ξυγῇ^{al} ἐς λεπταί^{am}
ἢ κόψαντα, καὶ σίαντα, καλὰ μὲν ἐμφυσῇν, ἢ
καυλῶ πτερὰ χηνὸς παχεῖ. ἀγωγότερον ἢ τῶνδε
καὶ βιαίοτερον ὀφείβιον ξυὺ πνὶ τῶνδε μιχθέν.
ἀπὸρ καὶ ἐλαίοισι ἢ μίσηται γλυκύνη, σικυω-
νίῳ, ἢ τῷ δὲ πρὸς εἰσάκτος μύρω. ὕγρον ἢ γίνεσθαι
κάρτα, ὡς ἐκχυτον^{an} ἐγχεῖται ἢ διασφύ^{ao} ῥινὸς γ'
αὐλῇ. δίδουσι ἢ οἶδε, ξυμφύεις δὲ μίης ὀροῖς,
ὡς ἐσάπαξ ἀμφοτέροισι ἐγχεῖν. ἐ^{ap} γὰρ ἀναχετόν^{aq}
ἢ

A exiguos dolores ne spernito. nam & exiguis
medicamentis in quibusdam discussi sunt. ¹ at si
plus temporis extrahuntur, majores cruciatus su-
perveniunt. propterea vena cubiti incidenda est.
sed duobus ante diebus vinum ² bibat. tantum
autem sanguinis detrahito, quantum ejus vires
tibi conjectanti ostenderint: verum non semel
totum detrahere magnopere expedit. porro quo-
rum vires copiosam sanguinis detractionem pa-
tiuntur, iis ipsis continuo morbus discutitur: at-
que id omnibus longis aegritudinibus convenit.
tribus autem quatuorve diebus interjectis libera-
lius alendi sunt. deinceps purgatorium quod vocant
B hieram, cum mulla propinandum: ea enim a
capite morbi alimentum maxime abducit. modus
vero medicamenti quatuor aut quinque drachma-
rum pondo esto. quod si bene purgaverit, tunc
lavandus est, & vinum exhibendum, & vires au-
gendae; postea iterum vena frontis recta scindenda
est: haec enim est opportunissima sanguinis de-
tractio. modus autem esto hemina, aut paulo plus.
neque ultra sanguinem mittito, quoniam vasa ina-
niri non expedit. deinde capillis novacula de-
tractis cucurbitulam priorem vertici affigito, al-
teram inter scapulas citra sanguinis effusionem
admoveto: & eam, quae in vertice fixa est, libe-
rius scarificato, quo sanguis uberius attrahatur,
C & partes profundiores incidantur. remedia nam-
que ad ossa usque penetrantia cephalaeam juvant.
quod si vulnera cicatricem ducant, arteriae secen-
tur: duplices autem sunt, aliquae post aures pau-
lo ulterius, propriisque motionibus produntur:
aliae vero aurium arteriae prorsum versus sitae
sunt, auribus proximae: nam instrumento dicto an-
titrocho adducuntur. verum haec quoque pro-
priis pulsationibus innotescunt. nempe majores
ossibus vicinae secantur. haec namque utilitatem
adferunt, adjacent & aliae singulis auribus oppido
tenues, quas incidere prorsus inutile est. modum
D vero incidendi in libris de manuum operationi-
bus exposui. ceterum post medelam in cepha-
laea, morbo comitiali, & vertigine, utque semel
dicam, in omnibus capitis vitiiis (prius ventre,
aut purgatorio, quod devoretur, aut clystere e-
vacuato) pituita evocanda est, modo e naribus per
sternutatoria, modo ex ore perducentia pituitam.
species autem sternutamenta citantium sunt, pi-
per, radix herbae lanariae, fibri testiculus: haec
quidem sunt vulgata, & communia: ad laevorem
autem terito, & cribrato, & calamo aut crassio-
ri pennae anserinae caule inspirato. his efficacius
in attrahendo violentiusque euphorbium est, cum
E aliquo ipsorum admixtum. quin etiam cum oleis
miscetur, gleucino scilicet aut sicyonio, id est
ex cucumere sylvatico, aut cum unguento ex styra-
ce. redditur autem magnopere liquidum, ut fusile
sit. infunditur per nasi fistulam: haec vero geminae
sunt, atque ab uno canali cognatae & cohaerentes,
adeo ut semel utrisque infundendum sit. neque enim
P 2 tole-

^a Μετεξέτεροις. ἰσθμῷ Henisch. rep. in MS.
ἰσθμῷ Goupyl. rep. in MS. ^c Conjunctio haec causalis γὰρ
videtur παρὶν Henisch. ^d ἡμέρας Henisch. rep. in MS. ^e De-
esse hic aliquid, sc. negationem μὴ, quae hic excidit, re-
ponendam esse, Petit. existimat. ^f Κεῖται ἢ μὴ ἐσάπαξ.
ὡς ἢ ἡ δύναμις π^y ἀνέχεται &c. Crassus legit. Henisch. & Gou-
pyl. repp. in MS. ἀρῶν ἢ ἐσάπαξ (negatione sc. deleta) Pe-
tit. emend. ^g Κοτύλης Henisch. rep. in MS. Κοτύλη genus est
mensurae liquidorum apud Atticos, capiens Italicas un-
cias novem mensurales, quae ad ponderales reductae,
septem & dimidiam valent. sed & aliquando pro libra ac-
cipitur Cotyla teste Galeno. Petit. ^h Περιστερῶ Henisch.
ⁱ Ἀναμάκτος Henisch. rep. in MS. ^k Ἀφαιδῶς Henisch. rep. in
MS. ^l πλῆθος Petit. emend. ^m Διπλασθῇ Henisch. rep. in MS.
ⁿ Σμικρὸν τῷ Henisch. rep. in MS. ^o Ἀντιπρόσω Petit. emend.
quo nomine quemdam in temporibus locum juxta au-
res Graeci designarunt. ἀντιπρόσω enim significat partem
temporum eam, quae ipsi τρώματι & directo respondet. teste

Ruso. Petit. ^p Si haec vox ad aures referri debet, uti
Crassus refert, ἐκάστοις scribi deberet. verum Aretaeus
non auribus singulis, sed arteriis majoribus, quas an-
te & pone aures sitas dixit singulis adjacere alias tenues
his verbis ostendit. quare ἐκάστοις φλεβῶν subaudiendum
est. Petit. ^q Λεπταί Henisch. rep. in MS. ^r Μέζω ἀκ^u
(pertinet ad ea quae dixit de arteriis temporum secan-
dis) Petit. emend. ^s Ἐπιληψίῃ Petit. emend. ^t Ξυμ-
δλῶν Henisch. ^v Ἀπασί Henisch. rep. in MS. ^x Εἰδῇ τῇ
Henisch. ^y Dioscorid. & alii Graeci τρώπ^{ai} appellant.
quare τρώπ^{ai} videtur legendum. nisi si & τρώπ^{ai} alio flexu
dicitur. cur & nihil Petit. mutat. ^z Deest aliquid: fortasse
τῇ aut μίρω τῇ κάστω^{aj} quidpiam de teste Castoris. Petit.

¹ Si plus temporis Henisch. ² Vinum ne bibat. Petit.
emend.

ἡ Διάσπαις ἐκατέρῃ μυκτῆρ^Θ ἰδίῃ καὶ ἰδίῃ. πύμπρεται γὰρ ἡ κεφαλὴ αὐτίκα, καὶ δριμύτης ἄλγος αἰρεῖται. τὰ δὲ Διά τῶ σόματι^Θ ἄγοντα φλέγμα, σίγητι, κόπρος ὁ δὲ κνίδος, πέσσει, σιφίς ἀγέλη· ταῦτα ζὺν ἀλλήλοισι καὶ ἰδίῃ· ἐπεὶ δὲ καὶ τῶ μάσῃ^Θ σπασθῇ μὲν αὐτὰ, καὶ τὸ πύειν ζυμώδες ἐστὶ, καὶ ὕδατι ἢ μελικρήτῳ, ἢ ὀξυκρήτῳ μίξαντα δίδοναι, κλύειν τε τὸ σόμα, καὶ ἐς τὰ περιόδια παρῶνται ἀνατάσι τῶ αὐχέν^Θ, ^a τῶ δὲ ἐκπνοῆς πύματι κλύειν· ἐπὶ δὲ ἐς ὅσον θέλης τὸ φλέγμα ἀγάγῃς, λένει καὶ κατακύνει, πλὴν κεφαλὴν κάρτα πολλῶν θερμῶν ὕδατι ἐς Διάπνοιαν. ἰσχυραὶ γὰρ γίνονται ^b σφηνώσις. δαίπνον ὠτελές· ἐστὼ δὲ καὶ οἶνος ἐς ἀνάκλησιν τῶ σόματι^Θ. μάλα γάρ τοι καὶ ὥδ^c πονεῖ. ἐπὶ δὲ μεσηγυίαν τὴν δύναμιν ἐδράσης, κλυτμῶν χρέω τῶ ζυμώθ^ι, λίτρας πολλὰν ἐμπάσων, ἢ ῥητίνης δὲ ἀπὸ δ^d περιμένει τῶ δένδρε^Θ ἐντήκων ὀλκῆς δραχμαὶς δύο· ἐς δὲ τὴν ὀππῆσαν ἡμέραν αἷμα δὲ ῥινοῦ ἐνδον ἀφαιρέσειν^e, ὡς εἰσω παρῶνται τὸ ὄργανον^f κατεμάδιον εὐμηκες, ἢ τὸ καλεόμυρον σαρύνη, ἢ εἰ τις ἐλαττωδὲς πρὸς ταῦτα ἔχει, χλωδὸς χρεὶ πρὸς τῶ καυλῷ τῶ παχέος δόρυ γλύψαντα ταμνεῖν τὰ ^g νεῦρα ἐς ^h ὀδόντα, ὅπως περὶ ῥα καὶ τὸδε ἐς ῥῖνα καπνεῖα, μέσφι τⁱ ἰσχυροῦσιν ἐπὶ αἰμοτέραισι χερσὶ κινεῖν, ὡς ⁱ ζυγχαράσσειτο ὑπὸ τ^j ὀδόντων ὁ χῶρος. ῥητίνῃ δὲ καὶ πολλῇ τῶ αἵματος ἡ φορῇ. φλέβες γὰρ ἰσχυρὰ τῇδε κραίνονται, καὶ τὰ σώματα μαλακὰ καὶ εὐτμήτα. ἔασιν δὲ καὶ τοῖσι δημότησι ^k πολλὰ δὲ ἐγχαράσσει^Θ οἱ ῥόποι, καὶ βοτάνησι τρηχέαισι καὶ φύλλοισι δάφνης ξηροῖσι, ἐνθέντες ταῦτα, ἢ πρὸ δαντύλοισι κινεῖν ὀτόνας. ^l κενώσαντες δὲ ὀκέσιν χρεὶ ἐστὼ δὲ πλῆθος ἐς κατύλης τὸ ἥμισυ· μάσσειν ἀπὸ γλοῖσι καὶ ὀξυκρήτῳ, ἢ ξηρὸν πι ἰσχυρὸν ἐμφυσῇν, κηκίδα, ἢ χρυσὸν στυπτηρίον, ἢ ^m βαλαύσιον. ὑπὸ δὲ ὅππⁿ τετέοισι ἢ κεφαλαλγίᾳ μίμνη, ὑπὲρ δόρυ παυηται, αὐτὸν χρεὶ ἐς τέλος ἡκεῖν δὲ ἰηρείης. Φιλυπέροφον γὰρ κακὸν, καὶ ἐν ἔδρῃ ἵζον τὰ πολλὰ φωλάει. χρεὶ ὧν ἀφαιρέσονται τὰς κόμας ζυρῶν καὶ γὰρ τὸδε κεφαλῇ ὀνητόν· καίαν ⁿ πυρῆσι καυτήρων, ὀππολῆς μὲν, ἐς μύας· ὑπὸ δὲ μέσφι ὅσας ἐθέλης, ἀπάνωθεν καὶ τ^o μυῶν· μύες γὰρ καυθέντες, ἔασιν πασμάτων περικλήσις. κινῶν μὲν ὀππολῆς καύσης, οἶνον ὠδὴν λυκὸν ζυμώσιν καταιονεῖν^p ἄλκις. ὀδόντην δὲ χρεὶ τῶ γλῶττι ὀπποπτανύναι τῇσι ἐσχάρασι, μέσφι ἢ μέσης τρεῖς· ὑπὸ δὲ βαθείαι ἔασιν αἱ ἐσχάραι, πρὸς καὶ κόμην ζυμώσιν ἀλὶ τρέψαντα, ἡδὲ ἐς ὀδόντην ἐγχαράσσειν πέναι· τῇ δὲ τρίτῃ κρητῶν ἐκ ῥοδίνης ὀππ^q τοῖσι ἐπιπολαίοισι, ἢ φακὸν ζὺν μέλιτι, ἐπὶ τῇσι βαθείαισι ἐσχάρασι πέναι. ὀκέσαι δὲ ἐπὶ ὀπιλῇ φάρμακα, ἀλλὰ πῃ γεγεμψέ^r. ἔταμόν πινεσ ὑπὲρ μέτωπον καὶ τὴν ^s σφαίρην τὸ δέρμα ἄχρεῖς ὅσας καὶ τὸδε ἐπιξέσαντες, ἢ ἐπιπύσαντες μέσφι διπλῆς, ἐς σάρκωσιν ἤραρον. οἱ δὲ καὶ ἐσέτρωσαι τῶ ὅσῳ μέσφι μὲνιγγ^Θ.

εὐτολμα

^a Ionica hæc circuitio uno verbo (sc. γαρμαρίζειν) exprimi poterat. *Petit.* ^b Σφηνώσις δαίπνοι ἐντέλης. *Henisch.* ^c ἔδⁱ ποῖεν *Henisch.* ^d Τρομυδίνης *Henisch.* rep. in MS. ^e Post ἀφαιρέσειν. (punctum) scribendum est. *Petit.* ^f Nusquam hæc vox reperitur. in *Petiti* codice editionis Turnebi appositæ est sursum hæc nota /. quæ nota poni solet in iis de quibus dubitatur, utrum tolli debeant, nec ne. in libro quodam hoc: Κατεμάδιον genus instrumenti est ad solvendas narium venas. ad oram paginæ manu exaratum *Petit.* invenit. ^g Olim πλεῖστα id est, latera pennæ legendum putabat *Petit.* sed nihil mu-

A tolerabilis est alterutrius naris sigillatim dilatatio. nam protinus caput accenditur, & acerbus dolor invadit. quæ autem per os pituitam eliciunt, hæc sunt, sinapi, granum cnidium, piper, uva taminia: id præstant vel mixta, vel singula. cæterum quoniam & ipsa mandere & expuere assiduum est: idcirco & cum aqua aut mulsa, aut posca permixta danda sunt: atque os eluendum. ad tonsillas enim impulso humore extentoque collo expirationis flatu abluatur. posteaquam pituitam quamtamlibet eduxeris, permulta aqua calida lavandum caput atque perfundendum: ut perspirabile atque difflabile reddatur. ingentes enim obstructions fiunt. cæna frugalis & simplex esto: in qua & vinum ad stomachi restitutionem sumatur. siquidem & ipse magno dolore vexatur. interea vero ubi vires ægri stabiliveris, lotionem per clysterem usitata opus est: in qua nitri multum inspergatur, aut resinæ a terebintho arbore pondus drachmæ duæ eliquentur. postridie sanguis e nasi interioribus detrahatur. intro enim prælongum instrumentum immittitur, quod cateciadion vocant, aut illud, cui storyne nomen est. aut si quis horum copiam non habuerit, pennæ aserinæ caulem crassiores fumere debet, ejusque nervosam partem denticulatim instar ferræ incidere, atque sic in narem usque ad ithmoeid^h ossa, quæ ob cribri seu colatorii similitudinem sic vocantur, immittere: deinde utraque manu agitare, quo locus a dentibus insculpat, ac vulneretur. facilis est autem ac copiosus sanguinis cursus: nam graciles venæ hic desinunt, corporaque hac in parte mollia sunt, & sectioni habilia: verum & multos nares vulnerandi modos vulgus novit, herbas scilicet asperas, & arida lauri folia naribus imponentes, aut digitis eas fortiter agitantes. quum vero quantum satis sit evacuaveris, quod erit hemina dimidium, coercendus sanguis est spongiis & posca: aut aliquod aridum, quod sistendi sanguinis vim habeat, naribus inspirandum, galla aut scissile alumen, aut balaustium. verum enim vero post hæc remedia sive dolor capitis perseveret, sive desinat, oportet ad finem hujus medicationis pervenire: quoniam id malum sæpe reverti solet, & in suo vigore consistens plerumque delitescit. itaque novacula derafis capillis, (quandoquidem & hoc capiti prodest) ferramentis candentibus urendum est; si in superficie ad musculos usque pervenias: sin offetenus penetrare velis, a musculis caveto. nam musculi exusti nervorum distentiones cient: quod si in summa cute ufferis, vinum odoratum album cum rosaceo infundere satis est: pittacium vero madefactum per triduum supra crustas extendito: quod si crustæ altius descendant, porri comam cum sale tritam linteoloque illitam superdato. tertio die crustis summam cutim tantum occupantibus ceratum ex rosa, profundioribus autem lentem ex melle imposito. sed quæ medicamenta cicatrici ducendæ sint, alio loco descripsimus. nonnulli super frontem, ea in parte ubi futura est, quæ corona dicitur, cutim offetenus inciderunt. illudque aut exterentes, aut excidentes usque ad meditullium (quod diploe nominatur) ad carnis repletionem perduxerunt, alii & ossa ad membranam usque perforarunt. verum

tat. quia quandam similitudinem nervus quoad colorem & flexibilitatem cum penna habet. ^h ὀδⁱ *Henisch.* rep. in MS. ⁱ Ζυγχαράσει τὸ *Henisch.* rep. in MS. ^k (περὶ δὲ & c. βοτάνησι) parenthesi includit *Henisch.* ^l Κεράσαν δὲ ὀκέσειν *Henisch.* rep. in MS. ^m Καλαύσιον *Henisch.* rep. in MS. ⁿ Πυρῆα vel Ionicè πυρῆν dicitur quicquid corpori ad motum ipsum calefacit, atque igne incendit, ἀπὸ τῶ πυρός. itaque & fomentum, & ferrum ignitum, quod καυτήρ appellatur. πυρῆας nomine intelligi potest. *Petit.* ^o Ἄλκις *Henisch.* ^p Στεφάνην Aretæus appellat, quam Anatomici ῥαφὴν σφαίρειαν. *Petit.*

ἀπολιμα ἢ τὰ ἀκρεα. ἀλλὰ χρῆσθ. ἢ κῆν ἐπὶ πᾶσι
 μὲν ἡ κεφαλαιὴ ἐπιμίμνη, ὃ ἢ πρῶτον ἄθρομος, ἢ
 ὁ τοῦ τοῦ τῆ σώματος ἀγαθός. ὡς ἐκ περὶ σω-
 γῆς ἢ ἔωσι, γυνάσσια ὀρθὰ ἐς ἑρῆνα, καὶ ὤ-
 μος, χειρονομία, ἢ ἀλθέρων βολή, ἔξαλοις, καὶ
 ἢ ζυνδουπιδότῃ ἐν τῆτοις ἀνείλησις τῆ-
 ψις τὰ πρῶτα καὶ τὰ ὑστέρῃ σκελῶν, κεφα-
 λῆς ἢ ἐς ἑ μέσον. πηλοκαπὴ τῷ ἑμπάθειν ζυν-
 εχίς. ἢ Φοινίσαν ἢ καὶ πῶν κεφαλῇ, ἄλλοτε
 μὲν οἴησι ζῶν ἄρτω διπλῶν ἢ ἐγχειρότα, ὡς
 μὴ ἀφόρητον εἶναι τὸ πῦρ. ἄλλοτε ἢ Φάρμακα
 ζυγαλίζοντα, ὡς τὸ ζῦνθρον τὸ Διὰ τὸ λι-
 μνήτοῦ ἢ ἀφορεῖς ἢ πυρέθεις. ἔχθῃ ἢ καὶ ἀν-
 οδον πῶν τε τὸν ἐν κερῶν πόνον, καὶ ἐς μόχλῶ-
 σιν τὸ ῥίγης ἔκαστος, πεψίης ὁ ὅπος, καὶ τὰ
 ζῶν τῆδε ἢ Φάρμακα, ἐκῶσι ἐσιδαίνε τὸ δέρ-
 μα, καὶ ἰόντοισι ἱκελα ἐκρύβ βλαστήματα. ἢ δι-
 αίτη ἢ, ἢ μὲν ἐφ' ἐκάστῳ τὸ ἀλγύν, ἢ λεπτή,
 ὀλιγοποτὴ, καὶ ὑδροποτὴ ὁππῶθεν μάλι-
 σαι ἀκρεός πινῃ. ζῦμπαι ἢ δριμέων μὲν ἀφῆεις,
 κρομμύνων, καὶ σκορόδων, καὶ ὅπῃ τῆ σιλφίς,
 σινήπῃ ἢ μὴ πάγχυ. καὶ γὰρ τὸ δερμὺ αὐτέας,
 πρὸς τῇ τῆ σωμαχῆς ἀρετῇ, καὶ ἐς κεφαλῶν οὐκ
 ἀχαεῖ. Φλέγμα χύον καὶ Διπνέον, ἢ διελαῦ-
 νον κάτω. ὁπερὶων κἀκισιν κύαμῃ, καὶ ἐς τὰ
 τῆδε εἶδεα, πασοί, ἢ ὀχροί, ἢ δολιχοί, δούτερον,
 Φακοί, οἷον ἔχουσι μὲν πιναις ἀρεταῖς πέψιός τε ἢ
 ἐκκρίσει, κεφαλῆς ἢ πηλοσμιον καὶ ὁ πόνος
 ποιητικόν. πηλὸν ἐψηθέντες ζῶν πεπτεῖ, οὐκ ἀπο-
 ξενωταί. χόνδροι ἢ οἷτε πωλυτοὶ χαλεπότες, ζῶν
 οἶον ἢ μέλιτι ὅσον ἡδύναμ. ἢ τὸ ἐκ τῆς τῶν ῥόφημα,
 ἢ οἱ ζῶν ἢ ἀπλοῖσι ζωμοῖσι. καλοὶ γὰρ ἢ οἱ ἐν τῇ
 ἢ καρυκείᾳ καρποί, ἢ κάρς, κερῆνας, ἀνίσας,
 σελίνας ἢ τῆς τῶν ἢ κρέστων, ἢ ἡδύοσμῃ ἢ βοτᾶ-
 νη, ἢ γλῆχων πρὸς τοῖσι δώδεσι, ἴχασί τι καὶ
 ἔρων ἢ ἀγώνον, ἢ φυσῶν ἔξοδον. κρεῶν ἢ, πο-
 νηεῖ μὲν τὰ παλαιὰ πάντα. κερῶν ἢ, ἀ-
 λέκτορες ἢ, πηλῶν ἢ Φάσσα, ἢ πελεῖα, ἢ τὰ
 ἄλλα ἐκῶσι μὴ μάλιστε πίνονα, σῶν ἢ τὰ ἀκρεα,
 λαγῶς ὁ ἢ ὀπῆς. βοός ἢ καὶ ὄνῃ ἢ παχύινον τε,
 ἢ κεφαλῆς πηλοσμιον. ἐρεφῷ ἢ, ἢ πάντη κα-
 κός, γάλα καὶ τυροὶ κεφαλαλγῆες. ἰχθυῶν, οἱ
 πετρεῖαι, ἢ ἐκῶσι καὶ χῶρην, ἀεῖσι. λαχά-
 των ἢ ἢ ἐφθῶν μὲν, ἐκῶσι ἔρων ἢ κελίας ὑπ-
 αγωγὰ, μαλαχῇ, βλίτον, τεύτλον, ἀσπά-
 ραγι δριμύ ἢ ἢ κερῶν ὡμα ἢ, θειδακίνη
 πάντων ἀεῖσι. ῥίζαι ἢ πονηεῖ, ἢ ἐφθαί, ῥα-
 φανίδες, γογγυλίδες, σεφυλῖνοι. ἔρηπια μὲν,
 πλήσνια ἢ. σίσπερον φυσῶδες μὲν ἢ σωμαχῆς ἐπ-
 αρτικόν. οἶνῃ ἢ λῶκος, λεπτός, γλυκύς μὲν
 ἐγγεγραφῶν, σῶν ἢ ἔχων, ὡς μὴ ἴχεν πῶν
 κρεῖται ἢ τρεῖς ἢ πᾶν, κεφαλαλγῆς, πηλὸν
 ἢ Φοί-

A verum id genus remedia temeraria sunt: nihilominus tamen adhibentur, si omnibus aliis tentatis adhuc cephalæa perseverat, & ager est animosus, vel corporis robur excellit. nempe si paulatim ad sanitatem accessio fiat, exercitationes recto corpore pectori humerisque adhibeantur, manuum fiat gesticulatio; halteres jactantur, saltu corpus moveatur, atque in his peritè corpus torqueatur: primo & postremo crura fricentur, medio tempore caput: picatio assidue picem inspergendo administretur. item caput rubrificandum, nonnunquam sinapi cum duplo pane affricando, ne intolerabilis ignis excitetur: nonnunquam medicamenta simul illinendo, quale est illud quod ex adarce, & euphorbio & pyrethro componitur. proficit autem & ad dolorem in tempore sedandum, & ad radicem mali extirpandam, thapsiæ succus, & medicamina cum ipsa jungenda, quotcunque cutim tumefaciunt, & varis similia tubercula excitant. victus ratio in singulis dolorum generibus tenuis esto: exiguus potus, & aquæ portio ante ullam medelam potissimum adhibeatur. ex toto vero ab acribus temperet, capis, aliis & succo laserpitii. a sinapi autem non penitus: siquidem ejus acrimonia, præterquam quod stomachi vim roborat: capiti quoque haud ingrata est, pituitam fundens ac diffans, aut ad inferiora deturbans. leguminum pessima faba est, & ejus species pisa, & quæ a Græcis nuncupantur ochri, & dolichi: illi cicerculæ folio similes: hi, faseoli aut lobi a nonnullis vocitati: secundo loco ponitur lens: quæ nonnullis concoctionis excretionisque virtutibus prædita est, sed caput replet, doloremque concitat: nihilominus cum pipere elixa, spernenda non est. far lotum haud ingratum est cum vino & melle, quantum ad condimentum satis sit: & ex ipso conflata sorbitio, & ejus semina in simplici jusculo decocta. utique bona sunt & in caryceia condimento a Græcis ita dicto, semina cari, coriandri, anisi: apii vero semen iis anteferendum. mentha herba & pulegium, præterquam quod bene olent, quandam vim habent & urinam movendi, & flatus per inferiora expellendi. inter carnes vetustæ omnes damnantur: nuper interfecti galli carnes laudantur. inter aves torquatus palumbus, columbus, & aliæ quæcunque haud ita multum pingues sunt, suum extremitates, lepus assatus. bubula ovillaque caro crassum succum creat, & caput replet. hædus non penitus malus. lac & caseus caput dolore vexant. ex piscibus saxatiles deligendi, & quotquot in ea regione optimi censentur. olera elixa quidem ea assumantur, quæ lotium & ventrem citant, malva, blitum, beta, asparagi, acris vero & brassica est: at inter cruda, lactuca omnium est optima. radices autem etiam elixæ praviæ sunt: radicula, rapæ, pastinacæ urinam movent, sed caput explent. fistarum flatus edit, & ventriculū tumefacit. vinum album, tenue, dulce, admittatur, tantum adstrictionis habens quod alvum non remoretur. omnia bellaria capiti inimica, quin & palmarum

nigri, Langius epist. 58. lib. 1. *Petit.* ἡ Καρυία jusculum est simplici operosius ex multis tragematis, & aromatatum delictis confectum. *Petit.* ἡ κάρυ *Henssch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ἡ κείων *Henssch.* rep. in MS. ἡ Ἀγωνία *Henssch.* rep. in MS. ὁ δεest hic aliquid, nempe ἀγρία vel quid simile. post ἀγρία. (punctum) apponi debet. *Petit.* ὁ Nempem ἀποκάλια, extremæ partes, uti pedes. *Petit.* ὁ ὄππ *Henssch.* rep. in MS. ὁ παχυνία *Henssch.* rep. in MS. ὁ ἐξών *Henssch.* rep. in MS. ὁ στύψης π ἐχον *Petit.* emend. ὁ τεωγήματς καὶ τὸ τεγάνειν, ab edendo ita dicta κατ' ἐξοχὴν propter voluptatem. dicuntur & πύματς, Latine bellaria. *Petit.*

1. Quin præter & palmularum &c. *Henisch.*

^a H^o *Petit.* emend. ^b Deesse hic aliquid *Petito* videtur. sed nihil addit. ^c Ita appellat Aret. exercitationes, quæ recto corpore adhibentur, ad distinctionem earum, quæ prono corpore fiunt, ut ἀλυσθαις. cuiusmodi exercitationes iis, qui caput infirmum habent, non conveniunt. *Petit.* ^d Καυστήριον βολή *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ^e Crassus ἐς μίσην pro μεταξὺ accepit. *Petit.* ^f Ἰσως, ἐμπλάττειν *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ^g Φοιτῶν *Henisch.* rep. in MS. ^h Ἐν γυμνασίῳ *Henisch.* rep. in MS. ⁱ Hujus compositionis, quæ vulgo φοιτῶνος appellatur, meminit Galen. lib. 6. de sanit. tuend. *Petit.* ^k Φορμάριον *Henisch.* rep. in MS. ^l Διαιτῶν *Henisch.* ^m Διαιτῆς *Henisch.* rep. in MS. ⁿ Ὁ γὰρ ἐν γυμνασίῳ plerique omnes interpretantur: δαλιχῆς phateolos. *Petit.* ^o Καὶ τὸ ποιητικὸν *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ^p Simplicius alibi iusculi compositionis meminit Galen. lib. 2. de compos. med. κατὰ τόπους cap. 1.

^a Φοίνικες πάσης ιδέης. σύκων ἢ ὁπάρη καὶ σφυ-
λὴ προσωπνές, καὶ ὁ, πὶ αὖ ὅπῃ τῇ ὥρῃς ἀριστον.
πλησμονή πάντων καὶ τῷ ^b ὠφελόντων κακόν. κά-
κιον ἢ ἀπεψία. κόπτι ἀπεψίας μὲν αἰσινέστεροι ἐ-
πιβλαβέες ἢ καὶ οἶδε. περίπατοι ἐώθεν ὅπῃ τῇ κοι-
λῆς ^c ἐκκρίσι, ^d εὐπνοί, ἢ, εὐφοροί ἀρῆσαι ἢ
καὶ οἱ ἐπὶ τῷ δείπνῳ αἰώρη μακρά, νημεῖον,
ἀνῆλιθον τῇ κεφαλῇ κακός γὰρ αὐτῇ ὁ ^e σεί-
ριον. ὁμιλίη γυναικὸς κεφαλῇ, νόστος, ^f κα-
κὸν ἐπίσπασον. ἀποδημίη ἐς θερμότερον ἀπὸ ψυ-
χρῶν, καὶ ἀπὸ ὑγρῶν ἐς ξηρότερον. ζύμφορον
ἢ πλῆς, καὶ ἐν θαλάσῃ ^g ἐξαγωγή τῆ βί-
α καὶ ὁρῶντος πρὸς ἡ, ἀρχὴν λαβὼν τε τῇ ἀλ-
μῇ ὑγρῇ, καὶ νηχεῖται τῇ θαλάσῃ, καὶ τῇσι
ψαμμοῖσι ἐγκαλινδέσθαι, καὶ βιοτεύειν ἐς θα-
λάσσαν ἑτεροκρανίης ταύτῃ ἀκεα. ὁκοῖον γὰρ τῇ
κεφαλῇ ὅλη ἀκεα πρὸς φθορά, τοῖςδε πρὸς ἀπαν-
τῇ κεφαλῇς μέρεσιν χρεῖσται, καλόν. ὁκοῖσι ἢ
ἐκ τῶνδε ἀφυκίθῃ ἢ νῆσος, ^h ἐκλεβόρω χρεῖσται,
τῇ ἐσχάτῃ καὶ δυνατωτάτῃ πάντων ἀγωγῇ.

ΚΕΦΑΛΗ γ.

Θεραπεία Σκοτωματικῶν.

Καὶ ἐκδιὰδεξιθὲν μὲν κεφαλαίης γίγνηται ⁱ σκο-
τωδινή ἀπὸ καὶ ^k αὐτῇ πρῶτῃ ἐπ' αἰτίη-
σι φύεται, αἰμορροΐδων ῥόεσσι πρὸς ἡ, καὶ ἀπὸ
ῥινὸς αἷμα μὴ ῥέει πρὸς ἡ, ἢ μὴ διαπνέ-
ται τὸ σκῆν, ἢ ἰδρώτι, ἢ πῶν πρὸς ἡ πο-
νύμυρον. καὶ μὲν ^l ὡς ὅπῃ τῇ κεφαλαίῃ ξυνεῖται,
ταῖς χρεῖσται πρὸς ἡ, ὁκοῖσι ὅπῃ τῇσι κε-
φαλαίῃσι λέλεκται. τίσι ἢ καὶ βιαιότερον ἰσχυ-
ρεῖται ἐς τέλος τῶν ἀκείων, ὑπερὸν φράσω. καὶ
ἢ ἀπὸ τῶν ὀπρῶν ἢ νῆσος ἀποβῇ, τὴν
ξυνεῖται ἐκκρίσιν κινέειν. ὑγιεινὸν γὰρ τῇ φύσει ἢ
παλινδρομῇ. καὶ ἢ ἢ μὲν ^m μέλλῃ, τὸ ἢ πα-
ρῶν αὖξῃ, ὅπῃ μὲν τῇσι ἀλλοῖσι ἐπιχρεῖται τῇσι
ἀπὸ ῥινὸς, ἢ ἰδρώτων, ⁿ φλέβα ταμνεῖται πῶν
ἐπ' ἀγκῶν. καὶ ὅπῃ ἢ ἡπατι πλημύροντι ἢ
σπληνί, ἢ πῶν τῶν ἐν τοῖσι μέσοισι σπλάγχχνων,
δρεῖται ἢ σκῆν. χρεῖται ἢ ὁκοῖσι ἢ ἐκ φλέβος
πολλὸν ἐκρῇ, τοσόνδε ἐκ τῶνδε ἀφαιρέειν αἷμα.
τόδε γὰρ τῇ περὶ αἵματος ἢ τροφῇ, ὥστε δὴ καὶ
ροσῆρ ἐπὶ ἢ τῷδε, τὰ τῇ κεφαλῇς ἀκεα ξυν-
άπτεται, φλέβα πῶν ἐπὶ τῷ μετώπῳ ὀρθῇν τα-
μνεῖται, ἢ τοῖς ἐκατέρωθεν τῇ ῥινὸς πρὸς τοῖσι καν-
θῶσι, σικύλῳ τῇ κερυφῇ περὶ αἵματος, ἐκκόπτειν
ταῖς δρεῖται, ξυρεῖται πῶν κεφαλῇν, φοινίσκειν,
φλέγμα ἀγειν ἀπὸ ῥινῶν πτερμικῶσι, ἢ ἀπὸ ῥο-
ματῶν ὅπως ἐλέξα. ἀπαντα πρὸς ἡ ἐν κόσμῳ
τῷ ἐπὶ τῇ κεφαλαίῃ εἰρημύλῳ, πλὴν ὁκοῖσι κυ-
κλαμίνῃ κυλός, ἢ ἀναγλιδῶν ἐγχυτὸς εἰς τὴν
ῥινὰ ἐκ τῇ περὶ αἵματος. ἐπὶ τῇ τῶν ἀμφὶ πῶν κε-
φαλῇν ἀκείων ἢ καὶ ἐς τέλος, ὁκοῖσι βιαιότερα ἐς
τῇς σκοτωδίας, ταῖς χρεῖται πρὸς ἡ, ἐμέτοι-
σι τοῖσι ἀπὸ δείπνου, ἢ δὲ τοῖσι ἀπὸ φαφάνιδων
χρεῖσται, τὸ ἐκ τῇδε δέον ^p ἐστὶ, ἀπὸ ἢ δὲ ἐς ^q ἐλ-
λεβόρω

^a Diffona hæc sunt Dioscoridi, Galeno, aliisque, pal-
mularum fructus dolorem capitis creare, pronuntian-
tibus. unde hæc *Petito* mendi suspecta lectio videbatur.
verum nihil mutat, quia eadem Aretæi sententia, iis-
demque fere expressis verbis reperit in cap. 3. de cur.
vertiginosor. ^b Ἀφελόντων *Henisch.* rep. in MS. ^c Ἐκκρίσι
Henisch. ^d Εὐπνοί *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ^e Σεί-
ριον proprie est stella in ore canis majoris cœlestis sita,
qua plerumque Solem auctores denotant. *Petit.* ^f Ε-
πίσπασον κακόν dicitur, quod quis sibi sponte sua accer-

A larum omne genus. ficus autem & uva demulcent,
& quicquid ea parte anni, quam ὥρην *Græci* vocant,
bonitate præstat. sed quibuscunque, vel etiam ju-
vantibus, satiari, malum est. pejor est cruditas:
labores minus quam cruditas nocent: nihilominus
& ipsi sunt detrimentosi. deambulationes matutinæ
alvo prius exonerata citra spiritus difficultatem be-
ne feruntur: optimæ sunt etiam & a cœna. gestatio
longa per loca non ventosa conveniet, atque ubi
sol caput non feriat: ei namque sirius officit. usus ve-
neris capiti ac nervis labem accersit. peregre pro-
ficiscatur ægrotus in regiones calidiores ex frigi-
dioribus, & in ficciores ab humidioribus. confert
B & navigatio, & in mari vitæ traductio: & si quis
sit maris accola, in salsa aqua frigida lavari, ¹ in
mari natæ, & in arena volutari, victumque ex
mari quærere proderit. doloris vero capitis, qui
heterocrania nominatur, eadem medicamina fun-
to. nam quæ toti capiti remedia conducunt, eadem
singulis ejus partibus adhibere bonum est. quibus-
cunque vero per hæc morbus depulsus non fuerit,
² iis reliquum ut veratro utantur, utpote ultimo
atque valentissimo omnium remedio.

CAPUT TERTIUM.

De Curatione Vertiginosorum.

E t succedit cephalææ vertigo, & ipsa per se
propriis de causis oritur, si profluvium ab
hæmorrhoidibus coërcetur, si e naribus sanguis
non effluat, qui prius effluere consueverat, si
corpus non diffletur aut sudore, aut labore an-
tea fatigatum. igitur si a cephalæa ducit origi-
nem, ea medendi ratione uti debemus, quæ ad
cephalæam supra exposita est. quibus autem vio-
lentiùs cum ultimis remediis occurrendum sit,
posterius explicabo. si ab aliqua humorum
suppressione morbus inciderit, usitata excre-
tio movenda est. naturæ namque salutare est
D materiæ recursus. at si ista tardat, malum vero
increfcit, in aliis quidem suppressionibus aut
sanguinis e naribus manare affueti aut sudo-
rum, sanguis mittendus est e vena cubiti: si
ab jecore multis humoribus affluente, aut a
liene, aut ab aliquo ex visceribus in medio
corpore positus vertigo prodeat, cucurbitu-
læ subveniunt. sed quantum ex vena defluit,
tantundem per has sanguinis est detrahendum.
sanguis enim est causæ alimentum, quemadmo-
dum & ventriculus. deinceps capitis remedia sub-
jungenda: ³ vena cubiti recta, aut nasi arteriæ
E utrinque in angulis secandæ, cucurbitula verti-
ci affigenda, arteriæ incidendæ caput raden-
dum, rubrumque faciendum: pituita e naribus
per sternutatoria, aut ex ore (quemadmodum
docui) evacuanda: omnia denique modò in ce-
phalæa narrata administranda: duntaxat adjici-
tur cyclamini succus, aut anagallidis, in nares
fundendus. posteaquam vero medicaminum ca-
pitis ad finem perveneris, deinde quotquot effi-
caciora ad vertiginosos inveniuntur, ea sunt ad-
F hibenda. vomitibus a cœna, nec non vomiti-
bus ab esu radicularum uti postea decet: quin
etiam ad veratri assumptionem hæc præpara-
tio

sit. *Petit.* ^g ἰσως, διαγωγή *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in
MS. ^h Intelligendum hoc de candido elleboro est.
Petit. ⁱ Σκοτωδινή *Henisch.* ^k Ἀντή *Henisch.* ^l ἢ μὲν
(ὡς) ἐπὶ &c. *Henisch.* ^m μάλλῃ *Henisch.* ⁿ μέλλῃ *Henisch.* rep.
in MS. ^o βλίβα *Henisch.* ^p Ἐκφύσις conjunctim scri-
bit *Henisch.* ^q Ἐκλεβόρω *Henisch.*

¹ Et in mari &c. *Henisch.* ² Iis reliquum est. *Henisch.*
³ Vena frontis recta, aut nasi venæ utrinque &c. *Henisch.*

περιπέφθαι ὅτι χρη^a κεφαλῇ καὶ χεῖρες, καὶ αἱ τῶνδε τρεῖς ὅτι τοῖσι^b οἷον πηχέως, ἐς ἀνάκλησιν θερμῆς, καὶ διαρκίης καὶ τόνου^c ἐπιτα κεφαλῇ τρέχουσι ὅριον ἐαυτὲς μέζονι ὑπερῶν^d αὐτῶν καὶ τὰ γυμνάσια ἐς τραχήλας^e πηχίας, καὶ ἐς διάσπον χειρῶν σωτήν^f, ἀπαυδύτως^g ὑπερχειρῶντα ὅτι χρη^h πλὴν κεφαλῇ, καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς γυμνάζειν χειρονομίᾳ, ἢ δίσκων βολῇ, φιλονεικούντα πυγμῇ κακὸν ὅτι σφαῖρα, μικρὴτε καὶ μεγάληⁱ τῆς ὅτι κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν αἱ δυνάμεις τε καὶ ἐνστάσεις σκοτώματα ποιεῖσιν. ἀριστον ἀφάλασις καὶ δρόμοι. τὰ ὅτι μὴ πᾶν, ἐς τὰ σκέλεα^j πάντων τονώσιες, ψυχρολυσίη ἀλυσίης κρέστων^k ἀλυσίη ὅτι θερμολυσίης^l σύψαι, πυκνώσαι, ξηρῆσαι^m κεφαλῇ, ψυχρολυσίη διωατωπότη, ὑγείης ἢ κατωπότης. ὑγρῆσαι, λῦσαι, ἀχλυνώσαι, θερμολυσίη διωατωπότη. κεφαλῆς γὰρ νύσσαι αἱ προφασίαι. τοιοῦδε καὶ οἱ νότοι, βαρυήκοι. ἡσυχίη ὅτι τῇσι γυμνασίοις ἐς κατὰσπονⁿ ὅτι παρὰ^o πῆσις τῆς κεφαλῆς ἐς πλὴν τῆς δερματος^p ζύσιν. ὅτι περὶ^q ὕδατος^r πόσι, ἢ οἶνον^s ὑδαρῶν^t, ἀριστον εὐτελές. λαχάνων κόμης τὰ μαλθακτῆρια, μαλάχης, πύτλα, βλίτα, ἔμβριμα, εὐτομαχον, εὐτομον, κοιλίης μαλθακτικόν, ἀβαρές ὅτι κεφαλῇ, ἀλὰ θυμῶν, ἢ θυμῶν, ἢ σπληνός. ὡν, τὰ θερμὰ χειμῶν^u. θέρει^v ὅτι τὰ ψυχρὰ, γυμνά τῶν ὁστροκώδε^w, μὴ ὅτι, ελαῖαι, φοίνικες, πέλινος^x ὡρεῖον, χόνδρος πλυτός, ζύν πνι τῶν γλυκέων, ὁκόσον ἡδύναι αἰρετόν. ὅτι τοῖσδε ἄλλαι, ἡρεμίη, ἡσυχίη καὶ ἀκοῆς, καὶ λαλιῆς. πείπαιτοι, ἐνθα ἂν εὐπνοῦν^y εὐχαρῆ^z ἢ δένδρεσι, ἢ βοτάνησι^{aa} λὺν ὅτι ἐς δειπνον ἡκῆ, μάλιστα μὴ αὐθις ψυχρολυσίην, σμικρὸν ὑποψυχισμὸν λίπαι. εἰ δὲ μὴ, σκέλεα μένον. τὸ δειπνον σιτωδές^{ab} οἷον ἰστίον, ἢ ῥόφημα χόνδρος, ἢ πσιάνη^{ac} ἄφυσος, ἐψήσ^{ad} εὐπεπτος^{ae}. φάρμακα ὅτι τὰ ἐς ἡδονῶν τῆς πσιάνης, πέσσει, γλήχων, ἡδύσπον, κρομμύων, ἢ πείσων σμικρὸν, μηδὲ ὁκόσον ἐμπλεῦσαι^{af}. ὅτι^{ag} ὅτι τὸ δερμὶ ζύμφορον^{ah} κρεῶν, τὰ ἐκ πόνων μὴ πόνου^{ai} συνῶν πόδες καὶ κεφαλῇ^{aj} πηνὰ πάντα^{ak} τῶν^{al} πλήθει^{am} ὅτι τεκμαίρεται^{an} λαγῶς, καὶ τὰ θηρότα^{ao} ὅτι, ἀλεκτορὶς εὐπορος καὶ ζύμφορος. τραγῆμα πᾶν κεφαλαλγῆς, πλὴν φοίνικας, ἢ τῶν ὡρεῶν συνῶν, ἢ σαφυλῆς, λὺν ἄφυσος ὡνδρωπος^{ap} ἐν, εὐ τοῖσι^{aq} ἡδὲ περμάτων^{ar} εὐπεπτα^{as}, καὶ ἀκνία^{at}, καὶ κῆφα^{au}, πείπαιτοι, θυμῶν, ἐν ἡσυχίᾳ ἐς ὕπνον ἀφesis.

ΚΕΦΑ-

^a κεφαλῇ καὶ χεῖρες Petit. emend. præterea in hoc textu deest aliquid, quod supplendum ex MS. melioribus. Petit. ^b οἷον πηχέως Henisch. sed præstat nostra lectio. Petit. ^c χεῖρας Crassus legit. sed male. πηχίας id est, inflationes Petit. probat. ^d Deesse hic aliquid propter adverbium hocce ἀπαυδύτως, fortasse περιπόρην vel συντελέσθαι, Petit. putat. ^e Supple ἀριστον Petit. ^f κεφαλῇ Henisch. rep. in MS. ^g πηχίας Henisch. rep. in MS. ^h προφασίαι Henisch. rep. in MS. ⁱ Vox πῆσι in edit. Henisch. inclusa est parenthesi () & merito, ut quæ omnino redundet. Petit. ^k ἔμβριμα Latine intinctum dicimus: liquorem scilicet simplicem, vel ex pluribus rebus compositum, cui cibos intingimus ad excitandum appetitum. Petit. ^l ὡρεῖα eadem quæ νύσσαι, quæ ex pelamide minore fiebant. teste Gorræo. verum hic ὡρεῖον tempestivum, quod scilicet in vere conficiebatur, significat. Petit. ^m οἷον ἰστίον Henisch. ⁿ πσιάνη Henisch. rep. in MS. ^o ὅτι Henisch. rep. in MS. ^p Inusitata satis hæc locutio si nullum hic men-

A prius enim concoctum esse oportet. caput & manus exercendæ, horumque frictiones faciendæ. in iis vero leniter agendum, ut caliditas excite-
tur, & caro augeatur, & vires restituantur, post-
ea suum ipsius caput erectum fricato, diutius
hunc laborem sustinens. quin & exercitationes ad
cervicis usus, & ad manuum agilitatem faciunt,
si scienter fiant. sursum² attollendo caput at-
que oculos exercere oportet. manuum exercita-
tio fit aut discorum jactu, aut certando casti-
bus aut pugnis. pila vero parva & magna detri-
mento est. nam capitis & oculorum circumvo-
lutiones atque intentiones vertigines adferunt.
B optime faciunt saltus & cursus. omnia velocia ex-
ercitia cruribus conveniunt, & omnia roborant.
frigida lavatio illuvie, illuvies autem calida la-
vazione melior. adstringere, densare, siccare
caput frigida lavatio efficacissime potest: & hic
salubris status est. humectare, solvere, tenebras
offundere valentissime calida lavatio potest: &
hæ capitis morborum causæ sunt. tales sunt &
austri aditui graves. exercitationibus quies succe-
dat, ut perturbationem sedet. capitis pressiones
ad cutim poliendam faciunt. aquæ aut aquati vi-
ni propinatio est³ res optima, & ad manum,
coma olerum assumatur, quæ ventrem molliunt,
malvæ, betæ, bliti. liquamen bonum stomacho,
ori suave, alvum leniens, neque grave capiti,
ex thymo, aut thymbra, aut synapi conficitur.
C ova hyeme calida, æstate frigida, putamine spo-
liata, non tosta præbeantur. olivæ, palmulæ,
salsamentum recte conditum. ⁴ alica elota cum
aliquo dulci, quantum condiendi causa assumi
debet. post hæc sal adhibendus. otium sit & quies
ab audiendo & loquendo. ambulationibus utatur
sub aëre perspirabili. delectat autem locus aut ar-
boribus confitus, aut herbibus. utique vertigi-
nosus quum ad coenam accedit, maxime iterum
in frigida lavetur, parum unguine corpus subli-
nens: si nolit, at crura tantum. coena triticea
esto, quale est itrion, quod est placenta genus,
aut forbitio ex alica, aut ptisana flatu vacans,
per elixationem concoctu facilis. medicamenta
vero suaviorem ptisanam reddentia, sunt piper,
pulegium, mentha, cepæ aut porri paulum,
neque tantum ut innatet: acetum vero acre uti-
liter assumit. carnes ex pinguibus animalibus non
pingues, suum pedes & capita. volatilia omnia,
sed multitudinem conjectura metiri oportet, le-
pus & venatio. gallina in promptu habetur & ju-
vat. omnia bellaria caput dolore infestant præter
palmulas, aut maturas ficus, aut uvas. si flatibus
E homo vacet, hæc bene facient. in secundis quo-
que mensis utiliter ea sumuntur quæ facile con-
coquuntur, si nidore vacant, & levia sunt. post-
ea deambulatio, mentis hilaratio, in quiete ad
somnia conversio adhibenda.

CAPUT.

dum est. nam πλῆθος τεκμαίρεται Græci dicunt pro
quantitatem conjectura assequi. Petit. ^q Particula ὅτι
hic videtur περιλάειν. forte mutilus hic locus, & Are-
tæus scripserat ἢν εὐπορα si suppetant. Petit. ^r Εὐ καλὸν
ἐν τῷ τοῖσι τοῖσιν ἡδὲ περμάτων &c. Henisch. Verum hunc
mendosum locum sic Petitus emend. post vocem ἡν.
scribatur punctum. deleatur punctum post vocem πῆσι
& loco εὐ τοῖσι ἡδὲ legatur εὐδαιμόνῃ ὅτι, quod verbum his
περμάτων εὐπεπτα respondeat.

¹ Postea caput fricetur recto ab aliquo, qui proce-
riori sit corpore (ita ut æger stans inferior sit) Petit.
emend. ὑπερῶν enim hic non significat sustinere sed
subesse, inferiorem esse alio scilicet majori. vel sic:
ἐαυτὸς μέζον ὑπερῶν in majus se ipso caput attollentem.
sed neque hoc commentum Petit placet. ² Sursum
verò Henisch. ³ Res optima, prandium frugale ac sim-
plex esto. coma &c. Henisch. ⁴ Conditum. (opportu-
num) alica &c. Henisch.

ΚΕΦΑΛΗ Δ.

Θεραπεία Ἐπιληψίας.

Ἀκύνων, ὅτι περ μέγα καὶ δυνατώτατον, ἐς ὅτι-
ληψίαν χρεώδεται. ^a Φυγὴ γὰρ ἔμεινον ὀπιπύονα
πάτεται, καὶ κινδυνώδεται ἐφ' ἐκάστης ὑπομνήσεως,
ἀλλὰ καὶ ἰδέσθαι αἰσθεῖται καὶ οὐκ ἔστι συμφορῆς
καὶ μοι δοκεῖ, εἴπερ εἰς ἀλλήλους ἐν τοῖσι παρο-
ξυσμοῖσι ἐνέβλεπον, ὁκέσθαι πάχυνσι οἱ νοσούντες,
ὅσοι ἀν' ἐπὶ ζῶειν ^b τλαῖεν ἀν. ἀλλὰ γὰρ τὰ δεινὰ
ἐκάτω καὶ τὰ αἰσθεῖται, ἀναισθησίη καὶ ἀσθησίη
κρυπτή. ζυγομαρτεῖν ἢ τὴν ἰητροῦ τῇ ῥασάνῃ ἢ
Φύσιν ἀρεῖται, εὐτε τῇσι μεταβολῇσι ἢ ἡλικίῃσι
ἐς μέγα ἀμείβεται ἢ ἀνθρώπων. ὡς γὰρ ἡ ζωνήδης τῶ
κακῶ διαίτῃ ἐν ἡ ἐμβιοτεύει ἢ νύκτι, οἴχετο, ἐκεί-
πῃ ὀπιπύονα ^c ἐς τ' ἀνόν. ζυγομαρτεῖται γὰρ τῶ πρό-
θεν ἡδέι. ὡς ἂν τ' κεφαλῆς λαβήται, ἐνοικεῖται
τῇδε ἀπάντα χρεὶ περὶ σῆμα, ὁκέσθαι μοι ἀμφὶ κεφα-
λαίης ἀλεγκται, ἀμφὶ ^d τε τὰς τῆς αἵματος ἀφ-
αιρέσεως, ἡδὲ ἀμφὶ τὰς καθάρσεως, ^e φλεβῶν
τῶν ἐπ' ἀγκῶν, μετώπῃ τῆς ὀφθαλμοῦ ^f σικνῆς
τὰς ἢ ἀφαιρέσεως, μὴ μέσφῃ λαποθυμῆς ποιέσθαι.
περὶ κλησὶς γὰρ τῆς πάσης, λαποθυμῆς ἀρτηρίαις
ταῖς αἰσθεῖται, τὰς τε ὠτῶν περὶ σῆμα τε καὶ ὀ-
πίσω καθάρσεως ἢ ποιέσθαι ^g ἐξοχίας τρεῶν
πάντων, τῇ ἱερῇ τῶ καθαρτηρίῳ, ^h καὶ τ' κεφα-
λαίης τοῖσι ἀγκῶν φλέγμα. πολλὰ ἢ δυνατώτερα
ἔσω φάρμακα. Φέρεται γὰρ ἡ ἐξίς τῶνδε τὴν πόναν
εὐθυμῆν ἢ ἢ δειλπίῃ πῆσι τὰς νοσούντας τλήμο-
νας. χρεῶν καὶ πύρ φέρεται ⁱ ἐς τὴν κεφαλῇ. ἀ-
νύει γὰρ. περὶ τῆναι ἢ χρεὶ πῶτα τὸ ὅσον μέχρη δι-
πλόης, ἐπειτα κηρωτῇσι καὶ ὀπιπύονασι χρεῶ-
δεται. ἐς τ' ἀν' ἡ μῆνιγξ ^j ὅσων ἀποσῇ, περὶ τῶ
χρεὶ περὶ τῆναι τὰ γυμνά, κῆν ὀπιπύονα ^k σικνῆς ἀν-
τέχῃ μέχρη αὐτομάτῃ διαπύονα, ἔως ὅτε μέ-
λαινα καὶ τρεῶν καὶ παχύνει ὀρεθῇ ἢ μῆνιγξ. καὶ
ἐπὶ τῶ ^l μύδῃσι, ἢ καὶ καθάρσιν ^m ἰητροῦ ὀπλ-
μῶς ἀκρομῆς ἐς ὠπύλῃ ⁿ ζυμοῖ τὸ τρεῶμα,
ὡς φρεῖς ἐξήλθε τῆς νύκτι. ὀπιπύονα ^o φονίξιες
κεφαλῆς, ζυμοῖται μύρ, ὁκέσθαι μοι ἐν τοῖσι πρό-
σθεν ^p εἰρέσται δυνατώτερη, ἢ ἢ τ' καθαρῇ-
δων χρεὶ ἢ ὀπιπύονα τῆς χρεῖσι ^q τρεῶν ἡμε-
ρῶν, πίνειν γάλα ἐς τὴν τῆς κύστις Φυλακῆν.
καθαρῆς γὰρ καὶ ὀπύονα σῆμα κύστιν. τὰδε μύρ ὡς
ὡς κεφαλῇ περὶ τῆναι ^r τὰ ^s μέσῃ εἰσάγει τὴν
αἰτίαν, καὶ τὰδε ἐπάγει τὴν νύκτι. ἡκίστα ἢ τὰδε
γίνεται. ζυμοῖται γὰρ κεφαλῇ τὰ μέσῃ μάλ-
λον ὡς ὀπιπύονα κακῶ, ἢ περ ἀρχῇ τῆς νύ-
κτι. ὅσως ^t ἐν ἰατρῇ, φλέβα ταῖς αἰσθεῖται ἐπὶ
ἀγκῶν καὶ ὀπιπύονα τῶνδε. ὡς σπλάγχων γὰρ ἢ
ῥοή. ἀπὸ καὶ καθάρσιν τὰςδε μάλλον τῶν
ἄλλων, καὶ τῇ ἱερῇ καὶ κινεῶν, καὶ κόκκῃ κινῆς.
τὰδε

CAPUT QUARTUM.

De Curatione Morbi Comitialis.

Ingentibus medicamentis atque valentissimis in
morbo comitiali, opus est. nam quoties ejus¹ in
mentem venit, non modo laboriosum malum,
& periculi plenum, sed etiam generis morbi fœ-
ditatem & calamitatis opprobrium exhorremus.
atque ita existimo, si se mutuo in accessionibus
spectantes ægroti, quæcunque patiuntur cernerent,
non ultra vitam ducere tolerarent. verum quæ sin-
gulis atrocia fœdaque insunt, sensus privatio in-
telligitur sublata facultas abscondit. cæterum me-
dendi rationem² naturæ facilitatem sequi optimum
est, quando per ætatis mutationes in longe³ melius
hominem permutat. quoniam si usitatus malo vi-
ctus, in quo morbus alitur, desierit, non ulterius
hominem infestat: simul enim cum priore victus
specie morbus recedit. igitur si caput occupavit,
inhabitat. quocirca omnia, quæ a nobis in capite
de cephalæa relata sunt, facere necesse est: detra-
hendo sanguine & corpore purgando. venæ autem
& quæ in cubito, & frontis recta, secandæ sunt:
cucurbitula admovenda. non est autem usque ad
animi deliquium sanguis detrahendus: ciet enim
morbum deliquium animæ. arteriæ omnes & an-
te & post aures incidendæ. inter hæc omnia ex-
cellens purgatio facienda purgatorio quam *hie-
ram* vocant, atque iis, quæ e capite pituitam
eliciunt: sed multo valentiora sint medicamen-
ta. siquidem istorum habitus est dolorum pati-
ens. hilaritas vero & bona spēs id genus ægros
miseros reddit. opus est etiam ignem capiti in-
ferre: proficit enim. in primis os perforare us-
que ad secundam laminam oportet: deinde ce-
ratis cataplasmatisque uti tantisper donec mem-
brana ab ossibus⁴ recesserit, terebrā nuda ossa cir-
cumcidere convenit: ac si paulum resistant, us-
que ad spontinam avulsionem perseverandum,
quousque nigra nonnunquam istorum & crassa
membrana inventa fuerit. quumque per putrefa-
ctionem vel etiam purgationem audacter curan-
te Medico vulnere cicatrix inducta fuerit, ægro-
tus morbum evasit. maxime omnium capitis ad
ruborem usque frictiones valent: usitata qui-
dem quæcunque a me superius traditæ sunt:
valentior est autem quæ fit per cantharides. sed
tribus diebus antequam his utamur, lac, ut ve-
fica muniatur, bibendum est: cantharides enim
magnopere vesicam lædunt. hæc abunde sint,
quum caput affectum est. at si mediæ corporis
partes causam præbent & ab his morbus exori-
tur, (rarissime autem ista fiunt: potius enim
mediæ partes in consensu morbi trahuntur
a capite, utpote ab ingenti malo, quod ægri-
tudinis initium est) utcunque igitur res habeat, &
in his vena cubiti solvenda est: a visceribus enim
materiæ cursus est. quin etiam isti magis quam
alii purgandi sunt & hiera, & cneoro, *id est thy-
melea*, & cocco gnidio, *quæ chamelea dicitur*.

Q

hæc

^a Φυγὴ γὰρ μείνον Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Τλαῖεν Henisch. rep. in MS. ^c (ἔς) τὴν ἀνθρώπων Henisch. ^d Ἀμφὶ τὰς &c. Henisch. rep. in MS. ^e Ἀμφὶ τὰς καθάρσεως (Punctum sc:) φλεβῶν (adde τομὰς incisiones aut quicquam simile) τῶν &c. Petit. emend. ^f ὀφθαλμοῦ Ionice (supple φλεβῶν) Petit. emend. ^g Σικνῆς (refertur enim ad ἀμφὶ) Petit. emend. ^h Ἐξοχίας Petit. emend. ⁱ Hyperbaton est Ionibus usitatum: ordo enim est. καὶ τοῖσι φλέγμα τῆς κεφαλῆς Petit. ^k Nempe πυρετώδῃ Petit. ^l Σικνῆς Henisch. rep. in MS. ^m Σπλά Henisch. rep. in MS. ⁿ Ζυμοῖ Henisch. rep. in MS. ^o Εἰσάγει Henisch. rep. in MS. ^p Τὰ μέσῃ viscera videlicet illa, quæ a situ hypochondria dicuntur: vel totam illam re-

^f gionem in qua sunt portæ dictæ, & qui ab iis ductus fe-
runtur, ubi & focus februm intermittentium Medi-
ci constituunt. Petit..

¹ Quoties ejus accessio advenit. Petit. emend. ² Na-
turæ opportunitatem aut levationem Petit. emend.
³ In longe diversum hominem permutat. Henisch.
⁴ Abscesserit per putrefactionem. Petit. emend.

ταύδε γὰρ Φλεγμάτων ἀγωγὰ. τὸ δὲ καὶ κή-
 ριον αὐτῶν ἢ σικύη. ὁππότε μάλιστα δὲ καὶ ἐπι-
 πλασμάτων ὁ φάρμακον εὐδελόν, καὶ πάντι γρά-
 φειν πρὸς τὸν, εἰ μὴ ὁκόσον δύναμιν αὐτῶν γινώ-
 σκειν, ὅτι καὶ τοῖσδε ^a λεπτύνει, διαπνεύσει, εὐ-
 ρου καὶ εὐπορα πίνειν, καὶ πεπτηρείσι φαρμά-
 κεισι, θερμοῖσι, ξηροῖσι, καὶ ἄρων ἀγωγῶσι
 χρεώμενον, καὶ ἐν τροφῇ καὶ ἐν φαρμακίᾳ κρέσ-
 σων δὲ πάντων κάσσιον ὅστις πινόμενον ἐν με-
 λικρῶ πολυάκις τὴν μηνός, ὁκόσον τὴν ποικίλα
 φάρμακα ταυτὸν πρὸς τὸν, ^b ἢ δὲ τῶν ^c θηρίων
^d ποικίλη, καὶ ἢ τῶν μισθιδάτων ^e ἐπιποικίλω-
 τέρη πίνειν δὲ καὶ τῶν ^f βητίων, εὐπεπτα γὰρ καὶ
 εὐχώρα πυντα, καὶ ἄρων ἀγωγὰ. ὁκόσον γὰρ καὶ
 γράφειν τῶν ἀπλῶν φαρμάκων, αἶθε ἔχουσι αἱ
 δυνάμεις, κινάμενον, καὶ κασίην, φύλλα τὰ
 μαλακάδρα, καὶ πεπτεῖον, καὶ ππέλεον πύ-
 σης ιδέας. καὶ πὶ γὰρ σὺν ἀν εὐροῖς ἐν τοῖσδε τὴν
 διωατωτάτων. λόγον ὅτι καὶ γὰρ ἐγκέφαλον,
 καὶ τὴν αἰσθητικὴν καρδίαν, καὶ οἱ ^h ἐνοικადοὶ γα-
 λιοὶ βρωθέντες λυσοὶ τῶν νῶσον ἐγὰρ δὲ τῶνδε
 μὴ σὺν ἐπερὶ τῶν. ἔθεασι μὴ δὲ ἀνθρώπων γὰρ
 νεοφάγος ὑποφέντας φιάλλω τῶν τρώματι, καὶ
 ἀρυσάμενος τὴν αἱματὴν πίνοντας. ὡς τῆς παρε-
 σης μεγάλης ἀνάγκης, τλήναι κακὸν ἀπέσπασαι
 μισομακί κακῶ. εἰ δὲ καὶ ὑγίαιες ἐκ τῆς ἐγέ-
 ροντο, ἀτρεκέες εἰδὲς ἔχῃ μοι λέγειν. αἶψα δὲ πε-
 γράφῃ ἐφραξεν, ἥπαρ ἀνθρώπων φαγῶν. αἶψα
 ταύδε μὴ γεγράφθω τοῖσι μέχρι τῶνδε τλήμοσι.
 πεσομένην δὲ καὶ τῇ διαίτῃ, καὶ ἐκάστωσι τῶν
 γινόμενων, ἢ δὲ ἄλλων, ἢ δὲ αὐτῶν. νῦν δὲ καὶ
 εἰδὲν ὑπερορῶν, μηδὲ πρὸς τὴν πικρὴν, μάλι-
 στε μὴ ἐφ' ἐκάστωσι σμικροῖσι πάντως ^k ὡφε-
 λεῖντα. ^l καὶ δὲ βλάπτοντα μηδὲν. καὶ γὰρ ὁρά-
 ματα ὁκόσον μὴ θηρίων, καὶ ἀκούσματα, καὶ γὰρ
 ματὰ, καὶ θηρίων μυρία ἐλέγχῃ τῶν νῶσον φρά-
 ζεσθαι ὡς πρὸς πάντων μάλα, ὕπνος πολλός, πα-
 χυτής, ἀργίη, ὁμίχλη τῆς αἰσθητικῆς. ἀρὰ τὸν δὲ
 συμμετρίῃ κοιλίης ^m ἐκκρισις ἐπὶ τοῖσι ὑπνοῖσι
 ἄριστον. μάλιστα πνέματων, καὶ φλεγμάτων. πε-
 ριπατοὶ μακροὶ εὐφύες, ἀνέλικτοι, εὐποροι, ὑπο-
 δένδρεσι μὴ μυρσίνης, ἢ δάφνης, ἢ τοῖσι δρυμέσι καὶ
 εὐώδεσι βοτανῇσι δὲ, ⁿ καλαμίνθῃ, γλήχανι,
 δύμω, ἡδύσμων. μάλιστα μὴ τοῖσι ἀγροῖσι
 αὐτομάτοις. καὶ δὲ μὴ, καὶ ποιητοῖσι. ἐν τοῖσι καὶ
 αἰώρων μακροῖς, καὶ αἶθε εὐφύες. ὁδοιπορήσει κα-
 λὸν χρεώμενος, μὴ ὡς ποταμὸν εἰς τὸ ρεῦμα ἐνο-
 ρῆν. ἰλίγων γὰρ ποιητικὸν ῥόος. μηδὲ ^o ἐν κύκλῳ
 σφοδρῶμενον, μηδὲ βέμεθικα δινεύμενον. ἀσθενέστε-
 ρος γὰρ ἐδραῖον ἵσταναι τὸ πνεῦμα. ξυελίσσεται γὰρ
 τῶ κύκλῳ. δίνης δὲ σκοτώματος, καὶ τὴν ἐπιλη-
 ψίης ἀποκλήσις. ἀπὸ δὲ τῆς αἰώρης, πρὸς τὸν ἡ-
 ρεμαῖος. ἐπειτα ἢ ἡσυχίᾳ, ἐς σκοτατάτασιν τῶ ἐν
 τῇ

^a Λεπτύνει. Henisch. ^b In his verbis periphrasis theriacae est. Petit. ^c Nomen θηρίων licet generale sit, omnem feram significans, speciatim tamen pro iis animalibus, quæ morfu aut ictu virulento pestem hominibus inferunt, accipi solet, qualia una voce δάκτυλα Græcis dicuntur. loquitur hic Aretæus de theriaca Andromachi, quare θηρίων pro ἰχθυῶν haud dubie accepit, quia huic antidoto carnes viperarum admiscuntur. Petit. ^d Ποικίλη supple ἀντιδοτὸν. Petit. ^e Plures Mithridatis compositiones fuisse nomine celebratas ex his verbis patet. vid. præterea Plin. lib. 29. cap. 1. lib. 23. cap. 8. & Galen. in lib. de antidot. Petit. ^f Ἀν βητίων, κισσῶν, βητίων scribendum Petit. ignorat. neque ipsi liquet quæ fuerit hæc compositio, ac ne de auctore quidem. ^g Αἰ-

A hæc enim pituitam extrahunt. peropportuna autem ipsis remedium est cucurbitula. epithema-
 tum vero & cataplasmatum sylva omnibus perspe-
 cta est, & ea ubique scribere supervacuum duci-
 mus: nisi quatenus eorum vim nosse conveniat,
 quod scilicet iis extenuare, per halitus digerere,
 fluxa spirabiliaque corpora reddere oporteat: item
 concoquentibus medicamentis calidis, aridisque,
 & urinam moventibus, in nutritione & in medica-
 tione utendum: sed omnibus præstat fibri testicu-
 lus sæpius in mense ex aqua multa potus. præterea
 quæcunque ex variis composita medicamenta idem
 præstant, adhibenda sunt, ex viperis composita.
 B antidotus, & Mithridatica ex pluribus constans,
 nec non & Byssini antidotus bibenda est. quando-
 quidem hæ concoquendi facultatem roborant, uti-
 les humores creant, & urinæ movendæ aptæ sunt.
 nam quæcunque simplicia medicamenta scribere
 opus esset, hisce continentur antidotis, cinamo-
 mum, casia, folia malabathri, piperis, fefelisque
 omnia genera. & quodnam ex valentissimis remediis
 in istis compositis non reperies? fama est & vul-
 turis cerebrum, & crudæ fulicæ cor, & dome-
 sticos ¹ feles comefos, morbum discutere. at ego
 istorum periculum non feci. nonnullos autem vi-
 di, nuper jugulati hominis vulnere phialam subji-
 cientes, atque inde haustum cruorem bibentes. o
 ingentem necessitatem, quemquam sustinere,
 C malum malo piaculo depellere! atqui ex ea ad
 sanitatem, nec ne, isti pervenerint, nemo verè mi-
 hi affirmare potest. quin & quendam autorem le-
 gi qui humanum jecur epulandum apponi præci-
 piebat. sed hæc illis scripta sunt, qui ad hunc
 usque miseriæ terminum pervenerunt. præterea &
 victu opitulandum est, & singulis remediis, quæ
 aut ab aliis, aut ab ipsomet ægro fieri possunt.
 utique in hoc casu nihil spernendum est, nihilque
 temere faciendum, maxime quælibet exigua ad-
 hibendo, quæ penitus prosint, nihil vero lædant.
 D etenim spectacula non spectanda, & sermones, &
 edulia, & suffimenta plurima morbum patefaciunt.
 igitur omnia diligenter consideranda sunt. somnus
 multus crassitudo est, otium, nebula sensuum:
 bonum vero mediocritas. alvi excretio a somno,
 præcipue flatuum ac pituitæ, res optima. ambu-
 lationes longæ commodæ sunt, non flexuosæ, bo-
 num spiritum reddunt, sub arboribus myrto aut
 lauro, aut inter acres & bene olentes herbas, ² ca-
 lamintham, pulegium, thymum, mentham: ma-
 xime quidem agrestes & sponte nascentes: sin ha-
 rum copiam non habet, ³ inter humano cultu
 procreatas. inter has quoque gestationes longæ, &
 E ipsæ rectæ, fiunt. itinera facere bonum est: non se-
 cundum fluvium, ne delabentem aquam intueatur.
 vertiginem enim aquæ fluxus adfert. neque ullum
 qui in orbem volvatur, neque turbinem, qui cir-
 cumagatur inspicit. est enim imbecillior quam
 ut firmum stabiliat spiritum. nam simul cum cir-
 culo vertitur. circumvolutio autem vertiginem &
 morbum comitalem accerfit. post gestationem le-
 nis deambulatio, postea quies: ut agitatio in gesta-
 tione

θηρίων. Henisch. ^h Ἐνοικადοι. Henisch. rep. in MS. νυμφί-
 τρας Petit. rep. in MS. quæ vox nauci est. ⁱ Πρὸς τὸν
 Henisch. rep. in MS. ^k Ὁφελῶν. Henisch. ^l ἢ δὲ μὴ,
 (virgula sc.) βλάπτοντα &c. Petit. emend. ^m Ἐκκρισιν.
 Henisch. rep. in MS. ⁿ Καλαμίνθῃ Henisch. rep. in MS.
^o Ἐς κύκλῳ Henisch. rep. in MS. ^p Οὐδωμαῖος Henisch.
 rep. in MS.

¹ Potius mustelas hic quam feles scribendum, (quia
 utrumque mustelæ genus in eorum numero ponuntur,
 quæ huic morbo medentur teste Plinio lib. 30. cap.
 10.) Petit. sustinet. ² Calamentum Henisch. ³ Non
 habeat, humano cultu procreatas. Henisch.

τῇ αἰσῇ παρὰ τὴν γυμνάσιον ἢ ἐπὶ τέποισι πρὸς
 χαῖρας, ἐνόντων τῶν ἀκρων ^a ἀφ' ἡμιτυμῆς λι-
 νοῖσι ^b ὡμοῖσι· ἀλειμμα μὴ κάρτε ^c λιπαρὸν, τρί-
 λης ἐν μελλήσῃ μὲν ἔσται, σκληροτέρῃ δὲ ἐς πύ-
 κνωσιν· οἰδαλέοι γὰρ καὶ παχέες οἱ πλάσσι. μεση-
 γυρὶ ὅλης τῆς τρεῖς, κεφαλῇ ὀρθῇ τετραφθῶ.
 γυμνάσιον τὰ εἰς πὺν αὐχένα καὶ ὠμους, χειρονομίᾳ
 πάντα ὁκῶσαι μοι ὅππῃ σκοτωματικῶν λέλεκται. ἄλλως
 ἢ ἐνθάδε τῆ ^d ἐκείνῃ φέρτε. πολλὴν ὁκῶσαι ὁξύτερα
 καὶ τὰ τῶνδε γυμνάσιον ἐμύλμα, ἐς ἰδρωτὶ καὶ
 θερμῶν. ταῦτα γὰρ πάντα λεπτοῦν. ἀτὰρ καὶ ἐν τῷ
 παντὶ βίῳ καὶ ὁξυθυμῇ ἀόργητον ἐμποιῶν. προ-
 φαί παῖσι παχέες ὁπρὸς ^e κακόν· σιτώδεις ἢ
 ἄρτοι ξηρότεροι, χόνδροι πυλτοὶ καὶ τὰ ἐκ τῶνδε
 ῥοφήματα· τὰ ἢ ἐς ἰδρῶν φάρμακα, ταῦτα τοῖς
 παρῶν. τὸ θερμῶν ἢ νῦν ἔσται πλεονα, πεπερμένος,
 ζιγγυβέριον, λιγυρῆς. ἐμβάσματα ἢ δι' ὅξε-
 καὶ κυμίν, καὶ ἡδέα, καὶ ^f χρησιμα. κρεῶν μαλι-
 σα μὲν ἀπείρχθω πάμπαν, εἰδὲ μήγε, ἐν τῇ θε-
 ραπείᾳ· ἐς ἢ πλὴν ἀνάληψιν ἔσται ὁκῶσαι καὶ φά ^g ἢ
 φύσι, οἷοντι τὰ πτηνὰ, πλὴν νήσσης, καὶ τῇ
 πέψι ὁκῶσαι λαγωαί. ^h οἷον πόδες, παρὰ τοὺς καὶ
 ἐπὶ τοῖσι δίσκοις ἀραζόν. οἷον ὀλιγοποσίη, λάρυξ,
 λεπίς, εὐώδεις, εὐόσμος, ἐρεομύς· λαχάνων
 ἐφθῶν, ὁκῶσαι ἐς δύναμιν δερμῆς, ⁱ λεπτοῦναι, ἔρε-
 κινῶσαι, ὁκῶσαι πὶ κρέμασιν, ἀσπάργῳ, κνίδι·
 ὠμῶν ἢ, θερδακίνη ἐφ' ^j ὥρα· σίκκος ἢ ^k πέ-
 πων, ἀνδρὶ μὲν κρατερῶ περιττῶ, πρὶ ἢ δότεον
 μέσφι γαστρί. ^l κακόν γὰρ τῶνδε ἢ πληθύν, ψυ-
 χρῶν ἐόντων καὶ ὑγρῶν. σίκκος χλωρῆς, καὶ σφυ-
 λῆς ἢ χρεῖσις ὡραῖος· παρῶν. ἐπὶ τοῖσι ἢ, θυμη-
 δὴ ἀλυπος· ὀργὴ ἢ καὶ λαγνείη κακόν. καὶ γὰρ τὸ
 πενήγμα, τῆς νήσσης φέρει τὰ σύμβολα. ^m ἀπάτη δέ
 πρὸς ἐς τε μετεξέτερος ἰατρὸς συνστάσης. ἐπεὶ γὰρ ἢ τὸ
 φύσιος εἰς ἀνδρα μεταβολὴ ἀραζόν πὶ πενήσῃ, μετ-
 εβίωσιν τῶν παίδων φύσιν αἰσῶν ζωοσύνη, ὡς
 θεῶν ἀναρρώσονται· ἀγνοέσσι ἢ τὸ φύσιον πλὴν
 αὐτομάτῳ παρῶν, ἐφ' ἢ πάντα γίνεταί τὰ
 ἀκεία· ἢ δὲ γὰρ ἐκάστη ἡλικίᾳ συντίκῃ τὰ οἰκεία ἐν
 χρόνοις ὡραίοις· ἐν χρόνῳ γὰρ οἱ πεπυσμοὶ σπέρμα-
 τος, γυνεῖς, πολὺς. τίς ὦν ἰητὴρ παρῶν ἀλλὰ
 τῆς φύσιος, τῆς μὲν πλὴν ἀρχῇ τὴν σπέρματος
 μεταβολῇ, τῆς τὸ πλὴν ⁿ ἐς ἐκάστη παρῶν
 ἀλλὰ καὶ παρῶν ἐς πλὴν φύσιν τῆς νοσήμα-
 τος. ἢ καὶ γὰρ ἐγκύριος πνέσ ^o ἔσται τῇ ἀρχῇ τῆς
 ζωοσύνης, παρῶν ἀλλὰ τῆς πενήγματος.
 βιοτεύειν ἢ καὶ ἐν χάρισι θερμῶν καὶ ξηρῶν. ψυχρὸν
 γὰρ καὶ ὑγρὸν ἢ νήσσης.

ΚΕΦΑ-

Q 2 CAPUT.

^a Ἀφ' ἡμιτυμῆς in MS. Bibliotheca Claramont. Pe-
 tit. rep. ^b ὡμοῖσι Henisch. rep. in MS. ^c Λιπαρὸν He-
 nisch. rep. in MS. ^d Εἰκὴ. Henisch. ^e Κακόν. Henisch.
 rep. in MS. ^f Χρησιμα Henisch. ^g Οἷον Henisch. ὡς πρὸς
 Crassus legit. Petit. emend. ^h Λεπτοῦναι. Henisch. ⁱ ἔρε-
 proprie significat eam partem æstatis, qua fructus,
 fugaces dicti, maturi sunt. nempe eam partem, in
 cujus medio canicula oritur. Petit. ^k Peponis no-
 mine is fructus intelligendus est, quem & melopo-
 nem & melonem Veteres vocabant. Petit. ^l Κακόν

A tione contracta sedetur. ¹ adhæc exercitationes
 manuum fiant, extremis sudario ex crudis linis
 confecto involutis. inunctio non valde pinguis sit:
 frictio lenta quidem, sed durior, densandi causa:
 tumidi enim & crassi sunt plurimi. in medio vero
 totius frictionis caput erectum perfricetur. exer-
 citationes ad cervices & humeros pertinentes, ma-
 nuum commotio: omnia quæcunque a me de ver-
 tiginosis dicta sunt, administrantur. satis vero hic
 ex copia ibi descripta positum est: præterquam
 quod velociores horum exercitationes esse opor-
 tet ad sudorem movendum, caloremque excitan-
 dum. hæc enim omnia extenuant. verum & in
 B omni vita oportet excandescantiam iracundia va-
 cantem injicere. alimenta omnia ex crassis legu-
 minibus, mala: triticei vero panes ficiores præ-
 bendi, alica elota, & ex ea forbitiones. sed me-
 dicamenta voluptatis causa eadem cum supra po-
 sitis sunt: nunc autem plura ex acrioribus poni-
 to, piper, zingiber, libysticum. liquamina vero
 ex aceto & cumino & suavia sunt, & utilia. a car-
 nibus quidem maxime in totum abstineant. sin-
 minus, in curatione saltem. in refectioe vero
 C carnes deligantur quæcunque sunt natura leves.
 quales sunt volatilium, præter anatem: & con-
 coctu faciles, ut lepores, suum pedes, fassamentum.
 & post hæc fitis utilis est. vini paulum bibatur al-
 bi, tenuis, odorati, quod lotium movet. elixorum
 olerum assumantur quæcunque facultate acia ex-
 tenuant, & urinam citant: qualis est brassica, a-
 sparagus, urtica: crudorum autem lactuca, ea par-
 te æstatis quam horam Græci Medici nominant.
 cucumeres autem & pepon viro quidem robusto
 supervacua, nonnullis vero gustatione tenuis præ-
 benda. mala est enim horum multitudo, quum fri-
 gida sint atque humida. fici viridis & maturæ
 uvæ usus convenit. ambulationes, post eas animi
 D oblectatio molestia carens juvat. iracundia utique
 & venus noxiæ sunt. effectus enim morbi simili-
 tudinem adducit. at nonnulli Medici de concubitu
 falluntur. nam quoniam naturalis in virum transi-
 tus aliquantum proficit, puerorum naturam in-
 tempestivo concubitu violant, tanquam citius
 eos roboraturi. sed isti a natura sponte præfinitum
 tempus, in quo omnia remedia fiunt, ignorant.
 hæc enim singulis ætatibus propria simul oppor-
 tunis temporibus creat. in tempore namque con-
 coctiones feminis, barbæ, canorum. quis igitur
 Medicus naturæ commutationem feminum a prin-
 E cipio tum præfinitum singulis tempus variave-
 rit; quin & in morbi naturam impegerunt. non-
 dum enim in tempore quidam veneri dare ope-
 ram cœperunt, antè immaturitate rei noxam ac-
 cipientes. vitam autem degere oportet in regio-
 nibus calidis & ficcis. siquidem res frigida atque
 humida hic morbus est.

Henisch. rep. in MS. ^m Πάτη ἢ ὥρα Henisch. ⁿ Ἐφ'
 ἰατρῶν in unoquoque Petit. emend. ^o Ἰσως, ἴσως
 Henisch. & Goupyl. repp. in MS.

¹ Hæc extremorum involutio in manuum exerci-
 tatione quorsum spectet, non satis se intelligere Petit.
 fatetur.

ΚΕΦΑΛΗ Ε.

Θεραπεία Μελαγχολίας.

Χρὴ βελῆς ἀμφὶ αἷματι ἀφαιρέσει ἐν πῶσι μελαγχολικῶσι, ἀφ' ὧν γίνεται ἡ νόσος, ἀλλὰ καὶ κακοχυμίας ἐστὶ σμικρῶ τῷ πλήθει. ὡς μὲν ὧν ἡλικίας νέης λαβήται, καὶ ὥρης ἐαλείνης, ταῖναι φλέβα πῶς ἐπ' ἀγκῶνι τῷ δεξιῷ^a μέσῃ, ὅπως δὲ τῇ ἡπατι^b εἴη ἐπὶ καμῶς ἡ νόσος. τότε γὰρ τὸ σπλάγχνον αἷματι αἰ πηροῖ^c χολῆς ἢ ἡ γένεσις, ἀμφὶ μελαγχολίας ἢ τροφῇ ταῖναι ἢ κῆν ἰσχυροὶ ἔωσι καὶ λαφαίμοι σμικρὸν ἢ ἀφαιρέειν, ὅπως αἰσθητο τομῆς ἢ δυνάμεις ὅτι ἐλεγχθεῖν ἢ ἐπὶ τῷ τόνῳ. καὶ γὰρ^d εἰ παχὺ καὶ χολῶδες καὶ πεπηγὸς^e εἴη τὸ αἷμα, καὶ μέλαν ὅπως ἀμόργη, ἀλλὰ τότε^f ἐστὶ τῆς φύσεως ὁ χῶρος ἢ ἡ τροφή. ὡς ὧν τῶν δέοντων πολλὸν ἀφείλῃς, ἀτροφίῃ ἢ φύσις ἐξίσταται τῆς ἐδρῆς. ὡς ἢ πολὺ αἵματι^g ἢ, τὰ πολλὰ μὲν εἰς κάρτε γίνεται πονηρὸν, ταῖναι ἢ πῶς φλέβα, καὶ μὴ αὐτῆμαρ ὅπως χρηὶ ἀφαιρέειν, ἀλλ' ἐκ Διαστίσι^h, ἢ αὐτῆμαρ δὲ. τὸ ἢ πλήθος δηλώσασιν αἱ δυνάμεις. μετὰ γὰρ ἢ ἀσθενέως Διαστίαν, ἐς ἄλλης κενάσιⁱ ὑπομονῆς. χρηὶ γὰρ καὶ τῷ σμάχῳ ἀρήγειν, καὶ τῷ νοσήσει καὶ κάμῳσι. τῷ ἢ τῆς μελαίνης χολῆς ἐγκομιλῆς ἐπίστανται μῆς ἡμέρης λεπτῶς Διασθένει, μέλαν^j ἐλλεβόρε δότεον ζῶν μελικρήτῳ, εὐθυμῶ ὅπως ὀλέας δύο. ὑπάγει γὰρ ὅδε μέλαιναν χολῆν ἀπαρ^k καὶ τῶ^l θυμῳ τῶ ἀττικῶ ἢ κόμη καὶ ἡδὲ ἀγὰ μέλαιναν χολῆν ἀρίστην ἢ συμμίσγοντα διδοῖαι ἐκάστῃ. μέρες ἐν ἐς ὀλέην^m δύο ἀμφοῖν, λαβὴν τὴν δὲ καθάρισται, καὶ οἷον βραχὺ διδοῖαι, καὶ τῆς ἄλληςⁿ ἐν τῇ τροφῇ^o χάριτος. σμάχῳ γὰρ τῇ δυνάμει, καματηρὸν ἢ καθάρισις. μεταβαίνειν αὐτῆς ἐπὶ τὰ μέσα^p ἀρεὶ ἢ ποχαλασάντα ἐπιπλάσσει καὶ τέγγει, σικύλῳ πρὸς τὸ ἡπαρ καὶ πῶς κελίλῳ, ἢ τὸ σῶμα πύτης ποσβάλλειν. ἡδὲ γὰρ ἢ ἀφαιρέσει πολλὸν π' ὀπκαριστάτη τῆς φλεβοτομῆς ποσβάλλειν ἢ καὶ τοῖσι μεταφρένοισι, μετὰ γὰρ τῶν ὁμοπλατῶν. ἐνταῦθα τῶ σμάχῳ ἐστὶ ἢ ποσφυσίς. εἴτ' αὐτῆς ἐπανατρέφειν, καὶ ὡς τῇ Διαστίῃ βλασηθῇ ἢ δυνάμεις, πῶς κεφαλῶν ζυρεῖν, ἐπειτα σικύλῳ τῇ κεφαλῇ ποσβάλλειν. καὶ γὰρ ἢ πρῶτη καὶ μεγίστη τῆ νόσου ἐν τοῖσι^q νόσοις αἰτία. ἀλλ' ὅδε αἱ αἰσθησίαι ἔασι ἀσυνέες. ἐκείθεν γὰρ σφύων ἢ ἀπώσεσις, καὶ ἢ ἀρχή. ζυωτρέπονται ὧν καὶ αἰδὲ κεινῶναι ἔσται τῇ πάθῃ^r μετεξέτεροι ἢ καὶ ποσφυσίαν, ποσφύρεται τῆς αἰσθησί^s. χρηὶ δὲ μάλιστα τῷ σμάχῳ δόξῃ, καὶ τῶδε νοσήσῃ, καὶ ἐν τῶδε τῇ μελαίνῃ χολῆς ἐγκομιλῆς. πιπίσκων ὧν χρηὶ^t χυλῶ^u ἀλμυρί^v ξυεχῶς δὲ σμικρῶ^w μεγέτε^x ἀρεὶ^y κυάμα. κώλυμα γὰρ τότε χολῆς γένεσι^z. ἀρεθὸν ἢ καὶ ἀλόη. ἡδὲ γὰρ ὑπάγει εἰς τὸ κάτω ἔντερον τὴν χολῆν. ὡς μὲν ὧν νεοτόκων τὸ πάθος ἢ, καὶ μὴ πολλὸν ἄνθρωπος ἐκτραπῇ, ἄλλης

^a Medianam Barbari appellant, natam ex coitu inferioris, seu basilicæ, & superioris, quæ cephalica dicitur. ob id creditur jecur pariter & caput exonerare. *Petit.* ^b ῥα. *Henisch.* ^c Καὶ γὰρ, εἰ καὶ παχὺ. *Petit.* ^d emend. ^e ἡ. *Henisch.* ^f rep. in MS. ^g Ἀλλὰ τότε (ἐστὶ) τῆς &c. *Henisch.* ^h Hoc Medici Græci ἱπαφαιρέειν appellant. *Petit.* ⁱ Διαστίσις. καὶ αὐτῆμαρ ἢ τὸ πλῆθος δηλώσασιν &c. quantum eodem die sanguinis detrahendum sit, vires ostendent. *Petit.* ^j emend. ^k Thymum atram bilem purgare, nuspiam legit *Petit.* nisi θυμῳ κόμην posuiss-

CAPUT QUINTUM.

De Curatione Melancholiæ.

Num sanguinem detrahere expediat, deliberatione indiget in melancholicis, ex quo humore morbus oritur, quin etiam ex non pauca multitudine cacochymia, id est malorum succorum. itaque si in juvenili ætate quis morbo corripitur, & veris tempore, vena in dextro cubito media¹ cædenda est, ut a jecore sit opportunum effluvium. id enim viscus sanguinis fons est, & bilis generatio: utrumque vero melancholiæ alimentum. cædenda est, inquam, licet sint graciles & sanguinis inopes: sed paulum sanguinis mittendum, quatenus videlicet venæ sectionem vires sentiant, sed nullam noxam earum tenor accipiat. nam etsi crassus, & biliosus, & concretus & ater, qualis amurca, sanguis est, nihilominus ipse naturæ² prædium est atque alimentum. quocirca si plusquam decet sanguinis effuderis, natura cibi penuria de propria sede prolabitur. at si sanguine refertus est æger, plerumque quidem non usque adeo malus sanguis est, vena tamen utique secanda est. verum non eodem die, sed aliis diebus repetendo, quantum satis est sanguinis detrahatur: eodem vero die modum sanguinis mittendi vires declarabunt. medio tempore, quo aliam evacuationem sustinere valeat, liberalius nutriatur. opus est autem & ventriculo & ipsi quoque ægrotanti, & laboranti opitulari. eum vero si atra bilis urget, per diem unum prius tenuiter nutrito ægro, nigri veratri pondo drachmæ duæ ex aqua mulla præbeantur. id enim atram bilem expurgat: nec non & thymi Attici coma, & ipsa bilem atram educit. commodissimum est autem singulorum partem, ut ex utroque duarum drachmarum pondo fiat, exhibere. post purgationem lavetur, vinique paulum bibat, & alia in cibis jucunditas concedatur. stomacho enim ac viribus laboriosa purgatio est. postea iterum ad media faciendus transitus. ³ quum prius vero cataplasmate atque irrigatione laxaveris, cucurbitulam jecori & ventriculo aut ejus ori admoveas. namque hæc detractio multo quam sectio venæ est opportunior. tergis quoque inter scapulas cucurbitulam affigito: siquidem eo loco stomachus adhærescit. deinde rursum reficiendus æger. atque si alimentum vires instauraverit, caput radendum: cui postea cucurbitula affigenda est. hujus enim morbi inter alios prima ac maxima causa in capite est. porro neque sensus ipsi a noxa immunes sunt: nam inde ipsorum exortus atque initium est. commutantur igitur & ipsi, ægritudinemque participant: utique nonnulli & sensibus delirantibus corrupte sentiunt. at stomacho potissimum succurrendum est: quum & ipse male habeat, & in ipso bilis atra resideat. igitur absynthii succum ab exiguo incipiens ad fabæ usque magnitudinem assidue devorato. id enim ne bilis gignatur impedimento est. benefacit & aloë. namque ipsa ad inferius intestinum bilem deducit. nempe si recens malum sit, neque multum homo a naturali statu discesserit, alia

set Aretæus pro epithymo, quod ipsum est capitulum, & spica thymi durioris, ac thymbram referentis, cui & facultatem atræ bilis per alvum subducendæ *Dioscorides* tribuit. *Petit.* θυμῷ *Henisch.* ¹ ὀλέην δύο ἀμφοῖν *Henisch.* ² Condimenta intelligit ciborum boni odoris ad recreandum stomachum offensum qualitate medicamenti. *Petit.* ³ γὰρ καὶ τῇ &c. *Henisch.* ^m Ἐν τοῖσι ἀλλοῖσι νόσοις *Petit.* ⁿ ἀρεὶ κυάμα *Petit.* ^o emend.

¹ Scindenda *Henisch.* ² Prælium *Henisch.* ³ Tantisper vero dum prius laxaveris &c. *Petit.* ^o emend.

^a ἄλλης μὲν ὅτι τοῖσι ἰήσι, ὅτι ἡ λοιπὴ διαίτης
 χρεός ἐς τε ἀνάληψιν ὅτι ἐξίως, καὶ ἐς καθάρσιν ἀ-
 κεραία τῆ πάθους, καὶ ἰσχυρὸν ὅτι διωκτικός, ὡς μὴ
 πυλινδρομέωσι αἱ νῆσοι. Φράζω ἡ αὖτις πλὴν ἐν
 τῇ ἀναλήψι βιοτῇ. ὡς ἡ ὅτι τοῖσδε σμικρὸν π-
 ὑποπλάζασαι ἡ νῆσος παλιννοσῶσιν ὁφθαλμῶν, μεζόνων
 αἰκίων χρεός. μὴ ὡς ἀμβολὴ χρεόν γινέσθω
 ἀλλ' ὡς ὅτι αἱ γυναικῶν καταμνηνίων, ἡ ἀν-
 δρὸς αἱμορροϊδῶν ῥόα ἡ νῆσος παρῇ, ἐρεθίζειν τὰ
 χαλεὰ, παρῇ τὶ ὅτι ξυμῆτε. ὡς ἡ μέλη
 καὶ μὴ ἡκῇ, ἀλλ' ἡ πῇ ὅτι αἵματος μεταρρύνει, ὅτι
 ὅτι παρῇ ἡ ἡ νῆσος, κενώσας ποιεῖται αὐτῶν,
^c ἡ γὰρ μὲν δὴ σφύρων. κῆν μὴ ἐς ὅσον χρεὶ
 ἐντεῦθεν ἀφείλῃ, καὶ πλὴν ἐπ' ἀγκῶν πᾶν
 φλέβα. μεσηγὺ ἡ τριῶν ἡ τεσσάρων ἡμερῶν ἀ-
 ναθρέψι, πλὴν ἰσχυρὸν τὸ καθαρτικὸν φάρμα-
 κον πιπίσκον. ἐπειτα σικυλὸν τοῖσι μέσοις παρῇ
 βάλλειν, τῶ ἡκῇ ὅτι ἐγχερίπτον, πῇ σῇ τὰ
 ἔργα, ἡ τὰ χρεὶ ἀνύον. σμικροῖσι μὲν ὅτι ἀκῇ
 ὅτι πῇ, κῆν ἐς τὰ μεγάλα ἰδύνη, ἐν ἔργῃ
 ἡ μελαγχολία, ὅτι ὡς πᾶν τῆ σώματος
 ἐνοικήσῃ, αἰσθῇ, γνώμῃ, αἵματι, χολῇ,
 λάβῃ, καὶ νῆσος, αὐτῇ πῇ ἐς ἀνῆκεσαν τρέ-
 πεται, ὅτι ἐγχερίπτε τῶ σικυλῇ ἐτέρων νοσημάτων
 τόκῃ, παρῇ, μανίῃ, ὁφθαλμοῖς. κῆν ἐκ
 μελαγχολίας τῆς γίνῃ, τὰ ὅτι γινώσκον
 ἀνῆκεσαν. ἐλλεβόρῳ ὡς χρεὶ ἐς ἡσιν ὅτι κακῇ.
 ὅτι παρῇ ὅτι ἐλλεβόρῳ χρεὶ τὸν τε στόμαχον
 μελετῇ ἐξέμεν, καὶ τὰ ὅτι ὅτι ὅτι ὅτι
 τὸ σικυλῇ εὐροῖ ποιεῖν, ἡμεῖς ὅτι τῆς πῇ
 ἀλλοτε μὲν οἱ νῆσος, ἀλλοτε ὅτι ὅτι ὅτι. Φρά-
 σω ἡ τὸν τε τρόπον ὅτι πλὴν ὅτι. Φράσω ἡ καὶ
 ὅτι ἐλλεβόρῳ τὰ εἶδα ὅτι ὅτι ὅτι. καὶ
ⁱ ὅπως παρῇ ὅτι ὅτι ὅτι, καὶ ὅπως ἐν
 τοῖσι ἐμέτοις ἀρῇ. ὅτι ὅτι τοῖσδε, ὅτι μὴ
 ἐλύθη ἐς τὸ πᾶν ἡ νῆσος, ἡ πολλῶν ἐτέρων
 ὅτι διαλείψας. τὰ πολλὰ ὅτι τῆς δὴ δὴ τοῖσι
 μελαγχολία. ὡς ὅτι ὅτι ὅτι, μὴ ὅτι ὅτι
 μῶν. χρεὶ ὡς τὰ ἐς τὸ ἐλλεβόρον ἀπαντᾷ πῇ
 σῇ. ὅτι μὲν ὡς ἀπαντᾷ ποιεῖν ἀδύνατον τῆς
 νοσούντας. ^k ὅτι ὅτι ὅτι ὅτι ὅτι. δὴ
 νῆσος ὅτι καὶ διαλείψας, καὶ νῆσος ὅτι ὅτι,
 ὅτι δὴ δὴ ὅτι. ^m ὅτι ὡς ἀπαντᾷ ὅτι τοῖσδε
 ὅτι ἀπαντᾷ παρῇ ὅτι ὅτι ὅτι. τὸ ἀναλῆς,
 ἡ ὅτι ἐς τὸ τοῖσι ὅτι ὅτι. διδοῖν ὅτι καὶ
 ὅτι ὅτι ὅτι ὅτι ὅτι ὅτι. καί ὅτι
 ὅτι φάρμακον ὅτι μελαγχολίας τῆς, σῇ καὶ
 ὅτι ὅτι, καὶ χολῇ ὅτι καθάρσι ὅτι ὅτι. ἀτὰρ
 καὶ μαλάχης παρῇ ὅτι ὅτι ὅτι. ὅτι ὅτι
 πιπίσκον ξυμῇ ὅτι, ὅτι πῇ τῇ ὅτι ὅτι.
 μυρία

^a Deesse hic aliquid, nempe ὅτι χρεὶ, aut quid ejus-
 modi apparet. Petit. ^b Γυναικῶν Henisch. rep. in MS.
^c Ἀρχαῖον Henisch. rep. in MS. ^d Ἐγχερίπτον Henisch.
 rep. in MS. Ἐγχερίπτον admoventem Petit. emend.
^e Ἐγχερίπτε impingit, vel infligit. Petit. emend. ^f Ἀ-
 πτῇ. Henisch. ^g Ἀπὸ παρῇ legi debere (ut a voce
 ὅτι duci intelligatur) Petit. existimavit olim. sed ni-
 hil mutandum, vox enim παρῇ referri potest ad ver-
 bum παρῇ. ^h Καὶ ὅτι χρεὶ τῆς πῇ & rationes u-
 tendi, vel ὅτι χρεὶ καὶ τῆς πῇ (ut genitivus ad ὅτι
 referatur) Petit. emend. ceterum, quod hic se tradi-
 turum pollicetur Aretæus de ratione dandi elleborum,
 ubi præstiterit, se nescire Petit. fatetur. ⁱ ὅπως He-
 nisch. rep. in MS. ^k ὅπως, ὅτι ὅτι Henisch. & Goupyl.

A alia huic medela opus non est: sed reliqua victus
 ratione utendum, & ad pristinum habitum recu-
 perandum, & ad exactam mali purgationem fa-
 ciendam & ad vim corroborandam: quæ omnia
 ne iterum morbi revertantur efficiant. victum au-
 tem in refectione convenientem posterius expo-
 nam. si ab his paulum debilitatus morbus denuo
 invalescere visus fuerit, vehementiora medica-
 menta requirit: neque in aliud tempus differen-
 dum est. verum si a coërcitis mulierum mensibus,
 aut in viro, a suppresso hæmorrhoidum profluvio
 morbus creatus est, irritandi sunt loci, & aliquid
 soliti excrementi profundendum. si cunctatur, ne-
 que descendit in aliam quampiam partem sangui-
 ne prolapsus, morbus vero exacerbatur, evacuatio
 facienda est, & a talis incipiendum. quod si non
 quantum satis est sanguinis inde manaverit, cubiti
 quoque vena secetur. interjectis autem reficiendi
 causa tribus aut quatuor diebus hieram, id est sacram
 quæ purgatorium medicamentum est, potui dato,
 ad hæc cucurbitam mediis corporis partibus ap-
 plicato, jecori videlicet affigens. sed maturanda
 negotia sunt, ac celeritas adhibenda. exiguis enim
 medicamentis morbus non obsequitur: si magnis
 autem non vincitur, sed resistit, tunc firma sede
 melancholia nititur. quod si penitus totum corpus
 occupaverit sensus, mentem, sanguinem, bilem, ner-
 vos etiam corripuerit, & ipsa insanabilis efficitur,
 & aliorum morborum corpori sobolem inferit, fu-
 roris, nervorum distentionis, resolutionisque; quæ
 si a melancholia proveniunt, sanationem utique ac-
 cipere nequeunt. quamobrem ad hoc malum pro-
 pullandum veratro utendum est: sed antequam ve-
 ratrum ægrotus accipiat, stomachum ad vomē-
 dum exercent, & humores extenuet, & corpus
 fluxile reddat. vomitiones autem hæc præstant,
 nonnunquam jejuno stomacho, nonnunquam ra-
 dice ¹ provocato. docebimus vero & modum &
 materiam, docebimus & veratri species, & utendi
 rationem: item quo pacto singula & distinguere &
 ordinare prius oporteat, & quo pacto in vomitio-
 nibus subveniendum sit, indicabimus. incredibile
 est autem, nisi ab his funditus convulsus est mor-
 bus, at multorum saltem annorum intervallo non
 sopiri, plerumque enim postea melancholia rur-
 sum suboritur. quod si jam firmas radices egit,
 nihil jam ultra differendum est: sed quæ ad vera-
 trum pertinent, omnia administranda. nempe æ-
 groti omnes sanari non possunt: (Medicus enim
 Deorum potentiam anteiret) verum dolores sedare,
 morbos interciperi, atque obscurare, Medi-
 co fas est. itaque nimirum iis quæ posuimus ad-
 hibitis, Medici defatigantur, seque aliud quic-
 quam facturos negant, atque duas causas, aut
 morbum insanabilem esse, aut omnia se remedia
 tentasse prætexunt. nihilominus tamen sacram ex
 aloë medicinam subinde præbere haud alienum est:
 siquidem opportunum melancholix subsidium ad-
 fert, stomacho & jecori subvenit, bilemque de-
 jiciens, mirifice prodest. quin etiam malvæ se-
 minis pondo drachmam ex aqua propinare opti-
 mum esse, quidam experientia compertum habuit.
 Q 3 infi-

F repp. in MS. ¹ Ex hoc impio dicto intelligere est, in
 eodem versari errore Aretæum, in quo & Galenus
 alique veteres Philosophi fuerunt, Divinam sc. poten-
 tiam naturæ legibus ita esse constrictam, ut citra cau-
 sarum secundarum opem nihil quicquam moliri aut
 præstare possit, autumantes. rectius dixisset Aret. æ-
 qualem fore Medicum Deo, si omnes persanaret mor-
 bos. Petit. ^m Deesse hic aliquid, nempe τῶν ἀνθρώπων
 ἡ ἀπαντᾷ, aut aliquid ejusmodi, Petit. suspicatur. ⁿ Post
 αἵματι, signetur virgula. Petit. ^o Καὶ χολῇς ἀπὸ καθάρ-
 σις &c. Petit. emend.

¹ Provocati Henisch.

μυρία ἢ τ' ἀπλῶν φαρμάκων ἄλλα ἄλλοισι^a εἴη
 χρησά. ὅππ' ἢ τοῖσι πόνοισι τοῖσδε ἐς ἀνάληψιν
 ἄγειν. μετεξετεροῖσι γὰρ, ἐς μὲν τ' ἢ ἰητρίας και-
 ρὸν ἢ νόσος, ἐξ ἑσθης ἢ ἐκινήθη. ὡς ἢ ἐς ἀνά-
 πλασιν σαρκῶν καὶ δυνάμει^β ἀνθρώπου ἢ κη,
 ξυωπηλάθῃ πάντα τ' νόσος τὰ ἴχνια. δύναμις
 μὲν γὰρ φύσις^γ, υἰείαν τίκτε. ἀσθένεια ἢ νό-
 σον. ἀπίτω ὦν ἐς ἀνάληψιν ὁ νοσέων, πεφυκέσι
 θερμοῖσι ὕδασι ἐνδιατρώμεται. καὶ γὰρ τὰ ἐν πῖς-
 δε φάρμακα, ὀνήσις, ἀσφαλτός, ἢ θείον, ἢ
 συτήρησις, πολλὸν πλεῖνες τετέων ἄλλαι δυνάμεις.
 ἀραθὸν μὲν γὰρ ὑγρασίῃ ἐξ αὐχμῆς τ' νόσος, καὶ
 παλαιπωρίῃ τ' ἰησι^δ. ἀραιὰ ἢ καὶ μαλθακαὶ
 σάρκες ῥήσι^ε πρὸς ἀφροῖν τῇ νοσήματι^ζ. ξηραὶ ἢ
 καὶ πυκναὶ τοῖς μελαγχολῶσι αἱ σάρκες ἀλειμμα
 λιπαρὸν ἅμα τρεῖσι^η εὐαφές, πολλῶ τῷ λίπαι
 δέχοντα * * * * *
 * ἄρποι πλυτοί, ξυὼ πνὶ γλυκεῖ θηραῖω^θ τῷ
 κρητὶ καὶ^ι σκυβελλίτῃ τῷ παμφύλλῳ, ἢ οἶν^ι καὶ
 μέλι μίξι^κ παλαιῆς ὡῶν καὶ^λ ψυχροτέρων καὶ
 θερμῶν τ' γυμνῶν τ' δὸπὸ τῆς ὀσρακώδε^μ. κρεῶν
 τὰ μὴ πίονα, καὶ σμηγματώδεα. συὼν μὲν πόδες
 καὶ τὰ τ' κεφαλῆς, πηνῶν τὰ πτερά ἀπίονα, θη-
 ρίων, λαγῶν, ἢ δορκάδων, πτωκὸς, ὀπώρης,
 ὀκθίον π' ἀρῶν ἢ. ὅππ' τῇ τῆς σωμαχῆς ἀναφορῇ
 περμηθεύεται πρὸς τ' τροφῆς, ὅπως μὴ καταποθείς
 ἀνεμῆται. δίδοναι ὦν πρὸ πάντων σιτίων, μελί-
 κρητον κυάθῃ ἡμίον, καὶ πόντῃ ἐξεμείν ἐς τὴν τῆς
 σωμαχῆς κάθαρσιν. ὥδε γὰρ σοὶ ἡ τροφή^ν ἐδραῖν
 μύρι^ξ φάρμακα ἢ τ' ἀναγκαῖον καθαρτήρια,
 πίτυς^ο κάρπης καὶ κνίδης, τ' σπερμάτων τῆς κοκ-
 κάλης, καὶ πεπέρι^π, ἀμυγδάλων αἱ πικραὶ, καὶ
 μέλι ἢ^ρ τῷδε ἢ ξύσσις^σ. ὡς ἢ ξηρῆναι θέλης,
 ἀρῶν σμύρνα, καὶ ἰρεως ἢ ρίζα, καὶ τὸ θῆ^τ τ' θη-
 ρίων φάρμακον, καὶ ἢ τῆς βησίνας καὶ μιθριδάτης,
 καὶ ἄλλαι^ι μυρία^θ ὀπιθήματα ἢ, ἢ τ' ὀπιπλα-
 σμάτων ὕλη, μελίλωτον, καὶ μήκωνες, καὶ θερ-
 μίνθας δάκρυον, καὶ ὕσσωπον, καὶ λίπας τὸ δὸπὸ
 ῥόδων, ἢ τ' οἰωνῆς^κ. κρηὸς ἢ τετέων πάντων
 πάγος. ἀλειμμα λιπαρὸν, αἰῶσαι, πείπατοι,
 ἀλλ' ὅσαι σαρκῶν τε ἀνάπλασιν ποίεσαι, καὶ δυνά-
 μιος ἰσχύον, καὶ τ' φύσις ἐς τὸ ἀρχαῖον δόκατα-
 σαι.

k

*

*

*

Κ Ε Φ Α Λ Η η.

Θεραπεία φθίσιος.

*¹ ὅπως ἐν νηὶ καὶ γαλήνῃ. καὶ γὰρ εἰ εὐτυχίῃ ὁ
 νοσέων ἐν θαλάσῃ γίγνοιτ' ἀν αἰώρη, καὶ βιοτή.
 καὶ γὰρ π' ξηρὸν ἐς τὰ ἔλκεα ξυωδίδωσι^μ ἄλμη.
 δὸπὸ ἢ τῆς αἰώρης ἐφουχάσονται, χρεῖσται νῦν
 λιπαρῶ λίπαι^ν. ὅππ' τῇσι * τρεῖσι^ξ ἐξεχές
 κατὰ το-

^a Henisch. rep. in MS. ^b Σχιδὲν τὰ Henisch. rep. in MS. ^c Quædam hic desiderari astericis ostenditur. Petit. ^d An Thereum Cretense dictum, quod Cretenses eum importarent ad alias regiones e Thera insula, una ex iis quæ Sporades dicuntur in Ægæo mari, sita inter Cyreneas & Cretam insulam? saltem virgula θηραῖω & τῷ κρητῷ interponatur, ut Thereum a Cretico distinctum intelligatur, vult Petit. ^e De vino Scybelite vid. Galen. lib. 12. methodi & lib. 3. de alimentis. Pamphyllum aut Pamphylium idem appellari, neque apud eum, neque apud alios Scriptores Petit. comperit. ^f De frigiditate, & caliditate, quæ actu est, intelligit Petit. ^g Deesse hic aliquid Petit.

A infinita præterea sunt simplicia medicamenta, quo-
 rum aliis alia utilia sunt. post id genus labores de-
 mum reficiendus æger est: quibusdam enim quam-
 diu medicatio adhibetur, tamdiu morbus perma-
 net, quamvis labefactatus ac debilis: at si homo
 carnes refarciat, ac vires instauret, simul omnia
 morbi vestigia obliterantur. nam potentia naturæ
 sanitatem, imbecillitas morbum parit. propterea
 ad refectiorem convertatur ægrotans, in aquis
 sponte calidis sæpe commorans. medicamenta e-
 nim, quæ in his sunt ingēnita, opem ferunt, bitu-
 men videlicet aut sulphur, aut alumen, ac multo
 his plures aliæ facultates. bona utique est humecta-
 tio, morbi squallorem tollens, & curationis vexa-
 tionem mitigans. raræ autem ac molles carnes ad
 ægritudinis remissionem maxime faciunt: verum
 sicca ac densa melancholia laborantibus carnes
 sunt. inunctio pinguis cum leni frictione adhibeatur.
 cum multo autem oleo, hæc contineat * * * * *
 * panes loti cum vino aliquo dulci, Theræo, Cre-
 tensi, & Scybellite, quod Pamphyllum vocant: aut
 vinum & mel quæ jamdiu permixta fuerint. ova &
 frigidiora & calida, putaminibus nudata: non pin-
 gues carnes, vim detergendi habentes, porcorum
 pedes & capitis partes: avium alæ pingui carentes:
 C venatio, ut leporis, caprearum, damarum carnes:
 fructuum autumnalium quisquis optimus fuerit.
 stomachi subversioni consulendum est ante cibum,
 quo minus devoratus rejiciatur. quare ante omnes
 cibos mulsæ cyathi dimidium dandum est, bibi-
 tumque, per vomitum reddendum, quo stomachi
 excrementa purgentur. sic enim cibus in ventriculo
 firmus residet. at medicamenta necessario educen-
 dorum purgatoria sunt pini fructus & urticae, se-
 mina coccali & piperis, amygdala amara: mel eis
 consistentiam præbeat. si exficcare volueris, opti-
 me proficit myrrha, & iridis radix, & medicamen-
 D ex viperis, & Bytini, & Mithridatis antidotus, &
 id genus alia prope infinita. exterius apponenda
 sunt cataplasmata, quorum materia est fertula, &
 papaver, & terebinthi lachryma, & hyssopum, &
 oleum ex rosis, aut ex œnanthe. cera autem hæc
 omnia cogantur. inunctio pinguis, gestationes,
 deambulationes, & alia quotquot carnes reficiunt,
 & vires instaurant, & naturam in antiquum statum
 revocant, administrantur.

*

*

*

E

CAPUT OCTAVUM.

De Curatione Phthisis id est Ulcerum
Pulmonis.

* quemadmodum in navi & tranquillitate. nam
 si recte habuerit ægrotans, in mari gestatio fieri
 poterit: atque ibi vitam deget. cum ulceribus e-
 nim quiddam siccum marina falgugo communicat.
 a gestatione quiete concessa, utendum in præsen-
 tia pingui oleo. post frictiones oleum cum aceto
 in

F suspicatur. sed nihil supplet. ^h τῷδε. Petit. emend.
ⁱ Μυρία. Henisch. ^k Lacunam hic magnam esse patet
 ex indice capitum. mavult tamen Petitus Aretæum sim-
 pliciter mutilum habere, quam mutilum simul & de-
 formem, ideoque valde invehitur & reprobatur diligen-
 tiam Henischii, qui hæcce capita ex Paulo supplevit.
^l Principium hujus capituli deficit, quod ex asterisco &
 sensu probatur. verum Henischius non animadvertit.
^m Ἄλμη. Henisch. ⁿ Corruptum hunc locum asterisco
 notatum sic λίπαι (deleatur punctum) ἐπὶ τῇσι τρεῖσι^ξ.
 (notetur punctum) ἐξεχές γὰρ πινόμενον ἀπ' ἁλὶνος præ-
 stantissimum est lac potum &c. (agitur enim hic de la-
 cte) Petit. emend.

καταπονεμένοι ἀπ' ὀλίγου ἐκ περιστολήσεως, ἐς χυ-
τύλας πέντε ἢ ἑξ, ἢ πολλὸν πλεονόν. ὡς δὲ μὴ,
ὁκῶν τὶς δύνηται πολλὰ κινῶν τὸδε μένον ἀντὶ πάσης
τροφῆς ἢ κρεσσέ. γάλα δὲ ἡδὺ μὲν περιστολήσεται πρὶν
ἢ ῥηίσαι, σπέρειν θρέψαι, καὶ τροφῆς ἀπάσης ἐκ παι-
δὸς ζυνητέστερον ἰδῆν ἢ τερπνὸν τῇ τροφῇ. Φάρμα-
κον δὲ λεπτελεῖον ἀκέραιον, ἀσπιδωσὶ βρόγχον,
ἀγαν φλέγμα εὐπνοον, ὀλισθηρὸν δὲ πῶν κατὰ
ἡμέραν ἐλκεσι δὲ Φάρμακον γλυκύ, καὶ ἄλλο
παντός διωλφέτερον. ὡς μὲν ὦν πρὸς πολλὸν τῷδε
πίνῃ, εἰδὲ ἢ μὴς τροφῆς ἄλλης χρεῖται. ἀγαθὸν γὰρ
ἐν νύκτι ἐν Φάρμακον γάλα τωτὸν γίνεσθαι, καὶ
τροφῆν. καὶ γὰρ ἀνθρώπων τὸ γαλακτοφάγων τὰ
ἔθνη, σίτον οὐκ ἔδει. ἀρκεῖ δὲ ἢ ἢ ζῶν γάλακτι
καὶ πολλοί, καὶ ἰσρία, καὶ χόνδρον πλυτοί, καὶ ὁκ-
σαι ἐδεσθαι ἐκ γάλακτι γίνεσθαι καὶ τροφῆς ὡς
ἐτέρης δὲ, ἔσω ὁμοίᾳ, πρὸς αὐτῆς ὁ χυλὸς εὐπε-
πτος, λιπὴρ δὲ τὸ ποσὸν ἡδύνηται, ὁκῶν ῥυμ-
φάνεσθαι ἐπὶ ῥήσῃ. ὡς δὲ τὸ ἐς ἡδονὴν τὴν λαμβάνῃ,
καὶ τὸδε ἔσω Φάρμακον, ἡλικιωτικὴν κόμην, γλή-
χωνα, ἡδύσμον, ἀλὼν βραχὺ, ὅσος ἢ μέλι. ὡς
μὲν ὁ σόμαχος ἀπεπείη, τὸδε παρέχει. ὡς δὲ μὴδὲν
ὁδε περιστολήσεται, πάντων ἐπὶ πρὸς αὐτῆς κρεσσών.
ἔστι δὲ τὴν πρὸς αὐτῆς, ἐς χόνδρον ἀλλάξαι. ἀφου-
σότερος γὰρ καὶ εὐπεπότερος, ὡς καὶ ὡς πρὸς αὐτῆς
ἢ μίγματός ἐστι ἐπὶ σίτῳ. ἐν τῇσι ὑπερτέρεσι ἀνα-
γωγῇσι κίναμος ἢ κατὰ ἑλκεα, ἀλλ' ἐπὶ φουσά-
δης. ποσὸς καὶ ὡχρος ὁκῶν ἀφουσότερος, ποσὸνδε
ἐλκεῶν ἀκαθαρτότερος. ζῶν τεκμαίρεται ὡς πρὸς
τὰ ἢ πρὸς αὐτῆς, τοῖςδε χρεῖται. ὅσα δὲ αὐτῶν,
ἔστω καὶ ὅσα πρὸς αὐτῆς λέλεκται. ὡς δὲ, ἐκ πρὸς
μὲν ἢ ὑδρεῖα θερμά. ἀρκεῖ δὲ ἐκ ζῶν ἀρτίτοκα,
πρὸς πῶν * * * * *

ΚΕΦΑΛΗ ιγ.

Θεραπεία Ἡπατος.

* ἡπατι ἔλκος ἐστὶ ὁλέθριον. ἢ χαλεπωτάτη δὲ ἐς
πῶν γαστέρα ζυρροία τῷ πύθ, ὡς δὲ σόμαχος ἢ ἡπατι
ὁδὸν ἐς πῶν ἀνω Φορῇ. τροφὴ γὰρ αὐτῇ τῷ ζῶν
τροφῆς δὲ ἡπατι ὁ σόμαχος. ποτὶ καὶ τὰ Φάρ-
μακα ὁδε τοῖσι εἴσω ἀσπιδωσὶ. ὡς ὦν πρὸς ἀπαν-
τα μὲν ὁκῶν καταπόσιος ἔλκεα, θάλασσον ἐκφανεῖν
ἀνάγκη νόσῳ τῇ καὶ λιμῷ. γινώσκον δὲ ἐκάστω χρό-
νῳ, ὅση τὸ πῶν τρέψεται, ἔτερα καὶ ἔτερα, ἢν τε
δὲ ἐντέρων ἡπατι, σπέρειν, γαστὴρ ὡχρῇ, φλέγματι
καὶ χολῇ, ἔπειτα ζῶν περὶ αὐτῆς αἰμάλωψ, ἢ
ἢ περὶ αὐτῆς ὁκῶν κρεσσών ὡμῶν. ὡς δὲ ἐς κύστιν ἔη,
βάρος ἐν νεφροῖσι καὶ ὁσφύϊ. τὰ μὲν ὦν πρὸς αὐτῆς
πολλὰ καὶ ἢ χαλεπώτατα. ἔπειτα θάλασσα, ἀνωπύ-
στα καὶ ἀκατάστατα. ὅσα πᾶσι δὲ καὶ ἢ ὑπερ-
σὶς λυκὴ παρείη. ἢν δὲ ἐς σόμαχος ἀνω ῥέπη,
ναυτίη, δύσπνοια, ἢ μὲν φλέγματι, ἢ χολ-
ῇ, λαποθυμία, σκοποδινία, μέσφι ζυρρογῇ.
μάστιγε

^a Διὰ δὲ Ἡηνίσχ. ^b Μίης Ἡηνίσχ. ^c Hæ compositio-
nes ex lacte ἀργυροτόμα vocabant. vid. Galen. de suc-
cor. bonit. & vit. cap. 13. Petit. ^d Λιγυριστικὴ κόμην Ἡηνίσχ.
^e Σμυγματώδης Petit. emend. ^f Κατὰ Ἡηνίσχ. ^g Παρε-
ίον. Ἡηνίσχ. ^h Ἰδαία aquosa vel ὡχρῇ humida (nem-
pe quæ cocta quidem sed ita ut sint adhuc liquida, qua-
lia una voce ὁσφύϊ forbilia dicuntur) Petit. emend.
ⁱ Damna quæ in fine hujus capituli, cæterisque quatuor

A infundatur, paulum primo, deinde adjiciendum
usque ad heminas quinque aut sex, aut multo plus
etiam. sin minus. at saltem quantum quis ferre po-
terit. multoties enim vel id solum pro omni ali-
mento satisfecit. lac vero assumtu suave, potu fa-
cillimum, nutritu solidum, & qualibet esca a pue-
ritia familiaris est: præterea visui colore delecta-
bile, medicamen arteriam non asperans, guttur
lævigans, ad ejiciendam pituitam facilem spiritum
reddens, inferiorem exitum lubricum efficiens, ul-
ceribus dulce subsidium, & quolibet alio beni-
gnius. si quis multum lactis potat, nullo alio eget
alimento. in morbo enim bonum medicamen est
B lac. ejusdem & alimentum efficitur. nam homi-
num lacte vespantium nationes frumentum non
edunt. optima vero est cum lacte & puls, & bel-
laria, & alica lota, & quæcunque edulia ex lacte
fiunt. quod si & alia esca indigeat, ejusdem gene-
ris esto. ptisanæ cremor concoctu facilis, tenuis
materiæ est. eatenus vero condiendus erit, quate-
nus absorptu facilissimus sit. siquid etiam saporis ju-
cunditatem adferens capiat, & illud medicamen-
tum esto: qualis est ligustici coma, pulegium,
mentha, salis exiguum, acetum, aut mel. si ven-
triculo non concoquit, hujusmodi exhibenda
sunt: at si nihil ventriculo tale exhibere necesse
C fit, omnibus ptisana præstantior est. licet & ptisa-
nam in alicam permutare. minus enim flatuosa, &
concoctu facilior est, si quemadmodum & ptisa-
na extensa deglubitur. in humidioribus faba ulce-
ra purgat, sed flatibus redundat. item pisum &
ochrus, qui & quanto pauciores flatus citant, tan-
to minus ulcera purgant. itaque Medicus conjectu-
ris ductus, prout præsentia postulant, his uti de-
bet. istorum quoque condimenta sunt quotquot
de ptisana memorata sunt. at ova, ex igne quidem
aquea calida, sed ex animalibus nuper edita opti-
ma sunt, priusquam eam * * * * *

CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De Curatione Ulcerum jecoris, & puris
ab eo effusionis.

* in jecore ulcus perniciosum insit. periculosis-
simus autem est, qui in ventrem fit saniei confluxus,
si stomachum occupet, qui viam superiora peten-
tibus præbet. alimentum enim vitæ causa est:
E ipsius vero alimenti dux est stomachus. insuper
medicamenta intimis corporis partibus stomachus
distribuit. quapropter si ad quælibet devoranda
male se habeat, celerius ægrum morbo atque fame
consumi necesse est. hæ sunt cujusque loci, quo
se pus convertitur, inter se differentes notæ,
nam si per intestina delabatur, tormina vexant, alvus
liquida est. pituita & bilis fertur: deinde cruentum
virus circumfluens, aut humiditas aquæ similis, in
qua crudæ carnes demersæ lotæque fuerint. si pus
in vesicam defluit, gravitas in renibus lumbisque
sentitur. ac primo lotium multum & bile infectum,
postea turbulentum, nullam hypostasin, id est sub-
F sidentiam continens, inconstansque decurret: ad
extremum vero & sedimen album apparebit. sin
ad stomachum sursum versus pus rapitur, tunc orie-
tur nausea, odium cibi, vomitus pituitæ aut bilis, de-
fectus animæ, vertigo usque eo donec pus erumpet.
præci-

sequentibus, & in initio ut & in fine decimi tertii sen-
timus, magis promptum est queri, quam instaurare,
quod non nisi ex MS. quopiam integriori (qualis non-
dum repertus) codice sperari potest. Petit. ^k Ἰδαία Ἡ-
ηνίσχ. ^l Ὀκῶν Ἡηνίσχ. ^m Περὶ αὐτῆς Petit. emend. ⁿ Χα-
λεπώτατα Petit. emend.

ⁱ In humidioribus rejectionibus faba &c. Ἡηνίσχ.

μάλιστε μὲν ὦν δόσιν ἔπειν τήνδε. πονηρὴ γὰρ ἡ ὁδός. ^α λὺν δὲ τὸ πύον βιαιότερον ^β εὐρεῖ, καὶ πάντα ποιεῖν, καὶ τῷ σμάχῳ ἀρήγειν, καὶ τροφῇσι, καὶ φαρμάκοις καὶ διαίταις, πάντα μελίχως. Φαρμάκοις ἐς τὴν τέτταλτον ῥαγὴν. ^β ἑσπέρην τὴν ὑσώπῳ ξυῶ μελικρήτῳ πιπίσκιν, καὶ πρᾶσις τῆς κόμης, καὶ τῆςδε ξυῶ μελικρήτῳ καὶ χυλῷ τῆς ^γ ἀψίνθης. τὰδε μέντοι περὶ τῶν σιτίων πίνειν χρεῶν, ὡς λεπτά μὲν τὰ ὑγρὰ γίγνηται, εὐρεῖα δὲ τὰ χερῖα, εὐρηκτά δὲ τὰ ἐμπυα σώματα. δίδοναι καὶ ὄνυχα γάλα λεῖον, ἀχολον, εὐτροφον, ἐς τυρόν αἰσματον, ἥπερ ἐστὶ γάλακτι ἀρετὴ. περὶ δὲ τῆς καὶ χάριτας πόματι καὶ σίτι. καὶ μικρῷ χερῶ τῷ ^δ ὠφελούντων ἕως δίδοναι. ἔσται γὰρ ^ε διέξοδος ναυπώδει καὶ ἀτέρπει ὑγρῶ. ^ε μετεξέτερος γὰρ ἡ τέτταλος δίοδος βλάβη, ^β μήπω πὶ καὶ δόσιλοι ἔσονται. κῆνι λάβωσι ^ι εὐηγέες. καὶ δὲ καὶ ὅτι τῇσι ἀλλοιοῖ ἐκροῇσι, παντοῖον μελέτω ^ε σμάχῳ ποιεῖται. ὁδὲ γὰρ ἡ πάντων φαρμάκων ὁδός. μεμνηῶται δὲ καὶ ^ε ἡπατι ^κ χρεῶν, ἔνθα τῷ ἐλκείων ἐστὶ ἡ ρίζα. λὺν δὲ ἐς κύστιν ὀρμαῖ, ἐρηκτοῖσι ἐξάγειν, ἀσπίδα τῆς ρίζης, καὶ φῶ, καὶ ἀδιάντα, καὶ μέλας τῷ ἐμπότων. τὰδε μέντοι ξυῶ μελικρήτῳ πιπίσκιν. ποικίλον μὲν τὸ βησίον φάρμακον, καὶ τὸ ^α λὺν τῷ ^ι φυσαλλίδων ἀρετον. ἡ δὲ ὁδὸς αἰσματος τῇσι ἐπαινεῖται. λὺν δὲ δι' ἐντέρων ἀγῆς, τὸ ἀγωγὸν ἔχεις γάλα, μάλιστε μὲν ὄνυχα. λὺν δὲ μή, αἰγός, ἢ μήλων. χυλοὶ δὲ ὀλισθηροὶ καὶ σμηγματώδεις, ὁ τῆς πλοῦνης, ὄψα, πέπερι, ζιγγίβερι, λιγυστικόν, ἀθρόον δὲ εἰρηδαι ἀμφὶ πάσης διαίτης, ὅτι πάση σπέρμῃ, τροφῇ μὲν εὐχυμοί, εὐσμάχοι, εὐπεπτοί, ἢ χυλοὶ, ἢ ^α λὺν γάλακτι πόλοι, ἀμυλοὶ, ἰτρία ξυῶ γάλακτι. * * * *

Κ Ε Φ Α Λ Η ἰδ.

Θεραπεία Σπληνός.

Σκίρρα ^ε ὅτι σπληνὶ λύσεις εἰρήσεις. λὺν δὲ καὶ δόσιλοι τῶνδε νῆσοι ^ι γένωνται, ὕδρωψ, ἢ καχεξία, ὁκέλλει τὸ κακὸν ἐς ἀνήκεστον, ^α τῷ ἱετρὸν τῷ σκίρρον ἱσθαι. καὶ ὦν δόσιλοι γιγνομένης, καὶ λύνει ἀρπὶ δόσιλοις. ἐνίσταται δὲ τῇσι φλεγμονῇσι, ^ο λὺν περὶ οἱ σκίρροι διαδόχον ἐς διαπνοὴν ἀγώνται τὴν δόσιλοι. τὰδε γὰρ φλεγμονῆς ἱετρίοις δὲ χρεῶται, ὁκέλλει μοι ἐν τῇσι ὀξείῃσι λέλεκται. λὺν δὲ πάντα σοὶ πρήσονται ἐν φλεγμονῇ ὁ σκίρρος ἐμμένει, καὶ περὶ ἱελοῖσι χρεῶ ἐς μάλαξιν τῆς σκίρρης, τέγγεσι δὲ ὀξέος, καὶ ἐλαίᾳ, καὶ μέλιτος, ἀντὶ δὲ εἰρων, πύργματα ἐς δόσιλοι. ἐμπάσειν ὡδὲ τῆς μυροβαλάνης σπληνίτης, ὅτι πλάσματος τε τοῖσι μαλθακωτάτοις. * * * *

A P E

^α Ἡρώδη Petit. emend. ^β Βοτανὴν Henisch. ^γ Notanda hic vocis flexio, ἢ ἀψίνθης, pro τὸ ἀψίνθιον Petit. ^δ Ὁ φιλοπόνη Henisch. ^ε Crassus subaudit vocem σμάχῳ. Petit. ^ε Ναυπώδει ὑγρῶ omisit καὶ ἀτέρπει (verum ad marginem annotavit se in MS. reperisse) Henisch. ^ε Μετεξέτερος γὰρ ἡ τέτταλος βλάβη, quosdam enim hæc scilicet cibi insuavis trajectio non minus ac puris transitus male habuit. Petit. emend. & particulam αὖν, quæ verbo βλάβῃ respondeat, addendam esse, conjicit. ^β Punctum hic notetur, quia initium periodi est. Petit. ^ι Εὐηγέες Ionice pro εὐαγέες (Suidas εὐαγέες exponit ἀγῶν, καὶ ἀγῶν) Petit. emend. ^κ χερῶν Henisch. ^ι Medicamentum intelligit ex solano halicacabo, officinis alkekengi vo-

A præcipuum sane fuerit in aliam partem avertere. prava enim hæc via est. quod si pus violentius feratur, omnia facienda sunt, stomachoque succurrendum escis, medicamentis, victusque ratione, sed omnia leniter adhibenda. medicamentis quidem, ut sinus effringatur, studendum est. herbam itaque hyssopum cum mulsa potui dato, & marrubii comam, ipsam quoque cum mulsa & succo absinthii, hæc utique, quo humores extenuentur, & viæ lubricæ reddantur, & purulenta corpora facile rumpantur, ante cibos bibere expedit. dandum est & asininum lac ^ι bilem non generans, bene nutriens, in caseum non spissescens, quæ lactis virtus est. adhæc ægrotanti gratificandum in cibo & potione: quos, etsi paulo deteriores juvantibus sunt, nihilominus tamen concedito. nam stomachus nauseam moventi & contristanti humori transitus erit. siquidem nonnullos puris exitus offendit. cavendum est etiam ne jejuni sint: quumque aliquid cibi capiunt, illud purum sincerumque sit. opus est autem & in cæteris effluviis diligentissimam stomachi curam suscipere: quandoquidem ipse omnibus medicamentis iter præbet. meminisse quoque jecoris oportet, ubi ulcerum radix est. porro si pus in vesicam impetum facit, urinam citantibus eliciatur: ut puta asari radice, phu, adianto, & meio, potabilibus. hæc enim ex mulsa potui danda sunt. Byssini utique varium medicamentum, & quod ex vesicario solano conficitur, & quotquot experimento aliquibus probantur, optima sunt. verum enimvero si per intestina educere malis, tibi lac eductorium esto, præcipue quidem asinæ: si enim non adfit, capræ, aut ovis, succi autem lubrici & abstergentes præbeantur, qualis est hordeaceus. obsonia sunt, piper, zingiber, ligusticum. utque semel de omni victus ratione absolvam, in qualibet puris eruptione alimenta sint boni succi, stomacho utilia, concoctionem facile admittentia: ea vero sint aut cremores, aut ex lacte pultes, & cibi ex amylo, & bellaria cum lacte. * * * *

CAPUT DECIMUM QUARTUM.

De Curatione Lienis.

Scirrhi in liene geniti discussiones non facillimæ sunt. quod si & ab hoc oriundi morbi proveniant, utpote aqua intercus, aut malus habitus, insanabile malum effectum est: hac ratione vero scirrhis Medicus opem ferre debet: orientes avertere, & nuper incipientes discutere oportet: inflammationibus autem resistendum. siquidem scirrhi inflammationibus ad difflationem tendentibus veluti hæreditario jure succedunt: hæc enim inflammationis germina sunt. porro iis remediis utendum est, quæ a me in sermone de acutis morbis relata fuerunt. si tibi omnia facienti in inflammatione scirrhus immaneat, igni quoque similibus ad molliendam duritiam utitor: irrigationibus ex aceto, oleo, & melle. sed lanæ vice, panni lintei complicati accipiantur. ^α hic unguentariæ glandis pulvis cribratus inspergendus est: cataplasmatibus quam mollissimis * * * *

A R E

F catum, confectum. Petit. ^ι γένωνται Henisch. ^α ἀνήκεστον. (punctum) τῷ ἱετρὸν τῷ σκίρρον ἱσθαι καὶ ὡδὲ, δόσιλοι &c. medicum in hunc modum subvenire oportet: occurrere scirrhis dum adhuc fiunt; ipsosque dissolvere de novo incipientes. Petit. emend. ^ο Ὁνπερ (supple φλεγμονῶν) οἱ σκίρροι διαδόχον λὺν ἐς τὴν διαπνοὴν ἀγῶν (deponens pro ἀγῶν) τὴν δόσιλοι. quarum scirrhi hæredes sunt, vel quibus scirrhi succedunt, si abscessum ad difflationem adduxerint. Petit. emend. ^ρ Deficere & finem hujus capituli & reliqua duo hujus libri capita asterisci & index capitum denotant.

^ι Asininum lac lene, non generans bilem. Henisch.^α Sic unguentariæ &c. Henisch.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Κεφαλὴ πρώτη λείπει.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΟΥ.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE

MORBORUM DIUTURNORUM

CURATIONE

LIBER SECUNDUS.

CAPUT PRIMUM DEFICIT.

CAPUT SECUNDUM.

De Curatione Diabetis id est Urinae Profluvii.

Υδρωπὸς ἰδὲν ἔσ' ἀλαβήτω παῖδος αὐτῇ καὶ
ἀλαβήσι, χάσῃ ἢ μένῃ ἀλάφορον, ἔνθα τὸ
ὕγρον ἐκρέει· ἀσπίτη μὲν γὰρ δοχεῖον τὸ περὶ τὸν αἰσθη-
τὸν ἐκρέει, ἀλλὰ μόνον τῇδε πλημμυρεῖ.
ἀλαβήτω ἢ φορῇ μὲν ὕγρῳ ἢ ἀπὸ τῆς παχυντοῦ
ἑωυτῇ καὶ συντηγῆς· ἐς ἣν νεφρὸς καὶ κύστις ἢ ζύν-
δοσις τὰ περὶ ἐξόδον φέρει. ἡ δὲ τοῖσι ὑδερλῶσι ἢ
ὀδῶς ἐπιγίγνεται, λὺν ἐς ἀγὰθον ἢ νῆσος τρέπεται.
ἀγὰθον ἢ ἡ λύσις τῆς αἰτίας, καὶ μὴ ἔσ' ἀχρεὺς
ἐλαφρὴν μένον· δίψος ἢ τεταύσις μέζον. ὁ ἐκ-
κρέον γὰρ τὸ ὕγρον αὐτῶν· ἐστὶ ἢ τὰ ἀκρεῖα ἐς τὴν
ἐπιγίγνεται· ἐξωτῇξιν, τὰ αὐτὰ τοῖσι ὑδρωπῇ
ἐς ἣν τὸ δίψος μεγάλης ἰσχυρείας χρεός. τότε γὰρ ἐν
τῷ εἶδει ἀλγέων πάντων μέζον. καὶ λὺν πῶσι τὸ
ὕγρον, περικλήσις ἐξήσι. ποτὶ καὶ ἐκδέον τότε
ἐξωπαγαί τῆς ἐν τῷ σκηνεῖ. φαρμάκων ὧν
ἀδύψων χρεός. δίψος γὰρ μέγα, ἀκρεῖα ποτῆ. πο-
τὴν γὰρ ἐστὶ ὅσον γίγνηται δίψος ἀκρεῖα. πάντῃ δὲ
τῷ σμάχῳ ἀγῆγειν ἔνθα τῆς δίψος αἱ πηγαί.
λὺν

A ² Diabetis, id est urine profluvii, morbus, hy-
dropis species est, quod ad causam & habitum
attinet: loco unde humor effluit, solo differt. nam
peritonæum conceptaculum est ascitis, nec deflu-
vium habet, sed illic permanens exundat: in dia-
bete vero idem est a patiente lapsus humoris, ea-
demque colliquatio: in renes autem & vesicam
exeundo fertur effusio. aqua intercute laborantes
hac via procedunt, si a morbo convalescant: ac bo-
num est si causa solvatur, nec ponderis duntaxat
levatio fiat: his autem major sitis adest. humidum
enim defluens exsiccat. remedia ad colliquationem
sedandam eadem quæ ad hydropas valent: ad sitim
vero medicina magna est opus. ea enim omnium
dolorum genere maxima est. &, si humidum bi-
bant, mejendi provocatio est: adde quod & ef-
fluens his humor secum abducit ea quæ de corpo-
re colliquat. opus est igitur medicamentis sitim
depellentibus. sitis enim magna est, ac potus insa-
tiabilis cupiditas. nullus enim potus quantus quan-
tus is fuerit, siti medeatur. omnino stomacho,
unde sitis fons scaturit, succurratur necesse est.
R igitur

a H' ἰωυτῇ Henisch. b Ἐκρέον Henisch. c ὧν Henisch.

¹ Præmonere hic operæ pretium duximus, priora hu-
jus libri quinque, quæ exstant, capita, a CRASSO
haud versa esse, Interpretemque, quem HENISCHIIUS
fecutus, ut & eum, quem nos cum STEPHANO,
nos quoque latere; utriusque neque apud Stephanum
aut Henischium, neque apud Petitem ulla mentio, quod
summopere miramur: quia hæc versiones valde inter
se differunt, si filum orationis, & dictionum specie-

mus, non autem si sensum. PETITUS autem eun-
dem, quem HENISCHIIUS, videtur secutus Interpre-
tem, ideoque, si res postulat, hunc Henischii Interpretis
nomine in posterum notabimus.

² Hoc de Diabete caput ab Aretæo haud scriptum,
adeoque illegitimum esse, quia Aetii ex Aretæo locus
in medio cap. 1. de Diabete Serm. 3. tetrab. 3. in hoc
capite non expressus est, Henisch. probat in præfat. ve-
rum hæc critica sunt. Petit.

Tom. I.

ὡς ὅν τῇ ἱερῇ καθάρσει, ὀπιθήμασι χρέο νάρδα, μασίχη, Φοίνιξι, μήλοισι κυδωνίοισι ὡμοῖσι τῶνδε ὁ χυμός μὲν ξυνὸν νάρδα καὶ ῥοδίῳ ἀέλσον ἐς τέγγειν. ὀπιπλάσμα δὲ ἢ σάβξ αὐτέων ξυνὸν μασίχησι καὶ Φοίνιξι ἐν κηρῷ ἢ καὶ νάρδα τῷ μύρῳ ἢ τριτέων μίξις ἀγαθή, ἢ οἱ χυλοὶ ἀκακίης τε καὶ ὑποκύτιδος, ἐς τὸ τὰς τέγγιας καὶ ἐς τὰ ὀπιπλάσματα. αὐτὰρ καὶ ὕδωρ τὸ ποτὸν, ^b ξυνὸν τῇσι ὀπωρήσι ἐψείδω. τροφαὶ δὲ καὶ γάλα καὶ ξυνὸν τῶνδε σιτία, ἄμυλοι, χόνδροι, ῥοφήματα, οἶνοι σύφοντες ἐς τὸ σμάχος τόνον, ^c ἀκρητέστεροι μάλλον, ἐς πλὴν τῶν ἄλλων χυμῶν ἐξηέρωσιν τε καὶ ἀλάνησιν. ^d ἀλμώδεσι γὰρ δίψος οἶνος, ἢ σφῶν δ' ἄμα καὶ ψύχων μεταβολὴ τε καὶ εὐκρεσίη ^e ἐς δύναμιν ἢ κῆν οἶνος γλυκύς ὁκοῦς αἷμα ἐν ἐς πλὴν αὐτῆς γήυναι. Φάρμακα ποικίλα τὰ ὠπτα, ἢ διὰ τῶν θηρίων ^f ἢ τῶν Μιθριδάτειω, ἢ διὰ τῶν ὀπωρέων, ταῦτε ἄλλα ὁκοῦσι ὕδρωπ^g ὀνηίζα. αὐτὰρ καὶ ἡ ζύμπασι ^h διαίτα καὶ ὁ βίος αὐτός.

ΚΕΦΑΛΗ Γ.

Θεραπεία λιθασέως καὶ ἑλκώσεως
Νεφρῶν.

Ἀμφὶ μὲν φλεγμασίης καὶ αἱμορραγίης, καὶ ὁκοῦσι ὅξως ἀπὸ νεφρῶν κτείνει, ἐν τοῖσι ὅξωσι γεγράφεται ἀμφὶ ἢ ἑλκώσεως, ἢ δὲ λίθων γήνσιος, ὁκοῦσι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκουσι πρεσβύτησι, μάλιστα νυνὶ γεγράφω, ἀγχιτε μὲν ἐς ἀκροῖν εἰ δὲ μὴ οἷσι ὅγε παρηγορήσεται. λίθων μὲν ὧν ^k εὐφυῆ γήυναι ἐς ἄγνον τρέψαι ἀδύνατον. ῥήπερον μὲν γὰρ μήτελευ ἀτοκὸν θέρμα, ἢ νεφρὸς λιθιώντας ἀλίθους. ἐς διέξοδον ^m ὅπως δὲ γήυναι καὶ ὡς ὅν ἐν ἑδρῇ ἴζωσι οἱ λίθοι, τὰ ἄλλα φράσω. κάρτα γὰρ ὀδυρόνται, ποτὶ καὶ ἐξέθανον σφόδρῳσι καὶ εἰλέω κώλῃ, καὶ ἰσχυρίῃ. ξυναφέα γὰρ ἀλάνηλοισι νεφροῖ τε καὶ κώλῳ. ὡς γὰρ λίθων ἐνστάσεις ἔωσι, ὅππῃ δὲ τοῖσι ἰσχυρίῃ τε καὶ σφόδρῳ, πλὴν ὅππῃ τῷ σφυρῷ τὰ μνην φλέβα τῷ κατ' ἴξιν τοῦ νεφροῦ. αἱ γὰρ τοῦ αἵματος ἀπὸ νεφρῶν ἐκροῖαι ^o ἀνιάσι τὴν λίθων τὰς σφύζιας. φλεγμονὴ γὰρ δῆσαι ἴχει τὰ πάντα. φλεγμονῆς δὲ κενεαγγεῖη λύσις. τεγγειν τε τὰς ψύχας ἐνταῦθα τὴν νεφρῶν ἢ χῶρην λίπας ἢ παλαιὸν ἢ τὸ νέον ῥύτην ἴχετο. ἐρηπικὸν δὲ καὶ ἀνήθε ἢ κόμη, καὶ λιθαιωτὶς ἢ σμιμψυχον. τοῖσι δὲ καὶ ὅπως ὕδωρ καταιονεῖν. σμιμψυχον γὰρ αἱ χεῖρες. αὐτὰρ καὶ τοῖσι περὶ τὴν βοείῃσι κύσει ἐγχεόντα ἔλαιον ἀνθέμιδ^g. ὀπιπλάσματων νυνὶ ὕλη ξυνὸν τοῖσι ἀλίπτοις ἢ ὡπτή. ἔλυσε καὶ σικυὴ καὶ φηκοτὲ τὴν λίθων πλὴν ἐνστασιν. ἀέλσον δὲ καὶ κῆν ὅππῃ φλεγμασίης χάσις. ὡς δὲ τὰ δέ σι ποιεόντι ἐπὶ μίνωσι οἱ λίθοι, ἐς ἔλαιον τὴν ἀνθρωπον καθίνα. τὸ γὰρ τοῖς ἄμα πάντα ποιεῖ. ἀλέη μὲν χαλᾶ. ^v πῇ δὲ ἐκγλιχραίνει. τὸ δριμύ δὲ ἐς πωθυμίῳ δάκνει. ταῦδε μέντοι ἐξοδα λίθων, καὶ σφῶν περικλήσεις ^e πίνειν

^a Νάρδα pro νάρδινο sumitur hic. Petit. ^b Σύν τῇσι Henisch. ^c Interpres Henischii videtur legisse εὐκρητέστεροι. vertit enim bene diluta (supple vina) sed nihil mutandum censet Petit. ^d Ἀλμώδεσι Henisch. ^e Deest hic aliquid nempe χεῖρες vcl ὀνηίζας. Petit. ^f Θηρίων supple ἀντιότοες Petit. ^g Id ipsum est quod Plinius oporiceum vocat, quod ex fructibus vino decoctis conficeretur. Petit. ^h Διαίτα Henisch. ⁱ Ἄγε (in plurali) Petit. emend. ^k Εὐφυῆ Henisch. ^l Ἀγνον Henisch. ^m Ὅπως tamen, nihilominus. Petit. emend. ⁿ Henischii Interpr. videtur legisse ἐν ἀκρῇ si (inquit)

A igitur ubi hiera purgaveris, epithematis utitor, nardo, mastiche, palmulis, malis cydoniis crudis. horum quidem succus cum nardo & rosaceo ad humectandum optimus, caro vero cum mastichis & palmulis cataplasma fiat. cum cera vero & nardo unguento horum mixtio bona est, vel succi acaciae & hypocystidis, tum ad humectandum tum ad cataplasmatibus fovendum. ceterum, & aqua, quæ potui dabitur, cum pomis decoquatur. alimenta sint, lac, & cum eo cibaria, amyli, alicæ, forbilla, vinum adstringens, ad stomachum roborandum: idque si meracius sit, præstat ad evaporandos & disjiciendos alios humores. nam sitim falsi pariunt: vinum vero una & adstringens & refrigerans, migratione pariter & temperatione. ad vires autem prodest, etiam si vinum dulce sit ut sanguis, ad ejus procreationem. variæ medicinæ eadem adhibeantur, theriaca, Mithridatica, quæ ex fructibus mollioris corticis (quos oporam Græci vocant) conficitur, & alia hydropi conducuntia. itemque universa victus vitæque ratio eadem esto.

CAPUT TERTIUM.

De Curatione Calculorum & Ulcerum
in Renibus.

D e inflammatione & sanguinis eruptione: & quicunque a renibus affectus acute perimunt, in libris de morbis acutis scripsi: de exulceratione, calculorumque ortu, quæ ut plurimum senibus commoriantur, nunc potissimum scribo, ad curationem, quam proxime possum, accedens. si minus, ad laborantium nonnullam mitigationem. calculorum igitur procreationem e facunda sterilem reddere nemo potest. facilius est enim uterum a pariendo prohibere quam calculosos renes calculis vacuare: ad exitum quoquo modo procurandum auxilia querenda sunt. itaque si calculi confidant, remedia dicam. nam valde tum ægroti dolent, insuper & torminibus, & volvulo coli, & urinæ suppressione mortem obeunt. contigui enim sunt renes & colum. nam si calculi insistant, insitque præterea lotii suppressio ac volvulus, vena malleoli, quæ recta reni respondet, secetur. nam sanguinis e renibus fluxiones calculorum inhæsiōnes cohibent. inflammatio enim colligata tenet omnia: evacuatio autem solutio est phlegmones. lumbique humectandi, ubi renum locus est. adhibeatur vero veteri vel recenti oleo rythe, anethi quoque coma ad urinam ciendam prodest, & libanotis, aut sampsuchum: iis autem aqua inspergenda est. parum enim inunctiones essent. ceterum & iis fovendum, coriis bubulis infuso anthemidis oleo. cataplasmatum sylva cum farinis eadem esto. solvit & nonnunquam calculos insistentes cucurbitula levis: ac optimum fuerit si super inflammatione scarifices. quod si etiamnum tibi hæc facienti superstitēs calculi maneant, in oleum homo descendat. id enim simul omnia confert: tepor quidem emollit, quadamque tenuis ad lentitiam adducit: acrimonia prompte mordet: quæ quidem & calculorum exitui profunt, eosque provocant. ^e

summam sedem occupant. Petit. ^o Ἀνιάσι pro ἀνιάσει per contractionem à verbo ἵημι mitto. Petit. ^p Τὰς σφύζιας id est, adstrictiones Henisch. Interpr. legit. Petit. emend. ^q ψύχας Henisch. ψύχας (ψύχα & ψύχα promiscue usurpant Græci) Petit. emend. ^r Mutilum hunc locum, difficulter emendandum, versione tamen Henischii Interpr., (qui, ubi aquæ incocta sunt, habet) ductus, sic. τοῖς δὲ καὶ ὅπως ἐς ὕδωρ ἐμβάλλης, καταιονεῖν Petit. supplet & emend. ^s Deest hic aliquid ὠφελίως aut quid simile Petit. ^t Αἷμα Henisch. ^v Δίψη pinguitudo (Ionice pro λίπη) Petit. emend.

πίνειν ἢ Φαρμάκων τ' ἀπλῶν μὲν ρίζας, Φοδ, μείον, ἀσάρων· βοτάνας ἢ, τὴν^a περιόντιν, ἢ περὶρόσλι, ἢ σίον, ποικίλων ἢ μύρα μὲν ὁκόσα ἴχει νάρδον, κασίλιν, σμύρναν, κινάμωμον.

^b ἀπελῶσι σίνηπι, καὶ ἐκ πυρὸς ἐξαίρει, καὶ ὅππῃ μαλακὰ ἀπερθεύειν μοι λέλεκται· διαίτα ἢ καὶ ἀλειψίς, καὶ πλῆξ καὶ ἢ ἐν θαλάσῃ βιοτή, ἀπαντα τοῖσι ὅππῃ νεφρῶν ἐστὶν ἀκεία.

Κ Ε Φ Α Λ Η ε.

Θεραπεία Γονορροίας.

Καὶ τοῦ ἀτερπέου τοῦ πάθεος εἵνεκεν, καὶ τοῦ κατ' συντηξιν κινδυνώδεου, καὶ τ' ἐς ἀξιδέξιν γένεος χρείης, λύειν χρὴ μὴ βραδέως τὴν γονορροίαν, πάντων κακῶν ἔσσαν αἰτίην. πρῶτα μὲν ὧν ὁκῶς ρεύμα κρινὸν ἡδὲ ἐν σὺνθεσι τῶν ἀμφὶ τὴν κύστιν καὶ τὴν ροὴν τ' χωρίων, καὶ ἐμφύξει ψυχῶν, λαγόνου, αἰδοίων, διδύμων, ὁκῶς μὴ ρέῃ ἐς πολλὸν ἢ γονή· εἴτα αὖτις ἀλεῖναι τὸ πᾶν, ἐς τὸ τὰς ἀφόδας ξεραίνειν. σὺνθεσι μὲν ὧν καὶ τέγγεσι ἔριον^d μὲν, τὸ δὲ τὸ ὅτιος ξυῶ τοῖς λύμασι. λίπας ἢ τὸ ῥόδιον μύρον, ἢ τὸ ἀξιδέξιν οἰνάντης ξυῶ οἶνω λεικῶ εὐαδῆι, ἐκ περὶ σιγῆς ἢ. ἀλεαίνοντα λίπας τὸ κρινόν, ἢ μελίλωτον ἐκζέον συν αὐτῶ, ἢ σάμψυχον, ἢ λιθανωτόν, ἢ κινύζα. ἄριστον ἢ ἀνέθρα κόμη, ἢ ἐπὶ μάλλον ἢ ῥυτή· τοῖςδε, ἐς τὰ ὅππῃ παλάσματα χρεῖο, κρινῶν καὶ ὁρόδων ἀλίτοις, καὶ ἐρυσίμῃ ἢ σπέρματος. καὶ ἢ νίτρον· μέλι ἢ ἐς τὴν ἀπάντων ξύμπνοιαν καὶ ξυνάφειαν. τοιαῦτα καὶ ὅππῃ παλάσματα, ὁκόσα φοινίσσῃ, καὶ ἰόνθας ἐγείρει, καὶ τὸ ρεύμα παρεχέται, καὶ ἀλεαίνει τὰ χωρία. τοῖονδε τὸ χλωρόν· ὅππῃ παλάσμα, καὶ τὸ ἀξιδέξιν καρπὸς τ' δάφνης· πιπίσκον ἢ καὶ τ' κάσσεον συχνόν, καὶ τ' ρίζης τοῦ ἀλικακκάβου ὁκόσον δραχμῆς ὀλκῆς, καὶ τ' ἡδυόσμου τὸ ἔψημα· ποικίλων ἢ τὸ ἀξιδέξιν τῶν δύο πεπερέων, ἢ σίμφων, ἢ ἢ φίλων· ἄριστον, καὶ ἀξιδέξιν σίγχα τοῦ θηλείου φάρμακον ποτόν, καὶ ἢ τοῦ βηστίνου, καὶ ἢ ἀξιδέξιν ἐχιδνῶν τῶν ἐρπετῶν. τὸ ξύμπαν ἢ ἀξιδέξιν διδόναι, ὅππῃ τρέπειν τὸ καὶ πτερεῖν χρεῖο καὶ γυμνασίους καὶ περὶ τοῖς καὶ αἰώρησι. ταῦτα γὰρ τὴν ἐξίν ἐς θερμασίην τρέπει, ὅπερ ἐστὶ τῷ πάθει χρεῖο· εἰ δὲ καὶ σφύρων εἰσι ὅππῃ τοῖς ἀφροδισίοις, καὶ λείπειτο ψυχρῶ, ἐλπίς ὡς αἰετὶ ἀνδρωθῆναι τ' ἀνέν.

Κ Ε Φ Α Λ Η ς.

Θεραπεία Στομαχικῶν.

Ἦν τοῖσι ἀλλοιοῖσι πάθεσι μὲν τὴν θεραπείαν διαίτα, ἐς ἰσχυρὴν καὶ κρατῶν τοῦ σώματος, εὐπεψίῃ ἀγαθῇ· στομαχικῶσι ἢ μένοις ἡδὲ γίνεταί πλεμμελής. ὁκῶς ὧν αὐτὴ γίνοιτο φράσω.

^a Περιόντις sc. betonicam ferratam Petit. emend. ^b Insignis hie lacuna est in omnibus MS. & excusis codicibus. attamen conijcere licet, Aretæum proximè ante posuisse remedia, quibus utendum esset, si renum inflammatio ad abscessum deducta esset: in hisque ferri mentionem fecisse, quod euri, sub qua abscessus foret, imprimeretur: tum medicamenta tergendō ulceri idonea docuisse, demum quibus cicatrix induceretur, quorum in numero sinapi & crustas ab igne hic recenset, propter vehementem eorum exsiccationem. sed hæc, tam obscura, satius est in medio relinquere. Petit. ^c Ca-

A e simplicibus pharmacis potuenda sunt radices, phu, meion, asarum: herbæ, prionites, petroselinum: e variis unguenta, quæ capiunt nardum, casiam, myrrham, cinamomum.

cicatricem obducet sinapi, & crustæ ab igne obductæ, & quæ antea dixi epithemata. diætæ vero, inunctio, navigatio, & vita in mari acta, omnia renum affectibus remedia sunt.

B

CAPUT QUINTUM.

De Curatione Profluvii seminis.

Gonorrhœa, id est seminis profluvium, quæ maiorum omnium causa est, haud cunctanter solvenda est, tum propter morbi turpitudinem, tum propter colliquationis periculum, tum propter successurorum liberorum procreationis necessitatem. ac primum quidem, quemadmodum communis fluxus sananda est medicamentis adstringentibus partes vesicæ & fluentibus locis propinquas, atque refrigerantibus lumbos, ilia, pudenda, testiculos, ne diu genitura diffuset: deinde rursus universum corpus calefaciendum, ut excrementa siccentur. adstringunt igitur & macerant, & ab ove succida lana, & unguinosum rosaceum unguentum, aut œnanthinum, cum albo vino odorato, sed sensim calorem excitando: oleum commune, & melilotum cum eo fervefactum, & sampsuchum, & libanotum, aut conyza. optima est & anethi coma, & multo magis rhyte. his autem ad cataplasmata utitor, hordei & erui farinis & irionis seminis. nitrum quoque: mel vero ad omnium conspirationem & connexionem. talia etiam sunt cataplasmata, quæcunque rubefaciunt, & ionthos id est varoscient, & fluxionem derivant, & locos tepefaciunt. tale est cataplasma viride, & quod ex lauri fructu conficitur. castoreum quoque frequenter bibendum, & de radice haliaccabi quantum drachma pondo pendet, & menthæ decoctum. ex variis medicamentis, quod ex pipere gemino conficitur, Symphonis item & Philonis antidotum, optimum: & quod ex fera, quæ Sinchus appellatur, ad potionem paratur pharmacum, & Bistini antidotum, & quod ex serpentibus viperis conficitur. universum autem victus rationi tribuendum, concedendum, & credendum est, exercitationibus, & ambulationibus, & gestationibus. hæc enim habitum ad calorem convertunt, quo affectui est opus. quod si temperans sit rerum venerarum, & frigida lavetur, spes est fore ut celerrime homo virilem habitum induat.

CAPUT SEXTUM.

De Curatione laborantium Stomachi Vitio.

In aliis morbis post curationem diætæ ad vires & robur corporis, bona concoctio est: stomachi affectibus laborantibus folis hæc vitiosa est. quonam igitur pacto hæc comparetur, dicam.

put quartum deficere index & Asterisci ostendunt. ^d Elipsis est in ἔριον supple χρεῖο, καί ἔριον Petit. ^e Ionica circuitio est, οἷον πη satius erat dixisse. Petit. ^f Λόπας Henisch. ^g Ρυτή Henisch. Ρυτή rutam herbam Aretæus appellat, quam vetustiores Græci πύζανον. Petit. ^h Νίτρον (ut referatur ad verbum χρεῖο) Petit. emend. ⁱ Viridis emplastri varias compositiones vid. ap. Galen. lib. 2. de composit. medicam. κατὰ γένος, facultas ejus est exsiccare & tergere. Petit. ^k ἢ φίλων Henisch. ^l Σίγχα Henisch. ^m Ἀξιδέξιν Henisch.

ικανή γὰρ αἰώρη, πείπατοι, γυμνασίη, φωνασκίη, τροφαί ἐς πέψιν ἀγαθὰ ἀναμαχέσασθαι πλὴν τῆς σωμαχῆς καθοσιτίλῃ· ἀδύνατον ὅτι ταῦτα καὶ ἀπειψίλῃ λῦσαι μακρὴν, καὶ πλὴν σκελετίνῃ τῆς σκηνῆς^a εὐογκον σάρκας ποιῆσαι· πολλὸν ὅτι μέζον ὅτι τῶν^b ἐσῶν αἱ τοῖσι κάμνῃσι χάρτες, καὶ τὸ καθαρώς ἅπαν δρᾶν, καὶ τοῖσι ὀπισθιμῇσι ἐπεσθαι τὸν ἰητῆρα, μὴ μεγάλα βλάβησιν· ἄριστον γὰρ ποδὲ, ἢν μὴ κάρτα^c ὠφελόντων ὀρεξίς ἦν. Φάρμακα ὅτι ποταί, χυλοί, ἀψίνθιον, καὶ νάρδος^d τὸ μύρον, καὶ ἡ Διὰ τῆς θηρίων, καὶ τῆς ἐν πέτραις ὁ καρπός, καὶ ζιγγιβερός, καὶ πέπερος, καὶ σεσέλιος· ταῦτα πεπτήματα καὶ^e καὶ ἡ ἑρὼς ἐς σύψιν ὀπισθιμῇ, νάρδοι, μαστίχα, ἀλόα, ἀκακία, καὶ μέλων κυδωνίων ὁ χυλός, καὶ αὐτὰ ὅτι τῶν μήλων αἱ σάρκες ἀμφιθλαστέσαι ξυνὸν φοίνιξι ὀπισθιμῇ σύψιν. ἀπὲρ καὶ τὰλλα ὅκοσα μοι ἐς Διαθήκην γεγραπτά ἐς δίψην^f ἀκ^g. τὰ αὐτὰ γὰρ καὶ τοῖσι δίψην γίνεσθαι ὅτι τὸν^h τοῦ σωμαχῆς ἀδύψιν σωμαχικοῖσι.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Θηραπεία Κοιλιακῶν.

Ἦν τῶν σιτίων^a ἀκρεσίης ἡ κοιλίη ἔν, Διαρρή^b ὅτι ἡ τροφή ἀπεπλή^c, ἀθρεπλή^d, ὠμὴ, καὶ μηδὲν εἰς τὸν ὄγκον ἀνίη, κοιλιακὸς τῆςδε κακῆς σκορμῆς. ὅτι φύχει μὲν ἐμφύτῳ τῷ^e ἐς πέψιν θερμασίης, ἀτονίῃ ὅτι τῆς ἐς ἀνάδοσιν δυνάμει^f. χρὴ ὦν πλὴν κοιλίῃ προώπτε μὲν πόνων ἀνίεσθαι, ἡρεμίῃ, καὶ ἀποσιτίῃ· ὡδὲ γὰρ παλινδρομέσαι αἱ δυνάμεις· ἢν ὅτι καὶ πλῆθε^g τῶν ἐν τῷ σωμαχῷ φαντασίῃ ἔν, ἢν τοῖσι ἐμέτοισι χρεῶσθαι ἀφ' ὕδατος^h ἢ μελικρήνης· πλὴν κοιλίῃ ὅτι σκέπειν καὶ τέγγειν ἐςⁱ σύψιν, ἐξίοισι μὲν τοῖς ἐξ ὁῖος πναροῖσι^j· λίπαι ὅτι ῥοδίῳ μύρῳ, ἢ τῷ Διὰ τῆς οἰνάνθης, ἢ μελίνῳ· ἄριστον καὶ τὸ τοῦ^k ῥοίνου, καὶ ὑποκύστιδι, ἢ ὀμφακίῳ· ξυνὸν τοῖςδε ὅτι ὀπιπλάσματα, θερμὰ μὲν ἐς δίψην, ἐς δυνάμιν ὅτι σφυρὰ· καὶ ἢν πη τοῦ ἡπατος ἢ τῆς κοιλίης καὶ^l σόμα ἐντάσεις, ἢ φλεγμασίαι ἔωσι, σκύλῃ προσβάλλοντα ἐντάμναι· καὶ ἐπὶ οἷσι τότε μῆρον ἦκεσθαι· ἐπὶν ὅτι κηρωτῇσι ἐς ὠτειλὴν ἦκη ταῖς τρώμασι, ἢδε ὅτι σκληρὴν κερᾶν, τῇ ὅτι βδέλλα τὰ θηρία προσβάλλειν· ἐπεὶ δὲ ὀπισθιμῇ πεπτήκα^m πιδεῖναι, ὁκοῖον τὸ Διὰ τῶν σπερμάτων ἢν ἰαχὴ χαμαιλέοντιⁿ ῥίζαν, ἄριστον, καὶ ἔνθα οἱ τῆς δάφνης ἔασι καρποί, καὶ τὸ μάλαγμα ἐπικλησιν τὸ χλωρόν, καὶ τὸ μόνον τὸ^o μυσήριον. ταῦτα γὰρ μαλαῶσαι τε καὶ αἰμάσαι, καὶ θερμασίην ἐγείρει, καὶ ἀφύσαι τὰ σπλάγχνα ποιεῖ, ὦν περ ἐς σύψιν χρεῖ^p. ἀπὲρ καὶ σίνηπι καὶ λίμνησις, καὶ εὐφόριον, καὶ ὁκοῖον τοιαῦτα πάντα πὴν μὲν ψύξιν κωλύει, ἀνὰ κλησιν δὲ θερμῆς ποιεῖται. τοιαῦτα χρὴ καὶ πιπίσκειν Φάρμακα ἐς σύψιν. χρεῖ^q μὲν προώπτε, ὅτι τοῦ δένογλώσσης χυλός ξυνὸν ὕδατι ἐσυμμένῳ μύρτοις, ἢ κυδωνίοις μήλοις^r ἄριστον

^a Hæc phrasis est per synecdochen, Ionibus ac Poëtis familiaris. *Petit.* ^b Ἐσῶ *Henisch.* ^c ὠφελόντων *Henisch.* ^d Posset hic legi κατὰ τὴν σωμαχῆν. *Petit.* ^e Ἀκρεσίης *Henisch.* & *Gouryl.* repp. in MS. *Petit.* emend. ^f Ἀπὲρ *Henisch.* verum ἀπὲρ, ἀπὲρ *Henisch.* rep. in MS. ^g καὶ τὸ μόνον τὸ μυσήριον ἐς πέψιν θερμότητος. *Petit.* emend. ^h Ἐς γύψιν *Gouryl.* rep. in MS. ⁱ Λιπαι *Henisch.* ^k Σχοινί *Henisch.* ^l Ita veteres Medici sua medicamenta, quæ sibi ipsi componebant, & propria esse volebant, cognominabant. *Petit.*

A nam gestationum, deambulationum, exercitiationum, declamationum, & alimentorum concoctionem adjuvantium quod satis est, prodest quidem ad debellandum stomachi cibos fastidientis vitium: sed id concoquendi longam imbecillitatem tollere non potest, nec maciem corporis in corpulentiam convertere: multo vero magis proficiat ægrotantibus, si gratificetur, & puriter omnia faciat, ac cupiditatibus eorum indulgeat medicus in rebus, quæ non magnopere lædunt. est enim id optimum, nisi rerum valde juvantium appetitu moveantur. medicamenta potui danda sunt, succi, absynthium, nardinum unguentum, theriaca, petroselinii fructus, & zingiberis, & piperis, & seselios. hæc ad concoctionem valent, etiam pectori ad adstringendum imposita, nardi, mastichæ, aloæ, acaciæ, & malorum cydoniorum succus. ipsæ quoque malorum carnes contusæ cum palmulis, epithema est adstringens. quin etiam alia quæcunque in diabete ad sitis sedationem mihi commemorata sunt. eadem enim & his & illis sitim provocant: tametsi stomachicis constitutio stomachi siticulosa minime sit.

CAPUT SEPTIMUM.

C *De Curatione Celiacorum, id est Ventriculo laborantium.*

D Si ventriculus ciborum digerendorum impotens sit, diffuat autem alimentum non coctum, non mutatum, crudum, nihilque ad corporis molem transeat, celiacos hos appellamus, refrigerato nimirum intus innato calore, quominus coquat, & viribus quæ distribunt alimenta, debilitatis. ventriculus igitur primum quiete & inedia labores remittat oportet. ita enim eo vires recurrunt. si vero multitudo eorum, quæ stomachus acceperit subesse videatur, jejunis nauseis ex aqua vel mulla utendum est. ventriculus autem contegendus, & ut adstringatur, rigandus lanis ab ove succidis, ac unguinoso rosaceo unguento, aut cœnanthino, aut melino. optimum quoque si & lentiscino, hypocystide etiam aut omphacio. cum his etiam cataplasmata adhibeantur, calida quidem tactu, sed viribus adstringentia. atque si alicubi ad jecoris vel ventriculi os tentiones aut inflammationes sint, cucurbitula admoda incidere oportet: & sunt quibus id solum sufficiat. ubi vero ceratis ad cicatricem ulcera perducta fuerint, & ad duritiem pervenerint, eo hirudines bestię admovendæ: deinde epithemata concoctionem juvantia imponenda, quale est quod ex seminibus conficitur. si chamaeleontis radicem habeat, optimum est. ubique lauri fructus insint. malagma etiam quod viride appellatur, & meum, quod mysterium est, id est arcanum. ea enim emolliunt & laniant, & calorem cient, visceraque flatibus evacuant, quibus ad adstringendum est opus. cæterum & sinapi, limnestis, & euphorbium, & omnia talia quæcunque refrigerationem amolliuntur, calorem autem revocant. talia quoque ad adstringendum medicamenta potui danda sunt. primum quidem usui est arnoglossi succus cum aqua myrtis aut cydoniis malis adstricta. opti-

¹ Interpretes haud recte: pectori ad adstringendum imposita. non enim hæc Aretæi mens, ut medicamenta stomachica pectori aut sterno applicentur, sed ut infra sternum ponantur. fefellit hos usus præpositionis κατὰ, quæ cum genitivo aliquando in, aliquando infra significat. *Petit.* ² Ventriculosos κοιλιακὸς interpretatus est *Cælius Aurel.* & *Petit.* emend.

ἀρεῖον καὶ γιγάρτον ἐπιφυλῆς ὀμφακίπιδος οἶνοι
τῶν κάρτα ευφόντων. ἔπειτα ἡ τὰ ἀλθαίνοντα τὴν
κατέρα φάρμακα, ποτὰ ὁκόου διὰ ζιγγυέριος καὶ
πεπερίος, καὶ σελίνου καὶ καρπὸς ἑὶ ἀγρίου καὶ ἐν πέτραις,
τὸ διὰ τῶν θηρίων τῶν ἐχιδνῶν ἡ πεπικνωτάτων. ἢ
ἡ διὰ τοῖσι μηδὲν ἢ σμικρὸν ἐνδιδῶ, τοῖσι ἀπὸ ῥα-
φανίδων ἐμέπεισι χρεῖο ἢ καὶ ἐγκρύψης παῖδες
ἐλλεβορέα τῶν λουκῶν ῥίζαν ἐς μίην νύκτα, εὐπνω-
τάτη ἀνὸς γένοιτο ἡ καθάρσις ἔστε τὴν τὴν ὑγρῶν τὴν
ψυχρῶν καθάρσιν τε καὶ ἐκκρίσιν, καὶ ἐς τὴν ἐξαψιν
τῆς θερμῆς ἀτὰρ καὶ ἡ διαίτα καὶ ὁ βίος τοῖςδε
ἐς ὡς ζύμμεται. οἱ ὑπνοὶ νύκτωρ μὲν, δι' ἡμέρας δὲ
πείπατοι, ἀναφωνήσις, αἰώρη ἢ τε ἐν δάφνησι, ἢ
ἐμυρρίναισι, ἢ θυμῷ. ἐχθρὰρ τι ἡ διὰ πνοὴ καὶ ἡ ἀνα-
πνοὴ τοῖονδε φάρμακον πεπλήγειον γυμνάσιον, τρεῖς
χειρονομίαι, ἀλτήρων βολαῖς τῆς θώρηκος, καὶ
κοιλίης κόποι, ἀποπόσις σμικρότατα γὰρ εἰς τόνον
εὐσταλὲς ἄρτος. ὅτι τῶνδε φοίνιξις, πείπατοι
ῥαθυ- * * * * *

Κ Ε Φ Α Λ Η ιβ.

Θεραπεία Ἀρθρίτιδος καὶ ἰοχιάδου.

* σιτίων καὶ ῥαφανίδων πολλάκις. ἔπειτα ἐς τὴν ἐλ-
λέβορον ἀγρίαν διαίτα ἡ ἡ διὰ τοῖςδε, ζωὴ τοῖσι
ἄλλοις πάθεσι, καὶ διὰ τὴν διαίτην, ἀλειψίς, ψυ-
χρολασίη θαλασσινή, μάλιστα μὲν ὡς, ἀπασι
ἀρθρίτισι ζυῶν ἀκκα καὶ γὰρ καὶ τοῖσι ποδα-
γρίτισι ἐλλεβορέα τὸ μέγα ἀκκα. ἀλλὰ ἐν τῇσι
πρώταις περὶ ἐλλεβορῆς τῆς πάθου. ὡς ἡ ἐκ πολλῶν
μὲν ἢ δὴ ῥεόντων ἐν, ἀτὰρ καὶ ἐνδιαδέξιν πατέ-
ρων φανῆ, ζυῶν ἀποθήκη ἢ νύκτος ἐς τὴν παρ-
οχυσμὸς τῶν ἄρθρων, τὰδε καὶ περὶ παθού. εἰρία
μὲν ἐς ὅς ται οἰσπώδεα. τῆς τῆς διὰ ῥα-
φανὶ καὶ οἶνον μετεξέτεροις ἡ καὶ ἀπογγιή ζυῶ
ὁ ἐκκρήται ὡς. ἔπειτα ἐπίπλασμα ἄρτου,
ζυῶ τοῖσι ψύχαις καὶ κολοκύντης καὶ πέπων, καὶ
σικύη λιτή, καὶ ἀρνόγλωσσον ἢ βοτάνη, καὶ ῥόδων
τὰ φύλλα. ἀτὰρ καὶ ἡ σιδηρίτις ἀπονός ζυῶ ἄρ-
του, καὶ βερίου, καὶ συμφύτα ῥίζα, καὶ πεν-
ταφυλλῶν ἢ βοτάνη, καὶ ὁ πρᾶσις ἡ τοῖσι
φύλλοις λεπτή. τῆςδε μέντοι τὸ μὲν ἀφῆψη-
μα, ἐξάντλημα ἀπονός αὐτῇ ἡ ἐπίπλασμα
ζυῶ ψιζί, ἡ κρεῖων ἀλίτω. ἡ μίλων τε τῶν
κρεῖων τὸ ἀρωματὸν ζυῶ ἀλφίτοις ἀλεῖον.
σύκα ξηρά, καὶ θάσια, ζυῶ πνι τῶν ἀλίτων.
ἡδε μέντοι ψύξις ἡ ὕλη καὶ τὸδε μέντοι
ἄλλοι *

* Πιπικνωτάτων maxime concoquens. vel σπηκνωτάτων
(quod veterum lingua idem significat) Petit. emend.
b τῆς λευκῆς Henisch. c ἑξ ἑλίου Henisch. d βιδὸς Henisch. e μυρρίναις
Petit. emend. σμικρὸν καὶ Henisch. f τοῖςδε (refertur ad δάφνησι
ἢ μυρρίναις) Petit. emend. g βολαῖ, σίτη θώρηκος. Petit. rep.
in MS. hinc hanc lectionem ipsi videbatur elicere posse:
ἐλθόντων βολαῖ δίσκου, θώρηκος καὶ τὴν κοιλίης κόποι. halterum
jactus disci &c. verum hæc mendosum sonant. mavult
igitur Petrus legere: χειρονομίαι, ἀλτήρων βολαῖ, δίσκου, κο-
λοκύντης (pro θώρηκος) ἀκοποι. (voce κοιλίης expuncta) id est,
manuum exercitatio, quæ fit halterum disci, folliculi
incommoda, dolores, molestias depellunt. h Reliqua
hujus capitis mutila sunt, ipsiusque jacturæ gratia quæ-
dam ex Galeni libro 5 de sanitate tuenda ad locum de
particulari membrorum exercitatione proferre, ubi in-
quit, quos ex levi causa vertigines, comitiales morbi &c.
haud abs re fore Petit. judicat. i Defunt quatuor Ca-
pita, & initium hujus capitis duodecimi. harum autem,
quæ supersunt, prima sententia sic suppleri potest: i-

A optimus quoque acinus uvæ omphacinæ, vina
vehementer adstringentia: deinde medicamenta
quæ ventri medicantur: potiones quotquot ex
Zingibere, & pipere, & fructu sylvestris petro-
felini conficiuntur: quod ex viperis feris constat,
maximam vim concretionis habet. si vero his ni-
hil aut parum proficiatur, vomitibus ex radiculis
utitor. sin autem & his albi veratri radicem per
noctem unam includas, valentissima tibi fiat pur-
gatio, tum ad humores frigidos purgandos & ex-
pellendos, tum ad calorem restaurandum. cæte-
rum & victus ratio vitæque hoc modo moderatæ
funt: noctu somni, interdiu deambulationes,
B declamationes, gestatio vel in lauris, vel in myr-
tis, vel in thymo. nam in perspiratione ac respi-
ratione, ad bene concoquendum medicamenti vis
aliqua inest. exercitationes corporis, frictiones,
manus gesticulatio, halteribus jaciendis, thoracis
& ventriculi lassitudines, ante cibos potationes.
minime enim ad vires parandas expeditus est pa-
nis. his addatur frictio ad ruborem usque, de-
ambulationes segn- * * * * *

CAPUT DUODECIMUM.

De Curatione morborum in Articulis &
Coxendice.

* ciborum & raphanorum plerumque: deinde ad
veratrum veniendum est. in his victus ratio aliarum
affectionum communis est: & post victus ratio-
nem inunctio, lavatio in frigida marina, præcipue
quidem omnibus articularibus vitiis communia
medicamenta sunt. nam & podagricis veratrum
mirifice, sed imprimis morbi invasionibus succur-
rit. quod si multis jam annis inveteravit vel à ma-
joribus per successionem descendit, ægrotum ad
mortem usque comitatur. artuum exacerbationi-
bus hoc sane pacto subveniendum est. lanæ ex ove
fordidæ adhibeantur: irrigationes fiant ex rosaceo
& vino: nonnullis & spongia ex posca profuit. ad-
hæc cataplasma fiat, panis sumatur cum refri-
gerantibus, utputa, cucurbita & cucumere. ac-
cipiatur & cucurbitula tenuis, & plantago her-
ba, & rosarum folia. nec non & sideritis dolo-
rem sedat cum pane & musco: & symphyti ra-
dix, & pentaphyllos herba, quinquifolium Ro-
mani vocant: & marrubium, quod foliis est te-
nuibus. hujus decoctum quidem infusum, dolo-
rem levat: ex ipsa verò herba, cum panis mi-
cis, aut cum hordei farina, cataplasma fiat. ma-
lorum quoque citriorum pars non apta cibo cum
polenta magnopere subvenit: fici aridi & amy-
gdalæ cum aliqua farina. hæc utique est refrige-
rationis materia. & hoc quidem remediorum genus
R 3 aliud

μείων δὲ σιτίων καὶ &c. Petit. k ὡς Henisch. l κρεῖων Hen-
isch. m ὁ ἐκκρήται Henisch. n κολοκύντης Henisch. Crassius
videtur legisse ἐν τοῖσι ψύχαις, κολοκύντης καὶ πέπων, quæ
lectio adstrui potest. nisi quis nihil mutando malit pro
ψύχαις legere ψύχμασι. panis cum ramentis cucurbitæ &
peronis, ad cataplasma sc. parandum. Petit. o πρᾶσις
hic non est nomen substantivum (tunc enim πρᾶσις in
neutro genere scribi deberet) sed adjectivum, respi-
ciens ad substantivum βοτάνη Petit. p Hujus speciei non
meminit Dioscorides. sed forte primam speciem marru-
bii a Theophrasto lib. 6. cap. 2. descriptam Aretæus intel-
ligit. Petit. q Acetositatem citri Barbari appellant. Petit.

* Pectoris & ventris labores Henisch. interp. sed ni-
mis supinè ita vertit. κόποι enim (si textum sequemur)
lassitudinem aut quamvis molestiam significat, non au-
tem laborem simpliciter. Petit. r Deambulationes len-
tæ Henisch. habet.

ἄλλοι ἄλλων ὠνήσῃ, καὶ τωὺν ἄλλοτε ἄλλω^a. μετεξε-
τέροισι δὲ, τὰ ἀλεάνοντα συμφέρει^b, καὶ τωὺν ἄλλοτε
ἄλλω ὠφελεί. λόγος δὲ ὅδε καὶ τὰ ἀπορὸν ἔμμενα
αἶμα καὶ βοτάνης τῆς ἰσίδος ἐμφαγεῖν^c ἐπὶ τῇ παλαιᾷ,
διὰ λείποντα ὁκόσον ἢ νομὴ ἐν τῇ κατὰ μαχθεῖν,
καταψύσαι τὴν αἶμα, καὶ ἐν τῷ τῆς κατὰ εἰς τὴν
κέρπον ἐγκρύψαι τὸ πᾶν. Φάρμακα δὲ μυρία. καὶ
γὰρ τὰς νοσέουσας, ἐωυτῶν Φαρμακείας εὐπόρως π-
θησι ἢ συμφορῇ τῶν δὲ ἰητρῶν τὰ Φάρμακα, ἐν
τῇσι γραφήσι λελέξεσθαι.

Κ Ε Φ Α Λ Η ιγ.

Θεραπεία ἑλέφαντος.

Τῶν νεύων μέζονα καὶ τὰ ἀκρεῖα ἐς λύσιν αὐτέων
ἔμμενα^d ἑλέφαντος δὲ τηλικαυτῶν κακῶν πῶς ἀξιότι-
μος γίγνεται ἀνὴρ ἰητρῆς. καὶ γὰρ^e μέρεϊ ἢ σπλάγχχνῳ
ἐνὶ, ἢ ἐνδον ἐνοσκήσει μῆνον, ἢ ἔξω τὸ κακὸν ἐρπῇ,
ἀλλὰ ἐνδοθὶ τε ὅλῳ τῷ ἀνθρώπῳ ἐνοικεῖ, καὶ
ὅλον ἔξωθεν ἀμπεχέ. ἀτερπὲς μὲν καὶ φοβερόν ἰδεῖν
τηλικαυτῶν ἰδέσθαι^f δὲ οὐδὲν ἔστιν ἔξωθεν τε, καὶ ἐνδοθεν
ταύται, καὶ μῆνον ἢ λοιμῶν. ἀναπνοῆς γὰρ ἐς μετὰ-
δοσιν, ῥηϊδίῳ βαφῇ. πᾶν δὲ ὡς εὐροὶ πῶς ἐν ἰητρικῇ
τῷδε ἀξιὸν ἔχον ἄκος. ἀλλὰ γὰρ πάντα καὶ συμ-
φέρειν Φάρμακα, καὶ διαίτην, καὶ σιδήρα, καὶ
πῦρ καὶ τὰδε, καὶ μὲν ἐπὶ νεοτόκῳ τῷ πάθει
περὶβάλλης, ἐλπίς ἰησι^g. καὶ δὲ ἐς ἀκμὴν ἦκη
γῆρας^h, καὶ ἐν τοῖσι σπλάγχχνοις ἐδράϊον ἰζη, πο-
τὶ καὶ ἐς τὰ περὶ σπῶπα περὶβάλλης, ἀνέλπιστοςⁱ ὁ
νοσέων. τὰ μὲν ὡς τὰς ἐπὶ ἀγκῶνι φλέβας^j ἀμ-
φω δὲ πᾶν καὶ καὶ τὰς ἐπὶ σφυροῖσι^k αὐτῆμαρ.
κρέσσον γὰρ ἢ διὰ τὰς, ἐς τε πολλὴν τὴν αἵ-
μα^l ῥοὴν, καὶ ἐς ἀνάκλησιν τῆς δυνάμει^m.
καὶ γὰρ αἶμα πολλάκις καὶ πόλιν ἐκχέει, τοῦ
πάθους τὴν τροφήν. σμικρὸν δὲ ἐν αὐτῷ τὸ κακὸν
τῆς φύσεωςⁿ ἢ τροφῆς. ζωτικαὶ αἰσθηταὶ ὡς
ἀφαιρέοντα τὸ πονηρὸν^o καὶ ἐν τῇ, μεσηγὺ τὸ
οἰκτεῖον^p, μέσφιν ἀνὰ περὶ σπῶπα ἀνὰ τῇ ἢ νεύσιν.
ἢ γὰρ νεαρήν συμπαλαστήσιν τῷ σώματι, καὶ ῥοὴν μα-
κρῶν ἡμαρῶν τὴν παλαιάν. ἐπειτα τὴν ἰερὰν πι-
πίσκιν μὴ ἐσάπαξ. ἀλλὰ γινέσθω πάντα πολλά-
κις, ἐξ ἀναλήψεως^q καὶ παλινδρομίας. ἔστω καὶ ἢ
ἀλλὰ καὶ τὰς Φαρμακείας ἐν σιτίῳ^r ἢ ἐπὶ τῷ ἰατρῷ
ἢ ἑλέξαι^s ἔστω. καὶ δὲ γάλα ἀδιάκρυν^t πολλὸν δὲ ἔστω
τόδε ἐς διαχώρησιν πῶν. ἐχέτω δὲ μοίρῳ τὴν
πέμψιν ὕδωρ, ὡς πᾶν τὸ γάλα διεκθῆεν. ἐς ἐμέ-
τας δὲ ἴσως ἀγειν νήσιος τὸ πρῶτον. ἀπὸ σίτων
δὲ αὐτῆς. ἐπειτα ἀπὸ ῥαφανίδων. πολλάκις δὲ καὶ
ζωεχέως πάντα γινέσθω. ἐς ἐλέερον ἄγοντα κα-
ρῶ παντὶ, μᾶλλον δὲ ἔστω καὶ φθινοπώρῃ διδόν-
ται^u ἢ ἡμέραν ἀφ' ἡμέρας καὶ αὐτῆς ἐς νέωτα. καὶ
ἢ νεύσιν κρατυνθῇ, Φαρμάκων ποτῶν, ὁκόσον τις
γινώσκῃ πιπίσκιν. ἀγαθὸν γὰρ Φαρμακεύειν πολ-
λὸν ἐς ὄνησιν. καὶ γὰρ δὲ ὁκόσον γινώσκω γράφω,
καὶ δὲ

^a Deest verbum ἀφαιλέει Petit. ^b Videntur hæc παρὰ
κειν. Petit. ^c Μέρει ἢ σπλάγχχνῳ Henisch. ^d συμμοῖνται He-
nisch. ^e Σιδήρα (neutrum plurale) se legisse non me-
minit: adeoque σιδήρων Petit. emend. ^f Οὐκ αὐτῆμαρ
Petit. emend. ^g Ἐν τῇσι καὶ proprie significat penitus in-
quinatum, cui labes seu liquefaciendo infusa, ac pe-
nitus impressa est. Petit. ^h Deest verbum γινώσκω vel
ἐν τῇσι Petit. ⁱ ἢ ἑλέξαι Petit. emend. ^k ἢ δὲ Henisch.
Lac indiscretum appellat Aretæus, quod solidum, ut

A aliud alium juvit, & idem interdum aliud atque
aliud: nonnullis vero calefacientia remedio sunt:
atque idem remedium aliàs alii opitulatur. per-
vulgatum est autem & hoc ad dolorem tollendum
proficere. capram oportet herbam iridem ad fa-
tietatem depalci, deinde interposito tempore
quantum ad pabulum in ventriculo conficiendum
satis sit, capram immolare, atque intra ejus ven-
trem in fimo pedes ægrotantis occulere. demum in-
finita sunt medicamenta. ægrotos namque sibi ipsis
remedia parare urgens impellit calamitas. sed me-
dicorum auxilia in propriis libris conscribentur.

B CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De Curatione Elephantis.

Morbis, quo dissolvantur, majora esse remedia
opus est. sed quænam medela excogitari
poterit, quæ elephantem tam ingens malum expu-
gnare digna sit? neque enim in parte una aut vi-
scere uno inhærescit, neque aut intus duntaxat la-
bes occultitur, aut extra prorumpit: sed & in pe-
netralibus totum hominem occupat, & exterius to-
tum amplectitur. triste profecto & visu terribile
spectaculum. feræ namque species est. ac unâ cum
his vivere, unâ cibum capere, perinde atque in
pestilentia formidolosum est. etenim per inspira-
tionis communionem facilis infectio est. quid igitur
quispiam, in arte medica inveniatur, quod hu-
jusce mali dignum remedium contineat? verum
enim vero omnia conferre simul oportet, medica-
menta, & victus rationem, & ferramenta, & ignem.
hæcque si novo & orienti affectui adhibueris, sana-
tionis spes affulget: sin ad summum suæ creationis
ascendat, in visceribusque stabilis sedeat, quando
& in faciem invadit, tunc de ægri salute spes omni-
no abscissa est. itaque venas in cubito ambas inci-
dito, & venas in malleolis³ eodem die. temporis
enim interjectio atque separatio fundendo ubertim
sanguini, & recreandis viribus aptior est. nam san-
guinem sæpe & multum mittere operæ pretium est,
quippe qui vitii hujus alimentum sit. exigua vero i-
psius pars est optima, quæ naturæ cibum præbeat. id
circo qua ratione pravum inquinatumque detraha-
tur, atque interim corpori familiare ac bonum pro-
creetur, conjectandum est: quoad alimenti penu-
ria morbus prius fatigetur. nova enim esca applica-
ta corpori spatio temporis antiquam obscurat atque
debilitat. postea medicinam sacram non semel pro-
pinato: quin omnia sæpius iteranda sunt, & resum-
ptio, & ad priora reditio. esto & alia medicamento-
sa in cibis purgatio: sicut antea de curatione doloris
coxendicis diximus. lac etiam promiscuum atque
indiscretum, sed largius ad alvum molliendam potui
detur. verum quintam aquæ partem, quo lac totum
dilabatur atque descendat, adjicito. at jejunos pri-
mo ad vomitum celerius ducito, deinde a cibis ite-
rum, postea assumptis raphanis. frequenter autem
atque assidue omnia fiant. veratrum quolibet tem-
pore, sed potius vere atque autumno diebus alter-
nis exhibeto: atque idem in proximum annum
repetatur. cæterum si morbus invaluerit, potabi-
lia medicamenta, quotquot quis cognoverit, po-
tanda præcipiat. multa enim ac varia adhibere
medicamenta est operæ pretium. atqui & ego
quotquot mihi cognita sunt literis mandabo.

Cedriæ

ab ubere animalis emulctum est, datur: ut distinguat a
fero, quod ab alia substantia lactis arte segregatur. Petit.
¹ ἢ μέγαν Petit. emend.

² Valde proficere Henisch. ³ Insuper & in faciem
invadat: Henisch. ³ Incidito venas in maleolis non
eodem die Petit. emend.

^a κεδρίης κύαθον ἓνα· κεράμους δύο μίσγοντα διδόναι. ἄλλο. σιδηρίδος τῆ χυλῆ κύαθος ἓς, τριφυλλίς ἓς, οἶνος καὶ μέλιτος κύαθοι δύο. ἄλλο. ἐλέφαντι^β τῆ ὀδόντι^γ ῥινήματος, ὀλκῆς δραχμή, ζυῶ οἶνω κρήσι^δ κύαθων δύο· ἀπὸ καὶ τῶν ἔχειων τῶν ἐρπετῶν θηρίων αἱ σάρκες, καὶ αἶδε ἐς δρεπίσκας πεπλάσμεναι πίνονται· ὁποτέρων τῶν χρεὶ τῆ κεφαλῆς καὶ τῆ βραχίως ἔκαστον, ὁκόσον δακτύλους τέσσαρας, τὸ λοιπὸν ἐψῆν ἐς διάκρυσιν τῶν ἀκακῶν. τὰς δὲ σάρκας δρεπίσκας διαπλάσσαντας, ψύχειν ἐν σκιῇ· πιπίσκων δὲ τῆςδε, ὅπως καὶ τὴν σκίλλην· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἔχτες ὄψον ἐν δαίπνῳ, ὡς ἰχθύας δὲ χρεὶ τέττας σκιδάσαι· ἢ δὲ τὸ δι' ἐχιδνῶν τὸ ποικίλον παρὲν φάρμακον, ἀντὶ πάντων πίνειν τόδε. ἴσχει γὰρ πάντα ὁμοῦ· ῥύπτειν δὲ καὶ τὸ σκῆν^ε, καὶ τὰς ὀχθὰς ἀλεαίνειν. φάρμακα δὲ ἄλλα μυρία τῶν κελύων, οἱ οὖν καλέονται γαλλοί, τὰς λιτρώδεις τὰς ποιητὰς σφαίρας, ἥσι δὲ ῥύπτουσι τὰς ὀφθῆδας σάπων ἐπικλύν^ς, τῆσι ῥύπτειν τὸ σκῆν^ε ἐν λατρῶν ἄριστον· καὶ ἄνδραχίνην, καὶ αἰζῶν ζυν ὀξεί, αἰτὸρ καὶ λαπάθῃ ρίζων ἀφέψημα. ζυν ἀπύρῳ θείῳ ῥύπτει καλῶς. ποικίλον δὲ ἀλκυονίδας τῆ λείας, καὶ νίτρου, καὶ τρυγὸς ὀξείας κεκαυμένης, καὶ συπληρίης οχθῆς, καὶ θείας τῆ ἀπύρης, καὶ κόπας καὶ ἰριδ^ς, καὶ πεπρί^ς. ταῖχα δὲ χρεὶ πάντα μίσγειν ἐκάστῳ^β τὸ πρὸς δύναμιν· ἄλλο δὲ ἴσον καὶ τόδε κατεπάσονται ἀνατρέχειν, ἢ ἐς δὲ τὰς ὀχθὰς τοῦ περσώπας, κλιμάτων τὴν σποδίην, ζυῶ πνὶ θηρίων ἑτάπ μίσγοντα χρεῖν, λέοντος, ἢ παρδάλιος, ἢ ἀρκτός, ἢ δὲ μὴ, ἢ χηναλώπεκ^ς. ὁμοιον γὰρ ἐν ἀνομοίῳ, ὅπως πύθην^ς ἀνθρώπων ἄριστον· καὶ ἰαμμονιακὸν τὸ θυμύημα, ζυν ὀξεί, καὶ ἀρνογλώσας χυλῶ, ἢ πολυγόνου, καὶ ὑποκυσίς, καὶ λυκίου· ἢ δὲ πελιδναὶ ἔωσι αἱ σάρκες, περεγχαράσσειν ἐγχυλώσιος ἐνέκεν· ἢ δὲ ἐπὶ τοῖσι δερμῶσι ῥύμμασι ἀναδαρέντα πρηύνειν· τὰ μέρεα ἐθέλης, τήλι^ς ἀφέψημα, ἢ πρισάνης χυλῆ ῥύμμα μαλθακόν· λίπας δὲ ροδίνας, ἢ ρυίνης, λατρά δὲ ζυνεχέα ζυμφορα ἐς ὑγρασμόν, καὶ ἐς διαπνοὴν τῶν κακῶν χυμῶν. τροφή δὲ καθαρή, εὐχυμ^ς, εὐπεπ^ς, αἰπλή καὶ διαίτα εὐκρινὴς πάντη, καὶ ἐν ὑπνοισι, ἢ καὶ περὶ παύσει, καὶ χάρησι· γυμνάσια, δρόμοι, καὶ ἀνεκλήσεις, καὶ κορυμβολίαι· ἅπαντα ἀκράμαστα ζυν ἐμμελεῖ ὀπιστάσι· ἔσω δὲ καὶ ἀναφώνησις τοῦ πνεύματος, γυμνάσιον τὸ καίριον. ἐδῆς ἔσω καθαρή, ἔχ ὡς ὀρθῶς μενον ἡδὲ, ἀλλ' ὡς ὅτι καὶ τὰ πινόντες, ὁδαξάδεα τῷ δερματι. πιπίσκων ἀψινθίς τοῦ οἶνος^α νήσιας. ἄριστον δὲ ἄρτος ἐκ κριθῶν, καὶ τείριχος ὠρεῖος, καὶ σμικρὸν π. μαλάχης, ἢ κεράμους ἡμίεφθον, ζυν κυμίνης ἐμβάμματι· ἐς δὲ δαίπνον, ὁ σταφυλῖνος ἢ ρίζα,

A Cedriæ cyathum unum, brassicæ duos miscens dato. aliud. sideritidis succi cyathus unus, trifolii cyathus unus, vini & mellis cyathi duo. aliud. Dentis elephanti ramentorum drachma cum vini cretici cyathis duobus. quin etiam viperarum reptilium, ferarum carnes, & ipsæ in pastillos conformatae bibuntur. oportet autem & caput & caudam ad quatuor digitorum spatium præcidere, reliquum usque eo elixare, donec spinæ separentur. carnes vero in pastillos redactas in umbra frigescere, qui potioni, quemadmodum & squilla, exhibeantur. ipsæ quoque viperæ in cœna obsonio dentur: quas coquere & condire, perinde ac pisces, opus est. ² at si medicaminis illius varii ex viperis compositi facultas adsit, id pro omnibus, quandoquidem omnia simul continet bibendum est. præterea corpus detergendum est, tumoresque ³ calefaciendi. alia item medicamenta sunt innumera celtarum, quos hac tempestate gallos vocant, nitrosis quoque illis factitiis globis, quibus velaminum fordes expurgant, saponemque vocant, illis inquam globis corpus in balneo detergere optimum est. & portulaca, & sedum cum aceto bene facit. rumicis etiam radicum decoctum cum sulphure ignem non experto, summopere deterget. illud item varium ex alcyonio trito, & nitro, & aceti facie combusta, & alumine fisso, & sulphure vivo & ⁴ cocto, & iride & pipere. forsitan autem omnia pro singulorum viribus miscenda sunt. aliquibus vero & hoc æquis portionibus compositum inspergentes perfricabimus. faciei tumoribus, farmentorum cinerem alicui ferarum adipi admiscens illinito, leonis videlicet, aut pantheræ, aut urfi: ⁵ sin his careas, chenalopecis. simile enim in dissimili, quemadmodum simia homini, mirifice prodest. item ammoniacæ gutta cum aceto, ⁶ ex plantaginis aut sanguinalis herbæ succo, & hypocystis, & lycium. si carnes liveant, prius, quo locus succulentus reddatur, scarificandus est. at si ab acribus fluxionibus exulceratas partes lenire volueris, ⁷ fœnigræci aut hordei cremoris decoctum molle absterforium est: item ex oleis rosaceum, aut lentiscinum. assiduæ vero lotiones & ad corporis madefactionem, & ad noxiarum humiditatum diffilationem mire proficiunt. esca munda esto, boni succi creatrix, concoctu facilis, simplex, & victus ratio prorsus recte instituta sit in somno & vigilia, in ambulationibus & locis deligendis. exercitationes adhibeantur, cursus, conversiones corporis, peræ aut sacculi jactus. omnia hæc citra lassitudinem apte & congruenter intendantur. esto & vocis emissio, spiritus opportuna exercitatio. vestis esto munda, non modo ut aspectu jucunda sit, sed quoniam etiam sordida cuti mordacia sunt. jejuni absinthite vinum potent. oppido quam utilis est & panis ex hordeo, & salsamentum tempestivum, & exiguum quid malvarum, aut brassicæ semicoctum, cum cumini liquamine. in cœna ⁸ staphylini radix

non videre *Petitus* fatetur, aliis istud mysterium, quod inest, aperiendum relinquens. ^m Ἀμμονιακόν (per ω) *Petit.* emend. ⁿ Νύσιας *Henisch.* ^o Σταφυλῖνος *Henisch.*

^a Ita resina Cedri arboris nuncupatur. Nonnulli κερῆ ζῶν id est, vitam mortui seu cadaveris appellant. ^b τῆς ὀχθῆς *Henisch.* ^c Κελύων *Petit.* emend. ^d ῥύπτουσι *Henisch.* ^e Deesse hic aliquid videtur. *Petit.* sed nihil addit. ^f Portulacam in smeeticorum censum referri consentaneum est. verum an agrestem portulacam intellexit Aretæus? cui Dioscorid. lib. 2. cap. 151. vim tribuit calfactoriam, acrem, & exulcerantem. *Petit.* quærit. ^g μίσγειν ἐκάστῳ πρὸς δύναμιν. *Petit.* emend. ^h His verbis peculiare elephantiasi defricandæ smeigma præscribi palam est: proinde appositam fuisse ejus descriptionem, quæ postea interciderit, dubitari non debet. *Petit.* ⁱ Nomen ex anfore & vulpe compositum, non quidem quod coitu utriusque animalis gignantur hæc aves, sed fortasse quod vulpis magnitudinem, aut in plumis colorem habeant. *Petit.* ^k Ἐν ἀνομοίῳ *Petit.* emend. ^l Quod, cur dicat Aretæus chenalopecem homini prodesse, se

¹ Cum vini diluti Cretici &c. *Henisch.* ² Atsi medicaminis ullius varii ex viperis compositi copia adsit *Henisch.* ³ Tumoresque complanandi *Henisch.* ⁴ Cocto *Henisch.* ⁵ Sin his careas, animalis, quod Græcè χηναλώπεκος vocant: latine vulpanferem dicas (quod genus avis est, si per litteras χ & η prima syllaba scribitur: aut laconicum canem significat ex vulpe & cane natum, si per κ & ν eandem syllabam scripseris) simile &c. *Henisch.* ⁶ Et plantaginis. *Henisch.* ⁷ Fœnigræci decoctum aut hordei cremor molle absterforium est. *Henisch.* ⁸ Pistinacæ radix. *Henisch.*

ἡ ρίζα, καὶ χόνδροι ξὺν τῷ οἴνῳ, καὶ τῷ μέλιτι παλαιῷ^a τὴν μίξιν, καὶ τὰ θαλάσσια, ὁκόσαι πῶν γαστέρα ὑπολύει, τελλίνων ζωμοί, ὄστρεα, ἐχίνοι, καὶ ἡ ἰχθύων οἱ πετράιοι χερσαίων ἢ τὰ θηρία, λαγῶς, ἢ σῦς. πετεινῶν, πέρδικες πᾶσαι, φάσαι, πελειάδες, καὶ ὁκόσαι ἡ χώρα ἄριστα ἴσχει.
^b ἀκροδρύων, τὰ ὠρεῖα οἶνοι γλυκεῖς^c οἰνωδῶν κρείσσονες. λατρὰ φύσει θερμὰ, θειώδη καὶ βίος ἐν ὕδασι μακρὸς, εἴη καὶ θαλάσσα καὶ πλῆς. ἐλλεβορισμοί, ἐλλεβορος λευκὸς μὲν, ἢ ἄνω κοιλῆς καθαρῶς μέλας δὲ, ἢ κάτω, καὶ ἐστὶν ὁ λευκὸς σὺν ἐμετήριον μῆνον, ἀλλὰ καὶ ξυμπάντων ὁμῶς καθαρῶν ὁ δυνατώτατος, ἢ τῷ πλήθει καὶ τῇ ποικιλίᾳ τῆς ἐκκρίσεως. τόδε γὰρ καὶ χολέρῃ πρὸς αἵματι ἐντάσσεται καὶ βίη τῇσι ὅππῃ τοῖσι ἐμέτοισι ἐς τόδε γὰρ ναυτῇ καὶ θαλάσσα κρείσσον· ἀλλὰ δυνάμει καὶ ποιότητι ἔπι φαύλῃ τῇ περ καὶ ὑγείας τὰς κάμνοντας ποιεῖ, καὶ ἐπ' ὀλίγῃ τῇ καθάρσει, καὶ ὅππῃ σμικρῇ τῇ ἐντάσει. ἀπὸ καὶ πάντων τῶν χρονίων νόσων ἐς ρίζαν ἰδρυμένων, καὶ ἀπαυδῆσιν τὰ λοιπὰ ἄκεια, τόδε μῆνον ἰητήριον. πρὸς ἱκελὸν γὰρ ἐς δυνάμιν λευκὸς ἐλλεβορος, καὶ ὁ, τι περ πῦρ ἐργάζεται ἐκκαῖον, τοῦδε πλέον ἐλλεβορος. εἴσω παρεκθέων πρὸς αἵματι, εὐπνοίαν μὲν ἐκ δυσπνοιῆς, ἐξ ἀχρόις ἢ εὐχροίῃ, καὶ δὲ σκελετῆς, εὐσπικίῃ.

^a Videtur legendum ἐς τὴν μίξιν. *Petit.* ^b Ex hoc loco patet ἀκροδρύων generale esse nomen, omnes arborum fructus significans, (licet, si vocis originem spectemus, eos tantum quos quercus pariunt, significet) ratio est, quia veteribus δρύς accipiebatur pro quacunque arbore, unde fructus δρυπίς, qui sc. maturuerunt, moxque ca-

A radix apponatur, & alica, cum vino & melle antiquo mixtis: & marina quotquot ventrem subducunt. tellinorum juscula, ostrea, erinacei, & ex piscibus saxatiles. ex terrestribus feræ, lepus, aut sus: inter aves, perdices omnes, palumbes, columbi, & quæcunque optima in illa regione inveniuntur. inter fructus arboreos admittantur horæi. vina dulcia vinosis meliora. balnea juvant sponte calida sulphureosa. vita in aquis diu ducenda est: & mare & navigatio conveniunt. præterea per veratrum purgationes fiant: album quidem superiorem ventrem, atrum vero, inferiorem purgat. quin & album veratrum non vomitum tantum molitur, sed etiam omnium simul purgantium medicamentorum efficacissimum est, non multitudine & varietate excrementorum: (id enim & affectus ille qui cholera dicitur, præstare solet) non distentionibus & violentia in vomendo, (ad hoc enim & nausea & mare validiora sunt.) sed potentia & qualitate non vitiosa. quippe quæ laborantibus sanitatem reddit per exiguum purgationem, & modicam intensionem. vetustorum præterea morborum omnium firmis radicibus inhaerentium, si cuncta alia medicamina viribus inferiora sint, id unicum remedium est. siquidem igni facultate perfimile est album veratrum: & quod ignis exurens facit, eo plus veratrum interiorius discurrens operatur: videlicet facilem spirationem ex difficili, ex pallido colore floridum, & ex macie corpulentiam.

furi ab arbore sunt. *Petit.* ^c Vinum vinosum dicitur, quod est generosum & potens. *Petit.*

¹ Admittantur, quos Græci Horæos vocant: quod ea parte anni maturescant, quam iidem Græci horam appellant. *Henisch.* Fructus æstivi *Petit.*

F I N I S.

PETRI PETITI

Doct̃oris Medici Parisiensis,

COMMENTARII

&

ANIMADVERSIONES

in Octo

ARETÆI CAPPADOCIS

Libros.

PETRI PETIT

Doctoris Medicus Parisiensis

COMMENTARI

ANIMADVERSIONES

in Odo

ARRETI CAPPADOCIS

Libro

R. 2. 10. 11.

PETRI PETITI

Doct̃oris Medici

P R Æ F A T I O

A D

C O M M E N T A R I O S

in Octo

A R E T Æ I C A P P A D O C I S

L I B R O S.

PRIUSQUAM ad Auctoris enarrationem aggredior, nonnulla de Ipso, atque ejus Instituto præfanda sunt, ut omnibus ferme qui ejusmodi Literas tractant, in consuetudine esse video. Non est autem consilium octo illa capitula, ut vocant, sive *Portas* ut *Hali* appellat 1. *Theor.* 3. ambitiosius persequi, quæ nusquam non *Græci Aristotelis* Interpretes, eorumque exemplo *Arabes & Latini* ad fastidium oggerunt: sed ex iis tamen quædam attingere, operæ pretium visum est. Horum librorum Auctorem esse *Aretæum Cappadocem*, ut titulus indicat, non quisquam, quod sciam, dubitavit. Quo autem tempore vixerit; lis est inter Eruditos. Alii Antiquissimum prædicant, & longè *Galeno* superiorem: ita *Mercurialis lib. 3. var. Lectionum: Talentionius* in *Thesauro; Foesius*, notis ad *lib. Hipp. αὐτὸν τοῦ Ἱπποκράτους*, ubi *Aretæum* & gravissimum & vetustissimum Auctorem appellat. Sed & *Goupylus*, qui primus hunc luce donavit, de eo in hunc modum præfatur in *Epistola Operis nuncupatoriâ: ἄνδρα σοφόν τε καὶ παλαιὸν τοῖς τὰ ἰατρικὰ ποιοῦσι χαριζόμενοι, Ἱπποκράτης μὲν ὕπερον γεγονότα, γαλῶν δὲ πρότερον*. Cujus sententiæ facilè acquiesco; nisi quod contentus hunc *Hippocrate* inferiorem dixisse, non quicquam præterea allaborat, quo ætatem ejus magis exacte noscamus. Ego verò videor reperisse conjecturas, vel potius certa argumenta, quibus hunc *Neronis* temporibus superiorem non fuisse convincam. Non semel in *Libris Therapeuticis* Theriacam præscribit illam, quæ carnes viperarum recipit, & ab ipso φάρμακον διὰ τῶν ἐχιδνῶν τῶν ἐρεπῶν dicitur *lib. 2. Therap. χρονίων cap. 5.* Item φάρμακον διὰ τῶν θηρίων, eodem *lib. capite sequenti*. Ac primum *Andromachum*, *Mithridatis* antidoto, seu *Damocratis*, ut *Amatus Lusitanus*, *centur. 7. curat. 87.* magis probat, cœpisse admiscere carnes viperinas, ex *Galeno* discimus *lib. de Antido-*

tis: Quod & Jo. Gorraeus in definitionibus Medicis observavit in voce *Ἰνγίακῆ*: nec tamen adeo vetus est (inquit) ejus Inventio, sed Neronis serè temporibus. Tunc autem inter Medicos celeberrimus erat *Andromachus*, qui, Medicis consultantibus inter se, quomodo hæc Antidotus maximè præsentanea evaderet, primus excogitavit *Viperas* addere. Cum ergo *Aretæus* hujus *Theriaceæ Andromacheæ* mentionem faciat, certo inde cognoscitur, fuisse hunc *Andromacho* inferiorem aut supparem; alioqui id medicamentum nominare non potuisset. Præterea *Coelius Aurelianus* in præfat. lib. 1. *Chronicon*, neminem ante *Themisonem* scripsisse ex professo remedia tardarum *Valetudinum* testatur; Scribentium igitur medicinam nullus ante *Themisonem* tardarum passionum curationes principaliter ordinavit. Rectè ille quidem de Curationibus id significat; alioqui editos ab *Archigene*, qui *Themisonis* præceptor fuit, libros *τῶν χρονίων παθογνωμονικῶν*, ex *Galeno* discimus lib. 3. de *Loc. Affect.* cap. 8. Cum igitur id in his Libris negotii susceptum ab *Aretæo*, perfectumq; videamus, consequens est Auctoris *Themisone* recentioris esse hos Libros *χρονίων παθῶν*, quos *Aretæi* nomine reliquos versamus. Vixisse autem *Themisonem* illum, qui *Asclepiadis* auditor fuit, sub *Augusto*, & *Cornelio Celfo* æqualem fuisse aut paulo superiorem, prope modum constat. Aut igitur infra *Augusti* ævum *Aretæus*, aut illo ipso ævo floruit; quod fieri non posse jam probatum est. *Themisone* igitur recentior *Aretæus*, atque ipso *Andromacho*.

Nec illud in hac conjectatione nullius momenti videbitur, quod idem ille Scriptor lib. 6. acutorum in curatione *ilei ἀρχίατρον* nominat, si vera est *Mercurialis* observatio, apud nullum Scriptorem, qui superior sit ævo Imperatorum, id vocabulum exstare: propterea quod id munus ante *Neronis* aut *Tiberii* tempora nondum in usu positum fuerat. Verba *Aretæi*, quibus *Archiatři* mentionem facit, hæc sunt: ἐπεὶ καὶ τὸ ἰνῆσκαι τοῖς μὲν ὥδε πνέουσι. (πνέουσι malim) εὐδαιμονίη, τὰ ἀρχιήτρω δὲ οὐ θέμις πρήσσειν. Verum, meo quidem Judicio, nihil ea vox ad eam dignitatem sive munus *Archiatrorum*, de quibus, in *Variis*, *Cassiodorus* disputat. Neque aliud ibi esse *ἀρχίατρον* mihi persuadeo, quàm quod *Hippocrates* dixit ἡδελφισμῶν ἰατρὸν, probum & ingenuum Medicum, non imperitum aut Sycophantam. Ita autem hanc vocem accipi debere eo loco, ipsemet *Aretæus* præcedentibus verbis haud obscurè indicat; ubi de Medici facultate, qui morbo tam vehementi adhiberi debeat, sollicitè admonet: χεὶρ ὧν μήτε σμικρότερον ἢ γίνεσθαι τὸν ἰντρὸν τῷ πάθει, μήτε βραχύτερον. Ubi *Job. Antonides Van der Linden*, pro, *βραχύτερον*, rescribit *βραδύτερον*, *Medic. Selectorum* 13. § 494. cui assentior atque ita hunc locum verto: par est igitur neque minorem esse medicum morbo, neque tardiozem. Cum igitur, quem ibi strenuum Medicum, neque morbo imparem eligendum censet, paulo post *ἀρχιήτρω* vocet; Quis inde non intelligat: nihil aliud, ut dixi, *ἀρχιήτρω* nomine hi demonstrari, nisi Medicum non vulgarem, sed medicæ artis peritia illustrem. Sed de hac voce accuratius infra, illo loco ubi de *voluntari* curatione, à nobis considerabitur.

Postquam ostendimus *Neronis* ætate inferiorem fuisse *Aretæum*, superest quærere quanto intervallo ab eo distet. *Goupylus*, ut vidimus, eum *Galeno* superiorem facit: qua autem conjectura non dicit: Mihi potius verisimile fit, posteriorem fuisse. Nusquam enim ejus mentio apud *Galenum*: At neque *Galeni* apud *Aretæum*. Omnino ἀπορον est hoc; neq; de eo quicquam humano ingenio constitui potest. Illud modo affirmare licet, ut longè infra *Galenum* in hac ætatis *Aretæi* pervestigatione descendamus, non tamen ultra *Juliani Caesaris* principatum progredi licere: ad hanc metam resistendum necessariò. Certè *Aetius*, qui illius Principis temporibus vixit, & *Oribasio*

ῥο σύγχερον fuit; aliquoties *Aretæi* Auctoritate nititur, ut Antiquioris. Et hæc de ætate sufficiant in hoc silentio Auctorum. Quando non temerè quemquam Veterum reperiās, *Aetio* Amideno & Paulo ex *Ægina* exceptis, qui *Aretæi* mentionem fecerit. Ac ne *Photius* quidem, in illa immensæ Lectionis epitome, cū tot Veterum in omni Disciplina atque Medicorum Scripta excerperet, de *Aretæo* nobis quicquam reliquit.

Quod ad eruditionem spectat & Sectam cui in rebus medicis studuit, nulli hunc addictum fuisse censet *Crassus* interpres; utpote qui in quibusdam ab *Hippocrate*, *Galeno*, & *Aristotele* dissentiat: ceu necesse sit, quisquis alicui Sectæ se dedit, ita illius conditori esse mancipatum, ut in quibusdam ab ipso dissentire salvo proposito non possit. Mihi verò *Aretæus* planè dogmaticus fuisse videtur: cū morborum causas priore Voluminis parte ex professo tradat: *ὡς αἰτίων ἢ σημείων* &c. Non enim Empiricus causas investigaret, aut redderet, cuius id proprium fuit, ex observationibus & Symptomatum Syndrome morborum curandorum inire rationem: Non è Methodicorum grege, qui præter κοινότητας communitates nihil rerum aliarum, quarum in aliis Sectis fit mentio, ad rem pertinere putabant. Præterea hunc optimarum Partium fuisse, vestigia *Hippocratis* abundè indicant, passim in hisce libris conspicua; dictiones, Sententiæ ex illo Medicinæ Parente expressæ. Non solum enim mente & doctrina, sed etiam ore *Hippocratem* refert, ut legitima proles parentem: ob eamq; causam opinor eundem, tametsi *Cappadocem*, *Jonica* dialecto usum, ut scilicet hac quoq; nota Medicinæ parentem exprimeret. Neque enim existimandum est illum Orationis nitorem atque elegantiam, quam in hisce Libris non sine eximiâ voluptate observamus, ei nativam, & ut ita dicam, vernaculam fuisse. Immo *Cappadocum* insignis fuit inter *Græcos* barbaries, ut qui voces Græcas perperam & ineptè enuntiarent. Quippe iis solemne fuit ejusdem soni Literas confundere, longas Syllabas breviare, breves autem producere, ut *Philostratus* testatur de *Pausania* Sophista, è *Cæsarea Cappadociae* oriundo verba faciens in *Vitis Sophistarum*: verba ejus adscribere placet: *ἔς πολλὰ δὲ ἀναφέρων τῶν Ἡρώδου πλεονεκτημάτων, τὸ μάλιστα τὸ αὐτοσχεδιάζειν. ἀπήγγειλε δὲ αὐτὰ παχέα τῇ γλώττῃ, καὶ, ὡς Καππαδόκαις συνήθες, συγκρᾶν μὲν τὰ σύμφωνα τῶν σοιχείων, συσέλλων δὲ τὰ μηκυνόμενα, καὶ μηκυῶν τὰ βραχέα.* Quare quod tam emendatè & eleganter *Jonica* Lingua præsens opus conscripsit, more hominum eruditorum fecit; qui, quas natura voces negat, studio & industria adipiscuntur. Ita enim *Ælianus* Scriptum reliquit, ipsum *Hippocratem* in gratiam amici *Democriti* scripsisse *Jonicè*, cū *Doricus* seu *Doriensis* esset: quod tamen ultimum mendi suspectum, natione enim *Coum* fuisse *Hippocratem* nemo nescit: quæ insula nihil ad eos, qui *Dores* dicebantur. Sed & *Cephalion* Rhetor *Gergetius*, auctore *Suida*, historias *ἰαδί* dialecto composuit: vixit autem is sub *Hadriano*. Hæc eo visum mihi est notare, ut nugari desinant, qui *Aretæum* antiquissimum esse hoc quoque argumento contendunt, quod *Jonicè* scripserit; ceu non possit quivis ex Veterum Lectione tantam sibi *Jonica*, vel alius cujusvis dialecti facultatem comparare, ut eā perquàm emendatè scribat: cum *Ælianus* homo *Romanus* sic *Atticè* scripserit, ac si in mediis *Athenis* natus esset: ut in ejus Vita scriptum reliquit *Philostratus*; *ἠτύκισε δὲ ὥσπερ οἱ ἐν τῇ μεσογείᾳ Ἀθῆναῖοι.* Sed & *Phavorinus* Philosophus natione *Gallus*, oppido *Arelate* in *Gallia Narbonensi*, qua floruerit *Atticæ* eloquentiæ facultate vel ex *Gellio* notum est. Nota & *Synesii* *Platonici*, natione *Asri*, in exprimendis *Atticorum* verbis felicitas, qua *αὐτοχθόνων* nulli cedit: Quorsum igitur hæc? Ut ex his intelligatur, *Aretæum* non solum rei Medicæ apprime peritum fuisse; sed etiam Literarum studiosissimum atque doctissimum. Neque enim linguæ peregrinæ vim & proprietatem assequi cujusvis est hominis, sed bene nati ad Li-

teras, & laborum patientis. Præterea tam multa in his Libris occurrunt omnifariæ eruditionis Scitamenta, præter illa quæ ad Medicinam pertinent, ex *Homero*, *Platone*, & aliorum Philosophorum fontibus deprompta; ut in hac parte velle morari perinde sit, ac si quis studeat multis verbis probare Solem lucere in meridie, vel ipsi Soli lumen fœnerari. Nam hispida aures, corneam fibram, pectus rude, & à Musis & Gratiis omnibus aversum habeat, necesse est, qui, legens *Aretæum*, variis lepidissimis sententiis atque vocibus animus sibi deliniri non sentiat: ita de mei Auctoris Stylo & doctrina sentio, & *Amatum Lusitanum* cum sua inepta censura longè explodo & faceffere iubeo, qui *centur. 5. curat. Med. curatione 6. Aretæi* siccam nec adeo succulentam doctrinam esse dicit. Quod cum ita sit, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς à *Virtute* nomen tanto viro inditum videri possit; tametsi non est mos *Græcæ* Linguæ, paronymum seu adjectivum à *virtute* formari: Nam qui ἀρετῶν possidet, hunc non appellant ἀρεταῖον sed σπουδαῖον; sicut *Ammonius* ipse scriptum reliquit Scholiis, εἰς τὰς δέκα κατηγορίας ad caput de substantia: ἡ δὲ ἀρετὴ (inquit) ἔτε τὸ ὄνομα, οὔτε δὲ ὁμοίως μεταδίδωσι τὰ ὑποκειμένα. ἔγὰρ λέγεται ἀρεταῖον, ὁ ἀρετῆς μετέχων, ἀλλὰ σπουδαῖον. Quem locum si *Goupylus* vidisset, non ita simpliciter, hunc Auctorem nostrum ἀρετῆς ἐπώνυμον vocasset: sanè istiusmodi Vocabulum, vel ad significandum hominem singularem, apud *Græcos* rarissimum est, vixq; in Libris Veterum, aliquem, qui id nomen habuerit, reperias. Planè ut suspicer inter barbaras *Cappadocum* voces esse numerandum.

Postquam de Auctore diximus, par est ut de ejus instituto in hisce libris nonnulla attingamus. De morbis acutis & diuturnis sive annosis passionibus, ut *Arnobius* loquitur in *primo contra Gentes*, institui disputationem vel ex titulo notum est: sed quid sit *acutum* in morbis, quid *diuturnum*, & quàm ejusmodi valetudinum cognitio Medicis necessaria sit, paucis explanare non gravabor. Morborum acutorum appellatio, non eorum qualitatem vimque indicat, ut in aliis quæ acuta dicuntur, putà saporibus, dolore, frigore, ingenio, & aliis id genus, sed motus qualitatem. Hoc inde statim intelligas, quod acutis morbis χρόνιοι, id est *diuturni* opponuntur. Quare quo sensu καὶ πρὸς ὁξύς ab *Hippocrate* dicitur in *proœmio Aphorismorum*; & quomodo *Plutarchus* in *Alexandro* de Naphthæ vi loquens, quâ Flammam celeriter attrahit, ὁλκλὼ ὁξείαν *tractionem acutam*, hoc est *citam* dixit: sic Medici morbos acutos appellant, qui velut validi cursores, celeri & prærapido impetu sua spatia conficiunt. Non enim si quis simpliciter brevi terminetur, ob eam causam acutus censetur; sed si suoapte ingenio magnus, & vehemens. Propriè tamen ὁξύτης motus conditionem indicat, nempe celeritatem; cui accidit brevi tempore ad metam pervenire: sed ei motus celeritati certa morbi natura subest, quam motus velocitas sequitur. Quo fit, ut non omnes morbi brevi desinentes, in acutorum numerum referri possint. Nemo enim febrem diariam acutam dicat, tametsi 24. horas non excedit. Ex quibus intelligitur, morbo acuto, *tardum* propriè opponi, cui item propria subest natura; sed quæ uti *Galenus* autumat, nondum proprium nomen invenit; brevi autem longum. Tametsi tardus cum longo est confusus. Nam omnis acutus plane brevis temporis est, & diuturnus omnis necessariò est tardus. At non sequitur, si quis morbus brevi tempore finiatur, hunc continuò esse acutum; aut si quis tardus, eundem & diuturnum esse. Hæc autem morbi ratio, unde acumen & celeritas provenit, vehementia est naturam impensius irritans, aut gravans, quo fit ut illa totis viribus, ac sine ulla intermissione in eum depugnet, quo celerius pestem depellat: cujus contrarium morbis diuturnis ex proportionem inesse.

esse putandum est. Quæ haud dubiè causa est, cur febres, quæ acutos morbos comitantur, omnes continuæ sint, *Galeno* ita scribente ad *Aphor.* 31. *Seet.* 5. Sed quod morbi diurni tam longum tempus durant, vel humoris crassitiam & contumaciam, vel corporis imbecillitatem in causâ esse propemodum constat: utrumque curatu difficillimum est. Acuti quidem morbi, quod suo præcelerim otu citius fermè ægros è medio tollunt, quàm iis remedia adhiberi potuerunt: Diurni autem, quia humorum impactorum contumacia haud citò solvi potest; tum quod partis alicujus imbecillitas, quæ ut diximus, ferè iis morbis subest, nisi magno negotio atque industriâ Medici, restitui non potest. Quibus accedit ægrorum intemperantia, qui partim morbi longitudinem, partim remediorum molestiam pertæsi atque fatigati, minùs se consiliis obsequentes præbent. Quo fit, ut in iis potissimùm morbis tractandis, Medici prudentia & Virtus appareat; sicuti de Diurnis ipse *Aretæus* testatur: *ἐνθα δὴ ἀρετὴ διαίδεται ἀνδρὸς ἰητροῦ, καὶ μακροθυμίας, καὶ ποικιλίας, καὶ χερίτ' ἀελαβῆς τῶν ἰδέων καὶ παραιφάσι.* Sed neque ingentibus malis & celeriter opprimentibus promptè auxilium idoneum afferre mediocris hominis est. Ibi enim remediorum omne genus in promptu esse oportet; miraque animi Sagacitate ac Vigilantiâ opus est, ubi morbus præsentem mortem intentat.

His rationibus impulsus putamus *Aretæum*, ut in eorum morborum potissimùm natura, signis & remediis accuratius tradendis, ingenii sui eruditionis-que atque experientiæ specimen dare vellet. Cujus Instituti cum partes alias sedulò & doctè exsecutus est, tum eam, quæ dignoscendi rationem atque etiam prænoscenti tradit, sic tractavit, ut omnium, quotquot unquam fuerunt, Medicorum diligentiam supergressus, posteris quoque palmam præripuisse videatur. Itaque hujus elogium in *Scaligeranis*, à summo viro hujusmodi exstat: *Aretæus Medicus Græcus excellentissimus, Jonicus Auctor, qui exactè singulos morbos describit, ideoque ad Hippocratem intelligendum in primis necessarius.* Cæterum (ut hujus diligentiae specimen aliquod atque exemplum proponam) cum nobis morbi illius horrendi, qui *Elephantiasis* dicitur, naturam explanare, faciemque notis omnibus atque coloribus adumbrare, atque oculis propemodum subjicere vellet, cum Elephanto animali hunc comparat, nominis argumento eo ducente; quod à similitudine ejus belluæ, morbo inditum, in confesso est. Et quia ex *Aristotele* in *Categoriis*, eorum, quæ inter se conferuntur, cognitio est conjuncta, ut si unum perspectum habeamus, alterum neutiquam nos latere possit; Elephantis animalis picturam nobis proponendam censuit: ut, ex ejus conspectu, similis morbi speciem atque ideam animo quisque informare posset. In hac autem tabella plusquàm *Apellem* se exhibuit. Non enim puto, ullius pictoris penicillo, Elephantum tam graphicè, tamque ad vivum effingi posse, quàm *Aretæi* calamo ibi elaboratus est. Ex qua etiam descriptione cerni potest, non in solius humani corporis, quod Medicinæ est propositum, contemplatione hæsisse hunc, sed aliorum quoque animalium naturas apprime doctum & callentem fuisse. De quibus fortasse & Libros scripserat, ut propemodum colligere est ex iis, quibus descriptionem illam concludit: *ἀλλ' οὐκ μοι χερίτ' τὰ νῦν ἀμφὶ τῷ ζῷῳ γράφειν.* Sed neutiquam opus est, nunc quidem de eo animali præscribere. &c. Nam cum τὰ νῦν in præsentiarum dicit, quasi alio loco Tractatum promittit; sed hæc quidem conjectura est, vel potius suspicio: illud satis constat, præter hos libros, quos in manibus habemus, alios ab eodem fuisse conscriptos de Chirurgia, ut pote quorum mentionem faciat *lib. 1. Therapeut. diuturnorum cap. 1.* En temporum injuriam! quæ nos tam luculenta Scriptoris eruditissimi lucubratione privavit. Sed de *Aretæo*, & Scriptis ejus hætenus.

Restat ut, quid alii, quid Ego, in hunc Auctorem præstiterimus, exponam. Quatuor *Aretæi* Editiones exstabant: prima *Goupyli*, qui, ut dixi, princeps, hunc

hunc è situ & tenebris in lucem dedit. Hæc pura, puta *Græca* est, ideo minus multis utilis; quod pauci *Græca* sine versione assequi possunt, præsertim *Jonica*. Huic successit Editio *Junii Pauli Crassi*, Medici & Professoris *Pata-
vini*; hoc est, *Latina* Interpretatio seorsim edita *Venetis*: sed ea minus accurata, ob innumerabiles, ut ipse conqueritur, mendas Codicum *Græcorum*; quam tertia dehinc secuta est *Celsi Crassi* filii. Versio item *Latina*, sed emendatior, utpote ex *Græca Goupyli* Editione expressa; itemque *Rufi Ephesii*, atque aliquot aliorum rei Medicæ Scriptorum, quæ omnia eodem volumine comprehensa exstant; excusa autem *Basileæ* anno 1581. Postremò *Georgius Henischius*, Medicus *Augustanus*, in eodem Auctore illustrando nomen quoque professus est suum: cui tamen nihil aliud debemus, quàm quod primus *Aretæum* utraque lingua edidit. Quam enim è regione *Græci* contextus apposuit versionem, ipsa est *Junii* versio: Commentarius autem, quem item adjunxit, nihil habet nisi vulgare protritum atque exculcatum, nominum videlicet morborum futes ex *Hebræis* originationes, divisiones, definitiones multo pulvere aspersas. Cæterum de Auctoris verbis & locis difficilibus altum silentium: cumque tot occurrant in *Græco* contextu depravata & corrupta, ad omnia connivet, omnia sicco pede transigit; neque, quod hominis eruditi officium erat, quicquam expendit, aut emendare conatur.

Quid autem ipse præstiterim, melius mea hæcce Commentaria docebunt, quàm ego ullis verbis explanare possim. Dicam tamen paucis, eorum gratia, qui solas librorum Præfationes legunt. Primum corrupta in hoc Scriptore loca, quorum magnus numerus, emendare sum conatus, ope trium Codicum MSS. quorum unum è Bibliotheca instructissima Collegii *Claromontani Patrum Societatis Jesu*. *Cossardus* ejusdem *Societatis* vir eruditissimus, eique Bibliothecæ præfectus olim mihi commodavit: alii Duo ex Bibliotheca *Menteliana*. Sed ut verum fatear, plures errores ex conjectura sustuli, quàm ex Libris, qui omnes ab uno propagati videntur: tamen uno è *Mentelianis* me alicubi insigniter adjutum testor. Visum est præterea obscuris dare lucem, dubiis auctoritatem; tum egregiè dicta, neque promiscuæ eruditionis, diligentius notare, atque ita utilibus dulcia miscere: ut Lectores optimis rebus satiando, eorum etiam fastidio, istiusmodi Literarum amœnitatibus, subvenirem. Consilium erat, & novam dare versionem: sed cum *Juniana* interpretatio magnam partem satisfaciat; satisque habeat elegantiae & nitoris: veritus sum ne præposteræ Ambitionis videretur, propter paucos lapsus, totam illam Versionem velle mutare. ὁμοιον τὸ τὴν Ἀθηνῶν βουλευσὶν μετακινεῖν τὴν Φειδίαν, ὅτι τὰ δέσµα τὴν κρητὶδ' ὥστε ἀμείνω ποιεῖν. ut eleganter in re haud absimili præfatur *Themistius*. Hoc est, (ut liberius *Hermolaus* vertit) perinde ac si *Phidiae* *Minervam* reformare de integro universam instituas, ut aut amentum soleis, aut ansulam crepidis, aut ligulam baseis, aut quid aliud *Pauxillum*, quod subsultet, reponas. Quæ futilis ambitio etiam viros alioqui cordatos & doctos transversos egit, ut paucissimorum nævorum occasione novas versiones susciperent; novas equidem, si filum orationis, & dictionem spectes, non autem si sensum. Ut scilicet novos se interpretes nuncuparent. Qua ambitione nihil ineptius, & homine liberali indignius judico. In eam reprehensionem ne incideremus, versionem illam *Junii* emendatam reposuimus.

P E T R I P E T I T I,
Medici Parisiensis,
 COMMENTARII ET ANIMADVERSIONES,
 In Octo
 A R E T Æ I C A P P A D O C I S
 L I B R O S:

*Quibus morborum acutorum & diuturnorum causas, signa
 & curationes tradit.*

Rimum huncce Librum, quatuor prioribus Capitibus, & sequentis initio mutilatum esse injuriâ temporum, patet ex *Indice Libri primi Therapeutici*, quo Capitum tituli produuntur. Neque enim dubium, quin eorumdem affectuum signa & causæ iisdem titulis atque ordine in primâ hacce totius operis parte traderentur. Ex quo etiam cognoscimus præsentis Capituli, quod ordine est quintum, inscriptionem fuisse, *περὶ παροξυσμῶν ὀφθαλμικῶν*, *De accessione Comitialium*. Quod idem & ex iis, quæ hîc tractantur, conjectari potest. Proinde *Junius Paulus Crassus* horum Librorum Interpres, hoc ipso argumento inductus, sic inscriptionem restituit: *De Comitialis morbi accessione*. Nobis placet: *De accessione comitialium*: quod idem est. Verùm una voce, *Comitialium*, qua *Plinius lib. 20. cap. 5. p. 506. l. 49. ed. Lugd. 1587.* ad significandos eo genere morbi laborantes utitur, aptius atque concinnius Græca vox *ὀφθαλμικῶν*, transferri videtur. Alioqui comitiales homines qui *Plauto* dicantur, in *Pœnul. Act. 3. sc. 2. v. 7.* haud clam me est. Sed ad verborum *Aretæi* expositionem jam accedamus.

Ad Caput V. Libri Primi.

p. 1. l. 15. Φλεβῶν ἐν τῷ τραχήλῳ πληρώσεις] *M. S.* Φλεβῶν τῷ ἐν τῷ ὕδατι. aptius meo quidem judicio, & magis ex proprietate Græci sermonis.

p. 1. l. 21. ὡς δὲ πλησίων εἶδεσθαι ἢ τὸ παροξυσμῶν] In *M. S.* codice πλησίων δέσθαι ἢ, *Si prope sit metus accessionis, hoc est, si accessio instat, imminet.*

p. 1. l. 22. κύκλω μαρμαρυγῶν περὶ τὸ ὄψιν] Gemina planè habet *Aurelianus lib. 1. tard. pass. cap. 4.* de hoc ipso affectu agens: *Vel quædam (inquit) præ oculis quasi pro-splendentia macularum marmoris similia, quæ Græci marmarygmata, sive marmarygas vocant.* Et paulo post: *item velut scintillarum micas, aut circulos igneos, circumferri præ oculis sentiunt egrotantes.* Ubi circulos igneos videtur dixisse, quas *Aretæus* κύκλω μαρμαρυγῶν. Ita enim Medici quosdam fulgores oculis obversantes appellant, eorum præsertim quibus instat crisis per sanguinis è naribus profluvium. Quamquam & sanis iisdem interdum apparent, quibus cerebrum aut curâ intensiore, aut mero, aut quacumque aliâ causâ incaluit. Ictu etiam capitis vehementi velut Scintillæ repentè excuti videntur: tum autem & aliâ occultiore causâ iis, qui visum amittunt, de quibus *Marcellus Donatus lib. 2. hist. Med. cap. 9.* *Metrodorus* apud *Plutarchum lib. 2. de placit. philos.* eos fulgores qui *Navigantibus* per tempestatem apparent, quos vulgus *Castores* vocabat, oculorum ipsorum coruscationes esse opinabatur cum metu & consternatione intuentium; τὸ ὁρώντων ὀφθαλμῶν μὲν δέξας καὶ κατὰ πλῆξιν εἶναι σιληθόνους. Hinc μαρμαρυγῶδες ὄμματα apud *Hippocratem in 4. de victu in acutis, p. 390. l. 54.* Auctor *Quæstionum naturalium*, quæ *Alexandri Aphrodisæi* nomine exstant, hos oculorum splendores αἰσέρας à similitudine appellat *lib. 2.* tussisq. vehementis, aut vomitûs conatu excitari docet. At *Philoponus in 3. de Animâ*, lucis externæ speciem in oculis clausis aliquandiu hærentem μαρμαρυγῶδες & λαμπάδας vocat. Sed & vibrantem extrinsecus fulgorem, ut stellarum & aliorum splendidorum nonnunquam eâ voce designatum reperio. *Theon Arati*

interpretes, p. 39. l. 18. edit. Guil. Morel. de Stella quæ in summa canis coelestis maxilla Sirii nomine observatur, καὶ τὸ (inquit) ποικίλον καὶ τὰς ἀερομαρμαρυγὰς ὥστε πορφύρεας. Quia porro mira est scintillantis illius fulgoris celeritas, Homerus ad motum corporis transtulit, de Saltatoribus verba faciens, & μαρμαρυγὰς ποδῶν dixit, ut eorum agilitatem ostenderet, Odyss. 9. v. 265.

— αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
μαρμαρυγὰς θηέτο ποδῶν.

p. 1. l. 22. 23. πορφύρεων ἢ μελάνων] Non simplices fulgores oculis Comitialium apparent, sed & varii colores. Modò enim purpurea quædam cernere videntur, modo nigra, interdum ex omnibus mixta coloribus; πάντων ὁμῶς συμμεμιγμένων. Cujus varietatis difficilis explicatio est; tamen quâ ratione id fieri putem, paucis expediam. Appetente Paroxysmi tempore, ac teterrimi vaporis labe jam cerebrum afflante, Natura, ut mos ejus est, multos eò spiritus suppetiatum affluenter submittit. Sunt autem spiritus animalium lucidi. Tunc igitur in eorum cerebro quidam ceu fulgor accenditur. Verùm is non diu pestis motu invalescente potest persistere, utpote cujus caligine, quidquid in capite existit lucis atque cognitionis, exstingui necesse est. His namque animum caligare dixit Plinius in undecimo. Ac mihi videtur, si ita loqui fas est, nihil esse aliud hunc morbum, quàm lucis animæ defectum, vaporis tetri interpositione inter animam & corpus. Cùm igitur animi splendor exstingui incipit, eadem, quæ in luce externâ dum deficit, aut turbidis miscetur, colorum successiones fiunt, primumque clariores, & magis lumini affines cernuntur, deinde obscuriores, demum nigri, cùm lux propè est, ut penitus deficiat. Potest etiam diversa turbidorum vaporum conditio, spirituum animalium candorem variis inficere coloribus. Quod autem non omnino inanis sit hæc nostra causæ conjectatio, constat ex iis quæ Baccon Verulamius in Historia vitæ & mortis narrat de quodam curioso, qui scire voluit, quid paterentur ii qui suspendio necantur, antequam exanimentur. Is namque cùm sibi ipse laqueum induisset præsentem filio, qui in tempore opem ferret, (neque enim mori volebat) in illo æstu ac conflictatione aliquandiu positus, & subiecto mox fulcro recreatus, & quasi ab inferis postliminio reversus, narrare solebat, sibi eandem colorum varietatem atque successionem objectam, quam hic notat Aretæus. Quis igitur non eandem esse morbi Comitialis rationem videt? qui & correpto cerebro non mediocrem ipse suffocationem inducat.

p. 1. l. 24. ὡς δοκέειν τῶν ἐν ἑρῶν πετανύδων ἱερῶν] Homeri est hæc similitudo, qui Iliad. 2. v. 26. Palladis arma describens, Draconum in ejus Agide varios colores Iridi comparat:

κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρώρεχατο ποτὶ δαίτῳ
πρῆς, ἐκάτερθε ἱερῶν εὐκρότες.

Tum illud πετανύδων ἱερῶν, expressum ex libro Iliad. 9. v. 547. ubi hi versus leguntur:

ἥντε πορφύρεῳ ἱερῶν θνητοῖσι τανύσῃ
Ζῶς ἐξ ἑρῶνθεν.

Quod non hîc solum facit noster Cappadox, ut tessellas ex Homeri pavementis suo operi intexat, sed & alibi passim, ut suis locis monstrabimus.

p. 1. l. 27. μετεξέτεροι δὲ ῥόματα ποταμῶν] Comitiales fluminis præterlabentis, aut rotæ, aut turbinis, dum circumagitur, conspectu prosterne, haud mirum est, quando his rebus si diutius conspiciantur, vertiginem cieri manifestum est experientiâ. Vertigo autem proximus Epilepsiæ affectus, & ejus præludium. Ita igitur de ea Theophrastus libello ei dicato, ex Aristot. edit. Sylburg. Problem. p. 361. l. 27. ὅτι δὲ τὰ τῶν ὀφθαλμῶν κίνησιν ἰλιγίστην συμβαίνει, φανερόν ἐκ πολλῶν. οἵπερ ὡς πλεόντες θῆτιον, μάλλον ἰλιγίστωσιν, ὅταν ἐμβλέπωσιν τοῖς κύμασι, καὶ τῇ τῶν ὀφθαλμῶν ἀσθενείᾳ διὸ καὶ ἐγκαλύπτουσι τὰ ὕδατος κύματα. Quod autem ab aspectus motu Vertigo contingat, perspicuum ex multis est. Nam & qui navigant, & magis, & citius vertiginem incurrunt, si aut fluctus, aut motus siderum intueantur; quod ut evitent, faciem velant nonnulli.

p. 1. l. 27, 28. ἡ τροχὴ δινάμεναι] Idem Theophrastus citato loco: καὶ οἱ τὰς αἰσθήσεις, καὶ τὰς τροχὰς θεωροῦντες, ἡ καὶ συμπεριφέροντες τῶν ὀφθαλμῶν, παχὺ σκοπιώτη. Turbantur & ii, qui pensilia & rotas aspiciunt, & qui oculos circumvertunt. Quæ licet de Vertigine memorat Theophrastus, tamen ad nostrum etiam institutum pertinent, quia ut dixi, affinis Comitiali morbo Vertigo; immo non differre ii affectus nisi secundum magis & minus videntur. Ex quo efficitur, ut quibus rebus unus exciteretur, iisdem & alterius provocetur accessio. Sed elegans in primis Apulei locus existat in 1. Apologia p. 25. l. 13. edit. Præci de iis, quibus Comitiales deprehenduntur. Etiam (inquit) orbis à figulo circumactus, non difficile ejusdem valetudinis hominem vertigine sui corripit. Ita spectaculum rotationis, ejus animum saucium debilitat, ac multo plus ad caducos consternendos Figulus valet quam Magus. Hunc enim Magiæ inimici insimulabant, ac puerum quemdam ejus incantamentis tentatum, quod sæpius caderet: eum verò Epilepticum esse, ibi docet Apulejus.

p. 1. l. 30. ὥστε γαργάτα λίθῳ] In iis quæ ad caducos dejiciendos faciunt, est lapis Gargates, ut idem dicto loco testatur Apulejus: quod si (inquit) magnum putarem caducum dejicere, quid opus carmine fuit? cum incensus Gargates lapis, ut apud Physicos lego, pulchrè & facile hunc morbum exploret: cujus odore etiam in venalitiis vulgo, sani-

sanitatem aut morbum venalium experiantur. Dioscorides de hoc ipso lapide, *lib. 5. cap. 146. edit. Saracen. 1598.* ἐστὶ τὸ πηλὸν πηκτὸν ἔλεγχον ὑποθυμιασθῆναι. Item alii rerum medicarum Scriptores, quibus transcribendis (quod plerique faciunt) sarcire hic centones consilium non est. Neque eorum nos dicta, nisi ubi dignus vindice nodus inciderit, proluturos testamur & denuntiamus. Casti integrique interpretis officio fungi volumus, non Sophistæ & ostentatoris. Est autem *Gagates* lapis bituminosus, seu, ut alii volunt, bituminis genus; (*Plin. Hist. lib. 36. cap. 19.*) *niger, planus, pumicosus, non multum à ligno differens; levis, fragilis, odore, si teratur, gravis.* Nomen ei à flumine *Lyciæ*, propter quem nascitur, inditum tradit *Dioscorides*. *Gagas* huic fluvio nomen. Quem tamen nunquam se reperire potuisse, cum totius *Lyciæ* oras ad ejus res explorandas legeret, affirmat *Galenus lib. 9. simpl. medic. tom. p. 69.* At *Dioscoridem* tuetur *Hermolaus* in corollario, Grammaticorum auctoritatibus, quàm validè ipse viderit. Hunc lapidem à *Nicandro* in *Tberiæ* ἐγὼ γὰρ ἴδα πέτρῳ dici putat *Gorreus* vir eruditissimus, veterem Scholiasten secutus. Sed, qui γὰρ ἴδα lapidem, quem ἐγὼ γὰρ ἴδα vocat *Nicander*, cum *Gagate* confundunt, falli, multis docet *Salmasius in Exercit. Plin.* in *Solinum*. Versus *Nicandri*, si quis requirit, hi sunt:

ἄλλοι δὲ ἀζαλέω καίων ἐγὼ γὰρ ἴδα πέτρῳ,
ὡς δὲ κεραποῖο πυρὸς περικαίνουται ὀρμή.

Habemus & γὰρ ἴδα λίθον apud *Strabonem lib. 16.* Verùm, ut probat *Salmasius*, diversum à *Gagate*.

p. 2. l. 3. μεπετέροις τὸ καὶ δὴ τὸ πρῶτον τὸ κεφαλῆς νόσων] Hæc *Galenus* placitis consentanea, qui *lib. 3. de loc. aff. cap. 7.* triplicem morbi comitialis modum tradit: primus est, cum morbus proprium cerebri affectum sequitur; alter cum oris ventriculi noxam; tertius, qui infrequentior, cum ab aliquâ parte longinquâ, nempe digito, aut crure incipit, vapore tetro ad caput subeunte.

p. 2. l. 7, 8. ὡς ἔρπον τὸ κακὸν εἰς τὴν κεφαλὴν ἵκηται] Id malum quale sit, docet *Galenus citato loco*, ex sententiâ *Peloris* Præceptoris, nempe esse qualitatem, aut auram tenuissimam veneni æmulam: ἰδοὺ τὸ δὴ δασκάλῳ Πέλοπι δοῦν θάτερον, ἢ τοι ποιότης ἀναδίδωται, ἀλλοιομῶν τὸ μορίων καὶ τὸ σωματικόν, ἢ πνευματικὴ πρὸς εἶσα. Vide quæ deinceps disputat elegantissimè, de stupendâ quorundam venenorum subtilitate atque ἐνεργείᾳ.

p. 2. l. 13. οἷς τὸ ξυνήθες] Qui valetudinis hujus sunt rudes, quod sæpius eam experti non sint, fere improvisa mali ceu tempestate corripuntur: Contrà quibus familiare id malum, facile ejus motum atque accessionem præsentiant. Tum id necessariis denuntiant, ut sibi adstent, opitulenturque, ut mox videbimus. Sic quoque *Hippocrates de morbo sacro, pag. 307. l. 46. ed. Gen.* ἰδοὺ τὸ δὴ ἰσχυρὸν εἰς τὴν νύκτα, περιγνώσκουσιν ἰκόντας μέλλουσι λήψεσθαι.

p. 2. l. 15. ξυνήθεις ἀγῶνες] Rectè *ξυνήθεις familiares*: alioqui enim miseros, ubi mali adventum sentiunt, fugere è conspectu hominum præ verecundiâ, auctor est *Hippocrates citato loco*: καὶ φεύγουσι (inquit) ἐκ τῶν ἀνθρώπων: pueros verò quod eorum simplex ingenium, nec dum verecundiæ capax, ad matres aut quemvis alium maximè notum confugere ibidem testatur. Iccirco *Aretæus* non simpliciter vocare auxiliares dicit, sed *ξυνήθεις familiares* & necessarios. Minus enim eorum, cum quibus assidue versamur, nos pudet.

p. 2. l. 16, 17. ἀσφίγξεν καὶ ἀνακλάεν.] *Galenus* quoque, quibus malum à pede, aut manus digito incipit, prodesse vincula partium interjacentium testatur *lib. 3. de loc. aff. cap. 7.* quem locum exscribere non pigebit, utpote qui hunc *Aretæi* non parum illustrat: ἀλλὰ καὶ τὸ δὴ τὸ κνήμης πηλὸν πηκτὸν παῖδα κεραποῖον πηκτικόν, οἱ τότε σωματικοὶ δέντες εἰς τὴν σκελὴν ἱατρίαι, δόξαν αὐτοῖς, περικαλῶντας ὅλον τὸ σῶμα περιστενεύειν τῷ μέρει τὸ ἀσφίγξεν καὶ ἀνακλάεν, ἐν τῷ μετὰ (post μετὰ, lege πηκτικόν καὶ) δέναντες τὸ κῶλον ἀνωτέρω τὸ πρωτοπαθὲς μορίον διεκώλυον ἡμέτερον τὸ παροχυσμὸν, καὶ τοι καὶ ἐκαστὴν ἡμέραν γιγνώμην. Sed puerum quoque cujus morbus comitialis à tibiâ oriri consueverat, Medici qui tunc ad ejus curationem convenerant, sanare aggressi; quod ipsis utile visum, in primis, post universi corporis purgationem; medicamine ex *Thapsiâ*, aut *Sinapi* parti adhibito: ligatoque, in medio, membro, supra eam videlicet partem, quæ primaria dispositione erat affecta, hoc pacto accessionem reverti prohibuerunt, quamvis antea quotidie puerum infestare consuevisset.

p. 2. l. 17, 18. τὰ κατὰρχοντα μέρη] Partes à quibus motus accessionis incipit, sive quæ malo initium præbent. *Galenus* loco proximè citato τὸ πρωτοπαθὲς μορίον vocat, partem videlicet, quæ primariò est affecta. Dicuntur autem eo modo κατὰρχοντα μέρη, quemadmodum περικαταρκτικὰ αἰτία: & κατὰρκτικὴ αἰτία, pro causa evidente apud *Alexandrum Trallianum lib. 12. cap. 2.* Quam tamen vocem mutilam putat *Goupylus*, & eo loco περικαταρκτικὴ αἰτία legendum, non κατὰρκτικὴ. Sed nihil esse mutandum præsens *Aretæi* locus confirmat: tum illa ejusdem verba in sequenti Capite, εἰ μὴ κατὰρχοντα τῶμα. Sed & exempla hujus verbi eo sensu usurpati congerit *Budæus* in Græcæ linguæ commentariis. Quid ni autem à verbo κατὰρχω, κατὰρκτικός dicatur?

p. 2. l. 20. εἰς τὴν ἡμετέραν σημασίαν] Sunt qui ita interpretantur: impulit nos ut cognosceremus, unde malum proficiscitur. Atque ita notatum ad oram cujusdam codicis

optimæ notæ animadverti. Tum ipse *Crassus* eodem sensu: nos ad ægritudinis notitiam impulerunt. Verum iis assentior qui hunc locum corruptum putant; atque ita emendant καὶ ἐς τὴν ἡμέραν ὁρμητικῶν δάσαν accessionem eo die depulit. Est enim ὁρμητικὰ prima morbi invasio, quam *Galenus* ἐσβολὴ appellat, ut notum est. Hujusmodi emendationis auctor, qui *Crassi* versionem recensuit.

p. 2. l. 21. πολλοὶ δὲ φόβῳ ἐπὶ ὧς ἐπιόντῃ *Meis*] Complures ait initio accessionis terreri ferarum irruentium imaginibus. Quod iis potissimum accidere arbitror, quibus causa morbi est humor melancholicus. Est enim ingenium ejusce humoris atri & frigidi terribiles imaginationi formas objicere. Refert *Cardanus lib. 18. de subtilitate*, *Andreae Osiandro Theologo Nurembergensi*, cum adolescens quartana febre laboraret, accidisse, ut sub accessionis tempus, sibi videretur in nemore esse, seque ibi à diversis feris, & serpentibus invadi. Reliqua vide apud ipsum eo loco.

p. 2. l. 22. ἡ οὐκὶς φαντασίῃ] *Crassus*: aut adumbrationis opinio: Nam οὐκὶς Græcis umbram sonat. *Avicenna lib. 3. fen. 1. tract. 5. cap. 9. de signis morbi comitialis*: ὁ ex illa est cujus vapor est melancholicus, ὁ perveniunt cum eo rami melancholici ὁ timor, ὁ ut solus secum loquatur, ὁ ut pavor tenebrosus, propter tenebrositatem materiei. Ubi pavorem tenebrosum dixit, quod οὐκὶς φαντασίῃ *Aretæus*. Sed satius videtur οὐκὶαν hîc interpretari umbram eâ notione, quâ interdum usurpant Latini Scriptores, Poëtæ præsertim; nempe pro larvâ sive simulacro defuncti, aut *Dæmonis* spectro. *Virgil. 2. Aeneid. v. 772.*

Infelix simulacrum, atque ipsius umbra Creüsæ.

Nam & οὐκὶς Græcis nonnunquam ita accipi ex *Homero* & aliis Poëtis liquet. Sed & corporum imagines in speculis, & aliis nitidis relucens, eadem voce aliquando exprimi, certum est. *Pausanias de Narcisso in Boeoticis p. 589. l. 22. ed. Hanov. ἐνταῦθα* (inquit) ἐστὶ *Nαρκίσιος* πηγή, καὶ τὸ *Nαρκίσιος* ἰδὲν ἐστὶ τὸ ὕδωρ φαντασίῃ ὁπότε οὐκὶς τὴν ἑαυτοῦ &c. Ibi est *Narcissi* fons, in eamque aquam spectasse *Narcissum* ajunt. Hunc verò cum non intelligeret sese suam ipsius intueri umbram, &c. *Plinius lib. 33. cap. 9. neque est aliud illa imago (speculi) quàm digesta claritas materiæ excipientis umbram*. Nunc cur vocabulum οὐκὶς ita, ut dixi accipiendum putem, eloquar. Opinio vulgi fuit illis temporibus immitti hunc morbum à Diis, atque ipsos Paroxyismi initio apparere ægris, qui inde caderent præ pavore. Auctor *Hippocrates libro de morbo sacro. 307. l. 46. ed. Genev. 1657.* Postquam enim docuit, ægrum, ubi mali adventum præsentiat, subducere se è conspectu hominum, seseque abscondere, subdit; τὰ πρὸ τοῦ ποδὸς αἰσχυρὴς ὁ πάθος, καὶ ἐκ τῶν φόβῳ, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσι, ὁ δαίμων, id est: Id verò facit pudore morbi, non autem (quemadmodum vulgus putat) *Dæmonis* metu. Idem testatur *Aretæus* ipse infra lib. 1. χρονικῶν παθῶν, ubi de eodem morbo agit; ad quem locum plura super hacce vulgi persuasionem dicenda erunt. Cæterum ei opinioni occasionem atque ansam ipsos ægros præbuisse haud dubium est. Quod ii aut ineunte paroxysmo infestos sibi *Dæmones* ingruere conquererentur, aut eo finito demum ad se reversi, ea quæ vidissent, referrent: quod miror tam præcise *Hippocratem* loco allato negare ceu affectus verecundia tantum, nunquam metu formæ alicujus animo objectæ. Hinc fortasse *Mahometes*, ille omnium Impostorum nequissimus, cum morbo comitiali esset obnoxius, eoque sæpius caderet, *Angelum Gabrielem* sibi tunc apparere dicebat: vel quia reverâ spectrum aliquod videbat; vel ut ex vulgi persuasionem fucum suis faceret.

p. 2. l. 24. χεῖρες δὲ πασσω σπινθέρων] In quibusdam MSS. σπινθέρων. Utrique lectio defendi potest.

p. 2. l. 35. ξυμπερίσσειν οἱ ὀδόντες] Malim ξυμπερίσσειν in præsentî.

p. 2. l. 38. τὰ λευκὰ ὀφθαλμοῦ ἐξ ὑποφάσις] ὑποφάσις vocat *Hippocrates, p. 1258. l. 20.* cum dormientibus palpebræ non committuntur, sed inter eas de albo oculorum aliquid apparet, ut *Celsus* declarat lib. 2. cap. 4. Sed & *Aristoteles lib. 4. hist. anim. cap. 10.* Thurnos dormientes τὰ λευκὰ ὑποφαίνειν alba oculorum aliqua ex parte ostendere testatur. *Galenus in comm. ad eum aphorismum, tom. 4. p. 17. B. l. 22. ed. Ald.* afflictarum virium in ægris id esse signum docet.

p. 2. l. 50. μυγμός δὲ καὶ στεναγμός ἢ φωνή] Primam dictionem unius elementi mutatione corruptam esse patet: μυγμός enim legendum est; gemitus his, stridor, ὁ σφύριον pro voce. Sic & apud *Galenum* in libro qui inscriptus est, ὅτι ποιότητες ἀσώματα quod qualitates sive formæ non sint corpora, simile irrepsit mendum his verbis: καὶ τὸ πρὸς ἀσώτων φωνῶν, λόγων, στεναγμῶν, μυγμῶν &c. μυγμῶν enim scribi debere palam est. Ad eum modum in capite sequenti, de *Emprosi* tonis loquens: στενάξουσι δὲ μυγνέτες βυθίου. Notanda locutio μυγμός ἢ φωνή, hoc est, ἀπὸ φωνῆς, gemitus vocis loco. Nam gemitum voci amissæ aut impeditæ succedaneum facit. Sic gemitum à voce palam distinguit *Suetonius in Julio*: uno modo ad iectum gemitu sine voce edito. *Plinius quoque lib. 9. cap. 8. de Delphinis*: pro voce gemitus humano similis. Nam μύζαν Delphinarum est. *Aristoteles lib. 8. hist. anim. cap. 2. de iis disputans*: καὶ ἐξ ὧν ἡ πολὺν χρόνον μύζαν καὶ στίχον, ὡς περ καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀναπνεόντων ζώων. Ubi *Scaliger* eum locum exponens: Idem (inquit) sonus est μύζαν in ore, στίχον in pectore.

p. 2. l. 52. σφυγμοὶ σφοδροὶ] Non sunt propriè vehementes Comitialium pulsus, sed tales videntur propter tensionem arteriæ, ut notat Galenus in *Isagoge pulsuum*, tom. 3. p. 3. B. l. 45. ubi de motu arteriarum in convulsis disputat: δοκεῖ ὁ σφοδρὸς εἶναι καὶ μέγας ὁ τ' αὐτῶν σφυγμὸς. ὁ δὲ εἶναι μὲν ἔτε αἰσθητὸς ἔτε σμικρὸς ἢ μὲν ἐφ' ὅσον φαίνεται, σφοδρὸς ἢ μέγας. ἐξ αὐτῶν γὰρ ἡ πληγὴ, ἀλλὰ μὲν τῶν τῶν αἰσθητῶν φαίνεται, ἀλλὰ ὁ τ' κλονεὶ ἐκπληκτικὴ, id est: *vehemens autem Magnus videtur esse eorum, qui convelluntur, pulsus. Verum is non quidem est obscurus aut parvus: non tamen quantum apparet vehemens est aut magnus. Fallit enim ictus, qui propter tensionem validus videtur, tum propter concussionem exsiliens.* Ad-
dit Galenus ibidem non admodum diversos esse pulsus initio, ab iis qui secundum natu-
ram sunt, apertè ab Aretæo dissentiens.

p. 2. l. 53. μεγάλοι ὅ καὶ βραδείες ἐπὶ τῷ τέλει] Nempe eorum comparatione, qui fiunt initio accessionis.

p. 2. l. 54. ἀτακτοὶ ὅ ἐς τὸ συνόλον] Ob facultatem gravatam.

p. 2. l. 55. αἰδοῖαν ζωῆτασι] Coelius Aurelianus *lib. 3. acut. morb. cap. 6.* *Ἔσθ' sine manifesta causâ veretri tentigo.* Manifestam causam intelligit venereorum imaginationem, mulierum conspectum, & alia quibus libido provocatur. Quæ tunc ab illis miseris procul abesse palam est. At verò causâ non manifesta sunt flatus quibus abundant, quos accessionis motus ad partes genitales convertit. Quin absque flatuum copiâ suffocationis labor & convulsio id facere potest: qua ratione nonnullos, dum strangularentur, genitale arrectum habuisse testatur Cardanus in *Libris de subtilitate*.

p. 2. l. 57. p. 3. l. 2. μετέξτεροι καὶ γυνῆς δαίμονες] Quibusdam semen erumpit ob compressionem vasorum spermaticorum, ut mox subdit: trahuntur enim hæc unâ cum aliis nervis in consensum; quia nervosa. Quâ fortasse consideratione adductus Democritus coitum μικρὰν ἐπιληψίαν appellavit. Hujus enim est hæc sententia, non Hippocratis, ut credidit Gellius, & scriptum reliquit *lib. 19. cap. 2.* Hippocrates (inquit) divina vir scientia, de coitu Venereo ita existimabat: partem esse quamdam morbi terribissimi, quem nostri Comitiales dicere. Namque ipsius verba hæc traduntur: τῶν σωστικῶν εἶναι μικρὰν ἐπιληψίαν. atqui nusquam in toto Hippocrate hæc verba reperiuntur. Et præterea Galenus *Com. 1. in 3. Epidem. tom. 5. p. 189. A. l. 51.* Democritum hujus dicti auctorem scribi solitum testatur: τίς γὰρ λέγει (inquit) ἀνάγκη γὰρ φανερὸν ἀνθρώποις μὲν εἰρηκέναι μικρὰν ἐπιληψίαν εἶναι τῶν σωστικῶν. Eos autem ibi increpat qui Hippocratem enarrantes, multa nihil ad rem pertinentia ostentandæ eruditionis causa inculcant. Causam, cur semen Comitialibus erumpat, idem Galenus declarat *lib. 14. de usu part. tom. 1. p. 86. B. l. 19.* his verbis: καὶ μὲν γὰρ τὰς ἰσχυράς ἐπιληψίας, ὅπ' ἐπὶ πᾶσι σώμασι αἰσθητὸς σφοδρῶς, καὶ σὺν αὐτῇ τῇ συνήθειά μορῇ, ἀλλὰ τὴν ἐκκρινέται τὸ σπέρμα, id est, *per fortes enim epilepsias, quia universum corpus vehementer convellitur. Cum ipso partes genitales, idcirco semen excernitur.* Ex quo patet, non in omni morbo comitiali id accidere, sed in eo tantum qui fortis & vehemens.

p. 3. l. 3. ἡ γαργαλισμῶ ἔπινε] Altera causâ, cur polluantur Comitiales in accessionis remissione, titillatio est à dolore nervos vellicante; quoniam sic affectis nervorum dolores incidunt. Dolor enim spiritus excitat, & ad locum patientem compellit, unde calor intentio & pruritus, maximè si non sit atrox cruciatus. Porro iis sub finem accessionis non verisimile est ingentem esse illum nervorum dolorem, sed mediocrem, & qui non multum à pruritu differat. Nam & pruritus doloris est species. Hic locus Aretæi mihi in memoriam reducit proditam à Coelio Rhodigino *lib. 6. Antiq. lect. cap. 38.* historiam insignem cujusdam nequissimi nebulonis, qui ut melius explicaret Venerem, sese flagris acerrimè cædendum præbebat. Ita impuro illi dolor occasio erat voluptatis atque incitamentum: &, quod hic dicitur, γαργαλισμῶ ἔπινε doloris titillatione cupiditas optatum exitum consequebatur.

p. 3. l. 6. καὶ εἰ ἐλαφίαι αὐτῇ] Lenti & viscosi humoris naturam graphicè exprimit: dum ejus, si trahatur, in majus filatim multitudinem deduci asserit. Philosophus autem in *4. de mistorum affectionibus, cap. 9.* id quod viscosum est, catenæ complicatæ imagine declarat: cujus si unum anulum accipias, reliqui omnes ob mutuum nexum (id enim ἐπὶ ἀλλήλοις sonat) sequuntur: τοῖς τὸν ὅ γίνεται τῇ ἐπιπλάσει, ὅτι ὥσπερ αἱ ἀλλήλεις σύγκεινται τῶν σπυρμάτων.

p. 3. l. 9, 10. παρὰ μὲν καὶ πέραν τῶν αἰσθητῶν] τῶν αὐτῶν legito. Cui conjecturæ meæ & Crassi versio adstipulatur.

p. 3. l. 13. ἀφρόν ὅ ἀποπνύει] Duplicem spumæ causam efficientem tradit Galenus ad *Aphorif. 43. sect. 2.* motum vehementem, & calorem: materialem item duplicem, humorem, & spiritum. Calorem quidem in apris exandescensibus spumam gignere; motum in comitialibus: verba ita habent: ἐν μὲν τοῖς ἐπιληπτικῶν παρὰ μὲν ἢ συντονίᾳ τ' κινήσειν τ' ἀφρόν εἶναι γινώσκον, ἐπὶ ὅ τ' ἀπέρων ἢ θερμότητι. Qua autem ratione, prædicta spumam generent, vide eo loco apud Galenum de caducorum spuma. Vide & Hippocratem *lib. de Flatibus sub finem libri.*

p. 3. l. 13. ὥσπερ ἐπὶ τοῖσι μεγάλοις πτόμασι] Comitialium accessionem comparat cum tempestate: ut enim in hac mare ventis jactatum spumescit, sic in illis corpus morbi

vehementia concussum spumas ore ejectat. Eodem spumæ marinæ exemplo utitur *Galenus* citato loco.

p. 3. l. 14. ἡ θάλασσα πῶς ἀχνύει] Ut mare per tempestatem ejectat id quo ἀλὸς ἀχνύει vocant, maris florem & lanuginem, sic spumam Comitiales. Hujus marini retrimenti meminit in tempestatis descriptione *Homerus Iliad.* d. v. 422. At quibus versibus? non tempero mihi quin eos adscribam, adeo sunt elegantes, immo divini.

Ὡς δὲ ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολὺν χρόνον
ὄρνυτ' ἐπ' αὐτῷ ζεφύρε' ὑποκινήσαντες,
Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κρύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δὲ τ' ἄκρας
Κυρτὸν εὖν κρυφάται, ἀποπύει δὲ ἄλως ἀχνύει.

Atque hic quoque *Aretæus* ex *Homeri* picturis colores erasisse, quibus suum opus illustraret, deprehenditur. Meminit ἀλὸς ἀχνύει *Dioscorides lib.* 5. & spumosi maris lanuginem seu ramentum esse dicit, in exilibus petris inventum. *Aristoteles lib.* 9. *hyst. anim.* p. 275. l. 7. ed. *Sylb.* ἀλοσάχνας una voce appellat.

Ad Caput VI. quod περὶ τετανίας.

p. 3. l. 22. Σπασμοὶ οἱ τετανοὶ] Minus expresse hæc vertit *Crausus: tetani distensiones sunt* &c. Quod ita reddendum fuit: *Convulsiones distentæ, vel distensoriæ, &c.* Est enim τετανοῦ epithetum: sicut apud *Nicandrum* in *Alexipharmacis* hoc versu:

Αἶμα ἀναλύομεν, τετανοὶν ἐσκληρώσει μόνον.

Ubi μόνον τετανοὶν dicit quod nos pellem intentam. Ex quo etiam apparet *Hippocratem* in *Aphorif.* 57. sect. 4. minus aptè disjunctione usum, ὑπὸ σπασμῷ (inquit) ἢ τετανίᾳ: ceu τετανοῦ non esset σπασμῷ. Quod & *Galenus* in commentario advertit. Proinde mihi olim venerat in mentem, scripsisse fortasse *Hippocratem*, ὑπὸ σπασμῷ ἢ τετανίᾳ, aut simpliciter σπασμῷ τετανίᾳ. Verum cum *Galenus* vulgatam lectionem agnoscat, & tueatur, eā quidem ratione; quod τετανοῦ ἐξαιρετικὸν peculiare est nomen; quoniam videlicet in eo partes non videntur convulsæ, ut in aliis speciebus; propterea quod antè & retrò æqualiter tenduntur; non est, quod quicquam in illo *Aphorismo* mutemus. Potius in *Aretæo* mutandus videatur articulus in disjunctivam sic; σπασμοὶ ἢ τετανοὶ. Quod constat *Aretæum* multa in hisce libris ab *Hippocrate* mutuatum, ac verbis etiam ipsius elocutum. Cæterum & *Cornelius Celsus* Scriptor elegantissimus & *Hippocratis* imitator τετανοὶ ab Spasmo distinguit; illum rigorem nervorum vertens, hunc distentionem: Tum & *Cælius Aurelianus* separat, tametsi aliter voces Latinas Græcis accommodat. Nam σπασμὸν contractionem sive contractionem vertit, τετανοὶ distentionem, & extensionem.

p. 3. l. 23. ὁξύτατοι ἢ κτείναν] Nempe intra diem quartum ex *Aphorif.* 6. sect. 5. Tamen *Hippocratis* sententiā in 3. de morbis prorogatur is terminus à tertio die ad quintum, aut septimum, aut decimum quartum, quem si excesserit æger, spes est eum posse convalescere. *Celsus lib.* 4. cap. 3. neque tamen alius importunior acutiorve morbus est, quàm qui quodam rigore nervorum, modò caput scapulis, modò mentum pectori adnectit, modò rectam & immobilem cervicem intendit. Et pauld post de tribus convulsionis generibus: ea (inquit) sæpè intra quartum diem tollunt: si hunc evaserunt sine periculo sunt.

p. 3. l. 24. μυῶν τ' ἐν γάστροις] *Coelius*: alii ajunt distentionem, (ita τετανοὶ vocat) esse tensionem musculorum secundum colla, atque buccas, quos *Siagonitas* vocant. Ipse sic definit: distentio sive extensio, quam, ut supra diximus, tetanum Græci vocaverunt, est involuntaria tensio, recto atque inflexibili porrecta cremo (alii libramento legunt; ego tormento) collorum (scribe colli musculorum) ob vehementem strictionem sive tumorem.

p. 3. l. 25, 26. ἀπαντα γὰρ συμπαθεῖα τῇσι ἀρχῇσι] Non solum partes principiis, unde originem habent, sed & principia partibus consentiunt, ut nervi puncturæ cerebrum, sicut mox ipse *Aretæus* declarat. Idque συμπαθείας hoc est consensus ratio indicat, quæ Naturæ quādam, ut ita dicam, continuatione inter res diversas existit. Verumtamen in iis quæ ita conjuncta sunt, ut unum sit principium, alia ab illo principio descendant; multo facilius hæc quæ descendant, principii rationibus consentiunt, quàm è contra. Non enim eo quod à principio exoritur, quocunque modo affecto, statim ipsum principium eam affectionem sentire necesse est: At sæpè vel minima principii mutatione omnia quæcumque ab eo dependent variari, & in alium statum transferri contingit: οἷον ἔστιν ἀπαρταῖον πρὸς διαιρέσειν πολλὰ ἢ τὰ πρῶτα γίνεται μετὰ βολὴν, (μετὰ τῆς βολῆς) sicut clavo vel minimum quid detorto, magna prorsus sequitur conversio, inquit *Aristoteles* in lib. de animalium motione. cap. 7. p. 156. l. 8. ed. *Sylb.* Qui & hoc ipsum quod dicimus, aliā sententiā confirmat in lib. de somno & vigilia cap. 2. ἔστι γὰρ κυρίως τὰ ἀπὸ πάντων αἰσθητικῶν, καὶ πρὸς τὸ σωτήριον τὰ ἄλλα, πεπονημένα, συμπαθεῖν ἀναγκαῖον ἢ τὰ λοιπὰ πάντα. Eodem pertinet quod ab eodem scriptum est lib. 5. de generat. anim. cap. 7. αἱ γὰρ δεξιὰὶ μεγάλαι & αἱ μικραὶ, τῇ δυνάμει μεγάλαί εἰσι, id est,

prin-

principia cum sint mole exigua, potestate tamen & viribus sunt magna.

p. 3. l. 28. ἐς ἐνθ' ἂν μὴ ὁ τέτανος] Tetani ab aliis convulsionis speciebus discrimen notat: cum enim in illis corpus aut antrosum aut retrorsum, unde nomina ἐμπροσθεντόνος, & ὀπισθοτόνος Græci indiderunt, flectatur; In Tetano recta & rigida est cervix, &, ut mox ait, ἀσφαλὲς ἀνθροπῶν καὶ ἀκαμπὴς inflexibilis. Celsus lib. 4. cap. 3. de eodem: *rectam & immobilem cervicem intendit.*

p. 3. l. 30, 31. ζῶν τῇ τάσῃ καὶ τῷ χωρίῳ] A modo tensionis & parte corporis convulsionis nomen fortiuntur; à tensionis quidem modo ἐμπροσθεντόνος καὶ ὀπισθοτόνος; à parte affecta σπασμὸς, καὶ κυνικὸς σπασμὸς.

p. 3. l. 32, 33. ὀπισθοτόνον καλέομεν] *Raptum posterganeum* vocat Coelius; *prænum* verò *raptum* quem Græci ἐμπροσθεντόνον.

p. 3. l. 35, 36. πῖν' ὃν νύκτων καὶ ἐνταῖσι ὄνομα] Eadem vox πῖνος tensionem, & nervum significat: quoniam nervus omnis intendi habilis. Proinde νεῦρον & πῖνος Synonyma sunt apud Galenum lib. de Motu Muscul. tom. 1. p. 101. A. l. 12. νεῦρον ἢ καὶ πῖνος, (inquit) ἐξ ἐγκεφάλου καὶ νωτιαίας φύσεως. Etymon τῷ νύκτειν καὶ πίνειν; propterea quod nervus flecti & intendi aptus naturâ est. Idem eo loco: κέκληται ἢ ἀπ' αὐτῶν τ' ἐνεργειῶν δυοῖν ὀνόμασιν ἐν ὄργανον (νεῦρον) ὅτι νύκειν καὶ τείνειν πέφυκεν.

p. 3. l. 40. καὶ ἐπὶ ἀμβλώματι] Attici ἀμβλώσκον dicunt ἀντὶ τ' ἀτελὲς γυνήσιν, seu ὑποβάλλειν τὰ κυήματα, ut videre est apud Platonem in Theæteto tom. 1. p. 149. l. 30. ed. H. Steph. hoc est imperfectum parere & conceptus perdere τὰ τε λοιπὰ ἐξήμβλωσαν διὰ πονηρὰν συγχοάν &c. Supra etiam ἀμβλίσκειν eodem sensu usurpat, in quo Mars. Ficinus strenuè hallucinatus est. De Obstetricum facultate & officio ibi loquens Plato his verbis utitur: καὶ μὲν καὶ διδάσκει γὰρ αἱ μαῖαι φαρμάκια, καὶ ἐπιδάσκει, διώκοντες ἐγείρειν τε πρὸς αἰδοῦσας, καὶ μαλθακώτερας αὖν ἀνέχωνται ποιεῖν καὶ τίκτειν τε δὴ τὰς δυσκόλους, καὶ ἐὰν νέον ὃν δόξη ἀμβλίσκειν, ἀμβλίσκωσι. Quem locum ita vertit Marsilius: *quin etiam medelis & incantationibus obstetrices excitare, mollireve partus vexationes valent, & agrè parturientibus opitulari, fœtusque educere, & si intempestivum fore videatur, obtundere atque retrudere.* Igitur ἀμβλίσκειν eo loco idem esse putat quod reprimere atque, ut ipse loquitur, retrudere immaturum foetum, ne ante tempus edatur. Qua interpretatione nihil absurdius, aut à mente Platonis alienius dici potest. Neque enim auctor quisquam existat, qui sic ea voce usus sit: Et liquet Platonem nihil aliud velle, quàm obstetricum eam esse industriam, ut & agrè parientes parere faciant: Et, si visum sit immaturam prolem abortu perdere, id quoque moliantur. Neque enim Ethnicis abortus procurare nefarium habebatur: quando & iis jam in lucem editos exponere aut etiam interficere nefas non fuit.

p. 3. l. 50. ζῶντες καὶ οἰκίον πάρος] Familiares pueris convulsiones præsertim τοῖς πρὸς τὸ ὀδοντοφυεῖν προσέγχεσθαι, inquit Hippocrates Aphorif. 25. sect. 3. cui subscribit Galen. com. 2. in 1. Epid. tom. 5. p. 172. A. l. 17. ed. Ald. Πιπιδέσθαι ἢ τὰ παιδία σπασμοῖς αἰσινεσθαι διὰ τὴν ἀδένειαν & νύκτωρ γένεσιν. Causæ autem duæ ab eodem traduntur com. ad 3. prognost. text. 36. cap. 8. usus lactis præsertim crassioris in lactenribus: In aliis immoderata, & temerè ingesta alimentorum copia.

p. 3. l. 53, 54. καὶ θανάτου ἢ φύσεως] Et hæc natura est mortis, puta frigiditas & siccitas. Intelligendum id αἰσθητικῶς, non ὑπερφυτικῶς: harum enim qualitatum excessus, causa fit mortis viventibus. Cæterum mors ipsa mera vitalium actionum privatio est, non qualitas ulla.

p. 4. l. 4. ἐρεῖδαι ὃ τὴν κατὰ γένον] Hippocrates de eodem, libro 3. de morbis p. 491. l. 4. οἱ θύμους πιπιδασιν ὡς ζύλα, καὶ σόμα διαίγειν & διώκοντες.

p. 4. l. 5, 6. ὡς μὴδὲ μοχλοῖσι ἢ σφηνὶ διὰ ῥηιδίως εἴσται διωκόμεν] Hyperbaton est διὰ ῥηιδίως εἴσται pro διὰ ῥηιδίως εἴσται. In M. S. Mentel. ἢ σφηνὶ νῆ διὰ ῥηιδίως εἴσται. Ceu esset legendum ἢ σφηνὶ νῆ διὰ ῥηιδίως εἴσται. Ita ut neque vectibus, neque cuneis insertis, per Jovem maxillæ facillè diduci possint. Quam lectionem ineptam judico.

p. 4. l. 8, 9. ἢ ἐς τὰς ῥίνας ἀνακόπεται] Hippocrates citato loco: καὶ ὀκότεν ἀποθνήσκων μέλλει ἀνεμέει διὰ τ' ῥινῶν καὶ τὸ πόμα, καὶ τὸ ρόφημα, καὶ τὸ φλέγμα.

p. 4. l. 10, 11. & ζυμπίπῃ] Ideo deglutire non possunt, quia tonsillæ & fauces duræ & distentæ, non cedunt iis quæ devorantur. Haud absimili sensu Philosophus libro 5. de generat. anim. de duritie arteriæ vocalis verba faciens ἡ σκληρότης ἀεμίδων.

p. 4. l. 11, 12. πρὸς ὤματα ἐρυθρεῖ] M. S. Mentel. ἐρυθρὴ αἱ. ἐρυθρεῖα, fortasse leg. πρὸς ὤματα ἐρυθρὰ facies rubescit: nam & Hippocrates citat. loc. καὶ τὸ πρὸς ὤματα ἐρυθρὰ.

p. 4. l. 12. ὀφθαλμοὶ μικρὰ δαίν ἀπερτές] De oculis hæc Hippocrates, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύουσι τε καὶ ἰλαίνονται, id est, Fœsio Interprete; oculi illacrymantur & pervertuntur. Aretæus μόλις περὶ δινεῖται.

p. 4. l. 17. ἐπ' ἄλλω δ' ἂν πνι, καὶ τὰ ὦτα] Cuidam ex Tetano aures motas ait se observasse, & obstupuisse: mox enim addit, ἐγὼ ἢ ἐνθ' ὅλῳ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς. Ego verò non video quod tantum miraculum sit, totâ facie convulsâ, ac variè distortis & concussis in eâ musculis, aures unâ partium continuitate præter naturam concuti. Justior fuisset causa admirationis, si spontè moveri aures vidisset, quod nonnullis accidisse proditum est.

est. *Epicharmus* apud *Athenaeum*, *Herculeum* tuburcinantem describens movere aures dicit:

οἷζ' ὃ τὰς ῥίνας, κινεῖ δ' ἄρα.

Ad quem locum *Casaubonus* notat à viris fide dignis se accepisse, visas manifestò aures moveri, viro cuidam eruditissimo, cum per *Allobrogum* fines transiens, vivicomburii periculum sibi à Magistratu imminere intellexisset: quòd diceretur nefandi criminis reus *Tolosà* in *Italiam* fugere. Ex quibus circumstantiis conjectare licet hunc virum eruditissimum, *Muretum* fuisse, quem constat *Sodomiae* accusatum flammis fugà evasisse, ut ei *Scaliger* exprobravit hoc disticho:

Qui rigida flammis evaserat ante *Tolosæ*
Rumetus fumos vendidit ille mihi.

Miserat ei *Muretus*, quem transpositis literis *Rumetus* appellat, versus quosdam à se conscriptos pro antiquis; quod cum *Scaliger* credidisset, postea re cognita, dolensque fucum sibi factum, hoc disticho se vindicavit. Sed & *Eustathius* ait, Sacerdotem fuisse quemdam aures moventem. Et *Caspar Hofmannus* *com. in Galen. lib. 16. de usu part.* unum & alterum qui sponte aures moverent, se vidisse testatur. Quæ exempla faciunt ut credam, haud poëticâ licentiâ (ut censet *Casaubonus*) sed ex rei veritate scripsisse *Martialem* *Epig. 39. lib. 6.*

Hunc verò acuto capite & auribus longis,
Quæ sic moventur ut solent *Asellorum*,
Quis morionis filium neget *Cyrthæ*.

Id ipsum & *Flacci* cognomen indicat, quod ab auribus flaccidis & mobilibus deductum fuisse existimat *Cruquius* *ad Oden. 15. Epod.* Atque hanc aurium in nonnullis hominibus mobilitatem licet veram fuisse, virorum doctissimorum testimonio persuadeor, tamen esse rarissimam, & præter naturæ Institutum credi par est; nihil enim hæc sapiens Architecta temerè agit: At frustra is motus aurium esset in hominibus, qui ob staturam erectam sonos ex omni parte facilè, licet aures non moveant, excipiunt. In brutis secus res se habet, quæ, quia prono capite terram spectant, suspensiores & crebro mobiles aures habere decuit, ut melius undique strepitus circumactæ excipiant. Sed præstat ipsum audire Naturæ Genium, id pronuntiantem, *lib. 2. de part. cap. 11.* τὰ μὲν γὰρ περὶ ποδὰ ἀπηρτημένα ἔχ' τὰ ὦτα, καὶ ἀνωθεν τ' ὀμμάτων ὡς δόξειεν ἄν. ἐκ' ἑκάστου, ἀλλὰ φαίνεται, διὰ τὸ μὴ ὀρθὰ εἶναι τὰ ζῶα, ἀλλὰ κύπτειν. ἔτω γὰρ τὸ πλεῖστον κινεμένων, χεῖρ' αἰμα, μετεωρότερά τε ὄντα καὶ κινεμένα. δέχεται γὰρ σφρόδ' αἶμα πάντοθεν τὰς ψόφας μᾶλλον.

p. 4. l. 17, 18. ἐγὼ γὰρ ἐξηύριμ' ἢ ἐθαύμαζον] Vidi, inquit, & admiratus sum. *Hippocrates* iisdem verbis utitur in historiâ γυναικὸς μεσεγγεῖ. *p. 236. l. 36. ed. Gen. 1657.* cum illa semen utero suo, saltu excussum videret: καὶ κείνη γὰρ ἰδὼσα ἐθεήτω καὶ ἐθαύμασεν.

p. 4. l. 26. βρόχ' ἢ ἐξέχ' Scribe βρόγχος guttur. apud eundem in *Therap.* una voce ἐξεχέβρογχοι.

p. 4. l. 27. ῥωχμὸς ἢ ἀναπνοή] Respirando stertunt. ῥωχμὸς enim stertor qui & ronchus appellatur.

p. 4. l. 31, 32. ἐναντίως γὰρ ἰγνύει] Hæc ex iis quæ præcedunt *p. 30.* exponenda sunt; χεῖρες ἐν ἐντάσι κάτωθεν κεκλασμένα, manus in *Opisthotono* retrorsum flectuntur. Subdit ἐναντίως γὰρ ἰγνύει κακὸν ἢ κάμπηται. contrariò enim modo popliti cubitus flectitur. Emenda igitur ἐναντίως γὰρ ἰγνύει ἀγκῶν πὶ κάμπηται. Ita ἀγκῶν lego non κακόν. idque sententia postulat. Nam ὁποδοτόν τε formam describens ait manus (totas scilicet, prout brachium, cubitum, & extremam manum comprehendunt, quomodo vocem χεῖρες *Hippocrates* & *Galenus* usurpant) manus (inquam) ait retrorsum sic convulsis inflexas infractasque esse: nempe contra quàm natura statuit: quoniam ἀγκῶν cubitus contrariam in partem popliti flectitur. Poples enim retrò hominibus; brachia antrorsum flectuntur. *Aristoteles* brachia ad cavum; crura ad ambitum flecti ait, quod idem est. Verba ejus sunt *lib. de incessu anim. p. 127. l. 19.* καὶ ὁ ἀνθρώπος δὲ αὐτὸς ἐναντίως αὐτῷ τὰ σκέλη, καὶ τὰς βραχίονας (supple κάμπη) τὰς μὲν γὰρ ὅτι τὸ κεῖλον τὰ γόνατα ὅτι τὴν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κάμπη. Item *lib. 2. hist. anim. cap. 1. p. 27. l. 9.* ὁ δὲ ἀνθρώπος ἀμφὸς τὰς καμπὰς τῶν κώλων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἔχ' ἐξ ἐναντίας τὰς μὲν βραχίονας εἰς τὸ πρὸς τὴν κάμπη, πλεον μὲν ἐβλαίσωται ἐπὶ τὰ πλάγια τὰ ἐκτὸς, τὰ γὰρ σκέλη εἰς τὸ πρὸς τὴν κάμπη. Id autem subdit *Aretæus*, ut affectus vim & Symptoma ostendat, cujus tormento brachia retrorsum adducantur, cum hæc antrorsum flexuram poplitibusque contrariam habeant. Quædam hic desiderari certò certius indicat conjunctio causalis γὰρ. ante quam de cruribus aliquid prolatum oportuit, cujus causam deinceps poneret. In margine codicis scriptum σκέλεα συγκαταμύδ' α. quod non displicet.

p. 4. l. 34, 35. ῥάχ' ἢ ἐκ' ἐς εὐθύ. κορυφή] *M. S. Mentel.* ῥάχ' ὅλη ἐς εὐθὺ κορυφή. Deesse aliquid suspicor, & posse ita legi. ῥάχ' πρὶν ἐς εὐθὺ, ὅλη κορυφή. Spina quæ prius recta erat, tota verticis instar prominet, hoc est, in rotundum curvatur. Quippe ut paulo infra dicit, contractione ad extremum perducta, εἰ ποζοῦνται μόνον, ἀλλὰ καὶ σφαιροῦνται. in arcus & sphaeræ modum curvantur.

p. 4. l. 41, 42. ἀγῶν μὲν τῷ νοσέοντι ἐς πόνων ἀπὸ πλῆγῳ] Plinius *Histor. nat. lib. 28. cap. 1.* p. 676. l. 50 edit. Lugd. 1587. *Nisi carenti doloribus vita ipsa pœna sit.*

p. 4. l. 49, 50. ἐξάνθρωπος ἢ ἑυμφορῇ] Inhumanam vocat, quæ figuram humanam corrumpit, ut homo non amplius videatur homo.

p. 5. l. 3. τοῖσι σωῖ κεκροτημένοισι ἐκέτι ἐγγχερέων] Juxta illud Cornelii Celsi, *lib. 5. cap. 26. initio: Est prudentis hominis, primum eum, qui servari non potest, non attingere, ne videatur occidisse, quem fors ipsius peremit.* Est fanè ea Tetani species insanabilis, quem admodum dicitur etiam *cap. 32. Deuteron. v. 24.* apud Clementem Alexand. *lib. 1. Pædag. cap. 8.* πηρόμενοι λιμῷ καὶ θρῶσι ὀρέων, καὶ ὁποδοπνῶ ἀνίατ. quæ ultima verba defunt in vulgata Bibliorum versione.

Ad Caput VII.

πεὶ σωάγχης.

sive de Angina.

p. 5. l. 9, 10. ἡ μὲν δὲ πνέματ. παῖθ.] Anginæ divisio à partibus affectis: alia est inflammatio instrumentorum respirationis (Aretæus ὀργάνων, rectius dixisset, πόνων meatuum) nempe tonsillarum, epiglottidis, faucium, columellæ, laryngis: alia ipsius πνέματ. spiritus affectio. In quo non mediocris est difficultas, quomodo spiritus, quem respirando trahimus & emittimus, morbi locus dicatur, aut omninò solus causa morbi statui possit. Quod enim sedes morbi dici nequeat, ex morbi ipsius naturâ intelligitur, quæ cum sit prava διάθεσις actiones primò & per se lædens, non potest alibi constitui, quàm in eo quod actiones perficit. At solæ veræ partes corporis actiones perficiunt. Jam aërem illum, quo inspirato vivimus, nullam nostri esse partem satis constat. Sed neque idem aër solus causa rectè statuatur, quandoquidem is quantumvis pravè afficiatur, si tamen prædictæ partes incolumes manent, nunquam profectò angina excitabitur. Satis enim perspicuum est, causas istas externas, quas Græci περὶ ἀρχικὰς, Celsus evidentes appellat, non posse morbos parere, nisi quatenus causas internas morborum in corporibus nostris procreant, vel ipsos statim morbos partibus inferunt. Quare absurdum videtur solius aëris anginam affectum ponere. Verum enimverò non ea est mens Aretæi, ut solius aëris vitium, nulla immutatione in organis factâ, anginam pariat. Id solùm vult, non semper anginam sequi inflammationes partium, quæ in faucibus continentur, aut ipsarum faucium, sed interdum aërem teterrimis exhalationibus corruptum, cum intra fauces trahitur, anginam consciscere citra ullam corporis Inflammationem, licet aliam pravam diathesim Inflammationi analogam induci necesse sit: alioqui Angina non fieret, neque respirationi incommodaretur.

p. 5. l. 15, 16. πίμπλησι γὰρ πλὴν χώρου τῆς στόματ.] In quibusdam anginâ affectis linguam adeo intumescere notat, ut ore contineri non possit; quod sane iis interdum accidere haud negandum est: tamen anginæ signum dici non potest, quando citra hunc morbum lingua per se in magnam excrescere molem visa est, ut de quodam Sexagenario testatur Galenus *lib. 1. Methodi. med. tom. 4. p. 97. A. l. 46. ed. Ald.* γλῶττις γὰρ μὲν ἕως ἐξαρθῆσιν εἶδωκεν, ὡς μὴ χωρεῖται πρὸς τὴν στόματ. τὴν ἀνθρώπου, &c.

p. 5. l. 17, 18. σωάγχη καὶ κυνάγχη τόδε καλέεσθαι] Vox σωάγχη, ut & sequens conjunctio, videretur expungenda, ut quæ temerè in hunc locum scioli alicujus manu irrepserit. Nam cum Aretæus κυνάγχη ab ea, quæ σωάγχη simpliciter dicitur, palam distinguat, ut infra apparebit, ubi quid sit σωάγχη explicat: hic autem de κυνάγχη propriè dicta agat, in qua lingua extra os prominet, non verisimile est eum nomina utriusque speciei sub una parte divisionis posuisse. Sed fortasse scripserat Aretæus ὑάγχη καὶ κυνάγχη: nam & fues perinde ut canes Anginæ obnoxii, ut Plinius testatur *lib. 8. cap. 51.* Vox κυνάγχη, exstat apud Hippocratem *lib. 2. de morbis. p. 464. l. 12. ed. Gen.*

p. 5. l. 19. ἡ τῷ ξυνήθει τῷ περὶ οὐλῆς] Consuetum canibus, cum æstuant ac sitiunt, linguam exserere. Itaque Galenus irridentes exfertâ linguâ, canum similitudine, explodit, *lib. 5. cap. 7. de loc. affect. p. 57. A. l. 6.* οἱ παῖδες ἢ τέττων, ἐμπειροὶ τε καὶ μεθοδικοὶ γηγόνασιν. οἷς ἂν τις λέγοι δυνατόν εἶναι, ἀλλὰ μόνος τῷ χεῖρας ἐκίστε ἀγγίζωναι τὸ πεποιθότα τόπον, ἀνείζαντες τὸ σῶμα, πλὴν ἀνάγκησιν αὐτῶν γλῶττις, ὥσπερ πινὰ κύνα λυγῶντα, τοῖς ἀλεγομένοις ἀφίσσιν.

p. 5. l. 30. καὶ γὰρ ἐν χαρῶνισι αἱ πνέες] τὰ χαρῶνεια Græci appellant specus omnes, è quibus mortiferi halitus erumpunt. Galenus τὰς ἐν χάσωνι βαρεῖδας vocat *lib. 7. de usu part. tom. 1. p. 44. A. l. 46. ed. Ald.* Plinius *lib. 2. cap. 93.* Spiritus lethales alibi, aut scrobibus emissi, aut ipso loci situ mortiferi, alibi volucris tantum, ut Soracte vicino urbi tractu; alibi præter hominem ceteris animantibus; nonnunquam & homini, ut in Sinuesano agro & Puteolano, spiracula vocant, alii Charoneas scrobes, mortiferum spiritum exhalantes. Strabo *p. 579. l. 2. ed. Paris. 1620.* locum ejus nominis designat in 13. regionem, scilicet in Phrygia circa Hierapolim. Difficultas autem est, quâ vi halitus illi subterranei Anginam & suffocationem afferant. Erasistratus quidem existimabat iis halitibus Spiritus nostros ita attenuari, ut in corpore contineri nequeant, sed statim præ-

nimiâ subtilitate evanescant. Verùm eam opinionem convellit Galenus *citato loco*, & potius ejuscemodi halituum qualitati alienæ ac venenosæ eam suffocandi vim adscribit; sed verba ipsa *Galenii* proponenda sunt: ἑρασίσταται ἡ καὶ ταῦτα διὸν αἰπιάσασθαι ποιότης οἰκείότητά τε καὶ ἀλλοτριότητα, λεπτότητα καὶ παχύτητα, οὐκ οἶδ' ὅπως, αἰλιάται δὲ πνέματος, οἰκίμους δὲ πνέουσαν διατρεῖτο, τὰς τ' ἐν τοῖς χάρωνος βαρεῖσιν καὶ τὰς ἐν τῇ νεωτὶ κεχερσμένη οἰκία πνέου καὶ ἐκ πνὸς ἐξ ἀνθρώπων ὁσμῆς, καὶ τ' ἄλλων τ' τοιῶτων, ἀδιωατουῦτος ἐν τῷ σώματι ἐγγεῖται δὲ πνέματος ὑπὸ λεπτότητος. ἀμεινον δὲ ὡς ὥστε τ' βρωμάτων οἰκία μὴ ἢ τ' ὁσπερίων τε καὶ λαχάνων, καὶ ἄρτων, καὶ τ' ἄλλων τ' τοιῶτων ἐστὶ ποιότης, ἀλλοτρία δὲ ἢ τε τ' καυτερύδος, καὶ ἢ δὲ λαγῶς δὲ θαλάσσης, καὶ ἢ τ' ἄλλων τ' τοιῶτων, ἔτω νομίζεν αἶρος εἶναι πνα ποιότητα πνὸς μὴ οἰκίαν τε καὶ φίλιν τῷ δὲ ζῷον πνέματι, πνὸς δὲ ἀλλοτρίαν τε καὶ φθαρτικὴν. Sententia igitur *Galenii* est, harum tetrarum exhalationum qualitate alienâ corrumpi spiritus nativos, & ita animal statim exanimari. Quod autem addit de odore *Carbonum accensorum*, exemplis variis confirmari potest: imprimis *Lucretii Catuli* viri illustis, quem testatur *Plutarchus*, *Vit. p. 431. E. ed. Paris. 1624.* civili bello, quod inter *Syllum* & *Marium* exarsit, spe salutis sublatâ, in angusto conclavi vapore carbonum incluso sese exanimasse: item duorum hominum, qui, ut refert *Amatus Lusitanus Cent. 7. Curat. 33.* in testudineâ Camerâ noctu dormientes ob semiaccensos in foco relictos Carbones suffocati perierunt. Simili modo & *Plinium* naturalis historiæ conditorem periisse tradit ipsius nepos *Cecilius*, cùm ad observandum *Vesuvii* Incendium propius accessisset, vapore sulphuris accensi faucibus ipsius inclusis.

p. 5. l. 33, 34. ὁπὸ γλώσσης κυνὸς ἐισπνέσασθαι μὲνον] γλώσσῃ ponit ἀντὶ σπύματος, quia de cane rabidâ loquitur, quæ linguam ore exsertam habere solet. Cæterum ex his verbis colligitur, existimasse *Aretæum*, solo afflatu rabientis canis, rabiem contrahi posse; quod & scriptis prodidit *Aurelianus 3. Acut. cap. 9.* quod tamen alii negant fieri posse, auctoritate *Galenii*, qui *lib. 6. de loc. aff. cap. 5.* solam rabidi canis salivam, si in corpus humanum inciderit, rabiem excitare censet: καὶ πᾶσάν γε καὶ αὐτὸ γίνεται διαφθορὰ τῶν χυμῶν ὥστε τὸ σάλιον αὐτὸ μόνον, ἀνθρώπινῳ σώματι περσασθὲν, ἐργάζεται λύπην. Maximè verò *Fracastorius* huic opinioni adversus deprehenditur, cùm *lib. 2. de morbis contagiosis cap. 10.* scribit, eam pestem non concipi contactu omni, non fomite, non ad distans; sed tum solum, quum morsu canis ita dilaceratur cutis, ut sanguis eliciatur, quod ejus seminaria crassa existant. Quare multò minùs per afflatum rabies ex ejus sententiâ communicabitur. Quidam igitur omnino inficiantur halitum solum sufficere, & Auctores id dicentes, *Aretæum*, & *Aurelianus*, dicunt non simplicem halitum intellexisse, sed salivæ mistum. Ita *Jacobus Caranta decad. Medicophys. lib. 2. cap. 4.* Verùm ista distinctio nimis morosa mihi videtur, cùm nominibus potius quàm ipsis rebus inhæreat, quid enim interest, Salivam dicas, an halitum è corpore Animalis? Atqui halitum ex ore animalis prodeuntem ab ipsius humore haud differre sciunt, qui, vapor quo pacto generetur, non ignorant. Est enim vapor nihil aliud quàm humor aqueus à calore in minimas particulas solutus atque rarefactus. Si ergo Saliva canis inficere potest, poterit & halitus emissus. *Fracastorii* opinio, quæ negat nisi per apertam cutem Venenum canis rabidi posse introduci, omnino rejcienda est, cùm & *Galenii* auctoritati, & quod majus est, experientia adversetur.

p. 5. l. 40. νῆσοι Φαρμάκωσι δηλητηρίοισι ἵκελαι] Non solum morbos venenis deleteriis similes quosdam existere, sed & venena in nostris corporibus, occultis ex causis creari compluribus locis testatur *Galenus*, quæ singula exscribere nimis prolixæ operæ esset. Indicabo tantum, & digitum, quod ajunt, ad fontes intendam. Præcipua igitur petet studiosus Lector ex *Lib. 6. de loc. affect. cap. 5. lib. de constitutione art. cap. 19. lib. 3. Epid. com. 3. agrot. 4. lib. 6. Epid. com. 2. text. 38.* & ejusdem *com. 6. text. 5. lib. 1. Prorrhætic. com. 2. text. 17. lib. de Cibis boni & mali succi cap. 1.* Sed & *Averrois* idem insinuare mihi videtur, cum *lib. 6. Colligeti, cap. 1.* scribit, fieri posse, ut ex duobus hominibus eodem temperamento æquali præditis, eademque victus ratione utentibus, unus incolumis ad ultimam senectutem perveniat, & morte naturali solvatur: alter eos humores procreet, quorum pernicio præmaturâ morte exstinguatur. Quod accidere censet maleficio *Fixæ præparationis*, quæ humores ad eam malignitatem occultè perducit. Fixam autem præparationem appellat, accidentia materiæ propria, ipsiusque concretionem sequentia. Reliqua ejusdem super hac re altissimæ contemplationis dicta legantur eo loco. Cæterum morbos illos venenis similes *Fernelius* in hunc modum recenset *lib. 2. de abditis cap. 11. Venenati morbi ex intus genito veneno hi sunt; strangulatus uteri à putri semine ortus, morbus comitialis cujuscumque sit ordinis, Syncope ex putrescente grumo sanguinis subeunte veneni naturam, cordis quædam palpitatio, Sphacelus ex Septico humore, & alia cæca Symptomata, quæ venenatus humor inferre consuevit.* Hæc ille vir incomparabilis.

p. 5. l. 41, 42. ὅθεν εἰδ' αἰπεινὸς] Quod morbi nonnulli venenorum lethalium perniciem æmulentur, ob id ait non absurde quosdam existimasse in illâ peste, quæ belli Peloponnesiaci tempore *Atticam* vastavit, venena clam à *Peloponnesiis* in puteos conjecta fuisse, cùm

cum pestilentiae & venenorum communis ratio nondum iis comperta esset.

p. 5. l. 42, 43. μετεξέτερως δοκέειν ἐς τὰ φρέατα ἐν τῷ περὶ αἵματος] Ita Thucydides tradit lib. 2. p. 111. l. 5. edit. Oxon. καὶ τὸ πρῶτον ἐν τῷ περὶ αἵματος ἤψατο (supple λοιμὸς) τῶν ἀνθρώπων, ὥς τε καὶ ἐλέχθη ὑπὸ αὐτῶν, ὡς οἱ Πελοποννήσιοι φάρμακα ἐσβελέηκειν ἐς τὰ φρέατα.

p. 5. l. 53. ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῷ πνιγῶς συνδιωρόμενοι ἀμαυροῦνται] Acerbi quidem dolores, sed qui suffocationis molestia & periculo obscurantur.

p. 6. l. 6. εἶδεν ὠφελέοντες] Nonnullis morbis febrem pro remedio esse, & si non sponte accedat, arte excitandam docet Hippocrates Aphorif. 57. sect. 4. ὑπὸ σπασμῶ ἢ πλῆθους ἐνοχλησάμενος πυρετὸς ὀπιγμόμενος λυεῖ τὸ νόσημα. Item 2. Epid. sect. 4. ἐν λεχοῖς σπασμὸς ὀπιγμός, πῶς ποιεῖ. Et lib. 1. de morbis p. 449. l. 17. ed. Gen. γυναικὶ ὑπὸ σπασμῶ πιεζομένη ἐκ πύκτου πυρετὸν ὀπιγμόεσθαι ἀρχόν. Quin & rationem ipsius accendendae tradit lib. de locis in homine. Similiter Celsus febres interdum debere accendi testatur lib. 3. cap. 9. Sed est (inquit) circumspecti quoque hominis, & novare interdum, & augere morbum, & febres accendere, quia curationem, ubi id quod est non recipit, potest recipere id, quod futurum est. Eadem igitur mente dictum ab Aretæo, febres lentas eum morbum nihil juvare, quasi acutiores aliquid auxilii afferre possent, incidendo humores illos crassos, qui fauces obsident, & morbi materiam absument. Verum illud animadvertendum est, non in quibuslibet morbis veteres febrem excitandam putasse, sed in convulsionibus & aliis ejusmodi à crassis & frigidis humoribus ortum habentibus: ex quo tamen non sequitur, & in angina tutò accendi, licet ea à crassis quoque humoribus pendeat. In hac enim urget maximè periculum suffocationis; quod procul dubio febris paulò intentior augeret; quippe quæ & aucto calore, necessitatem augeret respirationis. Cum autem angina non admittat satis aëris ad solitum usum respirationis, quid fiet, si febrilis ardor fecerit, ut æger majore copia aëris indigeat?

p. 6. l. 7. ἀποσάσεις γίγνουν] ἐνθα καὶ ἐνθα παρ' εἴς.] Hippocrates, sapius τὰ παρ' εἴς appellat, quas una voce alii παρωπιδας nuncupant: de quarum opportunitate ad anginas solvendas hæc quoque Galeni verba accipi possunt lib. 3. de Crisibus, cap. 3. κέρναις ἢ παρωπιδας λεγόμεναις τε & τὰ πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀπαντα. Alioqui magnis circa fauces doloribus, tumores ad aurem excitari tradit Hippocrates, in Coac. prenot. p. 162. E. ed. Gen. τὰ κτ' φάρυγγα ἰσχυρὰ ἀλγύματα τὸ παρ' εἴς ἐπάρμα & σπασμὸς ἐργάζετο.

p. 6. l. 18. ἐν θώρηκι εἶναι] κακῶς] Malum intro vergere, cum in aliis inflammationibus, tum præcipuè in anginâ periculosum est. Id cum accidit συνάγχῃ vocari docet Aretæus. In qua neque collum rubet, neque tonsillæ tumidæ apparent, neque Lingua inflammationis particeps est, ut potè inflammatione interiùs in penitissimas gutturis partes & pulmones conversa: quod quanti sit periculi nemo non intelligit.

p. 6. l. 19. θνήσκουσιν αὐτῆμαρ] Ex hac interiore anginâ ægrum ipso die intercipi testatur etiam Hippocrates 3. prognost. cap. 5. Addit secundo item, ac tertio, & quarto. Verba ipsius adscribere libet: αἱ ἢ συνάγχαι δεινὸν τὸ μὲν εἶναι καὶ τὰ χεῖρα ἀναίρειν ὁκνῶσι μήτε ἐν τῇ φάρυγγι μήτε ἐν δόλῳ ποιεῖσαι, μήτε ἐν τῷ αὐχένι. πλεῖστον ἢ πῶνον παρέχουσι καὶ ὀρθοπνοίαν. αὐταὶ γὰρ καὶ αὐθιμέρον ἀποπνίγναι, καὶ δευτεραίαι, καὶ τριταῖαι, καὶ τεταρταῖαι.

p. 6. l. 19, 20. εἰδὲ ὅτι & πρὶν καλέσασθαι τὴν ἰατρὴν] Transcripta hæc penè ad verbum ex p. 1. a. fatione Prognostici p. 36. l. 13. ed. Gen. 1657. Verba hæc Hipp. ἐπειδὴ ἢ ἀνθρώποι ἀποθνήσκουσιν, οἱ μὲν πρὶν καλέσασθαι τὴν ἰατρὴν, ὑπὸ ἰσχυροῦς τῆς νόσου. οἱ ἢ καὶ ἐσκαλεσάμενοι ὀρθοπνοῖα ἐπιδέθησαν.

p. 6. l. 24. ὡς συνάγχῃ ἀπὸ συνάγχης γίγνεται] Trajectio hic verborum haud ex mente Aretæi est: bonus enim anginæ sævissimæ successus hic describitur ex productâ scilicet ad exteriores partes inflammatione. At συνάγχῃ Aretæo illa est interior omnium teterima, in qua nihil extrâ conspicitur: συνάγχῃ quæ partes exteriores magis occupat, ita ut lingua, ut in canibus, extra os exserta appareat: ut initio capitis animadversum est. Quare ex sententia Aretæi ita disponenda verba sunt: ὡς συνάγχῃ ἀπὸ συνάγχης γίγνεται. Interim notandum Hippocratem, secus quàm Aretæus fecit, nomen συνάγχης accipere, nempe pro eâ quæ gravissima est; mitiorem autem ὀρθοσυνάγχῃ appellare lib. 3. de morbis p. 490. l. 32. edit. Gen. 1657, nunquam autem συνάγχης vocabulo uti. Celsus quoque lib. 4. cap. 4. συνάγχῃ pro eâ anginâ accipit quæ in profundo est: Nostri, inquit, anginam vocant, apud Græcos nomen prout species est. Interdum enim neque rubor, neque tumor ullus apparet, sed corpus aridum est, vix spiritus trahitur, membra solvuntur: id συνάγχῃ vocant. In definitionibus Medicis συνάγχῃ simpliciter dicitur angina, nusquam κωάγχῃ.

p. 6. l. 32, 33. ὅτε ὡν ἰχθύων ἀπαρτίσιν] Herodico, dum prandet, spina piscis hæsit in gutture, qui nihilo secius egressus in publicum, cum in quemdam incidisset, magnaue voce cum ipso litigasset diu, inflammationem ejus partis contraxit, & deinde phthisin. Auctor Plutarchus.

Ad Caput VIII. quod est

πρὸς τὴν κτ' τὴν κινίδα κακῶν.

De Affectibus Columellæ.

In Titulo, pro κακῶν reperi πρὸς τὸν scriptum ad marginem mei Libri ex M. S.

T 2

p. 6.

p. 6. l. 37. ἐκκερμὺ σῶμα] Ex notis ad oram libri ἐκκερμὺς.

p. 6. l. 38. κίων καὶ γαργαρεών] Lege κιονίς & γαργαρεών, ut constet sibi *Aretæus*. Nam ipsam partem mox κιονίδα appellat, νεδρον δὲ ἐστὶ ἡ κιονίς τῇ φύσιν. sed & in titulo ita hanc vocem ulurpat. κίων verò eidem, nomen morbi est, ut ipse indicat his verbis: κίων ἢ τῆδε & πάρεσθ' ἢ σπικλησις. & infra: σπικὴ τῇ σφυλῇ καὶ τῷ κίονι δύσπνοια σπικὴ μᾶλλον. & mox aperitissime γηραίοισι ὁ κίων συνήθης. Sic visum ipsi vocibus abuti; nam *Galenus* κίονα appellat ipsam partem *lib. 11. de usu part. tom. 1. p. 68. A. l. 6. edit. Ald.* ἐν πιδθα γηραίοισι κατὰ τὴν ὑπερώϊαν, καὶ τὴν κίονα. καλεῖται γὰρ ἐν κῆτι ἕτως ὁ γαργαρεών. Item *Rufus* κίων ἢ καὶ γαργαρεών ἢ ἐκ τῆς ὑπερώϊας περὶ σφυσίς. Est autem κίων, seu gargareon caruncula oblonga palato extremo affixa & pendula, quàm plectri vice voci efformandæ conferre existimant. *Gordonius* comparat digito fistulatoris: eandem περηγορέωνα appellari ab *Aristophane in equitibus. p. 309. v. 6. edit. Aurel. Allobrog. 1607.* putat Scholiastes, quam tamen & λαιμόν interpretatur, quasi λαιμός & γαργαρεών idem valeant. Sed multò magis ibidem hallucinatur, cum ingluviem avium περὶ λοβόν dictam *Aristoteli, Historia Animalium p. 50. l. 16. edit. Sylburgi,* & φάρυγγα, pro eodem accipit. Hæc enim sunt ejus verba: κυρίως ἢ ἡ τῶν ἐνέων φάρυγξ, ἐν ἡ ἀγείρεται ἡ τροφή. Cæterum quatuor hic uvulæ affectus describuntur, quibus hæc nomina à similitudine imposita sunt: κίων, σφυλή, ἱμαίτιον, κρεάσπιδον. addit & quintum, sed innominatum.

p. 6. l. 50. οἷόν τι λέπτεα πλατέα] Notæ manuscriptæ rescribunt λαίφεια haud absurdè. λαίφεια enim dicitur vestis, & propriè tenuis, vel etiam attrita & lacera, quæ significatio satis convenit huic loco: sed & eadem voce utitur *lib. 4.* eodemque sensu de uteri vinctulis loquens: πλατέες ὅπως νεῶς λαίφεια. Nec tamen est cur excusam lectionem sollicitemur, cum vox λέπτεα non minus hic quadret.

p. 6. l. 51. ἡ νυκτερίδων πτέρυγες l. πτέρυγες] Bona comparatio: nam vespertilio δερμό-πτερος *Aristoteli lib. 1. hist. cap. 5.*

p. 6. l. 54. ὁ κίον πύραχον καὶ πύρας ἴχουσαι] πύραχος unum est ex vasis foetus umbilicum constituentibus, cujus hæc descriptio est apud *Rufum*: ὁ καλεῖται πύραχος, ἀγλαῖον βραχὺ καὶ ἀμφίστοιμον ἀπὸ τῆς πυθμύος τῆς κύστεως εἰς τὸ χορίον ἐμβάλλον; huic ergo vati columellam in longum extenuatam comparat, si recta hæc lectio. Verum enimverò cum similitudines à rebus magis cognitis peti soleant; *urachus* autem res sit occulta, nec ita vulgò cognita; fit ut suspicer, non πύραχον, sed πύραχον legi debere. Significat autem id nomen *ferrum acutum*, quod *imæ hastilis parti impactum* est, quod cum sit tenue & oblongum, huic vitio columellæ in tenuem & oblongam extremitatem desinentis aptius profectò quadrat quàm istud vas nondum editorum infantium. Sed hæc, ut dixi, suspicio est, & conjectura.

p. 6. l. 55. κρεάσπιδον τῆς ἐπὶ νυκτερίδων ἴχθους] Minus aptè *Crassus* κρεάσπιδον hoc loco pedem montis interpretatus est: etsi enim ea vox pro inferiore montis parte accipi interdum solet, tamen & fimbriam sæpius significare constat, nempe *filum in ora vestimenti*, quam notionem huic loco congruere, alteram verò contrà ab eodem alienam planè esse & abhorrentem, nemo non videt.

p. 7. l. 5. Ἦν ἢ δικρόα (sive δίκροα) In notis δίκροα. Sed nihil mutandum.

p. 7. l. 20. σπικὴ τῇ σφυλῇ ἐπὶ ἐρυθράῳσι] *Hippocr. Sect. 3. prog. c. 6.* οἱ ἢ γαργαρεῶνες σπικίνδυνοι & ἀποτάμνεσθαι & ἀποχάλλεσθαι, ἐς ἀν' ἐρυθράν τε ὥσι καὶ μεγάλοι. & quæ sequuntur. Eò enim respexit *Aretæus*.

Ad Caput IX. quod

περὶ τῆς τῆς παρὰ τοὺς οὖλους ἐλκῶν.

De Tonsillarum Ulceribus.

p. 7. l. 24. Ἐλκεα ἐν τοῖσι παρὰ τοὺς οὖλους] Ita & *Hippocrates* appellat *lib. περὶ ὁδοντοφυίας p. 267. l. 49. edit. Genev.* τὰ ἐν παρὰ τοὺς οὖλους ἐλκεα. In libris autem *Aphorismorum p. 1248. D.* propria voce ἀφθας vocat: unde verbum ἀφθαίω. & in *lib. 2. de morbis p. 478. l. 25.* ἢν ἀφθῆσι ἢ σύριγγι & πινδύμοντι. Ita & *Aretæus* ἀφθῆσι τὸ νοσημα τοῖσι ἐλκεσι. *fervidum ulcus* vertit *Cornarius*.

p. 7. l. 30, 31. ἢν ἢ καὶ ἐπίπαγον ἴχθυα βιάσθαι] Ἐπίπαγον appellat humorem in summâ parte ulceris concretum, quem μύκητα *fungum* vocat *Hippocrates, lib. 2. de morbis. p. 478. ed. Genev.* de his ipsis ulceribus loquens: καὶ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐν τῷ σιάλῳ ἐμφαίνει σκληρὰ, οἷον μύκης ἀφ' ἐλκεος. *Aretæus* autem ἐχάρων communi nomine appellat: crusta enim ab ulceribus, dum exsiccantur, crassior excidens ita nuncupatur.

p. 7. l. 39. καὶ ἐς χαλινές] Supple γλώσσης.

p. 7. l. 51. ὡς ἢ καὶ ἐς τὴν θύρακα νέμεται ἀλλὰ τὴν ἀσθημένην] Talem aphthæ modum vide apud *Hippocratem citato lib. 2. de morbis*: ἢν ἀφθῆσι ἢ σύριγγι & πινδύμοντι, &c.

p. 7. l. 52. καὶ αὐτῆμας ἀπέπιπτε] Moderandum ex *Hippocrate*, citato loco: ἢν μὴ γε-
ραπιδῶν.

p. 7. l. 53. ἔτε ἑλκῶν ἔτε ἰχώρων ἀνέχοντα] De corde id quidem verum est; secus de pulmone, qui exulceratus non subita sed lenta morte ægrum conficit.

p. 7. l. 55. αἰτία μὲν ἐν ἔργῳ τῇ παρεοδμίῳ] Male ἔργῳ pro ἑλκῶς. Etsi enim ἔργῳ variè interdum accipitur, ut pro pugna apud Homerum *Iliad.* δ. v. 470.

ἐπ' αὐτῷ δὲ ἔργον ἐτύχη

Ἀρχαλέον Τρώων

attamen hæc acceptio ab hoc loco aliena.

p. 7. l. 59, 60. εἰ καὶ τοῖσι ἐνδον πὶ συμβαίῃ παύσῃ] Tonsillarum partium oris internarum cum ventriculo, ventriculi ore, & thorace consensus, mutuus affectuum transitus indicat

p. 7. l. 63. Διὰ τὸδε παιδία μάλιστα πάσχει] Pueris familiaria hæc ulcera, maximè recens in lucem editis, ex Hippocrate, *Aphor.* 24. sect. 3. Plura de hoc puerili affectu vide apud eundem, *libro περὶ ὁδοντοφυΐας.*

p. 7. l. 64. καὶ μερῶν καὶ ψυχρὸν αἰσπνέει] Scribe μέγας. Causas deinceps tradit multi & frigidi aëris inspirationem: plus autem aëris respirant pueri multis de causis. Primum quidem, ob caloris naturalis maiorem copiam; nam iis integer ævi sanguis: hoc est, calor natus: quæ & ratio est, cur frequentiori per somnum utimur respiratione, quia per somnum calor intus collectus est (quod fusè in sententia *Aristotel.* exponit Philoponus ad 2. *poster. analyt.* ubi quæ eadem sunt problemata philosophus docet). Deinde propter ingluviem, frigidæ potum, vociferationes in ira & ludo; quæ omnia plana sunt. Galenus *comm.* 3. in *Aphor. tom.* 5. p. 121. B. l. 19. in recens natis duas assignat causas, mollitiem interiorum oris partium, & lactis, quo aluntur, qualitatem: καλῶς ἡ ἔσως (ἄφθας) τὰς ἐπιπολῆς ἑλκῶσας, καὶ τὸ σῶμα, διὰ μαλακότητος μάλιστα τῶν ὀργάνων γινώσκουσιν, μὴ φερόντων μήτε πλὴν ἀφῶ, μήτε πλὴν ποιότητος ἢ γάλακτος, ἔχοντες ἐν ὀλίγον ὁρῶντες ἐν αὐτῷ ῥυτίκῳ δὲ ἐστὶ τὸ πλὴν φύσιν, ὥστε ἐδὲν θαυμαστὸν ἐν μαλακῶσι σώμασιν ἐργάζεσθαι τινὰς ἐπιπολῆς ἑλκῶσας.

p. 8. l. 4. καὶ ἐν ὀργῇ] Pueris duo imprimis adsunt, Ingluvies & Iracundia. *Aristoteles sect.* 10. *probl.* p. 83. l. 8. ed. *Sylburg.* διὸ πάντα τὰ ἡμέρα ἄγρια γίνονται τὸ πρῶτον μάλλον, ἢ ἡμέρα οἷον παιδίων, ἢ αἰνὴρ παμφάγον καὶ τῷ θυμῷ ζῶν.

p. 8. l. 7. καὶ ἐς ἐδάδιον ποικίλη] Ægyptiis multa gigni ejusmodi ulcera ob cœli intemperiem, & pravam victus rationem testatur, quod scilicet & nimio æstu torreantur, & variis pravi succi eduliis utantur. Nam æstus immodicus corpora adurit, unde acrimonia & malignitas humorum, & varietas ciborum concoctioni obstat; juxta illud *Aristotelis sect.* 1. *probl.* p. 5. l. 11. ἡ ποικίλη τροφή, νοσῶδες παραχῶδες γὰρ καὶ εἰς μία πέψις.

p. 8. l. 7. ῥίζαι γὰρ καὶ βοτάναι] Variis vescuntur radicibus Ægyptii, nempe raphanorum, alliorum, cæparum, imprimisque colocasæ, quæ ipsi indigena est. Unde in libro *Haseroth*, sive *Numer. cap.* 11. vox Hebræorum: *Recordamur piscium quos comedebamus in Ægypto gratis: In mentem veniunt cucumeres, & pepones, porique & cæpæ, & allia.*

p. 8. l. 8. καὶ λάχανα πολλά.] Multa in Ægypto olera ob multam soli uliginem ab inundatione Nili, & assiduis irrigationibus quibus agricolæ & hortulani incumbere necesse habent ad vincendam regionis siccitatem, quæ alioqui sterilis esset: quo fit ut oleribus quidem & fructibus abundant, verum non ita bonis atque in aliis Regionibus, ob copiam humoris quo luxuriant. Ita Prosper Alpinus testatur *lib.* 1. *de Medicina Ægyptiorum cap.* 10. Brassicam tamen ab ipsis non edi, auctor est Plinius, *lib.* 21. *cap.* 15. ob nimiam amaritudinem, quo contradicit *Alpino*: deberet enim illic minùs amara esse, cum sit natura humiditatis, sapores diluere, atque obtundere; sicut siccitatis augere, præsertim *amarum*. Cæterum præter olera multi alii sunt cibi non minus insalubres, quibus Ægyptii utuntur, lentes, falsamenta, caseus salitus. bubulæ carnes, atque Asinorum, etiam Camelorum: nam his vesci eos tradit *Galenus*, ob idque Elephantias obnoxios effici, *lib.* 2. *de curatione morborum ad Glauconem*, tom. 4. p. 113. A. l. 41. edit. *Aldina.* Panem quoque è papyro confecisse *Æschylus* indicat, inducens *Danaum* Regem *Argivorum* puellas, quas *Argivis* infensi Ægyptii eripere parabant, ita consolantem: βύβλας ἡ καρπὸς καὶ κρατὶ σάχων. Ad quem locum Scholiastes ait: ἐπεὶ πυρροφάγοι οἱ Αἰγύπτιοι ἦσαν. Quæ omnia cum pravos & crassos humores generent, meritò *Aphthas* & aliis morbis gravissimis obnoxiam eam gentem reddunt.

p. 8. l. 8, 9. καὶ ποτὸν παχύ ὕδωρ μὲν ὁ Νεῖλος.] Crassam aquam *Nili* non immeritò prædicat, nam & limosa est, neque admodum celeri cursu fertur. Multum præterea limi ex iis locis undè oritur, & per quæ fertur, secum devehit; quod propè omnibus magnis fluviis accidit, & de *Euphrate* testatur *Callimachus hymno in Apollinem*, v. 108.

Ἀστυρία ποταμοῖο μέγας ῥόος, ἀλλὰ τὰ πολλὰ

λύματα γῆς & πολλὸν ἐφ' ὕδατι σερφετὸν ἑλκός.

De Nilo autem maximè notum, atque in primis celebratum in sacris etiam literis *Jo-suæ* 13. à fluvio turbido qui irrigat Ægyptum usque ad terminos *Accaron*. Estque *Paraphrasis Nili* fluminis. Sed & *Maro* de *Nilo* in *Georgicis*, *lib.* 4. v. 291.

Et viridem Ægyptum nigra sæcundat arena.

Galenus *lib. 1. de simpl. fac. cap. 4.* aquam *Nili* quadantenus compositam esse dicit.

Non tamen propterea necesse est omnes *Ægyptios* citra exceptionem magis *aphthis* esse obnoxios, ut videtur velle *Aretæus*; neque enim omnes turbidam aquam bibunt: sed multi vasis fictilibus percolatam, ab omnibusque inquinamentis probè expurgatam, ut *lib. 1. de simpl. med. facultatibus, tom. 2. p. 1. B. l. 52. edit. Ald.* Galenus testatur, ita scribens: ἐστὶ δὲ ὅπερ καὶ τὸ ἰλυώδες ὕδωρ πύρετον, ὡς ἐστὶ τὸ Ἰνδὸν, καὶ κατ' Αἰγυπτίον, ἀλλὰ ἐστὶ ἀπὸ τῶν κεραμίων ἀσγείων διηθεμελυνον ἀπελθεῖν γίνεσθαι καθαρόν. Hoc est; Sanè verò & aqua limosa est composita qualis *Nili*, & per *Ægyptum*: verumtamen & ipsa per vasa fictilia transcolata, exactè pura efficitur. Alium modum, quo nunc iidem utuntur, elutriandæ aquæ tradit idem *Prosper* citato loco, quem referre haud pigebit ipsius verbis: *Aquam Camelis, in utribus è flumine domum asportatam in magno fictili vase oblongo alvum latiore ac rotundum obtinente binasque aquæ amphoras continente, reponunt: eaque ibi reposita & projecta confertim, quinque dulcibus amygdalis modicè contusis labra vasis inungunt, & subitò manum cum amygdalis in pugnum obseratum conclusis, simul cum toto cubito in aquam demergunt, validèque hinc inde per aquam cubitum pugnūque impetuosè movent, atque agitant, donec ipsam longè multò turbidiorem reddiderint. Indeque è vase detractò brachio amygdalis intra aquam relictis, ipsam clarescieri sinunt, quæ spatio trium horarum clarescit: quam è magno illo vase in parvis fictilibus rursus reponunt, in quibus & clarescit magis, & refrigeratur.* Hæc ille. Idem *Prosper Alpinus* affirmat *Nili* aquam ita expurgatam, omnium esse tenuissimam, facillimèque in omnes corporis partes distribui, quod longo illo tractu terrarum quem peragit, antequam in *Ægyptum* perveniat (quippe è locis Tropico brumali subjectis oriri dicitur) perfectè à sole excoquatur, atque ipso etiam motu attenuetur. Cui suffragatur *Scaliger exercit. 48.* scribens, *Nilum*, ob tenuitatem, auram prorsus nullam exhalare; causa est (inquit) in materia. Quippe longo cursu exercitus attenuatur humor, ita ut ne sublatus quidem in aërem possit corpus capere. Ita aër auram exceptam sibi similem diffundi in seipsum patitur; neque cogit ut consistat: ut non tam resolvat, quam nullius indigam resolutionis secum habeat. Non ergo vera est sententia illa, si simpliciter de aqua *Nili* accipiatur, quæ ut dixi suapte natura tenuissima est: sed de eadem non defæcata, qualem vulgus bibit, cui nec vacat defæcare, nec ea suppetunt quibus expurgetur. His accedat *A. Hirtii* testimonium in eo, quem edidit, libro de *Bello Alexandrino*, qui *Cæsaris* commentariis in eandem historiæ seriem adnexi sunt; non parum etenim, quæ diximus, confirmat. Verba ipsa adscribam: *Alexandria est fere tota suffossa, specusque habet ad Nilum pertinentes, quibus aqua in privatas domos inducitur, quæ paulatim spatio temporis liquefcit, ac subsidit. Hac uti domini edificiorum atque eorum familia consueverunt. Nam quæ flumine Nilo fertur, adeo est limosa atque turbida, ut multos variosque morbos efficiat. Sed ea plebes & multitudo contenta est necessario, quod fons urbe tota nullus est.*

p. 8. l. 9. Δεμνὸν δὲ τὸ ἀπὸ τῶν κερθεῶν] *Zythum* una voce appellant, *Herodotus, p. 34. l. 31. edit. Græc. H. Steph. & Dioscorides lib. 2. cap. 109.* *Æschylus ἐκ κερθεῶν μέθυ*, appellat, in *Suppl. ἀλλ' ἀρσενείας τοι τῆσδε γῆς οἰκῆτορες* ὁρήσεται ἐκ πίνοντας ἐκ κερθεῶν μέθυ.

Vox autem ζύθον nota in ea significatione, quæ corruptè olim legebatur apud *Strabonem lib. 16.* his verbis: ἀπὸ τοῦ μὲθ' ἢ χάρα (Αἰγυπτίου) αὐτὴ δὲ ἐνοῖται, πλεῖον δὲ χειρὸς & κεραμίων ἡ λατρεῖν ἢ οἶνον, ὃν δὲ καλεῖται λιευκόν. ὡς δὲ καὶ ἐκ τῶν ζυγῶν τὸ πολὺ φύλον χεῖται τῶν Ἀλεξανδρέων. *Hermolaus* autem in *Coroll. ζύθω* pro ζυγῶ plana conjecturâ legendum primus animadvertit.

p. 8. l. 10. καὶ τὸ τῶν βρυτίων πῶμα] Quid sit βρύτιον vel βρύτιον vel βρύτιον (ita enim nuncupatum legimus) *Suidas* declarat: βρύτια τὰ ἐκ φυλῆς πείσματα ἀπὸ πνέσσεως λεγόμενα, hoc est, qui ex uvis pressis supersunt vinacei, quos *flocces* priscis *Romanis* appellatos fuisse docet *Gellius in Noctibus Atticis*. Ex his genus potus confici solebat, de quo *Plinii* verba accipienda sunt *lib. 14. cap. 10.* Non possunt jure dici vina, quæ *Græci* deuteria appellant, *Cato* & nos loram maceratis aqua vinaceis: sed tamen inter vina operaria numerantur. Horum genera tria ibidem recenset *Plinius*. Tradit tamen *Athenæus lib. 10. cap. 13.* βρύτιον appellari vinum ex hordeo factitium: τὸ δὲ κερθεῶν οἶνον καὶ βρύτιον πνέσσει καλεῖται, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Τελεππλέμῳ βρύτιον δὲ τὸ χειρῶν ἐδίειν χαμαί.

Et paulò post ex *Hecateo* refert, *Pæonas* bibere βρύτιον ἀπὸ τῶν κερθεῶν. quibus ex verbis liquet βρύτιον idem esse quod ζύθον, seu οἶνον κερθεῶν, vel certè parum ab eo differre. Attamen & βρύτιον ex vinaceis paratum fuisse haud inficiandum est, quando & ex radicibus fieri tradit idem *Athenæus* ex *Hellánico*, cujus & verba hæc ponit: πίνουσι δὲ βρύτιον ἐκ τῶν ριζῶν, καλεῖται οἱ θεῖες ἐκ τῶν κερθεῶν. Ex quibus verbis colligitur non unum fuisse modum parandi *Bryti*.

p. 8. l. 11, 12. Αἰγυπτία καὶ σερμακὰ ἔλκη] *Salmasius* βεβασιὰ ἔλκη, hoc est, *Ægyptia* (nam βεβασίη urbs *Ægypti* est) interpretatur, quas vulgò *Variolas* dicimus. Verùm ex hisce *Aretæi* verbis patet hoc nomen fuisse pro *aphthis* significandis vulgò usurpatum. Licet haud negem *variolas* βεβασιὰ ἔλκη rectè appellari; utpote quibus quotannis *Ægyptii* pueri infestentur, teste *Prospero Alpino lib. 1. cap. 14.*

p. 8. l. 16. ἀσπεροὶ ὡς μηδὲ ἐαυτέων πλὴν ὀδυλῶν ἀνέχεσθαι] Lege ἀσπεροί, ab ἀσπῇ, quod est *molestia*, *fastidium*, quo illi miseri afficiuntur ex tetro ulcerum odore.

p. 8. l. 22, 23. ὑπὸ δόσσεως αὐθις ἀνακλίνονται] In *Crassi* codice ad marginem ἀπειρίας, sed nihil mutandum.

p. 8. l. 23. ὀρθοσάδων πεύκῃσι] Qui ita ægrotant, ut lecto non detineantur, ὀρθοσάδων ægro-
tare dicuntur *Hippocrati* passim in *Epid.*

p. 8. l. 25. πόνω πόνον λύσσει θέλοντες] Locutio hæc sapit Proverbium. Sic apud *Herodotum* lib. 3. p. 116. l. 8. edit. *Græc. H. Steph.* φιλοπυμνὴ κτῆμα σκαῖον· μὴ τὸ κακὸν τῷ κακῷ ἰῶ. Cæterum hoc loco disertè exprimitur ægri anxietas, qua variè iactatur, nec in eodem statu usquam manere potest, quod *Græcis* ἀλύκη, ἀλυσμός, ἀση, ῥιπτασμός, βληκτισμός, ἀπορία, ἀσπέρημα dicitur. Quamquam non ægrotis tantum, sed & alioqui benè valentibus hæc inquietudo interdum accidit, maximè iis qui inertī otio abundantes, quid agant, incerti hærent, fluctuantque. *Plutarchus in Romulo* ὁ νεωκρότερος Ἡρακλῆος ἀλύων, ὡς εἰκέν, ὑπὸ χολῆς, πρῆξτετο πρὸς τὸ θεὸν ἀνακλινόμεν. Item in *Antonio*: καὶ μετ' ἡμέραν μὲν, ὑπὸ καὶ πεύκῃσι ἀλύοντες, καὶ κραιπνολώντες. Est & elegans ejusdem affectus descriptio apud *Lucretium* lib. 3.

Ad Caput X. quod

περὶ πλωρίδου.

id est, de Morbo Lateris.

p. 8. l. 34, 35. ὑμῶν λεπτὸς κραταῖος ὑπερσπῆται] Membranam intelligit quam Medici ὑπεζωκότα appellant, quod omnem thoracem succingat. Hanc esse tenuem & validam ait consentienter *Erasistrato*, qui apud *Galenum* lib. 5. de loc. aff. cap. 2. ὑμῶν ὑπεζωκότα τὰς πλωρίδας, νωρῶδη πὲρ καὶ ἰσχυρὸν, καὶ δυσδιαίρετον εἶναι testatur. Quo magis mirari est, quomodo sanguis ab ea inflammata transmitti in pulmonem possit, & per os expui. Cæterum risu digni sunt Medici illi sanè & χαρίεντες, qui eam membranam nomine lateris aut Costæ, *pleuram* appellant, quo in errore & *Henischius* Aretæi commentator. Licet is multò majus ludibrium debet latinè scientibus, cum πλωρίδην, à Latinis morbum Lateritium appellari censet, oblitus aut ignarus vocis *Augusti* Cæsaris, qui gloriabatur *marmoream* urbem se relinquere, quam *Lateritiam* accepisset.

p. 8. l. 36. ὑπεζωκότως τέννομα] Ita & *Galenus* absolutè ὑπεζωκότως dicitur hæc membrana. *Erasistratus* tamen dixit ὑπεζωκότα τὰς πλωρίδας, citato loco.

p. 8. l. 36. ὥδε ἐπὶ πλωρίδῃ φλεγμονὴ γένηται] ὥδε illic, id est, in ea membrana cum inflammatio fuerit, *Pleuritis* morbus dicitur. Ita & *Galenus* pleuritē propriè dictam definit loco citato: ἀλλ' ἢ γε ἀκριβῆς πλωρίδης ἐν τῇ πρωτοπαθείᾳ ἔστι ὑπεζωκότος γένεσις.

p. 8. l. 37. πῦρ ἐν βηρῇ.] Febris *Pleuritidem* comitatur necessariò, quia parum sedes affecta distat à corde, & cum panniculo ipsum involvente, ac septo transverso cognitionem habet. *Galenus* lib. 5. de loc. aff. cap. 2. πυρετὸς ἢ πάντως ἐπιταί τὰς πιαύταις φλεγμοναῖς σφοδρὸς, ὡς αὖ ἐγγὺς τῇ καρδίᾳ κειμένη πάχοντες τόπῳ, καὶ συμφυῆς ὑπαρχούσης αὐτῆς τῷ χιτῶνι, κατὰ πῦρ γε καὶ τὰς φρεσίν.

p. 8. l. 38, 39. ζεῖν ἢ ταῦτα ἀλλήλοισι ξυωδέα καὶ ζύμνοια ἐμυλμα.] In M. S. χ. δ. ταῦτα πάντα, oportet, inquit, ea omnia *Symptomata*, puta febre, tussim, sputa varia, in una communi origine ac causa convenire, atque conspirare: nam si alia sit febris causa, alia tussis, alia sputorum, alia aliorum *Symptomatum*, nullum erit argumentum *Pleuritidis*; ξυωδέα dixit dialysi Ionica pro ξυωδᾶ. Quod autem & ζύμνοια legitur, mendum arbitror, pro ζύμνοια. Eadem usus voce *Heraclitus*, licet alio flexu, cum ait: ζυγάφειας ἔλα, καὶ ἐχὶ ἔλα συμφορόμνον, καὶ ἀσφορόμνον· συναῖδον καὶ διαῖδον. quam sententiam posuit Auctor lib. de Mundo ad Alexandrum: nam συναῖδον idem quod ζυγάδον.

p. 8. l. 40. ὁμοῦ γὰρ τῶν αἰτιῶν ἀποσάδων ἀλλὰ ὑπὸ ἄλλης αἰτίας] Quantumvis dicta *Symptomata* in eodem tempore accendant, si tamen ab eadem causa non fluunt, sed alia alio ex capite ducuntur, minimè erit morbus ille πλωρίδης. cur? quia signa, quibus morbus aliquis deprehenditur, debent esse ὁμογενῆ: qualia dicuntur, quæ ab unius ejusdemque morbi ὑπαρχούσης originem ducunt: exempli gratia, si dolor in latere fiat ob flatum ea parte conclusum, tussis à frigore ambientis gignatur; febris à pravis humoribus intra venas putrescentibus, difficultas respirationis à quopiam peculiari pulmonum vitio, nequaquam *Pleuritidem* hæc *Symptomata* indicare poterunt, quia non sunt ζυγάδᾶ aut ζύμνοια, sed ἀποσάδων singula à sua causa nascuntur, more eorum morborum qui ἀποσάδες dicuntur, quod singuli à causis propriis proveniant: quo differunt ab epidemiis, aut endemiis, quæ causas suæ generationis communes obtinent.

p. 8. l. 42. πῶν ὁξὺς ἀρεὶ κληιδέων] Vide *Galenum* citato loco, & *Hippocratem* lib. 4. de victu in acutis.

p. 8. l. 47. δωστέπαι ηὲ ὀδυρὴ ἀρεὶ τῇ ἀπίσσης ζυγάφειας] ζυγάφεις Ionibus idem quod συνεχῆς, continuum, quod iisdem ὁμοζέουσιν dicitur. Unde ὁμοζέουσα, compositum ex ὁμός & ζέουσα, id est, superficies. Quod igitur ita alteri est unitum, ut æquabilis utriusque sit superficies, ὁμῆ-

ὁμόρραν, & σωμαφές dicitur, ut docet *Nicolaus Vincentius* Chirurgus, vel potius *Josephus Scaliger* *Epistola ad Naudinum Bersuriensem*.

p. 8. l. 49. μεπεξέτεροις ἢ καὶ ἐς νῶτα, καὶ ἐς ὠμοπλάτην πρὸς νωπαίῳ] Dolorem nonnullis ad scapulas usque extendi significat ob membranæ succingentis continuitatem, de qua proximè dictum est. Sententia plana est, sed verborum contextus prava interpunctione paulùm vitiatus. Excusi enim codices has voces ὠμοπλάτην νωπαίῳ virgula includunt, quasi νωπαίῳ, epithetum sit τῇ ὠμοπλάτῃ. Quod sanè *Crassus* prava scriptione deceptus credidit, qui dorsi scapulas vertit: quasi verò alibi scapulæ quàm in dorso dicantur. Separare itaque oportet has voces, & post ὠμοπλάτην, punctum aut comma pingere, tum νωπαίῳ jungere cum sequenti dictione πλάττειν, & posteriore extrito articulo (πρὸς) ita legere, πρὸς νωπαίῳ πλάττειν ἐκάλειον οἱ πρόσθεν. Ut fiat hæc sententia: nonnullis dolor ad dorsum & scapulas extenditur, quam pleuritidem dorsalem vel dosuariam Prisci appellabant. De νωπαία pleuritide verba sunt Hippocratis lib. 1. de morbis, p. 459. ed. Genev. ὁδύνῃ τε παρέχῃ ἐς τὸ ὦμον καὶ ἐς κληίδα καὶ ἐς πρὸς μαχάλλῃ ἀπὸ τούτου. & paucis interjectis; καὶ ἢ τὸ αὐτὸν λόγον, καὶ τὰ πρὸς τὸ νῶτον χωρία ἀναθεμαίνονται ὑπὸ τῷ πρὸς πεπληγῶτι ὕγρῳ πρὸς τῷ πλάττειν, φλέγματός τε καὶ χολῆς. Et lib. 3. de morbis, p. 493. l. 52. ἢ ἢ ἐς τὸ νῶτον πλάττειν τὸ σόνδε ἀφ' ἑαυτῶν ἢ ἄλλων, &c.

p. 8. l. 53. φλέγμα ἢ χολῶδες, ἢ δίαυμον κατὰ κράτος] Sputa in pleuritide educuntur aut flava, aut sanguinea, aut spumosa & albida, aut nigra, prout bilis, aut sanguis, aut pituita, aut atra bilis dominantur, ut notat *Galenus* lib. 5. de loc. aff. cap. 2. & com. ad *Aphorif.* 33. sect. 6.

p. 8. l. 56. κάκιον ἢ ἀπάντων, ὡς τὸ δίαυμον ἐκλείπει] Et meritò: nam sanguis, omnium humorum mitissimus, quum plurimus adest, mitiores morbos facit: ubi alii humores superant, præsertim bilis flava aut nigra; sæviores ob eorum malitiam existant morbi, necesse est. Optimum verò ex his sputum, quod ruboris quiddam ducit ex sanguine, non autem valdè sanguinolentum est. Hoc enim, teste Hippocrate *coac. cap. 16. text. 14.* periculolum est; maximè si initio appareat. Idem *Hippocrates* biliosas & sanguineas pleuritides nono & undecimo die judicari, & maximè sanari ibidem affirmat.

p. 9. l. 3. καὶ ἐν τῇ κατὰ φύσιν ὁρμῇ] Delirii genus sopori admistum intelligit, qualia deliria Hippocrates in *prorrhetico* p. 70. A. ἀσπερὶς ὁρμητικῆς appellat, & phreneticis interdum accidere testatur lib. 3. *Epid. sect. 3.* ita scribens: εἰς ἐξέμανην τὴν φρενιτικὴν εἰδὴς, ὡς περ ἐπ' ἄλλοις ἀλλ' ἄλλη πρὸς κατὰ φύσιν καὶ νύκτιν, βαρέως ἀπώλλυντο. Ad quæ verba *Galenus* ita scribit, tom. 5. p. 203. B. l. 12. edit. Aldin. θαυμαστὸν οὖν εἶδέν, ἡθροισμῶν ἐν τῷ σώματι χυμῶν ὡμῶν, ὡς τὰς ἀσχετὰς πρὸς ἐνδείξιν ἐποιήσατο, καματώδεις τε αἶμα καὶ ὁρμητικὰς γενέσθαι. καματώδεις μὲν, ἀπὸ τῆς πρὸς πλῆθος, καὶ πρὸς ψυχρότητα τῶν ὡμῶν χυμῶν, ὁρμητικὰς δὲ, διότι σπέρματα, ὁρμητικὰ τε καὶ θερμασίαν ἐχόντων, id est: nihil itaque mirum, collectis in corpore crudis humoribus, quæ deiciuntur, indicasse comatosos simul & desipientes fuisse: comatosos quidem propter tum multitudinem, tum frigiditatem crudorum humorum: desipientes verò, quod putrescentes acrimoniam & caliditatem generarent.

p. 9. l. 16, 17. αἱμορραγία ἀπὸ ῥινῶν λάβρως] Pleuritidem, si rectè habeat, sanguinis è naribus fluxu judicari docet: quod & *Galenus* testatur lib. 3. de *Crisib. cap. 3.* addens tamen in hoc pleuritidem, velut medium obtinere locum inter eos morbos, qui propriè hæmorrhagia finiuntur, qualis phrenitis est & *Causus*; item inflammationes calidæ & acutæ, quæcumque sub præcordiis fiunt: & alios qui aliter judicantur, quo in numero sunt *Lethargus*, & *Peripneumonia*; quos morbos non gaudere sanguinis fluxu, *Galenus* ibidem docet: ἀλλὰ καὶ δὲ αἱμορραγίας τε τὰς ἐκ ῥινῶν, εἰς ὅτε φρενίτις ἐκρίθη βεβαίως, & μὴ λήθαργος, ἢ πεπνυμονία χαίρεισιν αἱμορραγίας. ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐστὶν πλάττειν ἢ πρὸς μὲν καὶ καὶ φρενίτις, μάλλον ἢ πεπνυμονία, καὶ λήθαργος αἱμορραγίας λυθῆσθαι.

p. 9. l. 24. λεῖα, ὁμαλὰ, ὑγρὰ, σπογγώδεια.] Parum hæc coherent ὑγρὰ, σπογγώδεια; humida sputa, eademque rotunda: à vehementi enim pulmonum ardore sputa exsiccata in rotundam figuram coguntur: unde delirii prænuntia dicuntur 6. *Epid. sect. 3.* τὰ σπογγώδεια πύαλα ὁρμητικὰ. quod pulmonum fervorem sequantur, à quo fumi ad caput tolluntur; sed & *prognostici sect. 2. cap. 10. text. 45.* sputum rotundum damnatur: πρὸς τὸ λακκὸν καὶ γλίχρον, καὶ σπογγώδεις, ἀλυσσιπλές. Item in *Coacis. prænot. cap. 16. text. 13.* Fortasse in Codice *Aretæi* incuria Librarii, aut alio casu excidit negativa particula, & legendum, & σπογγώδεια.

p. 9. l. 36, 37. ἢ ἐς ἐντὸν ἐκτραγῇ] Negotium habent Medici in invenienda via, per quam pus è thorace in alvum atque intestina transfluat. *Galenus* lib. 6. de loc. affect. cap. 4. rarum esse hoc iter, sed tamen aliquando hoc contingere in raris quibusdam corporum constitutionibus testatur; in quibus venam concavam quodam vase intermedio portæ conjunctam fuisse, aliquando observatum est. Idem com. ad *Aphorif.* 30. sect. 7. transsumi materiam purulentam in asperas pulmonis arterias atque inde cor delatam, mox aut per concavam ad gibba hepatis, indeque ad sima; & per portas demum in intestina; aut per aortam, in eam arteriam, quæ mesenterium perreptat, deferri existimat. Alii, ut *Marcellus Donatus* *hist. med. lib. 4. cap. 9.* per venas septi transversæ, quibus interdum pro-

pago venæ portæ uniatur. Quidquid sit, non esse hanc viam commodam aut tutam, satis constat ex *Hippocrate*, p. 186. H. ed. *Genev.* qui lethale censet si pus empuicorum per alvum secedat: τοῖσι ἐμπυοῖσι τὸ πνέμονα, καὶ καὶ λίαν πύον ὑποχωρεῖν θανάσιμον. A quo tamen hoc loco dissentit *Aretæus*, eosque quibus pus extrorsum inter costas vergat, aut in intestinum descendat, ut plurimum censet convalescere.

p. 9. l. 38. χειμῶν μάλιστα πάντων] Pleuritides maximè hibernis temporibus fieri dixit quoque Hippocrates *Aphorif.* 23. sect. 3. καὶ τὸ χειμῶνος παλιδρίπδες. Galenus in *Commentario* tom. 5. p. 121. B. l. 8. causam, quamobrem id ita accidat, censet, quod frigore ambiente instrumenta respirationis lædantur. Ducitur enim in pectus aër frigidissimus necessariò, propterea quod respirationis usu neque nobis interdicare possumus, neque aliundè datur respirandi facultas. Aristoteles *sect.* 1. *problem.* 6. morbos acutos generatim magis per hiemem urgere ait, quod eo tempore multum humoris superflui colligi soleat: hunc verò postquam incaluerit, morbum acutum excitare, celeriterque interficientem, quod natura multum humorum non facillè concoquat.

p. 9. l. 48. καὶ γὰρ ἀνὴρ πάσκειν ἐπὶ σμικρῇ φλεγμονῇ.] In manuscripto καὶ γὰρ ἀνὴρ πάσκειν ἐπὶ σμικρῇ αἰτίῃ, ἧς δὲ σμικρὴν φλεγμονήν.

Ad Caput I. Libri Secundi.

περὶ πνέμονης.

de Pulmonaria.

Πνευμονίῳ vocat, quam trito vocabulo πεπνευμονίῳ infra appellat; hoc est φλεγμονήν & πνέμονα, Inflammationem pulmonis. Henischius *latine* Pulmoniam pulmonariam dici autumat, nec tamen hujus vocabuli auctorem ullum citat. Barbari fortasse ita nuncupent. Nam profectò apud idoneos scriptores eam vocem non reperio. Idem igitur *Aretæo*, πνέμονη & πεπνευμονή. Πνευμονίᾳ meminit Aëtius *lib.* 2. *de morbis acutis*, ex *Tetrabibl.* 2. *serm.* 4. *cap.* 66. Idem *Henischius*, quos Hippocrates 6. *Epid.* sect. 4. πνευμῶνες appellat, πεπνευμονικὸς interpretatur, *Fæsumque* aliter interpretantem castigat: cui illud *Terentii* congruit; tute lepus es, & pulcramentum quæris.

p. 10. l. 14. δυοῖσι τοῖσι πρῶτοις, τροφῇ καὶ πνέματι.] Animalium vitam duobus sustentari generatim asserit, alimento & respiratione: nam Πνεῦμα more *Hippocratis* pro *respiratione* ibi usurpat, p. 386. l. 1. (ubi *Galenus* exponit ἀναπνοή) ut mox Ipse explicat. Videtur autem respexisse ad quemdam locum *Hippocratis*, qui est *Initio Libri* περὶ φουσῶν, p. 296. quo dicuntur corpora animalium tribus contineri, cibo, potu, spiritu. Hæc autem ejus verba sunt: τὰ γὰρ σώματα τὰ περὶ ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζώων, διὰ τρεῶν οὐκ ὡς τῶν τεσσάρων. ἔστι τὴν τροφὴν καὶ πῶτον καὶ τὸ πνέμα, σίτη, ποτὴ, πνεύματα. *Aretæus* autem duo tantum dixit prima; nempe *alimentum* & *spiritum*; quia τροφῆς nomine Potum comprehendit.

p. 10. l. 16. ἣν γὰρ ἐπάγει περὶ αὐτῶν.] *Hippocrates* eo loco: ἣν δὲ περὶ θηλάσας τὰς τὰ πνέματα εἰς τὸ σῶμα διεξόδους, ἐν βραχὺ μέρει ἡμέρης διόλλοιτο ἀνὴρ ὡς μεγίστης χρείας ἔχουσα τῷ σώματι τὰ πνέματα.

p. 10. l. 18. δέχεται μὲν ὅσους.] *Hippocrates*, *citato loco*: (sed leguntur hæc verba in Libro περὶ τροφῆς.) δέχεται τροφῆς πνέματα, ὅσους. &c. ubi & alias partes per quas spiritus intro fertur aut excipitur commemorat; minus tamen distinctè earum usum declarat, quàm *Aretæus*; nam omnes illas partes δέχεται esse dicit: *Aretæus*, alias δέχεται, alias ὁδόν, quasdam χώρῳ, ἔρυμα καὶ δόχλῳ.

p. 10. l. 22, 23. πνέμων δὲ καὶ τῶν αἰσίων ἰσχυρὸν ὅλον.] Videtur his verbis *Aretæus* inclinare, vel potius ire in sententiam *Averrois*, qui *lib.* 2. *Colligeti cap.* 19. pulmonem vi propria moveri contendit, non ad motum thoracis, ut *Galenus* existimavit; additum autem thoracis motum voluntarium, ut cùm magnæ inspirationis urgeret necessitas, pulmonis operam suo subsidiario motu adjuvaret: neutrum igitur motum ab altero dependere, sed utrumque sibi mutuas ad cordis refrigerationem operas tradere. Plura vide apud *Averroim*.

p. 10. l. 23. ἡ καρδία, ζωῆς καὶ ἀναπνοῆς δέχεται.] Ita Aristoteles *lib.* 3. *de partibus*, *cap.* 3. ὁ δὲ πνέμων καὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀναπνοῆς διὰ τὴν καρδίαν (lege τῆτον, supple πνέμονα) καὶ διὰ τὴν δόχλῳ, τὴν ἐν τῇ καρδίᾳ ἐνυπάρχουσαν. *Lib.* περὶ ἀναπνοῆς.

p. 10. l. 25. ἑλκὸς δὲ καρδίας.] *Hippocrates lib.* *de corde*, p. 269. l. 31. ed. *Genev.* ἔπειτα πᾶν ἐὼν ἐλκτικόν, παρέθηκεν αὐτῷ φύσας, καθάπερ τοῖσι χοάνοισιν οἱ χαλκῆες.

p. 10. l. 26, 27. σὺν εἰς μακρὰν τὴν θανάτην ἢ ἀμβολίᾳ.] Dictum est Aristotelis *lib.* 3. *de part.* *cap.* 4. μόνον δὲ τῶν σπλάγχνων, καὶ ὅλως τῶν ἐν σώματι μορίων, ἡ καρδία χαλεπὴν πάθει ἔδεν ἰσχυρῶς καὶ τῇ ἐνυλόγῳ. Φθαρτικὴ γὰρ τὴν δέχεται, σὺν ἑστὶν ἐξ ἧς γίνονται τὰ βόηθια τοῖς ἄλλοις ἐν τῇ καρδίᾳ. *Plinius lib.* 11. *cap.* 37. solum hoc viscerum vitiis non maceratur, nec supplicia vitæ trahit, læsumque mortem illico affert: de gravi læsione intelligi hæc debent, non de quacumque, & ita exponit *Aretæus lib.* 1. *Therap.* ὁξέων παθῶν *cap.* *de curat. phrenit.* καρδίᾳ γὰρ, ἣν πάθει μέζον τι δεινόν, ἄνευτε ἀκέει. Plura de iis quæ cordi accidunt, infra ad caput περὶ συγκροτῆς.

p. 10. l. 35. ἀπὸνος γὰρ ἡ φύσις αὐτῆς.] Pulmonem sensu carere scripsit & Galenus: Causam affert Aretæus, quia rara ejus instar lanæ substantia, musculis & nervis caret, præterquam exiguis & tenuibus, qui ipsi ad motum inserti sunt. Rectè. Vis enim in rara materia languescit, ut Ignis in spiritu vini, & καλὰ μινον πῦρ ἀσθενέστερον ἀλλὰ τὴν τῆς ὕλης ἀδυναμία, inquit Aristoteles. Sic & cerebrum, licet promus & diribitor omnis sensifici vigoris, tamen aut nullo modo, aut obtusè ipsum sentit; quia rariore est & glandulosa consistentia: nervi accutissimè, quia modum substantiæ habent densiorem: è contrariò verò hepar & ossa propter spissiore substantiam obtusissimè omnium sentiunt: mediocris itaque consistentiæ esse debet, id quod sentiat; nec laxum nimis, aut densum, quod illud spiritum animale diffundat, hoc penitus excludat.

p. 10. l. 43. ἀνακαθύνουσι ἐξέλκων.] Malum id esse cum in omnibus morbis acutis, tum maximè in peripneumonia testatur Hippocrates in 1. prognost. cap. 19. ἀνακαθίζειν τὴν βλάβην τῆς νοσήσαντος, τὴν νόσον ἀκμαζέουσαν, πονηρὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖσι νοσήμασι, κἀκίον δὲ τοῖσι περὶ πνεύμονος.

p. 10. l. 43. & p. 11. l. 2. χῆμα ὀρθιον ἐς ἀναπνοήν.] Una voce dicitur ὀρθόπνοια, cum scilicet æger spirare non potest, nisi erecto corpore.

p. 11. l. 2. πῶδε γὰρ ῥήϊστον τὸ σχῆμα τῶν.] Cur hæc commodior sit figura, varias affert causas Galenus, Tertio quidem prognost. text. 16. quia ægris supinis jacentibus meatus gutturis extremus premitur, priore corpore in cervicis vertebra concidente; erectis autem meatus paululum laxatur. Verum hanc rationem meritò explodit Cæsalpinus, propterea quod musculi cervicis, & laryngis, motu voluntario moveri possunt in quacumque corporis positione: ex quo sequitur, non necessariò eos concidere supino ægroto, qui, licet conciderent, non tamen corpus cartilaginofum ita comprimere possent, ut meatum clauderent. Præterea quæ (inquit) concidentia aut pondus esse potest tenuium musculorum, qui intra laryngem existunt, quorum quidem inflammatio gravissimam excitat anginam, cui orthopnœa accidit: magis probabile esset, musculos externos inflammatos concidendo angustiam facere, cum sint majores, & tumorem manifestum habeant, quatenus in specie anginæ non sit orthopnœa. Idem Galenus Com. 2. in 1. Prorrhet. credit, & verisimilius quidem, in situ cervicis recto, majorem fieri cavitatem asperæ arteriæ omniumque ejus propaginum: quoniam tunc viscera inferiora septum transversum non comprimunt, atque ita nihil thoracis spatium detrahunt, ut fit, cum æger supinus decumbit: & Com. 2. ad 3. Epidem. sect. 4. eo conferre situm erectum censet, ut omnes thoracis musculi superiores facilius moveantur: quòd, cum septi transversi motus ad respirandum non sufficit, partes thoracis superiores attollere cogamur; quam sublimem respirationem vocat Hippocrates.

p. 11. l. 2, 3. ἐρυθροὶ τὰ πρὸς ὤμα.] Pulmone inflammationem patiente, acres vapores in vultum ob vicinitatem faciliè assurgunt; sanguinem attenuantes, cutisque meatus laxantes, rubore eundem diffundunt.

p. 11. l. 3, 4. τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν λαμυρώμενα.] Album oculorum iis nitidissimum est, quod magnitudo caloris Spiritus multos ad eam partem adducat, qui splendorem faciunt. Addit καὶ πύονα eodem sensu: non quod pinguior fiat ea pars, sed quia majorem accipiat nitorem, & qualem pingua habent.

p. 11. l. 6, 7. σφυγμοὶ τὰ πρὸς τὰ μεγάλοι, κενοί,] Pulsus vacuos, ut quidem conjicio, appellat, qui non multum ob laxitatem arteriæ tangenti resistunt: venæ enim vacuæ cedunt tangenti, plenæ duriores fiunt & renixum habent. Pulsus in inflammationibus pulmonum esse molles, & velut fluctuantes Galenus asserit in Isagoge pulsuum, tom. 3 p. 3. A. l. 54. ed. Ald. ὁ δὲ περὶ πνεύμονος (σφυγμός) μέγας ἐστὶ καὶ κυματωδὴς πᾶσι ἔχων, καὶ ἀμυδρὸς καὶ λευκὸς ὁμοίως τῷ τῶν λευκαργικῶν. &c. molles autem fiunt ob humorum circa cor & pulmones copiam, quibus arteriæ humectantur.

p. 11. l. 8. θερμάσις ἢ μὲν ἔξω, ἀμυδρὴ, ὑπερτίσις.] Vaporum copiâ, qui à parte inflammata continuè ad ambitum corporis feruntur.

p. 11. l. 10. δίψα.] Non mirum sitire Peripneumonia laborantes, quibus ferveant supra modum pulmones: nam & qui sanguinolentum habent pulmonem, φιλοπύτας esse notat Aristoteles, sect. 27. probl. 4. quantò igitur magis, quibus hæc ipsa pars inflammationem patitur? Cæterum notandum est, quod ibidem Aristoteles tradit, non simpliciter potum appetere, qui eo morbo affliguntur, sed vinum insuper concupiscere: καὶ οἱ ἐν τῇ περὶ πνεύμονος, καὶ οἱ μαινόμενοι, ἀμφοτέρω ἐπιθυμῶσιν οἶνον· καίτοι τὸ μὲν ἀλλὰ τὸ θερμάσιον, θερμὸς ὁ πνεύμων· τὸ δὲ ἀλλὰ τὸ παραχρῆν. Mirum sanè est, quibus tantum pulmo æstuer, vinum jucundum esse. Causam ibidem affert non minus admirabilem; quia vinum sitim magis exstinguit, quam aqua: quam rem à se alibi declaratam scribit. Fortasse id accidit, quia vinum magis in membra penetrat ob spirituofam substantiam & calidam: penetrans verò melius exhaustam partium humiditatem, atque ita magis sitim, ad tempus saltem, depellit; frigore etiam actuali.

p. 11. l. 13, 14. ἡ δαιμων αἰθρὴν σφόδρα.] Floridus est sanguis, qui è pulmone ejicitur; idem qui ἀφρώδης ab Hippocrate appellatur Aphorism. 13. sect. 5. Galenus in Commentario

rio ait, se in palæstris ab iis, qui prostrati adversario pectori superincumbente fuissent, vidisse sanguinem tussi ejici *ευχρῆστατον coloratissimum*.

p. 11. l. 14, 15. *τὸ δὲ ἐστὶ τὸ δαίμον τ' ἄλλων καί κιν.*] Sic & Hippocrates in *Coac. in pranot. cap. 16. text. 14.* αἱματώδες ἢ λίαν, ἢ πέλινον εὐθὺς ἐν δὲ χῆ, κινδυνώδες. Sed τὸ δαίμον intelligit ἀνθρώπον, de quo proximè, id est, floridum sanguinem, qui, cum è pulmone ejicitur, semper periculum minatur.

p. 11. l. 17, 18. *ὡδ' ἄλλοι τ' γνῶναι, ἐκπεπνῆσθαι ἢ μάλα.*] Quicquid pristinum mutat statum, ἐκπεπνῆσθαι dicitur Aristoteli & Theophrasto. Unde *Physic. 4. p. 90. l. 22. ed. Sylburg.* μεταβολὴ πᾶσι φύσιν ἐκπεπνῆσθαι. (quæ propria & maximè communis significatio hujus verbi.) Demum ad mentem translata hæc vox, cum aberrat & alienatur, quod de statu mentis dejici, (animum certo de statu dimoveri) vocat Cicero *Orat. pro Cecin.* differre verò ἐκπεπνῆσθαι à simplici delirio, quod *ὡδ' ἀπορεῖ, & ὡδ' ἀμρῆσις*, vel λῆρη, (unde *ὡδ' ἄλλοι*,) dicitur, ex hoc Aretæi loco perspicuum est. Hoc autem differre videtur ἐκπεπνῆσθαι à delirio, quod hæc major mentis perturbatio est, quæ insania & furor dicitur, ut ex variis Hippocratis locis colligi potest: In *Coac. cap. 2. text. 20.* οἱ ἐκπεπνῆσθαι, ὅξως ὅτι πυρεῖται φρενιπνῆσθαι γίνονται. Ceu ἐκπεπνῆσθαι furor sit absque febre; quæ si accidat, eaque acuta & vehemens, φρενιπνῆσθαι is furor propriè dicatur. Idem *supra*, οἱ ἐκπεπνῆσθαι μελαγχολικῶς, τρομαδῆες γινόμενοι, καὶ πηυαλίζονται, ἢ ῥά γε φρενιπνῆσθαι. Ergo ἐκπεπνῆσθαι vehemens est dementia, & ferox: qualem atra bilis incensa, aut phrenitis excitat. Idque etiam auctoritate Aristotelis confirmari potest, qui 2. de part. anim. p. 27. l. 7. ed. Sylb. ait, animalia, quorum sanguis fibris multis & crassis plenus est, θυμώδη esse τὸ ἦθος καὶ ἐκπεπνῆσθαι ἀπὸ τ' θυμόν. & Demosthenis, *Oratione περὶ ὡδ' ἀπεστέας de muliere Olynthia ab Æschine pulsata*, ἐξω ἢ αὐτῆς εἰς τὸν ἔκτατον καὶ πρῶτον γυνή. Idem Aristoteles adhuc manifestiùs hanc differentiam insinuat cum *sect. 29. probl. 1.* scribit, ἐκπεπνῆσθαι fieri cum bilis atra incenditur: ἐὰν δὲ ὑπερθερμανθῇ, πᾶς μετ' αὐτῆς εὐθυμίας καὶ ἐκπεπνῆσθαι.

p. 11. l. 21. *ἀνερα ψυχρὰ*] M. S. ἀνερα, quod magis Ionicum est.

p. 11. l. 25, 26. αἱμορραγίη λάβρας ἐκ ῥινῶν.] Superius libro 1. capite 10. περὶ πλῶτος πύθου, iisdem propè verbis: ἦν ἢ ὅτι τὸ ἀρᾶδον τεθῆται, αἱμορραγίη ἀπὸ ῥινῶν λάβρας. Vide quæ ad eum locum notamus.

p. 11. l. 26. *καλὴν ἐκταράξαι*] καλὴν.

p. 11. l. 27. *ἐπὰ φραν, οἷα δοκέειν ἀπὸ πνέμονος*] Spumosa esse, quæ à pulmone prodeunt, consentaneum est, quia pulmonis substantia laxa, velut spuma est: debent autem, quæ ab aliqua parte prodeunt, naturam ejus quodammodo repræsentare: quare & spumofum sanguinem prodire à pulmone, dixit Hippocrates *Aphorif. 13. sect. 5.*

p. 11. l. 32. *ἢ μετασσεύειν ἀπὸ τ' πλῶτος*] Legerem ἢ μετασσεύειν, hoc sensu; quibusdam multum Puris in pulmone colligitur, cum ex lateris inflammatione sequitur abscessus transiitque materia in pulmonem, quamquam hoc parum ad Peripneumoniam attinet: de qua hic sermonem instituit. Nam si ex pleuritide fiat abscessus in latere, eoque rupto, materia purulenta in pulmones & bronchia perveniat, sputis vacuanda; non continuo efficietur Peripneumonia: nam aut pus excernetur; & sic in totum liberabitur homo: aut in pulmone consistet, moramque trahet ob crassitiem, & alia impedimenta: quo casu nec Inflammatio pulmonum sequetur, sed aut suffocatio si magnus fuerit abscessus, aut ulcus, & ulceris soboles, phthoë, ut deinceps tradit. Quare hic locus difficilis videtur ad explicandum, & omnino mihi negotium faceffit.

p. 11. l. 33, 34. *καὶν μὲν ἐς ἔντερον*] Si (inquit) pus à latere in intestinum, aut vesicam deductum fuerit, statim à pulmonis inflammatione convalescunt. Hæc verba quam vim habeant non video, nisi Aretæus πλῶτος πύθου & πνέμονος promiscuè & indiscriminatim hic accipit. Planè hic locus multam ἀπορίαν & ἀλογισίαν præ se fert: expediant, qui se omnia hujus Auctoris perspectissima, atque in numero habere jactant.

Ad Caput II.

περὶ αἱματὸς ἀναγωγῆς.

de Sanguinis rejectione.

p. 11. l. 48. *Αἷματ' ὀρεῖ τ' ἀπὸ στόματ' ὀρεῖ*] Quæcumque sanguinis per os excretio, sive à capite, sive à pulmone, arteria, membrana succingente, & aliis partibus internis, simpliciter ὀρεῖν πλῶτος ἀπὸ στόματ' ὀρεῖ appellat: mox tamen propriè usurpat pro ea sanguinis excretionem, quæ ab ipso ore, seu partibus ore contentis dumtaxat procedit.

p. 11. l. 50. *ὁδὸς ἢ ὑπερώη*] ὑπερώη, & ὑπερώη palatum Ionicè dicitur. Vocis origo ὤον, id est, superior domus pars in lingua Lacedæmoniorum, ut notat Eustathius, ὤον autem per contractionem ab ὠόν. Ἐκάλουν ἢ καὶ τὰ νῦν τ' οἰκῶν παρ' ἡμῖν καλέμεθα ὑπερώη ὠία, inquit Athenæus ex *Clearcho*: additque ex eodem, Helenam, quod in ὠίῳ nata atque educata fuisset, ansam præbuisse fabulatoribus fingendi, quod ipsa ex ovo genita esset: πλῶτος Ἑλένη φάσκων ἐν τοιαύταις οἰκῆμασι τεθορυμμένη, δόξαν ἀπενέγκασθαι ὡδ' πολλοῖς ὡς ἐξ ὠῶ ἐν γαστρὶ μύνη.

p. 11. l. 51. ἀρχαὶ σμάχῃ] Oesophagi qui veteribus σμάχῃ.

p. 11. l. 53, 54. ὡς τῆγε δὲ σμάτῃ] Supple Φορῇ ἔσμάτῃ, ubi propriè & specialiter, ut monui, sanguinis per os excretionem usurpat; additque hanc ἐμπύσιν nuncupari.

p. 12. l. 2, 3. ὅτι ἢ μάλλον ἢν βραχέῃ ἔσμάτῃ καὶ σάγδῳ, καὶ ἀθρόον δὲ τῇ κεφαλῇ, ἢ δὲ τῇ σμάτῃ ἔσῃ.] Pro ὅτι ἢ legendum ἐπειδὴ ex notis M. S. Mentel. pro καὶ ἀθρόον, emendo; ἢ καὶ, vel etiam, post σάγδῳ, virgula notetur, ut istud adverbium cum voce βραχέῃ jungatur, sic: ἢν βραχέῃ ἔσμάτῃ καὶ σάγδῳ. Supple Φορῇ. Cui Lectioni congruit Junii versio.

p. 12. l. 7. τεχνείης ἀρτείας] Scribe τεχνείης.

p. 12. l. 8, 9. ἀλλ' ἀναγωγὴ καλέετα] Distinguit ἀναγωγὴν ἔσμάτῃ, δὲ τῇ πύσιν, ἢ αἱμορραγίης à spuitione vel sanguinis eruptione; quod propriè ἀναγωγὴ dicatur, quum sanguis è thorace & partibus eo contentis, pulmone, aspera arteria, & partibus aliis internis sursum per os fertur, idque nomen ipsum indicat, compositum ex ἀνω, quod est sursum, & ἀγωγή· τῇ ἀνω (inquit) ἔστι· τῇ δὲ τῷ νόμῳ ἔχουσι· πύσιν verò est, cum sanguis ab ore: αἱμορραγίης, cum undecumque procedit. Ex quo patet errasse Hofmannum, qui lib. 5. var. lect. cap. 22. Dioscoridis hunc locum de facultate Amygdalarum explicans, καὶ πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν μὲν αἰνύλα λαμβανόμενα, contendit αἵματος ἀναγωγὴν ibi accipi pro sanguinis fluxu præter naturam, quocumque & per quas partes eat. Ad quam expositionem probandam, argumento hoc grammatico utitur: Si ἀναγωγὴ τῇ νεῶν rectè exponitur ἐκπύσιν, cur ἀναγωγὴ τῇ αἵματος non rectè exponatur ἐκροή τῇ αἵματος. Quasi verò analogia semper de ejusmodi locutionibus decernat, ac non potius usus veterum scriptorum, qui nobis linguas illas constituerunt, atque reliquerunt.

p. 12. l. 10. σημεῖα δ' αἱμοφῶν] πύσιν καὶ ἀναγωγῇ.

p. 12. l. 13. πολλὰ καὶ ὀπίκασα] Junius vertit periculosa, vel periculum indicantia, non satis commodè, & expressè. Ego potius verterim: præcipua ἔσθ' ἑκαστοῦ ἰσχυροῦς; nam & partes corporis quæ ad vitam magis conferunt, ὀπίκασα μόρια passim apud Medicos dicuntur.

p. 12. l. 17. βάρῃ αὐτέοισι] Aut deest, aut subaudienda vox κεφαλῇς, ut contextus indicat; nam hic signa sanguinis à capite prodeuntis tradit. Junius, caput grave est. &c.

p. 12. l. 18. φλεβῶν διατάσεις] Scribe διατάσεις, ut supra lib. 1. cap. 5. φλεβῶν τῶν ἐν τῷ τραχήλῳ πληρώσεις καὶ διατάσεις.

p. 12. l. 20. ἐσκαύσεις] A sole caput feriente. Nam ex hac causa sanguis in vasis capitis tenuatur, & ad fluxum impellitur: unde ingentes sæpè hæmorrhagiæ, quod ipse in æstiva peregrinatione expertus, testari possum.

p. 12. l. 23. πύσιν] Supple αἵματῃ.

p. 12. l. 23. ἐξ ἀρτείας] Nempe Vasorum capitis.

p. 12. l. 23. ἰσχυρὰ ποτε διαρρινῶν] Alii ἰσχυρὰ, lege ἰσχυρὰ. Sistitur consuetus narium fluxus, & ad palatum vertitur.

p. 12. l. 28. θυμὸς ἐγγίγνεται] Junius: Inde irascuntur, sed toto cœlo aberrat: θυμὸς hic non ira sed cupiditas tussiendo; ἔρμη, ἐρεθισμός. Hippocrates 2. prognost. text. 60. θυμὸς Græcis vox æquivoca est, sæpius ira, interdum tamen apud Medicos impetus tussiendo ita appellatur: καὶ ἰδρῶτες πολλοὶ ὀπίκασιν, βῆχες τε καὶ θυμὸς ἐγγίγνεται αὐτέοισι. Galenus, in Com. tom. 5. p. 73. A. l. 31. edit. Aldin. ἀλλὰ καὶ βῆχα, φησὶ, θυμὸς αὐτοῖς γίγνεται, τῷ ἔσθ' ἐστὶ, πρὸς θυμῷ.

p. 12. l. 43, 44. καὶ τόδε τὸ τέκμαρ τῇ δὲ τῇ κεφαλῇς πύσιν] Si nimirum qui exspuitur sanguis, niger sit, lævis, æquabilis, sincerus, si screantibus confestim in linguam ducatur rotundus, facileque procedens; si palatum insipienti, sordidum, ulcerosum, & subcruentum appareat: si frigidis & adstringentibus medicamentis simplicibus curetur, calidis & rarefacientibus magis provocetur.

p. 12. l. 47, 48. μελέτη μὲν ἐγγίγνεται τῇ Φορῇ] dispositio, præparatio, exercitatio.

p. 12. l. 50. βήσας αὐτὴν τῇ χεῖρῃ] βῆξ & χεῖρῃς eo differunt, quod illa est è pectore cum motu thoracis; hæc verò è faucibus dumtaxat.

p. 12. l. 50, 51. τὸν πεῦθεν ἢ Φορῇ γίγνεται ἢ δὲ χεῖρῃ] Φορῇς habent notæ MS. rectius fortasse Φθόγῃς: ita enim Φθόγῃς nuncupari ex Galeno didicimus; & ipse Aretæus hanc vocem infra eodem capite usurpat: Φθονοπῶρῃ ἢ ὡς ὀπίπῃν ῥαϊδίως Φθόγῃ γίγνεται. Ea voce etiam utitur Aristoteles sect. 1. probl. 10. Sed & res ipsa ita legendum fuadet. Nam ex asperæ arteriæ exulcerationibus, Φθόγῃ, hoc est, tabem adduci, nisi citius curentur, certissimum est. Vox verò Φθόγῃ, generalior est, & quamcumque corruptionem significat.

p. 13. l. 3. παχύνει δὲ τῇς] Græci una voce ἀορτῇ appellat.

p. 13. l. 10, 11. ὅτε ἢ ἀλθεις μακρὴ καὶ ποικίλη] Id est, σωθετός. Ita enim Aretæus solet ποικίλλω, pro, σωθετόν, dicere. Hæmoptysis quæ à gula, aut ventriculo fertur, non eget medicamentis compositis, quia unus scopus est venam in gula apertam stringere; ad id verò solum sufficit medicamentum adstringens. Vide scopos compositionis medicamentorum apud Galenum lib. 1. de medicam. comp. & γένῃ cap. 1.

p. 13. l. 16, 17. κατ' ἔξιν ἔσπλάνχνης] ἔξιν, Ionica vox, quæ directionem & tractum significat κατὰ τὸ ἰκέσθαι, unde ἔξιν Galenus διδυμεῖαν vocat, magis trito vocabulo. Vide Scaligerum, *com. in Hippoc. de Insomniis*. Ab hepate sanguis κατ' ἔξιν, per narem dextram profluit, à Liene per sinistram: non propter rectitudinem villorum, quæ in venis apparent, sed ratione situs, quo dextra dextris, sinistra sinistris respondent.

p. 13. l. 31. τὰ ἀμπεχόντα ὑμῖνα] Vasorum scilicet.

p. 13. l. 33. ἔτε ἀθρόη] Neque subita, supple, φορῇ, aut ἀναγωγῇ.

p. 13. l. 35. καὶ ἡ πολλὴν αὐλιθὲν ἐν κοίλῃ χώρῃ αὐτὸς ἀνάγκη] Et si vox αὐλιθὲν non est absurda, malim tamen legere αὐλιθὲν *collectum*; non enim de mora sanguinis collecti in pulmone, sed de ipsa coacervatione agitur, ex qua fit, ut copiosior sanguis feratur; quod autem hæc sit sententia hujus loci, sequentia hæc verba indicant: πολλὴν ἡ τῷ πλήθει, ὡς ἀπὸ ἀθροίσεως. Quod enim major sanguinis copia erumpat, non mora ipsius sanguinis, sed collectio, congregatioque efficit.

p. 13. l. 35. ἐν κοίλῃ χώρῃ.] In aliquo spatio extra vasa.

p. 13. l. 45. καὶ ἀπερράγη τὰ ἀγγεῖα] Debent hæc puncto includi.

p. 13. l. 53, 54. καὶ τὸ τραῦμα ἐσσυμμένον τῇ πολυκινησίῃ] Notæ M. S. καὶ συμφορῇ vulnus arteriæ; ob multam ipsius motionem non coalescit.

p. 13. l. 54, 55. ἀλγεῖς δὲ καὶ μὴν ἀσθενείας, κακὸν] Notæ M. S. μακρῇ, ita etiam legisse *Junium* versio indicat.

p. 14. l. 8, 9. ἀπὸ σπλάγχνης] A gula.

p. 14. l. 21. ἀλλοτε μὴ ξυν τῷ] Supple ἐμέτω.

p. 14. l. 27. οἱ δὲ μέσφι μεταφρένῃ.] Scribe: οἱ δὲ, refertur ad πόνος. Sensus est, dolorem œsophagi pertingere usque ad metaphrenum: est autem μεταφρένον, τὸ μεταξὺ τῆς νώτης καὶ τοῦ σπλάγχνης, καὶ τῆς νεφρῶν περὶ σπυγνῶν, inquit *Rufus Ephesius*, περὶ οὐροσφύρας καὶ τῆς ἀνδρώπεως μολών. Item spatium quod *Scapulas* interjacet; *Interscapulum*.

p. 14. l. 49. ἀφρώδες] Vide *Aphor. 13. sect. 5*.

p. 14. l. 49, 50. σπλάγχνον] Vide *Hippocratem, 6. Epidem. com. 3*.

p. 14. l. 49, 50.] ὡς ἀλλῶ ἀλλῆς ἀναγωγῇ ἀνακεκρίσθαι.] *Junius*: sic ut pars ejecta à parte distincta sit: ego potius verterim: sic, ut ea, quæ rejiciuntur, facile inter se distingui possint. Sic enim sputorum, quæ à thorace procedunt, differentias tradit: nempe alia sunt admodum flava, quædam spumosa, nonnulla & rotunda.

p. 14. l. 50, 51. ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν ξυνῷ ἀγγεῖω φθορῇ τῶν τῆς θώρακος ἀναγομένων ἀλλῇ.] Scribe ἀσφορῇ, *discrimen*.

p. 14. l. 52. ὡς ἐκ ἀσθενείας] Ea, quæ exspuuntur, comparans cum partibus thoracis: rei enim excretæ proprietas, similitudine partem indicat, unde profecta est: ut si bronchium exspuatur, pulmonem esse exulceratum cognoscitur. Bronchia enim per totum pulmonem disseminantur. Vide *Galenum, initio Lib. 1. de loc. aff.* Si σπυγνῶδες tussi rejiciuntur, pulmonis frustum intelligitur.

p. 14. l. 52, 53. ὡς ὄντα μέρη θώρακος.] Prout se habent thoracis partes, id est, naturæ variæ excretorum discernuntur comparatione, prout talia esse noscuntur, quales sunt partes thorace comprehensæ. At *Junius* conjunctim hæc legit; ὡς ὄντα μέρη θώρακος, καὶ ἡ ἰδέω, σπυγνῶδες δοκοῦναι αὐτὸν πλάκων ἐμύλων μέρη. atque ita vertit: *alioqui pectoris partes specie carnosas pulmonis esse partes censueris*. Cui non assentior.

p. 14. l. 56, 57. ἢ ἡ ἀπὸ θώρακος καταπίνῃ] *Junius*: si in pectore noxa sit, & ad marginem: si a pectore absorbeat; ad verbum quidem, sed quid est absorbere à pectore? Obscurissimus hic locus est, sed qui planus fiet, subaudiendo πλάκων; si pulmo à thorace absorbeat, nempe sanguinem aut pus è Thoracis ulcere. Sanguis enim è thorace, neque sursum ferri aut exspui potest, nisi prius ipsum pulmo imbiberit, absorbueritque. Unde paulo infra *Aretæus*, pulmonem ait viam esse ἔσπλάνχνον à thorace in arteriam: ὁ δὲ καὶ θώρακος ἐς δέπνῃ πλάκων.

p. 15. l. 14, 15. ἔαρος δώπερον, φλεγμονῇ καὶ πυρετοῖσι καυσώδεσι.] Post δώπερον, scribe χειμῶνος δὲ, quæ dictiones Librarii socordia omissæ sunt. Pater ex contextu & sententiæ filo: ait, ægrotos æstate mori potius hæmorrhagia quam inflammatione; quod id temporis inflammationes non gignat. ἔαρος δώπερον, hoc est, verno tempore magis fiunt sanguinis profluvia, sed non ut æstivo: χειμῶνος δὲ, per hiemem vero ab inflammatione magis & febribus ardentibus periclitantur, quam ab hæmorrhagiâ. Vide *libro superiore cap. X.* περὶ πλάκων, ubi verba hæc leguntur, φέρει δὲ τὴν νόσον (πλάκων) ὡς καὶ χειμῶνος μάλιστα πάντων. Pleuritis autem Inflammatio est. Item *Aristot. sect. 1. probl. 6*. Præterea cum anni tempora ordine recenseat, hiemem ab ipso prætermisissam fuisse, non est verisimile.

Ad Caput III.

περὶ συγκοπῆς.

De Syncope.

p. 15. l. 36. εὖγε ὅλως ὁ ἰατρός ἢ δὲ ὁ δημότης] Immo eum laudat, qui primò hunc morbum

bum nuncupavit eo nomine, quod mox videbimus, five is medicus fuit, five quis e plebe. Nam *δημότης plebs* vulgò sonat. Xenophon *lib. 1. Σομπνημ. ταῦτε δὲ αὐτὸν ἐξηγείσθαι, ὡς ὁ ποιητὴς ἐπαινοῖα παύσας τὰς δημότας καὶ πένητας*. Hippocrates eodem sensu *ἰδιώτας* sæpius vocat. Particula *εὖγε bene, sanè* significat. Eà etiam utuntur Græci, cum aliquem laudando compellant, ut in Anthol. *lib. 1.*

Εὖγε λέγων πὺν καιρὸν ἔφης θεὸν, εὖγε Μένανδρε.

p. 15. l. 37, 38. *ὦ κύφω κακὸν ἔστι ὄνομα.*] Quid sit illud *ὦ κύφω* non est facile divinare. Non enim *κυφῶνες* Aristophanis in *Pluto, Act. 2. Scen. 4. Vers. 62.* quod genus tormenti. Quid enim huic cum Syncope, quæ non cruciatu aut distortionem, sed defectu virium enecat? Deinde illud *ὦ*, si accentum spectes, *θωμάσιον*, aut *αχελιασικόν* est: cum tamen sequentis dictionis casus non respondeat: regunt enim genitivum adverbium ejusmodi *ὦ τῆρας, ὦ τῶ θωμάσιον*. Crassus, *κλητικὸν ἐπιφθεγμα* existimavit, ita enim vertit: *O Cyphon, cujus mali nomen est?* quasi Aretæus *Cyphonem* alloqueretur. nugæ. non est hoc nomen viri, sed morbi. De nomine hic agit, & deinde rationem ipsius exponit his verbis, *πὶ γὰρ μέζον ἢ ὠκύτερον συγκοπῆς δύναμις*: & paulo post, *τόσον π. τὰχ. ὥστε ὀλέθρε*. Quibus ex verbis veram lectionem conjecto esse *ὠκύφωνον*, id est: *celeriter interimens*. Nulla enim appellatio Syncope, præcipiti morbo, aptius convenit; ut meritò eorum, qui ipsam imposuerunt, ingenium laudet Aretæus. Henischius absurdissimè vertit: *Dī vestram fidem!* quæ quidem verba magis nobis congruunt, tam absurdum commentum admirantibus, quàm præsentī loco. Non solum verò corruptus hic locus est, sed etiam mutilus, nonnullis dictionibus abolitis. Sic autem mihi (quantum conjectura assequi datur) concipiendus videtur: *εὖγε ὅλως ὁ ἰητὴρ, ἡδὲ δημότης, εὖγε ὀπικλήσιον ὥστε παύσας ἢ γὰρ συγκοπῆς, ὠκύφω κακὸν ἔστι ὄνομα. πὶ γὰρ μέζον, ἢ ὠκύτερον &c.* id est: *Bene omnino Medicus, sive vulgus, bene, inquam, huic affectui vocabulum, quo appellaretur, invenit. Sanè Syncope celeriter opprimentis mali nomen est. Quid igitur majus aut promptius Syncope ad perdendum?* Dicta est enim Syncope *ὥστε τὸ συγκοπεῖν, à concidendo*, utpote quæ nexus animæ & corporis subitò abscindat. Itaque Gregorius Magnus *Dialogorum lib. 3. cap. 33.* pereleganter & scitè *συγκοπῶ* interpretatur *incisionem vitalium*.

p. 15. l. 52, 53. *νέαν ἢ τέτανον*] Hic pro omni convulsione *τέτανος* usurpatur, cum tamen vulgò species existimetur, qua recta & immobilis cervix intenditur, ut Celsus definit *l. 4. c. 3.* Sed eodem nomine genus & speciem significari plerisque in rebus usu venit. Idem *lib. 1. ὀξέων, Acutorum, cap. 6. περὶ τέταν. πάσμοι οἱ τέτανοι*. Quod autem hic nervorum esse tetanum asserit, oblitus videtur sui ipsius; in illo enim *cap. 6. περὶ τέταν* ita scripsit; *μυῶν τ' ἐν γνάθιοις, καὶ τενόντων τὰδε πάθη*. Verùm cum muscoli nervis etiam consent; facilè illa discordia componitur.

p. 15. l. 53, 54. *τῶ ἢ οὐ καὶ ἡ συγκοπή*] Scribe ὡδε. not. M. S.

p. 15. l. 54. *καὶ ζωῆς νῆσιον*] Hoc est *ζωπικῆς*. Vita enim vel operatio est vitalis, vel unio animæ & corporis, quibus certè morbus non accidit; sed impedimentum ex morbo alicujus vitalium.

p. 15. l. 54, 55. *ὀκῶσι ἢ σμάχῃ ἢ γέροντι τὸ πάθος ἔμμελαι*] Supra *στόμαχον* pro *gula* accepit, nunc pro receptaculo ciborum, seu ventriculo, vel potius ore ventriculi: quod Nicander *δοχαίλω σμάχοιο* appellat in *Alexiph. v. 21.*

p. 16. l. 2, 3. *καρδίας γειτόνημα καιρὸν ἔστι στόμα*] Notanda locutio, *γειτόνημα*, pro *γείτων*, Ita apud Ælianum in quadam Epistola: *δερχάλεον αἶ, καὶ τὰτο δὲ π. λεγόμενον, ἀλμυρὸν γειτόνημα*. Plura exempla vide apud Casaubonum *ad Athen. lib. 1. cap. 9.*

p. 16. l. 7, 8. *εἰ γὰρ ἐν ὀργάνοις αἱ δυνάμεις*] Eget hæc sententia explicatione. Facultates primario quidem non sunt in Instrumentis; secundariò tamen & simpliciter iisdem inesse necesse est, alioqui nullam actionem edere possent. Eo modo intelligendum illud *Alexandri Aphodisei*, περὶ ψυχῆς, ubi de Organo tactus disputat: *καίτοι γὰρ τὸ μὴ εἶναι ἐν τῇ σαρκὶ τῶν αἰσθητικῶν δυνάμιν, ἀλλ' εἶναι ταῦτ' ὅργανον*.

p. 16. l. 20, 21. *ἐπὶ ἢ τοῖσι καρδιώσεσσι καὶ αἰσθήσει ὀξύτεροι*] Solœcophanes, nisi legas; καὶ αἰσθήσει ὀξύτεροι, ex notis M. S. Neque obstant quæ sequuntur: *καὶ γνώμη ἀσπεγγεστοί, καὶ ἐς τὰ μέλλοντα μάντιες ἀτρεκέες*. Utpote seorsum legenda, in quo nihil est absurdi. Quod sententiam attinet, disputat in eos qui Syncopen Stomachi esse morbum putant, conjectura ex remediis ducta, cibis scilicet, vino, & frigida, quibus prostratæ vires reficiuntur. Ipse proprium cordis esse affectum, cum ex aliis Symptomatis, probat, tum præcipuè hoc argumento; quia *καρδιώσοντες* sensu ac mente magis valent ad pervidenda non solum quæ præsentia sunt, sed etiam futura, qua in re nihil vatibus legitimis prædictionum veritate prorsus concedunt. Cum igitur hæc stomacho minimè convenient, cordi autem, in quo est animæ principatus, & mentis sedes, merito tribuantur, concludit ex his Aretæus, cordis esse affectum Syncopen: cui tamen Stomachus causam, viciniae ratione, præbeat.

p. 16. l. 27, 28. *εἰς λὺ καὶ τὸ πάθος*] Supple *καρδίῳ*, pro *eis* verò scribe *ἐς*.

p. 16. l. 28, 29. *ἐπὶ ἢ ἡς τ' νόσος ἡδὲ ἡ ἐκλύσις ὥστε τὸν τ' φύσιον*] Delenda hæc verba, ἡς τ' νόσος, utpote superflua, ac ut puto glossēma.

p. 16. l. 35. πᾶσι ᾧ σημαίνει] Sumptum ex Homer. *Iliad.* a. v. 288.

πάντων μὲν κρατεῖν ἐθέλει, πάντες δ' ἀνάσσειν,
πᾶσι ᾧ σημαίνει. Id est, Imperare.

Ad Caput IV.

περὶ καύσων.

de Febre Ustoria.

p. 16. l. 42. περὶ καύσων] In notis M. S. περὶ καύσων.

p. 16. l. 43. πῦρ μὲν πάντη καὶ θριμύ καὶ λεπτόν.] Πῦρ pro febre intensa passim apud Hippocratem. Cur autem addat λεπτόν, non possum sanè divinare: nisi λεπτόν pro acuto accipit, ut πῖνον ἰσχνόν infra cap. 6. περὶ εἰλεῖ πῖνον ᾧ ἰσχνὸς μὲν, ἡδὲ ὄξυς ἐπὶ τοῖσι λεπτοῖσι ἐπιτίσσει. Sic apud Arabes, febris Syncopalis minuta, quæ à bile.

p. 16. l. 55. θέναντα θερμότα] Quænam pars manus, θέναν proprie dicatur, non venit inter auctores. Laurentio θέναντα sunt monticuli manus prominentiores: Aliis τὸ μετὰ τὸ δάκτυλον ἔχει καὶ τὸ μετὰ τὸν δάκτυλον σαρκώδες, id est, *Spatium quod inter indicem digitum, & pollicem patet*, ut Rufus testis est. Hippocrati verò, πᾶν τὸ πλάτυν τῆς χειρὸς, hoc est, palma, eodem Rufo teste: qua in significatione id nomen videtur Aretæus hoc loco usurpasse. Sed & Theodorus Gaza θέναν palmam interpretatur apud Aristotelem 1. *hist.* c. 15.

p. 16. l. 56. νοτὶς περὶ μέτωπον καὶ κληίδας] Ejusmodi sudores, qui circa collum aut faciem tantum leviter & parce moventur, κεγχροειδὲς dicuntur Hippocrati 1. *prognost.* c. 2. text. 25. οἱ κεγχροειδὲς καὶ μένον περὶ τὴν τράχηλον γινόμενοι πονηροὶ καὶ κίνοι οἱ ψυχροὶ τε καὶ μένον περὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρὸς ὤμους γινόμενοι καὶ τὸ αὐχένα. Idem libro 4. de victu acutorum, de hisce malis sudoribus: καὶ περὶ ὑπορίνιον καὶ μέτωπον ἰδρωτὲς καὶ αὐχένα ὅπου τῆς κεφαλῆς. Sunt autem hi sudores valdè mali ominis, quia extremam virium exsolutionem indicant.

p. 16. l. 59, 60. ὁ ᾧ αὐχμὸς ἐς ἐπομείλιν τρέπεται] Imbrem pro hydrope usurpat ἀνιγματοδῶς, estque allusio ad verba Heracliti, quæ vide apud Laërtium in ejus vita. De aqua intercute, quæ morbis acutis succedit, vide Hippocratem 2. *prognost.* cap. 1.

p. 16. l. 60. & p. 17. l. 2. αἱ γὰρ τὴν περὶ τῶν ὀφθαλμῶν &c.] Sic apud Maronem 1. *Georg.* v. 93. Boreæ penetrabile frigus adurat. Servius ad illud verbum: ἔστιν ἄνθρωπος (inquit) ὃς ad frigus pertinet. Nam uno sermone duo diversa concludit, quæ tamen unum effectum habent. Nam ἔστιν frigus est caloris initium, ἔστιν summus calor est frigoris principium. Unde quasi unus effectus est frigoris ἔστιν caloris. Hæc ille. Apulejus, 1. *Metam.* Tunc ego sensi naturaliter quosdam affectus in contrarium provenire, & quæ sequuntur. In Scripturis; extrema gaudii lætus occupat. Eadem sententia non paucis exemplis naturalibus firmari potest. Apud Hippocratem 3. *Aph. lib.* 1. p. 1242. *H. ed. Genev.* 1657. αἱ ἐπὶ ἄκρον ἐνέχου σφαλεραί, &c. Notum & ex bile flava & calidissima generari melancholiam frigidam; multa que alia ad hunc modum afferri possunt. Sed huic sententiæ adversatur tritum axioma; ab extremo in extremum non fit transitus, nisi per medium. Respondetur, per se non dari ejusmodi transitum, quia prius calor necesse est à contrariò frigore minuatur ac debilitetur, quàm in frigus transeat. Alteratio enim motus est, ergo successiva: per accidens tamen ex summo calore fieri mutationem in contrarium frigus non absurdum est, absumpto nimirum pabulo, quo calor sustinebatur: ut in nostro casu, immodicus ille calor in febre ardenti, depascens naturale humidum, quo nativus calor continetur, hunc quoque necessario dissipat, & sic per accidens vices adducit frigiditatis.

p. 17. l. 3, 4. τῆς φύσεως τὰ δεσμοῖ.] Ingenitus calor, spiritus.

p. 17. l. 4, 5. ἰδρὼς ἀρχεῖ πάντη τὸ σῶμα] Ob virium resolutionem, δι' ἐκλυσιν σωματῶν, 1. *prognost.* p. 38. *ed. Genev.*

p. 17. l. 5. ἀναπνοὴ ψυχρῇ.] Hippocrat. 1. *prognost.* p. 38. ψυχρὸν ᾧ ἀναπνέοντι ἐν τῇ ρινῇ, καὶ τῷ στόματι, ὁλέθρον καὶ ἤδη γίνεται. Significat enim hoc extremam calidi nativi destructionem, & proximam extinctionem. Addit Aretæus αἵματος ἀναρῖνας πολὺς. Quæ si vera est lectio ὁμοῦτε χωρεῖ Hippocrati, qui citato loco dicit ψυχρὸν ἀναπνέοντι ἐν τῶν ρινῶν at αἵματος vapor est, qui calidus. Ausim emendare αἵματος ἀναρῖνον πολὺς, vapor per cutem multus. ρινὸς, cutis, corium; ea voce utitur 1. *chron.* cap. περὶ ἐλεφαντιάσι. Ea vero lectio aptè quadrat contextui huic. Ut enim Syncopes, atque extremi virium defectus Symptomata sunt, sudor per totum corpus ἀρχεῖ, qui nequit compesci; frigida respiratio: sic vapor per cutem erumpens, ob exsolutionem scilicet & substantiæ partium dissipationem. Expressit autem hanc sententiam Hippocratis, ex lib. 6. *Epid. sect.* 4. p. 1181. Α. σημεῖα θανατώδεια, ἀναρῖνα, ρίνα, θερμὸς αἵματος πρὸς τὸν ψυχρὸν πνεῦμα ἀφίησιν.

p. 17. l. 10. ἀδύψοι ἐξήρανται γὰρ τ' ἄλλα] Videtur is sensus: non sitiunt ægri; quia alia qui-

quidem membra arida; non tamen quæ sitim faciunt, διψαλέα ὄργανα, ut mox vocat; nempe os & ventriculus. Puto, quia imbuuntur serosa quapiam humiditate à calore fusa, aut colliquatione.

p. 17. l. 10. Διάρρηξίς ἢ καὶ τὰ ὅσα λυόμενα] Adipem, carnes, partesque omnes molles colliquari faciliè intelligimus: ossa verò tam solida, iam dura; durum, mirum, inusitatum, inauditum.

p. 17. l. 11. καὶ διὰ πάντων, ὡς ἐν ποταμῷ ἐς τὰ ἔξω ἢ Φεζή] In validis corporibus & apprimè robustis, motus semper à circumferentia ad centrum: in imbecillis, è contrario, fluviorum adducit exemplum, qui peregrina omnia extrorsum, hoc est, ad superficiem, & littus propellunt, ut ex sordibus & spumis riparum liquet. Quod evidentius in mari. Vide Plinium, lib. 2. cap. 98.

p. 17. l. 12. ψυχῆς κατὰ σέσωσις] Mentem constare dicit Celsus l. 3. c. 19.

p. 17. l. 12. αἰσθησις σύμπασιν καθαρῇ.] Magis mirum de sensibus externis, qui prorsus materiales. Ut tamen credamus, facit *Hermolaus Barbarus*, qui de suo Patre scripsit in quadam Epistola, eum sensus omnes mentis & corporis, quibus pauci eum mortales vincebant, non solum integros, verum etiam subtiliores, quàm prius, ad extremum usque ostendisse.

p. 17. l. 13. γνώμη μαντική] Divinare morientes etiam *Homerus* docuit, apud quem *Patroclus* moriens cædem prædicit *Hectori*; & *Hector* *Achilli*. Cicero itidem testatur l. 1. de *Divinatione*: *Viget autem* (inquit) *et vivit animus, quod multò magis faciet post mortem, cum omninò è corpore excesserit: itaque, appropinquante morte, multo est divinior. Nam et id ipsum vident, qui sunt morbo gravi et mortifero affecti, instare mortem. Itaque his occurrunt plerumque imagines mortuorum: tumque vel maximè laudi student; eosque, qui, secus quàm decuit, vixerunt, peccatorum suorum tum maximè pœnitet. Divinare autem morientes, etiam illo exemplo confirmat Posidonius: quo affert Rhodium quemdam morientem, sex æquales nominasse, et dixisse, qui primus eorum, qui secundus, qui deinceps moriturus esset. Eò adscribere totum hunc locum visum est, quia quæ deinceps addit *Aretæus*, adeò similia sunt, ut inde sumpta videri possint: Προγνώσκοντες μὲν οὖν πρῶτον μὲν αὐτοὶ τὰ βίβηται μετὰ δὲ αὐτοῖς παρρησίᾳ περὶ λέγειν τὰ αὐτῶν ἐσόμενα. De divinatione morientium, longè gravior auctoritas Scripturæ, capite XLIX. Geneseos: *Congregamini*, (inquit *Jacob* moribundus) *ut annuntiem, quæ ventura sunt vobis, in diebus novissimis.* Similiter *Moses*, instante obitu, quæ populo eventura essent, vaticinatur. Sed & *Tertullianus* libro de *Anima*, capite de excessu: *Hinc denique* (inquit) *evenit, sæpe animum in ipso divortio potentius agitari, sollicitiore obtutu, extrordinaria loquacitate, dum ex majore suggestu, jam in libero constituta, per superfluum, quod adhuc cunctatur in corpore, enuntiat, quæ videt, quæ audit, quæ incipit nosse.* Unde tanta vis mentis in corpore quaslo? Indidem scilicet: corpori enim attenuato & confectò minus immersa mens, ideo acrior, juxta illud *Medici*: (lib. de *Insomn.* initio, p. 375. l. 47. ed. *Genev.*) οὐκ ὅταν ἢ τὸ σῶμα ἡσυχάσῃ, ἢ ψυχὴ κινῶμενη, καὶ ἐπιξέρεται τὰ μέρη τὰ σώματος διοικῇ τὴν αὐτῆς οἶκον. Adde, quod nusquam magis ab curis externis animus liber est, quàm quùm mors prope est: solutus autem animus magis capax divinationis. Vide *Vallesium* de *sacra Philos.* cap. 30. in fine.*

p. 17. l. 16. οἱ ἢ αὐτέοις (αὐτέοις) μὲν ἔθ' ὅπ, καὶ ἄλλοι φασὶ δοκέειν] Scribe ἀλλοφάσκειν, id est, delirare. *Hippocrates*, 3. progn. de signis leth. in morbis acutis, p. 44. ed. G. 1657. οἱ ἢ ἀπολλύμενοι δύνανται γίνονται, ἀλλοφάσκοντες, ἀρευνέοντες, τὰ τε ἄλλα σημεῖα κακίως ἔχοντες. Est autem hæc dictio Ionica, *Xenocrito* teste apud *Erotianum*. Ratio ejus est, quod desipientes absurda & aliena effutire solent. Celsus l. 3. c. 18. *Illud ante omnia scire oportet; interdum in accessione egros desipere, et loqui aliena.*

p. 17. l. 21. τάχα δ' αὐτὸ τῆς ψυχῆς προγνώσκουσης] Scribe αὐτῶν.

p. 17. l. 23. ἐν ἰλυσὶ τοῖσι ὑγροῖσι ἔλω] Fortasse ἐν ἰλυώδεσι ὑγροῖσι. *Crassus* vertit, in lutilentis humoribus.

p. 17. l. 24, 25. καὶ διὰ τὸ ὀφθαλμῶν πλὴν ἀχλὺν ἔλε] Sumptum ex *Homero*, Il. ε. v. 127.

Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλον, ἢ περὶν ἐπῆεν,

ὅφρ' εὖ γνώσκῃς ἡμῶν θεῶν, ἡδὲ καὶ ἀνδρῶν.

Ad hoc exemplum, *Virgilius* exegit hæc 2. *Æneid.* v. 604.

— namque omnem, quæ nunc obducta tuenti

Mortales hebetat visus tibi, et humida circum

Caligat, nubem eripiam.

p. 17. l. 25. ἐρέειν τὰ τε ἐν τῷ ἡέρι] Scribe ὀρέειν vident; namque διὰ τὸ ὀφθαλμῶν, supra. Fuit opinio quorundam veterum, plenum esse aërem Diis, seu animis immortalibus. Auctor lib. de *Mundo*: διὸ καὶ τὴν παλαιῶν εἰπεῖν πῖες παρήχθησαν, ὅτι πᾶσι ταῖς ἐν πάντα θεῶν παλῆα τε καὶ δι' ὀφθαλμῶν ἰνδαλλόμενα ἡμῖν, καὶ δι' ἀκροῦς, καὶ πάσης αἰσθησεως. *Laërtius* in *Pythagora*: εἶναι τε πάντα τὸν αἶρα ψυχῶν ἐμπεριων καὶ τῶν δαίμονας τε καὶ ἡρώων νομίζεσθαι. Succinit penè *Posidonius* apud *Ciceronem* 1. de *divin.* asserens plenum esse aërem immortalium

lium animorum, in quibus tanquam insignita notæ veritatis appareant. Possem plura proferre ex Platoniciis, sed studeo brevitati.

p. 17. l. 28. ἐξηγεωμένης ἡδὴ τῆς ζωικῆς διωάμεως] Virgilius, 4. *Æneid.* v. 704.
omnis & una

Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit.

Existimabant ii animam in aëre reddi oportere; utpote quæ esset naturæ æthereæ: in aqua autem suffocatorum exstingui eam, neque reddi suæ origini, astris scilicet: quod summam miseriam credebant: eamque ob causam præ cunctis mortis generibus laqueum & naufragium exsecrabantur. Ovidius:

Demite naufragium, mors mihi munus erit.

Homerus:

Ἀίας δ' ἐξαπώλυνεν, ἐπεὶ πέν αἰμυρόν ὕδαρ.

Vide Synefium, *epistola quarta.*

Ad Caput V.

περὶ χολέρας.
de Cholera.

p. 17. l. 41. τὰ πρῶτα μέρη ρηϊδίως ἀπονέου] Scribe τὰ πρῶτα μέρη.

p. 17. l. 52, 53. ὕδαρ, χεῖρ᾽ αὐτοῦ κύστις ὑπὸ πρᾶσμι. Notæ M. S. χεῖρ' αὐτοῦ, Scribe igitur ὕδαρ χεῖρ' αὐτοῦ κύστις ὑπὸ πρᾶσμι. Vel nihil mutando, sed supplendo; ὕδαρ ἐκ ἀφ' ἧς χεῖρ' αὐτοῦ κύστις ὑπὸ πρᾶσμι. *Urina suppressa ob convulsionem vesicæ.*

p. 17. l. 54. ὑπὸ τῆς ἐς τὸ ἔντερον] Per copiosos alvi successus, non æque respondet mictio, & e contra. vide *Aphorif.* 82. *sect.* 4. p. 1252. G. edit. Genev. 1657. ὕδαρ πολλὰ. Causa est humorum μεταχέουσις.

p. 17. l. 56. ὁκόσαι δ' αὖ συγκροτῆ] ὁκόσαι. vel ὁκόως.

Ad Caput VI.

περὶ εἰλεῶν.
de Volvulo.

p. 18. l. 11. περὶ εἰλεῶν] Coelius, *lib.* 3. *acut. cap.* 17. *Tormentum* (inquit) *dictum est, quod existiment ægrotantes convolvi atque torqueri suorum intestinorum verticula:* vel quod spiritus ob abstinentiam clausus sese involvens, vinctiones, obtrusiones, atque tormenta efficiat: vel quod vehementia dolorum, supra eas partes quæ patiuntur, ægrotantes arcuati convolutique placentur. Quidam Pythagorici in Sicilia Medici, eodem referente, *Phragmon* appellarunt.

p. 18. l. 14. πνεῦμα ψυχρὸν δέρον] Flatum in Ileo frigidum ac pigrum volvi aliquando atque aberrare per tenuia Intestina cum exitum non habeat, fortasse haud absurdum est; quamquam Galenus id negat fieri posse, 6. *de loc. affect. cap.* 2. Non tamen id necessarium aut perpetuum: sæpiusque absque ullo ejusmodi flatu concludi tenuia intestina atque etiam crassa contingit, infarctu pituitæ viscidæ, aut duriorum fæcum; etiam inflammatione, aut quovis alio tumore: proinde nominis ratio aliundè repetenda. Sanè hoc etymon non probat Scaliger; eosque reprehendit, qui ipsum amplectuntur. εἰλεῶν, pro σκοπιδίνω Siculos dixisse testatur Scholiastes *Aristophanis* in Ἀχαρνῆς, ab εἰλεῶν deducentes. Eundem morbum Latini *volvulum* vertentes dixerunt, quo nomine & eos idem Scaliger castigat *Comment. in librum Hippoc.* περὶ ἐντοπίων. *Ileon* (inquit) *malè* (inepte) *volvulum* appellant, *cujus neque natura neque effectio volvitur.* Respondet Vander Linden *Medic. select.* 4. §. 5. partem affectam volvi, nempe intestina: *Intestinorum* (inquit) *volutio nihil est aliud quam acceleratio motus peristaltici.* Sed instaret Scaliger, aliud esse περιεσπασμὸν, aliud εἰλεῶν (εἰλεῶν): prius illud contractio est; posterius volutio: quæ enim volvuntur totum locum mutant, ut cum globus volvitur; aut secundum partes, ita ut quæ pars erat superior, fiat inferior, & contra, ut in orbium cœlestium revolutionibus; quæ autem contrahuntur, non item. Nihilominus tamen *Aretæus*, ab spiritus volumine nomen hoc trahit: μίμνησθαι (inquit) ὅτι πολὺ ἐλαιοφόρον ἐν ὀλίγοις τῷ ἀνθρώπῳ ἐλίσσει. τὸν γὰρ (τὸν γὰρ) καὶ τὸ παλαιὸν ἐπικλήσιν ἔχεν εἰλεῶν (εἰλεῶν). Cui Etymo favet Actuarius. Ego potius ab Ileo intestino uno ex tenuibus, cujus multi amfractus atque volumina. Est enim hoc παλαιὸν τῶν λεπτῶν ἐντέρων. Galenus, 6. *de loc. affect. cap.* 2. *Celfus, lib.* 4. *cap.* 13.

p. 18. l. 18, 19. καὶ πίσις καὶ μάλαξις] Scribe ἐψήσις, ut mox declarat.

p. 18. l. 19, 20. καὶ πάλιν τὸ πηγάριον ὑπερλόγη] Galenus 6. *de loc. affect. cap.* 2. κατὰ πρῶτον ἔπειτα χορδαῖον, ὅτι ἂν ἐξέχη πρὸς ὄγκον ἐν τῇ χώρᾳ τῶν λεπτῶν ἐντέρων, ὡς δοκεῖν, οἷον χορδαῖον πρὸς πρᾶσμι τὸ ἔντερον.

p. 18. l. 20. χορδαῖος τὸ ποιεῖν ἐστὶ] Vocem hanc χορδαῖος deducit ἀπὸ τῆς ἐψήσεως & χορδαῖος. Unde & μάλαξιν supra dixit, quam eandem cum ἐψήσεως, hoc est, elixatione statuit:

tuit: χορδή autem *intestinum* dicitur: nempe quum intestinorum substantia vehementer emollita, ac veluti elixata est, tunc dici χορδαῖον. Sed, pace tanti Auctoris dixerim, hallucinatur. Non ab ἐψήσῃ id nomen formatum est, sed ex ἀπλεᾶς & χορδή, quod tunicae intestinorum, quæ aliquo interstitio interius patere debent, se contingant, atque coalescant. Hippocrates, 3. de Morbis, p. 491. l. 36. ed. Gen. ξυμπαίνεται γὰρ τὸ ἐν πύλον καὶ συμπίλλεται ὑπὸ τῆς φλεγμονῆς. Idque Riverii observatione, cent. 3. obser. 26. confirmari potest. Ibi enim refert *Guilelmi* Patris aperto cadavere, inventum esse intestinum ileon tribus complicationibus convolutum, & quasi compactum in unam massam circa finem illius: tota autem illa intestini portio complicata, Gangræna affecta erat, cum portione mesenterii sibi adjuncta. Nec minùs inutilis illa distinctio, quum ait, εἰλεὸν dici, cum flatu volvuntur; χορδαῖον, cum tunica supra modum molliuntur. Siquidem *Diocles Carystius*, qui appellationis hujus auctor traditur, citra ullam distinctionem, χορδαῖον tenuis Intestini morbum nuncupavit, ut apud Celsum videre est lib. 4. cap. 13. Tum Galenus ipse duo hæc nomina, εἰλεὸν & χορδαῖον, promiscuè usurpari testatur 6. de loc. affect. cap. 6. γίνονται δὲ ποτὲ καὶ ἄλλοι πόνοι σφοδρότατοι καὶ τὰ μετέωρα μέρη τῶν ἐντέρων, ἰκανῶς ἀπαράγοντες ἐμέτοις, ὥς ὅτι τέλει κόπρον ἐμέσαι πναῖς, ἐξ ἧς πάθος ἀναιώταται πρὸς ἐσώθην καὶ καθύστερ πνες αὐτὸν, εἰλεὸν, καθάπερ ἕτεροι χορδαῖον.

p. 18. l. 22. καὶ γὰρ καὶ ὁ χορδαῖον τὸ μεσεντέριον ἔσθ.] Ait veteres *mesenterium* vocasse ὁ χορδαῖον. Id vocabuli situm intestini superiorem significat: cum tamen mesenterium non sit supra, sed in medio intestinorum, ut vox μεσεντέριον indicat. Aristoteles tamen favet huic appellationi lib. 1. de hist. an. cap. 16. sic mesenterium describens; ὑπὲρ δὲ τῶν ἐντέρων, τὸ μεσεντέριον ἐστίν. &c. aliter μεσενταῖον dicitur. Hippocrates, lib. de ossibus, p. 274. l. 15. ἔσθ. p. 277. l. 10. ed. Genev. 1657. mesenterium distinguit à mesocolo, quod illud ad tenuia intestina pertineat, hoc ad crassa.

p. 18. l. 23, 24. τὰ μεσεντέρια νεύρα καὶ τὰ ἀγγεῖα] Descriptio est mesenterii, nisi quod omittit *glandulas*, quibus insignibus nec paucis constat, ad fulciendas venarum Mesaraicarum propagines. De quibus ita tradit Hippocrates, libro περὶ αἰθέων, p. 271. l. 28. καὶ νέμονται αἱ αἰθέρες ἐν τοῖσι ἐντέροις ἐκπνεύματα τῶν πλάδων.

p. 18. l. 27, 28. μάλιστα δὲ ὁ πῶς τοῖσι εἰλεώδεσι] Supple σιτίοις.

p. 18. l. 29. ὁκοῖον πὶ μέλανι σηπῆς] Scribe: ὁκοῖον ἐστὶ μέλαν σηπῆς. Cholera morbum ex sepiæ esu contrahi auctor est Hippocrates 7. Epid. 40. τὰ χολερικά ἐκ σηπῆς. Atqui iidem εἰλεὸς (εἰλεὸς), quibus cholera excitatur.

p. 18. l. 49, 50. καὶ δὲ ὁ πῶς πᾶσιν ἰσχυρὸς εἰλεὸς] Lege ἐπίπασιν ἰσχυρὸς, id est, si vehementior fuerit volvulus.

p. 18. l. 52. ψυχροὶ τὸ πᾶν σκῶθ.] De his Symptomatis vide Hippocratem 3. Epid. sect. 2. in histor. mulieris volvulosa.

p. 18. l. 53. διψαλέοι] Hippocrates citato loco, in eadem historia mulieri volvulosa: & διψαλέοι. Sed utrumque defendi potest. Sitis ab inflammatione ventris haud dubiè affligit: eadem, extincto tandem calore nativo, conquiescit; tunc mors proxima.

p. 19. l. 4, 5. αἰτάρ καὶ κώλῳ] Ileon Galenus & plerique alii, solis tenuibus intestinis accidere putant. Aretæus etiam in crassis, ut colo, fieri tradit, cui diligentiores suffragantur; imo maxime in colo fieri, probant, non sublevis argumentis. Primo quidem, Ileo tandem vomitum fæcum supervenire constat: at fæces in crassis intestinis continentur. Secundo, dolor ferè ad hypochondria sentitur, ut licet observare ex illa historia mulieris ileosæ, 3. Epid. sect. 2. at colon tangit hypochondria. Tertio, *Fernelius*, postquam exposuit causas tardæ defectionis, addit: hæ causæ cum supra modum excreverunt, excrementorum via prorsus occlusa, miserabilem Ileum reddunt. Quarto, ex Tralliano, Libro 10. titulo de doloribus colicis: Ileos nihil est aliud quam colici affectus intentio atque incrementum. Supponit igitur eandem esse utriusque affectus sedem & causam. Præterea *Salvus Diverfus* testatur se vidisse, nonnullos, cum hunc morbum ex fæcum mora & pertinaci obstructione contraxissent, nonnisi post vigesimum secundum fæces evomuisse; quod fieri non potuisset, si hæc affectio in tenuibus tantum intestinis fuisset; neque enim illa tantam stercoris copiam tamdiu continere possint, sed promptè ventriculum in consensum trahentia, statim quicquid intus est cibi & potus vomitu exploderent.

p. 19. l. 19. ἐπὶ δὲ τοῖσι κωλικῶσι] Hieronymus Mercurialis Var. lect. lib. 5. cap. 11. notat colicum dolorem, nec ab Hippocrate, nec ab ullo ante *Cornelium Celsum* nominatum fuisse. Unde ait nonnullos mirari, quomodo Hippocratem latere potuerit morbus satis vulgatus, aut ejus ætate non exsistere. Et respondet omnia intestinorum, atque ventris tormina, uno Ilei nomine indicasse. Quæ responsio viri doctissimi cum auctoritate Celsi, quem citat, tum hoc Aretæi loco confirmari videtur; quo dolorem colicum & Ileum, una eademque disputatione comprehendit. Nisi quod hic quidem τὰ κωλικά nominat; & tamen Libro ultimo Therapeut. χροῖν. in indice capitum, habetur hic titulus, περὶ κωλικῶν. Sed hoc non est contra *Mercurialem*, qui de Hippocrate & anti-

antiquioribus loquitur. Nos vero *Aretæum* multo tempore *Celsō* inferiorem demonstravimus.

Ad Caput VII.

περὶ τῆς τοῦ ἥπατος οὐρέων παθῶν.
De acutis Jecoris affectibus.

p. 19. l. 27, 28. ἔστι δὲ αἷματος πάχος τὸ πλεῖστον ἥπαρ] Galenus, *libro 4. de usu part. tom. 1. p. 25. B. l. 10. Editionis Aldinæ, 1525.* εἰ γὰρ ἐννοήσεις ὑπὸ θερμότητος ἐξατμιζόμενον αἷμα, καὶ παχυνόμενον, εἶδεν ἄλλο δρόσεις γινόμενον, ἢ πλεονάζον ἥπατος σάρκα. Ad hanc mentem Fernelius: (6. *Physiol. cap. 3.*) *dum ea caro* (supple hepatis) *quæ substantia concretum & coactum sanguinem exprimit.* Idem tamen, 6. *path. cap. 4.* Jecoris substantiam è semine conflatum affirmat. *Jecoris* (inquit) *solida substantia, spermatica cum sit, non magis quam pulmonis reparari potest.*

p. 19. l. 32, 33. ὡς δὲ καὶ τὰ σφῶν ἀφηγέονται πινες] Platonem intelligit, qui in *Timæo*; τὸ θυμικὸν τῆς ψυχῆς in jecore collocat.

p. 19. l. 35. ῥίζωσις γὰρ φλεβῶν ἥπαρ γίνεται] Vide Hippocratem, περὶ τρυφῆς venarum principium hepar facit: aliter *Aristoteles*: Cujus in sententiam nunc plerique omnes pedibus vadunt.

p. 19. l. 53, 54. ἀσφραγμα καὶ ὑπεζωκὸς ἔλκονται] Scribe ἔλκονται *trabuntur.* Scribe & ὑπεζωκὸς, supple χιτῶν.

p. 19. l. 56. βῆξ δὲ ἀπείλης, περὶ θυμὸς] Uno verbo θυμὸς dicitur, ut supra notavimus ex Hippocrate. De his signis inflammati jecoris, vide Galenum, 5. *de loc. affect.* in *historia Siculi Medici*; *tomo 3. p. 57. A. l. 49. ed. Ald.*

p. 20. l. 9. ναυτία, ἀσέβαστος κενεὴ] Legendum, ἀσέβαστος, *contentio, conatus inanis vomendi.* Apud Aristotelem, 7. *polit.* ἀσέβαστος τῶν παιδῶν dicuntur, cum plorantes spiritum continent, atque ita distenduntur, quod & in vomitu fieri palam est, ἀστένωμεναι παῖδες. *ibid.*

p. 20. l. 10, 11. αἰὶ δὲ ἐπαυξέει γίνεται τὰ πάθη] Morbi ἐπαυξέει dicuntur Hippocrati, qui tempore increscunt, & deteriores subinde efficiuntur. Galenus, *Com. 5. in 6. Epid.*

p. 20. l. 14, 15. χαλόβαφοι τὸ πᾶν] Id est, ἰκτερικοί, *arquati, auriginosi, morbo regio affecti.*

p. 20. l. 15. λὺ δὲ καὶ πρὸς ἐβδόμῃς φανῇ (supple ἵκτερος) καὶ ἄλλως ἔκτεινε συχνάς] Ita Hippocrates, *Aphor. 62. sect. 4.* Plinius, *lib. 26. cap. 12.* *Morbum regium in oculis præcipuè mirari est, tenuitatem illam, densitatemque tunicularum felle subeunte.* Hippocrates à septimo die in febre mortiferum signum esse docuit: nos scimus vixisse aliquos etiam ab hac desperatione. Ubi parum sincerè Hippocratis sententiam expressit ille. Non enim à septimo die, sed ante septimum scripsit Hippocrates; neque aliud quam κακὸν denuntiatur, illo *Aphorismo*, quod non necessario est cum desperatione: pro mortifero tamen accipere hinc videtur *Aretæus*, dicens: ἄλλως ἔκτεινε συχνούς.

p. 20. l. 16. οὐόσοι δὲ ἢ αἰμορραγία] Icteri ante septimum diem apparentis minas averti asferit, triplici genere evacuationis, hæmorrhagia, ventris profluvio bilioso, & copiosis urinis sinceris, hoc est flavis admodum, & biliosis; quæ sententia est Hippocratis, 1. *Epid. sect. 2. part. 65.* ἔστι δὲ οἷσιν ἵκτεροι ἐκταίοισι, ἀλλὰ τέτοιον ἢ καὶ κύστιν καθαρίσας, ἢ κοιλίην ἐκτραχθεῖσαι ὠφελήσκειν ἢ δαψιλῆς αἰμορραγία, οἷον Ἡρακλείδης, &c. Vide & *lib. 4. de victu in acutis.*

p. 20. l. 16, 17. οὐόσοι (οὐόσοι) δὲ ἢ αἰμορραγία, ἢ κοιλίης τραχύ] Locus depravatissimus, sed qui minimo momento restitui potest, addita scilicet negatione μή, è qua cum litera μ extrita fuisset, ex negatione facta est conjunctio disjunctiva ἢ, quæ sententiam absurdissimam efficit. Quid enim absurdius, quàm post ἀπόσεισιν per sanguinis è naribus profluvium, aut biliosorum copiosam dejectionem, aut denique urinæ ἀκρήτα, hoc est biliosissimæ vacuationem, jecur suppurari? Cum testetur Hippocrates ejusmodi evacuationibus Criticis materia depulsa, Icteri præcoci minas averruncari; nempe verbis modo allatis ex *lib. 1. Epid. sect. 2. part. 65.* ἔστι δὲ οἷσιν ἵκτεροι ἐκταίοισι, ἀλλὰ τέτοιον ἢ καὶ κύστιν καθαρίσας, ἢ ἐκτραχθεῖσαι ὠφελήσκειν, ἢ δαψιλῆς αἰμορραγία, οἷον Ἡρακλείδης. Eandem sententiam tradit & *lib. 4. de victu rat. in acut.* Idem & testatur *Aretæus*: dicit enim τὸ ὀλεθρον διήλαντο. Cui dicto planè est ἀνακάλυψον, quod sequitur; τέτοιον ἢ καὶ τρεῖς ἐβδομάδας ἐς ἀπόσεισιν πύξ τὸ ἥπαρ τρέπεται, nisi negatio, ut dixi, reponatur. Et si enim non omnem suppurationem hepatis lethalem esse docet Hippocrates, & post eum Galenus, *Aphor. 45. sect. 7.* quæ nimirum non est in substantia jecoris, sed in tunicâ: tamen cum simpliciter ad suppurationem converti jecur dicat *Aretæus*; non est ad rem hæc distinctio: deinde neque in tunicâ suppurationem fieri posse post illas copiosas evacuationes satis putò omnibus perspicuum.

Ad Caput VIII.

περὶ τῆς κῆ πλὴν κοίλῃς Φλέβας ὀξείης νόσου.
De Venæ Concavæ acuto morbo.

p. 20. l. 32, 33. κῆ τὸ σῆμα συγκέονται] Una voce, ἀνατόμῳσιν Græci vocant.

p. 20. l. 35. ἐς μίαν Φλέβα μεγάλην] Ita etiam *Aristoteles* appellat μεγάλην, & μεγίστην Φλέβα. 1. *hist. c. 17.*

p. 20. l. 37, 38. τὸ πρῶτον λοβὸν] Veteres in jecore humano plures lobos feu fibras agnoverunt. Ita *Galenus*, cap. 4. de usu part. λέγει πῶς περιέβηκε πλὴν ραγίστα τὸ ἥπαρ, ἢ ὅπως αὐτὴ μὲν ὑπὸ ἐκείνης, τὰ σπῆα δὲ ὑπὸ ταύτης θρυμαίνονται; δι' αὐτὸ γὰρ τῷ καὶ ἀκρεβῶς αὐτὴν περιλαμβάνει, καθάπερ δακτύλοις ποσὶ, τοῖς λοβοῖς· ὅθεν εἰς ἀριθμὸς αὐτῶν καθ' ἑκάστην ζῶον. Sic Poëta de Tityi visceribus, 6. *Æneid. v. 600.*

— nec fibris requies datur ulla renatis

De jecore enim hæc debent intelligi. *Servius* ad eum locum: *fibræ sunt eminentiæ jecoris*. Si tamen αὐτῇσιν standum est, vix ejusmodi fibras in homine admittemus. *Fernelius*, 1. *Phys. Jecur fere fibras in 7. (Græci λοβὸς vocant) dissectum; quamvis conspectum à nobis est, nec rarò, solidum, nullisque fibris divulgum*. *Aristoteles* quidem nullam hujusmodi fibrarum fecit mentionem, sed de jecore hæc tantum tradit; 1. *hist. 17. στρογγύλον δὲ ἐστὶ τὸ ἡνθρωπίνον ἥπαρ, καὶ ὁμοίον τῷ βοείῳ.*

p. 20. l. 41. τὸ κάτω λοβὸν τὸ πέμπτον] *Galenus*, citato loco, variare numerum fibrarum in variis animalibus notat.

p. 20. l. 59. κέσματᾱ] *Galenus*, in *Exegeſi*, exponit τὰς ἐκ ῥέματῳ ρεόντας ἀσθένειας, id est, *veteres ex fluxu affectus*. Malè tamen ibi ρεόντας pro ρεόντι· vel in universis articulis, vel propriè circa coxendicem.

p. 20. l. 59. ὁ 21. l. 2. εὐτε ῥηγνυμένη αἰμορραγίῃ ὤκισα κτείνῃ] Male αἰμορραγίῃ, pro verbo αἰμορραγέῃ. *Si rupta vena sanguinem effuderit.*

p. 21. l. 2, 3. ἀπὸ πνέμοντος καὶ ἀσθητικῆς ἐκχεομένης] Deest vox αἵματῳ.

p. 21. l. 4, 5, 6. λὼν δὲ τὸ πλὴν δέχεται, ἐς πλὴν κάτω κοιλίᾳ τοῖσι ἐντέροισι περιέχεται, ὡς ἐμπλέειν (ἐμπλέειν) τὰ ἐντῆρα. Corruptum hic est περιέχεται, pro quo lege περιχέεται. *Si sanguis intestinis circumfusus fuerit.*

p. 21. l. 6, 7. εὐτε πρῶτον καθ' ἐν ἐκφανῶναι τὸ αἷμα] Non valdè perspicacem esse oportet, qui hæc corrupta esse non sentiat: πρῶτον adverbium est, latinè *nudius tertius*, καθ' ἐν *Sigillatim*: quæ sanè huic loco non quadrant. Scribe itaque, εὐτε περὶθεν ἢ ἐκφανῶναι τὸ αἷμα. Plana hæc lectio, cui & *Crassi* versio congruit.

p. 21. l. 16, 17. περὶ ὧν ἐξήγημα ξυνὸν ἀρεοῖν] *Junius* vertit, *facies decolor rubet*, quod absurdum videtur: quæ enim rubet facies, quomodo decolor dici possit. Eadem perplexitas in verbis *Aretæi*: nisi ἀρεοῖν quarundam vultus partium tantum, aliarum rubor intelligatur. Sed puto rubedinem hic significari remissam & dilutam, quod sequentia verba indicant; ὑπερῶς τοῖς ἐν τῷ σῶματι.

p. 21. l. 34. ἐπεὶ τὸ θηριώδες] Vox hæc occurrit passim apud *Hippocratem lib. 2. Epid. sect. 1. Φθινοπῶρες μάλιστα θηριώδες*. Item 6. *Epid. sect. 1. part. 13. & sect. 2. part. 8. De* cujus expositione inter Doctos non convenit, ut nec ipsum nomen ejusdem ubique significationis. Duæ autem sunt acceptiones magis vulgatæ: vel pro malignitate vique morbi aut humoris indomitæ & efferæ, qualis atræ bilis; vel pro Lumbricis. Loca id confirmantia obvia apud *Hippocratem*. *Fœsius* secundam acceptionem magis amplectitur, & citato loco ex 2. *Epid. θηριώδες* exponit, *quibus interaneorum animalia autumni malignitas ingenerat*. Verùm aliam acceptionem hujus dictionis minus tritam nobis hic insinuare videtur *Aretæus*, nimirum pro macie extrema, qua vultus efferatur. Pravis enim alimentis homines non solum contabescere, sed etiam efferari certum est: ἐπεὶ, inquit, τὰ θηριώδες καὶ ἀκμάζοντες, καὶ νέοι, οἱσι ἰατρὴ ὑπὸ ἀσπίδος πονηρῆς καὶ παλαιπωρίας ἢ ἐξίς. *Aristoteles in probl. p. 112. l. 18. edit. Sylburg. λέγει πῶς θηριώδες τὰς ὄψεις καὶ τὰ ἥθη οἱ ἐν τῇ ὑπερβολῇ ὄντες ἢ ψυχῆς ἢ καύματῳ*. Ibi θηριώδες τὰς ὄψεις intelligo *squallore ac macie corporis deformes & ferini*. Atque hoc sensu τὸ θηριώδες hic accipiendum esse patet iis Symptomatis, quæ in hocce affectu proponit, nempe cutis ficcitate, rugis, atque asperitate; tum eos ægros ait esse μαλασσωμένους.

p. 21. l. 53. καὶ ἢδε ἡ διαδοχὴ τῆς κακῆς] Olim divinavi, ἀσπικῶν, *Intermissio, pausa, induciæ*: sed nihil mutandum. Διαδοχὴ propriè *successio*; cui autem aliud succedit id non est perpetuum. Ita hæc vox pro intervallo rectè accipitur.

Ad Caput IX.

περὶ τῆς κῆ τὰς νεφρὰς ὀξείων παθῶν.
de Renum acutis affectibus.

p. 22. l. 14, 15. ἐπὶ χεῖρὶ τῇ πλὴν ἢ λίθῳ, ἢ ἐλγνυμένη φλεγμονῇ ἢ αἱμάλωψ,] Quibus urinæ fluxus intercipitur, memorata. Est autem αἱμάλωψ *Archigeni sugillatio in oculis, sanguine*

guine ex plagâ in partem contusam effuso; quasi αἷμα ἐν ὤπῃ. Hic vero pro grumo sanguinis accipitur; idemque est quod θρόμβος, ut Galenus exponit in libello adversus Lycum (Tomo v. p. 158. B. l. 15. Ed. Aldin.) in descriptione κυήματος, hoc est, conceptus sex dierum, traditâ ab Hippocrate, libro de natura pueri, p. 236. l. 43. Ed. Genev. Hæc sunt verba Hippocratis: ἐν τῷ ὤπῃ ἐφαίνοντο ἐνεῖσθαι ἱνὲς λεῖκα, καὶ παχέαι εἰλημαῖαι ξυὼ ἰχῶρι παχεῖ, καὶ ἐρυθρῶ, καὶ ἀμφὶ τὸ ὤπῃ ἐξωθεν αἱμάλωπες. Galenus hunc locum explicans, ἀδιάπλως γὰρ, inquit, πῶς σαρξ μαλακὴ ὡδραπλήσι αἱματὶ θρόμβω, ἀφαιδέχεται τὴν πρῶτην τῆς κυήματος ιδέαν ἐν αὐτῇ πρὸς ἔχαστα, καθάπερ ἱπποκράτης ὠνόμασεν, οἷον αἱμάλωπα, ἐκ τῆς σπέρματος ἐσίας, τὴν ἐν αὐτῇ λεῖκα πηκτικὴν ὑπαρχούσης. Ubi obiter pro τῷ, legendum censuerim πνός, id est, quodam existente in ipsâ αἱμάλωπι, mole scilicet sanguinea, albore ex seminis substantiâ, quæ rudimentum est partium spermaticarum, ut deinceps scribit. Ex quibus Galeni verbis patet, αἱμάλωπα ibi pro θρόμβω, hoc est, grumo sanguinis usurpari ab Hippocrate; quemadmodum hic ab Aretæo.

p. 22. l. 26. ἰκέλη ἢ ξυμφορὴ ἢ δὲ καὶ ξυαίωσις] In M. S. Mentel. ξυμμορφή.

p. 22. l. 31, 32. ὕπνοι λεπτοί, ὀδυνοειδές, ἢ διηγετικές ἐξαπνίης ἐκθρογνύμφοι, ὡς ὑπὸ νύξιν] Ὁ οὐδὲν, Salio, ἐκθρογνύμι, & ἐκθρογνύμαι ex silio. Sic apud Lucianum ἀποθροεῖν ἀπὸ τῆς ὕπνης. Talem somni modum notat in Cajo Suetonius: incitabatur insomniis maxime: neque enim plus quam tribus nocturnis horis quiescebat; ac ne his quidem placidâ quiete, sed pavida miris rerum imaginibus.

p. 22. l. 40. οἱ παλεῖνες γὰρ παρὶν γίνονται] M. S. οἱ παλεῖνες γ.

p. 22. l. 43, 44. ἢν τὸ καὶ πρὸς σμικρὸν ἐνδεῶς διεξίεναι ῥηιδίως τὸ οὐδὲν] Legendum διεξίη καὶ.

p. 22. l. 45, 46. ὁρθῶς ταῦδε οἱ νοσούντες πάσχουσιν] Junius: atque Jure ista ægrotantes patiuntur. Inconsultè; ὁρθῶς hic idem quod ὁρθῶς ἀπὸ Hippocratem, loca obvia.

p. 22. l. 48. καὶ τὰς καὶ τὰς καίλας φλέβας] Supra, cap. 7. τὴν καίλιν φλέβαν in singulari dixit: hic in plurali, quia vena cava dividitur in adscendentem & descendentem. Aretæus, cap. 7. ἐντεῦθεν τὸ δισαὶ ἐξ ἀποχρίσεως γινόμενον, πέραν τῆς ἥπατος ἀφικνέονται & paucis interjectis, postquam cavam descendentem descripsit, subdit: ἀπὸς καὶ ἡδε καίλη. Ob hanc causam hic in plurali καίλας φλέβας dixit.

p. 22. l. 52. ἀλλὰ ἢ φλεγμονὴ τῇ ξυὼ αἱμορραγίᾳ γινόμενῃ] M. S. τῇ ξυὼ τῇ αἱμορραγίᾳ.

Ad Caput X.

περὶ τῆς καὶ τὴν κύστιν ὀξέων παθῶν.

de Acutis in Vesica ægritudinibus.

p. 23. l. 4. Κύστις χαλεπὴ μὲν, ἐν νύκτι] Hippocrates, sect. 2. prognost. cap. 13. part. 71. κύστις τὸ σκληρὰ τε καὶ ἐπώδυνο, δεινὰ μὲν παντελῶς καὶ ὀλέθρια.

p. 23. l. 8. νεῦρον γὰρ ἢ κύστις] Nervum latè accipit pro nervoso corpore: non enim propriè νεῦρον Vesica, sed νεφροειδής. Galenus certè distinguit, lib. 3. de alim. cap. 5. ὁδὸν δὲ ὅτι νεφροειδὴ μόρια τὰ καὶ τὰς πόδας ὀνομάζω, καθ' ὁμοιότητα τὴν πρὸς τὸ κυρίως καλεσμένον νεῦρον, ὃ τὴν γένεσιν ἐξ ἐγκεφάλου, καὶ νωτιαίας μυελὸς λαμβάνει. In quo autem consistat ea similitudo, propter quam uterus & vesica partes nervosæ dicuntur, aperit idem Galenus, Com. 1. in 1. Epid. part. 2. & nos quoque declaramus in nostris problematis Medicis.

p. 23. l. 15, 16. πρὸς γυναικῶν μὲν γὰρ αὐτῶν καὶ ὑστέρων (ὑστερῶν) φλεγμονὰς ἀναπέζει] Locus mihi mendi suspectus: sed abstineo.

p. 23. l. 19. ἀδρανὴς πᾶσι] Ita Galenus, lib. 6. de Symptomatum causis; (Tomo 3. p. 24. B. l. 46. Editionis Aldinæ 1525.) περιττότερον δὲ τι καὶ τὴν κύστιν ἔοικε συμπίπτειν ὑπερπληρωθεῖσαν, ὅπερ ἔχει ἡμεῖς μόνοι τετραμέτα γινόμενον, ἀλλὰ καὶ παρ' ἄλλων ἐπυθόμενα. πληρωθείσης γὰρ αὐτῆς, αἰδεοθέντων πινῶν ἐξαναπύσει τὸ δεινὸν, καὶ ἐρήσει, τὴν ἐνέργειαν ἀπαιδέσει σιωβῆν, καὶ οὕτως ἐπιηδυνήθησαν ἐκκρίναι τὸ ἔρπον, καὶ ἰκανῶς βιαζόμενοι τόχοιεν.

p. 23. l. 41. ἢ βεπρήσει] Plinius, lib. 30. cap. 3. Buprestis animal rarum in Italia, simillimum Scarabæo longi-pedi: fallit inter herbas bovem maxime unde & nomen invenit; devoratumque tacto felle ita inflammat, ut rumpat. Herba etiam est ejus nominis, de qua Theophrastus, lib. 7. histor. plant. cap. 8. Idem Plinius, lib. 22. cap. 22. Buprestim magnâ inconstantia Græci in laudibus Ciborum etiam habuere, iidemque remedia tanquam contra venenum prodiderunt. Et ipsum nomen indicio est, boum certè venenum esse, quos dissilire gustatâ fatentur.

p. 23. l. 41. καὶ πνύμασι ἐμπιπράται ἢ κύστις] Mira scripturæ depravatio. In dictione πνύμασι, lege meo periculo, πτυοκάμπησι. Genus est erucæ in piceis nascens, de quo vide Dioscoridem, lib. 6. cap. 2. Indicium est verbum sequens ἐμπιπράται (ἐμπίπεται), ascenditur. Non enim flatu vesica inflammari potest.

Ad Caput XI.

περὶ ὑπερικτῆς πηγῆς.

de Vulvæ Strangulatu.

p. 24. l. 8. τὸ χόνδρον τῆς θώρηκος] Cartilaginem intelligit, quam ξιφοειδὴ ἐνσίφωμεν Ana-

res ὀργίους τὸ ὅμοιον dixit, 6. *Epid. com. 2.* pro humores πρὸς ἔκκρισιν ἐτοίμας ὡς σκευάσαι, *promptos paratosque ad excretionem facere.*

p. 26. l. 5. λόγῳ ὃν καὶ γυναικες] Disputatio hīc de nomine, ut vulgò loquuntur. Negat *Aretæus* foeminas Satyriasi laborare, quod non habeant μόρια ἐς ὀρθίησιν, caudam videlicet salacem, quæ præter naturam recta maneat, qualem Satyri habent. Verum, ut largiamur eā causā in foeminis σατυρίασιν dici non posse; attamen hoc non obstat, quominus affectus idem, qui viris ὀρθίασιν facit, iis verè accidat: nam & mulieres tentiginem pati suo modo testatur *Galenus libro 14. de usu part. tom 1. p. 83. B. l. 21. Edit. Aldin.* αὐτὴν (supple αὐχένα ἢ ὑστέραις) ἐκέρσαστο δικαίῳ μέτρῳ, σκληρότητι μὲν νείμασσι τοσούτων, ὅσον Διούτητος τε ἄμα καὶ Διόνητος παρέχειν αὐτῷ σύμμετρον ἔμελλεν ἔσθαι ἐν ταῖς ἑσπερίαις ὑποδοχαῖς, &c. *Paulus Aegineta, lib. 3. cap. 56.* disertè de Satyriasi agens, ἐστὶ τὸ νόσημα σπένδιον μὲν καὶ γυναιξὶν συμβαῖνον. Quod autem foeminæ affectum ipsum, qui subest ei nomini, patiantur, confirmari potest verbis *Juvenalis de Messalina, Satyr. 6. v. 128.*

— tamen ultima cellam

Claust adhuc ardens rigida tentigine vulvæ.

Cum enim impudicissima illa mulier, nullā veneris abundantia fatiari posset, ut ipsemet ait *Juvenalis*, planè affirmare licet, hanc laborasse eo affectu, qui in viris Satyriasis dicitur; utpote quæ, ut initio *Aretæus* definit, nihil aliud sit quam ὀρμή ἀρετῆς ἐς ὀμιλίαν, *libido effrænis*; quæ nullo concubitu sedari potest; εἰδὲ ὅτι πολλοῖσι καὶ συνεχέσι ὀμιλίῃσι περὶνόνται τὸ ὀρθίον. Ejusmodi esse & furorem uterinum arbitror Satyriasi virorum analogum; quem, ad clariorem doctrinam, *μαχλοσώην* appellat *Aretæus*, quasi propria sit foeminarum *μαχλοσώη*, verbis, ut verisimile est, *Hesiodi* inductus his: *μαχλόεσται ἡ γυναικες.* (*Erg. v. 584.*)

A D

A R E T Æ I C A P P A D O C I S

C A P U T I. L I B R I P R I M I,

Qui de

C A U S I S & S I G N I S

D I U T U R N O R U M M O R B O R U M.

p. 26. l. 34. Ἀμαρτάνουσι ἐν τῇσι μακροῖσι θάλατταις] Hippocratis, *de ægrorum intemperantiâ*, elegans sententia est, *libro περὶ τέχνης* ἡ πλήρης μὲν ἡ νόσος, κενὸι δὲ σπύριον, ἐθέλοντες τὰ πρὸς τῷ νόσῳ ἰδέα μάλλον, ἢ τὰ πρὸς ὑγίαιναι πρὸςδεχέσθαι.

p. 26. l. 39. θανάτου δὴθεν αὐτὴν ὀρεγόμενοι] Aliter Hippocrates, citato loco; *ægros nolle quidem mori, sed tamen morbi molestiam constanter ferre non posse*, εἰς ἀποθανεῖν ἐρώντες, ἀλλὰ κατερεῖν ἀδωαπέοντες. Sed non diversa *Hippocrati* sentit *Aretæus* verum transpositio particulæ, ὡς, sententiam corrumpit. Ita enim legendum: ὑποδιδρῆσκουσι οἱ κάμνοντες, ὡς θανάτου δὴθεν ὀρεγόμενοι, id est, *sic curationum molestias subterfugiunt, ac si mortem planè expeterent.*

p. 27. l. 3, 4. καὶ χάριτος ἀβλαβοῦς ἢ ἡδέων] De hac re Hippocrates hoc modo, *in sexto Epid. sect. 4. part. 7.* αἱ τοῖσι κάμνουσι χάριτες, οἷον τὸ κατὰ τὴν δρᾶν ἢ ποτὶ ἢ βρωτῶ, ἢ ἀνὸ ὀρεῖ, μαλακῶς ὅπου ψαύη, ἀλλὰ μὴ μεγάλα βλάπῃ. Eodem spectat illud *in Aphor. τὸ μικρῶ χέρον*, &c.

p. 27. l. 4. καὶ παρὰ φάσι] Ionicè pro παρὰ φάσι à verbo παρὰ φημι, significatque *admonitionem, consilium, consolationem, deceptionem.* *Homerus, Iliade λ. v. 792.* ἀρετῇ δὲ παρὰ φάσις ἐστὶν ἐταίρου, *bona est amici admonitio.* Idem *Homerus, Iliade ξ. v. 217.* ubi ceston *Veneris* describit:

Εἴθ' ἐνὶ μὲν Φιλόπης, ἐν δὲ Ἰμερῶ ἐν δὲ Ὀαριῶς,

Πάρεφαις, ἥ περ κλέψε (ἢ τ' ἐκλεψε) νόον πύκα περ φρονεόντων.

Ubi παρὰ φάσις videtur accipi pro blanda persuasione, qua quis decipitur: & hæ accptiones hujus nominis probè quadrant huic loco. Nam & Medicorum est admonere ægrotos, & blandā oratione permulcere ac consolari, non acerbè increpare atque corrigere; ut quidam *Callianax*, qui ægro interroganti, num ex eo morbo moreretur, respondit *Homerico versu 107. Iliadis φ.*

Κατ' ἄνευ καὶ Πάρεφαις ὅπερ οἶο πολλὸν ἀμείνων.

Refert *Galenus, Com. 4. ad 6. Epid. part. 7.*

Sed etsi *deceptionem* hac voce intelligamus, quemadmodum *Junius*; nihilo secius commoda erit interpretatio: siquidem & ægri interdum decipiendi sunt, cum aliter

eu-

curari non possunt. Sic Galenus, *libro 14. Meth.* Illustrem foeminam Romæ herpete laborantem, & medicamentum ad bilem purgandam sumere pertinaciter recusantem, fefellit utiliter, immisso clanculum in serum lactis Scammoniae pauxillo. Lucretius, *libro 1. v. 935.*

Nam veluti pueris absinthia &c.

Notissimi sunt versus & obvii. Ob hanc causam Plato *libro 3. de Repub.* Medicis, sicut & Magistratibus, mendacium concedit: *ἐν γὰρ ὁρθῶς ἐλέγομεν ἄρπ, καὶ τῷ ὄντι θεοῖς μὴ ἀχρηστὸν ψεύδῃ, ἀνθρώποις δὲ χρησίμους ὡς ἐν φαρμάκῃς εἶδη δηλονότι πρὸς τοῖς τοῖς ἰατροῖς δοτῶν, ἰδιώταις δὲ ἔχαιπτον.*

p. 27. l. 5. καὶ τὸ νοσέοντα χρητὴ ἀλκιμον ἐμμελῆ] Hippocrates, *Aphorif. 1. sect. 1.* αἱ δὲ ἔμμελον ἐωυτὸν παρέχουσιν καὶ θέοντα ποιεῖντα (ποιεῖντα), ἀλλὰ καὶ τὸ νοσέοντα.

Ad Caput II.

πεὶ κεφαλαίης.

de Cephalæa.

p. 27. l. 16. καὶν ὅτι πλεῖνας] Aut reponendum, aut subaudiendum, *ἡμέρας* ad plures dies.

p. 27. l. 18, 19. καὶ προσεπρίνηται μέζω πε καὶ πλεῖνον δυσαισχῆ] Locus videtur corruptus: duo hæc nomina μέζω, δυσαισχῆ, ad vocem ἀλγῆμα referri debent; at quomodo in hoc flexu, scribendum enim esset μέζον, δυσαισχῆς. Sed video: sunt hæc neutra pluralis numeri post substantivum singulare, κατ' ἐναλλαγὴν *Ionibus* atque etiam *Atticis* familiarem: πλεῖνον quoque male pro πλεῖν. Ita enim Iones pro πλεον; ut passim apud *Herodotum.*

p. 27. l. 21. Ἀίδιῳ ὁ πόντος] Ita Græci αἰ, & αἰδίων dicunt, quod longo tempore perseveret. Ab his Plinius, *libro 17. cap. 43.* ubi de visco agit: *adjiciunt discrimen visco, in his quæ folia amittant, & ipsi decidere: contra inherere nato in æternâ fronde.* Exempla obvia apud bonos auctores.

p. 27. l. 23. ἀμφιμερινόν, παρ' ἡμέρων] Scribe ἀμφιμερινόν, ἢ παρ' ἡμέρων, ut iis qui quotidiana febre, aut tertiana laborant. Ita Græci ἀμφιμερινόν vocant, cujus accessiones quotidieprehendunt: παρ' ἡμέρων, quæ alternis diebus redit. Hanc & ἀλτὴ τῆς ἰδὲς Græci vocant; unde τριταῖος πυρετός. Hippocrates, *Aphor. 12. sect. 1.* καὶ αἱ τὸ περὶ ὁδὸν πρὸς ἀλλήλας ἀντεπιδόσεις, ἢντε κατ' ἡμέρων, ἢντε παρ' ἡμέρων, ἢντε καὶ ἀλτὴ πλείονος χρόνος γίνονται. Galenus in *Commentario* hæc explicans, *quotidianam, tertianam, & quartanam* febrem subicit.

p. 27. l. 32. ὦς] Auris, pro ὄς.

p. 27. l. 40. κέρασι ἱκέλοι] Aliàs κεράεσι.

p. 27. l. 41, 42. ὀφθαλμῶν ὑποβρύχιος πόνος ἀχει μινύγων] Galenus, *libro 3. de loc. aff. cap. 9.* Interni doloris signum hoc facit, si oculorum radices doleant: *ὅτι ἀπεικὸς ὁ τοῖς μὲν πρὸς αὐτῶν τὰς περὶ τὸ ἐγκεφάλον ὀδυνᾷσθαι μινύγων, ἐνίοις δὲ τὸ περικράνιον ἢ ἀσκέρις ὁ αὐτὸ ἐν τῷ δῆκειν, ἢ μὴ δῆκειν τὰς ὀδύναις εἰς τὰς ρίζας τῶν ὀφθαλμῶν. εὐλογον γὰρ οἷς ἡ ἀσκέρις ἐνδον ὁ κρανίον, τῆτοις εἰς τὰς τῶν ὀφθαλμῶν βάσεις ἀφικνεῖσθαι τὸ πόνον. ἐπειδὴ καθήκεσιν εἰς αὐτὰς διποφύσεις ἐξ ἐγκεφάλου τε καὶ ἀμφοτέρων μινύγων, ἐπὶ τε καὶ τὸ ἐν αὐταῖς αἰγείων.* Sed hac distinctione quidem frustra est Galenus; quando & externum dolorem ad radices oculorum pertingere consentaneum est, ob eam causam; quod pericranium, cui inheret, oculorum orbitam prætexit.

p. 27. l. 42, 43. ἰδρὼς ἀχετος πνόντων ἐξαπίνης ἄλογος, ὥσπερ πνός παρ' ἄλλαντος ξύλων] Junius: *sudor ex tendonibus immodicus effluit repente, neque cohiberi potest, neque ulla causa processit, perinde ac si quis ligno plagam insinxerit.* Absurdam esse hanc sententiam, nemo non videt: incusso enim fuste tendonibus quidem citra vulnus, vibex ex contusione sequitur; cum vulnere sanguis profluit, non sudor. Deinde ut sudor profluat, quomodo is ἄλογος absque causa, cum dolorem capitis sequatur? Quare ita hæc distinguenda sunt: post ἰδρὼς ἀχετος, ponatur virgula: tum in his; πνόντων ἐξαπίνης ἄλογος, reposita, quæ excidit, voce πνός, lego πνόντων πνός ἐξαπίνης ἄλογος: hoc est, *tendinum dolor subitus sine causa, quæ quidem appareat.* Ita Galenus, *5. de sanitate tuenda* (tom. 4. p. 26. B. l. 13. Edit. Aldin. *ἡμικρανία γού ἐνοχλουῖται πολλοί, καὶ πνόντας αἱλαὶ συνεχῶς αἰγέσιν ὅτι μικραῖς προσφάσιν* quem locum respexisse videtur *Aretæus.*

Ad Caput IV.

πεὶ ἐπιληψίας.

De Morbo Comitiali.

p. 28. l. 35, 36. ἡλικίῳσι τέσσεσι καὶ πέντε] Meliorem ætatem appellat adolescentiam; quomodo *Afranius* malam ætatem pro senectute usurpavit hoc versu:

Mala atas nulla delinimenta invenit.

Et *Plautus, Mostell.* (at legitur in *Menæchm. Act. 5. Scen. 2. v. 6.*)

Ut ætas mala, mala merx est ergo.

Virgilius:

*Optima quæque dies miseris mortalibus ævi
Prima fugit.*

p. 28. l. 36. ὥρῃ τῇ ὡραίῃ.] Eadem formâ dictum, qua οἶνῳ οἰνώδης.

p. 28. l. 38. ἡ εὐτυχίῃς.] Secundæ fortunæ adscribit, quod morbus Comitialis commutatione ætatis tollatur: quia videlicet non omnes ita liberantur: immo pauci quos æquus amavit Jupiter, eo beneficio fruuntur. De prospera in morbis fortuna infra fufius dicemus.

p. 28. l. 38. δι' ἄλλης ἡλικίης μέζον.] De hac re est *Aphorif. 45. sect. 2.* τὸ πλεονέκτημα τοῖσι νέοις ἀπαλατῆν, &c. ἡλικίῳ μέζονα intelligit *Juventutem*, quæ cum sit calida & sicca, pituitas illas, morbi Comitialis auctores, absomit aut discutit.

p. 28. l. 41. φθόνῳ & καλῶ.] Olim φθόνῳ, suspicabar legendum: sed nihil muto. Alludit ad vulgi opinionem, qua credebantur formosi pueri lædi invidiâ contuentium, atque fascinari: qua de re fusè Plutarchus in *Sympos. libro 5. cap. 7.* Heliodorus libro 3. *Æthiop. cap. 8.*

p. 28. l. 44. οὐτε ἡλικίης μεταβολαῖς ἔξοδον πείθεται] Lege ἐς ἔξοδον.

p. 28. l. 49, 50. ἐπὶ ἀφώδῳ] Comitilibus sub finem accessionis alvi retrimenta prodire, patet, ex *Libello de morbo sacro*: ὡς ἡ κατὰ κόπρον πύλην, ὃ πολλάκις ποτὶ γίνεται ὑπὸ τῷ νόσῳ (νόσου) βιαζομένη, ἐνδοῖα πρὸς αὐτὴν ἢ πρὸς αὐτὴν. Quibus verbis insuper exagitur impostura sacrificulorum, qui symptomata teterrima ei morbo accidentia, certis Diis assignabant, ut stercoreis secessum τῇ ἐνδοῖᾳ. Conjectura, ut apparet, sumpta ab affinitate nominum, ἀφώδῳ, quod *alvi retrimentum* significat, & ἐνδοῖᾳ. Hæc enim nomina ab eodem, nempe ὁδὸς quod est *via*, additis initio præpositionibus derivata & conflata. Qua conjectura quid futilius dici potest? Erat autem ἐνδοῖᾳ, cognomentum *Diana*, cui *Colophonios* catulum nigrum immolasse Auctor est Pausanias, in *Laconicis*; ἵνα οἱ γὰρ κολοφώνιοι μέλαιναν τῇ ἐνδοῖᾳ σκύλακα. Fœsius ad hunc locum *Dianam* compitalem fuisse autumat.

p. 28. l. 51, 52. ἐς τὴν σελῶν ἀλιτροῖσι] A Luna immitti hunc morbum iis, qui ipsius numen violassent, priscis illis persuasum fuit: undè verbum σελωιάζεσθαι, & σελωιάζομενοι apud Matthæum, *Capite 4.* ποικίλαις νόσῃς, καὶ βασάνοις συνεχομένους καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σελωιάζομενους. &c. cap. 17. κύριε ἐλέησόν με τὸν υἱὸν, ὃν σελωιάζει, καὶ κακῶς πάσχει, πολλάκις γὰρ πῖπμι εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. Ex quibus verbis liquet, *Epilepticos* dici *Lunaticos*. Galenus, libro 3. de *diebus Criticis*, capite 2. à Lunâ comitialium circuitus custodiri asserit? ἱερὰ νόσος αὕτη τῇ σελῶν ἀνάκειται ὑπὸ πύλης (πύλης) γίνεσθαι φασί. Suidas in ἱερᾷ νόσῳ. Idem ἱερῶν interpretatur θωμάσι. Invaluit autem ea opinio, quod viderent morbum augeri statis Lunæ temporibus, nempe plenilunio, aut interlunio. Cujus discriminis causam acutè explicat Vallesius, libro de *sacra philosophia cap. 71.*

p. 28. l. 53. ἱερῶν κυκλήσκουσι τὴν πύλην.] Hanc quoque causam ait esse, cur is morbus facer dicatur, quod nimirum à *Lunâ*, quæ Dearum una, immitti credatur: quam stultam persuasionem pluribus argumentis convellit Hippocrates, lib. de *morbo sacro*. (p. 301. l. 15. ed. G. 1657.) Alias verò ipse asserit, nempe morbi magnitudinem; ἱερὸν γὰρ (inquit) τὸ μέγεθος: quo sensu ἱερὸν ὁρῶν à magnitudine dictum Anatomicis; & ἱερὰ νόσῃ omnes magni & periculosi morbi, apud Athenæum, lib. 7. cap. 10. ubi de *Menecrate* Medico: τὰς ἂν θρασυνομήας ὑπὸ αὐτῶν τὰς ἱερὰς καλῶμεν νόσους συγγράφουσι ἡνάγκαζεν, ὅτι ὑπακύνοντο αὐτῶν δὲλοι πεισισθέντες. Ad quem locum *Casaubonus* notat ἱερὰς νόσους ibi esse, ἀπεγνωσμένας, desperatos morbos. Atque hoc sensu ἱερὸν λόχον *sacrum agmen* Thebanis dictum interpretari licet, quod ejus præcipua esset vis, eoque maximè confiderent, utpote quod ex selectis viris & bellicâ virtute spectatissimis conflatum esset; ut innuit Plutarchus, in *Pelopida*: τὸ δὲ ἱερὸν λόχον (ὡς φασιν) συνετάξατο Γοργίδας ἐξ ἀνδρῶν ὀπλιέκτων τετρακισίων, οἷς ἡ πόλις ἀσκήσιν, καὶ διαταγὰς ἐν τῇ καδμείᾳ στρατοπεδευομένοις παρέχεν, καὶ διὰ τὸ ἐκ πόλεως λόχῳ ἐκαλεῖτο. Verùm hæc ratio stare non potest, quia tunc plures essent ἱερὰ νόσῃ; At unum esse hunc, de quo agimus, nempe comitalem eo nomine cognitum, liquet ex libro de *morbo sacro*, & aliorum Medicorum libris: εἰ γὰρ διὰ τὸ θωμάσιον, θείον νομίζουσι, πολλά τὰ ἱερὰ νοσήματα ἔσται, καὶ ἕξι ἐν.

p. 28. l. 55. ἡ ἱήσις αὐτῶν αἰθρωπείης, (αἰθρωπείης aliàs αἰθρωπίνης.) Superstitiosas Magorum curationes intelligit, de quibus diligenter Hippocrates, citato *Libro*.

p. 28. l. 56. ἡ δαίμων δόξης ἐς τὸν ἀνθρώπον εἰσόδῳ] Dæmonis in homines ingressu morbum Comitalem conflare existimabant, qua opinione *Mahometum*, Turcarum Legislatorem, usum ferunt, ad persuadendum illis Barbaris, quod statis temporibus ad se Angelus *Gabriel* accederet, cujus adspectu exanimaretur: at nebulo iste, ab ineunte ætate, morbo comitali corripiebatur. Quod autem ea opinio de Dæmonis insultu pervulgata esset, ex citato sæpius *Hippocratis* Libro perspicui potest; ἡρώων ἐφάδα nominat: & causam declarans, cur miseri illi accessum morbi præsentientes in loca secreta

se includant: τὸτο ὃ (inquit) ποιεῖ ὑπὸ αἰσχύνης ὃ παρ' ἐμοῦ, καὶ ἔχ' ὑπὸ φόβου, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσιν, ὃ δαίμονες.

p. 29. l. 5. ἐξ ἀνθρώπων] Qui semoti ab hominum societate vivunt.

Ad Caput V.

περὶ μελαγχολίας.

De Atra Bile.

p. 29. l. 21, 22. κάτω ὃ ἐξίσσεται, ὃ κάρτε ἀνώλεθρον.] Non temere bilem exacte atram, excerni absque pernicie docet Galenus, libro de atra bile, (tom. 3. p. 86. A. l. 18. Edit. Ald.) his verbis: ἐγὼ δ' ἐκ μερανίας πρὸς Πέλοπι τῷ διδασκάλῳ μαθὼν ἑκατέρω τῷ χυμῶν τὰ γνωρίσματα, καί περ πρὸς φυλάττων αὐτὰ δι' ὅλας ἔμελλε βίη μέχρι δεῦρο, τὸ μὲν τ' ἀκρεβέστερ' μελαίνης χολῆς χυμὸν ὀλεθρίως ἐκκρινόμενον ἐξαερίω αἰεί.

p. 29. l. 31. Φυσώδεις τισὶν ἐκίκλησκον οἱ πρὸς αὐτὸν.] Genus melancholiæ, quod à ventriculi cruditatibus nascitur, intelligendum est, quo qui laborabant φυσώδεις dicti; sicut & ipse morbus, flatuosus à quibusdam cognominatus est; ut quidem Diocles testatur apud Galenum, lib. 3. de loc. aff. tom. 3. p. 42. B. l. 21. Ed. Ald. Verba Dioclis sunt ejusmodi: ἄλλο ὃ γίνετο μὲν περὶ τὴν κοιλίαν ἀνόμοιον δ' ἐστὶ τοῖς περιεργημένοις. καλεῖται δ' αὐτὸ, οἱ μὲν μελαγχολικόν, οἱ δ' φυσώδεις. &c. Huc spectant verba Philosophi, sect. 30. probl. 1. ὅτε χυμοί, καὶ ἡ κρᾶσις ἢ τὸ μελαίνης χολῆς πνευματικὰ ἐστὶ; δι' ὃ καὶ τὰ πνευματώδη πάθη, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μελαγχολικά οἱ ἰατροὶ φασὶν εἶναι. Ibid. οἱ μελαγχολικοὶ πνευματώδεις. Causa autem, cur melancholici flatulenti sint, abundantia est cruditatum, quæ in iis gignuntur vitio, cum temperamentum frigidum & sicci, tum humoris nigri, qui calori adversatur.

p. 29. l. 31, 32. μετ' ἐπιπείροις δὲ ἔτε φύσει, ἔτε μέλαινα χολῇ ἐγγίγνετο.] Genus quoddam melancholicorum proponit, qui neque flatibus, neque bile atra abundant, sed ira immoderata, mœrore, atque ingenti animi consternatione produntur: eos nihilominus melancholicos appellari tradit, quod iræ argumento bilis denominationem fortiantur; sicut immanitas iræ nigredinis appellatione intelligitur: nigredo enim inauspicati, ac perniciosi symbolum censetur. Declarat id versibus Homeri, ex Iliade A. v. 101.

τοῖσι δ' ἀνέστη
Ἥρωις Ἀτρεΐδης, Ὀδυσσεύων Ἀγαμέμνων,
Ἀχὺν μὲν μὲν μὲν δὲ μέγα φρένας ἀμφὶ μέλαινα
Πύρρῳ, ὅσπερ δὲ οἱ πυρὶ λαμπρῶντι ἐκτίω.

Ubi μέλαινας φρένας exponit furenter iracundas, nigroris appellatione, ut dixi, ad immanitatem affectus translata. Cui congruit Scholiastes, qui μέλαινας παραγυμνάδας λέγει τὸ ὀργὴν exponit. Eodem igitur & sensu Virgilius dixerit: (Æneid. viii. v. 19.)

Hic verò Alcide furis exarserat atro
Felle dolor.

Id est, immani & perniciofa ira.

p. 29. l. 43, 44. Εὐπὶ αὖ ὑπὸ τῷ κακῷ κτενέωνται.] Ait hosce iracundos, fieri melancholicos, cum eo malo moriuntur; hoc est, cum affectus ad extremum pervenit. Verbum κτενέων non semper significat separationem animæ à corpore, sed excessum rei cuiuspiam, qui non longè absit à morte, ut in hoc verbo λιμοκτονεῖν. Sic in Ciri Virgiliana: (v. 235.)

cum mæsta parentis
Formosos circum virgo morerere capillos.

Lucretius 4. v. 1116.

ῥαδινὴν verò est jam mortua tussi.

p. 29. l. 44, 45. ἐπὶ μὴ φαντασίῃ.] Proprium id melancholicorum, ut uni cuidam imagini mentem addictam habeant. Themistius ad Librum de divinatione: ἔτω καὶ οἱ ἐμμανεῖς ἐχόμενα ὅμοια λεγόμενα καὶ βλέπασιν, καὶ πρὸς τέτοις λέγει τὸ σφοδρότητά τε καὶ ἐκκρέσιν αὐτῶν ἢ κίνησιν ὑπὸ ἐπιπείρας κινήσεως. Ob eam causam hosce imagini uni addictos, comparat Aristoteles Philagidæ poematis, quod ea, μεταβολὰς προσώπων καὶ διηγημάτων μιταπλήσεις, id est, vices personarum & narrationum varietates nusquam haberent, inquit Themistius, eodem loco.

p. 29. l. 50, 51. ἐς λυπὴν καὶ θυμὸν μὲνον.] Mendi mihi suspectus locus. Hæc enim sententia est; melancholiam videri initium esse ac rudimentum μανίας, id est, furoris, insanie, quod furentibus animis modo ad iram, modo ad hilaritatem declinet: Melancholici ad tristitiam & iram tantum. Quocirca pro θυμὸν legendum cenfeo, ὀξύθυμῳ, vel, ut legit Junius, ἀθυμῳ. Ratio constat hujus emendationis. Dicit Aretæus melancholiam esse initium furoris: ergo oportet aliquid esse in furore, quod non sit in melancholia. Furori insunt ira & θυμὸς, id est, voluptas: non igitur melancholiæ cum tristitiâ hæc inesse potest; alioqui non differrent hi affectus. Nam & melancholiæ conjunctam esse iram, Aretæus ipse fatetur, in signis melancholiæ recensendis: ὁρᾷ

μη δ' ἀκρητῶς, καὶ λύπη, καὶ κατηφείη δεινή. Et in calce hujus capituli de Juvene, quem amor liberavit à melancholia: ἐπεὶ ὅτ' ἔρωτα ζωῆψε τῇ κέρῃ, πᾶν δ' ἔκατηφείης καὶ ἀσκήδηνσι ἐργῶν τε καὶ λύπῃ. Et Plutarchus de *Lyfandro in parallelis*, ἥδη δὲ παντάπασιν χαλεπὸς ὦν ὄργῳ, ἀφ' ἧς μελαγχολία ἐπιτείνεσθαι εἰς γῆρας, παρώξυνε τὰς ἐφόβους. Quod autem differant melancholici ab infanis hoc discrimine θυμηδίας, quod ea scilicet careant, quamdiu melancholici permanent; luce clarius declarat *Aretæus*, cū ait: ἢν ὅτ' ἐξ ἀθυμίας ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε δάχυσις γῆρας, ἢ δὲ πρὸς γῆρας ἐπιτείνεσθαι οἱ δὲ μαίνονται. Quibus ex verbis liquet, melancholicos, cū ē tristitia in hilaritatem transeunt, non amplius dici melancholicos, sed furentes. Sed hoc ad judicandum aliis malim credi à me propositum, quàm quod lectionem vulgatam sollicitandam putem: cū apud *Paulum Æginetam* inter signa melancholicorum, risum quoque positum videam: καὶ τὰς μὲν αἰμαλίας, τὰς δὲ κλαίειν. lib. 3. cap. 14.

p. 29. l. 53, 54. σὺν δὲ ἐνὶ εἰδει] De variis melancholicorum imaginibus, vide *Galenum*, lib. 3. de loc. aff. cap. 6.

p. 30. l. 5. σὺν κείων.] Scribe ἀπ' οὐρανῶν, non aspirato π. ἰωνικῶς.

p. 30. l. 10, 11. τὸ πρὸς θυμὸν ὁ θυμὸς ἐς γέλωτα.] Lege ἀθυμίας, ad marginem versionis Latinæ rectè notatum, tristitiæ.

p. 30. l. 15, 16. κάκιον ὅτ' ἀνδρῶν αἰγυαῖνες ἐκμαίνονται.] Eadem ratione, qua ὁ θυμὸς ἀνδρῶν, proniores ad excandescuntiam, nimirum ob iudicii infirmitatem. Argumento esse potest quod de Bacchantibus legimus, quæ à furore μαινάδες dicebantur. In iis enim Orgiis foeminæ primas partes tenebant furoris quadam prærogativa, præsertim in *Thracia*, de quibus Plutarchus ita scribit in *Alexandro*: ἐπεὶ ὅτ' ἐν τῇ τῶν ἐσθλῶν λόγῳ, ὡς πᾶσι μὲν αἱ τῆδε γυναικες, ἐνοχοὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶναι, καὶ τοῖς ὤτοι τὸ Διόνυσον ὀργασμοῖς ἐκ τῆς πάνυ παλαιᾶς, κλαυδωνέας τε καὶ μιμναλὼνας ἐπ' αὐτῶν ἔχουσιν, πολλὰ ταῖς ἡδοναῖς, καὶ ταῖς πρὸς τὸ αἶμον (αἶμον) θρήσους ὁμοίᾳ δρῶσιν, & quæ sequuntur. Ad alia etiam, in quibus furore opus, foeminæ semper quæsitæ, ut *Sibyllæ* ad vaticinandum; quod furoris opus existimatur. Quantus autem fuerit *Sibyllarum* furor, liquet ex iis quæ de *Cumæa* vate cecinit Maro, 6. *Æneidos*, v. 46. Tanta enim vis furoris illius fuit, ut quædam in accessione exanimarentur, ut de quadam refert Plutarchus, libro de defectu oraculorum.

p. 30. l. 18. ἴαρος καὶ κέρως.] Rectè & congruenter *Galenus*, qui exponens *Aphorif.* 20. (sect. 3.) quo morbi Veris enumerantur, in quibus τὰ μαινικά, καὶ τὰ μελαγχολικά, &c. eam causam affert, quod eo tempore morborum seminaria ad extremas partes & cutem quodam criseos impetu pellantur: quo fit, ut pericula, quæ à pravis humoribus impendebant, planè avertantur, sitque Ver ὑμῶν ὁ θυμὸς, καὶ ἡ κέρως θανάτωδες. Ver igitur aucto naturæ vigore, multos, quos autumnus gignit, morbos judicat.

p. 30. l. 23. καὶ τὰς ἐκ τοῦ θυμοῦ.] *Aristoteles*, sect. 30. probl. p. 2616. l. 11. ed. Sylb. ubi de moribus melancholicorum agit; ἄλλοις δὲ (inquit) ἀθυμίας ἰσχυραὶ, ἢ φόβοι τοῖς ἰατροῖς ἴαρος, οἷον καὶ Ἀρχελάω συνέβαινε τῷ Μακεδονίᾳ βασιλεῖ. *Suetonius*, cap. 51. de *Caligula*; quem fuisse melancholicum ex ipsius vita colligi potest; non immeritò (inquit) mentis valetudini attribuerim diversissima in eodem vitia, summam confidentiam (hoc τὰς ἐκ τοῦ θυμοῦ) & contra nimium metum.

p. 30. l. 24, 25. ὅτι καὶ οἱ ἀληθῆς.] *Aristoteles*, libro de divinatione per insomnia: μελαγχολικοὶ, ἀφ' οὗ σφόδρα ὥστερ βαλλόντες πρῶτον, ὥστε οἱ εἰσι, καὶ ἀφ' οὗ μεταβλητὸν ταχὺ τὸ ἐχόμενον φαντάζονται αὐτοῖς. *Themistius ad eum locum*: καὶ αὐτοὶ τὸ μέλλον ὥστερ παραπλάζονται τῷ ταχὺ τὸ κινήσεως. ὁ μεταβολὸν γὰρ ὅν τὸ φανταστικὸν αὐτοῖς ταχὺ τὸ ἐχόμενον δὲ δεχθῆς τὸ ἐσόμενον φαντάζει.

p. 30. l. 25, 26. ὁρᾶται γὰρ ὑπερεκτρέπναι ἅπαν οἱ κακῶς.] Corrupta ni fallor lectio. *Crassus*: quotquot enim valdè adversantur, ea non protinus huic malo insunt, sed per quietem videntibus sese offerunt: quæ versio nec Græco contextui quadrat, nec probum sepsum præ se fert. Sic igitur emendo: ἅπαν οὗτ' κακῶς quæ longius à statu naturali discedunt, hæc, nondum præsentem malo, imaginatione in somnis præcipiunt atque occupant. Cū dictionis, οὗτ', posteriores literæ evanuiscent, atque etiam litera ν, ex parte adesa, superesset, ὅν, indocti quidam, ex iis reliquiis fecerunt οἱ, hoc est, pronomen tertiæ personæ in dandi casu, quod hîc locum habere non potest.

p. 30. l. 30. ἀλλὰ πικρὴ νοσήματ' ἐστίν.] Morum inæqualitatem in melancholicis animadvertit quoque *Aristoteles*. sect. 3. probl. 1. ὅποις δὲ ἐν τῇ φύσει συνέσθαι καὶ πικρῶς, εὐθὺς ἐπιταλῆται γίνονται πανταπαύτως. Ibidem: ἀφ' οὗ μὲν τὸ ἀνώμαλον εἶναι τὸ θυμὸν καὶ μελαίνης χολῆς, ἀνώμαλοί εἰσιν οἱ μελαγχολικοί.

p. 30. l. 36. βίον ζώωσι ζώοντες.] Causam reddit *Philosophus*, libro de somno & vigilia, cap. 3. οἱ δὲ φλεβώδεις ἔχ' ὑπερβολὴν δὲ οὐρύτητα (οὐροίαν) τὴν φλεβῶν, ἀντὶ τὴν πᾶσι πᾶσι ἔχουσιν ὑπερβολὴν, ὅτι οἱ μελαγχολικοὶ κατέφυκ' ὅτι οἱ εἰσὼ πᾶσι, ὡς δ' ἐστὶν αὐτοῖς πᾶσι ἀναθυμιάσας. ἀφ' οὗ τὸ γὰρ καὶ βρωτικῶν, σκληρῶν ὄντων ὥστε γὰρ εἰδὲν δὲ πολυλαυκῶτα διάκειναι τὰ σώματα αὐτοῖς. Quia malè nutriuntur melancholici ob duritiem corporis, & sanguinis nigri acerbicatem: idcirco perpetuò esuriunt, ut inter cibos *Tantalus*: hinc voracitas. *Galenus*, libro de plenitudine, Tom. 3. p. 82. A. l. 36. Ed. Ald. Saporī acido succi melancholici ventriculum imbuen-

imbuentis id adscibit: *ικανῶς ἢ πινώδεις* (lege *πεινώδεις*) εἰσιν, οἷς ἀν' ἡ μέλαινα χολή τ' ὀξύαι ποσότητα κρατῶσαν ἔχῃ.

p. 30. l. 40, 41. *ἀργυρινή δὲ σκιδνησι ἐς πλὴν ἔξω φορέω.*] Ob hanc causam Hippocrates vigiliam voracem dixit. 6. *Epid.* p. 1180. F. ed. Genev. 1657.

p. 30. l. 44. *Φυσώδεις καὶ ὑποχόνδριον,*] Ejusmodi melancholia *hypochondriaca* appellatur, Arabibus *Mirachialis* à voce *Mirach*; quæ eorum lingua significat *hypochondrium*. Hujus meminit Aristoteles *sect.* 30. *probl.* δι' ὃ, καὶ τὰ πνευματώδη πάθη καὶ τὰ ὑποχόνδρια μελαγχολικά οἱ ἰατροὶ φασιν εἶναι: lege, καὶ τὰ ὑποχονδριακά.

Ad Caput VI.

περὶ μανίης.

De Furore.

p. 31. l. 16, 17. *εἰδέν τι ἔκελον ἢ λήρησις.*] Distinguit amentiam senilem à mania: quod illa defectu caloris accidat; hæc excessu caloris & siccitatis, ob idque actiuosa sit & turbulenta: Item quod senilis amentia non habeat intervalla, solaque morte finiatur: mania, & intermittat, & curetur. Sed & genere ipso, seu essentia ipsa differunt, quod mania species sit τ' ἀσφροσύνης, nempe, depravata mentis actio, cum quis ratiocinando aberrat: ἀσφαλλείας φρενῶν, ἀσφακίην, ἀσφακρίαν vocat Hippocrates: μώρωσις vero, hoc est, senilis amentia, non est ἀποτυχία, seu aberratio rationis, sed privatio. Galeni verba, in hanc sententiam, adscribere libet, ex *Com.* 2. in 2. *prorrhet.* μώρωσις ἐστὶ χωρὶς τ' ἀσφροσύνης σύμπτωμα τοῖς φύσιν μωροῖς, ἐμοίως ἀποφαῖνον τὰς νοσούντας, ὁποῖος καὶ τ' λεγομένων ἀποκρίν' ἐνίοις ἴσμεν γιγνομένης. Item planè sentit *Aretæus*, cum eandem definit, νάρκωσις αἰσθησι, καὶ γνώμης νάρκωσις, ἡ δὲ τ' νῦν ἀπὸ (ὑπὸ) ψύξεως. Cicero, libro de senectute, una voce delirationem appellat.

p. 31. l. 17. *γῆρα καὶ ἑυμορεῖα.*] Id non ita accipiendum est, quasi omnibus decrepita ætas eam calamitatem importet. Nam, ut rectè ait Cicero, libro de senectute; *Ista senilis stultitia, quæ deliratio appellari solet, senum levium est, non omnium.* Sanè ipse non paucos vidi moribundos senes, qui non delirarent. Patri meo, qui octogesimum & quintum ætatis annum attigit, mens adeo semper constitit, adeo acre ingenium, usque ad mortem: ut ego, qui ei semper intimus omnia ejus dicta excipiebam, interdum mirarer. Quamquam id non magis in eo mirabile fuit, quàm quod homo literis, illis scilicet humanioribus non expolitus; (ab ineunte enim ætate rei familiaris procurationi, & illi actuosæ vitæ addictus fuerat) attamen quam alii multo studiorum labore prudentiam atque in rebus perspiciendis acumen vix assequuntur, sola ingenii bonitate præstaret. Sed & singularis in eo fuit morum probitas, sincerus in Deum affectus: in congressionibus verò & conversatione suavitas tanta, ut nemini non valdè ejus & vultus, & verba probarentur: homo alioqui naturâ argumentosus, qui si qua incidisset de humanis rebus quæstio, tot rationes, tot argumenta excogitaret, ut non solum doctus, sed etiam Philosophus videretur. Hanc digressiunculam, quæso, Lectores affectui meo condonent, qui optimo parente orbatus, adhuc flagrantissimo luctu vel quovis momento ad imagines doloris mei invitatus rapior.

p. 31. l. 28. *ἡ ὀργὴ ἐν σωτηρίᾳ.*] Non mirum, si ira μανίας, hoc est, furorem non bene extinctum revocat, cum ab ea, si sit vehementior, creari hunc morbum testetur Seneca lib. 2. de ira cap. 36. nulla celerior (inquit) ad insaniam via est. Quin iram tempore tantum à furore differre, quod nimirum brevior sit, censet Themistius, qui hanc definit μανίαν ὀλιγοχρόνιον: quod & Horatius confirmat sententia vulgata:

Ira furor brevis est.

Arnobius: *Quid est enim aliud irasci, quàm furere, quàm in ultionis libidinem ferri, & in alterius doloris crucem efferati pectoris alienatione bacchari.* Virgilius in *Epigr.* de Ludo:

Principio furiis Ira est, tribus addita quarta.

Sed & ibidem Seneca inter Iræ effectus ponit, quod multi ejus inflammatione in morbos reciderint.

p. 31. l. 41. *λαχνείη*] Scribe *λαχνείη*.

p. 31. l. 43, 44. *ἀπλωδρωθήσαν αἱ μήτρας.*] Verbum hoc variè accipitur apud Hippocratem: Nam & de ea dicitur, quæ viro copulatur, ut libro περὶ παρθένων: (p. 563. l. 16. ed. Gen. 1657.) Ubi de virginum insania: Εἰ ἢ μὴ ἐν αὐτέων, ἀμὰ τῇ ἡβῇ, ἢ ὀλίγον ὑπερὸν ἀλώσει, εἴπερ μὴ ἡνδρωθῶσι. Foësius vertit, nisi viro jungantur. Cornarius eodem sensu, si non viro nupserint. Galenus in *Exegesi*, ἡμερωθῆσαι, ἀνδρὶ μιγῆσαι, sine dubitatione lego ἡνδρωθῆσαι. Et si series Literarum fere tollit mendii suspensionem, non tamen semper. Exemplum apud Suidam in voce *ῥεβδαῖς*, in litera ρ. quæ lectio mendosa, pro *ρεβδαῖς* quod nomen est detortum à Latino, *subadjutor*. Aliter idem vocabulum accipitur, in fine 6. *Epid.* ubi de *Phaëthusa* Pythæ uxore, ex mensium suppressione laborante: τότε σῶμα ἡνδρώθη, καὶ ἐδασώθη πάντα, καὶ πώγωνα ἔφυε. Corpus virile factum est.

Are-

Aretæus, *lib. 8.* de gonorrhœa exhaustis, & vires recuperantibus id verbum usurpat
 εἰ δὲ καὶ σάφρων εἴη ἐπὶ τοῖσι ἀφροδισίοις, καὶ λείπειτο ψυχρῶς, ἐλπίς ὡς ὥκιστα ἀνδρωδυνῶν τ' ἀν-
 θρώπων.

p. 31. l. 43, 44. ἀπηνδρώθησαν αἱ μήτρας] Vertit Crassus, cum ipsarum uteri ad virilem
 congressum apti evaserunt: quasi hoc verbum ἀπηνδρώω de matura viro puella usurpari
 possit: decepit eum locus Hippocratis, *ex lib. περὶ παρθένων*, perperam intellectus: αἱ δὲ
 παρθένοι, ὁκόσῃσιν ὦρην γάμῃ, ὡδανδρῶνται, ac si hoc sit participium cum voce παρθένοι jun-
 gendum. Sed non ita est. Infinitivus est Aeolicus, neque ὡδανδρῶνται, sed ὡδανδρῶνται
 legendum: ut & Foesius annotavit; quamquam is ὡδαν in plurali legit, refertque ad
 ὡδανδρῶνται, inconsultè mea quidem sententia. Sed malim eo sensu accipere quo usur-
 pavit Hippocrates *citato lib. Epid.* ut nimirum intelligamus mulieres ex mensium sup-
 pressionem in furorem agi, atque interdum etiam uteri ipsarum temperie ad virilem con-
 versa, ob retentionem sanguinis, iisdem ea accidere, quæ de *Phaëthusa* tradit Hip-
 pocrates.

p. 31. l. 50. καὶ ἐς ἀργὴν (ὀργὴν) ἀμφοδὸν,] Et huic loco mendum obrepit in voce ὀργὴν
 sed alibi nos emendavimus.

p. 31. l. 53, 54. καὶ θεράποντας ἀπέκτειναν.] Ut Hercules, de quo Seneca in *Tragœdia*
 ἑκωννύμῳ.

p. 31. l. 54. καὶ ἐαυτοῖσι χεῖρας ἐπὶ λώγαν.] Ut Ajax Telamonius.

p. 31. l. 57. ἀστρονομίῃ ἀδιδάκτου.] Id est, nullo doctore præeunte: ob Ingenii enim so-
 lertiam, & magnam animi intensionem, quam melancholica intemperies affert, (sunt
 enim melancholici attenti, & cogitabundi) vel subtilissimas artes discere ex seipsis pos-
 sunt: quas alii sub præceptoribus magno labore vix comparant. Hæc nigri illius hu-
 moris prærogativa est, de qua fusè Aristoteles, *sect. 30. probl. 1.* Homines sola ecstasi
 ab humoribus accensis, poetas repente existere, atque etiam philosophos, non est pla-
 nè incredibile: eosdem verò fieri Astronomos (quæ peritia multis eget observationi-
 bus, multarumque disciplinarum abstrusarum antegressionem, ut Arithmetica, Geome-
 triæ, Perspectivæ) haud faciliè persuadeor. Si Marcus Tullius, 2. de *Divinatione*, ne-
 gat furentis esse ἀπορηδὸς condere, (poëmatis genus est, cum deinceps ex primis ver-
 bis Literis aliquid connectitur) quoniam, inquit, id magis attenti est animi quàm fu-
 rentis; adhibentis diligentiam, non insani: quanto minus siderum magnitudines, in-
 tervalla, ac motus mensurâ comprehendere? Quocirca absurdam hanc sententiam ju-
 dico, nisi rudimentum quoddam Astronomiæ intelligatur in eo, qui ad eam cognitio-
 nem nunquam animum adverterit. Nec verò magis placet quod *Huartes* in examine
 Ingeniorum pertendit, eos qui Insania laborent ipsius vi morbi linguarum sibi prius igno-
 tarum notitiam capere: nam & ea cognitio studii multi ac diligentia est. Sanè Aristot-
 eles *citato sæpius problemate sect. 30.* non plus furori attribuit, quàm impetum ad va-
 ticia, & versus fundendos.

p. 31. l. 58. ποιήσιν δὴθεν ὁπό μασέων.] Aristoteles, *citato problem. μαεχὸς δὲ ὁ Σουακί-
 σι*, καὶ ἀμείνων ὡς ποιητῆς, ὅτ' ἐκταίη. Rectè: nam ad res poëticas fingendas, & versus
 modulandos, calore non modico opus est; qui species Imaginatione consignatas excitet,
 illustretque: quæ præparatio, si non est furor, furori est proxima. Undè illud Plato-
 nis in *Phædro*: ὅς δ' αὖ ἐνδὲ μαίης μασέων ἐπὶ ποιητικὰς ἡμέρας ἀφίκηται, πειθεὶς, ὡς ἀπὸ
 τέχνης ἰκανῶς ποιητῆς ἐοικυῖται, αἰτελὴς αὐτὸς τε καὶ ἡ ποιήσις ἡφανίσθη. Seneca, *libro de Tran-
 quillitate animi capite ultimo*: frustra poëticas fores compos sui pepulit. Et apud Ho-
 ratium in *arte*, v. 296.

excludit sanos Helicone Poëtas
 Democritus.

Sed de his plura in nostra dissertatione de furore poëtico.

p. 32. l. 4. ἀλλόκατοι φαντασίαι.] De mirandis insanientium imaginibus, vide Galenum,
lib. 3. de loc. affect. cap. 6. Andreæ Laurentium, *lib. de curatione melancholicorum*, &
Practicorum medicinae librorum conditores.

p. 32. l. 19. ὃ χωρὶς καὶ τῆ γνώμης ἢ ἀμφοδῆ.] Scribe *χωρὶς καὶ τῆ γνώμης*, conjunctio. Junius; &
 hæc erat inter locum illum, & viri mentem cognatio. Rectissimè. Henischi; & tan-
 tum mentis habebat, quantum locus protendebatur; ineptissimè.

p. 32. l. 26. καὶ τὰ μὴ παρὸντα ὁρεῖται δὴθεν, ὡς παρὸντα.] Has ὡδανδρῶνται, ut vocat *Are-
 tæus*, vel potius *Φάσματ' insanorum* annotavit & Hippocrates, *libro περὶ παρθένων*. (p.
 562. ed. Genev. 1657.) ὡς ὡδανδρῶνται καὶ ὀργὴν δαίμονας πινὰς ἐφ' ἐαυτῶν δυσμύειας.
 Causam harum illusionum acutè exponit Averroes, *libro 3. Collig. cap. 38.* cujus verba
 referre libet: Item accidit habenti cogitationes corruptas, propter aliquam causam intrinse-
 cam, vel extrinsecam, ut sentiat malo sensu: quod est, quia quamvis sensorum motus
 ad sensum veniat ab extra, non est impossibile ut fiat simile etiam per contrarium. Quia
 propter hanc corruptionem cogitabit unum, & confirmabitur, ita quod forma illius mo-
 vebit à latere interiori spiritum istius sensus, & tunc videbitur oculo, ut istud sit deso-
 ris. Et paucis interjectis: solvitur quidam vapor & adscendit cerebrum, & imprimi-
 tur

tur in ipsum forma rei excogitata: & ascendendo superius movet spiritum animale, & reducitur iste motus usque ad virtutem imaginativam; & ipsa, spiritu mediante, movet sensum communem, & ille movet particulares; & sentitur res sicuti si esset extra. Et populi credunt, quod hoc fiat ab Angelis, aut à Dæmonibus. Hæc Averroes.

p. 32. l. 30. εὐκίνητοι, ὁξέες τ' αἰόδησι.] Lege εὐκίνητοι, facile mobiles, proni ad motum.

p. 32. l. 34. ἀλλοιώδεις τὰς ὄψεις.] Fortasse scripserat Aretæus, ἰλλιώδεις τὰς ὄψεις, quæ vox frequens occurrit apud Hippocratem.

p. 32. l. 37, 38. ἤχοι ὧτων καὶ βόμβοι, μέχρι δὴ γε σελπίγων τε καὶ αὐλῶν.] Ex his qui sibi sonum quasi tibiæ audire viderentur, κορυβαντων vocatos Platonis verbis probat apud Catullum Josephus Scaliger, criticorum Aquila. Verba divini philosophi ex Dialogo qui Crito inscriptus est, hic adscribere haud abs re erit, quia ad nostri Auctoris enucleationem faciunt: ὥστε οἱ κορυβαντωντες τ' αὐλῶν δοκῶσιν ἀκχεῖν. Item πεῦτα, ὦ φίλε ἐπαῖρε Κρίτων, εὖ ἴδιδι, ὅτι ἐγὼ δοκῶ ἀκχεῖν, ὥστε οἱ κορυβαντωντες τ' αὐλῶν δοκῶσιν ἀκχεῖν, καὶ ἐν ἐμοὶ αὐτῇ ἢ ἡχὴ τῶν τ' λόγων βομβεῖ, καὶ ποιεῖ μὴ διασθῆναι τ' ἄλλων ἀκχεῖν. Hunc morbum imaginofum dici à Catullo his versibus, non temere censet Scaliger:

Non est sana puella, nec rogate

Qualis sit. Solet hæc imaginofum.

Supple, affectum sive morbum pati.

Atque hunc ipsum esse affectum, quem hic describit Aretæus, palam est. Quocirca non rectè citato loco dixit vir ille magnus, morbi imaginofii seu κορυβαντισμοῦ, nullam in Medicorum libris fieri mentionem: cum hic Aretæi locus contrarium testetur. Cæterum, quia iis imaginibus vexati dormire non possunt, sed attenti iis oculos apertos habeant: idcirco qui patentibus oculis dormirent, κορυβαντιᾶν Græcè dictos auctor est Plinius lib. 11. cap. 37. quam vocem dum Critici emendare conantur, nihil aliud quam operam ludunt. κορυβαντωντας insomniâ vexari solitos testatur Plato septimo libro de Legibus: ibidem docet eam insomniâ tibiæ inentione curari solitam fuisse: τεκμαίρεσθαι δὲ καὶ κατὰ τῶνδε, ὡς ἐξ ἐμπειρίας αὐτὸ εἰλήφασιν, καὶ ἐγνώκασιν ὅτι καὶ ἡσυχίαν, (de motu & agitatione infantium loquitur) αἵ τε τροφοὶ τ' σμικρῶν, καὶ αἱ πατρὶς τ' κορυβαντωντας ἰαματὰ πλεῖστα. ἡνίκα γὰρ αὐτὰ βεβληθῶσι κατακοιμίζεσθαι τὰ δυσυπνύντα τ' παιδίων αἱ μητέρες, ἔχουσιν αὐτοῖς προσφέρειν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κίνησιν, ἐν τῇ ἀγκαλῆς αὐτὰς σείεσθαι καὶ ἐγγυλῶν, ἀλλὰ πᾶσι μελωδίαν, καὶ ἀπὸ τῶν οἶον κατακλῆσθαι τῶν παιδίων, καθάπερ αἱ ἐκφρογῶν βακχεῶν ἰάσεις, πᾶσι τῇ τ' κινήσεως ἅμα χορὰ καὶ μέση καὶ ῥαψῶδα. Hujus moris rationem deinde affert, quod nimirum motio à sonitu tibiæ inducta, interiorem utpote debiliorem sedaret: ὅταν γὰρ ἐξωθεν τις προσφέρῃ τοῖς τοιούτοις πάθει σισμὸν, ἢ τῶν ἐξωθεν κρατεῖ κινήσεως προσφερομένη τ' ἐντὸς φοβεράν εἴσαν καὶ μακρὰ κίνησιν. Rursus τὰς δὲ ἐρηγρότας ὀρεχμύρας τε, καὶ αὐλεμύρας, καὶ θεῶν, οἷς αὐτὰ καλλιερῶντες ἱκασὶ θυοῖσι, κατεργάσασθαι αὐτὰ μακρῶν ἡμῶν ἀφροσύνης ἕξιν ἐμφροῦς ἔχειν.

p. 32. l. 40. βοροὶ καὶ λάτροι.] De fame melancholicorum, supra abundè.

p. 32. l. 41. ἀρχυπνὴ βορὴ.] Verba sunt ipsa Hippocratis, 6. Epid. sect. 4. sent. 18. ὕδωρ βορὴν, καὶ ἀρχυπνὴ βορὴν. Superfedeo monere vigiliam dici voracem, non quod ipsa sit vorax, sed quod homines voraces faciat. Id autem præstat τῷ ἀφροῦν, ut inquit Galenus, in comm. tom. 5. p. 241. B. l. 7. Ed. Ald. quia calore ad partes extimas diffuso, habitum corporis resolvit.

p. 32. l. 42. μελαγχολῶντων μάλλον δισσερκίη.] Non absque causa aliquis admirabitur melancholicos esse δισσερκίης, qui sanguinem nigrum & fæculentum habeant, multis cruditatibus abundant, eoque multis obstructionibus laborent: postremo, ut uno verbo dicam, qui pessimè concoquunt, ut Aristoteles, libro de Sensu & Vigilia (p. 44. l. 8. ed. Sylb.) tradit, ἢ δὲ μέλαινα χολή, ψυχρὰ εἶναι, καὶ τὸ θρεπτικὸν πῖπον ψυχρὸν ποιεῖ. Tum ex Hippocrate 6. Epid. ἀπεψία πάντων σύγχυσις, cruditas omnia confundit. Verisimile est, quantum quidem conjectura assequi possum, in causa esse duritiem atque densitatem melancholici corporis, quod non ita diffluit: quo enim densius corpus, eo minus perspirabile est: eo etiam conferre flatus arbitror, quorum diffusionem per corpus membra distenduntur; quo pacto carnes bubulæ in macello à laniis sufflatæ.

p. 32. l. 45. καὶ σκαδαμύττοντες.] Melancholicorum spiritus, ob crassitiem & frigiditatem, minus mobiles: quare & membra, quæ ab iis moventur, præsertimque oculi & palpebræ, qui spirituum animalium motum magis sequuntur. Sed & vehemens, & profunda cogitatio, oculos defigit, atque ut ita dicam, rapit. Philostratus, in vita Marci: καὶ τὸ ἐδηλῶτο μὲν τῇ τῶν ὀφθαλμῶν σκῆσι, πεπηγῶν καὶ πολλὰ ἐς σκορρήτας ἐννοίας. Plinius, lib. 11. cap. 37. fortitudinis argumentum censet non connivere; Viginti (inquit) paria Gladiatorum in Caji Principis ludo fuere: In iis duo omnino, qui contra comminationem aliquam non conniverent, & ob id invicti.

p. 32. l. 46. ἰνδαλματι κυάνεα.] De his diximus initio Libri primi.

p. 32. l. 53. εἰδὲς τὸ ἀμφαδὸν αἰδῶς, ἢ ὅτι ὁμιλίας.] M. S. ἐς τὸ ἀμφαδὸν αἰδῶσιν, sequente particula ἢ parenthesi inclusa; sed recta est lectio quam habemus. Crassus: ad mutua & familiaria colloquia pigri sunt, ceu ὁμιλίη hic colloquium, & non potius congressum, &

& coitum Venereum significet; aut ὅκνῳ ὁμίλης, initium sit alterius periodi. Addit: *neque eos in publico ventrem exonerare pudet.* Quæ in Græco non habentur. Ex prava scriptione profecta conjicio; quod pro adverbio ἀμφαδὼν, *palam, aperte*, ἀφοδὼν legisset, εἰδὼς ἀφοδὼν αἰδῶς, quod non probo. Jungenda enim hæc sunt, ut rectè in excusis codicibus, αἰδῶς ἢ ὅκνῳ ὁμίλης; quæ verba sic convertimus: *nec eos pudor, aut metus retinet, quominus propalam coeant.* Nam ὅκνον pro metu etiam accipi, vel ex Lexicographis manifestum est: tum ex Laertio in *Zenone*, ubi de Dogmatis Stoic. ὅκνῳ enim ibi species metus ponitur, itaque definitur: ὅκνῳ ἢ φόβῳ μελλήσεως ἐνεργείας.

p. 33. l. 11. τήνοντες τινες τὰ μέλα, τοῖς ἰδίοις] Corybantes innuit, Gallosque matris Deum atque etiam Deæ *Syriae*, quæ fortè eadem ac *Cybele* est, sacerdotes: qui omnes furorem mentientes, quo vulgum vaticinationis specie luderent, sibi brachia gladiis laniabant, flagellis etiam semet converberabant. De his Apuleius ita scribit, 8. *Milesianarum*: *Nec paucis percursatis Casulis, ad quamdam villam possessoris Britini perveniunt, & ab ingressu primo, statim absonis ululatibus constrepentes fanaticè pervolant; diuque capite demisso, cervices lubricis torquentes motibus, crinesque pendulos rotantes in circulum, & nonnunquam morsibus suos incurstantes musculos, ad postremum ancipiti ferro, quod gerebant, sua quisque brachia dissecant.* Et paulo infra: *cerneres prosectu gladiatorum, ictuque flagrorum, solum spurcitie sanguinis effæminati madescere.* Eodem spectat Plauti istud in *Truculent.* Act. 2. scen. 7. v. 41. *Hoc vide, dentibus frendit, icit femur. Num nam, obsecro, ariolus est, qui ipse se verberat?* Et *Mostel.* Act. 2. scen. 1. v. 11. *Ubi isti, qui Dindymeneis (ita enim legendum, non quindenis) hastis corpus transfigi solent.* Vide & in sacris literis, *Regum libro III. (alias I.) cap. 18.* Ubi de sacerdotibus Baal: *Clamabant ergo voce magna, & incidebant se cultris & lanceolis donec perfunderentur sanguine.* Septuaginta: ἀλλὰ γὰρ καὶ κατεπίνοντο τὰ ἑαυτῶν μαχαίραις, καὶ σιρομάσταις ἕως ἐκχύσεως αἱματός.

Ad Caput VII.

ᾧ ἐπὶ τῷ ἀλυσί.

De Nervorum resolutione.

p. 33. l. 28. ἀποπληξίῳ λύσει.] Verba ipsamet Hippocratis, *Aphorif. 42. sect. 2.*

p. 33. l. 29. ἀπαληξίῳ ἢ,] ἀπαληξίῳ à paralyti discrimen tradit, quod hæc sit privatio solius motus: illa verò motus & tactus simul, idque in parte aliqua privatim. *Galenus* non ita planè; sed in eo tamen cum *Aretæo* convenit, quod ἀπαληξία sit partis cujuscumque privæ resolutione: ita enim quid sit *paraplegia*, declarat, *Comm. 2. in 1. Epid.* ἀπαληξίῳ μὲν καλεῖται, τὰς ἐξ ἀποπληξίῳ εἰς τὸ μέρος ἀποπληξίῳ ἀπαληξίῳ. Hanc qui resolutionem patiuntur ἀπαληξίῳ dicuntur Hippocrati, *libro de vict. acut. p. 397.* & *παρὰ πλεονεξίῳ 6. Epid. sect. 7. sent. 1.* οἱ δὲ τῇ χειρὶ ποιήσαντες ἐς χεῖρας μόνον παρὰ πλεονεξίῳ. Idem *Galenus*, *lib. 3. de loc. aff. cap. 10.* privarum partium resolutionem simpliciter ἀπαληξίῳ sin illius partis appellat κατὰ μέρος εἰ καὶ κατὰ τὴν κώλην γήνοιτο, ὅς μέρους ἐκείνου ἀπαληξίῳ ἐστίν.

p. 33. l. 31. ἀπαληξίῳ ἢ ὡς ἐπὶ πᾶσι κινήσει μὲν.] Ita & *Galenus*, *loco citato*: μάλιστα μὲν ἂν ἡ ἀπαληξίῳ ἐπὶ τῷ τῷ κινήσει ἀπώλεια λέγεται τὴν αἰσθησὶν ἀποπληξίῳ τῶν μερῶν, ἀνασθησὶν μὲν εἶναι, παρὰ πλεονεξίῳ δὲ ἐπὶ πᾶσι πᾶσι σινησέως (σινησέως) λεγόμενον.

p. 33. l. 32. ἐνεργείῳ τε πάρεσι.] Postquam dixit paralytim esse motus tantum privationem, addit ἐνεργείῳ, uberioris explicationis gratia, ut ab ἀνασθησὶν seu stupore distinguat, quæ sensum dumtaxat adimit. Sensus enim passio est, motus verò actio.

p. 33. l. 35, 36. ἀποπληκτον σκέλῳ τὸ κατ' ἑξίν.] Locus is quem laudat, exstat in 3. *Epid.* in constitutione pestifera: sed & in 2. *prorrhet.* ἀποπληξίῳ τῷ μελέων, pridem annotavimus.

Lege Not. in Var. Lectiones *Aretæi* ex edit. Oxoniensi.

p. 33. l. 39. κύσει ἢ ἔρυν χέσει.] Hanc vocem πάρεσι, communem esse omni impotentiae nervorum, ex superioribus patet: nunc propriam acceptionem tradit; nimirum pro vesicæ resolutione, qua urina excerni, aut retineri non potest.

p. 33. l. 42. κυνὸς πασμοῦς ἢ κλησὶς.] Ita appellatur genus convulsionis, quo genæ ita in alteram partem trahuntur, ut rictus quasi canum efficiatur; unde nomen affectui inditum. *Simplicius*, *ad text. 1. lib. 2. de Anima*, videtur κυνὸς appellare; id enim verba ejus sonant: ἐπειδὴ καὶ μία πᾶσι ἡ ψυχικὴ ζωὴ ἐννοία, ἡ ἐνδοθεν κινητικὴ, καὶ ἔχ' ὥστε ἐπὶ τῶν ὁμωνύμων πλείους, κατὰ ἑκάστην ἰδίαν, ἀλλὰ γὰρ ἡ ἑρμηνεία κυνὸς ἀπὸ τῆς παλαιότητος, καὶ ἀπὸ τῆς ἀσπείρας, καὶ ἐπὶ τῷ τῷ ὡς πασμοῦς, ἐννοίαν.

p. 33. l. 43. ἐκλυσιν ἢ γέναντων] In descriptione λαποθυμίας rectè genuum facit mentionem. Ita enim & apud *Homerum*, (*Iliade* ε. v. 176.) λύνει γένατα, pro *vires*, aut *animam adimere*. Et apud *Maronem*; (*Æneid.* 12. v. 905.) *genua labant*, de Turno fatisciente. De genuum principatu, vide *Plinium*, *libro 11. cap. 37.*

p. 33. l. 45. ἀψυχίῳ] Scribe; ἀψυχίῳ, *exanimationem*, ut rectè vertit *Junius*.

p. 33. l. 57. τὸ ἐν τῷ ἐκλείων, καὶ κρυπταὶ καὶ ἀφανέα] Emendo alibi hunc locum

p. 34. l. 5, 6. διδάγμα ἀλαφοῦ διωκτοῦς τε καὶ κελύπῳ πρὸς ἀεὶ ἀεὶ δεικνύς] Vide *Aristotelem*,

lem, in 3. de partibus Animalium, cap. 7. ubi ostendit omnia esse in corpore ἀφ' ὧν quod autem ait differre facultate, dextra à sinistris, altioris profectò est contemplationis, quam præsentis instituti ratio ferat. Nonnulla tamen pro præsentis loci explicatione annotare libet. Præter argumentum igitur quod hîc propositum est, sumptum ab inclinatione hujus morbi, qui uni potius lateri corporis, quàm alteri incumbit, alia multa proferri possunt. Apuleius, *Apol.* 1. de muliere comitali: *Ceterum, quod dextræ auris crebriores tinnitus fatebatur, signum erat morbi penitus adaçti. Nam dextera corporis validiora sunt: eoque minus spei ad sanitatem relinquunt, cum & ipsa ægritudini succumbunt.* Mox subdit: *Aristoteles adeo in problematis scriptum reliquit, quibus æquè caducis à dextero morbus occipiat, eorum esse difficiliorem medelam.* Si verum dicit Apuleius, eum locum, in quo id docet Aristoteles, excidisse oportet: nusquam enim in Libris iis, quos habemus, *problematum* exstat. Aliud argumentum ex iisdem libris *problematum* proferam, quod exstat in *sect.* 32. *problemate* 7. Quærit Aristoteles, cur sinistra auris ocyus, magna ex parte perforata, consolidari, quàm dextra, potest: quia, inquit, *sinistræ partes humidiores & calidiores.* Addit, ob eam causam, mulieres aurium alteram, marem vocare; alteram, fœminam. Aponensis in *Commentario*, differentiam hanc dextræ auris & sinistræ, alio modo explicat: *Et ideo* (inquit) *quis fortè probabiliter causam hujus assignabit oppositam, dicens; partem dextram sensibiliorem fore sinistra; quæ autem talis condolet in amplius: similiter dextra plus viget sanguine: & decursus naturæ ad locum fit dolentem: quare in humectatione partis incisæ consequente, tardius consolidatio accidit: cum vulnera non consolidentur, nisi prius fuerint exsiccata.* Fortasse ob eam causam in *Lucæ* (c. xxi. v. 50.) & *Joannis* c. xviii. v. 10.) *Evangelio*, ubi de illo facinore Petri, contra Pontificis servum, auricula potius dextra ejus abscissa notatur, quo majus miraculum cognosceretur, statim ea restituta, quæ difficilior posset coalescere. Possim hîc referre, Hippocrati testem sinistrum censerî ἡλύζονον: quod & confirmat Aristoteles in *historiis* & *libris de generat. animal.* Galenus autem accuratè explicat, *lib.* 14. *de usu partium*, tom. 1. p. 85. A. l. 43. & B. l. 1. ed. Ald. 1525. causam adscribens frigidiori temperamento sinistri testis; utpote qui sanguine seroso alatur per venam & arteriam spermaticam in sinistro latere, non à magnis vasis sed ramis ab emulgente vena & arteria deductis prodeunte. Ibidemque pronuntiat dextra omnia fortiora esse in omni animalium genere: ἀπαντα τὰ δεξιά τῶν ζῴων ἰσχυρότερα καὶ πάντων τῶν ζῴων ἐστὶ τὸ δεξιόν. Amatus Lusitanus causam, cur dextra manu promptiore utamur, se invenisse gloriatur, *Centuria* 4. *Curatione* 100. nempe, *quod ossa brachii dextri ponderosiora sint: Cum* (inquit) *os brachii dextri & sinistri à cubito ad humerum incedens æqua balance librarem, dextrum in uno latere, sinistrum in altero ponens, dextrum sive brachii dextri longè plus gravitare os sinistri osse inveni.* Hæc ille. Et quod ea disparitas majori dextræ partis exercitationi tribuenda non sit; ait idem Amatus, se & in puero recens nato periculum fecisse, in eoque itidem os dextri brachii ponderosius fuisse. Nec mihi adeo displicet conjectura. Nam si graviora sunt ossa in dextro latere, sequitur & musculos, qui eis movendis inserviunt, firmiores atque robustiores esse oportere. Ex quo intelligitur non esse planè verum quod ait Aristoteles, *sect.* 31. *probl.* 12. partem dextram sola exercitationis consuetudine meliorem atque firmiorem evadere. Et sanè hac sententiâ secum ipse pugnat Philosophus. Nam qui & in divinis corporibus eandem dextri & sinistri differentiam agnoscat, in quibus nullus exercitationi aut profectui locus esse potest: quomodo hanc in corporibus animalium non vidit? Præterea in ejusdem schola, naturale id censetur, quod vel semper, vel ὡς ἔστι τὸ πλεον, ut plurimum fit. At omnes homines, paucis admodum exceptis, dextra utuntur expeditiore: naturale igitur id putandum. Postremò, naturale esse id discrimen, planè veterum sapientum firmat auctoritas; qui inter summa rerum principia δεξιόν, & ἀριστερόν numerant, *lib.* 1. *Metaphys.* cap. 5 sed de his hætenus. Sed neque Amatus Lusitanus veram quæsitam causam est affecutus. Ut enim illi largiamur, os dextræ partis esse ponderosius, (qua de re ipse viderit) non tamen hæc prima causa esse potest expeditioris motus dextræ manus; sed alia occultior, magisque universalis; qua factum putandum est, ut in omnibus dextra sinistris sint potiora.

p. 34. l. 15, 16. ὅτι μὲν τοῖσι δεξιοῖσι τὰ λαία ἀσθενέστερα.] Observatio hæc pulcherrima est, qua compertum esse dicit, si infra caput, principium aliquod nervorum læsum sit, puta pars quæpiam spinalis medullæ; ex eodem latere nervos inde exortos resolvi: contra, læsa parte capitis dextra, sinistros nervos injuriam sentire, dextrosque sinistrâ. Verba Hippocratis (nam ab Hippocrate ut pleraque alia id quoque sumpsit Aretæus,) exstant in *libro* 7. *Epidem.* (p. 1218. l. 16. edit. Genev. 1657.) ubi de vulneratis in capite hæc habet: *ἑμβλαίνετ' ὅ τοῖσι πρὸ τοῦ κεφαλῆ, καὶ ἐμέτες ὀφθαλμοὶ, καὶ τὰ πρὸς τὸν ὄφθαλμον, καὶ ἐνὶ τῇ κεφαλῇ εἶναι, καὶ ἐνὶ τῇ ἀκροατικῇ, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ ἐν τῇ ἀριστερῇ, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ ἐν τῇ ἀριστερῇ, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ ἐν τῇ ἀριστερῇ.* Ut autem præclara est hæc (ut dixi) observatio, ita explicatu difficillima; quâ cum se ultro abstineat Foesius, *Com. ad illa verba Hippocratis;* & mihi quæstionem tam abstrusam prætermittere nunc quidem liceat, & Lectores stu-

studiosos remittere ad *Laurentii libros Anatomicos*, in quibus de hac re fuisse disputatur, *lib. scilicet 10. quæst. 6.*

p. 34. l. 17, 18. ὅ γὰρ κατ' ἔξιν τὰ δεξιά ὅτι δεξιά ὁδοποιεῖ] Rationem propositæ observationis reddit, sed falsam, ut evincit Andreas Laurentius, *locò citato.*

p. 34. l. 30, 31. καὶ τοῖσι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς περὶ τοῦ] Nervos moventes à sentientibus distinguit, quod & *Galenus* interdum facit; & illos à spinali medulla vult ortum ducere; hos à cerebro. Quod cum jam à multis confutatum sit, non est quod in quæstione jam profligata tempus teramus. Addit, motores nervos motum impertire sentientibus; qui eum non habeant, nisi valdè imbecillum: quæ omnia fictitia esse, patet ex nostro libello *de motu animalium spontaneo*; in quo vim movendi & sentiendi unam naturam eandemque esse demonstravimus, nedum ut locis distingui possint.

p. 34. l. 38. ἡ γὰρ γένεσις] Deest quid ante disjunctivam particulam ἡ. Scribe γένεσις (τρωθέντι vel θρωθέντι) ἡ γὰρ γένεσις.

p. 34. l. 40, 41. ἄλλοτε μὲν ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς μέλει] Duplex genus paralyseos tradit; unum per extensionem partis, alterum per contractionem, quod perspicuè infra in vesica declarat.

p. 34. l. 44, 45. ὅπως ξύλα ἱκανὰ κατὰξέων τὰ μέλη] Junius vertit: *ceu ligna adaptans & poliens*. Inconsultè: putavit κατὰξέων compositum ex propositione, & ξέω, quod *radere* & *polire* significat: cum sit compositum ex ἀγω, nam pro ἀγω dicunt ἄξω, & κατὰξω pro κατὰγω formantes à Futuro: *Iones* verò per dialysim, κατὰξέω. Igitur κατὰξέων, hoc loco, idem valet quod *deducens membra in longitudinem*; & de lana propriè dicitur: unde κατὰγμματα ἐξίς, *Hesychius*, κατὰγμματα, μηρύματα ἐξίς. Latini *tracta*, in neutro genere & numero plurali, vel *tractas* in foeminino usurpant, ut multis docet *Josephus Scaliger* ὁ πᾶν, *ad Librum 1. Tibulli, Eleg. 6. v. 80.* Quo fit, ut suspicer corruptum esse hunc locum; & pro ξύλα ἱκανὰ, legi debere ἐξίς ἱκανὰ: vel quod minùs remotum est, ἐλκυσματα, id est, *tracta*. Ita enim aptior fiet similitudo, quæ à lignis idoneis, ut vulgata lectio habet, ineptissima est.

p. 34. l. 46, 47. καὶ ἡ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖσι παρθένη] Quia Græci *pupillam* κόρη appellat, eademque voce *puellam*; idcirco *Aretæus* Synonymo usus est, παρθένη, quod *virginem* significat. Ratio ejusmodi denominationis est, quod in ea parte oculi contra intuentium imago apparet, ceu pupæ, hoc est, parvulæ Virginis. *Plinius, lib. 11. cap. 37.* ubi de oculis: *adeoque iis absoluta vis speculi, ut tam parva illa pupilla, totam imaginem reddat hominis.* *Rufus Ephesius, de partium humani corporis nomenclaturis:* οἱ δ' ὅλιν μὲν ὁ βλέπων, κόρη δὲ καὶ γλῶττις, τὸ εἶδωλον, τὸ ἐν τῇ ὀφθ' ὅθεν ὁ μὲν ῥήτωρ τὸ ἀναιχωτον, οἷον ἔφη κόρας ἐν τοῖς ὀμμοῖσιν ἔχειν, ἀλλὰ πόρνας. Dicitur κόρη *puella* effigies, quæ *pupilla* apparet; unde orator de quodam impudente dixit, hunc non habere κόρας, hoc est, *puellas* in oculis, sed scorta. Sunt tamen, qui παρθένον sive κόρη pupillam dici putant ab immaculata ejus partis oculi puritate.

p. 35. l. 4. καὶ γέλως ἀσβεστος μέχρι θανάτου] Risus inextinguibilis. Epithetum est *Homeri, a. Iliad. v. 599.* ἀσβεστος δὲ ἀρ' ἐν ὧρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι. Addit *usque ad mortem*: quod nonnullis accidisse legimus, ut nimio & repentino gaudio morerentur: exempla apud *Valerium Maximum, lib. 9. cap. 12.* *Plinium, lib. 7. cap. 53.* & alios. *Philemonem* risu exanimatum tradit idem *Valerius*, cum appositus ficus asinum consumentem vidisset.

p. 35. l. 5. ἀρχὴ πρῶτη] Causa evidens *Celso* nuncupatur. Item *Plinio, lib. 7. cap. 53.* Græci aliter προκαταρκτικὴ appellat. *Coelius Aurelius, libro 1. Antecedentem* vocat.

p. 35. l. 5, 6. ὑστέτη δὲ, καὶ κατεῖχεν] Postremam & potissimam causam appellat, quam *Galenus* τὸ συνειληγὸν αἶμα, *conjunctam, continentem*, libro 1. de causis pulsuum cap. 1. ἐν μὲν τὸ πρῶτον τε καὶ κυριώτατον, ὃ δὲ καὶ συνειληγὸν καλεῖται, διὸ τὸ συνίχεν αὐτῶν τὴν ἐστὶν ὀνομασμένην, ὅπως αἰσιν ἐμπεσόντων ἐπὶ τῇ γένεσιν αἵματος αἶμα.

p. 35. l. 12. ἐξίς οἱ παχείες καὶ φύσιν] Non mirum si isti citius resolvantur, quando arvinam hanc viaticum esse ad mortem tradit *Hippocrates, Aphorif. (p. 1246. C. edit. Geneva. 1657.)* οἱ παχείες σφόδρα καὶ φύσιν, ταχυθνήσκουσι μάλλον τῶν ἰσχυρῶν. Et *Philosophus, lib. 2. de part. cap. 5.* διὸ καὶ μεγάλῃ παχείας τὰ λίαν πίονα: ὀλίγαίμα γὰρ, ἅτε ἐν τῇ πύκνῃ ἀναλίσκουσιν τὸ αἷμα. καὶ δὲ ὀλίγαίμα ἤδη περὶ τοῦ πύκνῃ πρὸς τὴν φθορὰν.

p. 35. l. 30. ἰλῶσις τῶν ὀφθαλμῶν] ἰλῶσις.

p. 35. l. 31. ξὺν τῇ ὑποκρίλιδι] Scribe, ὑποκρίλιδι, accentu mutato, *palpebra inferiore.*

p. 35. l. 34, 35. ἄλλοτε δὲ ἀμφὺ συμπεσόντα παφλάζω] παφλάζω, verbum est factum per onomatopœiam, certarum rerum strepitum significans, ut fluctuum apud *Homerum (Iliad. v. v. 798.)* κύματα παφλάζοντα: & pultis, seu fressi leguminis; quod Græci ἐνθὺ vocant. *Aristoteles, sect. 24. probl. 9.* ἀλλὰ πὶ τὸ μὲν ὕδωρ ζέον οἷον ἐκ παφλάζω; *Theodorus* vertit *expaslat*: hic verò pro titubantia oris. *Galenus* in γλωσσῶν ἐξηγήσει παφλάζον· ὀνοματοποιήκε τὰς πάλιντας, καὶ ἐπαναλαμβάνοντας ἐν τῇ ἀφελείᾳ δηλώσει βελόνη. Nostri dicunt *bredouiller.*

p. 35. l. 36. ἀθρόον δ' ἵσταται] Videtur ita legendum: ἀθρόον ἢ δίσταται subito aperiuntur, supple labia.

p. 35. l. 37. 38. καὶ γὰρ ἡδε μὲς ἐστὶ καὶ νεῦρα] Ineptè additum à quodam sciolo καὶ νεῦρα. Nam cùm lingua musculus dicitur, hanc nervis constare nemo non intelligit.

p. 35. l. 40, 41. παῖται ἢ καὶ κίων] Scribe κιονίς: de parte enim agit: at κίων nomen est affectus præter naturam. Vide supra in acutis cap. 1. & hinc ex iis, quæ mox sequuntur, patet; ὅψεται πλὴν κιονίδα.

Ad Caput VIII.

πεὶ φθίσι.

de Phthisi.

p. 36. l. 4. λὺ ἐντὸς ἐξ ἀποσπείσι ἐν τῷ πύμονι γένηται] Mendum cubare in voce ἐντὸς, arbitror: pro qua ἔλκεσσι citra dubitationem legendum, suadet contextus, ordo, ac Syntaxis; quæ profectò nomen desiderat ante verbum γένηται. Sententia quoque id postulat, quia φθίσι primùm causas tradit; nempe abscessum in pulmone, tussim diuturnam, & sanguinis è pectore expulsionem: à quibus exulcerari pulmones manifestum est: & Phthisim pulmonum ulcera sequi, nemo est, qui ignoret.

p. 36. l. 11, 12. τένομα φθίσι μετὰ λαμβάνει] φθίσι, & φθίσις differunt, quod hæc fiat, cum pulmones ex abscessu in ipsis facto exulcerantur: Illa verò thoracis & lateris abscessus sequatur, cum ab iis pus prodiens pulmones transitu exulcerat. Testantur id verba Platonis Comici citata à Galeno, com. 7. Aphorif. 44. καὶ ταῦτα ἢ εὐαγόμεν οὗτοί ἐσσι καὶ κινησίου, σκελετὸς, ἀπὸ καλὰ μίνα σκέλη φορῶν, φθίσις περὶ φθίσις, ἐχάρης κεκαυμένη πλάσσει ἑστὸν ἀνθρώπου ἐν τῷ σώματι. Ubi patet ex pleuritide φθίσι existere. Galenus tamen sæpè confundit, ut & plerique omnes, in Com. ad 1. Epid. sect. 1. φθινώδεις ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ τὰ ἰατρῶν, ὅσοι καὶ φθινώδη νόσον, λὺ καὶ φθίσι πνέας ὀνομάζουσιν, ὅτι πνέας παθαίνει. Ulcera pulmonum non posse sanari Galenus pluribus in locis docet. Tamen Theophrastum Atheniensem ex Phthoë contabescentem curatum fuisse ab Æsculapio, refert Suidas: φθίσι γὰρ θεόπομπον τὸ Ἀθηνῶν ῥινόρρινον, καὶ λειόρρινον ἰάσαστο ὁ Ἀσκληπιός.

p. 36. l. 16. καὶ ἐν νύκτι ἐκλάμπει] Signum φθίσις proprium notat, si interdiu mitior sit febris, & delitescat, noctu invalescat: quod & Hippocrates confirmat in prognostico sect. 2. text. 60. de signis ἐμπύων, id est, suppuratorum: (est autem Empyema species phthiseos) τὰς ἢ ἐμπύωντας ἐμπύας γνώσκουσιν καὶ τοῖσι δὴ τοῖσι σημείοισι περὶ τοῦ μὲν εἰς οὗτοί ἐστιν ἀφίσι, ἀλλὰ πλὴν ἡμέρας λεπτὸς ἔσται, πλὴν ἢ νύκτι πλείων. Galenus, in Commentario (tom. 5. p. 73. A. l. 22, 27. ed. Ald. 1525.) hanc febris ἐκλάμπει contingere ait, non ipsius morbi ratione, ceu hanc nox per se intendat: sed quod tunc cibus acceptus incipiat distribui per universum corpus, partesve solidas irrigans, ipsarum calorem perinde intendat ac calcis calorem infusa aqua per antiperistasin: ὅταν (inquit) φάγωσι καὶ πίνουσιν, ὁμοίον τι συμβαίνει τοῖς γινόμενοις καὶ πλὴν τίτανον ὕδατι βραχέως, ὥστε τὰς ἀπορροὰς ἐξῶθεν αἰσθάνεσθαι πολὺ θερμότερα καὶ κάμνοντος. Idem repetit, libro 1. de differ. febr. cap. 12. At filius Rois, lib. 4. Collig. cap. 29. hanc rationem floccum (flocci) facit, fabulisque cantorum similem esse dicit: Impossibile est (inquit) ut virtus nutritibilis à nutriente tantum sit elongata; ut ipsum eidem sit contrarium, sicut aqua calci. Aliam igitur proponit ipse; quod scilicet alimentum partibus solidis per nutritionem appositum, assimilatumque, eum calorem peregrinum, qui membris impressus est, suscipiat atque ita augeat. Verum hoc modo febrilis calor materialiter, (dentur hæ voces philosophanti) sive substantiā tantum, non formaliter seu secundum qualitatem augetur: sicut, cum sani alimentum nobis adjungimus, non evadimus formaliter calidiores; quia natura alimenti est fervare calorem, non augere.

p. 36. l. 20. πῶς οὐκ ἂν ἐσαρκῆτο] Probat eos interdiu etiam febrile, licet obscure; quoniam, inquit, si febris intermitteret, nihil obstaret, quominus æger carnosior fieret, robustiorque, & morbi tolerantior: at & ægrè fert morbum, & debilitatur, atque extenuatur, grassante semper ex occultò febre.

p. 36. l. 29, 30. ὁσὶν γὰρ ἢ πύρι, ἢ ὕδατι πρὸ ὕδατος πικραίνονται] Hippocrates, Aphorif. xi. sect. 5. Phthisim lethalem cognosci his signis asserit; si sputum carbonibus injectum graviter oleat, capilli defluant. In Coacis autem praxiotionibus cap. 17. sent. 2. τὸ φθισικὸν οἷον πρὸς πύρι πύριον ἐστὶ τὸ πύριον βαδίζει τὸ πύριον, ὁλέθρον σωπῆως addit, ἔσω ἢ ἐν χαλκῷ ἢ πύριον quod cur requirat ad ejusmodi experimentum, non video. At hanc rationem non probat Aretæus, ut superfluum, quoniam ex ipso adspectu morbi natura certius intelligatur.

p. 36. l. 31, 32. πρὸς τὴν γὰρ ἢ ὅψις ἀπάσης ἀλλης αἰσθήσεως] Philosophus etiam, Initio lib. 1. Metaph. de visu: μάλιστα ποιεῖ γνωρίζειν τι ἡμᾶς αὐτὴ τὴν αἰσθήσεως. Unde proverbium de oculato teste. Non tamen id in universum asserit Aretæus, sed de cognitione Phthisicorum.

p. 36. l. 37, 38. ξωπετήκασι ἢ πυρετοῖσι χρονίοισι] Præsertim καυσώδεσιν. Galenus, lib. 1. de differ. feb. cap. 10. sed & aliis, ut quartana. Juvenalis: (Satyr. 9. v. 16.)

Quid macies ægri veteris, quam tempore longo

Torret quarta dies, olimque domestica febris?

Quos autem potissimum affectus Phthisis sequatur, docet Galenus fusè, ejusdem libri cap. 12. in fine.

p. 36. l. 44. ἰδρῶς ἀρεὶ θάλασσῃ] Ejusmodi sudores, qui quasdam tantum partes occupant, maximè superiores, ut collum, frontem, humeros, aut thoracem, naturæ oppressæ signa sunt. Cum enim hæc viger, aqueum illud excrementum æqualiter per omnem corporis habitum propellit. At verò cum ita fracta est, ut humores amplius regere non valeat: tunc vapores, ex quibus sudor gignitur, à natura, ut ita dicam, abdicati, proprium impetum sequuntur, qui sursum ducit, atque ita superiores partes petunt. Unde Axioma est; omnes sudores à medio sursum esse inutiles, immo perniciosos.

p. 36. l. 46. ἀνυχὼ ὑποπόλιον, ῥαδιὸς] Cervix tenuis & e longa Phthisi laborantibus propter carniæ consumptionem. Avicenna, lib. 3. fen. 10. tract. 5. in Phthisica descriptione: *Extendunt collum*, nempe propter siccitatem, ut exponit Gentilis.

p. 36. l. 48. τὰ ἢ ἀρεθρα παχέα] In M. S. Mentel. τὰ ἢ ἀρεθρα παχέες. Ita videmus in valde emaciat. Ovidius in descriptione famis: (Metamorph. 8. v. 807.)

Auxerat articulos macies.

p. 36. l. 52. ἥδε γὰρ ἡ ἀνακωχή] Supple σῶμα, id est, caro, quæ ungues fulcit, sustentatque: eā igitur consumptā incurvantur, ut supra dixit, & Hippocrates, 2. prog. de Empyis: (p. 42. l. 32. ed. G. 1657.) καὶ οἱ μὲν ὄνυχες χειρῶν γρυπένται. Est igitur ἀνακωχή sustentaculum: unde verbum ἀνακωχθεῖν quo utitur Herodotus lib. 7. p. 252. l. 3. edit. Græc. H. Steph. ubi de machinamento Xerxis in jungendo navibus Helleponto: ἵνα ἀνακωχθῇ τὸ πῆλον τῶν ὀπλων. Item Aristoteles, lib. 4. de Cælo text. 42. ubi super illo problemate; cur scilicet *as* & plumbum dilatata fluitant, in massa mergantur; sententiam Democriti refert: ἐκείνῃ γὰρ φησι τὰ ἀνω φερόμενα θερμὰ ἐκ τῆς ὕδατος ἀνακωχθεῖν τὰ πλατὰ τὰ ἐχόντων βάρος &c. Idem sonat ἀνακωχίζεσθαι apud Hippocratem, in Mochlico. Ubi pagina 45. F. editio Genevensis habet ἀνακωχίζεσθαι uti & editio Basiliensis Anni 1538. Cujus exemplar penes me habet in margine manu adscriptum ἀνακωχέειν, quod & probat Fæsius. Editio hujus libri a Fed. Morello, 1579. vulgata, habet ἀνακωχίσας, juxta exemplaria manuscripta, pro ἀνακωχίσας, sicut observat Fæsius.

p. 36. l. 53, 54. ἐν τῇσι κερυφῇσι πεπληρωμένη] Fortasse scripserat Aretæus πεπληρωμένη coacta in modum lanæ coactilis (de carne enim loquitur.) Nam & Plato de eadem loquens, hac ipsa voce utitur in Timæo: πῶς ἢ σάρκα πεπολῶ μὲν καυμάτων, πεπολῆμα ἢ χειμῶνων, ἐπὶ τῇσι πλωμάτων, οἷον τὰ πλεῖστα ἐσθλα κτήματα, &c.

p. 36. l. 55, 56. μῆλα ὑπερέρχοντα καὶ ἐρυθρα] Malæ rubræ eadem de causa, qua & Empyis, nempe ob vapores putridos & acres eo fubeuntes; quod & Avicenna testatur citato loco de Empyis. Ita & Hippocrates, 2. prognost. (p. 42. l. 31. ed. Genev. 1657.) αἱ ἢ γνάθῃ ἐρυθήματα ἴσχει.

p. 37. l. 9. αἱ πρὸς τὰς σπονδύλους σωμαθρώσεις] Scribe σωμαθρώσεις.

p. 37. l. 13. ὀπρῶς εἶναι τῇ ῥάχιδι προσφύεις] Ovidius, loco citato (Metamorph. 8. v. 805.)

Ventris erat pro ventre locus: pendere putares

Pectus, & à spinæ tantummodo crate teneri.

p. 37. l. 14. ἀρεθρα ἐναργῆ, ἔξαρθρα] Bifariam intelligere possumus: vel enim exstare articulos; quo sensu ἀρεθρα παχέα dixit suprâ: vel suis sedibus emotos & luxatos. Nam id admodum macilentis corporibus contingere auctor est Hippocrates, libro πρὸς ἀρεθρων. (p. 784. G. edit. Genev. 1657.) verba hæc sunt: ἀναφύει μὲν πῖ καὶ χάσις πρὸς σῶματος τοῖσι μὲν γὰρ εὖ ἔχουσι τὸ γυῖον, καὶ σεσαρκωμένοι ἐκπύει τὴν ἥσσαν, ἐμπύει τὴν χαλεπώτερον· ὅταν ἢ αὐτοὶ σφῶν αὐτῶν λεπτότεροι, καὶ ἀσπαρκότεροι ἔωσι, τότε ἐκπύει τὴν μαῖλον, ἐμπύει τὴν ῥάχιν. Id autem declarat, boum exemplo, quibus, sub finem hyemis, femur luxari solet, cum macilentissimi evaserunt.

p. 37. l. 16. ὑπερέρχεται γὰρ ἡ ἀκαυθία τῶν σπονδύλων, ἢ πρὸθεν καίλη] Bene habitis spinæ locus cavus est: consumptis, spina eminent, atque etiam coccyx: unde illud Martialis obscœnum quidem, sed tamen eo spectans: (libro tertio, epigramm. 98. v. 2.)

Pædicare potes, Sabelle, culo.

Ovidius, citato loco: (Metamorph. 8. v. 804.)

Ossa sub incurvis exstabant arida lumbis.

p. 37. l. 18. ὅπως πτέρυγας ὀρνίθων] Galenus, com. 1. ad 1. Epid. tom. 5. p. 167, B. l. 49. edit. Aldin. 1525. φθινώδεις ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ τῶν ἰατρῶν, ὅσοι καὶ φθινώδη νόσον, ὡς καὶ φθόλω πνὲς ὀνομάζουσιν, ὀπρῶς εἶναι παθῶν τοιοῦτοι δὲ ὑπερέρχουσι φανερώτατον, ὅταν ὁ θάλαξ σπινὸς καὶ ἀβαθὴς εἰς ποσὶν, ὡς τὰς ὠμοπλάτας ἐξέχειν ὀπίσω, δίκην πτερύγων· ἐντεῦθεν ἢ καὶ πτερυγώδεις ὀνομάζουσι τὰς τοιαύτας. Vide eundem lib. 2. de temper. & lib. de causis morborum. (Tom. 1. p. 18. B. l. 53. & tom. 3. p. 6. B. l. 39. edit. Ald. 1525.) Videndus & Hippocrates lib. 6. Epidem. sect. 3. sent. 10.

p. 37. l. 19. ἢν καὶ λίη ἐκτεταχθῇ ἀνέλπυστος] Hippocrates *sect. 5. Aphor. 12.* de iisdem: ἔτοιμα ἄρροίης ὅτι γενομένης ἀποθνήσκουσιν.

p. 37. l. 22. νέοι ἢ μέλαι ἀκμῆς] Hippocrates, *Aphor. 29. sect. 3.* τοῖσι ἢ νεηίσκουσιν, αἵματι πύσιες, φθίσιες.

p. 37. l. 26. ἔξιος ἢ, ῥαδινοί] Id est, *tenuēs, graciles.* Eadem voce utitur *Lucretius*, & de Phthisicis usurpari solitam innuit, *lib. 4. v. 1159.* his versibus:

ἰαχὸς (ἰαχὸν) ἐρωμάνιον *tum fit, cum vivere non quit*

Præ macie; ῥαδινηὴ verò est jam mortua tussi.

Nam mortuam tussi intelligit Phthisicam.

p. 37. l. 27. λευκοί] Corpora alba ad Phthisim opportuna esse docet ob frigidum temperamentum, à quo flatus multi gignuntur. Ab iis verò pulmonum vasa disrumpi testatur *Galenus, lib. 5. Method. Med. tom. 4. p. 44. A. l. 51.* ὅτι ἢ καὶ διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸ πᾶσι χρόνον ἐν αὐτοῖς αἷμα, καὶ μάλιστα ὅταν ἢ πνέμαλινον, ὅτε ὀλίγα ῥήγνυται &c. Vide & *lib. 4. de loc. affect. & lib. περὶ πλῆθους. tom. 3. p. 51. A. l. 8. & p. 77. B. l. 11. ed. Ald. 1525.* De habitudine corporis ad Phthisim opportuna elegans est locus *Ciceronis in Bruto*, seu de *Clarior Orat. Erat eo tempore in nobis summa gracilitas, & infirmitas corporis, procerum & tenue collum: qui habitus, & quæ figura non procul abesse putatur à vitæ periculo, si accedit labor, & laterum magna contentio.* Ubi periculum vitæ illud, quod à Phthisi imminet, ab eo intelligi dubium non est.

Ad Caput IX.

περὶ Ἐμπύικων.

De Purulentis.

p. 37. l. 43. ἄρετον ἢ καὶ ἐγὼ] *Aretæum* professione atque ἐργῶ, hoc est, operibus ipsis Medicum fuisse, non ex eorum numero, quos *Galenus λογικὸς ἱατρεὺς* appellat; ex hoc loco patet. Quod ob eam causam notare visum est, quia quosdam vidi ambigere, fecissetne medicinam *Aretæus*; an homo eruditus, hæc exercitandi ingenii gratia elucubrasset, ut de *Cornelio Celso* proditum est: propterea quod in his Libris elegantior est, quàm reliqui harum rerum scriptores esse solent.

p. 37. l. 53, 54. σριμὸν δαπνῶς] *Mordicus acris.* Ita *Galenus, Com. 3. ad lib. κατ' ἱητροῦν, ἀπαρεγκλίτως (ἀπαρέγκλιτον) ὁρθῶν γωνίαν* appellat.

p. 37. l. 56. θῶμα ἢ ὅπως ἐξ ὑμῶν λεπτῶ] Miratur, quomodo in pleuritide tanta puris copia ex membrana succingente, (quæ vulgò, sed barbarè pleura appellatur) prodire possit: cum hæc sit tenuis admodum, nullam penè crassitudinem habeat. Qui locus fortasse impulit *Renatum Moræum*, Medicum Parisiensem valdè doctum, ut novam opinionem de Sede pleuritidis vulgaret libello edito; quo probare nititur, eum morbum non esse membranæ ipsius proprium, sed pulmonis; propter viciniam autem, & consequenter membranæ. Respondet autem *Aretæus*, sanguinis copiâ influentis eam membranam crassiorem evadere, quæ ratio valdè probabilis est. Quando & uteri membranas, gestationis tempore, in magnam crassitudinem, ob sanguinis affluxum augeri compertum est.

p. 38. l. 6, 7. αἱ πλῆραι τὰ ὅσα καὶ χάραν τῶν σφῶν αὐτέων] Mutilus locus. Verbum consideratur, ἔχουσι, ἴχουσι, aut quid simile.

p. 38. l. 12, 13. βάρῃ ἢ πόνῃ γε ξυών] *Crassus* vertit, *gravitas potius quam dolor.* Sed non potest. Scripsisset *Aretæus μάλλον.* Mea sententia est, particulam ἢ non esse ibi disjunctivam, sed negationem; quomodo ab *Hippocrate* usurpatam notat *Galenus, com. ad lib. κατ' ἱητροῦν* ad hæc verba σωλήνα παντὶ τῷ σκέλει ἢ ἡμίσει. ubi particula ἢ, negatio est: præcepit enim Hippocrates, canalem (instrumentum est Chirurgicum) *toti cruri, non dimidio tantum* aptari. Hæc sunt *Galenus* verba: (*tomo 5. p. 351. B. l. 9, 19. ed. Ald.*) ὅσον γὰρ ὅτι τῇ λέξει διωκτὸν, καὶ ἀκρίβει τῶν φωνῶν ὡς ἀναζωοποιήσιν ἐρηθιστὶ σωθεσμένον. ἀλλ' ἐκείνον ἐνοήσασθαι, αὐτὸν ἀποφάσεως αὐτῶν περὶ χράται. βέλεται γὰρ ἀπαντὶ τῷ σκέλει ἔτις ἡμᾶς τὸ σωλήνα χωρὶς βλάβης ὑποβάλλεσθαι, καθάπερ ὁμηρος ἔφη, (*Iliad. a. v. 117.*) βέλομι ἐγὼ λαὸν σὸον ἔμπεδον ἢ ἀπολέσθαι, ἀντὶ τὸ σὸον ἀπολέσθαι. Quod ita *Aretæus*, hoc loco, particulam ἢ usurpet, frequentia ejus arguunt: πνέμων γὰρ ἄπνοος.

p. 38. l. 14. ῥίγα πρὸς ἐσπέρῳ] Quia pus conclusum eo tempore movetur, unde vapores maligni in habitum corporis, & febris augetur, ut notat Hippocrates 2. *prognost. p. 42. l. 7. ed. G.* ubi de signis suppuratorum tradit.

p. 38. l. 20. ῥοιή (ζωώδης) ῥοιή & ζωώδης. debet repeti negatio.

p. 38. l. 23. μέσφι ἀν' ἢ φλεγμασίῃ, ἢ πείζῃ] *Crassus: donec inflammatio, quæ urget, perseverat*, sed ad marginem positus est asteriscus cum his verbis; *adeſt, aut urget;* quod fortasse rectius: tunc verò Græca ita leges: μέσφι ἀν' ἢ φλεγμασίῃ, ἢ πείζῃ, mutato accentu particulæ ἢ ut fiat disjunctiva, & verbi modo.

p. 38. l. 27, 28. ἢν ἢ ἡδε εἰς γῆρεσιν ἢ καὶ πύξ, πάντα μέγιστε] Vide *Aphor. 47. sect. 2.*

p. 38. l. 29. ἐξ ἀποσάσιος βιαιῆς] Rectè notatum ad marginem Codicis *Crassi, violenta extensione.* Scribe igitur ἐξ ἀποσάσιος.

p. 38. l. 32, 33. περιχειδέν βαθέων] Rectius, παχέων, & ita legit *Crassus*.

p. 38. l. 35. ἀρεκέδ] Deest aliquid, hic & in proximo contextu, quod supplendum ex M. S.

p. 38. l. 57. ἀπυρⓈ γίνετα] Scribe γίνετα, εὐτε πέση, εὐχρης, εὐσιτⓈ. Hæc enim conjunctim legenda sunt: itemque in sequenti periodi membro, εὐτονⓈ γίνετα, &c. Nisi sit enallage.

p. 39. l. 11, 12. μικρὸν γδ ἀεπίσκφ χρόνον] Hæc verba sapiunt glossema, neque hic locum habent. Tollenda igitur, & statim post σιωπήξίες, lege quæ sequuntur; πολλῶ, καὶ ἡπαρ, καὶ πτόμων, καὶ ἀφάραγμα, ὁξύτερα μὲν ἐς ἐμπύλω. Ad quæ verba notaverat studiosus ad marginem μικρὸν γδ ἀεπίσκφ χρόνον. Nisi quis malit transposita esse hæc, statimque legenda post ista; ὁξύτερα μὲν ἐς ἐμπύλω. quod nec mihi displicet.

Ad Caput X.

περὶ τῆς τῆς πτόμονα ἀποσάσεως.
de Pulmonis Abscessibus.

p. 39. l. 23. ὁπώααερ.] Scribe ὁκώααερ.

p. 39. l. 23. ἐν τοῖσι σώμασι] Quasi verò pulmo non sit corpus; sed nimirum corpora privatim appellat eas partes quæ solidæ, succi plenæ, & compactæ: pulmones quia laxi multis foraminibus pervii, pro meatu tantum & itinere habet.

p. 39. l. 24. ἀεπίσⓈ μᾶλλον τῇ δραιώσιον (δραιώσιον) γυομύης] Scribe ἀεπίσⓈ, intervalla intelligit, quæ in raris & spongiosis corporibus. Ita Avicenna, lib. 3. fen. 9. tract. 1. in raritate pulmonis & in locis vacuis.

p. 39. l. 27. ἄλλω ἀπ' ἄλλης ἀρυχωρίω ἀμείβων τῇ] Scribe ἀμείβων, nempe ὑγρῶ, eo enim refertur.

p. 39. l. 37, 38. καὶ βρογχίζον κατὰ αἰεπίσθη] Scribe βρογχίζον. ita vocantur, quæ in arteria aspera cartilagines. Galenus, lib. 4. de loc. affect. cap. 9. βρογχία τῇ καλῶσιν οἱ αἰατομικαὶ τὰς χόνδρους τῇ τραχείας δερμείας, σιγμοειδῆς ὑπάρχοντας τῷ χήματι. Hippocrates κρότωνας ἔλκεⓈ appellat, 2. de morbis, Galen. interp. Hæ cum in pulmone sint admodum exiguæ, ubi ipsas ab ulcere putredo invasit, integræ per sputum ejici possunt. Galenus, lib. 1. de loc. aff. cap. 1. σῶμα γυνὴ π χονδρῶδες ἐστὶ, καὶ ταῖς τῇ πτόμονⓈ τραχείας δερμείας, ὁ καλῶσι βρογχίζον τῇ πλὴν ιδιότητα μόνοις τοῖς περὶ αἱμοῖς ὑπάρχει γινώσκων. ὅταν μὲν ἐν ποτὶ τῷ μὲν βηχὸς αἰαπίσθη, μέγιστον ἔλκεⓈ ἐξ αἰαδρώσεως ἢ σηπεδόνⓈ ἐν πτόμονι λογιζόμεθ' ὑπάρχειν. & quæ sequuntur.

p. 39. l. 39. εὐτε καὶ ἀπορρώγας] Galenus id confirmat, lib. 4. de loc. affect. cap. 9. ἀνέπυσαν τῇ πάντες ἄτοι τελευτῶντες αὐτῶ τῇ πτόμονⓈ μέρη σεσηπῶτα.

p. 39. l. 46. τόνος μὲν γδ] Τόνος tenor, tensio. Sæpè apud Medicos pro vigore & quodam renixu partium à spiritu vitali; unde ἀτονα languida & effœta.

Ad Caput XI.

περὶ ἀόματⓈ.
de Anhelitu.

p. 40. l. 9. ἄκατε ἐς πολλὸν ἀερέσσει] Plinius, lib. 11. cap. 37. Solum hoc viscerum vitiiis non maceratur, nec supplicia vitæ trahit, læsumque mortem illico affert: quæ verba de gravi læsione intelligenda sunt. Nam quosdam corde non altè vulnerato vitam in multis dies traxisse historiæ testantur.

p. 40. l. 9, 10. τῇδε γδ ἢ τῇ ἀναπνοῇ καὶ ζωῇ δέχη] Cum Aristotele sentit Aretæus, qui libro περὶ ἀναπνοῆς, p. 86 l. 1. ed. Sylb. cor principium seu causam efficientem respirationis docet: aucto scilicet calore ipsum extendi atque itidem pulmones, & qui hæc continet, thoracem: δὲ γδ ἐν τῷ μέσῳ τῇ θρεπτικῶν εἶναι τῇ φυσικῇ δυνάμει. Ἀρεταὶ μὲν ἐν πολλῶν γυομύων, αἰρῶν (αἰρομύων) δ' ἀναγκαῖον αἰρεσθῆναι καὶ τὸ πείεχον αὐτὸ μόριον ὅπερ φαίνονται ποιεῖν οἱ αἰαπνέοντες αἰρεσι γδ τῇ θώρακα ἀπὸ τῇ πλὴν δέχην πλὴν ἐνδεσθαι αὐτῶ τῇ τοῖς μορίων ταῦτ' ἐν τῷ ποιεῖν. Averrois, lib. 2. collig. cap. 19. motum respirationis partim voluntarium, partim naturalem statuit: quâ voluntarius est, pendere à musculis thoracis & diaphragmatis: quâ naturalis, à corde & pulmone. Ita Galenum Aristoteli conciliat.

p. 40. l. 10, 11. αἰτία τῇ ψύξης καὶ ὑγρότης τῇ πτόματος] Immo τῇ πτόμονος, & ita emenda. Cæterum Avicenna, lib. 3. fen. 9. tract. 1. c. 38. iis causis adjungit siccitatem. Et quandoque fit, sed rarò, & ex exsiccatione pulmonis, & siccitate ejus; quod & Rasis tradit 4. contin.

p. 40. l. 27. πῖς ὁξείη, ἐς ἀναπνοὴν ἐτοίμη] Fortasse nasum acutum dicit, quibus scilicet nasi πτερύγια subinde comprimuntur, ut in difficili respiratione accidere docet Galenus, lib. 4. de loc. aff. tom. 3. p. 27. A. l. 15. edit. Ald. 1525. præsertim cum facultas imbecilla est.

p. 40. l. 28, 29. ὀφθαλμοὶ περπετέες, ὡς ἐπ' ἀγχόνῃ] Hippocrates, *lib. 3. de morbis in de-
scriptione anginæ*: (p. 490. l. 24. ed. G. 1657.) καὶ τῷ ὀφθαλμῷ πονέετον τε καὶ ἐξέχετον, ὡς
ἀπαγχομύροις.

p. 40. l. 29. ῥωγμὸς ἐν ἐγρηγόρσι] Rectè notat stertorem, etiam dum vigilant: quia hoc
signum obstructi pulmonis, non si idem in somno contingat: nam plerisque stertere dor-
mientibus familiare est.

p. 40. l. 30, 31. ὕδρ' καὶ ἀήχ' Vocem omnem humidam esse, quippe vaporem è pul-
monibus, testatur Aristoteles, *probl. 45. sect. 11.* ἡ φωνὴ ἀήρ πᾶς ἐστὶ μεθ' ὕδρ' ideoque
hanc deorsum etiam deferri autumat: qua etiam mente dixit Poëta, (*Æneid. 7. v.*
533.) *udæ vocis iter.* Sed hîc excessum humiditatis notat; ob quem fiunt voces ob-
scuræ, ἀσπεῖς, ut dicitur in *lib. περὶ ἀκυστῶν*, ubi verba hæc leguntur: ὅταν μὲν γὰρ ὦσιν ὕδα-
σίας πλήρη πολλῆς ὁ, τε πτόμων καὶ ἡ δέσμη, διασπᾶται τὸ πνεῦμα, καὶ εἰ διώαται περαιῶται εἰς τ'
ἔξω τόπον συνεχῶς. διὰ τὸ περισκόπῃν, καὶ γίνεσθαι παχυν, καὶ ὕδρ' καὶ δυσκίνητον καὶ ἀπερ καὶ
περὶ τὰς κατάρρους (κατάρρους) καὶ τὰς μέθας.

p. 40. l. 34. ὁκως ἀπαντα σπῆται] Scribendum *σπᾶται*. (nisi forsan σπῆται sit more Io-
nico.)

p. 40. l. 34. ὑπὸ βαρύνῃς ἢ ἔνερ' βαρύν, pro βαρύνῃς dici Græcè non arbitror, licet in
compositis dicatur, ut *καρηβαρύν* fortasse scripserat ὑπὸ δυνάμεις propter indigentiam aë-
ris: quia per pulmones obstructos, nunquam satis aëris attrahunt. Mendum ex transpo-
sitione literarum.

p. 40. l. 35, 36. καὶ διοίγῃσι τὸ σῶμα] Galenus, *lib. 11. de usu part. tom. 1. p. 68. A. l. 15. ed.*
Ald. 1525. respirationis instrumentum proprium esse dicit nares; cum nullum in iis,
aut in pulmonibus impedimentum est: iisdem verò impeditis atque obstructis, quod
non satis, per nares, aëris trahatur, os necessariò diduci; atque ita per accidens effici
instrumentum respirationis. Verba adscribere libet, quia hunc locum non mediocriter
illustrant: Φλεγμονῆς γὰρ ἡ σκίρρ' χρητένεται, ἢ πινεται ἄλλης διαθέσεως ἀποφραγμένης τὰς πόρας τ'
ρίνους, αἰαγκαζόνται μὲν καὶ τὸ πᾶν διὰ τὸ σῶμα εἰσπνεῖν ἀλλ' ὅτι μὴ καὶ φύσιν ἔχουσιν οἱ πόροι τ' ῥίνοδος, ὕψαι-
νόντων ἢ αὐτῶν ἀκρωτῶς, εἰδὲν δὲ τὸ σῶμα, εἰ μὴ καταπέσει τὸ πᾶν ἀσπῆται πολλὰ καὶ σφοδρῶς καὶ
τῷδε δῆλον, ὅπερ ἤδη καὶ περὶ εἰρηται, τὸ πᾶν μὲν ῥίνα τ' ἀναπνευστικῶν θρῆνων εἶναι τὸ πᾶν τῇ
τάξῃ, τὸ σῶμα ἢ μηδὲν μὲν παρήμαται τὸ ζῶν βιαζομένη, μήδ' ὅλως ἀναπνευστικὸν ὑπάρχειν.

Ad Caput XII.

περὶ πτόμων.

De Pulmonariis.

p. 41. l. 4. ἀσπῆται ἰδὲν τὸ πτόμων] Galenus *πλεῦμα* appellat in Lexico, & *φθῆμα* feu
τὸ πτόμων παρ' ἑαυτοῦ exponit: unde verbum *πτόμων*. *ibid.* πτόμων, πτόμων γίνεται, ἢ
φθῆμα. Speciem Asthmatis sive fustirii facit *Aretæus*.

p. 41. l. 14. ἐς δυνάμει θανάτου] δυνάμει, pro sepulchro interdum accipi auctor est *Eustathius*.
Hic δυνάμει θανάτου pro inferis, ubi mortui somnum ferreum dormire crediti, sumpsit *A-*
retæus.

p. 41. l. 20. σπογγύλον χαλαζώδες] Pituita viscida in pulmonibus interdum ita exsicca-
tur, ut in modum grandinis dura sit, qualem se vidisse *Galenus* testatur, non quidem
grandinis, sed lupini effigie, non sine perniciē ejus, qui exspueret. Locus est in *lib.*
4. de loc. aff. cap. ult. ἔπειρον ἢ παρ' εἶδον ἐν πτόμονι τοιόνδε· βήτων πᾶς ἐν χερόν' πολλὰ, καὶ
πύων ὀλίγα καὶ γλίχρα, χαλαζῶν μικρῶν ὡδ' ἀπλήσιον αἰέθ' ἐπὶ, καὶ μοι κρηίσας εἰδείξεν αὐτό. Et
paucis interjectis addit, μεγέθη δὲ τὰ χαλαζῶα τοῖς καλεμύροις ὁρόβους ἴσαι καὶ τὸ πλεῖστον ἐστὶ
δὲ ὅπερ, καὶ μέζω τέτων, ὡς περ γὰρ καὶ μικρότερα. *Fernelius, lib. 5. Patholog. cap. 10.* ubi de
Asthmate agit: *Malo* (inquit) *ingravescente, lentus humor in grandinem concrevit,*
atque hæc tandem in veros calculos, quibus interdum dissectos pulmones confertos depre-
hendimus. Deinde historiā id confirmat ejusmodi: *Sed etiam non ita pridem vir occur-*
rit; qui, quoties exercitatione incalescit, concitata tussi calculos è pulmonibus edit præ-
duros, eosque excreat, modo hordei, modo pisi magnitudine. Bona tamen is valetudine
fruitur, præterquam quod paulo difficilius respirat, & in medio thorace gravitatis cujus-
dam pondus percipit.

Ad Caput XIII.

περὶ ἡπατος.

De Jecore.

p. 41. l. 30. ἡ πᾶρ σπληνὶ ἐς γένεσιν μὲν ἰσόρροπον] Quia animalium corpus bifariam divisum
est in dextram & sinistram partem; ideo natura, viscerum alia gemina effecit; alia quæ
solitaria esse oportebat, ita confirmavit, ut in iis discrimen dextri & sinistri servaretur:
quo scilicet corpus ἰσόρροπον, & in quodam æquilibrio esset. Proinde quia jecori sedes
in dextro erat; hinc lienem in sinistro adversum constituit, eaque figura donavit, quæ
jeco-

jecoris quoddam ceu rudimentum intelligeretur. Unde eum Philosophus νόσον ἥπαρ eleganter appellat, & ita gemina hæc viscera fecit, ut similitudine naturæ, & officii conspiratione, pro simplici haberi possent: καὶ γὰρ ὡς μονοφυῆς ἐκάπερον, καὶ ὡς ἀνδ' ἐνὸς δύο παρὰ πλεονασίαν ἔχοντα τὴν φύσιν. Videatur Aristoteles, libro 3. de partibus cap. 7. Nihil ea disputatione elegantius esse potest.

p. 41. l. 34, 35. ῥίζωσις γὰρ φλεβῶν ἥπαρ] Ita Hippocrates, libro περὶ τερφῆς. pag. 382. l. 12. Ed. Genev. 1657.

p. 41. l. 36. ἰσχυροτέρῳ ἔχει τῆ θανάτου τὴν αἰτίαν] Sanè; jecur enim princeps est pars, & vitæ necessaria, non lien: maximè si verum est, quod Plinius tradit, lib. 11. cap. 37. inuri impune cursorum laborantibus, & eo per vulnus exempto vivere animalia: quod Caspar Hofmannus fabulosum censet, & veterem fabulam appellat, cap. 2. de usu lienis. Vide & Fallop. lib. de vulner. cap. 12. Attamen, cum asplenii pastu consumi lienem pecudibus Dioscorides & alii complures peritissimi auctores testentur, citra eorum animalium perniciem: cur non & hominibus aut ferro, aut igne, aut qua alia ratione sine vitæ periculo eximi posse credamus?

p. 41. l. 39, 40. καὶ ἀφίσταται ξυρεχέστερόν τε καὶ ὀλεθραιώτερον] Quia princeps pars, si nimirum abscessus fiat, in ipso parenchymate: nam si intra tunicas pus contineatur non est lethalis. Vide Hippocratem sect. 7. Aphorif. 45.

p. 41. l. 40, 41. καὶ ὅτι σκίρρῳ ἢ ὠκύτερον σωληνὸς καὶ περιαλγέστερον κτείνῃ] Jecur & lienem ad scirrhum opportunissima esse testatur Galenus, libro 13. Methodi: (tom. 4. pag. 92. B. l. 34. ed. Aldin.) ὁππιδεῖται γὰρ ἐστὶ σκίρρῳ θῆναι τὰ δύο σπλάγχνα, τὸ δ' ἥπαρ, καὶ ὁ σπλήν. Et paulo infra de jecore: ἡ γὰρ τοι τῆ ἥπατος ἐστὶ ῥᾶτι σκίρρῳ αἰσθητὴ πεφυκεν, ἔχουσα καὶ φύσιν πηλώδης, ὡς παίζων περὶ ἐλεγχῶν ἰατρὸς τὸ κατ' ἡμᾶς. Non immerito autem jecoris scirrhus dicitur celerius mortem afferre, utpote qui jecoris facultatem destruat, qua corpus carere non potest. Ita enim abolita sanguinis generatione hydrops immedicabilis brevi consequitur.

p. 41. l. 43. μέσφι κλειδὸς ἢ ἄκρῳ ὥμῳ] Galenus, libro 5. de loc. aff. tom. 3. pag. 56. A. l. 32. edit. Aldin. signa inflammationis hepatis ponit τὸ εἰς τὴν κλεινὴν ἀλγῆμα λατάνον. Quo sensu & Asclepiades dolorem jecoris ὀλκιμον appellabat, cujus verba hæc exstant apud Galenum lib. 2. de loc. aff. p. 36. A. l. 17. ὁ δὲ τῆ ἥπατος ὀλκιμος ἐμπυρνωτός, καὶ ναρκώδης ἐστὶ, καὶ ἀντιώτερον (malè pro ἀσπρότερον) ἐγκλείμεται. quam tamen hujus vocis acceptionem in eum sensum non probat Galenus. Cur autem dolor ad claviculam usque pertingat, nemo disertius declarare potest, quàm hic Aretæus.

p. 41. l. 47, 48. ἡδὲ ἄκρῳ τῷ ὥμῳ δοσότηται] Dividit more Ionum: alii una voce ἄκρωμον.

p. 41. l. 50, 51. ἢν δὲ καὶ ἀκρῶς ἔωσιν] Malim legere καὶ ἀκρῶς ἔωσιν, cum virgula, & μοχλοῦσιν τῶν λευκῶν εἶδος. Ut intelligamus eos fieri quidem ictericos, sed eo genere icteri, qui ad album magis colorem declinet.

p. 41. l. 53. νηφαλέος μὲν ἐς πάντας] Eximia est hæc observatio, & paucorum hominum; jecoris inflammatione laborantes à vino abhorrere. Contra omnino accidit, si jecoris substantia penitus corrumpatur; ἐστὶς ἀσπρόθεν Græci vocant: quippe tunc patientes incredibili vini optimi ac meracioris desiderio flagrare, sicut & in corruptela pulmonum, testis est Fernelius, lib. 6. pathol. cap. 4.

p. 42. l. 3. ὄγκος ὑπὸ πτῆσιν ἢ πλωρῇσι] An corrupta hæc, pro ὑπὸ νόθῃσι πλωρῇσι? nam sub nothis costis, non sub mamma tumor est in jecoris inflammatione: etsi tumor sub nothis costis sub mamma quoque est. Verùm obscura hæc loquendi ratio, quam sufficiat notasse.

p. 42. l. 7, 8. ἢν δὲ μὴ ὑπὸ τῷ ὀστέον μίμνωσι οἰδεῖ] Mutilus hic locus est, & asterisco notatus: neque in manu-scriptis libris, quos videre licuit, quicquam reperi, quod juvet.

p. 42. l. 8, 9. καὶ τῆ μὲν περιγεγραφῇ, καὶ τῆ ὅρα δῆλα] Scribe περιγεγραφῇ in recto casu. Discrimen notat inter inflammationem jecoris, & musculorum abdominis, quod in illa circumscriptio sit tumoris juxta figuram visceris, in hac non item, sed ἀόριστος, ut mox ait. Galenus itidem tumorem circumscriptum jecoris inflammati proprium asserit, libro 5. de loc. aff. cap. 6. τῷ δὲ ἥπατι μόνῳ συμβέβηκεν ἀθρώως περιγεγραφοῦσιν ἔχειν αὐτόν.

p. 42. l. 11, 12. περιτοναίς ἢ ἀόριστος ἢ σκληρή] Nomine περιτοναίς non tantum membrana intelligenda est tenuissima, quæ omnes abdominis partes investit & continet, sed & musculi ejusdem abdominis, quæ illas quoque partes extrinsecus regunt: quod diligenter hoc loco eruditioribus notandum propono.

p. 42. l. 24, 25. πύον ἐκράσις λευκόν, πέπον, λεῖον, κακῶδες, ὅπιν παχύ] Cum hic puris laudabilis conditiones tradat, quæ si appareant convalescentium ægrotum significant; cur hoc ipsum pus κακῶδες, graveolens dicat, non video: si quidem è contrario minimè graveolens esse debet, ut patet ex 1. prognost. cap. 11. τὸ δὲ πύον ἀρῶν λευκόν τε εἶναι, καὶ ὁμαλόν, καὶ λεῖον, καὶ ὡς ἡκιστα δυσώδες: τὸ δὲ ἐναντίον τῆς κακίας. Ratio etiam, quam mox affert, non quadrat: ὅπιν παχύ. Contrà enim, pus quod crassum est, minus foetet, sive crassities à coctione, sive ab alia causa humorem absumente inducatur: qui, ut putredinis, ita & foc-

foetoris parens: quare negationem desiderari, & reponi debere arbitror, ut sic legatur;
 μή κακῶδες ὅτι παχύ.

p. 42. l. 36. εἰ πέπλη γὰρ αὐθις] In M. S. *Claromont.* abest vox, αὐθις in *Menteliano* legitur αὐ, pro αὐθις, quod idem est. Sic censeo legendum: εἰ πέπλη γὰρ αὐθις, ἢ τ' εὖ ἔχον τὸ ἥπαρ, hoc sensu: Si cruda jecinoris (jecoris) inflammatione laborantibus, vitiosa per alvum prodeant; alimentum præ ventriculi & intestinorum intemperie imperfectum per inferiora descendit. Neque enim jecur, vel si bene habeat, quæ cruda è ventriculo exeunt, rursus concoquit.

p. 42. l. 47. ἀπορὸν μὲν εἰ γίγνεται τὸ ὄγκον πὲν σκληρὸν ἵζεν εἰς σκίρρον ἰδρύεται] Lege, τὸ ὄγκον πὲν τὸ σκληρὸν χροίζοντα εἰς σκίρρον ἰδρύεται, id est, *Non est absurdum, tumorem durum, temporis progressu, in scirrhum firmari.*

p. 42. l. 49. νωθὴς ἢ κλύει παρῇ] Cum abscessus jecoris non maturatur, in scirrhum compingi ait; & tunc neque dolorem continuum esse, neque magnum esse, quo etiam tempore exercet, sed obtusum seu segnem: id enim significat vox νωθὴς. Cui voci respondet ea, qua usus est *Archigenes*, ad designandum hepatis dolorem: nam hunc νάρκωδῃ appellabat, Galeno teste, *lib. 2. de loc. aff. tom. 3. p. 35. A. l. 53.*

p. 42. l. 49, 50. θερμὴ ἢ, καὶ θερμὴ] Mendum hic in accentu. Scribe θερμῇ, *caliditas*; ut rectè vertit *Crassus*.

p. 42. l. 54. κορυφὴ γὰρ τῶν κακῶν ὑδρωψ] Apicem malorum hepatis omnium hydropem eleganter vocat, sive ad magnitudinem morbi respexit, sive ad tumorem abdominis, quod in fastigium elevatur κορυφῇ.

p. 43. l. 8, 9. σφαλερὴ ἢ ἡ τοιαύτη θηλασίη] Periculosam hydropis curationem censet, qua ferosi humores affatim vacuantur: quod vires subita ejusmodi evacuatione prorsus affligantur; haud secus ac immodico sanguinis profluvio. Aliam rationem proponit *Galenus*, *com. 6. ad Aphor. 27.* quia scilicet scirrhus visceris non amplius ab aquosa redundantia sustentatus, suo pondere diaphragma, tum viscera etiam thorace contenta deorsum detrahat: ἀλλὰ καὶ ὁ τοῖς σπλάγχνοις σκίρρον, ὡς αὖν μηκέτ' ὀχλῆσθαι, (lege ὀχλῆσθαι) ὑπὸ τῆς (τῆς) ὑδατώδους ὑσίας, κατὰσπᾶται, τε ἀσφραγμα, καὶ τὰ κτ' τὸ θάνατον σπλάγχνα. Eidem causæ adscribendum est, quod olim grassatores *Aegyptii*, corio exuti, diuque in illo cruciatu viventes, simul ac umbilicus ferro tactus præcisusve esset, exspirarent, referente *Scaligero*, *exercit. 246. sect. 2.*

p. 43. l. 10. ἐσχάτησι συμπίωσιν] *Crassus* interpretes obscurè, *extremos casus* vertit. Nec tamen, fateor, Latinam vocem habemus, quæ συμπίωσιν seu, quod idem est, ξύμπλωσιν hic positam exprimat; quæ eo sensu accipienda est, quo apud *Hippocratem* in 3. *Aphor. sect. 1.* μηδὲ πᾶς συμπίωσιν πὸν ἔχοντον ἀγεῖν. Significat autem hæc vox vasorum in corpore mutuum in se ex nimia humoris contenti vacuatione collapsionem, atque ut ita dicam, coincidentiam.

p. 43. l. 19. τὰς δὲ ἐκίκλησθαι ξωπηλικὰς] Qui ex jecinoris ulceribus, tabidi effecti moriuntur, σιωπηλικὰς propriè appellari docet. *Syntecticos* etiam *Plinius* vocat passim in historia.

Ad Caput XIV.

περὶ σπληνός.

De Liene.

p. 43. l. 26, 27. τὸ θηλαστικὸν μέζων] Scribe, θηλαστικὸν, *dolore major.*

p. 43. l. 27, μέσφι τῷ ἥπατι] Tumorem lienis usque ad jecur, & per totam abdominis latitudinem extendi aliquando, non solum ex his *Aretæi* verbis, sed & ex *Plauto* discere licet; apud quem quidam se liene ut *Zona* cinctum conqueritur: quo etiam spectant verba illa è *Casina*, *Ætu. 1. scen.* ex summis opibus:

Perii! seditionem facit lien, occupat præcordia.

Athenæus, *lib. 8. cap. 9.*

καταμαθὼν δὲ ἡνίκ' ἐξήλθ' αὖτις

τὸν σπληνὸν τὸν σπληνὸν ἔχοντα διπλασίονα.

p. 43. l. 33. εὖτε καὶ δόπονι ξυώσι παυτελής] Malim δόπονι, de Scirrho enim loquitur, qui indolens.

p. 43. l. 45, 46. μελάγχλωροι] Ex nigro virescentes. Notus est *Stratonici* Citharœdi jocus in *Caunios*, quos omnes lieonofos fuisse proditum est, ex *Homeri* versu, (*Iliad. ζ. v. 146.*)

οἷον περ φύλλων γενεή, τοῖνδε καὶ ἀνδρῶν.

Nempe hos comparabat foliis, quod colore viridi essent. Cum verò quidam ægrè ferrent urbem notari, ut infalubrem: *Ego* (inquit) *infalubrem dicere verear, in qua mortui ambulant?*

p. 43. l. 46, 47. ἢ δύσπνοια ὡς δὲ βαρέ (βαρέ) τὸ θάνατον] Desideratur aliquid, puta, πνεύμα, aut quid simile.

τὸ ὀρεγάνων ἢ φύσις. &c. Idem innuit Philosophus cū 4. de part. 3. quod terra est stirpibus, id animalibus ventrem atque intestina esse scribit: τοῖς δὲ ζώοις ἡ κοιλία καὶ ἡ τὸ ἐντέρων διώκρισις, αἰτὶ γῆς ἐστίν, ἐξ ἧς δὲ λαμβάνειν τὸ τροφόν. Ubi terræ stirpium continenti alimentum comparat ventrem atque intestina, utpote natura atque officio conjuncta; nempe concoquendi Chyli: qua & mente *Juvenalis*, intestina pro receptaculo ciborum, puta ventre posuit: (*Satyr.* 7. v. 78.)

— & capiunt plus intestina poetæ.

Cicero satis apertè lib. 1. de *Natura Deorum*, ciborum in intestinis, quæ alvi nomine designat, concoctionem fieri docet: *In alvo*, inquit, *multa sunt mirabiliter effecta, quæ constant ferè à nervis. Est autem multiplex & tortuosa, arcetque & continet, sive illud aridum est, sive humidum, quod recipit; ut id mutari, & concoqui facile possit: eaque tum adstringitur, tum relaxatur, atque omne quod accepit, cogit & confundit; ut facile & calore, quem multum habet, & (ex) terendo cibo, & præterea spiritu omnia cocta, atque confecta, in reliquum corpus dividantur.* Ex quibus verbis apparet hunc existimare coqui cibos in intestinis: quæ, ut dixi, alvi multiplicis & tortuosæ nomine intelligenda sunt. Cur autem colum præ aliis intestinis nominet, non planè perspicio, nec accuratius investigare operæ pretium puto.

p. 45. l. 6. καὶ δὲ τὸ τῷδε ἢ ἐς τὸ ἥπαρ ἀναγωγὴ τροφῆς.] Non planè negandum est, quin aliquid Chyli, dum alimenti distributio fit in colo, reperiatur, quod ad hepar feratur. At id esse paucum contendo, præ eo quod in tenuibus intestinis continetur, quæ Chylum omnem statim à ventriculo excipiunt: cū ad colon penè nil aliud quam scybala perveniant, exsucta jam per venas mesaraicas meliori parte. At *Aretæus* à colo perferri alimentum ad jecur ita absolute prædicat, ac si Chyli insigne quoddam promptuarium esset, atque effatu dignum.

p. 45. l. 7, 8. ἢ ἐν ὠμόπερον τὸ ἥπαρ τὸ ἄλλω τροφὴν λαβόν.] Lege ὠμοπέραν, refertur ad τροφὴν.

p. 45. l. 11, 12. ἀπεψία δὲ, ἢ ἐν κώλῳ χολῆς ἐστὶ ἐργασία.] Vox ἀπεψία apud plerosque æquivoca est: vel enim ἐργασίαν ἐνεργείας significat; quæ acceptio communior est, & Gale-
no iudice rectior: vel ἀλλοίωσιν εἰς ἑτέραν ποιότητα, μὴ μύτοι καὶ φύσιν, *mutationem scilicet alimenti in aliam qualitatem, & à natura alienam*: quo posteriore modo videtur accepisse *Aretæus*, cū dicat ex ἀπεψία in colo bilem gigni: quod de privatione coctionis, ne animo quidem fingi potest. Quis enim dicat bilem calidissimum humorem & igneum, caloris coquentis defectu, ac privatione effici? Sed rursus difficultas nascitur; quoniam biliosum excrementum, ut & facem sanguinis, & pituitam una cum sanguine in hepate gigni, *Galenus* compluribus locis, & reliquorum Medicorum constans sententia est; quomodo igitur in Colo eadem gigni potest? Quod autem ibi generari non possit, hinc etiam perspicere licet: in eo loco, qui pituitæ frigidissimæ, qualem *Praxagoras* vitream appellabat, gignendæ aptus est, non potest gigni humor calidissimus: natura enim loca rebus creandis accommodat, ut plurimum. Et locum locati velut formam statuit Philosophus, 4. *physicor.* ut summa necessitudo intelligatur. At pituitam illam vitream in Coli cellulis gigni *Galenus*, 2. de *loc. aff. cap.* 1. ubi de dolore colico agit, perspicuè declarat. Igitur non illic bilis flava ortum accipere potest. De ea, quæ περσιν-
δης dicta à porri colore, dubitari potest. Verum neque hanc in colo gigni putat *Galenus*, sed in ventriculo, vitio alimentorum illic putrescentium. An vox χολή, usurpata hic pro quocumque humore? ut Græcis in more esse notat Galeottus *Martius de Doctrina promiscua cap.* 13. Cujus rei testem citat *Persum*, qui *Satyra* 3. v. 8. scripserat:

— turgescit vitrea bilis.

Verum neque *Galeotto* fidem ullam habendam censeo de Literis Græcis, quarum ille penitus expers fuit: cum alioqui non meminerim me quicquam simile observasse apud ullum Græcum Scriptorem. Neque, si illa observatio vera sit, tamen hic locum habeat, ubi deictero agitur, quem solà à bile vel flavà vel atrà effici certum est.

p. 45. l. 12, 13. καὶ ὅτι παντὶ γίνεσθαι σπλάγχων διωκτὸν ἰκτερον.] Quia in omni viscere bilis gigni potest à calida intemperie, sicut de habitu corporis mox dicet.

p. 45. l. 15. εἴη ὁμοιοῖσι αἰσθητοῖσι.] Pulcherrima, verissimaque sententia: non per manifestos meatus, sed & per insensiles, vaporis in modum subire alimentum in corpus universum. Auctor libri de *plantis*, qui adscriptus vulgò *Aristoteli*, lib. 2. cum vaporibus subire pituitam & sanguinem ad caput scribit; sed & ipsos vapores suaves alimentorum nutrire haud dubium est, quando ex iis si effluere prohibeantur cute à frigore aut aliter densata, sanguinem augeri, & πληθύνειν effici docet *Galenus lib.* περὶ πλῆθους (tom. 3. p. 79. A. l. 16. ed. Ald.) Sed & *Aristoteles* ali vaporibus corpus non obscure inquit, lib. de *somno & vigilia cap.* 3. cum ait, melancholicos esse edaces, quia non multum in iis vaporis tollitur, quo corpus alatur: εἰδὲ οἱ μελαγχολικοὶ κατέψυχον ὅ ἐστι πῖπος, ὥστε εἰ γίνετο αὐτοῖς πλῆθος ἀναθυμιάσεως· ἀλλὰ τὰ πρὸ καὶ βρωλητοὶ σκληροὶ ὄντες· ὥσπερ γὰρ εἰδὲν διόλε-
λαυκότες ἀφαινεῖται τὰ σώματα αὐτοῖς.

p. 45. l. 21, 22. εἰ μὲν ὅτι κώλον ἢ τὴν κοιλίαν ἐκκεῖσιν λάβει.] Legi ὅτι κώλον in colo, vel in dativo ὅτι κώλῳ.

p. 45. l. 24. *δωατωτάτη ἢ καὶ ὅτι τῷ παντὶ ἐξ ἑκτέρων πεκύν.*] Morbum regium non solum à visceribus, sed & ab habitu corporis proficisci, his verbis docet: *quoniam omni parti calor inest naturalis, quo humorem prolicit, concoquit, generat, secernit; unaquæque secundum propriam conditionem.* At ubi ea reperiuntur, bilis quoque generari potest. Ex quo efficitur, hunc morbum ab ipso etiam habitu deduci posse. Huic quoque sententiæ subscribit Avicenna, *lib. 3. fen. 15. tract. 1. cap. 3.* verba ejus placet adscribere: *Et calefit complexio hepatis valdè, & facit choleram secundum quod scivisti in loco suo; generans verò ipsam non in natura est totum corpus.* Nam cum ipsum superflue calefit, convertitur, quod in ipso est, ex sanguine ad choleram. Et paucis interjectis eandem sententiam repetit: *& multitudo generationis cholerae quandoque est in hepate, & quandoque est in corpore toto, secundum quod scivisti.* Ejusdem meminit & Joannes Fernelius, *lib. 6. Pathol. cap. 8.* *Comminiscuntur (inquit) plerique alias icteri causas, ut folliculi fellis imbecillitatem, & partium, quæ in habitu sunt corporis, calidiorem intemperiem: quæ tamen omnes rarissimæ cum sint, in earum numero haberi debent, quæ cogitatione potius quam usu & eventis deprehensa sunt.*

p. 45. l. 28. *ἐν σαρκὶ μὲν ἰδῶς*] Locus hic sumptus ab Aristotele, qui *sect. 4. probl. 27.* similem sententiam posuit: *ἢ ὅτι ἐστὶν ἐκάστη περὶ τὸν πόρον, εἰς ὃν πέφυκεν διακρίνεσθαι καὶ φύσιν καὶ πῶς γινώσκουσιν τὸ πνεῦμα ἐξ ὧν ἀνοιδεῖν ποιεῖ, καὶ συνεκκρίνει αὐτήν. οἷον τὸ μὲν ἔρον εἰς κύσιν, ἢ δὲ ἐκ μαασμύρη τροφῇ εἰς κηλίαν. τὸ δὲ δάκρυον εἰς ὀμματα μύξα δὲ εἰς μυκτῆρας. αἷμα δὲ εἰς φλέβας. ὁμοίως δὲ ταῖς καὶ ἡ γονὴ εἰς ὄρχεις καὶ αἰδοῖα.*

p. 45. l. 32. *τὰ δὲ ὑγρὰ πάντα γίνετ' χολή.*] Omnes humores in bilem posse converti censeo, ubi dominatur calor: quia bilis extremus est terminus, ad quem calor humores citra exsiccationem perducere potest.

p. 45. l. 33, 34. *ὡς δὲ καὶ ἐν αἵματι ἀπεψίη ζυμῆς.*] Vide supra quæ annotavimus de hujus vocis ambiguo usu. Hic autem ἀπεψίαν usurpat pro mutatione sanguinis in qualitatem à natura alienam; non autem pro ipsa privatione coctionis à frigore: hæc enim non biliosum facit sanguinem, sed ἰχωροειδῆ, (ἰχωροειδὲς sc. αἷμα) ferosum, aquosumve.

p. 45. l. 39. *ὅρα ἐν λίθῳ καλὸν ἐν*] Lapidis nomine aurum etiam designavit, quia ex terra conflatum sicut lapis. Suidas *in voce ἑκτέρω*, τὰς ἑκτέρω χρωδέντας ὡς περ χρυσίω. λίθῳ igitur hic pro metallo: si tamen nullum huic vocabulo irrepit vitium; cum vera lectio esset; *ὅρα ἐν μεταλλῷ καλὸν ἐν.*

p. 45. l. 40, 41. *ὡς δὲ καὶ ἐν χερσαῖων ἰκτιδῶν τῷ τετραπόδῳ.*] ἑκτέρω etymon deducit ab ἑκτέρω, quo nomine Græci mustelam silvestrem vocant. Plinius, *lib. 29. cap. 4.* *Mustelarum duo genera, alterum silvestre; distant magnitudine: Græci vocant ἰκτίδας.* Mutilus locus; interim restituo: *Mustelarum duo genera; unum domesticum, alterum silvestre. Distant magnitudine. Silvestre (vel Silvestres) Græci vocant ἰκτίδας.* De ἰκτίδε quam Theodorus *Viverram* interpretatur falsò, ut arguit Scaliger, scribit in hunc modum Aristoteles, *lib. 9. de hist. an. cap. 6.* *ἢ δὲ ἑκτέρω (ἑκτίς) ἐστὶ μὲν τὸ μέγεθος, ἢ λίαν μελιτώδον κωίδιον τῷ μικρῷ. τὸ δὲ δασύτητα, καὶ τὸ ὄψιν, & τὸ λευκὸν τὸ ὑποκάτω, καὶ τὸ ἦθες τὸ κακὸν γένος, ὁμοίον γαλῇ.* Suidas, *ὅτι τῶν ἑκτινῶν*, hoc est, à Milvis nomen hoc trahit: *ἑκτέρω*, inquit, νόσος ἐκ χολῆς σωισαμύρη τὰς ἑκτέρω χρωδέντας ὡς περ χρυσίω. λέγεται δὲ εἶναι πῖνον ἰχωροειδῆ διὰ τὴν μύξαν ἐγγερόμενον, ὥς τὰς ὀφθαλμοὺς τῶν κεκρατημένων ὡχρῆς, καὶ μέλανας ποιεῖν, ὡς καὶ τῶν ἑκτινῶν ἀφ' ὧν καλεῖται οἱ ἑκτεριῶντες. At Plinius, *lib. 30. cap. 11.* hunc morbum dictum putat ab ave ejusdem nominis, coloris argumento. Id enim verba ejus sonant: *Avis icterus vocatur à colore, quæ si spectetur, sanari id malum tradunt, & avem mori.* Hanc puto latine vocari *Galgulum*. Quamquam nonnulla hic in verbis est perplexitas, sicque concipienda hæc sententia videtur: *Icterus vocatur à colore avis; quæ si spectetur, sanari &c.*

p. 45. l. 42, 43. *εἶδεα δὲ πάσης δόξας.*] Duas morbi regii species tradit: una scilicet, in qua corpus flavo & croceo colore infectum apparet, quam λευκοχλῶρος εἶδεα, *speciei ex albo virentis* esse statuit: altera in qua corpus lividum, aut nigrum; has autem species à duplici genere bilis: unum quidem, quod sub se comprehendit bilem flavam, tenuem, perspicuam; atque unā bilem rubram instar croci, aut ovorum vitelli, cujus color plenior saturatioque est. Id enim significat vox κατακορῆς, quo sensu & Poëta; *vellera --- hyalli saturo fucata colore* dixit 4. *Georg. v. 335.* Alterum genus bilis ad nigrum magis declinans, sub quo bilis, quæ à porri colore περασιδῆς dicitur, & quæ ἰσσιτωδῆς à colore glasti, quod græcè ἰσσίς appellatur. Hæc est sententia hujus loci, qui nunc integer exscribendus est, ut vitium appareat vulgatæ lectionis, & ratio constet nostræ emendationis: *εἶδεα δὲ πάσης δόξας. ἢ γὰρ ἐς τὸ ξανθόν, καὶ τὸ κροκώδες ἐτεράπη & λευκοχλῶρος εἶδεα, ἢ ἐς τὸ πελιδνὸν καὶ μέλαν. τῶνδε μὲντοι ἡ αἰτία. Post hæc verba videntur quædam deesse, sed nihil juvant MSS. Fortasse ἡ παρ' ἡσπλῆ. εἶδη δὲ χολῶν ἐστὶ αἰτία. καὶ γὰρ τῆσδε ἡ μὲν ξανθὴ, λεπτὴ, διειδής, λεπιοτέρη εἶδεα, ἢ ἐς τὸ πελιδνὸν & μέλαν. ἡ δὲ (ἢ δὲ) κατακορῆς, ὡς κρόκον, ἢ λέκτον φαίνεται αὐτῇ εἶδεα. δαυτέρη δὲ μελαντέρης χροῖς πρασίζουσι, ἰσσιτωδῆς, (ἰσσιτωδῆς,) μέλαινα. μυρία δὲ ἐν μέσῳ τῶν χροῶν τὸ παραλλαγαί. Sic ergo hunc ipsum locum lego: *εἶδεα δὲ πάσης δόξας. ἢ μὲν γὰρ ἐς τὸ ξανθόν καὶ τὸ κροκώδες ἐτεράπη & λευκοχλῶρος εἶδεα, ἢ ἐς τὸ πελιδνὸν καὶ μέλαν.* Sequentia vero ita lego: τῶνδε μὲντοι*

διαση ἡ αἰτίη· εἶδη δὲ καὶ χολῶν ἐστὶ αἰτίη. καὶ γὰρ τῶνδε, (supple χολῶν) ἡ μὲν ξαυρή, λεπτή, διαδής, λεπτοτέρα εἶδεσθαι. Deinde; ἡ ἐς τὸ πελιδνὸν καὶ μέλαινα· quæ verba ut spuria & aliena refecanda cenſeo. Cum enim duplex bilis genus distinguat; unum λεπτοτέρα, aut λευκοχρόα, five ut dixit *superiori capite* περὶ ἡπατος, λευκοχρόα εἶδεσθαι, nempe album aut ad albedinem vergens; cuius species facit duas, bilem flavam & vitellinam: alterum ad nigrum declinans, cuius species porracea bilis, & glastea: frustra hic addit bilem flavam tenuiorem esse, quàm ut ad fuscum aut nigrum declinet. Ita enim rectius hæc verba vertamus, quàm quomodo Crassus vertit *aut in lividum nigrumque declinat*: quod est contra mentem *Aretæi*, & à sententia planè alienum.

p. 46. l. 27. οὐ μὲν γλυκέων.] Γλυκέα, ut referatur ad γαστρί. *Gustus* (inquit) *amarorum non amarus, nec tamen dulcis*: id est, amara, cum gustantur, non videntur amara, etsi non dulcia sed insipida: dulcia verò amara sentiuntur. Cuius rei, ut *ᾠδὸς*, causam perscrutatur; idque accidere censet propterea, quod lingua bile infecta, amarum incidens non percipit ob familiaritatem, quia similia non movent: contra dulcibus oblatis bilis, qua delibuta est lingua, fervet atque diffunditur; atque ita sensum movere occupans, saporem dulcem obscurat: cum tamen ipsa, antequam cibus sumatur, minimè sentiat; quia organo consueta, & familiaris.

p. 46. l. 28, 29. ἡ γὰρ ἐν τῷ σώματι χολὴ ἐνίσταται τῇ γλώσσῃ, ἐπὶπροσθεν τῶν ἐδεσῶν ἐντυγχάνουσα.] Crassus: *namque bilis in lingua residens, & prius tibi occurrens, sensum ludificatur*. Quis hæc intelligat? *bilis prius cibus occurrens sensum ludificatur*. Aliter igitur distinguenda hæc sunt, & virgula, quæ voci γλώσσῃ affixa, in suum locum rejicienda post sequentem hanc, ἐπὶπροσθεν (quæ propria huic sedes) collocanda est; ut hæc conjunctim legantur: ἡ γὰρ ἐν τῷ σώματι χολὴ ἐνίσταται τῇ γλώσσῃ ἐπὶπροσθεν, deinde, τῶν ἐδεσῶν ἐντυγχάνουσα.

p. 46. l. 35. πῶ γλῶσσαν εἶδε κινεῖσθαι.] Corruptissimus locus. Lege γλῶσσαν ἢδε κινεῖσθαι, supple χολὴ bilis; postquam cibus oblatis efferbuerit, linguam movet. Vidit Crassus meliore usus codice.

p. 46. l. 43, 44. ἀπατηλὰν ἄρα γαστρίαν προκαλύμματι καὶ χολῇ.] Elegans hæc sententia, cuius hic sensus est: quoniam bile suffusus cibi dulces perinde & amari, ejusdem saporis apparent, atque eam ob causam fallunt: idcirco, ait, bilem eorum ciborum velamentum esse, ad fucum scilicet faciendum.

p. 46. l. 48, 49. διχαὺδραπτομένη καὶ κενεῖσθαι.] Quia bilis in jecoris substantiam diffusa, ibique ex mora putrescens, visceris ἀφροδῶν, id est, *corruptelam* invehit. Fernelius, lib. 6. *Path. cap. 4. Substantiæ corruptela non minus jecur, quàm pulmo contaminari solet, qua laborans sensim languore contabescit: ea fit ex omni humore, frequentius autem ex biliosa sanie per jecoris substantiam effusa; quæ sensim lenteque putrescens, ipsam pariter jecoris substantiam labefactat, atque corrumpit.*

Ad Caput XVI.

περὶ καχεξίης.

De malo Corporis Habitu.

p. 46. l. 54. ὅμοιοι πάντων ὁμοῦ παθῶν καχεξίη τερπνὴ.] Omnes morbi in malum habitum deficiunt, cum videlicet perennant: tractu enim vires naturalium viscerum debilitantur; unde humorum vitium, & vasorum impuritas, quam malus habitus sequitur.

p. 46. l. 54, 55. ἀποποιεῖσθαι γὰρ αἱ νῆσοι τῆςδε ἀποποιεῖσθαι.] Vox ἀποποιεῖσθαι, ut hic scripta est, cum accentu in antepenultima, significat *partum* sive *sobolem*; quæ significatio non est ad propositum: at si scribatur ἀποποιεῖσθαι, cum accentu in penultima, significabit *parentes*, *progenitores*: quem sensum huic loco congruere patet: quare ita emendandum cenſeo.

p. 46. l. 56. αὐτὰρ (ἀπὸ) καὶ ἡδε μὲν ἄνθρωπον τῶν ἄλλων φαρμάκων.] Corruptum esse hunc locum in voce φαρμάκων nullus dubito; & fatebitur quicumque animum advertet. *Juni*us legisse videtur παθημάτων, five alicubi hanc Lectionem reperit, five ipse aut quis alius ita emendavit: ita enim vertit; *verum & ipse solus citra alios morbos, &c.* Ego legendum cenſeo, ἀφορμῶν: quæ vox Medicis nota. Ita enim vocant principium, unde morbus coepit grassari; ut in 6. *Epid.* τοῖς ἀφορμαῖς ἐκείνῃ ἤρξαντο κάμνειν, quæ initia si exigua sunt, περὶ αἰτίας ab Hippocrate appellari solent, Galeno teste, *Com. 3. in 3. Epid.* Quod autem germana hæc sit lectio, indicant sequentia hæc verba: καὶ πρώτιστα γίνεσθαι παθῶν, quæ respondent his; ἀνθρώπου τῶν ἄλλων ἀφορμῶν.

p. 47. l. 19, 20. ἡ δὲ νῆσος μικρὴ δυσεντερία ξυνοχέει.] Crassus videtur legisse: ἡ δὲ νῆσος μακρὴ, cum virgula, deinde δυσεντερία ξυνοχέει: quam lectionem non improbo.

p. 47. l. 24. αἰμορροῖδων ῥόα.] Simili figura apud Aristotelem, ὄμματα μελανόματτα.

p. 47. l. 24, 25. ἡ ἐμέτων ἀπαλλαγή.] Erat vomitus antiquis illis familiaris, ut ex pluribus locis Auctorum veterum colligere licet. Cicero in oratione pro Dejotaro ad Cæsarem: Cum (inquit) vomere post cœnam velle te dixisses. &c. Item in epistola ad Attic. lib. 13. de Cæsare: unctus est, accubuit, ἐμεπικὴν agebat. Idem testantur verba hæc Cornelii Celsi, lib. 1.

cap. 3.

cap. 3. *Rejectum esse ab Asclepiade vomitum, in eo volumine, quod de tuenda sanitate composuit, video: neque reprehendo, si offensus eorum est consuetudine, qui, quotidie ejiciendo, vorandi facultatem moliuntur.* Plinius de eodem Asclepiade, *lib. 26. p. 643. l. 13. Ed. Lugd. 1587. damnavit meritò & vomitiones tunc supra modum frequentes.* Item Suetonius de Vitellio; *sed vel præcipue luxuriæ sævitieque deditus, epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat: Injentacula, & prandia, & cænas, commestationesque; facile omnibus sufficiens vomitandi consuetudine.* Quamquam hanc rationem vomendi ab iis potius intemperantiæ quàm valetudinis causa initam fuisse palam est: tamen & hujus causa istud olim fieri solitum liquet ex Hippocrate, qui, *libro de salubri dieta, ἐξ κλύας τὰς χειμερινὰς ἐμέειν*, ad evacuandam pituitam præcipit: tum ex Aristotele, *sect. 1. probl. 4.* ubi cur temporum anni mutationibus vomendum sit quærit. *Ægyptios quoque triduo singulis mensibus vomitu purgari solitos, tradit Herodotus, lib. 2. cap. 77.* Hoc *σφραΐζειν* vocabant à voce *σφραΐα*, quod est raphanus; quo ad provocandum vomitum utebantur. Quosdam τὸ *σφραΐαν*, aliter accipere scio; sed de his alias.

p. 47. l. 32. *ἢν δὲ ριζώσονται μίμνη*] Melius *ρίζωνται* in passivo: *jactis radicibus.*

p. 47. l. 34. *οἰδαλέοι πόδας πικρὰ κνήμας.*] Propter *σύντηξιν*, ut ait Aristoteles, *sect. 1. probl. 5.* οἰκωδηλιῶντες, καὶ οἱ ὑπὸ λιμὲ τὰς πόδας οἰδῶσιν ἢ ἀπὸ τὸ σπύγησιν αἰμφοῖροι. Hinc autem iis *σύντηξις*, *colliquatio*, fit, quod vitiosa alimenta membris non affigantur, neque in eorum nutritionem cedant, quæ proinde in venis relicta, atque ab omnibus partibus abdicata, tandem in declives partes suo pte pondere decidere est necesse. Hieronymus Mercurialis, *lib. 6. var. cap. 3.* per *οἰκωδηλιῶντας*, ictericos debere intelligi eo loco contendit, adversus Theodorum, qui cibo vitioso utentes interpretatur. Sed ipse *οἰκωδηλιῶν*, & nodum in scirpo quærit.

p. 47. l. 35. *τὰ κεκλιμμένα μετέα.*] *Crassus* legit *μέεα*, & melius.

p. 47. l. 36, 37. *τὸ εἶδος ἐπὶ ἐκείνῳ φοιτῇ.*] Scribe τὸ οἶδος, *tumor.*

p. 47. l. 37, 38. *ὕγρῳ ἢ ψυχρῷ ἐς τὸ βάρῳ περὶ οὐδὸς.*] Circuitum humidi intelligo, cūm humor in vaporem solvitur à calore, deinde vapor coërcitus denuo in humorem redit, & in partes inferiores decedit. De hoc circuitu videndus Aristoteles, *lib. 2. de ortu & interitu cap. 10.* ubi ita scribit: οἷον τὰ ἀπὸ τῶν σώματα μιμνήται τὸ κύκλῳ φορεῖν. ὅταν γὰρ ἐξ ὑδατῶν αἰὲρ γῆ, καὶ ἐξ αἰὲρ πῦρ, καὶ πάλιν ἐκ τῶν πυρὸς ὕδωρ, κύκλῳ φανερῶς περὶ οὐδὸς γένηται τὸ γίνεσθαι ἀπὸ τῶν πάλιν ἀνακάμπτειν ὥστε καὶ ἡ φύσις τῶν τῶν φορεῖ μιμνήται τὸ κύκλῳ, συνεχὲς ἐστίν.

p. 47. l. 39. *τὰδε οὐκ ἀναχευόμενα, εἴτα κατὰ τὸν ἄρτον.*] Mutilus locus; quæ autem defunt, supplere vix quisquam possit, absque ope manuscripti alicujus melioris iis, quæ vidi, si qua ejusmodi exstent.

p. 47. l. 40, 41. *ἀδδὴ φάγοι κάρτα.*] Quia alimentum in habitu corporis corrumpitur, priusquam assimiletur; nec partes eo refici possunt: penuria igitur laborantes perpetuo cibi desiderio tenentur, ut de Melancholicis, quos βόρξες appellat (*Aretæus 36. 17.*) tradit Aristoteles, *libro de somno & vigilia. pag. 44. l. 7. edit. Sylb.*

p. 47. l. 47. *ἐπὶ τὸν ὅλον τὸ σῶμα πληθύνει.*] Lege *αἰμῶν*, ut *Crassus.*

p. 47. l. 54, 55. *ὕπνῳ ἐδραῖον μὲν ἔδαμῃ.*] Somnum *ἐδραῖον* appellat *Hippocrates*, βαθύν, ut *Galenus* interpretatur *ad sect. 4. sent. 15. Epid.* Verba *Hippocratis* hæc: ὕπνῳ ἐδραῖον ὁρῶν νυκτεγμός.

p. 47. l. 58. *ἀδμα ἢ ἐπὶ τοῖσδε ἡ ἀναπνοή.*] Id est, *respirant difficulter, & modo suspiriosorum.* Nam ἀδμα Medicis morbus est; aliis scriptoribus sæpe pro respiratione.

p. 48. l. 5. *ἢ σύντηξις ἀναπνοή ἀνα στήνα ὕδρωπα ἢ πνὸς ἀσπίτιν ἤραγε.*] *Crassus* non legit, ἀναπνοή, neque sanè hîc locum habet, quare expunge.

AD LIBRUM II. χρονίων παθῶν OBSERVATIONES.

Ad Caput I.

περὶ ὕδρωπος.

De Aqua inter cutem.

p. 48. l. 29. *ὑπὸ στυγνῆς.*] Fortunam solam hydrope correptis subvenire posse autumat, eamque à Diis oblatam: qua sententia imitatus est planè *Hippocratem*, qui, *libro de victu in acutis, (p. 405. l. 15. ed. Gen. 1657.)* de eodem morbo verba faciens, ei qui evasurus sit, *στυγνὴ* esse opus testatur his verbis: τὸ δρῶντων δύο φύσεις, ὧν ὁ μὲν ὑποσπασκίδιος ἐγχειρῶν γίνεσθαι, ἀφυκτὸς ὁ δὲ μετ' ἐμφυσημάτων, πολλῆς στυγνῆς δεόμενος. Idem, *lib. 1. p. 446. l. 10. Ed. Gen.* περὶ νύσων, *στυγνῆς* in morbis curandis celebrat: *στυγνῆς ἢ* (inquit) τὰ ποιεῖν οἱ ἰητροὶ ποιεῖσιν ἐν τῇ χειρὶ ἀναγκαῖα: quod dictum pluribus exemplis declarat, quæ exscribere non necesse est. Sed & *Galenus lib. 11. Methodi (tom. 4. p. 82. B. l. 33. edit. Aldin. 1525.)* quibusdam incitiam in morbis curandis in bonum vertere declarat, eorum exemplo, qui musculi cujuscumque abdominis tumorem circumscriptum pro jecinoris inflammatione curantes relaxantibus cataplasmatibus utuntur, quæ jecori inflammato perniciofa sunt, musculi abscessui non inutilia. Verba *Galenus* libet adscribere: ἔνιοι δὲ ὥς

Φησιν ἰπποκράτης, ὃ σμικρὰ κερδαίνουσιν, ὅτι ἀγνοοῦσιν. Οἷον γὰρ ἡ πάθος φλεγμονὴν ἰατρὶ χαλαστοῖς βοηθήμασιν, ἐξ ὧν ἐν τῇ διαγνώσει σφάλλον, δόξαν ἑαυτοῖς ποιεῖσθαι. φαίνεται γὰρ ἐνίοτε & κατὰ κενὸς εἰς ὑποχόνδρια μὲν ἐκ τῶν πλῶν & θώρακος ἢ περιγεγραφῆ, ὡς παλαιὰ τῶ ἡπατι. θαυμαστὸν δ' ἂν οἶμαι τὰς μὲν ἄλλο μὴδὲν ἐν τῇ τέχνῃ καλῶς ἐκμαθόντας, μὴτ' ἀσκηθέντας ἐν διαγνώσει πεπονημένων μορίων, τὰ τοιαῦτα κερδαίνειν. Aliter etiam fortunatus esse potest Medicus, nempe eo modo quem explicat Cardanus, *de vita propria cap. 40.* Si quis (inquit) incidat in morbum, in quo diu & feliciter versatus fuerit, fortunatus dici potest; secus contra. Patet igitur ex his, casu morbos interdum sanari. Unde Montanus, *consultatione 51. ad curationem* (inquit) tria requiruntur, natura, ars, & fortuna; ut dicunt Hippocrates & Galenus. Sic & Josephus, *libro 15. cap. 11. Antiquit.* de morbo Herodis Regis verba faciens: Medicos postquam morbus remediis non cedebat, hunc postremo & suae cupiditati, ut quidquid expeteret ederet, & fortunae commendasse testatur: πάντα οἷς ἐκείνος ἐπενεχθεῖν, παρέχειν ἤξεν, τὸ δύσελπι & σωτηρίας ἐν ἐξέσει & αἰτίας ἀναπλήντες τῇ τύχῃ. Nec verò obstat quod Hippocrates *lib. περὶ τέχνης* (pag. 4. l. 39. Ed. G. 1657.) fortunam à Medicinæ Sacrario, imò à rerum natura excludere videtur: τὸ γὰρ αὐτομάτον & φαίνεται & οἷον ἔχον ἐδεμίην, ἀλλ' ἢ ὄνομα μένον. Non enim his verbis fortunam excludit, sed potius confirmat: cum ipsam prudentiae atque arti ancillari asserit: quod nimirum ea, quae rectè aguntur, *τύχη, bona fortuna* consequi soleat: iis verò quae temerè & inconsultè *αὐτὴν infelicitas*. Ita igitur eodem loco scribit: ἐγὼ γὰρ σὺν δόξῃ μὲν ἔδ' αὐτὸς τὴν τύχην, ἔργα δ' ἐδενός. ἡ γὰρ (ἡ γὰρ) τῷ τοῖσι μὲν κακῶς θεράπευοι νοσήμασι τὰ πολλὰ τὴν αὐτὴν ἐπέδωκε τοῖσι γὰρ εὖ, τὴν εὐτυχίαν. Latius igitur patet fortuna quam existimavit Aristoteles, qui hanc in iis tantum esse voluit, quae praeter finem ac destinationem agentium rationalium contingunt, ut cum rusticus agrum pangendae arboris causa fodiens thesaurum invenit. Atqui & iis, quae consilio agimus molimurque, si optatus eventus respondeat, fortunae id quoque esse putandum est. Atque ita *Simplicius* fortunam accepit *com. 60. ad lib. Physic.* cum ait, fortunam per se in omni bonorum adeptione, & participatione agnoscere: καὶ τὸ μὲν κατ' αἰτίαν ἀναγομένης τὸ δὲ κατὰ λόγον αἰτίαν. & τὴν τύχην & κατ' αἰτίαν, τὴν τύχην. &c. Locum hunc Latine exprimam: *Two sunt potestates in mundo; una quidem quae congruentia cuique distribuit, haecque Iustitia dicitur, seu Themis Dea Iudiciorum: Altera, quae dat unicuique bonum debitum assequi: haec fortuna dicitur; & tunc maxime apparet, ubi nulla alia causa particularis cognita est. Unde fortuna non est tantum in iis, quae raro eveniunt, nisi quoad nos: quia tunc solum fortunam agnoscimus, cum causae propriae alicujus effectus nos latent.* Hæc ille. Rectè meo quidem iudicio; nisi enim Deus adspiret, prudentia frustra est, & omnis humanus labor, sicut multis exemplis demonstrari potest quorundam illustrium virorum, quos summa prudentia praeditos omnia fefellerunt consilia, Deo successum negante. Quare Pausanias de *Aristodemo* Messeniorum Rege ita scribit: τὰ μὲν εἰς ἀνθρώπου λογισμὸν ἤκοντα, Μεσσηνίης σώσεις: τὴν τύχην γὰρ ἐς τὸ μὴδὲν ἀγαγόντες πέτε ἔργα αὐτῶν, καὶ τὰ βελεύματα. Quae omnia alta mente perspicere Scaliger in *tertio Poëtices*; inter ea quae Medicum perficiunt, fortunam adscribit: *Medicum* (inquit) *effinges doctum, probum, lenem, diligentem, maturum, fortunatum.* &c.

p. 48. l. 29, 30. καὶ θῶν μᾶλλον ἢ τέχνης.] Fortunam Deorum, à fortuna artis distinguit, cujus sententiae hanc puto esse vim; ut Deorum successum intelligamus, cum praeter consilium res prosperè succedunt: cujus meminit Aristoteles, *lib. 7. Eudem. cap. 14.* ubi fortunatos eleganter comparat πλοῖον κακῶς νευαυπηγημένον, navi malè compactae, quae rectius saepe agitur non per se, sed quia peritum gubernatorem nacta: hos scilicet optimum habere Gubernatorem Deum: non quia is tantum successus à Deo, sed quia talis nobis manifestior est. Artis verò successum; cum omnia ex arte, & κατὰ λόγον ποιῶν, ut loquitur Hippocrates, prospera succedunt. Aristoteles eodem loco θείαν εὐτυχίαν appellat, cum quis κατὰ ὁρμὴν διορθωτικὴς, hoc est, impulsu animi citra rationem prospere agit: alium εὐτυχίας modum, cum & ὡς τὸ ὁρμὴν καὶ τὸ λόγον.

p. 48. l. 30, 31. τὰ γὰρ μέγιστα πάντα ἰσὺν μὲνοι θεοί.] Eadem mens Hippocratis, cum *libro* περὶ εὐγνωμοσύνης, ait Medicos Diis plurimum concedere: οἱ γὰρ ἱερεῖς θεοῖσι ὡς ἀκεχωρήκασιν.

p. 48. l. 37. ἐστὶ γὰρ ἐς ἐμπομβίαν ρεύμα ψυχρὸν.] Eadem locutione usus Heraclitus, cum de hoc morbo Medicos αἰνιγματώδως suo more consuleret. Laërtius in *eius vita*: καὶ τὴν ἰατρῶν αἰνιγματώδως ἐπωθάνετο, εἰ διώκοντο ἐξ ἐμπομβίας αὐχμὸν ποιῶν. Cæterum non ρεύμα, sed πνεῦμα legendum conjicio ex iis, quae sequuntur; ὁμοῖον ἢ ὁμίχλη (ὁμίχλη) τῷ παντί, sicut nebula per universum corpus: Sed & infra; καὶ δὲ ἐς ὁμίχλην (ὁμίχλην) καὶ ὕδωρ τρέπη τὸ πνεῦμα. Nam ipsa ὁμίχλη, (ὁμίχλη) πνεῦμα ψυχρὸν, παχὺ, rectè dicitur, neutiquam ρεύμα. Galenus *lib. de tremore, & palpitatione, tom. 3. p. 90. A. l. 37. Ed. Aldin. 1525. &c.* πνεῦμα, παχὺ καὶ ὁμιχλώδες (ὁμιχλώδες) appellat.

p. 49. l. 2. ἡ χροὴ.] Lege ἀχροὴ, facies decolor.

p. 49. l. 5. ἐφ' ἑδρῆς ἔασιν οἱ ὑδρωπώδεις.] Manet, constat morbus.

p. 49. l. 14, 15. καὶ μὲν ἐπὶ λάρκα φλέγματι.] Quatuor distinguit; species aquae intercutis τυμπανίαν, qua abdomen flatibus distentum, tympani in modum, pulsu resonat; ἀσκήτιον,

qua

qua idem humore, ceu uter impletur; λευκοφλεγματίας, qua habitus corporis pituita albescit & tumet; ἀνά σάρκα, seu ὑποσπινθιδιον, (qua vox in 4. de victu in acutis) cum carnes universae in tenuem & aquosum sanguinem liquantur. Eodem modo distinguit & Theodorus Priscianus, lib. 5. de hydropisi: *malignior* (inquit) *hydrops est tympanias*. 2. *hyposarca*. 3. *ascites*. 4. *leucophlegmatia*: quam distinctionem, etsi ex ipso contextu satis perspicua est, tamen hic proponere visum est, ut minus vulgatam, & fortasse falsam. Certè Galenus hanc palam improbat, *Com. ad citatum lib. 4. de victu in acutis*: cuius verba hæc; ἐνίοι μὲν ἐν τῇ ἰατρῶν τέλει λέγουσιν εἶναι διαφορὰς τῶν υδέρων, ὑπερβαίνοντες τὸ προσήκον, ἀλλ' ἐν νῦν καιρὸς ἐλέγχων αὐτὰς. Et fortasse Galenus, cum ait ἐνίοι ἰατρῶν, Aretæum intellexit, qui aut ipsi æqualis, aut paulò superior fuit, ut ostendi in Præfatione.

p. 49. l. 19. ἡ κακίῳν δὲ πολλὸν πῖν ἢ τῶνδε θημιζή.] Delenda est negatio εἰ, quæ hic περιέλατ.

p. 48. l. 23. ἀσκίτῃς τυμπανίας χερείων.] Et hoc contra aliorum opinionem; qui ascitem omnium gravissimum judicant; deinde tympaniam, postremò ἀνάσπινθα (ἀνά σάρκα) seu λευκοφλεγματίας. Namque in Ascite & causa, & symptomata deteriora sunt. Causa quidem, nempe imbecillitas jecoris, quam in ascite esse majorem, quàm in tympania, ex eo perspicui potest: quod in illo generatio sanguinis penitus abolita sit, solumque serum pro sanguine gignatur: in hoc humores in flatum solvantur à calore quidem naturalem modum egresso, à calore tamen. Calor etenim naturalis cum calore igneo consistere potest; cum frigiditate valdè intensa, nullo modo. Quod autem & symptomata sint graviora, vel unius serosi illius humoris, qui ascitis proprius est, argumento constat: adeo enim acris ejus & maligna est natura, ut corpus ulceret, cutisque interdum in cruribus tumefactis sponte rumpatur; ut cuidam ascite laboranti accidisse testatur Matthæus Gradus 2. part. præf. cap. 9. Averroes tamen lib. 3. Colligeti cap. 21. hanc gravio rem tympaniam censet, quod Medicis majus negotium facebat, incertis, calorisne excessu, an frigoris obrepserit: utriusque enim sobolem esse constat. Verum etiamsi tam à frigore quàm à calore is morbus dependet, tamen sæpius ab illo effici certum est: neque tam abstrusæ causæ hæc sunt, ut nequeant à sagaci Medico deprehendi.

p. 49. l. 40, 41. ὁ χῶρος γίγνεται κοῖλος.] In ascite, tumentis parti si quis digitum imprimat, vestigium manet ad aliquod tempus, ceu fossa: βοθρῶδες ait Galenus, & hoc signum certum censetur aquæ intercutis.

p. 49. l. 41. ἐς χῶρον τε πολὺν (πουλὺν).] Lege, ἐς χρόνον τε πολὺν. (πουλὺν). Pars cava multo tempore manet.

p. 49. l. 50. ὁ δὲ ἀνάσπινθα (ἀνάσπινθα) ἢ δὲ (τῇ) λευκῇ φλέγματι.] λευκὸν φλέγμα appellat Hippocrates, lib. de aëre loc. aquis, (p. 284. l. 4. Ed. G. 1657.) quod alii una voce λευκοφλεγματίας. Sic autem scribe: τῇδε ἀνάσπινθα (ἀνάσπινθα) ἢ δὲ λευκῇ φλέγματι. Supple, τῇδε: ita enim supra; τῇδε μὲν τὰ ἀσκίτῃς.

p. 49. l. 51. τὰς μὲν λαρόνας ἔχουσι κενεῶν.] Alludit ad etymon vocis κενεῶν. Ita enim dicta hæc pars, quia κενεῇ, qua voce dextras & sinistras partes hypogastricæ regionis significari tradit Laurentius, hist. anat. lib. 6. cap. 2. à laxitate videlicet, quia flaccidæ sunt: quod & Rufus testatur lib. περὶ ἀνθρώπου μορ. τὰ ἥ (inquit) ὑπὸ τῇ πλάτῃ μαλακὰ, λαπαράα καὶ κενεῶνες. Eadem & ilia dici idem Laurentius affirmat, cui potius assentior quàm Celso, qui lib. 4. cap. 1. Ilia accipit pro eo intervallo, quod est inter coxas & pubem, imo ventre: vulgò inguina dicimus. Ipsa (inquit) Ilia inter coxas & pubem, imo ventre, posita sunt, à quibus ac pube abdomen sursum versus ad præcordia pervenit: nisi mendosum Codicem dicamus, & pro coxas, legamus costas, quam conjecturam confirmant sanè verba Rufi supra allata. Item Galenus; cum in com. ad 2. Progn. cap. 1. text. 1. κενεῶνας appellat partem, in qua jejunum, mesenterium, & tenuia intestina continentur, quas partes λαπαράας ab Homero nuncupari tradit. Cæterum ut κενεῶνες dicti, quasi κενεοί, ita & λαρόνες quasi λαραροί. Est enim λαράρος, laxus, vacuus: qua dictione in eundem sensum utitur Plutarchus in Poplicola de columnis loquens, præter modum limatis atque acicis; τῇ καλῇ ἀξέκνοι, καὶ λαραροὶ φανέντες.

p. 49. l. 54. Πρὶ τῷ λευκῷ φλεγματίᾳ.] λευκὸν φλεγματίας, qui λευκῷ φλέγματι laborat.

p. 50. l. 4. ἀκμῶντες ἐν εὐτυχίᾳ.] Crassus vertit: qui juvenes robusti in ætatis prospera fortuna consistunt. Quid vox ἀκμῶν, hoc loco significaret, non intellexit: fumitur autem adverbialiter, pro ἔτι, adhuc, ut apud Isocratem oratione ad Demonium: καὶ σὺ μὲν ἀκμῶν φιλοσοφῆς, ἐγὼ δὲ ἀδύναμις σοφίας. tu adhuc sapientiæ studes.

p. 50. l. 6. ἔχουσι τι αἰμάλωπος.] Scribe αἱματώπος, sanguineus, colore sanguineo: αἱμαλώψ & αἱμαλωπίς apud Dioscoridem reperitur, & substantivum est: αἱμαλώπος nusquam.

p. 50. l. 7. ἀπὸ ἐντέρων ἔλκεσι.] Ionicum est, nominum loco, ἀπὸ ἐντέρων ponere, ut hic ἐντέρων ἔλκεα ulcera intestinorum, pro dysenteria.

p. 50. l. 8. 9. ἂν τὰς πῖν θημιζή.] Crassus videtur legisse θημιζή, ita enim vertit: si paulum superficiem secueris. Nam θημιζή Græcè est superficies, ut omnes sciunt; & me-

meliolem puto hanc lectionem: nam si multum & altè pars quæpiam secetur, non ἰχώρ sanguineus, sed sanguis ipse sincerus effluit; quare pro ὀπιπολύ, ὀπιπολῆς legendum.

p. 50. l. 11. ὠχρῶ. [ὠχρῶ cum accentu in prima, substantivum est, & pallorem significat, ὠχρὸς pallidum.

p. 50. l. 15. ἀνικμοί] Et apud Aëtium lib. 10. cap. 20. ἀνιδρωσις inter signa aquæ intercutis; quod sanè mirum est, in tanta humoris eluvie. Causa est, aut expultricis imbecillitas, aut cutis meatuum obstructions, vel utrumque.

p. 50. l. 16. γυναικώδεις.] Ita appellat Hippocrates, molles & candidos instar mulierum.

p. 50. l. 18, 19. ὀπιφανείας καὶ ἐνπεσώπων καὶ καρποῖσι καὶ ὀπιπασίω.] Supple φλέβας, de venis enim loquitur, quas ascite & tympania laborantibus conspicuas esse in carpo brachii, & abdomine observat. Unde mendi suspecta mihi vox, ἐνπεσώπων, quæ, cum ex particula ἐν & πεσώπων composita sit, pulcrum adspectu aut speciosum significat: nam πεσώπων facies dicitur. Quare mallet, ἐνπεσώποισι: imò citra dubitationem rescribo.

p. 50. l. 26, 27. ἔπ' (ἔπε) φατὸν τὸ αἰτίω θωμάσῃ.] Videntur nonnulla deesse, quæ sic ex conjectura suppleri possint: ἔπ' φατὸν διὰ τὴν αἰτίω, θωμάσῃ δὲ ἐστὶ μέγα.

p. 50. l. 31, 32. γίνε' ὕδρωψ καὶ ἐξαπίνης κοτὲ ἐπ' αἰθρόν ψυχροποσίη.] Similia his Galenus, lib. 5. de loc. aff. c. 6. Postquam enim citra ullum jecoris tumorem interdum aquam intercutem, obingentes aliarum partium affectus, fieri docuit; insuper id confirmat hisce verbis: μάλιστα δ' ἐναιργῶς ἐστὶν εἶδέν (εἶδέν) τῷτο τοῖς ἰσθηκασιν (ἰσθηκασιν) ἐπ' ἀκαίρῳ πρὸς ψυχρῶ, κατὰ ψυχρὸν αἰθρόως τὸ ἥπαρ, ὡς ἐνθῶς ἐργάσασθαι παρέγχυσιν ὑδατικῶ πρὶν εἰς ὄγκον δεῖναι σπινθῶδη. Hippocrates, lib. de Inter. Affect. cap. 6. ὁ δὲ ὕδρωψ ἀπὸ τῶνδε γίνε', ὁκῶν θέρε' ὡρὴ διψήσις, ὕδωρ πάλυ πῆς. ἐπείπερ ἐκ τῶδε γίνεσθαι φιλέει μάλιστα.

p. 50. l. 41, 42. καὶ βεπρησις ἔτεκεν ὕδρωπας.] Βεπρησις genus est Cantharidis, ut tradunt Dioscorides, lib. 2. cap. 66. & Galenus lib. 11. simpl. med. tom. 2. p. 85. A. l. 31. Plinius, lib. 30. cap. 4. Scarabæo longipedi Buprestim comparat: nomen δὲ βῆς & περήν, quod inflare & inflammare significat. Plinius pro inflammare accipit citato loco: Buprestis (inquit) animal est rarum in Italia, simillimum Scarabæo longipedi: fallit inter herbas bovem maximè, unde βῆ nomen invenit: devoratumque tacto felle ita inflammat, ut rumpat. Nisi Plinius inflat, scripserat. Cujus mendi suspicio animum percussit meum, cum hæc legerem. Id & Gorraeus viderat, ut postea comperi ex ejus scholiis ad Nicandri Alexipharmaca: sed & prior syllaba aliter quàm apud Nicandrum, & Plinium accipi potest, ut non bovem, sed magnitudinem intelligamus, velut in his vocibus, βελάπαθον, βεπρησις & aliis ejusmodi; de quibus vide in Etymologico magno. Quod autem Aretæus inter causas aquæ intercutis Buprestim ponit, confirmatur Nicandri & Dioscoridis testimonio. Nicandri verba sunt in Alexipharmacis, ubi Buprestis devorati symptomata recenset:

Πᾶσι δ' οἱ νηδὺς διεπύμπασθαι, ὡς δὲ ὀπόθ' ὕδρωψ
Τυμπανόσις ἀνα μέσον αἰσθητὸν ὀμφαλὸν ἵζη.

Dioscorides autem de eadem re ita scribit lib. 6. τοῖσδε βεπρησιν πεπρωσὶ δοκεῖ καὶ τὸ γένει ὁμοίον τι βρωμώδῃ νίτρω, ὁμοειδέει δὲ ἄλγημα σμάχης καὶ κοιλίας σφοδρὸν, ὅγκῳ τε σμάχης καὶ κοιλίας σφοδρὸς ὁμοίως ὕδρωπκοῖς. καὶ πεπρίνη αὐτοῖς ὀπιφάνεια ὅλα βῆ σώματ'.

p. 50. l. 44, 45. ἀνάσπασκα παῖδες.] Deest præpositio ἐς, quam series orationis postulat: ὁκῶν ἀλλοι ἐς ἄλλο εἶδ' ἑασι ὡρῶι, ἐς ἀνάσπασκα παῖδες &c.

p. 50. l. 45. ἡδὲ βῆ λῶκῃ φλέγματ'.] Phrasis elliptica, subauditur ὕδρωψ. ἡ δὲ ὕδρωπα βῆ λῶκῃ. &c.

p. 50. l. 46. νέοι δὲ μέχρη ἀκμῆς, οἱ καὶ λαρόνας πλήσμοι.] Difficilis locus: fortasse legendum: νέοι δὲ μέχρη ἀκμῆς εἰσι καὶ λαρόνας πλήσμοι, id est, Juvenes usque ad ætatis vigorem replentur circa ilia. Ascitem intelligit.

p. 50. l. 50. πονηρὰ τὰ εἶδεα τῆς ἐπ' ὕδρωψ γ' &c.] Ita emenda, & distingue: πονηρὰ τὰ εἶδεα πῶτ' ἐπ' ὕδρωψ γ'. &c.

p. 50. l. 54. ἰδρωτος, (ἰδρωτός) ἡ ἕρων, ἡ κοιλίης κοτὲ ἐπ' αὐτοῖς κατῆράγη.] Et hic aliud quod verbum deesse syntaxis indicat: debet enim aliquid esse à quo hæ voces in gigen-di casu nempe ἰδρωτος, ἕρων &c. regantur: at nihil est. Nisi quis dicat referri ad nominativum εὐτυχίη, & posse dici εὐτυχίη ἰδρωτ' κατῆράγη, quæ locutio nimis esset insolens. Ex conjecturâ hic etiam, ut ferè semper, res gerenda est: fortasse scripserat Aretæus ἰδρωτος (ἰδρωτός) ἡ ἕρων πλήρης, ἡ κοιλίη (in recto casu) κοτὲ ἐπ' αὐτοῖς κατῆράγη. Vel ἰδρωτος (ἰδρωτ') ἡ ἕρων ἡ κοιλίης κοτὲ αὐτοῖς κατῆράγεις. sentent. ex Coac. prænot. τοῖσι ὕδρωπώδεσι καὶ φλέβας ἐς κοιλίην ῥαγῆν τῷ ὕδατ' λύσις. Expressit autem hanc sententiam ἐ lib. Hippocr. περὶ κρισίων. ὑπὸ ὕδρωπ' ἐχομῆσαν κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατ' ὄντας ῥυέντ', λύσις.

p. 51. l. 2. χαλεπὴ δὲ τυμπανόσις καὶ τῶδε ὁ ἀνάσπασκα μᾶλλον.] Anasarca omnium pessimum censet, fortasse auctorem secutus libri 4. de victu in acutis, (nec enim is liber Hippocratis est) qui ἀποσπασκίον, si hominem prehenderit, ἀφυκτον esse testatur. Cui Avicen-

na can. 3. fen. 14. tract. 4. & communis Medicorum sententia adversatur, argumentis sane efficacissimis: quam disputationem apud *Gentilem* videre licet: nec enim eas controversias tractare nunc operæ, aut lubentia est.

p. 51. l. 3, 4. τὸ ἰσχυρὸν ἐν τῷδε πάθῃ ὅλον χεῖρ ἢ ἀνθρώπων ἀλλάξαι] Hæc est ratio, qua tueretur se *Aretæus*, quod nimirum gravius sit malum, quod totum hominem occupat: *Anasarca* vero est totius corporis. Distinguo, si cætera sint paria, verum est; secus falsum. Nam & febris ephemera per universum diffunditur corpus: An igitur hæc ascite, qui solius abdominis, deterior, periculosior: non esse paria cætera, patet. In ascite, ut supra annotavi, tanto major est hepatis imbecillitas, quàm in *Anasarca*; quantò longius à sanguinis natura abest aqua, quàm crudus & pituitosus sanguis: quare & in isto sanguinem mittere licet; in Ascite mittere nemo audeat, inquit Galenus, *com. ad 4. de victu in acutis*. Sunt & Symptomata graviora in *Ascite*, sitis inextinguibilis, & periculum suffocationis atque Syncopes. Quod autem morbi extensio in *Anasarca* cum *Ascite*, circumscriptione, ne comparari quidem possit; hinc arguit *Constantinus*, in *Viatico lib. 5.* quod melius est materiam vitiosam per membra dispergi ac dividi, quàm una in regione cumulari: coacervata enim fortiora sunt, & difficilius vincuntur. Si tamen poneretur, venas omnes, atque habitum corporis, unà cum hepate in *Anasarca* ita esse alienatum, quemadmodum in *Ascite* hepar, minimè dubitari posset, quin gravior multò *Anasarca* esset, quàm *Ascites*, omniumque hydropis specierum teterri-
mus esset.

p. 51. l. 4, 5. πῶς μύητοι, εἰδὲ θεοῖσι [ἡτίτερον] Minus magnificè, quam par est, de Divinitate sentit *Aretæus*; cum ei in rebus humanis quicquam difficile factu putat. Multò sapientius *Naso lib. 8. Metam.*

Immensa est finemque potentia cæli

Non habet, & quicquid superi voluere, peractum est.

In eodem fuit errore *Galenus*, ut videre est in *lib. 11. de usu part.* In ea disputatione adversus *Mosem*, qua Deum Naturæ legibus subdit, neque quicquam adversus eas moliri posse existimat: εἶναι γὰρ πᾶσι (inquit) λόγον μὲν ἀδωῶτα φύσιν, καὶ τὰ τοῖς μηδὲ ὀπιχειρεῖν ὅλως τὸ θεόν, ἀλλ' ἐκ τῶν δυνατῶν γινέσθαι, τὸ βέλτιον αἰρεῖσθαι. *Plinius* eadem mente, *lib. 2. cap. 7. Per quæ declaratur haud dubiè naturæ potentia, idque esse quod Deum vocamus.* Huius insanientis sapientiæ vanitas, manifestior est, quam ut egeat argumentis, quibus confutetur: nisi eorum nomine, quæ naturæ impossibilia dicuntur, ea intelligamus, quæ contradictionem implicant.

p. 51. l. 6, 7. ἢ πνέμονα μόνον] De pulmonum Hydrope agit *Hippocrates*, *lib. de internis affect.* ejusque causam ita explicat: primùm quidem nasci in pulmone φύματα aquosa: deinde his ruptis aquosum humorem in pectus erumpere: quod demonstrat exemplo boum, canum, & suum; in quorum pulmone ejusmodi interdum pustulæ aqua plenæ conspiciantur. Nec dubium esse ait, quin tales & in hominum, qui victu insalubriore utuntur, pulmone excitentur; verba hæc sunt: γίνεται ἡ (ὕδερ) καὶ ἐν Φυμάτῃ ἐν τῷ πνέμονι ἐμφυῇ, καὶ πολλοὶ ὕδατος, ῥαγὴ ἐς τὰ στήθεα. ὡς ἡ γίνεται καὶ ἐκ τῶν Φυμάτων ὕδερ, τότε μοι μαρτύρον, καὶ ἐν βοῖ, καὶ ἐν κυνὶ, καὶ ἐν υἱ. μάλιστα γὰρ τὸ τετραπόδων ἐν ταῖσι γίνεται φύματα ἐν τῷ πνέμονι, ἅπερ ἔχουσιν ὕδωρ. Διὰ τὰ μὲν γὰρ γνοίης ταῖς χεῖρας. ῥέουσιν γὰρ ὕδωρ. δοκέει ἡ καὶ ἐν ἀνθρώπῳ γίνεσθαι τοιαῦτα πολλὰ μᾶλλον, ἢ ἐν περὶ τοῖσι, ὁκόσω καὶ τῇ διαίτῃ ὀπινύσῃ χερόμεθα μᾶλλον. ἐγγόντο ἡ πολλοὶ καὶ ἔμπυοι Φυμάτων ἐγγυρομένων. Hæc ille.

p. 51. l. 7. ἢ ἡπαρ] Hydropem jecinoris nunc intellige; non cujus jecur causa est tantum, sed cujus & sedes: quod accidere existimo, cum in eo nascuntur vesiculæ aqua plenæ, quas Græci ὑδατίδας vocant: de quibus *Galenus* verba facit *com. ad Aphor. 55. sect. 7.* ὀπτηθεῖσθαι ἐστὶ τὸ ἡπαρ ὑδατίδας γινέσθαι καὶ τὸ ἔξωθεν αὐτῷ περικείμενον ὑδρῶς. φαίνεται γὰρ ἐπὶ τῷ σφαιροειδῶν ζώων ἐνίοτε μέσιν. ἐάν οὖν ποτε συμβῇ ῥαγίῳ ταῖς ὑδατίδας, ἐκχεῖται δηλονότι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν κατ' ὀπτηθεῖσθαι περικείμενην χώραν, ἐν ἣ καὶ τὸ καὶ τὸς ὑδρῶς ἀθροίζεται. Respexit autem *Aretæus* ad verba *Hippocratis* in eo Aphorismo, ὁκόσωσι τὸ ἡπαρ ὕδατος πληθεῖν. &c. plenum enim aqua jecur intelligit, quod refertum est istiusmodi vesiculis aquosis. Harum & *Rasis* meminit, easdemque circa jecur animalium mactatorum sese conspexisse testatur 7. *Contin.* quomodo autem nascantur *Fernelius* declarat *lib. 6. Pathol. cap. 8.* his verbis: quod si sola visceris substantia diffunditur, ambiens autem ac cingens membrana integra manet, aqua non excidit: sed vesiculæ aqua plenæ ὑδατίδες Græcis dictæ, emergunt, quibus sæpè pecudum boumque jugulorum jecur scatere deprehensum est.

p. 51. l. 7. ἢ σπλῆνα] De Hydrope Lienis agit *Hippocrates*, *lib. de loc. in homine*; multò verò accuratius, *lib. 1. de morbis mulierum*: ἐπὶ πῶρ ἔχει, καὶ μὴ ἀφ' ἡ τ' ἀνθρώπων, καὶ δὲ μιν λαμβάνει καρτερῇ, καὶ πίνῃ, καὶ μὴ ἀπεμύσει, τὸ μὲν γὰρ ἐς τὴν κύστιν διελθὼν διαρέεται τὸ λοιπὸν ἢ ὁ σπλῆν λαμβάνει διασπῶν, ὁπότε καὶ καί τις πρὸς ἐσωτὸν. ἅτε ἀραιὸς ὢν καὶ πογγοειδὴς, κείμηνός τε καὶ τὴν καίλιν. Qui locus eò magis observatione dignus est, quod eum paucis mutatis expressit *Philosophus*, *lib. 3. de part. anim. cap. 7.* ita enim scribit: ὁ γὰρ σπλῆν ἀνθρώπου ἐκ τῆς καίλινος τὰς ἰσμάδας τὰς περὶ τὰς καὶ δύναται συμπέτην αἱματώδους ὢν. Addit *Hippocrates*, his

ita se habentibus, si neque exsudarit, neque venter solvatur, exinde splen attollitur, idque magis si aqua epota fuerit: tum si quis ipsum attrahet, mollis est velut lanæ tomentum, ὡς χνῆς, interdumque etiam durus ac renitens: in tumorem autem sublatus, & oppletus, per venas in corpus transmittit, maximè in omentum, & partes ventrem ambientes, & crura. In corpore enim, ubi in unaquaque parte plus quàm par sit, aut quàm continere possit, humoris affuerit, altera ad alteram transmittit. Ex eo verò semper Hydrops subsequitur: ubi Lien natura rarus & laxus ad sese trahere consueverit.

p. 51. l. 13. κύστες σμικραὶ, συχναί] Aliam speciem aquæ intercutis proponit valdè singularem, in qua ὑδατίδες vesicæ aquæ plenæ, non in ipso hepate, sed eo loco abdominis in quo serofus humor colligitur, nascuntur: interdum etiam per ipsas intestinorum tunicas propagantur. An verò detur re vera talis species aquæ intercutis, haud dixerim ego: quando nec Aretæus affirmare audet, ut qui inusitatum hoc neque à se unquam conspectum fateatur.

Ad Caput II.

πεὶ Διὰ Εἰρήν.

de Urinæ Profluvio.

p. 51. l. 32, 33. & καὶ τα ξύνηδες ἀνθρώποισι] Rarum esse morbum Διὰ Εἰρήν testatur & Galenus, lib. 6. de loc. affect. cap. ubi scribit se illum bis tantum videre potuisse. Testatur idem Rabbi Moyses, part. 8. Aphor. 69. cujus & Aphorif. sequenti verba hæc sunt: Similiter ego non vidi eam contingere in Occidente: neque audiui ab aliquo meorum Doctorum antiquorum, quod viderit eam. Subdit mox: sed tamen hoc in Ægypto vidi aliquos patientes, & hoc significat, quod multoties generatur in regionibus calidis, & fortè accidit, ut dixi, in regione Ægypti, saporositate aquæ Nili, quam omnes bibunt. Hæc ille. An tamen verum sit hunc morbum Ægyptiis familiarem esse dubito, propterea quod Prosper Alpinus, qui de harum gentium morbis satis accuratè scripsit, nusquam hujus mentionem facit.

p. 51. l. 33, 34. σπρκῶν καὶ μελέων ἐς ἔρον ἢ ζωότητις ὑγρὴ καὶ ψυχρὴ] Causam Diabete statuit pravam habitus corporis Διὰ θείαν, qua carnes & membra in urinam tabescunt in ferumque abeunt; quod deinde per renes colatur. Verum si nihil aliud subest causæ occultioris, cur potius per renes, quàm per alvum atque intestina ejusmodi serum vacuatur? Quare Galeni opinio probabilior est, renum esse proprium hunc morbum: quo fit, ut serofum humorem strenuè quidem à vena cava separent ad seque attrahant, non tamen ullo tempore retinere possint, propter imbecillitatem: trahere autem licet imbecilles, ob eam causam, statuit, quod vehementi ferofi liquoris cupiditate irritentur: sicut nonnullis lientericis accidit, ut cibos impensius appetant, neque tamen eos ferre possint: quam rem declarat exemplo Seleucidarum avium, quæ locustas avidè haustas statim evomunt: item eorum, qui fame, canina dicta, laborant. Unde autem tam vehemens renum cupiditas attractioque feri, Galeni erat explicare; à calore immoderato, an à siccitate: utrumque in causa esse verisimile. Sed de hoc alibi fusiùs.

p. 51. l. 36. ἀλλὰ ὅπως ἐξ ἀφῆξις ὀχετῶν] Perinde ac si meatus laxati sint; perennis fit lotii effluxus. Quod, exempli gratia, assert Aretæus; interdum causis accedere testatur. Avicenna, 3. fen. 19. tract. 1. c. 17. Et causa quidem diabetis est dispositio renum aut propter debilitatem accidentem, & dilatationem, & apertionem orificiorum meatus. Valescus etiam lib. 5. cap. 21. ubi refert nonnullos existimare, nimiam quoque latitudinem valorum, quæ è gibba jecoris parte ad renes pertingunt, per quas attractio fit, causam huic morbo interdum præbere.

p. 51. l. 39. ὅθεν γὰρ ἡ τηκεδὼν] Ex diabete mors prompta, ob consumptionem corporis: simul enim cum urina boni humores vacuantur. Cardanus tamen se quadraginta annos profluvio urinæ laborasse testatur in libro quem scripsit de vita propria: verba adscribere libet: Inde anno M. D. XXXVI. (quis credidisset) correptus fluxu urinæ, & magno etiam, cum annis pene 40. laborem eodem, à 60. unciis ad centum in singulos dies, vivo, nec contabesco (indicio annuli iidem) nec sitio: quamquam non videtur verus diabetes fuisse ea dispositio, quando nec sitiebat, nec per tot annos consumebatur. Sed aliqua alia similis, qualem in Italia frequenter accidere testatur Matthæus Gradus, 2. part. præf. cap. 18.

p. 51. l. 41. διὰ τὴν ἀκρετῆς] Inde διψαδὼν à nonnullis appellatum, notat Galenus, 6. de loc. aff. cap. 3.

p. 51. l. 48, 49. ἢ τίς ἀν αἰσχυρὴ πόνος κρέσων (alias κρέσωνι.)] Sed signum interrogationis apponendum est post κρέσων;

p. 51. l. 51. ἐκχέσει μὲν τὸ ἔρον ἀλέα] Crassus vertit lotium profundunt calefactione: ἀλέα fanè calorem significat: sed si id vult Aretæus, cur non ἀλέη scriptum Ionicè. Olim emendabam ἀλέως id est ἀδρόως confertim, ut Galenus exponit apud Hippocratem: quæ con-

conjectura nec nunc mihi displicet, nisi quis malit αλέν. Quod autem ea sit mens *Aretæi*, patet: post enim retentam aliquamdiu urinam, laxato exitu, confertim hanc vacuari necesse est. *Hom. Iliad. ψ.*

ῥωχμὸς ἔκιν' αἰὲς ἢ χειμέριον αἰὲν ὑδαρ.

p. 51. l. 52. τὰ δ' ἐποιδέοντα ἐξαήρεται] Legendum, ἐξηρῆται in aërem vaneſcit.

p. 52. l. 10, 11. κῆν ἐς ἄκρον τ' καυλὸν ἢ σωμαίδησις φανῇ] Malè *Crassus* σωμαίδησιν, *consensum* vertit. Nam Latinis purè loquentibus *consensus* aliud est, nempe id quod Græci συμπάθειαν vocant. Ita enim hanc vocem *Cicero* interpretatur, modo *consensum* appellans, ut lib. 3. de *Natura Deorum*; modo *convenientiam* & *conjunctionem naturæ*, in 2. de *Divinatione*. *Plinius* quoque συμπάθειαν *consensum* reddit, ἀντιπάθειαν *dissensum*: quo nomine *Romanos* veteres castigat *Scaliger* in *Exercit. 44.* ut *crassiusculos* in *Philosophia*. Verùm non id voluerunt, verum sensum inesse in ferro & magnete, & aliis ejusmodi rebus: sed quod ita afficiantur, ac si sensu prædita sint, ac nonnullam sensus imaginem habeant. Videtur enim ferrum magnetem sentire, cum ad eum ex intervallo sponte tendit. Unde apud *Plinium* eleganter in *proem. lib. 20.* *Odia amicitiaque rerum surdarum, ac sensu carentium*, quod Græci *Sympathiam* & *Antipathiam* appellavere. Ita enim legendus is locus est, qui & mutilus est, & transpositione depravatus in Editionibus. Non est igitur σωμαίδησις *consensus*. Ego *Budæum* secutus sum, qui in *Commentariis Linguae Græcæ*, veluti morbi conscientiam *Latinè* reddit: cum quis scilicet ægrotans, sibi aliquam partem dolere sentit, ejusque doloris sibi ipse conscius est. Quam propriam esse hujus vocis notionem *Galenus* testatur in *decimo tertio Methodimedendi, initio*: λεγόντων ὅτι πολλὰκις τ' παλαιῶν φλεγμονῶν πλὴν φλόγῳσιν, ἰστέον γοῦν ἡμᾶς & πρὸ ταύτης διέρχεσθαι τὴν φλεγμονήν, ἀλλ' ἡπὶς αἷμα τῇ φλογώσῃ καὶ ταύτῃ ἐχθρὸν πρὸς τὸ μόριον, ἡμῖν ἀπορροῖς φαινομένη, αὐτῷ τε καμνόντι διὰ τὴν ἰδίαν ὀνομαζομένην σωμαίδησιν. Eodem sensu *Plotinus* hanc vocem accepit *Ennead. 4. lib. 4. cap. 24.* ubi de dubiis animæ agit: nam *Mundo* tribuit σωμαίδησιν, quo suas ipsius partes sentiat, seseque ipse per illas: καὶ γὰρ εἰ δὲ τὸ μὲν ὄργανον & αἰσθανόμενον εἶναι, ἔπερον ὅτι πρὸς τὸ ὄργανον, τὸ δ' αἰσθάνεσθαι ὑπάρχον, τὸ δ' πᾶν ὅλον εἶναι, οὐκ ἂν εἴη αὐτῷ τὸ μὲν δι' ἑ, τὸ δ' ἢ ἢ αἰσθήσεως ἀλλὰ σωμαίδησιν μὲν αὐτῷ, ὥστε καὶ ἡμεῖς ἡμῶν σωμαίδησιν, δοτέον. Ex quo patet in voce, σωμαίδησις, præpositionem non denotare duorum inter se affectionem, sed unius ad se ipsum.

p. 52. l. 12, 13. οὐλοῖν τι διαβητήσεων] Lege διαβήσεως. Hinc διαβήτης, morbi nomen, quod scilicet non moretur in corpore urina, sed statim pertransseat. Ita & *Fernelius lib. 3. Pathol. cap. 11.* appellatur (inquit) ea affectio diabetes à celeri urinae transitu &c. unde & nomen inditum *Siphoni διαβήτης*, quod est instrumentum ad exhauriendas aquas inventum. De hoc *Columella lib. 3. cap. 10. de re rust. Naturali enim spiritu omne alimentum virentis, quasi quædam anima per medullam trunci veluti per Siphonem, quem Diabeten vocant Mechanici, trahitur in summum.*

p. 52. l. 22, 23. τὸ ὄνομα κύστι καὶ νεφροῖσι] Ut *Cantharides*, quæ tamen diabetem non afferunt, sed ulcera in vesica & mictum sanguinis.

p. 52. l. 23. εἰ ἐδάκη τις ὑπὸ τῇ διψάδῳ] Inter causas *Diabetis* ponit *Dipsadem* *Serpentis* genus, ita dictum, quod sitim inexplibilem iis quos momordit inducat. Verùm, cum ex *Nicandro in Ther.* & ejus interprete *Gorreio*, morsu à dipsade, aquæ immodicam copiam ingurgitent; nihil autem ejus per alvum, aut vesicam reddant; proptereaque abdomen eorum præ nimio tumore interdum rumpatur: non diabetes, sed *Hydropis* potius causa censeatur dipsas. *Nicandri* versus sunt ejusmodi:

Ἀυτὸν ὅγ' αὐτὴ παῦρ' ὑπὲρ ποταμοῖο νενόκως

Χανδὸν, ἀμέτρητον δέχεται ποτὸν, εἰσέκε νηδύς

Ὀμφαλὸν ἐκρήξε, χεὶρ δ' ὑπεραχθεῖ φέρον.

p. 52. l. 25, 26. διψὰς ὃ τὸ ἐρπετὸν θηρίον] *Nicander* citato loco *Dipsadem* minori viperæ similem tradit:

καὶ μὲν διψάδῳ εἰδῶ ὁμαίεται αἰὲν ἐχίδνῃ

Παυροτέρῃ.

Galenus autem lib. 10. *simpl.* testatur se à *Marsis*, qui *Romæ* viperis capiendis quæstum facerent, audivisse, nullum esse proprium *Dipsadum* viperarum genus: sed quæ in *Africa* & locis maritimis vivant, quia ob pabuli rationem, falsas habent carnes, sitim inferre; atque ita *Dipsades* vocari, licet ejusdem naturæ ac reliquas. Hæc sunt *Galenus* verba: ἢ μὲν δὴ τ' ἐχιδνῶν σὰρξ εἰς ποσὶν ἢ καὶ τ' ξηραντικῆς διωάμεως ἐπεὶ δ' ἐνίοι τ' φερόντων αὐτῶν, ἐάλωσαν διψὰ σφοδρότατα, τὰτο περὶ αὐτοῦσιν αἰὲς ἐχίδνας διψάδας. εἰσι δ' οἱ καὶ τὰς διψήντας ὑπὸ αὐτῶν φασὶν οὐκ ἐμπύπασθαι πίνοντας, ἀλλὰ διαρρήγνυσθαι περὶ τὸν, ἢ παύσασθαι διψήντας. (ita *Nicander* versibus laudatis) διὰ τὸτο τ' ἐν Ῥώμῃ αἰὲς ἐχίδνας θηράδοντων, & ὀνομάζουσι Μάρσας, ἐπυθόμην. εἰ πὶ σημεῖον ἔχοιεν με διδάξαι διακριτικὸν ἑκάτερος τ' γένους τῶν ἐχιδνῶν. οἱ δ' ἔδδεν ὅλως ἔφασαν εἶναι γῆρας ἐχιδνῶν διψάδων, ἀλλὰ αἰὲς πρὸς θαλάττη τόποις ἀλμυρίδα πολλὰ ἔχουσι διατωρίας, ἀλμυρὰν ἔχειν πλὴν σάρκα. διὸ καὶ καὶ λιγύλλω πολλὰς γίνεσθαι τοιαύτας, ἐν Ἰταλίᾳ δ' οὐκ εἶναι διὰ πλὴν ὑγρότητα τ' χάρας. ταῦτα μὲν οὖν ἡκούσα τῶν Μαρσῶν λεγόντων, εἰ μὲν ἔχω

ἔχω βεβαίως εἰπεῖν, εἴτ' ἀληθεύουσιν τὸ σύμπαν, εἴτε καὶ ψεύδονται κατὰ π. Deinde paucis interjectis, addit: & μὲν, ὡς ἔδεν ἐστὶ γὰρ ἐκδιγνὼν διψάδων, δοποφύλασθαι δύναμαι.

Ad Caput III.

ὡς τ' κ' τὰς νεφρὰς παθῶν.

De Renum Affectibus.

p. 52. l. 36. νεφροὶ ἀδενώδεις] Ad mentem Hippocratis, qui renes in glandium numero collocat lib. ὡς ἀδενῶν.

p. 52. l. 36, 37. ροιῶν ἢ ἐρυθρότεροι] Rufus ροιῶν φακώδεις.

p. 52. l. 39, 40. παλατιὲς μάλλον ἐσσι] Crassus videtur legisse, ἔασι, & melius.

p. 52. l. 40. καὶ καμπύλοι] Auctor lib. de renum affect. dign. σχῆμα ἢ ἔχουσι σιγμοειδές.

p. 52. l. 40, 41. κοιλία ἢ σμικρὰ, ἰσθμοειδές] Nemo non videt legendum esse, ἡθμοειδές, instar cribri, vel coli instar pervii. Rufus de iisdem: κ' ἢ τὰ ἐνσιμα ὑμῶν ἔχουσι κατὰ τὴν ἡμῶν ἡθμοειδές, &c.

p. 52. l. 43, 44. τοῖσι ὁμοιοι τ' κύστι ἐκάπερθεν] Mira locutio; ὁμοιοι de vesica pro parte superiore. Crassus vesicae terga vertit. At Plinius de cumino herba loquens; dorsum posuit pro radice, quæ in terræ superficie jacet: ὃ necatur (inquit) Cuminum ab ipso dorso, nisi repurgetur. Videndus Ivo Villiomarus, vel potius Josephus Scaliger contra Robertum Titium.

p. 52. l. 45. ἀμφὶ ἢ τῆσδε τὰς νεφρὰς] Lege ἀμφὶ ἢ τῆσδε τὰς νεφρὰς.

p. 52. l. 47. ὁκόσα μοι λέλεκται] Lib. 2. ὁξέων κεφ. θ.

p. 53. l. 5. εὐτε μὲντοι ἡ φύσις &c.] Naturæ providentiam atque sollicitudinem celebrat, quæ sinus renum æquales fecit ureteribus: ne calculi in illis majores fierent, quàm quos isti transmittere possent. Neque enim hæc tantummodo usum & speciem spectavit in partium conformatione, sed & occasiones morborum, quantum potuit, vitavit. Sic Caput, & pleraque alia corporis membra rotunda effecit ad διασώζοντας. Sic gemina sensuum instrumenta, geminos renes, geminos testes, esse voluit: ut si alterum istorum patiatur, reliquum munere fungatur: quam esse communissimam omnium geminorum organorum utilitatem, docet Galenus, lib. 8. de usu part.

p. 53. l. 17, 18. τὰ περ καὶ σημήια καὶ ὕλη ὃ παθεῖ γίγνεται] Nempe τὰ ψαμμία arenulae: At Galenus à succo crudo & viscoso calculum generari tradit, l. 1. de alimentis cap. 5. quem locum adscribere libet: quia, quomodo confletur id malum in renibus, aperte declarat: ὃ μὲν γὰρ ὡς περσλαβόντων τὸ γλίχρον, ὅταν αἱ κατὰ τὰς νεφρὰς διέοδοι γενόττεράι εἰσι πῶν (τοῖσιν) ὑπάρχουσιν φύσι, χρονίζον αὐτῶν τὸ παχύτατον τε καὶ γλίχρον, ἐτοιμόν ἐστι γινῆσθαι πῶν, ὅποιον τοῖς ἀγγείοις, οἷς τὸ ὕδωρ θερμαίνοντο, ὅπως ἐρεται, καὶ τοῖς λίθοις πεπύγνυται κατὰ πολὺ τ' αὐτοφύων ὑδάτων θερμῶν. Addit causam efficientem, renum calorem acrem & igneum. Idem tradit Auctor lib. de renum aff. dignosc. ubi de causis calculi: ὕλην ἢ (inquit) αἶλον, ἢ παχὺς, ἢ γλίχρος χυμὸς, ἢ ἀμφοτέρω. Addit Hippocrates, vel potius Auctor Appendicis ad lib. de nat. humana, pus ē tuberculo ad crassam venam enato in renibus compaῖο: οἷοισι ψαμμάδεα ὑφίσταται, ἢ πᾶσι ἐν τέπιοι χροῖσι τέττοις πῶν δέχην, φύματα ἐγχετο πρὸς τῇ φλεβί τῇ παχείᾳ, καὶ διεπύησεν ἑπείτα ἢ αἶτε & παχέως ἐκρεγνύτων τ' φυμάτων πᾶροι συνετελέφησαν ἐκ τ' πύς, οἷτινες ἔξω θλίβονται διὰ τ' φλεβὸς σὺν τῷ ἔρω ἐς πῶν κύστιν. Ab his Aristotelica hæc, lib. 3. de hist. an. c. 19. σημήριον ἢ γίγνεται τὸ αἷμα ἐν τῷ σώματι πῶν, ἐκ τ' τ' πύς πᾶρ. De Calculi generatione accurate Galenus, Com. 1. ad lib. 6. Epid. partic. 5. Quod ait Aretæus τὰ ψαμμία, arenulas, signa esse Calculi, verum est, si jam facti, non ipsius generationis intellexit: cū enim gignitur Calculus, nullæ in urina arenulae subsident; retinentur enim in renibus ad concretionem. Vide eundem libellum de ren. aff. Vide & Hippocratem, de int. aff. pag. 539. editionis Fæssii.

p. 53. l. 19, πῶν τ' ὁσφύϊ] Ratio est, quia renes calculo jam facto, atque magnitudinem adepto distenti, lumborum musculos premunt: unde etiam νάρκη κατ' ἔξιν cruris accidit. Galenus lib. 6. de loc. aff. cap. 3. dolorem profundum circa λαγόνας ilia percipi docet: πολλοὶ ἢ τ' παχόντων, ὀδύνης μετείας αἰσθάνονται διὰ βάρθ, κατὰ τὰς λαγόνας ὑπαρχέσης αἰτ' δέχης.

p. 53. l. 22. βάρθ ἰσχύϊ] Juxta illud Hippocratis, sect. 1. lib. 6. Epid. part. 5. νάρκη μερῶς κατ' ἔξιν dextri scilicet cruris, si Ren dexter laboret; sinistri si alter. Cujus συμπαθείας causam non omnes eodem modo explicant. Galenus, Com. 1. in 6. Epid. venarum & arteriarum ratione fieri docet, quæ ad renes & crura pertingunt, ita enim scribit: πῶν αἰ εἰς τὸ σκέλ' διήκουν ὀδύνῃ νάρκῃ, διὰ πῶν τῶν ὀπτικῶν ἀγγείων τῇ ῥάχϊ, τ' κοίλης φλεβὸς, καὶ τ' μεγάλης δέπτης, πρὸς τε τὰς νεφρὰς καὶ τὰ σκέλη κοινωίας, ἡγήτεον γίνεσθαι μέγιστον γὰρ ἐπ' αὐτῆς τὰς νεφρὰς δοποφύλασι, μεθ' αἷς & μεγάλας πνὲς ἐν ὁσφύϊ, καὶ περὶ ἐκάπερον τῶν ἀγγείων διχῇ χωρῆν, εἰς ἐκάτερον ἀφικνεῖται τῶν σκελῶν εἰς ὅλον αὐτὸν ἀνεκτόμῳ. At Recentiores duplicem causam proponunt: prima est compressio musculi ψόας dicti, cui renes incubant; is autem musculus flectendo cruri inservit, & in cruris interiorē partem inferitur: altera est nervi compressio, qui in cruris musculos omnes abit, ob duritiem & pondus calculi: unde (inquiunt) is stupor, nisi adaucto calculo, non accidit. Sed &

Lau-

Laurentius, qui ita rem expedit; in *controv. Anat.* facit hanc *Galen*i sententiam, ceu *Langii* & *Jacotii* esset, confutat: *Stuporis* (inquit) *causam* referunt doctissimus *Langius* in *Epistolis* suis, & *Jacotius* *com. in coac. prænот. ad Venarum repletionem*. Quibus ex verbis apparet, minus ipsum *Laurentium* in *Galen*i Lectione diligentem fuisse, quàm eum deceat, qui *Galen*i patronum se ubique venditet: nam si eum locum notasset, fortasse *Galen*i auctoritati cessisset: qui, *citato loco*, eos taxat, ut parum peritos *Anatomes*, qui pro causa illius consensus ureteras, membranas quasdam aut nervos, vel etiam peritonæum assignant: ὅτι ἡ (inquit) ἀλφ' τῶν ἐρητήρων, ἢ πινῶν ὑμῶν ἢ νύκτων, ἢ καὶ ὡς ἐπιπναιὶς λέγεται κωνωνία εἶναι τοῖς νεφροῖς πρὸς τὰ σκέλη παύσασιν ἀπείρας ἔχουσιν αἰσθημάτων. Cæterum quid *Langius* de causa hujus Symptomatis existimaverit *Epist.* 8. operæ pretium est referre; præclare enim *Galen*i sententiam declarat. Venam cavam & eius ramos, qui ad renes & crura feruntur, impleri censet seroso humore; quem scilicet renes à phlegmate crasso obstructi, tophis, calculo, aut arenularum faburra trahere non potuerunt: quò fit, ut serum in ea vena & arteriis regurgitans ipsas distendat, & sic stuporem cruris directo affecti pariat.

P. 53. l. 22, 23. ξωνεῦσαι χαλεπῶς] An ξωνεῖσαι χαλεπῶς.

P. 53. l. 23. ἐρόφοι, βαρέες, ἀνέκλιστοι] Lege ἀνέκλιστοι. M. S.

P. 53. l. 25, 26. πρὸς τὴν δόνησιν ὡς ὁ πόνος τῶν ὀδόντων] Id est, dolorem lumborum & iliorum, ut exponit Hippocrates *lib. de inter. aff.* In *descriptione 4. morbi renum* eadem similitudine utitur, ὁδὸναι πίεσιν αὐτὸν ἐς πλὴν λαπαγῶν, καὶ ἐς τὸ κενεῶνα καὶ ἐς πλὴν ὀσφύων καὶ ἐς τὰς μῦας τὸ ὀσφύον, καὶ πάλιν ὁ πόνος γυναικὸς ὡς ὁδὸναι. Conatus calculosorum in urina reddenda laboribus mulierum in pariendo comparat: ex quo intelligitur, quàm gravis sit ille dolor. Nam & partus dolores etiam in proverbium abiit in sacris literis, & quædam apud Theophrastum ait:

Ὡδὸναι τὸν πόνον χαλεπὸν βέλτε εἰληθῆναι.

P. 53. l. 32. ξυνὸν ὁμοειδίαν] Instar portenti hæc lectio. *Crassus* tamen vocum vestigia sequutus vertit: *communi simul violento*, & ad oram Codicis scriptum; hæc verba abundare videntur. Legerim ego ξὺν τόνῳ βιάειν, cum violenta contentione.

P. 53. l. 34. φύσιν, φυσώδες, σμαχὺς κατὰ τὰς] Quorsum hæc duo, φύσιν φυσώδες, non video; alterutram enim posuisse sufficebat. Fortasse vox φυσώδες, cum sequentibus jungenda, ac ita legendum: φυσώδες σμαχὺς κατὰ τὰς. Cui emendationi occasionem præbet *Crassus*, qui vertit: *extensus stomachus est*; cum in suo Codice legisset κατὰ τὰς, non κατὰ τὰς. Sed & huic conjecturæ nostræ favet vox sequens, ἐρδῆδες. Ructus enim fit, cum ventriculus, membranis intentis, flatum per superiora explodit.

P. 53. l. 37, 38. ἀγωνίῃ ἢ δόληρ ἢ λίθου ἢ ἀλφ' ἢ καυλῆ διέξοδος] Immo tertius labor. Primus etenim est, cum calculus è renis corpore in cavitatem excidit: quem processum, uteri contentioni foetum excludentis eleganter comparat Auctor libelli de *dignosc. ren. affect.* tanquam is sit Calculi partus: secundus labor est, cum in ureteres truditur: tertius, cum in uretram. Vide eundem libellum.

P. 53. l. 39. ἐνίχρηται] De hac re historiam habemus citato illo libro de *dignosc. ren. affect.* quam ipsius Auctoris verbis; quæ sunt corruptissima in vulgatis codicibus; referre placeat, ut illa emendes: οἶδα δὲ πῶς, τὰ μὲν ἄλλα διεξελθόντα τὸ λίθον, καὶ ἡ πὸ ἀκρον ἢ αἰδοῖς ἐμφεραγῆναι, ὀλίγα ἐδέσσαν δόληρ ἢ ἀνθρώπον πᾶς δυσχεραῖς, καὶ τῷ ὀξύτῳ πόνῳ ἄλλα τῇ σενῇ λαβίδι οἷοί τε ἐγρόμεθα ἐξιλεῶσαι αὐτὸν, τομὴν ὡς ἀμύμη ἀνώθεν διαλογιζόμεθα. Quem locum, ut apparet, insigniter corruptum sic restituo: οἶδα δὲ πῶς τὰ μὲν ἄλλα διεξελθόντα τὸ λίθον, κατὰ ἢ πὸ ἀκρον ἢ αἰδοῖς ἐμφεραγῆναι, ὀλίγα δεῖσαι, δόληρ ἢ ἀνθρώπον πᾶς δυσχεραῖς καὶ τῷ ὀξύτῳ πόνῳ ἄλλα τῇ σενῇ λαβίδι, οἷοί τε ἐγρόμεθα ἐξιλεῶσαι αὐτὸν, τομὴν ὡς ἀμύμη ἀνώθεν διαλογιζόμεθα.

P. 53. l. 43. καὶ ὅς ἀγκιστροειδὲς ὡς ὡπα] Curvos calculos instar humorum. Auctor Libri de *dignosc.* καὶ οἱ μὲν περὶ φερεῖς καὶ λεῖοι καὶ μικροί, δέκκελτοι οἱ ἢ μέζονες, ἢ ἄλλως πῶς ἐρχομαῖσμοι, καὶ μάλιστα οἱ ὀπμήκεις καὶ τραχεῖς δυσέκκελτοι.

P. 43. l. 53, 44. ὅτι τοῖς πόροις ὀπμωρώσας] Ἐππώρωσις à voce πῶρ, quæ lapidis genus quoddam significat, pario simile, candore & duritia, minus tamen ponderosum, ut *Plinius* docet, *lib. 36. cap. 17.* & ante illum *Theophrastus*. Tophum vertit *Theodorus*. Significat & callum in osse fracto succrescens, duritia in quasi defuncti ossis locum suffecta, & succenturiata, ut verbis utar *Scaligeri*. *Crassus*, callosas duritias vertit; ego malim lapideas, ut naturam poro lapidi similem agnasci ureteribus intelligamus, ob transitum materiæ viscosæ & lapidescentis. Jam sapius laudatus auctor libri de *dignosc. Ren. Affect.* πωρωθῆναι τὸ λίθον dicit, de calculo loquens. De hac enim re sermo est.

P. 53. l. 45, 46. χροῖ (μὲν) ἢ ἄλλοι μὲν λευκοί] Eodem libro de *dignosc.* tres calculorum colores traduntur: niger, subalbidus, pallidus: καὶ ὅς μέλανες διεσκοπῆται, καὶ ὑπόλευκοι, καὶ ὡχροί.

P. 53. l. 48, 49. ἐν κύτῳ ὅς παιδίῳσι μάλλον] Auctor libri de *dignosc.* ἐστὶν οὖν πάθημα τὸ κύτῳσι ἢ λιθίασι παιδίῳσι. & multò ante Hippocrates 6. *Epid.* τὸ μετ' ἔρῃσιν συναγματοῖσι παιδίῳσι. ἢ ὅτι θερμότερον. Vide Galenum ad hæc verba, & præfatum auctorem de *dignosc.* Ubi

propter quam pueris calculus potius in vesica, senibus in renibus nascatur, fusè declaratur. Præclara & quæ *Aretæus* hic notat.

p. 53. l. 50, 51. γέρουσι μὲν τὸ σῶμα ψυχρὸν, παχὺ τὸ αἷμα] *Aristoteles lib. 3. de hist. an. cap. 19.* ἐν μὲν γὰρ πῖς πάντων νέοις ἰχωροειδές ἐστι καὶ πλεῖον· ἐν δὲ τοῖς γέροις, παχὺ καὶ μέλαν καὶ ὀλίγον.

p. 53. l. 51, 52. ψυχρὸν δὲ τὰ πάρεα θάσσον πήγνυσαι] Scribe τὰ παχέα, *crassos humores*, ex quibus calculi concrescunt; cujus concretionis auctorem facit frigus *Aretæus*: contra quàm Hippocrates *lib. de aëre loc. 5. Aquis*, ubi eos calculis obnoxios censet: calculo autem laborare scribit, quorum alvus & vesica *πορετώδης* est. Calore etiam materiam pituitosam ἀπογαῖσθαι & παρωρῆσαι tradit Auctor ille de *dignos*. Negatque frigus tantum in animali esse posse, quanto opus esset ad lapidem gignendum: ἐν ἡμῖν δὲ ψύξις λίθου ἔστιν, ὅθεν γὰρ ἐν ζῶντι σῶματι διωκτὸν ὑποθέραι παυάτω ψύξιν, ὡς διωρῆσαι ποιῆσαι λίθον.

p. 53. l. 52, 53. πικρὰ δὲ τῶν ὑδάτων τῶν θερμῶν φύσι αἱ πηγαί] Calculos frigoris vi concrescere declarat *Aretæus*, exemplo fontium calidorum, quorum aquæ, cum refrigerant, in tophaceos lapides durantur. Verum etiam si id concedatur, non tamen inde sequitur, frigus esse causam, cur lapides concrecant: calori potius is effectus adscribendus est, qui dum exhalat tenuiores aquæ partes educit, quibus detractis, crassæ remanentes, in lapidis duritiem demum concrescunt. Ita fit, ut dum aqua redit ad frigus, lapis gignatur: quia tunc demum illa tenuiorum partium à crassioribus secretio perfecta est. Cæterum lapides in aquis calidis coagmentari docet etiam *Aristoteles, sect. 24. probl. 11.* Ἄρα πῶς τῶν θερμῶν ὑδάτων μάλλον, ἢ τῶν ψυχρῶν πήγνυνται λίθοι; πότερον, ὅτι τῇ ψυχρῇ ἐκλείπει γίνεται λίθος; μάλλον δὲ τῶν θερμῶν, ἢ τῇ ψυχρῇ ἐκλείπει τὸ ὑγρόν· καὶ ἀπολιθῆται δὴ ἄρα τὸ θερμόν. καθάπερ καὶ Ἐμπεδοκλῆς φησι, πῶς τε πέτρας καὶ τὰς λίθους, καὶ τὰ θερμά τῶν ὑδάτων. Auctor *Lib. de dignos.* ὡς περ ἐν ὑπονόμοις καὶ σωλῆσι τῆς θερμότητος ἐγγυνομένης ἀπὸ ὑλῆς ἀδιαπύκνωσης. οἷον ὑδατὸς ὄντος ἐν τῇ σωλῇ γίνεται θερμότης ὥρα φύσιν, πάσης δὲ ἀποφορέως τὸ λεπτομερές ἐκείλουσθαι ὑδατὸς, τὸ παχυμερές ἀπογαῖσθαι, καὶ μὲν ἐν τῇ σωλῇ περὶ τῆς ὑδατὸς τῆς λίθους, καὶ ἄτω γίνεται λίθος. Et ibidem non ita multis interjectis: ὥρα ἀπολιθῆσαι πῶς αὐτοφύεσι ὑδασι, καὶ χλιαρώτερά τῶν συμμέτρων ἢ, φαίνονται συνιστάμενοι πῶροι.

p. 53. l. 57, 58. μετεξέτεροι ἐν πεύδουσι ἔρξουσι αἷμα] Lege μετεξέτεροι in recto casu. Mictionis sanguinis circuitu recurrentis causa centeri debet plenitudo. Cum enim sanguine gravatur natura, eum variis modis expellit, per nares, per vomitum, per hæmorrhoidas, per urinas. Interdum per porum cutis, stato tempore, apertum: quod de quodam juvene robusto testatur *Benivenius lib. de abditis morb. causis cap. 4.* Sed & quibusdam mulieribus ex pertinaci mensium suppressione lachrymas fluxisse sanguineas legimus in *Dodonæi observationibus*. Ejusmodi vacuationum, quæ circuitu redeunt, meminit *Galenus lib. 7. Method.* his verbis: πολλοῖς μὲν γὰρ αἱμορροῖς εἰδίαι (ἐθίσαι) τὸ πεύδον ἐκκεῖν· ἐνίοις δὲ αἱμορροῖαι ἀπὸ ῥινῶν, ἢ ἐμετῶν, ἢ κατ' ἄλλον πινά· πόπον ἐν ὀρεσμάταις πεύδοις ἀποσπόμενον ἀγείν. οἷδα γοῦν ἐν σάματι, καὶ φάρυγγι πολλοῖς τῶν ὑπάρχον. ἐστὶ δὲ οἷς καὶ ἀπὸ γαστρὸς αἱματὸς ἐκκεῖται ἀνα χρόνον γίνεται. Hæc *Galenus*. De mictu autem sanguinis mentionem facit *lib. 6. de locis affect.* variasque ejus causas tradit, nempe ruptionem vasis in renibus, ob sanguinis multitudinem, casum, aut plagam vehementem: ἀλλὰ καὶ ῥηγνυμένη πῶς ἀγείν ἀπὸ πλῆθους ἢ ἐκ κατὰπίσεως, ἢ πλεονεξίας σφοδρᾶς, ἔρξαν αἷμα διασπλῆς ἐνιοι. quam sententiam repetit. *com. ad Aphor. 78. sect. 4.*

p. 53. l. 58. τοῖσι ἀπὸ αἱμορροῖδων ἰκέλη] Ταῖς ἀπὸ αἱμορροῖδων, pro αἱμορροῖδες, locutio Græcis familiaris: οἱ ἀπὸ σοῦς, pro σωκί· subaudiendum autem ῥύματα, aut simile quidpiam.

p. 54. l. 10, 11. ὁπρῆσι γὰρ αἱμορροῖς ξυνήθη ἀπόπικα τῇδε.] Lege ταῖδε, nempe morbi supra recensiti, dolores capitis, oculorum caligo, vertigines, comitialis morbus, hydrops, melancholia, resolutio nervorum. *Hippocrates*, quem hic ut alibi semper sequitur, duos in exemplum proponit, ut graviores, ὑδρωπα & φθισιν *Aphorif. 12. sect. 6.*

p. 54. l. 12. καὶ μὲν ἐν ἀπὸ νεφρῶν ἐκέρη τὸ αἷμα καθαρόν] Hæ voces ἀπὸ νεφρῶν delendæ omnino sunt, quæ, nescio quo pacto, ibi præter mentem Auctoris interpositæ sunt. Vult enim *Aretæus*, ubi sanguis purus redditur, nec urinæ mistus, cognosci à vesica hunc prodire: contra cum è renibus, ut superioribus partibus; sicut de *pure* docet *Galenus, lib. 6. de loc. aff. cap. 4.* Ita ergo legendum: ἢν μὲν ἐν ἐκέρη τὸ αἷμα καθαρόν ἀμικρὸς ἔρξουσι, καὶ πολλὰ ἐκέρη ἀπὸ κύστις τῶν ἔρων τὸ αἷμα, his expunctis ἀπὸ νεφρῶν, quæ sensum vitiant. Sic plana efficitur lectio, quæ, ut vulgò legitur, perplexa admodum, immò falsa: non enim sincerus est, qui è renibus fluit per vesicam sanguis, sed urinæ admixtus, nisi vena in renibus rumpatur, & sanguis copiosus confertim profluat; qua de re mox agit. Ceterum *Aretæi* elegans locutio notanda; quæ fugit interpretem: ἀπὸ κύστις ἔρων. *Crassus vesicæ urinam* vertit, contra quàm decuit: κύστις ἔρων dicitur *Aretæo* vesica urinaria; ut distinguatur ab ea quæ bilem recipit.

p. 54. l. 14, 15. καὶ ἀπὸ ῥήξιν τῶν νεφρῶν] Id est, ex ruptione venularum, quæ ad renes feruntur, ut videre est apud *Hippocratem lib. de intern. affect.* γίνεται δὲ τὸ νέσημα ἀπὸ

πυλαίωρης, ὁκόταν ραγῇ τὰ φλεβία, τὰ ἐς τὸ νεφρὸν τένοντα. ἔπειτα ὁ νεφρὸς αἷματι ἐμπλησθῇ, ὅτε ὁκόταν ταῦτα παθῇ ἐξέρχεται αἷμα τῷ ἔρω αἷμα κατ' ὀρχας ἢ νοσήματι. ἔπειτα πύον παρῶνται τῷ χρόνῳ.

p. 54. l. 16, 17. ἐπάγη κατὰ καὶ ἐν κύσει] Quàm gravia, ex sanguinis grumo, in vesica, intestinis, ventriculo, thorace, retento, Symptomata oriantur, docet Galenus, lib. 6. de loc. aff. cap. 4. Cum enim sanguis concretus putrescit in aliqua parte extra vasa, animi defectiones, palloresque inducit: pulsus verò parvus est, obscurus, frequens, patiensque cum anxietate resolvitur. Quæ & accidentia contingunt, cum grumo obstructa est vesica; qua causa multos periisse, testatur ibidem Galenus.

p. 54. l. 22, 23. καὶ παρὰ γένονται πυρετοὶ ἐς ἐσπέρην καὶ ῥίγη] Febres & pituita putrescente, & suppuratione quapiam sub vesperam prendere solent; idque cum rigore; quem excitant vapores maligni ab abscessu erumpentes: de qua causa rigoris sententia est in Coac. prænot. ῥίγη δὲ τῶν ἀγέων, ἢ ἀφ' ἐλκείων. Ibi enim ἔλκεια per πύλησιν usurpari pro ipsa vomica nondum pus evomente notat Duretus ad hunc locum. Galenus de renum abscessibus loquens, lib. 6. de loc. aff. c. 4. horrores inordinatos, rigoresque cum febribus exiguos iis accidere testatur: ὁ μὲν γάρ τις ἡλγυκὴ πύον, τὰ κατὰ τὸ χρεῖον τῶν νεφρῶν πολλάκις, ἀτρεκτοὶ τε φελκαὶ ποτε καὶ ῥίγη τὰ σμικρὰ οὖν πυρετοῖς ἐγγιγνόνται.

p. 54. l. 24, 25. θρόμβοι πυώδεις σαρκοειδέες] Carnosa esse, quæ à renum abscessibus prodeunt, docet etiam Hippocrates Aphorif. 76. sect. 4. ἐκείσιν ἐν τῷ ἔρω παχέϊ εἶναι σαρκία σμικρὰ, ἢ ὥστερ τεύχεα σαρκοειδέωνται, τετέοισιν δὲ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεσθαι. Galenus in com. τὰ μικρὰ σαρκία τῆς τῶν νεφρῶν ὕλης εἰσὶ πύλησιν. Idem citato 6. de loc. aff. περὶ αὐτῶν μὲν γάρ ἐστι, τὰ τῆς κύσεως ἀπορροήματα μόρια, σαρκοειδῆ δὲ τὰ τῶν νεφρῶν.

p. 54. l. 28, 29. ἔαρ μὲν οὖν αἱμορραγίας τίηται] Ita Hippocrates, Aphorif. 20. sect. 3. inter Veris incommoda refert αἱματὸς ῥύσις: ratio est, quia sanguis eo tempore abundat.

p. 54. l. 29, 30. χειμῶν δὲ καὶ φθινόπωρον λίθες] Multis de causis hieme, & autumnō potius calculi gignuntur. Primo corpus magis refertum est pituitosis & crudis humoribus; quia tunc major ciborum copia ingeritur, & quidem pravorum autumnō: 2. meatus corporis magis comprimuntur à frigore ambientis; quo fit, ut nec facilis superfluum fiat excretio; immo ob antiperistaltim in profunda corporis pellantur: 3. Calor in ventribus & cavis corporis auctus pituitosa illa densare atque compingere amplius potest.

p. 54. l. 30. καὶ ὅτι λίθοις ἔλκεια γίνονται] Ulcera calculis renum supervenientia, insanabilia esse docet; quod scilicet maligniora sint. Alioqui ulcera renum licet curatu difficilia sint, tamen si quis exquisita medendi lege, & remediis utatur, curari posse patet ex Aphorif. 6. sect. 6. τὰ νεφελικὰ, καὶ ὁκόσα κατὰ τὴν κύσιν ἀλγύματα ἐργάδως ὑμιάζονται τοῖσι περὶ αὐτῶν. Quibus verbis in senibus renum & vesicæ affectus difficulter quidem curari dicuntur, non tamen nullo modo curari posse. Ex quo sequitur in juvenibus minùs difficilem esse eam curationem. Hujus certè exemplum habemus apud Valleriolam Observatione 1. lib. 6.

p. 54. l. 31. παχέη τηκεδὼν καὶ θάνατος] Tabem ex ulceribus renum induci testatur & Hippocrates lib. de internis aff. hæc autem νεφελικὴ appellatur.

Ad Caput IV.

καὶ ἐν κύσει.

De Vesicæ Affectibus.

p. 54. l. 38, 39. ἔπ' ὅθ' ἐξυπνέται] Magna hîc dissensio inter rei Medicæ scriptores passim observatur: alii enim calculum, non modo renum, sed & vesicæ comminui posse, penitusque atteri medicamentis existimant: Alii, in quibus Aretæus, hoc loco negant ullum omnino, præter sectionem, remedium suppetere. Quæ controversia cum sit maximi, in Medicina, momenti, neque satis ab ullo, quod sciam, explicata fuerit: non erit alienum à præsentī instituto proponere breviter, quid mihi verisimilius dici posse videatur. Primum auctoritates & verba adducam eorum, qui posse calculum atteri negant: deinde & eorum, qui id concedunt. Igitur Hippocrates in Jusjurando profitetur se permissurum calculosorum sectionem peritis ejus operationis Magistris: καὶ πρῶτον δὲ ἐδὲ μὲν λιθιῶντας ἐκκαρῆσαι καὶ ἐργάσθαι ἀνδράσι περὶ αὐτῶν τῆσδε. Ex quibus sanè verbis infertur, non habuisse Hippocratem remedium aliud cui confideret: alioqui enim miseros ægros lanienæ crudelissimæ non reliquisset. Sed & Galenus disertè incisionem, ut unicum calculi remedium, proponit lib. de arte medicinali cap. 94. ubi de expediendis obstructionibus agit: ἡ μὲν ὑπὸ γλίχρων καὶ παχέων γνομένη χυμῶν, ἕνα μὲν ἔχει καὶ αὐτὴ σκοπὸν ἐναντίον τῷ πάθ' ὅτι ἐκφραξίαν αἵματι καὶ ὑγίαινα, τὰ πρυπίκα καὶ τμηνικά τ' ἑσπέρια. ἡ δὲ δὲ κατὰ σκληρῆς ἐμφορᾶς ἐν τέρῳ, πύον μὲν ἐξέρχεται καὶ σκληρότητι ἐπανόρθωσιν ἐξ ὑγρῶν καὶ λιπαρῶν κλυσμάτων, ἐξ ὧν δὲ τὴν κένωσιν ἐκ δεινῶν ἢ δὲ ὑπὸ λίθ' κατὰ κύσιν, ἐν μὲν τῷ πύοντι καὶ μεταφύσειν ἰσότητος καὶ παντὶ ἕνεκα, τὴν δὲ πύοντι καὶ καμυδῆν. Idem com. ad Aphor. 18. sect. 6. de Vesicæ agens vulneribus, suo tempore quotidie calculi causa homines fecari solitos testatur: ἀμέλει (inquit) καὶ τὸ τεύχελλον αὐτῆς (suppl. κύσεως) ὁρῶντι ὁσμήρει τετραπόδιμον ἐν τῷ

men Cardanus ex Paulo Aegineta refert, lib. de vita propria cap. 23. quibus lapis magnus è vesica eximatur, minus pati, ob labores præcedentes, quàm quibus exiguus, atque ob id etiam rariùs mori.

P. 54. l. 48. *ἐκεί τ' μεζόνων ἀσφαλέςτεροι.*] Lege ἀσφαλέςτερον de lapide enim loquitur in singulari.

P. 54. l. 50. *ροιάδ' ὅτι γίνεται οἱ πάθος.*] Scribo ροιάδ', vel potiùs ρυαδ' ita vesicæ vitium appellat, cum, post incisionem, urinam subinde remittit per vulnus, quod nequit coalescere. Est tamen ρυαδ' Galeno, *fluxio lacrymarum involuntaria*, ob carunculæ, quæ in majore oculi angulo fixa est, deperditionem. Ceterum non est verum, vulnera quibus calculi extrahuntur, nunquam perfectè sanari: non enim in ipso vesicæ corpore fiunt, sed in collo; quod, quia carnosum, cicatricem admittit. Sed nimirum de maximis & mediocriter magnis lapidibus loquitur; qui, ut possint egredi, majorem incisionem requirunt: qua non collum tantum, sed corpus ipsum vesicæ dividitur. Ideo tales lapides negat extrahi ἀσυνέως, quod saltem vulnus maneat incurabile, à quo urinæ perenne effluvium.

P. 55. l. 4. *περικωποι τὰ αἰδοῖα γίγνεται.*] An quia post mictionem, doloris impatientia, penem manu tractant; unde spirituum ad illam partem motus. Hippocrates lib. de aëre loc. § aq. καὶ ὁκόταν ἐρεθίσθῃ τὸ σπέρμαχον τὸ κύστιον περικωπῇ (supple τὸ σπώαγμα) ὑπὸ τῷ ἐρεθισμῷ βιάζομενον, καὶ καλὴν ἐρεῖαν, καὶ ὁδυώμενον παρέχῃ ἰσχυρῶς ὥστε τὰ αἰδοῖα τρέψουσιν, καὶ ἔλκυσσι τὰ παθὴντα τὰ λιθώμενα. δοκίμ' ὅτι αὐτοῖς τὸ αἶμα ἐνταῦθα εἶναι τῆς ἐρήσει. Idem vide in libro ejusdem de internis affectionibus. Aliam rationem affert Auctor lib. de diagn. ren. aff. quod nimirum lapide incumbente ad vesicam, quædam ceu titillatio excitetur, secundum quam, natura irritata spiritus mittat ad locum doloris; à quibus mox coles inflatur: ἐπειδὴ τὸ λίθος ἐγκειμένον οἷον παραλισμός τις γίνεσθαι, καὶ ἐπεγαυραμένης τῆς φύσεως πρὸς τὸ κενῶσαι τὸ λυπρὸν, πνέοντα ἀπὸ τῆς φύσεως, ἀπὸ τοῦ πνέοντος ἐρεθισθῆναι τὰ αἰδοῖα ἐμπύπλοισι παρὰ τὸν λόγον αὐτὸ ἐντείνουσιν. ὅτι πάσης γὰρ κινήσεως φύσιν, σωτὴρ τὸ αἶμα καὶ τὸ πνεῦμα, τὰ ὀχήματα αὐτῆς. Priorem causam sequentibus verbis confirmat Aretæus: καὶ ἀμφαφώσκει καὶ ἔλκυσσι τὰ αἰδοῖα &c. Quod ad dictionem attinet, περικωποι τὰ αἰδοῖα, nomen istud à verbo est περικώπω proficio, promoveor: quod iis pudendum augeatur. Nec absurda esset lectio περικωποι per ω, eo sensu, quo Herodianus in Maximino posuit: ἔχοντες τὰ αὐτὰ (ξίφιδας) περικώπω, id est, nudos pugiones manibus tenentes: & fortasse scripserat Aretæus περικώπω τὰ αἰδοῖα γίγνεται, hoc sensu; nempe quod dolore coacti manum identidem pudendo admoveant.

P. 55. l. 8, 9. *περικωπῆς ἢ ἐκ τῆς βίης καὶ ἐν ταῖς φαντασίαις ἐκκεῖσθαι (ἐκκεῖσθαι) ἢ ὡς δὴ τὸν λίθον.*] Sunt hæc nonnihil corrupta, quæ sic restituo: περικωπῆς ἢ καὶ ἀρχῆ βίης καὶ ἐν ταῖς φαντασίαις ἐκκεῖσθαι δὴ τὸν λίθον.

P. 55. l. 28. *ταῖς εὐδὲ σαρκῶται, ὅτι ῥηϊδίως ἐκτελεῖται.*] Nervosa semel incisa non coalescere, saltem in adultis, καὶ πρῶτον σκοπὸν, ut ait Galenus, omnes uno ore affirmant: sed pauci rationem, qua id fiat, tenent: quæ una est: quia nimis sicca & dura. Etenim vulgò dicunt Itali: *duro col duro non fa muro*. Argumento sunt pueri tenelli, in quibus propter mollitiem exsanguia etiam illa perfectissimè coalescunt.

P. 55. l. 31, 32. *πάθος ἂν ἀσθενὴς πάθος*] Crassus ineptissimè ita vertit: *In extensione igitur & contractione eundem quem & articulus affectum patitur*. Deceptus scilicet ambiguitate vocis ἀσθεν, quod Græcis non solum articulum sive ossium duorum commissuram; sed etiam matricem significat: quamquam sæpius in ea significatione dicuntur ἀσθενεῖς, in plurali numero. Herodotus in Thalia, ubi de equisone Darii: τῆς ἵππου πάθος τὸ ἀσθενῶν ὁππασύς τῇ χειρὶ. Item Aristoteles, lib. 2. de gener. anim. cap. 7. in fine, ubi agit de hysterica suffocatione: καὶ αἱ περιματρικαὶ εἰσὶν, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν ἀσθενῶν εἰσὶν ἢ γὰρ ἀσθενὴς τῆς φύσεως ἐνταῦθεν ὥστε διικνεῖσθαι πρὸς τὸ θάνατον τὰς κινήσεις διὰ τῶν ἀσθενῶν. Comparat igitur Aretæus vesicam cum utero, eamque eodem modo affici, secundum extensionem & contractionem, atque ipsum uterum, testatur: id est, similiter utramque partem extendi ac contrahi.

P. 55. l. 32, 33. *ἀσθενὴς ἢ σὺν εὐαλγείᾳ ἔλκεται ἐνδὲν.*] Ulcera matricis omnia curatu difficilia, tum ob partis naturam nervosam & frigidam, tum ob situm. Cloaca enim est ad recipienda excrementa totius corporis.

P. 55. l. 34, 35. *πάθος ἐπ' ἀλλοίσι μὲν ὅτι φλέγμασι.*] Lege, ἐπ' ἀλλοίσι μὲν ὅτι φλεγμῶσι.

P. 55. l. 36, 37. *πύον ἢ ἀλλ' εἰς πύον,*] Lege εἰ .. σί.

Ad Caput V.

περὶ γονόρροιας.

De Seminis profluvio.

P. 55. l. 50, 51. *ἀπὸ τῆς ἀνδρὸς μέσφι ἀκροῦς.*] Hunc morbum Græci γονόρροϊαν dicunt, à feminis genitalis fluxu involuntaria. Eundem non incommodè Aurelianus lib. 2. Tarib. pass. *Seminis lapsum*, Latine vertit, nec minus apud Plinium hunc ipsum virorum propudia videtur nominare; cum lib. 28. cap. 8. ubi de cinere unguium Lyncis exustorum ita prodit:

Ungues earum omnes cum corio exuri efficacissime in Carpatho insula traduntur. Hoc cinere poto, propudia virorum: ejusdem aspersu, feminarum libidines inhiberi. Eundem inter prisca Hebræorum devotiones fuisse, apparet ex secundo Regum cap. 3. ubi David ob cædem Abner, Joabo interfectori maledicit: *mundus* (inquit) *ego sum*, & *regnum meum apud Deum in Sempiternum à sanguine Abner filii Ner*: & *veniat super caput Joab*, & *super omnem domum patris ejus*: nec deficiat de domo Joab fluxum seminis sustinens. &c. Gonorrhoea tabem dorsalem succedere testatur Hippocrates, lib. 2. de morbis.

p. 55. l. 53. *ρέει η θορή.*] *θορή* & *θορὸς* idem quod *γονή* semen genitale: licet Aristoteles privatim usurpat pro semine piscium. Hinc cervi pudendum *πηλὴν θορήν* appellat Nicander in Theriacis.

p. 56. l. 5, 6. *ἄχραν.*] Semen eorum, qui gonorrhoea laborant, humidum, tenue, frigidum, & infœcundum rectè dicitur: *ἄχραν* decolor, cur idem appelletur, non video: quare *ἄχρεον* haud dubitem legere.

p. 56. l. 12. *μελέων βάρεια καὶ νάρκας σκελέων.*] Deest aliquid.

p. 56. l. 16, 17. *καὶ ἡμέας ἀνδρας ποιεῖ ζῶσαι ἢ θορή,*] Vivens semen appellat, quod foecundum est: non quod revera animatum sit semen, ut quidam subtiliter magis quam verè disputant: sed quod auctor sit vitæ, & causa efficiens saltem *ὀργανική*. Quomodo sanum alimentum dicimus, non quia ipsum formaliter, ut ajunt, sanum est: sed quia, sanum ut sit animal, efficit. Eo sensu accipienda sunt loca illa Aristotelis, quæ J. Caesar Scaliger, & post eum Sennertus, & alii ejus factionis pro *ἐμφυτῆρα* seminis adducunt. Nam & Galenum ita esse intelligendum haud dubito; cum lib. *περὶ μαλασμοῦ* semen viventium numero adscribit: *ἐστὶ ἡ* (inquit) *τελὴ φύς τῶν ζώντων, ζῶα, φυτὰ, καὶ σπέρματα*. Quod autem semen in sententia Aristotelis animatum dici non possit, alias ostendam tam dilucidè, ut nemo in posterum de sententia Aristotelis ambigat.

p. 56. l. 18. *κραταιὸς νοῆσαι π καὶ ῥέξαι.*] Tali Theseum fortissimum virum fuisse indole notat Plutarchus in ejus vita: *ἐπὶ ἡ μαιράκιον ὦν ἅμα τῇ ὁ σώματι ῥώμῃ διέφαινε αἰκὴν καὶ φρόνημα καὶ νῆ καὶ συνέσεως βέβαιον*.

p. 56. l. 23. *αἰκῆς μέσφι (μεσφὶ) θηρίων.*] *Αἰκῆς* contractum est ab *αἰκῆεις*, ut à *πυκῆς*, *πυκῆς*. Legitur etiam *αἰκῆς* apud Nicandrum, in *Alexiph.* Illud *μεσφὶ θηρίων*, usque ad feras, significat eum qui à rebus venereis temperet, semenque illud vitale conservet, tam validum fortemque evadere, ut ne ferocissima quidem animalia expavescat, sed ea intrepidè aggrediatur, & interficiat. Id autem obeam causam addidit scriptor eruditissimus, quod priscorum Heroum fortitudinis specimen fuit feras interficere; ut Homerus in primo Iliad. notat, ubi Nestor ita loquitur:

Οὐ γὰρ πω τοῖς ἰδὼν ἀνέρας, ἔδ᾽ ἰδῶμαι,
Οἷον Περικλῆδόν τε, Δρύαντά τε Παιονίαν λαῶν,
Καινεά τ' Εἰσαδόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ' Αἰγείδην Πηλεΐδην ἀθανάτοισι.
Κάεπποι δὲ καὶ οἱ Πηλεΐδων τετάρτην αἰδρῶν.
Κάεπποι μὲν ἔσαν, καὶ καρπίστοις ἐμάχοντο,
Φησὶν ὀρεσκόωσι.

Plutarchus de Theseo: *ὁ ἅμα τῷ μὲν ἀνδράπων τοῖς παρηγοῖς ἀμυρόμηνον οἰόμενος δὲ τὸ ἀγαθὸν προσφέρειν τῇ θηρίων, καὶ προσεπικρατεῖν τοῖς θηναίοις μάχεσθαι, καὶ ἀσκηθῆναι*.

p. 56. l. 23. *τέκμαρ ἡ ἀθλητῶν οἱ σφόδρες.*] Inter Athletas, qui, roboris augendi gratia, ab omni rerum venerearum usu abstinerunt, memorat Plato lib. 8. de Legibus, Iccum Tarentinum, quem ait nullam unquam toto exercitationis tempore venerem cognovisse: item Crisponem, Astyllum, & Diopompum; de quorum studio addit: *οἱ μὲν ἄρα νίκης ἕνεκα, πάλης, καὶ δρόμων, καὶ τῶν τοιούτων ἐπόλμησαν ἀπέχεσθαι λεγομένης περὶ γυμναστικῆς*. Galeni etiam de eorundem temperantia verba habemus lib. 6. de loc. aff. cap. ult. ex quibus intelligi potest, quantum in his rebus consuetudo & bene propositum valeat; si quidem iis, qui se illi vitæ generi addixerunt, rugosum & exiguum ex veneris defuetudine penem fieri testatur: *ὅσοι δὲ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἢ ἀθλῶντες ἢ φανασκῶντες ἀπειροὶ τῶν ἀφροδισίων διετέλεσαν, ἔρξαντες παντοίας ἐαυτοὺς ἀπάσης ἐννοίας τε, καὶ φαντασίας τοιαύτης, ἰσχυρὰ καὶ ῥυστὰ τοῖς τῶν γερόντων ὁμοίως, αὐτοῖς γίνεσθαι τοὺς αἰδοῖα*. Vide & Scaligerum Exercit. 369.

p. 56. l. 29. *μέγα ἔν καὶ ἐς ὕψιν, καὶ ἐς ἀλκὴν,*] Virilitatis, & vigoris masculi principium esse in testibus, animalium exsectorum argumento liquet: quæ statim vires amittunt, & in foeminæ naturam mutantur, auctore Aristotele: cujus hæc sententia exstat lib. 5. de gener. anim. *ἐκπυρόμηναι ἡ πάντα εἰς τὸ θῆλυ μεταβάλλει*. Sed & Galenus lib. 1. de semine scribit, exsectis testiculis, animi robur ac virilitatem perire: *χρητὴν γὰρ ἡδὴ διελθεῖν ἡμᾶς ὁ παρορῶν ἀπαντες σχεδὸν ἰατροί τε, καὶ φυσικοὶ φιλόσοφοι, περὶ χρείας τε καὶ δυνάμεως ὀρχέων, ἢ γινώσκοντες, ὡς ὅτι τῶν ἐκπυρόμενων αὐτῶν, ἀπὸ πολλῶν τῶν ζώων, ἢ τὸ σπέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνδρεία τε, καὶ ὡς ἀνέποιος ἀρρενότης*. Et paucis interjectis, *ἀλλ' ὅτι αἰσφαλὴς ἡ τομὴ, συνεκτέμνεσθαι τοῖς ὀρχεσὶ τὸ ἰσχυρὸν ὁ σώματι*. Quamobrem eosdem in ordinem principum partium cooptare non dubitat capite 9. artis Medicæ: & eodem libro de semine, cordi testes haud

haud dubitat præferre, quod non solum calorem & robur universo corpori impertiant, sed etiam perpetuandæ speciei causa existant.

Ad Caput VI.

περὶ σωματικῶν.

De Stomachi Affectibus.

p. 56. l. 35, 36. καρδίας καίρου γαστήρμα.] Quanta sit ventriculi & cordis conjunctio, ex usu priscorum seu Medicorum seu vulgi patet, qui Galeno teste *libro 5. de loc. aff. cap. 5.* καρδίας pro superiore ventriculi ore usurpabant, ut hæ voces indicant, καρδιωγμός & καρδιαλγία. hunc autem consensum inter eas partes facit vicinia. Os enim ventriculi cordi in propinquo adjacet: γαστήρμα autem posuit pro γάτρων, more Græcorum. Nam & Ælianus in quadam Epistola, γαστήρμα eo modo posuit: δὲ γαστήρμα εἶ, καὶ τὸ δὴ τὸ λεγόμενον ἀλμυρὸν γαστήρμα. Plura exempla vide apud Casaubonum, *ad lib. 1. Athen. cap. 9.*

p. 56. l. 41. κατὰ τὴν ἀνυμνή μὴ ἔχων τροφὴν.] Lege κατὰ τὴν ἀνυμνή, si velis Syntaxi constare.

p. 56. l. 42. μελαγχολώδεις ἢ καποσιππῆ.] Similiter legendum καποσιππῆ. alioqui expediat filum hujus contextus, vel ipse Lynceus, quisquis nunc audit, Criticorum. Sensus: iis, qui melancholico succo abundant, stomachum καποσιππῆν, hoc est, cibos averfari. Quod autem melancholici; maximè quibus stomachus imbecillus est; inediam tolerant, & quidem diutissimè, ratio confirmat: ejusmodi enim hominum dura sunt corpora, & minimè ei dissolutioni, quæ κατ' ἀδύλον διαπύω fit, opportuna: quare neque in eorum stomacho fuctio fit, quæ famis causa est. Dixi autem, quibus stomachus imbecillus: nam si valeat stomachus, admodum voraces sunt, ne dum sint καποσιππῆ. De καποσιππῆ quorundam prodigiosa fusè disputat Sennertus *lib. 3. Practicæ part. 1. sect. 2. cap. 3.* variisque opinionibus suo more propositis & explosis, concludit tandem, quosdam multis annis cibo omni abstinuisse, quod nullo indigerent; non indignuisse, quod in iis nulla fieret jactura substantiæ. Cujus monstri causam statuit peculiarem humoris, quo nostrum sustentatur corpus, conditionem, quæ calori nativo resisteret. Ejusmodi qualitatem reperiri posse in corporibus viventium, variis è rerum natura petitis documentis confirmat: lucernarum in primis quarundam, quæ Romæ, & pluribus aliis Italiae locis reperiuntur; quas multis arsisse seculis compertum fuit: tum juniperi carbonibus, in quibus ignem per annum integrum vivere auctor est Scaliger *exercit. 328.* Item Chymicorum experimentis, qui res plurimas φλογισαὶ fixatione eo perducunt, ut aut nullo modo, aut certè difficulter admodum, inflammentur: postremò pyraustæ infecti exemplo, cujus humidum primigenium in ipsis fornacibus incorruptum manet. Tandem ejus proprietatis causam in corporibus humanis scrutatus, à melancholico humore proficisci docet: cujus acore sic alimentum corporis occulta quadam ratione densetur atque comparetur, ut actioni caloris resistat: alioqui eam esse indolem istius humoris, ut, dum corrumpatur, mirabiles & occultas ex se vires ac symptomata proferat. Hæc summatim visum est referre, quia hunc locum difficillimum non parum illustrant.

p. 56. l. 44, 45. ἀλλὰ καὶ ἀνυμνή μὴ ἔχων τροφὴν.] M. S. Mentel. μὴ maneat.

p. 56. l. 45. ἀναπεμπάρονται ἢ ναυτίη.] Idem M. S. pro ναυτίη, habet ἐν αὐτίη. id tantum moneo, nec quicquam moveo.

p. 57. l. 4. μεσσηγυρὶ ἀμοσλαπῶν.] Iis dolor in medio scapularum percipitur, quia ei loco respondet superius ventriculi orificium.

p. 57. l. 9, 10. Φαύλας τὴν ῥάχιν ἐς τὴν σπλέην κινδυνεύει.] Mirum hoc symptoma, & ut cenfeo inexplicabile: quale illud est, quod tradit Plutarchus ex *Libris Meloniis*, vel potius *Menoniis*, (ut olim emendavi) corrupti jocinoris signum fuisse, si ægri forices domi avidè, felium more, persequerentur; quod signum exolevisse ibidem ait. Locus est *lib. 8. sympos. quæst. problem. 9.*

p. 57. l. 20. ἐξαιπνῆς ἢ ὀργίλοι.] Græci una voce ὀξυθυμίας appellant.

p. 57. l. 33. κατὰ κοιλίης διασμάχου χυθῆν.] κοιλίης nomine fac ut ventriculum intelligas: hic enim si quando inflammatione corripiatur, facto inde abscessu, & rupto, pus sursum per stomachum effundi consentaneum est. At verò, cum stomachus sit exquisitissimi sensus, non potest non magnopere offendi teterrimi puris contagio. Hanc igitur causam statuit vel præcipuam ejus imbecillitatis, vel potius pravitatis, qua & fiunt, & dicuntur stomachici.

p. 57. l. 34, 35. ὑπὸ πείνῃ ἀνάγκαις ἐκδεδητημένους λιπῆν καὶ σκληροτέραν ἀεὶ τῆν.] Quas hic ἀνάγκαις appellet, non est difficile perspicere. Ita enim, in longis navigationibus, homines sordidis cibis & paucis vitam tolerare coguntur: item in urbium obsidionibus, & aliis ejusmodi περιστάσεσι. Qualem fortunam & victum *Achamenidis* describit Virgilius, quem ita loquentem inducit:

Tertia jam Luna se cornua lumine complent,

Cum vitam in Sylvis, inter desertas ferarum

*Lustra, domosque traho, vastosque ab rupe Cyclopas
Prospicio, sonitumque pedum, vocemque tremisco.
Victum infelicem, baccas, lapidosaque corna
Dant rami, & vulsis pascunt radicibus herbae.*

p. 57. l. 35, 36. αὐτὰρ καὶ τοῖσι ἐς παιδείαν πνεύσι.] Inter occasiones, quæ hunc morbum adducunt, merito assignat labores studiorum. His etenim cum universum corpus, tum maximè stomachum, debilitari Celsus testatur, *lib. 1. cap. 2.* ita scribens: *At imbecillis stomacho (quo in numero magna pars urbanorum, omnesque penè cupidi literarum sunt) observatio major necessaria est.*

p. 57. l. 39. οἷσι ὑπεροψίη μὲν ἀλαίης ἀδρῆς, καὶ ποικίλης.] Videntur hæc expressa è Platonis *Phædone*; ubi *Socrates* ostendit, non esse philosophi εὐαδαικέναι περὶ τὰς ἡδονὰς τὰς τοιάνδε, οἷον σιτίων, καὶ ποτῶν. qua de re supra in præfatione.

p. 57. l. 40. λιμὸς δὲ ἡ τροφή.] Audax figura, sed tamen, cui affines reperias apud Poëtas. Mart. in *Lemmatibus* glirem sic inducit loquentem:

— — — — — & pinguior illo

Tempore sum, quo me nil nisi somnus alit.

Idem in *Cinnam*:

Tu tibi cavisti cœnando tam malè semper;

Ut nunquam possis Cinna perire fame.

Huic ergo & λιμὸς τροφή *fames pro alimento fuit.*

p. 57. l. 40. καὶ ὕδωρ ποτὼν,] Studiosos ὑδρωπῆτας facit, quia vinum vaporibus sensus & animum perturbat, maximè si largiùs bibatur; καὶ τὸ λογιζόμενον τῇ ψυχῇ, ἀμβλύ τε & παραλυσίαν ἐργάζεται, ait *Galenus*, *1. de sanit. tuen.* Attamen mediocriter sumptum juvare adultos, idem testatur: ὑγείων μὲν καὶ ἀνατρέφων, ὅς' ἀμέτρως ἐξήραν; παύσαντες δὲ τὸ δριμύ & πικρὸν χυμὸν, καὶ δι' ἰδρώτων τε, καὶ ἔρων ἐκκενῶν. quare non studiosis istis ὕδωρ ποτὼν. Verùm ex hac victus ratione suspicor hoc loco non studiosos quoslibet, aut philosophos, sed *Cynicos*, & qui eorum more vivunt, describi, ἀνιστόπους, χαμδινάδας, ἀερόικες, ut appellat *Eubulus Comicus*: excepto quod *Cynici* iidem λάρυγγες & ἀλωτρίων κτεάνων ὡρεδαπίδες, ob eorum edacitatem, ab eodem *Eubulo* appellantur. Revera enim nonnulli ex literas professis ita vivunt, ut omnem vitæ mitioris atque humanitatis sensum exuisse videantur: siye ita decere judicant literarum cultorem: siye obegestatem carent iis rebus, quæ ad corporis cultum necessariæ sunt: siye præpostera quadam ambitione, qualem in plerisque sui temporis Poëtis, notat *Horatius*, in arte:

Ingenium misera quia fortunatius arte

Credit & excludit sanos Helicone poëtas

Democritus, bona pars, non unguis ponere curat,

Non barbam, secreta petit loca, balnea vitat.

Nanciscetur enim pretium, nomenque poëtae,

Si tribus Anticyris caput insanabile nunquam

Tonsori Licino commiserit.

Et nos in Scholasticis & Gymnasticis, ut vocant, *Academiae* contuberniis, complures ejusmodi Artium Magistros novimus, ἀρχοδιδάκτας, καὶ ἀπανδρώπες, quos nostri, per contumeliam, *Pedantes* appellant.

p. 57. l. 41. ἐν ὕπνῳ αὐπνίη.] In somno insomnia: qui nimirum in somno reliquorum hominum, quo tempore omnes dormiunt, ipsi insomnem noctem lucubrationibus transigunt.

p. 57. l. 42, 43. ἀμπεχόνη ἀραιή,] Qualem *Socrates* & *Diogenes* habuerunt: Græci una voce τελεώνιον vocant.

p. 57. l. 46, 47. εἰδὲ ἐς κόρον ἐδωδῆς, ἀλλ' ἐς ζῶν μόνον.] Huic parcimoniae contraria est, quæ dicitur ἀναγκαστική; propria olim *Athletarum* teste *Galenus* in περὶ τροφῆς. Sed quaeri potest, quomodo *Aretæus* inter peccata victus rationis ponat non satiari cibis? cum *Hippocrates* ἀναγίλῃ τροφῆς, conservatricem sanitatis appellat *lib. 6. Epidem.* Dicendum est hanc vocem κόρον bifariam accipi; vel pro πλεονασμῷ τροφῆς, redundantia alimenti; aut alius cujusvis boni, ut exponit *Scholastes Pindari 1. Olymp.* ad hæc verba, κόρῳ δ' ἔλεν ἅπαν ὑπερόπλον; & hac significatione ἀναγίλῃ laudat *Hippocrates citato loco*: vel etiam pro συμμέτρῳ, pro mediocri, & congruo ac sufficienti alimenti usu: de quo hæc *Aretæi* verba accipienda sunt. Nam qui non tantum ciborum sumit, quantum concoquere atque conficere potest, is suum, ut ait *Terentius*, defraudat genium, miseræque & infeliciter vitam tolerat.

p. 57. l. 49, 50. πῖν' ὅδ' ὅτε ἀν' ἀπείροι παιδείης ἔρως.] De scientiæ cupiditate hominibus innata vide *Aristotelem initio Metaphysicor.* *Augustinum Niphum præfat. ad libr. de frustr. Algaz.* *Josephum Scaligerum Epistola ad Jo. Montuc. Episcopum, initio suarum Festi Castigationum*, & complures alios. Hac quantum *Cicero* flagaverit, declarant hæc ejus verba ad *Atticum Epist. 77. lib. 4.* Nos hic voramus literas cum homine mirifico (ita me hercule sentio) *Dionysio*, qui te omnesque vos salutat, εἰδὲν γλυκύτερον ἢ πάντε εἰδέναι. &

& quæ idem scribit præcedente Epistola: *Sed, me hercule, à cæteris oblectationibus deseror & voluptatibus, propter Rempublicam. sic literis sustentor & recreor, maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quàm in istorum Sella Curuli.* Quocirca meritò Franciscus Picus Mirand. lib. 2. de studio divinæ & humanæ Philosophiæ, ut monstra admiratur duos suæ ætatis Philosophos: quorum alterum ait sibi confessum, eo se animo esse, ut quam haberet scientiam, mille aureis nummis libenter, si liceret, addicturus esset: Alterum verò affirmare, se equum esse malle, dummodo copiosa suppeteret alimonia, quàm eo victu vivere, quo degebat; licet hic non planè egeret. Quæ referre eò visum est, ut pateat quantum isti, ab iis studiosis, qui hic describuntur, discrepent.

p. 57. l. 50. πατεῖδῳ.] Nempe qui discendi causâ peregrinantur, quales olim Pythagoras, Democritus, Plato, Eudoxus, Apollonius Thyaneus, de quibus Hieronymus Prologo Galeato in Biblia.

p. 57. l. 50, 51. πλῆν, κασιγνήτων.] Nihil tam sanctum est inter homines, quod non μαροπατακτοῖ studiorum voluptati, sive ambitioni postponant.

p. 57. l. 51. ἐωυτῶν μέσφι θανάτου.] Ut Anaxagoras, qui minimo minùs fame interit, dum soli naturæ contemplationi incumbit, resque vitæ necessarias negligit. Refert enim Plutarchus in Pericle, eum Philosophum in senectute inopia pressum, ab omnibusque derelictum, atque ipso Pericle, ejus præceptor fuerat, cepisse consilium de morte sibi consciscenda, tum Pericli accedenti & roganti, ut vivere vellet, ne se tanto amico ac consiliario privaret, dixisse ὡς περικλῆς, καὶ οἱ δὲ λυγρὰ χρεῖαν ἔχοντες, ἔλαιον ἀπαιχέσαι. Similiter Thales, dum astra noctu contemplatur, in foveam lapsus: Empedocles Ætnæ, Plinius Vesuvii incendio, dum propius, rem investigandi studio, accedunt, periisse traduntur.

p. 57. l. 53. τὰ ἐννοίης κέρδι.] Crassus, ob contemplationem stupidi habentur; immò leves, temerarii: loquitur ex mente vulgi, qui ejusmodi homines, quia parum usu rerum civilium subacti peritique sunt, pro ineptis & fatuis habet, & contemnit: quemadmodum latius demonstrat Plato in Theæteto. Fatendum tamen est in multis altissimæ eruditionis viris, stultitiam, aut certè mixturam sapientiæ ac dementiæ, signis haud obscuris, deprehensam fuisse. Ut enim vetustiores illos taceam, Democritum, Heraclitumque, & Hippocratem, Geometram peritissimum, quem stultitiâ suâ multum pecuniæ amisisse testatur Aristoteles: referre libet quæ de Cardani ingenio Thuanus in historiis prodidit: Romæ (inquit) eum diverso ab aliis cultu incedentem paucis ante obitum annis conspicati & allocuti, ac sæpius admirati sumus; cum celeberrimi tot scriptis hominis recordatio subiret, neque tamen quidquam in eo, quod tantæ famæ responderet, animadvertemus: eoque magis Julii Caesaris Scaligeri acerrimum judicium suspeximus, qui divinum ingenium suum in opere de subtilitate exagitando præcipuè exercuit, inæqualitate illius ubique diligenter notata, qui in quibusdam interdum plus homine sapere, in pluribus minus pueris intelligere videatur. De eodem Cardano vide & Nau-dæum in Judicio, quod de eo scripsit, & exstat initio librorum de vita Cardani.

p. 57. l. 53, 54. ψυχῷ ἢ ἀμείδῃ ἀμείλιχοι.] Plinius, lib. 7. cap. 19. Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quemdam, torvitatemque naturæ duram, & inflexibilem, affectusque humanos adimit; quales Apathes Græci vocant, multos ejus generis experti: quodque mirum sit auctores maximè sapientiæ, Diogenem, Cynicum, Pyrrhonem, Heraclitum, Timonem, hunc quidem etiam in totius odium generis humani evectum.

p. 57. l. 54, 55. σμάχῃ ἢ κακωσίῃ ταχὺς ὁ κέρδι τὸ ζῶντε.] Lege σμάχῃ ἢ κακωσίῃ in dativo casu; & commate eralo, signetur punctum post ἀμείλιχοι.

p. 57. l. 56. ἀηθείῃ ἢ ποικίλῃ ἐδωδῇ.] Rectius in nominativo ἀηθείῃ.

p. 58. l. 4. εἰ δὲ ἐστὶ σμάχῃ χρονίῃ νῆσοι.] Lege ἢ δὲ ἐστὶ. &c. quomodo & Crassus.

Ad Caput VII.

πρὸς κοιλίης ἀφ᾽ ἑσῆς.]

De Affectu Ventriculi.

p. 58. l. 13. Κοιλίῃ ἀπλάγχνον πεπτιέμενον.] Hippocrates σηπικῶ κοιλίην appellat, more Antiquorum, qui σῆψιν pro πύσῃ usurpabant. Galenus 4. de usu part. ταμείον κοινὸν πάντων μορίων, penus seu promptuarium commune omnium partium, θεῖόν τε, καὶ ὅτι ἀνθρώπειον ὑπάγε-χον δημιουργήμα.

p. 58. l. 15, 16. αἰτ' ἢν μὴ πρὸς χεῖρὸς.] Ab his verbis, usque ad vocem εὐπε, una est periodus: quæ tamen puncto perperam interrupta est inscitia Librariorum. Delendum igitur punctum post hæc verba; ἀτροφίῃ δὲ σπένεσθαι.

p. 58. l. 17. μίαν ἢ δὲ πέντε ἡμέρας μένει.] Celsus lib. 4. cap. 19. Sed uno die fluere alvum sæpè pro valetudine est; atque etiam pluribus, dum febris absit, & intra septimum diem id conquiescat. Purgatur enim corpus, & quod intus læsurum erat, utiliter effunditur: verum spatium periculosum est.

p. 58. l. 19. κοιλιακή γένεσις.] Coeliacum morbum Celsus lib. 4. cap. 12. in hunc modum describit: *In ipsius ventriculi porta consistit is, qui & longus esse consuevit, κοιλιακὸς à Græcis nominatus. Sub hoc venter indurefcit, dolorque ejus est. Alvus nihil reddit, ac ne spiritum quidem transmittit. Extremæ partes frigescent: difficulter spiritus redditur.* Ita & Benivenius de abditis morborum Sc. cap. 106. Fernelius coeliacam à lienteria distinguit, quod hanc cruditas gignat, atque imbecilla ventriculi coctio: illam distributionis impedimentum. Alii congeneres affectus putant, & solum penes magis & minus differre; à majori ventriculi cruditate lienteriam; à minori coeliacam proficisci. Quam partem amplecti videtur Aretæus, cum κοιλιακῆς causam assignat ἀπο-
νίλῳ & πύσιν & θερμῇ, καὶ ψύξιν & κοιλίῃς.

p. 58. l. 26, 27. ὕλην ἣ καὶ αἰσῶται ἀπεργίη.] Crassus: *liquida & inconsistens ob profligatam actionem substantia est.* Ex quo conjicere est, desiderari aliquam vocem, puta ἔσσαν, eumque ita legisse ὕλην ἣ ἔσσαν καὶ αἰσῶται ἀπεργίη quæ rectior haud paulo lectio est. Prava censentur autem alvi excrementa, quæ sunt αἰσῶται, id est non cohærentia: contra quæ ξυμεικτότα cohærentia, atque æqualibilis consistentiæ, bona. Ita enim appellat Hippocrates 2. Prognost. sent. 13.

p. 58. 30, 31. Φύσιν διεξίᾳσι, δασέαι, ὕλαι, δερμιλῶδες.] Cur flatus δερμιλῶδες, argillosos, ut ad verbum reddit Crassus, appellet, non sanè intelligo. Alvi excrementis hoc esse aliquando epithetum apud Hippocratem, & alios Medicos scio; cum intercepto bilis per intestina exitu decolorata atque albida instar argillæ apparent, quod regii morbi frequens est symptoma: at flatum argillosum nemo dicat, qui naribus potius quam visu sentiri solet. Corrupta igitur indubiè hæc vox: vera lectio, δερμαί, εὐλῶδες. Nisi quis malit σιγῶδες, ex qua factum δερμιλῶδες. Hippocrates lib. 1. Epid. const. 3. Φύσιν σιγῶδες, ψοφῶδες. flatus autem σιγῶδες appellat ἀπόφως, qui nullum exeundo strepitum edunt; quales Romani visum dixerunt, unde nostrum vesse: Græci quoque una voce βδέσμα & βδεσμὸν, ut ex glossis liquet: sicut eum qui sonorus est, πορδὴν, Latini peditum appellant. Ex quo intelligitur quid velit Cicero, cùm erudita Epistola ad Petum voci huic, divisio, inesse obscœnum scribit: *quid enim? num honestum verbum divisio? at inest obscœnum, cui respondet intercapedo.* nempe visio inest, quod idem est ac βδέσσω; sicut huic, intercapedo, inest pedo, πῆδω. Ita observat Josephus Scaliger ad Catullum. Hunc ipsum flatum σιγῶδες Barbari inepta voce & ridicula trullam vocant: ita apud Valescum de Taranta lib. 4. cap. 2. & trullizantes, qui visunt, apud Aponensem, commentariis in libros problematum.

p. 58. l. 38. Πίφλεβοι δὲ καὶ παντὶ τῷ σώματι.] Τὰς λεπτεῖς, hoc est, graciles & macilentos, Πίφλεβας venosos esse dicit Hippocrates hac sententia: οἷς θερμοκοιλίη, ψυχροσπυρκοί, καὶ λεπτοὶ ἀντὶ, ἐπίφλεβοι. Aristoteles libro de somno & vigilia, eosdem φλεβῶδες appellat: quibus opponit τὰς ἀδηλοφλέβας, quibus venæ non sunt conspicuæ, ut pinguibus. Venosi autem dicuntur macilenti, quia actu apparent eorum venæ usque ad capillares, quæ in corpulentis & obesis sunt, tantum διωάμει φλέβες, ἐνεργεία vero σίετες. id est, potentia dumtaxat venæ, actu carnes. ut dicit idem Aristoteles 3. de part. anim. cap. 6.

p. 58. l. 41. ἀλλὰ καὶ τὴν ἀναφορῆν.] Ἀναφορὰ hoc loco idem quod ἀνάδοσις, digestionem vertit Crassus aptissimè: aliud enim digestio, aliud coctio. Probis rei Latinæ auctoribus, coctio πέψις est, digestio ἀνάδοσις, hoc est, distributio in corpus. Soli Barbari has voces promiscuè usurpant. De hac re videndus Scaliger Com. ad insomnia Hippocratis.

p. 58. l. 47. ὡς δὲ κρύσταλλος ψυχροσπυρκοῦ.] Crassus vertit: *tanquam à Crystallo congeliat:* unde intelligo eum legisse ψυχροσπυρκοῦ, quæ melior videtur lectio. Nam ψυχροσπυρκοῦ non reperitur, sed ψυχροσπυρκοῦ: attamen vox ψυχροσπυρκοῦ magis convenit κρύσταλλῳ, quo nomine Græci glaciem vocant. Cæterum Crassus minus commodè græcam vocem posuit: Neque enim Crystallus Latinis glaciem significat, sed lapidem sui generis.

p. 58. l. 48. τοῖσι ἐσχάτοις.] Eos qui in extremis versantur moribundos, ἐσχάτους eleganter appellat.

p. 59. l. 3, 4. ἀλλ' ἐκ κοιλίης κύπτιν ἔσται.] Crassus: *non ventriculi tergoribus morbus advenit.* minus commodè. Melius sic; *sed non ipsius ventriculi corporis morbus est.* κύπτιν non significat tergus, sed quem Græci ὄγκον vocant, ut testatur Suidas: quo sensu hîc acceptam hanc vocem censeo. Mens hujus loci est; Ἀφ' ὅροιαν pueris accidere non ob ullum ventriculi ipsius morbum, sed propter errorem externum, nempe immodicam cibi copiam, qua ventriculum toto die inferciunt, onerantque: sicut sola interdum qualitas alimentorum, ἀπεψίαν, integra ventriculi facultate, invehit; ut Galenus exemplo τῆς γαστρίων nucleorum πυλῆος declarat lib. 1. de loc. aff. cap. 4. ubi & γαστὴρ σῶμα appellat, quod Aretæus κύπτιν: εἰ μὴ γὰρ (inquit) ἐπιφύκει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ γαστέρα μεταβάλλειν τὰ γήρατα: τὸ τ' ἀναισθητὸν τὸ σῶμα τὴν κοιλίαν αὐτῆς, καὶ μοχθηρῶς ἔχειν ἐνομιζομένη. ἐπεὶ δ' ἐπέφυκεν, ἀλλ' ἐστὶ τῶν γαστρίων ἑστίας συμπύκνωμα, τὸ μὴ πέτταται, πᾶσα μὲν ἐκείνῳ λεχθήσεται μὴ πεπέφθαι, τὸ δ' ἐστὶ γαστὴρ σῶμα καὶ φύσιν ἔχειν. Hactenus Galenus.

Ad Caput VIII.

περὶ κολικῶν.

De Intestini plenioris morbo laborantibus.

p. 59. l. 17, 18. καὶ μὲν πρὸς τῷ σπλῆνι νοσήει κῶλον, μελάνχλωροι.] Colo laborante prope lienem æger ex nigro virescit; si juxta hepar cum virore albus est; ob sympathiam utriusque visceris: quia scilicet cruciatu illo vicinæ partes ob spirituum affluxum incenduntur, atque adeo excrementa in iis contenta, ejusdem caloris vi, in ambitum corporis funduntur. Galenus tamen *lib. 6. de loc. aff. cap. 2.* notat quosdam esse, qui omnino negent colicam affectionem in sinistris partibus fieri posse.

p. 59. l. 20, 21. ὅτι σμικρὴ καὶ ἀφύστω καὶ τῷ φουσώδεσσι.] Quæ affectio Pylori, ramorum venæ portæ, partiumque adjacentium, melancholiam hypochondriacam, atque tympaniten creat; ea si soli colo accidat, colicum dolorem efficit. Est autem præservida intemperies, materiam quamlibet statim in flatus resolvens, etiam quæ minimè apta ad flatus gignendos. Unde Galenus *lib. 2. de loc. aff.* inter signa colici affectus ponit, si alvi excrementa aquæ innatent, ut bubula: καὶ εὐφροὶ πνέες καὶ ἀσχωρήματα φουσώδη γινώσκονται δ' αὐτὰ τῷ καθ' ὕδατος ἐποχέειν πρὸς τοιαῦτα βολέτοις.

p. 59. l. 25, 26. νεφρὸς δὲ κύστις συμπαρεῖα πίνων.] Hunc locum vindicat, tentatque Marcellus Donatus *lib. 1. de Medic. histor. mira. cap. 7.* historiamque affert hujusmodi: Nos, inquit, in Mapheo quodam Tragnato pannorum textore sene tumorem tactu indolentem, supra penem in pube sponte elatum vidimus, panis crassitiem æquantem, nullo alio malo patientis, nisi quod per initia ægre urinam reddebat: quæ progrediente morbo & augescente tumore quoque suppressa est, sed discutientibus medicamentis ventoso tumore resoluta urinam liberè excrevit, & sanitati præsentaneo auxilio statim redditus, qui proximè animam emissurus credebatur.

p. 59. l. 27. θωύμα ὅτι τέτων μέζον.] A colico dolore testes quoque & musculos κρεμασῆρας vocatos, per consensum laborare, non ita ἀπὸ πρὸν, ut admirationem viris doctis, & rerum naturalium peritis excitare debeat: constat enim ex Anatome, prædictos musculos continuos esse peritonæo, ipsiusque productionibus hæerere: continuis autem partibus eosdem dolores communicari, perquam rationi consentaneum est.

p. 59. l. 29. πολλὰς τῶν ἰητρῶν ἡδὲ καὶ συμπαρεῖα λήθη.] Ait à multis Medicis hanc sympathiam, qua inter se colon & testes conspirant, ignorari. Sanè, nam neque ejus quod sciam Galenus usquam meminit.

p. 59. l. 30. καὶ γὰρ καὶ ἐξέταμόν κοπ.] Quemadmodum Hippocrates *lib. 5. Epidem.* sese deceptum fuisse, in dignoscendis futuris à cranii fissura, ingenuè fatetur: ἐκλεψαν δέ μιν τὸ γινώσκοντες αἱ βαφαὶ ἔχασαν ἐν σφισίν ἐαυτοῖσι τὸ βέλεον πρὸς τὸ σπλῆν. sic Aretæus agnoscit se à memorato coli & testium consensu in errorem inductum, ut κρεμασῆρας fecaret, tanquam in iis propria doloris causa existeret: ita enim scribit: καὶ γὰρ καὶ ἐξέταμόν κοπ τὰς κρεμασῆρας, αἷς ἰδίῳ ἔχοντας αἰτίῳ. Quam erroris confessionem non modo non vitio vertit Celsus, sed etiam in laudibus magnorum artificum ponit *lib. 8. cap. 4.* Magno ingenio multaue nihilominus habituro convenit etiam simplex veri erroris confessio, præcipuè in eo ministerio, quod utilitatis causa posteris traditur, ne qui decipiantur eadem ratione, qua quis ante deceptus est.

p. 59. l. 35, 36. καὶ φλέγμασι πολλῶν κολλώδεσι.] Scribe πολλοῖς κολλώδεσι. Pituitam vitream Praxogoræ appellatam intelligit: ab ea enim colicum dolorem creari testatur Galenus *lib. 2. loc. aff. cap. 1.* ubi & hunc humorem ψυχρότατον esse asserit.

Ad Caput IX.

περὶ δυσεντερίης.

De Difficultate Intestinorum.

p. 59. l. 41, 42. καὶ χολώδεα μέσφι τῷ πυλῶ.] Tenuia intestina χολώδεα, biliosa merito appellat: quoniam in duodenum, quod primum ordine, ductus Cholidochus se exonerat.

p. 59. l. 42. χολάδες ἐπικλῶ.] Ita etiam appellat Homerus:

ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι

κύντο χαμαὶ χολάδες.

Hoc autem nominis etymon ἀπὸ τῆς χολῆς, trahere videtur Aretæus.

p. 59. l. 47. τὰ μὲν γὰρ.] Supple ἑλκεα.

p. 59. l. 50. ἄλλη δὲ ἐστὶ σμικρὴ καὶ ἐπὶ βαθύτερα.] Scribe ἄλλη cum i, subscripto: est enim adverbium.

p. 59. l. 52. ἀλλ' ἐοτιόμην, ἀδενώδεα.] Crassus; sed exedentia, glandulosa, &c. de ulceribus intestinorum loquitur, quæ glandulosa appellare absonum planè est. Vera Lectio est, ὀδυνώδεα, dolentia.

p. 60. l. 3. καὶ αἰχμαῖς αἱμορραγίας πρὸς μέζον.] Crassus vertit: & in his ulceribus stillationes sanguinis largiores cernuntur. Optima quidem sententia, sed verba Græcis non respondent.

dent. In M. S. *Mentel* non τὸ μέζον, sed τὰ μέζον scriptum est. An τὰ μέζονα, supple, ἐστὶν quæ ulcera majora sunt: τὰ pro αἷ, ut sæpè apud *Jones*.

p. 60. l. 5. ὡς ἐν ξύλῳ ὅζον εἰπομένη.] Crassus: ut in ligno gemmam dicimus: minùs distinctè, ὅζον, gemmam reddidit: est enim ὅζον nodus, item ramus à nodo prodiens. Licet autem & gemma à nodo erumpat, non tamen ὅζον appellari solet, sed voce metaphorica, ὀφθαλμός, oculus: unde inoculare arbores, gemmas inferere. Interdum tamen gemmam & nodum promiscuè accipi, haud me latet: *Plinius* certè confundit lib. 17. cap. 21. ubi de vinearum culturis: quæ raros habet nodos infæcunda judicatur: at densitas gemmarum fertilitatis indicium est. Malim tamen distinguere cum *Marone*, verborum proprietatis scientissimo vate, qui gemmas appellat id, quod è nodo erumpit, cum plantæ germinant:

Nam qua se medio trudent de cortice gemmæ,
Et tenues rumpunt tunicas, angustus in ipso
Fit nodo sinus.

p. 60. l. 6. δασυχρῆα τὰδε.] Scribe δυσυχρῆα. difficulter curabilia.

p. 60. l. 9. μυτλωτῆ.] Intriti hoc genus ex allio confectum, acerrimi saporis. *Pollux* lib. 6. μυτλωτῆς, τείμμα ἐκ σκορόδων δεινύ. *Moretum* Crassus rectè vertit, quod & nomen ἀπὸ τῆ μυτλωτῆς factum esse demonstrat *Scaliger Com. ad Moretum Virgil.* Idem significat alliatum, apud *Plautum*, in *Mostel. act. 1.* quod & mortarium dici testatur *Donatus* in *Phorm. act. 2. scen. 2.* Item propriè intritum, de quo Proverbium; tu te hoc intristi: tibi omne est comedendum. Hujus meminit *Dioscorides* lib. 2. cap. πρὸς σκορόδον, & ex allio & nigra oliva confici solitum tradit: τὸ δ' ἐξ αὐτῆς, ἢ τῆ μελαίνης ἐλαίας γινόμενον τείμμα, καλεσόμενον δ' μυτλωτῆν. ita enim legendum, non ut in excusis codicibus μυτλόν.

p. 60. l. 12. κυκεών,] Nomen πρὸς τὸ κυκεῖν, vel κυκεῖν, quod est miscere: latinè co-cetum dicitur. Quid sit *Cyceon* Scholiastes *Homeri ad Iliad. x.* in hunc modum declarat: ἐστὶ δὲ δίψης ἵαμα ὁ κυκεών, ἐκ ἀσφόρων εἰδῶν σκευαζόμενον. *Suidas* verò sic: κυκεών πόμα ἐκ ἀσφόρων μιγμάτων κινάμενον. *Galenus* lib. 6. *Epid. com. 6.* mixturam cibi & potus esse dicit: κυκεών δ' οὐκ ἀν' βλάψειεν, ἔχων ἐν αὐτῷ τὴ τροφήν. ἐκ γὰρ τῶ ἀμφοῖν συμμέτρῳ μίξεως, ὁμαλὴ καὶ βραχὺ δόσις ἐν τοῖς πεπονθήσι μορίοις αὐξανομένη, χωρὶς ἀτμῶν πολλῶν, ἐκθερμαίνῃ τε τοῖς κατεψυγμένοις, καὶ ἀσφορεῖ τὰ ἐμπυρεσμένα. Quibus ex verbis patet κυκεῶνα habuisse vim calefaciendi, atque ex rebus calidis constitisse. Cæterum neque explicat distinctius ex quibus constaret: nisi quod tale quiddam esse dicit, quale apud *Homerum* scribitur: τοιῶτον γὰρ π' ἐσθ' ἔστιν ὁ κυκεών, ὡς καὶ παρ' ὁμήρῳ μεμαθήκασι. Subdit μιγνύτων μὲν ἄλλα τῶ οἴνω, καὶ οὐκ ἐχόντων ἀπάντων αὐτῶν ἴσως δ' καὶ τὸ μετ' ἀλφίτων μὲν εἶναι τὸ οἶνον. Quem locum mutilum esse suspicor, sublata dictione ἁλλων: sic enim legendum: μιγνύτων μὲν ἁλλων ἁλλων τῶ οἴνω &c. Vult igitur *Galenus*, alios alia admiscere vino in *Cyceonis* confectio: commune tamen omnibus parandi modis esse vinum cum farina. Ideo autem ἁλλων placet legere, quia doctissimi viri existimant, non unum fuisse modum *Cyceonis* parandi apud Antiquos: quod rationi valdè consentaneum est: Nam & apud *Hippocratem* lib. de internis affect. κυκεῶνα αἰθινόν legimus: & κυκεῶνα inter acria potulenta recenset *Aretæus*. *Hippocrates* inter ροφήματα, acutè ægrotantibus dari solita, lib. de victu in acutis: qualia certè non sunt acria. *Cyceonis* meminit *Homerus Iliad. x.* ὅς *Odys. λ.* *Aristoteles sect. 3. probl. Athen. lib. 11.* Plura vide apud *Foesium ad sect. 6. lib. 6. Epid. sent. 7.*

p. 60. l. 12. ἢ ῥυτέων πόμα.] Scribe βρυτέων, ut supra lib. 1. πρὸς τὴν καὶ παρ' ὁμήρῳ ἐλκῶν.

p. 60. l. 22. τὰ δ' ἐλκεα σηπεδῶν ἄλλοτε δὲ ἰσχύ.] Locus mutilus: ita supplendus: τὰ δὲ ἐλκεα σηπεδῶν ἰσχύ, ἄλλοτε δ' οὐκ ἰσχύ. Sententia autem ejusmodi est: aliàs graveolens est, (supple ἀσχερῆμα, secessus) & tunc putredo ulcera occupat; alias non occupat: vel sic: τὰ δ' ἐλκεα σηπεδονώδεα (interdum voces mutilari nemo nescit) ἄλλοτε δ' ἰσχύ, ὡς ἀπὸ σκυβάων μόνον ἢ ὁσμῇ: verbum ἰσχύ referendo ad ὁσμῇ. Odor habet, id est, se habet.

p. 60. l. 32. καὶ ἀφ' ὧν, ἢ δι' ὧν ἔρχεται.] A quibus & per quæ vadunt: refer ad τοῖς ἀνω. Vult χολώδεα biliosa prodire à superioribus intestinis, tum à quibus prodeunt, tum per quæ transeunt. Per ἀφ' ὧν, duodenum intelligendum est, cui meatus biliaris insertus: per δι' ὧν, reliqua tenuia intestina.

p. 60. l. 36, 37. σαρκοειδέα.] Hoc signum profundæ exulcerationis intestinorum; & si fides *Hippocrati* lethale: ὡς ἀπὸ δυσεντερίας ἐχομένη, ὁκοῖαι αὐτὴ σάρκες ὑποχωρήσῃσι, θανάσιμον. lib. 4. Aphorif. 26.

p. 60. l. 46. ἀπὸ τῆ κωφῆ.] Crassus, vertit, à cæco; quasi κωφὸς cœcum etiam significet. Verùm non constat ubi hæc vox, pro τυφλὸς, legatur. In M. S. *Mentel.* non κωφῆ, sed κέφῃ scriptum est, accentu in penultima; quasi à κέφῃ; quod nec probo: tamen ex ea Lectione conjicere est veram fuisse, κώλου.

p. 61. l. 9. ὡς δ' ἐκ κάτω αἰεδῆς, αἰμάλωπες.] Ab ulceribus inferiorum intestinorum, sanguinolenta ac grumi sanguinis prodeunt, quia ea intrinsecus carnosa.

p. 61. l. 13. ἀπελύθη κατὰ τὴν ἀμηνῆ ἀκρόν.] Interiorum intestinorum tunicam aliquando divelli ab exteriori, in dysenteriis, ac per sedem excludi annotat, citra ægrotantium perniciem; quæ observatio rara est, & planè singularis.

p. 61. l. 25, 26. εἰ δὲ Πίπινγος] Fortasse scriptum fuit εὖπε, aliquando.

p. 61. l. 27. θρομβώται καὶ ψυχθῇ] M. S. Mentel. θρομβώται καὶ καὶ ψυχθῇ.

p. 62. l. 32. μαλθρόσεται πάντων] Si inquit vena proximè rupta fuerit ut plurimum, emollitur omnino: vel (ut vertit Crassius) ut plurimum venter mollitur omnino. Ubi quærendum, quorsum molliri venam ruptam dicat, quæ contrà diligentissimè solidari debet: aut quid alvi laxationi cum ruptione venæ? quæ αὐτοῦτοῦτο esse, & absurda nemo non videt. Quare mendum quodpiam in hac voce μαλθρόσεται haud dubiè cubat; pro qua, si locus conjecturæ est, legerim αλθρόσεται curatur, sanatur. αλθρόσεται, pro αλθρῶ, Ionicè, unde αλθρῆς.

p. 62. l. 40. αἰμορραγίη ξύμφωνος γήρα] Ob vasorum laxitatem, & ἀτονίαν. Nam senum corpora, ut vetera ædificia, laxiorem habent membrorum compagem, ὥστε τὰ παλαιὰ οἰκοδομήματα διεσώσαν ἔχει τὴν τὴν μορίων σύνθεσιν. Aristoteles probl. Sect.

Ad Caput X.

καὶ λειεντερίας.

De Levitate Intestinorum.

p. 62. l. 45, 46. ὡτε λαὶ ἐξ γήνωνται πυκναί,] Ex veterum opinione causam Lienteriæ tradit Aretæus: ii enim existimabant, si quando interior intestinorum tenuium, maximè ejus, quod νῆσις jejunum dicitur, naturalem asperitatem amitteret, & lêvis ac lubrica fieret, creari morbum, indè dictum λειεντερίαν: quo cibi statim atque assumpti sunt, nihilque immutati, pessum dejiciantur, quod intestinis lêvibus hæere non possint, ut ex his verbis Praxagoræ à Galeno in commentario, ad Aphor. 1. lib. 6. citatis ex libro ipsius 2. τῶν σωεθρόντων, hoc est, signorum concomitantium, perspicui potest: τοῖς δὲ λειεντερικαῖς, ἐπειδὴ ὀλισθόν ἔχει τὸ έντερον, καὶ ἔχει ἡμισυ τὸ πλεονέκτην νῆσιν, ἀνάγκη παχέως φέρεσθαι τὰ ἀπὸ τῶν σιτίων ἀσχωρήματα. Idem placuisse Cornelio Celso apparet, cum lib. 4. cap. 16. ex torminibus, hoc est, dysenteria, lêvitatem oriri intestinorum scribit: quod nimirum sanatis ulceribus, quæ tormina faciebant, relinquuntur in iisdem cicatrices, quibus eorum interior superficies lêvis ac lubrica efficitur: quod & infra innuit Aretæus, ubi morbi hujus etymon declarat. Item Aëtius Tetrab. sermone 1. cap. 51. Ceterum Galenus, eo loco, Antiquis illis vehementer reclamationem: imo eos, qui primi hunc morbum, λειεντερίαν, appellarunt, apertè improbat; ut qui cibos à ventriculo ipso contineri, donec perfectè cocti ac subacti fuerint, ignorasse videantur; ob idque intestinis tribuerint, quod soli ventriculo competit. Cujus sententiæ ac judicio planè acquiescendum est. Nec enim idoneum argumentum est, à levitate intestinorum, ob cicatrices inducta, lienteriam accidere, quod ea dysenteria magnis succedat: cum hujus successionis alia ratio afferri possit, nimirum, quod ventriculi facultas, toto tempore dysenteria, supra modum attrita, ac debilitata fuerit, propter consensum, qui inter ventriculum atque intestina existit.

p. 62. l. 47, 48. ὕγχα ἀδιάνετα & τροφίμω] Ait stercora à succo alibili indiscreta prodire deorsum per alvum, ob eas cicatrices, quæ poros intestinorum, per quos alimento fursum iter est, obstruunt, ac distributionem impediunt. Ita lienteriam haud distinguit à diarrhœa illa, quæ ob impeditam ἀναδόσιν interdum accidit; nisi fortè genere obstructionis, quod hæc à Cicatricibus fiat in lienteria; à crassis autem & viscidis humoribus, aut aliis ejusmodi causis in diarrhœa: quod tamen discrimen non mutat speciem, utpote sumptum à causis externis, nihilque ad morbi essentiam pertinentibus. Parum enim interest, quibus causis obstructæ viæ alimenti distributionem impediunt, & diarrhœam pariunt. Quare, aut cum priscis illis errat Aretæus, lienteriam cum diarrhœa confundens; aut lienteriam latè interdum pro diarrhœa accipit. Dicendum est, quod verisimilius puto, & colligi potest ex iis Symptomatis, quæ lienteria adjungit Auctor lib. 2. Prorrhæ. seu μερίζοντος περιήληκτος, ut citat Galenus in Exegezi. Ibi enim, in lienteria prava, prodire dicitur excrementum, aut valdè crudum, aut nigrum & lêve; & mali odoris, καὶ δὲ ἀσχωρήματα καὶ πονόντος, ἢ ὡμὰ ἰσχυρῶς, ἢ μέλανός τε καὶ λεία καὶ δυσώδεα. Nam si sola lienteria esset, in qua Cibi omnino crudi cito dejiciuntur, ut definit Galenus, falso ibi nigrum, & lêve, & foetidum excrementum dejici in lienteria diceretur. Cum Galenus in lienteria, ciborum, qui per alvum secedunt, non colorem modo, & consistentiam, sed odorem quoque servari testetur, com. ad Aphor. 1. sect. 6. Ita enim hanc definit: σέψησιν πέψεως, ἔτε καὶ χροίαν, ἔτε καὶ σύσσειν, ἢ ὀσμὴν, ἢ ὅλως ἡντινοῦ ποιότητα χυρομύνης ἐν τῇ γαστρὶ μετὰ βολῆς τὴν σιτίων.

p. 63. l. 5, 6. ἐνοχέει, καὶ μὴ ἐδεαίη] Extemporalem, & non stabilem purgationem vocat, quæ à levi incommodo, nec confirmato procedit.

Ad Caput XI.

καὶ ὑστερικῶν.

de Uteri Morbis.

p. 63. l. 16. ξυμφορὴ δὲ νύσων μυρίων τε καὶ κακῶν] Sic & Hippocrates, lib. de loc. in homi-

ne, ab utero omnium morborum muliebrium initium repetit, hac sententia: τὰ γυναικεία νοσήματα καλὸν μὲν, αἱ ὑτέραι πάντων τῶν νοσημάτων αἰτία ἐσιν· αὐτὰ γὰρ ὅπῃ αὖ ἐν τῇ φύσει μετὰ κινήσει, νόσος παρέχεται. Cui similem protulit Plato in *Timæo* de eadem parte loquens: καὶ νόσος παντοδαπὴ ἄλλας παρέχεται. Nec immerito id præclarissimi illi auctores prædicant: si quidem, ut notat Duretus in *Coacas*, uterus est qui facit mulierem, eamque cum à viro distinguit, tum in se constituit: utpote qui habeat legem menstruæ purgationis, quæ ipsa fortassis muliebritas est, ut velle videtur *Hippocrates*, cum in historia *Phaëthusa* ait, eam non potuisse γυναικωθῆναι mulierescere, seu muliebritatem recipere, hoc est, ad statam menstrui sanguinis purgationem redire, quam diuturno viri exfulantis mœrore amisisset. Unde colligit Vir Doctissimus fundamentum naturæ muliebris, ac muliebrium purgationum esse uterum, cui omnino respondeat corporis universitas similiter, ut ille, constituta. Et suffragatur *Galenus*, scribens corpus universum uteris omnino simile esse: καὶ γὰρ τὸ σύνπαν σῶμα τέπιπαι ὁμοίον ἐστὶ πᾶσι μήτραις. Cum igitur muliebris habitus uterus causa sit, eidem & muliebrium morborum origo adscribenda est: quoniam in corpore idem principium morborum, quod bonæ valetudinis; hujus quidem, cum secundum naturam se habet; illorum verò cum prave est affectum.

p. 63. l. 21. ῥόδι δὲ πλοῖον] Aliud ῥόδι, sive ῥῆς, aliud κατὰ μῆνιον. Nam istud sanguis est secundum naturam, singulis mensibus fluens: illud sanguinis vitiosi excretio est morbofa, ut & Philosophus docet, *lib. 3. hist. cap. 19.* μάλιστα δὲ καὶ τῶν θηλέων ζώων ἡ γυνὴ πολὺ αἷμον, καὶ τὰ καλὸν μὲν κατὰ μῆνιν γίνεται πλεῖστα τῶν ζώων ἐν πᾶσι γυναιξί· νεοσηκὲς δὲ τὸ αἷμα καλεῖται ῥῆς. Porro duplicem facit Aretæus ῥῆν, *rubrum & albidum*.

p. 63. l. 32. ἡ δὲ μῆνα κατὰ τοὺς] Ionicè vocabulum dividit, communiter enim Ἰπμήνιον, & κατὰ μῆνιον dicitur. Latini & *menstrua*, & *menses* dicunt: γυναικείον etiam dicunt Græci eodem sensu, Latini in plurali numero *muliebria*. Hippocrates *Aphorif.* γυναικείων ἀγωγόν. Aristoteles *lib. 7. hist. cap. 2.* ἡ δὲ τῶν γυναικείων ὁρμή. Tertullianus, *lib. de Virginibus velandis.* Aspice nuptam jam illam tuam virginem, & animam expectatione, & carnem transfiguratione, cui tu secundum paras maritum. Jam & vox obsoleta est, & membra completa sunt, & pudor ubique vestitur, & menses tributa dependunt: & tu mulierem negas, quam muliebria pati dicis. In Genesi; desierant Sarra fieri muliebria. Quia autem purgatio illa menstrua est, ut Lunæ circuitus; quidam dixerunt haud infacetè Lunam esse fœminam: ἐπὶ αἷμα συμβαίνει πᾶσι μὲν ἡ κατὰ τοὺς, τῇ δὲ ἡ φθίσις· καὶ μὲν τὴν κατὰ τοὺς καὶ τὴν φθίσις, ἡ πλῆρωσις ἀμφοῖν· inquit Aristoteles *lib. 7. hist. anim. cap. 2.*

p. 64. l. 10, 11. & γὰρ πρὸς σὰν ἔχει τὸ φοινίον] Sequitur Platonem, qui rubrum colorem creat mistione ignei splendoris cum humore. Sic enim in *Timæo* scribit: τῇ δὲ αἷμα τὸ νοτὶδον αὐγὴ τῇ πρὸς μινυμύρα, χεῶμα ἔναιμον ὡς χαρομήνη, τένομα ἐρυθρὸν λέγομεν. Eandem opinionem tenet Cæsalpinus in *quæstionibus peripateticis*: ideoque sanguinem esse rubrum censet, quia in perfectis animalibus dominatur calor.

p. 64. l. 24. ἐξήκει δὲ κατὰ τὸν δόλουθεν π. σαρκίον] Divide δόλουθεν π. σαρκίον, caruncula hæc ex uteri ulceribus enascens, in longumque producta, videtur species quædam esse condylomatis.

p. 64. l. 30. καὶ χαλεπαίνει πᾶς καὶ ἰητήρ] Ita de Cancris occultis dixit Hippocrates *Aphor. 38. sect. 6.* ὁκόσοι κρυπτοὶ καρκῖνοι γίνονται, μὴ θεωρεῖσθαι βέλιον. Rationem reddimus in nostris Problematis.

p. 64. l. 34. ἡ περὶ τοῖσι θηλώδεσι θανατώδεα ὄντα ἔλκεα] Corruptus hic locus, cujus restituenti spes omnis in M. S. melioribus, ac quos videre nobis contigit.

p. 64. l. 36. αἷμα καρκίνον, ἔλκεα μὲν ἔδαμῃ] Cancrum dividit in ulceratum, & non ulceratum, seu occultum κρυπτὸν καρκίνον. Galenus interpretatur: ἢ τοὶ τὰς χωρὶς ἐλκώσεως, ἢ τὰς κεκρυμμένης, ὅπερ ἐστὶ μὴ φαινόμενης, aut qui sine ulcere sunt, aut qui latent, hoc est, non conspicui sunt. Ex quibus verbis patet quosdam esse Cancros sine ulcere.

p. 64. l. 49. πατέρες ὅπως νεὸς λαίφρα] Comparat ligamenta, quæ latera matricis continent, velis navium, quod nimirum sint tenuia & lata sicut lintheum: hoc enim λαίφρα significat, & pellem quoque, ut apud Homerum *hymno εἰς Πάνα*.

λαίφρα δὲ ἐπὶ νῶτα δάφρινον
Λυγρὸς ἔχει.

Horum vinculorum, tum eorum quæ ad spinam sunt, repletionem atque extensionem, nec non vasorum, uterum retrahi voluit *Galenus*; non ipsum per se attolli, & in hanc aut illam partem moveri, *lib. 6. de loc. aff.*

p. 64. l. 50. πάντες οὕτω ξυνδίδωσι οἶδε] Omnibus vinculis relaxatis, uterus deorsum volvitur, & procidit; velut interdum infantibus sedes.

p. 64. l. 52, 53. καὶ βιαίω τόκῳ] Quo pacto laboriosus partus fiat causa uteri procidentiae, declarat luculenter *Galenus lib. 3. de naturalibus facultatibus*: ubi de expultrice potentia uteri agit; cujus verba ad hujus loci illustrationem adscribere haud pigebit: καὶ πολλὰς τῶν γυναικῶν ὀδίνες βίαιοι, ταῖς μήτραις ὅλας ἐκπιεῖν ἠνάγκασαν, ἀμέτρως χρησιμύταις τῇ τοιαύτῃ δυνάμει. ὡς παλαιὰς πρὸς γυναικῶν τῶν πολλὰς ἐν παλαιῖς ποτὶ καὶ φιλονεικίαις συμβαίνοντι, ἔταν ἀνατρέψαι π, καὶ κατὰ βαλεῖν ἐπὶ τὰς ἀπὸ δόρας, αὐτοῖς συγκατεπέσωμεν. ἔτω γὰρ καὶ αἱ μήτραι

μητραί τὸ ἐμβρυὸν ὡς ἔσται συνεξέπεσαν ἐνίοτε· καὶ μάλιστα ὅταν οἱ πρὸς τὴν ῥάχιν αὐτῶν σπώδεσμοι, χαλαροὶ φύσιν πυγῶσιν ὄντες. Id est, non paucis quoque mulierum, quæ utique immodicè huiusmodi facultate sunt usæ; violenti partus dolores totum uterum excidere subegerunt. Simili quodam in his accidente ei, quod in lucta & contentione sæpè visitur: quando, qui alios invertere dejicereque nitentes, ipsi unà concidimus. Ita namque uterus, dum fœtum extrudit, ipse aliquando simul excidit: potissimum cum ejus ad spinam ligamentâ naturaliter sunt laxa.

p. 64. l. 54, 55. πθλωσσαι ἔξω καὶ καυκαλῶσαι τὴν ὑστέρα] Scribendum est βαυκαλῶσαι, demulcentes, propriè cantu, ceu infantes solent nutrices. Suidas, βαυκαλῶν, πθλωσσαι μετ' ὧδης τὰ παιδιά. Eadem voce utitur Ælianus lib. 14. cap. 20. πρὸ ζώων ἰδιότητι· ἡμέτερά ποτὶ κατὰ λαμβάνοντα, καὶ ὁρᾶν διψῶσι καὶ ἀκύναν λαβομένης, καὶ τῆτό γε αὐτὰς κατὰ βαυκαλῶν, καὶ κατὰ νουθεσίαν. Igitur βαυκαλῶν propriè valet fovere molliter, atque in somnum cantu componere, quemadmodum nutrices pueros consueverunt; unde & κατὰ βαυκαλήσεις, nutricum cantiones dictas esse, notat Scaliger 1 Poëtic. 50. Baucis enim nomen usurpatum in re futili. Hoc igitur verbum ad uterum prolapsum, & extra prociduum venustè transfert Aretæus: quem miseræ mulieres diu sustinere ac fovere gremio ut puerum coguntur. Simile mendum est in his verbis Alexandri Aphrod. lib. 1. Probl. 202. ἀλλὰ τί τὰ λεγόμενα καυκαλία ἐν τῇ πληρῶσθαι ὑδατι· ψόφον τινα δύποτελεῖ. Scribendum enim βαυκαλία.

p. 64. l. 57. & 65. l. 2. δοιὰ γὰρ αἰσχίης μῆναι ἀπηλλαγμένης χιτῶν] "Αἰσχίης malè, pro ὄρχις, a nomine ὄρχις. Quod tamen nusquam apud Lexicographos reperitur. Verùm apud Hippocratem, si non mendosus codex, legitur, ἔσθῃ ἔξω ἐς τὰς ὄρχιας, & in Coac. τὰ πρὸς τὰς ὄρχιας οἰδήματα, tumores circa extremas uteri osculi oras vertit Fœsius in sua editione Hippocratis: Opsopœus, tumores circa eminentias osculi uteri, quos vide in notis. Crasus membranas vertit; cui subscribo. Videtur autem ὄρχις ibi idem significare, quod ὄρχιον, vel, ut Aristoteles appellat, ὄρχις, hoc est, Scrotum. Ita enim ille lib. 1. hist. de an. cap. 13. Ἔστι δὲ αἰδοίης ὑποκάτω ὄρχις δύο· τὸ γὰρ πρὸς δέρμα, ὃ καλεῖται ὄρχις. At hoc (inquies) quid ad uteri membranas? fortasse quia, ut Galenus docet, fundus matricis feroto similis est. Nunc quod ὄρχιας dicit ἀπηλλαγμένης χιτῶν, considerandum venit ex Galeni Libro πρὸς μῆτριν ἀνατομῆς, ubi structuram matricis tradit hunc in modum: αὐτὴ τὸ σῶμα αὐτῆς δύο χιτῶνες εἰσὶν ἀνιερρόφως κείμεναι, νεφρωδέσδεσται μὲν ὁ ἔσωθεν, φλεβωδέσδεσται δὲ ὁ ἔσωθεν, ὅτι πολὺ διήστανται καὶ συστέλλονται πεφυκότες. τῶντων ὁ μὲν ἔσωθεν ἀπὸ τῆς καὶ εἰς ἐστὶ, διπλῆς δὲ ὁ ἔσωθεν, καὶ τὰ μέρη αὐτῆς συμβαλλὰ μὲν ἀλλήλοις· καὶ συμφύεται δὲ ἐν ἑνὶ, ἀλλὰ μόνον ἀσφαιρεται, ὑπὸ δὲ τῷ σφαιρικοῦ χιτῶνι συνεχόμενα. εἰ οὖν θελήσῃς ἀποδείξαι χωρίον, δύο σοι φανούσιν μῆτρας, ὅφ' ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ χιτῶνι κείμενα. τῶντων γὰρ ὑπὲρ καὶ τὴν μῆτραν τὸ χιτῶνα εἰς δύο χωρίζεται οὐκ ἐπὶ διωρήσει. id est, Ipsum verò corpus vulvæ sunt duæ tunicæ ex adverso positæ, quarum exterior nervosa, interior venosa est, ea natura utraque, ut multum & distendi & contrahi facillè possint. Exterior simplex atque una est: interior duplex, cujus partes inter se coherent, non tamen ita, ut conjunctæ atque unitæ sint: sed adjacent tantum, ab altera tunica circumdatæ: unde si velles eas excoriando separare, duæ planè vulvæ esse viderentur, sub una & eadem tunica conclusæ. Nam hanc tunicam non amplius licet, quemadmodum vulvam, in duas partes dividere. Ex quo Galeni loco apparet, hæc verba Aretæi; δοιὰ γὰρ ὄρχις μῆναι ἀπηλλαγμένης χιτῶν, de iis tunicis accipiendæ esse, ex quibus interior conflata est; quas ab exteriori tunica posse separari ibi Galenus observat. Suprà autem, utrasque illas interiores χιτῶνας ὑπεζωκέτω nomine appellat, quòd eæ conjunctæ invicem unam constituent: atque hanc tunicam interiorem duplicem, solam in uteri prolapsu decidere, atque in conspectum dari; externâ, quæ simplex est, suo in loco manente, testatur Soranus lib. πρὸς μῆτριν καὶ γυναικίης αἰδοίης, quæ & verba adscribere libet: οἱ μὲντοι δύο χιτῶνες αὐτῆς (μῆτριν) συνεχόνται πρὸς ἀλλήλους ὑμέσι λαγαροῖς, καὶ νεύροις, ὥστε πολλάκις ἐπεκτενομένην αὐτῶν περιστρέφειν τὴν ὑστέρα· ἔτι μὲν νεφρωδὲς χιτῶν καὶ χῶραν μλόντω· τὴν δὲ ἔσωθεν, κατ' ἐκτροπὴν περιστρέφοντω. id est, duæ verò ipsius tunicæ invicem copulantur, laxis quibusdam membranis & nervis; adeo ut sæpè, ipsis supra modum extensis, uterus procidat: ea quidem tunica, quæ nervosa est, (puta externa) immota, altera verò interiore per divortium extra procidente.

p. 65. l. 5, 6. συνεκπεράσας (συνεκπεράσας) ὃ τὴν ὑστέρα χιτῶν,] Deest verbum ἔξω φαίνεται, aut quid aliud ejusmodi.

p. 65. l. 11. ἣν ὁσφραίνηται ἡ ὑστέρα] Modum indicat, quo interius uteri os prociduum, intro suam in sedem cogatur: idque perfici docet, si ingrati odores locis appositum fuerint, ut ipsos uterus olfaciat; his enim offensus refugit. Hic quærent nonnulli, quo pacto fieri possit; ut uterus odores percipiat, cui nullum insit instrumentum, quo odorem percipiat: in cerebro enim istud, aut in spongiosis corporibus, quæ ad nasi radicem posita sunt. Ad quam quæstionem, non puto aliud posse dici, quàm quod Laurentius in controuv. Anat. scilicet, uterum moveri ab odoratis, non quatenus sunt odorata, sed quatenus spiritus emittunt: à quibus, prout varia eorum conditio est, uterus aut mo-

lestiam aut voluptatem capit: uterus autem potissimum; quia is exquisitissimi tactus.

p. 65. l. 12, 13. ἢ ὁσφραίνηται] Rectius ὡς ὁσφραίνηται.

Ad Caput XII.

περὶ δὲ τοῦ ἁρθροῦ καὶ ἰσχιάδος.

De Articulorum & Coxendicis dolore.

p. 65. l. 18. Συνὸς μὲν ἀπάντων τῶν ἁρθρῶν πόνος] Hanc Arthritidis à Podagra, & aliis articulorum morbis differentiam tradit: quod illa omnes articulos invadit, ceteri articulorum morbi quasdam dumtaxat partes infestant; pedum articulos *podagra*; manuum *chiragra*; *ischias* coxendicem. Quæ differentia subjectorum est locorum, non generis & speciei: ne quis putet *arthritidem*, ut genus, *podagram* continere: quod falsum esse ex *Galen*i verbis colligi potest; cùm ad *Aphorif.* 28. scribit, arthriticos fere omnes prius fieri podagricos: quo demonstratur, non posse *podagram* speciem dici arthritidis, utpote quam præcedat; neque enim species prior genere esse potest. Ut igitur Podagra & Chiragra, sic & Arthritis ipsa species est sub genere ἀνανόμω, puta debilitate articulorum diuturnâ cum fluxione, ut definit Aëtius 3. *Tetrah. Sermon. 4. cap. 6.*

p. 65. l. 20, 21. ἢ γὰρ μὲν χρόνιος ἢ] Duas arthritidis differentias facit juxta diversum generationis modum: propterea quod alia repente à causis recentibus & temporariis conflatur; alia occultè & progressu temporis obrepit: donec cujusvis exiguæ causæ impulsu excitetur, atque in apertum erumpat; qui & modi traduntur ab Aëtio loco citato.

p. 65. l. 26. δεχθὲν ἢ νεῦρα, καὶ δεσμά τῶν ἁρθρῶν] Non dicit nervos simpliciter, sed qui vincula sunt articulorum. Νεῦρα συνδέματα appellat Galenus initio lib. de ossibus ad *Tirones*: quo loco tria distinguit genera nervorum: voluntarios, qui à cerebro originem habent; ligamentales, qui ab ossibus: & tendones, qui à musculis nascuntur. Ibidemque eos, qui ab ossibus procedunt, proprio nomine συνδεσμοὺς, id est *ligamenta* appellat: ab his incipere morbum articulare censet Aretæus; ab ipsis articulis Galenus, cujus hæc sunt verba lib. 10. de compos. med. κινῶν ἢ τῶν τελεῶν παθῶν ἐστὶ πλεονεξία χυμῶ κατὰ λαμβάνουσι τὴν πάσσαν ἀλγέθειαν ἢς πληρωθείσης, εἰς πάντα συμβαίνει πίνεσθαι, τοῖς περικειμένοις νεύροις μορφοῖς, καὶ τῶν γίνεσθαι τὴν ὁδὴν. Ita hic locus in excusis libris legitur; quem sic vertit Cornarius: *Communem habent hi tres affectus humoris redundantiam, quæ affectam occupat articulationem: qua expleta, in omnem partem circumscissa nervose particula tenduntur, & ex his dolor oritur.* Ita inquam Cornarius, qui corrupta esse hæc non vidit; εἰς πάντα συμβαίνει πίνεσθαι τοῖς περικειμένοις &c. Lege tu: εἰς πάντα συμβαίνει πίνεσθαι τὰ περικείμενα νεύρα καὶ μόρια. id est, in omnes circumpositas particulas nervosas extendi contingit; supple πλεονεξίαν χυμῶ. Item Aëtius citato loco cap. 9. de ejusdem morbi initio ac processu ita scribit: in podagricis autem & arthriticis appellatis, usque ad juncturas per altum repletio ex fluxione contingit, una cum hoc quod nervi permadescunt, & distendantur; itemque ligamenta & pellicula, omniaque circumcirca sita. Quibus ex locis patet, in sententia *Galen*i & Aëtii articulos primum humorem influentem excipere, eoque repleti; deinde ligamenta & alias partes circumjacentes. Quærent hic nonnulli, nec immeritò, quid sit, quamobrem nullus podagricus convulsionem patiatur? Ratio dubitandi, quia convulsio sequitur necessariò magnas inflammationes nervosarum partium: at Podagra harum partium inflammatio est non mediocris. Respondet Amatus Lusitanus in *centuriis*; in podagra, non omnia nervosa, sed sola ligamenta inflammari & distendi; non autem nervos aut tendones, qui proinde ob eam causam tantum dolent, quod ligamenti consentiant.

p. 65. l. 28, 29. & πόνος μὲν γὰρ θρίξ.] Obscurus hic locus est, ut nescias utrum hæc ad δεσμά, id est, *ligamenta* referre debeas, an ad ὀστέα. Nam & ligamenta *Galen*o lib. 1. de motu musculorum cap. 2. & aliis locis, sensu carent. Cùm tamen mox in serie Orationis dicat, καὶ ὡς τὰ μὴ πόνου πονεῖν, si quis ipsa dolentia fecet, satis intelligitur hunc de ossibus loqui, quæ interdum secari necesse est, cùm ligamenta nunquam fecentur. Sed rursus cùm ibidem ait, ipsa si dolere accidat, nullum esse dolorem, qui cum ipsorum dolore conferri possit; ὡς ἢ ἐξ αὐτῶν πόνος, εἰ δὲ ἔπρον ἀλγέει τὰδε διωκτώτερον, de ossibus quomodo hæc verba intelligi possunt, quæ aut nullum prorsus sensum habent, aut valdè obtusum, ut voluit *Avenzoar*. Certe *Scaliger* ossibus nullum sensum inesse testatur exercit. 2. *Ossa egomet* (inquit) *mibi abrui ex hiantibus vulneribus, absque dolore ullo.* Quomodo igitur dicit, ex se ipsis dolere ossa; hoc est, ex causa interna atque intemperie. De Nervis igitur & ligamenti hæc verba superiora accipienda sunt. Nam & nervos inflammari, ac dolere acriter, & abscindi interdum ob eam causam, ut convulsio & delirium ex ea consequens tollatur, docet *Galen*us citato libro cap. 1. ἀλλὰ καὶ φλεγμαίνοντες (ὀστέα) ἐπαδιδραίνονται καὶ παρέπαισσαν ὅσην ὀλίγοι καὶ πλεονεξία τῶν ἔτι πονεῖν, ἰατρὲς σφωτέρως τυχόντες τέμνοντες τὸ νεῦρον, αὐτὴν μὲν ἐπαύσαντο & παύσασθαι καὶ ὁρμαίνειν. Item libro 3. *Method. Medic. cap. 9.* Quod autem & ligamenta sentiant contendit contra *Galen*um

lenum Fabricius ab Aquapendente, *lib. de muscoli fabrica*, probans eandem esse ligamenti in musculo & tendinis naturam, coloris argumento, qui idem ambobus: ambobus sensu prædita, & eundem habent usum, tensionem scilicet & contractionem, ac motum. Constat igitur de nervis hic loqui *Aretæum*, quos negat dolere vel minimum, etiamsi incidantur, aut contundantur: falli proinde *Andream Laurentium*, qui *lib. 2. Anat. quæst. 3.* prædicta *Aretæi* verba, tanquam de ossibus scripta proponit. Ceterum verbum istud *τέμνη* *secet*; hic non significat simplicem sectionem, qua vulnerentur nervi, (ejusmodi enim in nervis facta atroces cruciatus excitat) sed eam sectionem, qua totus nervus prorsus abscinditur. In quo quidem non mediocris exoritur difficultas, quamobrem nervus punctus acerrimum dolorem, præcisus nullum excitet: difficile id quidem explicatu est, sed tamen dici potest; nervum punctum acriter dolere; quod spiritus animalis, qui tactum largitur, ad vulnus accurrat, ejusque angustis coercitus unitusque, majorem vim sentiendi afferat: qui nervo penitus exciso in sectione ipsa aut dissipatur statim, cum non habet quo contineatur; aut potius inde revocetur à natura, ne frustra abrupto itinere progressus, dissipetur.

p. 65. l. 34, 35. ἀμυνῆται ὁ δὲ πῦρ πόντος.] Minus molestam esse dicit nervi dolentis præcisionem, quod major nervi cruciatus eum, quem sectio affert, obscurat. Sic quibus lapis è vesica eximitur, minus pati ob labores præcedentes, quàm quibus exiguus, ob idque rarius mori testatur *Paulus ex Ægina*, & *Cardanus de vita propria cap. 23.*

p. 64. l. 37, 38. πᾶσαι δὲ τὰ τοὐδόντες καὶ ὀστέα.] Hoc est, secantur sine dolore, ex se autem atque ob intemperiem calidam vel frigidam vehementer dolent. Hic notanda quædam sunt: primo; ossibus sensum tribui, saltem ad calorem & frigus percipiendum: secundo; dentes distingui ab ossibus: utrumque autem videtur falsum. Prius quidem, quia ossa sensu omni carere abundè experientia docet: cum absque ullo dolore quotidie perforantur, secantur, urantur: contra experientiam autem & sensum, rationes adducere per ridiculum est. *Avenzoar* quidem sentire ossa putat, licet obtusè: ideoque, cum secantur aut urantur, videri non dolere; quod vehementior periosteï & vicinarum partium dolor minorem illum obscurat. Ita enim ait *Hippocrates*, cum dolores duo simul non in eadem parte existunt, obscurat qui acrior est minorem. Verùm neque istud, neque quas addit rationes, ad probandum ossium sensum, ullius sunt momenti contra hanc demonstrationem. Opus igitur est demonstratione, qua istam pervicaciam contundamus. Natura nihil frustra facit: at frustra faceret, si sensum ossibus adderet. Probatur consecutio: sensus est propter animalis conservationem, ut scilicet noxia declinet, apta autem & naturæ congrua prosequatur; ex *Aristotele 3. de anim. text. 63.* At ossa cum propria duritie ac soliditate terreâ, tum ipso situ, (in profundo enim corporis ut basis & fundamentum reliquarum partium constituta sunt,) satis ab externis causis tuta sunt: quum carnibus, nervis, membranis, ligamentis, eximio sensu præditis, circumcirca muniantur. Sic & jecur, quia, in abdomine inclusum, partes circa se habet sentientes; intus autem succos recipit expurgatos noxiis excrementis, operâ lienis, cystis fellis, intestinorum; meritò non habet sensum, nisi in superficie; putà in membrana ambiente: propria autem substantiâ, quæ *περίγχυμα* dicitur, non sentit. Igitur frustra & temerè Natura ossibus sensum tribuisset. Sed & illud posterius, puta dentes distingui ab ossibus, videtur falsum: cum sensui repugnet; quo teste, dentium & aliorum ossium substantia eadem probatur. Eadem quippe frigiditas, siccitas, durities, color. Si quid porrò dentes habent, quo ab aliis ossibus differant hinc sanè efficietur dentes suæ speciei esse ossa, non autem in numero ossium non esse. Eodem spectat *Scaligeri* argumentum; quo probat dentes non esse ossa: nempe lapide Sarcophago totum corpus absumi intra quadraginta dies, exceptis dentibus. Hoc, inquam, argumentum non probat; dentes non esse ossa; sed esse ossa suæ speciei. Ut enim carnis modus non unus, ita neque ossium.

p. 65. l. 38, 39. αἰτίη δὲ ἀρεκία μὴ ἴσασιν οἱ μὲν θεοί.] Duplicem distinguit causam; unam veram, aliam probabilem: illam solis Diis cognitam esse; hanc & hominibus. Pauca enim sunt in Naturæ contemplatione, quæ verè sciamus; hoc est, certò & indubitanter. Cujus imbecillitatis humani ingenii vel potius Naturæ obscuritatis sibi conscius *Plato in Timæo* disputaturus de Mundi origine, de Deo & universo Naturæ ambitu, probabili se usum ratione, & pro captu humani ingenii testatur: *μενηνῶται* (inquit) *ὅτι ὡς ὁ λέγων, ὑμεῖς τε οἱ κατὰ φύσιν ἀνθρώπων ἐχομεν, ὥς περὶ τῶν τῶν εἰκότων μύθων δοτοδεχομῆτες, περὶ μὲν ἐπὶ πέρα ζητῶν.* Causa hujus obscuritatis rerum naturalium, est ἀσπετον καὶ ἀδελον materiæ ex *Ptolemæo, lib. 1. μαθηματικῆς συντάξεως*: ubi Mathematicas disciplinas cum Theologia & scientia naturali comparans, hoc statuit discrimen; quod illæ scientia comprehendi possint, hæ sola animi conjectura æstimentur: hancque esse causam cur nullum de hisce litigandi finem Philosophi faciant: ἐξ ὧν ἀφανισθέντες, ὅτι τὰ μὴ ἀλλὰ δύο γὰρ τὰ θεωρητικὰ μᾶλλον ἢ πρὸς εἰκασίαν, ἢ κατὰ λαβὴν ὁπτισημονικῶς εἰποι· τὸ μὴ θεολογικόν, ἀλλὰ τὸ παντελῶς ἀφανὲς αὐτῶν, καὶ ἀνεπίληπτον· τὸ δὲ φυσικόν, ἀλλὰ τὸ εἰς ἄλγος ἀσπετον καὶ ἀδελον, ὡς ἀπὸ

τῶτο μηδέποτε ἀν' ἐλπίσιν περὶ αὐτῶν ὁμοιοῦσιν τὰς φιλοσοφικῶτας. Similis sententia est Vallesii *cap. 65. de sacra Philosophia*: eorum, quæ in opinione versantur, cujusmodi sunt omnia Physica problemata, nullum constat prorsus sciri posse: quia si quodpiam illorum sciretur, accedente scientia tolleretur omnis opinio, sublata omni obscuritate & incertitudine, quæ non possunt abesse ab opinione. Non solum autem non est hæcenus comparata scientia physicarum assertionum, sed ne comparari quidem potest: quia Physicus non abstrahit à materia. Plura in hanc rem & præclara afferre possem: sed modus quidam hisce in notis tenendus est; ne longius, quàm par est, excrescat oratio.

p. 65. l. 40. πρὸς καὶ τὰ πυκνὰ] Problema est; cur dentes à solidis & duris citra dolorem frangantur, aut contundantur; à calore verò aut frigiditate immoderata non mediocri cruciatu lædantur. Sic autem respondet: quæ valdè densa sunt, ut ossa, tangentium atque vulnerantium impressionem non sentiunt, adeoque ab ejusmodi causis non dolent. Est enim dolor aspera sensio: quod autem densum est, non est ejusmodi, ut possit fieri asperum; quod solida sit & compacta ejus substantia. Ex quo sequitur, ab istiusmodi rebus dolorem non creari. Quod autem rarum & molle est, id vulnere asperatur. Ceterum hæc ipsa densa, & si à duris & solidis dolorem non capiunt, tamen quia vivunt, naturalemque habent calorem, eum qui foris affertur, profectò sentiunt: eundemque, si modum excedat, molestè ferunt, atrocissimosque inde cruciatus per sentiunt. Hæc solutio est *Aretæi*, quæ in eo offendit, quod calorem naturalem vitalemque sufficere ad sensum efficiendum putat: cùm certum sit sensum & motum non contingere ulli parti, citra influxum facultatis animalis; quam nervi à cerebro deferunt. Ex quo efficitur, nullam partem sentire posse, nisi in quam nervus aliquis tendat. Cùm igitur nervi illi, à cerebro ortum habentes, ossibus non adjungantur; frustra est, quod *Aretæus* iis sensum inesse fingit; quia calorem sibi insitum habeant, cujus beneficio vivunt. Aliud enim est vivere, aliud sentire. Atque hic locus est, ex quo intelligi possit, minùs exercitatum fuisse in Philosophia *Aretæum*: maxime, cùm ὑσιώδες appellat, quod instar ferri, aut lapidis durum est: εἰ μὴ (inquit) ὑσιώδης ἢ ὁρῶσα αὐτῇ ἔοι, εἶον ἢ μάχαιρα ἢ λίθος, τὸ ὑσιώδες δὲ πάχοντι οὐκ ἀλγεί· quasi ὑσιώδες idem sit, quod πυκνότης. Quod quam sit a Philosophorum usu alienum, sciunt, qui Philosophiam, vel primis, quod ajunt, labris attigerunt. Si quis porrò quærat, quid ipse de illa difficultate sentiam: equidem, si cum *Galeno* dentes ipsos sentire fatendum est; hæreo, nec quicquam probabile afferre possum: si verò, quod alii censent, dentes non sentiunt, sed ipse nervus, qui eorum radici insertus est; ad quem per poros dentium calor & frigus transmeant; in promptu est solutio: nam ad nervum qualitates activæ, utpote incorporeæ, facillè subeunt: durities verò, & aliæ ejusmodi materiales non ita: quia materiæ propriæ, ceu modi quidam, ita adhærent, ut extra ipsam non possint diffundi.

p. 65. l. 54, 55. τοῖς μὲν ἐς ἰσχίαν] Unde nomen morbo ἰσχίᾱς, à parte scilicet affecta, ut Galenus docet *lib. 2. Meth. med.* Est autem ἰσχίον, ossis sacri pars, cui femur commissum est, ampla cavitate in ipso osse, quæ καύλη dicitur. Galenus *lib. de ossibus ad Tirones*: τὸ μὲν κτ' μηρὸν ὀστέω, μέγιστον μὲν ἀπάντων ἐστὶ τὸ κτ' ἰσχίον. Διαρθρῶται δὲ ἀνω μὲν πρὸς ἰσχίον. &c.

p. 65. l. 55. καὶ τὰ πολλὰ τῆδε θημίσιν γυῖον] Supple ἀνθρώπου, γυῖον autem hic pro χωλὸς à γυῖον, quod membrum significat, & propriè pedes ex *Etymol.* unde *Vulcanus* ab Homero ἀμφιγυῖας passim appellatur.

p. 66. 2, 3. εὐτε εἶδε θητὰ σμικρὰ φοιτῇ] Ex hoc loco patet, non semper arthritidis initium esse à podagra: quod tamen *Galenus* existimare videtur; cùm in *com. ad Aphorif.* 28. scribit, omnes in universum arthriticos priùs fieri Podagricos: τὰ πῖπαι ὅδ' ἀπάντες οἱ ἀρθρικοί, πρῶτον γίνονται ποδαλγικοί. Nisi ibi πύππαι *Galenus* accepit pro θητὰ τὸ πολὺ ferè, aut χεδόν, ut nonnunquam accipi observatum est.

p. 66. l. 9, 10. ἐς γλαπὴν ἢ ὀσφυὴν ἰκέλη] In *Henischii* Editione ad marginem, pro ἰκέλη, ὀκέλη scriptum est, & ita scribendum.

p. 66. l. 11. τὰ ἀρθρὰ ὥδε πῶς ἀρχεται] Supple πονέειν ἀνθρώπου, Ita incipit homo dolorem in membris sentire.

p. 66. l. 12. τὴν ποδὸς τὴν μέγαν δάκτυλον] Ita & *Aëtius*, cujus hæc sunt verba Latine expressa: ut plurimum verò clanculum & paulatim fluxus irruere solet: alteri enim cuiusdam magni digiti pedis articulum dolor invasit; aliis verò calcanei extremum, rursusque aliis cavum pedis &c. Quibus verbis paulo abit diversus ab *Aretæo*. Nam hic in eodem homine processum morbi notat, à pollice pedis ad anteriorem calcanei partem, inde ad plantæ cavum, postremò ad malleolum: *Aëtius* verò has ipsas pedis partes distinguit, ceu totidem loca, à quibus morbus initium in aliis & aliis hominibus capit.

p. 66. l. 15, 16. κρηπίδος κενεῆς τέλει] In Codice Mentel. ad marginem scriptum est καενεῆς per diphthongum: quam secutus emendationem *Crasus* vertit novæ crepidæ attritum; quod nom improbo, nisi quis malit κενεῆς: nam & angustiores calcei, pedibus molestiam exhibent.

p. 66. l. 19. ἐς ἀνήκεσαν ἐτερίῃ.] Similis sententia est Maronis 3. *Georgic.*

alitur vitium crescitque tegendo,
Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor
Abnegat.

p. 66. l. 21, 22. ἢ ἡ χρόνῳ κρατύνθῃ, ἀνόγητ' ἡ μελέτη.] Simile illud Ovidii ab omnibus tritum:

Principiis obsta, sero Medicina paratur.

Ejusmodi morbi, qui tempore incrementum capiunt, altiusque subinde defixis radicibus immedicabiles fiunt, ἐπαυξῆς ab Hippocrate appellantur 6. *Epid. sect. 5.* ut exponit Galenus in *Commentario*; in eorumque numero ponit arthritidem, nephritidem, epilepsiam, & melancholiam: νόσας τὰς ἐπαυξῆς τὰς αὐξανομύχας ἐν τῷ χρόνῳ, καὶ χείρονας αἰετίζομύχας, εἰ μὴ φθάσειαν λυθῆναι, οἷον ποδάγρας, δρεθρίπδας. &c.

p. 66. l. 33. καὶ ζυμπάντων τε ὁ βούς, ὄνθ', καὶ ἡ ἰδέη ἐκάστω ὁδύνῃ.] Crassus *simulque omnium* bos, asinus; ad verbum secutus scripturam corruptissimam. Scribe καὶ ζυμπάντων τε ὁ μῦς πόνθ', καὶ ἡ ἰδέη ἐκάστω ὁδύνῃ. Sic plana lectio efficitur. Postquam docuit *Aretaus*, quemadmodum *Arthritis* serpit latè per universum corpus, partes etiam designavit, quas figillatim occupat: addit, ceu per epiphonem, omnium simul partium morbus est (arthritidis) & proprius cujusque partis dolor: sic lib. 1. χρόν. εἴτε ζυμπάνται ὁ μῦς, εἴτε μέραα. &c. Et supra hoc libro, capite περὶ καχεξίης ζυμπάντων ὁ μῦς παθεῖν.

p. 66. l. 34. αἰτάρ' ἡδὲ τένοντες, ἡδὲνυ μῦες.] In editione *Heinschii*, vox postrema ita dividitur ἡδὲ νομῦες, & ad marginem scriptum est, ἀδένες μῦες. Ego syllabam, νο, expungo, & lego ἡδὲ μῦες.

p. 66. l. 37. πάχ' ῥίνας καὶ ὠτί καὶ χεῖλα.] Dolorem arthritidis ad renes usque & vesicam; item ad nares, aures, & labra extendi notat: cujus rei admiratione exclamat: ὦ θαύματος. Verùm quod scribit *Aëtius*, multò admirabilius est; eos scilicet quibus ad extremum perductus est morbus, dolorem sentire in iride, seu coròna pupillam oculi ambiente: quod miror fugisse *Aretai* diligentiam. Nisi fortasse id notaverat *Aretaus*: postea autem librariorum incuria, aut vetustatis vitio, intercidit.

p. 66. l. 51. ἡ νῆσθ' ψυχρῇ, ὅπως χάλαζα.] Quia pituita in articulis in modum grandinis concrevit, propterea morbum articulare, grandinis instar frigidum esse dicit; quod planè absurdum est. Non enim, ut aqua, vi frigoris mediæ regionis, aut potius, ut vult *Aristoteles*, ἀντιπεριστάσθαι caloris aëris, quæ frigus nubium in unum colligens quàm maximè intendit, in grandinem duratur: ita pituita crassa in articulis ejusdem frigoris excessu compingitur: sed calore potius, qui, humoris partes tenuiores paulatim discutit, reliquas crassiores & terreas densat, compingit, atque in tophum postremò convertit: quo pacto & calculos in renibus & vesica gigni, constans omnium Medicorum opinio est.

p. 66. l. 52, 53. καὶ ὃ οἶσι τ' εὖ βδελυκτέων ἡδονή.] Satis constat mendum esse in voce βδελυκτέων, immo multis modis hunc locum esse corruptum: verùm, quæ sit ineunda ratio illius restituendi, haud liquet. Primùm, quid velit *Aretaus* perspicendum est. Supra dixit, articulare morbum instar grandinis frigidum esse, tophorum argumento, quos in articulis gignit: nunc addit, hunc habere tamen differentias caloris & refrigerationis; ad quod declarandum verba, quæ nunc expendimus, ponit. Quare hæc debent esse ejusmodi, ut rationem, propter quam arthritidis discrimen habere caloris & frigoris intelligatur, aperiant. Hæc cùm sit mens *Aretai*; possum Lectionem, si non certam, saltem probabilem, & quæ ad scopum propius attingat, afferre; estque ejusmodi: καὶ ὃ οἶσι τῶν θερμῶν, εὖτε ἡ ψυχρῶν ἡδονή. nempe indicium, quo intelligitur in arthritide, modo esse calorem, modo frigus, hoc tradit; quod quidam calidis gaudent, interdum & iis quæ vim habent refrigerandi. βδελυκτέων igitur pro ψυχρῶν, partim interpolatione, partim transpositione quarundam Literarum factum conjicio. Hippocrates lib. de affect. ubi de curatione ejusdem morbi, refrigerantia jubet adhiberi, τὰτῶν ζυμφέρειν προσφέρειν, ἢ αὐτὴν ὁδύνῃ ἔχει, ψύγματα. Sed & θερμῶν ibidem scriptum fuisse verisimile est; ad probandum θερμῶν ἢ ψύξιθ' ἀσφορίω. tum adverbium εὖτε scriptum fuisse, quod postea εὖ, voce mutilata. Hæc nos ex conjectura; quæ si cui non satisfacit, meliora ipse excogitet, aut expectet; dum Codices M. SS. integriores, quam quos vidi, veram scripturam repræsentent.

p. 67. l. 2. τῶν ἐμφυτῶν ψύξιν.] Crassus vertit *insitam frigiditatem*, nempe temperamentum frigidum. Rectè, si vera hæc lectio est: sed verisimilius est scripsisse *Aretaum*, τῶν ἐμφυτῶν θερμῶν, aut θερμότητ' ἢ ψύξιν, caloris *insiti refrigerationem*: rarò enim Græci ita loquuntur, ut dicant ἐμφυτῶν ψύχθ', aut ψύξιν *insitam frigiditatem* in animali, pro temperamento frigido. Contrà ἐμφυτῶν θερμῶν & Hippocrates & Aristoteles & alii juxta Philosophi & Medici dicere solent. Adde, ψύξιν, non frigus, sed *refrigerationem* propriè sonare: At refrigeratio, cùm sit passio à frigore agente in id quod refrigeratur, non refrigeratur, non rectè ἐμφυτῶν *insita* animali, quod calidum suapte est natura, dici potest.

Sed

Sed hoc sic proponere visum est, ut tamen propterea quicquam nolim mutare: potest enim excusa Lectio defendi.

p. 67. l. 3. *ὡς μὲν ἐν θέρει ἀρθρίτις καὶ θέρμη φαίνεται.*] Alii legunt *Ἀρθρώσει*, sed nihil mutandum: quia dixit unicam causam arthritidis sibi videri esse calidi innati refrigerationem, & supra, morbum hunc frigidum instar grandinis pronuntiavit: nunc declarat, quomodo etiam videatur calida in tantum, ut refrigeratione opus sit. Hunc igitur caloris in morbo frigido motum accidere docet, quum morbus incrementum acceperit, idque *ἐν θέρει statim*: quæ celeritas incrementi maximè percipitur, cum fluxio sanguinea est. Talis enim ob sanguinis calidi naturam promptius ad incrementum & maturitatem pervenit. In tumoribus autem sanguineis aut biliosis, maximus calor est in incremento: quia eo tempore natura materiam alienam vincere conatur, ob eamque causam, magnam vim spirituum ad partem laborantem mittit: qui eo collecti, calorem insignem excitant.

p. 67. l. 14, 15. *τὸ γὰρ ἐλαφρὸν ἄλλοτε, ὡς ἐλαφρὸν ἄλλοτε.*] Posteriora hæc verba frustra repetuntur: delenda igitur.

p. 67. l. 15, 16. *θέρμη δὲ τῇ δόχῃ, ψύξις δὲ τῇ τῷ πέλῃ χρέει.*] Initio calore opus ad depellendum frigus, quod lædit articulos; propter quod dixit supra, morbum articulare frigidum esse: refrigeratione verò in fine, hoc est, postquam humor, facto influxu, inflammationem ac dolorem excitavit.

p. 67. l. 21. *γυναικες δὲ ἀεσιόπρον.*] Sententia est Hippocratis *Aphorism. 29. sect. 6.* mulierem non capi podagra, nisi cum ipsam menses defecerunt: *γυνὴ δὲ ποδάγρα, ὡς μὴ τὰ κατεμύδια αὐτῇ ἐκλείπῃ.* Quam cum exceptionem mensium deficientium addit, causam inquit nobis, quamobrem non sint mulieres podagræ obnoxiae, ut viri, nempe vacuationem pravorum humorum per menses. Sed animadvertendum est cum Galeno in *commentario*, dictum Hippocratis olim verum fuisse, cum mulieres parum in victus ratione delinquebant: nam postea ob luxum atque ingluviem, fluentibus etiam mensibus, podagra vexari cœpere: quod & Seneca notat in *Epistolis*, in luxum invehens feminarum sui temporis: *Beneficium*, (inquit) *sexus vitiis perdiderunt*: & quia feminam exuerunt, damnatae sunt morbis virilibus. Certè Marcus Tullius *lib. 1. Epist. ad Att. 7.* de sua uxore ita scribit: *Terentia magnos dolores articularum habet*: sive jam vetula erat illa, & ipsi menses procedere jam desierant: sive luxui dedita, sive articulos natura debiles habebat, & applicata erat naturaliter ad eum morbum patiendum. Qualem fuisse sororem Chyroci, cujusdam nobilis Anconitani, Amatus Lusitanus testatur *centur. 4. curat. 51.* quæ, in ipsa adolescentia, podagra conflictabatur, etiam si semper menses benè respondissent.

Ad Caput XIII.

πεὶ ἐλεφαντίασι.

De Elephantiasi.

p. 68. l. 39. *Ἐλεφαντί τῷ πάθει.*] Vel ex his verbis patet corruptum esse titulum; si quidem & hinc aliàs semper Aretæus morbum hunc *ἐλεφαντία* appellat, non *ἐλεφαντίασιν*: quippe &, in sequentibus libris Therapeuticis, caput, quo ejus curationem tradit, inscribit *πεὶ ἐλεφαντί*: ut dubitare non liceat, quin huic quoque eandem inscriptionem fecisset. Vix etiam Galenus, Paulus ex Aegina, Actuarius, aliter nominant. Alianus eundem morbum designat hac Periphrasi *lib. 14. de Animalium natura cap. 4.* *τὸ δὲ ἥπιον ἄρα δὲ ἐκίνα τέτα (θαλαττία) ἰὰ ὑφ' ἡλίου γρόμῳ αὐόν, τὰς μύτοι νόσω, τῇ δὲ καλεμύς ἐλεφαντί κατελημύς.* Quin & Lucretius eadem voce utitur *lib. 6.*

Est Elephas morbus, qui propter flumina Nili

Gignitur, Aegypto in media, neque præterea usquam.

Alianus νόσον ἐλεφαντος vocat *lib. 14. cap. 4.* de animalibus, ubi de marino Echino: & ἡ (inquit) ἥπιον ἄρα δὲ ἐκίνα τέτα ἰὰ, ὑφ' ἡλίου γρόμῳ αὐόν, τὰς μύτοι νόσω, τῇ δὲ καλεμύς ἐλεφαντος κατελημύς. Eundem nonnulli λέοντα appellant, ut norat Aretæus, *hoc capite*. Quidam λεοντίασιν alio flexu, ut apud Aëtium videre est: alii denique σαυρίασιν, teste eodem Aretæo; quarum appellationum rationes suo loco reddemus. Est autem Elephas, tumor & asperitas totius corporis, cum pustulis & ulceribus, à melancholici humoris ingenti labe ac malignitate; quem natura in corporis habitum depellit. Undè à Paulo *universi corporis cancer* appellatur. Quo error Bodini deprehenditur, qui ad *lib. 2. Oppiani de Venat. ἐλεφαντίασιν vitiliginem* interpretatur, deceptus, opinor, vocis λέπρας ambiguitate: quod Elephantiasim plerique lepram cum Arabibus appellant. Quo nomine & vitiliginis species quædam intelligitur in Literis Sacris, Hebraicè *Sarabath* (סַרְבַּת) quam Beatus Augustinus coloris & cutis vitium fuisse censet, non item valetudinis atque integritatis sensuum. Quæ & Arnobii sententia est, de Christi miraculis ita prodentis: *unus fuit è nobis, cujus fædæ vitilignes jussioni obtemperabant.* Item alio loco: *vitilignes querqueras, atque intercuties morbos.* Rursum de iisdem Christi miraculis agens:

Ille

Ille notas albicantium vitiliginum manu admota deterfit. Propterea quod igitur vitiligo, ut dixi, in literis sacris lepra appellatur; eodemque nomine elephantiasis, in Arabum Medicorum libris: credidit *Bodinus* vitiliginem esse eandem ac elephantiasim: quos tamen affectus differre magno discrimine, ex eorum descriptione intelligi potest. Vitiligo namque solius est cutis, quæ vitiato alimento alba efficitur; estque, ut dixit *Hippocrates*, αἷμα μᾶλλον ἢ νῦσος. Elephantiasis maximus est morbus, carniū scilicet, per universum corpus corruptio; quas atra bilis undiquaque foedat, & depascitur. Sed condonandus is error *Bodino*, qui Medicus non fuit, adeoque in libris Medicorum minus exercitatus: magis mirum est *Langium*, inter Germaniæ Medicos haud vulgariter doctum, in eundem errorem incidisse; ac lepram Judæorum, quæ, ut dixi, vitiligo erat, idem quod Græcorum elephantiasim existimasse, *epistola* 42. Nisi isti *Plinium* sequi maluerunt, qui *lib. 25. cap. 6.* elephantiaæ albæ mentionem facit, qua voce vitiliginem intellexisse verisimile est: sed si eum locum spectarunt, albedinis Epithetum additum oportuit. Ceterum, ut nomen lepræ ambiguum est, ita & elephantiasis: nam Græcis, elephantiasis gravissimus est morbus, qualem supra ostendi: Arabibus autem non perinde sævus: neque aliud esse videtur, quàm crurum cum varicibus intumescencia, cum totius habitus corporis infuscatione, ut apud *Rhasim* videre est *in 9. ad Almans.* nec multum aberret, qui varicis quoddam genus statuatur: quod idem *Rhasis* innuere videtur; qui, *in libro divisionum* statim post varices, de Elephantia agit. Primum eo morbo correptum fuisse *Pharaonem* Ægyptiorum Regem, testatur *Eustathius*, Episcopus Antiochenus *Com. in Hexaëmeron*: μόνον γὰρ αὐτὸς (Ἰσδαίης) λινὴν ἐσθῆτα φορεῖν κελεύσας, ἀπὸ τοῦ εὐσημον, εἰς σφαγὴν αὐτὸς πῖς Αἰγυπτίοις ἐκδίδωσιν ἐφ' ᾧ ὁ θεὸς μεγίστη πικρὰ τέχνην ἐκόλασε. πρῶτον γὰρ πάντες αὐθροῶντες ἐλεφαντιάσας ὁ Φαραὼ, αἰχρῶ τ' βίον τέλει κατέλυσε.

p. 67. l. 45, 46. πάχυνον γ', ἐς πλεῦνα ζῶα] Scribe, ὡς πλεῦνα &c.

p. 67. l. 48. χροὶν μὲν μέλαν & καπνερῶς ἀπαντες.] Scribe χροὶν μὲν μέλανε καπνερῶς. &c. colore vehementer nigri. Imò adeo iis naturalis nigredo, ut vestium albarum adspectu efferebantur. Auctor *Plutarchus lib. de Fortuna & virtute Alexandri*. Hinc bellua nigra pro elephanto, apud *Martialem lib. Epig. 77.* Sed hos, etsi qui alii nigros omnes elephantos dixere, posterioris ævi experientia refellit: qua compertum est, apud *Indos*, atque etiam in *Africa* candidos reperiri elephantes. Ita enim *Monardes* refert, *lib. 1. histor. simplicium apud Indos nascentium*: Rumor est (inquit) regem *Siam*, in cuius regno præstantissimi, post *Zeilanos* inveniuntur elephanti, candidum elephantem habere, atque inde regens candidi elephanti, honoris causa, vocitatum: cui & alii subscribunt. *Camerarius Medit. histor. centur. 2. cap. 97.* his verbis: In multis *Asiæ & Africæ* locis, in quibus fulminatrices machinæ nondum in usu sunt, eorum (elephantorum) adhuc in bello & ad pompam usus est. In primis autem in candidis, divini aliquid latere existimant, si rarissime inveniuntur: ita ut reges nonnulli *Narsingæ* diu ob unum candidum elephantum acerrima bella gesserint. Hæc illi auctores. Ceterum certis locis *Æthiopiæ*, non esse raram candidorum elephantorum nationem, *Scaliger* narrantibus credit *Exercit. 204.* In libris (inquit) *Lusitanarum navigationum* hoc quoque compertum est; sub regno *Benamen* infimæ *Æthiopiæ* ad torridam plagam maximos elephantos esse, omnesque albos. Idemque repetit *com. ad lib. 2. Histor. de Animalibus part. 133.*

p. 67. l. 50. ὅπως οἱ θρηϊκὲς ῥῆσιν.] Coloris elephantorum singularem rationem notat *Aretæus*, quod omnes per totum corpus unius sunt coloris: cum fere animalia alia, in eadem specie colores diversos, variisque in partibus habeant; ut equi, quorum alii candidissimi sunt; alii solos pedes candidos habent, qui πόδαργοι Græcè dicuntur; alii, quorum major est numerus, fulvi; alii denique cœrulei, seu, ut vulgò dicimus, grisei; quos communiter Græci λευκοφαῖες vocant. De candore equorum adducit exemplum *Rhesi* Thracum Regis equos, de quibus *Homerus* in *Iliadē* fecit mentionem his versibus:

Ἐν δὲ σφιν ῥῆσος βασιλεὺς, πᾶσι Ἡϊονῆσιν,

τῷ δὲ καλλίστῳ ἵππῳ ἴδον, ἥδε μεγίστῳ.

Λευκότεροι χιόνος. &c.

p. 67. l. 51. ὅπως μενέλεω πόδαργος] ποδάργος, equo *Menelai* nomen à pedum candore inditum censet, incerta conjectura: quando & eodem nomine pedum velocitatem pari jure posse intelligi palam est. Porro inter *Hectoris* equos unum ejusdem nominis memorat *Homerus. Iliad. 6.*

p. 67. l. 52. ἄλλοι γ' κυάνεοι.] κυάνεος dicit, quos aliter Græci λευκοφαῖες vocant; nos vulgò griseos, non autem cœruleos: nulli enim equi eo colore nascuntur. Possemus & nigros intelligere: interdum enim, κυάνεος, pro nigro accipitur, maximè apud Poëtas, ut apud *Homerum lib. ult. Iliad.*

Ὡς ἄρα φωνήσασα, κάλυμ' ἔλε δῖα θεάων

κυάνεον, ἧ δ' ἔπ' ἐπὶ μάλαν τρονέω λειπ' ἔδος.

Neque aliter hanc vocem accipiendam putem in hoc ejusdem versu:

Ἡ γὰρ κυανέοισιν ἐπ' ὄφρυσιν νεῦσε Κρονίων.

Complura alia ejusdem, & aliorum Poëtarum loca afferre possem, quibus id probetur

contra *Hieronimi Magii* sententiam, qui *lib. 3. Miscel. cap. 14.* putat in funeribus puerorum, atque adolescentium, lugubres vestes atque ornamenta fuisse coerulei coloris; idque *Maronis* hocce loco persuadere conatur de *Polydori* exsequiis:

— — — — — *stant manibus aræ*

Cæruleis mæstæ vittis, atraque cupresso.

Sed frustra, cum ex versibus *Homeri* supra adductis, *κυάνεον* colorem pro nigro interdum accipi, constet: quin apud ipsum *Maronem*, cum coerulea puppis *Charontis* dicitur hoc versu:

Cæruleam advertit puppim, ripæque propinquat.

Non profecto à mente Poëtæ aberraverit, qui nigram intellexerit: Neque alius stygiæ cymbæ color esse potuit in nigerrimis undis semper versantis: qua ratione & *Juvenalis*, *stygiōnigras in gurgite ranas dixit.*

p. 67. l. 52, 53. ἵππῳ ἐισοσµένῳ.] Versus est *Homeri ex Iliad. v.* in quo malè *κυανοχαίτης*, pro *κυανοχαίτη* est enim equi epithetum, & ad vocem ἵππῳ, refertur. Celebrantur ibi equæ *Erichthonii* Regis, utpote quæ tam speciosæ fuerint, ut ad eas potiendas *Boreas* equi figuram induere amoris impatientia coactus fuerit.

τάων καὶ βορέης ἡρώτατο βοσκοµένων,

ἵππῳ δ' ἐισοσµένῳ παρελέξατο κυανοχαίτη.

Et & *κυανοχαίτης* *Neptuni* epithetum apud eundem *Homerum* & *Hesiodum* in *Theogonia.*

p. 68. l. 3, 4. ἐλέφαντες δὲ μένοι μέλανες.] Rursus omnes elephantos nigro esse colore notat manifesto errore, sed qui veniam meretur: quia ætate ejus nondum satis orbis mediterranea & longinqua erant cognita.

p. 68. 4, 5. νυκτὶ καὶ θανάτῳ ἵκελοι.] Elephantos valdè poëticè ait similes nocti & morti, propter nigredinem: quia nimirum nigredo una omnium colorum, minimum habet lucis; ideoque candori contraria est, qui lucis plurimum continet. Quo fit, ut quemadmodum tenebræ sunt ipsamet luminis carentia in perspicuo: ita nigredo privatio sit albedinis in colorato, ut scribit *Aristoteles lib. de sensu & sensili cap. 4.* καὶ ὡς περ τὸ μέλαν, σέρεσις ἐν τῷ λευκῷ ἔστω. &c. Ac ut albedo luci, sic nigredo sit tenebris cognata. Niger igitur color merito nocti similis dicitur, ob eam cognationem: morti verò, quia & mors lucis quædam privatio est, vel ejus quam, dum vivimus, videmus; unde mortui luce carentes dicuntur: vel ejus, quam insitam habent spiritus vitales & animales; quibus vita continetur. Apud *Petronium de puero Æthiope,*

Manu puer loquaci

Tinctus colore noctis.

p. 68. l. 10. ὅς ἐκρυψε τ' αὐχένα τοῖσι ὤσι.] In M. S. reperio τοῖσιν ὤμοισι, pro τοῖσι ὤσι, ex qua scriptura suspicor hunc locum debere ita legi, οἷς, supple ὤσι. (supra enim descripsit Elephantum aures) ἐκρυψε τ' αὐχένα σὺν αὐτῷ τοῖσι ὤμοισι. Quibus auribus cervicem tegit una cum humeris.

p. 68. l. 10, 11. ὅπως νῆες λαίφεσι.] Melius ὅπως νῆες λαίφεσι. λαῖφος vestimentum: hic pro velo navis accipitur, ut apud *Apollonium 2. Argonaut.*

— — — — — πάλυδι' ὀπίσσω

λαίφῳ πηλαγῶν τέμνον πλόον ἐνδιόωντες,

Non potuit magis elephantum aurium amplitudinem exaggerare, quàm ut eam navium linteis compararet. Itaque & *Sidonius Apollinaris* de quodam *Gnathone Epistola 13. lib. 3.* Gerit & aures immanitate barrinas.

p. 68. l. 11. κέρατα ὅ.] In eorum est opinione, qui ebur cornua esse putant; quorum præcipui sunt, *Varro*, *Juba*, *Pausanias*, *Oppianus lib. de venatione.* Quibus *Bodinus* in *Commentario* ad eum librum *Plinium*, & *Dionysium Afrum* adscribit: quod *μνημονικὸν* est ἀμάχημα. Ille enim *lib. 8. cap. 3.* Jubam reprehendit cornua appellantem: hæc sunt ejus verba: *prædam ipsi in se expetendam, sciunt solam esse in armis suis, quæ Juba cornua appellat: Herodotus tanto antiquior, & consuetudo melius, dentes.* Hic verò ἐλεφάντων ὀδόντας appellat his versibus:

— — — — — οἱ δ' ἐλεφάντων

ἄγρυφες πελοδέοντας ἐποξύσαν ὀδόντας.

Quæ loca cum luculenta sint, miror, quid *Bodino* acciderit, ut ea non videret. Contrà alii longè gravissimi Auctores, *Herodotus*, *Aristoteles*, *Dionysius*, *Plinius*, *Solinus*, *Philostrophus*, *Ælianus*, *Isidorus*, *Achilles Tatius* de *Clitophontis & Leucippes amor. lib. 3.* arma illa Elephantorum dentes esse contendunt: ut difficile sit, quid de ea re statuendum sit, videre. Nam & eorum rationes, qui cornua esse volunt, validæ sunt: & item eorum qui dentes asserunt: ut omittam auctoritatem *Aristotelis*, & *Plinii*, & aliorum vetustissimorum Scriptorum. Arguit *Pausanias* cornua esse his argumentis: *Alcæ* in superciliis, *Æthiopici tauri* in naribus cornua habent: quidni igitur in ore habeant Elephantum? Dens nulli animalium jam adulto, cum semel decidit, renascitur: quæ autem in ore exserunt arma Elephantum, ea & deponunt statim temporibus, & denuo reparant, sicut cornua aliæ animantes: igitur cornua hæc, non dentes censenda. Dentes non obe-

obediunt igni, neque emolliuntur unquam, nec artibus tractabiles sunt, ut & Oppianus ait: — — — ἀκαμπές εἰσιν ὀδόντες

οὐδὲ τέχαις εἴκασιν. &c.

Contra boum cornua, & Ebur Elephantorum, sic igni emolliuntur, ut quamlibet figuram accipiant. Hoc argumentum ex eo confirmat Bodinus, quod alii dentes Elephantorum non eandem habeant naturam, ac illa arma: quod tamen esse oporteret, si essent dentes: quia animalia χαυλιόδοντες, ut Aper, Crocodilus, Hippopotamus, equus ferus, omnes dentes habent ejusdem naturæ ex Aristotele. Quum ergo horum natura non sit eadem ac aliorum dentium, cornua verè hæc censenda sunt, non dentes. Postremò ex inferiore maxilla Hippopotami & Apri dentes exserunt; Elephantiarma è superiore maxilla: sunt igitur cornua, quæ à temporibus exorta ita sese per os extrorsum resupinata efferunt. Addit idem Bodinus, (quod imprimis validum est) propagines illas non in mandibula superiore radices agere, sed in ipso cranio; & alimenta ex venis cephalicis trahere, ut cornua. Nonnulli & eo argumento utuntur, quia cava sint illa arma; quod alienum à natura dentium. Cæterum hæc argumenta non planè persuadent. Quod enim quibusdam animalibus cornua in superciliis, aut naribus fixa sint, hinc non sequitur, & Elephantis cornua in ore esse: Dentes non decidunt aut renascuntur, non omnes fateor, sed neque omnia cornua: par igitur in hoc ambiguitas dentium & cornuum. Illud autem, arma illa domari ignibus, non reliquos dentes, arguit esse aliquam differentiam horum ab aliis dentium speciebus, quod ultro fatemur: non autem ut excludat eas propagines è genere dentium. Neque obstat quod aliorum animalium χαυλιόδοντων dentes sint omnes ejusdem rationis: Cur enim non aliter in Elephantis? Quæ sequuntur argumenta de loco unde nascuntur, illæ fannæ ita explicari possunt, ut dicamus dentium illarum naturam esse mediam inter cornuum naturam, & dentium: ideoque è superiore maxilla prodire atque in cranio radices habere, si verè id retulit Bodinus: cavos præterea esse, & decidere, & igne moliri, quæ cornuum naturam sapiunt: ex ore verò emitti, & alia habere dentibus convenientia, quatenus eorum naturam participant, quæ sententia est J. C. Scaligeri in præclarissimis illis Commentariis, quos scripsit in libros historiarum de animalibus. Libanius in disputatione Tuberana de Dentibus: *De Elephantum*, inquit, *vocato dente adhuc sub judice lis est, sitne dens potius, an cornu: & affinis est consideratio de dentibus aprugnis. Ad everfiones, incisiones, decorticationes, defensionemque videntur dati. Cum itaque masticatorum dentium finem non habeant, nec respondeat forma; aliud quiddam videntur esse, quàm dens, licet ita appellentur. Potest & argumentum, quod cornua sint illa Elephantorum, capi ex verbis Ennii, qui Lucam bovem dicit pro Elephanto, eo versu, atque prius pariet Locusta Lucam bovem.*

Nam cum (inquit Varro lib. 6. de Lingua Latina) nostri maximam quadrupedem, quam ipsi haberent, vocarent bovem, & Lucani, Pyrrhi bello, primum vidissent apud hostes Elephantos, id est, quadrupedes cornutas; nam quod dentes multi dicunt, sunt cornua; Lucam bovem appellarunt. Cornutos esse Elephantos Heresbachius quoque affirmat in *Therenticis*, ita scribens: *nihil ex hac bellua vescum, nisi promuscis, & labra, & cornuum medulla.* Adstipulatur & Bodinus in *Theatro naturæ lib. 3.* ubi quærit Theorus, quid habeat Elephas præ cæteris belluis? cui respondet Mystagogus; *summam corporis vastitatem, summam prudentiam, summam vitæ diuturnitatem: cornuum verò moles interdum tanta est, ut æquare possit pondo 220. Th.* Cur ita? Quia dentes non à mandibula, sed à cerebro, veluti cornua, & contra naturam dentium in omnes partes flexibilia, promit. Ex his etiam Eborarius circulos, arcus, & omne genus suppellectilium instrumentorum conficit, quæ fragilis & indomita dentium natura ferre non potest. Eandem opinionem tuetur Camerarius *meditat. historic. Cent. 1. cap. 25. & Centur. 2. cap. 96.* Hæc in utramque partem argumenta proponere visum est, ut eruditi judicent; & quæ iis potior videbitur sententia, hanc sequantur. Absit enim, ut ego iudicis mihi partes inter tantos auctores dissidentes sumam. Verumtamen non dissimulabo, mihi eorum opinionem magis placere, qui arma illa elephantorum, neque planè esse dentes, neque cornua censent, sed naturam mediam.

p. 68. l. 18, 19. ὅπως ἐντύσσεσθαι ἐκ τῆ ἀρετῆς ἐνείη.] Crassus vertit; *quo à recto detorqueri liceret*: sed non satis expressè. Nam id vult Aretæus, Cornua Elephantorum non esse admodum recta, sed aliquantum curva; quantum scilicet ut ex recto instrui ad pugnam liceat: hoc est, tantum ex recto incurvantur cornua, quantum opus est, ut fiant arma, quibus animal utatur ad defensionem: ἐντύσσεσθαι enim seu ἐντύσσειν verbum est derivatum ab ἐντα, arma.

p. 68. l. 19. καὶ ἀρετῆς ἀχθὸς ἐν τοῖσι ὀδόντι σιμοῖς.] Quos dentes *simos* narret non video; nisi quæ prius cornua dixit, nunc dentes appelleret. Aristoteles ἀνωσίμους eosdem in maribus, hoc est, resimos & sursum minantes, (sed ἀνωσίμους malè in excusis codicibus pro ἀνασίμους,) appellat lib. 2. *hist. cap. 5.*

p. 68. l. 20, 21. μῆκος μὲν ὁρῶσιν ὀργυλῶ] Magnitudinem cornuum Elephantorum ulnæ æqualem tradit; quæ mensura est sex pedum. Illud scilicet spatium, quod inter ambas ma-

nus expansas intercedit, simul comprehenso pectore ipso. Verum addit, hanc esse eorum mediocrem mensuram: alia enim hunc modum vel duplo excedere. Sed quæret aliquis, quamobrem postquam κέρατα dixit, eorum mox mensuram tradens, nominibus masculinis utatur, μέσσι, μέγας; An hæc non de cornibus, sed de ipsis Elephantis dicit? non opinor; supra enim de eorum proceritate atque amplitudine egit. An aliqua desunt? & μεγάλα κέρατα ἢ ὀδόντες scripserat? ut proximè postquam cornua appellaverat, addidit; καὶ ἀρα-
δου ἄχθεις ἐν τοῖσι ὀδῶσι σιμῶσι; nempe ut armorum istorum mediam inter cornua & dentes na-
turam indicaret. Cæterum Scaliger *Exercit.* 204. iis dentibus octonum pedum longitu-
dinem, *Aloysii Musti* testimonio, assignat: idemque *ex Indicis historiis* refert, duos Ele-
phanti dentes pependisse pondo trecenta viginti quinque: quo ex pondere colligi possit,
quanta esset eorum moles. Quin & Vopiscus *in vita Firmi* testatur, hunc habuisse duos
dentes Elephantis, pedum denum; è quibus *Aurelianus* ipse sellam constituerat facere.
Sunt autem naturaliter cavi illi dentes: Ipseque memini me olim vidisse inter supellesti-
lem nobilis Viri *Jo. Matthiæ Salmatorii*, Pedemontani, avunculi mei, dentem Elephan-
ti in buccinam formatum, foramine aperto in dentis superficie ad inspirandum haud lon-
gè à sima ejus parte: quoniam hæc in acumen desinebat; nec meatum habebat, cui os ap-
plicari posset. Erant autem lacerti aliquot per totum dentem insculpti in ipso ebore mi-
rà arte, è superficie buccinæ non parum exstantes; ut intelligeretur, quanta fuisset den-
tis crassitudo.

p. 68. l. 22. περὶ τὴν ἰσχὺν.] μυκτῆρα communi voce appellat Aristoteles, *lib. 2. hist. cap. 1.*
& *in 2. de partibus*: ἐστὶ τὸ μυκτῆρα τοῦτον, καὶ τηλικῶτον, ὥστε αὐτὶ χειρῶν ἔχουσιν αὐτόν. Ubi *Scaliger*
dubitatur, an quia sic nasus omnium animalium appelletur; an etiam ob sonum, quem
ea parte edit ceu μυκασμὸν unde nostri *Trompe* vulgò appellant. Achilles Tati-
us *σεύλη* γὰρ comparat. Philostratus *in vita Apollonii* περὶ νομαίαν vocat, quod ea ad carpendum pabu-
lum utatur: alii περὶ νομαίαν, teste Oppiano, *lib. 2. de ven.* & ipso Aretæo *infra*.

p. 68. l. 24. ἐρπετώδεια.] Serpenti similem. Hinc Lucretius *Anguimano Elephantos* ap-
pellat, quod manum, hoc est, proboscidem angui sive serpenti similem habeant.

p. 68. l. 28. ἀπὸ τῆς καὶ χειρὸς τῆς.] Aristoteles *lib. 1. hist. cap. 11.* τοῖς ἑλέφαντι ὁ μυκτῆρ γί-
νεται μακρὸς καὶ ἰσχυρὸς, καὶ ἡρῆται αὐτῷ ὡς χεὶρ. περὶ τὴν περὶ τὴν, ἢ λαμβάνει τὰ τῶν, καὶ εἰς τὸ σῶμα
περὶ τὴν τὸ τῶν, καὶ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ ξηρὸν μόνον τὸ ζῶον. De usu proboscidis Elephantis fusi
Galenus, & præclare tradit *lib. 17. de usu part.* quem locum ut nimis prolixum adscribe-
re non placuit. Adeat studiosus Lector. Oppiani autem versus, quibus eam partem descri-
bit, subjicere libet:

τῶν δ' ἦτοι μεσηγὺς ὑπεκπερθεὶς μεγάλη ρίς,
λεπτὴ τε, σκολιή τε, περὶ νομαίαν τὴν καλέουσι
κείνη θηρὸς ἔφυ παλάμη, κείνη τὰ θέλεισι
ρηιδίως ἐρδῶσι.

p. 68. l. 32, 33. οὐδὲ τῶν σῶματι καὶ τοῖσι μικροῖσι ὀδῶσι ἔδωκεν σίρκας ζῆ.] Corruptus hic locus:
quorsum enim, postquam dixit Elephantum proboscide herbam quærere ad pastum,
scribat mox hunc carnibus non victitare; quod satis superque omnibus notum est. Ex-
istimo itaque mendum esse in his vocibus σίρκας ζῆ, pro quibus σαρκάς ζῆ haud dubiè legen-
dum est: verbum huic loco aptissimum, quod valet, summis labris ac dentibus utrinque
commissis herbam vellere. *Galenus in Exegeti*: σαρκάς ζῆ, κυρίως μὲν τὸ διὰ τῶν χειρῶν δέξιναι
χλιδάζειν. ὁ δὲ ἰπποκράτης, καὶ τοῖς ἀκροῖς τοῖς χεῖλεσι σιναχορμύλοις διποτίζειν π. Eodem verbo
Hippocrates, eademque significatione utitur *libro περὶ ἀρθρῶν*. Ipsamet ejus verba adscri-
bam: τὰ πὲρ αὐτῶν μόνον τὰ ζῶον, ἀπὸ αἰμφοδόντα ἔοντα, διὰ τὴν μὲν σαρκάς ζῆ, διὰ τὴν δὲ ὑπὸ τὴν βρα-
χίαν πῶς ὑποβάλλειν τὰς ὀδόντας. Hæc eadem emendatione, nostram confirmant, quæ de
eodem animali scribit *Cassiodorus lib. 10. variarum 30.* mirè huic loco *Aretæi* congruen-
tia, ceu eum dedita opera interpretari voluisset: *Est enim, ut ita dixerim, prædictæ
belluæ nasuta manus, per quam data suscipit, ut ori suo voranda transmittat. Nam cum
sit altum animal, brevissima cervice compositum est: ut quod cibos ex humo non prævale-
bat carpere, hoc se ministerio videretur posse satiare.* Ubi vox carpere est pro σαρκάς ζῆ.

p. 68. l. 35. πόδες γὰρ εὐμήκεες.] Vide citatum locum *Cassiodori*.

p. 68. l. 40, 41. ἐπεὶ τὰ ὀνόματι.] Post hæc verba lacuna est cum asterisco, ut intelligatur
aliquid deesse. Quid sit autem istud, hæreo.

p. 68. l. 41. μάλλον δὲ τηρεῖ τῆς ξυωδῆσαι τῶν σῶματι.] Fortasse ita hæc distingui possunt, ut
post, τηρεῖ, virgula sit; quod hoc verbum ad ea quæ antecederant referendum sit: de-
hinc ita legatur, τῆς (supple, περὶ τὴν) ξυωδῆσαι τῶν σῶματι ἐν τῇ. &c. sublato commate,
quod est post vocem σῶματι quæ lectio plana est. *Hæc verò, (inquit) postquam, quod-
cunque est illud quod cepit, ori alligaverit, in ventrem deponit.* Inscitè *Crassus* τηρεῖ ve-
natur reddidit, refragante Scriptura: nisi si aliam Scripturam habuit nostrā emenda-
torem.

p. 68. l. 43. ἐπὶ περὶ γὰρ τὸ ζῶον.] Scribe ἐπὶ περὶ γὰρ τὸ ζῶον. quia animal ante se hac pa-
scitur. Etymon proboscidis aperit.

p. 68. l. 49, 50. τὸ (τῶν) σῶματι ποταμῶν ἐκχέει.] In hoc adverbio ἐμφασις est, ad indican-
dum,

dum, quantam vim aquæ Elephantus uno haustu ingurgitet. Testatur enim Aristoteles *lib. 8. hist. cap. 9.* quemdam Elephantem quatuordecim aquæ μετρητάς, hoc est amphoras Macedonicas, semel hausisse. Est autem Metreta Græcis idem quod Cadus Latinis; quamquam & cadus vox Græca, est mensura quædam liquidorum: cuius quis fuerit modus declarat Dioscorides *lib. 5.* ἐστὶ δὲ ὁ μετρητὴς χόες δίκαι. Metreta dicitur decem congii. Porro decem congii sexaginta sextarios valent; id est, amphoram & quadrantem. Ex quo intelligitur ingentem fuisse hanc mensuram. Quod autem Aristoteles non simpliciter Metretas dicit, sed Macedonicas, videndus esset modus Metretæ Macedonicæ; quod aliis investigandum relinquo.

p. 68. l. 52. ὁ χθώδεας ῥωγμὸς ἴχοντα.] Nunc cutem elephantis describit, eam dicens asperam, variisque qua tumoribus, qua fissuris & cavitatibus inæqualem & salebrosam habere; scilicet ῥωγμὸς ὁ χθώδεας, hoc est, fissuras cum tumoribus verrucosis atque tuberosis in ea notari. Id enim sonat vox ὁ χθώδεας, ab ὁχθῶ, quod est verruca: & apud Medicos labra ulcerum tumida, callosa, & dura, hoc nomine appellantur. Sic & Galenus illam elephantiasis laborantium cutis asperitatem, τὸ δὲ δερματὸς ὁχθώδης appellat *lib. 10. simpl. cap. περὶ σιγῆς ἐκιδνῆς*. Oppianus autem eodem sensu ipsorum elephantorum δυσάεστα δέρματα dixit *lib. 2. de venat.* Eodem spectat illud Plauti in Milite glorioso:

Hæc meus elephantis corio circumtectus est, non suo:

Neque habet plus sapientiæ, quàm lapis.

Quoniam quibus carnes, cutisve admodum dura, asperaque est, isti obtuso, hebetique ingenio esse existimantur: quod & Aristoteles hac sententiâ confirmat: σκληρόπαιροι αἰφύεις τὸ Διόνοισιν. De ejusdem corii elephantini duritie atque asperitate, testatur hunc in modum Plinius *lib. 11. Elephantorum* (inquit) *tergora impenetrabiles cetras habent.*

p. 69. l. 2. αὐλῶνας ὀπιμήκεας.] Cassiodorus citato loco: *cutis hujus (elephantis) ulcerosus vallibus exaratur.* &c.

p. 69. l. 4. ἵκελον τὸ ξύμπαν τετραπόδιον.] Quid est τετραπόδιον? portentum id vocabuli, nec explicari potest. Corruptam igitur esse hanc scripturam haud dubium est, modo possumus emendare: conjectura autem; nullum enim in M. SS. quos videre licuit, præsidium: qui eundem errorem habent. Jo. Tarinus Professor Eloquentiæ regius in hac Academia Parisiensi, Varro seu Nigidius hujus ætatis, mihi consulenti respondit, τετραπόδιον, quod & tripodes lebetesve recens fabricati ex mallei crebris ictibus similes inæqualitates habeant. Quod & si verum est, tamen non adducor, ut credam Aretæum cum tripode aut lebate νεοκμήτω animalis cutem comparasse. Nimis hoc Hercle remotum est. Ego scissilis palliastri, ut vocat Apulejus, fissuras, futurasque asperas & nodos exstantes undique non semel in illis mendicabilis contuitus, τῷ τετραπόδιον, id est, palliolo obsoleto, cutis illam asperitatem assimilata, atque ita posse legi existimavi. Quæ conjectura si non medium scopum ferit, certè non valdè aberrat. Sanè cum eam Petro Vattiero Ducis Aurelianensis quondam Medico, viro Græcè & Latine non vulgariter docto, & linguæ Arabicæ imprimis perito, communicassem, meam illam conjecturam ita accepit; ut ex ea verissimam illico extunderet lectionem; hanc scilicet τετραπόδιον, trito Lintheolo. De qua Lectione non est dubitandum, quin sit verissima. Confirmant eam lectionem Homeri verba, quæ leguntur in calce *lib. 13. Odys.* ubi de Perâ loquens, πικρὰ ῥωγμὴν hoc est rimis frequentibus scissam atque asperam dicit. Quales ῥωγμὸς & in cute Elephantis agnoscit noster Auctor, ut proxime visum est. Quare admodum verisimile est Panni attriti & laceri speciem cogitasse, cui belluæ istius corium assimilaret.

p. 69. l. 4, 5. τείχες δὲ ἄλλοισι μὲν ζώοισι φύσι, τοιαῖδε αἱ χαῖται.] Hæc non nihil corrupta sic emendo, τείχες δὲ ἄλλοισι μὲν ζώοισι, καὶ αἱ χαῖται. Mox sequitur ἐλέφαντι δὲ τὸδε ἐστὶ ὁ χνῶς. Plana est sententia: aliis animalibus in cute nascuntur pili & setæ; elephantis verò pro his lanugo. Minimè pilosum esse elephantum testatur & Aristoteles *lib. 2. hist. cap. 1.* ὃ δὲ ἐλέφας ἦκει δασύς ἐστι τὸ τετραπόδιον. Item Plinius *lib. 8. Durissimum* (inquit) *dorso tergus, ventri molle, setarum nullum tegumentum, ne in cauda quidem præsidium abigendo tædio muscarum, (namque id tantæ vastitatis sentit) sed cancellata cutis invitans id genus animalium odore.* Ergo cum extenti recepere examina, arctatis in rugas repente cancellis comprehensas enecant. Hoc iis pro cauda, juba, villo est.

p. 69. l. 7, 8. ὀπίσω κατὰ τὸ γόνυ κάμπτει.] Ita & Aristoteles *lib. 2. hist. cap. 4.* testatur id esse singulare Elephantorum generi, quod crura posteriora antrorsum flectunt, ut homines crura: cum aliæ quadrupedes retrorsum flectant. Nam pecudes & jumenta, & alia ejusmodi, antrorsum priora, posteriora retrorsum flectunt contrariis flexionibus: quadrupedes verò oviparæ, crura flectunt omnia retrorsum. Hac in re igitur Elephantis cum hominibus conveniunt, ab aliis quadrupedibus differunt. Verba Aristotelis hæc sunt: τὰς δὲ κάμψεις τῶν κώλων καὶ τὸ ἐμπροσθεν καὶ τὸ ὀπίσθεν, ὑπεναντίως ἔχουσιν ἡ αὐταῖς, καὶ τὰς δὲ ἀνθρώπων καμπύς, πάλιν ἐλέφαντος. Quæ cum ita se habere constet in iis Aretæi verbis, adverbium ὀπίσω non debet conjungi cum verbo κάμπτει, quasi diceret flectere retrorsum, sed seorsum legendum; hæc verò conjunctim, κατὰ γόνυ κάμπτει, flectit ad

genu, quod idem est, ac antrorsum, quia genu antrorsum prominet.

p. 69. l. 8, 9. καὶ μαζὸν πρὸς τῇσι μαχαλάσι ἰσχύ] Ita & Aelianus lib. 4. de animalibus cap. 31. μαζοὶ ἢ αὐτὰ πρὸς ταῖς μαχαλαῖς. At Aristoteles citato loco ὁ δὲ ἐλέφας ἔχει μὲν μαστὰς δύο, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ στήθει, ἀλλὰ πρὸς τῷ στήθει. Elephantus verò, & si duas tantum mammas habet, tamen non in pectore sed juxta pectus. Aretæus verò dicit juxta alas.

p. 69. l. 13. ἐκίκλησκον ἢ καὶ λέοντα τὸ πᾶθ[?] Infra diminutivo usus est, λεόντιον.

p. 69. l. 14. τῷ Ὀπισκύνῳ ἢ ὁμοιότητι εἵνεκεν] Quid sit Ὀπισκύνιον docet Rufus Ephesius in partium hominis nomenclaturis: αἱ ἢ ἔχεται (inquit) τῷ μετώπῳ ῥυτίδες, Ὀπισκύνιον, ὅπερ ἐπαγορεύει τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὡς πρὸς ἑαυτὸς φροτίζομεν πῶς ἢ αἰδόμεθα. ἄλλοι ἢ τὸ ὑπὸ ταῖς ὀφρύας σκεκῶδες, Ὀπισκύνιον ὀνομάζουσι. id est, extreme frontis rugæ Ὀπισκύνιον dicuntur, quod adducimus oculis, cum apud nos aliquid profundius cogitamus, aut pudore afficimur. Atque illud carnosum quod subest ipsis superciliis Ὀπισκύνιον appellant. Eandem vocem explanat hoc modo Theocriti Scholiastes ad ἀδύλ. χάρπις· τὸ σκύζειν κυρίως ἐπὶ λέοντι, ὅταν τὸ Ὀπισκύνιον χαλάσῃ ὀργισόμεν[?] λέγεται ἢ ἡ τῶν ὀφρύων κάθesis, Ὀπισκύνιον. Quibus ex verbis patet, ut σκύζειν, ita Ὀπισκύνιον vocem inde deductam, propriè dici de Leone, cum iratus frontem contrahit; quod & Homerus testatur Iliad. ε. de Leone ita scribens:

πάν ῃ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἔλκεται ὅσπερ καλύπτων.

Quod Papinianus ita expressit in Sylvis de Leonibus Domitiani loquens:

— Et totas duxere in lumina frontes.

Sed & ipse Aretæus hîc, & infra eodem capite, ubi hanc ipsam appellationem, cur huic morbo indita sit, docet: ἐπισκύνιον μέγα ἔλκεται καλύπτειν ὅσπερ, ὅπως τοῖς θυμικαῖς, ἢ λέγει· ἀφ' τούτου, καὶ λεόντιον κικλήσκεται. Ita enim legendum μέγα ἔλκεται, absque negatione. Hinc illud Zenodoti Stoici apud Laërtium de Zenone Stoicorum parente in Epigram. ζῶων σὺ πολὺν σεμνὸς ἐπισκύνῳ. Quod moribus austeris esset Zeno & gravi supercilio.

p. 69. l. 15. ἢ ἢ σατυρίασιν] Aliud nomen hujus morbi tradit, quod est, σατυρίασις, & ipsum à similitudine inventum: tum quia in eo malæ ut Satyris rubent, tum ob protervam salacitatem, atque impudicam impudentiam, ut loquitur Cicero in Oratione de Aruspicum responsis; id enim est, ἡ ἀφροδισίων ὁρμὴ ἀναίσχυντος. Hujus appellationis meminit & Galenus lib. de tumoribus præter naturam: τῷ τὸ πᾶθ[?], (τὸ ἐλέφαντα) δὲ χόρμιον ὀνομάζουσι σατυριασμόν· ἐπεὶ τῷ σατύροις ὅμοιοι γίνονται τὸ πρὸς ὤπον. Idem ejus similitudinis rationem explicat lib. 2. de causis morborum ita scribens: καὶ γὰρ ἂν καὶ ὁ ἐλέφας ὀνομαζόμεν[?], καὶ ἡ φθὴ, φανερώς ἐξαλλάττει τὴν μορφὴν· σιμῶται μὲν γὰρ ἡ ρίς, καὶ τὰ χεῖλη παχέα, καὶ ἀπεξυμνία τὰ ὠτα φαίνεται, καὶ τὸ σὺμπαν ὅμοιοι τοῖς σατύροις οἱ ἐλεφαντῶντες γίνονται.

p. 69. l. 15, 16. μήλων τῷ ἐρυθρήματι] Ab eodem malarum rubore hunc morbum & Φοινίκιον dici ad Hippocratem notat Galenus in ἐξηγήσει Φοινίκιον, ἀπὸ τῷ χρώματι, ὅπως εἰρησὶ τὴν ἐλεφαντίασιν ὑπονοήσκειν ἂν τις.

p. 69. l. 17. ἀπὸ καὶ Ἡρακλείου] Herculeum morbum dici Elephantiasim notat; sed alia ratione ac morbum comitalem. Hic namque eo nomine appellatur, quia Herculem ei morbo obnoxium fuisse proditum est. Quod & Aristoteles testatur sect. 30. probl. 1. ἀφ' οὗ πάντες ὅσοι περὶ τοὺς γόνασιν ἄνδρες, ἢ καὶ φιλοσοφίαν, ἢ πολιτικὴν, ἢ ποιήσιν, ἢ τέχνας, φαίνονται μελαγχολικαὶ ὄντες· καὶ οἱ μὲν ὅπως, ὥστε καὶ λαμβάνουσιν τοῖς ἀπὸ μελαίνης χολῆς ἀρρώσθημασιν; οἷον λέγει τῶν τε ἡρώικων τὰ περὶ τὸ Ἡρακλέα. καὶ γὰρ ἐκείν[?] εἴκοιτο γινέσθαι ταύτης τὸ φύσεως· διὸ καὶ τὰ ἀρρώσθηματὰ τῶν ἐπιληπτικῶν, ἀπ' ἐκείνης περὶ γόνατον οἱ δὲ χεῖρες ἰερὰν νόσον. Verumtamen Politianus Miscel. cap. 9. negat contra Theodorum Gazam interpretem, ex his verbis elici posse, morbum comitalem Herculeum appellatum fuisse, sed solum ab Hercule sacri nomen traxisse. Illud etiam inquit, diligentius cogitandum, facerne tantum morbus, an etiam Hercules, quod de suo Theodorus adjecit, appelletur.

p. 69. l. 17, 18. ὅτι τῷδε μέζον ἔδεν, ἔδεν ἀλκιμώτερον] Isidorus lib. 4. cap. 8. Elephantiasis morbus dicitur, ex similitudine Elephantis, cujus naturaliter dura, & aspera pellis nomen morbo in hominibus dedit: quia corporis superficiem similem facit elephantorum cuti: sive quia ingens passio est, sicut animal ipsum, ex quo derivatum ducit nomen. Nullum elephantiasim majorem esse morbum intelligendum est, ratione habita facultatis, quam is morbus sævis & gravibus Symptomatis affligit, quæ infra recensentur: qua mente Aetius eundem maximum appellat lib. 13. cap. 120.

p. 69. l. 24. ὥς ἐν π. μέγα χεῖμα] Videtur deesse aliquid, scilicet præpositio κατὰ, ut sic legamus: κατὰ ἐν π. per magnam aliquam hyemem; propter ea quæ sequuntur; εὖτε τὸ ὕδωρ. &c.

p. 69. l. 25. ἢ κρύσταλλον ἢ πάρον] Non video quam hîc differentiam ponat inter κρύσταλλον, & πάρον, cum utraque vox, glaciem Græcis significat: nisi πάρον, pro πάχνῳ accepit. Est autem πάχνη pruina, ros concretus. Quin πάχνῳ scripsisse Aretæum suspicor, & ita legendum.

p. 69. l. 34. ἀπὸ σκοπιῆς τῷ πρὸς ὤπον δὲ χόρμιον] Propter τῶν μήλων ἐρύθημα, de quo supra: & à quo hunc morbum σατυρίασιν cognominatum fuisse dicit.

p. 69. l. 34, 35. τηλεφανὲς πῦρ] Suid. τηλεφανὲς, αὐλητὴς· τηλεφανὲς μακρόθεν Φαινόμεν[?].

p. 69. l. 38. ε' πρὸς τὰς δ' ἄσθενεστέρας & πάθη. Alludit ad *Aphorism.* 30. *sect.* 2. πρὸς τὰς δ' ἄσθενεστέρας καὶ τὰ τέλη πάντα ἀσθενέστερα. Legendum autem πρὸς, non πρὸς, ut in exculis codicibus.

p. 69. l. 43, 44. ἀναπνοή βρωμώδης] Scribe per ω. βρωμώδης. In hoc quidem distat valde hic morbus ab Elephanto animali: cujus halitum suavissimi esse odoris, & qualem *Indica* aromata spirant; & dolori capitis mederi testatur Achilles Tattius *lib.* 4. *de Clit.* & *Leucipp.* amoribus.

p. 69. l. 46. εἶρα παχέα] Propter magnam vim crudorum humorum, quos coctio vitia-
ta accumulatur.

p. 69. l. 47. ἀφροδισίων ὁμῶντε καὶ ἀπέπλων ἢ ἀνάδοσις] Non potest consistere hæc lectio: quid enim est venerorum crudorum atque incoctorum digestio seu distributio? Distribuantur alimenta per corpus, non semen genitale: quod etiam ambigo, an nomine ἀφροδισίων intelligi posset. Ita enim res Veneris, hoc est, ipse concubitus appellari solet. Tum licet hac voce semen intelligi posset, non tamen, ut dixi, huic convenit ἀνάδοσις. Sunt tamen qui ἀνάδοσιν hinc seminis emissionem interpretantur, ut scriptum ad marginem Latinæ editionis *Crassi*, quod nec probandum est: cum huic interpretationi repugnent sequentia. Subdit enim; καὶ ἔτε τῶν ἐπὶ αἰσθητικῆς καὶ μελέτης εἰδὲ γὰρ, εἰδὲ καὶ μὴ πείσῃσι, γινώσκουσιν. id est, neque horum sensum aut curam habent: propterea quod an minus concoxerint, nec cognoscunt. Quæ quis prioribus illis coherere dicat? Quocirca mendum in voce ἀφροδισίων cubare oportet; cujus loco τ' σιτίων legere haud dubitem. Sane ἀφροδισίων pro σιτίων mendosè positum facilius credat, qui sciat τ' σιτίων pro ἀφροδισίων aliquando scriptum, contrario errore; ut apud Aristotelem in *problemate* 27. *sect.* 4. ubi de iis rebus agens, quibus libido excitatur, sic habet: ἢ δὲ ἐπιθυμία καὶ δὸς τῶν σιτίων καὶ ἀφροδισίων γίνεται. ex iis enim quæ præcedunt, & quæ sequuntur, liquet hunc locum ita legi debere: ἢ δὲ ἐπιθυμία καὶ δὸς τῶν ἀφροδισίων, aut sine articulo, καὶ δὸς ἀφροδισίων ἀφροδισίων γίνεται. Vult enim Philosophus & sola cogitatione venerorum, homines ad coitum incitari. Nec mihi displiceat sic legi hunc locum: εἶρα παχέα, λάκκα, θολερά, οἷον ὑποζύγισ, ἀφροδισίων σιτίων ὁμῶν τε &c.

p. 69. l. 56. τὸ μεσσηρὶ τῶν ὀχθῶν ἐρρήκται] Mendosum & hoc, pro ἐρρήκται, ἀρήνυμι.

p. 70. l. 2. ὅπως πὲρ ῥινὸν ἐλέφας] Lege ἐλέφαντ.

p. 70. l. 4, 5. σὺν ἐς πολλὸν ὃ, καὶ εἶρα δηλοῖ τὴν παντὶς εἰς ἴσον ὀχθὴν ἐγερτομένη] Vitiosa quoque hæc lectio: cum ex ea nullus sensus bonus elici possit. Quid enim tibi volunt, & quod spectant hæc, καὶ εἶρα δηλοῖ? Lege σὺν ἐς πολλὸν ὃ καὶ ἀφροδισίων τὴν παντὶς, &c. Supra dixit *Aretæus*, initio hunc morbum latere, utpote, qui nullum singulare symptoma, nec pro tanta pernicie, primo tempore ostendat: nunc morbi motum & tractum persequens, subdit; non multo post ægros deprehendi, id est, genus morbi palam fieri, tuberculis per universum corpus erumpentibus.

p. 70. l. 7, 8. ψεδναὶ ὃ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ κέμαι] ψεδναὶ *Ionice*, idem quod δ'ε'αί. Ea utitur *Homerus* *Iliad.* 6.

ψεδνὴ δὲ ἐπὶ πύλῳ τε λάχνη.

p. 70. l. 12. ῥυτίδες δὲ συχναί, βαθεῖαι] Lege ῥυτίδες συχναί, βαθεῖαι, &c. nam de rugis & infra: ῥυτίδες πὲρ πάντων σιγῇ. ῥυτίδες τρηχέαισι.

p. 70. l. 14. ποιωδέστεροι] *Ionice* pro ποιωδέστεροι.

p. 70. l. 20. καὶ γὰρ καὶ τοῖσι κατοχύμοισι ἱερείοισι] *ἱερεῖα* generaliter dicta, quæcumque animalia Diis immolabantur. Hic tamen *Sues* privatim intelligi debent: quoniam ita fere eas appellabant, quod sæpius immolarentur. Sicut liquet ex *Hippocratis* & *Galen* monumentis. Illius quidem verba sunt *lib.* 4. *de victu in acutis*: ὅσα ὃ βέλπεται τῶν κρεῶν ἀπάντων κεῖται ὃ καὶ μὴτ' ἰσχυρῶς πίνοντα, μὴτε λεπτά, μὴτε ἡλικίῳ φέροντα ἱερεῖς παλαιῶ. Nomine enim *ἱερεῖς παλαιῶ* *Suem* ἔχωρον, & quæ ætatem adultæ excessit, intelligit. *Galenus* autem apertissimè in *lib.* 2. *de temperamentis*, disputans de recens natorum temperamento, humidissimum esse ostendit, porcelli exemplo, quem, νέον ἱερεῖον appellat: ἀλλὰ, καὶ εἰ νέον ἱερεῖον, εἴτε ἐοικέν ἐθέλεις, εἴτε ἀναπνέων σκαπείδαι, μυζώδη μὲν καὶ παλαδαρὸν οὐρήσεις πῶ σίρκα. &c.

p. 70. l. 20, 21. τὰ κρέα χαλαί(ς) ἐπὶ ἐμπελα] De *Suum* grandinibus ita scribit *Aristoteles* *lib.* 8. *hist. cap.* 21. χαλαζώδεις δὲ εἰσι τῶν ὕδων αἱ ὑγρότεραι, τὰ τε πρὸς τὰ σκέλη, καὶ τὰ πρὸς τὰς τρεῖς ἄκρας, καὶ τὰς ὥμους ἐν οἷς μέρεσι καὶ πλεῖστα γίνονται χαλαζαί. καὶ μὲν ὀλίγας ἔχει, γλυκερὰ ἢ σαρξὶ ἐν ὃ πολλὰς, ὑγρὰ λίαν καὶ ἀχυλὰ γίνονται. Ex quibus verbis patet, χαλαζας, five grandines, in carnibus gigni ex humoris pituitosi & visceri redundantia: qui per carnes diffusus, paulatim crassescit, ac demum in grandinem concrevit.

p. 70. l. 21, 22. ἢν ὃ πολλὸν αἶμα πὲρ δὸς τῶν ἐνδοθεν ἢ πάθη] Rescribe ἢν ὃ πολλὸν αἶμα πὲρ.

p. 70. l. 23. λειχήνες δὲ τοῖσι δακτύλοις] λειχήν, Latine *impetigo*, vitium est cutis, ut ψώρα & lepra: qui affectus cognati sunt, & fere simul recensentur apud *Hippocratem*, ut in *lib.* *de affect.* λέπτη καὶ κνησμὸς, καὶ ψώρα, καὶ λειχήνες, καὶ ἀλφός, καὶ ἀλώπεκες ὑπὸ φλέγματι γίνονται ἐπὶ τὰυτα, αἰσχρὰ μᾶλλον, ἢ νοσήματα. Sunt qui λειχήνα à *Celfo* *parulam* appellari putant. De causa videndus *Galenus* *lib.* 5. *cap.* 5. *de med. comp.* καὶ πῶς
ubi

ubi ait hunc affectum nasci ex humore non simplici, sed ex misto tenuibus, serosisque, atque acribus, unà cum crassis in unum permistis. Ceterum hæc mistio in iis qui atram bilem multam habent, facile locum habet. Nam atra bilis ex se crassa est, sero autem multo tenui atque acri diluta: quo fit ut qui atra bile abundant, ii impetigine foedentur: sicut in 2. *prorrhet.* scriptum: αἱ ἢ λεπταί, καὶ οἱ λευχῶες ἐκ τῶν μελαγχολικῶν. Merito igitur *Aretæus* inter Elephantiacorum Symptomata *impetiginem* recenset.

p. 70. l. 23, 24. γένιασι κνησμοί] Non in genibus tantum, sed & in facie pruritus excitatur; quod esse principium elephantiasis, liquet ex *citato libro & capite de compos. med.* καὶ πρῶτος ubi talis inscriptio legitur: πρὸς τὰς ὀχθώδεις ἀφθέσεις, καὶ τὰς ἐπὶ τῷ προσώπῳ κνησμούς, καὶ δὲ χλῶ ἐλεφαντιάσεως.

p. 70. l. 25. ἀμπύχῃ ἢ ὁ λευχῶ καὶ γένειον, κατὰ ἐν κύκλῳ.] Celsus *lib. 5. cap. ultimo de prima papularum specie: Idque vitium maxime rotundum incipit, eademque ratione in orbem procedit.* Cæterum id vitium cum à mento oritur, *mentagram* Latine appellatum docet *Plinius lib. 26. cap. 1.*

p. 70. l. 26. ἐρύθει ἢ καὶ μῆλα] Refertur id verbum ad λεχὴν, *rubefacit malas.* Malè in *Crassi* versione *rubent malas.*

p. 70. l. 29. ὀχθώδεις] ὀχθώδεις ἀφθέσεις à *Galeno* dicuntur in Elephantiacis *citato loco.*

p. 70. l. 30. Ἐπισκύνιον ἢ μέγα ἔλκεται καλύπτειν ὅσπερ] Quid sit *Ἐπισκύνιον*, & cur hic morbus λέων aut λέοντον dictus sit, supra à me explicatum est.

p. 70. l. 33. ἀλλὰ καὶ νυκτὶ θοῇ ἀταλάττω] Scribe, ἀτάλαντον. Refertur ad præcedens, τόδε, supple πᾶσι.

p. 70. l. 34, 35. ὑπόπια, ῥίς ὀγκοισι μέλασι, ὀκροειδέες] In editione *Henischii*, deest vox ῥίς. *Junius* vero *Crassus* videtur ῥίνας legisse, & cum sequenti voce ὀκροειδέες, junxisse, quæ Lectio probanda.

p. 70. l. 36. ἔκρυνες] Ita dicuntur, qui magno & prominenti sunt naso: unde verbum ὀκρύνω, *naso suspendo.* subanno, apud *Lucianum.*

p. 70. l. 36. ὀδόντες ἢ λευκοὶ μὲν, δοκέοντες ἢ ὑπομέλανες] *Crassus* vertit, *dentes non albi sunt, sed nigricare videntur.* Atqui non hæc mens *Aretæi*: sed dentes non esse quidem candidos, videri tamen propter nigredinem reliqui corporis. Ita igitur legenda & distinguenda hæc sunt: ὀδόντες ἢ λευκοὶ μὲν, δοκέοντες ἢ ὑπὸ μέλαν, præ nigredine aliarum, scilicet oris partium. Deesse aliquid puto.

p. 70. l. 41. ἐντομαὶ βαθεῖαι] Profundæ per cutem incisuræ: ita & folia ulmi & quercus ἐντομαὶς habere testatur *Theophrastus lib. 1. cap. 16. hist.*

p. 71. l. 3. μακρόβιον ἐστὶ, ὅπως ἐλέφας τὸ ζῶον] In eo & morbus similis elephanto, quod diu vivit: si quidem vivere est, tam immanem morbum perferre. De longævitate elephantorum prodit *Aristoteles*, existimari à nonnullis vivere annos ferè trecentos, ab aliis ducentos. Verba hæc, in *lib. 8. cap. 9. hist.* τὸ δὲ ἐλέφαντα ζῆν φασὶν, οἱ μὲν περὶ ἑτὴ τετρακίσια, οἱ ἢ διακίσια quod & repetit *lib. 9. cap. 46.* *Ælianus* autem *lib. 4. cap. 31.* tradit elephanto florem ætatis esse ad annum sexagesimum; terminum vivendi ad ducentesimum. Causam tam diuturnæ vitæ *Bodinus lib. de Repub.* humori melancholico adscribit; quo naturaliter id animal abundet: eo argumento, quod cervi, corvi, & cornices, quæ item melancholica sunt diutissimè vivant. Cui sanè opinioni ratio suffragatur: is etenim humor & frigiditate sua calorem naturalem temperat, & densitate dissolutioni obstat, & acerbitate corpus constringens, humidum ejus foras diffilari prohibet: quare & sine alimentis quosdam multum temporis spatium vixisse proditum est. *Cardanus in libris de subtil.* diu vivere elephantos propter bonitatem temperamentum putat, qua nulli quadrupedi alii cedat, tum autem & quia corpore est magno: quarum rationum elenchum vide apud *Scaligerum Exercit. 204. sect. 2.* Mirum verò loquendi genus morbum elephantiasim diu vivere, ut elephantum. Sanè vita hujus tantum, quod per se subsistit; quomodo igitur morbus dicatur vivere, qui accidens est, nempe mala constitutio actiones lædens? Præterea morbus vitæ adversatur, ut hostis; quippe ejus actiones corrumpit, & ita mortem affert; certè via est ad interitum: potius igitur mori qui æger est, quàm vivere censendus est, quatenus ægrotat: sed hoc χαλεπώτερον, ut multa apud *Aristotelem*, ad vivum unguem neutiquam refecanda. Ita enim *Poëtam in 4. Æneid.* ali vulnus, & vivere dicitur: *vulnus alit venis.* Item: *tacitum vivit sub pectore vulnus.*

p. 71. l. 6, 7. ἄλγη (ἄλλη) καὶ ἄλλη, πλανούμενων σιτίων ὄρεξις] Malè hæc distincta sunt; malè etiam πλανούμενων in plurali pro πλανούμενον: refertur enim ad ἄλγη, quod supra positum. Itaque post istud participium debet punctum signari.

p. 71. l. 9, 10. ἐπιθυμία λυσώδης] Libidinem intelligit, quam & rabiem appellat *Horatius in carm.* ad anum impudicam: *indomitam properat rabiem sedare.*

p. 71. l. 14, 15. ὕπνος λεπτός ἀρευνήν κακίων ἐν φαντασίᾳ] Hæc ita ut excusa sunt non satis intelligi possunt, & corrupta esse suspicor. Ita rectius legantur: ὕπνος λεπτός, ἀρευνήν κακίων ἐν ὕπνῳ φαντασίᾳ somnus quidem tenuis; sed & visa in somno ipsa insomnia pejora: quia scilicet dormientes tam tetra & horrenda somniant, ut vehementius terreantur:

tur : quod pejus esse censet, quàm si omninò non dormirent.

P. 71. l. 17. νήξετον ὕπνον ἐς θάνατον εὐδογτες] Alludit ad illud Homeri:

ὕπνον

Νήξετ', ἥδ' ἵδ', θανάτῳ ἀγγισσε τοικῶς.

Petronius Arbiter in Trojæ halosi:

hic graves alius mero

Obtruncat, & continuat in mortem ultimam

Somnos.

p. 71. l. 20. δέ, καὶ ἀμφὶ μετὰδοσι & κακῶ] Rectè; malum enim id imprimis contagio serpit, & in multos funditur; ut etiam Galenus testatur lib. 11. simpl. c. de carne viperæ.

p. 71. l. 22, 23. οἱ μὲν ἐς χερόν ἐπιγρήγοντες τῷ λιμῷ οἱ δ', ὡς ἤκιστα σφέας ἐθέλοντες ἐκθανεῖν] Malè hæc distincta, transposita etiam. Sic lego, οἱ δ' ἤκιστα, ὡς σφέας ἐθέλοντες ἐκθανεῖν. Quidam vel carissimos in locis desertis & montibus exposuerunt, ad tempus fami subuenientes: alii minimè; utpote qui ipsos mori vellent, quod videlicet eos mori, quàm in ea miseria vivere, fatius ducerent.

p. 71. l. 29, 30. ἄλλον δ' ἰδεῖν ἔχον ἐς πίθον γλεύκε] Similem historiam narrat Galenus libro 11. simpl. C. de carne viperæ; cujusdam scilicet Elephantiaci, cui cùm ancilla vinum dedisset, in quo fortuitò vipera suffocata fuerat, sperans eum necatum iri eo potu, morbo præter spem liberatus est.

p. 71. l. 30, 31. πίνοντα δ' (τὸ) γλεύκε ἐς χερόν] Serpentes vinum appetere testatur Philosophus lib. 8. hist. de Anim. cap. 4. οἱ δ' ὅφεις καὶ πρὸς τὸ οἶνον εἰσὶν ἀκρεταῖς διὸ θηρώσι πινες καὶ τὰς ἔχας εἰς ὀστεῖα, ἀπὸ τοῦ πίνοντος οἶνον εἰς τὰς αἰμασίδας.

p. 71. l. 40. ἐπεὶ δ' ἐπὶ ἐν σπέρματι ἡ δύναμις] σπέρματι nomine intelligit partes ex semine concretas, quas Galenus πεφυκῆτα μόρια appellat: in his vim formatricem residere, vel in adultis, Aretæus hoc loco pronuntiat; & Galenus hinc confirmat; quod in magnis & cavis vulneribus venæ deperditæ denuò instaurentur. Plura de carnis viperinæ facultate vide infra, in calce libri; ubi de curatione elephantiasis.

Ex Libro I.

Therapeuticōn morborum acutorum.

Ad Proœmium.

p. 72. l. 13. ὁξέων νῶσων ἄκεια ξυνοφεία] Ordinem horum librorum insinuat dicens; acutorum morborum curationem, ideis, seu speciebus signorum, quibus morbi illi cognoscuntur, conjunctam esse. Nam ideo Medici morborum causis & differentiis ac signis dignoscendis animum advertunt, ut iis congrua remedia adhibeant: nisi enim morbi natura exploratè perspecta fuerit, non potest rectè curari. Postquam igitur morborum acutorum, & diuturnorum causas & signa tradidit, mox ad horum ipsorum remedia & curationes transit, totidemque libris ea persequitur.

p. 72. l. 18. ἐν τοῖσι ἀμφὶ πυρετῶν λόγοισι λελέξεται] Hic pollicetur Aretæus de febribus se Tractatum editurum; quod an præstiterit, scire non possumus: si præstitit, & exstat alicubi, optare superest, ut exeat in lucem: si non præstitit, aut non exstat illud opus, jacturam tantam ut defleamus.

p. 72. l. 22. μηδὲ μακρηγορεῖν ἕτερα ἐν ἑτέροις γεγράφει] In eos qui easdem res variis locis & alienis inculcant, quod factum ab Hippocrate & Galeno liquet iis qui ejus libros πεπητήκασι.

Ad Caput I.

περὶ Θεραπείας Φρενιτικῶν.

de Curatione Phreniticorum.

p. 72. l. 27. ἐν οἴκῳ μέγαν] οἶκον εὐμεγερον appellat cubiculum mediocriter spatiosum; hoc est, neque nimis amplum, neque nimis angustum: illud enim nimia prospectus amplitudine spiritus fursum in adspæctum evocat: in hoc aër non satis perflatur, eoque est tepidus.

p. 72. l. 28. Διηγεῖται] Addit debere esse temperatum: cur autem non frigidum? Ita enim febris acutæ atque inflammationi magis resisteret? An quia frigus, ambientis constrictis cutis meatibus, halituum fervidorum perspiratum impediret, atque ita augeret per accidens inflammationem? Ita quidem censet Alexander Trallianus. Ceterum prudentiores de ea re ita statuunt; debere esse aërem actu quidem & formaliter temperatum: interim herbarum idonearum vaporibus ita comparari, ut sit potestate frigidus, ac inspiratione morbi incendio mederi possit: quæ & sententia est Avicennæ, his verbis: & oportet ut in domo ejus, & juxta ipsum sit multitudo redolentium frigidorum.

p. 72. l. 28, 29. χαμῶν μὲν ἐν ἀλῇ, θερμὸς δὲ ἐν ψυχῇ νοτῆρῳ] Ut accentus est ultimæ dictionis, videretur conjunctim legendum, ἐν ψυχαινοτέρῳ, *frigidiore*, nempe cubiculo, à voce ψυχαινός, quæ idem quod ψυχρός significat. Verum, quia prius ἐν ἀλῇ dixit, cui sanè hæc respondent ἐν ψυχῇ νοτῆρῳ, malim hæc separatim legi, ut excusa sunt: sed tunc non rectè accentus acutus signatus in penultima; qui debet circumflexus esse in ultima νοτῆρῳ. Quod ad sententiam attinet; videtur noster sibi ipsi contradicere, qui hic hyeme tepidum aërem, æstate frigidum & humidum requirat, quem modo temperatum debere esse dixit. Sed non ita est: comparatè enim tepidum, & frigidum dicit. Nam si aërem temperatum hiberno & gelidiori compares, tepidum rectè dices: si æstivo calori, frigidum. Et eodem quidem sensu, *Ætiii*, vel potius *Posidonii* verba accipienda sunt *Tetrabibl. 2. cap. 2. Æger* (inquit) *decumbat; hyeme quidem in domo tepida, æstate verò frigida.*

p. 72. l. 33. ὁ ζυήκοι γὰρ] Calorem, licet præter naturam, tamen nonnullas functiones vegetare, haud absurdum est, maximè quæ animales dicuntur; sensum videlicet & motum. Et ratio est, quia ejusmodi functiones, spirituum ope, perficiuntur: quos calor ille mirum in modum acuit, splendidos & ad impetum faciendum habiles reddit. Quo fit, ut ad instrumenta sensuum promptius veniant, magisque ipsa intendant: maximè verò auditum intendit, dum partes, quibus sonos percipimus, impensius exsiccat: facit enim maximè ad auditum siccitas instrumenti, auctore Hippocrate *lib. περὶ σκευῶν* ubi de auditu instrumento agit: ὅτι ξηρότατον, inquit, ἡ χεῖρ μάλιστα.

p. 72. l. 33. ἴδε ψόφῃ καθυπὸ μύροι] Hippocrates in *Coac. cap. 2. sent. 21. οἱ δὲ φρενιτικοὶ βραχυπύται, ψόφῃ καθυπὸ μύροι.*

p. 72. l. 34, 35. τοῖχοι λεῖοι, ὁμαλοὶ, μηδὲ ὑπερέχοντες, μηδὲ ἄχνοι] Quia minima inæqualitas in pariete eorum imaginationem ita excitat, ut varias inde sibi effingat Figuras animalium, aut aliarum rerum: ut de febricitantibus testatur Philosophus *libro de insomniis cap. 2. διὸ καὶ τοῖς πυρέτῃσιν ἐνίοτε φαίνεται ζῶα ἐν τοῖς τοίχοις, ἀπὸ μικρῆς ὁμοιότητος τῶν γεγραμμένων πωλημενίων.* &c. id est, *ideo & febricitantibus interdum animalia videntur in parietibus, à modica similitudine linearum compositarum.*

p. 72. l. 36. ἐρεθιστικὸν γὰρ πιχογεοφίη] Matthæus Gradus: *sit etiam Camera bene disposita, nuda picturis &c. Quia, inquit, infirmi multum imaginantur, & diligunt intueri in illis figuris, & sic multum laborant.* Addit neque vestes variis coloribus distinctas iis obijci debere, quod varias inde concipiant imagines. Coelius Aurelius *lib. 1. cap. 9. Sit etiam (locus) sine ullo picturæ figmento: ne visa ægri ex picturis mente accipientes, quæ Græci phantasmata vocaverunt, plus asperentur, aut in risum solvantur.*

p. 72. l. 37, 38. ἀμφαιρέσει πῖνα ψάδῃα ἰνδάλαμα] Legendum planè, ut ad marginem editionis Henischii scriptum est, ἀμφαιρέσει, *suspendunt*, supple τοῖχοι γεγραφεῖσι εἰκασμοί.

p. 72. l. 38, 39. καὶ τὰ μὴ ἐξέχοντα ἀμφαρώσει ὡς ὑπερέχοντα] Supple νοσητῆς hoc κροκιδίζειν, & ψηλαφᾶν Medici appellant. Galenus *lib. 4. de loc. aff. de se ipso acutè febricitante: πυρέτῃαν γὰρ ἐν θερρῇ πυρετῇ Διαιταῖ, ἥ τε κλίνῃ ἐξέχον πῖνα κάρφη καὶ τὴν χεῖρα ὀρθῶναι, καὶ τὰ ἱματίων ὁμοίως κροκιδᾶς ἐνδύειν· εἴτ' ἀφαιρῆν μὲν αὐτὰς ἐπιχειροῦν.* &c. Ac tunc non erat quidem phreniticus Galenus; sed tamen ardenti febre laborabat, quæ non longè à phrenesi abesset: ut ex iis, quæ ibidem scripta sunt, patet. Noster post paulò ἐν ψάλοις τοῖσι σπώμασι ὡς μὴ κροκιδίζειν ὑπὸ μνήστῃ. Coelius *lib. 1. cap. 5. de discernenda Phrenitide: Ab aliis deliriis ita discerni vel internosci potest, cum neque crocidismum in ægrotantibus viderimus, quod est ex operimentis fimbriarum veluti decerptio; neque carphologiam, quæ est festucarum levium à parietibus veluti detractio, quam necesse est Phreniticos facere.*

p. 73. l. 8. μάλα γὰρ τοι πῶνται φρενιτικοί] Ob siccitatem immodicam: calor enim vehemens nervos torrens contrahit ad suum principium: in quo consistit natura convulsionis. Idem Hippocrates testatur *Coac. cap. 2. sent. 21. φρενιτικοὶ τρομώδεις ἢ πασσώδεις.*

p. 73. l. 11, 12. κατὰ κλίσιν ἢ ἐν ζόφῳ, ἢ ἐν φωτὶ πρὸς τὸ νόσημα τεκμαρτέη] Phrenitici in tenebris an in luce habendi sint, ex ipso morbo æstimandum censet: quod cujusmodi sit, Cornelius Celsus planè *Aretæo* congruenter declarat *lib. 3. cap. 18. quem locum elegantissimum adscribere operæ pretium est: Fere verò Antiqui tales ægros in tenebris habebant, eo quod eis contrarium esset exterreri, & ad quietem animi tenebras ipsas conferre aliquid judicabant. At Asclepiades, tanquam tenebris ipsis terrentibus in lumine habendos esse dixit: neutrum tamen perpetuum est. Alium enim lux, alium tenebræ magis turbant; reperiunturque in quibus nullum discrimen deprehendi, vel hoc, vel illo modo possit. Optimum itaque est utrumque experiri; & habere eum qui tenebras horret, in luce; eum qui lucem, in tenebris. At ubi nullum tale discrimen est, æger si vires habet, loco lucido; si non habet, obscuro continendus est.* Eadem ferme Aetius *Tetrab. 2. cap. 2. & Coelius Aurel. lib. 1. cap. 15.*

p. 73. l. 20, 21. μελίγματα γὰρ θυμῷ σιτία] Causam quamobrem cibus animum demulceat, Plinius in hunc modum tradit *lib. 22. cap. 24. ubi de mulla agit: Hunc potum bibendum al-*

alsiosis (invenio) item animi humilis & præparci, quos illi dixere *micropsychos*. Est & ratio subtilitatis immensa à Platone descendens: corpusculis rerum levibus, scabris, angulosis rotundis, magis aut minus ad aliorum naturam accedentibus: ideo non eadem omnibus amara aut dulcia esse: sic & in lassitudine proniores esse ad iracundiam, & in siti. Ergo & hæc animi asperitas seu potius animæ, dulciore succo mitigatur. Lenit transitum Spiritus, & molliores facit meatus, ne scindant euntem redeuntemque. Experimenta in se cuique, nullius non ira luctusque tristitia, & omnis animi impetus cibo mollitur. Ideoque observanda sunt quæ non solum corporum medicinam, sed & morum habent. Ita quidem Plinius ex sententia Platonis, qui mihi respexisse videtur ad ea, quæ summus ille Philosophus in *Timæo* differit de causis saporum, & voluptatis aut molestiæ, quam ex iis percipimus, de qua ratione non est nunc tempus disputandi. Id quod ad ciborum congruentium potestatem attinet, ad mores mutandos, hæc quidem pluribus exemplis confirmari potest. Quippe Claudio Cæsari iram epulis ita mitigatam, ut *Messalina* flagitii propè oblivisceretur, auctor est Tacitus lib. 11. *Annal.* his verbis: *Claudius domum regressus, & tempestivis epulis delinitus.* &c. Sed & in Literis Sacris, Ruth 3. cùmque comedisset Booz, & bibisset, & factus esset hilarior. Quin apud *Hebræos*, cibos fuisse proprios lugentium, quibus tristitia eorum levaretur, legimus apud *Ezechielem* cap. 24. *Lucretius* lib. 5.

Hæc animos ollis mulcebant, atque juvabant

Cum satietate cibi: nam tunc sunt omnia cordi.

p. 73. l. 30, 31. τὴν ἐπὶ αἰγκῶνι μάλιστα τὴν μέσῃ Venam eam intelligit, quam *medianam* Barbari vocant. Eadem ad verbum *Ætius* citato loco.

p. 73. l. 33, 34. καὶ ὅτε σωτέρω & δέοντ' ἔχοντες ἐκταίω ἐόντι, ἢ ἐξδομαίω ἐλῶ (ἐλῶ)] Intra primam Crisum periodum, nempe diem quartum, vena ut secetur, præcipit: sin delirium non nisi sexto aut septimo accidat, ut omittatur: eoque spectant hæc *Ætii* verba, citato loco. Quod si ob aliquam causam, venæ sectionis auxilium relinquatur, per clysteres ventrem evacuare oportet. Ex quibus patet, veteres in sanguine Phreniticis mittendo cautos valde olim & circumspectos fuisse: quando & *Asclepiades* sanguinem iis mitti perinde esse dixit, ac si trucidentur; quod scilicet nulla iis febris remissio fieret. Quod etiam *Celsus*, qui id refert, non probat; eum tamen etiam in ea re oppido circumspectum fuisse, ex verbis ejus hisce colligi potest: quod si vires ægri patiantur, sanguis quoque mitti debet.

p. 73. l. 37. μὴ πολλὸν ἀφαιρέειν] Non multum sanguinis iis detrahendum est, quia sanguine opus est ad vires sustentandas, quas febris incendium, & ipsius delirii agitatio, tum vigiliæ assiduæ dissipant: quo fit ut in Syncopen facillè incidant; quod his verbis mox docet: Φρενίτις γὰρ εὐπερίηλον ἐς συγκοπήν κακόν.

p. 73. l. 40, 41. οἷδε δ' ὅτι Φρενίτις ἐὰν οἱ λογισμοί] Iis quidem qui sanguine abundant, juvenesque sunt, & ex ingluvie & crapula morbum contraxerunt, multum sanguinis rectè mitti concedit, sed non ratione morbi: quando & citra Phrenitidem, cùm febriunt, minuendi ampliter sunt, qui corpus humorum plenitudine oneratam habent.

p. 73. l. 45. καὶ ἐξ ὑποχονδρείων] Phrenesim ex hypochondriis videtur intelligere, quam inflammatio septi transversi accendit: ibi enim id septum prætensum est. Atque eo casu audentiùs sanguinem mitti posse autumat, quod ibi principium sit vitæ & sanguinis: caput sit locus sensus & nervorum originis; quod potius sanguinem aliunde mutuari habet, quàm aliis largiri.

p. 74. l. 2. Ὁπτιζήσομεν γὰρ πυρετῶν μένων] Ratio est, quia præter febrem, quæ exsiccet; ex delirio insuper jactantur, vociferantur, vigilant.

p. 74. l. 2, 3. εἰδὲ μελίκερτον, καὶ μὴ χολώδες εἶναι εὐπερίηλον γὰρ τοῖσι μικροχόλοις] Hic locus mihi olim mendi suspectus fuit; utpote quo, præter sententiam *Hippocratis*, multa biliosis commendatur, ut familiaris & εὐπερίη. Verba *Hippocratis* in libro de victu in acutis hæc sunt: μελίκερτον ἢ πινόμενον, ἀλλὰ πείσης τὸ νῆος ἐν τῇσι ὀξείαισι νόσοις, πρὶν ἐπίπαι μὲν τοῖσι μικροχόλοις, καὶ μεγαλοσπλάγχνοις ἢ ὅσον Ὁπτιζήειον ἢ τοῖσι, εἰ πείσονται. Sed & *Galenus* lib. 7. *Meth.* ἐστὶ μὲν δὲ καὶ μελίκερτον εἰς αἰσάσας τὰς εἰρημνίας ἐκκρίσεις ἐπιτρέπει ἀλλ' ἐπὶ ἀδύνη, ὥσπερ ἡ πείσων, καὶ τὰς μικροχόλους φύσιν ἐκχολῶται ῥαδίως. At noster non esse dandam mulsam ait: καὶ μὴ χολώδες εἶναι nisi biliosi fuerint. Auget dubitationem, quod *Plinius* lib. 22. cap. 24. mulsam dari solitam refert iis, qui animi humilis & præparci, quos illi dixere *micropsychos*: quales multum à biliosis & picrocholis, & maximè à Phreniticis abesse putandi sunt: hi enim acutis & sævis humoribus flagrant, audacissimique sunt & iracundi; illi frigidi & segnes. Itaque non immerito aliquis hunc locum mendi suspectum habeat. Paucis autem mutatis sic mihi videtur restitui posse: si prorsus deleatur negativa μὴ, & pro εὐπερίη, legamus, ὑποπτόν, suspectum; & fiat hæc sententia: εἰδὲ μελίκερτον, καὶ χολώδες εἶναι ὑποπτόν γὰρ τοῖσι μικροχόλοις. Neque mulsam danda est, si sint biliosi: hæc enim in iis, qui multam amarum bilem colligunt, suspecta est.

p. 74. l. 4. χόνδροι πολλοὶ] χόνδρον granum significat: sed hic & passim in libris Medicorum pro genere tritici accipitur. χόνδρον enim, ut dixi, granum seu semen dicitur:

fitque ex Lea, tritico eximio. Ita igitur scribit Plinius *lib. 18. cap. 8. Qui Zea utuntur non habent far.* Est & hæc Italia in Campania maximè, semenque appellatur. Addit hujus causa Homerum ζείδωρον ἄρραον dixisse. Idem *cap. 11. Alica fit è Zea, quam semen appellavimus.* Dehinc modum tradit alicæ conficiendæ, quam *lib. 22.* rem esse Romanam, neque antiquiorem Pompei Magni ætate docet: tum quod ad rem pertinet, eximiè utilem esse; *sive eluta detur ex aqua mulsæ, sive in sorbitiones decocta, sive in pultem.* Ex quibus verbis patet, alicæ elutæ præcipuum usum fuisse in sorbitionibus ægrorum. Quod & Galenus testatur *lib. 1. de alimentis cap. 6.* his verbis: μάλις δὲ περισσέχειν τὸν τοῖς σκωλαζομένοις ροφήμασιν ἐκ τῆ καλαμῆς παλὺν χόνδρον. Ubi notanda vox καλαμῆς: qua intelligitur in usu tam frequenti fuisse χόνδρον παλὺν, ut eo nomine vulgo appellaretur.

p. 74. l. 5. ἀγαθὸν δὲ, καὶ ἐκ τῶνδε ροφήματα] De modo parandi sorbitiones ex alica lota, vide Galenum *citato loco.*

p. 74. l. 7, 8. σύμφορον δὲ φρενιτικῶσι ἐξῆσι] An quia bilis tenuis, qua maximè Phrenitici abundant, per urinas commodius vacuatur? An quia calor pituitam & sanguinem liquat, quod sanè indicat Hippocrates *lib. 2. de morbis*, ita scribens: ἐρέται πολλὸν, ὅταν ὑπερθερμανθῇ ἡ κεφαλὴ· πήκεται γὰρ ἐν αὐτῇ τὸ φλέγμα. &c. Aut quia id vacationis genus morbis capitis præcipuè accommodatum.

p. 74. l. 13. πλισάνης δὲ χυλὸς] Ptisanæ succus est, quem Latinè *cremorem ptisanæ* dicimus. Hippocrates adjecto epitheto πλισάνης χυλὸν λεπτὸν appellat *lib. 3. de morbis*; cujus parandi modum tradit, *lib. de victu in acutis*: κριθὰς δὲ ὀνίξ διηθρόντες τὸν χυλὸν διδόναι. Ptisanam verò ipsam non colatam παχείῳ πλισάνῳ idem appellat *eodem loco* & πλισάνης ἀδιηθῆς, & κριθώδεα πλισάνῳ.

p. 74. l. 16, 17. καὶ μικρόν τι παρὰ τὸν κριθῶν] Sumpta hæc & quæ sequuntur de moderando victu Phreniticorum ex prioribus Aphorismis *sect. 1.*

p. 74. l. 17, 18. σιτώδεια δίδοναι.] Σιτώδεια appellat, quæ multum nutriunt.

p. 74. l. 18. εὐτε καὶ κρεῶν ἀκρέων] Galenus ægris reficiendis porcorum pedes in ptisana exhibebat *lib. 7. Method. Med.* Nota obiter elegantiam ex vocum similitudine, κρεῶν ἀκρέων, Paronomasiam vocant Rhetores; ut δῶρα ἀδωρα· βίβρα ἀβίβρα.

p. 74. l. 19. καὶ πετεινῶν κρέατα] Avicularum præscribit carnes, ut minùs excrementi habentes, & concoctu faciliores: sed hic dubitatio eadem mihi incessit, quæ olim apud Galenum; cùm *lib. 8. Method. cap. 2.* ubi de victu eorum, quos μικροχόλους Græci vocant, nempe multam amaram bilem gignentium, disputat; iis primo loco perdices in victu imperat, & montanas aviculas, quas σπερθῆς appellat: ἐκ δὲ τῶν πτηνῶν, ἀριστοὶ μὲν οἱ πέρδικες αἶμα πῖς ὀρείοις ἀπαισι σπερθῆς· ἐφελξῆς δὲ ἀλεκτρυόνες καὶ φασιανοὶ, καὶ νέαι περὶ σπερθῆς. Causa cur dubitem est, quia ejusmodi aves sunt aliis sicciores, & succi tenuioris: quas proinde Galenus *lib. de attenuante victu cap. 8.* iis præscribit, qui victu ejusmodi humores attenuante indigent. At nullis minus ejusmodi victus, quàm μικροχόλοις convenit: qui potius refrigerari atque humectari debent. Accedit quod Hippocrates, *6. Epid.* aves esse biliosas, hoc est, bilem, si edantur, gignere, hac sententia docet: ἡ χολὴ οἷον εἶπον παρὰ τῶν ὀνίξων, ὅτι χολώδεις. Pedestrium igitur animalium carnes iis viderentur utiliores; aut saltem domesticarum avium, quæ minus siccæ sunt, ut gallinarum; quas tamen perdices & montanis aviculis postponit, eo loco, Galenus. Ad hoc responderi potest, Galenum non simpliciter biliosis naturis perdices, & montana avitia commendare, ut semper iis utantur, sed à morbo convalescentibus. Ejusmodi autem non possunt non esse utilissimæ, licet paulo ficciores; quia omnium minimè excrementosæ sunt: ex qua re multo plus commodi convalescentibus præstatur, quàm incommodi ex siccitate: idque ex sequentibus Galeni verbis colligi potest. Postquam enim gallinas, phasianos, & juniores columbos nominavit, de eorum educatione addit, non debere eos intus, hoc est, domi includi, quod sic fiant excrementitii: μὴ κατέχευθω δὲ ἐνδὸν μὴ δὲ ταῦτα· περιττωματικά γὰρ ἀπαντῶσι τὰ ἀγύμναστα. Porro Noster ejusmodi aves non tostas, quo pacto nimium exsiccarent, sed τοῖς χυλοῖσι, succis ptisanæ scilicet diu ad tabem usque elixatas exhibet: qua præparatione, earum vim siccandi non parum emendari palam est.

p. 74. l. 21. ἰχθύων οἱ πετρεῖοι τῶν ἄλλων εἰς κρέατον ἔσων] ἔσων pro ἔσωναι, Imperativus pluralis in Attica dialecto, quæ eadem fermè est Ionica. Crassus ita vertit: *ex piscibus saxatiles aliis præstantiores sint.* Ego deesse quidpiam arbitror, puta vocem κρεῖττοι, aut simile quidpiam, ut fiat colon periodi ἰχθύων οἱ πετρεῖοι κρεῖττοι· tum aliud esto colon; τῶν ἄλλων εἰς κρέατον ἔσων· sed tunc pro ἔσων, legendum ἔδων, hoc est ἔδωναι edant, à verbo ἔδω, quod item ut ἔδω usurpatur. Et fiet hæc sententia: piscium quidem præstantissimi, qui saxatiles dicuntur: ex aliis autem, ut quisque melior erit, edant. Ceterum pisces πετρεῖοι, hoc est, *saxatiles* ex marinis dicuntur, qui non in lævibus, aut arenosis, aut terreis litoribus, sed in saxosis promontoriis, atque inter saxa delitescunt ac pariunt: cujusmodi sunt scarus, merula, turdus, julia, fuca, perca, auctore Galeno *lib. 3. de alim. cap. 28.* Atque ejusmodi saluberrimi censentur, quia in aquis purissimis versantur, & fluctuum ad saxa agitatione magis exercentur.

p. 74. l. 22, 23. ἄλλη γὰρ ἄλλας φέρειν ἰχθύων ἰδέας] De Piscium bonitate, secundum regiones, vide fragmentum elegans Ennii *Hedypatheticorum* apud Apulejum *Apolog.* 1. & in *Appendice Maronis*, quam edidit *Jos. Scaliger*.

p. 74. l. 24. ὁπώρας οἰνώδης ὑποσέλλεσθαι] Nomine ὁπώρας, fructus intelliguntur autumnales, qui post ὡρεάς scilicet ad maturitatem perveniunt: ὁπώρα autem οἰνώδης, qui ex iis fructibus, saporem habent vinosum, hoc est, dulci & acido mistum. Hos ideo removel à victu phreniticorum, quia caput & ejus membranas ferunt: κεφαλῆς γὰρ (inquit) καὶ φρενῶν ἄψιν πέει. Cujus ratio est, quod instar vini bulliant in stomacho, & sic vapores crassos ad caput tollant. Proinde ubi stomachi, aut virium reficiendarum causa necessarii videntur, in mulsa coqui, aut in pasta assari, si sint ex malorum genere, præcipit: alios autem macerari aqua calida, ut saporem vinosum exuant, nisi vires aliud indicent.

p. 74. l. 46, 47. καιρὸς ὃ πάσης τέγγει, πάλω τ' ἐσβολῆς τ' παροξυσμῶ.] Fortasse legendum, καιρὸς ὃ πάς τέγγει, aut πᾶς τ' τέγγει.

p. 74. l. 52. ἢ κύνυζης ἐψήματι] κύνυζης nomine, quæ herba intelligenda sit, dubium certè est. Quæ enim eo nomine describitur à Dioscoride, *lib.* 3. ea ad irrigandum fovendumve caput phreniticorum bona esse non dicitur: & non tacuisset ille autor, qui usus medicamentorum tam diligenter exsequitur, si Medicis ad talem usum expetita olim fuisset. Quare nonnulli *Persicariam* interpretati sunt, ut in quodam libro notatum ad marginem vidi: quæ nec mihi placet interpretatio; utpote nullo nixa fundamento. Dicam quod mihi in mentem venit: nec levis certè conjectura hæc est, κύνυζαν hîc positam pro eo frutice, quem Græci ἄγνον aut λύγον appellant. Nempe hunc & κύνυζαν olim vocatum fuisse ex iis, quæ Scholiastes *Theocriti* notat, intelligi potest; ad hos scilicet versus *Idyllii*, quod est inscriptum θαλύσια.

Χ' αἰετὸς ἐοικῶται πεπυκασμένη ἐς τ' ὀπὶ πικρῶ

κύνυζα τ' ἀσφοδέλῳ.

Verba ibi Scholiastæ hæc sunt: πλὴν κύνυζαν, κύνυζαν εἶπεν ἔστι ὃ φυτὸν ψυκτικώτατον. ἐνθεν καὶ ἐν πῶς θερμοφορεῖται ὑποερωνύσει τὸ φυτὸν πλὴν θερμότητι πλὴν καὶ τὰ ἀφροδίσια ἐκκρίνοντες. Quibus verbis planè idem tribuit *conyzæ*, quod Dioscorides *vitici*: ὠνόμαται ὃ ἄγνον (inquit) ἀλλὰ τὰς ἐν τοῖς θερμοφορεῖται ἀγνολύσας γυναικάς, εἰς ὑπόσπρωμα χρῆσθαι αὐτῇ. Quod autem decoctum τ' ἄγνον infundi soleret capiti Phreniticorum, (quod hîc jubet *Aretæus*) testatur idem Dioscorides *eodem loco*: καὶ ὀπὶ ληθαργικῶν τε καὶ φρενιτικῶν, ἐμβέβηκεται σὺν ὄξει καὶ ἐλαίῳ.

p. 74. l. 53. ἢ κροκίνῳ] Id quoque unguentum ad eandem opem commendat *Cornelius Celsus lib.* 3. *cap.* 18. Prodest ad somnum inducendum, atque etiam ad mentem ipsam componendam, crocinum unguentum cum irino in caput datum. De hoc unguento vide *Dioscoridem*.

p. 75. l. 11. ἐν λείπασιν] Δίπαι.

p. 75. l. 16, 17. βαρὺ ὃ καὶ νωθὲς, ἥπερ ὕπνος δέχῃ] ὀμίχλη propriè nebula est, quam sic definit Auctor *libri de Mundo*: ἔστι ὃ ὀμίχλη, ἀτμώδης ἀναθυμίασις πρὸς ἄγνον ὕδατος, αἰέρος μὲν πεχυντέρα, νεφέας ὃ δραιότερα. Rectè autem spiritum nebulosum principium somni facit: talem enim esse evaporationem illam, quæ somnum efficit, testatur *Aristoteles libro de somno* & *vigilia*; nempe πλὴν τρέφειμον ἀναθυμίασιν καὶ μὴ νοσώδη. Eo alluisse *Ovidius* in antri somni descriptione, videri potest, his verbis:

— nebula caligine mista

Exhalantur humo.

p. 75. l. 23, 24. κνήσι ὠτων τε καὶ κροτάφων δάμνονται] Tactu ac fricatione aurium & temporum ferarum iram mansuescere ait, nedum hominum furorem. Hinc vox *mansuescere*, quasi *manu assuescere*, & cicurari. *Aristoteles lib.* 9. *hist. de Anim. cap.* 1. καὶ πρὸς ἀνθρώπων θάπρον, καὶ προσέειπεν τὰς χεῖρας μάλλον. Tum de equo *Virgilius* 3. *Georg.*

— & plausæ sonitum cervicis amare.

p. 75. l. 25. ναυπύλῳ μὲν ἢ ἐν ἀκάτω κατὰ κλισίῃς] Ex *Relationibus Americanis P. P. Soc. Jes.* quidam ex ipsis, qui diu apud istos Barbaros humi cubare assuevissent, postquam ad suos redierat, in cubili quiescere non potuit, donec ad somnum capiendum, in nuda humo, ut solitus fuerat, corpus componeret. Tanta est in omnibus vis consuetudinis. Quo facto confirmabatur planè quod *Hippocrates* dixit *libro de victu in acutis*: κρίτη ἢ ὡρεὰ τὸ ἐστὶν μαλθακὴ πόνον ἐμποιέει καὶ σκληρὴ ὡρεὰ τὸ ἐστὶν.

p. 75. l. 28. καὶ θαλάσσης καὶ νηὸς ὁσμῆς.] Huc spectat *Historia* quædam in *Zacuti Lusitani observationibus*; quam ipsius verbis referre libet: *Quum Lusitaniæ Rex Sebastianus ex Conimbrica Olyssipponem profisceretur, quoddam oppidum maritimum pertransiens, tanto gaudio ab oppidanis excipiebatur, ut passim in foribus suæ quisque domus odores suffirent: viæ autem qua transiret floribus sternerentur, ac totus denique aër suffitu, organis musicis, & populi exsultantis plausu arderet. Cui turbæ cum se quoque piscator quidam visendi cupidus immiscuisset, subita vertigine correptus, ita concidit, ut pro apoplectico in proximum tectum deferretur: qui à Medicis ibi consuetis remediis multum vexatus,*

non tamen ad se redire poterat. Tum Rex, misericordia motus, eò Thomam à Veiga, Archiatrum suum misit: qui intellecto ut ille miser concidisset, suspicatus, id quoderat, eum inusitata thymiamatum fragrantia in id malum incidisse, illico eundem in littus transferri jussit, atque ibi limo, & alga totum integri: quod cum esset factum, brevi homo consueto odore recreatus convaluit.

p. 75. l. 28, 29. μουσικῶν ἢ ἐπισμῶς αὐλῶν] Mira vis consuetudinis, qua fit ut incentio tibiarum, quæ alios excitat; consuetis earum sonitum audire, somnum provocat. Cornelius Celsus: quorundam discutiendæ tristes cogitationes, ad quod Symphoniam & Cymbala, strepitusque proficiunt.

p. 75. l. 30. ἢ πυκνὸν] Scribe πυκνὸν. Est autem πυκνὸς genus Citharæ. Suidas: πυκνὸς, εἰς ὅρας κρηγεωδὴς.

p. 75. l. 30, 31. διδασκάλων δὲ] Scribe διδασκάλων δὲ, Ludi Magistro puerilium fabellarum narratio animum demulcet, & somnum conciliat.

p. 75. l. 31, 32. ἄλλοις δὲ ἄλλα ὕπνῳ θελκτήρια] Hinc & illud Juvenalis:

———— quibusdam

Somnum rixa facit.

p. 75. l. 35. ἔλαιον δρυπετῆς ἐλάτης] Olivæ δρυπετῆς, vel ut scribit Eustathius, δρυπέτης, Græcis dicuntur, quæ in arbore maturuerunt; Latini druppas nominant. Plin. lib. 15. cap. 1. Optima autem ætas ad decerpendum inter copiam bonitatemque, incipiente bacca nigrescere. Nostri vocant drupas, Græci verò drypetas. Athenæus lib. 2. cap. 15. ad Eupolidis versum Σηπία, δρυπετῆς τ' ἐλάτης ταύτας (inquit) Ῥωμαῖοι δρύππας λέγουσι. (Quamvis tamen nomen druppa potius a δρύππῃ, aut si mavis a rariore voce, δρυπίτης, sit derivandum.)

p. 75. l. 35, 36. μὴ ὠμῆς.] Glossema sapiunt hæc: id enim vox δρυπετῆς suprà, satis indicat.

p. 75. l. 36. κυμίνῃ καὶ σελίνῃ τὴν καρπῶν] Subaudiendum est π.

p. 75. l. 39, 40. ἔρεα μὲν ἔσω οἰσύνῳ πναεὶ ἀπὸ τ' οἰσύνῳ] Sufficiebat dicere; ἔρεα οἰσύνῳ πναεὶ, sed sonum mos est ita laxè loqui. De Oesypo vide Dioscoridem lib. 2. cap. 272.

p. 75. l. 41. σίγειον ἐλλωκόν,] De Siræo infra plura in curatione τ' αἵματι ἀναγωγῆς. σίγειον est quod Latini Saram vocant. Plinius libro 14. cap. 14. Siræum, quod alii hepsēma, nostri saram appellant, ingenii non naturæ opus est, musso usque ad tertiam partem mensuræ decocto: quod ubi factum ad dimidiam est, defrutum vocamus.

p. 75. l. 46. μάλα γὰρ τοῖςδε ὁ σωλὼ χαίρει] Nempe aceto, & spongia. De aceto scitum est Averrois, lib. 7. collig. cap. 31. Quæ in purgatione splenis dantur, non debent ab aceto privari, quia ipsum est ei cibus & medicina. Atque in libris practicatorum vix ullum reperias ad lienem medicamentum, sive intra sumendum, sive imponendum, quod non aceti aliquid admistum habeat.

p. 75. l. 47. λέγει τὰ ὑποχόνδρια ἔσω ἢ, ἢ δὲ ἄνω εἰρύνηται] Verba ipsamet Hippocratis posuit: ἐκ ἡσυχίας θρασύτητος ἀπὸ κελύφης, φωνὴ ὁξείη, κακόν· ὑποχόνδρια τεταπεινῶν ἔσω εἰρύνηται. Coac. cap. 1. sent. 52. Quod autem addit ἄνω idem est, & præcedentis dictionis expositio est. Nam quibus septum transversum inflammatione capitur, iis tunica intercostalis, atque unà transversæ hypochondriorum muscoli sursum, hoc est, ad ipsum septum trahuntur: unde & hypochondrii ξυῶσις πρὸς ὀμφαλὸν ὑποστάφυρος, contentio ad umbilicum, mollis dicta oritur. Ita enim vocat Hippocrates lib. 1. Epid. sect. 3. hist. 2.

p. 75. l. 49, 50. ὀπταίον ἴσον] Scribe πικρὸν, quæ vox apud Hippocratem lib. 2. de morbis. Galenus in Exegezi βέντρον exponit. Item Erotianus in Onomastico.

p. 76. l. 39, 40. κέρη ἢ περὶ τὴν] Σικυλὸν κέρη levem cucurbitulam appellat, quæ imponitur citra partis scarificationem.

p. 76. l. 40. ἐς τὴν μέσσην κεκολληθῶ] Idem verbum in ænigmati de cucurbita medica:

Ἄνδρα ἶδον περὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέρι κεκολληθῶ.

Hujus autem ænigmatis autorem fuisse Cleobulinam, Cleobuli unius è septem sapientibus filiam, & ipsam sapientem, discimus ex Plutarcho, qui id tradit in convivio septem sapientum; quem locum olim Egidio Menagio viro Clarissimo indicavimus.

p. 75. l. 40, 41. ἐπεὶ ἢ καὶ θάλασσα ἐν πάσῃσι τῇσι ὁξείῃσι νόστοις ἀκέραια χεῖρ.] Ita & ille Amatus Lusitanus Centur. 7. curat. 40. ubi de curatione agit febris malignæ & pestilentis: Sollicitus sit Medicus, oportet, ut in multis, ita circa duo hæc præcipue; quando agrotum maligna & malè morigerata febre laborantem tractaverit: primum ut fauces agrotantis sæpe advertat, perspiciatve: secundum, ut scapulas thoracemque consideret; cum ut in illis ulcuscula sæpe contingunt, ita in iis non rarè exanthemata pullulent.

p. 76. l. 47, 48. καρδίῃ γὰρ ὡς πᾶσι, μέζον τι δεινόν] Plinius lib. 11. Solum hoc viscerum vitii non maceratur, nec supplicia vitæ trahit. Cur autem non sanentur graves cordis morbi, docet Philosophus 3. de part. 4. Φθειρομένης γὰρ τὴν δέχνην, οὐκ ἔστιν ἐξ ἧς γένοιτ' ἂν βοήθεια πῶς ἄλλοις ἐν ταύτῃσι ἡσθημασίαις.

p. 76. l. 53. ἀπὸ τῆς οἰκείας θερμότητος τετραμυλίων] An intelligit conversionem caloris nativi in igneum, juxta definitionem febris à Galeno traditam *Com. ad Aphorif. 14. sect. 1.* τροπή τῆς ἐμφύτης θερμότητος ὅτι τὸ πυρῶδες ὁ πυρὸς γίνεται; An potius caloris nativi extinctionem. Nam mox: ἀκρα γὰρ ψυχρά &c. Frigiditas fieri extremas partes prædicat. Sed prior interpretatio melior.

p. 76. l. 57. ἀφ' ἧς οὐρασίης ἢ ψύξης.] Quæ scilicet caloris innati extinctioni succedit in ejusmodi febribus acutissimis.

p. 77. l. 7. τὸ ἀπὸ βρεγµα] Ita aquam appellat, in qua quid herbæ immaduit.

p. 77. l. 22. βραχυπόται γὰρ οἱ φρενιτικοί] Sententia est Hippocratis ex *Coac. prænot. cap. 2. part. 21.* causam vulgò assignant, impedimentum sensus communis, propter quod rei molestæ sensus non constat. Ego aliud occultius subesse puto, & quale in rabiosa cane demorsis, cum aquam reformidant. Nam hanc Phreniticorum βραχυποσίαν non genere, sed gradu ab hydrophobia rabientium differre statuo.

p. 77. l. 27, 28. ἐς αἰτµὸν λυθῶσαι καὶ οὐρασίῳ τῷ ἀνθρώπῳ] Hominem solvi in vaporem & sudores ait, non totum quidem, (non enim ossa, & aliæ partes solidæ, sic solvi possunt) sed calorem nativum.

p. 77. l. 37, 38. ἡ δὲ ἐσωτέρῳσι ἐμπέσει ἐς ἡδονήν,] Crassus videtur legisse ἐσωτέρῳσι ἐμπέσει, *se ipsos replent*: quod & ipse rectius judico.

p. 77. l. 44. ἡ γὰρ ἐξ ὧν οὐρασίησται] Fortasse οὐρασίησται, *humectabitur*: de perfusione enim capitis agit, quam largam fieri præcipit. Et mox infra: ὥς γὰρ τὸ μὲν ξηρὸν ἀμβλύεται, *ita enim siccitas obtunditur*.

p. 77. l. 45. διητµίση] Lege διατµιδήσται, *evaporabitur*; truncata enim ultima hujus vocis.

Ad Caput II.

περὶ Θεραπεύσεως Ληθαργικῶν.

de Curatione Veterisiorum.

p. 77. l. 53. ζόφῳ γὰρ ἢ νύκτι] Eadem mente *Lucretius* de animi morbis loquens *lib. 3.* Adde quod in nigras Lethargi mergitur undas.

p. 77. l. 54. ψύξις γὰρ ἐμφύτης ἢ αἰτίας] Mira sententia hæc, & genus quoque loquendi insolens. Quis enim refrigerationem innatam alicui corpori unquam dixit: & absurdum dictum est. Quod enim refrigeratur, necesse est frigidum antea non fuisse: tolerabilius esset ψυχρότης ἐμφύτης, ut naturale temperamentum intelligeretur. Quod nec rectum est. Lethargus enim à causis externis etiam fit: quin sæpè Phrenitidi succedit caloris innati dissipatione, ab eo qui præter naturam est. Quo casu lethargum ab innata frigiditate ortum nemo dicat: deesse igitur aliquid puto, forte θερμότητος aut θερμης, ut fiat hæc sententia, ψύξις γὰρ ἐμφύτης θερμότητος ἢ αἰτίας: *refrigeratio enim innati caloris in causa est.*

p. 78. l. 2, 3. τὸ βαρὺ καὶ μακρὸν ἢ γῆλον] Triplex enim comatis differentia, βαρὺ, μακρὸν, γῆλον.

p. 78. l. 5. ἐναντίως πῶς οἱ φρενιτικοί] Et meritò quidem: sunt enim affectus contrarii Lethargus & Phrenitis; Galeno *lib. 13. Meth. cap. 21.* id docente his verbis: καὶ τὸ τοιοῦτον πῶς ἐστὶ καὶ τὸ ἰδέαν τῇ φρενιτικῇ id est, *Linacro* interprete: *nam ἡ id vitium contrarium quodammodo secundum speciem Phrenitidis est.* Ex quibus verbis disputant recentiores, lethargum esse inflammationem. Contrarius (inquiunt) Lethargus Phrenitidis est καὶ τὸ ἰδέαν, secundum speciem ex Galeno; igitur utrique idem genus. Id autem inflammatio est. Nos respondemus cum Chiocco Veronensi *lib. 2. quæst. 7.* per hanc vocem ἰδέαν *Galenum* non semper speciem, qua res est id quod est, intelligere; sed interdum condiciones materiales, & qualitates seu temperiem ea voce interdum significare: quo pacto & ἀδύναμις Aristoteles de differentia accidentali nonnunquam usurpat: nempe *libro de longitudine & brevitate vitæ cap. 1.* λέγω δὲ καὶ γῆλον καὶ ἀσθενῆ, οἷον ἀνθρώπων καὶ ἵππων κατ' αἰδῶν ἢ ἀνθρώπων πρὸς ἀνθρώπων. Ita igitur *Galenus* Lethargum à Phrenitide specie diversum statuit; quia, quæ illi accidunt, planè contraria sunt iis, quæ Phrenitidi affident, Symptomatis: alterum enim morbum frigiditas, sopor, immobilitas comitantur: alterum æstus, vigiliæ, agitatio, inquietas. *Celsus* tamen non Lethargum, sed Cardiacum morbum Phrenitidi contrarium facit. *lib. 3. c. 19.*

p. 78. l. 8. ἀφ' ἧς οὐρασίης ἢ λήθης] λήθης oblivionem pro ληθέρῳ ponit: nam eadem vis utriusque vocis.

p. 78. l. 14. ψυχρὸν γὰρ τὸ κατὰ ἔντερον] Frigidum lethargo affectis esse intestinum, & ignavum ad naturales sæcum expulsionem notat; ideo acrium injectionibus irritandum. Cui tamen contraria videtur Hippocratis observatio in *Coac. prænotionibus text. 139.* Inter alia enim Symptomata quæ ibi affert lethargi, καί τις χολώδης, καὶ ἀκρατεὺς ponuntur; id est, Ventres biliosi & incontinentes; qui scilicet biliosa excrementa continere non possunt, sed effluere sinunt. Verùm *Fæsius* eo loco, ἀκρατεὺς καί τις, *exsolutus, & propemodum emor-*

emortuas intelligit, hancque expositionem hisce *Aretæi* verbis confirmat. Tametsi alvum lethargicis humidam liquidisque dejectionibus manantem aliàs non negat *Hippocrates*: verum iis qui in extremis versantur. Ita enim notat *lib. 3. de Morbis*: καὶ ὅταν μέλη σκοτανεῖσθαι, καὶ τὸ ὑποχάρει ἐπιπολὺ, καὶ ὕδρον, τὴν ἐλπίς μὴ πίνου βραχεία περιέσθαι.

p. 78. l. 21, 22. *ὡς ἢ μεζόνως*] Postquam purgationem per Elleborum nigrum proposuit; addit si fortius purgandum sit, *Hieræ* 3. 11. dari oportere: ac si major insit *Hieræ* potestas in purgando, quàm Ellebori nigri. Quod longè à Galeni sententia abhorret; qui *libro 6. de simplic. fac.* Aloëm habet in eorum medicamentorum albo, quæ ἐκκυσπινὰ Græcis dicuntur, hac causa, quia nihil aliud quam alvi excrementa detrahunt, nec primam corporis regionem transcendunt: quod idem de compositione ipsa censet quam *Sacram* Græci dixere; ut videre est *lib. 7. Method. cap. 11.* Cui subscribit *Averroës lib. 5. Collig. cap. 42.* his verbis: *Aloë non attrahit, nisi quod est in extremitate stomachi, & venis hepatis, & in illo habet proprietatem.* Est autem Aloë basis ejus compositionis, quæ ἱερὴ appellatur. Nonnus Medicus δὲ ἀλόης ἱερὰν vocat. Hujus & Apulejus sic mentionem facit *lib. 10. Metam. Necessaria præcordiis leniendis bilique subtrahenda illa prænobilis potio, quam sacram doctiores nominant &c.* Quibus verbis confirmare Galeni sententiam videtur, cum ab ea leniri præcordia memorat. Ceterum multum hanc facultatem excedit *Veratrum nigrum*, licet *Albo* minus vehemens, auctore Dioscoride & aliis medicamentorum peritis. Sed existimandum est non *Hieram* Galeni hîc ab *Aretæo* præscribi, sed qua *Pacchius Antiochus* utebatur multò valentiore, ut quæ *Colocynthidem* haberet. De qua vide *Scrib. Largum cap. 97.* hæc enim illam multum viribus superat.

p. 78. l. 30. *ὑπομνήσις π ρ δ*] *ὑπομνήσιν* vocat pauci & levioris cibi administrationem subinde repetitam; utpote qua admonetur potius ventriculus cibi capiendi, quam sufficienti impletur.

p. 78. l. 33. *ἐν ζωμοῖσι μᾶλλον ἢ ὁσπερίοις*] Locus sine dubio corruptus. Crassus vertit: *Cibus esto attenuans & alvum leniens in jusculis magis, quàm leguminibus.* Sed cum de victu attenuante agat, quorsum hic leguminum mentionem faciat, non planè intelligo: tum autem cur legumina opponat jusculis, cum ex iis juscula esse possint. Sed & deinceps de Gallina & tinnunculo addit; quas res cum præscriberet, non opus fuit de rejiciendis leguminibus monere, quæ tantò ab illa bonitate abesse omnes intelligunt. Quocirca locus is, ut dixi, corruptus est. Ac nisi me animus fallit, pro ὁσπερίοις legendum est, ὁπλοῖσι ab ὁπλῶ, quod est *asso, torreo.* Vult enim *Aretæus* jurulentis potius, quàm assis Lethargicos refici.

p. 78. l. 33, 34. *ἀλεκτορίδι, κερχερίδι*] *ἀλεκτορίς* quid sit, sciunt omnes; *κερχερίς* autem avis illa est, quam Latini *tinnunculum* vocant: ita enim hanc vocem vertit *Theodorus* apud *Aristotelem*. Item *J. C. Scaliger*, ejusdem interpres. Hujus autem meminit *Aristoteles lib. 2. hist. cap. ult.* ubi de ventriculo avium disputat. Verba ejus hæc sunt, *ἐνίοι δὲ τῶν κηλῶν αὐτῶν ἔχουσιν ὁμοίαν περὶ λόβω, οἷον ἡ κερχερίς.* De tinnunculo consule *Plinium lib. 10. cap. 37.*

p. 78. l. 34. *λινωζώσῃ* ἢ] *λινωζώσι*, ita enim *Dioscorides* & alii Græci hanc dictionem efferrunt. Herba est, quam nos *Mercurialem* vocamus.

p. 78. l. 37. *μάραθρον, σέλινον, τὰ λάχανα*] *τὰ λάχανα* nempe *μάραθρον*, & *σέλινον*. Quam vocem addit, ut herbam ipsam denotet; puta caules, folia, radices; & distinguat à feminibus: nempe aut herbam ipsam, aut semina ad urinam ciendam commendat.

p. 78. l. 41. *ἐρεθιστικὸν ἢ ἡ κύστις*] Hæc mendosa esse nemo non videt. Hoc vult *Aretæus*: in omni morbo vesicam & alvum irritandam esse: quæ sententia est præclara, & notanda. Vox autem *ἐρεθιστικὸν* significat id quod irritandi vim habet. Quare non debet jungi cum vocibus *κύστις* aut *γαστήρ*, sed potius cum præcedentibus sic: *ἀλγιστὸν ἢ κύμινον γλυκὺ ξυὺ κράμβη φύσων*, (ita enim accentus notari debet, non in penultima, ut in excusis codicibus) ἢ δὲ ἔρῳ ἐρεθιστικόν. Sed tunc quid fiet his nominativis *κύστις*, *γαστήρ*, quibus nullum adjunctum erit verbum. An mutila hæc dicemus? An potius ita emendabimus, ut *ἐρεθιστικὸν* pro *ἀλγιστὸν* legamus: & deinde pro *ἐρεθιστικόν*, *ἐρεθιστὴν ἢ κύστις &c.* *Irritanda est vesica.* Videant Eruditi: mihi certe posterior hæc conjectura non displicet.

p. 78. l. 42, 43. *τέγχιες τὴ κεφαλῇς, ὥσπερ καὶ τοῖσι φρενιτικῇσι*] Idem docet *Galenus lib. 13. Method. cap. 21.* ubi de Phrenitidis & Lethargi curationis communitatibus & differentiis agit: *κεινὸν ἢ καὶ τὸ κτ' τῶν δρχῶν ὁξυρρόδιον προσφέρειν ἀπώσκειν ἢ χρῆν τὴ κεφαλῇς τὴ χυμὸν, ὁποῖον αὐτῇ.* id est, commune autem utriusque est, ut *oxyrrhodinum* in principio admoveas. Nam repellendus à capite humor est, quisquis is fuerit.

p. 78. l. 45. *ρόδιον καὶ κισσὸν χυλῶ*] Lege *ρόδον* (ρόδον) vox enim *ρόδιον* de unguento dicitur. Sunt autem hic quædam transposita: nam cum mox jubet, quæ in capite sunt tenuari, & per insensilem transpirationem discuti, materiam indicans qua id perficiatur, serpyllum ponit & *oxyrrhodinum*: οἷον ἐρπύλῳ, ὅξιν σὺν τῷ ρόδιῳ. Quod tamen posterius minimè ad eam rem aptum est: reprimit enim potius & densat. Quare sic digerenda hæc puto: αὖς ἀπελαύνειν χρὴ ψύξει καὶ σύψι, ὅξει σὺν ρόδιῳ. ἢ ἐξατμίζειν ἐς ἀσπινθὸν πῖσι λεπιδώοις, οἷον ἐρπύ-

ἐρπύλλω, ῥόδα & κισσὸς χυλῶ. veram esse hanc lectionem fatebitur, quisquis horum simplicium facultates perspiciet. Succus enim hederæ acerrimus est, & pro errhino usurpatur, Galeno teste *lib. 7. de simpl. facult.* rosæ etiam succus impensè est calidus.

p. 78. l. 51. ξυὼ λίπαι σικυωνίω.] Genus est factitii olei, quod vim habet calefaciendi; de quo legendus Dioscorides *lib. 1. cap. 29.* Nomen ei ὑπὸ τῷ σικύ, à cucumere, ex quo conficiatur, inditum, videtur existimasse Jo. Guinterius Medicus in quadam Epistola ad Jo. Tagaultium Medicum Parisiensem, quam vice præfationis præfixit editioni suæ *Librorum Galeni de morborum curatione ad Glaveonem*, quos Græcè dabat. Verba ejus adscribam, ne quis me falso eum carpere putet: atque ut hominis vanitas Doctiorem se coarguentis pateat: *Nuper, inquit, quidam magni nominis Professor, & doctus aliqui, nec non Græcis tinctus litteris, sed leviter, cùm ingenii sui ostentandi gratia, ex bonis auctorum dictionibus malas faceret, idque absurde satis & impudenter, incidit in oleum Sicyonium, ex urbe quadam Sicyoniæ regionis allatum interpretatus, Sicyoniorum, ut puto, memor calceorum. Qui si vim Græci vocabuli inspicere potuisset, & originem olei, & facultatem explicasset.* Hæc ille. Cæterum quam ipse inconsideratè & impudenter hæc effutiat, patet ex *Dioscoride*, qui loco citato ejusmodi oleum à Sicyonia, ubi conficiebatur, Sicyonium appellatum diserte asserit his verbis: σικωλέϊ τὸ μέγιστον ἐν σικυωνίᾳ, σικυώνιον καλεῖται. Quæ verba *Ruellius* Doctissimus ita vertit: *In Sicyonia maximè fieri consuevit, Sicyonii inde accepto cognomine.* Atque hæc non eo dico, quod nesciam fuisse aliam Sicyonii olei compositionem ὑπὸ τῷ σικύ & ἀγρίᾳ dictam, in qua scilicet radices agrestis cucumeris cum multis aliis rebus ponerentur, cujus meminit *Ætius* *sermone 1. Tetrabibl. 1.* sed temeritatem ostendam tam insolenter reprehendentis, quod non minus defendi potest.

p. 79. l. 2. χολώδεια ἢ τὰ ὕδα.] Hoc universim dictum accipi debet; non ut symptoma lethargi: neque enim causa est, cur biliosas urinas in lethargo potissimum credamus esse, sed potius cur contrà.

p. 79. l. 5, 18, 19. ὀλίγη ἢ ἥτω &c. σωαγωγὸν λήθαργος.] Ait lethargum flatus colligere, quia scilicet calore sopito, ac per torporem non discutiuntur: nam motus & vigilia discutiendi excrementa vim habet. Ita & *Aristoteles* *sect. 33. prob. 15.* καθεκτικώτερον ὅτι ἐστίν, ἢ σωαγωγώτερον ὁ καθύδων τῷ πνεύματι.

p. 79. l. 36. ἐκπεῖξιν συμφορῆς.] In margine boni MS. ἐκφύξιν.

p. 79. l. 38. πὸ διπλὸν ἐς πὸ κατὰ ἕντερον.] Subaudiendum est κατὰ τὴν, si bibi non possit prædicta mensura *Castorei*, saltem per clysterem duplum ejus infundendum est.

p. 79. l. 45, 46. πνεύματων κατὰ ῥήκηλιν πνεύματι.] Hoc ex mente *Aristotelis*, qui πνεύματι definit, spiritus confertim erumpentis latio; ὁ δὲ πνεύματι, ἢ πνεύματι ἀπὸ τοῦ φρενὸς ἐστίν &c. *sect. 10. probl. 53.*

p. 79. l. 46, 47. & ὁ καὶ πὸ κύστις ἀγωγὸν ἔχων.] *Crassus* videtur legisse ἀπὸ κύστις, & ἀπὸ κύστις, ita enim vertit: & quemadmodum per vesicam urinam expellit, ita & per nares mucum. quæ potior lectio.

p. 80. l. 7, 8. κνίδη μαρίζεν τὰ σκέλεα.] κνίδη Latine urtica dicitur; genus herbæ notissimum. Nomen πνίγειν, à vellicando & urendo. Unde metaphoricè urtica, pro libidinis ardore ac pruritu apud *Juvenalem*: acres Divitis urticae: &, unde hæc tetigit grandine tuos urtica nepotes. Dicitur etiam ἀκαλήφη, quæ vox idem ac jucundi tactus negationem valet. Hæc vellicari crura lethargicorum jubet *Aretæus*, quo expergiscantur. Haud absimili modo Anus apud *Petronium*, *Encolpium* ceu lethargicum aut paralyticum fasce urticae excitat: nasturtii succum cum abrotono miscet, perfusisque inguinibus meis (loquitur ipse Encolpius) viridis urticae fascem comprehendit, omniaque infra umbilicum cæpit lenta manu cedere.

p. 80. l. 8. πορίζου ἢ ἡ ἀχνη.] Qua ratione urtica cutem vellicet, deinceps his verbis declarat: nempe in contactu ipso lanugo quædam ejus herbæ, cutis superficiei infigitur; unde ardor & pruritus: quod verum esse patet herbam diligentius consideranti. Habet enim in superficie exiles admodum aculeos, seu spicula immensæ subtilitatis: quorum ea est natura, ut vel minimo contactu à planta revellantur, & cuti adhærescant. Ceterum urticae affricus pustulas in cute excitat, quas *Hippocrates* πύμφας vocat: καὶ κατὰ πύμφας πύμφων, ὡς ὑπὸ κνίδος.

p. 80. l. 12. λημνισίδος.] Salsuginis genus, quæ aliter ἀδάραξ dicitur; de qua vide *Dioscoridem*.

p. 80. l. 16. ἢ μὴ φαρμακώδες.] In editione *Henischii*, negativa inclusa est parenthesi: ἀδνηλον ἢ πᾶν δερμὺς ἐν λίπαι, ἢ μὴ φαρμακώδες, ἢ κυπελῶ, ἢ γλευκίνω, ἢ σικυωνίω. Quæ verba *Crassus* ita vertit: quodlibet enim acre minimè mordax est, admistum cum unguine, nisi id medicamentosum sit, quale est *Cyprinum* &c. Sed integrum hunc locum non puto: pro ἢ μὴ φαρμακώδες, lego: ἢ & φαρμακώδες. atque mendum hac in voce ἢ suboluit certè ei, qui parenthesi inclusit. Hæc mens hujus loci: priusquam scillæ laminis defricentur crura, oleum quo corpus illitum fuisset, diligenter detergendum esse: quod medicamento vim atque acrimoniam olei pinguitudo obtundat; etiam si istud oleum medicatum sit. Hæc igitur ἢ & φαρμακώδες, parenthesi includi debent.

p. 80. l. 19, 20. σιγήπι & ἴση μάζη ζυμμίξαντα πθέναι] Mala interpunctio: transfer comma vel colon post πθέναι.

p. 80. l. 21. ὠκέως ἢ οἰδαλεθηθήμηναι.] MS. οἶδ' ἀλεθηθήμηναι. Scribe οἶδ' ἀλεῖναι calefacere.

p. 80. l. 23. ζυμμεχέως ἐπιείρειν] Fortasse ἀπαίρειν, solvendum, detrahendum: sine aspirata, Ionicé.

p. 80. l. 30, 31. ἐπιπτα δὲ αὐθις ἀσπερίδος ἀγέλης.] Malè hic functus suo munere est interpres, cum ἀσπερίδα ἀγέλῃ, vertit *vuam taminiam*. Secutus opinor Cornelium Celsum, qui ita appellat: sed Plinium consulisset, quieum castigat, lib. 23. cap. 1. *Staphis agria* (inquit) *sive staphis, quam vuam taminiam aliqui vocant falsò, (suum enim genus habet) cauliculis nigris rectis, foliis labruscæ, fert folliculos verius, quàm acinos, virides, similes Ciceri, in his nucleum triangulum. Maturescit cum vindemia, nigrescitque, cum taminia rubentes norimus acinos: sciamusque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis.* Quibus verbis Plinius præclare ostendit differentiam *staphidis* & *taminia vuæ*. Et quod hujus rubentes esse acinos notat; confirmari potest auctoritate Verrii, qui ut Festus notat, *taminiam vuam dictam censebat, quòd tam mira sit quam minium*. Quem locum haud infeliciter emendat Lucas Eruterus, in quadam epistola ad Muretum: pro *mira* enim legit *rubra*: *quod tam rubra sit quàm minium*. Est autem *staphis agria* ea herba, quam Latini *herbam pedicularem* appellant.

p. 80. l. 31. κόκκῳ & κνίδος.] Lege, κνίδῃ. Nomen est Insulæ unius è *Cycladibus*, unde *Cnidium* dictum est granum fructus *Thymelææ*. Cujus tanta est caloris vis atque acrimonia, ut quibus devorandum datur purgationis causa: prius pane aut adipe obducendum sit, ne fauces transitu adurat. Theophrast. lib. 9. cap. 22. ὁ δὲ κνίδῳ κόκκῳ, σπογγύλον, ἐρυθρόν τῇ χειρὶ μείζον ἢ & πιπέλῳ ἰσχυρότερον ἢ πολὺ τῇ θερμότητι. διὸ καὶ ὅταν δίδωσι κατεποπὴν (διδόασιν γὰρ πρὸς κοιλίας λύσιν) ἐν ἀρωγῇ ἢ ἐπὶ ἀντιπαραποπῇ καὶ ἄλλως τὸ φάρμακον. Quem locum quum exciperet Plinius verba illa πρὸς κοιλίας λύσιν ita accepit, quali Theophrastus contra alvi solutionem hoc granum exhibere diceret: cum contrarium planè intelligat, nempe ad alvum solvendam solere dari. Hujus verba sunt de cocco gnidio: *cocco gnidio color croci, magnitudo grano piperis major, vis ardens. Itaque in pane devoratur, ne adurat, cum gulam transit: Huic vis præsentanea contra cicutam, sistit alvum*. Quamobrem desinat Matthiolus tantopere mirari Plinium, cur eo grano alvum sisti scripserit: deceptum eum fuisse ambiguo præpositionis hujus πρὸς significatu palam est. In quem errorem & Theodorus Gaza incidit, qui πρὸς κοιλίας λύσιν, vertit *contra alvi solutionem*. Quo exemplo apparet, quàm non sit versionibus fidendum. Ceterum cum tam ardens sit id granum; haud scio, an tutò apophlegmatismi vice dari possit, in ore masticandum, ut hic censet Aretæus.

p. 80. l. 38. ἀρατὴν ἢ διδάσκαλόν ἢ πείρην.] Manilius:

Per varios usus artem experientia fecit,

Exemplo monstrante viam.

Huic magistræ omnes artes, omnes scientiæ acceptæ ferendæ sunt.

p. 80. l. 39. εὐλαβίῃ γὰρ ἀπειρή.] In artibus etiam si quis præceptis pulcherrimè instructus sit, tamen ubi ad usum ventum est, si nullam dum operum artis experientiam habuit, in multis hæreat, titubet, paveat, necesse est.

p. 80. l. 41. ἀλὲ τὸ λιμνισίδος ἢ ὑδάρ.] Vox ὑδάρ monstrum planè est: quæ quomodo restitueretur haud facilè est videre. Ad marginem cujusdam libri editionis Turnebi ὑδαρῶ scriptum erat à quodam studio: sed & hoc alienum. Fortasse εὐφορβίον scripserat Aretæus; ex qua voce, partim extritis partim inversis quibusdam literis, factum sit ὑδάρ. Id ex eo conjicio, quod ferè semper, ubi acria ejusmodi medicamenta, phœnigmata scilicet aut vesicatoria præscribit, illi quod ex lemnistide seu adarce paratur, euphorbium subjungit, ut lib. 2. de curat. acut. cap. 3. ὡς ποτ' ἴδῃ τὸ κρίσμα, καὶ ἀλὲ τὸ λιμνισίδῳ, ἢ εὐφορβίᾳ. &c. & ejusdem lib. cap. 4. καὶ τῷ ἀλὲ τῆς λιμνισίδῳ καὶ εὐφορβίᾳ κρίειν αἰμαίματι. lib. 1. de curat. diuturn. ἄλλοι δὲ φάρμακα ζυμωθέντα, ὡς τὸ ξυμμεχέως, τὸ ἀλὲ τῆς λιμνισίδῳ καὶ εὐφορβίᾳ. Præterea in secundo de curat. diuturn. ἀπὸ καὶ σιγήπι, καὶ λιμνισίδος, καὶ εὐφορβίον. Quæ loca, cum huic similia sint, me inducunt, ut credam, nomen εὐφορβίᾳ, hoc quoque loco, legi posse.

p. 80. l. 47. τῶν ἐς τὴν νόσον λελαμμένων.] Crassus; *ad morbi depulsionem adhibitis*; quæ quomodo huic loco congruant, quemve sensum efficiant, non video. Mendum in dictione ultima, λελαμμένων; qua expuncta, scribe, πλεμμένων.

Ad Caput III.

πεὶ μαρσμοῦ διαπίπτει.

De Curatione Tabis.

Non existimo egisse ex instituto Aretæum hoc capite de marasmo, sed de eo morbo, qui κατὰληψις, seu κάτοχῳ dicitur, in quo æger immobilis & rigidus manet, velut statua: idque ex his verbis, quæ hic subjungit, colligi potest: ἀπὸ ἥδ' ἐκ κατὰληψις ταυτὰ τὰ ζυμ-

συμφέροντα. Adde, quod non est verisimile, inter morbos cerebri, quos hic tractat *Aretæus*, curationem marasmi, seu tabis, tam alieno loco interposuisse. Quocirca quæ hic de marasmo dicuntur, non ex instituto & per se, sed obiter, & quatenus is κατὰ τοὺς accidit, dici putandum est: quod his ipsis verbis, quæ initio hujus fragmenti posita sunt, colligo: τοῖσι δὲ μάλιστα καὶ μαρasmus εἴη. &c. nam τοῖσι κατὰ τοὺς subaudire oportet. Ceterum κατὰ τοὺς marasimum, ceu maciem corporis supremam, posse accidere, haud caret ratione. Primum, quia is affectus frigida & sicca intemperiei soboles censetur, quæ eadem sunt marasmi causæ: tum autem quia congelatis humoribus & spiritibus, ut motus & sensus, sic nutritio intercipitur, unde macies & consumptio corporis: quod maximè accidit, ubi morbus in longum protenditur. Vera itaque inscriptio esto: περὶ κατὰ τοὺς, aut in plurali numero περὶ κατὰ τοὺς.

Ad Caput IV.

περὶ Θεραπεύσεως ἀποπληξίης.

De Curatione Apoplexiæ.

p. 81. l. 17, 18. τοῖσι περὶ ζωνῆς τὸ πᾶσι.] Apoplexia morbus est senibus familiaris, atque inter morbos senectutis recensetur ab Hippocrate *Aphorif. 31. sect. 3.* & apud Avicennam, 3. *can. sen. 1. tract. 5. cap. 11.* Apoplexia accidit habentibus ætates. Ratio in promptu est: quia frigidus is morbus est, sicut senectus, ab humore pituitoso cerebri ventriculos implente: quibus humoribus & senum corpora abundant.

p. 81. l. 18. & γὰρ περὶ ζωνῆς.] Senem Apoplexia correptum non convalescere ait duabus de causis; & quia magnum est malum, & quia ætas cum ipso morbo conspirat: id enim est, ἡλικίης συμφορῇ. Verum enim συμφορῇ eo loco non significat calamitatem, ut vertit Crassus, sed collationem, Symbolum. Atque in hoc morbo scire licet non usquequaque verum illud effatum Hippocratis, quod est 34. in ordine *Aphorif. sect. 2.* ἐν τῇσι νόσοις ἡσασιν κινδυνεύουσιν οἷσιν αὐτοῖς οἰκείη τὴ φύσις, καὶ τῆς ἡλικίης, καὶ τῆς ἕξις, καὶ τῆς ὥρας ἢ νύκτος ἢ μεσσηνίου, ἢ οἷσιν αὐτὴν οἰκείη καὶ πρὸς τὰς νόσους. Id est, Minus periculose egrotant, quorum vel naturæ, vel ætati, vel consuetudini, vel tempori familiaris morbus est, quam quibus horum nullo affinis cognatusque existit. Nam ob illam familiaritatem morbi & ætatis, Apoplexia in senibus incurabilis hic, & meritò quidem judicatur. Cui objectioni distinctiones à Galeno positæ, in expositione ejus Aphorismi, non satisfaciunt.

p. 81. l. 22. ἰσχυρὸν μὲν & ῥηιδιον.] Vide *Aphorismum 42. sect. 2.*

p. 81. l. 23. ὡς μεγάλα πᾶσι μέγα βοήθημα, φλεβοτομή.] Rectè ex magnitudine morbi, magni auxilii adhibendi indicationem capit: cujusmodi sanè est venæ sectio, ut Galenus testatur *Com. ad Aphorif. 29. sect. 2.* cum ait initio morborum non perniciosorum πρὸς μείζω βοηθήματα majora auxilia adhibenda esse: è quibus præcipuum esse ait venæ sectionem. Porro morbi magnitudinem esse unum è scopis sanguinis mittendi, ostendit auctoritate Hippocratis idem Galenus *lib. 4. Method. med. sub finem*, & aliis locis passim. Tres quippe scopos mittendi sanguinis tradit Hippocrates *libro de victu in acutis*: vehementiam morbi seu magnitudinem, (idem enim est) florentem ætatem, & virium robur: qui duo posteriores in unum incidunt: τὰ δὲ ὅξεα πᾶσι φλεβοτομήσις, ἢν ἰσχυρὸν φαίνηται τὸ νόσημα, καὶ οἱ ἔχοντες ἀκμάζουσιν τῇ ἡλικίᾳ, καὶ ῥώμῃ παρὰ αὐτοῖσιν. Quod spectat ad Apoplexiam, an ei usus esset venæ sectio, dubitare quidam; quia is morbus pituitosæ cacochymiae & frigidi cerebri soboles censetur: verum in tanto & tam præcipiti morbo nihil rejiciendum, quo corpus promptè vacuari possit: tum non omnis à pituita accidit Apoplexia, sed & sæpè à sanguine in cerebrum affatim delato: quemadmodum expressè Galenus edocet *lib. de curan. rat. per sanguinis missionem cap. 5.* unde & ictus sanguinis appellatur in historia Augusta. Id quoque auxilium ei morbo proponit Celsus, sed ut anceps, & quod vel occidat, vel liberet. Id & innuit Aetius 2. *Tetrab. serm. 2.* ita scribens: *his peractis venam secare oportet prædicto periculo.*

p. 81. l. 25. δυσέκμαρτον δὲ τὸ μέτρον.] Declarat periculum venæ sectionis in apoplecticis, quoniam quantum sanguinis mitti debeat conjectare haud proclive est: cujus si plus paulo quàm par sit auferas, illico ægrum suffocas: sin minus quàm usus est, nihil opis, quod effatu dignum sit, laboranti affers.

p. 18. l. 34, 35. εὐροῦ γὰρ ἴδε ἐν τῷ λαίῳ.] Cur ex sinistro brachio potius sanguinem mitti præcipiat, non satis liquet; maximè cum Aetius *citato loco* in ejus morbi curatione, expressè dicat, sanguinem è dextra manu educendum esse. Nam quod ait sanguinem magis ex ea parte fluere, si quidem id ita esset, optima ratio videri posset: verum cum hujus rei neque experientiam habeamus, atque aliter usus Medicorum ferat, qui expeditius sanguinem vacuari per manum dextram existimant; cum præterea aliter ratio suadere videatur: calidior enim sanguis in latere dextro ob jecoris propinquitatem, qui ibi suos fontes habet, nempe venam cavam, cujus sanguine universum corpus fovetur: contra in sinistro lien jaceat frigidum viscus, excrementi attri & feri conceptaculum; atque ita omnium sententia sit, partes corporis dextras sinistris esse calidiores: difficile

est huic *Aretæi* sententiæ accedere. Nisi fortasse sanguinem in sinistris partibus, ob has ipsas causas, humidiores, magisque serosum, ideoque magis ad fluendum pronum existimavit.

p. 81. l. 42. *ὑπὸ πληγῆς.*] Ita enim quemdam colapho inflicto in Apoplexiam incidisse, & paucas intra horas periisse, testatur Antonius Benivenius *libro de abditis Sc. cap. 110.*

p. 81. l. 43. *ἢ πῶς ἐξυμῶν.*] In editione *Henischii* πῶς.

p. 81. l. 43, 44. *ἢ ἀναβάλλεσθαι.*] Si Apoplexiæ occasionem dederit ictus, casusve, aut compressio capitis, differendam esse venæ sectionem censet: donec scilicet tempus exactum sit, in quo his causis obtupestacti ad se sponte revocari solent. Quo fortasse spectat consilium *Halyabbatis*, cum *lib. 5. practica cap. 22.* ubi ægri vultus non rubet, non livet, viridisve est, quæ signa sunt humorum dominantium, vetat moveri omnino ægrum ullis remediis, donec horæ 72. pertransierint, qua de re fusè disputat Aponensis *differ. 182. conciliatoris.*

p. 81. l. 48, 49. *ὑπὸ ἀδδηφάρης ἐοῖνοφλυγῆς ὡς ἀπληγῆς γίνον.*] De quo genere Apoplexiæ & *Aphorism. Hippoc. in quinta sectione: ὡς μεθύων ἐξαίφνης ἀφωνός τις γένη.* &c. Ejusdem & meminit Aristoteles *sect. 3. probl. 28.* *Ἀπὸ τοῦ οἴνοφλυγῆς ὑπὸ τῆς ἡλίας θερμαινόμενοι μάλιστα χαίρουσιν; ἢ ἐπὶ δέοντα πέψιν, ἐπὶ τῇ καὶ ἀπὸ τοῦ κατεψύχτου. διὸ καὶ αἱ ἀπὸ πληγῆς καὶ αἱ ἀπὸ ναρκώσεως ποίηται μὲν τὰς πότας γίνον.* Porro superiora *Aretæi* verba parenthesi includi debent.

p. 81. l. 50. *καὶ εἰς τὴν ἀντίπασιν.*] Hæc referuntur ad illa quæ supra; *ὑποκλύζειν ἐς κένωσιν.* &c.

p. 82. l. 25. *αἰδοῦσι τὴν καὶ κεφαλῆς, καὶ νύκτων.*] Rectè; nam Hieræ basis est aloë, ut omnibus notum est: quam biliosa & pituitosa excrementa capitis purgare testatur Mesue *cap. de Aloe* his verbis: *solutione educit choleram & phlegma ipsius, & mundificat caput ab eis.* Sed & quæ ei admiscuntur in illa compositione, multum & ipsa ad eam rem valent: nempe cinnamomum, macer, nux moschata, spica, caryophylli.

p. 82. l. 31, 32. *ποιεῖν τὴν χρὴ διωατωτέρω τῶδε.*] Subaudiendum *χρῆσιν*: hujus autem validioris unguenti descriptionem hoc loco prætermittam fuisse ab *Aretæo* verisimile non est: imo hanc ab eo subjectam fuisse, indicat pronomen demonstrativum, *τῶδε*. sed librariorum incuria intercidisse putandum est.

p. 82. l. 39, 40. *ἔστι τὸ ἐν χεῖσματι κρέσσονα.*] Meliores & potentiores sunt litus irrigationibus, triplici nomine: & quia non inquinant linthea, & lecti involucra, velut irrigationes, dum defluunt, quod turpe est: tum quod non statim calore corporis bibuntur, quod inutile est: & postremò, quia perpetuò adhærent.

p. 83. l. 26. *ἢ χυλόν.*] An ptisanæ, κατ' ἐξοχῶ.

p. 83. l. 26. *ἐγχεῖν μυσίλη μακρῇ.*] *Μυσίλη* Græci dicebant, panem cavum ad iusculum hauriendum: Scholiastes Aristophanis, *in equites: μυσίλη ὁ καὶ τὸ ἀρτόν, ὃ διώαται τις, καὶ ζωμὸν ἀρύσσειται.* Hinc & verbum *μυσίλαται*. Aristophanes citato loco, *καὶ μφοῖν χεροῖν μυσίλαται.* Et noster *Rabelæsius* doctissimus, in *1. Ridicularum fabularum, quibus gratissimo Deo risui Hypatensium ritu litavit, cap. 40.* dixit *amustiller* vel *amoustiller*, hinc vocabulo in Gallicum sonum deflexo. Vide & Pollucem *lib. 6. cap. 40.*

p. 83. l. 31, 32. *ματαιόποισι τὴν καὶ αἰδέμεν, ὁκόποι συνίλω ἐς τὴν ἀνθερώνα περὶ σβάλλας ἐς εὐρύτητα τὴν σμάχην.*] Id quidem, ea ratione si fiat, absurdum esse, ut assentior *Aretæo*; sic ad liberandas fauces, si quo humore arctentur, inutile esse neutiquam negandum: nam & in angina cucurbitulam sub mento & circa fauces rectè admoveri tradit Celsus *lib. 4. cap. 4.*

p. 83. l. 39. *τὴν δὲ τερνίω πληγῆν.*] Scribe *πληγῆν*, nempe *σικύνην*.

p. 83. l. 43. *καὶ τὸ χαλαρὸν ἀγχεῖ.*] Subaudi *έντερον*: ita rectum intestinum appellat, quod juxta est vesicam, eique connexum.

p. 83. l. 49, 50. *ἄλλοι τὴν ἐς κἀθεξὺν αὐτέων.*] Supple *παρέιται*. Dictarum partium quandoque excretrix facultas deperditur, dum resolvuntur per Apoplexiam: interdum & retentrix potestas, ut excrementa ab iis haud secus ac in cadaveribus profluant.

Ad Caput V.

περὶ Θεραπείας παροξυσμῶν ὀπληητικῶν.

De Curatione accessionis Comitialis.

p. 83. l. 62. *ὁλεθρὴν μὲν ἢ πρὸς πῆσιν κατὰ πῆσιν.*] Ita quidem & *Hippocrates* statuit, si multus ac crassus fuerit pituitæ fluxus: καὶ μὲν τὸ ρεῦμα πολὺ εἴ, καὶ παχὺ, αὐτίκα ἀποκτείνε. Cuncta enim symptomata, quæ in paroxysmo ejus morbi apparent, adscribit *Hippocrates* frigidæ pituitæ in calidum sanguinem præterfluenti.

p. 84. l. 4. *καὶ ἐν τοῖσι καταγέγραπται ἢ ὀπληητικῇ.*] Celsus *lib. 3. cap. 23.* morbum comitiale intra 14. dies acutum esse posse testatur: at si illud spatium excesserit, acuti vim deponere, & si manet curandum exinde, pro diuturno.

p. 84. l. 7, 8. *ὡς γὰρ ὑπερβάλλῃ τὸ αἷμα.*] Vide *Aphorif. 7. sect. 5. & Aphorif. 45. sect. 2.* item sententiam 4. *part. 1. lib. 6. Epidem.*

p. 84. l. 8, 9. συγγραῖ (συγγραῖ) π καὶ ξυωποθνήσκῃ.] Ita Hippocrates *Aphorismo illo septimo sect. 5.* ex quo sequi videtur, eum morbum comitiales, qui non sua sponte flexu ætatis curatur, insanabilem esse, contrā quā experientia docet. Distinguendum itaque est, quemadmodum Galenus *com. ad citatum locum 6. Epidem.* Quibus videlicet non in prima statim ætate, ipsaque in infantia, sed paulo adultioribus morbis comitialis accidit, his in causa est aliquod peccatum aut in victu, aut quidpiam aliud externum: hique à Medico curandi sunt, non expectata commutatione ætatis: idem vero, si pueros illico propter humiditatem corripiat, adveniente ætatis mutatione, citra operam Medici cessat.

p. 84. l. 25. Ἐξὼ παντὶ τίνῃ οἱ ὥψ.] M. S. ξύμπαν πτίνῃ. rectè. Sic in *curatione cardiacoꝝ*, πῶδες ξυωπτίνων.]

p. 84. l. 28. ὡς μὴ ἀλαφρέφῃται τὰ ἥθεα.] Scribe τὰ ἥθεα: rectæ partes.

p. 84. l. 32, 33. φύσις ἣ διεξίσσι τῆςδε τ' νέσσε παῖδες.] In margine Editionis Turneb. notatum ex M. S. διεξίσσῃ, & pro παῖδες παιδοῖσι. ex qua scriptura veram expiscari non difficile est. Scribendum enim est διεξίσσῃ, cujus thema ὠθέω pello.

p. 84. l. 33. παιδοῖσι.] Deest aliquid, nempe ἀντὶ remedium; aut quid simile. Patet ex Crassi versione: *fluētium autem excretio hujusce morbi in pueris medela est.*

p. 84. l. 35. χαλκῆ κε. α.] In margine ejusdem libri reperio, κῆρα, id est, κεράπον, *siliqua*; est autem mensuræ genus pendens quatuor grana; *Kirat* Arabibus dicitur: sed videtur post χαλκῆ, deesse vox κεκαυρῆς. Nam æs ustum est, quod præscribit. Verumtamen cum paulo post idem Medicamentum præscribens, χαλκὸν simpliciter appellet; non est quod quicquam deesse putemus. Aeris usti igitur quatuor grana cum parte una cardamomi ex mulla propinat ad vomitum ciendum: quam ejus facultatem tradit & Dioscorides *lib. 5. capite proprio*: κινῆ ἣ καὶ ἐμέτας μὲν ὑδρομέλιτ' ποθεῖς, ἢ ἐκλει-
χθῆς σὺν μέλιτι.

Ad Caput VI.

περὶ Θεραπείας πτίνων.

De Curatione Rigoris.

p. 85. l. 7. κλῶ θέρῃ.] Scribe θέρῃ.

p. 85. l. 19. δίδοναι ὦν μελικρήτης παχέος, ἀκρητέρεος.] Phrasis elliptica nostro auctori familiaris; subaudiendum enim est τὸ vel quodpiam ejusmodi nomen, à quo iste genitivus regatur. Quod μελικρήτον id est *mulsam* iis, qui tetano laborant, imperat, more facit veterum Medicorum; qui eo ægros, quibus victu tenui opus esset, cibabant; ut videre est apud *Hippocratem*, pluribus locis; & præsertim in libro *de victu in acutis*. Ubi distinguit duplex melicratum: unum ἀκρητον, *meracum*; alterum ὑδαρές, *aquosum*. Nunc *Aretæus*, quod *Hippocrates* ἀκρητον appellat, ipse παχὺ ἀκρητέρεον vocat: distinguitur etiam melicratum apud Hippocratem *eodem loco*, in ἐφθὸν καὶ ὠρόν, hoc est, in coctum & crudum, quorum eandem vim censet. Ibidem *Hippocrates* notat, *mulsam* vulgo existimatum vires prorsus profligare, & promptam mortem afferre. Quod ipse non probat, & falso creditum ostendit, hacce occasione: quod scilicet, qui sibi mortem inedia consciscerent, sola *mulla* uti solerent. Verum id non faciebant, ut citius morerentur, sed contrā, ut lentius, ac sensim sine sensu. *Mulla* enim, ob mel admistum, multo amplius nutrit quā simplex aqua: sed aliorum ciborum comparatione, tenue & imbecillum præbet nutrimentum: unde qui ea tantum utatur, paulatim vires sibi attenuari sentiat, donec iis subinde labefactis atque prostratis, ad summam imbecillitatem & mortem deveniat. Verba *Hippocratis* adscribere libet: κατέγνωται ἣ μελικρήτον ὑπὸ τῶ ἀνθρώπων, ὡς καταλοιπὸς τῆς πίοντος, καὶ ἀπὸ τῆς ταχυτάτου εἶναι νενομισται. ἐκρήθη ἣ τῆς ἀπὸ τῆς ἀποκατε-
ρέοντος· ἐνιοὶ γὰρ μελικρήτω μόνῳ χρέοντο ποτῶ, ὡς ποιεῖ δὲ θέν ἐόντος· τὸ ἣ δ' παντάπασιν ὥδε ἐχθ. αὐτὸ ὑδατ' μὲν πολλῶν ἰχυρῶν ἐπὶ πινόρῳ μῶνον, ὡς μὴ ἐκταράσῃ τὸ καλὸν.

p. 85. l. 20. καὶ πλισάνης χυλῆς σὺν μέλιτι.] *πλισάνης χυλῆς* i. *ptisanæ succus*, aliud ab ipsa *ptisana*: nam hæc ipsum est hordeum purgatum atque elixatum, ita ut forberi possit. Fuit enim πλισάνη ῥόφημα, velut citato loco expresse *Hippocrates* docet: εἰ μὲν τοι ῥόφημα π χρέοιτο πλισάνη. succus autem *ptisanæ* colatura hordei ita elixi fuit. Quod si *ptisana* ipsa & *mulla* æger aleretur, plurimum referret utrum prius daretur: nam post *ptisanam* *mulla* epota, (ut ibidem *Hippocrates* ait) πλισμονῶδες ἀν εἶν, καὶ φυσῶδες, καὶ τοῖσι καὶ τὰ ὑποχόνδρια ἀπλάγχνοισιν ἀξέμφορον. Id est, *inflat*, *replet*, atque *hypochondriis inutilis est*. Eadem verò prius exhibita, juvat potius, quā lædit.

p. 85. l. 38, 39. πᾶσδε μὲν γὰρ ὁμίχλης ἐπαναφορῶν ἀνίσσι ἀτμῶν.] τὰσδε adverbialiter ut ὀλύμπονδῃ apud *Homerum*; *ad cælum*: ad eos enim, supple, *sensus*. Fomenta ex rebus calidis & odoratis, nisi magna urgeat necessitas, ne admoveantur capiti, monet: quod ea *sensus* obnubilent, nervos repleant. Respexit ad *Aphorif. 28. sect. 5.* γυναικείων ἀ-
γαγόν, ἢ ἐν ἀρώμασι περὶ. πολλαχῶς ἣ καὶ εἰς ἄλλα χρησίμη, ἀν ὡς εἰ μὴ καρηθερίας ἐνεποίδ.

p. 85. l. 41, 42. μὴ σφόδρα βαρυδμῶ μιν.] Vox μιν videtur παρέλκειν.

p. 85. l. 43. ἐν διπλῷ ἐγγύειω.] Ἀγγύειω.

p. 85. l. 44. κέγχρεⓈ,] De Milii facultate ad partes fovendas, vide Galenum 12. *Method.* Ubi id genus fomenti, omnium & levissimum esse & maxime siccans; tum, quod ab eo exspirat, innoxium esse, morsusque expers testatur: tamen id ob gravem odorem, & vapores in fovendo capite suspectum habet *Aretæus*.

p. 85. l. 49. τὸ ἵππὸν τὸ χωρίον.] Priorem capitis partem intelligit, & ad βρέγμα refert; quod plerique omnes *sinciput*, sed inscitè appellant. Nam βρέγμα propriè pars illa est capitis, quæ excurrit futura, *sagittalis* dicta; constatque duobus ossibus, quæ retrò futura lambdoide, antrorsum coronali, superius sagittali, inferius squammiformi comprehenduntur; ut *Galenus* docet libro *de ossibus ad Tirones*. Idque nomen ei impositum volunt, quod sub iis ossibus cerebrum humidissimum, atque amplissimum exstat. Ego ab usu Medico potius traherem, quo ἐμβροχὰι *irrigationes capitis*, ea potissimum parte, ob cranii tenuitatem & raritatem administrari soleant. At verò sinciput totam anteriorem capitis partem, nempe & faciem atque aures significare, ex *Censoriarum Legum* paginis probari potest; quibus sincipita verrina cœnis interdicebantur. Nihil enim in sincipite verrino sapidi, præter rostrum & aures. Ex quo quidem concludit J. C. *Scaliger*, *com. ad lib. 1. hist. de Anim.* sinciput Antiquos pro dimidio capite usurpasse; quasi *scinciput*, scissum caput, extrita una litera: neque tam opponi occipiti, quàm toti capiti. Quod & innuit adagium: *frons occipite prior*: frontem enim, non scinciput, occipiti opposuerunt veteres. Ex quo patet nugari *And. Laurentium*, dum *lib. 10. cap. 2.* scinciput, quasi summum caput dictum putat. Hæc eo annotare visum est, ne quem *Crassus* falsum habeat; qui ad hunc locum, βρέγμα, communi errore sinciput vertit; cum anteriorem capitis partem deberet. Ceterum *Aretæus* in fovendo capite, tendonibus, qui in occipitio sunt & posteriori parti usque ad verticem, remedia adhiberi vult; non ultra autem ad *bregma* usque extendi debere, quod ex ea parte cerebri, quæ sub bregmate est, sensuum omnis facultas descendat. In quo quidem antiquam *Galenii* opinionem sequitur. Attamen recentiores *Anatomici* ipsa αὐτοψία inducti sunt; ut posterius cerebrum, quæ in medullam spinalem definit, ut omnium nervorum, sic sensuum ac motuum originem statuerent. Quod & *Hippocrates* fortasse voluit, hoc effato, quod exstat in *lib. de ossium natura*: ἰστέον ἐκφυσις δὲ τῆς ἰνίης ἀπὸ τοῦ ὀπίσθου τῆς κεφαλῆς ἐστίν.

p. 85. l. 53. τὸ κεφαλὴν πλῆσιν ἀτμῶν τῆς ἰνίης τῆς ἀπὸ τοῦ ὀπίσθου τῆς κεφαλῆς ἐστίν.] Frustra nunc monet, si fatus iret usque ad bregma, fore ut caput feminum lini vaporibus impleretur: quorsum enim attinet, qui id genus feminis, ne ad usum fomenti adhibeatur jam supra interdixerit.

p. 85. l. 56. ἐστὶν ἡ φειδῶ πολλὴ τῆς φλογὸς.] Ita affigi cucurbitam debere autumat, ut parum flammæ intus accendatur; & rationem affert: quia ἡ ἀμφίθλασις, *contusio*, quæ circum in corpore ægri fit ab labris seu oris instrumenti, dolorem & convulsionem excitare potis est: qui effectus non est, (ut *Dialecticorum* voce utar) immediatus: contusio enim non statim ob magnam flammam accidit, sed propter insignem tumorem, quem ejusmodi flamma excitat: magna enim potentius humores ad superficiem attrahit, quàm mediocris.

p. 86. l. 7, 8. ὁλέθρον μὲν καὶ δυσέλπιστον ἀρῆγειν ἵππῳ.] Videntur hæc contraria esse ei præcepto, quod dat *Cornelius Celsus lib. 5. cap. 26.* *Est prudentis hominis, primum eum, qui servari non potest, non attingere; nec subire suspicionem ejus; ut occisi, quem fors ipsius peremit.* Quod idem *Galenus* monitum dat *Com. ad Aphorif. 29. sect. 2.* ἡ χεὶρ κακῶς ἐκτεταγμένη ἐγχαρῆν, ἀλλ' ἀφίστασθαι, δαλονότι παρὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς μόνον ἐς ὃ, πὶ τελευτῇ τῆς νόσου. Id est, non oportet iis, quos jam morbus afflixit prostravitque, adhibere manus: sed ii, exitu morbi prænuntiato relinquere debent. Verùm hæc, quæ de sinistro morborum eventu decernuntur, ut & alia pleraque non ita accipienda sunt, quasi aliter fieri impossibile sit; sed ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ: qua præfatione ferè pericula judiciorum temperat *Hippocrates*, sicut vocibus fortasse, & quandoque *Avicenna*: quem ob crebriorum eorum adverbiorum usum quidam hæsitabundum appellant. Sed & illud considerandum est, quod ait *Hippocrates*, *Aphorif. 19. sect. 2.* nempe in morbis acutis non esse planè certas mortis aut salutis prædictiones. Quo fit, licet morbus lethalis videatur, experienda nihilominus sint remedia: eoque maximè, quod, ut notat *Averrois*, monstra etiam in morbis nonnunquam contingunt.

p. 86. l. 13. καὶ πολλὸν πύγξιν πόνον.] Alii πύγξιν legunt, quod idem est. Deest porrò verbum πονῆν, aut aliud simile: nam πύγξιν verbum non est, sed nomen in dandi casu; ideoque scribenda ultima syllaba sine diphthongo, sic πύγξι, *Ionice*.

p. 86. l. 14. ἐστὶν ὡς λιβασιωτὴς τῆς μάνης.] Adverte primò formam præscribendi apud *Græcos*, ἐστὶν pro eo, quod nos dicimus, *accipe*. Tum horum Medicamentorum, quæ hic præscribuntur, quantitatem non definiri, præter quam Medici consueverunt & fieri convenit. Quare vocem, quæ eam mensuram significet, deesse suspicor; fortassis, ἀνά, quæ nota æqualis portionis: maximè cum ratio syntaxeos requirat aliquam vocem pro regimine horum Genitivorum.

p. 86. l. 22, 23. ὅτι καὶ τὰ ῥίγηα καὶ δὸς τ' ἐλκῶν κακώθηα.] In eo tetano, quem vulnera excitant, prospiciendum imprimis censet, ne rigores ab ulceribus maligni sint. Videtur respexisse ad illud Hippocratis in Coac. ῥίγη δὸς τ' ἀγγείων, ἢ ἀφ' ἐλκῶν. Quamquam Duretus ad eum locum, ἐλκεα accipit pro vomica nondum pus vomente; & per πῶλη-ψω sententiam interpretatur.

p. 86. l. 29. εἰ ἡ εὐπορία ὅπως ἔσται σιλικῆς ἔσται δὸς τ' κυρλώης.] Si, inquit, copia fuerit liquoris Cyrenaici. Atqui tempore Plinii jam, imo & Strabonis, id medicamentum in ea terra non reperiebatur, ut ipse testatur lib. 17. & Plinius lib. 19. cap. 3. ita scribens: multis jam annis in ea terra (Cyrenaica Provincia) non invenitur: quoniam Publicani, qui pascua conducunt, majus ita lucrum sentientes, depopulantur pecorum pabulo. Unus omnino caulis nostra repertus memoria, Neroni Principi missus est. Hæc ille. Hic igitur locus est, quo Aretæus Neronis temporibus superior probari possit, qui copiam liquoris Cyrenaici posse suppetere existimet: sed de his supra in proœmio satis. Ceterum multa hîc possem de illo liquore: sed nolo exscribendis, quæ in Græcorum monumentis de ea re scripta exstant, farcire centones; cum ea passim legentibus obvia sint. Scribonius Largus, qui Tiberii tempore floruit, lib. de compos. medic. cap. 67. Laser Cyrenai- cum si poterit inveniri.

Ad Caput VII.

πεὶ θωρακίας συνάγχης.

De Curatione Angina.

p. 86. l. 54. ἡ ἰσπύρη ξύμπλωσις ἐστὶ τετέων.] Hanc speciem δεινοταίτω appellat Hippocrates 3. Progn. cap. 5.

p. 86. l. 57. & p. 87. l. 2. τῇδε γὰρ καὶ ὡς αὖτε θνήσκουσιν.] Nempe eodem die, secundo item, ac tertio, & quarto ex Hippocrate, eodem loco.

p. 87. l. 5. τὰδε ὡς δὴ παλαιά τε καὶ χυμῶν δὸς τ' παραδιδόντων.] Multò ulterius clysmatum facultatem extendit, quàm vulgo fieri posse persuasum est. Quippe vel ab ipsis consillis humores anginae posse eorum usu detrahi autumat: cum tamen ultra crassa intestina non penetrent. Atque in eo quod cæcum appellatur, valvulam existere, quæ per sedem infusa sistat, ne superius adscendant, existimet Andreas Laurentius lib. 6. hist. anat. quest. 14. Quod ex Galeno etiam colligi potest, qui lib. 5. Methodi cap. 5. clysteres intestinis crassis medendis propriè accommodatos dixit: verba ejus hæc sunt: ὁρχάνοις γὰρ ἐπὶ τοῖς χεῶμεθα, ἀλλὰ τ' ἰδιότητι ἔμεναι, ἀλλοῖς μὲν δὴ μῆτρας, ἀλλοῖς δὲ δὴ κύστεως, ἀλλοῖς δὲ δὴ τῶν παχίων ἀπέναντον ἐντέρων. εἰς πᾶσι μὲν γὰρ διὰ κλυστήρων, εἰς μῆτρας δὲ διὰ μητρεγγύτων, τῶν δὲ δεινῶν πὶ φαρμακῶν ἐντέριον. Idemque lib. 4. ait, tenuium intestinorum ulceribus ad medellam, quæ per sedem infunduntur, non sufficere: sed & quæ per os sumuntur adhibenda esse, ob nimiam scilicet eorum distantiam. Demum Avicenna lib. 3. fen. 16. tract. 4. cap. 11. Et scias quod enematis equalis quantitatis juvamentum non consequitur intestina superiora. Quod si enematis virtus non perinde valet ad vitia tenuium intestinorum, quod ad ea non peringat: quantò minus humores è faucibus detrahare poterit? Possumus ad id respondere: per se quidem enema non quicquam valere supra crassa intestina: attamen per accidens, successione videlicet ei quod vacuatur, ex remotissimis etiam partibus materias deturbare posse. Quod enim effectus enematum longè transcendat metam crassorum intestinorum, satis Galenus ostendit; cum in com. ad librum 4. de victu in acutis, latus affectum in pleuritide clystere expurgari posse censet: quod ut omnibus pateat, ipsius verba adscribam: ὡς δὲ ἀδενέστεροι φησὶν εἶναι σὺν δοκῶσιν, ἢ ἀλλὰ τὸ πλεονέκτην ἔχει τὴν φλεβοτομίαν ἀφαιρεθῆναι αἵματος, ἢ καὶ ἄλλως, ἀντὶ τῆς καθάρσεως, κλυστήριον γὰρ ἀλλὰ τῆς ἡμέρας. χαλαρόντος γὰρ ἡ σῶματος ὑπὸ τῆς φλεβοτομίας, ὅσον ὑπολείπεται καὶ ποιότητι μοχθηρόν, τῶν νοσησάντων χυμῶν, τῶν δὲ ἀλλὰ τῶν κλυστήριον ἐκκενέσθαι βέλεται. Mox addit, πρὸς δὲ ἐστὶ, ὅτι σκοπὸν ἔχει, ὅτι μόνον ἀπάγει τὰ περιττώματα τῆς τροφῆς, ἀλλὰ καὶ τὰ πεπονητά τῶν ἐκκαθαίρειν. Id est, si verò imbecillior, inquit, ager tibi esse videbitur, vel propter sanguinis ablati copiam, vel ob aliam quamvis rationem, purgationis vice clysterem tertio quoque infundes die. Nempe relaxato per sanguinis missionem corpore, quod ex morbificis humoribus qualitate vitiosum superest, id per clysterem evacuari jubet. Quod autem scopus illi sit, non solum alimenti excrementa subducere, verum & locum affectum expurgare, palam est. Accedit Avicennæ testimonium, scribentis lib. 1. fen. 3. Doct. 5. cap. 17. valere enema etiam in attrahendo superfluitates a membris principalibus superioribus. Quæ verba Gentilis interpres de eo enemate exponit, cui admista sunt cathartica; ut Agaricum, Cassia, Rhabarum, Hiera. Atque juxta hanc expositionem dicemus, non de quolibet enemate, sed solum de purgante hunc locum Aretæi accipiendum esse. Quod sanè videtur innuere, cum duplex clysmatum genus distinguit, unum ξυνῆδες, hoc est, familiare, quo deturbetur stercus ex intestinis; alterum, quo humorum pravorum portio quæpiam è remotissimis partibus revelli possit. Hæc igitur esto solutio propositæ dubitationis.

p. 87. l. 6, 7. ἔσται ὦν αἰλλὰ μήτε ἀκρητέστερη.] Quædam hic desiderantur; sed quæ suppleri non possint, nisi ope cuiusdam optimi M. S. qui ubi sit nescio. Fortasse vox ἰερῇ hic locum habebat: ἔσται ὦν ἰερῇ, ἀλλὰ μήτε ἀκρητέστερη, sed desino: namque hic fateor, *Davus sum, non Oedipus.*

p. 87. l. 13, 14. σὺν ἀφρονέσι καὶ μέχελε λαποθυμίας ἀγειν.] Contra Aetius *Tetrabibl. 2. serm. 4. cap. 47.* auferre autem sanguinem parce, usquequo animi defectio sequatur: citius enim animo linquuntur, & aliàs sanè ex refrigerationibus & animi defectione perfacilè materia à faucibus ad pulmonem defertur, & inevitable periculum infert. Sed illud, μέχελε, explicat *Aretæus*: mox enim addit; μὴ μὲντοι λαποθυμείην, quo significat mittendum esse confertim sanguinem usque ad animi defectum, verum exclusivè, ut loquuntur: nempe tantam fieri evacuationem, ut non multum absit quidem æger ab animi defectu, non tamen in eum incidat.

p. 87. l. 15, 16. ζῶ τῇ πληγῇ ἐξέχρον.] In ipsa vacuatione.

p. 87. l. 16, 17. ἡ δεσμοῖσι σφυρῶν σφίγγοντες.] Et hic quædam deesse arbitror. De his extremorum deligationibus plura pòst, in *curatione αἵματος ἀναγωγῆς.*

p. 87. l. 22, 23. ἐλατήριον τῷ τοῖσδε τῷ ἀλίων καθαρτηρίων κρέσσον.] Id & ex verbis *Dioscoridis* colligi potest, ubi de Elaterio agit: ἀρίστη τῷ τοῖς δυσπνοῖσιν, ἡ δὲ αὐτῶν καθαρσις. Angina enim laborantes ob faucium coarctationem, atque inflammationem, difficulter spirant. Verumtamen *Hippocrates* non in ipso morbo, sed post ad alterius morbi præservationem elaterium adhibebat. Verba ejus sunt *lib. 3. de morbis*, ubi de curatione anginae: ἐπειδὴ τῷ ἀφῇ ἡ νόσος, καὶ σιπῶν γένῃ, ἐλατήριον νέω καθάραι, ἵνα μὴ ἐτέρω κακῷ περὶσση.

p. 87. l. 24. τῷδε γὰρ ἀμφὸς τὰς κοιλίας καθάρει.] Quas dicit κοιλίας ventres, venæ sunt & arteriæ: ita enim eam vocem accipit *Hippocrates Aphorif. 15. sect. 1. αἱ κοιλίαι χειμῶν* &c. & in ea sententia *sect. 4. lib. 6. Epid. οἱ θερμοκοιλιοί, ψυχρόσπρικοι, καὶ λεπτοί, ὅτι ἐπὶ φλέβῃ καὶ ὀξύθυμοι*. non enim iis assentior, qui θερμοκοιλίους intelligunt, qui ventriculum calidum habent: non enim homines eo præcalidi & biliosi & iracundi, quos hic notat *Hippocrates* a ventriculum necessario aliis calidiorem habent, immò fortasse minùs; sed sanguinis conceptacula. Atque ut calidiorem ventriculum habeant, certè non solum, sed multò magis venas & arterias. Quare etiam, vasa illa debere illo effato intelligi palam est.

p. 87. l. 26, 27. ἀνακλάσονται τὰ γλώσσας, πῦνεν τὰς ἐν αὐτῇ φλέβας.] Ita & *Hippocrates*, citato loco: καὶ τὰς φλέβας τὰς ὑπὸ τῇ γλώσσῃ. Atque id remedium, quàm sit efficax ad levandam anginae suffocationem, ostendit *Galenus in comm. ad librum 4. de victu in acutis*, hac sententia: ἀνεῦ τῷ φαρμάκων αἱ ὑπὸ τῇ γλώσσῃ φλέβες ἐν πνέοντι, τῷ ἐν τῇ φάρυγγι φλεγμονῇ ὀκνεύουσιν. Verumtamen ne temerè ejusmodi venæ secantur, cautio est: non enim statim secandæ, neque priùs quàm aliarum venarum sectione corpus sanguine levatum fuerit; alioqui periculum est, ne, secta lingua, humores ab aliis partibus ad loca superiora trahantur. Qua de re præclare disputat *Matthæus Gradus part. 1. pract. de ægrot. gutturis*; ubi de venæ sectione in eo affectu loquitur. Sed nec differendum id auxilium est; verum eodem die, non multò post sanguinem è brachiis detractum, adhibendum est. Quia præceps morbus est, qui remediorum procrastinationem non exspectet. Quam ob causam *Alexander Trallianus libro 4.* ubi de sanguinis missione in eo morbo agit, testatur se urgente malo, venam manè aperuisse; diluculo linguæ subjectas secuisse: & vesperi ex cremore ptisanæ lacrymam scammoniaë exhibuisse.

p. 87. l. 35. ζῶν ῥόδοισι πῖσι πετάλοισι.] Duo substantiva absque conjunctione non aptè conjungi docent Grammatici. Quare legendum fortasse ῥόδων τοῖσι πετάλοισι. non tamen muto, quoniam & infra πῆλις, πῶ ἀλφίτον *fœnugraci farina* pro τῇλεως ἀλφίτον.

p. 87. l. 44, 45. ἡ κυῶν κόπρον πορροπίας ἐν.] Stercus caninum pro Angina commendat *Galenus libro 10. de simpl. medic. fac. capite proprio.*

p. 87. l. 51. καὶ τῇ βησσαῖ.] Ita Syri rutam agrestem appellant. *Dioscorides lib. 3. cap. περὶ πηλῆας ἀγροῦ* καλῶσι δὲ πινες αὐτὸ ἀρμαλαῖ σῦροι βησσαῖ.

p. 87. l. 51, 52. καὶ τῇ ἀλφῇ τῇ χειλιδόνων.] Subaudi, σωθῆσθαι, compositione. Vim hirundinibus propriam inesse, ad anginam curandam & præcavendam, testatur & *Cornelius Celsus, lib. 4. cap. 4.* ita scribens: *vulgo audio si quis pullum hirundinis ederit, angina toto anno non periclitari, servatumque ex sale, quum is morbus urget, comburi, carbonemque ejus contritum in aquam mulsam (qua potui datur) infriari & prodesse.* *Galenus lib. 11. de simpl. fac.* εἰδ' ἐφ' ὧν εἶπον μόνον ζῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν χειλιδόνων ἐχρήσαντο πολλοί, καίοντες, καὶ τῇ τέφρᾳ μέλι μιγνύοντες, εἴτα ἀλφειόνας τὰς κυναγχιὰς. Recentiores non pullos, sed nidos ipsos hirundinum emplastris miscunt. Varias ἀλφειόνων compositiones vide apud *Scribonium Largum cap. 67. & Aetium 2. Tetrabible serm. 4. cap. 47.*

p. 87. l. 56, 57. ἡ πησάνης κυλῶν ἡ τεράχου.] *Tragus* fruticis genus: fructum fert uvæ acinis similem, facultatis adstringentis, ex *Dioscoride cap. 4.*

p. 87. l. 57, 58. ἐπὶ τῇ μὲν ζυμπῶσι σωάγχης.] Quæ propriè κυνάγχη dicitur.

p. 88. l. 8. ἀπὸρ ἡδε ἐξογκέει.] Lego ἡδε. & est pronomen demonstrativum, quod refertur ad *θερμασίην*. Sed & calor tumorem in collo efficit.

p. 88. l. 11, 12. τὸ δὲ πρὸς τὴν ἑταμον ἐς ἀναπνοὴν,] Improbatur eos quia asperam arteriam fecant ad aërem introducendum in periculo suffocationis: quæ operatio *λαρυγγισμὸς* Græcè dicitur, Barbaris *subscannatio*. De qua vide *Aponensem*, qui eam defendit, *different*. 188.

Ad Caput VIII.

περὶ θεραπείας τῶν καὶ κιονίδα παθῶν.

De Curatione vitiorum Columellæ.

p. 88. l. 25, 26. σαφυλλὴ πε καὶ κιονίδα.] Scribe κίονα: nam κιονίς nomen est partis. Hic affectum præter naturam intelligit, qui mox κίων appellatur.

p. 88. l. 32. τῇδε καὶ σαφυλλῇ ἐπικλήσιν.] Hujus appellationis meminit & Aristoteles *lib. 1. hist. de Anim. cap. 11*. ἔσω δὲ ἄλλο μέρος σαφυλοφόρον, κίων ἐπίφλεβος, ὃς ἐὰν ἐξυγρυνθῇ φλεγμῶν, σαφυλὴ καλεῖται, καὶ πύγξ. Hippocrates & γαρραρεῶνα appellari hunc affectum tradit *libro περὶ παθῶν*. ἢ ἡ σαφυλὴ κατὰ κρεμασθῇ καὶ πύγξ, ἐνίοι δὲ τὸ καλεῖται γαρραρεῶνα. quod & posuit Aretæus *lib. 1. ὁξέων παθῶν*. Sed videre operæ pretium est verba *Hippocratis*, quibus hunc ipsum affectum describit *libro 2. de morbis*, quia inde *Aretæum* apparet sumpsisse, quæ hic dicit: ἢ σαφυλὴ ἐν τῇ φάρυγγι γῆνι, ἐμπύπλαιται ἀκρὸς ὁ γαρραρεῶν, ὕδατος καὶ γίνετ' ἐρογγύγος τὸ ἄκρον, καὶ ἀφανής. & supra *eodem libro*, σαφυλὴ γίνετ', ὅταν ἐς τὸ γαρραρεῶνα κατὰ δὴ φλέγμα δὸς τὴ κεφαλῇ καὶ κατὰ κρήνην καὶ γίνετ' ἐρυθρός. ἢ δὲ πλείων χρόνος γῆνι, μελαίνει. μελαίνειται δὲ ὡδὲ ἐπίφλεβός ἐστι ὁ γαρραρεῶν παχέης. καὶ ἐπὶ φλεγμῶν θερμαίνει. &c. ubi vides ἐπίφλεβος γαρραρεῶν, ut κίων ἐπίφλεβος, eo loco *Aristotelis*, quem superius laudavi. Theodorus *venæ applicatum* exponit. Scaliger *eum qui venæ insidet*; rectè. At Cornarius malè *venosum* hic interpretatus est. Porro mirum videri possit nullam hîc Chirurgiæ mentionem factam in curatione ejus affectus; cum præsertim *Hippocrates* eam adhibeat, & ipse Aretæus *lib. 1. ὁξέων παθῶν*, id genus auxilii tutum ibi affirmet his verbis, παίρνειν δὲ πάντα ἀσυνέα.

Ad Caput IX.

περὶ θεραπείας τῶν καὶ φάρυγγα λοιμικῶν παθῶν.

De Curatione Pestilentium in Faucibus morborum.

Pestilentium in tonsillis affectuum nomine intelligit ulcera maligna & serpentina in iis partibus, quæ ab *Hippocrate* νομαὶ appellantur, in *libro περὶ ὀδοντοφυΐας*. λοιμός, pestis quicquid multos eodem tempore interficit ex *Galenî Com. 3. in 3. Epid.* Ejusmodi autem malum, & necessariò eâ naturâ est, ut serpat perfacilè, & ab uno ad alium transeat. Ex quo patet propriam pestis rationem esse id, quod dicitur *contagium*. Nam & Virgilius ignem *pestem* dixit, qui citò se diffundat.

p. 89. l. 19, 20. φαρμάκοις δὲ περιϊκέλοισι.] Quod genus sunt, quæ καυστικά dicuntur, alumen, cadmia, chalcitis, & complura alia ex mineralibus. Reliqua hujus capitis plana sunt, neque expositione egent.

Ad Caput X.

περὶ θεραπείας πλάγιου πόνου.

De Curatione morbi Lateralis.

p. 89. l. 46. οὐκ ἀμβολῆς καιρὸς.] In morbis acutis non esse procrastinationi locum, rectè monet: cum enim acuti morbi definiuntur à Galenò *com. ad Aphor. 23. sect. 2*. qui magnitudinem habentes brevi ad summum vigorem perveniunt: τὰ ὁξέα νοσήματα, μεγάλα τέ ἐστι, καὶ πρὸς τὸ δέχθην ἐπειγόμενα, διὰ ταχέων. ipseque Hippocrates *Aphorif. 7. sect. 1*. dicat, morbum peracutum αὐτῶν τῶν ἐσχάτων πόνων ἔχειν *extremos protinus labores afferre*: satis intelligitur, quantum sit periculum remedia protrahere iis in morbis, qui, ubi cesses, ægrum statim in extremum capitis discrimen adducant. Quod Galenus *citato loco* luculenter declarat, hac sententia, quæ non parum hunc *Aretæi* locum illustrat, ideo adscribenda: ὅτι δὲ ἀνάγκη διὰ τὸ μέγεθος τῶν νοσημάτων, καὶ τὴν σφοδρότητα τῶν συμπτωμάτων ἢ νικηθῆναι διὰ ταχέως τὴν δύναμιν, ὥς δὲ πολέως τὸ ἀνθρώπον, ἢ πρὸς τὴν λυσιπῶντων ἐκκλίνειν ὁρμήσειεν, εἰ μὴ κρατήσῃεν ὡς πρὸς το, κρείσσιν ἀγὰθον, εἰ δὲ κρατηθεῖν, κακῶν ἐργασίαις, πρὸς δὴλον παντί. Quod verò necessarium sit morborum magnitudine & symptomatum vehementia urgente, aut citò virtutem succumbere, ita, ut moriatur æger; vel strenuè ad mali expulsionem impetu sumpto, ubi superior fuerit, bonam crîsim, aut eandem victam, malam facere, nemo est qui dubitet. Hæc igitur causa est, cur in peracutis morbis non sit procrastinandum.

p. 89. l. 49. ξυμπερίγξθαι τὸ κακίον.] Dolor membranæ succingentis in pejus urget, qui novos subindè humores ad partem affectam trahit, atque ita auget inflammationem: inflammatio autem febrem, & difficultatem respirationis.

p. 89. l. 50. βήχες κλονέσσαι τὸ θώρακα.] Altera causa præcipitis mali. Quia tussis thoracem & caput, irrequieto motu agitans, ægroti vires fatigat, & exsolvit: cui malo promptè occurrendum.

p. 90. l. 2. μὴ κατ' ἕξιν τῇσι ἐπέρησι πλῶρησι.] Iis qui ex ciborum ac potuum repletione dolorem lateris contraxerunt, inedia diei interposita, jubet sanguinem detrahi cubito; non eo qui è directo respondet lateri affecto, sed ex opposito: & rationem addit: κρείσσον γὰρ ἀπωπύτω ἀγειν, præstat enim è maxima distantia trahere. Quoniam ita demum revulsio intelligitur, si ad partem remotam & oppositam, qui in fluxu est humor revo- cetur: quod sanè fit in ipsa parte opposita & distant vena incisa: ut videre est apud Ga- lenum *libello de hirudin. revulsione* &c. ubi observatis corporis sex dimensionibus, quas Philosophus distinguit *lib. περὶ ζώων πορείας cap. 2.* nempe sursum & deorsum; ante & re- tro; dextrum & sinistrum; quibus ipse hanc sesygiam intro & extra adjungit; semper inter oppositas differentias revulsionem instituit. At verò idem hujus legis, quam ipse pro- mulgavit, oblitus, in pleuritide venam è directo laborantis lateris secandam censet; hoc est, in eodem latere, non autem oppositam; ut ex ejus verbis patet, quæ habet in *lib. de curat. per sanguinis missionem, cap. 16.* τὸ μὲν γὰρ κατὰ τῶν πλωρῶν, ἢ κατ' ἐνθὺν ἢ παχόντων πλωρῶν φλεβοτομία, τὸ ἀφ' ἑλπίαν ἐνεργεῖσθαι ἐπεδείξατο πολλάκις· ἢ ὅτι τὸ ἀντικειμένης χειρὸς, ἢ πάντως ἀμφοτέρων, ἢ μὲν χεῖρον. Ubi animadvertendum est, *Galenum* non negare venæ sectionem, quæ in opposito fit latere, prodesse; sed parum & obscurè, & post tempus. Cum recentiores factiosi Arabicæ Medicinæ osiores, ac, ut rectè eos *Scaliger* appellat, destructores literarum, non modo nihil juvare, sed multum incommodare con- trarii lateris venæ sectionem, vociferentur; tum in *Avicennam* contumelias velut è plau- stro passim effundant. Qui tamen non in ea est opinione; sed *Aretæum* inter Græcos, gravissimum rei Medicæ auctorem, in *Hippocratis* Libris apprimè versatum, & quod caput est, in artis operibus exercitatissimum (quod signorum in morbis apparentium tam acutæ, tam accuratæ descriptiones indicant, tum etiam remediorum tanta expe- rientia, quibus rebus omnes antiquos longè superavit) suffragatorem habeat. Sed nec quæ in adversum afferunt magni ponderis sunt, quæ scilicet tam acutè, tam nervosè percussit vir ingenio & doctrina singulari præditus *J. C. Scaliger*, in illis eruditissimis atque acutissimis commentariis, quos in *lib. Hippocrat. de Insomniis* edidit: ut facilè appareat eos *Hippocratis* & *Galen*i auctoritate potius, quàm ratione fretos, has turbas excitare. Una tamen distinctio mihi in hac re perneccessaria videtur; nempe initio de- trahendum esse sanguinem ex opposito latere, si sanguis in universo corpore redundet, quod Græci *πληθύνειν* appellant: sin minus, ex eodem latere juxta sententiam *Hippo- cratis* & *Galen*i. Eo enim casu maximè periculum esse potest à sanguine de novo in partem affectam influente, si multitudine nullo modo imminuta è latere affecto vacue- tur: quod periculum quale sit, demonstratione lineali & Geometrica ostendit *Scaliger*, eo loco. Cujus hæc conclusio est: venam ejusdem lateris non modo humorem non tol- lere; sed etiam trahere ad locum malè affectum. Hæc, inquam, ratio valet, ubi sub- est redundantia humorum; non simpliciter & absolutè. Nam & si sanguinem superfluum ad partem vacuatam attrahi valdè rationi consentaneum est, non tamen sequitur, san- guinem, qui modum non excedit, eodem modo ad latus, unde vacuatur, attrahi: quan- tumvis majore copia contineatur in eo spatio corporis, quod est inter latus oppositum, & illud quod vacuatur. Nam partes quidem quod superfluum est ab se facilè dimit- tunt. Ceterùm mediocrem sanguinem, ut amicum & familiarem retinent, nec sibi te- merè sua bona eripi patiuntur. Quare, ut dixi, ea opinio de mittendo sanguine statim ex opposito latere non valet; nisi cum sanguis per universum corpus redundat. Quod fortasse innuit *Aretæus*, cum eam notat Pleuritidem, quæ à repletionem ciborum & com- potationum ortum habuerit. Quoniam, qui ingluvieri dediti sunt, plenitudinem facilè contrahunt.

p. 90. l. 4, 5. πεπνυμένους γὰρ ἡπιοῦνται κίνδυνον.] Ne sanguis in pleuritide usque ad ani- mi defectionem mittatur, ob hanc maximè rationem deterret, quod hac re soleat pul- monum inflammatio contrahi, dum materia à latere in vicinum pulmonem commigrat: idque ob humorum refluxum ad internas partes, quem natura viribus collapsis facere so- let: cui accedit pulmonis conditio, qui substantia sua rara & spongiosa, humores un- decumque promptè attrahit.

p. 90. l. 6, 7. τὸ ἐκτὸς ἀφαιρεθέντα θερμὸς πὲρ καὶ παῖσι.] Humores ait τὸ ἐκτὸς θερμὸς *exter- na caliditate* atque extensione destitutos intro refugere. Ubi quærendum, quam cali- ditatem externam intelligat? nam potius internam dicere debuit; nempe naturalem: Nam ea sanè privantur humores in lipothymia, quæ nihil est aliud quàm resolutio & de- fectus virium: vires autem à spiritibus & calore nativo non distinguuntur. Et certè *Aretæus* alium calorem non intelligit, quàm naturalem. Sed nimirum is calor, etsi ra- tione originis, & quia præcipuis corporis partibus ceu habitus inhæret, *internus*, natu- ralis, insitus verè prædicatur: tamen, prout motu arteriarum per universum ambitum partesque extimas corporis fusus est, *externus* dici potest; ejus scilicet comparatione, qui

qui cordi & aliis visceribus ac vasis corporis perpetuò inhæret: sicut partes ipsæ, quæ in ambitu corporis sitæ sunt, & oculis patent, respectu viscerum, exteriores dicuntur; licet illis interioribus non minùs sint animali innatæ & propriæ. Addit verò & πᾶσι, quæ vox intensiorem significat, qua etiam humores per animi defectiones privantur: quia calore & spiritu deficiente non possunt amplius ad extrema corporis extendi. Hunc enim motum habent à spiritibus, qui omnia in corpore impellunt, ob eam causam τὸ ὁρμώντων nomine ab Hippocrate appellati. Crassius tamen non πᾶσι sed πᾶσι videtur legisse: ita enim vertit: *humores enim exteriori caliditate attractioneque privati* &c. Sed non est, quod vulgatam lectionem mutemus: cùm rationi apprimè consentaneam esse, ex iis quæ diximus constet.

p. 90. l. 7, 8. πνέμων ἢ μανὸς π καὶ θερμὸς, καὶ ἐς ὀκλὴν διωκόμενος] Raritas substantiæ & calor, sunt res aptæ ad trahendum: Calor quidem, ut causa efficiens tractionis; raritas verò ut id, quod recipit humorem. Hincque est quod spongiosæ & molles particulae, lien, pulmo, glandulae, humores faciliè ebibunt, juxta hanc sententiam Hippocratis in libro de veteri Medicina: τὰ ἢ πορροειδὴ τε καὶ δραστὰ, οἷον σπλῆν, πνέμων, καὶ μαζοὶ περὶ σπλάγχνα μάλιστα ἀναπνοί, καὶ σπληνικὴν καὶ αὐξήθειαν ὑπερτέττονται περὶ σπλάγχνα ταῦτα μάλιστα ὁ πνέμων.

p. 90. l. 10, 11. αἱ τῶδε ἀφιδέξιντες ἔ μάλιστ' ἐπιγίνονται.] Quæ à latere in pulmonem transeunt vitia, haud esse mitia rectè asserit: quia ab ignobiliore parte in nobiliorem μετέσσεισι non potest non esse periculosa. Idque de peripneumonia pleuritidem sequenti expressè docet Hippocrates, sect. 7. Aphorism. 11. ὅτι πλῆθει πνεύμονος, κακόν. In Coac. tamen prænot. 22. paulo aliter sentire videtur; dum ait, pulmonum inflammationes, quæ ex lateris dolore per metastasim nascuntur, iis quæ initio & per se existunt, tutiores esse: τῶν περιπνευμονιῶν αἱ ἐκ πλῆθους μετέσσεισι, τῶν ἐξ ἀρχῆς γινόμενων ἀσφαλέστεραι. Verùm hæc loca, si rectè perspiciantur, minimè inter se pugnant. in illo Aphorismo, de Pulmonis Inflammatione loquitur, quæ Pleuritidi accidit κατ' ἐπιγίνεσιν: in Coacis, de ea, quæ κατ' ἐπιγίνεσιν, & morbi in alium mutationem, efficitur. Est autem id discrimen inter ἐπιγίνεσιν & μετέσσεισιν, quod in illa, priori morbo adhuc vigente, novus supervenit ob materiæ copiam & propagationem: μετέσσεισις autem dicitur, cum morbo uno cessante, alter exoritur, sicut ex die nox; ob materiæ totius translationem ab una parte in aliam. Facile autem apparet multò majus esse periculum, cùm morbus unus materiæ pravæ redundantia atque extensione alium de novo sibi adsciscit, quàm cùm translata penitus materia, ab uno loco in alium, unus ibi exstinguitur, alter illic accenditur.

p. 90. l. 20, 21. ἔλαιον γένετα μαλθακόν] Non temerè epithetum hoc μαλθακόν, hoc est, molle, apposuit Aretæus: Cur tamen ita statuerit, quærendum amplius est: Nam perfectò oleum esse humidum sive molle (si quidem & liquori hæc vox accommodari potest) satis vulgò intelligitur, ut verbis opus non fuerit: sin quod Philosophus docet 4. de affectionibus mistorum, aliud humidum, aliud molle: pro olei peculiari conditione accipiendum erit; & fortassis pro viscido & lento; aut certè pro μαλθακόν, à voce, μάλθα, quæ ceram emollitam significat.

p. 90. l. 24. καὶ ἢ φλεγμασίη ἐξώκειλε] Deest adverbium ἐξω, vel ἐς τὰ ἐξω, quod restitutum est. Ita enim legendum esse liquet ex contextu.

p. 90. l. 25, 26. τὸ δ' ἐστὶ ἐνδον αὐξήσις.] Ita, inquit, interdum vitium ad partes extimas convertitur, ut inhære in iis partibus videatur: quod tamen non ita est; sed nihilominus intus affectus latet, licet propter incrementum extra se propagatione diffundat.

p. 90. l. 27, 28. ἐν τροφῇ γὰρ κείσεται τὸ φάρμακον] Sententia est Hippocratis lib. περὶ τροφῆς. ἐν τροφῇ φαρμακείη ἀρῆσιν ἐν τροφῇ φαρμακείη.

p. 90. l. 32. πτισάνη περὶ κεκρίδω] Ita & Hippocrates libro de victu in acutis, ubi Ptisanæ eximias dotes, tam copiosè & facundè explicat, ut ab ea integrum illud volumen olim περὶ πτισάνης vulgo citaretur, ut videre est apud Athenæum.

p. 90. l. 40. περὶ σπλῆνός ἐστι τὸ λεῖον αὐτῆς.] Hippocrates, citato loco: τὸ γὰρ γλίχρασμα αὐτῆς λεῖον, καὶ ξυνοχρὲς, καὶ περὶ σπλῆνός ἐστι, καὶ ὀλιγοπρὸν, καὶ πλάδαρον μετρίως, καὶ ἀδύνητον &c.

p. 90. l. 49. ἀγάρθι ἢ καὶ τεράγρι] τεράγρι ἐ frugum est genere, sicut βρώμη; de quibus vide Dioscoridem lib. 2. Item Plinium, libro 18. cap. 10.

p. 90. l. 50, 51. ἐπιχέσιν, κάθαρσιν πλῆθει μᾶλλον, ἢ ἐρήσει.] Scribe ἐπιχέσιν κάθαρσιν πλῆθει μᾶλλον, deleta virgula.

p. 90. l. 51, 52. ἀρετὴ καὶ ἀρετὴ ξηρὸς καπεὶς κρησέρι σπασμῶδες.] Nihil aliud vult Aretæus, quam quod Ætius 2. Tetrabibl. serm. 4. ubi de eodem morbo: ut scilicet micæ panis tenuissimæ ex aqua mulsa eis dentur. Nam multa ex Aretæo transcripsisse Ætium, patet. Ipse Aretæus libro sequenti de curatione ὀξέων cap. θεραπεία αἱμάτων ἀναγωγῆς eandem rem sic præscribit: ἀρετὴ ὅπως κατὰ ξηρὸν καπεὶς, ἥδε καὶ ἐς ἀληθινὸν σπασμῶδες. Ad panem lotum hæc pertinere videntur, cujus parandi modum hoc loco tradit Aretæus; nempe eum exficari debere, deinde contundi, tum incerniculo transmitti, postremo aqua maceratum denuò exficari ac compingi; quod posterius tamen non expressit.

quod id satis notum esset. Aut fortasse scripserat, & postea Librariorum incuria prætermisum est. Locus igitur hic notatu dignus est: quia pauci ex veteribus admodum ejus præparationis rationem docuerunt. Quippe *Galenus* panis ipsius mentionem facere contentus fuit, omissa parandi ratione. Post tamen *Oribasius* eam ex *Antylli* instituto prodidit *libro 4. collect.* & ex eodem *Aetius*; Deinde *Avicenna lib. 2. tract. 2. cap. 572.*

p. 91. l. 14, 15. ἀριστον ἢ τῶν ἀρτίων ὧν δοῖται ἐκ πυρὸς ἀπύρων] *Crassus* vocem ἐκ πυρὸς divisim legit, cum ita verteret: *Sed mirificè profunt ova nuper à gallina edita ex igne igne carentia.* Verum cum ex iis, quæ sequuntur pateat, hunc ova recens exclusa præscribere, & a matre calentia, sine alia coctione; quod & vox ἀπύρων significat: cur ejusmodi ova ἐκ πυρὸς ἀπύρων appellet, miror. Nisi innatum animalis calorem, πυρὸς nomine, intellexit; ut aliquando *Hippocrates*, atque etiam *Aristoteles*, & maximè in *lib. de respiratione*, ubi calorem nativum ψυχρὸν πῦρ appellat: quomodo etiam & *Theophrastus*, & plerique omnes antiqui usurpant. Atque ita πῦρ in his vocibus πυρὸς & ἀπύρων æquivocè accipiendum esset, scilicet, & pro vitali calore, & pro elementari, quo in culinis utimur. Id adeo, ut fieret in verbis figura & argutia, quam ut puto, ὀξύμαρον Grammatici appellant *acutam stultitiam*, ova ex igne sine igne: ejusmodi enim verborum lusus amant Iones. Verumtamen existimavi olim pro ἐκ πυρὸς legi posse ἐκ πυρῶν, ovi rufum, ut *Vitellus* intelligeretur: quod hunc ita *Aetius* appellet, περιφερτικῶς in *libro* scilicet 3. cap. περὶ κλυσμών, ubi enema præscribit hisce verbis: χαμαιμήλινον ἢ ἐλαίου, καὶ ὡς ποτὶ πυρὸν καὶ τὸ λευκόν. &c. nam πυρῶν ibi non πυρὸν legi debere palam est, estque vitelli ovi periphrasis. De utraque Lectione judicent Docti.

p. 91. l. 18, 19. καὶ ῥητίνης ἢ ξηρῆς ἢ ἀπὸ πίτυος ἐμπίσσειν] ῥητίνη, resina in genere duplex à *Dioscoride* distinguitur, *lib. 2.* una humida, altera sicca: humida rursus triplex; πινύνη, πεδκίνη, κυπρεσίνη, sumpta appellatione ab arboribus, quæ ipsam emittunt, nempe pinu, picea, & cypresso. Sicca autem differentia hæ traduntur: σποδιλίνη, ἐλατίνη, πεδκίνη, πινύνη, quod ex pineis nucibus, abiete, picea, & pinu petantur. *Plinius libro 24. cap. 6.* ubi de resinis: *summæ species duæ, sicca & liquida: sicca è pinu & picea fit; liquida, è therebintho, larice, lentisco, cypresso.* Quæ verba ita accepit *Brasavolus*, ubi de resinis agit, quasi è pinu & picea siccam tantum resinam provenire dicat *Plinius*; cum ait, *Plinium* in resinarum historia dissentire à *Dioscoride*: sed non ita est. Et si enim resinam siccam ab iis arboribus prodire dicit, attamen humidam ab iis quoque exire non negat: sed siccam dixit, ut distinguat ab aliis arboribus, quæ humidam tantum fundunt. In quo ipse *Brasavolus* magis culpandus est, qui inter arbores humidam resinam fundentes, lentiscum numeret; cujus resinam, mastichen dictam, verè esse siccam nemo nescit. Vide *Matthiolum* in 1. *Diosc.*

p. 91. l. 19, 20. ὅπως π' εἶον κρέσσον εἶναι.] Quædam hic desiderari conjicio. Sed ea ex M. S. Codicibus solum restitui possent.

p. 91. l. 24. συν ἐγκέφαλοι] Súillum cerebrum diligenter assum, vel in albo jure legitimè elixum, porro & anetho injectis dabat quoque *Galenus* iis, quorum vires attenuatæ erant ad eas instaurandas. Vide eum *lib. 12. Method.*

p. 91. l. 25. ὅπῃ μὲν ξυν τῷ σπινθῶτι.] σπινθῶτον nomen est membranæ fundo ventriculi adhærentis, quæ quod intestinis innatet, id cognomentum accepit: hæc, cum sit adiposa, involvebant jocinora animalium frixa, quo essent opimiora; ut *Philetæus* docet apud *Athenæum* in *tertio*. Ad quem modum & cerebrum Suis assum omento involutum apponebant: quod tamen *Aretæum*, in Pleuriticorum victu, probasse non verisimile est. Quis enim acutè febricitantes nidorulento cibo, & ægrè impleri patiatur? Quare mutilum esse hunc locum dubitandum non est. Et nisi me valdè conjectura fallit; scripserat *Aretæus*, ὅπῃ μὲν ξυν τῷ σπινθῶτι κινωδῶδες ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἀκνιστοί.

p. 91. l. 26. ὡς δὲ ἀκέρχῃ εἶναι.] Nomen compositum à κέρχῃ: qua voce *Hippocrates* faucium asperitatem & strepitum in pulmone significat, *Galeno* teste, in *Exegeſi*.

p. 91. l. 40, 41. συμμίσχοντα μήλων ἢ σαρκὸς ἐνηψημῆς.] Quam hic carnem papaveris appellet, non satis planum est: nisi capita ejus herbæ intelligat, quas κωδίας vocat *Dioscorides lib. 4.*

p. 91. l. 41. 42. καὶ μάννης ἀλίτον ἐμπίσσειν] Manna thuris intelligenda est, quæ à *Dioscoride*, *Galeno*, & aliis Græcis μάννη λιθάνη dicitur: ita autem appellantur micæ, quæ è thureis glebis resolvuntur. In quo non parum hallucinatus est *P. Crinitus*, putans; quam *Dioscorides* μάννη λιθάνη appellet, eandem esse illi, quæ mellis genus est, & ad purgandum leniter alvum usurpari solet. Ita enim scriptum ab eo est *lib. 25. cap. 7. de honesta disciplina.*

p. 91. l. 47. 48. καὶ κάγχους] De quo vide *Dioscoridem lib. 3. Coronarius* *Ætii* interpretès ad 2. *Tetrabibl. ferm. 4. cap. 68.* ubi multa ex *Aretæo* exscripta leguntur, *Canchry* semen rosmarini interpretatur. Quod non est intelligendum de nostro rosmarino, qui coronarius dicitur; hic enim sterilis est: sed de alia specie ferulacei generis, cujus semen κάγχους & κάγχου propriè dicitur. Scribitur & κάχου vel κάχους sine γ.

p. 91. l. 48, 49. *ὡς ἢ καὶ ψυχρῶν τῶν πόων.*] Per *πάρε* partes intelligendæ sunt, quibus cataplasmata imposita sunt: in quibus si frigus intus sentiatur, acetum affundi jubet. Habet enim acetum calorem non obscurum; & in cataplasmatibus iis, quæ Sinapiſmi dicuntur, vim Sinapi fuscitat.

p. 91. l. 54. *ῥαλλίαις ἐν κυρτοσίαις*] *κυρτοσία* genus est pilei Persici, qui aliter Tiara dicitur, & Cidaris. Pollux, *τὴν ἢ κυρτοσίαν, καὶ κίδαριν, καὶ πῖλον καλεῖται.* Ita & Galenus in *Exegeti.* Suidas in hac voce, & Scholiastes Aristophanis in *avibus.* Hic verò accipit *Aretæus* pro sacco, in quo semina includuntur ad fomenti usum; fortasse ob similitudinem figuræ. Nam pilei genus istud oblongum erat, & complicari poterat, teste eodem Scholiaste Aristophanis ibidem: *ἐστὶ ἢ αὐτὴ (inquit) καὶ περὶ πύλον, πᾶσα τοῖς μὲν ἄλλοις ἐστὶ, καὶ ἐπὶ πυλῶν καὶ περὶ ἀλλοῦ εἰς τὸ μέτωπον ἔχειν, τοῖς ἢ βασιλεῦσιν ὀρθῶν.*

p. 92. l. 26. *οἱ γὰρ ἐκ τῆς σωτήριος ἰχθῆρος.*] Humiditates, quæ è salibus liquatis distillant, *ἰχθῆρες* appellat: quod iis similes sunt, quæ è malignis ulceribus prodeunt. Ita enim appellat *Gelsus libro 5. cap. 26. ἰχθὺς tenuis, subalbidus ex malo ulcere exit, &c.* Ipse *Aretæus* mox ubi de vulneribus per scarificationem factis expurgandis agit: *εἰ γὰρ αἷμα ἢ πύον, ἀλλὰ ἰχθὺς ἐκέρχεται.* De hac voce plura nos in nostro tractatu de *Lacrymis lib. 1.*

p. 92. l. 38. *θαῖς ἢ ἀπὸ πυρὸς*] Sulphur ignem non passum deligit; quia id optimum est, ut expresse ait *Dioscorides lib. 5.*

p. 92. l. 40. *ἔχειν ὡς χρὴ κεραμεῶν καὶ φαν*] Vasis descriptio est pro fomento, atque ipsum vice cucurbitæ lateri dolenti applicari jubet cum magna flamma; non ut corpus tangat, sed interposito aliquo spatio, ne flamma exstinguatur: ejusmodi sunt, quæ *Φακὴς κεραμίας* infra appellat *libro 2. therap. cap. de curatione Ilei.*

p. 92. l. 46. *ὡς μὴ ἀποσβεσθῇ τῇ πυρί.*] *πύξ* suffocatio: *πυγὺς* verò operculum est quoddam, quo carbones suffocantur. *Aristoteles lib. de Juvent. & Senect. cap. 5. ἀποσβεσθῆναι δὲ ἐκ τῆς λαμβάνειν ἐστὶ τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν κατὰ πυγῶν ἀνδράκων. ἀνὴρ γὰρ ὡς ἀποσβεσθῆναι τῷ καλῶν πυγῶν συνεχῶς, ἀποσβεσθῆναι τῷ πυγῶν.* Alludit fortasse *Aretæus.*

p. 92. l. 49. *τὴν κατὰ ἰητρίαν*] Ita elegantissimè appellat *enema*, & *μητέγγυλα.*

p. 92. l. 55. *πνέον ζῶν μέλιτι ἐψηθὲν ἐς αὔρασι*] In Editione *Henischii* ad marginem *πνέον*, quod idem esse ac butyrum, supra docuimus. Quam lectionem esse probam liquet ex *Ætio*, qui in curatione pleuritidis, butyrum quoque recens cum mellis & terebinthinæ æqualis partibus decoctis, pro pilulis, sub lingua tenendis, commendat; quod hinc mutuatum esse nullus dubito. Quo fit ut suspicer fortasse & terebinthinam ab *Aretæo* positam in hocce eclegmate, & eam vocem postea intercidisse.

p. 93. l. 4. *καὶ πὸ τῶ ἀριστοῦ*] Usitatio est vox composita *πρωτοῦ* pro cibo, qui offertur, sicut & *πρωτοῦμα*; quibus vocibus passim utitur *Hippocrates.* Attamen & simplex nomen idem significare nihil vetat.

p. 93. l. 6, 7. *κνίδης καὶ λίνυς ἢ σπέρματι*] Eandem compositionem videre est apud *Ætium*, citato loco; nisi quod simplicium mensuræ non congruunt.

p. 93. l. 7, 8. *καὶ κώνυς ἢ κοκκάς*] Non satis constat, quid per has voces intelligat; ipsas ne nuces pineas, quæ & *σπόβιλοι* vocantur, quæ propria est notio hujus vocis, *κων*: an interiores nucleos, qui soli esculenti sunt: quos *Galenus* *πυρῶνας σποβίλων* appellat *lib. 6. de compos. Medic. in bechicarum Antipatri recensione*: & simpliciter *πυρῶνας* in libro *δι-πορῶν*: in descriptione eclegmatis bechici, *πυρῶν ἢτοι σποβίλων.* Græcis autem & propria voce *πινίδες* dicuntur, ut ex verbis *Dioscoridis* patet: *πινίδες ἢ καλουμένη ὁ καρπὸς τῶν πινῶν καὶ τῆς πίνυος.* Nam & *κωνες*, hoc est nuces pineas locum habuisse in compositionibus medicamentorum, ex verbis *Plinii* colligi potest, quæ scripta sunt in *libro 23. cap. 8. Nuces pineæ, quæ resinam habent, contusæ leviter, additis in singulis sextariis aquæ ad dimidium decoctæ, sanguinis exscreationi medentur.* Et postea nucleorum nucis pineæ facit mentionem paulo infra. Immo *σποβίλος* & *κωνες* non modo pineas nuces, sed etiam nucleos ipsos à Græcis appellatos fuisse *Dioscoridis*, & *Galen*i, & *Plinii* etiam testimonio constat. Nam quæ *πρὸς σποβίλων* scribit *Dioscorides*, nucleis manifestè congruunt: *σπόβιλοι*, inquit, *καὶ κατὰ τοὺς ἐσθιόμενοι, ἢ μὲν γλυκεῖ καὶ σικυὴ σπέρματι πινόμηναι.* &c. Non enim nuces ipsæ esculentæ sunt, sed interiores nuclei. Tum autem *Plinius* dum eum locum in historiam transferret, quas facultates strobilis tradit *Dioscorides*, nucleis ipse assignavit. Ex quo patet *σποβίλος* nucleos pineæ nucis interpretatum fuisse. Quod & amplius confirmatur iis, quæ in eodem capite addit *Dioscorides*: postquam enim *σπόβιλοι κατὰ τοὺς ἐσθιόμενοι* quid præstare possent, docuit; postea de integris strobilis ita agit: *ὅλοι ἢ σπόβιλοι ἀπὸ δένδρων πρὸς φατοὶ θλασθέντες ἐν γλυκεῖ, καὶ ἐψήματι, ἀρμόζουσι παλαιαῖς βηξί.* &c. Sed & *Simeon Sethi*, *σποβίλος* accepit pro fructibus *lib. de alimentis cap. 8. οἱ κοκκινάροι ἢτοι σπόβιλοι. ὁ ποῖός τε καρπός* &c. *σπόβιλοι* autem iidem, qui *κωνοί*, ut *Galenus* docet scribens *lib. 2. de alim. fac.* quos Antiqui Græci *κωνες* vocarent, à recentioribus Græcis *σποβίλος* postea esse appellatos. Ut igitur huic Disceptationi finem imponam, existimo & nostrum *Aretæum* hinc *κωνες* & *κοκκάς* pro nucleis sumpsisse. Quoniam eos propriè pectoris morbis convenire testatur *Dioscorides*, citato loco. *Galenus lib. 8. de simpl. med. facultatibus*; & reliqua turba Medicorum.

p. 93. l. 11. *μυσίλη μή.*] Quid sit *μυσίλη*, supra docuimus.

p. 93. l. 14. *λίτρα μή.*] Melius in dandi casu *λίτρα μή.*

p. 93. l. 13, 18. *ψυχρόν ὃ ὕδωρ ὀκέσει τῶν ἰητρῶν.*] Eos improbat, qui frigidam pleuritide laborantibus propinant: meritò, utpote quæ ἀνακάθαρσιν impediatur: frigus enim humores densat, vias adstringit, coctionesque impedit, & peculiariter pectori inimicum est: ut ex *Aphorif.* 24. colligi potest; & expressè docet Celsus *lib. 4. cap. 6.* ubi de Pleuritide agit: *utendum (inquit) cibis potionibusque calidis, vitandum frigus.* Et Trallianus de victu item pleuriticorum tradens; *aqua tepida*, inquit, *pleureticis semper exhibenda.*

p. 93. l. 23. *ἰδέη πρὸς ξυμφορῆς.*] Vox hæc Empiricorum, qui ita multorum signorum concursum appellabant; ex quibus, qui esset corporis status, cognosceretur; nempe *πληθωρικὴν συμφορῆν* cum omnia, quæ plenitudinem humorum indicant, in eodem corpore reperirentur. In editione *Hemischii* ante vocem *ἰδέη*, asteriscus est, quæ mutilæ aut corruptæ scripturæ nota est: & fanè aliquid desiderari arbitror. Sed expectandum auxilium à M. S. Cod.

p. 93. l. 27. *ἀλλὰ καὶ πνεῦμά κατὰ ξυμφορὴν ἐν πλάτῳ.*] Ita & *Ætius 2. Tetrabibl. ser. 4. cap. 68.* ubi de notha pleuritide: non alienum ab hoc loco est, quod de quadam falsa pleuritide observat Amatus Lusitanus *centur. 7. curat. 72.* in qua scilicet dolor esset extensivus in exteriori parte thoracis, difficilis in partem decubitus, febris continua, tussis sicca, & qua nihil effatu dignum exspueretur. Hanc autem Pleuritim refert in abscessum exterioriorem phlegmaticum degenerasse; quo aperto, non multò post æger mortem oppetierit.

Ad Librum Secundum

Curationis Morborum Acutorum.

περὶ θεραπείας πνευμονίης.
de Curatione Pulmonaria.

Ita pulmonis inflammationem vocat *Aretæus*, quam Medici communiter *πνευμονίαν*. Hippocrates *libro de internis affectionibus*, alio flexu *πνευμονίδα* nominavit. Ita enim hanc vocem *Fæsius* interpretatus est.

p. 94. l. 19. *ἢ τ' ἀμφω.*] Supple *φλέγας.*

p. 94. l. 24, 25. *ὡς ὃ ἐξ αἵματος αἱ παρὰ φύσιν ἔωσι.*] Causas perstringit, quæ pulmonis inflammationem faciunt: sunt autem hæ, sanguis, pituita, spuma; quas & causas tradit Hippocrates, citato libro; *φλεγμονὴς ὃ γίνεται ἀπὸ τῆς μάστιγας. ὀκέται δὲ πλάτῳ αἷμα ἐλκυσσας ἐφ' ἑωσπὴν, ἢ φλέγμα ἀλμυρὸν μὴ ἀπὸ πάλιν, ἀλλ' αὐτὸ ξυμφορῇ, καὶ ξυμπαγῇ.* Ob has verò venæ sectionem esse necessariam ostendit: quia si sanguis causa est, per eam vacuatur; sin alii humores, sic quoque ea benefacit: quod corpore vacuato, meatus pulmonis liberiores reddat, ad usum respirationis. Est proinde quod miremur, hanc ab Hippocrate esse prætermittam in eo libro; ubi ejus morbi curationem tradit.

p. 94. l. 30, 31. *ἀλλοτρίον τι ἐν πλάτῳ λίτρω.*] An balanum intelligit ano inferendum, ad flatum ducendos?

p. 94. l. 32, 33. *ἀντὶ ὃ καὶ φλεβοτομίας.*] Enema acre, ubi sanguinem mittere non licet, vicem supplere docet *Aretæus*; quod & Galenus testatur *lib. 5. Method.* qui matronæ cuidam, quæ sanguinem è pulmonibus rejiciebat acrem, clysterem imperavit: quod ei venam nollet incidere, propter inedia; quam per quatrimum passa fuerat.

p. 94. l. 34. *ἢ ῥητίνη.*] Scribendum, *ἢ ῥητίνη*, aut *resinæ*, in dandi casu, præcedente conjunctione disjunctiva ἢ.

p. 94. l. 37. *καλοκύντης ὃ καὶ ἀγρίης αἱ σάρκες αἱ ἔσω.*] Pulpam interiorem Colocynthidis, quam Hippocrates, *κατεκύνων* vocat, pro enemate, aqua incoqui jubet: in qua decoctione eximiè cavendum est, ne qua particula ejus, cum liquore in alvum penetret: nam ea inhærescens intestinis, ulcus in iis insanabile crearet. Quod accidisse *Guillelmo Pelisario* viro eruditissimo atque clarissimo testatur Pierius *lib. 2. de Literatorum infelicitate*; cum scelerati Pharmacopolæ culpâ catapotia ex malè trita colocynthide sumpsisset. Quare, ut in medicamentorum præparationibus exactissimè conteratur monet *Avicenna lib. 2. tract. 2. cap. de Colocynthide.* Et oportet (inquit) ut in ejus contritione ad summum perveniatur: pars enim minima ejus in sensu, quàm invenit humiditatem, inflatur, & adhæret partibus stomachi, & involutionibus intestinorum, & apostemat. Idem & *Serapio* confirmat apud *Mesue.*

p. 95. l. 16. *δι' ἡμέρας.*] δι' ἡμέρας.

p. 95. l. 21. *ὡς ὃ ἐν ἀκμῇ τῆς πηγῆς.*] Medicus suæ famæ consulere debet, neque committere ut in morbi extremo impetu & desperatione quicquam remedii admoveat; ne eum interfecisse credatur, quem sua fors peremit.

p. 95. l. 26, 27. ἀντηρόν ἢ πρὸς αἰσίνης ὁ χυλός] Non est dubium, quin σιτηρῶν legi debeat pro ἀντηρόν, quod & ex *Crassi* versione patet: dicunt autem *Græci* σιτηρά, quæ nos *Cerealia*, aut frumentacea.

p. 95. l. 30, 31. καὶ ὅταν πνεύμονες φύσῃ.] Flatus iis, qui inflammatione pulmonum laborant, vehementer nocere rectè judicat: Nam iis distenta hypochondria & ventriculus, premunt pulmones: aut si iidem pulmonum substantiam occupent ac distendant, meatus animæ angustiores reddunt, atque ita augent suffocationem.

p. 95. l. 31. οἷν ποτὶν καὶ ἀπυρετοῖσι] Vinum concedit peripneumonicis, si febre careant, quod sanè rarum est, ut febris pulmonum inflammationem non comitetur. Inter signa namque, quibus ea cognoscitur, febrem ponit Galenus *lib. 4. de loc. aff. cap. 9.* ὅτ' ἂν ἢ τῇ μὲν σπληνίτι, καὶ βάρει, δυσανθείᾳ, πυρετῶς ὅξυς συνιστάται, φλεγμονὴ τὸ πάθος ἐστὶ πνεύμονος. Quin ipse *Aretæus* id dicit *supra lib. 2. de causis & signis acut.* ubi de eodem morbo agit: ἢ δὲ ἐστὶν, καὶ καλὸν πνεύμονος, φλεγμονὴ πνεύμονος, καὶ ὅξυς πυρετός. Attamen interdum hunc morbum sine febre esse haud absurdum est; quo casu vinum concedit, idque ejusmodi, quod non multam habeat adstrictionem; ne pulmonum augeant obstructionem. Cæterum eo morbo laborantes vinum cupidè expetere docet *Aristoteles in 27. sect. probl. 4.* & causam addit, quia ob internum fervorem vehementer sitiunt: vinum autem licet natura calidum, sitim magis sedet, quàm aqua: propterea quod magis penetrat, & partes sitientes potentius humectat quàm aqua; quia non solum est potus, sed & alimentum.

p. 95. l. 37. θάλατταν ἢ ἐσπερίαν] Scribe σκεπάσαν.

p. 95. l. 39. τὸ δὲ τὴν λημνήτιν] Hujus compositionis Galenus mentionem facit *lib. 6. de sanit. tuend.* τοῖς δὲ ὁφθαλμοῖς καὶ λημνήτιν, ἢ ἀδάρκην τε, καὶ ἀδάρκην ὀνομάζουσιν, ἐξ ὧν το φασμάτις. Ubi λημνήτιν appellat quod alii λήμνητιν. Qua & voce utitur *libro 1. de compos. medic.* καὶ πῶς: καὶ ἑτέρον ἢ τρόπον ἢ λημνήτις ὑδενὸς τέτων δάκρυον &c. Est autem λήμνητις, vel λημνήτις falsugo quædam in paludibus proveniens, unde nomen, ubi arundinibus & herbis adhærens invenitur.

Ad Caput II.

περὶ θεωρίας αἱματὸς ἀναγωγῆς.
De Curatione Sanguinis Rejectionis.

p. 95. l. 47. πᾶσι ἢ ἐξ ἀναγωγῆς αἱματὸς ἐκ δὲ ὧν] Deest vox φορεῖ. αἱματὸς φορεῖ *supra lib. 2. cap. 1. de causis & signis acutorum morborum*: & hîc paulò infra αἱματὸς ἢ ἡ φορεῖ. Versus finem; ἐς ἢ πὸς τοιαύτην αἰδίαν τὴν φορεῖ. & rursus paucis interjectis: καὶ μὴ ὡς ξυμπίπτει ἡ φορεῖ. ἐξ ἀναγωγῆς autem idem valet, atque per superiora. Namque ἀναγωγή Medicis propriè accipitur pro sanguinis è pulmonibus rejectione, quicquid reclamet *Hofmannus lib. 5. Var. Lect. cap. 22.* ubi ineptè grammaticatur, ut *supra* ostendimus eo loco.

p. 95. l. 49, 50. καὶ ἢν ἀπὸ θώρακος, ἢ πνεύμονος, ἢ σπληνός, ἢ ἡπατος ἢ κινδυνώδους] Reponendum hîc adverbium μόνον, quod desideratur, ut sequens exceptiva declarat, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κεφαλῆς. Sed & sententia id postulat: neque enim tantum, si à thorace aut pulmone, aut stomacho aut hepate (supple sanguis fertur) periculosum est; sed & si à capite, quæ sanguinis ejectio magis innocua.

p. 95. l. 58. σπήνιον] Σπήνιον propriè dicitur stabulum ovium & caprarum; tamen & pro domo accipitur, ut hîc.

p. 96. l. 2, 3. ἐρεθιστικὸν ὅτι αἱ σείσεις] Motu & concussione humores quosvis irritari ad eruptionem ex *Aphorismo 14. sect. 4.* colligi potest: quo *Hippocrates* jubet, eos qui Ventratum sumpserunt, moveri, quo scilicet vomitum sibi magis provocent: ἐπὶ πῇ περὶ ἐλλέβορον, πρὸς μὴ τὰς κινήσεις τῶν σωμάτων μάλλον ἀγεῖν. &c. Ad quæ verba Galenus in *commentario* annotat, corpus ut quiete in eodem statu servatur, ita à motu immutari atque alterari: ἡσυχία μὴ ὅτι τὸ αὐτῆς κατὰστάσεως φυλάττει μετὰ βλάβος ἢ καὶ ἀλλοιοῦ τοῦ σώματος κινήσεις. Addit *Hippocrates*, ibidem, exemplum à navigatione, in qua quidem corpus à motu perturbari planè perspicitur: vomunt enim qui navigant, non odore maris, ut quidam putant, sed agitatione navis; ut docet Galenus in *Commentariis*.

p. 96. l. 4, 5. μὴ κάρτε ἐκκεῖν] Lectus non admodum cedens corpori. Amant circuitiones Iones: nam uno verbo μαλακὴ dicere poterat, pro qua voce definitionem posuit. Nam *Aristoteles molle* ita definit *libro de mistorum affectionibus*: μαλακὸν ἢ τὸ ὑπεῖκον. Sed addit τῷ μὴ ἀντιθεῖσθαι, hoc est, ut ipse explicat, καὶ τὸ σπένδιον, quod omisit *Aretæus*, quia non id agebat: & mollis lectus satis intelligitur, qui cedat prementi. Lectum autem non probat iis, qui sanguinem per os rejiciunt, qui valde sit mollis, & in quo profundius corpus mergatur, qualis plumeus est; quod talis nimio plus quam satis est calefaciat. Itaque mox addit ἀθερμῶς.

p. 96. l. 13. πῶς ἐπ' ἀγκῶν καίλῳ] Eam intelligit, quam *Hippocrates* πῶς ἐπὶ φλέβῳ, venam internam appellat *Libro 4. de victu in acutis*, & ἀγκῶνα metonymicè, in *ter-*

210 Epid. ὁ γδὴ ἀγκῶνα ἔπιμον. *Basilicam* vulgò nominant.

p. 96. l. 17, 18. ἢ ὃ ἀνωτέρη ἢ ὃ.] Per venam superiorem, *cephalica* sive *humeraria* intelligenda est; aut quæ ex ramis internæ & *humerariæ* conjunctis efficitur. *Nigram* Arabes appellant, quam venam superiorem negat se videre, cur potius in eo affectu secari debeat, quàm *basilica*, quandoquidem utraque unius ejusdemque venæ, quæ à brachio descendit, hoc est, axillaris rami propago est.

p. 96. l. 19. ὥστε εἰδέναι μέζον] Scribe εἰδέν μέζον.

p. 96. l. 20, 21. αἰδέμεν ὅτι τὸ ἀποχίσιον] Improbatur eos, qui venas brachii certis visceribus respondere volunt; quos ait ignorare divortia & propagationes venarum: quoniam quæ ab eadem vena propagines scinduntur, eandem habere ad vacuandam opportunitatem, consentaneum est. Qua quidem sententia apertè *Galeno* ὁμοίᾳ χρεῖται, ut dicitur: qui referre utra ex iis venis secetur pro situ partium affectarum; neque promiscuè secandas esse expressè asserit in libello *de curat. per sanguinis missionem*: quem locum, quoniam prolixior est, adscribam ita ut a *Fuchso* Latine est conversus. In oculorum itaque doloribus tum *humeraria* vocata vena, tum quæ ex ea derivata est, in gibbero incisa, manifestum celeriter commodum afferunt: laborante autem latere, aut pulmone, aut septo transverso, aut liene, aut jecore, aut ventriculo, quæ per alas ad gibberi juncturam pertingit; secanda verò tum maximè interior erit. Quod si non ea, quæ ab ipsa deducta, in junctura flexura apparet: Cognovisti sanè paulò ante ab *humeraria* vena deduci prædictam, connectentem ipsam. Tres enim hi sunt mittendi ex gibbero sanguinis loci; interior, exterior, medius. Interior igitur, in quibus partes, quæ infra collum sunt, laborant, utilis est. Exterior verò quibus partes quæ supra collum sunt, ut facies, aut caput, malè afficiuntur. Medius locus interdum utrasque habet diductas venas, in anteriorem manus partem protensas, ac deinde hic coeuntes: interim verò statim in ipso junctura flexu in unum mutuo congregientes nonnunquam manifestam earum alteram, obscuram verò alteram. Proinde ubi vena laboranti parti propria obscurior existit, & ad mediarum aliquam accedis, conare eam quæ à propria derivatur, potius incidere. Accidit autem ubi & quæ inferiores sunt gibberi junctura, eas nimirum quæ in cubito sunt, secare nihil impediat, non apparentibus iis quæ in gibbero sunt; atque harum quidem eas quæ in rectum sunt laborantium partium. Porro tam perspicuam sæpè celeriter utilitatem quæ in rectum sunt laborantium partium venæ sectiones afferunt, ut & qui laborant, & familiares ipsorum sæpè numero obstupefiant. Hæc *Galenus*. Quorum locorum collatione, *Aretæi* (inquam) & *Galeni* nonnulla iis, qui sagacius talia odorantur suspicio fieri potest, *Aretæo* eam opinionem *Galeni* de peculiarium venarum sectione innotuisse quidem, usque adeo tamen improbabilem visam, ut hic dedita opera confutandam putarit.

p. 96. l. 21. ὅσοι σπμάχῳ καὶ ἡπατι ξυῶσαν πλὴν ἀνω.] Per πλὴν ἀνω *humerariam* seu *Cephalicam* intelligit: per πλὴν κάτω, quam *basilicam* vulgò appellant, quam stomacho & jecori respondere liquet, non autem *humerariam*, ex paulo ante citatis *Galeni* verbis. Quare pro πλὴν ἀνω πλὴν κάτω scribere convenit.

p. 96. l. 22. ἢν ὃ ἀπὸ πνεύμονος ῥέῃ.] Et malè hic πνεύμονος pro σπληνός legitur: de incisione enim ejus venulæ, quæ inter minimum digitum & medicum, qui *Græcis* σπλάγχνον dicitur, sinistræ manus sita est, loquitur: quam spleni vacuando, non autem pulmone dicatam esse, ex *Paulo Aegineta*, *Avicenna*, & aliis discimus; sed maximè ex *Ætio*, qui *Tetrabibl. 1. serm. 3. cap. 15.* ita scribit; quod si splen patiatur, venam inter anularem, & parvum digitum manus seca, aut in cubito internam.

p. 96. l. 27. τῇ ὥν πλεονί πρὸς τοὺς δακτύλους.] Mendosa lectio hæc, quam sic emendo: πὶ ὥν πλεονί, εἰ πρὸς τοὺς δακτύλους. &c. Quam igitur majorem utilitatem capiet, si quis ipsam juxta digitos, non autem in cubito secet. Sententia autem plana est. Quemadmodum enim supra eos ut venarum distributionis ignaros redarguit, qui quum sanguis è pulmonibus rejicitur, superiorem puta *humerariam* venam secare malunt, quàm internam cubiti; siquidem & illa è ramo axillari descendit: sic nunc iis succenset, qui ad lienis affectus mediam inter medicum & minimum digitum sinistræ manus pertundunt, ceu non hæc ab ea, quæ in cubito est, propagata sit. Sic est *Aretæi* sententia de his venis, quam nunc recentiores sequuntur, præsertim qui Anatomiam impensius student. Attamen aliud in venis præter agnationes & propagationes spectandum fortasse est: & in venis ab eodem ramo fruticantibus discrimina occulta à situ & rectitudine reddi, haud absurdum est, ut quidam surculi visceribus certis respondeant; quod *Galeno* placuisse patet ex libro illo *de curat. per sanguinis missionem*. Ubi somniis quibusdam se admonitum testatur, ut arteriam inter indicem & pollicem sitam tunderet. Par enim ratio est salvatellæ, & illius arteriolæ: sic ergo ille scribit: πρὸς τοὺς δακτύλους ὑπὸ πινῶν ὀνείρεων δυοῖν ἐναργῶς μοι φησὶν ἰσχυρῶς, ἢ καὶ ὅτι πλὴν ἐν τῷ μετὰ τοὺς δακτύλους τε καὶ μετὰ τοὺς δακτύλους τὸ δεξιῶς κατὰ τὴν ἐπίπλευσιν τε ῥεῖν ἀχρεῖς ἀν' αὐτομάτως παύσεται τὸ αἷμα, καὶ δύνανται ἔτι τὸ ὀνείρεα. ἔρρηξεν μὲν οὖν ὅτι ὅλη λίτρεα. ὁ δὲ ἀχρεῖς δὲ ἐπαύσατο χροῖον ἀλγος, κατ' ἐκείνο μάλιστα τὸ μέγιστον, ἐνθα συμβαλλὲ τῷ ἀφαιρέματι τὸ ἥπαρ.

p. 96. l. 36, 37. *ῥέγειν ἢ καὶ δεσμοῖς ἀκροῖς ποδῶν.*] Ita est usus omnium ferè, qui Medicinam faciunt; ut ad sistendum sanguinem per nares aut os erumpentem, extrema corporis arctis vinculis comprehendant. Quod tamen *Asclepiadi* non placuisse refert Cornelius Celsus libro 4. cap. 4. ubi de tussi agit: *Erasistratus horum crura quoque & femora, brachiaque pluribus locis deligabat: id Asclepiades adeo non prodesse, ut etiam inimicum esset, proposuit.* Etiam Scribonius auctoritate ejusdem *Asclepiadis* adversus eum usum disputat in libro de compos. Med. cap. 83. ubi ad eum ipsum affectum remedia proponit: quibus tamen argumentis respondere haud difficile est.

p. 96. l. 39. *ἡ Διάσφυξις.*] *ῥε. Διάσφυξις*, deligatio.

p. 96. l. 41, 42. *ἔρια μὲν πνέειται διούπω δὲ τῆς οἰᾶς.*] Sufficiebat dixisse *ἔρια πνέειται*: quæ *οἰούπης*, hoc est, *lana succida* circumlocutio est. Quo fit ut suspicer illa *οἰούπω δὲ τῆς οἰᾶς* non esse Auctoris; sed glossema ad oram paginae notatum ab aliquo studioso, in textum postea traductum esse. Et sanè paulò inferiùs *ἔρια πνέειται* nominat: neque quicquam præterea addit ad oesypum significandum.

p. 96. l. 47. *τῆς ἀκακίας ἢ ὑποκυσίδος ξηρῶν τῆς χυλῶν.*] Scribe *ὑποκυσίδος* per *ῶτα*, *Acacia spina* est in *Ægypto* nascens, quæ fructus inclusos siliquis fert lupinis similes: è quibus succus expressus siccatur in umbra ad usus medicos; præcipua ei vis stipandi atque adstringendi. *Dioscorides* περὶ ἀκακίας, τῆς καρπὸν ὡς περ θέρμον ἐν λοβοῖς κέκλυτον, ἐξ ἧς καὶ ἐκθλίβεται τὸ ἐγγύλισμα ξηραίνον ἐν σκιᾷ. Quod igitur is succus in umbra exsiccaretur, ea causa ξηρῶν χυλῶν dicit *Aretæus*. De eodem succo *Nonnus* è posterioribus Græciæ Medicis cap. 1. *Διγλύων ἀκακίας καρπὸς τῷ ἀφειψήματι* τῷ ἐστὶ τῆς λεγομένης ἀκανθῶν κεραιῶν. *Hypocistidis* eadem facultas, quæ *Acaciæ*.

p. 96. l. 48. *τὸ ὁμφάκιον ὅξει λυθὲν.*] *Nonnus* una voce *ὄξυφάκινον* appellat pro *ὄξυομφάκινον*.

p. 96. l. 52. *ψύζει καὶ ξηρῆται.*] Lege *σύψαι*, *stipare* & comprimere.

p. 97. l. 12, 13. *μίσγειν ἢ καὶ συμφύει τῆς ῥίζης.*] Hanc etiam radicem pro eo affectu commendat *Scribonius Largus*; & à nonnullis *inulam rusticam*, ab aliis *alum gallicum* nominari auctor est cap. 83. de compos. Med. Ubi & animadvertit, ei qui eam radicem comedit, eo die cavendum esse ab aceto; ne degustet, quod hujus radicis effectum resolvat: quæ observatio sagacibus ingeniis magnum scrupulum injiciat, mirantibus quid sit, quamobrem acetum, cum ipsum stypticum sit, eandem symphyti facultatem minuat, quam potius augere deberet.

p. 97. l. 13, 14. *βεαύλων ἀγρίων ῥίζας ἐψῆν.*] Quid sit *βεαύλων* docet *Athenæus* ex *Clearcho Peripatetico lib. 2.* nempe hoc nomine pruna à *Rhodiis* & *Siculis* vocari, unde *Theocritus*:

Ὅρπηκες βεαύλοισι κατὰ βερίθοντις ἔραζε.

Item:

Ὅσον μῆλον βεαύλοιο.

Addit nomen iis inditum ab effectu, quia alvum laxant: τὰ ἢ βεαύλα φησὶ, ὅτι δικρίλια, καὶ πλὴν βορρῆν ἐκβάλλοντα. tum formam & saporem declarat in hunc modum: ἐστὶ ἢ τῆς πρὸς ἀκρόθυτοι μικρότερον μὲν τῇ περιφορᾷ τῆς κοκκυμήλων, τῇ δὲ ἐδάδι τὸ αὐτὸ, πλεονάζον δριμύτερον. *Crassus* interpres *Aretæi* βεαύλα à Græcis dici propriè *Damascena* posuit in versione: quod à *Theocriti* Scholiaste, aut *Suida* accepisse videtur; qui vocem *βεαύλων* ita exponunt. Sed & magnum Etymologicum *βεαύλα* exponit *δαμασκῶνα*, postea tamen *βεαύλα* ait dicta esse *Damascena* κατ' ἐξοχὴν, quod pruna meliora eo loco proveniant; quod falsum puto: quia neque *Athenæus*, neque *Dioscorides*, neque ipse *Galenus* tacuisset: in eodem errore *Hadrianum Junium* in *Nomenclatore* versatum comperio. De prunis autem sylvestribus, agit quæ περὶ αὐτὰ ab *Asiaticis* suo tempore dicta fuisse *Galenus* testatur, libro 2. de vi alimentorum, qualia profectò *Damascena* non sunt. Ceterum hæc quæ de prunis dicta sunt, parum ad rem producta intelligo: cum *Aretæus* βεαύλων, prunorum agrestium radices ad cataplasma conficiendum incoqui jubeat. Ex quo patet, non fructus, sed arborem ea voce intelligi voluisse. Atque ita *βεαύλων* non fructum tantum, sed & arborem significabit. In Editione *Henischii* notata hæc vox est asterisco, & ad marginem è regione *ραβύλων* pro *βεαύλων* legitur.

p. 97. l. 15. καὶ κόμμιος.] Hac voce, cum simpliciter ponitur, vulgata gummi genera intelligi debent, quorum vim esse siccantem atque emplasticam *Galenus* docet libro 7. de simpl. facultatibus. Nam si ex iis quodpiam eximium, & usu efficacius requiratur; ut quod è junipero & tragacantho accipitur, id non simpliciter, sed cum epitheto adjuncto effertur, gummi juniperi, tragacanthæ. Ceterum *Fuchsius lib. 1. de compos. Med. cap. 12.* notat, quod nunc gummi Arabicum vocamus, concretum ex *acacia* *Ægypti* spina liquorem, veteribus gummi absolutè appellatum fuisse.

p. 97. l. 18. *χερὶ γὰρ καὶ τοῖσι κάμνυσιν χαλμάδι.*] Ita & visum Hippocrati lib. 6. Epid. sect. 4. sent. 7. αἱ τοῖσι κάμνυσιν χάρμεις, οἷον τὸ καθαρῶς δρᾶν ἢ ποτὶ ἢ βρωτῶ, ἢ ἀνὸς ὅρα, μαλακῶς ὅσοι ψάυη, ἀλλὰ, ἀ μὴ μεγάλα βλάπτει, ἢ δυνάληται, οἷον τὸ ψυχρὸν ὅκα τῶ δα' ἀλλὰ, εἰσδοῖ, λόγοι, χῆμα, ἐδάης, τῶ ἰοσέοντι καρὴ, ὄνυχες, ὀδμαί. id est, in his ægrotantibus grati-

ficandum est, ut scilicet cibus & potus purè conficiantur, puraque sint quacumque viderint, & mollia quæ tangunt: Alia quæ non magnopere lædant, & facile reparabilia sint, veluti frigida, ubi ea opus est. Pari ratione introitus, sermones, figura, vestitus, tonsura, unguis, odores, ægro grata sint. Partem igitur hanc, quæ odores spectat, quibus ægro morigerandum censet Hippocrates, non solum de ipsius Medici odoribus accipere oportet; ut ne quid oleat, quod possit ægrum offendere, puta allium, aut vinum, ut Galenus interpretatur: sed & de aliarum rerum odore, quæ circa ægrum sunt, aut ei offeruntur. Qua mente Aretæus epithematis aliquid suaveolens admisceri præcipit, quo æger medicamentum minus aspernetur.

p. 97. l. 19. ἐκ τῶς χειρὸς ἀκνῆ.] Vulgò externa medicamenta appellamus.

p. 97. l. 23, 24. ἢ τὸ ῥέον παχυαῖ πῦρ πῆξαι ὡς μὴ ἀλαργεῖν.] Verbum ἀλαργεῖν, de sanguine è venis fluente usurpat, sicut & de quocunque alio humore accipi potest: nam ἀλαργεῖν est *diffluere*: quæ significatio omnium rerum fluxum comprehendit: fere tamen Medici istud verbum de alvi fluxu usurpant, quem simpliciter ἀλαργεῖν appellant. Ceterum triplicem rationem sistendi sanguinis tradit, prout sunt causa fluxum efficientes: primum ut vasorum tunica, quibus sanguis continetur, densentur, atque constipentur; cum scilicet earumdem raritas in causa est: 2. ut ipse sanguis densetur, figaturque, ne possit fluere, etiam si viæ pateant: 3. ut sanguis in sede pristina contineatur, ne ab una parte in alia transfluat.

p. 97. l. 29, 30. δαργεῖν γὰρ ὡς ὑδρεῖον νέον εἶναι τῇσι δεραιώσεσι.] Apparet vocem εἶναι corruptam esse, cum sententiæ minus congruat. Pro ea igitur legerem, δαργεῖν, quod valet *irrigatum*, madefactum. Venam enim ita rarefactam, ut per tunicam sanguinem transfluere sinat, comparat situlæ novæ, quæ aqua impletur, ut mos est, ut humore imbuatur: nam initio diffluit, postea ubi aquam imbibit, eam continet. Sumpta autem ea similitudo est ab Hippocrate, qui in libro de *internis affectionibus* eadem utitur: ὡς περ ὑδρεῖον νέον ἀλαργεῖν, παλαιόμυρον σῆξαι. ἔτω καὶ ἡ γαστήρ διὰ τὸ πρὸ φλῶ, καὶ ὑποσπασμῶν ἰσχυρὰ ὡς περ ἀργεῖον.

p. 97. l. 37. ἀτὰρ ἡδὲ τὸ θερμὸς ποιεῖν.] Supple πάρον: rectè calorem ipsum figendum, atque cogendum censet: nam calor est, qui sanguinem fluidum reddit, ita docente Hippocrate libro περὶ δερμάτων hac sunt verba: τὸ ὅτι ὑγρὸν ψυχρὸν εἶναι κατὰ τὴν ἰσχυρὰν τὴν θερμὴν διελύθη, καὶ ἐγένετο ὑγρὸν ἀπὸ τῆς τοῦ & mox: τῶς μὲν αὖν θερμὸν ἢ, ὑγρὸν ἐστὶ τὸ αἷμα. Quod de causa efficiente intelligendum est: nam materialis, ipsa est aqua; quæ in mixtione excedens terreas partes, mistum totum fluidum reddit, sicut ipsa est: ut in nostro tractatu de lacrymis diximus, ubi causas fluoris humorum nostrorum altius scrutamur.

p. 97. l. 38, 39. ὀξύκρατον μὲν ὦν τοῖσι δεραιώσι ικανὸν ἐς σύψιν.] ὀξύκρατον mistum est aquæ & aceti, ut & mulierculis notum est. Hanc plerique Latine *poscam* dici autumant. Et apud Græcos auctores, ὀξύκρατον, *poscam* vertunt; ut Linacer in sua interpretatione lib. *Method. Medend.* Quod non improbo, cum ita voce hac Celsus & Plinius utantur. Sed id tamen animadversione iudico dignum, quod Petrus Bellonius lib. 2. *observ. cap. 98.* poscam esse oxycratum negat, veterumque poscam *zythum* esse probat auctoritate Suetonii, qui in *Vitellio* tradit *Asiaticum* ejus libertum fugitivum, *Capuæ* deprehensum fuisse poscam vendentem: quem oxycratum in sua taberna venale habuisse non putat verisimile. Verum & aliam potionem similem zytho, poscæ nomine appellatam fuisse, ut concedamus, fieri etenim potest: attamen, quin veteres poscæ nomine oxycratum intellexerint, non est quod dubitemus, post Celsi & Plinii auctoritatem. Et videtur, duplicem fuisse poscam, unam simplicem, quæ eadem atque oxycratum fuit; alteram compositam, cujus duas species tradidit Aëtius *Tetrabibl. 1. sermone 3.* Communis autem, qua utebantur, & nunc in *Asia* passim utuntur, parari consuevit farinæ subactæ in vase æneo excoctæ portione in aquam coniecta: quæ deinde sine igne bulliat, atque despumet, ut eo loco tradit Bellonius. Haud absimilis fuit illa potio, quam Maro describit in *Georgicis*:

————— & pocula lati

Fermento atque acidis imitantur vitea sorbis.

Fuit hæc posca Scythicarum Gentium. Eam olim militibus assignatam, atque inter cibos Castrenses habitam testatur Spartianus in *Adriano*. Simeon Sethi in libro de *alimentis*, ei potui, quem Φάκας dictum ait, interpretes autem poscam vertunt, eadem tribuit, quæ zytho Dioscorides. Ex quibus intelligi potest non unam fuisse rationem poscæ conficiendæ; atque hoc nomine, *posca*, multa & varia potuum genera comprehendendi.

p. 97. l. 39, 40. οὐδὲ γὰρ εἰδὲ αἷμα ἀκρητὸν ἐστὶ τὸ ῥέον.] Sufficere ait, contra venarum rarefactionem, uti oxycrato: eò quod neque sanguis ipse, qui per venarum oscula effluit, sincerus sit, sed sero multo dilutus, qui ἰσχυρὰ proprie dicitur. Quæ ratio, quid ad Oxycrati usum pertineat, non sanè perspicio: nisi id vult, ea ratione ostendere, non multum patere illa oscula venarum, per quas sanguis fluat: quia qui effluit tenuis & aquosus est,

est, & per exiguos meatus subire potest: exiguis autem meatibus stringendis *oxycratum* sufficere potest.

p. 97. 40. ἀλλὰ τῷδε [χρῶς.] Sanguinem aquosum & tenuem ἰχῶρα appellat; quo modo & *Aristoteles*, qui hunc definit ἀπυτον αἷμα, ἢ τῷ μὴ πω πεπρωται, ἢ τῷ διωρρωδαι. *Celsus* verò aliter accipit, pro humore tenui, subalbido, qui ex maligno ulcere exit, maximèque ubi nervo læso inflammatio secuta est. Plura de *ichoribus* in nostro libro de *Lachrymis*.

p. 97. l. 42. ἡ κεράτιων ἐδώδιμων ἔψιμα.] Lege κερατίων, id est, *siliquarum*. Rectè autem addit ἐδώδιμων, ut distinguat à siliquis, seu fructu acaciæ, qui teste Galeno *lib. 1.* κεράτια, κεράτια ἀκάνθης vocantur. Sunt κεράτια ἐδώδιμα, siliquæ arboris cujusdam, quibus inest facultas exsiccans, atque adstringens, teste Dioscoridē *lib. 1.* & Galeno *lib. simpl. fac.* Est autem vilissimum hoc edulium & prævum: unde idem Galenus *lib. 2. de vi alimentorum*, satius fore ait, si à regionibus Orientalibus, in quibus nascitur, ad nos non importetur. Atque hoc fortasse est genus siliquæ, quo adolescens ille prodigus, cujus fit mentio in Evangelio, in extrema inopia ventrem implere cupiebat, invidens porcis, quibus ii fructus, ut vilissimi, ad satietatem projiciebantur.

p. 97. l. 52. $\omega\delta\epsilon$ $\dot{\eta}$ κρείσσων ἢ συμφορὴ τῶδε γίνῃ.] Scribe κρείσσων, per α, si malum praevaluerit.

P. 97. l. 54. καὶ λίθον τ' ἐξ αἰλὸς καράλιον.] Lapidem marinum vocat *corallium*. At *Theophrastus* non lapidem, sed quasi lapidem appellat *libro* πρὸς λίθων; cujus hæc verba sunt : πὸ γὰρ καράλιον (ἢ γὰρ τὰς ὥσπερ λίθους) τῇ χροῇ μὲν ἐρυθρὸν, &c. & mox ei calamum *Indicum* lapidescentem similem esse natura testatur : τρόπον δὲ πῶς ἐπὶ τὰς τῇ φύσιν, καὶ ὁ ἰνδικὸς κάλαμος ἀπολιθώμενος. Quibus ex verbis patet, hunc non esse planè lapidem; sed quiddam medium inter lapides & plantas: unde à quibusdam λιθοδένδρον fuisse appellatum testatur *Dioscorides libro* 5. π' ἥ (inquit) καράλιον, ὅπερ ἐνίοι λιθοδένδρον ἐκάλεσαν, δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐπάλιον· ἐπὶ ῥοποιεῖσθαι ἧ, ὅταν ἐκ τῆ βυθῆ ἐλκυομένη, ἔξωθεν γινώμενον καὶ βαπτόμενον, ἥτοι πηγνύμενον, ὥσπερ ἐπὶ τῆ περικεχυμένη ὑμῖν αἴρῃ. Quem locum obiter emendo voce βαπτόμενον, pro qua βλαπτόμενον lego, *offensum* ab aëre. Ita & *Ovidius* *Coralium* è virgis natum canit, quæ sanguinis *Gorgonei* tactu diriguissent. Qua fictione ejus fruticis naturam poetice adumbravit; vide hunc *libro* 4. § 15. *Metamorphoseων*. His *Plinius* subscribit *lib.* 32. *cap.* 2. ubi & illud notat; *Coralium* in *Persico* mari *face* appellari. Sunt & versus *Orphei*, illius qui de Magicis expiationibus scripsit de *Coralio*, idem testantes :

κλωρὴ γὰρ βοτάνῃ πρῶτον φύει, καὶ ἐν γαίῃ,
 ἦν γε φυτῶν ἱσχυρὴ σπέρμῳ προφάν, ἀλλ' ἐν πόντῳ,
 ἄτρυγίτω, ἵνα φυκί, ἵνα βρύα γίνετ' ἐλαφρά.

Et ibidem infra :

οὐδέ τ' ἐλεῶ οἴσασθαι, ἐπεὶ στερεὴ λίθος ἦεν
 ἔκ δ' ὄλεσεν βοτάνης ὕδρον δέμας, ἀλλὰ καὶ ἔμπης
 οὐλομένης πάμπαν βοτάνης σὺν ὥλεσεν εἶδ'.

Sed de corallii natura nimis multa. De facultate addo, idem esse adstringens & refrigerans: ideoque ad sanguinis exspuitiones utile remedium; quod hic *Aretaus* docet, & *Dioscorides* citato loco. Quidam & id ipsum berberorum succo solutum propinant dysentericis: quo remedio se usum felici successu testatur *Langius libro 2. epistol. medicin. 49.*

p. 98. l. 2. δωατωτέρη ἢ τῶνδε τὸ ρέον ἢ ῥίζα.] *ῥέον* appellat, quod alii *ῥᾶ*, *ῥέον* & *ῥέον ποντικόν*, & *ῥίζω ποντικῶ*, id est, *radicem Ponticam* vocant; *Dioscorides*, *Galenus*, *Paulus Aetnarius*. *Celsus* quoque *radicem Ponticam*; *Plinius rhacoma*, libro 27. cap. 12. nisi mendum est, & *rhæ* simpliciter scripserat *Plinius*; cui voci postea syllabæ illæ vitio accesserint. Hac radice utebantur veteres, ubi adstringere meatus & comprimere fluentem sanguinem, aut partem aliquam confirmare volebant: ut & *Aretæus* apertè testatur sequentibus verbis, quibus facultates ejus explicat: δωατωτέρη ἢ τὸ ρέον ἢ ῥίζα, ἐμψύχει, ξηρῆναι, σύψαι, τὰ πάντα πηῖσαι. Unde apparet eum recentioribus Græcis, *Paulo Aetuario*, & *Nicolao Myrepsō* antiquiorem fuisse: quoniam his primū, istud, quo utimur, *Rheum*, quod ex *India* defertur, & bilis purgandæ facultate pollet, innotuisse constat: licet fortasse istud à *Rhapontico* veterum non distinxit, ut credit *Matthiolus* in 3. *Dioscoridis*. Nam si *Aretæus* illud purgans cognovisset; non opinor simpliciter *Rheum* ad medendam sanguinis ἀναγωγὴν præscripsisset; sed aliquam distinctionem adhibuisset: neque etiam illud in censu adstringentium medicamentorum posuisset. Fuit igitur illud Antiquorum *Rheum* diversum ab eo quod habemus, ad quos à *Ponti* regionibus, quæ supra *Bosphorum* sitæ sunt, afferri solebat; unde ipsum vocabatur *ponticum*, sola vi adstringendi præditum; quum nostrum aut ex *Barbaria*, aut ex *India*, seu Indiæ finitimis locis, nempe *Sinarum* tractu petatur: quæ causa est, cur ipsum Mesue *rhaved sceni* appellet: cui vis purgandi inest haud imbecilla, qualem suo *Rheo* nulli veterum tribuerunt. *Manardus* in epistolis scripsit primū ex posterioribus Medicis *Averrois*

rhabarbarum in numero Catharticorum habuisse: quod miror virum tam doctum scripsisse, siquidem, ut dixi, *Paulus ex Aegina*, qui *Averroë* antiquior fuit, hanc vim *rhabarbari* purgantem videtur agnovisse, cum *lib. 1. cap. 43.* ait terebinthinam olivæ quantitate sumptam ante somnum, alvum mediocriter laxare; potentiùs verò, si ei aliquantum *rhapontici* adjiciatur. Nisi ita intellexit, *Averroë* primum ex *Arabibus* Medicis fuisse, qui hanc *rhabarbari* vim cognovit. Ex his patet, eos frustra laborare, qui *rhaponticum*, veterum idem nostro illi Indico specie contendunt; & discrimen omne quod in iis observatur, à locorum diversis naturis esse repetendum. Quæ opinio fuit *Manardi, epist. 2. lib. 6. Ruelii, Aloysii Mundellæ in examine simplicium*, & aliorum, quos tam strenuè *Matthiolus* & *Fuchsius* confutarunt; ut de hac re amplius disputare superfluum sit. Ceterum mirè in hac planta *Albertus* hallucinatus est *lib. 6. de plantis tract. 1. cap. 32.* primum quidem, quod de *Rhapontico* antiquorum loquens *rhabarbarum* appellavit; quæ & Interpretum *Avicennæ* & *Serapionis* stupiditas fuit. 2. Quod lignum esse putet: postremo quod ipsum à primo & secundo climate importari dicit. Cum regio in qua *rhaponticum* provenit, sit fermé in septimo climate: talis enim est *ponticarum* regionum situs. Verùm non mirum si in eo lapsus est, qui quæ de eo medicamento scripsit, ab *Avicenna* sumpsit (hic autem *rhabarbarum* arborem appellat) vir in philosophia perfectus, sed omnium medicamentorum imperitus.

p. 98. l. 7. ππε ὅλως ἐν ἐκείνῃ.] Aut subaudiendum est ἀναγωγῇ, aut legendum ἐκείνης, supple ἀναγωγῇ.

p. 98. l. 8, 9. καὶ τοῖσι δεχομένοισι.] Supple, εὐχὴν ἐμποιεῖν.

p. 98. l. 13, 14. ἔκτεινε γὰρ καὶ τετέων τὶ τῷ παλῇ.] Aliquot ponit medicamenta ad venas ferruminandas, si quando disruptæ fuerint, nempe Coriandrum, leporis aut hœdi coagulum; quorum ne nimia quantitas sumatur monet: quoniam copiosius sumpta nonnunquam interficiunt. De Coriandro testatur *Dioscorides lib. 3.* πλεον ἢ ληφθὲν κινεῖ τὸ ἀγόνιον ὀπκινοῦν. ὅθεν δὲ φυλάττωται τὸ πλεον καὶ συνεχῇ χεῖσιν αὐτῶ. Sed & apud eundem libro 6. in numero venenorum recensetur, & μαίαν furorem inducere dicitur, qualem vinum plerisque potulentis solet, μετ' αἰσχρολογίας. à quo non parum dissentit *Avicenna* scribens libro 2. succum ejus ad ξυμ. sumptum necare per tristitiam & syn-copim, quæ symptomata furori & petulantiae prorsus contraria sunt: uter verus sit, penes expertos esto judicium. Est etiam coagulum leporis aut hœdi periculosum majore copia sumptum: quod & *Dioscoridi* innuit scribens ejus potu mulieres abortire; tum de omnibus pronuntiat, commune iis esse, ut dissipata cogant, coacta dissolvant: καὶ οὕτως ἢ πῶς πῶς πῶς μὲν τὰ ἀλελυμένα. λυφ ἢ πῶς συνεσθῶν. Nam quæ coacta suâ vi dissolvunt, veneni haud dubiè in corporis substantia dissolvenda effectum habent, si alia quæ dissolvant non reperiant.

p. 98. l. 15. μὴ μείον μὲν ἡμικύβαν.] Scribe, ἡ μία κύβαν ex M. S.

p. 98. l. 18. καὶ γὰρ ὁρῶσι σαμία.] De his glebis vide *Dioscoridem libro 5. Galenus lib. 6. de compos. Med. c. ππες, μίλτον σαμίαν* appellat, quia rubra est.

p. 98. l. 18, 19. καὶ αἵς καὶ λάρυ.] Non hæc quadrant iis, quæ de earum glebarum differentiis tradit *Dioscorides*, qui *asterem* terræ *Samiae* speciem censet: quod & *Galenus* apertè indicat: σαμίον αἵς καὶ λάρυ appellans *lib. 6. de compos. Med. c. ππες cap. 4.* πρὸ αἵματος ἀναγωγῇ. Noster autem seu genere distinctas separat: prius enim *Samiam* terram seorsim memorat, deinde *eretriam*, tum deinde *asterem*.

p. 98. l. 23, 24. σιράϊον τῷ κρητῇ.] *Siræum* appellant Græci mustum decoctum; quod si ad tertiam usque mensuræ partem fiat, *sapa*; si ad dimidiam, *defrutum* Latinis dicitur. *Galenus* ab Asiaticis ἐψήμα appellari scripsit *lib. 1. de alimentis cap. 13. c. lib. 7. de med. comp. c. ππες cap. 1.* ubi & notat σιράϊον quoque appellari: id etiam dicit in *libro de victu attenua. cap. 12.* π τὸ ἰσχυρὸν ἀψήμα decoctum ficuum ab aliis Græcis dici, neque inter eos convenire, utrum σιράϊον sit vinum decoctum, an ficuum ἀψήμα. Quam vocem ait eorum esse qui Attica dialecto utuntur. Ibidem *Galenus* ad arteriæ & pulmonum affectus, γλυκὺν κρητικὸν celebrat: quod *Cornarius passum Creticum* interpretatur: nec multum à *Siræo* differt: cujus *Juvenalis* meminit *Satyr. 14.*

Qui gaudes pingui antiquæ de litore Cretæ,

Passum, & municipes Jovis advexisse lagenas.

p. 98. l. 26, 27. ἢ μὲν ὡς ξυμπερίγη ἡ φροῆ, ἀπαξ τὴν ἡμέραν.] Hæc & sequentia in hoc periodo, alio ordine scripta sunt, quàm oportet: quod ut pateat, totam adscribere placet: καὶ μὲν ξυμπερίγη ἡ φροῆ, ἀπαξ τὴν ἡμέραν πρὸ τῆς πρῆς τοῦ δότῃος ἢ μὴ καὶ δις καὶ τρίτον ἐς τὴν ἡμέραν. Id est, si profusio sanguinis urget: semel in die ante cibi assumptionem dandum: sin minùs, & secundo & tertio sub vespèram. Quis non videt contra fieri debere, scilicet si sanguinis rejectio urgeat, bis & ter dari debere, nempe amyllum ad liniendam arteriam, & sanguinem spissandum; de hoc enim loquitur: sin minùs, sufficere, si semel in die ante Cibus detur? Hæc sanè mens *Aretæi*, hæc sententia. Quocirca ita ut ratio postulat, legemus, si sic legamus: καὶ μὲν ξυμπερίγη ἡ φροῆ, καὶ δις καὶ τρίτον ἐς τὴν ἡμέραν καὶ μὴ ἀπαξ τὴν ἡμέραν πρὸ τῆς πρῆς τοῦ δότῃος. Ceterum quod ait *Aretæus*, ἢ ξυμ-

ζωοπιίγη, si malum urgeat, quid sit declarat Galenus lib. 7. de compos. Med. καὶ πῶς cap. 2. ὀνομάζω ἢ κατεπιίγον, πὸ δόρυμον βοηθείας μείζον.

p. 98. l. 32. γίγαρτα.] Vinacea Crassus vertit inconsulte. Nam vinacei seu vinacea sunt propriè quæ Græci γέφυλα appellant, nempe τὰ στερεὰ λείψανα τῆς σφυλῆς, ἐπειδὴ ἐν τῇς λλωῖς ἐκβλήθῃ πᾶς ὁ χυλὸς αὐτῶν. id est, quæ ex uvis restant, postquam in prælis omnis ipsarum fuscus expressus fuerit, ut definit Galenus lib. 2. de vi alimentorum. Quod aperte indicant hæc Plinii verba de lora cap. 10. lib. 14. Non possunt jure dici vina, quæ Græci deuteria appellant, Cato & nos loram maceratis aqua vinaceis. Ubi per vinaceos haud dubiè idem quod Galenus intellexit, uvarum acinos expressos & siccos; ex quibus aqua maceratis Lora conficiebatur. Vox autem γίγαρτον & in plurali γίγαρτα, semen est uvæ, granum scilicet illud solidum & lignosum, quod in medio est acini: ut ex eodem Galeno discimus citato loco, ubi ῥαγὸς, hoc est, acini uvæ anatomen instituit: ἡ γὰρ τοῦ ῥαγῶν εἰς αὐτὴν σύνθεσις ἐστὶν ἐκ τοῦ τῆς οἶον σαρκὸς αὐτῶν καὶ τῆς παρεσπαρμμένης κατ' αὐτὴν ὑγρότητος, ἐξ ἧς ὁ οἶνος γίγνεται, καὶ περὶ τῶν τοιούτων ἐπὶ γιγάρτων τε καὶ τῶν αὐτὰ πάντα περιέχοντων ἐξωθεν ὑμνῶδες σκεπάσμα. Id est, Nam acinorum substantia composita est ex ipsarum velut carne & humore, qui per carnem est dispersus, ex quo fit vinum: præterea ex seminibus, atque ex membranoso tegumento, quod omnia hæc extrinsecus circumambit. Eodem modo vinaceos accipit Varro lib. 3. de Re rust. cap. 11. Pabulum iis (anatibus) datur triticum, ordeum, vinacei, uvæ &c. non enim verisimile nucleos ex acinis uvæ dari in pabulum. Item lib. 1. de re rust. cap. 54. ubi uvas in dolia plena vinaceorum jubet contrudi, ad eas diutius servandas. Qui tamen & expressos acinorum folliculos pro vinaceis ibidem appellat in tradenda Loræ conficiendæ ratione. Quæ notio vinaceorum, etsi vera est, & usitatior: attamen acinum vinaceum pro γιγάρτῳ scio M. Tullium posuisse in libro de Senectute.

p. 98. l. 33. καὶ ἰδίῃ ἐκάστῃ καὶ ζωῇ.] Scribe ἑκάστον, seorsim unum quodque ex mixtim.

p. 98. l. 33, 34. τὰ ἢ μὲντοι καὶ ὑπὸ τῇ γλώσσῃ ἔχειν.] Hinc ὑπογλωσσῆς dicitur ejusmodi compositio.

p. 98. l. 35, 36. ἀπὸς καὶ κόμμι ζωὶ τῷ φυτῷ καὶ πρὸς, τῆς ἀκάνθης πὸ δάκρυον.] Corruptum esse hunc locum, & quidem insigniter, nemo non videt: nam gummi ζωὶ τῷ φυτῷ, hoc est, cum planta, & spinæ lacrymam præscripsisse Aretæum quis credat? quorum nominum cum illud sit commune omnium plantarum, hoc omnium spinarum, nihil quicquam his peculiare designatur, quod in usum Medicum venire possit. Quod cum palam sit, superest, ut veram scripturam ex his corruptis reliquiis instaurare conemur. Arbitror igitur Aretæum scripsisse ἀπὸς καὶ κόμμι ζωὶ τῷ συμφύτῳ, ἢ τράγῃ τῆς ἀκάνθης πὸ δάκρυον. Cujus emendationis ratio nunc reddenda est. Primum pro φυτῷ, quod nomen, ut dixi, generale est, lego συμφύτῳ, quæ herbæ appellatio est Medicis apprimè cognita: cujus vis præcipua in adstringendo & cogendo versatur, ut Dioscorides docet. Hæc enim tanta est, ut si carnibus minutatim dissectis incoquatur, omnia frustra in unum conglutinet, velut ibidem tradit Dioscorides. Quare hujus factam hîc mentionem in censu eorum, quæ sanguinem è venis pulmonis fluentem cogunt, densant, comprimunt, haud absurdè opinor conjectamus. Præterea verò pro πρὸς τῆς ἀκάνθης, non minus felici, ut quidem arbitror, conjectura lego, τράγῃ τῆς ἀκάνθης, spinæ hirci lacryma: Ita enim lones pluribus dictionibus hujus herbæ nomen exprimunt, quam alii una voce τραγῶκανθαν appellat. Quod Ionibus esse familiare, à Corintho Grammatico animadversum est: cujus rei aliquot exempla subjungere operæ pretium est: pro πελοπόννησος igitur, nomen dividentes πέλοπ. & νῆσ. dicunt: pro αἰγάρῃ, αἰξ. ἀγάρ. & ne à nostro auctore abeamus, apud eum similia exempla passim occurrunt: ut infra in lib. 1. θεραπευτικῶν παθῶν in curat. melancholiæ: οἶνος καὶ μέλι, μίξις παλαιῆς, quod alii dicunt οἶνόμελι, καὶ σελίνα & ἐν τῇ πέτραις ὁ καρπός. Item capite sequenti ejusdem Libri, καὶ σελίνα & καρπὸς & ἀγρίος & ἐν τῇ πέτραις, & sic passim.

p. 98. l. 38. τροχίσκων, τῶν αἰγυπθίας ἀκάνθης.] Trochiscos ex Ægyptia spina appellat, qui in gummi, vel succo acaciæ arboris in Ægypto (ut docet Dioscorides) nascentis conficiuntur.

p. 98. l. 39. καὶ ἑτέρῃ δι' ἡλέκτρῃ.] Pastillum ex electro, hoc est, succino, Arabes de Carabe appellant; cujus compositionem tradit Mesue in Antidotario 8. distinct. de Trochiscis. Quæ sit autem succini natura, pridem à viris doctissimis constitutum est: species nimirum bituminis, quod aquis supernatat, & ad ripas Eridani statis temporibus ejectatur. De qua re plura vide apud Plinium, Georgium Agricolam, Matthiolum, & alios. Vis ejus est, sistere fluxiones, præcipuè stomachi & alvi, secundum Dioscoridem.

p. 98. l. 47. τροφαὶ ποικίλαι.] Ut Medicamenta, ita cibos debere esse varios censet, contra multorum opinionem, qui horum varietatem noxiam, & morborum parentem esse putant: in quibus est Aristoteles, cujus hæc sententia exstat in sect. 1. probl. ποικίλη τροφή, ἰσοῦδες παραχώδης γὰρ, καὶ ἡ μία πέψις. quem sequitur Plinius lib. 11. cap. 53. ita scribens: homini cibus utilissimus simplex: acervatio saporum pestifera, & condimenta

etiam perniciosiora. De qua re etiam videndus Macrobius *lib. 7. saturn. cap. 4.* quo loco *Disarius* multa adversus multiformem alimoniam disputat. Ex recentioribus autem *Montanus Veronensis Medicus*, sua ætate percelebris, id effatum protulit in 66. *consultatione: De cibis imprimis generalis illa regula sanciat, in valetudine tuenda; cibum seu obsonium simplex, atque unum esse oportere, ac ut mea quidem fert sententia, deterius est uti ciborum laudabilium etiam ac salubrium varietate, quam unico, utcumque etiam sit prævus.* Quam controversiam *Ficinus lib. 2. de stud. sanit. tu. cap. 18.* sic componendam censet: corpus ex variis compositum, variis nutriendum esse alimentis, verum non eadem mensa. Deinde ut id verè de sanis dicatur, tamen alia est ratio ægrorum, qui illa ciborum varietate melius reficiuntur propter voluptatem, quæ una cum appetitu excitat naturam, & vires naturales: propter quod *Hippocrates* dicit in *Aphorism. 38. sect. 2.* paulò deteriozem cibum aut potum, sed jucundiozem, melioribus sed ingratius esse præferendum: ideoque voluptati etiam aliquid concedendum est, modo non magna inde noxa accidat: quam indulgentiam *χάριτι ἀβλαβῆ* gratiam innocuam noster appellat infra *lib. 1. χρον. cap. 1.* Sed & illud considerandum est, si ea alimenta sumantur, quæ habeant qualitates morbi curationi accommodatas, adhuc utiliozem fore eorum varietatem; non ut ea simul ingerantur, quod perturbationem afferret, sed ut suo quodque loco sumantur: quia sic nulli nimis assuescit Natura, & dum singula ut nova subinde accipiet, eorum qualitatibus magis afficietur.

p. 98. l. 48. ἀτὰρ καὶ τὰ φάρμακα ἐν τροφῇ.] Supra in *curatione pleuritidis* eandem sententiam posuit, quam, ut ibi animadverti, mutuatus est ab *Hippocrate*. Eiusdem meminit & *Galenus lib. 1. de aliment. facult. cap. 1.* & de iis alimentis intelligit, quæ vim aliquam purgantem substantiæ alibili admistam habent; ei similem, quæ in *Scammonia*, *colocynthide*, *veratro*, & id genus aliis deprehenditur. Quo sensu & *Celsus* accepit *lib. 2. cap. 12.* Ubi (inquit) *febres sunt, satius est ejus rei causa cibos, potionesque assumere, qui simul & alant, & ventrem molliant.* Quibus verbis præfatam sententiam *Hippocratis* enarrasse videtur.

p. 98. l. 50. & p. 99. l. 2. οὐτε μὲν μὴ ἐς ἡγεῖν δέκεν, μὴ μὲν χρέεσθαι ἀλλ' ἢ κέρον ῥήδιον.] Ad verbum: neque si quidem non unus cibus ad medicationem sufficit, non uno propterea uti ob satietatem facile est. Quibus verbis cum nulla subsit idonea sententia, corruptum esse hunc locum putandum est. Ita ergo hunc restituo: ὅτε ἢ μὴ μὴ ἐς ἡγεῖν δέκεν, μὴ μὲν χρέεσθαι. &c. Id enim vult *Aretæus*, neque si unus simplex cibus ad medicandum sufficiat: propterea si uno simplici uti facile esse, propter ægri stomachum, qui eodem alimento cito satiatur.

p. 99. l. 3. καὶ γὰρ καὶ ποικίλα εἶκιν.] *Crassus* pro εἶκιν legit; ἦκιν à verbo ἦκω, quod est, eo, vado: ita enim vertit, sed per varia eundum. Ego deesse quædam arbitror, quæ supplenda ex MSS. melioribus.

p. 99. l. 6, 7. θέρμη γὰρ αἵματος, πρὸς κλησιν.] Idcirco *Hippocrates Aphorif. 23. sect. 5.* ἐν ταῖσι δὲ τῷ ψυχρῷ χρέεσθαι ὁκῶν αἰμορραγεί, ἢ μέλλει.

p. 99. l. 7. χενδροὶ πλυτοί.] Vide supra.

p. 99. l. 11. θυμβρὴ αἰσὶ ἡδυνθεῖται.] *Tymbra* genus herbæ est vulgò cognitæ, quam Latini *satureiam* appellant: facultate est non mediocriter calida. Quare si per se sanguinis rejectio spectetur, non ei aptum est remedium: sed contrà non parum noceat calore insigni quo pollet. Verumtamen per accidens prodesse potest, tum grumos sanguinis in pulmonibus effusi dissolvens, (nam *Thymus* cui facultate est par, teste *Dioscoride* id facit, αἵματι θρόμβος ἀελύει) tum alios humores crassos, si qui ibi inhæreant, tenuante, quò fiant εὐαγαγῶν. quod & thymo tribuit *Dioscorides*. Non meris enim adstringentibus & glutinantibus in tali affectu utitur *Aretæus*, sed Medicamenta miscet: vel denique propter illos cibos adstringentes & glutinantes, concoctuque difficiles, ut iis admista coctionem eorum juvet, ne cruditates exsistant, quæ in eo affectu, ut mox notat, summè cavendæ sunt. *Simeon Sethi lib. περὶ τροφῶν cap. περὶ θυμβρῶν*, ita enim *satureiam* vocat, σιμεωνί πεινέει τὸ πέναν τὸ τροφῆς, & paulò post καὶ ἀλλ' τὸ πεπικὸν εἶναι τὸ τροφῶν δυσαπέτοις περὶ λέκασιν τῶν πνέων.

p. 99. l. 16. Ἐχὺλ' ἐς ω φειδῶ.] Parcè succo plantaginis utendum monet, iis qui sanguinem è pulmonibus rejiciunt; quia & difficile coquitur, & gustui ingratus est: minimè autem iis danda sunt, quæ coctu difficilia sint, ut mox dicit.

p. 99. l. 24. ἐν φαρμάκῳ τροφῇ.] Scribe τροφῇ in recto casu.

p. 99. l. 33. καὶ φάρ τὸ τυρρῶνικόν.] *Far* genus est frumenti, atque etiam cibus ex eo paratus, quò priscos Romanos usos primùm fuisse testatur *Plinius lib. 18. cap. 8.* *Asclepiades* apud *Galenum lib. 9. de compos. Med. καὶ πύας cap. 3.* far idem esse quod ζείαν *Græcorum* existimavit in quadam compositione pro hydropicis, ita scribens: φάρμακον καλεῖται ζείαν ἀληθομύς. &c. Sed est tamen eorum id discrimen, quod ζεία est genus illud frumenti, ex quo far conficiebatur, quod κατ' ἐξοχὴν semen dicebatur.

p. 99. l. 42. ἢ ἢ περὶ πνέων.] Scribe περὶ πνέων, ἀπὸ πνέω facio, exsequor. Et Ionicè περὶ πνέων.

p. 99. l. 43. ἐς τὰ πάντα ἐν περὶ πνέων.] Sententia est *Hippocratis 6. Epidem. sect. 1.* ἐν περὶ πνέων τὰ πάντα περὶ πνέων. Vide & eundem *Aphorif. 51. sect. 51.* Sed & noster sequenti

quenti cap. in curatione cardiacorum id ipsum docet his verbis: ἐλέγχε γὰρ τὴν φύσιν τὸ αἰθρόον.

p. 99. l. 44. καὶ μηδὲν ἄγαν.] Dictum est unius à septem Sapientibus, puto, Chilonis Laccedemonii: ita enim Aristoteles lib. 2. Rhet. cap. 12. licet Aufonius Cleobulo adscribat. Alii tamen hujus sententiæ auctorem citant Sodamum quemdam, & patet ex Epigrammate, quod olim in Tegea scriptum legebatur:

ταῦτ' ἐλέγχε Σώδαμ' ἐπηρεάτε δ' μὲν ἀνέθηκεν,
μηδὲν ἄγαν, καιρῷ πάντα προσέειπε καλά.

Vide Scholiastem Euripidis in Hippolyto mastigophoro. Respexit etiam Aretæus ad hæc verba citati Aphorism. καὶ γὰρ πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσιν πολέμιον.

p. 99. l. 45, 46. χρὴ δὲ σιγᾶν ἢ δὴ τὸ αἰθρόον.] Ita & Hippocrates præcipit lib. de internis affectionibus, hujus morbi curationem tradens: εἴτα ἀναγκάζειν ὡς μάλιστ', ὅπως ἀν' ἡρεσίᾳ λεπτοῖς ἢ πρὸς γὰρ τὸ τοιαύτῳ νῆσον & συμφορᾷ λεπτοῖν εἶναι.

p. 99. l. 46. καὶ τὰς ὠπilas ἐς τὸ πηρὸν ἄγειν.] Manuscriptus Codex habet, ἐς τὸ παρὲν ἄγειν, ad callum ducere, quæ lectio probata est. Dioscorides lib. 1. cap. 112. κάταγμα πωροῖ.

Ad Caput III.

περὶ θεωρητικῶν καὶ διαγνωστικῶν.

De Curatione Cardiacorum aut Syncopæ.

p. 100. l. 4. ἐν συγκοπῇ μάλα χρὴ τὸ ἡτρὸν προσνοῖαν διατηροῦν.] Hippocrates generatim initio Prognost. τὸ ἡτρὸν δοκέει μοι ἀεὶ εἶναι, προσνοῖαν διατηροῦν. Rectè autem Aretæus in Syncope potissimum providentiam esse necessariam censet: propterea quod is morbus, ut est acutissimus, ita illico hominem, nisi parata adsunt remedia, præcipitem rapit. Quare ut ea, quibus subveniri potest, prompta habeantur, convenit Medicum Syncopim futuram non ignorare.

p. 100. l. 6. σωεργὰ ἔνστο.] In editione Henischii ἐνέσω, & ad oram paginæ ἐνέστο. An legendum ἐνέστη in futuro medio insisses.

p. 100. l. 9, 10. οὐ παλίσυτ' ἡ φύσις λυθεῖται.] Hoc Philosophi ita enuntiant, à privatione ad habitum non datur regressus. Quod ab Aristotele sumptum, qui ita sciscit in Categoricalis: ὅτι τὸ στερήσεως κατὰ τὸ ἐξέως ἀδιώκτον εἰς ἄλλα μεταβολῶν ἔρχεται. Cui similis sententia J. C. Actio semel extincta non reviviscit amplius. l. si unus S. sed si pactum ff. de patris. Non tamen hoc verum de omni privatione: tenebræ enim nihil aliud in aëre, quam lucis privatio; à quibus tamen quotidie datur ad habitum reditus; dum aër denuo pulsus tenebris illustratur. Quæ sit autem ea privatio, à qua ad habitum non reditur, doctè explicat Rodolphus Goclenius probl. Logic. part. 1. problem. 66. quem vide.

p. 100. l. 17. ψυχρὰ δὲ τὰ ἐξω.] Genus Causi notat periculosissimum, quem proprio nomine Medici λιπυρίαν πυρετὸν appellant, in quo extremis frigentibus, interna uruntur: de quo Aphorismus 48. intelligendus est: ἐν τοῖσι μὴ διαλείπασιν πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἐξω ψυχρὰ ἢ, τὰ δὲ ἐνδον καὶ ἔχει, καὶ διψῶν ἔχει, θανάσιμον. Galenus hanc caloris inæqualitatem hinc proficisci putat, quod viscera in eo morbo inflammentur: quo fit, ut universus è toto corpore sanguis ad partem laborantem trahatur. Idem tamen Galenus in Commentario ad eum Aphorismum in Causo etiam simpliciter dicto, si sit malignus, profunda corporis exuri, cute inalgescere, asserit, licet nulla subsit viscerum inflammatio.

p. 100. l. 27. εἶδ' ὅτι τὰ εἶσω πάντα σημεῖα.] Mirè perplexus locus, & cujus sensum non facile quisquam eliciat; si ita legatur ut scriptus exstat in excusis codicibus. Neque verò Manuscripti quicquam opitulantur: ex quo corruptum eum esse suspicari licet: Atque si locus conjecturæ est, ita posset legi: ἢ δὲ γὰρ τὰ εἶσω πάντα σημαίνει. Hæc enim (lingua) omnia interna significat, id est humores, qui intus dominantur; & alludit ad hanc sententiam Hippocratis, quæ est in 5. sect. lib. 6. Epid. γλῶσσα θρόν σημαίνει γλῶσσα χαλῶσαι χαλῶσαι. &c.

p. 100. l. 32, 32. ἡ φλεγμασίης τὸ ὑποχόνδριον, ἡ ἥπατ' ἢ μέγα διασημαίνει.] Lege ἡ φλεγμασίης τὸ ὑποχόνδριον, ἡ ἥπατ' ἢ μέγα διασημαίνει: sic ut vox μέγα adverbialiter sumatur.

p. 100. l. 36. ἐλέγχε γὰρ τὴν φύσιν τὸ αἰθρόον.] Vide quæ superius notavi, cum similem ejusdem sententiam exponerem.

p. 100. l. 40. γέννη γὰρ ἡ φύσις.] Sententia elegans, qua ostendit naturam priorum abjectione, novorum autem adjectione delectari. Quod & Hippocrates innuere videtur, cum Aphorism. 3. sect. 1. dicit εὐεξίας, id est, bonas corporum habitudines non manere ἐν τῷ αὐτῷ posse, neque prorsus conquiescere. Quod explicans Galenus in Commentario ita scribit: Quum enim semper natura coctionem alimenti, distributionem, in sanguinem mutationem, adjectionem, agglutinationem, & assimilationem molitur, quando nihil adjici potest solidis corporis partibus, & refertæ venæ non habent jam quo distributum alimentum recipiant: tunc necessario periculum adfertur, ne aut vas aliquod rumpatur, aut suffocato calore nativo mors sequatur repentina. His igitur verbis Galenus declararet, quemadmodum Natura non conquiescat; quia novas semper coctiones alimentorum molitur;

litur; quæ deinde partibus adjungat: quod nutritio & incrementum appellatur. Ratio autem hujus rei αμεσος hæc est, quia, quam naturam appellamus, ipse est calor innatus; qui semper agat in aliquam materiam, eamque alteret, necesse est: non potest autem in eandem diu agere; quia actio inter contraria versatur. Ubi igitur materia perfectè alterata est à calore, & ad finem naturæ propositum pervenit, cessat contrarietas; & propterea nova quærenda est materia contraria, quam calor alteret, atque assimilet. *Ficinus* haud ablimili sensu de Venere libro 2. de sanit. tuen. cap. 15. Hæc ergo quæ nova semper est, nova semper affectat; odit vetera, facta destruit, unde construat facienda.

p. 100. l. 46. ἐπεὶ τοῖσι αὐτέσσι πελόδοισι, αἵτε φύσεις κύνεσι.] Mortem in eadem morborum tempora ac circuitus incidere, quibus natura ipsos morbos judicat, asserit ex mente Hippocratis, qui id lib. 2. Epidem. sect. 6. docet hac sententia: ὅσα θνήσκῃ, ἀνάγκη γονίμῳ ἡμέρῃ, καὶ γονίμῳ μὲν καὶ γονίμῳ ἔσθ'. nam ibi γονίμῳ ἡμέρῃ dicitur, quo natura morbos utiliter & perfectè judicat. Quod & ex Crisis definitione à Galeno tradita intelligi potest: qua dicitur ὁ ζῦρρος ἐν νόσῳ μετὰ βολὴν πρὸς ὑγίαν ἢ θάνατον. Nam dicens mutationem esse ad sanitatem aut morbum, satis indicat eodem motu naturæ aut ægrum servari, si natura vincat, aut mori, si eadem succumbat.

p. 100. l. 54, 55. ἐς τὸ δωτέρῳ Πίπλῳ.] Crassus: Et post cucurbitulæ secundam affixionem; Inconsultè planè. Id enim vult Aretæus nonnullis post cucurbitulæ admotionem, vinum exhibendum ad sanguinem liquandum pro secunda cucurbitæ affixione. Præpositio εἰς idem valet quod πρὸς, ad, & finem denotat.

p. 100. l. 56. & p. 101. l. 2. καὶ Πί τῇ σικύῃ.] Crassus: Et in cucurbitulæ usu; neque hoc benè. Nam & hic præpositio Πί, cum dativo, ut sæpe apud Græcos, idem valet quod μὲν, post. Nam (inquit) vel post cucurbitulæ administrationem, metuenda est sanguinis immoderata effluxio; quàm voce ἀμετρίῃς designavit. Idcirco licet jam cucurbitula semel affixa fuerit, & de sanguine detractum: tamen parcendum vino est, ne sanguis ejus calore commotus, cum rursus cucurbita affigitur, immoderatus feratur cum periculo ægrotantis.

p. 101. l. 10. ἀβαρές ἐς κεφαλῆς.] Scribe ἀβαρέες.

p. 101. l. 12, 13. ἀρώτων θερμῶν νεοπέπλων.] Odores rerum alentium rectè præscribit cardiacis & animo deficientibus, atque imprimis panum calentium, quibus fertur Democritus spiritum labentem triduo sustinuisse rogatu sororis, ne sua morte Cereris sacra interpellaret, ut est apud Laërtium, in ejus vita. Athenæus autem paulo diversius rem hanc narrat lib. 2. & mellis odore vitam prorogasse ait: δεηθεισῶν τῶν οἰκείων γυναικῶν μὴ ἀποθνήσκειν καὶ τὴν πατήρην, ὅπως ἐσθλαίσωσι, πιεσθῶσι, κελύσωσι, μέλιτι δ' ἀγγεῖον ὀρεσσεύειναι. &c. De hoc & Marsilius Ficinus sic tradit, libro 2. de sanit. tu. cap. 18 Commemorare vobis iterum placet, Democritum jam jam expiraturum, ut obsequeretur amicis, spiritum ad quatrimum usque olfactu calentium panum retinuisse; ulterius etiam, si modo placuisset, spiritum servaturum. Sunt & qui dicunt, id mellis odore fecisse. Ego, si modo usus est melle, existimo illum mel vino liquefactum, calentibus panibus infudisse. Sed & Aretæo cum panum calentium odorem laudaret, vini odorem esse prætermisum merito aliquis miretur, & potius aceti meminisse: cum natura vini tam apta sit ad vires vel solo olfactu recreandas: de cujus odore supra in curatione phreneticorum ita scripsit: ἡδὺς μὲν ὀσφραίνεσθαι ἐς ἡδονὴν. De recreatione virium per odores habemus & sententiam Hippocratis in lib. de alimento: ὁσκόσι (inquit) ταχείῃς προσέσειθαι δέον, ὑγρὸν ἵμα ἐς ἀνάληψιν διδάμιθαι καὶ πρὸς ὅσους ἔπι ταχυτέρῃς δι' ὀσφρήσειθαι. Quod non ita accipiendum est quasi odores ipsi per se vires corpori addere possint, cum sint qualitates: sed quod id per accidens præstare possint ratione spirituosæ substantiæ alimentorum, cui tanquam proprio subjecto inhærent.

p. 101. l. 16, 17. καὶ ἡδύα, καὶ μικρὸν χειρὸν ἔη.] Alludit ad Aphorif. πὸ μικρῷ χειρὸν. &c.

p. 101. l. 19. ἡ νῆσος αἰμυρία.] M. S. αἰμυρία. alii legunt ἐμυρία.

p. 101. l. 27. ἡδὲ τὸ κύστιν.] Cur una cum capite vesicam præmuniri atque confirmare velit priusquam vinum offeratur, non planè intelligo. Fortasse καὶ λίαν.

p. 101. l. 38. ὀλιγοδραξ ἔσθαι γίνεσθαι.] Verbum ἔσθαι videtur παρέλκειν.

p. 101. l. 43. πλατὺς ὥς ἡκιστε.] παχὺς, legendum esse nemo non videt. Celsus lib. 3. cap. 19. ubi hujus affectus curationem tradit: si verendum est ne deficiat, tum & intrita ex hoc (vino) & hoc ipsum austerum quidem, sed tamen tenue, meracum. &c. Sed & nosler mox ὁσκόσι τὸ ἄλλοι νησιῶται λεπτοί.

p. 101. l. 45. ἱταλῶν, σαργεντίν.] Vinum Surrentinum inter ea recenset Galenus lib. 12. Methodi, quæ suapte natura austera sunt & adstringentia: cujusmodi complura ibi enumerat; Signinum, Sabinum, Tiburtinum, Marsum: quæ omnia in Italia proveniunt. Ob id ea iis reficiendis, qui in syncopen incidissent idonea habita; præsertim Surrentinum: quod, ut ibidem notat Galenus, cum mediocriter adstringat, tum calidius ceteris, tum jucundius est. De Surrentinis vinis Plinius lib. 14. cap. 6. in hunc modum prodit: Item Surrentina in vineis tantum nascentia, convalescentibus maxime probata, propter tenuitatem, salubritatemque. Tiberius Cæsar dicebat, consensisse Medicos, ut nobilitatem Surrentino darent, alioquin esse generosum acetum. C. Cæsar, qui successit illi, nobilem vappam. Ex quo intelligitur

ligitur illud vinum non fuisse valdè suave & jucundum potu, sed austerum potius & adstringens.

p. 101. l. 46. Φυνδανός (Φύνδανος).] Genus vini, de quo Plinius, citato loco: *juncta his praponi solebant Calena, & quæ in vineis arbutis que nascuntur, Fundana.*

p. 101. l. 46. Φαλῆϊν. Plinius eodem loco ait, *primam nobilitatem fuisse Cæcubo in palustribus populetis nascenti, sinu Amyclano; secundam, Falerno agro, & ex eo maxime Faustiano*; tum paucis interjectis addit: *nec ulli in vino major auctoritas: solo vinorum flamma accenditur*. Tria ejus genera esse, *austum, dulce, tenue*, ibidem mox tradit. Quibus ex verbis patet, vinum *Falernum* quoddam *austum* fuisse, quod puto hinc imperari ab *Aretæo*: de hoc & illud *Juvenalis* accipiendum est:

— — — *tristissima ruga*

Cogitur in frontem velut acri ducta Falerno,

Acridi enim pro austero positum eo loco arbitror. Galenus tamen *libro de cibis boni & mali succi*, Falernum mediocriter dulce asserit.

p. 101. l. 46. ἡ στυγνὴ.] Vinum hoc insigniter austerum, ideoque medicaminibus adscriptum fuisse testatur Plinius citato libro 14. cap. 6. Nam quod Signiæ nascitur, austeritate nimia continendæ utile alvo, inter medicamina numeratur. Ob id Aretæus addit: εἰ μὴ σφόδρα σύφι. nisi vehementer adstringens fuerit.

p. 101. l. 49. *πρὸς τὸ κελαιῖν*.] Nomen *κελαιῖν*, hic non significat motum illum naturæ subitum, quo morbus finitur, ut ferè accipitur; sed motum morbi, qui aliter *παροξυσμός*, latine *accessio* dicitur: quo sensu usurpavit Hippocrates *Aphorismo* 19. *sect.* 1. ut animadvertit in *Commentario*.

p. 101, l. 52. ὅπως ἐς ἀνθ' ἰψῆ.] Lege ἐς ἀνθ' ἰψῆ.

p. 101. l. 53, 54. ἀεὶ πρὸν ποτὶ καλὴν ἡμέραν
Corrupta nisi fallor, hæc scriptio est : lege ἀεὶ πρὸν ποτὶ καλὴν ἡμέραν, supple σίῳ, priusquam vinum offeras, prius cibo suffulciendum est. Lucretius : *cibus ut suffulciat artus.*

p. 102. l. 4, 5. *καὶ οἶν* [*εἶν*]. Lege *καὶ οἶν* [*εἶν*]. *Ἔ* *vinum igitur.*

P. 102. l. 10. καὶ τ' ἰησὸν ἔπεισι μὴ ψεύφασθαι.] ψεύφασθαι verbum est πολύσημον: nam & admonere, suadere, hortari significat, ut apud *Homerum* ἀγαθὴ ἡ ψεύφασις ἐστὶν ἐταίρῃ· bona est socii admonitio: significat & decipere blando sermone, ut apud eundem *Homerum* in *Cesti Veneris* descriptione *Iliad.* ξ. ἐνθ' ἐνὶ μὴν Φιλότης, ἐν δ' ἴμερσιν, ἐν δ' ὀαρυγύς, Πάρφασις ἦτ' ἐκλείπει νόον πόνκα περ φρονέοντων. Hic verò significat solari, quod interdum præstare debet Medicus, ut ægri animum jacentem erigat, & in meliorem spem adducat: à qua utilitate multum *Callianax* Medicus discessit, qui, referente *Galeno* in *6. Epid.* ægro interroganti, num moreretur, respondit *Homeri* verbis:

Κάτθανε καὶ Πάτροκλ. ὅπερ σεο πολλὸν ἀμείνων.

p. 102. l. 12, 13. καὶ τῇ ἄλλῃ ἡμερᾷ ἐνεργῶς χερείων.] Legendum ut MSS. habent ἐνεργῶς.

p. 102. *l.* 16. *ξὺν αἰσῇ. καὶ μασιχῇ.*] Post αἰσῇ virgula, post μασιχῇ verò punctum scribatur.

p. 102. l. 16, 17. *κηρωτῇ ᾧ ξω νάρεω πεποιημένη.*] Scribe *κηρωτῇ*, & *πεποιημένη* in dandi casu.

p. 102. l. 20. ἀλφίτοισι δάδεσι] Polenta odorata: ita Latini hordei tosti farinam vocabant, cui alicujus condimenti admittione odorem conciliabant. Addebant autem vici-
nis hordei libris ternas feminis lini, & coriandri selibras, ut est apud Plinium *lib. 18. cap.*
7. qua ratione odorata efficiebatur. Cujus conficiendæ modos varios Plinius *ibidem* ob-
servat. Hesychius, ἀλφιτον, τὸ διὰ νέας κριθῆς ἢ σίτου ἄλσρον πεφυρμένον. Ita igitur voca-
bant tosti hordei farinam, ad differentiam ejus quæ non tosti hordei: quæ Græcis ὠμὴ
λύσις, hoc est, cruda farina dicitur; cujus frequens usus fuit in veterum Medicina &
libris: simpliciter etiam ἄλσρον κριθινον vocat Scholiastes Nicandri in *Alexipharm.* ad
hæc verba *Nicandri* ηα κριθιῶν νοσηλέα exponit ἄλσρον κριθινον & ὠμὴ λύσις

p. 102. l. 25. eis φύρησιν ζωπέν.] Lege ζωπέντε, in accusativo singulari, & punctum post hanc vocem notetur.

p. 102. l. 25, 26. ὀμφάκιον ἀκμαῖον.] Crassus vertit *succus*, quem Græci *omphacium* vocant, cum maximè acerbus est: mihi videtur, aliter accipiendam esse hanc vocem ἀκμαῖον, nempe pro ἔυκαιρον, *opportunum, tempestivum*, & iis quæ sequuntur vocibus æque respondere.

p. 102. l. 26, 27. ῥόδς τὸ ἐδάδιμον.] ῥᾶς ῥόδς quid sit satis notum est ex *Dioscoride* & aliis: *Sumach*, officinæ appellant: & est arbuscula fructus ferens perquam adstringentis saporis: sed hanc nihil ad hunc locum spectare indicat sequens epithetum, τὸ ἐδάδιμον. nihil enim ea planta habet esculentum. Quare pro ῥόδς, ῥοᾶς, vel Ionicè ῥοᾶς legendum suspicor, qua voce Græci *malum punicum* appellant: nam ita ῥοᾶς τὸ ἐδάδιμον intelligemus grana interiora punici mali, quæ sola edi possunt.

p. 102. l. 31, 32. εἰς ἣν ἄνθρωπος βορέα ψυχῇ περιπίπτει. Hæc & sequentia verba *Homeri* sunt, qui *Iliad.* 2. Sarpedonis ex vulnere λαποψυχῆ in hunc modum describit:

— — — — — πρὸς δὲ πρὸς βορέαο
 Ζώρη δὲ ὀππινείσσι κακῶς κεκαφῆστα θυμόν.

p. 102. l. 33. ἔσω ἢ καὶ εἰς λειμῶνας.] Quidam MSS. λειμῶνα habent nonnihil corruptè pro λειμῶνας, sed hanc lectionem sequentia redarguunt; πηγὰς καὶ κελαρύζοντας ὀχετεῖς, id est, fontes & susurro discurrentes rivus: quæ res magis pratis quàm portubus conveniunt.

p. 102. l. 46 47. καὶ παιπαλίη ἢ σῶματ' π' ἀερίον ἐμπάσσειν.] Celsus libro 3. cap. 19. in eo casu quemlibet ex via pulverem injicit, si alia desint.

p. 102. l. 51. καὶ γύψον ὀπτύω.] Idem Celsus: si sudor vincit, delinendus homo est vel gypso. Sc.

p. 103. l. 8. καὶ τῷ καστορέῳ καὶ νίτρω καὶ κάχρῳ κηρῷ σμικρὸν ἐντήκοντα.] Hic locus ita legendus est: καὶ νίτρω, καὶ κάχρῳ, κηρῷ σμικρὸν ἐντήκοντα. Cui Lectioni Crassi versio adstipulatur.

p. 103. l. 9, 10. ὡς ποθίζῃ τὸ χεῖσμα.] ποθίζῃ Ionicè, id est περρίζῃ. sed post vocem χεῖσμα, notetur punctum.

p. 103. l. 11, 12. αἰμαίμα ἐπανάκλησιν θέρμης ποίεσθ.] Scribe ποίεσθαι, facit; aut si placet infinitivum, non αἰμαίμα, sed αἰμαίματι legi contentaneum est.

p. 103. l. 12. αἰτὰρ καὶ βολβοὶ ὅμοιοι.] Bulbos pedibus applicatos laudat ad evocandum calorem; quos & Celsus libro 3. in ejusdem affectus curatione contritos applicat, sed toti corpori, idque ut vinum in stomacho contineatur, ex eoque toti corpori calor, venisque vis redeat.

p. 103. l. 29. εὐσελῆς, ἄτον.

p. 103. l. 41. ἐξίτηλον γλ.] Crassus vertit, tenue est enim ac fluxile ejusmodi lac: quæ si vera est interpretatio, satius fuerit legere ἐξίτητον, quod est, facilè egrediens, ut est apud Hesychium: Nam ἐξίτηλον potius accipi solet pro evanescente, & inutili, ut initio Historiæ Herodoti: ὡς μήτε τὰ γλυκύματα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γνῆ. Nisi quis aliter vertendum putet quàm Crassus vertit, & ἐξίτηλον eo loco non fluxile, sed evanidum, ut alibi semper, intelligatur, & ἐξίτηλον referatur ad γάλα ὅντα παλαιότατα, quod ibi prohibet Aretæus, non autem ad γάλα μὴ παλαιότατα. Sicut si dicam, dandum esse vinum ægroto non vetus, hoc enim nimium calefacit. Pronomen demonstrativum, vetus vinum indicat, non illud quod vetus non est: quam veram esse hujus loci expositionem non dubito.

Ad Caput IV.

πρὸς θεραπείας χολέρας.

De Curatione Cholerae.

p. 103. l. 48, 49. ὕδατος εὐκρήτη θυμφαίναν.] Aquam temperatam appellat, quæ mediocriter calida est, quam egelidam una voce dicere licet, exemplo Celsi, qui vinum egelidum dixit pro tepido, libro 3. cap. 19. quo modo & Catullus accepit in illo: Jam ver egelidos refert tepores: & Ovidius hoc versu, apud Senecam auctorem controversiarum: & egelidum Boream, egelidumque Notum. Horatius Græcorum æmulator, in 1. carmin. dixit, quis aquam temperet ignibus.

p. 104. l. 5. ὁ πᾶς παλαιὸς σίτ'.

p. 104. l. 9. Πρίχνη τὸ παλὶρροῖαν.] Παλὶρροῖαν, id est, recursum, æstum appellat bilis motum per superiora erumpentis.

p. 104. l. 26. ὡς ῥηιδίως χυθεῖς τῇ φύσει σωέξεν ἐρρωδῶν.] Crassus non satis aptè ita vertit: ut facile diffusum naturæ ad sanitatem recuperandam opem ferat. Sic autem vertendum: ut facile diffusum per habitum confirmare valeat. Nam φύσις nonnunquam idem valet quod ἔξις, habitus. Quod ad verba attinet, hæc quidem corrupta esse nemo non videt: emendare autem haud facile: mihi videtur non incommodè sic posse legi; ὡς τῇ φύσει τὸν φύσι' ἔξιν ῥῶσται. Sed hæc conjectura est; de qua docti judicent.

p. 104. l. 45. καὶ κατῶθεν ὀμφαλῷ τρέπειν.] Hoc verbum τρέπειν videtur περιέλχειν.

p. 104. l. 48. κίνησις ὥρης ὀπποῦ.] MSS. αἰώρης recte. Est autem αἰώρη gestatio, seu lectus pensilis, quo ægroti blandè agitantur. Genus est exercitationis corporis.

p. 104. l. 50. καὶ ὀσφυκτον τὸ νοσέοντα θήμηναι.] Scribe θέμηναι.

p. 105. l. 10, 11. θέρμη δὲ καὶ πάντα αἰναιγῇ καὶ τὰ ἀκρα ἀδινῇ.] Cum hîc de morbi declinatione loquatur, quo tempore Symptomatis mitescentibus natura recreatur, & calor nativus, qui cruciatu afflictus intro confugerat, ad extrema corporis diffundi incipit, quod optimum signum est: neque intelligi possit quomodo calor tunc rediens partibus externis inju-

injuriā inferat, qui contrā partes omnes fovet, tuetur, vegetat: mendum in hac voce ἀδική cubare, pro certo existimandum est; quod mendum facile eluitur, legendo τὰ ἀκρεῖα διήκη, extrema pervaserit. Sed & præcedens verbum ἀναεῖν vitiosum est; in quo mihi Jo. Tarini doctissimi viri, & Regii eloquentiæ Professoris Clarissimi vehementer placet conjectura, qui mihi olim, cum eum de hoc loco consulerem, ἀναρρῆν legendum respondit.

p. 105. l. 12. δὲ τὴν ἡμέραν, ἢ τὴν λυσιτελίαν.] Legendum sine dubio, ut quidam MSS. codices habent, λυσιτελίαν. Quam lectionem notavit Henischius ad oram suæ editionis.

p. 105. l. 15, 16. ἀρχὴν ἐν τοῖσι τέττοις ὁπρὸς τὴν ἀνέσταν φυχῶν.] Quam hinc fugam honestam intelligat; aliis considerandum relinquo.

Ad Caput VI.

περὶ θεράπειας εἰλεῶν.

de Curatione Volvuli.

p. 105. l. 22, 23. οἱ δὲ ἐν εἰλεῶν πόνῳ, ὑπερβολῇ θανάτου ἔρανται.] Si hanc lectionem sequamur, ad verbum sic vertendum erit: dolores vero in Ileo præ excellentia mortem amant: qua forma dicendi usum esse Aretæum non arbitror. Quis enim sic loquatur: dolores mortem amant? Itaque Crassus sic maluit reddere: aliqui verò in volvulo ob cruciatus acerbitem mortem expetunt; qui tamen frustra aliqui de suo apposuit. Ego minima interpolatione veram lectionem exhibeo: οἱ δὲ ἐν εἰλεῶν πόνῳ, ὑπερβολῇ, θανάτου ἔρανται: ubi οἱ ἐν εἰλεῶν non ita vertendum ut Crassus aliqui in volvulo: sed sic; qui autem εἰλεῶν laborant. Phrasis Græca est ut οἱ ἐν ἀζώματι Magistratus.

p. 105. l. 24. σμικρότερον πὶ γίνεσθαι τὴν ἰατρὴν ἢ πᾶσι.] Medicum pro remedio accipi, & neutro conjungi generi, rarum est, & mendi suspectum. Fortasse ἰατρίῳ aliquis legendum putet. Sed nihil mutandum: Medicum morbo minorem dici, nota locutio est, etiam apud Latinos.

p. 105. l. 32. τὸ θνήσκειν τοῖς μὴ ὡς πνέουσι ὁδαιμονίῃ.] An ὡς πνέουσι? sed nihil mutandum. Quod ad sententiam attinet, ex horto Epicuri, atque eorum certè, qui omnia homini morte exstingui arbitrabantur, neque post obitum, malo ulli aut bono locum esse profecta videtur. In quorum opinione dixit Aristoteles φοβεράτα τὸν πίντων ὁ θάνατος. πέρας δὲ καὶ ἐν δοκῇ τῷ πίνεσθαι, ἔτε ἀγαθόν, ἔτε κακὸν εἶναι. At contrā dicebat Epicurus minimè mortem metuendam, quæ omnia finiat; miseris etiam expetendam, quæ malorum sensum omnem adimat. Notum est argumentum, quo inferebat nihil ad nos mortem pertinere. De quo quidem vide Gellium lib. 2. cap. 8. Sed neque Socrates longè ab ea opinione abhorreere videtur, in Apologia sub finem: ita namque apud iudices disputat; ut mortem nihil mali habere, imò expetendam esse ostendat, siue anima sit immortalis, siue mortalis. Eodem spectant Æschyli versus:

ὣς δὲ δικάως θάνατον ἔχοντα βροτῶν

ὥσπερ μέγιστον ἴαμα τῶν πολλῶν κακῶν.

Imò idem apud Plutarchum in consolatione ad Apollonium exclamat; ὦ θάνατε παῖδ', ἱατρὸς μόλοις. mors Paean, Medicus accedas. & Plinius lib. 7. cap. 55. contra animæ immortalitatem disputans: perdit profectò ista dulcedo credulitasque præcipuum Naturæ bonum, mortem &c. Quid autem istos memoro, cum & in sacris literis similes reperiantur sententiæ, ut Ecclesiastici cap. 41. O mors bonum est iudicium tuum homini indigenti. &c.

p. 105. l. 33. τῷ δὲ χειτρῷ ἢ δὲ θέρμῳ περὶ σεν.] Vox δὲ χειτρῶς non significat Medicum Principis: sed nobilem Medicum, ut rectè vertit Crassus. Cum enim dicat non licere δὲ χειτρῷ mortem ægro deplorato afferre, si id nomen pro Medico Principis accipias, sequetur aliis Medicis id licere, quod absurdum dictu & impium. Quocirca rejicienda omnino opinio est Hieronymi Mercurialis, qui lib. 4. Var. Lect. cap. 1. pluribus contendit δὲ χειτρῶν propriè esse Imperatoris, Principisve, atque familiæ regiæ Medicum, hoc est ἀρχόντων ἰατρὸν, non ἀρχόντων ἰατρῶν. Ita quidem acceptum olim fuisse id nomen sub Cæsaribus, ut notat, haud planè inficias iverim, sed hanc propriam fuisse ejus acceptionem. Id verò esse falsum cum ex aliis ad eandem formam fabricatis nominibus, δὲ χιπῶν, δὲ χιμάγειρος, δὲ χιπῶν patet, tum ex his verbis Aretæi, quæ, ut dixi, de Imperatoris Medico rectè accipi non possunt. Quem locum si vidisset Mercurialis, aut certè in memoria habuisset, fortasse non ita absolutè de hujus vocis acceptione pronuntiasset, certè non debuisset. Quod autem ibidem addit, idcirco ante Imperatores id nomen in usu non fuisse, quod nondum Medicus Principis creatus esset: quomodo ipsi in mentem venerit nequeo satis mirari: qui non putet Persarum Reges & aliarum gentium Medicos proprios habuisse. Non ei tunc, cum id scribebat in mentem veniebat, Philippi Medici Alexandri Magni, de quo sic scribit Curtius, libro 3. Erat inter nobiles Medicos ἐκ Macedonia Regem secutus Philippus natione Acarnan, fidus admodum Regi, puero comes & custos salutis datus: Non Pyrrhi Regis Epirotarum Medici, de quo ha-

bemus in historia Romana: non *Erasistrati*, qui fuit Medicus *Seleuci* regis unius è successoribus *Alexandri*; non *Ctesiae* Regis *Artaxerxis*, ac familiae ejus Medici ordinarii, ut ex his *Plutarchi* verbis, in *Artaxerxe* initio, colligi potest: ἀλλὰ τὴν κτησίαν οὐκ ἔχοντες ἐστὶν ἀγνοῖν τοῦτομα ἔ βασιλέως (Artaxerxis) παρ' ᾧ διέτριβε θεραπεύων αὐτὸν καὶ γυναῖκα, ἐπὶ καὶ μητέρας, καὶ παῖδας: Non *Cleopatrae* Aegypti Reginae Medici, cui *Olympus* nomen fuit, quem historiam illius temporis scripsisse auctor est *Plutarchus* in *Antonio*. Non denique *Euphorbi*, Jubae Mauritanorum Regis Medici, qui *Antonii Musae* Medici frater fuit, & *Euphorbio* medicamento, cujus inventor fuit, nomen indidit. Floruisse enim hunc Regem ante Cæsares palam est, etsi *Augusti* etiam tempore.

p. 105. l. 35. καρηλαγὲν νωθρῇ δυνάμει] Hoc narcotica medicamenta efficiunt, quæ stupefaciendo spiritus sensum adimunt, atque ita efficiunt ne dolor sentiat. Miserum sanè auxilium, quod naturam, ne patiat, evertit: sed ad istud tamen confugiendum est, cum dolores insanabiles sæviunt dies noctesque. Et satius est nullum esse sensum quàm esse in cruciatum. Sic *M. Agrippa* (inquit *Plinius lib. 23. cap. 1.*) supremis suis annis conflictatus gravi morbo pedum, cum dolorem eum perpeti nequiret, unius Medicorum portentosa scientia, ignorante Divo *Augusto*, tanti putavit usu pedum sensuque omni carere: dummodo & dolore illo careret, demersis in acetum calidum cruribus, in acerrimo impetu morbi.

p. 105. l. 36. Ἐπὶ Διὰφορῇ] *Crassus* legit Ἐπὶ Διὰφορῇ quod probo.

p. 105. l. 51, 52. ἔσω ἢ καὶ περιὲν φακῶν τὴν κεραμῆων, ἢ χαλκῶων] Φακὸς κεραμῆς & χαλκῶς genus est vasis Medici, quod repletum decoctis herbarum calidis aut oleo, corpori ad-movetur pro fomento. *Hesychius*: φακὸς σκεῦος ἰατρικόν. *Hippocrates libro de natura muliebri*; φακὸς ὀρεκνίνας appellat. Et *Galenus in Exegesi*, ἀσκὸς κεραμῆς, ὅς καὶ περιετὴς, καὶ φακὸς ὀνομάζεται. Quæ verba emendat *Gorræus in definit. med.* & περιετὴς φακῶ-τὴς, fomenta lenticulata mavult legere. Invenitur & φακῶν περιετῆρον apud *Hippocratem*. Utque Græci φακὸς, ita *Celsus lenticulas* dixit.

p. 106. l. 2. πρὸς τοῖς ξυνόμοις] Lege una voce ξυνόμοις, communibus.

p. 106. l. 7, 8. πάντη γὰρ ἂν πρὸς πάντα πόνον συμφέρει. Scribe πάντα πονῶν, omnia faciens.

p. 106. l. 9. καὶ τὸ σίνων. Non habemus in nostris Libris *Dioscoridis*, aut aliorum, qui de materia Medica scripserunt, herbam hujus nominis: ex quo suspicio esse posset hunc locum esse corruptum; veram lectionem esse σίσων. De qua herba *Dioscorides lib. 3.* Cæterum in quodam Codice excuso *Aldinae Editionis*, ad oram exaratum elegantiori manu reperi σίνων, pro σίσων: quam lectionem, ut & aliæ multæ, quæ ibidem adscriptæ sunt ad oras paginarum, ex collatione MSS. expressam, dubium non est. Et apud *Galenum lib. 9. de compos. Medic. c. 4.* in catalogo colicorum medicamentorum, *Sinonis Syriaci* & *Hispani* non semel mentio fit.

p. 106. l. 10. Φαρμάκων τὴν ἀνωδυῶν πινά. Anodyna, dolorem sedantia propriè dicuntur, quæ blando calore, partiumque tenuitate evacuant, digerunt, rarefaciunt, extenuant, concoquunt, & æquabile reddunt, quicquid in partibus dolore vexatis, aut humorum acrium, aut lentorum, aut crassorum, aut multitudine peccantium tenuibus spiramentis infarctorum, aut etiam vaporosi, crassi, vel admodum frigidi spiritus exitum commodum non invenientis, inhæsit, atque inclusum est. Ita enim definit *Galenus libro 5. de simpl. fac. cap. 19.* quæ id faciant primo ordine debere esse calida, & tenuis substantiæ.

p. 106. l. 12. τὸ δ' ἐχιδνῶν φάρμακον] *Theriacam Andromachi* intelligit, qui primus *Damocratis* Antidoto carnes viperarum miscuit, ut testatur auctor, *libro de Theriaca ad Pisonem*: quo probatur certissimè *Aretæum* Neronis tempore, cujus *Andromachus* iste, Archiater fuit, antiquiorem non esse. Sed de ætate *Aretæi* satis multa diximus in præfatione.

p. 106. l. 17, 18. Ἐ κακὲ τὰς ἐντάσεις, τροφὴν διεξάγει. Post ἐντάσεις, punctum aut comma signandum est, & delendum illud quod est post διεξάγει, virgula appingenda.

p. 106. l. 19. κογχάριον] *Crassus*: *Ostreorum parvorum insigni pulchritudine præditarum*. Sufficiebat parvorum ostreorum: quod de pulchritudine eorum addit, superfluum est, & fortasse falsum. Porro κογχάριον appellat, quæ *Aristoteles ὀστρακόδερμα* (hujus enim esse hanc vocem, testatur *Galenus*) ita dicta, quod pro cute tegumentum solidum habeant instar testæ: quod genus sunt, murices, purpuræ, buccinæ, chamæ, ostreae, μύακες, id est, mituli, quos fortasse *Aretæus* per diminutivum κογχάριον designavit: quorum omnium id commune esse docet *Galenus libro 3. de vi alim. cap. 33.* ut alvum subducatur falso illo succo, quod in carne continent.

p. 106. l. 23. κοχλίας ἀκρὸς ἐφ' ἑαί. Atqui *Limaces* perfectè excoctos ventrem non subducere, sed potius sistere notat *Galenus lib. 3. de alimentis cap. 3.* quem locum latinè, utpote prolixum ponam: Quod si hujus animalis carne, ut cibo solo esculento, uti velis; ubi prius in aqua elixaris, in aliam aquam transferas, in qua rursus elixabis: tum demum condies, ac tertio elixabis usque dum caro tota intabescat. Hoc enim modo præparata, alvum quidem sistet, sed alimentum corpori dabit non contemnendum. Ad quod di-

dicendum est, *Aretæum* ita coqui perfecte cochleas intelligere, ut in ipsa coctione earum succus non abjiciatur, quod facit *Galenus*, sed in eo carnes usque ad ultimum coquantur.

p. 106. l. 24. ἡ πλύνει.] In genere ostreorum τέλιναι ponuntur, quas in *Canopo* multas nasci, cum *Nilus* augetur, testatur *Athenæus lib. 3.* duasque earum facit species βασιλικὰς, & ποταμίας. id est, *regias* & *fluviatiles*: Illas per alvum facile reddi, & satis nutrire: has esse dulciores: deinceps verò de mitulis, qui μύες & μυακὲς dicuntur, disputat: quod ideo annotare visum est mihi, quia *Sarracenus in Scholiis suis ad librum 2. Dioscoridis*, *Athenæum* erroris insimulare ausus est, quod *Tellinas* cum Romanorum mitulis, quos μύας seu μυακὰς Græci vocant, easdem esse crediderit: quam castigationem injustissimam esse patebit ei, qui locum hunc *Athenæi* legere non gravabitur.

Ad Caput VI.

πεὶ ἡρεσείας τῆς καὶ ἡπαρ ὀξείων παθῶν.

De Curatione acutorum Jecoris vitiorum.

p. 106. l. 37. ἐν ἡπατι τῷ αἵματι ἢ ἡνία.] Hæc in opinione *Galenus* & aliorum *Galenus* doctrinam sectantium. Aliter hisce temporibus recentiores Anatomici, qui sanguinis omnis generationem cordi tribuunt.

p. 106. l. 37, 38. καὶ ἐς τὸ πᾶν ἐνθεν ἡ τῷ ἀφειψή.] Et corruptum esse hunc locum & mutilum indicat cum Asteriscus in Codice Græco post articulum τῷ, tum vox nihili, ἀφειψή, pro qua in Codice Menteliano, ἀφει scriptum est, relicto spatio. Quibus ex vestigiis & vera lectio elici potest, & suppleri quod deest. Sic igitur lego: καὶ ἐς τὸ πᾶν ἐνθεν ἡ τῷ αἵματι ἀφειψις. Atque inde (è jecore) sanguinis in totum corpus emissio. Hæc emendatio nec *Crassum* fugit, ut patet ex ejus versione.

p. 106. l. 38, 39. καὶ τὸ ξύμπαν ἡπαρ ὁκθὶον αἵματι πάγῳ.] Ita & *Galenus* passim.

p. 106. l. 45. ὁ δὲ τῷ τροφῆς εἰσέρχεται ἐς τὸ ἡπαρ ἐπὶ μίμνῃ.] Non rectè post εἰσέρχεται virgula appicta est.

p. 106. l. 45, 46. ἐπεὶ γὰρ ὁδὸς τῷ τροφῆς ἐς τὸ πᾶν οὐκ ἔστι.] Satis difficilis hic locus est, cum obstructis vasis, per quæ sanguis è jecore satiato redundat in alias corporis partes nihilominus per alias vias sanguinem in corpus universum à ventre & intestinis diffundi ac distribui posse autumat. Quod sanè inspectioni Anatomicæ adversatur. Nulla enim ex venis iis, quæ ventriculum & intestina alluunt, in totum corpus quicquam deducere potest. Ejusmodi enim venæ propagines sunt ejus trunci, quem ab officio Græci Medici metaphorica voce, πύλας dixere: quod nomen ab antiquo quodam Viro & Naturæ perito ei impositum fuisse censet *Galenus libro 4. de usu partium*. Cæterum portarum propagines omnes intra ventriculum & intestina, & lienem & omentum consumi, neque omnino partes peritonæo contentas excedere, convenit inter auctores. Qui igitur fieri potest, ut à ventriculo & intestinis alimentum citra hepatis commeatum in omne corpus feratur? Nisi de vaporibus alimentorum intellexit *Aretæus*, quod tamen & absurdum dictu: non sunt enim hi alimentum, nisi per accidens, propter motum caloris fursum; certum autem alimentum proprios habet meatus à Natura destinatos, per quos distribuatur.

p. 106. l. 50. ἀποσιτία μὲν τὰ πρῶτα.] Victus hic omnium tenuissimus in extremè acutis morbis est omni abstinere cibo, modo vires ferre possint, teste *Galeno comm. 1. Aphorif. 7*, ubi hæc verba *Hippocratis* exponit: καὶ τῇ ἐχάτως λεπιοτάτῃ αἰτίῃ. &c. ἐν ταῖς τῇ ἐχάτως λεπιοτάτῃ αἰτίῃ χρεῖσιν, φερέσιν τῷ διωάμεως, καὶ αἰστίῃ παντελῇ. &c. Notandum interim hanc vocem, ἀποσιτία, ferè semper apud *Hippocratem* & *Galenum*, accipi pro inappetentia ciborum ut in *Aphorif. 17. sect. 4.* ἀπυρέτω ἔοντι ἀποσιτία, καὶ καρδιωγμός: ubi *Galenus in Comment.* ἡ μὲν ἀποσιτία (inquit) τὸ αὐτὸ δηλοῖ τῇ ἀνορεξίᾳ. Hinc & illud in *1. Epid. sect. 1.* ἀποσιτοὶ πάντων γούματων διετέλεον. Ubi *Galenus* distinguit inter αἰτίαν, & ἀποσίαν, aitque αἰτίαν à Græcis appellari eos, qui cibos omnino appetentia non sumunt, quia appetentia carent: ἀποσίαν verò, qui cibos quidem sumunt, sed quos sumpserunt, fastidiunt & averfantur. Hic tamen *Aretæus* posuit ἀποσίαν pro αἰστίᾳ, quod novum est.

p. 107. l. 3, 4. τὰ ἐν τῇ ἡπατι σήτεια.] Quid sint hîc hepatis σήτεια me latet: σήτεια quidem præter vulgatam significationem in pede agnoscunt Anatomici, & saxa sub aquis latentia σήτεια Græci dixerunt, quæ Latini *Aras*, ut *Maro 1. Æneidos*; sed hæc nihil ad jecur: corrupta igitur vox hæc. Alii aliter alia divinent; σείνεια à σείνῳ σείνῳ vel σείνῳ angustias; ut apud *Dioscoridem lib. 6. capite de lacte coagulato* ἐνισπένον γὰρ τῷ τῷ σείνῳ σείνῳ. &c. Aut σείνεια nocumenta. An σείνεια à σείνῳ σείνῳ, quod est farina triticea aqua subacta; ita quidem ut metaphoricè hoc nomine pituitam crassam & lentam jecoris viis impactam atque infixam intelligamus.

p. 107. l. 11, 12. καρπὸς δάφνης ἐψήματῳ.] Rescribe δάφνιν.

p. 107. l. 18, 19. δυσπύχετες ἢ δὸς τῶν ζώων αἰμόρροια.] Hirudines timet, quod ab earum

morfu sanguis difficulter sistatur: quod & ex Galeni verbis in libro *de hirudinibus*, *revulsione*. Sc. colligi potest: *ubi (inquit) deciderint, si sanguis cum impetu erumpat, linteum aceto imbutum imposito.* &c. Sed & alia pericula ab iis cavenda sunt; virus videlicet, nisi præcipua in iis legendis diligentia adhibeatur. Interdum etiam accidit, ut dum avelluntur, capita sua seu denticulos in carne defixos relinquant: *quæ causa* (inquit Plinius *lib. 32. cap. 10.*) *vulnera insanabilia facit, & multos interimit, sicut Mes-salinum è Consularibus Patriciis, cum ad genua admisisset.*

p. 107. l. 19, 20. *κλὺ ἀδδλω πὸν ἐκπίση τὸ θηελον.*] Plinius, citato loco: *decidunt satieta-te, & pondere ipso sanguinis detractæ, aut sale adpersæ.* Galenus & cinere insper-so ipsarum ori, decidere tradit: sæpius tamen sponte nimio sanguine graves decidunt. Un-de illud Horatii in arte:

Non missura cutem nisi plena cruoris hirudo.

p. 107. l. 20, 21. *νέρθεν γδ ἔλκετ τὸ νυῶ.*] Alienum planè ab hoc loco ad verbum temporis *νυῶ*. Scribe *ἰὸν virus*. Postquam hirudines deciderunt, cucurbitulam affigi jubet; ut si quid virulenti relictum sit trahatur. Galenus, *μὴ γὰρ τὸ δότοπεςεῖν, σικύα χετὶ τὸ ἰῶδες ἐξέλκειν.*

p. 107. l. 30. *τὸ Διὰ τὴν ἀσπιδάτων.*] Medicamenti *Διὰ τὴν ἀσπιδάτων* Galenus meminit *lib. 5. method. med.* in curatione adolescentis, qui ex tussi sanguinem rejectaverat: cuius se au-ctorem non obscure testatur; *ἡμέτερον nostrum* appellans. Hæc sunt verba: *εἰς ἐσπιδάτων ἔδω-κα τὸ Διὰ τὴν ἀσπιδάτων, ἡμέτερον φάρμακον.* quo ex loco certissimè demonstratur *Aretæum* Galeno esse posteriorem, qui Medicamentum à *Galeno* excogitatum præscribat, ut docui in Præfatione.

p. 107. l. 31, 32. *καὶ ἐνθα ἡ αἰμψυχ.*] Scribe ἡ disjunctiva. Observa *αἰμψυχ* in flexu masculino: cum in neutro *Dioscorides*, & alii usurpent.

p. 107. l. 33. *ἡ τὸ μελίλωτον.*] An intelligit *emplastrum de Meliloto*?

p. 107. l. 39. *ὅπερ δὸτὸ ἡπατὸς ἐς νεφρὰς καίνας.*] Nisi benignè hæc verba exponantur, pro falsis explodi oportebit: ita enim sonant, quasi velit *Aretæus* proprios esse & direc-tos meatus ab hepate ad renes: quod esse falsum nemo nescit: venæ enim *emulgentes* dictæ, non à jecore, sed à cava nascuntur, & mediante hac à jecore.

p. 107. l. 48. *ὁκῶσε μοι ἐπὶ κωλικῶσι λελέξε.*] Ait se dicturum post de Medicamentis pus moventibus in curatione colicorum: verum hanc partem nobis invidit vetustas cum aliis multis magni hujusce Scriptoris.

p. 107. l. 49. *ὅπως μὲν πάμνην.*] Aut deest textui verbum *χετὶ*, aut subaudiendum est.

Ad Caput VII.

περὶ θορυπίας νωπίας φλεβός. &c.

De Curatione acuti morbi dorsalis Venæ & Arteriæ.

p. 108. l. 3, 4. In Titulo *καὶ δὲ τηλὴς ὀξείας νόσος.*] Scribe, Ionico flexu, *ὀξείας.*

p. 108. l. 3. *νωπία φλέβα*] Dorsi venam appellat *Hippocrates*; & alii Medici *κείλην*, *cavam* appellant, quæ secundum dorsi longitudinem protenditur, eique incumbit. Hip-pocrates libro *περὶ τῶν ἐν τῷ πνεύματι* in plurali *κείλας φλέβας* appellat, quarum magnum mor-bum describit, & renum morbo contrahi asserit.

p. 108. l. 9, 10. *σφυγμὸς παλμῶδης ἐν ὑποχοδρίῳ.*] Hippocrates in 1. *prognost.* ubi de con-ditione hypochondriorum tradit, pulsus in hypochondrio, censet turbationem aut deli-rium significare: *εἰ γὰρ σφυγμὸς ἐστὶ ἐν τῷ ὑποχοδρίῳ, θόρυβον σημαίνει, ἢ ὀξείαν θορυπίαν.* Quod & repetit in *Coacis prænotionibus*, quam sententiam priorem exponens Galenus; in qui-busdam exemplaribus, non *σφυγμὸς* sed *παλμὸς* legi testatur; in pluribus tamen *σφυγμὸς*. Quod considerans doctissimus *Aretæus*, utrumque nempe *σφυγμὸς παλμῶδης* posuit. Ad-dit ἡδὲ τοῖσι μεταφράστοις, ea scilicet parte dorsi, quæ ad septum transversum sita est; seu, ut *Rufus* in partium hominis nomenclatura definit, quæ est inter dorsum & lumbos: quod & ipsum signum est vehementis inflammationis; utpote ipsius arteriæ magnæ, quam *ἀόρτιον* vocant, juxta spinam sita pulsatio, quæ nec ipsum ægrotantem fallit; ut *Galenus*, citato loco, testatur his verbis: *ἡτοιγὰς ὡς συνῶν ἡ μεγάλη φλεγμοναῖς (σφυγμὸς ἐν ὑποχοδρίῳ) ἢ καὶ τῇ ῥάχιν δὲ τηλὴς ἡ μεγάλη ἢ αἰσθητὴ κίνησις τῷ κάμνοντι.*

p. 108. l. 13. *τὸ μὲν γὰρ φλεβὸς ῥίζωσις ἡπαρ.*] Nempe venæ magnæ, quæ *cava* dicitur. At Hippocrates *lib. περὶ τροφῆς*, in genere dixit, omnium venarum radices esse in hepate. *ρίζωσις φλεβῶν ἡπαρ*, &c. sententia est galeata, qua *Galenus* passim munit se, quoties cer-tamen de hac re initurus est cum Peripateticis.

p. 108. l. 20. *μὴ ἀδρόον, ἀλλὰ καὶ δις, & τετς.*] Uno verbo *ἐπαφάρεσιν* Græci appellant.

p. 108. l. 23, 24. *ἐνθα ἡ ἀσφύξις τὴν δὲ τηλὴν.*] Scribe *ἀσφύξιν τὴν δὲ τηλὴν*: non enim hic agitur de interstitio, aut re quapiam intercurrente interpositaque, quæ notiones hujus vocis *ἀσφύξις* traduntur; sed pulsationis arteriæ, quam supra inter morbi, de quo agit, symptomata commemoravit.

p. 108. l. 32. *χὲς πούλησιν.*] Conjunctio *παρέλκετ*.

p. 108. l. 34, 35. τῶ διατλημνησίδῳ.] Repone disjunctivam ἢ τῶ. &c.

p. 108. l. 35, 36. κάρτε γδ ψυχρεῖ αὐτῶν τὰδε γίνε.] Numero februm duo omnino memorantur, in quibus extrema ita frigent, ut partes internæ urantur: nempe ardens febris pernicioſa, quæ καῦσος dicitur; & λοιπύρας. quarum altera ex pulmonis, ventriculi, & jecoris eryſipelate originem habet: altera ex partium internarum viscerumque inflammationibus. Malignas autem admodum esse Lipyras testatur Galenus *com. 4. Aphorism.* 48. quo Aphorismo generatim declarat *Hippocrates*, quàm horrendæ sint febres, in quibus non intermittentibus externa corporis frigent, interna autem flagrant: ἐν τῇσι μὴ ἀλειψασσι πυρετοῖσι, ἐν τῇσι μὴ ἐξω ψυχρὰ ἢ, τὰ ἐνδον καίη, καὶ δὴ ψυχρὰ ἔχη, θανάσιμον.

p. 108. l. 38, 39. πάντων ἡ κεράπρον σικύη, ἡ κιννάμωμον, ἐν πρὸς εὐπορεῖ.] Corruptam esse hanc scripturam fatebitur, qui mecum diligentius animum advertet. Hic enim remedia præscribit *Aretæus* urinæ ciendæ idonea, quorum postquam nonnulla proposuit *Meum*, *Aſarum*, *Absynthium*, quibus & nitri aliquid inspergi jubet: mox omnium præstantissimum esse censet σικύη & κιννάμωμον. De *Cinnamomo*, quod efficaciter urinam provocet, *Dioscorides*, & ceteri omnes, qui de simplicium viribus scripserunt, consentiunt. *Cucurbitam* autem in ea re esse præcipuam, à nemine unquam proditum. Quare mendosam esse illam vocem σικύη minimè est dubitandum. Quid autem ejus loco potissimum substituam, quod cùm *Cinnamomo* comparari possit, cogitanti mihi nihil aptius occurrit, quàm κύμινον, cujus vis in ciendis urinis nota est: scripturæ autem ratio non multum à σικύη diversa est, apparetque pravæ huic scripturæ occasionem hinc datam, quod hujus vocis, κύμινον, prima tantum elementa remanserant κύμ, reliquis deletis. Tum litera ρ ob similitudinem in η degeneraverat. Ita cum imperiti librarii κύη legerent addita syllaba, σικύη, fecerunt.

p. 108. l. 40. γάλα τοῖςδε ἡ τροφή ἡ φάρμακον.] Non sine causa miretur aliquis, lac acutissimè febricitantibus, nec certè mitius, quàm in causo, præscribi hinc ab *Aretæo*, & ut alimentum & ut Medicamentum: cùm *Hippocrates*, cujus doctrinam multis locis sequitur, lac febricitantibus non esse dandum expressè asserat *Aphorism.* 64. *sect. 5.* γάλα δίδουαι κεφαλαλγέσσι κακόν· κακόν ἡ ἡ πυρεταίνεσι. & *ibidem* paulo infra: ἀρμόζει ἡ τοῖσι φθινώδεσι μὴ λίαν πολλῶν πυρετοῖσι. quibus verbis lac, licet phthificis utile, prohibet, si valdè febricitent. Rationem hujus sententiæ reddit Galenus in *Commentario*, quia ab omnibus causis calidis lac in nidorem celerrimè vertitur: ex quo concludit, meritò iis qui acutè febricitant lac noxium censerī. Neque obstat, quod ibi affert *Aretæus*, lacti inesse vim aliquam refrigerandi; ideo esse aptum igni intus grassanti exstinguendo: non enim exstinguit, sed potius accendit, quia faciliè aduritur, & in nidorem vertitur. Sed hinc eum tueri possumus, quod non merum lac ita acutè febricitantibus propinat, sed dimidia aqua temperatum: in duos enim lactis cyathos unum aquæ injici jubet. Sed & νεοτόκος, hoc est, recens foeti animalis imperat, quod quidem & frigidius, & magis humidum est.

p. 108. l. 41. ἐνδον ἐκείνῳ πρὸς εὐλαμνός.] Ad oram MS. *Claromontani* adscripta hæc noto, συσπρεφομνός. quæ eadem & in *Menteliano*, sed glossēma arbitror: nihil mutandum.

p. 108. l. 41, 42. ἡ τροφή γλυκεῖς.] Supple δέον. id est, dulci alimento egent. Imò alimentum dulce æstuosis visceribus suspectum, quia faciliè in bilem vertitur. Fortasse ἀκείης legendum est; alimento quod citò alat: quale ardentè ex interiorum inflammatione febricitantibus necessarium videtur ad reficiendas vires; quæ faciliè, ut superius posuit, in syncopen labuntur. Possumus tamen γλυκεῖς legere prout excusum est, si per hanc vocem intelligamus non formalem, ut loquuntur, dulcedinem, sed salū, acris, amari, & aliorum ejusmodi saporum privationem: quo sensu γλυκύ *Græci* appellant, quod est ἀποιον, ut aqua dulcis, quæ falsa non est: vel dulcedinem intelligit modicam, qualem lactis; de lacte enim loquitur.

p. 108. l. 42. ἀτὰρ ἡδὲ ἐν ὀλίγῳ ὀγκῶ πολλή.] Scribendum πολλῆς.

p. 108. l. 44. εὐπορεῖσθαι ἡ νεοτόκος.] Cùm tria lactis genera proponat *Aretæus*, ut ex his quæ posteriùs addit verbis patet, τρίτον ἡ αἰγός· mutilum esse hunc locum fatendum est, & nomen animalis deesse, ex quo lac sumatur. Sanè *Craßus* cùm id vidisset, aut meliorem nactus Codicem, γυναικὸς legendum existimavit, ut ejus versio indicat: *Esto autem mulieris, quæ proximè peperit.*

p. 108. l. 50. καὶ πάντε.] Malim adverbium πάντη· nisi sit πάντε adverbium hoc loco.

p. 108. l. 54. κατὰ κλισίαν ὁρθίος.] Editio *Henischii* ad oram paginæ habet, ὁρθείος, hoc est, decubitus matutinus, seu antelucanus ab ὁρθρός, quod primum diluculi punctum significat. Sed nihil mutandum: κατὰ κλισίαν ὁρθίον vocat, & præcipit hinc, ut causo laborantibus accommodatam; nempe eum decumbendi modum in quo æger erecta cervice & parte superiori corporis sedenti est similior quam decumbenti.

p. 109. l. 2. ἡδὲ λατῶν, ἐν ὅτις ὑπερεκκαυθῇ.] In editione *Henischii* ad oram paginæ, ἔτως, scriptum est, sed nihil mutandum; sudores gestatione proliciendos, & si vehementiùs ille (æger) succensus fuerit, balneo esse opus censet.

p. 109. l. 3. εἰ γὰρ κρίσει τὰδε τὰ πάθη λύπη.] Attamen Lipyrām febrem cholera super-

veniente, magna scilicet & vehementi, bilis sursum deorsumque eruptione solvi, ab *Hippocrate* scriptum est.

Ad Caput VIII.

ᾧ διερχέας τ' κ' τὰς νεφρὰς ὀξείας νόσας.
De Curatione acuti morbi in Renibus.

p. 109. l. 13, 14. πίμπλαται γὰρ ἡ τῶν νεφρῶν κοιλία ὑπὸ πλεγματῆρος.] Ita est sententia veterum, cavos esse renes: quorum auctoritatem potius, quam ἀντιφάσιον secutus *Gorraeus* in definitionibus Medicis, renes ita describit: *renes sunt partes carnosae, durae, densae, concavae.* &c. At recentiores Anatomici, qui profunda corporis humani altius atque accuratius scrutati, in quibus est *Andreas Laurentius*, nullos in renibus humanis sinus observari testantur.

p. 109. l. 15. τόδε μὲν τοι, καὶ ἐπὶ λίθων γίνεται, ὡς Φύη.] Mutat numerum primo λίθων mox in singulari ἢν Φύη μέζων τῆς διούτης. Ita *Terentius in Eunuchis*:

Eunuchum porro dixi velle te,

Quia solae utuntur his Reginae.

Rursum in eadem fabula:

Adeo ne homines immutari ex amore, ut non cognoscas eundem esse.

p. 109. l. 19. ὅπως ἢ μὴ ζυήσονται.] Scribe ζυήσονται, ne colligantur, concrecant, supple lapides.

p. 109. l. 22. ἢν ἐνστάσεις λίθων ἔωσι.] ἐνστάσεις apud *Aristotelem* 8. *Topic.* exceptio est seu objectio, qua respondens utitur contra disputantem: unde ἐνίστασθαι passim apud eundem, cui respondet *Ciceronianum* verbum *resistere*; hic infarctum significat: quo sensu & *Dioscorides* usurpat *lib.* 6. ubi de lacte, cui admistum fuit coagulum: ἐνστάμενον γὰρ ὅτι τὰ ἐσθμὰ καὶ σπένδα τεθρομωμένον πίνει. Infarctum enim stomachi angustis cum fuerit coagulatum strangulat. At *Crassus* pro ipsa concretione accepit: Si (inquit) calculi jam conflati sunt. Haud absque errore, ut patet, ἐνστάσεις profecto hic appellat *Aretaeus*, quas paulo infra σφλωώσις.

p. 109. l. 24. καλὴ τις ηλικία.] Mallem legere τι.

p. 109. l. 26. ἀλλὰ σφηνώσις τ' λίθων χαλῶνται.] Sententia elegans, qua ostenditur, quomodo sanguinis missio calculorum infarctus leviores reddat: quoniam scilicet vacuata vasa laxantur ceduntque lapidi haerenti: atque ita minus eo laeduntur, quae antea humore distenta premebant, & premebantur.

p. 109. l. 29. ἡ κύπερος.] Cyprini olei, quod scilicet ex *Ligustri* arboris floribus conficitur. Nam *ligustrum* Graeci κύπερον vocant. Auctor *Dioscorides lib.* 1. his verbis: πὴν ὁ σκιδναζόμενος ἐξ αὐτῆς (ἀνδρὸς) χρίσμα κύπερον, θερμαντικὸν γίνεται, καὶ μαλακτικὸν νεφρῶν. Ex quo patet non esse planè verum quod cecinit *Maro Eclog.* 2.

Alba Ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur.

Nam & flores, quos per alba ligustra intelligi notant Grammatici, atque etiam *Turnebus lib.* 30. *advers. cap.* 14. flores, inquam, ligustri, ipsi etiam leguntur, & in usum Medicinæ veniunt. Sed quis non videt pastorem esse, qui hæc dicit; quem de florum usu medico falsum esse, & ita induci, optimè, & ex decoro fecit *Virgilius*.

p. 109. l. 41, 42. ὡς μὲν γὰρ ἀποροι ἔωσι.] Ad oram paginae in editione *Henischii* ἀπωροι, ἢ ἀπυροι, quam posteriolem lectionem sequutus est *Crassus*, & vertit, si non suppurent. Rectè: nam quæ paulò post sequuntur ei lectioni consona sunt: ἢν ὁ πύον τρέπηται. Proprium etiam phlegmones suppurare, qua de re hic agit.

p. 109. l. 49, 50. ἀπλάι μὲν σίον.] Scribe ἀπλάι, refertur enim ad φάρμακα.

p. 109. l. 50. καὶ περονίτης.] Scribe περονίτης: est enim nomen feminini generis. Sunt qui hanc herbam *asplenium* interpretentur; hoc est, *Ceterac* officinarum, quod folia in modum ferræ incisa habeat, quos *Crassus* sequitur. *Prionitidis* herbæ meminit *Al. Trallianus lib.* 8. *cap.* 4.

p. 109. l. 51. ὅξει ἐδωδιμῶ.] Acetum opinor esculentum appellat, quo utimur in cibis condiendis: ut distinguat ab eo quod medicatum est, ut *scillitico*. De aceto esculento verba sunt *Plinii*: *Aceti nequitiae virus inest ad multos usus necessarium, & sine quibus vita mitior degi non possit.*

p. 110. l. 2. πικίλας ὅς τις βισίμης καλῶμενης.] Scribe πικίλα, supple φάρμακα: deinde loco genitivi, τῆς βισίμης καλῶμενης scribe, ἡ βισίμης καλῶμενης supple ἀντίδοτον. quæ sit autem ista compositio, quisve ille *Bistimus* fuerit, neminem hactenus quæsisse non mirum est. Quis enim hactenus *Aretaeum* excussit? immo quis nisi obiter legit? Porro hujus non hic tantum mentio fit, sed & sequenti libro χρόνιον in curatione melancholiae, & libro 2. in curatione Gonorrhææ: quibus locis non βισίμης per ἰῶνα, sed per ἡ, βησίμης, nomen illud scriptum est; huiusque compositionis, ut affinis, cum *Andromachi Theriaca*, & *Mithridatis* antidoto, mentio fit: ad oram tamen mei Codicis ex M. S. exaratum habeo κισίμης pro βισίμης: quo suspecta sanè mihi fit hujus nominis prolatio: tum autem quia nul-

nullibi in veterum monumentis quemquam hoc nomine appellatum reperio. Apud Galenum quidem libro 10. de simpl. fac. cap. πρὸς χολῆς, ubi de trochiscorum oculis utilium compositione agit, Bitini trochiscum nominat, βιτίνης enim lego, non ut excusum est βιτίνης. Galeni verba hæc sunt: μίγνυσθαι τῇ τοῖς μὲν ὀνομαζομένοις κυκλίσκοις τε καὶ τροχίσκοις, οἷον ὅτε τῷ ἀνδρῶνος ἐστὶ καὶ πολυεὶδης, καὶ πασίαν, καὶ ὁ βιτίνος. quare fortassis βιτίνης scripserat Aretæus. Licet enim Bitini illa compositio, quam citat Galenus, ad oculos pertinet: tamen hunc ipsum, & ad alios usus, compositionem istam, de qua agitur, paratam habuisse, non absurdum est. Idem Galenus libro 10. de Medicam. compos. καὶ τόπας, inter nephritica medicamenta Biennitæ cuiusdam antidotum commemorat: ἄλλη ἢ τῷ βιεννίτῃ (supple ἀντίδοτος) φάρμακον ὀπιπεδωγυμνόν, ἀναιδιδων, χηρσίμον καὶ νεφελικόν, καὶ πρὸς τοῖς πρὸς κύστιν ἐκώσας, καὶ λίθους θρύπτει, καὶ πηλὸν ἀπαρτύνει ποιεῖ. An igitur hic βιεννίτῃ legendum pro βιτίνῃ, videant eruditi.

p. 110. l. 3. καὶ κροκίνης τῷ θηρίῳ. Crassus ad hunc locum; & bestia quæ crocinos, id est, cribrum dicitur: atqui nulla est bestia quæ κροκίνος, hoc est, cribrum dicatur. Lege ex MSS. Claromontano, & Menteliano, σκίνης. Scincus genus est lacerti, quem nonnulli, (inquit Plinius) terrestrem Crocodilum dixerunt, candidiore tantum & tenuiore cute. Addit; præcipua tamen differentia dignosci à Crocodilo, squamarum seta à cauda ad caput versa. Ubi Seta perperam legitur pro serie. Horum maximum Indicum, deinde Arabicum, afferri falsos: præcipuum usum ad provocandum veneris appetitum, quod & Dioscorides tradit lib. 2. ubi quatuor Scincorum differentias facit; unum Ægyptium; alterum Indicum; tertium, qui in Erythra nascitur; quartum, qui in Lydia Maurusiadis; vel ut emendat Sarracenus, ex veteri exemplari Sambuci, in Lybia Mauritanie. In Antidota quoque nobilia addi, idem Plinius & Dioscorides testantur; quod & ex hoc loco Aretæi perspicue patet, qui Theriacæ Antidoto adjungit & eam quæ ex Scinco paratur.

p. 110. l. 3, 4. καὶ ὁκόσας τε δοκέει ἐμμελεῖν τῇ πείρῃ. Deesse vox κρόσας, quam redde: ad ea autem quæ deinceps sequuntur κρόσας αἰώρας τοῖςδε, repone particulam καὶ, κρόσας καὶ αἰώρας τοῖςδε.

p. 110. l. 8. εἰδὲ ὅναρ δοκέειν τῷ πόνῃ εἰσεσθῆναι. Deest hic vox ὥστε, opinor, nimia Librariorum festinatione omiſsa, quam repone: ita certè contextus postulat; ὥστε εἰδὲ ὅναρ. &c. Vox quoque εἰσεσθῆναι, mendo non caret: recta enim lectio est: τῷ πόνῃ αἰσεσθῆναι. Sententia & contextus, ita esse legendum, clamant: ita ut ne per somnium quidem dolor em sensisse videantur.

p. 110. l. 9. ὡς ἐξ ἀφύκτων κακῶν τῷ ψυχῇ κατὰ μελέα λύοντα. Locus mirè depravatus; &, nisi ab quopiam M. S. auxilium accedat, depositus.

Ad Caput IX.

πρὸς Θεραπείας τῆ καὶ τῷ κύστιν ὀξείων παθῶν.

de Curatione acutorum Vesicæ Affectuum.

p. 110. l. 17. νεῦρον γὰρ πλάττει ἡ κύστις. Non ad vivum, quod ajunt unguem refecandum est, quod hic de vesica pronunciat Aretæus, hanc esse nervum latum. Non enim propriè nervus dici potest vesica, neque è nervis orta: cum eos propriè nervos intelligamus, qui è cerebro originem habent, quod de vesica dici non potest. Verumtamen nervus quodammodo dici potest, ob similitudinem, quæ eam inter & nervos intercedit: ob quam certè similitudinem, inter partes nervosas ponitur.

p. 110. l. 17, 18. νεφροὶ δὲ ὁκοῖον αἰμάλωψ τῆς ἥπατος ἑασι ἰδέσθαι. Rectè renes, quos jecori similes facit, ceu αἰμάλωψ, hoc est, grumum sanguinis esse dicit: nam supra de jecore ita pronuntiavit: καὶ τὸ ξύμπαν ἥπαρ, ὁκοῖον αἱματὶ πάρος. nam αἰμάλωψ, & αἱματος πάρος, una eademque res.

p. 110. l. 18, 19. ἀλλὰ καὶ αἰνότεροι καὶ ὀκλίστεροι. Postquam dixit vesicæ dolores esse auctiores, tamen & renum gravissimos esse asserit.

p. 110. l. 19. ἐνθα μάλιστα. Homeri verba sunt ex Iliad. v.

ἐνθα μάλιστα

Γίγνεται ἄρης ἀλγέμενος οἰζυροῖσι βροτοῖσι.

Crassus per vocem ἄρης, quod Martis nomen est, simpliciter intelligit mortem: unde mors (inquit) cum maximis cruciatibus miseris mortalibus ingruit. Sed fortasse præstat ferrum intelligere, quod ad liberandos renes interdum corpori adhibetur: quod & mox expressè dicit.

p. 110. l. 20, 21. τὰ μὲν ὧν ὡπὶ κα κενοῶνα. Hæc quidem ad renes pertinent: mox enim ad vesicæ affectus redit: confusè autem admodum. Nam cum quatuor memoret, quibus vesica pariter & renes affligi solent; inflammationes, ulcera, calculos, obstructions meatuum a sanguine coagulato; postea ad renum dolores curandos, κενοῶνα, hoc est, laterum mollitudinem ferro aperiri jubet; nec dicit in quo potissimum affectu ex quatuor memoratis id fieri debeat: utcumque tamen ex ejus verbis colligi potest, cum

dolores renum ait gravissimos esse, & maximè miserabiles, ideoque statim *κενῶνα* incidit jubet. Cum enim cruciatuum acerbitas calculum ureteribus impactum satis declarat; idque etiam iliorum incisio testatur; ea enim regione ureteres utrinque siti sunt.

p. 110. l. 40. *θηρινὸς ἢ σκυβαλίτης.*] A Galeno *θηρινὸς* & *σκυβαλίτης* hæc vina appellantur, libro *περὶ δυχμίας καὶ κακοχυμίας*. Sunt autem hæc vina crassa admodum & dulcia: Galenus *ibidem* πάντων δὲ οἶνων κρινόν ἐστιν, ὅσοι γε μὴ πάνυ παχέες εἰσι καὶ λίαν γλυκαῖς, ὥσπερ ὁ *θηρινὸς* καὶ ὁ *σκυβαλίτης*. &c.

p. 110. l. 42. *ἄριστον ἢ τέτιγες*] Ita & *Dioscorides* memoriae prodidit libro 2. *τέτιγες* ὅποιοι ἐσθιομένοι τοῖς περὶ τὴν κύστιν αἰσθήμασι βοηθεῖσι.

p. 110. *ξυνὸν τοῖσι τέτιξι ἀφειρήσει.*] Scribe ἀφειρήσει.

p. 110. l. 47, 48. *τῷ οὐρῶνι τῷ καθετηρίῳ.*] Ita dicitur instrumentum cavum, & altera parte recurvum: quo in vesicæ cervicem immisso, suppressa urina educitur; calculus etiam an in vesica existat, cognoscitur. Hujus apud *Celsum* descriptio hæc est libro 7. cap. 26. *Ergo aeneæ fistulae fiunt, quæ ut omni corpore ampliori, minorique sufficiant, ad mares tres, ad fœminas duæ Medico habendæ sunt. Ex virilibus maxima decem & quinque est digitorum: media duodecim: minima novem. Ex muliebribus, major novem: minor sex. Incurvas verò esse eas paulùm, sed magis viriles oportet, lævesque admodum.* Crassus oriculario specillo Latine convertit: quo eodem instrumento, quæ in aurem præter naturam inciderunt, educantur. Ceterum apud Hippocratem libro 2. *de morbis mulierum* καθετήρως nomine, significatur etiam τὸ σπείρον μοῖραρον, hoc est, lineamentum tortum, quod ulceribus inditur; ut exponit *Galenus* in *Exegesi*.

p. 111. l. 6. *παύειν τὴν τερχάδα.*] In Editione *Henischii*: *παύειν τὴν π' ὑπὸ κατὰ τὴν βαλάνος τερχάδα*, quæ lectio redundat: nam hæc verba ὑπὸ κατὰ τὴν βαλάνος, non exstant in Editione *Turnebi*, quam sequimur; & meritò: quando hæc glossæmatis vice ad oram libri ab aliquo studioso notata fuisse apparet, quæ *Henischius* parum prudenter in textum transtulit. Sed & vox *τερχάδα* mendi mihi suspecta, vel manifesta potius, omninoque legendum, *πληχάδα*. Quæ emendatio prædicto etiam glossæmate confirmatur: est enim *πληχάς*, π' ὑπὸ κατὰ τὴν βαλάνος: pars sub glande virili; quamquam non propriè glandi, sed toti pudendo subjecta ea pars; illud scilicet interstitium, quod inter femina est ad perinæum pertingens. Rursus de humani corporis partium nominibus: *βεβῶνες* ἢ αἱ δὲ χεῖρες τῶν μηρῶν τῶν μηρῶν τὰ μὲν εἰς μέρη παρὰ τὴν μετὰ τὴν τῶν ποδῶν τὴν περὶ τὴν πληχάδα.

Ad Caput X.

περὶ θεραπείας ὑστερικῆς πυλῆος.

De Curatione Vulvæ Suffocationis.

p. 111. l. 18, 19. *προσιόντων γυναικῶν ἔξω.*] Non potest stare hæc lectio, cujus ut vitium magis pateat, totum periodum exhibere operæ pretium est: *ὡς μὲν ὅν τ' αἶμα π' λυπῇ προσιόντων γυναικῶν ἔξω. ὡς ἢ καὶ σόμα π' αὐτῇ, ὅπισθω χαίεται.* hæc ad verbum sonant: si igitur quid eorum, quæ supra sunt, molestiam facebat, accedentibus pudendis extrorsum: si vero aliquid juxta os (vulvæ) fuerit, retrocedit. Quæ quam sint absona, nemo non videt: mihi autem non magna interpolatione hæc posse restitui videntur, si sic legamus: *προσιόντων* (supple *ὑστέρη*) τῶν γυναικῶν ἔξω: id est accedit (uterus) ad pudendum extrorsum. In verbo *προσιόντων* deperditur litera π, (quo quid facilius) remanserat *προσιόντων*, & conjunctis in unam duabus dictionibus *προσιόντων*, ex quo imperiti homines *προσιόντων* fecerunt. Hæc depravandæ scripturæ, nisi fallor, occasio.

p. 111. l. 21. *ποτὶ πλῆνα καὶ ἡπαρ.*] Superius libro 2. *de causis & signis acutorum* cap. 11. uterum dixit prope animal esse alterum in animali: *γυναικῶν ἀγγεῖα ζωῶδες*, & paulo post, *ὁμοῖον π' ζῶον ἐν ζῶῳ*, ad quem locum nos vide.

p. 111. l. 23. *ὅπως νηὶς λαίφρα*] Eadem similitudine utitur citato loco.

p. 111. l. 24. *καὶ γὰρ προπεπισέρη τῷ πατρὶ καὶ τῷ ὄνχῳ τ' αὐχένῳ.*] Aliter *βάθει*, quæ lectio in *Henischiana* Editione ad oram signata est. Ego nihil muto.

p. 111. l. 26. *ἢν μὲν ἐς πόδα ἔξωθεν.*] Post hanc vocem *ἔξωθεν* asteriscus est in Editione *Henischii*, & ad oram è regione.

p. 111. l. 28, 29. *ἢν μὲν τῷ πόδε φλεγμὴν ἢ γυνή*] Ait, quibus uterus ex hysterico affectu foras decumbit, difficulter posse ambulare, in latus vel supinam decumbere, nisi pedes mulieris phlegmone laborent. Quæ exceptio quorsum spectet, non satis perspicio: ceu vero ad eas functiones, nempe decubitus in hanc vel illam partem, & maximè incessum, expeditior futura sit mulier, si etiam pedes inflammatione tententur; quo quid absurdius dici potest? Corruptum igitur esse hunc locum oportet, atque unius elementi nempe π, jactura: quod si reponas ante ἢν, plana fiet sententia: *καὶ ἢν μὲν*. Igitur scribendum: *Est autem difficile mulieri sic viribus uti, ut aut incedere, aut in latus decumbere, vel supina possit; etiamsi* (inquit) *nulla in pedibus ejus inflammatio existat.*

p. 111. l. 30. *ὡς ὁξυτάτη μὲν τὴν ἀνδρωπον.*] Scribe τὴν ἀνδρωπον: foeminam scilicet.

p. 111. l. 31, 32. *ὅδε γὰρ ὅδε φθάνει ποινῆς τε, καὶ βοᾶν τὰς παρόντας κικλήσκων δὲ γυναικας.*] Non prius

prius laborat mulier quàm suffocetur: ideoque vociferari, ac familiares, qui auxilium ferant, vocare non potest. Ante igitur has voces τὰς παρόντας, conjunctio, quæ hic deest, reponenda est; nempe καὶ τὰς παρόντας.

p. III. l. 34. τοῖς ἐν τέτοις.] Scribe τὰς, eos qui ejusmodi rebus interfunt, Medicum vocare oportet, cum ægra loqui non possit.

p. III. l. 43. λύχνη φλογὸς ἐσθρομύλης.] Tam intolerabilis est utero is odor, ut *Aristoteles*, eo accepto, mulierem interdum abortire scribat *libro 8. cap. 24.* ἐκβάλλει ἢ ἴππῳ κύσσει ὁσμὴν λύχνης ὁπποσεννυμύλης· συμβαίνει δὲ τὸ καὶ γυναιξὶν ἐνίαις κύσεσι. Ubi obiter legendum moneo ὁσμὴν, loco accusativi istius ὁσμὴν, qui unde regatur, non apparet. *Plinius lib. 7. cap. 7.* Miseret atque etiam pudet æstimantem, quàm sit frivola animalium superbissimi origo: cum plerumque abortus causa fiat odor à lucernarum extinctu. Quod si verum est, potius metuendum ab ejusmodi foetore existimarem: ne ejus perceptione uterus magis affligeretur.

p. III. l. 44. πρὸς τῷ κακῷ δὲ, καὶ τὰ νεῦρα ψυχθέντι θάλλειν.] Hæc ad Castorium, quod proximè positum est, refert *Crassus* in sua interpretatione; & pronomem relativum δ, vel π Ionicè videtur legisse: quod præter foeditatem odoris, nervos etiam refrigeratos calefacit.

p. III. l. 47, 48. καὶ τοῖσι παροδίοις δώδεσι ἐς τὴν χάριν ἡπλητέον τὸ ὑστέρη.] Pro δώδεσι, mallet *δωδεα* in accusandi casu, propter verbum sequens ἡπλητέον.

p. III. l. 48, 49. μύρον δαίον ἀν' ἐν προσηνέ.] Mihi & μύρον placet legere.

p. III. l. 50. p. II. l. 2. καὶ πὲρ ἀπὸ τῶν φύλλων ἔμαλαθαθες.] Celeberrimum est *Malabathrum* in veterum monumentis, ex quo unguenta pretiosa parabant ad ungendos capillos, ut ex his verbis *Horatii* patet:

— coronatum nitentes

Malobathro Syrio capillos.

Est autem vox *μαλάθαρον*, quæ Græci utuntur, deflexa per corruptionem à *Tamalapatra*, quo nomine hanc plantam *Indi* appellant. Arabes *Cadegi Indi*, id est, folium Indum; Folium etiam κατ' ἐξοχὴν vocabant: unde & unguentum ex eo paratum *foliatum* dicebatur. *Galenus lib. 8. Methodi cap. 5.* ἔχ' ἥματα ἢ καὶ τὰ τῆς τρυφῆς ἕνεκα τῆς ἀπερρυμύλων γυναικῶν ἀποδιδόμει μύρα ταυτὶ τὸ πολυτελὲς, χρῆσιμα πρὸς τὰς τοιαύτας ἀσθενείας τῆς γαστρὸς ὥστερ' εἰκεν ἵσσο τῆς ἐν ῥώμῃ τρυφῆς εὐρεθέντα, καὶ τὰς προσηγορίας ἔχειν ῥωμαϊκὰς. ὀνομάζεται γὰρ τοῖς Ἀσκάτῃ καὶ Φαλιάτῃ. Ubi *Φαλιάτῃ* unguenta sunt, quæ ex folio *Malabathri* parabantur, quicquid nonnulli contra garriant, qui *spicatum* & *foliatum* nardini unguenti species faciunt, idque tantum differre, quod illud ex spica nardi fieret, istud ex ejusdem folio. Tamen *Plinii* se auctoritate tuentur, qui *Nardinum* & *Foliatum* idem putat *lib. 13. cap. 1.* ejusque descriptionem hanc tradit: *Nardinum sive foliatum constat omphaciq, balanino, junco, costo, nardo, amomo, myrrha, balsamo.* Cæterum de natura ejus plantæ, unde *Malobathrum* sumitur, non convenit inter Auctores. *Dioscorides libro 1.* folium esse tradit sine radice, paludibus, instar lentis palustris, innatans: quem *Plinius* sequitur *libro 12. cap. 27.* Qui tamen aliud *Malobathrum Syriacum* describit longè ab illo diversum, nempe arboris folium: *Dat* (inquit) *malobathrum Syria, arborem folio convoluto.* &c. quod quidem genus *Malabathri* solum verum est, alterum verò fabulosum, si recentioribus credimus.

p. II. l. 2. ἔδενδρον ἔινδικς.] *Malobathrum* genus esse *Indicæ* arboris contra *Dioscoridem* rectè *Aretæus* dicit: cui sententiæ suffragatur *Nicolaus Monardis* Medicus *Hispalensis libro de simplicibus medicamentis*, testis omni exceptione major; utpote qui in ipsa *India* medicinam exercuerit: *Non* (inquit) *aquis innatat hoc folium, lentis palustris modo, ut scripsit Dioscorides lib. 1. cap. 11.* Et hunc sequutus *Plinius lib. 12. cap. 26.* quibus impositum est in hujus descriptione: *sed nascitur in procera arbore procul ab aquis, cum multis aliis locis, tam in Cambaya.* Addit folium ejus arboris simile esse *mali Medicæ* folio, angustius tamen, per extremum colore viridi, tribus per longitudinem excurrentibus costis, (qua nota facillè dignoscitur) odoratum, *Caryophyllos*, quodammodo redolens, non tam vehementis odoris, ut *nardus*, aut *macis*; neque tam subtilis & acuti, ut est *canella*. Quæ notæ cum tam insignes sint, tam distinctæ, miror *Scaligerum* virum diligentissimum, exercitat. 140. negare ausum *Malobathrum* revera existere in natura, aut unquam existisse. *De Malobathro* (inquit) *veteres somniarunt. Qui enim omnes Arabias, universas Indias penetramus, hodie, nusquam folium illud mirabile compertum habemus.* Cæterum *Arrianus* in *periplo maris Erythræi* triplex *Malabathri* folium tradit; unum amplius, quod ἀρόσφαιγον dicatur; alterum mediæ magnitudinis, μεσόσφαιγον dictum; tertium minimum, quod μικρόσφαιγον cognominetur: ibidemque rationem, quâ reperitur & colligitur ab illis gentibus, scitu haud injucundam ponit, quam hic transcribere non necesse est.

p. II. l. 4. τοῖς γυναικείοις χάρισι.] Ita & Latini muliebres locos honestè appellant. *Virgilius*, *genitale arvom.*

p. II. l. 5, 6. λὺν ἢ ἔλχυνον ἐκ τῶνδε ζυστῇ, ἐγγχεῖν τῇ ὑστέρῃ.] Medici una voce *μητρίγχυστα* vocant.

p. 112. l. 6, 7. ἀσχερίαν ἢ καὶ πλὴν ἑδρῶν Φυσέων ἀγωγὰ.] Aut aliquid in hoc contextu desideratur, aut malè ἀγωγὰ scriptum est pro ἀγωγῆς.

p. 112. l. 14. ἢ ἀνδρὸς διαφῆς.] Crassus vertit *viri benè tenacis manibus*. Rectius: *viri manibus tactu non asperis, neque duris*.

p. 112. l. 18, 19. Φυσὴν ἢ ἐς οἶά γε ῥινῶν σπασίς ῥίζης.] Editio Henischiana ad oram habet οἶα pro οἶά γε, quod & vitiosum est. Lege, καὶ αἶ γε ῥινῶν, *cava narium*.

p. 112. l. 19. ἢ ἔκαστος.] Si vera hæc lectio est, ipsum animal posuit pro parte animalis, μετωνυμικῶς. Nam veteres illi putabant Castorium medicamentum esse testes ipsos animalis.

p. 112. l. 21, 22. περιστάλλειν ἢ καὶ περὶ, ἐς ῥέχιν.] Dictionem hanc περὶ ut redundantem ejicio, nisi ὁσπιδεν scripserat *Aretæus*.

p. 112. l. 24, 25. πλὴν ὅτι τῷ κτενὶ οἰκιδυρῶν φλέβα.] Ad oram paginæ Editionis *Henischii*, Φεγορῶν scriptum est: quam lectionem expressit *Crassus*. Sanè absurdum est, venam sub pube sitam secare velle, quæ nulla istuc est insignis, è qua sanguis multus, ut vult, educi possit: nec tamen Φεγορῶν *Aretæum* scripsisse puto, quod à scriptura nimium discrepat: sed quod propius est οἰκιδυρῶν.

p. 112. l. 27. ζῶ ἐμπιήσι ἐς ἀνάκλησιν.] *Crassus* ita vertit, ac si ἐμπιήσῃ scriptum esset, aut ita scribendum sit; capillorum evulsiones, ut mulier ad se redeat, simul benefacient: quo sensu non erit ζῶ præpositio, sed adverbium, id est, *una, simul pariter*. Non aulam tamen eam lectionem præstare, propterea quod verbum hoc ἐμπιέω nusquam reperio nisi cum nomine, ut θέρμῳ ἐμπιέω. Cogitaveram ζῶ ἐμπιήσι, *cum dolore*, quod cum capillorum vulsione convenit.

Ad Caput XI.

πεὶ θεραπείας στυριάσεως.

de Curatione Satyriasis.

p. 112. l. 37, 38. ζῶ ὀπιθυμίῃ καὶ λύπῃ ἀφροδισίων.] Mallem ζῶ λύπῃ καὶ ὀπιθυμίῃ.

p. 112. l. 42. ὅτι παρρησίῃ ἔπιώματ.

p. 112. l. 43. ἢ ἀκυρή τις ζωασίης.] Lege ἀκυρή, *inexsaturabilis coeundi libido*.

p. 113. l. 4, 5. πρῶτα ἢ γνώμης καὶ ἀταξίης ἑκκαυμα.] Haud dubiè ἑκκαυμα legendum, quod *fomitum* significat. Qua voce Hippocrates ad alimentum significandum utitur, quod sit tomes caloris innati. Vide *Aphorif. 14. sect. 1*. Aristoteles ὑπόκαυμα eodem sensu usurpat.

p. 113. l. 16. ἄγω ζῶ δένογλώσῃ χυλῶ τῇ βοτάνῃ.] Rescribe τῇ βοτάνῃ, ut referatur ad δένογλώσῃ, vel quod verius puto, καὶ τῇ βοτάνῃ addita copula, ut intelligamus panem præcipi cum succo Plantaginis, atque ipsa herba ad cataplasma.

p. 113. l. 23. δειμὺν ἢ πᾶν.] Deest aliquid, nempe δολαβέειν, aut quid simile.

p. 113. l. 36. τσοφαὶ ἄτροφοι.] Videtur inesse his verbis contradictio, ut scilicet alimentum non alat: sed figura est; ut ἀπόρρωα mala, non quæ nullos, sed exiguos habent nucleos: ἀποδες hirundines à brevitate pedum. Ad hunc modum & δῶρα ἄδωρα, γάμοι ἄγαμοι.

p. 113. l. 40, 41. οἶνον ῥῶ.] Vini potestates brevi admodum & tereti orationis filo complexus est. Primo (inquit) vinum est θάλασις τῶν νέρων *calescit nervos*: propter spiritus, qui statim nervos subeunt, & calefaciunt. Quare & immoderatè sumptum eosdem debilitat, & pueris convulsiones affert. Addit μάλαξις ἢ ψυχῆς animum mollire, quia videlicet sanguine aucto universum corpus humectat, atque ita eam partem, in qua est τὸ θυμοειδές non parum relaxat, quo fit ut bene poti in omnem lasciviam solvantur. Quod & *Homerus*, omniscius vates, probè intellexit. Nam cū *Hecuba* HecTORI filio à pugna redeunti ad objurgandum *Paridem* vinum ipsi bibere ad vires reficiendas his verbis suaderet;

Ἄνδρ' ἢ κεκμηῶπι μὲν μέγα οἶνον αἰέει.

Ipsè vinum sumere recusat, ne eo potu robur atque animum amittat: atque ita Matri respondet:

Μὴ μοι οἶνον αἰερε μελίφρονα πότνια μήτηρ,

Μὴ μ' ἀπαγνύωσις, μὲν δ' ἀλκῆσε λάθωμαι.

Id est, *ne mihi affer, o Mater, vinum, ne me prorsus debilem reddas, roborisque & virtutis obliviscar*. Iram autem, & animi impetum intelligit, quam vini largiore potu mitescere nemo non in se experitur. Hanc hujus loci solutionem, inter alias, proponit Scholiastes; quam ut magis probabilem ipsius verbis subjicere libet: διωαπὴν ἢ καὶ ἔτως λύειν τὸ περκαίμενον ὅτι τὸ μὲν διχῶς νοεῖται καὶ ὅτι θυμὸς καὶ ὀργή, καὶ ὅτι διωάμενος. ἢ μὲν οὐκ ἐκάλεθ, φύσις πλὴν δύναμιν ἔπινε τὸ αἶνον αὐξάνει λέγει· ὁ δὲ μαρμαίνεσθαι πλὴν ὀργῇ καὶ τὸ θυμὸν ἔπινε τὸ λέγει ὑπὸ τῇ οἴνῃ· ὥστε μὴ κινεῖσθαι ἐναντίως. Plura in eandem sententiam afferri possunt. Nam & eo sensu Horatius Ode ad *Bacchum* canit:

*Tu lene tormentum ingenio admoves
Plerumque duro.*

Eodem & spectant Nilei versus de vino, quos citat Galenus, libro, quod animi mores sequantur temperamentum corporis:

ὅς ἐφείκε πολύφρονά περ μάλ' αἰῶτα,
καὶ θ' ἀπὸ λὸν γελᾶσσι, καὶ τ' ἐρχήσασθαι ἀνῆκε.

Favet & verbi notatio; μέθυ δὲ τὸ μεθέσθαι, à remissione animi dictum esse testatur Philo: δὲ τὸ μεθημοσύνης, Eustathius: μέθυ (inquit) ὁ εἰς μεθημοσύνην ἄγων οἶνος. Addit Aretæus ἐπανακλήσις ἡδονῆς, vis revocandi voluptatem; qui alius est vini effectus. Galenus, libro, quod animi mores &c. λύπας ἀπώσας καὶ δυσθυμίας κεφίζῃ οἶνον πινόμεν. Varro:

Vino nihil jucundius mortalibus cluit,

Hoc ægritudinem ad medendam invenerunt.

Notum & illud est in Proverbiis Salomonis: *Date siceram mœrentibus, & vinum his qui amaro sunt animo: bibant, & obliviscantur egestatis suæ, & doloris sui non recordentur amplius.* Item 3. Esdræ cap. 3. inter vini potentiae argumenta, id quoque ponitur, quod omnem mentem convertit in securitatem & jucunditatem, & non meminit omnem tristitiam, & debitum, &c. Præterea vinum dicitur γυνῆς ἡρώσεως quia sanguinem auget, ex quo semen conficitur: omnium enim, quibus vescimur, vinum facillimè in sanguinem vertitur, utpote quod minima mutatione egeat, ut in sanguinem mutetur; ut Galenus pluribus locis testatur. Additur postremo καὶ περὶ κλησις ἀφροδισίων, quod vinum Venerem provocet: Philosophus sect. 30. probl. 1. οἶνον ἀφροδισιατικὴς ἀπεργάζεσθαι, καὶ ὁρθῶς Διόνυσος καὶ Ἀφροδίτη λέγονται μετ' ἀλλήλων εἶναι. Quam vim ei inesse ibidem autumat, quia natura est calidum simul & flatuosum, quibus rebus libidinem excitari palam est. Nolite, inquit Apostolus, inebriari vino, in quo est Luxuria. Adde Plinium lib. 14. cap. 22. Cæterum Apulei verba in 2. Metam. mirè verbis Aretæi congruunt: *Ecce (inquit ad Fotidem) Veneris hortator, & armiger Liber advenit ultro: vinum istud sorbeamus hodie omne; quod nobis restinguat pudoris ignaviam, & alacrem vigorem libidinis incutiat.* Sed & Aristophanes, quantum sit libidinis fomentum atque irritamentum vinum abundè ostendit, cum vinum Lac Veneris appellat:

Ἡδὺς τε πίνειν οἶνον ἀφροδίτης γάλα.

Ex Lib. 1. de Curatione morborum diuturnorum.

Ad

Proœmium.

In proœmio monet, non esse differenda remedia morborum diuturnorum; quoniam in acutis, nisi maturè subveniat, mors occupat: sic diuturni morbi procrastinatione insanabiles evadunt; qui tandem aut ægrum conficiunt, aut miseris modis usque ad mortem exercent. Fit etiam interdum, ut morbus levior in graviolem & perniciosum mutetur: ac qui primo expers periculi videbatur, ea deinceps proferat vitia, ex quibus mors sequatur. Quæ scire Medicum atque ægrotum pariter interest. Hunc, ne pudore aut etiam metu remediorum morbum dissimulet; illum, ne manibus insinuat sedeat, dum morbo occurrendum est: quibus rebus vitia ita invalescunt, ut postea evelli non possint. Nunc verba inspiciamus.

p. 114. l. 23. καὶ ὅταν μήτε τὸ νοσέοντα σιγῇ ἢ αἰδοῖ τὸ ἐλέγχεσθαι τῆς νόσου.] Lege σιγῇ, sublata sequente particula disjunctiva ἢ, in quam litera, addita linea degeneravit: non oportet (inquit) ægrotum silere morbi verecundia. &c. Hieronymus ad illud Ecclesiast. cap. 10. 11. Si mordeat serpens in silentio, &c. ait; quod ignorat Medicina non sanat. Consonum & illud Maronis in 3. Georgicorum: *Alitur vitium, crescitque tegendo:* tum alia passim apud Auctores, in eundem sensum. Maxime vero dignus memoratu Heliodori auctoris Ἀιθιοπικῶν locus, lib. 4. quo Præfatio hæc Aretæi tota, paucis verbis, comprehenditur: πᾶσι δὲ ὅτι ἅπαν τὰ μὲν ὁξέως γνωσκόμενα, εὐεσθήτητον τὸ ἢ χρόνῳ ἀθεραπεύμενα, ἐγγὺς ἀνίατον. Τροφή δὲ νόσων, ἢ σιωπῇ τὸ ἢ ἐκλαλέμενον εὐεσθμύητον.

Ad Caput II.

περὶ θεραπείας κεφαλῆς.

De Curatione Cephalææ.

p. 114. l. 36. καὶ τὸ ἀμφὶ τῶνδε νόσων.] Fortasse legendum est τῶν ἀμφὶ τήνδε, supple κεφαλῇ.

p. 115. l. 4. μέζω δὲ περισπρίγνεται ἄκεια.] Conjunctio illa causalis δὲ videtur περιέλκεν.

p. 115. l. 5, 6. πρὸθεν ἢ δυοῖν ἡμέραις, οἶνον πίνεσθαι] Vereor ne desit quiddam: quia non satis rationi consentaneum videtur, quod hic præcipit, ut scilicet vinum biduo ante æger bibat, quod quidem calido spiritu, quem exhalat, caput haud dubiè replet, atque ita

morbum augeret: existimo itaque negationem μή, quæ excidit, reponendam esse.

p. 115. l. 7. ἀρῖστον ἢ μὴ ἐσιπάξ.] Planè vitiosus hic locus est, quod & Asteriscus indicat, post ἐσιπάξ, in Henischiana Editione: in qua & ad oram ὦν scriptum est; ceu ita legi debeat: ἀρῖστον ἢ μὴ ἐσιπάξ. ὦν ἢ ἡ δυνάμεις τε ἀνέχεται, &c. Tametsi huic lectioni congruit Crassi interpretatio: *verum non semel totum detrahère magnopere expedit. Porro quorum vires copiosam sanguinis detractionem patiuntur, his ipsis continuo morbus discutitur.* Qui profectò sensus haud absurdus: Attamen si, ut mox subdit, per unam venæ sectionem multo confertim detracto sanguine morbus illico tolli potest; non video cur optimum sit non semel detrahère. Immo longè optimum est semel multum detrahère, modo id quod dicit, vires ferant: prompta enim curatio cæteris partibus optima semper censetur. Qua certè ratione adducor, ut credam absolute ἀρῖστον ἢ ἐσιπάξ, deleta negativa particula, legendum esse.

p. 115. l. 13, 14. ἀπάγῃ γὰρ μάλιστα ἥδε δὸπρὶ κεφαλῆς.] Quod hiera humores pravos potissimum è capite detrahat, testatur & Galenus *lib. de compos. Med. c. 7. τόπος cap. 1.* quaidcirco idem ad emendandas alopecias se uti solitum tradit: τὰς γὰρ τοιαύτας (alopecia laborantes) καὶ μάλιστα ἐκ τῆς κεφαλῆς, ἡ δὲ τῆς κορυφῆς ἰερὰ καθαίρειν πέφυκεν, inquit, eo loco.

p. 115. l. 18. παίρνειν φλέβα πρὶ τῇ τῷ μετώπῳ πρὶ ὀφθάλμῳ.] Hippocrates quidem venam recta in frontem excurrentem iis, qui posteriore capitis parte dolerent, ad revulsionem fecabat: de qua re agit *Aphorif. 68. sect. 5.* Aretæus verò simpliciter ad caput exonerandum hanc ipsam venam incidi imperat.

p. 115. l. 19, 20. τὸ ἢ πηλὸς ὅσον κοτύλης] Κοτύλη genus est mensuræ liquidorum apud Atticos, capiens Italicas uncias novem mensurales, quæ ad ponderales reductæ, septem & dimidiam valent. Sed & Cotylam pro libra in usu medico quandoque acceptam testantur hæc Galeni verba *lib. 4. de sanitat. tuenda.* ἐμβαλλέσθω δὲ εἰς τὰς ἑκασι καὶ πέντε κοτύλας, μόδιος Ἰταλικὸς ἔστω ἡμέτερος τῆς ἐλάτης, ἐσὼν ἢ τῇ κοτυλῶν Ἰταλικῶν, ἃς δὴ καὶ λίτρας ὀνομάζουσιν.

p. 115. l. 25. ἔστω πηλὸς ὅλην.] Scribe πηλὸς.

p. 115. l. 31, 32. ἀντίτροχον γὰρ τῷ ἀνιτρόχῳ.] Strenuè hic hallucinatus est Crassus, qui instrumentum nescio quod, ἀντίτροχον dictum, ad arterias adducendas somniavit; cum vocem, ἀνιτρόχῳ corruptam esse non animadverteret, vel certè emendare non posset. Non enim ἀνιτρόχῳ (quæ vox aliena plane huic loco) sed ἀνιτρέχῳ scribendum est: quo nomine quemdam in temporibus locum juxta aures Græci designarunt. Quod ut planum fiat, Rufi è *lib. de hominis partium nomenclaturis*, verba, quibus partium, quæ in auribus, & locorum adjacentium proprias appellationes tradit, referre operæ pretium est: ὅτε καλοῦνται αἱ ἐπ' ἀναστάσεις αἱ ἐξ ἑκατέρω μέρος τῆς κροτάφου πρὸς τοὺς τέρμασι πεφυκυῖαι. ὧν τὰ μὲν τρήματα, πόροι ἀκυστικοί, δὲ ὧν ἀκρόαζονται τὰ ἢ ἐκκρεμῇ καὶ σαρκώδη, λοβοί: τὰ ἢ χοιρῶδη καὶ ἀνωπύτω πτερυγία. ἑλικες ἢ, τὰ ἐν πύθην συνάπτονται τῷ πεφύκειαν. ἀνέλικες ἢ, τὰ ἐν μέσῳ ὑπαίρονται μὲν πρὶν ἑλικά, ὅθι πρὶν καίοντα. καὶ γὰρ τὸ δὸπρὶ τῆς ἀνέλικος καίον: τὸ ἢ ἀπεναντίας τῆς κόψης ἑξάρμα ὅθι τὸ πέραν τῆς κροτάφου τέρμας. τὸ ἢ ἀνιτροχὸν τὰ παχύτερας τῆς ἀνέλικος, ἀνιτρέχους. Quo ex loco patet ἀνιτρέχον significare partem temporum eam, quæ ipsi τρέχῳ è directo respondet.

p. 115. l. 34. ὁπικέεται καὶ ἕτεραι ἐκάσῃσι κάρτε λεπίαι.] Crassus: adjacent & aliæ singulis auribus oppido tenues: ceu verò vox ἐκάσῃσι, πρὸς τὰ ὦτα, hoc est, ad aures, referri possit: nam ἐκάσῃσι scribi deberet. Cæterum Aretæus non auribus singulis, sed arteriis majoribus, quas ante & pone aures sitas dixit, singulis adjacere alias tenues, his verbis ostendit. Quare ἐκάσῃσι φλεψὶ subaudiendum est.

p. 115. l. 35, 36. ὁ ἢ τρόπος ἐν τῇ χειρουργίᾳ λέλεκται.] Hinc patet Aretæum scripsisse libros de arte Chirurgica; qui cum bona parte horum, quos illustramus, interciderunt magno rei Medicæ detrimento, quæ tam eximiis monumentis privata est.

p. 115. l. 36, 37. μὲν ἢ τὸ ἀκὸς κεφαλαίῃσι.] Scribendum videtur μέγα ἀκὸς, non μὲν ἀκὸς, & pertinet ad ea quæ dixit de arteriis temporum secandis: quam sectionem magnum ait esse remedium cephalææ, comitalis morbi, & omnium denique capitis graviorum affectuum.

p. 115. l. 37, 38. κεφαλαίῃσι καὶ ὁπικέσῃσι] Scribe ὁπικέσῃσι in numero plurali.

p. 115. l. 44. σπῆθις ἢ ῥίζα.] Dioscorides & alii Græci σπῆθιον appellant; quare σπῆθις videtur legendum: nisi si & σπῆθις alio flexu dicitur. Non pauca enim nomina variè apud Græcos flectuntur, ut nomen πελῖνος, quod significat llicem, cum per tertiam declinationem communiter flectatur: attamen interdum per quintam, πελῖν πελῖνος: veluti in iis Simonidis versibus, quos citat Plutarchus in *Theseo*: Φαινίκεον ἰσὶον ὕγρῳ πεφυγμῶν πελῖνος αὐτῇ ἐρμύλλῃ. Quare nihil muto. Cæterum hanc herbam lanariam Latini appellant, quod ea ad sordes lanarum eluendas uterentur. Columella *lib. 2. Oves Tarentina lanaria herba lavari debent, ut tonsuræ præparentur.*

p. 115. l. 45. καστὸρος ἢ ὄρχος.] Deest quid: fortasse πῖ, aut μέρος πῖ. Quidpiam de teste Castoris. Putabant veteres illi Castoreum medicamentum è testibus fibri animalis accipi: quod testantur hæc verba Hippocratis *libro περὶ ἀφόρων de sterilibus*: καὶ πᾶσι καὶ τῷ

διεταμνον, τὸ κρηλατὸν ἐν ὄντι. εἰ ἤμῃ, καὶ τὸ καστέριον ὄρνιθιν. Id & Juvenalis apertè testatur de Castore ita scribens:

— — — cupiens evadere damno

Testiculorum, adeo medicatum intelligit inguen.

Plinius libro 32. cap 3. spectabilis naturæ potentia in his quoque, quibus & in terris & in aqua victus est, sicut & fibris, quos Castores vocant, & Castorea, testes eorum. Postremo & Galenus Castorium testes esse affirmat lib. 11. de simpl. facul. ὄρχας καστέριον, ὁνομαζομεν καστέριον. Caterum diu est, quod recentiorum diligentia antiqua hujus opinionis errorem patefecit: ex quo Rondelentius, vir in rerum naturalium investigatione solers & diligens, singularique doctrinâ præditus, dissecto Castore, præter testes, qui parvi substrictique sunt, & adherentes spinæ; vesicas binas, seu folliculos in inguinibus ad instar testium sitos reperit: in quibus liquor ille virosus, qui castoreum dicitur, continebatur. Qua experientia patuit falsum esse, quod de Castore ab Antiquis proditum est; hunc metu Venatorum persequentium testes sibi mordicus in fuga præcidere, siquidem hi intra corpus latent spinæ adnexi: tum etiam quod iidem creditum est, Castoreum medicamentum, ipsos esse animalis testes. Nam liquor ille remediis expetitus, in iis, quos dixi, folliculis naturaliter continetur, non in testibus. Quamquam nec veteres id ignorasse videntur: quod enim non sibi testes amputent, Sestium Medicinæ diligentissimum docuisse, Plinius, citato loco, testatur: liquoremque hunc medicatum in prædictis vesicis contineri, non in testibus, innuere videtur Dioscorides, quum ait; διῆλθοντες τὸ δέρμα κομίσαντες αὐτὸ τῷ περὶ ἑχόντι ὑμῶν, τὸ ὕγρον δὲ μελιτῶδες: idemque ex Plinii verbi, quæ citato libro 8 capite scripta sunt, colligi potest: postquam enim figmentum illud, de testium amputatione, Sestii auctoritate, exploirit, subdit: adulterari autem renibus ejusdem, qui sint grandes: cum veri testes parvi admodum reperiantur. Præterea ne vesicas quidem esse, cum sint geminæ, quod nulli animalium: in his folliculis inveniri liquorem, & aservari sale. Quibus veris negat vesicas esse, nempe urinarias, quia sint geminæ, quod nulli animalium: unicum enim omnibus animalibus urinæ conceptaculum: esse igitur folliculos sui generis ei liquori excipiendo dicatos. Mirum autem est Baconem Verulamium, tam curiosum naturæ investigatorem, ignorasse quid esset Castorium, quod sanè verba ejus in Cent. 7 exper. 603. syl. syl. indicant: partes quoque bestiarum (inquit) putrefactæ (uti Castoreum & Moschus, quæ subtilissimas partes habent) huc referendæ.

p. 116. l. 10. 11. τῷ δ' ἐκ ποῆς πνέματι κλύζειν] Impulso ad tonsillas humore, collum extendendo, ipso expirationis spiritu colluere: uno verbo παργαρίζειν dicere poterat; sed more Ionum, multorum verborum circuitione uti maluit, ac propria voce omitta, rationem ac modum oris colluendi.

p. 116. l. 20. αἷμα τῆς ρίνος ἐνδὸν εἰσφαιρέειν.] Post verbum εἰσφαιρέειν, punctum scribendum est.

p. 116. l. 21. τὸ ὄργανον κατειάδων ἔνυμχος] Vox hæc κατειάδων, nullibi, quod sciam, reperitur. In meo Codice Editionis Turnebi, apposita est sursum hæc nota .s. quæ nota poni solet in iis, de quibus dubitatur, utrum tolli debeant, nec ne; ut docet Isidorus lib. 1. Etym. Quare de ea voce non multum est laborandum. Si cui tamen placet eam retinere, quid per eam intelligi debeat, in quodam libro, manu exaratum, ad oram paginæ inveni αἰδῶ ὄρχας εἰς τὸ λύσαι τὰς τῆς ρίνος φλέβας. genus instrumenti ad solvendas narium venas: quod & ex contextu satis perspicuum est.

p. 116. l. 24. ταμνεῖν τὰ νύτρα ἐς ὀδόντα] Olim vitiosam esse hanc vocem, νύτρα, existimavi; quod ea pars pennæ, quam incidi denticulatim jubet, nervi nomine posse appellari non videbatur: nihil enim commune habet cum nervo, præter fortasse colorem, qui ejus ut nervi albus est, πλεῖντα autem legebam, latera pennæ. Quæ conjectura necdum mihi displicet: verum tamen nihil cenfeo mutandum. Etsi enim propriè hæc pennæ pars nervus non est, tamen propter quamdam similitudinem, quia colore & flexibilitate in animali nervo um quiddam præ se fert: præterea membranulis quibusdam & fibris nervosis obsita est, quarum ratione nervorum nomine Aretæo designare hanc visum est: postremo quod Aretæus non hæc ad vivum unguem refecat, ex aliis jam animadvertimus. Illud verò ἐς ὀδόντα, non planè mihi rectum videtur; mallet ἐς ὀδόντας in plurali, propter sequentem vocem ὅπως περιτῆρα: vult enim secari pennæ calamus in modum ferræ: at ferra non uno, sed multis constat dentibus.

p. 116. l. 42. πυρῆσι καυτήρων] πυρῆα vel Ionice πυρῆα dicitur, quicquid corpori admotum ipsum calefacit, atque igne incendit, ὥστε τὸ πυρῆς. Itaque & fomentum, & ferrum ignitum, quod καυτήρ appellatur, πυρῆας nomine intelligi potest.

p. 116. l. 54. καὶ τὸ σιφάνιον.] σιφάνιον appellat, quam Anatomici σιφώνιον σιφάνιασιν appellant.

p. 117. l. 2. κῆν διὰ πᾶσι μὲν] Redundat istud κ. eo igitur expuncto lege μὲν.

p. 117. l. 45. μὲν ὃ ἐκ περιπαγωγῆς ἔωσι] Deesse aliquid videtur.

p. 117. l. 5. γυμνάσια ὀρθά] Ita appellat exercitationes, quæ recto corpore adhibentur, ad distinctionem earum, quæ prono corpore fiunt, ut ἀλίνδης. Cujusmodi exercitationes iis, qui caput infirmum habent, non conveniunt.

p. 117. l. 8, 9. κεφαλῆς ἢ ἐς μέσον] Crassus, ἐς μέσον pro μετὰ accepit; vertit enim *medio tempore*.

p. 117. l. 13. ὡς τὸ ξύνθετον, πὶ ἀλῆς τῆ λιμνῆσιδ] Hujus compositionis, quæ ex Adarce, Euphorbio & Pyrethro constat, & à rubore, quem in cute excitat, Φοινιγμὸς vulgò appellatur, meminit Galenus *libro 6. de sanitate tuenda*.

p. 117. l. 26. ὁσπερίων κακίςον χυάμ] Habet enim, ut ait Cicero, inflationem magnam; ut is cibus difficulter in ventriculo coquitur; ac capite crassis vaporibus oppleto molesta somnia excitat: quare cum omnibus id genus leguminis insalubre est, tum præcipuè iis, quibus caput infirmum est.

p. 117. l. 27. πίσι (πασοί) ὡρεὶ, καὶ δολιχοί] Crassus nomen Græcum posuit *ochri*, plerique omnes *ervilias* interpretantur; de quo tamen Medici litigant. *Manardus* quidem vir doctissimus, *epistola 3. lib. 1.* erviliam putat esse δολιχὸν *Theophrasti*, quem Galenus *phaseolum* & *lobum* appellat; *Theodorus siliquam*; *Serapio Lubiam*. Contra *Matthiolus* erviliam distinguit à phaseolo, hancque genus esse pisi Græcis, ὡρεὶ dictum, censet: cui & subscribit *Cornarius*, vertens apud Hippocratem in *libro de diæta ὡρεὶς ervilias*, δολιχεὶς verò *phasolos*.

p. 117. l. 33. καὶ οἱ ξὺν ἀπλοῖσι ζωμοῖσι] Juris, quod Græci ζωμὸν appellant, duplex fuit genus apud Antiquos; unum simplex, alterum operosius ex multis tragematis & aromatum deliciis confectum, quod καρυκία vocabant; de quo mox *Aretæus*. Simplex item, aut album, aut nigrum: prioris illius *Galenus* passim meminit; cujus & conficiendi rationem tradit *lib. 2. de compos. Med. καὶ πῶς cap. 1.* ubi remedia persequitur, quibus dolor capitis ex ebrietate, & meraci potu ortus curatur. Præscribens enim iis, ad vitum, Gallorum testiculos & alas, saxatiles pisces, & pullos columbarum; jubet eos cibos in albo jure concinnari: sunt hæc ejus verba: ἐψηθῶν ἢ πάντα ταῦτα χωρὶς γάρου καὶ οἴνου, καὶ τὰς λάκκας, καὶ ἀπλὰς ζωμὰς, ἐν οἷς ὕδωρ ἐστὶ μόνον μετ' ἐλαίᾳ καὶ ἀνήθε, βραχέως πρῶτα τῷ ἐψηθῶν παρεσχημῶν, ἐπεμβαλλομῶν ἀλῶν ὀλίγων, σὺν εὐδὺς τῷ ἐψήματι ἐν δέχῃ, ἀλλ' ὅταν ἤδη πῶς γένωνται τακεροί id est: hæc verò omnia citra garum & vinum, in albis & simplicibus jussculis coquantur, in quibus aqua sola cum oleo, & anetho, ac modico porro, cocturam perficiat, modico adjecto sale, non statim in principio coctura, sed cum jam aliquo modo flaccida facta fuerint ac victa. Jus autem nigrum, quod item illis Antiquis frequenti in usu fuit, præsertim *Lacedæmoniis*, ut testatur Cicero in *S. Tusculana*, & *Plutarchus* in *Lycurgo*, & in *Aprophthegmatis*. Fieri solitum ex sanguine, & σιεραίᾳ, hoc est, sapa seu defruto testatur *Langius epistola 58. lib. 1.* Quos igitur ἀπλὰς intelligat *Aretæus*, ex dictis perspicuum est.

p. 117. l. 33, 34. καλοὶ γὰρ καὶ οἱ ἐν τῇ καρυκίᾳ καρποὶ] Præter jus illud simplex, fuisse aliud quoddam exquisitius jam ostendimus. Id autem genus Græci καρυκία vocabant, *Lydorum* inventum, fiebatque ex sanguine ferarum, & aliis scitamentis. *Hesychius*: καρυκή. πτερυγὶ ζωμὸς, βρωμα λυδίων ἐξ αἵματι, καὶ ἄλλων ἡδυσμάτων συγκεκλῆσθαι & mox: καρυκία, ἡ ἡδυτῆς τῷ ζωμῶν, ὀψοφαγία. Item καρυκίας μαγειρῆμασιν, ζετύμασι, πρῶτα. De καρυκίᾳ vide *Plutarchum* in *Sympos.* & *Athenæum lib. 4.* ubi verum *Achæi Eretrienſis* affert ex *Alcæonis* poemate Satyrico, quo *Delphos* καρυκοποιὰς per contumeliam appellat, ceu nimiae luxuriæ deditos:

καρυκοποιὰς περιλέπων βδελύσσομαι.

Idemque *lib. 12.* Lydos hujus condimenti inventores prædicat, καρύκῳ autem alio flexu nominat: πρῶτοι ἢ λυδοί, καὶ τῷ καρύκῳ ἐξεῦρον. &c. Ex his & *Suidas* in καρυκίᾳ. ἡ ἡδυτῆς τῶν ζωμῶν: & mox καρυκή ἔδεσμα ἐκ πολλῶν συγκεκλῆσθαι βρωμα λυδίων ἐξ αἵματι καὶ ἄλλων ἡδυσμάτων.

p. 117. l. 38. νεοσφαγὴ ἢ ἀλέκτορ] Deest aliquid, nempe ἀγρὰ, vel quid simile. Cui punctum aut comma appone.

p. 117. l. 39. πῖλῳ ἢ φάσα] Postquam gallos gallinaceos memoravit, deinceps ex avium genere quas maximè probet, subjungit ceu Galli Gallinacei sub πῖλῳ, hoc est, avium genere non comprehendatur. Fortassis ea ratione est impulsus; quod galli gallinacei & gallinæ, licet revera sint πῖλῳ, (habent enim alas) attamen ob pondus corporis, & quia domesticæ sunt, rarò alis utuntur ad volandum; quemadmodum & anseres, anates, & meleagrides.

p. 117. l. 40. σῶν πὶ ἀκρεᾶ] Nempe ἀκροκώλια, *extremæ partes*, ut pedes, quos *Galenus*, ptisanæ elixæ incoctos, commendat, *libro 3. de vi alim. cap. 4.* & alibi passim.

p. 117. l. 43. γάλα καὶ τυροὶ κεφαλαλγέας] Hippocrates *Aphorif. 64. sect. 5.* γάλα δίδοναι κεφαλαλγέας κακόν.

p. 117. l. 52. σὺψις ἔχειν] Scribe σὺψιός π' ἔχειν.

p. 117. l. 53. τραγήμα πᾶν κεφαλαλγές] τραγήματα δὲ τῷ τραγεῖν, ab edendo ita dicta κατ' ἐξοχὴν, propter voluptatem: dicuntur & πῖμματα, Latine *bellaria*, ut ex *Varrone* discimus

mus apud Gellium *lib. 13. cap. 11. Bellaria, ea maximè sunt mellita, quæ mellita non sunt*: πέμμασιν enim ἡ πέψις, societas infida. Ubi quæ sint bellaria Gellius deinceps declarat hisce verbis: *quod Varro in hoc libro dixit bellaria, ne quis fortasse in ista voce hæreat, significat id vocabulum, omne mensæ secundæ genus: nam quæ τραγήματα Græci aut πέμματα dixerunt, ea veteres nostri bellaria appellarunt.* A quo non multum dissentit Galeni expositio in *libro 1. de vi alimentorum cap. 34.* ὀνομάζω δὲ τὰ τραγήματα, τὰ περὶ τὸ δεῖπνον ἐσθίουμένα, καὶ τὰ πίνειν ὑδὸν ἢ ἐνεκα. Fere autem bellaria erant semina variarum stirpium, legumina etiam fricta eorum loco apposita; ut *Phanias* in libris plantarum testatur apud *Athenæum*: τραγήματα ἔχοντα χάραν ἀπὸ λαβῆς, ὡς καὶ κύματα, ἐρέειν θύει. ξηρὰ δὲ ἐφ' ὅτι καὶ φρυγανίαι σχεδὸν τὰ πλεῖστα. Idem *libro 2. cap. 14.* σισυμίδας refert ἐκ μέλιτος καὶ σισυμῆς πεφυγμένων καὶ ἐλαίᾳ σφαιροειδῶς πέμματα. *lib. 14. cap. 14.*

p. 117. l. 53. ὁ p. 118. l. 2. πλὴν φοίνικες πάσης ἰδέης. Suspecta mendi mihi hæc Lectio videri potest tam dissona aliis auctoribus *Dioscoridi, Galeno, Simeoni Setho* pronuntiasse *Aretæum* de fructibus Palmarum; qui omnes uno ore testantur, eos fructus capitis dolorem creare. *Galenus lib. 2. de alimentis*: δύσπεπτοι δὲ εἰσὶ καὶ κεφαλαλγίαι, οἱ μὲν μάλλον, οἱ δὲ ἥττον ὄντες ὑγροί τε, καὶ γλυκεῖς, καὶ ξηροί, καὶ σύφοιτες. & paucis interjectis: οἱ δὲ φοίνικες, δύσπεπτοί τε εἰσὶ καὶ κεφαλαλγίαι, πλείονες βρωθέντες. Id est, *Palma si largius sumantur, omnes concocti sunt difficiles, & capiti dolorem afferunt.* Quæ verba, etsi restrictionis vim habent, ceu non capiti palmulæ simpliciter noceant, sed si copiosius edantur: attamen nec alii fructus, qui tragematum nomine censentur, opinor, dolorem capitis creant, si parcè sumantur: neque id *Dioscorides, & Galenus* in eo fructu potissimum animadvertissent. At enim verò cum *Aretæus infra in curatione vertiginosorum cap. 3.* eandem sententiam iisdem verbis repetat; non quicquam hinc temere mutandum: potiusque existimandum est, non fuisse *Aretæum* ita addictum aliorum placitis, ut ab iis nunquam sibi licere discedere arbitraretur; nisi vim peculiarem ad caput offendendum haberent.

p. 118. l. 8, 9. αἰώρη μακρὰ νήνεμοι ἀνήλιοι τῇ κεφαλῇ. Supple αἰώρη vel πρὸς τὴν. Gestationem (id enim Græcis αἰώρη significat) capite dolentibus utilem esse docet, si tranquillo coelo, nec in sole adhibeatur: cuius remedii ratio ad propositum, ut melius percipiat, sciendum est ex *Aetio tetrabibli. 1. serm. 3. cap. 6.* plures esse gestationis differentias, pro earum rerum diversitate, in quibus homines gestantur: quarum præcipuæ hæc commemorantur; lectus pensilis, fulcra mobilia juxta angulares pedes habens; lectistica; currus; navis; equitatio, quæ & ipsa gestationis est genus: quarum profectò gestationum non eadem vis censi debet. Quæ enim curru fit, non parum corpus concutit, ut diuturnos morbos commovere possit: qui etiam equitant non solum ab equo, sed & ex se moventur. Navigatio, si tranquillo mari & juxta terram fiat, lenissima est: si autem in alto, vehementissima; varias etenim & maximas mutationes affert: non enim corpore tantum, qui ita gestantur, vehementius agitantur, sed etiam animo; dum pro diverso maris statu, spe, timore, tristitia, lætitia afficiuntur, & modo in tranquillitate gaudent, modo ex tempestate periclitantes pavent, & ad ultimam desperationem aguntur. Qui omnes motus, dum ita miscentur, eas in corpore mutationes excitant, quæ veteres morbos facillè depellant. Proinde non quamlibet gestationem, sed quæ mitissima est, capitis morbis medendis esse accommodatam, rectè *Aetius*, eo loco, docet.

l. 118. p. 9. καὶ οὗτος ὁ αἰώρη. Videtur *Aretæus* αἰώρη pro Sole ipso accipere: siquidem scribens, gestationem debere esse ἀνήλιον sine sole, hoc est, fieri in loco solis radiis non exposito, hac ratione, quia *Sirius* capiti noxius est: igitur Sol & *Sirius* idem. Non solus porro ita ea voce usus *Aretæus*, sed & alii, ut videre est apud *Hesychium*; qui eodem nomine non modo Solem, sed & omnia astra antiquis dicta notat, his verbis: Σειρίς, κυνὸς δίκτυον, σοφοκλῆς τὸ ἀσπὸν κυνῶν. ὁ δὲ δερχίλοχος τὸ ἥλιον, ἵβυκος δὲ πάντα τὰ ἀστρα. Vide & *Suidam* in hac voce. Dicebant & αἰώρη pro sole: sæpius tamen & magis propriè αἰώρη stella est in ore canis celestis, *Arato* auctore in *phænomenis*: ubi canem celestem describit:

— ἢ δὲ οἱ ἀκρη

ἀστέρα βέλγη δεινὴ γῆ.

Scholias: ἢ ποικίλος (κύων) ἀστὴρ τὸ ἐπ' ἀκρας αὐτῆς τὴν γῆν, ὅς ἰδίᾳ σειρὸς καλεῖται παρ' ὅσον σέσηρεν αὐτῇ τὸ φῶς, καὶ ἐστὶ περὶ τὸν ὅρον ἐκ τῆς παλμῆς τὴν λαμπρότητα. quibus verbis etymon deducit ἀπὸ τῆς σσηρένης ab hiatus oris propter copiam luminis, quod aperto ore evomere videtur; ut mox subdit, explicans hæc verba *Arati* de eodem Sirio: ὅς ἐστι μάλιστα ὅσον σειρῆς σσηρῆς ἐν, ἀντὶ τῆς τοῦ φῶς ἀφίσης σσηρότης. &c. Est igitur *Sirius* stella splendidissima omnium fixarum in canis majoris constellatione posita: ubi os designant, quæ & *canis*, nomine totius constellationis, & *canicula*, ut ab ea distinguatur, interdum & περὶ κύων, licet minùs propriè, dicitur: quam *Ptolomæus libro 8.* magnæ constructionis, in hunc modum describit: ὁ ἐν τῷ σώματι λαμπρότατος καλὸς κύων ὑποκίρρος. Oriri cum Sole *Canis* ingrediente, auctor est citatus Scholias: *Aponensis*, in quinto gradu *Cancri*; *Servius* verò, 8. *Calendas Julii*: quo nomine eum castigat *Bodinus com. ad 3. lib. Oppiani*

κωηγετ. ut qui existimaverit eundem esse ortum Caniculæ & Sirii: nam (inquit) Sirius oritur Non. Julii, id est 23. gradu cancri: procyon verò gradu 10., id est, octavo calendas Julii. Sed de his hæcenus.

p. 118. l. 10. ὁμιλίῃ γυναικὸς κεφαλῇ, νόσοις, κακὸν ἐπίπασσον.] Εἰπίπασσον κακὸν dicitur, quod quis sibi sponte sua accersit: quam locutionem ab Homero, ut plerasque alias sumpsit Aretæus, qui, ultimo Libro Odyss. aliquem sic loquentem inducit:

Καὶ νῦν αἶδε γήροιο πῖθεοδέ μοι ὡς ἀγορεύω.

Μὴ ἰοῦμαι, μὴ πᾶσις ἐπίπασσον κακὸν εὖεη.

Ubi Eustathius ἐπίπασσον κακὸν exponit αὐθαίρετον. Eodem sensu dixit Plautus in Amphit. Act. 1. Scen. 1. Illic homo à me sibi malam rem arcessit jumento suo. Nunc sententiam consideremus: cum venerem capiti & nervis inimicam esse dicat, id quomodo verum sit, paucis explicandum est. Ratio hæc esse videtur, quòd una cum semine magna spirituum ex omni corpore vis excernitur: quibus quidem spiritibus calor vitæ, & potestas omnis consistit: cum autem cerebrum non sit admodum calidum suapte natura, sed potius frigidum, consequens est, ut dispendium caloris nativi maximè sentiat, ac præter modum refrigeretur: ex quo humores, si qui sint in eo superflui, crudiores fieri necesse est. Quod autem ea sit coitus conditio, auctorem habemus Aristotelem in 4. sect. probl. 19. ubi quærit, cur libidinosi pili palpebrarum defluant: cui quæstioni sic satisfacit: αἰπὸν ὅ, ὅτι καταψύχῃ τὰ αἵμα ἢ λαγνεία, ὀλίγαίμα ὄντα, ὥστε ἔπειτ' ἔ' τ' τροφῇ ὁ πᾶς. Præterea concussio corporis in venere obeunda, spiritibus commotis atque excalefactis, humores pravos ac vapores ad extremas partes quoquo versum diffundit: ex qua re capitis dolores augeri contingit. Coitus, (inquit Avicenna libro 4. fen. 7. tract. 3. cap. 7.) movet materias ad exteriora, & excitat vaporem calidum, putridumque venientem ad partem superficiei cutis. Idem libro 3. fen. 19. tract. 1. cap. de nocumentis coitus: Et coitus perducit corpus ad caliditatem fumosam extraneam. Duplici igitur nomine Venus capite dolentibus fugienda est: & quia caput debilitat, & quia vapores fumosos excitat.

p. 118. l. 20. ἐλλεβορὰ χρεέασθ.] Elleborum, ut extremum remedium, proponit contumacis, & aliis remediis invicti capitis doloris. Quod de candido Elleboro intelligendum est: hoc enim ad extirpandos penitus morborum radices potentius, capiti etiam liberando aptius testatur Plinius lib. 25. cap. 1. hisce verbis: nigrum alii (elleborum) entom on, (lege ectomon, ut apud Hippocratem lib. 1. περὶ γυναικ. & Galenum in exegesi) vocant: alii polyrribizon: purgat per inferna. Candidum autem vomitione, causasque morborum extrahit, quondam terribile, postea tam promiscuum, ut plerique studiorum gratia ad pervidenda acrius, quæ commentabantur, sæpius sumptitaverint. Galenus quoque Com. ad particul. 5. sect. 1. lib. 6. Epid. ἐλλεβορίζειν μὲν, εἰάν πᾶν χρόνιον ἢ τὸ πᾶτος, καὶ ὡς αὐτοὶ πῆς, μοχλείας δρόμῳ, ὡς πᾶντα γὰρ ἐλλεβορὰ χρώμεθα.

Ad Caput III.

περὶ Θεραπείας σκοτασματικῶν.

De Curatione Vertiginosorum.

p. 119. l. 2. μελέτησι γὰρ χρὴ ἑσμάχου ἐμέειν.] De præparatione corporis ad purgationem per Elleborum est Aphorismus 13. sectionis quartæ: ubi Hippocrates generatim docet, iis, qui non faciliè per superiora purgantur, corpus copiosiore alimento humectandum esse, priusquam Elleborum sumant. Quod & Cornelius Celsus lib. 2. cap. 13. confirmat his verbis: quisquis daturus erit (Elleborum album) id agere ante debet, ut accepturi corpus humidum sit. Sed & lib. 6. Epid. sect. 5. idem Hippocrates lavacrum ad maturandum Ellebori effectum imperat: ἐλλεβορον πόντα ᾗσασον καθαίρειν ὡς ἐφέλης, λείαν, ἢ φαργίν. Addit Hippocrates, citato illo Aphorismo; & quietem ad id utilem esse: non quod quies per se humectet, sed quia per accidens, quatenus acceptam ab alimentis humiditatem non discutit: ut Galenus declarat in Commentario. Idem Com. ad particul. 5. sect. 1. lib. 6. Epidem. exponens hæc verba τὰς νέας ἐλλεβορίζειν, & quæ sequuntur: εἴρη) ὅτι τὸ μὲν λεπτόναι περὶ τὸ χυμῶν τᾶτοις γὰρ προσήκῃ λεπτόναι. τὸ δὲ ἀπαλύναι περὶ τὸ σπέρμα. ἐκείνου γὰρ χρήσιμον ὅτι τὸ ἐλλεβορον ληψομένων, εἰς τὸ καθαίρεσθαι ἀκίνδων. Id est, quod autem λεπτόναι, id est, attenuare, dictum est, ad humores spectat: hi enim ejusmodi sunt, ut attenuari possint: at ἀπαλύναι, hoc est, mollire, de solidis accipiendum est: utraque autem res utilis est iis, qui elleborum sumpturi sunt, quo tutius celebretur purgatio. Nam ut deinceps narrat, si humoribus non prius attenuatis, aut laxatis iis partibus, quarum opera fit vomitio, neque ita comparatis, ut intentionibus, atque vellicationibus obsequantur, detur Elleborus, periculum erit, ne aut purgandus ob crassitudinem humorum suffocetur, aut convellatur, aut, duritie instrumentorum, vas aliquod intus rumpatur.

p. 119. l. 5. ἐλλεβορὰ ὅσας πλευνες.] De dosi Ellebori passim apud Antiquos. Paulus lib. 7. cap. 10. imbecillioribus drachmas duas exhibebat ad summum in succo ptisanæ, aut alicæ, aut quapiam altera forbitione: minimum verò drachmam unam: ὅτι μὲν τὸ αἰσθῆναι.

ἀσθενέστερων χυλῶ πησάνης, ἢ ἄλλῃ, ἢ τοιούτῃ πρὸς L β' τὸ πλεονάζον τελέχον ὃ, μίαν δ' ἐλλείποντα συνειρήσεις δὸς πέν. *Mesue* autem dosim ejus definit à *chirat*. VI. usque ad $\frac{1}{2}$ drachmæ unius, vel usque ad drachmam unam. Arabum autem *kirat* pendet 4. grana, teste *Guaynerio*.

p. 119. l. 6. ἐς μέγεθος ἄμης.] Quid sit ἄμης in recto casu, declarat Scholiastes Aristophanis in *Pluto* ad eum versum:

Ἄμῃ τε προσέπεμψεν ἡμῖν τῆτον. Ibi Scholiastes, ἄμης ἀδὲ πλάκυντος γαλακτώδους. Hefychius quoque ἄμῃ πλάκυντος ἄδους. Vide & Pollucem lib. 6. cap. 11. & Suidam in hac voce, & Athenæum lib. 2. Fuisse autem hanc placentam mole exiguam oportet, utpote cujus magnitudine metiatur *Aretæus* Ellebori dosim. Sunt tamen, qui non ἄμης, sed σισάμης hîc legant, quantitate sesami seminis scilicet: quæ quidem lectio verior videtur. Nam si placentam proposuisset *Aretæus*, ἄμῃτος scribendum erat in gignendi casu.

p. 119. l. 10. μυσίλαι δύο.] Quid sit μυσίλαι, supra abundè à nobis declaratum est.

p. 119. l. 10. πῆς ὃ ποιήσις.] Confectionis modus, quo scilicet decoctum ellebori paratur.

p. 119. l. 27, 28. ὕπνῳ πάλυς, κακὸν δ' καὶ αὐπνίη.] Deest vox, κακὸν, statim post πάλυς restituenda: ὕπνῳ πάλυς κακὸν, κακὸν δ' καὶ αὐπνίη.

p. 119. l. 29, 30. ἀτμῶν πλημμύρα, ὅκνῳ ἀπάσης πρὸς ἥξειος.] Scribe in dandi casu ὅκνω ἀπάσης, nisi quis malit ἀτμῶν πλημμύρα in recto casu, &c. Dicit somnum prolixiorē capitis sensus obtupefacere; tum multitudine halituum, qui per somnum collecto intus calore sursum attolluntur, quibus caput repletur; & consequenter nervi, qui ad sensoria propagantur; tum etiam ipsa functionum cessatione; quæ ratio *Hippocratis* sententiæ est consentanea; qui in libro κατ' ἰητρείον usum vigorem addere: otium vero contra tabescere ait: χρήσις κρατύνει, δρεζίνη δ' ἀπνίη. Similis sententia est *Platonis* à *Galeno* citata libro 5 capite ultimo de loc. aff. τὸ μὲν ἡσυχίαν, ἐκλύειν λέγων, τὸ δ' ἐν τοῖς οἰκείοις ἔργοις ἀσπείρω, αὐξάνει τὸ ῥάμνω. Quod omnibus animæ facultatibus commune esse ibi statuit *Galenus*, ut scilicet intermissione propriarum functionum languescant; usu autem vigeant. Nam & visum diutius feriendo obtundi, ac planè aboleri, multorum calamitas docuit: qui cum diu in tenebris inclusi fuissent, cæci tandem evaserunt. Observatum & iis animalibus, quæ Græcis φασίδοντα dicuntur, ex longo secessu in terræ latibulis, ita debilitari visum, ut certis rebus postea sibi mederi necesse habeant. Ita enim serpentes adventu veris è foveis exeuntes pænè cæci, visus aciem longo terræ situ obtusam foeniculo admoto recuperare tradit *Nicander* in *Theriacis*:

ἡδὲ ἵνα ποίη
Πρῶτα κυίσκορμῃ σκιάς χλοάοντες ἰάμνυε.
Τῆμῳ, ὅτ' ἀναλέων φολίδων ἀπιδύσαστο γῆρας
Μῶλυν ὀπίσκειχον, ὅτε φωλεὸν ἔειρε φάγων
Ὀμμασιν ἀμβλώσσει. μαράθῃ δ' εἰηχῦτος ὄρετιξ
Βοσκηθεῖς ὠκνῶ τε καὶ αὐπνίητα πύησι.

p. 119. l. 33, 34. εὐπείρωτος (εὐπείρωτος) ἢ γνώμη.] *Crassus* non benè: mentem labefacit, supple, vigilia. sic enim vertendum est: mens facilè decipitur, aberrat, exhaustis scilicet instrumentis à longa & superflua vigilia. Est autem in hoc contextu σλοικῶφες: nam postquam dixit ἀρτυνίη δ' ἀπείπων, ἀτρεφον, καματηρὸν τῷ σκλῶει, ἀθυμον, subdit, εὐπείρωτος ἢ γνώμη, cum debuisset εὐπείρωτον τῆς γνώμης.

p. 119. l. 35, 36. ξύμφορος δ' ὁ μέτερος ἐς τὸ προφῆς οἰκονομίω.] Etsi supra ὕπνῳ posuit; ad quam vocem hæc referantur: tamen cum multa interjecta sint, ut quæ modo de vigiliæ nocumentis dixit, existimarem & ὕπνῳ hic legi debere, ξύμφορος δ' ὕπνῳ &c.

p. 119. l. 35, 36. ἐς τὸ τῆς προφῆς οἰκονομίω.] Probè per somnum alimentum distribuitur; quia tunc calor intus collectus, vegetiorque, per universas corporis partes, quodam refluxu, se diffundit: cujus signum est, quod tunc sudores maximè exeunt, cum cætera excrementa cohibeantur: quia habitus corporis, appulsu alimenti, humectior fit. Unde *Poëta* dixit:

— fessos sopor irrigat artus.
Quibus verbis, distributionem alimenti in corporis membra omnia fieri, intellexit; hoc namque modo artus irrigantur. Quam mentem doctissimi *Poëtæ* Grammatici non perspexerunt.

p. 119. l. 37. πρῶτοι καὶ ἀθυμονή.] Hæc verba quorsum spectent, ingenuè fateor, me non videre: nisi magnopere fallor, vitio huc intrusa. Sanè *Crassus* interpretatione dignatus non est.

p. 119. l. 38. Δεπνοῖς γὰρ ἡ μέζων αἰτή, καλὴν.] Quia cum alio probè respondente, reliquum corpus melius perspirat.

p. 119. l. 43. κατὰ τὴν ἐν πνέματι.] Ita vocat respirationis augendæ modum, formamque ac legem observandam in tempore definito exercitationis, quæ ambulando atque expatiando sumitur.

p. 119. l. 44. ἀναφωνέειν ζεῖ, τοῖσι βαρέσι φθόγγοισι μάλλον χρεόμενον ἢ χέειν.] Pravè hic legitur ἢ χέειν. legendum autem, ἢ ὀξέει, res ipsa & contextus docet. Vociferari oportere ait utentem gravibus potius sonis, quàm acutis. Si legas ἢ χέειν, nullus fuerit sensus.

p. 119. l. 46. ὀξέει γὰρ, κεφαλῆς Διαιρέσεις.] Hæc nocumenta, quæ ab acuta vociferatione provenire dicit, ex eo existunt, quod qui acutè clamat, magis spiritum comprimit: magis autem comprimit, quia, ut vox acuta reddatur, spiritum vehementius impelli oportet. Vocis namque acumen celeritate motionis definit *Aristoteles*. Quare ut vehemens & citus fiat motus aëris per arteriam, labore opus est, & spiritus compressione ad vehementiam impulsione. Spiritus porro compressionem ea mala afferre posse, quæ memorat, manifestum est.

p. 119. l. 54, 55. ὡς μὲν ὦν ἐν ἑθελῶσι ἀείρου.] Antiquo more receptum non erat, ut omnes meridie se implerent, ut nunc facimus: sed modesti homines paucillum quid cibi sumebant, ut de *Augusto* refert *Suetonius*; qui ne bibere quidem interdum curabat, sed iis potius utebatur, quæ sitim levarent, ut perfuso aqua frigida pane. &c. *Aristophanes*, οἱ ἢ μελήσῃ, ὅταν ἢ δεκάπην πρὸ σιγῆς, λιπαρῶς χορεῖν εἰς δαίπνον, notat *Suidas* in δεκάπην σκιάν, & vespertinum tempus exponit, quo ad coenam loti & uncti conveniebant: πρὸ ἡλίου τροπᾶς φησὶ τὸ εἶναι, ὅ ἡλίου σκία ὅταν δεκά ποδῶν, ἤ γὰρ, ὅτε γίνετ' ὁ ψιόν. Plura vide apud *Mercurialem* lib. 4. *variarum* cap. 17. quin vitio olim datum, si quis largius pranderet, liquet ex *Suetonio*: qui de *Domitiano*, ut illi peculiare narrat, eum lavasse de die, & prandisse ad fatietatem. Ejusmodi homines ἀειρηται, quadam nota intemperantiæ, dicebantur. *Hippocrates*, lib. de aëre loc. aquis, ubi Medico, hominum, ad quos accesserit, vivendi rationem esse explorandam monet, his verbis utitur: πότερον φιλοπόται, καὶ ἀειρηται, καὶ ἀταλαίπωροι. Ita & observatum fuisse apud Hebræos colligo ex his *Eccl.* verbis: *Va tibi Terra, cujus Rex puer est, & cujus Principes mane comedunt.*

p. 120. l. 2, 3. κεφαλῇ καὶ χερσίν, καὶ αἱ τῶνδε τελεῖς.] Non placet κεφαλῇ in dandi casu, scribe κεφαλῇ καὶ χερσίν. Præterea deest aliquid, supplendum ex M. S. melioribus.

p. 120. l. 3. ὅτι ἢ τοῖσι οἷον πενήσι.] Editio *Henischii* habet οὐτ' πενήσι, sed præstat legere, ut est in Editione *Turnebi*.

p. 120. l. 5, 6. κεφαλῇ τελεῖται ὁρθον, ἐν ὧς μένον ὑπερέχοντα.] Vult fricari recto ab aliquo, qui proceriori sit corpore; ita ut æger stans inferior sit. Infra cap. de curat. ὁπλίστης: κεφαλῇ ὁρθῇ περιφθα. *Crassi* interpretatio planè inepta est: postea suum ipsius caput erectum fricato diutius hunc laborem sustinens. Hic enim ὑπερέχον non significat sustinere, sed subesse, inferiorem esse, alio scilicet majori. Quoniam recto alicui caput, nisi ab homine proceriore, fricari non possit: nam si is qui fricat minor est aut æqualis, non facile poterit. Si cui porro hæc lectio non placet ut perplexa valdè & dubia, fortasse in melius sic, parva mutatione, convertatur; scribendo ἐν ὧς μένον ὑπερέχοντα, in majus se ipso caput attollentem: ut intelligamus, ægrum ad idoneam frictionem caput rectum extenso collo ita attollere, ut se ipso major videatur. Sed neque hoc commentum placet.

p. 120. l. 6, 7. ἐς τεραχίλιν πενήσι.] *Crassus* legit χρήσις, & malè: rectum est πενήσις, inflationes: atque exercitationes ad colli inflationes & manuum διωσμον, dispulsionem, conferre, si scienter fiant. Quod autem violentis corporis motibus collum infletur, patet experientia: & ratio monstrat, quia, compresso spiritu, venæ & arteriæ omnes, & maxime quæ in collo sunt, intenduntur. Puto autem aliquid desiderari, propter adverbium hocce ὁπιδάτως, fortasse περὶ πρῶτα vel σὺν πλάγῳ.

p. 120. l. 10. καὶ ὅ σφαιρα μικρὴ καὶ μεγάλῃ.] Pilæ lusus inter genera exercitationum corporis censetur; cujus valdè antiquum esse usum, *Agallis*, mulier *Corcyrae*, Grammaticam professa, censuit, scribens, hujus auctorem fuisse *Nausicaam* Alcinoi filiam, argumento, quod *Homerus* solam ex Heroidibus pila ludentem inducat *Nausicaam*: alii tamen aliter de inventione censuerunt. Nam *Dicaearchus* hanc *Sicyoniis*, *Hippasus* *Lacedæmoniis* adscripsit; ut in primo tradit *Athenæus*, de quo & librum scripsisse *Timocratem* *Lacedæmonium* testatur. Quatuor porro pilarum genera Græcis celebrata: μεγάλη σφαῖρα, μικρὰ, κενὴ, καὶ κώρυκος, teste *Oribasius* 6. *collectaneorum*. Apud Latinos hæc fuerunt genera: follis ex aluta vento repleta: pila trigonalis, vel, ut *Isidorus* appellat, *trigōnaria*, qua inter tres luditur; & pila paganica, vulgaris scilicet, quæ fiebat ex corio pluma repleto. Arenariam addit *Isidorus*, qua in grege, dum ex circulo adstantium spectantiumque emissæ, ultra justum spatium pilam excipere, ludumque inire consueverunt. Hæc de pilarum differentiis, & ludo, quem laudat citato loco *Athenæus*, ob cervicis agitationes vehementes, & crebras: sed verba ipsius præstat adscribere, ut mendum, quod fugit *Casaubonum*, tollam: τὸ ἢ καλέμενον ἀπὸ τῶ σφαιρας ἀρπάζον, φαίνεται ἐκαλεῖτο, ὅ ἐν ὧ πάντων μάλιστα ἀσπάζομαι πολὺ ἢ τὸ σὺν τῷ καὶ καματηρὸν, τὸ πρὸ σφαιρικῶς ἀμύλλης, τὸ, καὶ τὸς τεραχλισμὸς ῥωμαλέος. Mendum est in his vocibus, πολὺ ἢ τὸ σὺν τῷ. Primum etenim vox, πολὺ, cum verbo ἀσπάζομαι conjungi debet, affixa commatis nota: deinde expunctis ἢ τὸ, scribendum ἀπὸ τῶ. Arbitror autem hanc mendam, ut leviolem, à *Casaubono* esse neglectam. Sed & *Galenus* ludum parvæ pilæ adeo pro-

probavit, ut de eo volumen conscribendum putarit: ubi quidem in ejus laudibus ponit, quod pila una omnes corporis partes aptissimè exercent, ipsumque etiam visum, quod ludenti attentissimè observandum sit, quo dilapsura sit pila, ne in illius apprehensione aberret: ideoque ipsa oculis sequenda sit. Quin etiam sollicitudine ipsa de rectè obeundis ludi rationibus, animum exerceri idem existimat. Id tamen genus exercitationis malum censet *Aretæus*, non simpliciter, sed iis, qui vertigine laborant; cujus sententiæ rationem subjungit sequentibus verbis.

p. 120. l. 11. τῆς γὰρ κεφαλῆς, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν αἱ διηγήσεις τε καὶ ἐπιστάσεις.] Qui pilæ operam dat, motus ejus omnes acies inconniva observare debet, ut semper præsto sit, quocumque illa cadat. At hæc intentio & motio oculorum vertiginosis inimicissima est, ut quæ ipsa vertiginem excitet: dum spiritus primum, qui in oculis existunt, una cum re, quæ conspicitur, moventur; deinde, propter continuitatem atque consensum, cum iis qui in cerebro. Neque aliunde accidere arbitror, ut nonnullis fluviorum in declive labentium conspectus vertiginem excitet.

p. 120. l. 13, 14. τὸ δὲ μὴ πᾶν, ἐς τὸ σκέλεα.] Supple ἀριστον, omnis exercitatio vehemens cruribus prodest, & omnia roborat.

p. 120. l. 21. πέσις τῆς κεφαλῆς.] Editio *Henischii* ad oram, πείσεις.

p. 120. l. 22. περιπόσις ὕδατος ποσι ἢ οἶνος ὕδατος.] Vox ποσι in Editione *Henischii* inclusa est parenthesi, () & meritò, ut quæ omnino redundet.

p. 120. l. 25, 26. ἐμβαμμα, δισμάχον.] ἐμβαμμα Latine *intinctum* dicimus; liquorem scilicet simplicem, vel ex pluribus rebus compositum, cui cibos intingimus ad excitandum appetitum.

p. 120. l. 27. ἀεαῖς ἢ κεφαλῇ διὰ τὸ ἥμα, ἢ θυμῶν, ἢ σινηπῶ.] Quod laudat sinapi pro intinctu, ut minimè caput gravans, cum *Alexandro Tralliano* non sentit, qui *lib. 1. cap. 15.* ἐμβαμμα ἐν σινηπῶ negat aptum esse comitialibus: quod licet vim incidendi habeat, tamen non nihil caput repleat.

p. 120. l. 30. τάρχεος ὠραῖον.] Genus quoddam salsamenti ὠραῖον fuisse nuncupatum discimus ex *Athenæo libro 3.* non tamen, quodnam istud fuerit, explicat, neque nominis rationem declarat. *Gorrhæus in definitionibus* ὠραῖα eadem esse, quæ & κύβια dicantur, existimat, hoc est, partes Thynnorum caudæ propinquæ; has enim κύβια à figura *cubi* appellabant. Ex quo intelligitur, in ejus sententia ὠραῖα pro ὠραῖα ὡς τὸ ἐρεῖν fuisse nuncupata: hinc est quod ὠραῖον pro *salsamento* acceptum scribit absque aspiratione. Verùm hunc falli manifestum est: nam in omnibus Libris excusis ὠραῖον, genus salsamenti, cum denso spiritu scriptum est: & præterea τάρχεος ὠραῖον apertè à cybio distinguit *Icesius* apud *Athenæum lib. 3.* ἰκέσιν δὲ ἰσθρῇ ὅτε εἶναι δεκκέρτες καιλίας, ἅτε πηλαμίδας, ἅτε τὰ ὠραῖα. Id est, *Icesius* tradit neque *Pelamidum* cybia, neque *orea* salsamenta facile alvo reddi. Quippe ex *Pelamide* minores κύβια, sicut è majore *θυώνια*, *Gorrhæo* ipso teste, fiebant. ὠραῖον igitur τάρχεος idem est, ac καίριον *tempestivum*, quod scilicet in Vere conficiebatur. *Hesychius*: ὠραῖον, καίριον, καὶ τὸ ἰερεῖον, τὸ ἥμα τὸ καθ' ὠραν καὶ ὁ τάρχεος ὁ καὶ τὸ ἐρεῖ σινηπῶ.]

p. 120. l. 36, 37. τὸ δειπνον σιτωδὲς οἶον ἴτερον.] Duplex *Galeno* est ἴτερον, nempe ῥύμα & λάχανον *lib. 1. de Alim. Fac. cap. 4.* Quæ cum multis de causis improbet *Galenus*; sunt enim crassi succi, alvum cohibent, viscera obstruunt: nihilominus proponi ab *Aretæo* in cœnam vertiginosorum putandum est: quod minimè cerebrum offendant, flatibus aut exhalationibus, siquidem optimè fuerint confecta.

p. 120. l. 43. τὸ πλήθ' ἢ τεκμαίρεσθαι.] Locutio satis inusitata, si nullum hîc mendum est: nam πλήθ' τεκμαίρεσθαι Græci dicunt pro *quantitatem conjectura assequi*. Sic apud *Hippocratem*, τὰ χωρέοντα μὴ τὸ πλήθ' τεκμαίρεσθαι, cum accusativo rei, de qua conjecturam facimus.

p. 120. l. 44. λαγῶς καὶ τὰ θηροῦτα ἢ.] Particula ἢ videtur περιέλκειν. Sed fortasse mutilus locus est, & scripserat *Aretæus* ὡς ἔμπορα, si suppetant: mox enim subdit de gallina ἀλεκτορὲς ἔμπορες, καὶ ξύμφορος.

p. 120. l. 45, 46. τρέγμα πᾶν κεφαλαλγῆς πλὴν φοίνικος.] Vide suprâ ad caput περὶ κεφαλαλγῆς.

p. 120. l. 47, 48. εὖ ποῖσι ἢ πεμμάτων ἔυπεπτα.] Hic locus & mendo deformis est, & laborat ab interpunctione: primum ante hæc verba scribi debet: tum autem comma, quod post has voces, εὖ ποῖσι positum, dele omnino: postremo pro his, εὖ ποῖσι ἢ, lege εὐθετήσθαι δέ, quod verbum his πεμμάτων ἔυπεπτα respondeat.

Ad Caput IV.

περὶ θεραπείας ὀπληψίης.

De Curatione morbi Comitialis.

p. 121. l. 6. ἐφ' ἐκάστης ἐπομνήσιος.] *Crassus* hanc vocem ἐπομνήσιος in vulgata significatione accepit, & vertit: *quoties ejus in mentem venit*. Sed hoc loco ἐπομνήσιος videtur accipi

cipi pro ipso παροξυσμῷ sive *accessione*, propterea quod morbi accessio, de ipso morbo aurem vellit, eumque in memoriam & sensum revocat, qui extinctus videbatur; ob quam causam & ὁππιασίας, hoc est, *significationis* nomine indigitatur.

p. 121. l. 12. ξυνομαρτεῖν ὃ τὴν ἰηγεῖαν τῇ ῥασώνῃ τῆς φύσεως.] Crassus ῥασώνῃ τῆς φύσεως vertit, *naturæ facilitatem*, quod non planè improbo. Est enim ῥασώνη facilitas: sed tamen aptius, meo quidem iudicio, ad rem erit, si *naturæ opportunitatem* aut *levationem* vertamus. Nempe eam corporis mutationem intelligit, quæ ætatis flexu fit in adolescentibus, & caloris naturalis ἐκλάμψῃ aliquando morbi pertinacissimi causas discutit. Hanc superius *part. patholog. lib. 1. κερον. cap. 41. ἐντυχίλῳ* appellavit.

p. 121. l. 14, 15. καὶ ὅτ' ἡ ξυνήτης τῶ κακῷ διαίτα.] Præter ætatis mutationem, victus etiam mutatio morbum comitalem depellit. Quæ omnia Hippocrates brevi sententia in hunc modum est complexus *aphor. 45. sect. 2. τὸ ὁππληπικῶν τοῖσι νέοισι ἀπαλλαγὴν αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τῆς ἡλικίης καὶ τῆς πόων καὶ τῆς βίων ποιέουσι.*

p. 121. l. 20. ἡδ' ἀμφὶ τὰς καθάρσιος φλεβῶν τῶν ἐπ' ἀγκῶνος.] Laborat hic locus ab interpunctione, atque insuper mutilus est. Post ἀμφὶ τὰς καθάρσιος, claudenda est periodus, vel certè commate distinguenda: dehinc restituenda est vox aliqua, quæ cum hac φλεβῶν jungatur, nempe τομαὶς *incisiones*, aut quæpiam similis.

p. 121. l. 21. μετώπῃς τῆς ὀρθίας.] Mallem τῆς ὀρθίης Ionicè, supple φλεβός.

p. 121. l. 21. σικύης] Scribe σικύλῳ, refertur enim ad ἀμφὶ.

p. 121. l. 25. καθάρσιος ὃ ποιέουσι ἐξοχίας.] Scribe, ἐξεχίας; ut infra in Phthisis curatione ἐξεχίς γάλα, *lac eximium, excellens*. Nunc ad rem: Excellentes purgationes humorum in morbo comitali censet, quæ hiera perficiuntur: cujus ope Galenus *lib. 5. de loc. aff.* testatur se Grammaticum quemdam à morbo comitali liberaffe, ter eum quotannis purgando ejusmodi Medicamento.

p. 121. l. 26, 27. καὶ τὰ κεφαλῆς ποῖσι ἄγχοι φλέγμα.] Ordo est; καὶ ποῖσι φλέγμα τὰ κεφαλῆς: sed amant Iones hyperbata.

p. 121. l. 30. πῶρ φέρειν ὅππ' ἢ κεφαλῶν.] Nempe πυρωπικῶν.

p. 121. l. 33. ἔσ' ἀν' μὲν γὰρ τὸ ἐσέων δόσις.] Crassus vertit, *ab ossibus recesserit*; imo *abscefferit* per putrefactionem.

p. 121. l. 33, 34. πρέτρω χρὴ περικέπαιν τὰ γυμνά.] Rationem curandi Epilepticos per chirurgiam tradit, quæ ejusmodi est: calvariam carnibus nudatam, terebra in circuitum incidi eo usque jubet, donec pars comprehensa sponte avelli possit, & membrana ossis, quæ *pericranios* dicitur, nigra conspiciatur: quod contactu aëris necessariò accidit: quæ postquam putrefacta fuerit, ac purgatum à Medico ulcus, ad Cicatricem perductum fuerit, tum verò homo evadit liber à morbo.

p. 121. l. 43. πίνειν γάλα ἐς τὴν τῆς κύστιος φυλακὴν.] Antequam phœnigmi ex Cantharidibus corpori applicentur, præmuniendum esse ægrum adversus earum maleficium, lactis per triduum potu, optimè consulit: alioqui tanta est earum potentia, ut vel admotæ, nedum devoratæ, vesicam exulcerent: quemadmodum pluribus exemplis comperitum est. Matthæus Gradus, 1. *part. præct. de ægritudinibus Cerebri in curatione paralysis*, testatur, quemdam Chirurgum Papiæ derepente sanguinem minxisse, quod in oculis cauterium ex cantharidibus confectum haberet: quam fuisse causam sanguinei mictus, ex eo apparuit, quod nulla alia evidens causa præcesserat; quodque ex Medicamento abjecto, statim homo liber ab eo symptomate evasit. Consimilem Historiam narrat Barthol. Montagnana, inter Medicos Italiae clarus, quemdam scilicet nomine Franciscum Braccam, civem Paduanum, cum genu cantharides applicuisset, plus pondo quinque Librarum sanguinis eminxisse: idemque malum iis accidisse, qui ad unguum leproforum ψάρον, vel scabritiem tollendam, easdem pollici pedum alligassent. Cæterum non immeritò Langius *lib. 1. epist. 47.* Cossinii Equitis Romani historiam emendat, quem Plinius *lib. 29. cap. 4.* refert à Medico, quem ex Ægypto accersiverat, ad Lichenem, quo erat affectus, curandum, cantharidum potu interemptum fuisse: quod scilicet ad ejusmodi cutis vitia nemo bibendas Cantharidas offerat, sed extrinsecus corpori applicet. Unde externa potius Cantharidum applicatione, quam potu eum Equitem interfectum fuisse, probabili admodum conjectura judicat. Cæterum de lactis facultate, ad retundendam vim Cantharidum, testatur Scribonius Largus *cap. 189.* ubi remedia ad Cantharidas tradit: *adjuvantur (inquit) cum sæpius rejecerunt, passo cum oleo poto, vel omni lacte, sed debent plurimum ejus sumere.* Nicander etiam in *Alexipharm.* lac cum per Clysteres in alvum infundi, tum potari præcipit:

Πολλάκι δ' ἐν κλυσηὶ νέον γάλατος οἶος ἀμείλξας

λύζε. τὰ δ' ἡλίθα γαστρός ἀφόρεια κενώσιν.

Ἄλλοτ' αἰλουδαίνοντι ποτὲν γάλα πῶν δρῆξ.

p. 121. l. 44. καθαρὶδες γὰρ, καὶ πᾶσι σίνον) κύστιν.] Quibusdam venenis vim esse in certas corporis partes, tam veteres quam recentiores Medici testantur: Lepus enim marinus, teste Galeno *lib. 1. de compos. Med. 2. 7. 7. cap. 1.* pulmonem solum exulcerat, de qua re Jo. Gorraus fusè disputat in sua ad Rondeletium Apologia. Cantharides vesicam, mul-

multa & cerebro peculiariter nocent, ut solanum somniferum, hyoscyamus, opium, venenum rabidi canis, & alia id genus mentem turbantia: at jecori privatim infestum virus elephantiasis & venereæ luis; tum autem herba illa, quæ sanguinem, sumpta per alvum, vacuabat, cujus meminit Galenus *lib. de purgantium medic. facult. cap. 4.* Sunt & quæ genitalia sic debilitant, ut sterilitatem inducant: auctor Cardanus *lib. 3. de venenis.* Harum proprietatum causas assignare certas, difficillimum arbitror; quoniam ad ipsam rerum formam atque essentiam pertinent: formæ autem rerum in alto Naturæ sinu abstrusæ sunt. Sennertus quidem Germaniæ Medicinæ lumen eximium, qui theoreticam Medicinæ partem imprimis excoluit, *lib. 6. præf. part. 5. cap. 1.* hanc difficultatem explicare aggressus, nihil aliud præter insignem veneni cum certa parte ἀντιπαθῆναι adducit: alii qualitatem occultam, proprietatem totius substantiæ causantur: quæ quidem verba, non minus atque id quod quæritur, obscura. Ausus est tamen Cardanus manifestam horum effectuum causam profiteri, *in primo de rerum varietate cap. 1.* Ibi Cantharides vesicam potissimum exulcerare censet, duabus rationibus: primò quod ciendæ urinæ naturalem vim habeant; quod iis cum aliis Medicamentis diureticis commune: deinde quod substantiæ suæ ratione exulcerare valeant; ut pote quæ sint ex iis Medicamentis, quæ *escharotica* dicuntur. Quid ergo (inquit) mirum, si Cantharides communi ratione, qua omnia, quæ urinam movent, urinam cieant & agitent? Alia communi ratione exacuant, & exulcerent, quodè numero sint escharoticorum Medicamentorum? & rursus quod ab urinæ acredine, nullum membrum tentari præter vesicam & penem possit, epotis cantharidibus statim & solam affici vesicam?

p. 121. l. 45. ὡς ἡ τὰ μέσση ἐισαγωγή τῶ ἀντιπᾶθ. Quid per τὰ μέσση intelligat non obscurum est; viscera videlicet illa, quæ à situ *hypochondria* dicuntur: vel totam illam regionem, in qua sunt portæ dictæ, & qui ab iis ductus feruntur; ubi & focus febrium intermittentium Medici constituunt.

p. 122. l. 10. κατὰ τὸ ὄρεξις πινόμενος ἐν μελικεῖτῳ. De Castoreo Medicamento, & quid sit in animali, supra abundè diximus: nunc illud animadvertendum, quod propinat Castoreum Comitibus, nulla adhibita causarum distinctione: cum tamen ejusmodi esse possit epilepsia, cui Castorei potus vehementius noceat quam profit; si nimirum ab acri quopiam humore proveniat, cerebrum vellicante: tunc enim calida & tenuis substantiæ Medicamenta, quale est imprimis Castorium, eam causam augeant potius quàm minuant. Et Galenus eos Medicos reprehendens, qui promiscuè Castoreum ad tremores aut convulsiones, aut singultus usurpant, expressè pronuntiat; si singultus à siccitate aut acrimia humorum morfu provenerit, tale medicamen esse fugiendum: εἰ μὲν γὰρ ἐκ τῶν πολλῶν τῶτο πάθου οἱ κάμνοντες ὅτι τὸ καστορέϊον χρῆσιν ἔχει, ἀλλὰ ξηρότητα ἢ καὶ κένωσιν, ἢ δὲ ὑγρῶν δυνάμεων δὴξιν εἰ συσταίη, φεύγει τὸ φάρμακον. Et si verò de singultu id dicit, tamen & morbo comitali & aliis eundem διορισμὸν debere accommodari, palam est: uno enim proposito exemplo, reliqua, quæ sunt ejusdem rationis, intelligenda sunt.

p. 122. l. 11. ὅσασι τε ποικίλα φάρμακα. Et quotquot varia Medicamenta sunt, hoc est, composita: nam ποικίλα intelligit, quæ ex variis simplicibus Medicamentis constant.

p. 122. l. 12. ἡ ἀπὸ τῶν θηρίων ποικίλη. Auctor, *libro de Theriaca ad Pisonem*, de ipsa loquens: καὶ γὰρ ἔστιν ὡς οἶδας ποικίλῃ ἔχει τοῖς μίγμασι, καὶ πολυειδίῃ τὸ χρῆσιν ἐν πῶς ἔργοις. Est autem periphrasis *theriacæ* in his verbis, ἡ ἀπὸ τῶν θηρίων ποικίλη, supple ἀντιπᾶθ. cujus circuitio ratio aperienda est. Sed prius notandum est, nomen *θηρίων*, licet generale est, omnem feram significans; tamen speciatim pro iis animalibus accipi, quæ morfu aut ictu virulento pestem hominibus inferunt: qualia una voce δάκτυλα Græcis dicuntur, quod sanè veterum Medicorum scripta testantur, qui id genus Medicamentorum, quibus homines adversus ejusmodi pestes muniantur, aut jam icti, & periclitantes liberantur, *θηριακά* dixerunt; quo nomine poema elegantissimum *Nicandri* exstat. Ab his differunt ἀλεξιφάρμακα, quæ venenis intra corpus assumptis, propriè subveniebant; cum theriaca iis potissimum, quæ ejus generis animalium morfu insinuant, medeantur. Dioscorides in *præfat. lib. 7.* καὶ ὁ μὲν (λόγῳ) περὶ τῶν ἰοφόλων περιγραφόμενῃ *θηριακός* ὁ δὲ περὶ τῶν θανατοίων, ἀλεξιφάρμακον: ubi per θανατοίαν intelligit venena, quæ per os sumuntur. Tum hoc discrimen insinuat Scribonius Largus *lib. de comp. med. cap. 163.* ita scribens: *ut sis tutus, etiam si quando rus secesseris, ponam Theriacarum compositiones, id est, ad serpentum morsus atque ictus medicamenta.* Ad hunc modum & vox, *bestia*, cum sit nomen generis, tamen ad venenosa animalia designanda interdum contrahitur à Cicerone, ut in primo de Divinatione: *mirari licet quæ sint animadversa à Medicis herbarum genera, quæ radicum ad morsus bestiarum.* Quod & Turnebus animadvertit *lib. 5. advers. cap. 20.* quo ex loco Ciceronis apparet, huic voci *θηρίων* sumptæ pro animali virulento, respondere Latinam, *bestia*. Ita etiam hanc vocem accepisse videtur Prudentius in *Hamartigenia*; ubi serpentem describens, his verbis utitur: *bestia sorde carens*, &c. Plinius *lib. 10. cap. 1.* de terrestribus animalibus usurpat, prout distinguuntur ab avitio genere: *sequitur* (inquit) *natura avium, quarum grandissimi, & penè bestiarum generis struthiocamelus &c.* Sed & apud Plautum in *Captivis*: *his terrestris bestia est.* Tum adhuc stri-

ctius

ctius eandem vocem usurpari interdum constat pro *vipera*; quod praesens *Aretæi* locus declarat: πῶ δ' ἔ' θηρίων ποικίλῳ, supple ἀντίδοτον. Ubi vocem *θηρίων*, pro ἐχιδνῶν haud dubiè accipit. De theriaca enim *Andromachi* loquitur, qui, ut refert auctor de *Theriaca ad Pisonem*, princeps theriacæ, Antidoto carnes viperarum admiscuit. Qua de causa *Andromachus*, ut ibidem proditum, hanc compositionem Antiquis γαλλῶν, ἰατρῶν & ἑυδίων dictam, ipse à *θηρίων*, hoc est, viperarum carnibus illi admistis *Theriace*n nuncupandam putavit. Non quia non etiam veteribus *Theriace* diceretur; sed quia his a facultate adversus virulentos bestiarum ictus sic vocabatur: quæ postea à carnibus etiam viperarum commixtis id nomen habuit. Hinc & apud Barbaros *Arabum* Medicorum Interpretes *Thyrum* pro vipera legas, voce per corruptionem à Græca *θηρίον* deflexa. Elephantēs etiam *θηρία* κατ' ἐξοχῆν dici, notat *Suidas* in *Collectaneis*; ubi & commune virulentarum bestiarum nomen id fuisse docet: θηρία οἱ ἐλέφαντες· θηρία καὶ τὰ δάκτυλα, ἔχιδες, φαλάγγια, ὄφεις.

p. 122. l. 13. καὶ ἡ Μιθριδάτῳ Σηποικιλῶτέρῃ.] Ex his verbis patet plures fuisse compositiones *Mithridatis* nomine celebratas. Nam quæ affertur à *Sereno Samonico*, nemo *Σηποικιλῶτέρῃ*, hoc est, magis variam, pluribusque ex rebus conflatam dixerit, quàm *Theriaca* ipsa esset: cum hæc ex numerofo & exquisito apparatu simplicium medicamentorum constet; cum illa Antidotus pauca admodum contineat, ipso *Samonico* teste, his versibus:

Bis denum rutæ folium, salis & breve granum

Fuglandesque duas, terno cum corpore ficus:

Hæc oriente die parco conspersa Lyæo

Sumebat. &c.

Quæ profectò, ut ille ait, vilis synthesis est, nec digna quæ cum *theriaca Andromachi* comparetur. At enimverò aliam fuisse Antidotum *Mithridaticam* operosiorē, atque locupletiorē, ex *Plinio* discimus lib. 29. cap. 1. ita scribente: *Mithridaticum Antidotum ex rebus LIIII. componitur, interim nullo pondere equali, & quarundam rerum sexagesima denarii unius imperata: cum idem lib. 23. cap. 8. illam Antidotum Mithridatis à Samonico traditam descripsisset: ex quo perspicuè apparet, multas hujus nominis compositiones olim existisse. Sed & Galenus in libro de Antidotis, multò plures eodem nomine insignes ex variis auctoribus collectas recenset: quarum optimæ censendæ sunt, quas ibidem tum ab Andromacho, tum ab Antipatro concinnatas memoriæ prodidit.*

p. 122. l. 14. πίνειν ἢ καὶ πῶν βησίνας.] Quæ fuerit hæc compositio non liquet, ac ne de auctore quidem, cujus nomen in his libris variè scribitur βησίνας, κισίνας, βησίνας: ut quæ vera sit lectio difficile sit statuere; sed hoc parum nostra interest.

p. 122. l. 19. καὶ τί γὰρ ἐκ ἀν' εὐροῖς ἐν τοῖςδε τῶν διαταγῶν.] In *Theriaca Andromachi*, & *Mithridatis* antidoto exquisitiora quæque medicamenta & valentiora miscuerunt veterum Medicorum solertissimi: ut nullum esset venenum tam atrox, cui non resisteret, excepto tamen napello, quem unum vim theriacæ eludere scripsit *Averrois* in tractatu de *Theriaca*. Hinc nomina illa præclara, quibus à Græcis illis magistris ornata est: γαλλῶν enim dixere, à tranquillitate, quam, depulsis morborum procellis, affert; item ἰατρῶν, quod homines restituta valetudine hilares reddat; ἑυδίων quoque, quod ceu nubibus depulsis, animis serenitatem inducat. *Nicolaus*, teste *Gentili*, Commentariis ad *Avic.* Theriacam appellabat Dominam Medicinarum. Nec minùs eleganter, auctor libelli de *Theriaca ad Pisonem* hanc ipsam compositionem, πῶρ κατάρσιον vocat: quod hujus vi pestis seminaria non minus potenter exstingui existimaret, quàm illis ignibus, quos *Hippocrates* adversus pestem ab *Æthiopia* ingruentem accendisse fertur. Ex quo quidem æstimare licet, quæ sit præstantia hujus compositionis; quæ venenorum atrocissimorum immanitatem infringere, ac penitus exstirpare valeat. Nec immeritò quidem in tanto delectu medicamentorum nobilium, quæ singula quadam substantiæ proprietate viscera omnia conservare, & corroborare possunt, tam singularis fuit Medicorum in ea compositione solertia; qua de re locum insignem *Alexandri Aphrodisæi* è primo *problematum* Libro proferre non erit alienum: non est vero necesse hic censem habere medicamentorum, quæ Theriacam ingrediuntur: satis sit ad declarandas ejus vires illud posuisse pro Coronide, quod *Galenus* se animadvertisse testatur lib. de plenitudine; vasculum videlicet stanneum, in quo recondita erat Theriaca, spiritu & vapore medicamenti in tantum fuisse distentum, ut pellis quo involutum erat una cum vinculo rumperetur, ipsum autem vasculi latus curvaretur: ἐναγχῶ γούῳ ἀγλαῖον κασιπέρεινον εἰς ποσσῶν διαφυσήθη πρὸς τὸ περικυρῶν κατ' αὐτὸ φαρμάκῳ & ἀλῆ τ' ἐχιδνῶν, ὥστε καὶ τὸ περικυρῶν αὐτῷ δέρμα, καὶ τὸ χοινίον, ὃ κατέδητο, γαλῶναι καὶ τὸ πῶμα κυρτωθῆναι.

p. 122. l. 20. λόγῳ ὅτι καὶ γούπες ἐγκέφαλῳ.] In remediis morbi comitialis cerebrum vulturis haberi asserit: alii verò ejusdem jecur & cor posuerunt, ut refert *Plinius*, lib. 30. cap. 10. *Jecur* (inquit) *vulturis tritum cum suo sanguine ter, septenis diebus potum; cor pulli vulturini ad alligatum, sed & ipsam vulturem in cibo dari jubent, & quidem satia-*

satiatum humano cadavere. Quidam pectus ejus bibendum censent, & in cerrino calice. Cerrinum calicem vocat, è Cerro, quæ species est glandiferæ arboris, confectum.

p. 122. l. 21. καὶ αἰθρίας ὥμης καὶ δὴν.] *Galenus hujus facultatis mergi avis, in libris simplicium Medic. non meminit, sed alterius, quam ejusdem ventriculo inesse vulgo sit creditum; nempe juvandæ coctionis: quod tamen inane esse promissum ipse testatur libro ejus tractationis undecimo.*

p. 122. l. 21, 22. ἐνοικᾶδαι γαλεὶ βρωθέντες.] *Ad oram paginæ in Codice MSS. Claromont. & Menteliano, exaratum fuit νομφίτας, quæ vox nauci est. Porro ἐνοικᾶδαι γαλεὶς exponit Crassus feles domesticos. Quod tamen animal communiter Græci γαλεῖν, & vel γαλεῖν vocant: quo etiam nomine mustelam significant. Ex quo aliquis non temere conjiciat, hoc loco mustelas potius quàm feles proponi ab Aretæo, inter remedia comitialis morbi: est enim & mustelarum genus quoddam domesticum. Accedit huic conjecturæ, quod ab aliis utrumque mustelæ genus in eorum numero ponuntur, quæ illi morbo medentur, teste Plinio, lib. 30. cap. 10. Idemque Galenus ex aliorum commentariis tradit: mustelam videlicet arefactam & potam comitialibus prodesse. Cæterum hæc & alia ejusmodi remedia, quæ nulla certa ratione certis morbis assignantur, doctis & elegantibus Medicis non valdè probantur: quæ ita contemplit Galenus, ut neque sanguinem testudinis, neque arietis sibi unquam experiendum putarit: hæc verò, quæ deinceps ponit, detestabilia & impia.*

p. 122. l. 23. ἐθασιώμην ὃ ἀνθρώπος νεοφαγέῃ ὑποδέντας φιδᾶν τῷ τρώματι, &c.] *Hujus abominabilis remedii, si modo remedium dicendum est, meminit & Celsus lib. 3. Quidam (inquit) jugulati gladiatoris calido sanguine epoto, tali morbo sese liberarunt: apud quos miserum auxilium, tolerabile miserius malum fecit. Idem Plinius testatur & detestatur, in procemio lib. 28. Sanguinem gladiatorum bibunt, ut viventibus poculis comitiales morbi (curentur) quod spectare facientes in eadem arena feras quoque horror est. At Hercule illi ex homine ipso sorberi efficacissimum putant calidum spirantemque unā ipsam animam ex osculo vulnerum, cum plagis ne ferarum quidem admoveri ora fas sit humana. Alexander Trallianus lib. 1. Gladiatoris occisi panniculum cruentum comburi, ejusque cinerem vino mistum, septies ægro dari efficacissimum tradit, idque insigni experimento sæpe esse compertum. Non solum autem morbum comitalem, sed & alios sanguine humano curarunt. Aegyptii quidem Reges, si quando elephantiasi correpti essent, folia humano sanguine temperari jussisse ad Medicinam eam, idem Plinius refert lib. 26. Item ex Orpheo & Archelao, sanguine hominis ex quacumque parte emisso, efficacissimè anginam illini. A qua re non multum abest inventum Marculii Ficini, ad refovendam senectutis maciem; ut scilicet sanguis è corpore adolescentis sani & optimi habitus, aperta ipsius vena, fugatur calidus & spirans à decrepito, sicut faciunt hircines.*

p. 122. l. 29. ἡ παρ' ἀνθρώπου φαγὰν.] *Scribonius Largus in lib. de compos. ubi tradit remedia ad comitalem morbum cap. 17. ita scribit: Item ex jocinore gladiatoris jugulati particulam aliquam novies datam consumant; moxque addit: quæque ejusdem generis sunt extra Medicinæ professionem cadunt: quamvis profuisse quibusdam visa sunt. Quibus verbis nefanda ejusmodi remedia ab arte repudiat, atque exterminat: non enim id prudenti Medico solum spectandum est, ut morbum depellat; sed & quibus modis id præstet, nempe iis quæ legitima sunt, religiose prospiciendum est: ne eorum impietatem sequatur, qui ad magicas artes, & malorum geniorum imposturas confugiunt: quod impius ille Theophrastus Paracelsus defendere ausus est. Est enim Medicina Dei Optimi Maximi munus præstantissimum, cui nihil cum nefariis artibus commune esse potest. Scelus est profecto, quicquid naturam, cujus Deus est auctor, violat: humanum autem sanguinem ac viscera ab homine devorari, non minus contra naturam hominis censeretur, ac si homo in feram vertatur. Itaque præclarum illud Plinii de istiusmodi Medicorum propudiis, semper in memoria habendum est: Procul à nobis, nostrisque literis absunt ista: nos auxilia dicemus non piacula: vitam quidem non adeo expetendam censemus, ut quoquo modo trabenda sit. Quisquis es talis, æquè moriere, etiam cum obscænus vixeris, aut nefandus. Et noster Aretæus ibi in eos, qui pro recuperanda valetudine talia experiri sustinent, exclamat; ὡς τὸ παρεῖσθαι μεγάλης ἀνάγκης, τλήναι κακὸν αἰεταῖα μιάσματι κακῷ. Admiratur enim quemquam reperiri, qui ulla morbi violentia aut mortis metu induci possit, ut sibi medeatur polluendo se.*

p. 122. l. 32, 33. νῦν ὃ γὰρ εἰδὲν ὑπερορῶν.] *Alludit ad verba Hippocratis in 6. Epid. sect. 42. μηδὲν εἰκὴ μηδὲν ὑπερορῶν.*

p. 122. l. 35. ἢ δὲ βλάπτοντες μηδὲν.] *Scribe λὼ ὃ μὴ, cum virgula. Expressit Hippocrati cum illud in primo quidem Epidem. sect. 2. αἰσθῆναι περὶ τὰ νοσήματα δύο, ὠφελεῖν, ἢ μὴ βλάπτειν. Duo in morbis Medico spectanda sunt; primum ut prosit; deinde si non prodest, saltem ne noceat.*

p. 122. l. 50, 51. ἀδενέσθῃ ὃ ἐδραῖον ἰσάναι τὸ πνεῦμα.] *In comitali morbo cerebrum semper est affectum, vel κατ' ἰσοπαθεῖαν, vel κατ' ἀνισοπαθεῖαν, admodumque debile est, ut omnes*

partes morbosæ: hinc fit, ut spiritus animales, quos naturaliter continet, ad sensuum functiones, minùs possit regere: quod regimen in eo consistit, ut eos intendat, firmosque ac imotos contineat coram iis, quæ extrinsecus obijciuntur: Ita enim oportet ut species rerum aptius recipiantur atque infigantur, quò interior facultas rectè de illis rebus judicet. Quod enim recipit & judicat, tum demum rectè recipit & judicat, si quietum atque immotum fuerit.

p. 123. l. 3. ἐνόντων τ' ἀκρων ἀφ' ἡμυμῆς.] Crassus hanc sententiam ita reddidit: *Ad hæc exercitationes manuum fiant extremis sudariis ex crudis linis confecto involutis.* Quæ extremorum involutio in manuum exercitatione, quorsum spectet, non satis intelligo. In MS. Bibliothecæ *Claromont.* non ἀφ' sed ἀμφ' ἡμυμῆς notatum ad libri marginem reperi.

p. 123. l. 7. κεφαλὴ ὀργῇ περιφθω.] Locum huic similem tentavimus supra, in curatione σκοτωμαλικῶν, quem vide.

p. 123. l. 13. καὶ ὀξυθυμίᾳ ἀόρητον ἐμποίειν.] In nonnullis morbis utilem esse excandescen-
tiam testatur *Hippocrates*, quam & expressè imperat *lib. 2. Epid. sect. 4.* ad excitandum calorem naturalem, & sanguinem fundendum: *Ἐπιτηδεύειν ὀξυθυμίᾳ ἐμποίειν, καὶ χρώματι ἀναλήψι* ἐνεκα, καὶ ἐγχυμῶσι. Hic verò præscribitur ab *Aretæo* comitali morbo detentis, ad calorem pituitosis humoribus oppressum exsuscitandum, crassosque humores tenuandos, maximè qui in capite fixi sunt; inde enim morbus pendet. Quod autem id Ira præstare possit, docet *Hippocrates 6. Epidem.* hac sententia: *ὀξυθυμὴ ἀνασπᾷ τὴν καρδίαν καὶ πύμονα ἐς ἐσωτὰ, καὶ ἐς κεφαλὴν, καὶ τὰ θερμὰ καὶ τὸ ὕγρον.* Quibus verbis docet, per iræ efferventiam, calorem & humorem ad caput attolli: idque *Galenus* in ejus sententiæ enarratione confirmat; scribens, iracundiam vehementer nocere iis, quibus cor & caput, aut naturali intemperie aut adscitia calidiora sunt: utilem autem & provocandam iis, quos frigidi affectus malè habent, aut quibus caput naturà est frigidius: καὶ σπῆμα (inquit) τ' εἰρημίων ἢ γνώσις, εἰς τὸ ποτὲ μὲν φυλάττειν τὴν ὀξυθυμίαν, ποτὲ δ' αὖτὴν ἐπιτηδεύειν. φυλάττειν μὲν, ὅταν ἡ καρδία, καὶ ἡ κεφαλὴ θερμότεραι ᾖ παροήκοντες, ἵνα χροὶ καὶ φυσικῶς δυσχερασίαν, ἢ πὶ πᾶσι θερμὸν ἐπιτήκτον ἐπιτηδεύειν ᾖ ἐν τοῖς πάθεσι ψυχροῖς, καὶ τῇ φύσει ψυχρότερά κεφαλῇ. Ex quibus patet, cur *Aretæus* comitiales ad iram concitari velit: affectus enim is frigidus est, & frigidioris temperaturæ soboles, præsertim in capite, quod morbi illius sedes. Cæterum quod ὀξυθυμίᾳ vult esse ἀόρητον, eget consideratione: aliud nimirum est ὀργή, aliud ὀξυθυμία. Prior illa concitatio est appetitus irascibilis ex dolore injuriæ illatæ cum appetitu vindictæ, ideoque in virum fortem cadens: posterior, impetus est præceps ex minima causa, levibus & infirmis ingeniis accidens, ut pueris & mulieribus, de quibus illud *Terentii* in *Hecyra*:

Pueri inter sese quam pro levibus noxis iras gerunt?

Quapropter? quia enim qui eos gubernat animus, infirmum gerunt.

Itidem illæ mulieres sunt ferme, ut pueri levi sententia.

Fortasse unum aliquod verbum inter eas iram hanc consciverit.

Quibus versibus apprimè *Comicus* excandescen-
tiam puerorum & mulierum expressit. Atque hæc naturæ frigidioris censetur & δυσδιαφορίᾳ teste *Galeno com. 2. ad lib. 1. Epid.* quo loco τὰς ὀξυθυμίας magnopere discrepare ait ab animosis & robustis, quos θυμώδεις & ἀνδρείους *Græci* vocant. *Fæsius* tamen ad *lib. 2. Epid.* inter eos affectus non adeo magnum statuit discrimen, neque differre, nisi penes magis & minùs: cum ὀξυθυμίᾳ ceu gradum ad iram ac viam definit, perinde ac si excandescens aliquis, nondum irascatur, sed ad irascendum moveatur: cui suffragari videtur *Scholias* *Aristophanis* in *ranis* ad illum versum:

καὶ μὴ πρὸς ὀργὴν ἀπλάγχνα θυμῶν καὶ κῆρα.

Ubi exponens multa vocabula, quibus modi iræ designantur, θυμὸν definit ὀργὴν ἐναρ-
χωμένην, iram incipientem: ceu ὀξυθυμία ipse sit θυμός, cum additione tamen celerita-
tis. Interim aliter vocem, θυμός, ab aliis scimus accipi, pro iracundia scilicet, sive ha-
bitu irascendi; sicut χολὴν pro actu, atque ipso motu: ita enim *Scaliger* in *com. ad hi-*
storias de animalibus. Ego, ut huic disceptationi finem imponam, existimo, ὀξυθυμίᾳ
id est, excandescen-
tiam, esse asperam offensionem omni ex re non congruente. Ut enim
corpus lædentium occursum graviter movetur, qui motus dolor dicitur: sic & animus ab
iis, quæ ipsi non conveniunt. De qua re *Vives* accuratè disputat *lib. 3. de anima cap.*
de offensione. Hanc igitur offensionem, sive excandescen-
tiam comitalibus prodesse
censet *Aretæus*; quod sanguinem attenuet, diffundat, corpus calefaciat: iram autem
improbat; quòd hæc propter opinionem injuriæ illatæ, tristitiam conjunctam habeat,
eamque corpori afferat perturbationem, quæ ipsa per se epilepsiam creare possit: certè
hæc, si vehemens sit, accessionem illico induci certum est.

p. 123. l. 21. ὁκόσαι καὶ φάσι.] Carnium, quibus in victu utimur, levitatem duobus
æstimat, naturâ, & concoctione: natura quidem leves censentur, quæ non multum,
neque crassum præbent alimentum; quod carnibus volatilium generatim tribuit *Galenus*
lib. 3. de vi alim. quod non absolutè, sed comparando, cum gressilium animalium car-
nibus

nibus intelligendum esse monet: coctione verò leves censentur, quæ perfacile à naturali calore vincuntur.

p. 123. l. 22. πᾶσι νήσῃς] E censu volatilium, quæ carniū levitate probantur, anates eximit, & meritò: quippe, quarum carnem duriorē esse quam turdorum, aut merularum, aut parvorum passerum, scribat *Galenus*. Easdem & mali succi esse testatur *Avicenna lib. 1. fen. cap. 15.* & carni vaccinæ atque equinæ proximas facit: *exemplum* (inquit) *spissi multi nutrimenti, mali chymi; caro vaccina, caro anatis, & caro equina.* Idem *lib. 2. tract. 2.* *Anatis carnem morari in ventriculo, gravemque esse testatur: si tamen concoquatur, cæterarum avium carnibus potentius nutrire.*

p. 123. l. 22, 23. καὶ τῇ πέψῃ ὅπως λαγαροί.] Leporum carnem concoctu censet facilem *Aretæus*; esto: At *Galenus* sanguinem ex illa crassiorē gigni docet *lib. 3. de Aliment. fac. cap. 2.*

p. 123. l. 23. οἷον πόδες.] Scribe ὡς πόδες; Ita enim & *Crassus* legit.

p. 123. l. 27. Θερμακίνη ἐφ' ὥρα.] ὥρα propriè significat eam partem æstatis, qua fructus fugaces dicti maturi sunt; ut Cerasa, pyra, ficus, & alia ejusmodi, qui inde ὥραιοι, ducta appellatione à tempore, quo proveniunt, Græcis nominantur: nempe eam partem, in cujus medio Canicula oritur, constatque hæc diebus fermè quadraginta, ut definit *Galenus*. Cui tempori succedit ὀπώρα, pars posterior æstatis, huicque Φθινόπωρον. Eo igitur tempore, permittit comitialibus *Aretæus* lactucas crudas, alio tempore non parum frigiditate atque humiditate nocituras: tunc verò propter cœli æstum & siccitatem non inutiles.

p. 123. l. 27, 28. σίκυ & καὶ πέπων.] Cucumerem & peponem comitialibus concedit, sed parva quantitate, & μεσφὶ γαστρὸς, ita ut tantum gustentur, idque æstate: peponis autem nomine is fructus intelligendus est, quem & melonem & melonem vocabant, qua & voce usos veteres liquet ex catalectis veterum Poëtarum in mensium pictura:

Augustum penitus torret Phaëthontius ardor

Quem recreat fessum Gillo, facella, Melo.

Ad quem tamen locum scribens *Scaliger*, hunc melonem negat nostrum esse melonem, præstantissimum fructum; quem veteribus omnino ignotum fuisse censet. Hanc autem duabus rationibus confirmat: prima est, quod melones veterum in generibus cucumerum fuerint: altera, quod onerosos eos stomacho scribat *Plinius*. Denique nihil eorum, quæ veteres Melonibus & peponibus suis tribuerunt, melonibus nostris convenire, quibus & omnis ambrosia, & nectar cedat, licet: hæc igitur *Scaliger*, dicto loco. Sed pace tanti viri dixerim, fallitur, ipseque & eum secutus *Casaubonus*, notis in *Albinum Capitolini*. Ut enim scitè animadvertit *Nonnius Antverpiensis*, cucumeris nomen apud veteres generale fuit, sub se velut species, cucurbitas, pepones, melopepones, & cucumeres comprehendens: quod patet ex voce σίκυ, quæ cucurbitam significat, voce à σίκυ, quæ cucumerem sonat, deducta. Hinc factum est, ut veteres cucumeris nomine nostros melones describerent: quod patet ex iis, quæ de cucumere scribit *Plinius lib. 19. cap. 5.* quæ de melone nostro accipienda, nemo nisi protervus neget: *Cartilaginei* (inquit) *generis extraque terram est cucumis, mira voluptate Tiberio Principi expetitus: nullo quippe non die contigit ei, pensiles eorum hortos promoventibus in solem rotis olitoribus; rursusque hibernis diebus intra specularium munimenta revocantibus.* Quibus ex verbis satis perspicui potest, eam cucumerem, quem ait tantopere *Tiberio* expetitum, ut quotidie in mensis habere vellet, multo gustui suaviorem fuisse, quàm qui nobis eo nomine noti sunt. Nisi fortè putamus Principi illi tam insulsum fuisse palatum, ut nostros cucumeres, qui fatuo sunt sapore, in deliciis haberet: alias pro ea re conjecturas vide apud eundem *Nonnium*. Cæterum pepones & melopepones eodem esse fructus censemus, licet *Galenus* eos distinguere videtur propriis capitibus, de utroque agens *lib. 2. de alim.* Verùm illud discrimen solius figuræ fuit, quod melopepones malis forma similes essent, hoc est, rotundiores; sicut *Plinius* his verbis indicat: *Ecce cum maximè nova forma eorum* (cucumerum, de his enim agit) *in Campania provenit, mali cotonei effigie; fortè primò natum ita audio unum: mox semine ex illo genus factum, melopeponas vocant.* De nostro melone haud dubiè sunt hæc verba *Aristophanis*, citata ab *Athenæo lib. 1.* ubi de vino *pramnio* agit:

τὸν ἀθηναῖον δῆμον ἔτε ποιηταῖς ἡδεῖται

σκληροῖς καὶ ἀσμεφείσιν

οὐτε περὶ σκληροῖς οἶνους

συνάγασι τοῖς ὀφρὺς τε καὶ τῷ κελεῖαν,

ἀλλ' ἀνδρὸς μίαν καὶ πέπονιν νεκτάρου γεῖν.

Illud præterea considerandum est, cum pepones in genere cucumerum habitī sint, quod quidem omnes fatentur, videri non sinceram scripturam σίκυ & καὶ πέπων, quod ad verbum est *cucumis vero & pepon*; quibus verbis cucumeris nomen commune simul & speciei proprium, ceu rerum genere differentium ponuntur: mea conjectura est, scripsisse

phisse *Aretæum* sine conjunctione, σικυθ ἡ πέπων: quomodo & Hippocrates *lib. 7. Epidem. in Histor. Clovingi Abderitani*: ἐδίδοτο σικυθόν πέπωνα.

p. 123. l. 33, 34. καὶ γὰρ τὸ πρῶτον τὸ νῆσθαι φέρει τὰ σύμβολα.] Ira & libido fugienda, quod eæ res morbi comitialis notas ac symptomata habeant: σύμβολα igitur posuit pro συμπτώμασι, ut supra in curatione σκοτωμαλικῶν: τὰ ἡ μὲν τοὶ βάρεθ καὶ ἡχων καὶ μαρμαρυγῶν ἐστὶ αἵμα, τὸ νῆσθαι τὰ ζύμβολα: ceu irati & coeuntes similes sint iis qui insultu epileptico qua-
tiuntur: namque illis, ut comitialibus, spuma circa os, & indecora corporis jactatio. Atque ut verbis Senecæ dicam, ex *lib. 1. de ira cap. 1. Spiritus coactus ac stridens articulo-
rum se ipsos torquentium sonus, gemitus, mugitusque* & parum explanatis vocibus sermo praruptus. &c. Tum autem utrisque caligo mentis: privatim verò, qui in concubitu sunt, quemdam convulsionis modum patiuntur. Qua de causa Hippocrates, vel potius Democritus, coitum μικρὸν ὀπιλησίαν appellabat: de qua re supra *lib. 1. de causis* & signis morborum diuturnorum *cap. 2.* nonnulla annotavimus.

p. 123. l. 34, 35. ἀπάτη δὲ πρὸς τὸ μετεξέπερξαι ἰατροὺς σωσείης.] Eos Medicos reprehendit, qui pueros investes hoc morbo laborantes, ad immaturam venerem compellebant: quòd viderent eos convalescere, qui primum per ætatem coire coepissent: quorum inscitiam atque errorem deinceps redarguit.

p. 123. l. 36, 37. ἡ δὲ φύσις ἐς ἄνδρα μεταβολή.] Virgilius:

Mox ubi jam firmata virum te fecerit ætas.

Virum fieri intelligimus, cum pubes erumpit, & semen: quod circa quartum & decimum annum contingit, teste Aristotele *lib. 5. histor. de Animal. cap. 14.* ubi de ætate, qua homo incipit coire, & notas virilitatis proferre, ita scribit: αἱ δὲ ηλικίαι τοῖς ὀχλοῦσιν, αὐτοῖς μὲν πρὸς αὐτῆς τοῖς ἡμέσι τοῖς πλείστοις χρόνον καὶ τὸ αὐτὸν γίνονται χρόνον, εἰ μὴ πρὸς περὶ ἡλικίαι πρὸς πρῶτον πρῶτον, ἡ δὲ βλάβη τὸ φύσει. τοῖς μὲν οὖν ἀνθρώποις ὀπισθομαίνῃ καὶ πρὸς φωνῆς μεταβολῇ, καὶ αἰδοῖαν, ὁ μόνον μέγιστος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πρὸς τὸ μαστῶν αἰσάντας μάλιστα ἡ τῇ τριχῶσι τὸ ἦθος. ἀρχεται δὲ φέρειν τὸ σπέρμα πρὸς τὰς δις ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμετέρας ἡ πρὸς τὰς τελεῖς ἐπὶ τὰς. id est, ætas verò accommodata ad coitum quæque suo in genere plurima ex parte fere tempus idem sortitur: nisi qui præmaturet, & aut aliquam ob rem monstruosam, aut ex detrimento naturæ, & vitio anticipet. Res igitur homini innotescit, tum vocis mutatione, tum etiam testium, non magnitudine tantum, verum etiam specie, quemadmodum mammis etiam declaratur: sed præcipuè ortu pilorum pubis. Semen enim ferre incipit circiter annos bis septem, sed vim genitalem recipit circa annos ter septem. Vide & *lib. 7. hist. cap. 1.* ubi & de notis quibus se prodit virilis ætas. Cæterum eo flexu ætatis epilepsiam curari à natura in pueris testatur Hippocrates 6. *epid. sect. 1.* hac sententia, ad quam haud dubiè respexit Aretæus: αἱ τῶν νηπίων ἐκλάμψαι αἶμα ἦεν, ἐστὶν οἷσι μεταβολὰς ἰχθῶσι καὶ ἀλλοῖς. Quem locum Galenus, & alii interpretes ad eam quæ caloris effulgentis beneficio contingit morbi comitialis curationem pertinere putant. Enimverò ejus libelli, qui *Medicus* inscriptus est, auctor, de epilepsia scribens, eum Hippocratis locum videtur subindicasse: ἰατρὴ δὲ τὸ πάθος ὅτι μὲν τῶν πρὸς ἡλικίαν παίδων ἡ φύσις ἐκλάμψαι πρὸς ἡλικίαν, καὶ κρείσσιν ἐνοσήματι ἐργασασθῇ τῷ ἐμφύτῳ θερμῷ ἀναζητῶναι τὰ αἶμα. Vide & *Aphorif. 7. sect. 5.* & *Aphorif. 45. sect. 2.* sed & Plinius *lib. 28. cap. 4.* id ipsum testatur: multa (inquit) genera morborum primo coitu solvuntur, primoque fœminarum mense: aut si non id contingat, longinqua fiunt, maximèque comitiales.

p. 123. l. 37, 38. μεταβάλλασατο τῷ παίδων φύσιν αἰσάντων ζωῶν.] Qualem violentiam in filio Dionis exercuit Dionysius junior, Siciliæ tyrannus; cui, ut refert Nepos, puero priusquam pubes esset, scorta adducebantur; & puero illi qui nutricem suam novennis compressit, teste Hieronymo: tum etiam illi, qui pari petulantia corruptus, in prima pueritia filium genuit succrescentem tam parvo annorum intervallo, ut ambo fratres existimarentur; quam rem luculentis hisce expressit versibus Papinius *lib. 7. Thebaidis*:

— — — non prima errore videndi

Falleris Antigone. Multi hos (nam decipit ætas)

Dixerunt fratres. Pater est, natusque, sed ævi

Confudere modos. Puerum Lapithonia Nympha

Directis, expertem thalami, crudumque maritis

Ignibus, ante diem cupido violavit amore.

Improba connubii, nec longum & pulcher Alathreus

Editus, ac primæ genitorem in flore juventæ

Consequitur, traxitque notas, & miscuit annos.

Et nunc sic fratres mentito nomine gaudent.

p. 123. l. 39, 40. ἀγνώστῳ δὲ φύσιν αὐτομάτῳ πρὸς ἡλικίαν.] Nihil quod fit præcox, vitale aut frugiferum esse testatur experientia: qua de re memorabile inprimis exemplum est Ludovici IX. ejus nominis Regis Hungariæ. Is enim matre Anna Caudalense Regiæ Navarrenæ stirpis apud Vascones, in Gallia, in puerperio extincta natus, partuque immaturo editus, cutem, quam nascens non habuit, arte atque unguentis recepisse dicitur: idem, anno ætatis secundo coronatus, uxorem duxit nono, coepitque regnare anno deci-

decimo. Nec minùs præpropere adolescens, ante tempus barbam emisit, inde vix annum decimum octavum egressus, canos ostendit; denique cæsus, vel, ut alii tradunt, suffocatus in palustri loco post prælium, circa vigesimum annum oppetiit. Vide Camerarium in *meditationibus historicis cap. 23*. Hæc autem eo pertinent, ut intelligamus, naturam certis legibus omnia perficere: quibus legibus non solum agendi rationes, instrumenta, atque apparatus, sed & tempus, quo unaquæque res absolvatur, sibi ipsi præstituit: quod hic *Aretæus* τὸ Φύσιον αὐτοματὴν προθεσμίαν appellat: αὐτοματὴν quidem, id est spontaneam, quia suapte atque interna vi agit natura; utpote principium motus & quietis ejus, in quo est. Nam ita αὐτοματὸν sæpè usurpatur; pro eo scilicet quod vi interna agitur, citra causam externam & evidentem. Ita enim *Galenus* exponit *com. 3. ad lib. 1. Epid.* αὐτοματὰ ἢ δηλονότι καλῶνται τὰ χωρὶς τῆς ἐξωθεν αἰτίας. Quo sensu & *Cicero* passim accipit, ut spontè fieri dicat, quod quis à nullo impulsus sibi faciendum putavit. Hinc *Aristoteles lib. 1. de gen. an. cap. 1.* scribit αὐτοματίζεν τὴν φύσιν, cum stirpes absque femine ex terra putrescente procreat. Cæterum vox προθεσμία præfinitum tempus significat, qua voce utitur *Galenus lib. 2. de diff. feb.* ad significandum tempus, quo superflui humores coacervantur in febribus intermittentibus ea quantitate, quæ novæ accessioni instaurandæ sufficiat: & μὴ ἔσθ' ἐκείνη θαυμαστὸν ἐστὶ, τὸ μὴ ἢ καὶ μίαν ἀθροίσαν προθεσμίαν ἀπαντᾶν τὰ περὶ τὸ αἷμα. Ibidemque paulo ante de eadem re loquens dixerat: καὶ καὶ τὴν αὐτὴν ἔχοντα προθεσμίαν ἀθροίσαν περὶ τὸ αἷμα. Tum *Dioscorides cap. 2. Theriac.* προθεσμίαν pariter vocat tempus, quo ἐκχάραξ, hoc est, crusta ab ulcere excidit: φρονησέον, ὅπως μὴ παχύν τὸ μένιν συγκυλαδεῖν, ἀλλ' εἰ δυνατὸν ἐστὶ, πολὺ τῆς προθεσμίας τοὺς ἐλκώσεις τηρεῖν. Interim videant eruditi, an non præstet legere, cum præpositione, καὶ πολὺ προθεσμίας. Quibus verbis docet, ulcus virulentum, cui ignis admotus fuit, non citò obfignandum esse, sed vel post tempus, quo eschara excidere solet, conservandum esse. Tracta autem hæc vox est à foro: diem enim præfinitam, qua quis aliquid facere aut adesse debebat, προθεσμίαν & πενήν dicebant: unde apud *Lucianum*; ὑπερήμερον τῆς προθεσμίας, & ὑπερόψιον τῆς ὀφλήματ', qui non solvit debitum ad præstitutum tempus, & ἐκπροθεσμίαν in *Pandectis Græcis* in mora esse: ut contra ἐμπροθεσμίαν aliquid fieri dicebant, quod fieret ἐν τῇ προθεσμίας inter præfinitum tempus, ut notat *Budæus* in *commentariis linguae Græcæ*. Unde & *Plinius lib. 18. cap. 26. tempestatum vadimonia*, hoc est, τῶν ὥρων προθεσμίαν dixit elegantissimè, forenti vocabulo Græcum exprimens.

p. 123. l. 40, 41. ἐφ' ἣ πάντα γίνεται τὰ ἀκρεα.] Ut verbi gratia febres tertianæ exquisitæ intra septimam periodum finiuntur, ex *Aphor. 59. sect. 4.* & in *Epid.* & πρὸς τὴν ἐνιαυτὸς ὁ πταστῶν quartana non ultra annum extenditur: & morbi Podagrici sedata inflammatione intra dies quadraginta conquiescunt, *Aphorif. 49. sect. 6.* & sic de aliis.

p. 123. l. 41, 42. ἥδε γὰρ ἐκάστη ἡλικία συντίκτεται τὰ ἀκρεα ἐν χρόνις ὡρίστοις.] Natura opportunis temporibus unicuique ætati convenientia profert, ut dentes septimo mense, anno decimo quarto pubem, & procreandi officium in masculis, purgationis autem effectum in foeminis. Qua de re elegans *Tertulliani* locus, hancque ipsam Naturæ legem & προθεσμίαν pulchrè demonstrans in libro de *Virginibus velandis*, non parum superiora illustrat, ideo adscribendus: Nihil (inquit) pertinet procrastinatio parentum, aut continentiae votum ad ætatem sua spatia currentem, suaque debita maturitati luentem: alia in occulto mater natura, & alius in latenti pater tempus filiam suam legibus suis maritarunt. Aspice nuptam jam illam tuam virginem, & animam expectatione, & carnem transfiguratione, cui tu secundum paras maritum. Jam & vox obsolefacta est, & membra completa sunt, & pudor ubique vestitur & menses tributa dependunt, ac tu mulierem negas, quam muliebria pati dicis.

p. 123. l. 45. τὴν ἐς ἐκάστην προθεσμίαν.] Hic mendum est in dictione ἐς, pro qua lege ἐφ' in unoquoque.

Ad Caput V.

περὶ Θεραπείας μελαγχολίας.

De Curatione Melancholiæ.

p. 124. l. 7. ἢν μὲν ὦν ἡλικίης νέης λαβήται.] Non solent juvenes prehendi melancholia ex temperamento quidem ætatis: sed tamen ob victum alienum, & alias causas bilem atram gignentes, in eum morbum nonnunquam incidunt; quemadmodum & in morbum comitalem ex *Aphorif. 29. sect. 3.*

p. 124. l. 7, 8. καὶ ὥρης ἐαρίνης.] Hippocrates *Aphor. 20. sect. 3.* & μὲν γὰρ ἡρὸς τὰ μανικά καὶ τὰ μελαγχολικά. Vere furores & melancholiæ grassantur: non quod eos morbos verina tempestas procreet, qua nulla corpori nostro amior aut salubrior: sed quia excitat, & ut noster supra in 1. de causis & signis diut. scripsit, indicat: ὥρη θέρης μὲν, καὶ φθινοπώρης τίκτε: ἥρῃ ὅ κρινει. Clementia enim verni temporis, pravorum humorum femina extenuans commover, simul vim naturalem roborans ad alias partes expelli facit.

p. 124. l. 8, 9. φλέβα μέσλῳ.] Medianam Barbari appellant natam ex coitu interioris seu basilicæ, & superioris, quæ Cephalica dicitur: ob id creditur jecur pariter & caput exonerare.

p. 124. l. 11. ἀμφω μελαγχολίης ἢ τροφοῇ.] Uterque humor melancholiam alere, hoc est, augere potest, sanguis videlicet, & bilis: ille quidem, si sit crassus & sæculentus; hæc si aduratur: ita enim nigrescit, & crassa efficitur.

p. 124. l. 14. καὶ γὰρ εἰ παχὺ καὶ χολῶδες.] Deest particula καὶ, post εἰ reponenda; ita enim legendum, καὶ γὰρ, εἰ καὶ παχὺ. Hoc consilio Melancholicis tametsi macilentis & pauci sanguinis, sanguinem parcè detrahi permittit, ut Natura excitetur, non debilitetur. Licet enim sit crassus, atque ita sæculentus & concretus, ut nigredine amurcam referat, tamen naturis hujusmodi est fomes & alimentum.

p. 124. l. 21. ἀλλ' ἐν ἀλακτοῖσι.] Hoc Medici Græci ἐπιφαίρεσιν appellant.

p. 124. l. 21, 22. καὶ αὐτῆμαρ δέ. τὸ δὲ παλῆθ' δηλώσασιν.] Aliter hæc interpungenda sunt: nam ante, καὶ αὐτῆμαρ, punctum notari debet; tum priore particula δέ manente in loco, altera sequens delenda est; ut hæc fiat lectio; καὶ αὐτῆμαρ δὲ τὸ παλῆθ' δηλώσασιν. &c. quantum eodem die sanguinis detrahendum sit, vires ostendent.

p. 124. l. 29, 30. καὶ τὸ θυμὸν τὸ ἀττικὸν ἢ κόμην.] Thymum in Attica fuisse præstantissimum, pluribus ex locis veterum scriptorum notum est: cujusmodi esse acerrimum testatur Aristoteles *sect. 8. problem. 20*. Ob quam causam & mel Atticum in pretio olim habitum, quod scilicet apes ex thymo illo fumerent. Cæterum ejus hanc proprietatem fuisse, ut atram bilem purgaret, non memini me apud alium quempiam legisse. *Dioscorides* quidem ait à thymo, si cum sale & aceto sumatur, pituitosa per alvum educi: *Galenus* eodem viscera expurgari. Cæterum *Mesueus* hanc plantam in censum purgantium medicamentorum non redegit, sed ipsum epithymum; cujus insignem in atra bile expurganda utilitatem omnes agnoscunt. Quo fit ut mirer nullam hic ab *Aretæo* factam fuisse epithymi mentionem, maximè cum plurimum ejus in Cappadocia, Aretæi patria, *Dioscoride* teste, nascatur: nisi θυμὸν κόμην posuisse putamus pro epithymo, quod *Dioscoridi* (Scaligero adnotante in *lib. 4. Propertii*) ipsum est capitulum, & spica thymi durioris, ac thymbram referentis: nam & huic facultatem atræ bilis per alvum subducendæ idem *Dioscorides* tribuit.

p. 124. l. 32, 33. λαβὴν τὸ δότ' ἐκ καθάρσι.] Balineas, ut inquit Plinius, *lib. 25. cap. 5*. dispensabant post purgationem ex Elleboro, opinor, ad medendam corporis siccitatem, quam pharmacum illud potens fecisset: & Hippocrates 6. *Epid. sect. 5*. Veratri effectum balneo accelerabat: ἐλάβορον πίνοντα θάλασσαν καθάρσει καὶ ἐλέγῃ, λαβὴν ἢ φαγῆν.

p. 124. l. 33, 34. καὶ τῆς ἀλλῆς ἐν τῇ τροφοῇ χάρει.] Condimenta intelligit ciborum boni odoris ad recreandum stomachum offensum qualitate medicamenti: ita enim & *Hippocrates* cuminum medicamenti purgantibus miscebat.

p. 124. l. 36. ἄχει δὲ περχαλάσσοντα.] *Tantisper verò dum prius laxaveris* &c. omisit hanc dictionem interpretes.

p. 124. l. 45. μερίση τῆς νεύσε ἐν τοῖσι νεύσοισι αἰτίη.] Scribendum est ἐν τοῖσι ἀλλοιοῖσι, ut omnes videre arbitror.

p. 124. l. 53, 54. ἄχει κυάμους.] Scribe ἄχει κυάμους. Succum enim absinthii propinat, qui sanè liquor est, ut omnes intelligunt, & vox πίπσκων, qua utitur, probat: at liquorum mensura non est fabæ magnitudo, sed eorum quorum spissior est consistentia. Cæterum quod stomachum, contra vim atræ bilis ei incumbentis, absinthii succo præmunendum censet, contrariam habemus *Mesuei* observationem, qui scripsit succum Absinthii nocere stomacho propter bauracitatem suam: ita Barbari falsuginem vocant. Hunc & *Dioscorides* improbat scribens κακὸς στόμαχον εἶναι, & κεφαλαλγίης.

p. 124. l. 45. κώλυμα γὰρ πῶδε χολῆς θυροῖσι.] Sententia est *Galenus* in libro de *Theriaca ad Pisonem*, absinthii potu bilem edulcorari: περικανώσας αὐτὸς (de quartanariis loquitur) τῷ δότ' δειπνᾷ ἐμέτῳ, εἴται τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ τὸ χυλὸν τὸ ἀψινθίον, ἵνα ὁ πηγλυκάνη καὶ κατὰ κρείσσει πῶς χολῶ. Quo nomine eam herbam valde commendarunt veteres ad sanitatis conservationem. *Dioscorides lib. 3*. καὶ ἄλλως δὲ περιγράφει ἐξ αὐτῆς θέρμης ὑγείας ποιητικὸν εἶναι νομίζοντες. Sed & Populi Romani sacris olim celebratam fuisse eadem ratione testis est Plinius *lib. 27. cap. 7*. De usu ejus (absinthii) convenit dicere herbæ facillimæ, atque inter paucas utilissimæ, præterea sacris populi Romani celebratæ peculiariter. Si quidem Latinarum feriis quadrigæ certant in Capitolio, victorque absinthium bibit: credo, sanitatem præmio dari honorificè arbitratis majoribus. Absinthium igitur saluberrimum habitum, quod bili resistit, ejusque generationem prohibet: cui humori omnes propè morbos adscribendos putabant. Sanè *Anaxogoræ* opinionem refert Aristoteles *lib. 4. de part. cap. 2*. statuentis fel causam acutorum morborum; ibidemque veterum quosdam censuisse longioris esse vitæ animalia, quæ felle carerent: διὸ καὶ χαρμίσματα λέγουσι τὸ δερχάτων οἱ φάσκοντες, αἰτίον εἶναι τὸ πλείω ζῆν χρόνον, πὸ μὴ ἔχειν χολῶ. Atque hæc de flava & amara bile intelligenda sunt, quam simpliciter χολῶ appellari passim docet *Galenus*. Huic enim propriè adversatur absinthium, non aliis humoribus: ut jam difficultas nobis oc-

currat

currat ex his verbis *Aretæi*, quibus Absinthium adversus vitia atræ bilis præscribit, tum ex eo loco Libri *de Theriaca ad Pisonem*; ubi ille auctor (non enim is *Galenus* est) absinthio bilem mitigat atque edulcorat in febre quartana. Cui quæstioni respondendum est, vix esse atram bilem sine ea, quæ flava & amara est, utpote quæ hujus adustione gignatur. Unde superius bile ali melancholiam dixit *Aretæus*: τὸ ὃν τὸ πλάγχθον αἷμα-
 τος αἱ πηγαί, χολῆς ἡμεῖς, ἀμφὶ μελαγχολίης ἡ τερεφῆ.

p. 125. l. 2. ἀλλῆς μὲν ἐπὶ τοῖσι ἰήσι. Quædam deesse apparet, nempe & χρεῖ, aut quid ejusmodi.

p. 125. l. 19. τῷ ἥπιτι ἐγγεμίοντα. Scribe ἐγγεμίοντα, admoventem.

p. 125. l. 25. ἐκταῖ τε τῷ σκλέει ἐτέρων νοσημάτων τόκας. Mendum est in voce ἐκταῖ, quæ ab hoc loco prorsus aliena: sed facile tollitur, una litera g. quæ excidit, reposita: scribendum enim ἐγκροταῖ impingit, vel infligit.

p. 125. l. 32. ἀλλοτε ὃ φαφάνιδες. Existimavi primo aspectu, τὸν φαφάνιδαν, legi debere, ut à voce ἐμπετῖ duci intelligatur: sic ἐμπετῖ ὃ τὰδε πεύκας, ἀλλοτε μὲν οἱ νήσιες, ἀλλοτε ὃ τὸν φαφάνιδαν. Vomitus hæc faciunt nonnunquam jejuni, seu jejuno stomacho: interdum & à radiculâ provocati. Sed nihil mutandum est, amant quippe *Iones* ejusmodi ἀνακλῆτα, quemadmodum & *Attici* eorum consanguinei. Quare vox φαφάνιδες, potest referri ad verbum, πεύκας, ceu sic loquamur: vomitus id præstant, nonnunquam jejuno stomacho provocati: interdum id præstant radiculæ, nempe ut corpus sit ὄρεον, vomitu scilicet, quem excitant.

p. 125. l. 33, 34. Φεάσω ὃ καὶ ἔλλαβόρα τὰ εἶδεα τῆς χρήσι. & τρέπα. Si sententiam spectemus, legemus ita: καὶ τῆς χρήσι. τρέπα. & rationes utendi: vel conjunctio & addenda, ita ut genitivus ἔτρέπα ad εἶδεα referatur: quod aliis dijudicandum relinquo. Cæterum, quod hic se traditurum pollicetur *Aretæus* de ratione dandi Elleborum, ubi præstiterit nescio. Illud scio ab aliis multis veterum præstitum, conscriptis de ea re libris propriis, in quorum numero commendat *Philonidem* quemdam Siculum ex *Enna* oppido *Dioscorides lib. 4.* ejusque methodum præ aliis sibi probari testatur: ἡ δὲ (inquit) θεωρηγὼν καὶ ὀπιδιαιτήσις ἐξέρχεται τῶν τοῖς θεωρηγμῶν περὶ τῆς δόσεως αὐτῆς γραψασί. μάλιστα ὃ συγκαταπέμμεται Φιλωνίδῃ τῷ σικελῷ τῷ δὸτῳ Ἑννῆς.

p. 125. l. 36, 37. ἀπὸν ὃ ἐπὶ τοῖςδε, εἰ μὴ ἐλύθη ἐς τὸ πάμπαν ἡ νόσος. Ex his verbis patet nullum aliud potentius remedium habuisse veteres ad exstirpandas morborum diuturnorum fibras Elleboro: ad quod, cæteris remediis consumptis, ceu ad sacram anchoram confugiebant, vel potius ad Deorum manus, quæ ægrorum spem non frustrarentur.

p. 125. l. 42. ὑγίαις μὲν ὧν ἀπαντας ποιεῖν ἀδύνατον τρέ νοσέοντας. Penè ad verbum ex *Hippocrate*, cujus hæc verba sunt in prima sectione prognost. initio: ὑγίαις μὲν ὧν ποιεῖν ἀπαντας τρέ νοσέοντας, ἀδύνατον, Ex quo etiam illud tritum *Nasonis* profluxit: non est in Medico, semper relevetur ut ager &c. Sunt enim quidam morbi incurabiles, quos ne attingere quidem debet prudens Medicus. Quippe, ut idem *Hippocrates lib. de arte* disputat; nullus opifex absque instrumentis ex arte sua quicquam moliri possit. Porro Medicina, ut aliæ artes, sua instrumenta habet, quibus operetur, atque ita depellit eos morbos, quibus depellendis idonea remedia nacta est. Verum si quando accidunt morbi ita vehementes, ut omnem exsuperent Medicinæ potentiam, rationes, consilia, instrumenta; cujusmodi esse multos constat: non est mirum, si eos non curat; utpote, qui ipsius facultatem excedant. Quod intelligens prudens Medicus non committit, ut in iis, quæ non sunt suæ artis, frustra laboret. Sententia est ejusmodi: ὧν γὰρ ἐστὶν ἡμῖν, τοῖσι τε τῷ φύσει, τοῖσι τε τῷ τεχνέων ὀργάνοις ὀπικρατέων, τῶν ἐστὶν ἡμῖν δημοκροῖς εἶναι. ἀλλων ὃ οὐκ ἐστὶν. ὅταν οὖν πὶ πάθῃ ἀνθρώπου κακόν, ὃ κρείσσον ἐστὶ τῷ ἐν τῇ ἰητρικῇ ὀργάνων, & ὃ θεωροκἀδωμ δεῖ ὑπὸ ἰητρικῆς κρατηθῆναι ἀν. &c.

p. 125. l. 43. ἡ ὧν ἰητὸς κρείσσων θεῷ. Rectius dixisset, æqualem fore Medicum Deo, si omnes persanaret morbos: nunc scribens hoc modo; fore ut sit fortior, videtur existimare ne Dei quidem esse hanc vim, ut omnes morbos depellere valeat; quo nihil magis impium dici potest. Sed nimirum in eo errore versari videtur *Aretæus*, in quo *Galenus* & plerique omnes veterum philosophorum fuerunt; Divinam potentiam Naturæ legibus ita esse constrictam, ut, citra causarum secundarum opem, nihil quicquam moliri aut præstare possit.

p. 125. l. 43, 44. ἀπονήλω ὃ καὶ ἀλαλῆσαι. Probi Medici officium esse docet, si non possit ægrum omnino sanare, saltem curâ efficere ut leviores morbum habeat, ut minus urgeatur doloribus, ut morbus inducias concedat, & nonnisi ex intervallis sæviat: denique ipsum, si penitus depellere non possit, saltem componere ac sopire laboret, ut quibusdam ceu latibulis abstrusus lateat.

p. 125. l. 45. ἡ ὧν ἀπαυδῇ ἐπὶ τοῖςδε. Deesse aliquid suspicor; fortasse, τῶν ὧν κρείσσον ἡ ἀπαυδῇ. Certè aliquid ejusmodi: id enim sententia postulat.

p. 125. l. 46. περιχορμῆς ἀμφὶ τὸ ἀναλῆσαι. Post ἀμφὶ signetur virgula.

p. 125. l. 49, 50. σιμῶχε καὶ ἥπι. Hieræ confectionem ad melancholicos affectus, præ-

præcipuam censet; quod bilem stomacho & jecinori hærentem optimè deducat. Cui sanè subscribit Galenus *lib. 8. de compos.* καὶ πῶς de Hieræ facultate sic tradens: εἰδέναι ποίνω χρητὰς ἐπὶ χυμοῖς μοχθηροῖς διαθέσεις, καὶ περὶ τῆς καὶ τὸν σμάχον, ὡφελυμίας μὲν διατῆς ἀλόης φαρμάκων. &c. ibidemque paulo ante scripserat de eodem medicamento: διὸ καὶ τὸ χολωδῶν τὸ ἐν τῇ γαστρὶ διαθέσεων ἀρῶν ἐστὶ φάρμακον, ὃς ἐν ἡμέρᾳ μία πολλάκις ἰσχυρῶς σμαχικῶς ἐνοχλεῖται πεπτοδύμους πολλὰς.

p. 125. l. 50. καὶ χολῆς καθάρσιος ἄκος εἶναι.] Deest præpositio διατῆς, sic enim legendum, καὶ χολῆς διατῆς καθάρσιος ἄκος εἶναι.

p. 126. l. 7, 8. διῶαμις μὲν γὰρ φύσις ὑγίαν τίττει.] Non ipsa medicamenta curationem melancholiæ absolunt, sed natura. Ideo, postquam idoneis remediis emotus è sua sede est morbus, ad ipsius corporis naturam cura convertenda est: quæ apto victu confirmanda est, donec vegetior facta, & suæ spontis, morbi reliquias facillè expugnet. Congruit huic sententiæ illa *Hippocratis*; νεσάν φύσις ἰητοί.

p. 126. l. 9, 10. πεφυγῶσι θερμοῖσι ὕδασι ἐνδιατῶντος.] πεφυγῶσι θερμὰ ὕδατα appellat, aquas sponte calentes, ut thermarum; de quarum caloris causa disputant Philosophi: Nos dicere superfedemus, ne à nostro instituto longiùs discedamus.

p. 126. l. 17, 18. πολλῶ τῷ λίπαι δέχοντα.] Post hæc verba asteriscus est: quo quædam desiderari signo ostenditur.

p. 126. l. 19. ζῶντι γλυκεῖ θηρίῳ τῷ κρητῇ.] An *Theræum* Cretense dictum, quod Cretenses eum importarent ad alias regiones è *Thera* insula una ex iis quæ *Sporades* dicuntur in *Ægeo* Mari? Inter *Cyrenæas* & *Cretam* insulam sitam esse testatur *Strabo lib. 8.* Quare hanc esse vicinam *Cretæ* verisimile est, ut ob eam causam, vinum quod in ipsa proveniret, *Cretense* diceretur. Saltem virgula his interponenda est, ut *Theræum* à *Cretico* distinctum intelligatur. De vino *Theræo* & *Scybelite*, quæ pro exemplo dulcium vinorum statuuntur à Galeno, vide *lib. 12. Method. lib. 3. de Alimentis; libellum de cibis boni & mali succi, & lib. 5. de sanit. tuen.* Idem *Therini* vini meminit, quod aliud à *Theræo*.

p. 126. l. 20. καὶ σκυβελίτη τῷ πεμφύλῳ.] Vini quidem *Scybelitæ*, ut dixi, mentionem fecit *Galenus*: *Pamphyllum* verò aut *Pamphylium* idem appellari, neque apud eum, neque apud alios scriptores comperi.

p. 126. l. 21. ὥν καὶ ψυχροτέρων καὶ θερμῶν.] De frigiditate, & caliditate quæ actu est, intelligo.

p. 126. l. 24, 25. θηρίων.] Opponit θηρία feras τοῖς πτεροῖς, hocque nomine intelligit ea animalia è quadrupedem genere, quæ in sylvis immansuetam vitam agunt, quemadmodum lepores, capreas, & damas, quas mox recenset.

p. 126. l. 25. λαγαῶν, δορκάδων.] Nisi valdè fallor, deest hic aliquid.

p. 126. l. 29. καὶ πόντα ἐξεμέειν.] Hanc rationem purgandi stomachi per vomitum tangit *Juvenalis*.

de quo sextarius alter

Ducitur ante cibum ravidam facturus orexim.

p. 126. l. 33, 34. καὶ μέλι ἢ τῶδε ἢ ζύστασις.] Leve hic mendum; τῶδε pro τῶνδε.

Ad Caput VIII.

καὶ Θεραπείας Φθίσεως.

De Curatione Ulcerum Pulmonis.

Magnam hic esse lacunam patet ex Indice capitum, qui exstat initio hujus primi Libri. Deest scilicet caput illud, quo tradebatur Θεραπεία μανίης curatio furoris; tum sequens quo Θεραπεία ἀσθενείας, curatio nervorum resolutionis. Quæ capita ex *Paulo Aegineta* supplevit *Henischius*: mihi alia mens est: nec placet licentia illa supplendi auctores mutilos, insitiis aliorum scriptorum partibus: quæ ut doctrina atque argumento congruant, attamen forma immane quantum discrepent: ut si quis mutilæ statuæ nasum aut brachium ex alia diversæ omnino mensuræ atque etiam materiæ instauret. Cæterum frustra esse hanc diligentiam palam est, nihilo enim minus *Aretæus* mutilus est; etiam si emblemata ex *Paulo* habeat: sicut mancus esse non desinit, qui brachium ferreum, aut crus ligneum sibi ad alligandum curavit. Cæterum malim me *Aretæum* habere simpliciter mutilum, quàm mutilum simul & deformem, monstrosūque. Dicit aliquis pro *Henischio* & aliis supplementorum auctoribus, hos studiosis gratum fecisse hac repræsentatione rerum, quas discere cupiant; quasi verò non cuivis æquè proclive promptumque sit sumere volumen *Pauli Aeginetæ*, aut *Ætii*, aut alterius scriptoris, & ea quæ hic desiderantur per se accipere.

p. 126. l. 48. ὅπως ἐν νηὶ καὶ γαλῶν.] Hæc pendent ex aliis, quæ initio hujus capituli docuerat de utilitate navigationis ad phthisim curandam: de qua & *Plinius lib. 28. cap. 4. Equitatio stomacho, & coxis utilissima: phthisi navigatio.* Item *lib. 31. cap. 6.* ubi de utilitate maris: præterea est alius usus multiplex, principalis verò navigandi phthisi affe-

affectis, ut diximus, aut sanguinem egerentibus: sicut proxime Anneum Gallionem fecisse post Consulatum meminimus. Neque enim Ægyptus propter se petitur, sed propter longinquitatem navigandi.

p. 126. l. 50. καὶ γὰρ π ξηρόν ἐς τὰ ἔλκεα ξυωδίδωσι ἄλμη.] Causam declarat, quamobrem navigatio conferat phthisicis; hæc nempe est siccitas, quam marinus halitus falsugine, qua pollet, iis inducit: hæc autem in ulceribus præcipuè expetenda: si quidem sanatio ulceris, auctore Hippocrate, ipsa est exsiccatio. Eadem de causa tabe laborantes Stabias mittebat Galenus; quod is locus & inclinatione ad meridiem, & vicinia maris, ac Vesuvii montis, ignem vomentis, aërem haberet ficciolem. Cujus tractus descriptionem accuratam apud eundem videre est lib. 5. method. med.

p. 126. l. 52. ὅτι τῇσι τρέψει ἐξ ἑχέος καταιονέμενον ἀπ' ὀλίγου ἐκ παραγωγῆς.] Corruptus insigniter locus, quod & asteriscus in editione Turnebiana indicat. De lacte hic agi, sequentia ostendunt: ἀπ' ὀλίγου ἐκ παραγωγῆς, ἐς κετύλας πέντε ἢ ἑξ, ἢ πολλόν π πλεον. ἢ μὴ, ὁκόσον τις διώη. πολλάκι δὲ τῷ μόνον ἀντὶ πάσης τροφῆς ἤρκεσε. Quæ quis ad lactis administrationem summe phthisicis commendatam pertinere non videt? Sed & mox, quasi consilii sui rationem reddens addit: γάλα δὲ ἡδὺ μὲν παρὰ φύσιν, πᾶν δὲ ῥῆισον, & quæ sequuntur. Quare sic censeo legendum esse; ἐξ ἑχέος γάλα πινόμενον ἀπ' ὀλίγου. præstantissimum est lac potum. &c. causa mendi, quod duæ dictiones, γάλα πινόμενον, in unam coaluerant, quarumdam literarum interpolatione: unde homines parum perspicaces; καταιονέμενον vaticinati sunt, præcedentis dictionis τρέψει argumento: qui enim scirent post frictiones adhiberi interdum perfusiones, quas κατακλιθήσεις Græci vocant; hic etiam eas præscribi falsò exillimarunt. Mutanda insuper interpunctio est, puncto post vocem τρέψει notato; delendum & comma, quod λίπῃ perperam appositum.

p. 127. l. 5. γάλα δὲ ἡδὺ.] Lactis dotes exponit, quod nimirum gustui jucundum sit propter dulcedinem, & ita libentius sumatur; haustu facillimum, ob substantiam liquidam; tum autem quod firmum alimentum præbeat, ob partem caseosam quam continet, jam inde ab ineunte ætate nobis familiarissimum: cui accedit candoris gratia oculos alliciens. Præterea facultas ad arteriam leniendam, & vias pulmonis laxandas; quod pituitæ expectoratione facilem respirationem efficiat: alvum humida & leni substantia lubricet; ulceribus denique detergendis & siccandis remedium sit blandum, omniumque benignissimum. De lactis facultate non pauca Galenus lib. 3. de vi alim. & lib. 5. de valetud. tuenda. Idemque libro 5. Method. med. lac stabianum imprimis ad ulcera pulmonum & phthoën commendat, quod illic præter situm & conditionem loci, (nam ibi collis assurgit,) herbæ siccandi vim habentes proveniunt, agrostis, lotus, polygonum, melissophyllum, & frutices earumdem virium, quibus pastæ pecudes, lac conficiant ulceribus siccandis opportunum. Hunc igitur esse montem, quem Cassiodorus lib. 11. Variar. cap. 10. lactarium montem appellat, si quis contendat, non à scopo aberrat, meo quidem iudicio: cum ibi de phthisico ad eum montem mittendo, Medicinæ causa, agatur: & quæ loci conditio, armentorumque ibi pascentium lacte notantur, apprime Stabiano congruant. Hæc autem ejus verba fidem facient: Huic ferocissimæ passioni beneficium montis illius divina tribuerunt: ubi aëris salubritas cum pinguis arvi fecunditate consentiens, herbas producit dulcissima qualitate conditas: quarum pastu vaccarum turba saginata lac tanta salubritate conficit, ut quibus Medicorum tot consilia nesciunt prodesse, solus videatur potus ille præstare: reddens pristino ordini resolutam passionibus vim naturæ. Replet membra vacuata, vires effectas instaurat, & fomento quodam reparabili ægris ita subvenit, quemadmodum somnus labore fatigatis.

p. 127. l. 14. καὶ γὰρ ἀνθρώπων τὸ γαλακτοφάγων.] Eos, qui propter ulcera pulmonum lac potant, nullo alio cibo debere uti, docet, exemplo earum nationum, quæ solo lacte vitant. Myfos autem intelligit Thraciam habitantes in Ponto, quos Homerus Iliad. v. ἰππομόλγας & γαλακτοφάγας appellat:

αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὅσας φαίνεται
νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων θρηκῶν καὶ τρώων αἶμα
μυσῶν τε ἀγχεμάχων, καὶ ἀγέων ἱππομόλγων.

Horum & meminerat Hesiodus in Opere inscripto γῆς περίοδος, scribens, Phineam ab Harpyis in galactophagorum terram delatum fuisse, ut refert Strabo libro 7. Quos tamen non solo lacte, ut Aretæus censet, sed & carnibus tum equinis, tum aliis vesci idem Strabo testatur: οἱ δὲ αὐτοὶ ἔτοι καὶ γεωργοὶ ἐκαλέοντ' ἰδίως. ἀλλὰ τὸ τῆς ὑπερκεμελῆος νομάδας εἶναι, τρεφομένης κρέασι, ἄλλοις τε καὶ ἱππέοις, ἱππείῳ τε τυρῷ καὶ γάλακτι, καὶ ἐξυγάλακτι. τῷτο δὲ καὶ ὄψημά ἐστιν αὐτοῖς κατασκευασθέν πως, διόπερ ὁ Ποιητὴς ἀπαντῶντες εἴρηκε τῆς αὐτῆς γαλακτοφάγας: non solo igitur lacte alebantur isti, etiamsi frumento, ut Aretæus notat, non uterentur: sed quod plurimum lacte uterentur, ita appellatos putandum est: posse tamen in victum lac sufficere; immo & debere, Salomon ille Regum sapientissimus, si literam spectemus, admonere videtur, Proverb. cap. 27. ita scribens: sufficiat tibi lac caprarum in cibos tuos, & in necessaria domus tuæ, & ad victum ancillis tuis. Certè quod ad phthi-

si laborantes attinet, his sufficere in cibum existimat Coelius *lib. 2. tard. pas. cap. 14.* *Quamquam* (inquit) *sit in quibusdam hoc solum cibo sufficiens.* &c.

p. 127. l. 15, 16. ἀρετον ὃ ζυὸ γάλακτι καὶ πολλοὶ καὶ ἰτερία.] Apparet ex his verbis *Aretæum*, non mero & simplici lacte ali velle phthificos, sed iis etiam eduliis omnibus, quæ ex lacte parantur; quale fuit illud quod δέγυροτρόφημα appellabant, celebratum à Galeno in *libro περὶ εὐχυμίας καὶ κακοχυμίας, cap. 16*: quare minus ad rem videtur, quod in exemplum attulit Galactophagos non vesci frumento.

p. 127. l. 26, 27. ἢ καὶ ὡς πησάνη μυγματώδης.] Scribe σμηγματώδης.

p. 127. l. 28. κύαμι καὶ αἰσὶν ἔλκεα.] Ob eam vim detergendi qua pollent, idcirco Avicenna *libro 2. tract. 2. cap. 244.* bonas esse pectori & sputo sanguinis testatur; quod & Galenus docuit *lib. 7. de simpl. fac.*

p. 127. l. 32, 33. ὡς ὃ ἐκ πυρὸς μὲν ὑδρεῖα θερμά.] Scribe ὑδρεῖα *aqueosa*, vel ὑγρὰ, humida, nempe quæ cocta quidem, sed ita ut sint adhuc liquida, qualia quæ una voce ῥοφητὰ, *forbilia* dicuntur. Reliqua hujus capituli desiderantur, & quatuor sequentia, quæ Index initio Libri promittit; nempe *θεραπεία ἐμπύκνων*, *θεραπεία τῆς ἐκ πνέμονα δόποσιων*, *θεραπεία ἀσματος*, *θεραπεία πνέμονων*, quæ damna magis promptum est queri, quàm instaurare, quod nonnisi ex manuscripto quopiam integriori, (qualis nondum repertus) codice sperari potest. At ubinam est liber ille, fato nostrum incolumis servatus in ævum, cui soli vetustas pepercit?

Ad Caput XIII.

περὶ θεραπείας ἡπατος.

De Curatione Jecoris &c.

Et hoc caput initio & fine mutilum. Multa de jecinoris inflammationibus ibi ab eo explicata fuisse haud dubium, tum & de consequente abscessu atque ulcere, quod quidem posterius exstat, initio hujus fragmenti. Censet igitur, ulcus si quod in hepate oriatur, perniciosum esse. Quod nemini non statim fit manifestum, ob partis hujus necessitatem atque dignitatem, nec non curandi difficultatem: de qua re supra à nobis dictum est in ea parte, quæ de causis & signis agit. Proximum periculum addit, si pus per stomachum sursum erumpat, quod ea spurcitia stomachus, qui alimenti dux, offendatur vehementer; adeo ut neque alimenta, neque Medicamenta amplius admittere valeat.

p. 127. l. 47, 48. ἢ περὶ αὐτοῦ.] Lege περὶ αὐτοῦ. mendum hinc natum, quod coaluerat hæc dictio cum sequenti ἐκείνη, sic περὶ αὐτοῦ αὐτοῦ.

p. 127. l. 50. καὶ χολοδόχια.] Scribe χολοδόχια.

p. 128. l. 3. καὶ ὃ πρὸν βιαιότατον ἐστί.] Scribe ῥύσση.

p. 128. l. 8. καὶ χυλῶ τῷ αἵματι.] Notanda vocis flexio, ἢ αἵματι, pro τῷ αἵματι.

p. 128. l. 11. δίδοναι καὶ ὅνα γάλα λεῖον.] Lac asininum multis nominibus commendat; quod æquabile sit, quod bilem non generet, quod benè nutriat, quod in caseum non concreascit: quibus haud absimilia de eodem lacte profert Galenus *lib. 7. method. λεπτότατον γὰρ ὑπόρχει, ἡκιστὰ τε πυρρὸν, καὶ τὰχιστα διαδίδεται πανταχόσε.* Quæ dotes ipsi conveniunt, quia multum feri continet.

p. 128. l. 15, 16. ἐστὶ γὰρ διεξοδὸν καὶ ἀπερπεῖ ὑγρῶ.] Interpres subaudit vocem, σόμαχος, hoc sensu; cibos gratos licet paulò deteriores, ob eam causam permitti debere, quia stomachus ipse humorem seu alimentum ingratum & nauseam movens transmittat: ceu innuat cavendum esse, ne ad eam molestiam, quam stomachus à puris transitu accepit, ingrati cibi fastidium accedat.

p. 128. l. 16, 17. μετεξέτερος γὰρ ἢ πρὸς διόδον βλάψαι.] Ex superiori sententia aliquid hinc deesse conjicio, scilicet negationem cum adverbio ἡσόν, quæ si restituantur, lectio hæc fiet haud absurda: μετεξέτερος γὰρ ἢ πρὸς διόδον βλάψαι. Quosdam enim hæc scilicet cibi insuavis trajectio non minùs ac puris transitus malè habuit: fortasse & particula αὖ addenda, quæ verbo βλάψαι respondeat: hæc mea conjectura est, ut puto, à veritate non abhorrens.

p. 128. l. 17. μή ποτε καὶ δόποσιον ἐστί.] Initium hoc periodi, ideoque hæc, μή ποτε, à præcedentibus puncto separanda sunt.

p. 128. l. 18. καὶ πρὸ λαβῶσι ὀνηγέας.] Scribe ὀνηγέας Ionicè pro ὀνηγέας. *Suidas* ὀνηγέας exponit ὀνηγόν, καθαρόν.

p. 128. l. 25, 26. καὶ πρὸ ἀλῆς τῆς Φουσαλίδων αἰσίν.] Medicamentum intelligit ex *solano halicacabo*, seu, ut officinæ vocant, *alkekengi* confectum. Nam & Φουσαλὶς, ea *solani* specis Græcis dicitur, teste Dioscoride *lib. 4.* ἐστὶ γὰρ ἐκ σπύχων, ὃ ἰδίως ἀλικακάβων καλεῖται οἱ δὲ Φουσαλίδα. Ratio nominis est, quod semen habeat in folliculis orbiculatis vesicularum figura: vis autem ei urinas potenter ducendi.

Ad Caput XIV.

περὶ θραπέας σπληνός.

De Curatione Lienis.

p. 128. l. 39, 40. τὸ ἡτρὸν τὸ σκίρρον ἡδὲ καὶ ἄλλων ὑποτρέπαι.] Cum ex malâ interpunctione laborat hic locus, tum alio etiam mendo: nam pro ὧν legendum ὡς. Ita ergo distinguenda hæc sunt à præcedentibus, affixo puncto ante τὸ ἡτρὸν, tum illud punctum, quod verbo ἡδὲ, adjacet, curandum ut post ὡς signetur, quo facto rectè ita legetur: τὸ ἡτρὸν τὸ σκίρρον ἡδὲ καὶ ἄλλων ὑποτρέπαι. *Medicum in hunc modum subvenire oportet: occurrere scirrhis dum adhuc fiunt, ipsosque dissolvere de novo incipientes.*

p. 128. l. 41, 42. οὐκ ἔστιν ἡ τῇσι φλεγμονῇσι, ἥνπερ οἱ σκίρροι ἀφάδοντες τὸ ἀπνοὴν ἀγωνίαν τὸ δόξαι.] Depravatissimus locus, cui haud scio quam Medicinam faciam: enitar nihilominus, ut in aliis: mihi legendum videtur: ὥνπερ (supple φλεγμονῶν) οἱ σκίρροι ἀφάδοχοι, ὡς ἐς τὸ ἀπνοὴν ἀγωνίαν τὸ δόξαι. *Quarum scirrhi hæredes sunt, vel quibus scirrhi succedunt; si abscessum ad difflationem adduxerunt. ἀγωνίαν* deponens, pro ἀγῶσι, ut apud Xenophontem 2. παιδ. κατανοήσεις γὰρ τὸ παξίαρχον σύνδεσμον ἀγῶνι ἀνδρα ὑπερδασιν.

Ex Libro II. Therapeut.

χευόντων παθόντων.

Ad Caput II.

περὶ θραπέας ἀσθενείας.

De Curatione urinæ profluvii.

p. 129. l. 17. ἴδωμεν ἡ δὲ τῇ ἀσθενείᾳ παθόντων.] Aëtius *Tetrabibli* 3. *Serm.* 3. in morbi hujus curatione auctorem nostrum citat, his verbis: *Optima verò (inquit Aretæus) est in dolio facta evaporatio ad exsudandum, eo modo ut caput extra dolium promineat: frigidumque aërem attrahat, reliquum verò corpus calefiat.* Quod remedium, quia in præfenti capite non habemus, infert *Henischius* non esse hoc caput ab *Aretæo* conscriptum, sed spurium; quemadmodum alia, quæ in solo codice regio inveniuntur: sed missa hac critica, quæ hic sunt, pergamus recensere. Diabetem hydropis speciem quandam non immeritò censet, quando utriusque idem est symptoma, scilicet serosi humoris perennis generatio: hoc solo discrimine, quod is humor in hydrope exitum non habet. In diabete autem à renibus continenter tractus & transcolatus extra profunditur: quam horum morborum cognationem ii probè perspexerunt, qui ἀσθενείᾳ ὑδρὸν εἰς ἀμίδα, hoc est, *hydropem ad matulam* cognominaverunt, teste Galeno. *lib.* 5. *de locis aff.*

p. 129. l. 19. ἀσκήτη μὲν γὰρ δοχεῖον τὸ περὶ τὸν αἰσιν.] Partem, in qua aquæ hydropicorum concipiuntur, ait esse peritonæum; membranam scilicet illam, quæ ab officio περὶ τὸν αἰσιν dicta est: quod omnes abdomine contentas partes involvat, iisque circumtendatur. Compertum enim experientia est, ex cadaverum hydropicorum inspectione, fluctuare eam eluviem inter intestina, & prædictam membranam. Idque omnes Medici attestantur præter quosdam Arabes, qui aquis illis locum assignant inter *mirach* & *siphach*, hoc est, *abdomen* & *peritonæum*. Qui vel ipsorum principis *Avisennæ* testimonio confutari possunt, ita pronuntiantis *lib.* 3. *fen.* 14. *tract.* 4. *Et plurimum stationis ejus non est, nisi inter Zirbum & inter Siphach intrinsecum.* Nam *Zirbus* Mauritanis *Πίπλον* est Græcorum, membrana scilicet intestinis superiori parte innatans, quam Anatomici Latine *omentum* appellant. *Siphac* autem Arabibus idem sonat, quod Græcis περὶ τὸν αἰσιν χιτῶν, vel neutrum περὶ τὸν αἰσιν, supple σκέπασμα. Quo significat *Avisenna*, locum aqueæ humiditatis in ascite esse sub peritonæo: si quidem inter omentum, quod intestinis superioribus obtensum & peritonæum: si quidem utrumque istud integumentum subtus atque intra abdomen esse constat. Nec tamen negandum, quin ii rem ita se habere, ut scripserunt, in quibusdam corporibus deprehenderint: cum id visum aliquando fuisse in sectione cadaveris hydropicæ, nempe aquas inter peritonæum & abdomen conclusas, Joannes Acholzius in *consil.* 339. memoriæ prodiderit.

p. 129. l. 23, 24. ἡ δὲ τοῖσι ὑδρῶσι ἡ ὁδὸς Πιπλόνος.] His verbis innuit hydropem ascitem ex prava renum diathesi serosum non expurgantium humorem sæpius contingere: licet ex consensu jecoris, cujus pravis affectionibus communicant, ut doctè explicat *Marcellus Donatus lib.* 4. *histor. Medicæ cap.* 21. quod & *Avenzoar* testatur in *Theizir lib.* 1. *tract.* 13. *cap.* 1. ita scribens: *si quidem ascites generatur, quando non possunt renes attrahere aquositatem, quæ generatur in hepate cum sanguine, qui consuevit descendere ad renes per vias urinæ: quia cum remanet in hepate cum sanguine, repudiatur a membris: unde sanguis ille aquosus ab ipsis membris expellitur ad ventris concavitatem: & inde fit Ascites.* Nota tamen, quod si hic error fuerit principaliter ab errore & debilitate hepatis,

tis, non potentis sequestrare purum ab impuro, & specialiter aquositate dictam, sit primo hydropisis, quæ dicitur hypofarca: & secunda scilicet ascites à debilitate renum habet provenire. Haftenus Avenzoar, cujus opinionem confirmat distinctio quædam apud Aurelianum lib. 3. tard. pas. cap. 8. Item dicunt hyderon ex renibus generari; hydropem vero ex duritate jecoris. Exstat Sylvii Lanceani *Tractatus de Hydropse*, in quo ostendit eum non semper fieri ab hepate. Ex quibus verbis apparet, eum sentire ascitem propriè esse symptoma imbecillitatis renum; idque experientia confirmari potest, qua constat parum hydropicos urinæ reddere; & quod nunquam observatum sit, aquosum hydropem urinæ fluxu persanatum fuisse, ut citato loco ait *Marcellus Donatus*: quod si verum est, licebit provocare ad *Aretæo* ad disciplinarum Magistram experientiam; cum hic contra aliorum observationes sciscat, hydropem, cum ad salutem vertitur, urinæ profluvio sanari.

p. 129. l. 25, 26. καὶ μὴ ἔσχατε ἐλαφρῆ μῆνον.] Egregia sententia & Medicis ante oculos semper habenda, non solis symptomatis, quorum pondere urgetur Natura, occurrendum esse; sed imprimis ad causam, quæ morbum efficit, spectandum esse. Illud enim circulatoris est & imperiti; hoc scientis Medici, & officio suo bona fide fungentis.

p. 129. l. 29, 30. τὸ ὅτι ἐν τῷ εἶδει ἀλγέων πάντων μέζον.] Sitim in genere esse doloris manifestum est: quem dolorem vehemens stomachi exsiccatio excitat: nulla est enim qualitas, quæ si modum multum excedat, negotium & molestiam naturæ non facessat. Is autem dolor, quem sitim dicimus, licet non sit valdè acutus, ut multi alii, haud scio tamen an ullus sit magis intolerabilis: quod ex quibusdam hydropicis patet, quos sitis impatiëntiâ urinam suam bibisse ac malagmata etiam devorasse memoriæ proditum est: cujus exemplum habemus apud *Cornelium Celsum* cujusdam ex Amicis Regis *Antigoni*, qui, potu omni, quo sitim levaret, adempto, malagmata sua devorando, bibendoque suam urinam, in exitium se præcipitavit. vide lib. 3. cap. 21.

p. 130. l. 6, 7. καὶ νάρδω τῷ μύρῳ] Observa hanc locutionem νάρδον μύρον, pro νάρδιον.

p. 130. l. 12, 13. ἀκρητέστεροι μάλλον.] Interpres videtur legisse εὐκρητέστεροι, vertit enim bene diluta; supple vina: sed nihil mutandum. Vinum enim adstringens, licet meracius detur ad sitim medendam, non est inutile; sed juvat non parum, dum stomachum adstrictione sua roborat, & calore humores falsos ventriculo infixos potentius discutit atque abstergit.

p. 130. l. 15. ψύχων μεταβολῇ τε καὶ ἐνκρασίῃ.] Deest aliquid, nempe χρήσιμος vel ὀνήσις.

p. 130. l. 18. ἡ διὰ τῶν ὀπώρων.] Supple ἀντίδοτῳ, ἡ διὰ τῶν ὀπώρων. Φάρμακον διὰ τῶν ὀπώρων, idipsum est quod *Plinius Oporicen* vocat, quodd ex fructibus vino decoctis conficetur. Ita enim de eo tradit lib. 24. cap. 14. Unum etiamnum arborum Medicinis debetur nobile Medicamentum, quod Oporicen vocant: fit ad dysentericos stomachique vitia, in congio musti albi lento vapore decoctis malis cotoneis, &c. Ejusdem meminit & *Galenus lib. 8.* τῶν κῆ τῶν πῶρας. ex *Asclepiade*; idque Medicamentum δι' ὀπώρων appellat: apud *Al. Trall. lib. 9. cap. 1.* τὸ διὰ τῶν ὀπώρων σιωτέον βοήθημα.

Ad Caput III.

πεὶ θεραπείας λιθιάσεως &c.

De Curatione calculorum &c.

p. 130. l. 29. οἷσι ὅγε παρηγορήσει.] Mallem in numero plurali, ἀγε.

p. 130. l. 29, 30. λίθων μὲν ὡν ἐνφυῇ γένεαι ἐς ἀζονον τρέψαι ἀδυνάτον.] Hujus rei causam reddit *Fernelius lib. 6. de partium morbis* & *Symptomatis cap. 12.* ubi de renum calculo agit, quam ipsius verbis placet adscribere: efficientem causam omnes quidem profitentur immoderatum esse renum calorem; qui humores perurens, siccans & obdurans cogit in lapidem. At certè alia statuenda causa efficacior, longèque frequentior renum arenafa calculosaque constitutio, quam quisquis ab origine contraxit, vix ulla ratione calculi tormenta effugere possit: quandoquidem hoc vitium omnium maximè hereditarium censetur: quin non paucis pariter cum renibus calculus procreatur.

p. 130. l. 30, 31. ῥηότερον μὲν ὅτι μήτεκε ἀτοκον γένεαι.] Festivè renum habilitatem ad calculos gignendos cum matricis foecunditate comparat; aitque facilius esse uterum inhibere ne concipiat & pariat, quàm renes calculosos à calculorum generatione.

p. 130. l. 32. ἐς δὲ ξοδὸν ὅπως δέξηναι χρὴ.] Hic mendum est in voce ὅπως, pro quo lege ὅμως, tamen, nihilominus.

p. 130. l. 33. λὺν ὡν ἐν ἑδρῇ ἵζωσι.] Interpres videtur legisse, ἐν ἀκρῇ. Si (inquit) summam sedem occupant.

p. 130. l. 40. ἀνιάσι τῶν λίθων τὰς σφύχιας.] Lege τὰς σφίγγιας adstrictiones, ut rectè interpres vertit: ἀνιάσι autem & pro ἀνιέσι à verbo ἵημι mitto, & per contractionem ἀνιάσι, qua contractione usus est *Hippocrates lib. de excisione partus*: ἐναι ὅτι καὶ τὰ λόγια περὶ τῶν ἐμ- ἐρύς ἀφιάσιν. Id propterea visum est animadvertere, quia viri eruditi, qui nobis institutiones Græcæ linguæ composuerunt, ejus contractionis non meminerunt.

p. 130. l. 42. ψήας.] Scribe ψύας. ψύαι & ψύαι promiscuè usurpant Græci.

p. 130. l. 45. τοῖςδε χρεὶ ὅκως ὕδωρ κατακινεῖν.] Videntur hæc mutila & corrupta, sed eadem emendare non certè promptum est. Interpres vertit *ubi aquæ incocta sint*; quod sanè sententiæ hujus loci congruit: sed quemadmodum id ex hoc contextu fiat, non ita perspicui facile potest. Fortasse tamen non male ita mutilum hunc locum supplebimus: τοῖςδε χρεὶ, ὅκως ἐς ὕδωρ ἐμβάλλης, κατακινεῖν. Nam ex ὅκως atque ἐς, conjunctis duabus his dictionibus ὅκως factum verisimile est: verbum autem ἐμβάλλης excidisse non minùs verisimile; præsertim cum id sententia atque ipsa scriptura postulare videatur.

p. 130. 45, 46. σμικρὸν γὰρ αἱ χρήσιες.] Et hîc quidpiam deesse quis non videt? ἀφελέσσι certè, aut quid simile.

p. 130. l. 49. ἔλυσε καὶ σικυὴ καὶ φη.] Cucurbitula ad deturbandum è renibus calculum valet communi ratione, qua humores ad superficiem cutis attrahit; fuga scilicet vacui humoribus succedentibus ad locum, unde humor decessit tractus ab instrumento: in qua successione calculi si existant, è priori sedè necessariò movebuntur.

p. 130. l. 53. ἀλέη μὲν χαλαρὰ πῆ δ' ἐγγλίσχριν.] Corruptum est illud πῆ priorè syllaba amissa: lege λίπη *pinguitudo*, pro λίπα mutato ω in η ἰωνικῶς, nomen est indeclinabile, & olei epithetum passim apud *Homerum* λίπ' ἐλάω. Hic vires olei *anthemidis* traduntur, quod scilicet calore blando laxet, pinguitudine lentorem afferat, acrimoniâ autem ad expulsionem excitat.

p. 131. l. 3. βοτάνας δ', ἢ περιόντιω.] Supra de nomine hujus herbæ diximus, & περιόντιω in accusandi casu dici ostendimus, cum sit generis feminini. Nunc de ipsa herba dicendum; quæ scilicet hoc nomine intelligi debeat: sunt enim qui ambigant. Cæterum, removet dubitationem *Antonius Musa*, qui sub *Augusto* floruit: *betonicam* ita appellari à *Græcis* testatur in libello *de Vetonica*, qui & à Latinis eandem ferratam dici ibidem refert. Ratio nominis sumpta à forma foliorum, quæ in ambitu dentes instar feræ habent. At *Nicander* in *theriacis*, herbam ὀνόγυρον appellavit ἔμπελον, ejusdem significationis vocabulo, quia sit ἀκανθώδης καὶ τραχὺς, *spinosa* & *aspera*: ita enim exponit *Scholias*tes.

p. 131. l. 7. ἀπολύσθ' σίνηπι, καὶ ἐκ πυρὸς ἐχάραι.] Insignis hic lacuna est in omnibus MSS. & excusis codicibus; quæ causa est, cur minus liquidò appareat, quid his verbis velit *Aretæus*. Attamen conjicere licet, eum proximè ante posuisse remedia, quibus utendum esset, si renum inflammatio ad abscessum deducta esset: in hisque *ferri* mentionem fecisse, quod cuti, sub qua abscessus foret, imprimeretur: tum Medicamenta tergendo ulceri idonea docuisse; demum quibus Cicatrix induceretur, quorum in numero *Sinapi* & crustas ab igne hîc recenset, propter vehementem eorum exsiccationem: sed hæc tam obscura satius est in medio relinquere. De sectione abscessus renalis vide *Hippocratem* in *lib. de internis morbis*.

p. 131. l. 9. καὶ πολλὰς καὶ ἡ ἐν θαλάσῃ βιοτή.] Laudat navigationem in victu calculosorum, quod mollis illa navigii motio arenulas & calculos sensim ad exitum propellere valeat.

Ad Caput V.

περὶ Θεραπείας γονορροίας.

De Curatione Profluvii Seminis.

p. 131. l. 17. πάντων κακῶν εἶναι αἰτίω.] Omnium malorum causam statuit fluxum seminis involuntarium, quod inhonestus sit, quod periculosus, quod denique fœcunditatem, qua genus perpetuatur, adimat. Cujus dicti hæc ratio est, quod præcipuum & proprium hominis bonum est honestas; alterum vita, quæ ipsi cum stirpibus & animantibus communis; tertium generis propagatio per generationem, commune item mortalitatis solatium: quare id, quo iis omnibus bonis privamur, omnium malorum causa merito dici potest.

p. 131. l. 23. ἔλεον μὲν πὸ δαπὶ τ' οἷον ξυνὸ τοῖς λύμασι.] Quàm profusi sint verborum & laxi *Jones*, ex hoc loco clarè perspicui potest. Quot verba posuit, cum una voce δαπὶ dicere posset? observanda etiam locutio elliptica: εὐψεσι μὲν ὧν ἔλεον, supple χηρίσμον, καίλεον.

p. 131. l. 28. καὶ ἐπὶ μάλλον ἡ ῥυτή.] ῥυτὴν *rutam* herbam appellat, quam vetustiores Græci πήχανον.

p. 131. l. 30. καὶ νίτρου.] Lege, νίτρου, ut referatur ad verbum supra positum χρέο.

p. 131. l. 34. πὸ χλωρὸν ἐπίπλωσμά.] Viridis emplastri varias compositiones recenset *Galenus* lib. 2. *de compositis medicis*. καὶ γῆν, quem vide. Facultas ejus est exsiccare, & tergere.

Ad Caput VI.

περί θεραπείας σωματικῶν.

De Curatione Laborantium stomachi vitio.

p. 132. l. 6. εὐογκὸν σάρκα ποιῆσαι.] Phrasis per synecdochen, quæ Ionibus & Poëtis familiaris.

p. 132. l. 7. αἱ τοῖσι κάμνουσιν χάρτες.] Sententia est Hippocratis in *sexto epidem. sect. 4.* ut supra indicavimus.

p. 132. l. 14. καὶ τὸ στήν ἐς στήν ἐπίθημα.] Interpres haud rectè: *pectori ad adstringendum imposita*: non enim hæc *Aretæi* mens, ut Medicamenta stomachica pectori aut ster-
no applicentur, (quod planè esset absurdum; non enim ibi stomachus;) sed ut infra ster-
num ponantur: quo in loco situm est superius ventriculi os. Fefellit eum usus præposi-
tions καὶ, quæ cum genitivo aliquando significat *in*, aliquando etiam *infra*, ut in illo A-
ristophanis καὶ γῆς ἀποπέμπω: posset legi κατω τὸ στήν.

Ad Caput VII.

περί θεραπείας κοιλιακῶν.

De Curatione Ventriculo laborantium.

p. 132. l. 24. τὸ τῶν σιτίων ἀκρίσις ἡ κοιλία ἐστίν.] Scribe ἀκρίσις, ut est ad oram paginæ in
Editione *Henischii*. Cæterum κοιλιακὸς ventriculosus interpretatur *Cælius Aurelianus*
aptissimè.

p. 132. l. 27. ψυχὴ μὲν ἐμφύτω τῷ τὸ ἐς πύλιν θερμοσίης.] Hæc esse mendosa, quis dubi-
tet? non enim frigus coctionem lædens, quod coeliaci affectus causam statuit, ἐμφύτων,
id est, *innatum* dici potest. Quippe quod innatum, secundum naturam est: quod au-
tem coeliacos facit, præter naturam: sed neque ψυχὴ θερμοσίης, *frigus caliditatis* re-
ctè dicatur: quare sine dubitatione legendum est, ψυχὴ μὲν τῇ τὸ ἐμφύτω ἐς πύλιν θερ-
μότητι.

p. 132. l. 46. καὶ τὸ μάλαγμα ἐπικύσιν χλωρόν.] Hujus malagmatis nullam fecit mentio-
nem *Galenus* in descriptione malagmatum, quæ collegit *lib. 7. de compos. med. κατὰ γῆν*.

p. 132. l. 47. καὶ τὸ μυστήριον.] Ita veteres Medici sua Medicamenta, quæ sibi ipsi
componebant, & propria esse volebant, cognominabant: velut ex *Galeno* etiam colligi
potest, qui *lib. 10. de compos. medic. κατὰ πύλιν* de quadam compositione verba faciens:
τὸ (inquit) δὲ πύλιν ὡς μυστήριον ἐλάττω.

p. 183. l. 6. τὸ διὰ τῶν ἐχιδνῶν πηκτικώτερον (πηκτικώτερον).] Cubat sine dubio mendum
in voce hac πηκτικώτερον, id est, *summopere coagmentativum*, ut vertit interpres: quod
Theriacæ minimè convenit, quæ calidissimis constat Medicamentis. Scribe igitur
πηκτικώτερον, *maximè concoquens*: de iis enim agit Medicamentis, quæ concoctionem
promoveant. Nisi quis malit σπηκτικώτερον, quod veterum lingua idem significat.

p. 133. l. 8. ἢ ἐγκρύψης ταῖς δε.] Rationem parandi *veratri albi* facilem & prisca usita-
tata edocet, quæ est ejusmodi: *veratri radix* raphano seu radici inseritur, atque in-
cluditur, spatio unius noctis: post raphanus *veratri* facultate imburus solus propinatur.
Recens hoc fuisse inventum tempore *Plinii*, testatur ipse *lib. 25. cap. 5.* *Nuper* (inquit)
invenere dissectis raphanis inserere elleborum, rursusque comprimere raphanos, ut transeat
vis, atque eo lenimento dare. Cujus præparationis alicubi *Galenus* fecit mentionem.

p. 133. l. 14, 15. ἢ μυρρίναισι.] Leve hic mendum. Scribe μυρρίνησι.

p. 133. l. 15, 16. ἐχὶ γὰρ ἡ ἀναπνοὴ καὶ ἡ ἀναπνοὴ τοιόνδε φάρμακον πεπληρίον.] Neque rectum hoc
τοιόνδε. Pro quo lege in genit. plurali, τοιῶνδε: refertur ad illa δάφνησι, ἢ μυρρίνησι &c. In-
signis hic locus de salubri hortorum suaveolentium aura ab herbis & virgultis medicam
vim habentibus, quales commemorat *Myrtos*, *Lauros*, *Thymum*: de quibus est illud
Maronis in Poëmæ elegantissimo *Ciris*:

Cecropius suaves exspirans hortulus hortos
& *Romanæ fidicen Lyræ.*

————— *tum violaria &*

Myrtus, & omnis copia narium

Spargent olivetis odorem

Fertilibus Domino priori.

Alia ratio, immò longè diversa hortorum meritoriorum: in quibus frugiferæ arbores
multæ, & magna olerum copia educatur, fimetis undique per pulvillos digestis, variis-
que aquarum incilibus passim discurrentibus: quorum hortorum aëri, cum multis her-
barum atque aquarum vaporibus inquinetur, parumque ob frequentiam arborum diffle-
tur, vix salubritas constare potest, si præsertim brassica, careo & buxo abundant: quem-
admodum *Galenus* ex quorundam *Hippocratis* Interpretum sententia, quam ipse probat,
refert *com. ab lib. 3. epidem.* ejus verba ut in re insigni adscribere placet: τῆτον ἐπὶ τῆ-
τοις, ἐπὶ πολλὰ ἀφθονία ἔχοντες λόγων εἰς τὸ ἀναδύειν τὸ ἐπὶ τοῖς κήποις αἶρα. τῆτον μὲν ὅλον τὸ μέ-
γεθος.

ρ. 133. l. 17, 18. ἀλτήρων βολαῖσι, ὃ θώρηκος, καὶ τῆς κοιλίης κόποι.] Ad oram libri excusi has syllabas σι τς conjunctim, & à voce præcedenti disjunctim, à quodam scriptas animadverti ex quodam MS. ex qua observatione veram mihi videor elicere posse lectionem: ἀλτήρων βολαῖ, δίσκος, θώρηκος καὶ τῆς κοιλίης κόποι. halterum jactus, disci, &c. sed & illa mendosum sonant θώρηκος καὶ κοιλίης κόποι. ceu verò parti ulli ægrotanti atque imbecillæ defatigatio conveniat. κόποι enim lassitudinem aut quamvis molestiam significat, non autem laborem simpliciter, ut nimis supinè vertit Interpres: neque ventriculus est ejusmodi, qui laboris sive exercitationis, atque inde consequentis lassitudinis capax sit: pars in medio corporis abstrusa, & musculis carens; licet aliarum partium, quæ voluntariè moventur atque exercentur, motibus juvetur. Malim itaque legere cum negatione ἀκοποι fortasse & pro θώρηκος κορύκος legendum: quo nomine follis significatur, olim in usu apud Græcos, atque etiam hisce temporibus, ad corporibus exercitationes: unde vox κορυκομαχίη apud Hippocratem lib. 2. de Ratione victus. χειρονομίη, ἀλτήρων βολαῖ, δίσκος, κορύκος ἀκοποι. voce κοιλίης expuncta, hoc est: *manuum exercitatio quæ fit halterum disci, folliculi, incommoda, dolores, molestias depellunt.* reliqua hujus capitis mutila, ipsumque caput mutilum MS. cuiuspiam opem exspectat, de quo jactura sarcitur. Non abs re porrò fuerit, Galeni locum de particulari membrorum exercitatione ex libro 5. de sanitate tuenda, Latine conversum, quia prolixus est, proferre. Quos ex levi causa vertigines, comitiales morbi, gravis ophthalmia, vel aurium dolores malè habent, iis inclinato capite, dorsove, aut humi voluntatis exercitari non expedit: imò tum ambulatione sapè, tum cursu mediocri, tum gestatione in vehiculis citra fatigationem uti. Simili modo nec quibus tonsillæ, (quas περιόδια Græci vocant) aut vitia, quas ἀντιάδες appellant, aut anginae facillè incidunt, nec quibus promptè in columellam, gingivas, dentes, neque partem aliquam ex iis, quæ circa collum, aut totum caput habentur, fluxiones procumbunt. Quippe nonnulli dimidio capite infestantur, aliis tendones, ex levi qualibet causa dolent. Quorum nemo exercitationem sustinet, quæ caput impleat: sed sunt his omnibus, quæ per crura geruntur, utilia; sicut è diverso qui imbecillis sunt cruribus, his superioribus partibus exercitari est satius, chironomiis, acrochirismiis, disci jactu, halterum usu: præterea his omnibus, quæ in palæstra humi exercent. At quorum mediæ crurum, brachiorumque partes opportune offensionibus sunt, iis quodvis exercitationum genus idoneum fuerit: modò ne reliquarum considerationum ulla prohibeat. Quæ tamen circa thoracem partes sunt, magis inferiorem exercitatione juvantur, quæ circa vesicam, ὃ renes, superiorum: Lien, ventriculus, jecur, intestina, ὃ colon, sicuti in medio superiorum, inferiorumque sunt, ita se ad exercitationes habent. Hactenus Galenus.

Ad Caput XII.

ὡς δὲ Θεραπείας δεῖξαι.

De Curatione morborum in Articulis ὃ Coxendice.

ρ. 133. l. 24. σιτίων καὶ ῥαφανίδων πολλάκις.] Deest initium huic capiti ut patet. Horum autem, quæ supersunt prima sententia sic suppleri potest, ἐμέων ἀπὸ σιτίων καὶ. &c.

ρ. 133. l. 26, 27. ψυχρολασθή ψευδασθή.] Marina lavacra morbis articulorum bifariam prodesse possunt, priore modo fallugine, cui vis exsiccandi, & absumentis superfluos humores: deinde frigiditate actuali, calorem intro revocando, quod θερμὴς ἐπανόκλησις vocat Hippocrates: unde proverbium:

Θάλασσα κλύει πάντα τ' ἀνθρώπων κακὰ.

ρ. 133. l. 37. ξυὼ τοῖσι ψύχαςι κολοκύντης καὶ πέπων.] Interpres videtur legisse ξυὼ τοῖσι ψύχαςι, κολοκύντη καὶ πέπων. Quæ lectio adstrui potest: nisi quis nihil mutando malit pro ψύχαςι, legere ψήγμασι. Panis cum ramentis cucurbitæ ὃ peronis, ad cataplasma scilicet parandum.

ρ. 133. l. 41, 42. καὶ πρέσιος ἢ τοῖσι φύλλοισι λεπτή.] An πρέσιος usurpat flexu masculino, quod alii Scriptores in neutro, non est ita: neque hîc, πρέσιος, nomen est substantivum, sed adjectivum, quod refertur ad substantivum, βοτάνη ita enim & suprâ πεντάφυλλος ἢ βοτάνη, herba quinque folia, quam alii in neutro substantivè πεντάφυλλον vocant. Addit τοῖσι φύλλοισι λεπτή, tenuium foliorum: cujus speciei non meminit Dioscorides. Sed, nisi fallor, primam speciem marrubii à Theophrasto descriptam intelligit folio herbaceo, & magis inæquali, incisurisque profundioribus, & magis conspicuis. Vide eum lib. 6. cap. 2.

ρ. 133. l. 44, 45. μήλων πὶ τῶν χιτρίων πὶ ἀβρωτον.] Acetositatem citri barbari appellant.

p. 133. l. 46. σὺκα ξηροὶ καὶ θάσια.] Supple κάρυα, nuces *Thasiae*; aliter *amygdalæ*. Vide Macrobius *lib. 3. satur. cap. 18.*

p. 134. l. 2. καὶ τούτων ἄλλοτε ἄλλω.] Deest verbum ὠφελέει, quod refer in suum locum.

p. 134. l. 3. καὶ τούτων ἄλλοτε ἄλλω.] Videntur hæc παρέλκεν; supra enim hæc eadem posuit.

p. 134. l. 8, 9. καὶ γὰρ τὰς νοσέοντας ἐωυτῶν.] Qui morbis sæpe conflictantur, periti Medicamentorum efficiantur, necesse est: unusquisque enim ea requirit, & cognoscere studet, quibus maximè indiget: ipsa etiam calamitas ingenium excitat, juxta illud *Nasonis*:

— — — — — grande doloris
Ingenium est miserisque venit solertia rebus.

Eo pertinet illud *Celsi* in proœmio: *primoque medendi scientia sapientiæ pars habebatur, ut & morborum curatio, & rerum naturæ contemplatio sub iisdem auctoribus nata sit: scilicet his hanc maximè requirentibus, qui corporum suorum robora, inquieta cogitatione, nocturnaue vigilia minuerant.* Et nos vulgò eodem sensu homines valetudinarios, pharmacopœorum officinas vocamus.

Ad Caput XIII.

περὶ θεραπείας ἐλέφαντος.

De Curatione Elephantis.

p. 134. l. 20. θηρία γὰρ ἰδεῖν.] Vide supra *lib. 2. de signis chronicarum* ubi multa de natura hujus morbi annotavimus.

p. 134. l. 20. δὲ Ⓢ ζυμωθέντι.] De contagione elephantiasis confirmat *Galenus lib. 11. de simpl. fac.* ubi de carne viperæ disputat, cujusdam scilicet elephantiaci exemplo; cujus consuetudine cum nonnulli ex ejus sodalibus eundem morbum contraxissent, reliqui, ne idem discrimen incurrerent, misero illi tugurium extra vicum in colle construere fuerunt coacti: rem se vidisse *Galenus*, dum in *Asia* esset juvenis, testatur.

p. 134. l. 23, 24. ἀλλὰ γὰρ πάντα χρὴ ζυμφέρειν φάρμακα καὶ αἰσίνην καὶ σίδηρον καὶ πῦρ.] Σίδηρα, neutrum plurale me legisse non memini. Scribe igitur σίδηρον. Ad rem, nullum esse remedium, quod si seorsim sumatur, huic tanto malo expugnando sufficiat, censet. Igitur omnia Medicinæ præsidia adhibenda esse, quæ quatuor generibus summatim comprehendit; Medicamentis, victus ratione, ferro, & igni. Horum duo posteriora, ut omnium valentissima, non nisi in extremis morbis usurpantur, quum alia parum profunt. De igne quidem sententia est *Hippocratis* in *libro περὶ τέχνης*, qua hunc potissimum esse Medicinæ instrumentum decernit: tum in *Aphorism.* ejusdem παρεμβεβλημένοις, remedium is progressus notatur: ὁκόσκι φάρμακα σὺν ἰήται, σίδηρος ἰήται ὅσα σίδηρος σὺν ἰήται, πῦρ ἰήται ὁκόσκι πῦρ σὺν ἰήται, ταῦτα χρὴ νομίζειν ἀνίατα. De ferro est illud *Maronis* in *tertio Georgic.*

Non tamen ulla magis præsens fortuna laborum est

Quàm si quis ferro potuit rescindere summum

Ulceris os.

Cui adde illud *Ovidii* ex *primo Metam.*

— — — — — sed enim immedicabile vulnus

Ense recidendum est, ne pars sincera trahatur.

p. 134. l. 30. καὶ πᾶς θηὶ σφυροῖσι αὐτῆμαρ.] Negativa particula σὺν videtur deesse, ut ex sequenti contentu intelligi potest: mox enim subdit: κρέσσον γὰρ ἢ αἰσίνης. &c.

p. 134. l. 36. τὸ πονηρὸν καὶ ἐντηκτον.] Ἐντηκτον, penitus inquinatum, cui labes ceu liquefaciendo infusa, ac penitus impressa est. Ita namque Græci verbum, ἐντηκνέσθαι usurpant de eo quod alicui tam altè impressum, ut bituminis aut adipis liquefacti modo instillatim firmissimè hæreat. *Sophocles* in *Electra*:

Μῖσός πε γὰρ παλαιὸν ἐντήκνέ μοι ἐντήξας.

Vide *Suidam* in voce ἐντήξας.

p. 134. l. 36, 37. μεσηγὺ τὸ οἰκείον.] Deest verbum γλυκύνειν vel ἐνυθύνειν: estque sententia ejusmodi: sanguinem vitiosum, qui in corporibus illis redundat deerrare oportet, sed non affatim, & una vacuatione quantum est ejus in venis, quia vires unà exhaurirentur: sed tantum vacuandum est, quantum satis est, alimentum morbo subtrahere volenti, non præsidium naturæ: cui interim novus sanguis familiaris probis alimentis sufficiens est in locum corrupti: quam rationem curandæ cacochymiae Medici ἐπίκρσιον vocant; eaque utuntur, cum vires integram pravi humoris vacuationem non ferunt, ut docet *Galenus lib. 9. Method. Ther.* cujus verba hæc sunt: χρὴ γὰρ δηλονότι κατὰ τὰς τοιαύτας ἐναντιώσεις τῶν ἐνδείξεων, κατὰ βραχὺ μὲν ἐκκενῆν τὸ μοχθηρὸν, κατὰ βραχὺ δὲ ἀντ' αὐτῆς τὸ χρῆσθαι ἐντιθέσθαι. καλεῖται δὲ ἐπίκρσις ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, ἡ τοιαύτη θεραπεία τῆς κακοχυμίας.

p. 134. l. 42, 43. ἢ ἐπὶ τῷ ἰσχίῳ ἢ ἐλεῖσαι ἔστω.] Melius ἢ ἐλεῖσαι, quænam sit hæc purgatio in cibo; quam in ischiadis curatione se docuisse ait, scire non possumus: quia præcedens caput, in quo eam rem tradiderat, dimidia ferme parte truncatum est.

p. 134. l. 43. γάλα ἀδιάκριτον] Lac indiscretum appellat, quod solidum, ut ab ubere animalis emulctum est, datur: ut distinguat à sero, quod ab alia substantia lactis, arte segregatur.

p. 134. l. 50. ἡμέρων ἀφ' ἡμέρας] Alternis diebus; idem quod παρ' ἡμέραν. Scribe autem ἡμέρων.

p. 135. l. 2. κεδρίης κύανον ἓνα] Ita nuncupatur resina cedri arboris, cujus mira est vis contra putredinem: qua de causa à nonnullis νεκρὰ ζωῶν, id est *vitam mortui* seu cada-veris appellatam fuisse auctor est *Dioscorides*. Ea etiam libros olim illini solitos ad perpetuitatem, ex variis veterum scriptorum locis cognoscimus. Verùm eandem viventia putrefacere idem *Dioscorides* confirmat. Qui tamen eam in ecligmate præscribit elephantiacis, ceu mortuis propè modum, & cadaverosis; quemadmodum hic *Aretæus*: ὠφελεῖ (inquit) καὶ ἐλεφαντιῶντας ἐκλειχορμῆν ἢ περὶ χλορμῆν.

p. 135. l. 5. ἐλέφαντ' & ὀδόντ' ῥίνημα] Eboris scobem simpliciter paronychiiis imponit *Dioscorides*, & vim habere adstringentem asserit, neque quicquam præterea. Quare si tanto malo scobes illa opitulatur, occulta proprietate id eam præstare oportet.

p. 135. l. 5, 6. ἀτὰρ καὶ τ' ἔχειον τῶν ἐρπετῶν θηρίων αἱ σέρπες] De vi carnis viperinæ adversus elephantiasim, complura experimenta Galenus *lib. 11. de simpl. med. fac.* quæ quisque eo loco videre potest. In quo creatoris sapientiam non est satis mirari atque celebrare, qui ex animalibus nocentissimis, humanæque naturæ infestissimis, remedia exquisitissima contra immanes morbos suppeditat nobis: ne quid usquam esset in natura, quod homini non proderet. Quod vesanos Momos, atque Epicuræos admonere poterat non fuisse hanc rerum universitatem fortuito illo & ab omnibus sanis hominibus exploso atomorum concursu creatum: cum experientia demonstret, nihil prorsus in mundo esse, quod non homini apprimè utile sit, si quis eo uti sciat. Verùm ignavia hominum, quidvis potius quàm secreta illa investigantium, obstat, quominus naturæ munificentiam cognoscere possimus: multò enim est proclivius, si quid est in herbis, aut animalibus, aut fossilibus, naturæ nostræ parum congruens damnare, atque inde incusare Naturam, quam utilitates in illis ipsis rebus latentes investigare, in lucemque proferre. Quid verò adeo mirum est, si in rebus materia concretis bona malis mixta sunt; si viperæ salivā enecant, carnibus juvant? cum ea sit ratio materiæ illius primæ, ex qua cuncta procreantur, ut contrarias & qualitates, & formas suscipiat; alioqui una esset res simplex universum. At Mundus ex pluribus & diversis immo omnibus naturis constet, necesse est, si sit mundus, quem Græci κόσμον ab ornatu & pulchritudine dixerunt: quis enim locus pulchritudini (de rebus corporeis loquor) esse potest, ubi nulla sit partium proportio atque symmetria: & quæ symmetria esse potest, ubi nulla varietas partium, nulla distinctio. Quod si mundum diversis naturis conflatum esse oportuit, sequitur & formas diversas debuisse recipi in materia mundi: atque adeò diversas & pugnantes inter se qualitates, tum in elementis, tum in iis quæ ex elementis gignuntur, sequi debuisse. Ex quo etiam intelligitur fieri non posse, quin aliqua aliquibus noxia infestaque sint, propter illam qualitatum pugnantiam, quæ formas rerum diversas necessariò consequitur. Sed illud in his admirabile est ex illis rebus, quæ nobis ob insignem naturæ distantiam adungi non poterant, comparata esse nobis remedia, & salutem ex inimicis nostris, ut sacer vates cecinit. Unde illud etiam Sidonii Apol. *lib. 9. epist. 9. Acrium more Medicorum, qui remedium contra venena cū ratio compellit, & de serpente conficiunt.* In qua re perspicienda Medicinæ scientia versatur. Nam ut proposito exemplo insistam, non solum viperarum carnes elephantiasim curant, sed etiam jecinoris obstructionibus mirum in modum conferre creduntur: de qua re *Aponensis* testatur in *Supplementis practicæ Mesuei, capite de Oppilatione hepatis*: atque earum carniū usu emendari, quidquid in jecore emendabile est. Quod & *Franciscus Pedemontius* in suis ad eundem *supplementis* confirmat: quibus accedit testimonium Avicennæ ita scribentis; 2. *can. cap. de serpente*, quo nomine viperam designavit: & caro quidem ejus, quum in usu habetur, prolongat vitam, & confortat virtutem, & conservat sensus & juventam. Patrocinantur & quæ *Isigonus* apud *Plinium lib. 7. hist. cap. 1.* de iis qui *Athon* montem incolunt, memoriæ prodidit: nempe hos annis centenis quadragenis vivere, quod viperinis carnibus alantur; ex eaque causa nec capiti nec vestibus eorum noxia corpori inesse animalia. His adungi potest historia relata à *Guaynerio* in *tractatu de venenis*: ibi enim narrat se vidisse Chirurgum quemdam, grandi admodum ætate, sed corpore adeo vegeto & firmo, ut juvenis videretur: hunc autem eum vigorem, carnibus serpentum more anguillarum frequenter elitandis servasse. Sed & *Porphyrus lib. 1. de abstinentia ab animalibus*, viperarum esu visum restitui affirmat: τὸς γὰρ τῶν ὄψεων ἀποτυφλωμένους ἐστὶν ἰδεῖν ἔχειας βρώσῃ τηρήσαντας ὄρασιν. κρατερὴ δὲ ἡ ἰατρικὴ οἰκίτης ξένω παθόντων νοσήματι τῶν σερπικῶν ἀπόσιον λαβασάν ἐν τῶν ὀσῶν, τοῖς μὲν φαρμάκοις ὠφελεῖται ἔδεν· ἰχθυὸς δὲ τρώπῳ ἔχει σκιδνασθέντι καὶ βρωθέντι διασώζει, τὴν σερπικὴν συγκολληθείσης. id est: *Fuerunt* (inquit) *qui viperæ esu, utriusque oculi deperditam lucem recuperarint. Quin & Crateri Medici quidam familiaris novo & inaudito morbi genere correptus, quo carnes ab ossibus abs-*

cedebant, cum nullo medicamine juuaretur, appositis piscium vice viperæ carnibus, ut iis vinceretur, post usum autem carne cum ossibus coalescente, pristinae sanitati restitutus est.

p. 135. l. 8, 9, 10. ἀποτάμνοντα ἢ καὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῆς ὑδαίνης ἕκαστον ἐχέον δακτύλους τέσσαρας] Ita & alii auctores, qui de theriaca conficienda scripserunt, præcipiunt: cuius præcepti rationem Auctor Libelli de Theriaca ad Pisonem reddit his verbis: καὶ αὐτῶν ἢ τῶν ἐχιδνῶν, ἢ ὅλα τὰ ζῶα εἰς ἀντίδοτον πέμπομεν, ἀλλ' ἀποτέμνοντες τὰς κεφαλὰς, καὶ τὰς ὑδαίνης, ἕτω τοῖς ἄλλοις αὐτῶν σώμασιν εἰς πλὴν μίξιν χράμεθα· καὶ τὸ τοῦ ὑδαίνης, ἕτ' ἀνδ' λόγῳ πινὸς ποιεῖμεν, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ κεφαλὰς τὰ κακίστην τῶν χυμῶν, αὐτὸν τὸν ἐν αὐταῖς ἔχον, ἀλλ' αὐτῶν ἀποκόπτεται αὐτοῖς περὶ τὸν ὀλιγότερον τῆς ἀπ' αὐτῶν διωάμεως ἔχει τὸ φάρμακον, τῆς τῶν φύσεως μετεβλητικῆς πινεῖ διωάμεν εἰς τὸν ἐχέον, ὡς περὶ δὴ καὶ ἐν ταῖς ἀφαιρέταις τὸ σπέρμα, καὶ ἐν τοῖς μαζοῖς τὸ γάλα μετεβαλλόμενον γίνεται. id est, atque ipsarum viperarum corpora non integra antidoto immittimus, sed amputatis capitibus, caudisque, ita reliquis ipsarum partibus in mistura utimur, idque non extra propositum, nec sine ulla facientes ratione: sed quoniam capita pessimum humorem, nempe ipsum virus in se continent, ideo ipsa præcidere conamur, ut minus de ipsorum potestate medicamentum recipiat, quum natura eorumdem vim quamdam in venenum mutandi obtineat: quemadmodum & in testibus semen, in mammis lac mutatur. Hactenus ille auctor. Galenus autem lib. 11. simplicium, præcidi capita oportere ob eam causam simpliciter dicit, quod ejusmodi animalia venenum ore contineant, cæterum à ratione alienum videri & caudas demere: ἐπεὶ ἡ φύσις αὐτῶν ἐστίν, ὅταν τὰς καλεσθῆναι δέξιναις θηριακάς σκευάζωμεν, ἀφαιρῆναι ἢ μόνον πλὴν κεφαλῆς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πλὴν ὑδαίνης, ἐνεσθῆναι πολλὰς δόλογας ἰσως μὴ πλὴν κεφαλῆς ὅλῳ ἀλλ' ἐν τῷ σώματι περὶ χόρδον ἰόν, αἰλόγως ἢ πλὴν ὑδαίνης ἀφαιρῆσθαι· ἔδὲ γὰρ τὰ ἐστὶν ἐν ταῖς, ὅπ' ἀλλ' τὰ περὶ τὸ σπέρμα τῆς τροφῆς, τὰ δ' ὕδατα, καὶ τὰ ξηρὰ περὶ τὸν ἔστω ἐστὶν ἀποκτείναντες γὰρ αὐτὰ, εἴ' ὅπως αὐτὰς τε, καὶ ἀναπλῆξαντες ἐξαιρέσωμεν τε καὶ ἀπορρίψωμεν ἀπὸ τῆς πλὴν κεφαλῆς, ὡς μόνον καλεσθῆναι πλὴν τῶν σαρκῶν ἐστὶν ἀλλὰ ταῖς ἀπεφυκυῖαις αὐτῶν δέξιναις τε καὶ φλεβῶν, ἐλάττω ἔχοντας ὄγκον, ὡς περὶ πλὴν ὅλῳ σάρκα καὶ μὴδὲ φαινόμενον, ἐὰν πᾶν τὸ σπέρμα κατεσφύγηται. id est, Porro quoniam ex more, cum artifices Theriacos, quos vocant, præparamus, non tantum caput, sed & caudam earum abjicimus, subiit mihi frequenter rationi consentaneum fortassis esse caput quidem totum abjici ob venenum, quod ore continent; verum à ratione alienum esse, adimere & caudam. Nec enim dicere liceat, quod id faciendum sit ob excrementa tum liquida, tum sicca. Nam interfecitis illis, atque excoriatis, apertisque, exempta interanea omnia abjicimus, ut sola sit carniū substantia reliqua, una cum arteriis venisque per ipsas innatis, quarum minima est moles, ut ad totam carnem, ac ne apparens quidem, nisi quis multum accurate consideret. Hæc Galenus. De ea autem ratione, quam ille auctor Theri. ad Pisonem posuit; quod videlicet caput serpentum propria vi virus illud progignat, ejusque sit principium, haud satis liquet: quando alii aliunde per venas ad caput venenum deferri existimarunt, quorum meminit Plinius lib. 11. cap. 37. ita scribens: non aliud esse hoc quam fel serpentum, & inde venis sub spina ad os pervenire diligentissimi auctores scribunt. Plura de hac re disputamus in nostro libro Problematum medicorum.

p. 135. l. 13. καὶ αὐτοὶ ἢ οἱ ἔχοντες ὅσον ἐν δέλπῳ.] Idem se cuidam viperarum venatori, qui elephantiasi laborabat, consuluisse, itaque eum sanatum testatur Galenus citato loco: refert Cœlius Aurel. lib. 3. cap. 1. in curatione hujus morbi: Dant etiam vipers mandandas, sed amputato capite, atque cauda. &c.

p. 135. l. 18, 19. τῶν κελτίων, οἱ νῦν καλεσθῆναι γάλλοι.] κελτίων non benè pro κελτῶν. qui (inquit) nunc Galli appellantur. Quia serò id nomen apud Græcos in usu fuit, sed κελτῆς vocabant, qui postea γάλλοι, & γαλάται: nam Galli & Galatæ iidem. Quod & Pausanias confirmat in Atticis, sic scribens: ὅτε δὲ ποτε αὐτὰς καλεσθῆναι γαλάτας ἐξενίκησεν, κελτοὶ γὰρ κατὰ τὴν σφῶς τὸ δέχασθαι, καὶ ὅσα τοῖς ἄλλοις ὠνομάζοντο. Et Strabo lib. 4. τὸ ἢ σύμπαν φύλον (Gallorum) ὁ νῦν γαλλικὸν τε καὶ γαλατικὸν καλεῖται. &c. quibus verbis testatur Strabo, eo tempore quo vivebat, cœpisse Gallos appellari, qui prius Celtæ dicerentur: quod cum & de sua ætate affirmet Aretæus, hunc circa tempora Tiberii, quibus floruit Strabo, aut paulo infra, Neronis scilicet principatu, vixisse oportet. Sed de ætate Aretæi superius in Præfatione.

p. 135. l. 20. σάπων ἐπὶ κελῶν.] Ita & nunc vulgò appellamus du Savon: deesse autem quidpiam, contextus indicat. Eodem nomine utitur Plinius lib. 28. cap. 12. & Gallorum proprium agnoscit: Prodest (inquit) & sapo Gallorum &c.

p. 135. l. 21, 22. ἐνδράχιν.] Portulacam in smecticorum censum referri, consentaneum videtur; utpote, cuius Galenus lib. 6. simpl. fac. vim refrigerantem agnoscat cum humiditate viscida, qua eandem mederi hæmodiæ idem tradit cum Aristotele sect. 7. probl. 10. Ejusmodi enim qualitates multum diversæ ab iis, quæ ὑπερβολικῶς & σμηκτικῶς tribuuntur. An etiam aliquid detergens habet ea herba, quod vi minus manifestum auctores illi præterierunt? quod enim non careat omni vi detergendi, liquet ex Dioscoride, qui ad capitis pustulas succum, aut decoctum ejus cum vino pro smegmate com-

commendat lib. 2. *πρὸς τὴν κεφαλὴν ἐξαιρήματα, συνὶ ὄνῳ συμῆγμα.* An *agrestem portulacam* intellexit Aretæus? cui *Dioscorides* vim tribuit *θημαλικῶ, δερμῖαν, ἐλκωλικὴν, χοι-
εἶδων Αἰθαρηλικήν, &c.*

p. 135. l. 27, 28. *μίσγειν ἐκάσῳ τὸ πρὸς δυνάμιν.* Delendum illud π.

p. 135. l. 28, 29. *ἄλλο ἢ ἴσον καὶ τὸδε κατὰ πάσας ἀνατρέψαν.* Peculiare elephantiasi defricandæ smegma his verbis præscribi palam est: proinde appositam fuisse ejus descriptionem, quæ postea interciderit, dubitari non debet.

p. 135. l. 32. *χηνάλαπικον.* Hujus meminit *Aristoteles lib. 6. hist. de animal. cap. 2.* & *Plinius lib. 10. cap. 22.* *Anserini* (inquit) *generis sunt chenalopeces: Et quibus lautiores epulas non novit Britannia cheuerotes, fero anseres minores.* Nomen ex *Anseres* & *vulpe* compositum, non quidem quod mitione & coitu utriusque animalis gignantur hæ aves: (id enim planè impossibile est) sed fortasse quod vulpis magnitudinem, aut in plumis colorem habeant.

p. 135. l. 32, 33. *ὁμοίον ὃ ἐν ἀνομοίῳ, ὅπως πῖθηκον ἀνθρώπῳ ἄριστον.* Lege: ἐν ἀνομοίῳ. Ait simile in dissimili, ut simiam homini, valdè esse accommodatum; & simile in dissimili intelligit, opinor, animal, quod in suo genere similitudinem alterius animalis diversæ speciei habeat; ut chenalopecis vulpis, est simia hominis: quod cur dicat homini optimum esse, fateor me non videre. Aliis istud mysterium quod inest, aperiendum relinquo.

p. 135. l. 34, 35. *καὶ ἀμμονιακὸν τὸ θυμίσμα ζῶν ὅξει καὶ δένον γλώσσῃ χαλῶ.* Scribe: ἀμμονιακὸν per α. Hic *Themisonem* videtur imitari, qui teste *Coelio lib. 1. Chron. cap. 1.* in hoc morbo habitum corporis refrigerantibus atque adstringentibus comprimere studebat, cupiens revocare tetros humores ad interiora, adhibitis subinde enematis & purgantibus medicamentis: Item, (inquit de Themisone) *ventrem inter paucos dies leviter deduci jubet atque superficiem corporis construngi unguento myrobalani, cum aceto, & oleo rosaceo parvo, vel myrtino, & ammoniaci gutta cum alumine.* Repouit etiam egrotantes in decoctione frigida ex herba perdicio confecta, vel plantagine, aut murto, aut rubo, bis in die, & paulo infra adhibet etiam ammoniaci guttam cum aceto, vel vino: quam curationem cum elephantiasi adversissimam esse pateat, non immeritò scripserit *Juvenalis*:

Quot Themison egros autumno occiderit uno.

p. 135. l. 36, 37. *ἢν ἢ πελιδναὶ ἔωσι αἱ σέρχες, πρὸς γλαυκῶσιν.* Hujus meminit & *Cælius* citato loco vituperans: *Alii quoque, (inquit) etiam cutis vulnerationem affectandam probant, quæ corpus exhumoretur; neque cunctis commune judicium, & ignaris cognitum providentes, quod pejorante passione superficies corporis ulceratur.*

p. 136. l. 2, 3. *καὶ τῷ μέλιτι, παλαιῶ, πῶν μίξιν.* Videtur legendum, ἐς πῶν μίξιν.

p. 136. l. 8. *ἀκρόδρυων τὰ ὠρεῖα.* Ex hoc loco patet ἀκρόδρυα generale esse nomen, omnes arborum fructus significans, licet si vocis originem spectes, eos tantum quos quercus pariunt, significet: nam δρὺς Græcè est quercus. *Suidas* ἀκρόδρυα, καρπὸν δένδρεω: πάντες οἱ τῶν δένδρων καρποί. Ratio est quia veteribus δρὺς accepta pro quacumque arbore, unde fructus δρυπεῖς qui maturuerunt, moxque casuri ab arbore sunt. Ita igitur acceptum id nomen etiam τὰ ὠρεῖα fructus æstivos comprehendere manifestum est. Propriè tamen ita dicebantur fructus lignoso putamine muniti: quod genus nucum appellatione à Latinis intelligitur.

p. 136. l. 8, 9. *οἶνοι γλυκεῖς οἰνώδεις κρέσσονες.* οἶνον οἰνώδης vinum vinosum dicebant, quod esset generosum & potens. Cujus generis non censetur vinum dulce: sicut expressè docet *Aristoteles lib. 4. Meteor. cap. 9.* οἶνον δ' ὁ μὲν γλυκεῖς θημιᾶται: πῶν γάρ, καὶ τὸ πᾶν ποιῇ τῷ ἐλαίῳ ὅτε τὸ ψυχρὸν πύχνης πηγνύται, καί τε τὸ ἐστὶν ὀνόματι οἶνον, ἔργῳ δὲ συνὶ ἔστιν ὃ οἰνώδης ὁ χυμός. διὸ καὶ ἐμεθυσκέ. id est, vinum autem dulce exhalat sive suffitur: est enim pingue: etenim eadem præstat oleo, neque enim à frigore concrescit, uriturque. Est autem nomine vinum, effectu non item. Neque enim vinosus sapor, ideoque non inebriat. *Hippocrates* etiam 2. de victu in acutis vinum dulce ab οἰνώδῃ distinguit: ὁ μὲν γλυκεῖς ἦσαν ἐστὶ καὶ καρηθαρκάτερον ὁ οἰνώδης, καὶ ἦσαν φρενῶν ἀπώλετον. De vino dulci, & citata *Aristotelis* sententia, vide *Chiocum Veronensem lib. 1. quæst. 4.*

p. 136. l. 13, 14. *καὶ ζυμπάντων ὅμῃ καθαρτηρίων ὁ δυνάτωτατον.* Veratrum scilicet, de hoc enim loquitur: & sanè ejus tantam esse vim, tam gravem spiritum tradit *Plinius*, ut effossuri, allio, ac vino inter fodiendum hauriendo sese præmunirent, celeriterque opus conficerent, alioqui capitis gravitatem contraherent. Magno etiam ægrorum & medentium pavore olim exhibitum fuisse, idem *Plinius* auctor est: *Album, inquit, optimum, quod celerrimè movet sternutamenta, sed multo terribilius nigro, præcipue si quis apparatus poturorum apud Antiquos legat, contra horrores, strangulatus, intempestivas somni vires, singultus infinitos aut sternutamenta, stomachi dissolutiones, tardiores vomitus aut longiores, exiguos aut nimios.* Quippe alia dare soliti, quæ concitarent vomitiones, ipsumque elleborum extraherent medicamentis aut clysteribus, sæpè etiam sanguine venis emisso. Jam verò & cum prosperè cedat, terribili visu variis coloribus vomitio-

tionum, & post vomitiones, observatione alvi, balnearum dispensatione, totius corporis cura, antecedente omnia hæc magno terrore famæ. Namque tradunt absumi carnem si coquatur una: sed antiquorum vitium erat, quod propter hos metus parcius dabant; cum celerius erumpat quo largius sumitur. Hæc Plinius.

p. 136. l. 14, 15. ὁ τῷ πλῆθει καὶ τῇ ποιότητι τῆς ἐκκρίσεως.] de variis coloribus vomitionum ab elleboro albo, modò ex Plinio dictum est.

p. 136. l. 18. ἀλλὰ διδάμι καὶ ποιότητι ἐπὶ Φαύλῃ.] Notatu digna sententia magni Medici, qua elleborum album, potentissimum prædicat medicamentorum omnium purgantium, non vacuandi quantitate, aut varietate eorum quæ educuntur, sed potestate & qualitate excretionis: quod scilicet ea, quæ oportet, vacuet, morborumque semina stirpit evellat. Cui & Hippocrates suffragari videtur de nigro Veratro scribens ad pleuritidem inferiorem: ἀλλὰ (inquit) καλῶς καὶ κεραιώπεια. De albo autem est sententia in Coac. cap. 12. ἐν ὁσφύϊ ἀλγῆματι σαυτῶν καὶ ὑποφορῇ πλεονί, ἀπ' ἐλλεβορῆς ἐμέσαι ἀφράδεα συχνὰ ὠφελεῖ. Ad quem locum Duretus hæc annotat: hic autem significatur albus absolute usurpatus; in quo tanta vis inest purgandi, ut priusquam ad tenuium intestinorum amfractus perveniat, humorem qui in vitio est, radicitus ab ima parte exstirpet, ipsumque vomitione excludat. Notabile est autem, quod elleborismum præscribit, non inopia, sed defectu catharticonum, ut idem scripsit de nigro ad pleuritidem inferiorem. Hæc Duretus.

p. 136. l. 23. περὶ ἵκελον ὃς ἐς δύναμιν.] Eleganter igni elleborum album comparat: nam ut ignis vi sua omnia pervadit, potenterque immutat, edomatque: ita elleborus intus corporis latibula omnia irrumpens, diuturnorum inibi morborum semina populatur, fibræque omnes ad vivum refecat: atque ita quicquid est mali profligat, delet, exterminat, ut non possit amplius repullulascere. Eodem sensu Theriacam ab Auctore Libri de Theriaca ad Pisonem πρὸ καθάρσιον appellari ob præcellentem ejus vim supra observavimus. Atque hic Observationes & castigationes nostras in Aretæum Dei Optimi Maximi Auspiciis susceptas, cum debita illi omnium bonorum Auctori gratiarum actione absolvimus. Die Jovis duodecima Januarii, Anni millesimi, sexcentissimi, sexagesimi secundi.

F I N I S.

A R E T Æ U M.

Editori ARETÆI doctissimo JOANNI WIGAN, A. M. Ædis Christi alumno
S. D. *Michael Maittaire.*

Multum tibi, vir doctissime, cum à tuis popularibus, tum ab omnibus medicæ artis Græcarumque literarum studiosis debetur; quod primus opus medicum, quale tua nunquam protulit patria, Græcè typis mandaveris: quod Aretæum apparatu magnificentissimo, Latinâ versione novâ & longè elegantiore, notis accuratissimis ornatum in lucem produxeris; scriptorem tam rarò hactenus obvium, ut penè pro inedito haberetur: tot mendis obsitum, ut lectorem prorsus abstergeret; in suo tamen genere, si scriptionis nitorem, vim verborum, copiamque nunquam nimiam, si orationis facundiam, puram dialectum, rerumque quas tractat methodum spectemus, facilè principem. Exemplar sanè cunctis librorum deinceps editoribus proposuisti, quod possint imitari quidem, vix superare. Optandum fuerat, ut qui Aretæo manus medicas admovisti, meliori ipse valetudine uteretur. Verùm nequid tuis laudabilibus inceptis moram injiceret, cavit vir clarissimus Joannes Friend, M. D. qui pro suâ medicinæ linguæque Græcæ (hujus nunquam ab illâ sejungendæ) peritiâ tuæ simul & Aretæi salutis consuluit. Quoniam autem indici Græco coronidem imponere hinc abiens non potuisti, quam opellam per tenuem mearum virium modulum & temporis angustias licuit, præstiti: operis quippe illa pars erat, ad quam pertinacia laboris magis quàm ingenii acumen postulabatur.

In hóc indice adnotantur pleræque voces raræ & insigniores, loquendique formulæ: præstantissimo huic authori vel propriæ, vel cum aliis, Hippocrate præsertim, Homero & Herodoto, ad quorum normam suum stylum conformavit, communes. Vocabula in Constantini Lexico & Henrici Stephani Thesaurò prætermittam asterisco indicantur; obelo, quæ in illis occurrunt ἀμάρτυρα. Loci passim inferuntur ex variis authoribus, quorum editiones sunt eadem, quæ in Commentario de Aretæi dialecto memorantur. Sicubi aliæ adhibeantur, earum in hujus indicis fine fiet mentio. Plura ex Galeno aliisque rem medicam Græcè tractantibus exempla accersere potuissem, si mihi aut major cum illis familiaritas aut plus otii fuisset. Nonnihil ad calcem de quibusdam Aretæi locis, quorum lectio suspecta est; deque ejusdem stylo peculiari syntaxique adtexendum curavi. Vale; meamque hanc pauperulam symbolam æqui bonique consule. Ex museo. *Calendis Novembribus, 1723.*

A.

Ἀεὶ ἔλκεα, 7: 24, 27. ἀεὶ τῶν τεύχεων Galen. lib. 2. ad Glauco.

ἀεὶ ἔλκεα δὲ καὶ ἐκ κεφαλῆς αἰσθητὴν 101: 10. ἀεὶ ἔλκεα ὑμῖν 2. Cor. xi. 9.

ἀεὶ ἔλκεα ἀφ' ἑστέων 61: 12, 13.

ἀεὶ ἔλκεα [ἀνέχου] 56: 20.

ἀεὶ ἔλκεα. Οὐκ ἀνέχου — non parum juvat, 87: 13.

ἀεὶ ἔλκεα ἐμφανέων, in edendo non parci, 46: 21.

ἀεὶ ἔλκεα αἰτίη, causa quæ non occurrit, 64: 44.

† ἀεὶ ἔλκεα ἀνέχου, 4: 24. Helych. ἀεὶ ἔλκεα, καὶ μετὰ.

ἀεὶ ἔλκεα ἐλαίου, 91: 3. ἀεὶ ἔλκεα, Hippocr. 77. D.

ἀεὶ ἔλκεα. Ὅτι ἀεὶ ἔλκεα, 105: 31. ἀεὶ ἔλκεα, 4: 51. ἀεὶ ἔλκεα, 11: 18.

ἀεὶ ἔλκεα ἀπέναντον ignari omnium, 30: 35.

ἀεὶ ἔλκεα ἀπέναντον ignari, Homer. Ὀδ. ε. 79. Utrâque significatione utitur Xenophon. 868. B. & 443. C. πῶς ἀεὶ ἔλκεα ἐκ πηγμάτων, 61: 15, 16. eadem syntaxi, quâ ἀεὶ ἔλκεα.

ἀεὶ ἔλκεα ἢ ἀεὶ ἔλκεα, 63: 50, 51. ἀεὶ ἔλκεα πρὸς ἀνέχου, 73: 11, 12. Helych. ἀεὶ ἔλκεα, ἀνέχου. ἀεὶ ἔλκεα, 11: 11.

* ἀεὶ ἔλκεα ἀνέχου [ἀνέχου] 53: 43.

ἀεὶ ἔλκεα ὅτε ἢ περὶ extinguitur, 59: 6. ἀεὶ ἔλκεα cum Dat. apud Herodot. 125. 15. & cum Gen. apud eund. 27. 3. & Homer. Ἰλ. ω. 709.

ἀεὶ ἔλκεα. τὸ αἷμα ἀνέχου πᾶσι τῶν σάρκεσιν, 44: 48, 49.

ἐμετὰ αἰτίη νέου ἀνέχου, 82: 24. sic 94: 25. ἀεὶ ἔλκεα, 87: 14.

* ἀεὶ ἔλκεα adjectivum. πᾶσι ἔλκεα ἀνέχου, 75: 3. ἀεὶ ἔλκεα, 115: 46.

ἀεὶ ἔλκεα ἐκ ἀνέχου καὶ διωκτικῆς, 118: 20. educatione.

ἀεὶ ἔλκεα [certaminis] ἢ γυμνασίων πᾶσι, 44: 25. sic

Herodot. 76: 43. ἀεὶ ἔλκεα, 53: 37. Metaphoricè.

Helych. ἀεὶ ἔλκεα, ἢ ἀνέχου, ἢ ἀνέχου. ἀεὶ ἔλκεα δημο-

πῆ, Xenoph. 54: 4. ἀεὶ ἔλκεα ἐκ ἀνέχου, 2. Maccab.

111. 14.

ἀεὶ ἔλκεα, 18: 30. & 52: 26. ἀεὶ ἔλκεα, 47: 40. ἀεὶ ἔλκεα,

47: 40. sed per δ simplex, ἀεὶ ἔλκεα, Homer. Ἰλ. ν. 315. Herodot. 334. 2. ἀεὶ ἔλκεα, Callimach.

Hymn. in Dian. v. 160.

ἀεὶ ἔλκεα, adjectivè, similis, conveniens. χῶραι τῶν ἐ-

κείνων ἀεὶ ἔλκεα ἀδελφαί, 37: 29, 30. ἀεὶ ἔλκεα ἀδελφαί

τῶν ἐκείνων, 47: 18, 19. ἀεὶ ἔλκεα ἀδελφαί, 61: 60. ἀεὶ ἔλκεα

τῶν ἐκείνων ἀδελφαί, Hippocr. 605. 15. ἀεὶ ἔλκεα ἀδελφαί, Xenoph. 904. A.

ἀεὶ ἔλκεα, 66: 34. ἀεὶ ἔλκεα νεφροί, 22: 11. & 52: 39. ἀεὶ ἔλκεα

ἀδελφῶν, 59: 53.

ἀεὶ ἔλκεα ἀφ' ἑστέων [μύρον] 111: 49. ἀεὶ ἔλκεα ἐλαίου, Diosc.

lib. 1. cap. 29. ἀεὶ ἔλκεα ἐκ ἀνέχου, 92: 27. ἀεὶ ἔλκεα

sensu passivo legitur in Plutarch. de Herod. & ἀεὶ ἔλκεα, Hesiod. Ery. 418.

ἀεὶ ἔλκεα ἀνέχου, 134: 45. ἀεὶ ἔλκεα ἀνέχου, 62: 49. ἀεὶ ἔλκεα σφίγξ, Jacob. 111. 17.

ἀδιάσπαστος θώρηξ, 41: 21. *non tortus*. ἀδιάσπαστον ἐν-
 νοιαν ἐπισιν, 3. Maccab. III. 3.
 ἀδιέξοδοι φύσαι, 53: 26.
 ἀδοξοῦ συμμομφή, 28: 51.
 ἀδρανὲς, 37: 35. ἀδρανείας σφυγμῶν, 16: 15. ἀδρα-
 νείας, 30: 48. Anthol. lib. I. cap. 13. Epigr. 3.
 ἀδρανίη, 23: 19.
 ἀδιωαμίη, 36: 18. ἀδιώατοι ἀδιδέηται, 44: 20.
 ἀεκαστὴ καρτηρίης, 25: 17, 18.
 ἀένναον ἔρον, 54: 51, 52.
 ἀεργον ὕδρον, 37: 53. Hom. Il. I. 320. ἀεργίλλω, 45: 10.
 Ὀδ. ω. 250. ὄργη, 44: 24. ἀργίη γυμνασίων, 47: 25.
 ἀηδὴν γλυκέων, 42: 51.
 * ἀηχό Φωνή, 40: 32.
 ἀήρητο ὕδρη, 64: 44. κ' ἢ αἰθέρα ἢ πᾶσιπας, 56:
 44, 45.
 * ἀήρησι, *coria videndi adempta*, 121: 11.
 ἀήλξεται πάντα, *remittentur omnia*, 42: 27. ἀήλξε-
 ται, παρείται, δεικνύεται, Galen. Expof. Hipp. Voc.
 ἀήλξεται emulgetur, Hipp. 47: 22. ἀήλξειν, ἀ-
 μέλγειν, Hesych. Quid si pro ἀήλξεται legatur
 ἀλθέσεται πάντα? quo sensu ἀλθεῖς postea.
 * ἀήρητοι, 16: 29. & 67: 7. ἀήρητο καὶ τῇ, 96: 4.
 * ἀήρητο τροφή, *cibus nutriendi expers*, 132: 25.
 Crassus vertit *non mutatus*, & legit ἀήρητο; nec
 minus bene, si conferantur cum hoc loco alii loci,
 47: 22. & 47: 43.
 † ἀήρη. ἀπειχες, 56: 20. † ἀήρησι, 13: 38.
 ἀήρον ἐρῶν, 4: 2. & 15: 17.
 ἀήρητοι ἐς πᾶσαν πέσιν, 47: 52.
 αἰδηλον πῦρ, 69: 32. Hom. Il. β. 455. αἰδηλα ἦ μορ-
 φήν, 68: 6.
 αἰδμεν ἀνδρες, 93: 31. αἰδμεν ἔσπερσι, 96: 19.
 Homer. Il. γ. 219. Ὀδ. κ. 282.
 αἶμα πολλόν, *fermatius καὶ πόλιν ἐξάψας*, &c. 113: 3.
 αἶματ' ἀναγωγῇ, 11: 46. & 95: 47. φορῇ, 12: 8.
 αἰμαίωσιν, 83: 12. dicitur de cucurbitula. * αἰ-
 μάξω συμμετέλης, 86: 5. αἰμορραγίη, 9: 16. &
 12: 5. & 54: 29. & 55: 14. αἰμορροῖς, 54: 11.
 αἰμορροῖδες, 52: 55. αἰμορροῖδαν ῥοὴ δὴ πᾶσι, 47: 24.
 αἰμαλωψ, 13: 37. & 22: 15. αἰμαλωψες, Hippocr.
 236: 45. αἰμαλωψ, *adjective, sanguineus, gru-
 tosus*; χυμὸν αἰμαλωψα, 49: 16.
 * αἰδομένην ἐκτρέφει, 27: 8, 9.
 αἰόσω. ἦξε [δὲ θείης] δὸτ' ποδῶν ἐς χεῖρας, 66: 24, 25.
 Homer. Il. ν. 65. αἰόσσει, Hippocr. 605: 21.
 αἰτὴν δ' ἰανὰς ἔχ' ἰαχυροτέρην, 41: 37. ἐν αἰτῇ ἰαχ' ἢ κε-
 φαλήν, 83: 11.
 ἀκάθαρτος, *immundus*. sic Act. x. 14. sed ποσὶνδε ἐλ-
 κέων ἀκαθάρτοτερος, quæ ulcera tanto minus purgant,
 127: 29, 30. sensu activo; quasi esset ἀκαθαρτωτέρως;
 καθάρσιον enim *purgativus*; uti καθαρπῆς & καθαρ-
 τήν.
 ἀκάματα ἀπαντα, *non fatigantia, laborem non parien-
 tia*, 135: 46. sensu activo. Sed frequentior est
 passivus; ἀκάματον πῦρ, Homer. Il. ε. 4.
 ἀκαρές. ἐπ' ἀκαρές. 51: 44. idem ac ἐς μικρόν, 51: 49.
 ἀκατάστατα, *non consistentia*, 127: 52. ἀκατάστατον ἔρον,
 Hippocr. 149: F.
 ἀκείαθ' ὠρεῖται, 76: 41. activo sensu: Passivo autem,
 καρδίη ἔποτε ἀκεία, 76: 47, 48. τὸκ εἰκότως ἀκαρμῶς
 & κακῶς, 31: 25. ἀκείασι, *θεραπεύσει*. Hesych. νόσος
 ἀκαρμῶς, H. Steph. ex Paulan.
 * ἀκερχος, *asperitatis expers*, 91: 26. φάρμακον δὲ
 τμηθ' ἀκερχον, 127: 78.
 ἀκίνδυνος πῶς πέλας ἢ συμφορῇ, 31: 55.
 ἀκινσία. ἐς ἀκινήσιμω ῥέπει τὰδε, 34: 25, 26. σφυμοὶ περὶ
 ἀκινήσιμω, 101: 61. & 104: 32, 33.
 ἀκίς, *metaphoricè, dolor acutus*. δὴ τῇσι τ' κύσις αἰ-
 κίσι, 55: 12, 13.
 ἀκμήν. ὅντες ἐν ἐντυχῇ τ' ἡλικίᾳ, 50: 4.
 ἀκμή ἢ χῶν, 119: 47, 48. ἀκρομαῖα, 122: 36.
 ἀκροατοῦ. ἀκρ' τὸ ἀκροῦν, 82: 19.

† ἀκροῦν ποτὶς, 52: 28, 33. ἀκροῦν τροφῆς, Hippocr.
 1180.
 ἀκροῦ ἔχον ἄξιον τῶδε τίς τις ἔσται, 134: 23. ἀκροῦ νέσων,
 72: 13.
 ἀκροῖα pro ἀκροῖα ἀκροῖαν, ἀκροῖαν, Hesych.
 ἀκροῖα, *impotentia*, 55: 51. Hippocr. 176: D.
 ἀκροῖα δ' σώματ' ἔσται, 27: 10. Hippocr. 453: 61.
 χεῖρος, 28: 42. Hippocr. 553: 10. γυνάτων, 24: 37.
 Hippocr. 641: 20. ἔρον, 33: 39. ἀκροῖα ἡσυχίας,
 8: 25. *ob impotentiam consequendi quietem*.
 ἀκροῖα, ἀκροῖα. Εὐελπίδης Αἰώλω, Hesych. Sic ἀ-
 κροῖα τὰ μέρα, 34: 38. Hippocr. 304: 32. ἀκρο-
 τες, *quod contineri non potest*. Sic ἔρον ἀκροῖα,
 4: 29, 30. ἀκροῖα πᾶσι ψυχῆς, 34: 56. ἀκροῖα,
incontinens. Sic παιδία ἀκροῖα ἐδάδης, 8: 2. ἀκρο-
 τες τ' γλώσσης ἐς τὸ ἀκροῦν, 25: 33. ἀκροῖα Φωνῆς,
 Hippocr. 447: 24.
 * ἀκροῖα, *adverbium*. ἀκροῖα τὰ ἔρα ἐν χεῖρ, 34: 52.
 ἀκροῖα, ἀκροῖα, ἀκροῖα, ἀκροῖα, Hesych. Ionicè
 ἀκροῖα. ἀκροῖα χολή, 20: 14. ὄργη, 29: 33. ἐμέ-
 ματ' ἀκροῖα, Hippocr. 72: A. ἀκροῖα, 87: 7.
 ἀκροῖα, Hippocr. 1010: F. ὄργης ἀκροῖα, Suid.
 ἀκροῖα ὄργη, dicitur Argus apud Æschyl. Prom.
 v. 679. ubi Schol. exp. ἀκροῖα, ἀκροῖα. Sic
 ἀκροῖα τὸ ἀκροῖα ἐν, 63: 4.
 ἀκροῖα ῥοδὶν ἢ ἀκροῖα, 75: 8.
 ἀκροῖα, ἐπ' ἀκροῖα. 33: 51.
 ἀκροῖα, ἀκροῖα, Galen. exp. voc. Hipp. ἀκροῖα
 χολήν, Hesych. αἶμα ἀκροῖα, ἀκροῖα, 58: 49.
 ἀκροῖα ἡσυχίας, 24: 55, 56. φλέβια ἀκροῖα, Hip-
 pocr. 451: 38. ἀκροῖα, τὰ ἐκτετακτὰ ἐμπαλόντα,
 Erotian. τὰ δὴ πᾶσι οἷον ἐπ' ἀκροῖα ἐμπαλόντα, Ga-
 len. exp. voc. Hipp.
 * ἀκροῖα κρεῖν, 91: 23. & *divisim* ἀκροῖα ποτὶς,
 38: 16.
 ἀκροῖα πυρετοί, 61: 52.
 ἀκροῖα, *cum gen. vel acc.* ἀκροῖα περὶ αἰσῶν, 52: 28.
 ἀκροῖα τὰς φλέβας, 24: 39.
 ἀκροῖα τὸ ζῶν, 81: 28. ἐν ἀκροῖα, 72: 28. Homer. Ὀδ. ε. 23.
 ἀκροῖα, *θερμῇ, τάλπῃ*, Hesych. ἀκροῖα ἐλαίων, 75: 36.
 ἀκροῖα, *calefacere*, 76: 13. ἀκροῖα, *calefieri*,
 74: 33.
 ἀκροῖα τὸ ἔρον ἐν χεῖρ, 51: 51. *confertim*. Aut potius
 ἀκροῖα *cum aspero spiritu & sine subscriptione*, ab
 ἀκροῖα, Hipp. 461: 35. unde ἀκροῖα, Herodot. 71: 72.
 ἀκροῖα, ἀκροῖα, Galen. exp. Voc. Hipp. Vel ἀκροῖα.
 nam ἀκροῖα est *συνάθροισις*, Herodot. 34: 11. Crassus
 vertit ἀκροῖα, *calesfactione*.
 ἀκροῖα Σικυώνιον, γλῶσσκινον ἢ παλαιόν, 104: 59. Hip-
 pocr. 1184: H. τ' ἀκροῖα, 82: 31. ἀκροῖα,
 Hippocr. 1053: E. Homer. Ὀδ. ω. 45. ἀκροῖα,
 82: 35. † ἀκροῖα, 131: 8.
 ἀκροῖα, 117: 38, 39. ἀκροῖα, 120: 45. & 91: 25.
 & 78: 33, 34. Phrynichus in Attic. Diction. notat
 ἀκροῖα apud tragicos & comicos poetas reperi-
 ri; sed mavult ὅτι ἢ ἀκροῖα *cum antiquis*
 ἀκροῖα οἰετοί, 30: 25.
 † ἀκροῖα, 82: 54. κρεῖν, 76: 2. Φακῆς, 97: 10, 11.
 ἄρτα, Hippocr. 610: 2. ἀκροῖα, ἀκροῖα, Erotian.
 & Hesych. ξυν τοῖσι ἀκροῖα, 130: 48. ubi pro
 η. Sic Plato in Cratyl. docet antiquissimos τὴν μέ-
 ραν vocasse ἡμέραν. Legerem forsan ἀκροῖα,
 uti 76: 62.
 ἀκροῖα μακρὴ καὶ ποικίλη, 13: 10, 11. ταχέως, Hippocr.
 800: D. ἀκροῖα, ἰασις, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 θεραπεῖα, Erotian.
 † ἀκροῖα, *συνάθροισις*, Phavorin. τὰ ἐν τῷ σωματικῷ ἀ-
 κροῖα, 17: 35. Hippocr. 171: G. ἀκροῖα,
 ἀκροῖα, Hesych. ἀκροῖα, Herodot. 247: 8. ἀκροῖα
 [αἶμα] κρεῖν, 55: 19.
 ἀκροῖα νεφρῶν, 130: 32.
 ἀκροῖα, 20: 22. ἀκροῖα, Constantin. ex Theo-
 ph. de Odor.

- ἁλ. τοῖσι ἐς ἧ Σελήνῳ, 28: 53. ἁλ. τοῖσι δαίμοσιν, Ho-
 mer. Il. φ. 595. ubi Schol. αἱματωλὸς εἰς θεός.
 ἄλκαρ, 77: 28. ἄλκαρ σωτηρίας, 83: 17. Homer. Il. ε.
 644. ἄλκαρ, βοήθημα, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 ἄλκιος, 56: 23. Homer. Hymn. in Pall. v. 3. Apol-
 lon. Argon. l. i. v. 101.
 ἄλκιμον, 27: 5. Homer. Il. ζ. 437. Herodot. 103: 9.
 ἄλκιμώτερον, 69: 18. Herodot. 21: 2.
 ἄλκην ἔχων, 53: 53. ἄλκην ἔχων, τὸ ἀντιπεπλεγμένον,
 Helych.
 ἄλκοδανῶν νέων, 3: 47. ἄλκοδανῶν δῆμων, Homer.
 Il. τ. 324.
 ἄλκοισται ἐς κακὸν, 58: 24. ἄλκοισμένοι, Hippocr.
 798. H.
 * ἄλκοιστέες πρὸς ὄψας, 32: 35.
 ἄλκοιστον κακὸν, 28: 30. ἄλκοιστοι φαντασίαι, 32: 4.
 ἄλκοιστων βρωμάτων, Hippocr. 603: 1. ἄλκοιστον,
 ἐξηλασμένον, Erotian. ἄσπερος καὶ ἄγνωστον, Galen.
 Exp. Voc. Hipp.
 ἄλκοιστον ἐν τῇ καλῇ ὑγείᾳ, 48: 40. *collectum. quasi*
αἰσθητόν. Crafus vertit fluctuans. Turneb.
cum spiritu aspero αἰσθητόν, saltans, saliens.
 ἄλκοιστε καὶ ἄλκοιστε, 88: 39. & 93: 38. ποδὲ ἄλκοιστε ἄλκων ὤ-
 νησε, καὶ τούτων ἄλκων ὠφελεία, 134: 2, 3, 4. ἄλκων ἀντὶ
 ἄλκων τρεῖσι, 59: 32, 33. ἔπερξεν ἢ ἔπερξεν ἐπ' ἄλκοισι
 ἢ ἄλκοισι, 60: 16.
 ἄλκοφάσεν, 17: 16. ἄλκοφάσοντες, Hippocr. 44: 28.
 ἄλκοφάσων καὶ πεθορμημένοι, Erotian. πρὸς ἀπαιόντες,
 πρὸς ἀπαιόντες, Galen.
 ἄλκων, *mutiam*, 95: 11. & 126: 50. Homer. Od. ε.
 322. ἄλκων ὕδατος, 44: 27. Od. δ. 511. ἄλκων δέσι,
 130: 14.
 ἄλκοις ἰδρῶς, 27: 42, 43. ἄλκοις ἔασι ναυτοί.
 ἄλκοις, *abstinentia ab usu balneorum*, 55: 43. &
 71: 12.
 ἄλκοις βολή, 117: 5. βολαῖσι, 133: 17. De hac exer-
 citatione lege Galen. lib. 2. πρὸς ὕμν. & Mercu-
 rial. de Art. Gymn. l. 2. c. 12. Cael. Aurelianus
 vocat ἄλκοις, *manipulos*. Martial. l. 14. epigr. 49.
 ἄλκοις ἐξ ὧν ἄλκοις, 21: 46. ἄλκων ὁ ἀδμονέων ὁ θυμὸς,
 Hippocr. 563: 6. ἄλκοις ἀνέειν, ἄλκοις, ἄλκοις.
 ἄλκοις, ἄλκοις, Helych. ἄλκοις, ἄλκοις, ἄλκοις,
 Erotian. Sic Schol. in Homer. Il. ε. 352.
 ἄλκοις τοῖσι πέλας, 31: 51.
 ἄλκοις, *omnino, prorsus*. οἶνῳ μὴ κάρτεα κλύζεν σέμας, μη-
 δὲ ἄλκοις εἶργειν, 101: 14.
 † ἄλκοις καὶ ἄλκοις, 112: 40.
 ἄλκοις ἐν τῷ ἔλασσον, 81: 31.
 ἄλκοις ἀλκοις, 31: 27. ἄλκοις ἀλκοις, 26: 34.
 ἐς ἄλκοις ἐν τῷ ἔλασσον, 81: 24. & 90: 28. ἄλκοις
 ἄλκοις, Hippocr. 1006: B.
 ἄλκοις ἀλκοις, Hippocr. 71: A. ἄλκοις ἀλκοις, ὁπο-
 τίς, Helych. At sensu metaphorico, ἄλκοις
 ἄλκοις. 5: 54. & 65: 34, 35. ἢ νεκρὴ [τεθνή] ἡμα-
 ρωσεν ἢ παλαιῶν, 134: 40. ἄλκοις, ἀλκοις, Helych.
 ἄλκοις, 114: 16. ἄλκοις, ἄλκοις. ἄλκοις ἀλκοις,
 ἄλκοις, Helych.
 ἄλκοις ἀλκοις ἢ ἀλκοις, 32: 45. τὸ ἄλκοις, 92: 28.
 † ἄλκοις, 1: 15.
 † ἄλκοις, 64: 52. *ab ortu*. ἄλκοις, ἄλκοις,
 Helych. ἄλκοις, Hippocr. 600: 40.
 * ἄλκοις ἀλκοις, 24: 33. Quid si legatur
 ἄλκοις ἀλκοις? ἄλκοις ἀλκοις, τὰ ἐξηλασμένα [foran
 ἐξηλασμένα] ἄλκοις. Et ἄλκοις ἀλκοις, ἄλκοις,
 βρέφους [foran ἄλκοις ἀλκοις βρέφους, ἄλκοις,
 ἄλκοις, Helych.
 ἄλκοις, 19: 42, 43. ὅς τις μακρὸν ὄψανται ἢ ἄλκοις,
 10: 27. ἄλκοις ἐς ἄλκοις, 110: 27. Lucian. in
 Scyth. p. 346. l. 13. & Athen. l. 14. p. 631. lin. 27.
 citant ἄλκοις ex Bacchylide Cœo poeta.
 ἄλκοις. ἡμεῖς τὰ πάλαιον εἰς κακοχρησίαν, 48: 34.
 ἄλκοις, 35: 52, 53. ἄλκοις ψυχῶν, 57: 53.
 ἄλκοις ἐδῆται, Oppian. Cyneg. p. 180. v. 9. ἄλκοις
 δὴ φάσμα, in libro Sap. Salom. c. xvi. v. 4. E-
 dition. Aldin.
 ἄλκοις, 57: 53. ἄλκοις ἄλκοις, Homer. Il. ε. 568.
 ἄλκοις τὸ ἐκροῖς, 106: 45. ἄλκοις, ἄλκοις, Helych.
 ἄλκοις, Nicand. Ther. v. 686.
 ἄλκοις, 76: 28. *nimia sanguinis detracti copia*.
 ἄλκοις ἐπὶ τῆς ἄλκοις, 12: 36. τρεῖς, 61: 25. ἄλκοις ἄλκοις,
 54: 13. ἄλκοις, 29: 5, 6.
 ἄλκοις, 13: 31. ἄλκοις, 70: 25. ἄλκοις, Ho-
 mer. Od. ζ. 225. ἄλκοις, Aristoph. p. 733.
 ἄλκοις, 81: 50. ἄλκοις, 81: 46.
 ἄλκοις ἀλκοις, 57: 41, 42. ἄλκοις, ἄλκοις, Helych.
 ἄλκοις πύρεται. σφυγμοί, 41: 15, 16. σφυγμοί ἄλκοις
 ἄλκοις, 101: 25, 26. ἄλκοις, ἄλκοις, ἄλκοις.
 ἄλκοις, σκατεῖς, Helych.
 ἄλκοις, 87: 55, 56. & 88: 54. ἄλκοις ἄλκοις, ἄλκοις,
 ἄλκοις, ἄλκοις τὸ ἐκ πύρεται, Helych. Diosc. lib. 3. c. 123.
 ἄλκοις, Hipp. 669: 26.
 ἄλκοις, Homer. Il. η. 243. pro ἀλκοις, Il. π. 178.
 ἐς τὸ ἄλκοις, 25: 34. & 32: 54.
 † ἄλκοις ἀλκοις, ἄλκοις ἄλκοις, 72: 36, 37.
 ἄλκοις ἀλκοις, ἄλκοις ἀλκοις [aut potius ἀλκοις ἀλκοις]
 Helych. Foran ἄλκοις vel ἀλκοις, *aspi-*
ciunt.
 ἄλκοις, 55: 5, 6. & 72: 38. ἄλκοις, 103: 56.
 Homer. Od. δ. 196.
 ἄλκοις, 105: 4. H. Steph. affert ἄλκοις, ex
 Eurip.
 ἄλκοις ἀλκοις, ἄλκοις πύρεται, 27: 23. ἄλκοις
 ἄλκοις, Hippocr. 944: G.
 ἄλκοις, 57: 41. Euripid. Phœniss. v. 786.
 ἄλκοις, Helych.
 * ἄλκοις, 54: 8. * ἄλκοις, 85: 58.
 * ἄλκοις ἀλκοις, 132: 17. Hippocr. 759: D.
 * ἄλκοις ἀλκοις, 54: 39, 40. *medicamento,*
quod calculo dissolvendo aptum sit. Composita ta-
men ex hōc verbo sæpius in sensu passivo le-
guntur.
 * ἄλκοις ἀλκοις, 68: 29, 30. † ἄλκοις τῷ σωματι εἰς
 ἄλκοις, 101: 21.
 ἄλκοις, cum plurali, vel duali. καλῶς ἄλκοις, 21: 11.
 ἄλκοις, 108: 17.
 ἄλκοις cum indicativo vel subjunctivo, 51: 11.
 ἀλκοις, 81: 43. unde ἀλκοις, de quo prius.
 ἀλκοις, *morbi augmentum*. ἐν τῇ ἀλκοις, 74: 48, 49.
 ἀλκοις, 36: 10.
 ἀλκοις. ἢ ἐς ἀλκοις, τῷ σωματι.
 ἀλκοις, 36: 39. Hippoc. 939: D. Sed neutrali-
 ter ἀλκοις, *procedit*, 36: 21.
 ἀλκοις, 36: 45. σπῆν, Hippocr.
 943: F. ἐν τῇ ὑγείᾳ ἀλκοις, 127: 27. ἄλκοις
 ἀλκοις, 11: 46. ἀλκοις, 13: 18.
 † ἀλκοις, 14: 13.
 ἀλκοις, γυνῆν. Helych. ἀλκοις, 135: 38. unde
 nomen * ἀλκοις, 53: 37. ἀλκοις, 59: 50.
 ἀλκοις, 46: 34.
 ἀλκοις [ἀλκοις], 13: 22. Sic ἀλκοις, *attollens*.
 Aristoph. Plut. p. 9.
 ἀλκοις, 125: 17, 18. ἀλκοις, 115: 24.
 ἀλκοις, 65: 40, 41. ἀλκοις
 ἢ ἀλκοις, 35: 54. ἀλκοις, 2: 23. ἀλκοις,
 2: 49. & 33: 34.
 ἀλκοις ἐς ἄλκοις, 63: 4. ἀλκοις ἐς ἄλκοις, Hip-
 pocr. 562: 41.
 ἀλκοις, 69: 17.
 ἀλκοις, 66: 15. ἀλκοις, 50: 48. *humoris copiam contrahere non*
possunt.
 ἀλκοις, 8: 22. Hippocr. 197: B. * ἀλκοις
 ἀλκοις, 9: 31. ἀλκοις, 658: 38.
 Q9 2

- ἀνακαλέσασθαι ἢ ἱερμῶν, 103: 6. ἀνάκλησιν ἱερμῶν, 67: 8. ποιέει, 132: 52. ἐς ἀνάκλησιν, 35: 17. ἡγε-
γε, 31: 28.
- ἀνακλαίειν, *reflectere*, 2: 17. κεκλαίεται ἐς τὸ πρῶτον, 4: 48. ἀνακλαίονται ἢ γλώσσαν πρὸς ἢ ἔσθον, 87: 26. ἀνακλῶν, Hippocr. 760. H. ἐαυτὸν ἀνακλῶν, Lu-
cian. p. 508. l. 16. ubi Vinc. Obsoræus perperam, *seipsum inclamans*. ἀνέκλων, Thucyd. 505. C. ἀνα-
κλῶν ἐς τὸ μεταφρονεῖν, 2: 30.
- ἀνακαταγυλισμοί, 87: 53. ἀνακαταγυλισαί, ἀνακαταγυ-
σαι, Hefych.
- ἀνακαταστῆναι ἐς τὰς ῥίνας, *regeritur in nares*, 4: 9. & 5: 52. & 89: 42. idem ac ἐς τὰς ῥίνας ἀνατερέχει, 8: 21.
- ἀνακαταφύγω, *relevo*. ἐς βερεχὺ ἀνακαταφύθησαν, 21: 51.
- † ἀνακτιοίς, *refocillatio*. Hippocr. 10: 2. εἰδὲ ἐς ἀνακ-
τιοῖς ἐπαλινδρόμησαν, 62: 2. ἀνακτιοῖται, ἀπαρχῆς
κταί, Hefych.
- ἀνακαυχῆναι, 36: 52. ἀνακαυχῆναι ἐς μακρὸν ἢ νομῆς, 62: 9. Thucyd. 29. C. ubi Schol. ἀνάκλησις. ἀνακαυχέειν, Hippocr. 803. D. ἀνακαυχῆναι, ἀνακαυχῆναι, ἀνακαταφύγω, Galen. Exp. Voc. Hipp. ἀνακαταφύγω, Hefych.
- ἀνακαταμάγειν. ὡς μεσηγὺ ἢ διώσμις ἀνακατάγει, 108: 21, 22. μὴ διώσμις ἀνακαταμάγειν, Hippocr. 642. 20. Hero-
dot. 250. 7. ἐς ἀνάκλησιν ἀπὶ τὸ νοσῆναι, 126: 9. μέσφι πολλῆς ἀνακαταφύγω, 113: 40. ἐς ἀνάκλησιν ἀγειν, 103: 43. & 126: 3, 4. ἀνάκλησιν ἢ ἐξί, 125: 3. ἀνά-
κλησις, ἀνακαταφύγω, Suid. ἀνάκλησιν, Thucyd. 389. C. ἀνακαταφύγω, Hippocr. 1250. 12.
- ἀνακαταφύγω, 33: 36, 37. Hippocr. 8: 29. E. ἀνακαταφύγω, ἀνα-
καταφύγω, Hefych.
- * ἀνακαταφύγω, 112: 44. λαφῶν, λήγῃ, πένε, Hefych. Hippocr. 524. 2. Homer. Od. 1. 460.
- ἀνακαταφύγω ἢ ἀνδρῶν, 71: 49.
- ἀνακαταφύγω ἔργα εἰδὲ ἀμβολῆν, 19: 42.
- ἀνακαταφύγω ἢ νῦν ὅπως ἀνδρῶν, 103: 29, 30. ἀνακατα-
φύγω, ἀνακαταφύγω, Hefych. in *memoriam revocare*. Budæus in Comm. p. 663. ex Luciano citat, ὡ-
ς πρὸς πινὰ δνείρον ἀνακαταφύγω, ἢ πρὸς ἡμῖν εὐδαμονίαν.
- * ἀνακαταφύγω ὁφθαλμοί, 5: 50. *patentes*. Hujusmodi
tamen composita, qualia ἐπετῆς, περπετῆς &c.
videntur à πίπτω, potius quam à πετάννυμι, de-
rivari.
- * ἀνακαταφύγω φλεγμοναίς, 23: 16.
- † ἀνακαταφύγω ἢ χολῆς, 64: 30, 31. ἀνακαταφύγω, Hippocr. 805. 11.
- ἀνακαταφύγω ἢ σαρκῶν πινῶν, Hippocr. 784. G. ἐς ἀ-
νακαταφύγω σαρκῶν διωάμι, ἢ κη, 126: 5, 6.
- † ἀνακαταφύγω. ἀνέταλιν ὕψον, 30: 47. ἀνακαταφύγω, Budæus
interpretatur *innatare* ὁπληνχεοῖται.
- ἀνακαταφύγω γίγνεται ἢ κακῶ, 95: 3, 4. ἀνακαταφύγω πολέ-
μοιο, Homer. Il. 1. 800.
- ἀνακαταφύγω κλύδων ὕψον ἐς τὰς ἀνακαταφύγω, 3: 10. ἀνακαταφύγω
κακῶ, 4: 13, 14.
- ἀνακαταφύγω, ἀνακαταφύγω, Hippocr. 179. B. ἀνακαταφύγω, 14: 14. ἀνέταλιν, H. Stephan. ex Apollon. Argon.
ἀνακαταφύγω, 126: 40. ἀνακαταφύγω, ὕψον γεγόναι, Hefych.
- * ἀνακαταφύγω καὶ δάπτει, 27: 7, 8. σμύχῃ, φθέρῃ, τρύ-
χῃ, Hefych.
- ἀνακαταφύγω ἢ διωάμι, ἐς τὸ ζώπυρον, 102: 14.
- ἀνακαταφύγω, Hippocr. 746. G. ἀνακαταφύγω ἢ περσώπῃ, 112: 26.
- † ἀνακαταφύγω, 103: 41. ἀνακαταφύγω τὸ ζώπυρον, 103: 39. ἐν νόσῃ ἀνακαταφύγω, Hippocr. 13: 26.
- ἀνακαταφύγω ἢ κακῶ καὶ ἀπρόβλεπτος, 7: 55. ἀνακαταφύγω ἢ σομά-
χῃ, 126: 26. ἢ ἢ πέψι, μόνον ἀπὸ καὶ ἢ ἀνακαταφύγω
πέψι, 58: 40, 41.
- ἀνακαταφύγω αἷμα, 15: 4. ἀνακαταφύγω ἀνακαταφύγω, Hippocr. 47: 43.
- ἀνακαταφύγω σπλάγνα, 135: 47. ἀνακαταφύγω, *vehemens*
vocis exercitatio, affertur ex Plut. Præc. salub. &
Galen. de San. tuend. ἀνακαταφύγω, 139: 14. ἀνακαταφύγω
viciu, 119: 44.
- ἀνακαταφύγω, 11: 52. ἀνακαταφύγω, 11: 50. ἀνακαταφύγω
πυκνῇ, Hippocr. 67. F.
- ἀνακαταφύγω χολῆς, 44: 32.
- ἀνακαταφύγω. ἐλπίς ὡς ὡκισαί ἀνδρῶν, 131: 45. *virile robur recuperare*, Herodot. 142. 17.
- ἀνακαταφύγω, 82: 9, 10. ἀνακαταφύγω ἐν ἢ ζῶπῃ, 119: 24. ἀνα-
καταφύγω, H. Steph. ex Lucian. ἀνακαταφύγω ἐξ ὕπνου,
Homer. Il. 1. 138.
- * ἀνακαταφύγω ξυμπαίδεσσιν, 117: 7. ἀνακαταφύγω, 135: 45. *genus exercitationis*. Sed morbi genus apud
Hippocr. 1086. A.
- * ἀνακαταφύγω πνεύμων, 41: 21. ἀνακαταφύγω ἐλκῶ, 42: 33. ἢ παρ, 42: 46, 47. ἀνακαταφύγω, 39: 8.
- † ἀνακαταφύγω θώρηξ, 41: 21. τὸ ἐλκῶ ἢ ἀνακαταφύγω κακῶν,
64: 40, 41.
- ἀνακαταφύγω, 37: 19. † ἀνακαταφύγω νοσέοντες, 105: 21.
- † ἀνακαταφύγω, *revomatur*, 126: 28.
- ἀνακαταφύγω, 19: 23. *malorum patientius*. ἀνακαταφύγω,
2. Tim. 11. 24.
- ἀνακαταφύγω ἢ φέρῃ, 55: 52, 53. ἀνακαταφύγω τρεπῇ, Con-
stantin. ex Memnon. Eclog.
- ἀνακαταφύγω ἢ παρ ὕπνου, 42: 17. ἀνακαταφύγω, Hip-
pocr. 1120. B.
- ἀνακαταφύγω ἢ ἀπὸ, 46: 56. Homer. Il. 1. 89.
- ἀνακαταφύγω cum gen°. ἢ περὶ ὁμοῦ ἀνακαταφύγω, 7: 48. cum
acc°. ὁδμῶν, 8: 16, 17. cum infinitivo; ἀνακαταφύγω
ὅτε ἀνακαταφύγω, 8: 21, 22.
- † ἀνακαταφύγω ἔχων, 30: 49. ἀνακαταφύγω ἐς τὸ ἀνακαταφύγω ξυμπαίδεσσιν,
114: 25. ἀνακαταφύγω ἐλυμῆναι, Herodot. 298. 41.
- ἀνακαταφύγω. αἰώρη, ἡνέμῃ, ἀνακαταφύγω τῇ κεφαλῇ, 118: 8. ἀνακαταφύγω,
ἀνακαταφύγω, Sophoc. Oedip. Colon. v. 709. Confer etiam Homer. Od. 1. 440. 441.
- ἀνακαταφύγω, *retractione*, 83: 36.
- ἀνακαταφύγω pro muliere, 24: 14, 17. & 111: 30, 35. &
112: 32, 33. Sic Cresias, 8. 15. & H. Steph. ex
Demosth. ὁδμῶν. & Plut. Alcib.
- * ἀνακαταφύγω, Hippocr. 399. 22. ἀνακαταφύγω, 47: 55. & 58: 45.
- ἀνακαταφύγω, cum gen°. ἢ τῶν, 86: 37. ἀνακαταφύγω ἢ φι-
νεκίας, H. Steph. ex Thucyd. ubi Schol. ἀνακαταφύγω.
ἀνακαταφύγω ἢ περσώπῃ, 1. Reg. xii. 23. ἀνακαταφύγω ἢ
ζυγῶ, 2. Paralip. x. 9.
- ἀνακαταφύγω, 50: 15. & 51: 45. & 103: 33. H. Steph. ex
Plut. de prim. frig.
- ἀνακαταφύγω φέρων τῇ περσώπῃ, 68: 39. tollit. ἀνακαταφύγω ἀπὸ
λας τοῖς δόξασιν, Xenoph. 320. C.
- ἀνακαταφύγω ἐς διωάμι, 41: 33.
- * ἀνακαταφύγω ἢ ἔρῃσι πολλοῖσι πολυποσί, 51: 41.
- ἀνακαταφύγω ἢ αὐτῇ, *via eadem*, 20: 48. ἔχῃ ἀνδρῶν, *profi-
cit*, 117: 14.
- ἀνακαταφύγω ἢ μελέτῃ, 66: 22. ἀνακαταφύγω, 101: 33.
- ἀνακαταφύγω πύον, 42: 43. † ἀνακαταφύγω ἔρῃ, 54: 28.
- ἀνακαταφύγω περσώπῃ, 68: 23. de elephantis proboscide.
- ἀνακαταφύγω ἢ διωάμις ἐς τὸ ἱκανὸν ἢ κενώσι, 73: 50, 51. vi-
res ferre non possint. ἀνακαταφύγω, ἐξαρκεῖ. ἀνακαταφύγω,
ἐπομονηκῶς ἔχειν, Suid. consule Herodot. 256. 41. & 264. 36.
- ἀνακαταφύγω — ἢ πέν, 51: 44. *abstineant à bibendo*, si-
ve *resistant adversus* — sic ἀνακαταφύγω, Thucyd. 297. C. ubi Schol. ἀνακαταφύγω. Vel *opponant* (sub-
intell. se ipsas) *contra* — ἀνακαταφύγω τρεπῇ, ἰών,
Homer. Od. 1. 74.
- ἀνακαταφύγω τῇ συστάσει ἢ ἀνδρῶν ἐν πείθῃ, 15: 46. Hero-
dot. 212. 13. ἀνακαταφύγω, ἐναντίον, πολέμιον, Suid.
- ἀνακαταφύγω, ἀνακαταφύγω, ἐναντίον, Schol. Pindar. O-
lymp. Od. 13. v. 15. & Schol. Apollon. Argon. 1. 2. v. 29. ἀνακαταφύγω ἀλεξήματα, 94: 17.
- * ἀνακαταφύγω ἐς πολλὰς περσώπῃ, 13: 44. *revertitur*.
ἀνακαταφύγω π, 78: 12. *revellatur*. ἀνακαταφύγω, Hippocr. 1168. G. & 1170. A.
- ἀνακαταφύγω μὲν σκληρῇ, ἀνακαταφύγω, 44: 15. ἀνακαταφύγω,
ἐναντίον, Hefych. ἀνακαταφύγω, ἐναντίον, σκλη-
ρῇ, Suid. Dura enim resistunt.
- ἀνακαταφύγω ἔρῃ, 43: 4, 5. *urina*, in quâ nihil defecit.
φλέγμα-

- φλέγμα, 127: 55. pituita, quæ non subsidit.
† ἀνυπῆσται, subsistentiam non habens. Signi-
ficat sæpius intolerabilis. Xenoph. 201. B. Pfal.
cxviii. 4.
ἀνύω. ἀνύει, prodest, 121: 30, 31. Sic ἀνύειν, Thu-
cyd. 148. C. ubi Schol. τελεσιγένην. & ἀνύω,
Homer. Il. 8. 56. ubi Schol. ὠφέλιον.
ἀνυλικόν, utile, 75: 21. ἀνυλικώτερον, Xenoph. 958.
C. ἀνυστιμώτερον, utilius, 29: 32. Xenoph. 31. E.
ἀνώδωμοι, dolorem non sentientes, 43: 45. H. Steph.
notat à Galeno ἀνώδμων vocari τὴν μὴ ἔδωκον
καίμονα. Sed ἀνώδμων φάρμακον, medicamentum
dolorem leniens.
ἀνώϊστος (ῥῆσις), 24: 15. superiores partes petat. scil.
ab ἀναφέρω, sursum tollo. ἀνώϊστω, ἀναφέρω, ἀνα-
βάσσω, Hesych. ἀνώϊστω, ἀνεγέρω, φέρω, Suid.
ἀνώϊστος pro ἀνώστω, idque pro ἀνώϊστω, uti ἀνώ-
στω, Herodot. 41. 8 pro ἀνώϊστω. πατρώϊος, Ho-
mer. Il. 6. 46. pro πατρώϊος. [At ἀνώϊστος sæpius
significat ἀπεσοδόκητος, Hesych. ἀνυπνότητος, Suid.
scil. ab ἀνομιῇ, puto. Sic Herodot. 224. 26. Ho-
mer. Il. 9. 39.] Si aliam liceret comminisci le-
ctionem, legerem ἀνώστως, scilicet ab ἀνώστω [ἀνώ-
στως, Homer. Od. 9. 552.] ἀνώστως, ὅτι τὰ ἀνώ-
κνησται, Suid. ἀνώστως, ab Hesych. expr. ἐγκλητος;
quæ vox quid velit, videant critici.
ἀνώλεθρον, exitium inferens, 29: 22. sensu activo,
(qui rariùs occurrit) & mox lin. 25. ἀνώλεθροι,
damni expertes. passivo: quo Homer. Il. v. 761.
[per o] ἀπλήμονας ἔδ' ἀνώλεθρους Hesych. expr. ἀνώ-
λεθρον, ἀκίνδυνον, quæ vox utroque sensu usur-
patur.
ἀνώμαλον [πύον] cui opponitur ὁμαλόν, 38: 47.
ἀξιόνηκος ἱππεύς, 134: 15, 16. ἀξιόνηκος ἀθλητής, Xe-
noph. 24. B. ἀξιόνηκότερος, Herodot. 282. 41.
ἀξίως, 76: 23. quantum satis est.
ἀξύμωστον τραῦμα, vulnus quod cœre non potest, 97:
35. Sic * ἀξύμωστον τὸ χεῖλος ἢ τραῦμα [quæ
scilicet] ἢ ξυμῶς, 88: 16, 17. Ἀξὺ τὸ ἀξύμωστον,
Thucyd. 204. A. ubi Schol. ἀσυγχάριτον.
ἀξύννητος τὸ πάθος, 84: 16, 17.
ἀέριον δρυμύμιον, 123: 13.
ἀέριος σκληρὴ, 42: 11. γῆς ἀέριος, Thucyd. 92. A.
ubi Schol. τὸ πῶς, ἀέριος ἢ μὴ ἔχουσα ἄρας.
ἀπαίγω. ῥηϊδίως ἢ ζῆν ἀπαίγω, 4: 40, 41. vitam ademit
facile.
ἀπαίθεω, 35: 48. partes sanæ, morbo non tentatae.
ἀπαθὴ κακῶν, Xenoph. 422. B. ἀπαθὴς vocatur
πέπλις, ab Anacreonte, Od. 43. dolori non ob-
noxia.
ἀπαίδετος & ἀπαιδότης opponuntur. ἡ ἀπαιδότης
— & mox ποῖσι τὴν ἀπαιδότητι, 32: 2.
ἀπαλαγνὴ πίνων, ἀφροδῆς, ἀπαλύνει, 4: 42. ἐμέ-
των ἀπαλαγνὴ, 47: 25, 26. ἀπαλαγνὴ βίη, Hippocr. 1234. A.
* ἀπαυδρῆμα. αἱ μῆτρας [γυναιξί] ἀπυδρῶσαν, 3: 43.
uteri viro maturi sunt. ἀνδρωθεῖσα, ἀνδρὶς (γυν-
οικῆσαι. ἀνδρωθεῖσα, ὡς γυνή. ἀνδρὶς, ἀνδρὸς
πεπεραμένη, Hesych.
ἀπάτη ξυνέσι ποῖσι ἡγούμενοι, &c. falluntur, qui pu-
tant, &c. 46: 38. ἀπάτη ξυνέσις ἐς ἰατρούς, de coi-
tu falso opinantur medici, 123: 35, 39. ποῖσι ἀ-
πάτη γήνη, ὡς, &c. 43: 30, 31. ἀπάτη ξυνέσι
ποῖσι πωλοῖσι, 35: 46.
ἀπατηλὸν, Homer. Il. 9. 526. ἀπατηλὸν γόματων,
46: 43.
ἀπαυδῶ καὶ ἀπαυδῶ, 125: 44, 45. ἀπαυδῶ, 105:
15. ἀπαυδῶ, ἀπαυδῶ, Hesych.
ἀπαυδῶ φέρει, 51: 37. quæ sedari non potest. ἀπαυ-
δῶ διψῶ, H. Steph. ex Thucyd.
* ἀπαυδῶ, 54: 9. caligine offuscata.
ἀπεῖκη. ἔδ' ἀπεῖκος δοκεῖν, 5: 42. verisimile videri.
† ἀπεπῆς τροφή, cibus indigestus, 42: 35. & 47:
42. τροφή ἀπεπῆς, 42: 35. Et activè, ἀπεπῆς,
concoquendi impotens, 54: 4.
ἀπεψῆ, 1: 19. * ἀπεπῆς τροφή, 27: 23.
* ἀπερυνξίς, eructationes, 7: 55.
ἀπλῆς σπλῆν, 43: 33. durus. ἀπλῆς σπληνός. He-
sych.
* ἀπλῆς τὸ ἔσθ' ἐπὶ τῇ ἀφροδῇ, 84: 26, 27.
ἀπλῆς νόσος τὰδε ἴαται, 47: 31. [Crass. Hæc morbi
inconstantiam infirmitatemque significant.] Habent
diffidentiam, sive non sat firmam fidem morbi fa-
ciunt: vel morbus nondum est firmatus.
ἀπλῶν. ἀπλῶν περὶ, 126: 24. idem quod lin. 23. τὸ
μὴ πλῆρες.
ἀπλοῖ, 30: 29. de melancholicis dicitur; quæ vox
opponi videtur voci paulò antè præcedenti αἰ-
σχροῖ. Isocrat. ad Nicoc. ἀπλῆς ἡγῶν τὴν νόσον
ἐχόντας. & ἀπλῆς pro εὐηθῆς, citat Bud. ex Ari-
stot. Meteorol. 1.
† ἀπνοία, spiritus interclusio, 10: 31. ἀπνοίη, 24: 20.
ἀπνοία ἀναπνοή, Galen. lib. 1. de Diffic. Spir.
ἀπνοσία, eventus. τῇ ἀπνοσίᾳ τὴν εἰρημλίαν, 17: 17. eo
sensu ἀπνοσίᾳ τῷ τραύματι, Hippocr. 96. G. & ἀπ-
νοσία, Herodot. 9. 8.
ἀπνοσία, evomunt, φλέγμα, 57: 13. ἀπνοσία,
71: 30. Et cum genitivo, δὴν ἀπνοσίαν, Homer.
Il. 1. 487. ubi Schol. ἀπεμῶν. Ὀνομασποῖος.
ἀπνοσία, dilutum, 77: 7.
ἀπνοσίαν, decedunt, 41: 11. ἀπνοσίαν, 8: 55.
sic Hippocr. 302. 13. ἀπνοσίαν, Thucyd. 167.
C. ubi Schol. ἀπνοσίαν. ἀπνοσίαν, ἀπνοσίαν,
Hesych. Sic Hippocr. 1139. B. Herodot. 182.
27, 30.
ἀπνοσίαν ἐαυτῶν, 15: 26. de se desperant. Hanc
syntaxin affert H. Steph. ex Demosth. & aliis.
† ἀπνοσία ἢ βίη, 15: 19. ἀπνοσίαν, ἀνελπί-
ς, ἀπνοσίαν ἀνελπίς [aut potius ἀνελπίς] He-
sych.
ἀπνοσίαν, cum gen. ἢ καυλῶ, 116: 24. descal-
pentem.
ἀπνοσία αἰσχροῖς, 28: 40. efficiens turpes sive defor-
mes. βελτίους ἀπνοσίαν & παρέχεν, pro eodem
H. Steph. ex Xenoph. Pæd. 1. 1. ὑγίεια μὴ ἐόντα
ἀπνοσία, Herodot. 132. 39. & 175. 3.
ἀπνοσίαν, ἀπνοσίαν ἢ σπλῆν, 36: 19.
ἀπνοσία ἐξοδόν, 54: 47. Homer. Il. 9. 325. Schol. ἀ-
πνοσία, ἀπνοσία.
† ἀπνοσία, caloris expertes, 50: 47.
ἀπνοσία γούσις, 20: 23. gustus omnis saporis & qualita-
tis expertis. Affertur ἀπνοσία ὕδωρ ex Diosc. & ἀπνο-
σία ἐν γούσι ex eod.
ἀπνοσία αἰσχροῖς, 9: 22. ἀπνοσίαν τὴν φύσιν
ἐς τὸ δόξα, alibi Aret. ἀπνοσίαν χρόνιον, Act.
111. 21.
ἀπνοσία, eluantur, 17: 40. ἀπνοσία τὰ νοσή, ἢ
Aristot. de mund. cap. 5.
ἀπνοσία γούσις, excretio, 3: 2. [αἷμα] 13: 13.
ἐρῶν, 22: 13, 14. χολῆς, Hippocr. 377. 24. ἀπ-
νοσία χολῆς, ἀπνοσία, κενώσις. ἀπνοσία πάντα,
ἐρῶν, Schol. Thucyd. 130. A. B.
ἀπνοσία, intercludere. ἀπνοσία ἔσθ' ἐπὶ τῇ ἀφροδῇ, 18: 54.
ἀπνοσία, κενώσις, κενώσις, ἢ ἀπνοσία, Hesych. ubi
reponit ἀπνοσία κενώσις, 70. E.
ἀπνοσία κενώσις, 25: 41. An hic forsan legen-
dum ἀπνοσία κενώσις?
ἀπνοσία, decessio, παροξυσμός, 28: 49. ἀπνοσία,
ἀπνοσία, Hesych.
† ἀπνοσία, 33: 16. evadant superstites, convale-
scant à morbo.
ἀπνοσία, 44: 26. corpus gymnasiarum laboribus
non exercitatum. ἀπνοσία, doloris expertis, 10: 35.
& activè, dolorem non faciens, aut dolorem le-
niens, 133: 39, 43: & 134: 4. Sic ἀπνοσία,
85: 21.

- ἀπόνως, 86: 4. Σπινώπερον, Thucyd. 9. C. † Σπινή, 10: 34. & 44: 14. & 4: 57.
- * Σπινέωντοι, *repudiandi*, 117: 30, 31.
- Σπινπαλλομένη, *revibratam*, 35: 45. H. Steph. citat ex Basil. Hexaem. Σπινπαυσι, 13: 43. Σπινπαύεται τὰ κινδυνώδεα, 21: 43.
- * Σπινπαυσι, *decessione morbi*, 13: 16.
- ἀπὸ πλῆκτον ὁ Ἰπποκράτης ἐπὶ Σκέλ, 33: 36. ἀπὸ πλῆκτοι, 81: 41.
- Σπινύουσι ἀφρόν, ὥσπερ ἡ θάλασσα τὸ ἄχυν, 3: 13. Homer. Il. 8. 426.
- ἀπρ, ἐνδεής, Hesych. ἀπρ, ἐργασίη, Aret. ἀπρ, αἰμηχάνοις, Hesych. ἀπρ, ἰητεία, 111: 4. Xenoph. 287. C. & 305. E. Herodot. 282. 23. Σπρ, 17: 44. παντλή, 43: 35. Hippocr. 1153. B. Herodot. 20. 42.
- Σπρρῆξ [† φλέβα & αἷματ] τὸ πλῆξ, 96: 11, 12.
- * Σπρρῆξ, 11: 39.
- Σπρρῶγες & σπρῶγες, 39: 40. Σπρρῶξ, ἀπρρῆγμα, Hesych. Σπρρῶξ, μελὶς, Schol. Nicand. Ther. v. 518.
- * ἀπρρῶγες. σφυγμοὶ πρὸς ἀπρρῶγιν ἐσσι, 105: 14, 15. ἀπρρῶγες, *cibum fastidientes*, 20: 7. Σπρρῶγες πάντων γούματων, Hippocr. 946. E. Σπρρῶγες, 1: 19. & 8: 51. & 7: 45. Galen. exp. ἀνορεξία.
- Σπρρῶγες εἰς τὸ πᾶν, 41: 26. *transire in universum corpus*. νέων πρὸς ἀπρρῶγιν ἐσσι, 52: 20. Σπρρῶγες τὸ εἰς φλαύρον, Herodot. 33. 10. *recidente in frivolum*.
- Σπρρῶγες νέων ἐς &c. 37: 50, 53. ἐς γονόρροιν Σπρρῶγες, 56: 31. Σπρρῶγες, *decubitus*, Hippocr. 1258. E.
- * Σπρρῶγες αὐτομάτας, 121: 35.
- Σπρρῶγες, *abscessus*, 42: 13. & 36: 4. & 6: 7, 10, 11. πρ, 37: 35. ἐς κερυφλῶ τὸ Σπρρῶγες αἰνισμῶν, 6: 11. Sed Σπρρῶγες [*origo*] & δρῆξ, 124: 47.
- Σπρρῶγες, *apostemate laborantes*, 37: 36, 37.
- Σπρρῶγες ἀφαιρῶν αἷμα, 92: 14, 15. † φλέβα Σπρρῶγες, Hippocr. 459. 48. Σπρρῶγες, φλεβοτομή, Hesych.
- Σπρρῶγες [φλέβος] 96: 17. Σπρρῶγες τὸ φλέβος, Hippocr. 778. D. Σπρρῶγες, Id. 275. 24. Σπρρῶγες, Id. 27. 2. & ibid. lin. 3. Σπρρῶγες.
- † Σπρρῶγες. δισα [φλέβος] ἐξ Σπρρῶγες γινόμεναι, 20: 37. Σπρρῶγες, † Σπρρῶγες, Hesych.
- Σπρρῶγες κακόν, 41: 9. *protrahitur*. † Σπρρῶγες ὅλα ἐς εὐδύ, 4: 22.
- † Σπρρῶγες τὸ πᾶν ἀπασιν αἰνισσιν, 46: 55. τὰ Σπρρῶγες τὸ πᾶν νοσημάτων, 46: 16. Σπρρῶγες τὰ πᾶν Σπρρῶγες, 54: 11. *adjectivè*. Sed Σπρρῶγες, τὰς Σπρρῶγες τὸ γινόμεναι, Hesych. *substantivè*. Sic Σπρρῶγες νοσημάτων χροῖες, Hippocr. 816. F. Σπρρῶγες (utī reponit Fœsius) νοσημάτων Σπρρῶγες φησὶ, Erotian.
- ἀπρρῶγες, *cicatrice obduco*. ἀπρρῶγες σίνητι, 131: 7.
- ἀπρρῶγες, 51: 48. * ἀπρρῶγες πρὸς θρῆν, 53: 25.
- Σπρρῶγες, *recedere*, 114: 18. de morbis dicitur.
- Σπρρῶγες, *exhalatio*, 9: 52. H. Steph. ex Plut. Symp. 5.
- * Σπρρῶγες, *exterriti; inhorrescentes*, 41: 13. Sed vox simplex φελετός, sœpius accipitur *activè*, *horrorem incutiens*. φελετόν, φελετώδες, φοβερόν, πᾶν δεινόν, Hesych. φοβερός tamen *activè* & *passivè*, *terribilis & timidus*.
- Σπρρῶγες, *excrecentia*. Σπρρῶγες, Hippocr. 257. 49. ἐκφύσεις, ἐκφύσεις, Hesych. Σπρρῶγες, *processus*, & πρρῶγες [† φελετόν] ἀφανής, 42: 12.
- Σπρρῶγες [† φλέβα] 53: 53. † ἐς ζωῆς ἡμέρας φύσις ἀπρρῶγες, 56: 16.
- * ἀπρρῶγες, *otium*, Proverb. xxviii. 19. *interpres quidem usurpavit pro φολῶν*. ἀπρρῶγες, *metaphoricè*, *concoctionis defectus*: [† φολῶν] ἀπρρῶγες, ἀπρρῶγες, 58: 26, 27. idem ac prius lin. 23. ἀπρρῶγες & τέλεος & ἀφειδέσθαι τὸ ἐργασίης. H. Steph. notat ἐργασία pro πέφισ, poni apud Aristot. lib. 3. de part. Animal.
- ἀπρρῶγες, 70: 11.
- ἀπρρῶγες, *jungitur cum ναυροί*, 54: 3. & ναυρῶδες — οὐκ ὄντας — ἀπρρῶγες, 56: 10. *otiosi*. Sed ἀπρρῶγες sœpius *passivum sensum induit; infectus, irritus*: Homer. Il. 6. 121.
- ἀπρρῶγες λαβόμενον & μεθῆσι, 5: 47. ἀπρρῶγες, πρρῶγες, ἰατρῶς, φελετός, ὁ ἐκ οὐδὲ πρρῶγες & ἰατρῶς, Hesych. ac Schol. in Sophoc. Ajac. v. 317. & in Theocrit. Idyl. 15. v. 68. ex tribus his collatis vera lectio Hesychii & Theocritei scholiastæ institui poterit.
- ἀπρρῶγες οὐκ ἔστιν ἐκ φελετός καὶ γινόμενος, Hippocr. 394. 51. ἀπρρῶγες φρενῶν ὁ οὐκ ὄντας ποιήται, 101: 58. κεφαλή καὶ φρενῶν ἀπρρῶγες, 74: 25, 26. ἀπρρῶγες φρενῶν, Hippocr. 394. 51.
- ἀπρρῶγες, *ignem non expertus*. ὡς ἐκ πυρὸς ἀπρρῶγες, 91: 14, 15. θείας & ἀπρρῶγες, 91: 13. & 135: 23. Diosc. l. 5. c. 124. ἀπρρῶγες, *febris expertus*, 38: 58. πρρῶγες πρρῶγες (teste Fœsius, πρρῶγες δεινῶν) 8: 43. Hippocr. 270. 41. & Hesych. & Erotian. & Galen. in Comm. i. in lib. de rat. vict. in morb. acut.
- ἀπρρῶγες, *repulsio* πρρῶγες τὰς ἀπρρῶγες φελετός, 43: 40. Σπρρῶγες, *longissime à θάλασσας*, 66: 28.
- ἀπρρῶγες, 4: 18. Homer. Il. κ. 375.
- ἀπρρῶγες. πρρῶγες δρῶντες, 12: 42, 43. δρῶντες, 12: 23. δρῶντες, *aranea*. δρῶντες ὑφάσματα, 107: 22, 23. δρῶντες, *aranea tela*, 54: 19. Homer. Od. 9. 280.
- † δρῶντες. λαβὼν καὶ δρῶντες ὑφάσματα, 44: 51, 52. δρῶντες, γῆ λαβὼν, Suid.
- δρῶντες τὸ πρρῶγες ἰσχυρῶς, 58: 27. δρῶντες γῆς, Thucyd. 2. B. δρῶντες ἰατρῶς, 27: 2.
- δρῶντες, 43, 44. δρῶντες, Hippocr. 388. 51. *Scribitur & per geminum g.*
- δρῶντες, 93: 9. εἰς δὲ πρρῶγες ὀπίσθας ἡ, 100: 25. ἀπρρῶγες εὐτελές, 120: 23. ἐν ἡμέρῃ εὐτελές, 119: 54. 55. *prandere soleant*.
- ἀπρρῶγες διαταῖς καὶ φελετός πρρῶγες τὰς δὲ, 83: 6.
- † ἀπρρῶγες, 25: 43. & 69: 53.
- † δρῶντες παῖδες, 103: 40. δρῶντες ὡς, 91: 14. ὡς ἐκ ζωῆς δρῶντες, 127: 32, 33.
- ἀπρρῶγες, 90: 52, 53. ἀπρρῶγες δρῶντες, 117: 11. δρῶντες, 135: 8. Athen. lib. 4.
- † δρῶντες, 105: 33. *medico perito*.
- ἀπρρῶγες. ἀπρρῶγες ὑφάσματα, *cibum sumere*, 46: 20.
- δρῶντες, 55: 25. Herodot. 35. 55. & cum gen.
- δρῶντες τὸ ἐκφύσεις, 106: 20. δρῶντες πρρῶγες λέγεται, τὸ καὶ φελετός δοκίμων ὑφάσματα, ἀπρρῶγες ἐκ δρῶντες, Phrynich. p. 16. Hœschelius multos solutæ orationis scriptores, hâc voce usos, enumerat.
- δρῶντες κατείν, 89: 18, 19. *utile est urere*.
- ἀπρρῶγες, 37: 5. † ἀπρρῶγες, 36: 50. & 48: 2.
- * ἀπρρῶγες, 37: 15.
- ἀπρρῶγες φωνῶν, 4: 46. φωνῶν πρρῶγες, ἀπρρῶγες γλῶσσαι, Hippocr. 1215. E.
- ἀπρρῶγες [*fastidium*] Σπρρῶγες, 57: 6. Hippocr. 1212. C. μὴ μὴ ἀπρρῶγες μὴ ἀπρρῶγες, Sapph. Od. Sic enim legere docet Hippocr. 309: 17. ἀπρρῶγες καὶ ἀπρρῶγες, ἀπρρῶγες Herodot. 113. 9.
- ἀπρρῶγες, 32: 41, 42. & 61: 59. Hippocr. 954. E. ἀπρρῶγες, 21: 46. & 63: 46. ἀπρρῶγες πρρῶγες, 22: 19.
- † ἀπρρῶγες, 8: 16. Hippocr. 736. B.
- * ἀπρρῶγες, *molestia afficiuntur*, 8: 20. ἀπρρῶγες, κατείν, Hesych. ἀπρρῶγες καὶ λυπῶν, Hippocr. 551: 16. ubi alii leg. ἀπρρῶγες, alii ἀπρρῶγες.
- ἀπρρῶγες, ἀπρρῶγες, Hesych. & πᾶν ἀπρρῶγες, non *absque causâ*, 36: 40, 41.
- ἀπρρῶγες, 39: 55. ἀπρρῶγες, ibid. 54. ἀπρρῶγες, Homer. Il.

Ιλ. ε. 585. ubi Schol. πύλιν, Ἰφιδρῶς ἀναπνύων.
 ἄσθμα, Ιλ. ο. 241.
 ἄσθνης ἀβλαβής, Hefych. illesus. αἰσθητός ἄσθνης,
 124: 46. Sic Herodot. 82. 32. Homer. Od. λ.
 109. αἰσθής, innoxius, non ledens, αἰσθής ῥήγεις,
 Hippocr. 1008. F. Xenoph. 15. A. Ælchyl.
 Agam. v. 1350. αἰσθήςτοι πάσασμοι, 3: 55, 56. αἰσ-
 νήσεται, 14: 4. † αἰσθής, Xenoph. 281. B. αἰσ-
 νήσας, 96: 14. Hippocr. 938. E.
 αἰσθή, Hippocr. 599. 16. αἰσθή, Id. 137. A. αἰσ-
 τήσι, 1: 18.
 ἄσθα, pleraque, 72: 14. aut quædam. ἄσθα, ἄσθα,
 ἄσθα, πινά φιλῶς, Hefych. sæpius quæ vel quæ-
 cunq. ἄσθα, Homer. Ιλ. α. 554. Od. τ. 218. ἄσθα
 pro ἄσθα, 16: 19. quædam. Xenoph. 47. D.
 ἄσθνης νεύροισι καὶ τῇ Κυλινῇ, 73: 6.
 † ἄσθνης ἐνὶ χαμῶ, 57: 40, 41.
 ἀσύμφωτος, inutilis. Opponuntur οἰκῶν & ἀσύμ-
 φωτον, 16: 5.
 ἀσώπεται. ἀσώπεται καίεν, &c. 89: 19. inconsultum
 est urere, &c.
 ἄσπαστος. γάλα ἐς τυρὸν ἄσπαστον, ἥπερ ἐστὶ γάλακτος
 ὄρεσι, 128: 12, 13. lac non coagulabile.
 ἄσφαλέςτοι ἐς κίνδυνον, 3: 56. minus periculosi.
 ἄσφυξις, pulsus privatio, 25: 12. Galen. l. i. de
 præcogn. ex puls.
 ἄσχετος ἐς ὁμιλίαν, 25: 24, 25. ἄσχετος ἢ φρενί, 62: 5.
 † ἀσχετός ἴσος, 33: 2. ἀσχετός, Suid.
 ἄσσωτοι, 30: 29. prodigi, profusi. Opponitur voci
 Κυκρολόγοι. ἄσσωτος ζῶν, Luc. xv. 13. ἄσσωτος,
 Prov. vi. 11.
 * ἀτάξιοι Φυγοί, 23: 39.
 † ἀταξία ψυχῆς, 96: 6.
 ἀτελής ἀφελείας, 31: 23. imperfecta intermissio. ἀτε-
 λής ἰανὰτος, Homer. Od. ε. 546.
 ἀτενέες ἐνδόντες, 1: 27. ὀφθαλμοὶ λαμπροί, & καὶ τὰ μὲν
 ἀτενέες, 24: 48. ὀφθαλμοὶ ἐλαμπρύνον ἀτενέας, Hip-
 pocr. 78. C. ἑμμελῆ ἀτενέων. Idem 1162. D.
 ἄτερ, adverbium poetis familiarius. ἄτερ πολέμου,
 Homer. Ιλ. δ. 376. ἄτερ κελῶν, 2 Maccab. xii.
 15. Postponitur frequenter casui; κεφαλῆς ἄτερ,
 Anthol. lib. 4. cap. 8. Epigr. 31. δυσχερὲς ἄτερ,
 54: 57. Κυβέλλων ἄτερ, 61: 25.
 ἄτερσμις, ὅπως λήθω, 43: 33, 34. ὄγκος Κυλινῆς,
 ἀτέρσμις, 46: 37. σκληρὸς καὶ ἀτέρσμις, Hip-
 pocr. 282. 35. κῆρ ἀτέρσμιον, Homer. Od. ψ. 167.
 Schol. Κυλινῆς.
 ἄτμοι χολόδαφοι, 45: 20.
 ἄτοκον μήτερον ἰεμεῖαι, 130: 31.
 ἄτονῆ, 24: 20, 21. jungitur cum ἄπνοιᾳ. ἄτονῆ, ἀ-
 δυναμία, Hefych. Sic Aquila ἀτονέω pro ἀδυνάτω,
 Psalm. xxvi. 1.
 ἀτρεκές, Homer. Ιλ. ε. 208. Herodot. 127. 37. ἀτρε-
 κῆς δαίμων, Hippocr. 868. E. ἀτρεκῆς ἵππος, 57: 16.
 ἀτρεκέα φθόνη, 36: 36. σὺν ἀτρεκῆς ὁ ἰανὰτος ἢ φυ-
 γή, 62: 22, 23.
 † ἀτρεκέα. ἀτρεκῆσαν, ἀτρεκῆσαν, Ἐυελπιδ. ἐν Βυ-
 σιρ. Hefych. ἀτρεκῆς, ὁ ἰπποκράτης πλεονάκης ὅτι ὁ
 ἀτρεκῆς, [Hippocr. 44. 10.] πλεονάκης ὁ ὅτι ὁ
 αἰσθής [Hippocr. 409. 20.] Erotian. ἀτρεκῆς,
 38: 36. res vera est, certa, salva.
 ἄτρεμα, 82: 18. Homer. Ιλ. ο. 318. Aristoph. Nub.
 p. 169. ἀτρεμας, 65: 14. Homer. Ιλ. ε. 300. He-
 rodot. 296. 9. ἔχ' ἀτρεμας, Aristophan. 138. C.
 ἄτρεμας, Hippocr. 1155. F.
 ἄτρεμῆς ἢ χολῆ, 46: 33. πᾶ ἔλκεα, 89: 14. ἄτρεμῆ-
 ῶ, Hippocr. 766. E. ἡρεμῆς, Erotian. ἄτρε-
 μέειν, Herodot. 244. 1. ἄτρεμῆσαι, ἡσυχάζειν, He-
 fych. ἄτρεμῆσαν ἔχειν, Xenoph. 165. C. ἄτρεμῆσαι,
 persistere, perseverare, 26: 34.
 ἀτρεπῶ, de cibo non mutato, indigesto. αἰμῶν καὶ
 ἀτρεπῶν, 47: 22. αἰμοτέρων ἢ ἀτρεπῶν, 47: 22.
 * ἀτρεχῶν, 65: 43. quod non potest τεχνικῶς.

Sequitur mox vox opposita τεχνικῶς. ἀτρεχῶ-
 τον ἔλαιον, 91: 3.
 ἄτρομα νεύρος, 79: 42. firmi nervi, ἄτρομον μῆλον,
 Homer. Ιλ. ε. 126. Ιλ. ε. 157. ἄτρομος θυμός, Ιλ.
 π. 163.
 ἄτροφος, non nutritus, ἀνδρωπῶ, 58: 34. Plin.
 Hittor. lib. 28. c. 9. ἄτροφος, non nutriendus. χυ-
 λος ἀτροφῶς, 74: 14. Sic ἄτροφος χυλός,
 Theophr. lib. 6. c. 4. ἀτροφῆς, 58: 18.
 ἀτυχία, dicitur, cum quis voti compos fieri non
 potest. ὡς ἀτυχῆς ὁ κέρως, 30: 53. Eo sensu
 Σοππυχάειν φιλέω, Anacreont. Od. 46. & He-
 fych. ἀτυχῆσαι, Σοππυχῆς.
 † αἰανόμενος δῖφει [σμάχῃ] 77: 13. Hippocr. 598.
 33. ξηραίνόμενος, φθαρόμενος, Hefych. πὸ ὑγρὸν αἰαι-
 νῆ, 129: 27.
 † αἰασμός χειλέων & δερματός, 16: 45. ἰδρώτων,
 47: 25.
 ἀνασπόν, Hippocr. 47. 43. ξηρασπόν, ὡς Ὀμηρῶ
 [Ιλ. ψ. 327.] ξύλον αἶον, Erotian.
 αἰλιθῆν ἐν κοίλῃ χώρῃ [αἶμα] 13: 35. αἰλιθῆναι,
 μένω, ἐνδεστέω, Hefych. aut vide prius in
 αἰλιθῶ.
 αἰλὸς, tibia, fistula, 32: 39. & 75: 29. αἰλῶνας
 [sulcos] ὀπμήκεας, 69: 2.
 αἰλῆ ὅτι μαῖον πὸ πᾶσι, 16: 49. αἰλῆ πυρετός, 90: 19.
 αἰλῆς. ἐς αἰλῆσιν πὸ νόσημα φοιτῇ, 30: 42. ἢ νόσος
 γίνηται, 32: 40. ἐπ' αἰλῆσιν γίνηται, 58: 42. αἰ-
 λῆ, αἰλῆσιν, Hefych. ἐν αἰλῇ ὁ κακῆς, 2: 47. αἰ-
 λῆ οἱ γίνηται, Hippocr. 602. 55. αἰλῆς κακῆς,
 Arat. v. 1051.
 αἰπνῆ ἐν ὕπνῳ, 57: 40.
 αἰπῆμαρ, 7: 45. Homer. Ιλ. α. 81.
 αἰπῆς, idem, cum dativo. † αἰπῶ ἰδέω ποῖς αἰπῶς,
 5: 38.
 αἰπμάτω κοίλῃ, 28: 50. [ὁ καὶ ἢ ὑπὲρ ἀδιδάκτο-
 ἀσπονδία, 31: 57.] & αἰπμάτι φιλοσοφίᾳ, 31:
 57, 58.
 αἰχμὸς ἐς ἐπομβρίῳ τρέπεται, 16: 57, 58. αἰχμὸς &
 ἐπομβρίῳ, opponuntur in Aristoph. Nub. p.
 186. D.
 ἀφαιρέειν [cum gen.] ὁ λέπει, 91: 31. ἀφαιρέειν
 [etiam cum gen. privatum] ἰεμεῖς τε καὶ τῶσι, 90:
 8.
 ἀφαιρέειν ποιεῖν, 81: 38. idem ac ἀφαιρέειν αἶμα,
 92: 15.
 ἀφάσεις & δρόμοι, 120: 13.
 ἀφανής. ἐς τὸ ἀφανές, 5: 23, 24. ἐς ἀφανῆς, 20: 30.
 * ἀφῆς [abstinentia] δερμάτων, 117: 21.
 * ἀφῆς, 106: 38.
 ἀφῆνται [liberantur] ὁ κακῆς, 21: 41, 42. ἀφῆσαι
 ὁ ἐργασίας [τροφή] 58: 23. cibis non concoctis.
 ἀφικνέονται [cum dat.] ποῖς πέλας, 33: 3. ἀφι-
 κνέονται ἐς ἀφῆσιν ὁ κακῆς, 2: 55. ἐς ὀπασίῳ ὁ νῆσος,
 33: 9. ἀφῆς ὁ νῆσος ἐς δάκτυλον, 2: 14. ἐς μῆκος,
 21: 38. ἀφικνέει ἔλκεος ἐς ὑμφοσιν, 13: 56, 57.
 δοκεῖ αἰσθητοῖς ἀφικνέονται ὁ νῆσος, 28: 53.
 † ἀφλεγμάτοις, 100: 50. ἀφλεγμάτων, Hippocr.
 91. A.
 † ἀφῆς ἰανὰτος, 15: 32.
 ἀφῶς. πᾶς ἀφῶς ξηραίνεν, 131, 22.
 ἀφῶςτον πῦρ, 117: 12. ἀφῶςτοι πυρετοί, Hippocr.
 53: 23.
 ἀφροδισίαν ἄσχετος ὀπμήκεας, 32: 53. ἐς πᾶς ἀφροδισίαν
 δερμῇ, 26: 7.
 † ἀφῶς σπῆλαι, 51: 55. ἀφῶς αἶμα, Hippocr.
 198. G.
 ἀφῶς ὁ γένος, 48: 7. ἀφῶς νόσημα, 47: 16, 17.
 ἀφῶς, 50: 14. ἀφῶς περ, 127: 29.
 ἀφῶς. σὺν ἀφῶς, non est injucundum, ξομῶσαι,
 79: 56.
 † ἀφῶς. ἀφῶς ὁ ἀνθρώπων, 71: 10. ἀφῶς, γομῶ-
 σαι, Hefych. ἀφῶς, 52: 29.
 R r 2 ἀφῶς

ἀχθεῖν τὸ ζῶμα πρὸς ἀπαντα, 71: 11. ἀχθεοῖς τῷ πείθει, 71: 25. ἀχθόμενοι τῇ συμμορφῇ, 25: 31. ἀχθόμενοι, λιπόμενοι, βαρύνμενοι, Hefych. ἀχθιδόν, 71: 8. ἀχθιδόνι δὲ θερμὸ καὶ ψυχρὸ, 104: 13. ἀχθιδόνα, Thucyd. 280. A. λιπών, ὀδύνων, βαρύν, Hefych. † ἀχθοφορία, 3: 3. ἀχθοφόρος, Herodot. 282. 34. ἀχλὺν ἔλεν δὸτ' ὀφθαλμῶν, 17: 25. ἀχλὺν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλον, Homer. Il. ε. 127. * ἀχλὺσιν, 120: 18. ἤχλυσε πόντος, Homer. Od. μ. 406. & Od. ε. 304. ἀχλυνώδης ἀνδραπός, 104: 32. ἀχλυνώδεις ὄψεις, 70: 27. ἀχλυνώδεις ὄμματα, Hippocr. 71. A. ἀχολα, bilis expertia, 47: 53. ἀχροί, 33: 18. ἀχροα, 36: 23. ἀχροίη, 21: 17. ἀψυγίω — λεπτοθυμίω καλέομεν, 33: 46. ἀψυγή, Hippocr. 76. H. Erotian. Galen. & Hefych. ἀψυγία, λεπτοθυμία. αἰώρω ξυμνήση, 123: 39. αἰωρήν δὲ πρήγματος, 123: 50.

B.

* Βαρίη, gravitas. ὑπὲρ βαρίης δὲ ἤερ, 40: 35. idem ac βαρύν; βαρύν, 119: 31. βαρεα πένοντων, 1: 15. βαρεα σπυλινός, Hippocr. 396. 45. * βαρεοδμή, 1: 25. † βαρύφωνοι, 39: 42. βαρυήκοι, hebetes auditu, 29: 9. βαρυήκοι νότοι, Hippocr. 1247. A. bebetantes auditum. βαφὴ ἀναπνοῆς, 133: 22. contagio spiratione ducta. βέμβικι ἐλισσομένη, 1: 28. βέμβικας, Callimach. in Anthol. lib. 3. cap. 33. Aristoph. 600. Vel per η; βέμβικα δινδύμενον, 122: 50. βεμβηκίζωσι, Aristoph. 538. B. βηξ ξηρή, 8: 52. & 11: 11, 12. Hippocr. 1169. C. Et masculino genere βηχὸς ἰχθυῶν, Thucyd. 130. B. * βηχιδέες, 40: 24. βιοτή, 25: 5. Homer. Od. λ. 489. Herodot. 254. 19. Hippocr. 1185. C. Xenoph. 183. D. βιοτεύειν, Herodot. 256. 20. Xenoph. 198. B. βιοτεύειν ἐς θάλασσαν, 118: 16. ἐν χώρῃσι, 123: 51. βίω pro βιά. βιέμεναι ἀνω ἐρυγαί, 59: 24. nisi malis legere βιώμεναι. βλαπτειν, βλαφθῆναι [eodem sensu, quo βληθῆναι] κακὸν κακῷ, 71: 47, 38. In Hefychio occurrit βληθῆναι [pro βεβληθῆναι à βάλλω] βλασθῆναι, πωθῆναι. Ubi pro βλασθῆναι forsan legendum βλαφθῆναι. βλάβη Ἀφροδίτης, 18: 36. βλάβη μείζων, Xenoph. 421. D. βλάβη δὲ σμικρὴ, 73: 51. βλάβη ἀφίστες, 85: 51. βλασθήν ἡ διώμας τῇ Ἀφροδίτῃ, 124: 43. βλησεῖς ἐωπτεν, Hippocr. 498. 40. βλησεῖων, 75: 6. βλησεῖσθαι ἐν τῇ πλατείῃ [κοίτῃ] 73: 2, 3. βληχεῖ ναυτία, 1: 18. lenta nausea, σφυγμοὶ βληχεροί, Hippocr. 605. 23. βληχερόν, ἀσθενές, νωθρόν, ἀπαλόν, λελυμμένον, Hefych. βληχερόν νύγμα, Nicand. Ther. v. 446. βόμεν. ἦχοι, βόμενοι ἀνα' τὸ κεφάλιν, 29: 10. βόμενοι μέγας σπυλινὸν καὶ αὐλῶν, 32: 38. βόμεν — καὶ ἦχον ἐν ὧσι, Hippocr. 144. B. βόμεν, ἦχον, ψόφον, Hefych. βόμεν ἀνέμων, 75: 27, 28. βομβέη ὥτα — οἷον ἀνέμω, 28: 56. βομβεῖσθαι δὲ ἀκροαί μοι, Sapph. Od. βόμεν proprie ἐστὶν ὁ τὸ μελιττῶν ἦχον. Schol. Apollon. Arg. lib. 2. v. 133. βορβορώδεις, καίκεσμα, 58: 26. βορβορώδεις ὀδμοί, Hippocr. 50. 10. βοροὶ δὲ λάβοι, 32: 41. βοροὶ μὲν, ἰσχυροὶ δὲ, 30: 39. βορώτατε, Lucian. Timon. p. 47. D. at βορὸν quod voracem reddit; ὕδωρ καὶ ἀρεπνὴν βορὸν, Hippocr. 1180. E. vel abstractum pro concreto, ὕδωρ καὶ ἀρεπνὸν βοροί.

βεβηχιδέες φωνῶν, 14: 45, 46. βεβηχιδέες φωναί, Hippocr. 839. D. βεβηδὲς ἐκμαθεῖν, 31: 32. βεβηδισί τ' γνώμην, 32: 37. * βεβηδύποιοι, 47: 57. βεβηδὸν vel βεβηδῶσα. ἐβηδῶ, Interpres quidem Ezech. xlvii. 5. βεβηδῶ, ζέει, Hefych. βεβηδῶ τὰ ἐνδοὶ δὲ δώρηται, 3: 8. fervent. βεβηδῶς, agitatio, concussio. βεβηδῶσι, τοῖς σεισμοῖς, Hefych. βεβηδῶς ὡς δὸτ' ῥήγῃ, 53: 31. βεβηδῶς. ἐς βεβηδῶν, 6: 29. βεβηδῶν ἀνθρωπῶν, 51: 38. βεβηδῶν, 39: 41. Hippocr. 1098. B. βεβηδῶν φρενῶν, 77: 22. Hippocr. 130. H. βεβηδῶν, 41: 47. activé. βεβηδῶν, Homer. Il. θ. 307. βεβηδῶν κατὰ ὀφθαλμούς, 70: 28. neutraliter. sic βεβηδῶν, Homer. Od. i. 219. βρομώδεις ἐξευξίτες, 14: 38. ἐρυγαὶ κακώδεις, βρομώδεις, 30: 46. βρομώδεις, Symmach. in Job. xli. 34. Scribitur etiam per ω, βρωμώδεις, teste H. Stephano. Vocem βρωμῶν δὲ τὴν δυσωδίας, an usurpari oporteat, dubitat Phrynichus, p. 26. uti & Thomas Magister. Sed ab H. Stephano affert. ex Diosc. & Cyrill. At βρωμῶν, ὁσμῇ; & βρομῶν, ὁσμῇ, Hefych. βρωμῶν & σπυλινός, junguntur apud Joel. ii. 20. † βυζέται, 12: 27. βυζόντες, πλῆθοντες. βυζόν, πυκνόν, Hefych. πλῆρες καὶ βεβηδῶν, Hippocr. 588. 49. βυζήν, ἀθρόως, πυκνῶς, Erotian. Galen. Hefych. Hippocr. 592. 28.

Γ.

Γαργάριον λίθος ὁφθαλμοῦ, 1: 30. Orph. de Lapidib. p. 143. Diosc. lib. 5. c. 146. γαργαρινώσις, 23: 49. Hippocr. 559. H. γαλακτοφάγων ἀνθρώπων ἐθνεα σίτον σὺν ἔδῃσι, 127: 14. γάνυται τοῖς, Homer. Il. υ. 405. † γάνυται ἡ φύσις τῇ τὸ παλαιῶν ἀπαλλαγῇ, 100: 40. γάνυται, χαίρει. ὁπρὸν γάνυται, χαίρειν, Hefych. γανῶντες ὀφθαλμοί, 36: 56. & de thoracibus, galeis, hortis: Homer. Il. ν. 265. Il. τ. 359. Od. η. 128. γανῶντες, λάμποντες, Hefych. ἐγανώθη, Aristoph. Acharn. p. 570. D. γαργαλισμῶ δὲ πόνος, 3: 3. γαργαλισμοὶ πλῆθος καὶ μάχαλῶν, 25: 41. γαργαλισμός, Hippocr. 381. 52. γαργαλισμός παροσμίων, 119: 22. γαργαλίζῃ, ἐρεθίζει. γαργαλισμός, κίνησις σώματος. γαργαλισμός, γαργαλισμός, Hefych. γαργαλίζειν, probat Phrynichus p. 16. non γαργαλίζειν. In quem locum lege Nunn. p. 15. & Hæschel. p. 101. γαργαλίζειν, proprie colluere os; γαργαλίζειν, titillare. γεγωνοτέρη φωνή, 40: 48, 49. γεγωνόν, τὸ ἐξάκυστον, μεγαλόφωνον, Hefych. γεγωνός, Homer. Il. θ. 227. ubi Schol. ἐκβοῶν. κρῆζων. γεγωνέτω, Xenoph. 986. C. γεγωνίσκων, Thucyd. 548. D. γετόνημα δὲ καρδίας ὁ σάμαχος, 16: 3, 4. γετόνημα πρὸς καρδίῃ, 57: 29. * γετόνδμα, 56: 36. γετονεύω, Hippocr. 764. E. γέλως ἀσβέσθαι μέγας θανάτου, 35: 4. risu emoriri, Terent. Eun. Act. 3. Sc. 1. ἀσβέστος ἐνὶ γέλωτι, Homer. Il. α. 599. ubi Schol. μετὰ φρονέει δὲ πυρός. γήνα δὲ πύξ, 43: 38. ὑγρῶν, 45: 27. αἵματος, 47: 8, 9. λίθων χρονίη, 52: 54, 56. λίθων ἐμφή γήναν ἐς ἀζονον τρέψαι, 130: 30. γδύμας, 122: 36, 37. & 46: 34. res gustata, cibi. γεῦσις, 46: 26. gustus, αἰσθησις. Hefych. utrumque, γεῦμα, γεῦσις, ἔδεσμα. δότιον μέσφα γδύσις, 123: 30, 31. dandum, quantum ad degustandum satis est. γίγνεται τεταῖσι πᾶσι, 2: 8, 9. ἀπάτη, 2: 11. ἐν γῇ, 4: 52. νῆσος ἐς αὐξήσιν, 32: 40. ἡ π τὸ σπυλινόν ἐν φλεγμοσὶ ἢ γεγόνος, 32: 44, 45. γίγνεται καὶ

κατὰ ξυμπαθνήσκειν, 124: 20. *morbis aliquando non nisi cum ægro moritur.*
 γλῶσσε, 71: 29. γλῶσσε τὸ δάπτειν γλῶσσε τὸ σαφυλῆς πρὸν πατηθῆ, Helych.
 γλυκαῖοντ^ο φαντασίην γλῶσσε, 46: 41, 42. *dulcescere arbitrantur.*
 γλῶσσαν ἐλαίου, 75: 36. γλῶσσε, 74: 9. πύσιν, 90: 36. Hippocr. 385: 3.
 γνῶμην ἐς μαυρίαν ἐστρεψε, 28: 47, 48. ἡ γνῶμη εὖ σφισι ἀνὰ τελεον μίμνη, alibi, *mens illis manet integra.*
 γνῶμη εὐσταθὴς ἡ δὲ ἐμπέδ^ο μίμνη, 77: 47, 48. γνῶμα^ς τὸ αὐτοκρίτης, ἡ διώμας, 73: 61. πῶδε γνῶμα^ς τὸ λυσι^ο τὸ νῆσ^ο, 77: 48. Sic γνῶμα, Herodot. 255: 31.
 γνῶμα (pro γνῶμα) ἡ ῥοή, 55: 55, 56. γνῶμα ἀλόης, Homer. Il. i. 530. γνῶμα pro γνῶμα, Hippocr. 234: 3.
 γνῶμα, γνῶμα τὸ πῶμα, Helych. γνῶμα^ς ἔρον, 25: 39, 40. Hippocr. 1217: C.
 γεφύσι, γέφυραι, 72: 34. Sic γεφύς, Lucian. 876: C. ἀπὸ πε γεφύς, scriptura, opus alicujus scriptoris, 122: 28, 29.
 γυῖος, χαλῶς, Helych. Lycophr. v. 144. γυῖος, 65: 55. γυῖος, χαλῶς, Helych. γυῖος τὸ ἀνθρώπου, 96: 30. Hippocr. 820: E. Homer. Il. θ. 402. γυῖος λύνεται, 57: 8. λύντο γυῖος, Homer. Il. η. 16.
 γυμναῖον ἔσπερε^ς ὡς, 101: 43. ἔσπερε^ς ὡς, 120: 28. & ὡς ἔσπερε^ς ὡς, 126: 22. γυμνὸς ἐστὶν, ὡς, H. Steph. ex Herod. γυμναῖον ὡς, 120: 9.
 γυμναστή, 132: 2. τὰ γυμναῖα, 120: 6. γυμναῖα ὡς ἐς σέρνα καὶ ὡς, 117: 5.
 † γυμναῖα, 50: 16. & 56: 12.
 Δ.
 δαίμων^ο εἰσὶν ἐς τὸ ἀνθρώπου, 28: 57.
 δαίμων^ο χορῆ, 44: 54. δαίμων^ο ἔρον, 46: 25. δαίμων^ο ἔρον, 21: 30. ἔρον δαίμων^ο ἔρον, 55: 29, 30.
 Et sensu passivo; δαίμων^ο ἔρον, 46: 15. *qui mordentur in ventre; aut quibus venter mordetur.*
 † δαίμων^ο ἔρον^ο ἀνὰ πάλαν ὡς, 75: 23, 24. δαίμων^ο [νόημα] 27: 8. *exedit morbus.* δαίμων^ο, Homer. Il. λ. 481. *de leone.* δαίμων^ο, ἐστὶν, Helych. * δαίμων^ο, 37: 55.
 † δαίμων^ο, 68: 18. δαίμων^ο, λαφύσειν, ἐστὶν, Helych.
 δαίμων^ο τὸ αὐγλῶ, 73: 16. *timeant lucem.* δαίμων^ο, Homer. Il. v. 810. *terres.* Schol. ἐς δαίμων^ο, ἐστὶν, & Eustath. τὸ δαίμων^ο αἰ μετ' ὅμοιον καὶ παθητικῶς λέγεται. — ὁ δαίμων^ο διχῶς νοεῖται, δηλῶν ποτὲ μὴ τὸ ἐκφοβῆναι, ποτὲ δὲ τὸ φοβῆναι.
 δαίμων^ο, δαίμων^ο, φέρεται. δαίμων^ο, φοβήματα. δαίμων^ο, ἐκφοβῆται. δαίμων^ο, φοβῆται, Helych. δαίμων^ο, ἐφ' οἷσι δαίμων^ο, 78: 3, 4. δαίμων^ο φέρον, Homer. Il. ε. 682. δαίμων^ο, Hymn. in Apoll. v. 404. δαίμων^ο παιδίοισι, 35: 3. † δαίμων^ο ὡς, 30: 25. πᾶσι δαίμων^ο τὰ πάντα, 69: 20, 21. δαίμων^ο, Herodot. 226: 14. δαίμων^ο, Idem 41: 20.
 δαίμων^ο. ἐδείκνυε, 66: 40. Herodot. 171: 4.
 δαίμων^ο. ἐς δαίμων^ο τὸ πῶμα, 30: 2.
 δαίμων^ο, 27: 27. Homer. Il. α. 27.
 δαίμων^ο [sub. φάρμακον] 52: 21, 22. *perniciosum venenum.*
 δαίμων^ο, popularibus, 30: 54. plebejis, 116: 30. δαίμων^ο, quidam de vulgo, 36: 34. δαίμων^ο, ὁ ἐκ δαίμων^ο δηλοῖ τὸ καὶ ιδιῶται, Helych.
 δαίμων^ο αἶμα, 92: 29. δαίμων^ο [τὸ βδελύσκειν] 107: 17.
 δαίμων^ο, Homer. Il. ε. 435. ubi Sch. δαίμων^ο, δαίμων^ο, ὅτι πάλιν χράνται. ἐς δαίμων^ο, 33: 3.
 δαίμων^ο αἶμα, 63: 50, 51. & 13: 20. & 62: 4.
 δαίμων^ο, diducens, τὸς ὁδόντας, 4: 6, 7. δαίμων^ο τὸ σκέλη, Ezech. xvi. 25.
 * δαίμων^ο. δαίμων^ο γλῶσσε, 131: 15. *successionem, propagationem.* [παθῶ] ἐκ δαίμων^ο πατέρων, 133:

30. *morbis à parentibus inductus.* δαίμων^ο, humorem ex parte in aliam transitus, Hippocr. 1170: A. δαίμων^ο, morbi unius in alium transitus. τὰ σμα^ς μετ' ὅμοιον πῶμα δαίμων^ο. 114: 20, 21. ἐκ δαίμων^ο κεφαλῆς. 28: 10. ὡς μὴ ἐκ δαίμων^ο νῆσου, ἀλλ' ἐξ ἐαυτῶν ἀρχῆς ὁ λήθης, 78: 15, 16. ὡς ἐξ ἐπείρας νῆσου δαίμων^ο ἡ λήθης, 78: 7, 8.
 † δαίμων^ο τὸ πῶμα μελεδάνει, 54: 55.
 δαίμων^ο τὸ πῶμα, 9: 42. δαίμων^ο τὸ πῶμα, 21: 41. δαίμων^ο, δαίμων^ο, Helych. δαίμων^ο πᾶν ἔρον ἡ τερφῆ, 63: 4. *non concoquitur cibis.*
 δαίμων^ο ἀρετῇ ἀνδρὸς ἡττῶ, 27: 2. ἀρετῇ δαίμων^ο ἀνδρῶν, Homer. Il. v. 277. ubi Schol. δαίμων^ο, φαίνεται. δαίμων^ο [τὸ πῶμα], Il. θ. 535. Schol. γνῶμα^ς &] δαίμων^ο, Helych.
 δαίμων^ο, affectus morbi. δαίμων^ο ἡττῶ, Galen. lib. ad Thralyb. δαίμων^ο, 129: 18. ὡς δαίμων^ο νῆσου, 29: 11, 12.
 * δαίμων^ο, succenditur utrinque, πῶμα, 40: 19. *quasi velit in utroque lobo.*
 † δαίμων^ο φλέγμα, 8: 53.
 δαίμων^ο. δαίμων^ο τὸ πῶμα, 113: 11. δαίμων^ο, Homer. Il. v. 30. Schol. δαίμων^ο ἔρον. δαίμων^ο, σμῆμα, πῶμα, Helych.
 δαίμων^ο. δαίμων^ο φλέγμα. 11: 6.
 δαίμων^ο, procedit, φλέγμα, 20: 28. δαίμων^ο ἡ ὁδὸν μετ' ὅμοιον, 55: 41. *pervadit, perumpit.* δαίμων^ο ὁδὸν, Hippocr. 457: 24.
 δαίμων^ο τὸ πῶμα, 124: 27. *modico cibo refecto.*
 δαίμων^ο τὸ πῶμα τὸ μετ' ὅμοιον ἐς ἀναπνοὴν &c. 7: 52. φλέγμα δαίμων^ο τὸ πῶμα, &c. 13: 2.
 δαίμων^ο, distinguere, ἀπὸ αἵματος ἀναγωγῆς, 14: 50. δαίμων^ο. ἐφ' οἷσι [σέρνα] ἐς δαίμων^ο ἀναγωγῆς, 135: 10. *donec [à carne] spinæ discedant.*
 δαίμων^ο, secretio, τὸ πῶμα αἵματος, 22: 13.
 δαίμων^ο, intermittit, μανία, 31: 21. & δαίμων^ο, ἐξέρχεται, 51: 35, 36. † δαίμων^ο αἵματος, 31: 23. δαίμων^ο τὸ πῶμα, 41: 24. δαίμων^ο, 29: 4. δαίμων^ο τὸ πῶμα, Hippocr. 133: H. δαίμων^ο τὸ πῶμα, &c. 134: 6. *interjicientem tantum temporis, &c.*
 δαίμων^ο ἔρον τὸ πῶμα μελαντῶμα, 68: 11. *albo & nigro colore intermixta.*
 δαίμων^ο, praeterire. δαίμων^ο μακεδονίαν, Xenoph. 517: B. Sic hic metaphoricè δηλῶνται τὸ κίνδυνον, 93: 20, 21.
 δαίμων^ο, transilire, eodem sensu, quo praecedens. δηλῶνται τὸ πῶμα, 20: 18. [δαίμων^ο], Xenoph. 944: D. δαίμων^ο, Id. 945: B. Quid si legeretur δηλῶνται? Aut saltem δηλῶνται, vel δηλῶνται? Crass. vert. *depellere*; quasi legisset δηλῶνται ἀ δαίμων^ο. Helych. δηλῶνται, δηλῶνται, διεπέρχεται.
 † δαίμων^ο χυμῶν, 74: 44. *humoribus dissolvendis aptæ.* νότοι δαίμων^ο, Hippocr. 124: A. *corpus dissolvunt, languidum reddunt.*
 δαίμων^ο, 28: 25. Hippocr. 756: D. Homer. Il. ε. 112. Schol. δαίμων^ο, δαίμων^ο. sic Helych. & Erotian. Xenoph. 318: C.
 δαίμων^ο, 62: 19. *interquiescentem, vel interquiescere jubentem, nam utrumque sensum admittit.* δαίμων^ο, Hippocr. 1169: H. δαίμων^ο, Id. 339: 23.
 * δαίμων^ο. ἐς τὸ πῶμα ἐξέρχεται τε καὶ δαίμων^ο, 130: 13, 14. *ad evaporandos dissipandosque humores.* Quid si pro voce δαίμων^ο substitueretur forsan δηλῶνται? nam eā utitur Aretæus, 52: 43. & Hippocrates 244: 7. 8. jungit ἐξέρχεται & δηλῶνται. Aut δαίμων^ο nam Aretæus utitur verbo διεπέρχεται, 6: 29. & 93: 33. si retineatur δαίμων^ο, legatur δαίμων^ο τε καὶ ἐξέρχεται, *ad excitandos & evaporandos.*
 * δαίμων^ο ἔρον ἡττῶ, &c. 6: 33. δαίμων^ο, δαίμων^ο, Helych.

ἀγροῦ ἢ φύσις ἢ τροφή παντί, 45: 16. ἀγροῦ τρώγης, 7: 51.
 ἀγροῦ ἀνένειν & ἀγροῦ ἀνένειν, *pertransire, penetrare*. ἀγροῦ
 ῥήσας — ἀγροῦ ῥήσας, 20: 38, 41.
 ἀγροῦ ἀσώμμοι ὁπμήκεες, 53: 44, 45. *efformati in fi-
 guram oblongam*.
 ἀγροῦ καὶ τὰ ψαμμία, 53: 17. *delabuntur, navi-
 gant deorsum*.
 ἀγροῦ, *diffare, dissipare*. ἀγροῦ [τὸ καὶ] 6: 29.
 & neutraliter, ἀγροῦ τὸ ἄλλος, 93: 33. ἀγροῦ
 σέτις ἢ κεφαλὴ, 77: 45. * ἀγροῦ σέτις ἀγροῦ καὶ
 ῥήσας, 74: 43. ἀγροῦ, *spiritus transmissio-
 nem*, 59: 23.
 † ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 127: 8. Hippocr. 393. 49. *ex-
 pandere*. ἀγροῦ σέτις [falso ἀγροῦ σέτις] ἀγροῦ
 ἀνδρῶν, ἀγροῦ, Hefych.
 ἀγροῦ ἐλκός, 99: 51. ἡπαρ, Hippocr. 1260. B.
 ἀγροῦ, 39: 12.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 53: 15.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 40: 33. τρώγης, 90: 55.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 40: 9. ἀγροῦ σέτις, ῥήσας, He-
 fych. ἀγροῦ σέτις, ῥήσας, Erotian. σέτις εἰς μα-
 κρόν ἀγροῦ, 10: 17. *non diu est superstes*. ῥήσας
 τὸ ῥήσας ἀγροῦ, 4: 58.
 ἀγροῦ σέτις [cum genitivo] ῥήσας, 14: 57.
 15: 2. *indiciu est*.
 ἀγροῦ. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 18: 43.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 45: 11.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 2: 28. ἀγροῦ σέτις ῥήσας
 σέτις, 4: 15.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 2: 16.
 * ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 96: 38.
 * ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 13: 52. ἐγκέφαλος, 119: 47.
 φλέβων, Hippocr. 383. 4.
 * ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 112: 24.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 71: 2. ἀγροῦ σέτις ῥήσας
 ἀγροῦ σέτις, 5: 2. ἀγροῦ σέτις, Homer. 11. φ. 3. Schol.
 ἀγροῦ.
 * ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 77: 45.
perpiravit.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 42: 22. ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 ἀγροῦ σέτις, Hefych. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Erotian.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Hippocr. 891. H.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 129: 18. ἀγροῦ σέτις ῥήσας
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 34: 5, 6. *potestate est cri-
 si dextris a sinistris differre* [hoc docet.] ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 50: 37. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, apud medicos
 est humorum dissipatio.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 118: 23. *commisura arteriae*. ἀγροῦ
 σέτις, Hippocr. 760. F. 842. C. D. 6. 30.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 46: 22. ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 17: 47. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, — ῥήσας ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 46:
 15, 16, 17. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 42: 53. ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 134: 46. Hippocr. 1245. A. 217. B.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 34: 5. *hoc docet*. ἀγροῦ σέτις ῥήσας
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 80: 38. ῥήσας [πενίαν] ἀγροῦ σέτις ῥήσας
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Lucian. 43. C.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 73: 48, 49. Herodot. 29. 5.
 Homer. 11. 1. 515.
 * ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ῥήσας ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 27: 17.
diu moretur.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 45: 47. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Hefych.
 Suid. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Polychr. in Ezech. 1. 4.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 17: 34 & 42: 35. & 134: 46.
 * ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 105: 27, 28.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 36: 10, 11. *traducto pure*. ἀγροῦ σέτις ῥήσας
 vel ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Herodot. 6. 34.
 & ex aliā significatione, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Herodot.
 44. 29. *contendentibus*. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Herodot. 113. 2. ἀγροῦ σέτις ῥήσας
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Hippocr. 522. 2. & *differo, discrepo*.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 106: 18. *cibus facile per alvum tran-
 siens*. Sic ἐξαγαγόντες intransitive, Homer. 11. η.
 435. Schol. ἐξαγαγόντες.

* ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 7: 35, 36.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 58: 31. Et ἀγροῦ σέτις ῥήσας apud He-
 rodot. 2. 34. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 84: 33.
exunt à morbo, evadunt morbum.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 52: 57. *non facile transeunt*.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 16: 36. *hominem in vi-
 tam restituit*. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, *administrare*, frequentius
 cum accusativo rei; ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Homer. 11. β. 207.
 Schol. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Herodot.
 186. 15.
 † ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 13: 28.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 71: 34. Homer. 11. ε. 168. Herod. 37. 16.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, cum accusativo rei saepius; ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 Lucian. 371. C. personæ rariis; ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 17: 21, 22.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 87: 56. *percolatus*. Aorist. 2. Parti-
 cip. ἀγροῦ σέτις ῥήσας. † ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 52: 43.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, *sedes nil transmittit; non dimittit*.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 14: 51, 52.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 119: 46. *distractioes*. ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 73: 53. *intervallo*.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 7: 5. *bifida columella*. τὸ ἀγροῦ σέτις ῥήσας
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Hippocr. 156: A. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, τὸ οἶον ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 ὅπερ καὶ ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Galen. Expos. Voc. Hip-
 pocr.
 † ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 120: 12.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 40: 35, 36. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Sophoc. Ajac.
 v. 353.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας [φλέβες] ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 48: 3, 4.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 73: 53, 54. *interea perditur*,
 &c. Sic ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Plat. lib. 2. de republ.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 120: 9, 10. *inter exercitia corporis*.
 Homer. 11. β. 774.
 † ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 3: 5. Hippocr. 543. 10.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 68: 26. *duplicem tibiam*.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 51: 47, 48. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 51: 41.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 17: 7. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Batrachom.
 v. 9.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 16: 52. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Hippocr. 392. 25.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 104: 15, 16.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 42: 23. & 51: 18. * ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 120: 7.
inter gymnasia.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 61: 17. [poëtica vox pro ἀγροῦ σέτις ῥήσας] Homer. 11. μ.
 455. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 64: 57.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 64: 55. *apparet, in conspectum venit*.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Thucyd. 155. C. Schol. ἀγροῦ σέτις ῥήσας.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 66: 10, 11. *quid-
 vis videtur potius esse quam ischias*.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 49: 43. *auditu sonorus est*. & mox
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, lin. 44. At vulgò ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Hefych. Sic Homer. 11. ε. 55. 11. μ. 157.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 93: 11. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 119: 5. de portione
 medicaminis cujuslibet à medicis præscripta. ἡ-
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Genes. XLVII. 22. *demensum unicui-
 que constitutum*.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 10: 19, 20. id est, ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
receptaculum. Sed alibi ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Hefych.
convivium, Genes. XXI. 8. Luc. v. 29.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 125: 45, 46.
*efficere, ut morbi conquiescant, intermittant, la-
 teant*. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Thucyd. 124. D. Schol.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 65: 46, 47.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας [Ionicè pro ἐνίκησε] 67: 19. *cursu
 vicis*.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, 75: 35. ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας,
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας [lege ἀγροῦ σέτις ῥήσας] Hefych. nam
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας, Hefych.
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας, *firmā sum valetudine*. ἡ ἀγροῦ σέτις ῥήσας [augmen-
 to Atticè geminato] 36: 20. *Opponuntur hic
 ἐπιτήδες & ἐπιτήδες, ἀγροῦ σέτις ῥήσας & ἐπιτήδες ῥήσας, ἀγροῦ σέτις ῥήσας
 ἀγροῦ σέτις ῥήσας; uti apud Lyliam (in H. Steph. Thecl.)*

Thef.) δυνάμει & ἀδυνατί: apud Æschin-
nem (in eod.) δυνάμει & ἀδυνατί. τὸ δυνάμει &
ζῆν & ἐς ζωὴν, 15: 45, 46. τὸ πρὸς δυνάμει, 135:
28. δυνάτωτατον ἐς τὸ ζῆν τεύεσσι καὶ τὸ σμικρὸν αἶμα,
81: 27, 28.
† δυσελπίστη, 15: 19. & 96: 7.
* δυσεντερίδα, 61: 36. Hippocr. 10. 10. G.
† δυσπεπτητὸ αἰμώροια, 107: 18, 19.
δυσθυμον, 30: 52. δυσθυμίας, 31: 3. Hippocr.
954. E.
δυσκαμπέες καὶ ῥάχιν, 53: 22. δυσκίνησι, 25: 46.
† δυσκρασίη, mala temperies, 65: 49. † δυσλύτων
σκληρῶν, 36: 27.
δυσμαθές, 29: 8. δυσσένεροι πολλοὶ ἀποκρίστοι, 29: 7.
† δυσσεύς, 54: 57. quod verbum finē auctore &
exemplo afferri scribit H. Stephanus; citatque
δυσσεύσαντας, ex Diosc. lib. 1. cap. 39.
δυσπνοεὶ ἢ ἀναπνοῇ, 39: 52. δύσπνοος, 13: 27. τὸ δύσπνοον,
Hippocr. 219. F. δύσπνοια, 9: 51. δύσπνοια, 7:
47. & [pro δύσπνοι] δύσπνοη, 13: 4.
δυσσεύμαρτον τὸ μέτρον, 81: 25. δυσσεύμαρτον ἰχθυόν. So-
phoc. Oedip. Tyr. v. 109. Schol. δυσκαταληπτον,
uti & Suid. & Hefych.
δυσφορῶν, Hippocr. 1242. G. δυσφορώτερος, 36: 44.
Hippocr. 73. B. † δυσφορίη, 36: 18, 42. Hip-
pocr. 194. A.
δυσχερὸν βαδίσαι, 111: 27.
δωροδοκίαι, 67: 31. Crassus vertit, *avarit.* Henisch.
& Oxon. *municipi.* uti & G. Morelius in suis an-
notationibus ad Aret. (anno 1554. edit.) Vox
illa apud Hefych. duplicem habet sensum, δωρο-
δοκίαι, δωροδοκίαι δωρεῶν. δωροδοκίαι, δίδωσι δωρεῶν. δω-
ροδοκίαι, δωρεῶν λαμβάνειν. δωροδοκίαι, τὸ λαβεῖν ἢ δύναι
δωρεῶν. Sic Suid. δωροδοκίαι. [vide Aristoph.
p. 292. A. & 238. E. ubi consule Schol.] & μόνον
δωρεῶν δίδωσι, αἰπὰ καὶ τὸ λαμβάνειν. Sed Aretæi
loco magis convenit *municipientia* quàm *avaritia*.
αἰπῶν, εὐθυμοί, δωροδοκίαι; & 30: 29. αἰπῶν —
πολύδωροι.

E.

E'α, omittit, ἐρασίω, 45: 8, 9. εἶν. ἀφίεναι, He-
fych.
ἐδομής [subaud. ἡμέρας], 9: 5. ἐδομάδου δολιγῆς,
9: 6. ἐδομάδι, 73: 34.
ἐγγρηγομένη φλεγμονή, 22: 14. ἐγγρονον κακόν, 49: 29.
τὰ ἐγγρονον, Deuteron. vii. 13.
* ἐγγρηγομένη. ἔπε λω' ἐρωτᾷ ἐγγρηγομένην, 30: 55. *suum
amorem non agnoscebat; fateri nolebat.*
ἐγγεγραμμένη. ἐγγεγραμμένη οὖν, 117: 50, 51. *adscriba-
tur, addatur.*
ἐγκαταλειπόμενος, 21: 11. ἐγκατακελεσιμώμενος, Hefych.
& eodem sensu ἐγκαταλειπόμενος, 3: 9. Ubi, nesci-
batur ἐγκαταλειπόμενος, vetat plurimum asperarum con-
currentium κακῶν φωνία. Eustathius [in Homer.
p. 1387. l. 3.] notat scribi ἐργῶ pro καλῶν, &
ἐργῶ pro κλειῶν. sed Hefychius, nullo facto discrimine,
εἰρεῖαι, καλῶν, συγκαλῶν.
ἐγκαταλειπόμενος προφῆς διόλου, 73: 53, 54.
† ἐγκαταλειπόμενος ἐκείνῃ εἰσὶ τῇ δόξῃ, &c. 123: 49. *non am-
plius se opportunè habent, aut idonei sunt ad, &c.*
ἐγκαταλειπόμενος τῇσι φάσμασι, 118: 16. ἐγκαταλειπόμενος,
ἐναμαστέφει, ἐναμαστέφει, Hefych.
* ἐγκαταλειπόμενος τὸ θερμόν ἐς ἔργον, 45: 31. *delectetur calor in
opere.*
ἐγκαταλειπόμενος πύρετος μετεξέτεροι, 103: 31. ἐγκατα-
λειπόμενος ἑλκῶν, 99: 51. Hippocr. 1009. C. ἐγκα-
ταλειπόμενος ἰντὲρ ὑμῶν, 7: 4. † ἐγκαταλειπόμενος,
93: 39, 40. Hippocr. 67. 6. ἐγκαταλειπόμενος,
Psalm. cxix. 53.
ἐγκέει ἐν λαοῖς, 24: 4. pro ἐγκέειται.
ἐγκρασίης, 56: 26, 27. *temperantiæ.* cui opponitur
ἀκρασίης, lin. 25.

ἐγκρασίης. ἐγκρασίης, 5: 24. ἐνέκρυσσε, Homer. Od. ε.
488. Matth. xiii. 33.
ἐγκρηγόρι, cui opponitur ὑπνω, 40: 29. ἐγκρηγόρι πᾶν
νυχαι, 75: 3, 4. Sic Homer. Il. λ. 550.
ἐγκρασίης τρέψι, 116: 31.
ἐγκρηγόρι ἐκείνῃ πῶσι, &c. 5: 3. *impotens amplius auxi-
liandi.* Sic Hippocr. 3. 27.
ἐγκρηγόρι δὲ δὲ εἰς ἀρετὴν, 65: 53. Hippocr. 654.
23. Homer. Il. ε. 415. Herodot. 71. 4. ἐγκρηγό-
ρι, πηλοσάου, ἐγγίσι, Hefych. † ἐγκρηγόριον
τῶ ἡπάλι, 125: 20. ἐγκρηγόριον, πηλοσάου, He-
fych.
ἐγκρηγίω, cum accus. & dat. ἐγκρηγίω ταῖς τοῖσι χῶ-
ραισι, 112: 4. cum accus. duplici, καὶ ἐκείνῃ ἐγκρηγί-
ω τὰς ἐφ' ὅλῃς, Apocal. iii. 18. Sic ἀφ' ἐκείνῃ,
112: 6. * ἐγκρηγίωσι, 88: 50.
ἐγκρηγόρι, 46: 46. ἐγκρηγόριον, Thucyd. 188. C. Schol.
ἐν πνι τόπῳ πολὺ χρόνον μέλειται.
* ἐγκρηγίωσι, 135: 37. ἐγκρηγίωσι, *succi derivatio.*
ἐγκρηγίωσι, Hippocr. 1037. F. χυλῶσι, Diosc.
lib. 2. cap. 108.
ἐγκρηγίω, 112: 5. χυλῶς ἐγκρηγίω ἐς τὸ ῥῖνον, 118: 51.
ἐδεσεν, 31: 13. idem ac ἐδεσμα, 50: 39, 40.
ἐδραῖν καὶ σταθεῖν, 63: 6. ἐδραῖον εἶναι τὸ πνεῦμα, *stabi-
lem conservare.* 122: 51. ἐν ἐδρῇ ἱστῇ, 125: 21, 22.
firmiter haeret.
ἐδρῶν. ἐν ἐδρῇ εἰσὶ αἰεῖς, 119: 54, 55. ἐδρῶν, 110: 8.
ἐδρῶν αὐτῶν, 75: 29.
ἐδρῶν, *genus.* εἰδεὶ ἐκείνῃ, 82: 29. ἐδρῶν μανίας ἔπερον,
33: 10. Hippocr. 428. 19. Sic εἰδεὶ μύριαι, 31:
55, 56. *habitus corporis.* ἐδρῶν ἐς ζῆλον τρέπει, 31:
39. Hippocr. 1090. G. *aspectus,* εἰδεὶ ἐν νύκτι
τῶν, 36: 33.
εἰκῶ. εἰκα [videtur esse] ἀνεσις, 3: 12. εἰκαῖαν [cui
opponitur ἀντικα] αἰπῶν, *verisimilem,* 65: 38.
εἰκαῖαν, *non ut par est,* 31: 24, 25. εἰκαῖαν, πρε-
πόντως, ἀλόγως, δικαίως, Hefych.
εἰλαῖω, pro εἰκῶ. εἰλαῖω ὀφθαλμοί, 27: 41.
εἰσβολή, 66: 7. εἰσβολῆς ἢ παραξυσμῆς, 74: 48.
εἰσπνοσάντων, ἐς τὸ ἀναπνοῦν, 5: 34, 35. εἰσπνοῇ μὲν,
5: 32.
εἰσπνοῇ τὸ προφῆς ἐς τὸ ἡπῶν, 106: 45.
† εἰσπνοῇ, *intrudere.* 49: 35, 36.
ἐκ θανάτου αὐτῆς ἐστὶν ἐκείνῃ, 67: 32, 33. ἐκ θανάτου πηλο-
γῶν.
ἐκείνῃ. ἐξέειπεν τοῖσι τὸ ἀρετῶν, 35: 28.
ἐκείνῃ. ἐξέειπεν τῇ φυλῇ, 103: 28. ἐκείνῃ
ἐξέειπεν χλῆς, Job. xxxviii. 27.
* ἐκείνῃ, 130: 53, 54. *viscosum reddit.*
* ἐκείνῃ, 114: 19.
ἐκείνῃ. ἐκείνῃ τῇ μετὰ τῇ ἀρετῇ, 57: 33, 34.
vis tenuiore victu. At vulgò aliud significat; ἐξ-
εδεῖχτο τὸ νομίζων, Thucyd. 86. B. Schol. ἐξέειπεν τὸ
νομίζων διητάτο.
ἐκείνῃ, *edocet, indicat,* 62: 56.
ἐκείνῃ. ἐκείνῃ ἐκείνῃ, 21: 29. ἐκείνῃ ἐκείνῃ τῇ μετὰ τῇ
43: 53, 55.
† ἐκείνῃ, 2: 9.
ἐκείνῃ, *efferveo, scateo.* ἐξέειπεν εὐλέων, Herodot. 181.
38. μὴ ἐκείνῃ, Genes. xlix. 4. cum accus. ἐξέ-
ειπεν σκώληκος, Exod. xvi. 20. & in passivâ voce,
ἐκείνῃ, *effervesco;* ἐκείνῃ, 131: 26. Sic ζεοθεῖς,
H. Steph. ex Dioscor.
† ἐκείνῃ, *excurrent, effluens,* 129: 31.
ἐκείνῃ. σφέας ἐκείνῃ ἐκείνῃ, 71: 22, 23.
* ἐκείνῃ, *exsiliantes e somno,* 22: 32. Sic ἐκ-
είνῃ, Lucian. 100. D. ἐξέειπεν κλῆς, Anthol.
lib. 1. cap. 45. Epigr. 1.
* ἐκείνῃ, *quem locum confer cum*
Aretæo, lin. 23, 25, 26, 27.
† ἐκείνῃ, *quem locum confer cum*
Aretæo, lin. 23, 25, 26, 27.
† ἐκείνῃ, 6: 32,

- * ἐκκοπῆσθαι τὸ ἔντερον, 83: 50, 51. eodem sensu quo * ἐξεκπέλειεν αἰθρὰ ὑπὸ κοιλίης, Hippocr. 1100. B. ἐκκερμένες ὑπὸ τῇ ὑπερώϊᾳ σώμα, 6: 37. ὅπῃ γαστὴρ τὸ παιδίον, 84: 21, 22. ἐκκερμέναι ἐς τὴν δὲ τμηλίω, 88: 27, 28.
- ἐκκελῶν. βροχὴν αἰγῶν ἐξέκελε, 22: 36, 37. ἐκκελῶν ἔρῳν πολλή, 40: 47. αἵματ^ο, χολῆς, ἰδρώπ^ο, 31: 47. ἐκκελῶν, 38: 58.
- ἐκλαμπή ἢ θερμή, 36: 15, 16. ἐκλαμπή πυρετός, Hippocr. 15: 9.
- ἐκλείπη ἀφῆ, 33: 33. deficit. & activè, ἐκλείπη τὸ ψυχλὺ τὸ σώμα, 90: 5, 6. ἐκλειψίς κινήσι^ο ἢ ἀφῆς, 33: 23, 24.
- ἐκλύειν, diluere, τὸ οἰνώδες, 74: 31.
- ἐκλυσις δὲ τὸν φῦσι^ο, 16: 28. μελέων, 17: 44. ἐκλυσίς διωάμ^ο, 61: 57, 58. ἐκλυσι, 14: 40.
- ἐκμαγείον αἵματ^ο, 44: 56, 57. quod deterget sanguinem.
- † ἐκμαίνειν, in furorem abducere. ἐκμαίνῃ τὸ ψυχλὺ, 27: 9. sic 31: 12. & Hippocr. 68. A. ἐκμαίνῃ μεχείλεω, Anthol. lib. 7. Epigr. ultim. ἐκμαίνον^ο, 31: 35, 44, 45. & 31: 52. & 32: 56. ἐξεμαίνῃ, Hippocr. 1112. A.
- ἐκνήφειν. ἐξένηψε τὸ θυμῶν, 31: 3. ἐξένηψεν ὑπὸ τῇ αἰνῇ, 1. Reg. xxv. 37. & activè cum accus^ο. ἐξένηψε τὸ αἰσθησιν, recuperavit, 103: 27. ἐκνήφῃ ὑπὸ αἰσθησιν, Sirac. xxxi. 2.
- † ἐκπέσῃ, excoquit. ἐξέπεσε τὰ σπῆα, 103: 27.
- ἐκπνέει δὲ πολλὴν πλὴν ἀκαθάρτου αἵματ^ο, 44: 57, 58. elaborat. Sic Horat. lib. 3. Od. 1. elaborabunt saporem.
- ἐκρεῦσαι, effluere, 43: 4. Sed activè ἐκρέει ἀντισμῶν ἢ γαστῆρ, 42: 43. Hanc activam significationem legi in Epigr. notat H. Steph.
- ἐκρεῖν. ἐκρεῖ πούλιν ἰδρῶν, 43: 14.
- † ἐκροῖαι δὲ αἵματ^ο, 130: 39. ἐκροῖω, ἐκρυσιν, Hefych.
- ἐκροῖω χολῆς ἰσχυρῆ, 45: 23. ἐκροῖσι, 128: 19. ἐκροῖς, Hippocr. 1004. H.
- * ἐκρύνει, 70: 36. quibus nares sunt praelongæ. ab ἐκρύν, adjectivo ejusdem formæ ac ἀρύν, εὐελν, &c.
- ἐκρηπιδέντες, accensī, ἐς ὄργην, 32: 55, 56. ῥιπίδι, πνέει, ἀνακαίει, Hefych.
- ἐκταίω ἐόντι, 73: 34.
- ἐκταρσίστασθαι. ἐκταρσίστασθαι χολωδῶν κοιλίης, 9: 25, 26. ἐκταρσίστασθαι κοιλίην πολλοῖσι φλεγματώδεσι, 25: 48. ἐκταρσίστασθαι ἢ κοιλίην τρεῖσι, 37: 19. † ἐκταρσίστασθαι κοιλίης πολλῶν χολωδῶν, 11: 25. ubi nota syntaxin duplicis genitivi, apud Hippocratem & Aretæum frequentissimam. κοιλίης περὶ πολλοῖσι χολωδέσι, 20: 17.
- ἐκτικρομύλων κρεῶν, 74: 19, 20, 21. ἐκτικρομύλων αἷμα, Hippocr. 221. G.
- ἐκτοπον τέρει^ο, 30: 23, 24. inusitatus horror. ἐκτοπον, χαλεπὸν, ξινόν. ἐκτόπως, μετὰ, Hefych. ἐκτοπον, μέγα. Ἀελοφάνης [p. 609. B.] ἐκτοπον δένδρον, Suid.
- ἐκτρέπει πλὴν αἰσθησιν, 27: 8, 9. pervertit. ἐκτρέπειν, abstinere, 110: 34. ἐκτρέπει [deflectit, declinat] τὸ σπυγδαίης, H. Steph. ex Plut. de vit. Homer. ἐκτρέπειν, averti. ἢν μὴ πολλὸν ἀνδραπ^ο ἐκτρέπει, 124: 57. averti; ἐκτρέπον^ο τὰ κακάδια, 27: 52. ἐκτρέπεται τὰ βάρβα, 110: 32.
- * ἐκτρέστις, 68: 25. perforationes, foramina.
- ἐκτρωσμός, 65: 3.
- ἐκφαίνονται, 6: 51. ἐκφανέες θηλαί, 37: 6. ἀποσπάται, 37: 17, 18.
- ἐκφλέγει^ο, 31: 11, 12. ἐξέφλεξε πλὴν πόλιν, Aristoph. 666. C.
- ἐκφυσῶν. ἐξέφυσεν πνεῦμα, 51: 10, 11. efflatur spiritus. At ἐκφυσῶν, excitare. ἐξέφυσσε πνεῦμα, Aristoph. 666. D. Schol. ἐξέκλινον.
- ἐκφύω. ἐκπύκναισι ὀρετοὶ νερῶδες, 52: 44.
- ἐκφύσις τὸ κερῶν, 68: 37, 38.
- ἐκχυσίς ἔρῳν, 53: 33. ἐκχυσιν δὲ πολλή^ο, 26: 9. ἐκχυσί^ο αἰσθησιν, 11: 38.
- ἐκχυτον, fusile, 115: 50. ἐκχυτον, genus edulii liquidi, H. Steph. ex Epigr.
- * ἐλαοειδέα, 19: 20.
- ἐλασμα ἰσχυρὸν, 18: 54. & 20: 46. laminam.
- ἐλαφείη δὲ ἀχθε^ο, 129: 25, 26. Hippocr. 1143. G. ἐλαφεία, καφῶν, μωλῆα, Hefych. in significatione hac ultimâ metaphoricâ utitur D. Paulus, 2. Cor. 1. 17.
- ἐλέγχειν, arguere, accersere. ἐλέγχῃ πλὴν ἔρῳν, 122: 37. labefactare. σὺν ἐλέγχῃ τῇ [δύναμις] ὅπῃ πένω, 124: 13, 14.
- ἐλδοθῆροισι, 54: 51. sive ἐλδοθῆροισι, viris generosis, ingenue educatis.
- * ἐλεφαντωδεῶν ὄντα, 70: 38.
- ἐλισσόμενον [πνεῦμα] ἐν ἐλίσσει τὸ [ἐντέρον] 18: 16, 17. κώλον ἐλικας πιδόμενον, 19: 16. faciens sinus, i. e. sinuosum.
- ἐλικοειδὲς ἔντερον, 53: 24.
- ἐλυγμοῖσι [ambagibus] δὲ χωλῆς, 119: 51. Xenophon. 9. B.
- ἐλίκων τὸ ἀμπέλι, 107: 10.
- ἐλκῆται δὲ τρεῖς, 12: 49. ἐλκῆται, Xenoph. 933. B.
- † ἐλκώδες, 70: 45.
- † ἐλκώσι^ο, 130: 26. Thucyd. 131. A.
- ἐλκῶσι [attractione] ἀφῆ δὲ ὑπερ, 39: 33. ἐλκῶσι^ο [sic legit Constantinus pro ἐλκώσεως] Theophr. de Caul. lib. 1. cap. 6.
- † ἐλεβορομοῖ, 136: 11.
- † ἐλεπῶς [mallem ἐλεπῶς, ab ἐλεπῆς] πρὸς τῷδε ἔχῃ, 116: 22. bis caret. ἐλεπῆς, 13: 56.
- ἐλπίς μὲν ἢ ἐλπίς, &c. 83: 52, 53. spes sola est sessio, sive sita est in sessione, &c. μὲν^ο αἰσθησιν ἐλπίς ἐς ζωὴν ψυχρῶν, 102: 34. 52: 53.
- ἐλῶδαι χωλῆα, 44: 26. ἐλῶδαι πένω, Diosc. 1. 2. c. 117.
- ἐμδαίματ^ο, 123: 18. Xenoph. 9. A.
- * ἐμειοστέει ἢ νῆσ^ο ἐν [ἀφῇ]. 121: 15.
- * ἐμείσις, 78: 3. † ἐμείσις, 75: 12, 33.
- ἐμμελεῖ ὀπίσθι, 135: 46. convenienti intentione. ἐμμελῆς, καθήκων, πρὸς τῷδε, Hefych.
- ἐμπεδ^ο. τὸδε ἐμπεδόν ἢ μανίη ἰσχυρῆ, 31: 15, 16. permanet.
- ἐμπελέχῃ ἐς τὸ πλεόναιον, 49: 11. contineatur in ubi est usurpatur pro ἐν.
- ἐμπελῶ, innato. ἐμπελῶσι τῷ πολλῷ ὑπερ, 51: 15, 16.
- * ἐμπελῶνται, 38: 48. * ἐμπελῶν, 43: 41. ἐμπελῶν, 49: 9. ἐμπελῶν, 21: 5, 6. ἐμπελῶν, 120: 41. Hæc duo postrema ab interpretibus redduntur per verbum implere; at nullibi in hoc sensu reperire adhuc potui ἐμπελῶν. Occurrit quidem in Lexicis ἐμπελῶν, sed sine auctore.
- ἐμπνέει [cum duplici accus^ο] τὸ αὐτὸ τὸ θάνατον, 8: 16. cum dat^ο & præpositione, ἐμπνέεισι ἐς ἡδονήν, 77: 37, 38.
- ἐμποῖσαι ὀδυνῶν, 18: 12, 13. ἐμποῖσαι νότον καὶ ψυχῆς, 113: 18. φύσιν καὶ ἐρῶν, 29: 27. λεπτομύλιω, 112: 48.
- † ἐμποῖν, laborum patiens. τὸ ἐμπόνον, dolor; δέει τὸ ἐμπόνον, 8: 19. Sic τὸ ὀπίσθον, Xenoph. 997. A.
- * ἐμπότων, 128: 24. potabilium.
- † ἐμφαγῆν βοτάνης, 134: 5.
- ἐμφραχθῆ μέγας [λῖθ^ο] 53: 2, 3. videtur activè significare, viam intercluserit. † ἐμφραχθῆς, 106: 43. ἐμφραχθῆς, 110: 15. & Hefych. de aurum obstructione. ἐμφραχθῆς, πένω ὄντων.
- ἐμφυσηθεῖσι τὸ κοιλίω, 22: 28. ἐμφυσῶνται μασοῖ, Hippocr. 1031. 8.
- ἐμφυη τῇ καρδίᾳ, 20: 55. ἐμπεφύκασι ποῖσι ὁμοιοῖ, 52: 45. ἐμφυειν, frequentius activè, ingenerare; uti ἐμφύσεν, Homer. Od. x. 348. ἐμφύσῃ. Xenoph.

726. B. & 727. D. & 802. A. sed ἐμφύω potest etiam neutraliter æquè ac activè, accipi, uti Φύω; φύς generat, Homer. Il. 3. 148. nascitur, ibid. v. 149.
- ἐμφύτω φέρμη, 65: 45. φύχει, 132: 27. ἐμφύει τῇ δὲ χῆ, 34: 19.
- ἐμφωλεῖσθαι ἀπλάγχνοισι ὅπως αἰδήλον πῦρ, 69: 31. eadem metaphorâ utitur Philo de mundo (654. 32.) πῦρ πεφώλωκε.
- ἐμφύχει, 102: 29. † ἐμφύειν, 8: 26. & 74: 37.
- ἐναιωρομένη τῷ θώρηκι [φλέψ] 20: 54. ἐναιωρομένοι ὀφθαλμοί, Hippocr. 37: 20.
- ἐναλλάξ ἢ κατὰ κύλινδρον, 47: 36.
- ἐναντίας [cum dat°] ἰγνύει, 4: 31, 32. cum gen° H. Steph. ex Aristot.
- ἐναργῆ ἀρθροί, 37: 14. prominentes articuli.
- * ἐναργῶδες ὄνειροι, 30: 25. ἐναργῆ ἐνύπνια, Hippocr. 67: F.
- ἐναφειήματα, 75: 9, 10. ἐναφίψω, sive ἐναφεφέω, H. Steph. ex Diosc. ἀφειψήσεται, 75: 10, 11. ἀφειψήματα, 82: 5. & 106: 9.
- ἐνδάκνω. ἐνδάκνεται κυνός, 5: 35.
- ἐνδεῖν, opus esse, 81: 32. ἐνδεώς ὅτι σμικρὸν, 22: 43. aliquantulum morbo remittente, aut viribus indigente. ἐνδεῖν, defecit, 100: 30.
- † ἐνδαιτώμεθα ὕδασι, 126: 10. ἐνδαιτῶται, σιώνει, ἀφαιεῖται, Helych.
- ἐνδοῖ [injicit, impertit] τῷ πύλῳ τῷ πύλῳ, &c. 10: 24, 25. & cum genitivo. πῶς τὸ ψυχρὸν ἔσται ἐνδοῖ, 57: 21, 22. ἐνδοῖντες [remittentes] πυρετοί, 9: 27. Sic ἐνδοῖναι, Hippocr. 43: 48. ἐνδοσαν, Thucyd. 277. B. Schol. ἐκλιναν, ἐχαινώθησαν, & ibid. 142. B. 340. A. ἐνδοῖναι. Herodot. 115. 18. Sic Helych. in ἐνδοῖναι. & Suid. in ἐνδοῖναι.
- ἐνδινέω. ἐνδινιμήσοι ὀφθαλμοί, 2: 35, 36. & 85: 4, 5. ἐνδινιμήσοι ὀφθαλμοί, Hippocr. 1162. C. ἐξεσεμμήσοι, Erotian. in voce ὀφθαλμοί.
- * ἐνελίξαι, 86: 31.
- ἐνειμι. ἀκρων [χειρῶν] ἐνόντων λίνισι, 123: 3, 4. extremis manibus impositis [involutis] in linteis.
- ἐνεργὴν ποιεῖται [ἐπιπλάσσει] 91: 50.
- ἐνεργείας πάρεσις, 33: 32. remissio virium.
- * ἐνερυθροὶ ὀφθαλμοί, 32: 51, 52.
- * ἐνεψῆν, 74: 42. ἐνεψήμων, 74: 7. ἐνεψήτειον, 74: 39.
- * ἐνεψήματα, 75: 53.
- * ἐνέομα. ἐνέομα, 79: 37.
- ἐνηχῆν ὁππράσειον, 4: 29, 30. resonans. ἐνηχῶ μανίη, 33: 14, 15. ἐνός, μανιῶμεθα, Helych.
- ἐνθεσιν τὸ τροφῆς, 83: 34. immissionem cibi, ἐνθεσις pro ipso cibo apud Aristoph. [311. B.] Schol. τροφή, qui locus à Suidâ citatur.
- ἐνθλίβωσι ποῖσι παροσμύοισι, 8: 20, 21. ἐνθλίβωσι, Nicand. Alexiph. v. 453. Schol. ἀντὶ τῶν πύλῳ.
- ἐν [pro ἐνεσι] ἐξάπτεται, 92: 47. ἀγαθὸν ἐν, 127: 12, 13. sic Aristoph. 39. B. Xenoph. 694. C. Herodot. 65. 19. Homer. Il. 3. 216. & pro ἐνεσι, Il. 3. 141.
- ἐνίξῃ μίσην πινύμονι ἢ καρδίῃ, 57: 26, 27. ἐνίξωσιν τῇ γλώσσῃ χολῇ, 46: 28. ἐνίξωσιν τοῖσι αὐτέοισι ἀντὶ λῦσιν, 110: 45, 46.
- * ἐνίξωσις εἰς ἔλαιον, 83: 53.
- ἐνίσταῖ ἰατρὸς τῆς δὲ χῆς, 66: 20, 21. ἐνίσταται τῆς φλεγμονῆς, 128: 42. ἐνίσταται ποῖς πεινιμῆσις, Thucyd. 601. B. ἐνίσταται, Id. 186. A. Schol. ἐναντιώθεντες.
- ἐνίσταται ὀφθαλμῶν, intentiones, 120: 12. λίθων, inbassiones, 130: 36. ἐνίσταται, 130: 49.
- ἐννοῖς θεῖς πύλῳ, 57: 42, 43.
- * ἐνοικῶντες γαλεῶν, 122: 21.
- ἐνοικεῖν νῆσῳ ἐν ἡλικίῃ, 28: 35, 36.
- ἐνοπὴ αὐλῶν ἢ κυλινδρῶν, 28: 7, 8. καλῶν τ' ἐνοπῆ τ' ἴσαν, ἔνοπτες ὡς [de Trojanis] Homer. Il. γ. 2. αἰοδαῶν.
- ἐνοπῆ [de Orpheo] Apollon. Argon. lib. i. v. 27.
- Schol. τῇ τ' αὐτῶν ὁρμηδία. ὅσα εἰς τὴν ἢ τὸ ἐνοπῆ καὶ ὅτι φέρει.
- ἐνοργῆ, rumpatur, 9: 37. ἐνοργῶσαι τοῖς πύλῳ, irrui, Joseph.
- * ἐνορῶ, cribro transmitto. ἐνορῶντα, 75: 40.
- ἐνορῶντες καὶ καὶ νεφροῖσι, 52: 23. ἐνορῶντες, ἐφορῶντες, Helych. Et transitivè, immittere, Herodot. 28. 31. & 156. 26.
- ἐνορῶντες ἐς δὲ τῆς ἐν, 7: 12. ἐνορῶντες, 4: 7. ἐνορῶντες, Homer. Od. 6. 271. ἐνορῶντες, Herodot. 324. 19.
- ἐνορῶντες, 109: 47. ab ἐνορῶν, themate à perfecto [qualia themata frequenter formantur]; nisi quis maluerit poni pro ἐνορῶν, abjecto augmento, ab ἐνορῶν.
- * ἐνορῶντες καὶ φέρει, 63: 5. levis. χεῖροι, ἀπείροι, Helych.
- † ἐντασις πένοντων, 4: 3. ἐντασις ἀχθῶν, 13: 22. ἦτες, Hippocr. 1129. C.
- ἐντετικῶν μυῶν, 37: 17. * ἐντετικῶν [αἵμα] 134: 37.
- ἐντομαὶς κυλινδρῶν, 69: 3. ἐντομαὶς βαθεῖα τ' ἴσων, 70: 41.
- † ἐντομαὶς παρὰ χυμῶν, 49: 8.
- ἐξ [pro] αὐχμῶν ὕδασι, 126: 13. sic ἐκ τῶν, 122: 27. Xenoph. 48. C.
- ἐξάγει σφῆρας ἔξιν, 44: 17, 18. enecat. Diosc. 274. A. ἐξάγειν ἵαταιν ἔξιν, Cicero vertit mortem oppotere. Vide H. Steph. Lexic. Ciceron. p. 58. & Bud. Comment. p. 380.
- ἐξαγωγή ἔξιν ἐν θαλάσσῃ, 118: 13. in mari vitam degere. At in ejusd. Lex. Cic. p. 184. ἐξαγωγή, excessus à vitâ.
- ἐξαίρεται τὰ ἐπιγόντα, 51: 52. ἐξαίρεται τὰ διδύματα. Hippocr. 765. E.
- ἐξαίρεται, Hippocr. 244. 47. ἐξαίρεται τὸ ζωτικὸν διωκόμεθα, 17: 28, 29. ἐξαίρεται [καρῶν] 50: 36, 37.
- * ἐξαίρεται τὸ χυμῶν, 130: 13. Lege Bud. Comm. p. 179. ἐξαίρεται & ἐξαίρεται.
- ἐξαίματωσιν, 19: 41. sanguinis generationem. Galen. 2. ad Glaucon.
- ἐξαίρεται τὸ νῆσῳ, 2: 19. eximentes. ἐξέλετο φέρειας, Homer. Il. 3. 234.
- ἐξαίματωσιν τὸ φθέρειν, 74: 38.
- ἐξαίματωσιν, 117: 6. inter corporis exercitia. Sed ἐξαίματωσιν apud Hippocr. 811. F. G. de vertebrarum è suo loco exultu.
- † ἐξαίματωσιν ἢ τρέφει, 47: 42, 33.
- ἐξάνθρωποι, 29: 5. dicitur de Epilepticis. ἐξάνθρωποι ἢ ἐξυμφορῇ, 4: 49. quæ verba H. Stephanus citans ex Athenæo in authoris nomine lapsus est.
- ἐξαίματωσιν. ἐξέλετο τὰ νῆσῳ, 17: 24.
- * ἐξάνθρωποι ἀπονον, 133: 43.
- ἐξαίματωσιν [pro ἐξαίματωσιν] 22: 31. Hippocr. 204. H. Herodot. 19. 19. Homer. Il. 3. 91. Xenoph. 306. B. ἐξαίματωσιν, 13: 21. Hippocr. 1275. 42. Xenoph. 446. C. Thucyd. 99. D. Schol. ἀπορροδοκῆτας.
- * ἐξαίματωσιν τὸ ὑμῶν εἰς πύλῳ, 6: 52, 53. ἐξαίματωσιν, explico, expando, Suidas. ἐξαίματωσιν, διπλασιαζών, πολυπλασιαζών, ex Sophoc. Ajac. [v. 284.] ubi tamen legitur ἐξ αἵματων. αἵματωσιν τοῖς πύλῳ, extendens. Symmach. in Job. xi. 13.
- ἐξαίματωσιν ἢ ἐξέλετο, 16: 32. ἐξαίματωσιν ἢ ἐξέλετο τὸ πύλῳ, 74: 40, 41. ἐξέλετο ὁ πύλῳ καὶ ἢ νῆσῳ, 65: 23, 24.
- ἐξαίματωσιν ἢ ἐξέλετο, 133: 11, 12.
- * ἐξαίματωσιν, 107: 28. rarefacere.
- ἐξαίματωσιν, 37: 14. quæ artus prominentes habent. ἐξαίματωσιν, Hippocr. 787. B. exsertos articulos habentes. ἐξαίματωσιν, ἐμμελῆς, Helych. ἐξαίματωσιν, Suid.
- ἐξαίματωσιν, perdurare. ἐξαίματωσιν ὁ νοσῶν, 74: 19. sic Hippocr. 1245. E.
- † ἐξαίματωσιν, suspensionis, 8: 47.
- ἐξαίματωσιν ἢ ἐξέλετο τὸ ὑμῶν, 47: 38.

ἑπικρατὴς πολλὸν βαρύτερον, 71: 5. *multo gravius affligit.*

ἑπικρατὴς ἔδεν ὅτι τῷ παντί, 21: 24, 25. *quæ nil levamenti affert.* μικρὸν ἑπικρατὴς, 43: 54.

ἑπικρατὴς [ἑπικρατὴς] 4: 30. *impellas.*

ἑπικρατὴς νύκτων, 125: 46.

ἑπικρατὴς, *oblivionem induco.* ἡδονὴ ἑπικρατὴς τὸ πάθος, 65: 36, 37. ὅταν ἑπικρατὴς ἅπαντας ἐθλῶν, Homer. Od. v. 85. Schol. λήθω ἐπικρατὴς. ἑπικρατὴς ἐν ὕπνῳ, 30: 35. ἑπικρατὴς, ὁ ἑπικρατὴς, Phrynic. p. 76. 90.

ἑπικρατὴς, 31: 32. ἑπικρατὴς, habet H. Steph. sed sine autore.

ἑπικρατὴς, *oblongus.* ἑπικρατὴς κοιλίῳ, 53: 5, 6. ἑπικρατὴς λίθοι, 53: 9.

ἑπικρατὴς, 49: 19. ἑπικρατὴς, Plutarch. Symp. (edit. H. Steph.) p. 1137.

ἑπικρατὴς πρὸς τὸ καμῖν, 31: 33. *laboris patientes.*

ἑπικρατὴς βλέφαρος ἑλπίων, 2: 35, 36. *connivere palpebrae cupiant.* βλέφαρος μὲν ποῖσι ὀφθαλμοῖσι ἑπικρατὴς, 85: 3, 4. ἑπικρατὴς etiam activè; ἑπικρατὴς τὰς ὀφθαλμούς, H. Steph. ex Basil. ἑπικρατὴς, καμῖν, κλείσας, Hefych.

ἑπικρατὴς ἡ φλεγμονή, 5: 13. *ulterius serpat.* ἐπερὶ ματο [ἡ νόσος] Ἀθλῶας, Thucyd. 134. B. Schol. κατέφαγε.

ἑπικρατὴς [ἑπικρατὴς] 116: 54.

* ἑπικρατὴς γαστρί, 44: 52. ἑπικρατὴς πυρετῶν μένων, 74: 2. *sicciores, quam qui solâ febre laboraret.*

† ἑπικρατὴς, 76: 18. ἑπικρατὴς τὰ ἑλκῶς, 89: 34, 35. ἑπικρατὴς γλῶσσαν, Hippocr. 89. D.

ἑπικρατὴς, 7: 30, 32. & 61: 25, 26. *humor concretus*, Diosc. lib. 1. c. 133. & lib. 5. c. 137.

ἑπικρατὴς. ὡς ἑπικρατὴς, 15: 16. ὡς ἑπικρατὴς εἶπεν, H. Steph. ex Theophr. de caus. plant. lib. 2.

* ἑπικρατὴς τῆς ἐχάραξ, 116: 47. ἑπικρατὴς, 61: 26.

* ἑπικρατὴς, 89: 12. ἑπικρατὴς, 100: 52. † ἑπικρατὴς, 75: 33. & 76: 6, 7, 8, 9.

ἑπικρατὴς, 91: 25. *omento.* Hippocr. 447. 45. ἑπικρατὴς, ὁ ἀμειλιχὸς ὕμνῳ, ἐπὶ τῷ κελίῳ καὶ ἐντέροις ἐπικρατὴς λεγόμενος, Hefych.

* ἑπικρατὴς. ἡ δὲ τῷ θηλείῳ πικρίῳ, καὶ ἡ τῷ Μιθριδάτῳ ἐπικρατὴς, 122: 12, 13.

ἑπικρατὴς, 116: 42. *in superficie.* Vox adverbialis. ἡν πάμης π ἐπικρατὴς, 50: 8, 9. & 116: 45. ἑπικρατὴς τὸ δερματὸς, H. Steph. ex Galen. ἑπικρατὴς, ἀνωπύτω, ἐπικρατὴς ἐπικρατὴς, Hefych. ἑπικρατὴς, Herodot. 71. 18. ἑπικρατὴς τὸ πύλῳ, Id. 48. 14. Legitur tamen in aliis etiam casibus; ἀνικμοί τ ἐπικρατὴς, 58: 45. ἐπὶ τῇ ἐπικρατὴς τὸ κελίῳ, 69: 29. τὰς ἐπικρατὴς, Thucyd. 463. A. τ ἐπικρατὴς, Id. 481. B. ἀνόμενῳ τὸ τὸ Συρακυσίων, ἀπὸ τὸ ἐπικρατὴς τὸ ἀπὸ εἶναι, ἐπικρατὴς, Id. 481. C. ἐπὶ ποῖσι ἐπικρατὴς, 116: 51. ἐπικρατὴς, 69: 33. ἐπικρατὴς δίκης, Hippocr. 1180. F. τ πυρετόντων μὴ παντάπασιν ἐπικρατὴς, Id. 1245. E.

ἐπικρατὴς βίῳ, 51: 40, 41. ἐπικρατὴς πύλῳ, Hippocr. 1023. H. ἐπικρατὴς θνήσκουσι, 19: 27.

ἐπικρατὴς ἐν νύκτι, 27: 26. ἐπικρατὴς ποιήσας, Xenoph. 20. B. Et cum gen°. ἐπικρατὴς τὸ κελίῳ, 100: 51.

† ἐπικρατὴς. τὴν ἐπικρατὴς [anteriorē] πύλῳ, 66: 13.

* ἐπικρατὴς, 39: 2. ἐπικρατὴς, 98: 42. ἐπικρατὴς, Hippocr. 68. C.

† ἐπικρατὴς ἀφῶν, 66: 45. ἐπὶ τοῖς πόροις, 53: 43, 44.

ἐπικρατὴς πύλῳ, 92: 30. Hippocr. 92. C.

ἐπικρατὴς ἐν μέσῳ ἐλκῶ καλὴν δατε, 70: 30. ἐπικρατὴς κατὰ ἐλκῶ δατε καλὴν, Homer. Il. 9. 136. ἑπικρατὴς, 69: 14. δένον ἑπικρατὴς ξυμῶν, Aristoph. 250. E. ἑπικρατὴς γὰρ ἑπικρατὴς, Anthol. lib. 2. cap. 46. Epig. 15.

ἐπικρατὴς καλὸν κεφαλῇ, νόσος, 118: 10, 11. ἐπικρατὴς καλὸν, Homer. Od. σ. 72. Od. ω. 461. αὐθαίρετον, ὅπερ ἐαυτῷ πρὸς ἑπικρατὴς καλὸν, Hefych.

ἑπικρατὴς ἡ πύξ, 88: 43. ἑπικρατὴς, Homer. Il. ψ. 430. Schol. ἑπικρατὴς, ἀναγκάζων, ἐπικρατὴς, Hefych.

ἑπικρατὴς [cognitionem] νύκτι, 33: 7, 8. καὶ ἑπικρατὴς, Polyb. 91. A. Alia etiam est significatio vocis hujus, ἐπικρατὴς, πρὸς ἐπικρατὴς, πρὸς ἐπικρατὴς, Hefych. de quâ lege H. Steph.

ἐπικρατὴς, *conversio.* ἐν τῇ τῷ ἀνθρώπῳ τῇδε ἡ τῇδε ἐπικρατὴς, 49: 37, 38. *morbi reversio*, Hippocr. 159. C.

* ἐπικρατὴς ἐπικρατὴς, 44: 12.

* ἐπικρατὴς ἐλκῶ, 59: 54. ἐπικρατὴς, Hippocr. 79. H. (ἐλκῶς καὶ ἐλκῶς, ἡ ἀμειλιχὸς ὕμνῳ καὶ ἡ τῷ σπασμῷ τὸ χολῆς πρὸς ἐπικρατὴς, καὶ ἡ τῷ δένον ὕμνῳ, Hefych.

ἐπικρατὴς (αἷμα) 13: 49. ἐπικρατὴς, Homer. Od. v. 266. Hefiod. Scut. v. 350. ἐπικρατὴς, *cunctans, in aliud tempus differens*, Hippocr. 128. G. & 1160. A. ἐπικρατὴς (αἷμα) 13: 51. πύξ, 118: 26. τ ἐλκῶς, Galen. ad Glauco. ἐμμελῶν, Diosc. lib. 3. c. 29. Homer. Od. ε. 451.

ἐπικρατὴς τὸ πύξ, 27: 45, 46. *neutraliter.* ἐπικρατὴς τῷ τῷ (πύξ) Hippocr. 133. H. ἐπικρατὴς ὁ λυγρὸς, Plut. in Camill. Et activè, ἐπικρατὴς τὸ φρόνησιν, Phil. lib. 1. de vit. Mos.

ἐπικρατὴς τὸ πύξ, 17: 2. ἐπικρατὴς σημήν, 43: 42, 43. ἐπικρατὴς τὸ πύξ καὶ ἀνέσας, Hippocr. 405. 44. ἑπικρατὴς, Galenus exponit τὸ πύξ τὸ πύξ.

* ἐπικρατὴς, *tandem*, 20: 34. idem ac ἑπικρατὴς, paulò ante lin. 30.

ἑπικρατὴς πύξ, 100: 4, 5. *providere.*

ἑπικρατὴς καὶ πύξ γυμνασίου, 131: 42. ἑπικρατὴς, *permittere*, omisso accusativo. Sic ἑπικρατὴς τῷ μαντείῳ, Thucyd. 20. D.

ἑπικρατὴς πύξ, 119: 41, 42. βλέφαρον ὅτι ἑπικρατὴς, 35: 53, 54.

ἑπικρατὴς ἐν τῷ πύξ ἐπικρατὴς, 31: 54. ἐπικρατὴς πύξ, Homer. Il. α. 89.

† ἑπικρατὴς, 52: 8. & 58: 38. *qui venas prominentes habent*, Hippocr. 1180. G. (At Constantin. & H. Steph. exponunt ἑπικρατὴς, *venæ applicatus*, ex Gaz.) In alio loco idem sensus occurrit; ἑπικρατὴς sub. φλέβας, 50: 18, 19.

* ἐπικρατὴς, 7: 19. & 41: 39.

ἐπικρατὴς πύξ καὶ ἀνθρώπῳ, 69: 28, 29. ἐπικρατὴς cum dativo affert H. Steph. ex Herodian, & & Plutarch. ἑπικρατὴς, Thucyd. 54. B. Schol. κατ' ἐπικρατὴς ἐπικρατὴς. ἑπικρατὴς ἀλγῶν, Hippocr. 169. G.

* ἐπικρατὴς νύκτι τὸ ἀνθρώπῳ, 121: 16.

ἐπικρατὴς, *obstruere.* ἐπικρατὴς ἡ κύστις, 51: 18. accusativo subaudito. ἐπικρατὴς τὸ σῶμα, H. Steph. ex Basil.

ἐπικρατὴς τὸ μεσεντέριον ἐπικρατὴς οἱ πύξ, 28: 22, 23.

ἐπικρατὴς [σπλῶ] ὅλη τῇ κελίῳ, &c. 43: 30. *tumescens super totum intervallum*, &c. ἐπικρατὴς, Hippocr. 72. F. Galen. exponit οἰδαλῶς. ἐπικρατὴς τὸ πύξ, H. Steph. ex Diosc. lib. 4.

ἐπικρατὴς. ἐπικρατὴς [morem gerere, gratum facere] τῇ ἐπικρατὴς, 132: 8, 9.

ἐπικρατὴς, Hippocr. 1081. H. *abundantibus pluviis.* ἐπικρατὴς [humiditatem] 16: 58. Vide prius in αἰχμῶς. ἐπικρατὴς ἐπὶ πύξ, 48: 37. *humefiat.*

ἐπικρατὴς, 8: 45, 46. *magno dolore affectus.* ἐπικρατὴς, Hippocr. 71. E. Etiam dolore afficiens, *crucians*, H. Steph. ex Galen.

* ἐπικρατὴς, 55: 28. & 61: 21.

T t 2

* ἐπικρατὴς

* ἐρεῖται ὁ θανάτης, 50: 28. frequentius occurrit ἐρεῖται. Sic ἐρεῖται, Homer. Il. γ. 64.
 ἔργον, *affectus*. Crass. *maleficium*. αἰτία ὁ ἔργον ἢ πα-
 ραδομίων, 7: 48. Huc forsan spectat adiectivum
 ἐργώδεις, Hippocr. 1245. H. & adverbium ἐργω-
 δῶς, Id. 1256. E.
 ἐργασία ἢ προφήτης, *concoctio*, Aristot. lib. 3. de part.
 anim. in initio. ἀπρεπὸν τὸ ἐς ἐργασίαν εἶναι, 44: 42.
 ἢ ἰδίῳ ἐργασίῳ πονεῖν, 45: 8.
 ἐργασίῳ, 32: 10, 11. ἐργασίῳ & κῆτι, Phrynich.
 p. 62.
 ἐρῶν πᾶν τὰ καὶ λόγον, 103: 18. Herodot. 32. 31.
 Homer. Il. δ. 29. ἐρεῖν, περὶ τῆς, Hesych.
 † ἐρεῖται πύλον πυροχρησθῆναι, 72: 35. *irritatorium*: acti-
 vo sensu. ἐρεῖται πύλον ἢ κύστις ἢ δὲ γαστήρ, 78: 41. *irri-
 tanda*; passivo. quasi ἐρεῖται. Crassus autem
 vertit, *irritant* & *infestant*.
 ἐρεῖται μοῖσι χρεώδης, 73: 36. Hippocr. 48. 35. Foef.
 ex Galen. & H. Steph. ex Dioscor.
 ἐρεῖται ἢ καὶ τὸν ἥλιον περὶ τὸ ἄνω, 4: 4. ἐρεῖται, Hip-
 pocr. 761. G. ἐρεῖται ἢ χεῖρα, 49: 35. ἐρεῖται ἢ
 δάκτυλον, 49: 40. (συμπεριδεῖ) ἰσχυρὸς. 4: 9. συμπεριδεῖ
 τὸν ὀδόντας, Hippocr. 670. 11. & 671. 9. Sed
 neutraliter; ἐρεῖται ἢ ἥλιος ἐς τὸ ἄνω, 2: 29, 30. ἔω-
 ἐρεῖται οἱ ὀδόντες αἰσασμῶ, 2: 35. ἔωπερὶ τῇ ἄνω,
 4: 27.
 * ἐρεῖται, *ruber*. H. Steph. habet ἐρεῖται, sed sine
 autore. μῆλα ἐρεῖται, 39: 45. μῆλα ἐρεῖται, 2: 43, 44.
 & 40: 28. ἐρεῖται, *ruber*, περὶ τῆς, Hippocr.
 1110. H. ἐρεῖται περὶ τῆς, 21: 16, 17. ἐρεῖται
 ὀφθαλμῶν, Thucyd. 130. A. ἐρεῖται ἱματίων,
 Esai. LXIII. 1.
 * ἐρεῖται, 16: 20. ἐρεῖται, Hippocr. 1170. B.
 † ἐρεῖται ὀφθαλμοῖς, 40: 25. ἐρεῖται κακώδεις, 29:
 27, 28. ἐρεῖται, Hesych.
 ἐρεῖται τὸ κακὸν ἐπὶ μέσον, 23: 37. & 40: 28. ἐς μέσον,
 27: 55. * ἐρεῖται γὰρ χαμαί, 28: 23.
 ἐρεῖται ἔχον, 71: 29. ἐρεῖται ὄφεις, Oppian.
 Cyneg. l. 3. v. 411. ἐρεῖται, de Ulyssē Ho-
 mer. Od. v. 220. ἐρεῖται μὲς, Anthol. lib. 1.
 cap. 33. Epig. 16. ἐρεῖται γῆρας, 71: 44. Consule
 Aristot. Hist. Anim. lib. 5. cap. 17. sub finem.
 & lib. 8. cap. 17. & Plin. Nat. Hist. lib. 28. cap.
 11. &c.
 * ἐρεῖται περὶ τὸν περὶ τὸν, 68: 24. de elephante.
 ἐς, *circiter*, quasi, ἐς ἄλκον, 25: 40.
 ἐρεῖται ῥῆσις ἡμῶν, 49: 30. & ἐρεῖται ἢ καὶ τὸν,
 lin. 39. cum accus. vel gen. ὅτι ἐρεῖται τὸν
 περὶ τὸν, Thucyd. 277. A. Ἀλκιβιάδης ἐρεῖ-
 ται, Id. 376. B.
 ἐρεῖται περὶ τὸν, 58: 53. & divisim ἐς αὐτὸς ἀνα-
 παύμεθα, Thucyd. 293. D.
 ἐρεῖται, 68: 33. Homer. Il. ω. 476. περὶ τὸν, Hesych.
 verbum poetis familiaris. Legitur ἐρεῖται,
 Psalm. cv. 20.
 ἐρεῖται [ἐκ ante eād. lin. 20. καλέσασθαι] ἢ ἡ-
 τὸν, 6: 20, 21. ἐρεῖται μάρτυρας, Aristoph. 497. E.
 ἐρεῖται ἔσω ἢ χεῖρα, 62: 20. *inserere manum*. ἐρεῖ-
 ται ἔσω ἢ χεῖρα, Hippocr. 812. H. Galen.
 exponit ἐρεῖται ἢ χεῖρα. & Erotian. ἐρεῖται. ἐρεῖ-
 ται, ἐρεῖται, Hesych.
 * ἐρεῖται τὸ δέμα, 117: 17.
 ἐς τε, *dum*, *dunc*. cum indic. vel subj. ἐς τε καὶ
 ἀπεπύχθην, 6: 3, 4. ἐς τὸ ἄν ἐμφύη, 20: 55. ἐς
 τὸ ἄν τελευτήσωμεν, Herodot. 271. 20.
 ἐστὶ. ἐστὶ ὅτι, 9: 2. eodem sensu quo est apud Lati-
 nos. Horat. lib. 3. carm. Od. l. v. 9. Est, ut—
 id est, *fieri potest*, ut—sic ἐστὶ ὅτι καὶ—*fieri
 potest*, vel aliquando accidit, ut etiam morian-
 tur—6: 19, 20. & 7. 11, 12. lege Bud. Com-
 ment. p. 1098. 1099. ἐστὶ ὅτι, πὶ πάχυνον οἱ ἔτω
 λέγοντες, δὲ ἐστὶν ὅτι λέγειν, ὅτι ἄν τις εἰκάσειεν, ἀλλ’
 ἡ τὸ μόνον, ὅτι ἡμελημένοι εἰσὶν οἱ ἔτω τῷ ὀνόματι
 χράμενοι, Phrynich. p. 48. Hęc locutione [uti

notat Hoefschelius p. 115.] utitur Herodianus,
 p. 96. l. 6:

* ἐρεῖται. ἐρεῖται τῷ ὀφθαλμῷ, 116: 57.
 ἐρεῖται, 89: 15. *crustæ ulceram*. ἐρεῖται ἀνακαταίρει,
 Diosc. lib. 1. cap. 66. ἐκ πυρὸς ἐρεῖται, 131: 7.
 ἐρεῖται τὸ πᾶν, 7: 32.
 ἐρεῖται. καὶ ἐν τῷ ἐρεῖται ὥσπερ, 15: 27. Hippocr.
 1243. A. Eodem modo, ἦσαν ἐν τῷ ἀσθενεῖται,
 Thucyd. 207. D.
 ἐρεῖται ἀνθρώπων ἐς τοῖς ἐρεῖται, 48: 39, 40. ἐρεῖται,
 Phil. p. 418. l. 27.
 † ἐρεῖται, 6: 45.
 ἐρεῖται ὀφθαλμοῖς, 16: 47, 48. *volubiles*. ἐρεῖται, κα-
 λῶς περὶ τῆς, Suid. ἐρεῖται μέλους, H. Steph.
 ex Anthol. lib. 1.
 ἐρεῖται, 65: 44. Aristot. Hist. Anim. lib. 9.
 cap. 46. * ἐρεῖται, Hippocr. 606. 29.
 † ἐρεῖται ὀφθαλμῷ, 99: 49.
 ἐρεῖται, 51: 8. Hippocr. 831. E. ἐρεῖται, Hip-
 pocr. 804. A. Erotian. exp. ἐρεῖται.
 † ἐρεῖται, 35: 10, 11.
 ἐρεῖται φλεβοτομία, 96: 10, 11. *conveniens*.
 † ἐρεῖται [σπλην] 43: 36. *qui facile tangi potest*. ἡ-
 λαφῆς, 75: 20. καὶ τῆς, 77: 54. & activè, *qui fa-
 cile* & *molliter tangit*; ἐρεῖται ἀνδρὸς, 112: 14.
 ἐρεῖται καὶ ῥηδῶς, 85: 15. ἐρεῖται, Lucian. 336. B.
 εὐγε, cum nom. & gen. εὐγε ὅπως ὁ ἡγεῖται, ἡδὲ ὁ δη-
 μῶν, εὐγε ἡπικλήσθαι, 15: 36. *rectum medicus* &
vulgus nomen imposuerunt.
 ἐρεῖται περὶ τῆς, 107: 32, 33. *cibi facile permeantes*. Sed
 [ἢ τὸ χῶρος φύσις] ἐρεῖται, Theophr. de Plant.
 lib. 1. cap. 11. *transmeatu facilis*, terra quæ ra-
 dicibus facilem transitum præbet.
 ἐρεῖται περὶ τῆς, 107: 32. *facile* & *cito delabentes*.
 ἐρεῖται ἀνθρώπων, 42: 44. *bona spe freius*. ἐρεῖται
 & φιλόσοφος, 50: 29. ἐρεῖται ἐν νομοῖς, H. Steph.
 ex Thuc. lib. 1. ἐρεῖται πᾶσι ὁ δῆμος, Aristot. E-
 thic. Eudem. lib. 3. p. 114. l. 21. ὅς ἐρεῖται,
 Prov. xix. 18. de quo bene speratur: quæ signi-
 ficatio etiam convenit loco Aretæi, 42: 44.
 ἐρεῖται, 50: 24. ἐς ἐρεῖται ἐμμελῶς, 102:
 11.
 ἐρεῖται ὁ ἀνθρώπος ἐς τὸ πᾶν, 47: 7, 8. Hippocr. 27.
 55. Xenoph. 706. D.
 ἐρεῖται, *levis*, *mitis*. ἐρεῖται νεός, Hippocr. 390.
 27. τὸ ἐρεῖται ὅτι ἐρεῖται, 51: 19. ἢ νεός ἐρεῖται,
 54: 35. τῆς πᾶν ἀσθενεῖται ἐρεῖται, 50: 51,
 52. ἐρεῖται ἐς ὀλεθρον [νεφρῶν] 22: 12. *faciles*, *promi*.
 ἐρεῖται ἐρεῖται, Hippocr. 391. 41. *ulcus parvum*,
simplex, *contemnendum*: cui Galenus opponit
 ἐρεῖται. τὸ ἐρεῖται, τὸ ἀσθενεῖται καὶ ἀσθενεῖται ἡμῶν
 νεός ἢ ἐπὶ καλῶς, Schol. Thucyd. 229. C. & 230.
 A. significat etiam *stultum*, *fatuum*. ἐρεῖται, ἀσθενεῖται,
 μαρὸν, ἀσθενεῖται. ἐρεῖται, βλαβῆς, χρεῖται, ἀσθενεῖται,
 Hesych.
 ἐρεῖται, 32: 37. *in audiendo acuti*. ἐρεῖται πᾶν σώ-
 ματι, Hippocr. 1247. G. ἐρεῖται, etiam obe-
 diens, Epistol. Jerem. v. 60. ἐρεῖται, *obedi-
 tia*.
 ἐρεῖται, 32: 34. *bilares*, *alacres*. ἐρεῖται, 73:
 10. ἐρεῖται, 50: 23, 24. Hippocr. 1160. B. Psalm.
 XLIII. 4. in Var. Lect.
 ἐρεῖται ἡ ἐρεῖται ἐρεῖται, 75: 54, 55. ἐν ἐρεῖται,
 Psalm. ix. 9.
 † ἐρεῖται πῦρον, 39: 30.
 ἐρεῖται. ἢ ἀναπνέω ὅτι ἐρεῖται, 46: 15.
 ἐρεῖται γὰρ τῆς πῆχας, 72: 35.
 ἐρεῖται [bene temperata] φύσις 16: 33. ἐρεῖται
 οἶκος, 72: 28.
 ἐρεῖται πᾶν τὸ διὰ τῆς, 135: 43. *bene instituta*. ἐρεῖται
 νῆες αἰετι, Hesiod. Ery. v. 668. ἐρεῖται ποιεῖται
 πᾶν, Herodot. 334. 37. ἐρεῖται νεός, Hip-
 pocr. 997. E. ἐρεῖται, ἐρεῖται, ἐρεῖται, ἐρεῖται.
 ἐρεῖται

- ἐυκλή, ἐυκλᾶ. ἐυκλήης, ὁ ἐξ ἀρρώστιας ἀναλαμβάνων, Helych.
 * ἐυκλήνηται, ἀξέες ἢ αἰδοῦσιν, 32: 31. *Craff. promptiore ingenio sunt, sensibus acutiores.* Oxon. *sensus habent distinctos & acutos.* Derivatur ab *ἐυκλήνῃν, *accuratum delectum habere*, Xenoph. 513. E. idem ac ἐυκλίνειν; ἐυκλῖνας, Homer. Il. π. 199. Od. ξ. 108. Schol. *Ἰππλεξάμενοι*.
 ἐυλαβία ἢ ἀπειρία, 80: 39. *cautio nimia, timiditas.* ἐυλαβεία, φέρεται, Suid. Josuæ xxii. 24. Prov. xxviii. 14. ἐυλαβεύω, Hippocr. 1249. A. Aristoph. 301. B. Exod. iii. 6. φυλάττεσθαι, φοβεῖσθαι, Helych.
 ἐυλυτῶ φύσι παλλῶ, 44: 7. ἐυλυτον σῶμα, Hippocr. 640. 41. Theophr. Charact. πει' Ἀπον.
 ἐυμαθεῖς, 31: 56, 57. ἐυμαθής, *docilis.* ἐυμαθεῖς αἶμα ἢ μνημονες, Platon. Epist. 7. p. 344. A. Et *cognitum facilis*; ἐυμαθῆ καὶ σαφῆ, Lucian. de Hist. Scrib. 370. B.
 ἐυμαρῶς, 38: 60. ἐυμαρῆς, ἐυχερῆς, ῥάδιον, Helych. Suid.
 † ἐυμέτερον δίκω, 72: 27, 28. * ἐυμετέλης, 101: 5. ἐυνῶ, 41: 14.
 ἐυνόση ἢ παλαιπωρῶν ὁ ἢ Φαρμάκων καὶρός, 95: 19, 20. Metaphora eadem apud Sophoc. Trachin. v. 107. ἐυνάζειν πύθον. ἐυνάσθαι κατηβαλεῖν, 105: 35. ἐυνήξεντες, Homer. Od. θ. 292. & de ventis ἐυνήξηναι, Od. ε. 384. ἐυνάσω, Od. δ. 408. Schol. κρημίσω.
 ἐυογκον σκελετῶν, 132: 5, 6. ἐυογκον κοιλίῳ, Hippocr. 40. 12. ἐυογκῶ, ἐυδάσκατος, Suidas.
 † ἐυπαγὲς αἷμα, 55: 18. *sanguis, qui facile concrevit.* Alia est hujus vocis significatio; *bene compactus*; ἐυπηγής, Homer. Od. φ. 334. Schol. ἐυπαγῆς. πύργος ἐυπηγῆς, Apollon. Argon. lib. 2. v. 382. ἐυπηγῆς μῆτρες, Hippocr. 609. 11.
 ἐυπαθεῖς γυναικες ἀνδρῶν μάλλον, 40: 12. *morbo magis obnoxie.* γέροντες οὐκ ἐυπαθεῖς, 44: 19, 20.
 ἐυπαιδίστη, 32: 2. Jul. Poll. ex Euripide hanc vocem affert, p. 454. l. 8. † ἐυπαιδύτως, 120: 7, 8.
 ἐυπαράγωγος [agilis] αὐχλῶ, 36: 47. ἐυπαράγωγος ἀστὴρ, Hippocr. 755. E. ἐυπαράγωγος γνώμη, 119: 33. *quæ facile decipitur.* ἐυπειθής, Ἀριστοφάνης, Suid. ἐυπαράγωγος εἰ καὶ ἀπατάμενος, Aristoph. 352. C.
 ἐυπεπλον, 74: 3. † ἐυπεψία, 56: 39.
 ἐυπεπές, Hippocr. 85. A. Xenoph. 853. D. Herodot. 130. 20. ἐυχερῆς, Helych. ἐυπετέρερον [facilius] φέρει, 79: 15. ἐυπετερεως, Herodot. 136. 18. & 205. 24.
 ἐυπνοῦ, 103: 29. *qui facile spirat.* ἐυπνοον λατρεῖν, Hippocr. 395. 33. *quod spirationem facilem reddit.* ἐυπνοοι ποιεῖσθαι, 122: 42. i. e. ἐνθα ἂν ἐυπνοον, 120: 32.
 ἐυπνοῦ ὁδός, 51: 20: 21. Xenoph. 345. C. ὁδὸς ῥάδιον καὶ ἐυπνοῦ, H. Steph. ex Plat. ἐυπνοοι, Herodot. 336. 25. ἐυπνον ἔσται, Thucyd. 257. B. Schol. ἐυπνίεσθαι. αἰλεκτοεὶς ἐυπνοῦ [facilis, in promptu] καὶ ἐυμφορῶ, 120: 45. † ἐυπρως, 106: 47. *copiosè.* ἐυπρὲς γήϊον, 86: 29.
 ἐυποτῶ, 101: 53. *bibendi cupidus, bibax.* ἐυποτώτα ἐκτωμάτων, Athen. ex Eratosthen. 482. B. *ad bibendum artissima pocula.*
 ἐυπρεπία φυγῶν ἐυρέσθαι, 105: 16. eodem sensu ἐυπρεπῆς ὀνόμασθαι; ἐυπρεπῆς αἰτία, ἀπείτη, πρὸς φασίς, apud Thucyd. 229. B. Schol. πρῶτον, ἐυαγῆμον. & 464. B. & 598. C. & 310. B. & 417. A.
 * ἐυρηκτα [γίγνη] σώματα, 128: 10, 11. *facile frangi possint.*
 ἐυροα ὕγρον, 9: 51. χροῖα, 128: 10. σώματα, Hippocr. 1244. F. ἐυρόης ἐδρῆς, 51: 26.
 * ἐυρόως ῥυτὴ τὸ αἷμα, 87: 28.
 ἐυροῦν ἢ αἵματι, 100: 53.
 ἐυρύς. ἐυρέα σφιν σήθεα — ἐυρυτέρων ἢ ὕγρον δέον, 39: 42. *Lata illis pectora — indigent tamen*

pectoribus, quæ sint humore latiora, i. e. eorum pectora non satis lata sunt, ut humori continendo sufficiant.

ἐυρυχωρῶν ἀπ' αἵματος αἰμαῖον, 39: 28.

ἐυσπέρης, Hippocr. 1249. C. ἐυσπέρης ἀνάκλησιν, Arer. ἐυσπέρεια, Theophr. Hist. Plant. lib. 4. cap. 13. dicitur de holoschoeno, juncorum genere. ἐυσπέρης μέζων τῶν. 39: 47.

ἐυστημον καταλέγει, 37: 7, 8. *perspicuum est dinumeratu, aut licet dinumerare.* ἐυστημον, ἐυδηλον, φανερὸν, Helych. ἐυστημὴ ἡμέρα, Psalm. lxxxix. 4.

† ἐυστι, 38: 59. ἐυστι, Hippocr. 135. E. Et cum gen°. ἐυστι πολλῶν στίλων, 74: 40. * ἐυστή, 47: 21.

ἐυσταθῆς γνώμη, 9: 27. ἐυσταθεῖς γνώμη, 16: 22. τίς ἄτως ἐυσταθῆς ὡς, &c. 15: 20. ἐυσταθῆς νοστοι, Hippocr. 997. E. ἐυσταθεῖς μεγάροιο, Homer. Il. σ. 374. σεμνότεροι καὶ ἐυσταθεῖς ἢ βελῆς, Herodian. 40. 20. Voces ἐυσταθῆς & ἐυσταθεῖα (ἢ ἀνδρώπῃ) improbant Phrynichus, p. 50. & Thomas Magister, p. 72. ἐυσταθῆς, βέβαιος, Helych.

ἐυσταθῆς, καλῶς ἐστατισμένος, Helych. ἐυσταθῆς τὸ αἷμα, Lucian. 50. B. ἐυσταθῆς τῇ δαλίσσῃ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοι. ἐυσταθεῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυπνοῦ, ἐυσταθῆς, 103: 29. ἐυσταθῆς εἰς τόνον, 133: 19.

ἐυστομαχον, ἐυστομον ἐμβαμμα, 120: 24, 25. *stomacho & palato conveniens.* ἐυστομαχον ἔλαιον, Diosc. lib. 1. cap. 29. φλέψ ῥέειν ἐυστομα, 108. 5. *commodo ad fluendum ore vena.* ἐυστομοι κώες, Xenoph. 977. E. ἐυστομα μῆλα, Diosc. lib. 1. cap. 160.

* ἐυστομαχῶν. ἀξύνγκυρτοι σωμαθροῦς, 37: 9.

* ἐυστομαχῶν, 38: 60.

ἐυσταθῆς [ὕψος, πνέματι, καὶ σερῶν] καὶ ἐυμμετέλη, 16: 35.

† ἐυσταθῆς σώματα, 116: 29, 30. *quorum vena facile secari possunt.*

ἐυστομαχῶν, κατὰ τὰς, ἀλκήεις, 56: 22. ἐυστομαχῶν, Xenoph. 261. A. ἐυστομαχῶν [ἐστίν] ἐμπόσιον, 95: 13, 14.

ἐυστομαχῶν, 38: 60. ἐυστομαχῶν σώματα, Hippocr. 1247. G. γυναικὸς ἐυπνῆς, 112: 13, 14. ἐυστομαχῶν διωγμῶν, 2. Maccab. xii. 23. ἐυστομαχῶν καὶ τῶν, 133: 9, 10. ἐυστομαχῶν, πρὸς τὰς, 58: 35, 36. ἐυστομαχῶν, ἐυμνῆς, γήϊον. ἐυστομαχῶν, ἐυμνῆς, ἐυμνῆς, Helych. ἐυστομαχῶν κινεῖν, 126: 33. Luc. xliii. 10. ἐυστομαχῶν σημαίνεσθαι, Jos. vi. 8. ἐυστομαχῶν, ἐυμνῆς, Ecclesiast. vii. 7. Var. Lect.

ἐυσταθῆς [facile migrans] ἐς συγκατῶν κακῶν, 73: 38.

ἐυσταθῆς. ὅντες ἐν ἐυσταθῇ ἢ ἡλικίᾳ, 50: 4. *in ætatis flore.* ἐυσταθῆς, 28: 38. *felici casu.* Sic morborum αὐχλῶ, & ἐυσταθῆς, Hippocr. 3. 41. ἐυσταθῆς πικρῆς, 50: 52, 53.

ἐυσταθῆς. ὡς ἐν δαπνῆς μὴ ταῖς πρὸς ἐυσταθῆς, 102. 37, 38. *si quis iis indigeat.*

ἐυφορῶν κατὰ κλίσεις, 8: 43, 44. ἐυφοροὶ πόνοι, Hippocr. 77. B. *toleratu faciles.* & activè, εἰδὲ ἐπιδεῖν ἢ ἢ αἰκῶσαι περὶ τὸν ἐυφοροῖ, 27: 50, 51. *agere ferentes.* χροῖα καὶ ἐυφορῶν, 82: 40, 41. *inunctiones tolerabiliores.* ἐυφορώτερον, H. Steph. ex Aphrod. Probl. lib. 2. Solent adjectiva in -os comparari per -εστος (quasi ab -ης) ἀνιπρεστος, Homer. Od. ε. 198. ἀνιπρεστος, Herodot. 3. 9.

ἐυφορῶν εἶχεν, 36: 21. Galen. lib. 1. ad Glauc. φέρει, 38: 58. Hippocr. 1136. B.

ἐυφύης, καλῶς φύσιν ἔχων, Suid. ex Polyb. ἐυφύης καὶ ἐυμαθῆς, 31: 56. ἐυφύης ποιεῖσθαι, 122: 42. *ambulationes gratæ, commodæ.* ἐυφύης, ὠραῖ, αὐτοδαι, Ἰππικῆς, Helych.

ἐυφύνης, 56: 17, 18. *sonoram vocem habentes.*

ἐυχραῖ, 120: 33. cui opponitur ἀχραῖ, 79: 56. τὸ ἐυχραῖ ἢ ἐρασίαις, Sapient. xiv. 20.

ἐυχρῆς, ἐυστι, 38: 59. ἐυχρῆς καὶ ἐυσταθῆς, Xenoph. 681. B. ἐυχρῆς αἷμα, 47: 46. ἐυσταθῆς, ἐυχρῆς

χρόνῳ δὲ σώματι, 56: 39, 40. εὐχρόνῳ πρὸς ὥπια, 16: 48, 49. Hippocr. 127. A.
 εὐχυλῶ, *succulentus*. εὐχυλῶν ὡν, 91: 12. εὐχυλῶν, Athen. 282. D. de anthiā pisce. εὐχυλῶς, Hippocr. 598. 28.
 εὐχυμος [idem ac præcedens] τροφή, 135: 42, 43. Galen. lib. 1. Glauc.
 * εὐχυτον ἐς τὸ ἐκλύεσθαι φλέγμα, 119: 4, 5. *quæ facile dissolvi possit*.
 εὐθυχή διωκωτέρη τόνος, 39: 47, 48. *animi vigor*. ἀνδρεία, Suid. sic Schol. Thucyd. 462. A.
 ἐφελκίς, *ramentum*, 54: 19. *crusta ulceris*, H. Steph. ex Galen. Cels. & Æginet.
 ἐφημέριον ἀκροσὶς τροφῆς, 59: 3. *quotidianā intemperantiā*. ἐφημεροὶ πυρετοί, Hippocr. 1251. E.
 † ἐφησυχάζεσθαι, 126: 51. Bud. Comment. p. 39. ἐφησυχάζειν, *acquiescere*, verbum juris.
 ἐφιζάνει ἀφ' ὧς χεῖλεσι, 25: 38. ἐφιζάνον αἰδέσθαι, Homeri Il. v. 11.
 ἔχω pro *possum*. ἔχω ὅτε ἐκμεταλλέειν — ὅτε πρὸς ὁδῶν, 93: 19. εἰδὲς ἔχθ' μοι λέγειν ἀτρεκέες, 122: 28. τίς ἀνέχεται εἰπεῖν, Plutarch. πρὸς Παιδ. ἀγωγ. in initio. Sic *habeo dicere* apud Ciceronem.
 ἔψω; ἐψόμεθα, 91: 9. ἐψέω; ἐψέιν, 97: 14. ἐψηθὲν, 91: 40. ἐψηθῶ, 91: 37. quod vel in perfectō, abjecto augmento pro ἡψηθῶ ab ἐψέω; vel in Subjunctivo, ab ἔψω.
 ἔως ὅτε [donec] εὐρεθῇ, 121: 35. sic, sed cum Indicativo, ἔως ὅτε ἀπέρρεφεν, Xenoph. 144. C. ubi Var. Lect. εἰς ὅτε.

Z.

Ζόφῳ, σκότῳ, ἀχλὺς, ὁμίχλη, δυσθυμία, δυσμή· ζόφον ἡγερένται, τὸ αἶδεν τόπον ὁμίχλῳδῃ [Homer. Il. ψ. 51.] λέγει τὸ πρὸς τὴν καὶ τὸ σκότῳ [Il. ο. 191.] καὶ τὸ δύνειν [Il. μ. 240.] ζόφον. Hefych. & Schol. Homer. ζόφος τὰς ὀφθάλμους, 28: 4. Hæc vox transfertur ad mentem. ἐκ δὲ ζόφου ἀνέβροντο, 119: 24. δὲ ζόφῳ δέσθαι σκέδασιν, 119: 25, 26. Sic Catull. carm. 62. v. 207. *cæcā mentem caligine obstitus*.
 ζοφώδης χροίη, 38: 20. ζοφώδες ἔρον, Hippocrat. 213. C.
 † ζοφοειδὲς τὸ χροίον, 68: 4. ζοφοειδὲς δέη, Hippocr. 604. 22.
 ζωρεῖ, ζῶντας λαμβάνει, Hefych. Homer. Il. ζ. 46. ἐζώρησαν, Herodot. 23: 2. ζωρήσαντες, Thucyd. 218. A. ζωρήσεσθαι, ζωρονήσεσθαι, Hefych. ζωρεῖ, Homer. Il. ε. 698. Schol. ἀνεζωπύρεθαι, ἐς τὸ ζῆν ἡδῶ, Eustath. 595. 14. ἀνεζωπύρεθαι, ἀγειρεσθαι τὸ ζῶν. & Id. 623. 51. ζωρεῖν, τὸ λιποθυμίαν ἐπανακαλεῖσθαι. ζωρήσει θυμὸν, 102: 32, 33. ζωρεῖ τὸ φύσιν, 102: 36.
 ζωή. ἐς φύμα ζωῆς ἐπανεκλήθη, 71: 45. καρδίας καὶ ζωῆς νῦσθαι ἢ συνηθῆ, 15: 54. De utero muliebri, ζωῆς πύλη, 111: 15. & σπλάγχχνον ἀγγχεῖ ζωῶδες, 24: 5, 6.
 ζωῶδες ἐς χροίον, 24: 45. ζωῶδες, *brutorum vitam agentes*, 35: 13. sic βίον ζωῶσι ζωῶδες, 30: 36.
 ζωῶσι, 44: 14, 15. ζωῶσι [φλοῖ], 92: 43. ἀζῶω. ζωῶ, 10: 28. ζωῶσι, 64: 53. ἀ ζωῶ. ζωῶσι, 56: 19. ἀ ζωῶ, vivifico; ζωῶσις ἡμᾶς, Psalm. LXXX. 18. ζωῶσι, 61: 22. [si non sit error, uti editor eruditus in suis notis suspicatur] pro ζωῶσι, inserto ω; quod apud Homerum occurrit ἡβῶσσο, Od. ε. 69. pro ἡβῶσσο ab ἡβῶω; ἀ quo ἡβῶντας, Thucyd. 410. D.
 ζωλήκης διωάμι, 17: 29. Philo. 420. 21. Galen. ad Glaucōn. ζωλήκον πνεῦμα, Sapient. xv. 11.
 ζωπυρεθῶ. λείψανον, δὲ ζῆν ποιητικῶς, Suid. ζωπυρεῖ, ἀναεῖν ποιεῖ, Hefych. Suid. ζωπυρεθῶσι τὰς ἐξ ἀβρῶσας ἀναβρῶννυμῶδες λέγουσιν Ἀπληγῶ. ζωπυρεθῶσι, ἀνεγερῶσι, Suid. Aristoph. 881. A. 2. Reg. viii. 1.

λω ἢ θερμῇ ζωπυρεθῶ, 36: 15, 16. ὅτι τῷ ἐόντι ζωπυρεθῶ ἀναεῖσθαι τὸ ἀνδρῶπον, 71: 48, 49. ἔχθ' ζωπυρεθῶ ἐς ἐρεθισμὸν, 82: 23. ἐκ δὲ νεκρώδεσθαι ἐνταφίῃ καὶ ἀναερεθῶ τὸ ζωπυρεθῶ, alibi Aretæus.

H.

ἦ, adverbium loci, cum Gen°. ἦ ἀνέβροντο δὲ σώματος, 45: 20.
 ἦθη γρήγοροι, 70: 7. ἦθη καὶ γρήγορον ψιλᾶ, 70: 9, 10. ἀχλὺς ἦθη, 7: 55. ἦθη, Hippocr. 72. F. ubi nonnullos exponere τὸ ἦθη καὶ ἡλικίαν, scribit Galenus.
 ἦθαισσι, 7: 19. Constantin. ex Alex. Aphrodis. Probl. ἦθαισσι καὶ ἡθαισιν, Thom. Mag.
 ἡγεμῶν, *incipio*. ἡγεμῶν δὲ τὸ σφύρειν, 125: 15. ἡγεμῶν τροφῆς σμάχῳ, 127: 41. ἡδονῆς καὶ αἰδέας, 56: 35.
 ἡδονή [voluptas in gustatione] πικρῶν γαστρίων, 42: 51.
 ἡθεα μὴ ἀκροσθῆται, 84: 28. Lege notas in Var. Lect.
 ἡκεν ἐς τέλος τὸ ἡγεῖσθαι. 116: 38, 39. τὸ ἀκῶν, 118: 53. τὸ ποικίλῃ, 99: 3. ἐς κῶν καὶ μέθῃ, 71: 34. ἡκη [πάθῃ] ἐς ἀκῶν γρήγοροι, 134: 25. [ubi opponitur voci νεοτόκῃ] τὰ τρώματα ἐς ὥπια, 132: 41. ἡ δρεῖς ἐς τέρμα, 58: 10. τὸ θερμὸν ἀχλὺς σβῆσι, 59: 6, 7. ἡ φύσις ἐς ἀκῶν ἐρεθισμῶ καὶ θερμότητι, 16: 56, 57. τὸ κακὸν ἐς ἀκῶν, 25: 44. ἐς πελοπύλῃ, 17: 51. ἡ δρεῖς ἐς κεφαλῇ, 2: 7. ἡ [φλεγμονή] ἐς γρήγορον πύλῃ, 38: 28, 29. ἡ πελοπύλῃ ἐς κῶν, 101: 23. ὁ ἀνδρῶπῳ ἐς ἀκῶν οἰνοποσίης, 100: 48. ἐς ἀκῶν σπλάγχχνον καὶ διωάμι, 126: 6. [ἐκῶν] ὅτι τὸ κινῶν, 7: 37, 38, 39. ἡγεῖν ἐπ' ἀνεσιν δὲ κακῶ, 33: 6.
 ἡμέραν ἀφ' ἡμέρας, 134: 52. *quotidie, de die in diem*.
 † ἡμέρῃ, 76: 12. * ἡμεκῶδες, 98: 16.
 * ἡμεκῶδες μέρα, 34: 3, 4. * ἡμεκῶδες κύσσι, 85: 35.
 ἡμεκῶδες ἐνέργεια, 34: 2, 3. ἡμεκῶς οἶκῳ, Homer. Il. ε. 701.
 † ἡμεκῶς, 123: 3. ἡμεκῶς τρηχέων, 119: 39. Scribitur sine μ plerumque; Hippocr. 486. 40. Aristoph. 76. B. ubi Schol. σπλάγχχνον ἡμεκῶς, λινέν. καὶ Σαπφῶ, ἡμεκῶς σπλάγχχνον. ἡμεκῶς, λινέν ἐνδυμα, Hefych. ὅθεν παχέος μέρῳ, Galen. in Exposit. Voc. Hippocr.
 ἡχοι ὡτων, 1: 24. & 32: 38. Hippocr. 68. G. ἡχῶ αἰμαλῶν. 75: 26, 27.

Θ.

Θάλπεις, 91: 53. H. Steph. ex Aphrodis. † θειάδι λατρεῖ, 136: 9.
 θέμις ἡγεῖν δρῆν, &c. 125: 47. *fas est medico, vel potest medicus facere, &c.* Aut cum Dat°. perfonæ, ὁ μὲν εἰπεῖν πρὸς θέμις, Plat. Tim. p. 20. A.
 θεοὶ μένοι ἰσασί αἰτίῳ ἀτρεκέα, 65: 37, 38. ὅτι ὁ πύχνης, καὶ θεῶν μάχων ἢ τέχνης. τὰ δὲ μένονα πάντα ἰών μῆνοι θεοί, 48: 29, 30, 31. ὅλον τὸ ἀνδρῶπον ἀκῶν, τὸ δὲ μῆνοι ἐδὲ θεοῖσι ῥήτερον, 51: 4, 5. ὅθεν ἀπαντας ποιεῖν αἰδιώσων τὰς νοσούντας. ἢ δὲ ἀνέβροντο κῶν θεῶν, 125: 43, 44. θείης, σπλάγχχνον ἡγεῖσθαι, 28: 56. ἐννοῖς, 57: 43. θείης πρὸς γαστρίῳ, 25: 21. γήματῳ, 25: 24.
 θεοπῆ πύρετων, 72: 15, 16. pro θεοπῆ.
 θερμοσίλιν ἐγείρειν, 132: 48. θερμότης λέγει, αἰδιῶ μὴ θερμότης, Phrynich. p. 20. θερμότης καὶ θερμῇ, Ἀπληγῶ. θερμοσίλιν ἐκῶν, Thom. Mag. θερμότης, 67: 9. Hippocr. 606. 48. θερμότης, Hippocr. 416. 32. θερμότης ὁ πύρετος. μήποτε καὶ πᾶσα θερμοσίλιν ἐκῶν αἰδιῶ θερμοσίλιν λέγει, Erotian. θερμοσίλιν ἐκῶν ὅτι θερμοπῆ, Aristot. Probl.

† θεοπῆ

num λ, ἰλλωσις, Hippocr. 72. E. ἰλλός, σπείλος, διε-
 ρεσμενός, Hefych. Suid. Aristoph. 812. G.
 ἰνδάπτεται κατ' ὄψιν, 32: 29. Homer. ἰλ. φ. 460. ὁ-
 μοῖσται, φαίνεσθαι, Hefych. Schol. Aristoph. 442. C.
 ἰνδάμασσε κινεῖται ἢ μέλανα πρὸ ὀφθαλμῶν, 32: 47
 Jerem. 1. 39. φαντασμάτω, εἰκόνες, Hefych. Suid.
 ἰξιν, ὁ θνητὸν, Galen. Expos. Voc. Hippocr. κατ'
 ἰξιν, 13: 16, 17. & 19: 56. ἰξ' ἢ ἰξιν, Hippocr.
 385. 47. Corinthus notat ἰξιν, Ionibus esse ὁ-
 θνητὸν.
 † ἰξωδεα, 38: 49.
 ἰονθῶ, πρῶτη ἐκφυσις τῶν τεχνῶν, Suid. ἰονθοὶ præ-
 terea sunt vari, 66: 49. Hippocr. 970. B. ἰονθοί,
 ἀνθήματα ψυδρακίους ἀποπλήσια πρὸ τῶν προσώπων,
 σημεῖον ἀκμῆς, Polluc. lib. 4. cap. 25.
 ἰεῖν ἐν ἐρευνῇ περὶ νόσων, 1: 24. ἰεῖν περὶ νόσων τινῶν
 νόσος ἐξ ἐρευνῆς, Homer. ἰλ. φ. 547. Est etiam no-
 men herbæ aromaticæ, 84: 40.
 ἰσάρισμα τῇ φύσει ἀπλάγχνα, 41: 31, 32. ἰσάρισμα σεργῆ,
 ex Herodian. lib. 6. affert H. Steph.
 ἰσάρισμα [χολή] 45: 51. Hippocr. 1137. B.
 ἰσημι. ἰσημι, 27: 11. pro ἰσημι.
 ἰσῶ, cum infin°. ἄμφω παθεῖν ὅτι ἰσῶ ἀν, 34: 9.
 ambo ad patiendum non sunt æquè proclivia.
 † ἰσημιγῆσαι πῶς ἐρητῆσαι κοιλίαν, 53: 6.
 ἰσάρισμα ἢ φύσις, ὡς ἐν ἰσάρισμα, 34: 9, 10. ἰσάρι-
 σον ἰητήριον, 81: 22, 23. Hippocr. 800. C. ἀντι-
 πῆς ἢ ἰσάρισμα, Herodian. 139. 33. ἀντιπῆς ἢ ἰσάρι-
 σμα, Id. 134. 1.
 ἰχαιμον φάσμακον, Lucian. 48. A. ξηρόν π' ἰχαιμον,
 116: 35, 36. ἰχαιμοῖσι, 107: 22. pro ἰχαιμοῖσι [ἰχαι-
 μοῖσι, in Var. Lect.] per Metaplasmum: uti σε-
 σῶπαισι, Homer. ἰλ. η' 212. σάβασαι, Matth. xii. 1.
 pro σεσῶπαισι, σάβασαι.
 ἰχνός πόνος, 19: 9.
 ἰχνότης ὅτι μᾶλλον τῇ φύσει, 5: 21, 22. ἰχνότης δ' σῶ-
 ματος, H. Steph. ex Gal.
 ἰχμὶ τῇ διανάμει, 125: 4. & 126: 42, 43. Similem
 huic emphasin affert H. Steph. ex Philon. de
 mund. ἰχμὶ ῥώμη.
 ἰχω, habeo. ἰχῶσα τῇ δόξῃ, 20: 44, 45. ἰχῶσα τῇ δόξῃ
 γνέσθαι, 53: 55, 56. ὁδὸν ἰχῶσα τῇ δόξῃ, Hippocr.
 567. 38. ἰχῶσα Μαροῦθαινα, Herodot. 15. 22. ἰχῶσα,
 Homer. ἰλ. φ. 762. & cum adverbio, ἰχῶσα καρπὸς
 ὁλεθρείως, 13: 9, 10. incumbo; βάρεθ' ἰχῶσα ὅτι τῷ
 κώλῳ, 19: 10, 11. inhibeo; ἰσχεῖν φλεβοτομίαν,
 105: 37, 38. ἰσχεῖν, 13: 43. & 61: 3. ἰσχεῖν
 θυμὸν, Homer. ἰλ. ι. 256. ἰσχεῖν ἀνθρώπους, Hero-
 dot. 326. 43.
 † ἰχθυώδεας ἐρυγὰς, 29: 27, 28.
 ἰχωροειδέα, 60: 26. ἰχωροειδέα αἵματ', Hippocr.
 1170. E.

K.

Καταπρόμνησις φῶς, 72: 31, 32. Hippocr. 68. D. Ga-
 len. exp. σφοδρῶς αἰσθάνομενοι φῶς ῥηδίας αἰσθα-
 νόμην, καὶ μὴ τοῖς κατὰ φύσιν, ὡς εἰ ἐφ' ὅσους ἐλε-
 γον. Galenus tamen alibi exponit καταπρόμνησις sen-
 su non activo, sentientes, sed passivo, ὡς ὁ φῶς κα-
 τὰ φύσιν, ὡς ὁ φῶς θρησκείας ἢ παραπλῆξιν. H.
 Stephanus ex Plutarch. Num. καταπρόμνησις βα-
 φῆς, & ex ejusd. Solon. καταπρόμνησις πυρρῆς.
 Apud Homerum καταπρόμνησις, cum acc°. ἰλ. α. 582.
 ἰλ. ο. 127. καταπρόμνησις cum gen°. καταπρόμνησις τῇ χειρὶ,
 Act. xxviii. 3.
 καταπρόμνησις [purgatur à] τῇ δόξῃ ἢ αἰσθήσει, 77: 46,
 47. καταπρόμνησις, purgasse, cum gen°. ex authori-
 bus affertur apud H. Steph. Eo sensu καταπρόμνησις
 finè casu, Xenoph. 909. A.
 * κατὰ φύσιν πλάσσει, 90: 57, 58.
 κατὰ φύσιν γνῶμην ἐρωπ' ἰσχυρῶ, 31: 4.
 κατὰ φύσιν, 66: 16. pro κατὰ φύσιν, Ionum est.

καίει, præcipuus, primarius. καίει μέρη, 108:
 15. κατὰ φύσιν γέννημα καίει ὅτι σῶμα, 16: 3, 4.
 ἢ κατὰ φύσιν αἷμα καίει ὅτι σῶμα, 15:
 40, 41. καίει σημάσια, H. Steph. ex Diosc. &
 καίει τὰ κλημάτων, ex Theophr. de caus. plant.
 καίει periculo obnoxius. αὐχλὺ ἐστὶ καίει, Xe-
 noph. 952. A. & καίει τὸν κενεῶνα, ibid. E. le-
 thalis, καίει [νοσήματ' ἢ τρώματ'] Hippocr. 448.
 8. καίει πλῆρη, Id. 797. D. καίει πλῆρη, Xe-
 noph. 134. B. μάστιγα καίει, Homer. ἰλ. θ. 84.
 Schol. ἐνκαρὸν πρὸς θάνατον μέρ' ὅτι, ὅτι κινδυνῶν.
 & βέλ' κατὰ καίει, ἰλ. λ. 439. Vide Hefych. in
 καίει, & Suid. in καίει τὰ.
 κακός, comparative κακίων, Homer. ὁδ. ε. 56. Xe-
 noph. 41. C. πόνος — φοβερώτερος ἢ κακίων. ἀφο-
 βῆ — κακίων ἢ φοβερώτερος, 15: 29, 30, 31. plus me-
 tus quàm mali affert — plus mali quàm metus.
 κακίον ἀνδρῶν αἰγυμναστικῶν ἐκμαίοντι, 30: 15, 16. ἐπει-
 χ' ὅτι τὸ κακίον, 8: 29. ξυμπεπείχ' ὅτι τὸ κακίον, Hip-
 pocr. 946. G. χερεῖνες, χερσῶν — χερεῖνες, 56: 25,
 26. Homer. ἰλ. α. 114.
 κακία, vitium. ὅτι μὴ δ' σῶμα κακίη, 47: 14.
 κακαθῆ εἰς πέψιν ἢ γαστρί, 45: 4, 5. venter malè con-
 coquit.
 * κακισθῆσαι ἔλκεσι, 60: 61.
 κακισθῆσαι πόνον, 42: 25.
 κακισθῆσαι σφοδρῶς βαρύνει, 15: 50, 51, 52. κακισθῆσαι
 τρώματ', Hippocr. 78. F. κακισθῆσαι νοσήματ', Ga-
 len. lib. 1. de Crif.
 † κακισθῆσαι σῶμα, 57: 53, 54. * κακισθῆσαι,
 21: 44: 45.
 κακισθῆσαι, 124: 6. ἐς ἀσθενίαν κακισθῆσαι ἢ φύσιν
 τρώματ', 47: 11. κακισθῆσαι ἰερείοις, 70: 20. κα-
 κισθῆσαι ζωῆς, 30: 33. de melancholicis.
 καίμεν, agrotare, πῶς καίμεν, 91: 49. καίμεν,
 Thucyd. 132. A. καίμεν, Aristoph. 787. E. σῶ-
 ματ' ὅτι νοσήματ' ἐκ καίμεν, 124: 24, 25. elabo-
 rare; καίμεν τῇ πέψιν καίμεν, 58: 13, 14. καίμεν σῶ-
 ματ' ὅτι νοσήματ', Homer. ἰλ. ε. 101. καίμεν, νοσῶν ἐργά-
 ζεσθαι, Hefych. καίμεν, forsàn plus est quàm νοσῶν,
 in loco modò citato.
 καίμεν τῷ σπύρῳ [δύστην] 119: 33. laboris
 plenum, molestum. καίμεν τῷ σπύρῳ, Lucian.
 510. A. καίμεν τῷ σπύρῳ, Herodot. 167. 36.
 labore fessos.
 καίμεν, 52: 42. καίμεν τῷ σπύρῳ, Homer. ἰλ. ε. 97.
 * καίμεν τῷ σπύρῳ, 3: 34. καίμεν τῷ σπύρῳ, Hip-
 pocr. 812. C.
 † καίμεν, 34: 41. καίμεν, 55: 32.
 καίμεν τῷ σπύρῳ, 119: 32.
 καίμεν τῷ σπύρῳ, 28: 6. καίμεν τῷ σπύρῳ, Dionys.
 Perieg. v. 145.
 * καίμεν τῷ σπύρῳ, 16: 11. καίμεν τῷ σπύρῳ, λυπεί-
 σθαι, Hefych.
 καίμεν τῷ σπύρῳ, 105: 35. καίμεν τῷ σπύρῳ, κα-
 τὰ φύσιν, 24: 38. καίμεν τῷ σπύρῳ, Hippocr.
 394: 47. Galen. expon. καίμεν τῷ σπύρῳ, τῷ σπύρῳ βα-
 ρύνει. καίμεν τῷ σπύρῳ, 3: 17. qui καίμεν τῷ σπύρῳ laborant.
 νοσῶν καίμεν τῷ σπύρῳ, Hippocr. 1247. A. qui καίμεν τῷ σπύρῳ
 inducunt.
 καίμεν, Apollon. Argon. lib. 2. v. 203. Schol. σῶ-
 τωσις, σποδοδίνια. καίμεν τῷ σπύρῳ καίμεν τῷ σπύρῳ
 σῶμα, 24: 22, 23.
 * καίμεν, 95: 20. καίμεν, καίμεν, καίμεν,
 Erotian.
 καίμεν ἰσχυρῶ, 3: 42, 43. καίμεν ὅτι, Hippocr. 393. 51.
 τὸ καίμεν ἔνομος, Herodot. 18. 22. καίμεν, πᾶν, λίαν,
 μεγάλως, Hefych. καίμεν τῷ σπύρῳ, Euripid. Hippolyt.
 v. 90. Schol.
 καίμεν τῷ σπύρῳ, 85: 2, 3. Hippocr. 1190. E. καίμεν
 τῷ σπύρῳ, Homer. ἰλ. v. 409. Schol. καίμεν, καίμεν,
 πύρῳ, Nicand. Ther. v. 691. Schol. καίμεν ἢ καίμεν
 πύρῳ.
 καίμεν τῷ σπύρῳ. καίμεν τῷ σπύρῳ βαρύνει τῷ σπύρῳ, 1: 29.

καταβλακδέν, *negligentem esse*, 103: 35. κατὰβλα-
κένειν, κατὰβλακέν, βλακένειν, ἢ δαπανᾶν βλακένως,
Hesych. Et cum accusativo *negligere*. κατὰβλα-
κόμεσι τὸ δόξασιν, Hippocr. 820. A. & τὸ δαπανῶν,
ib. κατὰβλακόμεσι, Galen. Expos. Voc. Hippocr.
κατὰβλακόμεως [cui ibidem opponitur περι-
μύς] Aristoph. 36. D. & 37. A. Schol. βλακένως
βλακὲς γὰρ ἐστὶν ὁ μαλθακόμενος. Legitur cum μ
[si modo lectio sana sit] κατὰβλακόμεν, 114: 25.
Potest fieri (nam Aretæus gaudet de compositis)
ex τῷ & ἀμβλακδέν pro ἀναβλακδέν. vel ἀμβλα-
κδέν (ut φοιτᾶν pro φοιτῶ; vide Comment. de
Dial. Aret.) pro ἀμβλακέν ἀμαρπίν, Hesych. de
quâ voce prius. βλακδέν, Xenoph. 279. B. &
368. E. ἀνιγνῶν, ὅτι πλεῖστον ἀνιγνῶν, Ero-
titan. ἔτε κατὰβλακδόμενος πὺ τέτα, Xenoph.
415. D.
κατὰβληνόντων ἐς ζωὴν ἐκπεφωμένοι, 22: 46, 47. *ta-
bidi tandem evadunt*. κατὰβληνόντων, *moram trabe-
re*, vitam trahere, κατὰβληνόμενος, Demosth. 388.
B. *moror*, habito, vivo.
κατὰβνυμι. κατὰβναι τὸ ἀνθρώπον, 5: 2. *diffingere*. κα-
τάβας τὸ αὐχένος, Hippocr. 689. 19. *secans*, i. e.
κατὰβασας.
κατὰβύσσει τὸ αἶμα, 134: 7. κατὰβυσσε ἐκατόμβας, Hero-
dian. 98. 16.
καταβυνεῖν, 75: 46. & 77: 6. καταβυνέμενος, 127: 2.
καταβυνεῖν ἐλαίῳ, H. Steph. ex Galen. Fines
-αῶ & -εῖα in verbis frequenter permutantur.
κατὰβυσσος pro κατὰβυσσος. κατὰβυσσος, 8: 21.
κατὰβυσσος [abunde] ὑποχολον 11: 13. κατὰβυσσος ποι-
κίλον, Hippocr. 218. A. κατὰβυσσος διάμεινον, 8: 53:
54. ὑπερώδεις κατὰβυσσος, 41: 52. Hippocr. 1121.
C. Hæc adverbia ab adjectivo κατὰβυσσος; κατὰβυ-
σσης χολή, 42: 32. Hippocr. 1228. E. Galen. exp.
ἀκρότης χολῆς. κατὰβυσσος ἀκρότης, Hesych. ὅτι πλεο-
καίων, Suid.
κατάληψις, *apprehensio vel oppressio sensuum*, Aurel.
c. 10. l. 2. acut. lege Paul. Ægin. l. 3. c. 6. & Ga-
len. l. 4. de loc. aff. & Gorræum, ἐν τῇσι κατὰ-
λήψεσι, 29: 12, 13. in accessionibus. κατάληψις,
Hippocr. 1027. D. *interceptio*.
κατὰμύς, 35: 55. unde nomen * κατὰμύσι, 35: 51.
H. Stephanus affert κατὰμύσις, ex Plut. Cam-
mill. (p. 239. suæ editionis) & legendum putat
κατὰμύσις ἀ κατὰμύς. κατὰμύς in loco citato, *con-
puitur*. Sic κατὰμύσις, Lucian. 35. D. Et cum
accus. κατὰμύς πὰ βλεφαρῶν, Xenoph. 980. B.
ἐκατόμυσαν, Esai. vi. 10.
κατὰξάν ξύλα, 34: 44, 45.
κατὰξήρῳ αἵματι, 99: 8. κατὰξήρῳ ψυχῇ, Numer.
x1. 6.
κατὰπείσσειν τὰ ἔνθα πέρῳ, 89: 30, 31. κατὰπείσσει πί-
φραν τῷ τὸ τεταπείσσει, Aristoph. 133. B. κατὰπα-
σέμενοι γινώ, Job. 11. 12.
κατὰπείσσει, 63: 3. Metaphoricè apud Homer. χέλον
κατὰπείσσει, Il. α. 81.
κατὰπείσσει, *concido, deficio*. κατὰπείσσει πνέει ἐπὶ πρῶ-
φασιν ἐξ ἀθύμης, 1: 25, 26. μὴ κατὰπείσσειτε, Ne-
hem. viii. 11. κατὰπείσσειν, λειποθυμῶν, 33: 45. κα-
τὰπείσσει τὸ ἀνθρώπου, 27: 45.
κατὰπείσσειν τρεφῆς, 83: 18. sic 90: 49. Et κατὰπείσσει
pro gulâ, 33: 54. & 83: 16.
* κατὰπείσσειν, Hippocr. 1146. A. ποτοῖσι καὶ κατὰπεί-
σσει, 97: 20, 21.
κατὰπείσσειν. δέρμα κατὰπείσσει, 70: 11, 12. αἰσιν
κατὰπείσσει, Josue ix. 4.
* κατὰπείσσειν φύσιν καὶ ἔργον, 79: 32, 33. Hippocr.
394. 6. κατὰπείσσειν σπινθέρων παρμῶσι, 79: 46.
κατὰπείσσειν, *principium dare*. κατὰπείσσει κεφαλῇ, 34:
15. si caput primum affectum morbo fuerit. Et
cum genitivo, κατὰπείσσει αὐτῆς [scil. πείσσει] κατὰ-
πείσσει, 16: 38. κατὰπείσσειν μέρα, 2: 17, 18. *par-
tes morbo primum affectas*.

κατὰπείσσει ψυχῇ, 17: 12. *animus constans*. κατὰπείσσει,
stans live conditio; κατὰπείσσει τὸ νῆος, 77: 11.
κατὰπείσσει πείσσειν, Hippocr. 44. 22. κατὰπείσσει
ἔλκῃ, καὶ τῷ μέρα τὸ ἔργον καὶ χύμας ἐκαστος, Id.
959. A.
κατὰπείσσειν, *neutraliter vergere, converti*: ἐς ἰδρωπῶ
κατὰπείσσειν ἢ νῆος, 42: 41. αἱ φθορὰ τὸ παρῶν εἰς
γῆρας κατὰπείσσει, H. Steph. ex Plut. Symp.
κατὰπείσσειν ἡμῶν [φλέψ] 96: 13, 14. καὶ ἐν κύκλῳ
βαρύτερος ἀμύχας κατὰπείσσειν, Dioscor. Ther.
424. E. ἀμύχας κατὰπείσσειν, ibid. 422. A. κατὰ-
πείσσειν, ἰατροὶ μὴ χύμας ἐκαστος, ὡς
ὄντῳ τῷ πῶς ἀμύχας τὸ ἔργον ἀντὶ τὸ ἔργον καὶ
ἐκέντῳ. ἀλλὰ κατὰπείσσειν ἡμῶν λέγειν, Phrynich. p.
36. κατὰπείσσειν, ἀμύχας ποιῶν, Hesych. ἀμύ-
χας, Hesych. ἔργον, Aristoph. Nub. p. 150.
E. Schol. ἔργον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῶν ἀμύχων, ἐξ ἧς τὸ
σχάζω.
κατὰφορῇ νῆος, Hippocr. 1085. G. ἐν τῇ κατὰφορῇ
τῶν ἀμύχων, 9: 3. Aquila in i Reg. xxvi. 12. κα-
τὰφορῇ, Symmachus κατὰφορῇ, Theodotion ἐκαστος,
Lxx. ἡμῶν.
κατὰφύσσειν κατὰφύσσειν τὸ θερμόν, 50: 35. κατὰφύσσειν,
Hippocr. 82. B.
* κατὰφύσσειν εἰς, 110: 30. *involutio*.
κατὰφύσσειν, 113: 8, 9. κατὰφύσσειν, Herodot. 259. 22.
κατὰφύσσειν vel κατὰφύσσειν, *descendo*. unde Aorist. 2. κατὰφύ-
σσειν κατὰφύσσειν ἀναγνῶν τῶν, 42: 21, 22.
κατὰφύσσειν, *decedo*, *morior*. κατὰφύσσειν, 17: 18, 19.
νεκρῶν, περὶ τῶν, ἀπὸ τῶν, ὡς περὶ τῶν, He-
sych.
κατὰφύσσειν, 89: 48. κατὰφύσσειν, 5: 7. κατὰφύ-
σσειν [πείσσει] 23: 28. κατὰφύσσειν νῆος, Hippocr. 1243.
C. κατὰφύσσειν βοῆς, Aristoph. 461. E. Schol. ὡς
δεῖται, ὡς εἶται.
κατὰφύσσειν, *postpositum casui*. τὸ κεφαλῆς κατὰφύ-
σσειν, 34: 11.
κατὰφύσσειν ἀμύχας, 102: 34. κατὰφύσσειν, Homer. Il. λ.
812. Schol. κατὰφύσσειν ἔργον. κατὰφύσσειν, ὡς περὶ
τῶν, Hesych.
Κατὰφύσσειν, οἱ νῆος κατὰφύσσειν γάμοι, 135: 18. οἱ περὶ
τῶν ἀμύχων τὸ πῶς τῶν ἀμύχων τὸ πῶς τῶν ἀμύχων
Γαλάτας Κατὰφύσσειν τὸ πῶς τῶν ἀμύχων τὸ πῶς
Strab. 189. C. In hoc Aretæi loco Cappadocia
pars est.
κατὰφύσσειν, 73: 50. & 115: 21. Hippocr. 816. G.
κατὰφύσσειν, 130: 41. Hippocr. 391. 11. Aretæus
de vasorum inanitione per sanguinis missionem,
Hippocrates per inedia intelligit.
κατὰφύσσειν, *purgare*, 73: 35. Sanguinem mittere, ἀμύχων
κατὰφύσσειν, 78: 9. κατὰφύσσειν τῇσι αἰσθήσεσι, 79:
14, 15. evacuatione purgatio facta fuerit sensibus.
κατὰφύσσειν, cui opponitur πλησμονή, Hippocr. 1199.
F. τὸ ἰκανόν τὸ κενώσι, 73: 52. ἐς κενώσιν τὸ πῶς
τῶν, 81: 47. κενώσιν ποιῶν, 125: 14. τὸ κενώσιν
ἐμποιῶν, 106: 47, 48.
κατὰφύσσειν, 68: 15, 16. Herodian. 24. 18.
κατὰφύσσειν ἀμύχας, 40: 50, 51. κατὰφύσσειν βρωμάτων,
Hippocr. 817. C. De hac voce affatim H. Steph.
& Fœl.
κατὰφύσσειν, *cui caput dolet*. Plut. Sympol. sept. Sa-
pient. κατὰφύσσειν, qui capiti dolorem afferunt,
117: 43. & 120: 44, 45.
κατὰφύσσειν, 14: 38. ὡς si. sic 7: 37. sed 14: 30. licet. sic
15: 18, 29.
κατὰφύσσειν ἔργον. Eubul. in Athen. 562. C. ἐκ
κατὰφύσσειν αὐτῶν τὸ ἀνθρώπου ἢ φύσιν, 71: 40, 41.
κατὰφύσσειν, 34: 50. κατὰφύσσειν, 27: 20. κατὰφύσσειν,
8: 12. Homer. Il. ε. 813. ἐκ κατὰφύσσειν, 18: 23. &
69: 13.
κατὰφύσσειν, *nomem*. σπασμός ἢ κλῆσις, 33: 43.
κατὰφύσσειν [πείσσει] 63: 54. κατὰφύσσειν [πείσσει] He-
rodian. 91. 31.
κίνησις. ἐς κίνησιν ἀμύχων, αἰσθήσεσι, τείσσειν, 103:
36.

κλίνης μήνη καὶ πλάττει σύμμετρον, 72: 39. & 73: 2. & lin. 4. κλίτη. & lin. 3, 4, 6. σκληρή, πλάττει, σείνη.
 κλόνει πάλαιον ἐποίησε, 35: 40. κλόνον, Homer. Il. ε. 167. Schol. Θόρυβον, παραχλύν.
 κλονέει, Homer. Il. λ. 526. neutraliter. Et activè, κλονέοντα φάλαγγας, Il. ε. 96. Schol. παραχλύντα. βήχες κλονέονται ἢ θώρηκα, 89: 50.
 κλυδώνου ποιεῖ τὸ ὕδρον, 49: 38, 39.
 * κνήστις κροτάφων καὶ ὠτων, 75: 22. κνήστι, 75: 23. τῇ κνήστῃ πλάττει, Hippocr. 191. D.
 † κνησμώδες σῶμα, 46: 24. Hippocr. 188. F.
 * κροταφῶται, 58: 37, 38.
 κρινώδες ἀλγέων, 90: 10, 11. κρινώτοι πόνων, Xenoph. 197. E. κρινώτη τῇ ὄλῃ, 43: 29. in omnibus vicinis partibus.
 κροτάφου. κροτάφου [σκήνη] ἐς τὰ μετὰφρενα, 76: 40. κροτάφου, 40: 12.
 * κροτάφου, 17: 38. Hippocr. 152. E. * κροτάφου, 78: 10. Lexicogr. habent κροτάφου, sed finè authore.
 * κροταφολίαν, 135: 45, 46. exercitii genus. κροτάφου est pila è pellibus confecta, follis pugillatorius. Scribitur & per ω; κροτάφου, θυλάκιον, δερμάτινον ἀγγεῖον ὁμοῖον ἀσπίδι, Hesych. [Et idem etiam in ordine litterarum ο, sed cum ω] κροταφολίαν, Hippocr. 364. 16. & 372. 39. & 374. 3. Lege Athen. lib. 4. cap. 17. p. 161. A. & lib. 6. cap. 12. p. 246. F. & not. Il. Casaub. in eund. Consule etiam Hier. Mercurial. art. gymn. lib. 2. cap. 4.
 κροτάφου & κακῶς, 32: 52. ἐς κροτάφου ἀνιστάμενης ἀποστάσει, 6: 11, 12. κροτάφου ἐς τὸ ἔξω παραστάσει, 9: 36. ἐς ἐν πλάττειν ἢ ἀποστάσει ἢ κροτάφου ἐγείρεται, 38: 10, 11. κροταφολίαν [ἐκείαν] ὅπως ἐν θαλάσῃ κύματι, 62: 11. κύμα θαλάσσης — κροτάφου, Homer. Il. δ. 422. 426.
 κροτάφου. ἐν κροτάφου πηχέσει ἀπαντα, 118: 49. idem ac κροτάφου, Homer. Il. β. 214. Schol. κροτάφου τὸ πείπον. κροταφῶ γυναικὸς, 103: 39. κροταφῶ, de Ithacā, Homer. Od. i. 27. Hanc vocem esse Atticam scribit Jul. Poll. l. i. c. 31.
 κροταφῶς ἀσπίδας ποιεῖ μύθοι πυρετοί, 73: 56.
 κροταφῶσι, λήγας, Galen. Exp. Voc. Hippocr. κροταφῶσι, 37: 8. κροταφῶσι ὅτι πλάττει, 96: 24. κροταφῶσι ἐς δόξα, 34: 37. ὅτι κροταφῶσι, Hippocr. 810. A. ubi Galen. exp. κροταφῶσι, πλάττει δόξα τῷ ποιητῇ. ἔπειτα δὲ κροταφῶ γὰρ καὶ εἰ τελεσμένον ἔσται. [quem sane versum apud Homerum non reperiō] κροταφῶν, Il. α. 41. Schol. ὅτι τελεσμένον. κροταφῶ etiam regno. κροταφῶσι, βασιλεύουσι, Hesych. Erotian. Sic Homer. Od. θ. 391. quo sensu accipitur, ἐνταὶ ἢ φλεγμονὴ κροταφῶ καὶ μέζων ἔη, 76: 25.
 κροταφῶσι, Hippocr. 1252. H. lib. 2. ἀπὸ κροταφῶσι καὶ ἀναφλεγμονῆς ἔσται, 87: 2, 3. si ex crapula sint, scilicet agri angina morbo. κροταφῶσι, Aristoph. 384. E. & 33. B. Schol. ἢ ἐξ ἑωδῶν μέζων, κροταφῶσι λέγει, ἢ ἀπὸ χολῆς ἀναφλεγμονῆς. sic Thom. Mag. & Hesych. ὁ ἐν πλάττει ἀναφλεγμονῆς πάλαιον. ἀπὸ δὲ τὸ κατὰ πλάττει τὰς μεθυστάς, Suid.
 κροτάφου, lecti lectum. τὸ ἢ τῷδε κροτάφου ὁ κρινῶς ἦν, 57: 42. κροτάφου vulgo κεφαλαία, Hesych. galea. κροτάφου χρυσῶν, Lucian. 358. C.
 κροταφῶσι τὸ ἔσω [πύρι] 69: 32. ignis, qui in interiores partes dominatur. Sic κροταφῶσι πάντων, 16: 33, 34. Homer. Il. α. 288. κροταφῶσι, 5: 3. morbo visceris. κροταφῶσι ὑπὸ τῷ νοσημάτων, Hippocr. 3. 27.
 κροταφῶσι (cum infinitivo) νοσήσῃ τε καὶ ῥέξῃ, 56: 18. κροταφῶσι τὸ διώκειν, 82: 13, 14. κροταφῶσι τὸ πλύνειν, Thucyd. 44. B. Schol. ἰατροποιήσῃ. κρῖν ἢ νῆσον κροταφῶσι, 134: 53. & 66: 21, 22.
 κροταφῶσι. ἄλλων ἐς κροταφῶσι ἔσται, 74: 22. aliis potiores sunt.
 κροταφῶσι καὶ νέας τέλει, 66: 15, 16. calcei novi attritionem.

κροταφῶσι κροτάφου, 82: 33. cribro. Vide Jul. Poll. lib. 6. cap. 11. & lib. 10. cap. 25. & Galen. Exp. Voc. Hippocr. Erotian. legit per ν, κροταφῶσι. Fœsius reponit in Hippocratis locis 642. 30. & 680. 17. κροταφῶσι, vel κροταφῶσι pro αἰσῶσι vel κροταφῶσι.
 κροτάφου, 30: 18. ver judicat [scilicet morbum,] indicat, finit. Sic interpretatur Fœsius κροτάφου (λύειν) apud Hippocr. 37. 6. juxta Cels. lib. 2. cap. 2. sed Galen. exp. δοκιμάζειν, ἀναγνωρίζειν.
 κροτάφου, 45: 43, 44. κροτάφου [κροτάφου] 98: 39. † κροτάφου χολῆς, 44: 31.
 κροταφῶσι, 73: 5. scribitur etiam κροταφῶσι. Galen. & Aeginet. & Trallian. expon. κροταφῶσι. κροταφῶσι ἀπὸ τῶν ἰματίων ἀποτίλλειν, Hippocr. 38. 4. & τὰς κροταφῶσι ἀφαίρειν, Id. 399. 5.
 κροτάφου, 52: 20. Hippocr. 610. 22. Homer. Od. λ. 454. H. Steph. notat hoc adverbium esse in usu & profæ scriptoribus, inter alios Demostheni.
 † κροτάφου, 64: 25. κροτάφου, κροτάφου, Hesych.
 κροτάφου κροτάφου, 75: 27. ἰσχυρῶν, Homer. Il. κ. 535. ποδοῖν, Od. π. 6. Lucian. 499. B. ἀνδρῶν. Homer. Od. φ. 238. θεῶν, Il. υ. 66. σακῆων καὶ περὶ φασγάνων, Il. μ. 338. ὁπλῶν καὶ βελῶν, Xenoph. 178. B. περὶ φασγάνων, Sapiens. xvii. 19.
 κροτάφου ἢ τὸ κροτάφου φῶν, 51: 38. concipitur, generatur morbus. κροτάφου, συλλαμβάνειν, Hesych. κροτάφου [περὶ φασγάνων] καὶ πικρῶν, Geopon. 377. 12. & κροτάφου, ἐγκυρῶν γίνεται, Hesych. Aristot. Histor. Anim. lib. 6. cap. 2.
 κροτάφου, 91: 53. sacculis in conis speciem figuratis. κροτάφου, Hippocr. 666. 34. κροτάφου, pileus acutus. κροτάφου, πλύνειν ὅτι περὶ καὶ παρὰ, Galen. Exp. Voc. Hippocr. παρὰ. Ἐκαταφῶσι δὲ φῶν ὅτι πλύνειν βαρβαρῶν οἱ κροταφῶσι λέγουσι, Erotian. Lege Schol. in Aristoph. 564. C. & Hesych.
 κροτάφου ἐν ἀπλάττειν ἐστὶν ὅτι μανία, 32: 23, 24. præcipua insanie sedes in visceribus.
 κροταφῶσι τὸ χροτάφου, 86: 3. cutis in convexum tumorem se attollat. κροταφῶσι, incurvor. κροταφῶσι, Xenoph. 190. B. κροταφῶσι τὸ χροτάφου, Hippocr. 108. D.
 κροτάφου ἐν ὥσιν, 45: 30. ὁ ἐν τοῖς ὥσιν ῥύπτου, Schol. Aristoph. 668. C. 669. B. Lucian. 525. A. Hesych. Suid.
 κροτάφου, 68: 48. κροτάφου, Hippocr. 1278. 47. κροτάφου, Λακωνικὴν ἐκπαύειν, Athen. 483. B. κροτάφου εἶδος πικρῶν, Hesych. κροτάφου, epulatio, Esther. viii. 17. κροτάφου, 68: 28. largam potionem. κροτάφου, μεθύσκει. κροτάφου, μέθυ, Hesych. ἐκπαύειν, Esther. iii. 15.
 κροτάφου καὶ ἡ διώκειν, 82: 16. prohibeant vires. † κροτάφου καὶ μέζων, 94: 33. κροτάφου ἔσται, Thucyd. 297. B. Schol. ἀντὶ τῆς κροτάφου. κροτάφου, Id. 61. C. Schol. κροτάφου. ἰδία ἢ ἡ λέξις Θεοκλιδῆς.
 κροτάφου, Hippocr. 74. G. κροτάφου, Apollon. Argon. lib. 2. v. 205. Schol. ἵππῳ, ἐκλύσει καὶ συγκροτάφου ἀπὸ τῆς κροτάφου. κροτάφου, καταφορῶν, Galen. Exp. Voc. Hippocr. κροτάφου, ἵππῳ λυθῶν, καταφορῶν ἵππῳ βαρβαρῶν, Hesych. ὑποφύονται ἐς κροτάφου, 22: 33.
 † κροταφῶσι, 9: 2. κροταφῶσι ἵπποι, Hippocr. 147. D. κροταφῶσι οἱ μὲν κροταφῶσι καταφορῶν. Κροτάφου ἢ ὅτι ἵππῳ, καὶ οἷον κροτάφου, Erotian.

A.

Λαίεροι [καὶ βορῶν] ἐν τῇ ἰδωδῇ, 3: 42. λαίεροι, Anthol. lib. 2. cap. 47. Epigr. 10. λαίερον, βορῶν. λαίεροι, πολὺς, σφοδρὸς, Hesych. Tribuitur etiam rebus inanimatis, λαίερον ὕδωρ, Aristot. Probl. sect. 26. n. 37. Apollon. Arg. l. i. v. 541.

541. λάβειν αἵμα, Ibid. v. 1359. λάβειν πο-
ταμός, Homer. Il. φ. 271. Schol. αἵμα, σφο-
δρῶς ὄμβρος, Herodot. 256. 1. ὑπὲρ, Job. xxxviii.
25. Galen. in Hippocr. lib. 1. Epid. Vide
Fœf. in λαίλαψ. λάβειν, αἵμα, πρὸς περὶ, ταχὺ,
Hesych.
λάβειν τὸ αἷμα ἐκ χιτῆος, 13: 24, 25. αἱμορραγίᾳ ἀφ'
ῥινῶν λάβειν, 9: 17. Id. dici λαίως Hipp. notat
Fœsius.
λαβραὶ ὑποχόνδρια, 37: 12, 13. λαβραῖα [ῥατὴρ
καρδίας] Hippocr. 269. 3. λαβρὰ, ὑποκινεῖν,
Suid.
λαβρὴν, 31: 41. Hippocr. 1185. G. Pythag. Aur.
Carm. v. 10.
λάβειν, λαμβάνειν. λαβύμβρις, λαμβάνουσι, Hesych.
λάβειν κωθονίαν, 68: 28, 29. λαβέτω νόσος ἄνδρα,
Hippocr. 485. 48. λαβέτω, Herodot. 272. 16.
λάβειν, Homer. Il. δ. 357. λαβύνη ἡδονὴ σφίγας, 65:
36. λαβύνη ἡ γυνὴ, Hippocr. 595. 9. πρὸς λαβύ-
μβρις, Euripid. Hecub. v. 64.
λαβραὶ πλάγας, 6: 50. νεῶς, 64: 49. λαβρεῖς νῆες, 68:
11. λαβρὰ, τὸ ἴσιον, Hesych. λαβρὴ, Euripid.
Hecub. v. 114. Sed λαβρὰ, Homer. Od. v. 399.
Schol. ἰμάτιον.
λαβρὴ, 73: 9. loquela. sic λαβρὰ, apud Diogen. Laërt.
275. C. & loquacitas; λαβρὰ καὶ συμμιγνύειν, Ari-
stoph. 262. D.
λαβραῖα, cum gen°. λῶν ἡ θάλασσα καὶ ἡ ἀναπνοὴ
λαβρὴ τὸ κακόν, 4: 39, 40. λαβρὰ καὶ ἰμάτιον,
H. Steph. ex Plat. de Rep.
λαβρὰ, evacuatio. λαβρὰ, κενῶσι, Hesych. ῥα-
στρεῖα λαβρὰσιν, Hippocr. 39. 25. molliorem effi-
ciunt. λαβρὰσιν, μαλακίαν, κενῶσι, Erotian.
λαβρὰ πῶς, Aristot. Probl. sect. 23. n. 39. λα-
βρὰ ἢ ὑστέρη δέν, 112: 12.
λαβρὰ τὰ πάντα ἰσχυρὰ ἢ νῦν, 103: 21. λαβρὰ,
Homer. Il. λ. 176. Schol. κενὸν ἐσθίαν.
λαβρὰ [πρὸς τὴν] Aristot. Hist. Anim. lib. 2. sect. 5.
λαβρὰ ἐν τῷ στόματι [ἐδωδὴν] 56: 50, 51.
λαβρὰ [λαβρὸς] γλώσσης καὶ δέκτης, 74: 10. τὸ
λαβρὸν, idem; Hippocr. 1176. A. ξυὶ τῷ λείῳ. 98:
26, 27. λείωσιν δέκτης, 98: 25.
* λειπορρεῖς, 57: 18. H. Steph. habet λειπορρεῖν,
imbecillum esse, sed sine auctore.
λείψαι, 96: 34. Hippocr. 643. 8. & per i, λει-
ψαί, λείπει τὸ αἷμα, Hesych.
λείψαι, 45: 49. λειψάειν χαλκῶς, 44: 31. λειψάειν
ὑποστασίς, Hippocr. 1123. B.
λεπίστις. ἐς ποσὸν λεπίστις ὕδατος καὶ ἡ γνώμη ἀφ' ἡ-
μέρας, 17: 27.
λεπτοχρὸς ῥέει, 63: 23. λεπτοχρὸς εἶδος, 41: 51, 52.
λεπτοχρὸς ὁρμαίν, Constantin. ex Euripid.
* λεπτοχρὸς ὕδατος, alibi Aretæus.
λίβω, verbum apud poetas frequens; unde fit λαν-
θάνω. εἰδὲ ἐ λήθη, Homer. Il. ψ. 323. λήθων, Xe-
noph. 667. D. πρὸς, λήθων μὲν ἔκοτε, λήθων ἢ,
36: 13, 14. πολλὰς ἢ ὑμπαταίῃ λήθη, 59: 30. λήθη-
θε δόξασις, 43: 45, 46. Et cum participio, ἐλα-
θὼν πνὲς ἀφ' ὁρμαίν, 4: 21, 22. λάθωι ὁρμαίν-
ξας, 86: 33. sic ἐλαθὼν πνὲς ξενίσαντες, Hebr. xiii.
2. ἐλαθὼν ἔχων, Plat. 149. 7. Plura hujusmodi
affert H. Steph.
ληκὺθον ἐκπύσιν τις ἐδεδίχ, 32: 5.
ληκὺθον, 31: 17. pro quo λήθω, apud Hippocr.
1059. C.
ληκὺθον, 32: 4. Plutarch. Moral. 74. E. ληκὺθον,
Suid. in voce Σωκράτης, sed Diog. Laërt. λη-
κὺθον.
ληκὺθον ἢ τρὸς, 57: 39. multò majus quam quod apud
Lucanum, lib. 2. v. 384. Huic epulæ vicisse
fame.
ληκὺθον, 130: 43. λήκω, 75: 52. λήκω ἐλαίῳ,
74: 33. λήκω χελιδνί, Hippocr. 603. 53. λήκω
ἡλέφαντο, Thucyd. 5. B. Schol. τὸ λήκω ὁ μὲν

ὁπτιλῆκος λέγει τὸ ἐλαίον. αἱλεψαμὲν λήκω ἐλαίῳ, Il.
κ. 577. ἐλαίῳ χελιδνί λήκω, Hippocr. 657. 23. αἱ-
λεψαμὲν λήκω, Theophr. Hist. Plant. lib. 9. cap.
9. λήκω χελιδνί, Lucian 526. C.
ληκὺθον τὰς πηλὲς σφάρας, 135: 19. ὕδατος ληκὺθον-
σιν, Athen. 43. A. νήσον Ἀιολίδος μὲν ἂν εἴποι.
Ἀθηνῶν ἀφ' ἧς λήκω, Phrynich. p. 54.
λήκω, ratio. πᾶν τὸ πρὸς λόγον ἡγεῖται ἐρδῇ, 103: 18.
sicut par est. sic ἡ λόγον ἡγεῖται ἐρδῇ, Act. xvi. 11.
14. μὴ ἡ λόγον τὸ πρὸς ἐνδίδω, 113: 29. Ἀτ ἡ
λόγον, 49: 35. Oxon. leg. ἡ λαγόν. λήκω, ru-
mor. λήκω ἢ, ὅτι, &c. 26: 5. sic λήκω, ὅτι, 30:
49. & 122: 20. λήκω ἢ, ὡς, 71: 23. λήκω δὲ ἐστὶ,
Herodot. 74. 9. eodem sensu, quo μὲν, 71:
45. μυθολογίᾳ, 32: 7. λογισμός, indicatio. οἶδε
ἢ ὅτι φρενίδω ἐστὶ αἱ λογισμοί. 73: 40, 41.
λήκω, 16: 20. λήκω κενή, Thucyd. 130. B. Schol.
ἐστὶ ἢ καὶ λήκω πηλὲς, ὡς καὶ ἰπποκράτης διδάσκει. ubi
aphorismum 39. Sectionis 6. subindicari monet
Fœsius. in quo loco vocatur λυγμός. λήκω, Hip-
pocr. 1258. H.
* λυγμὸς πυρετός, 23: 37. Hippocr. 401. 41.
λύματα, τὰ ῥυτίσματα, Hesych. ἔλεον, τὸ δὲ
διδῶ ξυὶ τοῖς λύμασι, 131: 23. λύματα, Homer.
Il. ξ. 171.
λυγμὸς ὁπτιλῆκος, 71: 8, 9. λυγμὸς ἔκτορος, Ho-
mer. Il. v. 53. λυγμὸς νόσος, H. Steph. ex So-
phoc. Philoct.

M.

Μαίης χερσὶ, 65: 13, 14. obstetricis. sic Jul. Pollux
lib. 4. cap. 25. ex Platon. 149. 30. & Diog.
Laërt. 100. 3. μαίᾳ, matrici, Homer. Od. τ.
482. μαίᾳ, πατρὸς καὶ μητρὸς μήτηρ καὶ τρὸς καὶ
πρὸς τὰς πηλὲς, ἰατρὸς, Hesych.
μακρὸν. σὺν εἰς μακρὸν, 10: 6, 7. & σὺν εἰς μακρὸν,
10: 26, 27. σὺν εἰς μακρὸν, H. Steph. ex Aristoph.
& Lucian.
μακροχρὸν, 72: 22. Philo de mund. p. 659. l. 24.
μακροχρὸν [κακόν] 71: 3.
μακροχρὸν [ἡγεῖται] 27: 3. μακροχρὸν, Ephes.
iv. 2.
μαλακίαν. ἐμάλαξε τὰς πηλὲς, 113: 34. μαλακίαν,
Diosc. lib. 1. cap. 64. μαλακίαν ἀλγῆματι, Hip-
pocr. 178. E.
* μαλακίαν τὸ δέμας, 21: 25. pro quo μαλακίαν;
ὡς ὅτι πᾶν μαλακίαν παμπαν, 62: 32. ὅτι μαλακίαν-
σιμι, Sophoc. Antig. [pag. 263. edit. H. Steph.]
μαλακίαν ἢ ἡγεῖται, 128: 47. πνὲς, Hippocr.
393. 6.
μαλακίαν οἶνον, Hippocr. 539. 22. μαλακίαν-
σιμι ὁπτιλῆκος, 128: 50. μαλακίαν-σιμι οἶνον,
Hippocr. 474. 47.
* μαλακίαν καλὴν, 120: 25. pro quo μαλακίαν-
κόν, apud Galen. & μαλακίαν, Hippocr. 880. C.
* μαλακίαν, 120: 24. & 88: 48.
μαλὸν ἢ πᾶν ἐξωπεύγειν καὶ ἡγεῖται, 95: 57, 58.
festinare [magis quam, five] citius morbo, id est,
morbo occurrere. ἡγεῖται ὁρμαίν μαλὸν ἢ φύσις,
5: 21, 22. organa tenuiora quam par est pro naturæ
ratione. πᾶν ἢ εἶναι μαλὸν πάντων δυνατώτατον,
69: 19, 20. morbus maxime omnium necare poten-
tissimus.
μανὸς καὶ πολυτέλειαν ὁπτιλῆκος, 39: 26. μανὸν λυ-
κόν, 36: 28. τὸ μανόν, μαλακόν, καὶ δυναμὸν
εἰς αὐτὸ ἐκπύσιν, Aristot. Probl. sect. 11. n. 58. μανόν,
ἀσθὺν, μικρόν, ὀλίγον, χαλκόν, Hesych.
μανόν. μαλόντες ἀμνήμονες, 31: 33, 34. quorum me-
moriam minime tenax est; etiam dum discunt.
μάντες ἀσθὺς, 16: 24. & 17: 26. μαντική γνώμη,
17: 13. μαντική ἀσθὺς φθίλλω, 36: 36. conjici-
cit, pronunciat. H. Steph. ex Aristot. affert μαν-
τική, conjicere, opinari.

μαροσμώδεις, 21: 31. μαροσμώδης πυρετός, apud Galen.

μαρμαρυγών, 119: 31. μαρμαρυγὰς ὄρν, Galen. μαρμαρυγὰ ὄρντο περὶ τὸ ὀφθαλμῶν, Hippocr. 1222. D. λαμπηδόνες πυκναί, καὶ οἷον αἰσθηταὶ πυκναί, αἰφνίδιοι, πυρώδεις, ὡς καὶ Ὀμηροῦ, μαρμαρυγὰς θήετο ποδῶν, Erotian. Locus [Od. θ. 265.] ab Erotiano citatus metaphoricè intelligitur. μαρμαρυγὰ αἱ ζυνεχεῖς τὸ ποδῶν κινήσεις, ἢ λαμπηδόνες. μαρμαρυγὴ, φῶς, αἰσθητή, βῆμα, πῆδημα, λαμπηδών, κινήσις ποδῶν συνεχής, αὐτὴ ὀφθαλμῶν, Hefych.

μαρσίπαις, 85: 34. μαρσίπιω, 85: 44. μαρσίπιον, Hippocr. 890. E. μαρσίπιοι, 76: 4. μαρσίπιον ex Alex. Trallian. & μαρσίπες, ex Xenoph. Anabaf. affert H. Steph. μαρσίπιον, βαλάνιον, Hefych. μαρσίπ, σάκκον, θυλάκιον, ζακίγιον, Suid. ubi locus Xenophontis affertur, sed scribitur μαρσίπες. μαρσίπιον, Deuter. xxv. 13. Mich. vi. 11. Gen. xliv. 1, 2. μαρσίπιον, Prov. i. 14. μαρσούπαις, Esai. xlvi. 6. μαρσούπιω, Sirac. xviii. 33.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

μάσεν, *pinfere*. μαχθῆν ἐν γαστρὶ νομή, 134: 6. μαμαγμήν μάζα, Athen. 30. F. μεμαγμήον, Aristoph. 34. D. & ἐμαθῆν, ibid. μάσᾶσθαι, 101: 37. *mandere*. μάσᾶμεν, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασῶντο, Job xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μάσᾶσθαι, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μάσῶν, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσῃσις. μάσῃσκον ἐς μάσῃσιν διδόντα, 80: 29, 30.

* μελαγχολώδεις, 47: 18, 19.

* μελανόνειν ὥτι, 70: 37. Posset etiam legi μελανόνειν; uti μελανόν, in quibusdam exemplaribus MSS. Hippocr. 36. 33: ubi Galen. exp. Voc. Hippocr. μελανόν τὸ ἐν τῷ περιγνώσκῳ, πῆνς μὲν ὕφ' ἐν ἀναγνώσκῳ, ἢ τὸ μελανόν εἶναι ὃ ἀγνοεῖται, χλωρόν ἢ μέλαν εἶναι, ἀντὶ δ' ὄν.

* μελανόφλεβες, 50: 17, 18.

μελέτη, *curatio*. μελέτη ἀνάνητο, 66: 22. ἐπὶ μελέτης χρεῖ, 99: 52. μελέτῳ τὸ σωμαχὸς πείεσθαι, 128: 19, 20. μελέτῳ πείεσθαι ἐλκῶν, Hippocr. 606. 28. Galen. in Hippocr. 759. H. μελέτης τὸ ὀππρμελείας λέγει, καὶ ζυνήθες τῆς τοῖς ἰατροῖς. μελέτη, *exercitatio*; uti μελέτῳ λιθάνις. μελέτῳ παιδῶν ζυνήθης, 75: 30. μελέτη, ἀσκήσις, Hefych.

μελετᾶ, ὀππρμελεία, Hefych. χρεῖ τὸ σωμαχὸν μελετᾶν ἐξεμεῖν, 125: 30, 31. *assuefaciendus vomitioni stomachus*. Quo sensu etiam accipitur μελέτη in locis sequentibus. μελέτησι χρεῖ τὸ σωμαχὸς ἐμεῖν, 119: 2, 3. [ubi optimè reponit editor doctissimus μελετᾶν — τὸ σωμαχὸν] ὡς μελέτησι φέρῃ, 28: 33. *si exercitationibus assueverit ferre*. μελέτη ἐγγήνη τὴ φορῇ, 12: 47, 48. ὡς ἢ ἐς μελέτῳ ἦν κακῶ, 84: 4, 5. ἐθῶ καὶ μελέτη, 84: 5. sic ὡς — μελέτησι [pro μελετῇ idque pro μελετᾶ, subj. verbi μελετᾶν. πολλὸν χρόνον ἢ νῦν, 65: 22. Quid si supra pro φέρῃ legatur φέρειν?]

μελεδᾶν, *cura*. μελεδᾶντες, αἱ φροντίδες, Hefych. μελεδᾶν, 31: 22, 23. τῇσι μελεδᾶνεσι, 54: 55, 56. μελεδᾶν, *curatio*, *studium*. μελεδᾶντες πολλὰς δέει, Hippocr. 605. 11. μελεδᾶναι, Homer. Od. τ. 517. Schol. μέλμναι. μελεδᾶν λόγων καὶ πνευμάτων σοφῶν, 57: 37, 38.

μελεδαίνειν τὸ ἀνδραπον, 112: 32. μελεδαίνειν τοῖς ὑστέρας, Hippocr. 598. 26. μελεδαίνωμεν, Id. 616. 55. ubi proximâ paginâ, p. 617. l. i. legitur vox τῷ μελεδῶν; quam tuentur H. Stephanus & Fœsius. μελεδαίνειν, Herodot. 317. 4.

μέλμναι, *morari non oportet*, i. e. *properandum est* ἐς ἀκρόα, 85: 8, 9. sic ἐκιν ἔφασαν χρῆναι μέλμναι ἐπὶ, H. Steph. ex Thucyd. εἰς μελῆσιν πμωρεῖν, Thucyd. 57. C. Schol. ὑπερθεσμεῖν. ὡς μὴ μέλμναι, ἀλλὰ περιμένειν τὰ δέοντα, Xenoph. 299. D. μέλμναι, μέλμναι, μέλμναι, βραδυμεῖν, ὑπερθεσμεῖν, Hefych.

μέλμναι, βραδυμεῖν. μέλμναι, ὑπερθεσμεῖν, βραδυμεῖν, Hefych. τέρψις, ἐν μελῆσιν ἔσθαι, 123: 4, 5. Crass. *lenta*. Oxon. *diuturna*. τῇ μελῆσιν, Thucyd. 44. D. μέλμναι, μέλμναι, βραδυμεῖν, ἀναβολή, Jul. Poll. lib. i. cap. 3. * μέλμναι, 40: 21. Oxon. *morbi adventantis*. Crass. *morbi incipientis*. Annot. G. Morel. *futuri morbi vel potius dilationis morbi*. Quid si legatur μελῆσιν?

μεσηρὸν τῶν τῶν, 9: 9. & sine casu, μεσηρὸν, 8: 14. & 86: 26. & 90: 13. Sic Homer. Il. 9. 556. & Il. v. 370.

μεσότης τέτων, 57: 27. Hanc vocem citat H. Steph. ex Plat. Tim. & Plut. Virt. Mor. Vide & Aristot. Moral. Magn. lib. i. cap. 8, 9. μέσως [mediocriter] παχὺ, 15: 4. μέσως ἐχομεν, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 2. cap. 5.

μέσφι τὸ δέλιον τὸ μέσ, 33: 53. ἀνμῆς, 43: 16. τὸ τελεχῆς δέτιμης, 39: 29. ἀνμῆς καὶ ἀνμῆς μέσφι ἀνμῆς, 55: 50, 51. cum verbo μέσφι ἀνμῆς παρὰ δέση, 134: 37. μέσφι ἀνμῆς, 134: 38. μέσφα, poëticum esse adverbium pro μέσφι, scribit Henr. Stephanus. Constantinus habet μέσφι & μέσφα. μέσφι ἦες, Homer. Il. θ. 508. μέσφι αὖτις, Apollon. Argon. l. 2. v. 1231. μέσφα διχαμοῖνης, Arat. v. 806. μέσφι παρὰ αὐτῷ ἐρῶν, Id. v. 600. [& v. 603. ἀνμῆς παρὰ αὐτὸν κρητῆρας] Aretæus utitur etiam μέσφι; βόμβοι μέσφι δῆγε Καλλιπῶν, 32: 39.

μῆ τὸ ἀκ^ο, 115: 36. sic Turneb. & Crassus vert. *post medelam*. Sed Oxon. μέτα — scil. pro μέπει uti apud Homer. Od. φ. 93. ubi Schol. ἐπ' ἀρχῇ [quod affertur in Rudim. Gramm. Gr. Westm.] In hoc tamen Homeri loco μῆ non penacuitur, & Eustathius ibidem docet habere vim, non verbi, sed præpositionis. Idem autem Eustathius, p. 74. l. 45. affert μέτα, tono retracto, pro μέπει ex Euripide & Herodot. 24. 6. Foefius observavit μῆ ab Hippocrate poni pro μῆ τινα; ut scribit Galen: comm. 3. in lib. de Viſt. in acut. καὶ γὰρ ἐν τῷ τῷ βιβλίῳ καὶ ἐν ἀλλοῖς ἱπποκράτους φαίνεται ἡρώμεν τῇ μῆ πρὸς τὸν, καὶ τὸ τ' ἰώνων ἔθος ἐκείνῳ. Sic Herodot. 4. 1. &c. frequentissime.

μεταβάλλω [mutetur] ἐς τὸ δὲ χαλκὸν ἢ φύσις, 43: 6. μεταβάλλωσι θηπιόσις ἐς ἰδέω, 17: 3. neutraliter. sic Hippocr. 308. 30. Herodot. 16. 27.

* μεταβιάζωμαι, vim infero. μεταβιάζοντο τ' φύσιν, 123: 37, 38.

μεταγνώσκω, sententiam muto. πρὸς τὸ ἐνιδίως μεταγνώσκει εὐκαλοί, 30: 27, 28. sic μεταγνώσκω, Herodot. 10. 24. μεταγνώσαν, Thucyd. 31. C. Schol. μεταβλάσκοντο.

μεταδοσὶς καὶ κακῆ, 71: 19, 20. μεταδιδωμι, communico; μεταδοσαν γῆς αὐτοῖς, Herodot. 169. 41. μεταδιδόειν αὐτοῖς πυρὸς, Xenoph. 329. D.

† μετακλιθῆ, 49: 45, 46. † μετακλίσις, 49, 38.

μεταλήψεις, 38: 43. translationes. μεταλήψις. 1. Tim. iv. 3. participatio, sumptio.

μεταπαλιν ὁ βίος, 17: 14. μεταπαλιν αὐτὸς βασιλέων, titulus libri ab Anaximenes scripti, apud Athen. 531. D. μετήλλαξε τ' βίον, Isocr. 119. B. Polyb. 155. A. & accusativo subaudito; μετήλλαξε, Id. 155. C.

μεταρρέων ἡμιτελής, ex dimidio fluens, 49: 49, 50. de tympaniā.

μεταχωρεῖ locum mutat τὸ πνεῦμα, 49: 44. μεταχωρήσει πρὸς ἐκείνας, H. Steph. ex Plut. Demetr.

μεπεξέτεροι [ἐτεροι, ἐντοι, Erotian. Hefych. & Corinth. de Ionic. Dial.] 1: 27. Hippocr. 759. E. Herodot. 15. 37. Arrian. de Exp. Alex. 141. D. Nicand. Georgic. apud Athen. 54. D.

* μεταχεύωσαν τ' ὑγρῶν ἐς τὸ ἔντρον, 17: 54.

μηδαμῶ. Vide Comm. de Arēt. Dial. Litt. A.

μῆκ^ο τ' νόσος γίγνηται, 91: 44, 45. protrahatur seu inveteratus sit morbus.

μηρύνωσι πλῆθος αὐτῶν [φλέγματι] ἢ μᾶλλον, 3: 7. metaphoricè hic sumitur μηρύνωσις, quod significat glomerare, texere. Hefiod. Erg. v. 536. μεμύρυνεν. συνέλιθεν δὲ τὸ μηρυμύων ἐρίων, Galen. Exp. Voc. Hippocr.

μήτηρ, de gallinā. δὲ πτεκῶν ὡν — δὲ τ' μητρεῖς, 91: 14, 15. de vaccis; Homer. Od. κ. 414. Eadem metaphorā sæpe utuntur Latini; Virgil. Georg. 1. 3. prohibent à matribus hædos. Mater, Lucret. 1. 2. v. 355. de vaccā.

μηχανέωσιν αὐτοῖσι ὑπνον καὶ ἡρεμίαν, 75: 6, 7. [pro μηχανάεσθαι, vide Comm. de Arēt. Dial. litt. E.] ἐμοὶ κακὰ μηχανῶνται, Homer. Od. π. 134. μηχανέωμενοι σωτηρίαν, Herodot. 279. 34.

μηχανήμα πᾶν ἐξω καφόν, 92: 3.

μία. ἢ μὴ φαντασίη, 29: 44, 45. propter certam quandam opinionem. εἰς pro tīs aliquando legitur; εἰς δὲ πρὸς Marc. xiv. 47. εἰς γεγραμμένους, Matth. viii. 19. συνκλῶ μίαν, Matth. xxi. 19.

μικρὸς σφυγμὸς, 16: 14. σφυγμοὶ αἷς ἢ τῶν σμικροῖ, 30: 48. videre est, ut in diversā vocis hujus (μικρὸς & σμικρὸς) pronunciatione cacophoniam vitet Aretæus; ne in vocibus contiguis concurrant σμ — & σφ — μείον ὀξέως, 19: 29, 30. minús celeriter. μειῶσαι πάντα, 87: 13. μειῶσι, Hippocr. 1006. C.

μῆνις, 27: 34, 35. Homer. Il. v. 747.

μῖν pro αὐτόν. ἔλθ' μῖν ὑπὸν, 103: 26. βῆξ καὶ κῶμος

μῖν ἐχθ^ρ, Hippocr. 489. 3. μῖν σκότ^ο εἶλε, Homer. Il. ε. 47. ὄρε μῖν, Herodot. 3: 31. ἀμφὶ δὲ μῖν, Theocr. Idyll. 1. 48. Et pro αὐτὸς κῶμα μῖν ἐχθ^ρ, Hippocr. 488. 36.

μῖξις ἀμαίνηται δυοῖν μεγάλων ἐς ἀκρῶς, 49: 28.

μῖσος ἐστὶ τὸ ζῆν τισίνοι, 30: 2.

μισανθραπῆ φούγισι ἐς ἐρημίαν, 29: 54. μισανθραπῆαν, Adamant. Physiogn. p. 71. l. 2.

μολιδοειδής, 20: 6. μολιδώδεις, 29: 8. μολιδοειδής λιθ^ο, Diosc. lib. 5. cap. 98. μολιδώδεις, ibid. cap. 97.

μουσικῶ, 75: 28. viro musica perito. ἀνὴρ μουσικός, H. Steph. ex Aristoph. Vesp. ὁ μουσικός, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 10. cap. 4.

μοχλῶνται ξυνεχῆς τοῖσι αὐτοῖσι ἢ νῶσ^ο, 115: 9, 10. amoveatur morbus. μοχλῶν, κινεῖ, Hefych. ἐς μόχλῶσιν τ' ῥίζης [extirpationem] τ' κακῆ, 117: 15, 16. μοχλῶν, proprie per vim movere. μοχλῶ, μοχλῶν, μοχλῶνται, μόχλῶσιν, Hippocr. 836. A. & 773. B. C.

μυδῶσιν, 121: 37. μυδῶσαι, βρεχθῆναι, παρρηναῖ, Hefych. μυδῶσιν, 34: 50. μυδῶσις, πᾶσι τ' πρὸς τ' κρῶς τ' ὀφθαλμοῖς πλατυμῶμενον, Hefych.

μύζοντες βύθιον σενάζει, 4: 39. τί μύζεις; Aristophan. 779. D. Schol. Bourdin. μύζην σημαίνει θρῆναι καὶ τοῖς μυκτῆσιν ἀποτελεῖν ἥχον πᾶσι θρῆναι καὶ παθηλῶν. μύζων καὶ σενῶν — ὁδελφίς, Aristot. Hist. Anim. lib. 8. cap. 2. μύζοντα, μυκτῆρομῶς, Hefych. μύζι [strepitum edunt] τὰ σπλάγχνα, Hippocr. 58. 22.

μύξη ἐν ἀρθροῖσι ἐστὶν, 45: 29, 30. μύξα παχύνει τὸ σπῆν, Hippocr. 468. 8. μύξαι ῥέον ἐκ ῥινῶν, Hefiod. Scut. v. 267. μύξα ἢ ἐν τοῖς μυκτῆσιν, Hefych. τὸ ῥέσμα τ' ῥινός, Jul. Pol. lib. 2. cap. 4. sect. 15. δισκιδάμαρμα τ' ἐγκεφάλαις, Author. Defin. Medic. Lege & Schol. Bifet. in Aristoph. 343. D. μύξωδεα, 60: 39. Hippocr. 140. E. μύξωδης ὑγρότης, Aristot. Hist. Anim. lib. 3. cap. 5.

μυστῆ μακρῇ, 83: 26. Oxon. vert. cochleari longo. μυστῆ ὁ καλῶς ἀρετ^ο, ὃ διώκει τὴν πρὸς ζωὴν ἀρετῶν, Schol. Aristoph. 338. F. & Jul. Poll. lib. 6. cap. 12. [ubi vocat etiam καρχαίρον] & lib. 10. cap. 24. Vide & Eustath. 1476. 62. & Athen. 126. A.

μυστῆς, κρομμύς αὐτῶν καὶ σκορδῆς, 60: 9, 10. μυστῶδες, Hippocr. 689. 14. Aristoph. 334. B. Schol. ἐπὶ τελευτῇ ἀφ' σκορδῆς. & Id. 379. D. G. & Athen. 282. C. & 304. B. Theophr. Hist. Plant. lib. 7. cap. 4. Diosc. lib. 2. cap. 182. Hefych. lege & Erotian. & Galen. Exp. Voc. Hipp. Notandum est hanc vocem in utroque genere usurpari, ὁ μυστῶς & τὸ μυστῶν.

μύω, activè; ἢ ὑστὴρ μύει τὸ σῶμα, 63: 41. συνεχῶς μύειν de oculis, Hippocr. 153. B. Et neutraliter, μύωσιν αἱ φλέβες, 98: 11. μέμυκε [τὰ χεῖρα] 35: 36. μεμύκη τὰ ῥαχῆα, 15: 18. τὸ σῶμα [μυεῖν] ξυμμύει, Hippocr. 658. 55.

μύσις τ' ὑστέρως, H. Steph. ex Diosc. ἡ τὸ σῶμα [τ' ὑστέρως] ἀνὴρ ἐκ τ' πρὸς τὸν μύσις, 51: 9. μύκη, idem ac μύσις, Galen. Exp. Voc. Hipp.

μυστήριον τέμνον, 132: 47. arcanum meum in medicamentum, mihi proprium. Hanc vocem in hac significatione raram repertu puto. Μυστήριον, quidem sumitur sæpius pro sacris quibusdam arcanis; Aristoph. 528. G. Hippocr. 1295. 30. Thucyd. 431. A. pro sacramento militari; Herodian. 179. 17, 18, 19, 20. Notat Henr. Stephanus [4. Tom. Thes. p. 45.] τετραφάρμακον (teste Gorræo) apud medicos vocari μυστήριον.

μωραίνειν τὰ πάντα, 29: 14, 15. prorsus fatuos fieri. sic μωραίνεις, Lucia. 116. A. Aliquando activè, infatuare; ἐμώρυνε τ' σφίαν, 1. Cor. 1. 20.

μώρως, Hippocr. 69. G. μώρως, Galen. exp. νωθρότητα. ἐς ἀναισθησίαν καὶ μώρως ἢ γνώμη ῥέπει, 30: 34.

N.

Nάρκη μελέων, 57: 8. Aristot. Hist. Anim. lib. 3. cap. 5. χερῶν, Hippocr. 144. A. αἰσθησι, 31: 17. 18. ναρκῶ. ναρκῶσιν, πηαῦναι καὶ οἶονεῖ εἰς αἰσθησιαν ἀγαγεῖν τὸ ἀληθὲν, Erotian. ὑπνῶ πολὺς ναρκῶ τὰς αἰσθησίας, 119: 27, 28, 29. Et neutraliter; ναρκῶσε χεῖρ, Homer. Il. θ. 328. Schol. ἐνάρκησεν, ἐλύθη. ἡ νάρκη τὴν ἀνθρώπου παῖσαι ναρκῶν, Aristot. Hist. Anim. lib. 9. cap. 7. Athen. 314. B. ναρκῶ. ναρκῶ δδιδύλω, Hippocr. 427. 15. νεναρκωμὸν πνεῦμα ἐξεῖραι, 77: 31. ναρκῶ, *torresco*, affert H. Steph. ex v. l. sed sine exemplo. Legitur quidem in Genes. xxxii. 25. ἐνάρκησε τὰ πλάτῃ & μηρῶ. & Job. xxxiii. 19. πλῆθῃ δὲ αὐτὸς ἐνάρκησε. At potest derivari à ναρκῶ, æquè ac ναρκῶ.

† ναρκῶσι, 111: 41. γνώμης νάρκωσις ἢ δὲ νῆ, 31: 18.

† ναρκῶδες, Hippocr. 79. E. οἱ ἀπεσκληρομενέοι ἐναρκῶντες εἰρη, ὅτι τὸ παθητικὸν γινώσκον νάρκης, Erotian.

ναυῖας, 1: 16. ξυῖ ναυῖα, 12: 33.

ναυπιδεῖ ὕψος, 128: 14, 15. ναυστώτες, Hippocr. 759. H. ναυσίαν γὰρ τὴν ναυῖαν ὀνομάζουσιν οἱ Ἴωνες, Galen.

ναυῖα, ἐναυῖας, Suid. ναυῖα, 75: 25. Herodot. 67. 21. ναυῖα, etiam adjectivè, sumitur pro ναυπιδεῖ; ναυῖα πλάτη, *nautica rate*. Aristoph. 268. C. Vox ναυπιδεῖ sumitur substantivè pro *nauta*, uti ναυπιδεῖ, Ion. 1. 5. & adjectivè, *rei navalis peritus*; ναυπιδεῖ ἐχόντο, Thucyd. 13. C. ναυπιδεῖ γενημένους, Id. 62. A.

ναῖς, Hippocr. 641. 6. Exod. 11. 8. νῆνιδι παρθενικῇ, Homer. Od. η. 20. νῆνιδι — γεγενημένη, 25: 4.

νέκρωσις, 23: 48. Metaphoricè legitur νέκρωσις περὶ γμάτων in quodam senario apud Suid. Hæc voce theologi utuntur; νέκρωσιν ὁ Ἰησοῦς, 2. Cor. iv. 10. νέκρωσιν τὸ μήτερος, Rom. iv. 19.

† νεκρῶδες ἔδεν ἰχθύσι, 24: 45.

νέμηται [ἐλκῇ] ἔξω ἐς τὸ σῆμα, 7: 38. ἐς τὸ θώρηκα, 7: 44. sic 62: 4. εἰς τὸ εἶσω νέμεται, 89: 17. τὸ καχεξίης μέσφι σμάχων νεμομένης, 47: 49. eodem etiam sensu νέμεσις & νομή; ἐς τὸ πῆλιν τὸ νεμῆσι, 89: 20, 21. ὅτι τῇσι νομήσι, 60: 2. ἀνακωχὴ ἐς μακρόν ἢ νομῆς, 62: 9. νέμειν, *absumere*; πλεῖ χθῶν πᾶσαι νέμονται, Homer. Il. ε. 780. Schol. ὅτι πᾶσαι γλῶσσὴ νέμονται καὶ καπεδιδὶ τὸ πῆλιν. πλεῖ τὰς πύλας νέμονται, Herodot. 217. 21.

* νεοδρεπίς, 75: 13. H. Steph. habet νεοδρεπί, sine autore.

* νεοδρεπίς Φλέψ, 62: 31, 32.

νεοσφαγῆ ἀνθρώπων, 122: 23, 24. νεοσφαγῆ φόνον, *cadem nuper editam* affertur ex Sophoc.

νεοτὴς γυναικὸς, *quæ recens peperit*, 103: 39. νεοτὴν παῖδῃ, *recens partum*, 124: 56. ἐπὶ νεοτῇ τῷ πατρὶ, 134: 25.

νεοχμῶσιν τὸ διωάμι, 100: 40. & per ω, νεοχμῶσιν τὸ πῆλιν αἰμάτων, 91: 53. νεοχμῶσις πῆλιν αἰμάτων, Aristot. de mund. cap. 5. νεοχμῶ. νεοχμῶ, ibid. cap. 7. ἐνεώχμωσε, Thucyd. 9. D. νεοχμῶν, Herodot. 181. 10. νεοχμῶς νεοχμῶν φάρμακον, Hippocr. 651. 36. νεοχμῶν, νεώτατον ὡς ἐλκῆς ἐν αἰμασιν, Erotian. νεοχμῶσιν, τὸ νεώτῃ κινήσιν, Ionibus dici notat Corinthus. νεοχμῶσιν, νεοκίνησιν, Hefych.

νέρεν ἐλκῆσιν, 113: 25. νέρεν, Homer. Il. λ. 535.

νέρεδες ὄχλοι, 52: 44. ὄχτες, 64: 46. νεορώδης Φλέψ, Aristot. Hist. Anim. lib. 3. cap. 5.

νέω. νῆ ἢ αἶματι τὸ πῆλιν, 106: 42. *influit sanguis*. νέειν, hic simpliciter *ire*, *fluere*. νῆ, πλεῖ, Hefych. νεῖσιν, πῆλιν, ibid. quod apud poet. fre-

quens. νέεισιν, Homer. Il. ε. 84. Schol. πῆλιν, ἀπελθεῖν.

νέει τὰ μέλας καὶ αἶματι καὶ αἶματι, 34: 2. *latent*. νέειν σάχυνες ἐρεῖς, Hesiod. Erg. v. 471. & cum accus. νέειν κεφαλῆς, Homer. Od. σ. 236.

νέωτα, εἰς τὸ πῆλιν ἢ νέον ἔτῃ, Hefych. Suid. ἐς νέωτα, 134: 52. Theophr. Hist. Plant. lib. 7. cap. 12. Aristot. Oecon. lib. 2. cap. 7.

νῆμεν αἰώρη, 118: 8. [vid. prius ἀνήλιν] νῆμεν αἰώρη, Homer. Il. θ. 552. Schol. χλωρὸς ἀνέμω.

νησιῶται *insulani*. Thucyd. 404. A. νησιῶται λεῖπτοι [οἶνοι] 101: 47.

νήστες, *jejuni*. Homer. Od. σ. 369. ἐμετοι — νήστες, 125: 31, 32. νήστες ἐμέτοις, 132: 32. *vomitibus, qui à jejunis sumuntur*. Est etiam νήσις *intestinum jejunum*. ὅτι τὸ νῆσι, 60: 19.

† νηφαλέως, *solenter*, δόμον ξυμπλέσσει, 32: 10. *sæpius per 13*; νῆφειν, νηφαλέως [*sobriè*] ἔχειν. Jul. Poll. lib. 6. cap. 3. νηφαλέως, Tit. 11. 2. νηφαλέως, νῆφοντες, σφοῖ. Hefych. νηφαλέως ἐς πάντα, 41: 53.

νικηφόροι, 31: 51. Herodian. 86. 5. & cum genit. ὁ ἀγῶν νικηφόρος, H. Steph. ex Xenoph.

νέσων πασσῶν, 28: 27. χρόνιον, 26: 29. νέσσις δολιχῆς, 26: 36. at masculino genere, πάντων τῶν χρόνιων νέσων, 136: 21. An hic erratum est? An similis est error, ὅξων [uti habent Turnebus & Henischius] νέσων, 72: 13. aut legendum ὅξων [uti Thaleῶν, Herodot. 68. 12. pro Thaleῶν] pro ὅξων, quod legitur apud Hippocr. 383. 42. aut in ὅξων, accentus vocis per dialectum mutata retrahitur. Sed horum nihil scrupulum adjectivi πάντων eximet; nisi generis enallage: cujus exempla plurima afferuntur in tractatu quodam vocato, *Dialect. Græc. Ling.* pag. 84. & 258. Sic αἱ καὶ καὶ ῥωσάι ἐπὶ αἰσθησίας, 36: 50. Adjectiva in -ὄς -εῖα -ὴ λεγuntur aliquando inflexa juxta formam dicatalectorum in -ῆς -εῖς, sic ὄξων; ὄξων, Psalm. xxxiii. 4. ὄξων, 2. Reg. xix. 6. ὄξων, Id. 1. 18. ὄξων, Eccles. vii. 19. νοσῶσι (cum accus. morbi) πνίγας, 26: 13, 14. νοσῶσι τῷδε τὸ πῆλιν, 64: 11, 12. vel partis affecta, νοσῶντων νεφρῶν, Aristot. de part. Anim. lib. 3. cap. 9. * νοσῶσι pro νοσῶ. νοσῶντων, 61: 40, 41. [unde νοσῶμα, Hippocr. 21. 43.] sic φοιτεύω pro φοιτῶ; vide Comment. de Dial. Aret. Litt. T.

νοτὶς ἱκελὴ ἱκμάς, 25: 29. νοτῶ, Athen. ex Euripid. p. 600. A. νοτῶ ψυχῇ, 72: 29.

νότοι βαρυήσοι, 120: 19, 20.

νεφῆσις ἐπὶ πῆλιν, 32: 55. νεφῆσις. H. Steph. ex Plut. de Virtut. Moral.

† νυγμός, 2: 50. νύγας, 58: 33. * νύγας; ὑπὸ νύγῃ, 22: 32. † νυγματώδες πῆλιν, 9: 30: 31.

νυκτὶ ὅτι ἐπὶ αἰσθησίας, 68: 4, 5. Hemistichium hoc ex poetâ quodam desumptum videtur.

νύκτωρ, πῆλιν, 40: 26. Hesiod. Erg. v. 175. Plutarch. Moral. 687. C.

† νυστάλοι, ὅτι ὑπὸ αἰσθησίας, 57: 16. νυστάλον, ὑπὸ νύκτωρ, Hefych. ἀμβλῆς, Hefych.

νωθὴς ὄν, Homer. Il. λ. 558. Schol. βραδύς, δργός. τὸ γνώμης τὸ νωθὴς, 21: 45. † νωθὴς γνώμης, 80: 49. δργὴ καὶ νωθὴ, 79: 20. * νωθῶδες, ἐκλύτης, 56: 9.

Ξ.

Ξένων, 58: 3. i. e. ἀλλοτῶν; de quâ voce prius.

* ξενοπεπτες καὶ δόν, 69: 28. ὁπότες ἔδεν τὸ ἄλλων ἐλκῶν ξενοπεπτες, 61: 30, 31. Opponuntur ξενοπεπτες & ξυμῆτες, apud Hippocr. 750. E. quem locum citat Erotian. & ξενοπεπτες exp. ἐξήλα- γμῶν.

ξέειν propriè *dolare*. ξέειν, Homer. Od. ε. 245. Od. ε. 341. Od. φ. 44. *radere*. ξέειν περὶ, 59: 47. idem ac ξύει. ξέειν, ξύειν, Hefych.

† ξύ-

† ξύσιν δ' ἐδέρματ', 120: 21, 22. ξίσιν ἢ τρηχυσμόν δ' ἐντέρε, Hippocr. 394 17.
 ξυσματώδεια, ὡς αἶψ' ἐντέραν εἶναι, 60: 37, 38. ξυσμα-
 τώδεια [ἀσχωρήματα] Hippocr. 40. 19.
 ξηρίων κεφαλῶν, 120: 16. ξηρόναι χυσμός, Hippocr.
 1168. F. ξηρόναι βορέης ἀλάτω, Homer. Il. φ.
 347.
 ξυνόν, κοινόν, Hefych. ξυνός, 65: 18. ξυνή, 55: 30.
 Homer. Il. ο. 193. Il. σ. 309. Herodot. 255. 42.
 ξυνά πρὸς ἀνδρας πάρεα, 25: 10.
 ξυρῶ ἀφαιρέοντα τὰς κόμας, 115: 21, 22. † κεφαλῶν ξυ-
 ρεῖν, 118: 47. ξυρεῖν, 124: 43, 44.

O.

O, articulus pro pronomine οὗτος; ἢ ἄπειτα, 7: 38. οἷον, Herodot. 8. 22. οἷον, Homer. Il. α. 9. pro οὗτος; ἢ ἐνάλειον, 8. 49. ἢ πόρε, Homer. Il. α. 72. τὸ λέγειν, Herodot. 1. 17.
 οἷον. μηδὲν εἰς τὸ οἷον ἀνίη, 132: 26. μαζοὶ ἐς οἷον ἀ-
 γόν, 50: 3.
 οἰάζοντες ἐδ' ὅπως ἀνδρες, 56: 4, 5. οἰάζονται, Dioscor.
 Alexipharm. cap. 2. οἰάζει, Hippocr. 660. 28. &
 per α, αἰάζει, Id. 663. 21.
 οἰαξισμὸν ἀλλυπὸν ἐκιδδοῖ, 80: 9, 10. οἰαξισμοὶ ἔλυν,
 Diosc. lib. 2. cap. 81. Hippocr. 1248. D. ubi
 Galen. exp. οἰαξισμὸν κνισμὸν πνα μὴ βραχέας πνὸς
 ἀνίας
 * οἰαξώδεια, 60: 42. πὰ πνόντα οἰαξώδεια τῷ δέρματι,
 135: 49. οἰαξώδης ἐς ἡδονῶν, 64: 5, 6.
 οἰδὸς ἐς ἐξοδόν, 51: 25, 26.
 οἰδοιτρέειν, metaphoricè de nervis, ἢ κατ' ἴξιν τὰ
 δεξιά [νεύρα] ὅππ' δεξιά οἰδοιτρέει μέσφι περὶ τὴν, 34:
 17, 18. de calculo; οἰδοιτρέοντα λίθας, 53: 31, 32.
 sic τὸ λίθων ἢ ἐς τὸ κύστιν οἰδοιτρέει, 110: 6, 7. de flati-
 bus; οἰδοιτρέει μέσφι ἔδρας, 18: 47, 48.
 οἰμὴ θάλασσης καὶ νῆος, 75: 28. Vide Comment. de
 Dial. Aret. Lit. 8.
 οἰωόντων, 55: 5. pro οἰωάωντων; quod frequens apud
 Iones.
 * οἰωώδεις σφλωώσις, 52: 57. οἰωώδεια, Hippocr.
 427. 32.
 ὄζας ἐν ξύλῳ, 60: 5. nodos arborum. Sic Theophr.
 Histor. Plant. lib. 5. cap. 3. ὄζαι sunt etiam rami;
 Theophr. ibid lib. 1. cap. 2. Hom. Il. α. 324. Schol.
 ὄζας, κλάδας, Hefych.
 ὀθνεῖω ἐργασία, 45: 9. opus alienum, cui ibidem op-
 ponitur ἰδίω. ὀθνεῖα, ἀπὸ τελεῖα, ξένα, Hefych. ὀθνεῖς
 ἔμπορον ἐργασίας, in epigr. cujuld. Ifigori, Anthol.
 lib. 3. cap. 22. Epigramm. penult.
 ὀρνυ, 63: 42. ὀρνυτο πύλαι, Homer. Il. ε. 809.
 οἰγνύς, ἀνοῖχά, Hefych. Suid.
 οἰδῶ, 47: 5. & 47: 34. ὅ οἰδῶ, 50: 3. οἰδεῖ, 50:
 21. Hippocr. 767. D. E. ubi Galen. οἰδῶ, τὸ
 οἰδημα.
 οἰδέει τρεῖς χιτῶν, 40: 40, 41. [οἰδέει δ' ὑμῶν τὸ σημεῖον,
 42: 8. Crass. inflatur membranæ signum, id est,
 juxta Oxon. editionis versionem, membranæ tu-
 mentis signum est. Aut videtur aliquid in textu
 erratum fuisse. Satis forsan ad sensum accedet,
 si legatur οἰδεῖ.] ὠδεε, Homer. Od. ε. 455. οἰδεῖ,
 φλεγμάνει, πεφύση, Hefych.
 οἰδαίνω τὸ πρὸς σπον, 49: 56. tumet. οἰδαίνω, οἰδεῖ, ἐ-
 παίρειται, Hefych. οἰδαινύσασθαι παλασσα, Arat. v. 911.
 Etiam activè; οἰδαινύσας, φυσᾷσι, Hefych. οἰδαινέιν,
 οἰδεῖν ποιῆ. αἰσάπκη, Suid. οἰδαίνω νόον [χόλον]
 Homer. Il. ι. 550. Schol. οἰδαίνω, εἰς ὑψ. αἰρεῖται
 ποιῆ.
 † οἰδαλέοι, 37: 2. οἰδαλέα χεῖλη, Nicand. Alexiph.
 v. 210. Schol. οἰδαλέω, φυσᾷται & πὰ οἰδαλέα; δι-
 δηκῶτα.
 οἰκία, & ibidem opponitur αἰκία, 56: 54.
 οἰκοῦν ἵσαν [πρὸς φασιν] i. e. internam causam.
 οἰκονομῶν τρεῖς, 119: 36.

οἰκὸς ἐκφύλλει ἐς ὠρεσφύλλω ἐν μέθῃ, 31: 11, 12. θά-
 ψις μὲν ἐστὶ νόστος, μάλα δ' αἰς τὴν ψυχῆς, ἐπανακλήσις δ'
 ἡδονῆς, γονῆς γνέσις, καὶ πρὸς κλησὶς ἀφροδισίων, 113:
 41, 42. οἰνώδης, de colore: ὑπερυθρε, οἰνώδεια,
 60: 26. de sapore: τὸ καρπῶν πρὸς οἰνώδεσι, H. Steph.
 ex Plut. Sympot. 3. οἶνα οἰνώδης, Hippocr. 418. 40.
 οἶνοι γλυκεῖς οἰνώδων κρέασις, 136: 8, 9. οἰνώδεις ὁπώ-
 ρης, 74: 25.
 † οἰνοποσίας ἀνάγκη, 100: 47, 48.
 οἰνοποτεῖν, 100: 49. Athen 460. C.
 οἰνοφλυγία, 12: 20. [cui opponitur σμικρὴ μέθη, 12:
 22. Hippocr. 545. 16.] οἰνοφλυγίαν, Xenoph.
 821. D. οἰνοφλυγίᾳ, Deuter. xxi. 20.
 οἰσύνω πινάρεθ' ἐλεα δὲ τὸ οἰσύνω, 75: 42, 43. οἰσύνω τὸ
 ἐν τῷ οἰσύνω ἐλεῶν λίαν, Diosc. lib. 2. cap. 84.
 οἰσύνω πρὸς αἵταν, Herodot. 178. 26. οἰσύνω, ῥυπα-
 ρὴ πρὸς αἵταν ἐλεα, Lexic. Herodot. οἰσύνω αἰγός.
 οἰσύνω κυεῖας λέγεται τὸ ἀσχωρήματα δ' πρὸς αἵταν, &c.
 Erotian. Lege Schol. Aristoph. 426. E. & Galen.
 Exp. Voc. Hipp. & Corinth. de Dial. Ionic. &
 Hefych & Suid. Ovid Art. Amand. lib. 3. v.
 213.
 † οἰσυνώδεια ἐλεα ἐξ οἰσύνω, 133: 34. Hippocr. 876.
 D.
 οἰκίαν τὸ κακὸν ἐς ἀνέχεσθαι, 128: 40. τὸ πρὸς ἐς συνηπλῶ,
 108: 12. νῆων ποταμοὶ οἰκίαν εἰς τὸ πέντον, Xen. 412.
 C. neutraliter. Sed etiam activè; οἰκίαν τὸ κακὸν
 τὸ κυβερνήτῳ ἀναγκάσας, Thucyd. 258. D.
 οἰκνῶ εἰσόντες, 46: 13. οἰκνῶ ὁμιλίας, 32: 54, 55. ἀπεί-
 σης περὶ οἰκνῶ, 119: 30. ἐς τὸ ξυμῆδες ἔργον, αἰτῆς ἡδὲ ἐς
 ἀπασαν περὶ οἰκνῶ, 40: 22, 23. οἰκνῶ κατὰ πόσιν ἐλθῶ,
 127: 43. οἰκνῶ ἀρξάμεθ' σιτίων, 46: 20, 21. αἰσυνέας ἢ
 οἰκνῶ, Hippocr. 388. 33.
 οἰκνοειδές, 70: 35. ῥίς — οἰκνοειδές, Hippocr.
 802. D. Vide an non posset legi in Aretæi loco,
 ῥίς — οἰκνοειδές: nil tamen muto, nam, sub-
 audito substantivo, rectè legetur οἰκνοειδές, uti
 lineâ proximâ ἐκρυνες.
 οἰκνῶ [ut; pro ὅπως] usitatus cum subjunctivo; ὅ-
 κως αἰσυνάμεθ' ἢ καὶ ὀχευόμεθ', 78: 11. Etiam cum
 indicativo; ὅκως μὴ δόξωται ἢ ἐγκρατεῖ, 73: 53. ὅκως
 διελάσθ', 112. 15. Vide hujusmodi exempla in
 Thes. H. Steph. 3. Tom. p. 655, 656.
 ὀλεθρον. εἰ ὁ νόστος ἐς ὀλεθρον εἴη ὑσάτων, 82: 28, 29.
 * ὀλιγήμερος ἢ ἀσχετὴς, 63: 35. ὀλιγήμεροι θνήσκουσιν,
 53: 4, 5. intra paucos dies moriuntur.
 † ὀλιγοποσία οἶνα, 123: 25. & [τ pro σ] * ὀλιγοποσία,
 ἢ ὑδροποσία, 117: 20.
 ὀλιγοποσία, 57: 36. Aristot. Politic. lib. 2. cap. 10.
 ὀλιγοχρόνιον πνίξ, 94: 16, 17. ὀλιγοχρόνιον πνίξ, Xenoph.
 98. B. ὀλιγοχρόνιον σε ἔσχαθ', Herodot. 10. 12.
 ὀλιθῶ, lubricitas; ἐς ὀλιθῶν, 108: 28, 29. Lucian.
 800. B. ὀλιθῶν ἐμπιήσειεν, Hippocr. 393. 48. &
 luxatio; δακτύλῳ ἄρθεθ' ὀλιθῶν, Hippocr. 852. A.
 ὀλιθῶ τῷ περὶ ῥόθῳ, 60: 30. τὸ ὀλιθῶν, Hippocr.
 385. 46. κλυσμοῖσι ὀλιθῶσι, 109: 35. φάρμακον
 — ὀλιθῶν [cum accusat.] τὸ κατὰ διέξοδον,
 127: 9, 10. Et cum præpositione; ὀλιθῶν εἰς πύ-
 δας, Anthol. lib. 3. cap. 20. Epigr. 5.
 ὀλκὴ ἡ ἐξ οἰκνῶ μεγάλη, 16: 43, 44. ἐλκὸς πνέμων ἐς ἐωυτόν
 — ἐς ὀκλῶν τὸ πέλαις κινέμεθ', 9: 10, 11, 12.
 ὀλκὴ, pondus; ὀκόνον δρεχμῶν ὀλκῆς, 131: 36.
 * ὀλκνέοντες, 114: 29.
 ὀλον, uti πάν, pro toto corpore; ψύξις ὅλας, 16: 17.
 τὸ ὅλας τὸ ἐν τῷ παντί, 17: 32, 33.
 ὀλοφύρομαι, verbum poetis magis (teste H. Steph.)
 quam aliis scriptoribus familiare. ὀλοφύρομαι, Ho-
 mer. Il. φ. 75. Schol. οἰκνέομαι, θρηνῶ γυναικῆς.
 ὀλοφύρομαι, Thucyd. 120. C. ὀλοφύρομαι ἐθρηνῶν,
 Herodian. 105. 43. Jungitur etiam casibus; Ge-
 nitivo; Δαναῶν [ἐνεκα vel ὑπὲρ subaudiri notat
 H. Steph.] ὀλοφύρομαι αἰχμητῶν, Homer. Il. θ.
 33. Dativo; πρὸς αἰτῆς κακῆς ὀλοφύρομαι, Thucyd.
 465. C. Schol. ὅππ' ἰδίαν συμφορὰς ὀλοφύρομαι.
 Y y 2 Accu-

Accusativo personæ sæpius; ἢ πατήρ ὁλοφύρεται, Homer. *Il.* θ. 245. Schol. κατὰ κλίσην, ἡλέησε. τὰς ποικίλας ὁλοφύρομαι, Thucyd. 127. C. rei aliquando; ὁλοφύρομαι ἀρετῇ ἢ βίῃ, 33: 4, 5. ἀπὸ ὁλοφύροντε ἢ ἐαυτῶν ξυμφορῶν, Xenoph. 431. B. ὁλοφύρεται ἐς κενεὰ, 30: 32. τὰς ὁλοφύρεταις, Thucyd. 132. B. Schol. θρήνησας.

ὁμαλὸν πύον, 42: 42, 43.

Ὀμηρ. πέμπε, 29: 36, 37. *Homerus testatur.* Homeri alii loci, 67: 52, 53. & 70: 33. & 110: 19, 20.

ὁμιλήσῃ τοῖσι ἐργασίῃσι, 32: 10, 11. σφίσι αὐτοῖσι ὁμιλέοντες, 33: 6. ἀνδράσιν ὁμιλήσας, Homer. *Il.* α. 261. ὁμιλεῖν καὶ τοῖς περὶ γυμνασίου καὶ τοῖς ἀνδράσιν, Isocrat. 22. D. ὁμιλέει [cohæret] ὁ βροχίων τῷ κοίλῳ, &c. Hippocr. 780. E.

ὁμιλήσῃσι ποικίλῃσι, καὶ συνεχεῖσι, 25: 25. de coitu Venerico. Sic etiam 118: 10. &c. Alibi vocat ξυνασίλῳ, 26: 3. Ὀμιλήν σημαίνει τείλα· ἐνθάδε μὲν ἢ τῷ ἀνδρῶν ἀναστροφῇ, uti [ὁμιλία ex Menandro D. Paul. 1. Cor. xv. 33.] ὡς τὸ ἄμεινον εἰλεῖσθαι ἐν τῷ ὡς αἰσθάνῃ [vide prius], ἀπὸ αὐτῶν ἢ ὡς αἰσθάνῃ καὶ γυναικῶν, ὅτε φησὶν, ὁμιλέει ὁ βροχίων τῇ κοτύλῃ [at in exemplarib. Hippocr. τῷ κοίλῳ] ἢ τῇ τείλῃ, ὅτε φησὶ, ταύτῃ ἢ τῇ κοτύλῃ ἢ μόνον λόγῳ ἀσκεῖν χρῆναι, ἀλλὰ καὶ ὁμιλήν [de quo loco lege Foel.] Erotian.

ὁμίχλῃ τῷ παντὶ, 48: 38. ἐς ὁμίχλῃ καὶ ὕδαρ τρέπεται τὸ πνεῦμα, 49: 47. ὁμίχλῃ τῇσι αἰσθήσεσι παρέχον, 75: 16. τῇ ὁμίχλῃ καθαρεύεται ἡ αἰσθήσις, 77: 47. ὁμίχλῃ ἐπαναφύεται ἀνίστι ἀτμῶν, 85: 39. ὁμίχλῃ τῇ αἰσθήσεσιν, 122: 39. ἐστὶ ἢ, ὁμίχλῃ μὲν, ἀτμῶν ἀναφύεται πῆ, &c. Aristot. de Mund. cap. 4. ἢ τῇ ὁμίχλῃ [Ionicè leni spiritu notatur] Homer. *Il.* α. 359. Schol. ὁ παχὺς καὶ ὑπερβαίνει αἶθερ. & *Il.* γ. 10. ὁμίχλῃσι πνέουσιν, 43: 48, 49. ὁμίχλῃσι νύκτας, Plut. Moral. 721. F.

ὁμόζυγα καὶ ὁμόνυμα [μέρεα] 33: 51. ὁμόζυγας αἰμφωρεῖται, Nonn. in Evangel. Joan. cap. 11. 6.

ὁμοιοπαθεῖς, 75: 17. Act. xiv. 15. Aristot. Ethic. Nicom. lib. 8. cap. 11. ubi variant exemplaria, alia habent ὁμοπαθεῖς, ὁμοιοπαθεῖς in margine.

ὁμοφύεα ἄμφω [χεῖρες καὶ πόδες] 66: 26.

ὁνειρώττειν [somniaire] Plat. 2. Tom. 476. C. inter somniandum semen emittere. ὁνειρώττειν, 32: 53. Hippocr. 557. 55. τὸ ὁνειρώττειν, ὅτι τῷ ἐνύπνιον ὁρῶντων· πῶς ὁνειρώττειν, ὅτι τῷ νυκτὸς αὐτομάτως ἀφίεντων γόνον, Schol. Aristoph. 123. F.

ὀνησις. ἔδεν μέζον ἐς ὀνησιν ἰσχυρῶς, 96: 18, 19. ὀνησις, Homer. Od. 402. Schol. ἀφελείας.

ὀνησὶν τὸ αὐτῶν αἰδίων, 82: 34, 35. Vide & 84: 18. & 91. 21. & cum genitivo; ταῖς αἰαῖς, ὁκράσας ὕδρωπῳ ὀνησὶν, 130: 19. ὀνησὶν πνέουσιν, Apollon. Argon. lib. 2. v. 335. Schol. ὡφελιμώτερον ποιεῖτε καὶ περὶ τῆς. Notandum est obiter ὀνησὶν, ab H. Stephano antepenacui in Thesauri & Apollonii editionibus, sed ὀνησὶν gravari in Lexico Ciceron. (p. 142.) ubi ex Heraclito [vide Diog. in ejus Vit.] epistolis affert, ἡμέων μὴδὲ εἰς ὀνησὶν ἔσω.

† ὀνησιφόρος, 91: 11. ὀνησιφόρος, ὡφελίαν φέρων, Hesych. Jul. Poll. lib. 5. cap. 30. hanc vocem non probat τὸ ἀνησιφόρον, μοχθηρόν.

ὀξὺς, 74: 42. ὀξὺς τρυγίη λείη, 103: 13, 14. ὀξὺς ἐξέρχεται, 20: 8. ὀξὺς ἐξέρχεται σφυγῆς, Diosc. lib. 5. cap. 12.

ὀξὺς, acutus; celer. ὀξὺς παθῶν & χρονίων opponuntur, 1: 3. & 26: 18. οἱ μὲν ὀξὺς, οἱ δὲ βροχίαι, Thucyd. 623. A. ὀξὺς ὀπνοῦται, Id. 45. C. ὀξὺς κτείνειν σπασμοί, 31: 23. ὀξὺς ἐκτείνειν θνήσκουσι, 6: 19. ὀξὺς ἐκτείνειν θνήσκουσι τῶνδε, 22: 38, 39. ὀξὺς κτείνειν, Hippocr. 75. D. ὀξὺς, Homer. *Il.* ε. 680. Schol. παχὺς ἐκτείνειν. ὀξὺς αἰσθάνῃ, 16: 21. ὀξὺς πρὸς αἰσθάνῃ, Plat. Politic. lib. 2. p. 375. A.

ὀξυήκοι, 72: 32. A. H. Steph. ex Basil. affert τὸ ὀξυήκοι & ζῶα. ὀξυήκοι, apud Aristot. Histor. A-

nim. lib. 4. [edit. Wechel. in 4to] p. 104. l. 28. & p. 105. l. 2.

ὀξύθυμος. Prov. xiv. 17. [Aquil. & Symm. ἄφρων] cui ibidem opponitur φρόνιμος. ἐργίλοι, ὀξύθυμοι, ῥέκται, 31: 29. ἔδεν ἡμῶν ζῶον ἡρεσπομῆλον μάλλον ὀξύθυμόν ἐστι, Aristoph. 510. C.

ὀξύθυμῳ ἀόργητον ἐμποῖεν, 123: 13. Hippocr. 1037. F. πρὸς ἀόργητον τῷ ὀξύθυμῳ, 30: 10. 11.

ὀξύρεγμῳ, ἐρῶδες, 16: 20. Hippocr. 388. 35. ὀξύρεγμῳ, ἢ τοῖς ἀπεπῆσι ὡς ἀποκολληθῶσαν ἐποξίζουσαν ἐργίλῳ, Erotian.

ὀξύρεγμῶδες φύσιν, 59: 24, 25. ὀξύρεγμῶδες, Hippocr. 1257. E. ubi Galen. expon. οἱ ὀξείαν ἔχοντες ἐργίλοι.

† ὀξύφωνῃ μετερί, 119: 48. κλαυθμῶδες, Hippocr. 159. D.

ὀξύφω ἀλγος πρὸς τοῖσι, 64: 27. acutior fiat dolor, increseat. Sæpius transitive, acuere; σίδηρος σίδηρον ὀξύφω, Prov. xxvii. 17.

ὀπλῶ, 32: 14. instrumenta fabrilia.

ὀργανα, 10: 18. organa respirandi, 5: 8, 9. & 51: 18. & 83: 47. chirurgica.

ὀργυλῶ, 68: 21. de quâ mensurâ lege Herodot. 94. 11, 12. & Xenoph. 746. G.

ὀργῶ. ὡπῶπα, 51: 22. & 53: 43. ὡπῶπα, Homer. *Il.* ζ. 124. Æschyl. Eumen. v. 57. Sophoc. Antig. v. 1140.

ὀρεῖς στίων σὺν ἀλγῶν, 71: 6. [De ἀλγῶν vide prius] ὀρεῖς δὲ στίων, ἐς τὰ στίων, 47: 48.

ὀρδὴ περὶ φῶς κεφαλῇ, 123: 7. ὀρδὴν, 120: 5.

* ὀρδῆσιν, 26: 11. † ὀρδῆσιν, 40: 4. Hippocr. 1211. C.

† ὀρδῆσιν πρὸς αἶμα, 8: 23. & 40: 53. Hippocr. 985. C.

ὀρδῆσιν ἰσχυρῶς, 61: 44. ὀρδῆσιν ἀπυροι, Hippocr. 938. E. Lege Galen. Comm. 1. in lib. 1. Epid.

ὀρμα ἐς ὀλεθρον ὁ πυρετός, 89: 48.

ὀρμῇ ἡδὲν χρεῖται, 24: 45. ὀρμῇ ἀρετῇ ἐς ὁμιλήν, 25: 23, 24.

ὀρρωδῆς θάνατον, 15: 29, 30. αἰφί θάνατον, 15: 21. ὀρρωδῆς, ἀγωνίαν, φοβεῖσθαι, Erotian. ἐκείνον ὀρρωδῆς πᾶν, Aristoph. 13. D. ubi lege Schol. ὀρρωδῆσαν, μὴ, &c. Thucyd. 366. D.

* ὀρυγμῇ. βρομῶδες, ὡς ἐξ αἰσθῶν ὀρυγμῇ, 30: 46, 47. Crass. maris lacuna. Oxon. editionis versio: salina. Turneb. & Henisch. Text. ὀρυγμῇ. Var. lect. ὀρυγμῇ. [Vide Editoris notas in Var. lect.] Quid si legeretur αἰμυρῇ?

* ὀρμησὶν ὀρμῇ, 24: 11, 12. Vox facta à verbo ὀρμῇ. H. Steph. ὀρμησὶν ex Anthol.

ὅσον βροχίαις ῥοπῆς, 41: 13, 14. ἐς ὅσον ὄρον, 27: 31, 32. ὅσον βροχίαις ὀρμῇ, 131: 36.

ὅσον, 70: 31. Vide prius in ὀρμησὶν.

ὅσον ὀρμῇ. ὅσον ὀρμῇ γυνά [ὡς] 120: 28. ὅσον ὀρμῇ, Diosc. lib. 5. cap. 84.

ὅσον ἐξέρχεται, 21: 27. ὅσον γλῶσσαν, Athen. 310. F.

ὀσφραίνεσθαι ἡδὺς [ὀσφρῶν] ἐς ἡδονήν, 77: 33. cum Gen^o. vel Dat^o. ὀσφραίνεται θυμητῶν, θυμησὶ, 65: 11. 12.

* ὅσπερ ἀχλὺς, 70: 27. ὅσπερ, ὅσπερ, Hesych. Nil quamvis ausim mutare, præsertim contra Hesych. auctoritatem, lubet tamen observare Aretæum alibi semper uti voce ὅσπερ; κατ' ὅσπερ, 32: 28. ὅσπερ, 28: 4. ὅσπερ, 28: 47. ὅσπερ, 20: 31. & facilem esse lapsum ab ὅσπερ in ὅσπερ.

ὅσπερ [pro ὅσπερ] φίλον, 99. 12. Homer. *Il.* μ. 428. Thucyd. 26. B. & 58. B. Xenoph. 42. A. & 67. E. & alibi sæpius.

ὅσπερ — σὺν, 53: 15. Negatio duplex plus negat.

ὅσπερ ὅσπερ, 26: 13.

ὅσπερ ἐν ὅσπερ πρὸς στίων, 61: 35. Periphrasis hæc & ὅσπερ, exprimitur postea 61: 40, 41. per unam vocem στίων; ὡς πρὸς στίων πρὸς στίων.

ἔλκεα. Id frequens apud Hebræos, & inde apud versionem Bibliorum Græcam; πάση δὲ ὥς αἰ-
γυῖν, Psalm. xxxvi. 4. ἐξ ἔθους ἐχ' ὅσκις, Psalm.
xliii. 1. Lege plura in Buxtorf. Thes. lib. 2.
cap. 19.

ἐδὲν, 55: 33. ἐθὲν, 97: 30. ἐθὲς Δαδ' ὁ θ, εἰ καὶ
Χρυσίππῳ καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἔτω λέγουσι, (ὃ δὲ δόξα-
ται λέγειν. οἱ δὲ δόξαται Δαδ' ὁ δὲ λέγουσιν ἐδὲς. Phry-
nich. p. 30.

ἐλὴν ἐντέρον, 62: 52, 53. cicatrices ἐλὴν, Homer. od.
τ. 390. & 393. Schol. τὸ ὑγιαίνον τέλειμα.

ἐρεμνίστη, 123: 26, 27. ἐρησις, 74: 8. ἐρησιν τρέ-
ψαι, 107: 28. ὁκόσα ἐρησίας προκαλέσθαι, 110: 25.
ἐρεμνίς οἶνος, 123: 24, 25. ἐρηκός οἶνος, Athen. 32.
C. ὁ δὲ Δέσφις μᾶλλον ἐρεμνί, ibid. F. ἐρηθεν πύον,
54: 20.

† ἐσιώδης ἡ δὲ ὥστε αἰτή, 65: 46, 47. τὸ ἐσιώδες δὲ πᾶ-
ροντ' ὅσα ἀλγέ, lin. 47, 48.

ἐχετοῖσι αἰδοῦσι εἰ μὲν ἢ φύσις Δαδ' ἐμπερὶ τὸ φιλῶ, &c.
45: 15, 16.

ἐχθρὸς, 69: 54. & 70: 13. verrucosus. ἐχθρὸς ἀλεαίνων,
135: 17. ἐχθρὸς, tumulus, locus eminens, Xe-
noph. 936. E.

ἐχθρῶδες [ἔλκεα] 60: 4. ἐχθρῶδες ῥωγμῆς, 68: 51.
ἐχθρῶδες, Diosc. lib. 1. cap. 156.

Π.

Πάγος αἵματι, 19: 28. & 106: 39. [αἷμα] πᾶ-
ρον ἰατ', 54: 15. πῆσται πᾶρον, 98: 12.

† παγετώτερον [αἷμα] 14: 34. adjectivum à
substantivo παγετός, Xenoph. 979. A.

† παγετός. τὸ παγετόν ἰατ', 98: 27. Hæc voce uti-
tur Proclus in Comment. ad Hesiod. "Erg. v.
503. ubi Moschop. & Tzetzes. πηγάδας expro-
παγετός.

παίγχι. & παίγχι ἀήθες, 46: 51. βαῖη, 63: 48. ἀπ-
σθ, 71: 47. μὴ παίγχι, Homer. Il. e. 24.

παῖη [pro παῖθ] 46: 8. τὸ παῖης, 124: 41. τὸ παῖ-
θιν, Herodot. 12. 41. αἱ παῖται, Sophoc. OEdip.
Colon. v. 7. Schol. αἱ συμφοραί.

παῖς. ἐκ παιδός, 127: 6, 7. [sic Latini à puero] ἐκ
παιδὸς ἀπαράτητος τὸ ἡλικίαν, Xenoph. 974. E.

παιδιά, ludus. ἐν παιδίῳ, 8: 4. ἡ παιδιά — καὶ ὁ
γέλως, Aristot. Rhetor. lib. 1. [p. 45. l. 13. Edit.
Sylburg.]

παιδιώδες, 31: 30. παιδιώδης — ἡ παιδιά ἀνεστὶς ἐστ.
Aristot. Ethic. Eudem. lib. 7. cap. 7.

παιδείη & παιδίη, eruditio. ἐρωτὶ παιδείης, 57: 44.
ἐς παιδίην πονέει, 57: 35.

* παλαιότοκος; ὅς μὴ παλαιότοκος, 103: 42. cui op-
ponitur νεοτόκος, lin. 40.

* παλινδρομῆς, idem ac παλινδρομος; ἐς τὰ αὐτὰ πα-
λινδρομέες, 22: 38.

παλινδρομέες ἐς ταυτὰ, 33: 2, 3. ὡς παλινδρομέες αἱ
διωκόμενες, 132: 30. κακὸν — ἐπαλινδρομήσε, 6:
30, 31.

† παλινδρομὴ φύσις, 118: 35. παλινδρομέων αἱ
δοξαί, Hippocr. 43. 27. [ubi lege Galen.]
παλινδρομὴ δοξαί, Id. 91. C. παλινδρομεῖ, ἀνω-
τέρεχθ, ὑποστέφθ, Hefych.

παλινόρος. Φορὴ τὸ ὕλης, 17: 32. ἡ νῆσος παλινόρος,
125: 7. παλινόρος, ἐπιδορμητὸς, πάλιν ὑποστέ-
ψας, Hefych. παλινόρος ἀπέστη, Homer. Il. γ.
33.

† παλινόριον ὁπία, 104: 9. τὸ παλινόριον ἔχειν, ib.
lin. 25. ἐς παλινόριον ἴωσιν αἱ ὕλαι, 87: 30, 31.

† παλίσυτος ἡ χολή, 44: 47. φύσις, 100: 9, 10. πα-
λίσυτοι, ἀνωχρήστωντες, Hefych.

παλμοὶ κροτάφων, 119: 46. βλέφαρα τὰ πάλαι δέχον-
τα ξυῖ παλμῶ, 2: 36. παλμὸς καρδίας, Hippocr.
1117. F.

* παλμῶδης σφυγμὸς ἐν ὑποχονδρίῳ, 108: 9, 10. παλ-
μῶδες πόντοι, Hippocr. 70. A.

παῖνοιχοι ἐρεμνίστη, 75: 3, 4. ἐρεμνίστη, 95: 16. Vide
prius in ἐρεμνίστη.

παντελής δόξα, 43: 33, 34. δλοπλής, Hefych. ἡτ' ἔν
παντελῆ, Plut. in Amat. Narr. εἰς τὸ παντελές,
Luc. xiii. 11. Hebr. vii. 25.

πάντη πᾶσι, 16: 42. πλαινώδης, 24: 11. φοιτῶντες,
Hesiod. "Erg. v. 324. ἐπώχετο, Homer. Il. α. 384.
πάντη καὶ πάντως, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 1.
cap. 10. Hippocr. 736. F. Et cum gen°. πάντη
δὲ ἡπατ', 20: 31. τὸ κοιλίης, 23: 33. δ σῶματι,
17: 5. Galen. ad Glauc.

παντοίως ποικίλα, 61: 11, 12. παντοίως τὸ μνήμων ἀνευ-
στατο, Herodian. 96. 35.

παρὰ γὰρ ἡμῶν ὅτι θάπτεται, 33: 41, 42. αἱ παρὰ γὰρ
ταῖς θάλασσιν, Hippocr. 795. B.

παρὰ θεοῖς. ὡς ἐν παρὰ θεοῖς, 14: 52.

παρὰ θάνατον, 32: 26, 27. & 124: 49. in sensu fal-
luntur. παρὰ θάνατον, Plat. 1. Vol. 157. E.

παρὰ φασίς, παρὰ μυσία, Hefych. Homer. Il. λ. 792
Schol. παρὰ φασίς. παρὰ φασίς, 27: 4.

παρὰ κινέωνται τὸ γνῶμιν, 74: 37, 38. παρὰ κινέωνται,
Lucian. 858. A.

παρὰ κοπῇ, delirium, Hippocr. 124. A. παρὰ κοπῇ,
μαίνεται, Hefych. παρὰ κοπῇ, 42: 2.

παρὰ λαῖας, παρὰ λαῖας, Hefych. τὸ ὑπερώϊον, παρὰ
λαῖας, 86: 32, 33. παρὰ λαῖας τὸ ἐνέδραν, Xenoph.
546. C.

παρὰ λαῖας μυσία ἐν μέσῳ τὸ χροῶν, 45: 51, 52. μυ-
σία καὶ αἱ παρὰ λαῖας [ἐνέφαντι] πρὸς τὰ αἶμα
ζῶα, 69: 6, 7. παρὰ λαῖας, idem ac παρὰ λαῖας,
Theophr. Hist. Plant. lib. 6. cap. 6. παρὰ λαῖας
μυσία καὶ νύκτων, Hippocr. 797. F. παρὰ λαῖας,
ἐν λαῖας, αἱ κινέωνται, Hefych.

παρὰ λογοὶ ἐρῶν, 40: 25, 26. τὸ παρὰ λογοὶ βέλῃσιν, He-
rodian. 26. 36. παρὰ λογοὶ apud Thucyd. 52. C.
est nomen substantivum, δ πολέμας τὸ παρὰ λογοὶ,
Schol. ἀπεσοδόκητον. παρὰ λογοὶ τὸ παρὰ λογοὶ, ἀλόγιστον,
Hefych.

παρὰ λογῶς πικρόχολοι, 1: 25. παρὰ λογῶς ῥητοῖς οἰδή-
μας, Hippocr. 1034. B.

† παρὰ μῆκας ἐν τερῶν, 23: 17.

παρὰ μυσία δὲ σμαίχας, 74: 30.

παρὰ φοροὶ ἐν τῇ κατὰ φορῇ, 9: 3. παρὰ φοροὶ γνῶμη, 16.
51, 52. [παρὰ φορον γνῶμης, Hippocr. 70. B. active,
quod mentem movet, Fælio interprete] παρὰ φοροὶ
τὸ γνῶμιν ἐς τὸ ἀγρημον, 25: 34. παρὰ φοροὶ, παρὰ
φοροῖς, ἐξεσηκός, Hefych.

παρὰ φορῇ τὸ αἰδοῦσθαι παρὰ θάνατον, 124: 49. τὸ
παρὰ φορῇ (ὑποφρονέειν) πρὸς αὐτῶν καὶ πρὸς ἑαυτοῦ,
18, 19.

παρὰ φασίς τὸ ἰσχυρὸν ἐπεὶ χρεὶ ἐς ἐνελπίσω ἐμμελῶν. 102:
10, 11. παρὰ φασίς, Homer. Il. α. 577. Schol. πα-
ρὰ φασίς, συμβελλῶν. παρὰ φασίς μαλακοῖς ἐπέεσι, Od.
π. 287.

παρὰ χεῖν, 74: 42. παρὰ χεῖν ὁξ, 78: 35. παρὰ
χεῖν, Galen. ad Glauc. παρὰ χεῖν οἶνος, Diosc.
lib. 1. cap. 155.

* παρὰ γυῖσι ἐν τερῶν, 49: 8.

παρὰ εἰς μέρεα, 33: 46. & 34: 22. κύσις, 34: 51. [de
quâ voce lege Comm. de Dial. Aret. in litt. E.]

παρὰ ται, παρὰ ται, Hefych.

παρὰ ταις, 55: 51. & 33: 22. Hippocr. 1136. H.

παρὰ ταις μελέων, 16: 16.

† παρὰ ταις, παρὰ ταις, Hefych. παρὰ ταις, 3: 17.

παρὰ ταις δὲ ἡ δῆσις, 107: 17. παρὰ ταις δὲ, Herodian.
7. 45.

* παρὰ ταις (discurrans) ἐσω ἐκτέτακται, 136: 25.

παρὰ ταις, 21: 33. signa morbi; quæ adjuncta sunt.

παρὰ ταις δὲ, 61: 15. metum injecit. παρὰ ταις οἱ δὲ,
H. Steph. ex Plut. Themistocl.

παρὰ ταις δὲ οἱ τῶν, 130: 29. τὸ δὲ μοι ταῦτα παρὰ ταις
ταῖς, H. Steph. ex Apollon. Rhod. παρὰ ταις οἱ τῶν
Zz

† παρηγέλλω ἢ παροξυσμῶ, 119: 25. πνέμονα, Hippocr. 393. 49.

παρήκει τὸ τ' φλεγμασίης, 101: 51. *pertranscat, subfidat inflammatio.*

παρὶόντα πόνων μέζονα, 67: 27. *accidentia sive symptomata.*

παρόδω, *transitus.* ἡ δ' πνέμων ἐν τ' παρόδῳ συμπαθήσῃ, 15: 4, 5. ἢ τ' φαρμάκων παρόδον, 83: 18, 19.

† παροιδάινει σπλῆν, 49: 14. παροιδάινει τὰ παροιδάμια, Jul. Poll. lib. 5. cap. 25. sect. 3.

* παροιδάινει, 80: 10. H. Steph. οἰδίσκω, ex Alex. Aphrod. Probl.

† παρομαρτεῖ ἀνάχρεμψις τῆς, 11: 53. παρομαρτεῖ πνίξ γυναιξί, 25: 8, 9. παρομαρτεῖ, ὠδονομαρτεῖ, Hesych.

παροχετέδω, Hippocr. 1168. G. παροχετέδω τὸ ρέμμα, 131: 33. παροχετέδω δὲ τὸ πλῆρες πύθ, 11: 33.

παροχετέδω, Hippocr. 47. 15. δὲ τῶν σινεργῶν, 81: 39.

* παροχέδω ἢ πλῆρες, 38: 12. παροχέδω pro παροχέω, uti prius νοσέω pro νοσῶ.

πάχυνσι γυναικὲς τῆς τὸ πᾶσι, 26: 5. πᾶσι πᾶσι, H. Steph. ex Plat. Epistol. Et cum Dat°. πᾶσι ἄλλοις παθῶ, 55: 31, 32. Et cum acc°. partis affectæ; πᾶσι βίαις καὶ ὡπῶ καὶ χεῖλεα, 66: 37.

πᾶσι, 25: 21, 22. *agrotantis* [uti κάμνοντες, 26: 39. & νοσέοντες, 6: 33. & 27: 5] πεπονθέναι, 33: 57.

πᾶσι τῶν γένε, 2: 8, 9. πᾶσι γίνετ' ὀδόντων. Homer. Il. v. 283. Schol. κτύπῃ. πᾶσι τ' καρδίας, 16: 15. κλόνε πατάγον ἐπίσησε, 35: 40. ἀδόκητῃ ὁ πᾶσι, 35: 42.

πᾶσι ἡδε [κινῶ] 35: 46. πᾶσι γένε, Aristoph. 148. D. Schol. ἡχέσι: ubi præcedens Homeri locus citatur.

πᾶσι, 66: 17. *conculcamentum.*

παφλάζει [balbutiunt] χεῖλεα συμπεσόντα, 35: 35. παφλάζει τῇ γλώσσῃ, Hippocr. 1040. C. ὠνομασποπίηκε, τῆς πᾶσι καὶ ἐπαναλαμβάνοντες ἐν τῷ ἀφλάσει δηλώσῃ βελόμην. Galen. Exp. Voc. Hip. Homer. de fluctibus; κύματα παφλάζοντα, Il. v. 798. Schol. ἡχέοντα, ἀναχέοντα. Sic de irato; ἀνὴρ παφλάζει, Aristoph. 343. F. ubi lege Schol. & 643. C.

παφλάζει τὸ κακὸν ἐξοδὸν ἔτε ἡγεῖται ἔτε ἡλικίης μετὰ βολαῖς, 28: 44, 45. H. Stephanus affert ex Thucydide, παφλάζει χεῖμασι ἢ ἀναχώρησιν, *induci pecuniā ad recedendum.* Σμικροῖσι ἀκρεῖς ἢ παφλάζει, 125: 21, 22.

παφλάζει cum Gen°. ἐγὼ τῶνδε οὐκ ἐπικρήθην, 122: 22, 23. παφλάζει ἀέθλων, Homer. Od. θ. 184. παφλάζει ἐγχεῖται, Hesiod. Scut. v. 135.

παφλάζει pro παφλάζει. ἢ παφλάζει καὶ ὀδύνῃ ἰατρῇ, 75: 41, 42. Sic Alex. Aphrod. Problem. lib. 1. p. 295. lin. 14. [consule Edit. Aristot. per Sylburg.] τ' νοσέων τ' γλώττης παφλάζει, & ibid. Casii Prob. pag. 349. lin. 25. παφλάζει σμάχῃ, & pag. 353. lin. 19.

† πελιδνότης ἢ περσώπῃ, 2: 47. Hæc voce utitur Schol. Nicand. Alexiph. v. 541. πελιδνὸν σμάχῃ γες, i. e. πελιδνότης.

* πελιδνότης, 88: 32.

πελιδνὸν γίνεται ἀνθρώπῳ, 105: 14. πελιδνὸν, Hippocr. 37. 29.

πελιδνότης, 64: 32. πελιδνότης, Homer. Il. η. 347. Schol. σῶφρων, συνετός. sic Hesych. νήφοντι καὶ πελιδνότης λογισμῶ, H. Steph. ex Plut. de Fort. Alex. 1. 2.

* πελιδνότης ἀσπλάγχχον, 58: 13. *concoctioni inferviens.*

πέπων. πέπων πύον, 4: 24, 25. ὀσπρία πέπων, 38: 50. πεπασμοὶ σπέρματος, γένε, πολυῖς, 123: 42, 43. πύων, Hippocr. 1096. E.

περσῶ, & * περσῶσι. τοῖσι τῶν περσῶ ἀλλὰ φλεβῶν περσῶσις ἐνυκνέοντι, 20: 31, 32, 33.

περσῶ, & περσῶ. περσῶσι τὸ ἀφφραγμα, 20: 39. τὰ δὲ μὴν ἐς μῦας περσῶσι, 34: 29. ἡ περσῶσι βίη, 59: 24. περσῶσι, Homer. Od. κ. 508.

περσῶ [pro περσῶ] ἢ ἡπατῶ, 20: 37. περσῶ Εὐβοίης, Homer. Il. ε. 535.

περσῶσι ἐνὸς ἐπεῖ, 41: 9, 10. περσῶσι δὲ δόντῳ, H. Steph. ex Æschin.

περσῶσι τὸ ὄσπριον, 37: 12. τ' λῶδον, 42: 10.

περσῶσι H. Steph. ex Platone. περσῶσις κτείναι, 41: 41.

* περσῶσι φλεβία, 60: 2.

περσῶσι αἵδε [γυναικὲς] μάλλον [ἀνδράν] 3: 49. γένε, 11: 42, 43. Thucyd. 622. A. Schol. περσῶσι. ὡς τ' ἀνθρώπων περσῶσι, Hippocr. 39. 44.

περσῶσι ἐλκῶ, 11: 35, 36. αἱ τῆς ἀφφραγίας ἐλκῶ περσῶσι, 90: 10, 11. περσῶσι, Herodot. 33. 19.

περσῶσι τὸ ὄσπριον, 42: 8, 9. περσῶσι, de vestitu & ornatu; καὶ ἐπ' ἐοδῇ καὶ τῶν ἀλλοῖσι περσῶσι, Hippocr. 22. 37.

περσῶσι (νόσημα) *morbus salutaris, ex quo facile liberantur ægri, cui opponitur θανατώδες*, Hippocr. 964. A. Lege Galen. Comment. 3. in Progn.

περσῶσι ἀφφραγίας, 90: 11. sic de pure; περσῶσι, 38: 52. & de spūto; περσῶσι, Hippocr. 41. 31. Notandum est in his locis impressa Hippocratis exemplaria habere περσῶσι, sed Fæsius reponere περσῶσι. Lege clariss. Joh. Freind, M. D. in Epidem. Hipp. pag. xxiv.

περσῶσι, κύκλω, Hesych. ἀσπράξῃ τ' περσῶσι, 48: 23. περσῶσι, etiam cum acc° vel gen°. περσῶσι τὸ πύθ, Herodot. 139. 18. περσῶσι τ' τέχε, Id. 46. 8. & πνίξ μὴ δὲ περσῶσι, 65: 28, 29. uti pro δεῖξ reponendum videtur ex sagaci doctissimi Joh. Freind conjectura. Errori facile locum dedit compendiosa vocationum scriptura περσῶσι δεῖξ.

περσῶσι φλεγμονῆς, 39: 8. αἵματῳ, 38: 3, 4. περσῶσι, πλῆθος, Hesych. πλῆθος, Schol. in Aristoph. 126. A. περσῶσι τῶν, Thucyd. 9. 8.

περσῶσι, περσῶσι, ὁπότεροι, 119: 41. *obambulationes*, 131: 42. περσῶσι ψυχῆς, Hippocr. 1184. G. *exercitatio animi.*

περσῶσι (πόντῳ) ποῖ ἐς περσῶσι, 27: 22.

περσῶσι καὶ καλῶς, 2: 57. Hippocr. 67. C.

περσῶσι μέλανι, 30: 43, 44. περσῶσι ὕδατος, Hippocr. 1230. D. περσῶσι ἐκείνης Κνιδίης, Herodot. 45. 4.

* περσῶσι αἵματῳ, 38: 39. περσῶσι χολώδες, Hippocr. 943. E. ξυὺ περσῶσι, 127: 48.

* περσῶσι. περσῶσι αἱ κόμη, δάκτυλοι τε καὶ ὄνυχες, 71: 37. πολλοῖσι βραχίων καὶ πῆχυν ὅλῳ περσῶσι, Hippocr. 1083. F.

περσῶσι, θλίψις, ἀνάγκη, μέλενα, Hesych. *distentio.* ξυὺ περσῶσι τ' πέλας, 64: 31. idem ac περσῶσι; de quâ voce postea.

περσῶσι, *compro, orno.* περσῶσι, 25: 29. *compro, scil. in suo gestu. Versio Oxon. obambulant. Crass. sese incurvant & comprimunt.* περσῶσι, καλῶς, συστάς, καμῶ, Hesych. περσῶσι, Hippocr. 1015. G. *cooperiebatur.*

περσῶσι, 83: 37: *constrictionem.*

περσῶσι τὰ χεῖλεα περσῶσι τῇ σαρκί, 92: 44. περσῶσι, Diosc. Theriac. cap. 19.

* περσῶσι, *fascia.* ἔτε τ' περσῶσι ἰατρῇ, 36: 51. τανία λῶκῃ, Lucian. 133. B. περσῶσι, Cassi. Problem. 43.

περσῶσι καὶ καλῶς, Hippocr. 75. C. περσῶσι τ' καλῶς, 52: 14. περσῶσι, 52: 28. τῇ περσῶσι, 35: 49.

περσῶσι καλῶς, Diosc. lib. 3. cap. 41. Notandum est in exemplaribus quibusdam Hippocratis impressis (219. D. & Edition. Hervag. 344. 6.) legi περσῶσι καλῶς; ubi Fæsius legendum putat περσῶσι: quæ videtur sanior versio.

† περσῶσι καλῶς, 71: 38.

πολέμῳ, cum Dat. vel Gen. τέγξις πολέμῳ τέχῃ καὶ νόστοι, 74: 46. τὸ πύζανον πολέμῳ ἐστὶ ταῖς κυσσίαις, Plutarch. Moral. 647. B. ποτὸν μνήμης πολέμῳ, Lucian. 808. D.

πολιορκεῖν πάντῃ χρητὴ ὡς ἐπιπομόνῳ, 95: 4, 5.

πολύς [ὑπὸ] 119: 27, 28. Homer. Od. v. 393. pro quo πάλῳ & πολλῳ. πάλῳ ὑπὸ, 119: 27, 28. ὁμιλῳ, Homer. Od. θ. 109. πολλῳ ὑπὸ, 122: 38. πολλῳ λόγῳ, Herodot. 7. 34. ἐς πολλὰ, 27: 8. plurimum. πολλῶν cum comparativis: πολλῶν πλεον, 92: 16. πολλῶν μείων, 73: 43. & 100: 37. πολλῶν πλεονες, 126: 12. πολλῶν παυρότεροι, Homer. Od. ξ. 17. πολλῶν ἀρις, 11. α. 91. πολλῶν ἐλάσσων, Herodot. 20. 15. πολλῶν καθίστα, Id. 3. 8. πλεονα pro πλεονα, 6: 42. & πλεονον pro πλεον, 27: 19. [de quibus Comm. de Aret. Dial. in litt. T. & Metapl.] πολλῶν & μίω, 122: 11. H. Steph. ex Xenoph.

πολύαιμοι, 7: 18, 19. & 96: 8. H. Steph. ex Galen. ad Glauco.

πολύδωροι, 30: 29, 30. Homer. Il. ζ. 394.

* πολυελκείες πάντῃ, 44: 10.

πολυήμεροι θνήσκουσιν, 7: 41, 42. πολυήμερῳ νεκρὸς, affertur ex Nazianz. Orat.

* πολυκινησίη, 13: 54.

† πολυπληθὺς νοσέων, 73: 39.

πολυποσίη, 51: 41. Hippocr. 1258. G. Diosc. lib. 5. cap. 11.

πολυτέτῃ πινύμων ἀπογνήϊκελῳ, 39: 26, 27. πολυτέτῃ φύλα, Diosc. lib. 2. cap. 213. ἀπογνήϊσι πολυτέτῃσι, Homer. Od. α. 111.

† πολυφαγία, 31: 40.

πονηρὸς ὕψων, 76: 45. πονηρὸν κούλῃς, Hippocr. 154. C.

πὸν βαρὺς [& emphaticè] βαρύνει, 19: 52. πὸν θάνατον ὀρώδεις, 15: 29. & οἱ πόνι θάνατον ἔχοντι, 105: 22, 23. ubi πόνι pro πόνεων vel νοσέων fumitur; nam ibidem præcedit, νοσέοντες θάνατον ὀρώδεις.

πονέει τίς φρενὶ καὶ τὰ νεύρα, 73: 7, 8. dolent. Et transitivè; πονέει ἐργασίῳ ἡπαρ, 45: 8, 9. elaborat.

* πορέοντι & νοσήματι, 52: 3, 4. Thema πορέω nullibi adhuc legi. Infuetum est, & ab illo potest fieri usitatus πορέω. Sic à δοκέω fit δοκῶ, &c. Aut legendum est παρέοντι; uti in Not. ad Var. Lect.

πὸρ, 111: 3. meatus corporis, porus. & πόρῃ ἀναδρῇ, 53: 37. πόρῃς, 52: 48. Aristot. de Anim. Gener. lib. 1. cap. 3.

ποτῶν, 100: 42. Hippocr. 389. 44. Lege Comm. de Aret. Dial. in litt. T. ubi & de ποτῇ, 34. 15. pro ποτῇ.

† ποτῶν, 68: 48, 49. δικλῶ ποτῶν, Hefych. Suid.

πῶ [cum infinitivo] δὴ τὸ σμάχον πάγειν τὰδε, 16: 18. παρῶν, 45: 50, 51. παρῶν, Diosc. lib. 3. cap. 94. & lib. 4. cap. 155.

† παρῶν, 42: 32. παρῶν, 46: 16. Hippocr. 40. 20.

* παρῶν, idem ac παρῶν. αἱ τὸ φλεγμονῆς παρῶν, 76: 24.

† παρῶν, παρῶν, ἐμφυσήσας, Galen. Expos. Voc. Hipp. παρῶν πινύματος, 40: 41. παρῶν ἐφθαλμῶν, 119: 47. παρῶν παρῶν, 76: 14. παρῶν τρεχίλῃς, 120: 7. [ubi Crass. leg. χρηστίας.] Et cum σ geminum; παρῶν, 105: 20. juxta quosdam.

παρῶν πλεον, 136: 24, 25. plus operatur. παρῶν, 94: 27. verif. Oxon. edit. fecerit morbum. [Crass. tu me faciat, quasi pro παρῶν à παρῶν]

παρῶν παρῶν, 76: 14. παρῶν, cum accusativo εἰδὲ παρῶν τὸ ὄρεον, 25: 25. παρῶν ἐντάσεις, 112: 39. παρῶν & παρῶν & κατ' αἰδοῖον, 113: 2. παρῶν, Aristot. Rhetor. lib. 2. pag. 64. l. 9. edit. Sylburg.

† παρῶν, 116: 25. ferram unde fit παρῶν, παρῶν, Παρῶν, 15. παρῶν ἀρχή, Suid.

† παρῶν ἀρχή, 134: 36. παρῶν ἀρχή, 100: 29.

† παρῶν ἀρχή. χρητὴ κεφαλῶν παρῶν ἀρχή, 101: 26.

παρῶν [protendunt extra] & ὀδόντων & γλώτῃ, 5: 14. confer cum 5: 48.

παρῶν & γλώτῃς, 5: 19, 20. παρῶν χεῖλῶν παρῶν, 70: 35. παρῶν & χεῖλος λεπτή, Hippocr. 785. A. παρῶν [de elephantis proboscide] μακρῶν ἀνέστη, 68: 22, 23, 24.

παρῶν ἀφῶν, 70: 27. παρῶν ἀφῶν, Homer. Od. ε. 405. Schol. αἱ παρῶν ἀφῶν.

* παρῶν ὕψων, 3: 3, 4. eruptione.

† παρῶν, 14: 36.

παρῶν [scil. ægri] ὡς τοῖς & βίῃ & μετὰ πᾶν, 17: 13, 14. παρῶν [scil. medicus] καὶ παρῶν ὡς τοῖς νοσέουσιν τὰτε παρῶν καὶ τὰ παρῶν καὶ τὰ μέλλοντα ἔσονται, Hippocr. 36. 2. παρῶν φιλῶντες, 2 Pet. iii. 17. Sic Erotian. expon. παρῶν, παρῶν καὶ παρῶν.

παρῶν & μέλλοντες ὡς ἐμπειρίας, 2: 15, 16. de ægro. Et de medico; πᾶσαν ἔχων παρῶν ἐν ἀλγῶν, Anthol. lib. 2. cap. 22. Epigr. 19.

παρῶν [τὰ νεύρα] τὸ κύρος τὸ κινήσιος τοῖσι, 34: 30, 31. tradunt, impertunt.

* παρῶν, 135: 37.

παρῶν αἰτῶν [scil. ἔρων] ὀδυνῶν, 55: 41. παρῶν χρημάτων, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 2. cap. 7.

* παρῶν, 125: 36. παρῶν ἀμφὶ τὸ διωκόμενος, 92: 34. * παρῶν, Hippocr. 1244. D.

† παρῶν, 86: 20, 21.

παρῶν. ὅσον αἶν ἢ νεύρα παρῶν χρόνον, 74: 15, 16.

παρῶν, καὶ, ὅστις, διορίσας, ὅσμος, Hefych. παρῶν νόμος, Δημοσθένης ὑπὲρ Φορμίωνος & πέντε ἐτῶν παρῶν αἶν λέγει ὁ ῥήτωρ, Harpocr. ἐπεὶ αἶν ἢ παρῶν παρῶν, Lucian. 22. C. ὁρισμῶν παρῶν, Diosc. Ther. cap. 3. & ἐκαστον παρῶν, 123: 45. τὸ φύσις τῶν αὐτομάτων παρῶν, 123: 39, 40. παρῶν ὅσον ἐς τὸν δρχαίῳ ξυνιστάται παρῶν, 63: 32, 33. ὅσον τῶν παρῶν τὸ ὑποπᾶντος, 13: 42, 43.

παρῶν [cupiditas dejiciendi] τενεσμοῦ, 18: 2. παρῶν ἀπαρῶν, 53: 25. τὸ δρχαίῳ ἐς παρῶν [excretionem calculorum] δρχαίῳ, 130: 54.

παρῶν [prætexentes] τὸ ἀναλγῆς, 125: 46. παρῶν, Herodot. 240. γῆρας παρῶν, Herodian. 34. 16. παρῶν ξυγῆρας, Thucyd. 19. C. Schol. παρῶν.

παρῶν, 80: 11. παρῶν, Alex. Aphrod. Probl. lib. 1. Probl. 126. παρῶν, Herodian. 127. 41.

παρῶν αἰμορραγίας παρῶν, 13: 53. παρῶν, 79: 58. παρῶν, Hippocr. 425. 34.

παρῶν, tegumentum; παρῶν, Thucyd. 148. D. [Et metaphoricè, prætextus; παρῶν, παρῶν, παρῶν, Hefych.] γδύματων παρῶν ἢ χολῇ, 46: 43, 44.

* παρῶν τῶν γαστῆρας, 115: 39, 40.

παρῶν τὰ αἰδοῖα γῆρας, 55: 4. arriguntur. παρῶν, αὐξήσας, Hefych.

παρῶν πῆσιν εἰπὼν αἰσάντων, 90: 32. παρῶν, Bud. Comm. p. 234. ex Xenoph.

παρῶν ξυνὲν ἐλαίῳ, 86: 19. παρῶν ὀδὸν affertur ex Chrysof.

παρῶν τὰ αὐτῶν ἐσόμενα, 17: 15. Vide prius παρῶν.

παρῶν, respectum aut rationem habere, παρῶν.

- Steph. ex Galen. ad Glauco. lib. 1. & ex Lucian. τὰ πρῶτα, 66: 45. καὶ πρῶτα, 46: 57. & 47: 2. πρῶτα, Homer. Il. α. 105. Aristoph. 80. D. πρῶτα, 79: 48. πρῶτα, Hippocr. 1238. F. πρῶτα, 112: 16. πρῶτα, 68: 9. de elephante. πρῶτα, Hippocr. 1090. G. dicitur de tabidis. πρῶτα, οἱ μακροτέρω χρόνοι καὶ ὁπποῦν πρῶτα ἔχοντες τὰ σῆμα καὶ ἔχοντες, Erotian. Et Aretæus, ὁμοπαλάται ἐκφανέες ὅλοι, ὅπως πτέρυγες ὀρνίθων, 37: 17, 18. πρῶτα. ἐπὶ πρῶτα ὡς πρῶτα, 127: 26, 27. ἐπὶ πρῶτα κελ-
θαίς, Aristot. Hist. Anim. lib. 8. cap. 7. πρῶτα ἐκιδέων, 102: 39. πρῶτα, Homer. Od. ζ. 128. Schol. κλάδων, βλαστῶν. Sic Helych. πρῶτα μαλακίης, Aristoph. 56. D. πρῶτα φυτόν, Aristot. Probl. Sect. 16. n. 9. πρῶτα, 8: 37. & per e, πρῶτα, 8: 52. πρῶτα, Hippocr. 41. 13. πρῶτα, Id. 151. A. πρῶτα, Id. 42: 42. πρῶτα, Alex. Aphrod. Probl. lib. 2. cap. 9. πρῶτα, πρῶτα, Helych. Eadem alternatio πρῶτα & e in voce σάλα, de qua postea. * πρῶτα, 35: 37. Hippocr. 1216. F. idem ac πρῶτα, Id. 1253. C. πρῶτα, 12: 5. πρῶτα, H. Steph. [vide Thef. in voce πρῶτα] ex Galen. ἀντὶ ἐρίων, πρῶτα ἀπὸ λίνου, 128: 48. πρῶτα πέπλοιο, Homer. Il. ε. 315. πρῶτα Φιλοκεδέντα, 120: 10. πρῶτα, πρῶτα, Suid. πρῶτα καὶ παγκράτιον ἀγωνίζεσθαι, Plut. Moral. 189. E. πρῶτα σφυγμοί, 30: 48, 49. πρῶτα σφυγμοί, Hippocr. 1127. B. pro quo (apud poetās potissimum) πρῶτα; πρῶτα σφυγμοί, 30: 48, 49. juxta Oxon. Ed. πρῶτα πρῶτα, Hippocr. 643. 55. πρῶτα λόχων, Homer. Il. δ. 392. πρῶτα τῆς δὲ δαμάσκει, 103: 4. πρῶτα καλῆς, Hippocr. 1174. F. σαρκοῦ, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 5. cap. 1. πρῶτα τῆς μάλλον, 66: 46, 47. πρῶτα φλέβες, Hippocr. 339. 37. πρῶτα σῶμα, H. Steph. ex Plut. Symp. 6. Galen. lib. 2. ad Glauco. ἐν τῇ ἐς πρῶτα ἀγὰ τὰ μέρ-
εα, 14: 11. * πρῶτα σῶμα τῶν ἡ σῶμα, 95: 32, 33. πρῶτα ἀνδρα, Homer. Il. λ. 758. πρῶτα νυκτῆς, A-
rat. v. 304. πρῶτα τῆς, 79: 50. πρῶτα & πρῶτα, rus. τὸ πρῶτα, 11: 37. Hippocr. 451. 51. πρῶτα ἐγγίγνεται, 28: 42. τὸ πρῶτα, 39: 31. Hippocr. 183. D. τὰ πρῶτα, 39: 36. Etiam πρῶτα, γὰρ τὸ πρῶ-
τον ὁ πρῶτα ἐφύλακτον, Helych. Vide πρῶτα, Schol. in Aristoph. 482. B. & 739. C. † πρῶτα θρόνοι, 54: 24, 25. πρῶτα, Hippocr. 1138. E. πρῶτα, 107: 45. Diosc. lib. 2. cap. 81. πρῶτα, πρῶτα, Helych. quo sensu accipi notat Foë-
sius apud Aretæum πρῶτα δελφῶν, 8: 43. [& 10: 21.] & Hippocratem, πρῶτα ἔλαβε, 969. G. ubi Galen. ἔλαβε ὁμοειδὲς εἰς πρῶτα, ὅταν ἡ σφοδρότατα. πρῶτα, 36: 24. πρῶτα, Lucian. 346. C. * πρῶτα ἔλαβε, 8: 28. Legitur sæpius cum σ; πρῶτα, Diosc. lib. 1. cap. 81. πρῶτα νοσήματα, H. Steph. ex Plat. Tim. & πρῶτα, ex Galen. πρῶτα, πεπρωμένη, Helych. πρῶτα, Hippocr. 1221. H. & πρῶτα, Id. 769. A. πρῶτα, Aristot. Probl. lib. 2. §. 55. πρῶτα καλῆς, 58: 46. [& καλῆς πρῶτα, Hippocr. 609. 52.] πρῶτα διφαι, 51: 47. πρῶτα χυμῶν, Hippocr. 401. 2. πρῶτα καῦμα, Xenoph. 564. A. πρῶτα σῶμα, Sapien. xviii. 3. Quidni πρῶτα; * πρῶτα λατῶν, 40: 20, 21. qui balnea calefacit. πρῶτα τὰ πρῶτα, 74: 53, 54. πρῶτα, 85: 47. Aristot. Probl. lib. 1. Sect. 56. πρῶτα, 67: 45. Homer. Il. μ. 43. πρῶτα, Hippocr. 230. 50. Paul. Aegin. lib. 3. cap. 78. πρῶτα εἰς τὸ πρῶτα ἀγῶν, 99: 45, 46. πρῶτα, Erotian. * πρῶτα λίνου, 53: 53, 54. P. πρῶτα, 128: 6. πρῶτα, Hippocr. 235. 42. [ubi exemplar. MSS. πρῶτα] & Id. 236. 4. πρῶτα, αἰμῆ, βία, ἐρμῆ, καὶ ἡ ἡμεῖς πρῶτα θηλυκῶς, Ἀττικῶς πρῶτα, Helych. πρῶτα, ἡσυχία, πρῶτα, Galen. Expof. Voc. Hip-
pocr. πρῶτα αἰμῶν, 36: 46, 47. πρῶτα, λεπτόν, ἰσχυρόν, ἐν-
νητον, ἀπαλόν, ὁμοειδὲς, Helych. πρῶτα πρῶτα, Hesiod. Theog. v. 195. πρῶτα πρῶτα, 47: 26. remissio laborum. πρῶτα & βραδύτητα, conjunxit Demosth. 16. A. πρῶτα & πρῶτα, junxit Isocrat. 198. A. Sed πρῶτα non ta-
men idem significat apud Aretæum; τῇ πρῶτα φῶτα, 121: 12. ductum naturæ. πρῶτα, Hippocr. 1108. C. tranquillitas. πρῶτα, 31: 29, 30. πρῶτα ἀνδρῶν, τῷ πρῶτα, Suid. πρῶτα ἀνδρῶν, i. e. πρῶτα, ex Synesio affert H. Steph. πρῶτα & πρῶτα, 57: 47. vagatio. In Lexicis ex Marco Aurelio ἡ ψυχὴ πρῶτα. πρῶτα, πρῶτα, E-
rotian. τῇ πρῶτα, Hippocr. 1215. E. πρῶτα, πρῶτα, Galen. Exp. Voc. Hipp. πρῶτα ὑπὲρ, 25: 6, 7. πρῶτα πρῶτα, 14: 30, 31. πρῶτα, 47: 31. πρῶτα ἐς κίνδυνον, 13: 49. πρῶτα ἡ γνώμη ἐς ἀναμνηστικὴν & μῶρα, 30: 34. πρῶτα ἐς φῶτα ἐς ἀναμνηστικὴν, 31: 31. πρῶτα ὁλεθρὰ σφίσι, 44: 23. πρῶτα πρῶτα, 38: 27. πρῶτα πρῶτα, 37: 46, 47. πρῶτα αἶμα, Hippocr. 1155. C. Xenoph. 577. A. πρῶτα χρόνιον, 37: 50. πρῶτα, 58: 5. πρῶτα ὑπὲρ-
τα, 63: 42. πρῶτα, 94: 24. πρῶτα ἀπὸ ἀπλάγχτων, 121: 51, 52. πρῶτα πρῶτα, 54: 50. quæ vox le-
gitur in Galen. Sed H. Steph. & Foëf. mallent πρῶτα quam πρῶτα scribere. πρῶτα, πρῶτα, 63: 23. Hippocr. 423. 32. Homer. Il. φ. 16. πρῶτα πρῶτα, 40: 16. αἰώνια, 41: 13. πρῶτα πρῶτα, καὶ πρῶτα ἀπλάγχτων, 44: 19. πρῶτα πρῶτα, Homer. Il. σ. 258. faciliores debellatu. πρῶτα ὁρῶνται, 11: 30. convalescunt citius. πρῶτα [pro ἐρῶνται] ἀπὸ τῆς περιπλοκῆς, 11: 34. πρῶτα, Xenoph. 197. B. πρῶτα, ὑπὲρ. πρῶτα, βελτίον ὁρῶν, Helych. πρῶτα πρῶτα πρῶτα, Hip-
pocr. 1034. B. πρῶτα, ἀντὶ τῆς πρῶτα ἔχων ἐν τῇ νόσῳ. Δημοκρίτης Φιλοπαινεῖς, Harpocrat. At Valefius non meminit se id in Philippicis legisse; sed ci-
tat ex primâ Olynth. πρῶτα, Plat. Tom. 3. 364. C. πρῶτα πρῶτα, 127: 19, 20. πρῶτα β. πρῶτα, Ho-
mer. Od. δ. 565. πρῶτα καὶ ἀφῶνται, 95: 56. πρῶτα ἰσχυρόν καὶ πρῶτα, 70: 44. de elephantiacis. πρῶτα [& πρῶτα] Hip-
pocr. 1253. D. πρῶτα, 38: 25. πρῶτα, 53: 31. πρῶτα πρῶτα, Hip-
pocr. 511. 9. πρῶτα πρῶτα, 17: 51. & 42: 51. πρῶτα, neutraliter. ἡ πρῶτα πρῶτα, 47: 32. sic H. Steph. ex Theophr. lib. 1. de Caus. πρῶτα pro μρῶτα. & ex ejusdem lib. 2. πρῶτα. πρῶτα φλέβων ἡ πρῶτα, 19: 35. & 41: 34. πρῶτα, 56: 10. πρῶτα, πρῶτα, Galen. Exp. Voc. Hipp. πρῶτα, ὁπποῦν πρῶτα, σκαμνοί, σκολοί, Helych. πρῶτα πρῶτα, Apollon Argon. lib. 1. v. 669. & lib. 2. v. 198. Schol. πρῶτα ἡ πρῶτα πρῶτα πρῶτα, πρῶτα πρῶτα. πρῶτα πρῶτα, 135: 5. πρῶτα πρῶτα, Herodian. 10. 41. tamentum. πρῶτα, Xenoph. 162. B. lima, ἐργαλεῖον πεπρωμένον, ὡς πρῶτα, Schol. Aristoph. 254. D. πρῶτα

- ἐλὼν βοῶς, Homer. *Il.* κ. 155. Schol. βύρσαν. & Erotian. δέμας. sic Hefych. ἔλων, 70: 2. ἐλὼν τεχνικὸν ἐπαίχων, 68: 51. de elephante. ἔλων παλαιόν, 71: 44. de homine.
- ἐλπίσι, *stabbilis*, 102: 39. ἔλπιδα, Aristoph. 413. C. Schol. φυσιγγα, Jul. Poll. lib. 10. cap. 23. sub fin.
- ἐρίω παῖδι διεκτέλει χορῇ, 17: 45, 46. Et fœminino genere, παῖδι ῥίω, Homer. *Od.* ι. 315. Schol. συνεγμῶ.
- ῥιζιδόν ἡδὲ αἰθρόν. ῥῆ τὸ αἶμα, 87: 11. ῥιζιδόν ἐρεῖναι παρελθόντων, 2. Pet. iii. 10. ῥιζίδα, apud Nicand. Alexiph. v. 182. de apibus.
- ῥομβοειδέα, 37: 11.
- ῥοφήματα, 74: 5. ῥόφημα, Hippocr. 394. 13. scribitur & per υ; ῥυφήμασι, *Id.* 1206. G. & in verbo, ῥυμφαίνοντι, *Id.* 1207. F.
- * ῥυμφαίνειν, 77: 15. & 101: 39. & 103: 49. ῥυμφαίνεσθαι, 127: 19, 20.
- ῥυπίσσι τὰς ὀφθαλμούς — ῥυπίσιν τὸ σπινθῆρ, 135: 20, 21. ῥυπίσμι, Aristoph. 370. E. Schol. σμήχουμι.
- ῥύμμα μαλθακόν, 135: 40. ῥύμμα, Nicand. Alexiph. v. 96. τὸ μίγμα. Sed H. Steph. leg. σμήγμα; uti & in Hefych. ῥύμμα, *sordes*, Aristoph. 859. F. Biser. ῥύμματ᾽, σμήγματ᾽, καθάρματ᾽, Schol. ejusd. Aristoph. p. 371. B. citat. ex Hom. [*Il.* ξ. 171.] ῥύμματ᾽ πέντ᾽ καθάρων. Ubitamen legitur in editis codicibus λύμματ᾽.
- ῥυσὸν [δέρμα] ἢ τεχνικόν, 21: 26. ῥυσά, Homer. *Il.* ι. 499. Schol. τὰς ῥυτίδας ἔχοντες. Sic ῥυσὸν [vel ῥυσόν] Aristoph. 28. D. ῥυσάσι τὸ πᾶν δέρμα ῥυσίσι τεχνικῆσι, 70: 40, 41.
- ῥύω. τοδε μιν εἰς ἐπύρσιον [cum genitivo] ὑδρωπῶ, 61: 36, 37. sic ῥύεσθαι τὸ σπινθῆρ, Hippocr. 819. H. ῥύσασθε ἀνέρες λύμης, Apollon. Argon. lib. 2. v. 218. Et cum præpositione; ῥύσασθαι σὺν ἐν κακῷ, Homer. *Od.* μ. 107.
- † ῥωγμὸς ὀρθωδίας, 68: 51. ῥωγμὸς, ὀγκῶ, ῥήξις, Hefych. Legitur eo sensu ῥωγμὸς γαίης, Homer. *Il.* ψ. 420. Schol. ῥήξις. Sed alio apud Aretæum ῥωγμὸς, *ruetus*; ῥωγμὸς ἐν ἐρεθίσσει, 40: 29. [sic etiam Constantinus ex Clem. Alex. lib. 2. cap. 9] ῥωγμὸς ἢ ἀναπνοή, 4: 27. In his ῥωγμὸς, idem ac ἐρυγμὸς; & certè in Var. lect. [40: 29.] pro ῥωγμὸς habetur ἐρυγμὸς; ubi forsan reponerem ἐρυγμὸς: quâ voce utitur Aristot. Probl. 126. 14. edit. Sylburg.
- ῥῶσιν ὑπὸ τῷ δυνάμει, 104: 23. ῥῶσις, ὑγία, Hefych. ῥῶσιν ἢ σώματῶ, Eunap. [Edit. Chr. Plantin.] 127. 16.
- Σ. 1. di. 20 M. 11 V.
- Σαίρω, *verro*, H. Steph. σαίρειν τὸ δῶμα, ex Eurip. [σάροι ἢ οἰκίαν, Luc. xv. 8.] Unde σάσηρα, *hio*. σάσηρ τὸ πῶμα, 97: 35. σάσηρ [ἐλκῶ] Hippocr. 773. H. σάσηρ, Aristoph. 494. E. Schol. οἱ γὰρ κύνες μὲν τὸ φαγεῖν σάσηρσιν οἱ δὲ σάσηρτες, κύνες. σάσηρ, κεχηνός, διανοιγμὸν ἔχων τὸ σῶμα, Hefych.
- † σαινώδεις, 37: 26.
- σαόφρων ἐργατής, 32: 8. σαόφρονα, Homer. *Il.* φ. 462. Σαόφρων ὅτι ποῖσι ἀφροδίταισι, 131: 45. H. Steph. notat Demosthenem & Æschinem Σαόφρονα & μέτρον conjunxisse: ac Σαόφρων & μανίς à Platone opponi. Sic etiam apud Aretæum ἐξεμαίνετο & ἐσωφρόνεε, 32: 18, 19. μανίη & Σαφρονέει τὰ αἶμα, 33: 13, 14. Σαφρονέειν & σωφροσύνη, 73: 18, 19.
- σάρκας, πύσση & σκελετίνην, 132: 5, 6. σάρκας δῆλαι, &c. 126: 14, 15. σάρξ, etiam *pulpa olivæ*; apud Theophr. de caus. plant. lib. 6. cap. 11. & *alium rerum*; ἢ σάρξ αὐτῶν, 130: 5. αὐτὰ ἢ μύλων αἱ σάρκες, 132: 16, 17. κλοκύντης αἱ σάρκες αἱ ἔσω, 94: 37. μύλων & σάρξ, 91: 41.
- σάρκινον π. σαρκοῦδεν ἐξήκη, 64: 24. σάρκιναι μικρῆ, Hippocr. 1252. E. σαρκοῦδεν φλεγμάτων, 9: 20, 21. σαρκοῦδεν φλεβῶν ἐντέρων τὸ πῶλον, 19: 22. σαρκοῦται, 55: 28. ἐσαρκῶτα, 36: 20. σαρκοῦσι. ἐς σαρκοῦσιν ἤγαγον, 116: 56. σαρκοῦσι apud Diosc. lib. 5. cap. 135.
- σείρω [κεφαλῇ] κινῶν, 118: 9, 10. κεφαλῇ σείρω, Hefych. *Erg.* v. 585.
- σείστες ἐρεθισκόν, 96: 2, 3.
- Σέωρα. πολλὴν ἐστίνη ἐξω πύον, 37: 45. ἐσθόντο, Homer. *Il.* ε. 808. Schol. ὥρων.
- σῆθω. σῆσση, affertur ex Hippocr. & σισσημῆ. σῆσση ex Dioscor. σισσημῆ κρηστήρ, 82: 33.
- σῆσιν ὀπίπεδον, 95: 59. *cubiculum*. σῆσιν, οἶκῶ, Hefych. Suid. σῆσιν etiam νῶς, μάνδρα, Hefych. σῆσιν δῶν ἢ ἐρίων, Homer. *Od.* ι. 219. νῶς τε καὶ σῆσιν, Herodian. 127. 13. At Ammon. νῶς ἢ σῆσιν ἀφῆρ. ὁ μὲν γὰρ νῶς, ἐστὶν ὥς ὁδὸς ἡρώων. σῆσιν ἦν, 2. Macc. xiv. 33. Lege Schol. Biser. in Aristoph. 406. D.
- σῆμῆα, 38: 12.
- σῆμασιν, 2: 20, 21. ἐν τῇ σῆμασιν, 2: 23. τέλῶ & σῆμασιν, 2: 55. σῆμασιν, juxta Foësius morbi insultum & significationem aut ipsam accessionem significat. σῆμασιν, φανέρωσις, Hefych. & φανέρωσις ἀφῆρ, Suid. uti ἡμέρα σῆμασιν, Numer. xxi. 1.
- σῆμασιν ἐμπόειον, 37: 54. σῆμασιν ἀγελάνη, &c. 64: 28, 29.
- σῆμασιν, 14: 19. σῆμασιν, Hippocr. 77. A. † σῆμασιν, 56: 46, 47. σῆμασιν, Hippocr. 357. 34. σῆμασιν, 5: 49. σῆμασιν, τὸς σῆμασιν σῆμασιν ἐν τῷ σῆμασιν. σῆμασιν, σῆμασιν, ἀφῆρ, σῆμασιν, Hefych. σῆμασιν, Elai. xl. 15.
- † σῆμασιν in neutro genere, unde σῆμασιν, 65: 31. π. σῆμασιν, legitur apud Schol. in Homer. *Il.* δ. 151.
- † σῆμασιν, 40: 20. σῆμασιν, Jul. Poll. lib. 7. cap. 24.
- σῆμασιν [sedunt] κῆσιν, 121: 44. σῆμασιν, Hippocr. 500. 16. σῆμασιν, Homer. *Od.* μ. 114. σῆμασιν τὸς πολεμῆς, Xenoph. 687. D. κῆμασιν, βλάστην, Hefych.
- σῆμασιν τὸ δυνάμει, 15: 43. σῆμασιν, Hippocr. 393. 10. ubi Galen. σῆμασιν αὐτῶ τὸς βλάστην σῆμασιν λέγειν. καὶ γὰρ π. σῆμασιν λέγειν. ἴσως ἀντὶ τῆς βλάστην. σῆμασιν, βλάστη, Hefych. σῆμασιν, Nicand. Ther. v. 1. Schol. τὰ βλάστην τῶμασιν.
- † σῆμασιν, ποικίλ; H. Steph. finè exemplo. Hefych. σῆμασιν, τὸ κεκακωμένον καὶ βεβλαμμένον. σῆμασιν, Hippocr. 800. D. σῆμασιν, σῆμασιν ἔχον & βλάστη, Erotian. σῆμασιν μύλα, 35: 31. ὑγία τὰ σῆμασιν φαίνεται, 35: 50.
- σῆμασιν, 95: 26. σῆμασιν γαμάτων, Hippocr. 365. 1. σῆμασιν, 74: 18. σῆμασιν ὑποχωρήματα, Hippocr. 339. 25.
- σῆμασιν [sedunt] & καὶ οἱ ὀπποῦνται] ὀφθαλμοί, 32: 46. ποῖσι ὀφθαλμοῖσι σῆμασιν, Hippocr. 555. 54. σῆμασιν, Xenoph. 21. D. λῆμασιν βλάστην & σῆμασιν ὀπποῦνται in Xenoph. 884. C. σῆμασιν καὶ σῆμασιν γαμάτων. ἐστὶν ὅτι τὸ σῆμασιν τὰ βλάστην κινεῖν καὶ εἰς ὀφθαλμοῖσι ἀγειν. ἴσως οἱ Ἀττικῶι λέγουσιν. ἐρεται ὅτι τὸ σῆμασιν, ὅτι ἂν τὸ σῆμασιν ἐνέγκηται, σῆμασιν τὰ βλάστην ὀφθαλμοῖσι, Erotian.
- σῆμασιν ἢ σῆμασιν, 119: 25, 26. σῆμασιν, Homer. *Od.* α. 116. Schol. σῆμασιν, φυλῇ.
- * σῆμασιν ἢ σῆμασιν ἐνοῦσιν σῆμασιν πύσση, 132: 5, 6. σῆμασιν σῆμασιν ἐνοῦσιν [πύσση] 136: 27. For- san in loco priore legendum est σῆμασιν. A σῆμασιν [σκελετῶν, Diosc. lib. 2. cap. 50.] facile derivatur σῆμασιν, & Ionic. σῆμασιν.
- σῆμασιν, 98: 40. de præparatione medicamento- rum. σῆμασιν φαρμάκων, Galen. ad Glauco.
- Aaa 2 σῆμασιν,

ζυμβοῖ μίφφι θανάτω [τὸ καὶν] 28: 45. ζυμβῶν, 134: 20. συμβῶναι. Lucian. 1. 2. B.
 συμμετρῶν μήκῃ κλίης καὶ πλάτῃ, 73: 2. συμμε-
 τρεῖς ἑωὶ ἡ διαίτῃ καὶ ὁ βῆς, 133: 13. ζυμμετεῖν καὶ
 ἀλξίη, 16: 35, 36. περὶ τῆς ζυμμετεῖς [ante convu-
 nientem sanguinis missionem] 73: 57.
 συμμεγνῶμενον τὸ αἷμα, 14: 35, 36. πάντων ὁμῶς συμ-
 μεμῖλῶν, 1: 23.
 * ζυμμορφῇ [conformatio, similitudo morbi] ἡ αἰ-
 τή, 19: 6. τῆδε ζυμμορφῇ ἵκελον, 24: 24. τῇ ζυμ-
 μορφῇ ἀχθόμενοι, 25: 30, 31. Adjectivum συμ-
 μορφῆ, legitur in Epist. ad Rom. viii. 29. &
 Philip. iii. 21.
 ζυμπερομαρτίῃ τῇ νέσῃ ὁ θυγῆ, 48: 42. συμπερομαρ-
 τῶν, Lucian. 709.
 σύμπασι. ζύμπασιν διαίτῃ, 13: 20. τὸ σύμπαν, 14:
 40, 41. τὸ ζύμπαν μὲν ὦν, 96: 28.
 συμπαίξω κἢν αἰδοῖσι ζυμπεπνῶν, 23: 5.
 ζυμπαίξαι πῶσιν πάντῃ, 23: 7. συμπαθεῖς, 1 Pet.
 iii. 8.
 συμπαθῆναι, 7: 16. ζυμπαθῆς, 22: 16.
 ζυμπαθεῖ κεφαλῇ, 12: 47. ζυμπαθήσῃ τοῖσι κινδυνεύουσι,
 lege Hebr. iv. 15. & x. 24.
 † ζυμπέξεν ἡ λυγρὰ πηχὺς 84: 21.
 συμπίπτεν. ἡ Φυγμοὶ ἐς τὸ μικρὸν ζυμπέσωσι, 104: 15.
 ζυμπαλαίσει τῷ σώματι [τεσφῇ] 134: 37.
 ζυμπναῖς ὁπὸ μῆς αἰτῆς ζυμπναῖς, 8: 39, 40. σύμ-
 πνον αὐτῇ σώμα, Anthol. lib. 2. cap. 32. Epig.
 19.
 ζυμπνοικε αἰπάντων καὶ ζωάφειαν, 131: 31. σύμπνοικαν
 confensum, Herod. ii. 15. 48.
 ζυμφέειν [conferre, adhibere] πῶντῃ φάρμακῃ, 134:
 2, 24. συμφορὴ μεγάλη ἔιντε, 5: +.
 σύμφορον φρενὴκῆσι ἔρησι, 74: 7, 8. σύμφορον, He-
 rod. 304. 10. ζύμφορῃ, 120: 4. ζυμφορον ἔξῃ,
 120: 40. Xenoph. 49. A. ζυμφοροι συκίαι, 94: 38,
 39, 40. ὑστὴρ ζυμφορῇ [i.e. ζυμφορεῖσαι, comportans]
 πῶσων, 63: 15, 16. Si pro adjectivo sumatur, vox
 mihi videretur penacuenda, ζυμφόρη: potest et-
 tiam acui & accipi pro substantivo; nam συμ-
 φορῇ significat congeriem; τὸ βελῶν συμφορῆς,
 Polemon. 4. 12. [Edit. H. Steph. 1567.] uti
 Henr. Stephanus in suis ad eum locum notis ob-
 servat.
 * συμφλεγμᾶνκεσι φλέβες, 109: 7, 8.
 συμφροζομαι, simul agito; συμφροζομαι βελῶς,
 Homer. ix. α. 537. Sed hic χαλῆς τὸ ὄργης συμφρο-
 ζομένης, 29: 35. bilis, quæ etiam ira vocatur.
 συμφύει [coalescit] τῶμα, 13: 53, 54. at συμφύω
 coalescere facio, H. Steph. ex Plat. ζυμφυεται.
 Hippocr. 1257. A. C.
 ζυμφύει [μέρεα] 33: 52.
 σύμφυσις, 14: 2. ἐς σύμφυσιν τὸ ἔλκεθ ὅση ἀφικνέει,
 13: 57. ὅλη ἡ ζύμφυσις, 5: 39. πρὸς τῇ ζυμφυσι ἔ-
 πινδμον, 37: 39. ζύμφυσις ἐν τῇ κατὰ γνάθῳ,
 Hippocr. 800. A.
 ζύμφωνθῃ γῆρας αἰμορρογῆν, 62: 40.
 ζυμφωνέειν καὶ τὸ πρετὸν καὶ τὸ ὠδραφορῶν, 73: 25.
 συναγωγὴν [collectivum] φύσει, 79: 18.
 σωμαίωθις, conscientia seu sensus alicujus morbi,
 Galen. lib. 13. Therap. in init. σωμαίωθις κησο-
 μῶδης, Diolc. Ther. cap. 5. ἡ ζυμφορῇ ἡδε καὶ ζυν-
 αίσθησις, γίνεται, 22: 26, 27. κἢν ἐς ἀκρον τὸ καυλὸν
 ἡ ζωαίσθησις φανῇ, 52: 10, 11. Vide Casii Pro-
 blem. 23. & 65.
 ζωαίτης τὸ ὠδραφορῆς, 74: 44. Quæ αἰτία sint ζυ-
 καῖα & ζωέερα, lege Sexti. Pyrrh. lib. 3. cap. 2.
 ζωαμφοτέρων, 34: 22, 23. ζωαμφοτέρως, Thucyd.
 2. 5. A. ζωαπαρά, 129: 32. secum abducit. σωμα-
 παρόμοιοι, Rom. xii. 16.
 σωμαπελάυνουσα, Alex. Aphrod. Probl. lib. 2. probl.
 35.
 ζωαπηλάθῃ πᾶσι τῇ νέσῃ τὰ ἔχνη, 126: 7.

* ξυμπαίχου, 52: 18. συναπλήθε, Eunap. [Edit. Chr. Plantin.] 97. 6.
 ξυμπαθησκή, 84: 9. ληρησις — ξυμπαθησκή, 31: 21, 22. ἡ νῆσος, 13: 32. ἡ ψυχὴ, Xenoph 237. C. πολλα νοσήματα ξυμπαθησκή, Hippocr. 1246. A.
 * ξυμπαίχου τῷ ἡδὲ, 12: 16.
 συναπλή [adnecti] ἡ σύμαχον, 57: 27, 28. ξυνήφει, admonuit. ἡ ἐρατὴ τῇ κερῇ, 30: 55. Vide Verl.
 συνασθράστες δόξυμενοι, 37: 9, 10. συνάφρασις ἡ μελῶν. Galen.
 συνασκήσις, ἡ καὶ ὁ ἱππὸς, 62: 13. συνασκήσις, συνασκήσις, Erotian.
 † ξυναφέα, 34: 13.
 συναφέειν ἡ μέλας, H. Steph. ex Chrysost. συναφέειν, Symmach. in Psalm cxlii. 3. ἄχρη ἡ ἀπάσις ξυναφίης ἡ ὑμῶν, 8: 47, 48.
 ξυνδεύουσι, 23: 18, 19. συνδεύον ἐρηκεν ὅτι συμποσίαι Λυσίας, Athen 365. B.
 ξυνδιδάσκου [νῆσος] παισὶ, 28: 36, 37. μετεξέπειρος — ἐς τέλει ξυνδιδάσκου τῇ νῆσῳ, 114: 29.
 ξυνιδδοῖ το κακὸν ἐς τὸ πᾶν, 3: 25. communicatur moribus. ποῖς ἡ καὶ πυρετοὶ καὶ τὰ δεινὰ ξυνιδδοῖ, 4: 26. remittuntur. sic ὡς ἀπαυτὰ ξυνιδδοῖ, 42: 42. συνιδδόντα & συνιδδόντα, opponuntur apud Hippocr. 748. D. Sic ξυνιδδωσι, Aristot. Probl. lib. 4 cap. 4. probl. 2.
 * ξυῖδος ἐς πύδμονα, 6: 4. communicatio. ξυῖδοσις, 97: 28. effusio.
 συδιωμέτοι ἐπὶ τῇ πύγῃ, 5: 53.
 ξυνδρομὴς ἰδέα τις, 93: 23. συνδρομή, definitur à Galen. lib. de Plen. τὸ ἡ συμπίωματων ἀθροισμα.
 ξυνελέει ἐς αὐτοῦ, 34: 53. συνεληθείαι, Theophr. de Caus. Plant. lib. 3. cap. 19.
 * συνεκπεύσας, 65: 5, 6.
 συνεκρέει τῷ πύγῃ, 63: 30.
 * συνεκχεῖν τῷ γλῶκί πολλὸν ἡ ἰσ, 71: 31. συνεκχεῖτο ποσὸν, Eunap. Edit. [Chr. Plantin.] 48. 11.
 ξυνελίσει τῷ κύκλῳ, 122: 51. συνελίσει, Aristot. de part. Animal (edit. Sylburg) 97. 1.
 † ξυνεμπήει ταῖς ἐντέροις, 19: 4.
 συνεξεῖσι τῷ καλῷ ἡ ἄρης, 28: 39. συνεξέειν, ex Xenoph. affert Constantinus.
 * ξυνεπείγῃσι ἐς τὸ κίνδυνον, 83: 5. ξυνεπείγῃ τὸ ἄλγος, 92: 5, 6. μὴ ξυνεπείχθῃς, 92: 8.
 συνερείδω (vide prius in ερείδω). συνειρημίαι χεῖρες, 4: 36, 37.
 * ξυνοπαίδου αἰνέσις, 117: 7.
 ξυνοπαρεῖν πᾶσι αὐτὴν χεῖρ, 113: 44, 45. conferre. συναπαρῆσαι μᾶς τελευτῶν, Bud. Comment. p. 329. ex Demosth. ad Apatur.
 ξυνοφέλει ταῖς καὶ, 41: 48. συνεφέλῃσαι, H. Steph. ex Platone.
 ξυνοχὴς πύθουσι τῷ ἐμπάτειν, 117: 9, 10. ημεροῖ ξυνοχὴς πάχυν, 57: 2. i. e. συνεχῶς πάχυν.
 ξυνηθεῖς (κακὸν) μερεθίοισι, 46: 49. τὰ ξυνηθεῖα φάρμακα, 90: 5.
 ξυνηθεῖ εἰσὶν τὰ ἰχθῆ, 90: 6. συνέθειον πάντες, Herodian 92. 10. συνθεῖν, συντέθειν, Erotian.
 ξυνίει (confidit, κύσις) 55: 31. συνίεισι, Aristot. Problem. lib. 2. probl. 20. & συνίει (a συνίω) Id. lib. 21. probl. 9.
 ξυνίσταται (conspirare cum) τῷ ἱππῷ ἡ νοσήματα, 27: 5, 6. συνίσταται τῷ Καλλίφῃ, H. Steph. ex Plutarch. ὡς συστή (constituit) ἄνω λιθῷ, 53: 8. ὡς ὁ μέλιον ξυστή (conjungatur) τῷ μέλιον, 49: 26. ξύστασις ἐκάστη, 49: 18. status, constitutio ὁ τῶν πύθῃ ξυστήσις, 51: 25. ἀντίκειν τῇ συστάσει ἀνθρώπων, 15: 6. μέλι ἡ ταῖς ἡ ξύστασις, 126: 34. mel huic fuerit consistentia, i. e. consistere fecerit.
 ξυνεδοῦ χαλεπῶς, 53: 22. vergere in anteriorem partem.
 ξυνοχὴς ἰδέα, 3: 26, 27. ξυνοχὴς μύων καὶ βραχίωνων, 17: 48. μελέων, 25: 45. ξυνοχὴς χεῖρων, Bbb
 Diosc.

- Diosc. Alexiph. cap. 14. συνολκίω αἵματι, Sapiens. xv. 15.
 συνολκίον. ὡς ἢ τὸ συνολκίον εἶπεν, H. Steph. ex Theophr. lib. 2. de Caul. τὸ ξυώλον, 73: 16.
 † ξυωμαρτέον τῇ ῥαζῶν, &c. 121: 12. τὸ ἀλφραγμα ξυωμαρτέον, 20: 4. συωμαρτέϊ, συνακλαθεῖ, Hefych.
 συνακλαθεῖ. τὸ ἐν συωμάτων ὁρμῇ ἀγέτης, 69: 16.
 ξυν(ἀ)λαμπρόει ἢ ὀφθαλμοῖς τῷ σωματῶ, 14: 22, 23. συν(ἀ)λαμπρόει, ex Phaler. citant Lexicographi.
 ξυντείνει τὰ γυμνάσια, 120: 6, 7. corporis contentionem faciunt. ξυντείνοντων κακῶν, 9: 7, 8. *increfcentium*.
 ξυντελεσθῶ αἷχλῳ, 36: 46, 47.
 ξυν(ἀ)σπας ὁπλίται, 105: 10.
 σῶτον βῆξ, 15: 2. σῶτονον, σφοδρὸν, ἰσχυρὸν, συνεχές, Hefych. συντόνω σπεδῇ, Herodian. 49: 39. συντόνωσιν ἐμπνέσει, 8: 15.
 ξυντεκμαίρεσθαι, 81: 35. Hippocr. 37. 3. *Constatuendi*, Erotian. συντεκμηρομένη, Συμβάλλον, κατὰ σοφιστάδην. Ἐυάπτιον τὸ πῖναι βίον αὐτῆς συντεκμηρομένη, &c. Suid.
 συντελείσθαι. τὸ ἀναπνοῆς, εἰ καὶ κακῆς, συντελεσθῆναι, 4: 34, 35. Interpretes, *permanente, manente*.
 ξυντήκει τὸ ἄνθρωπον, 43: 54. ξυντηκνῶτα, 36: 35.
 ξυντεκνῶσι πυρετοῖσι, 36: 37, 38.
 σῶτηξ, 48: 5. ἐς σῶτηξιν ὑποφρομένη, 22: 46.
 ξυντήξει, 43: 18. ξυντήξιος, 47: 17, 18.
 ξυντηκνῶς, 43: 19, 20. sensu passivo: sed activo συντηκνῶς πυρετός; de quâ febris consule medicos.
 * συντήκει ἡδε [φύσις] τὰ οἰκεία ἐκάστη ἡλικίᾳ, 123: 40.
 συνλμωρεῖν, συμπεράττειν, λυσιστελεῖν exponit Galenus, Lexicographis testibus. ξυνλμωρεῖ τῷ πνέμονι, 20: 3. ἀλλοιοῖ αἷμα ἐς τὸ κακὸν ξυνλμωρεῖ, 48: 35.
 συνλμωρεῖ ἀλλήλοισι διψῶ καὶ πτόν, 52: 31.
 * ξυνλμωρεῖ τὸ ὑπερῶν, 64: 37. ξυνλμωρεῖ τῷ μῆρτι ἐς τὰς ζαστροκνημίας, Hippocr. 637. 40.
 * συντρεπῶ τὸ γνῶμην, 29: 29. [& mox lin. 48. & 49. ἢ γνῶμη τρεπῶ] ἐς ἀγλῶν, ἐς θυμὸν δὲ ξυντρεπῶ τὸ σκλῆρον ἐς πονηρὸν ἢ ἔξιος, 30: 36, 37. αἰ αἰσθησῶ ξυντρεπῶ, 124: 47, 48.
 συντυχία, *casus*. ἐκ συντυχίης ἀλλης, 31: 11. Sic ξυντυχίαν, apud Thucyd. 448. D. Schol. exp. σύμ-βασιν.
 ξυνωδὸν νέσσι, 115: 10, 11. ὁκόσιν πεπέρει ξυνωδῶ, 91: 22. συνωδοὶ [λόγοι] τοῖς ἐργοῖς, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 10. cap. 1. Herodot. 203. 5. συνωδῶσι φρονῶ, afferunt, Lexic. ex Aristoph. συνωδῶ, σύμφωνα, Hefych.
 συρρήγνυμι. μέσφι ξυρράγῃ, 127: 56.
 συρρήξει πάση, 128: 32. συρρήξιος νεφῶν, ex Nazianz. citant Lexicog. & συρρήγνυμι πόλεμον, ex Thucyd. ξυρροῖα τὸ πῦρ, 127: 39. συρροῖ αἰμμάδες γῆς, Theophr. lib. 7. cap. 14.
 σῆλγι, 68: 28. de elephantis proboscide.
 συχνά, 70: 12. συχνὸν αἷμα, Hippocr. 1229. D. συχνά, πυκνά, συνεχῆ, Hefych. συχνὸν βακχεῖον ἐν γ' φησὶ πλὺν, ὡς ὁρθῶς ἐστὶ τὸ συνεχές. Erotian. ὁσίων συχνῶν, Aristoph. 77. C. in quo loco certe significat πολλῶν.
 σφαῖρα κακὸν, μικρὴτε καὶ μερόλη, 120: 10, 11. *pila, quâ luditur*. σφαῖρας τὰς λιτῶδεις τὰς πηκτάς, 135: 19. *pilulas medicinales*.
 σφαῖρην, ὡς τὸ κεφαλῶν ὅπλιν τοῖς γένεσι ἔχειν, 4: 56.
 σφακελίζειν, Aret. σφακελίσαι, Hippocr. 759. F. Aristot. Hist. Animal. lib. 3. cap. 13. Herodot. 146. 7.
 σφαλερὴ ἢ ποιαύτη ὁπικελία, 43: 8, 9. σφαλερὸν ῥῦμα, Sophoc. Ajac. v. 166. Schol. ἀσθενὴς φυλακή. σφαλερός & ἀκινδυνῶς ὀπποῖν in Demosth. Philipp. iv. observat H. Stephanus.
 σφῶν, 4: 5. *cuneo*. σφῶνσις, Hippocr. 775. D. *cunei adaftio*. ὁδυνώδεις σφῶνσις, 52: 56. de difficili & molesto calculorum transitu.
 * σφίγγας τὸ λίθων, 150: 40. *asfrictiones calculorum*.
 χάζειν τὸ πρὶν μέζονα, 87: 10. χάζειν φλέβας, Hippocr. 1185. G. εἰάν τις χάσει τὸ γλῶτταν, Aristot. Hist. Anim. lib. 8. cap. 21. χάσει, 92: 19, 20. χάσει, 100: 35.
 χέδιν ἐκρήν, 38: 36. ubi χέδιν & πολλὸν καὶ ἀθρόον ὀππονuntur. χέδιν, ex Plut. Camill. citat Bud. Comm. p. 885. χέδιν, ἡσυχῇ, βαδίνω, Hefych.
 χέδιν πτόν, 65: 21. ubi χέδιν ἢ ὅπλιν τὸ πρὸς αἰτίαν, & μελέτῃ πολλὸν χρόνον ὀππονuntur. χέδιν τὸ αἰτίης, 58: 16. χέδιν subito factus, extemporaneus. χέδιν πτόν, *vinum rude*, Constantin. ex Epigr. χέδιν [subaud. νῆος] Homer. Od. ε. 177. χέδιν, Herodot. 158. 27.
 * χέδιν ὅπλιν πρὸς αἰτίαν αἰγλήν κεφαλῇ, 27: 15.
 χέω, verbum inusitatum; unde ἔχον, aorist. 2. verbi ἔχω. λῶ ζέφῳ τοῖς ὀφθαλμοῖς, 28: 4. χέιν, Homer. Il. π. 520. Herodot. 300. 38. χόντες, Xenoph. 612. A. χέιντα ἔρα, 17: 52, 53.
 χέσις ἔρων ἐμνεχέσθαι, 54: 45, 46. ἔρα πολλὴ χέσις, Hippocr. 1159. F. χέσις, ἐποχή, Hefych. χέσις, etiam est κατὰσσις, Hefych. χέσις σῶματι, Hippocr. 784. G. χέσειν τὸ παλινῶν, 104: 9. τὸ σφῶν ἐν τῇ κοιλίᾳ, 104: 49. χέσε χέσε, Homer. Il. α. 219. πένθῳ, Od. σ. 323.
 σωλῆνι, 35: 45. *ostreo*. Crassus autem, *fistula*. ὁ σωλῆν, Hippocr. 763. D. *canalis*; instrumentum chirurgicum; vide Galen. lib. 2. de fract. Est etiam piscis testacei generis; de quo Aristot. Hist. Anim. lib. 4. cap. 4. & Athen. 85. D. 86. E. ex Epicharm. & Sophron. & aliis.
 σώματ' ἀνὰ, 9: 51. *corpora rara*.
 σώμασι, 39: 23. *solidis corporis partibus*. σώματ' ἀνὰ, 116: 29. *carnes*. σώμα σπέρμα, 6: 37. *caruncula*. σώματ' ἐμπυα, 128: 11. *partes suppuratae*.
 T.
 τακεροὶ ἐν χυλοῖσι ἀκρόποδες, 91: 23. *eliquati*. τακερόν, τηκτόν, Hefych. τακερὸς σκερὸς, Galen. lib. 1. ad Glauc. & Plut. Sym. 2. Probl. 9. ταμίσος λαγῶ, ἢ νεβρῶ, ἢ ἐρίφω, 98: 13. τὸ ταμίσω, ibid. 17. τάμισον, ἢ πτύον, Hefych. [scribi πτύον & πτύον, notat H. Steph.] *coagulum*. νέας ταμίσιο, Theocr. Idyll. 7. v. 16. Schol. πρὸς φάτις πτύον. τάμισον ἢ ἡ πτύον ἐρηται ὡρῶν τὸ θάμινον, ὅ ἐστι πυκνὸν τὸ γάλα πρὶν αὐτὸ σφρομένη, ἢ ὡρῶν τὸ ταμίσιον ἀξίνοντα ἀφ' ἧς χρῆσιν. τάμισον [sic reponit Foel. pro τὸ μίσον] δεικνύει, Hippocr. 667. 36. Hanc vocem habent Galenus in expol. Voc. Hippocr. & Erotian. à quo citatur Νικάνδρου ἐν Θεραπειᾷ. scil. v. 577. τάμισον νεαροῖο λαγῶ, ἢ νεβρῶ, ἢ νεβροῖο. In quem locum lege Schol. à quo citatur Theocritus. Nota obiter hanc vocem diverso in diversis authorum editionibus accentu affici, ταμίσος & τάμισον; imò diversè scribi, ταμίσος & θάμισος, uti in Edition. Aret. Turneb. ac Henisch.
 τέραιχῳ κοιλίης πολλῶν ὑδατωδίων, 40: 46, 47. [Vide prius in ἐκ(ἀ)ρῶσθαι] ὅ ἐν τῇ αἰσθῇ τέραιχῳ σποκαπύσσι, 122: 54. & 123: 2. τέραιχῳ τὸν ὀλίγον, Act. xii. 18. & xix. 23. τέραιχῳ τὸ αἶπιν, 3: 10.
 τέραιχῶδες ὕπνοι, 21: 28. Hippocr. 141. H. σφυγμοί, 22: 28.
 τέραιχῶδες τὸ κεφαλῆς καὶ αἰσθησῶ, 79: 51. τέραιχῶδες κοιλίας, Lexicographi afferunt ex Diosc.
 τέραιχῳ τε καὶ χέλειν τὸ κύστιν [μέλιτι] 86: 41. ἔλκῳ ἐλαίῳ τέραιχῳ, Hippocr. 908. B. τέραιχῳ, ἀλφραδέχῳ, Galen. Exp. Voc. Hippocr.
 * τέραιχῳ ὡς μὴ ἦκη ἐς τὸ αὐχένον καὶ τὰς τένοντας, 74: 46. τέραιχῳ

- πύξις & ξηρότης, opponuntur apud Hippocr. 1200.
 B. πύξις, Ἀλέξανδρος, Erotian.
 τέκμαρ, πέρας, τέλει, Hefych. τὸ τέκμαρ καὶ πέρας τ' αὐτὸν ἐστὶ καὶ ἡ ἀρχαία γλῶτταν, Aristot. Rhetor. lib. 1. (11. 17. Edit. Sylburg.) τέκμαρ τὸ σημεῖον οἱ μὲν Ὀμηρον λέγουσι, Eustath. in Homer. 655. 51. τέκμαρ, apud Hippocr. 644. 55. pro signo aut fine accipi posse notat Foësius. τέκμαρ, pro signo apud Aretæum, 12: 44. & 53. 52. & 54: 18. τέκμαρ Ὀμηρῶν, 29: 37. i. e. τέκμαρ. Sic τέκμαρ, ἀθλητῶν οἱ σκόφρονες, 56: 23.
 τεκμηρίων ἢ ἀσημα, 30: 18, 19. πάντα τεκμήρια, Hippocr. 11. 12. ἐκ τεκμηρίων πιστεύει, Thucyd. 1. B. τεκμαίρομαι, Homer. Od. η. 317. Schol. τελειῶν. & Od. λ. 111. Schol. τελειωθῆναι λέγω, ὡς σημαίνω. τεκμαίρομαι, con-jiciens, Thucyd. 1. A. τεκμαίρεται, notat, indicat, Dionys. Perieg. v. 101. τεκμαίρεο, σημειώσαι, τεκμαίρεται, συχάζει, περαινέ, τεκμαίρεσθαι, σκέπτεσθαι, φερέσθαι, Hefych. τεκμαίρεσθαι ὡς τὰς ὥρας, 72: 30. ac commodare rem tempestat. & 73: 11, 12. κατὰ κλισίαν ὡς τὸ νόημα τεκμαίρεται.
 τέλει. ἢ τέλει ἀδελφὴν λέγει ἡμιτέλει, 58: 22, 23. τελεσφόρος ὁπιστάται, 39: 22. ad finem perducti. τελεσφόρος, Homer. Il. α. 212. ἐτελέσθη, Il. ο. 228. τελεσθέντα παθεῖ ἐκδηλα, 35: 13. apparet affectus ad finem perductus; constat hominem morbo penitus teneri. τελεσθέντες τῷ θεῷ, 33: 17. numinis sacris initiati. ἐτελέσθη τὰ ἑλδόνια, H. Steph. ex Lucian.
 τελεσφορεῖ [νέσων] ἐς καρφίαν ἔαρ, 48: 13. ad summam maturitatem perducit. τελεσφορεῖ, ἐντελὲς ἀγὰρ τελεσφορεῖ, ὁ τελεσφορὸν καὶ ὥραν τὰς καρπας, ἢ ὁ τελεὶς αὐτὸς φέρων, Hefych. & τελεσφορεῖ, Luc. viii. 14.
 πέρας. οὐκ ἄριστον ἐς πέρας ἰδέσθαι, 71: 48, 49. non ita incredibile, ut prodigium videatur.
 περπαλὴ ἄλφ, 101: 7. περπαλὴν, Homer. Od. σ. 37. Schol. πέρψιν, Anthol. lib. 3. cap. 23. Epig. 8.
 πεσάρεσκαδεκατὶν [ἡμέραν] 10: 24. Hippocr. 46. 12. πεσάρεσκαδεκατὶν, Constantinus ex Xenoph.
 * πεσάρεσκαδεκατὶν θνήσκουσι, 9: 8. ἰδρωτες — τελευταῖοι, πεμπτῶνιοι, ἐξδομαῖοι, ἐναγῶνιοι, ἐνδεκατῶνιοι, πεσάρεσκαδεκατῶνιοι, ἐπικαδεκατῶνιοι, Hippocr. 1250. E. F.
 περηνάς τὸ ὀπρῶν, 51: 16. πέρενε, Homer. Il. χ. 396. Schol. διέκρεψε.
 τὸ pro πνός. ὑπὸ τῷ, 2: 10, 11. ἐξ ἄλλης τῷ, 56: 28. ἐπὶ τῷ ἄλλῃ, Homer. Il. τ. 262. ἢ ἄλλῃ τῷ, Herodot. 10. 21. Sed τὸ pro πνὶ nullibi aliis legi praterquam in Aretæo; ἢ τὸ ἄλλῃ αἰτίῃ, 13: 23. & 23: 14.
 † τεφρῶν [πύον] 38: 45. * τεφρῶδες, 44: 2. τεφρῶδες πύον, 39: 37, 38. Lexicographi habent τεφρῶδες, sed finē authore.
 † τηκεδὼν ἢ σήνη ὀπρῶν, 44: 16. τηκεδὼν, φθίσις, πῆξις, Hefych. Lege & Suid.
 τηλεφανὲς ὡρ, 69: 34, 35. τηλεφανής, Homer. Od. ω. 83. Schol. ἐκ ἀφροσύνης φανόμενον, τηλεφανής σκοπίας ἀφορώμενον, Aristoph. 141. A.
 π, subjunctum vocabulis ὁσίων vel οἶον vacat; ὁσίων [tanquam] αὐτοῖς, 52: 39. ὁσίων μελαινὸς σπῆις, 18: 28. ὁσίων πυρὸς, 103: 41. οἶον τὰ πύονα, 123: 22. ὁσίων καρμῆς, 123: 27. ὁσίων σπινθῆρας, 42: 34. Sic ὁσίων τὸ γινόμενον, H. Steph. ex Demosth.
 ἴσθμι, facio, reddo. τὰς νοσούντας ἐαυτῶν φαρμακίας ὁπρῶς ἴσθμι ἢ ἔμφορῃ, 134: 9, 10. vide & 121: 29. Sic λαὸν γὰρ μιν ἔθηκε, Homer. Il. ε. 319. ὡς περ εἰν ὁ δαίμων πατέρω παῖς πμῶν τῇ, Xenoph. 112. A. γέγοντά με ἴδω, Herodot. 287. 2. πθέντες, ποῖντες, Hefych.
 πθλῶν [νέσων] χειμῶν, 48: 13.
 † πλμῶν [vellicationum] καὶ κνησμῶν, 35: 15. πλμῶσι, κνησμῶσι, Hippocr. 959. A.
 πμωρῆ [auxiliatur] τῷ ὄφρῳ, 43: 5. ἀλλήλοισι πμωρῆσι, Hippocr. 386. 27. ubi Galen. τῷ πμωρῆν ἀντὶ ἡ βοήθειαν οἷα αἱ παλαιὴ καὶ ἡ ἰπποκράτους πολ- λάκις κέχρηται. πμωρῆσαι τῷ παθήματι, Hippocr. 789. A. πμωρῆσαι, βοηθεῖν ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Ὀνή [aut potius Ὀνεί: Lege Euripid. Fragm. in Edit. Cantabr.] φησὶν. Ἐγὼ ἢ πατέρω αἷμα ἐπμωρῆσαι μιν, Erotian. (ubi tamen ἐπμωρῆσαι μιν videtur mihi significare ultus sum.) πμωρῆσαι ἴωσι, Herodot. 37. 41. πμωρῆντις τοῖς θεοῖς, Thucyd. 83. A. & πμωρῆσθε, Id. 30. A. ubi Schol. αὐτοῖς δειλόντι, ἢ γὰρ βοηθεῖτε. πμωρῆν πνα, καλᾶν πμωρῆν πνι, βοηθεῖν, Æmil. Port. πμωρῆν τῷ Πολυδάμῳ, Xenoph. 601. A. πμωρῆν, βοηθεῖν, Suid. Vide prius σωμωρῆσαι & πρῶμωρῆσαι.
 πῖαν, calx. ποῖσι ἢ πῖαν ἐργάτησι, 40: 19. πῖαν ἐσθεσμήν, 102: 50, 51. πῖαν, Lucian. 372. C. Hefiod. Scut. v. 141. ubi Schol. γλῶσσαν πῖαν, ἢ κόνια, Erotian. πῖαν, ἢ κεκαυμένη λίθος, ἢ ἄσβεστος. θηλυκῶς ἢ, ἢ πῖαν. σῶνιον ἢ, ὡς σεν- κῶς, Suid.
 τλήμων, ὑπομονή, Hefych. ὁ θυμὸς καὶ δειλίη ἢ ἡσυχία τὰς νοσούντας τλήμονας, 121: 29, 30. Eodem ferè sensu, ποῖσι ἐς παυδίαν πονεῖσι καὶ ἐς πῦν τλήμο- σι, 57: 35. τλήμων Ὀδυσσεύς, Homer. Il. κ. 498. Schol. καρτερός. τλήμονα θυμὸν, Il. ε. 670. Schol. ἔντολμον, ὑπομονή. τλήμων, ἐλεεινός, Suid. ποῖσι μέχρη τῶνδε τλήμοσι, 122: 30. Τετρακτὶ ὀπρῶν δυνυχῶς ἢ λέξιν πθέσιν, Eustath. in Hom. 553. 5. τλήμων, Euripid. Med. v. 115. Anthol. lib. 3. cap. 14. epigr. 6.
 πῖχοι λείοι, ὁμαλοί, &c. ἐρεθιστὴν * πυχόχρησφι, 72: 33, 34, 35, 36.
 τόνον ἢ σωματὸν ἀγῶν, 117: 4. ἢ ἢ τὸ φύσιν ὁ δεσ- μὸς, τῆς τῶν τόνων, λυθῆ, 16: 37. τόνον ὁ σπασμὸς μείζων, ἀφύχνη τόνον διωκατὶ, 39: 47, 48. ἐκλυ- σις ἢ τόνος τὸ φύσιν, 16: 28. τόνον πρῶτον τόνον, 77: 30. τόνον νύκτων καὶ ἐνστάσις ἔνομα, 3: 35. Τέ- νοι, nervorum nomine comprehenduntur; de quo plura ex Hippocrate & aliis tradit Foësius. τόνουσι [nervis] ὀπρῶσι καὶ λεπτοῖσι, 19: 30, 31. τόνον σμάχης, 132: 20.
 * τόνουσι πάντων, 120: 14. Verbum τόνου affertur ex Basil. Epistol. νύκτων καὶ ὑπνῶν τόνου.
 * τῶν ἐς τὸ πύον, 2: 29. ἐς τὸ πύον ἐκ τῶν μόνων, αἱ καὶ καὶ σφαιρῶν, 4: 53.
 τῶν μόνων — τῶν, 123: 43, 44. partim quidem — partim verò. Sic Demosth. 309. 12, 18.
 τῶν [ἢ σῶσιν] ἐς ἀγῶν, 15: 48. ῥηθῆς [ἀνθρω- πῶν] εἰς ἀγῶν τῶν, 100: 39. τῶν πῶν ἢ νύκτων ἐς κα- κόν, 9: 15, 16. ἐς ὑγίαν, 37: 20. εἰ δὲ τῶ ἐς ἀγῶ- νον τῶν, 6: 6, 7. ἢ τῶν ἐς ἀνέκτα, 28: 16. ἢ ἢ τῶν τὸ ἀγῶν τῶν, 9: 16.
 τῶν ἐμπαύτων παθῶν καχεξία, 46: 54. origo. Crass. conversio. τῶν αἰτίων, 48: 38. ἢ αἰτίων ἐς πνῆν, 47: 15. παθῶν, 46: 54.
 * τῶν (conversio, confectio ciborum) ἐξ ἀγῶν, 47: 43.
 τῶν πόνων, 43: 25, 26.
 τῶν κνησμῶν, 66: 15, 16. attritionem. ubi τῶν videtur mihi poni pro τῶν: nam τῶν, trita semita, τῶν idem ac τῶν, tritus, tritura.
 τῶν αἰμάων ἰαχῇ, 28: 8. stridoris. Sed τῶν dicitur de sono vermium in ficu enatis, Theophr. Histor. Plant. lib. 4. cap. 16. piscium. Aristot. Histor. Animal. lib. 4. cap. 9. sordium, Plutarch. Marcell. ὀδόντων, Hippocr. 397. 7.
 τῶν μῶν μῆλα καὶ χεῖλα, 4: 16. τῶν σφύγμων, 100: 20. χεῖρες, Hippocr. 74. H. τῶν κινήσιν, H. Steph. ex Plut. Symp. 8.
 τῶν, ea pars cibi, quæ in nutrimentum cedit. σι- τία ἀδίακτα ἢ τῶν, 62: 48.
 * τῶν, i. e. factum similia.
 τῶν πύον, 44: 2, 3. αἷμα, 60: 49. τῶν (ἐλκῶ)

(ἐλκεα) 55: 39. τευγῶδες πύσις, Hippocr. 207. G. τὸ τευγῶδες, Aristot. Probl. lib. 20. probl. 35.
 τεύει παῖς ἐν περὶ, 58: 30. τεύειν λέγοντι αἱ τευγόνες, τεύειν ἢ νυκτείδες, Eustath. in Homer. 229. 24. καὶ τὸ τεύειν ἀντὶ τῆς ἀδολοχεύειν εἶπεν πολυλογεῖν, Id. 751. 10. Homer. Il. i. 311. Ubi Schol. τεύειτε, πολυλογεῖτε, γινώσκετε. Δοτὶ δὲ τευγόνος ἢ μετὰφορεῖ. τεύει δολογῶν, Arat. v. 948. Lege Foes. in voce τεύει.
 τεύχεται πινυροῖσι, 84: 29. τεύχον, 80: 44. & 97: 9. πῖα τεύχη, Aristoph. 392. B. τεύχα, Hippocr. 595. 20.
 † τεύσσει, 65: 41.
 * πύλαινα [ἐλκεα] 60: 5. callosa. à πύλῳ, callus. Unde regularius derivantur πύλαινης & πύλῳνης.
 πύφεται [τὸ πύφῳ] ὅπως αἰδήλον πύφ, 69: 32. succenditur; fumat. πυφόμενον λίνον, Matth. xii. 20. πύφει, καίει, καπνίζει, φλέγει, Hesych. πεπφωμένη γνῶμη, 20: 12. πεπφώσθαι, Cic. Epist. ad Attic. lib. 12. p. 378.
 τῷ pro πνί. εἰ δὲ τῷ, &c. 6: 6. ξυῖ τῷ, 14: 21. ἔπε τῷ ἄλλῳ, Homer. Il. ε. 299. Schol. ἔπε πνί ἄλλῳ ἔπε ἄλλῳ ἄλλῳ τῷ, Aristid. tom. 1. 52. C. Edit. P. Steph.

T.

Τείνης ἢ κατὰ τείνης, 120: 17.
 ὑγερῶν [μερέων] 81: 37, 38. ὁ γόνος — Δοτὶ δὲ ὑγερῶν ὑγερῶς, Hippocr. 289. 45. ὑγιαζόμενοι, 61: 44. ὑγιαίνει, 99: 49. ὑγιαίνεισθαι ἔξιν, 77: 44.
 ὑγερῶν, 120: 17. Διὰ τὸ εἶναι τε καὶ ὑγερῶν πὲρ σώμα, Galen. ad Glauc. lib. 1.
 ὑγερῶν πύφεται, 3: 3, 4. ὑγερῶν, Hippocr. 1251. F. ὅταν ὑγερῶν γνῶμη, H. Steph. ex Galen.
 ὑγερῶν ἢ πύφεται, 40: 11.
 ὑδωρ μῆ, ὁ Νεῖλος, 8: 9.
 ὑδαρῶν οἶν, 120: 22. ὑδαρῶν οἶν, Galen. lib. 1. ad Glauc. & Aristot. Probl. lib. 3. probl. 19. & Xenoph. 675. C. & Athen. 431. B. D. ὑδαρῶν φλέγμα, 57: 13. αἰὲς ὑδρῶν, 127: 33. ubi lege ὑδαρῶν vel ὑδαρῶν [ὑδαρῶν, Alex. apud Athen. 426. D.] vel reponerem ὑδαρῶν, nisi quod hæc vox de hydropre proprie dicatur: ὑδρον apud Aretæum, 41: 26. & 43: 4. unde ὑδρῶν, 51: 12. ὑδρῶν, 51: 5. ὑδρῶν, 129: 23. ὑδρῶν, 43: 45.
 ὑδαρῶν, λεπτὰ ἔχει, 17: 8. ὑδαρῶν ἔρον, Hippocr. 210. F. ὑδαρῶν πύφεται, 40: 47. & 38: 38, 39. & 43: 52.
 ὑδρῶν νέον, 97: 30. ὑδρῶν, Herodot. 105. 20. ὑδρῶν, Athen. 360. F. & Theon in Arat. v. 391, 392. & Harpocrat. in voce Σκαφηφόροι. ὑδρῶν νέον, Hippocr. 49. 53. ἢ μικρὰ ὑδρῶν, ὑδαρῶν καὶ, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 * ὑδρῶν, 43: 14. & 49: 5, 6. Hippocr. 191. B. D. Hæc vox derivatur ab ὑδρῶν; quod verbum legitur apud Diosc. lib. 3. cap. 123. & Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 81.
 * ὑδρῶν γὰρ, 77: 13.
 * ὑδρῶν. 117: 20. pro † ὑδρῶν; uti prius ἐλκεα.
 ὑλῆς τὸ ἐν τῷ πύφεται, 17: 32.
 ὑπαγωγὰ [λάχανα] ἔρον καὶ καίει, 117: 45, 46.
 ὑπαγωγὴ καίει, 90: 39. ὑπαγωγὴ καίει, H. Steph. ex Diosc. ὑπαγωγὴ καίει, alius subducens, feces excernens, Hippocr. 396. 25.
 ὑπαγωγὴ, 40: 32. ὑπαγωγὴ καίει, Hippocr. 391. 38.
 ὑπαγωγὴ τὰς βίνας, 75: 19. ὑπαγωγὴ τῷ φθάλμῳ, Aristoph. 401.
 * ὑπαγωγὴ τὸ νοσῶν, 119: 12.
 ὑπαγωγὴ, 109: 3. ὑπαγωγὴ, Alex. Aphrod. lib. 1. Probl. 83.

ὑπαγωγὴ, Aristot. lib. 1. Probl. 7. Hippocr. 1243. H.
 * ὑπαγωγὴ γὰρ, 84: 37. sine augmento, Ionicè; at Edit. Turneb. & Henisch. ὑπαγωγὴ. Notandum est præterea in hoc hujus verbi tempore aliquando inferi, aliquando negligi; ὑπαγωγὴ, Plat. Tom. 3. 371. E. σωματικῶς, Plut. Vit. 716. B.
 ὑπαγωγὴ καίει, 115: 40. ὑπαγωγὴ, τῷ καίει καίει καίει καίει καίει τὸ ὑπαγωγὴν εἰρημῶν, Erotian. ὑπαγωγὴ φάρμακα, Hippocr. 514. 1.
 ὑπαγωγὴ, 107: 36. Hoc verbum ex Chrysost. de Sacerdot. afferunt Lexicographi.
 ὑπαγωγὴ, 83: 26.
 ὑπαγωγὴ, 120: 8. ὑπαγωγὴ, Hippocr. 761. G. ὑπαγωγὴ, citatur ex Diosc.
 ὑπαγωγὴ, 66: 5. ὑπαγωγὴ τὰς βίνας, Philo 412. 37.
 ὑπαγωγὴ [ἐπαγωγὴ] ἐς δολιχὴν ἐπαγωγὴν, 73: 58. differre. Sic Herodot. 335. 22.
 ὑπαγωγὴ γὰρ, 35: 21. immodicus calor. ὑπαγωγὴ θερμῶν, Aristot. lib. 3. probl. 5. ὑπαγωγὴ δολιχῶν, Isocrat. 224. B.
 * ὑπαγωγὴ, 30: 26. supra modum horrens.
 * ὑπαγωγὴ τῶν [ὑπαγωγὴ] ὁ νοσῶν, 9: 13, 14.
 ὑπαγωγὴ, dilatio. ὑπαγωγὴ, ἀνατολῆς, Hesych. ὅτι ἀμβολῆς καίει δὲ ὑπαγωγὴ ἢ μετὰ τὴν ὑπαγωγὴν, 89: 46: 47. τὰς ὑπαγωγὴς τὸ ἀφίξει, Philo, 439. 24.
 ὑπαγωγὴ [extet] πύλῳ τὸ ὑπαγωγὴν, 18: 19, 20. πύλῳ μὴ ὑπαγωγὴν, 72: 34. πύλῳ μὴ ἐξαγωγὴν ἀμφοτέρωσι ὡς ὑπαγωγὴν, 72: 38, 39. Et cum acco. πύλῳ μὴ τὰς κεφαλὰς ὑπαγωγὴ τὸ ὑπαγωγὴν, Polyb. 235. C.
 ὑπαγωγὴ [superat] αἰμορρῶν πύλῳ πύλῳ, 19: 34. ὑπαγωγὴ πύλῳ αἰδῶ τὸ πύλῳ, 25: 31. Et cum genº. δίκη δὲ ὑπαγωγὴ ὑπαγωγὴ, Hesiod. Eeg. v. 215.
 ὑπαγωγὴ τὸ πύλῳ, 109: 46. satis ante traditum est.
 ὑπαγωγὴ οἷσι διαίτης, 57: 38. qui aspernantur victum. ὑπαγωγὴ τὸ ὑπαγωγὴ, H. Steph. ex Chrysost. de prec.
 ὑπαγωγὴ, vehementer intendor. καὶ ὑπαγωγὴ τὰς, 40: 43. ὑπαγωγὴ, Aristot. lib. 3. probl. 5.
 † ὑπαγωγὴ οφθαλμοῖ, 16: 48. ὑπαγωγὴ, 60: 26. τὸ ὑπαγωγὴ, Hippocr. 1090. G. ὑπαγωγὴν σώμα, Thucyd. 130. C.
 ὑπαγωγὴ. ὑπαγωγὴ τὸ πύλῳ πύλῳ, 104: 4, 5. infra exierit.
 ὑπαγωγὴ νήρεσι ἐς θάνατον ὑπαγωγὴν, 71: 16. ὑπαγωγὴ νήρεσι, Homer. Od. v. 79, 80. ὑπαγωγὴ μιν ὑπαγωγὴ, 103: 26. ὑπαγωγὴ καίει, Homer. Il. x. 502.
 ὑπαγωγὴ, 69: 41. Nicand. Ther. v. 162. & Alex. v. 85.
 * ὑπαγωγὴ φάρμακον, 93: 4. id est, ὑπαγωγὴν ὑπαγωγὴν φάρμακον, 95: 17, 18.
 * ὑπαγωγὴ φάρμακον φύσσει καίει, 18: 47. submurmurans. ὑπαγωγὴ καίει, 24: 51. ὑπαγωγὴ καίει, Hippocr. 126. B. Lexicographi habent ὑπαγωγὴν, cænosus. sine auctore. ὑπαγωγὴν, ἢ τρυξ, Hesych. βορβόρην, de intestinorum murmure. βορβόρην, γινώκει, Hesych. βορβόρην, cænosus referens, ex Diosc. lib. 5.
 ὑπαγωγὴ πύλῳ, 27: 41, 42. ὑπαγωγὴν πύλῳ ἄλλῳ, 19: 47, 48. πύλῳ αἰματικῶν ἐν τοῖς ἀλλῳοῖσι ὑπαγωγὴν, 61: 53. ὑπαγωγὴ [πύλῳ] Hippocr. 963. H. ὑπαγωγὴν, Herodot. 48. 40. καίει ὑπαγωγὴν [πύλῳ] Apollon. Arg. 2. v. 1219. Schol. καίει βυθισθεῖς. ὑπαγωγὴ [Homer. Od. e. 319. Schol. ὑπαγωγὴν τὸ καίει δὲ τὸ ὑπαγωγὴ τὰ κατὰ βυθῶν καίει, καὶ οἶον ὑπαγωγὴν. εἰρη] δὲ Δοτὶ δὲ καίει δὲ τὸ καίει, Erotian.
 † ὑπαγωγὴ τὸ ἀναθῶν μύλον, 11: 32.
 ὑπαγωγὴ αἵματος, 12: 49. ὑπαγωγὴ, ὑπαγωγὴ, ἢ ἢ ὑπαγωγὴ

- ἐν γὰρ πρὸς ὑποδοχῇ, Hefych. ὑποδέξαι, apud Hippocr. 25. 18. de medico agrum suscipiente & consolante.
- * ὑποδιδρῆσκαι [φαρμακα] οἱ καίνοντες, 26: 38.
- ὑποδέσθαι ἀμειλιχταί, 24: 32, 33. ὑποδέσθαι δαδῶν πρὸς τὰ γυναικίνα, 24: 28, 29.
- ὑποθυμῖν, 112: 29.
- ὑποκινῶσι φλεγμοναί, 101: 44. νύσθαι ὑποκινῶσιν αὐτὰς, Plat. Camill. 143. A. obrepit. ὑποκινῶσαι, εἰς βάθος οἰκῶσαι, Hefych. ἀμαρτία εἰς βάθος ὑποκινῶσαι, H. Steph. ex Basil.
- ὑποκαταστῶσι [remiserint] πενήδους, 76: 23.
- * ὑποκεφαλαιοῖσι, 75: 14. πρὸς κεφαλῇ ὑποθεῖναι ὑποκεφαλαιοῖσι, Hippocr. 618. 1.
- ὑποκλύζειν, 81: 47. & 83: 49. ἢ κολύειν, 78: 9, 10. κλυσμῶ πηλῇ, 88: 38. Hoc verbum citant Lexic. ex Epigr.
- * ὑπολέπειν ἢ λεπὸς ἰχθὺς, 63: 28.
- ὑπολόχει, 42: 51, 52. ὑπολόχει φύλα, Diosc. lib. 4. cap. 119.
- ὑπολύψιν, 33: 13.
- ὑπολύσαι τὰς θυμίας, 89: 51.
- * ὑπολύσαι γενάτων, 61: 58. ὑπολύσαι γενάτων, Nahum. 11. 10.
- † ὑπομέλανε δόντες, 70: 37. ἀφωχρήματα ὑπομέλανε, 46: 16.
- † ὑπομελανίζει, 6: 47. πύα πεφροειδέα ἢ ὑπομελανίζοντα, 39: 37.
- ὑπομνήσις, propriè revocatio in memoriam. ὑπομνήσιν ἢ λογίων οὐκ, Sapient. xvi. 11. ὡς μὴ προκινῶσιν ὑπομνήσιν οἱ, 73: 5. in mentem veniat. ἐφ' ἐκάστης ὑπομνήσιν, 121: 6. in singulis accessionibus, scil. 3 παύσθαι. ὑπομνήσιν τῷ σωματικῷ χρεῶ, 78: 30. refectioe stomacho opus est.
- ὑπομονὴ ἄλλης κενώσιν, 124: 24.
- † ὑποπλάσθαι φλογμα, 8: 53.
- ὑποπλοῖ πρὸς φαρμακίαν, 29: 54. suspicaces: suspicionem habent veneni, sensu activo, uti ὑποπλοῖς, Thucyd. 452. D. ὑπόπλος, Xenoph. 937. A. Sed ὑποπλοῖ sæpius passivo, suspectus. ἦσαν ὑποπλοῖ αὐτοῖς, Thucyd. 463. B.
- * ὑποπλώσσω, idem ac ὑποπλήσσω, præ metu lateo, recedo. [unde ὑποπληῶτες, Homer. 11. 6. 312. ubi Schol. ὑποπληῶτες. uti & Eustath. 229. 5.] σμικρὸν τι ὑποπλώσσω ἢ νύσθαι, 125: 7.
- * ὑποπλόω αὐχλῷ, 36: 46.
- ὑποπλέω, 74: 16. subducere [scil. cibum]. sic 83: 9. Eo sensu legitur in Act. xx. 20. Epist. ad Gal. II. 12. ad Hebr. x. 38. Cum gen. ἐπ' αὐτοῖς οἰνώδεις ὑποπλέω, 74: 25. abstinere: ὑποπλέω τὸ τρώειν, Aristoph. lib. 1. probl. 46.
- ὑποπροφαί νύσων, 47: 20. ὑποπροφαί ποιεί, 93: 39.
- ὑποπροπνύμι. ὑπο τῇσι πλάσθαι ὑμῶν ὑπερῶ, 8: 35. σποδὸν ὑποπροπνύς, Esai. LVIII. 5.
- ὑποπτάμην, 88: 22.
- ὑποπτείνεται ἢ ἀφνοῖαν ἢ νύσθαι, 29: 14. perturbat, dejicit.
- ὑπεργίει ἐς κατὰ πόνον, 83: 28. ὑπεργίει πῶς δευμῶν, Thucyd. 25. C. Schol. ὑπερεπῖν. sic Hefych. ὑπεργίειν τῇ κατὰ πόνον, Hipp. 49: 17.
- * ὑπεφάσας. ἐξυμειλῶσαι τὰ βλέφαρα, ὡς καὶ τὰ λευκὰ ὀφθαλμοῦ ἐξ ὑποφάσας, 2: 38, 39. oculorum alba subapparent. ὑποφάσας ἢ ὀφθαλμῶν, Hippocr. 37. 24. & 1258 C. ubi hæc vox exponitur, ἢ γὰρ π' ὑποφάσας ἐξυμειλῶσαι τὰ βλέφαρα ἢ λευκὰ, &c. ὑποφάσας, τὰς ὑποφαινομένας ὀφθαλμῶν κινήσεις, Erotian. ὑποφάσας χρεῖσαι, 81: 32, 33.
- ὑποφέρει [καλὴν] βροχίαν, 17: 9. ὑποφέρει ἢ γαστήρ ἢ ἡ κύστις τὸ ποτὸν, 22: 2. subtus evehit, excernit. ἢ καλὴν αὐτῇ ὑποφάσας [efferet, proferet] δόλον, Job. xv. 35.
- * ὑποχολὸν κατὰ πόνον φλέγμα, 11: 13. biliosum, bile plenum: ἀχολή. H. Steph. exp. ὑποχολῶ, subintratus, scil. ἀχολῶ.
- ὑποχολοῖ μύρον, 120: 35, 36. ὑποχολοῖται, Xenoph. 206. C.
- ὑπὸ πῶσι, 85: 47.
- † ὑπὸ πῶσι, 32: 43, 44.
- ὑπερῶ & ὑπερῶα ἡμέρα. καὶ αὐτὴ μαρτυρεῖ ὑπερῶα καὶ ὅτι τὸ ἄλλης ὑπερῶα, 96: 32, 33. Ἔσ' hodie, Ἔσ' postredie, Ἔσ' die perendino.
- ὑφαίμων ὑπερῶν, 12: 40, 41. ὑφαίμων καὶ πόνος, Anthol. lib. 4. cap. 9. Epigr. 13. ὑφαίμων ὀφθαλμοῖ, 32: 51.
- Φ.
- Φαιδρότεροι γνώμη, 46: 20. Φαιδρὸς, κατὰ πόνον, γελῶν, Hefych. Φαιδρὸν ἐρύθιμα, 8: 52.
- Φαλακρῶσις ἀφροῦ, 70: 9. Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 2.
- Φανταζέται ὅτι τῇσι ὀπποῖσι, 69: 29, 30. appareat. δεξιά Φανταζέται δριστερά, H. Steph. ex Plat. in Lexic. Ciceron. p. 38. Φανταζέται τὰ μὴ ὑπὸντα, 73: 14. imaginantur, putant se videre. μαινόμενοι — Φαντασίας πῶς ὄντων Φανταζόμενοι, καὶ τὰ μὴ ἔσονται ὡς ἔσονται ὄρεν, &c. Cat. Jatric Probl. 79. [Vide Edit. Problem. per Sylburg.]
- Φαντάσματα, 32: 48. idem ac ἰνδάλματα lineā 46. ἰνδάλματα, Φαντάσματα, Hefych. Φάντασμα, Matth. xiv. 26. πρὸς τὴν Φαντασμάτων, Sapient. xvii. 15.
- Φαντασίη [visio] σπῆς, 2: 22. Φαντασίαι ὀνείρων, Sapient. xviii. 17. Φαντασίαι ἀξιώετοι, 11: 17. Φαντασίη [opinio] γλυκαζόντος γίνεται, 46: 41. Φαντασίη [speciem] ἀναγωγῆς παρ' αὐτῶν, 12: 25. Φαντασίη [cogitatione, superstitione] ἐυσεβεῖ, 33: 12. ὅτι μὴ Φαντασίη, 29: 45. Φαντασίαν ψαδῇ, Habac. 11. 18. Φαντασίη ἢ μάλα κατὰ πόνον ἵπποι, 41: 52. Φαντασίη ἢ ῥάχις κινδύμους, &c. 57: 9. ἐκκεῖσθαι, 61: 29. πλῆθους ἢ ἐν τῷ σωματικῷ, 132: 31. Φαντασίαι, ὡς &c. 58: 31, 32. ἀρετὴν καὶ Φαντασίη, 74: 35. ἵπποι λεπτοί, ἀρετὴν καλῶν, ἐν Φαντασίη, 71: 13, 14. ἵπποι σμικροί, Φαντασίαι μέζοντες, 35: 21, 22.
- Φάρμακα, medicamenta, 90: 28. & 134: 8. Ecclesiasticus xxxviii. 4. Φάρμακα, [venena] εἰς τὰ φρεῖα ἐμβέβηται, 5: 44. Thucyd. 129. D. Φάρμακον ὀλέθρον, Sapient. 1. 14.
- Φαρμακώδης κατὰ πόνον, 134: 42. Φαρμακώδης, Theophr. Hist. Plant. lib. 4. cap. 6. Φαρμακώδης, 80: 16. & 91: 10. & 93: 6.
- Φαρμακός, veneficus; Φαρμακεῖσι, Apoc. xxi. 8. qui medicamenta parat: τὰς νοσούντας ἐαυτῶν Φαρμακείας ἐυπερὶς πῆσι ἢ ξυμφορῇ, 134: 9.
- Φαρμακῶδης, veneficio afficere; Plat. Tom. 2. 933. D. ἐφαρμακῶδης, 2. Chr. xxxiii. 6. medicamenta adhibere; Φαρμακῶδης ποτὸν ἐς ὄνησιν, 134: 53. medicamentis purgantibus uti; Φαρμακῶδης, 73: 36. Hippocr. 72. F. ubi Galen. exp. κατὰ πόνον.
- Φαρμακίαν, veneficium, 29: 53. Φαρμακείας, Plat. Tom. 2. 933. D. Galat. v. 20. Φαρμακίης πρὸς πόνον, 113: 7. Φαρμακίη [medicatio] ποικιλοτέρη (de qua pharmacia se scripsisse testatur Aretæus, 98: 36, 37. & 107: 48. & 116: 53. & 119: 11.) 97: 45. & 122: 11, 12, 13.
- Φεῖδω ἔσω ποτὴν τὸ φλογός, 85: 56. ἐδ' ἐπιφείδω, Homer. Od. 9. 95.
- Φέρβεται (pascuntur) ὀνείρα ζωῶ καὶ ἐρπετῶ ἀνὰ τὸ γῆν, 68: 2; 3. τὰδε φέρβεται ἐν σέθεν ὀνείρα, Homer. Hymn. in Terr. v. 4. φέρβειν, τρέφειν, Hefych. ἐκασθαι ἐλπίσι φέρβει, Hippocr. 1283. 4. φέρβεται (depascitur, consumit) ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα, Hippocr. 1184. F. φέρβειν ἐξαλάττων, 74: 38. τῇ φέρβει, Hippocr. 1050. F. φέρβεισι βαρύν, 119: 45. φέρβων βαρύν, in voce Polyphemi, Homer. Od. 2. 257.
- Φρόντωρον, propriè autumnus desinens ἔσ' in hyemem vergens, 48: 12. idem ac μετόπωρον, 59: 5. Vox tamen

tamen utraque mihi videtur simpliciter de autumno intelligi; Aretæus enim, quatuor anni tempestates sic enumerat; ἔρως, φθινόπωρον, ἡρ, χειμῶν, 18: 5, 6. & 18: 38, 39. χειμῶν, ἔαρ, μετώπωρον, ἔρως, 35: 11, 12. χεῖμα, ἡρ, μετώπωρον, ἔρως, 3: 43, 44, 45.

φθινόωδες γίγνοντο, 37: 23. *tabidi*. Hippocr. 943. F. τὸ φθινόωδες [νεσθημα] Id 939. F. *tabificus morbus*.

φθὸρ ἢ ἀναγομῶν, 14: 50, 51. φθόρος ἀνθρώπων, Thucyd. 129. B. φθόρος δὲ χη, 12: 51.

φιλέει γίγνεσθαι, 3: 37. φιλέει ἀποχωρεῖν, Hippocr. 798. H. φιλεῖ, εἰωθεν, Erotian. Sic Hefych. & Herodot. 62. 16. & Thucyd. 551. C. Ita frequenter amo apud Latinos; *aurum amat ire*, Horat. lib. 3. Od. 16. v. 9:

φιλόζωοι καὶ εὐέλπιδες, 50: 29. φιλόζων δένδρον, affertur ex Theophr.

φιλοζωή, 50: 23. φιλοζωία, Diog. Laert. 6. in fine vit. Antisthen.

φιλομεδής λαλή, 101: 9. Homerus per μμ, metri gratiā, teste Eustathio; φιλομεδής Ἀφροδίτη, Il. γ. 424. Schol. ἡ φιλόμεδης καὶ ἱλαρὰ, καὶ Ὁμηρον. καὶ ὁ Ἡσίοδος (v. 200.) φιλομυθεῖα, ὅτι μὴδὲν ἐξεφαάνθη ὅ ἐστι, ἢ αἰδοῖαν.

φιλονεικεῖντα πυγμῇ, 120: 10.

† φιλόστροφος, 99: 43. *recidiva*. φιλόστροφον ἔλεγον αἱ ποιεῖται ἢ ἐν μεταβολῇ, Jul. Poll. lib. 6. cap. 27. sect. 7. Sed hic φιλόστροφος, idem est, ac * φιλυπέρστροφος; φιλυπέρστροφον κακὸν, 116: 39. φιλυπέρστροφος, Hippocr. 76 A. & 172. H.

φοινίσσω, *puniceo colore inficio, rubefacio*. φοινίσας, 131: 32. τὸ φοινίσαν ἔστι πυρρὸς, 64: 11. *igneā rubefaciendi facultas*. τὰ ὁποῦν ἐφοινίχθη, Hippocr. 1234. E. φοινίσαν ἢ κεφαλήν, 117: 10. & 118: 47. Lege Schol. in Aristoph. 387. C. ubi τὸ φοινίχθηναι αἱμάχθηναι. φοινίσαν, ἐρυθρῶν. φοινίξαι, αἱμάξαι, Hefych.

† φοινίξας, 133: 19. μέσφι φοινίξας, 119: 40. φοινίξας κεφαλῆς, 121: 39.

φορητός, ἢ φορητός, 61: 12.

φορτός, *coriosa quædam materia*. ὁπλημάτων καὶ ὁπλοσμάτων ὁ φορτός ἐνδύει, 122: 3, 4. αἷς ὃ ἐνθάδε ἔστι φορτός, 123: 10. φορτὸν μέζαν ἀνιμάττω, 68: 39.

φορτίδιος νῆος, 68: 50. Homer. Od. ε. 250. Schol. φορταγωγὴ ἔστι δὲ καὶ καλεῖται.

φράζειν, *vocare*. τὸδε φράζειν ἡλίου φράζει, 33: 38, 39. & φράσαι, lin. 37. φράζεσθαι μάλα περὶ πάντων, 122: 36, 37. αἰμὴ μάλα φράζεσθε, Homer. Il. σ. 254. Schol. ὁπληστὴς βυλάσθε.

φραχθεὶς ὁδοί, 44: 46. *obstruantur* φραχθεὶς ἢ ὁδόν, Hof. II. 6.

* φραγδρωπὸς ἐς ἐρημίαν, 33: 5. * φραγδρωπὴ, 30: 32. φύξιμα, 105: 34. *fugienda*. ἢ φύξιμος ἢ, Hippocr. 532. 52. φύξιμον, *effugium*, Homer. Od. ε. 359. Schol. φάκτον, i.e. quod confugere debeo. φύξιμον ὁδὸν, Nicand. Ther. v. 54. *odorem, qui fugat* ἔσ' abigit.

φυλάξαντα ἐπ' αὐτῆς μίλλω ἡμέρῳ, 89: 53, 54. *unum diem observet, transigat jejunos*. πεφυλάχται χερὶ ταῦτα, 74: 45. *hæc observanda sunt*.

φυλακή, *custodia, seu conservatio*. ἐς ἢ τὸ κύριον φυλάκω, *ad vesicam tutandam*, 121: 43.

φυλακτικώτερον τὸ διωάμιον, 92: 33. *vires magis conservat*. φυλακτικὸς τὸ ἐγκλημάτων, Aristot. (Edit. Sylburg.) Rhetoric. 67. 21.

† φύξιν, *commixtionem*, 102: 25. pro φύξιν.

φύσις ἀγώγῃ, 106: 25. & 75: 40. & 79: 23. φυσώδες, 32: 39. & 29: 31. φυσώδης, Hippocr. 392. 26.

φυσωσις, 114: 17. φυσώσεις, 2. Cor. xii. 20.

φύω. ὕδασι πεφυκτοῖς θερμοῖσι, 126: 9, 10. *aquis naturalibus calidis*.

φύη τὸ νέος κύριον, 51: 37. τῇ ζῳῇ φύη, 69: 12, 13.

φύλῃ ἀδενώδες, 52: 38.

φύμα ζωῆς, 71: 44. *propaginem*.

φύσις κρέσσον ἡ τέχνη, 42: 14. ἐκμετρησάμενος αὐτῆς τὸ ἀνθρώπων, 71: 40, 41. αἱ φύσεις [νόσος] κρέσσον: 100: 46.

φάγνυμι. καίει καὶ διατίθεται καὶ φαίνεται, Diosc. lib. 1. cap. 79. φαχθεῖσα κέγχρος, 76: 33, 4. πεφωγμῶν κέγχρον, 85: 34, 35.

φωλὸν ἢ θερμὸν ἐν τοῖσι σπλάγχνοις, 36: 17. ἢ φωλὸς τὸ κακὸν ἐς ῥίζην, & φωλεῖται ἐν σπλάγχνῳ νόσθημα, 48: 32.

φωνασκίη, 132: 2, 3. idem ac ἀναφώνησις, 133: 14. φωνασκίος, Lexicogr. ex Theophr. Hist. Plant. lib. 9. [φωνασκοί, Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 119. φωνασκῶντες, Arist. Probl. lib. II. probl. 22.] De hoc exercitio lege Cael. Aurel. p. 282. & Mercurial. Gymnastic. lib. 6. cap. 5.

X.

Χαίρει ὁπίσω ἢ δὲ ἀνωθεν, 111: 20.

χαλαῖς ἐμπλεῖα κρέα, 70: 21. χαλαῖα hic *tuberculum*; vitium in suis. χαλαζώδες τὸ ὕον — χαλαζώσαι — ἐν τῇ γλώττῃ τῷ κάτω ἔχοντι τὰς χαλαῖας, Aristot. Histor. Anim. lib. 8. cap. 21. γλώσσα χαλαζώδεις ἰόντοισι περὶ χεῖρα, 70: 18. γλώσσα ἐτερχμωτο, ὡς χαλαζώδης πυκνῶ, Hippocr. 1121. H. ἢ δὲ πᾶσι πύκνυνται ἀπὸ πύκνυνται — χαλαζώδες, 41: 18, 19, 20. ὕδρον χαλαζώδες, 66: 50.

χαλαρός. τὸ χαλαρὸν δὲ χεῖρ, 83: 42. Hippocr. 810. G. χαλαρὸν χαλινῶ, Xen. 948. B.

χαλαῶ. χαλῶν, 109: 27.

χαλεπὴ πύκνυνται κύστις, 23: 4. i.e. χαλεπῶς πονεῖ.

χαλεπαίνει [σηπεδῶν] ἡ τέχνη, 64: 30. *irritatur*. πύκνυνται — ἢ χαλεπαίνων τῷ ὕδατι, 39: 27. *non offenditur*. τοῖς χαλεπαίνουσι, 2: 40. *iratis*. χαλεπαίνειν πᾶσιν, Xenoph. 143. A. ἔπε π μοι δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει, Homer. Od. ω. 114. Schol. ἐργάζεται.

* χαλκώδες ὄπτες, 70: 27.

χαλκῶς, 40: 20. χαλκῶς, Homer. Il. μ. 295.

χαλκῶς, τὰς τὸ σίδηρον ἐραζομένης, Aristot. Poetic. cap. 25. Aretæus junxit χαλκῶς ἢ σιδηρεῖς. τὸ χαλκῶς, 92: 41.

χαλδόν, πολὺ καὶ ὅσον διωατὸν καὶ ἀδρόως ἀπὸ τῆς κεχρημένης πλάτῃ, Hefych. ἐφ' ἰδρωπὶ ἀδδῶν ἢ χαλδόν, 18: 30. & 59: 9. χαλδὸν ἔλη [οἶνον] Homer. Od. φ. 294. Schol. ἀδρόως καὶ κεχρημένης. * χαλδῶν ἔλη, Hippocr. 272. 33.

χαλῆται ἐν τῇ τέττι, 124: 34. *gratie in cibo*, i.e. *grati cibi*. Sic χαλῆται πύματι καὶ σίτι, 128: 13, 14. χαλῆται ἐξων τοῖσι κάμνουσι, 132: 7. *gratum fiat, oportet gratum facere*. αἱ τοῖσι κάμνουσι χαλῆται, Hippocr. 1180. C. χαλῆται, αἱ χαλῆται ἐν τοῖς χαλῆταις εἶπον τὰς πιδανότηας, Erotian. χαλῆται ἀλδαῖς τὸ ὕδρον, 27: 3. ubi χαλῆται τὸ χαλῆται, *res gratas innoxie indulgere*.

χαλῆται τοῖς θεοῖς, 33: 11, 12. χαλῆται τοῖς βασιλεῖς, Homer. Il. λ. 23. χαλῆται τῇ ἡδονῇ, Xenoph. 99. A. χαλῆται, τὸ δρᾶν τὰ κεχαρισμένα, Hefych. Et cum Gen°. χαλῆται ὁπίωρης, 91: 29. χαλῆται παρόντων, Homer. Od. α. 140. Schol. ἐν τῇ παρόντων ὁπιδόσσει.

χαρῆμα ἀδονήκων καὶ μέγα, 35: 3.

χαρμῆ, 31: 3. *præ gaudio*. Phocylid. v. III. Apud Homerum restringitur plerumque ad *gaudium bellicum*; χαρμῆ γητοσυνῶν, Il. v. 82. & ad *ipsam bellicum*; μνήσαντο χαρμῆς, Il. δ. 222. Schol. ἔστι πολέμου. χαρμῆ ἢ ἡ μάχη, ἢ χαρμῆ ἐμπόσαι τοῖς νικῶσιν.

χαρῶνισσι, &c. 5: 30. De Charoneis fossis aërem pestilentem exhalantibus, lege Galen. Comm. I. in lib. 1. Epidem. & Plin. lib. 2. cap. 94. & Strab. 636. B. ac 649. D. & Diog. Laert. in Zenon. 193. D. Edit. Lond.

χειμῶν, 15: 12. pro quo poeticon χεῖμα; χεῖμα τὴν ταῦτα

ταδε πάθαι, 3:44. ὡς ἐν μ' γὰ χεῖμα, 69:24. χεῖμα καρτερῶ, 59:37. χεῖμα, Homer. Od. ξ. 487. χεῖματ', Hesiod. Eeg. v. 448.
† χεῖματ' ἐλὼν [δ' ἐλπίδα] χεῖματ', 65:20. Martialis in l.b.1. Epigr. 99.] corripuit primam syllabam in *chiragra*; sed H. Stephanus in Gr. Thes. legi *che-ragra*; nam in hujus vocis flexione poetæ demunt; χεῖλ, Homer. Il. θ. 289.
χεῖρονομία, 117:6. & 120:9. & 133:17. inter νομῶ-σια, Hippocr. 364. 16. & 374. 3. Athen. 631. C. ἐχειρονομῶν, Xenoph. 877. E. τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονό-μισε, Herodot. 238. 37. lege Eustath. in Homer. 159. 39. & 957. 47. & Mercurial. Gymnastic. lib. 2. cap. 7.
χειρουργία. De Chirurgiā scripsit Aretæus; ἐν τῇσι χειρουργίῃσι λέλεκται, 115:36. & 3 παρ' ἐντὸς λόγῳ ἢ τ' δε χειρουργίῃ, 88:23.
χερείων, 49:23. Homer. Il. α. 114. οἱ φύσιν χερείους. 56:26. χερείονες χεῖρόνων, 56:25. χεῖρ' ἢ ἀφελόντων, 128:14.
χερσαίων, 136:5.
χλιασμὸν γήματ', 34:20, 21. i.e. κεχλιασμένον γήμα χλιαρῶ, 74:51, 52. scil. ὕδατι, χλιαρὸν ὕδωρ, Athen. 123. D.
* χλοῖα φ' χροῖῃ, 41:50.
χρῆς ἐστὶ [τείχεος] τῷ ἐλέφαντι, 69:6. μάλα φ' ὡς χρῆς, Hippocr. 612. 28. χρῆς ἢ πᾶσι θελεῖ καὶ λεπτή, Schol. in Aristoph. 409. E.
† χολόβαφα ἔρε, 16:46. & 30:44, 45. χολόβαφοι τὸ πᾶν, 20:14, 15. * χολοβάφια ποῖα, 12:51. Nullam hujusmodi formæ vocem à βάφω uspiam adhuc legi. Forsan posset reponi χολόβαφα vel χολοβάφια, nam legitur κοκκοβάφης.
* χολοειδὲς αἷμα, 45:35. χολοειδὲς frequentissimè occurrit apud Hippocr. & Galen. χολοειδὲς, 17:40.
χονδρώδης μέρεα, 39:67. χονδρώδη μέρεα, Aristot. de partib. Animal. lib. 2. cap. 9.
χεῖρομυοί, 12:36, 37.
χεῖμφοι, 12:50. δὲ χεῖμφοι, Hippocr. 1251. B.
χεῖρομφοι pro χεῖρομφοι. φυγεῖτε καὶ δέμῃ χεῖρομφοι ἡδύνετε καὶ αἰδέων, 24:58. fugit injucunda, appetit jucunda χεῖρομφοι φαρμακίῃσι, 122:7, 8, 9. utendum est. Ubi quod occurrit, rarissimè, Participium verbalis in -πών vicem gerit. χεῖρ' [utere] κλυσμά, 116:17.
χεῖρ' ὅμω, Herodot. 40. 281.
χεῖρ' [opus] βελῆς, 124:4. & cum acc°. χεῖρ' βελῆς ἐμὲ καὶ σε, Homer. Il. κ. 43. Schol. χεῖρ' συμβελῆς ἐμοὶ καὶ σοί.
χεῖρ' [oportet] φέρειν, 121:30. & 128:21. & 134:34. χεῖρ' ἐστὶ σε ἵνα, Herodot. 10. 30. & (sub-audito ἐστὶ, uti apud Aretæum) χεῖρ' μιν μὴ λέγειν, Herodot. 192. 39. ἐμὲ χεῖρ' ἰκέσθαι, Ho-mer. Od. δ. 201. χεῖρ' adverbialit, quod rarum est; χεῖρ' [necessario] ὕδωρ [δημιουργεῖ], 44:15.
χεῖρ' [opus est cum Nom.] κερή, 76:60. χυλός, 131:53. 54. uti & apud Latinos; *dux opus est*, Cicer. lib. 2. Epist. 6. ad Cur. & cum Gen°. αἰλὴς τῷ σωματικῷ χεῖρ', 78:31. & βίης καὶ πόνων ἐς δότιρην-ξιν χεῖρ', 39:22. χεῖρ' ἐς ἐννέα θανάτου, 41:14. opus est morte ad requiem; i.e. non, nisi morte, re-levari potest dolor. Crassus autem interpretatur, quasi θανάτου regeatur ab ἐννέω, & βερεχέως ῥοπῆς ἀ χεῖρος, *levi momento ad perniciem opus est*; sic ferè Morelius in suis notis, *si morbo eo vel leviter ten-terentur, lecto, in quo mortem obeant, compronantur*.
χεῖρ' κατὰ κεκλιόται, 72:27. Aliquando χεῖρ' subaudi-
tur; περὶ ξυμμέναι, 38:56. Rarissimum est χεῖρ' pro χεῖρ'; χεῖρ' κατὰ δελμῶν, 67:9, 10.
χεῖρ' σμικρὸν ἐν αἰνῶ [αἵματι] τὸ χεῖρ' τ' φύσιν ἢ τ' εὐφῆ, 134:35, 36.
χεῖρ' αἰλεφῶ σικυώνιον ἐς τὰς πόδας, 104:59, 60. at
mox 105:3, 4. [τὰς πόδας] χεῖρ' αἰλεμμά. Sic
& lin. 7. quæ syntaxis est magis in usu; τ' χεῖρ' αἰ-
λαίω, Homer. Il. α. 587.

χεῖρ' 84:13. & 130:46. Sic enim legendum est
pro χεῖρ' αἰλῶν, ἐλαίω τ' χεῖρ' αἰλῶν, Exod. xxv. 6.
χεῖρ' αἰλῶν, 82:40.
χεῖρ', 45:37. τ' χεῖρ' αἰλῶν, Aristoph. 98. E. & χεῖρ', 46:
11. Homer. Il. ξ. 164. Hippocr. 1181. A. τ'
χεῖρ' αἰλῶν, Aristoph. 189. F. Schol. οἱ Ἀττικαὶ παροξύνα-
σι τ' χεῖρ' αἰλῶν.
* χεῖρ' πῶς ποικίλον, 38:44. τὸ χεῖρ', pro colore
alias non legi. Sin id placeat, posset legi χεῖρ' αἰλῶν
[corporis, uti Homer. Il. δ. 130. Schol. τ' χεῖρ' αἰλῶν,
& σώματ' αἰλῶν] πῶς.
χεῖρ' αἰλῶν πελιδνὸν ἢ μέλαν, 70:29.
χεῖρ' αἰλῶν, 45:20. colore imbuunt, Aristot. in ultim.
sect. Probl. 9. χεῖρ' αἰλῶν, χεῖρ' αἰλῶν, μολυῖαι, He-
sych.
χεῖρ' αἰλῶν [πᾶσι] πολλῶν χρόνων ἐν, 133:30, 31.
χεῖρ' αἰλῶν, 93:16. χεῖρ' αἰλῶν, 1248: G.
χεῖρ' αἰλῶν τ' χεῖρ' αἰλῶν, 45:37, 38. χεῖρ' αἰλῶν τ' χεῖρ' αἰλῶν, Xe-
noph. 171. C.
χεῖρ' αἰλῶν, 6:12.
† χεῖρ', thema rarius in usu; φλέγμα χεῖρ', 117:25.
χεῖρ', 54:16.
χεῖρ' αἰλῶν τ' νεῖσον διωκόμεν μελέων, 66:4. quæ capiendo
morbo sufficiant.
χεῖρ' αἰλῶν, locus; ὅτι τ' χεῖρ' αἰλῶν τ' ἔργα, 32:12. τὸ χεῖρ' αἰλῶν,
cutis, 86:3. & pars corporis; τ' χεῖρ' αἰλῶν, 85:36.

Ψ.

Ψαμμία, 53:16. & 55:3. arenulæ, minutiora cal-
culorum fragmina. θρύπτουσι τ' λίθον εἰς ψαμμία,
Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 110.
ψαῦσις τ' κεφαλῆς, 75:21. ψαῦσις, 35:16.
ψηλαφίη ποδῶν ἐναφῆς, 75:20. & 77:56. & 84:26.
105:4. ψηλαφίης, Hippocr. 24. 13.
ψεδναὶ ὅτι τῇ κεφαλῇ κέμαι, ἀραιαί, 70:7, 8. ψεδνὴ λαί-
χη, Homer. Il. ε. 219. Schol. ἀραιαί, μαδαρεῖ.
ψεδνός, μαδαρεῖς, δ' αἰδέει, Hesych.
ψιλαί ἢ ἐν τῷ ὅρειον, 70:9, 10. ψιλοῖσι σπώμασι, 73:4.
ψίχες, 113:26. ψίχ', 133:44. ψίχ', Alex. Aphrod.
lib. 1. probl. 40.
ψόφ' κατὰ πᾶσι μέρουσιν, 72:32.
ψοφῖν cum accus°. [χεῖρ' αἰλῶν] πῶς μὲν ψοφῖν, 35:37.
spiritum cum strepitu exprunt. Schol. in Aristoph.
131. B. Μένανδρ' ἐψόφηκε τ' θύειν ἐξίαν. Et neu-
traliter; ψοφῖν, Hippocr. 198. B.
ψύχω. ξύω τοῖσι ψύχεσι [refrigerantibus partibus] νο-
λοκύνθης & πέποι, 133:37.
† ψύξις βρωμάτων & πωματων, 14:10. ποδῶν, Hip-
pocr. 398. 31. ψύξις κεφαλῆς, 58:20. ψύξις, 6:
31, 32.
ψυχλὸν, 77:2.
ψύχει ἱκελοι σφυγμοί, σμικροί, νωθροί, 30:49. [Le-
ge Editoris Not. in Var. Lect.] Quid si repona-
tur ἱλῦ; nam 70:15, 16. σφυγμοί σμικροί, νωθροί,
ὅπως δ' ἱλῦ μολίς κινδύμφοι.
† ψυχρολασθή αἰσθήσις κρεῖσσων, 120:14, 15.
ψυχρολαστέιν, 120:34. ψυχρολαστέ, Lexic. ex Plut.
Erotic. ψυχρολαστέων, Aristot. lib. 1. Probl. 29.
ψυχροποσίη, 18:29, 30. & 50:31, 32. ψυχροποσίαι, 6:33.
ψυχροποσίαν, Plut. Symp. 6. Probl. 7.
* ψυχροποσίης κεφαλῆς, 58:47. uti Editor. in Not. ad
Var. Lect. legendum monet.

Ω.

ω & θώματ', 66:36, 37. ω τ' παρ' ἐσθῆς μετὰ λῆς ἀνάγ-
κης, 122:25, 26. ω & θώματ', Lexic. ex Gre-
gor. ω τ' ἀναγκωπίας, Lucian. 202. A.
ὦδε εἶχε γνώμης, 32:13, 14. mente bene constabat. ἔτως
ἔχω δόξης, Dionys. Halic. de Lys.
† ὠκιστὶ δ' αἰδέει, 23:25. Homer. Il. χ. 325.
* ὠκυπόνη κακῶ, 15:37.
* ὠμῆς ἐλαίης, 75:35. ὠμοῖσι λίνοισι, 123:3, 4.
Cec 2 ὠμῶτε.

ὡμοτέρον τρεφῶν, 45:7. pro ὡμοτέρων. Lege hujusmodi αἰωώτων in voce νεοῦ.
 ὥρη, de quatuor anni tempestatibus, 18:5. aut de maturitatis tempore; ἐφ' ὥρας, 123:28. καθ' ὥραν, 74:12. ἐφ' ἑκάστης ὥρας, 74:13. ὅτι τ' ὥρας, 118:3. ἐφ' ὥρας, 91:32, 33. ἐφ' ὥρας, 110:43. ἐς ὥραν, 112:31. Sic ἐν ἀρχαίοις χρόνοις, 123:41. ὡρεῖται σπέρμα, 113:39. ὡρεῖται πείρα, 120:29. ὡρεῖται πείρα, 135:51. ὡρεῖται οἰνάνθη, 107:10. ὥρη τῇ ὡρεῖται, 28:36. & τῇ καλεῖται ὥρας, 28:39. ὡρεῖται ἀκροδύον, 136:8. ὡρεῖται, 123:32. ἐν ποσὶ καθεστῶσι καυροῖσι καὶ ὡρεῖται τὰ ὡρεῖται λοιπὸν δίδωσι, Hippocr. 997. E. ὡρεῖται πέντε, Homer. Od. 1. 131. Schol. τὰ πέντε ἑκάστη καυρὸν ὅτι τῇδε. ὡρεῖται, 50:43. ὡρεῖται, 20:24.
 ὥς pro ὥς, 27:32. Vide Comment. de Dial. Arer. Litt. ω.
 ὥς, cum Superlativo, ὥς δὲ ὑπάρχει, cum Indicat°. ὥς εἰσω παρῶνται τὸ ὄργανον, 116:20, 21. sic 103:9. cum Optat°. ὥς ἐγγυχαροῦται, 116:27. cum Infinit°. ὥς ἐγγυχαροῦται, 43:49. ὥς ἐγγυχαροῦται, 104:27. ὥς μὴ ἀφαιρῶνται, μὴδὲ μακρυνῶνται, 72:22.
 ὥσις. τ' ὥσις, 65:52. ὥσις, Aristot. de Animal. Ingress. cap. 2. idem ac ὥσις, Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 90.

† ὥσις τ' ὥσις, 83:23. ὥσις, ὥσις, Helych. ὥσις ἀπεκλείσει, 62:50. ὥσις, 89:41. ὥσις, 60:6. & 62:39. & 62:55. ὥσις, πικρὰ, παχῆαι, στερεοί, 62:45, 46. ἐς ὥσις ἰόν, 64:24, 25. ἐγγυχαροῦται, 121:38. ἡ καὶ τὰ πέντε, 115:27. ἀρῶν τὸ πέντε, 111:8, 9. ὥσις ἐς τὸ πέντε ἰόν, 99:45.
 ὥσις, 92:19. ὥσις, 85:51.
 ὥσις ἐγγυχαροῦται, 6:6. sic 18:46. ὥσις ἐγγυχαροῦται, 25:24, 25. ὥσις ἐγγυχαροῦται, 63:9.
 ὥσις ἐγγυχαροῦται, 128:14, 15. convenientibus deteriora.
 ὥσις, 47:4. pallor, Homer. Il. γ. 35. ὥσις, genus leguminis, 127:29. Aristot. Hist. Anim. lib. 9. cap. 40. in fine.
 ὥσις, 6:14.
 ὥσις, 36:26. ὥσις, Diosc. lib. 4. cap. 42.
 * ὥσις, ὥσις, 63:27.
 ὥσις. ἐγγυχαροῦται ὥσις, 84:25. οἱ ὥσις οἶδε, 45:42. oculi. Notandum est hanc vocem hic esse masculinam. At in singulari, ὥσις, conspectum, Homer. Il. γ. 158. Schol. τ' ὥσις, τῷ ὥσις, ὥσις.

A R E T Æ I Indicem Appendix.

Nequid Lector, in quo possit adjuvari, desideraret; in Appendicem sequentem conjiciuntur vocabula plurima, præsertim medica, quales sunt partes humani corporis, morbi cum variis medicamentis, animalibus, vegetalibus, aliisque ad philosophiam naturalem pertinentibus; quæ pleraque nomine tenus commemorasse hic sufficere; plenius quippe in variorum authorum hanc materiam de industria tractantium operibus explicata. Inferuntur præterea quædam Editoris observationes, ad quas in suis ad Latine versionis oram notis aut alibi passim lectorem remittit.

A βίβλος, 26:30.
 αἰβλα, 91:34.
 αἰβλα, 67:32. αἰβλα, καλὸν, αἰβλα, τρεφῶν, Lexic. Voc. Herodot.
 αἰβλα, 69:35, 36.
 αἰβλα, 56:6.
 αἰβλα, 79:32.
 αἰβλα, εἰς αἰβλα, γράφω, 130:28. αἰβλα, Hippocr. 393. 40. ἐστὶ μὲν ἐγγυχαροῦται αὐτὸς ὅτι αἰβλα μάλιστα πῆσι, ἔστιν, Erotian.
 αἰβλα, 88:37. & 89:11.
 αἰβλα, 52:40.
 αἰβλα, 79:32.
 αἰβλα, 18:29. αἰβλα αἰβλα ἰατρὸν, 52:21.
 αἰβλα, 57:38. αἰβλα αἰβλα, 119:6. αἰβλα, 115:12.
 αἰβλα, 135:12.
 αἰβλα, 83:44.
 αἰβλα φαλακρῶς, 70:9. αἰβλα αἰβλα, 78:30. κε-
 νῶν [αἰβλα], 88:36. ῥῆν τὸ αἰβλα, 87:11. αἰβλα
 ἐγγυχαροῦται, 52:35.
 αἰβλα ξυμπίπτει, 2:55.
 αἰβλα, 38:32. αἰβλα, ὅτι ἐγγυχαροῦται, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 αἰβλα ὡς ἐγγυχαροῦται, 122:21.
 αἰβλα, 13:18. αἰβλα, 95:46.
 [αἰβλα] ἐγγυχαροῦται, 53:58. & 54:4.
 αἰβλα [πῆσι], 110:19.
 αἰβλα αἰβλα, 91:43. αἰβλα αἰβλα, 107:8.
 αἰβλα, [vide postea inter conjectur.] 65:2.
 αἰβλα νεοῦ, 84:6, 7.

αἰβλα, 109:2. & 80:50. & 103:36. & 104:48. &
 110:4. αἰβλα, 82:18. αἰβλα, μετὰ
 αἰβλα, Lexic. Voc. Herod.
 αἰβλα, 88:52.
 αἰβλα τ' αἰβλα, 37:16.
 αἰβλα τρεφῶν τὸ αἰβλα, 98:36. αἰβλα αἰβλα,
 98:38.
 αἰβλα, 75:25. αἰβλα, Herodot. 282. 25.
 αἰβλα τ' αἰβλα, 77:26, 27.
 αἰβλα τ' αἰβλα, 95:21. αἰβλα, 84:8. αἰβλα, 134:
 26, 27. [νῆσι] 74:49. αἰβλα αἰβλα, ἡ τ' αἰβλα
 αἰβλα, 98:38. αἰβλα, 85:43. [πέντε] 120:47. αἰβλα ἐγγυχαροῦται, 91:24, 25, 26.
 αἰβλα τρεφῶν, 59:3. αἰβλα ἐγγυχαροῦται, 42:36. αἰβλα
 αἰβλα τὰ ἐγγυχαροῦται καὶ αἰβλα, 55:51. αἰβλα τ' αἰβλα
 [νῆσι] 64:9. αἰβλα αἰβλα, 51:41.
 αἰβλα αἰβλα, 101:23.
 αἰβλα αἰβλα, 97:40. αἰβλα αἰβλα, 20:17, 18. αἰβλα
 αἰβλα αἰβλα, 85:19, 20. αἰβλα, 104:35.
 αἰβλα αἰβλα τὰ αἰβλα: 136:8.
 αἰβλα αἰβλα, 19:48. αἰβλα αἰβλα, Hippocr. 15. 9.
 αἰβλα, 66:9. αἰβλα αἰβλα κατ' αἰβλα νοσήμα-
 τος αἰβλα τῆνομα, Galen. Exp. Voc. Hippocr.
 αἰβλα αἰβλα, &c. 74:33, 34.
 αἰβλα, 111:27.
 αἰβλα τ' αἰβλα, 83:2.
 αἰβλα αἰβλα, 85:7.
 αἰβλα, 131:21.
 αἰβλα, 94:18.

- αἶνοι τὸ σπύλον, 47: 54.
 αἰσθητικὴ γνώμη διωκόμενος, 73: 61.
 αἰσχρὸν αἰσχρῶς, 2: 27. ὑποσπύλον, 36: 46. αἰσγέων
 ἢ ἐν τῷ αἰσγέει ἀσγέσις, 2: 48.
 αἰσχμητὴν μίξιν, 76: 10, 11. τῷ αἰσχμητῷ ξυνέχεν,
 102: 46.
 αἰφειδέως αἰμάσσειν, 83: 12, 13.
 αἰφείας ἐς ὕπνον, 120: 48. νοσηματῶν, 126: 15. αἰφείας
 ἀπώλεες, 66: 47, 48. αἰβέληται ἢ ὕδρων, 61: 12, 13.
 αἰφελὴς καὶ βλαψῖς, 85: 50, 51.
 αἰφελήθεισα, 75: 10, 11.
 αἰφελήμα, 112: 28. & 90: 23.
 αἰφελήσι, 110: 45. Vide Not. ad Var. Lect.
 αἰφθαί, 7: 30. αἰφθα λέγει ἑξασημάτων εἶδος ὡς πᾶ
 ἢ παιδίων σπύλα μάλιστα γινόμενων, Erotian.
 αἰφθαί, 39: 6. & 41: 39. & 65: 3. ὅπως μιλῶν γέ
 ὅσων, 12: 33. ὁπότε μίλα μέλεα, 71: 28. ὁπότες χι
 τῶν, 61: 19.
 ὁ δὲ δὴ καὶ ἔροιται, 28: 50.
 αἰφικτῶν ἢ ὑπὸ, 62: 27. [Vide & 53: 27. & 121:
 33.] ἀσδοχή, 67: 35.
 ἀχλὺς, [Vide Indic. præced.] De hac voce multa
 apud Erotianum.
 ἀχναί, 72: 35. ἀχνη [κνίδος] 80: 8.
 ἀχρὸν [σπέρμα] 56: 5, 6.
 ἀψινθῶν. ἢ ἀψινθὸς χυλῶ, 128: 8. ἀψινθῶν, 108: 37, 38.
 ἀψινθὸς χυλὸν ἢ κρόνον, 77: 5.
 Βάκχαρι τὸ Αἰγύπτιον, 111: 50. Βάκχαριν, Hippocr.
 215: 19. Βάκχαριον [ἐλάσιον] Id. 269: 43. Βάκχα
 ριν, Cephisodor. apud Athen. p. 553. Βάκχαρις,
 εἶδος βοτάνης καὶ μέλεα, ἢ καὶ Ἀλεξοφάνης μέμνηται,
 Erotian.
 βαλάνοις, 76: 18.
 βαλάνιστον, Hos mali punici sylvestris.
 βαρυδῶν, 85: 42. βαρυδῶμα, 85: 46.
 βάτα ῥίζαν, 97: 54. & 98: 23.
 βδέλλας, 132: 42, 43.
 βήξ ἀπὸ τοῦ, 19: 57. βήσσει πικρὰ καὶ σκληρὰ καὶ ἀπ
 λεία, 36: 39. βραχέα, 93: 37. βραχάδεα, 99: 40.
 tuſſim mouentia.
 βησσαῖ. τῇ βησσαῖ, 87: 51. Rutam sylvestrem vo
 cant Syri Belafa, Diosc. lib. 3. cap. 53. Aliqui
 rutam sylvestrem Moly vocant, alii Harmala;
 Syri Belafa, Aetii Tetrab. 1. Serm. 1. sub literâ
 M. At βηξ ἢ βησσαῖ, hic significat linimentum
 ē rutâ sylvestri, i. e. βησσαῖ, multisque aliis com
 positum. Hujus medicamenti sæpius mentionem
 facit Alex. Trallian. lib. 4. cap. 1. & virtutes
 ejus contra hunc ipsum morbum, de quo hic agit
 Aretæus, egregias esse narrat; ibidemque ejus
 formam & compositionem tradit. In anginae
 curatione idem linimentum laudat Paul. Aeginet
 a, lib. 3. cap. 27. Ejusdem præparationem tra
 dit Galenus, tom. 2. p. 244. l. 8. &c.
 * βησσὶν φάρμακον, 128: 25. ἢ [ἀντίδοτος] ἢ βησσὶν,
 131: 40. & 122: 14. & 126: 36. ἢ βησσὶν [leg.
 βησσὶν] καὶ δολιχῆς, 110: 2.
 βλασημάτα ἰόντοισι ἱκίλα ἐνφυῖ, 117: 18. Hippocr.
 1136. D.
 βλέφαρα πᾶ πᾶ δὲ χοντὰ, 2: 36.
 βλέπον, 74: 11.
 βολβῆ, 84: 47. βολβοὶ ὡμοί, 103: 12.
 βωβῶν ἐν τῷ, 25: 27. βωβῶνες οἱ λοιμώδεις ἥπατος,
 15: 50, 51.
 βωβήσις, 50: 40. βωβήσις 23: 41. Vide Aeginet.
 lib. 7. sub lit. B. Aet. Tetrabib. 4. Serm. 1. cap.
 50. Galen. tom. 2. p. 150. l. 7.
 βραβύλων ἀγέων, 97: 13.
 βραγχῶν, 8: 28.
 βραχίων, 37: 15. ξυνοικαὶ μὲν βραχίωνων, 17: 48.
 βραχὺ οἶνος, 124: 33. αἰλῶν, 127: 22.
 βραγχῶν, 14: 45. βραγχίζον, [vid. Not. ad Var. Lect.]
 39: 38.
 βρομῶδες, κάηδμον, 15: 8. βρομῶδες ἐρεῖτες, 20: 8,
 9 φύσας, 59: 24. ἢ ἐσμῶν, 46: 14. βρομῶδες ὕδα
 ρα, 44: 27.
 βρύον, 133: 40.
 βρυτῶν πῶμα, 8: 10. & 60: 12. Potionis genus,
 quod fit ex hordeo & quibusdam radicibus. At
 pro βρυτῶν βρυτῶν legi vult Gorrhæus in Def.
 Med.
 βύθιον μύζοντες, 4: 39. βυθίοισι ἐλατῆσι, 116: 52.
 Γάλα ἀχολόν. 128: 11. γυναικὸς νεοπέπκα καὶ νεοτερέφκα,
 103: 38, 39. ἢ βόδς, αἰγὸς, 108: 46. ὄνκ, 128: 11.
 ὄνκ μὴ παλαιότητος, 103: 41. μήλων, 128: 29. ὄνκ,
 οἶον, 109: 39, 40. ἡδὺ παρὰ τὸν οἶον, &c.
 γαλεοὶ ἐνοικαδίοι, 122: 21, 22.
 γαργαλισμὸς ὁρμηλὴς, 7: 10, 11. ὑπερώης, 12: 26.
 γαργαλῶ καὶ γαργαλὴ λέγει ἐρεθισμὸς, ὁπὸ ἢ παρὰ τὴν
 σὺν γυναικῶν εἰλημμένης ἢ λέξεως ὡς ἔ' Αλεξοφάνης Γη
 ρυστάδης, καὶ Δίφιλῶ ἐν Δαναΐσι, Erotian.
 γαργαρεῶν, 6: 15, 41. τὸ κνέρον ὄνομα τὸ ἐπὶ ἢ ὑπε
 ρώης νύκτὶ λέγει. ἢ γὰρ σφυλὴ καὶ ἡ κνίς καὶ ἡ μῆς πᾶ
 ση εἰσὶ ἢ γαργαρεῶν. γαργαρεῶν ἢ ὠνομάσθη ὡς
 ἢ γινόμενον γαργαλισμὸν τῇ τρυφῇ ἐξ αὐτῆς ὁρμηλῆς,
 Erotian.
 γάρος, 78: 40. Vid. Cael. Aurel. p. 358.
 γαστήρ, 20: 9. & 105: 8. νεαίριον γαστέρα, 11: 27.
 γινῶν ἐν τῷ, 112: 38, 39.
 γλῶττις, 2: 29. γλῶττις ἢ κατὰ, ἢ ἄνω, 4: 4, 5. γλῶττις παλ
 λομένη, 4: 16. ὅπῃ ἐρεθιστοί πεπηγῆα, 4: 36. γλῶττιον,
 70: 25.
 γεσπύριον, 25: 4. & 64: 3.
 γῆ Σαμῆς, Δημνίη, Σινώτης, 88: 52. Ἐριταῖς, 98: 19.
 γίγαρις, 98: 32.
 γλοκίνω λίπαι, 78: 51.
 γλήχων, 79: 27.
 γλῆτον, 66: 9, 10.
 γλῶσσα περιμήκης, 2: 33. περιμήκης ὑπερὶ ὀδόντας καὶ
 χεῖρας, 5: 48.
 γνάθων ἢ εἶσω, 5: 14. μὲν ἢ ἐν γνάθοις, 3: 24. γνάθων
 τὰ λεπτά, 37: 3.
 γογγυλίδες, 117: 49.
 γονῆς ὁπότερος, 3: 2. γονίμα μέρεα, 55: 52. γονοειδὲς,
 τὸ ὅμοιον γόνῳ, τὰ τετὰ σπέρματι, Erotian.
 γονόρροια, 55: 50. γονόρροιας τρυφῆς, 131: 13. γονόρροια
 γυναικείαν, 64: 7, 8.
 γόνυ, 4: 49. γόνυσι, 4: 47.
 γυναικῆς, 24: 28. γυναικῶν τόπων, 24: 51, 52. γυναι
 κῆσι χόροις, 112: 4. γυναικείοις, de quibus se
 scripsisse testatur, 81: 13.
 γυπὸς ἐγκέφαλῳ, 122: 20.
 γυφὸν ὀπίω, 102: 51.
 δακνῶδης σφόδρα, 61: 46. δακνῶδες πύρ, 21: 10.
 δάκτυλοι μεγάλοι χειρῶν ἢ ποδῶν, 2: 5. καμπύλοι, 17: 49.
 δακτύλων μικρῶ καὶ ὡς ἀμέσως, 96: 22.
 δαῦκος ἢ καρπῶ, 107: 35.
 δάφνης ἢ καρπῶ, 87: 43.
 δέει ὁρμηλὴς, 76: 57. δέων ἀνατροφῆς, 103: 40, 41.
 δεινὸν ἀνήκεσον, 4: 51. confer 76: 47, 48.
 δεσμά ἢ ἀφῆραν νεύρα, 65: 26.
 δέχεσθαι, permittere, 82: 20.
 Δεξ. ἢ Αἰγυπτίας ἀκάνθης τροχίσκων, 98: 38. Horum pa
 stillorum forma traditur à Paul. Aeginet. lib. 7.
 c. 12. βησσαῖ, 87: 51. Vide supra suo loco.
 Δεξ. ἢ καρπῶ ἢ δάφνης ὀπίω, 131: 34, 35. cu
 jus emplastri forma invenietur in Cels. lib. 5.
 cap. 19.
 δι' ἐχιδνῶν φάρμακον, 106: 12. & 135: 34, 35. & 110:
 3. & 131: 40. Omnia, quæ ad hujus medica
 menti formas vel vires pertinent, fusè enarran
 tur à Galeno, tom. 2. p. 220. &c.
 Δεξ. ἢ ἐλέκτες τροχίσκων, 98: 39. Vide Paul. Aegi
 net. lib. 7. cap. 12.
 Δεξ. ἢ ἐλεῖν περικύλη, 122: 12. & 132: 12. & 133: 6.
 uti modò δι' ἐχιδνῶν.
 Δεξ. ἢ καυτῶν [φαινίς].

- Ἀλφ' ἢ φύλλων ὃ μαλακάθηρα, 111: 50. De hoc un-
 guento, vide Diosc. lib. 1. cap. 76. & de foliis,
 cap. 11.
 Ἀλφ' ἢ μύρων, 87: 50, 51. Hujus medicamenti
 compositio peti potest ex Alex. Trallian. lib. 4.
 cap. 1. & Galen. Tom. 2. p. 242.
 Ἀλφ' ἢ ὀπωρέων, 130: 18, 19. Hoc medicamen-
 tum descriptum invenies in Galen. tom. 2. p. 277.
 l. 29.
 Ἀλφ' ἢ δύο πεπερέων, 131: 37. Vid. Paul. Æginet.
 lib. 7. cap. 11.
 Ἀλφ' κρίκος ὃ θηλεία φάρμακον ποτὶν, 131: 39. Vid.
 Galen. tom. 2. p. 446. l. 50.
 Ἀλφ' ἢ σπερμάτων [ἡπίθημα] 132: 44. Hoc ab Æ-
 tio peti potest, Tetrab. 3. Serm. 2. cap. 9.
 Ἀλφ' ἢ σπερμάτων [μάλαγμα] 107: 29. Hoc inve-
 niri potest in Paul. Æginet. lib. 7. cap. 18. vel
 Galen. tom. 2. p. 411. l. 15.
 Ἀλφ' ἢ φυσαλλιδίων φάρμακον, 128: 26. φυσαλλίς, pu-
 cem vesicariam nonnulli, alii vocant halicaca-
 bum. Pastillum ex halicacabi radice composi-
 tum descripsit Galen. tom. 2. p. 388. l. 10.
 Ἀλφ' ἢ χελιδόνων, 87: 52. Hoc medicamentum
 peti potest ex Galen. tom. 2. p. 244.
 χυλῶ ρόδς, 87: 51. Vide postea in voce ρόδς.
 Ἀλφάβητος, 52: 14. Lege Conjectur. paulò post.
 Ἀλφῆτις, 52: 12. [Vid. Not. in Var. Lect.] Ἀλφῆ-
 τισ πᾶσι, 51: 32. Ἀλφῆτις θερμότης, 129: 8.
 Ἀλφιδρώσκω. διεβρώθη ἡ κίονις, 89: 39.
 διάβροχοι οἶνω ψωμοί, 101: 40. & 104: 36. διάβροχον
 ἀλφιστον, Hippocr. 355: 36.
 * διάδεσμοι, 89: 12, 13.
 διάδοχον ὁπτασιν, 128: 42. Ἀλδοχή, 63: 12. & 66:
 36. & 67: 36.
 Ἀλδορεῖναι ἢ ἄλδρον, 107: 44. Ἀλδρῶναι, 103: 17.
 Ἀλδρῶναι, 97: 36.
 διαίτα ξυνή, 55: 29. ξυνήτης τῶ κακῷ, 121: 14, 15.
 Ἀλκλυσμαῖα, 87: 45, 53.
 Ἀλκρεῖται πενήτης, 84: 27.
 Ἀλκρεῖταις φυσιῶν, 103: 54.
 Ἀλκύνει τάδε, 93: 39, 40. ἀλκύνει ἢ θρόμβων, 110: 24.
 Ἀλκυλική [τροφή] 90: 30. Ἀλκυλικὰ παχέα σπία,
 95: 24.
 Ἀλκωπυλινθία σιέλεα, 2: 24, 25. Hippocr. 37: 48.
 Ἀλκωπύνη ὃ θάλασσα ἢ θερμὴ, 102: 43. Ἀλκωπύνη φλεγ-
 μα, 117: 25. Ἀλκωπύνηται τὸ σιλύνει, 118: 27. Ἀλκ-
 ωπυλινθία φλεγμονή, 22: 43. Ἀλκωπύνη ποτὶν, 9: 52.
 vide 12: 46. αἱμάτων, 76: 20. χυμῶν, 135: 42. ἐς
 Ἀλκωπύνην ἐξατμίζειν, 78: 46. αἱγών, 128: 43. Ἀλκ-
 ωπύνη καὶ ἀναπνοή, 133: 15. Ἀλκωπύνης ὑγρὸς καὶ ὀ-
 ρὸς ποιεῖν, 108: 50.
 Ἀλκωπύνη, 62: 56. διαίρεσις, 58: 14. & 59: 2. & 62:
 37, 37.
 Ἀλκωπύνη ἄχνη, 102: 50.
 Ἀλκωπύνη, 100: 32, 33.
 Ἀλκωπύνηται γνάθον, 84: 24. τὰ ἡθεῶ, 84: 28. τὰ δια-
 στροφὰ ἢ ὀψι, ibid. l. 27.
 διαστροφά, 19: 53. τὰ νέθεν ὃ Ἀλκωπύνηται, 19:
 42, 43.
 * Ἀλκωπύνηται, 76: 18.
 ἀλκωπύνη, 30: 4. animi relaxatio, Cael. Aurel. lib. 1.
 cap. 5. & lib. 3. cap. 8. ἰάνθη, Homer. Il. o. 103.
 & Il. τ. 174. Schol. διεχύθη, ὀφθαλμῶν.
 * Ἀλκωπύνηται τροφή, 78: 32, 33. Ἀλκωπύνηται ζωμῷ,
 106: 22, 23.
 διδυμοί, 115: 51. διδυμῶν κρεμασθήεις, 19: 18. διδυμοίσι
 ἱκετοί [νέφροι] 52: 41.
 διέξοδος, 128: 15. Hippocr. 39: 55. διέξοδος ἢ καίτω,
 127: 10. ἢ καπνῶν, 74: 11.
 διλυκῆς, 1: 21. διλυκῆς ὑπνοί, 22: 31. διλυκῆς βήσ-
 σος, 14: 44.
 διλυκῶν τὸ Κρητικόν, 79: 30, 31. ἢ διλυκῶν, Diosc. lib.
 3. cap. 37.
 διλυκῶν αἰμὴν τὴν κεφαλῇ ἐλάσσηται, 28: 4. δῖνοι, Hip-
 pocr. 399: 10. δῖνος, σκότωσις ὡς φέρεται δοκεῖν τὰ
 ὀρώμενα καὶ σκοτῶνται τὰ τὸν σημαίνον, καὶ ἡ σκοτῶνται,
 Erotian. δῖνος, 122: 52.
 διόδοτος ὃ πύξ, 128: 16, 17. ἢ ἀναπνοή, 94: 29. διόδο-
 τος θάλασσα ἐμφραγμένη, 6: 3.
 διονηλικὰ, 74: 7.
 διονηλῆς, 61: 18, 19. μέσφι διονηλῆς, 116: 56. διονηλῆς ὑπε-
 ρος, 64: 57.
 διονηλῶν αἱγῶν, 85: 43.
 διονηλῶν τὸ ἐρπετὸν θηρίον, 52: 24, 25.
 διονηλῶν καίτω ἢ ὑπερῶν, 111: 47.
 δοκῆ [similis sit] πῶς τὸν πᾶν, 49: 10. [opportunitum
 videatur] τᾶν, 81: 45.
 δόλιχοι, 117: 27. risorum genus.
 δορκάδων, 126: 25.
 δορκῶν ἀσπίτη τὸ πετόναιον, 129: 19.
 δορκῶν δόλιχος ἡμισυ, 79: 34.
 δορκῶν περ, 22: 18.
 διωάμεις, 122: 17. medicamenta.
 διωάμεις, 35: 7, 10. νῆσος, 47: 12. διωάμεις ἑλκῶς,
 44: 12. πελιδνὸν διωάμεις, 27: 19. διωάμεις γάλα,
 Anthol. lib. 1. cap. 33. Epig. 1. Nicand. Alex.
 v. 12.
 δυσέλπιδον, ὀλέθρον, 86: 8.
 δυσεντερία, 47: 20. & 59: 45. & 29: 23. δυσεντερίασι.
 [τὰ] δυσεντερίασι, 42: 30.
 δυσεντερίας ἄτερ, 54: 57.
 δύω. δύωσι πῶς πᾶσι, 10: 14. δύω μετὰ, 49:
 28, 29.
 δύω. εἰς δύω, 65: 11.
 ἑγγυράτω ὃ ἐξ ψυχῆς, 66: 27.
 ἐγκαλινδέσθαι, 118: 16. ἐγκαλινδέσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς, Thu-
 cyd. 132. D.
 ἐγκεφαλὶς Ἀλκωπύνη, 119: 47.
 ἐγκρεῖ, 125: 25. & ἐγκρεῖν, 28: 7. Vid. Not. ad
 Var. Lect.
 ἐκρη τε καὶ κύστις, 55: 10, 11. ἢ ἐκρη δόλιχος, 60: 33. ἢ
 ἐκρη ἐξίστα, ἢ ὑπερῶν, 64: 42. ἢ φύσις. 124: 18.
 ἐκρη ἐκρη εἰσι οἱ ὑπερῶν, 49: 5. ἐκρη ἐκρη, 134:
 27. Vid. ἐκρη in Erotian. ἐκρη ἢ διωάμεις:
 116: 16, 17.
 εἰλῶς, 18: 34, 39. & 18: 25, 11. εἰλῶ καὶ σρόφα,
 59: 12. σρόφοι καὶ εἰλῶ καὶ, 130: 34, 35. εἰλῶ ἡ-
 ραπία, 105: 18. εἰλῶδεσι, 18: 28. τὰ εἰλῶδεσι,
 Hippocr. 1077. G.
 εἰλῶν ἐλῶσι, 82: 28.
 εἰρῶν ἀνὰ ὑπερῶν, 75: 50, 51. εἰρῶν, ἑλκῶς ὡς καὶ
 Ὀμηρῶς; νεκρὸν γὰρ εἰρῶν, Erotian. νεκρὸν γὰρ καὶ
 εἰρῶν, Il. δ. 467. & αὐτὸ εἰρῶν, Il. δ. 325.
 ἐκδηλον, 68: 8.
 ἐκδύω. ἐκδύω ἡνῶν, 71: 43.
 ἐκκρεῖται τὰς θερμότητας, 118: 46, 47.
 ἐκκρεῖται καὶ τὴν λείαν, 45: 21, 22. ἢ ἐν τῇ καλῇ, 76:
 21. πῶς ἐκκρεῖται νεκρῶδες ἔντερον, 78: 15. πᾶσι
 πικρὴ ἐκκρεῖται, 136: 14, 15. ἐκκρεῖται, 60:
 15.
 ἐκκρεῖται, 84: 38.
 ἐκκρεῖται [Vid. Indic. præced.] Legitur hæc vox
 apud Plat. Tim. 72. C. ubi σωλὴν vocatur ἡ πᾶν
 ἔτοιμον ἐκκρεῖται.
 ἐκκρεῖται, 64: 51.
 ἐκκρεῖται.
 ἐκκρεῖται, 31: 8. ἐκκρεῖται, 11: 17, 18.
 ἐκκρεῖται. ἐς ἐκκρεῖται λέλυται μέλεα, 34: 40.
 ἐκκρεῖται ὁμαλῶς λίπαι, 74: 33. ἐκκρεῖται λεπτόν, &c. 91:
 2, 3. ἐκκρεῖται, 74: 42. γλυκύνει ἢ κροκίνω, 85: 25.
 πηλάνω, 84: 30.
 ἐκκρεῖται ἢ φύσιν τὸ αἶθρον, 100: 36.
 ἐκκρεῖται, 113: 27.
 ἐκκρεῖται θηρίον, 67: 42, 43. ἐκκρεῖται τὸ πᾶν καὶ τὸ θηρίον
 τὸ ἐκκρεῖται, 67: 39. & 134: 15. ἐκκρεῖται ἡσυχία,
 67: 38. θερμότης, 67: 38.
 Ddd 2

- ἐλκεα ἐν τοῖσι παρεμφύοις, 7: 24. Αἰγίπια καὶ Συριακά, 8: 11.
 ἐλκυσθ' ἄνωθεν, 88: 39.
 ἐλέσθ' ὁ λίκος, μέλας, 136: 11.
 ἐμβάμμα δὲ μαχον, &c. 120: 24, 25. δι' ὅθεν ἡ κυ-
 μιν, 135: 53. & 123: 19. Ἐμβάμματ' formam
 tradit Trallian. lib. 7. cap. 14.
 ἐμετέρων, 136: 13. ἐμετρίοις δεινότεροι, 119: 2, 3.
 ἐμπάσσειν, 75: 41. & 117: 9.
 ἐμπεπρωμένω ὅσοις ὀδυνῶν, 66: 42.
 ἐμπης, 21: 45.
 ἐμπαλάσσειν ἢ κεφαλῶν, 80: 44. ἐμπαλάσσειν, 96: 48, 49.
 ἐμπερὸς ὅσον, 3: 32.
 ἐμπύσις, 11: 54.
 ἐμπύς, 9: 15. χῶρ, 89: 2. ἐμπύσι, 37: 34.
 ἐμπύς, 36: 9.
 ἐμπύση θωρήξ ἢ πλάσθον, 36: 8.
 ἐμπύημα, 9: 29, 30. & 39: 5.
 * ἐμπύησιν, 39: 13, 14. & 87: 44. & 93: 40. &
 107: 45.
 ἐμπύκων, 37: 32. τρέπον, 39: 36.
 ἐμπύση, 43: 35.
 ἐμφύσις νῆσος, 84: 6.
 ἐμφύς, 35: 6.
 ἐνάρθρος ἄνθρωπος, 56: 17.
 ἐνδιδῶ νῆσος, 95: 18. πύς, 106: 13. Hippocr. 43: 48.
 ἐνδιδῶσι πύσις, 87: 25. ἐνδιδῶ [vergit] εἰσω τὸ ἄλ-
 γος, 92: 11.
 ἐνεργῶ ἰσχυρῶν, 102: 12. ἐνεργῶς ἀπείθεσθαι ὄντα, 101: 27.
 * ἐνέλημα, 75: 53.
 ἐνθα, cum Gen^o. ἐνθα καὶ ἐνθα ἔβρυχε, 83: 39.
 ἐθελῶν, 85: 21.
 ἐπείναι. ἐπείναι τὸ ζῶπυρον, 103: 37.
 ἐπείναι, 203: 50. σπασμώδεις, 112: 39. κακῶς.
 ἐπείναι. ἐπείναι, 88: 41, 45.
 ἐπείναι, 11: 32. πύς, 23: 17. & 33: 56. [ἐπεί-
 ναι] πύς, 59: 42, 44. & 60: 41. κακῶς,
 60: 46. ἐπείναι χιτῶνες, 61: 16, 17.
 ἐξανιστάναι, 75: 6.
 ἐξανιστάσθαι, 60: 43. Hippocr. 76. D. Vide etiam
 Hippocr. 940. G. & 1074. A.
 ἐξάπτεσθαι ἄνδρα, 31: 46. ἐξάπτεσθαι τὸ θερμὸν, 31: 38.
 ἐξάπτεσθαι [attingit] τῶν, 15: 50.
 ἐξάπτεσθαι θερμότητος καὶ τολμῆς, 113: 3, 4.
 ἐξατμίζειν ἐς ἀσπυλῶν, 8: 46.
 ἐξίς, 121: 28. ἐς τὸ ὕδωρ ἐκκέντησεν, 49: 2. ἐξίς ἢ
 ὕδωρ ἡ λυομένης, 51: 2. ἀνάληψιν, 125: 3. ἐς ποι-
 λυδὲ ἐξίς ἐπερὶ σπινθῆρος, 48: 39. ἐξίς ἐς τὸ θερ-
 μὸν καὶ ξηρὸν ἀπλοῖς, 79: 43. ἐξίς σωματῶν, [de
 solidis corporis partibus.] 39: 25.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω φλέβας, 48: 2.
 ἐπαίρω μὲν ἐξ ὄγκου, 88: 9.
 ἐπαναφέρειν. [Vid. Ind. præced.] ἢ ἢ μικρὸν ἐπαν-
 ἐνέγκωσι, 112: 27, 28.
 ἐπαπείνωσι, 67: 29.
 ἐπαπείνω ἢ ὡδωφόρη, 76: 35. ἐπαπείνω, 83: 37.
 ἐπαπείνωσιν ἐπὶ πύκνυν, 4: 29. λάγρον, 42: 10.
 ἐπαπείνωσιν, 5: 11, 12.
 ἐπιδηλοτάτη ὠφελείη, manifestissima, 92: 18. Sed
 [à δηλέω] * ἐπιδηλον, noxiū; κακόν, 43: 48. &
 100: 36.
 ἐπιδημῶν νέων ἀποδοπῶν, 3: 47. ἐπιδημῶν νεομάτ',
 Hippocr. 1083. G. 384. 13.
 ἐπιδῶν, 67: 3, 4.
 ἐπίδοσις πόνων, 100: 50. ἐπίδοσιν ἰλυώδεα, 43: 2. &
 46: 57.
 ἐπικῆς εἰλῆς, 18: 44.
 ἐπιτέλει, 76: 59: 60. & 107: 3. ἐπιτέλει, 76: 31.
 & 126: 37. ἐπιτέλει ἢ δεινότης, 83: 4, 5.
 ἐπιτέλει πύκνυν ἐκχέαι, 22: 22. [idem ac περὶ πύκνυν]
 & 16: 53.
 ἐπιχαμῶ ἀεθμός, 100: 25. ῥοή, 124: 9. ἐπιχαμῶ
 ἔργον, 22: 12. Vide etiam 19: 31, 37. ἐπιχαμῶ ἐς
 κίνδυνον νεφροῦ, 22: 10. αἰπῶν, 60: 7. ἐπιχαμῶ πα-
 θεα, 15: 49. ἐπιχαμῶ ἀφαιρέσει, 124: 39.
 ἐπιχαμῶντες [ὅσον.] 116: 55.
 ἐπιχαμῶν, 15: 53. & 28: 27. ἐπιχαμῶν θερμότης,
 121: 3. ἐπιχαμῶν, 54: 8. ἐπιχαμῶν παροξυσμὸς θερ-
 μότης, 83, 56.
 ἐπὶ μέζω γίγνεται τῆδε.
 ἐπιμύω καὶ παρῶν, 64: 5. ἐπιμύω, 13: 40. &
 112: 33.
 ἐπιμύω, 119: 37. τὸ ἐπιμύω ὀδυνηρὸν, 104: 46.
 ἐπιμύω πύκνυν, 53: 27. ἢ καλῶν, 69: 42, 53.
 ἐπιμύω ἡμέρῳ, 116: 20.
 ἐπιμύω, 99: 10.
 ἐπιμύω, 99: 38.
 ἐπιμύω, 75: 54. & 85: 51. & 91: 38.
 ἐπιμύω, 106: 42. & 44: 52. & 97: 27.
 ἐπιμύω ἢ νῆσος, 125: 13.
 ἐπιμύω, 47: 27, 28.
 ἐπιμύω γαστήρ, 76: 22.
 ἐπιμύωσιν περὶ πύκνυν [Vid. Ind. præced.] Hippocr.
 36: 2.
 ἐπιμύωσιν πύκνυν, 26: 14.
 ἐπιμύωσιν, λίκος, 56: 10.
 ἐργασίη τρέφει, 47: 23.
 ἐρεθίζει καλῶν, 76: 18. μετῶν, 80: 10. καλῶν, 84:
 19. πύκνυν, 125: 10. ἐρεθισμοῖς, 105: 40. ἐρε-
 θισμῶν, 77: 56.
 ἐρεθισμῶν, 75: 42. εἰς τῶν κεκαυμένων,
 111: 42.
 ἐρεθισμῶν, 61: 2. & 59: 52.
 ἐρεθισμῶν, 119: 18. Legitur finē, ἐρεθισμῶν, Diosc.
 lib. 3. cap. 46. Theophr. Hist. Plant. lib. 6. cap. 7.
 Nicand. Ther. v. 67.
 ἐρεθισμῶν, 10: 20.
 ἐρεθισμῶν ἀπείθεσθαι, 131: 30. ἄλγος, 91: 41, 42.
 ἐρεθισμῶν, 6: 25.
 ἐρεθισμῶν, 115: 7, 8. & 115: 52.
 ἐρεθισμῶν [πύκνυν] 114: 18.
 ἐρεθισμῶν, 61: 2. & 59: 52.
 ἐρεθισμῶν, 128: 18. (Lege Conjectur. paulò post.)
 Reperitur δαγῆς, 16: 48. & Hippocr. 363. 35.
 ἐρεθισμῶν, 30: 15.
 ἐρεθισμῶν, 90: 53. ἐρεθισμῶν ὕδατος, 103: 49.
 ἐρεθισμῶν, ἀπείθεσθαι, Hippocr. 47: 8. [Vid. Ind. præ-
 ced.] ἐρεθισμῶν [præ metu] ἢ πύκνυν, 88: 11.
 ἐρεθισμῶν, 31: 30.
 ἐρεθισμῶν, 81: 10.
 ἐρεθισμῶν, 61: 13.
 ἐρεθισμῶν κίνησις, 104: 48. ἐρεθισμῶν νοσήσας, 104: 49, 50.
 ἐρεθισμῶν πύκνυν, 122: 7.
 ἐρεθισμῶν νεοτόκος, 108: 44. ἢ πύκνυν, 108: 40.
 ἐρεθισμῶν [φλέψ] 81: 34. ἐρεθισμῶν [τὸ ἢ φλέψ.] 111: 38.
 αἷμα, 81: 39. & 109: 24. σπινθῆρος πύκνυν, 125: 33.
 ἐρεθισμῶν φάρμακα, 110: 42. ἐρεθισμῶν, 112: 33. κα-
 ρία, 128: 10. ἐρεθισμῶν πύκνυν, 108: 51.
 ἐρεθισμῶν αἰτή, 12: 19. (αἰμορραγία) 62: 29. ἐρεθισμῶν
 ἐνομα, 15: 40. περὶ πύκνυν, 82: 12.
 ἐρεθισμῶν, 82: 11.
 ἐρεθισμῶν δεινότης, 116: 14.
 ἐρεθισμῶν αἰκῶν, 117: 2.
 ἐρεθισμῶν, 79: 49.
 ἐρεθισμῶν ῥύσαν, 130: 30.
 ἐρεθισμῶν, 106: 12.
 ἐρεθισμῶν, 71: 29.
 ἐρεθισμῶν, 136: 5.
 ἐρεθισμῶν, 18: 21. ἐρεθισμῶν καλοκινῶν, 113: 38.
 ἐρεθισμῶν unde εἰ, 7: 6. Homer. Il. v. 142.
 ἐρεθισμῶν, 128: 30. ἐρεθισμῶν, 123: 18. Vocatur
 ἐρεθισμῶν, apud Diosc. lib. 2. cap. 190. φάρμακα
 ἐρεθισμῶν, 133: 4.
 ἐρεθισμῶν αλεκτορίδων, 106: 18. πύκνυν, 136: 4. ἐρεθισμῶν
 8: 33.
 ἐρεθισμῶν ἀπείθεσθαι, 56: 6.

ζώα [i. e. *hirudinis*] ἡ δὲ ζῶα, ἡ δὲ ζῶα αἰμορροῖα, 107: 17, 19.

ζωώδης [*vividus*] τὰ πάντα, 103: 25.

ἡδυσμὸν, 119: 20. & 120: 40.

ἡλέκτεα, 98: 39.

ἡμικτύλιον, 77: 14.

ἡπαρ τὸ φλέβας ῥίζωσις, 108: 13. πάρος αἵματι, ἡπαρ

τύλῃσι, 19: 28. ἡπαρ ἄχθος ἡπαρ, &c. 19: 56. πῶς

ἡπαρ, 41: 29. ἡπαρ, 106: 33. & 127: 37.

ἡρακλειον, [πῶς] 69: 17. Hippocr. 593: 30. Tral-

lian. lib. 1. cap. 15. ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος νόσος, τὸ ἡρακλειος

ἡράκλειος, 45: 41.

ἡράκλειος, 31: 30.

† ἡράκλειος, 6: 51.

ἡράκλειος, 83: 16. & 85: 52.

ἡράκλειος, 12: 9. & 104: 25. τὸ ἡράκλειος, 53: 45.

ἡράκλειος, 106: 6. & 113: 9. τὸ ἡράκλειος, τὸ ἡράκλειος, Galen. Exp. Voc. Hipp.

ἡράκλειος, 96: 54.

ἡράκλειος, [Vid. Ind. præced.] 70: 18. & 117: 18. & 131.

32. ἡράκλειος μικρὸς καὶ σκληρὸς ἐν τῷ ἡράκλειος τὸ ἡράκλειος δέμα-

τι γίνεσθαι καλὸν καὶ ἡράκλειος ἡράκλειος, Galen. Tom. 2. p. 225.

1. 2. Cael. Aurel. maculam vocat in rotunditate

stantem.

ἡράκλειος, 67: 49, 52.

ἡράκλειος ἡράκλειος, 126: 35. ἡράκλειος ἡράκλειος, 84: 40. & 107: 12.

13. ἡράκλειος ἡράκλειος, 84: 18. cujus præparationem vide

apud Diosc. lib. 1. cap. 66.

ἡράκλειος ἡράκλειος, 61: 6. ἡράκλειος, βοτάνης ἡράκλειος, Erotian.

ἡράκλειος, 4: 9. & 33: 54. & 89: 19. ἡράκλειος, 116: 26.

[ἡράκλειος, 5: 43. lege Not. ad Var. Lect.] ἡράκλειος,

τὸ ἡράκλειος ἡράκλειος καὶ ἡράκλειος ἡράκλειος ἐν ἡράκλειος

ταφορῇ ἡράκλειος ἡράκλειος, Galen. Tom. 5. p. 262.

ἡράκλειος, ἐν ἡράκλειος, ἡράκλειος, 41: 31.

ἡράκλειος ἡράκλειος, 59: 53. Hippocr. 39: 30.

ἡράκλειος, 37: 15. ἡράκλειος ἡράκλειος, 4: 34. ἡράκλειος, 65:

20.

* ἡράκλειος, 55: 12. ἡράκλειος, 55: 16.

ἡράκλειος φυλῶν χυλῶν, 96: 53.

ἡράκλειος, 120: 36. & 127: 16.

ἡράκλειος οἱ πετράσιοι, 74: 22. & 117: 43. & 136: 5. ἡράκλειος,

ἡράκλειος, 91: 26, 27.

ἡράκλειος, 70: 43.

ἡράκλειος αἰμαλώπης, 50: 6. λεπτὸς, καὶ ἡράκλειος, 63: 28. &

64: 24. & 92: 26, 31. ἡράκλειος ἡράκλειος, 70: 40. ἡράκλειος,

92: 26.

Καί ἡράκλειος, 91: 47, 48. & finè γ, καί ἡράκλειος [indativo] 103:

8, 9. & 106: 25. καί ἡράκλειος, καί ἡράκλειος, Diosc. lib. 3.

cap. 88. καί ἡράκλειος, Theophr. Hist. Plant. lib. 3.

cap. 7.

καὶ ἡράκλειος, 89: 25.

καὶ ἡράκλειος σκληρὸς φαρμάκων, 113: 5. sic 78: 19. ἡράκλειος,

90: 44. ἡράκλειος, 127: 28. & 54: 26, 27. καὶ ἡράκλειος

δὲ καὶ τὸ ἡράκλειος ἀνὰ πάντας τὸ ἡράκλειος, 63: 38.

καὶ ἡράκλειος ἡράκλειος, 63: 32. ἡράκλειος, 64: 5. ἡράκλειος,

126: 30. ἡράκλειος, 133: 10. ἡράκλειος, 125:

3. ἡράκλειος, 90: 51, 52. καὶ ἡράκλειος τὰ ἡράκλειος δέματι,

92: 36. ἡράκλειος, ἡράκλειος, 121: 37. καὶ ἡράκλειος

φλέβων, 121: 20. ποιεῖσθαι, 121: 25.

καὶ ἡράκλειος αἰσθήσεσθαι, καὶ ἡράκλειος, νοῦρον, 82: 25. &

καὶ ἡράκλειος τὸ ἡράκλειος, 106: 22. ἡράκλειος ἡράκλειος καὶ ἡράκλειος

ἡράκλειος ἡράκλειος, 136: 11, 12.

καὶ ἡράκλειος ἡράκλειος, 63: 36. αἰσθήσεσθαι, 17: 12, 20.

τρεῖς, 135: 42. καὶ ἡράκλειος ὑπνοὶ φαντασίη, 41: 52. κα-

ὶ ἡράκλειος ἐν ἡράκλειος, 113: 33. καὶ ἡράκλειος ψυχῇ, 16: 23.

καὶ ἡράκλειος ἀντίων [πῶς] 83: 45. ἡράκλειος, 102: 13.

καὶ ἡράκλειος τῷ ἡράκλειος, 83: 47. & 111: 4. τῷ ἡράκλειος τῷ κα-

ὶ ἡράκλειος, 110: 47.

καὶ ἡράκλειος ἡράκλειος, 95: 29. πλοῦντος καὶ ἡράκλειος χυλῶν, Hip-

procr. 379: 25.

καὶ ἡράκλειος ἐν ἡράκλειος, 9: 25, 29. & 31: 15. καὶ ἡράκλειος τῷ.

ἡράκλειος, *vulnus sanescat*, 44: 8. καὶ ἡράκλειος, 42: 2

καὶ ἡράκλειος ἡράκλειος, 38: 17. καὶ ἡράκλειος, 46: 42. &

51: 39. & 56: 31. & 21: 32. καὶ ἡράκλειος, Hippocr.

1085. D. ἀναπνοῆς, 9: 26. νόσος, 77: 11. & 79: 44.

σκήνῃ, 54: 2. σομάχῃ, 53: 34. παρὰ ἡράκλειος, 120: 21.

σκήνῃ, 119: 43. ἡράκλειος, 120: 17.

καὶ ἡράκλειος, 107: 38. καὶ ἡράκλειος φάρμακων, 125: 48.

καὶ ἡράκλειος, 135: 47. καὶ ἡράκλειος σπλάγχνω, 48: 31. &

95: 55. & 96: 15, 16. καὶ ἡράκλειος ἡράκλειος, 97: 20.

καὶ ἡράκλειος ἡράκλειος, 63: 22. ἡράκλειος, 86: 23. τὸ καὶ ἡράκλειος,

52: 20.

καὶ ἡράκλειος ἡράκλειος, 58: 29.

* καὶ ἡράκλειος, 7: 42.

καὶ ἡράκλειος, 122: 44.

καλάμω, *calamo*, 89: 24. & pro *calamo aromatico*,
 κάλαμω ὁ εὐώδης, 109: 13. καλάμω τῷ ἀρωματικῷ,
 107: 43.
 κάματ' ὅτι ἀλγυνῆς, 103: 25.
 κανθαρίσι, 23: 40. ἢ ἀφ' ἀνθαρίδων φοινίξιν, 121: 41.
 κανθ' ὅτι ῥινός, 121: 41.
 καρδαμύμη, 84: 34, 35.
 καρδίη, 5: 54. & 5: 24. & 15: 41, 42, 54. & 57: 27.
 & 76: 47. καρδία, 10: 23. καρδίη δ' ἔχει τὴν ἀρτηρίαν,
 108: 14.
 καρδιαλγίη, 56: 46. & 57: 29. καρδιώσασσι μέσφι λει-
 ποθυμίας, 61: 62. & 24: 40. ὅτι τοῖσι καρδιώσασσι,
 16: 20. καρδιωγμός ἢ πᾶθ', σωματικὸν ἐκκλήσκει
 πᾶθ', 58: 5. οἱ παλαιοὶ ἰατροὶ τὴν σωματικὴν καρδίαν
 ἐκάλουν, καὶ καρδιωγμὸν τὸ πόνον τῆς σωματικῆς, Schol. in
 Thucyd. 130. B. Lege Erotian. in καρδιώσασιν.
 καρδιακῶν θερμότης, 100: 3.
 κάρνυα μελάντα, 68: 5.
 καρκίνος, 64: 36. καρκινώδης, 64: 39.
 κάρη καρπὶ, 117: 34.
 καρπός, *junctura manus cum cubito*. ὥστε καρπὸς ἐς
 πήχεα, 87: 18.
 καρυκίω, 117: 34.
 καρωπῆδες, 24: 21.
 κασίτω, 122: 17. & 131: 5. κασίη [σική] 108: 39.
 κασία, Psalm. xlv. 8. Origo hujus vocis Hebræa
 habet S, quæ litera per σ & ω solet exprimi [Σελᾶ,
 Gen. iv. 19. Ἰσοκάρ, Exod. vi. 18.] At Etymo-
 logus comminiscitur Græcam originem κασσίη τὸ
 κασσι, id est κασμήσσι.
 κάστωρ ὁ δόρυ, 115: 44. κάστωρ, 78: 13. & 79: 54.
 κάστωρ, pro *castoreo*, 112: 19, 30. & 113: 35. &
 104: 60.
 κατὰσφραῖς ἔρε, 46: 17.
 κατὰσφραῖς μέλανες, 67: 48.
 κατὰμυλίων γυναικὸς ἄρσι, 125: 9.
 κατὰπίνω, *absorbeo, devoro*. ὅτι τοῖσι κατὰπινόμενοι,
 14: 24. ἢ δὲ δὸς δαίμονος κατὰπίνω, [Vid. Not. ad
 Var. Lect.] 14: 56, 57.
 κατὰπτῶν δυνατώτερον, 86: 37. ἐκ φαρμάκων ξηρῶν κα-
 τὰπτῶν, 98: 30.
 κατὰπῶσις πρῶτη τὴν ὀφθαλμικήν, 83: 57, 58. & 84: 14.
 κατασφύω. κατασφύω τὸ βίον, 71: 16.
 κατὰφορῆς, *lapsus*, 81: 43.
 κατὰψυξίς, 17: 50.
 * κατὰπῶσις εὐμηκῆς, δρανόν, 116: 21. In Ætuo ton-
 fillarum abscessus aperiri jubentur σμιλαεῖα ἢ κα-
 πᾶδι. *Acicula vertit Cornarius*.
 κατὰφῆς, 3: 18. & 25: 31. κατὰφῆς δεινὴ, 29: 33, 34.
 κατόχοις, 81: 8. κατὰχῶδα τέχνη, 24: 26.
 καυκαλῶσι, 64: 55. Vid. Not. ad Var. Lect.
 καυλὸς ξύμπος σκολιός, 49: 34. de virili parte. καυλῶ
 παχέι καὶ ὀπμήκει, 89: 24. de caule penna.
 καῦσ', 16: 38. καὶ καῦσων, 16: 41. καῦσ' ἰδέω,
 καῦσις, 108: 7, 8. καῦσις; ὅτι τῇσι καῖσις, 108:
 13. καυσώδης, 14: 40. & 61: 58. πυρετῶν καυσώδων.
 16: 31. & 15: 15.
 καυτῆρα ἔμπυρον ἀφ' ἀνεία, 42: 22. καυτῆρων πυρῆσι
 καίειν, 116: 42.
 καχεξίη, 46: 54. & 47: 12. καχεξίη, 44: 9.
 κερκελίδων ζωμοῖσι, 78: 34.
 κέρχρη Φωχθεῖα, 76: 3, 4. Nonnihil his simile le-
 gitur apud Diosc. lib. 2. cap. 119. ἀφ' εἰδῶν κέρχρη,
 92: 2.
 κέρμα, Hippocr. 447. 20. αἱ χροῖαι καὶ πᾶσι ἀρεταῖς
 ἀφ' ἑστέας, Erotian. & Galen. Exp. Voc. Hippocr.
 κέρμα ἀμφὶ τὴν φλέβα, εὐπερὶ ῥηγνυμένη αἱμορραγίη, &c.
 20: 59.
 κερῆς, 135: 2.
 κενεῶσι, 19: 16. κενεῶνας, 50: 35.
 κενταυρίς, 82: 3.
 κένωσις, 109: 34. & 78: 6. & 124: 23. κενάσι τὸ ἰκα-
 νόν, 73: 52. κενώσις φλεβῶν, 94: 27, 28. αἰγγίον,
 109: 27.

κερμεῖν, 92: 40.
 κερπίων ἐδωδίων, 97: 43.
 κεφαλὴν ἀφ' ἀστροφῶν, 2: 27, 28. πέλινος, 4: 34.
 κεφαλαλγῆς, 32: 36. *capite dolentes*, Hippocr.
 77. B.
 κεφαλαλγίη, 27: 16. κεφαλαίω, 27: 20. κεφαλαίως
 θερμότης, 114: 34.
 κηκίς, 89: 22.
 κηρὸς, 76: 33. κηροειδής, 82: 56. κηρώμασι ῥητίνης, 92:
 37. κηρωτῆ, 76: 30. & 88: 6. & 92: 35.
 κινάμασον, 106: 30. & 108: 39.
 κιστὶ χυλόν, 74: 39, 40.
 κιστίων μήλων, 133: 45.
 κίων, 6: 38. & 5: 12. & 6: 38. & 88: 29, 50, 56, 58.
 κιονίς, 6: 40. 54. & 89: 39. τὴν κιονίδα πιδῶν,
 6: 36. θερμότης, 88: 20.
 κλειδῶν, 8: 34.
 κλειψὶς κεκλεισμένα ὄντα, 70: 37, 38.
 κλύειν, 76: 22. σῶμα, 101: 14. & 116: 9. κλύσμα
 δελμύ, 81: 51. κλύσμα, 78: 13. κλύσμα, 84: 13.
 κλυσμὸς περὶ, 88: 38. κλυσμοί, 89: 11.
 κλύδων ὕδατων, 3: 10. κλύδων, Hippocr. 348. 3.
 κνεῶν, 78: 19, 20.
 κνήμη, 37: 15.
 κνησμοί, 78: 2. Hippocr. 689. 10.
 κνίδη, 93: 26. & 93: 6. & 80: 7, 8.
 * κνησμοῖν ζωμόν, 106: 19.
 κνίλη, 58: 13. κνίλης δότικελον, 119: 38. φέπλινος,
 2: 57. τὸ ἄνω, 136: 11, 12. & 38: 23. κατὰ, 136:
 12. & 48: 40. νεφρῶν, 53: 6. & 109: 13, 14. κνί-
 λη αὐτομάτω, 28: 50. κνίλησι, 37: 32. & 50: 34.
 ἀμφοῖν, 21: 11. & 87: 24. κνίληκὴ νῆσος, 58: 19. κνί-
 λων θερμότης, 132: 23.
 κνινωδὴς νύκτων, 76: 46.
 κνικαλὶς σπέρματος, 126: 32, 33. κνίς, 93: 7.
 κνίς τὸ κνίδης, 80: 31.
 κνίωδες φλέγμα, 91: 17. & 59: 36.
 κνικαλῶν, 133: 37. κνικαλῶν, 74: 12. κνικαλῶν αἱ-
 ρίης αἱ σπέρμα, 94: 37. κνικαλῶν τὸ ἐντὸς, 82: 4.
 κνίς παλιν, 128: 6.
 κνίς φεδνῆ, ἀρεταί, 70: 7, 8. Hæc vox plantis
 etiam attribuitur; κνίς ἀψινθίς, 77: 5. κενταυρίς,
 82: 4. &c.
 κνίς, 88: 53. & 98: 35. κνίς, 97: 15.
 κνίς, 21: 28.
 κνίς, 75: 38. κνίς, 74: 53.
 κνίς, 118: 5. αὐτομάτω, 71: 9.
 κνίς ἐκκλῆ, 105: 47. κνίς, 104: 3. κνίς,
 79: 41. Hippocr. 393. 29. κνίς, 60: 28. κα-
 τὰσφῶδα ἄρσι, 87: 4, 5.
 κνίς, 98: 12. κνίς ἢ κνίς, Diosc. lib. 3.
 cap. 71. κνίς, Nicandr. Alex. v. 157. κνίς,
 Exod. xvi. 14.
 κνίς, 115: 22. G. de vertice capitis. τὸ πᾶθ' κνίς-
 φῶν ἰχοντῶν, 47: 50. & 48: 13.
 κνίς, 74: 12.
 κνίς, 110: 3. Vid. Not. ad Var. Lect.
 κνίς, 88: 57. & 135: 24.
 κνίς, 66: 9. κνίς, 66: 29. Et de mensurâ, κα-
 τὰ τὸν ἥμισυ, 116: 34.
 κνίς τὸ ἄλως λίθον, 97: 55. κνίς, Diosc.
 lib. 5. cap. 139. κνίς, Dionys. Perieg. v. 1103.
 Orph. de Lapid.
 κνίς [σική] 76: 39. & 83: 15. *cucurbitula scarifica-
 tionis expertis*.
 κνίς ἀρεταῖς, 106: 23.
 κνίς, *desinunt*, 107: 37, 38. & 109: 8.
 κνίς, 78: 39.
 κνίς, 6: 55.
 κνίς τὸ πρῶτον, 41: 34.
 κνίς διδύμων, 19: 18. & 59: 29, 31.
 κνίς ἀλγυνῆς, 76: 26. ἐκ κνίς ἀρτῶν, 135: 51. ἀπὸ τῆς
 κνίς πῶμα, 8: 10. [Vide Hippocr. 395. 1. &
 Theophr. de Caul. Plant. lib. 6. cap. 15.] *liquor*
 εκ

ex bordeo confectus, qui ab Aegyptiis Zythum appellabatur, & solebat parari ex bordeo in aqua macerato; ex bordeo simul & iritico. Vide Diosc. lib. 2. cap.

109. Aetii Tetrab. 1. Scim. 1.

κρίνεται αἱ φύσεις, 100: 47. ἐκείναι περὶ τὸν πᾶν, 44: 36, 37. κερύδιον δι' ἔργων, 42: 45. κρίσις & νοσηματῶν, 100: 44, 45. περὶ κρίσεων, 73: 35. ἐν τῇ κρίσει, 74: 16. κελσίμων περὶ δόξας, 73: 32, 33. περὶ δόξας ἐς κρίσιν, 101: 21. ἐν κελσίμοις, 100: 45. Dies judicatorius sive decretorius dicitur, in quo crisis vel mutatio morbi contingit. Numerantur hi dies à tempore, quo morbus invadit: & dividuntur in dies absolute & verè judicatorios, & in contemplabiles ac indices, sive futuram crīsim indicantes. Prioris generis plerumque numerantur dies, septimus, decimus quartus & vigesimus; dies autem indices dicuntur, quartus, undecimus, & decimus septimus. De his diebus consule Galen. tom. 3. p. 423. Vide Celsi opinionem de diebus judicatoriis, lib. 3. cap. 6.

κροκίνω λιπαί, 74: 54. ἐλαίω, 85: 25. κροκιδέες, alibi. κροκιδέας [εἶδος] 46: 23, 24. Vid. in Aeginet. lib. 7. cap. 12. *pastillum decroco*; de quo Aretæus, 98. D.

κρομμύς, 60: 10. κρομμύων, 117: 22.

κροτάφως, 2: 41. κροτάφω μύες, 66: 35, 36.

κτείνω [νόσον] φέρω, 48: 14.

κτεῖς; ὅτι τῷ κτενὶ οἰκισμῶν φλέει, 112: 25.

κυάθως, 77: 8.

κύαμω, 76: 3. & 117: 26.

κυκεών, 60: 12. Hippocr. 355. 49. & 1190. C. πόμα μὲν ἀλφίτης τετραεργμύων καὶ κυκῶν τὸ περὶ τῆν, Erotian. ἐξ οὗ καὶ μέλιτος καὶ ὕδατος καὶ ἀλφίτων ἀναμειγμένον πόμα, Helych. Lege plura apud Foesium.

κυκλαμίνης χυλός, 105: 41.

κύμινον γλυκὺ, 78: 40. κύμινος, 75: 39.

κυπέρας, 88: 57. κυπέρας, Nicand. Alex. v. 591. & Diosc. lib. 1. cap. 4. Sed Dioscoridis Aldina editio 1518. κυπέρας: 1499. κυπέρας.

κυπέρινω, 92: 36.

κυρβάσις, 91: 53. [Vid. Ind. præced.] Σκύθαι περὶ τῇσι κεφαλῇσι κυρβάσις ἐς ὅσον ἀπὸ γένεως ἔχον πεπυγίας, Herodot. 258. 1. Lege Hippocr. 666. 34.

κύρως τὸ κινήσιον, 34: 30. κυρλωτάτη ἀφαίρεσις, 115: 19.

κύρως. μέχρη τῶν κυρτῶν, 20: 41.

κύσις, 23: 4. τὸ κῆρ κῆρ ὅσον παθῶν, 23: 13. φερεπεία, 110: 12. περὶ τῇ κύσει, 54: 34. κύσει βόων, 85: 35.

κύτει κελίης, 59: 3, 4.

κύω. κύω [νόσον] φθινόπωρον, 48: 12.

κύων. κύων γλώττης, 5: 34. κύων κέπερον, 87: 44.

κυωκός σασμός, 33: 43.

κυωάχη, 5: 18. κυωάχησις, 5: 46.

κύων, 19: 16. & 34: 32. κυωκός, 59: 12. & 19: 19.

κύωμω, 124: 54. [vid. Ind. præced.] κυωμάτων, Hippocr. 106. F. κύωσις, Id. 1176. F.

κυωμάτωδες ὕπνοι, 11: 16.

κωνείω, 113: 20.

κῶν & κοκκάς, 93: 7.

Λάβρων ὀδόντων, 61: 8. pro λάβρω utitur λαύρω, Hippocr. 953. C. λάβρος, Id. 394. 2.

λαγνῶν, 21: 20. λαγνῶν κενά, 24: 41.

λαγνός ὀπίς, 117: 41. λαγνός, 120: 43. λαγνοί, 123: 23. λαγνός ὁ Ἀττικὸς ἄλγος ὁ λαγνός ὁ Ἴων τὸ λαγνός ὅσον ἐστίν, Phrynich. De hac voce lege plura in Dial. Gr. Ling. Edit. Lond. 1706.

λαμυράτω, 11: 4. Vid. Conjectur. paulò póft.

λαπαίδου μύζων, 135: 22, 23.

λαπαίη χώρη τῆς ὕστερης, 112: 9, 10. λαπαίη κοιλίη, Hippocr. 40. 12.

λαπαίω. λελαπαίχθω κοιλίη κλυμοίσι, 109: 34.

λαχάνων πάντων, 74: 8. λαχάνων κόμης, 120: 23.

λαϊντερή, 62: 52.

λαϊντερή, 33: 45. μέσφι λαϊντερή, 61: 62. & 87: 14. & 85: 17. & 94: 22. λαϊντερή, 87: 15.

λαϊντερή, 87: 16. & 94: 23.

λαϊντερή, 70: 23, 25.

λαϊντερή, 97: 30.

λαϊντερή, 91: 31.

λαϊντερή, 67: 18. περὶ πλέως λαϊντερή, 83: 6, 7.

† λαϊντερή, 49: 24.

λαϊντερή, 46: 19. λαϊντερή, 45: 44.

λαϊντερή, 69: 13.

λαϊντερή, 78: 8. λαϊντερή, 78: 16. & 79: 19. λαϊντερή, 77: 51.

λαϊντερή, 22: 34.

λαϊντερή, 75: 53. λαϊντερή, 86: 14.

λαϊντερή, 123: 19. & λαϊντερή, 127: 21. λαϊντερή, 128: 31. quæ posterior lectio priore (ut puto) vetior est.

λαϊντερή, 22: 14. λαϊντερή, 52: 56. λαϊντερή, 130: 22. λαϊντερή, 130: 31, 32.

λαϊντερή, 82: 48. λαϊντερή, 80: 41, 42. Lectio-

nem autem priorem eligendam comperies ex

Not. ad Var. Lect. 80: 12, 42. λαϊντερή, vel fe-

cundum Galen. λαϊντερή, ἀδάριον vel ἀδάριον voca-

tur; tom. 2. p. 154. 136. & p. 151. 14. ἀδάριον

οἶον ἀφ' ὅς τις ἐστὶ πεπηγὸς ὕδατος ἀλμυρῶν, πεπηγνύ-

μῶν, φορτῶν τε καὶ καλάρμης. Eadem ferè ver-

ba habet Diosc. lib. 5. cap. 137. περὶ ἀδάριον.

λαϊντερή, etiam utitur Galen. tom. 2. p. 420.

1. 14. χρίσμα τὸ λαϊντερή, unguentum

è Limnesio multisque aliis compositum invenies

in Galen. tom. 2. p. 422.

λαϊντερή, 76: 6. λαϊντερή, 78: 34.

λαϊντερή, γλυκίνω, παλαιῶν, 78: 51. κυπέρινω,

80: 16, 17. ροδίνω, μυρσίνω, 96: 42. ὀνάνθινω, κροκί-

νω, 74: 54. λαϊντερή κεφαλῇ, 78: 49. De oleo

Sicyonio lege Diosc. lib. 1. cap. 33. Hujus olei

tum simplicis compositi formam tradit Paul.

Aeginet. lib. 7. cap. 20.

λαϊντερή [τεροφῇ] 127: 19. σικύη, 133: 38.

λαϊντερή, 39: 14.

λαϊντερή, 20: 38. πέμπλον, 20: 41.

λοιμῶν, 134: 21. τῷ ἐν Ἀθήνῃσι, 5: 42.

λοιμώδες ἡπατῶν βεβῶνες, 15: 51. λοιμώδες ἔλκεα,

7: 26, 28.

λοιμικῶν παθῶν τῇ φάρμακῃ φερεπεία, 89: 7.

λαϊντερή, 32: 14. Lege Mercurial. Gymn. 1. 1. c. 10.

λύμασι [131: 23. Vid. Ind. præced.] καθάρματῶν, E-

rotian.

λύμασι ἀνδρῶν, 5: 35.

λύμασι φλογὸς ἐσθρομῆς, 111: 43.

λύμα. λύμα, 115: 20. λύμα μέλεα, 58: 36. λύμα ψυ-

χῆς μέλεα, 110: 10. λύμα γυῖα, 57: 8. ἐλύθη

νόσος, 125: 38. λύματος νέσος, 77: 48. λύμα νοσήμα-

τος, 84: 50.

Μάζαν, 76: 61. & 97: 7. & 97: 14. σινήπιος ἴση μάζη,

80: 19. Quomodo paretur polenta, lege Plin. lib.

18. cap. 7.

μαζοὶ ἐς ὄγκον αἰρονται, 50: 3. μαζῶν δὲ ἰχθυ, 37: 6.

μακροχρόνιον [72: 22. Vid. Ind. præced.] Hippocrat.

236. 6.

μακροχρόνιον ἔλκεα, 11: 35.

μαλακάδης & δένδρον & Ἰνδικῶν, 112: 2.

μαλάγμα τὸ χλωρόν, 132: 46.

μαλάγμα, 107: 27.

μαλακοὶ πυρετοί, 6: 5, 6.

μαλακίη, 18: 46.

μαλθακῶν, 84: 26. νεφρῶν, 86: 38.

μαλθακὸν φέρον, 93: 29.

μαλθακῆς, 120: 24. & 88: 48.

μαλθακῆς τῆς ἐπὶ τῶν, 18: 19, 21. φρενῶν, 77: 36.

κοιλίης, 85: 22. ψυχῆς, 113: 41.

μαλάχης, 74: 9.

μανδραγόρη, 31:13. μανδραγόρη, 113:21. μανδραγό-
ρας, ὁ μανδραγόρας, Diosc. lib. 4. cap. 76. Theophr.
Hist. Plant. lib. 6. cap. 2. Athen. lib. 11. cap. 15.
Genes. xxx. 15. Cantic. vii. 13.
μαίνης, 31:7. & 27:10.
μάννα, 87:41. μάννης, alibi. ἄλητον, 91:43. Pul-
vis, qui fracto & concusso thure colligitur. μάν-
ναν λιβάνα, vocat Diosc. lib. 1. cap. 83. & λιθανωτὸν
λεπτόν, lib. 3. cap. 99. περὶ αὐτῆς [ἐξανθήματα] τῇ μάν-
νῃ χρωμεθα, Hippocr. 1014. G. ad pustulas mannā
thuris utimur; ita vertit Lindenus; ceteri ple-
rumque thuris pollinem dicunt.
μάραθρον, 78:37.
μαρασμός, 81:4. & 103:34.
μαρμαρυγὰ περὶ τῶ οὐλοῦ, 1:22. Coel. Aurel. vertit,
quedam præ oculis propendentia, macularum mar-
moris similia.
μάσσειν ἀπὸ γυροῖς, 116:35. ὁ μόνον τὸ ἀναδύειν ἢ φυγεῖν,
αἰτῶ καὶ τὸ ἐκθλίβειν, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ νέσων τῷ μεί-
ζονι, Galen. Exp. Voc. Hipp. At Foef. notat in
loco illo non reperiri μάσσειν, sed ἐκμάσσειν, Hip-
pocr. 466. 28.
μασσοπόδιον, 116:6.
μασίχη, 77:3. & 102:16.
μασὺν ἀλυστὸν, 102:15.
μαχαλῶν γαργαλισμοί, 25:42. μαχαλῆσι, 69:9.
μελίγμα, 73:20. Vid. Ind. præced.
μέλανι σπητις, 18:28. μέλαινα χολή, 29:20. μελαίνης,
πολλῆς καὶ θηλειώδους, 29:36. μελαγχολίην, 27:11.
& 29:19, 46. μελαγχολικός, 29:30. μελαγχολίης
θεραπεῖα, 124:3.
μελέτη ἀειδοῦσις, 69:49. μελεδάνη & μελεδαίνων. Vid.
in Ind. præced. μελέτη, ἐνέργεια. μελεδῶνας, θερα-
πείας. μελεδαίνων λέγεται τὸ μελεμῶν & θεραπεύειν,
Erotian. μελεδαίνων, ὁππότε μελεμῶν, θεραπεύων. καὶ
μελεδῶν, ἢ ὁππότε μελεμῶν, Galen. Exp. Voc. Hipp. με-
λεδῶν, Herodot. 72. 10. id est φρονίσις, Lexic.
Voc. Herodot. μελεδαίνων νοσούντας, Herodot.
317:4.
μέλι ἀκρεῖα, 108:33. μέλαινα Ἀφροδίτη, &c. 71:28.
μέλι, 76:9. μελίκητον, 74:2, 3.
μελιώτης, 75:9.
μεσεντέριον, 18:12, 23.
μεσέφρον, 2:43.
μέσσιλα, 104:39.
μετάβασις πείροφου, 66:30.
μεταλαμβάνει φθόνη, 36:12. phthoes nomen sibi ad-
sciscit.
μεταρρέντ' αἵματι, 125:13.
μεταφρον, 2:30.
μετῶρεθ' γνώμη, 20:12. μετῶρεσθ' γνώμης, Hip-
pocr. 398. 47. Ita sum μετῶρεθ', & magnis cogita-
tionibus impeditus, Cicer. lib. 15. Epist. ad Attic.
μέτωπον, 2:42.
μέχρη δῆγε [id est, ὡς περ, quasi] σαλπύγγων καὶ αὐλῶν,
32:39.
μήκισται κόμη, 76:36.
μήκων ἀφειψήσεαι, 75:10.
μηκύνιον, 75:18. Hippocr. 407. 36. τὸ πᾶν κα-
λῶμεθα ὃν καὶ μηχανίτιον ὀνομάζουσι, Galen. Exp. Voc.
Hipp.
μήλα, mala, 74:28. & 77:2. κυδάνια, 104:39. μή-
λων κυτρίων τὸ ἄβρωτον, 133:44.
μήλα, gena, ἐρυθρὰ, 2:43.
μῆλινγξ, 34:12. & 121:33. παχείη, Ibid. 36. μῆλινγ-
γος, 116:57. μῆλινγγων, 27:42.
μήλον, 108:37. μήκ, 128:24.
μηρὸς, 19:18.
μήτηρ, 24:5.
μιάσματι κακῷ ἀκρόστον κακὸν, 122:27.
μιγματώδης, 127:27. Vid. Not. ad Var. Lect.
Μιθελάτω [ἀνδρὸς] ὁππότε κακώτερος, 122:13. &
130:18. Μιθελάτω, 126:36. Hujus medicamen-
ti formam tradit, Galen. tom. 2. p. 441. l. 20.

μολεδῶδες χρώμα, Hippocr. 37. 1. Vid. Ind. præced.
μορταῖσι σκέπη ἢ γυνή, 65:9.
μυδελήσιν, 34:50. Μυδελήσιν ab Aretæo solo eundem
affectum ac φθίσιν oculi dictum invenio; ceteri
πυλαπυελίω & μυδελήσιν eisdem esse dicunt. Vid.
Æt. 134. Affectus oculi, in quo pupilla diffundi-
tur, & dilatatur, aciesque ejus hebes est, ac penè
caligat, Cels. lib. 6. cap. 6. Latitudo pupillarum
μυδρίασις vocatur, Coel. Aurel. lib. 2. Morb. Chron.
cap. 1. p. 344. μυδρίασις λέγεθ', ὅταν ἡ κρῆνη, &c.
φθίσις ᾗ λέγεθ', &c. Galen. tom. 4. p. 387. l. 11.
μυελὲ νωπαῖα, 34:12.
μυθολογέται, 32:7. μυθολογέσι δὲ πνεύ, Hippocr.
820. C.
μυκτῆρ' ἐκατέρω διασπασί, 116:2.
μύξης ῥῖν [ἀγών] 79:47. μυξοποιὰ ἐρεῖται, 55:39.
Legit Calvus μυξοποιὰ pro μυξοποιῶ, apud Hippocr.
948. A.
μύρον, μύρω, 111:48. ροδίω, μηλίω, 132:35. μυρο-
εαλάνω, 107:26.
μυροῖνης, 122:43. μυρρίνησι, 133:15. μύρτοις,
132:55.
μυρ. μυρ. ἀδελφοὶ βρογχόνων.
μυσήριον, 132:47. [Vid. Ind. præced.] Formam em-
plastrum ita denominati habet Ætius, Tetrab. 4.
Serm. 3. cap. 14.
μύρων χυλῶ, 87:49. τῇ Ἀφρ. τῇ μύρων, 87:51.
Νάπυ, 87:24.
νάρδω, 77:3. νάρδω τῷ μύρω, 130:6. & 132:11. νάρ-
δοι, 132:15.
ναρκίαν βολβῶ, 84:46.
ναρὴ [πρόφη] 134:39. ναρὸς ὀδυνή, Hippocr. 44. 40.
νελίνης, 81:21.
νεαίριον γαστέρα, 11:27. & 23:11. Hippocr. 391. 7.
Βακχεῖ' φησὶ πᾶν ὃ πνεύ κατὰ κελίον περὶ γασ-
τέρας, Erotian.
νεκρώδες σπῆλ' 33:36. ἐντῆρον, 78:14, 15. νεκρώδους,
111:46. & 103:37. νεκρώδεις τὰ πάντα, 37:4. ἅπαν-
τα, 81:17.
νεοπέπλων ἄρτων, 101:13.
νεοφαρῆ [κρέα] 117:38.
νέφρων πρὸς τῶ κεφαλῆς, 2:3, 4. ποῖσι περὶ τῶν νεφρῶν.
τὸν νεφρῶν καὶ ἐνταῖσι ὄνομα. 3:35. νεῦρε, τὰ
δεσμά τῶ ἄρθρων, 65:6.
νεφροί, 22:9. & 52:38. τῇ νεφρῶν ὀξείας νέσας θερα-
πεία, 109:6.
νηπιάχων μύθων, 75:31.
νησῆς, 123:23.
νίτρον, 131:29. [pro quo Atticè λίτρον, 94:31, 34. & 95:
11. vid. Ind. præced. λιτρώδης.] νίτρον, 76:53. Ἀν-
γυπῶν, 82:49.
νόδας [πυλῶδες] 42:5. νοδῶσι, 19:14. Sic omnia
impressa exemplaria. Sed (ut puto) legendum
est νόδοι.
νομή, rabulum, 134:6. & 68:32.
νοτὶς περὶ μέτωπον & κληίδας, 16:55. κληίδα καὶ μέτωπον
ἰζάνη, 101:22.
νοκτείδων πτέρυγες, 6:51.
νοσσημὸς, 47:55.
νώτα κυρτοί, 4:33. νῶτα ἐς τὸ πρὸς τῶν κεκλιότων, 4:48.
νωπαίην πρὸς τῶν, 8:51.
ὀβολοί, 98:17.
ὀδόντες, 2:35.
ὀιδινηθῆναι, 80:21. Vid. Not. ad Var. Lect.
ὀιδινημα καρτερὸν, 6:25.
ὀκλίσει, 110:19.
ὀν' ἄλλοι μὲν ἐστὶ, θρέψαι, &c. usque ad πάντα
πρὸς τῶν, 77:28. & 104:24. & 102:4. ὄνις αὐστη-
ρῶ, 76:60. [ὄνοι] Ἐλλήνοισι, Χί'οι, Λέσβοι, νη-
σιώται λεπτοί. Ἰταῖοι, Σικανταῖοι, Φενδανῶς, Φαλερεῖ-
οι, Σικανταῖοι, 101:47. Θηραῖοι, Σικανταῖοι,
110:40. ὄνις ὀξεία, 107:9. ἀψινθῆς, 135:50.
[Vid. Ind. præced.] ὀνομάζεται ὁ μὲν ἰατρὸς ὀνῶ-
δης, ὁ δὲ αἰσθητὴς ὀνῶδης, Galen. tom. 5. p. 71. l. 19.
Lege

- Lege & Erotian. οἰνοφλυγίης καὶ αἰδοφρυγίης, 73: 40.
 & 81: 49. καὶ κορυμπαλίας, 87: 2.
 δινάνθη, 76: 62. δινάνθης ὡρεῖνης, 107: 10. οἰνάνθινω
 λαπαί, 74: 54.
 δῖς. δὲ δὲ οἰσύνω πινθέντα ἔλαια, 96: 41. [Vid.
 οἰσύνω in Ind. præced.] ἔλαια πινάρεξ ζῶν οἰσύνω (a-
 lias ὡσαύτω) 87: 31, 32. εἰρία πινθέντα, Hippocr.
 465. 53. εἰρίον πινάδες, Id. 666. 22. *lanam succi-*
dant οἰσυνον, vocat Cœl. Aurel. p. 365. sic Cels.
 lib. 5. cap. 2. Quomodo οἰσυνον præparetur,
 lege apud Diofcor. & Aëtium, Tetrab. 1. Serm. 2.
 cap. 20.
 δλέθριον ἄλγισμα ἐς γλῶττον ἢ ὀσφιν, 66: 9, 10.
 δλέθριον καὶ ἄλγισμα, 29: 21.
 δλεκερῶν, 21: 27.
 δλιοθηρὸν πύον, 39: 30, 31. δλιοθηροὶ χυλοὶ, 128: 30. ὕδα,
 95: 9. [ἐντερος] 81: 36.
 δλκῆς & 78: 23, 27.
 ὁμοειδίω, 53: 32. Vid. Not. ad Var. Lect.
 ὁμοφακίω ἑλαίης, 74: 33. & 75: 43.
 ὁμοφακίον, 88. 53. & 96: 46. ἀκμαῖον, 102: 26.
 ὁμοφακίονδ' αὖτε γράσσον, 133: 2.
 ὁμοφακίον, 109: 43.
 ὁμώνυμα [μέρεα] 33: 51.
 ὀνίνησι μάλλον, 83: 13. ὠνησε, 87: 29.
 ὀνυχες πελιδνοὶ, 17: 49. χερσὶ, 11: 20. & 36: 49.
 ὀξύκρητον, 75: 48. & 74: 52.
 ὀξύλαπαθῆς, 98: 32.
 ὀξύμελι, 93: 16, 17.
 ὀξύτατον κακὸν, 17: 34. ὀξύτατοι ῥηίζουσι, 11: 29. ὀξύτε-
 ρα γυμνάσια, 123: 10. ὀξέσι δρόμοισι, Hippocr.
 351: 14.
 ὀπιοτόνον, 3: 32, 33.
 ὀπὸς θαψίης, 117: 16. ὀπὸς & ζιλιφίης & δὲ δὲ Κυρῆνης,
 86: 29. ὀπὸς σιλφίης, Hippocr. 1228. G.
 ὀπώρη αἰδαλῆς, 91: 34. σικκων, 118: 2. ὀπώρης αἰγώδεσ,
 74: 25. ὀπώρη συνφασαν, &c. 104: 38. ὀπώρης,
 varia genera lege apud Hippocr. 360. 11. usque
 ad 50.
 ὀργῆς χολῆς, 29: 35. ὀργὴ ἀκρητῶν, 29: 31. Vide & 31:
 13. & 31: 52.
 ὀργῶσι τ' ἑσθλῶν, 25: 37.
 ὀρῆς ἐς σθένος καὶ ὡμῶς γυμνάσια, 117: 5. ὀρῆς ὀδόν,
 40: 24.
 ὀρίανον, 79: 27.
 ὀροῦ, 76: 3.
 ὀρῶς λολιῶς, 63: 29. γάλακτος, 87: 21.
 ὀρυζα, 90: 50.
 ὀρυζες, 49: 33. & 52: 40.
 ὀσπρίοισι, 78: 33. ὀσπρίων κακίαν κύναν, 117: 26.
 ὀστῶν ἱερὸν, 19: 17, 18. ὀστέων ξυμβολῶν, 66: 43.
 ὀσφιν, 22: 19.
 ὀσφιν, 18: 31.
 ὀσφιν, 103: 48.
 ὀσφιν, 104: 38.
 ὀσφιν, 7: 40.
 ὀρεῖνης [ἐχέων.] 135: 9.
 ὀρεῖνον, palatum, 35: 38, 39, 44. & 87: 26. & 88:
 30. Ruf. Ephes. p. 21. l. 4. Edit. Turneb.
 ὀρεῖνον, 6: 54. Hippocr. 269. 4.
 ὀρεῖνον, 90: 52. ὀρεῖνης, 53: 39. ὀρεῖνων, 23: 21.
 ὀρεῖνες πύμπεαν, 53: 41. ὀρεῖν ἀγῶρον, 79: 47.
 ὀρεῖ, 85: 31. ὀρεῖ, 4: 17. ὀρεῖ βόας, 70: 39, 40.
 ὀφθαλμὸς ἀπένης, 35: 54. & 4: 12. ὀφθαλμοὶ πεπιγνότες,
 ἀλμπέες, ὑπερβροί, Adamant. Physiogn. p. 10.
 1.9. & p. 9. l. 16. μέλις πελιδνέμενοι, 4: 13. ἐνδεδινη-
 μένοι, 2: 34. ἐξήχοντες, ἀναπετέες, ἐξέρβροι, 5: 51.
 κῆλοι, δεδωκότες εἶσω, 6: 14. ὀφθαλμῶν τὰ λολία,
 11: 4. τὰ μέλανα, 39: 44.
 ὀφρύες, 2: 39. ὀφρύδες, &c. 70: 29.
 ὀφρὺς ὡς ὀφρὺς, 52: 44.
 ὀφρὺς ὡς ὀφρὺς, 78: 12. ὀφρὺς, ἐκρύσεις
 καὶ διεξόδους κενήται, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 ὀφρὺς τ' ὡς ὡς, 64: 46.
 ὀχθῶδες ἐντερος, 62: 15, 16.
 ὀφρὺς ἀπένης, 4: 50. ὀφρὺς ἀπένης, 28: 46, 47.
 ἀλκοῦδες τὰς ὀφρὺς, 32: 34, 35.
 ὀφρὺς, 135: 13. ὀφρὺς, 91: 2. & 127: 30. & 128:
 31.
 Παθῶν ἱερῶν, 28: 53. [Vid. Ind. præced.] Hippocr.
 269. 40.
 παπαλῆ, 102: 46. Diofcor. lib. 3. cap. 74. πάλιν,
 Hippocr. 1010. E. πάλιν λέγεται τὸ λολιότατον καὶ λε-
 πτότατον & ἀλφίτης, Erotian.
 παλινδρομή χολῆς, 9: 21. παλινδρομέουσι αἱ νῆσοι, 26:
 33.
 παλμός ἐν τοῖσι ὑποχονδρίοισι, 57: 8.
 παντελές. ἐς τὸ παντελές, 44: 32. Vid. Ind. præced.
 παρτεροῦσι, 101: 50.
 παρτεροῖ, 9: 2. ἢ γνάμιν, 11: 17.
 παρτεροῦ, 118: 14.
 παρτεροῦ καὶ ἐντερος, 67: 46.
 παρτεροῦ τὰ λαῖα, 34: 16. *paralyti occupantur.* πα-
 ρεῦσε χάσμα, &c. 35: 3. *in paralyfin conjecit.* Le-
 ge Erotian. in voce παρελύθη.
 παρτεροῦ, 33: 22, 23. & 54: 38.
 παρτεροῦ, 54: 10.
 παρτεροῦσι οἱ ὀφρὺς, 97: 25. ubi παρτεροῦ, idem
 ac παρτεροῦ.
 παρτεροῦ, 81: 49. παρτεροῦ, 33: 22. παρτεροῦ-
 κινὰ εἶδεα, 34: 39, 40. Hippocr. 949. A.
 παρτεροῦ ἐν μέθῃ, 31: 12. παρτεροῦ γλώσσα, 29:
 11.
 παρτεροῦ, 74: 40.
 παρτεροῦ σῆμα, 135: 31.
 παρτεροῦ [Vid. Ind. præced.] *sensibilis & manifesta*
liquoris effusio, Cœl. Aurel. lib. 3. Morb. Chron.
 cap. 8.
 παρτεροῦ [Vid. Ind. præced.] 12: 16. σημεῖα, 25:
 12.
 παρτεροῦ, 25: 51. & 63: 42. παρτεροῦ τὰ μέλεα, 54: 5.
 παρτεροῦ μέρεα, 54: 5.
 παρτεροῦ πυρετός, 73: 23.
 παρτεροῦ ἢ ἐν τοῖσι ὀφθαλμοῖσι, 34: 47. idem ac κῆρη,
 lin. 49.
 παρτεροῦ, 4: 10. & 5: 11. & 6: 16. παρτεροῦ
 φλεγμονή, 5: 47.
 παρτεροῦ, 1: 7. & 74: 48. & 28: 31.
 παρτεροῦ αἰχῆνας ἀλφίταις, 102: 44.
 πελιδνὰ, 117: 39. aut lege πέλεια, aut πελειῶς. πέλειαι,
 91: 24. πελειῶδες, 136: 7. Homer. Il. ε. 778. &
 finē, πελιδνῶν κόπρη, 87: 44.
 πεμμάτων, 120: 48.
 πεντάφυλλον ἢ βοτάνη, 133: 40, 41.
 πεπαινὲς βήχας, 90: 42.
 πέπαι, 120: 39. πέπερος καὶ κῆροι, 79: 49. πέπερος,
 93: 10. φάρμακα ἀπὸ πέπερος, 133: 4, 5. δύο πε-
 πέρων, 131: 37.
 * πεπτερον σπλάγχνον, 58: 13. φάρμακον, 133: 16. &
 122: 7.
 πέπων, 123: 28. πέπον, 133: 37. πέπων ὡρεῖται,
 113: 39.
 περτεροῦ, finē casu, 115: 20, 21. cum casu: Vid.
 Ind. præced.
 περτεροῦ σπλάγχνον, 57: 48. νοσημάτων, Hippocr. 946.
 H.
 περτεροῦ τὰ γυμνά, 121: 34.
 περτεροῦ, 63: 32, 36. & 53: 57. & 54: 6. & 66:
 25. ἢ καὶ ἐς κῆριν, 101: 21. περτεροῦ τὰ ὡρεῖται ῥηῖται,
 39: 29. & ῥηῖται καὶ περτεροῦ, 57: 47. ἐν περτεροῖσι
 παρτεροῦ, 84: 3.
 περτεροῦ, 127: 49.
 περτεροῦ, 10: 32. & 37: 50. περτεροῦ νοσημάτων
 ῥηῖται, 94: 7.
 περτεροῦ, 60: 29, 30. & 60: 40.
 περτεροῦ μέλων, &c. 61: 29.
 περτεροῦ μετὰ τῆς, 66: 29, 30.
 Fff

πεπναια, 42: 4.
 πελφορη ἐν θαλάσῃ, 75: 25.
 πετροσελινον, 131: 3. ἔν πετραις ὁ καρπός, 132: 13.
 σελίνος ἔν καρπῷ ἀγρίῳ ἔν πετραις, 133: 5.
 πολυκέδανον, 74: 41.
 πύγανον, 79: 21, 22.
 πύγνυται ὁ αὐχλὺς σὺν τῇ ἀναπνοῇ, 83: 30.
 πηρώσει πινθὺ αἰσθησίου, 28: 42.
 πηχέας, 87: 18.
 πίσις ἐς τὸ ἔσω, 86: 55. ἐντέρων, 18: 19.
 πύθνη, 135: 33.
 πικέριον, 75: 52. & 92: 55. Hippocr. 614. 10. βύ-
 πυρον, Galen. Exp. Voc. Hipp. Ἀελοφάνης ἐν τοῖς
 ὑπομνήμασι φησὶν, ὅτι θάλασσα ὁ Ἰθακήσιος ἰσορεῖ ὡς
 φερεῖ πικέριον καλεῖσθαι τὸ βύπυρον, Erotian.
 πικρὸν χυλόν.
 πινθέντα οἰσύνω ἔρια, 107: 5. [Vid. Ind. præced.] le-
 ge πινώδεσι in Erotian.
 πίσις ὑγρῆς, 111: 42.
 πιασός, 127: 29. & 117: 27.
 πίτυς, 86: 16.
 πίων χαλὴ, 60: 34, 35.
 πλάσθαι σομάχῳ, 18: 45. πλάσθαι σῶμα, 77: 32.
 πλάσθαι ξυμῆσιν, 91: 39.
 πλάττειν οὐδὲν, 101: 44.
 πλάσσειν, 7: 4. ἢ πλάσσειν, 38: 12. ἐν π. τ. μέσων
 πλάσσειν, 38: 10.
 πλάσσειν, 8: 42. πλάσσειν θέρμην, 89: 45.
 πλάσσειν, 8: 46.
 πλάσσειν ξυμῆσιν ἐς κύσιν, 51: 53. τ. καλῆς, 52: 27.
 ἔν αἵματι, 70: 3.
 πλάσσειν τὸ ἔρον, 53: 24, 25.
 πλάσσειν χυλόν, 97: 28.
 πλάσσειν, 25: 29. & 113: 9, 20. Hippocr. 765.
 D.
 πλάσσειν, 126: 19.
 πλάσσειν, πλάσσειν, 10: 19. πλάσσειν, 5: 25. & 6: 4.
 & 9: 9, 10. & 39: 26. ὑποπλάσσειν πλάσσειν, 39: 16.
 πλάσσειν, 10: 7.
 πλάσσειν, 41: 4.
 πλάσσειν πλάσσειν, 95: 3. πλάσσειν, 4: 13. πλάσσειν
 ὑπερῆς, 24: 3. πλάσσειν, 112: 23.
 πλάσσειν ἐς νομὴν μάσας, 68: 32.
 πλάσσειν πεπασμοί, 123: 42, 43.
 πλάσσειν κόμη, 87: 41. & 86: 15. πλάσσειν, 70: 8.
 πλάσσειν, 127: 16. οἱ πλάσσειν γάλακτι, 128: 34, 35.
 πλάσσειν, 74: 40.
 πλάσσειν, 78: 29.
 πλάσσειν, 13: 28.
 πλάσσειν, 49: 33.
 πλάσσειν. τὸ πλάσσειν, 49: 32. & 111: 29. πλάσσειν, 111: 26.
 πλάσσειν, 67: 17. πλάσσειν [πλάσσειν] πλάσσειν, 65: 19.
 πλάσσειν, 67: 19. πλάσσειν, 135: 28, 29.
 πλάσσειν, 78: 39. ξυμῆς κόμη, 106: 22. & 91: 8.
 πλάσσειν ἢ τοῖσι φύλλοις λεπτῇ, 133: 41.
 πλάσσειν, 25: 2.
 πλάσσειν διαθεῖν, 84: 31, 32.
 πλάσσειν ὅτι τὰ χεῖρα, 92: 41. τὸ πλάσσειν τὸ γλῶττι νεφελῶς
 Galen. Exp. Voc. Hipp.
 πλάσσειν ἔν πλάσσειν, 94: 16. ὑπερῆς, 93: 34. πλάσσειν
 εὐθύνειν, 86: 51. πλάσσειν ἐνδίδωσιν, 87: 25. πλάσσειν
 πλάσσειν ἐμάλαξε, 113: 34. πλάσσειν, 120: 6, 7.
 πλάσσειν, 70: 48. πλάσσειν [ἐλκῶν] 62: 10.
 * πλάσσειν, 109: 50. τ. πλάσσειν, 131: 3.
 πλάσσειν [μέλῳ] ἔν ἀνθρώπῳ, 70: 48, 49.
 πλάσσειν, 68: 42.
 πλάσσειν, 119: 37.
 πλάσσειν, 19: 56. ἐς πλάσσειν, 59: 22. πλάσσειν
 ξυμῆς πλάσσειν, 60: 44.
 πλάσσειν ὑγρῆς, 64: 7. χεῖρῶν φάρης, 72: 39. αἷμα-
 τος θέρμην, 99: 6. ἰδρωτῶν, 92: 48. ἀφροδισίων,
 113: 42, 43. πλάσσειν, 121: 23. ἔν φάρμακῳ ἢ πλάσσειν, 102:
 37. πλάσσειν σπασμῶν, 85: 16. ἰλγῶν, 119: 53.

περὶ κληνὴ φύσεων, 79: 24. περὶ κληνὴ ἐρῆσι, 107: 32.
 περὶ κληνὴ, 101: 54.
 περὶ κληνὴ, 119: 37. περὶ κληνὴ ὀπιτηδόνων χρεὶ τῇ ἰσχυρῇ,
 100: 4. Hippocr. 36: 2. ἀντὶ τῆς περὶ κληνὴς ἐρῆσι
 πλάσσειν, Galen. Comm. in Hipp. tom. 5. p. 117.
 περὶ κληνὴς δόχως, 55: 8. περὶ κληνὴς [μήτρη] ἐς τὰ κα-
 τὰ, 24: 10. [ὑγρῇ] τῷ πλάσσειν, 111: 24.
 περὶ κληνὴς πλάσσειν, 133: 30.
 περὶ κληνὴς πλάσσειν, 106: 20.
 περὶ κληνὴς θέρμην, 79: 47, 48. δόχως ἢ περὶ κληνὴς, 82:
 57. καίτιν, 84: 54, 55.
 περὶ κληνὴς δόχως, 111: 47.
 περὶ κληνὴς τῷ κληνὴς, 82: 43. περὶ κληνὴς αἵτη, 34: 7.
 αἵτη, 80: 8.
 περὶ κληνὴς νάκλιν, 33: 44. π. τ. περὶ κληνὴς αἵτην, 65:
 21. & 41: 53.
 περὶ κληνὴς πλάσσειν, 83: 10.
 περὶ κληνὴς πλάσσειν, 94: 22.
 περὶ κληνὴς, 47: 21. & 57: 6. & 25: 42. περὶ κληνὴς
 πλάσσειν, 17: 45. & 20: 7.
 περὶ κληνὴς σομάχῳ, 124: 42.
 περὶ κληνὴς περὶ κληνὴς, 2: 47, 48.
 περὶ κληνὴς αἵτην, 126: 24.
 περὶ κληνὴς ὀπιτηδόνων, 66: 13.
 πλάσσειν, 84: 18.
 πλάσσειν, 90: 33. πλάσσειν χυλόν, 74: 13. & 85: 20.
 πλάσσειν, 126: 25.
 πλάσσειν, 36: 6. * πλάσσειν, 87: 39.
 πλάσσειν περὶ κληνὴς, 64: 47.
 πλάσσειν [ἡπατῶν] 19: 29.
 πλάσσειν καὶ καὶ καὶ καὶ, 76: 4.
 πλάσσειν καὶ καὶ καὶ, 92: 3. πλάσσειν καὶ καὶ καὶ, 116: 42.
 πλάσσειν [ρόσιν] 63: 53. πλάσσειν [ἐλκῶν]. 23: 27.
 πλάσσειν σπασμῶν, 66: 48.
 πλάσσειν παλαιόσι.
 πλάσσειν, 117: 48, 49.
 πλάσσειν τὸ κεφάλῳ, τ. πλάσσειν τὰ εἶδη, λοξῶν, ὀπίσσω,
 ὀπίσσω, 66: 39.
 πλάσσειν, 4: 34. πλάσσειν, 4: 3.
 πλάσσειν τὸ πλάσσειν, 27: 30.
 πλάσσειν ἐς συγχεῖν, 85: 8. ἀντὶ φλεγμονῆς, 111:
 26.
 πλάσσειν κοινόν, 131: 18.
 * πλάσσειν ἢ ῥίζα, 98: 2. ῥίζα ἢ ῥίζα, 89: 28.
 πλάσσειν, 87: 41. πλάσσειν ἔν φυτῷ, 76: 33. ὑπερῆς πλάσσειν
 σπασμῶν, 86: 15.
 πλάσσειν [ἀγῶν] 79: 47. ῥίζα, 70: 34. ῥίζα, 10: 18.
 ἔν ῥίζα, 115: 50. ῥίζα, 3: 11.
 πλάσσειν τὸ χεῖρ καὶ τὰ σπλάγχνα, 84: 25.
 πλάσσειν ἐλκῶν, 87: 46, 47. χυλόν, 102: 27. ῥίζασι τοῖσι
 περὶ κληνὴς, 87: 35.
 πλάσσειν ἀκρῆς, 75: 8. ῥίζων ἐλαιον, 75: 43. ῥίζων
 [subaud. ἐλαιον] 74: 35. De hujusce olei præpa-
 ratione vide Diosc. lib. 1. cap. 53. Cæterorum
 etiam oleorum compositiones ex primo ejusdem
 libro plerumque peti possunt.
 πλάσσειν ἀκρῆς, 63: 39. αἷματῶν, 90: 13.
 πλάσσειν, 111: 9.
 πλάσσειν ὑδατὶ λεανθέντων, 87: 49.
 πλάσσειν, 97: 15. τὸ ἐδωκένον, 102: 26. χυλόν, 88: 51. &
 87: 51. & 110: 32. Hoc medicamentum inve-
 niri potest in Galen. tom. 2. p. 243. An per
 χυλόν ῥίζα, 87: 51. intelligitur medicamentum
 compositum, an succus rhois, sive sumach, per-
 mistum τῇ βήσσῳ; sic enim vertit Henischius,
 aut eo, quod ex Besafia, i. e. ruiā sylvestri, ἔν
 succo rhoi componitur.
 πλάσσειν ἀκρῆς, 74: 5. & 123: 16.
 πλάσσειν ὀγκῶν περὶ κληνὴς, 88: 10.
 πλάσσειν τὸ αἷμα δόχως καὶ πλάσσειν, 87: 28.
 πλάσσειν [alias λεπτῆς] ἐλκῶν, 7: 30. & 44: 11. & 54: 27.
 πλάσσειν,

ῥύπει, 70: 12.
 ῥύπῳσι ἐρίοισι δὲ οἷον, 113: 10.
 ῥυτί, 79: 27.
 ῥυτίδας μεσοφρύς, 2: 43.
 Σάμφυχον, 112: 11. ἢ σάμφυχον, 107: 31. Sed Lexicographi habent tantum τὸ σάμφυχον; uti & Diosc. lib. 3. cap. 27.
 σανιδώδεις, 37: 26: quibus scapulæ alarum instar exstant, ac propterea angustus, tabulæ instar, depressusque est thorax. Vide Fœf. Not. in Hippocr. 1091. G.
 σάπων, 135: 20.
 σάρε. ἀνά σάρκα ὕδρωφ, 49: 17: 18. & subauditâ voce ὕδρωφ, cum articulo; ἀνά σάρκα, 49: 22. & 50: 5, 20. vel finē articulo: ἀνά σάρκα, 49: 17, 18. σαρκοειδὲς βάλανον & ἐντέρας, 19: 8. τὸ σαρκοειδὲς τῷ χιτῶνι, 61: 23. σαρκοειδέα πινδύμον & μέρεα, 14: 53. σαρκεν ἄνθρωπον, 99: 44.
 Σάτυροι, & Διονύς ἱεροί, 25: 18. Σατυρήσις, 25: 22. σατυρήσιν ἐνίκησκον [ἐλέφαντα] 69: 15. σατυράσεως τεραπεία, 112: 53.
 σέλιον, 78: 37. & 74: 6.
 σέλιδον χυλὸς, 97: 48, 49. σέλιδι, 113: 17.
 σεσέλεον, 122: 18. Σεσίλιον, 132: 13.
 σημερινὴ ὄγκον ἐν τοῖσι ὑποχονδρείοις, 79: 13. Ὁπισθημαίνεν, Hippocr. 982. A. de primo febrilis accessus insultu dicitur.
 σηπὴς μέλανι, 18: 28.
 σίγκος & θηλὴ, 131: 39. Hic & 110: 3. editor sagacissimus reponit σίγκος. Vide Not. ad Var. Lect. Δε σίγκος & θηλὴ φάρμακον ποτὶν, de quo vide Galen. tom. 2. p. 446. l. 50. τῇ ἀνιδότῳ Δε σίγκος, Diosc. Alexiph. cap. 34.
 σιδηρεῖς, 133: 39. Σιδηρίπδον & χυλὸς, 135: 3.
 σίδια, 97: 8.
 σιηρόνων, 105: 6.
 σικίνη λιτὴ, 133: 38.
 σικίνη, 6: 26. [σικίνη] κέφι, 76: 39. Hæc vox in exemplaribus legitur σικίνη, 83: 32, 35. & 92: 39. & 100: 51, 54. & 108: 23. 118: 46. ac σικίνη, 76: 38. & 79: 13. & 83: 35. & 84: 13. & 58: 55. &c. Lectio autem prior sanior est.
 σίκυον, 113: 39.
 σικυνωτίον [ἐλάω]. 79: 4.
 σιλφίς ῥίζης, 86: 27. ὅπως & σιλφίς δὲ οἷον τῷ Κυρλίης, 86: 29.
 σινηπὶ, 6: 27. σινηπὶον, 80: 32.
 σίνωνον, 106: 9. H. Steph. notat Hippocrati σίνων dici, quod aliis σίσων; uti Diosc. lib. 3. cap. 64. σίνων est exiguum fermen in Syriâ natum, apio simile, ferventis naturæ. Hujus sæpius mentionem facit Galenus in lib. de compositione medicamentorum. Vide Gal. Vol. 4. p. 125. l. 52.
 σινώπις, 88: 53. rubrica Sinopis, quæ effossa in Cappadociâ in Sinopem urbem deferretur. Lege Diosc. lib. 5. cap. 111. & Strabon. lib. 12. de Cappadoc.
 σιον, Laver; herba, de qua & Diosc. l. 2.
 σίρεον Ἐβλιωκὸς, 76: 59. σίρεον Ἐβλιωκὸν ἢ Κρητὰ, 75: 44. σιρεῖον τῷ Κρητικῷ, (alias θηρεῖον τῷ κρητῷ) 126: 19.
 σίσκρον, 117: 50.
 σίτων, 127: 15.
 σιτώδης κροφί, 101: 17. & 110: 38. & 123: 14. σιτώδεις δειπνον, 120: 36. σιτώδεια σιτή, 101: 36.
 σιέλων, 2: 24. & 4: 47. σιέλων τὰς, 4: 14.
 σιέλιδι μορίοις, 65: 8.
 σιήλεις, 80: 40. σιήλιν, 135: 13.
 σιήριον, 41: 40.
 * σιήρις, 128: 48.
 σιουρόν, 60: 10. & 117: 21.
 σιότιον, 27: 56. & 28: 9, 14.
 σιουαλίτης οἶον, 110: 40. Lege Myreps. 361. 6. &

362. B. Edit. Medic. post Hippocr. & Galen. per H. Steph.
 σκυβέλιτι τῷ Παμφύλλῳ, 126: 20.
 σμύξαι φλέγμα, 90: 38. σμύχεον νοσέων ἐν τῇ λεπτῇ διαίτη, 91: 28, 29. ubi legendum σμύχεον: Vid. Not. ad Var. Lect.
 σμύρης, 88: 57.
 σπασμοί, 3: 56. σπασμὸς κυνικός, 33: 34. σπασμὸς κύνδιον, 89: 34.
 σπασμώδεις ἐντάσεις, 103: 51.
 σπῶν, 73: 8.
 σπέρμα ζωογονόν, 56: 6.
 τὸ Δε τῷ σπέρματι [ὀπίθημα] 132: 44. Hoc ab Ætio peti potest; Tetrab. 3. Serm. 2. c. 9. τὸ Δε τῷ σπέρματι [μάλαγμα] 107: 29. Hoc inveniri potest in P. Æginet. l. 7. c. 18. vel Galen. tom. 2. p. 411. l. 15.
 σπλάγχνα, 24: 9. σπλάγχνον θερμόν, ἢ καρδίαν, 10: 22, 23.
 σπλῶν, 39: 12. σπλῶν, 13: 12. & 43: 24. τεραπεία, 128: 37.
 σπύργοις, 96: 45. & 116: 35.
 σπογγή, 75: 48. & 133: 35. σπογγή, 39: 27. mallem σπογγή, uti 74: 53. σπογγία ὀξύτωνος Ἀθηνῶν, Suid.
 σποδὶν κλημάτων, 135: 30.
 σπονδύλης, 37: 9. & 66: 31.
 σπονδύλιον, 74: 41. quæ herba vocatur & σπονδύλιον Atticè; Diosc. lib. 3. cap. 90.
 σπυρὸς δλκή, 98: 21.
 σπυρὸς ἀρχή, 116: 5.
 σφυλὴ, κυνα, 118: 2. & 104: 39. morbus, 6: 39.
 σφυλὶον ἢ ῥίζα, 135: 53.
 σφυλῖνοι, 117: 49.
 στέλι, 74: 28. θηρίων, 135: 31.
 στέρον, 2: 29.
 στέροι πάροι, 66: 48.
 στεφάνιν, 116: 54. στεφανία ῥαφή vocatur ab aliis scriptoribus, præcipuè à Rufo Ephes. lib. 1. cap. 18. & lib. 3. cap. 1. item passim à Galeno; speciatim verò in tom. 1. p. 167. l. 19.
 στήθεα, 39: 42.
 στόμα, 2: 32. [κρίλιν] 124: 38.
 στόμιον [ύστερ] 51: 9. φλεβὸς, 58: 50.
 στόμαχον, 16: 4, 9. & 7: 53. & 56: 35. σωμαχὸς ἐκλυσις, 101: 19, 20.
 σωμαχικὸν πινδύον, 58: 6. σωμαχικὸν, 56: 34. τεραπεία, 131: 48.
 * σομῶν, 116: 22.
 σφαγγεῖν, 110: 15.
 σφαδῖον ἢ ῥίζα, 115: 43.
 σφαδῖς, 79: 49.
 σφαδῖς καὶ εἰλεῶ, 59: 12.
 σφύχων, 113: 17.
 σύμμα, 88: 51.
 συπληρὴ, 89: 22. συπληρὴν χιτῶν, 116: 36.
 σύρεον, 115: 49.
 συγκρητὴ καρδίας, 15: 54, 35, 39, 42. & 39: 5. & 100: 4.
 σύκων πίνων, 87: 54.
 σύμβολον ἀσπίδος λόγῳ, 93: 19.
 σύμβολον, 47: 4. σύμβολα νέσος, 123: 35. & 119: 32.
 κακὸς, 47: 33. πᾶσι, 40: 54.
 σύμπλωμα κεφαλῆς, 28: 9, 10.
 σύμπλωσις, 6: 13. σύμπλωσις [ὀρεάνων] 86: 54. & 87: 57. σύμπλωσις ἐκράτησι, 43: 10.
 συμφύτης ῥίζα, 133: 40. & 97: 12, 13.
 Σύμφωνον ἢ [ἀνιδότῳ] 131: 38. Hoc medicamentum peti potest à Galen. tom. 2. p. 265. l. 2. Vide etiam Gorræum.
 σινάγχης, 5: 7, 17, 25. & 6: 13. σινάγχης τεραπεία, 86: 49.
 σινναγχοῖς, 88: 10.

ξαναγωγὴ πύσιν, 12: 12. [ὕμνιον] 111: 22. αἰγείων, 97: 23. χειλέων, 97: 31.
 ξυνάδοι, 114: 26. Vide Conjectur. paulò post.
 ξυναλείφοντα φάρμακα.
 σιωνάχην, 101: 59. Vide Conject.
 ξυνδέειν ἄρθρον, 85: 5, 6.
 ξυνδίδωσι τὰ ὑμῖνα ἐς δόξασιν, &c. 111: 22. ξυνδίδωσι οἱ ὑμῖνες, 64: 45, 50. ξυνδίδωσι ἄλλη πὶ ξηρὸν ἐς τὰ ἔλκεα, 126: 50. ξυνδίδωται ἐς κύσιν ἢ πλημμύρα, 51, 52.
 ξυνδύσις δὲ τὸ ἄλλων ἐς θάλασσαν, 76: 55. πάντων ἐς πύλμονα, 9: 11.
 σιωνηλαμῖνοι σφυγμοί, 11: 6, 7.
 ξυνέντα τοῖσι ἔλκεσι, 60: 15.
 ξυνόντα ὁμοίαι, 19: 56. *symptomata*.
 ξυνεπείγῃ ἐδωῇ ὅππ τὸ καίον, 89: 49. αἰμορροῖν, 96: 42, 43. ξυνεπείγην ἢ παθεῖν ἢ ἰητρὸν χρὴ, 95: 57.
 σιωνεργὰ τὰ παρεόντα, 100: 6.
 ξυνήθες πλῆθος κλύσματι, 82: 3. μέλι, 82: 7. ποθὲν, 106: 13.
 ξυνήθον τὸ Διὸς ἢ λιμνίσθον, 117: 13.
 ξυνήμι ὅπως μὴ ξυνήσων [λίθοι] 109: 19, 20.
 ξυνίστα [νύσθον], 59: 36. πείσθον ἐς ἀρχαίῳ περὶ σμίλιν, 63: 33. ξυνίσταν [πύροι], 66: 48.
 σιωνόκλῃς ἐς θάλασσαν κεφαλὴ, 4: 35: 36.
 ξυντείνε [νέσθον], 89: 35.
 ξυντίκταται ἕως ἐς τὸ ὕδωρ, 49: 2.
 ξυντίκτες σαρκῶν, 42: 38.
 ξυνλημύρεται τῷ ὕδατι, 109: 12. Vide plura in Indic. præced.
 ξυνληταίνων [πόδες], 104: 31.
 ξυνωδέα, 8: 39. Vide Conjectur.
 Συνακὰ ἔλκεα, 8: 11, 12.
 σὺς, 136: 6. σὺν τὰ ἀκρεα, 117: 40. πόδες, 126: 23.
 ἐγνέφαλοι, 91: 24.
 σφαῖρα, &c. 120: 10. Vide Indic. præced. De pilæ utriusque exercitatione lege Galen. tom. 4. p. 240. l. 7. & p. 301. l. 12. item Mercurial. de art. gymn. l. 2. c. 4.
 σφλωστές ἰαχεῖ, 116: 14. ἢ λίθων, 109: 26.
 σφίγγοντες δεσμοί, 88: 40. & 111: 41.
 σφραγίς ἢ Λημνίη, 98: 20.
 σφυγμοί, 11: 21. δεδιωγμένοι, πεπεσμένοι, 21: 14.
 σφύζεις, 108: 25.
 σφυρα, 87: 17.
 χάσειν ἀφειδῶς, 108: 25. & 115: 24. χάσιν, 107: 16.
 φλέβα, 111: 37.
 χ' διὰ κακὴ ἕξις, 47: 3. χ' εἰς περὶ φάσι, 69: 41.
 ὅππ χ' εἰς, 31: 15.
 χίνα, 107: 12.
 χινίνα, 135: 50.
 χοῖνον, 109: 31. & 107: 42.
 σώμασι τεχνήσι, 61: 34.
 Τανὴν πλατεῖν, 96: 38.
 τιλασπώλειον δινάση καυρὸς, 95: 19.
 τάνυσιν ἐμπλάσων, 97: 5.
 τέρχον ὠρεῖ, 135: 51.
 τέρχα μόνον—τέρχα ὅ, 17: 19.
 τέρχιν κεφαλῶν ἢ αὐχένα, 78: 49.
 τέρχιν πνέμοντα κακόν, 95: 36.
 τενεσμός, 60: 45.
 τενεσμώδες περὶ θυμῶν, 18: 2.
 περμαίρεται πὶς ξυμμετείας, 99: 38. περμαίρομεν ἐν τῶνδε, 100: 21. περμαίρον [τὰ ὕδατα], 36: 30. [Vide plura in Indic. præced.] & alibi. Theophr. lib. 3. de caus. plant. περμαίρομεν περὶ τῶν ἢ χροῖνον, i. e. Gazā interprete, ad normam huius temporis moderor.
 περμαρτέον τοῖσι πλῆθος, 76: 28. περμαρτέα τὰ μεγέθη, 81: 20.
 τελευθῇ [σκοτεδίνῃ] τοῖσι συμπλώμασι, 28: 13. τελευθῇ πῆσι ποφῇσι, 83: 7.
 τελευθῶν ζῶμοι, 136: 4. τελευθῆς χυμός, 106: 24.
 τελευθῶν βάρεα, 1: 15.

περτέρω, 121: 33.
 περμίνθον & φυτὸν ῥήτην, 76: 33. δάκρυον, 126: 38, 39.
 τεταῖνα νέρων, 15: 52, 53. σπασμοί οἱ τεταῖνοι, 3: 22.
 τεταῖνα θεοπέα, 84: 53.
 τέτιζι τοῖσι ἀφειδῇσι, 110: 42, 43.
 τετλόν, 117: 46.
 τηλικα κακῶς, ἐλέφαντα, 134: 15.
 τῆλιν, 76: 2. ἐφθῇ, 76: 32.
 πύλινον ἢ ὑστέρω, 64: 54.
 πταίνηται ὡς, 84: 25. πνέμα, 95: 2, 3. πταίνωνται [μύες] 104: 58. πταινόμυα νεύρα, 84: 56.
 πτῆσι, 42: 3.
 πτῆσινοντι τῷ καθεπτῇ, 111: 3, 4. πτῆσινον ξίφει, 65: 32.
 τέρχμα, 117: 53. & 120: 45.
 τέρχμα ἢ ἀκάνθης, 98: 36. ἢ τέρχων τοῖσι ὀργῶσι, 25: 37.
 τέρχοι, 90: 49. τέρχμα χυλὸς, 88: 55. & 87: 57. forbitiois genus, cujus descriptionem vide apud Galen. tom. 4. p. 313. l. 26.
 τέρχμα περὶ σίας, 120: 6.
 τελευθῶν ὀλκῆς, 82: 2. apud Cael. Aurel. est dimidia drachma, p. 91.
 τελευθῶν, 135: 3, 4. τελευθῶν, Diosc. lib. 3. cap. 123.
 τελευθῶν, 111: 6. leg. τελευθῶν, juxta Not. ad Var. Lect. nam τελευθῶν est avis genus; Aristot. Hist. Anim. lib. 9. cap. 20.
 τελευθῶν, 98: 38.
 τελευθῶν κεκαυμένης, 135: 25. τελευθῶν ὕδατος, 103: 14.
 τελευθῶν, τελευθῶν, 49: 10.
 τελευθῶν, 99: 36.
 Τελευθῶν, 135: 41.
 ὕδατος, 80: 43. Vid. Not. ad Var. Lect.
 ὕδατος, 48: 27. ἀνὰ σπῆκα, 49: 17, 18.
 ὕδατος, 51: 6.
 ὕδατος, 8: 34, 36. Propriè & κατ' ἐξοχὴν significat membranam costas succingentem, i. e. pleuram: aliquando autem reliquarum partium membranæ hæc voce ab Aretæo distinguuntur. ὕδατος χυλὸν ὑστέρω, 64: 56. ὕδατος ἀνοχῆς ἢ ἐστέρων, 18: 24. ὕδατος ἀνοχῆς [ὑστέρω] 24: 56. & 64: 45. ὕδατος [τελευθῶν] 3: 37, 39.
 ὕδατος, 54: 19. ὕδατος, 13: 31.
 ὕδατος, 7: 20.
 ὕδατος, 31: 13.
 ὕδατος, 86: 32. δὲ τὸ ὕδατος ἐκκεντῶν σώμα, 6: 37.
 ὕδατος, 6: 37.
 ὕδατος, 69: 47.
 * ὕδατος, 3: 31.
 ὕδατος, 88: 52. ὕδατος, 97: 50. ὕδατος, Diosc. lib. 1. cap. 127.
 ὕδατος [ἀνύχων] 36: 53. ὕδατος ἀνύχων, 127: 52. Hippocr. 1123. B. ὕδατος, 55: 3.
 ὕδατος [Vid. Ind. præced.] ὕδατος, ex albo oculorum aliquid apparet; Cels. lib. 6. cap. 6.
 ὕδατος, 22: 21, 26.
 ὕδατος, 123: 23.
 ὕδατος, 76: 32. ὕδατος κόμης, 84: 39. Et ὕδατος in Nom. 79: 2, 30. & 94: 36. & 126: 39.
 ὕδατος, 24: 14. & 63: 15. μὴ τὸ σώμα, 63: 41. αἰσθη, 64: 50. ὕδατος ὁ ἐνδοῖν ὕδατος χυλὸν, 64: 56.
 τὸ σώμα, 65: 9, 10.
 ὕδατος, 63: 14. ὕδατος πνέγος, 24: 3. θεοπέα, 111: 13.
 Φαγέδαινα, 64: 26. Hippocr. 874. B. Φαγέδαινα, ἔλκεα ἀναδιδρωσκομένη, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 Φακῆς, 87: 46.
 Φακῆς, 99: 13. Φακῆς, 117: 28. Φακῶν ἢ κεραμῶν, 105: 51. Sunt vasa fistilia (quas à similitudine lentículas vocant) Cels. de Foment. l. 2. c. 17.
 * Φακῆς

χεῖρες, 2: 24. σωτηρησμένοι, 4: 36, 37. χεῖρων πάντες
 4: 14.
 χελιδόνων, 87: 52.
 χλωὸς περὶ καυλῶ, 115: 46. χλωαλώπεκ. σέλι, 135: 32.
 χλωρὸν ὀππλάσματος, 131: 34. [Hoc emplastrum tradit Celsus, lib. 5. cap. 19.] μάλαγμα, 132: 46, 47.
 χολή ξαυθή, 17: 46. μέλαινα, 17: 52. & 29: 20. χολῆς τὸ ὄργανον συμφορομένης, 29: 35: 36.
 χολέρη, 17: 32. χολέρης θεοσπεΐα, 103: 45.
 χολάδες, ἐντέρων τὰ ἀνω λεπτὰ καὶ χολώδεα μέσφι τῷ πυλῶ, 103: 45. χολὰς, πεινὸν ὑποχονδρεῖα καὶ λαγύνου, Arist. Hist. Anim. lib. 1. cap. 13. χολάδες, Homer. Il. δ. 526. Schol. τὰ ἐντερα. ἐπειδὴ εἰς αὐτὰ συρρεῖ ἡ ξαυθή χολή. τὰ δὲ ἔντερα χολάδας ἐκάλεον οἱ παλαιοί. Alex. Trallian. (Ed. R. Steph.) p. 122. 1. 36.
 χόνδρον τῷ θάρακτι, 24: 8. χόνδροι, 90: 45. πλυτοί, 74: 4. & 120: 29. χόνδρον, sæpe granum significat, vel alicam, tritici genus & certam frugem. χόνδροι πλυτοί, succus alicæ cum aquâ mixtus. Aliquid discriminis esse tam inter virtutes quàm voces ἄλικαι & χόνδρον putat Æginet. lib. 1. cap. 78. Aliis verò plerisque medicis & eodem modo utraque parari videntur, iisdemque viribus pollere.
 χορδὴ ἐντέρων ἐωώνυμον, 18: 21.
 χορδαψ, 18: 20. χορδαψ, secundum Dioclem Carystium à Celfo citatum, lib. 4. cap. 16. morbus est intestini tenuioris [ὅππ τοῖσι λεπτοῖσι ἐντέροις, 19: 4.] plenioris ἐλεός. Cœl. Aurel. p. 237. iliacam passionem χορδαψον vocari scribit, quod non aliter quàm chorda intestina tendantur. Item Galen. tom. 3. p. 309. l. 16. ἐλεὸν πινὲς καλεῖσι χορδαψον, οἳ ἂν ἐξέχη τὴν ὄγκον ἐν τῇ χώρᾳ τῶν λεπτῶν ἐντέρων ὡς δοκεῖν ὅσον χορδῇ πνῆσθαι καὶ ἐκτενῆσθαι τὸ ἔντερον. Gori hæus ileum χορδαψον vocari credit, quod qui manum loco dolenti admoverit, is veluti τῇ χορδῇ ἀπτεῖ. Notandum est præterea hanc vocem aliquando acui, aliquando antepapaci.
 χορῶ, 65: 4.
 χυλοὶ φθείροντες, 5: 39.
 χυλὸς πησάνης, 74: 13. & 78: 35. & 90: 34, 35. ἔυπεπτός, 127: 18. ῥόδων ἔυπνο, 102: 28. effertur etiam in neutro genere: ὁμφαν, χυλὸν ζυωπετὸν, 102: 24, 25. χυλὸν χορῶ, ἡδὲ ταμιστός, 98: 12, 13. ὕδας, 53: 20. φυνὸν ἐμφύξεσι, 131: 19. τὰς ψύδας, 130: 42.
 ψωμοὶ διάστροχοι ὄνω, 101: 42. & 104: 36. & 78: 33.
 ὦμους, 2: 32. ἐπὶ γῆρι ὦμω, 32: 15. ὦμοισι κύστι, 52: 45.
 ὦμοπλατίω, 8: 49. ὦμοπλατὴ ἐμφανέες, 37: 17, 18.
 ὦμοπλατέων, 4: 25.
 ὦων ἐυχύλων, 91: 12. ὡὰ μὴ κάρστω ζυωεῶται, &c. ὦων τὴν θερμὰ, &c. 120: 27. ὡὰ ἐκ πρὸς θερμὰ, ἐκ ζῶων δρῶπτοκα, 127: 32.

Sermonis brevitatis, multiplex materiæ copia, vis verborum, in causâ fuerunt, ut stylus quidam ei proprius esse, & à communi aliquantulum recedere videatur. Quicquid est superfluum, quicquid ex ipso sermonis filo & artificiosa vocabulorum structurâ potest intelligi, id omne refecat: unde fit, ut emphatica & elleiptica ei admodum placuerit syntaxis. Omne vocum luxuriantium famulitium aspernatus; quod docet, absque ambagibus luculentè indicat; tot res profert, quot verba: suumque argumentum, licet nudum exponat, adeò feliciter ornare callet, ut, dum alii colores undecunque varios conquirunt, illi satis sit rem ipsam scripsisse. Sic miramur pictorum illorum principum peritiam, qui sciunt nudis & paucissimis lineis sinè ullo alio umbrarum apparatu vitam imaginibus quasi inspirare.

G g g

De

De Syntaxi Nominum.

Adjectivum neutrum, subaudito *χρῆμα*, cum substantivo diversi generis aut numeri jungitur; [quod satis quidem cum Græcis tum Latinis scriptoribus familiare; *ὄν ἀγρόν πολυκρηρῆν*, Homer. *Il. β. 204. triste lupus stabulis*, Virgil. *Eclog. 3. v. 80.*] *θανάσιμον πάσας*, 3: 39. sic 51: 2. & 79: 20, 21. & 85: 18, 19. & 95: 32, 33. & 98: 25. & 99: 36. & 105: 41. & 122: 9, 10. & 130: 4. & 132: 20. & 133: 19. & 136: 17. *μέλαινα χολή δέδελον*, 29: 20, 21. *κρέσσον ἢ φύσις ἡ πέτρε*, 42: 13. sic 32: 42. & 47: 42. & 55: 50. & 57: 25. & 71: 76. & 72: 35. & 74: 7. & 75: 10. & 75: 16, 21. & 78: 28. & 79: 18, 20, 21. & 85: 55. & 89: 26. & 90: 13. & 95: 32, 36. & 109: 39. & 114: 15, 16. & 115: 52. & 117: 47. & 118: 45. & 118: 34. & 119: 28, 32, 48. & 120: 10. & 122: 9. & 122: 39. & 123: 31. & 123: 34, 49. & 124: 35. & 126: 13. & 129: 25. & 131: 27. & 134: 32. & 136: 17. Sic *δὲ ἡ γόνι* ἡ σικύη, 118: 40. *ψυχρὸν οἱ χόνδροι*, 39: 9. sic 117: 26. *σαῖες αἰμορραγίης τὸ μέζον*, 60: 3. *αἱ βδέλλαι ἢ χάσται* κρέσσον, 107: 16, 17. *κακὸν φύσιν*, 95: 30. *ἐρεθιστὸν αἰσίστες*, 96: 2. *ψυχρὸν μέλα θλασθέντα*, 77: 2. *ἀρῖστον δὲ πτόκα* [ὡς] 127: 33. *ἀγρόν τε πάντα*, 75: 38. *ἀρῖστον ἀσφάλειν καὶ δρόμοι*, 120: 13. *ἀρῖστον καὶ πόλοι* καὶ ἵπποι καὶ χόνδροι, 127: 15. *μεγάλα τε ἔργονα αἱ φλεγμοναί*, 108: 18.

Articulus Neutrius generis cum genitivo substantivi pro ipso substantivo usurpatur; *τὰ τ' φλεγμοσῆς*, 101: 52.

Adjectivum [et aliquando Participium] neutrum supplet locum substantivi; *ἀνέκασον τὸ δεινόν*, 4: 51. *πημυθὲν ἀρχεῖ*, 2: 2. id est, *πῆμα*.

Neutrum huiusmodi Adjectivum, aut Participium, sibi genitivum Substantivi adsciscit; *τὸ κατόξυ* & *πάθε*, 39: 19. [*τὸ ἐλαφρόν τ' θλίψεως*, Philipp. *iv. 5. τὸ ὑπερέχον τ' γνώσεως*, *ibid. iii. 8.*] *τὸ ξυνηγὲς τ' νέου*, 46: 41. *τὸ ξυλὸν* & *κακὸς*, 5: 45. *τὸ πᾶν τ' πόσει*, 82: 15. *ὁκρόν τ' ἱκπῶν*, 45: 40. *τὸ σαρκιστὲς τ' χιτῶνων*, 61: 23. *τὸ ὑπνοον τῶνδε*, 102: 45. *τὸ αἰδὸν αὐτέων*, 82: 44, 45. *τὸ μάλλον τῶνδε καὶ ἡττον*, 63: 31. *τὸ ξυνηγὲς τ' περὶ βολῆς*, 5: 19. *τὸ ὅξιν τ' φλεγμοσῆς*, 109: 12. *τὸ ὅφθαλμὸς μέζον*, 35: 49. *ὁκρόν κακὸς*, 30: 25, 26. *τὰ πολλὰ* & *βίς*, 30: 12. *τὰ πλεῖστα* & *βίς*, 29: 51. *τὰ μέζω τ' ζώων*, 15: 22. *πεκμηλίων σὺν ἀσμά*, 30: 18, 19. *ὁκρόν φαρμάκων*, 122: 15, 16. *κρεῖων τὰ μὴ πόνον*, 120: 42. & 126: 22, 23. *πεκμηλίων* *ἐυπεπῆα*, 120: 47. *ὡὼν τὰ θερμά*, *τὰ ψυχρά*, 120: 27, 28. *μυρία τ' σαρκῶν*, 52: 18, 19. *τὰ κυρτά αὐτὰ*, 20: 38. *λεπτοῖσι σκίλλης*, 80: 14. *ὁκρόν θηρίων*, 45: 40, 41.

τὰ ἀναδάκνοντα & *ρόματων*, 14: 13.

Eadem Syntaxis in masculino genere & feminino observatur: *ἀθλητῶν οἱ σκέφρονες*, 56: 23, 24. [*τὰς παλαιὰς τ' γυνεῶν*, *Isocrat. 4. B.*] *ἰχθύων οἱ πετρεῖοι*, 74: 22. & 117: 43, 44. *ποῖσι δὲ γῶσι τ' τρεῖς γων*, 25: 38. *ἀμυγδαλῶν αἱ πικραὶ*, 126: 33.

Huc refer substantivum genitivo vocis, quæ cum eo concordare debuit junctum; *οἶνοι τ' κάρτα συφόντων*, 133: 2, 3.

Adjectiva neutra tam pluralia quàm singularia sæpe adverbialiscunt; *τὸ πλεόν*, 11: 23. *κακὸν π*, 4: 32. *ξύμπαν*, 117: 21. *τὰ πολλὰ*, 1: 17. *θαμινὰ*, *μακρότερα*, 19: 39, 40. *ξυμχεσῆτα*, 103: 15. *βαθύτερα*, 107: 15. *ὡς δὲ ὑτάτα*, 111: 30. *τὰ πρῶτα* & *τὰ ὑστάτα*, 117: 8. *σμικρότατα*, 133: 18. *πάντα*, 108: 54. Huc refer *ταῖδε*, 16: 18.

Adjectiva [in quibus etiam Articuli includuntur] cum substantivis diversi generis construi solent: *φλεγμοσῆς* & *πέτρε*, ἐφ' οἷσι, 94: 15, 16. Vide *Νέστο* & *Ωμοτέρων* in Indice]. *διπλαστοῖσι*, 21: 38. scil. *ἡμέτεροις*; aut flectitur ὁ καὶ ἡ διπλαστοῖσι. *τὰ κέρτα* —

οἱ μέσοι ἄλλοι & 68: 20, 21. aut forsitan refertur ad *ὁδόντας*. *lin. 12, 13. τ' τρεφῆς* — *καταποτῆς*, 126: 27. subaudiri potest *οἷον*. *ὡρῆ*, *χειμῶν μάλισται* πάντων, 9: 38. id est, *πασῶν ὡρῶν*; sed πάντων potest referri ad *φθινόπωρον*, ἢ *ἔρ*, *ἔρ*.

Sæpissime nomen generis superadditur nomini speciei; quale *θηρίον*, *ἐρπετὸν*, *φυτὸν*, *δένδρον*, *βοτάνη*: *βδέλλας τὰ θηρία*, 132: 42. *ἐχέων τ' ἐρπετῶν θηρίων*, 135: 7. Vide & 45: 41. & 52: 24, 25. *περὶ δὲ* & *φυτῶν*, 76: 33. *περὶ δὲ* & *δένδρων*, 82: 47. *ἀρνόγλωσσον ἢ βοτάνη*, 133: 38.

Substantivum cum substantivo necitur vice adjectivi: [*ἔβην ἀνέρεα*, *Hesiod. Eeg. v. 189. i. e. injurium*. sic apud Latinos; *testa anus*, *Martial lib. 1. Epigr. 106. i. e. annofa*. Hoc est idioma Hebræum, *עָנָה וְנָח* *Psal. cxx. 7. ego pax*; ubi Græc. interpr. *ἐπιλυσις*] *νυμὸς καὶ σεναιμὸς ἢ φωνή*, 2: 50. *ρώχμος ἢ ἀναπνοή*, 4: 27. *ἀδύμα ἢ ἀναπνοή*, 47: 58. *θωύμα τὸ πᾶθος*, 51: 32. *τὰ ἔλκεα σπηδεῶν*, 60: 22. *πλεονάζον γενένημα πνέμων*, 90: 9. Et aliquando vice verbi; *ὁξέες* [*φθόγγαι*], *κεφαλῆς* & *ἀσπίδες*, *κροτάφων* *παλμοί*, *ἐγκεφάλου* & *ἀσπιδόφθεις*, *ὀφθαλμῶν* *πέτρες*, *ἡχων* *ἀκροή*, 119: 46, 47. *distendunt*; *creant palpitaciones*, *pulsationes*, *inflationes*, *tinnitus*. *τὸ ὅξυ πᾶν ἐς τὰ σκέλεα*, πάντων *ποιήσεις*, 120: 13, 14. *corroborat*. *ὑπὸ πολλὸς*, *παχύτης*, *δρῆν*, *ὁμίχλη* & *αἰσθήσι*, 122: 38, 39. *creat crassitudinem*, *ignaviā*, *caliginem*. *αἶμα ἢ τρεφῆ*, 92: 33. i. e. *τρεφῆ*.

Appositio vocum nonnunquam supplet locum regiminis; *ἐν ἡλὶ τοῖσι ὑρῶσι*, 17: 23. i. e. *τ' ὑρῶν*. *ἀχρὸς τὸ ἡπαρ*, 19: 54, 55. i. e. *τ' ἡπαρ*, *ἐχέτω μοῖρην* & *πέμπῃ ὕδωρ*, 134: 45, 46. i. e. *ὕδατος*. *ρόδοι* τοῖσι *πετάλοισι*, 87: 35. i. e. *ρόδων*, nisi quis malit legere *ρόδινοι*. *φαντασίη ἐκκρίσι*, 55: 9. i. e. *ἐκκρίσι*; aut *φαντασίη* hic est adjectivum ἀ *φαντασίη*; quod tamen nullibi adhuc legi.

Gradus comparationis pro se invicem accipiuntur: [*lege Rudim. Gr. Gramm. Westm. p. 135.*] *positivus* pro *comparativo*; *ἴσασον καὶ ξυμχεσῆς*, ἢ, & c. 101: 15, 16. i. e. *συνεχέστερον*. *πολλὸν* & *δέοντα*, 124: 17. i. e. *πλεόν*. Et pro *superlativo*; *τ' νοσημάτων* *κακόν*, 50: 50, 51. i. e. *κακίστον*. *τὸ καίριον αὐτέων*, 122: 2, 3. i. e. *κακίστατον*. *Superlativus* pro *comparativo*; *ἡπικαιροτάτη* & *φλεβιτομῆς*, 124: 39. i. e. *ἡπικαιροτέρη*.

Comparativi constructio varia est; cum *dativo*; vel *accusativo*; vel *infinitivo*; *ὀλίγω ἴσασον*, 23: 29. *πλεόν*, 64: 19. *σμικρῶ βαθυτέρα*, 59: 50. *πολλῶ δυνητώτερον*, 121: 27. *πολλὸν μάλλον*, 14: 25. *πολλὸν π μελάντερον*, 14: 33, 34. *ἀσπένερα πολλόν*, 59: 49. *ἀσπένερα* *ἰσάναι*, 122: 50, 51. *infirmior, quam ut possit stabilire*.

Gradus exprimuntur per periphrasin; *πλεόνον* *δυσκλῆ*, 27: 19. i. e. *δυσκλῆστερα*. *κάρτα ἰχυρῆ*, 5: 42, 43. i. e. *ἰχυρῆτατα*.

Comparativus *μέζω* adverbialiscit; *ὀμετέλης ὀλίγω μέζω*, 101: 5. *μέζω ἢ* & *λόγον*, *Aristot. de part. Anim. (edit. Sylburg.) 71. 7.*

Transitio fit sæpe ab uno numero ad alium: à *singulari* ad *pluralem*; *κείη* *ἀνδρῶν* — *σκέλεα βαλδόμενα αὐτοῖς*, 2: 23, 24, 25. *ὡς ἀλγέης* — *πίνεσι διψῶντες*, 52: 28, 30. *ὡς γρησῆς* ἢ, *ταῖσπερ*, 81: 17. *ἐν φλεγμοσῇ*, *ὡς ἐπεῶσι*, 76: 31, 32. *σιρῆς* — *δοποτῆς* καὶ *τῶνδε* *νῆσι*, 128: 37, 38. Et à *plurali* ad *singularem*; *πικρὸν στίον* — *πικρὸν αἰσθήσις* — *γλυκὺ*, *χολώδε*, 46: 36. *αἰμορραγίης* — *δὴλη γήγηται μέλκασε*, 62: 27. *ταῖσι* — *γῆ*, 65: 55.

Permutatio casuum crebra legitur: *Nominativi* absolute positi pro *genitivo*; *βῆς*, *πολλὸν θυμὸς ἐγγίγη*, 43: 50. *tuendi desiderium*. [At *βῆς* omititur in loco consimili, 12: 28.] Et pro *accusativo*; *περὶ δὲ κληνῆς* — *πέτρε*, 92: 34. pro *περὶ κληνῆσαν*; nam *δοποτῆς* αἰσθήσις, *ibid. lin. 15. χυθῆς*,

χρῆς, 104: 26. pro χρῆναι. Genitivi absoluti; παρ' αὐτίκω — ἐμὲν, ὡς τ' — ἑπικριζέσθαι — μαλθαζέσθαι, 21: 23, 24. Accusativi absoluti; μὴ μετὰ βλαπτόντων, 132: 9. χρῆσαντο — θέναι, &c. Casuum absolutè positorum usus occurrit in hagiographis & profanis scriptoribus; ὁ νικῶν — δόσω αὐτῷ, Apocal. 11. 26. & 11. 12. ἐκδοτέες οἱ ἄνθρωποι, Thucyd. 324. D. Schol. A. P. Ἀπικῶς ἀντὶ τῶν ἐκδοτῶν τῶν ἀνθρώπων. ὁ ἐπεὶ τὸν ἀγγέλλον, Xenoph. 458. B. pro τῷ ἐπεὶ ἀγγέλλοντι. Κρονίωνα — ἀσπρόντων, Homer. 11. β. 353. pro ἀσπρόντων. Sic ἀπὸ καλῶ ὑμᾶς — ἀνεχόμενοι — ἀπεθαλέμενοι, Ephes. 1. 2, 3.

Genitivi duo seorsim ab uno substantivo reguntur; αὐτῶν τῶν ἐν λαζονίξιν, & — τῶν ἐν τῇ βαλῇ, 51: 26, 27, 28.

Nomen substantivum adverbii formam induit; κέραια θάυμα διαλάσκα, 68: 11. i. e. θαυμασῶς.

De Syntaxi Verborum.

Permutari crebro solet Verborum vox, modus, & tempus.

Activum passivam aut neutralem significationem recipit; τείνῃ, 85: 33. tenduntur, extenduntur.

Hujus verbi neutrali sensu accepti exempla producit Henr. Stephanus; πόσι πόλεις οἰκίσται, Xenoph. 201. A. pro οἰκίσται. ἔφερον, Thucyd. 398. C. Schol. ἔφερον. χαλεπαὶ ἀρξαι, Id. 497. C. Schol. ἀντὶ παλαιῶν ἐνεργητικῶν εἰληπται. Sic Participium ἀναλαμδάνοντα, 97: 12. pro ἀναλαμδανόμενα. ἀσπεία τὰ μιν, 7: 20. pro τὰ μιν ἀσπεία.

Indicativus sumitur pro subjunctivo; ὅπως μὴ διόχουται, 73: 53. aut pro optativo; εἶδε ὁ νοσέων εἶναι — ὁδὲ αὐχλὺ πῆλυν, 83: 28, 29. Subjunctivus pro Indicativo; ἐν, 126: 12. & pro Infinitivo; ὡς ὁρῶν μὲν — μὴ ὁρῶν, 15: 20, 21. pro ὁρῶν; sed ὡς modis omnibus jungi potest. [Consule Rudim. G. Gramm. West. p. 199.] Infinitivus pro Indicativo; παρέρρεν, 82: 41. δοκέειν, 11: 26. θάλλειν, 111: 45. ἀφαιρῶσαι, ἀγειν, 127: 8, 9. & pro Imperativo; χρέεσθαι, 102: 13. [quod frequentissimum esse comperies in Rudim. Gr. Gramm. Westm. p. 178.] ἔχεν ὡς, 106: 21. pro ἔχεται; vel subauditur χεῖ. & pro nomine substantivo; βοήσῃ μέγα, 8: 3, 4. ἐρῶσθαι, 104: 27.

Tempora diversa aliquando per copulativam particulam junguntur; ἡ κεφαλὴ ἀσπιδόθη, & τὸ σπινθὴρ διημιόθη, 77: 44, 45. Sic & modi; ἐμμένει, ἡ — ἐμμενέσθαι, 53: 2, 3. nisi legas μινωσι.

Casus diversie idem verbo subnectuntur; πῶς κεν βούλῃς τὸν υἱόν σου καὶ τὴν γυναῖκα σου, 128: 6, 7. χρεῖα αἰλήτοις, καὶ νύκτωρ, 131: 29, 30.

Verbum aliquando in suum Participium & Verbum substantivum resolvitur; ἡ δὲ διδάσκων, ἦσαν κατὰ μέτρον, ἦσαν ἐκλυθότες, Luc. v. 17. ἡ ἐγγιγνώσκων, 50: 55. ἡ γερονός, 32: 45.

De usu Participii.

Participium nonnunquam fungitur Verbi munere indicativi; ἡ φύσις τῶν ζώων, 53: 5, 7. i. e. ἐτολμῶν. ἔτος δὲ γὰρ εἶ, ὡς μὴ θηκίνας πτεῖν, Lucian. 139. A. ubi Participium θηκίνας ponitur pro Verbo; vel (quod malim) πτεῖν regitur ab αἰς, & θηκίνας est pro θηκίνας; qualis syntaxis occurrit apud Aretæum, 104: 25, 26. ἀφαιρῶσαι, 53: 44, 45. i. e. ἀφαιρῶσαι. imperativi; σφίγγοντες, 87: 17. i. e. σφίγγεσθαι. infinitivi; χεῖν θηκίνας, 80: 14. i. e. σφίγγεσθαι sic χεῖν κατὰ τὸν νόμον, εἰδόντες, ἀντιπείδοντες, Hippocr. 761. G. Huc refer ἀείροντες, 103: 15. pro χεῖν ἀείροντες. βελτίως ἀν' ἡφθόν, Thucyd. 520. A. Schol. A. P. σημειώσῃ τὸ καὶ νύκτωρ ἔχῃμα ἀντὶ τῶν ἡφθόνων. εἰδόντες τὰδε, ἡ κινέειν, 116: 32, 33. ubi & Participium & Verbum absolutè ponuntur; προεπιτίσῃ, ἡ κινέειν. μεσσηνὶ ἀναλαβόντα, 76: 38. ubi ἀναλαβόντα videtur mihi poni

pro ἀναλαβεῖν, interea dum recuperat. ἀφῆκεν, — ἰοῖτα, 81: 4, 5. pro ἰέναι.

De Præpositione.

Præpositioni duo aliquando casus diversi sibi in eadem clausulâ conjuncti adnectuntur; ἡ δὲ κληῖδα ἡδὲ ἀκρὸς τῶν ὀμῶν, 41: 47. nisi malis legere in duali ἀκρὸς τῶν ὀμῶν.

De Conjunctione.

Copula inter duas voces repetitas diversitatem significat; ἐνομαῖ ἐπερον καὶ ἐπερον, 49: 7. nomen diversum. Sic apud Cicer. in Orat. res alio atque alio elata verbo. Huc refer ἀλλοτε καὶ ἀλλοτε, 58: 33, 34. Hoc videtur sapere Hebraismum; quo usi sunt sæpe Bibliorum interpretes; ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ, Psalm. 111. 3.

Gerundivæ (quas Grammatici vocant) voces junguntur non tantum accusativo, sed etiam dativo; τὰς αἰέσεις [ἰχθυίας] αἰρετέον, 74: 23. περὶ αἰματὸς δότεον, 90: 20. ἡπικλίσματα ἡπικετέον, 82: 52, 53. τοῖσι περὶ αἰματὸς ἡπικετέον, 111: 47, 48.

Finis -τόν pro -τέον usu venit; αἰρετόν χόνδρον, 120: 29, 30. δακτύλου δάκρυ, Lucian. 44. D.

De multis varii generis vocibus simul coeuntibus, sed absolutè & ἀσυνδέτως positis.

ἀναπνέοντες κατὰ σπῆν, γυνὴν ἀσπιδί, πυρετοὶ ἐκδοκόντες, ἐνσπῆ, 9: 26, 27. δακτύλοι καμπύλοι σκοπόμενοι λυγροὶ πελιδνοὶ κατὰ φύσιν, ἀκρὸς ψυχρῶν καὶ τὸ ὅλον ἰσχυροὶ, 17: 49, 50, 51. ἐμμενέμενοι — λυθὲν μαλθαζέμενοι, αἰετέων. Φυσέων καὶ ἔρων ἀγωγὸν πηλὸν πηλῶν, 76: 12, 13, 14. κύαθον — ἀεὶ μὲν — κῶν, 93: 8, 9, 10. Sed hæc & multa ex iis, quæ antea adduxi, exempla facili conciliari possunt, si ad Ellepticam scribendi rationem, cam scilicet, quam Hippocrates maximè secutus est, redigantur.

Voces multæ, quæ inter se minimè cohærent, sæpe unâ coacervantur; & aliquando lectori hujusmodi ἀσυντάκτως syntaxis inassueto σύγχυσιν pariunt; ψυχρῶν [& per epenthesein μελέων βάρεα, καὶ νύκτωρ σκελεῶν] αἰρετέας, 56: 11, 12. ἔλκεα [ἰχθυῶν] ῥύσις κνημῶδες, 70: 39. λαχάνων κέρας, [τὰ μαλθακτικῶν] μαλαχῆς, τὸ τλε, &c. 120: 23, 24. ἔσω (τρεφῆ) ὁμοῖν, [πηκίνας ὁ χυλός], εὐπεπῆ, λυθῆ, 127: 18, 19. συμφλεγμάνοντι φλέβας [τῇσι τὸ ἥπαρ, scil. συμφλεγμάνοντι] & καὶ τῶν ἡπικλίστων, 109: 7, 8, 9, 10. πύγην λίπαι — μὴ λινῶν [αἰετέων, κινέων] & χόνδρον, καὶ ὑποκυσίδι, 132: 33, 34, 35.

Confusio quædam in vocum ordine suborta difficultatem affert; ξυλῆς μὲν αὐτοῖσι, αἰετέων μὲν ἀπασί εἰρηόται, πόντος, 4: 2. i. e. αὐτοῖσι ἀπασί. κατὰ φέα τὴν δόδουμον ἡ, 30: 52. i. e. ἡ καὶ δόδουμον, vel ἡ καὶ μελαγχολικόν. Φυγῇ τε καὶ ὁρῇ χρέεσθαι ἡδὲ καὶ ἀνδάν, 24: 58. i. e. Φυγῇ ἀνδάν, ὁρῇ ἡδὲ καὶ. Sic 31: 23, 24. puto hunc esse vocum ordinem, ἀφαιρῶσαι τὴν αἰετέα, ἡ τῶν τῶν μανίης λόγῳ γήνηται, ἡ τῶν αἰετέων, ὅς ἐκείνους, &c. & 117: 35. σελίνης τῶν τῶν κρέων, &c. juxta Oxon. Verf. sed Crassius aliter, interpungens post κρέων.

Vocum Tmesis.

Ἀφ' ἡνδίας σῆται, 4: 6. pro ἀφαιρῶσαι. ἡ δὲ πῆσι, 43: 40, 41. pro ἡπικλίσται. Sic ἀνάπτε δάραμον, Herod. 16. 29. ἀπὸ πάντων τῶν χρημάτων ἄγων, Id. 277. 34. καὶ γὰρ ἀλύφει, Homer. 11. ξ. 114. ἡ δὲ πύγην χρεώσθαι, 6: 22. pro ἡπικλίσται.

Vocum Elleipsis.

Subauditâ voce rectrice, Genitivus sæpe solet quasi absolutè poni; μέλι καὶ πύργον, καὶ ῥήτιν, καὶ αἶλιν, ἐν ὅσῳ, 82: 6, 7, 8. ἔσω λίσσων τῶν μανίης, ἐπὶ λίσσων τῶν κέρας, &c. 86: 14, 15, 16. τὸ ἀκρὸς, &c. 96: 45. ὡν, &c. 126: 12. τῶν ἀπαιμάτων, &c. 126: 31.

Subintelligitur Nomen; περὶ αἰματὸς ἀφαιρῶσαι, 15: 5. i. e. π. sic μὴ ἀφαιρῶσαι τῶν ἀπαιμάτων, 74: 18.

ᾠδῶν χεῖν ὄξος, 74: 42. ἢ μελέων παραπονήσῃ, 70: 48. βροχίῃ ἢ αἵματι, 12: 2. δίδοναι ἢ φαρμάκῃ, 84: 34. & 106: 15. ὀππιάσιν ἢ κασορίῃ, 86: 21. ἐμπαστέω λίτρε, 108: 38. παρολαβὼν τὸ δελγόνε ἢ ὑσώπῃ, 95: 27, 28. μίσγειν συμφύτῃ, 97: 12, 13. [At mox vox rectrix exprimitur, ᾠδῶν μίσγειν ῥόδῳ βροχί, 97: 15.] ἢ ὡν δολιχῶν, 91: 14. σὺψι ἔχων, 117: 52. i. e. πόνον. βόδῳ καὶ οἴῳ, 117: 41. i. e. κρέας. ἐς ἀλγέτω, 132: 18. i. e. θροαπέλλω. ἐῖς ἄδῃ, 100: 39. i. e. οἶνον [ut Homer. Il. φ. 48.] πολλὸν πῶ ξυνήθε, 108: 28. i. e. μίζον. φυστῶν ἢ δὲ ἄρων, 78: 41. [ubi, nisi fallor, sic legi posset, φυστῶν ἢ δὲ ἄρων ἐρεθιστικόν. ἐρεθιστικόν, &c. Vide Not. in Var. Lect.] ἐκχομῆς, 21: 3. i. e. αἵματι. sic ἀφαιρέειν, 89: 54. i. e. αἷμα. ἀπορέω νεοτόκῃ, 108: 44. i. e. γάλα. πᾶσι, 95: 47. i. e. νῆσι. τῆσδε, 21: 19. i. e. φλέβῃ. ὀπφανέες, 50: 18. i. e. φλέβες [quæ vox includitur in adjectivo præcedente μελάνφλεβες]. τῶδε, 22: 14. i. e. ἔρητον. πλεονάς, 27: 16. i. e. ἡμέρας. μέζω, δυσκλή, 27: 19. i. e. αἰλήματα [nam αἰλήματα præcedit, lin. 17.] κερμεῖν, 92: 40. i. e. σκεῦος vel ἀγγεῖον. ῥοδίνῃ [ἐλάτῃ] 74: 35. sic σφετέρῃ [πατερίδα] Herodot. 140. 11. σὺψα, 99: 4. i. e. τροφή [nam τροφή, 98: 47.] sic νεκρῇ, 134: 38. [nam τροφή includitur in ἀ-τροφίῃ]. ἢ ἀπὸ περὶνδῃ, 91: 20. i. e. ῥητίνῃ. παροφείροντ, 25: 42. i. e. σπῆα. αὐτῆς, 75: 13. i. e. μήκωνας [ex 75: 10.] ἢ, 110: 3. i. e. ἀνιδότῃ; sic & 122: 12, 13. & 126: 36. [sic Diosc. Alexiph. cap. 34.] οἴσι, &c. 13: 4. i. e. αἵματι φασί [ex 12: 52.] sic 13: 8. & 13: 32. ὁρῶσα πέφυκε ἀλεαίνειν, 86: 36. i. e. δυνατά. ἀσφαλέστεροι, 54: 48. i. e. λίθι & κάρτεϊ μεγάλοι [ex lin. 45.]

Verbum; substantivum sæpissime; 4: 12, 13, 14, 15, 16. & 16: 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48. & 57: 33. usque ad 43: 49. 32: 34, 42. & 72: 13. εἰσδοί, &c. 73: 8. i. e. ἐσώσαν. παροξύνειν, 38: 56. i. e. χρεῖ; sic 42: 22, 23. & 73: 30. & 89: 52. & 98: 41. 99: 3. & 107: 47. ξυνεχέες, 3: 49. i. e. πᾶσι; sic 36: 22: 23. τὰ ὦτα, 4: 17. i. e. ἐπαίλοντ [nam lin. 16. παλομῆν]. πινύμων, 10: 27, 28. i. e. πᾶσι [vide lin. 26.] ὕδωρ Νεῖλῳ, 8: 9. i. e. δίδωσι, [vel per appositionem, pro ὕδωρ Νεῖλῳ]. ἰδέαι, 59: 46. i. e. καλέοντ. κέρχῃ ὁ ἐλέφας, 68: 11, 12. i. e. ἔχῃ; sic τὰ ἄνω μέρεα πόνῳ, 38: 37. & πῦρ — μάλας ἢ τὰ εἶσω, 16: 41. [aut subauditur κατὰ]. φλέβῃ τῶν μὴ πολλὸν ἀφαιρέειν, 73: 37. i. e. ὀφείλῃ; sic φρυγῶν λίτρε, 93: 14. & τεκμαιρόμεν — ἀρήγειν, 100: 21, 22. λιγυρὴς κέμῃ, 127: 21. i. e. λαμβανέτω. σμικρὸν, 130: 45, 46. i. e. ὠφέλεσι. γαστρί, — χολώδεω. 20: 9. i. e. ἐκκρίνῃ. vel ἐπαρῇ, uti 42: 34.

Participium; παιδία τῇ βιχί, 37: 24. i. e. νοσέοντ. sic φυσώδεες — ὀργῆλοι, 1: 20, 25. i. e. νοσέοντες εἰσί. & ἢ — οἱ, 19: 26. i. e. νοσέοντων — νοσέοντες.

Præpositio; ἰδέω, 17: 37. i. e. κατὰ; quod crebrum est; sic 22: 9. & τρέπον, 15: 10. & 24: 17. & 27: 30. & τὸ μετέπωρον, 14: 10. & ἢ μίζιν, 136: 3. δυσελπίση, Σπινῶσι ἢ βίῃ, 15: 19. i. e. σὺ Σπινῶσι [nisi quis legere malit Σπινῶσι]; sic Herodot. 131. 37. Lege plura de variis ἰδέω generibus in Æmili Porti Lexico Ionico; lege item Thesaur. Henr. Stephani in voce σὺ.

Conjunctio; ἢ καὶ, &c. 77: 38. i. e. ἢ; quæ [lin. 22. exprimitur]. ὅπῃ ἐλιγμοῖσι, 119: 50. i. e. μηδὲ; nam mox sequitur, μηδὲ καμπῆσι.

Integra aliquando clausula videtur subaudiri; ἐδεῖ δὲ τίς ληκῶν ἐκπῶσιν, 32: 5. scil. δοκέων ἐαυτὸν ληκῶν ἐμμελῆσαι; quod in sententiâ proximâ exprimitur, καὶ ἂν ὅσον ἐπνε, δοκέων ἐαυτὸν πλίνθον ἐμμελῆσαι.

De Sermonis Ornamentis.

Hactenus ea, quæ ad singulas præsertim voces pertinent, fuerunt adnotata: nequaquam autem præterire oportet illa, quæ in universum passim

sermonem spargere solet Aretæus ornamenta. Pleaque sunt in illo emphaseôs plena: plurimæ voces per metaphoram ad illius sensum translatae lucem & vim sententiis inducunt, τοῦτο γὰρ εἰς τὸ πλεῖον, 2: 28, 29. σφαιρῶν: 4: 46. μηρύσιον τῷ ἡθῶ, αὐτῶν [φλέγματι] 3: 6, 7. νέων ὀππιδμῆν, 3: 46. φλέβῃ ἐξυφαντῇ μέρεα, 19: 31, 32. τὸ ξηρὸν ἀμβλυῶν, 77: 46. πολιορκέειν ἢ παρὰ πινύμων, 95: 4, 5. ἀναμαχέσασθαι ἢ παρὰ πινύμων, 132: 3. φθινόπωρον [νῆσον] καὶ, χεῖμων πινύμων, ἔαθ ἐς κερυφὴν τελεσφορεῖ, ἦρῃ κτείνῃ, 48: 12, 13, 14. χεῖμα πικρὸν τὰ πάρεα, 3: 43, 44. [ἀναπνοῆς] ἀρχῇ, ῥίνες ὀδὸς, ὀρετῆν χεῖρ ἢ πινύμων. θωρήξῃ, πινύμων ἐρυμα καὶ δοχῇ, 10: 18, 19, 20.

Poëtarum more, Homeri imprimis, cujus vestigiis semper studet insillere; multus est in parabolis aut similitudinibus: quæ locis aptis inspersæ, tot instar stellarum, scintillant, lumenque per totum opus diffundunt. 1: 24. 2: 26. 3: 13. 6: 50. 7: 34. 8: 17. 10: 36. 17: 11. 18: 28. 19: 50, 51. 25: 2. 30: 46. 32: 49, 50. 34: 44. 35: 45. 37: 18. 38: 32. 43: 33. 45: 49. 48: 38. 51: 36. 52: 44. 53: 26. 57: 12. 58: 46, 47. 60: 5. 61: 26. 62: 12. 64: 49. 66: 51. 68: 10, 11. 68: 26, 50. 69: 24. 69: 31, 32. 78: 15. 70: 42. 75: 5. 75: 23. 97: 29, 30. 103: 30. 103: 40. 111: 23. 124: 15, 16. 126: 48.

In Aphorismis frequens; quibus enumerandis locus hic non sufficit: in sententiis, quas licet non nimis affectet, tamen pro re natâ, & ubicunque ex ipsâ materiâ sponte oriuntur, argumentoque proposito subserviunt, inferit, gravis est, at nunquam frigidus. 36: 31. πρὸς τῇ γῇ, &c. 42: 13. κρέας, &c. 65: 38. αἰπύ, &c. 76: 48. καρδίῃ, &c. 80: 38. ἀγασθῇ, &c. ὀλαβῇ, &c. 96: 7. τῇ γῇ, &c. 123: 43. τίς, &c. 134: 9. τὴν νοσέοντα, &c.

Lectorem historiis faceto cum sermonis lepore subinde reficit. 30: 50. 32: 7, 8. 71: 17. usque ad 1. 50. 122: 23.

Artem medicam eâ methodo tractat, ut omnibus, qui ipsi & præiverunt & succeperunt, palmam ferre præripuisse videatur. Summum artificium cum acri judicio assiduâque experientia conjunctum elucet in accuratis, claris brevibusque morborum singulorum definitionibus (3: 24, 28, 29, 36. 5: 7. &c.) in æquâ generum variorum partitione (3: 26. &c.) in causis signisque (1. usque ad 72.) & multifariâ curatione (72. usque ad 136.) in indicandis distinctè ac dilucidè, partibus corporis, quæ afficiuntur (2: 23. usque ad 47. 4: 2. usque ad 50. &c.) anni tempestatibus, cum morbi magis aut minus læviunt (3: 42. 9: 38. &c.) humanæ vitæ sexibus (3: 46. & 67: 19. &c.) & ætatibus, quæ iisdem morbis diversè vexantur (3: 48. 7: 16. &c.) necnon iis aliquando regionibus, quæ eos plurimum generare solent (8: 5, 9.) In describendis ægritudinibus ægrisque, vividum ingenium, natura ipsa nullo fucō illita, imagines veræ cernuntur. Verborum ubique copia (3: 16. 29: 5. 56: 9. 57: 14. &c.) venâ ubere exundans fluit, nusquam inepta, nusquam superflua: & quoties sese dat eloquentiæ locus (4: 48. 15: 36. 57: 34. &c.) tam egregia exhibet facundiæ specimina, ut dubites, medicumne magis mireris, an oratorem. Quo autem major spectatur Aretæi nostri in rebus, de quibus disserit, rectè cogitandis, iisdemque aptè ac disertè exprimendis facultas; eò gravius dolendum est & de temporis injuriâ conquerendum, quod authoris tam consummati opera, & non omnia ad nos usque pervenerint, & quæ pervenerunt, propter librariorum incuriam tot mendis obfusa, tot lacunis hiulca deformantur: necdum satis integri & sani compareant Manuscripti codices, quorum ope loca depravata restitui, deperdita reponi, omnia denique pro scriptoris exi-

eximii dignitate calligatissimè emendata eruditorum oculis offerri possint. Nihilominus, quantum per exemplarium fidem modestamque conjecturæ libertatem assequi licuit, curatum est, ut nonnulla passim corrigantur errata; authorque, lacer utcumque & mancus, veste tamen ipso non prorsus indigna cooperiatur.

Quædam de aliquot Aretæi locis, quorum lectio suspecta est, conjecturæ.

IN Græco Aretæi textu nihil editor esse voluit, nisi quod bene pensitatâ codicum impressorum collatione & certâ manuscriptorum exemplarium fide niteretur: istos confidentiores criticos minimè imitatus, qui suas crudas conjecturas in textûs exulantis & ad oram marginum dejecti sedem intrudunt. Quicquid autem ex ingenio, quo pollet sagaci, immutandum censuit, ad operis calcem rejectum suis in Variantes, quæ undecunque copiosè satis, nec tamen absque delectu judicioque, conquistæ sunt, lectiones notis inseruit. Post præstitam à messore tam strenuo operam, non nisi exile, quod decerperem, superfuit spicilegium. Id, quaecunque sit, candidæ lectoris humani censuræ executiendum subijcio.

4: 26. βέχχ, leg. βέγγχ, uti 14: 45. 6: 24. ἐξωκέλλει, leg. ἐξωκελε vel ἐξοκέλλει. Vide Indic. 8: 40. ξυνωδέα, potius ξυνωδα; quæ vox occurrit 91: 23. aut ξυνωδα pro ξυνωδα, injecto ε Ionice. 11: 4. λαμπυράτα. Crass. vert. nitidissima; & videtur legisse λαμπυράτα. At Oxon. humidiſſimum. λαμπυρὸς exponitur procax, protervus. Quid si λαμπυράτα. λάπτρον, ὕδρον, Erotian. 12: 2. βεγχέη, Not. ad Var. Lect. βεγγή, vel βεγγή, vel βεγχέη φογγή, uti 51: 17. Nulla fortasse mutatione opus est; nam à βέχχομαι, Aorist. 2. ἐβέγγχην, cujus subjunctivus βεγγχῶ, 3a pers. βεγγχῇ, & inferendo a diphthongum βεγχέη; quod poetis est familiare; δαμνῶ, Homer. Od. σ. 54. pro δαμνῶ. ὡς βεγχέη δ' αἵματι [1 e. πὶ δ' αἵματι. Elleptice] si fluxerit aliquantum sanguinis. 13: 34. δροπιδέται. Var. Lect. δροπιδέται. Quid si legatur δροπιδέται; Certè legitur δροπιδέται, 13: 13. 15: 50. & 20: 39. ἐμφυῖ, leg. ἐμφυῖ [uti lin. 53.] sic Var. Lect. MSS. de quibus postea. 20: 24. σὺ πλῆθες. In Not. ad Var. Lect. σὺ πλῆθ. At Turneb. σὺ πλῆθ. — quam lectionem non penitus rejicio; nam σὺ aliquando absque casu adverbialiscit; uti Ecclesiastæ 111: 17. & 111: 3. & 111: 26, 29. & 111: 15. & 111: 7. & 111: 9. sic Nicand. Theriac. v. 8. 24: 54. ποῖσι, leg. ταῖσι — nam de mulieribus scribit. 28: 7. ἐγκυβερνή, leg. ἐγκυβερνή. Consule Not. in Var. Lect. Vox κυρκαῖν legitur apud Aristoph. 813. B. 30. 9. μελαγχολῶσι, lege μελαγχολῶσι — uti 29: 49, 52. 30: 26. ἔπω οἱ, lege forsan ἔπει. 31: 51. ἀγωνίη, leg. ἀγωνίης; uti Not. ad Var. Lect. ἀγωνίη apud Herodot. 76. 43. Error ortus est ex eo, quod vox proxima incipiat à litteris νικη, quarum duæ in vocem præcedentem confusæ transferunt. 33: 46. & 34: 22, 51. παρείε, lege forsan παρείε; uti ἀνέπει, 109: 29. 34: 18. μέσφι παρείε, quid si legatur, μέσφι παρείε τῶνδε — [uti in Var. Lect. nam junguntur μέσφι & παρείε apud Arat. v. 600.] vel μέσφι παρείε τῶνδε. vel si minùs placeat jungi duo adverbia μέσφι & παρείε, legi poterit μέσφι παρείε τῶνδε; μέγας enim accusativum etiam regit; consule Rudim. Gramm. Gr. Westm. p. 189. 35: 10. παιδίοισι, quid si παιδία δέ. 38: 7. αἱ πλεῖσαι τὰ δέσπαι — interpretes videntur legisse πλεῖσαι — sed ope Appositionis salvus est sensus. 42: 47. ἀπρον —

Crassus vertit *nemini dubium fuerit, tumorem durum subsidentem in scirrhum mutari ac stabiliri*; quæ versio si admittatur, legendum videtur ἔργον τότε σκληρόν, ut sit, quicum concordet participium ἔργον. 44: 15. ἡτοῖτο, Var. Lect. ἡτοῖτο. scil. ab ἡτοῖσμαι. Sed ἡτοῖτο potest admitti, ab ἡτοῖσμαι, nam Iones frequenter usurpant terminationem -έω pro -άω; vide Comment. de Dial. Aret. 49: 7. ἡς — mallem ἡς pro αἷς, ut concordet cum ἰδέαι. 50: 25, 26. ἐπὶ φάτον ἢ αἰπλῶ θωυμάσαι. Quid si interpungatur, & legatur, ἐπὶ φάτον ἢ αἰπλῶ θωυμάσαι πῶς μέγα, &c. 51: 15. ἐμπλέωσι — Not. ad Var. Lect. ἐμπλέωσι — Posset & legi ἐμπλέωσι. Turneb. & Henisch. ὡς ἐμπλέωσι. 52: 14. ὅπως ἀβέσθη — *tanquam canali* — sed Crass. *ubicunque stagnaverit* — accipiendo ἀβέσθη non pro nomine [ἀβέσθη, scala], sed pro verbo. Habetur in Var. Lect. ἀβέσθη, quod facili transpositione legi potest ἀβέσθη, *ebullierit*, à ἀβέσθη. 53: 23, 24. ἀνέκλει, leg. ἀνέκλει [sic Not. ad Var. Lect.] *tortuosi*: quæ vox occurrit 122: 42. sed alio sensu, ἀνέκλει ἀνέκλει, *ambulationes non tortuosæ*. Crassus in 69: 1. vertit, *tormina perseverantia*; & videtur legisse ἀνέκλει. ἀνέκλει indeiciens, apud Henr. Stephan. sed sine auctore. 55: 15. ἐξείλυσε — Vers. Oxon. *absumpsit* — Crass. *jugulavit*. Nullibi legi ἐξείλυσε. Occurrit εἰλῶ, *verso*, *volvo*. & ἐξείλω, *evolvō*. ἐξείλω, ἐκείλω, Helych. Editio Turneb. habet ἐξείλυσε, quod mihi placet, ab ἐκείλω. 56: 40. ἀθυμῆν μὴ ἔχων τροφῶν. si sic interpungas ἀθυμῆν, μὴ ἔχων [scil. τροφῶν] τροφῶν is est sensus; *ex molestiâ [oritur, ἀνδρὸς δόξα, τῶν πόνων, κατὰ καὶ] animi dejectio*, [& nominativus absolute positus pro genitivo, de quo prius in Permutat. Cas.] *stomacho cibum non habente*. Turneb. & Henisch. ἀθυμῆν in Dativo, non ita bene. Not. ad Var. Lect. ἀθυμῆν, quasi ad verbum, ab ἀθυμῶ. 62: 56. ἀφῆρυσσε — Quid sibi velit μελέτη ἀφῆρυσσε, nondum intelligo. Interim mallem ἀφῆρυσσε vel ἀφῆρυσσε, scil. ἐνπερ. 65: 2. αἰχίς, leg. αἰχίδες. Vide δροπιδέται in Ind. prior. 65: 52. φύσις τὸ ἐξ μέζω, ἢ παρὰ φύσιν — *ex natura in majus (vel in majora, pro μέζω, scil. aduictâ) vel ex abundantia scil. natura*. Posset etiam legi, φύσις τὸ ἐξ μέζω παρὰ φύσιν; à verbo παρὰ φύσιν, unde nomen παρὰ φύσιν. 66: 33. ἀβές, δέ, Not. ad Var. Lect. ἐμὲ πόνον — Posset etiam legi ξυνὸς πόνον, uti 65: 18. 66: 53. εἰ βδελυκτῶν — Locus pessimè corruptus. Si sensus versionis expendatur, posset legi ἐκαστῶν; nisi quod pauciores in hac unâ voce, quàm in illis duabus, sint literæ. 67: 23. βιαστέω μέζω — *εὐμεφῶν*. Quid hæc vox βιαστέω? βιαστέω substantivum locum hic nullum habet. βιαστέω adjectivum in Lexicis non occurrit; quin autem tale sit adjectivum, nil in analogiâ repugnat, nam legitur βιαστέω. Sed quid opus est voce βιαστέω, cum μέζω sufficiat? Crassus certè vertit, *cum sit violentum*, & videtur legisse βιαστέω, referendo ad articulum τὸ, qui præcedit. 67: 27. παρὰ φύσιν quid si παρὰ φύσιν? uti 33: 21. 68: 40. ὁκόσπερ τῇ βίῃ *** μάλλον ἢ τῇδε ξυνδύσσει τῷ σώματι, ἐνέθησι, &c. ex versione interpretum (*quæcumque venatur, hæc complexus in os detrudit, &c.*) elicio lectionem hanc; ὁκόσπερ τῇ βίῃ θῆρε (vel θῆρε, pro quo corruptè legitur τῇδε), μάλλον τῇδε ξυνδύσσει τῷ σώματι, ἐνέθησι, &c. 70: 2. ὅπως τὸ ἐνὸν ἐλέφας. Interpret. *ut elephantis corium*. Metathesis cum levi mutatione reponet ὅπως ἐνὸν ἐλέφαντα. Turneb. & Henisch. habent τὸ ἐνὸν, quod quia cum genere vocis neutiquam convenit, Variantes Lectiones reponunt πόνον. 70: 12. ῥύπτι δ' ὀρχνῶν, βαθείαι, περὶ χεῖρας. In Not. ad

H h h

Var.

Var. Lect. observatur substantivum deficere, quale ἐντομή: sed, nisi mea me fallat conjectura, non opus est quicquam supplere, modò pro ἐντομή ἢ legatur ἐντομίδες; cui non tantum favet facillima literarum mutatio, sed etiam lectio, ἐντομὶς περὶ χειρῶν, 70: 41. 71: 5, 6. πλανομένων σιτίων, Crass. vert. *paratorum ciborum*—Legit itaque πλανομένων — 75: 37. ἐνέωθω—Not. ad Var. Lect. ἐνέωθω—vel quidni ἐνέσω (ab ἐνέμι *insum*) vel ἐνέωθω (ab ἐνέμι *injicio*; cuius perf. pass. ἐνέμω)? Imò ab ἐνέωθω fiet ἐνέωθω, mutando ei in η, & inferendo ε; quæ Ionibus non sunt insueta; ἡλένε, Herodot. 50. 40. pro ἐλένε: ἀδελφεός, Id. 117. 42. pro ἀδελφός. 75: 47, 48. δονέ, lege forsan ὀδυνή [ab ὀδυνή, Ionico 130: 34. pro ὀδυνή]; nam lin. 41. ὀδυνή ἐχέ. 79: 36. ἐκπύειν ξυμφορῆς—lege forsan ἐς πύξιν ξυμφορῆς—80: 20, 21. τὸ θηλασμός, καὶ ὡς ἐκπύειν ἐντεῦθεν, ὡς ἐκπύειν οἰδαλεθῆναι. Lege in hunc locum Var. Lect. & Not. Nolim vero quicquam hic mutari. ἐντέχω [cuius exemplum alibi mihi non occurrit] idem hic significat, ac τέχω, *facio*: à quo participium ἐντεῦθεν, quod regit & nomen ἐκπύειν & infinitivum (qui modus nominis sæpe locum supplet) οἰδαλεθῆναι. Is itaque erit sensus; *cataplasma facturum & rubores & tumesceri*. i. e. *excitaturum ruborem & tumorem*. 83: 8, 9. καὶ τὰς παροξυσμὰς ὑποσέλλομαι—ὑποσέλλομαι, scil. πρὸς φῶς; unde ergo regitur accusativus παροξυσμὰς? An subauditur κατὰ? aut forsan legendum est καὶ τοὺς παροξυσμοὺς: uti ὑποσέλλομαι ἐν τῇσι κλύσσει, 74: 16. 84: 32, 33. φύσας ἢ διεξίσσει ἢ τὴν νύκτα πᾶσι. Hujus sententiæ sensus est satis obviu, uti ab interpretibus traditur: syntaxis verò non item. φύσας enim, unde regatur, non habet, nisi aliqua subintelligatur præpositio. Legerem φύσας, vel ἀφ' ἣς φύσας ἐξίσσει. Occurrit in libro cum MSS. collato (de quo postea) lectio hæc παιδίοις; posset igitur legi φύσας ἢ διεξίσσει (vel διεξίσσει, uti 58: 29, 30. παιδίοις. Neque tum constat de syntaxi genitivi νύκτα, an cum νύκτα [status morbi, i. e. qui in morbo expelluntur] vel παιδίοις [pueris morbi, i. e. qui morbo laborant] construat. 86: 13. πύξιν—Not. in Var. Lect. τέχνη—nam τέχνην πύξιν, eadem syntaxi, quā ἐντεῦθεν ἐκπύειν—80: 21. 90: 45, 46. ὀλίγοις τοῖσι τὴν πύξιν ἀγαθούς—Legisse, πῶς videtur Crassus [pauca quædam] & Not. ad Var. Lect. ἀγαθούς. 92: 39. πύξιν τὸ χυμὸν ἐχέ. Lege forsan πύξιν [uti in Henischiani mei codicis margine]. [uti 85: 33.] & amove ἐχέ, quippe irreptitium ex lineâ 40. Sin id placeat, syntaxis erit hæc, *locus habeat* [ἐχέ pro ἐχέτω] *fomentum*. 96: 26. τῇ ὥν πύξιν, &c. Videtur mihi legendum, τῇ ὥν πύξιν, &c. *cur igitur magis*, &c. In Not. ad Var. Lect. observatur hæc se rectè non habere. In Turneb. & Henisch. τῇ δακτύλῳ—& in margine libri suprad. adscribitur hæc vox, ἀσυνέτων. 97: 27. κενόμηναι—*exinaniti*—at verò κενέω nullibi (quod sciam) legitur, sed κενέω. Lego itaque κενόμηναι, vel κενέμηναι. 100: 6. ἐντομή—In libri mihi sæpe antè memorati Var. Lect. hæc omittitur vox, & hiatus est inter σινεργία & ἀπὸ. Turneb. habet ἐντομή, Henisch. ἐνέσω. Posset legi neque incommodè, ἐνέσι vel ἐνέσω. 100: 31, 32. φλεγμασὶς πὶ ὑποχόνδριον—In libri suprad. margine, φλεγμασὶς πρὸς ὑποχόνδριον—101: 55. καὶ θητὶ τοῖσδε ξυμμάχων. Verbum ξυμμάχων frustra quæsi. In libr. suprad. marg. καὶ θητὶ τοῖσι δὲ ἀνέχων. Legem, καὶ θητὶ τοῖσδε ἀνέχων. Nam τοῖσδε, Homer. Ὀδ. φ. 93. & ἀνέχων, *cessare, desinere*; vide H. Steph. Thes. 102: 39. ἡδονὴς ῥητοί. Not.

ad Var. Lect. ἡδονὴς—vel ἡδέως. Nescio, annon & syntaxi & sensui conveniret lectio hæc; πύξιν δακτύλῳ ἐκπύειν ὡς ἡδονὴς καὶ [vel ἡδονὴ καὶ ὡς πύξιν] ἐκπύειν—110: 8. ἐκπύειν lege forsan αἰσθητικοί. 110: 45. τοῖσι τέττιξι ἀφελήσιν. Ad verbum, *cum cicadis decoctione*; i. e. *quæ fiant decoctio, sive decoctis*. Duo enim substantiva non raro per huiusmodi appositionem (de qua prius) junguntur. Non tamen invenio ἀφελήσιν, sed ἀφελήσιν, 112: 28. Not. ad Var. Lect. ἐφ' ἐφελήσιν. 112: 18, 19. ἐς οἶαγε ἐλῶν—Quid si pro οἶαγε legeretur κηλῶν? Neque enim valde adversantur literarum vestigia: & sanè ἐλῶν κηλῶν apud Galen. legi. 114: 26. ξυμμάχων leg. ξυμμάχων vel ξυμμάχων. Vide prius, 8: 40. 114: 36. τῶνδε—annon τῶνδε, i. e. κεφαλῆς? 115: 44. ἔρχομαι. Not. ad Var. Lect. οἱ ὄχλοι. Aut (uti in libr. suprad. Var. Lect.) ὄχλοι, per contractionem Ionibus perfamiliarē. 119: 37. πύξιν καὶ θητὶ. πύξιν, τὴν κηλῶν—Quid hic sibi vult πύξιν? Vulgata vocis πύξιν significatio huic loco nequaquam convenit. Ex interpretum versione, mihi non displicet lectio hæc, πύξιν καὶ θητὶ πύξιν πύξιν τὴν κηλῶν—*provisio & attentio (perseverantia) fiat ad solutionem alvi*. 120: 5. κεφαλῆς τῆς πύξιν ὅσον ἐν τῇ μέσῳ ὑπὸ χόνδρῳ. Absque voce μέσῳ (quam corruptam puto) fuerit, voces reliquæ syntaxi non omnino repugnarent. viz. (*oportet agrum*) *fricari sursum tenentem suum caput erectum*. Quid si μέσῳ pro μέσῳ legeretur? μέσῳ ὅσον magis erectum; vel μέσῳ τῆς πύξιν magis fricari. 121: 21. σκύρας. Quid si σκύρας? scil. ἀμφὶ—uti prius, ἀμφὶ τῇ ἀφελήσιν, ἀμφὶ τῇ κατὰ πύξιν. 122: 35. λῶ ἢ—lege ἡδὲ—uti in Var. Lect. libr. suprad. 126: 34. τῶνδε—scil. φαρμάκων; aut τοῖσδε—ut referatur ad φάρμακα, lin. 31. 128: 18. ὀχλῶν. Interpretes vertunt, *id purum sincerumque sit*. Quid si per levem metathesin legatur ἐν ὀχλῶν, *sit sanum*? 128: 18. τῇσι (subaud. ἀνθρώποις—& regitur ab ἐπὶ, ex quâ verbum ἐπαινέει componitur) *præter hæc*—sed Crass. aliquibus—& legit πῶς—128: 40, 41. τὴν πύξιν τὴν σκύρας. vox, à qua regatur infinitivus ἡδὲ, desideratur. Foran posset, puncto sublato, sic legi;—ἡδὲ καὶ ὡς (id est, ὡς), *δοτερεπέν, &c. medicum scirrbo mederi oportet sic*; viz. *avertere eosdem, &c.* In Aretæi textu quædam redundare mihi videntur; qualia sunt hæc: 3: 11. σὺ ὡς τὸ πνεῦμα; idem est ac κλύδων ὡς ἀναπνέει ἐς τὰς ἀναπνοάς. 37: 32. ἔσθ' ἀνθρώπων; vox, nisi fallor, superflua. 39: 17. εὔτε hic redundat, & ἢ pro λῶ foran legendum; & is erit verborum ordo; ὁσέοις πύξιν πύξιν ἢ φλέγμα ἐπὶ, ἢ μὴ ἀφελήσιν, &c. 40: 40. ἡδὲ ὁσέοις—quid hic voce ἡδὲ opus sit, non video. 41: 37. ἐς ὡς—ex lineâ præcedente repetita sunt, & in hanc malè trajecta. 51: 44. λῶ μὴ—hæc tollenda sunt, nam ἔσθ' ἀνθρώπων ab ἀνθρώπων regitur; vel legendum, λῶ ἢ ἢ μὴ (vel quidem) ἐπὶ ἀναπνέει ἀνθρώπων ἔσθ'. 105: 6. τῶντε σιγῶν—nonne τῶντε redundat? 134: 48. ἐς ἐκπύειν ἀγῶν—Præpositio ἐς otatur, nisi fortè sit tmesis pro ἐκπύειν.

Authorum aliquot suprà citatorum editiones. Biblia Gr. Rom. 1587. fol°. Hippocr. Genev. 1657. fol°. Plat. H. Steph. 1578. fol°. Strabo, Lutet. 1620. fol°. Polybius, Lutet. 1609. fol°. Theophr. Hist. Plant. Amitel. 1644. fol°. Lucian. Paris. 1615. fol°. Isocrat. H. Steph. 1593. fol°. Diog. Laërt. H. Steph. 1594. 8°. Geoponic. Basil. 1539. 8°. Adamant. Physiognom. Paris. 1540. 12°. Oppian A. Turneb. 1555. 4°. Hesychius. Hagen. 1521. fol°. Phrynich. Attic. Diction. Aug. Vindel. 1601. 4°.

Variantium Lectionum APPENDIX.

HÆC Appendix ex Aretæi apud Turnebum impressi & cum quinque manuscriptis Bibliothecæ Regiæ Parisiensis codicibus collati marginibus excerpitur. Hic liber ad doctorem Johannem Freind non ita pridem transmissus est. Omnibus illius libri variantibus lectionibus non indiligenter perlectis & examinatis, animadverti compluria errata à scribis ineruditis aut oscitantibus inducta, multa passim alia aut nullius aut levis admodum momenti abunde congesta; tritici itaque paxillulum post paleas excussas superfuturum. Ne tamen lector fraudem sibi factam conqueratur, eorum primum, quæ prætermittenda censui, rationem reddam; illa deinde, quæ acervo exemi, subijciam; neque quicquam indignabor, si quis solidi sensûs quàm harum minutiarum studiosior omnia omnino unâ literâ expungenda putaverit. Veram enim criticen non in meris vocum fragmentis apicibusque, nucum quasi putaminibus, insistere, sed in genuino sensu scriptoris eruendo præsertim versari credo. Attamen criticis, generi hominum (Aristophanicorum instar * crabronum) maximè irritabili, qui de rebus minimis lites maximas sæpe solent agere, mos gerendus est.

Hanc Manuscriptorum rationem dat, qui ea contulit. Ἰστον, ὅτε εἰσὶν ἐν ταύτῃ τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ πέντε Ἀρεταῖοι, ἧτοι πέντε ἀντίγραφα τῆς αὐτῆς· εἰδὲν δὲ ἐκ τῶν πλείων, καὶ παλαιὸν μετεγέγραθον ἐκ τοῦ Ἀρσένου. Ἀρεταῖος Κατωδάκης ἱατρός, ὃς ἡ δὲ χεὶρ λείπῃ καὶ τὸ τέλος. C. 2146. Ἀρεταῖος Κατωδάκης ἱατρῶν ἀείων βιβλία ζ'. C. 3161. Ἐπεὶ χεὶρ γράφον Ἀρεταῖος ἐν ᾧ ἔτε κεφάλαια ἔτε ὑποθέσεις εἰσὶ. Μετετέθησαν δὲ ὑπερὸν ἐπὶ τῇ χεὶρ. Ἐχθρὸς ἐν δὲ χεὶρ τὰ ἐν τῷ τέλει τῆς πενταμελῆς, ἀπερ' ἐχθρὸν ἐν πῶς δυοὶ πρῶτοι ἀντίγραφοι. C. 2142. Ἐπερὸν ἀντίγραφον τῆς αὐτῆς ἀντίγραφον ἀρχετύπου δὲ ὁμοῦ, ἀμεινότητες, ἰλιγοί. Καὶ τὸτο ἀνὸς τῆς. C. 2819. Ἐπερὸν ἀντίγραφον τῆς αὐτῆς, ἐν ἀεὶ μὴ, 3160. τῆς δὲ χεὶρ, Ἀρεταῖος Κατωδάκης ὁξύν νύσαν βιβλίον α'. πρὸς Διαθέτης κ. γ'. ὁδρωπὸς ἰδὲν τῆς Ἀρεταῖου, &c. καὶ τὰ λοιπὰ ὡς περ ἐν τῷ τέλει τῆς πενταμελῆς, (vide p. 129.) (113: 48.) — χρεώται. Ἐνταῦθα τεύχε τέλει καὶ τὸ, 2142. ἀντίγραφον τῆς Ἀρεταῖου. Ὅμοιος ἐνταῦθα περὶ τῆς καὶ τὸ, 3160. ὁ δὲ ἄλλων ὁδρωπὸν εὔρον. (126: 18. — δέχον- (α ***) ἐνταῦθα (scil. in MS. 2146.) τρεῖς σελίδες ὑποάρχουσιν ἀντίγραφοι· ἐχθρὸς, Ζήτῃ τὰ λοιπὰ· εἴτα ἀρχετύπου, ἀρτοὶ πλῆτοι, &c. Ἐνταῦθα τέλει ἐχθρὸς καὶ τὸ ἐν δέξω- μῶ, 3161. ἀντίγραφον, μετεγέγραθον ὑπὸ ἀπείρου πινθ- ἀμαθῆς νεωστὶ, ὁμοῦ, ὡς ἡμοὶ δοκεῖ, ἐκ παλαιῆς ἀντιγραφῆς. Ἐπελειώθη ἐνταῦθα καὶ τὸ, 2819. (126: 43. — Σοφικατάσιν.) Ἐνταῦθα δὲ λείπῃ (scil. MS. 2146.) ἐχθρὸς, Θεραπεία σπληνός, κεφ. 5'. ὁδοῖ ὁπιδεν (scil. p. 128.) (127: 34 — πρὸς τῆς ***) Δείπῃ καὶ ἐνταῦθα (in MS. 2146.) ἀπὸ σελίς, ἐχθρὸς, Ζήτῃ τὰ ἄλλα. Εἴτα ἀρχετύπου, ζήτων καὶ βαφανίδων, &c. ἀνὸς δέχνης καὶ κεφαλαῖα. ὅπερ ζήτῃ ὁπιδεν, (p. 133.) (128: 35. — ξυὺ γάλακτι.) Ἐχθρὸς καὶ ἐνταῦθα πλείσας σελίδας ἀντιγραφῆς· ταῦτε κεφαλαῖα Ἀρεταῖου, λιπάσας, γονοφόρας, σωμα- χικῶν, κηλικῶν, ἐχθρὸν ἐν τῷ ἐν χεὶρ μὴ τέτῳ ἀντι- γραφῇ τῷ ἐν, 2146. δέξω μὴ· ἔτε μὴ ὑπερὸν π. (128: 50. — μαλθακωτάτοις αἱ ***) Ἐνταῦθα (in MS. 2146.) λείπῃ σελίς μίαν· ἐχθρὸς, Ζήτῃ τὰ ἄλλα. Εἴτα ἀρχετύπου—ὁ- κως ἐν νῆι καὶ γαλιῶν, &c. ἀνὸς κεφαλαῖα καὶ ὑποθέ- σεις· ὅπερ ζήτῃ ὁπιδεν (p. 126) (129: 14) Ταῦτα ἐνεστὶ ἐν δέχῃ τῆς, 2142. Ὅμοιος καὶ ἐν τῷ, 3160. (133: 20. — ῥάθην ***) Δείπῃ πλῆ. Εἴτα, σπασμοὶ οἱ τέτανοι (ut 3: 22. &c.) τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τῷ, 3160. (136: 27. — Σοφικῶν.) Ἐστὶ καὶ ἐνταῦθα (in MS. 2146.) μία σελίς ἀντιγραφῆς, καὶ ἐχθρὸς, Ζήτῃ τὰ ἄλλα. Εἴτα ἀρχε- τύπου—ἡπατὶ ἔλκεθ· εἰς ἐλέθρον, &c. καὶ τὸτο μέγῃ π, ὡς περ τὰ ἄλλα, ἐ ζήτῃ σελίδι (127: 38.)

In iis, quæ ex hac illorum quinque Manuscrip- torum collatione excerpfi, figuræ 1, 2, 3, 4, 5. Manuscriptum primum, scil. 2146. secundum scil. 3161. tertium scil. 2142. quartum scil. 2819. quin- tum scil. 3160. denotant.

De Variantium Lectionum Erratis.

Errata, quæ in Variantes Lectiones ex Libra- riorum inscitia incuriave solent frequenter irrepere, ad tres commodè classes reducuntur; Enallagen, Elleipsin & Pleonasmum. Enallagen maximè pa- riunt par litterarum vocumve sonus aut structura, aut quælibet alia affinitas; item transpositio, & orta ex vocis unius in plures distractione vel plu- rium in unam confusione depravatio. Aliquot ex- empla singularum ex multis in lectoris usum suffi- cient.

α pro ο; p. 119. l. 55. ἀρχετύπου (pro ὁρμήν) 1, 2, 3. αἱ pro ε; 33: 32. παρὰ τῆς, 1. 37: 53. ἐγκαίε, 2. ε pro α; 18: 21. μάλθεξ, 2. & pro αἱ; 5: 43. Πειρεῖ. 6: 23. ὁπιδεν. 86: 16. ἀλθῆς, 1. &c. quæ mutatio est admodum frequens. & pro ι; 65: 15. χρεώται, 5. 112: 6. ἀρχετύπου, 1, 2, 3. & pro η; 5: 42. ἀδύωσι. εἰ pro η; 44: 24. φθινώ- δεις, 1, 2, 3, 5. 99: 9. σπασμοὶ. & pro η; 30: 12. αὐξή, 1. & pro ι, 18: 17. ἐλέξεσι, 2. 137: 27. ἐπιδεν, 1. & pro υ; 92: 38. ἀπείρος. 62: 12. χεῖ- μα, 1, 4. & pro ω; 99: 45. πείρον, 1, 2, 4, 5. η pro ε; 97: 46. ἀρεταῖος, 2, 3. & pro εἰ; 82: 46. ἀληφαῖων. 120: 33. δῆπνον. & pro αἱ; 122: 10. τλήν, 1. & pro ι; 41: 47. βρήθ, 1, 2, 3. 84: 20. χρεῖσιν, 1, 2, 3, 4, 5. & pro υ; 104: 4, 5. ὑπερλήθην, 2, 3. 97: 24. περὶ τῆς, 3. η pro ι; 23: 40. καν- θάρσι, 1, 2, 3, 4, 5. ι pro η; 6: 13, 14. ἰαγνός, ὡ- χρεῖς, 5. 82: 54. ἀλτον, 1, 4, 5. 89: 22. κίς, 1, 2, 3, 4, 5. & pro εἰ; 98: 31. κή, 1. & pro υ; 99: 6. δέξω, 2. ο pro α; 25: 33. & 32. 53. ἀμ- φόδον, 4. & pro ι; 131: 39. σόγκ, 5. & pro υ; 107: 39. ὁρμήν, 2, 4. & pro ω; 11: 49. ὑπερλήθην, 1, 4. οἱ pro υ; 25: 30. ὁπιδεν. υ pro η, 110: 32, 33. ὁπιδεν, 2. & pro ι; 16: 12. σῶνται, 2. & alibi, φύχες, 2. & pro ο; 47: 35. μυρία; 2, 3, 4, 5. (sed cujus loco etiam ibi in aliis μυρία) & pro ω; 53: 53. πυροειδία. ω pro ο; 12: 53. ὠλεθῆν, 2. 77: 6. & 78: 54. καὶ τῶν, 2, 3. & pro υ; 54: 25. πωδῆς, 4. γ pro κ; 20: 57. ξυνέγραψεν (pro ξυνέ- κριψε) 2, 3. δ pro θ; 29: 8. δυσμάδες, 2, 3, 4, 5. 52: 20, 21. κακῆδες, 1. & pro λ (Δ pro Λ); 100: 8. δίσιν, 1. 93: 8. κακῆδες, 1, 2, 3, 4, 5. θ pro χ; 44: 52. θυμῶ, 1. & pro ψ; 130: 42. θῆας, 5. λ pro γ; 30: 32. φυλακισμένη, 1. & pro ε; 23: 41. βεπλήσει, 1, 5. μ pro β; 59: 23. μεμῆται (pro βεμῆται) 3. & pro ω; 29: 7, 8. μεμῆται (pro πέψαι). υ pro υ; 51: 45. ἀναλῆσι, 2. 77: 13. ἀνανομή. 112: 29. θνήσκ, 2, 4. ξ pro ζ; 80: 19. μάξην, 1. π pro τ; 98: 36. πρὸς (pro τρὸς) 1, 4, 5. & pro φ; 108: 33, 34. περὶ τῆς, 2. At forsan Ionis- mus erit potius quàm erratum. ε pro γ; 38: 29. μέλεις, 1, 2, 3, 4. τ pro θ; 106: 19, 20. κατέπλη- (pro

* Aristoph. Vesp. 443. G. 444. F.

(pro καθεφθ.) 1, 2, 4, 5. Hic etiam, uti supra, potest esse Ionismus. & pro π; 61: 26. θηπετανυτο 1. & pro σ; 88: 14. φλεγματης, 5. χ pro γ; 84: 38. εκλεχμα, 1, 2, 3, 4. 93: 11. εκλεχμα, 1, 2, 3. 46: 34. χόμασι, 2, 3, 4. & pro θ; 54: 31. αναλ- χέες, 2. & pro φ; 83: 19. ατροχης, 3. & pro ψ; 78: 34. ξυνεχέομαι, 1. Præterea ex soni aut figuræ in literis, syllabis, vocibusque proferendis & scribendis affinitate multæ aliæ oriuntur earundem mutationes, omissiones, additiones, transpositiones, conjunctiones, & distractiones; quarum nonnulla mox dabuntur exempla: Mutationum; 28: 2. κυ- αναί (pro κενεαί) 1, 2, 3, 4, 5. 31: 25. ἐγκρομῶν (pro ἀκρομῶν) 1, 3. 59: 42. χολώδες (χολάδες) 1, 2, 3, 5. 80: 9. ὀδακνισμὸν (ὀδακτισμὸν) 2, 3. 45: 55. μελδότεσι (μελεδώνεσι) 1, 3, 4, 5. 107: 5. ὀσωπῶ (οἰσῶ) 1, 2, 3, 4, 5. 133: 33. ὀσωπῶδεα (οἰσῶδεα) 1. Omissionum; 70: 25. ἀπίαρ (ἀμπίαρ) 2, 3. 30: 25. ἀληθες (ἀληθές) 1, 4. (& id crebro; 70: 29. ὀχθῶ- δες, 1, 2.) 27: 23. ἀφημέριον, 4. 18: 25. ἀφφορή (ἀφ- φερή) 2. 56: 6. ἐκπέψαι (ἐκπέμψαι). Literarum geminarum altera sæpe omittitur; 6: 37. σερὸν (σέρρον) 3. sic 12: 41. σύματᾶ, 1. 39: 20. μελ- σης, 1. Finalis litera ante similem initialem aliquan- do omittitur; 35: 45. ὠκίω σωλῶ (ὠκίως, σωλῶν) 1, 2, 3, 4, 5. Additionum; 36: 49. ρεπιῶι (ρεπιῶ) 2, 3. 41: 9. ὀποκτείνετω (ὀποκτείνετω) 2, 3. 14: 49. ἀφρώδες (ἀφρώδες) 1, 4. (& id crebro; 21: 29, 30. χολώδες, 1, 3, 4. 22: 50. ξυνεχέες, 2, 4, 5.) 101: 13. νεοπεπῶν (νεοπεπῶν) 1. 108: 53, 54. ὀρελῶ (ὀρελῶ) 2. 102: 3. ποιῖν (πειῖν) 1, 5. Litera sæpe gemi- nari solet, præsertim ε; 35: 39, 40. ἀφήματα, 2, 3, 4, 5. 94: 16. πεήσις, 1, 4, 5. alibi, ἀρρήξαι, 2. 82: 20. εὐρῶς, 2, 3. 95: 9. εὐρῶα, 3. Syllaba aliquando geminatur; 5: 2. καττάξαι (καττάξαι) 2, 3. 35: 41. καί- κακίαν (καί κίαν) 1, 4, 5. Hujus generis est 88: 40. δεσμοῖς σφίγγοντες (δεσμοὶ σφίγγοντες) 1, 2, 3, 4, 5. Trans- positionum; 66: 25. ἦξεν (ἦξεν) 1. 97: 4. πινέοντα (πινέοντα) 2. 45: 20. ζωρεῖσι (χρωῶσι) 2. 28: 28. μέλαν σηπίσι (μέλανι σηπίσι) 2. 102: 51. φύγῳ (γύφῳ) 1, 2, 3, 4. Huc refer 69: 54. κατοικίαν λίαν (κατω κοι- λίαν) 1, 4. 88: 54. διεφέντα (διδφέντα) 5. Conjun- ctionum; 20: 45, 46. ἀνέλασμα (ἀνέλασμα) 1, 4. 83: 46. ἀφψυχων (δι ἀψυχων) 5. 119: 54. ἐπειδὴ (ἐπὶ δ) 1, 2, 3, 4, 5. 28: 21, 22. ἐπαυξήση (ἐπ' αὐξήση) 1, 4, 5. 54: 31. ἐῖσι (αἰ νῶσι) 2. 63: 45. χρυσήσις (χροῖη δ) 1. 8: 45. ἐμῶ (ὁ ὑμῶ) 1, 2, 3, 4, 5. 75: 25. ναυλιχομῆς (ναυτῶν μὲν ἢ) 1. 119: 54. ὑπερ- ῶτοι (οἱ περὶ παῖτοι) 1, 2, 3. Distractionum; 23: 11. περὶς ὦτα (περὶ σωπῶτα) 1, 2, 3, 4, 5. 50: 6. σερκῆς ιδέα (σερκειδέα) 1, 3, 4. 56: 45. δὲ ἐν αὐτῇ (δὲ ναυτῇ) 1, 2, 3, 4, 5. 50: 34. ἀφ δ (δὲ ἀδε) 1, 2, 3, 4, 5. 55: 55, 56. τό γ' ἐν δ (δ γ' ἐν) 2, 3, 4, 5. 38: 22. καί- κιον (κακίον) 1. 59: 22. αἱ διέξοδοι (ἀδιέξοδοι) 1, 5. 63: 2. τῶν οἷσι (τῶν οἷσι) 1, 2, 3, 4, 5. 69: 55. εἰ δο- κῶ (ἐδέκω) 1, 2, 3, 4. 53: 6. ἡσὸν μεγέθεα (ἡσμε- γέθεα) 1, 2, 3, 4, 5. 98: 16. ἡ μία κυάθς (ἡμικυά- θς) 3. 97: 27. περὶς μὲν ἔωσι (περὶ μεμῶσι) 5. 115: 21. καὶ νεαίγειν (κενεαίγειν) 2. 133: 17. βολαὶ σίτα (βολαῖσι δ) 5. 135: 45, 46. κερύεσθαι λεία (κερυε- σθαι) 1. Error denique aliquando ex vocibus per compendium scriptis exoritur; 54: 48. μέζων (με- ζῶν) 1, 2, 3, 4, 5. 106: 6. βαβῶν (βεβῶν) 2.

De Variantibus Lectionibus, quæ, quamvis in er- ratorum numero haberi non debeant, haud magnum tamen momentum afferre ad sensum videntur.

Hujusmodi lectiones pariunt plerumque Diale- ctus neglecta; 73: 40. ἀδνηφαγῆς (ἀδνηφαγῆς) 4. 54: 51, 52. ἀέναν (ἀέναν) 3. 4: 25. μεσηγῶ (με- σηγῶ) 5. 54: 28. ἀνοσµα (ἀνοσµα) 3. 4: 4. θάρεκ (θάρεκ) 1, 2, 3. 88: 14. τεαίματῶ (τεώματῶ) 1, 4, 5. 83: 9. ἡγεῖν (ἡγεῖν) 5. 8: 48. κλέδας (κληδῶς) 2. 52: 40. ὀρχεες (ὀρχεες) 1, 4, 5. 75: 8. πύξεων (πεγξίων) 1, 2, 3, 4. 75: 40. φυσῶν (φυσῶν)

2, 3. 14: 2. ῥήξει (ῥήξει) 1, 2, 3, 4, 5. -ει per- quam frequentissime in Dativo singulari pro -ι; 2: 15, 16. περηνώσ, & 3: 2, 4. θλίψ, πείσ, περδῆσ, 2, 3. 13: 22, 34. ἐντάσ, ἀναθῆσ, ἀραιώσ, 1, 2, 3, 4, 5. &c. 17: 43, 44. μέζες (μέζονες) 1, 2, 3, 4. 74: 7. ἐνηφημῶν (ἐνεφημῶν) 1, 2. Dialectus in- ducta; 11: 39. ἀφδιδρῶσσι (ἀφδιδρῶσσι) 5. 2: 23. ὠνθωπῶ (ἀνθωπῶ) 3. 54: 15. πελῶ (πολῶ) 3. 108: 11. σημῶσι (σημῶσι) 1, 3. 131: 15. ξιώτην (σιώτην) 5. 87: 59. εἰσωθεν (ἔσωθεν) 1, 2, 3, 4. 76: 47. κερδῖν (καρδῖν) 2. 4: 20. ὦν (ῶν) 5. 62: 29. ἄσση (ἄση) 1, 2, 3. 74: 23. χῶρη (χῶρη) 4. 56: 37. συμπαθῖν (συμπαθῖν) 2, 3, 4, 5. 66: 40. λοξέιν (λο- ξέιν) 1, 4. 31: 58. μισκῶν (μισκῶν) 1. 90: 2. ἐτέ- ρης (ἐτέρης) 1. 13: 15. πυρετοῖσι (πυρετοῖς) 2, 4. 79: 49. πεπερῶ (πεπερῶ) 1, 5. 91: 22. πεπερῖ (πε- περῖ) 4, 5. 20: 34. ἐλάσας (ἐλάσας) 2, 3, 4, 5. 35: 43. ὄψ (ὄψαι) 3. 78: 21. βέλ (βέλη) 1. 83: 26. ὑπεραυρέοντα (ὑπεραυρέοντα) 1, 4, 5. 4: 13. πεδῶ- νάμφοι (πεδῶνάμφοι) 2, 3. 89: 42. διῶντο (ἡδιῶντο) 2, 3. 52: 36. περῶν (περῶν) 1, 4. Omissio consonæ ν in fine vocum ante initialem vocalem; 8: 17. ἐμπέσιν ἄσσοι — Aut ejusdem additio ante consonam; 7: 39. ἀπέταμῶ, ἢ —

Varia vocis ejusdem scriptura, aut flexio: 24: 51. ὑποβορβορίζ (ὑποβορβορίζ) 3. 51: 55. σέλῳ (σίαλῳ) 2, 3. 33: 22. ὠραπληγῖν (ὠραπληγῖν) 1. 95: 28. νίτρε (λίτρε) 2. 41: 50. πυκνῇ (πυκνῇ) 2, 3. 76: 4. μαρσίπιοι (μαρσίπιοι) 3. 78: 38. μά- ραθον (μάραθρον) 5. 79: 30, 31. δικῶμον (δικῶ- μον) 5. 57: 40. ἀρτυπῖν (ἀρτυπῖν) 3. 53: 4. ὀλ- γήμεροι (ὀλγῆμεροι) 2, 4. 9: 32. τὸ πῦον (τὸ πῦος) 2, 3, 4, 5. 45: 30. κυφελῇ (κυφελῇ) 3, 4. 50: 21. οἶδω (οἶδε) 2, 3, 4, 5. 76: 58. χαμαιμήλω (χαμαι- μήλω) 1. 81: 46. ἀναιδοθήης (ἀναιδοθήης) 5. 4: 32. ἰγνῶ (ἰγνῶ) 1, 3, 4. 82: 48, 49. χαλῶν (χαλῶ- ν) 2, 3. 62: 46. παχῆες (παχῆες) 2, 3, 5. sic 70: 12. βαθεῖς (βαθεῖς) 1, 2, 3. & 23: 4. ὀξῆσι (ὀξεί- ασι) 1, 2, 3, 4, 5. (lege Indic. in voce νέων.) 40: 5. κατὰκλῖθ (κατὰκλῖθ) 1. 85: 34, 35. πεφωμένῳ (πεφωμένῳ) 1, 5. 65: 36. λάζηται (λάζηται) 2, 3. Voces sensu affines pro se invicem positæ; 109: 28. ἔροισι (ἐρήσι) 1. 3: 40. ἀμειλῶσ (ἀμειλῶσ) 3. 4: 18, 19. μέσφι (μέσφι) 5. 92: 20. ὑληρὸν (ὑλη- ρὸν) 1, 4, 5. 47: 4. ὠχρότης (ὠχρότης) 1. 43: 45. δότσημα (δότσημα) 2, 3. 26: 32. ξύμπαν (πᾶν) 2, 3. 26: 38. ἀφτορήσασα (ἀφτορήσασα) 1, 2. Par- tes orationes inter se permutatæ: Articulus alius pro alio; 62: 16. ὦν δε (τῶνδε) 1, 2, 3, 4, 5. Et pro Adjectivo; 93: 23. τ' (πῆς) 1, 2, 3, 4, 5. Et pro Adverbio; 28: 23. τότε (τότε) 4. Nomen pro Verbo; 95: 16. ἐρῆγορσις πᾶννυχῶ (ἐρῆγορσις πᾶννυχῶ) 2, 3. Substantivum pro Adjectivo; 30: 39. βορῇ (βορῇ) 3. 46: 2. αἰτία (αἰτία) 55: 25. δλεθρον (δλεθρον) 4. Adjectivum pro Substantivo; 96: 47. ἀμφάκινον (ἀμφάκινον) 1. Et pro Adverbio; 52: 35. ἀθρόον (ἀθρόον) 2, 4. Et pro Participio; 81: 8. ξύμφορα (ξύμφορα) 4, 5. Verbum pro Articulo; 45: 21. ἦ (ἦ) 1, 2, 3, 4. Et pro Parti- cipio; 49: 49, 50. μετάρρεδ (μετάρρεδ) 1, 4. Et pro Nomine; 11: 51. ἀναχρέμψοι (ἀναχρέμψοι) 1, 2, 3, 4, 5. Participium pro Verbo; 68: 42. καλέοντες (καλέοντες) 1, 4. Adverbium pro Adjectivo; 69: 52. ῥηδῖως ῥηδῖν) 1. 101: 15, 16. σινεχῶς (ξυνεχῶς) 2, 3. Præpositio alia pro aliâ; tam in compositione quam regimine; 17: 53. ὑπὸ (ὑπὸ) 2, 3. 34: 31. ἐπ' (ἀπ') 1, 2, 3. 118: 11. ὑπὸ (ὑπὸ) 2, 3. 113: 45. περὶχοντα (περὶχοντα) 1, 2, 3, 4, 5. 5: 19. περὶβολῆς (περὶβολῆς) 1, 2, 3, 4. Particula alia pro aliâ; 72: 20. ἀνδ (ἀνδ) 1. 62: 31. μήκω (μηδέ- κω) 5. 3: 57. δ (πε) 1, 4, 5. 6: 12. πε (δ) 4. Vocum simplicium & compositarum mutua com- mutatio; 36: 16. λάμπη (ἐκλάμπη) 3. 39: 37. συμμειγμέναι (μειγμέναι) 4, 5. 12: 46. ἀθανάτῳ (ἀνα-

(ἀναπνοῆς) 5. 125: 35. ἀκωνῆσιν (περικωνῆσιν)
1. Accidentium, quæ ad orationis partes pertinent:
Numerorum; 35: 2. φέει (φέει) 1, 4. 105: 33.
τοῖς ἀρχηγροῖς (τῶ ἀρχηγρῶ) 2, 3. Casuum; 101: 27.
σῖτον, καὶ οἶνον (σῖτων, καὶ οἶνου) 3. 124: 34. σομάχῳ
(σομάχῳ) 1. Generis; 102: 2. ἄθερμοι (ἄθερμα) 2
Graduum; 68: 12. μελαντίτῳ (μελαντέρῳ) 4. Mo-
dorum; 85: 52. δέι (δέη) 4, 5. 73: 13, 14. ὀρέσσι,
Φαντάζον (ὀρέσσι, Φαντάζον) 1, 4, 5. 6: 11. ὑπορίνη-
ται (ὑπορίνηται) 1, 5. 92: 54. ἔσω (ἔσω) 2, 3. 79: 17.
ἀγρῶ (ἀγρῶ) 2, 3. 15: 17. ἐρήθῳ (ἐρήθῳ) 1, 2, 3, 4, 5.
99: 25. ἐφέλεσις (ἐφέλεσις) 2. 46: 46. ἐγχερόντι (ἐγχε-
ρόντι) 1. 2: 31. ἰζάνῃ (ἰζάνῃ) 2, 3. 9: 31. τέπει (τέ-
πει) 1, 4. 57. 49. ἀπύγῃ (ἀπύγῃ) 1. 83: 15. πῆ-
δῳ (πῆδῳ) 1, 4, 5. Vocis; 99: 20. περσεππιαστέ-
τω (περσεππιαστέτω) 2, 3, 4. Temporum, 46: 11.
ἐπανήσῃ (ἐπανήσῃ) 2, 3, 4, 5. 11: 29. ἐτρέπε-
τε (ἐτρέπε-
τε) 2, 3. Personarum; 4: 58. ἐφέλοις (ἐφέλοι). 1.
50: 9. τῆμῃ (τῆμῃ) 5. Syntaxeos variatio; 106:
10, 11. μυῖαι ἀλλὰ πείρα γέρονσι πῖται (μυῖαι ἀλλὰ πείρα
γέρονσι πῖται) 1, 2, 3, 4, 5. 16: 22. γνώμη διατρεσθῇ καὶ
ψυχῇ καθαρωτέρῃ (διατρεσθῇ, καθαρωτέρῃ) 1, 4: O-
missiones vocum; 6: 34. ὁπὸ ἀναπνοῆς (ὁπὸ τῆς ἀνα-
πνοῆς) 113: 41. μέν νόρων (μέν ἐσὶ νόρων) 2, 3. 87: 15.
ῥῶτῃ (ῥῶσιν τῇ) 2, 3. 29: 36. πολλῆς θηλυδὲ (πολλῆς καὶ
θηλυδὲ) 3. Omittitur syllaba; 36: 20. ἐσπερχέτο
τε (ἐσπερχέτο ποτε) 1, 4, 5. Additiones; 9: 37. ὁ ἀνδρω-
πῶ (ἀνδρωπῶ) 6: 46. ἐν τῇ (ἐν τῇ). Syllabæ ge-
minantur; 14: 18, 19. κατέκα καθαρῶς (κατέκα-
ρῶς). Transpositiones; 51: 23. εἰδὲ νῦν (νῦν εἰδὲν),
4, 5. Conjunctiones; 56: 45. μέν (μέν) 1, 2, 3, 4.
104: 19. ξυντάσῃ (ξυντάσῃ) 1. 27: 23. παρήμερον (παρῇ
ήμερον) 5. Distractiones; 108: 11. ἀλλ' ἀ (ἀλλὰ) 5.
49: 35: 36. ἔσω ὦθῃν (ἔσωθῃν).

Expositis Variantium Lectionum originibus; quæ sunt mera scribæ indocti aut indiligentis ac festinantis *σφάλματα*, vel quæ vocis structuram magis quam sensum afficiunt (utunque ars critice solet aliquando & his & illis uti ad veritatem lectionis eruendam;) accedo ad eas, quæ sensum aliquo modo explicant aut variant.

Syllabus Variantium Lectionum.

3: 32. ἀνάκλισιν) ἀνέκλισιν, 2. Ionicè, pro ἀνά-
κλασιν ab ἀνακλάω. Ἀνέκλιτος, 2em ab ἀνακαλέω aliud
significat. 4: 20. ἰδέει) ἰδέν, 1, 3, 4, 5. 37. ἄνους ὅππ
πῶς ἔρρεισι πεπηγυῖα. deest 5. 5: 10. παῖθ) ἡ πα-
θες, 1, 2, 3, 4, 5. 17. ἐκχέται) 3, 4, 5. aut potius
ἐκκει) ab ἐκκειμαι. 37. χυλοὶ ἴσως χυμοί. 6: 33. Δι-
πάρσιες) Διπάρσιες, 1, 2, 3, 4, 5. Reperio πάρεσις,
non Διπάρσις. 7: 15. καὶ τὰ πονηρὰ) καὶ τὰ πλεονή,
1, 2, 4, 5. Forsan καὶ τὰ πολέη. 8: 22. ὀπείης) ἀπειρός,
1, 2, 3, 4, 5. 8: 39. ταῖτα) ταῖτα πάντα, 1, 2, 3, 4, 5.
9: 10. ξυῖδοςις) ξυῖδος — vox altera in alteram tran-
sit facili metathesi literarum. 9: 33. πύθ) πύον, 1.
alibi. Διχρονόμηνς) Διχρονόμηνς, 1. à Διχρονώ, à Δι-
χρον: 8 enim ab -ώ, uti & ab -έω, in eu migrat. Le-
ge Dial. Gr. Ling. p. 209. B. 13: 34. ὀπείης) ἀ-
πείης, 2, 3. Vide Conjectur. 42. περιδοισι) περι-
δοίσι, 2, 3. 15: 49. ἐμφύει) ἐμφύ, 2. Sic 20:
55. Vid. Conjectur. 16: 5. ἡ καρδίη) τῇ καρδίῃ, 1, 2,
3, 4, 5. 18: 54. ὀπείης) ὀπείης, 1. uti
legitur 25: 40. 19: 33. τῇδε) ὅδε, 1, 2, 3, 4, 5. 19:
54. καὶ φωνή deest. 20: 18. διήλανε) διήλανε. Vid.
Indic. in διήλανε. 21: 25. καὶ ὁ δὲ τὸ δέρμα καλῶς
deest, 1. 32. εἶδον) ἰδέν, 1, 2, 3, 4. Lege E-
ditoris Not. 22: 25. ξυμφορῇ) ξυμμορφῇ, 2, 4, 5.
(sic 3: 15. & 54: 2.). Facilis est literarum transposi-
tio. Vox ξυμμορφῇ occurrit 24: 24. ubi lege Editoris
Not. 23: 28. ὀξύτα) ὀξύτη, 1, 2, 3, 4, 5. 35. πε-
ρίστασις) περίστασις — quæ vox occurrit 64: 31. 35. ἐπει-
τα χολαδές, &c. usque ad σφυγμοὶ deest 1. 24: 6.
ἐν τῷ) ἐν τῷ, 3. 23. καὶ τὸ καὶ) καὶ τὸ καὶ. Sensu sanè
commodissimo. 24: 45. ζαῖδες) ἴσως ζοῦδες. 24:
53. ἀνίστη, 1, 2, 3, 4, 5. 27: 6. εἰ γὰρ ὁ σώματ

deest, f. 31: 43. ἀπιδράσθων) ἀπιδράσθων, 3.
Reperio ἀδρέμα, adoleſco, non ἀφαδρέμα, quod
hæc lectio exhibet : cum π pro φ, Ionicè. 33:
52. ξυμφύα) ξυναφία, f. quæ vox legitur 34: 13,
14. ἰὼ δε, &c. uique ad ἀδελύετα deest, f. 27
94, &c. uique ad ἐξ deest, 3. 35: 47. πῶσι, δ&c.
uique ad περὶ αἵσι deest, 1, 3, f. 36: 47. ξυμπτα-
μέν(Θ) ξυμπταγμέν(Θ) — sic 40: f. ἀνατέταται) ἀνατέ-
ταται, 2, 3. 37: 23, 24. ἑνιάζον), deest f. 33 ἐγγείη)
ἐγκαίη), 2. Sic 12: 26. & 124. 52. ἐγκομένης) ἐγ-
καλομένης, 2, 3. 40: 12. κολλώδεα) κολλώδεα, 1. 41:
4. πιδμῶδες) πιδματαῶδες, 1. ἐμπλεως) ἐμπλεω (sic
42: 6.) 1, 2. Terminatio -ω pro -ων authoribus et
familiaris; lege Dial. Gr. Ling. p. 28. C. & p. 29
D. 42: 7. ἡδὲ οὐδε, 1, 2, 3, 4, f. 7. μίνωσι deest. 43:
35. θήξ) θήξ, 2, 3, f. Confule H. Steph. Theil. in
voce θήξ. 44: 15. ἡτίτω) ἡτίτω, 1, 4. ἡτίλω, 2, 3.
Vid. Conjectur. 45: 26. παντὶ μὲν, &c. uique ad
παντὶ ᾧ deest, 1. 46: 19, 20. λολέχλωροι) λολέχροισι,
2, 3. 48: 30. ἰών) ἰλύνται, 1, 2, 3, 4, f. Hoc ver-
bum ubi formatum reperiam, nescio, nisi in Perfe-
cto, ἦμαι. 49: 7. κῆπερον deest, 2. 52: 14. Αἰθα-
δρη) Αἰθαδρεῖ, 1, 2, 3, 4, f. Vide Conjectur.
52: 29. Ἐθπίχη deest, 1, 3. 53: 14. πῶσι — ἀλλά)
ἐ τοῖσι — ἀλλὰ. 32. ξυνῷθυμοσίαι) ἴσως, ξυνῷθεμήθικαι.
54: 17. Θπὶ τῇ βραγῇ ἴσως, ἐπὶ τῇ βραγῇ. Αἰσίσθ)
διαίσθ, 1. Vide ἄσον) in Indic. 57: 36. ἐλυροτήη)
ἐλυροποσή, 3, 4. 59: 18. λολέχλωροι deest. 60: 46.
κωψ) κωψ, 1, 2, 3, 4. 61: 14. παλδνα) παλδμονα,
1, 2, 3, 4, f. 62: 56. ἐκιδάσκη) ἐκιδεδόκη, 2, 3.
64: 32. πετυμένοισι) πετυμένῃσι, 2, 3. 64: 53. τεκω)
κόπω, f. 65: 7. σωνήθη) σωνήχθη, 2, 3, 9. μορίοισι)
μηρίοισι, 2, 3. 17. καὶ ἱαλάδ(Θ) deest, 1. 56: 33. ξῶ,
&c. uique ad νεφρών deest, 1. 68: 10. ὠσι) ὤμοισι,
1, 4. 21. οἱ μέσι) ἴσως, ἡ μέσων 69: 23. εἰ deest, 1, 2,
3, 4, 69: 33. Θπιπολαῖος) Θπιπλήσι, 1, 4. quæ vox le-
gitur paulo ante l. 2. 38. εἰ deest, 1. 70: 12. ρύπτ)
θύψεις — Vid. Conjectur. 71: 2. Ἐάνθρωπος) ἔανθρω-
πον, 1, 2, 3. & lege παραποθήσειν, uti in Var. Lect.
V. A. G. v. l. 12. εἰ, deest, 1, 2. 73: 2. βλησεῖζεσαι)
ἦγεν ὀλοδαίνειν. 75: 41. πῶσιν) πῆσιν, 1, 2, 3, 4. Vox
πῶσι non in Lexicis occurrit, regulariter tamen ab
obsoleto πήσω derivatur. 76: 3. ἡ γαστή, &c. usque ad
κῆφον deest, 2. 76: 14. πέήσιας) ἦγεν πέρόματα. 24.
πηνόνες) ἦγεν ἀναθυμάσεις. 46. κῆ νόρων κρινώνης deest,
1, 5. 52. τῶ) τὸ, 1, 2, 3, 4, f. 77: 54, 55. ἐναφής,
σρώματα) ἐναφής σρώματι 78: 11, 12. Ἐδοτό κεφαλῆς ὅχε-
τάθη deest, f. 34 κεχαρίδων) κογαζίων, 4. κογ-
χαρίδων, f. 43 αἰδησίης) αἰδήσεις, 4, f. 79: 4. χριέ-
σαι) χρίεσθ. 7. περὶ αἵσι) περὶ αἵσις, 2, 3. 8. ἐτρο-
μέν) ἐτρομένοις, 2, 3. 36. μή deest, 2, 3. 37. ἐνεῖ)
θη, κυάθοις τελοῖ, ἐνέεσθ κυάθων τελῶν, 1, 2, 3, 4, f. 80:
21. οἰδαλεθῆμῃ) οἰδ' αἰδαλεθῆμῃ, 1, 4. Legerem
fortè οἰδ' αἰδαλεθῆμῃ (ab αἰδαίνωμι) i. e. novit inca-
lescere. Vide etiam Conjectur. 81: 7. κῆ ὑρῆλαι)
deest, 1. 82: 29, 30. ἢ ξυμπένπει ξυμμεμιγμένοισι de-
est, 1. 33. κησέρη) ἦγεν κοσινῶ. 82: 49. νίτεω Λι-
γητώ) νίτεω Λιγητός, 1, 4, 5. Omittē ξῶ, ut ge-
nitivus à τελευτάσιον regatur. 83: 43. αἰ,) οὐκ αἰ,
1, 3, 4, f. 85: 38. τὰς δε) τὰ δε, 4. 88: 27. Ἐμή-
κει, &c. usque ad δοτό deest, 1, 4, f. 89: 53. Ἐ πο-
τῶν deest. f. 90: 2. Ἐμή) ἴσως μή τ. 25. φλεγμασίη)
θερμασίη, 2, 3. 91: 3. ἄγλιχρον) ἦγεν καθάρειν. 92:
55. σπέλειον) μελίπωμα. 95: 47. ἐξ ἀναγωγῆς) ἴσως,
ἀναγωγαί. 48. & 56. ῥήξι(Θ) τήξ(Θ), 1, 2, 3, 4, f.
98: 13. ταμίος) πυτία, 1, 3, f. 98: 41. τεωμάτων)
χρωμάτων, 1, 2, 3, 4, f. 99: 3. κατῶ) ἴσως, κῆ τῶ 99:
32. Φάρ) ζεῶ, 2, f. 51. ἑτέρων) ἕπερον, 1, 2, 3, 4, f.
100: 31, 32. φλεγμασίης τί ὑποχόνδρειον) ἴσως, φλεγμασίη πί-
(Θ) ὑποχόνδρις. 34. συμκήρης, deest 1. πυκῆς deest f. 101: 21.
ἐμφύ) βλαστῇ. 101: 45. ὑποκερέωσι) ἦγον ἐιδου-
χώσι. 57. Θπὶ πῶσι δὲ συνανέχειν) Θπὶ πῶσι δὲ ἀνέχειν,
f. 102: 17. ἀνηλέφθω) ἀνηλέφθω, 1, 2, 3, 4. ἀση-
ρον) ἀχρήστον, 18. 1, f. 104: 24. παραθεσι deest, 2, 3.

105:

105: 20. ἑταίρις) ἑταίρις, 1, 2, 4, 5. quæ vox legitur
 130: 49. 106: 2. φωχθέντων) ἤγαν φευχθέντων. 19.
 ησυχασίων) ἐχόντων μέγα κάλλος, 1, 5. 26. ἄπυ(ος)
 ἄπυ(ος), 1, 2, 3, 4, 5. 108: 22. ἀναλάβη) ἀναβάλλη,
 2, 3. ἀναβάλλη, 1, 4, 5. ἀναθίω, H. Steph. in Thef.
 exp. ἀναλαμβάνω τὸ πρῶτον ἀπὸ χρέους, ad opus inter-
 missum quasi cum impetu feror. 32. ῥῆξιν) δῆξιν, 1, 4.
 41. εἰλωμένος) συσπρεφομένος δηλαδή. 109: 50. πελονίτης
 πελονίτης ἴσως βελονίτης. 110: 15. σρεγγυεῖν deest,
 1: 32. χυλῶ) χυμῶ, 5. 111: 6. ἡ τευχάδα) πλῶ
 τε ὑποκατω ἡ βαλαῖα. 24. πᾶθει) βάθει, 2, 3, 4.
 26. αἰσρὸν) ἤγαν διεστηκός, 1, 5. 112: 7. ἀγωγά) ἴσως
 ἀγωγὸς 8, γλιχροῖσι deest 1. 22, περὶ deest 5. 25. οἰκδ-
 μέ(ω) φερομένη, 1, 2, 3. 113: 9. ἡ πλεχάδα) τὰ
 πλεῖνον, 1, 5. 115: 44. κάσπε(ος) ἢ ὄρε(ος) κάσπε(ος)
 ὄρε(ος). 116: 21. κατεάδον) εἰδ(ος) ὄρε(ος) εἰς τὸ λῦσαι τοὺς
 τῶν ῥιγῶν φλέβας, 1. 116: 55. ὀπξέσαντες, ἡ deest, 2,
 3. 118: 44. φλέβα, &c. usque ad ἡ πᾶς deest, 1.
 119: 37. σπέννοια καὶ ὀπμιονή deest, 1. 120: 17. ὑγείης,
 &c. usque ad θερμολογία deest. 121: 6. καὶ κινδιω-
 δε(ος), &c. usque ad 1. 26. 1. 23. λειποθυμία deest, 3.
 121: 37. μύδησιν) σῆψιν, 1. 122: 21. γαλεῖ) τοὺς γεμ-
 φήτας λέγει, 1. vox barbara. 122: 50. βίμνη(α)
 τεροχόν, 1. βίμνη. 123: 41. ὠρεῖσι deest, 2. 124:
 16. ἀμορῆ) ἡ τεργία ἢ ἐλαῖα, 1. 125: 32. ἡσπες)
 οἱ περὶ τεροφῆς, 1. 133: 15, 16. καὶ ἡ ἀναπνοή deest.

VARIÆ LECTIIONES.

Litera G, vocem vocesve Græcas hanc proxime antecedentes ita in Goupyli Editione: O, in Oxoniensi, legi indicat; H, eam easve in Harleyano Codice: V, in Vaticano: A, in Augustano: F, inter Fabricii: M, inter Maittarii: G, v. l. inter Goupyli Varias Lectiones: H. m. in Harleyani Codicis Margine, V. m. in Margine Vaticani, inveniri significat.

Pag. I, Lin.

- 16 ἐν G, τῶν ἐν V.
 18 βληχρῆ G. βληχερῆ V. G. v. l.
 21 εἶδε(ος) G. ἴδε(ος) A. V. ἰδέας G. v. l. δε(ος)
 (ἴσως) G. v. l.
 28 βέμνικι G. V. βέμνικι A.
 29 κατέβαλε G. V. κατέλαβε A.
 II,
 7 τετέων G. V. ἱκηται, τετέων A.
 ἦκεν. ἦν ἔρπον G. ἦκεν. ἔρπον V.
 10 ἐκδιηγῶνται V. ἐνδιηγῶνται G.
 12 ὁκόσοισι G. ὁκὼς οἷσι V.
 13 ἐπίη G. ἐπῶ V.
 16 ἐμπειρίας G. ἀπειρίας V. G. v. l.
 17 ἀνακλάειν G. ἀνακλάνειν V. G. v. l. ἀνα-
 κλάζειν G. v. l.
 20 ἡμέρῳ (ἴσως) G. v. l. ἡμετέρῳ G. V.
 23 κέεται G. καίεται V.
 24 ξυέρχον) G. V. ξυέχονται M.
 28 ἄλλοτε G. V. καὶ ὅτε A.
 29 εὖτε G. ἦν τε V. A.
 35 ξυερείσασιν G. ξυερίσασιν V.
 43 ἐξαληλίφθαι G. ἐξηληλείφθαι V.
 44 κατὲ G. H. ποτὲ V. A.
 50 καὶ εἰ μέγα ἐμβοῆς G. καὶ εἰ μέγα ἐμβοῆς V.
 καὶ μέγα ἐμβοῆς G. v. l.
 III,
 7 ἦν G. ἐν V. G. v. l.
 10 ἀναπνέη G. ἀναπνοή V. G. v. l.
 12 δῆ G. δὲ V. G. v. l.
 20 κεφ. 5'. G. ἡ. V.
 23 ῥηῖδοι G. H. ῥηίδως V. G. v. l.
 26 ξυμπατέα τῇσι δέχῃσι γίνε) G. V. τῇσι δέ-
 χῃσι γίνε) ξυμπατέα H.
 27 ἐς G. ἐπ' H. A. ἐς V.
 32 ἀνάκλινον G. H. ἀνάκλησιν V.
 ὀπιόδοτον G. H. ὀπιόδοτον V.

- 33 ἐμπεροδότον G. H. ἐμπεροδότον V.
 40 ἀμβλώματι G. H. ἀμβλώματι V. A.
 42 ψύξις ἢ κάρτα H. V. A. ψύξις κάρτα G.
 IV,
 2 εἰρηδοται G. ἡρεῖται H. V. F. G. v. l.
 5, 6 σφηνὶ ἀπὸ ῥηίδως σῆσαι G. σφηνὶ νῆ Δία
 ῥηίδως σῆσαι H. M. σφηνὶ ῥηίδως σῆ-
 σαι V.
 7 πῆς G. V. M. π. H. V.
 12 ἐρυθρῆ G. ἐρυθρῇ H. V.
 19 ἐκχεόμενα G. H. ἐγχεόμενα V.
 20 κύσι(ος) H. κύσει(ος) G. V.
 21 Σπασμῶν G. σπασμὸς H. V. A.
 21 ἰδια H. ἰδίη G. V. ἰδέη V. m.
 ἐκάσθης G. H. V. ἐκάσθης A.
 22 ὄλε G. H. V. ἦλε A.
 24 ἀγκύλῃ H. V. ἀγκύλῃ G.
 26 βρόχ(ος) G. H. V. βρόγχ(ος) F.
 27 ῥωχμὸς G. H. V. ῥοχμὸς F.
 30, 31 κεκλασμένα σκίλα ξυγκεκαμμένα
 ἐκαστῶς H. V. G. v. l. κεκλασμέ-
 ναί ἐκαστῶς G.
 31 ξυγκεκαμμένα H. V. G. v. l. ξυγκεκαμ-
 μένα A.
 32 ἰγνύι G. V. ἰγνύη H.
 34 ὄλη H. V. A. ἔλη G.
 34 κεφαλή H. κερυφή, κεφαλή G. V.
 35 πεπηγῶια G. H. πεπιπηγῶια V. A.
 42 ἐη G. ἔην H. V. A.
 46 ὀπῇ G. H. V. ἐπὶ A.
 57 ἐπαρκέει G. V. ἀπαρκέει H.
 V,
 2 ἐθέλοι τὰ μέλη, ζῶντα ἀν' ἀπαρτήσας καὶ
 κατὰξαι G. ἐθέλοις ζῶντα τὰ μέλη, ἀπαρ-
 τήσας ἀν' καὶ κατὰξαι H.
 2 κατὰξαι G. κατὰπαξαι V. G. v. l.
 10 πᾶθ(ος) G. ἡ πᾶθ(ος) H. V. G. v. l.
 ὠντες G. H. ὠπες V. A.

- 10, 11 αἰτίαν G. H. αἰτίαν V. A.
 11, 12 ὀπιγλωττῖδ G. H. V. ὀπιγλωττί-
 δ G. A.
 14 προσβάλλωσι G. προσβάλλωσι H. V. A.
 17 ὑπὲρ G. ὑπὸ H. V. G. v. l.
 ἐκχέεται G. ἐκχέεται H. V. F.
 19 προσβολῆς G. προσβολῆς H. V.
 21 ξύμπλωσις G. V. m. ξύμπλωμα H. V.
 27 ἔμμελαι G. H. ἔμμελαι V. A.
 28 πονηρὴν G. H. V. πονηρὸν A.
 29 τρεπομένης ἀνέστην G. V. τρεπομένης ἀ-
 νέστην H.
 30 χαραινίσιν αἱ G. V. χαραινίσις V.
 31 ὀξύτατῳ H. V. ὀξύτατῳ G.
 33 τὸ σῶμα G. H. τὰ σώματα V.
 34 γλώσσης G. H. V. λύτης (ἴσως) G. v. l.
 35 οὐπὶ G. H. οὐπὶ V.
 40 ἱκελαί H. G. (γρ.) ἱκελαί G. ἱκέ-
 λαί V.
 ἀπὸ G. H. V. ἀνευ F.

VI,

- 11 ὑπογίγνηται G. V. ὑπογίγνηται H.
 15 γαργαρέων G. H. V. γαργαρέων A.
 16 ἀφώνη. πνίξῃ H. V. G. v. l. (γρ.) ἀφω-
 νίη, πνίξῃ. ἢ G.
 17 κραταιοτέρη G. V. κρατεοτέρη H.
 20 ὅπη G. H. ὅποι V.
 21 ἀπέθανον G. H. ἀπέθανε V.
 22 ὁκείσις V. A. ὁκείσιν G. H.
 τρέπηται G. H. τρέποιτο V.
 24 κωάγχω ἀπὸ Συναγχῆς O. Συναγχῆν ἀπὸ
 κωάγχης G. H. V.
 26 ἡ σικύη G. εἰ σικίη V.
 28 ἔλκυσε G. H. V. ἔλκωσε G. v. l.
 30 ἀπετάθη G. H. ἀπετάθη V.
 31 ἐπνίξε G. v. l. ἐπανήξε G. H. V.
 33 διαπάρεσις G. διαπαρέσις V. διαπερέ-
 σις H.
 35 ἐκκρεμές A. V. ἐκκρεμέν G. H. F.
 36 μεσηγὺ G. μεσηγὺ H. F. μεσηγὺ V.
 35 σέρρον G. H. σέρνον V.
 36 περλομίων H. V. περλομίων G.
 44 εἰ G. H. εἰ δὲ V.
 σρογγύλεται G. V. σρογγυλαίνεται H.
 48 λαίφρα H. F. λαίφρα V. λέφρα G.
 49 πτέρυγες F. G. v. l. (γρ.) πτέργες G. πτε-
 ρύγες H. V.
 52 κιονίς G. H. ἡ κιονίς V.
 π G. V. πινά H.
 δὲ G. V. H. καὶ A.

VII,

- 5 δικρῶα G. δικρεα H. V.
 6 παῖθ G. H. παῖθε V.
 10 γαργαλισμός G. V. γαργαλισμός H.
 12 π G. V. πη H.
 14 κάετα πονηρὴ G. κατὰ πονερὴ H. V.
 16 συμπαθῆ G. H. V. συμπαθεῖ F.
 17, 18 πολύαιμοι G. V. πολύαιμοι H.
 19 παισὶ G. H. παιδίσις V. A.
 πάντα μὲν αἰσινέα H. V. πάντα αἰσινέα G.
 λ.
 29 ῥυπαρὰ H. λιπαρὰ G. V.
 37 νέμνηται G. H. V. νέμνηται A.
 40 ἐκινήθησαν, ἢ ἐμελάνθησαν, ἢ ἐς G. V. ἐκι-
 νήθησαν, ἢ ἐς H.

- 42 κακωδὴ G. κακωδὴ H. V. κακωδὴ G.
 v. l.

- 45 ἔπε G. H. ἔδε V.
 48 τροχέων G. H. V. τροχέων A.
 51 διακονέετα G. V. διακονέετα H. διακον-
 νέετα A.

- 56 μέγα H. V. A. μεγάλα G.

VIII,

- 6 ἡ Αἴγυπτος H. Αἴγυπτος G. V.
 10 κρητέων G. H. κρητέων V. G. v. l.
 9 δελμὺ ἢ τὸ G. V. δρῆ ἢ ἢ τὸ H.
 11 Συρίη, μάλισσα κοίλη G. H. κοίλη Συρία
 μάλισσα V. A.
 12 μὲν G. H. δὲ V.
 16 ἐμπνέει G. V. ἐκπνέει H.
 ἀσπρὸι H. ἀσπρὸι G. V.
 21 κατακείωνται G. κατακαίονται H. V.
 22 ἀπορείς G. ἀπειρείς H. M. V. ἀπα-
 ρεῖσις A.
 24 ἡρεμίω G. ἡρεμίω H. V.
 28 βράγχ G. V. βράχ G. H.
 37 πτυαλοῖσι G. H. πτυέλοισι V.
 38 ταῦτα ἀλλήλοισι G. ταῦτα πάντα ἀλλήλοισι
 H. V. A.
 39 ξύμπνοα V. ξύπνοα A. ξύμπνοια G. H.
 40 ἄλλα H. ἄλλα G. V.
 41 ἄμα G. V. ὁμοδ H.
 45 ὁ ὑμῶν G. ἢ μὲν H. V. G. v. l.
 54 ὑπόξανθον G. H. V. ὑπόξανθον A.

IX,

- 5 οἶδε θνήσκωσι G. H. οἶδε ἢ θνήσκωσι V.
 10 ζωώδους G. V. H. m. ζωώδους H. M.
 24 ἀναβήσας G. H. ἀναβήσας V.
 31 ἀνακαθίνουσι G. V. ἀνακαθίνουσι H. ἀνα-
 καθίζουσι M.
 33 πύ G. H. V. πύον A. πύον G. v. l.
 36 κρυφίω G. V. κρυφίη H.
 προσβάλλεται G. προσβάλλεται A. προσβάλ-
 λεται H. V. G. v. l.
 40 γίγναιτο G. H. γήνοιτο V.
 42 ἐτέρων τὸ G. V. ἐτέρων οἶδε τὸ H.
 48 πάθειεν ὅτι σμικρῇ αἰτίῃ, ἔδε σμικρῇ φλεγ-
 μονῇ H. V. G. v. l. πάθειεν ὅτι σμικρῇ
 φλεγμονῇ G.
 49 τοῖσι μεγάλοισι G. V. τῇσι μεγάλοις H.
 52 μεγάλη G. H. V. μεγάλα A.

X,

- 3, 4 Περὶ Αἰτίων καὶ Σημείων Οἰσίων Παθῶν,
 βιβλίον δεύτερον. τὰδε ἐνεστὶ ἐν τῷ δαυτέρῳ
 βιβλίῳ G. H. Οἰσίων Παθῶν Αἰτίαι
 (Αἰτια A.) καὶ Σημεῖα V. A.
 19 πνέμον G. H. πνέμον G. V. πνέ-
 μονα A.

- 27 μακρὸν V. G. v. l. μακρὸν G. H.
 ἀμβολή G. H. V. ἀβολή A.

- 28 ζώη G. H. ζώη V.

- 29 μὴ F. μὲν G. H. V.

- 35 φλεγμῆ G. V. φλεγμαίνη H.

- 43 θέλσσι G. H. θέλσσι V.

XI,

- 5 ἄκη G. H. V. ἄκη A.

- 19 ἐπανέειρη G. ἐπανέειρη H. V.

- 20 ἄκη G. H. V. ἄκη G.

- γρυπτοὶ F. ἀγρυπτοὶ G. H. V.

- 21 σφυγμοὶ H. V. σφίγμοι G.
 23 κότε G. H. ποτε V. A.
 24 τρέπηται G. H. τράπηται V. τράκει-
 ται A.
 25 κοιλίης V. A. κοιλίη G. H.
 27 νειάειν^{ναιάειν} G. ^{ναιάειν}ιερὴν H. ^{ναιάειν}ιερῶν V. G. v. l.
 30 πύσθ G. πύον V. ἔλκθ H.
 38 ἐκχύσι G. H. ἐγχύσι V.
 42 τοι G. H. π V.
 46 αἵματθ G. V. αἱμάτων V.
 51 ἀναχρέμψι V. ἀναχρέμψαι H. V. G.
 v. l.
 53 ἀνάχρεμψις G. H. V. ἀνάχρεψις A.
 54 ἐμπύσις G. H. V. ἐμπυσις A.
 ἔπι δὲ G. ἐπεὶ δὲ H. ἐπειδὴ V.

XII,

- 2 βραχείη H. V. A. βραχέη G.
 4 ἔη G. εἴη H. V. A.
 ἔκτε G. H. ὀκτέ V. A.
 5 πύσις G. V. ἐμπύσις H.
 7 τρηχείης H. V. τριχείης G.
 10 δ' G. H. δ' V. A.
 11 ὀκτοὶ G. H. ὀκτόν V. A.
 17, 18. ἦχοι G. H. V. ἦχον A.
 18 ἀπαίσιες G. H. ἀπαίσιες V.
 19 σκοπόδινοι V. A. σκοπόδινοθ G. H.
 21 αἰθρόον G. H. αἰθρόη V.
 21 αἰθρόον δὲ καὶ H. V. A. αἰθρόον καὶ G.
 23 ἴσχεται H. V. A. ἴχνηται G.
 26 ἔη G. εἴη H. V. A.
 γαργαλισμός G. V. γαργαρισμός H.
 27 βύζεται G. σθέννυται M. H. σθύζεται V.
 H. m. βύεται H. m.
 28 οὐ O. εὐ G. H. V.
 βήσασι G. H. V. βιώσασι A.
 33 ξυνὴ ναυτῇ V. ξυνὴ αὐτῇ G. H.
 ὡς G. H. V. ἔως A.
 34, 35. Πύσιθ G. H. V. πλώσιθ A.
 38 μὲν ἐς G. V. δὲ καὶ H.
 51 φθορῆς H. V. G. v. l. φορῆς G.
 52 αἵματθ G. H. V. αἵματα A.
 53 τὰ τ' H. τάτων G. V.
 ἔη G. εἴη H. V. A.

XIII,

- 2 ἀσκανδμήνης G. H. V. ἀσκανδμήνης G. v. l.
 18 ἦ G. H. V. ἦ A.
 21 ἐξαπινάως G. H. V. ἀπινάως A.
 22 ἐντάσι G. V. ἐκτάσι H.
 25 ἀερώσιθ V. A. βρώσιθ G. H.
 30 λεπίωνθέντα G. H. λεπίωνθέντα V.
 31 ἀπαναλωθῇ G. H. ἐπαναλωθῇ V. A.
 32 ἐξ ἀραιώσιθ V. A. ἐξαραιώσις G. H.
 34 ἀποπνέεται G. H. ἀποπνέθ V. A.
 40 τὰ V. τὰδε G. H.
 44 ἀντιπείησι H. V. G. v. l. ἀντιπερίοισι G.
 46 ἀεφορῇ G. V. H. m. ἀναφορῇ H. ἀεσπο-
 ρῇ H. m. εἰ G. ἦ H. V.
 54 συμφύθ H. V. A. συμφέρθ G.
 ἦν G. H. ἦ V.
 55 μακρῇ H. V. G. v. l. κακὸν G.
 57 ἀφικνέεται G. H. ἀφικνεῖται V. A.

XIV,

- 6 ἐμψυξίς G. H. V. ἐκψυξίς A.
 14 ἀνεπύθη G. H. ἀπεπύθη V.

- 18 ἀσθηταί G. H. αἱ δὲσθηταί V.
 27 μετεξετέροισι δὲ καὶ μέσφι H. μετεξετέροισι
 οἶδε μέσφι G. V.
 28 κότε G. ὅτε H. V.
 31 ἀποσιππῇ G. H. ἀποσιππῆς V. A.
 32 ἀλλὰ ῥεμῶδες G. H. ἀλλ' ῥεμῶδες V. F.
 38 αἶμα ἀλίζεται G. V. αἶμα ἀλλίζεται H.
 40 πολὺ V. πολλὰ F. πολλὴ G. H.
 42 τῆς G. V. καὶ H.
 42, 43 τρηχείης G. H. V. τριχείης A.
 45 πόνθ F. πόνθ G. H. V.
 48 εἰ G. V. ἦ H.
 52 ἄλλη G. V. ἀλλ' εἰ H.
 XV,
 14 ἔαρθ G. H. V. ἴερθ F.
 17 εἰρησθαί G. εἰρησθῶ H. V.
 20 ἔτως H. V. ἔτω G.
 ὡς ὅρῃν G. H. V. ὡς ὅρῶν F.
 37 ὠκυφόνθ F. M. ὠ κύφονθ G. H. V.
 40 περήματθ H. V. A. περάματθ G.
 47 μεθήσι G. V. μεθή H.
 48 θωῦμα G. H. θῶμα V. A.
 49 μερέων G. H. μερῶν V. A.
 50 περ ἐμφύθ G. παρεμφύνη H. A. παρεμ-
 φλῶν G. v. l. περ ἐμφύθσι F.
 53 ὦδε G. H. V. τῶδε A.
 58 ἐσάθη V. A. ἐτάθη G. H.
 XVI,
 4 ἔλκθ G. V. ἔλκεθ H.
 5 ἡ καρδίη G. H. τῇ καρδίῃ V. A.
 9 εἶμαχθ G. H. V. εἶμαχον A.
 10 χωρίον G. H. V. χῶριον A.
 10, 11 ἀπνίλω G. H. ἀπνίλω V.
 21 ὡς ἰδεῖν G. H. V. ὡσιδεῖν A.
 22 εὐσεβέστεροι G. V. εὐσεβέστερη H.
 23 καθαρώπεροι G. V. καθαρωτέρη H.
 οἷς
 27 ἦς G. V. ἦς H.
 28 νῆσθ G. H. V. νῆσθ A.
 33 καὶ ἔρρωται H. καὶ ἔρρωται G. V.
 34 σημαίνθ G. H. συμμένθ V.
 41 καύσων G. V. καύσωνθ H.
 46 κατὰκέρως G. H. V. κατὰκέρως A.
 52, 53. ψυχρῆ G. V. ψυχρῆ τ' H.
 58 ἐπομβρίλω G. H. V. ἐπομβρίλω A.
 XVII,
 2, 3. μεταβάλλασι G. H. V. μεταβαίνασι A.
 3 ἐπὶ οὖν G. H. V. ἐπὶ νῦν A.
 4, 5. ἀχετθ ἰδρὼς πάντη θ' σώματος G. H.
 ἰδρὼς πάντη τοῦ σώματος ἀχετθ V. A.
 16 ἀλλοφασσειν F. ἄλλο φασθ G. H. V.
 17 θαυμαζέσσι G. H. θαυμάζουσιν V. A.
 18, 19 κατοικορμήων G. H. κατοικορμήων V.
 19 ὀρεῦντες G. H. V. ὀρεῦντες A.
 25 ἐρέσσι G. H. V. ὀρέσσι F.
 28 πῖ G. V. πῖ H.
 ἐξηραμένης G. V. ἐξηραμένης H. G. v. l.
 39 ἀπείψαι H. V. A. ἀπείψας G.
 41 ῥηιδίως ἀπονθ G. H. V. ῥηιδίως, ἀπόνως
 (ἴσως) G. v. l. ῥηιδίως, ἀπονθ A.
 42 ἐντάσσει G. H. ἐν τὰ σε V.
 43, 44 μέζονες H. μείζονες G. μείζεις V. A.
 44, 45. ἀπορή, ἀποσιππῇ G. H. ἀποσιππῇ,
 ἀπορή V. A.
 52, 53. εἰς αὐτὴν κύσθ V. A. εἰς αὐτὴν
 κύσθ

κύστις G. ἔρα ὁμοία, ἣν ἡ κύστις ἔχει
θῆ H.

56 ζυωχεές G. H. V. ζυωχέες A.
XVIII,

2 κενεαὶ G. κυαναὶ H. V. G. v. l.

4 πασσω G. H. V. πασσοὺς A.

5 θέρως H. V. A. θέρως G.

7 ἀκμαζόντων G. H. V. ἀμαζόντων A.

12, 13 ὁλεθρίην G. H. ὁλέθριον V.

20 Χόρδαψος τοῖστόν G. H. V. Χόρδαψος δὲ
τοῖστόν A.

20, 21 ἔνομα· ἔψησις H. ἔνομα δ' ἔψησις G.
V. ἔνομα δὲ ἔψησις A.

23 τὰ μεσηγὼ G. V. τὰ τε μεσηγὼ H.

26 ζυωθίων G. H. V. ζυωθίων A.

28 σηπίης G. H. σηπίσιν V. A.

29 δὲ ἐδὲ πωληγὴ V. A. δὲ πωληγὴ G. H.

31 τὸν G. H. τὸ V.

30 ἀδδὴν G. H. ἀδὴν V. A.

34 οἷσι περ G. οἷσπερ H. V. A.

40 πολλοῖσι V. πολλοῖσι G. H.
ἵππ' τῆτοι G. H. ἵππ' τοῖσι τοῖσ' τοῖσι V. A.

42 πύος G. H. πύον V. A.

44 ἦν H. V. εἰ G.

48 μέσφι G. H. μέχει V. A.

50 φλέγματ' G. H. φλεγμάτων V. G. v. l.
φλέγματ' A.

50 ἐμῶσι G. H. V. ἐμοῖσι A.

54 μηδὲ G. V. μηδὲν H.

XIX,

4 ζυωεπιπῆ G. H. V. ζυωεπιπῆ A.

6 ζυώντα G. V. ὀξύοντα H. F.

6 ζυμμορφή G. H. V. συμμορφή F.

7 πύ G. H. πύον V. A.

7, 8. ἐγγύηται G. H. V. ἐγγύη τε A.

9 πόν G. ἵ γαγὼς G. H. V. πόν G. ἵ γαγὼς A.

11 διαΐω G. F. διαΐω G. H. V.

14 ἔνθα καὶ ἔνθα H. V. ἐνθαδὲ καὶ ἔνθα G.

16 ἔλικας F. ἱλιγας G. V. ἱλιγας H.

28 αἵματ' G. H. V. αἵματ' A.

29 πύλῃσι G. H. σιπύλῃσιν V.

30 ὑμέσι G. H. ὑμένοισι V.

33 τῇδε G. H. τῆςδε V. A.

37 ὀπικαίρα V. ὀπικαίρα G. H.

42 δὲ G. H. V. γδ F.

43 γδ G. H. V. δὲ F.

44 μέζονι G. H. V. μέζον A.

46 γίγνηται V. γίγνεται G. H.

54 ἔλκοντα δὲ G. V. ἔλκοντα τὰ δὲ H.

55 ἐς πῶ G. ἐς H. V.

56 κληίδα G. V. κληίδα H.

βῆξ ἢ ἀτελής G. H. βῆξ ἀτελής V.

XX,

12 πεπορωμένη G. V. πεπορωμένη ἢ H. G. v. l.

24 σωὺ πωλήθῃσι V. σωὺ πωλήθῃσι G. σωὺ τῶ-
τοις καὶ πωλήθῃσι H. M.

27 νόσας H. V. A. νόσας G.

30 ἀφανέα G. H. ἀφανέας V.

32 ἄλλων G. H. ἄλλα V. A.

38 ἀπαπρήσασα G. ἀπαπρήσασα H. V.

39, 40. ἐμφύνη G. ἐμφύνη A. ἐμφύνη H. V. A.

42 ἔξεισι G. H. V. ἔξεισι A.

ᾠδαπῆται G. H. V. περατέταται A.

43 ἔνομα γδ τὸ H. V. ἔνομα τὸ G.

45 ἐθέλοι V. ἐθέλει G. H.

55 ἐμφύνη G. H. V. ἐμφύνη G. v. l.

XXI,

3 ἐκχεομένη G. H. ἐκχεομένη V.

6 καθὲν O. καθ' ἐν G. H. V.

16 σόματ' G. H. V. σόματ' A.

21 ἦν H. V. ἦν G.

22 ἀλασημαίνῃ H. V. ἀλασημαίνῃ G.

26 ὅπῃ H. V. καὶ ὅπῃ G.

28 παρὰχάδες G. H. V. ἀπαρὰχάδες A.

32 εἶδον G. ἰδέω H. V.

καύσον G. H. καύσας V.

37 οἷσι G. H. οἷς V. A.

38 ὀλλωται G. H. V. ὀλλωται A.

50 ὀπιασώμενοι G. H. V. ὀπιασάμενοι A.

52, 53 ἀδδὴν G. H. ἀδδὴν V. A.

55 τοῖσι ἄλλοις καύσεισι V. τῇσι ἄλλοις καύ-
σεισι G. H.

XXII,

11, 12 δὲ ὁλεθρον G. H. V. δὲ τὸ ὁλεθρον A.

12 ἦτε G. H. V. ὅτε A.

20, 21 τὰ ὑποχόνδρια V. A. τὰ ὑποχόνδριον
G. H.

21 ἐπίχσεις G. H. ἐπίχσει A.

22 ὀπιασώμενοι G. V. ὀπιασώμενοι H.

26 ζυμμορφή G. H. ζυμμορφή V. M.

40 γδ G. H. δὲ V. A.

41 ἢ τῆς G. H. V. ὁ τῆς A.

43 ἀλαπνομένης G. V. ἀλαπνομένης H.

43, 44 διεξίη V. διεξίεναι G. H.

48 αἵπερ G. H. V. οἵπερ A.

50 ζυωχεές G. ζυωχέες H. V.

XXIII,

4 ὀξείας G. ὀξείας H. V. A.

9 μὲν G. H. F. G. V.

10 νειάρι G. H. νειάρι V. A.

11 ἱζ G. ἱζ H. ἱζ V. A.

παραπλάττω G. G. πρὸς ὅτι G. H. V. G.
v. l.

14 ζυμμορφή G. ζυμμορφή H. V. A.

15 θανατώδες G. θανατώδες H. V.

18 αἰδῶς G. H. V. αἰδοῖς A.

27 ὁκόσαι μὴ ὀξύνεται ἢ, ἐν G. ὁκόσαι μὴ ὀξύν-
εται ἢ, ἐν H. V. ὁκόσαι ἢ ὀξύνεται καὶ ἐν
G. v. l.

28, 29 ἐν δέκα H. ἐν ιδ' G. V. ἐνδεκάτη
δ' A.

32 ὄγκ' G. H. V. ὄγκον A.

34 παρίστασις G. H. V. παρίστασις A.

ὠχρὸς V. ὁ ὠχρὸς G. H.

36 μέζον H. A. μέσον G.

38 ἀταξίη H. F. ἀταξίη G. V.

41 βαπτήσῃ ἐμπύπασται H. βαπτήσῃ, καὶ πνύ-
μασι, ἐμπύπασται G. V.

42, 43 πάντα κακίων G. V. πάντα τὰ κα-
κίων H.

XXIV,

17 ἦδε G. V. εἰ δ' H.

18, 19. τὸν ἐπιληπτικὸν G. V. τῶν ἐπιληπτι-
κῶν H.

19, 20 ὠκέως G. H. V. ἀκέως A.

27 κατοχάδες G. H. V. αὐτοχάδες A.

37 γέρης G. ὑγροτέρης H. V. G. v. l.

ὄκν' G. V. ὄκνοι H.

Kkk

39

- 39 λύνοντα G. H. V. λύνοντας A.
 40 ἐκατέρωθεν G. ἐκάπερθεν H. V.
 46 ζώωδεις G. ζώωδες H. V. G. v. l.
 49 κεκαυμένοι G. H. V. κεκαυμένοι A.
 52 ὑποβορβορίζει G. H. ὑποβορβορίζει V.
 54 ὠκίστη G. ἥκιστα H. V. G. v. l.
 58 ἀνοχῆες H. F. ἀνώχτες V. A. ὀχῆες G.
 αὐτῆς G. H. V. αὐτῆς A.

XXV,

- 6, 8 καὶ τέρη G. H. καὶ ἡ τέρη.
 20 θεία H. θεῶ G. V.
 33 ἀμφοδὸν G. ἀμφοδὸν H. V. G. v. l.
 44 ἐπηρμήσοι G. V. ἐπηρμήσω H. G. v. l.
 48 ὁμοίως G. V. ὁμοίων H.

XXVI.

- 6 καὶ ἦτε G. H. ἦτε V.
 17, 18 περὶ αἰτίων καὶ σημείων χρονίων πα-
 θῶν G. H. χρονίων σημειωτικῶν V. G. v. l.
 χρονίων σημειωτικῶν A.
 21 παθῶν G. H. παθῶν αἰτία καὶ σημεῖα
 V. A.
 21 χρονίων παθῶν G. H. χρονίων παθῶν αἰτίων
 καὶ σημείων V. A.
 29 χρονίων G. V. προόμιον, χρονίων H.
 31 πύμπαν G. H. ξύμπαν V. A.
 36 λιμῶ G. V. λοιμῶ H.
 37 ὀδυνέων V. A. ὀδυνώδεων G. H.
 ὥνπερ G. V. ὥσπερ H.
 39 θανάτῃς G. θάνατον H. V.

XXVII,

- 3 καὶ χάρει G. V. χάρειός π H.
 7 μῆνον G. H. μόνον V.
 7 παχὺ G. πὰ χῆ H. V. G. v. l.
 7, 8 ἀνασμύχει G. V. ἀνασμύχειν H.
 8 δάπτει G. V. δάπτειν H.
 9 ἐκτρέπει G. V. ἐκτρέπειν H.
 9 καὶ πλὴν ψυχῶ G. V. H. m. γὰρ ἢ ψυ-
 χῶ H.
 14 κεφαλαίης G. H. κεφαλῆς V.
 15 κεφαλὴ σχεδίας ὅπῃ G. V. κεφαλὴ ἐπὶ H.
 18 μακροῖσι καὶ πολλοῖσι G. V. μακροῖσι καὶ πολ-
 λοῖς H.
 19 καὶ πλεῦνον G. V. καὶ πλεῦνον καὶ H.
 23 ἄλλοις G. H. ἄλλοι V.
 24 δύσει G. πτήσει V. G. v. l. πτή-
 σεως H.
 27 πῖσι G. πῶσι H. V.
 30 πῖσι G. πῶσι H. V.
 30, 31 δὲ τὰ V. δὲ καὶ τὰ G. H.
 32 ὄρων G. H. ὄρων V. A.
 33 εἰς O. εἰς H. εἰς G. V.
 τέμνει G. V. τέμνει H.
 34, 35 μίμνει G. V. μίμνει H.
 35, 36 τόδε μῆνον G. H. τὸ δεσμῶν V.
 40 κέραι G. H. κερᾶσι V.
 40, 41 πασσωδῆες G. V. πασσωδῆες H.
 42 πόν G. H. ὕπν G. V.
 52 ἐκτρέπον G. H. ἐκτρέποντα V.

XXVIII,

- 5, 6. βομβῆ G. H. V. βοβῆ A.
 7 ἐγκυβερνή, ἡ αὐλῶν G. ἐνεργεῖ νηὶ, ἡ αὐ-
 λῶν H. M. ἐν κυβερνή αὐλῶν V. G.
 v. l.
 8 ἐνοπή G. H. ἐν ὀπῇ V.

- 21 καὶ G. H. V. καὶ ἦν A.
 22 αὐξήσῃ G. V. αὐξήσιν H.
 22 πότε G. τὰ τε H. V.
 36 καὶ ὥρη τῇ ὥρῃ G. H. καὶ ὥρη τε τῇ ὥ-
 ρῃ V.
 37 πότε G. H. κότε V.
 43 ῥίζω A. ῥίζαν G. H. V.
 44 ἡτρεῶ G. H. ἡτρεῶς V.
 49 ἀπόληψις G. H. ἀπόληψις V.
 55 ἀνθρωπίνης H. V. ἀνθρωπίνης G.
 57 ξυμπάντων G. H. ξυῶ πάντων V.

XXIX,

- 8 δυσμαθείς G. δυσμαδέες H. V.
 9 νωθεῖ G. νωθέης H. V. G. v. l. νού-
 θεῖς A.
 12 τραμάτων G. H. V. τραματίων A.
 14, 15 δὲ καὶ G. H. δὲ καὶ V.
 15, 16 μαρμαίνειν G. H. V. μαρμαίνειν A.
 23 ὑπὶ G. H. V. ἐπὶ A.
 25 ὀπμηνίων G. H. V. ὀπμηνίων A.
 26 ἡ ἐς Φρένας G. H. ἡ Φρένας V. A.
 31 ἐκίκλησκον G. V. ὀπμηνίων H.
 36 πολλῆς καὶ θηρώδε G. H. πολλῆς θηρώ-
 δε V.
 40 ἀχνύμε G. V. ἀχνύμε H.
 μέλαινα G. H. V. μέλαινα A.
 41 πύμπαντα G. πύμπαντα H. V. πύμ-
 παντα A.
 45 δοκέει τε δὲ G. V. δοκέει δὲ H.
 47 μαινομένοισι G. H. V. μαρμαμένοισι G.
 v. l.
 48 θυμηδὶ G. V. θυμηδὶς H.
 52 μελαγχολῶσι G. V. μελαγχολοῦσι H.
 54 ἐρημῶ G. V. ἐρημῶ H.

XXX,

- 5 κρίων G. V. κρίων H.
 10 ἀμείβετα G. ἀμείβετα H. V.
 16 αἱ G. H. V. καὶ A.
 17, 18 θέρει μὲν καὶ φθινόπωρον G. v. l. θέρει
 μὲν καὶ φθινόπωρον G. θέρει μὲν φθινόπω-
 ρον H. V.
 19 ἡ γὰρ G. H. V. εἰ γὰρ (ἴσως) G. v. l.
 27 τὸ G. H. V. τὰ A.
 32 φυγανθρωπία G. H. V. φυγανθρωπία
 G. v. l.
 ὀλοφύρσεις (ἴσως) G. v. l. ὀλοφύρσεις A.
 ὀλόφυρσι G. H. V.
 37 πονηρὸν G. H. πονηρὸν V.
 37, 38 μελάγχωρος G. H. V. μελάγχλω-
 ρος A.
 39, 40 βοροὶ μὲν, ἰχνοὶ δὲ G. H. βορῇ μὲν
 ἰχνοὶ V. θερῇ μὲν ἰχνοὶ δὲ A.
 40 ὕπν G. H. V. ὕπνον A.
 42 ἔξω φορὴν G. H. συμφορὴν V.
 44 χολώδεα G. H. χολώδες V. A.
 46 ἐρυγαὶ κακῶδεις, βρομῶδεις, αἰς G. V. ἐ-
 ρυγαὶ κακῶδεις, αἰς H. ἐρυγαὶ κακῶδεις,
 ὁκόσα βρομῶδεις, αἰς G. v. l.
 46, 47 ὀρεγμῆ G. H. G. v. l. ὀρεγμῆ G. V.
 49 πυκνοὶ H. V. πυκνοὶ G.
 49 ὅπῃ G. H. V. ἐπὶ A.
 50 ποιῶνδε πῆς G. V. ποιῶν πῆς H.
 52, 53 δύθυμον H. V. M. δύσθυμον G.

XXXI,

XXXI,

- 9 ἀνδρε H.V. ἀνδρεν G.
11 εκφλέγῃ H. εκφλέγῃ γῃ G.V.
18 ἡδε O. ἡδε G.H.V.
23, 24 ἀτελής, ἦν τῷ G.V. ἀτελής τῷ H.
25 ἀκεορμύς G. ἐγκεορμύς V. ἐγκεορμύς H.
33 πρὸς τὸ καμῖν H. πρὸςκαμῖν G.V.
41 λαγνείη H.V. λαχνείη G.
42 ἐμάνησαν δὲ κατε H. ἐμάνησιν κατε G.V.
γνωαῖνες ἰσῶ G.V. γνωαῖνες ἰστῶ H.
44 μάλλον ῥηιδίως H.V. μάλλον ῥηιδίως G.
48 ἡ ἢ G.V. ἡ ἢ H.
51, 52 πέλας G.V. πέλασιν H.
54, 55 ἡδε G. οἱ ῥ H.V.

XXXII,

- 6 ἑωυτὸν G.H.V. ἑωυτέων A.
10, 11 ἐργοδοτήσι G. ἐργοδοτέσιν H. ἐργοδοτέσιν V.A.
22 ξυπμαρῆντα G.H. ξυπμαρῆντα V.
27 ἄλλω G.V. ἄλλως H.
43 ἡ G.V. ἡν H.
48, 49 ἀπαρράπτον G.H. ἀπαρράπτοντα V.
49 τάρβῃ G.H.V. τάρβῃ A.
53 ἀμφοδὸν αἰδῶς ἡ G. ἀμφοδὸν αἰδῶσιν V.
H.m. G.v.l. ἀφοδὸν αἰδῶσιν H.
55 πᾶμπαν G.H. πᾶν V.

XXXIII,

- 2 ἔτε G.H. ἔτως V.
4 δὲ αὖ G.H. δὲ V.
14, 15 ἡ θυμηδὴ H. ἡ θυμηδὴ G.V.
26 σκήνε G.H.V. σώματ G.A.G.v.l.
33, 34 τοῖονδε G.V. τοῖστον H.
36, 37 ἀναλθες G.H.V. ἀνελθες A.
42 ἦν G.H.V. ἡ A.
πασμῶ G.V. πασμῶν H.A.G.v.l.
43 κωικὸς Σπασμὸς G.H. κωικὸ Σπασμοὶ V.
44 πρὸςκαίρον G.H. πρὸςκαίρος V.G.v.l.
45 ἀψυχίλω G.H. ἀψυξίλω V.
47 ἡ G.H. καὶ V.
48 ὁμῆ G. ὁμῆ H.V.A.
50 ἀκρῆδες G.H. ἀκρῆδες V.A.
52 ξυμφυέα G.V.H.m. ξυμφυέα H.
52 ἐς τὸ (ἴσως) G.v.l. ἐς τε G.H. εὐτε V.

XXXIV,

- 13 ὠθαλύεται G.H.V. καλέεται G.v.l.
18, 19 περὰ τῶνδε O. περὰ τῶνδε H.V.G.v.l.
l. περὰ τῶντα G.
20, 21 χιασμὸν χήματ G.H. χιασμὸν χήματ V.G.v.l. χιασμὸν χήματα A.
εἰρήδαι G.H. ἡρεῖδαι V.
εἶτε G.H.V. ἦντε A.
23 ἄλλοτε G. ἄλλω H. ἄλλα V.
29 μῦας G.H. μύσιν V.
περαινόμενα G.H. περιέμενα V.A.
30 κῦρ G.H.V. μῦρ A.
31 ἀπ' G.H. ἐπ' V.A.
37 κρανόντων G. κρανόντων H.G.v.l. κρένουν V.
49 ἡδε G.v.l. ἡδε G.H.V.
53 εὐτε ὅταν πλεῖστον G.V. εὐτε πλεῖστον H.
56 ψυχῆς G.H. ψυχῇ V.A.

XXXV.

- 2 φόβοι G.V. φόβῃ H.
6, 7 ἡ ξηρότης G.H. ἡ ξηρότης V.
9 ἀναλθῆς G.H.V. ἀνελθῆς A.
11 ἑαρ G.H. ἑαρ δὲ V.
20 νάρκη G.H. νάρκα V.
25 δεξιά δὲ G. δεξιά H.V.
26 τὰ ἀριστερά V. τὰ ἀριστερά G.H.
29, 30 ἔπερον G.H.V. ἔνπερον A.
31 μῆλα G.H.V. μύλα A.
32 πάλλεται G.H.V. παλαίνεται G.v.l.
39, 40 ἀφήλατο G. ἀφήλλατο H.V.
41 τῶνδοθεν G. τὰ ἐνδοθεν V. ἐνδοθεν H.
42 ἦν G.H. εἰ V.A.
42, 43 ἀξίση G.H. ἀξίσης V.
43 ὄψαι πλὴν G.V. ὄψαι ἐς πλὴν H. ὄψαι ἐς πλὴν G.v.l.
44 ἐρανῶ G.V. ἐρανίσκω H.M.
45 ὠκέως σωλῆνι G. ὠκέω σωλῆνι V. ὠκέω σωλῆνι H.
46 ἡδε G.H.V. ἡδε A.
48 ἀπαθεία G. πάθει H.V.A.
49 περὶ τῷ G.H. περὶ τῷ V.

XXXVI,

- 4 ἐντὸς G. ἐκτὸς H.V.G.v.l.
6 ἀναθήσει G.V. ἀναθήσει H.
πύον G.H. πύον V.A.
8 ἐμπύση G.V. ἐμποίση H.
9 ἐμπύη ἡδε G. ἐμπύοι οἶδε H.V.G.v.l.
11 ἐμπύη G. ἐμπύοι H.V.G.v.l.
15 ἴδια G. ἀξί H.V.G.v.l.
16 ζωπυρῇ G.H. ζωπυρῇ V.
ἐκλάμπη G.H. λάμπη V.A.
17 φωλῶν H.V. φωλῶν G.
19 ἦν G.H. εἰ V.A.
20 ἐσπερῆτο τότε H. ἐσπερῆτο π G.V.
ἡ G.V. ἡ ἢ H.
21 ἀνάγη G.V. ἀνάγη H.
22 αὐξεται H.V. αὐξέται G.
25 μελάνων G.H.V. μελαινῶν A.
32 ἀπάσης H.V. πάσης G.
33 εἶδε G.H.V. ἴδε G.
47 ξυπταμνῶ G.V.H.m. ξυπταμνῶ H.
49 αἱ σάρες G.H. καὶ σάρες V.
55 τὰ σπέρμα G.H.V. σπέρμα A.

XXXVII,

- 5 ἰχνη G.V. ἰχνοὶ H.
8 ῥηίδιον G.H. ῥηίδιον V.
9 σωμαθρώσεις V. σωμαθρώσεις G.H.
14 ἑξάρθεα G.H. ἑξάρθεα V.A.
15 ἰχίον H.V. ἰχύν G.
19 ἦν G.V. εἰ H.
ἡ κοιλίη H. κοιλίη G.V.
21 πάρειν G.V. πάρεσι H.
25 βηχι G. βήση H.V.G.v.l.
Φθόης G.H.V. θόης A.
27 ἐξεχέροχοι G. ἐξεχέροχοι H.V.A. ἐξεχέρωχοι G.v.l.
42, 43 κύσις G.H. κύσις V.A.
44 ὅτι δεξιά H.V.A. τὰ ὅτι δεξιά G.
51, 52 ἀπόκηψις G.H.V. ἀπόκηψις A.
53 ἐγκέεται G. ἐκκέεται H.G.v.l. ἐκκαίεται V.
54 ἐμποίον H. ἐμποίων G.V.

XXXVIII,

- 4 ὁ ὕμνῳ O. ὁ μὲν G.H.V.

- 14 γ^ε G. π H. V.
 ξυνὸν G. H. ξυνὸν V.
 16 καὶ χειρῶν G. V. καὶ χειρῶν καὶ H.
 21, 22 ζοφώδης M. ζωώδης G. H. V.
 28 παλάριοι G. H. παλάριοι V.
 31 ἀποτάσι G. O. ἀποτάσι G. H. V.
 37 ἀτρεκέ^μ G. ἀτρεκέ^μ H. ἀτρεκέ^μ V.
 49 ἐμπλόωντα G. H. V. ἐμπλόωντα A.
 55 κακίω G. V. κακίω H.
 58 ξυνομαρτέοντα G. H. ξυνομαρτέοντα V. ξυνομαρτανέοντα A.
 60 πέσ^μ G. V. πέσ^μ H.
XXXIX.
 6, 7 χονδρώδεα G. χονδρώδη H. V. A.
 8 ἀνεκπύητα G. H. ἀν ἐκπύηται V.
 11 σμικρὸν H. V. μικρὸν G. μακρὸν (ἴσως) G. v. l.
 14 θανατώδεα G. V. θανατώδεα. Περὶ Πνύμωνικῶν κεφ. ι. H.
 16 καὶ V. A. εἰς G. H. πρὶ τ^μ καὶ τ^μ Πνύμονα Αποστάσεων κεφ. ι. G. V. Περὶ Πνύμωνικῶν (Πνύμωνικῆς G. v. l.) κεφ. ι. Περὶ τ^μ καὶ Πνύμονα Αποστάσεων κεφ. ια' H. G. v. l.
 17 ἡ G. V. ἡ H.
 19 Εμπύοισι G. H. Εμπύοισι V. A.
 21 ὅπως περ H. V. ὅπως περ G.
 23 ἀρχειώσιων G. H. V. ἀρχειώσιων A.
 26 ἀπ' G. V. ἐπ' H.
 27 ἦκεν G. H. εἶκεν V.
 31 ἀναπνιγῇ G. V. ἀναπνοῇ H.
 34 εμπύικῶν G. V. εμπύικὸν H.
 35 σιάλω G. H. σέλω V. A.
 μεμιγμύρα G. συμεμιγμύρα H. V.
 36, 37 βρογχίζον G. βρογχίζων H. V. βρεγχίζον A.
 38, 39 ἀναφέρονται G. H. V. ἀναφέρονται A.
 50 δυαπνοεῖ G. V. δυαπνοῇ H. A.
XL.
 3 ἐν κατακλίσι G. H. V. κατακλίσι A.
 5 κατακλινθῇ G. V. κατακλιθῇ H.
 8 καρδίη G. H. κραδίη V. A.
 9 ἀρκέσειε G. H. V. ἀρκέσειαι A.
 12 κολώδεα G. H. V. κολπώδεα A.
 17 ὅσοι G. H. ἴσοι V. A.
 19 ἀείθε^μ G. H. δῆθεται G. v. l. ἀείθεται V.
 20 ἡ λατρῶν G. H. V. ἡ λατρῶν A.
 24 βραγχώδεες G. βραχὺ δὲ H. V. A.
 29 ῥωχμὸς ἐν ἐρηγόροι G. ῥωχμὸς, ἐρηγόροις H. V. A. ῥογμὸς, ἐρηγόροις G. v. l.
 30 μέζον H. V. μέζων G.
 τὸ κακὸν ἐν ὕπνῳ G. H. ἐν ὕπνῳ τὸ κακὸν A.
 ἐν ὕπνῳ V.
 31, 32 Ὀπιθυμίη ἐς τὸ G. H. V. Ὀπιθυμίη ἐς τὸ (ἴσως) G. v. l.
 36, 37 ὥχροι G. H. V. ἄχροι A.
 41 πρήσι G. πρήσι H. V.
 45 μικροτέρη O. μακροτέρη G. H. V.
 46 τε πύων G. H. τε καὶ πύων V.
 50 κατε V. A. ποτε G. H.
XLI.
 15 ἅπαντες G. H. V. ἅπαντας A.
 18 ἡν V. A. εἰ G. H.

- 21 ἀδιάστροφος δὲ ἡδὲ H. ἀδιάστροφος ἡδὲ G. V.
 ἡν G. H. εἰ V. A.
 23 ἐμπαλεως G. ἐμπαλεω H. V. ἐμπαλω A.
 35 ἀτὰρ καὶ ἐν G. H. ἀτὰρ ἐν V.
 43 μέσφι G. H. μέχει V.
 47 ἡδὲ G. ὅδε H. V. A.
 50 χολήβαρος H. χολήβαροι G. V. χολήβαροι A.
XLII.
 6 πεζύμῳ G. πεζύμῳ H. V.
 ἐμπλεον A. ἐμπλεων G. ἐμπλεω H. ἐμπλεω V.
 7 ὑγρασίης G. ὑγρασίη H. V. A.
 12 ἀφανῆς G. V. ἀποφανῆς H.
 17 ἦντε G. H. V. ἦν δὲ A.
 30, 31 αἰμάλωψ H. A. G. v. l. (γ^ε) αἰμάλωψ G. V.
 36 πέπ^μ V. A. πέπ^μ G. H.
 38 πάντων G. H. V. πάντως A.
 48 ἐς V. A. εἰς G. H.
 ἰδρύεσθαι M. ἰδρύεται G. H. V.
 50, 51 γόματ^μ G. H. V. γόματ^μ A.
XLIII.
 13 ἱμαλέοι G. ἱμαλαῖοι H. V.
 16 μέσφι G. H. μέχει V.
 18 Δυσεντερίη καὶ Ξυντήξει H. V. δυσεντερίη Ξυντήξει G.
 19 ἐκίκλησκον G. V. ἐκάλεον H.
 26, 27 Ὀπιπνοῆς G. V. H. m. Ὀπιπνοῆς H.
 35 θῆξ^μ H. θῆξ^μ G. V.
 41 ῥίγαι G. H. ῥήγαι V.
 42 ἄρροι G. ἄρροι V. ἄρροι H. M.
 44 ἀπείσις G. H. ἀπείσις V. A.
 49 ὡς δοκέειν G. H. V. ὡς μὴ δοκέειν G. v. l.
XLIV.
 5 π G. H. καὶ V.
 7 φύσι G. V. σφίσι H.
 15 ἡν H. εἰ G. V.
 ἡπιοτο G. H. ἡπιοτο V.
 τδρωψ G. H. ὕδωρ V.
 17 εἶ G. H. V. τῆπε A.
 26 ἐλώδεα H. V. A. ἐλκώδεα G.
 34 ἐν G. H. ἐξ V.
 41 ὡδε (ἴσως) G. v. l. ὡδε G. H. V.
 41 ἡμῖν G. ἡ μὲν V. ἡ μὲν H.
 50 ἰδέη G. ἰδέα H. V. A.
 51 χαλόβαφα H. χολήβαφα G. V.
 53 ρασῆρ G. V. ρδ H.
 54 δάκνεται G. H. V. δύναται A.
XLV.
 2 μελαντέρη G. μελάντεροι H. V. G. v. l.
 4 ἱκτερ^μ G. H. V. ἱπερ^μ A.
 5 καὶ τὸ κῶλον H. M. καὶ τῷ κῶλῳ G. V.
 σὺν τῷ κῶλῳ M.
 8 ἰδίῳ ἐργασίῳ G. H. ἰδίῳ ἐργασίῳ V. G. v. l.
 18 ἐς V. A. εἰς G. H.
 20 ἡ G. H. εἰ V.
 21 ἡ τῆς G. εἰ τῆς H. V. A.
 26 πέψιν G. H. V. μέψιν A.
 27 ἄλλω μὲν H. ἄλλων μὲν G. ἄλλων π V.
 30 κυψελίς G. H. κυψέλη V.
 37 εἶδει G. H. ἦδη V.

- 39 καλὸν G.V. κακὸν H.
 42 οἱ ἄπες οἶδε G.V. οἱοῖ περ οἶδε H.
 42, 43 εἶδεα ὅ παθεῖται δοῖα G.V. ἰδέα ὅ παθεῖται δοῖα H.
 51 ἰσχυαῖος H. ἰσχυαῖος G.V.
 52 ὠδουλαγαῖ G.H.V. ὠδουλαγὰς H.
 XLVI,
 11 μέζων ἐπανθῆς G.H. μέζων ἐπανθῆς V. μέζων ἐπανθῆσι A.
 19 λευκότερον G.V. λευκότερον H.
 19, 20 λευκότερον G.V. λευκότερον H.G.v.l.
 27 γλυκεῖον G.H. γλυκεῖον V.A.
 29 ὀπίσθεν G.H. ἔμπροσθεν V.
 31, 32 αἰσθάνεται G.H. αἰσθάνεται V. αἰσθάνεται A.
 34 γύμνασι G.H. γύμνασι V.G.v.l.
 35 οἶδε κανέον H. εἶδε κανέον G.V.
 36 αἰσθάνεται G.H.V. αἰσθάνεται A.
 40 ἰζαίνοντι H.M. ἰζαίνον G.V.
 μόνον H. μόνον G. μόνον V.
 43 ἐν πικροῖσι H.V. ἐν πικροῖσι G.
 44 περικάλυμμα G.H.V. περικάλυμμα A.
 45 αἰσινές G.H. αἰσινές V.A.
 47 ἐπιφλεγμαίνη G.H. ἐπιφλεγμῆν V. ἀπιφλεγμαίνη V.
 ἐς ἰδρωπα G.H.V. ἐν ἰδρωπα G.v.l.
 54 ὁμῶ παθῆων G.V. ὁμῶ τ παθῆων H.
 XLVII,
 4 ὠχρῶ G.V. ὠχρῶς H.G.v.l.
 14 καὶ εἰδὲ G.V. εἰδὲ H.
 15 γὰρ G.H. γὰρ V.
 αἰπάντων τροπῇ G.H. αἰπάντων ἐς τροπῇ V.
 16 νοσήματα G.H. νοσήματα V.
 18 ποι H.V. π G.
 19, 20 μικρὴ G. μακρὴ H.V.
 23 ἐργασίη G.H. ἐργασίης H.
 34 πε G.H. δὲ V.
 35 δὲ τὰ G.H. τὰ δὲ V.
 35 μόρια O. μηρία G. μυρία V.
 36 οἶδῃ H.V. εἰδῃ G.
 41 ταχυτέρη G. ταχυτέρη H.V.
 43 τρέψας G.v.l. θρέψας G.H.V.
 47 ὠμῶν G.v.l. ὠμῶν G.H.V.
 57 πάση H.V. πασι G.
 XLVIII,
 2 ἐπηρμήναι G.H.V. ἐπηρμήνη A.
 17, 18 Σημειωτικὸν Βιβλίον Δούτερον G. Σημειωτικὸν V. Σημειωτικὸν Βιβλίον Δούτερον, ἐν ᾧ πῶτα παθεῖται H.
 30, 31 ἰώνται G. ἰώνται H.V.G.v.l.
 ἢ G. εἰ V.H.
 XLIX,
 5 ἐκχέη G.H. ἐγχέη V.
 7 ἦς G.H. ἦν V.A.
 ἦ G.H. εἶη V.A.
 9 ἐμπαλῶν G. ἐμπαλῶν H.V.G.v.l.
 ἰσχυῶν H.V. ἰσχυῶν G.
 10 δοκέη G.H. δοκέη V.
 13 ἀσκήτω G.H. ἀσκήτης V.A.
 15 καὶ παχεῖ G.V. παχεῖ H.
 20 εἰς ἐν τ G. εἰς ἐν τὸν V. εἰς ἐν τὸν πῆ H.
 25, 26 ἀνελεπίσσοι H.V.G.v.l. ἀνελεπίσσοι G.
 26 ὁ μείων H. ὁμοίως G.V.
 27 εἰ G. ἦν H.V.
 28 ἵκηται V. ἵκηται G.H.
 33 πόδη G.H.V. πόδῃ A.

- 39 ποιέει G.H.V. πεποιέει A.
 41 χρόνον M. χρόνον G.H.V.
 42 τὰδε μὲν ἐν τῇ V. τὰδε μὲν τὰ G.H.
 48 καὶ γὰρ ἀσκήτης G.H. καὶ ἀσκήτης V.
 49, 50 μεταρρέων G.V. μεταρρέει H.G.v.l.
 50, 51. φλεγματῶ G.H.V. φλεγματῶ A.
 54, 55 ἀδικοφλεγματῶ V. ἀδικοφλεγματῶ G.H.
 L,
 6 σαρκοειδέα G. σαρκοῦς ἰδέα H.V.
 9 ἐπιπολῆς O. ἐπὶ πολὺ G.H.V.
 10 τοῖν δυοῖν H.V.A. τὸ δυοῖν G.
 13 ἦν ὅ G.H. εἰδὲ V.
 15 πηλομονῆς G.H.V. σπλῆνως A.
 18, 19 ὀπιφανέες καὶ G.H. ὀπιφανέες τε καὶ V.
 19, 20 ἐπιγαστρίω G.V. ἐπιγαστρὶον V.
 21 οἶδεῖ G.H.V. οἶδω A.
 34 δι' αὐτὸ G.H. διὰ ὅ V.
 46 μὲν πάντα G.V. μὲν πάντα μὲν H.
 54 αὐτέοις G. αὐτῶν H.V.G.v.l.
 LI,
 2 χαλεπὸν H. χαλεπὴ G.V.
 3 τῷδε τῷ παθεῖ H. τῷδε παθεῖ G.V.
 5 ὑδερῆ H.G.v.l. ὑδερῆ G. ὑδερῆ V.
 7 ἡπαρ G.H.V. ἀπαρ A.
 15 ἀπαρ ἐμπλέωσι V. ἀπαρ ἐν ἐμπλέωσι G.H.
 20 γὰρ ἐν ἐκπέσωσι G.V. γὰρ ἐκπέσωσι H.
 23 νῦν εἰδὲν G.H. εἰδὲν V.
 23 πῶς G.H.V. ἐπὶ A.
 26 ἦδὲ O. ἦ ὅ G.H.V.
 35 τε G. δὲ H.V.
 36 ἀφῆξι G.H.V. ἀφῆξι (ἴσως) G.v.l.
 43 ἐπίχρη G. ἐπίχρη H.V.
 51 ἔβρον G.V.H.m. ὕδωρ H.
 52 ἐξαίρετῃ H. ἐξαίρετῇ G.V.
 55 σιᾶν G.H. σιᾶν V.A.
 LII,
 6 θέρμωσις G.H. θέρμη V.
 12, 13 ἀσκήτης ἐὼν O. ἀσκήτησιν G.H.V.
 14 ἀσκαθῆναι G. ἀσκαθῆναι H.V. ἀσκαθῆναι A.
 14, 15 ἔξοδον H.V. ἔξοδον G.
 16 πονέοντες G.H. πονέοντες V.G.v.l. πονέοντες A.
 18 ἐρχεῖ G.H. ἐρχεῖ V.
 22 τ G.H.V. τ A.
 23 ἐδάκη τις ἰσχυῶ G. δακέταν ὁ H.V.A.
 26 πίνασι M. πίπτει G.H.V.
 26, 27 διψεῖ αἰσῶ O. διψεῖ αἰσῶ G.H.V.
 28 ποτὲ G.H.V. ποτὲ A.
 29 καὶ ἐπίχρη τὸ ὑγρὸν G. ἐπίχρης τὸ ὑγρὸν H. τὸ ὑγρὸν ἐπίχρης V. ἐπίχρης τὸ ὑγρὸν A.
 34 ὅ ὅ ὑγρῶν H. ὅ ὑγρῶν G.V.
 35 ἀθρόως G.H. ἀθρόον V.
 38 χροῖν G.H.V. χροῖν G.v.l.
 21 ἐκπεφύκασι G.H. ἐκπεφύκασι V.
 24 τέσδε O. τῆςδε G.V. τῶνδε H.
 27 φλεγμονῇσι G.H. φλεγμονῇ V.
 30 ἐν G.H.V. μὲν A.
 34 οἱ G.H.V. ἢ M.
 τοῖσι G.V. ἢ H.
 LIII,
 2 μίμναισι G.H. μίμναισι V.
 μὲν G. ἢ H.V.A.

- 6 ἰσομεγέθηα G. H. ἴσων μεγέθηα V.
 7 σμικροῖς G. H. σμικρὸν V.
 28, 29 καὶ δέ π G. H. καὶ δέ V.
 30 ῥηίδιοι G. H. V. ῥηίδιος A.
 33 ἄλις G. H. V. ἄλις A.
 39 οὐρήθρης G. H. V. ἐρήθης A.
 39 ἐνίχρη G. H. V. ἐνίχρη A.
 42 διέξοδος G. H. ἐξοδος V.
 43 ὄπωπα G. V. ὄπωπα H.
 51 ὅ τ' αὖ παχέα O. ὅ τ' αὖ παχέα G. V. τὰ πα-
 χέα ὅ H.
 52 τ' θερμῶν G. τὸ θερμὸν H. V.
 53 παροειδέα H. παρωειδέα G. ποροειδέα V.
 54 ὑπὸ G. ὑπὲρ H. V. G. v. l. καὶ ἡ παρ
 G. v. l.
 57 τοιάδε V. τοιῆδε G. H.
 LIV,
 2 ξυμφορὴ G. H. ξυμμορφὴ V. G. v. l.
 4, 5 ἔκλυτοι, πέρετοι τὰ μέλεα G. V. ἔκλυτοι
 τὰ μέλεα, ἔπέρετοι H.
 12 ἐκρέη G. H. ἐκρυῖ V.
 25 πυώδεις G. H. πωώδεις V. A.
 28 ἡ G. H. V. ὅ A.
 35 ἀηθες G. H. ἀήθης V.
 38 ἀναλῆς G. H. ἀναλῆς V.
 39, 40 φαρμάκω ἀμφιθρυπῶ G. v. l. φαρ-
 μάκω ἡ ἀμφιθρυπῶιτο G. H. φαρμάκω
 ἡ ἀμφιθρυπῶ V.
 44 τηκεδοῖ G. τηκεδοῖ H. V. A.
 46 ἔρων G. H. νόρων V. G. v. l.
 50 ἐκφύγη G. H. ἐκφύγει V.
 52 κῆν G. H. V. ἔ ἡν A.
 55, 56 τῇσι μελεδῶσι G. τοῖσι μελδῶσι H.
 τῇσι μελδῶσι V. G. v. l. τῇσι μελδῶσι
 G. v. l. τῇσι τηκεδῶσι M.
 LV,
 13 δῖησι G. v. l. δῖησι G. δῖαισι H. V.
 17 ἡν G. V. ἡ H. A.
 21 φανῇ G. H. ἐκφανῇ V.
 22 ὀλέθρον G. H. V. ὀλεθρον A.
 24 ὅ τ' V. A. ὅ ὡς τ' G.
 30 ἐμπυ G. H. ἐμπυον V. A.
 32 ἐπὶ φλεγμασίη γδ M. ἐπὶ φλέγμασι· εἰ γδ
 G. H. ἐπιφλεγμαίνε· εἰ γδ V.
 33 κίνδυνοι ὅ οἱ H. V. κίνδυνοι οἱ G.
 34 ἐκἀκδομον G. V. ἐκ ἀδομον H.
 38 ἀλάσθ G. V. ἀλάσθ H.
 39 ἀκρον G. H. ἀκρῶ V.
 42 γλυκέα ἔ ὀξέα G. γλυκῆ ἔ ὀξὴ H. V.
 48 ἀκῆς G. V. ἀκῆς H.
 53 ἔ γένε γίνε G. H. πγ' ἔν ε' γίνε V. π
 γέν γίνε V. τὸ γέν γίνε G. v. l.
 LVI,
 3 τῇσι G. ποῖ H. V.
 4 ἀναιχιώτω G. V. ἀναιδήτω H.
 5 ὀδᾶξον G. H. V. ὀδᾶξον A.
 11 ἀποσίτες G. H. V. ἀπόσιτοι G. v. l.
 ψυχρὸς G. V. ψυχροὶ H. G. v. l.
 12, 13 νάρκας σκελέων, ἀκρατέας, ἔ εἰς πάντα
 παρέτας G. V. νάρκαι σκελέων, ἀκρατέας, ἔ
 εἰς πάντα παρέτοι H. G. v. l.
 23 ἀλκήεις H. M. ἀλκήεις G. ἀλγῆς V. G. v. l.
 24, 25 κρέσσονες G. H. V. κρέσσοντες A.
 26, 27 ἐγκρατὴς γίγνον κρεσσόνων κρέσσονες G.

ἐγκρατὴς πολλὸν τ' κρεσσόνων γίγνον κρέσσονες
 H. ἐγκρατὴς γίγνον κρέσσον μὲν ἔν κρέσσ-
 ones V. A. ἀκρατὴς γίγνον κρέσσων μὲν ἔν
 κρέσσονες G. v. l.

- 30 ἐνψυχίω G. V. ἀψυχίω A.
 31 Σατυρήσεως H. V. Σατηρήσεως G.
 Γονορροίας G. H. Γονορροίας V. Γονορροίαν A.
 38 εὐπεψία G. H. ἀπεψία V.
 40 τετῶν πέναντια G. V. τὰ τετῶν ἐναντία
 H.
 41 καὶ ποσιτή G. H. καὶ ἀποσιτή V.
 42 μῖσος G. V. ἡ μῖσος H.
 43 ἡν G. H. ἂν V. A.
 περσαίρων G. H. περσαιρῶν V.
 44 μὲν ἡ G. H. μὲν V. G. v. l.
 ὅ ναυτή G. δ' ἐν αὐτῇ H. V. G. v. l.
 47 τέρη G. H. V. γαίρη A.
 48 καὶ ὑπ' G. ὑπ' H. V.
 50 λευῶα G. H. V. λευῶα H.

LVII,

- 2 φύσιν G. H. V. φύσι A.
 11 ἐσήκωσι G. V. ἐσήκασι H.
 12 δένδρεα G. H. V. δένδρεα A.
 15, 16 νωθροὶ, νυσταλέοι G. νωθροὶ, διψαλέες,
 νυσταλέες H. νωθροὶ, νυσταλέες V.
 16 ἀπρεκέι G. H. ἀπρεκέω V. A.
 19 ὀργίλοι G. H. V. ὀργίλοις A.
 21, 22 ἐκιδδόντ G. H. V. ἐκιδδόντ A.
 εἶνα G. H. V. εἶπε A.
 24 ἡγεῦνται H. V. A. ἡγεῖν G.
 25, 26 καρδῆς G. H. κραδῆς V.
 26 μέσον G. V. μέση H.
 33 ξυῖητες ὅ G. H. ξυῖηται V. A.
 34 λεπτή ἔ σκληροτέρη διαίτη G. H. λεπτή ἔ
 σκληροτέρη διαίταις V.
 36 ὀλιγοσιτή G. ὀλιγοποσίη H. V. A.
 43 τε χρῆσις G. V. π καὶ χρῆσις H.

- 51 ἀχροὶ καὶ G. V. ἀχροὶ τ' μορφῶ καὶ H.
 LVIII,

- 4 ἡδε O. εἰ δέ G. H. V.
 29 ἡ ὅ G. ἡ δέ H. V.
 32 διεκθροντ G. H. V. διεκθροντα A.
 44 ἡδη V. ἡδε G. H.
 46 ἀπ' G. ἐπ' H. V. G. v. l.
 48 σκυβάλοισι G. κυμβάλοισι H. V. G. v. l.
 48 καὶ G. H. δέ καὶ V.
 54 ἡκη H. V. ἡκη G.
 54, 55 ἡδε G. V. ὅδε H.

LIX,

- 6 σέσι G. σέση V. H.
 7 χρονίη G. V. χρονίω H.
 14, 15 ἐνθα δὲ V. A. ἐνθαδε G. H.
 22 ἀδιέξοδοι G. ἀι διέξοδοι H. V. A.
 23 βιέμῳα G. H. μειέμῳα V. A.
 25 ὀξυρεγμῶδες G. V. ὀξυρεγμῶδες H.
 νεφροὶ H. νεφρὸς G. V.
 32 ἀντ' ἄλλων ἄλλα G. H. ἄλλα ἀντ' ἄλλων V.
 ἄλλα ἀντ' ἄλλων A.
 35 φλέγμασι G. H. V. φλέγματι M.
 37 ὠρη G. H. V. ὠρη A.
 42 χολάδες G. H. χολαῖδες V. A.
 42 ὀπικλησιν H. ἐπικλῶ G. V.
 50 ἀλλ' ἢν ὅ σμικρῶ H. ἀλλ' ὅ εἰ σμικρῶ G.
 ἀλλ' ὅ εἰ σμικρὸν V.

ἐπ βαθύτερα G. V. ὀπιβαθύτερα H.

51 βαθέα G. V. κακώτερα H.

LX,

2 πείρωτα G. H. πείρωα V. A.

5 ὄζος H. ὄζον G. ὄζων V.

6 δυσολθέα H. V. δυσολχθέα G. δυσολθέα A.

10 αὐτὲς, ὧ σκορόδα H. αὐτὲς, σκορόδα G. αὐτὲς, σκορόδα V. A.

20 βρυτέων G. v. l. ρυτέων G. H. V. ρυτέων A. οἶα G. οἶον H. V.

27 ἐντέρων G. H. ἐντερον V. A.

30 σηπεδών G. V. σηπεδονώδεις H.

31 πλὴν ὁσμῶν H. ἡ ὁσμὴ G. V.

36 τὰδε G. V. ταῦτα H.

43 πίων G. H. πύων V.

47 εἶναι G. H. V. εἶται A.

54 τεινεσμός G. V. v. l. τεινασμός G. H.

55 κωφῶ G. κέφω H. V. A.

LXI,

2 ἐοδίη G. V. ἐοδίη H.

3 μηδενὶ H. V. A. μηδέν G.

4, 5 κροκάδεα G. V. κροκάδεσι H.

11 θρομβώδεα G. H. V. θρημβώδεα A.

14 πλεῦνα G. πλεύμονα H. V. A.

15 ἀμφὶ ἐντέρας (ἴσως) G. v. l. ἀμφὶ ἐντερον G. H. V.

16 ἔπεγήματ' G. H. V. πὲπεγήμα (ἴσως) G. v. l.

17 δοιοὶ G. δοιαὶ H. V.

21 ἀλθέξον' H. ἀλθάξον' G. V.

22 ζώωσι G. H. ζώοσι V.

26 ὀπιπταίννυρ G. H. ὀπιταίννυρ V.

27 θρομβῶται γὰρ ὡς H. G. v. l. θρομβῶται ἢ G. V.

28 μέζων H. V. μέζον G.

33 ἐκκλείσεις G. H. V. ἐκκλείσεις A.

38 ἡδὲ O. ἡδὲ G. V. ἢ H.

40 φράσω H. V. φράζω G.

47 ἔμπυοι H. ἔμπυον G. V.

59 ἀσώδεις G. V. ἀσώδεις H.

60 τῆτων G. H. τῆτων V. A.

LXII,

4 ἀλαβρώσει G. V. ἀλαβρώσει H.

6 ὀμφαλὸν G. H. ὀμφαλόον V. A.

8 μικρὰ O. μικτὰ G. H. V.

9 ἡ νομῆς G. H. ἡ νομὴ V. G. v. l.

12 χῦμα G. V. χῆμα H.

14, 15 θάνατον G. θάνατος H. V. A.

16 τῶνδε G. ὧνδε V. A.

18 ἀρτηρίης G. H. ἀρτηρίη A. ἀρτηρίη V. ὠκὺς G. V. ὠκὺς H.

20 ἐσμάρσασθαι G. αἰμάρσασθαι V. A. αἰμάρσασθαι H.

20 θίγειν G. H. θήγειν V.

21 περσβαίναν G. H. περσβαίναν V.

29 ἄση G. ἄση H. V. A.

35 ὠρη G. V. ὠρης H. G. v. l.

46 ἐγγίγνων' G. H. γίγνων' V.

πυκινὰ H. V. πυκινὰ G.

παχῆαι G. H. παχέες V.

55 ἰχθὺς G. H. V. ἰχθὺς A.

56 ἀπαρρυσσά G. H. V. ἀπαρρύνειν (ἴσως) G. v. l.

56 ἐκιδιδάσκει G. H. ἐκιδιδάσκει V.

LXIII,

2 τῆτοι G. τῆτω οἷσι H. V. G. v. l.

3 κατὰπέσση G. κατὰπέσειν H. v. l. κατὰπέσσην V. A.

4 ἀναίσση G. ἀναίσειν H. G. v. l. ἀναίσσην V. A.

ἀκρεπὴν G. H. ἀκρετ' V. A.

8 περσκαίλη H. περὶς ὠκέϊ G. περὶς ὠκέϊ V.

26 οἶον G. H. V. οἶπ A.

37 πλεῖστον G. H. V. ὀπιπλεῖστον G. v. l.

44 θνήσκουσι G. H. V. θνήσκουσι A.

45 χρεῖσθ' ἀνθρώπων G. χρευστήτης ἀνθρώπων H. χρευστήτης V.

47 κάκωμον G. H. V. κάκωμοι A.

52 κακίων G. H. V. κακός V. A.

53 πυώδης H. πυώδης G.

55 πολλὸν G. H. πολλῶ V.

56 μὴ καὶ G. μὴ ἢ καὶ H. V.

LXIV,

6 τοῖσι καὶ ὑγρῶ G. τοῖσιν ὑγρῶ V. πρὶ ὑγρῶ H.

10 ἔ G. πὲ H. V.

13 πιάχθ' V. G. v. l. ἰχθ' G. H.

16 }

18 } πύον G. πύον H. V. A.

21, 22 ἡ τρηχέα G. ἡτρηχέα H. V.

25 ἰὸν G. V. ἐὸν H.

30 πῶς G. H. πῶς V. G. v. l.

32 ἐπὶ G. οἷσι H. ἢσι V. εἰσὶ A.

πεπνυμμένοι G. H. πεπνυμμένοι V.

42 καπ G. H. δὲ καπ V.

43 μηροῖσι G. H. σμικροῖσι V.

50, 51 αἴσση G. H. V. αἴσση A.

52 ἀμβλωσμά H. ἀμβλωσμά G. V.

LXV,

3 ἐκτρωσμά H. V. ἐκτρωσμά G.

7 σωήφθη G. H. σωήχθη V.

11 θυμίσαι G. V. καὶ θυμίσαι H.

17 Περὶ ἀρθρῶν καὶ ἰχθῶν G. V. Περὶ ἀρθρῶν H.

20 ἰχθῶν καὶ ἰχθῶν χερῶν καὶ χερῶν G. H. ἰχθῶν καὶ ἰχθῶν χερῶν καὶ χερῶν V. A.

20 μὴ G. H. μὴ V.

24 μὴ ξυλλήβδω H. V. ξυλλήβδω G.

28 ἐν ὅσοι G. H. V. ὅσων οἷσι G. v. l.

ἐμφω G. εὐθω V. A. ἐκφω H.

36 λάζ' G. λάζ' H. V.

39 ἀνθρώποι G. ἀνθρώποισι H. V. A.

41 τρώσι G. H. V. χώσι G. v. l.

42 ἐν G. ἐν H. V. A.

46 αἰδοῖτο G. V. αἰδοῖτο H.

53 ἐγχεύματα G. H. ἐγχεύματα V. A.

54 ἀρθρῶν H. V. ἀρθρῶν G.

55 γόνυ G. H. γόνυ V. γόνυ H. m.

LXVI,

2 μικρὸν ἢ γὰρ εὐτε H. V. A. μικρὸν εὐτε G.

5 ἔχ' ὑπερβαίνει G. V. H. m. ἔχ' ὑπερβαίνει H. ἰχθῶν G. H. V. ἰχθῶν A.

10 ὀκέλη H. G. v. l. (ἴσως) ἰκέλη G. V.

14 ἡκ G. H. ἡκον V. A.

16 καυεῖς H. καυεῖς G. V.

17 φράζ' H. φράζ' G. V.

21 ἐνίσαι G. H. V. ἀνίσαι A.

29 ποῖσι κατόλαι G. V. τῇσι κατόλαισι H.

34 ἰδίη H. ἰδίη G. V.

34, 35 ἀδένες V. A. ἡδὲ νυ G. H.

57 ἀπηνέες G. ἀπηνέες H. V. A.

63 γὰρ ἔ G. γὰρ π' ἔ H. V.

63 οἱσι τ' εὐβδελυκτέων G. V. οἱ πων εὐ τ' λικέων
H. G. v. l.

LXVII,

3, 4 ὀπιδώη G. H. ὀπιδώση V. A.
9 χρη G. H. V. χρηζή (ἴσως) G. v. l.
13 ξυμφέρη G. H. V. ξυμφέρη G.
14, 15 ἄλλοτε· ὡς τ' ἐπ' H. V. ἄλλοτε. ὡς
τ' ἐβλαψεν ἄλλοτε· ὡς τ' ἐπ' G.
19 νίκησε G. V. ἐνίκησε G.
40 μύρεα O. μόρεα G. H. V.
41 ἀτὰρ εἰδὲ G. ἀτὰρ εἴτε H. ἀλλὰ εἰδὲ V. A.
43 διαφέρων G. διαφέρων H. V.
44 ἀν G. V. ἐν H.
47 ἱκελον G. H. ἱκελ G. V. A.
48 μέλανες κατακρέως V. μέλανος κατακρέως
G. ἐς μέλαν κατακρέως H. μέλανας κατα-
κρέως A.
50 οἱ θρήϊκες G. H. V. G. v. l. (ρε.)
51 ὅπως Μενέλεω Πόδαργος G. V. ὅπως οἱ Μενέ-
λεω H.
52, 53 ἱππῶ ἐισομήμῳ G. ἱππῶ δ' ἐισομήμῳ
H. V.
53 κυανοχαίτη H. κυανοχαίτης G. V.

LXVIII,

3 ἐλέφαντες G. H. V. ἐλέφαντας A.
5 μὲν μελάντα κατέχων H. μὲν κατέχων
G. V.
9 μέσφι G. H. μέχευ V. A.
10 ὅς G. V. ἂ H.
τ' G. H. V. πῶ A.
ὥσι G. ὥμοισι H. V. G. v. l.
12 μελαντάτω G. H. V. μελαντέρω G. v. l.
18 δατύσσεσθαι O. ἐντύσσεσθαι G. ἐντύσσεται
H. V. A. δατύσσεται H. m.
26 ἐτέρεωεν G. H. ἐτέτερεν V.
27 χρέε) G. H. V. χρέεται A.
31 ἦν G. εἰ H. V. A.
33 ἑδῶν G. ἐδῶν H. ἑδῶ V. A.
39 φόρτον μέγαλιν G. V. χόρτον μέγα H.
40 ὁκόσαι τῇ ῥινὶ * μαῖλλον H. ὁκόσαι * μαῖ-
λον G. V.
42 καλέσει G. V. καλέοντες H.
45 τῶ H. V. τὸ G.
49 εἴτ' αὐθις G. H. V. εἴτ' αὐθα A.
50 πῶσιν G. H. πῶσιν V.
51 ὀχθώδεις G. H. ὀχθώδεις V. A.

LXIX,

2 ἰχοντα G. H. V. ἰχονται A.
5, 6 χαίτη· ἐλέφασιν δὲ G. χέ), χαίτελχες·
ἐλέφαντι τ' H. χέται ἐλεφαντίδος V. χαί-
ται ἐλεφαντίδ G. A.
11 π G. H. τ' V.
13 ἐκίκλησκον G. V. ἐπεκίκλησκον H.
15 ἦδε Σατυρέλῃσιν G. H. ἦδε Σατυρέλῃσις V. A.
23 θερμὸν μικρὸν G. θερμὸν μικρὸν H. V.
24 ἐν π G. H. V. ἐπ G. v. l.
24, 25 τρέπεται G. τρέπηται V. τρέπη H.
25 ἡ ἐχάλαζαν G. V. ἡ χάλαζαν H.
32 αἰδῆλον H. αἰδῆ V. αἰδῆ G.
38 εἰ πρὸς G. V. πρὸς H.
42, 43 κάρτα ἐκ αἰθήρα G. H. κάρτα αἰθήρα
V.
43 αὐξήσας G. H. V. αὐξήσας A.
45 ἡ π G. ἦτοι H. V.
52 ῥηίδην G. V. ῥηίδως H. G. v. l.

55 παρ G. V. ἐπ' H.

55 εἰδὲκω G. H. εἰ δοκῶ G. V. v. l.

LXX,

2 τ' H. τὸ G. V.
2, 3 εὐρεῖαι τ' ἐφλέβεις εἰ G. H. εἰρεῖαι τ' ἐφλέ-
βεις ὁ A. εἰρεῖαι τ' φλέβεις ὁ V.
6 κνήμησι G. H. κνήμη V.
12 ῥύπει G. ῥύπει H. V. G. v. l.
συχνῇ G. H. V. συχνῇ A.
βαθεῖαι G. βαθεῖς H. V. G. v. l.
13 ὄχθοι G. H. αἱ ὄχθοι V.
26 ἐρεθῆ H. V. ἐρεθῆ V.
27 ὅττινες G. V. ὅπως H. ὅπως (ἴσως) G. v. l.
27, 28 περὶ βλήπης G. H. περὶ βλήπης V.
29 ὀχθώδεις G. H. ὀχθῶδεις V.
30 καλύπτον H. V. καλύπτειν G.
32 λεόντιον G. H. λεόντιον V.
40 ῥύσις, κνησμώδεις G. V. ῥύσις, τὰ κνησμώ-
δεις H.
41, 42 βαθεῖαι G. H. βαθεῖαι V.
42 τῆτο G. H. τῆτο V.
43 καὶ ὁ ἐλέφας G. V. καὶ ἐλέφας H.
44 μέσων τ' δακτύλων G. μέσων τ' δακτύλων V.
δακτύλων μέσων H.
48, 49 περὶ ποθησῆς τ' ἀνθρώπου G. περὶ πο-
θησῆς τ' ἀνθρώπου H. περὶ ποθησῆς
τ' ἀνθρώπου V. A. G. v. l.

LXXI,

4 ἐν G. H. V. ἐκ G. v. l.
5 ὀπιδώπει G. ὀπιδώπει H. V. A.
10 αἰχρῆς G. αἰχρῆς H. V. αἰχρῆς A.
12 εἰ λατρεῖσι G. H. λατρεῖσι V.
13 ἡρεμῇ G. H. ἡρεμῇ V. A.
ἐφῆσθε G. V. ἀφῆσθε H.
15, 16 γὰρ πνὲς κατέσπραν G. V. γὰρ κατέ-
σπραν H.
36, 37 ἐξήχετο G. H. ἐξήχετο V. A.
40 ἐκρησπλάσσειν G. H. ἐκρησπλάσσειν V. A.
42, 43 τ' παλαιὸν ῥινὸν H. τὸ παλαιὸν ῥινὸν G. V.
τ' H. V. G. v. l. τ' ὡς εἰς G.
ζῶης G. H. ζῶω V. G. v. l.

LXXII,

3, 4 ὀξέων Νέσων Θεραπδολικὸν Βιελίον πρῶτον
G. H.
ὀξέων Θεραπδολικῶν αἱ V. A.
5 προοίμιον H. deest G. V.
5 Προοίμιον G. H. Θεραπεία Φρενιτικῶν αἱ V.
20 ἀκεα G. H. ἀλκεα G. v. l.
30 αὐτὸν τ' νοσέοντα V. αὐτὸν νοσέοντα G. H.
34 ἀχναί G. V. ἀχναίς H.
ἀκροσμοί G. V. ἀκροσμοί H.
35, 36 ἀμφαιρέσει G. ἀφαιρέσει H. V. A.
ἀμφαιωρέσει A.

LXXIII,

3 σενῆς H. V. σενῆς G.
5 κροκιδίζειν G. H. κροκιδίζειν V.
24 πυρετῶν H. πυρετῶν G. V.
26 εἰς τε G. H. εὐτε G. v. l.
33 περὶ δὲ G. H. V. περὶ δὲ A.
34, 35 πολλὸν περὶ G. V. πολλὸν γὰρ περὶ H.
36 ἐρεθισμοῖσι H. ἐρεθισμοῖσι G. V.
40 οἶδε G. V. εἰ τ' H.
46 ἐνταδε G. ἐντα H. V.
48 καρδῆς H. καρδῆς G. καρδῆς V.
54, 55 Φρενιτικῶσι H. Φρενιτικῶσι G. A.

LXXIV.

LXXIV,

- 2 ὀπιζήροτροι G. H. V. ὀπιζήροτροι A.
 7 ἐνεψήμῳ G. ἐνεψήμῳ H. V. A.
 12 κολοκύντη H. κολοκύντη G. V.
 13 Πισάνης G. V. Πισάνης H.
 14 ἀτροφώπρ (ἴσως) G. v. l. εὐτροφώπρ G. H. V.
 15 ἐπ H. ἐς π G. V.
 16 περήκει G. V. περήκει H.
 22 ἔσων G. ἔσων H. V.
 23 χώρα G. H. χώρα V. A.
 ἄλλης G. H. ἄλλῃ V.
 24 ἰδέαι G. H. ἰδέαι V.
 25 ὀπώρης G. H. V. ὀπώρας A.
 34 γδ G. V. δε H.
 37 ἐμψυξιν G. V. ἐκψυξιν H.
 39 ἐρπύλλας H. ἐρπύλλας G. V.
 41, 42 σπονδυλίον G. V. σπόνδυλον H.
 44 τὰ H. V. G. v. l. ἃ G.
 45 πὺν G. H. V. πῶν A.
 47 πᾶς H. V. πάσης G.
 47 πᾶν G. V. περὶ H.
 51 ὥρη G. V. ὥρης H.

LXXV,

- 2 τοῖσι διαχερίαν V. τοῖσι δὲ διαχερίαν G. H.
 9, 10 ἐναφειψήματι G. ἐν ἀφειψήματι H. V.
 11 λίπαι H. V. A. λείπαισι G.
 12 ἐμβρεγμα H. βρέγμα G. V.
 17 νῶτας G. H. νῶτες V. A.
 20 ἐγχεέν G. H. ἐγχεέν A.
 21 ψαῦσις G. H. V. ψαῦσι A.
 29 λύρης G. H. λύρας V. A.
 30 πηκπιδ G. H. πυκπιδ G. V.
 παίδων G. H. παιδίων V.
 34 Φλεγμονή καὶ σκληρή ἐπαίρηται ἔλαιον O.
 Φλεγμονή καὶ σκληρή ἐπαίρηται ἔλαιον
 H. Φλεγμονή καὶ σκληρή ἐπαίρηται καὶ
 φύσαι ἔλαιον G. V. H. m.
 37 Φλεγμασίη H. V. φλεγμασίη G.
 40 ἔρων G. ἔρων H. V.
 40 ἐνσήσαντα H. ἐνσήσαντα G. V.
 41 πῆσιν G. πῆσιν H. V. πᾶσιν H. m.
 42 οἰσώπων G. H. οἰσώπων V. οἰσώπων A.
 44 χερὶ G. V. χερὶ H.
 45 μελίλωπον G. H. V. μελίλωπον A.
 45 τε G. H. V. σε A.
 46 κατῳονεῖν G. H. κατῳονεῖν H. κατῳο-
 νεῖν A.

47, 48 δονέει G. V. δονέει H.

52 ξυῶ αὐτέω παχὺ πικέριον H. H. m. ξυν
 αὐτέω παχὺ πικαίριον G. V.
 πικέριον H. m. πικέριον H.

LXXVI,

- 2 πῆλεις G. H. V. πῆλ G. A.
 ἄλιτον G. H. ἄλιτον V. ἄλιτον ἀντὶ ἄλ-
 φιτον G. v. l.
 4 μαρσίποισι G. μαρσίποισι V. μαρσίποισι
 H.
 14 πρήσιας H. πρήσιας G. V. πρήσι A.
 21 ἐκκερσιν H. ἐς κερσιν G. V.
 24 Σικύλω G. H. Σικίλω V.
 32 ὕσσωπον G. V. ὕσσωπον H.
 34 αὐτέρισι G. H. ὀσειρισι V.
 ἰαυταῖ G. V. ὠυταῖ H.

35 κερῆ G. V. κερῆ G. v. l.

40 κεκολλήσω G. H. V. κεκολλήσω A.

52 τῶ G. τὸ H. V. G. v. l.

55 ἄκρεα H. V. ἄκρεα G.

57 ἀρήγειν G. H. ἀρηγεῖν A. ἀρρίγειν V.

60 αὐσηρῶ G. H. καυσηρῶ V.

LXXVII,

- 4 ἀναλαμβάνειν H. V. ἀναλαμβάνειν G.
 9 κύαθον G. κύαμα V. A. G. v. l.
 13 αἰναιομύς G. H. αἰναιομύς V. αἰναιο-
 μύων A.
 26 ἐς τε ἀκηδίῳ μὲν τὸ G. ἐς τε ἀκηδίῳ τὸ V.
 ἐς τε ἀκηδίῳ μὲν τὸ H.
 39 ἡκὴ χρόνος, ὃ, τε πυρετός H. ἡκὴ χρόνον, ὅ-
 ταν δὲ ὁ πυρετός G. V.
 46, 47 καθαρεύεται δὲ τὸ H. καθαρεύεται τῆς
 G. V.

51 Θεραπεία G. V. Περὶ Θεραπείας H.

LXXVIII,

- 18 ἀγκῶνι G. V. ἀγκῶν G. H.
 21 βέλη G. βέλη H. V.
 23 < β'. G. V. < β'. H. γ'. β'. A.
 μελικρήτης G. H. μελικρήτης V.
 27 < α'. G. H. V. γα'. A.
 27, 28 λυομύης H. λυομύης G. V.
 29 ὀλιγοσπίη G. H. ὀλιγοσπίη V.
 33, 34 ἀλεκτορίδων, κερχερίδων H. ἀλεκτο-
 ρίδι, κερχερίδι G. ἀλεκτορίδι κερχερίδι
 V. ἀλεκτορίδι κερχερίδι A.
 34 λινωζώσαι H. λινωζώσαι G. V.
 36 πῖσανης G. H. πῖσανη V. G. v. l.
 43, 44 αἰοδήσιες G. H. αἰοδήσιες V. G. v. l. αἰ-
 δήσιες A.
 45 ῥοδίνας G. H. V. ῥοδίνοισι A.
 48 πολλὸν V. A. πολλῶ G. H.

LXXIX,

- 4 σκυωνίω G. H. σκυώνιον G. v. l. σκυώ-
 νιον V.
 5 χεῖσις H. V. χεῖσις G.
 8 εἰρομύς G. H. εἰρομύς V. G. v. l.
 9 μοι G. H. V. μὲν A.
 17 ἀγειν G. H. ἀγῆ A.
 18 φύσεων G. H. V. φύσεως A.
 26 ὕσσωπον G. V. ὕσσωπον G. H.
 27 ὀρίγανον G. V. ὀρίγανον H.
 30 ὕσσωπον G. V. ὕσσωπον H. G. v. l.
 ἐψηθῆν G. V. ἐψηθῆσαι H. G. v. l.
 31 ὀρίγανον G. V. ὀρίγανον H. G. v. l.
 δερμῆα G. δερμῆα H. V. δερμῆα G. v. l.
 37 ἐνέζεσθαι κυάθους τριῶν G. ἐνέζεσθαι κυάθων
 τριῶν V. ἐνέζεσθαι κυάθων τριῶν H. G.
 v. l.

38 τὸ ὃ διωλόν H. τὸ διωλόν G. V.

41 δὴ G. δὲ H. V.

51 αἰοδήσι G. H. V. G. v. l. (χε.) αἰοδήσι G.

55 ζυμμίγειν G. H. ζυμμίγειν V. A.

LXXX,

- 12 ληνήσι G. V. ληνήσι G. H. G. v.
 l. (χε.)
 14, 15 ὀπσμάξαντα G. V. ὀπσμάξαντα H.
 21 οἰδαλετήματα G. οἰδαλέη θήματα V. ἡδὲ
 ἀλετήματα H.
 22 εἰ κίνδυνος G. H. κίνδυνος V.
 26 ἐσβαλῆσι G. V. ἐπὶ βολῆσι H.

- 27 μέν π G. H. V. μέντοι V.
 29 μάστιγιν G. H. V. μάστιγιν A.
 32, 33 δὲ μάλιστε G. V. δὲ καὶ μάλιστε H.
 36 παύσατο G. V. παύσατο H.
 43 κρίσιν V. κρίσιν G. H.
 44 ὑδάρ G. V. ὑδάρ H. ὑφάρ (ἴσως) G. v. l.
 παύσει G. H. παύσει V.
 45 τρύχον O. τρύχον G. H. V.
 ἐμπλάσσειν H. ἐμπλάσσειν G. V.
 49 λελυμμένων H. λελυμμένων G. V.
 LXXXI,
 6 ἱητήριον G. H. V. ἱητήριον A.
 9 ζυμφορῶντα G. H. ζυμφορὰ V. A.
 10 ὁμοίη G. H. ὁμοίη V.
 ἐωυτῇ O. ἐν αὐτῇ H. ἐν αὐτῇ G. V.
 14 τοῖσι γυναικείοις G. V. τῇσι γυναικεί-
 σι H.
 18 νεκρώδεις G. V. νεκρώδεις H.
 ἦν καὶ ὁ G. V. ἦν δὲ καὶ ὁ G. v. l. ἦν ὁ H.
 19 ζωνήτες G. H. ζωνήτες V. G. v. l.
 26 δυσέκμαρτον G. H. δυσέκμαρτόν V.
 37 εἰ G. V. ἢ H. G. v. l.
 44 πέσι G. A. πέσι G. V. πέσι H.
 48 ἐς κένωσιν G. H. ἐς μὲν κένωσιν V.
 LXXXII,
 2 τριβόλον H. τριβόλον G. V.
 6 μέλι πὸ ζωνήτες καὶ πήγανον H. ἔμελιτ
 τῷ ζωνήτει πήγανον G. τῷ μέλιτι τῷ ζ-
 νήτει πήγανον V. A.
 7 περμίνθας ἔδενδρε G. V. περμίνθας ἔδεν-
 δρε G. περμίνθας ἔδενδρε G. v. l. πε-
 μίνθας μέρ G. ἔδενδρε H.
 8 ἀλῶν G. H. V. ἀλλῶν V. A.
 16 κώλυμα G. H. V. κάλυμα G. v. l.
 ἔοι G. H. ἔη V.
 18 ἀτρέμα G. H. ἀτρέμας H. A.
 19 ζωεχεῖς G. H. ζωεχεῖς V. A.
 21 ἦν V. εἰ G. H.
 22, 23 ἀποτρέπεν ἦτε G. H. ἀποτρέπεν *
 ἦτε V.
 29 ζυμπάνπιοι H. V. ζυμπάνπιοι G.
 33 σηθέντα H. V. σηθέντα G.
 κρησέρη G. κρησέρη H. V. G. v. l.
 34 παρέτων G. H. V. παρέτων A.
 καὶ τὸ G. V. πὸ H.
 40 κρίματα G. H. V. κρίματα A.
 43 ἐς τε τὰ G. V. ἐς τὰ H.
 44, 45 αἰδίων G. H. ἰδίων V. A.
 47 δὲ G. H. δὲ τὸ V.
 ῥητίνη G. H. ῥητίνης H.
 48 ὀφρεῖς G. H. V. ὀφρεῖς A.
 λιμνήσιδ G. H. λιμνήσιδ G. V.
 49 νίτρω λίγυπῖω G. νίτρω λίγυπῖω H. νίτρω
 λίγυπῖω V.
 54 σπέρμα G. H. V. σπέρμα G. A.
 55 ἀλφειον H. ἀλφειον G. V.
 56 ἐξέστη G. V. ἐξέστη H.
 ἀλθαίης G. H. ἀλθαίας V. A.
 57 ὥς V. A. ὥς G. H.
 58 γλυεῶν G. H. V. γλυεῶν A.
 59 ἄπυροι G. H. V. ἄπυροι G. v. l.

LXXXIII,

- 7 λεπήσι V. λεπήσι G. H.
 15 ὀμοπλατέων G. H. V. ὀμοπλατέων A.
 κέφη V. A. κέφω G. H.
 πῆδα G. πῆδα H. πῆδα V.
 16, 17 μῆνη V. μῆνη καὶ G. μῆνης καὶ H.
 23 πὺν ὀσμὸν G. H. πὺν ὀσμὸν V.
 25 μελίκητον G. H. V. μελίκητον A.
 30 τόνδε αὐχένα H. τόνδε τὸν αὐχένα G. V.
 37 περσικῶν G. H. V. περσικῶν G. v. l. κε-
 φαλῶν A.
 38 πληροῖ G. H. V. πληροῖν A.
 43 περσιῶν αἰ G. περσιῶν ὅτι αἰ H. V.
 G. v. l.
 LXXXIV,
 9 ὡς χρονίη G. V. ὡς ἐν χρονίη H.
 20 ἀχρηστον F. ἀχρηστον G. H. V.
 20, 21 κρίσιν G. κρίσιν H. V.
 22 ἐκκρεμῆς G. V. ἐκκρεμῆς H. G. v. l.
 περσικῶν G. περσικῶν H. V. περ-
 σικῶν A.
 25 ζύμπας πταίνηται οἱ ὡς F. ζυμπάν πταίνη-
 νται οἱ ὡς G. ζύμπας πταίνηται οἱ ὡς
 H. V.
 26 ψηλαφίη G. ραιοψηλαφίη H. V. G. v. l.
 ραιοψηλαφίη (ἴσως) G. v. l.
 29 τρύχεσι G. V. τρύχεσι H.

- 33 διεξίστοι G. V. διεξίστοι H.
 παῖδες G. V. παιδοῖσιν H.
 35 μέρ G. ἐν G. μέρ α'. V. μέρ H.
 κεκαυμῆς μέρ H. κερ. α'. G. κέραια
 α'. V.
 37 πέζας G. H. V. πέζας A.
 38 ἐκλειγμα G. H. ἐκλειγμα V.
 41 ἱριδ G. ῥίξης μέρ α'. G. V. μέρος ἱριδος
 ῥίξης H.
 νίτρω διπλασίω V. νίτρω διπλασίω G. H.
 42 τρίτον G. H. V. τρίτη A.
 46 ταῖδε μὲν ζύμφορα H. ταῖδε ζύμφορα G.
 48 βολεῖς M. βολεῖς G. H.

LXXXV,

4. μόλις H. V. μόλις G.
 9 εἰ G. V. ὁ H.
 12 ἀμβλώματι H. ἀμβλώματι G. V.
 γυναικὸς G. H. V. γυναικὸς G. v. l.
 21 ἐνθλίψιν H. V. A. ἐκθλίψιν G. ἐνθλίψιν
 G. v. l.
 23 μαλακώτατα H. μαλακώτατα G. V.
 25 ἐν οἷς G. G. v. l. (χε.) H. V.
 33 κέφοις G. H. V. κέφος A.
 34 μαρσίποις G. V. μαρσίποις H.
 34, 35 πεφωγμένω G. V. πεφωσμένω H.
 36 ὀπκήντα G. V. ὀπκήντα H.
 πυριωμῶν G. V. πεπυριαμῶν H.
 43 ἀκνισον H. ἀκνισον G. V.
 ἀγείω H. V. ἐγείω G.
 51 δὲ καὶ ἐπιπλάσσειν H. V. δὲ ἐπιπλάσ-
 σειν G.
 52 δὲ G. δὲ H. V.
 54 ἔλινξ σπέρματος V. ἔλινξ ἔσπέρματος
 G. H.

LXXXVI,

4. τέκμαρ G. πεκμαρτίον H. V.

8. μετεξέτιροι π G. H. μεξετίροις π V.
G. v. l.
12. θερμαίνει π G. V. θερμαίνει H.
13. πύον G. H. V. πύον A.
15. ῥήπτης G. H. V. ῥήπτης A.
19. ἐμπάσσοντα G. V. ἐμπάσσοντα H. ἐμπέ-
σοντα A.
24. δὲ καὶ τὰς H. ἢ τὰς G. V.
30. κυρήνης G. H. V. κυρήνης A.
37. τὰσι G. H. V. τὰσι A.
- 42, 43. κόπρον H. V. κόπρον G.
44. < G. V. < < H.
47. ἡ ἱερὴ H. ἱερὴ G. V.
- 52, 53. οἱ γαργαρέων G. V. οἱ γαργαρέωνες H.
56. μέσφι H. μέχει G. V.
- LXXXVII,
5. δαπαῖσά π H. δαπαῖσά π G. V.
6. ἀλλὰ G. H. V. τὰλλα F.
7. κενταυρίαι G. H. V. κενταύρον A.
8. ἐψήματα G. H. ἐψήματα V.
11. ὁδε G. V. ὁδε H.
14. μέσφι H. μέχει G. V.
- 17, 18. ἀρῖστον G. V. ἀρῖστοι H.
20. ἐλατήριον G. H. V. ἐλατήριαι A.
- ξυνὸν G. V. ξυνὸν H.
21. ἱκανὸν ἢ τὸ G. ἱκανὸν ἢ τὸ H. A. ἱκανὸν
τὸ V.
22. ἐλατήριον G. H. V. ἐλατήριαι A.
27. τέρμινος H. τέρμινος G. V.
32. οἰσώπω O. οἰσώπω G. H. V.
35. ῥόδοις G. H. V. ῥόδοις F.
37. ἀλγόν H. ἀλγόν G. V.
- ἡ λίναι G. H. λίναι V.
42. ἐμπασσέω G. H. V. ἐμπασσέω F.
- Πυρίη θερμὴ G. H. πυρίη θερμὴ V. G. v. l.
- πυρίης θερμὴ A.
48. μέσφι H. μέχει G. V.
49. ἡ ῥοίων H. ῥοίων G. V.
52. χελιδόνων H. F. χελιδονίων G. χελιδο-
νίων V.
55. τῶν πόνων G. τὰ πόνια H. V. A. τὰ πόνια
G. v. l.
- LXXXVIII,
6. κηρωτῶν G. V. κηρωτῶν H. κηρωτῶν A.
6. σινῆπι G. σινῆπι V. A.
10. οὐκὸς G. H. οὐκὸς V. A.
26. κίονα H. κιονίδα G. V.
- πάχει G. H. V. παχέει A.
27. παχέει δὸς H. V. παχέει καὶ μήκει ξυμίστα-
ται, ὡς ἐς τὴν ἀσθηρίαν ἐκκερμεῖα γίνε-
ται. ἴσως μὲν παχέει δὸς G.
36. μέζονι τῇ τομῇ G. μέζονι τῇ τομῇ H. μέζονι τῇ
τομῇ V. G. v. l.
38. Δεῖ H. ἢν G. V.
42. ἐς H. ἐπὶ G. V.
50. ἐγχερίσματος G. H. V. ἐγχερίσματος A.
54. δαθέντα G. V. διεθέντα H.
57. π G. π H. V.
- LXXXIX,
12. ἐπώλασις G. ἐπώλασις H. G. v. l.
13. χρίσις G. V. χρίσις H. G. v. l.
- 18, 19. ἀρωγὸν, ἀλλ' ἀξιώετον G. ἀρωγὸν ἀλ-
λὰ ξυμπεπὸν V. ἀνω γὰρ, ἀλλὰ ξυμπεπὸν
H. A.
21. ἐχαρέων G. H. ἐχαρέων V. A.

22. συμπλήρη G. H. συμπλήρη V. A.
28. ῥήαι H. ῥίον G. V.
32. ἐγχερίσματος G. H. V. ἐγχερίσματος A.
34. τότε G. V. τότε H.
36. χυλῶν G. V. χυλοῖς H.
37. σπέρματι H. A. σπέρματι G. V.
52. τέρμινος G. H. V. τέρμινος A.
52. ἴσως G. V. ἀπ' H.
- XC,
2. ἔμην G. μὴ ἔμην V.
- 9, 10. κρινῶν G. H. κρινῶν V.
- 11, 12. Περιπλομένης G. V. Πλομένης H.
12. ἀνέστητον γὰρ H. ἀνέστητον G. V.
16. ἐπέρης G. H. ἐπέρης V.
24. Φλεγμασίη G. H. Φλεγμασίη V. G. v. l.
25. πὸ δὲ H. τὸ δὲ G. V.
30. σμηγματώδης G. μιγματώδης H. V.
G. v. l.
34. μέλιτι πεποιημένη μῆνον G. μέλιτι δὲ μῆνον
πεποιημένη H. V.
- πεποιημένη G. H. m. πεποιημένη H. V.
50. ὁπότε G. H. ὁπότε G. V.
52. ὁκρητὸς G. H. V. ὁκρητὸς F.
- XCI,
3. ἀγλιχρον G. ἀνιχρον V. ἀνιχρον H.
30. μήλων ἐφθῶν G. μήλων ἐφθῶν H. V.
G. v. l.
39. πρὸς τὸ τοῖσι V. πρὸς τοῖσι G. H.
43. αἶρης G. σέρρης V. G. v. l. σέρρης H.
45. ἐγκαιομένης G. H. V. ἐγκαιομένης G. v. l.
- 47, 48. κάγχρυ H. V. G. v. l. κάγχρυς G.
- XCII,
17. ἀφαιρέσις G. V. ἀφαιρέσις H.
19. τῇσι V. τοῖσι G. A.
25. χωρίω G. H. χωρίω V. A.
33. ἡ τροφή O. ἡ τροφή G. V. αἱ τροφαὶ H.
34. ἐκρέει G. V. ἐκρέει H.
- περὶ κρινήσας G. H. περὶ κρινήσας V.
37. πύελα V. G. v. l. πύελα G. H.
40. ἀρμόζον G. ἀρμόζοντα H. V. A.
41. ὄρυς ἢ τὸ χάλκεον G. ὄρυς ἢ τὸ χάλκεον
H. V. A.
- πρηνὶς G. πρηνέα A. τρηνέα H. V.
42. ἀλγέσι. ὑποπρήναι G. V. ἀλγέσι. ὑπὶ.
ὑποπρήναι H.
46. ἀποσβεσθεῖς H. ἀποσβεσθεῖς G. V.
47. ἐκείνη G. V. ἔκείνη H.
52. ἔσω G. H. V. ἔσω A.
- 54, 55. ἔσω δὲ πὸ καὶ τὸ ποικίλων G. V. ἔσω δὲ πὸ
τὸ ποικίλων H.
55. ἔσω δὲ πὸ καὶ τὸ ποικίλων. πικέριοι ξυνὸν μέλι-
τι O. ἔσω δὲ πὸ ποικίλων. ἔρειον νεαρὸν ξυνὸν μέ-
λιτι F.
55. πικέριον H. V. G. v. l. πικέριον G.
- XCIII,
8. κοκκάει G. H. κοκκάει V. G. v. l.
- 10, 11. ἐς ἀν' ἐκλαγμα G. ἐς ἀν' ἐκλαγμα V. A.
ἐς ἀν' ἐκλαγμα H.
12. < δύο G. < < β'. H. < β'. V. γ'. β'.
A.
13. κρόκος μίη G. H. κρόκος < α'. V. κρόκος γ'.
α'. A.
- κόκκος G. κόκκος A. F. κοκκία V. κοκ-
κίω A.

- 19 ζυμβαλέειν G. V. τὸ ζυμβαλέειν H.
 20 πνες H. V. F. πιν G.
 21 εἶνοι G. H. V. εἶπε A.
 23 ἰδέη τις G. δέη δ' H. δέη δ' V. G. v. l.
 24 ἐκκρεῖσις ἐξοσι F. ἐκκρεῖσις ἐών G. H. V.
 26 μὲν ἔαχε πλῶρεϊ πδ G. V. μὲν πλῶρεϊ πδ G.
 G. H.

XCIV,

- 3, 4 οξέων νέσων θεραπείαν βιβλίον δάπ-
 ρον G. H. οξέων θεραπείαν β'. V.
 5 δάπρον G. H. δάπρον, ἐν ᾧ πῦρ ἐνε-
 σι H.
 7 περιπιδμονίης H. πιδμονίης G. V.
 33 μέζων G. H. μεζόνων V.
 34 ἡ H. ἡ G. V.
 36 ὕσσωπον G. H. ὕσσωπ G. V. A.

XCV,

- 2 ἐφέλληται H. V. ἐφέλλυ G.
 16 ἐξηγοῦσι πάννουχοι G. H. ἐξηγοῦσι πάν-
 νυχ G. V. A.
 16, 17 δέ G. V. δέ G. H. δέ G. H.
 26 σιτηρῶν F. αὐτηρῶν G. H. V.
 42 χρίσιες G. V. χρίσιες H.
 δεσμοὶ G. H. δεσμός V.
 48 ῥήξι G. V. πήξι H.
 56 ῥήξι G. V. σωτήξι H.

XCVI,

- 8 πῖφλεβοι G. H. πολύφλεβοι V.
 12, 13 κείλω G. H. V. κείλιω A.
 14 αἰνέως G. H. ἀπηνέως V.
 18 εἰδέν F. εἰδένα G. H. V.
 μέζον G. V. F. μέζων H.
 ἡ Ὁ. ἡ G. H. V.
 18, 19 ἀνώτερον G. V. ἀνώτερον H.
 19 δ' μέσης H. V. A. δ' μέσης G.
 20 ὁκόσι H. V. ὅσι G.
 26 τοῖσι M. τοῖσι G. H. V.
 27 ἀγκῶνι G. V. ἀγκῶν G. H.
 τῶνοι G. H. τῶν V.
 38 ἀσφυγίς H. V. ἀσφυγίς G.
 41 πινόντα G. H. V. πινόντα A.
 οἰούπω G. H. ὕσσωπ V. A.
 42 μυρσίνω G. V. μυρσίνω H.
 44 ὑπαλειφείω G. V. ὑπαλειφείω H.
 50, 51 δυνάμεις H. V. δυνάμεις G.
 51 σύψαι H. V. G. v. l. ψύσαι G.

XCVII,

- 2 καὶ χαλκὸν, καὶ κεκαυμμένον, καὶ λεπίδα
 H. καὶ χαλκὸν κεκαυμμένον, καὶ λεπίδα
 G. V.
 3 ὁκόσι τοιαῖδε G. V. ὁκόσι τοιαῖδε H.
 4 πινόντα G. H. V. πινόντα A.
 ἐν βραχέϊ G. V. ἐς βραχὺ H.
 6 ἐπίθεμα G. V. ἐπίθημα H.
 9 τρύχιον G. V. τρίχινον H.
 11, 12 ῥοδίνω μύρω G. H. ῥοδίνω ἡ μύρω V.
 13 βραβύλων G. βραβύλων H. V. βραβύλων A.
 18, 19 χαρίσασθαι G. H. V. χρίσασθαι A.
 23 ῥός G. H. ῥός V. A.
 δῆται G. V. εἴται H.
 29 ἀφάρει γδ G. H. ἀφάρει γδ V. ἀφάρει γδ
 A. ἀφάρει γδ G. v. l.
 31 μὲν ἡ ἰητρείη H. μὲν ἰητρείη G. V.
 43 κεραιῶν F. κεραιῶν G. H. V.

- 49 μοῖρη G. μοῖρῶν H. V. G. v. l.
 50 ξηρῶν G. H. ξηρὰ V.
 50, 51 ἐμπάσσειν G. H. V. πάσσειν G. v. l.
 55 πὺν G. H. πῦν V. A.

XCVIII,

- 2 πὺν F. πὺν G. H. V. ἔρις M.
 10 τοῖσι δεχομύχοις G. H. τοῖσι δὲ χρωμύχοι-
 σι V.
 13 λαγῶ G. V. λαγῶ H.
 παμύχοι H. V. παμύχοι G. πῆμα A. (ἡ) πυ-
 πία V.
 16 ἡμικυάθῃ H. ἡμικυάθῃ G. ἡ μία κύα-
 θῃ V.
 19 ἀρίστη Σαμία G. H. δρισησια μία V.
 20 καὶ ἡ σφραγὶς H. καὶ σφραγὶς G. V.
 23 κεραιῶν G. κεραιῶν H. V. A.
 24 σιραῖω τῷ κρηλικῷ H. σιραῖω τῷ κρητι G.
 σιρέω τῷ κρητι V.
 25 ἀρῖστον H. V. A. ἀρῖστον G.
 32 καὶ ὀξυλαπάθῃ H. καὶ ὀξυλαπάθῃ G. V.
 33 ἰδίη G. H. V. ἰδίης A.
 36 καὶ τεράγῃ τῆς ἀκάνθης F. καὶ τεράγῃ δ'
 ἀκάνθης G. H. V.
 τεράγῃ G. H. V. τεράγῃ A.
 35 κόμμι G. H. V. κόμμις A.
 43 τραμάτων H. χρωμάτων V. G. v. l.
 χρωμάτων A. χρωτῶν G.
 46 ὑπὸ G. H. V. ὑπὸ A.
 50 μὲν εἰ μὲν ἐς G. μὲν εἰ μὲν ἐς H. μὲν ἐς V.
 μὲν ἐς V. m.

XCIX,

- 3 ἡκιν G. v. l. ἡκιν G. H. V.
 9 σεσημῶν G. H. V. σεσημῶν A.
 9 ἀπάντων ὧν ῥόφημα V. ἐς πάντων ὧν ῥόφημα
 G. ἐς πάντων ἡ ῥόφημα H. A.
 10 ἄλεσι G. v. l. ἄλεσι G. H. V.
 11 πὺν κάμνοντι V. πὺν κάμνοντι G. H.
 18 ὀρρωδῆς H. V. ὀρρωδῆς G.
 19 ἀπηνέα G. H. ἀπηνέες V. A.
 20 περσεππασσέω G. H. περσεππασσέω
 V. A.
 21 παχέα G. H. V. παχέα A.
 31 ἐψείδωσαν G. ἐψείδωσαν V. m. ἐψείδωσαν
 H. ὑψείδωσαν A. ἐψείδω V.
 32 φάρ G. H. V. (ἡ) ζεῖα H. m. V. m.
 ζεῖα A.
 40 τε G. δ' H. V.
 41, 42 πρήσσηται H. F. πρήσσηται G. V.
 44 45 ἡδη G. H. V. ἡδὺς A.
 46 πὺν πῶρον O. πὺν πόρον F. πὺν πῶρον H. πὺν
 πῶρον V. πὺν πῶρον G.
 52 ἐτέρων G. H. ἑτερον V. ἑτερον (ἴσως) G.
 v. l.

C,

- 6 ἔνσεο G. V. ἔνθεο H. ἐνέσω A.
 7 ἐξελάοις G. H. ἐξέλαες V. A.
 9 ἀφιδρῆσκασι H. V. διδρῆσκασι G.
 10 παλίσουτος G. παλίσουτος H. V.
 15 ἐφραζόμεθα G. ἐμφραζόμεθα V. A. ἐφρα-
 ζόμεθα H.
 16 σημήα G. H. V. σημήως A.
 20 ἡέρα G. H. V. ἡέρα A.
 30 περαπηύδηκε G. H. V. περαπηύδηκε A.
 31 εἰδὲ γδ εἰδὲ G. H. εἰ γδ ἀνδρ V.

- 35 σμικρῆς τομῆς τ' ἀράσι G. σμικρῆς τ' τομῆς
τ' ἀράσι V. σμικρῆς τ' ἀράσι H.
38, 39 ἀφαίρειν G. H. V. ἀφαίρειν A.
41 νεόχμωσιν G. H. νεώχμωσιν V.
43 ποταίνων G. H. ποταίνων V.
44, 45 Συκίλιν G. H. σικύνη V. σικύνη A.
45 περσβάλλειν G. H. V. περσβάλλειν A.
47 παίδοιο G. H. V. παίδοιοι A.
53 ὀπιπλάσιος G. ὀπιπλά V. ὀπιπλάσιων H.
55 ὀπι τῇ G. H. V. τῇσι H.
CI,
10 ἀβαρέες ἐς O. ἀβαρέες H. ἀβαρέες ἐς G. V.
17 ἡδὲ καὶ ἡδεῖα G. V. ἔστω καὶ ἡδεῖα H. ἔστω καὶ
ἡδεῖα V.
χειρὸν V. G. v. l. χείρων G. H. G. v. l. (γρ.)
19 ἀμφύ G. ἀμφύ H. V. G. v. l. (ἴσως)
23 σφυγμός H. V. σφυγμός G.
26 ἐνεργῶς V. ἐναργῶς G. H. ἐναργῆς A.
26, 27 περσφαλίω G. V. περσφαλίω H.
30 παλαιομῶν G. H. G. v. l. (γρ.) παλαιομῶν
V. A.
33, 34 ἤκεσε G. H. V. ἤκεσεν A.
42 ὑποικερέωσι G. H. ὑποικερέωσι V.
44, 45 ἄλλοι G. H. V. ἄλλοι A.
49 κείσι G. H. κείσιν V.
51 σίπιν H. V. σίπιν G.
52 δῆψος G. G. v. l. (γρ.) δῆψος H. A. δῆψος V.
53, 54 Προνοεῖται A. V. m. προνοεῖται
G. H. V.
55 τοῖσι σιωνέχων G. τοῖσι σιωνέχων V. τοῖ-
σιν ἀνέχων H. τ' δέσιν ἀνέχων A.
CII,
5 ξυνήθης G. H. V. ξυνήθως A.
6 ἀσπασί G. V. ἀσπασί G. H.
11 ποικίλη G. H. V. ποικίλον A.
12, 13 ἐνεργῶ G. G. v. l. (γρ.) ἐνεργῶ H. V. A.
14 ἀνάστασιν G. H. ἐπανάστασιν V.
15 ἐπίσημα G. H. V. ἐπίσημα A.
16 λεῖον G. H. V. λεῖον A.
21 ἀψινθίς G. H. V. ἀψινθίου A.
κόμης V. κόμην G. H.
22 μάνης G. H. V. μάνης A.
23 φυράσκειν G. H. φυράσκειν V. A.
26 ἀκμαῖον G. H. V. ἀκμαῖον A.
26 κόμμι δέ, ῥόδος G. κόμμι, ῥόδος H. V.
28, 29 οἰνάνθης H. V. οἰνάνθη G.
33 λειμῶνας G. H. λειμῶνας V. λειμῶνα A.
42 ἥρα G. ἥρα H. V. A.
44 πάσκειν G. H. πάσκειν V. πάσκειν A.
44, 45 κληῖδας G. H. κληῖδα V. A.
45 ἀλφίτοισι G. ἀλφίτα H. A. ἀλφίτα V.
46 παιπάλη G. παιπάλη H. ἡ ἀπαλή καὶ V.
ἀπαλαῖη G. A.
47 ἐμπάσκειν O. ἐμπάσκειν H. ἐμπάσκειν
G. V.
50, 51 πίπνον G. πίπνον V. A.
51 γύψον ὁππὴν G. γύψος ὁππὴ H. γύψος ὁππὴ V.
CIII,
4 ἀσχερεῖν G. H. ἀσχερεῖν V. A.
8 κάχρυ G. κάχρυ H. V.
9 ποθίζ G. H. ποθίζ V.
20, 21 ἑδαμά G. H. V. ἑδαμά A.
24 ξυνήθης G. H. V. ξυνήθως A.

- 25 ζωάδης G. H. ζωάδα V.
27 ἐξένησε G. ἐξένησε H. V.
29 ἐυσταλῆς G. H. ἀσταλῆς V.
35 καταβλακῶειν G. H. V. m. καταβλα-
κῶειν V.
40 καὶ γὰρ οἶδε G. V. καὶ γὰρ οἶδε H.
45 Θεραπεία Χολέρης G. V. Περὶ Χολέρης Θερα-
πεία H.
45 Χολέρης G. H. V. Χολέρης A.
47 ἀπεπτα G. H. V. ἀπεπτε A.
47 εἰ ρηίδως H. V. A. ρηίδως G.
48 ἦν V. εἰ G. H.
49 ῥομφαίνειν G. ῥομφαίνειν H. V. ῥομφαίνειν A.
CIV,
3 κόπρεα G. V. κόπρεα H.
6 ἔμετος G. H. V. ἔμετος A.
20 ὀπισθίζειν G. H. V. ὀπισθίζειν A.
48 αἰώρης H. αἰώρης (ἴσως) G. v. l. αἰώρης G. V.
αἰώρης F.
50 θήλυμα G. V. θήλυμα H.
57 νάρθη H. νάρθη G. V. νάρθη A.
CV,
4 εἰρίοισι H. εἰρίοισι G. V.
11 ἀδικῇ G. H. ἀδικῇ V.
12 λασάντα G. v. l. λύσαντα G. H. V.
τρέπειν G. H. V. πρέπειν A.
20 ἐντασίς G. ἐντασίς H. V. A.
20 περὶστος G. H. περὶστος V.
23 πόνοι G. V. πόνοι V. F.
27 ἀθρόον V. A. ἀθρόως G. H.
30 ἀνάπνους G. H. ἀνάπνους V.
34 σαφῶς A. σαφῶς G. H. V.
35 καρῆαρη O. καρῆαρη G. V. καρῆαρη H.
36 διαφορῇ H. V. M. διαφορῇ G.
39 συχόν G. εὐχῆς V. A. εὐχῆς H.
43 πάντα H. πάντας G. V.
τῇ G. H. τε V. τ' A.
49 πυρήμα G. H. πυρήμα V. A.
CVI,
6 βελώνων G. H. V. βελώνων A.
8 ξυμφέροι G. ξυμφέροι H. V.
10 μυρία G. μυρία H. V.
11 ἄλλα G. ἄλλα H. V. A.
πῶς G. πῶς H. V. A.
19 ἀλεκτορίδων, καρχαρίων G. H. V. (ἡ) ἑ-
χόντων μέγα καλῶς V. m.
19, 20 κάθροπος G. V. κάθροπος A. κάθροπος V.
21 λίτρον G. H. V. m. λίτρον V.
24 ἡ τελλίνης G. τ' τελλίνης H. τ' τελλίνης V.
25 κάχρυ G. κάχρυ V. κάχρυ H.
26, 27 ἄπνος G. ἄπνος H. V. A.
30 κινάμαμον G. V. κινάμαμον H.
32 χρεόμυτον G. H. V. χρεόμυτον A.
33 ἡ θεράπειν V. θεράπειν G. H.
38 ἀφελῇ G. V. m. ἀφελῇ H. ἀφελῇ V.
42 νέη G. V. νέη H.
44 ἀμερῆν G. H. V. ἀμερῆν V. m.
48 ταμνοντα G. H. V. ταμνοντα A.
CVIII,
3 ἀσκιδάναι G. H. ἀσκιδάναι A. ἀσκι-
δάναι V.
5 πινόντα G. H. V. πινόντα A.
οἰσώω G. H. οἰσώω V. οἰσώω A.
9 οἶν G. V. οἶν H.
12 δάφνης H. G. v. l. (γρ.) δάφνης G. V.
Nnn 16

- 24 ἀντερείδωσαν G. H. ἀντερείδωσαν V.
27 ἐλελισφάγες G. ἐλελισφάγες H. V. ἐνελισφάγες A.
28 εὐτ' ὡς G. H. εὐταν V.
25 βλίτον G. H. V. m. κέλιον V.
26 πεπίων G. V. πέπων H.
27 πολλῆς G. H. πολλόν V.
32 περισσάχοντα G. V. περισσάχοντα H.

CXIV,

- 3, 4 Χρονίαν Νύσων Θειαπόδην Βιβλίον πρῶτον G. H. χρονίαν θειαπόδην αἰ. V.
6, 7 Προοίμιον. Κεφ. α'. defunt V.
20 κῆπ G. H. ποτε V. A.
24 ὑποδιδρῆσκειν G. V. m. ὑποδιδρῆσκειν H. V.
25 καταβλακδύειν G. καταβλακδύειν V. καταμαλακδύειν H.
28 ζυωδαιτίον G. H. ζυωδαιτίοντα A. ζυωδαιτίων V.
29, 30 θάνατον G. H. τῇ θάνατον V.
30 ταῖδε G. V. τόδε H.
32 φεάσω H. V. σφεάσω G.
34 Θεραπεία G. H. περί V.
33 κεφ. β'. G. H. α'. V.
37 σμικρῶ ἀλγεί G. V. σμικρῶ πάθει ἢ ἀλγεί H.
38, 39 περσλάβοι G. V. περσλάβη H. περσλάβοι A.

CXV,

- 3 ἰήθη G. H. ἰαίθη V. G. v. l. ζαίθη A.
4 χρόνος G. V. χρόνον H.
5, 6 ἡμέραν G. H. V. ἡμέραν A.
8 ὡς G. ὦν H. V. A.
20 κούτης G. H. V. κούτης A.
21 κενεαγγέειν G. H. καὶ κενεαγγέειν V.
24 ἀναμάκτον G. H. V. ἀναμάκτος A.
25 ἀφαιδέως G. H. V. ἀφαιδέα A.
π G. H. V. πῶ A.
26 κεφαλαίω G. κεφαλαίη H. V.
27 ἡκη G. H. εἴη V.
28 διπλαῖ G. H. V. διπλαῖ A.
29 π G. τῶ H. V. A.
34 ὀπικέα G. ὀπικέα H. V.
35 λεπταῖ G. H. λεπταῖ V. A.
37 κεφαλαίησι G. V. κεφαλαίη τε H.
38 ἀπάσησι G. H. ἀπάσι V. A.

CXVI,

- 6 ἐπεί G. H. ὅτι V.
17 χρέω G. V. χρεῶν H.
18 τ' ἐμμένει G. τ' ἐμμένειν V. A. ἐμμένειν H.
21 κατακλῖον G. H. V. εἰδὲ ὄργανα εἰς τὸ λῦσαι τὰς τ' ῥινὸς φλέβας V. m.
22 σπρωγῆ G. V. σπρόνη H.
24 ὀδόντα G. ὀδόν H. V. A.
27 ζυγχαράσσοιτο G. H. V. ζυγχαράσσοι τὸ A.
33 ἡ G. H. καὶ V.
πίσι H. V. M. πῶ G.
33, 34 κενώσσει G. H. V. κενώσσει A.
34 ὀκόςον G. H. V. ὀκόςειν A.
35 μάσσειν G. αἰμάσσειν H. V.
37 βαλαύστον G. H. V. καλαύστον A.
42 καύειν G. H. V. m. καὶ ἔν V.
ὀππολῆς G. H. ὀππὶ πολλῆς V.
43 ἀπάνδρεν G. ἀπάνδρε V. ἐπάνδρε H.
52 βυθίοισι H. βαθίοισι G. V.

CXVII,

- 6 ἀλτήρων G. καυτήρων H. V. G. v. l.
9 ἐμπάθειν G. H. V. ἐμπάθειν (ἴσως) G. v. l.
10 Φοινίσσειν G. H. V. Φοινίσων A.
11 ἐγχερόντα G. H. V. ἐγχερόντα A.
13 ζυώθετον π' ἀλτ' G. H. ζυώθειν ἀλτ' V.
17 Φάρμακα G. H. V. Φαρμάκω A.
18, 19 Δίαιτα H. V. διαίτ' G.
20 λεπτή G. H. V. λεπτή A.
30 πόνος G. π' H. V. A.
35 κάρω G. H. κάρω V. G. v. l.
36 κρέσων G. κρέσων V. κρέσσειν A.
42 λαγός V. λαγώδες G. H.
ὀππὸς G. H. ὀππ' A.
42 παχυῶν π G. παχυῶντα H. V. A.
46 ἐφθῶν G. H. V. ἐφθῶν A.
53 ἴχεν G. H. ἴχον V.

CXVIII,

- 4 ἀφελάντων G. H. V. ἀφελάντων A.
7 ἔυπνοι G. ἔυπνοι H. V. G. v. l.
ἔυφοροι G. V. ἔφοροι H.
13 ἐξαγωγή G. H. ἡ ἀγωγή V. διεξαγωγή (ἴσως) G. v. l.
29 ζυεῖ H. ζυεῖ G. V.
30, 31 κεφαλαίησι G. κεφαλαῖσι H. V.
31 πῶσι G. πῶσι H. V.
35 μέλλη G. H. V. μάλλη A.
38 πλημύροντι G. πλημύρον π' V. πλημύροντι H.
41 ἐκρή G. H. ἐκρή V.
45 ἡ G. H. καὶ V.
52 ἐπὶ G. ἐπὶ H. ὅτι V.
56 ἐπὶ G. ἐπὶ V.

CXIX,

- 4 τ' H. V. π' G.
7 τετμηκέναι H. πτμηκέναι G. V. (ἐν ἄλλω) πτμηκέναι V. m.
8 δραχμαὶ G. H. δραχμας V.
12 ὑπανατρέφειν G. ὑπανατραφεῖν V. ὑπανατραφεῖν H. ὑπανατραφεῖν A.
18 ἡ σπονδύλιον G. H. καὶ σπονδύλιον V.
31 μαρμαρυγῶν G. μαρμαρυγῶν H. V.
34 τῶδε H. ταῖδε G. V.
37 καμάτων Πρόνοια, καὶ ὀππομένη περὶ δὲ καμάτων περὶ δὲ H. καμάτων περὶ δὲ V. (ἡ) πρόνοια καὶ ὀππομένη V. m.
54 οἱ περὶ πατοὶ G. ὑπέρπατοι H. V. G. v. l.

CXX,

- 7 διωσμὸν G. V. διωσμὸν H.
16 κεφαλή G. H. κεφαλῇ A. κεφα V.
21 πείσις G. πείσις H. V. A.
22 περὶ πείσις G. H. περὶ πείσις V. A.
ὑδατ' ἢ αἶμα H. V. ὑδατ' ὅτι αἶμα G.
26 θύμβρης H. V. θύμβρης G.
32 ἡ εὐχαρῆ H. εὐχαρῆ ἢ G. V.
37 πλοσάνη G. H. V. πλοσάνης A.
40 ὅξω G. ὅξω H. V. A.
46 εὐ καλὸν ἐν τέτοις τοῖσιν A. εὐ τοῖσιν G. H.
εὐ τοῖσιν V. (ἡ) καλὸν ἐν τέτοις V. m.

CXXI,

- 3 Θεραπεία G. H. περὶ V.
5 γδ' ἢ μῶνον G. γδ' μῶνον H. V. G. v. l.

- 10 ζώεν G. V. ζώων H.
τλαῖεν G. τλῆεν H. V. A.
- 34 σμικρὸν H. V. σμικρὰ G.
- 37 μύδησιν G. H. V. σῆψιν A. V. m.
- 38 ξυμβῆ G. ξυνέβη H. V. A.
- 41 εἰρέα) G. H. εἰρέαν) V. A.
- CXXII,**
- 9, 10 κρέασον H. κρέασι G. V.
- 12 τωυτὸν G. V. τῆτων H.
- 14 βηστίν G. βυσίν H. V.
- 17 κασίλω G. V. κασίλω H.
- 21 αἰθύν G. H. αἰθρύν V.
ἐνοικαῖδιοι G. H. V. ἐνοικαῖδε A.
- 25 πίνοντες G. H. V. πόντας H. m.
- 33 πρήσσειν G. H. V. πρήσεις A.
- 34, 35 ὠφελειῦτα G. H. V. ὠφελειῦται A.
- 36 μῆ G. V. μῦ H.
θηηταῖ G. θηηταῖ H. V.
- 40 ἐκκρεῖσι G. H. V. ἐκκρεῖσι A.
- 44 καλαμίνθη G. H. V. καλαμίνθη A.
- 49 ἐν G. H. ἐς V. A.
- 50 βέμβηκα G. H. V. (ἡ) τρέχον V. m.
- 51 ἰσάναι G. ἰσάναι H. V.
- 53, 54 ἡγεμαῖ G. H. V. ὕρωμαῖ A.
- 54 ἡσυχίη H. ἡ ἡσυχίη G. ἡ σικύη V.
- CXXIII,**
- 4 ὠμοῖσι G. H. V. ὠμοῖσι A.
λιπερὸν G. H. V. λιπερεῖν A.
- 14 κακὸν G. H. V. κακεῖν A.
- 23 ὤων H. V. M. οῖον G.
- 28 σίκυ G. σίκυες V. σίκυα H.
- 30 κακὸν G. H. V. κακεῖν A.
- 32 ὠραῖως H. ὠραῖ G. ὠραῖ V.
- 40 ἡδε G. H. ῶ G. V.
- 44 ἑκασον H. ἐκάσ G. ἐκάσιν V.
- 46 εἶασι G. V. εἶασι H. εἶασι (ἴσως) G. v. l.
- CXXIV,**
- 3 Θεραπεία G. H. περὶ V.
- 13 αἰόδηται H. αἰόδη G. V.
- 15 ἔη H. V. A. εἴη G.
- 22 ἦ G. H. δεῖ V.
- 26 ἐγκορμύης G. H. ἐγκορμύης V.
- 31, 32 μέρ G. H. μέρας G. V.
- 32 < G. < H. V.
- 34 σωμαχῶ γὰρ τῇ δυνάμει G. σωμαχῶ γὰρ καὶ τῇ δυνάμει H. V.
- CXXV,**
- 5 φράσω H. V. φράζω G.
- 9 γυναικὸς H. V. A. γυναικῶν G.
- 14 ἡγεμόνον G. H. V. (ἡ) δρχόμνον V. m. δρχόμνον A.
- 16, 17 αἰαθρέψι G. V. αἰατρίψι H.
- 19 ἐγχερίπνι G. ἐγχερίπνι A. ἐγχερίπνι H. ἐγχερίπνι V. (ἡ) ἐνπνέντα V. m.
- 25 ἐγχετῆ G. ἐν κητῇ H. V.
- 35 ὅπως G. H. ὅπως V. A.
περὶ κληῖται G. V. κληῖται H.
- 36 ἀπσον G. V. ἀεσον H.
- 40, 41 περμύον G. V. περμύμεν A.
- 43 ἡ G. V. ἡν H. G. v. l. (ἴσως).
ἡ γὰρ αὐτὴ G. V. ῶ γὰρ αὐτὴ G. H.
- CXXVI,**
- 8 ἀπαυδῶν G. ἀπαυδεῖν V. ἀπαυδεῖ H.

- 3 ἔη χρηστὴ H. A. εἴη χρηστὴ G. ὅχρησται V.
- 18 δέχοντα G. δεχοντά H. δεδὸν ταῖ V. A.
- 19, 20 σειραῖω τῷ κρηλικῷ H. θηραῖω τῷ κρη-
τὶ G.
σκυβαλλίτη G. σκυβέλλη H.
- 38 θερμίνθ H. θερμίνθ G.
- 52 ἐξεχῆς G. ὅξεχῆς H.
- CXXVII,**
- 7 ἦ καὶ τερπνὸν H. ἦ περπνὸν G.
- 19 λιτή G. λιτῆς H.
- 26 ῶ G. ἡ H.
- 49 ὁσφύϊ G. ὁσφύϊ H.
- 53 ἔμετοι G. ἔμετο H.
- CXXVIII,**
- 17 βλάψαι G. βλάψαι διῶα) H.
- 24 μή H. μεί G.
ζῶ H. ζῶ G.
- 25 βηστίν G. βηστίν H.
- 34 ἡ οἱ ἀλῆ H. ἡ ἀλῆ G.
- 38 ἡλῶν) G. ἡλῶν) H.
- 46 χρέο G. χρέο H.
- 50 μαλθακωτάτοις αἱ H. μαλθακωτάτοις G.
- CXXIX,**
- 8 Θεραπεία G. περὶ H.
- 17 ἔ G. πὸ H.
- 26, 27 ἐκρέον H. ἐκκρέον G.
- CXXX,**
- 4 χυμὸς G. χυλὸς H.
- 5, 6 ματῆχσι G. ματῆχη H.
- 22 Θεραπεία G. περὶ H.
- 31 θήμμαι G. θήμμαι H.
- 40 σφίγγας H. σφύγγας G.
- 42 ψύας G. ψύας H.
- 43 ἡ G. ὁ G.
- 32 διέξοδον ὅπως ἀρήγειν G. H. διέξοδον ἀρήγειν M.
- 48 ἀλίτοις G. ἀλφίτοις H.
- 51 ταῖδε σι G. ταῖ μέσαι H.
- CXXXI,**
- 3 μῆον H. μέον G.
- 3 περὶνίττω G. H. βρυονίττω H. m.
περὶνίττω H. περὶνίττω G.
- 4 ποικίλων δὲ, μύρα μὴ ὁκόσ G. ποικίλων
μὴ ὁκόσ μύρα H.
- 13 Θεραπεία G. περὶ H.
- 19 ψυῶν G. ἡ ψυῶν H.
- 20 λαρόν G. λαρόνων H.
- 21 ἐς τὸ τὰς G. ἐς τὰς H.
- 27 λιβανωτῆς H. λιβανωτῶν G.
- 36 ἀλικακάδ H. ἀλικακάδ G.
- 39 καὶ ἀλῆ ἔσθης G. καὶ τὸ ἀλῆ ἔσθης H.
- 46 ὠκισα G. ἡκισα H.
- CXXXII,**
- 8 τῆσι H. τοῖσι G.
- 24 ἀκρῆσις G. H. ἀκρῆσις (ἴσως) G. v. l.
- 25 ἀτρεπῆ G. H. ἀτρεπῆ (ἴσως) G.
v. l.
- 31 ἔη G. ἔοι H.
- 33 εὐψιν G. γόψιν H. G. v. l.
- 37 ποῖςδε καὶ H. τοῖςδε ἦ G.
- 42 ἡδε G. εἰ δὲ H.
κράνη G. κρῆνοι H.

CXXXIII,

6 ἦν G. πη H.

7 μηδὲν ἢ G. μηδενὶ H.

13 οἱ ὕπνοι G. αὐπνοι H.

17 βολαῖσι τοῦ G. βολαῖ, σίτῃ H.

18 τόνον G. τοίλον H.

37 κολοκύνθης H. κολοκύντης G.

38 δρόγλωσσον G. δρόγλωσση H.

40 βρύον H. βερίω G.

CXXXIV,

44 πειν G. ποιεν H.

CXXXV,

18 κελτέων H. κελτίων G.

34 ἀμμωνιακόν H. ἀμμονιακόν G.

45, 46 κερυκοβόλια G. κερυκοβοὶ λεία H.
κόρυμβοι λεία M.H.m.

CXXXVI,

6 λαγῶς G. λαγῶς H.

17, 18 κρέσσον G. κρέστων H.

20, 21 ἀπὸ καὶ πάντων G. ἀπὸ ἀπάν-
των H.

25 παρεκθέων G. περ ἐκθέων H.

NOTÆ

I N

VARIAS LECTIONES;
EMENDATIONES, & CONJECTURÆ.

QUÆ res maximè solent Antiquorum Libris labem inferre, eæ videntur omnes ad depravanda hæc *Aretæi* scripta conspirasse. Horum enim Codices MSS. sunt quidem ii numero non admodum pauci, (de *tredecim* ad me notitia pervenit;) sed quoniam alii cum aliis tam in mutilis truncisque partibus, quam in prodigiosis erratis perpetuo ferè tenore exhibendis mirificè consentiunt, alii ab his in utrâque re interdum haud parum discrepant, eos neque ex uno, neque ex valde multis Exemplaribus descriptos fuisse censendum est. Sunt etiam, (de plurimis ita esse audio,) manu admodum *Recenti* scripti; ideoque eos, utpote ab indoctioribus Librariis exaratos, vitiis scatere minimè mirum est; quibus quidem Codicibus etiam si paulo frequentiora menda irrepsissent, condonandum esset hominibus, cum ibidem de Arte tractaretur sibi neutiquam intellectâ, & in qua voces sæpe occurrerent extra communem usum positæ, obscuræ, nisi Medicis fere inauditæ. Quid quòd *Aretæus* ad duorum fere Antiquissimorum Scriptorum, *Homeri* scilicet & *Hippocratis*, dicendi rationem, stylum conformarit: & non modò obsolescentia horum voces frequenter adhibeat, sed & novas ipse haud rarò effingat; omniaque Dialecto, jam etiam suo tempore desuetâ, comprehendat. Neque verò, exceptis tribus, Medicum quencumque Græcum, de *Aretæo* vel famâ audivisse percipimus. Ex iis autem qui de eo mentionem faciunt, *Paulus* unam duntaxat, eamque haud magni momenti sententiam, affert; neque in describendis medendisve morbis, hujus vestigiis insistere videtur. In eo autem loco, ubi *Dioscorides* ex illo aliquid adducturus fuit, hiatus reperitur. *Ætius* autem quater ex *Aretæo* quædam se desumere fatetur; quæ licet multum immutata, ex isto, quem nobis usum præstiterunt, quantum restituendis corrigendisque Veterum Libris profit hos ab insequentium Sæculorum Authoribus citari, declarant. Ad hæc, neque inter Criticos, nisi unus fortè aut alter, existit, quem in *Aretæi* lectione versatum esse constat; hos autem, ut *Mercurialem*, *H. Stephanum*, & *Foësum*, ex eo aliis Authoribus lucem attulisse, non item ex aliis hunc emendasse, invenio. Cæterum Editiones, nonnisi duæ, hujus Authoris Græcæ prodierunt; quorum prima à Viro & docto & diligenti data est: is quidem, quicquid è MSS. colligi potuit, ad illustrandum Textum fideliter & cum ju-

dicio disposuit; conjecturas, doctas quidem sed paucissimas, easque nudas, ne verbo quidem addito, attexit. Posterioris Editionis Author, quàm nihil hujusmodi, aut aliud sanè quippiam utile effecerit, in Præfatione declaratum est.

Supereſt, ut exponam quas mihi potissimum in emendando *Aretæo* leges præscripserim. Cùm, uti supra dictum est, *Homeri* ac *Hippocratis* dictionem studiosè imitetur, siquid apud istum barbari, obscuri, absurdi, duri, levi mutatione in eorum verba detorqueri possit, magnas mihi adstipulari auctoritates censebo. *Ætius* quoque, uti palam feci, multa ex *Aretæo*, nomine hujus celato, decerpit; multa ex *Archigene* desumit; quæ cum his *Aretæi* planè eadem sunt; adeoque non mediocre Emendationi momentum accedet, quam cum scriptis istis congruere demonstrabo. Quin & *Aretæus* ipse, si loca sensu à se invicem non multùm abhorrentia contuleris, sanis frequenter sententiis depravatas optimè castigabit: quòd dicendi rationem ubique servet pressam, teretem, uniformem.

Cæterum, detegendis indicandisque præcipuis errorum originibus, commodè sæpe eruitur, firmèque stabilitur vera lectio. Jam cùm in exarandis Codicibus, verba, vel à Dictante, vel ex Autographo, excepta, chartæ mandentur: quidam malè legendo, quidam male audiendo, omnes malè scribendo peccant. Qui audit, quique legit, pravâ scripturâ literas confundit, dimidiatas pingit, alias aliis nimis similes exprimit: negligentia quædam omittit, quædam transponit. Qui malè audit, ea quæ sono ad se invicem accedunt, pro se invicem ponit; voces incognitas perperam scribit: pro non intellectis notas, pro inusitatis communes substituit. Qui legit, litteras & verba sibimet formâ similia pro se invicem sumit; si voces similes aut similiter terminatæ haud longè inter se distent, ultimam earum cum intermediis omnibus omittit: eadem de causâ nonnulla repetit; particulae etiam, & voculae minutæ hujus visum effugiunt: verba è Margine Textui, quæ ibidem admitti non debent, & quæ debent, alieno loco, inserit; Glossemata vel vocibus quæ per hæc declarantur, addit, vel ista inducens has ejicit. Uterque, si ad res magis, quàm ad verba, attendit, horum ordinem, servato sensu, invertit: voculas idem significantes alias aliarum loco supponit: particulas frequenter omittit, frequenter mutat, præpositiones item & adverbia: numeros, casus, modos confundit: voces simplices pro compositis, & has pro illis, usurpat. Quòd si sensum haud assequantur vel parum curent, ambo verba ineptè separant, & conjungunt; malè interpungunt, Spiritus & Accentus perperam appingunt. Causas errandi, & ei qui id quod scripturus, & ei qui id quod dictaturus est, legit, communes esse constat. Rectè quidem interdum legunt, quod haud rectè rursus exscribunt: ubi scilicet vetustas, aut caries, aut injuriâ quævis alia, vocabula sive litteras, vel earum partes delendo obscurandove, ita immutârît, ut diversa potius repræsentent. Porro cum MSS. partim Majusculis, partim Minusculis, Litteris exarentur; quarum Majusculæ prope similes sunt, earum Minusculas sæpe haudquaquam ejusdem formæ esse contingit: idemque vice versâ obtinet. Est etiam observandum, Majuscularum formam in diversis Codicibus non esse admodum diversam: Minuscularum species esse quamplurimas, plurima item abbreviationum genera, ita ut difficiliùs ex his conjectura formari possit; cùm planè nesciatur quonam scripturæ genere exaratum fuerit Exemplar, è quo Codex alius sit exscriptus. Frequenter etiam accidit, ut Codices depraventur, eò quòd Librarii, quæ vel non intelligant, vel non probent, scribere nolint: adeoque conjecturas suas pro his substituant. Frequenter etiam, ut Libri sui castigatiores perfectioresque appareant, lacunas ex ingenio suo quoquo modo suppleri satagunt; ubi nempe vel finis vel principium vocabuli erasum est, quippiam

piam pro suo captu affluentes, unde linguæ saltem ejusdem cum cæteris videatur: sensu interim, prout obtigit, vel aliquo, vel nullo. Trium tres dissimiles in unâ eâque notissimâ Voce mendorum causas proferre liceat. Pag. 105. lin. 39. legitur, *συχνὸν πίνειν ἔλαιον*. pro *συχνόν*, Codices duo habent *εύχνη*. scilicet quia Majusculum *Σίγμα*, hoc (C) atque hoc (Σ) modo scriptum, faciliè temporis injuriâ & Scriptoris negligentia, Majusculum *Εψιλὸν* duobus his modis (Ε) atque (Ε) expressum, plurimum referet: unde *συχνόν* factum est; nū autem, cum minusculâ sic (ν) scribatur, ab *εψιλὸν* minusculo (υ) parum differt: ita *εύχνη* factum est; Librarius autem tertius, in Græcæ fortasse Linguæ scientiâ se versatum existimans, neque hujusmodi vocem in eâ reperiens, sagaciter *εύχνη*, Imperativum scilicet ab *εὐχομαι*, Libro suo inseruit.

His omnibus de causis plurima in *Aretæi* Libros fluxisse vitia credo; ad eamque corrigendi normam Emendationes & Conjecturas sequentes sæpius accommodabo.

Notandum, quicquid ex *Hippocrate* citatur, id paginis lineisque Exemplaris, *Genevæ* Anno 1651. impressi; quicquid ex *Ætio*, id folius, quæ prodiit, Græcæ Editionis, *Venetis* An. 1533. aptari.

Quæ Stellulis notantur Capita, vel partim, vel ex toto perierunt.

PAG. I.

21 *πλησίον εἶδε* Ⓢ, Malim, *πλησίον εἶναι* Ⓢ, uti legi debere conjicit *Gourylus*, uti etiam hæc verba transtuli. Si *εἶδε* Ⓢ fervandum est, eo sensu intelligendum est, quo, *Σκοταματ* Ⓢ ἢ ἡ ἰδέη, *βάρ* Ⓢ ἢ κεφαλῆς &c. (28: 18.) ἰδέας etiam pro *εἶδε* Ⓢ inter Var. Lect. reperitur.

II,

20 *ἐς τὴν ἡμέραν*, *σημαίνει δαίοντο*. Ita legendum, rectè proculdubio, conjecit *Gourylus*; Libri enim omnes, pro *ἡμέραν*, ἡμετέραν habent: & *Crassus* ista vertit, *nos ad ægritudinis notitiam impulerunt*; *σημασίη* vero, uti infra (1.23. & 55.) accessio nem semper, idem scilicet quod *παροξυσμὸν*, significat.

35 *ξυμπερίσσειν*. Legendum *ξυμπερίδωσιν* ut (4: 4.)

47 *ἐρύθημα μύλων*. Ex Margine hæc Textui inserta videntur; etenim antea dixit, *μύλα ἐρύθει*.

III,

10 *αἰτίων*. *Crassus* αὐτίων legit; utpote qui, eorundem, verterit. Priori verò loquendi genere passim utitur, ut *αἰτίης προση* (48: 39.) Hæc autem juxta *Hippocratis* sententiam dicta sunt, Lib. de Flat. (300; 41.) & de Morb. Sac. (306: 38.)

11 *σὺν ὑγρῷ πνεύματι* &c. Videntur hic quædam deficere, & mendum etiam cæteris fuisse.

26 *ξυμπαθεῖα τῇσι δόχῃσι γίνεται* G.V. τῇσι δόχῃσι γίνεται *ξυμπαθεῖα* H. Exemplum hoc verborum transpositionis, quod in MSS. frequentissimè accidit, unicum dare sufficiat.

32 *ἀνάκλινον* G.H. ἀνάκλινον V. Malim ἀνάκλασιν ab ἀνακλάω. Ita, (2: 30.) κεφαλὴ ἐς τὸ μετὰ φρένον ἀνακλάται. & (4: 24.) τὴν κεφαλὴν ἀνακλασμένῳ. vide etiam 4: 34, 48. ἀνάκλινον *Ionisè* usurpari nequit, quoniam

ista vox, ab ἀνακαλέω formata, aliud significat.

49 *ξυμπερίσσει*. *πάχυν* hic, puto, deficit, Ita (5: 18.) ἥτοι τῷ ξυμπερί παθεῖ τῶνδε τῶν ζώων. & (9: 40.) ἡλικίη, πρῶτον τῶν ἄλλων πάχυνσι γίνονται. & (48: 8.) παῖδες περὶ παθεῖν τε ὀκλοῖ.

53 καὶ θανάτου ἢ φύσεως. *Gourylus* vertendum monet, *quæ etiam est mortis natura*. Hæc autem melius intelligentur ex istis quæ habentur in Capite de Elephantiasi. (69: 22.) ἀφυκτὸν ἢ νῆστον, πικτεται γὰρ θανάτου ἐπ' αἰτίη. ψύξις ἐστὶ ἐμφύτης θερμῆς—ἡδὲ ἐστὶ ἡ ξυμπερί θανάτου καὶ τῷ παθεῖ αἰτίη.

IV,

5 σφηνὶ ἀλὰ ῥηιδίως εἴποι. Absurde in quibusdam Codicibus legitur, σφηνὶ νῆ δία ῥηιδίως εἴποι. *Crassus* autem vertit, *cuneis per Jovem facile diduci possint*; quem ab *Ionica* tmesi falsum rectè monet *Gourylus*. Hæc quidem apud *Poetas* frequentissima; quæ *Aretæus* quoque in aliis locis utitur, ut (6: 21.) περὶν ἢ τῷ ἱερῶν ἐπὶ τέχνῃ χρῆσθαι. & (24: 12.) ἐπ' αὐτὰ ἔειπε. Porro ex ultimâ syllabâ *ῥ* (σφηνί) Librarii formarunt νῆ ante ἀλὰ, tmesin hanc pariter non intelligentes.

26 βρόχῳ. Legendum βρόγχῳ ex *Fabricii* Var. Lect.

34 ῥάχης ὅλη ἐς ὄθῳ. Hæc profectò sana esse nequeunt; neque enim congruunt *Emprosthotono* affectis, qui, ut supra dixit, sunt κυρτοὶ τὰ νῶτα, & uti mox eos describet, ἐς τὸ πρὸθεν εἰς τοξέντη μένον, ἀλλὰ καὶ σφαιμέντη. *Gourylus*, pro ὅλη, legit ἑλκῆ.

κεφαλὴ πενήνης ἐς θώρηκα συνενδύεια H. κερυφῇ, κεφαλὴ πενήνης, ἐς θώρηκα συνενδύεια. G.V. Malim κερυφῇ πενήνης, κεφαλὴ ἐς θώρηκα συνενδύεια. Mendum hoc ita accidisse potuit; κερυφῇ omissum est, ac in Margine positum; ab alio deinde, sed haud suo loco, restitutum. Verum hoc modo multo elegantior sententia est, cum caput ita pectori affixum describatur, ut

ejus vertex in terram pronus dependeat.

V,

17 *Συνάγχη καὶ Κυνάγχη ἥδε καλέεταί.* Legendum exillimo, *Κυνάγχη ἥδε καλέεταί*, cætera autem ex Margine assumpta. Nam cum duas, easque contrarias, describat Anginæ species, cur hæc *Κυνάγχη* vocetur, hic rationem reddit: mox autem alteram magis peculiariter appellari *Συνάγχη* docet, *οἷον συννύσσαν ἔνθεν καὶ ἄγχασαν*, cui quidem contrarium Symptoma huic speciei, nempe tumorem & eruptionem, competere affirmat.

50 *Ψύχον.* An *ψυχρὸν*?

VI,

24 *ὡς Κυνάγχη δὲ Συνάγχης γίνεσθαι.* Ita ex conjecturâ meâ; sed in Textum per incuriam irrepere, cum nihil hujusmodi facere decreveram. In Libris omnibus legitur, *ὡς Συνάγχη δὲ Κυνάγχης γίνεσθαι* perperam certè. *Συνάγχης* enim jam Symptomata describit, quæ quidem in *Κυνάγχη* feliciter transit; ita enim exteriores gutturis partes afficiuntur, interiores liberantur, atque ita periculum evanescit. In hac præcipuè re duas has Anginæ species à se discrepare manifestum est.

46 *εἰ.* Melius *εἰ δὲ* ut in V.

50 *ὕμνῳ, ἔνθα &c.* An *ὕμνῳ, εὐτε ἔνθα &c.* Sententia fanè alioqui manca est; hæc autem loquendi formâ ubique fere utitur (ut 2: 31. & 10: 33.) Ista vox autem facile omitti potuit, propterea quod ejus initium sequentis voculæ initio non absimile est.

λαίφεα. Ita legendum ex Cod. H. non ut in G. *λέπεα*. Sic Uteri Membranas navigii velis comparat, (64: 49.) *ὕμενες νούρωδες, παλατές ὅπως νεὺς λαίφεα.*

VII,

30 *ῥυπαρὰ H. λιπαρὰ G.* Quid pingue Ulcus sit, nescio; sordidum, ut mali moris, semper notatur: eique *καθαρὸν* opponitur. (44: 11.) *πελιδναί, κρεῖλα, ῥυπαρὰ, δυσπελιδναί* τὰ Ελκεα. Et (54: 26.) *Ελκεα, ἄλλοτε μὲν καθαιρόμενα, ἄλλοτε ὅ ῥυπαρά.*

41 *ἐκινήθησαν, καὶ ἐμελάνθησαν, καὶ ἐς G. ἐκινήθησαν, καὶ ἐς H.* Hæc, ut Exemplum verborum quorundam omissionis propono; propterea quod similia similiterque terminata non longè à se invicem distant.

VIII,

3 *βοήσῃ.* An *βοῶσι*, vel subintelligendum *εἰδοσμένοι*?

6 *ἔη.* An *ἥδε*?

IX,

15 *κακόν.* An rectius *κάκιον*? (ut 8: 56. & 51: 17: 43.)

X,

39 *αὐτή.* An *αὐτὴ*?

XI,

13 *ὑπόχολον κατὰκρῆς.* Legendum credo, *ὑπόχολον ἢ κατὰκρῆς*: quoniam *ὑπόχολον*, subflavum significat, *κατὰκρῆς* autem aliam pituitam denotat ejusdem coloris, sed gra-

vis intensi. Ita (14: 19.) dicitur *αἷμα ὑπόξανθον ἢ κατὰκρῆς*. Et (14: 48.) *ξανθὸν κατὰκρῆς* pro flavissimo colore usurpatum. *Ætius* hæc in suos Commentarios transcribens ita ait, *βῆξ ξηρὰ εἰ δὲ καὶ ἀναχθεῖν π, ἀφρώδες, κατὰχολον, ἔστιν ὅπερ καὶ διαμονὴν ἀντηρὸν σφόδρα* (174: 50.)

19 *ἐπαιείρη.* An *ἐπαιείρης*?

20 *ρευποί F. Crassus*, in Variis Lectionibus *Edit. Basil. 1581.* pro *curvantur, vigilant*, legendum monet. Omnes enim, *ἄρευποι*, habent; sed perperam. In purulentis *Hippocrates* ait, eorum οἱ μὲν ὄνυχες *ρευπῆνται* (42: 32.) *Aretæus* (36: 52.) *Phthilicorum*, ait, ὄνυχες *ρευποί*. *Ætius* hæc ex *Aretæo*, uti totum fere hoc caput, desumens; *ἀκρα ψυχρὰ ὄνυχες πελιδνοί, καὶ ρευπῆνται*. Unguium uncatio, quam *ρευπῶσιν* vocant. *Cæl. Aurel.* (L. 2. c. 32.)

52 *ὡς τῆς.* An rectè?

XII,

2 *βραχεῖη.* An *ραγὴ ἦ*? vel *ραγῇ*, ut (62: 31.) *ἦν μηδέκω ραγῇ*. Vel an *Φορὴ* deest? *Παῖ βραχεῖη Φορὴ ἔ ὕψος* (51: 17.)

5 *ἀνίη.* Num *ἀνίη*?

9 *τῆς ἀνω ἱξί* & ὁδῶ. & ὁδῶ, videtur Glossema; *ἱξίς* enim *τῶν ὁδῶν* (rectam viam) significare apud *Ionas* à *Corintho* notatur, atque ita à *Galeno* (in Exeg.) apud *Hippocratem* usurpari dicitur. *Aretæus* etiam, *οἷν* & *ὡκὺς μὲν ἐς τῶν ἀνω ἱξί* inquit (104: 24.) *ἱξίς πόρων* (53: 45.) V. Lexicon, in voce *ἱξίς*.

27 *βύζεταί.* Ita legendum, licet vox inusitata; formatur autem ab Adverbio *βύζω*, quod frequenter apud *Hippocratem* reperitur, ut (237: 17.) *αἷμα βύζω ἀπὸν*: exponitur autem à *Galeno*, *Erotiano*, & *Hesychio*, ἀθρόως. V. Lexic.

ἢ μάλα βήσαςσι. Ita lego, *Ætii* auctoritate, licet Codices omnes habeant *εὐ μάλα βήσαςσι*. Ille enim, immutatâ paululum Dialecto, *εἰ μὲν ἔν δὲ κεφαλῆς φέροιτο, γαργαλισμὸς τῷ ὑπερώας γίνεταί, καὶ ἀναχρεῖς πυκνή, καὶ ἔτως δόποπύσιν. ἐρεθίζονται γὰρ πῶς βήχα, καὶ ἢ πάνυ βήσαςσιν.* (171: 36.) Illud autem *θυμὸς ἐξ γίνεταί*, quod ex *Aretæo* reddit *Ætius*, ἐρεθίζον πῶς βήχα, loquendi forma est ex *Hippocrate* desumpta (Progn. 39: 25.) *βηχῆς τε καὶ θυμὸς τετέοισιν ἐξ γίνεταί, καὶ ἔθεν τι δόποπύσιν αἷξιον λόφος*; in quem locum commentans *Galenus* ait, *θυμὸν εἶρηκε τῷ νυῷ περὶ θυμῶν ἢν ἰσχυρὸς πῶς τὸ βήπειν, ἐρεθίζόμενοι μὲν ὡς πῶς τὸ σύμπλωμα, πῶς αἷμα δὲ αὐτὰ πανόμμοι καὶ μόνον δὲ χῆς ἔ βήπειν περὶ ὥμμοι.* *Aretæus* hoc ipse explanat, (19: 57.) *βῆξ ὅ ἀτελής, περὶ θυμῶν δὲ μένον.* Et (43: 50.) *βῆξ, πολλὸν θυμὸς ἐξ γίνετ, καὶ βραχεῖα, ξηρὰ βήσαςσι.* Itaque ἢ certè, contra omnium Librorum auctoritatem, legendum.

38 *δοποπύμμοι.* Malim *δοποπύμμοι*. Sputum enim, quo minùs fluidum est, eo faciliùs in globulos formatur, & expuitur, difficiliùs autem liquefit & dissolvitur. *Ætius* hæc

hæc transcribens ait, ὡς ὑπὸ τῷ γλῶσσαι ἔρχεται σφυγύλον, καὶ ῥαδίως διαπύεται. Et *Alexander Trallianus* (L. 7. c. 1.) γνωρίσεις δ' ὅπ' οὐκ ἐκ τῆ κατώθεν μερῶν, ἀλλ' ἐκ τῆ πρὸ τῆ φάρυγγος καὶ τῷ δέσμηται, ἐκ δ' ἑμὸν ἀναχρεμπόρμους αὐτοῖς καὶ βήσας πάνυ ἀναπύεται.

51 Φθῆς. An Φθῆς? siquidem ex hoc affectu in Phthisin præceps est transitus. Ἡν ἐν τῷ ἐξ Αποσιτίου, ἐν τῷ Πνέμονι γήνηται, ἢ ἐκ βήχος χροῖνης, ἢ ἀναγωγῆς αἵματός, καὶ ἀναβῆσθαι πύον, Πύη καὶ Φθῆσις κυκλίσκεται (36: 4.) qui affectus Φθῆς etiam vocatur, (36: 31.) Vel num Φορῆς legendum? ut G. scilicet ut sanguinis effusio ab Asperâ Arteriâ fieri dicatur.

55 δ. An τῷ, pro πνέ, Ionicè? certè δ τ separatim legendum, non, ut apud G. τῶν.

XIII,

7 Εμπύσι. An Εμπύσι? Ita (36: 7.) ἦν δ' ὁ θάρος ἢ πύον ἐμπύση, ἐπαναγῆται δὲ ἀπὸ τῆ πύονος, Εμπύη ἢ δὲ τῶνομα.

35 αὐλιόθεν. Num αὐλιόθεν? ut (14: 37.)

45 τῷ πύονι ἢ ἢ ἀπὸ τῆς δ. Melius fortasse τῷ πύονι ad præcedentem sententiam rejici posset, ac legi ἢ δὲ ἀπὸ τῆς δ. Etenim antea de signis ex minore vel majore copiâ sanguinis aliquid dixerat; nunc autem de iis tantum agit, unde dignosci possit si ex Venâ vel Arteriâ fluxerit.

XIV,

5 ἡτρεῖς. Legendum ἡτρεῖς, ut (12: 46.) ἡτρεῖς ἢ δὲ κείνῃ ἀπὸ τῆς. & alibi. σύψις μὲν ἢ ἡτρεῖς.

21 ξυῶ τῷ. Vocem aliquam potius deficere crediderim, ut σάλλω, quam τῷ hic pro πνι usurpari; neque enim aut commune aut fanum genus loquendi videtur. Substantivo certè alibi semper utitur in occasione simili, ut (60: 20.) τὰδε καὶ ξυῶ τῷ τρεῖς. & (60: 27.) ἄλλοτε μὲν ἰδίῃ τὰδε, ἄλλοτε δ' ξυῶ τοῖσι καπνέοις.

27 μετεξέτεροις ἢ καὶ μέσφι μεταφρέν. ἔμετοι φλεγματοῦδες, H. μετεξέτεροις οἵδε μέσφι μεταφρέν ἔμετοι φλεγματοῦδες. G. V. Fortasse μετεξέτεροις δὲ καὶ μέσφι μεταφρέν. οἱ δὲ ἔμετοι φλεγματοῦδες.

29 μέζων ἐν τῶν δόσιτιν, πύον πολὺ. An μέζων ἐν δόσιτιν, τῶν πύον πολὺ?

34 πυρετώπρον. Inusitatè, neque bene formatum comparativum hoc ex Substantivo πύον. Malim πυρετώτερον, ut (98: 28.) τὸ πυρετὸν ἴσθ.

57 κατὰ πύον. Certè vox mendosa. *Crassus* vertit, Si in pectore noxa sit; quid legit, voci κατὰ πύον simile, conjicere nequeo. Inter Varias Lectiones legendum monet, Si à pectore absorbeat. An ἐπ' αὐτῇ? his enim præpositionibus verba in simili casu decompōnit, ut ἐπαναγῆται ἀπὸ τῆ πύονος (36: 8.)

XV,

14 δ. Delendum puto. Inflammationes enim æstate maximas oriri minimè dubium est.

οἱ καὶ οὗτοι ἐν τῇσι θερινῇσι μάλλον γίγνον. *Hippoc.* (L. 2. Epid. 995.) Sequitur etiam apud *Aretæum* homines mori ἑαρόν δ' ἄπρον, φλεγμονὴ καὶ πυρετοῖσι καυσώδεσι.

19 διαγνώσι. Malim, διαγνώσις. Etenim malam spem ex desperatione omnimodâ sequi, absurdè dicitur; δυσλπίσις, διαγνώσις τῆ βίης, cum gradatione expressio est.

37 ὠκυφόν. F. M. ὠκύφων δ' G. V. H. *Goury-lus* inquit, O cyphon, exclamatio est indignantis, Dii vestram fidem! Quânam autoritate fretus hoc ita exponat, haud reperio. ὠκυφόν certè, vox *Homerice* composita, commodissimè legi potest. *Paulus* (L. 3 c. 24.) καρδία πάχος οὐκ ὀφείλει φέρειν θάνατον. *Aretæus* infra, τόσον πύον τὰ χύματα δ' ὀλέθρεα (15: 44.)

50 βυβῶνες οἱ λοιμώδεες ἡπατ. ἡπατ pro ἡβης falsò hic scriptum suspicor. Ita parum enim proprii sunt Jecori Bubones Pestilentes, ut hujus Visceris Tumorem aut Ulcus nusquam Bubonem appellari meminerim. Inguen contrâ in Peste perpetuò occupant. Quin & ex eo tantum quòd τὰς βυβῶνας adeo frequenter infestent, βυβῶνες etiam hi Tumores dicti sunt. Ita βυβῶνα *Polluce* (Onomast. L. 2.) describitur πὺν βυβῶνας οἶδημα μὲν φλεγμονῆς. Quânam verò partes hoc nomine appellantur, ita definit *Rufus Ephesus*, (de Appel. Part. Corp. Hum. 24.) βυβῶνες ἢ πύον ἐμπεσόντων τῶν μέρων τὰ πύον τῷ ἡβῳ.

57 ἐπ' αὐτῇ. Ita legendum non, ut G. ἐπ' αὐτῇ. Sic (16: 22.) γνώμη ὡς αὐτῆς. & (17: 12.) ψυχῆς κατὰ τῆς.

XVI,

24 καί. An ἀλλὰ καί?

27 Εἰ δ' ἢ τῆς τῆς ἡδὲ. Hæc pessimè vitiata esse manifestum est. An Εἰ δὲ τῆς τῆς τῆς ἡδὲ? ut (28: 18.) σκατόματ' δὲ ἢ ἰδέη, βάρ' ἢ κεφαλῆς.

48 ἀρροῖη. Legendum existimo, ἀρροῖη. Ita in Venæ Cavæ Morbo, quem Causi speciem esse dicit, (21: 47.) πρὸς τῷ ἐξ ὅθεν μα ξὺν ἀρροῖη (21: 16.) & (36: 23.) ἀρροπῆς, ἀρροῖα, καὶ πᾶσα πάντα ὁκοῦσι οἱ πυρεταῖνοι. Signum revalescentis Cardiaci dicit, cum ei est πρὸς τῷ πύον ἀρροῖον (103: 22.)

XVII,

6 τὰλλα. ἀπὸ καὶ πᾶ ἀλλα. Quid hæc sibi velint, equidem prorsus ignoro.

16 ἀλλοφάσσειν. Ita optimè ex F. cum antea, ἀλλοφασίν, nullo sensu legeretur. Ἀλλοφάσσειν autem, vox ab *Hippocrate* usurpata, (Prænot. 44. 28.) à *Galeno* (in Exeg.) exponitur, ὡς ἀπαίωντες, ὡς ἀφρονέοντες. V. Lexic.

25 ἐρέσει. Melius fortasse ὀρέσει, ut F.

41 μέρη. Malim legere, φέρει vel ἔχει; quid enim μέρη hic significet? τὰ πρῶτα per se frequenter adhibet, & adverbialiter, ut (38: 38.) τὰ πρῶτα ὑδατώδεα, &c. Et, τὰ πρῶτα, πολλὰ καὶ χολοβάψια, ἔπειτα &c. Postea verò, pro ῥηιδίως ἀπὸ πύον, malim ῥηιδίως τε καὶ δόσιως, ut apud *Hippocratem* (Prænot. Ppp not.

not. 45. 19.) ἢν ῥηιδίως τε καὶ δόκονως ἔχεν
δοκέει.

XVIII.

21 χορδή. Malim χορδαί. Nam uti refert Cael. Aurelianus, Veteres Græci intestina Chordas vocaverunt (Ac. Morb. L. 3. c. 7.) Et Homerus ait, χορδήσιν λιπαρήσιν (Bateax. 221.)

28 εἰλεώδεσι. Stephanus in Thes. Ling. Græc. & Scapula, εἰλεώδης, ex Aretæo, exponunt, ileo laborans; quod quidem in hoc loco nisi absurdè neutiquam significarit; neque verò alibi apud Authorem hunc legitur. Constantinus vocem hanc apud Plinium (L. 20. c. 4.) eodem sensu inveniri falsò notat; Plinius enim illic, iliosos, dicit. Idem Constantinus τὰ εἰλεώδη, intestini tenuis torsiones, exponit; sed Authorem nullum, in quo id ita usurpatur, adducit. Equidem valde dubito an vox hæc uspiam, nisi apud Hippocratem, idque semel tantum (Epid. L. 3. Æg. 9. occurrat; γυναικὶ ἡ τὰ εἰλεώδη δυσφόρως ὤρευσεν. mulieri, cui intestini tenuis torsiones graviter ingruerunt. Foesius tamen vocis hujus in Oeconom. mentionem non fecit. Sed neque hoc sensu hic tolerari potest: neque verò eo quo ego illam transtuli, scilicet, Ileum ex cibis iis maximè contrahi, qui Ileum inferre solent. Certè hic legendum, πρμελώδεσι, pinguibus: quod non modò cum Experientiâ congruit, sed cum iis quæ Aetius ex Archigene his omnino similia profert, de causâ Ileii, αἰτὴ δὲ εἰλεῖ, ἀσφοδὸς σιτίων πολλῶν τε καὶ ποικίλων καὶ ἀξυνήθων, καὶ μάλιστα τῶν κατὰ πρμελῶν κρεῶν. Hæc ex MS. in Bibliothecâ Bodlejanâ exscripta sunt, ut & ea quæ in Notâ sequenti leguntur.

32 ἀνελίφθῃ. Legendum, ἀνεθλίφθῃ, quibus intestinum in ventrem non retrusum, sed violenter collisum est. Aetius enim hæc ita exprimit, συμβαίνει δὲ καὶ οἷς ἐντρεον εἰς τὸ ὄχεον σὺ τῇ κόπρῃ κατέβῃ, εἴτε ἀνεθλίβῃ μὲν βίας.

XIX.

16 πατί. An πάντῃ? ut (20. 31.) πάντῃ ὁ ἥπαρ σκίδναται.

52 πόνος βαρὺς, βαρὺτατος. Simili loquendi formâ utitur Cael. Aurelianus, (Ac. Morb. L. 3. c. 18.) anhelatio crebra atque creberrima.

54 ἔλκοντα. An ἔλκοντα? Trahuntur enim deorsum à Jecore Diaphragma & Pleura, utpote quod ex iis suspenditur.

ἦρται. An ἦρται? V. 48. 8.

XX.

18 διήλθοντο. An διηλλάξαντο? ut (93. 20.) διηλλάξαντο τὸ κίνδυνον. Αἱ ἀσέλλομαι, διήλθοντο legi deberet, Phrasistamen haud congrua.

24 σὺν πλῆθους. An σὺν πλῆθῃ? & ὠρεῶν pro ὠρεῶν, uti semper fructus horarii ab omnibus vocantur, & ab ipso (136. 8.) ἀνεθλίφθῃ τὰ ὠρεῶν.

34 Πιπλέως. An melius Πιπλέως?

47 πρῶτα. Melius ἢ πρῶτα.

XXI.

6 καθ' ἐν. Melius ita, quàm antea separatim καθ' ἐν. malim tamen, καθ' ἐν, ut 57. 32.

24 κερμύλῳ. Legendum, κερμύλῃ. Nam Aorta ad sinistram Venæ Cavæ, non hæc ad illius lævam jacet.

32 εἶδον G. ἰδέω H. V. Et, καῦσον G. H. καῦσον V. Legendum credo, ἐκόςσι τήνδε τὴν κατὰ σπῆν εἶδον, ἰδέω καῦσον ἐκάλειον. Ita (108. 5.) τὴν τὴν κοίλης φλεβὸς φλεγμασίῳ καὶ Παχέως ἀρτηρίας, αἱ πρῶτα ῥάχιν τέταν), καῦσον ἰδέω ἐκάλειον οἱ πρῶτον. Quoniam duæ hæc voces εἶδον & ἰδέω, altera alteram, proximè sequebantur, ac sibimet haud absimiles erant, Librarii ambas in Textu locum servare non debere existimant: itaque alii hanc, alii illam, expulerunt; aut forte alteram incuriâ omisam, ac postea in Margine ascriptam videntes, hanc receperunt, illam ejecerunt.

34 ἐπὶ τὸν θηλώδες. An rectè? ἀν' ἐπὶ τὸν θηλώδες? XXII.

45 ορθῶς τὰδε. ορθῶς δὲ legendum credo. Hosce morbos ita patiuntur ægroti, ita ut ex iis tamen decumbere & lecto affigi non cogantur. Eo sensu hac voce frequenter utitur Hippocrates, ut (Epidem. L. I. 944.) πάλῳ χρόνον (πυρετοὶ) παρέμεινον ορθῶς δὲ τε καὶ κατὰ κερμύλοι. ibidem (938.) πλείστοις ἀπύροις ορθῶς δὲ; in quod commentans Galenus inquit, ορθῶς δὲ ἐνοχλεῖται τὰς ἀνδρώπας τὰς τὰς νόσας φέροντας ἀλύτως πρὸς χορμύρας, καὶ μὴ κατὰ αναγκαζομύρας κλινήρας γίνεσθαι. Eodem sensu hæc voce utitur Aretæus, (63. 9.) χρονίῃ νόσῳ, καὶ ορθῶς δὲ καχεξίῃ.

51 ἀλλ' ἢ. Num ἀλλὰ?

XXIII.

15 αὐτέων καὶ ὑπερῶν φλεγμονῆς. Mendum in hisce verbis aliquod latet; quædam fortè deficiunt. Quâ ratione restitui possint, conjicere nequeo; sensum faciliè capio. Fieri posse dicit, ut Vesica Urinæ suppressionem patiat per consensum cum aliâ parte, putà, si inflammetur Uterus Mulieribus, aut Intestinum Rectum in Viris; quoniam ea per Membras Utero in illis, Recto in his annectitur. Membranarum, quæ Uterum & Vesicam jungunt, inflammationem, Soranus causam reclamationis ac retractionis Uteri prædicat; quidni eadem Urinam quoque in Vesica supprimat. An πλεκτεῖας pro φλεγμονῆς legendum? quæ pars Uteri vocatur apud Soranum & Rufum.

19 πληρημύλης. Legendum πληρημύλῃ.

20 Πίπλην πῶ. Melius Πίπλην πῶ.

28, 29 ἐν δέκα H. ἐν ἰδ'. G. Aretæum credo, Hippocratis doctrine observantissimum, Peracutorum morborum terminum, circa decimum potiùs, quàm quartum atque decimum diem præscripsisse. Acuti, inquit Hippocrates, (Aph. 23. L. 2.) τὰ ὀξεία τὰ νεοσημάτων κρίνεσθαι ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρησι. Galenus autem in voces, κατόξιν νεοσημάτων (Aph.

(Aph. 7. L. 1.) commentans ait, τὸ αὐτὸ αὐτὴν αὐτὴν αὐτὴν. & in Aph. 10. L. 4. ὅτι δὲ λίαν ὀξεία κέκληκε νῦν, ἃ παρὰ τὸν νόμον κατὰ τὸν νόμον, δὴλον παντί· καὶ μάλιστα καὶ ὅτι τῶν κρείστων ὅσον ἐστὶν ἡ ἐβδόμη ἢ πρῶτη, λέλεκται μοι καὶ τὸτο.

34 ὡχρὸς ἰδρῶς. Legendum credo, ψυχρὸς ἰδρῶς. De luteo sudore, uti vertit Crassus, mentionem nullibi factam reperio; frigidus autem morientibus præsertim, cum Convulsione, familiarissimus. Aetius de Satyriasi affectis dicit, ἰδρῶσι ψυχρὸν, ὁποῖον συμβαίνει καὶ τοῖς ὅτι τοῖς ἄλλοις Σπασμοῖς ἀποκλυθεῖς.

41 βεπηήσι H. βεπηήσι, καὶ πνύμασι. G. V. Haud mihi persuadere possum, Aretæum, utut Pneumaticæ Sectæ addictum, utut etiam (50:39, 40.) ἔδεσμα Φυσῶδες καὶ βεπηήσιν Hydropas generare dicat, Vesicam flatibus inflammari credidisse. De iis tantum rebus loqui videtur, quarum fortuita assumptione Vesica afficitur, uti cum de causâ Diabetis agit (52:21.) οὐκ ἀδόκητον καὶ δηλητηριῶν κατε τινὲς τῶν αἰτίων ἴχεν, τὸ κῶσι κύσθ καὶ νεφροῖσι ἐνοικήσθ. Illud itaque (καὶ πνύμασι) melius omitti posse censeo.

42 πάντα κακίων. Hæc duo verba rectissime se non habere suspicor. πάντα τὰ κακίων H. XXIV,

9 σπλάγχνα. Certè legendum, σπλήνα. σπλάγχνα enim, omnia generaliter Viscera, significat. Itaque mox rectè ait, ἢν ἐξαπίνης ἀνῶς (ἢν ἔσθῃ, καὶ ἐκείνη) τὰ σπλάγχνα, omnia nempe Viscera, vel ex iis quælibet, indicans. Jam verò, cum de singulis partibus agat, quas Uterus è loco suo commotus impetit; eumque modò directè fursum ferri sub Pectoris cartilagine, modò obliquè ad dextram aut sinistram: jecurque, quod ad dextram partem situm est nominet, ineptè prorsus σπλάγχνα postea dixerit, rectissime vero σπλήνα, quod Viscus in sinistrâ lateris parte, Jecori oppositum, jacet. Ita in Curatione hujus mali, de Utero ibidem loquens (111:20.) ὁπίσω χάζεται, ἢ δὲ ἀνωθεν ἢ δὲ ἀνὰ πρὸς καὶ ἐνθα καὶ ἐνθα, ποτὶ σπλήνα καὶ ἡπαρ.

20, 21 ἀπνίη. Certè legendum ἀφωνίη. Imbecillitas rectè quidem pro Symptomate nominatur, ubi malum hoc nondum accessit, sed jam instat, ut infra. (35.) ἢν ἐν ἀρξῇται πάσχειν, ὅκνῃ ἐργῶν περὶ ἑαυτῇ, ἐκλυσις, ἀπνίη. Hic autem mulier in ipsa Suffocationis impetu acutissime moriens describitur: ὅτι τὸ αὐτὸς στενοχωρεῖ ἡπαρ, διάφραγμα, πνύμα, καρδίη. τὸν τεκεν ἀπνίη ξυμπίνα δοκέει καὶ (non ἀπνίη, sed) ἀφωνίη. Oppressio scilicet omnium Respirationis partium, Diaphragmatis, Pulmonum, Cordis, quæ spiritum, eodem quoque tempore vocem elidit. Ita cum de alio Morbo huic simili loquitur (24.) fit, inquit, ξὺν πνίγ καὶ ἀφωνίη. In Symptomatis, ubi mulier jam conciderit, (24:42.) simul ponuntur πνίξ καρτερή, ἀφωνίη. Inter hujus affe-

ctus perpetua symptomata rursus nominatur ἀφωνίη (25:13.) Arteriarum Carotidum compressionem inter Suffocationis causas ponit Aretæus; quæ quare ita vocentur exponens hæc habet Rufus, lectu non indigna; καρωτίδας ἢ τὰς ἀπὸ τῆς τραχήλου κοίλας ὠνόμαζον πάλα, ὅτι πεζόντων καρωτίδων καὶ ἀφωνοὶ ἐγίνοντο· ἀφῶν ἢ νῦν τὸ πνίγημα, ἢ τὸ δέπνημα, ἀλλὰ νῦν αἰσθητικῶν περικύπτων πνιγῶν. Cum suo nuper tempore reperiuntur, pro confesso autem jam haberi dicat Rufus, Arteriarum Carotidum pressionem Comatis non esse causam, id autem à Nervis sensoriis prope has jacentibus oriri: cumque Rufus Epbesi, prout in Cappadociâ Aretæus, ambo scilicet in Asiâ minore, Medicinam exercuerint; profectò verisimile est, si his temporibus exstitisset Aretæus, eum vel novæ huic de Comatis causâ, secus quàm senserint Veteres, opinionioni contradicendum fuisse, vel eam ipsum approbatum. Neque verò, si paulo vel multo post hanc ætatem claruisset, quid de hac re à Medicis diceretur, ignorare potuit: cum etiam post hujus ævum, Aetii scilicet temporibus, Rufi inter cæteros permultos, scripta plurima Medica maximo in pretio haberentur. Itaque pro aliquo hoc argumento fuerit, Aretæum ante Rufum viguisse. Rufus autem (teste Suidâ) Trajani imperio floruit.

23 καινὸν κάρω. Malim δαινῶ vel αἰνῶ, quâ voce, utpote Homericâ & Hippocraticâ, eodem sensu utitur, (110:19.) αἰνῶνται ἢ οἰκτιροῖ. Vel fortasse pro καινῶ, κακῶ legendum. Hippocrates Epid. L. 3. 1085. inquit, ἀλλή πνι κατὰφορῇ κακῇ νωδῆν βαρέως ἀπώλλυτο. κατὰφορῇ enim apud Hippocratem idem quod κῶμα, vel κάρω, significat. κῶμα ἢ καὶ κατὰφορῇ (Epid. L. 3. 1109.) Erotianus exponit κωματώδεις, οἱ μὲν κῶμα κατὰφορῇ καὶ κῶμα ἢ ὁ ὕπνῳ, καὶ οἷον κῶμα. οἱ ἐν μετῇ πνιγῇ νωδῆας ἐν κατὰφορῇ ὄντες, κωματώδεις καλεῖνται. Aretæus dicit (9:3.) ἐν τῇ κατὰφορῇ κατὰφοροί.

24 συμφορῇ. Malim συμφορῇ. Voces hæc pro se invicem Librariorum incuriâ sæpe positæ sunt, ut 19:6.

31 αὐτόματα. Videntur hic quædam lineæ deficere. Neque enim cum sequentibus bene cohærent; neque adhuc distinctionem inter duos istos affectus complevisse videtur. ψύξεις &c. inter causas Hystericæ Suffocationis numerari credo.

XXV,

7 πηλικωτέγησι. Vocem hanc nusquam invenio. πηλικῶς, quantus, significat. Herodotus, ἀπηλικέστερῳ, Ionice pro ἀφελικέστερῳ, junior, ponit: quod & hic legendum credo.

XXVI,

35 πόνῳ ὁππότεν ἴησι. An rectè?

38 ὡς. An rectè?

XXVII,

16 ὅτι πλεῖνας. Videtur, ἡμέρας, deficere. Ita

loquitur (37: 46.) ἐς ἡμέρας πλεῦνας. & rursus, (79: 35.) Absurde enim πλεῦνας ad αἰτίας referatur, *Si caput levi de causâ, vel pluribus de causis, doleat.* Id autem vult, licet per aliquot dies continuet dolor, nondum κεφαλαίῳ vocari, nisi διεξῆλθῃ χρόνῳ μακρῷ &c.

19 πλεῦνον. An πλεῦνα, Symptomata nempe. πλεῦνον enim, *magis*, significare nusquam reperio.

31 εἰς. Quidam Codices εἰς, H. εἰς habet. Spiritum igitur & Accentum immutare haud dubitavi, cum id sensus postulet, & εἰς μέσφι nunquam usurpetur pro, *usque ad.*

34 ἐν ἡμέσφι μέμνη. Videtur legi debere, ἀλλ' ἐν ἡμέσφι μέμνη, vel μέμνον pro μέμνη.

35 μῆνον. Videtur redundare.

42 ἰδρῶς ἀρετῆ πινόντων ἐξαπίνης ἀλογῶ, ὡς πινῶν πατάξουσιν ξύλῳ. Tendinum quid sit sudor, explicatu haud facile est. Legendum puto, ἰδρῶς ἀρετῆ πινόντων ἐξαπίνης ἀλογῶ, ὡς πινῶν πατάξουσιν ξύλῳ. Ita quoque hæc reddidi. Nervos majores Cervicis Cælius à Græcis τένοντας vocari scribit: (Morb. L. 3. c. 3.) qui tamen Tendines potiùs appellari debent, & in dolore Capitis non rarò & ipsi afficiuntur. Cælius inquit in Cephalæâ, (Morb. Chronic. L. 1. c. 1.) Occupat (dolor) occipitium atque colla.

XXVIII,

7 ἐγκυβερνέη. Vox hæc nusquam reperitur; neque κυβερνᾶν quippiam hic sensus congrui significat. An, ἐγκυρκανέη, vel ἐγκυκανέη? nam κυρκανᾶν & κυκαῖν idem significant. V. Steph. Thes. Græc. κυβερκαῖται autem ab Erotiano exponitur, *περάττειται*, quod hic quidem sensus optimi est. Vid. quæ de hac voce dicta sunt in Notis ad 64: 55.

35, 36 πσι. An τῆσι?

XXIX,

6 εἰδὲ ἡλικίῃσι μελίχοι. Hæc ita reddidi, *neque ætate procedente quicquam mitigantur*: quem sensum in his verbis solum invenio, eumque duriter sanè ex Græcis expressum. Malim, pro ἡλικίῃσι, legere, ὁμιλίῃσι, *colloquia, consortia*, ἀμικτοί, εἰδὲ ὁμιλίῃσι μελίχοι *hominum colloquia defugientes*, & quando iis interfunt, morosi; scilicet, *nec visu faciles, nec dictu affabiles.* Maniacos describens, inquit, Φυγανθρωπώδεις εἰς ἐρημίῳ, σφίσι αὐτέοις ὁμιλέοντες (33: 5.) ὑπάρχων μύθων περσομιλίῃ (75: 31.)

50 θυμηδίῳ. Malim, ἀθυμίῳ. Crassus vertit, *animi angorem.* In hoc enim differre ait Maniacos à Melancholicis, quod Maniacorum nonnulli vehementer iracundi sint, nonnulli risu ac lætitiâ perpetuâ occupentur, (uti etiam eorum genera eleganter describit in proximo Capite: Melancholicorum verò mens perenni tristitia obumbretur, & sicubi eorum mœror in lætitiâ transeat, in furorem illos agi, & Maniacos appellari debere. Hν ἢ ἐξ ἀθυμίας &c. (30: 3.) Dixerat etiam antea Melancholiam

sibi Maniæ principium ac partem videri.

XXX,

9 μελαγχολήσιν. An μελαγχολέουσιν vel μελαγχολήσιν?

10 ἀμείβετα. Melius forsan ἀμείβεται, ut H. V.

ᾧ δ' ἀλογον τ' ὀξυθυμίας. Crassus vertit, *excandescentiæ delirium.* Videtur legisse, ᾧ δ' ἀφορον τ' ὀξυθυμίας. Monet etiam pro, *excandescentiæ*, legendum, *tristitiæ*: unde in alio Exemplari, ἀθυμίας invenisse putandum est.

20 ναυθοὶ ἔασι ἀλόγως, ἔπνι ἐπ' αἰτίῃ. Cum ἀλόγως idem significet quod, ἔπνι ἐπ' αἰτίῃ, malim istam istasve voces ex hoc loco auferre, & post ὀργίλοι legere in eadem lineâ. Ita alibi: ὀργίλοι σὺν ἐπ' αἰτίῃ πνι, δύσθυμοι ἢ ἀλόγως.

τεκμηρίων. An τεκμήρια?

21 μελαγχολίας δέχῃ. Videntur hæ duæ voces ex Margine desumptæ, ubi eas aliquis adscripserat ut notaret hic inveniri Melancholiæ incipientis signa: quod submonuerat Aretæus dicens, τεκμηρίων vel (τεκμήρια) μὴ εἶν σὺν ἀσθμα. Ita etiam (69: 27.) ἀτὰρ εἰδὲ ἰατρὸς τέκμαρ εἰδὲν ἢ δέχῃ τ' ἔσθ' ἢ μέγα. Vel fortasse transposita sunt, & legendum, τεκμήρια μὴ εἶν σὺν ἀσθμα, μελαγχολίας δέχῃ.

26 ὁκῶσι γὰρ ὑπερεκτέπονται ἔσω οἱ κακῶ. Sensus ex his verbis facile elici potest, tamen ἔσω οἱ non sanam esse Lectionem suspicor. Crassus vertit, *Quotquot enim à naturali statu valde aliena sunt, ea non protinus huic malo insunt, sed per quietem sese offerunt.* Videtur plura, non tamen faniora legisse.

48 σφυγμοὶ ἱκελοι τῷ ψυχῇ, quid sint, nescio. Crassus monet legendum, affectui: quare, παθεῖ, in quodam Codice reperit; quod tamen sensum haud illustrat.

46 ὡς ἐξ ἀλὸς ὀρυγμῇ. Comparatio certè longè petita. Crediderim pro ἐξ & ὀρυγμῇ legendum ὀξυρεγμῇ, & mendum quoque aliud subesse. G. legit ὀρεγμῇ. Ita (16: 19, 20.) σμαχῶ ἰδία, ἐξ ὧς ὀξυρεγμῇ. (& 59: 24.) φύσιν βρομάδες μὴ αἱ ἀνω, καὶ ὀξυρεγμώδες.

53 ἦ. Redundat, puto.

XXXI,

45 αἰδὲ αἱ περσάσιες, καὶ γὰρ ἀνδρα ἐξάπῃσι. Malim hæc ita legere, αὐταὶ ἢ αἱ περσάσιες, αἱ καὶ ἀνδρας ἐξάπῃσι. Aetius, qui multa ex Aretæo de Maniâ exscribit, hæc ita exprimit, ἀλίσκον ἢ τῷ παθῇ — καὶ οἱ τὰς συνήθεις ἐκκρίσεις διαχόμενοι ἀπὸ τῆς καὶ γυναικὸς ἐνίοτε μαίνονται, αἷς ἐπύχεται τὰ κατὰ μύδια.

51 ἀγωνίης. Legendum ἀγωνίης, ut 44: 25.

XXXII,

5 λεχύθων ἐκπῶσιν. Verba paucula hic ad explendum sensum deficere videntur, qualia in Versione addidi. Paulus (L. 3. c. 14.) ait Melancholicorum, τὰς μὴ δοκεῖν εἶναι σκῶν ὁστέκινα, καὶ φοβεῖσθαι τὸ κατὰ γῆνα.

XXXIII,

XXXIII,

15 ἔ. Legendum ἢ ἔ.

25 ἀλλῆς. Malim, ὅλης. Neque enim de ullo

sensu antea locutus est.

36, 37 ἀναλῆς. Malim ἀναλδῆς, quæ vox Hippocratica à Galeno & Erotiano, ἀναλῆς, ἀποφρον, exponitur. Etenim, quibus modis afficiatur Crura hoc, ἀποπληκτον ab Hippocrate dictum, explanat: νεκρῶδες scilicet id sensu carere indicat ἀχρηῖον motu, ἀναλδῆς autem nutrimento quoque destitui ac

minui & tabescere; quæ sanè omnia in Crure vehementi Paralyti resoluta eveniunt. Hippocrates, (Lib. De Artic. 823.

2.) quibus os femoris luxatum est, inquit, ἀχρηῖον παντάπασιν καὶ ἀναλῆς ὅλον τὸ σκέλῳ γίγνῃ.

In imo Versionis Latinæ notavi, ἀποπληκτον σκέλῳ, quod ex Hippocrate citat Aretæus, reperiri Epidem. L. 3. à Dureto (Com. in Coac.) deceptus, qui id

illic legi monet haud verè; pro comperto enim habeo verba hæc in isto Libro haud

legi; neque sanè, post longam & frequentem conquisitionem ἀποπληκτον σκέλῳ apud

hunc Authorem ullibi deprehendo. Paulus etiam in Capite de Apoplexiâ (L. 3.

c. 18.) eadem ex Hippocrate profert, Φησὶ γὰρ Ἰπποκράτης, ἀποπληκτον αὐτὸ τὸ σκέλῳ ἐγίγνετο.

49 ἢ ἰδίῃ καὶ ἰδίῃ ξύμπαντα. Malim, ἢ ἰδίῃ καὶ ἰδίῃ, ἢ ξύμπαντα, vel per se singula, vel simul omnia.

XXXIV,

2 ἐλκέων νόσος. Quid hæ voces hic significant, divinare nequeo. An ἐκλυόμενα, vel aliquid simile?

6 κρείσις. Legendum puto, κρείσις.

18, 19 περὶ τῶνδε. Vox hæc pro περὶ τῶνδε, incuriâ huc irrepsit.

30 πῶδε. Malim, τῶδε, scilicet νεύρα.

31 περὶ τοῦ. Malim περὶ τοῦ, ut 15: 5.

44 ὅπως ξύλα ἰκανὰ καταξέων. Non dubito, quin insigne mendum his verbis infit; ea saltem non intelligo.

τὰ μέλα βραχύτερα ἐαυτέων γίγνῃ. Forfan, pro ἐαυτέων, ὑμέων legendum. Hippocrates (Lib. de Artic. 821.) hæc habet. οἷσι δ' ἂν καὶ πῶς ἐξ ἀεθροῦς γίγνῃ, τέτοις δ' ἂν καὶ πῶς ἐξ ἀεθροῦς γίγνῃ. ὅπως δ' ἐξ ἀεθροῦς γίγνῃ, τέτοις δ' ἂν καὶ πῶς ἐξ ἀεθροῦς γίγνῃ, ἀλλὰ βραχύτερον δ' ὑμέων γίγνῃ.

XXXV,

41 εἰ μὴ τὸ σῶμα ξυμῶν τὰνδον, ἀδόκητος ὁ πάθος. Malim hæc ita legere & interpungere, εἰ μὴ τὸ σῶμα ξυμῶν τὰνδον, ἀδόκητος ὁ πάθος.

50 ὑγία τὰ σπαστά. Nominativo præponi debet Articulus, quod hic est ὑγία; pars enim ista faciei quæ sana est, intenditur, & decolor est, & oculum habet altero ampliore: eò quòd altera pars quæ convulsionem patitur & contrahitur hanc quidem vehementer intendit, non tamen mali quicquam ei communicat. Legendum ergo, τὰ ὑγία σπαστά.

XXXVI,

4 ἐν τῷ. Crassus male legerat, ἐκ τῷ. Nam, externâ causâ, vertit.

17 δῆλῃ. An non melius, δῆλοι? molestia scilicet, imbecillitas, & colliquatio manifestum faciunt febrem non desinere interdiu, licet eo tempore delitescat. Ita (54: 27.) δῆλοι ἢ τὸ πῶν, & (63: 23.) ἰδέα δῆλοι.

54 ὥστε καὶ τὰ σπαστά. Hæc mendosa esse opinor.

XXXVII,

3 ποιῆ. Num rectè?

11 ῥομβοειδέα. in rhombi figuram. Figura hæc nullo modo Ossium istorum figuræ similis est. Costæ enim omnes ex Osse uno atque incurvo consistant, cujus circumferentia convexa ad exteriorem partem spectat: adeoque linea quæ Costæ cujuscvis vertices, per superficiem ejus externam ducta, conjungit, una, atque eadem curva & convexa est. Illas itaque similitudine nullo modo referunt Figuræ Planæ, Rhombus & Rhomboides dictæ; cum earum utraque, utpote Parallelogramma, constet ex Angulis quatuor atque totidem rectis lineis. Idem de Figuris Solidis, Rhombo & Rhomboides, dicendum. Nam cum hic pariter atque ille describatur ex Figuræ planæ eodem nomine appellatæ convolutione circa alteram ex Lineis suis Diagonalibus manentem immobilem, liquet etiam omnem undique horum Corporum superficiem describi à duabus Rectis Lineis quæ eorum vertices connectunt, Angulum autem ipsæ simul in Superficie constituunt. Legendum credo, ῥομβοειδέα, aut ῥομβοειδέα, recurva. Corinthus enim apud Jonam significare inquit ῥομβόν, τὸ εἶναι νεῦρον καὶ τραχὺν, ὃ καὶ ῥομβόν λέγῃ. Et Erotianus, ῥομβοειδῆ, ἀπὸ τῆς καὶ γαῦσι καὶ σπαστά ἐκάλεισαν. Verbum certè illud ex Hippocrate petatum est, (Lib. de Artic. 810.) καμπυλώπῃ ἢ πλάτῃ αὐτῶν εἰσι, ῥομβοειδέα τῶν. Sed legendum illic etiam, ῥομβοειδέα vel ῥομβοειδέα, vel etiam ῥομβοειδέα. Nam uti notat doctissimus Foësius in hunc locum, ῥομβόν, idem quod ῥομβόν aut κυλόν, significat, atque ita id usurpat Galenus (Com. 3. in Lib. κατ' ἰητροῖον.) Hanc etiam sententiam spectat Erotianus in Vocum Hippocraticarum Collectione; locus autem perquam vitiosus est, uti innuit Foësius, (Com. in Lib. de Artic.) & sic legendum monet, ῥομβοειδέα, καμπυλώπῃ. ῥομβόν γὰρ καὶ γαῦσιν τὸ σπαστὸν λέγῃ. καὶ τῷ δὲ πᾶσι φησι, καμπυλώπῃ ἢ αὐτῶν εἰσι, ῥομβοειδέα τῶν, τῷ πᾶσι πλάτῃ, πᾶσι κατὰ πᾶν καὶ λα, κατὰ πᾶν καμπύλα. Rursus Hippocrates, (in Mochlic. 842.) πλάτῃ ἢ καὶ πᾶσι ἀφύσας τῷ σπονδύλῳ, νεύρῳ, περὶ σπαστάσιν, ἀπ' αὐχένος ἐς ὀφθαλμὸν ἐσώθεν ἐπίσπασθεν ἢ καὶ τὸ σπῆτος, χαῦνον καὶ μαλθακὸν καὶ ἀκρον ἔχοντα, εἶδος ῥομβοειδέατον τῷ ζῶντι. Similis hic error ac apud Aretæum. Galenus (Exeg. Hippoc.) ῥομβοειδέα, καμπύλον, exponit. Sed Librariorum hæc errata fuisse credendum est; veramque lectionem, sive ῥομβοειδέα, five

sive *ροισαῖδα* ; quarum utramque vocem *Ionicam* esse antea demonstratum est ; in earum verò locum , cum valde inusitatae & antiquae sint , *ροισαῖδα* , voculam communem neque sono absumilem , irrepsisse minimè mirum est.

14 ἀρθρα ἐναργῇ. Videtur Glossema in se-
quentem vocem ἔξαρθρα. Hippocrates ait,
(Lib. de Artic. 787.) ἄλλοι γὰρ ἄλλων ἔξα-
ρθοι πεφύκασι, ubi Galenus ἔξάρθρας vocari
scribit, τὰς ἐκκείρματα ἢ πρὸς ἔχοντα κεκτημένους
ἀρθρα.

21 87. *Crassus* legit, 8. Siquidem vertit,
Porro Senes in hoc malum non frequen-
ter incidunt.

XX XVIII,

4 παχυνέ) ὁ ὑμῶν· αἰτὰρ ἡδὲ &c. Ita lego, nulla mutata litera, cum Codices omnes habeant παχυνέ)· & μὲν αἰτὰρ ἡδὲ &c. Etenim αἰτὰρ ἡδὲ, voces Authori huic frequentissimæ in sententiæ initio semper usurpantur, ut 36: 36. ὁ ὑμῶν autem ut claritas sententiæ constet, pene necessaria sunt. In Var. Lect. (8: 45.) ubi Codex unus, ὁ ὑμῶν, habet, in alio, & μὲν, reperiatur.

8 φθίσιν ἔλεξα &c. Hæc quidem profus
haud intelligo.

21 χροὴ ζοφώδης. Ita lego ex M. cum Codices χροὴ ζωώδης habeant. *Purulentis enim color semper luridus.* Ζωώδης autem, *floridum colorem*, significat, ut (24: 45.) ἐς χροὶς ζωώδεις, ἐρυθρότερα μᾶλλον. At (68: 3.) μέλας, ζοφοειδής ἢ χροὶς.

24. μέσφι ἀν ἡ. Malim μέσφι ἀνῆ, *quoad remiserit*; μέσφι enim, *quoad*, non, *quamdiu*, significat.

30 ὁποῖοις & βίαις. Ita lego, licet Codices
Græci, ἀποῖοις & habeant; quoniam *Cres-*
sus, inter paucas eas, quas Libro suo sub-
jecit, *Varias Lectiones*, ex suis legi de-
bere dicit, *intentione violenta*: quæ qui-
dem, cum pus ex pulmone fertur, non
potest abesse. *Abscessus* autem violentus
incongruè dicitur. *Variarum* istarum *Le-*
ctionum mentionem non facio, nisi quid
occurrit à *Græcis* nostris MSS. discre-
pans, quod quidem perrarò accidit.

47 ἡ ἀνώμαλον. ἡ supervacaneum videtur.

49 ἀποπλυνόμενα. Melius fortasse ἀπολυόμενα.

XXXIX,

28, 29 τῇ μέσῳ. Num rectè?

38 βρογχίον. Legendum βρογχίον. Rufus inquit, τῆς ἡ τραχείας ἀσθηρίας καλεῖται βρόγχος, αἱ δὲ εἰς τὸ πλέγμα δισποφύσεις βρογχία.

XL,

21 πρ^οσευτῆρ. Legendum, πρ^οσευτῆρσι.

35 ἰσὺ βαρίης. Quoniam modo afficiantur in
 statu aliquo aëris *Asthmatici*, minime jam
 agit. Malim itaque legere, ἰσὺ δισπορίης ἢ
 ἢ ἡέρος ἢ διοίγχει πὸ σῶμα, ὡς τῷδε μέζονι κρεό-
 μῃνοι, *ed quod aëris valde indigeant*, *os*
etiam aperiunt, ut ejus ita quamplurimum
 attrahere possint. *Ætius de Asthmaticis*
 inquit, πὸ γὰρ εἰσπνεύματον αὐτοῖς ἔλαττον ἐστίν, ἢ
 πρὸ τῆς χρείας τῆς ἀναπνοῆς.

45 μικροτέρα. Codices Græci omnes habent
μακροτέρα. Crassus autem indicat, pro
longiore, legi, minore. Neque dubitari
potest, quin, quo minor sit in Asthmate
Tussis, eo melius cum ægro agatur.

46 τε πύων G. H. τε ἡ πύων V. Melius, τε πύων
καί.

53 πειόντι. Legendum, πειϊόντι.

XLI,

8, 9 αἶχρὸν ὄν. Melius, εἰς χρόνον, *in tempus aliquod*. Neque enim turpitudine in hoc affectu ulla est. οἱ μὲν ἔς χρόνον ἐπαρίζοντες (71: 21.) Διαρκέσαι ἢ ἔς χρόνον πνᾶ, εἰ ἢ μὴ κάρτε πολλόν (52: 15.)

13, 14. ὅσον βραχείης ῥοπῆς. Hæc sana esse ne-
queunt.

20 *εὐρύπτερος*. Malim, ἀραιότερος. Ita Phthiſi *Pulmonum* obnoxii dicuntur, ἀραιὸν ἔχοντα (37:27.) Certè *Pulmonum* vitiis, nulli magis immunes, quàm quibus *Thorax* latus & quadratus obtigit: nulli contrà iis magis opportuni, quàm quibus is *arctus*, *compressus*, *contortus* (que est. *Pneumode* autem affectis *Thoracem*, neque *Ulcus* esse dicit, licèt rariòr atque arctior sit; ideoque non acutus valde morbus exſiſtit; ſed εἰς χρόνον διατείνει). Quid quod haud infrequenter eveniat, ut quibus *pectus acutum* eſt, ii quoque gibbi ſint, & ergo hos alterà malæ iſtius conformationis parte affici, alterà carere innuit.

30 δεξιά. Malim ἐπὶ δεξιά.

.) 35,36 *es ugeilw.* Redundare videntur.

44 ἔλκε. Melius ἔλκε).

45 ἥρ). Melius ἥρτη). V. 19: 55. Ubi melius
etiam ἥρτη) pro ἥρτητο.

46 ζῶει). An ζῶειχθῇ?

47 ἀκρω τῶ ὤμων. Ἄν ἀκρον τῶν ὤμων, vel ἀκρω
τῷ ὤμῳ, ut eodem casu ponatur quo
κλήϊδα.

46: 19. Vid. etiam Not. in 44: 54.

on XLII,

us 7 μένωνσι οἰδέε. Quiddam hic, opinor, deest.

25 κακῶδες. Certè legendum, ὃ κακῶδες.
 Pius enim in *Abscessu* malè olere malum
 perpetuò signum. Πύον, ᾧ, ἀλλ' ἐς πικρὺ,
 λυγρὸν, ὃ κακῶδμον ἐκιδδοῖ. εὐήθεια τὰ ἀπὸ τῶν-
 δε Ελκεα (55: 36.) Αἰθρόον ᾧ ἀπὸ πύεϊρῆσιν,
 ὁρόσαι μὲν λυγρὰ πέπνα, ἀνοσμα, λεία, περι-
 σηκότα. (38: 49.) Vid. etiam 42: 43.

27 ἀλέξεται. Malim ἀλθῆξεται, ut 61:21. Voce ἀλέγη) utitur Hippocrates, sed sensu longè ab hoc diverso. V. Foës Oeconom. ἀλξίς, frequens apud Aretæum & Hippocratem vox; à quâ ἀλθῆν & ἀλθεα & ἀλθίσκειν format Hippocrates, quæ Galenus & Erotianus ὑγάζειν, θεραπεύεαθ, exponunt; Aretæus ἀλθῆξε) ab eâ derivat, ambo ἀλθαίνειν.

43 *ᾧ ἐμπέδ.* Nihil frequentius est quàm ut
 particulæ à Scribis negligentibus pro se
 mutuo ponantur, uti *ᾧ* & *ῥ* pro invi-
 cem, Var. Lect. 19: 42. *ᾧ* autem pro
ῥ unum posuisse credo alterum, *ῥ*, lo-

co δι; quare διεκρέει hic legere velim.

47 ἀπορον &c. Hæc vitiata esse satis constat: sensum tamen verum elicuisse mihi videor in Versione.

26, 27 ὀπιπνοῖς, G. ὀπιπνοῖς, H. Nullo sensu. ὀπιπνοῖς satis commode legi potest. Tumor exstat major ipsa Lienis superficie apparens.

30 παῖς. Legendum, παῖς.

44 ἐπαναίδητον. Annon melius ἀνεπαίδητον? XLIV,

6 μέλα. Legendum μέρεα.

27 πλατέα. Legendum, παχέα, ut apud Hippocratem, (De Aer. Loc. & Aq. 283.

38.) ὁκόσαι μὲν ἐν ἐσιν ἐλῶδεα, καὶ ἐσίσματα, καὶ λιμναῖα, ταῦτα ἀνάγκη ἔμην θέρους εἶναι θερμά καὶ παχέα — τοῖσι δὲ πίνουσι, σωλῶνας μὲν αἰεὶ μεγάλας εἶναι.

41 ἡμῖν. An rectè?

42 τὸ ἐς ἐργασίαν. Τροφή, pro τῇ, legendum puto. Ἦν δὲ ὁμότερον τὸ ἡπαρ τὸ ἄλλω τροφῷ λάβει, τὸ μὲν ἰδίῳ ἐργασίαν ποιεῖ (45: 7.) & (47: 22.) ὁμῶν δὲ ἀτρέπτων ἢ ἀναδόσις, ἐργασίη γὰρ τροφῆς ἢ ἐς πῖψιν ἀπορος.

54 λευκοχρῶς. Malim, λευκοχλωρῶς, color ex albo viridique permixtus. Crassus monet, (in Var. Lect.) legendum, album cum viridi mixtum. Statim etiam subjicit, in Nigro Ictero colorem esse μελαγχλωρον. Vid. 45: 44. & 46: 19.

XLV,

7 ὁμότερον τροφῷ. Substantiva foeminini generis cum Adjectivo Masculino non raro copulantur, ut hic: ut χρονία νόσος (28: 11.) κοιλία πλατέα (36: 50.) quod & apud Poetas & Hippocratem non infrequens. Id subnotare volui, ne fortasse menda putarentur.

45 τῶνδε μὲντοι ἢ αἰτίη· εἶδη δὲ καὶ χολῶν ἐστὶ αἰτίη. Hæc ita legi fortasse debent, τῶνδε μὲντοι, εἶδη καὶ χολῶν ἐστὶ αἰτίη. Ex Margine alterum ἢ αἰτίη defumtum credo, ubi notabatur in hoc loco reperiri diversas Icteri causas. Sequetur mox, ἀλλὰ καὶ τὰ σπλάγχνα ἐστὶ αἰτίη, simili & congruo dicendi modo.

XLVI,

35 οἶδε κινέειν. Sensus hic restitutionem, in loco plane desperato, Harleyano Codici debemus, cum antea legeretur εἶδε κινεῖν.

50 νέοισι. Malim, καὶ νέοισι.

XLVII,

3 χέειν. An, χεῖν?

8 αἵματος ἥγνα, ἢ δὲ πᾶν ἔργον φύσιος. Malim, ἢ δὲ πᾶν ἔργον φύσιος, αἵματος ἥγνα. Sæpe accidit, cum omissum aliquid in Margine adscribatur, qui ex isto Exemplari aliud excipit, id loco non suo restituat.

10 τὸ πρῶτον. An rectè?

26 εὖτε &c. Hæc profectò non intelligo.

35 μόρια. Ita legendum, non μερία. Crassus, partes, vertit.

XLVIII,

5 ἀναπνοή. Sine hac voce sensus optimè constat, cum ea nullus est. Hanc ex Margine defumtam credo, cum illic ad notan-

dum posita est, ἀναπνοή interdum ἀσθμα vocari, supra (47: 58.)

34 ἄλλοις. Legendum, ἀλλήλοις, ut (32: 21, 22.) ἄλλοτε δὲ ἀλλήλοις ξυμπωρῶνται, & rursus (52: 31.)

40 ἀλιζόμενον. Legendum ἀλιζόμενον, ut (17: 35.) ἀλιζόμενα ἐν σωμαχῶ. Etenim ἀλλομεν (ἀλλομαι) nihil nisi, salio, significat.

XLIX,

8 ἐνυρῶ. Certe, ἀνυρῶ. Proprium enim Tympaniæ est, ut humore careat; & (49: 47.) ἦν ἐς ὁμίχλιν καὶ ὕδωρ τρέπεται τὸ πνεῦμα, ἀσκήτης δὲ τὸ τυμπανίον fit.

10 δοκῇ πως τυμπανῶ. An δοκῇ ὅπως τυμπανον. Ita (49: 43.) ἦν γὰρ πατάξῃς τῇ χειρὶ, τὸ ὀπτασθῆναι δοκῇ.

25 ὁ μέλις H. ὁμοίως G. V. Hac lectione sensum optime huic loco restitui liquet.

35 κατὰ λόγον. Certe, κατὰ λαγόναν, legi debet.

L,

4 νέοι αἰκμῶ ὄντες. An νέοι καὶ αἰκμάζοντες, vel αἰκμῶ ἔχοντες, vel ἐν αἰκμῇ ὄντες?

9 ὀπιπνοῖς. Græci Codices ὀπιπνοῖς, omnes habent. Sed cum Crassus, superficiem, reddat, ὀπιπνοῖς, utpote genuinam lectionem, reponere haud dubitavi.

19 ὁπρῶσται. Certè, ἐν πρῶσται, legendum. Hydropicum quisquis intuetur, ὁπρῶσται vix dixerit, sed potius ἀπρῶσται εἰσδεῖν. (48: 27.) Hoc vult, venas iis in faciei superficie exstare, uti in Cachecticis, qui ab Hydrope, ipsi non longè absunt: (47: 59.) φλέβες ἐν τοῖσι κροτάφοις ἐπὶ ῥυτίδα, ἀσκητικῇ δὲ πέρλξ· αὐτὰρ καὶ ὅτι πῶς καρποῖσι πάλυ μέζονες διοιδέσται.

25 οὐπὶ φατόν. Haud rectè hæc se habere existimo.

42 ὁκόσον. An πάλυ ὁκόσον? ut 62: 5.

LI,

16 τὰτέτι. An rectè?

20 κατερράγη. An κατάρραγη, rapture? Syntaxis, ut nunc est, parum congrua.

15 ἐμπαλέωσι. An ἐμπαλέωσι εἰσι?

18 διώση. An διώσης, ut prius ἐκχέης?

24 λέξω. Post hanc vocem, vox ἔχω, ut opinor, deest.

26 ὁρόης. Melius, ὁροῖς.

36 ἀφέξει. An ἀφέσει ab ἀφίημι? ἀφέξει ab ἀπέχω alio sensu invenitur 117: 21. Sed ἀφέσεις ὕδατων legitur 61: 12.

39, 40 παχύς δὲ ὁ θάνατος ποτὶ καὶ βίῳ αἰσχροῦ καὶ ὀπιπνοῦ. Malim παχύς δὲ ὁ θάνατος ποτὶ καὶ ὁ βίῳ αἰσχροῦ καὶ ὀπιπνοῦ. Galenus inquit (Com. in Hip. Lib. de Attic.) τῇ φωνῇ (ποτὶ) χρῆται, ὅταν αὐξήσῃ βαλεθῇ τὸ λεγόμενον. Aretæus, (28: 45.) ξυμβῶσι μέσφι θανάτου, ποτὶ καὶ ὀπιπνοῦ ἢ νόσῳ.

46 τὰ δὲ σπλάγχνα &c. Hæc ex Aretæo citat Etius (Tet. 3. Serm. 3. c. 1.) ἀρεταῖς δὲ πρῶτον καὶ ταῖς, τὰ σπλάγχνα αὐτοῖς κατέδωκεν αἰσθάνειν γὰρ εἶται καὶ ἀποροι, ὅτε εἰς μακρὸν θνήσκουσιν, ὡς ἐν πυρὶ, φλέγονται δίψῃ καὶ ἀπορήσει αὐτοῖς τραχέα. ἀλλὰ καὶ εἰς μικρὸν κατάρρασι τὸ ὕρον παροιδεῖνται ὁσφῶ, ὅρχεις, ἰσχία.

ἰχία. Εἰ ὅτι μᾶλλον αὐξεται, (ἡ. ἢ ὅτι μᾶλλον αὐξεται) θερμάσια δακνώδης ὡς τοῖς σπλάγχνοις. πὸ σπλάγχνον ῥυπιδέται, καὶ αἱ φλέβες ἐν αὐτῷ ἐπαίρονται, ἰχνοὶ ὅτι πῶ ὅλῳ ἔξιν, καὶ τηκεδὼν ἔσώματ' οὖ γίγνεται δεινὴ. ἄλλοι ὅτι σὺ (ἡ. ἔχ' ἰ) ἔρξιν, ἔδ' ἐπεὶ ἄλλη ἔπινομύα ἀπαπνοή. τοιγαρὲν ἀκρεῖς μὲν ἔστι ποτὲ, πλεμμυρεῖ ὅτι τὸ ὑγρόν καὶ πείσσεις τὸ κύστις καὶ τῆς κοιλίας, ὅθεν ἐρράγησαν ἀθροοί. Vid. quæ ad imam in Versione hujus Capitis Pagi nam annotata sunt. Græca hæc è MS. in *Luparæa Galliarum Regis Bibliotheca* exscripta sunt. Est etiam alius in *Bibliotheca* nostrâ *Bodlejanâ* perquam recens, qui Caput hoc de Diabete, inter pauca alia *Ætiii* scripta continet. In quibus à *Regio* Codice variat, apponere non pigebit, quoniam ad *Aretæi* verba propius accedunt. γ' ἔτοι καὶ R. defunt B. ὡς ἐν πυρὶ φλέγονται δὴ R. πλεμμυρεῖς δὴ R. B. δακνώδης αὐτοῖς τραχέα R. δακνώδης παχέα B. παροιδέονται R. παροιδέονται B. εἰ ὅτι μᾶλλον αὐξεται R. ἢ ὅτι μᾶλλον αὐξεται B. δακνώδης R. δακνώδης B. αἱ φλέβες R. φλέβες B. αὐτῷ R. αὐτῷ B. ἀκρεῖς R. ἀκρεῖς B. πλεμμυρεῖ ὅτι τὸ ὑγρόν R. πλεμμυρεῖ ὅτι ἔρξιν B. καὶ πείσσεις τῆς κύστις καὶ τῆς κοιλίας R. πείσσεις ὅτι τῆς κοιλίας (sic) B.

LII,

3 πορέοντος. An παρέοντος?

12 Διαβήτης ἐὼν. Codices omnes habent Διαβήτης ἐὼν, & *Crassus* vertit, *quasi pertransentem dixeris*, monstrum hoc verbi à Διαβαίνω formatum putans. Si separatim legas, Διαβήτης ἐὼν, nulla restat difficultas; Διαβήτης enim *Siphonem* perinde ac morbum *Diabetem* significat: illique hic non absurdè comparatur, cum humor per ægroti corpus eadem ferè celeritate ac per instrumentum illud perfluat. *Ætius* morbum hunc *Siphonem* à fusorii Instrumenti similitudine appellatum dicit. *Siphon* autem Græcè Διαβήτης dicitur. Vid. *Stephani* Thef. Græc.

26 διψέει ἀκ. Codices quidem omnes habent, διψέει ἀκ. Sed cum minimè Dubium sit, quin prior Lectio tantum vera esse possit, condonabunt mihi spero Lectores, quod in Textum incuriâ meâ (si quidem vel hujusmodi Lectiones sine auctoritate illic admittere non destinaveram) irrepsit.

43 ἰσμοειδές. Ferri sanè potest hæc vox, cum *isthmo* similis sit quodammodo pars quæ Renum pelvis Ureteribus annectitur. Sed cum sequatur, ἐς πῶ τ' ἔρξιν διήγησιν, malim, ἰσμοειδές, *cribriformes*. Ita *Rufus*, (De Appel. Part. Corp. Hum. 47.) καὶ ὅτι τὰ ἐνσιμα (Nephroi) ὑμῶν ἔχουσιν κατὰ τὴν ἰσμοειδῆ, ἀφ' ὧν δύο πόροι καὶ πῶ κορυφῶν τῆς κύστεως συνάπτεται. Legitur (116.26.) ἰσμοειδῶν, ubi sine dubio ἰσμοειδῶν legi debet, siquidem de Osse *Ethmoeide* sive *Cribriformi*, agitur.

47 τέσδε. Vox hæc inter scribendum, cum eam veram esse constaret, Textui inserta

est, licet Codices omnes habeant τῆσδε.

LIII,

13 παχέες δέ. Ad explendum sensum, ὅπισω, etiam hic legi debere videtur.

16, 17 οὐρητῆσι. Certè ἔρξιν, legendum. Etenim per Ureteres quidem, sed cum Urinâ, fluunt arenulæ.

23 ἀνέκλιτοι. Legendum puto, ἀνέλικτοι, *tortuosi*, ab ἀνελίσσω formatum. Ita ἀνέλικτοι 117: 7. & 135: 45. sensu quidem diverso; quæ tamen apud *Hippocratem* pro *intestinorum torsionibus* usurpatur: ἐρόφοι καὶ ἀνελήσιες κακοήθεις (1086.) ἀνέλικτοι ab *Aretæo* (122: 42.) *non tortuosa*, significat; ubi ab ἀλφα privativo & ἐλίσσω componitur.

31 λίθες ὁδοιπορέοντες ζῶν ὁμοειδίως. Quid ὁμοειδίως, vel, ut *Crassus* vertit, *communi simul violento*, significet, neminem credo intelligere. Haud dubito quin *Aretæus* scripserit, ζῶν πόνω βιαίως. Nam, in Curatione Calculi, (110: 6.) inquit, κατέχευε ἐπὶ πόνῳ τὴν λίθιναν ἢ ἐς πῶ κύστιν ὁδοιπορή.

34 Φυσώδεις. Melius fortasse cum ἐρξίν jun-genda hæc vox est; & priores φύσιν eæ intelligendæ quæ per κοιλίης ἔξοδον trans-eunt.

41 πύμπανται. Malim πύμπανται. ut (109: 13.) πύμπανται γ' ἢ τ' Νεφρῶν κοιλίη ὑπὸ πλεμμυρεῖς τ' ἔρξιν ἐ' διεκθεόντων.

51 παχέα. Codices omnes, πάρεα, perperam legunt. Sed cum *Crassus* vocem hanc, *crassas materias* reddat, παχέα reposui.

57 Μετεξέτεροι. An μετεξέτεροι δέ?

LIV,

13 τ' ἔρξιν. Redundare videtur.

38 λίθος μέγας μὲν, ἀναλθῆς δέ. Absurdè sanè dicere videtur, Calculum magnum quidem, verum insanabilem: quasi, quo major esset Calculus, eo facilius interdum esset curatio. Equidem vocem aliquam intercidisse credo, & sic, vel aliquid eodem sensu, ab Authore scriptum. Ελκος δέ, καὶ Αποσάσεις, ἢ Παράλυσις, ἢ λίθος μέγας, χρόνια μὲν, ἀναλθῆς δέ. Ita præcedentibus aptè hæc congruent. V. 52: 52. ubi de Renum Morbis eodem planè modo locutus est.

LV,

30 ἡ ξυνὴ δαίτα. Abrupta hæc videtur Sententia.

52 Διαψυχρῶν. Malim, δι' αἰψύχων. Ita (83: 45.) in Paralyfi Vesicæ, ait, Διαρρέει πείσσει, ὡς δι' αἰψύχων. Vulgò notum est, in morientibus excrementa per omnes corporis partes exprimi. In Paralyfi vehementi oppressis semen etiam effluit.

LVI,

13 ἴδε. An ἴδε?

17 ζῶσα. An ζέσσει, *feruens*?

41 αἰθυμῆ. An αἰθυμῆ, ut constet Syntaxis?

53 ποιῶσδε. Num rectè?

LVII,

16 κωματώδεις, ὁμοιοπαθῆες. An κωματώδεσι ὁμοιοπαθῆες, nam quid ὁμοιοπαθῆες per se significare possit, non video.

21 ἔστωμαχος. Legendum τῷ Σπυμάχῳ.

- 33 ὡς ἀνάγκαις. Legendum ὡς ἀνάγκης, ut 56: 49, 50.
- 43 πειρασίης τε χρήσις. Malim Πειρασίη τε χρημάτων, quæ Phrasis frequentissima est.
- 52 κῆφοι. Crassus reddit, *stupidī*: verum neque id significat κῆφοι, neque si significaret, aliquos propter cogitationem stupidos haberi crederem. Commodè legi potest κωφοί, taciturni, uti quidem omnes cogitabundi solent esse; idque cum prioribus ψυχῶν ἀμειδῆες, ἀμειλιχοί optimè convenit. Ubi unus Codex (60: 46.) κωφῆ habet, alter κῆφῶ repræsentat.
- LVIII,**
- 4 ἡδε. Codices habent, εἰ δέ. Crassus autem reddit, *iste*; rectè proculdubio.
- 47 ψυχροσάγης. Legendum, ψυχροσαγής.
- 49 ἀκρητον. Legendum ἀκρητον, *sincrum, impermixtum*. Ita, εἰδὲ αἷμα ἀκρητόν ἐστι τὸ ῥέον (97: 39.) χολή ἀκρητος (20: 14.) ἀκρητῶσα (20: 17.) ἀκρητον, τὸ ἀκρητον ἔτιωσ γὰρ ὀνομάζεται πᾶν τὸ ἀμιγρὸς ἑτέρω. (Gal. Exeg.)
- LIX,**
- 4 κύπτι. Vox hæc, *cavitatem*, significat: sed hoc sensu vix hoc loco usurpando. An πάθει?
- 7, 8 Δυσεντερία καὶ Λιεντερία. Malim in Dativo casu legere, & vertere: *Diuturno etiam morbo hic affectus, & Dysenteria, & Lienteria succedit.*
- 25 νεφροί. Ita, ut H. non, ut G. νεφρός. Etenim ambo Renes æquè Colo consentiunt, quippe cū eadem ambobus subsit causa, utriusque scilicet ad Colum adhæsiō. Itaque in Renum Calculo Colon quoque tortionibus afficitur; &, ut ipse ait, (130: 35.) ξυνάφεια ἀλλήλοισι νεφροί τε καὶ κῶλον.
- 35 φλέγμασι πολλῶν κολλώδεσι. Legendum, φλέγμασι πολλῶν κολλώδει.
- 37 χώρη. Legendum, καὶ χώρη.
- LX,**
- 3 τὸ μέζον. Melius proximæ sententiæ voces hæc junguntur.
- 27 ταῦδε. Melius separantur, legunturque τὰ δέ.
- 38 μέλεα. An μέρεα?
- LXI,**
- 22 ζῶσι. Malim ζῶσι, ut 64: 54. vel ζῶσι, ut 44: 14. ζῶσι; in subjunctivo ponitur 30: 36.
- 25 εἰ δέ. Malim ἡδὲ legere; & post, Πιπταίνονται.
- 47 σμικρῆς. Malim, μικρῆς. Ita τὰ ὑγρὰ πάντα γίνεται χολή. πρὸς γὰρ ἔργα μικρὰ καὶ χολόβαφα. (45: 32.)
- 55 χολή. Malim, χολῆς.
- LXII,**
- 40 ξύμφων. Malè, credo. Quomodo enim Senibus convenit Hæmorrhagia? Si servari debet hæc vox, fortasse eodem sensu, quo ξυνήθης, intelligenda.
- 49 ἀνω φορῶν. Malim ἀναφορῶν, quæ vox apud Aretæum significat *distributionem ciborum post concoctionem*; ut (58: 40.) δοκέει γὰρ μοι, εἰ τὸ πᾶν μῆνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀναφορῆς,

τὸ πᾶν ἔμμελμα. Mox (63: 2.) μήτε ἐς τὴν ἀναφορῶν ἀναίση.

LXIII,

5 ἐνχέδι. Hæc vox, nisi ab Aretæo solo composita est, an legi debet μῆν, vel μῆν, χέδι? ut 65: 20, 21.

8 πρὸς κεῖλη. Ita legendum ex Codice H. sensu aperto & eleganti: cū antea legeretur, πρὸς ὠκεί, planè nullo. Verbo autem, ὠκέλλω, & simplici & composito, frequenter utitur Aretæus; ἀλγημα ἐς ὀσφυὴν ὠκέλλει (66: 9, 10.) ἐς συγχεπλὴν ὠκέλλει τὸ πῦρ (108: 12.) ὠκέλλοι τὸ κακὸν ἐς ἀνήκεσιν (128: 40.) τὸ ἀλγημα καὶ ἡ φλεγμασίη ἐξώκελλει. (90: 25.) ἐξώκελλαν καὶ ἐς Μελαγχολίῳ οἱ τοιοῦδε (57: 20.)

20 αὐτέων. Legendum, αὐτῆς.

27 ὅπως ὑπολεπί. Videtur inter hæc duo verba quiddam deficere, cui crassitudinem fluoris comparaverat.

LXIV,

30 πῶς καὶ. Malim, πάση.

31 πειράσει. Malim, πείσσει.

34 ἡπερ &c. An rectè?

55 κυκαλῶσα. Vocem hanc nusquam invenio. Proculdubio legendum κυκαλῶσα, *Uterum inversum habentes, partesque ejus confusas ac turbatas*. Vox hæc apud Hippocratem occurrit (De Morb. Mul. L. 1. 610. 38.) Ἦν αἱ μήτραι φλέγματι ἐμπληθῶσι, τὰ σπλήνια πρὸς ἑαυτὰ ἐλάσσονα, λευκά, φλεγματώδεα. ἐστὶ δὲ ὅτε αἷμα λεπτὸν, ἀκραιφνές, ὑψηλὸν ἀνάπλεον. καὶ ἐστὶν ἡσὶν κυκαλῶσα, καὶ τρις ἔμηνος σπληναίνεται. Erotianus autem ex hoc loco exponit, κυκαλῶσα, πειράσειν, κινεῖν. Hesychius, κυκαλῶσα, κυκῶσα, πειράσει.

56 ὁ ἐνδον ὑπεζωκῶς χιτῶν &c. Miretur quispian, quomodo interior Uteri Tunica procidat, remanente exteriorē, quod idem & in Intestinorum Tunicis accidere declaravit, 61: 19. Idem accidere dicit Soranus, in Libro de Utero. Ἡ δὲ ὅλη μήτρα συνέσκηκεν ἐκ δυοῖν χιτῶνων ἑαυτοῖς ἐχρηματισμῶν ἐμφορῶν ταῖς τῶν χαρτῶν ἰσίν. Ὁ μὲν γὰρ ἐξωθεν νεφροειδής ἐστι καὶ λειότερος, σκληρότερος, καὶ λευκότερος. ὁ δὲ ἐσωθεν, σαρκοειδής ἐστι, καὶ δασύτερος, καὶ ἀπαλώτερος, καὶ ἐνεργότερος, δι' ὅλα μὲν κατὰ πεπλεγμένους ἀγγείους, πλείοσι δὲ καὶ ἀξιολόγοις καὶ τὸ πῦρ μῆτρα, καὶ ἔσπερματος ἐκεῖ κολλώμενη, καὶ τὸ καθάρσεως ἐκείθεν φερομένη. Οἱ μὲντοι δύο χιτῶνες αὐτῆς συνέχονται πρὸς ἀλλήλους ὑμέσι λαχαροῖς καὶ νάρκωσι, ὥστε πολλάκις ἐπεκτεταμένην αὐτῶν περὶ πᾶν τὴν ὑτέρα, ἔμηνος χιτῶνος καὶ χώραν μένοντος, τὴν δὲ ἐσωθεν κατ' ἐκτροπὴν περὶ πᾶν ὄντος.

LXV,

2 αἱμας. An αἱ χίδες? V. Lexic.

9 μορλοῖσι. Malim, μηροῖσι. Crassus vertit, *feminibus*.

9 προσπίπτει. Legendum, περὶ πᾶν, ut (63: 22.) περὶ πᾶν ὄλης. & in iis quæ è Sorano supra allata sunt.

29 θείξ. Vocem hanc non intelligo. Inusitato sensu apud Hippocratem legitur. (Vid. Foef.

Foëf. Oecon.) sed unde nulla huic loco lux affertur.

34 πονεῦνται. Legendum credo, πονεῦντα.

50 τέτων &c. Haudquaquam hic recte se habent omnia.

55 γῆος. Fortè γῆα, pro μέλεα legendum; μέλεα vero, Glossema in γῆα, huc insertum, & transpositum γῆα, mutatumque in γῆι. Τα γῆα λύνονται (57:8.) Vox *Homérica & Hippocratica*. *Erotianus* ait: Γῆον. βακχῆς ἐν α', σῶμα φησὶν ἢ μέλος, ὅς ἐστι φῆσας· κτ' γὰρ τῶν μυῶν ἰδίως τέτακται, ὡς καὶ Ὀμηρος, γῆα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά. Vide autem Foëf. Oecon. ubi *Erotianum* redarguit. γῆα ab *Hesychio* τὰ κῶλα, τὰ μέλη, χεῖρες τε καὶ πόδες, exponuntur.

ἡ γὰρ ὥστε. Vitiata, credo, Sententia.

LXVI,

29 πείροφος ἦδε. Malim, πείροφοι, ἦδε. *Coxarum acetabula contorquentur, & inde transitio fit ad dorsi pectorisque Musculos.*

33 ὁ βῆς ὄνος. Hæc à *Crasso* fideliter redduntur, *bos, asinus*. Quonam sensu? Certè legendum, ὁ μὲ πόνος. Ita eleganter vehementia doloris describitur, *Vertebrae & dolore torquentur, qui omnes æquè occupare percipitur, & alium etiam insuper sentiunt, qui singulis suis atque proprius videtur.*

39 τὰς. An τίς?

48 ἀφείσεις. Si vox hæc servari debet, vertenda est, solutiones. Malim tamen ἀποφύσεις, *ossium extremitates*, in quibus topi hi generari solent.

53 βδελυκτέων. Locus insigniter corruptus.

LXVII,

7 φαίλω. Legendum φαῖεν, ut antea, ὀνομάζουσι. Aliorum enim, non suam, hic sententiam exponit.

23 μέζονα. Hoc Glossema puto in βιασίν.

27 παρεόντα. Legendum παρεόντα, *symptomata*, ut (12:15.) μέζω καὶ πλέω τὰ παρεόντα. & (21:33.) ὁ γῆρας & καὶ σὺ τὰ παρεόντα. Συμπεριλαμβάνεται etiam eodem sensu adhibet, ut 60:15.

40 μυρία. Sic lego, quia *Crassus, multa*, vertit; Codices, μόρια, habent. Sed quomodo μόρια βιοτῇ ζῶντα esse possunt?

51 ὅπως Μενέλεω Πόδαρχος G.V. ὅπως οἱ Μενέλεω H. ὅπως ὁ Μενέλεως satis congruè legi posset, nam apud *Homerum* legitur, αἰθῶν τ' ἀγαμεινονέω, τ' εἶον πὶ Πόδαρχον. II. ψ. 293.

52 ἰππῶ ἐισαίμερος &c. Apud *Homerum* legitur, ἰππῶ δ' εἰσαίμερος &c.

LXVIII,

4 Νυκτὶ ἢ ἢ θανάτῳ ἵκελοι. Versus principium ex Poetâ aliquo desumptum hæc verba esse conjicio.

11 νῆες. An νεὸς?

12 μελαντότῳ. Post hanc vocem, verbum aliquod, ἔχθ' fortasse, deficit.

37 ποτέ. An ποτὶ? V. not. in Var. Lect. 79:12.

43 τῇδε. An ἡδε?

LXIX,

4 τεμποδονίω. Ita omnes Codices, quod *Crassus* vertit, *tripodonio*; unde Lector proculdubio, quid hæc vox significet, pla-

nè intelligit. Equidem in *Versione* hæc omittere malui, quàm ea scribere, quæ ipse non intelligebam. Nunc autem veram *Lectionem* mihi affecutus videor, reprensens, τεμποδῶν νεῶν. quod *Aretæum, Homeri* ubique, & in hoc præsertim Capite imitatore studiosum & elegantem, scripsisse non dubito. Hæc autem *Poeta* habet, in *Scuto Achillis*. II. Σ'. 541.

Εν δ' ἐτίθῃ νεῶν μαλακῇ, πῖσσαν ἀρεῖαν, Εὐρεῖαν, τεμποδῶν.

Νεῶν, *Didymus* exponit, τῶν λεγομένων νεατόν, ὅ ἐστι νεωστὶ ἡροτελασμένων, ἀπαλλῶ, καὶ ἀπεκευρωμένων ὡς γὰρ νεὰ φαίνεται ἢ πιαυτῇ γῇ. Exponit autem, τεμποδῶν, τρεῖς ἐσεαμμένους, καὶ ἡροτελασμένους. Quare, ἵκελον πὶ ζύμπαν τεμποδονίῳ, verto, *id novali ter arato prorsus simile est*; quod quidem optimè refert corium ὀχθῶδεας ῥωγμὰς ἱσχύοντα, αὐλῶνας &c.

16 ἢ ἐκ. An ἐκ τ'?

32 αἰδηλον. Ita H. alii αἰδῶ, aut αἰδῶ. Rectè sine dubio αἰδηλον. Αἰδηλα τ' μορφῶν, 68:6. Ex *Homero* vocem desumpsisse videtur,

Ἡὺ πὶ αἰδηλον ὀπιπλέγῃ ἀσπετον ὕλιν.

II. β'. 455. quod exponit *Didymus* αἰδηλοποιόν, ἀφανισκόν. sed II. Ε'. 880. ἀφανῆ quoque, & Od. θ'. 309. αἰδηλον.

47 ἀφροδισίων. *Crassus* vertit, *Seminis*; quod quidem istam vocem significare nunquam repperi; porro nec ἀνάδοσις, *emissionem*, ut ille vertit, significat, sed *cibi distributionem*, ut 47:8. & 47:41. & 69:51. In hoc loco, de nullâ re, nisi de cibi concoctione agit. Quare istam vocem hic redundare credo; & eò magis, quod in alio loco mox deficere videtur. V. Not. in 71:8. σπῖων autem hic scribendum puto, cujus finis ἀφροδισίων refert; ultimamque hanc vocem admisisse Librarium, fortasse quia longior esset, illam expulisse. Εὐστοι μὲν πολλῶν σπῖων. ἀνάδοσις ταχύτερη πέψις, ἀμώτερον μᾶλλον, ἢ ἀπὲρτων. (47:40.) Notat etiam *Crassus* legi, *crudorum & inconcoctorum distributio fit*; aliter, *Seminis crudi & inconcocti emissio fit*.

52 ἐωυτέων. An ἐωυτέα? πᾶσι scilicet.

LXX,

12 βαθεῖαι, πρηχεῖαι. Substantivum deficere videtur, quale ἐντομαί. Ita alibi. ἐντομαὶς κίλας, αἰκίας βαθεῖας κάρτα. & (70:41.) ἐντομαί βαθεῖαι.

21 αἶρη π. Num αἶρηται?

30 & Vel redundat, vel εἴν legi debet. Horum enim supercilium Leonis supercilio comparat, *Homeri* versiculum de Leone ante oculos habens, πᾶν ἢ τ' ὀπισκωπίον κατὰ ἔλκεται, ὅσπερ καλύπτων. (II. Ρ'. 136.) ideoque, in proximâ lineâ legere velim, pro θυμῶν, ἢ λέκσι, θυμῶν, ἢ λέκσι.

33 ἀτράντω. Ita Codices omnes. Tamen haudquaquam temerarium esset ex *Homero* (II. Μ'. 463.) legere ἀτράντω.

37, 38 κεκλεισμένα. Malim κεκλασμένα, *fissa, facta*; sicut totum Elephantis corium apparet; mox etiam Elephantiacorum aures Ulceribus scatere dicit.

40 κνησιμώδεα. Difficulus hæc vox cum ἑλ-
κῆα jungatur; siquidem integra sententia,
ἑλκῶς ὅς τις, interponitur. H. habet, τα
κνησιμώδεα. Itaque legendum fortasse, ὡς
κνησιμώδεα.

LXXI,

5 παλαιόμυρον. An παλαιόμυρον? ut cum ἄλ-
φι concordet.

8 ὀπιθυμία λυσώδης. Crassus hæc, cibi appe-
tentiam, vertit. Dixit antea Aretæus,
σιτίων ὀρεῖς οὐκ ἀγνοῖ. Sanè, ἀφροδισίων,
quod 69: 47. redundare videtur, hic deesse
credo. Idque hoc modo accidere potuit; om-
missa suo loco hæc vox est, postea in in-
teriore Margine adscripta: à Librario de-
inde, qui ex hoc Exemplari Librum suum
descripsit, huic loco, proximâ scilicet in
Paginâ, insertum. Ætius certè, qui E-
lephantis signa ex Archigene se describere
profitetur, ubi omnia his similia reperiri-
tur; iis est, inquit, ὁρμή πρὸς ἀφροδισία ὀπι-
θυμία. Hoc ex MS. Regis Gallie peti-
tum est. Sic, Maniacis, Aretæus, est, ait,
ἀφροδισίων ἀρετὴ ὀπιθυμία (32: 53.) & Sa-
tyriacis, ὀπιθυμία καὶ λύπη (quod λύπη le-
gendum conjicio,) & ἀφροδισίων ἔργων πε-
νήσι (112: 38.)

13 πᾶσι γὰρ ἐφείσηκεν ἡ νύκτος. An recte?

14 ἀρευπία. Malim ἀρευπία. Neutiquam ob-
servanda res esset, vigilias somno mole-
stiores esse. Hoc, puto, notare vult, som-
num his adeo turbulentum, & somniis ter-
rificis infestum, ut ipsis vigiliis pejor sit.
Sic Melancholicis fiunt ὄνειροι ἀληθεῖς, δει-
ματώδεις, ἐναργαῖοι. (30: 25.) Ita Stoma-
chicis est ἐν ὑπνῷ αὐπνία, (57: 40.)

16 νήρετον ὑπὸν ἐς θάνατον εὐδοντες. Hæc verba
unius versûs finem, alterius principium esse
existimo.

28 ἄλλον &c. Similem huic Historiam de Ho-
mine, quem ipse pariter affectum, pariter
revalescentem, suis ipse oculis vidit, nar-
rat Ætius (Tet. 1. Serm. 2. c. 170.)

LXXII,

35 ἄχνας. Malim ἄχνας. In Codice H. s, par-
tim repræsentatur. Cæl. Aurelianus (Ac.
Mor. L. 1. c. 9.) in Curatione Phrenitico-
rum, inquit, sit etiam (locus) sine ullo
Picturæ figmento. —Hinc etiam splen-
didi colores parietum, sive straminum, vel
operimentorum, prohibendi. Et alibi,
Convenit etiam fanguineos colores parie-
tum, vel straminum, sive operimentorum
declinare. (Morb. Chronic. L. 2. c. 13.)
Apud Antiquos verisimiliter in usu fuit,
sicut etiam nunc est præcipuè in Hollan-
diâ, stramina variis coloribus picta inter-
texere; iisque, tapetorum loco, parietes
operire.

LXXIII,

13 καὶ ὁρᾷσι τὰ μὴ ὄντα. Videtur hoc Glossē-
ma esse in, καὶ τὰ μὴ ὄντα φανταζομένων.
ἢ αὐτὸ ἐτέρων ἑτέρω γινώσκουσι. Videtur
hoc Glossēma in, ἢ ξένα ἰνδάλματα προσβάλ-
λωνται, idque falsum; nam alibi (32: 25.)

ait, (Φρενιτικοὶ) μὴ γὰρ προσδοκῶνται, καὶ τὰ
μὴ παρόντα ὁρᾷσι δὴθεν ὡς παρόντα, καὶ τὰ μὴ
φανταζομένα ἄλλω κατ' ὄψιν ἰνδάλνεται. οἱ δὲ Μαι-
νόμιοι ὁρᾷσι μόνως, ὡς καὶ ὁρᾷ, & γινώσκουσι
ἢ περὶ αὐτέων, ὡς καὶ γινώσκουσι. Hic mani-
festum est, Phreniticos à Maniacis distin-
gui, eò quod illorum visus decipiatur, ho-
rum judicium in cognoscendis rebus labet
atque erret. Quid quod eadem planè sint,
ξένα ἰνδάλματα προσβάλλονται, ac, τὰ μὴ Φαι-
νόμιοι ἄλλω κατ' ὄψιν ἰνδάλνεται.

LXXIV,

14 ἀτροφώτερος. Ita legendum, non ut G. Ἀ-
τροφώτερος. Neque enim dubium esse po-
test, quin quo liquidior Ptisanæ cremor
est, eò minus nutrimenti det; quo cras-
sior, eò plus. Ita ἀτροφὸι τροφαί (113: 36.)
Ita febrientes alit Hippocrates (De Vict.
Acut. 385. 15.) πολλῆς δὲ δόσεως (Πιστῆς)
κατ' ἀρχὰς δίδοναι μὴ παλὺ, μηδὲ ὑπερπαλὺ.

47 πᾶς τέγγιος H. πάσης τέγγιος G. Utrâ-
que Lectione elegantius & melius, πᾶς τῆς
τέγγιος, reponi posset. His similia affert
Ætius ex Archigene, περὶ Αποπονησμοῦ
(Tet. 1. Serm. 3. c. 170.)

LXXV,

9, 10 ἐναφειψήματι. An melius ἐν ἀφειψήματι?

12 ἔμβρεγμα. Licet huc ex H. vox hac irre-
pserit, prætulerim βρέγμα cum G.

16 παρέχον. Sensus certè postulat, ut legatur
παρέχον. Neque enim spiritus, cum ficcus
& tenuis est, sed cum humidus & crassus
efficitur, nebulam sensibus offundere exi-
stimatur.

30, 31 διδασκάλων. Legendum, διδασκάλω, ut
antea, ναυτίλω, μουσικῶ.

34 σκληρή ἐπαίρηται H. σκληρή ἐπαίρηται, καὶ
φύσει G. Postremæ duæ voces melius ab-
sunt: nam infra (38.) ait, ἢ καὶ φύσει
ἐνῇ.

μὴ ὁμῆς. Videtur Glossēma in δρυπίτης.
Oleum fit & per expressionem Olivarum,
partim cum maturæ sint, ita ut ipsæ ex
arbore per se decendant, unde δρυπίτης vo-
cantur: partim cum immaturæ sunt, quod
omphacium vocant, λίπας ἐλαίης ὀμφάκος
περὶ μύνης (74: 33.) Ætius, (in voce
ἐλαίου) ait, ἐλαίου τὸ ἐκ καρπῆς ἐλαίας ἐκ-
θλιβόμενον — πῖστον δὲ ἐστὶ τὸ γλυκύτατον, ἐκ
δρυπίτης μάλιστα καρπῆς γινόμενον — ἀναφορη-
κώτερον δὲ ὁμοτροφέας. τὸ δὲ ὁμοτροφέας, ἢ ὀμφά-
κινον, ὀνομαζόμενον &c. Vid. etiam Plin. Nat.
Hist. L. 15.

37 ἐνείδω. Malim ἐνεψείδω. Infra (53.) κόνυζα
ἢ ἔσω, καὶ λιθανωπῆς, τὰ ἐναφειψήματα.

47 μέζον ἢ πρὶν δονέει. Malim, μέζον ἢ πρὶν δονέει.
Frequentissimè in Febribus intumescit
Lien, ut apud Hippocratem (Epidem. L.
1. Æg. 1.) πολλὴ ἐπέρηται περὶ κυρτώματι.
Et (Æg. 3.) πολλὴ ἐπέρηται pauloque post,
πολλὴ ἐμύσσει. Dixerat suprâ (34.) Are-
tæus, ἢ (ἐν ὑποχορδοίσι) φλεγμονὴ καὶ σκλη-
ρὴ ἐπαίρηται.

52 παχὺ πικρότερον. Ita optimè ex Harleyano
Codice, cum cæteri, παχὺ ὀπικρότερον, ha-
beant.

beant. *πικέρον* autem ab *Erotiano* & *Galen*o exponitur, *βύτρον*. Unde sensus, antea nullus, planissimus efficitur. Eadem voce rursus utitur. 92:55.

LXXVI,

5 *τδερώδεσι*. Quid hic cum *Hydropicis*? Quid verò hujusmodi *Emplastrum* iis conferre possit? Annon legendum, *ὑποχονδρίοις*. Certè antea (32.) proposuerat sibi de *Embregmatis* & *Emplastris* loqui, quæ *Hy-pochondriis* apponenda judicat. De *Embregmatis* dictum; jam verò de *Materia* *Emplastrorum* eundem loqui apparet. Hoc ita legi debere, liquidò, puto constabit ex iis quæ dicturus est 79:5. *ἢ ἢ φλεγμασίαι ἢ ὑποχονδρίων ἑώσι, καὶ πηήσιες, καὶ φύσι, καὶ πεπτασίες ἢ δερματος, ἢ καίλον γίνηται, εἴσω εἰρουμένης ἢ ὑποχονδρίων, ἐμβρέγματα καὶ ἐπιπλάσματα, ὅσοι μοι ἐν φρενίκοις λέλεκται*.

56 *θώρηξ*. Videntur post hanc vocem pauca quædam deficere.

LXXVII,

26 *ἔς π ἀκηδίω*. Malim legere, *ἔσω ἀκηδίη*, hoc scilicet sensu, Quia vires ægri sudatione effusissimâ adeò languent, ut omni modo statim sustinendus reficiendusque fit, id vinum optimè præstabit, licet alioqui in *Phrenitide* perquam noxium. Nam (100:48.) *ὁ καὶ τὰ ἀσφαλὲς ἐπὶ φλεγμονῇσι οἶνο ποτεῖν. οἶνος γὰρ φλεγμαίνουσι πῶν ἰπιδόσις, ἀφλεγμάτοισι ἢ φύσιος αὐξήσις*. Ideoque præcipit *Phreniticis*, etiam ἐπὶ ὥρης οἰνώδεος *ὑποσέλλεσθαι κεφαλῆς γὰρ ἢ φρενῶν ἄψιν ποιέει*. Jam verò in hoc statu, non habenda ratio *Phrenitidis* sed virium fractarum, quibus vino optime succurritur.

38 *πρόσω μὲν ἢ δὴ πολλὸν ἦκη χερόν*. Mendum sine dubio subest. Commodè legi possit. *ἢ ἢ πρὸς μὲν πολλὸν ἦκη χερόν*. Ita. *ἢ ἢ πρὸς ἢ χερόν* (62:32, 33.) *ἢ ἢ πρὸς μὲν ἦκη χερόν* (115:3.) *ἢ ἢ πρὸς πρὸς ἢ χερόν* (83:10.)

41 *ἢ*. Vel redundat, vel transpositum est.

50 Caput hoc totum cum quinque Exemplaribus *MSS.* collectum est, in *Regis Gallie Bibliothecâ* exstantibus. Tria quatuorve verba, à nostris, satis commodè discrepantia, Codex ex his alius vel alius habet, quæ suo mox loco proferam. Ex his autem apparet, nihil memorabile à *MSS.* ope expectari debere.

55 *ερώματα, πιχογεαφίη, πάντα ὅσοι περ ἐρεθιστικά ὄψι*. Adjectivum certè post *ερώματα* deest. An sic, *ερώματα ποικίλα, τοιχογεαφίη, πάντα ὅσοι περ ἐρεθιστικά ὄψι*? Apud plurimos *Authores* reperias, *ερώματα ποικίλα* & *πεποικιλμένα*.

LXXVIII,

34 *κεγχρίδαν*. Unus *Regiorum*, *κεγχραρίων*, habet: & sanè *ζωμοὶ ἀλεκτορίδων, κεγχραρίων*. (106:18.) *κεγχρίς* autem avis quædam species est. V. Steph. Thes. in voce *κέγχρη*. *κεγχραρία* verò non invenio, licet fortasse diminutivum à *κέγχρη* non malè formari possit.

41 *ἔρων*. Post hanc vocem, alia, ut *ἀγῶν*, videtur deficere. Ita (76:14.) *Φυσῶν ἢ δὲ ἔρων ἀγῶν*. Vel *ἐρεθιστικὸν* ad hanc sententiam pertinet, ut (105:40.) *Φύσις ἀγειν κάτω ἐρεθίσμασι ἐρεθιστικὸν μὲν κυκλαμίνης χυλὸς &c.* Aliquod autem ante vocem γὰρ deficit, ejusdem ferè sensus quod *ἐρεθιστικόν*. Licet enim *ξυμχεῶς ἢ καλῶς ἐρεθίζειν*, rectè dicatur, (ut 76:17.) tamen *ἐρεθιστικόν*, puto, semper significat, id quod irritat, non, irritandum est. Ita suprà sumitur, & (96:2.) *ἐρεθιστικὸν ἀψίσεις*. & (72:35.) *ἐρεθιστικὸν γὰρ πιχογεαφίη*. (& 77:56.) *ἐρεθιστικὰ ὄψι*. Quare siquid ab *ἐρεθίζω* posteriori sententiæ jungendum est, malim *ἐρεθισέον*, vel *ἐρεθισέα*.

LXXIX,

23 *τέοισι*. An *τετέοισι*?

25 *τρηχέσι*. Unus è *Regiis* habet, *τρύχεσι*, cui si præponatur, ἢ, veram Lectionem puto; &, *παλαιῶς ῥάκεσι*, in vocem hanc *Glossema*. *τρύχ* enim, *pannum vetus atque lacerum*, significat. (Vid. Foëf. Oecon. Hip.) unde *τρύχον*, quâ voce utitur *Aretæus* (97:8, 9. *ἐγχεαθέντε ἢ ἐς τρύχον*. *Hesy-chius*, *τρυχηρά*, exponit, *ῥακώδη* &, *τρυχίνοις, ῥακίοις*. *Erotianus* explicat, *τρυχέων ἐρέων, ἐρέων ῥακῶν*. Sed illic legendum *τρυχίων ἐρλέων, ἐρλέων*, (vel *ἐρίων*) *ῥακῶν*. Nam apud *Hippocratem* (L. de Artic. 837.) reperias *τρυχίων ἐρλέων ἐρρήγματα*.

30, 31. *δικταμον*. An *δικταμνον*, ut unus *Regiorum*?

36 *ἐκτόξιν ὑμφορῆς*. Certè perperam. Fortasse pro *ὑμφορῆς ὑμφορεῖ*, vel *ὑμφορον*, legendum; &, pro *ἐκτόξιν, ἐψῆν*, aut aliquid sensus non absimilis.

57 *ὑμμέτρως*. Malim *ἀμέτρως*. Vel certè vertendum, uti quoque transtuli, *ne mediocriter quidem*.

58 *ὕγελωαι*. Malim *καὶ ὕγελωαι*.

LXXX,

12 *λημνίσιδ* G.V. Ita legendum, non, *λημνίσιδ*, uti hic & frequenter postea, habent *Codices*. Vid. Not. in hujus Pag. lin.

42. Quod semel monuisse sufficiat.

13 *ὠμῆς τοῖσι λεπτοῖσι*. Pro his Codex unus *Regius* habet, *ὠμῆς λεπτοῖσι*, quæ quidem vox multo melius legitur, quam *λεπτοῖσι*. *Scillarum* enim, sicuti *caparum*, fragmenta, squamis satis congruè comparantur. Malim tamen legere, *ὠμῆς τοῖσι λέπτοις, corticibus*. *λέπος κυάμης*. (Æt. in voce *κύαμος*.) *λέκισον, φακῶν τὸ ἐνδόν ἢ λέπους*. (Gal. Exeg.) & *φακῆς λέπος*. (Æt. 43. 33.) & *μήλας λέπος*, in *Aretæo* (91:31.)

20 *οἰδαλεθῆμῶν*. Sensus sine dubio est, *partes in tumorem attollit*. Cæl. *Aurelianus*, de *Sinapismo* in *Lethargicis*, ait, Adducit enim ad semet materiam: sicut *inflata* atque in ruborem adductæ ejus appositione partes demonstrant. (Ac. Morb. L. 2. c. 9.) Rursus, in *Hydrope*, Item *Sinapismus* usque ad *cutis tumorem adhibendus*. (Morb. Chron. L. 3. c. 8.) *οἰδαλεθῆμῶν* ta-

tamen, quod ab οἰδαλεῖνω solo, οἰδαλεῖσω, οἰδαλεῖθω, οἰδαλεῖσθαι, Ionice οἰδαλεῖσθαι, formatur, in Passivā Voce reperitur: cum Activa vox hic necessaria sit. An, οἰδαλέα θήματα? Præter cæteras varias lectiones, Codex Regius unus habet οἰδ' αἰαθῆματα.

41 λημνίσιδ. Legendum, λημνίσιδ. V. supra, (12.)

42 ὕδαρ. H. habet ἀδάκη, quod pro ἀδάκη scriptum est, Glossēma proculdubio in vocem λημνίσιδ. Inter ea, quæ ad dropaces & picationem constituunt apud Archigenem (Æt. 70. 21.) ponitur λημνίσιδ ἢ καλκμύνη ἀδάκη. Et Paulus (195. 15. Ed. Basil.) λημνίσιδ, ἔστι ἢ ἡ ἀδάκη. Quid sit ἀδάκη (quæ & ἀδάκης, & ἀδάκιον, & ἀδακη vocatur,) vide apud Dioscoridem, (L. 5. c. 127.) καὶ ὕδαρ καὶ πλματωδῶν τόπων γρόμυ, — καὶ ἐστὶν οἶον λημναῖον ἀλκυόνιον. Unde λημνίσιδ, non λημνίσιδ vocanda, uti sæpe scribitur. Reg. unus absurdè ὕδαρ γός, legit.

43 τρύχον. Ita repono, licet Codices Græci habeant σρύχον. Crassus enim vertit, *lin-teolo veteri*. V. Not. in 79: 25. Ita (97: 8, 9.) ἐγχειρόντα ἢ ἐς τρύχον. Aetius, de *Sinapismo* ex Archigene (71. 8.) ita hoc exprimit, ἐμπλαστῶν εἰς ὀρόνιον. Στρυχον (item τρύχον) Æt. 23. 8.) *Solanum* denotat, quod quidem ipsum per se soporiferum est, adeoque huic affectui certè minime idoneum. Aretæus σρύχον inter ea numerat, ὅσα νάρκω καὶ ψύχιας ἐμποιέει (113: 18.)

47 ἐς τὴν νύκτα. Malim ἐν τῇ νύκτι.

LXXXI,

3 Θεραπεία Μαρασμοῦ. κεφ. γ'. Caput hoc priori de Lethargicis jungendum, sine distinctione, existimo; siquidem non de *Marasmo* in genere agit, sed de eo tantum qui ex Lethargo oritur. Ita in proximo Libro, Curationi Cardiacorum Curationem quoque *Marasmi*, qui iis supervenit, in eodem Capite, addit.

9 εἰωτή. Ita lego, quia Crassus, eadem, vertit; licet Græci Libri omnes habent, ἐν αὐτῇ. (αὐτῇ)

21 ἀδενής. An, καὶ ἀδενής?

43 ῥη ἀναβάλλεσθαι. Certè, ἢ ῥη ἀναβάλλεσθαι, legendum. Quomodo enim dilatio Phlebotomiæ dici poterit, *medela sola*? Quid quodd, in his casibus, *ictu, lapsu, collisione*, etiam si *Apoplexia* non superveniat, ut plurimum mitti Sanguinem necessarium sit. Ita Celsus, (L. 2. c. 10.) Sanguinis detractionem requirit, quicquid subito supprimit vocem; & quacunque de causâ ruptum aliquid intus atque collisum est. Idem, paulò post, si ex superiore parte aliquis decidit, si contusus est (de Sanguine loquitur) ne, si subsederit, corpus affligat. Idemque in aliis casibus repentinis, qui strangulabunt, dictum erit. οὐκ ἀμβολῆς καὶ ῥος, in Pleuriticis, ait Aretæus, cum

eodem die venam incidere jubet. Particula, ἢ, sæpe omittitur.

LXXII,

12 ὅπως. An rectè?

17, 18 ἀνάκλιτον. Forfan legendum, ἀνακλίτω, ut cum δίφρῳ congruat. De hujusmodi Sellâ loquitur Hippocrates (261. 24.) ἐπ' ἀνακλήτῃ δίφρῳ πετυπημένῃ καθέσθαι. In Notis ad hunc locum Foësius scribit, ἀνακλήτῃ, sic legunt quotquot adhuc videre licuit Exemplaria, sed, ἀνακλίτῃ, legimus, huncque locum bis expressimus in nostrâ Oeconomîâ. Est autem hic ἀνάκλιτῃ δίφρῳ idem ferè quod ἀνακλισμὸς Hippoc. L. de Artic. ἀνάκλιντρον, aut ἀνακλιντήριον, exponunt. κλισμὸς, vocat Homerus II. Θ', & I', καθέδρας ἀνακλίσεις ἐχέσας. Sed neque vocem ἀνάκλιτον, neque ἀνάκλισμῳ, in Oeconomîâ, invenio; neque has in voce δίφρῳ memoratas.

23 ἢ τε ἐν τῇσι. Inter priorem & has voces in Cod. V. spatii paululum relictum est; & sane aliquid deficere videtur, ut ἢ γδ. Ita loquitur (21: 33.) ἢ γδ ἢ &c.

29 εἰδῆ. Legendum ἰδίῃ. Ita (98: 33.) ἢ ἰδίῃ ἐκάστῃ, καὶ ξυῇ.

37 ἰσχυρ. An rectè?

41 ἐπὶ γδ περὶ ῥέαν &c. Sensus quidem in his duabus Lineis facillè eruitur: verba tamen haud prorsus castigatè legi puto.

47 σασόριον, ῥητίνη. Malim, κασόριον, ῥητίνης, uti postea δίφορβος &c. nempe ut horum Medicamentorum, prout etiam aliorum omnium, quantitatem definiat. ῥητίνης habet H.

LXXXIII,

29 εἴη. An ἦ?

30 τόνδε. An τόντε?

42 χαλαρὸν ἄγχῃ. Verum fanè est, Vesicam Rectumque Intestinum, prope se jacere; malim tamen, χαλαρὸν δέχῃ. Ita Hippocrates (Lib. de Artic. 810.) κύστις τε γδ, καὶ γοναί, καὶ δέχῃ τὸ χαλαρὸν ἐκπίπτει. Quæ verba exponens Galenus (de Vulv. Lect.) ait, ἀρχὸν μὲν ἐν λέγων, (ἰσποκράτης) τὸ ὅλον ἀπὸ δυσμύδον καὶ χαλαρὸν ἢ δέχῃ, τὸ κάτω μέρος δ' ἀπὸ δυσμύδον, ἐνθα καὶ μάλιστα ἀνδρυνέται. V. Foëf. Not. & Oeconom. in, χαλάω, & λεχὸς. λεχὸς Vox medica est; & si cornu ῥ r obscurum est, facile τῷ r simile videtur: unde in ἄγχῃ mutatum est.

48 σφακελίζειν τῇ κύστει. Verbum hoc Activum cum Dativo haud probè conjungi credo. An σφακελίζειν τὴν κύστιν, vel σφακελισμὸν τῇ κύστει?

LXXXIV,

16 ἀξιώητες. Certè legendum, ὅτι ἀξιώητες. Ita enim proprius Pueris morbus Epilepsia est, ut παιδικὸν πᾶσι vocetur.

20 ἄχρηστον. Ita optimè ex M. cum antea absurdè legeretur, ἄχρησασμων.

25 ξύμπας πταίνηται οἱ ὄψι. Ita certè ex F. legendum; cum H. & V. quoque ξύμπας πταίνηται οἱ ὄψι, habeant. τῖταινόμενα τὰ νεύρα.

(84:56.) & τὰς μῦθας, ὡς πταίνωνται. (104:58.) Aliqua his similia profert *Trallianus* ex *Archigene*, ἀκρεατῶν δὲ πάντα τὰ μέρη, καὶ τὰ μελῶν ἑκάστων λιπαροῖς χερσὶν ἀποθύνειν μὴ συμμέτρως σιωπῶντας, μαλακώνοντας τὰ περὶ ὀμμάτων αὐτῶν ἡσυχῇ καὶ κατὰ ψήχοντας. Lib. 1. c. 15.

26 ψηλαφίη. Codices quidam habent γαιοψηλαφίη. Equidem istud γαιο formatum puto ex, χειρῶν, in Exemplari partim eraso. Nam *Trallianus* qui hunc locum pene expressit, λιπαροῖς χερσὶν ait. Ipse *Aretæus*, (105:4.) ψηλαφίη χειρῶν ἀποθύνειν.

28 τὰ ἥθεα. Legendum credo, καὶ ἥθεα. Ita *Hippocrates* (675.21.) τὰς μήτερας τραφῆναι κατ' ἥθεα. *Foësius*, κατ' ἥθεα hic, pro more, reddit: haud scio an accuratè prorsus, licet ἡθῶ morem, significet. *Corinthus*, ἥθεα, exponit, τὰς τόπας ἐν οἷς ἀνατρέφονται. *Hesychius*, ἡθῶ, γνώριμῶν τόπων, ἀνατρέφονται. An legendum, γνώριμῶν τόπων ἀνατρέφονται, ut cum *Corintho* congruat. *Emilius Portus*, in Lexico Ionico, ἥθεα significare dicit, sedes, in quibus aliquis habitare consuevit. ἐς ἥθεα Περσέων *Herod.* 41.2. &c. Itaque κατ' ἥθεα reddi potest, in iis locis quibus distorqueri solitæ sunt. Cum hæc vertebam, τὰ ὄθια, vel ἰθία, legendum conjeci.

29 ἐρίοισι παλαιῶσι, πιναρῶσι τρύχεσι. Malim ἐρίοισι πιναρῶσι, παλαιῶσι τρύχεσι. Ita (87:31.) ἔρμα πιναρῶ. Ut etiam frequenter alibi. Quamquam verò τρύχεσι per se significet, panniculum vetus. V. Not. in 79:25. tamen hujusmodi Epithetum addere non absurdum est, utpote cum apud Authores optimos similia exempla frequentissimè occurrant.

35 κεκαυμμένος. Ita rectissimè, ut H. Apud G. κερ. legitur; in V. κέραια. Mendum hoc ita accidere potuit. Apud Medicos Græcos usitatum est Medicamenta compendiosè scribere. Ita κεκ. pro κεκαυμμένος usurpatur, nempe χαλκῶ. Inde κερ. formatum est; & ex hoc rursus κέραια.

LXXXV,

39 ὁμίχλης ἐπαναφορῆν. An ὁμίχλη ἐπ' ἀναφορῆν?

52 ὀρθιον ἔσω τὸ ἰνίον. Hæc haud intelligo. Legendum forsan, ἐνερθεν ἔσω τὸ ἰνίον, infra sinaput fiat; quod quidem optimè congruit sequentibus, ἀνωτέρω γὰρ εἰ θάψης. Manifestus id ex *Ætio* apparebit, qui his omnino similia de Curatione Tetani affert ex *Archigene* (110.52.) διαφύλαττα ἢ ἔσω καὶ κῆφα τὰ κατὰ πλάσματα. καὶ πυρία ἢ προσαιγέτω, ὑποκαυμνὺς δὲ κατὰ πλάσματῶν, ἀλὰ κύστεως διμεγέθους καὶ ἡμιπληγῆς ἐλαῖον θερμῶν, ἢ αἰλὸς φρυκτῶν, ἢ κέγχρω ἐν μαρούπωσις. καὶ τὰ κατὰ πλάσματα ἢ ἐν μαρούπωσις ἐμβληθέντα ἐπιπιδέτω, ἀνεκα δὲ ἀμολυῖταις πυρία, καὶ μάλιστα εἰ τῇ κεφαλῇ προσιδέται δέοι. πεφυλάχθαι ἢ τὰς συνεχεῖς ἐμβροχὰς ἐπὶ κεφαλῆς, πληρωθῆναι γὰρ πυγχανῶσι. πῶς λαμβανέτω ἢ πὲρ κατὰ πλάσμα, καὶ ἐμβροχῶν, αὐχένος καὶ σιαγόνος, καὶ ῥάχιν ὅλῳ

μέχει ψοῶν. Haud similia sunt *Aretæi* verbis ea quæ ex *Aretæo* ipso alibi citat.

LXXXVI,

10 πύξιδ. An τῶξιδ? ea Medicamenta scilicet, quæ pus movent, quæque (107:45.) Πυοποιὰ vocat.

LXXXVII,

7 ἀκρητεστέρα * * καὶ &c. Deficiunt hic quædam. Ex *Ætio* suppleri possunt, κλύζειν δι' ἀφειψήματῶν κενταυρίων, ἀψινθίων, καλαμίνθων, δρισολοχίων, μέλιτῶν, νίτρον πλείους. Quæ hæc præcedunt & sequuntur ex *Archigene* se desumere prodit; sed & omnino cum his quæ leguntur apud *Aretæum* eadem reperias.

32 οἰσύνω. Ita lego, nunquam Codices omnes ὠσύνω habeant. *Craßus* rectè vertit cum αἰσφρο. *Βερία* πινόντα οἰσύνω passim adhibet, ut 96:40. Frequens etiam error hic ὠσύνω pro οἰσύνω, ut Var. Lect. 110:31. οἰσύνων, vox Ionica & Antiqua in Lexico declaratur.

51 τῇ βηουσαῖ καὶ χυλῶ ῥοῖς. Legendum fortasse melius hic, ut apud cæteros Medicos Græcos, τῇ ἀλὰ βηουσαῖ, καὶ τῇ ἀλὰ χυλῶ ῥοῖς, uti semper appellantur Medicamenta hæc composita; utque in sequentibus vocat τῇ ἀλὰ χελιδόνων: saltem apparet hæc eadem Composita hic indicari.

LXXXVIII,

18 ἀξύνμφα. Finis fortasse Capitis hujus hic est: in eo tamen aliqua deesse de Curatione Anginæ μὴ ξυμπῶσις liquet ex *Ætio*, qui, in Curatione κρυπῆς Σωάγχης, hæc habet, (163.8.) Αρεταῖς ἢ πρὸς τέτοις Φησὶ, ἐπὶ τῇ κρυπῆς, εἰ δὲ τῶν ἄλλοις μὴ ἐνδίδωσι, σηκίαν καλῆσαι δεῖ πάντα τὰ θώρακῶν. δέχῃ ἢ γιγνέσθω κατὰ τὸν τῶ ὀμφαλῶ, προσανατρέχειν ἢ δὲ πλῶδες καὶ μεταφρενα, συνεχεῶς μεταφρονέτω ἀπὸ τῶ τόπου εἰς ἕτερον τόπον, καὶ ἐλθόντα πλὴν σηκίαν ἀνωθεν δὲ τὰ κάτω. εἰ ἢ πάνυ ἐπείγῃ ἢ πίξις, σίνηπι τριψάντας σὺν ὕδατι καὶ ἐμπαλάσσοντας ῥάκῃ ἐπιπιδέτω δὲ τὸ ἐπὶ θῶ. ἐκλαίμα ἢ δὲ τῶν τέτοις, σίνηπι, νίτρον, ὠσώπον, σκίλλαν ὀπῆν, θάρον ἀπύρον. δίδω ἰσοῦ πάντα μὴ μέλιτος κοχλιαρίων ἐκλάχων.

32 ἢ πλὴν Σταφυλῆν. Malim, δὲ τῇ Σταφυλῇ; (de Morbo enim jam loquitur;) &, περὶ ἢ τὴν Κίωνα, Circa Columellam, reddere. Nam Columella (6.38.) κίων καὶ γαργαραίων καλέσται. Σταφυλὴ γὰρ πάθος ἐστὶν ἔνομα. Quare videmus licet alii ita vocent, *Aretæum* nolle morbum Σταφυλῆν appellari; affectum autem, qui κίων dicitur, ipse describit. (6:46.) Hic igitur, quid Columellæ applicari velit, in Morbo Σταφυλῇ, præcipit: mox, quid in eo Morbo, qui κίων vocatur, eidem parti apponendum est, præcepturus.

LXXXIX,

22 ἐσι. An ἐσω?

XC,

2 τῷ μὴ κατ' ἰξιν &c. An τῷ μὴ κατ' ἰξιν. Sequitur enim κρέσσον γὰρ ἀπώτατῶ ἀγειν, quod quidem fieri supponunt omnes ex brachio late-

lateris non inflammati. Ita in Pleuriticis *Cælius Aurelianus*, (Ac. Morb. L. 2. c. 18.) Adhibenda Phlebotomia, sed ex alio brachio, quod fuerit dolentilateri contrarium. *Ætius* ex *Archigene*, (176. 31.) τέμνειν χεῖρὶ πρὸ ἐν ἀγκῶνι φλέβα μὴ ἔκαστ' ὅθ' ὑβραχίον. ἢ φλεγμαινέσης πλῆθους. Cætera quæ sequuntur cum sequentibus in *Aretæo* omnino eadem sunt. Itaque vel hic μὲν legendum, vel alia vox pro ἐπερῆσι.

7 ἐκτός. Num ἐντός? Nam Sanguis calorem internis partibus præcipuè communicat.

12 Ὀηθέσπερον γὰρ. H. Alii, γδ, omittunt; Crassus vero περὶ ἐσθλῆς, exorians, vertit: significat autem, salutaris, salutem promittens, vox hæc Hippocratica, (Prænot. 39. 42.) περὶ ἐσθλῆς σημείων. *Aretæus* etiam περὶ ἐσθλῆς πᾶσα, (38: 52.) usurpat eodem sensu. Quare, γδ, hic prorsus necessarium est.

31 Σιτίων *Hippocrates*, è quo *Aretæus* hæc de Ptisanâ expressit, ait (De Viç. Acut. 385. 1.) Πισιάνη μὲν ἐν δοκίμῳ ὁρῶς περικεράσθ' ἢ σιτηρῶν γδομάτων. Et *Aretæus* sanè frumentorum tantum virtutes hic inter se comparat. Itaque Σιτίων vertere malim per, frumentum; quod & apud *Hippocratem* significat. V. Foëf. Oecon. in voce, Σιτ.

45 τοῖσι. Malim, ποῖ. (Sic 117: 28.) Φακῖ, οἷον ἔχοντι μὲν πινὰς ἀρετὰς πέψιν.

45 ἀραβοὶ καὶ. Αραβοῖσι, legendum existimo.

50 τρηχῆναι. Ita omnes, sed τρηχῆναι certè reponendum.

50 ἐπίσταν. Ita legendum cum H. non, ut in V. G. ἐπίσταν. Hæc facillè intelligitur ex significatione ἐγῆσται, quæ vox Hippocratica non modò, urinam reddere, aut urinam movere, sed etiam, fluidum reddere, sero diluere, ad evacuationem idoneum facere. Οκόταν ἐν χολῇ κινήσῃσι ἐς τὰς φλέβας καὶ ἐς τὸ αἷμα εἰσέλθῃ, διεκίνησεν καὶ διέρρησεν τὸ αἷμα ἐκ τῆς χολῆς συστάσιος πρὸς καὶ κινήσιν. (Hippoc. De Morb. L. 1. 460. 43.) V. Διορρώσι in Foëf. Oecon. ubi διορρώσθαι & διορρώσθαι pro διέρρηναι & διέρρηναι à quibusdam legi monet.

XCI,

28, 29 σμήχηται. Legendum σμύχηται, ut (36: 49.) σμύχονται γδ αἱ σείκεες. σμύχω, detergo, significat.

39 πλάσματα. Vocem hanc pro Emplastris usurpari non reperio. Εππλάσμασι, ut ea semper appellat, legendum credo, & omissum ὅτι ob similitudinem cum ἰσι in fine præcedentis vocis ξυμῆσιν. ὅτι planè redundat in paginâ sequenti, juxta Codicem H. vid. Var. Lect. 92: 41. Unde forsan rectè conjici potest, illic ex Margine perperam, ἐπ, insertum; quod in hoc loco fieri debuit.

50 ἐς. Malim, ὡς ἐς. *Ætius*, qui hæc, inter alia pleraque, ex hoc Capite excerpfit, ait, Φροντιστὸν δὲ ὅπως θερμὰ ἀφαιμένη τὰ κατὰ πλάσματα. (175. 47.)

52 ἡδὴ καὶ. Malim, καὶ ἡδὴ.

XCII,

2 ἀλὰ εἰδῶν. Quid hæ voces significant, haud

intelligo. Certè legendum, ἀλὰ ἀλῶν. Ita, sale, cum milio, utitur *Hippocrates*, pro Fomento in Pleuriticis (De Viç. Acut. 387. 18.) Πυρὴν ἢ ξηρὴν, ἄλῃς, κέχρηται πεφρυγμῶσι ἐν εἰρηνέοις μαρσιππίοισιν. *Aretæus* in ileo utitur (105: 51.) Πυρὴν ἀλῶν καὶ κέχρηται φωχθέντων: In Tetano, (85: 44.) sale, sed non milio; ἄλῃς λεπτοὶ ἐν τῷ μαρσιπίῳ, κέχρηται γδ &c.

4 ἐνδιδῶ. An ἐνδιδῶ?

28 ἀμβλυώη τό. An ἀμβλυώηται?

33 ἢ τροφή. Ita lego, non ut alii omnes Codices habent, ἢ τροφή. Sic alibi, αἷμα ἢ πάντων τροφή (Et 97: 39.) εἰδὲ γδ εἰδὲ αἷμα ἀκρητόν ἐστι τὸ ρέον, ἀλλὰ τῷδε ἰχώρ. *Ætius*, hæc transferens, inquit, εἰ γδ αἷμα πρὸς τὸ ἐκκερμόμενον, ἀλλ' ἰχώρ ἐστι. (175. 54.)

36 πηράνω. Legendum, πηγαίνω, ut antea κυπρίνω, oleo rutaceo. *Ætius* hæc quoque ex *Aretæo* decerpens, τῇ ἢ τελετῇ μὲν πρὸς αἰμαξίν, κηρωτῶν κυπρίνω ἢ πηγαίνω ἐπιπλέναι ταῖς ἀμυχαῖς. (176. 1.)

39 ὡς τρώπῃ δέ. Malim, ὡς τρώπῃ δέ.

41 πρηνες ἐπὶ τὰ χεῖλα. Hujusmodi figuræ vas, cujus os scilicet æquè ac fundus ejus capax sit, adhiberi jubet: quoniam Cucurbitulæ à Medicis usurpatæ, ore angusto, fundo lato, formari solebant; uti constat ex Sorano, (de Vulvâ) σχῆμα ἢ μήτρας ἰατρικῇ Σικύᾳ ὡδραπλήσιον. ὁπότε γδ περιφερῆς καὶ πλατέῃ δέξασθαι καὶ καὶ πυθμῆρα πέρας τῷ πρὸς λόγον ἐπὶ σενὸν σωάσθαι τὸ σόμιον.

55 πικέριον. Ita sine dubio legendum ex H. V. Tota etiam Sententia, licet integra, uti in hac Editione ponitur, in nullo alio Libro reperitur, tamen ex singulis restituta est. V. Var. Lect. πικέριον à Galenò & Erotiano, βάτυρον, exponitur. Πικερίῳ antea usus est (75: 52.) *Aretæus*. *Ætius*, inquit, βάτυρον νεαρὸν μὲν ἴσα μέλιτι ἐψήσας. Unde, minimâ mutatione, pro ἔσω δὴ πικρὸν ποικίλων, πικέριον &c. legi aptè possit, ἔσω δὴ τὸ πικέριον νεαρὸν, siquidem F. in Var. Lect. habet ἔσω δὴ τὸ ποικ. ἔρειον νεαρὸν &c. Librarii vocem antiquam, πικέριον haud intelligentes ποικ. ἔρειον scripserunt; unde ποικ. pro ποικίλων compendiosè scribi creditum est, & ἔρειον idem quod ἔρειον νεαρὸν autem omisum est ob similitudinem cum voce præcedenti ἔρειον. Ποικίλων hic non satis commode legi puto, quia butyri & mellis mixtio Medicamenti ex variis rebus compositi nomine appellari neutiquam potest.

XCIII,

11 αὖν. Num ἐν?

33 διέπιδῶσι. An διέπιδῶσιν?

XCIV,

19 εἴτ', An ἡδέ?

XCV,

26 σιτηρῶν. Ita ex F. cum alii αὐσηρῶν habeant inepte. V. Not. in 90: 33. Crassus autem vertit, Inter frumentacea.

47 οὐκ Ὀηθῆς. Videtur hic deficere, αἱ νῦσι. *Aretæus* (92. 8.) inquit, εἰ γδ Ὀηθῆς αἱ νῦσι.

Sff 2

XCVI,

XCVI,

21 *ἢ δὲ πινυμον* &c. Multa hic periisse suspicor: siquidem nihil hic de Curatione eorum præcipiat *Aretæus*, quibus Sanguis ex Pectore, Stomacho, aut Liene aut alio Viscere, fertur; cum multa de his dignoscendis in Signorum descriptione tradiderit. Porro hæc quæ contra Sinistræ manus venam inter digitos secundam disputat, eam incidi solere in profusione Sanguinis e *Liene* declarant. Hujus in affectu hoc Sectionem præcipit *Oribasius* (*Med. Collect. L. 7. c. 5. Aëtiusque. (Tet. 2. S. 4. c. 62.)*)

26 *τῇ ᾧ πλέονι*. Haud recte hæc se habere manifestum est; sed quomodo apte restitui possint, licet sensum mihi affecutus videor, non conjicio.

45 *ἐπὶ πᾶσι*. Legendum, *ἐπιπᾶσεν*, ut (97: 50, 51.) *ὑποκυσίδ*, ἢ *ἀκακίης*, *ξηρῶν*, *ἐμπᾶσεν*.

XCVII,

30 *ἔθεν*. An recte?

52 *τῇδε*. An *τῆδε*?

XCVIII,

8 *ἐν ἐκείνῃ*. Num, *ἐν ἐκείνης*, nempe *ἀεθρώσεσι*?

35 *κόμμι ξω τῷ φυτῷ*. Gummi quidem cum ejus *plantâ* devorari nequit, quippe cum id ex arbore exfudet, adeo ingenti ut navibus onerariis exstruendis materiam supeditet, teste *Herodoto*, *τὰ δὲ πλοῖα σφοδρῶς φορτηγέσι ἐστὶ ἐκ τῆ ἀκάνθης πιεύματα*, ἢ μορφή μὲν ἐστὶ ὁμοίη τῷ κυκλωαῖκῳ λατῷ, πρὶ δ' ἀκρυν κόμμι ἐστὶ. (*Lib. 2.*) Certe legendum *κόμμι*, *ξω τῷ ξυμφύτῳ*. Librarii, quid *Symphytum* esset ignorantes, *ξω* vel *ξυμ* inanem repetitionem esse crediderunt. Extra dubium hoc ponit *Aëtius*, hæc habens, *ἀμυλον διδόσθω, κόμμι, τετρακάκωτα, — καὶ τὸ σύμφυτον μαστόρμον καὶ κατὰ πινόμενον*. [173: 3.] Huic affectui *σύμφυτον* idoneum esse, ex ipso nomine declaratur: eoque utpote glutinanti astringentique, utuntur Græci fere omnes, & inter alios *Aretæus* in *Topicis* applicationibus. (97: 12, 13.)

τετράγ τῆ ἀκάνθης. Ita ex F. cum alii habeant *πράσον* τῆ ἀκάνθης, sed inepte. Communiter quidem arbor hæc *τετρακάκωτα* vocatur: sed cum ex vocibus *τετράγ* & *ἀκάκωτα* componatur, eas *Aretæus*, *Poetarum* more, rursus dividit. Quæ in superiore notâ ex *Aëtio* allata sunt, huic etiam Lectioni fidem astruent.

40 *ὡς*. An *ὦν*?

43 *τρωμάτων*. Ita recte ex H. legi apparebit ex superioribus (97: 21, 35.)

50 *ἔ*. Si vucula hæc in hac Lineâ deleatur, &, pro *μη*, in sequenti, legatur, *μιῇ*, Sententia tota faciliè intelligetur.

XCIX,

22 *κηκίδ*. Legendum *κηκίδι*, neque enim *κηκίδ* σίδια dicuntur. τὸ *πρίπισον* *κηκίς* καὶ σίδια. (99: 38.)

45 *τὸ πῶρον*. Ita scribo, cum F. τὸ *πῶρον* le-

gat; cæteri diversa. *Crassus* autem, τὸ *σπρον*, legisse videtur: nam, *solidari*, vertit; & sane (62: 45, 46.) occurrit ὠτελὰν σπρίμνοι. Et *Cæli Aurelianus* (*Mor. Chronic. L. 2. c. 13.*) in Hæmorrhagiæ Curatione inquit, poterit *cicatricis* firmari *soliditas*.

C,

6 *ἐνσο*. Hic vel verba quædam deficere, vel mendosa existimo.

25 *δριθμός*. Hæc haud satis capio. An *δριθμός* *ἐπικαίρ* significat, *Symptomatum memorabilium concursus*? *Αριθμός* γὰρ λέγεται ἡ εὐνοία καὶ φιλία. *Erot.* in voce *συναριθμηται*. Et *δριθμία*, *φιλία*, λέξιν. *Herod.* Nonnisi unum tamen postea notatur *Symptoma*. Totam equidem sententiam depravatam credo.

32 *ὑποχόνδριον*. An *ὑποχονδρία*.

34 *τομῆς* τῆ *χάσι*. *Τομῆς*, puto, *Glossema* est. *Σχάζειν*, *ἀμύξαι*. (*Gal. in Exeg.*) licet *σχάζειν* *τομῶ* occurrat, 87: 10.

40 *ζάνυ*. An *ζάνυται*? ut apud *Homerum*, *ζάνυται δ' ἄρα πεφρένα ποιμῶν*. *Il. N. 493.*

50 *ἀφλεγμάτοις*. Videtur *ἀφλεγμάντοις* ἀφλεγμάντω formatum scribi debere; cum *ἀφλεγμάτοις* ἀφλέγμα, *pituita*, derivetur. Sed apud *Hippocratem Galenus* in Exegesi vocis *φλέγμα*, id ait, *ἐ μόνον τὸ χυμὸν τῶτον τὸ λευκὸν καὶ ψυχρὸν, ἀλλὰ καὶ φλόγῳσι δηλοῖ*.

52 *ἐπιπλάσι*. Hæc sanè de *Emplastris*, contra quàm *Crassum* secutus, verti, intelligi debere credo. Nam *συκίῳ ἐπιπλάσει* nusquam reperio, at (85: 54.) *ἐπὶ τῇ πύσι ἐπιπλάσματος ἢ Συκίῳ*. Quod si ita sit, mutanda vox in sequentibus (86: 11.) *ἐπιπλάσιν*, & legendum *ἐπιπλάσις*. V. 124: 36. *περχαλάσιν* *ἐπιπλάσματι* καὶ *τέγγει* *συκίῳ* *πῶς* τὸ *ἦπαρ*, καὶ *τὴν* *κελίῳ*, *περσβάλλειν*.

CI,

22 *κληίδα*. Præpositionem, ut *ἐπὶ*, deficere puto. *ἐπὶ τοῖσι* *μηροῖσι* τῆ *γυναικὸς* *ἰζάνει*. (64: 43.)

26 *ἐνεργῶς* V. Ita, non *ἐναργῶς*, ut G. H. Sic *ἡγερέη ἐνεργῶ* (102: 12.)

38 *ἐσθλ*. Neque ad sensum vox hæc desideratur, neque Grammaticè cum cæteris congruit: Pro eâ, *ἐψήσι*, legendum credo. *Elixando lubrica fiant*. Hoc modo carnes etiam dissolvit, ac in liquorem redigit. (74: 19.) *εὖτε* καὶ *κρεῶν ἀκρέων* καὶ *πεινῶν* *χεῖ*, τὰ πολλὰ τοῖσι *χυλοῖσι* *ἐκπηγμύων*. *κάρτα* γὰρ *χεῖ* τὰδε ἐν τῇ *ἐψήσῃ* *λύεσθ*.

43 *πλατύς*. An *παχύς*?

52 *ὁκως*. Annon melius *ὁκόσον*? ut (102: 3.) *διδόναι* *ἔ* *οἶνα*, *ὁκόσον* *ἀν* *διώηται* *πᾶν*.

CII,

5 *ἑάν*. An melius *ᾧν*?

11 *ὡς* *δέ*. Malim, *ἡδέ*.

25 *χυλὸν* ἐς *φύρησιν* *ξυωπέν*. Ut recta & congrua sit hæc sententia, videtur legi debere, *χυλὸς* ἐς *φύρησιν* *ξυωπείας*.

26 *κόμμι* γ, *ρόος* &c. An *κόμμι* ἡδὲ *ρόος* &c?

28 *νάρδα*. An *νάρδα*, scilicet, ut *οἰνάνθης*, *λίπαι*? *oleo nardino*; ut *κηρωτῇ* *νάρδα* ἢ *οἰνάνθης* 104: 57.

31 ἔτε. Malim, ἔσω δέ. Vel, εἰ δέ. & eadem lineā pro, εἰ ᾗ, ἡδέ.

39 ἡδονῆς. Vox sine dubio mendosa. An ἡδονῆς, lenibus ventilationibus. V. ῥίπης in Lexic.

CIII,

3 περὶ βληθεῖσαι. Malim, περὶ βληθεῖσαι.

9 ποθίζῃ. Melius ποθίζῃ, in Subjunctivo.

11 ἀλείμμα. Legendum, ἀλείμματι, ut Syntaxis postulat, ac prout legitur. 105: 3.

29 ἄτον. Certè legendum, εὐτόν.

CIV,

26 τῇ φύσι συνέξεν εἰρώδῃ. Hæc manifestè depravata sunt. An τῷ φύσιν ξωῖ ἐξῆ εἰρώδῃ, vel, ξωῖ τῇ φύσιν ἐξιν ἐξρώδῃ? His similia de Vini virtutibus habet Cælius, (Ac. Morb. L. 2. c. 37.) Sunt enim hæc efficacia, & quæ facilius omnia, quæ de vino speramus, accelerent: sufficientia fortificare, & totam relevare *habitudinem* corporis, omni etiam parti atque particulæ sese insertare, & per omnes tenues vias celeri motu percurrere.

28 κατὰ νέων. Legi debere credo, ποταίνων. κατὰ enim melius abest; ποταίνων autem idem quod νέων significat apud Hippocratem, & Aretæum, (100: 42.) cujus loci v. Var. Lect.

57 ἐπιπάσαι. Legendum, ἐπιπλάσαι. Nam de Emplastris jam agit; & ex materiâ prædictâ eam compositionem fieri, quæ Emplastrum constituat, non quæ inspergi possit, satis liquet.

CV,

6 π. Melius deleteretur.

10, 11 ἀναιρῇ καὶ πάντα ἀδικῇ. Pro ἀδικῇ fortasse, ἀφίκη, legendum; Hippocrates voce ἀφίκη utitur, (224. 4.) ἀναιρῇ quoque vix tolerandum puto.

12 λίσσαντα. Alii λύσαντα, perperam. Paulus, in Curatione Cholerae, ait (L. 3. c. 39) ὑπὲν ἐπιτερεπῆσαν, καὶ ᾗ τὴν πλείαν πέψιν λατρεῖς χρηστέον. Et Alexander, (L. 7. c. 14.) πυνσμιλῆς ᾗ τὴν κενώσεως καὶ τὴν ὑπὸν, μηδὲ πυρετὸς παρόντων, ἐπὶ τὸ λατρεῖν ἀγειν ἀναδίδειν αὐτάς.

20 ἔντασις. An ἔντασις? ut 109: 22.

20 πῆσις. Legendum πῆσις, ut 113: 34.

23 πόνοι. Quanquam πόνοι etiam legitur, idque communius loquendi genus videtur, tamen πόνοι servo, quoniam Aretæus aliàs ita habet, (15: 29.) πόνων γὰρ, καὶ σμικρὸς ἐν, θάνατον ὀρῶδῃ.

27, 28 διεκχέῃ τὸ αἷμα. Liqueat τὸ αἷμα hic in Casu Nominativo usurpari, quia cum eo concordat ἡ τροφή. Quare διεκχέῃ, verbum Activum, malè hic adhibetur. Malim διεκχέηται αἷμα, vel διεκρέῃ τὸ αἷμα.

12 πνέσι. Malim πνέσι. Quanquam Celsus de Apoplecticis jam morientibus loquens (L. 3. c. 27.) eos miserum spiritum trahere dicat.

CVI,

2 ξωῖ οἷσι. Malim ξωῖσι, ea quæ vulgò adhiberi solent. Aetius Satyriasi affectos præcipit ἐπιπλάσσειν τοῖς κρινοῖς καταπλάσσειν.

7 ἂν τις πίνῃ. Num ἀντιπᾶν πίνῃ? Nequeo aliter ex his sensum elicere.

19 καρχαρίων. Vid. Not. in 78: 34.

21 ὥδε. An rectè?

26, 27 ἄπυ. Malim ἄπυ, sine febre, licet pollea dicat, ἢ ᾗ ἐς ἀπύσιν τρέπῃ ἢ φλεγμασίη. Nam cum antea dixisset, ὕδωρ ποτὶν, ἢν πυρεταίνῃ. & hic de vini exhibitione statim præcepta subiiciat, ἄπυ commodissimè legitur; quæ etiam (100: 42.) (juxta quædam Exemplaria) rursus invenitur. Nam quidam legunt ἄποροι, alii aliter habent. Crassus, hæc transferens, si dolor absit, inter Var. Lect. aliter, febris, pro dolore legi monet.

38 ἀφίψη. Ex literis aliquibus, quas percipere inter alias juxta erasas sibi videbantur Librarii, formata est vox hæc non intelligenda.

44 πύμπεα. Malim, πύμπεα.

45 ἐπέρη. Legendum, ἐκ ἐπέρη, ex præcedentibus evidenter apparet.

CVII,

4 εἴθεα. Quid hoc significet, nescio. Crassus, quæ acervatâ sunt, vertit. An εἰθέτα, vel εἰεχθέντα?

22 ἰχθαίμασι. Malim, ἰχθαίμοισι, quia prior vox non occurrit: posterior usitatissima.

36 ἐγγήη. Nonnisi de liquidis dicitur ἐγγήη. An itaque, ἐγγήη, ut supra, (31.)

CVIII,

18 μεγάλα τὰ ἐγγονα αἱ φλεγμοναί. Dura omnino expressio. An μεγάλα τὰ ἐγγίγοντα φλεγμοναί? Ita (19: 46.) γίγη φλεγμονή. & in hujus Morbi descriptione, γίγη καὶ φλεγμονή ἀμφὶ τὴν φλέβα. (21: 8.) utitur etiam voce ἐγγίγον, alio loco.

28 πολλόν π. An πολλόν π. μάλλον? ut 2: 41. & 113: 12.

44 νεότεκ. An γυναικὸς, vel ὄν, deficit. Vid. 103: 39, 41.

50 πάντα. An πάντα?

53 κοίτη. Num quid deest?

CIX.

24 πς ἡλικίη. Vix crediderim Aretæum ætatem solam in hoc casu respexisse, quæ Sanguinem mitti prohibere debeat. Porro, πς ἡλικίη, ad designandum puerilem ac senilem ætatem, (quæ solæ interdum, idque præcipuè Antiquos, ab usurpandâ Phlebotomiâ dehortantur) Phrasis minimè clara aut idonea est. Multæ quoque res in hoc affectu, putâ, corporis habitus, vires, aliarum Evacuationum ratio &c. multò magis considerandæ sunt, quàm ætas. Itaque legi cupiam, πς ἄλλη αἰτία. Ita Rufus apud Aetium, de iis quorum inflammatur Vesica, τέτων, εἰ μηδὲν ἔπρον κωλύει, φλέβα τέρμιναν. Et Aretæus, (100: 23.) ἢν ὧν μὴ πάντα κωλύῃ, ἔξισ, ἡλικίη, ὥρη, αἰσυχίη τὰ ἀνθρῶπα, φλέβα τέρμιναν.

41 ὅπ. An rectè?

CX.

2 Βισίν. Legendum, Βησίνων, ut 128: 25. & 122: 14. & apud Aetium (Tet. 3. S. 2. c. 6.)

3 καρκίν. Legendum σκίγκ. Inter Antidota ad Calculosâ, Aetius quoque hoc com-

T t i mendat.

- mendat. Quod si *Mithridatis* compositio-
ne abundes, eam quæ *Scincos* admixtos
habet, præbe. (Ter. 3. S. 3. c. 13.) Id An-
tidotum à *Paulo* describitur. (L. 7. c. 11.)
Scincus autem est terrestris *Crocodilus* jux-
ta *Oribasium* (Med. Collect. L. 12.) Vid.
Aret. 131: 39.
- 8 εἰδ' ὅναρ δοκέειν ἔσθ' ὅπως ἐκθισμῶσι. Quomodo
sententia hæc, sine dubio mendosa, aptè
corrigi possit, haud reperio, V. Var. Lect.
Crassus vertit, ut neque per somnium dolo-
rem sibi sentire videri soleant.
- 20, 21 τ' κενεῶνα. *Fabricius* habet, τ' ἀγκῶνα.
Profectò *Ventris incisio*, eo duntaxat fine
ut perfundi possit *Vesica*, audax nimis Ex-
perimentum, & uti parum utilitatis, ita
multum periculi allaturum. Operatio sanè
à nemine in hoc casu, ne ab *Aretæo* qui-
dem, puto, tentata. *Vesicam* certè sæ-
pius *Perfusionibus* irrigari præcipit, sine
ullâ incisione; ut 78: 54. & 86: 41. & 101:
27. Quid quodd' κενεῶνα haud vocatur illa pars
ventris in quâ sita est *Vesica*, quæ quidem
inter *Umbilicum* & *pubem* jacet. Κενεῶνες
enim appellantur illæ partes quæ à *Costis*
obliquè ad *Os Illi* porriguntur. *Rufus* in-
quit, τὰ ἢ ὑπὸ τῇ πλάτῃ μαλακὰ, λαπαί-
ραι, καὶ κενεῶνες. (24.) & τὸ ἢ ὑποκάτω τῇ
ὀμφαλῇ, ὑπογάστριον, καὶ ἥττον. (23.) Le-
gendum itaque, τ' ἀγκῶνα. *Hippocrates* in-
quit: (Epid. L. 3. Æg. 8.) ἀγκῶνα ἔπεμον.
Vel, fortasse, τ' ἐπ' ἀγκῶνι, ut apud *Are-
tæum* ipsum. (111: 38.) *Rufus* apud *Æ-
tium*, in *Inflammatione Vesicæ* similem
plane ei quæ ab *Aretæo* præcipitur *Perfu-
sionem Venæ Sectioni* statim subjicit: Φλέβα
τρίμεναι, μὴ εἰς μακρόν· ἐμβρέχειν ἢ τὰς πόδας
ἐλαίῳ ἐν ᾧ ἀνήθον· λινόσπερμον, ἐνίοτε ἢ καὶ πήρα-
νον, ἢ ἀλθαία ἐνέψῃ).
- 40 Σκυβαλίτης. Legendum σκυβαλίτης ut apud
Ætium (2. 8.) Legitur σκυβαλίτη 126: 20.
- 45 ἀφελήσι. An ἐφ' ἐψήσι?
- CXI,
- 6 τευχάδα. Vox nullibi invenienda. Legen-
dum πληχάδα. Apud *Rufum* (23.) dicitur,
τὸ ἢ μετὰ τῇ ὀρχῇ καὶ ὑποσπέρματι καὶ μηρῷ,
πληχάδα (καλέεσσι.) Rursus, (39.) τὰ ἢ μετὰ
τῆτων (μηρῶν) πρὸς τὸ πείναιον πληχάδες. Vox
hæc ab *Aretæo* usurpatur locum eundem
designans 25: 27. & 113: 9. ubi τὸ παρὲνιον in
V. m. (*Perineum*, nam πείναιον scriben-
dum) & rursus (113: 20.) V. Lexic. &
Foëf. Oeconom.
- κυσίδ. Ita declinatam vocem κύσις ne-
que apud *Aretæum*, neque alibi invenio.
Malim igitur, uti semper, κύσι.
- 9 ροιάδα γνέσται τῷ πύ. Pro, πύ, legendum
puto, ἔξ. Neque enim ex *Lithotomiâ Ab-
scissus* fieri solent qui per longam hominis
vitam continent: frequenter verò perpe-
tua *Urinæ destillatio*. Ita postquam *Ve-
sicæ* sectæ periculum exposuit *Aretæus*,
(54: 49.) hæc subjicit, κῆν τις τ' τῷ θανάτῳ
κίνδυνον ἐκφύγη, ροιάδ. γίνεταί οἱ παθ. κῆν
ἀκίνδυνον ἔη, ἀλλ' εἰ φορητὸν ἐλάττωσι αἰένναον
- ἐκρέειν ἔξον, κῆν βαδίξῃ, κῆν ἔυδῃ. In *Urinæ*
itinere *Fistulam* à *Græcis* οὐρορράδα vocari
tradit *Celsus*. (L. 7. c. 26.)
- 18, 19 προσιόντων. Apud F. προσέεισι. An προσί-
σι τ' prodeat, ut ἀντιπείσῃσι 13: 44. In pro-
ximâ lineâ, ait, ἢ δ' ἄν ποτε &c.
- 26 πόδας. & rursus
- 29 τὸ πῶδε. Videtur hoc nomine partem ali-
quam *Uteri* hic appellare. Hæc quidem
minimè capio.
- 44 πρὸς. Ante vocem hanc τὸ, quod, defi-
cere credo; & postea, pro θάλλειν, legen-
dum θάλλει.
- 48 μύρω. Cum F. legendum, μύρων.
- CXII,
- 18 οἶα γε. *Goupylus* legendum conjicit οἶαγε,
quam vocem nullam significationem huic
loco congruam habere invenio.
- 21 ἐλκῶντα. Legendum ἔλκοντα. *Crassus* quo-
que, ατράβεντα, vertit.
- 25 οἰκονομῶ. Legendum, οἰκονομῶ, ex
Verbo οἰκονομῶ, ab *Aretæo*, pro more, in
Verbum contractum ex Barytono muta-
tum. Inter Var. Lect. Φερομῶν appositum
est pro Glossemate.
- 27 ξωῖ ἐμποίῃσι. *Crassus* ξωεμποίῃσι legit; ut-
pote qui, simul bene facient, verterit:
Malim, ξωῖ ἐμπέσι, vel potius ἐκπέσι. Ita
(77: 56.) ψηλαφίη, ξωῖ πέσι ποδῶν. πλμοί-
κνημοί.
- 38 λύπη. Certè legendum, λύση, rabiosa
cupidine. neque enim λύπη cum sensu opti-
mo hic servatur; quanquam, ubi calami-
tatem suam secum reputant morbo hoc
affecti, (25: 30.) describuntur ὀπίλυτοι.
Idem hic dicitur, quod, (25: 23.) ὀρμη δὲ
ἐστὶ ἀσχετος ἐς ὀμιλίαν. & (25: 33.) ἀκρατεές δὲ
καὶ ἐς τὸ ἀμφοδὸν τ' τῷ ἔργῳ πηξί. Maniacis
quoque (32: 52.) contigit ἀφροδισίαν ἀσχε-
τὸν ὀπιθυμίαν. sed & ii quoque, (33: 7.) de
malo suo cogitantes, sunt ἐπίλυτοι. Ele-
phantiacis quoque inest (71: 8, 9.) ὀπιθυμία
λυσαώδης, quod desiderium in *Notas* ad
hunc locum de *Venere* intelligi debere in-
dicavi. De *Satyriaci* affectis infra quoque
dicit, πρὸς σκυμναίνον ἢ καὶ τὸ γνάμν &c.
- 42 πρὸς ἀγματος. Ita legendum ex H. m. non
πρὸς ἀγματος ut G. V. Per hæc idem exprimi-
tur ac per ista (25: 33.) ἀκρατεές ἢ καὶ ἐς
τὸ ἀμφοδὸν τ' τῷ ἔργῳ πηξί.
- ἀκρεῖη, certè legendum, ἀκρεῖη. *Crassus*
vertit, insatietas.
- 44 εὐτ' ἄν &c. Vel mendosa, vel manca,
hæc esse suspicor.
- CXIII,
- 11 ἀλῆναι. Legendum διῆναι.
- 16 ἀστῶ. Num ἀστῶν?
- 16, 17 τῇ βοτάνῃ. An τῇ βοτάνῃς?
- 23 ὀρμη δὲ πᾶν. Deest hic aliquid, per quod
acria vitanda esse præceptum est. *Aetius*,
qui ex *Capite* sua magnâ ex parte desumfit,
hæc ita exprimit, ἐπεχομῶν τε τὸ κελίαν μὴ
δεμῆ κλυσηρί, ἵνα μὴ παροξύνῃ τὰς φλεγμονάς.
- 28 εὐτ' ἄν. Legitur in V. εὐτ' ἄν. Malim ὅταν.
& pro μῆνι, μῆνι.

πλήθ. Certè legendum, πάλθ.

46 νέον. Legendum certè, νόον. Phrasis omni Scriptori familiaris, περιέχειν τ' νέον.

CXIV,

17 Φυσίωσις. An φύσις, scilicet, morborum horum *natura*?

23 σιγή. ἢ. Malim, σιγῇ, legere.

29 ἔπε ὀλλυμένον, ἔπε ὀρρωδέσαι θάνατον. Antea morbos hos periculosos, & in mortem plerumque desinentes dixerat. Itaque eos haud mori (ἔπε ὀλλυμένον) absurdè jam affirmet. Anigitur, ἔπε, ὅτε ὀλλυμένον, ὀρρωδέσαι θάνατον. Quæ quidem securitas, ut mortem non in ipso mortis articulo ægri, cum jam ad extrema ventum est, neque pertimescant, neque adesse sentiant, in Morbis Chronicis frequens est, præcipuè in Phthi- si. V. 15: 23.

CXV,

8 ἦν G. ὦν H. V. A. Legendum credo, ὡς. Ita (108: 19, 20.) συχὸν μὲν ἀφαιρέειν αἷμα, μὴ ἀφαιρὸν δὲ ἀλλὰ καὶ δὲ, καὶ τρεῖς, καὶ τ' ἀλλης ἡμέρας, ὡς μεσηγὺ ἢ διώκριμις ἀναλάβει.

19 κυριωτάτη. Malim, καιριωτάτη. Ita (124: 39) ἀφαιρέσεις πολλὸν πὶ σπικαιοτάτη. Et (124: 9.) σπικαιοτὴ ἢ ῥοή. Et, (122: 2, 3.) τὸ ἵ καίριον αὐτέων, ἢ Σικυή.

25 πλήθ. Legendum πλήθε.

32 ἀντιπρόχω. Legendum, ἀντιπρόχω. Nam auris pars est ἀντίπροςος dicta. V. Polluc. Onom. L. 2.

44 ὁρμα. An οἱ ὁρμας?

50 ἐκχυτον. Legendum, ἐγχυτον, ut 112: 5.

51 εὐροῆς. Malim, ἐκροῆς, ut (45: 23.) ἡ παρ ἐκροῶν ἰσθμ.

CXVI,

6 τῶ. Malim τῷ.

16 ὦδε. Legendum, ὅδε.

20, 21 ὡς εἶπω παρωρεῖται. An rectè?

22 Στοριωή. Vocem hanc nusquam invenio. Σπέρη significat *cuspide ferri*, unde instrumentum Chirurgicum nomen fortasse traxerit. Τοριωή ab H. Steph. exponitur, *id quo in Ollâ teritur aut agitur aliquid, ut sunt cochlearia & spathe*.

24 ὀδόντα. Legendum ὀδόντας, ut mox ὀδόντων.

26 ἰσμοειδῶν. Legendum, ἡθμοειδῶν. Rufus, inquit, (26.) τὰ πυκνὰ πύτης (ρίνος) περιμάται ἡθμοειδῇ καλεῖται.

CXVII,

9 ἐμπάθειν. Legendum, ἐμπαλάθειν.

14, 15 ἀνοδον. Legendum, ἀνώδιον. Idem verbis parum diversis dicitur (119: 24, 25.) Τὰδε μὲν ὦν ἐς τ' ἔ παροξυσμῷ παρηγορεῖται, καὶ σκέδασιν ἔξοφάθει.

24 ἐς. Melius abest.

35 ἵ τετέων. An τετέων δέ?

36 πέρς. An αἰ πέρς?

38, 39 ἀλέκτορ. Malim, ἀλεκτορίς, eodem casu quo sequentia φάσσα, πελειά. Ita 120:

44.

CXVIII,

7 εὐπνοοὶ ἢ εὐφοροί. An εὐπνοοὶ ἢ εὐφοροί. Vid. 120: 33.

17 ὁκῖον, Malim, ὁκῖα.

21 ἀγωγῇ. Nihil hic vox hæc, nisi, *remedium evacuant*, significare potest: quo sensu ἀγωγῇ quidem, ab Authore nostro frequenter usurpatur; ἀγωγῇ autem vel ἐξαγωγῇ βίη supra (13.) alio longè sensu invenitur. Legendum credo, δέωγῇ, auxilio, quæ quidem vox *Homericæ* est. Vocem δέωγειν in omni ferè Paginâ ponit *Aretæus*, per quam, *mederi*, intelligit. Et (89: 18.) καίειν ὦν τὸ πάλθ δέωγόν. Crassus ἀγωγῇ remedio vertit; quare & ipse δέωγῇ forsan legit.

CXIX,

2 μελέτησι γδ χεῖρ ἔ σμάχας ἐμέειν. Legere malim, μελετήσαι γδ χεῖρ τ' σμάχων ἐμέειν, (ἐξεμέειν) ut 125: 31, 32.

6 ἀμης. Crassus, *placentula*, vertit. Verum exiguam sanè *placentulam* esse oportet, quam exæquent magnitudine frustula incisa Hellebori, quæ simul omnia nonnisi drachmas duas pendant. Ad hæc, ἀμης in Nominativo casu est, *placentam*, significans; & ἀμητὸ dixisset, uti notat *Gourpylus*, si de *placentâ* locutus esset. Apud *Athenæum* (Ed. Casaubon p. 649. l. 3.) ἀμης, πλακῆς. Reponendum fortasse, χήμης. χήμη ostrei genus est. Lege *Athenæum* L. 3. p. 92. & 93. item *Phryniæctum* p. 72. & in eum *Nunnes* p. 74. Neander, (p. 25.) inter *Mensuras Atticas* habet χήμη, 2. Scr. gr. 4. 4. *Chamam* apud *Plinium* reperiri notat *Nunnes* *Hama*, quam instrumenti genus esse dicit, scribendum putat *Gourpylus*. ἀμη quidem, *falcem*, significat, & *fabrile* instrumentum. Vid. Steph. Thes. verum his ineptè compararentur Hellebori particulæ incisæ, etiamsi eas magnitudine non superarent.

12 ὑπανατρέφειν. Malim ἐπανατρέφειν, ut 124: 42.

22 γαργαλισμός. Legendum, γαργαλισμός. Ita (7: 10.) γαργαλισμός δέπηρης. & (12: 26.) γαργαλισμός ὑπερώης. *Oris collutionem*, γαργαλισμός significat: *titillationem*, γαργαλισμός; quæ cum in Tonsillis fit, Vomitus per se sæpe provocat.

27 ἵππος παλὺς, κακὸν ἢ αὐπνία. Certè legendum, ἵππος παλὺς κακὸν, κακὸν ἢ αὐπνία. Sic (78: 28.) ἀτροφία κακὸν, κακὸν ἢ πολυτροφία.

37 Πρόνοια &c. An rectè omnia?

51 Ππ. An μη Ππ.

CXX,

2 κεφαλή &c. An rectè omnia?

3 οἶον πενέως. *Leniter agendum*, vertit Crassus. Quid pro οἶον, simile legerit, haud conjicio; quicquid fuerit, haud multo commodius, quàm οἶον; *leniter agendo* enim, θέρμης ἀνάκλησιν haud bene quispiam assequetur. οἶνον, pro οἶον, legendum certè; pro πενέως autem verbum aliquod, uti πῆν, πῆπσκειν.

5 μέζονι ὑπέχοντα. An rectè?

12 ἐντάσιες. Melius, ἐντάσιες.

27 ὦν τὰ θερμὰ χειμῶν, ἴερε ἢ τὰ ψυχρὰ, γυμνὰ ἔξορακάδε, μὴ ὀπτά. Hæc transposita credo, & ita legenda, ὦν τὰ θερμὰ

χειμῶν, γυνὰ τῷ ὀσρακώδε μὲν ὀπταί, ἡ-
ρεῖ ἢ τὰ ψυχρά. Nam ova frigida putami-
ne exuta, devorari quis, nisi absurde, præ-
ceperit? Ea verò ita, vel cum putamine,
coqui solent. Vel, μὴ ὀπταί, ut Glossema
in τὰ ψυχρά, omitti possunt. Vid. 126: 21.
Ὡδὼν, καὶ ψυχροτέρων, καὶ θερμῶν, τῷ γυνῶν τῷ δὸτῷ
ὀσρακώδεος.

46 εὐκαλὸν &c. Mendosa hæc esse manife-
stum est.

CXXI,

37 μύδῃσιν καὶ κάθαρσιν. Hæc, *Crassum* secutus
verti, *putrefactionem* & *purgationem*. μύ-
δῃσις (v. H. Steph. Thes. Græc.) *humidi-
tatem* quidem eam significat, quæ ad *pu-
tredinem* tendit. *Aretæus* hic ante oculos
videtur habuisse locum *Hippocratis* ex Li-
bro de Capitis Vulneribus (909.) ubi hæc
reperias, κακὸν ἢ καὶ ὑγρὸν τε εἶναι τὸ σῆμα ἐν
τῷ ἔλκῃ, καὶ μυδῶσαι, καὶ ὅτι πολλὸν χρόνον κα-
θαίρεται. & post, — ἢν γὰρ αὐτὰ καὶ ἐκπε-
σαις τὸ ὅσπερ καὶ ἀφελὼν δὸτῷ τῷ μύδῃσιν ψιλῶσαις,
αὐτῶν καθαρῶν καὶ ποιῶσαις τὰ χυμὰ καὶ ξηρῶν,
ὡς μὴ ὅτι παλὺν χρόνον ἔξω μύδῃσι καὶ ἐξαιρή-
ται τῶν γὰρ ἔτω γινόμενων, σαπῆναι αὐτῶν κίνδυνος.

CXXII,

42 εὐφύες. Malim, εὐθές, ut 119: 53. & in-
frà, 47.

CXXIII,

3 ἀφ. An ἐφ?

18 λιθυσικῆ. Legendum, λιγυσικῆ, ut 127:
& 128: 32.

25 εὐώδεος, εὐόσμη. Altera ex his vocibus suf-
ficit, cum ambæ idem significant.

46 ἐγκαίρειος. Malim, ἐγκαίρειοι.

CXXIV,

36 ἄχρι δέ. Voces hæc nihil hic significare
possunt. Legendum opinor, τὰ ἢ χρὴ &c.
Ita (92: 56.) τὰς ἢ χρὴ &c.

45 νύσσισι. Sine dubio legendum, νύσσοισι. In-
frà dicit, καὶ πάντῃ τῷ σώματος ἐκκοκῆσι (ἢ
μελαγχολίῃ) αἰσθῆσισι, γνώμῃ, αἵματι, χολῇ,
λάβῃσι καὶ νύσσοισι &c.

54 κυάμη. Legendum, κυάθῃ. Etenim flui-
di quantitas solidæ rei, uti *fabæ*, male com-
paratur; vel si fieri apte posset, nimis cer-
tè pusilla est, quæ fabam tantum æquet.
Vid. 77: 7, 8. πίπτειν ἢ τὸ δὸτῷ βρέγματι (ἀψιν-
θίῃ) ἢ χολὸν αὐτῆς, καὶ τὸ τροφῆς ὁκόσον κυά-
θῃς δύο τῷ δὸτῷ βρέγματι, ἢ κυάθῃ πικρῇ τῷ χυ-
λῷ. Pro κυάθῃ, hic etiam quidam Codices
κυάμη habent.

CXXV,

2 ἄλλης. Sensus postulat ut σὺν ἄλλῃς legatur.

19 τὰ. Malim, τε.

25 ἐγκύει. Vocem hanc nihil huic loco aptum
significare invenio. An ἐγκύει, *parit*? quo
sensu, de morbis procreandis, usurpatur
κύει, (48: 12.) & κύεισκει, (51: 38.)

34 τῷ τρόπῳ. Legendum, τὰς τρόπῳς, vel τὸν
τρόπον.

38 τὰ πολλὰ &c. Quædam hic videntur de-
ficere.

45 ἀμφῶ. An ἀμφί.

CXXVI,

14 παλαιπωρεῖ. Legendum, παλαιπωρεῖς.

20 σκυβαλίτη. V. 110: 40.

52 ἐξεχέει. Vid. quæ ad locum hunc in Ver-
sione annotata sunt.

CXXVII,

20 ἢν καί. Malim, ἢν ἢ καί.

27 μυγματώδης. Vocem hanc alibi non inve-
nio. Legendum, σμηγματώδης, ut 107: 35.
& 128: 29. Vide etiam 90: 31.

27 ἐκπίπτω. Legendum, ἐπίσται, vel ἐκπίπτῃ,
decorticatum fuerit. ἀπὸ τῶν *Erotianus* ex-
ponit, ἀλεπίσων· ἐπίσται γὰρ λέγεται, τὸ λεπί-
ζειν καὶ κόπτειν.

33 ὕδρεα. Vox hæc in Lexicis non occurrit.
An ὕδαρέα? *Aquosa* fortasse ova, ea vocat
quæ absque putamine in aquâ coquuntur. Ὡδὼν
θερμῶν, τῷ γυνῶν τῷ δὸτῷ τῷ ὀσρακώδεος (126: 21, 22.

48 ἐκπίπτω. An ἐκπίπτωσις?

48 ἐκ. Legendum, ἢ.

CXXVIII,

8 ἀψινθίς. Legendum, ἀψινθίς.

18 εὐθές. An εὐαγές?

39 τὸν ἰητῆρα &c. Quædam hic deficiunt.

42 ἢνπερ &c. Omnia hæc sana non videntur.

49 ὥδε. An rectè?

CXXIX,

29, 30 ἐν τῷ εἶδει. An rectè?

CXXX,

2 καθάρης. Legendum, καθαίρης.

4 χυμός. Melius, χυλός, ut 132: 16.

16 καὶν &c. An rectè?

20 Fortasse finis Capitis hic esse debet. Quæ-
dam tamen ex eo periisse manifestum est ex
Ætio, qui hæc habet. ἀρῖστον δὲ φησὶν ἀρε-
ταῖς, καὶ ἢ ἐν πύθῳ (πίθῳ m.) γινόμενῃ πυρίᾳ,
ὡς ἐπερέχειν ἀνω τῷ πύθῳ (πίθῳ m.) τὸ κε-
φαλῶν, ἵνα τὸ μὲν πᾶν σῶμα θερμαίνηται, ψυ-
χρὸν ἢ ἔλκη ἀέροι.

32 ὁκός. An ὁμός?

37 ἰσχυρὴ τε καὶ εὐρόφω. Legendum, ἰσχυρὴ τε
καὶ εὐρόφοι.

42 ψύας. Legendum, ψόας. ut apud *Rufum*
(30.) οἱ ἢ μύες οἱ ἐνδοθεν τῷ σφύθῳ, ψόας.

43 ἰσχυρὸς. Legendum, ἰσχύτω.

46 χεῖρες. Legendum, χρίσεις. *Crassus* vertit,
inunctiones.

48 ἀλίτοις. Legendum, ἀλήτοις. *Erotianus*
ἀλητον exponit ἀλδρον.

53 πῇ. Vox hæc, utcumque interdum ex-
pletiva, hic quidem ineptè ponitur, & de-
sideratur alia. Itaque pro πῇ legi debere
puto, πῶν, *pinguitudo*. Ita de *Oleo* lo-
quens (91: 4.) Πισάνῃ ὡς μὴ πολλὸν τῷ ἐλαίῳ
ἐφείν· καὶ γὰρ πῶν ἰσχυρὸν τὸ ρόφημα. *Oleum* ve-
rò partes propter *pinguem* ejus qualitatem
ἐκγλιχραίνειν manifestum est.

55 σφῶν περικλήσεις. Ineptè profectò in seffione
in *Oleo* Calculos provocari dicit, cum in
vocibus immediate præcedentibus hos eā-
dem Methodo exitum invenire prædicasset.
Legendum credo, ἔρων περικλήσεις. Ita,
(107: 31, 32.) τροφαὶ ἐρήσι περικλήσεις. &
(110: 25.) ὁκόσαι ἐρήσι περικλήσεις. Ita men-
dum hoc verisimiliter accidit: apex τῷ σ
eratus est, unde Librario visum est ο μικρὸν
repræsentare; u autem & ρ, si nimis pro-
pinqua sint, pene referent.

CXXXI.

CXXXI,

19 ψῶν. Legendum, ψῶν. Vid. Not. in 130: 42.

30 νίτρω. An, νίτρω?

38 σύμφων. In Versione, *Symphonis* legitur, quasi nomen esset hominis. σύμφων autem à Græculis vocatur *compositio* ab *Aetio* (Tet. 2. S. 4. c. 55.) & Galeno (De Comp. Med. Loc. L. 7. c. 2.) descripta, quasi ad varia ægro adjumenta præstanda *conspirans*.

39 σίγκυ. Legendum, σίγκυ. Vid. Not. in 110: 3.

51 Ὀπεψίη ἀγασθή. Voces hæ mihi transpositæ videntur, & legi debere post πλημμελῆς.

CXXXII,

5 σκελετίνω. Vox in Lexicis non occurrens. Melius formari videtur σκελετίνη (136: 27.) quæ tamen nec ipsa in his reperitur.

6 σέρκας. Legendum, σέρκα.

24 ἀκρεσίης. Legendum, ἀκρεατής. [64: 9.] ὑσέρη ἀκρεατής ὑσέρων.

25 ἀτρεπῆ. Legendum, ἀτρεπῆ, ut 47: 22.

27 ἐμφύτω τω. Malim ἐμφύτῃ, ut ad ἡεμασίης referatur. Vid. 58: 19, 20.

42 ἡδε. An sic, ἡδε?

CXXXIII,

3 ἀλθαίνοντα. Legendum, ἀλεαίνοντα, *calefactione*, uti apprime sane existit zinziber, & piper &c.

12 ποιῶσθε. An recte?

19 ὠσαλέες. An recte?

CXXXIV,

23 ἀξίον ἔχον. Legendum ἀξίονικον, ut supra (15.) ἀξίονικον ἰητρείη.

24 Φάρμακα. Melius credo legeretur & φάρμακα. Neque enim omnia Medicamenta in hoc morbo quispiam danda præceperit; sed omnia conferre oportet, & medicamenta, & victus rationem, & ferrum, & ignem.

30 αὐτήμαρ. Legendum σὺν αὐτήμαρ, quod frequentia satis probant verba.

33 πόλλ'. Num πολὺ, vel πολλόν?

36 μεσηγὺ τὸ οἰκίον. An μεσηγὺ τῆ οἰκείας, vel num vox aliqua deest?

CXXXV,

6 κρήσις. Legendum, κρήπῃ, vel κρηπικῶ. *Craspus* etiam *Cretico*, legi monet.

9 ἐκασον. Legendum, ἐκάσῃ.

17 ἀλεαίνειν. Legendum, λεαίνειν. *Craspus* vertit, *complanandi*.

21, 22 ἀνδράχινω. Legendum, ἀνδράχνη.

27 τάχα ὃ χρῆ. An, πῶτα ὃ χρῆ, vel πᾶ δὲ χρῆ.

33 ἐν ἀνομοίῳ. Num ἀν ὃν ὁμοίῳ?

37 ἐγχυλώσιος. Legendum, ἐκχυλώσιος. *Cælius* (Morb. Chron. L. 2.) in Elephantiacis, inquit, Alii quoque etiam cutis vulnerationem affectandam probant, quæ corpus *exhumoretur*.

CXXXVI,

6 πέρδικες πᾶσαι, φάσαι. Pro πᾶσαι perperam scriptum puto; deinde vocem illam admissam, hanc non, uti debuit, expulsam.

13 ἐμετηρίον. Melius fortasse, ἐμετηρίων.

D E

ARETÆI *Dialecto*

COMMENTARIOLUS.

Clarissimo doctissimoque Viro JOANNI
FREIND Medicinæ Doctori Michael
Maittaire S. P. D.

TUUM Aretæi Exemplar, quod tribus abhinc circiter septimanis mihi legendum miseras, tibi, Vir Amicissime, remitto. Aretæum equidem, *Dialecti*, quâ usus est, observandæ gratiâ, olim legeram. Eundem verò majori cum voluptate nunc relegi; quod, post duas Editiones satîs raras carasque, non admodum multis etiamnum notus & intellectus, luce tandem clariore à Typis Oxoniensibus acceptâ, ulceribusque (quibus oppletus deformabatur) exquisitâ Editoris docti curâ purgatis, brevî proditurus sit tersus ac nitidus; eoque, qui Authorem tam luculentum decet, ornatu spectabilis. Quis enim Author Editorem doctum meretur magis ac requirit, quàm qui summam peritiam cum

excultâ dictionis elegantia conjungit; rerumque, quas tractat, copiam eâ verborum brevitate complectitur, ut neque illa tedium, nec hæc obscuritatem pariat. Limatum est Aretæi in vocibus deligendis judicium, egregia ars in componendis; tam mira demum in tradendis morborum naturis accuratio, ut credas illum non tam scripsisse, quam pinxisse; imò potius ægratos ipsos tibi viros coram cernendos admovisse; ut videaris non legere aut inani picturâ oculos pascere, sed miserrimis illis decumbentibus interesse, varios illorum labores intueri, clamores, gemitus, & suspiria audire; ut sentias te pro diversis malorum, quibuscum conflictantur, generibus, horrore concuti & misericordiâ commoveri.

Aretæus, * natione Cappadox, in quâ regione, licet barbarâ, tres tamen gentes, Dorica, Ionica, & Æolica, florere, suâ patriâ linguâ Ionica scripsit: multis subinde admistis, quæ Dorismum & Æolismum, cum magno ubique ferè Homerum imitandi studio, sapiunt. Dialectum, quam coluit, in compendium redigere, te hortante aggressus; Homerum, Herodotum, & Hippocratem, eadem Dialecto usos, præter multos alios, passim citavi, quò major exemplis lux & authoritas accederet. In proferendis Authorum quorundam locis, paginam lineamque indicavi: quam igitur in illis Editionem secutus sim, oportet hic subnotare.

Aretæus Græcè & Latine, brevi edendus:

Herodotus Græcè.

Oxon. fol. apud Henr. Stephanum. 1570. fol.

Hippocrates Græcè.

Basil. 1538. fol.

Thucydides Græcè & Latine.

Francof. 1594. fol.

Demosthenes Græcè & Latine.

Aurel. Allob. 1607. fol.

Aristophanes Græcè & Latine.

Aurel. Allob. 1607. fol.

Plato Græcè & Latine.

Francof. 1602. fol.

Xenophon Græcè & Latine.

Lutet. 1625. fol.

Arrianus de Expedit. Alexand. Græcè & Latine:

apud Hen. Steph. 1575. fol.

Diog. Laërtius Græcè & Latine, cum fragmentis

Pythagoreorum:

apud Hen. Steph. 1592. 8vo.

Lucianus Græcè & Latine.

Salmur. 1619. 8vo.

Athenæus Græcè & Latine.

Lugdun. 1657. fol.

Lyrici Græcè & Latine.

apud Commelin. 1598. 8vo.

Stobæus Græcè & Latine.

Aurel. Allob. 1659. fol.

Enstathius in Homerum, Græcè.

Rom. 1550. fol.

Budæi Commentarii:

apud Rob. Stephanum. 1548. fol.

Ubicunque nullius Authoris nomen numeralibus figuris præit, ibi semper Aretæus intelligitur.

Habes, Vir Eruditissime, quæ a me raptim, & nimis forsitan properanter, elucubrata sunt. In his, pro tenui mea facultate, Grammatici, non Medici, partes egi: utriusque, tuæ sunt. Si qua in meis placuerint, utere: quæ secus, dele, corrige: si nulla omnino, aut redde, aut flammis subjice. Tua interim amicitia confisus, nil à te non amicum mihi polliceor. Vale. Ex Museolo meo. X. Cal. Novemb. M. DCC. XXII.

* Lege Jun. Paul. Craff. Præfat. in suam Aretæi & Rufi interpretationem.

ALPHABETUM DIALECTICUM.

A.

PRO ε. τρέμειν 7: 19. Hippocrat. 155, 21. δόπο τρέμειντα 135: 8. Herodot. 66, 1. Item κτένῃ 64: 25. pro κτένῃ. verbo vix usitato nisi in compositis; δόποκτένων Mai. c. 66. v. 3. juxta editionem Aldinam; nam Complutensis, habet δόποκτένων, Romana δόποκτένων.

Pro η. Doricè in his Adverbiis; μηδαμᾶ 61: 3. Herodot. 17, 5. ἔδαμᾶ 101: 20. pro ἔδαμῃ 10: 38.

Pro υ in Verbo ἐγκαλινδέεσθαι 118: 16. Sed καλινδέω pro κυλινδέω in communi usu esse confirmant exempla in Lexicis obvia.

Pro ν ante -ται & -το in tertiis personis pluralibus Verborum. εἰρύεται Hippocrat. 410, 2. Homer. 11. α. 239. ἰδρύατο Herodot. 110, 38. Eustathius (1568, 31.) docet tertiis illas personas plurales fieri à tertiis singularibus per Epenthesein τῇ α Ionicè. Ejusdem formae sunt εἰρέεται 121: 41. ὀπυκείται 115: 34. ἀγκείται Herodot. 28, 33. γυγείφαται 63: 19. κεκρύφαται Hippocrat. 280, 49. πετρίφαται Herodot. 77, 37. λελέχα). 101: 5. δόποδεδέχαται Herodot. 67, 19. Ad eundem etiam modum affertur aliquando tertia singularis: ἐγκέεται 106: 40. (ubi tamen quidam legunt ἐγκέεται) 107: 31. οἰκέεται Herodot. 50, 10.

Inferitur Verbis ante α. ἐξεφαάνη 20: 38. Quod Poeticum est. φαάνη Homer. 11. ε. 650.

Demitur medio vocum ex Praepositionibus compositarum: ἀμβολή 10: 27. ἀμβολάδην Herodot. 177, 25. Homer. 11. φ. 364. ἀμβολώμεθα Homer. 11. β. 436. ἀμφύ 101: 19. ἀμφαίνειν Theocrit. Idyll. 24. e. 12. ἀμπαύουμαι Herodot. 46, 71. ἀντίλλῃ Herodot. 92, 13. Hæc Poetis sunt perfamiliaria. Henricus Stephanus in suo Thesauro scribit ἀμφύ (cujus exemplum ex nullo autore profert) & ἀμβολή per Æolicam & Poeticam Syncopen poni pro ἀναμφύ, ἀναβολή.

B.

Pro π. ἀμπλακίης 114: 16. pro communiori ἀμπλακίας. ἀμπλακίημα Daniel c. 6. v. 4. ubi D. Hieronymus notat Theodotionem & Aquilam vertisse ἀμβλάκημα. καταμβλακίσεν, 114: 25.

Δ.

Pro σ. ὀδμῆς 7: 45. ὀδμῶν Hippocrat. 12, 29. Herodot. 21, 17. κἀνοδμον 15: 8. pro κἀνοσμον 111: 17.

Geminatur Poeticè. ἄδδην 18: 30. Homer. 11. ε. 203. pro ἄδην Homer. 11. ν. 315.

E.

Pro α Atticè in flexione quorundam Nominum: Μανέλειω 67: 51. pro Μανελᾶς. ναῦς, νεῶς 64: 49. Ionicè in Verbis plurimis incontractis forma -αω: ὀρέω Hippocrat. 527, 29. ὀρέομαι Herodot. 120, 25. ὀρέσσι 39: 27. ὀρέωσι 73: 13. ὀρέων 4: 56. καθορέης 12: 39. καθορέαντα 80: 23, 24. πολμέσσι 26: 33. πολμέοντα 77: 43. Φοιτέω Herodot. 10, 6. Φοιτέον 44: 48, 49. ὀπιφοιτέοντα 8: 55. ὀδιώοντα 130: 34. χρέεσσι 24: 58. Herodot. 13, 3. χρέοντα 67: 33. Herodot. 9, 20. χρεόμυθῳ Hippocrat. 388, 2. χρεόμυθοι 40: 36.

Inferitur mediis vocibus. κενεῇ 56: 48. κενεᾷ 49: 51. ἄκρεα 11: 20. Hippocrat. 112, 47. ξένεα 7: 25. καινέης (καινεῆς) 66: 16. κόπρεα 104: 3. πεπῶν 113: 39. pro πέπων 123: 28, 29. Sic ἀδελφῆς Herodot. 117, 42. ἀδελφεῇ Hippocrat. 342, 18. Huc referenda sunt alia plura in vocum flexionibus: τέοισι 79: 23. Herodot. 10, 7. ἡμερέων 76: 21. (alii tamen more communi hinc habent ἡμερῶν) Hippocrat. 384, 20. Herodot. 52, 35. δέχεων 34: 17. Herodot. 49, 39. πασῶν 20: 25. πωλύρεων 11: 31. κελτέων 135: 18. (hic tamen exemplarium dissensus) βρυτέων 8: 10. χαιρέων 69: 36. Hippocrat. 16, 8. ἡμέας 56: 16. Herodot. 7, 34. σφέας 44: 17. σφέων 2: 19. αὐτή 65: 5. αὐτές 3: 7. τῆς 9: 9. Hippocrat. 8, 41. αὐτής 16: 26. πωτής 5: 17. αὐτέω 19: 36. τῆς Hippocrat. 9, 39. αὐτή 6: 48. Hippocrat. 20, 1. αὐτέω 21: 33. τῆς 2: 7. αὐτέων 16: 2, 3. τῆς 2: 9. αὐτέοισι 4: 2. αὐτέοι 24: 24. αὐτέοις 17: 16. τῆς Hippocrat. 1, 13. δισίοισι 7: 5. κτενέωντα 29: 44. παῖσιν 5: 33. Sic -εως pro -ως in Adverbiis: αἰσινέως 54: 54. ἀφειδέως 83: 13. Herodot. 42, 17. διηνεκέως 14: 44. ἐμφανέως 6: 26. ὀπιτελέως 20: 34. διακέως 99: 49. κατὰκέρως 8: 53, 54. ξυνεκέως 76: 17. πηνέως 84: 21. Hippocrat. 340, 7. περσινέως 90: 23. Inferi etiam videtur verbo παρέεται 33: 46. 34: 22, 51. pro παρέεται vel παρείται: nisi malis fieri à παρῆω παρείεται παρείεται per Metathesein. Sic αἰφίῃ Homer. 11. α. 25. ab αἰφίῳ.

Præfigitur initio Verbi substantivi. ἔλω 17: 23. ἐῖ 3: 10. ἔωσι 15: 27. Hippocrat. 15, 3. ἔων 9: 11. Herodot. 4, 43. ἐὼν 15: 46. ἐόντῳ 6: 18. ἐῖσιν 15: 26. ἐόντα 4: 10. ἐόντες 64: 46. ἐῖσιν 109: 10. ἐῖσι 101: 32. Itidem in Compositis: παρῶν 4: 56. Hippocrat. 1, 12. παρῶντων 101: 8. παρῶσι 4: 43. παρῶντας 2: 15. ξυνῶντα 60: 15.

Demitur quibusdam vocibus. ὀνηθίη Herodot. 14, 38. συμπαθίη 7: 16. ὕγιη 43: 45. pro ὕγιῃ 5: 20.

H.

Pro α. ἡῖρ 101: 6. Herodot. 44: 26. ἡτρεῖς 4: 56. Hippocrat. 12, 23. σιγγόνων 105: 6. σιγυ-
θήσιν

ρίσις 25:22. πρήσις 22:18. πρήγμα 34:5. Αἰ-
διόρησις 18:35. τελέων 67:25. θάρηξ 5:54.
In Particulis ἀάθη 7:12. λίλυ 14:9. Hippo-
crat. 18, 34. πέρλυ 20:37. ἦν 1:21. κῆν 4:43.
ἐπῆν 8:37. In flexionibus Nominum & Ver-
borum: νελύνε 73:40. Herodot. 10, 4. μύξη
45:30. ἰδὲν 28:19. Herodot. 74, 16. ξυμφερῆ
2:27. ἀπογῆ 75:48. ἡμέρης 95:16. Hippocrat.
403, 41. δερτῆρης 5:12. Φλεγματῆ 50:21. ἀπο-
γῆ 75:12. ἑδρη 8:44. ἰδέλυ 5:38. ἡμέλυ 2:20.
Herodot. 8:36. Hippocrat. 11, 42. ναῦς, νῆος
68:50. Herodot. 1, 17. νῆι 126:48. Herodot.
1, 25. νῆες 68:11. ἰοχυρῆ 3:43. ποίη 2:11. ὀξείη
23:33. μίη 48:11. ὀδύτερης 9:6. ὀξείης 20:27.
μῆς 8:40. ἑδεμῆς 127:12. ὀξείη 29:2. πονηρῶν
5:28. μίλυ 76:25. ἰῆα 118:31. Hippocrat. 131.
1. ὀρῆα 2:38. χρῆα 127:31. περῆα 18:15.
θησέμελον 7:7. Item η pro αι in dativis Nomi-
num. αἰώρης 99:46. ab αἰώρη 133:14. Et pro
α in terminationibus Verborum. ἐμδοῆς 2:50.
Φοιτῆ 30:24. Φυσῆ 39:31, 32. διψῆν 57:15.
δρῆν 12:47. ὀρῆν Hippocrat. 388, 27. Huc refer-
ηi pro α: ῥηῖδον 7:7. ῥηῖδοι 3:23. ῥηῖδως 4:6.
ῥηῖον 11:2. ῥηῖρον 40:14. & pro αι: ῥηῖζω 14:
37. ῥηῖζ Hippocrat. 396, 33. ἐρῆισα 11:34.

Pro ε in flexione Nominum in -εύς. ὀχῆες
64:46. ἀνοχῆες 24:58. πεκῶν 57:49, 50. κερα-
μῶν 105:52. ἀνοχῆας 18:24. βασιλῆες Hero-
dot. 47, 11. βασιλῆων Herodot. 88, 22. Item
ηi pro ε. γυναικῆιον 24:5. Herodot. 24, 36.
σημῆια 38:12. κληῖς Herodot. 208, 7. κληῖδα
19:57. Hippocrat. 389, 24.

Inferitur Verbis Poeticè: ἀνήη 12:5. Ho-
mer. 11. β. 34.

I.

Pro ι in flexione Nominum contrahibi-
lium in -ις & -ι. ὀλί 1:22. πόλι Herodot.
7, 40. ξυνέσι Hippocr. 1, 4. πεπέρα 93:10.
pro πεπέρα 79:49. σινῆπος 80:19. περδάλιος
135:31. θλίψι, πῆσι 3:2. πωγνώσι 2:15, 16.
πόλι Herodot. 71, 11. μάντι Herodot. 290,
34. πεπέρα 117:30. -ι contractè pro -ii, idque
pro -ει] ἔχες 135:13. πληρώσις 1:16. ψαύσιον
35:16. ὀψι 20:31. ὀψας 28:4. Item in Par-
ticulā Atticā ὠδῖ 114:18.

Inferitur post ε, quod Poetarum proprium
est. εἰνῆς 73:3. ξείνης Herodot. 5, 29. Homer.
11. δ. 377. εἶλον Homer. 11. μ. 434. εἶρις 111:42.
εἶρισι 113:33. pro εἶρισι 113:10. κρεῖων 113:40.
Homer. 11. λ. 550. εἶσω 65:11. Homer. 11. α. 71.
εἶνεα 5:40. Homer. 11. α. 214. εἶνεκε 78:10. εἶνεκεν
36:54. Herodot. 1, 26.

Et post ο. χρῶν 6:49. Homer. 11. ξ. 164.
pro χρῶν 45:37. Henricus Stephanus in The-
sauro exemplis probat χρῶν, licet poeticum
& Ionicum esse videatur, tamen in prosā etiam
usurpatum reperiri.

Et post α in Præpositione ὠδῖ, poeticè:
ὠδῖ Homer. 11. ο. 175. ὠδῖφασις Homer. 11.
λ. 792. ὠδῖφασις 27:4. Item in Præpositione
ἐν, ἐνι Atticè: quæ accentu retracto, susti-
net vicem Verbi ἐνεσι; ἐνι 127:13. Herodot.
265, 19.

Subjicitur dativis pluralibus. πῶσι 3:35. Hip-
pocrat. 19, 23. Herodot. 9, 20. τῆσι 2:53.

Hippocrat. 19, 21. Herodot. 12, 42. οἶσι 13:4.
νεηνῆσι 84:45. Herodot. 10, 37. δημότησι 30:
54. μαθηταῖσι Hippocrat. Jusjurand. μυρῖνῆσι
133:15. πλάρησι 8:33. δέχησι 2:52. Hippo-
crat. 390, 47. ταύροις 2:26. ὀσέσι 8:35. ὀξείαισι
23:4. τρηχέησι 70:41. μακρῆσι, πολλῆσι 27:
18. πρῶτοις 10:14. ἀπλοῖσι 87:48.

Demitur mediis vocibus. τέλεον 27:24, 25.
τελεωθῆ 28:13. ἐτελέωσε Herodot. 125, 20. ὑ-
γείη 5:20. ὑγείλυ 37:20. ὀξείης 107:50. τρηχέης
Herodot. 160, 43. παχέλυ, ὀξέλυ Hippocrat.
330:4. βαρέων 1:29. κρέων 51:49. Herodot.
279, 34. κρέων Hippocrat. 2, 46. μέζων 6:11.
Herodot. 52:17. μέζω 9:33. μέζονως 78:22.
Herodot. 97, 23. Et in Præpositione ἐς 2:13
Atticorum propria.

K

Pro π. κῶ Herodot. 10, 8. κῶν 30:5. ὀ-
κῶ 5:41. ἐκῶν 10:30. Herodot. 327, 13. ὀκῶ-
σε 2:4. ὀκῶσι Hippocrat. 4, 39. ὀκῶς 2:19. He-
rodot. 3, 13. κῶπῃ 2:20. Herodot. 10, 5. κῶ
21:41. Herodot. 9, 1.

Demitur medio quorundam Verborum in
Perfecto, correptā vocali præcedente: ἐκῶσις
47:33. Homer. 11. β. 320.

Λ

Pro ν; πλάμων 40:6. pro πλάμων 39:12,
16. Quod Atticum esse docet Scholiastes A-
ristophanis pag. 703.

M

Pro β. περμίνθ 76:33. 79:23. De quā vo-
ce lege Foessii Oeconom Hippocrat. περμίνθ
Josue c. 24, v. 26. περμίνθ Id. c. 17, v. 19.
pro περμίνθ Genes. c. 14, v. 6. Etymologici
Author (in voce βάριτον) Æolibus hanc
mutationem β β εἰς π μ tribuit.

N

Pro -σιν (quod Atticorum est) in Verbo-
rum imperativis pluralibus. ἔσιν 74:22. Plato.
p. 860. διαζέσιν Aristophan. p. 187. Et in O-
ptativo modo, correptā vocali præeunte. ἔιν
75:13. Xenoph. p. 220.

Ξ

Pro σ Atticè in Præpositione ξῶν 4:20. α-
ξύμορον 16:5. ὠξύχευτοι 37:9, 10. πρῶξιν
38, 56. ξυνήκε Herodot. 215, 18. ξυνέσι
Hippocr. 1, 4.

O

Inferitur Verbis ante ω poeticè: ἀμφαφῶσι
55:5, 6. 72:38. ἀμφαφῶντα 103:55. ἀμφαφῶν
Homer. od. δ. 196. γανῶντες 36:56. Homer. 11.
265.

Demitur medio quorundam Comparativo-
rum.

rum. μεγίτερησι 25: 4. μεγίτεροισι Hippocrat.
75, 37. μεγίτη Aristophan. p. 360.

И

Pro φ ἀμπέχων 20: 57. 13: 31. pro ἀμφέχων
81: 50. ἀμπερχεν Homer. od. ζ. 225. ἐξαπίνης 22:
32. Herodot. 19, 19. (per metathesin pro ἐξαί-
φνης) ἐξαπναίως 13: 21. Hippocrat. 526, 3.

P

Transponitur apud Poetas. καρτερός 92: 22,
23. Homer. ἰλ. α. 178. καρτερῆς 4: 19. Herodot.
20, 12. καράδῃ 108: 14. Hippocrat. 54, 34. Ho-
mer. ἰλ. α. 225.

Σ

Pro ρ Atticé. *μυρσίης* 97: 15. pro *μυρρίης*
133: 14.

Præfigitur vocibus quibusdam Poeticè:
 σμικρῇ 8: 27. σμικρὸς Herodot. 2, 29. σμικροῖσι
 1: 19. σμικρῇσι Homer. Il. p. 757.

Geminatur poeticé. πρῆσις 105: 20. pro
πρῆσις ut alibi. ὅσα Herodot. II, 32. μέας ⊙ Ho-
mer. ἰλ. λ. 266. μεωσῆν 4: 26.

T

Pro 9 in voce *κολοκύνη* 74: 12. Aristophan.
p. 144. pro *κολοκύνη* Hippocrat. 52, 3. Hoc
Atticorum esse docet Athenæus Lib. 2. cap.
18. Hujus etiam meminit Lucianus in Judic.
Vocal.

Pro σ, Atticè: ἀττα 16: 19. pro ἀττα Xenoph. p. 698. quod pro ἀττα. Et Doricè in Praepositione ποτὶ, pro πρὸς: quæ vel sumitur adverbialiter pro πρὸς, & finè casu; 28: 45. 33: 31. 55: 28. 61: 57. 130: 34. Hippocrat. 492, 42. [ubi Galenus notat Hippocratem hâc voce ποτὶ uti, ad augendam significationem. Idem Galenus in Exegeſi, ποτὶ ποτὶ, πρὸς, πρὸς δέ.] Budæus in Comment. p. 70. exemplis probat πρὸς adverbialiter poni. Vel jungitur casui; ποτὶ πολλὰ 111: 21. ὃν ποτὶ σμελίζομεθα Hippocrat. 475, 26. ποτὶ sine casu. Homer. ἰλ. κ. 108. [ubi Schol. exponit πρὸς δέ] cum casu. Homer. ἰλ. α. 426. ποτὶ ἔχον ἀοιδόν Theocrit. Idyll. 7. v. 47. ποθ' ὑμέ Lacæna mulier apud Aristophan. p. 840. Ex ποτὶ componitur ποταίνω. Galen. Exegeſi ποταίνια, τὰ πρόσφατα, οἱ Δωρεῖς. Idem tamen Galenus in Comment. ad Hippocrat. de rat. vict. in morb. acut. τὰ πρόσφατα ποταίνια κέκληκε τῇ τ' ἰώνων φωνῇ καὶ τῇ τ' παλαιότερων. Corinth. de dialect. Ionic. τὰ πρόσφατά φασι ποταίνια. Βαρχῆς ἐν β. Φησὶ τὰ πρόσφατα. Hesych. Phavorin. Suid. ποταίνιον, νέον, πρόσφατον, ξένιον. Etymolog. ποταίνιον, τὸ ξένιον, τὸ πρόσφατον καὶ οἶμα ὡδὸν τὸ νέον, ἵνα ἡ ποτένεον τὸ νεαρόν. Sed Eustath. in Homer. pag. 1106. l. 24. & 1374, 25. & 1481, 61. ποταίνιον, τὸ πρόσφατον, Δωρεκῶς ἐκ τ' ποτὶ καὶ τ' αἶνος ποταίνιον 100: 42. ποταίνια Hippocrat. 220, 12.

Demitur Nominibus in -ας -ατος. μέγας 3:
54. Herodot. 105, 43.

۲

Pro ο, in Comparativo *πλεῦνα* 6: 42. 20: 30. 61: 14. pro *πλέονα* 76: 16. *πλεῦνες* 19: 19. Herodot. 22, 2. *πλεύων* 20: 33. Item in Verbis incontracte flexis ab -έω. *πονέυνται* 65: 34. (pro *πονέονται*) *ἐκδιηγῶνται* 2. 10. *ποιεῦνται* Herodot. 37, 25. *ἐθιμέλει* 4: 18. *ποιάμελον* 19: 17. [Huc refer & pro *α*: *πονέουσι* 57: 36. *ποιεῦσι* Herodot. 37, 21.] Hanc formam sequuntur Verba etiam in -άω: *πλανάμελων* 71: 5. *ὀρεῦντες* 17: 19. Hippocrat. 530, 2. Et in -όω: *πληρεῦντα* 109: 44. *πληράμελη* 21: 7. *πληρεῦντες* Hippocrat. 504, 43. *πληράμελαι* Hippocrat. 172, 33. *ἐδικαίειν* Herodot. 27, 35. Ad eundem modum flectuntur Verba barytona, *αἰνέχειν* Herodot. 53, 15. Pronomina, *σο* Herodot. 3, 22. Nomina, *νοσάματ* Hippocrat. 14, 20. pro *νοσήματ* Hippocrat. 4, 4. quasi à nominativo *νόσευμα*: quale tamen vocabulum nondum legi. Hanc transmutationem *ἔο εἰς πὺ*, & *ἔ ε καὶ ο*, vel *πῆς ε εἰς τ̃ α* Iones mutantur ab Acolibus & Doribus. Consule Eustath. in Homer. p. 27. l. 37. & Etymolog. in vocibus *αἰγάμελον*, & *ἀνδάμελον*. *ὄνυμα* Pindar. Olymp. Od. 6. Epod. 3. *θεῦς* Callimach Hymn. in Cerer. v. 57. *ἐλέγειν* Theocrit. Idyll. 1. v. 86. *μοχθεῦντες* Alcæi fragment. inter Lyric. p. 102.

Inferitur post ε, in Verbis quibusdam Poeticis: Ποιτῶν 121:16. Ποιτῶν pro Ποιτέων, idque pro Ποιτῶν. Ζητῶν pro Ζητέων. Ζητῶν Homer. Hymn. in Apollin. v. 215. Hesiod. Ery. β. v. 18. Et post ο, quod apud Poetas frequens νῆσ 2:13. Hippocrat. 4, 41. Herodot. 5, 23. Homer. Il. α. 10. ὄνομα 3:36. Herodot. 1, 15. Homer. Od. ζ. 194. μένον 2:25. Herodot. 5, 17. Homer. Il. ι. 478. πάλυς 16:17. Hippocrat. 357, 1. Homer. Il. ε. 776.

Ω

Pro α. ὠντιφωπ 9: 12. Quod mihi videtur ad Dores potius pertinere. Sic ὠντιφωπ scriptit Epicharmus Siculus apud Athenæum. p. 363. ων pro αυ. θωμια 5: 30. Herodot. 6, 7. θωμιάζω Herodot. 267, 30. θωμιάζουσι 17: 17. θιωμιάζον 4: 18. Frequentissimè in Pronominibus: ὠνπὸς 130: 20. Herodot. 74, 43. ὠντὲ Hippocrat. 401, 34. ὠντῇ 20: 44. 46: 42. τωπὲ 33: 57. ἡ ἔωπτῃ 129: 22. ὠντέξ 5: 10. ἔωπτέξ 8: 45. Hippocrat. Jusjur. ἔωπτῆς 23: 6. Herodot. 8, 16. ἔωπτέης 24: 6. τωπὲν 34: 10. 122: 12. ἔωπτὲν 9: 11. Herodot. 6, 20. ὠντῶν 10: 16. ἔωπτέων 34: 45. ὠντὶ 55: 36. Herodot. 98, 34. τὰ ὠντὰ 64: 39. τὰ ἔωπτὰ 76: 9. τωπτὰ 33: 23. ὠντῶν 106: 23. ὠπτέων 65: 30. 34: 25. ἔωπτῶν 57: 50. Herodot. 22, 2. ἔωπτέων 8: 16. Hippocrat. 22, 23. ὠπτέοισι 17: 14. Hippocrat. 78, 22. ἔωπτέοισι 2: 18. ἔωπτέοις Hippocrat. 78, 39. Notandum est, quod ὠνπὸς (Homer. ιλ. ε. 296.) sit dissyllabum, non trissyllabum. Turnebus in suâ Aretæi editione (ων) sinè dialysi, Henricus

Stephanus in suo Herodoto (ωυ) cum dialysi excudit.

Pro ο in Nominibus Atticè flexis: ἔμπλεως 41: 23. ἔμπλεων 70: 19. Μενέλεω 67: 51. νεὼς 64: 49.

Pro αυ. θώματος 66: 37. τρώμα 13: 57. Herodot. 173, 27. τρώματος 2: 33. Hippocrat. 438, 41.

Pro α. ὦς 27: 32. ὦν 33: 46. Herodot. 2, 2. Quod Dorum proprium est. μῶσαι Theocrit. Idyll. 1. v. 9.

Resolvitur in αο: σφόδρων 32: 8. Homer. 11. φ. 462. οδ. δ. 158. poetice pro σφόδρων; uti observat Henricus Stephanus in Thesaurο.

Diphthongi.

αι inferitur vocibus in -α vel -η terminatis. ἔρα, ἔραία; ἔραίης 135: 9. Sic ἀναγκαίη Herodot. 4, 1. Αθλῶαίη Herodot. 5, 21. Homer. 11. β. 371.

ει demitur mediis quibusdam vocibus, poetice. ἔρηται 103: 29. ἔρητο Homer 11. β. 41. ἐξήρητο 71: 36. ἀνέρηται 82: 9. ἀνέροντο 119: 24.

Resolvitur per εα, in tertiis pluralibus Verborum in -μι. ἔασι 3, 27. (at, addito ι, ἔασι 123: 46.) ὀπείασι 103: 20. σιωπείασι Herodot. 145, 8.

Et per ει. ξυγκίενται 55: 10.

ε resolvitur per οε. πηλοεργίη 32: 3. αἰαθεργίη Herodot. 132, 32. κακθεργός Homer. οδ. σ. 54.

Et per εο, in genitivo Pronominum substantivorum. ἑμέο Herodot. 34, 32. Thessal. apud Hippocrat. 539, 26. σέο Herodot. 3, 18. Huc libet referre vocem Aretæi in editionibus corruptam, & diverse lectam; in Henischianâ ἐνέσω, in Turnebianâ melius & in Oxoniensi ἔνσω 100: 6. Mallet legere αὐσέο, quæ vox in Hesychio & Phavorino occurrit, & exponitur ἐπὶ σθ.

Et per -εω, in genitivo Nominum ab -ης. ἀλγέπτω 51: 32. μιθρῶδάτω 122: 13. δεσπότηω Herodot. 187, 29. καμδύστω Herodot. 11, 19.

υι resolvitur in υί. γίος 65: 55. pro γυίος.

RESOLUTIONES

Contractarum & Vocalium & Diphthongorum in eas, ex quibus per contractionem coaluerunt, litteras, sunt in Nominibus & Verbis ferè perpetuæ apud Iones: quibus forma incontracta magis placet, quàm contracta.

οφρύες 2: 39. ὀφρύας Herodot. 72, 9. ἰχθύας 135: 14. μεγέθεις 5: 15. ἔπειος Herodot. 4, 18. παθεῖ 5: 19. σκέλει 57: 10. βάρεα 1: 15. μελέων 17: 44. πηρώσει 28: 42. βαπτήσει 23: 41. πεπείσει 91: 22. πόλει Herodot. 71, 6. Φαρμακείας 134: 9. βασιλείας Herodot. 99, 6. πήχεας 87: 18. λοιμώδεις 5: 45. ἡμίσει 27: 34. νήσει 82: 15. ξυωχεί 5: 18. ἀκελεύει 125: 3, 4. Φυσώδεις 1: 20. ἀληθείες 30: 25. παχέες 2: 52. διλυκέα 1: 21. ξυμήτας 2: 15.

Δοκέω 15: 27. Herodot. 3, 12. δοκέει Hippocrat. 1, 4. καλέομαι 3: 33. Herodot. 192, 23. καλέοσι 2: 15. ἐκάλεον 8: 51. ἐσωφρόνεις 32: 18. ἀφαιρέοις 92: 17. παλινδρομέη 9: 21. δοκέειν 1: 24. νοσέων 9: 14. καλέετα 5: 18. κινέετα 63: 18. ἀφικνέωνται 2: 56. αἰρέεσθ 84: 46.

Huc refer secundas personas -αι, -εο, abjecto σ, pro -εσαι, -εσο; vel pro -η. -α. ὄψαι 12: 39. Homer. 11. δ. 353. (pro Attico ὄψαι Matth. c. 27. v. 4. quod pro ὄψη Deut. c. 22. v. 4. magis regulari, ac minùs usitato) Φείδεο 101: 3. ἔπειο Herodot. 185, 15. Eiusdem formæ est imperativus Verbi χρᾶται, χρέο 128: 47. Hippocrat. 226, 3. Legitur etiam χρέω 116: 17. Herodot. 40, 28.

Ionibus hiatus & concursus vocalium adeò gratus est, ut in finibus dativorum & tertiæ personarum sæpe non adsciscantur ante vocalem sequentis vocis initialem. σμικροῖσι ἐδέσμαι 1: 19. αὐτέοις, ἀθρόον 4: 2. ἀπαιεῖται 4: 2. κατὰπίνεσι, ἀλλ' ἐχέει 4: 7, 8. ἀναλέχουσι ἀλλήλων Herodot. 19, 29. ἐστὶ ἔνομα 15: 38. ἐξήντησε ἡ νῆσος 17: 24.

Quamvis huiusmodi resolutionibus & vocalium concursu summopere delectentur, Crasis tamen non est omnino iis ignota: quæ Atticis & Doribus est magis in usu.

α ex α α. πῦτα 118: 17. πῖλλα Aristophan. p. 66.

ex α ε τάνδοθεν 35: 41. ταῖε Aristophan. p. 594.

α ex αι ε. καίκεσι 2: 25. καγῶ 134: 56. Aristophan. p. 71.

ε ex ο ε. τῆμόν 132: 47. Euripid. Hecub. v. 501. τὴν τεύθεν 12: 50. τὴν νῆπιον Aristophan. p. 3.

ex ο ο. τῆνομα 8: 37. Aristophan. p. 127.

ex ε ε. ἔνεκα 15: 55. Aristophan. p. 115. ἔνεκεν 16: 2. τῆνεκε 18: 17. τῆνεκεν 43: 28.

ω ex οι α. ὠνθρωποι 5: 45. (ubi Turneb. ἄνθρωποι) 108: 28. (ubi Turneb. ὠνθρωποι sinè ὠπα subscripto, ut sit pro ἄνθρωποι, sicut ἄνθρωπος 9: 12. pro ἄνθρωπος.) ὠλλοι Herodot. 11, 43. ὠλλοι Theocrit. Idyll. 22. v. 178. ὠνδρες Herodot. 167, 25. In quibus notandus est varius spiritum & accentum appingendi modus.

METAPLASMUS.

Sive mutatio terminationis flexionisque frequens est & in Nominibus & in Verbis. Eà figura valde utuntur Poetæ, perinde ac Iones.

In Nominibus.

Τρυγία (Hesych. τρύγιος, τρυγία οἶνος. pro τρυγίας Psalm. 74. v. 9.) τρυγίη λείη 103: 14. Βιοτή 25: 5. Herodot. 254, 19. Homer. οδ. λ. 489. pro βίος aut βίος.

Ποῖη 5: 54. Homer. ιλ. α. 240. pro πείσος.
 Πάθη 46: 8. Herodot. 12, 41. pro πάθος.
 Αὔξη 2: 47. (pro αὐξήσις) unde adjectivum
 ἐπαυξέα 20: 11.

Γνώμα (pro γνώμη, sensu tamen non omni-
 no eodem) 73: 61. Herodot. 255, 31. γνώ-
 μαται 77: 49.

Σκῆυος corpus (pro σκηνή tabernaculum;
 corpus enim est animæ tabernaculum) 18:
 51. σκηνή 9: 43. 18: 51. 20: 22. Hippocrat.
 55, 32. Hesych. σκῆυος, σῶμα. Et sic acci-
 pitur à D. Paulo, 2 Cor. c. 5. v. 1, 4. Nicandr.
 Ther. v. 742. σκῆυοσι Alex. v. 447. σκῆυος.

Δυοί (pro δύο) unde δυοῖσι 10: 14. Herodot. 8,
 39. Hesych. δυοῖς, τοῖς δύο.

Τῶ (pro τινός) 2: 11. 3: 41. 13: 23. Hero-
 dot. 3, 2. 207, 27. Homer. ιλ. β. 388. τῶ (pro
 τινί) 6: 6. Homer. ιλ. α. 299.

Πλεῦνον 27: 19. πλεῦνον 49: 7. à πλεῦνος -η -ον,
 pro πλείων.

Dativus pluralis refingitur apud Poetas à
 dativo singulari, mutando -ι in -οι. χεῖρες
 112: 13. Homer. ιλ. υ. 468. λαρόνες 49: 18.
 μελεδώνες 54: 55. σιωχέες 25: 55. συμπαῖτες
 82: 29. Hanc Poeticam flexionem Dores cre-
 brò usurpant. πολῖοσι Lacedæmon. foed. in
 Thucyd. p. 397. πάντες Onat. in Strob. Eclog.
 lib. 2. cap. 3. ὄντες Ecphant. in Strob. Sentent.
 p. 332.

In Verbis.

Verba barytona adsciscunt sibi formam
 contractorum; & è contrà contracta baryto-
 norum. πιέζω (pro πίζω) unde πιέζομαι 40:
 42, 43. ῥιπτέω (pro ῥίπτω) Herodot. 303: 6. ἐλ-
 κέω (pro ἔλκω) unde ἐλκύντω 112: 21. περδινε-
 νέω (pro περδινένω, εὐκρινέας Homer. ιλ. π.
 199.) unde περδινεμένη 125: 37. ἀγκύλω (pro
 ἀγκυλώω, ἡγκυλωμένη Aristophan. p. 597.)
 ἀγκύλῃ 4: 24. ἀγκύλῃ apud Hesychium.
 καμπύλῃ 3: 34. καμπύλεται Hippocrat. 486,
 23. pro καμπυλέει Hippocrat. 494, 16. σρογ-
 γύλῃ 6: 46. σρογγύλῃ.

Κέομαι (pro) κείμαι: unde κέετα 2: 23. He-
 rodot. 45, 37. κέοντα Hippocrat. 452, 27. κέ-
 αχ 91: 35. Sic etiam in Compositis: ὑπερ-
 κέετα 109: 46. κατὰ κέετα 102: 30. περικέετα
 88: 40. κατακέων 8: 21. ἐγκέετα 19: 51. περ-
 κέετα 83: 10. ἐγκεομένη alibi. His adde Πι-
 κέων 85: 36. quasi à κήμαι pro κείμαι.

Verborum contractorum fines inter se per-
 mutantur. -έω pro -άω, ὀρέω (Vide prius E
 pro α.) pro ὀρέω; & pro -όω, πληρέω pro πλη-
 ρόω, unde πληρεῦντα (Vide prius Y pro ο.)
 ὄω pro άω; βιόομαι (pro βιάομαι) unde βι-
 μέναι 59: 23.

Verba in -μι imitantur formam contracto-
 rum, à quibus oriuntur. εἰμι ab ἔω: τοι 65: 47.
 Homer. ιλ. ι. 142. πῆμι à πείω; περσίη 128:
 13. τίη Homer. ιλ. α. 441. δίδωμι à δίδω; δίδω
 73: 48. Homer. ιλ. ι. 515. ξυνδίδω 3: 25. Mirè
 formatur imperativus ἦτω 79: 5. Psalm. 104,
 v. 31. 2 Cor. c. 16. v. 22. ab ἡμι pro εἰμι, uti
 ἦμι ab ἔω. (Imperfectum ἦν fit regulariter ab

ἡμι). Imperativus ab ἡμι erit ἔθι, ἔτω; sicut à
 τίημι τίθω, ab ἡμι ἔθι. Tum ἔτω pro-
 ducta penultima, fiet ἦτω: nam solent Verba in
 -μι aliquando vocales longas pro brevibus sub-
 stituere: δίδωσι Homer. οδ. γ. 380. pro δίδωσι.

Verba in -ω adoptant formam Verborum in
 -μι, & efferunt Optativum modum -οιμι per
 οίω. (Eustath. in Homer. p. 58. l. 38. πὶ πει-
 πατοίω ἐκ τῆς πειπατοῖμι μετεπλάσθη) δοκοῖς 14:
 53, 54. δοκοῖη Hippocrat. 372. 24. Thucyd. p.
 398. φαιτοῖη 111: 29, 30. εὐτυχοῖη 126: 47. Δι-
 χωροῖη 22: 5. Et -οιμι per -ωω: ἀμαρτάνω 100:
 38. ῥιγώνη Hippocrat. (aut Polyb. juxta Galen.)
 25, 39. Hujusmodi Metaplasmus apud Atticos
 scriptores creberrimus occurrit. Hunc fieri
 more Æolum docet Gaza in secundo suæ
 Grammaticæ libro. Æolibus certè proprium
 est efferre Verba in -ω per μι: Φίλημι Sappho
 apud Athenæum. p. 697. & Phavorin. νόημι
 Φίλημι, Αἰολεῖς τὰ εἰς -ω εἰς -μι προφέρουσι. Pha-
 vorinus -ώην pro -ώμι Atticis & Ionibus attri-
 buit, in voce ἀραπαώνη: consule & Hort. Ado-
 nid. in voce ζώνη. Observanda est præterea, in
 Verbis supradictis ἀμαρτάνω & ῥιγώνη, mutatio
 τῆς οἰ εἰς τὴν ω. ἀμαρτάνω vel pro ἀμαρτάνω in A-
 oriisto secundo ab ἡμαρτον ab ἀμαρτάνω: vel pro
 ἀμαρτάνω in Præsenti ab infueto themate ἀμαρ-
 τάνω. ῥιγώνη pro ῥιγώνη in Præsenti à ῥιγέω vel ῥιγώω.
 Mutatio τῆς οἰ εἰς τὴν ω familiaris est Verbis in
 -όω vel -ωμι: ἀναβιόω Aristophan. p. 219. pro
 ἀναβιόωμι ab ἀναβιόω. δῶη Plato. p. 328. pro δοῖη
 à δίδωμι.

Optativi modi Aoristus primus personas in
 -αις, -αι, -αιεν refingit per -εας, -εαι, -εαιεν.
 ἐλκύνεαις 107: 15. βλέψεαις Aristoph. p. 340.
 ἀναβιόεαις Herodot. 104, 40. ἀντιάσεαις Mosch.
 Idyll. 2. v. 145. μέινεαις Homer. ιλ. γ. 52. Δαρ-
 κέσεαις 40: 9. μέινεαι Hippocrat. 22, 25. ποιήσεαι
 Demosth. p. 111. ἀγγείλεαι Homer. οδ. ζ. 50.
 ποιήσεαι Thucyd. p. 588. κρίνεαι Mosch. Idyll.
 2. v. 27. τίσεαι Homer. ιλ. α. 42. Hanc flexio-
 nem Grammatici plerique asserunt ab Æoli-
 bus primùm derivatam ad reliquas Græciæ
 gentes & dialectos manasse. Consule Ga-
 zam & Chrysoloram; Eustathium in Homer.
 p. 36. l. 43. Phavorinum & Etymologici Au-
 thorem in voce τίσεαι; Hortos Adonidis in
 voce ἀποσφύλαιεν. Idem in voce τίσεαι; εαι
 (τίσεαι, quod in nullo authore adhuc legi)
 prima persona Æolibus propria; reliquæ ab
 illâ persona omnibus communes sunt. Sub-
 junctivi modi tertia persona singularis -η tran-
 sit in -ησι. αἰνέειησι 13: 44. ἐθέλειησι Homer.
 ιλ. α. 408. Hanc terminationem Eustathius
 (in Homer. p. 1576. l. 57.) Heraclidæ gram-
 matici autoritate fretus adjudicat dialecto
 Rheginorum, in Indicativo; παμφαίνειησι Ho-
 mer. ιλ. ε. 6. pro παμφαίνει; & dialecto Ionum,
 in Subjunctivo; λάβειησι Homer. ιλ. ι. 324. λά-
 χειησι Homer. ιλ. η. 171. pro λάβει, λάχει. ἐθέλειη-
 σι Lucian. p. 905. in Syriâ Deâ, ubi Ionicâ
 dialecto utitur.

Infinitivus modus transformat -ειν in -έ-
 μαι, -εαι in -έμμαι, -ήναι in -ήμμαι, ἀπελθέ-
 μαι 4: 54. ἀνελθέμμαι 18: 15. ἔμμαι 29: 46.
 ἔμμαι

ἐμῶν 5: 27. οἰδαλεηθήμῶν 80: 21. ab οἰδα-
 λεαίνομαι, quod Verbum in lexicis nondum in-
 venio. Phavorinus in voce ἀπαρέμματα. τύπην
 τύπην Δωρικῶς, τύπην Αἰολικῶς καὶ Δωρικῶς,
 τυπῆμῶν Ἀθηναῖος, καὶ Δωρικῶς, τυπῆμῶν Ἰωνικῶς. με-
 ρίζεν Theocrit. Idyll. 21. v. 31. χαίρην Theocrit.
 Idyll. 14. v. 1. Etymologi Author in voce εὐ-
 ρέμῳ. οἱ ἰωνες καὶ οἱ ποιηταὶ εἰς -έμῳ. (ἀκχέμῳ
 Homer. 11. α. 547.) Idem autem in voce ἀε-
 δέμῳ. Παραγωγή ποιητικὴ, εὐδωρικὴ ἀφάλεχτο.
 Consule Eustathium in Homer. p. 69. l. 41.
 In Hortis Adonidis, ad vocem ἐμῶν, finis
 -μῶν pro -ων Doribus tribuitur. Sic inter se
 variant Grammatici. At certè in scriptoribus
 Ionicis rarissima est terminatio -μῶν: in He-
 rodoto (ni fallor) haud sæpius, quàm semel,
 ἐστέμῳ Herodot. 5, 5. pro ἐστέων: in Poëtis;
 & Doribus authoribus frequentissima; ἔμεναι.
 Homer. 11. γ. 40. θέμῳ Homer. 11. β. 285.
 μιχθήμῳ Homer. 11. λ. 438. ἔμμεναι Pindar.
 Olymp. Od. 1. Stroph. 2. ἀπὸ χθέρμεναι Theo-

crit. Idyll. 26. v. 27. ἀλεξέμεναι Lacedæmon.
 foed. apud Thucyd. p. 397. Clinias inter fra-
 gment. Pythagoreor. p. 841.

AUGMENTUM.

Verborum negligitur: Temporale; ἔλεν
 17: 25. pro ἔλεν. Sic ἔων Herodot. 288, 41.
 pro εἶων. Syllabicum; πειτετήχεισαν 71: 38. δε-
 δέλωντο Herodot. 26, 18.

Verbum λαμβάνω, ab insolitis thematibus
 λήβω vel λάβω, accersit augmentum regulare
 & magis insuetum pro alio Attico magis usi-
 tato. ἀπολελημένη 18: 54. ἀπολελαμμένη Hip-
 pocrat. 315, 7. ἀφάλελαμμένος Herodot. 129, 12.
 pro εἰλημένος.

Verba quædam (quod est Atticorum Au-
 gmentum) geminant primam syllabam. δι-
 λήλαι 10: 37. ἀπὸ γὰρ 4: 41. ἤραγ Herodot.
 3, 28. ἀγαγέσθ Thucyd. p. 570. ἐλήλατο Homer.
 11. δ. 135.

DANIELIS WILHELMI TRILLERI, M. D.

Conjecturæ & Emendationes in ARETÆUM.

Fortunato sane contigit, ut, quum absoluta jam essent, quæ ex Celeberrimi Wiggani pulcherrima Editione, veniam precatus, addenda nostræ censi atque curavi, inciderim in Actorum Lipsiensium annum MDCCXXVIII, ibidemque ad paginam 101. subsisterem. Latissimo quippe animo vidi, virum longe Clarissimum, Danielem Wilhelmum Trillerum, medicas adhibuisse manus, ad emendandum, atque restituendum Aretæum. Ea profecto eximii hujus Medici est in Græcis, inque arte medica, peritia, ea in detegendis Scripturæ vitiis acuties, ea in corrigendo solertia & felicitas, ut optima quæque statim præceperim, votis majora invenerim. Hæc igitur egregii viri observata, ad ornatum atque perfectionem hujus Editionis, arripui: quum mereantur, ut, vaga in illo opere, proprio adjungantur corpori. Utinam generosa Eruditorum liberalitas incitet Auctorem Optimum, ut brevi promissum orbi sistat Hippocratem! postquam specimen jam modo editum docuit, quantus ipse vir, quantum hoc futurum sit opus; quod nemo me flagrantius desiderat.

Quum nuper nitidissimam Aretæi Editionem Oxoniensem paullo attentius perlustrarem, quædam mihi, in aliquot loca dubia, obscura & desperata, subnatæ sunt inter legendum conjecturæ; quas hic cum Lectoribus harum rerum cupidis communicare placet. Nec mihi succensebit, spero, Cl. Wigan, modeste ab ipso nonnunquam dissentienti. Sed quid plura? fiat ergo initium.

Legitur: ἐξήραντο γὰρ τὰ ἄλλα ἀπὸ τοῦ καὶ ἄλλα διψαλέα ὄργανα σῆμα, σῆμα χ. Quid hæc Pag. 17 sibi velint, equidem prorsus ignoro, inquit Cl. Wigan. Putem ego legendum esse: ἐξήραντο γὰρ τῇ ἀλείᾳ, æstu enim exaruerunt. ἀλέα seu ἀλέη, æstus, in hoc significato aliquoties apud Aretæum occurrit; item apud Homerum atque Hippocratem legitur.

Ἐρυγαὶ κακῶδεις, βρομῶδεις, ὡς ἐξ ἀλὸς ὀρυγμῆ. Longe petita videtur Cl. Wigan hæc de p. 30. halitu ex salinis, ut quidem vertit, Comparatio: mallet ergo, deleta voce ἀλὸς, legere ὀρυγεγμῆ, voce Hippocrati familiari. Forsan tamen & ita fanari posset locus: ὡς ἐξ ἀλὸς ἐρυγμοί, quemadmodum sunt ructus a muria, aut, quemadmodum sunt ructus & vomendi conatus ex marinauseantium. Certe res nota est. Vox ἀλὸς quoque utrumque significatum admittit.

Ἐὶ ὁ κατὰ φύσιν βιάται, ὅπως ξύλα ἱκανὰ κατὰξέων, τὰ μέλεια βραχυτέρᾳ ἐσωτέρῳ γίγνεται. In p. 34. signe mendum his verbis inesse credit Cl. Wigan, nec injuria. Videtur tamen hoc modo illud posse tolli: ὅπως ξύλα ἱκανὰ κατὰξέων, h. e. si quis idonea ligna, i. e. assulas, ad extendenda & firmanda membra luxata aut fracta Chirurgis consuetas (νάρθηκας vocat Hippocr. de officin. Med. & ferulas Celsus) subligaverit, aut κατὰ δέον, infra ligaverit, aut denique κατὰξέων, adjunxerit. Sensus sane ita clarus fit atque perspicuus. Paulo ante legitur μέλεια καὶ ἄλλα, membra cava, ubi malim κυτὰ, curva, sequitur enim: ἐς μέγαν δόποτινεταί: forsan tamen & illud ferendum. Nihil definitio.

Ἐινεκεν αὐτῶν (ὀνύχων) ἐστὶ πόνος, ὡς περὶ καὶ τὰ στερεά. Mendosa hæc esse recte opinatur Cl. p. 36. W. forsan sic legendum fuerit: ὡς περὶ κέρατα στερεῶν, dolor unguium veluti cornua rigidorum. Sensus quidem haud ineptus.

Κἢν μὲν ἡ σῶν ῥέπη τὸ πύον, αἱ πλῆθρα τὰ ὀστέα καὶ χώραν τὴν σφῶν αὐτῶν φθίσιν ἔλεξα πρὸς δὲν p. 38. ἐτέρων ἐμυλμαί, συμβαίνουσι καὶ φύσιν. Hæc, prout jacent, nemo intelligit, ut ipse candide quoque fassus est Cl. Wigan. Hoc tamen modo sensus aliquis depravato huic loco reddi posse videtur: κἢν μὲν ἡ σῶν ῥέπη, αἱ πλῆθρα τὰ ὀστέα (καὶ χώραν τὴν σφῶν αὐτῶν φθίσιν ἔλεξα πρὸς δὲν ἐτέρων ἐμυλμαί) συμβαίνουσι καὶ φύσιν, h. e. si interiora versus vergat abscessus, costarum ossa (juxta quarum regionem phthisin illam alteram fore supra pronuntiavi,) conjuncta manent secundum naturam suam. Certe sensum hunc intendisse Aretæum, colligitur ex sequentibus: ἢν ὁ ἐξω ῥέπη, δίσταται τὰ ὀστέα, & mox: εὐπὶ ἐνθα καὶ ἐνθα ἡ πλευρὰ πρὸς γένεσιν. Συμβαίνουσι vero hic significat coalescunt, consentiunt, item & contingunt, quomodo verbum συμβαίνειν usurpari notum est.

Γέροντες δὲ ἀποφρακτικοὶ αἰλόντες, ὅσον βραχείης ῥοπῆς ἐς ἐσωτὴν θανάτου χρόνος. Hæc sana esse nequeunt, Cl. Wigan; mihi secus videtur. Interpungendus & vertendus locus: δὲ ἀποφρακτικοὶ αἰλόντες ὅσον βραχείης ῥοπῆς, ἐς ἐσωτὴν θανάτου, χρόνος: senes quum semel horrore cor-

repti fuerint, tunc levi saltim momento ad mortis quietem opus est. Sensus planissimus. Citius exstinguuntur fenes exsuccii, ac alii vegeti & succi pleni.

Pag. 42. Ἀπορον μὲν ἔστι γίνεσθαι τὸ ὄγκον τε τὸ σκληρόν ἔξον ἐς Σκίρρον ἰδρύεσθαι. Vitiata hæc esse putat Cl. Editor: mihi vero facile sanari posse locus videtur, legendo saltim ἔξοντα, & vertendo: *nullum quidem suboritur dubium, tumorem durum subsidentem Scirrhum demum confirmari*, quod & jam in sua versione suboluisse Crassum monet Cl. Maittairius, qui ipse mallet τὸ τε σκληρόν, ut concordet nempe melius cum τῷ ἔξον, quod tamen non necesse. Imo & ἔξον cum τῷ ὄγκον jungi potest πρὸς τὸ σημαίνον μῦθον, aut per ἀνακάλυψιν figuram. Ut βρέφος φέρονται apud Anacr. od. III. καρπὺς δ' apud Lucian. in Amor. λόγος, εἰκείνο, apud Ælian. V. H. XII, 60; plura collegere Grot. ad Luc. XXII, Cleric. Art. Crit. P. II. S. IC. 10, Perizon. ad Sanctii Minerv. p. 725. Voss. ad Catull. p. 296, imprimis vero Jensus in Lect. Lucian. L. II. c. 4. & J. F. Gronov. ad Senec. L. IV. de Benef. c. 32. p. 175.

P. 47. Εὐτε τὸ παρόντων ἑκάστων ὡς τὸ μηδὲν οὐκ ὀπιστρέφειν. Hæc se non intelligere jure conqueritur Cl. Wigan. Sed ita fortasse verba sint constituenda: εἰ ἢ τὸ παρ. ἑκάστ. ὡς τὸ μηδὲν οὐκ ὀπιστρέφει, h. e. *si vero horum quid, quæ antea in usu fuerant, ceu penitus sublatum non revertitur*, sensu loco accommodatissimo. τὸ μηδὲν εἶναι Græci dicunt de re plane sublata, inde οἱ μηδὲν ὄντες illis eleganter dicuntur mortui.

P. 53. Στρέφοι βαρέες ἀνέκλισι, τὸ γ' ἐλικθεῖδες ἔντερον: ἀνέλικτοι, *tortuosi*, legit Cl. Wigan ab ἀνελίσσω, quod tamen & alibi & apud ipsum Aretæum *evolve* significat, unde ἀνέλικτον, *non tortuosum*. Crassus hic legisse videtur ἀνέκλειπτοι, vertit enim *tormina perseverantia*, ab ἀνεκλείπω; verum hanc vocem in Thesauro Stephani sine autoritate legi bene monet Cl. Maittaire, nec sensum quidquam hic juvat: ratio enim additur, cur involuta sint & tortuosa tormina, τὸ γ' ἐλικθεῖδες τὸ ἔντερον, *ipsum enim intestinum*, in quo scilicet motantur & luctantur, *est tortuosum*. Mihi vix dubium est, quin legendum hic sit: στρέφοι ἀνακύλισι, ab ἀνακυλίω, *tormina involuta, tortuosa*.

P. 53. Αἰσθησις τῆς λίθου ὁδοιπορέοντος ζῶντος ὁμοσταίως. Cl. Editor haud dubitat, quin Aretæus scripserit: ζῶν πόνω βιαίω. Concinna sane lectio; forsan tamen & scripsit: ζέων ὁμῶς βιαίω, hoc sensu: *violenta est sensatio calculo insolita viatiter facientis*, sive a calculo iter faciente. οἶμος autem vox est poetica, Homericæ imprimis, quales crebro Nostro placuisse ex omnibus fere paginis constat; accedit, ipsum Hippocratem eadem usum fuisse.

P. 64. Καυκαλώσση τὸ ὑστέριον, de feminis loquitur Autor ex uteri prolapsu laborantibus. Vertit Cl. Wigan: *quasi a caule germinantem uterum*, quasi vox sit a καυλός, quum potius secundum analogiam derivanda esset a καυκαλῖς, herbæ notæ specie. In Notis vero procul dubio legendum esse censet κυρκαλώσση, *uterum inversum habentes*, ex Hippocrate, Hesychio & Suida. Optime quidem ad sensum loci; paullo vero remotius a veteri scriptura. Malim igitur simplicissime: ἀναχαλώσση τὸ ὑστέριον, *uterum relaxatum habentes*.

P. 66. καὶ γὰρ οἷσι τὸ εὐ βδελυκτέων ἡδονή. Locum insigniter corruptum pronunciat Cl. Wigan; nihil tamen tentat. Cl. Maittairius legere mavult ἐκατέρων, proxime quidem ad sensum; remotissime vero a priscis literarum εὐ βδελυκτέων vestigiis, ut ipse fatetur. Tentabo interim: καὶ γὰρ οἷσι τοῖς τοῦ εὐμελικοῦ ἡδονή, *tale enim (frigus nempe aut calor,) ipsis, arthriticis, suavissima est voluptas*; sive sic: καὶ γὰρ οἷσι τῶν ἐν ἀδελυκτέων, οἷσι ἢ μὴ, *etenim horum unum quibusdam gratum est, quibusdam vero non*. Et hoc alteri præfero.

P. 69. Ἀφροδισίων ὁμῶν καὶ ἀπέπλων ἡ ἀνάδοσις. Priorem vocem in σπῆων mutandam censet Cl. Wigan, optime. Malim vero: δὲ σπῆων, quod melius adhuc repræsentat veterem scripturam ἀφροδισίων.

P. 92. Διὰ εἰδῶν κέγχρεα. Διὰ ἀλῶν, acute legit Cl. W. sed legi quoque haud inepte posset: Διὰ κελθῶν, κέγχρεα, *per hordea, milium*, vel: Διὰ κελθῶν κάγχρεα, *per farinam tostam hordeaceam*.

P. 96. Τῇ ὧν πλέονι πρὸς πῖς δακτύλοις, καὶ μὴ ἐπ' ἀγκῶνι, ταῖ μοι πῖς αὐτέλῳ. Haud recte hæc se habere manifestum est, inquit Cl. Editor. Facilis vero est emendatio: τὴν ὧν πλέον κ. λ. *quid igitur prope digitos magis, ἢ non in cubito, eam venam inciderit?*

P. 100. Εἰς δὲ πῖς δρεθμὸς ὀπίκται. Totam sententiam depravatam credit Cl. W. facili vero negotio eam restitui posse crediderim legendo: εἰς δὲ πῖς ῥυσμὸς ὀπίκται, *si vero unica figura, unica dispositio, unicum indicium fuerit periculosum*. ῥυσμὸς enim idem est ac θέσις, ἀξέσις, ὀψμα, πύπος, ut exponit Eustath. ad Dionys. Perieget. Conf. ad Diog. Laert. L. IX Segm. 47 p. 414: sæpius vox ista occurrit apud Autorem Libelli de Anatome inter Hippocratea relati, ad quem plura notavimus in Specimine Hippocratico.

P. 102. Πύρρων εὐωδέων ἡδονῆς ῥίπσι. Pro ἡδονῆς legendum suadet Cl. W. ἡδῆς, *lenibus*. Facilius vero lectio: ἰδαναις ῥίπσι, *suavibus, voluptuariis flabellis*, voce Homericæ Aretæo propria.

ἐν ἱππὶ τῷ αἵματι ἢ χυμῷ, καὶ ἐς πᾶν ἔνθεν ἢ τῷ — αἵματι. Locus mutilus ex in- p. 106. genio supplendus: Legi ergo sic posset: καὶ ἐς πᾶν σκῆψος ἔνθεν ἢ τῷ αἵματι (αἵματος) δι- πο- πέμψις, ὅ in universum corpus exinde illius distributio. Vel sic: καὶ ἐς πᾶν ἔντερον ἢ τῷ αἵματι ἀνάδρεψις, vel hoc modo: καὶ ἐς πᾶν ἔνθεν ἢ τῷ σκῆψος διέξιν. Omnia hæc huc qua- drare videntur, si subsequencia quidem consulantur.

Χρὴ ὅ καὶ τοῖσι ὀπιθέτοισι Διαισκιδάναι τὰ ἐν τῷ ἡπάλι σήψα. Quid hoc significet, nescio. p. 107. Crassus, quæ acervata sunt, vertit. An σάφηναι vel σηραχθέναι? ita in Not. Cl. Wigan. Fortassis scripserit Aretæus σήψα, ut dicitur ἀσαθία & δσαθία, quod ipsum apud No- strum occurrit. Verum quia nullum mihi adhuc notatum exemplum, ubi simplex σα- θής ita fuerit usurpatum, mitto hanc conjecturam. Magis vero verisimile est, scri- psisse Aretæum πλήψα, a πλήθ, quod nonnunquam idem esse solet ac πληθώρα, plenitudo humorum, ut & sanguinis redundantia atque infarctus. Ita enim Galenus πλήψος esse ait πλεονεξίαν χυμῶν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι στωισαμένην, redundantem in toto cor- pore humorum consistentiam seu stagnationem, vid. Foef. in Hipp. Oeconom. Haud er- go mihi amplius superest dubium, quin in Aretæo scribendum sit πλήψα, imprimis quum πλήψα & σήψα vel apud ipsum Hippocratem aliquoties confundi inter se solere animadverterim.

τῇ ἐσχάτῃ καὶ διωατωτάτῃ πάντων ἀγωγῇ. Mallet Cl. Wigan δέωγῇ, auxilio, voce Ho- p. 118. merica & Nostro hinc familiari, acutissime quidem; vix tamen videtur necessum. ἀ- γωγῇ hic est eductio, evacuans, ut sæpe apud Hippocr. & Galen. Vocat ergo Aretæus Elleborum jure ἐσχάτῃ καὶ διωατωτάτῃ ἀγωγῇ, ultimum ὅ potentissimum evacuans.

Εὖ καλὸν ἐντέροις τοῖσιν, ἥδε περμάτων ὀπεπτα καὶ ἀκνισα καὶ κῆφα. Manifeste corrupta p. 120. hæc reputat Cl. Wigan. Nos sic tentavimus locum desperatum: εὐχυλὸν ἐν τέποις ὀνή- σι, ἥδε περμάτων κ. τ. λ. præstat vero in his illud, quod bonum chylum generat, vel ex secundis mensis ea, quæ facile concoquuntur. Commodior certe sensus huic reddi vix potest.

De Melancholia: ἐγκοιτῇ τε τῷ σκῆψει ἐτέρων νοσημάτων πίκας. Hic ἐγκύδ mavult Cl. Wi- p. 125. gan, quia illam vocem nihil huic locum aptum significare invenit. Forsan tamen scripserit Aretæus: ἐγκοιτῇ, a κοίτη, cubile, coitus, seminis conceptio, atque hic li- bertate poetica pro ἐγκύδ usurpaverit.

Atque hæc fere sunt, quæ in Aretæo mihi emendanda & interpretanda visa sunt. Æquum nunc super his subitaneis mihi exposco iudicium, cum a Cl. Wigan, tum ab aliis literarum Græcarum amatoribus.

ADMONITIO AD LECTOREM.

Postquam omnia, quæ præcesserunt, jam impressa fuerant, accepi novas observationes, & emendationes in Aretæum editum a Clarissimo Wiggano. Has debemus nunquam requiescenti industriæ ejusdem Celeberrimi Trilleri, qui acri cura Græcos imprimis Autores noctes, diesque, versans, & excutians, semper boni quid his sanandis adfert. Illi gratias agite! en hæ sunt.

OBSERVATIONES & EMENDATIONES

A R E T Æ U M,

Edit. Cl. Wigan. numeris nostræ editionis appositis.

Pag. 2. lin. 23. De Epilepticis loquens: χείρες ἢ οἱ σπασμοὶ ἐνέρχονται,] Haud videtur satis exprimere hoc verbum violentam illam manuum contractionem; quare mallet: ἐνωέρχονται, firmiter concluduntur, vel ἐνωέλχονται, contrahuntur.

ibid. lin. 46. ἐρύθημα μέλων,] Videtur abundare, nam præcessit jam μέλα ἐρυθρὰ, quare etiam in versione omisit Cl. Wigan: vel legendum, ut stare possit, ἐρύθημα μελῶν, i. e. μελέων, membrorum rubor, a sanguinis sui nimia agitatione & versus extrema appulsu.

p. 4. lin. 33. De Empirothotico: ῥάχιδος ὅλη ἐς ἐνδύ,] Hæc profecto sana esse nequeunt, inquit Cl. Wigan, neque enim congruunt Empirothotono affectis, qui, ut supra dixit, sunt κυρτοὶ καὶ νῶτοι. Sed quid tum, inquam ego, faciemus Hippocrati, pariter de Empirothotico loquenti, de Diebus indicat. §. V. ἡ δύναται συγκαμπεῖν τὴν ῥάχιν, quod scite expressisse videtur Aretæus perpetuus Hippocratis imitator, per verba: ῥάχιδος ὅλη ἐς ἐνδύ.

p. 12. lin. 1. ἢν βροχεῖν ἔσται αἷμα — ἐν,] Deesse hic aliquid, nemo non videt: Cl. Wigan ita mederi defectui conatur, ut legat vel ῥαχὴ ἢ, vel ut substituat φωνή, utrumque haud plane inconcinnum. Malim tamen faciliore negotio rem conficere legendo, ἢν βροχὴ ἔσται αἷμα, si profusio sanguinis &c. βροχὴ, inquit Suidas, παντὸς ὕδατος ἐκροή.

p. 12. l. 26. ἀνάχρεσις πυκνή, καὶ ὅτι τῆδε ἡ πύσις βύζεται,] Ita legendum monet Cl. Wigan, verbo ab adverbio βύζω apud Hippocratem obvio formato. Sensus tamen postulare potius mihi videtur, ut legamus βιάζεται, h. e. multa & frequens est exsiccatio, & ab hac, sive post hanc, ipsum sanguinis sputum urgetur, cogitur: posset quoque haud incommode substitui βλάζεται, per vomitum rejicitur; quomodo verbo βλάζειν aliquoties in hunc sensum usus est Aretæus.

p. 14. l. ultima, ἢν ἀπὸ θώρηκος καὶ στήνης,] Postremam vocem stare hic non posse, legentibus facile apparet, nam nullum prorsus efficit sensum: ideo legendum suadet Cl. Wigan: ἐπὶ στήνῃ, optime quidem ad sensum; non æque ad prima literarum elementa. Crassus hic plane est crassus, nec aliquid subtile huc affert: Legendum mihi hinc facillime videtur pro καὶ στήνῃ, καὶ στήνῃ, si a pectore sanguinis sputatio contigerit, vel, si e pectore sanguini sputum adscenderit. Vocem πύσιν aut excidisse aut subaudiendam esse putat Petitus, non ego.

p. 16. lin. 27. ἐστὶ δὲ ἡς τὸ νῶτον ἔδε ἐκλυσις ἔσται τόνος,] Pessime vitiata hæc esse vere pronunciat Cl. Wigan: haud infelicitè quoque emendat, ἐστὶ δὲ τῆδε τὸ νῶτον ἔδε. Nihilo pejus vero etiam legi posset: ἐστὶ δὲ τῆδε τὸ νῶτον ἔδε, ἐκλυσις τ. τ. est vero hujus morbi mos, ut dissolvat tonum.

p. 25. l. 29. De Satyriaci affectis: ἀχθόμενοι τῇ συμφορῇ,] Aegre hoc locum hic habere posse videtur, malim ergo melius: τῇ συμφορῇ, casu illo turbati, dejecti. Notat quoque Cl. Wigan alicubi, ambas has voces pro se invicem librariorum incuria sæpius positas esse.

p. 28. lin. 5. οἷον ἀνέμου ἰσίοισι ἐγκυβερνήσῃ,] Vox hæc nusquam reperitur, inquit Cl. Wigan, quum tamen ἐγκυβερνήσῃ apud Diog. Laërtium & Plutarchum & alibi inveniat. Sed in eo haud fallitur, quando eam hic locum habere non posse pronunciat. Emendare igitur vult, ἐγκυβερνήσῃ, vel ἐγκυβερνήσῃ, quæ voces per τὰ ῥήματα exponuntur ab Hesychio, Erotiano & aliis. Sed valde dubito, an Græce dicatur: ἀνέμου ἐγκυβερνήσῃ, vel ἐγκυβερνήσῃ ἰσίοισι, pro eo, ventus concutit & cum impetu inflat vela, vel velis cum strepitu incumbit, quem tamen sensum hic locus necessario sibi postulat. Mihi igitur, donec melius succurrat, legendum videtur: οἷον ἀνέμου ἰσίοισι ἐγκυβερνήσῃ, h. e. quemadmodum ventus inter navigandum in vela irruit, ita ut verbum ἀνέμου repetatur, vel aliud subaudiatur; vel substituendum potius, quo animus magis inclinatur, ἀνέμου ἰσίοισι ἐγκυβερνήσῃ, quemadmodum ventus in vela irruit, unde stridores rudentium apud poetam, sensu sane aptissimo.

p. 29. l. 5. εἰδὲ ἡλικίῃσι μελίσχοι,] Pro ἡλικίῃσι mavult Cl. Wigan ἡλικίῃσι, quasi hominum consortia fugientes: sed mirum quantum hoc recedit a pristina voce: Malim ergo ἡλικίῃσι, coetaneis, amicis æquævis aliquin charis admodum & acceptis, etiam morosi, ἀπὸ τῆς ἡλικίῃσι, ἡλικίῃσι. Alluisse vero videtur Aretæus ad tritum Græcorum proverbium: ἡλικίῃσι ἡλικίῃσι, cujus & inter alios plures Autores meminit Ælianus L. 1. cap. 46. de Nat. Animal. adeo ut Epilepticorum συνδραπέδων significantius exprimere potuisse vix videatur.

p. 30. lin. 25. ἔπω οἱ κακῶς,] Lestionem haud sanam jure suspicatur Cl. Wigan: videtur legendum ἔπω ἐντὸς κακῶς, malo nondum existente, vel, præsentè, sensu commodissimo.

Ibid. lin. 48. σφυγμοὶ ἕκαστοι τῷ ψύχει,] Nescit Cl. Wigan, quid sint, Crassus legit πᾶσι, nullo sensu. Malim interim: ποικίλοι τῷ ψύχει, pulsus frigore variati, quomodo Hippocrates VII. Epidem. §. XV. de Theodori uxore: ἢν ἢ πᾶσι χεῖρας ψυχρότερον τὸ σῶμα ταῖς δεξιμαῖς. vel ποικίλοι τῇ ψαύσει, contractu diversi, vel denique ἕκαστοι τῷ ψύχει, respirationi similes, h. e. fracti & inæquales: attendisse vero veteres, & imprimis Hippocratem, ad respirationem potissimum, & exinde pulsus rhythmos collegisse & judicasse, immo spiritum frequentius pro pulsu summis, luculenter testatur Heurnius in Institut. Med. Lib. X. Cap. 1.

p. 34. lin. 1. τὰ ἐντὸς ἐκλυσις νύκτι,] Monstra hæc verborum: Cl. Wigan mavult ἐκλυσις νύκτι: ego vero: τὰ ἐντὸς ἐκλυσις νύκτι, intus mutilata & ad usum & motum inepta & fatua, vel ἀ ἐντὸς ἐκλυσις νύκτι, quæ intus resolutionem habent, vel ἀ ἐντὸς ἀνακλίσιν νύκτι, quæ intus roboris & toni destructionem habent, ubivis sensu perspicuo. Petitus se alibi hunc locum emendaturum promittit, quod factum non credo.

p. 37. lin. 31. De Empyicis & tabidis: οἷσι ἐν τῇσι κοιλίῃσι ἔσται ἀνδροπικῶς κατ' ἔξιν ἔσται θάλασσα καὶ λ.) Incepta hic est & prius fatua vox ἀνδροπικῶς, pro qua libenter legere vellem φθινοπῶς autumnò, empyicis vero & tabidis

autumnū esse periculōsum, lippis quoque & tonsoribus notum: facilis vero lapsus est inter φθινοπώρῃ & ἀνδροπώρῃ, sit enim per literarum Metathesin ἀνδροπώρῃ, θαντοπώρῃ, unde φθινοπώρῃ.

p. 46. lin. 54. De Cachexia: ξυμπάντων ὁμῶς παθῶν καχεξίῃ τρεπῇ, Quamquam ferri hoc & intelligi possit, prout scite explicatum fuit a Petr. Petito in Commentario: malim tamen forsā melius, legere πλοκή, est enim Cachexia omnium morborum complexus quasi & concursus.

p. 50. lin. 17. ὁπφάντες καὶ ἐνπεσσωποὶ καὶ καρεπτοὶ καὶ ὁπφασίῃ, De venis nempe Ascite & tympania laborantium exstantibus & admodum conspicuis loquitur Aretæus. Unde apparet ἐνπεσσωποὶ commodē locum habere non posse. Mutat igitur Cl. Wigan in ἐν πεσσωπῷ; non infeliciter: Melius tamen & longe ingeniosius Petitus legit ἐνπεσσωποὶ, quod perbelle cohæret cum antecedente voce ὁπφάντες. Nisi quis legere malit ἐνπλοῖς, ramificationibus conspicuae, ut est apud Suidam, quod qui non intelligebant, facile errore mutarunt in ἐνπεσσωποι. Vel divisim legendum: εὐρεῖαι περὶ ἄν vel περὶ ἐπωπλῷ, voce Homerica, *aspectu late & ample*, quod non improbable videtur.

Ibid. lin. 24. ἔπ φανὸν πλὴν ἀντὶ τῶ θωμάσῃ, Hæc haud recte se habere existimat Cl. Wigan; nihil tamen tentat. Forsan legendum ἔπ μάτῳ, πλὴν ἀντὶ τῶ θωμάσῃ, neque incassum fuerit causam admirari. Aliter Petitus in Comment.

Ibid. lin. 35. ἐξ ἀφῆξις ἔχεται, Nihili hoc esse recte vidit Cl. Editor, malletque proinde ἀφῆξις legere quæ emendatio rejicienda non est: propius tamen ad sensum & ad ipsam vocem corruptam legerim, ἐξ ἀνοξίς ἔχεται, ex canalium apertura.

Ibid. lin. 48. πονηρὰ τὰ εἶδη τέπει, Legendum haud dubie τέπειν ἐστὶ, nempe ἀνασάρκῃς, λόγος φλεγματίας & aliorum quæ præcesserant.

p. 53. lin. 15. σὺν πῶσι ἐρητῆσι] ἔρῃσι, legendum jubet Cl. Editor; sed commodē retineri potest vox ἐρητῆσι, modo pro τῷ σὺν legatur ἐν. Vel legendum σὺν ἐρήμασι Voce Hippocratica, quod idem ac ἔρῃσι.

p. 57. lin. 15. κωματώδεις, ὁμοιοπαθεῖς, Legendum videtur Cl. Editori: κωματώδεις ὁμοιοπαθεῖς, quid si legatur, ἐνειροπαθεῖς, *insomniis inquietati*? certe ita videtur.

p. 59. lin. 2. ἀλλ' ἔ καλὴς κύτῃ ἢ νῶσ, Mavult Cl. Wigan πᾶσι, haud incommode: forsā vero simplicissime legendum fuerit τότε ἢ νῶσ, quod antecedentia fere suadent.

p. 62. lin. 39. αἰμορραγίῃ ξύμφων ἡρᾷ, Legendum forte ἀξύμφων, nam senibus haud congruit Hæmorrhagia, ut notum.

p. 71. lin. 12. πᾶσι γὰρ ἐφῆσεν ἢ νῶσ, Malim ἀνδρῆσιν, hoc sensu: *omnibus enim ante commemoratis remediis resistit hic morbus, (Elephantiasis,) cedere nescius.*

p. 82. lin. 25. δίφῳ ἀνάκλιτον, Mallet Cl. Wigan ἀνακλῖτω potius legere, ut sic melius respondeat τῷ δίφῳ, ἀνακλῖτω vero δίφῳ meminit Hippocrates Lib. de superfoet. ut rectissime quidem emendavit Fœsius, quum antea nullo sensu legentur ἀνακλῖται. Ubi in Notis ad istum locum ita scripsit optimus hic Hippocratis restaurator: *hunc locum bis expressimus in Nostra Oeconomia. Ad hæc ita regerit Cl. Wigan: sed neque vocem ἀνάκλιτον, neque ἀνακλισμός in Oeconomia invenio, neque has in voce δίφῳ memoratas. Quasi vero alibi non essent, vocibus nempe ἀνακλίσεις, & ἐδῶ ἱσταλινῶν, quæ sane sunt bina ista loca, ad quæ provocavit in Notis Fœsius, adeo ut datam fidem abunde liberaverit immerito hinc de negligentia & obli-vionis culpa suspectus redditus.*

p. 104. lin. 25. De Vino: τῇ φύσιν σωῆξεν ἐρῶσθαι, Cl. Wigan legit πλὴν φύσιν ξυῶ ἐξ ἐρῶσθαι, vel ξυῶ τῇ φύσιν ἐξ ἐρῶσθαι, utroque modo bene: forsā tamen & sic sanandus fuerit locus, τῇ φύσιν ἐρῶσθαι, quod de vino dicunt Scriptores Sacri item & diætetici. Vel lege: τῇ φύσιν ἐξιν.

p. 105. lin. 9. δέριμ ἢ πᾶσι ἀνέρεσιν καὶ τὰ ἀνέρεσιν ἀδίκη, Sensus ineptus ob verba loco minus congrua: legendum videtur: δέριμ ἢ πᾶσι ἀνέρεσιν καὶ ἐς ἀνέρεσιν ἀδίκη; sed posterius jam occupatam video a Cl. Editore.

p. 110. lin. 7. De Lithiacis: εἰς ὅταν δοκῇν ἢ πόνος εἰδομῶσι ἀπὸρ ἢ, ὡς ἐξ ἀφύκτων κακῶν πλὴν ψυχῶν καὶ μέλει λύνται, Non reperit Cl. Wigan, quomodo hæc sententia sine dubio mendosa apte corrigi possit, quare & studio versionem huius loci iusto obscuriorem fecisse videtur. Nobis interim legendum videtur: ὡς ὅταν δοκῇν τῷ πόνῳ εἰδομῶσι, h. e. tam facilis & expedita est calculi ex Vesica prodeuntis via, ut illis, qui dolori assueti vel crebro ex calculo laborarunt, leve quasi somnium videatur: præcessit enim; ἢν ἢ ἐκπύσῃ ἐνθεν, ἀπονοῖτε γίγονται. Reliqua vero ita legenda censemus: ὡς ἐξ ἀφύκτων κακῶν πλὴν ψυχῶν καὶ τὰ μέλει λύνται. Veruntamen omnes calculo laborantes animam artusque tanquam ex desperatis & inevitabilibus malis exsolvant. Quibus summum indicare vult periculum, quod omnibus Lithiacis impendere solet, priusquam calculus Vesica exciderit.

p. 112. lin. 43. De Satyriasi affectis: εὖ τ' ἂν σφισι ἢ γνώμῃ τέλει μίμνη, Vel mendosa vel manca hæc esse suspicatur Cl. Wigan; prius verum est, non æque posterius. Facillimo vero negotio ita locus fuerit restituendus: αὐτ' ἂν σφισι ἢ γνώμῃ τέλει μίμνη, rursus vero ipsis animus perfecte constet, ita ut præteritorum recordentur. αὐτ' pro αὐτε, rursus, stilo Homérico, Aretæo proprio.

p. 128. lin. 38. τ' ἡγεῖν τ' σπέρρον ἡδὲ καὶ ὦν Κ. Α. Deest hic aliquid, & forte exciderit μέλλον, τ' ἡγεῖν μέλλον σπέρρον ἡδὲ καὶ ὦν Κ. Α. sensu perspicuo.

p. 130. lin. 41. ψῡας, Legendum inquit Cl. Wigan ψῡας, & infra p. 145. lin. 9. pro ψῡων, pariter legit ψῡων. Sed miror Græcantissimum virum haud meminisse, utrumque rectum esse & ab ipso Hippocrate, Athenæo aliisque promiscue dici, qua de re pluribus agit Camerarius in Comment. utr. Lingue, p. 380. 387. adde & Fœsium in Oecon. Hipp. adeo ut proinde nihil prorsus immutandum sit in binis his Aretæi locis: inprimis quum Jonibus ψῡας familiarius sit ac ψῡαι: quis vero Aretæo ἰωνιστέον?

p. 132. lin. 4. πλὴν σκελετῶν ἢ σκηνῶν ἐνοργῶν σάρκα πῶσθαι, Recte expungit vocem σκελετῶν Cl. Wigan ceu nullibi obviam & nulli Lexicographorum annotatam, atque hinc rectissime σκελετῶν substituit, quo infra usus est Aretæus p. 151. lin. 11. fallitur vero in eo, quod etiam illam vocem σκελετῶν sive σκελετῶν, quod unum idemque est variata saltim Dialecto, ut notum in nullo Lexico reperiri asserit, Stephanus enim habet & ex eo Scapula, Budæus alique, item Galenus in Glossario Hippocratis: σκελετῶν, σκελετῶν συμ-πλοῖς. Universus igitur locus sic mihi legendus videtur: πλὴν σκελετῶν ἢ σκηνῶν ἐνοργῶν ἢ ἐνοργῶν πῶσθαι. Nam licet & vulgata lectio per syntaxeos regulas ἐνοργῶν (ἢ) σάρκα, optime defendi possit; sic mihi tamen longe videtur concinnior, nisi legendum potius ex Hippocrate, Lib. de Affect. fuerit σκελετῶν, ut sane vel maxime videtur. Cur vero σάρκα legere malit Cl. Wigan, divinare ego quidem non valeo, nisi ad vocem ἐνοργῶν respexerit, quod tamen haud videtur necessarium.

I N D E X

MORBORUM ET MEDICAMENTORUM,

de quibus agit

ARETÆUS CAPPADOX.

- A** *Abdomen* rugosum in Diabetis incremento. 52. A
 — percussum in Tympania sonum edit. 49. D
 — ex inflatione crassescit in Leucophlegmatia. 50. A
 — cum Ilibus Spinæ dorsi cohærescit in Phthisi. 37. B
 — tentum & sonans in Tetano opisthotono. 4. C
Abdominis tumor ex acuto Vesicæ affectu. 23. C
Abdomini applicandæ sunt Cucurbitulæ in Volvulo. 106. A
 — applicandæ sunt Cucurbitulæ in Satyriasi. 113. B
Abortus causa Tetani lethalis. 3. D
 — si in muliere Tetani fuerit causa, vena in cubito secanda. 85. A
 — Uteri prolapsus causa. 64. E
Abortu membranæ Uteri a se invicem abscedunt. 65. A
Abortiva medicamenta tremores spontaneos & involuntarios faciunt. 24. C
Abcessibus veluti primo occupantur articuli in Arthritide. 66. D
Abcessus in Pulmone senibus lethalis. 11. D
 — in Pulmonem transitus hominem sæpe suffocat. 9. C
 — in Colica. 59. D
 — Coli purulentus ab aliis ulceribus internis non differt. 61. C
 — Vesicæ tolli nequit. 54. D
 — Jecoris curatio. 127. D
 — Vere producuntur. 54. C
 — in tumorem assurgens in Cynanche subito suffocat. 6. A
 — futuri signa in Pleuritide. 9. C
 — rupti signa. 54. C
 — Pectoris instantis ruptionis signa. 30. D
 — Pectoris signa lethalia. 39. A
 — Pectoris inter costas extorsum vergens, aut versus intestina erumpens morbum solvit ut plurimum. 9. C
 — ad Tonsillas utrimque cum torpore, non lente, in Cynanche liberant, sed cum dolore & periculo. 6. A
 — Renum vel Ureterum affectus diuturni. 52. E
 — Renum signa. 54. B
 — intestini Coli curati exemplum. 37. E
Abcessuum internorum signa generalia. 38. B
Abstergentia lenia in Elephantiasi. 135. D
Abstinēti succi usus in vitio stomachi laborantibus. 132. A
 — vini jejuno stomacho usus in Elephantiasi bonus. 135. E
 — Comæ tritæ cum cerato nardino usus externus in Cholera. 104. E
 — usus in Arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione. 108. D
 — Comæ usus in jecoris Phlegmone. 107. C
 — Comæ usus in Syncope. 102. B
 — succi aut Comæ usus in Phrenitide. 77. A
 — succi usus pro stomacho in Melancholia quando bonus. 124. E
 — succi usus ante cibos in Jecoris abscessu. 128. A
 — succus, ne Bilis gignatur in stomacho, impedit. 124. E
Acaciæ melle aut aqua dissolutæ usus in Uva. 88. E
 — siccæ usus in sanguinis rejectione. 97. E
 — succi usus in Diabete. 130. A
 — succi usus in Hæmorrhagia. 96. D
 — usus in sanguinis e Vesica effluvio. 120. D
 — usus in vitio stomachi. 132. B
 — usus externus in Cholera. 104. E
 — usus in Syncope. 102. B-C
 — tritæ usus in sanguinis effusione. 97. A
 — usus in Satyriasi. 113. B
Accessio ad sanitatem si paulatim fiat in Cephalæa, & æger sit animosus & robustus, exercitationes adhibendæ sunt. 117. A
Acetabuli dolor in Ischiadis initio. 66. A
Aceti olfactus in Vertiginis accessione. 119. B
 — usus in Pulmonaria. 95. B
 — usus cum oleo & quantitas in Phthisi. 127. A
 — usus in Lethargo. 28. C
 — usus in Phrenitide. 74. D
 — usus in Epilepsia. 125. B
 — usus in renum Calculo. 109. E
 — usus in lienis Scirrho. 128. E
 — usus in Phthisi. 127. B
 — usus in Pulmonaria. 95. C
 — usus in Satyriasi. 113. B
 — usus in Vertiginis accessione. 119. B
 — usus in faucium ulceribus. 89. C
 — usus in Syncope initio. 101. B
 — usus in Lethargo. 80. A
 — usus in Vertigine. 120. D
 — usus in Elephantiasi. 135. B-C
 — cum rosaceo usus in Lethargo. 78. E
 — usus in Hæmorrhagia. 96. E. 97. A
 — usus externus in Pleuritide. 91. E
 — facis combustæ usus in Elephantiasi. 135. C
 — ex vini adstringentis genere usus in sanguinis rejectione. 97. D
 — facis lævigatæ usus in Syncope. 103. A
 — loco vini usus in Hæmorrhagia. 96. D
Acetum egregium est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 96. E
 — in sanguinis rejectione si tussim exasperat, quid conducat. 99. A
Acida quibusdam nocent in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
 — deglutita fauces diris morbis infestant. 7. E
Acidorum desiderium in Hepateo affectu. 20. B
Acredo sanguinis fluxum sæpe producit. 58. E
Acre quodlibet minime mordax est admixtum cum unguine, nisi id medicamentosum sit. 80. B
Acria alimenta tenuia, crassitudinem dissipantia, & extergentia in Pulmonaria conducunt. 95. C
 — Medicamenta multis conducunt in Arthritide. 67. A
 de.

- Acrida* omnia nocent in capitis doloribus. 117. B
 — medicamina Columna tolerat. 88. F
 — omnia vitanda sunt in Satyriasi. 113. B
Acriorum Medicamentorum usus in Epilepsia. 123. B
Acris humoris cum bile rejectio in Melancholia. 30. E
Acrium esus Dysenteriae causa. 60. A
 — Medicamentorum applicatio in Lethargo. 80. A. D
 — olfactus in Pulmonaria. 95. D
 — illitio in Pulmonaria. *ibid.*
Acini uvæ omphacinæ usus in cœliaca passione. 133. A
Actio omnis vaporum exuberantia torpet. 119. C
Actorum facile poenitent Melancholici. 30. C
Adarce vel Lemnestis. 82. D
Adarcis usus in Cholera. 105. A
 — usus in Cephalæa. 117. B
 — usus in Arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione. 108. C
 — usus in Pulmonaria. 95. D
 — usus in Syncopa. 103. A
Adianti usus in Volvulo. 106. C
 — usus cum mulso in jecoris ulcere. 128. B
Adiantum flatus & lotium erumpere facit, tuncque in Lethargo conducit. 29. C
Adipis ferarum usus in Elephantiasi. 135. C
 — usus in Pleuritide. 91. C
Adolescentes & pueri Epilepsia maxime vexantur. 28. D
 — & viri ex jecoris abscessibus quibusnam affectibus magis obnoxii. 43. B
 — & juvenes Ictero magis obnoxii, sed minori cum periculo. 46. E
 — maxime Diarrhoea laborant. 62. D
 — & pueri Lienis affectibus inprimis laborant, & facilius ab iis liberantur. 44. B
 — & juvenes Satyriasi præcipue laborant. 26. A
Adstrictio densat corpora. 95. C
 — in sanguinis rejectione ex venarum rarefactione satis est. 97. C
Adstrictionis sensus inter devorandum a gula ulcere affecta. 14. C
Adstringentia Medicamenta potui danda sunt in cœliaca passione. 132. E
 — & refrigerantia quomodo in sanguinis rejectione adhibenda. 99. C
 — & mollientia medicamenta in Uva. 88. E
 — alimenta in sanguinis rejectione. 99. A
 — frigida in sputo sanguineo e capite bona. 12. D
 — & macerantia in Gonorrhœa. 131. C
 — deglutita fauces diris morbis infestant. 7. E
Adstringentium usus in sanguinis rejectione ex erosionibus. 98. A
Adjumenta & noxæ in Tetano scaturiunt ex Syncipite tanquam ex fonte. 85. E
Adjumentum valde perspicuum percipitur in Pleuritide a Cucurbita. 92. B
Eger animo constans esse debet in morbis Chronicis. 27. A
 — non defectu tantum verum etiam strangulatu prosteritur. 100. C
 — quando in Cholera solvendus & ad consueta mittendus est. 105. A
 — morbo & fame consumatur necesse est, si stomachum ad quælibet devoranda male se habeat. 127. E
Egrotantibus gratificari decet. 97. B
Egroti sæpe in diuturnis morbis se Medici fide non committunt, quia neque percunt neque futuram mortem suspicantur. 114. B
 — omnes sanari non possunt. 125. D
 — præsentium & futurorum ignari sæpe ad finem usque cum morbo degunt. 114. B
Egrotus morbis diuturnis sitire non debet neque vni curationes metuere. 114. A
Egyptia ulcera. 8. B
Egyptiæ spinæ usus in sanguinis rejectione. 98. D
Egyptiorum victus ratio. 8. A
Egyptus terax herbarum, olerum, radicum, seu feminum acrium, potuum acrium & crassorum. 8. A
 — parat acres potus ex hordeo, sc. cerevisias, imo & ex pelliculis uvarum. 8. A
 — parit faucium morbos. *ibid.*
Aër in Phrenitide temperatus esse debet, hyeme tepidus, æstate frigidus & humidus. 72. B
 — frigidus & humidus Asthmatis causa. 40. A
 — frigidus nocet in Pleuritide. 93. C
 — frigidus ad respirationem eligendus in sanguinis rejectione. 95. F
 — mundus, & ad inspirandum frigidior eligendus in Syncopæ initio. 101. A
 — frigidus conducit in Syncope. 102. C
 — perspirabilis optimus in Vertigine. 120. C
 — siccissimus, fervidissimus, in pulmones ductus, facit Synanchen lethalem, sine inflammatione. 5. C
Aëris frigidi & multi desiderium in Asthmatis incrementum. 40. C
 — frigidi avidi sunt in febre ardente. 100. B
 — frigidi desiderium in Causo. 16. D
 — frigidi desiderium in Peripneumonia. 10. A
 — usus in juvenum Epilepsia. 84. E
 — in latere conclusi affectus instar Pleuritidis. 93. C
 — inspiratione Elephantiasis facile communicatur. 134. C
 — per inferiora subductio per aquæ frigidae portionem Pleuritidis falso dictæ quandam speciem sanat. 93. C
Eris squamma optima in emplastris contra Hæmorrhagiam. 97. A
Erugo optima est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 96. B
Es ustum optimum est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 97. A
Æstas Melancholiam producit. 30. B
 — omnium temporum minime resolutionem producit. 35. B
 — minime Pleuritidem producit. 9. D
 — sanguinis profluvia creat & inflammationes maxime lethales. 15. B
 — stomachalem affectum producit. 58. A
 — vix Tetanum gignit. 3. E
Æstate & vere Satyriasi producit. 25. E
 — inprimis fiunt intestinorum ulcera. 62. D
 — cœliaca passio magis fit. 59. A
 — Cholera producit. 18. A
 — fit maxime Volvulus. 18. D
Æstus in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61. F
 — a Sanguine in ventriculo collectus. 14. D
 — Sanguinis sputi e capite causa. 12. B
Ætas florens jecoris inflammationi magis obnoxia. 20. C
 — ægri venæ sectionem impedire potest in Syncopæ initio. 100. C
 — quænam Arthritidi magis obnoxia. 67. B
 — quæ prope statum & ipse status Melancholiæ subjicitur. 30. B
Ætates quænam Ictero magis opportuna. 46. E
Ætatibus optimis viget inprimis Epilepsia. 28. D
Agitari huc atque illuc imaginantur ægri stomacho laborantes velut arundines aut arbores agitantur. 57. A
Ag-

- Agitatio* quælibet lenis corporis ad torporem post Lethargum remanentem depellendum conducit. 80. E
- in gestatione contracta quiete sedanda in Epilepsia. 123. A
- manuum ab exercitationibus. 120. A
- Alcaviu* pingui carentes conducunt in Melancholia. 126. B
- Albidi* sunt juvens Gonorrhœa laborantes. 56. A
- Alcyoni* triti & lavigati usus in Elephantiasi. 135. B
- Alicæ* mulsæ incocta in Pulmonaria prodest. 95. C
- usus in sanguinis rejectione. 99. C
- cum mulsæ usus in jecoris Phlegmone. 107. C
- cum palmulis decoctæ usus in Sanguinis rejectione ad incrassandum & adstringendum. 99. C
- cum vino & melle antiquo mulsæ usus in Elephantiasi. 136. A
- lotæ usus in Sanguinis rejectione. 99. A
- elotæ usus in Epilepsia. 123. B
- usus in Diabete. 130. A
- Alicæ* elotæ & condita cum aliquo dulci bona in Vertigine. 120. C
- lotæ cum lacte optima in Phthisi. 127. B
- Alimenta* adstringentia, facultate refrigerantia, & ad tactum frigida esse debent in Sanguinis rejectione. 99. A
- alvum ducendi vim habentia exhibeantur in Volvulo. 106. B
- grati odoris Syncopa laborare incipientibus offerenda. 101. B
- in Pulmonaria qualia sunt exhibenda. 95. B
- Medicamentorum loca tenent in Pleuritide. 90. C
- multo copiosius per halitus in omne corpus distribuuntur quam per canales sensiles. 45. B
- qualia debent esse in qualibet puris ex jecore irruptione. 128. C
- quænam in Diabete conveniunt. 130. A
- solida, lubrica reddenda sunt in Syncopa. 101. D
- summe tenuia & facilia concoctionis in Apoplexia cum febre acuta. 83. A
- varia experiri debent in Sanguinis rejectione si unus cibus ad Medicationem non sufficit. 98. E
- omnia ex crassis leguminibus mala. 123. B
- nil profunt in Syncopa, natura jam resoluta. 101. D
- in Syncopa, natura jam resoluta, in ventriculo quidem delabuntur, sed vires non reficiunt. *ibid.*
- varia esse debent in Syncopa. *ibid.*
- in secundis mensis conducunt vertiginosis concoctu facilia, nidore vacantia & levia. 120. E
- varia esse debent, & specie Medicamentis similia in Sanguinis ejectione. 98. E
- imperfecte concocta peccant colore, odore, & consistentia. 58. E
- Alimenti* color albus notat Bilis abentiam. 58. C
- dux est stomachus. 127. D
- ad jecur transitus adhuc pater, licet in eo Sanguinis exitus occludatur. 106. E
- subtractio a vigilia. 119. C
- distributioni confert somnus mediocris. 119. D
- triticeus quando aliquid in Syncopa sumendum. 101. C
- iter a ventriculo & intestinis in omne corpus aliud est quam Sanguinis. 106. E
- Alimentis* ubi Melancholici vires restitutæ fuerint, post applicationem Cucurbitularum caput radendum. 124. D
- Alimento* alio non indiget, si quis multum lactis poterit. 127. A
- Alimentum* ex oleo cum aceto solum multoties satis fuit in Phthisi. 127. A
- in jecore residet. 106. D
- liquatum & asperum aliquando apparet in intestino jejuno ulcerato. 60. B
- minus concoctum cum excrementis in ulcere intestinorum tenuium. 61. A
- non concoctum non muratum diffuit in coeliaca passione. 132. C
- multum transit ad corporis molem in coeliaca passione. 132. C
- protinus dare oportet ad instaurandas vires in Syncope post venæ Sectionem. 100. D
- vitæ causa est. 127. D
- Algor* extremorum in Causo. 16. D
- extremorum in Cholerae incremento. 17. E
- extremorum in Syncopa. 101. C
- extremorum in Peripneumonia, perniciosus. 10. B
- extremorum in Cholerae incremento. 17. E
- Allia* nocent in capitis doloribus. 117. B
- Allii* usus Dysenteria causa. 60. A
- Aloe* illiniri debet jecur Phlegmone occupatum. 107. A
- bilem ad inferius intestinum deducit. 129. E
- Sacra Medicina est in Melancholia. 125. E
- impedit ne bilis in stomacho gignatur. 124. E
- Aloës* usus in jecoris Phlegmone. 107. B
- usus externus in Syncopa. 102. B
- usus in vitio stomachi. 132. B
- usus externus in Cholera. 104. E
- usus in Hæmorrhagia. 96. E
- usus in Melancholia quando bonus. 124. E
- Altercus* amentiam brevi producit. 31. D
- Altheæ* succi usus in vulvæ suffocatione. 112. A
- radice usus in jecoris Phlegmone. 107. B
- radice pinstitæ & in mulsæ ad ceræ molli tudinem decoctæ usus in Apoplexia. 82. E
- usus in Satyriasi. 113. C
- radice usus & præparandi modus in Tetano ex vulnere. 86. B
- Alumen* egregium est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 96. E
- aquis sponte calidis inest. 126. A
- Aluminis* scissilis usus ad sanguinem e naribus sistendum. 116. D
- usus cum melle in faucium ulceribus. 89. C
- usus in Syncopa. 102. C
- fissi vel scissilis usus in Elephantiasi. 135. C
- Alvi* excretio a calculi in Vesicam prolapsu. 53. C
- excrementa porracea, subnigra, arida ægre descendunt in Ictero nigro. 46. B
- fluxus biliosus, copiosus, spumans in Peripneumonia bonus. 11. C
- excretio in Ictero a Colo affecto non est albida. 45. B
- dejectiones albæ, aridæ, cretaceæ in Ictero albo. 46. B
- dejectiones in Cholera. 17. D
- ductus in Peripneumonia. 94. B
- ductus in Uva. 88. D
- excretio a somno optima res in Epilepsia. 122. D
- excretio in Vertigine necessaria. 119. D
- excretio qualis, ubi pus ex pectore per inferiora transiturum est. 38. D
- fluxus biliosus in Pleuritide quando bonus. 9. B
- sollicitatio in Epilepsia. 84. C
- spontanea solutio in Epilepsia decessione. 28. E
- subductio cremore in Vesicæ resolutione. 83. E
- sublutio in Epilepsia. 84. A

- Alvi solutio ex lactis usu copioso in Elephantiasi pro-*
curanda. 134. E
— sublutio loco V: S: in Apoplexia aliquando ad-
hiberi debet. 81. E
— solutione multitudo ab intestinis extrahitur. *ibid.*
— sublutio in Apoplexia acris plane esse debet, pi-
tuitam, bilemque subducens. *ibid.*
— dejectiones bile orbe, albæ, asperæ evadunt
in Cachexiæ statu. 47. E
— dejectiones multæ & biliosæ quibus in jecoris
inflammatione mortem depellunt, his tamen je-
cur post tres septimanas suppurat. 20. B
— excretio putrida in jecoris ulcere. 42. C
— profluvium si diu durat in Cholera &c. vinum
exhibendum. 104. B
— perturbatio in Phthisi confectis lethifera. 37. B
Alvum valde emollientia quænam in Tetano. 85. B
Alvus aliquibus constricta, aliis exiguum aliquid
acre biliosum reddit in venæ cavæ inflammatio-
ne. 21. C
— adstricta in Causo in Syncopam abeunte.
17. A
— interdum pauca & biliosa excernit in Causo in
Syncopam abeunte. *ibid.*
— ducenda in renum inflammatione per Clyste-
res cum lubricis & viscidis potius quam acris.
109. D
— aquosis multis dejectionibus perturbata in
Asthmate bona. 40. D
— in Phrenitide si multis diebus suppressa fuerit
mulla, oleo & Nitro subluenda. 76. B
— biliosa in Elephantiasi. 70. B
— liquida est si pus ex jecore per intestina dela-
bitur. 127. E
— flatibus in Volvulo perstrepat, qui exire ne-
queunt. 18. E
— in Phrenitide irritanda est glandulis aut illi-
tionibus. 76. B
— liquida in Apoplexia bona. 82. B
— lubrica efficitur usu lactis. 127. A
— calido unguine irriganda est, si intestina tor-
quentur, & pedes frigescent in Cholera. 103. E
— si multa excernat &c. in Cholera vinum, non
frigida, exhibendum. 104. C
— qualia excernat quando jecoris abscessus per
intestina evacuat. 42. C
— soluta, multa biliosa, viscida pauca excernit
in jecoris inflammatione. 20. A
— primo aquosa levat quidem parum in lienis ab-
cessu, deinde largius profluens hominem tabe-
facit. 43. E
— soluta in Satyriasi. 25. D
— subito murmurans remittentis uteri suffocatio-
nis Paroxysmi signum. 24. E
— perturbata, multas pituitosas biliosasque hu-
miditates ejiciens Satyriasin solvit. 25. E
— sicca in Cachexiæ statu. 47. E
— sicca in Ictero. 44. E
— sicca in Elephantiasi laborantibus morbi ini-
tio. 69. D
— sicca & constricta in Melancholia. 30. D
— si quid excernat in Melancholia est aridum,
rotundum, biliosum atro humore circumfusum.
ibid.
— si præter consuetudinem valde suppressa sit in
arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione, Clyste-
res molliores adhibendi. 108. C
— subluenda est in Satyriasi malvæ decocto.
113. B
— humectari in lethargo potest Sinapi. 80. D
— admodum sicca in jecoris scirrho. 42. E
— sponte fluens, in remissione accessionis morbi
Comitialis. 2. E
— adstricta in calculo renum. 53. C
- Alvus* subluenda variis lotionibus incipiendo a mi-
tioribus & ad aciora pergendo in Uva. 88. D
Amaracini meri cum succo hederæ aut serpylli aut
Serrulæ decocto usus in Phrenitide ad somnum con-
ciliandum. 75. A
Amarorum delectatio in jecoris Scirrho. 42. E
Ambulatio difficilis a vulva ad pedes foras vergente.
111. C
— sub Dio in Asthmate grata. 40. C
Ambulationes conducunt in Epilepsia. 123. C
— longæ commodæ, non flexuosæ bonum
spiritum reddunt, & conducunt in Epilepsia.
122. D
— quales in Elephantiasi conveniunt. 135. D
— sub arboribus Myrto aut Lauro, aut inter
acres & bene olentes herbas optimæ in Epilepsia.
122. D
— utiles in Vertigine. 119. D
— utiles in Gonorrhœa. 131. E
Ambulationibus sub aere perspirabili uti debent ver-
tiginosi. 120. C
Amentia ex quibusdam esculentis oritur. 31. B
Ammoniaca guttæ cum aceto usus in Elephantiasi.
135. C
Amore Melancholici curati exemplum. 30. E
Ampullarum in Hydrope vesiculari per intestina re-
jectio. 51. B
Amygdalarum amararum usus in Melancholia. 126. C
Amygdala amara cum cremore incocta bona in Pleu-
ritide protrahit. 91. A
Amygdalarum amararum usus in Pleuritide. 93. A
— cum aliqua farina usus in Arthritide. 133. E
Amyli cum lacte usus in faucium ulceribus resiccant.
89. D
— usus in qualibet puris ex jecore eruptione con-
ducit. 128. D
— in rosarum aut palmularum decocto liquefacti
usus in Uva ulcerosa. 88. E
— usus in Pleuritide. 93. A
— usus in Diabete. 130. A
— usus in Sanguinis reiectione. 99. C
— percolati usus in Angina. 87. E
Amylum egregie facit ad asperam arteriam lenien-
dam, ubi ulcerata est ex Sanguinis reiectione.
98. C
— ex lævore glutinandi potestatem habet.
ibid.
Anagallidis succi in nares infusi usus in Vertigine.
118. C
Anaisibetia & Paresis differentia. 33. D
Anasarca Uteri. 51. A
— vel intercus quid. 49. B
— a Cachexia. 48. A
— Illa vacua occupat. 49. E
— ejus signa. *ibid.*
— tympaniâ curatu difficilior & quare. 51. A
Anatis esus noxius in Epilepsia. 123. C
Anethi comæ usus in Gonorrhœa. 131. C
— comæ usus in renum calculo. 130. D
— cum Ptisana in Pleuritide. 91. A
— usus in Vesicæ affectu. 110. C
— coma ad urinam ciendam prodest. 130. D
— vel Conyze usus in Phrenitide. 75. D
— usus in jecoris Phlegmone. 107. C
— usus in Phrenitide. 75. E
— usus in Pleuritide. 91. D
— usus in Synanche. 88. A
— decocti usus in Pleuritide. 90. B
Anethini olei cum Castorio usus in Lethargo ad inun-
gendum caput & cervicem. 78. E
Anethum in Phrenitide bonum, spirationem enim
conciliat, & urinam movet. 74. A
Angina. 5. B
— canes frequenter invadit. *ibid.*
Angine

<i>Angina</i> causæ.	6. C	<i>Animo</i> ancipites esse in acuto Vesicæ affectu ma-	
— signa.	5. E	lum.	23. D
— curatio.	86. E	— bono & forti debet esse Syncope laborans.	102. A
— duæ sunt species, Synanche & Cynanche.	86. E	— hilares debent esse Syncopa laborare incipien-	101. A
— species cum caliditate & partium adjacentium	86. E	tes ægri.	46. B
tumore.	86. E	— hilariores sunt Ictero albo laborantes quam qui	57. E
— speciei cum partium adjacentium collapsu, &	86. F	nigro laborant.	57. B
interna compressione & strangulatu cito occurren-	87. D	— sunt seверо qui stomachi affectu laborant.	17. A
dum.	36. B	— consternato similia patiuntur iis quæ stomacho	3. B
— suppurantis medela.	36. D	laborantes.	102. C
<i>Angor</i> a febre in Phthisi.	24. B	<i>Animus</i> demulcentia, alia aliis somnum insinuant.	75. C
— in Phthisi.	40. E	<i>Animosi</i> efficiuntur viri a genitura.	56. B
<i>Angustii</i> quænam partes afficiuntur in Uteri Stran-	39. E	<i>Animus</i> a Calculi renum dolore perterritus, ubi ex-	110. A
gulatu.	55. A	cidit inde, solvitur.	73. B
<i>Anhelitus</i> rarus & lenis cum aliqua oris asperitate bo-	16. B	— a cibis demulcetur.	17. A
nus.	108. C	— constans in Causo desperato.	100. G
— vel Asthma.	127. E	— dejectus, post finitam accessionem Comititia-	96. A
<i>Ani</i> prurigine vexantur Calculosi Vesica laboran-	113. D	lium.	77. D
tes.	79. B	— male spirans frigida Boreæ aura excitatur.	117. C
<i>Anima</i> purior ubi cor affectum.	67. C	— oblectamenti leniri debet ubi Sanguis rejici-	100. G
<i>Anima</i> defectus non facile producitur à Sanguine per	91. C	tur.	106. A
scarificationem educto.	102. D	— vino optime demulcetur in insania.	131. D
— appetitricis domicilium in portis jecoris.	57. A	<i>Anisi</i> seminum usus in Cephalæa.	122. A
— defectus a pure ex jecore in stomachum rapt.	56. D	<i>Anni</i> tempus venæ sectionis impedimentum esse po-	110. A
— remollicio a vino.	62. C	test in Syncope initio.	122. B
— defectus in Lethargo.	14. D	<i>Anodynorum</i> medicamentorum usus in Volvulo.	126. D
— defectus Arthritidis doloris Symptoma.	29. E	<i>Antidoti</i> Bistini usus in Gonorrhœa.	131. D
<i>Animalium</i> extremi pedes in cremorem eliquandi	35. A	— ex viperis compositæ usus in Epilepsia a vi-	122. A
sunt in Pleuritide protracta.	47. E	sceribus orta.	110. A
<i>Animam</i> fovet mentis delectatio.	17. D	<i>Antidotorum</i> quarundam usus in Renum Calculo.	122. B
<i>Animi</i> abjectio in stomachi affectu.	29. D	— quarundam virtutes & usus.	131. D
— abjectio ubi stomachus alimento caret.	1. A	— Symphonis & Philonis usus optimus in Go-	126. D
— ambiguitas Sanguinis ex intestinis futuri pro-	46. A	norrhœa.	108. A
fluvii signum.	29. A	— variarum usus in Melancholia.	61. F
— angor a Sanguine in ventriculo collecto.	30. B	<i>Anus</i> Castoreo cum unguine aut melle illinendus in	32. D
— angor in Melancholia.	17. D	Tetano.	64. C
— consternatio nervos resolvit.	104. B	— & Vesica inter se copulantur.	62. C
— dejectio ad omne opus in Cachexiæ statu.	16. B	— in Vulvæ suffocatione flatuum eductoriis in-	43. D
— dejectio in Cholerae incremento.	121. C	ungendus.	63. E
— dejectio in Melancholia.	94. A	— ita constrictus ut nil admittat, perniciosum in	21. B
— dejectio Causa accessionis morbi Comitialis.	33. D	Volvulo.	21. C
— dejectio in Ictero nigro.	50. B	<i>Anxietas</i> , dolor, & a cibis aversio ad simplicem de-	108. A
— dejectio in Epilepsia inveterata.	57. B	iis cogitationem in stomacho affecto.	104. A
— dejectio præter rationem initio Melancholiæ.	56. C	— in Arteriæ & Venæ dorsalis inflammatione.	61. F
— deliquium in Cholerae incremento.	35. A	— in Cholera quid requirat.	32. D
— deliquium in Cholera vinum requirit.	96. A	— in Intestinorum tenuium ulcere carnem depa-	64. C
— deliquium cordis affectus.	123. D	sciente.	62. C
— deliquium creat Epilepsiam.	33. B	— in Maniæ augmento.	43. D
— deliquium a venæ sectione in Pulmonaria stran-	99. E	— in Uteri ulcere pessima.	21. B
gulatum auget.	96. A	— sanguinis ex intestinis futuri profluvii signum.	21. C
— deliquium vel Lipothymia.	33. B	— ubi Lienis abscessus instat ruptio.	108. A
— deliquium in Hydrope.	33. B	<i>Anxietates</i> in fluore Uterino.	7. C. D
— deliquium patientes similia patiuntur iis quæ	33. B	<i>Aorta</i> venæ cavæ morborum particeps fit.	117. C
stomacho laborantes.	33. B	— juxta venam ad sinistram latus posita est, &	108. E
— fortitudo a semine.	33. B	cum illa consentit.	78. D
— immodica perturbatio resolutionis causa.	33. B	<i>Aortæ</i> inflammationis signa.	
— magna consternatio a Sanguinis rejectione.	33. B	— inflammata Symptomata.	
— oblectatio molestia carens juvat in Epilepsia	33. B	<i>Aphthæ</i> , ulcera lata, cava, pingua, sordida, fau-	
post ambulationes.	33. B	cium, & Ulcus tonsillarum, Crusta dicta, profun-	
— oblectamentum Maniacos quosdam excitat.	33. B	dum.	
— oblectamenta conducunt post Sanguinis reje-	33. B	<i>Apii</i> semen aliis antefendum in Cephalæa.	
ctionem curatam.	33. B	— seminis usus in Venæ vel Arteriæ dorsalis in-	
— perturbatio abesse debet in Sanguinis rejectione.	33. B	flammatione.	
	33. B	<i>Apium</i> bonum spiritum reddit & urinam citat inque	
	33. B	Lethargo conveniens.	
	33. B		

- Apium* in Phrenitide bonum, spirationem enim conciliat, & urinam movet. 74. A
Apoplegmatisantia in Vertigine. 118. E
Apoplegmatisantium usus in omnibus capitis vitiis. 115. D. 116. A
Apoplectici omnes inanimes sunt. 81. B
Apoplectico morti proximo cervix spiritusque congelascunt. 83. E
Apoplecticum crus apud Hippocratem notat emortuum inutile, insanabile. 33. D
Apoplecticus in lectica supinus collocatus agitandus est. 82. B
— sensum gestari debet, & frequenter interquiescere. *ibid.*
— si senex fuerit non liberatur. 81. B
Apoplexia quid sit. 33. C
— ab ictu quid requirat. 81. D
— a delapsu quid requirat. *ibid.*
— a compressione quid requirat. *ibid.*
— in juvenibus, licet debilis, non facile removetur. 81. C
— utpote magnus affectus magnum requirit remedium. *ibid.*
— plerumque ex voracitate & crapula oritur. 81. E
— validus plane morbus est. *ibid.*
— senibus familiaris. *ibid.*
— totius corporis & sensus & mentis & motionis resolutio est. 33. C
Apoplexiæ curatio. 81. B
— magnitudo, quibus signis cognoscitur. *ibid.*
— nulla ratio habenda est in curatione, si febris acuta simul adsit. 83. A
Apoplexiam solvere fortem nulla facultas est. 33. C
Apostematæ quinam dicuntur. 37. D
Apparitiones vehementes resolutionis initio. 35. C
Appetitus defectus ætate. 58. A
— & contristatio in actu venereo in penis Tenti-gine. 112. D
— imminutio in Mania ubi viscus inflammatum. 32. E
— prostratus, Symptoma perpetuum morbi Comitialis. 1. A
— rerum juvantium si non adsit in Stomachi vitio, ægris concedenda quæ grata sunt & non valde lædunt. 132. A
— ciborum in Ictero albo quando. 46. B
Applicationes externæ in Apoplexia. 82. C
— externæ in Hæmorrhagia. 96. E. 97. A
— externæ in Pleuritide. 90. B
— externæ in Syncopa. 102. B
Aqua frigida pota causa Anginæ. 6. C
— frigida pota causa Dysentericæ. 60. B
— frigida pota causa Ileci. 18. C
— frigida pota causa Tonsillarum Ulcerum. 8. A
— frigida facile in ventre incalescit. 104. A
— intercute laborantes a morbo liberantur, si aqua per renes & Vesicam fertur. 129. A
— potui detur in Volvulo, si febris adsit, cum Afaro, Nardo, aut Cachry excocto. 106. C
— cum pomis decocta potui dari debet in Diabete. 130. A
— intercus a Lienis Scirrho insanabilis. 128. D
Aquæ Nili potus, causa Tonsillarum Ulcerum. 8. A
— aut aquati vini propinatio optima est in Vertigine. 120. B
— cum lacte usus in Elephantiasi morbo. 131. E
— cum lacte usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. E
— eruptio ex corpore Hydropem non tollit. 49. A
— fluctuantis sonitus in Ascite. 49. D
— fluxus Vertiginem adfert. 122. C
— frigidæ utilitas & exhibendi occasio in Cholera. 104. A
— frigidæ potio in Pleuritide non conducit. 93. B. C
— frigidæ largissimo potu Coeliaca passio sæpe producit. 59. A
— frigidæ continuus potus Hydropis causa. 50. C
— frigidæ usus in Pleuritidis quibusdam speciebus. 93. C
— magna quantitas sæpe ex Colo fluit Dysentericæ more. 61. C
— mulsæ usus in Epilepsia a visceribus orta. 122. A
— mulsæ usus in Melancholia. 124. C
— multa frigida epota in venæ cavæ inflammatione, si non evacuatur, vomitione opus est. 122. A
— potio ante ullam medelam potissimum in Capitis doloribus. 117. B
— Salsæ, Crassæ, Viosæ lienis affectus causa. 44. C
— tepidæ sorbitio in Cholera bona assidue & parva copia. 103. E
— usus in Apoplexia. 82. B
— usus in Renum Calculo. 130. E
— usus in Coeliaca passione. 132. C
— usus in Cephalæa. 116. A
— usus in Melancholia. 125. E
Aquarum adpectus grati utilitas initio Syncopæ. 101. A
— naturaliter calidarum usus in Melancholia. 126. A
Aranearum telarum usus in Jecoris Phlegmone. 107. B
— telis simile quid concretum apparet supra sanguinem ex ulcere intestini emanantem. 61. C
Ardor in levi Venæ cavæ inflammatione vel magna paulatim remittente. 21. D
— oris ventriculi in Phrenitide, quomodo curatur & unde producit. 77. A
— stomachi quomodo refrigeratur in Cholera. 104. A
Ardoris species ab inflammatione Arteriæ & Venæ dorsalis. 108. A
Arenis involutare Cephalææ utile. 118. B
Arenule, quæ Calculi materia & indicium, per Ureteres cum lotio inferius exeunt. 57. B
Arenularum in Urina sedimentum Calculos adesse notat. 55. A
Arida medicamenta faucium ulceribus penna inspergenda. 89. C
Ariditas causa Melancholiæ. 30. B
— in febre ardente. 100. B
— corporis in Diabete. 51. E
Arnoglossi succi usus in Coeliaca passione. 132. E
Aromatum usus in Uteri strangulatu. 112. C
Artemisæ usus in Tetano. 85. B
— usus in Renum inflammatione. 109. C
— usus in Satyriasi. 113. C
Arteria secundum dorsum quibusdam etiam inflammatur in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
— eversa in Aorta. 108. A
Arteriæ asperæ titillatio iu affectibus Columellæ. 7. A
— asperæ ulceratio in sanguinis rejectione quid conducatur. 98. B
— crassæ Dorsalis inflammatio Veteribus ardoris species dicta fuit. 108. A
— & Venæ Dorsalis acuti morbi curatio. *ibid.*
— calor a corde. 108. B
— incidendæ in Vertigine. 118. E
— motibus exiguis, creberrimis, & tremulis agitantur in febre ardente. 106. B
Arte-

- Arteriæ* nasi utrinque in angulis secandæ in Vertigine. 118. E
 — omnes ante & post aures incidendæ sunt in Epilepsia a capite orta. 121. C
 — ossibus vicinæ secandæ in Capitis doloribus. 115. C
 — propriis pulsationibus innotescunt. *ibid.*
 — quæ in capitis doloribus secari possunt duplices sunt. *ibid.*
 — si jam micare desinant &c. in Syncopa, vini quantum potare potest æger concedendum. 101. F
 — vel Venæ Dorsalis inflammatio, species ar- doris est. 109. A
 — vulnus non facile consolidatur. 13. E
Arteriarum motus parvi si fuerint, & frequenter & assidue micent &c. in Cholera, vinum exhibendum est. 104. B
 — pulsatus ad immobilitatem si vergant, frigida & vini multum exhibendum. 104. C
 — pulsatus in Syncope minimus est, frequentissimus, velut repens & tenore debilis. 101. C
 — pulsus elatus, non tremulus sed vehemens optimum Syncopæ sanescentis signum. 103. B
 — principium est cor. 108. B
Arteriotomia in Capitis doloribus. 115. C
Arthritis vel articulorum dolor. 65. B
 — ab anno trigesimo quinto invadit citius vel tardius. 67. C
 — morbus frigidus est instar grandinis. 66. E
 — a quibusdam ex calore vel frigore nasci creditur. 66. E
 — si protinus increseat, & calor emicet, refrigeratione opus est. 67. A
 — omnium articulorum dolor communis. 65. B
 — late serpit. 66. C
 — ex tempore dolor est, si ex aliqua parum durante causa confurgat. 65. C
 — meditationibus latenter longo tempore aliquando contrahitur. *ibid.*
 — ab exigua occasione aliquando accenditur. *ibid.*
 — omnium simul nervorum affectus. *ibid.*
 — initio quasnam partes occupat. *ibid.*
 — si majora membra occupaverit, ipsam capere valentia, ad alias partes non transit. 66. A
 — ab exiguo membro incipiens mitis est & inopinata. *ibid.*
 — quare affectus insanabilis. 66. B
 — temporis spatio vires acquirit. *ibid.*
 — sæpe ad mortem usque in pedum articulis remanet. *ibid.*
 — quibusdam per totum corporis ambitum vagatur. *ibid.*
 — a pedibus ut plurimum in manus profilit. 66. C
 — nunc a pedibus nunc a manibus incipit indifferenter. *ibid.*
 — impellit ipsos ægros remedia sibi parare. 104. A
Arthritidi eadem medicamenta non conveniunt. 67. A
 — initio succurrendi necessitas. 66. B
 — quinam obnoxii. 67. B
Arthritidis curatio. 133. C
 — exacerbationibus quomodo subveniendum est. 133. D
 — a causa frigida signa. 67. A
 — Symptomata dolores comitantia sunt atrociora ipsis doloribus. 67. C
 — signa. 65. E
 — vera causa ignoratur. 65. D
Arthriticis variis varia remedia, liquando & eadem conducunt. 134. A
Arthriticis nonnullis calefacientia conducunt. 134. A
 — quænam præcipua & communia medicamenta sunt. 133. E
Arthriticorum dolor valde levatur, si ægro pedes in fimo intra ventrem capræ herba Iride satiata, & mactata occultant. 134. A
Articulati efficiuntur viri a genitura. 56. B
Articulationes collarum in Phthificis conspici possunt. 37. A
Articuli crassi apparent in Phthisi. 36. E
 — initio veluti abscessibus occupantur in Arthritide. 66. D
 — mantum & pedum Elephantiasi aliquando primo afficiuntur. 69. D
 — tophacea materia replentur in Arthritide. 66. D
 — ulcus non bene sanescit ob perpetuum motum. 55. C
Articulorum dolor vel Arthritis. 65. B
 — dolor quomodo incipit. 66. A
 — variorum dolor in Arthritide. 65. E
 — inflexiones in Arthritide sunt difficiles a materia tophacea. 66. E
 — morborum curatio. 133. C
 — vincula initio Arthritidis olere incipiunt. 65. C
Artus conspici, prominentes, macri sunt in Phthificis. 32. B
 — sunt deligati in Tetano. 85. A
 — ob distentionem in Tetano sunt immobiles. 85. A
Asari radices usus in Renum Calculo. 131. A
 — radices usus cum mulla in Jecoris Ulcere. 128. B
 — usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. D
 — usus in Volvulo. 106. C
Ascites a Cachexia. 48. A
 — ex Tympania gignitur. 49. D. E
 — ex dimidio factus ex Tympania in ventre fluitat. 49. E
 — defluvium non habet, sed in Peritonæo permanens inundat. 129. A
 — quid. 49. A
Ascitis conceptaculum est Peritonæum. 129. A
 — signa. 49. C
Asina lac optimum est in Renum inflammatione. 109. D
 — lac, quæ non pridem peperit, si mulieris lac deficit, conducit in tabe a Syncopa. 103. B
 — lac est tenue & fluxile, si non pridem peperit. *ibid.*
 — lactis usus in Jecoris Ulcere. 128. C
Asini lactis usus in Jecoris Ulcere. 128. A
Asparagi elixi conducunt in Cephalæa. 117. D
 — elixi usus in Epilepsia. 123. C
Aspectu foedi sunt qui Lienis ulcere laborant. 44. A
Aspectum hominum magis magisque fugiant temporis diuturnitate Epileptici. 29. A
Aspera arteria non exasperatur in Phthisi a lacte. 127. A
 — arteria gulæ affectus participat. 14. C
 — arteria juxta gulam extenta est, & adhærescit. 14. C
 — arteria ramulorum excretio in pectoris abscessu profundo. 39. D
 — ex Arteria Hæmorrhagia suppurationem vel Phthisin creat. 13. A
 — deglutita fauces infestant diris morbis. 7. E
Asperæ arteriæ incisæ oræ nunquam coalescere possunt. 88. B

- Aster*, terra. 98. B
 — candidus sanguinis rejectionibus valde subve-
 nit. *ibid.*
Asthma dicitur quævis difficilis respiratio. 39. E
 — ab Arthritide. 76. C
 — in quibusnam minus periculosum. 40. B
Asthmati magis obnoxia sunt mulieres quam viri. 40. B
Asthmatici erecti stantes spirant. 40. C
 — respirando os aperiunt & patefaciunt. *ibid.*
 — licet non decumbant, mali tamen notas ambu-
 lando præ se ferunt. 40. E
Asthmatis causa & quibus contingit. 40. A
 — sedes. *ibid.*
 — vel Anhelitus diversa nomina. 39. E
 — incipientis signa. 40. B
 — incrementi signa. 40. C
 — signa salutaria. 40. D
Athleta cur ita fortes. 56. B
Atra bilis in acutis morbis sursum prorumpens le-
 thifera est. 29. B
 — bilis in acutis morbis infra exiens periculosa. 29. C
 — bilis in Chronicis morbis si infra erit, desinit
 in dolorem jecinoris vel in Dysenteriam. *ibid.*
 — bilis si superius tendat ut ad stomachum vel
 septum transversum Melancholiam producit. *ibid.*
 — bilis a vigilia. 119. C
 — bilis per Veratrum nigrum expurgatur aut Thy-
 mum Atticum. 124. C
 — bilis si in Melancholia quoque urget, quid agen-
 dum. 124. C
 — stomachum male afficit. 56. D
Atra bilis purgatio mulieribus vice mensium adve-
 nit. 29. C
 — bilis vomitui in vertigine succedit Melancho-
 lia. 28. C
Attenuantia humores ad transpirandum in Pulmo-
 naria exhibenda. 95. A
Attentio maxima ad omnia in Epilepsia requiritur. 122. D
Attonitis sine manifesta causa factis, vena modo se-
 canda. 81. C
Audacia a seminis profundendi abstinencia. 56. B
 — in Satyriasi a Sanguine multo accenditur. 113. A
Auditus acutus in Maniæ incremento. 32. D
 — acutus in Phrenitide. 72. B
 — gravis in Epilepsia inveterata. 29. A
Aure motus suavis aliquando prodest in Vomitione
 pertinaci ex Cholera. 104. E
 — suavis motus utilitas in Cholera. *ibid.*
Aures rubent cum quadam nigrutie in Elephantiasi. 70. D
 — obstructæ, Elephantico, ut grandiores con-
 sulto esse videantur in Elephantiasi. 70. D
 — vel tempora si scalpantur, somnus vel quies
 in Phrenitide conciliatur. 75. B
 — sonant in capitis morbis. 114. C
 — unguine cenantino aut crocino imbuendæ sunt
 in Phrenitide. 75. A
Auris dolor in Heterocrania. 27. C
Aurium & temporum mollis attrectatio ferarum iram
 & furorem coercet. 75. B
 — dolor in Arthritide. 66. D
 — & mento loca proxima debent linimentis per-
 ungi in Tetano. 85. C
 — motus in Tetano. 4. B
 — sonitus in Vertigine qualis. 28. A
 — sonitus & tinnitus quasi bombi in Epilepsia in-
 veterata. 29. A
 — sonitus ubi stomachus affectus. 57. A
 — tinnitus signum invasuri morbi Comitialis. 1. A
 — tinnitus ac sonitus peculiaris in Maniæ incre-
 mento. 32. D
 — tinnitus in sputo Sanguineo e capite. 12. B
 — tinnitus a voce acuta producuntur. 119. D
Aurigo vel Icterus. 44. C
Austri sunt auditui graves. 120. B
 — flantes gravem reddunt auditum. 120. B
Autumnalium fructuum quisquis optimus est in Me-
 lancholia. 126. C
Autumno Coeliaca passio magis fit. 59. A
 — fit Tetanus. 3. E
Autumnus acutos Vesicæ affectus producit. 23. E
 — Calculos producit. 54. C
 — ferinus Lienis affectus causa. 44. C
 — jecoris inflammationem producit. 20. C
 — inprimis venæ cavæ inflammationem produ-
 cit. 21. C
 — Melancholiam producit. 30. B
 — Pleuritidem producit, minus vero quam
 hyems. 9. D
 — resolutionem minus producit quam ver.
 35. B
 — tabem vel Phthisin producit. 15. B
 — minus quam aliæ anni tempestates Sanguinis
 profusio creat. *ibid.*
Auxilia Medicorum in propriis libris conscribuntur. 134. A
 — quærenda ad calculorum renum exitum pro-
 curandum. 130. D
Aves quænam in Cephalæa conveniunt. 117. D
 — quænam magis conveniunt in Elephantiasi. 136. A
Avium alæ pingui carentes conducunt in Melan-
 cholia. 126. B
Axillarum & costarum spontanea titillatio in Satyriasi. 25. D
- B.
- B**acchar Ægyptium in vulvæ suffocatione. 111. E
Balaustii usus ad sanguinem e naribus sistendum. 116. D
 — usus in faucium ulceribus. 89. C
Balnea in Elephantiasi ad calefaciendum corpus,
 & ad humores noxios perspirandos perficiunt. 135. D
 — sponte calida sulphurea juvant in Elephan-
 tiasi. 136. A
Balnei usus in Elephantiasi. 135. B
 — usus in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflama-
 tione, si æger internus exardescit. 109. A
 — frigidi profunt in Gonorrhœa. 131. E
 — frigidi profunt in Scotomate. 120. B
Balneorum delectatio nulla in Elephantiasi. 71. A
Balneum in Lethargo utile. 80. E
 — tabidis bonum. 81. A
Barba productio in tempore a natura fit. 123. D
Bellaria cum lacte in qualibet puris ex jecore eru-
 ptione conducunt. 128. D
 — optima cum lacte in Phthisi. 127. B
 — omnia paucis exceptis caput dolore infestant. 120. D
 — omnia capiti inimica. 117. E
Belluini resolutioni sunt obnoxii. 35. B
Beta elixa conducit in Cephalæa. 117. D
 — optima est in Phrenitide. 74. A
Beta coma in Vertigine bona. 120. C
Bibendi & mingendi continuum desiderium in Dia-
 bete. 51. D
Bibunt difficulter, quibus laborat Cochamella. 7. A
Bilis

- Bile* pura inficitur corpus in Jecoris inflammatione. 20. B
Bilem dejicit Aloë & mirifice prodest in Melancholia. 125. E
Biliofi humores in Cholera, si transferunt, quid agendum. 104. A
Bilis absentia noscitur colore albo alimenti non cocti. 58. C
 — ad inferius intestinum quando deducitur ab Aloë. 124. E
 — aliquando a Melancholia concipitur. 15. C
 — amara sine ratione accensa, nota instantis insultus Comitialis morbi. 1. A
 — ardoris Ventriculi causa in Phrenitide. 77. A
 — atra in stomacho potissimum residet. 124. E
 — atræ supra & infra eruptio in Cholera perniciofa. 17. E
 — atræ vel flavæ vomitus in Vertiginis augmento. 28. C
 — consueta excretio suppressa Maniæ causa. 31. E
 — est Melancholiæ alimentum. 124. A
 — & pituitæ dejectio a pure ex jecore per intestina delabente. 127. E
 — ex Sanguinis cruditate. 45. C
 — excretio cum lateris dolore in exigua febre vel etiam sine febre pro Pleuritidis quadam specie apud vetustiores falso habita. 93. B-C
 — generatio a jecore. 124. A
 — & pituitæ vomitu rejectio aut inferius in Volvulo descensus ab Hieræ usu. 106. B
 — instar unguinis pinguis est in intestinorum tenuium ulcere. 60. C
 — in biliosis stomacho laborantibus exundantis effectus. 57. A
 — vomitus in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61. E
 — partes vellicant. 46. C
 — per inferiora subductio per aquæ frigidæ potionem Pleuritidis falso dictæ quadam speciem faciat. 93. C
 — productionem in stomacho impedit Absinthii succus. 124. E
 — quædam species est flava, subtilis, perspicax aut ad luridum atrumque vergens. 45. D
 — datur similis lino aut ovi vitello. 45. E
 — datur nigra satis, Porro aut Matidis herbæ similis. *ibid.*
 — infinitæ colorum varietates dantur. *ibid.*
 — colorum differentia a calore, humoribus, & a diversitate viscerum unde Icterus. 46. A
 — rejectio cum acri humore in Melancholia. 30. E
 — sensus pervertit. 46. D
 — sincere flavæ rejectio in Cholera. 17. E
 — si per corpus diffundatur & non infra, erit in Melancholia color depravatus. 30. D
 — Volvuli sæpe fomentum est. 106. B
 — vomitus in acuto Vesicæ affectu. 23. D
 — vomitus ab affecto stomacho a pure ex jecore. 127. E
Bistini Antidoti usus in Gonorrhœa. 131. D
 — usus in Renum Calculo. 110. A
Bitumen aquis sponte calidis inest. 126. A
 — optimum est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 96. E
Bliti Coma in Vertigine bona. 120. C
 — usus in Satyriasi. 113. D
Blitum elixum conducit in Cephalæa. 117. D
 — optimum in Phrenitide. 74. A
Bombi sonus post Lethargum remanens quomodo curatur. 80. C
Borborymi in Volvulo. 18. E
Boreæ frigida aura male spirantem animum excitat in Syncope. 102. C
Brachylorum usus in Sanguinis rejectione. 97. B
Brachia gracilia in Ascite. 49. C
 — infra humeros prope Cubita deliganda sunt in Vertiginis accessionibus. 119. B
 — tument in Leucophlegmatia. 50. A
 — tument in Leucophlegmatia & Anasarca. 49. E
Brachiorum musculi non apparent in Phthificis. 37. A
Brachium conspicuum, ex carne, prominens in Phthificis. 37. B
Brassica acris est & non conducit in Cephalæa. 117. E
 — cum oleo & garo bona in Lethargo. 78. D
 — in aceto incocta in Pulmonaria conducit. 95. C
Brassicæ elixæ usus in Epilepsia. 123. G
 — usus in Elephantiasi. 135. A
 — semicoctæ usus in Elephantiasi. 135. E
Bronchotomia quare adhibita fuit, & mali effectus ipsius. 88. A-B
 — magis perniciofa quam utilis. 88. A
Bubones pestiferi ex jecinore affecto oriuntur. 15. E
 — sunt jecoris proprii. *ibid.*
Bubula caro crassum succum creat, & caput replet. 117. D
Bubuli lactis usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. E
Buccarum atque oris huc aut illuc, tanquam ex sede propria discedente maxilla, distortio in canina convulsione. 35. C
Bulborum crudorum, exiguorum & rubrorum usus & Syncope. 103. A
Buprestis Vesicæ inflammationem producit. 23. D
 — Hydropis causa. 50. D
Byssini Antidoti usus in Melancholia. 126. D
 — Antidoti usus in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
 — usus in Jecoris Ulcere. 128. C

C.

Cachexia ab omnibus corporis affectibus produci potest. *ibid.*
 — per se citra alios morbos produci potest. 46. F
 — autumnò creatur, hyemè alitur, vere ad summum producitur, æstate interimit. 48. A
 — affectus diuturnus, qui longo tempore acquiritur & vix sanabilis est. 47. B
 — est omnium viscerum in deterius conversio. *ibid.*
 — a Lienis scirrho insanabilis. 128. D
 — non uno anni tempore producitur neque uno tempore finitur. 48. A
 — vel malus corporis habitus. 46. E
 — quosnam affectus inevitabiles producit. 47. B
 — ex Ictero. 46. D
Cachexiæ multa sunt Symptomata. 47. A
 — signa. 47. C
 — non confirmatæ signa sunt, si Symptomata erraticè fiant. 47. C
 — confirmatæ signa sunt perpetua Symptomatum præsentia. 47. D
 — causæ tabis germanæ. 47. B
 — quænam ætates & tempora magis opportuna. 48. A
 — causæ. 47. C
 — status. 47. D
Cachryos usus externus in Pleuritide suppurante. 91. E
 — usus in Syncope. 103. A
Cacochymie multitudo in Melancholia facit, ut pendere debeat, num vena sit secunda. 124. A
Cadaveris speciem in omnibus referunt Phthifici. 37. A
 Bbbb Cadmie

- Cadmia* in aceto trita cum Chalcite usus in faucium ulceribus. 89. C
- Cepæ* nocent in Capitis doloribus. 117. B
- Cestibus* certatio bona in Vertigine. 120. A
- Calami* odorati usus in Renum inflammatione. 109. C
- aromatici usus in Jecoris Phlegmone. 101. D
- Calamintha* usus in Epilepsia. 122. D
- Calcatio* doloris in Arthritide causa ab ægris creditur. 66. B
- Calcei* novi attritus causa doloris in Arthritide ab ægris creditur. 66. B
- Calceis* cum mulsâ usus, ubi Sanguis concretus in Vesica hæret. 120. C
- confectio Asthmatis periculum imminuit. 40. B
- anterioris partis dolor, & tandem partis ejus concavæ in morbo articulari. 66. B
- extinctæ & cribratæ usus in Syncopa. 102. E
- Calculi* causa in Pueris. 53. E
- cognoscuntur ex arenularum in Urina sedimento. 55. A
- colore flavo & croceo etiam dantur & hi magis in senibus ex renibus. 53. E
- in Vesica æque ac in Renibus producantur. 110. B
- in Ureterem transitus signa. 53. C
- majores in renum sinu hærentis effectus. 53. B
- materia & indicium sunt arenulæ. *ibid.*
- Vesicæ medicatio si fieri nequit, quid facere oportet. 111. A
- multi & exigui Urinæ viam intercludere possunt. 52. F
- medicamentis potabilibus conterendi sunt. 109. C
- autumno & hyeme producantur. 54. C
- oblongi ut plurimum formantur ob canalium rectitudinem. 53. D
- nonnulli colore albo & argillam referentes apparent, cujusmodi in pueris plerumque nascuntur. 53. D
- quare oblongi & inæqualis crassitudinis in Rene generantur prope Ureteres. 53. A
- renum tantum oriuntur his qui ignis calore effervescent. 53. B
- in Ureteribus sedem suam non habent. *ibid.*
- per colem transeuntis mali effectus. 53. D
- progressus per Ureterem sentitur cum dolore. 53. C
- in Vesicam lapsus signa. *ibid.*
- pueris crebrius in Vesica oriuntur. 53. E
- causæ. *ibid.*
- causa in senibus frigidum corpus & crassus sanguis. *ibid.*
- renibus inhærentis curatio. 109. E
- renibus insistentes nonnunquam solvuntur Cucurbitula levi. 130. E
- renibus si insistant, & adsit lotii suppressio, & Volvulus, vena malleoli, quæ recta reni respondet, secanda. 130. D
- tortuosi ægerrime exeunt per Urethram. 53. D
- aliquando hamati sunt. *ibid.*
- Vesicæ adhæsiō ex colliqutione patet. 54. E
- Vesicæ magni sine noxa excidi nequeunt. 54. D
- Vesicæ valde parvi citra noxam exciduntur. 54. E
- si renibus concidant, quænam adhibenda sunt remedia. 130. D
- vasorum inanitione laxati elabuntur in renibus per mictum. 109. C
- Calculis* difficiliter vacuantur *Calculosi* renes, quam uterus a pariendo prohibetur. 130. C
- Calculorum* colores varii. 53. E
- e renibus exitus optime prodest in Oleo infusus. 130. E
- in Renibus curatio. 130. C
- adhæsiō & intrusiones in Renum Canaliculis laxantur vasorum inanitione. 109. C
- procreatio diuturna. 52. F
- procreationem e fecunda sterilem reddere nemo potest. 130. C
- renum exitus quoquomodo procurandus. 130. D
- renum inhæsiōnes prohibentur fluxionibus Sanguinis e renibus. *ibid.*
- renum in Vesicam transitus ingentes dolores concitat. 110. A
- Calculosi* difficulter annuunt. 53. B
- renes Calculis vacuantur. 130. C
- valde dolent si Calculi renibus insident. 130. D
- Calculus* in Vesicæ cervicem delapsus peracuti Vesicæ affectus causa. 23. C
- in Vesicam lapsus per Urinæ vias, Ischuriam solvit. 22. D
- magnus utrique reni inhærens Urinam supprimit. 53. A
- major in Vesica tolli nequit, neque potione aut Medicamento. 54. D
- minor Vesicæ tutius extrahitur quam major. 54. E
- specillo oriculario amovetur, & Urina educitur. 110. E
- Urinæ retentæ & inflammationis renum causa. 109. B
- Vesicæ Urinæ suppressionis causa. 23. B
- Urinæ suppressionem facit. 22. B
- affectus diuturnus. 52. E
- Calofaciencia* aliquando in Arthritide conducunt. 134. A
- & mordentia externe applicata Veterinosis conducunt. 80. A
- in Ulceribus cum convulsione. 86. A
- Calofaciencia* usus in Coeliaca passione. 132. E
- usus in Saryriasi. 113. C
- Calofaciencia* in sacculis ex quibus fieri possunt in Pleuritide. 91. E
- Calida* conducunt in Angina ad suppurationem. 87. D
- & facultate & ad tactum esse debent in Tetano. 85. C
- Calida* potiones & cibaria quando in Cholera prodesse possunt. 104. D
- Caliditas* a lanarum applicatione in Saryriasi vitanda. 113. B
- deliramenti causa in Phrenitide. 74. D
- pedum & intestinorum quomodo in Cholera revocatur. 103. E. F. 104. A
- mollis ab aëre in latere concluso veluti in Pleuritide. 93. C
- Calidi* efficiuntur viri a genitura. 56. B
- Caligo* in Cholera quid requirat. 104. C
- sensibus oboritur a fomentis capiti applicatis. 85. D
- sensus discutitur in Phrenitide inveterascente lotionibus & capitis perfusionibus. 77. E
- grave & torpens est. 75. B
- Callosa* durities aliquando in meatibus urinæ reperitur. 53. D
- Calor* acer & mordax in Pectore & ventre, foris patens, in Venæ cavæ inflammatione. 21. A
- acer in Pleuritide. 8. D
- Arteriæ à Corde. 108. B
- acer in Jecoris Ulcere. 42. D
- acer in Urinæ suppressione. 22. B
- acercum horroribus in Jecoris suppuratione. 41. E
- a sanguine multo accenditur. 113. A
- Capitis in Phrenitide noxium. 74. C
- Calor*

- Calor* depascens acer in Jecoris inflammatione. 19. E.
 — & vigilia in Lethargicis excitari debent. 80. A
 — exercitationibus excitandus est in Epilepsia. 123. A
 — extremorum quomodo revocari & excitare potest in Syncope. 103. A
 — exterior Synanchen tollit. 17. A
 — excitandus in Vertigine capitis & manuum exercitatione & frictione. 120. A
 — in Pneumone. 41. A
 — in Peripneumonia modicus, humidus in exterioribus. 17. A
 — in quamlibet corporis partem ad extremos usque pedes & nares diffusus reviviscens, optimum Synopæ sanescentis signum. 103. B
 — ad exteriora evocandus omni modo in Synanche. 88. A
 — intus innatus refrigeratus est in Coeliaca passione. 132. C
 — foras educendus in Pulmonaria. 95. D
 — cucurbitulæ lateri in Pleuritide applicatæ optimum fomentum est, & bona sudoris provocatio. 92. D
 — & Sanguis multus Maniæ causa. 31. D
 — auctus in inflammatione Pectoris ad suppurationem tendente. 38. C
 — in principio Arthritidis prodest, in fine frigiditas. 67. B
 — exiguus in naribus sed mordax in Ictero nigro & albo. 46. C
 — exiguus, mordax, visceribus inhærens in Diabete incremento. 52. A
 — acer ex Urinæ suppressione a grumis Sanguinis in Vesica. 55. B
 — matutino tempore in Phthisi. 36. D
 — natus a frigida humorum potestate obtundendus in Satyriasi. 113. B
 — quidam noctu parvus & obscurus initio Asthmatis. 40. C
 — non exiguus in totum corpus emanat à Castoreo ulcere in Terano insperso. 86. B
 — pectoris non retinendus est in Syncope. 102. D
 — in Peripneumonia ingens, aridus in interioribus. 11. A
 — in Phthisi in noctem emicat, interdiu in Visceribus rursus delitescit. 36. B
 — Sanguinem proicit. 99. A
 — siccissimus & acerrimus in Causi incremento. 16. E
 — sensim excitandus in Gonorrhœa. 131. C
 — subinde repetens post Pleuritidem sanatam cito curandus, ne recidivas faciat. 93. D
 — tenuis & acer intus in Causo. 16. D
 — tenuis jecoris scirrhii signum. 42. E
 — ubique toti corpori inest concoctioni inserviens. 45. C
 — ubique increfcens extrema infestans in Cholera bonus, 105. A
 — vividus in Uteri strangulatu, qui & post mortem remanet. 24. E
Calorem restaurans purgatio in Coeliaca passione. 133. A
 — excitantia in Lethargo bona. 80. A. B
Caloris aut frigoris sensus a ventre in Vesicam tendentis in Diabete adventante. 52. A
 — in frigus mutatio in Causo quid. 17. A
 — exhalatio per aquæ frigidæ potionem in Pleuritidis falso creditæ quibusdam speciebus. 93. C
 — concoquentis imbecillitas Coeliaci affectus causa. 58. B
 — sensus nullus in resolutione. 35. B
 — defectus sæpe Lienteriæ causa. 63. A
 — excessus in resolutionis initio. 35. B
 — imminuti effectus in Humores. 45. C
 — imbecillitas in Cachexia cruditatis causa. 47. D
 — ingeniti frigiditas Elephantiasis causa. 69. B
Cancer nequitiam ulcus est. 64. D
 — ulceratus ulcerato longe graviora Symptomata habet. 64. D
Cancer Uteri duæ species. 64. C
Canina convulsio quid. 33. D
Canine convulsiones sæpe decipiunt. 35. E
 — convulsionis signa. 35. C
Caninus finus efficacissimus ad pus movendum in Angina. 87. D
Canis rabidus habitu linguæ solo hominem in rabiem conjicit. 5. D
Canis maturitas in tempore fit natura. 70. A
Canities & calvities præmatura in Elephantiasi laborantibus. 70. A
Cantharides Vesicæ inflammationem producant. 23. D
 — Vesicam magnopere lædunt. 121. D
Cantharidum usus in Epilepsia a capite orta. *ibid.*
Capilli remanentes in Elephantiasi magis defœdant quam si decidissent. 70. A
Capillorum exustorum usus in Vulvæ suffocatione. 111. D
 — derasio utilis in Cephalæa. 116. D
 — tonsio in Capitis Doloribus. 115. B
 — evulsiones in Uteri strangulatu. 112. C
Capiti nocet usus Veneris. 118. A
 — conducit Castoreum. 79. E
 — nocent lavationes calidæ. 120. B
 — non ingrata est Sinapis acrimonia. 117. B
 — prodest in Vertigine non mediocriter acuta. 119. E
 — fomenta aliquando applicare necesse est, in Terano licet id haud tuto fiat. 85. D
 — prodest capillorum derasio. 116. D
 — raso applicanda est Cucurbitula in Melancholia. 124. D
Capitis circumvolutiones atque intentiones Vertigines adferunt. 120. A
 — attractus in Phrenitide efficax ad somnum conciliandum. 75. B
 — ad ruborem usque frictiones in Epilepsia a capite conducunt. 121. D
 — distentiones a voce acuta. 119. D
 — dolor in mictu Sanguinis periodico retento. 54. A
 — dolor ab omnibus bellariis, paucis exceptis. 120. D
 — dolor in sputo Sanguinis e capite. 12. B
 — dolores exigui non sunt spernendi. 115. A
 — dolor vel Cephalæa quid. 27. B
 — dolor vel gravitas in Mania. 32. D
 — dolor instantis Uteri suffocationis signum. 24. D
 — gravitas instantis Uteri suffocationis signum. *ibid.*
 — exercitatio & frictio in Vertigine. 120. A
 — & manuum tremor in Lethargo, quomodo curatur. 79. C
 — frictio utilis in Vertigine. 119. D
 — frictio quando bona in Cephalæa. 117. A
 — gravitas in Heterocrania leviori. 27. C
 — gravitas in stomachi affectu. 57. A
 — gravitas post finitam accessionem Comitiale. 3. B
 — gravitas in Scotomate. 28. B
 — gravitas in sputo Sanguineo e capite. 12. B
 — frictio in Cephalæa cum Sinapi & duplo pane. 117. A
 — in gyrum motus apparens in Vertigine. 28. A

- Capitis* irrigatio in Phrenitide rarius in Morbi incremento fieri debet, omnium vero frequentissime vigente morbo. 74. E
- irrigatio in Vertiginis Paroxysmo. 119. B
- irrigationes in Lethargo tales fiant, quales & in Phreniticis. 78. D
- irrigationes frigidae, ut in Phrenitide, in Syn-
copae initio conducunt. 101. A
- morborum quinam salubris status. 120. B
- medela in Lethargo. 80. D
- morborum invalidio tolerabilis quidem est. 114. C
- pressiones ad poliendam cutim faciunt. 120. B
- perfusiones in Phrenitide quando adhibendae. 77. D
- nervi quomodo motu privare possunt. 34. C
- ratio quando utilis in Melancholia. 124. D
- ratio in Lethargo optima. 80. D
- summae cuti exultae in Cephalaea quid condu-
cat. 116. D
- tonsio optima in Phrenitide. 76. C
- tonsio quibus cautelis in Phrenitide facienda. 76. C
- remedia in Vertigine aliis subjungenda. 118. D
- terebratio in Cephalaea. 116. E
- terebrationes in Cephalaea temeraria remedia
sunt. 117. A
- tota gravitas in Vertigine diffatur gestatione
119. E
- Vertici applicari tuto possunt quae evacuant. 79. B
- ustio & terebratio in Epilepsia a capite orta. 121. C
- ustio si fiat in Cephalaea musculi caveri de-
bent. 116. D
- Caprae* lactis usus in Jecoris Ulcere. 128. C
- herba Iride satiatæ, usus in Arthritide. 134. A
- Caprearum* carnes conducunt in Melancholia. 126. C
- Capreolorum* vitis usus in Jecoris Phlegmone. 107. A
- Caprini* lactis usus in Arteriae vel Venae dorsalis in-
flammatione. 108. E
- Caprinum* lac bonum est in Renum inflammatione. 109. D
- Caput* accenditur si alterutrius naris sigillatim fiat
dilatatio. 116. A
- ad genua contractum in Empyothorono diu du-
rante. 4. D
- atque oculos sensim attollendo exercitationes
fieri debent in Vertigine. 110. A
- derafis novacula capillis, ferramentis canden-
tibus urendum est in Cephalaea. 116. D
- efficacissime adstringitur, densatur, siccatur
lavatione frigida. 120. B
- erectum perfricandum est in Epilepsia. 123. A
- & manus exercendae sunt, & horum frictiones
faciendae in Vertigine. 120. A
- & mens a fructibus vitiosae naturae percutiun-
tur. 74. C
- & cervix in Lethargo quando Castorio cum
Anethino oleo inungendum & irrigandum. 78. E
- & sensus Phrenitidis sedes. 32. C
- & Vesica irrigationibus praemunienda in Syn-
copa. 101. C-D
- in Phrenitide irrigandum est refrigerandi causa. 74. C
- in Phrenitide calefieri non amat. *ibid.*
- in Venae vel Arteriae dorsalis inflammatione,
ut in febribus ardentibus irrigandum est. 108. E
- levius & agilius fit post mictum cruentum pe-
riodicum. 54. A
- locus est originis sensus & nervorum. 73. D
- sanguinem potius a corde trahit, quam aliis
distribuit. 73. E
- in Phrenitide si affectum est, venam cubiti
scindere non convenit. 73. E
- permulta aqua calida lavandum in Cephalaea,
posteaquam pituita utrunqueeducta est. 116. A
- primum in pectus in emprosthorono. 4. C
- quando erectum fricandum in Vertigine. 120. A
- quanto ad vitam magis necessarium, tanto dif-
ficiliore aegritudine laborat. 114. C
- quomodo perspirabile atque dissilabile reddi po-
test in Cephalaea. 116. A
- radendum & rubrum faciendum in Vertigine. 118. E
- repurgat Hiera. 82. B
- rubrificandum in Cephalaea. 117. A
- si ab atra bile afficiatur quid. 30. A
- varie distortum in accessione morbi Comitialis. 2. C
- Cardamomi* usus in Puerorum Epilepsia. 84. D
- Cardiacorum* aut Synopae curatio. 100. A
- Cardialgia* a stomacho affecto. 57. C
- Carminantia* in Volvulo. 105. D
- Carnes* ex pinguibus animalibus non pingues in Verti-
gine conducunt. 120. D
- extabescunt in Phthisi. 36. E
- grandinis plenae sunt in victimis parvos humo-
res habentibus. 70. B
- non pingues, vim detergendi habentes pro-
sunt in Melancholia. 126. B
- pro refectione eligendae in Epilepsia quae sunt
natura leves, & concoctu faciles. 123. B
- liquatae in humorem Sanguineum aquosum, te-
nuem in Hydrope Anasarca. 49. B
- quae reficiunt administranda in Melancholiam. 126. D
- siccae & densae Melancholia laborantibus sunt. 126. B
- rarae ac molles ad aegritudinis remissionem ma-
xime faciunt in Melancholia. 126. B
- omnes vetustae nocent in Cephalaea. 117. D
- Carnis* augmentum in Vertigine. 120. A
- consumptio in purulentia inveterascente. 38. B
- conveniens incrementum a stomacho bene af-
fecto. 56. D
- Carnium* rubicundarum & grandium dejectio in inte-
stini caeci ulcere. 60. D
- vetustarum usus Dysenteriae causa. 60. A
- usus in totum interdicendus in Epilepsia, sin-
minus, in Curatione saltem 123. B
- usus noxius in Satyriasi. 113. D
- crudarum & in aqua lotarum similes dejectio-
nes a pure & jecore per intestina delabente. 127. E
- Carnosorum* resectio ubi abscessus pectoris instat ru-
ptio. 38. D
- Carnosus* corporis habitus a stomacho grate affecto. 56. D
- Caro* bubula vel ovilla crassum succum creat, & ca-
put replet. 117. D
- in humorem carnis similem colliquescit in A-
nasarca. 50. A
- si livida sit in Elephantiasi, locus scarifican-
dus est priusquam remedia applicentur. 135. D
- semen usus in Cephalaea. 117. C
- Carunculae* aliquando fit separatio in Uteri ulcere. 64. B
- Cartilagine* tarde & lente suppurant. 39. A
- Caryceae* usus in Cephalaea. 117. C
- Cassiae* usus in Renum Calculo. 131. A
- usus juvat in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
- Casseus* caput dolore vexat. 117. D
- Castorei* cum cera usus in Tetano. 86. D
- cum mulla usus in Satyriasi. 113. D
- cum oleo injectio in intestinum in intestini &
Vesicae resolutione. 83. E
- cum oleo usus in Tetano. 86. D
- Cassa-*

<i>Castorei</i> cum unguine usus in Tetano.	86. D	refrigerantia in Satyriasi.	113. B
— usus ad manuum & capitis tremorem in Lethargo.	79. C	— in Melancholia.	126. D
— usus cum Anethino oleo in Lethargo ad inungendum caput & cervicem.	78. E	— tepefacientia in Satyriasi.	113. C
— usus in Gonorrhœa.	131. D	<i>Cataplasmatum</i> usus in Arthritide.	133. D
— usus in Syncopa.	103. A	— usus in Melancholia.	124. D
— usus varius in Tabæ.	81. A	<i>Cataplasmatum</i> calorem diu conservandi modus in Pleuritide.	91. E
— usus in Cholera.	104. F	— materies in Tetano quænam esse debet.	85. E
— usus in Lethargo.	78. B	— usus in Epilepsia a visceribus orta.	122. A
— usus in Vulvæ suffocatione.	111. E. 112. B	— usus in Epilepsia.	121. C
— usus in Tetano.	85. C	— usus in Renum Calculo.	130. E
— usus ante cibos in Uteri strangulatu.	112. C	<i>Catapota</i> in Sanguinis rejectione.	98. C
— usus egregius in Tetano ex vulnere.	86. B, C, D	<i>Cateadion</i> instrumentum ad venam in nasi interioribus aperiendam in Cephalæa.	116. B
<i>Castoreum</i> morborum constitutiones convertit.	79. D	<i>Catheter</i> non tuto in Vesicam introducit in forti ipsius resolutione.	83. D
— habitum ad calidum & siccum permutat.	<i>ibid.</i>	<i>Catheteris</i> usus in Calculo Vesicæ.	110. E
— etiam proficit in Lethargo, si in nares inspiratur.	<i>ibid.</i>	<i>Causæ</i> incrementi signa.	16. E
— si ore assumi nequit in Lethargo, forma Clysteris cum oleo injici potest.	<i>ibid.</i>	— signa lethalia.	16. F. 17. A. B. C
— supra & infra flatus expellit.	<i>ibid.</i>	— signa.	16. D
— nonnullis Urinam stercusque detrudunt.	<i>ibid.</i>	<i>Causæ</i> medicamentorum usus in faucium ulceribus.	89. B
— si in omne corpus penetret, firmi atque robusti nervi efficiuntur.	<i>ibid.</i>	<i>Causæ</i> si superveniat Phrenitidi quid agendum.	76. E
— sternutamenta suavi caliditate præstat, & melius quam alia sternutatoria.	<i>ibid.</i>	— Syncopes quandoque causa.	16. D
— cum aliis sternutatoriis in Lethargo misceri potest.	79. F	— v. febris ultoria.	<i>ibid.</i>
— morbis nervorum medetur.	79. E	<i>Cedmata</i> in Vena Cava.	20. E. F
— nervos refrigeratos calefacit.	111. E	<i>Cedria</i> usus in Elephantiasi.	135. A
— paulatim adhibitur calefacit, & capiti conducit.	79. E	<i>Celeritas</i> adhibenda est in Melancholiæ curatione a suppressis solitis evacuationibus.	125. B
— solum, vel cum aliis mixtum egregium est in Apoplexia.	82. C	<i>Celtarum</i> vel Gallorum medicamenta contra Elephantiasin sunt innumera.	135. B
— ulceri in Tetano inspergendum est.	86. B	<i>Cenchridis</i> usus in Lethargo.	78. C
<i>Casus</i> in Lipothymia.	33. E	<i>Centaurii</i> Comæ decocti ex oleo aut aqua usus in Apoplexia.	82. A
<i>Cataplasma</i> pedibus applicandum in Syncopa.	103. B	— decocti usus in Angina ad educendam Pituitam.	87. A
— acre & ruborem excitans in Lethargo.	80. B	<i>Cepa</i> usus Dysenterici causa.	60. A
— acre capiti raso imponendum in Lethargo per horæ spatium.	80. D	<i>Ceparum</i> usus in Vertigine.	120. D
— in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione.	108. B	<i>Cephalæa</i> , irritis aliis remediis, si perseverat, quid agendum.	117. A
— in Renum inflammatione.	109. C	— juvatur remediis ad ossa usque penetrantibus.	115. C
— pectori suave in Phrenitide.	76. F	— vel dolor Capitis quid.	27. B
— in Tetano ex Vulnere.	86. B	— sæpe reverti solet, & in suo vigore consistens plerumque delitescit.	116. D
— pro vulneribus ab hirudinibus in Satyriasi.	113. C	<i>Cephalææ</i> curatio.	114. C
— in Lethargo acre frequenter detrahendum, ne periculum inferat.	80. B	— non conducunt pituitam evocantia priusquam venter Clystere aut purgatoriis evacuatus fuit.	115. D
<i>Cataplasmata</i> ad præcordia in Phrenitide.	75. E	<i>Cephalæam</i> extirpans medicamentum.	117. B
— in Apoplexia.	82. E	<i>Cephalalgia</i> quid.	27. B
— in faucium inflammatione & strangulatu, eadem quæ in Angina.	89. B	<i>Cephalalgie</i> species infinitæ sunt.	<i>ibid.</i>
— in Diabete.	130. A	— signa.	<i>ibid.</i>
— in Gonorrhœa.	131. C	<i>Cere</i> cum Castoreo usus in Tetano.	86. D
— adstringentia in Coeliaca passione.	132. D	— usus in Apoplexia.	82. E
— in Jecoris Phlegmone.	107. A. C	— usus in Diabete.	130. A
— in Lethargo conducunt qualia in Phrenitide.	79. A	— usus in Melancholia.	126. D
— in Pleuritide.	91. D	— usus in Phrenitide.	76. C. 77. A
— in Uva eadem, quæ in Angina.	88. E	— usus cum oleo veteri in Cholera.	104. F
— in Tetano ex vulnere.	86. B	— usus in Syncopa.	103. A
— in Volvulo.	106. A	<i>Cerati</i> ex oleis usus in Phrenitide.	76. C
— mollißima adhibenda sunt in Lienis Scirrho.	128. E	— ex rosa usus ad crustas summam capitis cutim exustam occupantes.	116. E
— in Phrenitide.	75. E. 76. A	— ex unguento rosaceo facti usus in Sanguinis rejectione.	97. A
— præcordiis & ventri applicanda in Phrenitide, si Phlegmone subsit vel durities.	75. E	— humidi cum Sinapi arido usus in Pulmonaria.	95. D
— pro Calculo renibus inhærente.	109. E	— Nardini usus in Cholera.	104. E
— qualia in Synanche adhibenda.	88. A	— rosacei usus in Cholera.	<i>ibid.</i>
— qualia in Angina adhibenda.	87. C	— Oenanthini usus in Syncopa.	102. C
		— usus in Phrenitide.	76. C

- Ceratorum* usus in Epilepsia. 121. C
Ceratum cum Nardo in Syncopa. 102. B
 — ex Nitro & Sinapi in Synanche. 88. A
 — cum Cyprino oleo & lintacio loco scarificato imponendum in Pleuritide. 92. C
 — in Jecoris Phlegmone. 107. C
Cerebri pulsationes a voce acuta producuntur. 119. D
Cerebrum vultus dicitur conferre in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
Certatio castibus aut pugnis utilis, in Vertigine. 120. A
Ceruminis secretio in auribus. 45. C
Cervices, jugula & pectus polenta conspergenda in Syncopa. 102. D
Cervicis vasa distenta in augmento accessionis morbi Comitialis. 2. E
 — usui inserviunt exercitationes. 120. A
 — vertebrarum & dorsi dolor in Arthritide. 66. C
Cervix curva in accessione morbi Comitialis. 2. C
 — & caput quibus in Lethargo Castoreo cum Anethino oleo inungendum est. 78. E
 — & Mentum, si in Apoplexia congelascunt calefactoriis illinienda & fovenda. 83. C
 — in Apoplexia, instante morte, congelascit. *ibid.*
 — nonnihil tortuosa, gracilis non versatilis sed intenta & vicens in Phthisi. 36. D
 — percussa violento ictu causa Tetani. 3. D
Chalcitis ustæ cum Cadmia trita ex aceto usus in Facium Ulceribus. 89. C
Chamelee usus in Epilepsia a Visceribus orta. 121. E
Chameleontis radice usus in Coeliaca passione. 132. E
Chamemeli usus in Phrenitide. 76. E
Charonaeorum halitus Uvæ in Spiratu Synanche necat. 5. C
Chenalopectis usus in Elephantiasi. 135. C
Chiragra manuum dolor. 65. B
Chium vinum in Syncopa conducit. 101. E
Cholera quid. 17. C
 — est vitium acutissimum. *ibid.*
 — morbus initio facilis & sine dolore. 17. D
 — quos & quando invadit. 18. A
 — alvus calido unguine irriganda est. 103. E
 — multitudine & varietate excrementorum purgantium Medicamentorum effectus superat. 136. B
Cholera, irritis aliis remediis, in pejus ruenti conducunt pectori & ventri imposita quæ in Syncopa. 104. E
 — signa prognostica salutaria & perniciofa. 105. A
 — Symptomata si increscant & urgeant quid agendum. 104. C
 — causa cruditas longa. 17. D
 — signa Lethalia. 17. E
 — curatio. 103. E
Chordæ definitio. 18. B
Chronici morbi ex levi offensa revertuntur. 26. C
 — morbi siue diuturni. *ibid.*
 — morbi doloribus pleni. *ibid.*
Chronicis morbis laborantes in victus ratione facile delinquant. *ibid.*
Chronicorum morborum medela difficulter ab ægris ad finem sustinetur. *ibid.*
 — morborum incerta curatio. *ibid.*
 — morborum effectus. 27. A
 — morborum causæ sunt jecoris vomicae exiguae. 19. D
 — vel diuturnorum Morborum curatio. 113. D
Chronicus morbus corpus non tantum tabefacit, sed sensus pervertit, animamque insanam reddit. 27. A
Chylificatio deficit in Cachexia. 47. E
- Cibaria* concoctu facilia præbenda sunt in Arteriarum vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. E
 — in renum inflammatione concoctu facilia & qualia in Jecoris vitis danda sunt. 109. D
 — parum nutrientia & frigida conducunt in Satyriasi. 113. D
 — quænam in Diabete conveniunt. 130. A
Cibariorum bona concoctio a somno in Syncopa. 103. C
Cibi ante assumptionem dandum est Amylum. 98. C
 — concoctio & distributio bona, habitus corporis boni signum. 47. A
 — concoctio & digestio depravata in Calculo Renum. 53. C
 — copia nimia in Lethargo nocet. 78. C
 — ex amylo conducunt in qualibet puris ex jecore eruptione. 128. D
 — exhibendi occasio in Phrenitide non negligenda. 73. E
 — exhibendi opportunum tempus in Phrenitide quomodo inveniendum. 73. C
 — fastidium nullum in intestinorum abscessibus. 61. E
 — fastidium in Jecoris Scirrho. 42. E
 — fastidium in Hydrope. 50. A
 — fastidium in Pneumone. 41. A
 — fastidium in mictu Sanguinis Periodico. 54. A
 — fastidium stomachi affecti signum. 16. B
 — fastidium in Colica. 59. B
 — fastidium in Satyriasi. 25. D
 — fastidium a stomacho atra bile vexato. 56. D
 — fastidium in Calculo Renum. 53. C
 — fastidium in Purulentis. 38. B
 — fastidium in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61. E
 — fastidium in Lienis ulcere nimis protracto. 44. A
 — fastidium in Ictero nigro. 46. B
 — fastidium in Phrenitide quomodo curatur. 77. A
 — grati concedi possunt Melancholicis post purificationem. 124. C
 — humidiores, pauciores, & continui Phreniticis conducunt. 73. B
 — animum demulcent. *ibid.*
 — non concocti a Cicatricibus intestinorum tenuium. 62. E
 — non substrahendi si morbus longiori tempore producat. 74. B
 — in Tetano exhiberi debent, & quales. 85. B
 — nec jejunii delectatio ulla in Elephantiasi. 71. B
 — parsimonia & vigiliis maceratis familiaris ex stomachi affectu. 57. D
 — potionisque desiderium excitatur in Syncopa a mentis delectatione. 102. D
 — quomodo exhiberi debent in Gulæ resolutione. 83. B
 — in asperam Arteriam subterlabuntur in Gulæ resolutione. 83. B
 — quales Phreniticis conducunt. 74. A
 — paucitas jubenda post inedia in Jecoris Phlegmone. 106. E
 — potusque accipiendi impotentia in Syncopa ex importuna repletionem. 101. C
 — quando in Pleuritide exhibendi. 90. B
 — Phreniticis in remissionibus febris & delirii concedendi. 73. B
 — tenues, labiles, lotium moventes profunt in Jecoris Phlegmone. 107. C
 — retinendi impotentia Lienteriæ causa. 63. A
 — odium a puris ex Jecore in stomachum transit. 127. E
 — in Pleuritide protracta quinam conveniunt. 90. E
 — quales conducunt in Phrenitide diu durante. 74. B

- Cibus* usitatis cito satiantur, qui stomachi affectu laborant. 58. A
 — inusitatis læduntur, qui stomacho affecto laborant. 58. A
Cibo exiguo uti singulis diebus oportet in Lethargo. 78. C
Ciborum aerium usus Dysenteriae causa. 60. A
 — appetitus in pectoris abscessu bonus. 38. F
 — appetitus magnus in Cachexia. 47. C
 — concoctio prava in Cachexia. *ibid.*
 — coctio depravata in Epilepsia inveterata. 29. A
 — averſio & odium, ubi stomachus est affectus. 57. A
 — concoctio difficilis in mixtu Sanguinis Periodico. 54. A
 — appetitus in Pleuritide quando bonus. 9. C
 — crudorum & incoctorum distributio fit in Elephantiasis incremento. 69. D
 — concoctio rara in Elephantiasis laborantibus. *ibid.*
 — fastidium in Pleuritide. 8. E
 — fastidium in Phthisi. 36. D
 — fastidium in fluore Uterino. 63. E
 — appetitus aliquando magnus in Cachexia. 47. D
 — in ore contritus laboriosus, ubi stomachus affectus est. 56. E
 — digerendorum impotens est ventriculus in Celiacâ passione. 132. C
 — coctio bona in jecore affecto salutaris. 42. D
 — fastidium a dolore in Arthritide. 67. C
 — fastidium ex levi venæ cavæ inflammatione, vel magna paulatim remittente. 21. D
 — indifferentia initio Icteri albi, postea appetitus. 46. B
 — fastidium in Peripneumonia. 11. A
 — fastidium in Cholerae incremento. 17. D
 — fastidium in Jecoris inflammatione. 20. A
 — longa corruptio Jecoris inflammationis causa. 19. E
 — in potum appetentia quidem est, sed sine voluptate & gustu in Elephantiasis. 71. A
 — fastidium in Epilepsia inveterata. 29. A
 — multorum & diversorum magna eruditio Volvuli est causa perpetua. 18. C
 — omnia genera illico fastidiunt, qui stomacho affecto laborant. 58. A
 — rejectio & fastidium in stomachi Ulcere. 14. C
 — variorum & usitatorum usus bonus post Sanguinis rejectionem curatam. 99. E
Cibos fastidiunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
 — cum voracitate assumunt Satyriasi laborantes. 25. D
Cibus in Sanguinis rejectione. 98. E
 — calidus, humidus, lenis, æquabilis, migmatodes, dissolutorius &c. in Pleuritide. 90. C
 — in Pleuritide qualis. *ibid.*
 — in Phthisi. 127. A. B. C
 — in Lethargo debet esse attenuans &c. & alvum leniens. 78. C
 — in Elephantiasis mundus, boni succi, concoctus facilis, & simplex debet esse. 135. D
 — inflans Hydropis causa. 50. D
 — in Epilepsia. 123. B
 — licet stomacho non officiat, cordi nocere potest. 16. A
 — post vinum in Syncopa exhibendus. 101. E
 — Pleuriticis quinam conveniens. 90. E
 — purus & sincerus esse debet in Jecoris Ulcere. 128. B
 — substrahendus in judicationibus & paulo ante judicationes in morbis. 74. B
Cicada tostæ aut tritæ utilissimum Vesicæ remedium. 110. E
Cicatrices novæ ex Sanguinis rejectione solidandæ sunt. 99. C
Cicatrici ducendæ Medicamenta in capitis summæ cutis exustione inservientia. 116. E
Cicatrix intestinorum Lienteriæ causa. 62. E
 — Vesicæ difficulter inducitur. 55. E
Cicutæ ex aqua vel vino vel aceto usus in Satyriasi. 113. B
Cinamomi usus in Volvulo. 106. C
 — usus in Renum Calculo. 131. A
 — usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. D
 — usus in Vulvæ suffocatione. 112. A
Cinamomum bonum in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
Circumvolutio vertiginem & morbum Comitialem accersit. 122. E
Circumvolutiones atque intentiones capitis & oculorum Vertigines produciunt. 120. A
Citharæ cantus Musico quietem affert. 75. C
Clamare sæpe nequeunt mulieres ob respirationem vel vocem interceptam in Vulvæ suffocatione. 111. C
Clangor tiliarum vel fistularum apparens in Vertigine. 28. A
Claudicatio in Arthritide a coxendicium dolore. 65. F
Clunis dolor in Ischiade. 66. A
Clystma ex oleo rutaceo in Pleuritide. 92. E
 — ex castoreo cum oleo in Lethargo. 79. D
 — ex castoreo cum oleo in Tetano. 86. D
 — acre loco venæ Sectionis in Pulmonaria aliquando adhiberi potest. 94. B
 — in Lethargo ex sale, nitro, & Castoreo optimum. 78. B
 — ex Hiera cum mulla & oleo in Tetano. 86. D
Clysmata in Phrenitide, si alvus suppressa. 76. B
 — duorum generum adhibenda eodem die in Angina. 87. A
 — in Apoplexia. 82. A
 — in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione, si alvus valde suppressa. 108. C
 — acria in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione non adhibenda. *ibid.*
 — in Syncopa. 101. A
Clysmatum usus in Uva. 88. D
Clysteres in faucium inflammatione & strangulatu. 89. A
 — in Satyriasi. 113. B
 — non acres, sed molles, in Vulvæ suffocatione. 112. A
 — in Renum inflammatione. 109. D
 — in Volvulo. 105. E
Clysteris usus in omnibus capitis vitiis. 115. D
Clysterum usus in Cephalæa. 116. B
Cneori usus in Epilepsia a visceribus. 121. E
Cneorum & Sinapi ventrem repurgant in Angina. 87. C
Cnicus ex hordei cremore initio Lethargi medioriter purgat. 78. B
Gnidii grani cum aqua aut mulla usus in Cephalæa. 110. A
Coccali usus in Melancholia. 126. C
Cocci Gnidii usus in Epilepsia a visceribus orta. 121. E
Cocblearum valde elixarum aut ipsarum succi usus in Volvulo. 106. B
Coctio ciborum depravata in Epilepsia inveterata. 29. A
 — læsa in Jecoris Ulcere. 42. D
 Cccc 2 Coctio-

- Coctiones* dimidiatae in intestinorum ulcere ab abscessibus. 61. E
- Celiaca* passio vitium longissimum & difficulter curabile. 58. E
- passio quibus anni tempestatibus magis fit. 59. A
- passio ab intus innato calore refrigerato. 132. C
- passio absque manifesta causa desistens iterum redit. 58. E
- passio ex levi errore redit. *ibid.*
- passio per circuitum revertitur. *ibid.*
- passio non solum concoctionis sed etiam digestionis vitium. 58. D
- Celiaca* passionis incrementi signa. *ibid.*
- passionis signa. 58. C
- Celiaci* quinam dicuntur. 132. C
- Celiacorum* curatio. *ibid.*
- Celiacus* affectus a debilitate virium alimenta distribuentium. *ibid.*
- morbus. 58. B
- morbus ventriculi affectus. *ibid.*
- Cocundi* desiderium inextinguibile in Satyriasi. 25. C
- in publico pudor nullus in Maniae statu. 32. E
- impudens desiderium in Elephantiasi. 69. B
- inlatietas Satyriasi laborantes efficit audaces. 112. D
- Cena* frugalis & simplex esse debet in Cephalaea. 116. B
- triticea Vertiginoso conducit. 120. D
- Cogitatione* ubi stomachus male affectus est. 56. E
- Cogitationes* absurdas habent Maniaci. 32. A
- turbulentae in resolutionis initio. 35. C
- variae in Peripneumonia malae. 11. B
- Cohesio* Maxillarum in Vertiginis accessione. 119. B
- Coitu* non juvantur Satyriasi laborantes. 25. C
- Coitus* impudens desiderium in Gonorrhoea muliebri. 56. A
- desiderium in Elephantiasis incremento. 69. E
- Coli* dolor prope splenem colorem facit viridem nigrum cum viridi mixtum. 59. B
- purulentus abscessus ab aliis ulceribus internis non differt. 61. C
- abscessus signa, pus, medicatio eadem quae aliorum ulcerum. *ibid.*
- abscessus mali moris signa. *ibid.*
- Volvulo affecti Symptomata. 19. A
- Volvulo moriuntur aegri a Calculis e renibus confidentibus. 130. D
- Colica* a frigore & crassis humoribus oritur. 59. D
- quam aetate, anni tempore & regione frigida oritur. *ibid.*
- a proximis visceribus aliquando communicatur. 59. B
- Colicae* quinam morbi succedunt, & unde haec oriuntur. *ibid.*
- causae sunt plurimae. 59. B
- signa. *ibid.*
- Colici* Volvulo & torminibus celeriter necantur. *ibid.*
- vel morbo Intestini plenioris laborantes. *ibid.*
- Colis* dolor in ulcere Vesicae depascente. 55. D
- Colon* ubi suppurat in Volvulo, a morte liberatur aeger. 19. A
- Icteri saepe causa. 44. D
- Color* ater cum viridi mixtus in Utero ex lienis vitio. 44. E
- ater viridi commixtus in Ictero nigro. 46. A
- ex atro viridique permixtus in Anasarca. 50. B
- in Ictero per totum corpus croceus aspectu horribilis. 45. D
- biliosus in Jecoris inflammatione. 20. B
- corporis ad albedinem vergens in Ictero. 44. E
- corporis flavus, vitellinus, aut croceus aut ex atro viridique permixtus in Ictero. 44. C
- Color* ex albo & viridi mixtus in Ictero albo. 46. B
- candidus in iis qui Phthisi obnoxii. 37. C
- ex pallido fit floridus usu Veratri albi. 137. B
- in Jecoris suppuratione si augetur fit Icterus in albidum divergens. 41. E
- ex atro viridique permixtus, quibus Lienis abscessus. 43. E
- flavus in Ictero communicatur corpori per halitus. 45. B
- herbaceus in Jecoris suppuratione. 41. E
- in Ictero aut in flavum croceumque vergit simulque albicat & virescit, aut in viridem atrumque convertitur. 45. D
- in Ictero quatuorplex & qualis. *ibid.*
- lividus aut niger superciliorum in Elephantiasi. 70. C
- corporis vividus a stomacho grate affecto. 56. D
- corporis in Melancholia incremente ex atro viridique permixtus oritur. 30. D
- niger cum viridi permixtus a Coli dolore prope splenem. 59. B
- albus cum viridi permixtus a Coli dolore prope jecur. *ibid.*
- subalbidus viridis in Jecoris Scirrho. 42. E
- tenebrosus in purulentia inveterascente. 38. B
- bonus in pectoris abscessu bonum. 38. F
- vividus boni habitus corporis signum. 47. A
- Ictero laborantium. 45. D
- Colore* ex atro viridique permixto infecti sunt, quibus jecur inflammatum. 20. A
- Coloris* languor in augmento Phthisis. 36. B
- foeditas in Hydropo. 49. A
- Collapsus* in Synanche. 6. B
- Colli* venae tument in Peripneumonia. 11. A
- Colliquati* dicuntur qui post ulcera Jecoris tabefacti moriuntur. 43. B
- Colliquatio* cita in Diabete. 52. B
- cita ab ulceribus a Calculo factis. 54. C
- velox in Diabete consummata. 51. D
- in Jecoris Ulcere. 42. D
- a febre in Phthisi. 36. B
- in Diabete quomodo sedatur. 129. A
- Colliquationes* a Calculo majori in Vesica. 54. D
- habitus malae sunt in Pectoris suppuratione. 39. A
- Colliquationis* periculum in Gonorrhoea. 131. B
- Collisio* Maxillarum in Vertiginis accessione. 119. B
- Collum* ex inflatione spiritus intumescit in Asthmate. 40. D
- tumescit in Leucophlegmatia. 50. A
- Collutio* oris quomodo fieri debet. 116. A
- Collutiones* quales conducunt, si ulcera crustosa sint in Angina. 87. E
- in Angina. 87. D
- Column* & renes contigui sunt. 130. D
- Columbae* elixae in Pleuritide protracta. 91. C
- Columbi* optime conveniunt in Elephantiasi. 136. A
- Columbinus* simus optimus ad pus movendum in Angina. 87. D
- Columbus* conducit in Cephalaea. 117. D
- Columella* quibusdam ad os palati exesa est. 89. D
- aliquando secundum latitudinem palato adheret in canina convulsione. 35. D
- aliquando in longum producit & descendit fistulae persimilis in canina convulsione. *ibid.*
- si purulenta facta est quid agendum. 89. A
- Columellae* convulsio in canina convulsione. *ibid.*
- vitiorum curatio. 88. B
- quaedam vitia per succisionem curari debent. *ibid.*
- inflammatio. 6. D
- Co-

<i>Columellæ</i> prima species, Columna dicta & senibus frequens.	6. E. 7. B	vel vocem interceptam in Vulvæ suffocatione.	111. C
— altera species, Uva, adultis frequens.	<i>ibid.</i>	<i>Consilii</i> inopes sunt, quibus venæ cavæ levis inflammatio vel magna paulatim remittit.	21. D
— tertia species, Lorum, pubescentibus & pueris frequens.	<i>ibid.</i>	<i>Conspetus</i> fluenti, turbinis agitati, vel rotæ volventis, causa accessionis morbi Comitialis.	1. B
— quarta species, Fimbria.	6. E	<i>Consortia</i> hominum Melancholici fugiunt.	30. C
— per ulcus consumitio.	7. D	<i>Constrictio</i> gulæ necessaria ad devorandum.	83. C
— morbi sunt multiplices.	6. D	<i>Contractio</i> Episcynii fortis ut in iratis, in Elephantiasi.	70. C
— nomina.	<i>ibid.</i>	— membrorum in Satyriasi perniciofa.	25. E
— natura nervosa, humida.	<i>ibid.</i>	<i>Contractiones</i> brachiorum crurumque musculorum in Cholerae incremento.	17. E
— quædam vitia acuta sunt, & strangulando hominem perimunt.	88. C	<i>Conversio</i> ad somnum in quiete optima in Vertigine.	120. E
<i>Columna</i> æquabili crassitudine a basi ad summum usque palatum constat.	88. C	<i>Conversiones</i> corporis citra lassitudinem juvant in Elephantiasi.	135. D
— acria medicamina tolerat.	88. F	<i>Convulsi</i> facile fiunt Phrenitici.	73. A
<i>Columnæ</i> curatio valentiora medicamenta requirit, quam Uva.	88. F	<i>Convulsio</i> facile in Satyriasi oritur.	113. E
— affectus acutus cum inflammatione, crassitie, longitudine suboritur.	<i>ibid.</i>	— aut distortio maxillæ inferioris in Epilepsia quid requirat.	84. C
<i>Coma</i> in Pleuritide.	9. A	— sæpe oriri potest a compressione labrorum cucurbitulæ in Tetano.	85. E
<i>Comitialis</i> morbi paroxysmi instantis Symptomata.	1. A	— Canina quid.	33. D
— morbus. V. Morbus Comitialis.		— ex vulnere facta perniciofa.	86. A
— morbus in nervis a Capite remotis fixus.	2. A	— in Cholera instantis mortis signum.	18. A
— morbus in affectione capitis fixus.	1. B. 2. A	— desinens in Cholera bona.	105. A
<i>Commios</i> usus in Sanguinis rejectione.	97. B	— ex vulnere facta, quomodo tractari debet.	86. A
<i>Commotio</i> manuum optima in Epilepsia.	123. A	— ex Urinæ acris suppressione.	22. C
<i>Comprehensio</i> aut collisio, si Apoplexiæ causa fuerit, vena statim secanda.	8. D	— nervorum a Venæ Sectione vel forti brachii compressione.	85. B
<i>Compressio</i> lenior debet esse in deligando brachio, si vena lecta fuerit in Tetano.	85. B	— & distortio oculorum & membrorum in Epilepsiæ accessione.	28. E
<i>Conclave</i> non titubans inhabitari convenit ubi Sanguis per os rejicitur.	95. F	<i>Convulsione</i> lingua varie movetur in Epilepsia.	29. B
— quale Phreniticis conducit.	72. B	<i>Convulsiones</i> nervorum omnium in Satyriasi.	25. C
<i>Concoctio</i> bona in pectoris abscessu bona.	38. F	— in Satyriasi.	25. D
— bona delectationis stomachi effectus.	56. D	— oriri possunt ex nimio Irini unguenti attractu ad tonsillas in pueris Epilepticis.	84. B
— bona quomodo comparetur.	131. F	— Vesicæ incisioni supervenientes, Lethales.	54. D
— melior in lactero albo quam in nigro.	46. B	<i>Convulsioni</i> pedum & musculorum in Cholera quid conducat.	104. F
— ciborum rara in Elephantiasi laborantibus.	69. D	<i>Convulsionis</i> metus quando in faucium ulceribus adesse cognoscitur.	89. D
— & digestio depravata a caloris defectu.	63. A	— metus a Catheteris introductione in Vesicam resolutam.	83. E
— depravatur in Purulentia.	38. B	— metus in faucium ulceribus ex crustarum refectione cum Ulcerum rubore.	89. D
— in Cachexia.	47. D	— metus si adsit in Lethargo quid conducat.	79. A
— cibi depravata in Calculo renum.	53. C	<i>Conyza</i> decocti in Phrenitide usus.	74. E
— vitiosa est in stomachi affectibus laborantibus.	131. E	— herbæ usus in Tetano ex vulnere.	86. B
— fit etiam in Colo unde ad jecur deducitur.	45. A	— usus in Gonorrhœa.	131. C
<i>Concoctionem</i> juvantia Epithemata in Cœliaci passione.	132. E	— usus in Phrenitide.	75. C
— quænam juvant in vitio stomachi laborantibus.	132. A, B	— usus in Satyriasi.	113. C
<i>Concoctionis</i> impotentia æstate.	58. A	— usus in Tetano.	85. B
<i>Concoctu</i> difficilia in Sanguinis rejectione non exhibenda.	99. B	<i>Cor</i> est Arteriarum principium.	108. B
<i>Concoquendi</i> longa imbecillitas non tollitur ulla exercitationum specie.	132. A	— Arteriæ calorem impertit.	<i>ibid.</i>
<i>Concubitu</i> ipso sedari non potest Satyriasis.	112. D	— in medio pulmone sedet.	57. C
<i>Concubitus</i> viris prodesse potest in Epilepsia, nocet vero pueris.	123. D	— a stomacho affectum plurimos affectus producit.	57. B
<i>Concussio</i> corporis ut in rigore a Calculi in Ureterem transitu.	53. C	— angustis sæpe opprimitur in Uteri strangulatu.	24. B
<i>Concussiones</i> magnæ Utero prolapsus causa.	64. E	— fœtore, ulcere, sanie oppressum, mortis causa.	7. E
— corporis ad movendum & propellendum renum Calculum optimæ.	110. A	— si in Asthmate afficitur non diu superest homo.	40. A
— Sanguinis rejectionem exasperant.	96. A	— Fulicæ crudæ dicitur conferre in Epilepsia.	122. B
<i>Condimenta</i> qualia in Phthisi conveniunt.	127. C	— uritur in Cynanche.	5. E
<i>Confluxus</i> sanici a jecore in ventrem perniciosissimus est.	127. D	— vitæ spirandique principium.	10. A
<i>Confusio</i> mentis in Satyriasi a Sanguine multo, venæ sectione tollitur.	113. A		Dddd Cor
<i>Conqueri</i> sæpe nequeunt mulieres ob respirationem			

- Cor* ubi affectum mors brevi succedit. 10. B
Corallii usus in Sanguinis rejectione. 97. E
Cordi omnium facultatum inest principatus. 57. C
Cordis affecti signa. 16. B
— a cibis læti signa. *ibid.*
— concussio cum palpitazione ubi afficitur. *ibid.*
Coriandri usus in Sanguinis rejectione. 99. A
— succi ex aceto propinati usus in Sanguinis rejectione ex erosione. 98. B
— seminum usus in Cephalæa. 117. C
Corii bubuli usus in Renum calculo. 130. E
Cornicis pes in Pulmonaria conducit. 95. C
Coronopus optimus in Phrenitide. 74. A
Corpora purulenta in Jecoris abscessu quomodo rum-
penda. 128. A
Corporis concussio ut in rigore a Calculi in Uretrem
transitu. 57. C
— ariditas in Diabete. 51. E
— contritatio a Vigilia. 119. C
— conversiones vel contorsiones citra lassitudi-
nem juvant in Elephantiasi. 135. D
— concussiones ad movendum & propellendum
renum Calculum optimæ. 110. A
— habitus examinandus in Pectoris abscessu. 38. F
— habitus in Melancholia depravatur. 30. D
— inflatio in Satyriasi exitiosa. 25. D
— constitutio eadem est in mictu cruento, quæ
fit per circuitus, ac quibus Hæmorrhoides. 54. A
— gravitas in Cachexia. 47. C
— macies non vertitur in corpulentiam ulla ex-
ercitationis specie. 132. A
— macies in Stomachi affectu. 57. E
— malus habitus intestinorum lævitatæ sæpe
causa. 63. A
— purgatio in Epilepsia. 121. B
— mediæ partes Epilepsiæ aliquando causam
præbent, licet raro, ejusque curatio. 121. E
— mediæ partes in Epilepsia in morbi consensu
potius trahuntur a capite. *ibid.*
— difficilis motus in Satyriasi perniciosus. 25. E
— superficies squalida in Cœliacæ passionis in-
cremento. 58. E
— exercitationes in Cœliacæ passione. 133. B
— positus & figura erecta esse debet, ubi San-
guis rejicitur. 96. A
— totius extenuatio in Pneumone. 41. A
Corpulentia Melancholicis peculiaris. 32. D
— nulla exercitationis specie acquiritur. 132. A
— ex macie fit usu Veratri albi. 136. B
Corpus aridum & expers pinguedinis in Jecore af-
fecto. 20. B
— aridum fit in Cachexiæ statu. 47. E
— in malum habitum pervertit Hydrops. 48. B
— in Tetano oblinere unguine convenit. 85. C
— omnia gravatim fert in Elephantiasi. 71. A
— vel crura subliniri debent unguine in Vertigi-
ne. 120. D
— saltu movere & perite torquere bonum est in
Cephalæa. 117. A
— totum inflexile & articuli rigidi, tenti in re-
ctum in Tetano. 4. B
— totum ex alba pituita, crassa, & frigida intumescens Phlegmatia dicitur. 49. B
— & mens stupet in Apoplexia. 81. B
— totum aliquando a Melancholia occupatur. 125. C
— totum quando in Gonorrhœa calefaciendum. 131. C
— si non diffletur aut sudore, aut labore antea
fatigatum, Cephalæa oritur. 118. C
— totum subrubidum in Venæ cavæ inflamma-
tione. 21. B
Corruptio in pueris sæpe Epilepsiæ causa. 84. B
— si Volvuli causa, quomodo tractandus. 105. D
Corticis adstringentes fructus mollioris in Cholera. 104. D
Coscini bestię usus in Renum Calculo. 110. A
Costarum dolor instar Pleuritidis ex Calculo Renum. 53. B
— & axillarum pruritus spontaneus in Satyriasi. 25. D
— numerus & articulationes in Phthificis con-
spici possunt. 37. A
— interstitia cava sunt & Rhombi figuram re-
ferunt in Phthisi. 37. A
— tumor in Jecoris suppuratione. 42. A
Costi usus in Columnæ affectu acuto. 88. F
— usus in Elephantiasi. 135. C
Coxæ applicandæ sunt Cucurbitulæ in Satyriasi. 113. B
— illinendæ sunt torporem & frigus injicienti-
bus in Satyriasi. 113. B
Coxarum gravitas in Calculo Reni infixio. 53. B
— acetabulorum dolor in Arthritide. 66. C
Coxendicis curatio. 133. C
— dolor vel Ischias. 65. B
Coxendicibus ad renes usque & dorsum applicandæ
sunt Cucurbitulæ in Volvulo. 106. A
Coxendicum dolor quibusdam in Arthritide. 65. E
Coxendix conspicua & prominens in Phthisi ut arsus. 37. B
Coxis leves Cucurbitulæ in Vulvæ suffocatione ap-
plicandæ. 112. B
Cranium ad secandam laminam perforare oportet in
Epilepsia a capite orta. 121. C
Crapula Apoplexiæ frequens causa. 81. E
— & Ebrietas si Anginæ causa quid agendum. 87. A
Crassantia & siccantia tussim movent in Sanguinis
rejectione. 99. D
Cremasterum dolor in Colica. 59. C
— excisio pro curanda Colica aliquando adhi-
bita. 59. D
Cremor Ptisanæ utilis in Phthisi. 127. B
— Ptisanæ cum melle conducit in Tetano. 85. B
Cremores conducunt in qualibet ex Jecore puris e-
ruptione. 128. C
Cremoris hordei usus in Elephantiasi. 135. D
— hordei usus in Volvulo. 106. B
— Ptisanæ usus in Pulmonaria. 95. C
— Ptisanæ cum melle egregius usus in Pleuri-
tide. 90. C
— Tragi usus in Uva ulcerosa. 88. C
— hordei usus in Jecoris Phlegmone. 107. C
— usus in Vesicæ resolutione. 83. E
Cremorum malvæ aut scœni Græci usus in Renum
inflammatione. 109. D
Cretensis vini usus in Melancholia. 126. B
Creticæ sapæ usus in asperæ Arteriæ Ulceratione in
Sanguinis rejectione. 98. C
Cretici vini usus in Elephantiasi. 175. A
Cribri bestię usus in Renum Calculo. 110. A
Croci usus in Pleuritide, si liquida & cruda excrean-
tur. 93. B
Crocini unguinis usus in Phrenitide. 74. E
— olei usus in Tetano. 85. B
— unguenti cum Castoreo mixti usus in Tetano
ex vulnere. 86. C
Cruciatus acerbitas in Volvulo mortem aliquando
expetere facit. 105. C
— majores a doloribus capitis protrahitis. 115. A
Cruda sunt quæ in Cholera ejiciuntur, hinc eo-
rum exitus permittendus, & si non exeant inci-
tanda. 103. E
Cruditatis Hydropis causa. 50. D
— in Cachexia. 47. D
— Parcisi causa. 34. E
Crui-

- Cruditās a Vigilia.* 119. C
 — longa Cholerae causa. 17. D
 — in Cephalaea peior satietas. 118. A
 — in Ictero nigro. 46. B
 — ciborum multorum & diversorum magna, est
 Ilei causa perpetua. 18. C
 — ex nimis ingestis fructibus horariis Jecoris
 inflammationis causa. 20. C
 — ventriculi Symptoma perpetuum morbi Co-
 mitialis. 1. A
 — in Renum inflammatione nocet. 109. D
 — in Colo, bilis effectrix est. 45. A
 — suppurationis causa. 32. E
Cruditates Dysenteriae causae. 60. A
Cruditatis effectus in toto corpore. 47. E
*Crur nonnunquam cum Urina exit, lacerato a Cal-
 culo Uretere.* 53. D
 — in Tetano semel citra animae defectum, fri-
 gusque extremorum, mediocriter effundendus. 85. B
*Cruroris haustus nuper jugulati hominis commen-
 datur in Epilepsia.* 122. B, C
Crura exilia in Asthmatis incremento. 40. D
 — contra naturam poplitis, antrosum contracta
 in Opisthotono. 4. C
 — extenta. 4. D
 — sunt deliganda supra talos & genua in Vertigi-
 nis accessionibus. 119. D
 — urtica in Lethargo verberari debent. 80. A
 — divulsa, & jactata in accessione morbi Co-
 mitialis. 2. B, C
*Cruribus impotentes fiunt juvenes Gonorrhoea la-
 borantes.* 56. A
 — conveniunt omnia exercitia velocia. 120. B
Cruris vel crurum resolutio. 33. E
Crurum tensio in Tetano. 4. B
 — frictio in Cephalaea bonum. 117. A
 — frictio per aspera linteola usque ad ruborem
 utilis in Vertigine. 119. D
 — jactatio in Epilepsia quid requirat. 84. C
 — ulcera rotunda, livida, concava, sordida æ-
 gre sanabilia ex lienis ulcere in longum tempus
 extracto. 44. A
Crusta non fiunt in superficie ulcerum faucium. 89. B
 — faucium ulcerum si resiccantur, & ipsa ulce-
 ra rubida fiunt, convulsionis metus subest. 89. D
Crustis a capitis cutis exustione quid imponendum. 116. E
Cubile Lethargicorum agitabile esse debet. 77. C
 — Arteriae vel Venae Dorsalis inflammatione la-
 borantibus conducit quale in Caulo. 108. E
 — ut firmum sit necesse est ubi Sanguis per os
 rejicitur. 96. A
*Cubilis longitudo & latitudo quo decumbunt Phre-
 nitici moderata esse debet.* 73. A
Cubiti flexura dolor in Arthritide. 66. C
 — extrema curvatura Elephantiasii aliquando
 primo afficitur. 69. D
Cucumeres gustatione tenus præbendi in Epilepsia. 123. C
Cucumeris maturi elixi usus in Satyriasi. 113. D
 — Sylvatici cum aceto triti usus in Lethargo. 80. B
 — agrestis usus in Syncopa. 103. A
 — usus in Arthritide. 133. D
Cucurbita optima in Phrenitide. 74. A
 — adjumentum valde perspicuum producit in
 Pleuritide. 92. B
 — altera in Pleuritide loco scarificato applicata
 magis quam prior juvat. 92. C
Cucurbita agrestis interancorum usus in Apoplexia. 82. A
 — elixæ usus in Satyriasi. 113. D
 — usus in Arthritide. 133. D
 — usus in Arteriae vel Venae Dorsalis inflam-
 matione. 102. D
 — Sylvaticæ carniū interiorum in aqua exco-
 ctarum usus in Pulmonaria. 14. C
*Cucurbitula in Apoplexia quando occipitio affigen-
 da.* 83. A
 — admovenda est in Epilepsia a capite orta. 121. B
 — dilatat gulam & devorare impedit. 83. C
 — quomodo sine dolore applicari potest. 86. A
 — post Cataplasma utilis in Tetano. 85. E
 — in Tetano sine magna flamma applicari de-
 bet. *ibid.*
 — renibus in regione Coxendicis applicanda in
 ipsorum inflammatione. 109. C
 — levis nonnunquam solvit Calculos reni infi-
 stentes. 130. E
 — capillis novacula detractis capitis vertici affi-
 genda, ubi dolor adest. 115. B
 — Vertici capitis in Phrenitide quando affigen-
 da. 76. C
 — inanis interscapulo adhibenda in Phrenitide
 priusquam Sanguis hauriatur. 76. D
 — major quando & ubi in Jecoris Phlegmone
 applicanda. 107. A, B
 — in Pleuritide debet esse magna, omni ex par-
 te lata, dolentem locum ambire valens. 92. A
 — vertici affigenda in Vertigine. 118. E
 — in Lethargo non usurpanda, si a Phrenitide
 morbus inceperit. 79. A
 — adhiberi potest, si ab initio Lethargus inva-
 serit. *ibid.*
 — in Lethargo quando necessaria. *ibid.*
 — admota in Jecoris vel ventriculi oris inflam-
 mationibus aut tentationibus in Coeliaca passione in-
 cidere oportet. 132. D
 — in Tetano occipitio ab utroque spinæ latere
 adhibita utilis post Cataplasma. 85. E
 — mediis corporis partibus applicanda in Melan-
 cholia a suppressis solitis evacuationibus. 125. B
 — inanis affigenda est inter scapulas in capitis
 doloribus. 115. B
 — præcordiis & inter scapulas affigenda est in
 Venae vel Arteriae dorsalis inflammatione. 108. C
 — occipitio atque pectori affixa prodest si stran-
 gulatio invaleseat in Uvula. 88. E
 — sub mento absurda & inanis est ante Apople-
 xiam ad gulam dilatandam. 83. C
 — inanis inter scapulas prius admovenda in Apo-
 plexia quam talis quæ Sanguinem haurit. 83. B
 — quando in Syncopa multo ante morbi judica-
 tionem admovenda. 100. D
Cucurbitula adhibenda in Syncopæ metu. 100. C
 — ante septimum in Pleuritide non applicanda. 92. A
 — in Epilepsia. 84. B
 — usus in Coeliaca passione. 132. D
 — in gulæ resolutione sub mento vel alio guttu-
 ris parte affixæ pravi effectus. 83. D
 — Sylvestris carnis decocti usus in Volvulo. 105. E
 — in Volvulo quibus locis applicanda. 106. A
 — subveniunt Vertigini ab aliquo ex visceribus
 in medio corpore positis. 118. D
 — usus in Epilepsia a visceribus orta. 122. A
 — in Interscapulo & infra umbilicum affigenda
 in vomitione pertinaci in Cholera. 104. D
 — in Cholera affixæ assidue mutandæ, ne dolo-
 rem & vesiculas moveant. *ibid.*
 — tenuis usus in Arthritide. 133. D
 — in coxa aut abdomine defigendæ sunt in Sa-
 tyriasi. 113. B
 — modus qualis est adhibendus in Pleuritide. 92. D

- Cucurbitula* ora carni non imprimenda in Pleuritide. 92. D
 — inanes egregie faciunt in Pulmonaria. 94. C
 — quibus locis in Pulmonaria adhiberi possunt. *ibid.*
 — similes in faucium inflammatione & strangu-
 latu adhibendæ ac in Angina. 89. B
Cucurbitulam præstat diutius & mollior trahere in
 Tetano, quam plurimum brevi tempore. 86. A
Cucurbitularum usus in Melancholia. 124. D
 — ad renos juxta os coxendicis applicatio utilis
 in Jecoris Phlegmone. 107. D
 — usus in Phrenitide. 76. C
 — usus in Vulvæ suffocatione. 112. B
 — usus & applicandi tempus in Pleuritide. 92. A
Cumini decocti usus in Volvulo. 106. A
 — usus in Volvulo. 105. D. 106. A, B
 — usus in Cholera. 103. E
 — liquaminis usus in Elephantiasi. 135. E
 — usus in Epilepsia. 123. B
Cuminum dulce cum brassica optime facit in Le-
 thargo ad flatus digerendos & lotium evocandum. 78. D
Cunila usus in Phrenitide. 75. E
Cupiditas rabiosa in Elephantiasi. 71. A
Curationis venatio quomodo mitigatur in Melan-
 cholia. 116. B
Cursus optime faciunt ad Vertiginem. 120. B
 — in Elephantiasi juvat. 135. D
Cutim tumefacientia medicamenta quando in Ce-
 phalæa conducunt. 117. B
Cutis capitis altius dehiscit in Elephantiasi. 70. A
 — raritas quomodo conspiciatur in Syncopa. 103. A
 — si tumida & inflata & distenta esse introrsum
 vergentibus præcordiis concava efficiatur, in Le-
 thargo, quid agendum. 79. A
 — irrigatio Phreniticis prodest. 116. A
 — sicca, aspera, rugosa, quibusnam in parti-
 bus præcipue id fit in Aortæ inflammatione. 21. B
 — tota squalens & aspera corpori obtenta est in
 Tetano. 85. A
Cyclamini succi in nares infusi usus in Vertigine. 118. E
 — succi usus in Volvulo. 105. D
Cydoniorum succi usus in Jecoris Phlegmone. 107. A
Cynanche occidit intercepto in thoracem transitu. 6. A
 — cum omnibus Symptomatibus graphice picta. 5. E. 6. A
 — ubi inflammata, hinc tumens, lingua extra
 os projicitur. 5. B
 — facile vertitur in Pulmonem lethali eventu. 6. A
Cynanches, & Synanches, causæ. 6. C
*Cyper*i usus in Columnæ affectu acuto. 88. F
Cyprini olei usus in Renum inflammatione. 109. C
 — olei usus in Pleuritide. 92. C
- D.
- D***amarum* carnes conducunt in Melancholia. 126. C
Dauci semina ad urinam laceffendam conducunt in
 jecoris Phlegmone. 107. C
Deambulatio post assumptum cibum bona in Verti-
 gine. 120. E
 — lenis & postea quies post gestationem pro-
 dest in Epilepsia. 122. E
Deambulationes matutinæ, alvo prius exonerata ci-
 tra spiritus difficultatem bene feruntur in Cepha-
 læa. 118. A
 — a cœna optimæ in Cephalæa. *ibid.*
 — interdiu debent fieri in Cœliaca passione. 133. B
Debiles similia patiuntur iis quæ stomacho laboran-
 tes. 57. B
 — fiunt viri a genituræ vitalis defectu. 56. B
Debilis virium alimenta distribuentium in Cœliaca
 passione. 132. C
 — major in fluore Uterino rubro. 63. E
 — extremorum instantis uteri suffocationis fig-
 num. 24. D
 — in Cœliaca passione. 58. B
Declamationes conferunt ad debellandum stomachi
 cibos fastidientis vitium. 132. A
Decoctum Lapathi vel rumicis radice cum Sulphure
 ignem non experto optime deterget in Elephan-
 tiasi. 155. B
 — Marrubii de foliis tenuibus optime dolores le-
 nit in Arthritide. 133. E
Decubitus in cymba nautis somnum vel quietem con-
 ciliat. 75. B
 — in latus affecto oppositum laboriosus in Pleu-
 ritide. 6. E
 — in latus inflammatum facilis in Pleuritide. 8. D
 — supinus & in latus difficilis a Vulva ad pedes
 foras vergente nisi a Phlegmone pedes laborent. 111. C
 — rectus Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflamma-
 tione laborantibus convenit ut in Causo. 108. E
Defectus animæ a pure ex Jecore in stomachum ascen-
 dente. 127. E
Deformitas ab Epilepsia. 28. D
Deglutitio in Angina, si ab inflatione impediatur
 Vena in lingua secanda. 87. C
 — solidi & liquidi impedita & impossibilis a
 faucium cicatrice. 89. D
 — impeditur in gulæ resolutione adhuc magis a
Cucurbitula sub mento affixa. 83. D
 — infusi liquoris non fit in Tetano. 4. A
Dejestio bilis ab Aloë. 125. E
Dejectiones carniarum crudarum & lotiarum similes a
 pure ex Jecore per intestina delabente. 127. E
 — biliosæ in Cholera. 17. E
 — quænam in quaque Dysenteriae specie. 60. B
 — crebræ in Jecoris Scirrho. 42. E
Dejiciendi conatus promptus absque humoris eva-
 cuatione in Cholera perniciosus. 18. A
Delapsus si Apoplexiæ causa, vena statim secanda. 81. D
Delatio in Melancholia quando noxia. 125. A
Delectationes stomachi effectus. 56. D
Deligatio extremorum prodest in Pulmonaria. 95. D
Deligationes extremorum conducunt in Sanguinis per
 os rejectione. 96. D
 — similes in faucium inflammatione & stran-
 gulatione ac in Angina. 89. B
Deliramenti causa in Phrenitide, sunt halitus, calor,
 & crassæ humiditates. 74. D
Delirantes moriuntur ab Urinæ suppressione a gru-
 mis Sanguinis in Vesica. 55. B
Delirii cura Syncopæ posthabenda. 77. C
Delirio in Fatuitatem vergente quid agendum. 77. D
Delirium quomodo sedatur. 74. E
 — in Causi incremento. 16. E
 — parvum in Urinæ suppressione. 22. C
 — in Pleuritide. 9. A
 — in acuto Vesicæ affectu pessimum. 23. D
 — si febris superveniat sexto aut septimo die V.
 S. non requirit. 73. C
Delirio

<i>Delirium</i> in febre si tertio aut quarto die accedat V. S. usque ad primum decretorum dierum circuitum differenda est. 73. C	— summi impetigine in Elephantiasi infestantur. 70. B
— senile non desinit neque intermittit ante mor- tem. 31. B	— tenues in Phthisi. 36. E
— senile a Mania diversum. <i>ibid.</i>	— incurvantur in Cholerae incremento. 17. E
— senile est sensus, mentis, rationisque marcor & ignavia ex refrigeratione. <i>ibid.</i>	<i>Digitum</i> ventres rugosi & lati non rotundi in Phthisi. 36. E
<i>Densa</i> cum ingenito calore vivunt, per hunc eun- dem quoque sentiunt. 65. E	— magnorum manuum & pedum contractio, dolor, stupor, tremor: horum nota insultus Epilepsiae Sympathicae. 2. A
<i>Densum</i> est indolens, quia tactum & vulnerationem non sentit. <i>ibid.</i>	— tumores ulcerosi sunt in augmento Elephan- tiasis. 70. D
<i>Dentes</i> non albi sunt, sed nigricantes in Elephan- tiasi. 70. D	<i>Diffidentia</i> in omni Sanguinis rejectione. 15. B
<i>Dentibus</i> , ut separati remaneant, aliquid interponen- dum in Vertiginis accessione. 119. B	<i>Diffusiones</i> humidae & fluxae faciendae sunt in Ve- nae vel Arteriae dorsalis inflammatione. 108. E
<i>Dentis</i> Elephantis ramentorum usus in Elephantiasi. 135. A	<i>Dilatio</i> medellae in longinquis morbis mala est. 114. A
<i>Dentium</i> spasmo collisio in accessione morbi Comi- tialis. 3. C	<i>Dipsas</i> animal reptile Diabetis causa. 52. C
— stridor in Tetano. 4. B	<i>Discipline</i> amoris effectus. 57. E
— nigredo, & vacillatio. 3. D	<i>Discorum</i> jactus utilis in Vertigine. 120. A
<i>Derivatio</i> fieri debet in Uva per Clysmata. 88. D	<i>Discutientia</i> externa in Jecoris Phlegmone condu- cunt. 107. A
— fit in Apoplexia a laesis partibus mittendo Sanguinem a salubribus partibus. 81. D	— conducunt in Lienis Scirrhis nuper incipien- tibus. 128. D
<i>Desiderium</i> aeris frigidi in Cynanche. 5. E. 6. A	<i>Dissolutio</i> virium post finitam accessionem Comitias- lium. 3. B
<i>Desides</i> resolutioni sunt obnoxii. 35. B	<i>Distensio</i> cum vomitu bilioso &c. si adsit in Cholera quid agendum. 104. A
<i>Desidia</i> in Ictero nigro. 46. A	— oculorum & totius corporis in Epilepsia quid requirat. 84. C
<i>Detergentia</i> in Elephantiasi danda. 135. B	— totius corporis in tumorem aequalem in Ele- phantiasis incremento. 70. A
<i>Diabete</i> laborantes si humidum bibant mejendi pro- vocatio est. 129. B	— partium, imprimis citra praecordia in Urinae suppressione. 22. B
<i>Diabetes</i> mirus & rarus affectus. 51. C	— partium inter inguen & femur in Satyriasi. 25. C
— est carnis membrorumque in Urinam colli- quatio. 51. D	— nervorum in Heterocrania. 27. D
— causa est humidum & frigidum. <i>ibid.</i>	— in partium primarum in uteri ulcere mali- gno. 64. C
— lente procreatur, & diu durat. <i>ibid.</i>	<i>Distensiones</i> in Pene in Satyriasi fiunt nervorum con- vulsioni perfimiles nunquam mitigabiles. 112. D
— Hydropis species est, quo ad causam & habi- tum. 129. A	<i>Distentio</i> tendinum in Satyriasi. 25. C
— vel Urinae profluvium. 51. C	— venarum in sputo Sanguinis e capite. 12. B
— quare ita appellatur. 52. B	— in Volvulo. 105. B
— ad aliquod tempus, sed non diu durat. <i>ibid.</i>	<i>Distorsio</i> aut convulsio maxillae inferioris in Epilep- sia quid requirat. 84. C
<i>Diabeti</i> conducunt Medicamenta quae Hydropi. 130. B	— & convulsio oculorum & membrorum in Epilepsiae accessione. 28. E
<i>Diabetis</i> incrementum. 52. A	<i>Divinae</i> scientiae cupidis familiaris est stomachi af- fectus. 57. C
— confirmati signa evidentialia. 51. E, F	— scientiae & studii amor ingens in iis quibus stomachus affectus. 57. D
— adventantis signa. 51. F	<i>Diuretica</i> quando in acuto Vesicae affectu. 110. C
— causae. 52. B	— quanam conducunt in Jecoris Ulcere. 32. A
— curatio. 129. A	<i>Docilitatis</i> in morbis Emolumentum. 32. A
— causa si solvatur, bonum est, sine ponderis levatione. <i>ibid.</i>	<i>Dolentes</i> loci in Volvulo quibusnam inungendi. 128. B
<i>Diachelidonii</i> usus in Angina. 87. E	<i>Dolichi</i> pessimi in Cephalaea. 117. C
<i>Diata</i> eadem non omnibus convenit, qui Vesicae Ulcere laborant. 55. D	<i>Dolor</i> acutus per totum ventrem ex acuto Vesicae affectu. 23. C
— quanam in renum omnibus affectibus. 131. A	— tendinum & Spinae Dorsi in Tetano. 4. A
— ad vires & robur corporis, bona in morbis post curationem, confert. 131. E	— in Peripneumonia quando percipitur. 10. C
<i>Diamori</i> usus in Angina. 87. E	— capitis ex mictu Sanguinis periodico retento. 54. A
<i>Diarrhoea</i> a Ventriculo cibos non concoquente. 58. B	— inopinatus in testes & cremasteras in Colica. 59. C
— est liquidi alimenti incocti profluvium. <i>ibid.</i>	— non asper in Lienis Scirrho. 43. C
— a defectu caloris intestinorum. 64. B	— Coli prope jecur efficit corporis colorem al- bum cum viridi permixtum. 59. B
<i>Diarrhoeae</i> pueris & adolescentibus magis familiares. 62. D	— ingens, sed vi suffocationis obtunditur, in Cynanche. 5. E
<i>Diaphoreticorum</i> usus in Lethargo. 78. D	— infra vel supra guttur in Sanguinis fluxu ex aspera Arteria. 14. D
<i>Diaphragma</i> cito abscedit, sed periculose & lethali- ter. 39. A	— Pleurae in Pleuritide in pejus urget. 89. E
<i>Diethami</i> Cretici usus in Lethargo. 79. C	— oberrans in Volvulo. 18. E
<i>Digestio</i> depravata in Lienteria. 63. A	
— facilis in Elephantiasi laborantibus. 69. D	
— cibi depravata in Calculo renum. 53. C	
<i>Digit</i> saepe decidunt in Elephantiasi. 70. E	
— vel manus resolutio. 33. E	
— magni pedis dolor in Arthritide. 66. A	

- Dolor in tempore quomodo sedatur.* 117. B
 — coli prope splenem colorem corporis facit nigrum cum viridi mixtum. 59. B
 — perniciosus in Volvulo. 18. B
 — dentium & ossium in Arthritide. 65. D
 — assiduus ventriculi a Sanguine ibi collecto. 14. D
 — capitis instantis uteri suffocationis signum. 24. D
 — jecoris ex atra bile per inferiora exeunte. 29. C
 — gravis juxta lumbos in dorso in Urinæ suppressione. 22. B
 — acutus ad partes superiores suppuratas, ubi pus per inferiora transit. 38. D
 — articularum vel Arthritis. 65. B
 — coxendicis vel Ischias. *ibid.*
 — pedum Podagra dicitur. *ibid.*
 — nullus in Peripneumonia si solus pulmo laborat. 10. C
 — in Jecoris inflammatione ad dextram partem instar teli perfodiens. 19. E
 — interdum torminibus similis in Jecoris inflammatione. *ibid.*
 — cum summa gravitate interdum in Jecoris inflammatione. *ibid.*
 — partium quæ ex ossibus & in ossa inseruntur in Arthritide. 65. C
 — nullus a sectione vel collisione partium in Arthritide. *ibid.*
 — Ventriculi ad animi usque deliquium in intestinorum tenuium ulcere carnem depascente. 61. F. 62. A
 — in Cephalalgia aliquibus ab Occasu Solis usque in meridiem adest, qui tunc ex toto remittitur. 27. C
 — in Cephalalgia nonnullis a meridie ad vespertinam aut etiam diu in noctem usque perdurat. *ibid.*
 — in Cephalalgia varias capitis partes solet occupare una die. *ibid.*
 — in fronte in Cephalalgia aliquando adest vel in Sincipite. *ibid.*
 — major in uteri ulceribus cum labiis duris asperis, sanie olida, mali moris ulcera notat. 64. B
 — Vesicæ acutior est quam renum. 110. B
 — ad scapulas procedens in Asthmate bonus. 40. E
 — articularum aliis alias articulis infigitur. 65. E
 — coxendicum quibusdam in Arthritide. *ibid.*
 — femoris in Ischiadis initio. 66. A
 — poplitis in Ischiadis initio. *ibid.*
 — Acetabuli in Ischiadis initio. *ibid.*
 — Clunis in Ischiade. *ibid.*
 — lumborum in Ischiade. *ibid.*
 — Articularum quomodo incipit. *ibid.*
 — a Calculi progressu ex rene per Ureterem. 53. C
 — ad Ilia in Volvulo. 19. B
 — ad os Sacrum in Volvulo. *ibid.*
 — in femoribus in Volvulo. *ibid.*
 — ad Cremasteres in Volvulo. *ibid.*
 — acutus ad jugulum usque & ad summum humerum in Jecoris suppuratione. 41. E
 — salis morsione quomodo obrunditur. 92. C
 — obtusus non continuus post inflammationem remanens Jecoris Scirrhi signum. 42. E
 — in interseapulis quando stomachus ægrotat, major cum edunt vel devorant ægri. 57. A
 — Vesicæ in Arthritide. 66. D
 — narium in Arthritide. *ibid.*
 — aurium in Arthritide. *ibid.*
 — labiorum in Arthritide. *ibid.*
 — Suturarum capitis in Arthritide. *ibid.*
 — compagis universæ ossium in Arthritide. *ibid.*
 — erumpens in Pleuritide, non semper eorum locorum affectus est, sed aliquando ab interiorum vitiorum incremento fit. 90. C
 — Costarum instar Pleuritidis ex Calculo renum. 53. B
 — intestinorum in Cholera si adest, alvus calido unguine irriganda est. 103. E
 — nervorum initio in Arthritide. 65. C
 — vinculorum articularum initio Arthritidis. *ibid.*
 — membrorum in Arthritide. *ibid.*
 — membrorum si recens sit, longe acerbius affligit in Elephantiasi. 71. A
 — ex urinæ suppressione similis alii inflationi a cibis corruptis. 22. C
 — flexuum cubiti in Arthritide. 66. C
 — genu in Arthritide. *ibid.*
 — coxarum acetabulorum in Arthritide. *ibid.*
 — dorsi & thoracis musculorum in Arthritide. *ibid.*
 — humerorum in Pleuritide. 8. D
 — dorsi & scapularum in Pleuritide. *ibid.*
 — tergi in Pleuritide. *ibid.*
 — capitis in sputo sanguineo e capite. 12. B
 — lateris acutus, ubi sanguis ex Arteria intercostali. 15. A
 — capitis perpetuus, levis, sed non intermittens quibusdam in Cephalalgia. 27. B
 — in Cephalalgia quibusdam ut quotidiana febris intermittens per circuitus revertitur. 27. C
 — in Cephalalgia qui per circuitus fit, non diu solet durare. *ibid.*
 — exiguus aliquando quædam membra occupat in Arthritide. 66. A
 — Arthritidis varius in diversis partibus. *ibid.*
 — ventriculi gravis & subinde punctorius in Cœliaca passione. 58. D
 — capitis aliquando statim discutitur copiosa Sanguinis missione. 115. A
 — lienis vel Jecoris quibus remediis mitescit in Phrenitide. 75. E
 — ad Costas usque superiores ascendens in Volvulo. 19. A
 — si non remittatur in Volvulo quid agendum. 106. B
 — in Arthritide sedatur sicerite cum pane & musco. 137. D, E
 — pertinax in Pleuritide suppurationis signum. 91. D
 — in Heterocrania progreditur parte qua nasus in æquas partes caput dividit. 27. D
 — & repletio capitis a lentis usu. 117. C
 — acutus & tenuis ubi tenuia intestina Volvulo afficiuntur. 19. A
 — nervis inhaerens absque calore, & tumore a causa frigida oritur. 67. A
 — sub spuriis costas in dextram aut in lævam partem descendens in Volvulo. 19. B
 — acerbis ab alterutrius naris sigillatim dilatatione in Cephalæa. 116. A
 — Temporis in Heterocrania. 27. C
 — unius auris in Heterocrania. *ibid.*
 — supereilii in Heterocrania. *ibid.*
 — oculi in Heterocrania. *ibid.*
 — Jecoris apparens in Volvulo. 19. B
 — Lienis apparens in Volvulo. *ibid.*
 — a Vesicæ vulnere lethalis. 55. B
 — tenuis ossibus infixus in Arthritide. 66. A
 — capitis a lacte & caseo. 117. D
 — ponderosus ad Ilia ab Urinæ in Vesica suppressione. 23. C
 — capitis vel gravitas in Mania. 32. D
 — ingens a Calculo e renibus confidente. 130. D
 — nervorum & totius corporis in Lethargo quid requirat. 78. E
Dolor

- Dolor* in Volvulo perimens ob intestinorum Phlegmonem. 105. B
 — manuum Chiragra dicitur. 65. B
 — in mejendo in Diabete. 52. B
 — communis & quidam proprius in Arthritide. 66. C
 — ad jugulum in Jecoris inflammatione. 19. F
 — si ablit in Volvulo vinum conducit. 106. C
 — acris, & fervidus in iis, qui ab ulcere faucium moriuntur. 8. B
 — ex obstructionibus ex Calculo. 52. F
 — ad sternum ubi Sanguis e pectore profluit. 14. E
 — & major conflictatio in devorando ubi stomachus afficitur. 56. E
 — in Cephalalgia & Heterocrania vel in dextra vel in sinistra capitis parte. 27. C
 — in Heterocrania dimidium capitis occupat. *ibid.*
 — vel vitium in Jecore si fuerit in Phrenitide, quid agendum. 75. D
 — est res aspera sensui. 65. E
 — pudendorum & tractio ac si Calculum cum Vesica extrahere vellent inter mingendum, Calculi signum. 55. A
 — sanguinis missione ad animi usque deliquium sedari incipit in Volvulo. 105. C
 — ossis sacri fixus in Arthritide. 66. C
 — tendinum in Arthritide. *ibid.*
 — musculorum cum distensione in Arthritide. *ibid.*
 — vertebrarum dorfi & cervicis in Arthritide. *ibid.*
 — maxillarum & temporum musculorum in Arthritide. 66. D
 — renum in Arthritide. *ibid.*
 — in venis ab utroque nasi latere positus instantis Uteri suffocationis signum. 24. D
 — stomachi tolerabilior ubi vacuus quam ubi repletus est stomachus, quando ægrotat. 56. E
 — partis anterioris calcis, & tandem partis ejus concavæ in morbo articulari. 66. B
 — a Cucurbitulis nimis diu affixis in Cholera. 104. D
 — magni digiti pedis in Arthritide. 66. A
 — ad interscapulum protensum in gulæ Ulcere. 14. C
 — acutus ex Urinæ suppressione a grumis sanguinis in Vesica. 55. B
 — in Pleuritide non interius descendit, sed in latitudinem diffunditur. 92. A
 — terribilior quam periculosior affectus. 15. C
 — genitalium in Satyriasi. 25. C
 — ad summum usque colem perveniens & Urinæ mordax in Ulcere Vesicæ maligno. 55. D
 — ab incisione si minor quam dolor ossium vel dentium ægros voluptate afficit. 65. D
 — minor respectu majoris voluptate afficit ægros. *ibid.*
 — acutus ad jugula protenditur in Pleuritide. 8. D
 — major cum Urinæ suppressione a Calculo colo inhærente, quam si reni inhæreret. 53. D
 — nullus initio Cholera. 17. D
 — a tumore sub spuris costis in Jecoris suppuratione. 42. A
 — Vesicæ si a concreto Sanguine, quid agendum. 110. C
 — ingens in omni Tetano. 4. D
 — ventriculi oris a ciborum oblatione vel cogitatione, ubi stomachus male affectus est. 56. E
 — capitis vel Cephalæa quid. 27. B
 — acerbus in Volvulo. 18. E
 — in parte dextra major in venæ cavæ inflammatione. 21. B
 — pravus ab aëre in latere concluso ac si a Pleuritide. 93. C
 — increfcens pessimum est in Uteri ulcere. 64. C
 — sæpe oritur a compressione labrorum Cucurbitulæ. 85. E
 — renum tollitur, si inde Calculi exciderint. 110. A
Dolore capitis laborantes post venæ sectionem, tribus aut quatuor diebus interjectis, liberalius alendi sunt. 115. A
 — stomachus æque afficitur a calida quam frigida aqua in Cholera. 104. B
 — & ignominia plenam trahunt vitam Epileptici. 28. D
 — magno vexatur ipse stomachus in Cephalæa. 116. B
Dolorem, quænam sunt, quæ tonsillis minimum inferunt comprimendo in Tetano. 85. B
 — capitis excitant omnia bellaria paucis exceptis. 120. D
 — excitantia in Lethargo bona. 80. A, B
 — ex omni parte revellere, juvat in Volvulo. 106. A
Dolores capitis exigui non sunt spernendi. 115. A
 — capitis exigui exiguis medicamentis in quibusdam discutuntur. 115. A
 — & tormina magis perseverantia in intestinorum ulcere carnem depascence. 61. E
 — majores in cancro uteri ulcerato quam in non ulcerato. 64. D
 — augentur in inflammationibus a vini potione. 100. E
 — & contristatio a vulva ad pedes foras vergente. 111. C
 — capitis si plus temporis extrahuntur majores cruciatus superveniunt. 115. A
 — in lumbis ex Calculo majori ad medias usque costas pertingens instar Pleuritidis. 53. B
 — a Calculo majore in Vesica ægrum consumunt. 54. D
 — a Calculo quinam proveniunt. 54. D, E, F.
 — a natura in majus excedente vel ex abundantia. 65. E
 — in Uteri cancro. 64. D
 — difficiles patitur Vesica in acutis morbis. 23. A
 — circa lumbos vesperi accedentes abscessus renum signum. 54. C
 — in Lienis suppurationis incremento. 43. D
 — ingentes a Calculorum renum in Vesicam transitu. 110. A
 — punctorii in Pleuritide quid. 9. C
 — a convulsione & distractione partium in Epilepsiæ paroxysmo. 28. E
 — parvi in Ulcere uteri profundiore. 64. B
 — atroces in Arthritide. 67. C
 — sub umbilico in intestinorum tenuium ulceribus depascentibus. 62. A
 — si intendantur in capitis morbis finis est mortiferus. 114. C
 — majores in profluvio uteri rubro. 63. E
 — sedare Medicis fas est. 125. D
Dolori quod nam maxime conducere dicatur remedium in Arthritide. 134. A
Doloris augmentum in inflammatione Pectoris ad suppurationem tendente. 38. C
 — in Arthritide causam sæpe a novi calcei attritu, vel ab obambulatione, vel ab ictu, vel a calcatione oriri credunt ægri. 66. B
 Ecce 2 *Dolo-*

- Doloris cessatio per aquæ frigidæ potionem in Pleuritis falso habitæ quibusdam speciebus.* 93. C
 — causam in Arthritide non legitimam afferunt ægri. 66. B
 — costarum particeps est pulmo. 90. A
 — sensus vi suffocationis hebes in Cynanche. 5. E
 — species variæ & diversæ in Jecoris inflammatione. 19. E
 — sensus parum frequens in extremis partibus in resolutione. 35. B
Doloribus pleni sunt morbi Chronici. 26. C
 — si labefactatus sit æger venæ sectio in Syncope initio non facienda. 100. C
 — vexatam vitam trahunt ægri in Diabete. 51. D
 — a Vesicæ Calculo si consumitur æger, quid agendum. 111. A
Dolorum capitis singulis generibus qualis victus conducit. 117. B
 — in Arthritide remedia. 65. D
 — omnium genere maxima est sitis. 129. B
 — non sunt expertes, quibus Calculus Vesicæ adhæret. 54. F
 — patiens Epilepticorum est habitus. 121. C
Dormitanti stomacho laborantes. 57. B
Dorsi frictio in Vertigine utilis. 119. D
 — spina in Cholera inungenda. 105. A
 — thoracisque musculorum dolor in Arthritide. 66. C
 — scapularum dolor in Pleuritide. 8. D
 — incurvatio difficilis in Calculo reni infixio. 53. B
Dorso Cucurbitulæ inanes adhibitæ in Pulmonaria egregie faciunt. 94. C
 — & inter scapulas Cucurbitulæ in Vulvæ suffocatione applicandæ. 112. B
Dorsum curvum in Emprosthotono. 4. C
 — versus crura movere imaginantur ægri stomacho laborantes. 57. A
 — difficulter in anteriorem partem adducunt Calculosi. 53. B
Dubitatio de omnibus in Diabete paulo ante mortem. 51. E
Dulcia quibusdam nocent in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
 — amara videntur in Ictero nigro & albo. 46. C
Dulcium ingratus sensus in Jecoris Scirrho. 42. E
Duritia Lienis Scirrhi quibus emollienda. 128. E
Durities vel Phlegmone si præcordiis vel ventri subit in Phrenitide, madefactiones vel Cataplasmata applicanda. 75. C
 — callosa aliquando in meatibus Urinæ reperiuntur. 53. D
Dysenteria continua in Cachexia. 47. B
 — viris & juvenibus maxime contingit. 62. D
 — interdum morbo longo supervenit. 59. A
 — ex atra bile per inferiora exeunte. 29. C
 — vel difficultas intestinorum. 59. E
 — hepatica ab Jecoris abscessu. 42. C
 — est intestinorum ulcerum quædam species. 59. E
 — & jecoris ulcus Hydropis aliquando causa. 42. D
Dysentericæ causæ plurimæ. 60. A
Dysuria quando lethalis. 22. D
Dysuriæ causæ & signa. *ibid.*
- E.**
- Ebrietas Maniam producit.* 31. D
 — vel Crapula si Anginæ causa, quid agendum. 87. A
- Ebrietas Jecoris inflammationis causa.* 19. E
 — causa Cynanches & Synanches. 6. C
Eclegma in Pleuritide. 93. A
Edacitas & Voracitas in Maniæ incremento. 32. D
 — aliquando in Cachexia. 47. D
 — Maniam producit. 31. D
Eductio puris ex jecore per intestina. 128. C
 — puris ex jecore per Urinam. 128. B
Edulia quæcunque ex lacte fiunt, optima sunt in Phthisi. 127. B
 — Epilepsiam patefaciunt. 122. D
Effeminati fiunt viri a genituræ vitalis defectu. 56. B
 — & albi sunt Hydropici. 50. B
 — fiunt juvenes Gonorrhoea laborantes. 56. A
Effluvium opportunum a Jecore debet fieri in Melancholia per Venæsectionem. 124. A
Effusio humoris in Diabete in renes & Vesicam exundo fertur. 129. A
 — ad exteriora ex omni parte ut in flumine in causo desperato. 17. A
Elaterii cum mulla & sero lactis usus in Angina. 87. B
Elaterium aliis purgatoriis in Angina præstat. *ibid.*
Electri usus in Sanguinis rejectione. 98. D
Elephante laborantes quid pro prandio assumere debent. 135. E
Elephantem expugnando quænam medela excogitari potest. 134. B. C
Elephanti dentis ramentorum usus in Elephantiasi. 135. A
Elephantiasi laborantes quid pro cœna assumere debent. 135. E
 — laborantium historia. 71. B
Elephantiasis est morbus maxime odiosus & fugiendus. 71. B
 — morbus est ab omnibus alienus. *ibid.*
 — non prius perimit quam homo membratim dilaceratus fuerit. 71. A
 — affectus diuturnus. *ibid.*
 — causæ & signa. 69. B. C
 — incrementis signa. 69. D
 — si ad summum suæ creationis ascendit curationis spes non amplius datur. 139. C
 — aliquando primo apparet in extremo cubito. 69. D
 — alimenti penuria quomodo cedere potest. 134. D
 — mira curatio ab epote musto ubi extincta fuit vipera. 71. C
 — incurabilis, quia initio non curatur. 69. D
 — quare Leoninus etiam dicitur morbus. 70. C
 — etiam Hercules morbus dicitur, quia morbus magna potentia est. 69. B
 — affectus visu foedus & in omnibus terribilis. *ibid.*
 — si invaluerit multa & varia medicamenta exhibenda. 134. C
 — magis increscentis Symptomata. 70. D
 — morbus unde dicitur. *ibid.*
 — nomina. 67. D. 69. A. B
 — morbi cum Elephante fera comparatio. 67. D
 — causa nulla insignis apparet initio. 69. B
 — causa diu in visceribus delitescit antequam effulgeat. 69. C
 — a facie primo incipit. *ibid.*
 — ab intimis partibus erumpens & in extremitatibus apparens. 70. B
Elephantis descriptio & a cæteris animalibus differentia. 67. E
 — morbus non in una parte aut viscere uno inhabitat. 134. B
Ele-

- Elephantis* totum hominem occupat in penetralibus & externis. 134. B
 — triste & visu terribile spectaculum, & species feræ est. *ibid.*
 — facile per contagium communicatur. *ibid.*
 — curatio. *ibid.*
 — non minus ob contagium metuendum & formidolosum malum quam Pestilentia. 134. C
 — curatio quando desperata. *ibid.*
Eliquis corporis in Coeliaca passione. 58. D
Emollientia in Jecoris inflammatione. 107. C
 — nervis conveniunt in Tetano ex vulnere. 86. D
Emollientium usus in Coeliaca passione. 132. E
Emplasma quibus conducunt in Hæmorrhagia. 96. E
 — quænam optima in Hæmorrhagia. *ibid.*
Empyema ex Sanguinis rejectione ex pectore. 13. A
Empyi dicuntur quibus pus per pulmones a pectore vel costa suppurata. 36. A
Epiglottis in proprium locum non subsidit in gulæ resolutione. 83. B
Epilepsia a circumvolutione accersitur. 122. E
 — puerorum ex corruptione vel vehementi refrigeratione vomitu curatur. 84. B
 — ex Scotomate. 28. B
 — morbus capiti proprius. 15. E
 — succedit Pituitæ rejectioni in Vertigine. 28. C
 — vel morbus Comitialis. *ibid.*
 — morbus portentosus & in accessionibus terribilis & subito Lethalis. *ibid.*
 — in mixtu Sanguinis periodico retento. 54. A
 — inveterata. 29. A
 — aliquando uno die Lethalis. 84. A
 — malum laboriosum, periculosum & foedum. 121. A
 — si a malo victu, ubi hic defierit, morbus recedit. 121. B
 — V. Comitialis morbus.
 — res frigida atque humida est. 123. E
 — in acutorum numerum quare ponitur. 84. A
 — consuetudine fit non solum affectus diuturnus, sed perpetuus. *ibid.*
 — si ætatis florem & vigorem excedat cum ægro consenescit & commoritur. *ibid.*
 — optimis in primis ætatibus viget. 28. D
 — potius a capite quam a mediis corporis partibus oritur. 121. E
 — inveterata incurabilis. 28. E
 — quare Morbus Sacer dictus. 28. E. F
 — proveciori ætate aliquando abigitur. 28. D
 — abiens quosdam deformes reddit. *ibid.*
Epilepsia exacerbationes per circuitus periculosæ sunt. 84. A
 — causa frigiditas est cum humiditate. 29. B
 — decessio turpis. 28. E
 — invadentis signa terribilia. *ibid.*
 — caput occupantis curatio eadem quæ Cephalææ. 121. B
 — curationi medicamenta ingentia atque valentissima necessaria sunt. 121. A
 — exacerbatio quomodo levatur. 84. C. D. E
 — assueti vitam ignominia & dolore plenam trahunt. 28. D
 — Paroxysmi curatio qualis Apoplexiæ. 84. A
 — inveteratæ neque remittentis effectus. 29. A
 — a mediis corporis partibus ortæ curatio. 121. E
 — primus casus perniciosus, si acuta invadit. 83. F
Epilepsiam ciet animæ deliquium. 121. C
 — medendi rationem naturæ facilitatem sequi optimum est. 121. B
- Epileptica* vel Comitialis accessionis curatio. 83. F
Epileptici plurimi tumidi sunt & crassi. 123. A
 — secundum fluvium itinera facere non debent. 122. E
 — nullum debent inspicere, qui in orbem volvatur, neque turbinem, qui circumagatur. 122. E
 — vitam degere debent in regionibus calidis & siccis. 123. E
 — quibus a visceribus ortus est morbus magis quam alii purgandi sunt. 121. E
 — quomodo excitandi. 84. B
 — medicamenta valentiora ferre possunt. 121. C
Epileptici conveniunt eadem quæ Vertiginosis. 123. A
 — pueris Pharmacum conveniens. 84. C
 — nihil temere exhibendum. 122. C
Epilepticorum more aliquando suffocantur Asthmatici. 40. D
 — habitus dolorum est patiens. 121. C
 — iustus, sed absque nervorum distensionibus strangulatur Mulier in Uteri suffocatione. 24. B
Epilepticus quando morbum evasisse dici potest. 121. D
 — imbecillior est quam ut firmum stabiliat spiritum. 122. E
Epiplasmata duris distentisque partibus superdanda in Apoplexia. 82. E
 — in Tetano quomodo applicari debent. 85. E
Episcynii contractio fortis ut in iratis, in Elephantiasi. 70. C
Epithema in Sanguinis & Vesicae effluvio. 110. D
 — refrigerans & adstringens in Syncopa. 102. C
 — adstringens ad concoctionem in vitio stomachi laborantibus. 132. B
Epithemata in Syncopa. 102. B
 — ventri & pectori applicanda in Cholera fere desperata. 104. E
 — in Hæmorrhagia. 97. A
 — in Pulmonaria. 95. D
 — concoctionem juvantia in Coeliaca passione. 132. E
 — in Diabete. 130. A
 — ex quibusnam fieri debent in Phrenitide ad Thoracem humectandum. 76. F
 — in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. E
Epithematum usus in Epilepsia a visceribus orta. 122. A
 — usus in Phrenitide. 76. C
 — usus in Renum Calculo & ulceribus. 131. A
Emyopidia apud veteres quid. 18. B
Equinum lac bonum est in Renum inflammatione. 109. D
Eretrias Sanguinis rejectionibus subvenit. 98. B
Erinacei optimi in Elephantiasi. 136. A
Erosio si Sanguinis effusionis causa, malum. 95. F
Error in victu Maniam redire facit. 31. C
Eruatio stomachi affecti signum. 16. B
Eruationes præter rationem in Asthmatis initio. 40. C
Ervi usus in Phrenitide. 76. A
 — farinæ usus in Gonorrhœa. 131. C
Erysipelas Synanchæ superveniens bonum. 6. C
Esca humida omnibus quidem febricitantibus idonea est, sed maxime Phrenitidi. 73. F
 — nova corpori applicata spatio temporis antiquam obscurat & debilitat. 134. D
 — quando in Cholera exhibenda qualis in Syncopa. 104. D
 — munda esse debet in Elephantiasi. 135. D
 — quænam conducit in Phthisi. 127. B
 — per totum diem in Syncopa levis esse debet concocti.

- coctilis, plerumque triticea, & ægrotanti ju-
cundior, licet paulo deterior. 101. B
- Escarum* triticearum usus in Vesicæ affectu acuto. 110. D
- aversio a stomacho ægrotante, cum dolore
& anxietate. 56. D
- Eschara* decidens Venæ ostiolum aliquando paten-
tius efficit. 62. C
- Esais* stomacho succurrendum est, si pus ex Jecore
per ipsum violentius feratur. 118. A
- Esculenta* quædam amentiam producant. 31. B
- Eunuchi* cur rugosi, debiles, acutæ vocis, glabri
imberbes, effæminari. 56. B
- Euphorbii* usus in Capitis morbis. 115. D
- usus in Cephalæa. 117. B
- usus & dosis in Apoplexia. 82. A
- usus in Lethargo. 80. A
- usus in Coeliaca passione. 132. E
- usus in Syncopa. 103. A
- usus in Cholera. 105. A
- usus pro linimentis in Apoplexia. 82. D
- usus in Tetano. 85. C
- Euphorbium* naribus attractum caput sensumque per-
turbat. 79. E
- Evacuatio* est solutio Phlegmones. 130. D
- Evacuationes* in acutis morbis multo ante judicatio-
nes fieri debent. 73. C
- nimix & subitæ in Hydrope aliquando Le-
thales. 43. A
- necessariae in Melancholia a suppressis solitis
excretionibus. 125. B
- in Peripneumonia quænam salutare. 11. C
- in Cholera quales. 17. D
- in sputo Sanguineo e capite necessariae. 12. D
- quales in Lethargo adhiberi debent novisse
oportet. 78. A
- Evacuationibus* per Clysteres in Syncopa ad invete-
rata stercora ejicienda opus est. 101. A
- Evulsiones* capillorum in Uteri strangulatu condu-
cunt. 112. C
- Exacerbatio* Epilepsiæ quomodo levatur. 84. C. D. E
- Exacerbationibus* artuum quomodo succurrendum
est. 133. D
- Exacerbationes* per circuitus periculosæ sunt in Epi-
lepsia. 84. A
- Exacerbationis* initio in Phrenitide capitis irrigatio
fieri non debet. 74. E
- Exacerbationum* invasionibus in Lethargo quid agen-
dum. 80. C
- Exanimatio* in Lipothymia. 33. E
- Exanimes* sunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
- Excandescences* acriter Maniæ facile patent. 31. C
- Excandescencia* iracundia vacans in Epilepsia injicien-
da. 123. A. B
- Excandescencie* delirii mutatio in hilaritatem &
risum in Melancholia. 30. A
- Excoriationis* uteri superficiei signa. 64. B
- Excreationi* liquidæ & crudæ in Pleuritide quid con-
ducat. 93. A
- Excrementa* albida, crassa, mucosa, humore cir-
cumfusa adipis concisæ similia in intestinorum
crassorum ulceribus. 60. D
- crassa, carnosæ, rubida, grumosa, aliquando
nigra multis modis variata, olida, intolerabilia ex-
cernuntur in ulcere Intestini crassi. 61. A
- siccanda sunt in Gonorrhœa. 131. C
- quæ ex tenuibus intestinis in superficie ulce-
rata, sunt tenuia, biliosa, inodora. 60. B
- exquisitè biliosa, crocina, spumea, faciem
vini referentia & nigra, graveolentia in ulcere
exedente intestinorum tenuium. 61. A
- stomachi ante cibi assumptionem repurganda
in Melancholia. 126. C
- mucosa, vellicantia, parva, teretia, morda-
cia & desidendi cum voluptate desiderium exci-
tantia in intestini recti ulcere. 60. D
- qualia ex intestinorum ulceribus prodeunt.
60. C
- cruenta, crassa, pituitosa, carnosæ non valde
pinguia, ramentosa in intestinorum crassorum
ulceribus profundioribus. 60. D
- Excrementorum* odor gravior in intestini cæci ulce-
re. 61. A
- odor gravis modo ab intestinorum ulcerum
putredine, modo a solo stercore. 60. B
- Excretio* consueta Sanguinis, bilis, vel sudoris sup-
pressa Maniæ causa in viris. 31. E
- Excretiones* carnosæ duræ contritis & asperis corpo-
ribus similes Coli abscessus maligni signum. 61. C
- solitæ suppressæ si Melancholiæ causæ fue-
rint, quomodo restituendæ. 125. A
- Excretionis* apparentia major est in ulcere intestino-
rum quam pro effectu ob sonum multum cum
spiritu. 61. C
- Exercitatio* opportuna spiritus utilis in Elephantiasi.
135. E
- capitis & manuum in Vertigine. 120. A
- modica ad sudores provocandos bona in Ar-
teriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. E
- quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno.
55. D
- Exercitationes* adhibendæ in Elephantiasi. 135. D
- in Epilepsia velociore esse debent quam in
Vertigine. 123. A
- ad cervicem & humeros pertinentes debent fieri
in Epilepsia. *ibid.*
- quando utiles & quales in Cephalæa. 117. A
- in Cephalæa recto corpore, quibus pectus &
humeri moventur, adhibendæ. *ibid.*
- conferunt ad debellandum stomachi cibos fa-
stidientis vitium. 132. A
- omnia roborant. 120. B
- manuum in Epilepsia. 123. A
- adhibendæ in Gonorrhœa. 131. D
- ad cervicis usum & ad manuum agilitatem fa-
ciunt. 120. A
- corporis in Coeliaca passione conducunt.
133. B
- Exercitationibus* quies succedere debet in Vertigine.
120. B
- Exercitationis* utilitas in Lethargo. 80. E
- Exercitationum* omissio Cachexiæ causa. 47. C
- Exercitia* omnia velocia cruribus conveniunt. 120. B
- Exitus* Calculi est difficillimus. 52. F
- Expectoratio* facilis in pectoris abscessu bona. 38. F
- Experientia* bonus est Magister. 80. D
- Expurgatio* humida cum dolore pertinaci in Pleuri-
tide suppurationis signum. 91. D
- Exsiccantium* & crassantium usus in Sanguinis reje-
ctione. 99. D
- Exsiccatio* quando in Melancholia necessaria. 126. C
- in Diabete ab humido effluente. 129. A
- Exspiratio* calida in Causo. 16. D
- parva in faucium ulceribus. 8. C
- frigida in febribus a quibus Syncope. 16. C
- major quam inspiratio in Jecoris inflamma-
tione. 20. A
- Exsufflatio* calida in Peripneumonia. 10. C
- Extenuantia* Medicamenta in Epilepsia a visceribus.
122. A
- in Epilepsia. 123. A
- in Jecoris inflammatione. 107. C
- Externorum* applicationes in Arthritide. 133. D
- Exterriti* facile Pneumone laborant & facile inde
pereunt. 41. B
- Extrema* sudario ex crudis linis confecto involvi de-
bent in manuum exercitatione in Epilepsia. 123. A
- Extre-*

- Extrema* raro dolent in resolutione. 35. B
 — algent in Syncopa. 101. C
Extrema partes in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione valde frigescent. 108. D
 — partes illinendæ sunt in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione. 108. C
Extremarum partium frigus in febre ardente. 100. B
Extremorum deligaturæ conducunt in Sanguinis per os rejectione. 96. D
 — frigus in Jecoris inflammatione. 20. A
 — albor in Cholerae incremento. 17. E
 — albor in Peripneumonia perniciosus. 11. B
 — debilitas instantis uteri suffocationis signum. 24. D
 — frictio in Vertiginis accessione. 119. B
 — deligatio in Pulmonaria. 95. D
 — refrigeratio in intestinorum tenuium ulcere cavo & depaſcente. 61. E
 — frigus in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
 — frigori in Lethargo quid conducatur. 78. E
 — calor quomodo revocari & excitari potest in Syncopa. 103. A
Exulceratio intestini cujuscunque superficie tenus si ve infra siue supra sine febre & dolore curatur sola Dieta absque decubitu. 61. D
 — pulmonis a pure Phthoe dicitur. 36. A
Exulcerationes renum senibus commoriuntur. 130. C
Exustiones rarius causæ Cynanches, & Synanches. 6. C
- F.
- Faba* legumium pessima est in Cephalæa. 117. C
 — in humidioribus Ulcera purgat. 127. C
Fabe usus in Phthisi. *ibid.*
 — usus in Phrenitide. 76. A
Fabri æarii Asthmate minus periculose laborant. 40. B
 — ferrarii Asthmate minus periculose laborant. *ibid.*
Fabrilem aut figulinam artem exercent quidam Maniaci. 32. A
Fabrorum ferrariorum lentium usus in Volvulo. 105. E
Faciei decolor quidam rubor in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
 — frictio in Vertiginis accessione. 119. B
 — rubor ubi instat Venæ ruptura in intestino. 62. C
 — rubor in Satyriasi. 25. C
 — tumores quibusnam in Elephantiasi illinendi sunt. 135. C
 — rubor in sputo Sanguineo a capite. 12. B
 — frictiones in Uteri strangulatu. 112. C
 — rubor in Peripneumonia. 10. C
 — partes omnes convelluntur in Canina convulsione. 35. C
 — partes dextræ ad lævam & lævæ ad dextram feruntur in Canina convulsione. *ibid.*
 — distortio ab Epilepsia. 28. E
 — rubor in Hæmoptoe. 14. E
 — tractatio ante Venæ Sectionem in Phrenitide quando. 73. F
Faciem si Elephas morbus occupat desperata est curatio. 134. C
Facies rugosa in Jecoris Scirrho. 42. E
 — si vegeto colore decoratur, optimum Syncopæ sanescentis signum. 103. B
 — bene colorata in Cauſo. 16. E
 — terra Samia lineo sacco cribrata & raro linteolo inclusa inspergenda in Syncopa. 102. E
 — tumida in Colica. 59. B
 — distorta in Heterocrania. 27. D
 — livida, in augmento accessionis morbi Comitialis. 2. E
 — excarnis, pallida, seu livida in Phthisi. 37. A
 — rubra in Tetano. 4. A
 — variegata. *ibid.*
 — decolor in stomachi affectu. 57. E
 — fovenda est posca aut Conyzæ decocto cum spongia ut mitescat delirium in Phrenitide. 74. E
 — pallida vel livida, quibus faucium ulcera. 8. B
 — livet in Urinæ suppressione. 22. D
 — rubra & inflata in Cynanche. 5. E
 — tumescit in Leucophlegmatia. 49. E
 — decolor & plumbea in Epilepsia inveterata. 29. A
 — gracilis in Ascite. 49. C
 — tumida in Leucophlegmatia & Anasarca. 49. E
 — varie distorta in Tetano. 4. B
 — utcunque meliora significans in Apoplexia bona. 82. A
 — rubida in acuto Vesicæ affectu mala. 23. D
 — exceptis malis pallida est in Asthmatis incremento. 40. D
Faciles qui sunt natura Maniæ facile patent. 31. C
Fæcis aceti combustæ usus in Elephantiasi. 135. C
Femine juvenes uteri suffocationi magis obnoxie, seniores rarius. 25. A
Falerii vini usus in Lethargo. 101. E
Fames pro alimento est, in quibus familiaris est stomachi affectus. 57. D
 — vel inedia nequaquam in Syncopa prodest. 101. B
 — res est frigida & sicca. 85. B
 — ex Vigilia in Maniæ incremento. 32. D
Famis & inediæ periculum a gulæ resolutione. 83. B
Far Thyrrhenum cum lacte optimum in Sanguinis rejectione. 99. C
 — lotum haud ingratum est cum vino & melle. 117. C
 — lotum cum aqua aut mulla in Phrenitide convenit. 74. A
Farine hordei usus in Arthritide. 133. E
 — Lolii usus in Volvulo. 106. A
 — loliaceæ usus in Jecoris Phlegmone. 107. A
 — hordei & ervi in Gonorrhœa. 131. C
 — Ironis usus in Jecoris Phlegmone. 107. A
 — hordei usus in Jecoris Phlegmone. *ibid.*
 — hordei usus in Apoplexia. 82. E
 — hordei usus in Angina. 87. C
 — Lolii usus in Pleuritide. 91. D
 — Ironis usus in Pleuritide. *ibid.*
 — lentis usus in Sanguinis rejectione. 97. A
Farinarum usus in Renum Calculo. 130. E
Farris loti cum veratro usus in Vertigine. 119. A
 — semina in simplici jusculo decocta conveniunt in Cephalæa. 117. C
Fasciis adstringentibus comprimi debet Hypochondrium in Vulvæ suffocatione. 112. B
Fascioli pessimi in Cephalæa. *ibid.*
Fasidium cibi in Phrenitide quomodo curatur. 77. A
 — ciborum a dolore in Arthritide. 67. C
 — &c. si adsit in Cholera quid requirat. 104. A
 — in Arteriæ & Venæ Dorsalis inflammatione. 108. A
 — in Urinæ suppressione. 22. B
 — & odium omnium rerum ob dolorem in Elephantiasi. 71. A
 — cibi in Calculo renum. 53. C
 — ciborum in Pleuritide. 8. E
 — ciborum in Peripneumonia. 11. A
 — cibi in Ictero nigro. 46. B
 — cibi a stomacho atra bile vexato. 56. D
 — ciborum in Epilepsia inveterata. 29. A
 — in stomachi affectu. 57. A
 — cibi in Jecoris Scirrho. 42. D
 — cibi in Lienis Ulcere nimis protracito. 44. A
- Ffff 2
- Fasti-

<i>Fastidium</i> cibi in Hydrope.	50. A	— facile excitatur, si in Clysmatibus adhibetur	
— ciborum in stomachi ulcere.	14. C	Muria vel Nitrum, in Arteriæ vel Venæ Dor-	
<i>Fatuitas</i> ex Epilepsia.	29. B	salis inflammatione.	108. C
— in Melancholia.	30. C	— ardens est Syncopæ initium.	100. B
<i>Fauces</i> male afficiuntur in puellis ante menstrua.	8. A	— absentia in pectoris abscessus excretionē bona.	38. F
— sursum tractæ in Synanche.	6. B	— acuta in faucium ulceribus.	8. B
— aridæ & tentæ causâ deglutitionis impeditæ		— uistoria vel Causus.	16. D
in Tetano.	4. A	— in Volvulo.	19. B
— in pueris ad pubertatem usque maxime labo-		— in lienis suppurationis incremento.	43. D
rant.	7. F	— in Mania accidentalis.	31. A
— ob voracitatem, frigidorum potum, clamo-		— in Apoplexia si levis fuerit, quid agendum.	82. E
rem.	8. A	— cum tussi & variis sputis in Pleuritide.	8. D
— ab œsophago, ventriculo, thorace, sæpe		— parva, mollis, inutilis in Cynanche.	6. A
male afficiuntur.	7. E	— imminutio in Pleuritide quando bona.	9. C
— ad dimidium resolvi possunt.	33. F	— si adsit in Volvulo aqua &c. potui danda.	106. C
<i>Faucium</i> ulcerum depassio coercetur medicamentis		— acuta in Peripneumonia.	10. B
igni similibus.	89. B	— si ignava in Phrenitide quid agendum.	77. D
— inflammatio quid requirat.	<i>ibid.</i>	— ab initio cum mentis alienatione primo aut se-	
— strangulatus quid requirat.	<i>ibid.</i>	cundo die V. S. postulat.	73. C
— ulcera non quiescunt.	<i>ibid.</i>	— per medicamenta excitata in Apoplexia salutis	
— ulcera interius depascendo celerrime serpunt.	<i>ibid.</i>	spem dat.	82. A
— ulcerum crustæ decidunt Medicamentis cau-	<i>ibid.</i>	— in pectoris abscessu mala.	39. A
sticis.	<i>ibid.</i>	— remissio in Jecoris suppuratione quando bona.	42. C
— ulcera celerrime perimunt.	<i>ibid.</i>	— si in Sanguinis rejectione abest, omnia in Me-	
— ulcera adurere imprudentis est.	<i>ibid.</i>	dicamentis audenda sunt.	98. D
— morborum Pestilentium curatio eadem quæ		— si in Sanguinis rejectione adest, neque affarim	
in Angina.	89. A	eruptio supprimenda, neque in accessionibus Me-	
— ulcerum compressio caveri debet.	89. C	dicamenta potui danda.	98. D
— cicatrix deglutitionis impedimentum.	89. D	— in Phthisi effectus.	36. B
— ulcerum crustæ si resiccantur, & ipsa ulcera		— ardentis Symptomata.	100. B
rubida fiunt, convulsionis metus subest.	<i>ibid.</i>	<i>Februm</i> observatio in Sanguinis rejectione.	48. E
— ulceratarum Symptomata.	8. B. C	<i>Feles</i> domestici comesti dicuntur conferre in Epilep-	
<i>Febris</i> multi celerius consumuntur quam Sanguinis		sia a visceribus orta.	122. B
effusione.	98. E	<i>Feminibus</i> leves Cucurbitulæ applicandæ in Vulvæ	
<i>Febrem</i> ardentem signa pessima consequuntur.	100. B	strangulatione.	112. B
<i>Febres</i> obscuræ tanquam morbi reliquæ remanent		<i>Femoris</i> dolor in Ischiadis initio.	66. A
aliquando post Syncopam & tabem minantur.	103. C	<i>Fera</i> ex terrestribus quænam magis conducunt in	
— obscuræ in abscessibus internis.	38. B	Elephantiasi.	136. A
— erraticæ in stomachi ulcere.	14. C	<i>Ferarum</i> ira & furor molli aurium vel temporum at-	
— a Calculo majori in Vesica ægrum consumunt.	54. D	trectatione coercetur.	75. B
— vesperi accedentes abscessus renis signum.	54. C	— adipis usus cum Samentorum cinere mistæ	
— acutæ si fuerint in Apoplexia, & hæc levior,		usus in Elephantiasi.	135. C
ad has cura convertenda.	83. A	— carniū usus in Elephantiasi.	135. A
— in abscessu Vesicæ.	55. C	<i>Ferculum</i> ad spirationem expediendam commodum	
— ex uteri inflammatione.	25. B	& medicamentosum in Pleuritide protracta.	91. A
— acutæ, non emicantes, in visceribus, demer-		<i>Ferramenta</i> adhibenda sunt in Elephantæ morbo.	134. C
sæ in ulcere intestinorum carnem depascente.	61. E	— adstringentia dolorem minorem inducunt,	
— in Phreniticis non diu remittunt, & sublevatio-		quam Arthritis membra occupans.	65. C
nes in iis breves sunt & latentes.	73. E	<i>Ferramentis</i> candentibus derafis novacula capillis ca-	
— cum singultu in acuto Vesicæ affectu pessimæ.	23. D	put urendum est in Cephalæa.	116. D
— ulcus Vesicæ insanabile reddunt.	55. C	<i>Fervida</i> deglutita fauces diris morbis infestant.	7. E
— mordaces præcavendæ in Renum Calculo.	53. C	<i>Fervor</i> pectoris in longa & violenta accessione re-	
— raro ad extremum Ictero judicantur.	44. D	mittente Comitialium.	3. A
— Vesicæ incisioni supervenientes malæ.	54. D	<i>Fibri</i> testiculi usus in Capitis morbis.	115. D
<i>Febribus</i> aliqui renum vel Ureterum affectus acuti		— testiculi usus in Epilepsia a visceribus orta.	122. A
ægrum jugulant.	52. E	<i>Fici</i> viridis usus convenit in Epilepsia.	123. C
<i>Febricitantibus</i> esca humida maxime convenit.	73. F	— quando in Pleuritide concedendi.	91. C
<i>Febricula</i> assidua in Phthisi quomodo dignoscitur.	36. B	<i>Ficorum</i> pinguium usus in Angina.	87. E
— in Phthisi remittere videtur ob sudorem &		— aridorum usus in Arthritide.	133. E
refrigerationem corporis.	<i>ibid.</i>	<i>Ficus</i> maturæ caput dolore non infestant.	120. D
<i>Febris</i> acuta in Pleuritide ad perniciem properat.	89. E	<i>Figulinam</i> aut fabrillem artem exercent quidam Ma-	
— omnia concomitantia signa in augmento Phthisis.	36. B	niaci.	32. A
		<i>Figulorum</i> lentium usus in Volvulo.	105. E
		<i>Fimus</i> caninus vel columbinus optimus ad pus mo-	
		vendum in Angina.	87. D
		<i>Fissuræ</i> plantarum & calcaneorum usque ad medios	
		digitos in Elephantiasi.	70. D
		<i>Flam-</i>	

Flamma in Cucurbitula lateri in Pleuritide applicata diu accensa conservari debet. 91. D
 — sub Cucurbitula multa esse debet, ut attrahat & calefaciat ante extinctionem. 92. B
Flammæ in lucerna extinctæ nidor conducit in Vulturæ suffocatione. 111. D
Flatibus expellendis in Lethargo quænam conducunt. 78. D
 — faba redundat. 127. C
 — si vertiginosus vacet, quibusnam uti potest. 120. E
 — ad anum usque properantibus alvus perstrepat in Volvulo, qui exire nequeunt. 18. E
Flatuosi sunt, nec flatu dimittere possunt Calculo laborantes renum. 53. C
Flatus si non deicitur in Volvulo, irritis aliis remediis purgans exhibendum. 106. B
 — frigidus & ab alimento exortus sedem inungendo in Syncopa effunditur. 103. A
 — supra & infra expelluntur a Castoreo. 79. D
 — discutientia in Volvulo. 106. C
 — inferius exire nequeunt in Colica. 59. C
 — quomodo digerantur & dissipentur in Cholera. 103. E
 — excitantia Vomica pulmonis laborantibus infesta sunt. 95. C
 — prolicientia in Epilepsia. 84. C
 — evocantia in Volvulo. 105. D
 — quanto pauciores citant ingesta tanto minus ulcera purgantur in Phthisi. 127. C
 — Volvuli sæpe fomentum est. 106. B
 — in Volvulo irritis aliis Hiera sæpe educitur. *ibid.*
 — pellit Sinapi. 80. D
 — & humores post Venæsectionem deorsum versus trahendi sunt in Pulmonaria. 94. B
 — Symptoma perpetuum morbi Comitialis. 1. A
 — in præcordiis cum tussi in Asthmatis initio. 40. C
 — infra cum strepitu erumpentes ab atra bile. 29. C
 — evocant quæcunque ante cibos propinantur, & pituitam bilemve ab intestinis & stomacho educunt. 79. C
 — si præcordia vel ventrem distendant in Phrenitide, madefactiones, vel Cataplasmata applicanda. 75. C
 — in Cachexia. 47. C
 — in Lethargo quomodo educantur. 79. B. C
 — frigidus & lentus in Volvulo nec supra nec infra exire potens. 18. B
 — in Volvulo irritamentis educendo. 105. D
 — in Lethargo supra & infra eliciendi sunt. 79. B
 — a stomacho ab atra bile affecto. 29. C
 — asperi, humidi, argillofi in Cœliaca passione. 58. C
Flatuum dimissio ex Calculi in Vesicam prolapsu. 53. C
 — excretio a somno in Epilepsia optimum. 122. D
 — excretio Epilepsie in pueris medela est. 84. C
 — eductoriis anus inungenda est in Vulturæ suffocatione. 112. A
Flava bilis vomitui in Vertigine succedit insania. 28. C
Floccos colligendi quæ occasionem dant, amovenda sunt in Phrenitide. 73. A
Fluminis cum strepitu delabentis murmur apparet in Vertigine. 28. A
Flux uteri ater omnium pessimus, cui subsequitur lividus. 63. E

Flux pallidus, albus, purulentus diuturniores sunt sed minus periculosi. 63. E
 — Uteri pallidus deterior est albo vel purulento. *ibid.*
 — ille uteri melior est, qui cum rubro ejusque speciebus mixtus est. 63. F
 — ex Utero vel ruber vel albus est. 63. C
 — uteri albus puellis magis nocet quam ruber. 64. A
Fluores uteri Sanguinei senioribus magis infesti, minime vero puellis. 64. A
 — albi altera species Gonorrhœa muliebris dicta. *ibid.*
Flux Uteri est obnoxius. 63. B
Flux rubri ex Utero diversæ species. 63. C
 — albi ex Utero diversæ species. *ibid.*
 — uteri signa. 63. E
 — uteri infinitæ sunt diversitates. 63. G
 — uteri quædam species circuitus habet instar menstruæ purgationis, vel ad certum diem non redeunt, vel vero ad certum diem. 63. C. D
 — uteri quædam species ubi indefinens effluvium sed modicum. 63. D
 — albi odor pejor si adsit putredo. 63. E
 — uteri rubri odor pejor si exasperatur erosio. *ibid.*
 — uteri assuetæ species minus nocent. 64. A
Fluxio diuturna purulentæ in Pectore causa. 37. E
 — frigida, crassa, totum corpus humectat & in Hydropem convertit. 48. C
Fluxione Uteri membrana ab alia secedit. 65. A
Fluxionem derivantia in Gonorrhœa profunt. 131. D
Fluxiones Sanguinis e renibus calculorum inhærentes prohibent. 130. D
Fluxionis ductus ligandi sunt in Sanguinis rejectione. 97. B
Fluxus alvi biliosus, copiosus, spumans in Peripneumonia bonus. 11. C
 — alvi biliosus in Pleuritide quando bonus. 9. B
Fæde olentia contristantiaque vulva præ molestita refugit. 111. B
 — olentium olfactus prodest in Vulturæ suffocatione. 111. C
Fœni Græci succi usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. C
 — Græci ex mulla decocti usus in Phrenitide. 76. C
 — Græci seminis usus in Tetano. 85. E
 — Græci decocti usus in Elephantiasi. 135. D
 — Græci usus in Apoplexia. 82. E
 — Græci succi usus in Vulturæ suffocatione. 112. A
 — Græci usus in Faucium ulceribus resiccatis. 89. D
 — Græci usus in Phrenitide. 76. A
 — Græci cremoris usus in Renum inflammatione. 109. D
 — Græci usus in Angina ad suppurationem tendentem. 87. D
Fœniculi radice usus in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione. 108. E
 — radice decocti usus in Volvulo. 106. C
Fœniculum bonum spiritum reddit, & Urinam citat, inque Lethargo conveniens. 78. D
Fomenta cum spongiis in Jecoris Phlegmone. 107. A
 — capiti applicata sensibus non tuta sunt neque nervis salutaria. 85. C
 — in Renum inflammatione. 109. E
 — Sincipiti non applicanda. 85. E
Fomentorum materies in Tetano non multum fæde olens eligenda. 85. D
Fomentum calidum conducit in Angina ad suppurationem tendente. 87. D
 — internum & intestinis propitium in Volvulo ex oleo cum ruta. 105. E

- Fomentum* leve & molle ex milio torrefacto in Phrenitide. 76. A
- Fotus* exterior in Uva similis adhibendus illi, qui in Angina. 88. E
- in Satyriasi. 113. B
- in Tetano adhiberi debent secundum latitudinem. 85. C
- in Volvulo. 105. E
- in Tetano ex vulnere. 86. A
- status provocat. 79. B
- in Lethargo quales adhiberi possunt contra Flatum. 79. B
- capitis utiles in Lethargo. 80. D
- in Pleuritide levis esse debet, ne pondere dolori dolorem adjiciat. 92. A
- cum spongia ex decocto herbarum contra flatum in Lethargo. 29. C
- in Pleuritide loco scarificato adhibendus. 92. D
- ex lentibus figularum aut fabrorum ferrariorum usus in Volvulo. 105. E
- similes in faucium inflammatione & strangulatu ac in Angina. 89. B
- Fotuum* usus in Renum Calculo. 130. E
- Fovendi* ratio in Tetano quænam optima. 85. D
- Fractura* si Sanguinis effusionis causa malum. 95. F
- Fristio* in Epilepsia lenta quidem esse debet sed durior, dentandi causa. 123. A
- ad torporem post Lethargum remanentem depellendum conducit. 80. E
- extremorum & faciei in Vertiginis accessione. 119. B
- capitis in Epilepsia. 123. A
- capitis & manuum in Vertigine. 120. A
- capitis quando bona in Cephalæa. 117. A
- lenis utilis in Melancholia. 126. B
- crurum bona in Cephalæa. 117. A
- ad ruborem juvat in Cœliaca passione. 133. B
- Frictiones* utiles in Vertigine. 119. D
- utiles in Cœliaca passione. 133. B
- capitis ad ruborem usque in Epilepsia a capite orta conducunt. 121. D
- molles genibus tenus in Cholera conducunt. 103. F
- optimæ in tabe a Syncopa. 103. D
- molles conducunt post Sanguinis rejectionem sanatam. 99. E
- faciei in Uteri strangulatu. 112. C
- in Elephantiasi. 135. C
- Frictionum* usus in Phthisi. 126. E
- Frigida* aura Boreæ male spirantem animum excitat in Syncopa. 102. C
- omnia attrectandi desiderium in Causi incremento. 16. E
- Phreniticis danda est ut ori Ventriculi subveniatur. 77. B
- in Syncopa omnia quando sunt exhibenda. 101. D
- Frigide* potus non tantum concedendum in Phrenitide, quantum in ardore morbi absque Phrenitide. 77. B
- potus nimius nocet nervis in Phrenitide. *ibid.*
- potus quando conducit in ardore oris Ventriculi in Phrenitide. *ibid.*
- potus intestina exulcerat. 60. B
- potio sudore persuso corpore, Hilei causa. 18. C
- potio maxime prodest in Venæ cavæ inflammatione, ut in aliis ardoribus. 21. E
- Frigidi* fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
- si penitiores loci sunt in Pleuritide suppurante quid applicandum. 91. E
- Frigiditas* multa in Apoplexia V. S. impedit. 81. E
- Frigiditas* caloris ingenti Elephantiasis causa. 69. B
- cum humiditate Cephalææ fons & origo est. 27. E
- cum humiditate causa Epilepsie. 29. B
- extremorum vespertina in Phthisi. 36. D
- cum humiditate Diabetis causa. 51. D
- insita est causa Lethargi. 77. E
- Frigidorum* potus malorum ad fauces causa. 7. E
- Frigidus* & lividus si sit Cholera laborans malum. 105. B
- Frigoris* sensus resolutionis initio. 35. B
- sensus nullus in resolutione. *ibid.*
- Frigus* Hilei causa. 18. C
- ex Uteri Hæmorrhagia. 25. B
- totius corporis ubi cor affectum. 16. B
- ventriculi Cœliaci affectus causa. 38. B
- in Ictero nigro. 46. A
- ingens extremarum partium in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. D
- extremorum in Jecoris inflammatione. 20. A
- summum causa Tetani. 3. D
- totius corporis in Volvulo vehementi. 18. E
- totius corporis imprimis vero pedum in acutis Vesicæ affectibus. 23. D
- suppurationis causa. 37. E
- crassas materias cito cogit. 53. E
- ingens si Volvuli causa, quomodo tractandus. 105. D
- extremarum partium in febre ardente. 100. B
- Sanguinis e capiti sputi causa. 12. B
- ex Urinæ acris suppressione. 22. C
- in Cholera incremento. 17. E
- extremorum in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
- Frons* tenta sine rugis in accessione morbi Comitialis. 2. D
- Frontem* & jugulum morans humiditas in Syncopa. 101. C
- Frontis* aliquando dolor adest in Cephalalgia. 27. C
- Fructus* vinosæ naturæ Phreniticis non profunt. 74. C
- mollioris cortices adstringentes in Cholera. 104. D
- Fructuum* nimius usus Jecoris inflammationis causa. 20. C
- autumnalium quisquis optimus est in Melancholia. 126. C
- Frustrum* quænam in Pulmonaria conducunt. 95. C
- Frustrum* non educt hominum nationes lacte vescuntur. 127. B
- Fulgure* quasi oculi perstringuntur in plerisque Maniacis. 32. E
- Fulguris* & Fulminis quasi conspectus in Mania. 32. E
- Fuga* honesta quando a Medico capeßenda in Cholera. 105. B
- Fulica* crudæ cor dicitur conferre in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
- Fundani* vini usus in Syncopa. 101. E
- Furor* V. Mania. 31. A
- a Melancholia proveniens, sanationem accipere nequit. 125. C
- facile oritur a Vigilia. 119. C
- ex Melancholia. 30. A
- in Melancholia magis ex morbi magnitudine quam affectus dolore. 30. B
- ab inedia in Phrenitide. 73. B
- & irritatio a strepitu in Phrenitide. 72. C
- in Epilepsia invasione. 28. E
- Furoris* metus in Pulmonaria unde concipitur. 95. B
- Gaga-*

G.		ad movendum & propellendum renum Cal-	
		culum optimæ.	110. A
G agatis lapidis odor, causa insultus morbi Co-		G esticulatio manus juvat in Coeliaca passione.	133. B
mitialis.	1. B	manuum utilis in Cephalæa.	117. A
G albani usus pro linimento in Apoplexia.	82. E	G labri fiunt viri a genituræ vitalis defectu.	56. B
G allæ usus in Faucium Ulceribus.	89. C	G labrities menti & pubis in Elephantiasi.	97. D
usus ad Sanguinem e naribus sistendum.	116. D	G ladius faucians &c. minorem dolorem infert mem-	
aridæ tritæ lenti sicæ & frigidæ adpersæ		bris si illa occupaverit Arthritis.	65. C
usus in Sanguinis rejectione valde urgente.	99. B	G leucini olei usus in Tetano.	85. B
cum ovis induratis coctione usus in Sanguinis		veteris olei usus in Apoplexia.	82. C
rejectione valde urgente.	ibid.	olei usus in Lethargo.	78. E
tritæ usus in Sanguinis rejectione.	97. E	olei usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis in-	
G alli nuper interfecti carnes bonæ in Cephalæa.	117. D	flammatione.	108. C
G allina juvat in Vertigine.	120. D	unguinis usus in Lethargo.	80. B
G allinæ usus in Lethargo.	78. C	usus in Sanguinis e Vesica effluvio.	110. D
elixæ quando in Pleuritide exhibendæ.	91. C	olei usus in Cholera.	104. F
G allinarum juscula in Volvulo.	106. B	olei usus in Capitis morbis.	115. E
G argarismata in Angina.	87. D, E	olei usus in Satyriasi.	113. C
G argarismi quales conducunt, si ulcera crustosa		olei usus in Syncopa.	103. A
sint in Angina.	87. E	olei usus in Renum inflammatione.	109. C
G ari usus in Lethargo.	78. D	G lobis ex Nitrofactis corpus in balneo detergendum	
G audium inopinatum & ingens nervorum resolutio-		in Elephantiasi.	135. B
nis causa.	35. A	G nidii grani usus in lethargo.	80. C
G ene in alterutram partem diductio in canina con-		G onorrhœa Morbus turpis est.	131. B
vulsione.	33. D	ab intemperie & resolutione humida genita-	
rubræ in accessione morbi Comitialis.	2. D	lia occupante.	55. E
G enitalia lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus in		æque invadit sine sensu vigiles ac dormientes.	
Satyriasi obvolvenda.	113. A	ibid.	
G enitalium dolor & inflammatio in Satyriasi.	25. C	a Satyriasi sæpe fit.	56. C
G enitura homines viros efficit, calidos, articulis fir-		plurimis ad paralyfin viam stravit.	56. B
mos, hirsutos &c.	56. B	primum quemadmodum communis fluxus	
vitalitatem impartitur.	ibid.	sanandus est.	131. B
defectus effectus.	ibid.	vel seminis profluvium.	55. E
fluxus diuturnus impediendus in Gonor-		mortis periculo vacat.	ibid.
rhœa.	131. C	non cunctanter solvenda est.	131. B
G enitura creatio a vino.	113. D	malorum omnium causa.	ibid.
G enu retro pulsus in poplitem in Emprosthotono		muliebris quid.	64. A
summo.	4. D	affectus est injucundus & auditu gravis.	55. E
Elephantiasi aliquando primo afficitur.	69. D	muliebris fluoris albi species.	64. A
in Arthritide dolor.	66. C	curatio.	131. B
G enua & pedes acribus Pharmacis, debent illiniri in		G raciles & delicati habitus Phthisi obnoxii.	37. C
Lethargo.	80. A	G racilitas in Cachexia.	47. A
G ennum impotentia instantis uteri suffocationis sig-		in Colica.	59. B
num.	24. D	G raca vina quænam in Syncopa magis conducunt.	101. E
resolutio in intestinorum tenuium ulcere ca-		G racilitas in Synanche.	6. B
vo & depascente.	61. E	G ramen flatus & lotium erumpere facit hincque	
tumores ulcerosi fiunt in augmento Elephan-		in Lethargo conducit.	79. C
tiasis.	70. D	G rani cnidii cum aqua aut mulsæ usus in Cephalæa.	116. A
pruritus in Elephantiasi, quando.	70. D	G rata licet juvantibus deteriora sint Jecoris ul-	
resolutio in Lipothymia.	33. E	ceri laborantibus concedi tamen possunt.	128. B
G estatio in mari in Phthisi utilis si recte habuerit æ-		G raveolentia appareus ægro. notat accessionem mor-	
grotans.	126. E	bi comitialis instare.	1. A
longa per loca non ventosa, & a sole libera		G raveolentium aversio in Heterocrania.	27. E
convenit in Cephalæa.	118. A	G raues membris fiunt juvenes gonorrhœa laboran-	
post alia bona in Vertigine ad dissidam tot-		tes.	56. A
am capitis gravitatem.	119. E	G ravitas coxarum in Calculo reni infixio.	53. B
ad torporem post Lethargum remanentem		corporis Cachexiæ signum.	47. C
depellendum conducit.	81. E	pectoris incipientis Asthmatis signum.	40. B
vel in lauris vel in Myrtis vel in thymo in		in Jejunio in loco ubi colica maxime urget.	59. B
Coeliaca passione.	133. B	in parte ubi vena rupta est & sanguis effluit.	62. C
G estationes in Vertigine debent esse rectæ, longæ		Thoracis in Peripneumonia.	10. B
lenes citra fatigationem ac superioribus locis.	119. E	Pectoris sine dolore in hæmoptoc.	14. E
utiles in Gonorrhœa.	131. E	in renibus & lumbis a pure ex Jecore in Ve-	
utiles in Melancholia.	126. D	sicam defluente.	27. E
longæ & rectæ optimæ in Epilepsia.	122. E	in abscessibus internis.	38. B
quidem conferunt ad debellandum stomachi		in resolutionis initio.	35. B
cibos fastidientis vitium.	132. A	incumbens in colo volvulo affecto.	19. A
optimæ in tabe a Syncopa.	103. D	in capitis morbis.	114. C
utiles post Sanguinis rejectionem curatam.	99. E	G ravitatis in auribus causæ vaporum exuberantia.	119. C

- Gravitas* non sunt expertes, quibus calculus vesicæ adhæret. 54.F
- Grani* purulenti carnosique in renum abscessu rupto. 54.C
- in vesicæ a Sanguinis effluvio. 55.B
- Sanguinis in vesica quomodo dissolvantur. 110.C
- Grumorum* obstructions vesicæ æque ac renibus pro-
veniunt. 110.B
- Gula* resolutis quomodo cibi sunt exhibendi. 83.B
- resolutis salutis præsidium est. *ibid.*
- si a castorei portione laboret, quid agendum. 86.C
- aliquando resoluta est in apoplexia. 83.B
- resoluta dilatari quidem potest, sed non con-
stringi. 83.C
- ulcere affecta, morsus vel adstrictio inter de-
vorandum percipitur. 14.C
- Gula* resolutio inedia & famis periculi causa. 83.B
- affectus participat Aspera arteria. 14.C
- dolor ad interscapulum protensus in ipsius ul-
cere. *ibid.*
- deglutiendo quænam lenia sunt & facilia in tet-
ano. 85.B
- ad dimidium resolutio. 33.F
- Gummi* in rosarum aut palmularum decocto liquefa-
cti usus in uva ulcerosa. 88.E
- usus in Sanguinis rejectione. 98.D
- usus in Syncopa. 102.C
- Gurgulionis* inflatio in angina. 86.E
- Gustus* amarorum non amarus neque dulcis vide-
tur, sed dulcia amara videntur in Ictero albo
vel nigro. 46.C
- Gustus* amarus in Ictero nigro. 46.B
- quomodo depravatur in Ictero. 46.C
- Guttur* eminet in tetano opisthotono. 4.C
- lævigatur in Pthhisi a lacte. 127.A
- prominens habent Pthhisi obnoxii. 37.C
- Gypsi* exusti & cribrati usus in Syncopa. 102.E
- H.
- H**abitus corporis boni signa. 47.A
- corporis ad calidum & siccum mutatur
a Castoreo. 79.D
- quibusnam ad Calorem convertitur. 131.E
- corporis malus vel Cachexia. 46.E
- ægri venæ Sectionem impedire potest in Syn-
copæ initio. 100.C
- corporis quinam resolutioni magis obnoxius. 35.B
- totius corporis gracilis in Diabetis incremen-
to. 52.A
- corporis malus in lienis ulcere. 44.A
- Hæmorrhagia* animalia fortissima cito occidit. 15.B
- v. Sanguinis rejectio. 11.E
- ex quacunque causa haud leve vitium. 95.E
- ex renibus vel ureteribus. 52.E
- Hæmorrhagiæ* quot modis fiunt. 13.B
- ex menstruis suppressis periodicæ. 13.D
- ex gula causæ & signa. 14.B, C
- causæ. 15.A
- Vere producuntur. 54.C
- Hæmorrhoides* diuturno renum & ureterum affectus. 52.E
- Hæmorrhoidum* profluvii suppressio Cachexiæ causa. 47.C
- profluvii suppressio vertiginis causa. 118.C
- profluvii in viris suppressio, si melancholiæ
causa quid agendum. 125.A
- Halica* etiam optima in pleuritide. 90.E
- cum melle solo conficienda pro pleuriticis. 90.E
- Halicacabi* radices usus in Gonorrhœa. 131.D
- Halica* Ptifana antecellit. 90.E
- Halitus* quibus sensus in Lethargo & Phrenitide ple-
ni sunt refrigerando & adstringendo aut diapho-
reticis propulsantur. 78.D
- calidus in peripneumonia. 11.A
- foedus in Elephantiasis incremento. 69.D
- vitiatum & putridum in faucium ulceribus. 8.B
- deliramenti causa in Phrenitide. 74.D
- Syncopa laboranti quam venus. 102.D
- Halterum* Jactus utilis in Cephalæa. 117.A
- Jactus usus in Cœliaca passione. 133.B
- Hebetes* fiunt Juvenes Gonorrhœa laborantes. 56.A
- Hebetudo* perpetuum Symptoma morbi comitialis. 1.A
- oculorum ex mixtu Sanguinis periodico re-
tento. 54.A
- Hedera* succi usus in Phrenitide. 75.A
- succus halitus, quibus sensus in Lethargo &
Phrenitide scaten expellit. 78.D
- succini usus in Phrenitide. 74.D
- oleo incoctæ usus in Vertiginis accessione. 119.B
- Hellebori* usus in Arthritide. 133.C
- Herbæ* acres & bene olentes in Epilepsia. 122.D
- asperæ nares vulnerando inservire possunt. 116.C
- quænam in Lethargo conducunt. 78.C, D
- Hernia* interdum intestinorum inflammationis cau-
sa. 18.D
- Heterocrania* haud leve malum, licet intermittat, &
primo exiguum videatur. 27.D
- atrocia sæpe mala adfert. *ibid.*
- quasnam capitis partes afficiat. 27.C
- Heterocraniæ* causæ. 27.E
- causa frigiditas cum ariditate. *ibid.*
- signa. 27.C, D
- levioris signa. 27.E
- periculosa signa. *ibid.*
- eadem curatio quæ Cephalææ. 118.B
- Heterocraniæ* subsequitur vertigo. 27.F
- Hiera* varium atque calidum est medicamentum. 86.E
- non semel sed sæpius exhibenda in Elephantiasis. 134.D
- Hieræ* usus in Diabete. 130.A
- usus in Epilepsia a capite orta. 121.C
- usus in Saturiasi. 113.A
- usus ad repurgandos sensus, caput & nervos. 82.B
- usus & dosis in Apoplexia. *ibid.*
- usus in Capitis doloribus. 115.B
- cum castoreo usus in uteri strangulatu. 112.C
- usus in Melancholia. 125.B
- usus in volvulo. 106.B
- usus in Epilepsia. 121.E
- usus & dosis in Tetano. 86.D
- usus dosis & assumendi modus in Lethargo. 78.C
- Hilares* qui sunt natura mania facile laborant. 31.C
- fiunt Melancholici siquid ex mœrore relaxatio-
nis habent. 30.A
- sunt Arthritici post finitum paroxysmum. 67.C
- Hilaritas* in Melancholia ab atra bile caput per con-
sensem afficiente. 30.A
- Epilepticos miseros reddit. 121.C
- in mania. 29.E
- Hileum* v. Volvulus. 18.B
- Hirsuti* efficiuntur viri a genitura. 56.B
- Hirudines* in Jecoris phlegmone nonnullis magis pla-
cent quam scarificationes. 107.B
- optimæ sunt in Saturiasi. 113.C
- Hirudinum* morsus altius penetrat, & erosiones ma-
jores facit, quam fiunt per Scarificationes. 107.B
- Hi.

- Hirudinum* usus in Coeliaca passione. 132. D
Hirudo ubi Sanguine saturata cecidit, cucurbitula applicanda est, in Jecoris phlegmone. 107. B
Hædi coaguli usus in Sanguinis rejectione ex erosione. 98. B. 99. C. ad adstringendum.
 ---- aut Leporis coaguli nimius usus in Sanguinis rejectione noxius. 98. B
Hædus non penitus malus in Cephalæa. 117. D
Horæa omnia demulcent. 118. A
Horæi qui vocantur inter fructus arbores optimi in Elephantiasi. 136. A
 ---- omnes fructus optimi in Melancholia. 126. C
Hordeacei succi usus in Jecoris ulcere. 128. C
Hordei cremor cum multo oleo decoctus in volvulo. 106. B
 ---- cremor detergendi facultatem habet, ejusque usus in Jecoris Phlegmone. 107. C
 ---- farinæ usus in Jecoris phlegmone. 107. A
 ---- farinæ usus in Gonorrhœa. 131. C
 ---- farinæ usus in Angina. 87. C
 ---- farinæ usus in Arthritide. 133. E
 ---- egregiæ virtutes. 90. D
 ---- tenuis usus in Phrenitide. 76. A
 ---- cremoris usus in Elephantiasi. 135. D
 ---- cremoris usus in Lethargo. 78. B
 ---- mundati cremor liquidissimus in initio Phrenitidis nutritibilior, sed ipsior & crassior in progressu morbi fieri debet. 74. B
 ---- panis usus in Elephantiasi. 135. E
Horror interdum nullus in Lienis suppuratione. 43. E
 ---- ab Urinæ in Vesica suppressione. 23. C
Horrores ab ulceribus prodeuntes malefici sunt. 86. B
 ---- augentur in inflammatione Pectoris ad suppurationem tendente. 38. C
 ---- vespertini in abscessibus internis. 38. B
 ---- in Jecoris inflammatione. 20. B
 ---- vagi in Lienis suppurationis incremento. 43. D
 ---- in Jecoris Scirrho. 42. E
 ---- in Jecoris suppuratione. 41. E
Hortatu maniaci quidam excitantur. 33. B
Humectantia in faucium ulceribus resiccatis. 89. D
 ---- in Tetano ex vulneribus conveniunt. 86. D
Humectatio lumborum ubi renum locus, si calculi insistant. 130. D
Humeris & pectori recto corpore adhibendæ sunt exercitationes uti nimis perseverat Cephalæa. 117. A
Humi repunt ægri in Vertiginis augmento. 28. C
Humidi natura resolutioni magis sunt obnoxii. 35. B
 ---- potatio in Diabete mictum provocat. 129. B
 ---- inusitati usus Dysenterici sæpe causa. 60. A
Humiditas jugulum & frontem irrorans in Syncope. 101. C
 ---- redundans, ubi colon volvulo afficitur. 19. A
 ---- locorum muliebrium remittentis uteri suffocationis paroxysmi signum. 24. E
Humiditates a tonsillis & pectore evellendæ in Angina per clysmata. 87. A
 ---- crassæ deliramenti causa in Phrenitide. 74. D
 ---- acres & falsæ ardoris ventriculioris causa in Phrenitide, quomodo curantur. 77. A
Humiditatis aquæ similis, in qua crudæ carnes demersæ lotæque fuerunt, dejectio a pure ex Jecore per intestina delabente. 127. E
Humiditatum revulsio a pulmonis regione in pulmonaria faciendâ. 94. A
Humidum in Diabete effluens exsiccatur. 129. A
Humor in Diabete effluens secum abducit ea quæ de corpore colliquat. 129. B
 ---- in imo ventre collectus quare non dicitur Hydrops. 48. C
 ---- putridus & ab ægro intolerabilis, ab uteri ulcere pessimus. 64. C
Humor roscidus circa frontem & jugula in Causi incremento. 16. E
 ---- crassus, albicans, grandinosus, membra occupans in Arthritide. 66. E
 ---- crassus interiusque abditus Asthmatis causa. 40. A
 ---- qui viris in Gonorrhœa effluit, qualis 56. A
 ---- e toto corpore in Ventriculum adducitur in Coeliaca passione. 58. D
 ---- defluens in Sanguinis rejectione debet crassus vel compactus effici. 97. C
 ---- in fluore uteri albo & rubro graveolens plus minusve. 63. E
 ---- in Hydrope per renes & vesicam fertur, ut in Diabete si a morbo convalescunt ægri. 129. A
 ---- quidam roscidus in facie adest in Satyriasi. 25. C
 ---- albus, crassus genituræ similis in Gonorrhœa muliebri. 64. A
 ---- per os & naves in remissione accessionis comitialium. 3. A
Humores exeunt absque voluntate in Crassorum intestinorum ulcere. 61. B
 ---- a capite revelluntur in Apoplexia per alvi sublationem. 81. E
 ---- frigidos purgans & expellens purgatio in Coeliaca passione. 133. A
 ---- foras educendi sunt in pulmonaria. 95. D
 ---- intra corpus mire mutari queunt. 5. D
 ---- in corpore mutari queunt ut a venenis. *ibid.*
 ---- ab emeticis mutantur, ut a febribus. *ibid.*
 ---- lubricos fluxilesque ad extrudendum efficientia medicamenta in pulmonaria exhibenda. 95. A
 ---- ad transpirandum attenuantia in Pulmonaria exhibenda. *ibid.*
 ---- quibusnam extenuantur in Jecoris abscessu. 128. A
 ---- dilabentes quomodo cogi possunt in Syncope. 103. A
 ---- & flatus post venæ sectionem deorsum versus trahendi sunt in Pulmonaria. 94. B
Humoris lapsus in Diabete idem est ac in ascite. 129. A
 ---- acris atque ignei productio ex imminuto calore. 45. C
 ---- nigri excretio ex lienis abscessu profundiore. 44. A
 ---- exundatio in Diabete in Vesicam confluit. 51. E
Humorum retrogradus cursus quomodo cohibeatur in Cholera. 104. A
 ---- suppressio si vertiginis causa fuerit, usitata excretio movenda est. 118. D
 ---- circuitus fit cum frigore & gravitate in Cachexia. 47. D
 ---- in Stomacho redundantia in volvulo. 18. E
 ---- circuitus facilis per pulmones. 39. C
 ---- secretio & procreatio ubique in toto corpore fit, sed in singulis partibus quædam propria est. 45. C
 ---- revulsio a pulmone solamen adfert in Pulmonaria. 95. A
Humus sterni debet foliis & floribus in Syncope. 102. D
Hydar cujusnam usus in Lethargo. 80. D
Hydatidum origo & exeundi viæ. 51. B
Hydrocephalus. 51. A
Hydrope intestinorum lævitas minus malum est. 63. A
 ---- pauci curantur idque Deorum potius quam artis auxilio. 48. B
 ---- omnes sunt obnoxii. 50. D
Hydopes ex Colica. 59. D
 Hhhh Hy-

- Iliis* si Apoplexiæ causa, vena statim secanda. 81. D -- magis ad sanitatem vel mortem confert quam
 --- sanguinei sputi e capite causa. 12. B --- lien. *ibid.*
Jecoris inflammatio venæsectionem requirit. 100. C --- celerius & violentius inflammatur quam lien. *ibid.*
Jecori & stomacho subvenit Aloës in Melancholia. 125. E --- Scirrho affectum velocius & dolentius quam lien
 --- applicanda est Cucurbitula in Melancholia. 124. D --- interficit. *ibid.*
 --- quomodo aliquando dolere videatur in Volvulo. 19. B
 --- renes proxime suspensi videntur. 109. B --- quibus laborat cum dolore moriuntur majori
 quam in Syncopa. 19. C
Jecoris ulcere laboranti incibo & potione gratifican-
 dum est. 128. A --- venarum radicatio. 19. D. 41. D. 108. B
 --- vomitam medicamentis effringere studendum
 est. *ibid.* --- inane medicamentis ingredientibus patere de-
 bet, ubi inflammatum est. 107. A
 --- ulceri laborantibus jejunium nocet. 128. B --- Sanguine accenditur. *ibid.*
 --- cura etiam habenda, ubi ulcerum radix est. *ibid.* --- omnino est veluti Sanguis gelatus. 106. D
 --- officium & natura. 19. C --- Sanguine repletur & abundat, si obstructio exi-
 tus occludat. *ibid.* --- humanum comestum commendatur in Epilepsia.
 122. C
 --- portæ affectæ æque lethale est ac si corafficeretur. *ibid.* --- Sanguinem venæ infundit. 101. B
 --- Portæ animæ sedes a quibusdam Philosophis ha-
 bita. 19. D --- inflammatur a Renum inflammatione. 109. A
 --- Hæmorrhagiæ sunt maximæ. *ibid.* --- angustiis opprimitur in Uteri strangulatu. 24. B
 --- vomitæ exiguæ Chronicorum morborum causæ. *ibid.* --- si Vertiginis causa fuerit, Cucurbitulæ adhi-
 bendæ. 118. D
 --- ulcus & Dysenteria Hydropis aliquando causa. 42. D --- ulcere affectum cruda alimenta non concoquit.
 42. D
 --- suppurationis signa. 41. E --- Sanguinis fons est. 124. A
 --- inflammatio vel Scirrhus Icteri sæpe causa. 94. D --- est bilis generatio. *ibid.*
 --- dolor ex atra bile per inferiora exeunte. 29. C --- proprium alimentum elaborat, alienum dimit-
 tit. 45. A
 --- affectus acuti. 19. C *Jejuni* primo in Elephantiasi ad vomitum deducendi
 sunt. 134. E
 --- alveoli ad renes pertingunt. 107. D *Jejunium* nimis subitum & nimium nocet in Lethar-
 go. 78. C
 --- abscessus optime & tutissime per Urinam judi-
 catur. 42. D --- nocet in Jecoris ulcere. 128. B
 --- irrigatio, ubi dolet in Phrenitide, quibusnam
 fieri debet. 75. D *Ignavi* fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
 --- abscessus quomodo ferramento candente aperiendus. 42. B *Ignavia* in Ventriculo & toto corpore in Lethargo.
 79. B
 --- suppurati signa lethalia & salutaria. 42. A --- in mictu Sanguinis periodico. 54. A
 --- abscessus si intro ferantur, Medico longe præ-
 stat natura. *ibid.* *Ignem* capiti inferre in Epilepsia a capite orta con-
 ducit. 121. C
 --- abscessus exterius apparens, aperiendus vel se-
 ctione vel ustione. 42. B --- in balneo excitantes minus periculose Asth-
 mate laborant. 40. B
 --- abscessus ad interiora subeuns evacuatur vel per
 intestina vel per Vesicam. *ibid.* --- expirant febre ardente laborantes. 100. B
 --- abscessus per Urinas evacuatio tutior. *ibid.* *Igni* similibus ad emolliendam scirrhi duritiam u-
 tendum. 128. E
 --- erosio a pure. *ibid.* --- perfimile est Veratrum album. 136. B
 --- ulceris signa. 42. C *Ignis* exurens minorem dolorem excitat in membris
 quam si illa occupaverit Arthritis. 65. C
 --- ulceris signa salutaria. 42. D --- in Uteri ulcere pessimus. 64. C
 --- Scirrhus. *ibid.* --- adhibendus est in Elephantæ morbo. 134. C
 --- affigenda est Cucurbitula in Melancholia a sup-
 pressis solitis evacuationibus. 125. B --- amarus & bile infectos reddit humores. 45. C
 --- tentiones aut inflammationes si fuerint in Cœ-
 liaca passione Cucurbitula admota incidere oportet. 132. D --- quidam exæstuat quasi in visceribus eorum
 qui Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione la-
 borant. 108. D
 --- affectus. 41. D --- in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione
 tendit, ut ardor in Syncopam. 108. A
 --- officium. *ibid.* --- acutus & acer in Arteriæ & Venæ Dorsalis
 inflammatione. *ibid.*
 --- Phlegmonæ in suppurationem conversæ curatio. 107. D --- intolerabilis a vitio pectoris mentis alienationis
 causa. 76. E
 --- suppurati curatio eadem, quæ splenis suppurati. 107. E *Ignoratio* omnium rerum in Causi incremento.
 127. D 16. E
 --- ulcerum curatio. 20. B --- suimet & adstantium in Scotomate. 28. B
 --- suppuratio quibus & quando fit. 106. D --- periculi ab ægro in Peripneumonia perni-
 ciosa. 11. B
 --- acutorum vitiorum curatio. 19. E --- omnium rerum & suimet in Melancholia.
 30. C
 --- inflammationis causæ & signa. 106. D *Iliis* sunt vacua juxta præcordia in loco ubi Uterus,
 in Uteri suffocatione. 24. D
 --- Phlegmonæ acutissimæ sunt. 19. E --- comprimere leniter opus est ad vomitum exci-
 tandum in pueris. 84. B
 --- inflammatio cito occidit. *ibid.* --- refrigerantia applicanda sunt in Gonorrhœa.
 131. C
Jecur satis cito abscedit, sed periculose & lethali-
 ter. 39. A *Ilibus*

- Illibus* ad ungula usque applicandæ sunt Cucurbitulæ in Volvulo. 106. A
- leves Cucurbitulæ in vulvæ suffocatione applicandæ. 112. B
- Illium* tumor si Urina paulisper retinetur in Diabete. 51. E
- Illitio* acrium in Pulmonaria prodest. 25. D
- Illitiones* in Angina. 87. D
- in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. C
- in faucium inflammatione & strangulatu acriores esse debent quam in Angina. 82. B
- Illitus* in Syncopa. 103. A
- Illuviei* delectatio nulla in Elephantiasi. 71. B
- Illuvies* quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
- calida lavatione melior est in Vertigine. 120. B
- Imaginatio* spectri initium accessionis morbi Comitialis. 2. B
- Imagines* Cœruleæ & atræ oculis obvesantur in Mania ad Melancholiam vergente. 32. E
- rubicundæ & puniceæ apparent in Mania in furorem tendente. *ibid.*
- Imaginibus* terribilibus in somniis excitantur Epileptici. 29. A
- Imaginum* vanarum repræsentatio in Phrenitide ægros a luce arcendos indicat. 73. B
- Imbecilli* fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
- Imbecillitas* a febre in Phthisi. 36. B
- in Phthoe. 36. C
- in Cachexiæ statu. 47. E
- instantis Uteri suffocationis signum. 24. D
- cum spiritus privatione in Uteri strangulatu. 24. B
- in Ictero nigro. 46. A
- Imberbes* fiunt viri a genituræ vitalis defectu. 56. B
- Immites* sunt qui stomachi affectu laborant. 57. E
- Immobilis* resolutio signum. 35. B
- Imperitia* causa est timoris & cautionis. 80. D
- Impetigo* aliquando mentum ambit in orbem in Elephantiasi. 70. B
- Impetigines* summos digitos infestantes in Elephantiasi quando. 70. B
- Impotentia* manus ab Epilepsia. 28. E
- Inanities* quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
- Inappetentia* ex importuna repletionem in Syncopa. 101. C
- Inciso* pro Vesicæ Calculo extrahendo. 111. A
- Inconsecta* pars quæ a Colo manet ubique per sanguinem distribuitur. 45. A
- Incontinentes* sunt Arthritici post absolutum paroxysmum. 67. C
- Incontinentia* in Satyriasi. 25. D
- Incurvatio* dorsi difficilis in Calculo reni infixo. 53. B
- Inedia* nocet in Tetano. 85. B
- diem unum Pleuritico imperanda antequam vena secatur, si morbus a ciborum vel potus ingurgitatione provenierit. 89. F
- aut fames haudquaquam prodest in Syncopa. 101. B
- primum ventriculus labores remittere debet in Cœliaci passione. 132. C
- primum jubenda est in Jecoris Phlegmone. 106. E
- si labefactus sit æger venæsectio in Syncopæ initio non facienda. 100. C
- malum est in Lethargo. 78. C
- Inedia* & famis periculum a gulæ resolutione in Apoplexia. 83. B
- Inertia* ad negotia in Cœliaci passione. 58. D
- Infirmetas* a nutritionis inopia in Lienteria. 62. E
- Inflammatio* in Angina augetur a Bronchotomia. 88. B
- Jecoris Icteri sæpe causa. 44. D
- intestinorum in Volvulo, si in abscessum convertatur, quid agendum. 106. C
- ulcus vesicæ insanabile reddit. 55. C
- arteriæ & venæ dorsalis ardoris species veteribus dicta fuit. 108. A
- aliqua insignis si appareat in præcordiis nequaquam procrastinanda est venæ sectio. 100. C
- peracuta in renibus exoritur. 109. A
- renum suppurans aut resoluta Ischuriam solvit. 22. D
- solvitur evacuatione. 130. D
- renum Urinam intercipit. 22. B
- nervorum in virilibus penis tentiginis causa. 112. D
- ex renum Hæmorrhagia suppressa Lethalis. 22. E
- pulmonis peracutum & lethale malum est. 94. A
- magna circa venam cavam nata cito lethalis. 21. A
- si volvuli causa sanguis ad animi deliquium mittendus. 105. C
- Vesicæ si accedat urinæ suppressioni pessima mala oriuntur. 23. C
- faucium venæ Sectionem requirit. 89. B
- renum augetur ab urinæ retentione. 109. B
- aliarum partium cur non tam acuta, quam Jecoris Phlegmone. 106. D
- omnia colligata tenet. 130. D
- intestinorum doloris in Volvulo perimentis causa. 105. B
- genitalium in Satyriasi. 25. C
- in Pleuritide erumpens eorum locorum affectus videtur, cum tamen ab interiorum vitiorum incremento sæpe oriatur. 90. C
- vulvæ suffocationis intendum causa. 111. D
- Inflammationi* uterus est obnoxius. 63. B
- Inflammationem* Sanguis multus alit. 113. A
- Inflammationes* oris ventriculi si fuerint in Cœliaci passione cucurbitula admota incidere oportet. 132. D
- Jecoris si fuerit in Cœliaci passione cucurbitula admota incidere oportet. *ibid.*
- modicæ aliquando remanentes post Syncopam tabem minantur. 103. C
- cum Syncopa, si adsint, discutiuntur, si rite tractetur æger. 103. B
- maxime Lethales ætate oriuntur. 15. B
- Inflammationibus* vini potio nocet. 100. E
- aliqui renum vel Ureterum affectus acuti ægrum jugulant. 52. E
- Lienis initio resistendum est. 128. D
- Inflammationis* arteriæ vel venæ dorsalis curatio eadem quæ in Causo, sed non solvitur Judicationibus. 109. A
- vulvæ effectus. 111. C
- Inflatio* in Volvulo. 105. B
- si semel invaserit, non facile secedit. 114. A
- corporis in Satyriasi exitiosa. 25. D
- corporis in Hydrope adest. 49. A
- & distensio a cibis minime flatuosis in Hydrope. 50. B
- præcordiorum a cibis in Jecoris inflammatione. 120. A
- si ad sit cum ventris vel præcordiorum Phlegmone in Phrenitide quid agendum. 75. D
- Inflationes* a cibo assumpto in Colica. 59. C
- præcordiorum in Melancholia. 30. D
- oculorum a voce acuta producuntur. 119. D
- in Angina si devorationem impediunt vena in lingua secanda. 87. C

- Inflationes* habent maniaci in Morbi augmento. 32. D
Inflexiones articularum in Arthritide fiunt difficiles a materia Tophacea. 66. E
Ingenii tarditas in Epilepsia inveterata. 29. A
Ingenium promptius in Maniæ incremento. 32. C
Ingesta cum magno tumultu, nausea, vomitu rejiciuntur in Cholerae incremento. 17. E
Inguinibus leves cucurbitulae in vulvae suffocatione applicandae. 112. B
Inguinitas ciborum vel potus si Pleuritidis causa fuerit, quid agendum. 89. F
Injectio papaveris lachrymae in Aures in Phrenitide ad somnum conciliandum. 75. B
Injectiones quales adhiberi debent in Phrenitide si praecordiorum vel ventris Phlegmone, & inflatio adfit. 75. D
Inquies in abscessibus internis. 38. B
Inquietudo ex Lienis suppuratione. 43. E
 — maxima in faucium ulceribus. 8. B
Insania post flavae bilis rejectionem in Vertigine. 28. C
 — ex morbis Chronicis. 27. A
 — ex Scotomate. 28. B
Infessio in oleum spes unica partium resolutarum. 83. E
Infessus in Decocto Herbarum in renum inflammatione. 109. D
 — in Aromatum Decocto in uteri strangulatu. 112. C
 — in Satyriasi. 113. C
Insomnia habent quibus Stomachus laborat. 57. B
 — vera, terribilia atque manifesta in Melancholiae incremento. 30. C
Inspiratio magna in faucium ulceribus. 8. C
 — valde parva, in Cynanche. 6. A
Instaurantia quando in Sanguinis rejectione exhibenda. 99. E
Intemperantia robustos cito debiles reddit, & contra. 56. B
Intemperies & resolutio humida si occupat genitalia profluit semen. 55. E
Interitus a Vesicae affectu celerissimus. 110. B
Intestina ex ulcere dura, tumida, & cicatricosa remanent, & illorum sanatio tarda. 62. B
 — suppurant, gangraenesunt in Volvulo. 18. D
 — strident in Coeliaca passione. 58. C
 — vino calefiunt. 106. C
 — defectu caloris Diarrhoea laborant. 64. B
 — profluvium pati ex consuetudine & exercitatione noscitur. 62. E
 — si torquentur, & pedes frigescent in Cholera quid agendum. 103. E
 — quam biliosa quam tenuia dicuntur. 59. E
 — crassa & carnosae quam dicuntur. *ibid.*
 — humori innatant in Ascite. 49. A
 — crassa tenuioribus sunt carnosiores. 61. E
Intestini caeci ulcerati signa. 60. D
 — recti ulcerati excrementa qualia. *ibid.*
 — coli abscessus curati exemplum. 37. E
 — vulnus neque innoxium, neque sine periculo fit. 51. C
 — cum stercore in Scrotum lapsus Volvuli causa. 18. C
 — cujuscunque exulceratio superficie tenuis sive infra sive supra, sine febre & sine dolore, curatur sine decubitu sola diæta. 61. D
 — recti inflammatio Urinae exitum claudit. 55. A
 — Jejunii ulcerati excrementa sunt puriora, crocea, mali odoris, quae aliquando cum alimento liquato sed aspero exeunt. 60. B
 — recti usque ad anum resolutio. 33. F
 — recti resolutio in Apoplexia. 83. D
 — plenioris morbo laborantes sive Colici. 59. B
Intestinis fomentum in Volvulo propitium. 105. E
Intestino aliquando quid simile excernitur in intestini crassi ulcere. 61. B
Intestinorum a pure ex Jecore affectorum signa. 127. E
 — tenuium ulcera initio parva in longumque tempus depascentia, alia aliis ulceribus superveniunt. 62. A
 — tenuium ulcera parva natura & arte sanabilia. *ibid.*
 — tenuium ulceribus profundioribus adsunt tormina mordacia & acra. 61. D
 — ulcerum singula Symptomata. *ibid.*
 — suppurationes fiunt diversis temporibus. *ibid.*
 — crassorum ulcera salubriora quam tenuium. 61. E
 — caliditas quomodo revocatur in Cholera. 103. E, F. 104. A
 — tenuium ulcerum profundiorum excrementa qualia. 60. D
 — phlegmone doloris in Volvulo perimentis causa. 105. B
 — tenuium ulcerum depascentium & non coercibilium Symptomata. 62. A
 — tenuium ulcerum signa. 60. B, C
 — tenuium ulcerum cavorum & depascentium Symptomata. 61. E
 — tenuium affectus quomodo dignoscantur a Colici affectu. 19. C
 — crassorum ulcerum signa. 60. C, D
 — crassorum exulceratorum integre aliquando partes excernuntur. 60. D
 — difficultas vel Dysenteria. 59. E
 — varii existunt morbi. 59. E
 — ulcera quaedam excoriationem tantum facientia innoxia sunt, & longe innocentiora si in inferioribus intestinis. *ibid.*
 — quaedam ulcera licet profunda non sunt immitia. *ibid.*
 — ulcera profunda, serpentia, erodentia, glandulosa, & Sphacelum inferentia mortifera sunt. *ibid.*
 — ulcerum variae Species. 60. A
 — ulcera tumentia, aspera, inaequalia, callosa instar nodi in ligno insanabilia. *ibid.*
 — inflammatio in Volvulo si in abscessum convertatur, quid agendum. 106. C
 — tenuium cicatrices crebrae, crassae, solidae a torminibus vel a latis & profundis ulceribus cibus facile nocent vel stercora faciunt liquida. 62. E
 — tenuium ulcerum serpentium & exedentium excrementa qualia. 61. A
 — ulcera proserpentia & exedentia. *ibid.*
 — Laevitas vel Lienteria. 62. E
 — tenuium Volvulo affectorum Symptomata. 19. A
 — inflammatio ab Hernia. 18. D
 — putrefactio in Volvulo. *ibid.*
 — crassorum ulcerum serpentium excrementa qualia. 61. A
 — inflammatio dolens & perniciosus affectus. 18. B
 — ulcera quonam tempore, & quonam aetate fiunt. 62. C
 — ulcera praecipue aestate fiunt. 62. D
 — crassorum ulceratorum excrementa aquosa tenuia sine odore. 60. C
 — tenuium ulcerum majorum & leviorum excrementa sunt biliosa. *ibid.*
 — crassorum ulcera profundiora si fuerint humor Saniei similis subrubicundus aut instar loturae carni excernitur. *ibid.*
 — resolutio. 33. F
 — ulcera exedentia senibus inusitata. 62. D
Intestinum laxum aliquando resolvitur in Apoplexia. 83. D

- Intestinum rectum* recrementorum plenum est ubi resolutum est. 83.D
 — rectum resolutum ad excernendum debilitatur. *ibid.*
 — rectum ex vi & contentione & imaginatione prominet in Calculo vesicæ, ac si Calculus exiret. 55.A
 — rectum in Lethargicis frigidum est & ad excretionem emortuum. 78.B
Intolerantia in Phthisi. 36.D
Inunctio post victus rationem juvat in Arthritide. 133.C
 — pinguis cum leni frictione adhibenda in Melancholia. 126.B
 — in renum omnibus affectibus. 131.A
 — in Syncopa. 103.A
 — optima in Pulmonaria est ea, quæ ex Adarce fit. 95.D
 — in Epilepsia non valde pinguis esse debet. 123.A
 — pinguis utilis in Melancholia. 126.D
 — pedum genibus tenuis conducit in Cholera. 103.F
Inunctiones in Tetano. 85.C
 — irrigationibus præstant in Apoplexia. 82.D
 — corpori in hærentes in colliquatas partes a calore sorbentur. *ibid.*
 — in renum Calculo. 130.E
 — in Lethargo. 78.E
 — in Epilepsia. 84.B
 — in Phrenitide. 74.E. 75.A, B
Inunctionibus oris iisdem utendum in Uva, quibus in Angina. 88.E
Involutio extremorum sudario ex crudis linis confecto in Epilepsia. 123.A
Jocosus puerilibusque qui delectantur facile Mania laborant. 31.C
Ira immoderata in Melancholia. 29.D
Iracundi qui sunt natura facile fiunt Maniaci. 31.C
Iracundia sine causa in Maniæ incremento. 32.C
 — in Mania periculosa ægris & adstantibus. 31.E
 — tacita in Mania. *ibid.*
 — signum instantis morbi comitialis. 1.A
 — nocet in Epilepsia. 123.D
Iracundia mollescente animo conquiescit. 77.D
 — fortuita Maniam rursus suscitatur. 31.C
Iracundia effectus Epilepsiæ similitudinem adducit. *ibid.*
 — in Mania. 29.E
Iridis radice usus in Melancholia. 126.C
 — usus in Elephantiasi. 135.C
 — radice usus in Epilepsia puerorum. 84.D
 — herbarum usus in Arthritide. 134.A
 — usus in Jecoris Phlegmone. 107.C
 — radice usus in Pulmonaria. 95.B
 — imago aegro apparens docet instare accessionem morbi comitialis. 1.A
 — decocti usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
Iris unguenti usus ad nauseam excitandum in pueris Epilepticis. 84.B
Iris farinæ usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
 — seminis usus in Gonorrhœa. 131.C
Irrigatio in Tetano ex vulnere. 86.A
 — ventriculi in Cœliaca passione. 132.D
 — capitis semper fieri potest in Phrenitide præterquam exacerbationis initio. 74.E
 — tendonibus & nervis inimica est. 74.D
 — capitis æstivo tempore humore frigidiore fieri debet in Phrenitide. 74.C, E
 — capitis omnium optime fit in Phrenitide quum maxime insanunt. 74.F
 — in Apoplexia minus præstat quam inunctio. 82.D
 — si sordida sit & ægre feratur in Hæmorrhagia quid agendum. 96.E
Irrigatio in Sanguinis e Vesica effluvio. 110.C
 — in Phrenitide quando & quomodo facienda. 76.C
Irrigationes in Arthritide. 133.D
 — in faucium inflammatione & strangulatu. 89.B
 — Calidæ esse debent in Synanche. 88.A
 — in renum inflammatione. 109.C
 — in Lienis scirrho adhibendæ. 128.E
 — adstringentes primum locis inflammatis conveniunt in Angina. 87.C
 — capitis frigidæ, ut in Phrenitide, in Syncopæ initio conducunt. 101.A
 — capitis in Lethargo conducunt similes quæ in Phrenitide. 78.D
 — in Syncopa. 101.C
 — in Satyriasi. 113.B
 — capitis in venæ vel arteriæ dorsalis inflammatione, ut in febribus ardentibus. 108.E
 — usus in Melancholia. 124.D
Irritationibus multo ante judicationes in acutis morbis utendum est. 73.E
Irritatorum usus in Volvulo. 105.D
Ischia extra versa in emprosthotono. 4.C
Ischias sæpe alium morbum mentitur. 66.A
 — quomodo & quasnam partes primo invadit. *ibid.*
 — vel dolor Coxendicis. 65.B
 — est coxendicum dolor. *ibid.*
Ischuria affectus Lethalis. 22.D
 — quomodo solvitur. *ibid.*
 — vel urinæ retentio. 109.B. 110.B
 — a quacunque causa perniciofa. 23.B
 — ex sanguinis grumis maxime Lethalis affectus. 55.B
Italica vina quænam magis in Syncopa conducunt. 101.E
Itinera facere optimum est in Epilepsia. 122.E
Itrion usus in Vertigine. 120.D
Judicationibus non solvitur arteriæ vel venæ dorsalis inflammatio. 109.A
Judicium læsum in Mania. 32.C
Jugula polenta conspergenda sunt in Syncopa. 102.D
Jugulorum dolor in Pleuritide. 8.D
Jugulum & frontem humiditas irrorans in Syncopa. 101.C
Junci odorati usus in Jecoris Phlegmone. 107.D
 — usus in renum inflammatione. 109.C
Jus ventrem subducens in Volvulo. 106.B
Juniorem Medicum quid facere oportet. 113.D
Juscula in Lethargo magis conveniunt quam legumina. 78.C
 — Gallinarum in Volvulo. 106.B
 — ostreorum in Volvulo. *ibid.*
Jusculi simplicis usus in Cephalæa. 117.C
Juvenes & Viri raro Peripneumonia liberantur. 11.D
 — quibus calor & sanguis multus facile in Maniam incidunt. 31.D
 — usque ad florentem ætatem ex sanguinis rejectione in Phthisin incidunt & difficulter sanantur. 31.B
 — tetano minus pueris, sed Lethalius, afficiuntur. 3.E
 — & adolescentes præcipue Satyriasi laborant. 26.A
 — Apoplexia debili laborant, quæ non facile tamen removetur. 81.C
 — vel viri sæpe in Pleuritidem incidunt & raro a morbo liberantur. 9.D
 — Dysenteria maxime laborant. 62.D
 — & viri ex mala vivendi ratione inprimis in venæ cavæ inflammationem incidunt. 21.C
 — sanguine abundant. 7.B
 — asciti sunt obnoxii. 50.D
 74.

Juvenes & viri Cachexia non facile laborant nec facile sanantur. 48.A

— Gonorrhœa laborantes fiunt habitus senilis &c. 56.A

— Cholera facile corripuntur. 18.A

Juvenibus Epilepticis conveniunt ea quæ pueris Epilepticis, sed potentiora ad vomitum. 84.D

— plurimo cibo & largissimo vini potu Saginatis plus Sanguinis est detrahendum citra delirium quam in delirio. 73.D

L.

Labia quibusdam exacte occluduntur in Canina convulsione. 35.D

— repente & late dehiscunt in Canina convulsione solita Sputa cum strepitu rejiciunt. *ibid.*

— nonnunquam ambo collapsa balbutiunt in Canina convulsione. *ibid.*

— agitata, contracta in acutum, vel diducta instar ridentium, in accessione comitialium. 2.D

— tremula in Tetano. 4.B

— crassa & prominens in Elephantiasi. 70.C

Labiorum pars inferior livescit in Elephantiasi. *ibid.*

— diductio a se invicem in Canina convulsione. 35.C

— dolor in Arthritide. 66.D

Labium inter loquendum non movetur in Canina convulsione. 35.E

— risu caret in Canina convulsione. *ibid.*

Labor a Vigilia. 119.C

— Asthmatis periculum imminuit. 40.B

Labores licet detrimentosi minus quam cruditas nocent in Cephalæa. 118.A

Laborum diuturnorum levationi utilis est Somnus mediocris. 119.D

Labrusca usus externus in Syncopa. 102.C

Labruscarum maturarum usus in Jecoris Phlegmone. 107.A

Lac Asinæ quæ non pridem peperit, si mulieris Lac deficit, in Tabe a Syncopa conducit. 103.D

— mulieris maxime quæ proxime peperit & puerum nutrit optimum in Tabe a Syncopa. *ibid.*

— tribus diebus ante usum Cantharidum sumendum, ad vesicam muniendam. 121.D

— caput dolore vexat. 117.D

— optimum est in Renum inflammatione. 109.D

— Asinæ confert in Renum inflammatione. *ibid.*

— equinum confert in renum inflammatione. *ibid.*

— caprinum conducit in Renum inflammatione. *ibid.*

— ovillum bonum est in Renum inflammatione. *ibid.*

— asinum, bilem non generat, bene nutrit & in Caseum non spissescit. 128.A

— est tabis medela & nutritio & ventris Calefactio & Vesicæ Lenitio. 81.A

— optimum ad educendum pus ex Jecore per intestina. 128.C

— alimenti & Medicinæ vim præbet in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108.D

— aquæ admixtum in cibis exhibendum ubi os ventriculi ardor occupat in Phrenitide. 77.B

— assumtu suave est. 127.A

— potu facillimum est. *ibid.*

— nutritu solidum est. *ibid.*

— qualibet esca a pueritia familiaris est. *ibid.*

— visui Colore delectabile. *ibid.*

— asperam Arteriam non exasperat. *ibid.*

— guttur lævigat. *ibid.*

— ad ejiciendam pituitam spiritum facilem reddit. *ibid.*

— inferiorem exitum lubricum efficit. *ibid.*

— ulceribus dulce subsidium & quolibet alio benignius. *ibid.*

Lac solum pro alimento sufficere potest. *ibid.*

— bonum medicamen est in Morbo. *ibid.*

Lachryma Lacerpitii Cyrenaici usus in Tetano ex vulnere. 86.C

— terebinthi usus in Melancholia. 126.D

— papaveris ad somnum in Phrenitide conciliandum. 75.B

Lachrymarum secretio in Oculis. 45.C

Lacte vescentium hominum nationes frumentum non edunt. 127.A,B

Lactis capræ usus in Jecoris ulcere. 128.C

— usus in Diabete. 130.A

— usus copiosus in Elephantiasi. 134.E

— ovis usus in Jecoris ulcere. 128.C

— usus in acuto vesicæ affectu. 110.D

— cum amylo usus in faucium ulceribus resiccatis. 89.D

— usus in Sanguinis rejectione. 99.C

— usus in Phrenitide ubi ardor est oris ventriculi. 77.B

— usus in Phthisi. 127.A

— bubuli usus in Arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione. 108.E

— caprini usus in Arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione. *ibid.*

— asinini usus in Jecoris ulcere. 128.A

— asinæ usus in Jecoris ulcere. 128.C

— virtutes. 108.D

— mulieris quæ proxime peperit, usus in Arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione. *ibid.*

Lactuca matura in Epilepsia. 123.C

— omnium olerum inter cruda optima in Cephalæa. 117.E

Lactuce usus in Satyriasi. 113.D

Lane ab ove sordidæ usus in Phrenitide. 75.D

— sulphure suffumigatæ, unguine imbutæ &c. in Pleuritide applicandæ. 91.D

— succidæ ab ove usus in Gonorrhœa. 131.C

— sordidæ emplastris in Hæmorrhagia superdandæ sunt. 97.A

— sordidæ & calentes optimæ contra status in Lethargo. 79.B

— exustæ usus in Vulvæ suffocatione. 111.D

— usus in Cholera. 103.E

Lanariæ herbæ radices usus in Capitis morbis. 115.D

— radices usus in Vulvæ suffocatione. 112.B

Lanarum sordidarum cum Hyssopo vino madentium, aut oleo ex immaturis Olivis, usus in Angina. 87.C

— ex ove sordidarum usus in Arthritide. 133.D

— elaboratio Asthmatis periculum imminuit. 40.B

— usus in Cholera. 105.A

— mundarum usus in Satyriasi. 113.C

— succidarum usus in Sanguinis e Vesica effluvio. 110.C

— sordidarum & antiquarum usus in Epilepsia. 84.C

— ovis succidarum usus in Sanguinis rejectione. 96.D

— ab ove succidarum usus in Cœliaci passione. 132.D

— De cæsyposordentium usus in Jecoris Phlegmone. 107.A

— ab ove detonsarum adhuc sordentium in Satyriasi usus. 113.A

Languidi & ad omnia remissi fiunt Juvenes Gonorrhœa laborantes. 56.A

Languor post mictum cruentum periodicum. 54.A

— a Sanguine in Ventriculo collecto. 14.D

— velut demortui quomodo discutiatur in Lethargo. 80.C

— ex levi venæ cavæ inflammatione, vel magna paulatim remittente. 21.D

- Languor* in Volvulo. 18.E
— post accessionem finitam comitialium. 3.B
Lanis oleo gleucino aut crocino madentibus &c. totum corpus involvendum in Tetano. 85.B
— oleo imbutis cum nitro & Sale Thorax contingendus in Pulmonaria. 95.D
Lapides e vesica æque ac arenibus proveniunt. 110.B
— cælant quidam Maniaci. 32.A
Lapillorum interpositio si mictum impediatur quid agendum. 110.E
Lapsus in Terram in Heterocrania. 27.E
Laserpitii Cyrenaici Lachrymæ usus, in Tetano ex Vulnere. 86.C
— Cyrenaici Lachryma acris est & insuavis ac fæde olens, rictum excitat. *ibid.*
— radicis usus cum mulla si gula a Castorei portione laboret in Tetano ex Vulnere. *ibid.*
— succus nocet in capitis doloribus. 117.B
Lassitudines spontinæ in Elephantiasi. 71.A
— ventriculi & Thoracis juvant in Coeliaca passione. 133.B
Lassitudo non parva percipitur in Syncopa sanescente. 103.C
— quæ in Syncopa tum ex morbo tum ex cibo provenit vino tollenda. 102.A
Lateralis morbus, vel Pleuritis. 8.D
Lateralis in Pleuritide quænam applicanda. 91.D
Lateralis ulcus diuturnum ex Pleuritide. 11.C
— ulcus diuturnum in Pleuritide remanens. *ibid.*
— dolor acutus a Sanguinis ex Arteria intercostali fluxu. 15.A
Lateralis frictio utilis in Vertigine. 119.D
Latus in Pleuritide leniter irrigandum. 90.B
Lavacra optima in Tabæ a Syncopa. 103.D
Lavatio quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno. 55.D
— frigida adstringere, densare, siccare caput efficacissime potest & in Vertigine valde conducit. 120.B
— frigida melior illuvie in Vertigine. *ibid.*
— calida humectare, solvere, tenebras offendere valentissime potest. *ibid.*
— utilis in Lethargo. 80.E
Lavatione calida melior est illuvies in Vertigine. 120.C
Lavationis in Frigida marina usus in Coeliaca passione. 133.C
Lauri folia arida nares vulnerando inservire possunt. 116.C
— fructus usus in Gonorrhœa. 131.D
— fructus usus in Coeliaca passione. 132.E
— baccarum decocti usus externus in Jecoris Phlegmone. 107.A
— baccarum decocti usus in Angina ad suppurationem tendente. 87.D
— baccarum usus in Syncopa. 103.A
Laurus in Epilepsia. 122.D
Laxantia in Tetano ex vulneribus conveniunt. 86.D
— pulmonis vomica laborantibus magis prosunt quam adstringentia. 95.C
Lectus mollis Phreniticis conveniens. 73.A
— in Tetano mollis, tractabilis, lævis, suavis, Calidus esse debet. 84.E
Legumina minus conveniunt in Lethargo quam juscula. 78.C
— crassa nocent in Epilepsia. 123.B
Lemnia terræ usus in Uva. 88.E
Lemnitis capiti imposita in Lethargo bona. 80.D
Lemnitis usus in Tetano. 85.C
Lemnitis usus pro Linimento in Apoplexia. 82.D
— usus in Lethargo. 80.A
Lenientium usus in Coeliaca passione. 132.E
Lens cum pipere elixa spernenda non est in Cephalæa. 117.C
— nonnullis concoctionis & excretionis virtutibus prædita est. *ibid.*
- Lens* caput replet & dolorem concitat. *ibid.*
— nocet in Cephalæa. *ibid.*
— cum Plantaginis succo conducit, si sanguinis profluvium urgeat. 99.B
— ex melle crustis profundioribus summæ capitis cutis exustæ imponi debet. 116.E
Lentis siccae & frigidae cum Galla arida trita usus in Sanguinis rejectione. 99.B
— usus cum veratro in Vertigine. 119.A
— farinæ usus in Sanguinis rejectione. 97.A
Lentisci decocti usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
Lentiscini olei usus in Elephantiasi. 135.D
— olei usus in Coeliaca passione. 132.D
Leonis adipis usus in Elephantiasi. 135.C
Leporis coaguli usus in Sanguinis rejectione ex Effusione. 98.B
— usus in Epilepsia. 123.C
— carnes conducunt in Melancholia. 126.C
Lepus optime conducit in Elephantiasi. 136.A
— assatus conducit in Cephalæa. 117.D
— in Vertigine conducit. 120.D
Lesbium vinum in Syncopa conducit. 101.E
Lethargi causa est insita frigiditas. 77.E
Lethargici in Luce & ad solis radios collocari debent. *ibid.*
— magis in Loco calido habendi sunt. *ibid.*
Lethargico quacunque prius optabat, expectabatque annuntianda sunt. 78.A
Lethargicis imum intestinum frigidum est & ad excretionem emortuum. 78.B
— & Phreniticis sensus pleni sunt halituum. 78.D
— calefacientia & mordentia externa applicata conducunt. 80.A
Lethargicorum cubile agitable sit. 77.E
— vel veterosorum cura. *ibid.*
Lethargicus iis quæ timere consuevit, deterrendus. 78.A
— iracunde increpandus est. *ibid.*
— si pituitæ aquosæ aut aliorum succorum plenus sit, purgari debet. 78.B
— si sanguinis plenus, venæ in cubiti curvatura secanda. *ibid.*
Lethargus, si alteri morbo, utpote Phrenitidi, succedat, vena non solvenda. 78.A
— non per successionem sed suo apte ingenio natus quomodo tractandus. 78.B
— nihil est aliud quam tenebræ. 77.E
— status colligit. 79.B
Leucophlegmatia ilia vacua occupat. 49.E
— omnium Hydropis specierum levissima. 50.E
— Anasarca levior. 49.C
Leucophlegmatia signa. 49.E
— curandæ plurimæ dantur occasiones. 50.E
— & Anasarcæ communia signa. 50.A
Libanotidis usus in Gonorrhœa. 131.C
Libanotis usus in Renum Calculo. 130.D
Libystici usus in Epilepsia. 123.B
Lien non facile suppurat. 43.C
— si Vertiginis causa fuerit, cucurbitulæ adhibendæ. 118.D
— satis cito abscedit, periculose & Lethaliter. 39.A
— viscus est rarum & sensus expers. 43.E
— Icteri sæpe causa. 44.D
— quomodo dolere videtur in Volvulo. 19.B
Lieni Scirrhus familiaris. 43.C
Lienis affectus. *ibid.*
— Scirrhus in dextram partem ad jecur usque aliquando increfcit. *ibid.*
— affectus pro Peritonæi affectu aliquando habetur. *ibid.*
— Scirrhus totus super ventrem aliquando suspensus est, & huc atque illuc dilabitur. 43.D
— suppuratio. *ibid.*
Lie-

<i>Lienis</i> suppuratōnis incrementum.	43.D	<i>Lini</i> seminis usus in Pleuritide.	93.A
--- abscessus aliquando Latentis causa.	43.E	— semen tactu quidem lene est, sed halituosum & graveolens.	85.D
--- abscessus ruptio.	<i>ibid.</i>	— seminis usus in Tetano.	85.E
--- abscessus effectus.	44.A	— seminis usus in Angina.	87.D
--- abscessus si profundior fuerit, niger quidam humor & succi lienis tabescentis aliquid exit.	<i>ibid.</i>	— seminis usus in Faucium ulceribus resiccatis	89.D
--- integræ particulæ aliquando secedunt in Lienis abscessu.	<i>ibid.</i>	— seminis usus in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione.	108.C
--- natura est dissolubilis.	<i>ibid.</i>	— seminis usus in Jecoris Phlegmone.	107.A
--- ulceris diu protracti effectus.	<i>ibid.</i>	--- seminis usus in Apoplexia.	82.E
--- affectus causæ & quibus inprimis contingit.	44.B	— seminis usus in Phrenitide.	75.E. 76.A
--- parvus tumor senioribus sæpe Lethalis fuit.	<i>ibid.</i>	<i>Linimenta</i> & foci calefacientes ad illiniendam cervicem & mentum, ubi congelascunt in Apoplexia.	83.C
--- dolor vel vitium quibus remediis mitigatur in Phrenitide.	75.E	— in Phrenitide.	75.B
--- Scirrhus nuper incipientes discutere debet Medicus.	128.D	— in Jecoris Phlegmone.	107.D
--- curatio.	<i>ibid.</i>	<i>Linimentum</i> in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione.	108.C
--- inflammationibus initio resistendum est.	<i>ibid.</i>	— in Lethargo.	80.B
--- Scirrhi non facile discutiuntur.	<i>ibid.</i>	— in Volvulo.	105.D
--- Scirrhis quomodo Medicus opem ferre debet.	<i>ibid.</i>	— ex Castoreo cum crocino unguento mixto in Tetano ex vulnere.	86.C
--- Scirrhus orientes avertere debet Medicus.	<i>ibid.</i>	— ad inungendas partes resolutas in Apoplexia.	82.D, E
<i>Lienteria</i> vel intestinorum Lævitas.	62.E	— utile in Epilepsia ad sedem inungendam.	84.C
— a Cicatrice intestinorum.	<i>ibid.</i>	— in Vulvæ suffocatione.	112.A
— Hydrope minus malum est.	63.A	— ad costas inungendas in Pleuritide.	90.B
— inveterata & fixa vomitu non solvitur.	<i>ibid.</i>	— ad thoracem humectandum in Phrenitide.	76.E
— a caloris defectu.	<i>ibid.</i>	— ex Ruta viridi cum melle & Nitro & Terebinthinæ resina ad flatu digerendos in Lethargo.	79.B
— morbo longo sæpe supervenit.	59.A	— in Sanguinis e Vesica effluvio.	110.D
<i>Lienteria</i> causa.	63.A	— rubefaciens ad Cephalæam.	117.B
<i>Lienteriam</i> levem, non stabilem vomitus simplex a cibo solvit.	<i>ibid.</i>	— in Vesicæ vitio acuto.	110.C
<i>Ligaturæ</i> extremorum in Sanguinis per os resectione.	96.D	— pro faciei tumoribus in Elephantiasi.	135.C
— in Uvæ.	88.D	— contra dolorem & vitium Jecoris in Phrenitide.	75.D
— in Angina optimæ sunt.	87.B	<i>Lintei</i> veteris usus in Syncopa.	102.D
<i>Ligustici</i> usus in Jecoris ulcere.	128.C	<i>Linteo</i> illiniri debet Porri coma cum sale trita ad capitis cutis exustæ crustas.	116.E
— comæ usus in Phthisi.	127.B	<i>Lipothymia</i> vel animi deliquium.	33.D
<i>Limnestidis</i> usus in Syncopa.	103.A	<i>Liquamen</i> bonum, stomacho, ori suave, alvum leniens, neque capiti grave, bonum in Vertigine.	120.C
— usus in Cœliaca passione.	132.E	<i>Liquamina</i> ex aceto & cumino suavia sunt & utilia in Epilepsia.	123.B
<i>Limosa</i> multa materia a Sanguine elixata calculi in pueris causa.	53.E	<i>Liquidorum</i> & non consistentium excretio per alvum in Cœliaca passione.	58.C
<i>Linctuarium</i> quomodo pueris Epilepticis exhibendum.	84.D	<i>Liquor</i> infusus ore redit, vel naribus, aut ore retinetur in Tetano.	4.A
— purgans pueris Epilepticis optime conveniens.	<i>ibid.</i>	<i>Lithotomia</i> quando necessaria.	111.A
<i>Lingua</i> convulsa in Canina convulsione concussionis sonum reddit.	35.D	<i>Littorum</i> sonus nautis somnum vel quietem conciliat.	75.B
— arida in Intestinorum tenuium ulcere carnem depascente.	61.F	<i>Litus</i> materia in Lethargo debet esse calefaciens & mordens.	80.A
— arida in Causo.	16.D	<i>Lividus</i> & frigidus si sit Cholera laborans malum.	105.B
— sicca in Calculo renum.	53.C	<i>Lobi</i> pessimi in Cephalæa.	117.C
— arida ex urinæ suppressione a grumis sanguinis in Vesica.	55.B	<i>Loca</i> Palustria lienis affectus causa.	44.C
— convulsione varie movetur in Epilepsia.	29.B	<i>Loci</i> quoniam ad degendum deligendi in Elephantiasi.	135.D
— aspera & sicca & nigra venæ sectionem impedire potest in Syncopæ initio.	100.C	— arboribus confiti aut herbidi optimi sunt Vertiginosis ad deambulandum.	120.C
— arida post Syncopam tabis merum injicit.	103.C	— inter femina & inguina & inter anum & scrotum lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus in Satriasi obvolvendi.	113.A
— grandinosus varis exasperatur in Elephantiasi.	70.B	<i>Locutio</i> in Phrenitide si evariet quid agendum.	74.D
— si atra in Lethargo quid agendum.	79.A	<i>Locutiones</i> amicorum præsentium debent esse joculares atque ridiculæ, si Syncopa laborare incipiunt ægri.	101.A
<i>Lingua</i> siccitas ex levi venæ cavæ inflammatione, vel magna paulatim remittente.	21.D	<i>Loliacea</i> farinæ usus in Jecoris Phlegmone.	107.A
— usque ad fines, qui in ipsa media positi sunt, resolutio.	33.E	<i>Lolii</i> farinæ usus in Volvulo.	106.A
— inflatio in Angina.	86.E		
— exsertio in Longum in accessione morbi comitalis.	2.C		
— sæpe abscessio in accessione morbi Comitalis.	<i>ib.</i>		
— convulsio in Canina convulsione.	35.D		
— exsertio supra dentes & labia in Cynanche.	5.E		
— siccitas in Peripneumonia.	11.A		
<i>Lini</i> sacculi usus in Syncopa.	102.E		

- Lolii* farinæ usus in Pleuritide. 91. D
Lotii suppressio si adsit & Volvulus, & renibus Calculi insistant, vena malleoli, quæ recta reni respondet, secanda. 130. D
 — veteris usus in Vulvæ suffocatione. 111. E
 — excretio Phreniticis conducit. 74. A
Lotio per Clysteres, in Cephalæa. 116. B
 — in aqua salsa frigida bona in Cephalæa. 118. B
 — in frigida ante cœnam Vertiginoso conducit. 120. C
Lotiones assiduæ mire proficiunt in Elephantiasi. 135. D
 — in Renum inflammatione. 109. D
 — post purgationem in Melancholia. 124. C
 — in Phrenitide quando profunt. 77. D
 — capitis sensus caliginem discutunt in Phrenitide. *ibid.*
 — in capitis doloribus. 115. B
 — in uteri Strangularu. 112. C
Lotium multum & bile infectum, nullam Hypostasin continens, inconstansque decurrens a pure ex Jecore in Vesicam transitu. 127. E
 — evocantia ante cibos potui danda, in Venæ vel Arteriæ inflammatione. 108. D
 — retentum in Renum inflammatione, ipsam adauget, implendo renum cava. 109. B
 — biliosum est. 79. A
 — vetus demortui fere corporis sensum suscitatur. 111. E
Lubrici ac fluxiles reddendi sunt humores in Pulmonaria. 95. A
Lucem refugiant ægri in Heterocrania. 27. E
Ludimagistro puerilium fabellarum enarratio quietem affert. 75. C
Lumbi lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus in Satyriasi obvolvendi. 113. A
 — intumescunt si paulisper Urina retinetur in Diabete. 51. E
 — humectandi, ubi renum locus est, si Calculi renibus insistant. 130. D
Lumbis refrigerantia applicanda sunt in Gonorrhœa. 131. C
Lumborum gravitas a pure ex Jecore in Vesicam defluente. 127. E
 — & pedum tumor in Jecoris Scirrho. 42. E
 — dolores circa musculos Psoas a Calculo majori in renis sinu. 53. B
 — dolor in Ischiade. 66. A
Lux Phreniticis quando nocet. 73. B
Luxatio maxillæ in canina convulsione. 35. C
Luxuria Maniæ causa. 31. D
Lycii usus in Elephantiasi. 135. C
Lyra cantus Musico quietem affert. 75. C
 M.
Macie confecti similia patiuntur iis quæ stomacho laborantes. 57. B
Macies & gracilitas in Cœliaca passione. 58. D
 — summa in Phthoe. 36. C
 — totius corporis in Purulentis. 38. B
 — corporis in corpulentiam non vertitur ulla excitationis specie. 132. A
 — a Calculo renum. 53. C
 — nulla in Mania. 32. D
Madefactio nervis & tendonibus inimica est. 74. D
 — pulmoni inimica est. 95. D
Madefactiones in Satyriasi. 113. B
 — quales in Phrenitide in Lethargo quando necessariæ. 79. A
 — præcordiis & ventri adhibendæ in Phrenitide, si Phlegmone subsit & durities. 75. C
Mador nullus in Hydrope. 50. B
 — ingens in Causo desperato. 17. A
Mala pinisita cum Mastiche & sertula refrigerant peccus in Phrenitide. 77. A
Mala in mulla elixa aut in adipe tosta conducunt, si vires in Phrenitide deficiunt aut Ventriculi os labascit. 74. C
Mala tremulæ in Tetano. 4. B
 — exstantes & rubidæ in Phthisi. 36. E
Malabathri folia profunt in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
 — Indicæ arboris ex foliis unguentum in Vulvæ suffocatione. 112. A
Malagmata medicamenta in Jecoris Phlegmone. 107. C
Malagmatis viridis usus in Cœliaca passione. 132. E
Malarum rubor cum tumore haud magno in Elephantiasi. 70. C
 — rubor hilaris in Pleuritide. 8. E
 — pars tenuis dentibus ita adhæret ut ridantium similes sint in Phthisi. 37. A
 — tumor ulcerosus in Elephantiasis incremento. 70. D
 — rubor in Elephantiasis initio. 69. C
 — rubor in Peripneumonia. 10. C
 — rubor in Pulmonis abscessu. 39. E
 — rubor in Asthmatis incremento. 40. C
Mali punici usus in Sanguinis e Vesica effluvio. 110. D
 — Punici corii usus in Sanguinis rejectione valde urgente. 99. B, D
Maliciorum usus in Sanguinis effusione. 97. A
Malleoli vena quando in Renum Calculo secanda. 130. D
 — venæ incidendæ in Elephantiasi. 134. C
 — postremæ partis tumor in Arthritide. 66. B
Malorum Cydoniorum usus in Cœliaca passione. 132. F
 — omnium causa Gonorrhœa est. 131. B
 — Citriorum usus in Arthritide. 133. E
 — Cydoniorum crudorum usus in Diabete. 130. A
 — carniū contusarum cum palmulis Epithema est adstringens, & bonum in vitio stomachi. 132. B
 — Cydoniorum succi usus in stomachi vitio. *ibid.*
 — Cotoneorum usus in Syncopa. 102. B
 — Punicorum succi in aqua maceratorum usus in Angina. 87. E
 — Cydoniorum usus in Cholera. 104. D
Malva conducit ad linguæ Arteriæque lavorem, & ad stercorum descensum in Phreniticis. 74. A
Malvæ potissimum lentor Phreniticis bonus. *ibid.*
 — decocti usus in Satyriasi. 113. B
 — semina ex aqua propinare optimum est in Melancholia. 125. E
 — usus in Satyriasi. 113. D
 — radicum decocti usus in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108. C
 — elixæ bonæ in Cephalæa. 117. D
 — cremoris usus in Renum inflammatione. 109. D
 — coma in Vertigine bona. 120. C
 — semicoctæ usus in Elephantiasi. 135. E
Malum in aqua aut mulla elixum aut cum adipe assatum quando in Pleuritide concedendum. 91. C
Malus habitus a lienis Scirrho insanabile malum. 128. D
Mamme tument juvenibus, iisque quæ in ætatis vigore, in Leucophlegmatia. 50. A
 — pectoris sinistræ in Syncopa quænam applicari possunt. 102. B
Mammarum tumor in Jecoris suppuratione. 42. A
 — nullum vestigium in Phthificis. 37. A
Mandragora amentiam brevi producit. 31. B
Mandragoræ usus in Satyriasi. 113. B
Mania intermittit & curata ex toto definit. 31. C
 — per se desinens facile redit ex levi causa. *ibid.*
 Ma-

<i>Mania</i> tempestatis clementia quandoque decedit.	31.C	<i>Manus</i> frigent in incremento causi.	16.E
— quibus & unde facile contingat.	<i>ibid.</i>	— contractæ in Emprosthoro.	4.D
— facile laborant, qui natura sunt iracundi, acres, actiosi, faciles, hilares, ludibundi.	<i>ibid.</i>	— contractæ spasma in accessione morbi comitialis.	2.B
— quid.	31.A	— & crura si jactentur in Epilepsia quid agendum.	84.C
— vel Furior.	<i>ibid.</i>	— ad humeros usque quibusnam remediis perungenda in Lethargo.	78.E
— ad hilaritatem inclinans ægròs lætos & alacres reddit.	32.C	— gesticulatio juvat in Cœliaca passione.	133.B
— ex Deorum afflatu.	33.B	— pedesque extremi frigidissimi sunt in febre ardente.	100.B
— ex causa calida & sicca oritur.	31.B	— resolutio.	33.E
— facile contingit quibus calor & Sanguis multus.	31.D	— impotentia ab Epilepsia.	28.E
— in pluribus diversa.	32.E	— retro tentæ in Tetano opisthotono.	4.C
— cum hilaritate adstantibus innoxia.	31.E	— integræ sæpe decidunt in Elephantiasi.	70.E
<i>Maniaci</i> ad mutua colloquia pigri sunt in Morbi statu.	<i>ibid.</i>	— & pedes sunt graciles, excarnes, a calore remotissimi.	66.C
— commonefacti & increpiti irascuntur ad furorē usque in Morbi statu.	<i>ibid.</i>	— supra brachiale & cubitum fascia lata ligandæ sunt in Sanguinis per os rejectione.	96.D
— quidam effrænate currunt & quo perventuri sunt nesciunt in Morbi statu.	<i>ibid.</i>	— brachialia deligenda sunt in Vertiginis accessibus.	119.B
— aliquando in una re desipiunt in aliis vero sapiunt.	32.B	<i>Manuum</i> palmæ perquam calidæ in Causi incremento.	16.E
— in Morbi statu de latrocinio vel vi illata conqueruntur.	33.A	— gesticulatio conducit in Cephalæa.	117.A
— quidam in Morbi statu hominum conspectum fugiunt.	<i>ibid.</i>	— exercitatio qualis in Vertigine conducit.	120.A
— quidam in Morbi statu eos quibus forte occurrerunt per longum iter comitantur.	<i>ibid.</i>	— exercitatio & frictio in Vertigine.	<i>ibid.</i>
— interdum coronati incedunt tanquam victoriam adepti.	31.E	— agilitatem faciunt exercitationes.	<i>ibid.</i>
— qui ingeniosi sunt artes & scientias quasdam sponte absque Doctore discunt.	<i>ibid.</i>	— tensio in Tetano.	4.B
— in agendo turbulenti.	31.B	— & pedum articuli Elephantiasi aliquando primo afficiuntur.	69.D
— quidam decolores & extenuati.	33.B	— & capitis tremor in Lethargo quomodo curatur.	79.C
— indocti & rudes quomodo delirant.	32.A	— commotio optima in Epilepsia.	123.A
— facile fiunt, qui sunt ingenio stupidi, tristes, tardi, in discendo laboris patientes, obliviosi.	31.C	— exercitationes utiles in Epilepsia.	<i>ibid.</i>
— plurimum vitæ transeunt desipientes.	29.E	— ac pedum vincula ad torporem usque adstringentia conducunt in Vulvæ suffocatione.	111.D
— facta atrociaque facis nota committunt.	<i>ibid.</i>	— palpatione fovendi sunt pedis frigidi in Cholera.	105.A
— quidam noctes diesque ridet, ludunt, saltant.	31.E	<i>Marasmi</i> vel Taxis curatio.	81.A
— vestes aliquando prosciunt.	<i>ibid.</i>	<i>Marcor</i> in Lethargo.	79.B
— in morbi remissione ob suam miseriam & calamitatem tristantur.	33.A	<i>Mare</i> Elephantæ morbo laborantibus convenit.	136.A
— quidam quomodo excitantur.	33.B	<i>Marina</i> quæcunque quæ ventrem subducunt, conducunt in Elephantiasi.	<i>ibid.</i>
— quidam in Morbi remissione sunt hilares & cœnis vacui.	<i>ibid.</i>	<i>Maris</i> navisque redolentia nautis somnum vel quietem conciliat.	75.C
— recte quidem vident, sed de objectis male judicant.	32.C	<i>Marrubii</i> comæ usus ante cibos in Jecoris abscessu.	128.A
<i>Maniacorum</i> quorundam corpus diu ex vulnerum doloribus infirmum est.	33.B	— usus in Arthritide.	133.D
— historiarum quædam.	32.A, B	<i>Masticatoria</i> in Lethargo.	80.C
<i>Maniæ</i> remissio.	33.A	<i>Masticæ</i> usus in vitio Stomachi.	132.B
— species quædam.	<i>ibid.</i>	— usus in Lethargo.	80.C
— species infinitæ sunt.	31.E	— usus in Phrenitide.	77.A
— causæ in viris & mulieribus.	31.D, E	<i>Masticis</i> usus in Diabete.	130.A
— species plures sunt, genus tantum unum.	31.A	— usus externus in Cholera.	104.E
— status.	32.E	— usus externus in Syncopa.	102.B
— sedes, & differentia inter Melancholiam & Phrenitidem.	32.C	<i>Materia</i> si per os humida & copiosa feratur in Pleuritide, sulphur & nitrum in ova interpergendum.	91.B
— sedes in capite & præcordiis vel in utrisque simul affectis.	<i>ibid.</i>	<i>Materia</i> recursus naturæ salutare est.	118.D
— incrementum.	<i>ibid.</i>	— cursus fit a visceribus in Epilepsia per venæ sectionem.	121.E
<i>Manne</i> usus in Syncopa.	102.B	<i>Maxilla</i> inferior si vellatur aut distorqueatur in Epilepsia quid agendum.	84.C
— thirus usus in Tetano ex vulnere.	86.B	— quassa in Tetano.	4.B
— usus in Angina ad suppurationem tendente.	87.D	— inferior deprimitur multum in Tetano opisthotono.	4.C
— pulvisculi usus in Pleuritide.	91.D	— pectori affixa in emprosthotono.	4.D
— usus in Jecoris Phlegmone.	107.B	<i>Maxille</i> musculorum in alterutram partem deductio in Canina convulsione.	33.D
<i>Manus</i> & pedes illinendi sunt in venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione.	108.C	— luxatio in Canina convulsione.	35.C
— impotentia a dolore in Arthritide.	67.C	Kkkk x	<i>Maxillæ</i>

- Maxillarum* collisio & cohesio in Vertiginis accessione. 119.B
 — arcta constrictio in Tetano. 4.A
 — & temporum musculorum dolor in Arthritide. 66.D
Medela inferioribus partibus adhibenda, in Pleuritide non negligenda est. 92.E
Medela dilatio in Longinquis morbis mala est. 114.A
Medicamen lenē & somniferum in Pleuritide. 93.A
 — si datur continens omnes ex viperis compositorum remediorum virtutes, illud in Elephantiasi exhibendum. 135.B
Medicamenta in Sanguinis rejectione. 97.B
 — externa in Sanguinis e Vesica effluvio. 110.C, D
 — potabilia in urinæ affectu. 100.D
 — majora & valentiora adhibenda pro venarum divisionibus quam pro ipsarum rarefactione. 97.C
 — quæ ventri medicantur utilia sunt in Cœliaca passione. 133.A
 — qualia in pulmonaria adhibenda. 95.A
 — concoquentia, calida, arida & urinam moventia in Epilepsia a visceribus. 122.A
 — præcipue quidem omnibus articularibus vitis communia sunt. 133.C
 — somnifica quando in Pulmonaria adhibenda. 95.B
 — quæ facile calorem excitant & humectando pus abunde movent in Tetano ex vulnere conveniunt. 86.B
 — quænam in Diabete conducunt. 130.B
 — voluptatis causa quænam esse debent in Epilepsia. 127.B
 — quomodo faucium ulceribus applicanda. 89.C
 — odorata naturalibus sunt imponenda in vulvæ suffocatione. 111.E
 — omnia simul adhibere necesse est ad expugnandum Elephantem morbum. 134.C
 — in pleuritide in Alimentis ponenda. 90.C
 — quænam potui danda in Stomachi vitio laborantibus. 132.A
 — potabilia pro conterendo Calculo. 109.E
 — cutim tumefacientia & tubercula excitantia quando in Cephalæa bona. 117.B
 — quæ aquis sponte calidis insunt opem ferunt in Melancholia. 126.A
 — potui non danda sunt in accessionibus, si febris adest in Sanguinis rejectione. 98.D
 — Sanguinem sistentia opem non ferunt in Sanguinis ex vesica effusione. 110.C
 — externa in Satyriasi. 113.B
 — composita qualia in Angina conducunt. 87.E
 — in Epilepsia a visceribus qualia conveniunt. 122.A
 — arida in faucium ulceribus penna inspergenda. 89.C
 — externa in Jecoris inflammatione. 107.A
 — adventante interitu in strangulationis impetu non sunt exhibenda in Pulmonaria. 95.B
 — quæ toti capiti conducunt eadem singulis ejus partibus adhibere bonum est. 118.B
 — intimis corporis partibus distribuuntur a Stomacho. 127.E 128.B
 — infinita dantur in Arthritide. 134.A
 — simplicia infinita sunt pro melancholia. 126.A
 — ad concoctionem in vitio stomachi laborantibus. 132.A, B
 — etiam in cibis reperiuntur, in Sanguinis rejectione. 98.E
Medicamenta urinam citantia aliquando ante cibos danda in renum inflammatione. 109.D
 — externa in Melancholia. 126.D
 — adstringentia & refrigerantia in Gonorrhœa. 131.B
 — quænam ante cibum in Melancholia exhibenda. 126.C
 — calida in Arthritide a causa frigida conducunt. 67.A
Medicamentis succurrendum est Stomacho si pus in Jecore per ipsum violentius feratur. 128.A
 — Jecoris sinus effringere Studendum est. *ibid.*
 — exiguis non obsequitur Melancholia. 125.B
 — sitim depellentibus opus est in Diabete. 129.B
 — ingentibus atque valentissimis in morbo comitiali opus est. 121.A
Medicamentorum in Sanguinis rejectione triplex forma est. 97.B
Medicamentosa quando in Pleuritide exhibenda. 93.A
Medicamentum ex seminibus optimum in Jecoris Phlegmone. 107.C
 — ex viperis plus consueta portione potui datum in Volvulo bonum. 106.A
 — nullum, quod ore assumptum conducit in Pulmonaria, despiciendum est. 95.A
 — cito Juvans in Pulmonaria. *ibid.*
Medicaminis ex viperis usus in Melancholia. 126.D
Medici magna infelicitas contemplatio misericors insanabilis mali. 5.A
 — excellentia & præstantia in primis dignoscitur in Tractandis morbis Chronicis. 27.A
 — in Melancholia sæpe defatigantur. 125.E
Medico quando honestam fugam capere licet in Cholera. 105.B
Medicorum error de concubitus usu in pueris Epilepticis. 123.D, E
 — auxilia in propriis libris conscribuntur. 134.A
Medicum neque pigrum neque ignarum esse oportet in morbis diuturnis. 114.A
 — mortem inferre aliquando fas est. 105.D
Medicus juvenis suo Marte aliqua comparare sibi debet, neque omnia ex alienis commentariis depromere. 113.D
 — statim ad suffocatione laborantem mulierem debet accerseri. 111.D
 — conjecturis assequi debet, quæ in Phthisi conducunt. 127.C
Medicina magna opus est ad sitim in Diabete. 129.B
Mediocritas bonum est & prodest in Epilepsia. 122.D
Meditatio puerorum canentium musico quietem affert. 75.C
Meditationibus latenter longo tempore aliquando contrahitur Arthritis. 65.C
Medullæ Spinalis vitia quomodo communicantur. 34.A
Mei usus cum mulla in Jecoris ulcere. 128.B, C
Mejendi provocatio ab humidi potatione in Diabete. 129.B
Meion radices usus in Renum Calculo. 131.A
 — usus in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.D
Mel, emollit calescit, flatus, lotiumque evocat, ardoresque obtundit. 76.B
Melancholia est animi angor in una cogitatione defixus atque inhærens absque febre. 29.E
 — Maniæ initium & pars. *ibid.*
 — ex morbis Chronicis. 27.A
 — ex quo humore producat considerandum est antequam vena secetur. 124.A
Me-

<i>Melancholia</i> exiguis medicamentis non obsequitur.	125. B	ad iram proni.	30. B
ab suppressis solitis excretionibus irritantibus si exacerbatur, quid requirat.	<i>ibid.</i>	etiam Cholerici dicuntur.	29. D
si magnis medicamentis resistit firma sede innititur.	<i>ibid.</i>	dantur, in quibus neque flatus neque bilis atra colligitur, sed ira immoderata, mœror, & ingens animi consternatio.	<i>ibid.</i>
vel atra bilis.	92. B	quales.	29. E
quibusdam tamdiu permanet, quamdiu medicatio adhibetur.	126. A	Historia.	30. E
post rejectionem atræ bilis in Vertigine.	26. C	sunt initio quieti aut tristes, abjecti & torpentes absque ratione.	30. B
si æger ab adhibitis remediis paulum debilitatus fuerit, & increseat morbus, vehementiora medicamenta requirit.	125. A	a veteribus flatuosi dicti.	29. C
si firmas radices egit, quæ ad veratrum pertinent omnia sunt administranda.	125. D	<i>Melancholicis</i> Plethoricis quantum satis est Sanguinis detrahendum est divertis vicibus.	124. B
de nulla causa initium sumit.	30. B	quibus atra bilis in præcordiis inhæret, bilis infra vel supra prorumpit.	30. A
quos & quando occupat.	<i>ibid.</i>	<i>Melancholicus</i> si Sanguine refertus sit non adeo multum Sanguinem habet.	124. B
ex atra bile sursum tendente.	29. C	medio tempore liberalius nutriendus, quam repetenda est venæ Sectio.	124. C
a suppresso periodico mictu Sanguinis.	54. A	<i>Meliloti</i> cum oleo fervefacti usus in Gonorrhœa.	131. C
aliorum morborum sobolem corpori inferit.	125. C	<i>Milui</i> olei usus in Cœliaca passione.	132. D
quando insanabilis efficitur.	<i>ibid.</i>	<i>Mellis</i> usus in Pleuritide.	93. A, B
si juvenes, licet graciles & sanguinis inopes sunt de veris tempore corripit, venæ Sectionem requirit.	124. A	usus in Volvulo.	105. E
quando plerumque postea rursus suboritur.	125. D	usus in Apoplexia.	82. E
in Scotomate.	28. B	usus in Gonorrhœa.	131. C
si in præcordiis residet, causa circa Septum transversum immoratur.	30. A	usus in Pulmonaria.	94. B
in Ictero nigro.	45. B	usus in Phthisi.	127. B
<i>Melancholia</i> a coercitis mulierum mensibus ortæ curatio.	125. A	usus cum Castoreo in Tetano.	86. D
prima & proxima causa est in Capite.	124. D	usus in Phrenitide.	76. A, B
adventantis signa.	130. B	& vini diu permixti usus in Melancholia.	126. B
& Insaniæ differentia.	29. E	usus in Cephalæa.	117. C
signa.	<i>ibid.</i>	usus in Sanguinis rejectione.	98. C
alimentum sunt sanguis & bilis.	124. A	usus in Satyriasi.	113. B
vestigia aliquando obliterantur simul ac æger carnes refarcit & vires instaurat.	126. A	usus in Lienis Scirrho.	128. E
incrementis signa.	30. B	antiqui usus in Elephantiasi.	136. A
lquallor humectatione tollitur.	126. B	usus in Lethargo.	79. B
remissionem maxime faciunt carnes raræ ac molles.	<i>ibid.</i>	usus in Melancholia.	126. C
opportunitate subsidium adfert Aloë.	125. E	usus cum Veratro decocto in Vertigine.	119. A
a suppresso Hæmorrhoidum profluvio in Viris curatio.	125. A	usus in Angina.	87. D
ad extremum perventæ descriptio ex Homero.	29. D	usus in Phrenitide.	76. B
sedes.	30. A	usus in Venæ vel arteriæ dorsalis inflammatione.	108. E
integra curatio non in aliud tempus differenda.	125. A	usus in Tetano.	85. B
curatio.	124. A	usus cum alumine in faucium ulceribus.	89. C
curationis vexatio quomodo mitigatur.	126. B	usus in Pulmonaria.	95. B
<i>Melancholici</i> post cucurbitularum applicationem reficiendi sunt alimentis.	124. D	usus in Uva.	88. E
quinam facilius fiunt, quinam vero facilius Maniaci.	31. D	usus in Apoplexia.	82. A
de inanibus conqueruntur.	30. C	usus in Elephantiasi.	135. A
sunt turpes, mutabiles, parci & avari.	30. C	usus in Epilepsia.	84. C, D, E
morbo incrementis fiunt simplices, profusi, munifici.	<i>ibid.</i>	usus in profundioribus summæ capitis cutis exustæ crustis.	116. E
homines oderunt.	<i>ibid.</i>	cum ptisanæ cremore usus in Pleuritide.	90. C
habent carnes siccas & densas.	126. B	<i>Membra</i> interdum ante hominem emoriuntur in Elephantiasi.	70. E
nonnulli corrupte sentiunt delirantibus sensibus.	124. E	aliquando cum extensione resolvuntur, & flecti rursus nequeunt, unde longissima videntur.	34. D
facile fiunt quibus calor ex atra bile accenditur & corporis habitus ad ariditatem vergit.	31. D	resoluta aliquando in orbem flectuntur, & in Longitudinem extendi nequeunt.	<i>ibid.</i>
ante Veratri usum tenuiter nutriendi.	124. C	in Uteri suffocatione agitantur, in alia specie quiescunt.	24. C
varie desipiunt.	29. E	frigida in Epilepsia lanis antiquis sordidis, atritisque panniculis fovenda.	84. C
instar brutorum, incrementis morbo vivunt.	30. C	singula quasi pondere quodam premi videntur in Elephantiasi.	71. A
		scalpi debent in Lethargo.	78. A
		labascunt inter ambulandum in Cœliaca passione.	58. D
		dimidiata resoluta, dimidiatas habent functiones.	34. A
		<i>Membrorum</i> internorum resolutio latet & obscura est.	<i>ibid.</i>
		singulatim vel plurium simul aut unius post aliud resolutio exquisita aut debilis.	33. E

- Membrorum* resolutio in Cholerae incremento. 17.D
 --- recens dolor longe acerbius affligit in Elephantiafi. 71.A
 --- dolor in Arthritide. 65.C
 --- Distorsio & convulsio in Epilepsia Paroxysmo. 28.E
 --- putrefactio atque excisio a vipera viva comesta. 71.C
 --- resolutio post mictum cruentum periodicum. 54.A
 --- dilaceratio ex religioso instituto in Mania quadam specie. 33.B
 --- torpor in Stomachi affectu. 57.A
 --- contractio in Satyriasi pessima. 25.E
 --- torpor & resolutio in corde affecto. 15.B
Mens stabilis & inconcussa firmatur lotionibus & capitis perfusionibus. 77.E
 --- torpida, suspensa, & attonita in Jecoris inflammatione. 20.A
 --- firmior ubi cor affectum. 16.B
 --- torpet sed tamen constat in Venae cavae ex Aortae inflammatione. 21.C
 --- si labefactetur & locutio evariet in Phrenitide quid agendum. 74.D
 --- ad se redeuns in Pleuritide bona. 9.C
 --- vaticina in Causo desperato. 17.B
 --- & corpus stupet in Apoplexia. 81.B
 --- in Epilepsia perturbatur. 29.B
 --- aliquando a melancholia corripitur. 125.C
 --- tardissima in Maniae augmento. 32.D
Mensum fluxus facilis esse debet in uteri Strangulatu obnoxio. 112.C
Menstrua suppressa Haemorrhagiae causa. 13.D
 --- mulierum coepta si Melancholiae causa, quid agendum. 125.A
Mentis bene olet, & vim habet urinam movendi, & flatus per inferiora expellendi. 117.D
Mentis ex aceto odoratus in Vertiginis accessione. 119.B
 --- usus in Pthhisi. 127.B
 --- usus in Cephalaea. 117.D
 --- usus in Vertigine. 120.D
 --- decocti usus in Gonorrhoea. 131.D
 --- usus in Epilepsia. 122.D
Menti & aurium partes circumjacentes debentungi in Tetano. 85.C
 --- tumor ulcerosus in augmento Elephantiasis. 70.D
 --- & pubis glabrities in Elephantiasis. 70.A
Mentis perturbationem & confusionem sanguis multus procreat. 113.A
 --- alienatio si adsit, momentanea est in Jecoris suppuratione. 42.A
 --- alienatio ab Urinae suppressione in Vesica. 23.C
 --- hilaratio optima in Vertigine. 120.E
 --- alienatio absque magno delirio in Peripneumonia, mala. 11.B
 --- perturbatio in Satyriasi. 25.D
 --- delectatio animam fovet, naturam suscitatur, vitaeque restituit. 102.D
 --- delectatio bona in Syncopa. *ibid.*
 --- alienatio major in Phrenitide requirit Peucedanum aut Spondylium oleis infusum & cum pauco aceto mistum. 74.D
 --- alienatio diuturna in Mania absque febre. 31.A
 --- marcor & ignavia ex refrigeratione in Senibus. 31.B
 --- alienatio ab atra bile. 29.C
 --- ambiguitas in Peripneumonia. 11.A
 --- alienatio a Satyriasi. 112.D
 --- alienatio aliquando ab aliquo, eorum quae in Pectore sunt, vitio, exoritur. 76.E
Mentis alienatio in Pectoris inflammatione ad supurationem tendente. 38.C
 --- turbatio a picturis in Phrenitide. 72.C
 --- alienatio cum febre ab initio invadente V: S: primo aut secundo die requirit. 73.C
 --- labefactatio a Vigilia. 119.C
 --- alienatio parva, in Jecoris inflammatione. 20.A
Mentum impetigine obsessum. 70.B
Mercurialis herbae usus cum aceto & succo Ptilinae continuus esse debet in Lethargo. 78.C
Mespilorum usus in Cholera. 104.D
Meticulosi similia patiuntur iis quae Stomacho laborantes. 57.B
Metus quasi insipientis ferax, nota & initium instantis jamjam accessionis morbi Comitialis. 2.B
Mica panis usus in Satyriasi. 113.C
Mistus Sanguinis quibusdam Haemorrhoidum profluvii similis est. 54.A
 --- nullo modo compescitur in Diabete. 51.E
 --- Sanguinis periodici suppressi effectus. 54.A
 --- cum Dolore in Diabete. 52.B
Milli ustulati usus in Volvulo. 105.E
 --- usus in Sanguinis rejectione. 99.D
 --- torrefacti usus in Tetano. 85.C
Milium torrefactum in Sacculo positum, leve & molle fomentum est ad ventris intumescantiam in Phrenitide. 76.A
 --- tactu quidem lene est, sed halituosum & graveolens. 85.D
Mingendi cupiditas ut in parturiginibus ex urinae exundantia & distensionibus in renum Calculo. 53.C
Mithridatica Antidoti usus in Epilepsia a visceribus orta. 122.A
Mithridaticorum medicamentorum usus in Diabete. 130.B
Moror in Ictero nigro. 46.B
 --- in Melancholia. 29.D
 --- praeter rationem in Maniae incremento. 32.C
 --- nervos resolvit. 35.A
 --- in omni Haemorrhagia. 15.B
Molestia in Maniae remissione. 33.A
 --- in Epilepsia inveterata. 29.A
Molestia in Heterocrania. 27.E
 --- summa in lienis Scirrho. 43.D
Molles & delicati sunt Arthritici post finitum paroxysmum. 67.C
Morbi Melancholici a Stomacho affecto. 57.C
 --- a Cachexia producti inevitabiles. 47.B
 --- acuti materiae decubitus in aliquod viscus purulentiae causa. 37.E
 --- comitialis Sympathici accessio praecavetur partibus primo affectis compressis, reductis, distentis. 2.B
 --- diuturni sive Chronici. 26.C
 --- interni, febres, mutant humores interne, ut a Venenis mutantur. 5.D
 --- lateralis vel Pleuritidis curatio. 89.E
 --- comitialis in remissione accessionis Symptomata. 2.E, 3.A, B
 --- comitialis accessionem excitantia. 1.A, B
 --- comitialis in ipsa accessione Symptomata. 2.B-E
 --- comitialis jam jam invasuri notae variae. 2.A, B
 --- comitialis accessionis finitae Symptomata. 3.B
 --- quidam discrimine vacant, quorum Soboles perniciose exeritur. 114.A
 --- gravissimi & maxime miserrabiles ex renibus affectis. 110.B
 --- comitialis Symptomata perpetua. 1.A
 --- comitialis in augmento accessionis Symptomata. 2.E
Mor-

<i>Morbi</i> diuturni sunt insanabiles vel culpa ægri vel Medici.	114.B	<i>Mors</i> in Diabete quando.	51.E
— comitialis curatio.	121.A	— a fame ex deglutitione impedita a faucium trice.	89.D
— haud placidi sunt qui cucurbitam ante septimum diem requirunt.	92.A	— brevi succedit, ubi cor affectum.	10.B
— a lienis Scirrho insanabiles.	128.D	— ex Heterocrania.	27.E
— comitialis Sympathici accessio ad cerebrum progressus sensu percussione cognoscitur.	2.A	— quando in Pleuritide accedit.	9.A
— diuturni ob cunctationem in vitia insanabilia prolaborantur.	114.A	— cita ex Sanguinis nimio fluxu ex intestino.	62.E
<i>Morbis</i> , quo dissolvantur, majora remedia esse debent.	134.B	— subita ab inflammatione Portarum Jecoris.	19.E
<i>Morbo</i> longo Coeliaca passio, Dysenteria, & Lien-teria superveniunt.	59.A	— miserabilis ab ulceratis faucibus.	8.B.C
— si labefactatus sit æger, Venæ Sectio in Syncopæ initio non facienda.	100.C	— a Calculo renibus confidente.	130.D
— comitiali Sympathico assueti prævident accessio-nem sensu nervi a cerebro remoti, priusquam ad caput perveniat.	2.B	— a Jecoris ulcere.	42.D
— comitiali non conducunt pituitam evocantia priusquam venter purgatione aut clystere evacua-tus fuit.	115.D	<i>Morsus</i> inter devorandum perceptio a gula ulcere af-fecta.	14.C
<i>Morborum</i> omnium firmis radicibus inhaerentium, si cuncta alia medicamina irrita fuere, veratrum al-bum unicum remedium est.	136.B	— in Stomacho in Uteri suffocatione.	24.D
— capitis invasio tolerabilis quidem est.	114.C	— ventriculi in Ictero nigro.	46.B
— capitis causæ.	120.B	<i>Mortem</i> aliquando inferre Medicum fas est.	105.D
— constitutiones convertit castoreum.	79.D	— sibi & aliis consciscunt aliquando Maniaci.	31.E
— Diuturnorum curatio.	113.D	<i>Mortis</i> subitanæ periculum in Peripneumonia.	10.B
— reversiones in Cachexia.	47.B	— desiderium in Heterocrania.	27.E
<i>Morbus</i> intercipere atque obscurare Medico fas est.	125.D	— instantis prædictio ab ægro in Causo despera-to.	17.B
<i>Morbus</i> comitialis vel Epilepsia.	28.C	— desiderium in Melancholia.	30.C
— regius vel Arquatus vel Aurigo.	44.C	— instantis metus a Sanguinis vomitu incutitur.	96.A
— acutus diabetis causa.	52.B	— & Salutis observatio in Cholera.	105.A.B
— a naturæ imbecillitate producitur.	126.A	— instantis signa in Volvulo.	19.A
— diuturnus intestinorum lævitas sæpe causa.	63.A	<i>Motionis</i> principatum obtinent nervi a musculus ad musculos transeuntes.	34.C
— regius in Jecoris inflammatione.	20.B	<i>Motus</i> in orbem adspectus Epilepticis nocet.	122.E
<i>Morbi</i> usus Dysentericæ causa.	60.A	— corporis difficilis in Satyriasi perniciosus.	25.E
<i>Mori</i> beatum est Volvulo laborantibus.	105.C	— & Vigilia discutiendi facultatem habent.	79.B
<i>Mororum</i> succi in aqua maceratorum usus in Angina.	54.C	— corporis in tabe bonus.	81.A
<i>Mors</i> ab ulceribus a Calculo productis.	101.C	— difficilis in resolutionis initio.	35.B
— in Syncopa ex importuna repletione.	99.B	— vel quietis delectatio nulla in Elephantiasi.	71.B
— si a Sanguinis effusione creatur omnia quæ sa-lutem adferunt utcumque ingrata, adhibenda.	99.B	<i>Muci</i> secretio in Articulis & naribus.	45.C
— cita ulceri vesicæ maligno supervenit.	55.D	<i>Mucus</i> & Spiritus ex naribus per Sternutamenta a Castoreo excitata educuntur.	29.D
— in Elephantiasi qualis.	71.A	<i>Mulier</i> cui Hæmorrhagia periodica ex suppressis mensibus succurrendum.	13.D
— evidens a nonnullis volvulo laborantibus despera-ta Salute formidatur.	105.C	<i>Mulieres</i> æque minus Satyriasi laborare possunt quam viri Hystrica Passione.	26.B
— a nonnullis volvulo laborantibus ob cruciatum a-cerbiter expetitur.	ibid.	— quoque Gonorrhœa laborant, sed cum pruri-tu & voluptate.	56.A
— cum maximis cruciatibus renibus affectis ingruit.	110.B	— Coeliacæ passioni magis obnoxia quam viri.	58.E
— cita a Sanguinis e vesica effluvio.	55.B	— ex sua natura in Satyriasi non propensa sunt.	26.A
— cita a Vesicæ ex venenis inflammatione.	23.B	— nobiles interdum Mania vehementer laborant.	32.D
— citissima ab uteri Hæmorrhagia.	25.A	— affectibus ex Jecoris abscessibus oriundis mi-nus obnoxia quam adolescentes vel viri.	43.B
— celerissima a Vesicæ ulcere in Urinæ suppressione.	23.C	— rarius quam viri Melancholia corripiuntur sed violentius furunt.	30.B
— eadem ab Uva quæ ab Angina.	88.E	<i>Mulier</i> tetanus crebrior viris, sed minus Lethalis.	35.E
— Frigida & Sicca.	3.E	— ex abortu rigor superveniens Vena, in cubito secunda.	85.A
— intra paucos dies ex suppressione Urinæ ex Cal-culo.	53.A	<i>Mulieribus</i> in Uterum oleum rutaceum infundendum est in Pleuritide.	92.E
— doloribus plena & miserrima in Cholera.	18.A	— senioribus fluor uteri sanguineus magis in-festus, quam puellis.	64.A
— a Vena Secta usque ad animi deliquium.	87.B	<i>Mulieris</i> Lac optimum in tabe a Syncopa.	103.D
— subita in faucium ulceribus frequens.	8.C	— lactis, quæ proxime peperit, usus in Arte-riæ vel Venæ Dorsalis inflammatione.	108.D
— absque apparente Sanguine in Venæ cavæ effra-ctione.	21.A	<i>Mulierum</i> ab Utero vitia qualia tabo similia.	81.B
— sæpe fit ab animi deliquio in intestinorum te-nuium ulceribus depascentibus.	62.A		
— cita in Diabete consummata.	51.D		
— a Jecoris corrosione a pure.	42.B		
— a Morsu Dipladis.	52.C		

- Mulierum* frigida est temperies, & lascivia illarum humida. 26.A
Mulsa cum ruta & succo *Prisanæ* ruffi continuæ in Pleuritide conducit. 92.E
 — spissa, meracior, in Tetano conducit. 85.B
 — in Phrenitide non danda, nisi ægri biliosi sint. 74.A
 — facile a biliosis naturis concoquitur. *ibid.*
 — in qua dissoluta hiera in Apoplexia conducit. 82.B
Mulsa usus in Coeliaca passione. 132.C
 — usus in Pulmonaria. 95.C
 — Capitis doloribus. 115.B
 — usus & præstantia. 76.B
 — usus in Epilepsia puerorum. 84.D
 — Pleuritide. 90. E, 91.D
 — Phrenitide. 76.B
 — Jecoris Phlegmone. 107.C
 — Angina. 87.E
 — Tetano ex Vulnere. 86.B
 — Apoplexia. 82.B
 — usus ante cibos in Jecore Purulento. 128.A
 — usus in Pulmonaria. 95.B
 — Pleuritide. 91. C, D
 — usus ubi Sanguinis concoctio in Vesica hæret. 110.C
 — usus in Satyriasi. 113.D
 — Lethargo. 79.C
 — cum elaterio & sero lactis usus in Angina. 87.B
 — usus in Cephalæa. 116.A
Munifici sunt Arthritici post finitum paroxysmum. 67.C
Murie cum aceto & melle usus in pulmonaria. 95.B
 — noxa in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108.C
Musci usus in Arthritide. 133.D
Musculi salientes in Tetano. 4.B
 — capitis exusti ferramento candente nervorum distentiones cient. 116.D
 — in Cholera inungendi. 105.A
 — maxillarum & pectoris dolentes & tenti in Tetano. 4.A
 — nervi, tendones & Venæ ante guttur positi sunt. 83.D
Musculorum convulsioni in Cholera quid conducatur. 104.F
 — tensio in Satyriasi perniciofa. 25.E
 — cum distensione dolor in Arthritide. 66.C
Musico quænam somnum vel quietem conciliant. 75.C
Myrrha egregia est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 97.A
Myrrhæ usus in Pleuritide si liquida & cruda exscreantur. 93.A
 — usus cum mulsa si gula a Castorei potione laboret in Tetano ex Vulnere. 86.C
 — usus in Columnæ affectu acuto. 88.F
 — usus in Renum Calculo. 131.A
 — usus in Melancholia. 126.C
Myrti usus in Sanguinis rejectione. 97.B
 — comæ usus in Syncopa. 102.B
 — usus in Coeliaca passione. 132.F
Myrtini olei usus in Hæmorrhagia. 96.D
Myrtus arbor in Epilepsia. 122.D
Mystile usus in Gulæ resolutione. 83.C
- N.
- N** *Narcissi* bulborum usus in Juvenum Epilepsia. 84.D
Nardi usus externus in Syncopa. 102. B, C
 — usus in Phrenitide. 76.E
 — usus in Diabete. 139.A
Nardi usus in Volvulo. 106.C
 — radicis cum cicadis elixatæ usus in Vesicæ affectu. 110.E
 — usus in Phrenitide. 76. F 77. A
 — usus in Renum Calculo. 131.A
 — usus in Vulvæ suffocatione. 111.E
Nardini unguenti usus in Vitio Stomachi laborantibus. 132.A
 — Cerati usus in Cholera. 104.E
Nares & aures imbuendæ sunt œnanthino aut cino unguine in Phrenitide. 74.A
 — vulnerandi varii modi dantur. 116.C
 — acutæ & ad spirationem paratæ in Asthmate. 40.C
 — acuminatæ, graciles in Pththisi. 36.E
 — in Lethargo proritatione humidæ reddendæ. 79.F
 — atris & asperis tumoribus occupantur in Elephantiasi. 70.C
 — perungendæ sunt castoreo cum crocino unguento mixto in Tetano ex Vulnere. 86.C
 — papaveris lachryma liniendæ in Phrenitide ad somnum conciliandum. 75.B
Naribus utrisque simul infundendum est Sternutatorium. 115.E
Naris alterutrius sigillatim dilatatio non tolerabilis est. 116.A
Narium usque ad dimidium resolutio. 33.E
 — dolor in Arthritide. 66.D
Nasi acumen finum sit in Peripneumonia. 11.A
 — fistulæ geminæ sunt, & ab uno Canali cognatæ & cohærentes. 115.E
 — Arteriæ utriusque in Angulis secandæ in Vertigine. 118.D
Nasus sæpe decedit in Elephantiasi. 70.E
 — tumet in Elephantiasi. 70.D
Natatio in mari conducit in Cephalæa. 118.B
Nationes hominum lacte vespertium frumentum non edunt. 127.B
Natura de propria sede prolabitur, si nimia Sanguinis effusio fiat in Melancholia. 124.B
 — Medico longe præstat, ubi Jecoris abscessus ad interiora subit. 42.B
 — in Syncopa priorum repulsa, & novorum adjectione lætatur. 100.D
 — bene valens toti corpori imperat. 16.C
 — imbecillis & ad Cacochymiam inclinata facit præsentem Cachexiam. 47.B
 — per ætatis mutationes homines in longe melius permutat. 121.B
 — dissoluta non est instaurabilis. 100.A
 — Singulis ætatibus propria simul opportunis temporibus creat. 123.D
Natura non fungitur suo officio in Purulentia. 38.B
Naturæ potentia Sanitatem parit. 126.A
 — incrementum adfert vini potio si non adsit inflammatio. 100.E
 — salutare est materiæ recursus. 118.D
 — vis egerminatur & revirescit in Syncopa post somnum. 103.C
 — judicant & morbi interimunt in iisdem circuitibus. 100.E
 — imbecillitas morbum parit. 126.A
Naturam suscitatur & vitæ restituit mentis delectatio. 102.D
 — vitiat copiosum ac subitum. 100.D
 — quæ in Antiquum statum revocant, administranda in Melancholia. 126.D
Navigatio in Renum omnibus affectibus. 131.A
 — Elephantæ morbo laborantibus convenit. 136.A
 — conducit in Cephalæa. 118.B
 — maritima nautis somnum vel quietem conciliat. 75.B
Nau-

- Nausea* in mari distentiones & violentiam invomendo majorem producit quam ullum cognitum Medicamentum. 136.B
- a puris ex jecore in Stomachum defluxu. 127.E
- ubi Lienis abscessus instat ruptio. 43.D
- in Heterocrania. 27.D
- Symptoma individuum morbi comitialis. 1.A
- ubi Stomachus affectus. 16.B
- in Vertiginis augmento. 28.C
- in profluvio sanguinis e gula. 14.B
- in Jecoris inflammatione. 20.A
- bona in Apoplexia ad exasperandum. 82.B
- in Vomitu cruento. 14.C
- excitatur in Epilepsia puerorum penna irino unguento delibuta. 84.B
- saepe rejicitur Sanguis e capite fluens. 12.C
- in intestinorum tenuium ulcere cavo & depauperante. 61.E
- Nauseam* quæ excitare valent vitanda omnino sunt in Jecoris abscessu. 128.B
- Nauseis* jejunis ex aqua vel mulsâ utendum est in Cœliaca passione, si Stomachus nimis repletus fuerit. 132.C
- Nautis* in Cymba decubitus &c. somnum vel quietem conciliat. 75.B
- Necrosis* Vesicæ Lethalis. 23.E
- Negotiosi* Maniæ facile patent. 31.C
- Nephritis* Renum inflammatio. 22.D
- Nervi* in Tetano inflexiles, duri, & rigentes efficiuntur. 85.A
- Medullæ spinalis si resolvuntur vitia communicant partibus ejusdem lateris unde orti sunt. 34.B
- a capite orti ad partes oppositas transeunt & se interlecant. *ibid.*
- capitis si resolvantur partes eorum origini oppositæ ad quas tendunt etiam resolvuntur. *ibid.*
- a capite fluentes alia ratione patiuntur quam alii. *ibid.*
- capitis sensu quidem facile privantur non vero facile per se ipsos motu, nisi cum aliis consentiant qui affecti sunt. 34.C
- a musculis ad musculos transeunt motionis principatum obtinet, & in motu magis noxam patiuntur. *ibid.*
- a musculis orti raro per se sensus jacturam faciunt. *ibid.*
- aliquando a Melancholia comprimuntur. 125.C
- robusti atque firmi efficiuntur a castoreo. 79.D
- ab osse quopiam enati & ad ossa pertinentes soluti aut rupti partes luxari faciunt & e loco dimoveri, sensu vero non privantur. 34.D
- si dolcant & totum corpus in Lethargo quid agendum. 78.E
- refrigerati a Castoreo calefiunt. 111.E
- undique e capite oriuntur. 79.E
- Nervis* madefactio vel irrigatio est inimica. 74.D
- nocet in Phrenitide frigida potus nimius. 77.B
- ingratum est stratum durum. 73.A
- non minime inter cæteros ægrotantes laborant Phrenitici. *ibid.*
- fomenta capiti applicata nocent. 85.C
- nocet Veneris usus. 118.A
- vinum meracius nocet. 104.C
- Nervorum* distensio ab ulcerum faucium resiccatione. 89.D
- refrigeratio, resolutio, stupor a multo somno. 25.E
- distensio in Heterocrania. 27.D
- resolutio v. Paralysis. 33.C
- resolutionis causæ. 35.A
- convulsio ab Urinæ in Vesica suppressione. 23.C
- distensio & resolutio a Melancholia proveniens sanationem accipere nequit. 125.C
- Nervorum* tentio &c. in Cholera quid requiratur. 104.C
- in virilibus inflammatio penis tentiginem facit. 112.D
- inflationes in Satyriasi quomodo aliquando curantur. 113.C
- convulsionis metus si adsit in Satyriasi, quid agendum. *ibid.*
- resolutio a Gonorrhœa. 56.B
- convulsio a venæ sectione vel forti brachii compressione. 85.B
- omnium simul affectus est Arthritis. 65.C
- calefactio a vino. 113.D
- distentiones a musculis capitis ferramento exustis. 116.D
- morbis castoreum optime conducit. 79.E
- distensiones in Cholerae incremento. 17.E
- omnium convulsiones in Satyriasi. 25.C
- Nervos* repugnat hiera. 82.B
- Nitri* cum oleis usus in Apoplexia. 82.C
- ulus externus in Pulmonaria. 95.D
- cribrati usus in Phrenitide. 75.D
- Egyptii usus pro linimento in Apoplexia. 82.E
- in ova inspersi usus in Pleuritide. 91.B
- usus in Elephantiasi. 135.B
- usus in Tetano. 85.C
- usus in Epilepsia. 84.C
- usus in Phrenitide. 76.B
- usus in Lethargo. 78.B
- usus in Pulmonaria. 94.B
- usus externus in Pleuritide. 91.D
- usus in Synanche. 88.A
- usus in Syncopa. 103.A
- usus in Cephalæa. 116.B
- usus in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108.D
- liquati noxa in Venæ vel arteriæ dorsalis inflammatione. 108.C
- usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
- usus in Volvulo. 105.D
- usus cum Hyssopi decocto in Pulmonaria. 95.C
- usus in Gonorrhœa. 131.C
- loco salis usus in Pulmonaria. 95.C
- Nitro* solo pro sublutione in Apoplexia non utendum. 81.E
- Nitrum* licet mordax & dolorificum in Scarificationibus, salutare tamen est. 92.B
- Noctu* somni debent esse in Cœliaca passione. 133.A
- Nucis* Pinæ usus in Pleuritide. 93.A
- Nutritu* solidum in Phthisi est Lac. 127.A
- Nutritio* imminuitur in Mania ubi viscus inflammatum. 32.E
- Nutritionis* defectus a cruditate in Cachexia. 47.D
- defectus in Elephantiasi. 71.A
- inopia ab intestinorum raritate a cicatrice interclusa. 62.B
- O.
- O**mbulatio doloris in Arthritide causa ab ægris creditur. 66.B
- Objecta* omnia in Lethargo varia esse debent, & visum proritare. 77.F
- Obletamenta* animi conducunt in Sanguinis rejectione. 96.A
- Obletatio* nulla in Heterocrania. 27.E
- Obliviosi* facile in Maniam vel in melancholiam incidunt. 31.C
- Obsonia* qualia in Jecoris ulcere conducunt. 123.C
- Obstructio* si exitus in Jecore occludat, effusione privatum repletur. 106.D
- Obstructiones* ingentes fiunt in capite. 116.A
- ex Calculo fiunt cum ingenti dolore. 52.F

- Occipitis* quando Cucurbitula in Apoplexia affigenda. 83.A
 — affixæ cucurbitulæ usus in Uva. 88.E
Ochri usus in Phthisi. 127.C
 — pessimi in Cephalæa. 117.C
Oculi sanguine suffusi sunt in quibusdam Maniacis. 32.E
 -- cavi & introrsum acti in Synanche. 6.B
 -- protuberantes, aperti, ruberrimi in Cynanche. 5.E
 -- fixi in Tetano. 4.A,B
 -- pupilla duplici modo resolvi potest. 34.D
 -- cavi, lucidi, micantes in Phthisi. 36.E
 -- dolor in Heterocrania. 27.C
 -- caliginosi, ænei coloris sunt in Elephantiasi. 70.C
 -- puri, lucidi, subrubri in Cauo. 16.E
 -- inversio in Canina convulsione. 35.C
 -- prominentes, ut in Strangulatis, in Asthmatis incremento. 40.C
 -- obtorti in Epilepsia dirigendi sunt. 84.C
 -- cavi fiunt non conniventes in incremento Maniæ. 32.E
 -- intenti cornuum instar rigent in Heterocrania. 27.D
 -- in Heterocrania huc atque illuc interius convelluntur & Vertiginosi agitantur. *ibid.*
 -- parum exsantes fulgent, neque multum intenti neque valde remissi in uteri Strangulatu. 24.E
 -- vix proteguntur a Palpebris in Tetano. 85.A
 -- intenti sunt in Tetano. *ibid.*
 -- in profundo convoluti sunt in Tetano. *ibid.*
 -- pupillæ Phthisis. 34.E
 -- introrsum circumvoluti in accessione morbi comitialis. 2.C
 -- concavi in Cachexia. 47.C
Oculorum hebetudo ex mixtu Sanguinis periodico retento. 54.A
 -- caligo tenebrosa in Biliosis Stomacho laborantibus. 57.B
 -- album & frontis tempora in valido Ictero colorantur. 46.A
 -- & membrorum convulsio & distorsio in Epilepsia accessione. 28.E
 -- & totius corporis distensio in Epilepsia quid requirat. 84.C
 -- inflationes a voce acuta producuntur. 119.D
 -- rubor, qui & Sanguine suffusi sunt in nonnullis Maniacis. 32.E
 -- dolor in Heterocrania ad eorum internas usque membranas alte pertingens. 27.D
 -- pars nigra fulget in pulmonum abscessu. 39.D
 -- pars alba albilissima & pinguis videtur in Pulmonis abscessu. 39.E
 -- album nitidissimum & pingue in Peripneumonia. 11.A
 -- circumvolutiones atque intentiones Vertigines adferunt. 120.A
Oculos atque caput sursum attollendo se exercere debent Vertiginosi. *ibid.*
Oculus intentus est & rigit in Canina convulsione. 35.E
Odor in Satyriasi laborantibus similis Hircorum. 25.D
 -- graveolens causa accessionis morbi comitialis. 1.B
 -- major in Cancro uteri ulcerato quam in non ulcerato. 64.D
Odoramenta grata naribus subjecta uteri os intro lapsum attrahunt. 65.A
 -- suavia, quæ capitis sensum non gravent, adhibenda sunt initio Syncopæ. 101.A
 -- tetra profunt Hystericarum naribus admota. 24.C
 -- grata naturalibus apposita Hystericis opitulantur. *ibid.*
 -- in suffocatione, quæ non ab utero, nihil profunt. *ibid.*
 -- in Lethargo naribus applicanda, acria quidem ad sensum, sed facultate Calida. 79.F
Odoratis suffumigatio in uteri Strangulatu. 12.C
Odoratorum applicatio naturalibus in Vulvæ suffocatione. 111.E
Odorem suum ipsorum ferre nequeunt, qui ulceratas fauces habent. 8.B
 -- tetrum exhalant ictero nigro laborantes. 46.B
Oenanthin olei usus in Coeliaca passione. 132.D
 -- aut crocini unguinis usus in Phrenitide. 74.E
 -- cerati usus in Syncopa. 102.B
 -- unguenti usus in Gonorrhœa. 131.C
Oenanthis usus in Cholera. 104.E
 -- olei usus in Melancholia. 126.D
Oesophagi mala sæpe fauces consensu, & eructatione afficiunt. 7.E
Oesyni usus in Jecoris Phlegmone. 102.A
Olei Melini aut rosacei usus in Coeliaca passione. 132.D
 -- cum hordei cremore decocto usus in Volvulo. 106.B
 -- gleucini aut crocini usus in Tetano. 85.B
 -- Rhyte veteris vel recentis usus in Renum calculo. 130.D
 -- in quo ruta aut Anethum incoctum est, usus in Apoplexia. 82.E
 -- Sycionii aut gleucini usus in Apoplexia. 82.C
 -- veteris usus in Lethargo. 78.E
 -- Calidi in bubulis vesicis inclusi usus in Tetano. 85.C
 -- rosacei vel lentiscini usus in Elephantiasi. 135.D
 -- gleucini & Sicyonici usus in Syncopa. 102.D
 -- usus in Satyriasi. 113.B
 -- ingens & egregius usus in omni resolutione. 83.E
 -- multi usus in Melancholia. 126.B
 -- ex immaturis olivis usus in Angina. 87.C
 -- veteris cum cera exigua usus in Cholera. 104.F
 -- usus in Angina. 87.D
 -- pinguis usus in Phthisi. 126.E
 -- cum aceto usus post frictiones in Phthisi. *ibid.*
 -- cum ovis usus in Pleuritide. 91.B
 -- multa potatio bona in Volvulo. 105.D
 -- usus in Vesicæ affectu. 110.C
 -- usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
 -- communis usus in Gonorrhœa. 131.C
 -- rutacei in mulieribus in uterum injectio in Pleuritide. 92.E
 -- cum aceto usus ad dolorem lienis in Phrenitide. 75.D
 -- rosacei usus in Phrenitide. *ibid.*
 -- acerbi usus in Phrenitide. *ibid.*
 -- usus in Phrenitide. 76.A
 -- ex oliva bene matura non acerba usus in Phrenitide. 75.C
 -- injectio ex Oliva bene matura, nequaquam acerba, cui additum est Anethum vel Conyze, in Phrenitide. *ibid.*
 -- usus in Volvulo. 105.E
 -- Cyprini vel Gleucini usus in Renum inflammatione. 109.C
 -- Gleucini vel Sicyonii usus in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione. 108.C
 -- rutacei usus in Epilepsia. 84.C
 -- usus in Renum Calculo. 109.E
 -- usus in lienis Scirrho. 128.E
 -- usus in Sanguinis rejectione, si tussis exasperatur. 99.A
 -- usus in Apoplexia. 82.A,C
 -- in quo ruta & Anethum incocta sunt, usus in Volvulo. 105.E
 -- usus in Lethargo. 78.D
 O.

- Olei* Gleucini vel Sicyonii usus in Cephalæa. 115. E
 — cum mulla & hiera usus in Tetano. 86. D
 — Gleucini & Sicyonii usus in Satyriasi. 113. C
 — tenuis, puri non visceri usus in Pleuritide. 91. A
 — rosacei aut Myrtini usus in Hæmorrhagia. 96. D
 — ex rosis aut in Oenanthe usus in Melancholia. 126. D
 — usus in Pulmonaria. 94. B
 — calidi cum ruta injectio in Anum, educto stercore, bona in Volvulo. 105. E
 — usus in Vulvæ suffocatione. 112. A
 — mollis usus in Pleuritide. 90. B
Olera horæa frigida sunt & humida. 123. C
 — bonum spiritum reddunt & urinam citant, & in Lethargo conveniunt. 78. D
 — elixa quænam optima in Cephalæa. 117. D
 — cruda quænam optima in Cephalæa. 117. D
 — elixa quæ facultate acria extenuant & urinam movent optima in Epilepsia. 123. C
 — plurima in Satyriasi. 113. D
 — omnia Phreniticis conducunt. 74. A
 — quænam in Pulmonaria conducunt. 95. C
Olerum coma assumenda, in Vertigine quæ ventrem molliunt. 120. B
 — usus in Phrenitide. 74. D 75. A 76. B, E, F 77. A
 — horæorum multitudo nocet in Epilepsia. 123. C
 — crudorum quænam optima in Epilepsia. *ibid.*
Oleum morisionis dolorem a Sale obrundit. 92. C
 — calens in Vesica inclusum optimum in Pleuritide lateri appositum. 92. A
 — citra nidorem fervefactum optimum est pro fomento in Tetano. 85. D
 — longa decoctione in cremorem hordei absorptum amplius non apparet. 91. A
Olfactus depravatus in Heterocrania. 27. E
 — fæde olentium conducit in Vulvæ suffocatione. 111. D
 — acrium in Pulmonaria prodest. 95. D
 — aceti in Vertiginis accessione. 119. B
Olidorum & lutulentorum excretio in Cœliaca passione. 58. C
Olivæ acerbæ contritæ unguine caput in Phrenitide irrigandum est. 74. C
 — in Vertigine bonæ. 120. C
 — bene maturæ olei usus in Phrenitide. 75. C
Omphacii usus in Uva. 88. E
 — aceto liquati usus in Hæmorrhagia. 96. E
 — usus in Cœliaca passione. 132. D
 — usus in Syncopa. 102. C
Opem petere sæpe nequeunt mulieres ob respirationem vel vocem interceptam in Vulvæ suffocatione. 111. C
Operimentum leve & obsoletum esse debet, cum æger Syncopa laborat. 102. D
Organa collapsa, gracilia, suffocantia in Synanche spiritu corrupto. 5. B, C
Origani comæ usus in Volvulo. 106. A
 — usus in Pulmonaria. 95. C
 — in aqua decocti usus in Lethargo. 79. C
Oris totius inflammatio in Cynanche. 5. E
 — ariditas in accessione morbi comitialis. 2. C
 — hiatus ingens in accessione morbi comitialis. *ibid.*
 — inunctiones in Uva eadem, quæ in Angina. 88. E
 — Siccitas statim a potu in Diabete. 51. E
 — Siccitas in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
Orthopnœa, etiam Asthma dicitur. 39. F
Orthopnœi erecto corpore facile spirant decumbentes strangulantur. 40. A
- Oryza* non valde conveniens Pleuriticis cibis. 90. E
 — siccatur & exasperat, & potius collatum purgationem supprimit, quam facilem reddit. *ibid.*
Oryzæ in posca usus in Sanguinis rejectione. 99. A
Os valde humidum in remissione accessionis morbi comitialis. 3. A
 — humore privatur in Diabete adventante. 51. F
 — aridum fit in incremento Cœliacæ passionis. 58. E
 — vino haud copiose est colluendum in Syncopa. 101. B
 — ventriculi si in Phrenitide torpeat, quid agendum. 77. A
 — quibusnam eluendum in Cephalæa. 116. A
 — usque ad intimas fauces illinendum in Angina. 87. E
Ossa tabescunt & diffiunt in Causo in Syncopam mutato. 17. A
Ossis Sacri dolor fixus in Arthritide. 66. C
Ossium palati putredine laborantes a Columna longo temporis intervallo vitam finiunt. 89. A
 — dolor in Arthritide. 65. D
 — compagis universæ dolor in Arthritide. 66. D
Ostrea optima in Elephantiasi. 136. A
Ostrearum jacula in Volvulo. 106. B
Otium & quies ab audiendo & loquendo in Vertigine. 120. C
 — nebula sensuum est & nocet in Epilepsia. 122. D
 — nocet quibusdam in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
 — post exercitationem in Juvenibus lienis affectus sæpe causa. 44. C
 — ab ingentibus laboribus cachexiæ causa. 47. C
Ova coctione indurata cum mali punici corio, aut galla in Sanguinis rejectione valde urgente. 99. B
 — hyeme calida, æstate frigida, Putamine spoliata, non tosta exhibenda in Vertigine. 120. C
 — in Pleuritide quando exhiberi possunt. 91. B
 — in Syncopa neque valde concocta, neque torrefacta sunt, sed soliditatis expertia. 101. D
 — animalibus nuper edita præstantiora in Phthisi quam ex igne aqua calida. 127. C
 — & frigidiora & calida, putaminibus nudata, profunt in Melancholia. 126. B
Ovi Virtutes. 91. B
Ovillæ caro crassum succum creat & caput replet. 17. D
Ovillum Lac bonum est in Renum inflammatione. 109. D
Ovis lanarum succidarum usus in Cœliaca passione. 132. D
 — lactis usus in Jecoris ulcere. 128. C
Oxymellis usus ubi Sanguis concretus in Vesica hæret. 110. C
 — usus in Pleuritide diuturna. 93. B

P.

- Palati* ossa si computruerunt in Columna, ægri longo temporis intervallo vitam finiunt. 89. A
Palatum in Spuro Sanguineo sordidum, ulcerosum, cruentum. 12. D
Pallentes valde similia patiuntur iis quæ Stomacho laborantes. 57. B
 — fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
Pallor in Phthoe. 36. C
 — subinde rediens in Cachexia. 47. C
 — post finitam accessionem comitalem. 3. B
 — in mictu Sanguinis periodico. 54. A
 — in Hydrope. 50. A
 — in Cœliaca passione. 58. D
 — in Synanche. 6. B
 — in Volvulo vehemente. 18. E
 — in Cachexia. 47. A
 — *Pal-*

- Pallor* a nutritionis inopia in Lienteria. 62.E
 --- in Mania. 32.D
Palmula caput dolore non infestant. 120.D
 --- usus in Phrenitide. 76.F
 --- in Vertigine bonæ. 120.C
Palmularum in vino maceratarum &c, usus in Syn-
 copa 102.B
 --- omne genus capiti inimicum. 117.E
 --- decocti usus in Angina. 87.E
 --- usus in Diabete. 130.A
 --- decocti usus in Uva ulcerosa. 88.E
 --- pinguium usus in Hæmorrhagia. 97.A
 --- vino madefactarum utilitas in Cholera fere
 desperata. 104.E
 --- usus in sanguinis e Vesica effluvio. 110.D
 --- decoctum potui datum solum quosdam a San-
 guinis reiectione liberavit. 97.D 98.B 99.A
 --- usus externus in Syncopa. 102.C
 --- vino madefactarum &c, usus in Angina. 87.C
Palpebra non volubilis in Canina convulsione. 35.
 --- E
Palpebræ natura versatiles sunt. 85.A
 --- vix oculos connivendo protegunt in Tetano. *ibid.*
 --- diductæ & Palpitantes in accessione morbi co-
 mitialis. 2.D
Palpebrarum in alterutram partem diductio in Cani-
 na convulsione. 33.D
 --- palpitatio cum vel sine oculo in Canina con-
 vulsione. 35.C
Palpitatio dolens in longitudinem ad ilia usque in
 Venæ cavæ inflammatione. 21.B
 --- præcordiorum a Stomachi affectu. 57.A
Palpitationes temporum a voce acuta producantur. *ibid.*
Palumbes conducunt in Elephantiasi. 136.A
Palumbus torquatus conducit in Cephalæa. 117.D
Pamphylli vini usus in Melancholia. 126.A
Panes triticeæ sicciore præbendi sunt in Epilepsia. *ibid.*
Panis buccellæ vino madentes & calefactæ initio ex-
 hibendæ in Syncopa. 101.D
 --- cum herbis elixi usus in Jecoris Phlegmone. 107.C
 --- calidi recentissime cocti usus in Syncopa. 101.
 --- B
 --- mica cum marrubii herba dolorem sedat in
 Arthritide. 133.D
Panis cum refrigerantibus usus in Arthritide. *ibid.*
 --- assis, præaridi, confusi, atque in farinæ spe-
 ciem redacti & cribrati usus in Sanguinis reiectione,
 si tussis exasperatur. 99.A
 --- usus in Satyriasi. 113.B
 --- buccellæ in vino madefactæ in Cholera exhi-
 bendæ. 104.C
 --- minime expeditus est ad vires parandas in Cœ-
 liaca passione. 133.B
 --- usus pro prandio in Vertigine aut exercitatio-
 ne. 119.E
 --- ex hordeo usus in Elephantiasi. 135.E
 --- aridus, confusus, per tuberciculum trans-
 missus, bene temperatus, concoctu facilis, cum
 mulla, quantum satis est alimenti præbet. 90.E
Panni lintei complicati lanæ vice adhibendi sunt in
 lienis Scirrho. 128.E
Panniculi triti & veteris usus in Sanguinis reiectione. *ibid.*
 --- asperi, veteres atque attriti pro fotu optimi con-
 tra flatum in Lethargo. 79.C
Panniculorum attritorum usus in Epilepsia. 84.C
Pantheræ adipis usus in Elephantiasi. 135.C
Panum lotorum cum vino aliquo dulci usus in Me-
 lancholia. 126.B
- Papaver* in oleo elixum capitis sincipiti superdatum
 ad somnum conciliandum in Phrenitide valde effi-
 cax. 75.A
 --- caliginem quandam sensibus obducit. 75.B
 --- in aqua faciei per Spongiam impositum in
 Phrenitide ad somnum conciliandum. 75.A
Papaveris carnis usus in Pleuritide. 91.D
 --- foliorum usus in Satyriasi. 133.B
 --- Lachrymæ usus in Phrenitide ad somnum
 conciliandum. 75.B
 --- usus in Melancholia. 126.D
 --- cum melle & fertula campana usus in Pleuri-
 tide. 93.A
 --- herbæ integræ, virides, cervicalibus subjectæ
 somnum arcessunt in Phrenitide. 75.A
Papillæ mammarum Solæ apparent in Phthisis. 37.
Paralysis v. Nervorum resolutio. 33.C
 --- motus tantum fere actionisque est defectio.
ibid.
 --- ex Gonorrhœa plurimis accidit. 56.B
 --- a suppressio periodico mictu Sanguinis. 54.A
Paraplegia est in crure vel in alia parte quod Apo-
 plexia vehemens in toto corpore. 33.D
 --- est tactus motusque remissio tantum in Una
 parte. 33.C
Paraplegiæ Species. 34.D
Paresis quid proprie. 33.D 34.E
 --- causæ & quænam huic & quando obnoxii. 34.E
Parietes læves, æquales, neque supereminentes si-
 ne pictura esse debent, in Loco ubi decumbunt
 Phrenitici. 72.C
Parietum picturæ in Lethargo variæ esse debent. 77.
Parotides Cynanche utrimque accedentes cum tor-
 pore, non lente liberant, sed cum dolore & peri-
 culo. 6.A
Partes integræ integras functiones habent. 35.E
 --- affectæ in Canina convulsione quomodo di-
 gnoscantur a Sanis. *ibid.*
 --- convulsæ in Canina convulsione cum violen-
 tia & strepitu trahunt. *ibid.*
 --- sanæ agrotare videntur in Canina convulsio-
 ne. *ibid.*
 --- affectas in Epilepsia manibus perunctis de-
 mulcere oportet. 84.C
 --- quænam in Tetano maxime patiuntur & di-
 stenduntur. 85.C
 --- omnes corporis affectibus non sunt æque op-
 portuna. 34.A
 --- rectæ in Epilepsia, ne torqueantur, suaviter
 continendæ. 84.C
Partis dextræ facultas & natura a Sinistræ partis na-
 tura & facultate differre debet. *ibid.*
Partu violento Uteri membranæ a se invicem sece-
 dunt. 65.A
Partus violentus Uteri prolapsus causa. 64.E
Pastilli crocei usus in Sanguinis reiectione. 98.D
Pastillorum ex ægyptia Spina vel ex Electro usus in
 Sanguinis reiectione. 98.D
Pastinacæ vel Staphylini radices usus in Elephantia-
 si. 135.E
 --- urinam movent & caput replent. 117.E
Patientia non ex animi alacritate in Hydrope sed ex
 morbi natura, contrarium quod in aliis non per-
 niciosus affectibus. 50.C
Pavor quasi instantis fulminis Maniacos occupat. *ibid.*
Pavores repente incussi nervos resolvunt. 35.A
Pauperes si renum inflammatione laborant quomodo
 tractandi. 109.D
Pectori & sinistræ mammæ Epithema in Arteriæ
 vel Venæ dorsalis inflammatione tale imponen-
 dum, quale in Syncopa. 108.E
 Pe-

- Pectori* applicanda Epithemata in Cholera fere desperata. 104.C
 — humerisque recto corpore adhibendæ sunt exercitationes in Cephalæa. 117.A
 — quænam ad adstringendum imposita juvant in vitio Stomachi. 132.B
 — affixæ cucurbitulæ usus in Uva. 88.E
Pectoris abscessuum signa salutaria. 38.F
 — distensio in ejus inflammatione ad suppurationem tendente. 38.C
 — gravitas in Phthisi. 36.D
 — medela in Phrenitide. 76.F
 — futuri abscessus signa. 38.C
Pectus rarum habent qui Phthisi obnoxii. 37.C
 — qui complanatum habent instar tabularum Phthisi obnoxii sunt. *ibid.*
 — in Pulmonis abscessu dilatatum, neque tamen satis latum videtur. 39.D
 — in Asthmate afficitur. 40.A
 — in Pulmonariis latius est, non distortum neque ulceratum. 41.C
 — cum aspera Arteria communicat per Pulmonem. 15.A
 — conspergendum polenta in Syncopa. 102.D
Pedes si contenduntur in Cholera &c, vinum cum frigida exhibendum. 104.C
 — ad inguina usque quibus remediis perungendi sunt in Lethargo. 78.E
 — frigidi in Cholera quonam linimento inungendi sunt. 105.A
 — supra malleolos & genua fascia lata ligandi sunt in Sanguinis per os rejectione. 96.D
 — & manus illinendæ sunt in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108.C
 — inungendo genibus tenus in Cholera molliter fricare oportet contrectando magis quam premendo. 103.E
 — sæpe decidunt in Elephantiasi. 70.E
 — premendo tractandi sunt in Lethargo. 78.A
 — & genua in Lethargo acris pharmacis debent illiniri. 80.A
Pedibus cataplasma applicandum in Syncopa. 103.B
Pedum ac manuum ad torporem vinculis restrictio in Vulvæ suffocatione conducit. 111.D
 — & lumborum tumor in Jecoris Scirrho. 42.E
 — tibiæque tumor stante ægro in Cachexia. 47.D
 — tumor in Ascite. 49.C
 — contrectatio suavis ex oleo in Phrenitide somnum conciliat. 75.B
 — & manuum articuli Elephantiasi aliquando primo afficiuntur. 69.D
 — caliditas quomodo revocatur in Cholera. 103.E, F 104.A
 — convulsioni quid conducatur in Cholera. 104.F
 — compressio ante Venæ Sectionem in Phrenitide quando. 73.F
Penis distensiones in Satyriasi fiunt nervorum convulsioni persimiles nunquam mitigabiles. 112.D
 — erectio in augmento accessionis morbi comitialis. 2.E
 — ante & post concubitum semper erectus manet in Satyriasi. 25.C
 — erectio perpetua in Satyriasi. 25.B
 — distortio in Ascite. 49.C
 — tentigo ab inflammatione nervorum in virilibus. 112.D
Pentaphylli usus in Arthritide. 133.D
Pepon gustatione tenus in Epilepsia præbendus. 123.C
Peponis suo tempore collecti usus in Satyriasi. 113.D
Pera jactus citra lassitudinem juvat in Elephantiasi. 135.D
Perceptio læsa in Phrenitide. 32.C
Percussio Pareus causa. 34.E
Percussio quasi capitis percepta non assuetis nota accessionis morbi comitialis Sympathici ad caput progressi. 2.A
 — violenta cervicis causa tetani. 3.D
Perdices omnes maxime conveniunt in Elephantiasi. 136.A
Peregrinationes ex frigidioribus regionibus in Calidiores, & ab humidioribus in Sicciores conveniunt in Cephalæa. 118.A
 — conducunt post Sanguinis rejectionem curatam. 99.E
Perfrigeratio causa Synanches & Cynanches. 6.C
Perfusio in Phrenitide non in cervicem neque in Tendones fieri debet. 74.D
 — in Renum Calculo. 130.E
Perfusiones ad præcordia in Phrenitide. 75.E
 — capitis sensus caliginem discutiunt in Phrenitide. 77.D
 — in Arthritide. 133.D
Periculum in Medicina facere opus est. 80.D
Peripneumonia ex pituita se non multum diffundente non Lethalis. 39.B
 — v. Pulmonaria. 10.A
 — oriri potest a Sanguinis nimia missione in Pleuritide. 90.A
 — sæpe per Urinas solvitur. 11.C
 — juvenibus & viris maxime Lethalis. 11.D
Peripneumonia Symptomata salutaria. 11.C
Peripneumonici septimo ut plurimum die moriuntur. 11.B
Peritonei tumor durus & interminatus. 42.A
Peritoneum multum aquæ continet in Ascite. 49.A
 — affectum creditur ubi Lien affectus est. 43.C
 — est conceptaculum Ascitis. 129.A
Pernicies celerrima ac foedissima impendet in Volvulo. 105.B
 — celerrima a Strangulatu ab Uva impendet. 88.D
Perspicacitas major in cordis affectu. 16.B
Perturbatio mentis in Satyriasi a Sanguine multo, venæ Sectione tollitur. 113.A
 — ab exercitationibus sedanda est in Vertigine. 120.B
 — in Maniæ statu ab iis quæ in quiete visa sunt. 32.E
Pestis Atheniensium. 5.D
 — malum veneno Lethali simile. 5.E
Petroseli usus in Renum Calculo. 131.A
Petroselini Sylvestris fructus usus in Cœliaca passione. 133.A
 — fructus usus in vitio Stomachi laborantibus. 132.A
Peucedani usus in Phrenitide. 74.D
Phænigma in Epilepsia a capite orta. 121.D
Phænimorum usus in Cephalæa. 117.A-B
Phagedæna quid. 64.C
Pharmaca quæ nam potui danda post in oleo infusum, in Renum Calculo. 131.A
Pharmacum quale pueris Epilepticis exhibendum. 84.D
 — ex Sincho optimum in Gonorrhœa. 131.D
 — purgatorium in Volvulo. 106.B
Pharyngis inflammatio in Cynanche. 5.E
Philonis antidoti usus optimus in Gonorrhœa. 131.D
Phlegmatia quid. 49.B
Phlegmonæ Jecoris omnium acutissimæ sunt. 106.D
 — si interius delitescant in Syncopa, frigida non sunt exhibenda. 101.D
Phlegmonæ vel durities si præcordiis vel ventri subit in Phrenitide, madefactiones vel Cataplasmata applicanda. 75.C
 — vesicæ æque ac renibus provenit. 110.B
 Nnnn *Phle-*

- Phlegmonē* solvitur evacuatione. 130.D
Phrenitici vident ea quæ non apparent. 32.C
 — num in tenebris, num in luce habendi sunt. 73.A
 — ex morbi natura conjici debet. 73.A
 — ab amicissimis tantum debent invisi. *ibid.*
 — decumbere debent in cubili longitudinis & latitudinis moderatæ. *ibid.*
 — facile convelluntur. *ibid.*
 — in molli lecto decumbere debent. *ibid.*
 — non minime inter cæteros ægrotantes nervis laborant. *ibid.*
 — sunt aridiores quam simplici febre laborantes. 74.A
 — qui ad lumen efferuntur cernunt quæ non adsunt, cogitant &c. 73.B
 — quando a luce arcendi, & obscuro loco continentendi. *ibid.*
 — a cibis non diu abstinendi. *ibid.*
 — acute audiunt. 72.B
 — strepitu irritantur & in furorem aguntur. *ib.*
 — patum potant. 77.B
 — facile in Syncopam prolabantur. *ibid.*
 — quum maxime insaniant, tum maxime irrigandum est caput humore frigido. 74.E
 — morbo inveterascente se ad fatietatem replent. 77.D
 — morbo inveterascente ad recreandas vires cibos accipiunt. *ibid.*
Phreniticis, quando pernoctant, & non interdum sopiuntur, somnus conciliandus. 75.A
 — quorum iracunda insania est, grata tantum offerri debent. 73.A
 — omnia delectabilia esse debent. *ibid.*
 — cibus non est detrahendus, si morbus longiori tempore producat. 74.B
 — quies jubenda. 72.B
 — prodest cutis irrigatio. 16.A
 — & lethargicis sensus pleni sunt halituum. 78.D
 — si malum a præcordiis non a capite oriatur audacius vena solvenda est. 73.D
 — malum in Syncopam facile mutabile. *ibid.*
 — continuæ febres sunt. 73.E
 — esca humida maxime convenit. 73.F
 — quando & quibus cautelis Sanguis est mittendus. *ibid.*
 — conducunt quæ Spirationem conciliant & Urinam movent. 74.A
 — si ab inedia furant, & non desinat febris, cibi febrim non valde lædentes conducunt. 73.B
Phreniticorum curatio. 72.A
 — mens a picturis turbatur. 72.C
 — stragulæ vestes glabræ esse debent. 73.A
 — animus fabulis vel sermonibus non debet vellicari. *ibid.*
Phrenitide laborantibus ad somnum conciliandum, frons quibusnam inungenda. 75.B
 — laborantibus priusquam sanguis hauriatur quid agendum. 76.D
Phrenitidem ad lumen resipiscere & placari bonum est. 73.B
Phrenitidi si Causus superveniat, quid agendum. 76.E
Phrenitidis causa si in capite potissima est quid agendum. 77.D
 — inveterascentis curatio. *ibid.*
 — sedes in capite & sensibus. 32.C
Phthifis ex Colica. 59.D
 — a Cachexia. 47.B
Phthifi obnoxii quinam. 37.B
Phthifis a Cachexia inevitabilis. 48.A
 — augmentum. 36.B
 — signa. *ibid.*
 — ex abscessu Pleuræ intro tendente. 38.A
 — autumno producit. 15.B
Phthifis quid. 36.A
 — in Sanitatem tendentis signa perniciosi contraria sunt. *ibid.*
 — ex sanguinis rejectione ex Pulmone, costa, vel Aspera arteria. 13.A
 — senibus Lethalis. 11.D
 — a pure in Pulmone collecto. *ibid.*
 — a lienis Scirrho. 44.B
 — curatio. 126.E
Phthifis ex ægrotantis specie etiam cognoscitur. 36.C
 — in omnibus partibus tenues & carne expertes. 37.A
 — ridere videntur. 37.A
 — descriptio. 36.D
 — etiam vocantur qui longis febribus contabescunt, licet nullum ulcus in Pulmonibus habeant. *ibid.*
Phthifis quies a gestatione concedenda. 126.E
 — recte se habentibus gestatio in mari, & vitæ tam ibi degere conducit. *ibid.*
Phthifis habitus a diu durante purulentia. 38.B
Phthoe dicitur si pulmo a præterlapio pure corrodat. 36.A
 — melius visu quam per aquam vel ignem cognoscitur. 36.C
Phthoes certissima signa. *ibid.*
Phu radices usus in Renum Calculo. 131.A
 — usus cum mulla in Jecoris ulcere ad vesicam fluente. 128.B
Picatio quando utilis in Cephalæa. 117.A
Picerii usus in Pleuritide. 92.E
Picerium quale compositum. *ibid.*
Picis usus in Cephalæa. 117.A
 — liquidæ usus in Vulvæ suffocatione. 11.C
Picturæ ad aspectus gratia utilitas in Syncopæ initio. 101.A
Picturas nullas ante oculos habere debent Phrenitici. 72.C
Pigritia ad obeunda negotia instantis suffocationis Uteri signum. 24.D
 — multa in Colica. 59.B
 — multa in Hydrope. 50.A
 — multa in Heterocrania. 27.E
Pila parva & magna detrimento est in Vertigine. 120.A
Pilarum jactus in Elephantiasi citra lassitudinem utilis. 135.D
Pili vellendi sunt in Lethargo. 78.A
 — in omni corporis parte præmoriuntur in Elephantiasis incremento. 70.A
 — in manibus, femoribus, tibiis, pube & mento rari sunt in Elephantiasi laborantibus. 70.A
Pineæ nucis usus in Pleuritide. 93.A
Pini fructus usus in Melancholia. 126.C
 — arboris resinæ usus in Tetano ex vulnere. 86.B
Pingues natura resolutioni sunt maxime obnoxii. 35.B
Piper naribus attractum caput sensumque perturbat. 79.E
 — & quæ piperi similia in omnibus epulis adhibenda in Pleuritide protrahenda. 91.B
Piperis usus in Vertigine. 120.D
 — usus in Coeliaca passione. 133.A
 — usus in Elephantiasi. 135.C
 — usus in Syncopa. 103.A
 — usus in Melancholia. 126.C
 — cribrati & cum melle exhibiti usus in Pulmonaria. 95.B
 — usus in Juvenum Epilepsia. 84.E
 — usus in Capitis morbis. 115.D
 — usus cum lente elixa in Cephalæa. 117.C
 — usus in Epilepsia. 123.B
 — usus in Pulmonaria. 95.C
Pi-

- usus in Gonorrhœa. 131. D
 — usus pro linimento in Apoplexia. 82. E
 — cum aqua aut multa usus in Cephalœa. 116. A
 — usus cum oleis in Apoplexia. 82. C
 — ad concoctionem usus in vitio stomachi laboran-
 tibus. 132. B
 — omnia genera profunt in Epilepsia a visceribus
 orta. 122. B
 — usus in Vulvæ suffocatione. 112. B
 — granorum internus usus in Pleuritide. 93. A-B
 — usus in Jecoris ulcere. 128. C
Pisces marini aut saxatiles quando in Pleuritide ex-
 heri possunt. 91. C
 — saxatiles aliis præstantiores sunt in Phrenitide
 diu durante. 74. B
 — saxatiles cæteris paribus optimi in Cephalœa. 117. D
 — saxatiles optimi in Elephantiasi. 136. A
Pisa pessima sunt in Cephalœa. 117. C
Pisi usus in Phthisi. 127. C
Pittacii madefacti usus in capitis cutis exultione. 116. E
Pituita Volvuli sæpe fomentum est. 103. B
 — & Bilis aliquando vomitu rejicitur aut infra de-
 scendit in Volvulo exhibitâ hiera. *ibid.*
 — glutinosa Colicæ causa. 59. D
 — e naribus aut ex ore evacuanda in Vertigine. 118. E
 — tantum evocanda est in omnibus capitis vitiiis
 postquam venter purgatorio aut Clystere evacuatus
 est. 115. D
 — in Vertigine quomodo prius bene attenuatur,
 & ad veratrum bene funditur. 119. A
 — alba, frigida, crassa redundat in Leucophleg-
 matia. 49. E
 — densa vomitu rejecta Symptoma assiduum
 morbi Comitialis. 1. A
 — in Phthisi facile rejicitur usu lactis. 127. A
 — bile infecta ad nigritiem vergens tanquam ad-
 mixta fulgine primo exit in abcessu pectoris. 38. C
 — per os reddita si glutinosa & tenax sit, quid
 agendum. 91. B
 — multa, crassa, frigida, tenaci ductilitate, in
 remissione accessionis morbi Comitialis. 3. A
Pituita vomitui in Vertigine succedit Epilepsia. 28. C
 — vomitus Epilepsiam sæpe solvit in pueris. 84. B
 — vomitus copiosus in Satyriasi. 25. D
 — vomitus in acuto Vesicæ affectu. 23. D
 — vomitus in Vertiginis augmento. 28. C
 — crassissimæ & frigidæ effusio in Cynanche. 5. E
 — per nareseductio in Lethargo. 79. E
 — vomitus ab affecto stomacho a pure ex jeco-
 re. 127. E
 — rejectione æger in Vertiginis accessione &
 tenebris interdum excitatur. 119. B
 — per os eductio in Lethargo. 80. C
 — cruentæ & pinguis rejectio ante pectoris ab-
 scessum rupturam. 38. C
 — vomitus defectu caloris stomachi. 64. A
 — excretio a somno in Epilepsia optimum. 122. D
 — & bilis dejectio si pus ex Jecore per intestina
 delabatur. 127. E
 — vomitus Apoplexiæ causam evellit. 82. B
 — a capite eductio. 115. D-E. 116. A
Pituitam frigidam & aqueam rejiciunt ægri stoma-
 cho laborantes. 57. A
 — e capite elicientia medicamenta in Epilepsia
 a capite orta. 121. C
 — extrahentia medicamenta in Epilepsia a visce-
 ribus orta. 122. A
 — quænam educunt in Angina. 87. A
Plaga suppuracionis causa. 37. E
 — intestina exulcerat. 65. B
Plantaginis herbæ usus in Arthritide. 133. D
 — herbæ succi usus in Satyriasi. 13. B
 — succi usus in Elephantiasi. 135. C
 — succi usus cum lente in Sanguinis profluvio
 urgente. 99. B
 — succus nec concoctu facilis nec gustatu ju-
 cundus. *ibid.*
 — succi usus in Sanguinis rejectione. 97. E.
 98. A
Plantarum & calcaneorum fissuræ sunt usque ad me-
 dios digitos in Elephantiasi. 70. D
 — adpectus utilitas in Syncopæ initio. 101. A
Pleurora causa Anginæ. 6. C
Pleura deorsum trahitur a septotransverso in Jecoris
 suppuracione. 41. E
Pleura abcessus si ad interiora tendat, costæ sedem
 retinent. 38. A
 — abcessus si ad exteriora tendat, vertex in me-
 diis costis assurgit & ossa disjungit. 38. A
 — inferius detractio in Jecoris inflammatione. 19. E
 — ingens & copiosa suppuratio unde. 37. F.
 38. A
Pleuritici si vicesimum diem transeunt, & non so-
 lutus sit morbus, fiunt Empyici. 9. A
 — aliquando intra decimum quartum diem a
 morbi in pulmonem transitu, repente strangulan-
 tur. *ibid.*
 — si morbus in pejus vertatur, intra septimam
 in Syncopam lapsi, moriuntur. *ibid.*
Pleuriticorum more moriuntur plurimi, quibus San-
 guis ex Arteria intercostali profluit. 15. A
Pleuriticus totus debet perungi. 90. B
Pleuritidem aliquando simulat Volvulus. 19. B
Pleuritides qua anni tempestate maxime fiunt. 9. D
Pleuritidi succedentes pulmonis morbi minime salu-
 bres sunt. 90. A
 — statim valente remedio succurrendum. 89. E
Pleuritidis falso dictæ species quædam. 93. C
 — Symptomata salutaria. 9. B
 — sedes & signa. 8. D
 — inveterascentis observatio. 93. D
 — fallax Symptoma. 90. C
 — Symptomata perniciofa. 8. F. 9. A
 — curatio. 89. E
 — diu protractæ si spirandi difficultas urgeat,
 quid conducit. 93. B
Pleuritis a pulmonis vomica exoritur benignior est,
 quam morbi pulmonis a Pleuritide. 90. B
 — vel Morbus lateralis. 8. D
 — suppuracionis in Pectore causa. 37. E
 — quando die decimo quarto terminatur. 9. C
 — si suppurat quid agendum. 91. D
 — vera a frigida potione non sanatur. 93. B
 — si ex ingurgitatione ciborum aut potus, ine-
 dia diem unum ægro imperanda antequam vena
 secatur. 89. E
Pneumode affecti sive Pulmonarii. 41. A
Pneumodes Asthmatis simile. *ibid.*
 — ex Pulmone quemadmodum Asthma oritur. *ibid.*
 — & Asthmatis plura sunt signa communia. *ibid.*
Pneumodes sædum vitium, quod non ultra anni spa-
 tium protrahitur. *ibid.*
 — Autumno incipiens vere & æstate Lethalis. 41. B
 — hyeme incipiens, Autumno inlequente Le-
 thalis. *ibid.*
 — in Hydropem Anasarcam definit. 41. C

- Pneumodis* accessionum intervalla longiora sunt quam in Asthmate. 41. C
- Podagra* vel Arthritis si jam inveteravit vel a majoribus per successionem descendit, ad mortem usque ægrotum comitatur. 133. D
- est pedum dolor. 65. B
- non continuo infestatur, sed interdum intermit. 67. B
- Podagrici* historia. *ibid.*
- Podagricis* helleborus, sed in primis morbi invasionibus succurrit. 133. C
- Polenta* cervices, jugula & pectus conspergenda sunt in Syncopa. 102. D
- Polenta* recentis & bene olentis usus in Cholera. 104. C
- usus aqua aut aceto respergæ in Syncopæ initio. 101. B
- usus in Arthritide. 133. E
- odoratæ usus in Syncopa. 102. B
- vino aut aceto perfusæ usus in Sanguinis effusione. 97. A
- usus in Phrenitide. 76. F
- Polii* comæ usus in Angina ad suppurationem vergente. 87. D
- comæ usus in Tetano ex vulnere. 86. B
- Pollinis* usus in Syncopa. 102. E
- Pomorum* cum aqua decoctorum usus in Diabete. 130. A
- Pondera* gravia circumferunt quidam Maniaci. 32. A
- Ponderis* in capite sensus remanens ex Lethargo quid requirat. 80. C
- Peplitis* dolor in Ischiadis initio. 66. A
- Porcorum* cerebra cum omento tosta sine nidore, quando in Pleuritide exhiberi possunt. 91. C
- pedes & capitis partes conducunt in Melancholia. 126. B
- Porri* cum coma usus in Volvulo. 106. B
- cum cremore comelli utilitatem in Pleuritide protracta juxta & delectationem adferunt. 91. A
- cum sua coma in Pleuritide usus. *ibid.*
- plantæ usus in Sanguinis rejectione. 98. D
- usus in Vertigine. 120. A
- comæ cum Sale tritæ usus ad capitis cutis exustæ crustas. 116. E
- Porrum* in Pulmonaria conducit. 95. C
- acrimonia sua bonum in Lethargo. 78. D
- Portulacæ* usus in Elephantiasi. 135. B
- Posca* rarefactis vasis ad adstringendum satis est in Sanguinis rarefactione. 97. D
- ad faciem fovendam in delirio proderit. 74. E
- Poscæ* usus ad Sanguinem e naribus sistendum. 116. C
- usus in Cephalæa. 116. A
- usus in Phrenitide. 75. E
- usus in Arthritide. 133. D
- usus in Sanguinis rejectione. 99. A
- Potationes* ante cibos in Cœliaca passione. 133. B
- Potiones* quales in Cœliaca passione conducunt. 133. A
- Potu* facillimum in Phthisi est lac. 127. A
- Potum* præ doloris metu sumere non audent, quibus faucium ulcera. 8. B
- Potus* ~~novus~~ aut ryteon Dysenteriam facit. 60. B
- per nares rejectio in Cynanche. 5. E
- per nares expressus in affecta columella. 7. B
- Syncopa laborantibus frequentior quam aliis & magis assidue concedendus. 101. B
- in Sanguinis rejectione ex erosione ex tenacibus & concretionem efficere valentibus constare debet. 98. B
- aliquando nulla fit evacuatio a morfu Diptadis unde mors. 5. C
- modicus esse debet in Pulmonaria. 95. D
- Potus* fere nulla portio absorbitur in corpore in Diabete. 52. B
- & cibus qualis in Pleuritide. 92. E
- exiguus esse debet in Cephalæa. 117. B
- gelidus causa Cynanches. 6. C
- ex herbarum succis in Renum Calculo. 109. E
- metus in Mania, ex eo quod se laterem esse credebat æger. 32. A
- per nares redit in exulceratis faucibus. 8. B
- nullus quantus quantus is fuerit, siti in Diabete medetur. 129. B
- parcissimus esse debet in Sanguinis rejectione valde urgente. 99. C
- Potuum* contra sitim quales loco vini sunt usus nimis Dysenteriam facit. 60. B
- Præcordia* vacua sursum reducta in Phthificis. 37. B
- dura & revulsa in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
- si inflammata in Lethargo quid agendum. 79. A
- in Phrenitide si non usque adeo læsa sunt aut tumore, aut inflatione, aut duritia, quid agendum. 77. D
- sursum reducta in Asthmate. 40. D
- Præcordiis* & ventri madefactiones & cataplasmata adhibenda in Phrenitide, si Phlegmone subsit vel durities vel flatus distendat. 75. C
- applicanda est & inter scapulas, cucurbitula in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione. 108. C
- intus & sursum tractis cum circumtenta cute, in Phrenitide quænam applicanda. 75. E
- cucurbitulæ inanes adhibitæ in Pulmonaria egregie faciunt. 94. C
- Præcordiorum* distensio & repletio ex Urinæ acris suppressione. 22. C
- inflatio a cibis in Jecoris inflammatione. 20. A
- palpitatio ex aortæ inflammatione. 21. B
- tumor si appareat, cur in Lethargo cucurbitula affigenda est. 79. A
- palpitatio a Stomachi affectu. 57. A
- pulsationes in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108. C
- aliqua insignis inflammatio venæ sectionem requirit. 100. C
- irrigatio absinthii oleo incocto in cibi fastidio in Phrenitide. 77. A
- inflationes in Melancholia. 30. D
- gravitas in diabete adventante. 51. F
- remissio in Asthmate bona. 40. E
- Præputii* tumor in Ascite. 49. C
- Prionitis* herbæ usus in Renum calculo. 131. A
- usus pro conterendo calculo. 109. E
- Procreatio* calculorum e fœcunda sterilis reddi nequit. 130. C
- Prolapsus* totius uteri aut partis. 63. C
- Prunorum* Damascenorum usus in Sanguinis rejectione. 97. B
- Prurigo* cum voluptate in Gonorrhœa muliebri. 64. A
- Pruritus* excitantia in Lethargo bona. 80. A, B
- Pruritus* pudendorum habent mulieres Gonorrhœa laborantes. 56. A
- per totum corpus in Ictero nigro & albo. 46. C
- genuum cum voluptate in Elephantiasi. 70. B
- in Cachexiæ statu. 47. E
- costarum & axillarum spontaneus in Satyriasi. 25. D
- Ptisana* ex hordeo cum anetho, sale, & oleo tenui puro, non viscido exhiberi debet in Pleuritide protracta. 91. A
- Pti-*

Ptisana omnibus præstantior est in Phthisi, si ventriculus bene concoquat. 127.B,C

— extensa si deglubitur concoctu facilior est & melior in Phthisi. 127.C

— flatu vacans, per elixationem concoctu facili reddita in Verrigine conducit. 120.D

— in alicam mutata minus flatuosa & concoctu faciliore est. 127.C

Ptisana succi usus in faucium ulceribus resiccatis. 89.D

— cremor cum melle conditus initio omnibus cibariis in Pleuritide anteposendus est. 90.C,F

— succi usus in Lethargo. 78.D

— cremor eatenus condiendus in Phthisi quatenus absorptu facillimus est. 127.B

— cremoris usus in Uva ulcerosa. 88.E

— cremor cum melle in Tetano conducit. 85.B

— egregiæ virtutes. 90.D

— succus cum mulla & ruta russi continuæ in Pleuritide conducit. 92.E

— cremoris usus in Angina. 87.E

— cremoris usus in Pulmonaria. 95.C

— cremor concoctu facilis, tenuis materiæ est, & conducit in Phthisi. 127.B

Ptisana suaviorem reddentia medicamenta & bona in Vertigine. 120.D

Puberes, juvenes, & viri quibus calor & multus sanguis facile in Maniam incidunt. 31.D

Pubis glabrities in Elephantiasi. 70.A

Pudenda sæpe decidunt in Elephantiasi. 70.E

Pudendis refrigerantia applicanda sunt in Gonorrhœa. 131.C

Pudendorum pruritus habent mulieres Gonorrhœa laborantes. 56.A

— erectio calculi signum. 55.A

— dolor tractio ac si calculum cum vesica extrahere vellent, inter mingendum, calculi signum. *ibid.*

Puella usque ad purgationes menstruas maxime malis faucium obnoxia. 8.A

Puellis fluor uteri albus magis nocet quam ruber. 64.A

Puer in ventrem suspensus convertendus, ut exciatur vomitus. 84.B

Pueri Asthmate facilius liberantur quam mulieres. 40.B

— multum & frigidum inspirant, quia multum calidi habent. 7.F.8.A

— facile Cachexia laborant, & facile evadunt. 48.A

— raro Vesicæ acutis affectibus laborant. 23.C

— & adolescentes lienis affectibus imprimis laborant, & facilius ab iis liberantur. 44.B

— Anasarca & Leucophlegmatia sunt obnoxii. 50.D

— raro Pleuritide corripiuntur, & minus ab ea periclitantur. 9.E

— tussi ad Phthisin usque vexati facile sanantur. 37.C

— usque in pubertatem malis faucium obnoxii. 7.F

— & adolescentes Epilepsia maxime tentantur. 28.D

— ventris effluvium habent perpetuum ob intemperantiam. 59.A

— a resolutione facile curantur. 35.B

— ictero satis obnoxii, nec sine periculo. 46.E

— crebro Volvulo vexantur, sed facile sanantur. 18.D

— omnium facillime Cholera corripiuntur sed non lethaler. 18.A

— maxime Diarrhœa laborant. 62.D

Pueris quales Calculi nascuntur. 53.E

— quibus Epilepsia ex corruptione aut vehementi refrigeratione, vomitus prodest. 84.B

Pueris Tetanus frequens, proprius, minus lethalis. 3.E

Puerorum natura intempestivo concubitu in Epilepsia violatur. 123.D

Pugnis certatio bona in Vertigine. 120.A

Puegii usus in Cephalæa. 117.D

— ex aceto olfactus in Vertiginis accessione. 119.B

— usus in Phthisi. 127.B

— decocti usus in Jecoris Phlegmone. 107.A

— usus in Vertigine. 120.D

— viridis cum aceto perfusi usus in Lethargo. 80.A

Pulegium in Epilepsia. 122.D

— bene olet, & vim quandam habet urinam movendi & flatu per inferiora expellendi. 117.D

Pulmo foetore, ulcere, sanie, obrutus, mortis causa. 7.D

— rarus, calidus, & ad trahendum valentissimus est. 90.A

— costis est proximus, earumque doloris est particeps. *ibid.*

— male si habet æger vitam misere vivit. 10.B

— a gula & ventriculo trahit. 95.D

— in Asthmate afficitur. 40.A

— si inflammatur, strangulatur homo, vox & respiratio intercipiuntur. 10.B

— doloris expers. 38.B

— satis cito abscedit, sed periculose & Lethaliter. 39.A

— licet non suppuret in Pulmonariis humorum concretorum fit plenus. 41.C

— sensus expers. 10.C

— a Cynanche occupatus occidit. 6.A

Pulmonaria v. Peripneumonia. 10.A

— ex omni parte oblidenda & impugnanda. 95.A

Pulmonaria acerbiter lenientia & obtundentia medicamenta. 95.B

— & Asthmatis differentia. 41.A

— cito & fortiter subsidia ferenda sunt. 97.A

— curatio. 94.A

Pulmonariam a Sanguine ortam venæ sectio tollit. 94.B

Pulmonarii sive Pneumode affecti. 41.A

— quidam suffocantur antequam aliquod vitium se manifestaverit in toto corpore. 41.C

— nonnulli in Hydropem circa ilia incidunt. *ibid.*

— si quid rejiciunt, illud est exiguum, album, rotundum, grandinotum. 41.B

— omnes simillime respiratione privantur. *ibid.*

Pulmones & perasperam arteriam effluit sanguis. 21.A

— angustiis opprimuntur in Uteri suffocatione. 24.B

Pulmoni madefactio inimica est. 95.D

Pulmonia oriri potest ab sanguinis nimia missione in Pleuritide. 90.A

— affectus est facile Lethalis. 41.B

Pulmonis intumescencia vel a pituita vel a spuma vel ab quavis alia humiditate. 94.B

— vomica laborantibus flatu excitantia infesta sunt. 95.C

— ulcus a pure non evacuato. 11.D

— ulcerum curatio. 126.E

— exulceratio a pure Phthoë dicitur. 36.A

— inflammatio & repletio peracutum & Lethale malum est. 94.A

— fragmenta aliquando rejiciuntur in Pulmonis abscessu alte penetrante. 39.D

— vomica quomodo aliquando solvitur. 11.C

— morbi Pleuritidi succedentes minime salubres sunt. 90.A

— ea est natura, ut sive recte valeat, sive ægroter ad se humores alliciat. 95.A

— abscessus. 39.B

- abscessus aliquando periculosus. 39.C
 — natura. *ibid.*
 — abscessus perfectus non vi rumpendus, nam facile per superiora excernitur. *ibid.*
 — abscessus ex peripneumonia. 39.B
 — abscessu laborantes instar Phthisicorum aut purulentorum aliquando moriuntur. 39.D
Puls cum lacte optima in Phthisi. 127.B
Pulsatio in Præcordiis ex Aorta inflammata. 21.B
Pulsationes cerebri a voce acuta producantur. 119.D
 — percipiuntur in præcordiis & inter scapulas in Venæ vel arteriæ dorsalis inflammatione 108.C
Pulsus parvus, piger, imbecillis, frigori similis in Melancholia. 30.E
 — abolitio in Uteri inflammatione. 25.B
 — in Peripneumonia initio magni, inanes, creberrimi quasi compressi. 11.A
 — magnus & validus in Cholera bonus. 105.A
 — segnis in Jecoris inflammatione. 19.E
 — in Urinæ suppressione initio rarus & segnis. 22.C
 — parvus, creber, turbulentus, inordinatus in Urinæ suppressione, ubi malum increvit. *ibid.*
 — palpitans in præcordiis & Metaphreno in Arteriæ & venæ dorsalis phlegmone. 108.A
 — bene restitutus in Apoplexia salutis spem dat. 82.A
 — parvus, creberrimus, deficiens, instantis mortis signum in Pulmonaria. 11.B
 — exiguus in Jecoris ulcere. 42.D
 — parvus, creber, obscurus in Pneumone. 41.B
 — intermittens, inordinatus, deficiens in Uteri suffocatione. 24.D
 — prope extincti in Cholera malum. 105.B
 — minimus & creberrimus in Causi incremento. 16.E
 — inordinatus, creber, & exiguus in acuto vesicæ affectu pessimus. 23.D
 — parvus, debilis, inordinatus in Satyriasi pessimus. 25.E
 — vehementes, celeres, parvi, turbati in initio accessionis morbi comitialis. 2.E
 — pusillus, debilis, in intestinorum tenuium ulcere carnem depalcente. 61.F
 — parvus obscurus in augmento Phthisis. 36.B
 — bonus in pectoris abscessu salutis futuræ signum. 38.F
 — parvus, imbecillis in corde affecto. 16.B
 — parvus, creber, compressus in Asthmate. 40.D
 — in Volvulo initio est rarus & exiguus, instante morte fit minimus, creberrimus deficiens. 19.A
 — exiguus, creberrimus, quasi compressus, & sese persequens in Venæ cavæ inflammatione. 21.B
 — parvus, tardus, imbecillis in Pectoris inflammatione ad suppurationem tendente. 38.C
 — obscurus, debilis, creber, & ad levem motum incitatus in Cachexiæ statu. 47.E
 — creber, exiguus, languidus in Causo. 16.E
 — magni, lenti, pigri, turbati in fine accessionis morbi comitialis. 2.E
 — pusilli, graves, tardi, agere se moventes in Elephantiasi. 70.B
 — exiguus & creberrimus in Cholera perniciosus. 17.E
Pultes ex lacte conducunt in qualibet puris ex Jecore eruptione. 128.D
Pulvis sternutatorius in Vulvæ suffocatione. 112.B
Punctio sensus nullus in resolutione. 35.B
Punctura membranæ, musculi, nervi, causa Tetani. 3.D
Pupilla resoluta in amplitudinem magnam aliquando diffunditur. 34.E
 — aliquando in angustum contrahitur. *ibid.*
Pupilla Paraplegia. *ibid.*
Purgamenta tanquam per inanima sæpe delabuntur, ubi Vesica & intestinum rectum fortiter resoluta sunt. 83.D
Purgantium medicamentorum omnium simul efficacissimum est veratrum album potentia & qualitate non vitiosa. 136.B
Purgans in Volvulo. 105.B
 — vel Vomitorium pueris conveniens in Epilepsia. 84.D
 — in Melancholia a suppressis solitis evacuationibus. 125.B
Purgatio in capitis dolore quando exhibenda. 117.A
 — medicamentosa in cibus in Elephant morbo ut in coxendicis dolore. 134.E
 — in Angina exhibenda, si deglutiendi via expeditissima. 87.B
 — in Apoplexia quando exhibenda. 82.A
 — in Elephantiasi. 134.D
 — excellens in Epilepsia a capite orta. 121.C
 — in Diabete. 130.A
 — exigua & intentio modica ab usu Veratri albi. 136.B
 — laboriosa est Stomacho & visceribus. 124.D
 — in Satyriasi. 113.A
 — valentissima in Coeliaca passione. 133.A
 — menstrua, exalbida, acris, pruriginem cum voluptate afferens in Gonorrhœa muliebri. 64.A
Purgationes multo ante judicationes in acutis morbis instituendæ. 73.C
 — per helleborum fieri debent in Elephant morbo. 136.A
 — in Lethargo necessaria, si æger pituita aquosæ aut aliorum succorum plenus sit. 78.B
 — quales in Lethargo conveniunt. *ibid.*
 — retentæ in mulieribus nubilibus Maniæ sæpe causa. 31.D
Purgatorii usus in capitis omnibus vitiis. 115.D
Purgatoria medicamenta ante cibi usum in Melancholia quænam. 125.C
Puri in pectore ulcerato via per pulmones patet. 37.D
Puris magna copia quibusdam ex Pleuritide aut Peripneumonia in Pulmone colligitur. 11.C
 — effluvium ex vulnere in vesica pro extrahendo Calculo facto satius est, quam tormentis a Calculo mori. 117.A
 — a Jecore in Vesicam defluentis signa. 127.E
 — a Jecore per intestina delabentis notæ. *ibid.*
 — a Jecore ad Stomachum sursum versus lapsi signa. *ibid.*
 — a Jecore ad diversa loca se convertentis notæ. *ibid.*
 — a Jecore effusionis curatio. 127.D
 — quælibet ex Jecore eruptio quænam alimenta requirat. 128.C
 — excretio per pulmones in Phthoe. 37.D
 — e locis circa Pectus collecti potest fieri excretio per Pulmones. *ibid.*
 — sub intersepto collecti in visceribus excretio fit per Vesicam. *ibid.*
 — in renibus collecti excretio per vesicam. *ibid.*
 — magnæ quantitatis per os rejectio ex pectoris abscessu rupto strangulatus discrimen facit. 38.D
 — ex abscessu pectoris ad inferiora transeuntis signa. *ibid.*
 — excretio ex pectore per vias urinarias omnium optima. *ibid.*
 — infra vel supra excreci color varius est. 38.E
 — excretio bene tolerata in Pectoris abscessu bona. 38.F
 — rejectio ex Pulmonibus Phthisis dicitur. 36.A
 — species in Phthisi infinitæ. 36.B, C
 — exploratio per aquam velignem in Phthoe nullus usus. 36.C
 Pu.

Paris in Pectore generationis signa & exeundi via.

38.C

- a Jecore in Stomachum transitus omni modo caveri debet.

128.B

Pus ex Jecore per urinam quomodo educitur. *ibid.*

Purulentum vel *Empy* quinam dicuntur.

37.D

Pus album, concoctum, læve, inodorum, bonum in Jecoris abscessu.

42.C

- si in Vesicam impetum facit, quid agendum.

128.B

- album, modo purum & sincerum, modo cum urina permixtum, mejendo profusum renis ulceris signum.

54.B

- multum a ventre per Stomachum effusum Stomachi affectus præcipua causa.

57.C

- ex Pulmonis abscessu quale.

39.D

- album, spumans, salivæ mixtum, cinereum aut subnigricans in Pulmonis abscessu.

ibid.

- aliquando ex pectore per renes vel alvum evacuat.

38.D

- album, maturum, sine odore, læve & rotundum subito per os reiectum vel per alvum excretum bonum in Pectoris abscessu.

38.E

- per pallidum, biliosum, inæquale in pectoris abscessibus periculofum.

ibid.

- lividum aut atrum in Pectoris abscessibus putredinem & exedentia ulcera notat.

ibid.

- statum ulceris indicat.

54.C

- ex pectoris abscessu, si paulatim effundatur Sanitatem promittit.

38.D

- per stomachum ex Jecore fluens in aliam partem ave tendum est.

128.A

- in Jecore collectum per Vesicam exit.

37.D

- in Lienis collectum per Vesicam exit.

ibid.

- in visceribus sub septo transverso collectum per Uterum in mulieribus sæpe exit.

ibid.

- purum & concoctum nunquam excernitur in Lienis abscessu.

43.F

- in Lienis abscessu subalbidum, cinereum, faeculentum aut lividum.

ibid.

- ex Jecore per intestina quomodo educitur.

128.C

- album, læve, æquale, inodorum per alvum excretum in Jecoris ulcere bonum.

42.D

- per urinam exiens in Jecoris abscessu optimum & tutissimam crism facit.

ibid.

- crassum, inodorum, paucum ab uteri ulcere superficario.

64.B

- si ad intestina aut Vesicam derivatur in Pleuritide, ægri vomica Pulmonis liberantur.

11.C

- album, crassum, non tetri odoris ulcus benignum notat.

55.D

Pustule raræ, sparæ, dein coalescentes, in faucibus.

7.D

Putredinis in Pectoris abscessu signa.

38.E

- in Pectore signa.

ibid.

Putrefactio atque excisio membrorum a vipera viva comesta.

71.C

- intestinorum in Volvulo.

18.D

Pyæthri usus in Tetano.

85.C

- usus in Cephalæa.

117.B

- usus pro linimento in Apoplexia.

82.D

Q

Quies Phreniticis jubenda.

72.B

- *Quies* in Maniæ remissione.

33.A

- a gestatione Phthisicis concedenda.

26.E

- summa debet esse in corpore Syncopa laborare incipiente.

101.A

- concedenda, si dormire velit æger Syncopa laborans.

101.F

- succedere debet exercitationibus in Vertigine.

120.B

Quies post ambulationes necessaria in Vertigine.

119.D

- & victus tenuis nocent in Tabe a Syncopa.

103.C

- præter rationem initio Melancholiæ.

30.B

- post gestationem & deambulationem prodest in Epilepsia.

122.E

Quiete primum ventriculus labores remittere debet in Cœliaca passione.

132.C

Quieti sunt initio Elephantiasi laborantes.

69.D

- repente tamen irascentes similia patiuntur iis quæ Stomacho laborantes.

57.B

Quinquesolii usus in Arthritide.

133.D

R

Rabies canina fit sola exhalatione de Lingua canis rabidi, absque morfu, inspiratu attracta.

5.D

Radicatio venarum jecur est.

108.B

Radices elixæ pravæ sunt in Cephalæa.

117.E

- quænam in Renum Calculo potui dandæ.

131.A

- quænam in Lethargo conducunt.

78.D

Radicula naribus attracta caput sensumque perturbat.

79.E

Radicule Urinam movent, sed caput replent.

117.E

Radicularum usus in Cœliaca passione.

133.A

Ramorum bene olentium usus in Syncopa.

102.D

Ramentum aut membranula araneæ instar rubida per

vesicam exeuns renis ulceris signum.

54.B

Rape urinam movent, sed caput replent.

117.E

Raphanorum usus in Arthritide.

133.C

- usus in Elephantiasi.

134.E

Raxefacientia in Jecoris inflammatione.

107.C

Rarum bono sensu est præditum quia exasperabile.

65.E

Rationis marcor & ignavia ex refrigeratione in Senibus.

31.B

Rauco in Pulmonis abscessu.

32.D

- in Asthmatis initio.

49.C

- in faucium ulcere.

8.C

Recidivarum in Pleuritide metus unde.

93.D

Recreatio in Volvulo a tormenti dilatione in Volvulo.

105.C

Recurvi fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes.

56.A

Refectio in Melancholia quando necessaria.

126.A

Refrigerantia in Jecoris Phlegmone.

107.A

- alimenta in Sanguinis rejectione.

99.A

- externe applicata in Satyriasi conducunt.

113.B

Refrigerantium materia quænam in Arthritide.

133.E

- usus in Arthritide.

133.D

Refrigeratio Vesicæ Lethalis.

23.E

- delirii senilis causa.

31.B

- Vesicæ ad sanguinem ex ipsa fluentem coë-

cendum juvat.

110.C

- vehemens Jecoris inflammationis causa.

19.E

- si absque manifesta causa rigorem producat

Vena in cubito secanda.

85.A

- innati Caloris præcipua Caloris nervorum resolutionis causa.

35.A

- in Satyriasi bona.

25.E

- Paresis causa.

34.E

- intestina exulcerat.

60.B

- quando conducit in Arthritide.

67.A

- nimia vesicæ cavenda est.

110.D

- vehemens Epilepsiæ sæpe causa in Pueris.

84.B

- corporis in Phthisi.

36.B

Refrigeratio indigent Arteriæ vel Venæ dorsalis

inflammatione laborantes.

108.D

- Refrigerationes* assidue Dysenteriae causae. 60. A
Refrigeratis in solo vino Spes vitae sita est. 102. A
Regiones Calidae & Siccae conveniunt Epilepticis. 123. E
 — frigidae & humidae Phthisi producendae opportuna. 37. C
Repletio multa Saniosa, & humida in Asthmate bona. 40. D
 — pauca, tenuis, frigida, quasi spumans quaedam efflorescentia in Asthmate. *ibid.*
 — parva cum majore tussi initio suppurationis peccatoris. 38. C
Remedia eadem in Uva quae in Angina. 88. E
 — magna cito danda sunt in Tetano. 85. A
 — omnia a natura intra praefinitum tempus fiunt. 123. D
 — contra dolorem & vitium Jecoris vel lienis in Phrenitide. 75. E
 — ad colliquationem in Diabete sedandam eadem quae ad Hydropas. 129. A
 — calefacientia, humectantia, distentionem laxantia, & nervos remollientia omnibus potionibus miscenda in Tetano ex Vulnere. 86. D
 — externa Stomachica in Diabete. 130. A
 — rigoribus, qui sine ulceribus fiunt convenientia. 85. 86. A
 — in Apoplexia tractabilia & temperatura suavia esse debent. 82. E
 — in Epilepsia quaelibet exigua adhibenda quae penitus proficiunt nihil vero laedant. 122. C
 — nulla spernenda sunt in Epilepsia, sed omnia quae juvare creduntur adhibenda. *ibid.*
Remediis ad ossa usque penetrantibus Cephalaea juvatur. 115. C
Remedium nullum morbo inferius aut debilius a Medico adhiberi debet. 105. C
 — magnum requiritur in Apoplexia, quia magnus affectus. 81. C
 — ad vesicae laxamentum in Vesicae affectu acuto loco balnei. 110. E
Remollientia in faucium ulceribus resiccatis. 89. D
Renes calculosi difficilius Calculis vacuantur quam uterus a pariendo prohibetur. 130. C
 — & colum contigui sunt. 130. D
 — Jecoris speciem habent. 110. B
 — gravissimis & maxime miserabilibus morbis obnoxii sunt. *ibid.*
 — sunt quasi concrementum Sanguinis. *ibid.*
 — substantia glandulas referunt. 52. D
 — sinus exiguos habent. *ibid.*
 — afficiuntur in Colica. 59. C
 — proxime Jecori suspensi videntur. 109. B
 — Icteri saepe causa. 44. D
Renum affectus sunt multi & varii. 52. D
 — affectus. *ibid.*
 — Haemorrhagia. 51. E
 — abscessus affectus sunt diuturni. *ibid.*
 — dolor in Arthritide. 66. D
 — ruptionem ulcera diuturna & vix sanabilia sequuntur. 54. B
 — repletio ab Urinae in Vesica retentione. 23. B
 — exulcerationes & calculum curare si nequeant, mitigari saltem debent. 130. C
 — sinus quare oblongos natura creavit & Ureteribus aequales. 53. A
 — suppurationis curatio. 109. E
 — affectus acuti. 22. A
 — affectus non multum periculosi. 22. B
 — natura & usus. *ibid.*
 — actiones quomodo turbantur. *ibid.*
 — gravitas a pure ex Jecore in Vesicam defluente. 127. E
 — inflammatio a Calculo. 109. B
 — inflammationi Urinae retentio supervenit. *ibid.*
Renum acutorum morborum curatio. 109. A
 — inflammatio Jecori communicatur per venas communicantes. *ibid.*
 — locus humectandus, si calculi ipsistant. 130. D
 — inflammatio a Venae sectione mitigatur. 109. C
 — Haemorrhagia suppressa ex inflammatione Lethalis. 22. E
 — affectus acutos producant eadem anni tempestates & aetates, quibus venae cavae affectus acuti producantur. *ibid.*
 — affectibus quanam diata conducit. 131. A
 — cava lorum non exeuntis ablutione replentur in ipsorum inflammatione. 109. B
 — ulcerum & Calculorum curatio. 135. C
 — affectuum acutorum curatio. *ibid.*
 — exulcerationes senibus commoriuntur. *ibid.*
 — quidam acuti affectus Haemorrhagia, febribus vel inflammatione agrum jugulant. 52. E
 — affectus diuturni & non curabiles lente mortiferi. *ibid.*
Repletio & inflammatio pulmonis peracutum & Lethale malum est. 94. A
Reprehensio iracunda in Lethargo utilis. 78. A
Resina siccae pineae usus in Pleuritide. 91. B
 — terebinthi arboris usus in Cephalaea. 116. B
 — liquidae usus in Epilepsia. 84. C
 — ulus in Angina suppurante. 87. D
 — vel Sulphuris cum ceratis mixti usus in Pleuritide ad sputa expurganda. 92. D
 — terebinthi usus in Volvulo. 105. D
Resoluti fiunt juvenes Gonorrhoea laborantes. 56. A
 — similia patiuntur iis quae Stomacho laborantes. 57. B
Resolutio nervorum a Melancholia proveniens Sanationem non accipit. 125. C
 — diversarum partium. 33. E
 — membrorum in Cholerae incremento. 17. D
 — a Stomacho affecto. 57. C
 — Stomachi in Syncopa. 101. B
 — Vesicae tolli nequit. 54. D
 — in Volvulo. 18. E
 — ex nervi discissione insanabilis. 35. A
 — gulae in Apoplexia. 83. B
 — & intemperies humida si occupat genitalia profluit semen. 55. E
 — membrorum in corde affecto. 16. B
 — instantis uteri suffocationis signum. 24. D
 — medullae spinalis & venarum inde ortarum. 34. B
 — nervorum a capite oriundorum. *ibid.*
 — fit vel partium ejusdem nominis & conjugatarum, vel etiam conjugarum & cognatarum. 33. E
 — num in latere dextro num in sinistro consideranda est in pusilla apoplexia. 81. D
 — genuum in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61. E
 — Vesicae & intestini recti in Apoplexia. 83. D
 — ex Vulnere insanabilis. 35. A
 — totius corporis, sensus, mentis, & motionis in Apoplexia. 33. E
 — subito invadit saepe. 35. B
 — aliquando longa habet initia. *ibid.*
Resolutionem aliquando quaedam signa praecedunt. 35. B
Resolutiones quanam aetate & tempestate maxime fiunt. *ibid.*
Resolutionis praesentis signa. 35. B
 — nervorum causae primae. 35. A
 — genera. 33. C
Resolutis Castoreum egregie conducit. 82. G
 — gula salutis praetidium. 83. B
Respiratio difficilis in Pleuritide. 8. E
 — difficilis in Jecoris inflammatione. 20. A
 — frequens in Causi incremento. 16. E
 Re-

<i>Respiratio</i> difficilis in Jecoris ulcere.	42.D	— in Melancholia ab atra bile caput per consensum afficiente.	30.A
— pluribus mulieribus intercipitur in Vulvæ suffocatione.	111.D	— ad mortem usque inexplebilis nervos resolvere facit.	35.A
— fortior & manifestior in Uteri suffocationis Paroxysmi sine.	24.E	<i>Rubor</i> faciei in Sputo sanguinis e capite.	12.B
— facilis boni habitus corporis signum.	47.A	<i>Robur</i> a Semine.	56.E
— in crescente Cachexia cum anhelitu fit.	47.F	— ab exercitationibus.	120.B
— difficilis a gulæ resolutione.	83.B	<i>Rosæ</i> succus halitus, quibus sensus in Lethargo in Phrenitide abundant, expellit.	78.D
— lenta in Cachexiæ statu.	47.E	<i>Rosacei</i> usus in capitis exustione.	116.C
— difficilis in Hydrope.	50.A	— usus in Sanguinis e Vesica effluvio.	110.C
— mala in Purulentia, sed peior illis quibus ad superiorem ventrem malum adscendit.	38.C	— unguenti usus in Gonorrhœa.	131.C
— difficilis cum sensu ponderis pectore incumbentis in lienis abscessu.	43.E	— Cerati usus in Cholera.	104.E
— ignota & obscura in Uteri strangulatu.	24.D	— usus in Lethargo.	78.E
— in attrahendo longa est in febre ardente.	100.B	— olei usus in Melancholia.	126.D
— difficilis a Columellæ vitio acuto.	88.C	— cum aceto usus in Vertiginis paroxysmo.	119.B
— in Volvulo recreatio vel tormenti dilatio ad breve tempus.	105.C	— meri usus in Phrenitide ad somnum conciliandum cum succo hederæ aut serpylli aut fertulæ decocto.	75.A
— difficillima in Elephantiasi.	71.B	— usus in Diabete.	130.A
— læsa sæpe causa Cynanches, & Synanches.	6.C	— usus in Arthritide.	133.D
— depravata cum exsufflatione calida in Peripneumonia.	10.C	— olei usus in Hæmorrhagia.	96.D
— difficilis in Volvulo.	18.E	— usus in Satyriasi.	113.A
— difficilis in lætero nigro.	46.B	— usus in Phrenitide.	74.C
— frigida nocet in Pleuritide.	93.C	— olei usus in Phrenitide.	75.D
— difficilior in Pleuritide.	9.C	— olei usus in Elephantiasi.	135.D
— frigida Syncopes signum.	17.A	— unguinosi unguenti usus in Cœliaca passione.	132.D
— brevis in Pulmonis abscessu.	39.D	<i>Rosarum</i> foliorum usus in Angina.	87.C
— bona post somnum in Syncopa.	103.E	— decocti usus in Uva ulcerosa.	88.E
— difficilis & ægra Asthmatis incipientis signum.	40.C	— succi bene olentis usus in Syncopa.	102.C
— difficilior in Pectoris inflammatione ad supurationem tendente.	38.C	— foliorum usus in Arthritide.	133.D
— difficilis a quolibet negotio Asthma dicitur.	39.E	<i>Rosmarini</i> usus in Tetano.	85.B
— fortis, longa, & subita in venæ cavæ levi inflammatione, vel magna paulatim remittente.	21.E	— usus in Phrenitide.	75.E
— læditur ubi Pulmo affectus est.	10.B	<i>Rubefacientium</i> usus in Gonorrhœa.	131.D
— mala in Tetano.	4.B	<i>Rubi</i> radice arefactæ usus in Sanguinis rejectione.	97.E
— ad vitam necessaria.	10.A	— radicum decocti usus in Sanguinis rejectione.	98.B
— ut suffocat in augmento accessionis morbi comitialis.	2.E	— radice arefactæ usus in Sanguinis rejectione.	97.E
— fortis in Causo.	16.D	<i>Rubor</i> malarum hilaris in Pleuritide.	8.E
— tranquilla in Pleuritide bona.	9.C	— faciei ubi venæ instat ruptio in intestino.	62.C
<i>Respirationem</i> facilem reddentia in Volvulo.	106.C	— faciei in Peripneumonia.	11.A
<i>Respirationis</i> instrumenta quænam.	10.A	— malarum in Pulmonis abscessu.	39.E
— interceptio in Peripneumonia.	10.B	— oculorum in quibusdam Maniacis.	32.E
<i>Resitutionis</i> contractorum conatus confringit, non juvat, in Tetano exquisito.	4.E 5.A	— malarum in Elephantiasis initio.	69.C
<i>Revulsio</i> humorum caput occupantium in Apoplexia per alvi subolutionem.	81.E	— faciei in Satyriasi.	25.C
<i>Rhei</i> radice usus in Sanguinis rejectione.	98.A	— malarum in Asthmatis incremento.	40.C
— radix ad refrigerandum, siccandum, & adstringendum efficax est.	ibid.	— malarum in Peripneumonia.	11.A
— radice usus in faucium ulceribus.	89.C	— malarum cum tumore haud magno in Elephantiasi.	70.C
<i>Rhoi</i> usus in Sanguinis rejectione.	97.B 98.C	— faciei in Hæmoptoe.	14.E
— cibus aspersi usus in Sanguinis rejectione.	99.A	<i>Rubrica</i> Sinopica in Sanguinis rejectionibus conducit.	98.B
— esculenti usus in Syncopa.	102.C	<i>Rustus</i> a Calculi in Vesicam prolapsu.	53.D
— succi adstrictorii usus in Uva.	88.E	— putidi graveolentes in Melancholia quasi ex Salina exhalantes.	30.D
— succi usus in Sanguinis e Vesica effluvio.	110.D	— fetidi in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente.	61.E
<i>Rhyte</i> in Gonorrhœa prodest.	131.C	— crebri & foedi in ventriculi Hæmorrhagia.	14.D
— olei veteris vel recentis usus in Renum Calculo.	130.D	— biliosi, acidi, graveolentes in Jecoris inflammatione.	20.A
<i>Rigor</i> a Syncopa remanens tabis metum injicit.	103.C	— assidui, tetri odoris in Cœliaca passione.	58.C
— totius corporis in Cholæræ incremento.	17.E	— excitatur a laserpitii Cyrenæici Lachryma.	86.C
— si ob refrigerationem sine manifesta causa invaserit Venæ Sectionem requirit.	85.A	— foetidi piscium odorem exhalantes ab atra bile.	29.C
— ex Vulnere Venæ Sectionem requirit in cubito.	ibid.	— superius, licet violenter id tentent, Colici emittere nequeunt.	59.C
— mulieri ex abortu superveniens Venæ Sectionem requirit in cubito.	ibid.	— vitiosi & acidi in Colica.	ibid.
<i>Rigores</i> vesperi accedentes ab abscessu renis signum.	54.C	— inanes in Volvulo.	18.C
— in Pleuritide quid.	9.C	<i>Rugis</i> asperis totum corpus exaratur in Elephantiasi.	70.D
— in Vesicæ abscessu.	55.C	<i>Rugosi</i> fiunt viri a vitalis genituræ defectu.	56.B
<i>Rigoris</i> seu Tetani curatio.	84.E	<i>Rumicis</i> acuti seminis usus in Sanguinis rejectione.	98.C
<i>Rima</i> cutis frequentes, profundæ, asperæ in Elephantiasi laborantibus.	70.A	<i>Rutæ</i> in oleo decoctæ usus in Pulmonaria.	94.B
<i>Risu</i> vacant qui Stomachi affectu laborant.	57.E	— herbæ usus in Tetano ex Vulnere.	68.B
<i>Risus</i> in Mania.	31.E	— usus in Jecoris Phlegmone.	107.B
		— usus in Volvulo.	105.D
		— in aqua decoctæ usus in Lethargo.	79.C
		Pppp	Ru-

- Ruta* decocti usus in Volvulo. 106.A
 — usus in Synanche. 88.A
 — usus in Cholera. 103.E
 — usus in Lethargo. 79.B
 — usus in jecoris Phlegmone. 107.D
 — usus in Pleuritide. 91.D
 — usus in Pleuritide. 92.E
 — usus in Vesicæ affectu. 110.C
 — usus in Pulmonaria. 94.B
 — usus in Apoplexia. 82.A
 — decocti usus in Pleuritide. 90.B
Rutacei olei usus in Pleuritide. 92.C
 — olei usus in Epilepsia. 84.C
Rutaceum oleum viris in anum injiciendum in Pleuritide. 92.E
Sacculi jactus citra lassitudinem juvat in Elephantiasi. 135.D
 — calefacientes quales in Pleuritide applicari possunt. 91.E
Sacer morbus cur ita dicitur Epilepsia. 28.E,F
Sacra medicinae usus egregius & frequens esse debet in Elephantiasi. 134.D
Sacri medicamenti usus in Apoplexia. 82.B
Sacrum medicamen sensum, caput, & nervos repurgat. *ibid.*
Sal licet mordax & dolorificum, salutare tamen est in Scarificationibus. 92.B
 — quando & quomodo loco Scarificato applicandum. 92.C
Sales tenues Sacculo inclusi optimi pro fomento in Tetano. 85.D
Salicis foliorum succus egregius in emplastris contra Hæmorrhagiam. 96.E
Salvia usus in Satyriasi. 113.C
Salis usus in Phthisi. 127.B
 — cum nitro usus in Pulmonaria. 94.B
 — humiditates ex colliquatione manantes minus mordaces sunt quam ipsum Sal. 92.C
 — usus in Pulmonaria externus. 95.D
 — usus in Lethargo. 78.B
 — usus in Pleuritide. 91.A
 — ustulati usus in Volvulo. 105.E
 — usus in Vertigine. 120.C
 — usus in jecoris Phlegmone. 107.C
 — usus in Sanguinis rejectione. 99.A
 — usus ad capitis cutis exustæ crustas. 116.E
 — usus in Volvulo. 105.D
 — usus in Apoplexia. 82.A
Saliva est albida spumans ut in siti in Diabete advertante. 51.F
Saliva effusio in Synanche. 5.E
Salivæ effundunt nonnulli Stomacho laborantes. 56.E
Salsamenti tempestivi usus in Elephantiasi bonus. 135.E
Salsamentum in Epilepsia. 123.C
Salsi liquores sitim pariunt. 130.A
Salsugo marina quiddam siccum ulceribus communiat. 126.E
Saltatio in Mania. 31.E
Salut corpus movendum & perire torquendum in Cephalæa. 117.A
Salut optime faciunt in Vertigine. 120.B
Salutis mortisque observatio in Cholera. 105.A,B
 — spei in Apoplexia signalis. 82.A
Samia terra efficaciter Sanguinis rejectionibus subvenit. 98.B
Samia terræ usus in Uva. 88.E
Sampsuchi cum oleo decocti usus in Vulvæ suffocatione. 112.A
 — usus in Gonorrhœa. 131.C
 — usus in jecoris Phlegmone. 107.C
 — usus in Renum Calculo. 130.E
Sanationis spes in Elephantiasi quomodo obtineri potest. 134.C
Sanguificatio non perficitur in Cachexia. 47.E
Sanguinalis succi usus in Phrenitide. 47.D
 — herbæ succi usus in Sanguinis rejectione. 97.E
 — herbæ usus in Elephantiasi. 135.C
Sanguinem minori copia missum præstat quam majori copia quam par est. 81.C
 — ab ore utcumque manantem intueri terrorem in cutit. 95.E
 — per os ex primario viscere rejicere Malum est. *ib.*
Sanguinem a salubribus partibus haurire oportet in Apoplexia. 81.D
Sanguini ex Vesica fluenti opem non ferunt Medicamenta Sanguinem coercentia. 120.C
Sanguinis effusio ex pectore vitium est periculosum. 95.E
 — effusio ex Pulmonibus vitium est periculosum. *ib.*
 — effusio ex capite minus periculosum vitium quam ex pectore. *ibid.*
 — Stillationes largiores in intestinorum ulceribus. 60.A
 — e naribus assueti fluxus si suppressus fuerit, & Vertiginis causa, vena cubiti lecanda. 118.D
 — multum sed non semel totum, mittendum est in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.B
 — missio bis vel ter repetenda est in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. *ibid.*
 — profluvii signa & causæ ex rupto vase. 13.B
 — profluvii ex eroso vase signa & causæ. 13.C
 — profluvii a rarefacto vase signa & causæ. 13.B,C
 — per nares fluxus consueti suppressio per palatum saepe erumpit. 12.C
 — consueti impeditus effluxus e naribus Vertiginis causa. 118.C
 — grumi quomodo in Vesica formantur. 55.B
 — rejectione laborantes magna animi consternatione corripiuntur. 96.A
 — ex arteria intercostali profluvii signa. 15.A
 — missio a vena malleoli repetenda si a vena cubiti incepta fuit & ab inflammatione Vulvæ strangulatio orta fuit. 111.D
 — multum detrahendum est per scarificationem in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.C
 — sanies ex rarefactis valis per ostiola parva dilabitur. 97.D
 — rejectioni Medicus statim succurrere debet. 95.F
 — missio copiosa ex largo vulnere in juvenibus Uva laborantibus. 88.D
 — missio copiosa & ex larga plaga Uva laborantes a strangulatu tanquam a laqueo liberat. *ibid.*
 — profluvium aliquando majus fit ex intestinis ab Elchara decidua. 62.C
 — grumi in intestinis remanentes inevitabilem morbum efficiunt. *ibid.*
 — profluvio ex intestinis statim succurrere oportet. *ib.*
 — profluvii ex intestinis signa. *ibid.*
 — missio haud ita magna esse debet in Sanguinis rejectione. 96.C
 — per os effusio hominem satis labefactare potest. *ib.*
 — omnes effusiones haud leve vitium sunt. 95.E
 — effusio per fracturam haud leve vitium est. *ibid.*
 — effusio per erosionem haud leve vitium est. *ibid.*
 — effusio ex rarefactione haud leve vitium est. *ibid.*
 — rejectionis curatio. *ibid.*
 — effluvio urgente quid agendum. 96.D
 — profluvio aliqui renum vel ureterum affectus acuti jugulant ægrum. 52.E
 — detracti excessus Syncopæ causa est in Phrenitide. 76.C
 — e Vesica effluvi Symptomata. 55.B
 — grumi urinæ suppressionis causa. 23.B
 — mictus effectus. 54.A
 — fons est jecur. 124.A
 — rejectioni ex vulneribus adstrictio medetur. 97.C
 — missio ad animi usque deliquium dolores sedandi, vel stuporis vel sensus privationis in tutum est. 105.C
San-

- Sanguinis missio in Phrenitide quando & quomodo instituenda.* 37. D, E, F
- astatim eruptio non suppressenda si febris adest in Sanguinis rejectione. 98. D
- missio in Pulmonaria reiteranda est. 94. A
- missio e nasi interioribus in Cephalæa. 116. B
- eruptio vehemens de naribus bona in Peripneumonia. 11. C
- mittendi una vice quantitas ex viribus mensuratur. 124. C
- e naribus larga profusio in Pleuritide bona. 9. B
- rejectio exasperatur per concussiones. 96. A
- nimia effusio facit ut natura cibi penuria de propria sede prolatur. 124. B
- rejectionis ex erosionibus adstringentibus curatio tentanda. 98. A
- extrahendi quantitas in Tetano per cucurbitulam ex viribus ægri determinanda. 86. A
- tota quantitas non una vice detrahenda in capitis dolore. 115. A
- guttæ cum pure aliquando in fluore albo. 63. C
- rejectionis curatio generalis. 95. F
- nimia effusio per Cucurbitulam periculosa quodque est in Syncopa. 100. E
- paulum mittendum est in Melancholia & quidem pro ratione virium. 124. B
- quænam quantitas per Cucurbitulas in Vertigine detrahenda. 118. D
- multum per Scarificationes in Jecoris Phlegmone detrahendum. 107. B
- ex Arteria fluxus periculosus. 13. E
- per circuitus mictus quibusdam familiaris. 53. F
- rejectione curata, quid agendum. 99. E
- ex intestinis profusio senectæ est conveniens. 62. D
- copiosam detractionem, quorum vires patiuntur, in capitis doloribus, ut ipsis morbus continetur discutitur. 115. A
- quænam quantitas ex vena frontis in capitis doloribus mitti potest. 115. B
- rejectio si diuturna evadat valetudo, quid agendum. 99. A
- profluvium e gula non tantum quantum e pectore fit. 14. B
- e vesica effluvium multos temporis tractu jugulavit. 55. B
- effusione tardius consumuntur multi quam febre. 98. E
- copiosæ profusionis retentio Hystericæ suffocationis causa. 24. C
- multum quidem detrahendum est in Jecoris Phlegmone, sed non semel totum. 106. E
- vomitus instantis mortis metum incutit. 96. A
- grumi peracutum Vesicæ affectum produciunt. 23. C
- sputi e capite curatio. 12. D
- missio a talo incipienda in Melancholia a solitis evacuationibus suppressis. 125. B
- rejectiones facile reverti solent & maligno ingenio præditæ sunt. 99. D
- cum cibus rejectio in Ventriculi Hæmorrhagia. 14. D
- profluvium non tuto suppressitur medicamentis. 62. B
- missio in Pleuritide repetenda in remissione febris. 90. B
- rejectio v. Hæmorrhagia. 11. E
- grumi in Vesica effectus. 55. B
- cursus facilis est & copiosus in nasi interioribus. 116. C
- missionis loco acre Clyisma injici aliquando potest in Pulmonaria. 94. B
- ex Pulmone profluvii signa. 14. E
- e naribus in Cephalæa quænam quantitas evacuanda. 116. C
- Sanguinis creatio est in Jecore.* 106. D
- in totum a jecore emanatio est. *ibid.*
- profluvium a Jecoris abscessus apertura incisio-
ne. 42. B
- rejectio ex venarum erosionem quomodo curatur. 97. C 98. A
- profusio redit si ulcus post Sanguinis rejectionem remaneat. 99. E
- missio in Epilepsia a capite orta. 121. B
- e renibus fluxiones calculorum inhæsiones prohibent. 130. D
- multum mittendum est si strangulatus uteri a Phlegmone. 112. C
- grumi unam interciperi possunt. 22. B
- missio e venis cubiti in Pulmonaria. 94. A
- e pectore profluvii signa. 14. E
- effluvium in Vesica non leve discrimen est. 110. C
- missio in Syncopa si non bene sustinetur & inflammationes infestant, Cucurbitula multo ante morbi judicationem admoventia. 100. D
- rejectionis & Sanguinis sputi differentia. 12. A
- a capite profluentis in os signa & causæ. 12. B
- profusiones vel Hæmorrhoides Renum affectus diuturni. 52. E
- ex Vesica effusioni statim subveniendum est & quibus. 110. C
- major quantitas in Pleuritide detrahendus, quam si alia de causa de præcordiis hauriretur. 92. B
- missio an in Melancholia conveniat nec ne, ex quibus cognoscitur. 124. A
- multum & sæpe, Satyriaci laborantibus detrahendum. 112. E
- rejectioni ex Venarum rarefactione Adstrictio satis est. 97. C
- profluvium ex Vesica quale. 23. E
- grumi in Vesica perniciosi. *ibid.*
- guttæ atræ cum excrementis in ulcere intesti-
norum crassorum. 64. A
- e singulis visceribus rejecti signa & discrimina. 12. E
- ex vena cava effluxus Lethalis. *ibid.*
- ex aspera Arteria profluvii signa. 14. D
- effluvium ab hirudinum mortu ægre suppressi-
tur. 107. B
- effluxus in columella affecta. 7. B
- profluvium ex renibus non Lethale. 22. E
- extrahendi copia in Apoplexia conjectanda est. 81. C
- fluxus ab acedine. 58. E
- in Elephantiasi exigua pars est optima, quæ na-
turæ cibum præbeat. 134. D
- detrahendi quantitas in Phrenitide ex facultate
vel viribus judicanda. 73. F
- consueti profluvii retenti effectus. 54. A
- profusio in Jecoris inflammatione quos morte
liberat, his post tres Septimanas jecur suppu-
ratur. 20. B
- e naribus fluxus quomodo coercetur. 116. C
- Sanguis ubi per os rejicitur commodissime & opti-
me educitur per venam cavam in cubito.* 96. B
- est Vertiginis causa alimentum. 118. D
- pauca copia in Lethargo educendus. 78. A
- ex magna vena vel Arteria intestini erumpens
cito Lethalis. 62. B
- sæpe & copiose detrahendus est in Elephantiasi. 134. D
- num ex Arteria num ex Vena fluat, quomodo
dignoscatur. 13. E
- ex aspera Arteria qualis rejicitur. 14. D
- a Calore prolicitur. 96. A
- e gula qualis profluit. 14. B
- ex Aorta profluens cito Lethalis. 13. A

- Sanguis e ventriculo qualis rejicitur.* 14.C
 --- *venæ a Jecore infunditur.* 108.B
 --- *a Melancholia corripitur.* 125.C
 --- *ad animi usque deliquium mitti potest in Satyriasi.* 112.E 113.A
 --- *e gula raro per rarefactionem effluit vel erosionem.* 14.A
 --- *in Phrenitide semel, prout vires ferunt detrahendus.* 73.E
 --- *in Apoplexia si paulo plus detrahatur æger stragulat.* 81.C
 --- *paucus ad vitam tuendam efficacissimus.* *ibid.*
 --- *vitæ corporisque alimenti fomes est.* *ibid.*
 --- *ubi sufficienti copia evacuatus est in Jecoris Phlegmone per Scarificationes vel hirudines, loca læsa medicamentis sanguinem sistentibus obtegenda.* 107.B
 --- *quibusdam majori quantitate est detrahendus citra delirium quam in delirio.* 73.D
 --- *ad animi usque deliquium non detrahendus in Epilepsia.* 121.C
 --- *largiter per cucurbitulam occipitio affixam hauriendus, quum Apoplexia diu durat & caput in causa est.* 83.A
 --- *per cucurbitulam occipitio affixam extractus plus proficit in Apoplexia quam Venæ Sectio, & vires non labefactat.* *ibid.*
 --- *calidus est, & partes accendit.* 107.A
 --- *in Gonorrhœa muliebri in albidum Colorem mutatur defectu Caloris.* 64.A
 --- *crassus & fæculentus in ulcere majori intestini cæci.* 60.E
 --- *pravus & inquinatus quomodo detrahatur & bonus procreandus in Elephantiasi conjectandum est.* 134.D
 --- *ubi rejicitur debet in antiqua sede retineri exciscando incurfus.* 97.C
 --- *& Spiritus quomodo crassior efficitur in Sanguinis rejectione.* 99.C
 --- *si flavus in fluore uterino emanat, dicitur ruber, vel lividus, vel niger, vel tenuis, vel crassus & concretus ut grumi effluit.* 63.C
 --- *ex palato fluens in Asperam Arteriam dum rejicitur tussi incautos fallit.* 12.C
 --- *in Phrenitide liberalius detrahendus quum a præcordiis quam cum a capite oritur.* 73.D
 --- *non multus detrahendus in Phrenitide licet in principio.* *ibid.*
 --- *est Melancholiæ alimentum.* 124.A
 --- *ex rarefactis vasis cum rejicitur non est purus.* 97.D
 --- *in intestinorum crassorum ulcere emanans est flavus aut niger, purus non cum cibo aut Stercore mixtus.* 61.B
 --- *ex utero effluens Lethale si multum effluat & indefinenter.* 63.D
 --- *in Pleuritide ad animi usque deliquium non mittendus.* 90.A
 --- *ex ulcere intestini emanans in grumum quum refrixit obduratur, neque Sanguis excretus esse videtur.* 61.C
 --- *bene fluidus & multus mittendus est in Renum inflammatione a Calculo.* 109.C
 --- *in capitis doloribus pro virium ratione detrahendus.* 115.A
 --- *quot modis & ex quibus partibus per os effluit.* 11.E
 --- *quando expui dicatur.* 12.A
 --- *quando ex ore rejici dicatur.* *ibid.*
 --- *in Melancholia crassus, & biliosus & concretus & ater qualis Amurca.* 124.B
 --- *utrunque corruptus naturæ prædium & alimentum est.* *ibid.*
- Sanguis mittendus e vena cubiti, si Sanguis e naribus manare assuetus, suppressus fuerit aut sudores.* 118.D
 --- *e Pectore fluens qualis.* 15.A
 --- *e Pectore per Pulmonem exiens qualis.* *ibid.*
 --- *ex intercostali Arteria profluens qualis.* *ibid.*
 --- *ex aspera Arteria tussi non screatu exit.* 12.E
 --- *in Syncopæ metu etiam per Scarificationem detrahendus.* 100.C
 --- *concretus si vesicæ doloris vel impeditæ Urinæ causa sit quid agendum.* 110.C
 --- *atro viridique mixtus colore in Cachexiæ statu.* 48.A
 --- *assidue sed parva copia simul detrahendus ubi Sanguis per os rejicitur.* 96.C
 --- *in dejectionibus flavus, purus, non permixtus defuit ad extremum in Coeliaca passione.* 58.E
 --- *multus calorem & audaciam accendit.* 113.A
 --- *si ob fracturam aut erosionem profunditur malum.* 95.F
 --- *e vesica effluens qualis, & quomodo in grumum concrecit.* 55.B
 --- *& calor quando in Sanguinis rejectione congelandi sunt.* 97.D
 --- *quomodo concretus & compactus redditur.* 98.A
 --- *multus subito mittendus ad animi usque in Volvulo deliquium ab inflammatione.* 105.C
 --- *elephantis morbo alimentum est.* 134.D
 --- *in Elephante morbi interjecto tempore debet mitti, quo plus detrahatur, & vires recreentur.* *ibid.*
 --- *in Apoplexia a salubribus partibus facile delabitur.* 81.D
 --- *aliunde in jecur non influit.* 106.D
 --- *omnium alimentum est, omnium calor, omnium color.* 95.E
 --- *biliosus ex ipsius cruditate.* 45.C
 --- *ex Pulmone profluens qualis.* 14.E
 --- *e renibus profluens, purus, & urinæ permixtus, sed cum urina vesicæ circumfusus appareret.* 54.B
 --- *ex renibus aliquando fertur ubertim & repente qui in grumos concrecit.* *ibid.*
 --- *etiam interdum in Vesica congelatur.* *ibid.*
 --- *in febribus a liene vel jecore ex nare prorumpit quæ patienti visceri opposita.* 13.B
 --- *e capite in Asperam Arteriam decedens per tussim ejicitur.* 121.C
 --- *e capite in gulam profluens cum nausea rejicitur.* *ibid.*
 --- *e capite in Asperam Arteriam vel gulam profluens dum nausea rejicitur quomodo incautos fallit.* *ibid.*
 --- *qui expuitur, qualis.* 12.D
 --- *minori quantitate detrahendus est in Syncopæ quam in aliis occasionibus.* 100.D
 --- *si minus detrahatur in Apoplexia quam causa postulat, nil efficitur.* 81.C
 --- *ante animi deliquium cohibendus in Sanguinis rejectione.* 96.C
 --- *si a Salubribus partibus hauriatur, materia a læsis partibus derivatur in Apoplexia.* 81.D
 --- *cum urina exiens a lacerato per Calculum uretere.* 53.D
 --- *Sanies cruenta qualis ab intestinorum ulceribus, vel ex membris gravi onere contusis conspicitur in Anasarca.* 50.A
 --- *a faucium ulceribus ad interiora destillans partes integras celeriter ulcerat.* 89.A
 --- *Sanguinis ex rarefactis vasis per Oculi delabitur.* 97.D

<i>Saniei</i> a Jecore confluxus pessimus in Stomachum. 127.D	<i>Scirrhi</i> in liene geniti discussiones non facillimæ sunt. <i>ibid.</i>
<i>Sanies</i> albida excernitur in abscessu renum rupto. 54.C	inflammationis sunt germina. 128.E
— elida in ulcere uteri mali moris. 64.B	— jecoris signa. 42.D
<i>Sanitas</i> a naturæ potentia producit. 126.A	<i>Schirrhis</i> lienis quomodo Medicus opem ferre debet. 128.D
<i>Sape</i> græcæ usus in Phrenitide ad thoracem humectandum. 76.F	<i>Scirrbo</i> lienis quænam remedia adhibenda sunt. 128.E
— Creticæ usus in Asperæ Arteriæ ulceratione ex Sanguinis rejectione. 98.C	<i>Schirrbus</i> lienis orientes avertere debet Medicus. 128.D
— græcæ aut Creticæ usus in Phrenitide. 75.D	<i>Scirrbus</i> in Jecore peniciosior quam in liene. 41.D
<i>Saponis</i> usus in Elephantiasi. 135.B	— a Jecoris inflammatione non suppurante. 42.D
<i>Sapores</i> gustu non percipiunt, quibus Jecur affectum. 20.B	— Jecoris Icteri sæpe causa. 44.D
<i>Saporis</i> jucunditatem adferentia quænam in Phthisi concedenda. 127.B	— lienis affectus familiaris. 43.C
<i>Sarmentorum</i> cineris usus in Elephantiasi. 135.C	<i>Scissuræ</i> alte descendentes, velut nigri sulci in corio, in Elephantiasi. 70.D
<i>Satietas</i> in Cephalæa mala. 128.A	<i>Scotoma</i> est vertigo ad summum gradum protracta. 28.B
<i>Satureja</i> in Phrenitide bona, spirationem enim conciliat & urinam movet. 74.A	— vel Vertigo. 28.A
<i>Saturitas</i> quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno. 55.D	<i>Scotomatis</i> signa. 28.B
— immodica Maniam producit. 31.D	— nomen & effectus. <i>ibid.</i>
<i>Satyriasis</i> laborantes audaces fiunt coeundi insatietate. 112.D	<i>Screatus</i> creber in Sanguinis e capite Sputo. 12.C
— laborantes se incurvant & comprimunt. 25.C	<i>Seybellitis</i> vini usus in Melancholia. 126.B
— laborantes, tristes, quieti, & suam calamitatem deplorare videntur. <i>ibid.</i>	— usus in Vesicæ affectu. 110.D
— laborantes in Venerem lascivunt. 25.D	<i>Sclitio</i> venæ in Tetano leniter & facile debet expectari. 85.B
<i>Satyriasis</i> mentis alienatio sequitur. 112.D	— in Jecoris abscessu quando necessaria. 42.B
<i>Satyriasis</i> quos & quando occupat. 25.E	<i>Secundinarum</i> fortis avulsio uteri tunicas secum trahit. 65.A
<i>Satyriasis</i> ipso concubitu sedari non potest. 112.D	<i>Sedendi</i> cupido in Pleuritide quid. 9.C
— ubi cessat, ægri ad se redeunt & mente optime constant. 112.E	<i>Sedes</i> melle & rutaceo oleo inungenda in Epilepsia puerorum. 84.C
— si in longum tempus protrahatur, quid agendum. 113.C	— in Volvulo quibusnam oblinienda. 105.D
— curatio. 112.D	<i>Sedi</i> vel sempervivi cum aceto usus in Elephantiasi. 135.B
— in Gonorrhœam sæpe delabitur. 56.C	<i>Sedimen</i> album ad extremum apparet in Urina ubi puris a Jecoris in Vesicam fit transitus. 127.E
— dicitur etiam Elephantiasis scilicet ob impudentem coeundi libidinem. 69.B	<i>Sedis</i> inunctio prodest in Syncopa. 103.A
— ætate & vere præcipue nascitur. 25.E	<i>Segnes</i> fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56.A
— stupore & refrigeratione sanatur. <i>ibid.</i>	<i>Segnitie</i> membrorum post finitam accessionem comitialium. 3.B
— quomodo solvitur. <i>ibid.</i>	— magna corporis in Jecoris inflammatione. 20.A
— quid. 25.B	— in Maniæ remissione. 33.A
— laborantis penem excitat & erigit. <i>ibid.</i>	— diversis temporibus in Hydrope. 50.A
— affectus est turpis & acutus, qui intra septimum diem hominem consumit. 26.A	<i>Semen</i> animal robustum facit, & ad sanitatem disponit. 56.C
— signa exitiosa. 25.D	— sponte excernitur in remissione accessionis morbi comitialis. 3.A
— si verecundiam superet, homines lingua intemperantes efficit. <i>ibid.</i>	— ad generationem mirifice facit. 56.C
<i>Scapule</i> instar avis alarum eminent in Phthisi confectis. 37.B	— parce emissum reddit homines robustiores. 56.B
— extra versæ in Empyothoto. 4.C	<i>Semina</i> quænam in Lethargo conducunt. 78.D
<i>Scapulas</i> instar alarum protensas habent Phthisi obnoxii. 37.C	— optima in Jecoris Phlegmone. 107.C
<i>Scarificanda</i> est liberius cucurbitula in capitis vertice fixa, in capitis doloribus. 115.C	<i>Seminis</i> effectus in corpus. 56.B
<i>Scarificatio</i> in Pleuritide fieri debet. 92.B	— perfluxus ab intemperie & resolutione humida genitalia occupante. 55.E
— in Coeliaca passione. 132.D	— profluvii curatio. 131.B
— in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.C	— concoctiones in tempore a natura fiunt. 123.D
— supra locum inflammatum optima in Renum Calculo. 130.E	— profluvium vel Gonorrhœa. 55.E
<i>Scarificationes</i> in Elephantiasi adhibendæ. 135.D	<i>Seminum</i> urinam moventium usus in Sanguinis rejectione. 99.B
— in Jecoris Phlegmone. 107.B	<i>Seneſta</i> affectum Stomachalem producit. 58.A
— profundæ debent fieri in capitis vertice ad capitis dolores. 115.C	— Cachexiæ obnoxia, & mortem non evadit. 48.A
<i>Scarificationum</i> utilitas in metu Syncopæ. 100.C	<i>Seneſta</i> Sanguinis ex intestinis profusio est conveniens. 62.D
<i>Scille</i> crudæ laminis partes perfricare in Lethargo bonum. 80.B	<i>Seneſtus</i> frigida, & sicca. 3.E
<i>Scirrhi</i> lienis inflammationibus ad difflationem tendentibus veluti hæreditario jure succedunt. 128.D	<i>Senes</i> raro in Phthisin incidunt, & minime ex eo evadunt. 37.B
	— raro Cholera corripiuntur. 18.A
	— resolutione facillime tentantur & difficulter sanantur. 35.A
	<i>Senes</i>

- Senes* Pneumone facile laborant & facile inde per-
eunt. 41.B
— omnibus Hydropum speciebus sunt obnoxii
sed Tympaniæ inprimis. 50.D.E
— tetano Lethali frequentissime obnoxii 3.E
— ab intestinorum ulceribus vix sanantur & diu
laborant. 62.D
— Volvulo raro corripiuntur, & difficulter sa-
nantur. 18.D
— Pleuritidi obnoxii, sed sæpius quam juvenes
vel Viri liberantur. 9.D
— Apoplexiæ magnitudine, & ætatis miseria
opprimuntur. 81.B
— lienis affectibus difficulter laborant, & diffi-
cultur ab iis curantur. 44.B
— & viri acutis vesicæ affectibus magis obnoxii.
23.E
— raro ex abscessibus pulmonis vel Phthisi con-
valescunt. 11.D
Senibus absque morbo ob vitæ finem appetentia de-
est. 58.A
— abscessus in Pulmone Lethalis. 11.C
— Apoplexia familiaris. 81.B
— exulcerationes renum commoriuntur. 130.C
— Calculi colore flavo & croceo oriuntur & qui-
dem in renibus. 53.E
Senilem corporis habitum induunt juvenes Gonor-
rhœa laborantes. 56.A
Seniles fiunt in juvenia quibus Stomachi affectus adest
57.E
Seniores fæminæ rarius uteri suffocatione laborant
25.A
— quidam infæcii lienis vitio moriuntur. 44.B
Sensibus haud tutum est fomenta capiti applicare. 85.C
— omnibus communis locus est Synciput. 85.E
— delirantibus melancholici corrupte sentiunt.
124.E
— caligo oboritur a fomentis capiti applicatis.
85.D
— a somno multo stupor capitis injicitur. 119.C
Sensus & nervorum originis locus est caput. 73.D
— fit permutatio, ab caliditatis intus intem-
peratura. 65.E
— acies exquisitior ubi cor affectum. 16.B
— marcor & ignavia ex refrigeratione in senibus.
31.B
— privatio in Uteri strangulatu. 24.D
— repugnat hiera. 82.B
— stupet in Lipothymia per aliquantum tempo-
ris. 33.E
— in Melancholia commutantur & ægritudinem
participant. 124.E
— ipsi in Melancholia a noxa non sunt immunes.
ibid.
— privatio & intuendi sublata facultas in Epi-
lepsia impedit, quominus ægri quæcunque patien-
tur, concipiant. 124.B
— vel tactus abolitio Anaesthesia potius quam
Paresis. 33.D
— ablatio in augmento accessionis morbi Comi-
tialis. 2.E
— perversio in morbis Chronicis. 27.A
— mali obliteratur a somno in Syncopa. 103.C
— a melancholia aliquando corripiuntur. 125.C
— acutiores in Maniæ incremento. 32.C
— puri & integri in casu desperato. 17.B
— alicujus privatio ab Epilepsia. 28.E
— privatio ubi cor affectum. 16.B
— caligo discutitur in Phrenitide inveterascente.
lotionibus & capitis perfusionibus. 77.E
— reditus a marcore in Apoplexia bonus. 82.A
— doloris vi suffocationis hebes in Cynanche. 5.E
Sensuum sopor in resolutione. 35.B
Sensuum imminutio in Melancholia. 30.C
— abolitio aliquando impedit quominus vena
secatur in Apoplexia. 81.E
— exortus & initium est in capite. 124.E
— privatio in accessione morbi comitialis. 2.B
— abolitio in uteri suffocatione. 24.B
Sepiæ atramenti usus Hilei causa. 18.C
Septi transversæ & Pleuræ detractio versus inferiora
in Jecoris inflammatione. 19.E
Septum transversum si atra bile afficitur Melancho-
lia producit. 29.C
— transversum deorsum trahitur a Jecore suppu-
rato. 41.E
— transversum angustis opprimitur in Uteri
strangulatu. 24.B
— transversum in Asthmate afficitur. 40.A
Seri lactis cum elaterio & mulla usus in Angina. 87.B
Seridis succi usus in Sanguinis rejectione. 97.E 98.A
— usus in Satyriasi. 113.B
Sermo cum absentibus vel mortuis in Casu instan-
tis mortis signum. 17.B
— multus habendus in Lethargo. 77.F
Sermocinari non debent Sanguinis rejectione laboran-
tes. 96.A
Sermones doctos & res graves meditantibus familiaris
est Stomachi affectus. 57.D
— Epilepsiam patefaciunt. 122.D
— audire non debent Sanguinis rejectione labo-
rantes. 96.A
Serpylli usus in Lethargo. 78.E
— oleo incocti usus in Vertiginis accessione.
119.B
— comæ oleis incoctæ aut hederæ succo aut
Sanguinalis infusæ in Phrenitide usus. 74.D
Sertulæ usus in Phrenitide. 75.D
— in mulla elixæ usus in Pleuritide. 91.D
— cum oleo decoctæ usus in Vulvæ suffocatio-
ne. 112.A
— campanæ usus in Pleuritide. 93.A
— usus in jecoris Phlegmone. 107.B.C
— usus in Melancholia. 126.D
— usus in Phrenitide. 77.A
— decocti usus in Phrenitide. 75.A
Seselios usus ad concoctionem in vitio Stomachi la-
borantibus. 132.B
Seselis omnia genera prosunt in Epilepsia a visceri-
bus orta. 122.B
Sessio in oleo, aliis irritis, optima in Renum Cal-
culo. 130.E
Siccitas linguæ in Peripneumonia. 11.A
— in Phrenitide quomodo obtunditur. 77.D
— inferioris ventris in Elephantiasis incremento.
69.D
— linguæ & oris ex levi venæ cavæ inflamma-
tione vel magna paulatim remittente. 21.D
— oris in venæ cavæ inflammatione. 21.B
— oris statim a potu in Diabete. 51.E
Siccitatis in humiditatem conversio in casu quid.
17.A
Sicyonii olei usus in Satyriasi. 113.C
— olei brevis esse debet usus in Lethargo. 79.A
— olei usus in Syncopa. 103.A
— olei usus in Arteriæ vel venæ dorsalis inflama-
tione. 108.C
— olei usus in Lethargo. 78.E 79.A
— olei usus in Cholera. 104.F
— olei usus in capitis morbis. 115.E
Sicyonio oleo aut gleucino totum Apoplecticum homi-
nem lanis involutum perfundere oportet. 82.C
Sideritidis succi usus in Elephantiasis. 135.A
Sideritis cum pane & musco dolorem sedat in Arthri-
tide. 133.D
Sigillum lemnium in Sanguinis rejectione valde con-
ducit. 98.B
Signa

<i>Signa</i> puris a Jecore per intestina transeuntis. 127.E	<i>Sitis</i> ab aëre in latere concluso ac a pleuritide. 93.C
— puris ex Jecore per Vesicam transeuntis. <i>ibid.</i>	— major in Diabete. 129.A
— puris ex Jecore per Stomachum transeuntis. <i>ibid.</i>	— inextinguibilis a morsu Dipsadis. 52.C
<i>Signini</i> vini usus in Syncopa. 101.E	— augmentum in Diabetis incremento. 52.A
<i>Sii</i> usus in Renum Calculo. 131.A	— in acuto Vesicæ affectu mala. 23.D
— usus pro conterendo Calculo. 109.E	— in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61.F
<i>Siliquarum</i> esculentarum decoctum potui datum solum, quosdam a Sanguinis rejectione liberavit. 97.D 98.B	— est magna ac potus insatiabilis cupiditas. 129.B
<i>Simile</i> in dissimili, quemadmodum simia homini, mirifice prodest in Elephantiasi. 135.C	— a dolore in Arthritide. 67.C
<i>Simplices</i> sunt Arthritici post finitum paroxysmum. 67.C	— in Peripneumonia. 11.A
<i>Sinapi</i> aridum & cum Cerato humido prodest in Pulmonaria. 95.D	— ingens in Venæ cavæ inflammatione. 21.B
— humidi cum mulsâ usus in Pulmonaria. 95.B	— in Diabete omnium dolorum genere maxima est. 129.B
— omnium optime pituitam educit. 80.C	— extinctio in Pleuritidis quibusdam speciebus per aquam frigidam. 93.C
— etiam devorare in Lethargo conducit. <i>ibid.</i>	— quando utilis est in Epilepsia. 123.C
— usus in Renum ulceribus. 131.A	— ardentissima in Diabete. 51.E
— usus in Lethargo. 80.B, C	— in Stomachi vitio iisdem sedatur, quibus <i>Sitis</i> in Diabete. 132.B
— usus in Angina. 87.B	— adhuc nulla in Diabete adventante vel nondum vehemente. 51.F
— usus in Synanche. 88.A	— acris a vitio pectoris Phrenitidis causa. 76.E
— usus in Juvenum Epilepsia. 84.D	— in Arteriæ & venæ dorsalis inflammatione. 108.A
— pituitam fundit ac diffilat, aut ad inferiora deturbat. 117.B	— post frigida potum rursus accenditur in Venæ cavæ inflammatione. 21.E
— cum duplo pane usus in Cephalæa. 117.A	— nulla in febribus, a quibus Syncope. 16.C
— usus in Epilepsia puerorum. 84.D	— in Volvulo. 18.E
— usus in Vertigine. 120.C	<i>Situs</i> erecti necessitatis causa in Peripneumonia. 10.D
— cum aqua aut mulsâ usus in Cephalæa. 116.A	<i>Solani</i> usus in Satyriasi. 113.B
— sterno aut sub maxilla impositum, ut trahat, curat Synanchem. 6.C	— vesicarii usus in Jecoris ulcere. 128.C
— contenta in ventriculo disjicere potest. 80.D	<i>Solitudinem</i> amant quidam Melancholici. 29.E
— alvum humectare potest. <i>ibid.</i>	<i>Solitudinis</i> amor in Maniæ statu. 33.A
— flatus expellere potest. <i>ibid.</i>	<i>Sollicitudo</i> circa minima quoque in Hydrope. 50.B
— usus Cephalæa laborantibus non omnino est denegandus. 117.B	<i>Somni</i> mediocri boni affectus in Vertigine. 119.C
— acrimonia Stomachi vim roborat & capiti non ingrata est. <i>ibid.</i>	— graves, torpentes, breves in Hydrope. 50.B
— usus in Coeliaca passione. 132.E	— inquieti in Cachexiæ statu. 47.E
— usus externus in Pleuritide suppurante. 91.E	— in Jecoris suppuratione visis imaginibus non vacant. 41.F
<i>Sinchi</i> usus in Gonorrhœa optimus. 131.D	— noctu debent esse in Coeliaca passione. 133.A
<i>Sincipitis</i> dolor aliquando adest in Cephalalgia. 27.C	— graves, torpidi in Cachexia. 47.C
<i>Sinciput</i> locus omnibus sensibus communis est, hinc fomenta ibi non applicanda. 85.E	— principium quid. 75.B
<i>Singultus</i> stomachi affecti signum. 16.B	— boni effectus in Syncopa. 103.C
— in Cholerae incremento. 17.E	— tumultuosi in Venæ cavæ & Aortæ inflammatione. 21.C
— in acuto Vesicæ affectu pessimus. 23.D	— turbulenti in Melancholia. 30.B
— inanis in Jecoris inflammatione. 20.B	— breves resolutionis initio. 35.B
— inanis &c, in Cholera quid requirat. 104.C	<i>Somnifica</i> medicamenta in Pulmonaria quando adhibenda. 95.B
<i>Sinonis</i> decocti usus in Volvulo. 106.A	<i>Somnus</i> sufficiens in Asthmate bonus. 40.E
<i>Sinopice</i> rubræ usus in Uva. 88.E	— omnia si concoquat, in Cholera bonus. 105.A
<i>Sinus</i> Jecoris medicamentis effringendus est. 128.A	— in Phrenitide æque atque insatietas nocet in Vertigine. 119.C
<i>Sirius</i> capiti officit. 118.A	— si occupaverit Syncopa laborantem, cibaria plane concocta erunt. 103.C
<i>Sisaram</i> flatus edit & ventriculum tumefacit. 117.E	— tenuis cum dolore interruptus in Urinæ suppressione. 22.C
<i>Siti</i> compescendæ magna requiritur medicina. 129.B	— paucus, torpidus, comati similis in Peripneumonia perniciosus. 11.B
— mederi potest in Diabete, Stomacho succurrendo. <i>ibid.</i>	— inexcitabilis in mortem desinens in Elephantiasi. 71.B
<i>Sitis</i> nullo omnino potu sedari potest in Diabete. <i>ibid.</i>	— quomodo arcessi debeat in Phrenitide. 75.A
<i>Siticulosi</i> non sunt biliosi stomacho laborantes et si a cibis sitire videantur. 57.B	— cuique usitatis conciliatur. 75.B
— sunt ægri in affectu hepate. 20.B	— multus stuporem capitis sensibus injicit. 119.C
— sunt ægri in Causi incremento. 16.E	— qualis debet esse in Elephantiasi. 135.D
<i>Siticulositas</i> in Satyriasi. 25.D	— multus quid efficit. 25.E
<i>Sitim</i> Salis pariunt. 130.A	— deficit in Melancholia. 30.D
— depellentibus medicamentis opus est in Diabete. 129.B	— in Phrenitide quomodo allicitur & quando conciliandus. 75.A
<i>Sitis</i> intolerabilis in Diabete. 51.D	
— intensa in ulcere faucium. 8.B	
— in Diabete a Stomacho. 129.B	
— ex levi venæ cavæ inflammatione vel magna paulatim remittente. 21.D	
— nulla in Causo in Syncopam mutato. 17.A	

- Somnus* multus crassitudo est & nocet in Epilepsia. 122.D
 — tenuis in Elephantiasi vigiliis peior ob in-
 omnia. 71.B
Soni sensus post Lethargum remanens quomodo
 curatur. 80.C
Sonitus inopinatus in canina convulsione. 35.D
 — aurium in Stomacho affecto. 57.A
 — peculiaris perceptio in Mania incremento.
 32.D
 — aurium in capitis morbis. 114.C
Sonorum in auribus causae a vaporum exuberantia.
 119.C
Sonum edere graves voces adhibendo bonum est in
 Vertigine. 19.D
Sonus ore clauso per nares ex profundo elusus in Te-
 tano. 4.D
Sopor in Lethargo omni modo discutiendus, con-
 tra atque in Phrenitide. 78.A
 — in urinae suppressione tanquam ex lassitudine. 22.
 C
 — in uteri suffocatione cum sensuum abolitione.
 24.B
 — altus si in Lethargo occupet, quid agendum 80.B
Soporifera medicamenta in Pulmonaria. 95.B
Soporis imminutio a medicamentis in Apoplexia
 Salutis spem dat. 82.A
Sorbilla in Diabete. 130.A
Sorborum usus in Cholera. 101.D
Sorbitio tulli conveniens in Sanguinis reiectione. 99.
 A
 — non debet esse liquida in Sanguinis reiectione.
 99.C
 — ex Alica in Vertigine conducit. 120.D
 — ex farre lota cum vino & melle in Cephalaea.
 107.C
 — in Jecoris Phlegmone. 107.C
Sorbitiones ex alica elota in Epilepsia. 123.B
 — in Phrenitide quales conducunt. 74.A
Sordida cuti mordacia sunt. 135.E
Spasmi v. Tetanus.
 — in acuto Vesicae affectu pessimi. 23.D
Specilli oricularii usus noxius in Vesicae inflamma-
 tione. 111.A
 — oricularii usus ad amovendum lapidem & uri-
 nam educendam. 110.E
Spectacula non spectanda Epilepsiam patefaciunt.
 122.D
Spes bona Epilepticos miseros reddit. 121.C
Spina vertebrae superextat in Phthisicis. 37.B
 — quando in Lethargo oleo Sicyonio aut gleuci-
 no aut veteri oleo admixto perfundenda. 78.E
 — dorsi tenta & dolens in Tetano. 4.A
 — dorsi in rectum tracta in emprosthotono. 4.C
Spina piscium faucibus infixae causa Cynanches. 6.C
 — Lachrymae usus in Sanguinis reiectione. 98.D
Spirandi difficultas in Pulmonariis. 41.A
Spiratio facilis ex difficili fit usu veratri albi. 136.C
 — B
Spiritus calidus & siccus a vitio pectoris Phreniti-
 dis causa. 76.E
 — toras educendi sunt in Pulmonaria. 95.D
 — consistentia bona in Vertigine. 119.D
 — privatio cum imbecillitate in uteri strangula-
 tu. 24.B
 — si ad extrema evocentur in Pulmonaria, Mor-
 bo levamen adferunt. 95.A
 — opportuna exercitatio utilis in Elephantiasi.
 135.E
 — si aer inspiratu adductus, calidissimo & sic-
 cissimo peccans facit Synanchem Lethalem, abs-
 que inflammatione. 5.C
Splendida quaedam ante oculos inter multas tenebras
 oculis emicant in Scotomate. 28.B
Splendorum quorundam oculis obversantium causa a
 vaporum exuberantia. 119.C
Splendores colore insignes accessionem morbi comi-
 tialis instare nunciant. 1.A
Spondylii usus in Phrenitide. 74.D
 — oleo incoctus in Vertiginis accessione. 119.B
Spongia ex frigida faciei adnota sudores nonnun-
 quam comprimit in Syncopa. 103.A
 — ex polca in Arthritide prodest. 133.D
Spongiae paucis aceto perfusae emplastris in Hamor-
 rhaia superdandae sunt. 97.A
Spongiarum usus in Volvulo. 105.E
 — usus loco linarum in Haemorrhagia. 96.D
 — usus in Phlegmone Jecoris. 107.A
 — usus ad Sanguinem e naribus sistendum. 116.C
Spongis vice linarum aliquando utendum est in Sa-
 tyriasi. 113.B
 — non utendum in Sanguinis e Vesica effluvio,
 nisi valde urgeat malum. 110.D
Spuma labris Satyriasi laborantium insidet, ut in Hir-
 cis. 25.D
 — oris in fine accessionis comitialium. 3.B
Sputa varia in Pleuritide. 8.D
 — in Pleuritide, si in secunda hebdomada e-
 duci incipiant, omnibus in pejus vergentibus
 circa decimum quartum diem pereunt acri. 9.A
 — in Peripneumonia varia. 11.B
 — in Pleuritide si ulterius purgatione indigeant
 quid agendum. 92.C
 — in Pleuritide qualia excernuntur. 8.E
 — varia in Phthisi. 36.D
 — varia & aegre exeuntia in Pleuritide. 8.E
 — in Pleuritide nullum ordinem servant. *ibid.*
 — laevia, aequilia, humida, rotunda, ante quar-
 tum diem, septimo die Plurimam solvunt. 9.B
Sputi Sanguinis e capite causae & signa. 12.B, C, D
 — educationi studendum in Pulmonaria. 95.C
Sputo cruento succedens biliosum, dein pituitosum
 bonum in Pleuritide. 9.B
Sputorum variorum diversa excretio in Pleuritide
 quando bona. *ibid.*
Sputum in Peripneumonia si cruentum, floreo colo-
 re valde perfusum aliis perniciosius. 11.B
 — in Peripneumonia vel nullum vel aliquid ex-
 quisite biliosum est. *ibid.*
 — cruentum in Pleuritide ex omnibus si desinit,
 pessimum. 8.F
 — si humidius & copiosum rejicitur in Pleuriti-
 de quid exhibendum. 91.D
Squalor corporis in affectu hepate. 20.B
 — in labiis & in cute in Causo. 16.D
 — Melancholiae humectatione tollitur. 120.B
Squilla usus in Elephantia. 135.A
Stachidis-agrie usus in Lethargo. 80.C
Staphylini vel Pallinacae radices usus in Elephantiasi.
 135.E 136.A
Stercora antiqua si dejecta fuerint in Cholera quid
 agendum. 104.A
 — liquida a cicatricibus intestinorum tenuium.
 62.E
 — ope Clysteris solum ejicienda sunt in Vulvae
 suffocatione. 112.A
 — albida in Ictero & argillam referentia. 44.E
 — consueta in Ictero ex lienis vitio nigro Colo-
 re imbuta. *ibid.*
 — saepe sunt Volvuli fomenta. 106.B
Stercoris vomitus in Volvulo Lethalis. 18.E
Stercorum descensum juvat malva in Phrenitide. 74.A
Stercus si non deiecitur in Volvulo, initis aliis re-
 mediis, purgans exhibendum. 106.B
Sternutamenta apprehensis naribus in Vulvae suffoca-
 tione excitanda. 112.B
Sternutatoria quaedam sensum & caput perturbant.
 79.E
Ster-

<i>Sternutatoria</i> quomodo adhiberi debent in capitis morbis.	115.D	<i>Stomachus</i> est alimenti dux.	127.D
<i>Sternutatoria</i> in Lethargo quodnam melius.	79.E	— atra bile vexatus cibum refugit.	56.D
<i>Sternutatoriorum</i> usus in omnibus capitis vitiis.	115.D	— delectationis tristitiæque princeps.	<i>ibid.</i>
— usus in Vertigine.	118.E	— ob cordis vicinitatem & animæ consensum ad animi alacritatem vel abjectionem præcipue confert.	<i>ibid.</i>
<i>Stertor</i> inter Vigilandum, sed magis in Somno, in Asthmatis incremento.	40.C	— in Cholera si omnia evomat & nihil retineat quid agendum.	104.D
— in Tetano Opisthotono.	4.C	— in Cholera semper frigidum potum expetit.	104.B
<i>Stillicidium</i> urinae a Vesicæ affectu.	110.B	— ante veratri usum in Melancholia ad vomendum exerceri debet.	125.C
<i>Stimulantia</i> in Lethargo bona.	80.A, B	— ardens quomodo refrigeratur in Cholera.	104.A
<i>Stomachali</i> affectui quinam sunt obnoxii.	58.A	— aquam in Cholera exhibitam evomit.	<i>ibid.</i>
<i>Stomachi</i> sedes.	57.C	— tergis inter Scapulas adherescit.	124.D
— affectus sunt causæ plurimæ.	<i>ibid.</i>	— nec vitæ principium nec Sedes.	16.A
— resolutio.	33.F	— ut uterus, defectu caloris, pituitam evomit.	64.E
— restitutioni in Cephalæa confert vinum.	116.B	— præexercendus est, quum vehementioribus vomitoriis utendum est.	119.A
— dissensio a Calculi in Vesicam prolapsu.	53.C	— si atra bile afficitur Melancholia oritur.	29.C
— dolor augetur acibus assumptis quando agrotat.	56.E	— si nimis repletus esse videatur in Cœliaca passione quid agendum.	132.C
— maior a ciborum oblatione vel cogitatione ubi laborat.	<i>ibid.</i>	— in Diabete roborandus est vino adstringente meraciore.	130.A
— ulceris Symptomata.	14.D	<i>Storine</i> instrumentum ad venam in nasi interioribus aperiendam in Cephalæa.	116.B
— cibos fastidientis vitium quomodo debellatur.	132.A	<i>Strabositas</i> in Canina convulsione.	35.C
— tentio in Cholera quid requirat.	104.B, C	<i>Stragula</i> ignobili aut tunica lacerata utuntur loco vestis quibus Stomachus laborat.	57.D
— vis a Sinapi acrimonia roboratur.	117.B	<i>Stragule</i> vestes in Lethargo variæ esse debent.	77.E
— affectus diuturnus est, & quinam talis propriè dicitur.	58.A	— vestes glabræ esse debent in Phrenitide.	73.A
— vitio laborantium curatio.	131.E	<i>Strangulatio</i> in Uva si invaleseat quid agendum.	88.D
— affectibus laborantibus concoctio vitiosa est.	<i>ibid.</i>	<i>Strangulationis</i> metus a cucurbitula sub mento affixa ex gulæ resolutione.	83.D
— laborantis Symptomata.	16.B	<i>Strangulatus</i> faucium venæ Sectionem requirit.	89.B
— affecti signa.	<i>ibid.</i>	— in Peripneumonia.	10.B
— vicinitas cordi permagni interest.	16.A	— brevis Pulmonis inflammationem & repletionem consequitur.	94.A
— excrementa ante cibi assumptionem repurganda in Melancholia.	126.C	— augetur in Angina a bronchoromia.	88.B
— subversioni consulendum est ante cibum in Melancholia.	<i>ibid.</i>	— in Cholera ubi mors instat.	18.A
— cura omni modo suscipienda ubi jecur ulcere affectum.	128.B	— a gulæ resolutione.	83.B
— a pure ex Jecore affecti signa.	127.E	— ab venæ Sectione usque ad animi deliquium augetur in Pulmonaria.	94.A
— resolutio ex Syncopa.	101.B	— a Columellæ vitio acuto.	88.C
— vitio si sitis adest conducunt quæ in Diabete pro sitis sedatione adhibentur.	132.B	— subitus a Vulvæ ad superiora recursu.	111.C
<i>Stomachicis</i> Stomachi constitutio minime siticulosa est.	<i>ibid.</i>	<i>Stranguria</i> vel urinae stillicidium.	110.B
<i>Stomachicorum</i> curatio.	131.E	— a Renum affectu.	22.B
<i>Stomacho</i> quæ succurendo valent ubi pure a Jecore obruitur, leniter adhibenda sunt.	128.A	<i>Stratum</i> solidum, haud multum cedens, neque profundum, neque calidum esse debet, ubi Sanguis rejicitur.	96.A
— laborantibus concedenda quæ grata sunt & non valde lædunt.	132.A	— durum nervis ingratum.	73.A
— omni modo succurrendum est, si pus per ipsum ex Jecore violentius feratur.	128.A	<i>Streptus</i> in Phrenitide nullus esse debet.	72.C
— potissimum succurrendum est in Melancholia.	124.E	— a Columella in Canina convulsione.	35.E
— in Diabete externa remedia.	130.A	<i>Stridor</i> tracti plautri apparens in Vertigine.	28.A
— nulla nausea excitari debet ab ulla re.	128.B	<i>Studii</i> nimius amor & ad scientiam comparandam nimius labor homines Stomachi affectui reddit obnoxios.	57.C
— laborantes in Melancholiam incidunt.	57.B	<i>Stupidi</i> fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes.	56.A
— & Jecori subvenit in Melancholia aloes.	125.E	— Mania vel Melancholia facile laborant.	31.C
— & visceribus laboriosa purgatio est.	124.D	— habentur ob contemplationem, quibus Stomachus affectus est.	57.E
<i>Stomachus</i> sitis in Diabete fons est.	129.B	<i>Stupor</i> capitis sensibus injicitur a somno multo.	119.C
— male affectus.	56.D, E	<i>Stuporis</i> ac sensus privationis initium est Sanguinis missio ad animi deliquium usque.	105.C
— si a Sanie e Jecore fluente occupatur pessimum est.	127.D	<i>Styracis</i> unguenti usus in Cephalæa.	115.E
— si ad quæ libet devoranda male se habeat, ægrum celerius morbo atque fame consumi necesse est.	127.E	<i>Sublatis</i> optima in Apoplexia.	82.A
— ipse male se habet in Melancholia.	124.E	<i>Subtile</i> ingenium in Causo desperato.	17.B
— medicamenta intimis corporis partibus distribuit.	127.E, 128.B	<i>Sudarii</i> ex crudis linis confecti usus in Epilepsia.	123.A
— si cibos admittat & retineat in Cholera bonum.	105.A	<i>Sudor</i> exercitationibus moveri debet in Epilepsia.	<i>ibid.</i>

- Sudor* in Phthisi. 36.B
 — nullus in incremento Coeliacæ passionis. 58.E
 — in balneis nullus in Hydrope. 50.B
 — usque ad pectus calore molestior in Phthisi. 36.D
 — luteus decimo die in acuto Vesicæ affectu. 23.D
 — circa frontem & jugula & qualibet corporis parte si effluat stillatim in Cholera vinum exhibendum. 104.B,C
 — liberalis in Hydrope bonus. 43.B
 — multus si emanet &c, in Syncopa, vini quantum potare potest æger concedendum. 101.F
 — gelidus in Volvulo perniciosus. 18.E
 — non cohibendus in causo quid. 17.A
 — nullus in Cachexiæ statu. 47.E
 — immodicus neque cohibendus ex tendonibus in Heterocrania. 27.D
 — copiosus nec cohibendus ubi cor affectum. 16.B
 — nusquam effluens optimum sanescentis Syncopæ signum. 103.B
 — perennis effluens in Cholera malus. 105.B
 — circa frontem & jugula emanans in Asthmatis incremento. 40.D
 — si supprimatur in Cholera post adhibita remedia bonum. 105.A
Sudore madentibus in Syncopa calx extincta & gypsum exustum injicienda in faciem. 102.E
Sudores in Cholera copiosi perniciosi. 17.E
 — debent elici in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108.E
 — in febris remissionibus in abscessibus internis. 38.B
 — coercendi sunt in Syncopa. 102.B
 — assueti suppressi, si causa Vertiginis fuerint, vena cubiti secanda. 118.D
 — excretio consueta retenta Maniæ causa. 31.E
 — provocatio a calore cucurbitulæ lateri in Pleuritide applicatæ. 92.D
 — privatio post Syncopam. 103.C
Sudoris excretionem aliquando tollitur Leucophlegmatia. 50.E
 — secretio in carne fit. 45.C
Sudorum exsiccatio Cachexiæ causa. 47.C
Succi lubrici & abstergentes in Jecoris ulcere. 128.C
Suffimenta plurima Epilepsiam patefaciunt. 122.D
 — mali odoris os uteri retrahere si faciunt. 65.A
Suffocatio ex abscessu in Pulmonem transitu. 9.C
 — instar Catochæ viros invadens. 24.C
 — valida in Tetano. 4.B
 — ex pure subito in Pulmonem elapso. 11.D
 — violenta in Synanche a Spiritu corrupto. 5.C
 — in affectibus columellæ. 7.A
 — cum vocis interclusione viris æque ac feminis in quadam uteri suffocationis specie familiaris. 24.C
 — aliquando subita ex Pulmonis abscessu. 39.C
 — violenta in Uteri strangulatu. 24.D
Suffocationes fiunt in Elephantiasi, ac si ægri laqueo strangularentur. 71.B
Suffocationis quadam specie afficiuntur viri. 24.C
 — vulvæ curatio. 111.B
Suffumigatio odoratis in uteri strangulatu. 112.C
Suffusio humida circa illa fluctuans in Tympania. 49.A
Sulphur aquis sponte calidis inest. 126.A
Sulphuris vivi & cocti usus in Elephantiasi. 135.C
 — ignem non experti usus in Elephantiasi. 135.B
 — usus externus in Pleuritide. 91.D
 — ignem non experti usus in Pleuritide. 91.B
 — 92.D
Sulphurea balnea sponte calida juvant in Elephantiasi. 136.A
Supercilia crassa, glabra, prominentia deorsum gravata in Elephantiasi. 70.C
 — mora, varie tensa, & distracta in accessione morbi comitialis. 2.D
Supercilii solius resolutio. 33.E
 — dolor in Heterocrania. 27.C
Superciliorum tumor contractis intervallis in Elephantiasi. 70.C
 — color lividus aut niger in Elephantiasi. *ibid.*
Superstitione capiuntur quidam Melancholici. 30.C
Suppressio eorum quæ in Cholera ejiciuntur mala. 103.E
 — urinæ a vesicæ affectu. 110.B
Suppuratæ materiæ ingens diversitas. 37.E
Suppuratio in pleuritide quando fit. 9.C
 — tarde fit in sterno. 39.A
 — intestinorum in Volvulo. 106.C
 — Pectoris ex Sanguinis rejectione ex Pulmone. 13.A
 — lienis. 43.D
 — si fiat in Angina quid agendum. 87.D
 — ex renum inflammatione quomodo tractanda. 109.E
 — si fiat in Jecoris Phlegmone quid agendum. 107.D
Suppurationes intestinorum fiunt diversis temporibus. 61.D
Suppurationis ex Pleuritide metum quid injicit. 93.D
 — in Pleuritide signa & medela. 91.D
 — causæ communes. 37.E
 — in Pectore causæ. 37.E
Surrentini vini usus in Syncopa. 101.E
Sus optime conducit in Elephantiasi. 136.A
Suspiciosi fiunt Maniaci incremente morbo. 32.C
Suturarum capitis dolor in Arthritide. 66.D
Suum pedum usus in Epilepsia. 113.C
 — pedes & capita in Vertigine conducunt. 120.
 — extremitates conveniunt in Cephalæa. 117.D
Symphonis antidoti usus optimus in Gonorrhœa. 131.D
Symphyti radices usus in Arthritide. 133.D
 — radices tulsæ & cribratæ usus in Sanguinis rejectione. 97.B
Symptomatum quies a Calculi in vesicam prolapsu. 53.D
Syncopa laborans decumbere debet in oleo frigido. 102.C
 — a Phrenitide facile fit. 73.D
 — in judicatoriis diebus incidere solet. 100.D
 — ex Tetano oriri potest. 85.A
 — laborans si vividus efficitur optimum redeuntis Sanitatis signum. 103.B
 — laborantem debet Medicus suavi oratione ad bonam spem cohortari & vario alimento & vino opitulari. 102.A
 — laborans debet esse forti & bono animo. *ibid.*
 — laboranti omni efficaci medela opitulari debent. 102.B
 — qui laborarunt ægri aliquando rigent, torpent, dissolvuntur, & hi in tabem prolabantur. 103.C
 — si a multitudine fiat, venæ Sectionem nequaquam procrastinare oportet. 100.C
 — laborantibus magis quam aliis gratificandum est. 101.B
 — laborantibus alimenta triticea sorberi potius quam mandi apta sunt. 101.D
 — si in ea vel minimum erroris committitur ad interitum ducit. 100.D
 — antequam invadat propullanda. 100.A
Syn-

<i>Syncopa</i> æque ab igne, in Arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione quam ab Ardore.	108.B	— eadem species morbi est quæ Catochus.	81.A
— laborans morari debet prope virentia prata, fontes & obstrepentes rivos.	102.C	<i>Tabescentis</i> succi lienis aliquid exit, si abscessus lienis sit profundior.	44.A
— laborantis domus ad ursam vergere debet. <i>ibid.</i>		<i>Tabi</i> expediunt eadem quæ Catocho.	81.A
— naturæ est solutio.	100.A	<i>Tabidi</i> ex Syncopa alimento, ut nuper editi in lucem pueri, egent.	103.D
— a Pleuritide.	9.A	— corpus dimovere debent.	81.A
— laborantes post somnum leves, expediti & robusti fiunt.	103.C	<i>Tabis</i> a Syncopa signa.	103.C
— satis omnia consumere & exhaurire potest.	101.B	— lac medela est & nutritio.	81.A
— ubi ad iudicationem pervenit, quid.	<i>ibid.</i> C	— longæ causa frequens est lienis affectus.	44.B
— a Causo.	17.A	— vel Marasmi curatio.	81.A
— est naturæ viriumque dissolutio.	16.C	<i>Tactus</i> vel sensus abolitio anæsthesia potius quam Paresis.	33.D
— causa est frigiditas cum humiditate.	<i>ibid.</i>	— sensus abest in Canina convulsione.	35.E
— affecti intus & extra frigent.	<i>ibid.</i>	<i>Tedio</i> omnium Rerum afficiuntur, qui Stomacho laborant.	57.A
— affecti vaticinantur.	16.B	<i>Tardi</i> in discendo facile in Maniam vel melancholiam incidunt.	31.C
— cordis & vitæ ægritudo.	15.D	— sunt initio Elephantiasi laborantes.	69.D
— quid.	<i>ibid.</i>	— sunt biliosi Stomacho laborantes.	57.B
— affectus maxime Lethalis.	<i>ibid.</i>	<i>Tarditas</i> ad quodcunque opus in Asthmate incipiente.	40.B
— non est proprie Stomachi affectus.	15.E	— in Colica.	59.B
— quomodo aliquando curatur.	<i>ibid.</i>	<i>Tepefacientium</i> usus in Gonorrhœa.	131.D
<i>Syncopæ</i> Symptomata.	16.C	<i>Tectum</i> , quibus Stomachus laborat, est communis aer.	57.D
— sanescens signa.	103.B	<i>Tellinæ</i> succi usus in Volvulo.	106.B
— in Phrenitide signa.	77.C	<i>Tellinorum</i> jacula optima in Elephantiasi.	136.A
— initium quomodo prævidetur.	100.B	<i>Tempestas</i> humida & Calida Hæmorrhagiæ causa.	15.A
— initium est febris ardens.	<i>ibid.</i>	<i>Temperantia</i> homines debiles robustos reddit.	56.B
— aut cardiacorum curatio.	100.A	<i>Tempora</i> vel aures si scalpantur, somnus vel quies in Phrenitide conciliatur.	75.B
— præsentis curatio valde difficilis.	<i>ibid.</i>	— concava sunt in Cœliaca passione.	58.D
— curatio summam Medici providentiam requirit.	<i>ibid.</i>	<i>Temporis</i> dolor in Heterocrania.	27.C
— in Tabem decidentis signa.	103.C	<i>Temporum</i> venæ tument in Peripneumonia.	11.A
<i>Syncopam</i> in memoriam revocant ægri postquam curati sunt ceu quoddam somnium.	103.C	— Palpitationes a voce acuta.	119.D
<i>Synanche</i> malum in pectore condit.	6.B	— & maxillarum dolor in Arthritide.	66.D
— acutissima prima die Lethalis.	<i>ibid.</i>	— venæ elatæ in Cœliaca passione.	58.D
— occupat tonsillas, uvulam, pharyngem, Laryngem epiglottidem.	5.B	<i>Temulentia</i> Maniacos quosdam excitat.	33.B
— quandoque & linguam & buccas internas occupat. <i>ib.</i>		— Paresis causa.	34.E
— ut curetur cucurbitula malum in pectus trahens bona.	6.C	<i>Tendines</i> tenti & dolentes in Tetano.	4.A
— arte extrorsum tracta facile retrocurrit.	<i>ibid.</i>	<i>Tendinum</i> gravitas Symptoma assiduum morbi comitialis.	1.A
— in Cynanchen versa bona sæpe.	6.B	— dolor in Arthritide.	66.C
— si inflammata omnia vicina, in bonum flectitur.	<i>ibid.</i>	— tensio in Satyriasi perniciofa.	25.E
— cum suis Symptomatibus pulchre descripta.	6.B, C	— distensio in Satyriasi.	25.C
— morbus acutus.	5.A	<i>Tendones</i> levibus calefactoriis fovendi sunt in Tetano.	85.C
— respirationis impedimentum.	<i>ibid.</i>	— in Cholera inungendi.	105.A
— inflammatio organorum respirationis.	<i>ibid.</i>	— in Tetano lanis debent contegi.	85.C
— quandoque Spiritus ipsius morbus.	5.A, B	<i>Tendonibus</i> relupinato ægro in Tetano, fomenta usque ad verticem subjienda sunt.	85.D
— a solo Spiritu corrupto orta, sine labe corporis.	5.B, C	— cataplasmata applicandi modus in Tetano.	85.E
<i>Synanches</i> curatio.	87.F	— madefactio vel irrigatio inimica est.	74.D
— affectus cito Lethalis.	86.F	<i>Tenebræ</i> in Vertiginis accessione quomodo discutuntur.	119.C
— & Cynanches, causæ.	6.C	— oculis apparentes in Vertigine.	28.A
<i>Syria</i> parit ulcera faucium.	8.A	— mitigant dolorem in Heterocrania.	27.E
		— obversantur iis, quibus mictus Sanguinis periodicus supprimitur.	54.A
		<i>Tenesmus</i> in Cholera malus.	18.A
		— ab intestinorum tenuium ulcere.	60.C
		— ab intestini recti ulcere.	60.D
		<i>Tensio</i> tendinum & Spinæ dorsæ in Tetano.	4.A
		— musculorum & tendinum in Satyriasi perniciofa.	25.E
		<i>Tensiones</i> in ore ventriculi & gula in Cholera.	17.D
		<i>Tentio</i> nervorum & Stomachi in Cholera quid requirit.	104.B, C
		<i>Tentiones</i> Jecoris si fuerint in Cœliaca passione cucurbitula admota incidere oportet.	132.D
		— oris ventriculi si fuerint in Cœliaca passione cucurbitula admota incidere oportet.	<i>ibid.</i>

- Tentiones* ex nimio aquæ usæ inanes in stomacho con-
vulsionem similes vitandæ sunt in Cholera. 103.E
- Terebinthi* resinæ usus in Pleuritide. 91.B
- lachrymæ usus in Melancholia. 126.D
- resinæ liquidæ usus in Pulmonaria. 94.B
- arboris resinæ usus in Apoplexia. 82.A
- arboris resinæ usus in Tetano ex vulnere. 86.B
- resinæ usus in Volvulo. 105.D
- resinæ usus in Cephalæa. 116.B
- arboris resinæ usus in Phrenitide. 76.C
- Terebinthina* resinæ usus in Lethargo. 79.B
- Terebrata* nuda ossa circumcidere convenit in Epile-
psia a capite orta & quousque. 121.D
- Terebratio* capitis in Cephalæa vel ad diploën vel ad
Meningem usque in Cephalæa. 116.E
- Tergi* dolor in Pleuritide. 8.D
- Tergis* inter scapulas affigenda est Cucurbitula in Me-
lancholia. 124.D
- Tergo* Cucurbitulæ inanes in Pulmonaria adhibitæ
egregie faciunt. 94.C
- Terra* samia efficaciter Sanguinis rejectionibus sub-
venit. 98.B
- Terra* Samiæ usus in Syncopa. 102.E
- lemnæ aut Samiæ usus in Uva. 88.E
- Samiæ pulvis in Syncopa in frontem & malas
excutiendus. 102.E
- Terror* vehemens in Melancholiæ incremento. 30.B
- incutitur a conspectu Sanguinis ab ore utun-
que manante. 95.E
- Testiculi* lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus in
Satyriæ obvolvendi. 113.A
- Testiculis* refrigerantia applicari debent in Gonor-
rhœa. 131.C
- Testium* dolor in Colica. 59.C
- tumor si Urina paulisper retinetur in Diabete. 51.E
- tumor in Ascite. 49.C
- Tetani* ex frigore humido nimis periculosi. 3.F
- seu Rigoris curatio. 84.E
- causæ excitantes. 3.D
- emprosthotoni Symptomata. 4.C-E
- Opisthotoni signa & Symptomata. 4.C
- Tetano* laborantis domicilium calidum esse debet sed
citra sudorem aut resolutionem. 85.A
- laborantes si non deglutiant, quid agendum. 86.D
- cuicumque notæ communes. 4.A, B, D
- laborans inedia non debet macerari. 85.B
- Tetanus* exquisitus emprosthotonus insanibilis. 4.E
- nervos inflexiles, duos, rigentes efficit. 84.E
- morbus nervis proprius. 15.E
- maxime dolorificus. 3.C
- velocissime occidit. *ibid.*
- difficilis solutus. *ibid.*
- musculos maxillarum inprimis afficit. *ibid.*
- triplex. *ibid.*
- rectus. *ibid.*
- antrorsum. *ibid.*
- retrorsum. *ibid.*
- maxime hyeme fit. 3.D
- plerumque Lethalis. *ibid.*
- ex abortu plerumque Lethalis. *ibid.*
- autumno fit. 3.E
- crebro Vere fit. *ibid.*
- raro viros adultos occupat. *ibid.*
- creberrimus senibus & Lethalis. *ibid.*
- ætate vix fit. *ibid.*
- mulieribus crebrior quam viris, sed sanabilior. *ibid.*
- morbus assiduus, & proprius, minus Lethalis,
pueris. *ibid.*
- thoracis cito Lethalis. 4.D
- organa respirationis occupans cito Lethalis.
ibid.
- in Syncopam inclinat. 85.A
- subita & magna remedia requirit. *ibid.*
- qui sine ulceribus fit, quomodo tractari debet.
85.E, 86.A
- Thapsia* usus in Lethargo. 80.D
- succi usus ad dolorem in tempore sedandum.
117.B
- Theriaci* usus in Vesicæ affectu. 110.D
- vini usus in Melancholia. 126.B
- Theriaca* usus in Diabete. 130.B
- usus in vitio Stomachi laborantibus. 132.A
- Thoracis* gravitas in Peripneumonia. 10.B
- & dorsi musculorum dolor in Arthritide. 66.C
- & ventriculi lassitudines conducunt in Cœliaca
passione. 133.B
- prominentia in Tetano opisthotono. 4.C
- etiam cura haberi debet in Phrenitide. 76.D
- pravitas major & molestior fit a domestico ca-
lore commutato. 76.E
- mala sæpe fauces consensu, & halitu, inficiunt.
7.E
- Thorax* in omnibus morbis acutis medicari oportet.
76.D
- cum corde & pulmone laborat. *ibid.*
- etiam vitium contrahit ab aliis membris. 76.E
- eget humectandi & refrigerandi auxilio ubi causa
Phrenitidis. *ibid.*
- quomodo humectatur. *ibid.*
- uritur in Cynanche. 5.E
- lanis oleo imbutis cum nitro aut sale contegen-
dus in Pulmonaria. 95.D
- Thuris* mannæ usus in Tetano ex vulnere. 86.B
- Thus* optimum est in emplastris contra Hæmorrha-
giam. 97.A
- Thymbræ* sale conditæ usus in Sanguinis rejectione.
99.A
- viridis cum aceto perfusæ in Lethargo usus.
80.A
- usus in Vertigine. 120.C
- Thymelææ* usus in Angina. 87.B
- usus in Epilepsia a visceribus orta. 121.E
- Thymi* usus in Vertigine. 120.C
- viridis cum aceto perfusi usus in Lethargo.
80.A
- Attici usus in Melancholia. 124.C
- Thymus* Atticus atram bilem expurgat. *ibid.*
- in Epilepsia. 122.D
- Tibia* conspicua & prominens in Phthisi ut artus.
37.B
- Tibiæ* cantus Maniacos quosdam excitat. 33.B
- dolor in Ischiadis initio. 66.A
- Tibiarum* exercitatio Musico quietem affert. 75.C
- resolutio in Vertiginis augmento. 28.C
- Timiditas* ægri Venæ sectionem impedire potest in
Syncopæ initio. 100.C
- Timor* & cautio imperitiæ causa est. 80.D
- Timores* nervos resolvunt. 35.A
- Tinnitus* aurium in Sputo Sanguineo e capite.
12.B
- aurium in Maniæ incremento. 32.D
- aurium a voce acuta producuntur. 119.D
- Titillatio* fiat in Tonsillis in Vertiginis accessione.
119.B
- in palato Sanguinis e capite fluxus signum.
12.C
- Tonsilla* una resolvi potest altera intacta. 33.F
- Tonsillæ* pierunque subsidentes in Synanche. 6.B
- ad impulsu ciborum non concidunt in gulæ
resolutione. 83.B

<i>Tonfille</i> ab irino unguento nimis attractæ, convul-	<i>Triticæ</i> alimenti usus in Syncopa.	101. C
siones sæpe producere possunt in pueris Epileptici.	<i>Triticorum</i> parvus usus in Satyriasi esse debet.	113. D
84. B		
--- quibusdam ad basim usque & epiglottida exelæ	<i>Tubarum</i> ac fistularum sonitus videntur audire Ma-	32. D
sunt.	maci in morbi incremento.	66. E
89. D	<i>Tubercula</i> exigua & majora instar Varorum in Ar-	117. B
<i>Tonsillarum</i> inflatio & tumefactio extrorsum in An-	thritide.	70. B
gma.	--- varis similia excitantia medicamenta quando	44. A
--- tuillatio in Vertiginis accessione.	bona in Cephalæa.	47. E
--- inflammatio in Cynanche.	--- per totum corpus adesse in Elephantiasi credi-	83. D
--- ulcera.	bile.	49. C
--- Micia, & Peltifera.	<i>Tument</i> qui lienis ulcere laborant.	88. A
<i>Tonsillis</i> quænam minimum dolorem inferunt in Te-	<i>Tumidi</i> fiunt, veluti Caligine perfusi, Hydropicis	42. A
tanor.	similes a suppresso mctu Sanguinis periodico.	70. D
<i>Tormenti</i> dilatio in Volvulo ad breve tempus, recrea-	--- sunt ægri in Cachexiæ statu.	43. C
tio & respiratio est.	<i>Tumor</i> Vesicæ ubi reioluta est in Apoplexia.	47. D
105. C	--- in libus in Ascite.	49. A
<i>Tormenta</i> & dolores magis perseverantes in intestino-	--- in Synanche foras in sublime elatus a Pulmonis	44. B
rum ulcere carnem depascente ab excretionibus	inflammatione liberat.	42. A
copiosioribus & magis biliosis.	--- intus abditus Anginam patientibus perniciosum	47. D
61. E	malum est.	49. A
--- mordacia & acria tanquam a pauca calida bile in	--- ut externe appareat in Synanche omni modo	44. B
intestinarum tenuium ulceribus profundioribus.	tentandum.	43. C
61. D	--- postremæ partis malleoli in Arthritide.	47. D
--- sub umbilico in intestinarum tenuium ulceribus	--- ingens, in inspiratione major in Scirrho lienis.	49. A
carnem depascentibus.	--- in Cachexia corporis situm sequitur.	44. B
--- acerbissima in Ileco.	--- in Hydrope adeit.	42. A
18. B	--- exiguus, durus, & renitens lienis absque dolo-	70. D
--- a pure ex Jecore per intestina delabente.	re minus periculatus est.	43. C
127. E	--- sub mammis vel costis assurgens falso in Jecoris	47. D
--- ventris in Cholera.	suppuratione pro peritonæi tumore habitus.	49. A
17. D	42. A	
--- a Calculo in renibus confidente.	--- Menti ulceribus in augmento Elephantiasis.	44. B
130. D	70. D	
--- gravia ex Doloribus in Calculo renum.	--- malarum ulcerosus in Elephantiasis incremento.	44. B
53. B	ibid.	
--- cum intestinarum compressione & mollitie in	--- in Anasarca & Leocophlegmatia omnia abscon-	47. D
Chordapso.	dens.	49. A
18. B	--- circumscriptus apparet in Jecoris suppuratione si	44. B
--- in Colica.	non sub osse later.	42. A
59. B	--- sub spuris costis pressus dolet in Jecoris suppu-	70. D
<i>Tophacea</i> materia replentur articuli in Arthritide.	ratione.	43. C
66. E	--- a pressione cedens in Ascite.	47. D
ibid.	--- ad corporis varium motum mutans in Ascite.	49. A
<i>Torpentes</i> fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes.	ibid.	44. B
56. A	--- sonorus in Tympania.	42. A
<i>Torpor</i> in mctu Sanguinis periodico.	--- impressi digui vestigia diu retinet in Ascite.	70. D
54. A	ibid.	
--- a Syncopa remanens tabis metum injicit.	--- locum non mutat ex corporis conversione in	43. C
103. C	Tympania, sed undique æqualis permanet.	47. D
--- a vaporum exuberantia.	--- partium in Diabete ab Urinæ effluxu dissipatur.	49. A
119. C	51. E	
--- post Lethargum remanens quomodo discutitur.	--- mollis in parte summa lienis & tactui cedens in	44. B
80. E	Lienis suppuratione.	42. A
--- in Epilepsia inveterata.	--- puris expers tactui resistit.	70. D
29. A	ibid.	
--- membrorum ubi cor affectum.	--- in præcordiis si in Lethargo fuerit Cucurbitula	43. C
16. B	affigenda.	47. D
--- aliquando impedit quominus vena secatur in A-	--- narium in Elephantiasi.	49. A
poplexia.	--- superciliorum contractis intervallis in Elephan-	44. B
81. E	tiasi.	42. A
--- resolutionem præcedit.	--- magnus œdematosus in Synanche optimus.	70. D
35. B	6 C	
--- in Melancholia.	--- in locis vacuis in Leucophlegmatia & Anasarca.	43. C
30. B	49. E	
--- in Lethargo, quomodo discutitur.	<i>Tumorem</i> habent in partibus declivibus, cum decum-	47. D
80. E	bunt Cachectici.	49. A
<i>Torporem</i> & frigus injicientia in Satyriasi applicata	--- excitantia in Lethargo bona.	44. B
conducunt.	80. A, B	
113. B	<i>Tumores</i> in extremis pedibus manuumque digitis	43. C
<i>Tragi</i> cremoris usus in Uva ulcerosa.	subinde consistentes atque assurgentes in abscessi-	47. D
88. E	bus internis.	49. A
--- in Pleuritide boni sunt.	--- ulcerosi digitorum fiunt in augmento Elephan-	44. B
90. E	tiasis.	42. A
--- succi usus in faucium ulceribus resiccatis.	70. D	
89. D	ibid.	
--- cremoris usus in Angina.	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	43. C
87. E	tiasis.	47. D
<i>Transitus</i> ad media quando iterum faciendus in Me-	ibid.	
lancholia.	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	49. A
124. D	tiasis.	44. B
<i>Tremor</i> major in Lethargo si adsit, & convulsionem	ibid.	
minetur Sicyonium oleum capiti superfundendum.	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	43. C
79. A	tiasis.	47. D
--- in Jecoris inflammatione.	ibid.	
20. A	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	49. A
--- ab Urinæ suppressione.	tiasis.	44. B
23. C	ibid.	
--- ex Urinæ acris suppressione.	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	43. C
22. C	tiasis.	47. D
<i>Tremores</i> spontanei & involuntarii in Uteri suffoca-	ibid.	
tione, qui & ex abortivis Medicamentis excitantur.	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	49. A
24. C	tiasis.	44. B
<i>Trifolii</i> usus in Elephantiasi.	ibid.	
135. A	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	43. C
<i>Tristitia</i> in Melancholia.	tiasis.	47. D
29. E	ibid.	
--- præter rationem initio Melancholiæ.	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	49. A
30. B	tiasis.	44. B
--- ex pudore post finitam accessionem Comitiorum.	ibid.	
3. B	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	43. C
--- in Ictero nigro.	tiasis.	47. D
46. A	ibid.	
<i>Triticæ</i> cœna Vertiginoso conducit.	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	49. A
120. D	tiasis.	44. B
--- conducunt quando Phrenitis longiori tempore	ibid.	
producitur.	--- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephan-	43. C
74. B	tiasis.	47. D

Tumores juxta se invicem assurgentes in Elephantiafis incremento, crassi & asperi nondum contumui. 69.D

— detergentia in Elephantiafi. 135.B, C

— in facie duri, acuti, nonnunquam fastigio albidio, basi viridior in Elephantiafi. 70.B

— calefaciendi vel complanandi sunt in Elephantiafi. 135.B

Tumoris Jecoris suppurati a Peritonæi tumore differentia. 42.A

Tumorum interstitium in Elephantiafi laborantibus discissum est ut Elephantis corium. 69.D

Tunica interior intestinorum crassorum excernitur aliquando sine noxa in ipsius ulcere. 61.B

Tunica intestinorum ut & Ventriculi sunt geminæ. *ibid.*

Turbinis moti adpectus Epilepticis nocet. 122.E

Turgidi sunt instar Hydropicorum quibus lien suppuratus est. 43.E

Tussicula levis in profluvio Sanguinis e gula. 14.B

— in Asthmate. 40.C

— impertecta & inanis in Jecoris inflammatione. 19.F

Tussi continuæ in Pleuritide quid conveniat. 92.E

Tussis parva post Pleuritidem curatam cito sananda. 93.D

— arida in Pleuritide. 8.E

— in Pleuritide. 8.D

— a Gulæ resolutione. 83.B

— diuturna Purulentæ in Pectore causa. 37.E

— in Hydrope. 50.A

— magna, sed irrita in Lienis abscessu. 43.E

— molesta & inanis in Sputo Sanguineo e capite. 12.C

— assidua & aspera infestat in Asthmatis incremento. 40.D

— in quamdiu inflammatio adest, ubi futurus est abscessus in pectore. 38.C

— major initio suppurationis in Pectore. *ibid.*

— Pueros Phthisi obnoxios facit. 37.C

— commoveretur in Angina a Bronchotomia. 88.B

— in Phthoë. 36.C

— in Pulmonariis quasi aliquid expulsuri essent, sed quæ tamen est irrita. 41.B

— in Hæmoptoë. 14.D

— ut plurimum sicca in Peripneumonia. 11.A

— exasperationi ex aceti usu in Sanguinis rejectione quid conducatur. 99.A

— inanis & dura post longas febres. 36.D

— ab humido clanculum lapso in asperam arteriam, in affectu Columellæ. 7.A

— in Pulmonariis. 41.A

— longe minor & varia in Asthmate bona. 40.D

— in asperæ Arteriæ ulceratione ex Sanguinis rejectione. 98.C

— in Pleuritide pectus caputque concutiens, vires proterit. 89.E

— arida non admodum crebra in Jecoris suppuratione. 41.E

— ingens & inanis in Sanguinis e pectore fluxu. 15.A

Tympanifonum venter in Tympania percussus refert. 49.A

Tympania quid. *ibid.*

— senibus magis familiaris ob humorum & caloris inopiam. 50.E

— per se gravior est Ascite. 49.B

Tympaniæ difficilis curatio. 51.A

— signa. 49.D

Tympanitis ex lienis abscessu. 43.E

V.

Valentes ad operandum & cogitandum efficiuntur viri a genitura. 56.B

Valetudo longa Jecoris affectuum causa. 43.B

Vapor e naribus multus in causo in Syncopem transiente. 17.A

Vaporum exuberantia omnis actio torpet. 119.C

Varos excitantium usus in Gonorrhœa. 131.D

Vas erosum periculolum & difficulter curatur. 13.E

Vasa inanire non expedit in Capitis doloribus. 15.B

Vascula in Sanguinis rejectione debent cogi vel comprimere. 97.B

Vasis rupti curatio facilis. 14.A

— nimis rarefacti curatio facillima. *ibid.*

Vasorum inanitione Calculorum intrusiones laxantur. 109.C

Velaminum sordes expurgantur globis nitrosis lapodictis. 135.B

Vellicutionis sensus nullus in resolutione. 35.B

Vena in talo deinde cubiti secanda in Melancholia a solitis suppressis evacuationibus. 125.B

— cubiti solvenda est in Epilepsia a mediis corporis partibus orta. 121.E

— Cubiti recta in Vertigine secanda. 18.E

— cubiti non scindenda est si caput in Phrenitide affectum est. 73.E

— a magna sectione aperienda in Cubito, si Volvulus ab inflammatione. 105.C

— cava tota acutis & validis ægritudinibus exposita est. 20.E

— non secanda si Volvulus a corruptione vel ingenti frigore. 105.D

— in nasi interioribus quomodo aperitur. 116.B

— frontis recta quando in Capitis doloribus scindenda est. 115.B

— cubiti secanda in Uva. 88.D

— in intestinis rupta diu, ægrius & tardius sanatur. 62.C

— in Vesicæ ulcere ab omnibus etiam contrariis. 55.D

— malleoli quando in Renum calculo secanda. 130.D

— in Concavo cubiti scindenda est in Apoplexia. 81.D

— ad pubem veniens secanda si strangulatus Uteri a Phlegmone. 112.C

— secanda est in illis vitiis, a quibus non modica noxa provenit. 77.E

— cubiti in Angina scindenda, si tenuis victus præcesserit. 87.A

— quænam cubiti in Pleuritide secanda. 90.A

— cava in cubito cadenda est in Sanguinis profusione. 96.B

— in cubito commode aperta servatur per plures dies, ubi Sanguis rejicitur. *ibid.*

— cava in cubito stomacho & Jecore non copulatur. *ibid.*

— sinistrae manus quæ inter annularem & minimum digitum secanda dicitur, si Sanguis a Liene per os rejicitur. 96.C

— manus sinistrae quæ inter minimum & annularem digitum non a liene venit, sed cubiti inferioris Venæ propago est. *ibid.*

— non solvenda in Lethargo, si ab alio morbo oritur. 78.A

Venæ concavæ Dorsalis inflammatio veteribus ardoris species dicta fuit. 108.A

— sectio in Epilepsia. 84.A

— sectio in Renum inflammatione a Calculo. 109.C

Vena

- Vena* cavæ acutus morbus. 20.C
 --- cavæ descriptio. *ibid.* C, D
 --- & Arteriæ dorsalis acuti morbi curatio. 108.A
 --- in cubito ambæ & malleoli incidendæ in Elephantiasi. 134.C
 --- cavæ Hæmorrhagia citissime Lethalis. 20.F
 --- sectio in lingua quando conducit in Angina. 87.C
 --- sectio in Apoplexia bona. 81.C
 --- sectio in delirio sexto aut septimo Die febre superveniente dimittenda est. 73.C
 --- in toto corpore insignes apparent in Cœliaca passione. 58.D
 --- temporum & colli tument in Peripneumonia. 10.C
 --- sectio in Sputo Sanguineo a capite. 12.D
 --- in temporibus & sub lingua elatæ in Elephantiasi. 70.B
 --- sectio ad animi usque deliquium non debet fieri in pulmonaria. 94.A
 --- vel Arteriæ Dorsalis inflammatio Judicationibus non solvitur. 109.A
 --- sectio conducit in qualibet Sanguinis Profusione, si addit Plethora. 96.A
 --- cavæ inflammatio pro Causa a quibusdam habitata fuit. 21.C
 --- cavæ inflammatio quo anni tempore, & quibus præcipue accidit. 21.C
 --- sectio in Pleuritide eodem die faciendæ est. 89.E
 --- in rarefactione ceu situla nova imbecilla perfluunt. 97.C
 --- a Jecore in renes discurrentes inflammantur a renum inflammatione. 109.A
 --- obscuræ & nigre in Anasarea. 50.B
 --- nigre in Ascite & Tympania conspicuæ atque evidentes admodum sunt in brachialibus atque abdomine. 50.B
 --- sectio in cubito & in talo in Satyriasi. 112.E
 --- sectio in cubito quando in rigore requiritur. 85.A
 --- sectio nocet in Sanguinis rejectione, si ægrotus sit tenuis & Sanguinis inops. 96.D
 --- sectio in Melancholia quando fieri debet. 129.A
 --- sectio qualis instituenda in Syncopæ metu. 100.C
 --- sectio in malleolo vel in cubito in Vulvæ Suffocatione ab inflammatione. 111.D
 --- sectio in Phrenitide quando instituenda. 73.C
 --- cavæ ruptio si fiat in imo ventre juxta principium, Sanguis ventriculum & intestina replet, & moriuntur ægri antequam conspiciatur Sanguis. 21.A
 --- sectio quando ad alterum diem in Pleuritide differenda. 89.F
 --- sectio in febre ardente ad præcavendam Syncopam. 100.C
 --- sectionem quamvis prohibere possunt in Syncopæ initio. *ibid.*
 --- cavæ inflammata Symptomata. 108.A
 --- sectio non est procrastinanda ubi Syncopæ metus a multitudine, & inflammatio aliqua insignis in præcordiis aut Jecinore apparet. 100.C
 --- cavæ inflammatio. 21.A
 --- sectio in Jecoris Phlegmone. 106.E
 --- sectio in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.B
 --- cavæ inflammatio decimo quarto die ut plurimum lethalis, vel intra duplum illud tempus. 21.D
 --- sectio quomodo reiterari debet in Pleuritide. 90.B
 --- in cubito protinus aperiendæ in pulmonaria. 94.A
 --- graciles desinunt in nasi interioribus. 116.C
 --- latæ in Elephantiasi ob cutis crassitiem. 70.A
 --- quæ in cubito & fronte rectæ, secundæ sunt in Epilepsia a capite orta. 121.B
 --- Sanguinem jecur infundit. 108.B
 --- sectio in Capitis doloribus. 115.B
 --- sectio in cubiti curvatura si in Lethargo adsit plethora. 78.B
 --- sectio in angina latior esse debet, ut Sanguis cum impetu & majori copia effluat. 87.A
 --- sectio in angina sufficiens ad Symptomatum Diminutionem institui debet, hinc ad instantis animi Deliquium. 87.B
 --- in temporibus tumidæ apparent in Cachexiæ statu. 47.F
 --- in brachialibus majores & tumidæ in Cachexiæ statu. 48.A
 --- sectio in faucium inflammatione & strangulatu. 89.B
 --- sectio in Apoplexia repeti potest, si prior non suffecerit. 81.D
 --- cavæ levis inflammatio, aut magnæ paulatim remittentis non quidem lethalis, sed diu Causa laborare facit. 21.D
 --- Venarum distensio in Diabetis incremento. 52.A
 --- in facie distensio & tumor in pulmonis abscessu. 39.E
 --- jugularium impletio & distensio Symptoma perpetuum morbi comitialis. 1.A
 --- distensio in Sputo Sanguinis a capite. 12.B
 --- evacuationes ampliore Pulmonis locum ad respirationis transitum efficiunt. 94.B
 --- radicatio jecur est. 108.B
 --- laceratio a siccitate. 99.D
 --- Venatio bona in vertigine. 120.D
 --- conducit in Melancholia. 126.C
 --- Venæ quædam Vesicæ inflammationem producant. 23.D
 --- humores mutant ut a morbis internis mutantur. 5.D
 --- Venæ suspicionem quidam Melancholici habent. 29.E
 --- Venenum vesicam infestans Diabetis Causa. 52.B
 --- Venæ addicti inprimis Satyriasi laborant. 26.A
 --- Venæ usus capiti & nervis labem accersit. 118.A
 --- libido effrenatæ in Maniæ statu. 32.E
 --- usus ante seminis maturitatem noxia inprimis in Epilepsia. 123.E
 --- excitatio a vino. 113.D
 --- effectus Epilepsiæ similitudinem adducit. 123.D
 --- desiderium maniæ Causa. 31.D
 --- Venter flatibus refertus in Cachexia. 47.C
 --- flatuosus in Cœliaca passione. 58.C
 --- mollitus ubi vena in intestino recens rescissa est. 61.C
 --- subluendus in Lethargo non solum evacuandi sed etiam revellendi scopo. 78.A
 --- purgatorio aut Clystere evacuandus est priusquam in omnibus capitis vitiis pituitam educantur. 115.D
 --- inferior ab helleboro nigro purgatur. 136.A
 --- Venti vela percutientis sonitus in Vertigine apparet. 28.A
 --- Venti quæ medicantur remedia conducunt in Cœliaca passione. 133.A
 --- applicanda Epithemata in Cholera fere desperata. 104.C
 --- Ventrem superiorem purgat helleborus albus. 136.A
 --- Ventriculi morsus in lètero nigro. 46.B
 --- affectus vel passio Cœliaca. 58.A
 --- per totum diem refectione & calore indiget in Lethargo. 78.C
 --- dolor ad animi usque deliquium quod sæpe lethale in intestinorum tenuium ulcere cavo & depalcente. 61.F. 62.A
 --- & totius corporis ignavia in Lethargo. 79.A
 --- mala sæpe fauces consensu, & eructatione afficiunt. 7.E
 --- Venæ

- Ventriculi* frigus Cœliaci affectus Causa. 58.B
 — oris tensiones si fuerunt aut inflammationes in Cœliaca passione cucurbitula admota incidere oportet. 132.D
 — dolor assiduus a Sanguine ibi collecto. 14.D
 — os quomodo roboratur in Phrenitide. 74.C
 — & thoracis lassitudines conducunt in Cœliaca passione. 133.B
 — oris ardor in Phrenitide quomodo curatur, & unde. 77.A
 — oris & gulæ tensiones in Cholera. 17.D
Ventriculo laborantium curatio. 132.D
 — aut ejus ori applicanda est Cucurbitula in Melancholia. 124.D
 — opitulandum est post Venæsectionem in Melancholia. 124.C
Ventriculus in Phthisi si non concoquit qualia sunt exhibenda. 127.B
 — est vertiginis Causæ alimentum. 118.B
 — Icteri sæpe Causa. 44.D
 — interdum ut ab ardente Carbone peruritur in Cœliaca passione. 58.E
 — interdum tanquam a glacie congelatur in Cœliaca in passione. *ibid.*
 — ciborum digerendorum impotens est in Cœliaca passione. 132.C
 — in Cœliaco affectu primum quiete & inedia labores remittere debet. *ibid.*
 — & intestina Sanguine repleta ab venæ cavarum ruptione. 21.A
 — si evomat cum distensionibus & animi Deliquio in Cholera vinum requirit. 104.B
 — ut adstringatur, irrigandus est in Cœliaca passione. 132.D
 — contegendus est in Cœliaca passione. *ibid.*
 — est viscus concoctioni destinatus. 58.B
Ventris intumescentiæ in Phrenitide quibusnam succurratur. 76.A
 — prominentia in Tetano Opisthotono. 4.C
 — inferioris Siccitas in Elephantiasis incremento. 69.D
 — adstrictio quomodo producat in Cholera. 104.A
 — Suppressio in Cholera quando bona. 105.A
 — tumor in Satyriasi perniciosus. 25.D
 — ima pars existat in Chordapso. 18.B
 — tormina in Cholera. 17.D
 — ea pars laxa quam keneona Græci vocant secanda est in vesicæ acuto affectu. 110.C
Venus nocet in Epilepsia. 123.D
 — Paresis Causa. 34.E
Ver minus resolutionem producit quam hyems. 35.B
 — Sanguinis profluvia & abscessus parit. 54.C
 — humidum, Calidum hæmorrhagiæ Causa. 15.A
 — inflammationes & febres ardentes producit. 15.B
 — crebro Tetanum creat. 3.E
 — Melancholiam judicat. 30.B
 — Pleuritidem producit si frigidum, minus vero quam Autumnus vel hyems. 9.D
 — Maniam Sopitam suscitatur quasi. 31.C
Veratri exhibendi plures modi. 119.A
 — albi usus optimus in morbis inveteratis, & ubi alia irrita fuere. 136.A
 — usus in Cephalæa aliis irritis. 118.B
 — usum in Melancholia præcedere debent vomitiones. 125.C
 — Species, materia & utendi ratio in Melancholia. 125.C
 — nigri ex aqua mulsa in Melancholia cum atrabile. 124.C
 — albi radicis usus in Cœliaca passione. 133.A
 — usus in Arthritide. 133.C
 — usus in Melancholia. 125.C
 — assumptionem in vertigine quam præcedere debent. 118.E
 — usus in Elephantiasis. 136.A
Veratrum nigrum ex mulsa inter initia Lethargi mediocriter purgat. 78.B
 — nigrum atram bilem expurgat. 136.A
 — album superiorem ventrem, atrum inferiorem purgat. 136.A
 — mirifice Podagricis succurrit in primis morbi invasionibus. 133.C
 — album interius discurrens operatur quod ignis exurens facit. 136.B
 — naribus attractum caput Sensumque perturbat. 79.E
 — in Cephalæa ultimum atque valentissimum remedium. 118.B
 — album igni persimile est. 136.B
 — bombus nautis Somnum vel quietem conciliat. 75.B
 — in Elephantiasis quolibet tempore, sed potius vere atque autumnis alternis diebus exhibendum. 134.E
 — album Sanitatem reddit laborantibus per exiguum purgationem & modicam excretionem. 136.A
 — cum farre loto aut lente assumitur in vertigine. 119.A
 — cum melle decoctum propinatur imbecillioribus aut gracilioribus in vertigine. *ibid.*
 — album omnium simul purgantium Medicamentorum efficacissimum est potentia & qualitate non vitiosa. 136.B
Vere & æstate Satyriasis producit. 25.E
Veris tempore si Melancholia Juvenes licet graciles & Sanguinis inopes corripit, vena cædenda est in dextro cubito media. 129.A
Vertebrarum dorsii & cervicis dolor in Arthritide. 66.C
Vertici capitis affigenda est Cucurbitula in ipsius doloribus. 115.B
 — Cucurbitula affigenda in vertigine. 118.E
 — capitis quando in Phrenitide affigenda est Cucurbitula. 76.C
 — capitis quando in Lethargo applicari potest Cucurbitula. 79.B
Vertigines oriuntur a capitis & oculorum Circumvolutionibus atque intentionibus. 120.A
 — oboriuntur a gestationibus per tortuosos regionis tramites, & assiduos itineris flexus. 119.C
Vertigini conducunt eadem quæ in Cephalæa. 118.E
 — pila parva & magna detrimento est. 120.A
 — non conducunt puitam evocantia priusquam venter Clystere aut purgatorio evacuatus fuit. 115.D
 — in accessionibus quomodo opitulandum est. 119.A
 — ab aliquo ex visceribus in medio corpore positis subveniunt Cucurbitulæ. 118.D
Vertiginis indicia vaporum exuberantia. 119.C
 — incrementis signa. 28.C
 — vel Scotomatis signa. 28.A
Vertiginosi inter singula remedia cibus sunt reficiendi. 119.A
 — se exercere debent caput atque oculos sursum attollendo. 120.A
Vertiginosorum curatio. 118.C
Vertiginosus quum ad cœnam accedit, maxime iterum in frigida lavari debet. 120.C
Vertigo in intestinorum tenuium ulcere carnem depalcente. 61.E
 — Cephalææ succedit, & per se propriis de causis oritur. 118.C
 — in corde affecto. 116.B
 — in Cholæræ incremento. 17.E
 — instantis Uteri suffocationis signum. 24.D
Ver-

- Vertigo* ex Heterocrania diu durante. 27.F
 — si ab aliqua humorum suppressione inciderit, usitata excretio movenda est. 128.D
 — ab Hæmorrhoidum suppressione. 118.C
 — si a Cephalæa oritur curatio eadem quæ in hoc morbo. *ibid.*
 — a fluxu aquæ. 122.E
 — a circumvolutione accersitur. *ibid.*
 — in mictu Sanguinis periodico retento. 54.A
 — in Sputo Sanguineo e capite. 12.B
 — a Sanguine in Ventriculo collecto. 14.D
 — perpetuum Symptoma morbi Comitialis. 1.A
 — si capitis Symptoma sit, siue Cephalæa succedat, mala. 28.A
 — a pure ex Jecore stomachum afficiente, eoque durans donec pus erumpat. 127.E
Vesica per sacculos milium torrefactum includentes aut bubulas Vesicas olei calidi semiplenas fovenda in Tetano. 85.C
 — castoreo cum cera perungenda in Tetano. 86.D
 — inflammata specillum oricarium non admittit. 111.A
 — & caput irrigationibus præmuniri debent in Syncopa ut in Phrenitide. 101.C
 — Urinæ retentione distenditur, & evacuari amplius non potest. 23.B
 — afficitur in Colica. 59.C
 — in Apoplexia ad excretionem aliquando debilitatur. 83.D
 — recrementorum semper plena reperitur in Apoplexia. *ibid.*
 — in Apoplexia in maximam sæpe molem exiungit. *ibid.*
 — ita aliquando resolvitur in Apoplexia, ut purgamenta continere nequeat. *ibid.*
 — & intestinum rectum inter se proxima, hinc simul interdum resolvuntur. *ibid.*
 — in Apoplexia aliquando resolvitur. *ibid.*
 — natura frigida, tenuisque est, adeoque non multum refrigeranda. 110.D
 — ubi affecta alvus licet non sit sicca, nil deiecit. 55.A
 — magnopere a Cantharidibus læditur. 121.D
 — nonnullis Lethargicis humectanda est. 78.E
 — in Lethargo tanquam nervus patitur, & tanquam Urinæ iter laborat. 78.E
 — acredine humorum vexatur. 79.A
 — crassitudinis est admodum exiguae nervusque natura existit. 55.C
 — non facile carnem contrahit, neque facile ad Cicatricem ducitur. *ibid.*
 — & ureteres quasi incenduntur a Calculo majori urethrae inhaerente. 53.D
 — est nervus latus. 110.B
Vesica irrigatio utilis quando affecta est. 110.C
 — partes & fluentibus locis propinquæ adstringendæ in Gonorrhœa sunt. 131.B
 — peracuti affectus intra quatuordecim dies terminantur. 23.C
 — inflammatio peracutus affectus. *ibid.*
 — suppuratæ ex abscessu signa eadem quæ in aliis membris inflammatis. 55.C
 — abscessus cum febribus & horroribus fiunt. *ibid.*
 — abscessus æque periculosi ac aliarum partium
 — resolutio. 33.F
 — ulcerum depascentium signa. 55.D
 — dolor in Arthritide. 66.D
 — acuti affectus. 23.A
 — inflammatio æque ac renibus provenit. 110.B
 — inflammatio a venenis. 23.D
 — incisio pro extrahendo magno Calculo cito Lethalis. 54.D
 — affectus. *ibid.*
 — Calculi magni sine noxa excidi nequeunt. 54.D
 — morborum nullus placidus est. *ibid.*
 — morbi acuti inflammatione, vulneribus, convulsione febribusque acutis interficiunt. *ibid.*
 — ulcus & abscessus aut resolutio aut magnus lapsus tolli nequit. *ibid.*
 — dolores magis graves & Lethales patitur si per se laborat quam si per consensum. 23.A
 — natura & functio. *ibid.*
 — compressio ab Uteri inflammatione in mulieribus. 23.B
 — compressio ab intestini recti inflammatione in Viris. *ibid.*
 — distensio in ejus acuto affectu. 23.D
 — acutorum affectuum pessima signa. *ibid.*
 — inflammatio perniciofa. 23.E
 — refrigeratio & necrosis Lethalis. *ibid.*
 — Gangræna Lethalis. *ibid.*
 — affectus acuti, cuius ætati, & quam anni tempestate magis communes. *ibid.*
 — Hæmorrhagia raro Lethalis sed difficulter supprimitur. *ibid.*
 — a Venenis inflammata signa. *ibid.*
 — Paraplegia. 34.E
 — resolutionis per extensionem signum. *ibid.*
 — ex resolutione in se ipsam convolutæ signum. *ibid.*
 — ulcus inflammatione aut febribus insanabile redditur. 55.C
 — a pure ex Jecore affectæ signa. 127.E
 — in Apoplexia resolutio. 83.D
 — tumor ex ipsius resolutione in Apoplexia. *ibid.*
 — acutorum affectuum curatio. 110.B
 — renalibus similia acuta vitia proveniunt. *ibid.*
 — dolor acutior est quam renum. *ibid.*
 — refrigeratio juvat ad Sanguinem ex Vesica fluentem sistendum. 110.C
 — utilissimum remedium. 110.E
 — cervicis incisio ad extrahendum Calculum. 111.A
 — incisæ ad extrahendum Calculum medela. *ibid.*
Vesiculae quædam pusillæ, crebræ, humoris plenæ in loco ubi Ascites fieri solet, excitantur. 51.B
 — in abdomine, unde Hydrops, punctæ parum liquoris simul emittunt, licet multum contineant. *ibid.*
Vesicularum per viscerum ruptionem periculosus exitus. 51.C
Vesiculas ex Colo vel Ventriculo proficisci incertum est. *ibid.*
Vestes sordidæ cuti mordaces sunt & nocent ideo in Elephantiasi. 135.E
Vestis munda esse debet in Elephantiasi. *ibid.*
Veternorum vel Lethargicorum cura. 77.E
Via quomodo lubrica reddendæ in Jecoris abscessu. 128.A
Vitæ tenui & duriori utentes facile stomachi affectu laborant. 57.C
Vitæ sicco humor inutilis est. 99.C
Vitæ in Volvulo. 106.B
 — in acuto e Vesicæ effluvio affectu. 110.D
 — ratio in Cœliaca passione quomodo moderanda esse debet. 133.A
 — ratio in singulis capitis dolorum generibus tenuis esse debet. 117.B
 — rationis utilitas in Melancholia & quando necessaria. 125.A
 — in Vertigine. 120.B, C
 — ratio in Arthritide aliarum affectionum communis est. 133.B
Vitæ

- Vitæ* si morbi causa, hic cum victus mutatione recedat. 121.B
- vitæque ratio eadem in Diabete conducit quæ in Hydrope. 130.B
- ratio universa in Vertigine tam in curando quam post curationem. 119.C
- in Satyriasi. 113.C
- ratio Maniam producit. 31.D
- in Renum inflammatione. 109.D
- ratione succurrendum est stomacho, si pus ex Jecore per ipsum violentius feratur. 128.A
- ratio in Melancholia. 126.B, C
- tenuis & quies nocent in tabe & Syncopa. 103.C
- intemperantia Jecoris affectuum causa. 43.B
- ratio in Elephantiasi. 135.D
- in capitis doloribus. 115.A
- ratio adhiberi debet ad expugnandum Elephantiasin. 134.C
- ratio in Epilepsia. 122.C
- ratio in Gonorrhœa. 131.D
- in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.D, E
- Vitum* ex mari quærere prodest in Cephalæa. 118.B
- Vigilant* biliosi Stomacho laborantes. 57.B
- Vigilia* in Pneumone. 41.A
- & calor in Lethargicis excitari debet. 80.A
- in Pleuritide. 8.E
- in febre ardente. 100.B
- & motus discutiendi facultatem habent. 79.B
- aucta in Pectoris inflammatione ad suppurationem tendente. 38.C
- qualis in Elephantiasi. 135.D
- Vigilie* in Colica. 59.B
- in Pulmonaria furoris metum injiciunt. 95.B
- in Epilepsia inveterata. 29.A
- in abscessibus internis. 38.B
- in Augmento Phthisis. 36.B
- nimie stomachi affectum producant. 57.D
- in Melancholia. 30.B
- in Ictero nigro. 46.B
- in Asthmatis initio. 40.C
- sine lædente causa in Mania. 32.C
- auctæ in Peripneumonia mortifera. 11.B
- a dolore in Arthritide. 67.C
- in fluore Uterino. 63.E
- in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61.E
- Vigiliarum* mali effectus in Vertigine. 119.C
- Vina* dulcia vinosis meliora in Elephantiasi. 136.A
- Vincula* adstringentia in Uva extremis cruribus supra malleolos & genua, nec non & humeris supra brachialia & Cubitis circumdari debent. 88.D
- supra talos & genua, supra brachialia versus cubitos, supra cubitos versus humeros optima sunt in Angina. 87.B
- Vinculis* dolor minor infertur membris constringendo, quam si Arthritis illa occuparent. 65.C
- Vini* usus in Satyriasi. 113.AB
- paulum bibere debet Melancholicus post purgationem. 124.C
- dulcis usus in Vesicæ affectu. 110.D
- adstringentis meracioris usus in Diabete. 130.A
- nimius usus Sanguinis Sputi e capite causa. 12.B
- albi, tenuis, odorati, lotium moventis parvus usus bonus in Epilepsia. 123.C
- usus in Arthritide. 133.D
- usus in Cholera. 104.B, C
- & mellis diu permixti usus in Melancholia. 126.B
- austeri usus in Hæmorrhagia. 96.D
- usus in capitis Doloribus. 115.A
- austeri usus in Phrenitide. 76.F
- usus in Sanguinis e Vesica effluvio. 110.C, D
- usus in Elephantiasi. 136.A
- usus in Syncopa. 101.C
- odorati albi cum rosaceo usus in capitis summæ cutis exustione. 116.D
- cretici usus in Elephantiasi. 135.A
- aquati usus optimus est in Vertigine. 120.B
- usus in Cephalæa. 117.C
- usus in Melancholia. 126.B
- potio non tuta est in inflammationibus. 100.E
- usus & Virtutes. 113.D
- Absinthii usus jejuno stomacho in Elephantiasi bonus. 135.E
- usus noxius in Satyriasi. 113.D
- odorati & adstringentis aqua frigida misti usus in Cholera. 104.B
- usus in Angina. 87.C
- nigri austeri usus in Hæmorrhagia. 97.A
- potionis utilitas ante vel post Cucurbitulæ Applicationem in Syncopa. 100.E
- usus in Syncopa ex Phrenitide. 77.C
- dotes & usus in Phrenitide. *ibid.*
- albi odorati usus in Gonorrhœa. 131.C
- usus in Elephantiasi. 136.A
- Vino* cum cibo aliquando utendum est in Syncopa, urgente necessitate. 101.E
- Vinorum* vehementer adstringentium usus in Coeliaca passione. 133.A
- Vinum* odoratum, haud multum adstringens quam minime crassum eligendum in Syncopa. 101.D
- Chium aut Lesbium in Syncopa. 101.E
- ne mentem lædat, in Syncopa cibus ante sumendus est, & post hæc abstinendum. 101.F
- pervetustum aut valde novum utendum est in Syncopa. 101.E
- in Syncopa quomodo exhibendum. *ibid.* 102.A
- mentem delirare facit. 31.A
- in capitis doloribus quando exhibendum. 115.B
- intestina calefacit & conducit in Volvulo si dolor absit. 106.C
- solum refrigeratis vitæ spes est. 102.A
- etiam si dulce sit ut Sanguis viribus prodest. 130.B
- meracius in Cholera non exhibendum. 104.C
- cum cibo & panis buccellis madefactis in Cholera exhibendum. *ibid.*
- non multum adstringens Vomica pulmonis laborantibus, si febre vacant, potui dari potest. 95.C
- conducit iis, qui exiguas vires habent & post assumptum cibum valde laborant. 102.A
- album, tenue, dulce admittatur in Cephalæa, tantum adstrictionis habens quod alvum non remoretur. 117.E
- ad Stomachi restitutionem in cœna sumi debet in Cephalæa. 116.B
- celeriter substantiam alendo instaurat. 77.C
- quaquaversus ad extremitates usque permeat. *ibid.*
- tenori tenorem apponit. *ibid.*
- Spiritum torpentem expergescit. *ibid.*
- frigiditatem Calore temperat. *ibid.*
- laxantem madorem adstringit. *ibid.*
- extrorsum erumpentia atque diffluentia coercent. *ibid.*
- suave olfactu delectat. *ibid.*
- vires fulcire ad vitam prorogandam potest. *ibid.*
- in insania ad animum demulcendum optimum est. 77.D
- Viperæ* iplæ in cœna obsonio exhibenda in Elephantiasi morbo. 135.A

- usus in Volvulo. 106.A
 — quomodo præparari debent pro interno in Elephantiasi. 135.A
 — vivæ usus miseri effectus. 71.C
 — vim Concretionis maximam habent. 133.A
Viperarum usus in Gonorrhœa. 131.D
 — usus in Melancholia. 126.D
 — usus in Coeliaca passione. 133.A
 — usus in renum Calculo. 110.A
 — reptilium usus in Elephantiasi. 135.A
Viperas coquere ac condire, perinde ut pisces pro usu interno in Elephantiasi opus est. 135.A
Vires quando augeri debent in capitis doloribus. 115.B
 — labantes vino confirmantur. 106.C
 — si constant in pectoris abscessu bonæ. 39.A
 — ægri in Cephalæa postquam restitutæ fuerint quid agendum. 116.B
 — quæ alimenta distribuunt debilitatæ sunt in Coeliaca passione. 132.C
 — quæ restaurant, administranda in Melancholia 126.D
 — Corporis habitum in pulmonis abscessu tantum superant quantum animi rigor ipsas vires. 39.E
 — stomachi inedia & quiete recurrunt in Coeliaco affectu. 132.C
 — in Phrenitide quomodo instaurantur. 74.C
 — instaurandæ odoramentis in Phrenitide ante venæ sectionem quando. 73.F
 — instaurantia validissima in Tetano. 85.B
 — nullam noxam pati debent a venæ sectione in Melancholia. 124.B
 — instaurandæ in Syncopa, ut penitus extinctæ reviviscant. 102.B
 — firmæ in bono corporis habitu. 47.A
Viri & senes Vesicæ acutis affectibus magis obnoxii. 23.E
 — unde calidi, articulis firmi, animosi &c. 56.B
 — & adolescentes quibusnam affectibus magis obnoxii ex Jecoris abscessibus. 43.B
 — Dysenteria inprimis tentantur. 62.D
 — Gonorrhœa laborantes nullos pruritus habent. 56.A
 — & juvenes Cachexia non facile laborant nec facile sanantur. 48.A
 — Arthritide magis sunt obnoxii quam mulieres sed levius. 67.B
 — quibus Calor & Sanguis multus facile in maniam incidunt. 31.D
 — adulti minime obnoxii Tetano. 3.E
 — Melancholia & Mania corripiuntur. 30.B
 — cruenti dejectio a pure ex Jecore per intestina delabente. 127.E
 — Asthmatis difficilior sunt obnoxii, sed facilius inde pereunt. 40.B
Viribus prodest vinum etiam si dulce sit ut Sanguis. 130.B
Virilia in Satyriasi quibusnam fovenda. 113.B
Virilis habitus celerrime induitur in Gonorrhœa si æger rerum venerearum sit temperans & frigida lavetur. 131.E
Viris in anum rutaceum oleum injiciendum est in Pleuritide. 92.E
 — quædam suffocationis species familiaris est. 24.C
Virium labefactatio in Cholera quid requirat. 104.A
 — debilitas cum dolore in Jecoris inflammatione. 19.E
 — consumptio in intestinorum tenuium ulcere cavo & depalcente. 61.E
 — pristinarum restitutio in Hydrope bona. 43.A
 — lapsus in Cholera malum. 105.B
 — restitutio quomodo fieri potest in vertigine. 120.A
Viscera sunt præcipue Melancholiæ & maniacæ sedes. 31.C
 — si Epilepsiæ Causa, quomodo curari debet morbus. 121.E
 — flatibus evacuantibus medicamentis utendum est in Coeliaca passione. 132.E
 — quam aduri videntur in Diabete. 51.E
Visceribus & stomacho laboriosa purgatio est. 124.D
 — renaciter insidens Elephantiasis omnem spem curationis adimit. 134.C
Visceris inflammati effectus in Mania. 32.E
Viscerum supremæ partes ad vitam facientes maxime ægrotant. 108.B
 — caliditas in febre ardente. 100.B
Visio depravata in Maniacæ incremento. 32.D
Visum proritantia in Lerhargo conveniunt. 77.F
Visus ad spectu plantarum, picturæ & aquarum oblectandus in Syncopæ initio. 101.A
 — hebetudo ubi stomachus affectus. 57.A
Vita foeda & vexata doloribus in Diabete. 51.D
 — intolerabilis fieret Epilepticis, si quæcunque patiuntur in Accessionibus cernerent. 121.A
 — in aquis diu ducenda est in Elephantiasi. 136.A
 — in mari acta in renum omnibus Affectibus. 131.A
 — in Coeliaca passione quomodo dirigenda. 133.A
Vita odium in Melancholia. 30.C
 — desperatio in omni Hæmorrhagia, nisi in Hæmoptoe. 15.B, C
 — principium est in corde. 73.D
 — causa est Alimentum. 127.D
 — traductio in mari convenit in Cephalæa. 118.B
 — victusque ratio eadem in Diabete esse debet quæ in Hydrope. 130.B
 — spes refrigeratis in solo vino est. 102.A
 — tædium & mortis desiderium in Heterocrania. 27.E
 — corporisque Alimenti fomes est Sanguis. 81.C
Vitam laxiorem agunt Arthritici post Paroxysmum. 67.C
 — super mare degere Phthiisicis recte se habentibus conducit. 126.E
 — odio prosequuntur quidam Melancholici. 30.A
 — ignominia & dolore plenam trahunt Epileptici. 28.D
Vitia omnia majora per solos Deos curantur. 48.B
Vivendi desiderium in Hydrope. 50.B
Ulcera in Angina, si crustosa sint, quid agendum. 87.E
 — Ægyptia. 8.A
 — Syriaca. *ibid.*
 — renum mordacia sunt, modo pura modo sordida. 54.C
 — faucium adurere imprudens est. 89.B
 — mali moris ex Colica. 59.D
 — gingivarum. 7.D
 — uteri cum labiis duris asperis sanie olida, & dolore majore mali moris sunt. 64.B
 — vesicæ æque ac renibus proveniunt. 110.B
 — a calculis tacta insanabiles morbos produciunt. 54.C
 — in aurium basi sanie fluentia pruriginosa in Elephantiasi. 70.D
 — uteri profundiora & deteriora cum doloribus parvis, odore graviore & puris majore quantitate placida tamen sunt. 64.B
 — humidiora in Phthisi faba repurgantur. 127.C
 — eo melius purgantur in Phthisi quo flatibus magis redundant ingesta. *ibid.*
 — in intestinis sunt. 59.E
 — a scarificatione ulceratis ad cicatricem perducta, & indurata, eo hirudines applicandæ in Coeliaca passione. 132.D
 — renum vel ureterum Affectus diuturni 52.E

- Ulcera vesicæ* cur difficulter sanantur. 55.C
 — intestinorum proserpentina & exedentia. 61.A
 — uteri quænam mortifera. 64.C
 — in toto corpore & maxime in cruribus in iis
 Quibus lien ulceratus. 44.A
 — rotunda, livida, concava, sordida ægre sanabi-
 lia toto corpore apparent in lienis ulcere. 44.A
 — uteri aliqua sunt innoxia, aliqua maligna. 63.C
 — uteri quædam lata, pruriginosa tanquam sale in-
 sperfa, mitia sunt & superficialia. 64.B
 — faucium non quiescunt. 89.B
 — faucium interius depascendo celerrime serpunt.
 ibid.
 — faucium celerrime perimunt. ibid.
 — in rigore sunt sicca & squallida. 86.B
 — intestinorum quonam tempore & quanam æta-
 te imprimis fiunt. 62.E
 — intestinorum præcipue æstate fiunt. 62.D
 — renum vel ureterum ex abscessu facta omnium
 diutissima & raro curantur. 52.E
 — in Elephantiasis argumento fætida & insanabi-
 lia & alia super alia insurgentia, & mitescencia.
 70.E
Ulceratæ ab acribus fluxionibus partes quomodo le-
 niendæ in Elephantiasi. 135.D
Ulcerationi asperæ Arteriæ ex Sanguinis rejectione
 quid conducatur. 98.B
Ulceræ Jecoris laborantibus Jejunium nocet. 128.B
 — Jecoris laborantibus in cibo & potione gratifi-
 candum est. ibid.
 — Vesicæ laborantibus eadem non conveniunt om-
 nibus. 55.D
Ulceræ ex quo Tetanus Castoreum inspergendum. 86.B
Ulceribus unde orta convulsio cum Calefacientibus
 consulere oportet. 86.A
 — dulce subsidium & quolibet alio benignius
 est lac. 127.A
 — intestinorum tenuium profundioribus adsunt
 tormina mordacia & acria. 61.D
 — quiddam siccum communicatur a maris sal-
 sugine. 126.E
 — uterus est obnoxius. 63.B
Ulceris lienis signa. 44.A
 — lienis diu protracti effectus. ibid.
 — Jecoris signa. 42.C
 — oræ in Sanguinis rejectione ex erosione, si per
 adstringentia cogi nequeunt, neque ex compres-
 sione in unum redire, quid agendum. 97.D
Ulcera Vesicæ depascentium signa. 55.D
 — exedentium in Pectore signa. 38.E
 — intestinorum singula Symptomata. 61.D
 — faucium depastio quomodo coerceri potest. 89.B
 — faucium crustæ decidunt Medicamentis cau-
 sticis. ibid.
 — in Renibus curatio. 130.C
 — Pulmonis curatio. 126.E
 — Jecoris curatio. 127.D
 — intestinorum variaz species sunt. 60.A
 — in faucibus Symptomata. 3.B, C
 — faucium crustæ si resiccantur, & ulcera ipsa
 rubida fiunt, convulsionis metus subest. 89.D
 — faucium compressio caveri debet. 89.C
 — gulæ Symptomata. 14.C
 — tenuium intestinorum cavorum & depascen-
 tium Symptomata. 61.E
 — renum signa. 54.B
 — faucium rubor cum crustarum resiccatione,
 convulsionis metum injicit. 89.D
 — Uteri mali moris signa. 64.B
Ulcerosæ si sit uva quid agendum. 88.E
Ulcus neutiquam cancer est. 64.D
 — Linguae. 7.D
- post Sanguinis rejectionem, purulentum si sit,
 quid agendum. 99.E
 — vesicæ si accedat urinæ suppressioni pessima
 mala oriuntur. 23.C
 — uteri malignum ad cicatricem non ducitur. 64.C
 — in Jecore si perniciosum insit quid agendum. 127.D
 — uteri malignum vulvam exedit. 64.C
 — uteri quod manuum attractione & medica-
 mentis exasperatur, pessimum. ibid.
 — lateris diuturnum ex Pleuritide. 11.C
 — Articuli non bene sanescit ob perpetuum mo-
 tum. 55.C
 — colli. 7.D
 — asperæ Arteriæ, & thoracis, uno die lethale.
 ibid.
 — vesicæ inflammatione aut febribus insanabile
 redditur. 55.C
 — vesicæ affectus non subito Lethalis. ibid.
 — vesicæ tolli nequit. 54.D
 — Pulmonis a pure non evacuato. 11.D
 — vesicæ. 55.C
Unctiones in Cholera. 104.F, 105.A
Undarum murmur nautis somnum vel quietem con-
 ciliat. 75.B
Unguenta in vulvæ suffocatione lenia & minime
 tactum vellicantia. 111.E
Unguentaria glandis pulveris cribrati usus in lienis
 scirrhus. 128.E
Unguents Nardini usus in vitio stomachi laboranti-
 bus. 132.A
 — rosacei unguinosi usus in Cœliaca passione. 132.D
 — rosacei unguinosi aut oenanthini usus in Go-
 norrhœa. 131.C
 — ex styrace usus in Cephalæa. 115.E
Unguentorum usus in renum Calculo. 131.A
Unguentum stomachicum in Diabete. 130.A
Ungues lividi & incurvi in Peripneumonia perniciosi.
 11.B
 — adunci in Phthisi. 36.E
 — lividi in Causi incremento. 16.E
Unguina medicamentosa quænam. 80.B
Ungvine corpus vel crura subliniri debent in vertigi-
 ne. 120.D
 — corpus oblinire in Tetano convenit. 85.B
Unguinis usus cum Castoreo in Tetano. 86.D
 — calidi usus in Cholera. 103.E
 — crocini aut oenanthini usus in Phrenitide. 74.E
 — calidi usus in Pleuritide. 90.B
 — ex adarce & euphorbio usus in Cholera. 105.A
 — usus in venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108.D
 — usus in Jecoris Phlegmone. 107.D
 — usus in Apoplexia. 82.D
 — odorati usus in Vulvæ suffocatione. 112.A
 — olivæ acerbæ contritæ usus in Phrenitide. 74.C
 — usus in Pleuritide. 91.D
Unguinosi rosacei unguenti usus in Gonorrhœa. 131.C
Vocales efficiuntur viri a genitura. 56.B
Vocibus gravibus sonum edere, in Vertigine bonum
 est. 119.D
Vociferatio utilis, si sopor altus in Lethargo. 78.A
 — in Maniæ statu. 33.A
Vocis ablatio in Synanche. 6.B
 — acutæ fiunt viri a genituræ vitalis defectu. 56.B
 — suppressio in Uteri Strangulatu. 24.D
 — privatio ubi cor affectum. 16.B
Vocis

<i>Vocis</i> interclusio in Vulvæ suffocatione.	111.C	— nonnunquam jejuno stomacho nonnunquam radice provocato conducunt in Melancholia.	ibid.
— & Spiritus interclusio in Uteri suffocationis certa Specie.	24.C	— in Melancholia ante cibum ut cibus retineatur.	126.C
— ablatio in Peripneumonia.	10.B	<i>Vomitionibus</i> in Melancholia quomodo subvenientum est.	125.D
— privatio in Cholera mala.	17.E	<i>Vomitioria</i> vehementiora dari non debent, nisi prius exerceatur Stomachus.	119.A
— exercitatio lenis bona in Vertigine.	119.D	— mutant humores ut a febris.	5.D
— amissio ex Uteri Hæmorrhagia.	25.B	<i>Vomitiorium</i> vel purgans pueris conveniens in Epilepsia.	84.D
— acutæ mali effectus.	119.D	<i>Vomitu</i> aliquando rejicitur Pituita & bilis in Volvulo aut infra descendit exhibita hiera.	106.B
— interclusio in Volvulo Lethalis.	18.E	<i>Vomitui</i> excitando in pueris quænam aptissima corporis figura.	84.B
— emissio in Elephantiasi juvat.	135.E	<i>Vomitus</i> in Stomachi affectu.	56.E
— Suppressio in faucium ulceribus.	8.C	— pituitosus in gulæ ulcere.	14.C
— Suppressio in Jecoris inflammatione.	19.E	— pituitæ frigida & aqueæ in iis qui Stomacho laborant.	57.A
<i>Volatilia</i> omnia in Vertigine conducunt.	120.D	— pituitæ crassæ Symptoma assiduum morbi Comitialis.	1.A
<i>Volatilium</i> carnes in cremore liquefactæ conducunt in Phrenitide diu durante.	74.B	— biliosus in Heterocrania.	27.E
— carnes in Epilepsia.	123.C	— in Elephantiasi nunc ante cibum nunc post cibum.	134.E
<i>Voluptate</i> non abstrahuntur quibus stomachus laborat.	57.D	— quando utilis in Cœliaca passione.	133.A
— afficiuntur mulieres Gonorrhœa laborantes.	56.A	— omnium contentorum in Volvulo vehementi.	18.E
<i>Voluptatis</i> recreatio a vino.	113.D	— perpetuus in Cholera malum.	105.A
<i>Volvuli</i> mediocris Symptomata.	18.E	— in pueris quomodo excitatur.	84.B
— vehementis signa.	18.E	— Pituitæ copiosus in Satyriasi.	25.D
— fomites sunt sæpe stercora, biles, vel pituita.	106.B	— Sanguinis instantis mortis metum creat.	96.A
— signa mortifera.	18.E. 19.A	— pituitosus & biliosus in vomitu cruento.	14.D
— causæ eique opportuna tempora & ætates.	18.C	— stercoris in Volvulo lethalis.	18.E
— cura a frigore.	105.D	— frequens per aquam tepidam bonus in Volvulo.	105.D
— cura a corruptione sine inflammatione.	ibid.	— Stomachi affecti Symptoma.	16.B
— curatio.	105.B	— in Cholera provocandus aqua tepida.	103.E
<i>Volvulo</i> laborantibus mori beatum est.	105.C	— citandus in Vertiginis accessione.	119.B
— nonnulli laborantes desperata salute, mortem evidentem tantummodo formidant.	ibid.	— in Satyriasi quinam bonus.	25.E
— coli obeunt mortem Calculosi, si Calculi renibus confidant.	130.D	— conatus inanis in Jecoris inflammatione.	20.A
<i>Volvulus</i> V. Hileum.	18.B	— Pituitæ vel bilis tam atræ quam flavæ in Vertiginis augmento.	28.C
— Pleuritidem aliquando mentitur.	19.B	— biliosus & distensio in Cholera si adsit quid agendum.	104.A
— Colicæ supervenit.	59.B	— in profluvio Sanguinis e gula.	14.B
— si adsit & lotii suppressio, & Calculi renibus insistant, vena malleoli quæ recta reni respondet, secanda.	130.D	— bilis in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente.	61.E
— si ab inflammatione Sanguis ad animi usque Deliquium mittendus.	105.C	— Sanguinis in Ventriculo collecti bonus.	14.D
— a Colo affecto minus periculosus quam a tenuibus intestinis.	19.B	— solvit levem & nondum fixam lenteriam.	63.A
— unde dictus & ejus signa.	18.B	— in Cholera.	17.C
— fit maxime æstate.	18.D	— Pituitæ deinde bilis in acuto vesicæ affectu.	23.D
— cito fit lethalis terminum vi.	ibid.	— cum distensionibus & animi deliquio in Cholera vinum requirit.	104.B
<i>Volutatio</i> in maris arena conducit in Cephalæa.	118.B	— Pituitæ Apoplexiæ causam evellit.	82.B
<i>Vomendi</i> conatus assidui & inanes in Cholera perniciosi.	17.F	— plerumque inanis in colo Volvulo affecto.	19.B
<i>Vomica</i> Pulmonis purulentia in pectore causa.	37.E	— qualis in colo Volvulo affecto.	ibid.
— magna Jecoris satis rara, sed exigua satis frequentes.	19.D	<i>Vomitui</i> Pituitæ, cibi aut aliorum succorum in Epilepsia puerorum bonus.	84.B
— pulmonis laborantibus laxantia potius prosunt quam adstringentia.	95.C	— Pituitæ aut bilis a pure ex Jecore in Stomachum transeunte.	127.E
— laborantibus flatu excitantia infesta sunt.	ibid.	— cessatio quando in Cholera bona.	105.A
— Pulmonis quomodo aliquando solvitur.	11.C	<i>Vomituum</i> usitatorum retentio Cachexiæ causa.	47.C
<i>Vomicam</i> Jecoris medicamentis effringere studendum est.	128.A	<i>Voracitas</i> in Melancholia cum corporis extenuatione.	30.D
<i>Vomitibus</i> ab esu radicularum uti post alia remedia decet in Vertigine.	118.E	— Apoplexiæ frequens causa.	81.E
— a coena post alia remedia in Vertigine uti decet.	ibid.	— & edacitas in Maniæ incremento.	32.D
<i>Vomitio</i> in Vertigine prodest.	ibid.	VVVV	VVVV
— nimis pertinax in Cholera quomodo aliquando compescitur.	104.D		
<i>Vomitiones</i> humores extenuant, corpus fluxile reddunt.	125.C		

- Vox* consueta & canora si revertatur in Syncopa, optimum sanitatis futuræ signum. 103.B
 — humida & sine sono in Asthmatis incremento. 40.C
 — gemens, suspirans in Augmento accessionis morbi Comitialis. 2.E
 — mediocriter acuta capiti prodest. 119.E
 — lamentabilis in omni Tetano. 4.D
 — nonnullis mulieribus intercipitur in Vulvæ Suffocatione. 111.D
 — rauca in Phthisi. 36.D
 — si acutior reddatur in Syncopa &c. vini quantum potest æger, concedendum. 102.A
 — ablata in augmento accessionis morbi comitialis. 2.E
 — altior & clarior in Asthmate bona. 40.E
 — rauca & obscura ubi Sanguis ex aspera arteria fluit. 14.D
Ureteres & Vesica quasi incenduntur a Calculo majori Urethræ inhærente. 53.D
Ureterum Hæmorrhagia. 52.E
 — distensio ab urinæ in Vesica suppressione. 23.B
 — ulcera affectus diuturni. 52.E
 — descriptio. 52.D
 — affectus sunt multi & varii. 52.E
 — Abscessus affectus sunt diuturni. *ibid.*
 — acuti & diuturni affectus. *ibid.*
Urina qualis apparet si pus a Jecore in Vesicam transit. 127.E
 — bene colorata nigricans in Ictero nigro. 46.B
 — mordax & cum dolore ad summum usque colem perveniente in ulcere Vesicæ maligno. 55.D
 — pauca, acris, biliosa in Melancholia. 30.D
 — si impediatur a lapillorum interpositione quid agendum. 110.E
 — fæculenta, mucida, graveolens ulceris Vesicæ Depascentis signum. 55.D
 — plurima sincera quibus effluit in Jecoris inflammatione si a morte liberat his post tres Septimanas jecur suppuratur. 20.B
 — majori quantitate redditur in Diabete, quam potus assumitur. 51.D
 — fortissime retenta, aut sponte tusa, in Tetano. 4.B
 — diu retenta, redditur alba, crassa, genituræ similis in Satyriasi. 25.D
 — biliosa, acris, mordax, Vesicæ ulceris Cicatricem impedit. 55.C
 — crassa, alba, turbida & qualis est jumentorum in Elephantiasis incremento. 69.D
 — educitur amovendo lapidem specillo oriculario. 110.E
 — in renum abscessu aut olida est, aut nihil olens. 54.C
 — flava, pallida, crocina in Ictero albo. 46.B
 — acris & mordax in venæ cavæ & Aortæ inflammatione. 21.C
 — sponte exeuns in remissione accessionis morbi Comitialis. 2.E
 — multa crassa, limosa in Hydrope ex Jecoris Scirrho, bona. 43.A
 — tenuis, pauca, non crassa in Hydrope ex Jecoris Scirrho mala. *ibid.*
 — pauca in Cholera mala. 17.E
 — tenuis & aquosa in Causo in Syncopam mutato. 17.A
 — maxime biliosa in Causo. 16.E
Urine aqueæ uberrima profusio a Calculi in Vesicam lapsu. 53.C
 — excretio Phreniticis prodest. 74.A
 — spontanea dejectio in Epilepsiæ decessione. 28.E
 — impeditæ causa si a concreto in Vesica Sanguine quid agendum. 110.C
 — effusio continua in Diabete veluti cum rivi aperiuntur. 51.D
 — profluvium vel Diabetes. 51.C
 — Suppressioni si accedat Vesicæ ulcus vel inflammatio pessima mala oriuntur. 23.C
 — Suppressione moriuntur Calculosi, si Calculi renibus confidunt. 130.D
 — in Vesica Suppressio aut retinendi impotentia Paresis dicitur. 33.D
 — suppressionis causæ & effectus. 23.B.C
 — suppressionis causæ. 110.B
 — stillicidium a Vesicæ affectu. *ibid.*
 — suppressio non est totalis si ex rene affecto oritur, sed stillatim mingitur. 22.C
 — copiosæ in Asthmate licet nil subsidat ad fundum bona. 40.D
 — retentio a Calculo. 109.B
 — suppressio ex Vesicæ resolutione. 34.E
 — excretionem aliquando tollitur Leucophlegmatia. 50.E
 — difficultas aliquando ex Calculo Vesicæ adhærente. 54.F
 — multum emittendi desiderium in Urinæ suppressione ex affecto rene. 22.C
 — acris & mordacis retentæ effectus. *ibid.*
 — retinendæ impotentia in Vesicæ resolutione. 34.E
 — suppressionis causæ & effectus. 22.B
 — difficultas ex intestini recti inflammatione. 55.A
 — retentio renum inflammationi supervenit. 109.B
 — ingens suppressio ex Sanguine in Vesica congelato. 54.B
 — effluvium in Diabete simulac ad extremum colem vitii consensus pervenit. 52.A
 — paulo major excretio in Diabete adventante quam moris est. *ibid.*
 — suppressio ex Calculis utrique reni inhærentibus intra paucos dies Lethalis. 53.A
 — difficultas in Volvulo perniciofa. 18.E
 — suppressio in Colica. 59.C
 — suppressio a grumis Sanguinis in Vesica. 55.B
 — suppressio in Calculo. 52.F
 — incontinentia in Tetano Opisthotono. 4.C
 — suppressio cum majori dolore in Calculo coli inhærente quam si reni inhæreret. 53.D
 — profluvium increescens in Diabetis augmento. 52.A
 — profluvium perpetuum ab incisa Vesica. 54.E
 — incontinentia affectus valde turpis. *ibid.*
 — Suppressio a Calculo majori in Vesica. *ibid.*
 — profluvii curatio. 129.A
 — suppressio a Calculo in Vesica frequenti a minori Calculo quam a majori. 54.D
Urinam citantia Medicamenta quando in Jecoris ulcere exhibenda. 128.B
 — citantia Medicamenta aliquando ante cibos danda sunt in renum inflammatione. 109.D
 — moventia in Volvulo. 106.C
 — evocando quænam in Lethargo conveniunt. 78.D
 — cientia Medicamenta in Jecoris Phlegmone. 107.C
 — expedite reddunt, quibus Calculus vesicæ adhæret. 54.F
 — moventium quando usus in Vesicæ acuto affectu. 110.C
Ursi adipis usus in Elephantiasis. 135.C
Urtica in Pulmonaria conducit. 95.C
Urtica partes tenuissimæ pruritus & dolorem non gravem inferunt partibus, quibus applicatur. 80.A
Urti-

<i>Urtica</i> usus in Melancholia.	126.C	--- situs & natura.	24.A
--- partes mediocriter stimulant, & tumefaciunt & Calorem excitant.	80.A	--- membrana interior aliquando apparet ab altera divisa in uteri prolapsu.	64.E
--- felinae usus in Epilepsia.	123.C	--- membranæ interioris separationis causa.	65.A
--- usus in Pleuritide.	93.A	<i>Utero</i> sedes ampla & vacua procuranda in vulvæ suffocatione per Clysteres.	112.A
<i>Ustio</i> in Jecoris abscessu quando necessaria.	42.B	<i>Uterus</i> facile e loco suo movetur.	24.E
<i>Uteri</i> solius osculi prolapsus.	65.A	--- si Anasarca laborat, plurimum tota mulier Hydrope laborat.	51.A
--- osculi prolapsus quomodo restituitur.	ibid.	--- inflammatione laborare potest.	25.A
--- Suffocationis signa.	24.B	--- Sanguinis profluvio laborare potest, ejusque signa.	ibid.
--- ligamenta nervosa relaxantur in ipsius prolapsu.	64.D	--- mulieribus ad partum & purgationes inservit.	63.B
--- Canceri duæ sunt species, ulceratus & non ulceratus.	ibid.	--- infinitorum malorum acervum congerit.	ibid.
--- Canceri sunt diuturni & mortiferi.	ibid.	--- ulceribus, inflammationi & fluori obnoxius est.	ibid.
--- Strangulatus a Phlegmone.	111.C, 112.C	--- repente sursum motus celerem interitum affert.	ibid.
--- ulcera quænam motifera.	64.C	--- prolapsus mulieris feminibus aliquando infidet.	64.D
--- ulcus Malignum vulvam exedit.	ibid.	--- prolapsus incredibilis calamitas.	ibid.
--- ulcus quod manuum attrectatione & Medicamentis exasperatur, pessimum.	ibid.	--- animalis naturam habet.	24.A
--- fluxus rubri & albi diversæ species.	63.C	--- jucundis odoribus delectatur, & ad ipsos se recipit.	ibid.
--- fluxus albus est ut aqua, aut flavus cum pallido mixtus ut bilis, crassus aut subtenus ut ichor aut male olens.	ibid.	--- foedis odoribus contristatur, & ab ipsis longius se recipit.	ibid.
--- ulcera mitia.	64.B	<i>Uva</i> vel uvula non notat partem, sed ejus morbum.	6.D
--- fluor ille melior est qui cum rubro ejusque speciebus mixtus est.	63.F	--- demulcet.	118.A
--- Suffocationis remittentis signa.	24.E	--- si ulcerosa sit quid agendum.	88.E
--- ostium aliquando non clauditur sed relaxatum manet in uteri floris quadam specie.	63.D	<i>Uvæ</i> acerbæ succi usus in Syncopa.	102.C
--- floris signa.	63.E	--- maturæ caput dolore non infestant.	120.D
--- affectus.	63.B	--- ad palatum basis gracilis est, in extremo teres & crassa, rubens aut livida.	88.C
--- Hydrops cæteris facilius sanatur.	51.A	--- mature opem ferre decet.	ibid.
--- Suffocationis imminentis signa.	24.D	--- taminia usus in lethargo.	80.C
--- duritia in ipsius ulcere pessima.	64.C	--- omphacinæ acini usus in Coeliaca passione.	133.A
--- inflammationis signa.	25.A	--- maturæ usus conducit in Epilepsia.	123.C
--- fluor duplex.	63.B	--- feminis usus in Sanguinis rejectione.	98.G
--- durities.	ibid.	--- acerbæ succi usus in Sanguinis rejectione.	97.E
--- ulcera aliqua innoxia aliqua maligna.	63.C	--- usus in Cholera.	104.D
--- Totius prolapsus aut partis.	ibid.	--- taminia cum aqua aut mulla usus in Cephalæa.	116.A
--- ulcera profunda, diuturna sunt & tandem lethalia.	64.B	<i>Vulnera</i> causa Cynanches & Synanches.	6.C
--- ulcerum mali moris signa.	ibid.	<i>Vulneri</i> si rigor superveniat vena in cubito secanda.	85.A
--- ulcera cum labiis duris, asperis, &c. mali moris sunt.	ibid.	<i>Vulneribus</i> ab hirudinibus in saturiati Cataplasma applicandum est.	113.C
--- membrana interior avulsa, iterum utero connectitur, si mulier superstes manet.	65.A	<i>Vulnerum</i> dilatationes in Sanguinis rejectione primo simplicia medicamenta requirunt, deinde fortiora.	97.E
--- Hæmorrhagia cito lethalis.	25.B	<i>Vulnus</i> causa Tetani.	3.D
--- cancer est tumor durus, indomitus, ipsum totum distendens.	64.D	--- plerunque lethalis.	ibid.
--- suffocatio cuius ætati magis familiaris.	24.E	--- Paresis causa.	34.E
--- ulcera profundiora & deteriora cum Doloribus parvis, odore graviori & puris majori quantitate, placida tamen sunt.	64.B	--- Vesicæ pro extrahendo Calculo facto ad cicatricem ducendum.	111.A
--- suffocationes quasnam inprimis mulieres invadant.	25.A	<i>Vulturis</i> cerebrum dicitur conferre in Epilepsia a visceribus orta.	122.B
--- prolapsus ut plurimum lethalis.	64.E	<i>Vulva</i> si extra ostio naturalium apponatur aliquid ingratum, retro sursumque recedit.	111.B
--- prolapsus Symptomata.	ibid.	--- in mulieribus varie movetur.	ibid.
--- prolapsus Causæ.	ibid.	--- vitia in olfactu patitur ut animal.	ibid.
--- suffocationis paroxysmi Symptomata.	24.D	--- ad bene olentia delectationis gratia se recipit.	ibid.
--- osculum prolapsum sensim pressum manibus intro recurrit.	65.A	--- nonnunquam in hoc aut illud latus ad lienem aut jecur movetur.	ibid.
--- superficiei excoarationis signa.	64.B	--- si in fundo inflammatur sursum repit.	111.C
--- suffocatio citò quandoque accedit & abit interdum etiam cito lethalis.	24.E	--- si ad pedes foras vergat, turpis & immunda res est.	ibid.
--- phagedæna.	64.C	--- comprimens spiritum urget.	ibid.
--- canceri duæ species.	ibid.		
--- venarum distensio & proximarum partium tactu noscitur a peritis medicis.	ibid.		
--- ulcus malignum ad cicatricem non ducitur.	ibid.		
--- refrigerationes vehementes hystericæ suffocationis causæ.	24.C		
--- Strangulatus species a vera diversa & viris quoque familiaris.	ibid.		

Vulva ubi Suffocatur si majori vi egeat quomodo depellatur. 112.A

— ubi suffocatur impediri debet ne sursum versus procurrat. 112.B

Vulva strangulatus v. Hysterica Passio. 24.A

— Suffocationis ab inflammatione curatio. 111.D

— interne prolapsus aliquando fit in uteri Cancro. 64.D

— exesio ab uteri ulcere maligno. 64.C

— cervix si afficitur & intumescit, fit promi-
nentior. 111.C

— inflammationis effectus. *ibid.*

— membranulæ ad recessum ejus contractio-
nemque ut in navibus vela cedunt atque consen-
sunt. *ibid.*

— ad superiora recursus quam ocissime foemi-
nam strangulat. *ibid.*

— si quid triste superius offeratur ad naturalia
descendit. 111.B

Uvula sursum tracta in Synanche. 6A

Z.

Zingiberis usus in vitio stomachi laborantibus 132.A,B

— usus in Jecoris ulcere. 128.B

— usus in Cœliaca passione. 133.B

— usus in Epilepsia. 123.C

F I N I S.

ERRATA INDICIS.

Aceti usus in Lethargo. 28 C *vid.* 78 C
— in lienis Scirrho. *vid.* 128
Adiantum &c. runcque leg. hincque. 29 C *vid.* 79 C
Algor extremorum in Peripneumonia &c. 12 B *vid.* 11 B
Aloë Bilem ad &c. 129 E *vid.* 124 E
Apoplectico &c. 83 E *vid.* C
Arenula &c. 57 *vid.* 53
Arthritis impellit ægros. 104 *vid.* 134
Artus conspici &c. 32 *vid.* 37
Calami aromatici &c. 101. *vid.* 107
Calcis cum mulsa &c. 120 *vid.* 110
Calculi Medicamentis &c. 109 C *vid.* E
Calor Exterior Synanchen tollit. 17 A *vid.* 88 A
— in Peripneumonia modicus &c. 17 A *vid.* 11 A
Cicatrices novæ &c. 99 C *vid.* E
Colica quinam morbi &c. 59 B *vid.* D
Color ex pallido &c. 137 *vid.* 136.
Cremoris Tragi &c. 88 C *vid.* E
Cretici vini &c. 175 *vid.* 135
Cubile Lethargicorum 77 C *vid.* E
Cucurbita usus in Arteriæ &c. 102 *vid.* 108
— *Sylvaticæ* &c. 14 C *vid.* 94 C
Dentium spasmo collisio &c. 3 C *vid.* 2 D
Diuretica quænam &c. *vid.* 128 B
Dolor in Arthritide sedatur &c. 137 *vid.* 133
Elephantiasis si ad summum &c. 139 *vid.* 134
Faseoli pessimi. 112 B *vid.* 117 C
Februm observatio &c. 48 E *vid.* 98 E
Gestatio ad torporem &c. 81 *vid.* 80

Gravitas in renibus &c. 27 E *vid.* 127 E
Jecoris inflammatio &c. 94 *vid.* 44
Jecur Sanguinem venæ &c. 101 *vid.* 108
Illusiones in faucium. 82 *vid.* 89
Iracundia effectus &c. *ibid.* *vid.* 123 D
Irritationibus &c. 73 E *vid.* C
Juvenes usque ad &c. 31 B *vid.* 37. B
Lepus affatus &c. *vid.* 117 D
Maniaci ad mutua &c. *ibid.* *vid.* 132 E
Medicamenta potabilia in Urinæ lege Vesicæ. 100 D *vid.* 110 D
Melancholia vel atrabilis. 92 B *vid.* 29 B
— *post rejectionem* &c. 26 C *vid.* 28
Melancholia adventantis. 130 *vid.* 30
Mors cita ex Sanguinis &c. 62 E *vid.* B
Nares & aures imbuendæ. 74 *vid.* 75
Odoratis. *vid.* 112.
Oesypi usus &c. 102 *vid.* 107
Olera eruda &c. 117 D *vid.* E
Offa tabescunt &c. 1 *vid.* 27
Orium & quies &c. *vid.* 120.
Papaveris foliorum &c. *vid.* 113
Picis liquida &c. 11 *vid.* 111
Pituita Volvuli &c. *vid.* 106
Plantaginis herbæ succi. *vid.* 113
Porri cum cremore &c. 91
Resolutio totius corporis &c. 33 E *vid.* C
Tabes ex longis &c. 38 *vid.* 36
Vena Secunda &c. 77 *vid.* 73
— *Sectio in Melancholia.* 129 *vid.* 124

Aretaeus

Aretaiu Kappadoku Peri Aitiōn Kai Sēmeiōn Oxeōn Kai Chroniōn Pathōn Biblia
Tessara = Aretaei Cappadocis De Causis et Signis Acutorum, Et Diuturnorum
Morborum

Lugduni Batavorum 1735

Bibl.Sud. 319

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10726683-1